

Nomine domini amen. Imperator. sic dicitur quia imperat subditis.

Justinianus. a pre iustino. ut isti. de dona. § est. r. aliis. r. q. no est. p. fa. te. §. pe. l. i. decretis. dif. rvi. c. habeo libru. dicat q fuit filius Constantini.

Cesar. a cesare. re augusto quilibz impator dr cesar. hoc placet. vl qz d ventre misis cesus fuit. vel qz veterem misis fecit apiri vt videret locu i quo cocepit fuit. vel ab euenu. qz cesaream deuicit sicut r alias plures puicias. vt in aut. de here. et sal. in puici. colla. i.

Flauius. si habes flauus/dic. i. rube. si habes flauus/dic eo q flauos deuicit.

Pius. a pio antonio omnis impator dr pius. vt in aut. vt libe. decetero. §. facimus. colla. vi.

Felix. a virtute animi. vel propter diuitias multas quas habuit. vel quia erat rerum mundi cognitor. vnde Boetius. felix nags rerum cognitor mundi. r. c.

Victor. in fugando hostes. (rat) est.

Triumphator. post victoria: vel in capiēdo hostes. k no sp possit. sic r mramoniū dr indiuiduū quātū ad. p. positū. vt in sti. de pa. pote. in pn. sz tñ qñs soluit matrimoniu. vt. C. de repu. l. p̄sensu. in pn. sic r iusticia tribu: it vnicuiqz ius suū quantū ad propositum. vt. J. i. i. l. i. iusticia. vel dicitur ab augusto octauiano nepote cesaris.

Antecessorib. i. doctozib. legū q alios antecedūt scia r mouib. vt. C. de p̄fes. r me. l. mgfos. li. xij. r. i. q. i. c. viliūm. r sic no. qz hec p̄sō est Justinian. sz quō cum tot) liber sit iuriscōsuloz. Rñ. cū ex multitudine antiqz libroz cōpilasset Justinian) p̄mo codicē primū. scdo di gestū. tertio insti. vt isti. in. p̄he. §. oēs. r. §. cūqz. op) erat tradi modū legēdi dictos libros quē tradit h. r sic post digestū facta fuit hec p̄stitutio: licet ponatur in prin.

Salutem. et hanc constitutionem.

Dne. sanctionē. dr qñqz sanctio q̄s ip̄ialis p̄stitutio. vt. C. de no. codi. cōp. ibi. colligētes ho i vnā sanctionē r. c. qñqz illa tñ q pe nā imponit. vt insti. de rerū diui. §. sanctē. tertio dr totius iuris p̄positio: vt hic. r qd hic dr oēs tot) republi. nre. i. totius imperij qd est suū: r res in eo rēte rōne iuriscōditōis vel. p̄ctōis vt hñō. p. puctatis fin. Bul. §. d. etiā. p̄ctatis. argu. j. de na. re. h. l. qñs. §. fauore igenitaz: est illd. imo est iō qz patro no p̄sentēte p̄nceps cū restitūt. als p̄nceps nō possit. vt eo. n. l. pe. r. ylu. Item ius anuloz aureoz. vt. j. de iur.

In noie dñi Jesu xpi. Imperator: Justinian) / flau) / alemanic) / gothic) / frācus / germanic) / atticus / africus / vā dalic) / pius) / felix) / victor) / triumphator) / semp augustus). Theophilo r doctoz theo viris illustribus r antecessoribus Salutem.

Mnem tot) reipublice no stre sanctōez) a nobis tā esse purgatam) et cōpositā) p) tā

Quoniam in quatuor libris institutōnū seu elementozum: q̄s in libris quinquaginta digestozuz seu pandectarum): necnon in libris duodecim imperialium) cōstitutionum: quis amplius) q̄s vos) cognoscit: Et omnia quidem que oportuerat et ab initio mandare: et post omnū) consummationem factaz libenter admittentes diffinitam per nostras oratiōes) tam in greca) lingua) q̄s romana) (quas) et eternas fieri optamus) explicita sunt. Sed

positā. at promulgare est de nouo instituerē. vt insti. in nere et p̄mul. §. omnes vero. q. Institutōnū. quare hec nomina habeat: dic vt in: gar dif ferūt.

Digestozū seu pandectarū. ideo qz disputationes legitimas in se cōtinet et quasi digerit: et qd vndiqz fuit collectū in sinus suos recepit. vt. C. de vete. iur. enu. l. ij. §. sed cum oia. p̄adecta dicit a pan qd est torū r decen qd est doctrina: quia vt dicitū est totius iuris doctrinam hic liber cōtinet in se fin. Jo. Et no. qz non attendit hic ordinē cōpositiōis hoz libroz vt modo dixi in rubrica in fi. sic et als insti. de lega. §. āte heredis. et j. de pecu. leg. l. quidā. et insti. de pe. te. liti. §. i. vel dic qz futurū ordinē legendi iam in animo concipiebat.

Imperialium. id est codicis primi.

Amplius i. melius: quasi dicat nullus.

Qos. legum doctozes quibus mittitur hec cōstitutio. vt h. r. C. de ve. iur. enu. l. ij. i fi. vl. col. r. C. d iusti. co. cōfir. §. tollēdis. r semp ad eos ita dirigit sermonē.

Mandare. f. explicita sunt qd est. j. vt fuit p̄ma compositio codicis. vt. C. de no. codi. cōpo.

Et post omnū. et repetere et explicita sunt oia que oportuerat nos mandare post factū omnū: id est post elminationē totius operis digesti. et insti. et. C. p̄mi. r da exemplū vt dicit in cōstitutione. C. de emē. iusti. co. nos dico libēte admittentes. i. amplectētes ea que oportuerat nos diffinitū que posita sunt in scōda compilatiōe codi. r sic fuit hec cōstitutio facta post scōam cōpi. C. vt hic inuit. et. j. eo. §. illud aut. r. C. de ve. iur. enu. l. ij. §. fi.

Orationes. i. leges primi. C. a. Greca. hic inuit leges primū in greco fuisse cōpo: Leges sitas: licet verū non sit illud: bene credo qz a grecis habuerint originē. vt insti. de iure natu. §. et nō inlegant: sup̄ter. sicut et quelibet ars vt in p̄nci. sui tractatus dicit rūt oia p̄f. ia. veritāmē hec legum cōpositio pius in latinē. nū fuit cōscripta. vt. C. de ve. iur. enu. l. ij. penult. col. §. h. c. autem quod. in p̄nci. §. b. Quas. scilicet orationes.

aur. anu. l. diu. Itē. p. eo. C. de quadri. f. scrip. l. fi. in pn. sz exponē vt ibi. Itē. p. eo. J. de euc. l. l. uci. r. de re iudi. l. itē si sberatū. §. p̄terea. sz illud fauore militie. sz r aliqd dat possessoz. sic et in lib. Regū. hoc ius regis erit: p̄cia v̄ra dabit militib) suis: filias v̄ras faciet panificas. vel rōne delicti possessozis sūt hec. itē. p. eo. C. de vendi. re. fil. l. i. li. r. sz illud rōne p̄r. sz ibi dat p̄ciū cū focio. Itē. no. qz respu. mltas hz signōes. vt no. l. auf. de here. r fal. i. o. Purgas. (pn. tā. Frieratib) filib) et inutlib). vt. C. d no. codi. cōp. §. q bus. r. C. de iusti. co. p̄fir. §. tollēdis. r. C. d ve. iur. enu. l. ij. circa p̄nci. p. Cōpositā. i. sub cōpendio possitā: sed ab als ad: iuentā: sz sp̄sim Cōpe:

positā. at promulgare est de nouo instituerē. vt insti. in nere et p̄mul. §. omnes vero. q. Institutōnū. quare hec nomina habeat: dic vt in: gar dif ferūt.

Digestozū seu pandectarū. ideo qz disputationes legitimas in se cōtinet et quasi digerit: et qd vndiqz fuit collectū in sinus suos recepit. vt. C. de vete. iur. enu. l. ij. §. sed cum oia. p̄adecta dicit a pan qd est torū r decen qd est doctrina: quia vt dicitū est totius iuris doctrinam hic liber cōtinet in se fin. Jo. Et no. qz non attendit hic ordinē cōpositiōis hoz libroz vt modo dixi in rubrica in fi. sic et als insti. de lega. §. āte heredis. et j. de pecu. leg. l. quidā. et insti. de pe. te. liti. §. i. vel dic qz futurū ordinē legendi iam in animo concipiebat.

Imperialium. id est codicis primi.

Amplius i. melius: quasi dicat nullus.

Qos. legum doctozes quibus mittitur hec cōstitutio. vt h. r. C. de ve. iur. enu. l. ij. i fi. vl. col. r. C. d iusti. co. cōfir. §. tollēdis. r semp ad eos ita dirigit sermonē.

Mandare. f. explicita sunt qd est. j. vt fuit p̄ma compositio codicis. vt. C. de no. codi. cōpo.

Et post omnū. et repetere et explicita sunt oia que oportuerat nos mandare post factū omnū: id est post elminationē totius operis digesti. et insti. et. C. p̄mi. r da exemplū vt dicit in cōstitutione. C. de emē. iusti. co. nos dico libēte admittentes. i. amplectētes ea que oportuerat nos diffinitū que posita sunt in scōda compilatiōe codi. r sic fuit hec cōstitutio facta post scōam cōpi. C. vt hic inuit. et. j. eo. §. illud aut. r. C. de ve. iur. enu. l. ij. §. fi.

Orationes. i. leges primi. C. a. Greca. hic inuit leges primū in greco fuisse cōpo: Leges sitas: licet verū non sit illud: bene credo qz a grecis habuerint originē. vt insti. de iure natu. §. et nō inlegant: sup̄ter. sicut et quelibet ars vt in p̄nci. sui tractatus dicit rūt oia p̄f. ia. veritāmē hec legum cōpositio pius in latinē. nū fuit cōscripta. vt. C. de ve. iur. enu. l. ij. penult. col. §. h. c. autem quod. in p̄nci. §. b. Quas. scilicet orationes.

Quas. scilicet orationes.

Prohemium.

- a** Legitime scientie. i. legalis scientie.
b Studiosis. scilicet scholaribus.
c Efficantur. scilicet studiosi.
d Orationem. scilicet legem.
e Antecessores. scientia et morib⁹. sed successores sūt vel antecessores. i. successores. sic veteres scribebāt concordantias q̄ erant. f. s. et econtra.
f Institutiones. que hodie sūt breues et viles de quibus hic dicit. olim fo erat. plūce et iurales. vt insti. in. p. he. s. cūg.
g Studijs. id ē oibus studētib⁹ vt nō sentias de alijs artibus. vel. i. studijs cuiuscunq; anni vt incipientibus quocūq; āno. vel. i. quocūq; loco studentib⁹ idoneo tñ. vt. Leo. s. hec autem tria. Accur.
h Cuiusq; scie. id est totius scientie iuris. nō em̄ de alijs artib⁹ intelligas. sic econtra totos ponit. p. ois. vt. C. de lib. p. re. l. si. ibi. q̄ ei tales re. i.
i Sufficere. qui sunt a. n. de iust. et iure. vsq; ad ti. de bo. pos. alij em̄ nō legunt in scholis. vt hic. et. Leo. s. p. respōsis. i. fi. et no. q̄ hic loquitur s; morē hodiernū vsq; illuc et anteq; re. q̄ mos erit. f. eo. s. discipuli. Accur.
k Tēpestiuū. i. tempus est.
l Redigere. repete tēpestiuū re.
m Incognituz. repete tēpestiuū re. facit. C. de caducis tol. s. et cum triplici. Accur.
n In librorum. als libris. et als libros. s; melius librorum.
o Tricies centena. s. milia. vt. C. de ve. ur. enu. l. ij. s. sed cum per omnia. ij. col.
p Sex tñ. sed qui erant. i. h. sex. Rñ. non erant sic ordi nati vt hodie sunt sed exponit eos statim. Accur.
q Accipiebant. pro primo anno.

cū vos et oēs postea p̄fessores legitime scientie cōstitutos: etiam hoc oportuerat scire: quid et i quibus temporibus tradi necessarium studiosis credim⁹: vt ex hoc optimi atq; eruditissimi efficiantur: ideo p̄sentē diuinā orationē ad vos p̄cipue faciendam existimauimus: quatenus tā prudētia vestra q̄ ceteri antecessores qui eandē artē in om̄e eūū exercere maluerunt: nostris regulis obseruatis/ inclitam viam eruditōis legitime possint ambulare. Itaq; p̄culdubio quidem necesse est institutōnes in omnib⁹ studijs primū sibi vendicare locū: vt pote prima vestigia cuiusq; scie⁹ medio criter tradētes. Ex libris autē quiquaginta nostrorū digestorū. vj. et xxx. tantūmodo sufficere ita ad n̄fam expositiōem q̄ ad inuētū eruditōis iudicam⁹. sed ordines eorū et tramites per q̄s ambulanduz est manifestare/ tēpestiuū nobis esse videt: et vos quidē in memoriā eorū que antea tradebatur redigere. ostendere aut nouelle n̄re p̄positiōis: tā vtilitate q̄ t̄pa: vt nichil huiusmodi artis relinqua⁹ incognitū. Et antea q̄dē que admodū et v̄ra scit prudentia: ex tāta legū multitudīne/ q̄ in librorū quidem duo milia/ ver suum aut tricies centena milia extēdebat: nichil aliud nisi sex tñ⁹ libros et ipsos confusos: et tura in se vtilia perraro

- r** Deuis. propter desuetudinē.
s Ser libris. cōnumerabatur quod est. f.
t Institutiones. que duos libros faciebant.
v Singulares. singulares dicuntur q̄ sub ti. de iudi. vel de reb⁹ nō p̄tinent: s; als p̄ se sāt. nō tñ eos habem⁹ hodie vt olim erāt vt subicit. Accur.
x Acteri. forte h̄ p̄tinebat qd hodie p̄tinet liber de spō salubus vsq; ad libru de tutelis.
y Et legal. forte ea q̄ p̄tinet vsq; ad illū titu. de bo. 3. U. perpe. (pos. tu. i. gñal. vt ist. de satisf. la. tu. s. i. a. Ordinationē. q̄ est vt p̄tinet vna materiā. p̄ h̄q; as la iutili nō imitra b. p̄sim. i. indistincte. sic. f. de rē tu nup. palā t̄pn. c. U. per satyrā. si cut satyrā saltan do nō seriatim. p̄cedunt.
d In secdo. p̄ma pars. i. illō qd est hodie p̄ma ps legū. Sūt em̄ septem p̄es p̄m Juliamā nū. p̄ma a. ti. de iust. et iur vsq; ad ti. de iudicij. et cōtinēt libros q̄tuor. scda vsq; ad tim. si cer. pe. et cōtinēt libros septē. t̄tia vsq; ad ti. de pigno. et p̄ter libros octo. q̄ta vsq; ad ti. de testamēt. et p̄tinet libros octo. q̄nta vsq; ad titu. de bo. pos. et p̄tinet libros nouē. sexta vsq; ad ti. s. h̄bo. obit. et p̄tinet libros octo. septima vsq; ad fi. et p̄tinet libros sex. et sic sūt q̄nginta lib. vt. C. de ve. u. enu. l. ij. s. isf p̄mo e. Enome. bñ. de p̄postera cū re.

- f** Institutiones. scilicet antiquas.
g Aliquid. scilicet aliud q̄ quod re.
h Alicupationē. p̄h̄ā vel primā qd est idē. in de p̄thocollū. vt in aut. de tab. i. rubuca. et. s. illud. colla. iij.
i Et ipis. s. libris vel titulis nō p̄bentibus re.
k Senotus. sed si octo excipiuntur nulli remanēt. sed

habētes/ a voce magistra studiosi accipiebāt: ceteris iam desieris et iam omnibus deuis⁹. In his autem sex libris gaj nostri institutiones et libi singulares quattuor: primus de illa re veteri voria. secundus de tutelis. tertius necnō et quartus de testamētis et legatis p̄numerabatur: quos nec totos per consequētiam accipiebant: sed multas partes eorū quasi superuacuas p̄terebant. Et primo q̄ dem anno hoc opus tradebatur legentibus: non s̄m edicti perpetui ordinationē: s; p̄sim⁹ et quasi per satyrā collectum: vt vtile cū inutilib⁹ p̄mittū maxima autem parte inutilibus deputata. In secūdo autē anno p̄postera ordinationē habita/ prima pars legū eis tradebat: quibus daz certis titulis ab ea exceptis: cum erat enome post institutiones aliquid aliud legere/ q̄ quod in legibus et p̄gum positū est: et istam nūcupationē meruit p̄h̄ā. Post eorū v̄ro lectionē/ nec illam cōtinuā/ sed particularem/ et ex magna parte inutilem cōstitutā: tituli alij eis tradebant: tam ex illa parte legū que de iudicij nūcupatur: et ipis titulis nō cōtinuā/ sed rarā vtiliū recitationem p̄bentibus: quasi cetero toto volumine inutili cōstituto: s; ex illa que de rebus appellatur octo libris senotus: et in his multis paribus

fr. plures erant olim. alij habent hic sex vel septem.

a Legentibus. datum casus est.
b Utiatitudinē. i. nunc hos nūc illos primo. Accur.
c Que. scz contumatio respōsoꝝ Papiuani. vt. J. e.
d Tertij. ibi nobis aut pulcherrimus.

e Accipiebant.
f et predictis rñsis.
g Traditis. p. mo/ scdo/ rñtio an no. Accur.

h Recitabāt. f. scholares in q̄to s. Uacue. (ano. notōis. h̄ d̄ vacua notio scia quam a mḡris accipiebāt eo q̄ tūc vacabant in scholis.

i Maḡi legū. No. doctores dicta mḡros. sic. J. de arbi. qualē. et subaudi vos ipsi. r. c.

k Peritia. No. aliq̄ debere h̄re doctōē vltra ea q̄ dicat scholaribꝫ. Ac. h̄.

l Monumēta. i. documēta: a monco nō a mēoria vt monumētū. vt. J. de re. l. l. monumētum.

m Testimonio. i. assertio. sic d̄ i. auf. de mona. s. cogatandū. col. i.

n Penuriā. nā copia facit iopiā. sup̄fluitas enī potius erat: vel erat penuria quātū ad vtilitates perpauca que p̄nebat tāta legū multitudo r̄ sic penuria reprobat. sic. J. de testi. l. iij. et. J. de ac. ep. l. nulli. aliq̄. p̄dest. vt. J. de offi. presi. l. illucitas. in fi. r̄ in situ. de exeu. tuto. in fi.

o Thesaurus. estimabiles. vt. J. de va. et. ex. co. l. i. s. est aut. r̄. s. p̄inde. et p̄ similitudinē dicit: vt enim sub terra later thesaurus: ita in tanta legum multitudine aliqua bona latebant.

p Quibus. thesauris.

q Erogatis. ergo q̄ habeo vt scientiā: et p̄ hoc michi non abest: vt hic. r̄. J. de lega. iij. l. seruis. s. omatricibus. ergo q̄ habeo: vt libi: et p̄ hoc michi abest. vt. J.

de acqui. re. do. l. traditio. Ergo etiā q̄d non habeo. vt in sti. qui. aliena. licet. s. i.

q Ditissimi. Dat galien⁹ opes et sanctio iustiniana. Uersus. Et alijs paleas: ex istis collige grana.

r Pene. philosophicū. tēperamētum. sise. J. de arbi. si duo. s. i. vt. l. o. qz nō p̄t cē qn aliqd̄ remāserit q̄d ex vesti isti. nō est positi i noua. vt. qz quedā sunt i nostra institutione que in veteribus nō erant.

s Stagnū. per similitudinem. Ut enim stagnū in se stabilem continet aquam. vt. J. vt in flu. publi. l. i. s. stagnū. sic liber iste isti. continet scientiā iuris ciuiliis.

t Exquestores. nomē est dignitatis sicut q̄stor et sic ut cōsul. vt. C. de aduo. diuer. iudi. l. p̄tione. s. egredientē. q̄dam tñ dicitur ex cōsulē esse eū q̄ fuit p̄sul r̄ desijt: sicut et ex q̄stor q̄ desijt esse q̄stor: vt dicit t̄tio q̄ hoc nomē exquestor r̄ ex cōsul ponitur pro suo simplici. vt nota. in sti. in phe. in s. cumqz.

v Antecessores. id est doctores. etiam habes hoc in sti. in phe. s. cūqz.

x Ann. scilicet p̄mi.

y Primam partem. a. ti. de iusti. et iu. vsqz ad titu. de iudi. Accur.

z Greco vocabulo. p̄tha. i. p̄ma idē p̄thocolū r̄ p̄thoplasma r̄ p̄tho martyr. Accur.

a Quia q̄d p̄mū. no. sic. J. de h. signi. l. p̄xim⁹. Ac.

b Iustinianos. dicitur q̄ Iustiniani vel iustiniani: a iuliano: qz iustiniani instōnes legūt. sic artise q̄ artes legūt. et sic nomina sunt p̄sequētia rebus. vt isti. de dona. s. est r̄ aliud. olim dispondiam iste vocabātur: vt hic dicit.

c Legitime. i. ad legalem scientiam addiscendam.

d P̄uouis. i. in sti. que dat p̄mo anno legentibus.

numenta: fm q̄d et vestro testimonio confirmat. Nos vero tan. penuriam legum inuenientes: r̄ hoc miserimū iudicantes / legitimos thesauros volentibus aperimus: q̄bus per vestrā prudentiam quodāmodo erogatis / ditissimi legum oratores efficiant.

Discipuli p̄o primo quidē anno nostras hauriant institutiones et omni veterū pene institutionū corpore elimitas et ab omnibꝫ turbidis fontibꝫ in vnū liquidum stagnū cōiūctas: tam p̄ tribunianū virum magnificum magistrum et exquestores sacri nostri palacij et ex cōsulē: q̄ p̄ duos ex vobis / id est theophilū et dorothēū facundissimos antecessores. In reliqua vero anni parte fm optimā cōsequentiā / primā legū partē eis tradidimus: que greco vocabulo p̄tha nūcupatur: quā nichil est anterius. quia quod primū est / aliud ante se habere non potest: et hoc eis eroditū et finem eruditionis primi anni esse decernimus: cuius auditores nō volumus veltam frivolo q̄z ridiculo cognomine dispondios appellari: sed iustinianos nouos nūcupari. et hoc in omne futurū eum obtinere cōsemus: vt hi q̄ rudes adhuc legitime scientie capessende aspirāt: et scientia p̄uouis anni accipere maluerint / nostrū nomē mereāt: qz illico credēdū est eis primū

Prohemium.

a **C** Volumen, scilicet institutionum.

b **C** Fulgere, no. nomina consequentia rebus vt dicitur.

c **C** Positum est, dicebantur enim edictales et hodie dicuntur. Accur.

d **C** De iudicijs, a titu. de iudi. vsq; ad ti. si cer. peta. q sunt septē libri: vlt ab in vsq; ad libru de pig. q sunt octo

e **C** Utcassitudo, .i. oportuitas hos vel illos legendi pmo vel postea. ac.

f **C** Quam, vici- stitudinem.

g **C** Noua, .i. oia noua placēt, sic in aut. de p. s. l. quā tacūq; .i. si. col. iij. vel dic q sunt decorata oia oī pulchritudine noua cū iustitiam cōpilan do quasi renouaue rit et nouiter bene posuerit.

h **C** Singulares, libru singlares sūt hodie. x. r. vij. scilz a titulo de pignori bus/ vsq; ad titu. de bo. posses. sic dicti/ qz p se stant: et sub illo titu. de iudi. vel illo de rebus non continen tur. ex qb. r. r. vij. mandat hic quat tuor legi in secūdo anno. scilz primuz de tribus qui tractat de donibus. .i. illum de spō. omi sis duobus scz de dona. inter virū et vxo. et illo de ipe nis. Itē primū de duobus qui de tute lis dicuntur. nam duo sunt scz de tute lis. et de excusa. tuto. Itē primū de duobus qui de testamētis dicunt.

duo est sunt de testamētis/ r de testamēto militari. Itē primū de septē qui de legatis tractant scilz de legatis primo. nā septem sunt a titu. de lega. i. vsq; ad titu. de bo. pos. sed fm hoc ergo legitur per saltū quod. s. p. prohibuit. prime: sed vtilis erat saltē vt de omni materia sentirent cum nulla sit inutilis: qd olim erat.

i **C** Quatuordecim, omisiss primis tribus singulari bus de pignori bus/ de editio edicto. et de vsuris. qui occasione vicinitatis precedētū legētur in tertio anno et cum precedentibus. Accur.

k **C** Tripartita, .i. triū librorum. alij dicunt olim fuisse

volumen^o qd a nobis emana uit auditoribus. antea em di gnū antiqua cōfusiōe legū co gnomen habebāt. Lū aut le ges tam clare et dilucide ani mis eoz tradende erāt: neces se erat eos cognomine muta to fulgere. In scdo aut āno p que ex edicto eis nomē an tea positū est et a nobis pba tū: vel de iudicijs^o libros. vij. vel de rebus lib. viij. eos acci pere sancimus fm q tps vi cissitudo^o indulserit: quam in tactam obseruari precipim^o. Sed eisdem libros de iudi cijs vel de rebus totos per su am consequētiam accipiant / nullo penit^o ex his derelicto: quia oia noua^o pulchritudine sunt decorata: nullo iutili: nul lo desueto in his penitus iue niendo. Alterutri autē eozū dē voluminū. .i. de iudicijs vel de reb^o adiungi in scundi an ni audientia volumus quat tuor libros singlares^o quos ex omni cōpositiōe quattuor decim^o librorum excerpsum^o. Ex collectione quidem tripar titū voluminis: qd pro dotib^o cōpositimus / vno libro exce pto. ex duobus autē de tute lis et curacionibus vno. et ex gemino volumie de testamētis vno. et ex septē libris de lega tis et fideicommissis / et que circa ea sunt simili modo vno

vnu volumen in quo illi soli tres libri cōtinebantur.

l **C** Excepto, id est accepto vel assumpto ad legē illi.

m **C** Sors obtulerit: quia alterum tm sit lectum in pre cedenti anno ad electionem doctoz. vt. s. pri. s.

n **C** Tripartita legum, id est tres libri singlares: scz

tm libro. Hos igitur quattu or libros/ qui i primordijs sin gularium memoratarū cōpo sitionū compositi sunt: tantū mō a vobis eis tradi sancim^o: ceteris decē oportuno tempo re seruandis. quia nec possi bile est: nec secundi anni tem pus sufficit ad istorum. xiiij. li brozū a magistra voce eis tra dendoz recitationem. Ter tij insup anni doctrina talem ordinem sortiat: vt siue libros de iudicijs / siue de rebus fm vices legere eis sors obtule rit^o: occurrat eis tripartita le gū^o singularium dispositio. et i primis liber singulari ad hy pothecariā^o formulam / quam oportuno loco (in quo de hy pothecis loqmur) posuim^o: vt cū emulā^o sit pignozati cijs actionibus / que^o in libris de rebus posite sunt: non abhor reat eorum vicinitatem. cū cir ca easdem res^o ambabus pe ne idem studium est. Et post eundem librum singulari^o ali us liber similiter eis aperiat: quem ad edictum ediliū / r de redhibitoria actione / et de eui ctionibus necnon duple stipu lationibus compositimus. Lū enim que pro emptionibus et venditionibus legibus cauta sunt / in libris de rebus fulge rent: he autē oēs quas dixim^o diffinitōes^o vel diuisiones / q

gata impendit. de pignora. ac. l. tutor. s. contrariam. r in. l. si seruos. et institui. qui. mo. re cōtra. ob. s. si. differūt tū in multis: quia altera est in r. s. l. hypothecaria. vt. C. de pigno. l. pignor. alia psonalis. s. pignozaticia. vt. C. de distrac. pig. l. si. item pignozaticia alia directa alia cō traria. item hypothecaria alia in. xxx. an. alia in. xl. an. porrigitur. vt. C. de prescrip. xxx. an. sicut et. l. cum notis simi. in punc. quandoq; etiam mimis. xxx. an. durat hypothecaria. vt. C. si aduer. credito. l. i. et. ij. et ideo di cit pene. Accur.

t **C** Diffinitōes, .i. tractat^o pig. r de edil. edic. r de vsur.

de pig. et de edili. edic. et de vsu. vt h subijcit. Accur.

o **C** Hypothecari am, que est de pi gnozibus.

p **C** Posuim^o, .i. scilicet occurrat.

q **C** Emula, emu loz tibi: id est imi deo tibi. r sic emus la. .i. imidia: qz pi gnozaticia directa debitori cōtra cre ditorē datur. vt in sti. qui. mo. re cō. ob. s. si. et sic dire cta scilz hypotheca ria competit cre ditori. vt. de pig. per totū. Itē emus loz te: id est imitoz te. inde dicit emus loz vos dei emulas tione: et sic hic tras ctatus illū imitat et circa idē tras ctat: et sic ad cons trariā hypothecā se refert. Ac.

r **C** Que, directe et contrarie.

s **C** Easdem res, scilicet obligatas. nam circa eas am be scilz hypothe caria et pignozati cia directa tractāt diuersimode: et ppter hoc dicit pe ne. Itē sicut et hy pothecaria propo nitur vt saluum sit creditori debituz. ita et in pignozati cia scilicet contra ria vt saluū sit cre ditori qd in re obli

a In vltima pte. qz oia edicta i fine libroz legēdoz p oēs. ānos erāt posita: s; meli⁹ s;āt in: f eos quos imitat

b **C** Distre. i. pedissequ. vt. C. 6 ve. tu. enu. l. ij. §. i. tertia. c

c **H**os tres. i. addito libro de versur. ne quo h nō apit vt b alijs duob⁹: s; ex eo q dicit tres. vt. z. s. in pn. dixit satis colligitur.

d **P**apiniani. qz scpta papiniani in his trib⁹ libris cōtinētur.

e **Q**uoz volumina. i. volumina ex qb⁹ dicti tres libri sūt exacti. ac. f

f **C**orporis. i. ex toto p psequētā. g

g **N**on solū. i. nō solū ex collecti onerisoz ex q sō la antiq legerent: s; ex oī ppositiōne papiniani p̄fūl gēre pene p totuz corpus digest. p̄: bebi rēcitatōne zc. non q hec oia in tertio āno legā tur: s; ea sola q in dicit trib⁹ libris p̄nēt cū alioz volumie de reb⁹ vel de iudicijs.

h **R**ecitō. sub: audi ex libris. i

i **R**ecitātiōne. q. d. leges p̄p̄i. p̄clare sūt posite p tot⁹ sur i loc⁹ cōpetētib⁹ q om̄is legunt. l. 3 nō i tertio āno: s; olim legebant t̄m octo libris ex r̄sis papiniani. vt. s. s. in tertio.

k **F**estiuatē. festū em̄ papiniani faciebāt eo an no quo responsa ei⁹ legebant. Sed qz hodie nō vt oli legūt. c. redere nō fieri ei⁹ festū: s; l. 3 nō vt olim iteruz t̄m legunt: l. 3 alio mō. ideoqz et hodie festū ei⁹ fiat.

l **E**x p̄mox: dijs. qz p totuz libris de pigno. p̄ mordia n. papiniani sunt.

m **E**t nomen. dicimus subaudi vt zc.

n **P**eragant. In terpone tuis interdū gaudia curis.

o **M**ēoria. sic. C. de ep̄is z cleri. qm̄ venerabilis. p

q **R**ecitabāt. in quarto anno auditores p̄ se p̄os. vt s. eo. s. his igit. l. 3 ibi. istoz libroz numerus nō esset.

r **L**ectitare. i. frequenter legere.

s **R**̄sis. dero: gat paulo s; p̄p̄i manū honorauit

t **P**arur⁹. a. ti. de pigno. s; s; ad ti. de bo. pof.

v **P**arub⁹ po suimus. p̄mox vt qz ad ti. de testa. alia s; s; ad tiu. de bo. pof.

x **D**istributio. nē. nā i septē par tes distribuit. vt s. ec. s. in sc̄o.

y **P**ossumus. vt. s. e. s; ex libris z

z **P**arub⁹. s; z de bo. posses. s; s; ad titu. de verbo. obliga. z̄c. c. de vt s; ad fi. Accur.

a **E**t legere. f. p̄ se. z no. q nō legūt auditozib⁹: s; hodie h̄ ordo non suat fm̄ Jo. h̄ lo quī qm̄ vni legebat nō autem vbi plumbus legitur vel hoc puritū⁹ eis sit legatur fm̄ Jo. itē de facto se cus seruamus.

b **Q**uī. f. me tas quo āno voca bant̄ lozite vt colorite et sic caute trāsīt a lec. qm̄ āni. s; olim i q̄tuoz se exp̄edicbat. vt s. e. s; his igit. qz codicē n̄ legebat.

c **S**z oēm. legi timam sciam.

d **S**imē. no. h̄ac cē artē: qz iplcat alia. vt r. s; d̄ iust. z iu. l. i. in pn. z̄c. no. eā h̄re caput z finē. caput h̄z. s. i. s; t̄tutōes. vt. s. e. s; itaqz. et finē. f. codicē. vt h̄. z iust. in phe. s; cūqz. et s; de iu. z fac. i. g. l. in omni parte.

e **A**thlete. f. in aduocandō.

f **S**ubmatōres. f. i iudiciādō. **g** **F**elices. f. i iudiciādō. a iij

simi pauli: q̄ ātea ex lib. xxxiij. in. x. z. viij. recitabant⁹ p̄p̄t iā expositi⁹ p̄fusiōne eos legentes. x. lib. singlares q̄ ex. xiiij. q̄s āte enumerauim⁹ sup̄sūt: studeāt lectitare⁹: multo maioris z amplioris prudētie ex eis thesaurū cōsecuturi q̄ ex paulianis h̄ebāt r̄sis. et ita ois ordo lib. singulariū a nobis p̄posit⁹ z i. xvij. lib. p̄t̄t⁹ eoz aimis iponef: quē i duab⁹ b⁹ digestoz p̄tib⁹ posuim⁹. i. q̄rta z q̄nta. f. in septē p̄t̄tū distributionē. **C** Et qd̄ iā p̄t̄tū mis p̄bis orōis n̄re posuim⁹ vey iueniat. vt ex. xxxvi. libro rū recitatōe s̄iāt iuuenes p̄fecti/ z ad oē opus legitimū instructi/ z nō t̄pe non indigni. duab⁹ alijs p̄tib⁹. i. vj. z. vij. floz. q̄ in. xiiij. lib. posite sunt ibidē positi⁹ vt possint postea eos et legere⁹ et i iudicijs ostēdere: q̄bus si bñ sese imbuerit z in q̄ntū ām q̄ colorite nūcupātur metas p̄stōnū codicis tā legere q̄ subtiliter intelligere studeāt: nichil eis legitime scie deert: s; oēm⁹ ab iusto vsqz ad finē⁹ suis animis amplectāt. et qd̄ pene i alia nulla cūenit arte cū z si vilissime sint oēs: t̄m infinite sunt: h̄ec sola sciētia finem habeat mirabile z i p̄nti t̄pe a nobis oritū.

C Disciplinā igit oib⁹ eis legitimis archanis a nobis reseratis nichil habeāt absconditū: s; oib⁹ p̄fectis q̄ a nobis p̄tribunianiyiri excelli ministrū ceterozūqz p̄posita sūt: z oratores maximi z iusticie satelletes iueniant: et iudicioz optimi tā athlete⁹ q̄ gubernatores in oī loco quoqz felices⁹.

C Athlete. f. in aduocandō.

C Submatōres. f. i iudiciādō.

C Felices. f. i iudiciādō.

C Athlete. f. in aduocandō.

C Submatōres. f. i iudiciādō.

C Felices. f. i iudiciādō.

C Athlete. f. in aduocandō.

C Submatōres. f. i iudiciādō.

C Felices. f. i iudiciādō.

C Athlete. f. in aduocandō.

C Submatōres. f. i iudiciādō.

C Felices. f. i iudiciādō.

Roma a romulo et re mo p dicitur.

A hecaudem tria. f. in si. pandecta et codicem. **B** Regijs vrbibus. f. roma veteri qua romulus & re mus fces reges fecerit. vt .j. de origi. iij. l. ij. circa pn. **C** Metropolim. qua imperator constantinus fecit. vt C. de vete. iij. l. i. §. pe. ergo idem & in bononi. qz et ea fecit iperator theodosius iussu bti ambrosij cum p. pditione ea de struxerat. vt dicit in legeda bti am brofij. Et sic hnt excusationes ab oibus muneribus. vt. C. de profef. et me. l. medicos. li bro. x. r. j. §. b. excu. tu. l. sed & repro bari. §. fi.

Supra dictu est qualiter lu ra tradi debent. hic autem in quibus locis tradi debeant ista iura videlicet in ciuitate romana. in ciuitate atheniensi. & in ciuitate constantinopolitana. p. hibes in alijs locis legi: & contra facientes puniri. h. d. vsqz ad. §. illud autem.

Hec autem tria volumina a nobis pposita tradi eis tam in regijs vrbibus quam in beriten sium pulcherrima ciuitate: & legum nutrice bene que appell et tunc volumina iam & a retro principibus constitutum est: & non in alijs locis que a maioribus tale non meruerunt privilegium. quia audiuimus & alexandrina splendidissima ciuitate: & in cesariensi & in alijs quosdam imperitos homines de uagari et doctrina discipulis adulterinam tradere: que sub hac interminatione ab hoc conamine repellimur. vt si ausi fuerint in posterum hoc perpetrare et extra vrbes regias et bertensium metropolim hoc face re: denarium librarum auri pena plectantur: & reiciantur ab ea ciuitate in qua non leges docent sed in leges committuntur.

Hic ponit quod scribentes libros p signa debent puniri ciuilitate & criminalitate. et hoc vsqz ad versi. illud bo. Barto.

Illud autem quod iam cum ab initio hoc opus mandantes in nra oratione et post completum opus in alia nra nois pstituta scriptimus: et nunc utiliter ponimus vt nemo audeat eorum que libros conscribunt signa in his ponere & p compendium ipsi legum interpretationi vel ppositi maxime afferre discrimen: scituris omnibus

Signa. i. no tas quando vna littera vel vnum signum totam vnam orationem representabit. non autem omnino abbrevi ationes phibet.

Compendium. id est laborio si breuis: sio ob scurus. Ac.

Librarijs. i. scriptoribus. vt et. j. de regu. iij. l. i. §. li brarius.

Criminalem penam arbitrio iudicis imponendam

cum non diffiniatur specialis p leges. vt. j. de penis. l. sanctio legum. & .j. de effrac. l. i. §. ex platores. et de custo. re. l. si quis. vel dic criminalem. i. capitalem. vt in si. de reru diu. §. sancte. vel dic de pena falsi. vt. C. de no. codi. compo. §. falsi.

librarijs qui hoc in posterum commiserint quod post criminales penas etiam estimatoe libri in duplum domino etiam ei nescienti de derit inferre appellat: cum & ipse quod tale librum parauerit p nichilo eum habebit nemine iudice ex tunc libro ei quod fieri fecit recitatione concedere: sed p non scripto haberi eum disponente

Hic habes quod scholares non debent ludere nec ipsi ludis se immiscere: maxime illi que rudes veniunt ad hanc doctrinam. Ultimo loquitur de doctoribus docentibus hanc civilem sapientiam. h. d. vsqz ad fi. Barto.

Illud vero satis necessarium pstitutum cum summa interminatione edicimus: vt nemo audeat neque in hac splendidissima ciuitate neque in beritensium pulcherrimo oppido ex his que legitima pagant studia indignos et pessimos: imo fuites et que effectus iuria est ludos exerce re: & alia crimina: vel in ipsos p fessores vel in socios suos: et maxime in eos que rudes ad recitationem legum veniunt perpetrare. que ei ludos appellat eos ex quibus crimina oriuntur: hoc etiam fieri nullo patimur modo: sed oportuno ordinem in nris temporibus & hac parte tradimus: & toti postero transmittimus scilicet: cum oporteat pntias: & postea liguas fieri eruditas. et hec que de oia in hac florentissima ciuitate vir excelsus pfectus huius alme vrbis tam obseruare quam videri care. put delicti tam iuuenis quam scriptorum quibus cure cure habebit. In beritensium citate tam vir clarissimus ptes pucie maritime quam beatissimus eiusdem ciuitatis episcopus & legum p fessores

Nescienti. no. ergo quod si sciens accipiat sibi p iudicat. vt argu. ff. de eo quod cer. loco. l. si in si.

Cu et ipse. q. d. non solum dominus: sed et ipse & ipse se. q. d. non dantur dominus: quia patitur dominus damnum. est ei ei liber in iudicium & omni mementi ab eo.

Recitatorum. alia recitationes. et est plana. alia actione. & hoc id quia olim actiones a iudicibus perpetrabant quod hodie non est. vt. C. de formu. l. i. r. ij. et. j. de origi. iij. l. ij. §. omni.

Et his scilicet scholaribus vel doctoribus. Ac. p Crimia. nam ludus notus est & vt. j. ad le. aq. l. nam ludus. Et no. quod tollit occasio delinquendi. vt. C. de lat. liber. tol. §. sed ne furad. & .j. de sp. l. o. fo.

In eos. scilicet nouitios. qui sepe credunt se decipi et p iuria fieri.

Prius alias. id est naturalem sensum in bono faciendo et malo p mittendo.

Eruditus. f. loquendo.

Professores. sic no. quod tres habent iudices scholares tres lares: p tate: episcopus hnt ut scopu & doctor: dices. et possunt eligere que volunt. vt C. ne filii. p pa. l. fina. & auf. habita. que est sede

rici: et quia specialiter p hac. l. doctoribus legum, quia

maiores sunt alio docentibus demandantur videtur
 qd no possunt delegare alijs. vt. j. de offi. eius cui man.
 est iuris. l. i. sed hodie videtur copetere iure magistratus
 cui cuiuslibet magistrus cuiuslibet facultatis idem conce-
 dat. vt dicta. l. si. vnde potest delegari in ciuili. vt. j. de
 offi. eius cui ma.

est iuris. l. i. i crimi-
 nali autem cu
 ius et ipsi hnt in-
 risdictione vt hic:
 et. d. l. federici. no
 pot delegari. vt. j.
 de iuris. om. iu. l.
 imperii. et. d. l. i.
 de offi. eius. i. p. n.
 in criminalibus
 non seruat qd ma-
 gister cognoscat:
 sed potestas vel
 episcopus.

Incipite. qz
 pdictus modus
 legendi est vt
 doctibus r di-
 scipulis. igit. r.

Maximū de
 cus. no. honor ē

Magi-
 dec^o est
 bonos
 habere
 schola-
 ras.

magistro bonos
 hnt scholares. sic
 in aut. vt iudi. si
 ne quod suffra. s.
 cogitatio. col. iij.

Permutatēf.
 diomedes et cuz
 rediret p mare a
 troiana victoria i
 digebat vino r i-

uenit glaucū iur-

ta mare abundantem vino r carentē equis. at ipemul-

tos habebat equos quos i plio habuerat: et ita dedit

sibi de equis sibi inutilibus. p vino necessario et vtili

sibi: et Blaucus dedit sibi vinum superfluum: et accepit

equos necessarios. Sic et nos fecimus pmutationem

de inutili modo legendi ad vtilem. est tamen multū a

remotis hoc simile. et facit. j. de pben. emp. l. i. s. r. in-

sta. de contrahen. emp. s. precium.

Consule. ipe enim dignitatē consulatus sibi assume-

bat: vt quidaz extrane^o. vt i aut. de consulib^o. s. si. col. iij.

In nomine domini. hoc in cōpilatione digesti. fuit

dictū nō qn leges facte fuerūt qz pagani erāt. vt. C. de

vere. iu. enu. l. i. sic r alis facit insti. an. pbe. in puncta.

Cōpila-
 tores le-
 gū fue-
 runt pa-
 gani.

Perpetui. id est generalis.

Augusti. quia semp huius propositi debet esse vt
 augeat imperium: licet non semp augeat. sic et matri-
 moniū indiuidua cōiunctio dicit: tamen diuidit qnqz
 vt. C. de repu. l. sensu. sed ppositum consideratur. vt

In quinta ponit id de quo ad
 presens tractare intendit. se-
 cūda ibi de domini. tertia ibi iu-
 ris enucleati. quarta ibi sfoz.
 quinta ibi liber prim^o. Bar.

In nomine dñi amen. Ju-
 stiniani sacratissimi principis
 ppetui Augusti iuris enu-
 cleati ex oi veteri iure colle-
 cti digestoz seu pandectarū
 Liber primus.

De iusticia r iure. l. i. j.

Primo ponitur qd oportet
 iuri opz daturū scire: se-
 cūdo tradit hoc qd opz scire
 tertio induit auctoritas cel-
 si: quarto ponit iuris diffini-
 tio: quinto ponit plene diffi-
 nitōis effectus. secūda ibi
 est aut. tertia ibi: Nā vt elegā-
 ter. quarta ibi: ius est. quinta
 ibi: cui^o merito. et durat vsqz
 ad s. huius studij. Ange.

Calptianus.

ex alijs excerptis: et nobis tradidit legendas. vnde
 ipe dicit tradere ius enucleatum fm 3o.

Collecti. ex his id est ex eo qd dixit in princi. po-
 test colligi quis fuerit auctor siue compiler: quia iu-
 stinianus filius iustini. vt insti. de dona. s. est r aliō.
 Item que materia: id est omnia vetera iura antiquoz
 pūderum. que intentio. i. vt colligas ius enucleatū in
 vnū volumen. Utilitas per se patet: quia minou pecu-
 nia poterit nunc emi liber iste: et quia citius adipisci
 potest qd olim. cui parti philosophic supponat: r qui-
 dem ethyce: quia de moribus tractat hoc volumen/ si-
 cut alia duo volumina.

De iusticia et iure.

a iij

Liber primus.

Tri. f. addiscendo / vlt' docedo vlt' ptractado
p'ius. q' noscat substātia iuris p di-
uisiōes q' dicūtur. Te. s. hui' studij. nec ob.
q' d'f. s. in. phe. s. discipuli. r q' dicit opz.
improprie dicit. i. dect. sic. C. de bo. q' libe.

l. cū opz. in p'n. et
C. de rap. vir. l. i.
s. opz em' r. sic
e' decet p opz. vt
C. de cap. r post.
li. re. l. fi.

c **I**usticia. est
ait ius a iusticia
sicut a mē sua: er
go pius fuit iusti-
cia q' ius: s'z Te.
l. iusticia: ibi ius
suis r. ex quo col-
ligit q' statim fuit
ius postq' fuit
iusticia: s'z dicit ibi
ius suū. i. homis
meriti: vel dic. p
ut in actiōe r obli-
gatiōe: bene dico
ius a iusticia ap-
pellari. si em' ius
est ars boni et eq'
vt subicit: r iusti-
cia nichil aliud est
q' ipsa eōtas r bo-
nitas: s'z iusticiaz
h'z matrem: r hoc
subijcit. nā r. sic et obligatiō dicit mater actōnis. vt. j.
de procu. l. licet. s. ea obligatiō.

Ars qd
sit.

d **I**us est ars. hoc pōt itelligi trib' modis. p'imo
vt dicas diffinitū ius in g'ne. r sic est ars. i. scia finita q'
artat in finita. nā ars est de infinitis finita doct'ina s'z
p'osphinū. Sec' do dic' describi quāz spēm iuris / vt p'io-
riū / vel civile / vel naturale / vel gēniū: r tūc ponet p' p'ce-
pto coartante: s'z hoc nō placet: cū iste partes iuris non
sunt artes: s'z artis partes. Uel tertio ars. i. artificū. nā
auctor iuris est hō. iusticie de: r q' d' subijcit boni et eq'.
id est ei' q' d' est equū r vtile. Et no. q' aliud est bonū r ali-
ud est equū: vt hic. est em' quoddā bonū et equū. vt. j. fi.
cer. pe. sic et me. est et bonū et nō equū vt vlc' ap'io. vt. j.
de v'fca. l. i. r. j. de re. iu. iure naturali. in fi. ti. est tertiu'
equū r nō bonū. vt. C. d' pac. cō. l. hac lege. est etiā equo
equius. vt. j. de fur. si seruus cōmunit' s. quod vero.

e **C**uius istud cui' si referat ad ius: hec dictio me-
rito in vim nois ponitur: meruit em' ius appellari sa-
crū: et i. deo iura reddētes sacerdotes vocant. si ad artē /
in vim ad. verbij s'm a'zo.

f **S**acerdotes. q' vt sacerdotes sacra ministrāt r cō-
ficiūtata r nos: cū leges sint sacratissime. vt. C. de le. r
p'sti. l. leges. r vt ius suū cuiq' tribuit sacerdos in dan-
da p'nia: sic et nos in iudicando. vt. j. eo. iusticia.

g **C**olimus. i. eius volūtatem seruamus: que est vt
ius suum cuiq' tribuat. vt. j. eo. iusticia. s. i.

h **P**rofitemur. i. docemus.
i **E**quū ab iniūo. vt in cōtractibus s'm Jo.

k **I**licito. vt in matrimonijs. vt. j. de ri. nup. l. semp.
l **M**etu penarū. metu fit quis bonus vt in trāfactio-
pene q' n'clurata. vt. C. d' trāsa. l. si q' maior. Itē vbiq' pena
bon' est vniū est metus multoz. vt. C. ad. l. iul. repe. l. i. p'imo
fici.

Tri' ope-
ram datu-
rūz p'ius
noscere o-
portet vñ
de nomen-
tur' descē-
dat. Est aut ius a iusticia ap-
pellatū. Nā vt elegāter cels'
diffinit. Jus est ars' boni et
equi / cuius merito q's nos sa-
cerdotes appellat. iusticiam
nā q's colimus: boni r equi no-
ticia p'fitemur equū ab iniūq'
separātes: licitū ab illicito / di-
scernentes: bonos nō solū me-
tu penarū / verū p'iorū q's
exhortatiōe efficere cupiētes
verā nisi fallor' philosophiā
nō simulatā affectantes.

Hic iuriscō. incipit tracta-
re p' modū diuisionis r proce-
dit vsq' ad. l. iusticia. j. eo. exē-
pla ponēdo. et diuidit p'inci-
paliter in quoz p'tes. in p'ia
ponit diuisionē iuris. in secun-
da assignat rōnē. in tertia po-
nit substātia iuris publici. in
quarta p'osequit' secūdū mē-
brū diuisionis: videlicet de iu-
re p'iuato. et illud tripartitū.
scda incipit ibi: sunt em' q'dā.
tertia ibi: publicū. quarta ibi:
p'iuatum. Bar.

Huius studij due sunt po-
sitiōes: publicū r p'iuatum.
Publicū ius est q'd ad statuz
rei rom' ae spectat. P'iuatū ē
q'd ad singuloz' vtilitatē p'ti-
net. sunt em' q'dā publice vt:
lia / q'dam p'iuatum. Publicū
ius in sacris' sacerdotibus et

fit bonus. vt. C. pro q'bus cau. ser. p' p'imo liber. acci. p
totū. et de sta. r ima. l. vt virtutū. et de famo. libel. l. i. et
J. ad fil. l. antepe. s. fi. r in aut. de nō alie. s. fi. col. ij. vñ
versus. Oderūt peccare boni virtutis amore. Oderūt uersus
peccare mali formidine pene.

re p' modū diuisionis r proce-
dit vsq' ad. l. iusticia. j. eo. exē-
pla ponēdo. et diuidit p'inci-
paliter in quoz p'tes. in p'ia
ponit diuisionē iuris. in secun-
da assignat rōnē. in tertia po-
nit substātia iuris publici. in
quarta p'osequit' secūdū mē-
brū diuisionis: videlicet de iu-
re p'iuato. et illud tripartitū.
scda incipit ibi: sunt em' q'dā.
tertia ibi: publicū. quarta ibi:
p'iuatum. Bar.

Huius studij due sunt po-
sitiōes: publicū r p'iuatum.
Publicū ius est q'd ad statuz
rei rom' ae spectat. P'iuatū ē
q'd ad singuloz' vtilitatē p'ti-
net. sunt em' q'dā publice vt:
lia / q'dam p'iuatum. Publicū
ius in sacris' sacerdotibus et

m **N**isi fallor.
nullo modo falli
mur. nam ciuili's
sapientia ha p'his
d'f. i. amor sapien-
tia: a philoz q'd ē
amor r sophia. i.
sapientia. vt. j. de
var. r extraoz. co.
l. i. s. p'onde. licz
pecuniā nō abij-
ciam'. vt. j. de va.
et exca. mu. l. i ho-
norib'. s. a p'his.
et facit. C. de de-
di. li. tol. s. i. r. C.
plus valere quod
agitur. p' totū.

n **H**ui' studij.
id ē iuris studio
q'rēdi due sūt spe-
cies. put dyalezi-
ci ponit spēm: nō
put legisse: q' po-
sita ponit r gen':
s'z nō p'uerit s'm
Jo. r. p. l. q'dā di-
cant pla. intel-
xisse q' spēs siue positiōes dicerētur res sup' q'd ius tra-
ctat. r iā cōst'ret spēs eē infinitas cū sup' multis tractet
hoc ius est sup' seruus et liberis. vñ rep'ēdūt etiā: et facit
ad hūc. s. iust. de iust. et in. s. huius.

xisse q' spēs siue positiōes dicerētur res sup' q'd ius tra-
ctat. r iā cōst'ret spēs eē infinitas cū sup' multis tractet
hoc ius est sup' seruus et liberis. vñ rep'ēdūt etiā: et facit
ad hūc. s. iust. de iust. et in. s. huius.

o **P**ositiōes. id est diuisiones.

p **A**d statum. conseruandum ne pereat: sed cum pu-
blicū ius sit in sacris r silibus: r hoc etiā in qualz vil-
la fiat: q'iter p'tinet ad statū rei romane t'm: Dic q' vil-
lā quāz p'seruari / et ibi talia fieri p'tinet ad ciuitatem
ro. cū nō eēt p'fecta nisi ex suis p'ibus cōst'aret. vt. j. ti. i.
l. i. nec placet q' dicas publici appellationē ad alta lo-
ca referri q' romane ciuitatis. vt. j. de p'bo. sig. cū q' ver-
q' **A**d singuloz' s. p'ncipalr. scdario ad pu-
blicā vtilitatē. expedit em' reip'u. ne q's re sua male tra-
tur. vt iust. de his q' sunt sui vel ali. iu. s. p' r. j. de p'cu.
seruū. s. publici. sic r ecōtra: q'd est publicū p'ncipaliter
secundario pertinet ad vtilitatē singulozū. vt. l. i. in
fi. C. de cadu. tol.

r **I**n sacris. cōstitū ius publicū in sacris: vt sunt ec-
clesie in q' p'rim' veniā p'ctoz. vt in aut. vt li. ma. et
auic. s. q' r. col. viij. ita et si lese fuerint: q'z p't vñ iter
dictis. vt. j. de interdi. l. i. ij. r. iij. r. l. interdictoz. s. iter-
dicta. Itē in sacerdotib' q' interest vt sint sacerdotes a
q'bus veniā p'ctoz. vt. C. de sum. trini. r. fi. ca. l.
iter claras. r. p'p' iurā eis factā q'z agit. vt. C. d' epi.
et cle. l. si quis in hoc. Itē i mag'atib' q' interest vt sint
mg'fatus. parū ei. p'desert iura eē i ciuitate nisi sint ho-
mines qui iura reddere possint. vt. j. ti. i. l. ij. s. post oris-
ginē. p'stitit r salijs. vt. j. ad. l. iul. ma. l. pe. r. j. solu. ma.
l. i. r. isti. de re. di. s. cū i suo. p'z q' p' ti. de sacrosan. ec. vñ
de epi. r. cle. vbi cūq' sūt et silib' sūt i iure publico: idē
de iure fiscalī vbi cūq' sūt. r idē de offō mg'fatuū. vt. C.

Jus pu-
blicū i
q' p' p'io

Itē in sacerdotib' q' interest vt sint sacerdotes a
q'bus veniā p'ctoz. vt. C. de sum. trini. r. fi. ca. l.
iter claras. r. p'p' iurā eis factā q'z agit. vt. C. d' epi.
et cle. l. si quis in hoc. Itē i mag'atib' q' interest vt sint
mg'fatus. parū ei. p'desert iura eē i ciuitate nisi sint ho-
mines qui iura reddere possint. vt. j. ti. i. l. ij. s. post oris-
ginē. p'stitit r salijs. vt. j. ad. l. iul. ma. l. pe. r. j. solu. ma.
l. i. r. isti. de re. di. s. cū i suo. p'z q' p' ti. de sacrosan. ec. vñ
de epi. r. cle. vbi cūq' sūt et silib' sūt i iure publico: idē
de iure fiscalī vbi cūq' sūt. r idē de offō mg'fatuū. vt. C.

de offi. p. oēs. ti. r. de iur. om. iur. r. l. alio sibi iur. ff. r. C. a. Tripartitū spāti id ponit q. plurima de eo tra-

ciatur est. idē tū dico de publico qd est tripartite col- cū. s. 30. r. sunt eadē exēpla: vt liceat reipublice vim vi. ppulsare: r. vt cū iuria ei alter nō locupletet. itē r. circūfucapiōes.

b. Naturalib' preceptis. a natu rali iure h'z ius p uanum hoc: vt ne mo fiat locupleti or cū aliena iactu ra. vt. i. d. p. d. i. de. nā hoc.

c. Sentiū. a iure re gētium hoc vt qd qd ob tutelā r. c. vt. i. c. vt vim. a iure ciuili. vt p- cepta de iur. i. c. vt in i. de. v. s. i. p. n. qd aut sit vniūq' q' istoz subicit: s' alio mō ius na turale ibi accipit q' hoc. s.

d. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

g. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

h. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

i. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

j. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

k. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

l. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

m. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

n. Ius natura le: qd natura. i. de us. r. sic nti. vt dic q' sit ablatiui ca- sus. Itēz no. ius naturale q' tūoz modis dici. pmo lex moysaica. vt i. s. i. de obli. q' ex de- deli. s. i. scdo insti- tus nature: vt h. tertio ius gētū. vt i. s. de re. di. s.

i. Recedere. id est differre. k. Illud. scilicet naturale. l. Hoc. scilicet ius gentium.

U. Eluti. religio. s. nōne hoc de iure publico est: cū sit sacrū. vt. s. eo. l. i. s. publicū. et h' ponit inter p- uata pcepta. Itē he due spēs pub- licū r. puatū in- ter se differunt: et nulla est altera. Rū. r. hoc et illud consistit in trib': sed de puato id tū dixit q' consi- stit in trib': quia de eo plura erat dictur': vel dic q' h' de religioe tra- ctat: ibi de sacris scz domib' vt ibi diximus.

U. Eluti erga deum reli- gio: vt parētibus r. patrie parcam'. Floreti. U. Vim' atq' iuria p- pulsem'. nā iure' hoc euenit: vt qd quisq' ob tutelā corporis sui fecerit: iure fecit se existimet. Et cuz inter nos cognationem' quādam natu- ra constituit: cōsequēs est ho- minem horūni insidiari ne- fas esse.

U. Manumissio est de iure gē- tū: r. nō de iure naturali. q' si militer seruitus que est ma- numissiois cā: fuit inducta de iure gētū: nō naturali: cū illo iure oēs liberi nascerent. h. d. Pau. de ca. U. Alpia.

U. Manumissioes q'z iuris gētū sunt. est aut ma- numissio datio' libertatis. nā riarū. s. i. et. i. de rei ven. l. q' restituere. itē nō illatam a puato iuste. vt. i. ad. l. aquil. l. iij. s. qd si a p- tate et iniuste: Rū. pati debemus fin. d. vt. i. de iur. l. iniuria rū. s. si quis. s. mag' istratū ueniet: vel durante officio si est de minorib': r. l' eo finito si est de maiorib'. vt. i. de in ius vo. l. ij. r. i. de iur. l. nec mg' fiant'. r. i. de iudi. l. p- s' riarū. r. i. qd me. cau. l. iij. s. sed vim. Itē et brutis hoc pmittit. vt. i. si quadru. pau. fe. di. l. i. s. cū arietes. nō tū dicū iuriā facer' v' pati. vt. i. si qua. pau. fe. di. l. i. l. p. n. q.

U. Nā iure. s. fori nō celi. s. qd si ob tutelā rerū sua- rū: Rū. idē dūmō cū moderamine. vt. C. vi. l. i. r. i. de vi r. vi ar. l. iij. s. cū igit'. Itē qd si ob tutelā alteri: Rū. affectionē considerari. vt. i. qd me. cau. i. si quidē. s. fi. r. mā dati. l. cū huius. r. facit ad hoc q' liceat vim vi repelle- re. vt. i. ad. l. ad. l. sciam. s. q' cū aliter. r. i. d. vi r. vi arma. l. i. s. vim vi. et. i. qd me. cau. sed et partus. s. pe.

U. Cognationē: q'z oēs ab adam. pcessimus. Manumissioes. in qd' ius nō disponit pēpue vt si ebrietate. vt. i. de his q' sumt sui vel ali. iij. l. i. s. i. vel dic non disponit: vt cogat aliquem manumittere.

U. Datio. sic ergo q' manumittit dat libertatē: s' suā vel alienā. si suā: ergo ipse postea non erit liber: si alie- nam quā non erit inuenire: s' quā non habet. pterea cū oēs homines liberi nascent iure na. s' nō dat et liber

U. Datio. sic ergo q' manumittit dat libertatē: s' suā vel alienā. si suā: ergo ipse postea non erit liber: si alie- nam quā non erit inuenire: s' quā non habet. pterea cū oēs homines liberi nascent iure na. s' nō dat et liber

U. Datio. sic ergo q' manumittit dat libertatē: s' suā vel alienā. si suā: ergo ipse postea non erit liber: si alie- nam quā non erit inuenire: s' quā non habet. pterea cū oēs homines liberi nascent iure na. s' nō dat et liber

U. Datio. sic ergo q' manumittit dat libertatē: s' suā vel alienā. si suā: ergo ipse postea non erit liber: si alie- nam quā non erit inuenire: s' quā non habet. pterea cū oēs homines liberi nascent iure na. s' nō dat et liber

U. Datio. sic ergo q' manumittit dat libertatē: s' suā vel alienā. si suā: ergo ipse postea non erit liber: si alie- nam quā non erit inuenire: s' quā non habet. pterea cū oēs homines liberi nascent iure na. s' nō dat et liber

U. Datio. sic ergo q' manumittit dat libertatē: s' suā vel alienā. si suā: ergo ipse postea non erit liber: si alie- nam quā non erit inuenire: s' quā non habet. pterea cū oēs homines liberi nascent iure na. s' nō dat et liber

U. Datio. sic ergo q' manumittit dat libertatē: s' suā vel alienā. si suā: ergo ipse postea non erit liber: si alie- nam quā non erit inuenire: s' quā non habet. pterea cū oēs homines liberi nascent iure na. s' nō dat et liber

Handwritten scribble or signature.

Handwritten number '4'.

Ius na- turale q' tūoz modis dicitur.

Ius na- turale q' tūoz modis dicitur.

parēti pri obedire. vt in b' filij aut. de nup. s. si debent vero expectet col obedi- la. iij. re.

U. Iuste illataz In ius ab aliquo puato. nō illatam ab eo sit idē: cui subditū sum' stice. p vt. i. de iur. l. iij. iur. pu- gna. p pta vt dis- rit cato. vt hic. et C. de aboli. l. fal- laci. r. i. ad. l. iul. ma. l. penul. U. Iuste illataz In ius ab aliquo puato. nō illatam ab eo sit idē: cui subditū sum' stice. p vt. i. de iur. l. iij. iur. pu- gna. p pta vt dis- rit cato. vt hic. et C. de aboli. l. fal- laci. r. i. ad. l. iul. ma. l. penul.

ant/pomif pet. vt. C. de bo. sig. l. pe. ibi meli' itaqz re. nā ex scripto et nō scripto est. vt insti. d. u. na. §. stat. vt dic hoc ius. i. singule ipēs iur. i. leges q̄ sunt sub. l. xij. tabu. et tūc aut/ ppe pomif. p̄maverior et utilior ē. f. q. p. l. xij. tabu. accipiat ius ciuile tota ista lege. vt patz ex hac demōstratōe hocigitur et.

7. **I**us autē ciuile est. cum ei

Jur' dē sint sex pres iur' mīl' septi ciuilis septi. f. lex par. ges. plebiscita. se natu. scō. pncipuz placita. m'gratū edicta. rīsa puz dētū. vt ista. d. iur. na. §. scptū ius ē. et hic d' qz ex his faciūt ius ciuile. fertū. f. m'gratū edicta facit ius p̄ totū. vt h. i. insti. de ppe. et tēp. ac i pnci. et qd sit qd hz istoz d' in. d. §. i. st. de iu. na. et hoc fm ynā s'gione iuris ciuilis q̄ est ad dīam p̄toij. als aut q̄ hz pomif. p̄ statutis ciuitatū. vt insti. de iure na. i. p̄n. q̄ hz p. l. xij. tabu. vt. §. l. pri. §. hoc igit. q̄ hz p̄ disputatiōe p̄ dētū. vt. i. i. l. i. §. ex his legibus.

8. **I**us p̄toij. adiuuandū. cū suis institutis dat bo. pos. fm tabu. cū ius habebat petitiōe hereditatis. vt insti. de bo. pos. §. alia q̄. et de bo. pos. l. sed cū patrono. §. pe. in si. ibi legi d'z tuendaz et. supplet vt i actiōe furti manifesti: quā p̄toz induxit: hz furti nō manifesti est ciuilis. vt insti. de noza. §. sunt aut. et de ppe. ac §. alia q̄. Itē supplet. vt. i. de noza. si pluriū. in p̄n. corrigi. vt in emācipatis: q̄ iure ciuili nō succedat: licz iure p̄toij sic. vt insti. de exhe. li. §. emācipato. et d' he re. q̄ ab intesta. §. emācipati. Itē in posthumo alieno q̄ iure ciuili nō succedit: hz iure p̄toij sic. vt insti. de bo. pos. in p̄n. Itē in suis hereditibus q̄ hz. vt. C. de libe. pte. maximū. Itē facit ad idē. i. de inuult. rup. test. posthumus. et insti. de le. ag. suc. §. media.

Am et ipm. bñ dixi adiuuandi. nā et ipm et.

Uox. qz volūtate iuris ciuilis cloqz hz vt. et eni voce exprimit cordis itēio: ita p̄toie iur' ciuilia.

Mnes. legibus. i. iure scripto.

Regūtur. sed qui sunt illi q̄ nō regūtur? Rñ. siluestres homines.

Suo ppzio. sed quō ius ppziū vel a gentib' statu tūm pōt hēre locū: cū solus pnceps possit facere leges. vt. C. de legi. et cō. l. si. q̄ est p̄ra: Rñ. hēc p̄ illā corrigi fm quosdā. vel verius hūc locū de eo iure gen. quod quasi ipsa natura inter omnes tenet. et ppzio qd nō sit generale: vnde non est contra.

Ius gentiū. quādoqz naturale. vt institū. de re: rum diu. §. singulorum.

pto/aut ex non sc. to. vt apud grecos.

Ius autē ciuile est qd ex legib' plebiscit/ senatuscōsultis/ decretis/ principum/ auctoritate prudētū veniunt. **I**us p̄toij est qd p̄tores introduxerūt: adiuuandū vel supplēdi/ vel corrigēdi iuris ciuilis grā/ ppter vtilitatē publicā: qd et honorariuz d'f: ab honore p̄toz sic noiatur.

Am et ip. **M**arci. **M**uz' ius honorariū: qsi vna vox' est iuris ciuilis.

Qui p̄to iurisdictionē hnt ius ppziū statuere p̄mittitur qd ius ciuile vocatur: qd vero ad omni gēte equaliter custoditur ius gentium appellatur. h. d. **S**aus.

Ius p̄toij. adiuuandū. cū suis institutis dat bo. pos. fm tabu. cū ius habebat petitiōe hereditatis. vt insti. de bo. pos. §. alia q̄. et de bo. pos. l. sed cū patrono. §. pe. in si. ibi legi d'z tuendaz et. supplet vt i actiōe furti manifesti: quā p̄toz induxit: hz furti nō manifesti est ciuilis. vt insti. de noza. §. sunt aut. et de ppe. ac §. alia q̄. Itē supplet. vt. i. de noza. si pluriū. in p̄n. corrigi. vt in emācipatis: q̄ iure ciuili nō succedat: licz iure p̄toij sic. vt insti. de exhe. li. §. emācipato. et d' he re. q̄ ab intesta. §. emācipati. Itē in posthumo alieno q̄ iure ciuili nō succedit: hz iure p̄toij sic. vt insti. de bo. pos. in p̄n. Itē in suis hereditibus q̄ hz. vt. C. de libe. pte. maximū. Itē facit ad idē. i. de inuult. rup. test. posthumus. et insti. de le. ag. suc. §. media.

Am et ipm. bñ dixi adiuuandi. nā et ipm et.

Uox. qz volūtate iuris ciuilis cloqz hz vt. et eni voce exprimit cordis itēio: ita p̄toie iur' ciuilia.

Mnes. legibus. i. iure scripto.

Regūtur. sed qui sunt illi q̄ nō regūtur? Rñ. siluestres homines.

Suo ppzio. sed quō ius ppziū vel a gentib' statu tūm pōt hēre locū: cū solus pnceps possit facere leges. vt. C. de legi. et cō. l. si. q̄ est p̄ra: Rñ. hēc p̄ illā corrigi fm quosdā. vel verius hūc locū de eo iure gen. quod quasi ipsa natura inter omnes tenet. et ppzio qd nō sit generale: vnde non est contra.

Ius gentiū. quādoqz naturale. vt institū. de re: rum diu. §. singulorum.

Iusticia. hēc iusticie diffinitio pōt intelligi de diuina iusticia. q. d. diuina iusticia est p̄stās et fm hoc oīa hba i ea posita sunt plana: et qd sequit' suū cuius qz et. id dicit qz ipse tribuet cuiqz hz opa sua. hz nōne iustū fuit qz fuit mercenario in sero veniēti datū tantū quātū et illi q̄ mane venerat: qd tū diuina iusticia laudat: Rñ. illd m'p̄stice d'f. vel dic se: cū do qz de fragili hōis iusticia loquit. q. d. iusticia humana/ vel q̄ est in hōie: est voluntas et. et hz hoc il la duo hba/ p̄stās et p̄petua extra: hūm: qz homi nō p̄nt puenire: cum scriptum sit: qz se: p̄ties in die cadit iustus: et illud nū q̄ in eodē statu p̄manet. Itē quid erit ita stabile inter hōies et ita im mobile: vt nullam patiat mutatio: nē: cū oīs stat' nē et. et i. aut. de nō alie. §. vt aut. col. ij. itē qd in fine dicit ius suū cuiqz tribuēs. intellige quātū ad affectiōez: qz ad actum nō potest. q. d. habens affectū tribuendi. sic. §. d' in rubrica de augusto. sic de matrimonio qd est indiuiduū. vt insti. de pa. po. in p̄n. l. interdū diuidat. vt. C. de repu. l. p̄sensu. vt' tercio expone vt i summa huius r. hz Tullius sic diffinit. Iusticia est habitus animi cōi vtilitate suata: suū cuiqz tribuēs dignitatē. sed plato ita. Iusticia est virtus q̄ plurimū pōt in his que minimū possunt. vt' put ego credo. Iusticia est cōgrua dispositiō in singulis rebus recte iudicāna. hba aut ius suū/ expone vt dixi. vel dic. i. hominis meritū. nam quādoqz ppter delictū p̄uuaat quis iure suo. vt. i. quod me. cau. l. extat. et. C. d' iure emphi. l. ij. et. iij. vel dic suū ius vt honeste viuat et alterum non ledat et. vel dic suū ius: id est iusticie. hē.

Omnes populi qui legibus et moribus reguntur: partim suo ppzio/ partim cōmuni oīm hominū iure vtuntur. Nam qd quisqz populus ipse sibi ius cōstituit: id ipsi ppziū ciuitatis est: vocaturqz ius ciuile: quasi ius ppziū ipsius ciuitatis. **Q**d vero naturalis ratio inter omnes homines cōstituit: id apud omnes gētes p̄petue custoditur: vocaturqz ius gentiū: quasi quo iure omnes gentes vtuntur. **A**lpianus.

Iusticia est cōstās et perpetua volūtas/ ius suū vnicuiqz tribuēs. Iuris p̄cepta sunt hēc: honeste viuere: alterum non ledere: ius suū cuiqz tribuere.

Ius suū cuiqz tribuēs. intellige quātū ad affectiōez: qz ad actum nō potest. q. d. habens affectū tribuendi. sic. §. d' in rubrica de augusto. sic de matrimonio qd est indiuiduū. vt insti. de pa. po. in p̄n. l. interdū diuidat. vt. C. de repu. l. p̄sensu. vt' tercio expone vt i summa huius r. hz Tullius sic diffinit. Iusticia est habitus animi cōi vtilitate suata: suū cuiqz tribuēs dignitatē. sed plato ita. Iusticia est virtus q̄ plurimū pōt in his que minimū possunt. vt' put ego credo. Iusticia est cōgrua dispositiō in singulis rebus recte iudicāna. hba aut ius suū/ expone vt dixi. vel dic. i. hominis meritū. nam quādoqz ppter delictū p̄uuaat quis iure suo. vt. i. quod me. cau. l. extat. et. C. d' iure emphi. l. ij. et. iij. vel dic suū ius vt honeste viuat et alterum non ledat et. vel dic suū ius: id est iusticie. hē.

Iuris p̄cepta. i. iura p̄ceptientia p̄cepti iūt alia: quod istoz triū. i. p̄tinentis ad ali quod istoz. nam nō omne ius p̄cepit: imo quoddam punit: quod dā p̄mittit: quod dā vetat. vt. i. de le. et cō. l. legis. quoddam con sulit. vt. i. de rei vendi. is qui.

Honeste. quātū ad se. que honestas circa matrimonia est. vt. i. de ritu nup. l. temp. et circa mores seruatur. vt. i. de tuto. et cura. da. ab bis. l. scire opz. §. p̄mul. n

Ledere. et hoc p̄ximū. vñ illud. qd tibi nō vis fieri: alij ne feceris. c. placuit. de maio. et obe.

Cuiqz. vt nō solum nō ledat hz et adiuuet. nā nō sufficit abstinere a malo: nisi fiat qd bonū est. S3 nōne hēc verba accipiunt h' sicut. §. in diffinitōe iusticie: Rñ. nō: imo ibi hēc tria rephēdit. h' aut illd solū qd est duo p̄ta reliquit. i. vt alij adiuuet. Et nō. qz h' reprob' o opi. p. y. et alioz qd dicit q' ista. e. n. §. iuris p̄cepta. nō diffinitat

9

10

Tullius.

Plato.

Juris rarij effectus.

8

Liber Primus

Juris
diffini-
tio.

ius. Ius autem est ars boni et equi: cuius merito quod nos sacerdotes appellat. nam dico quod hic verba tantum prestant quod ibi sunt. nam per hoc quod ibi dicitur precepta iuris: dicitur ars: cuius ars sit collectio preceptorum. Item per hoc quod dicitur honeste vivere alterum non ledere: valet tantum quantum boni et equi. Item

per hoc quod dicitur ius suum cuiusque tribuere: colligo cuius merito quis nos sacerdotes appellat. i. sacra vel sua iura cuiuslibet ministrans: ut h. et s. e. l. i. in prin.

Dei Diuinarum. ut. C. de summa tri. et fide catho. et de sacrosan. eccle. et ne quid in loco fac. et in aut. quomodo oportet. episco. et reli. cle. ad or. pdu. et de sanc. episco. et in multis alijs titulis.

Noticia potest recte legi: et ita illa dictio scia est ablatiu casus. vel est sit notatiu et hec dictio notitia sit ablatiu. sic illi. de iure na. in prin. sed nunc quod

in hoc opus quod quicquid vult iuris prudens vel iuriscō-
sultus esse: debet theologiam legere: Rñ. non. nā omnia in corpore iuris inueniuntur. ut. C. de summa tri. et fi. catho. et de sacrosan. ecc. et de epif. et de. et in aut. in multis titulis vbi de diuini tractat. Item que est differentia iter

Jus ius-
ticia et
iuris pru-
dentia
dicitur.

iusticia et ius et iuris prudentia: Rñ. iusticia est virtus: ius est eius virtutis executio: iuris prudentia est scia illius iuris. Item iusticia est summi boni: et ius medium: et iuris prudentia infimum. Item iusticia est tribuere ius suum unicuique: ius coadiuuat: iuris prudentia docet qualiter fiat illud.

Scientia per iusticiam habemus ne fallamur: per iuris prudentiam ne fallamur. vnde scriptum est: sapiens fallere non vult: falli autem non potest.

Us. equi et boni. si spiritus est boni quod est de iure naturali: quod dicitur per fuitur et per vfucapionem de bono publico ducta. ut. J. de vfua. l. i. cum hec iuri naturali sint contraria et dicantur non esse bona. si enim boni est aliquid esse ergo malum est spiritum non esse: Rñ. bonum est de iure na. oēs esse liberos: et a domino rem suam non auferri nulla causa extrinsecus inspecta. sic dicimus bonum est non amittere cappam. si autem intellectu referas ad causas supuenientes: melius est seruitutem esse quam non esse. sic et oēs capti ab hostibus periret et melius est reipublice eos viuere seruos: quam mori inuenos. item si inspicias necessitate que essent nisi vfucapiones essent. melius est eas tollerari. aliter enim non posset perari diuini fore. ut in situ. de vfua. in prin. et lites essent infinite. ut. J. pro suo. l. fi. et bonum est quidem te non perdere cappam. et bonum est perdere

ante occidaris a latrone.

Cinile. ut statuta ciuitatis ad differentiam iuris. na. et gentium. ut hic. et in si. de iure na. in prin.

Pretor. i. iudex.

Cum iniquum decernit. i. equitate non est ius scriptum ex-

que locum determinare hoc modo possumus: vbi cuiusque pretor salua maiestate imperij sui / saluoque more maiorum ius dicere constituit: is locus recte ius appellatur.

Marcianus. **Q**uoniam ius etiam per necessitudinem dicitur: ne luti est michi ius cognationis / vel affinitatis.

De origine iuris ciuilis / et omnium magistratuum / et successione iuris prudentium.

Gaius. **A**cturum legum veterum iterum interpretatio: neque necessarium per abvrbis iustitiam repetendum existimauimus: non quod in omnibus velim profanos commentarios

quod in. l. iij. s. nunc quod hoc ius iustum huius iusticia matrem: Rñ. non s. 30. imo iudicatur. ar. s. e. l. i. in prin. ubi ius est ars et. et i. decre. dif. i. c. ius aut. vbi dicitur quod de ius / quod iustum. Item quod ex quo scia dactio i. scia. dicitur ex ea quod fuit lata: non ex ea quod h. Non ad id. scilicet tantum. (ferri debuit.

Collata i. contracta. alio tractata. **U**bi sit. i. fieri solet. et factum ad hoc. C. de sen. l. cum scia. s. J. de interroga. ac. l. nolite. s. quod aut pretor. sol. ut ibi. Item ar. J. de arbi. l. si cum dies. vbi etiam i. alio loco iudicatur: dummodo non inhonesto. solue ut ibi.

Quoniam per necessitudinem. i. iure sanguinis. vnde Job dixit. Necessarii mei venerunt ad me. **De origine iuris ciuilis.** Large ponitur ius ciuile per omni iure ciuili et pretorio et naturali. sic accipitur. J. de var. et etor. co. l. i. s. p. de. et hec prima pars expedit. J. e. l. i. s. v. s. ad. s. post originem. secunda pars expeditur postea v. s. ad. s. iur. ciu. sciaz. tertia postea v. s. i. s. Acturus. gaus fecit vnum librum super interpretacione iuris veteris: de quo sunt tractate leges gaus que sunt in. ff.

Interpretacione. verbum interpretacionis in proprio sensu denotat vocabuli apertam significationem. hic tamen largius ponitur per correctionem / artationem / et proagationem. ut. J. ad tertul. l. i. s. qui opas. **N**ecessario. l. vlt. **I**n iuris. circa tria que sunt in rubrica. **E**xistimauimus. ego gaus. s. gli i iure iuuenedo fuerit. per cessu. s. quod cum sequens sit popo. vbi dicitur hoc tria fecit h. gaus: Rñ. alibi dixit gaus: s. hic deum popo. sit positum.

Sola

12.

Actio in factis ex qua dactio datur.

a Sed qd id est quia tradidit.

b Constatet. no. qd sit res pfecta. facit. J. de au. r. argē. l. l. r. si no sint. §. d. g. r. C. ad fill. l. p. et si. et i. de re. vj. q. i. c. nichil. arg. J. de sbo. sig. edificia. §. p. c. i. s. r. J. de di. et temp. p. c. r. i. p. l. in vsu capiombus. in p. n. c. i.

c P. c. i. v. i. no. p. n. c. i. u. e. s. o. e. r. a. n. d. i. m. i. d. i. s. i. s. f. a. c. t. i. q. d. b. n. c. e. p. i. t. h. y. e. t. f. a. c. i. t. J. m. a. d. a. t. i. l. s. i. p. e. u. r. a. t. o. r. e. i. n. p. n. r. C. q. n. l. y. v. i. c. i. u. i. q. s. l. i. r. C. q. n. i. n. i. n. t. e. r. e. s. t. i. n. o. e. s. t. n. e. c. e. s. s. i. f. i. a. r. g. J. C. a. d. s. i. l. l. l. c. u. s. i. l. l. a. m. a. n. u. i. s. i. f. i.

d Deinde si. f. e. c. u. n. d. a. r. o. e. x. e. p. t. i. e. t. h. e. c. n. o. v. i. d. e. t. b. o. n. a. c. u. s. i. f. e. x. e. p. t. i. s. r. e. v. t. C. de sen. l. n. e. m. o. e. I. n. t. e. r. p. r. a. t. i. o. n. e. i. c. o. r. r. e. c. t. i. o. n. e. l. e. g. u. v. e. t. u. s. t. a. r. u. r. a. r. t. a. t. i. o. n. e. v. t. i. n. p. n. c. i. d. i. t. i. m. u. s.

f Tractare. qd diceret incoenues eēt nāqz r. c. et sunt iste cas q sequitur pme r scde rōnis.

g Evidētozē. lmo hinc his nō est ser euidēs: sicut et si pncipiū alicui casus omiser post ea casum plene inrelligere nō poter vt. J. de eden. argē. tarius. §. e. d. i.

Decessarium. hęc lex diuidit in tres partes. pma tractat de origine iuris: vsqz ad

post originem. scda de magistratibus: vsqz ad. §. iur.

aulis. tertia de successione prudentum: vsqz in finem.

i Ciuitatis nostre. r. romane.

k Agere. id est viuere.

l Institut. hic incipit.

m Danu. id est arbitrio.

n Romulum. regem scilicet romanozum.

o Per sententias. id est consilium.

p Expediebat. scilicet romulus.

q Sequentes. scilicet reges.

r Filius. tarquinius.

s Non qz papirius. no. arg. p hoc qd dicit rustici co

lont rāpus iste meus est. cū tñ dño colūt ipm. r facit. C.

de iu. delibe. cū aliqz. vbi dñ fuit q nō est. r p hūc queri

tur dño putatio hereditas. itē. nō. p. p. p. l. a. t. o. u. b. r. o. n. i. z.

glosarū vt eius dicant rationes qui compilant. et facit

C. de vete. iur. em. l. i. §. nam qui non subtiliter r. c. et. J. e.

§. postea cum appi. in fi. §.

t Extractis regib. i. expulsi: s. qre dicit pncipalit exa

facere: sed q in oibus rebus aiaduerto id pfectū eē: qd ex oibus suis partib. paret. et certe cuiusqz rei potentissima pars pncipiū est. deinde si i foro cās dicētib. nefas vt ita dixerit videt eē nulla pstatōe facta iudici rē exponere: qto mag. iterptatōez. pmittētib. incoenues erit omittis itijs/ atqz origine non repetita: atqz illotis vt ita dixerim) manib. ptiū materiā interpretatiōis tractare: nāqz (nisi fallo) ipse pstatōes r libētius nos ad lectiōne pposite materiē pducūt: r cū ibi uenerim. et euidē tiorē pstat itellecū. P. d. o. p.

Necessariū itaqz vī nobis i pncipiū iuris originē/atqz pcessum demonstrare. r qdē in iitio ciuitatis nre ppls sine certa lege/ sine certo iure pūmū agere instituit: oiaqz manu a regib. gubernabāf. postea aucta ad aliquē moduz ciuitate ipm romulū tradit pplm i triginta ptes diuisisse: quas ptes curias appellauit: p ptea q tūc reipublice curā p nias ptiū earuz

ctis regib. cū nō fuit nisi vno rex expulsius. s. tarquin. vt. J. eo. §. in initio ciuitat. vbi dicit regē cū dicit. Rñ. plurale p singulari posuit: vt r als. J. de pe. here. l. diuis. §. fi. r. J. de postu. l. i. §. initio. vel dic q plures qz et ille fuit expulsius r dictū fuit q nullus deinceps esset.

expediebat. r ita leges qsdā et ipse curiatus ad pplm tulit. tulerūt et sequentes leges: q oēs pscripte extāt in libro serri papirij q fuit illis tētib. qd sup. demarati corihij filij ex pncipalib. iuris: itqz liber vt diximus appellat ius ciuile papirianū: nō qz papiri de suo quicqz ibi adiecit: sed q leges sine ordine latas in vnu cōposuit. Extractis deinde regib. lege tribunitia omēs leges exoleuerūt: iterūqz cepit ppls ro. in certo magis iure r cōsuetudine aliqua vti qz perlatā legē: idqz ppe viginti annis passus est. postea ne diutius hoc fieret: placuit publica auctoritate decem pstitui viros p quos peterent leges a grecis ciuitatib: vt ciuitas fundaretur legibus: quas i tabulis eburneis pscriptas p rostris cōposuerūt: vt possent leges apertē percipi: datūqz est eis ius in eo anno in ciuitate summū: vti leges corrigerent: et si opus esset interpretēt: neqz puocatio ab eis sicut a reliquis magistratib

nitatem ostenderet. item grecus apertam manū ostendit: quasi ostenderet omia nuda et apta deo. stultus aut timens maxillatā sibi dari: pugni clausum quasi repercussur leuauit: grecus intellexit q de omia clauderet palma: et sic credēs romanos dignos legibus recessit: r leges his sapiētib. cōcedi fecit in ciuitate athenarum et lacedemonū. vt in sti. de iure na. §. r non inelegāter. sic ergo a grecis habuerūt originem: sicut et quilibet scientia. vt in sui tractatus pncipio pascianus testat. verum est tamē hanc dispositionē legū in latino prius fuisse cōscriptā: vt optime pbat. C. de ve. iu. enu. l. i. §. hoc autē.

b Pro rostris. i. ante oculos r ora hominū. alij dicūt pro rostris. id est eo loco vbi ponebantur rostra nauū piratarum quas ceperant.

c Uti. ponitur pro vt.

d Interpretantur. i. apertius exponerent. et faciūt ad hoc mstr. de iure na. §. responsa prudentū. Accur.

e Ab eis. i. ab eorū interpretatōe seu sententijs quas ferrent eo animo vt esset ius.

v Lege. scz facta a tribuno.

r Exoleuerunt. id est in vsu esse desierunt.

y Incerto. i. manu sine arbitrio.

z Hoc fieret. id est staret populus sine lege.

a Cōstitui. quoru moia sūt i decre.

dist. vij. c. ij. anteqz tñ hoc fieret muscunt greci romam quēdā sapientē: vt exploraret an digni eēt romani legib: qui cū romā venisset romani cogitantes qd poterat fieri: quēdam stultū ad disputādū cū greco posuerūt: vt si pderet tñ derisio eēt grecis: q sapiēs nutu disputare cepit: r eleuauit vnu digitū vnu deum significās: stult. credēs q vellet eum vno oculo excecare eleuauit duos r cum eis eleuauit etiam pollicem: sicut naturaliter euerit: qsi cecare eum vellet vtroqz: grecus autem credidit q tri-

a **Ex** accidenti. no. accidēs origi-
ni pualere. sic. j. de
affec. l. si eadē. r. j.
de postu. l. i. §. beñi-
as. ar. cōtra. C. de
his qui ve. ca. im-
pe. l. si. r. in fi. de re-
rū diui. §. pauonū.
b **Deinde**. fere
id est crudeles. nā
qui syllabā muta-
bat ab actione ca-
debat. §. hodie. vt
C. de formi. l. i. vt
aduerbi aliter lege
c **Uoluerūt**. pre-
dicti sapientes.
d **Ex** quib⁹. scz
pontificibus.
e **Fieret**. no. ali-
quē ex dolo suo p-
miū pseq. r. facti. j.
quif q̄s ad muni. l. ticio.
ex dolo
suo.
f **Papirianus**.
vt. §. co. in fi. i. rñ.
g **Secederet**. in
montē auentiniū q̄
est rome. vt. j. §. in
itū. et ibi d̄r occas-
io discordie. Et.
h **De** plebiscit-
is. scz an observa-
rent an non.
i **Esset**. vnus a
pplo toto alterum
a plebis iñi: scz po-
testas est sibi: qz
vtrūqz hz vigorem
legis: vt hic. r. iñi.
de iure na. §. plebi-
scitum.
k **Difficili⁹**. no.
vniuersitatem vel
plures difficiliter
p̄sentire. et facti. j.
de acqui. pos. l. i. §.
fi. r. j. d. lib. vni. l. i.
et. j. de ar. itē si vn⁹
§. fi. ar. cōtra. j. qd̄
me. cau. l. metū. §.
aduerterdū. et fa-
cit ad hūc §. in fi.
de iure na. §. sena-
tus cōsultū. r. i. auf.
de referēdarū. §.

fieret: qui et ipsi adauerterunt
aliquid deesse istis primis le-
gib⁹: ideoqz sequēti anno ali-
as duas eisdē tabulas adiece-
rūt: et ita ex accidēt⁹ appella-
te sunt leges duodecim tabu-
larū: quarū ferēdarū auctore
fuisse ex decē viris Hermo-
dō rū quēdā ephesi exulante / in
italia quidā retulerūt. **His**
legibus latis / cepit / vt natura
liter euenire solet / vt interpre-
tatio desideraret prudentum
auctoritatē: necessariāqz esse
disputationē fori. **Hęc** dispu-
tatio / et hoc ius qd̄ sine scri-
pto venit / cōpositū a puden-
tibus / ppria pte aliqua nō ap-
pellat: vt cetere partes iuris
suis noibus designatur / datis
proprijs noibus ceteris parti-
bus: sed cōi noie appellat ius
ciuile. **Deinde** ex his legi-
bus eodē tpe fereb⁹ actiōes cō-
posite sunt: quib⁹ inter se ho-
mies disceptarēt: quas actio-
nes ne ppl⁹ put vellet / istitue-
ret: et certas et solēnes eē vo-
luerunt: r. appellat hęc pars
iuris / legis actiōes. i. legitime
actiones: et ita eodē pene tpe
tria hęc iura nata sunt: leges
duodecim tabularum. **Ex** his
fluere cepit ius ciuile: ex his
dē legibus actiones cōposite
sunt. **Dim** tamē harū et inter-
pretandi scia r. actiōes apud
collegiū p̄fici erāt: ex qd̄
p̄stitebat quis quoquo anno
p̄eesset priuatis: r. fere popu-
lus ppe ānis centū hac p̄sue-
tudine vsus est. **Postea** cū
appius claudius p̄posuisset:
et ad formam redegit hęc
actiōes: eneus flauus scriba
eius libertini filius subreptū
librum pplo tradidit. et adeo
gratū fuit id munus pplo: vt
tribun⁹ plebis fieret: / r. sena-
tor: / et edilis curulis. **Hic** li-
ber qui accusationes cōtinet:
appellat ius ciuile flauianū: si-
cut illd̄ ius ciuile papirianū:
nam nec enē flauus de suo

quicqz adiecit libro. **Augesce-**
te ciuitate / qui aderant qdam
genera agendi cōposuerunt.
Nō post multū tps spacium /
Sertius eli⁹ alias actiones cō-
posuit: r. libū populo dedit q̄
appellat ius elianū. **Deinde** cū
esset in ciuitate lex duodecim
tabularū r. ius ciuile esset: r. le-
gis actiones: euenit vt plebs
in discordiā cū patrib⁹ pueni-
ret: r. secederet: r. sibi iura cō-
stitueret: q̄ iura plebiscita vo-
cāt. **mox** cū reuocata ē plebs:
qz multe discordie nascebant
de his plebiscitis: p legibus
placuit ea obseruari lege hor-
tensia lata: r. ita factū est: vt in
ter plebiscita et leges species
p̄stiteūdi interesset: p̄as autē
esset eadē. **Deinde** qz diffi-
cile plebs cōuenire cepit: po-
pulus certe multo difficilior
in tanta turba hoiz necessitas
ip̄a curā reipublice ad senatū
deduxit: r. ita cepit senatus se
interponere: r. quicqd̄ consti-
tuit: obseruabatur: idqz ius
appellatur senatus cōsultum.

Eodē tpe magistratus iura reddebāt. **Et** vt
scirēt ciues quus de quaz re quisqz
dicturus esset seqz premunirēt
edicta p̄ponebāt: que edic-
ta p̄toz ius honorariū p̄stiterit /
honorarium d̄r qd̄ ab honore
p̄tois venerat. **Novissime**
sicut ad pauciores viros iuris
transisse ipsis rebus / dictantibus
videbatur p partes euenit vt
necesse esset reipublice p vnū
consuli. nam senatus non perinde
omnes p̄uincias prouide regere poterat.
igitur constituto p̄ncipe datum
est ei ius: vt qd̄ constituisset
ratus esset: itaqz in ciuitate
nostra aut iure id est lege
constituitur: aut est propriū
ius ciuile qd̄ sine ne scripto in
sola prudentū interpretatione
cōsistit. aut sunt legis actiones
que formā agendi cōtinent.
aut plebiscitum qd̄ sine auctori-
tate patrum est constitutum.
aut est magistratū edictum
vnde ius honorariū nascitur.
aut senatus cōsultum quod
solum senatu constituitur
inducitur sine lege. aut est
principalis constitutio id est
vt quod ipse p̄ncipis constituit
pro lege seruetur. **Post** originem
iuris et processum cognitū
psequēs est vt de magistratū
noib⁹ et origine cognoscamus.
qz vt exposuimus p eos qui
iuri dicendo p̄sunt effectus
rei accipitur

pe. col. ij.
l **Obseruabat**.
a populo.
m **Magistrat⁹**.
id est p̄tores.
n **Quisqz**. scilz
actor vel reus.
o **Rebus** dictā
ribus. no. cōmodi
us rē p vnū expe-
diri. sic. j. de admi-
tu. l. ij. §. qd̄ in tu.
p **Per** partes.
quā primo de po-
pulo ad senatum
uentum est: et nūc
de senatu ad p̄nci-
cipem.
q **Lege**. hic po-
nitur p. l. rñ. tab.
r **Sine**. i. sine i-
terrogatōne popu-
li. nec enī in sena-
tuscon. interrogas-
tur populus vt fie-
bat in cōpositione
legis. vt in. de iu-
na. §. lex. r. fact ad
hūc §. in. d. ti. in.
§. sed qd̄ p̄ncipi.
f **Post** originē.
exposuimus. in su-
is libris.

a **C** pars est. no-
ta. et facit. C. de iu-
dis. nullus.
b **C** Reddere pos-
sunt. l. magistrat.
c **C** Pro duci. no.
r facit. l. de iu. fil. l.
no intelligit. S. di-
ui fratres.
d **C** Quod ad ma-
gistratus. als est
hic. S. et non ibi in
initio ciuitatis.
e **C** Celeru. i. mi-
litu q celeres sunt.
f **C** Equitib. qui
celeris sunt.
g **C** Exactis. id e
erpulsio.
h **C** Rogatu. i. in-
terrogatu. qd e pti
tuada lege fiebat.
i **C** Consulere.
et facit vt nomen
sit consequens rei.
vt. C. de defenso.
ciuita. l. defenso-
res nichil. r istitu-
s dda. S. est r aliis.
k **C** Iussu. iussu.
als iussu. id est si-
ne iussu r hoc i cri-
minatib. causis.
l **C** A finitimis.
id est ab his q pos-
sunt iuri i. ptiub.
m **C** Sextu mens-
sem. no. sic fit bono-
nie. et facit. l. de of-
fi. p. l. antepe. et
facit ad. S. istum. l.
de offi. p. l. p. to.
li. S. i.
n **C** Magistrat.
p. iores qui sez pti
us erant constituti:
nec erant tate pote-
statis quante erat
hic nouus. vt. S. e.
S. populo deinde
aucto.
o **C** Hisdem. ex-
actos. hic signal co-
tra. S. eo. S. exacti. l.
fi. S. vbi dicit pro-
pe. r. am. r hic
dicit. r. v. l. S. dicit q
bis fuerut erpul-
si. l. de p. i. m. a. l. xij. ta-
bu. hic b. als post
legem predictam:
vel dic parum di-
stare inter vtriusq

paru est em ius in ciuitate ee
nisi sint qui iura reddere pos-
sunt. post hec deide de aucto-
ru successionem dicemus q co-
stare non possit ius nisi sit ali-
qs iurispir. p que possit quo-
tidie in melius pduct: qd ad
mgratus attinet. **C** In initio
ciuitatis hui. pstat reges om-
nez potestate habuisse: his de
tribus et tribun. celeru. fuis-
se constat. is aut erat q equi-
tibus preerat et veluti fm lo-
cu a regibus obtinebat: quo i-
numero fuit Junius Brut. q
auctor fuit reges ei. cedi. **C** Ex-
actis. deide regibus p. sules co-
stituti sut duo penes quos su-
mu ius vti esset legerogatus
est: dicti sunt autem ab eo q
plurimu reipublice p. suleri.
qui tamē ne p oia regiam po-
testate sibi vdicaret lege la-
ta factu est vt ab eis p. uoca-
tio esset: neue possent i caput
ciuis romani aiaduertere: nisi
iussu. populi. solu relictus est
eis vt coercere possent: et in
vincula publica duci tuberent.
C Post deide cu census iam
maiori tpe augedus eet et co-
sules no sufficeret: huc qz of-
ficio cōsores p. suti sunt. po-
pulo deide aucto: cum crebra
ouertur bella et qda acriora
a finitimis inferrētur: interdū
re crigēte placuit maioris po-
testatis mgratu constitui. itaqz
dictatores pditi sunt a quib.
nec puocandi ius fuit: r quib.
etiam capitis aiaduertio data
est. huc magistratu qm sumā
ptate habebat: no erat fas vl-
tra sextu mēsem retineri. **C** Et
his dictatouibus magistri eq-
tu iungebant sic quō regibus
tribuni celeru: qd officiu fere-
tale erat quale hodie p. fector
pretorio magistratus. tū habe-
bant legitum. **C** Huidē t. p. b.
cu plebs a patrib. secessisset
āno fere septimodecimo post
reges exactos. tribunos sibi
in mote. facto creauit qui eēt

plebei magistratus dicti tribu-
ni q tunc in tres partes p. pls
diuisus eet: r ex singulis sin-
guli creabant: vel quia tribu-
ni suffragio creabant. iteqz vt
essent qui edib. p. sissent in q
bus oia scita. sua plebs defe-
rebat: duos ex plebe p. sutiue-
runt qui etiam ediles appella-
ti sunt. Deide cum erariu po-
puli auctus esse cepisset: vt ef-
sent qui illi p. sissent cōstituti
sunt questores q pecunie p. re
essent: et dicti sunt ab eo q i-
quirende. et conseruande pe-
cunie causa creati erāt. **C** Et
quia vt diximus de capite: ci-
uis romani iniussu p. p. ro. no
erat p. missu lege cōsulib. ius
dicere: p. p. terea questores cō-
stituebant a p. plo q capitalib.
rebus p. sissent. hi appellaban-
tur questores paricidij quo-
rum etiam meminit lex duo-
decim tabu. **C** Et cum placuis-
set leges quoqz fieri latuz est
ad populum vti omnes magi-
stratus se abdicarent. q. decē
viri cōstituti anno vno cu ma-
gistratu. progaret sibi: r cu in-
iuriose tractaret nec vellēt de-
inceps sufficere. magistrati-
bus vt ipsi et factio sua perpe-
tuo reipublicā occupatam re-
tinerent nimia atqz aspera do-
miatioe eo reipublicā p. duxerit
vt exercitus a republica sece-
deret. **C** Initiu fuisse seces-
sionis de Virgini. quidaz: qui
cum aiaduertisset appiu clau-
diu. cōtra ius qd ipse ex vete-
ri iure in. xij. tab. trāstulerat vi-
dicias. filie sue a se abdicasse:
et eū qui i seruitute ab eo sup-
positus petierat dixisse captu
qz amore. r. g. i. n. s. omne fas at-
qz nefas miscuisse: indigna-
t. q. vt vetustissima iuris obser-
uantia in persona filie sue de-
fecisset: vt pote cum brutus q
p. unus rome cōsul fuit vindi-
cias. fm libertatez dixisset in
persona vindicis vitellioz. ser-
ui qui proditōnis cōiuratioez

numerus maxime
cum hic ponit fer-
et ibi v. ope.
p **C** In mote. auct-
tino.
q **C** Scita. id est
statuta.
r **C** Inquire-
de. facit. l. de offi.
questo. l. vlt.
s **C** Et cum pla-
cuisset. latuz est. id
est dictum est inter
prudentes.
t **C** Abdicaret. E-
mo videtur q non
possint abdicat. vt
l. de offi. v. l. p. l. p.
multi. contra. sed h
fecit in manu po-
puli: sed nec se no
posset vt ibi.
v **C** P. l. quia.
x **C** Sufficere. id
est alios magistra-
tus loco sui consti-
tuere: id est vt nul-
lis suis substitueret.
y **C** Initiu. appē-
um claudiu. iudic-
cem quēdam.
z **C** Vindicias. i.
sententias.
a **C** Amore virgi-
nis. nota sic forte
euenit. l. de mino.
l. emilius. in fi. et
C. de arb. l. arb-
trorum.
b **C** Indignat.
dictus virginius.
Accur.
c **C** Obseruantia.
que erat vt si ali-
quis vellet aliquis
sibi in vxorem cop-
ulari supponebas-
tur aliquis qui ea
peteret in seruitus-
tem quasi esset ser-
ua: et iudex pronū-
ciabat illam libe-
ram esse: sic post-
ea fiebat matrimo-
niu: sed iste iudex
caprus amore vir-
ginis iudicauit ea
esse ancillam.
d **C** Vindicias. l.
sententias vel sentē-
tia sic dicta a vidi-
ce vitellioz. f. uo: vt
sunt sba solēnia. p
libertate danda.

a **C** Detexerat. hec fuit iterpositio
b **C** Et. repete et equum.
c **C** Castitatem. hec ei sola possibil est hoim alias deo pntare. vt i aut. de leno. §. i. r. §. ij. col. d
d **C** Necan. iij. sūr. mgfar. pdicti.
e **C** Receptit. que ante legem. xij. tabu. habebat.
f **C** Deinde. post aliqt ānos. isti ali- quot āni fuerit plu res cētū. r. xvij. vt pbat. §. eo. §. oim tū. r. §. hūcā ipib. cum plebs.
g **C** Esce. id ē fru mēto publico. Alij hnt haste et expo- nūt. i. parciastre. i. exeratui. r. alij hnt veste r. eodē mō ex ponit. Accur.
h **C** Uespinis tē porib. qz vsqz ad nonā in publicum morabāt vt debēt s3 hodie delegati a mane vsqz in sero. vt i aut. de iudi. §. sedebūt. col. vi. itē §. j. de ser. l. more. r. extra de offi. r. pos- testa. iudi. delega. c. consuluit.
i **C** In ditionē. i. i. ptatē romanā. ac.
k **C** A ceref. i. dea frugū suemessū.
l **C** De fiducom- missis. facit insli. de fiduco. her. §. i.
m **C** Mgfar. in- spetto iūto. s3 post ea fact. est mgfar. vt. j. de offi. pre. vi- gi. l. ij. que est tra- n
n **C** Professum. q. regeret scholas.
o **C** Fuit i pmiss. post supiorē tybe- riū. als. tra. vt. §. proi. §. Accur.
p **C** Generis. als. genus. Ac.
q **C** De pirro. i. d. rege pirotarum.
r **C** Litterā inue- nit. imo ante ipm

iudicio suo detexerat et casti- tatem filie vite quoqz et pre- ferendam putaret: arrepto cul- tro de taberna lanionis filiaz interfecit. i hoc. f. vt morte vir ginis otumeliā stupi arceret/ ac protin. recens a cede ma- dēsqz adhuc filie cū ore ad cō militōes pfugit: q vniuersi de algido monte vbi tūc belli ge- rēdi cā legiones erāt: relictis ducib. p. tū. signa i aduētū mōtē trāstulerūt: oisqz plebs vrbana mor eodē se ptulit po puliqz p. sensu partim i carce- re necati: ita rursus respubli. suū statū recepit. Deinde cū post aliqt ānos. xij. tabule late sint r. plebs ptenderet cū p. b. r. vellet ex suo qz corpe cōsules creare r. p. res recusa- rēt: factū est vt tribuni militū crearent partē ex plebe p. r. ex p. r. b. r. p. sulari p. tate: hi qz p. sti- tuti sunt vario nūero. interdū r. fuerit / interdū plures / nōnū qz pauciores. Deinde cū pla- cisset creari etiā ex plebe cō- sules ceperūt ex vtroqz corpo re p. stitui. Tunc vt aliqd plu- ris p. res haberēt: placuit du- os ex nūero patrū p. stitui r. ita facti sūt ediles curules. Lūqz p. sules auocarētur bellis fini- timis neqz eēt q i ciuitate ius reddere possz: factū est vt pre- tor qz crearet q vrbano appel- lat. est eo q in vrbē ius redde- ret. Post aliquot deide ānos nō sufficēte eo p. toze q mltā turba etiā pegrinoz in ciuita- te veniret: creat. est et al. p. toz qui peregrinus appellat. est ab eo q plerūqz inter pere- grinos ius dicebat. Deide cuz esset necessari. magistra- tus qui esce. p. resset. x. viri i litibus iudicādis p. stituti sūt. Eodē tpe p. stituti sunt r. qua- tuor viri qui curam viarū age- rēt: r. triūviri monetales eris argētī auriflatores: et triūviri capitales qui carceris custo- diā haberēt: vt cum aiaduerti

oporteret interuentu eoz fieret. Et qz magistra- tib. vespinis t. p. b. in publicū esse incōueni- ens erat: quinqz viri cōstituti sunt cis tyberim et vltra tyberim qui possint pro magistratib. fun- gi. Capta deinde sardinia mox sicilia: itē his- pania: deinde narbonēsis puincia: totidē p. to- res qz puicie in ditionē venerāt creati sunt: par- tim q vrbanis rebus p. tūm q puincialib. p. sistent
C Deide cornel. syla qōnes publicas p. stituit: veluti de falso de paricidio de sicarijs: r. p. to- res quattuor adiecit. Deinde gaius iulius cesar duos p. tores et duos ediles qui frumēto p. res- sent: r. a cerere cereales cōstituit. itaqz duode- cim p. tores / sex ediles sunt creati. Pius deide augustus. xvj. p. tores cōstituit. Post deide di- uis claud. duos p. tores adiecit qui de fidei- cōmissis ius dicerēt: ex quibus vnū diuis Te- tus detraxit: r. adiecit vnū diuis Aeria qui in- ter fiscū r. p. riatos ius diceret. Item decem et octo p. tores in ciuitate ius dicūt: et hec oia quotiēs in repub. sunt magistratus obseruāf. Quotiens autē proficiscūtur: vnus relinquitur qui ius dicat: isqz vocatur p. fectus vrbis qui p. fectus olim cōstituebatur: postea fere seria- rū latinarum causa introductus est r. quotānis obseruatur. nam p. fectus annone et vigiliū nō sunt magistratus: sed extra ordinem vtilitatis causa cōstituti sunt: r. tamē hi quos cis tyberim diximus postea ediles senatuscōsulto creaban- tur. ergo ex his omnib. decē tribuni plebis: cō- sules vero duodecim: et octo p. tores r. sex edi- les in ciuitate iura reddebant. Iuris ciuilib. sciam plurimi et maximi viri p. ssi sunt: sed qui eoz maxime dignitatis apud populū romanū fuerūt in p. senti eoz mentio habenda est vt ap- pareat a quib. et qualiter hec iura orta et intro- ducta sunt. Et quidem ex omnibus qui scientiā nacti sunt ante tyberium corricanum publice professum nemo traditur. ceteri autē adhuc vlt in latenti ius ciuile retinere cogitabant: solūqz consultoribus vacare potius qz discere volenti- bus se prestabant. Fuit autem in primis perit. publius papirius qui leges regias in vnū con- tulit. Ab hoc apius claudius vn. ex. r. viris cur- tus maximū cōsiliū in. xij. tabu. scribendis fuit. post hunc apius claudius eiusdem generis. ma- ximā scientiam habuit. hic centumanus appella- tus est et apiam viam strauit: et claudiam aquā induxit: et de pirro in vrbem non recipēdo sen- tentiam tulit. hunc etiam actiones scripsisse tra- ditū est. primū de vsurpationibus qui liber non extat. idez apius claudius qui videt ab hoc pro- cessisse. r. litteram inuenit vt pro valeijs vale- rij esset: et pro fusijs fury sit. Fuit post eos ma-

per mille tempora est inuenta: s; dicitur eam inuenisse ut proferretur in quibusdam partibus.

a **Sophyn.** id est sapientem: sed contra. Ico. s. deinde fertur. sed certe licet idem significet sapiens quod ibi dicitur quod hoc grecum sophyn: non est idem nomen.

b **Deinde** quoniam mutius. scilicet fuit.

c **Tessere.** id est tabule.

d **Appellatus** est. contra. s. e. s. fuit post eos.

e **pl' eloquentie.** sic roland' pedis vacce z quidam noster amicus

xime scientie simphroni? que pp'ls roman? sophyn? appellauit: nec quisq; ante huc hoc noie cognouit? est. gaius sci- pio nasica q; optim? a senatu appellatus est cui etia publice domus in sacra via data e q; facilius s; fuit possit. **De-** inde quitus mutius? q; ad cartaginenses missus legatus/ cu essent due tessere? posite/ vna pacis altera belli: arbitrio sibi dato vtra vellet referre romanam vtraq; sustulit z ait cartaginenses petere debere vtra mallent accipere. Post hos fuit tyberius coruncan? vt dixi q; primus p'fiteri cepit cui? tñ scriptu nullu. extat: s; r'isa coplura et memorabilia eius fuerut. **Deinde** sextus cecilius et fratres ei? publius elius: et publius attilius maxim? scientiam in p'fitendo ha-

buerut: et duo alij etiam consules fuerut. Attili? aut primus a populo sapiens appellatus est. Sextu eliu etia ennius laudauit: z extat illius liber qui inscribitur tripartita: qui liber veluti cunabula iuris continet. Tripartita autem dicitur q; lege duodecim tabularu p'posita ungit interpretatio. Deinde subteritur legis actio. eiusdem ees tres alij libri referuntur quos tñ quidam negant eiusdem esse. hos sectatus ad aliquid est cato. Deinde marcus cato princeps portie familie cuius z libri extant: sed plurimi filij eius ex qb? ceteri oriunt. **Post** hos fuerut publius mutius z Brutus et Manilius q; fundauerunt ius civile. ex his publius mutius etiam decem libellos reliquit. Brutus septem. manilius tres. z extant volumina scripta manilij monumenta. illi duo consulares fuerut brutus pretorius: publius aut mutius etia p'otifex maximus. ab his p'fecti sunt publius rutilius z ruffus q; romae consul et asie p'consul fuit. paulus virginius z quitus tiber? ille stoicus panse auditor: q; z ipe co- sul etia Sextus p'opeius Vne? p'opei patrici?. Fuit z eodem t'pore Celsus antipater q; historias p'scripsit: s; plus eloquentie q; scie iuris operam dedit. Etia lucius crassus frater publicij mutij q; mutian? dictus est: hunc Licero ait iuriscōsultoru disertissimu. **Post** hos quintus mutius publicij filius pontifex maximus ius civile primus constituit generatum in libros decem z octo redigendo. Mutij auditores fuerut com-

plures: sed p'ceptue auctoritatis a quilius gallus / balbo lucilius / sext? papiri? / gatus tubentius. ex quibus gallum maxime auctoritatis apud populu fuisse seruius dicit. **Om-** nes tñ hi a seruius sulpitio nominantur: alioquin p se eorum scripta non talia extant vt ea oēs appetant. **Deniq;** nec versant oino scripta eorum iter manus hoiz: s; seruius libros suos p'pleuit: p cuius scriptura ipoz quoq; memoria habetur. **Seruius** autem sulpici? cum in causis orandis primu locu aut: p certo post marcu tulliu obtineret: tradidit ad consulendum quintu mutiu de re amici sui p'uenisse: cuiq; eū sibi respondisse de iure seruius paru intellexisset: iteru quintum mutiu interrogasse: et a quinto mutio respōsum esse:

nec tamen p'cepisse: z ita obiurgatu esse a quinto mutio: nāq; heu dixisse turpe esse patricio? et nobili viro et causas oranti ius in quo versaref ignorare: ea velut contumelia Seruius tactus operā dedit iuri civili: et plurimu eos de qb; locuti sum? audiuit instructus a balbo lucilio instructus autem maxime a gallo aquilio qui fuit circine. Itaq; libri coplures eius extat circine confecti. **Hic** cu in legatione perisset statuam eius pp'ls romanus pro rostris posuit: hodieq; extat pro rostris augusti. **Huius** volumina coplura extat: reliquit aut p'pe centu z octoginta libros: ab hoc plurimi ac p'fecti p'fluxerut: fere tñ hi libros p'scripserut. **Alphen?** varrus / gail? / aulus offilius / ticius celsus / aufidius tuca / aufidius namusa / flauius p'iscus / gatus atteius / p'culus / labeo / antistius patercina / publius cecilius. et ex his decem et octo libros conscripserut: q; oēs qui fuerunt libri digesti sūt: ab aufidio namusa i cetū. xl. libros. **Ex** his auditorib? plurimu auctoritatis habuit alphenus varrus et aulus offilius: ex quibus varrus cōsul fuit: of filius in equestri ordine p'seuerauit. **Is** fuit cesaris familiarissimus: et libros de iure civili plurimos q; et oem partem operis fundaret reliquit. nam de legibus vicefime? primus p'scripsit de iurisdictione: idem edictu p'oris primus diligenter composuit: nā ante eū seruius duos libros ad brutum perq; breuissimos ad edictum sub-

f **Traditur.** id est dicitur.

s **Intellexit.** assume eū quod est. s.

h **Nāq;** eum. quinto mutio.

i **Turpe** eē patricio. No. quem non audiri si dicat se ignorare q; tractatur: sic. s. in prohemio in p'nci. et. f. ad velle. quāq; zc.

k **Conscripserunt.** scilicet seruius sulpici? scholares.

l **Digesti** sūt. id est facti sunt. Accur.

m **Vicefime.** s. partis dande fisco in testamento ab omnibus his hominib? s; z

a **C** Sex mētib⁹. inde libri seme- stres dicūt. vt. i. d. excusa. tuto. item diuus.

b **C** Tradita fue rūt. vt circa textū

c **C** Cepit dari. scilz ptās de iure rñdēdi. et facit. i. de his q̄ no. in fa. l. athletas. s. defi gnatoze.

d **C** Sz prestari. No. q̄dam sunt q̄ honeste cōcedunt nō tñ honeste pe- tātur. et facit. i. de var. cog. l. i. s. et em. et in decretis. xvij. dist. de eulo gijs. et. i. q̄. et a q̄ bus ma. lib. l. fi. et c. de peti. bono. sub. l. i. et. i. d. offi. pto. l. barbar⁹. et. i. ad legē iul. de ambitu. l. i.

e **C** Uq̄. puerte vsq̄ ad prefectu- ram. Accur.

qui eiusdē cornelij maxim⁹ au- ditor: fuit: aul⁹ cassell⁹. Quin- tus muti⁹ volusij auditor. de- niq̄ in illi⁹ honore testamēto plubliū mutiū nepotē ei⁹ re- liquit heredē. fuit autē questo- rius: nec vltra pficere voluit: cū augustus illi etiā cōsulatū offerret. Ex his trebatius pe- ritorio: cassell⁹ trebatio eloquē- tior: fuisse dī. Offilius vtroq̄ doctior. Cassellij scripta non extant nisi vn⁹ liber bñdicto- rū. Trebatij q̄ plures: s; mi- nus frequētant. Post hos q̄z tubero fuit qui offilio operaz dedit. fuit autem patricius et trāsijt a causis agēdis ad ius ciuile: maxime postq̄z quintū ligariū accusauit: nō obtinuit apud gaiū cesarē. Is est quin- tus ligarius qui cū affricē orā teneret infirmū tuberone ap- plicare nō pmisit: nec aquam haurire. quo noie eum accusa- uit: et cicero defēdit: et eius ex- tat ofo satis pulcherrima q̄ i- scribit p̄ quinto ligario. et tubero doctissim⁹ q̄- dē habitus est iuris publici et priuati: et complu- res vtriusq̄ operis libros reliquit: sermo etiam antiquo vsus affectauit scribere: et ideo parum libri ei⁹ grati habētur. **C** Post hūc maxime au- ctoritatis fuerūt Atteius capito qui Offiliū secutus est Antistius labeo qui oēs hos audi- uit: instituit⁹ est autē a trebatio. Ex his Atteius consul fuit: Labeo noluit cū ei offerretur ab au- gusto consulatus quo suffectus fieret et hono- rē susciperet: sed plurimū studijs operā dedit: et totum annū ita diuiserat vt rome sex mensi- bus⁹ cū studiosis esset. et secederet sex mensib⁹ et conscribendis libris operam daret. Itaq̄z re- liquit xl. volumina ex quibus plurima iter ma- nus versantur. hi duo primū veluti diuersas se- ctas fecerunt: nam atteius capito in his que ei tradita⁹ fuerūt pseuerabat. labeo ingenij quali- tate et fiducia doctrine qui et p̄e ceteris oper⁹ sapientie operā dederat: plurima innouare in- stituit: et ita atteio capito ni massuri⁹ sabin⁹ suc- cessit: labeoni nerua: qui adhuc eas dissensio- nes auerūt. hic etiā nerua familiarissimus ce- sari fuit. massurius sabinus in equestri ordine fuit et publice primus scripsit: posteaq̄z hoc ce- pit dari beneficiū a Tiberio cesare: hoc tamen illi p̄cessum erat. et vt obitū sciam⁹ ante t̄pa au-

gustū publice rñdēdi ius nō a- p̄cipib⁹ dabat: sed qui fidu- ciam studioz suoz habebant cōsulentib⁹ respōdebāt: neq̄ respōsa vtiq̄ signata dabāt: sed plerūq̄ iudicib⁹ ipsis scri- bebant aut testabantur qui il- los p̄sulebant. **C** Prim⁹ diu⁹ august⁹ vt maior iuris aucto- ritas habere constituit: vt ex auctoritate eius rñderēt: et ex illo tēpore peti hoc p̄ benefi- cijs cepit: et ideo optim⁹ prin- ceps adrian⁹ cū ab eo viri p̄- torij peterent vt sibi liceret re- spōdere: rescripsit eis hoc nō peti s; prestari solere: et ideo si q̄s fiducia sui haberet dele- ctari se p̄plo ad respōdēdū se p̄pararet: q̄ sabin⁹ cōcessum est a tiberio cesare vt p̄plo re- spōderet q̄ in equestri ordine iā grādis natu: et fere annozū quiuaginta recept⁹ est. huic nec ample facultates fuerūt: sed plurimū a suis auditorib⁹ sustentatus est. huic successit gavius cassius longin⁹ nat⁹ ex filia tuberonis: q̄ fuit neptis seruii sulphicij: et ideo proauū suū ser- uii sulphicij appellauit. is et p̄sul fuit cū quarti- no t̄pibus tiberij: sed plurimū in ciuitate aucto- ritatis habuit eo vsq̄z donec cesar cū de ciuita- te expelleret. expulsus ab eo ī sardiniā reuoca- tus a vespasiano diē suū obiit. Nerue successit p̄culus. fuit eo t̄pe et nerue filij: fuit et alij lōgi- nus ex equestri quidē ordine q̄ postea ad pretu- ram vsq̄z puenit: sed proculi auctoritas maior fuit: nam etiā plurimū potuit: appellatiq̄ sunt partim cassiani: partim p̄culiani: q̄z ozo a capi- tone et labeone cepat. Cassio celius sabin⁹ suc- cessit q̄ plurimū t̄pib⁹ vespasiani potuit. p̄culo- pegasus q̄ t̄pibus vespasiani p̄fect⁹ vrbis fuit. Lelio sabin⁹ p̄ise⁹ iabolen⁹: pegaso celsus p̄- p̄ri celfo/ celsus filij et p̄ise⁹ neract⁹: q̄ vtriq̄z cō- sules fuerūt. Lello quidē et iterū iaboleno p̄- sco eburni⁹ valēs et tuscian⁹. Itē salui⁹ iulian⁹.

De legib⁹ et senatus cōsultis et lōga cō- suetudine. Li. iij.

C Papinianus. Ex est cōmune p̄ceptum virozū prudentū cōsultū: de- lictoz que sponte vel igno- rantia contrahuntur coher- tio: communis reipublice

De legib⁹ et se- natu scō. et Longa p̄sue. Tres habet partes hec rubri- ca. de p̄ma multe leges in hoc ti. di- cūtur. de scōa. s. d. senatus scō. specia- liter dī. i. e. nō am- bigit. et. l. neq̄ le- ges. et. l. et ideo. de- tertia dī. i. e. l. de- q̄bus. et in sequē- tibus. sed cū i to- to corpore iur⁹ de le- gib⁹ tractat. q̄re h̄ specialē ti. ponit. rñ. fin. 3o. qz alie leges de negocijs hominum dicit. he aut leges tra- ctat de legib⁹ con- dendis et interp̄- tandis.

L Ex est. hec d̄scriptio q̄- tuoz h̄z p̄es. p̄ia est. l. e. est cōe p̄- ceptū. i. cōe vtili- tate statutum. vt dicit cōe p̄ceptis

id est cōiter toti vniuersitati factū. et ponit hic scep̄tū
large p̄ quatuor virtutibus legis q̄ sunt. i. e. l. legis vir
tute. Item subijcit viroz prudentū p̄sultū. i. cū delibera
tione prudentū consultū. item subijcit delictoz coher
tio. cohercet enī delicta puniendo. vt. s̄. d̄ iustū. z iure. l.

sponsio. **M**arcianus.

Am et demosthenes
orator sic diffiniuit.

Lex est cui om̄s hoies decet
obedire pp̄ mltā z varia. z ma
xime qz ois lex est inuentio q̄
dam et donū dei: dogma autē
oim̄ sapientum/ correctio autē
voluntarioz et non volunta
rioz peccatoz: ciuitatis autē
p̄positio cōis fm̄ quā omnes
decet viuere q̄i ciuitate sunt.
Sed et philofophus summe
stoice sapiētie Crisippus/ sic
incipit libruū quē fecit.

Lex est omniū
diuinarū et humanarū rerum
noticia. opz autē eam etiā pre
stare et bonis et malis z pun
cipē et ducem esse. et fm̄ hoc
regula est iustoz et iniustoz.

nig tractant fere omnes leges.
e **E**t malis. cuiqz fm̄ sua opa tribuendo fm̄ Jo. i. bo
nis meriti. vt. C. de assef. et do. l. i. et de sta. z ima. l. vt
virtutum. malis penā. vt p̄ totum ti. de penis.
f **D**ucem. qz deducit homines ad bonum.

z eoz q̄ natura ciuilia sunt: p̄
ceptrix quidem faciendouz/
prohibitrix autem nō facien
dorum. **P**omponius.

Lex constituit opz vt di
xit theophrastus/ i his
que entonima/ id est frequen
ter accidūt.

Et his q̄ forte vno ali
quo casu accidere pos
sunt/ iura nō p̄stituūt. **I**de.

Am ad ea potius de
bet aptari ius que et
frequenter et facile. qz ad ea
que raro z ueniunt. quia que
semel aut bis vt ait theophra
stus accidunt/ cōtēnūt legis
latores. **M**odestinus.

Legis virtus hec est/ i
perare/ vetare/ permit
tere/ punire. **C**elplanus.

rū neutra est altera. i. ius naturale et ciuile fm̄ Jo.
k **N**on faciendoz. ex hoc colligit quedā magistra
lis diffinitio. lex est sanctio sancta: precipiens honesta:
prohibens contraria. z facit. C. eo. l. leges. la. ij.

Lex in his que. i. verissima sunt. vel dic in his q̄. i.
multū accidūt non que extra naturalem cursum.
et fm̄ hoc erit casus huius greci qui est in. l. latina. j. l.
prima. Accur.

Et his. pone exemplū in lazaro an debuit rūpere
de testm̄ qd̄ fecerat/ et bona auferre hereditibus/ z cer
te de hoc non est lex. diceret tñ qz possit. Uel tanq̄ ip̄e: qz
non videntur mortuus qui tam cito resuscitauit. vt. j. de
diuoz. l. ij. z de bo. pos. fm̄ ta. qui ex liberis. s̄. plane. v̄
tanq̄ alius. i. posthumus qui rūpit testamētū. vt in l. i.
de exhere. l. i. s̄. i. v̄ pone exemplū in. l. scripta. in aut. vt
sine prohi. ma. debi. et cre. col. vij. s̄. quia vero. propter
bonas feminas nō dz fieri lex: qz rare sunt: sed propter
malas. quia multe sunt. itē pone exēplū vt. j. de vsuca.
l. iusto. in p̄nci. in fi. i. rñ. vbi dicit nō acquiri nobis per
filiū non iuste arrogatū: sicut p̄ liberū hominē emp̄tū:
qz rarius arrogatū filij q̄ emp̄atur serui. sed licet dicat h̄
qz nō p̄stituūt iura pro talibus/ subaudi sepe. q̄nqz
enī statuunt. vt in his exemplis. j. de iudi. sed et si. s̄.
si pater. et si pars here. pe. l. anuqui. et. C. de le. here. si
maior. et in situ. de re. di. s̄. insula. et facit ad hanc re
gulā. j. de regu. in. l. ea. que. et. j. ad trebel. l. postulante.
et. j. de postu. l. i. s̄. deinde. et de solu. si pater. et sequen
tem proxi. legem continua cū ista.

Accidere. i. miraculose venire.

Legis virtus. i. potestas. imperat autem cum iubet
lex iul. s̄. adul. accusantē et accusatū z aduocatos

g **R**egula est. i.
p̄p̄diosa doctri
na vel vni casus
vel pluriū in q̄b̄
eadē rō verif. et
ita in hoc vltimo
pp̄ue ponit: sed
nō in p̄mo. sic enī
diffinit. Regula ē
pluriū rerū cōp̄e
diosa narratione
facta traditio: vt
colligit. j. s̄. regu.
iu. l. i. meli⁹ facit
ad hoc in decre.
dist. iij. c. oēs. et. c.
regula.
h **I**n iustoz.
scilicet lex.
i **N**atura ciui
lia sunt. i. natura
lis hois ingenio.
vt i. resti. minor.
vt. j. de mino. l. i. i
pun. duo enī tria
ponere videtur. i.
duas sp̄s z coes
quiuales: qua

Lazar⁹
suscita
tus an
potue
rit testa
mētum
rūpere.

DS

Legi s̄
multi
plex.

Leges
nuru di
uino fi
unt.

Am rē. bene dico qz lex cohercet delicta: nam rē. z
no. qz sub hac. l. sunt duo greca qz qd̄s facit vnā
diffinitionē legis. p̄mū facit illā: lex est cui oēs hoies
rē. et qd̄ ibi dicit donū dei/ id dicit: qz nutu diuino faci
unt p̄ncipes leges. vt. C. de p̄scrip. lon. tempo. l. fi. ibi
de fide instru. s̄. qz: igit imperū. col. vi. ois enī sapiētia
a dño deo est: et oē datū optimū/ z oē donū p̄fectū defur
sum est descēdēs a p̄re luminū rē. Jaco. c. i. et. c. s̄. pio.
i. quest. ij. Item lex est sapientum dogma et doctrina p
osa sapientum promulgata. Accur.

Nō volūtarioz. vt cū non dolo sed culpa delinq̄
mus vt ignoranter. vt exemplificauimus. s̄. e. l. i.

In citate sūt. imo oēs oim̄ q̄vbiqz regunt. vt. C. s̄
iudicis. l. iudic. z de legē. et cō. l. leges sacra. Et apl̄s di
cit. Ois aia sit subdita p̄ncipi z ducibus ab eo missis
vt. C. de cōdu. et. p̄ci. aug. domus. lib. xi.

Sed z p̄ba. quē fecit. scz de lege. et incipit interpre
tatio greci sic lex est rē. Et no. qz de diuini tractat hec
lex. vt. C. de sum. tri. et de sa. fm̄. cc. et. j. ne quid in loc
co fac. z in aut. demo. col. i. et quō oporteat ep̄isco. col. i.
rē. et quō oporteat mo. col. i. rē. et de san. ep̄is. col. ix. et
in. vt in pua. do. sa. mi. col. v. et in alijs titu. de huma

Leges
nuru di
uino fi
unt.

Leges
nuru di
uino fi
unt.

esse presentes qñ serui torquentur in causa adulterij. et pcepit etiã seruos publicari. i. confiscari. vt. J. ad. l. iul. de adul. si postulauerit. §. questioni. et. §. iubet. vetat autẽ cũ phibet res immobiles minorũ sine decreto alienari. vt. J. de re. co. l. i. Item ne res ecclesiastice. vt. C. de fa. san. eccle. l. iubemus.

sed nõne sufficiebat ipare pvtroq; Rñ. nõ. qz ipe rat qd fieri vult. vetat qd fieri non vult. et comodius est singulas causas. vt. in sti. q. mo. te. i. §. alio. pmittit vt multi etiã post finayri excep. suis. vt. C. de iu. et fac. igno. l. i. punit maleficia. vt. in ti. de pe. ff. et. C. est et quinta virtus. i. cõsuleret: vbi extraneis consulit ne expendat agẽdo qrela. vt. J. de inoffi. testa. l. i. itẽ cõsilit q primo possessori q petitorũ si cõpetat intentet. vt. J. de rei ven. us. q. et facit. C. de transac. age. vel dic q cõtinet sub pte pmittendi. Sz nunqd legis appellatõe nõ tñet q aliqd istorum verborũ nõ habeat: Rñ. imo cõtinet. ats nulla regula iuris in legis appellatõe caderet. vel veri us nulla est lex quin ibi vnũ de talibus vel equipollẽs subaudiatur. et facit ad hanc. l. in decre. dif. ij. c. omnis.

Iura generaliter. potest poni exẽplũ in qualibet fe re. l. codicis q cert. psonis dabant vt vit aliq. vñ q tñ sunt gñales. que em frequenter indigent et cõi auxilio debet cõiter se iuuare: lz vni fuerint data. vt. in aut. de here. et fal. §. i. col. i. et facit. C. de diuer. referip. si qua. et hoc si ita scribit vt sit ius cõc. secus si specialiter datur. vt. J. in l. i. sed fm hoc ois lex est regula: q loquit l pluribus casib; in quib; est eadem equitas et deriuat fas homibus qd est falsum. sic ergo expone vt dicas leges nõ sunt cõdite vt hec locũ habeat in psona huius: illa in psona alterius: et sic de singulis legibus et personis. sed gñaliter in oibus psonis sit eiusdẽ casus respõsio. lz excipit. C. de decu. l. nec dorothẽi. et. C. de epis. et cle. qm venerabilis. regule aut p signa vniuersalia cognoscuntur affirmatiua vel negatiua. vt patet per omnes regulas iuris: et maxime in. l. i. vbi dicit regula est que rem que est. et.

Non ambigif. pone exẽplũ in petitione hereditatis que est inducta a senatoribus. vt. J. de pe. here. et sena: vt. J. ad vell. l. ij. et J. ad mace. l. i. item in alio parificatur tus pñi pñcipi senatus: q nõ appellat a snia sua. vt. J. a. q. ap. pel. nõ lz. l. i. et intellige de senatu toto qui senatores cõ tũ erant numero. vt. C. de pe. here. l. i. nõ de quolibet senatore separatim. lz tñ qz singulariter sua alia pñuilegia. vt. J. de sena. p. torũ. §. in hodie hoc opus possit facere senatus: Rñ. fm Jo. nõ sic hodie nisi pñiceps pñuiferit. vt. C. eo. l. i. que est: vbi dicit q solus pñiceps facit legẽ. itẽ facit ad idem: qz ppls oẽs usũ imperij trahit. vt. C. de ve. iu. enu. l. i. §. sed hic studiosum. aliũ dicit q hodie pñ ppls roman; et senatus ei; facere legẽ: vt. h. nec ob. d. l. i. qz solus ipator pñ. i. ipe sol; et null; alius solus: et reuocare põt ppls romanus qd pcessit sicut et iudex q delegat cũ sibi ppuetas remãserit. vt. J. de offi.

cius cui mã. est iu. l. i. §. si. primã laudo. fm hug. Accur. Eqs leges. nomen generale.

D C Senatusconsulta. nomen speciale. Scribi possunt. ppter humani ingenij exiguitatẽ. multas em. et. vt. C. de vete. iu. enu. l. ij. §. sed qz. vel ppter nimã negotioz mutabilitatẽ. vt. J. de vsur. l. mora. in pñci. vel ppter hoim fidelitatem incognitã. vt. J. de testi. l. ij. ibi tu mag; et. vel ppter delictoru multiplicitatẽ. vt. J. de extraor. cr. l. pe. §. sunt q: dã. et ideo et. et sic continua. l. seq. qz ex supio infer

que plerũq; accidit cõtineri.

E Ideo de C Idem. his que pmo constituitur: aut interpretatõe: aut constitutiõe optimi pñcipis certus statuedũ est. C Idẽ.

Non possunt omni arti culi sigillatim aut legibus aut senatuscõsultis comprehendit: sed cũ in aliquo ca

et exigit exẽpla. p se et p ea. dic fer his q cõstituit. i. accidit de nouo vt ita hec lex loquat qñ dubitatio euient sup nouo facto: et sequẽs lex nõ pñt qñ dubitatio est in veteri facto: nõ tñ adhuc lege determinato fm Jo. vel melius ecõtra cõstituitur. pprie sumit cũ dubitat i ver bis. l. lex aut sequẽs. f. nõ pñt loqui cũ dubitat de facto nouo qd nõ est in lege: et qd dicit aut interpretatiõe. id est iudicis vt ita iudex interpretet legem. et facit. C. de epis. aud. l. si lenones. vel dic interpretatiõe iuriscõsulti auctoritate: aut constitutiõe. f. pñcipis.

E Ideo. certius. i. certũ pñuatur. f. qd pmo erat du bium fm scõdam interpretatiõe: interpretat et iuris con. verbũ dubiũ legis. vt. J. si ce. pe. l. i. in pñ. et. l. ij. §. appellata. pñiceps etiã interpretatur verbũ aut p. et vt C. de verbo. sig. l. pe. itẽ interpretat substitutiõe factam filijs ita demũ tenere si deceferint sine filijs. vt. C. de fi deicõ. l. cũ acuti sumi. et ita etiã si hodie occurreret dubi tabile verbũ in. l. opotteret. qz vel p iuriscõ. auctoritate pñcipis vel p pñcipe fieret interpretatiõe. vt eẽ lex necessaria et probabilis et ab oibus obseruanda. vt euient i questiõibus vbi sunt triẽ optiões dñõz q sunt sup: hõis leg; vt hõ dos a pñe. pñec. et. vt. C. solu. ma. l. dos. et facit ad hanc. l. noua. rec. l. non solent.

Non pñt. pone exẽplũ in veteri iure. statutu est et q si familia seruoꝝ alicui fecerit furtũ liberã do minus semel emẽdando furtũ: ne tota familia careat. idem ius trahit si dedit dñũ. vt. J. ad. l. aqul. illõ. Itẽ pone exẽplũ vt. J. de nego. gest. ex facto. in fi. Itẽ pone in iure nouo. vt. C. de inoffi. do. l. pñabus. vbi dñr que relã inoffi. do. trahi etiã ab intestato. Itẽ pone exẽpluz C. de pñi. pecu. l. h. et put trahit ad ius vetus refertur ad id qd dicit in seq. l. interpretatiõe. f. iuriscõ. put dñ no uo dñi / referẽt ad iura. C. vt dicas iurisditiõ. f. pñciã pñs. vt pñiceps dicit ad hoc ius corrigendũ vñ pñorius nouũ statuendo. vt. J. de ven. iurisditiõ. l. i. in pñci. Jo. tñ dicit interpretatiõe. f. iudicũ in iudicio. hec est vera et sic prima exẽpla non valẽt. lz pone in pñe vt possit obligare filiu. p fame: lz de venditiõe lex tñ dicit: hie eadẽm. pro gatio q fit ex iure scripto: sit etiam ex iure non scripto ad nõ scripũ. vt. C. que sit lon. consue. l. i. Et vbi hec sint plana distingue: cũ dubitatio in iudicio contigit: aut sup aliquo nouo negotio aut sup lege aliqua. si super negotio: dñs imperator est consulẽdus: si tamen pñs sit et eius sit copia. vt. C. et humanũ. et de vete. iu. l. i. dñs cõsulẽd; e

en. l. i. §. sed qd diuine. r. j. de fidei cō. liber. h. itaq. r. ar. C. de indi. l. h. ibi ne appellat r. e. si aut nō sit ei⁹ copia. pcedā de silib⁹ ad silia vt hic. Si vero. sup lege. vt dos a pfe. pfecta r. e. siquidem ex pfectudine certo mō est itellecta: eius intellectui stabit. vt. j. e. l. minime. r. l. si inter ptaōe. q. si ex cō-

suetudine expōsi-
no nō est certifica-
ta: recurrit vt di-
ctū est ad punci-
pē si sit ei⁹ copia.
vt. C. e. cū de ne-
uo. r. s. e. r. iō. r. j. e.
nā. ibi vel certa
iurisdicōe r. e. alio
quin interpretator
i benigniorē par-
tē. vt. j. e. benigni-
us. et. l. in ambi-
gua. s. j. dubitat
que sit benignior
pars: s. boz signi-
ficationi stabo. vt
j. de cōdi. r. demō-
stra. publius. §. i.
q. p. videtur pmo
standū signōi s. boz.
vt. j. de lega. iij. l. nō aliter. ter-
tio pcedā de simi-

li bus ad silia. vt. s. eo. neq. leges. Accur.

Quod vero⁹ contra rōnē
iuris receptum est: non
est pducēdū ad psequētiās.

In his q⁹ **C**Julian⁹.
ptra rationem iuris cō-
stituta sunt non possumus se-
q⁹ regulā iur⁹. **C**Paul⁹.
As singulare⁹ est quod

libus ad silia. vt. s. eo. neq. leges. Accur.

Coz. i. legum vel senatuscō. vel dic articuloz.
Am vt ait. supleri. pcedendo de silibus ad silia.
vt. j. de re. iu. quod ptra. r. l. que ppter. et de lega. i.
si domus. §. cum alicui.

Quod vero. hanc ptinua cū duabus superiorib⁹ le-
gibus: bene dico statutum esse procedendū de si-
milibus ad similia. verūtamē qd cōtra r. e. et pone exē-
plū in muliere q⁹ habet puiilegium vt oibus pferat
qd suo heredi tamē nō datur nisi filio. vt. C. qui po. i. pi-
gno. ha. l. si. fi. r. C. de pti. do. l. i. Itē pone exēplū vt. j.
ti. l. i. itē pone exēplū in patre qui vendidit filii cā ne-
cessitatis: non tamē trahit vt filius possit vendere pfer.
vt. C. de pa. qui si. di. l. i. sed nōne qd dr. C. de furis. si
quis per. licet sit cōtra regulas iuris cōmunes et ad fili-
um trahit. Rñ. sic. q. lex dicit vt. j. de ser. cor. vt tātū. §. i.

In his. excepionibus a regula.
Regulam. vt pote cū ipsa deficiat. nec ei sunt
excepiones de regula. imo vitiāt regulam in eo q⁹ exci-
piunt. vt. j. de regu. iu. l. i. sed firmā dimittit in alijs. vt
in aut. de nō alio. §. vt aut. col. ij. et pone exēplū hui⁹ re-
gule. regulariter traditur domini voluntatē seruari vo-
lentis rem suā in aliū transferri. vt in sil. de rerū diu. §.
p traditionem. fallit in minoribus. vt. j. de re. eo. l. i. itē
regula est nō pmitti furtū nisi inuito dño. qñq. §. vt. C.
de furis. si quis seruo. dicentur ergo esse specialia ta-
lia statuta.

In singulari. pone exēplū propter cōm vilita-
tem statutum est a senatoribus qui habent aucto-
ritatem vt. s. eo. non ambigitur mulieres interceden-
tes non teneri qd est cōtra ius cōe. vt. j. ad vell. l. i. Item
possunt poni exēpla superioris legis et alterius qd
vero. tamē ad aliud ibi inducunt s. huc. nā in. l. qd vero
inducunt q⁹ non trahant talia statuta ad cōsimilia in

alia: quia in talibus non possumus sequi regulam iu-
ris cōmunes: vnde sit speciale. hic autem vt denotet dif-
ferentiam inter ius cōe r. ius singulare.

Sic leges. h. p vere scire ponit: vt falli nō possit
als. p vehemēti opinione vt possit falli. vt. j. de
aqua plu. arcent.
l. ij. §. antepe. r. po-
ne exēplū: caue-
tur in iure q⁹ ma-
numissio ad ser-
uos emancipatio
ad filios pnet.
vt. j. qñ ac. de pe.
est an. l. i. §. meri-
to. ibi tria atten-
des verba. Item
sensum propriū q⁹
ibi est qui dr vis.
item ptātem q⁹ est
vt qñq. aliter su-
mant dicta ver-
ba. vt. j. de offi. p-
con. l. ij. in fi. item
pone exēplū vt. j.
ad macedo. l. i. v-
bi dicit q⁹ mutua
pecunia filijssa. nō
def. et ibi tria at-
tendes verba. vt
vim. i. ppiū sen-

sum r. ptātes que est vt verbum mutui etiam ad alios
cōtractus in fraudem factos trahat. item pecunia p-
rogetur etiam ad alia que mutuatur si in fraudez fiat.
vt eo. ti. l. ij. §. is autem solus. et. l. sed int. §. mutui. et
facit ad hanc. l. C. de libe. pte. l. ij. r. xxxvij. dist. c. oēs.
et. c. sedulo. et. i. q. i. marchion. Itē. i. no. q⁹ vis siue po-
testas aliter accipit. s. e. l. virtus.

Benignius⁹ leges iterp-
tande sunt/quo volun-
tas earum cōseruet.

In ambigua⁹ voce leg⁹
ea poti⁹ accipienda est
significatio que vitio caret: p-
fertim cū etiā voluntas legis
ex hoc colligi possit.

In oim⁹ que a maiori
bus constituta sunt rō
reddi potest.

Benignius. duob⁹ modis expone. primo benigni⁹
s. s. b. a. patianē. et tūc pone exēplū: phibet alie-
natio: certe et etiam vsu fruct. et pignoris constitutio p-
hiberi videt. s. non sit alienatio. vt. C. de re. alie. l. fi. et
de fun. do. l. i. sedo impropie. i. benigne. r. pone exēplū
sicut ponit. C. de na. libe. l. nuper. vbi interpretatur su-
periore. l. cum quis. in eo qui cōcubinā accipit in vro
rē. nā filij primogeniti legitimi efficiunt: si alij postea
nascuntur. interpretor vel etiam si non nascunt: vel na-
ti moriantur.

In ambigua. i. obscura. pone exēplū in verbo p-
uenire ambiguo. vt. j. de pti. here. l. vtrū. sed quid
differt hec a supiori. l. benignius? Rñ. superior intelli-
gitur cū interpretatio est necessaria. ppter obscuritatem:
nō propter multiplicatē. hec aut qñ. ppter multiplici-
tatem est ambiguitas: vt qz verbū multos hz sensus. vt
ibi in toto hic in verbo. Item potest poni in rescriptis
benigne interpretandis. vt. C. de inoffi. testa. si qñ. i. pñ
ci. r. facit. j. de regu. iu. semp in dubijs. et. l. quotiens. et
C. de fidei cō. liber. l. cū inter veteres. Accur.

Om oim. qd dicit se nō intelligere hāc. l. Alij di-
cūt nō oim. i. nullos. s. hoc falsum est: qz eoz q⁹ vi-
tia rōne statutur rō reddi pōt. Alij vt. j. o. ponit exē-
plū quare tutore hñti tutor dari nō pōt: s. curatore ha-
benti sic. vt. i. de cura. §. iterdū. s. certe h pōt rō reddi
qz tutoris ptās plenior est. et iō supueniens tutor cū et
ipse vellet simile plenitudinē ptātis inuenit occupatā:

at curatoris potestas circa psonā minoris nō est tāta. vt ptz. f. de ap. cū in vna. §. tutor. tu ergo da exemplum quare in vsucapione statuit trienniu: et nō bienniu vel quadrienniu. et nō pōt rō reddi: nec ob. si dicas hanc eē rōnē: qz vsūm est sufficere tm̄ tps: qz idē de biennio dicitur potuisset. ratio ei d3 cē talis que sit generalis: et necessaria: et vbiqz rō locuz h3 et lex. vt. C. de interdic. l. i. et f. ad le. adf. illud. et. f. de fonte. l. i. §. hoc interdicitū. et. f. de bo. pos. ex test. mil. l. i. et talis rō nō pōt semp reddi vt h: qz quibz h3 locum ratio et nō lex: vbi excusatur fili⁹ q̄ si bi legatum ascripsit: qz ex voluntate testatoris fecit: hęc rō et in cōtra haberet locū. lex tñ ad cōtra nō extendit. vt. f. ad le. coc. §. sal. l. filius.

Eideo rōnes eoz que cōstituūtur inquiri nō opz: alioqn multa ex his q̄ certa sūt subuerterent. **Alpi.** **Q**uid indulget in futurū vetat. **Paulus.** **M**inime sunt mutanda que interpretationem certā sp̄ habuerūt. **Lelsus** **A**ciule est nisi tota le ge p̄specta vna aliqua particula eius p̄posita iudicare vel respōdere. **Illud quod est in fauorez non retroquet in odium. b. d.** **N**ulla in: **Modesti.** **R**is ratio aut equitatis

tu. §. nec. sed certe et dānū poterat ibi inesse vt ibi dicit: vel saltem in litibus et sumptibus fuit veratus. vt. f. d. mino. l. minoribus. item cōtra. C. de questio. l. p̄idem. sed qz ibi nō torquet. p̄ eo nō est ideo p̄stitutum qz p̄tra eū non torquet: s3 qz sic iuri placuit: et p̄sequens dicitur p̄tra eū. vt. C. de epi. et cle. auf. sed iuder. 3tē f. C. de iude. l. die sabbati. sed illud est quoddā speciale pro festiuitate iudeoz indulgentum. item contra. f. d. i. aure. anu. l. ij. sed ibi p̄uilegio suo renūciasset videtur. itē contra. f. de excu. tu. l. cū ex orone. fol. ille libertus habebat p̄uilegiū qz possit excusa: r̄ ab alia tutela: sed illud p̄uilegiū non erat pro se: sed pro patre suo indultum qui erat senator.

videt nō est mirū si ad aliā tutelā vocet cū ipetrauit ius aureoz anuloz. item f. de pericu. et cō. rei. v. l. si vna. sed distinguat an aliqd sit indultū in fauorez p̄uentium pacto. an ex liberalitate p̄ncipis sine lege. p̄mo casu obtinet qd ibi d̄f. secūdo qd h̄ic. sed hęc solutio reprobat p. l. de lege cōm. l. ij. et. f. de in die adiec. l. fabin⁹. melius ē dicas qz ibi nō est indultū aliqd in fauorez: qz nō est extra ius cōmune. tunc em̄ inducitur aliquid in fauorem: cū est extra ius cōmune. Accur.

et. l. i. §. inter filiu. ecōtra lex h3 locū et nō rō. vt. f. qui et a quib⁹. l. p̄p̄cit. et. f. de posu. l. i. §. ferum. **A** tō rōnes. subuerterent. si diceret nil valere qz nō haberēt sufficientem rōnem: vt in p̄missis ptz exemplis. Accur. **Q**uam lex. qdam dicit huius legis exemplū non reperiri. tu dic cōuertit l̄am cū lex in futurū vetat: in p̄teritū indulget. vt. C. e. l. leges et cō. et est exemplū. C. de na. l. i. diu. v. l. dic directo casū. et lege recte. vt. C. de ge. abo. l. ij. et fin h̄ic casum dic lex. i. impator q̄ ē lex aīta in terris. in aut. de p̄s. in fi. col. iij. **M**inime. pone casum. vt. C. de epi. aud. l. si leno nes. item in testi b⁹ qui p̄sente parte debent recipi. vt. C. de testi. l. si q̄. qd semp fuit obseruatū in iuramento nō in dicto qd debet dicere in secreto. quidā tñ dicunt qz etiā in ap̄to dicitur: sed nō poterūt postea plures testes p̄ducā cum didicerit testificata. vt in aut. de testi. §. qz vero. item pone exemplū vt. f. de duer. et temp. p̄e. l. in oib⁹. in p̄n. Sed nūqd nouū sensum licet pro ponere: r̄n. l3/ fin Jo. h̄erē loquitur cūz semp sic est intellecta: vt ex hoc intellectu inducere p̄suetudo. i. vt de cetero sic sup̄ ea iudicaret. Item pōt poni exemplū in illa l. dos a patre. C. solu. ma.

Aciule. pōt poni exemplū in. l. q̄ legit. item i lege. i. in cōuentione scripta: qd vtrūqz totū d3 legi si totū de eadem materia loquatur. vt. f. de edē. argenta ri⁹. §. edī. nā plerūqz p̄ncipiū p̄ finē corrigi. vt. f. si cer. pe. si tibi. Item et si plures sint cōiuncte leges idem est p̄pter eandē rōnē. vt. f. si ex noza. cau. aga. l. i. fi. et. l. ij. e. **N**ulla. pone casum vt. C. de pecu. l. nō eo minus. itē vt. C. de fi. instru. l. plures. itē vt. f. de carbo. edic. l. iij. §. due. it. m. vt. C. de secti. nup. l. generaliter. §. in his aut. sed f. qd quisqz in. l. i. sol. refert an sine p̄sulatione quid fuerit concessum vt h̄ic: an cum p̄sulatione vt ibi. ar. in eo. si. l. iij. item cōtra insti. de aucto.

Testes i secreto debēt testificari

Quoniam est nouū. trahant. tribus modis trahuntur vt determinent. suppleant. corrigantur. de p̄mo pone exemplū. C. quādo lib. p̄n. da. l. i. q̄ determinatur p̄ scōz eiusdē tē. de scō da exēplū. C. de p̄s. pecu. l. si. et alia q̄ dixim⁹. §. e. nō possunt. de tertio da exemplum. C. de sacrosanc. ec. l. generali. q̄ corrigitur p̄ aut. ingref si. tibi positam. qz sic trahatur nō est nouum. **I**deo quia. v̄sitatū est. loc⁹ est a cōiter accidentis bus. et qd subijcit et sp̄ hoc q̄ r̄. p̄tinet ad id qd modo dixit supplendo: et da duo exēpla. p̄uimū qua liter lex p̄tinet ad similes personas: vt macedo. statutu in filiis et ad nepotes trahat. vt. f. ad macedo. l. fili um. et ad idē facit. f. de dona. liter virū et v̄ro. l. iij. §. q̄ in eiusdē. itē q̄liter ad similes res vt macedo. statutu i pecunia trahat etiā ad alia s̄nta si i fraudē deni. vt. f. ad macedo. l. itē si. §. mutui. qd aut dixi veteres ad nouas trahi idē est ecōtra vt noue ad veteres trahatur nō trib⁹ modis: s3 vno mō. f. determinādo: et da exemplū. C. de lit. p̄est. auf. offerat. vbi sumpt⁹ d̄f satisfari iudicio f̄si. f. q̄ satisfari. cog. l. sciendū. i p̄n. distinguat si nō est possessor. imobilitū. et facit ad hoc i. auf. de filiis an do. instru. nati. in fi. col. iij. vbi dicit. opz est q̄ p̄ interpretatio: nē adiecta sunt in h̄is valere in qbus est loc⁹ interpretat⁹ legibus. Alij dicit vt Jo. qz hęc lex s3 et posteriores. idē dicit qd superior nō est nouū: s3 adijcit illud qz multas argumentis et exemplis p̄batur. Accur.

Sed et posteriores q. d. nō sōlti p̄iores: sed econtra posteriores ad p̄iores Accur.

Pertinent. scz vt p̄as posteriores corrigant: r de terminentur et suppleantur.

Contra. p̄hibet. s̄ exp̄ssim: vt si v̄dat res m̄ioris sine decreto: q̄ exp̄sse p̄hibet lex. vt. j. de re. c. l. i. talis facit p̄ s̄ba et p̄ sniaz legis: r est ali⁹ qui tm̄ sniaz offendit r s̄ba reseruat: vt h. et j. l. p̄i. de q̄ sumas exēpla in hac distinctione.

Quoniam contra legē facit q̄ id facit q̄ lex p̄hibet: in fraudē vero legis facit qui saluus verbis legis sniaz ei⁹ circūuent.

Alpianus. **H**aus em̄ legi fit / vbi id fit q̄ fieri noluit: si eri aut nō vetuit: r q̄ distat⁹ verbum ab intellectu: hoc distat fraus ab eo q̄ contra legem fit.

Idem. **P**riniceps legibus solus est: augusta autem licet legib⁹ soluta non sit: p̄inceps tm̄ eadem illi p̄uilegia tribuit que et ipse habet.

Conuetudo in casib⁹ nō decisus habet potestātē mutandi leges. in casibus decisus habet virtutē corrigēdi et interpretandi: q̄ cū p̄cedant a

licitatio s̄ s̄scus. Item alia habet. vt. C. de p̄po. sa. cu. l. cubicularios. l. xij. r. C. de q̄dri. p̄cip. l. vi. s̄. ij.

De quibus causis. vt de feudis. Et no. ma. p̄mo q̄ dz seruari p̄uetudo loci illi⁹ vbi agit. Secundo si hoc deficit: sic dz seruari cōsuetudo q̄ est filis i factu. vt hic. r. C. q̄ sit lon. consue. l. i.

Consuetudo q̄ est filis i factu. vt hic. r. C. q̄ sit lon. consue. l. i. Tertio consuetudo vrbis romeyt hic. r. C. de vete. iu. enu. l. i. p̄pe. fi. r isti. de sanida. i. fi. r p̄t poni exēplū. statutu est in p̄uetudine feudi vt si vasalli filius mācus fuerit nō succedat i feudū qz dño seruare nō p̄t: sic q̄ erit si erit alis decilitatus. Itē si de p̄uetudine nō admittit monachus. idem erit in regulari canonico. Itē si ad mittit hū⁹ vt succedat patri i feudū: idem erit vt succedat m̄ri. itē si nō admittitur mulier idē erit de heremofrodito si ferus mulieris i calescat. vt j. d. stat. h. o. querit. his modis trahit nō scriptum ius ad scriptum de similibus ad similita. trahitur etiā q̄nqz scriptū ad non scriptū: vt sicut vsufructuario cedit iure mētū alluuiōis: sic cedat emphyteotario. vt j. de vsufr. itē si fundi. s̄ huic. Itē scriptū ad scriptū. vt diximus s̄. e. nō p̄t. itē nō scriptū ad scriptū ius. vt. C. de ept. au. l. si lenones. Et no. h. ar. p̄ nobis. his em̄ t̄p̄t⁹ tāta habebat p̄tātē p̄pls ro. s̄m oēs quātā hodie p̄nceps. sed olim p̄t⁹ spectabat p̄uetudo alicui⁹ loci q̄ romē: ḡ et hodie. r sic magis q̄ lex septa: s̄ p̄uetudo p̄ticulari alicui⁹ municipij derogat legi i eo municipio. vt. j. cō. p̄e. ḡ. Utatur. qz non habem⁹. et certe idē si habem⁹: sed nō sunt in vsu. vt in fi. legis. h. et. pro id est. i. C. tunc ius. i. consuetudo. k. Inueterata. s̄. cui⁹ nō extat m̄oria s̄m q̄sdā. vt ar. j. de aq̄ plu. ar. l. i. in fi. et. j. de aq̄ ct. et est. l. hoc iure. s̄ ductus. r. C. q̄ sit lō. p̄sue. l. p̄uetudis. it i lōgeu. i. cū lon geuū sit. can. vt. C. de sac. san. ec. l. vl. s̄. 3o. r. et ei decē an. q̄ p̄ ex rub. h. r. C. eo. vbi d̄ lōga. lōgū aut d̄ decē niū. vt lū. de vsuca. l. p̄n. Itē facit q̄ d̄. j. l. p̄xi. diuturna. cū diu dicat decēniū. vt. j. q̄ r a q̄. l. si fidei cō. s̄. antio. s̄. qualiter ex decēnio p̄uetudo inducit. Rñ. si bis fuerit iudicatu in illo t̄pe vel libellū vel q̄rimoniā p̄positā p̄ talē p̄uetudine s̄p̄uent iudex. vt. j. e. cū de p̄uetu dine. r. C. de ept. au. l. nemo. in fi. r. j. e. l. nā i p̄ator. s̄. s̄. hoc ēt exēplū iudicā. s̄. 3o. C. de sen. l. nemo. sed dic nō exēplū: s̄ p̄uetudine q̄ p̄ exēpla. p̄bat r ēt p̄ decē-

Confuetudo tria hz spālia.

Argumētū a s̄lli i iure valē dū est.

Cōsuetudo q̄nqz de rogat le gi.

Legi fit fraus m̄tiply

...tra posteriores ad p̄iores Accur. ... p̄tinent. scz vt p̄as posteriores corrigant: r de terminentur et suppleantur. ... C. contra. p̄hibet. s̄ exp̄ssim: vt si v̄dat res m̄ioris sine decreto: q̄ exp̄sse p̄hibet lex. vt. j. de re. c. l. i. talis facit p̄ s̄ba et p̄ sniaz legis: r est ali⁹ qui tm̄ sniaz offendit r s̄ba reseruat: vt h. et j. l. p̄i. de q̄ sumas exēpla in hac distinctione. ... Q. quoniam contra legē facit q̄ id facit q̄ lex p̄hibet: in fraudē vero legis facit qui saluus verbis legis sniaz ei⁹ circūuent. ... A. Alpianus. Haus em̄ legi fit / vbi id fit q̄ fieri noluit: si eri aut nō vetuit: r q̄ distat⁹ verbum ab intellectu: hoc distat fraus ab eo q̄ contra legem fit. ... I. Idem. P. Priniceps legibus solus est: augusta autem licet legib⁹ soluta non sit: p̄inceps tm̄ eadem illi p̄uilegia tribuit que et ipse habet. ... C. Conuetudo in casib⁹ nō decisus habet potestātē mutandi leges. in casibus decisus habet virtutē corrigēdi et interpretandi: q̄ cū p̄cedant a

nisi. vt si p[ro]p[ri]as bis iudicauit concilio conuocato eo alo vt sit cōsuetudo deinceps. vel nō exēplis male iudicatis: sed bene sic. vel dic nō exēplis vni⁹ s[ed] mltroz. Accur.

a Consuetudo. f. romanorum.
b Suffragio. i. cōsensu in scriptis redacto. Joh.

c Factis. i. con-
suetudine. q. d. ni-
chil lterest. et no.
duo bona similia
vt. J. de edi. edi. ff
ta. nē. Sci. r. J. de
his qui no. infa.
l. ij. §. ignominie
s[ed] certe qñ. s[ed] mlti
interest. quidā et
sūt q̄ declarat vo-
luntatē suā reb⁹ et
factis et verb⁹ vt
sūmi magistrat⁹
quidā verbis m[er]i-
vt municipales.
vt. J. de offi. ei⁹ cui
mā. ē iurisdī. l. i. r.
de iurisdī. om. iu-
di. l. magistrat⁹.
quidā rebus r fa-
ctis tātū r nō ver-
bis. vt quilibet cō-
tra seip[s]u. vt. J. de
arb. l. pe. r. J. ff. q̄s
cau. l. ij. §. si q̄s m[er]i-
d. Abrogat. no.
per duo corrigi le-
gē. p[ro]lo p[ro] aliā le-

Lex p[ro]t
corrigi
p[ro] duo.

gē. et hoc planū ē
Secō per cōsue-
tudine. vt in sti. de
iure natu. §. pe. s[ed]
cōtra in hoc scōdo

cōsuetudo⁹ p lege nō imerito
custodit: et hoc est ius qd̄ dī
morib⁹ constitutū. Nā cū ipse le-
ges nulla ex alia cā nos tene-
ant q̄s q̄ iudicio ppli recepte
sunt: merito r ea que sine vllō
scripto pplis pbauit tenebūt
oēs. nā qd̄ interest suffragio⁹
pplis volūtatem suā declarat
an reb⁹ ipsis et factis: Quā-
re rectissime etiā illd̄ receptū
est vt leges nō solo suffragio
legislatoris: s[ed] etiā tacito cō-
sensu omnīū p desuetudinem
abrogentur⁹.

Cōtra cōsuetudo h[ab]et vim le-
gis: maxie si i⁹ p[ro]dicto iu-
dicio sit opposita. r sūmit vt-
gorie ex tacita ppli p[ro]uētiōe. et
nō est necesse q̄ redigat i scri-
ptis: r legē interpretat cū de le-
gis intellectu dubitat: r oia p[ro]-
dicta obtinet nisi cōsuetudo
sit erronea. hoc dicit vsq̄ ad
legē ergo. **C** Alpia.

Duturna⁹ cōsuetudo p

omnino in iure est. hic de his de quibus lex tractat vt
de locatione. casus tamen euenit lege non determinat
tus vt est in hac ciuitate. nā scdm̄ consuetudinē soluit
medietas pensionis in festo omnīū sanctorū. in natali
alia medietas. et inducitur consuetudo per duas sen-
tentias latas in-
tra. r. an. Jtē qz p
peruofic est obrē
tū sine contradic-
tiōe. vt qz clerici
vendūt res ecclie
sine decreto epi.
vt. J. eo. ff. de inter-
pretatiōe. item qz
libelli q̄rimonia-
rii de talibus nō
fuerūt recepti. vt
in. l. cum de cōsue-
tudine.

Am de cōsue-
tudine⁹ ciuitatis vel p-
uicie p[ro]videre q̄s videt: primū
qd̄ illud explorandū eē arbi-
tror: an etiā p[ro]dicto⁹ aliqñ
iudicio cōsuetudo firmata sit⁹
Sed ea q̄ **C** lermo.
lōga⁹ cōsuetudine p[ro]p[ro]-
bata sūt ac p[ro] ānos plurimos
obseruata velut tacita ciuiū
p[ro]uētiōe: nō min⁹ q̄ ea q̄ scri-
pta sūt iura seruāt. **C** Alia.

Immo magne auctori-
tatis hoc ius habet qd̄
intātū pbatū est vt nō fuerit
necesse scripto id comprehē-
dere. **C** Idem.

S de interpretatiōe le-
gis queratur in primis
inspicendum est quo iure ca-
uitas retro in huiusmodi casu
bus vsa fuisset: optima enim
est legum interpret[ati]o consue-
tudo. **C** Paul⁹.

tra. r. an. Jtē qz p
peruofic est obrē
tū sine contradic-
tiōe. vt qz clerici
vendūt res ecclie
sine decreto epi.
vt. J. eo. ff. de inter-
pretatiōe. item qz
libelli q̄rimonia-
rii de talibus nō
fuerūt recepti. vt
in. l. cum de cōsue-
tudine.

Am de con-
suetudine.
al⁹ est in ter. con-
tradictio.

Cōtradictio
duob⁹ modis ex-
pone sine nō. p[ro]-
mo qz semel fuit
iudicatu cōtra cō-
suetudinem ante
xx. an. inchoatā:
quādo est iter ab-
sentis. sed postea
erubuerunt iudi-
ces contra eā iu-
dicare scōz Jo. et
Bo. r fm̄ hoc dic
iudicio. i. senten-
tia. vel dic secūdo
semel cū allegare

tur cōsuetudo a. xx. an. citra: in cōtrariū fuit allegati.
pars tamen eā allegans obtinuit. et alijs multis vici-
bus sine cōtradictione obtinuit. r scdm̄ hoc dic iudicio
id est cōtradictione facta in iudicio. r hoc est qd̄ dicit de
libellis q̄rimoniarij. sed alibi est littera cū non: et tunc
plana est quasi nemo cōtradixerit. si autē quādoqz scōz
eam quādoqz contra eā fuit iudicatum: non est cōsue-
tudo secundum Jo.

S firmata sit. supple vel non sit firmata.
S Ed ea q̄ longa. videndū dicit an non sit firmata:
tunc enī nō tenebit. sed si longo t[em]p[or]e sit obtēta fir-
mata videtur et pro iure seruatur.

S de interpretatione. vsa fuisset. vt ita deinceps
vtatur. et pone in hac seq. l. exempla que habui-
mus. §. e. l. minime. Et de hac interpretatione dicas qz
quādoqz cōsuetudo interpretatur legē vt hic. quā-
doqz iudex. vt. §. e. l. r. l. deo. r. l. nam vt ait. quādoqz ma-
gister. vt. C. de profes. qui i. v[er]be cō. l. i. r. J. cer. pe. l. i. q̄
oia sunt contra. C. e. l. i. et in auten. de rap. mu. in prin.
coll. viij. sed dic interpretatio cōsuetudinis est pbabi-
lis r necessaria nō in scriptis redigenda. vt. §. e. l. imo.
magistri p[ro] pbabil⁹ nō necessaria nec i scriptis redigēda
nisi ad mēoriā. Iudicis interpretatio ē i scriptis redigēda:
qz in scriptis sola nō valet. vt. C. de sen. ex peri. re. l. ij. s[ed]
p[ro]ncipis interpretatio est necessaria: et in scriptis re-

Legis i-
terpta-
tio mul-
tiplex.

C. que sit lon. cōfac. l. ij. Solu. distingue aut est cōsuetu-
do generalis. r tunc generalit[er] vincit legē vt hic. aut est
sp[eci]alis r tunc vincit sp[eci]aliter. vt. J. cōis. pre. l. venditor. §.
ff. cōstat. r. J. quod cuiusqz vni. l. itē. §. i. nō generaliter.
vt. C. eo. l. ij. que est cōtra. r hec est vera si cōsuetudo se-
quif legē. nā si p[re]cedat vincit a lege. vt. J. de sepul. vio. l.
ij. §. diuus. et hoc quādo cōtra legem est cōsuetudo ex
certa scientia. secus si perroz. vt. J. eo. ti. l. quod nō ra-
tione. r in auten. vt nul. iu. §. i. coll. ir. tamē est expresse
a iure inhibita. vt. C. de vsur. eos. §. si itē si est scdm̄ legē
vel saltē nō cōtra: valet. vt in hac. l. et hoc scdm̄ Jo.
aliq vt py. et yrme. dixerunt hanc ad illā trahi cū huius
legis t[em]p[or]e populus habebat potestātē cōdēdi leges. vñ
per eius cōtrariā cōsuetudinē abrogātur: hodie p[ro]p[ri]-
cipē tantū sit vtrūqz. itē aliq dixerunt an sit talis lex
cui possit derogari p[ro] pactū r tunc cōsuetudo eā v[er]icat
vt hic. aut nō: et tunc nō vincet vt ibi. que autē sint le-
ges quibus possit vel nō possit per pactū derogari dicit
tur. C. de pac. l. si quis i. p[re]scribēdo. in glo. Joā. aliq etiā
distinguerūt: aut est lex cōsuetudine approbata r tunc
ipsa lex vincit vt ibi. aut nō: r tunc cōsuetudo v[er]icat vt hic.
Duturna. l. r. vel. xx. annoz vt dixim⁹. §. l. pri.
sed q̄ est differentia inter hanc et eā. Rñ. §. dixe-
rat cōsuetudinē seruari. hic determinat de ea que ē lon-
ga. vel aliter. §. loquitur de his casibus de quib⁹ nichil

digenda ⁊ generalis. vt. C. e. l. i. et. l. ij.
 a **Am** imperator. ex legibus. i. ex verbis legis.
 b **Perpetuo**. i. decimo. si ergo ex p̄lis iudicat
 sed cōtra. C. de sen. l. nemo. So. vt. s. e. l. de q̄b⁹ dixim⁹
 q̄ iudicatur in illa glo. cuius non extat memoria.
 c **Sic**. i. i. eūde
 modū. platurū.
 d **Quod** non
 rōne. cas⁹
 cōsuetudo est bo-
 nomie vt si dñs vi-
 ni iposuerit ma-
 nū ad planstrum
 etiā adiuuādū ex-
 tūc sit sūi piculū
 cōtra rōne ē ⁊ per
 erroē iducta. nō
 ergo obtinebit in
 alio liquamine lz
 postea fuerit ap-
 probata ex certa
 scia vel ex tacito
 cōsuetu. vel dic ali-
 ter vt lz in vino ti-
 tij tenuerit ⁊ fue-
 rit secundū eam
 iudicatū i vino. ⁊
 sic vt q̄ obtineat
 in p̄sona alteri⁹.
 nō tñ etiā tenebit
 in vino i p̄sona al-
 teri⁹ q̄ cui⁹ fuerit
 iudicatū. cū enim
 cōsuetudo non sit
 sine p̄fēsu. vt. s. e.
 l. de quib⁹ in fi. p̄
 q̄ nō ē cōsuetudo
 s̄ cū nihil sit tam
 cōtrariū p̄fēsu q̄
 error q̄ derogat t-
 peritū. vt. f. de iu-
 risti. om. iu. si p̄
 errorem non ob-
 tinebit in alijs re-
 bus vel p̄sonis.

Am impator⁹ n̄ seue-
 rus rescripsit in amb-
 guitatib⁹ q̄ ex legib⁹ p̄ficiscū
 tur/ cōsuetudinē aut rerū p̄pe-
 tuo s̄ iudicatarū auctori-
 tē/ vi legis obtinere debere.

Quod nō **Celsus**.
 rōne⁹ introductū est: s̄
 erroē p̄imū: deide de cōsue-
 tudine obtentū est: in alijs si-
 milib⁹ nō obtinet. **Modesti**.

Rgo om̄e ius aut con-
 sensus fecit aut necessi-
 tas cōstitutit: aut firmavit con-
 suetudo. **Alpian⁹**.

Quā aut ius cōstitit aut
 in acq̄redo⁹ aut in p̄fer-
 uādo⁹ aut in minūdo⁹. aut ei
 hoc agit quēadmodū qd̄ cu-
 iusq̄ fiat: aut quēadmodum
 quis rem suā vel ius suū con-
 feruet: aut quomō alienet⁹
 aut amittat⁹.

De cōstitutionibus principum. Titu. iij.

Lex ista diuiditur i quatuor
 partes. In prima ponitur di-
 ctū. In scda rō dicti. In ter-
 tia ponit quōdā exemplū. scda
 ibi: vt pote. tertia ibi: qd̄ cūq̄.

Rgo. q̄. s. de iusti. ⁊ iu. dixerat de iuregē. ⁊ ci. ⁊ i
 hoc ti. s. e. de q̄b⁹ cū sequētib⁹ legib⁹ dixerat d̄ cō
 suetudinario. infert ergo ⁊ c. ⁊ quod dicit cōsensus / sci
 licet cuius vt sit ius ciuile.

Necessitas. i. ius gēnū qd̄ p̄ hoim necessitatē est in-
 ductū. vt in sti. de iu. na. in. s. ius aut. vel dic cōsensus vt
 lex ⁊ senatus cō. ⁊ plebisci. q̄ sūt p̄ sensū ppli. ⁊ necessi-
 tas vt leges p̄cipū q̄o necessario scire debem⁹. vt. C. e.
 l. pe. itē no. q̄ h̄ de iu. na. nō facit mētionē. Accur.

Quā. acq̄redo. siue dominiū siue possessionem
 siue ius aliquod.

In conseruando. s. dominiū vel possessionē vel ius
 quod in nobis est. i. nostrum est.

In minūdo. s. quod habemus.

Cuiusq̄ fiat. quātum ad acquirendum.

Conseruet. s. retinendo.

Alienet. s. transferendo in alium.

Amittat. vt si habeat pro derelicto.

De p̄cipū p̄cipū. S̄naliter de legibus dixit

Qurat: n̄c specialit̄ de legib⁹ tñ iperatozū.
 Quod placuit. vt esset ius generale et com-
 mune. nā si placeret ei comedere nō ē lex.
 p̄ **Regia**. lata ab Otensio mirabili ora-
 toze. vt. s. de ori. iur. l. ij. s. deinde cū esset.

Quarta ibi: plane. Et in sūma
 hoc int̄dit. p̄cipū placita
 animo ius cōdēdū facta ha-
 bēt vim legis ḡnals: nisi sint
 facta ad certas p̄sonas: quia
 tñc p̄sonas nō egrediūt. h. d.
 vsq̄ ad finē. **Bar. Alpian⁹**

Quod p̄cipū placuit
 legis h̄z vi
 goiē. vt po-
 te cuz lege
 regia⁹ q̄ de
 ipio⁹ ei⁹ la-
 ta est populū ei⁹ et in eū om-
 ne suū imperiū⁹ et potestatē
 cōcessit. **Quod** cūq̄ igit
 imperator p̄ epistolam ⁊ sub-
 scriptionē statuit: vel cogno-
 scens decreuit⁹: vel de plano
 interlocutus est: vel edicto⁹
 precepit legem esse constar.
 he sunt quas constitutiones
 vulgo appellamus. **Plane**
 ex his quedam sunt persona-
 les⁹/ que nec ad exemplū tra-
 huntur. nam qd̄ p̄nceps ali-
 cui ob merita indultit⁹/ vel si
 cui penā irrogauit⁹/ vel si cui
 sine exemplo subuenit⁹/ perso-
 nā nō egredit⁹. **Alpian⁹**

Irrogauit. non merenti tantum.

Subuenit. vt quia pepercit penā merenti.

Non egredit⁹. imo videt⁹ p̄sonā egredi. vt. f. qd̄ d̄ q̄
 iur. l. i. q̄ ē s̄. s̄ dic ibi ad postulationē datum fuit rescri-
 ptū: h̄ nō. itē s̄. C. de fruc. ⁊ lit. ex. l. fi. vbi p̄uilegiū vni
 datū de minorib⁹ expensis ē aduersario p̄dest. sed dic
 ibi sp̄ale. p̄t̄ cōlitate iudiciōy seruādā. vt ar. C. de po-
 stu. l. p̄uidētū. vt̄ dic i vtroq̄ s̄rio nō egredi p̄sonā sc̄z
 p̄uilegiū extraneā. aduersario tñ ei⁹ p̄dest. vt hoc locū h̄z
 q̄n ad nullū lesionē p̄cedit. Et ex q̄ dat̄ m̄tia tractādū
 de rescripti. d̄ c̄ breuit̄ si legi dei vel euāgelioy d̄dicant
 nō valēt. vt ar. f. de ardi. nā ⁊ magistrat⁹. d̄ si quere tñ **Lex** h̄z
 p̄t̄ lex h̄iana legē dei q̄ ē vt i ore duoy vt̄ tñ tñ her offie mans le
 p̄bū. nā distiguēt testm̄ ab alijs. vt. C. de fideicō. l. fi. ar. Gem de
 fi. si a sit ē s̄ ius h̄ianū siue s̄ ius naturale siue gēnū nō aliq̄n
 valet. vt si penā q̄ res alteri⁹ michi def. nā dominia sūt disti-
 de iuregen. vt. s. de iusti. ⁊ iure. l. ex hoc. ⁊ tñ nō valent ḡuit.
 cū sint imutabilia talia iura. vt lili. d̄ iure na. gen. ⁊ ci.
 s̄. p̄. fallit i castro. vt. C. de ven. re. fil. cū p̄i. co. l. i. ⁊ c.

s̄ de p̄plo et ple-
 be ibi dicit. dic ergo
 h̄ regia. i. f. galk
 q̄ **Impio**. trāf
 ferendo de popu-
 lo ad p̄ncipem.
 r **Si**. i. ad eius
 honorem.
 f **In** euz. i. ad
 eius on⁹: vt susti-
 neat onus condē
 di iura.
 t **Imperū**. me
 rū et mixtum.
 v **P̄stēz**. i. iu-
 risdicōne.
 r **Concessit** et
 transtulit. vt. f. de
 offi. p̄sec. p̄eto. l.
 i. l. ver. breuiter.
 v **Decreuit**. dā
 do diffinitiuā sen-
 tēnā. vt. C. e. l. fi.
 3 **Interlocut⁹**
 est. Que tñ iterlo-
 cutio nō ē ḡnals
 nisi hoc exp̄sse di-
 catur. vt. C. eo. l.
 iij. q̄ est contra.
 a **Edicto**. appo-
 sito hac edictali
 l. vt. C. eo. l. iij.
 b **Personales**
 q̄ iuris corpenon
 claudunt. als sē-
 per ē ḡnals. vt. C.
 de no. co. compo.
 l. i. in fi.
 c **Indultit**. vt
 p̄uilegium.

de quadri. p. script. l. ff. et fallit rone delictorum vt p totti ti. et de bo. dam. item rone publice utilitatis. vt. j. de reli. et fu. fu. si ds sepulchra. s. no tn. si aut i ea ledat qd e de iure ciuili. vt i actioib' q' sit a iure ciuili. vt s. de ou. m. l. ij. s. olz. si qd vt pzois' tollat no v'z sed vt differatur valet. vt. C. de p. ci. ipe. offe. l. quo. tiis. si aut p men dactu valet. s. se. cu du p'itate dar' iudex dz pcedere vt. C. si p ius vel vii. pub. l. pferi = pnone. qda tn di cor vt pla. q' etiā tunc cu effecru va leat si modica les sionem p'ineat. si aut e p' publicam utilitate valet t'c demu si scda ius sio intercedat. vt in auten. de man da. p'ici. s. deide s'p'eres. coll. iij. et in auten. vt n'li iud. s. et hoc vero tubemus. coll. ij. Accursius.

In rebus nouis costi tuendis euides esse utili tas dz vt recedat ab eo iure qd diu equiuisus e. **C** Gabo. **B**eneficium imperatoris qd a diuina scilicet et indulgentia pficiscitur q' ple nissime interpretari debent. **D**e statu hominum.

C Titu. v. **C** Satus. **M**ne ius q' vt iur vel ad psonas ptinet vel ad res vel ad actioes

Quam igit hois ca o' eius p'stitutu sit' prio de sta tu' psonaz ac post de ceteris

In rebus p'one exz plū l. l. fal. noua. q' e p. l. xij. tab. i. ducta. vt insti. ad. l. falci. l. p'z. Itē pone exz plū. s. de vulga. substi. ex scd. cir. p'z. ibi: et eni i iugū r. c. vel pone exz plū i d'latous exceptione. vt. C. de p'ci. l. p. offe. l. ij. z. C. nous. vec. l. non solent.

Beneficium vt si pcessit domū. als vniū adiacētia vna pis bñfi sa pcessisse videat. ar. s. b. pe. l. l. ij. s. fi. z. l. se. v' me cū qua lius pone exz plū. cōcessu e ponticis vt filij m'fes sequā luter s'it tur. large i'p'ertis. vt et filij legitimi sequant. vt. j. ad ter p'ran muni. l. i. z. facit. s. de vul. sub. ex facto. z. C. que res pig. ob. pos. l. fi. z. C. de bo. va. si qn. li. x. Et vt plene videas dic q' in p'ctib' plene i'p'ramur. vt. C. vt ac. ab here. et cōtra here. l. i. z. C. q' res pigno. ob. pos. l. fi. i. vltimus volūtaub' pleni. vt. j. de fun. istruc. l. q' s'itū. s. idē respō. z. de tri. vi. z. oleo leg. l. penul. in rescripti. plenissime vt hic. z. i. auten. de nup. s. si sō solū vsū fructū. coll. iij. et s. de iure immu. l. iij. s. videt q' stricte. vt. C. de iost. te sta. l. i. qn. s. ibi i l'ra rō reddat. Itē oppōit eodē mō. s. ne quid i loco pub. l. ij. s. merito. Rñ. ibi non dicit q' stricte i'p'ert' s'z q' i'p'erator sine iniuria cuiusq' pcedere dz c. **I**nterpretari legē cōem tñ pualere opz. vt in auten. de nō aue. s. q' sō veris'le. s'fi. coll. i. nisi dixerit non ob stāterali lege. et facit ad hāc legē. s. de re iu. l. qdā p'fule bāt. i. fi. z. C. de nup. si furios. s. j. de re iu. i. testamentis z. j. de offi. p'fec. vt. l. i. s. v'bez. z. j. de ver. sig. cū verbū le gis. ar. p'ra. s. de offi. p'fesi. l. sepe. Accursius.

De statu homin. Tractatur de iure put aptat va r'is negotijs p'mittit Justinian' p' p'pilatores suos iur is tripartitū diuisionē singlas ei' p' res p'sequi. q' e

Dne. p'inet. hoc vt esse falsu quia quedam iura vident e' d'ata ad dilationē dādā. qdā ad causaz diuisionē. qdā ad bonoz pos. p'cedē. sed tñ. oia p'ineri rei appellatione.

Imo etiā actioes p'inetur q're satis eēt si dixisset ad p'fō nas vt ad res. s. hoc dixit vt plenius qd itē debet exp'ā meret. p'inet ergo ad p'fonas. s. q' p'fōne. i. serui ac q'ra tur: z alienent: z p'seruent: z de p'diōibus cap. z ad res q'ra acq'rant p'seruet amittat alienent. z ad actioes p'inet q'iter nobis compe tāt: z qualis eas proponere debe mus.

Quam igit. **C** Titu. v. **C** Satus. **M**ne ius q' vt iur vel ad psonas ptinet vel ad res vel ad actioes

Primo ponit diuisionē p'fōa ru. scdo diuisionē libertatis. tertio diuisionē seruitut'. q'ro ponit ethimologia hui' voca buli. scda ibi libertas. t'ra ibi seruit'. q'ra ibi serui. vbi ethi moligia ponitur z durat vsq' ad finē legis. **B**art. **C** Satus. **M**ne ius q' vt iur vel ad psonas ptinet vel ad res vel ad actioes

Sonaz diuisionē hec e: q' oēs hoies aut liberi aut serui sunt. **C** Floren.

Libertas est natura lis facultas eius quod cuiq' facere libet: nisi quod vi aut iure p'hibetur. Seruitus

in iudicio p'ponit' z ad l'cis veniat. **C** Perpetui. i. gñalis edicti. nam p'roz s'z ordinē sua edicta p'ponebat. z de his forte sic z nos put res patē qz qñq' res nō patē quin qdā extranea interferamus. **S**umma. i. breuis. vt sūma. i. p'ra. qz alie sequit' in titulis sequētib'. vt dicit sūma. i. digna. e. ci. di gna i duob'. s. i. ordie. z q' vniū h'z mēbrū a iure natura li. aliud a iure gēnū. z qd dicit oēs hoies: resolue in sin gulari. i. ois ho. vt. j. de p'ci. z demō. l. i. falsa. s. pe. vt non obstat oppositio q' sit duob' demōstrat. s. libero z suo. aut eni sūt liberi aut sui. z neutru e' v'z. s. qd de statu liberis. Rñ. sui sūt. vt. j. de sta. l. l. statulib. a cetis. z. l. a statulib. beroz. qd dicit vt ibi. s. qd de ascripticijs. Rñ. libe ri sūt. C. de epi. z de. l. i. iudem. z aut. ascripticiōs. z. C. de agri. z cēsi. cū scim'. in fi. li. xi. nec ob. C. de agri. z cē si. l. ne diuiri. qz v'z e' q' nō differūt a suis in eo q' pnt v'edi vt sui cū gleba tñ. vt. C. de agri. z cen. que admo da. vel meli' q' ad dños serui sūt: q' ad extraneos liberi vñ dñz in ius vocare nō pnt z a dñis v'edicat. sūt g' dñō rñ. vt. j. de au. z ar. le. l. qnr'. s. argēto. z. C. de agri. z cē si. que admodū. z. C. in qui. cau. col. cē. l. ij.

Libertas. diffinit' h'c libertas s'z ius quo e' inuē ta. i. s'z ius naturale. s'z p'ne. vñ cū libertas sui diffinit'. su' em pōt facere qd vñit i'pecto iure natura li. nisi vi. i. de facto aut iure quolibet p'hibeat. alij dicit addēdū esse qd e' insti. de iu. per. ibi ex q' liberi. z. z. s' m hoc diffinit' libertas liberoz nō libertas s'ue p'z. z. i. dic q' libertas e' facultas. i. possibilitas a iure naturali. q' pōt facere qd qd vult nisi vi. i. iure gē. qd p'pter necessitates hoim cōductū. vt istū. de iure na. s. ius aut gēnū. vel iure. s. ciuili. p'hibeat. ac si diceret q'libet liber est nisi sit seru' iure gēnū vel ciuili. vt quia patitur vendi se ad

precisi participandi. vt. Ieo. l. proxi.

A Jurisgen. i. a inregen. inducta. vt. S. de iusti. r. iu.

l. manumissiones.

B Subiicitur. qñq; etiā est seru' sine dño vt heredi

tari. vt. J. de re. di. l. i. S. J. h. abir' p. derelicto. vt. J. p.

dereli. l. n. r. J. d. si

pu. seruo. l. qd ser

uus. J. de ali' cas'

vt. J. de libe. cau. ff.

vsufruc. Accur.

C Seruare. s. z

tabellio s. f. uuis

publicus a serui

endovt. J. d. ad op.

l. non aliter. tabel

lio ei su' esse non

pōt. C. de tab. l.

ghali. l. r. Accur.

D Tuozū

pditio. qz

null' ē pl' seruus

q' ali' s. r. th. qdā

veterani. qdā no

uicij. vt. J. d. edili.

edic. l. ff. q. ē J.

J. d. qdā vicarij. q

dā ordinarij. qdā

hnt ap' d. dominū

maiorē dignitatē

qdā minorē. vt. J.

de vsufruc. s. z. si

qd. S. i. r. sic q' ad

officia eōra l. i. iud

E Uēire. No. q

tuoz eē necessaria

vt liber seru' fiat

ptio q' sit maior

xx. annis. Secdo q'

gr. a pncipadi pie

ci se vēdi patiat.

Tertio q' hē pnci

pet. Quarto q' q

emut credat eum

seruū. vt. C. d. lib.

cau. l. nō id. r. l. si

ministerij. r. J. de

liber. cau. liberis

q' si qd scid. r. de his q. ad li. p. cla. nō l. i. l. i. m. Jo. pōt

addi quisi q' is q' vendit nō sit ignarus sue pditionis.

vt. J. d. ad li. p. cla. nō l. i. l. p. r. quod hic dr qñ patitur

se vēdi. idē si quolibet alio titulo patiat setransferri. vt

J. de lib. cau. l. sic vsufruc. S. i.

est constitutio iurisdictionum
qua qd dñio alieno cōtra na-
turā subijcit'. Serui ex eo ap-
pellati sūt q' impatores capti
uos vēdere iubēt ac p hoc ser-
uare nec occidere solēt. Mā-
cipia sō dicta sūt q' ab hosti-
bus manu captiūtur.

Dividit i qtuor ptes. In
pua pōit alia diuisio psonaz
In scda dī qualis fiat sui. In
tertia pōit q' sūt ingenui. In qr-
ta pōit q' sūt libertini. scda ibi
serui aut. tta ibi ingenui. qra
ibi libertini. i. sūma. h. d. Ser-
uoz vna ē pditio. liberoz pro
creatio duplex. hoc pio. r. ser-
ui sūt dupli. aut d iure gētū
aut de iure ciuili. hoc scdo. et
siue mī sit libera tpe pceptio-
nis siue tpe p' siue medio tē-
pore iter pceptionē r pū vt

E T seruoz qdē vna est
pditio. liberoz autem
hoiz qdā ingenui sūt. qdā liber-
tini. C. Serui aut i dominiū
niz redigūt aut iure ciuili aut
gētū. iure ciuili se maior. xx
annis ad pētiū pncipadi veni-
re passus ē. Iure gētū ser-
ui nri sūt q' ab hostib' captiūnt
aut q' ex ancillis nris nascunt

est. vnde dicit in metallum.

L Uel. ponit pro saltem. Accur. s. uis.

M Ibertini. q' ex iusta. i. vera. sic ecōtra ha p iusta.

V tinsti. q' ma. nō pos. s. semel. aka. i. si nō sit vera

seruit' s' putatiua nō. vt insti. de inge. s. si. vt dicit iusta

qz adeo iuste ser-

uierūt dño suo vt

meruerint ab eo

manumitti.

Q u i vte-

ro. custo

dit. nisi i casu ex-

cogitatio. vt si ma-

numittat si nāscat

tur infra triduiuz

nā q'ais sit in vē-

tre sūt. tñ nō ha-

bet pio nato. r sic

pditio deficit. vel

si nascāt tres ma-

numittit mī. vt. J.

e. arethusa. r. fa-

cit ad hāc. l. C. de

fideicom. liber. l.

cum inter.

O proste. vt

aliq' acq'rat. qz an-

q' nascat atal nō

est. vt. J. vñ cog. l.

i. S. l. qd. qñq; tñ

pdest aliq. vt. J. e.

l. i. perator. r. J. de

pe. l. pgnatis. itē

quo ad alimenta

matris. vt. J. d. vē.

in pos. mur. l. i. in

pel. r. facit ad hāc

l. J. d. decur. l. ij. S.

l. filijs. i. fi. r. J. ad

treb. ex facto. Sex

facto. r. J. de acq.

here. cū qdā. S. i.

et. J. de ver. signi.

quod dicim'. r. J.

si pars here. pe.

antiq. r. J. de mi-

no. etiā. r. insti. de

tute. S. cū aut. r. J. de excu. tu. l. excusant. S. q' a h' in ven-

tre. r. insti. d. lega. S. posthum'. r. J. ad. l. fal. in lege falci-

dis. r. J. vñ cogna. l. antepe. arg. J. de col. bo. l. fi.

P Operator. mos erat oim scribi cuiuslibet nati

uitatē. si ergo cū debuit dicere lucius liber i grā-

matica deliquit vel etiam in sententia. vt quia dixit ser-

uuscum debuit dicere liber. vel dixit ticius cum luci-

us dicere debuit. non preiudicat veritan. vt. C. de tur.

et. fac. igno. l. cum falsa. et. l. cum testamenti. et de ver.

obli. si in nomine. et facit. J. de offi. pnci. illicitas. S. veri-

tas. et. C. de erro. aduo. l. ij. et. J. de here. insti. quotiens

S. sed si non in corpore.

Q Multis. vt in iurisdictione. vt. J. de iudi. cum J. Farū

pretor. S. non autem. Item in arbitrio. vt. C. aliqñ de

de ar. l. fi. J. de iutele seu cure susceptioe. vt. J. d. iute. l. tertioz ē

fi. itē i postulatōe. vt. J. de postu. l. i. S. seru. itē i pcuratōe pditio. S.

C. de pcur. l. alienā. itē i tabulaz depōne. vt. J. d. fi. insti. l. mactu-

lozum.

Tabellio dicit su' publicus

Serui sūt multiples

Liber primus.

si de tabulis. itē in intercessione. vt. J. ad vel. l. i. itē in adoptione. vt. in situ. de adop. §. femine. itē in testamē-
taria testificatione. vt. J. de testa. qui testō. §. mulier. et in
sit. de testa. §. testes. itē in publica accusatiōe. vt. J. de ac-
cu. l. q. accusare. itē in delatione in fisci. vt. J. de iure fis. l.
deferre. in pñ. fm

30. itē in popula-
ri actiōe. vt. J. de
po. ac. l. mulier.
itē in materna po-
testate quā nō hz
etiā in suos fili-
os. vt. in situ. de
adop. §. femine.
itē in officio argē-
tarie. vt. J. de edē.
l. penul. itē in bo.
pos. J. tabu. q. con-
tra testm̄ femina-
rū nō dat. vt. J. de
bo. pos. J. tabu. l.
illō. §. ad testamē-
ta. et qñq. meli-
or. vt. C. de his q.
remā tra. unpe. l.
oēs. itē in alijs. vt.
J. de re. du. si fue-
rint. i. si. et facit ad
hāc. l. J. de iure in
mu. l. i. et J. de se-
na. l. i.

Querit. pua-
let. inquisi-
tio ista est vtilis
vt sciam⁹ an pos-
sit ea facere q. vi-
ris nō mulierib⁹
pmittuntur. §. l.
pxi. et facit J. de
test. l. repetūda =
rū. §. si. et nō pua-
lere qd pl⁹ est. fa-
cit. C. de dona. san-
ctimus. §. ne autē.
et J. de acq. re. do.
quicqd. §. cū par-
tes. et J. de au. et ar.
le. et si non sunt.
§. fina.

Paulus rñ. h.
filiā nupit
pfe ignorate: vñ
mrimoniū nō va-
let. vt. C. de nup.
si vt pponis. filij h̄cepti viuo auo. l. pfe illius mulie-
ris nō sunt iusti. l. nascāt post mortē ei⁹ qñ mrimoniū
erat. Sz q est rō cū etiā filij ex ea nati q loco cōcubie erat
legitimi hūnt accipiēdo eā in vxorē. vt. C. de natu. l. i.
cū qs. Rñ. hic n̄ fecit legitime: sz hūdo ꝑcubinā sic. vt. J.
de ꝑcu. l. in ꝑcubinatu. si autē auus expresse postea con-
fessisset vel sciuisset et nō J̄dmissit filij legitimi essent. vt
C. de nup. l. v. hodie iure cano. valet tale matrimoniu
etiā sine p̄ris p̄sensu et filij sunt legitimi. et facit ad hāc
l. J. de leg. iij. l. i. §. filius. et J. de ritu nup. qui in. ꝑyicia.

Mrimoniū nō va-
let. vt. C. de nup.
si vt pponis. filij h̄cepti viuo auo. l. pfe illius mulie-
ris nō sunt iusti. l. nascāt post mortē ei⁹ qñ mrimoniū
erat. Sz q est rō cū etiā filij ex ea nati q loco cōcubie erat
legitimi hūnt accipiēdo eā in vxorē. vt. C. de natu. l. i.
cū qs. Rñ. hic n̄ fecit legitime: sz hūdo ꝑcubinā sic. vt. J.
de ꝑcu. l. in ꝑcubinatu. si autē auus expresse postea con-
fessisset vel sciuisset et nō J̄dmissit filij legitimi essent. vt
C. de nup. l. v. hodie iure cano. valet tale matrimoniu
etiā sine p̄ris p̄sensu et filij sunt legitimi. et facit ad hāc
l. J. de leg. iij. l. i. §. filius. et J. de ritu nup. qui in. ꝑyicia.

minarū q̄ masculoz.
Quando aliqd ꝑcessit iudi-
cari sz minus potēs et manus
potens: attenditur manus po-
tens. h. d. Barto. **¶** Alpia-
Querit hermofroditum
cui cōpamus et magis
puto eius sexum estimanduz
qui in eo ꝑualet⁹.

Matrimoniu a principio
illicitū nō validat ꝑ ius sup-
ueniens quātū ad legitimati-
onē filioz iā natoz. Barto.

Paulus rñ. **¶** Pau.
eū qui viuente patre et
ignorate de ꝑiuctiōe filie ꝑce-
ptus est (sz post mortē aui na-
tus sit) iustu filiū ei⁹ ex q̄ ꝑce-
ptus est non videri esse.

Char⁹ in septimo mense di-
citur legitimus. **¶** Idem.

Septimo mēse nasci ꝑ-
fectū partū iā receptū
est ꝑpter auctoritatē doctissi-
mi viri hypocratis: et iō cre-
dēdū est eū q̄ ex iustis nuptijs
septimo mense natus est ius-
tū filiū esse. **¶** Hermo.

Stru⁹ in cā capitali⁹ for-
tune iudicio a dño cō-
missus: et si fuerit absolutus
non fit liber.

Partus monstruosi. i. ꝑtra
naturā seu formā hoim nō di-
cuntur eē legitimi. h. d. cū glo.
Barto. **¶** Pau.

Non sūt liberi qui ꝑtra
formā hūani grūs ꝑuerso mo-
re ꝑcreant: veluti si mulier

et. l. eos qui. §. i. ar. contra. insli. de nup. §. si.

Septimo. i. incepto etiā nō ꝑpleto. §. in sex mēsb⁹
et vno die pōt nasci. vt. J. de sues et legi. here. intes-
tato. §. si. et vsq. ad decimū mēsem finitū et nō vltra. vt
in auf. de resti. et cā q̄ ꝑa. §. mulier. coll. l. iij. et. d. l. intesta-
to. Accur.

Seruus. ca-
pitali. q̄ ser-
uus accusari pos-
sit. vt. qz nō conti-
net pecuniariam
dānationē. vt. J. de
accu. l. hos accu-
sare. §. in oib⁹. et
tunc dñs allegare
ꝑ eo et nō cum
defendere pōt. vt
C. de accu. l. ij. et
J. de publi. iudi. l.
ꝑe. §. ad crimen. si
tñ nō allegauerit
non fit liber. vt. h.
et J. de ꝑe. si uon
defendat. et. J. q̄ z
a. q. l. ille seru⁹. §.
si. et. J. de ꝑu. iu. sci-
endum.

In ꝑria ꝑte ponit thema.
In scda duplex q̄stio. **I**n ter-
tia rñsio ad ꝑrimam. **I**n q̄rta
ponit determinationē secūde
q̄stiois. **I**n q̄nta ponit deter-
minationē suā ꝑ sese. **I**n sexta
ponit q̄daz diuisio. **I**n septi-
ma ponit q̄daz excusatio quaz
facit iurifconsultus. scda ibi:
quesitum. tertia ibi: hec con-
ditio. quarta ibi: sed nō dubi-
tari. quinta ibi: veluti. sexta in
ꝑrici. l. seq. septima et vltia in
fine ibi: q̄stio §. facti et c. et i. sū-
ma. h. d. Cōditio ācille appo-
sita circa libertatē si tres fili-
os ꝑeperit iꝑlet tres filios ꝑa-
riēdo a deo q̄ q̄r⁹ part⁹ dī eē
liber cū m̄ sit libera. **¶** Cōditio
i. dādo apposita pōt iꝑleri
ꝑ aliū. Bar. **¶** Triphoni.
A Bethusa⁹ si tres ꝑepit
libera esse testō iussa:
ꝑio partū vñū scdo tres ꝑe-
perit: q̄situm est an aliqs et q̄s
eorz liber eēt. **H**ec cōditio li-
bertati apposita iā iꝑleda mu-
lieri ē. sz nō dubitari d̄z qñ vlti-
m⁹ liber nascat. nec ei natu-
ra ꝑmisit simul vno iꝑetu du-
os infantes de vto m̄ris ꝑce-
dere vt ordine icerto nascen-
tiū nō appareat vter i fuitute
libertate ve nascat. incipiente

Non sunt li-
beri. id ē filij
quātū ad hoc vt
ꝑ teneat eos in-
situeret vt exhere-
dare. vt. C. de ꝑo-
stu. here. l. qd cer-
tatu. sunt tñ vt i-
pleant cōditionē
legati matri relē-
cti si pareret. vt. J.
de ꝑbo. sig. queret
aliqs. q̄ est J. Alij
distinguit an hā-
buit rē cuz bruto
aniali vel cogita-
uit vt tūc sit i cul-
pa: vel non vt tūc
non sit. Accur.

Pro digito. §.
puta vitulum vt
aliquod hñs duo
capita. et qd sub-
iicit apliauit. vt
quia sex digitos
habuit in manu.
vel etiā minuit. vt qui a quatuor tantū. vt. J. de libe. et
posthu. quod dicitur. et facit. J. de verbo. signi. si osten-
tum. Item nō. formam rei mutare nocere. sic. C. de sen-
ten. l. prolata. ampliare autem sine incommo do non
nocet. vt hic. et J. de edili. edic. l. item offilius. et J. de
conditio. et demonstratio. l. falsa. §. si cui. et J. quead.
mo. ser. amut. l. is cui.

Retusa. implenda. id est digna impleri. a. §. imple-
ta. scilicet cum ꝑeperit tres ante quartum.
¶ Partu. scilicet vltimo.

et. l. eos qui. §. i. ar. contra. insli. de nup. §. si.
Septimo. i. incepto etiā nō ꝑpleto. §. in sex mēsb⁹
et vno die pōt nasci. vt. J. de sues et legi. here. intes-
tato. §. si. et vsq. ad decimū mēsem finitū et nō vltra. vt
in auf. de resti. et cā q̄ ꝑa. §. mulier. coll. l. iij. et. d. l. intesta-
to. Accur.

Seruus. ca-
pitali. q̄ ser-
uus accusari pos-
sit. vt. qz nō conti-
net pecuniariam
dānationē. vt. J. de
accu. l. hos accu-
sare. §. in oib⁹. et
tunc dñs allegare
ꝑ eo et nō cum
defendere pōt. vt
C. de accu. l. ij. et
J. de publi. iudi. l.
ꝑe. §. ad crimen. si
tñ nō allegauerit
non fit liber. vt. h.
et J. de ꝑe. si uon
defendat. et. J. q̄ z
a. q. l. ille seru⁹. §.
si. et. J. de ꝑu. iu. sci-
endum.

In ꝑria ꝑte ponit thema.
In scda duplex q̄stio. **I**n ter-
tia rñsio ad ꝑrimam. **I**n q̄rta
ponit determinationē secūde
q̄stiois. **I**n q̄nta ponit deter-
minationē suā ꝑ sese. **I**n sexta
ponit q̄daz diuisio. **I**n septi-
ma ponit q̄daz excusatio quaz
facit iurifconsultus. scda ibi:
quesitum. tertia ibi: hec con-
ditio. quarta ibi: sed nō dubi-
tari. quinta ibi: veluti. sexta in
ꝑrici. l. seq. septima et vltia in
fine ibi: q̄stio §. facti et c. et i. sū-
ma. h. d. Cōditio ācille appo-
sita circa libertatē si tres fili-
os ꝑeperit iꝑlet tres filios ꝑa-
riēdo a deo q̄ q̄r⁹ part⁹ dī eē
liber cū m̄ sit libera. **¶** Cōditio
i. dādo apposita pōt iꝑleri
ꝑ aliū. Bar. **¶** Triphoni.
A Bethusa⁹ si tres ꝑepit
libera esse testō iussa:
ꝑio partū vñū scdo tres ꝑe-
perit: q̄situm est an aliqs et q̄s
eorz liber eēt. **H**ec cōditio li-
bertati apposita iā iꝑleda mu-
lieri ē. sz nō dubitari d̄z qñ vlti-
m⁹ liber nascat. nec ei natu-
ra ꝑmisit simul vno iꝑetu du-
os infantes de vto m̄ris ꝑce-
dere vt ordine icerto nascen-
tiū nō appareat vter i fuitute
libertate ve nascat. incipiente

Non sunt li-
beri. id ē filij
quātū ad hoc vt
ꝑ teneat eos in-
situeret vt exhere-
dare. vt. C. de ꝑo-
stu. here. l. qd cer-
tatu. sunt tñ vt i-
pleant cōditionē
legati matri relē-
cti si pareret. vt. J.
de ꝑbo. sig. queret
aliqs. q̄ est J. Alij
distinguit an hā-
buit rē cuz bruto
aniali vel cogita-
uit vt tūc sit i cul-
pa: vel non vt tūc
non sit. Accur.

Pro digito. §.
puta vitulum vt
aliquod hñs duo
capita. et qd sub-
iicit apliauit. vt
quia sex digitos
habuit in manu.
vel etiā minuit. vt qui a quatuor tantū. vt. J. de libe. et
posthu. quod dicitur. et facit. J. de verbo. signi. si osten-
tum. Item nō. formam rei mutare nocere. sic. C. de sen-
ten. l. prolata. ampliare autem sine incommo do non
nocet. vt hic. et J. de edili. edic. l. item offilius. et J. de
conditio. et demonstratio. l. falsa. §. si cui. et J. quead.
mo. ser. amut. l. is cui.

Retusa. implenda. id est digna impleri. a. §. imple-
ta. scilicet cum ꝑeperit tres ante quartum.
¶ Partu. scilicet vltimo.

forma
rei mu-
tata no-
cet.

A Ueluti. i. scilicet muliere existere in partu ad impletur conditio: ita et hic. Accur.

B Si p aliu. qd fieri non potest cu est in dando. vt. J. de pdi. insti. l. si. si aut in faciendo qnq sic. vt facere do- mu. vt. C. de Jhen. stipu. veteres. qnq no. vt ad aliquē locū ire: vel libe- raliu studijs vel artib⁹ ibui. vt. C. de cadu. tol. s. ne autē. 7. s. fi. Item no. qd qd p aliuz facit. vt. sic. C. de epis. 7. cle. ad simi litudinē. 7. J. de vi et vi ar. li. s. dieie asse.

I Dem. genu- nos. i. alios duos.

Questio 8. quid 8 in dubio? Rñ. si masculū et feminā pmo ma- sculū natū presu- mo. vt. J. de re. du. si fuerit. s. fina. si oēs mares vel fe- minas dic oēs li- beros i dubio. vt C. de fideicō. lib. l. cū iter. 7. l. si qd. et. J. de re. du. qui duos. alij dixerūt forte dirimi: qd n̄ placet. et alij di- stinxerūt quis in possessione liber- tatis inueniatur: vt ipe sit liber. ali- us nō deficiere. p- batione. vt ar. C.

dera ven. res alienas. et. J. de testa. tu. l. duo sunt.

I N vbe. qui sunt. l. libertini domiciliū habētes s3 Jo. vt. J. de verbo. sig. l. puñciales eos. Jte ciues romani. i. liberi pfecte. quoz olim erāt varie pditiones. puta dediti et latini. vt insti. de liber. s. si. s3 s3 quof- dam etiā si serui rome habitabāt fiebāt liberi. vt laus. vt libera decetero. s. si. col. vi. Unde quedā porta est rome que libera porta vocat. s3 hodie sunt oēs ciues ro- mani. vt insti. de lib. s. si. saluo iure patronatus.

I mperator. liberā. idē de ancilla: qd seruet. p p ge- neralia s3 ba. J. de pe. l. pgnātis. s3 ideo de libera di- xit: qz ipa dānata mutat pditionē suā 7 ciuitatē et liber- tatē amittit. vt. J. de pe. l. fuoz. s. i. et. l. qd ad statū. 7. l. q- vitio. s3 qd dicit liberū parere refert se tāti ad liberā. s3

Seruari. No. h3 p aliū qd p se hñe nō pōt. sic. J. que res pig. ob. pos. l. aristo. in fi. ar. ptra. C. qd me. can. si p impulsionē. item rōne adiuncti pmutit qd alias dene- gat. sic. J. de lib. l. si. te q duos. 7. J. que admo. ser. amit. si cōmum. argu. contra. C. si in cōmuni eadēqz causa in integ. restitui. l. i.

H Aque et igni. i. de potatā est. vt. J. ad. l. iul. pecu. l. iij. Jo. ideo autē hic liberū peperit quia ipa retinuit libertatē: licet ciuitatem pdiderit. vt insti. de capi. di. s.

minoz. sed quid si concepit et peperit post. Respō. erit liber et non est in potestate patris. vt. J. ad trebel. ex fa- cto. s. ex facto. sed nō cuius. vt. J. de penis. quidam. 7. fa- cit ad hanc. l. J. de mor. infer. l. negat.

Q Um legitime sequitur. quo ad familiam. i. agna- tionē. vt insti. de leg. agna. tu. s. i. itē quo ad curia- lem cōditionē. vt C. de decu. l. eos. et. l. nullus soli. Item quo ad di- gnitatem siue ho- nores. vt. J. de se- na. filiā. et. l. libe- ros. 7. C. de decu. l. exēplo. itē quo ad originē vt ide- dicat oūdius s3- litus vnde est pa- ter: ni specialit- alicui genti puile- giū sit concessum vt in hoc filij ma- tres sequatur. vt in ponticis. vt. J. ad municipa. l. i. k. Sequit. quo ad libertatem. vt C. de rei ven. par- tū. itē quo ad ori- ginē. vt. J. ad mu- nicipa. l. i. m. fi.

Q Um legitime nuptie fa- cte sunt patrē liberi se- quitur: vulgo quesitus ma- trem sequitur.

Q Um legitime nuptie fa- cte sunt patrē liberi se- quitur: vulgo quesitus ma- trem sequitur.

Supueniēs furor nō mu- tat dignitatem siue dominiū. h. d. Barto.

Q Uis furere cepit 7 statū 7 dignitatē in qua fu- it/ et magistratum/ et prāte videtur retinere sicut rei sue dominiū retinet. Mode.

H omo liber/ qui se ven- diderit/ manumiss⁹ nō ad suū statum reuertit/ quo se abdicauit: sed efficit liberti- ne cōditionis. Idem.

H erēni/ modestinus rñ. si eo tpe enixa est ancil- la q s3 legē donatōis manu-

M agistratū. vt senator vel similis. vt. J. de postu. l. i. s. quāuis. et facti insti. qui nō est pmis. fa. testa. s. itē funosi. sed ad nouos honores aspirare non potest. vt d. l. de postu. quāuis.

P otestatem. scilicet maiorem: sed magistratum minorem.

H omo liber. id est ingenuus. Uendiderit. vbi quattuor lmo quāqz sunt ne- cessaria vt diximus. s. eo. et seruo. s. i.

R euertit. scilz ingenuitatis. nec em̄ ad eam. pēla- mare potest. vt. J. de libe. cau. cū pacto. nisi p̄ctū sui red- diderit. vt. J. si inge. esse di. l. J. et nisi natalibus restitua- tur p principē. vt. J. de nata. resti. l. ij. sed J̄ insti. de inge. in fi. sol. ibi manumissio fit m̄ de facto non de iur. s3 cū hodie quilibet q manumittit videat natalib⁹ restitua- tus. vt i aut. vt liberti deceto. s. i. coll. vi. vt q hec lex sit correctā. sed dic q nō p ofa restitutionē nataliū cōtinet manumissio: qz iura quedam p̄no seruānt. vt in aut. Res mu- pdictio. s. ij. col. vi. Item no. rē mutatā in p̄stinū statū tata an- redire nō posse. sic. J. de verbo. obli. inter sti. s. sacra. l. fi. i p̄stinū ibi/ sed si vsqz ad arē 7c. 7. J. de solu. qui res. s. arē. ar. stat: m- ptra. J. de re. di. l. insti. in princi. Accur. redire possit.

H erēnius. legem. id est pactum.

Liber Primus

Constitutione. diui marci r comodi missa ad auri diu victorini. vt. C. si ma. ita fu. ali. l. i. et. ij. et facit ad hac. l. C. de fideicō. li. l. i. et. ij. et. j. ad tert. l. i. §. i. r. C. ad

Ulgo. nō pnt. ppter incertitudinē. vt. (of. l. i. fi. in. l. de nup. §. si aduer. ius. secus si. ppter ei. mte ritū. s. mat. sp. est

certa. vt. j. de i. ius vocan. l. quia.

Cōd. l. 3. vt. mo nachū. vel qz ex i. cestu eū habuit. r. no. q. nō itelligit posse q. nō honeste pōt. sic. j. de cō. di. in. l. i. §. i. et. de f. bo. sig. nepos.

Item aliud no. qz si intelligit fieri qd nō legitie fit. sic. j. de re. iu. si se. §. cō. dēnatū. r. j. si qd i ius vo. nō ic. l. i. i. fi. Accur.

U Ex nature. sequat. q. ad omginoz. vt. j. ad muni. ei. q. et. l. i. r. §. eo. cū legitie. alij exponūt q. ad libertatē r. fuitur. tē. qd est. verū. sed nō p. hāc. l. qz iā sequeret q. si essz ex legitio mirimo nio nō seqret. mat. trē. qd est. §. e. l. r. fuoz. §. igenui

E Spal. vt. i. f. lio murileguli et ginetiarij. C. de muri. l. iij. et. l. qz aut. patre. li. xi. r. i filio naturali dato curie. vt. C. de na. li. l. iij. alij pō nūt. exēplū i nato ex seruo fiscalī et liā mliere. vt. C. d. ser. fu. l. fi. r. C. d. ser. reipu. ma. l.

fi. qd nō plz. vt. no. §. e. et. seruo. i. fi. tertij. dicit q. hec di cto nisi refert ad subauditū. q. d. bñ dicit sine legitio matrimonio aliud em si ex legitio. qz tūc seqt. p. rez nisi lex spālis. i. puilegiū aliud inducat vt. in mīe pōnica et i. l. c. i. vt. j. ad muni. l. i.

Igenū. snia. f. q. d. t. eū cē. Igenū. secus si dicit eū nō cē. libertū. vel serū. nā tunc ex ea nō fieret ius. nec alij p. iudicare. vt. j. de libe. cā. diui fratres. r. l. ser uis. Itē fec. si fuerit detectū q. p. collusionē fuerit lata snia. vt. j. p. totū. ti. de col. dete. s. d. si iurauit se. Igenū aduersario deferēt. Rñ. idē qd i snia. vt. j. de iure iu. l. eū. q. §. si libertus. et facit. j. de regu. iu. l. res iudicata. et j. de inoffi. te. papinian. §. si ex cā. r. j. de libe. agno. si. ue. in. pn. r. j. de leg. i. si seruis pluriū. in. pn. ar. §. j. de in

missa esse debuit. cū ex p. stitu tione. libera fuit. i. genū. eē. ex ea natū.

Ulgo pcepti dicunt q. patrē demonstrare nō pnt. vel q. pnt. quidē. s. z. eū ha bent quem habere non licet. q. r. spurij appellat. C. Ulpia.

U Ex nature hec est. vt. q. nascitur sine legitimo m. simonio matrē sequat. nisi lex spālis. alio iducat. C. §. d.

Igenū. accipe debe mus etiā eū de q. snia. lata est. q. quis fuerit libertū. qz res iudicata p. veritate accipitur.

Ulgius.

Quā in vtero sunt in toto pene iure civili intelli gunt in rerū natura eē. Nam et legitime. hereditates his restituitur. et si p. gnās. mul. ter ab hostibus capta sit id qd natū erit postliminiū hz. Itē p. ris vel m. ris. p. ditionē sequi tur.

Preterea si ancilla p. gnans surrepta fuerit. q. ius apud bonofidei emptore pe perit id qd natū erit tanq. fur tuū. vsu nō capit. C. l. h. is cō sequēs est vt. libe. r. qz q. diu patroni fili. nasci possit. eo iu re lit. quo sunt q. patronos ha bent.

Ulpiā.

Ulgius qui se libertinū eē

offi. testa. qui reipu. §. fi.

Quā in vtero. pene. hoc dicit. ppter id qd tractatur de eoz. in cōmodis. vt. §. e. qui in vtero. Itē ppter id qd d. §. e. aretusa. et. j. de excu. tu. l. excusant. §. remit titur. ibi. qui autem in ventre r. c.

fatet nec adoprādo pron. Ige nuū facere potuit.

Ulgius his qui sunt sui vel alieni iuris. Titu. vj.

Ulgius lex vsqz ad legē itē in ptate nra. h. d. personarū q. dam sunt sui iuris. qdā aieni vt. serū. r. id qd p. serū. acqri tur dño acquiri. r. dñs inhu maniter p. tra seruos suos. se uiens punit. r. serū. vendere iubet. Et diuidit in duas par tes. qz p. mo. p. r. nūat. se ad p. cedētia. et ponit diuisionē p. sonarū q. est b. mēbus. in secū da. p. sequit. scdm. mēbū. diui sionis. secunda ibi. videam. itaqz.

Ulgius.

Iure pso naruz alia diuisio. se quit. q. que daz. p. sone sui iur. sūt. qdā alieno iuri subiecte sunt. Videamus itaqz de his q. alieno iuri sub iecte sunt. nā si cognouerim. q. iste p. sone sunt. simul intelli gem. q. sui iur. sūt. C. Dispi ciamus itaqz de his q. in alie na ptate sunt. Igit. in ptate sunt serui dñoz. q. qdēz. ptās iurifgētū. est. nā apd. omnes peque gētes aiaduertere pos

Iure pso naruz alia diuisio. se quit. q. que daz. p. sone sui iur. sūt. qdā alieno iuri subiecte sunt. Videamus itaqz de his q. alieno iuri sub iecte sunt. nā si cognouerim. q. iste p. sone sunt. simul intelli gem. q. sui iur. sūt. C. Dispi ciamus itaqz de his q. in alie na ptate sunt. Igit. in ptate sunt serui dñoz. q. qdēz. ptās iurifgētū. est. nā apd. omnes peque gētes aiaduertere pos

Et nō q. illa fuit data p. tim. s. z. ius naturale. r. p. fi. s. z. ius gētū. hoc aut. tota. s. z. ius civile. et l. z. sit b. mēbus ista. ad dūt. tñ. qdā. q. alij sūt. dubij. pp. filios. eoz. q. sunt. capti. ab hostib. qz. itaqz. pēdet. vt. i. l. i. d. mo. ius. pa. po. sol. §. si ab hostib. §. d. i. c. q. illi sui sunt. s. hostiū. vt. i. l. i. de iure p. so. §. seruitus. §. filij. nō sūt. in. ptate. absurdū. ei. est. r. c. vt. C. de sen. pas. l. fi. s. z. rōne. spci. dicuntur. pendere.

Simul intelligem. No. q. p. bato. vno. de. dñis. vel. his. q. sese. non. cōpariūt. p. bas. et. reliquū. sic. j. de. pecu. pōponius. §. sed. et. is. q. et. in. l. i. de. tute. in. prin.

Jurifgētū. s. i. m. uētiē. vel. approbatiōe. s. z. ab. ebrū. tate. s. m. canones. r. r. r. d. f. c. die. sexta. nam. cū. noe. esset. Seruit. ebus. r. appareret. ei. pudibūda. qdā. filioz. suoz. co. vñ. p. cel. operuit. eū. alter. aut. risit. qui. maledictus. a. p. fe. factus. sit.

Legitio. idē. est. de. testaments. r. i. s. de. bo. pos. i. pn. r. j. d. te. l. filij. l. z. quidā. §. itē. ad. hoc. facit. j. vñ. cog. l. i. §. si. qd. p. r. i. m. u. s.

Pregnās. alio. nō. vt. C. d. cap. l. i. k. C. d. natis. in. q. quēl. z. sequat. dic. vt. §. e. cū. legitie.

Sequitur. ille. le. reuerfus.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

Ulgius. nō. cas. p. i. f. urtue. ei. rei. v. s. u. c. a. p. i. o. nō. p. ce. dit. vt. i. l. i. de. v. s. u. cap. §. f. urtue. r. d. h. is. plene. iueni. z. es. in. sūma. C. de. fur. §. part. ancil. le. r. dicit. j. de. pu. bli. si. ego. §. p. t. u. s. an. alle.

est seruus. sed cũ modificet p̄ hanc legē d̄z dici de iure ciuili. vt. s̄. de iusti. et iu. l. ius ciuile.

a In seruos. et patrio⁹ erat in filios. vt. j. de libe. et posthu. in suis. in fine.

b Id domū. vel q̄si dño. acquirif et inuito preterq̄ in hereditate. vt i

si. p̄ q̄s perso. no. acq̄. s̄. itē nob. r̄ h̄ac regulā coar. za sic. q̄cqd̄ seru⁹ q̄rit iuste id dño vel q̄si dño p̄nci. paliter vel secun. dario q̄rit. quare nō ob. j. de acq̄. pos. q̄ seru⁹. vbi dicit q̄ in iuste do. mino nō q̄rit. cui q̄ r̄c querit. Rñ. nō videt q̄ri q̄d ē relinuen. dū. vt ar. gu. c. cōia s̄ le. l. fi. s̄. j. j. de acq̄. pos. l. seruus. s̄. fi. vel vere nulli que. rit. vt no. l. d. l. q̄d seruus. itē nō ob. q̄ fructuario vel bonifi. pos. queri tur ex duab⁹ cau. sis r̄ nō dño. vt i. si. p̄ q̄s perso. no. acq̄. s̄. de hys. et. s̄. ad. qz. qz. isti q̄si dñi sunt. vt. j. de verbo. obli. liber hō. Itē nō ob. q̄ q̄si stipulat factū vt q̄ possit t̄re p̄ agrū meū vel yz. am. non videt dño querere. vt insi. de stipu. ser. s̄. s̄. cū factū. r̄. j. de p̄di. et demon. qui heredi. qz. secūdario q̄rit dominor. r̄ quo ad cōmodum. Item nō ob. q̄ quandoqz dicitur esse sua acquisito in p̄denti. vt r̄. j. de vsu fruc. sed et si quis. s̄. interdum. quia statim domūo queriz. tur. licet postea fingatur retro fructuario fuisse ques. tum si de suo fiat solutio. Item non ob. q̄ seruus publi. cus stipulando rem pupilli saluā fore. pupillo acq̄rit nō rei publice. vt. j. de magi. cō. l. i. s̄. pen. quia nō p̄ ser. uū. sed p̄ legē acquirif. vt. j. rem pu. sal. fo. l. iij. in pun. sic p̄ ep̄lam acquirif. nō t̄ ep̄la querit. eodē mō r̄n. ad id q̄d d̄r. j. de insti. l. i. in fi. r̄. l. ij. vel loquit̄ de tabellione d. l. i. de magi. cō. et. l. ij. r̄ pu. sal. fo. itē nō ob. j. de acq̄. pos. l. i. s̄. sed r̄ p̄ cū. r̄. j. de acq̄. re. do. l. si seruus. vbi dicit q̄ nulli querit. qz. h̄ac regula t̄atū de acquisitis di. cit. vel dic q̄ illa de acq̄. re. do. loquitur in duobus ca. sibus v̄tibi diximus.

c Sine causa. modice r̄ cū cā r̄ sine cā lz seuire s̄z Jo. in suos vt. C. de emen. ser. l. i. et itelligit ita. j. de vsu fruc. locū. s̄. an lice. et eo. r̄. j. so. ma. l. si p̄stāte. s̄. si maritus. q̄ sunt argu. j. at. lz quā d̄ d̄verit q̄ sine cā nō lz imodice. lz cū cā r̄ mo. dice r̄ imodice. vt. j. de leg. i. q̄d s̄. s̄. si heres. r̄. j. de s̄bo. obli. qui seruum.

d Ex constitutione. quam habes. j. l. proxī.

sumus dñis in seruos⁹ vite ne. ciscq̄ p̄tātem fuisse. et q̄d cun. qz. p̄ seruū acq̄rif. id dño⁹ acq̄. rif. s̄z r̄ hoc t̄pe nullis hoibus qui sub impio romano sunt. lz supra modū r̄ sine cā legibus cognita i seruos suos seuire. **H**ā ex p̄stōne⁹ diui pij anto. nini q̄ sine cā seruū suū occi. derit nō minus puniri iube⁹ q̄ qui alienū seruū occiderit. s̄z et maior⁹ aspitas dñoz eluf. dem p̄ncipis constitutoe co. ercetur. **U**lpianus.

S dñs in seruos seue. rit vel ad impudicitiaz turpēz violationē cōpellat q̄ sunt partes p̄sidis ex rescri. pto diui pij ad p̄lū marciānū p̄cōsulem eaticie manifesta. bat. cui⁹ rescripti s̄ba h̄ec sūt dñoz q̄dē p̄tātē in seruos su. os illibatam eē opz. nec cuiqz hoīm ius suū detrahit⁹. Sed dñoz interest ne auxiliū p̄tra. seutiā vl̄ famem vel intolera. bilē iniuriā denegef⁹ h̄is q̄ iu.

e Occiderit. quantū ad. l. cor. de sic. qua accusari p̄t. vt. j. ad. l. aquil. l. indeneratus. s̄. si dolo. non ciuilit̄er aquil. cōueniri. nā dño⁹ dat nō cōtra dñm. vt. j. ad. l. aq̄. l. itan. inela. s̄. legis. Accur. **f** Maior. id est magna. Accur.

ste dep̄catur. Ideoqz cogno. sce de q̄relis eorū q̄ ex fami. lia iulij sabini ad statuā cōfu. gerūt. vt si vel durius habi. tos q̄ equū est vel infami⁹ iu. ria affectos cognoueris. veni. re iube⁹ ita vt in p̄tātē dñi nō reuertat. q̄ si mee p̄stōni frau. dē⁹ fecerit. sciat me hoc ad. missum seuerius epercuturuz. **D**iu⁹ etiā adrian⁹ vmbri. ci am quādā matronā in quin. quentū relegauit⁹ q̄ ex leuissi. mis causis ancillas atrocissi. me tractasset.

Cadic p̄sequitur primū mē. b̄ū vsqz ad. l. filiū. b̄euit hoc intendit. **F**ili⁹ ex legitimo ma. trimonio natus et descenden. tes ex eo sunt in potestate pa. rentum. et nepos ex filio post. mortem aui remicidit in pote. statē p̄ris: si p̄ su⁹ fuit i p̄tātē aui q̄sus au⁹ vixerit. **B**arto.

I Tei p̄tātē **C** Bai⁹. **I** nostra sunt liberi nostri quos ex iustus nuptijs pro.

doqz pro suis petitionibus audientia denegaretur. vt C. de rescin. v̄di. l. ratas. Accur.

k Infami. id est infamata. q. d. iniuria magna quaz patiuntur inspecto naturali iure non ciuili. vt insitu. de inur. s̄. seruus.

l Jube. speciale q̄ quis inuitus vendat. sic. C. de fi. Uēdere deicom. liber. si te. et. j. de iure do. cum in fundo. s̄. p̄. q̄s p̄pel. multi. et. j. cōmuni diui. l. cōmuni diui. s̄. fina. r̄. C. de cō. l. iij. ser. ma. l. i. et. j. de reliq̄. si quis. regulariter autem con. tra. vt. C. de contrahen. emp. inuitum.

m Fraudem. i. contra ius. vel p̄p̄ric pone.

n Relegauit. plenaria cognitione et ordinarie super causa habita et data diffinitua. vt et postea sic in simi. libus obseruaretur. vt. s̄. de constitu. p̄nci. l. i. et. C. de legi. et constitu. l. fina. nam si esset tantū interlocutus non esset exemplo eius iudicandum. vt. C. de legi. et cō. stitutio. l. iij. et. j. de inuon. l. emilius. in fi. et facit. C. de libe. et eorū li. l. iij. in pun. et. C. de inoffi. testa. fratres.

I Tem in potestate. quatuor modis patria cōstitut⁹. patria tur potestas. per matrimonium. vt h̄c. Item per p̄tās q̄ adoptionem. vt. j. titu. i. in pun. Item per p̄ncipem drupl⁹. legitimatione facta. vt in auten. quibus modis natu. cif cōsti. ra. efficiunt. sui. s̄. si quis igitur. colla. vij. item per datio tui. nem curie. vt insitu. de nuptijs. s̄. fina. Accur.

S J domin⁹. violatidē. hoc casu d̄z cōpel. li ad manumit. tendum. vt. C. de ep̄sco. audie. si le. nones. s̄z hoc casu d̄z q̄ d̄z vendi. vnde dicit q̄daz hanc corrigi. vel dic h̄c secum vel cum vno alio cō. pellebat. ibi pu. blice. p̄stituebat. **U**ā ex frequēti de delictuz licto auget pena frequēz vt. j. s̄. pe. capita. penam. litem. s̄. solēt. l. fi. r̄ auget. C. de evi. au. l. ne. mo. in fi.

h Detrahi. ni si p̄suetudo aliud inducat. vt. j. cōia p̄di. v̄ditōr. s̄. fi. et facit. C. de pac. l. fi. in fi. et in aut. de nup. s̄. sed hoc quidem. col. iij.

i Denegef. s̄. a iudicibus. si eniz denegaret et ser. uos amitterent. p̄ p̄ter afflictionē et p̄cio carerēt r̄ ip̄. sis dominis quāz.

denegaretur. vt C. de rescin. v̄di. l. ratas. Accur.

Uēdere deicom. liber. si te. et. j. de iure do. cum in fundo. s̄. p̄. q̄s p̄pel. multi. et. j. cōmuni diui. l. cōmuni diui. s̄. fina. r̄. C. de cō. l. iij. ser. ma. l. i. et. j. de reliq̄. si quis. regulariter autem con. tra. vt. C. de contrahen. emp. inuitum.

Relegauit. plenaria cognitione et ordinarie super causa habita et data diffinitua. vt et postea sic in simi. libus obseruaretur. vt. s̄. de constitu. p̄nci. l. i. et. C. de legi. et constitu. l. fina. nam si esset tantū interlocutus non esset exemplo eius iudicandum. vt. C. de legi. et cō. stitutio. l. iij. et. j. de inuon. l. emilius. in fi. et facit. C. de libe. et eorū li. l. iij. in pun. et. C. de inoffi. testa. fratres.

I Tem in potestate. quatuor modis patria cōstitut⁹. patria tur potestas. per matrimonium. vt h̄c. Item per p̄tās q̄ adoptionem. vt. j. titu. i. in pun. Item per p̄ncipem drupl⁹. legitimatione facta. vt in auten. quibus modis natu. cif cōsti. ra. efficiunt. sui. s̄. si quis igitur. colla. vij. item per datio tui. nem curie. vt insitu. de nuptijs. s̄. fina. Accur.

Civium romanorum, civis romanos dicas oēs subiectos imperio. vt argu. f. ad municipa. roma. 7 facti in fi. de pa. potesta. in punci. Accur.

Maffa. **N** Am civiu. simili nō matres. qñqz dñ materfa. que honeste vuit. vt. f. de verbo. sig. pñficiatio. s. ma- q dicaf. trē. qñqz que est

note auctoritatis femina. vt. f. de li- ber. exhyben. l. iij.

S. fi. hic accipit p ea q est sui iur. et sic accipit. f. de verbo. sig. pronū ciano. s. familie.

C pñte. i. subiectione 7 reuerentia. vt. f. de verbo. sig. l. pñtis. 7 dic sigñdōes qz hz no men pñtis: vt ibi.

C Ceteri. non tñ nepos ex filia que sequit suū pa trē. vt isti. de pa. pote. s. fi. Accur.

E potes. 7 l familia. se- cus si exiit et re- dierit postea vel nō. vt. f. i. i. si pa- ter filiu. nisi p di- gnitate existat. vt in aut. s. iustitio q de di. s. illud. col- la. vi.

Juris est. vt loco nepos adop- tatus filio cōsen- tiēte me mortuo recidat i filij mei pñtatem. vt h. et. f. ti. i. si quis nepo- tem. sec. si nō cō- sensit. vt. f. a. i. l. si is qui. Accur.

Filiū. f. na- turalē et le- gitimū. et nota q hoc vere scire im possibile est. vt. f. de cōdi. et demō. luctus. 7 facit. C. de dona. iter virū et vxor. l. etiā. Ac.

Danti filiu. f. f. d. liber. agno. l. i. s. si qz longo tpe. fol. ibi loquit cum vir est reuer sus āte parit. vñ si non denūciaue rit mulieri ex se p gnātē eā nō eē an

creauimus qd ius pñtū civi- um romanorū est. **A**lpa.

N Am civiu romanorū qdā sūt patressami. qdā filijsa. qdā matressami. qdā filiesami. patressami. sunt q sue pñtis sūt: siue puberes siue ipuberes. siūmodo matressa. 7 filiesfa. q sunt in alle- na pñte. Nam qui ex me et vxore mea nascit in potestate mea est. Item q ex filio meo et vxore ei⁹ nascitur. i. nepos meus et neptis: eque in mea sunt potestate: et pronepos 7 pneptis et deinceps ceteri.

E potes ex **I**dem. filio mortuo auo reci- dere solēt in filij pñtatem hoc est patris sui. siūmodo et pro nepos: 7 ceteri deinceps: vel i filij potestate sunt si vuit et i familia māsit: vel in eius pa- rentis q ante eos in pñte est. et hoc nō tñ in naturalibus: verū quoqz in adoptiuis idez iuris est.

Hecē notabil' lex. 7 hoc i- tedit. ille dicit filij legitim⁹ q ex viro 7 vxore ad matrimo- niū pñhendū 7 generandū habilibus simul cohabitanti- bus constāte matrimonio na- scitur. h. d. Barto. **I**dem.

Filiū eū diffinimus qui ex viro 7 vxore ei⁹ nascit. sed si fingam⁹ abfuisse maritū sibi grā p decēniū/re- uersum anniculū inuenisse in domo sua: placet nobis iulia- ni snia hūc nō esse maritū fili- um. nō tñ ferendū iul. ait eū q cū vxore sua assidue moia- tus noluit filiū agnoscere qñ nō suū: sed michi videt qd et seuola pbat) si cōstat maritū aliquādiu cū vxore non p- buisse infirmitate interueniē-

partum eū possit eost agnoscere filiū. s. h. eras semp abscns et nesciebat eā esse pregnantē. vnde nō hz neces- se facere que in senatusconsulto continentur.

Noluit filiū. Qz nuptie pbant filiū. vt. f. de in ius Nuptie vo. quia semp. Et no. psumptōne pro filijs. sic. f. d. libe. pbāt h

te vel alia cā: vel si ea validudi- ne paterfā. fuit vt gñare non possit: hūc q in domo nat⁹ est lz vicinis scientib⁹ filiū nō eē.

Hic legē ppetuo tene mē ti q dicit q respectu eo mari me q fili⁹ sublato filio de me- dio nepos succedit loco pris sui. h. d. Barto. **I**dem.

S qua pena pñta. fue rit affectus: vt vel cui- tatem amittat vel seruis pe- ne efficiat: sine dubio nepos filij loco succedit.

Furo supueniens nō pōt facere quominus filij ex legi- timo matrimonio nati antevl post dicātur esse in potestate patris. h. d. Barto. **I**dem.

Atre furioso liberti ni- chilominus in pris sui pñte sunt. Idē in oibus est parētib⁹ q hñt liberos in po- testate. Nā cū ius pñtis mor- rib⁹ sit receptū nec possit de- sinere qz hñt in pñte nisi ex- erint liberi qbus casibus so- lent nequaquā dubitādū est re- tinere eos i pñte. Quare nō solū eos liberos i pñte hēbit qz an furore genuit: verū z si q an furore pcepti i furore edi- ti sunt. f. z si i furore agēte eo vxor pceptat: vidēdū est an in pñte ei⁹ nascat filius. Nā fu- riosus lz vxore ducere nō pos- sit: retinere tñ mrimoniū p. qd cū ita se hēat i pñte filiū hēbit. p̄uide etsi furiosa sit vxor ex ea an pcept⁹ in pñte nascit. sed et in furore ei⁹ pce- ptus ab eo q nō furebat: sine dubio in pñte nascit: qz reti- net matrimoniu. Et si ambo i furore agāt 7 vxor 7 marit⁹ et tūc pceptiant: partus in po- testate pris nascit. qz retinet mrimoniū qñ volūtatis rel-

agno. l. i. s. iulia- n⁹. 7 f. d. car. edic. l. i. s. si qz nō. et. f. de pba. l. fi. Ac.

S qua pena pñta. vt ipse filius est et p̄ de- uerfus respectib⁹.

Succedit. qz auus necesse ha- bet eū iustitue exheredare. Itēz habebit iste f. ta- bu. bo. pos. vt. f. d. f. tabu. l. i. s. filiu. et facit ad. l. istā. f. de iure pa. diui fratres. s. fina.

Atre furto 7 fo. scz de no uo facto.

Parētib⁹. p̄ta auo 7 filib⁹.

Receptus. f. iure ciuili.

Quib⁹ caste- bus. vt emācapa- tiōib⁹ v'kalijs si- milib⁹ modis. q sūt isti. q. mo. ius pa. po. fol. p. to. et est filis allegatus. f. de act. 7 obli. l. obligationū fere. s. placet.

Retiere. m̄- ta i p̄cedit d̄hēdū q nō dirimūtiā p̄tū. sic. f. d. spō. furoz. 7. f. de iudi. iuder. 7. f. de p̄cu. si patron⁹. 7. f. de postu. l. i. s. casuz. i. fi. et. f. de n. nup. orōne. s. h. ar. f. f. de reli. sunt p̄so- ne. 7. f. de fiduci. vñam. 7. f. de ar- bi. non distingue mus. s. sacerdo- tio.

In furore e- ius. f. vxorus. Ac.

Nolūtāt. nō taciā volūtatem valere. sic. f. solu. ma. l. i. s. volun- tate. ar. f. f. loca. l. q ad certū. Ac.

Tacita volūtāt p̄del.

4

5

6

8

Acquisiuit. Quod ex quibus causis nobis ignoranti- bus acquiri potest et furioso. vt. ff. de cer. pe. si a furioso. ac.

Alia causa. qz ali- na. nam qd. et. ff. de iudi. cu. p. in fi. r. l. in puua- tis. item tutor. vt. l. i. qui da. tu. pos. in punci.

Aliter. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia. i. maior. Querendu. in mentoz. e. finita.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

procreationi liberorum que est de iure naturali. vt. ff. de iust. et iu. l. i. ff. ius naturale. Jus autem qd. in liberos habemus. est. ppae. ciuiliu. ro. vt. l. i. de pa. potest. ff. ius ad. sed hodie non semp. adoptio facit mutari pa- triam potestatem. vt. l. i. de i. co. ff. sed hodie.

fit de eo qd. e. alteri iur. auete mgrar. h. d. Bar. Modesti.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Similit. spe- cies nomen gnis sibi assumit. sic. ff. si cer. pe. l. i. et. ff. ff. mutui. r. facit l. i. de iu. ma. ff. ff. quotiens no. adu- cimus.

General. ar. q. sp. sus pmo. deinde sponsa interroga- ri et iurare. qz. est em. ordo seruad. eoz. q. lege ponu- tur. ar. C. de of. p. uad. e.

Generalis. em. adoptio duob. modis fit. aut p. cipis auctoritate. aut mgrar. iperio. principis auctoritate adoptam. eos q. sui iuris snt. q. sp. adoptiois d. arrogatio: qz. r. is q. adoptat rogat. i. interrogat an. velit eu. quem adoptaturus sit iustu. sibi fili- um esse: r. is q. adoptat. inter- rogat an. id fieri patiat. Im- perio mgratus. adoptamus eos qui in. prate. pareris sunt siue. primu. gradu. liberor. ob- tineat. qualis est. filius. filia: si ue. inferior. qualis est. nepos. neptis: p. nepos. p. neptis. Al- lud. vtriusq. adoptiois. coe. e. q. hi. qui. gnare. no. pnt. quali- ter. sunt. spadones. adoptare. pnt. Hoc. so. ppriu. est. ei.

Generalis. em. adoptio duob. modis fit. aut p. cipis auctoritate. aut mgrar. iperio. principis auctoritate adoptam. eos q. sui iuris snt. q. sp. adoptiois d. arrogatio: qz. r. is q. adoptat rogat. i. interrogat an. velit eu. quem adoptaturus sit iustu. sibi fili- um esse: r. is q. adoptat. inter- rogat an. id fieri patiat. Im- perio mgratus. adoptamus eos qui in. prate. pareris sunt siue. primu. gradu. liberor. ob- tineat. qualis est. filius. filia: si ue. inferior. qualis est. nepos. neptis: p. nepos. p. neptis. Al- lud. vtriusq. adoptiois. coe. e. q. hi. qui. gnare. no. pnt. quali- ter. sunt. spadones. adoptare. pnt. Hoc. so. ppriu. est. ei.

Generalis. em. adoptio duob. modis fit. aut p. cipis auctoritate. aut mgrar. iperio. principis auctoritate adoptam. eos q. sui iuris snt. q. sp. adoptiois d. arrogatio: qz. r. is q. adoptat rogat. i. interrogat an. velit eu. quem adoptaturus sit iustu. sibi fili- um esse: r. is q. adoptat. inter- rogat an. id fieri patiat. Im- perio mgratus. adoptamus eos qui in. prate. pareris sunt siue. primu. gradu. liberor. ob- tineat. qualis est. filius. filia: si ue. inferior. qualis est. nepos. neptis: p. nepos. p. neptis. Al- lud. vtriusq. adoptiois. coe. e. q. hi. qui. gnare. no. pnt. quali- ter. sunt. spadones. adoptare. pnt. Hoc. so. ppriu. est. ei.

Generalis. em. adoptio duob. modis fit. aut p. cipis auctoritate. aut mgrar. iperio. principis auctoritate adoptam. eos q. sui iuris snt. q. sp. adoptiois d. arrogatio: qz. r. is q. adoptat rogat. i. interrogat an. velit eu. quem adoptaturus sit iustu. sibi fili- um esse: r. is q. adoptat. inter- rogat an. id fieri patiat. Im- perio mgratus. adoptamus eos qui in. prate. pareris sunt siue. primu. gradu. liberor. ob- tineat. qualis est. filius. filia: si ue. inferior. qualis est. nepos. neptis: p. nepos. p. neptis. Al- lud. vtriusq. adoptiois. coe. e. q. hi. qui. gnare. no. pnt. quali- ter. sunt. spadones. adoptare. pnt. Hoc. so. ppriu. est. ei.

Generalis. em. adoptio duob. modis fit. aut p. cipis auctoritate. aut mgrar. iperio. principis auctoritate adoptam. eos q. sui iuris snt. q. sp. adoptiois d. arrogatio: qz. r. is q. adoptat rogat. i. interrogat an. velit eu. quem adoptaturus sit iustu. sibi fili- um esse: r. is q. adoptat. inter- rogat an. id fieri patiat. Im- perio mgratus. adoptamus eos qui in. prate. pareris sunt siue. primu. gradu. liberor. ob- tineat. qualis est. filius. filia: si ue. inferior. qualis est. nepos. neptis: p. nepos. p. neptis. Al- lud. vtriusq. adoptiois. coe. e. q. hi. qui. gnare. no. pnt. quali- ter. sunt. spadones. adoptare. pnt. Hoc. so. ppriu. est. ei.

Generalis. em. adoptio duob. modis fit. aut p. cipis auctoritate. aut mgrar. iperio. principis auctoritate adoptam. eos q. sui iuris snt. q. sp. adoptiois d. arrogatio: qz. r. is q. adoptat rogat. i. interrogat an. velit eu. quem adoptaturus sit iustu. sibi fili- um esse: r. is q. adoptat. inter- rogat an. id fieri patiat. Im- perio mgratus. adoptamus eos qui in. prate. pareris sunt siue. primu. gradu. liberor. ob- tineat. qualis est. filius. filia: si ue. inferior. qualis est. nepos. neptis: p. nepos. p. neptis. Al- lud. vtriusq. adoptiois. coe. e. q. hi. qui. gnare. no. pnt. quali- ter. sunt. spadones. adoptare. pnt. Hoc. so. ppriu. est. ei.

Generalis. em. adoptio duob. modis fit. aut p. cipis auctoritate. aut mgrar. iperio. principis auctoritate adoptam. eos q. sui iuris snt. q. sp. adoptiois d. arrogatio: qz. r. is q. adoptat rogat. i. interrogat an. velit eu. quem adoptaturus sit iustu. sibi fili- um esse: r. is q. adoptat. inter- rogat an. id fieri patiat. Im- perio mgratus. adoptamus eos qui in. prate. pareris sunt siue. primu. gradu. liberor. ob- tineat. qualis est. filius. filia: si ue. inferior. qualis est. nepos. neptis: p. nepos. p. neptis. Al- lud. vtriusq. adoptiois. coe. e. q. hi. qui. gnare. no. pnt. quali- ter. sunt. spadones. adoptare. pnt. Hoc. so. ppriu. est. ei.

9

10

11

pres. i. uiti no. emancipant.

De adoptionibus et emancipationibus r.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Alia causa. qz ali- nutrir. qd. est paruulorum.

Digni-
tas libe-
rat a pa-
tria pte
te.

me comitto et mea pmittere videoz. vt in aut. de mona.
S illud quoz. colla. i. sed ar. J. C. de pac. co. l. hac lege.

P rincipem. i. per sacrum oraculum.
C osul. filius. hodie aut pularis dignitas li-
berat cu a patria pte. vt. C. de decu. l. si. 2 i au-

tent. costi. q de di-
gnita. col. vi. cir-
ca si. de pfidalio
no iucio. Jte no.
er hac lege quem
subire officiu du-
oru et emacipati
et auctoritate p-
statis. sic. J. de au-
cto. tu. l. accipien-
tis. et. J. de ri. nup.
l. ij. 7 J. de Hen.
emp. filius. J. i.
et. J. de fidei. tu-
to. et. J. de offi. pfi.
l. i. et hoc in volu-
taria iurisdic. de.
secus in pte. i. o. f. a.
vt. J. ad trebel. alle-
a quo. J. temp. est
u. item ar. J. de
pac. si plures. 7 J.
de tu. 7 cu. da. ab
his. l. ptoz. 7 J. de
offi. pfi. l. si.

M Agistra =
tuz. legis
actio. i. actus legi-
tim. explicant. vt
ea q sunt de volu-
taria iurisdic. de
vt emacipatio et
manumisso 7 si-
milia q sunt etiā
apud defensores
ciuitat. vt i. aut.
de defen. ci. S. nul-
la. et. S. audiet. col-
la. ij. 7 etiā apud
magistratus mun-
cipalem. vt. C.
de magi. municipi.
l. ij. et insti. q. mo-
ius pa. po. sol. S.
nostra.

I n adoptio-
nibus. i. in
arrogationibus.
e **V**oluntas. scz
expres. s.

I n his vtri-
usq. scilicet patris et filij.

C onsentiedo. scz expressim.

C ontradicendo. hoc non erat in superiori casu. h. no.
qui tacet affirmat. sic. J. solu. ma. l. ij. S. voluntatem. 7 in
aut. qui. mo. na. effi. sui. S. gualiter. col. vij. ar. J. de pro-
cu. filius. S. inuitus. et facit ad. l. istam. J. co. si pater na-
turalis. Accur.

A m nepos. i. aliquis extraneus loco nepotis.

adoptōnis q p principē fit q
is qui liberos in pte hz si se
ad arrogandū dederit: nō so-
lū ipē pte arrogator subijci-
tur: sed et liberi ei⁹ in eiusdem
sunt pte tanq nepotes.

C ubi officia nō sūt repugnā-
tia vn⁹ pōt vicem duoz susti-
nere. h. d. Barto. C Paulus.

S i pfulv ptes filius. b
lit: posse eū apd semet
ipm vel emacipari vel in ado-
ptiōem dari pstat. C Mode.
Agistratū apud quez

M legis actioe 7 emaci-
pare filios suos: 7 i adoptio-
nem dare apud se posse nera-
tij sententia est.

C In arrogatiōe requirit vo-
luntas arrogatoris et illius q
d⁹ arrogari. Et in adoptiōe re-
quit voluntas adoptatis et
eius qui adoptat 7 patris sui:
et nō alioz panguineoz. 7 si
in loco nepotis quis adoptat
requirit filij voluntas: qui loco
p⁹ esse d⁹. q si nō adesse: nō
recideret in ptem ip⁹ mor-
tuo p⁹ suo. h. d. cu. l. sen. 7. l.
si is q. J. co. Barto. C Lel⁹

I n adoptiōib⁹ eoz dū
tarat qui sue pte sūt
voluntas explorat. sin autē a
p⁹e datur i adoptiōe: in his
vtriusq⁹ arbitriū expectādū
est vel pntiēdo vel nō pdi-
cendo b. C Baius.

A m nepos adoptatur
quasi ex filio natus cō-
sensu filij erigitur: idq etiā
iulianus scribit. C Lel⁹.

E rigitur. ad hoc vt mortuo adoptante in filij re-
cidat pte. vt. J. e. si q. et. l. si is. sec⁹ in alijs. vt. J. l. pti.
7 facit isti. e. S. l. 3. et. C. de nup. in pntiōe. S. 3 si patria.
A m adoptio iura. qd videbat cū iste cis agna-
scat. vt. J. e. l. q in adoptione. et. J. vii. cogna. l. i. S.
cognatione. et qd

A m adoptio fit nō est
necessaria in eā rē au-
ctoitas eoz iter quos iura
agnatiōis psequit. C Mode.
Uod nec curatoris au-
ctoitas intercederet
in arrogatione ante tenuerat
sub diuo claudio recte muta-
tum est. C Alpianus.

A re vel adoptari potest.
A doptatus in locū nepo-
tis tanq ex filio nat⁹ non fit
heres suus auz viuentē. hoc
d. Bar. C Paulus.

S i quis nepotē qsi ex fi-
lio natum quē in pte
hz pntiēte filio adoptauerit
nō agnascit⁹ auz su⁹ h⁹s:
quippe cas post mortē aui qsi
in patris sui pte reciderit.

S i is q filij C Idem.
S heret in nepotis locuz
adoptat⁹: pde atq si ex eo fi-
lio nat⁹ eēt: et is filius auctoz
factus nō eēt mortuo auz nō
eēt nepotē i pte filij. C Al.

A i liberatus est a pte
pate is postea i pte
honeste reuertit nō p nisi ad
pde. sz si semel fuerit adopta-
tus: amplius adoptari nō p.

C iuita adoptiōe finunt oia
iura pueniētia ex ea. h. d. v. s. q
ad finem. C Papinian⁹.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

omnis tagit 7c. C.
de aut. p. l. fi. 7 in
aut. de here. 7 fal.
S. si vero. col. i.
m C. Eoz. i. p. fan-
guineoz.

Q uod mu-
tatum. vt
C. de aut. p. l. i. l.
fi. 7 isti. q. mo. tu.
finit. S. ij.

S i quis ne-
potē. ado-
ptauerit. i. c. n. e. u.
loco nepotis.
p. q. Agnascit. i. Su⁹ he-
res nō fit su⁹. nā suus res qd
heres est que ne-
st. mo pcedit. vt isti.
de here. q. l. 7 dis-
se. S. sui.

Q uasi i pris-
id ē i pte et qd
qsi p. vt. S. ti. i. l.
nepotes. i. fi. Ac.
r. S. is q. nō
eēt. q. filij
nō pntiēte. facit i-
sti. eo. S. licet.

U i libera-
t⁹. No. q
alij mutato i pte
tū i pntiū statu tū i pnti
redire nō pōt. vt. J. nū statu
de fol. q. res. S. are redire nō
am. S. de sta. ho. l. pōt.
homo liber.

H oneste. l. ho-
neste aut p: vt p
ignitidine. vt. C.
de igr. lib. l. i. et
fac. J. e. si p filij.
et. S. ti. i. inuiti. et
in aut. p. l. que b
dig. S. omne autē
beneficium.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

I n oi fere iure finita pa-
tris adoptiui pte nul-
lū ex pristino iure retinet vesti-
giū: deniq 7 pte dignitas q
sita p adoptiōe finita ea de-
ponitur. C Pōpo.

P r adoptiū eā i vtoz accipe quā loco filie vt nepti ha-
buit. vt. J. de ritu nup. l. qm etiā. in prin. c.
r. patria dignitas. vt senatoria. q. p. adoptiū erat
senator. vt. J. de sena. l. senatoris filius.
y. Depom. ar. q cessante cā cessat effectus. sic. J. de
sena. l. senatoris filius. 7. l. semie. 7. J. de annu. le. scio. S.
fi. et. J. de testa. tu. qui tutelam. in pici. 7. J. i. i. in tantū.
ar. ptra. J. de postulā. l. i. S. seann.

his eoz scz tutor q vel naturali &c. sz Bul. sed Jo. legit pupilloz arrogatio pmitte da e his duntaxat q cogna tione eoz nafali v lca affectioe eoz. i pupilloz ducti &c. a Nec esset si emi passim pmitteret adoptare culti bet emeniret vt tutor adoptaret pupillu & sic finiret tu teta: cuoz ca. di.

pupilli tutela fi niaf. vt insti. qui. mo. tute. fi s. sed pupilli. Itē extin gueret substitu tio: cu pupillaris substō a pfe fetā testamētū filij eē dicat. vt insti. de pup. sub. sigif. & capitis diminu tione etiā minima testamētū i firmetur. v risti. q. mo. testa. i. fr. Salio. b Et pūmū. i. post p̄dicta vrap pareat sacra affe ctio in tutore et alijs.

c Que facultates. facit. J. de pri. credi. si credi tores.

d Cōpatione facit. J. de testa. l. iij. in prin. & J. de tranf. cum hi s. in persona.

e Cui vte. f. p̄dig. an pare.

f Obsequo. vt C. de inoffi. testa. si qñ. Sillud.

g Sobrietate. pl. om̄i facit gra tuitate & dēigni mores ad fidē q̄ facthates. vt J. de tu. & cura. da. ab his scire oportet. §. pe. & J. de ver. obli. si q̄s stipulatus. in fi. & facit insti. de suspic. tu. §. fi.

h Satisfatio. i. cautio cum fideiussoze.

i Casibus. f. in impubere.

k Dari solet. f. agnatis arrogati et alijs. vel seruo publico: id est tabellioni stipulāri. p̄ eis q̄ restituat ip siss bona arrogati si apud eū decesserit ad huc impubes vt. Leo. l. p̄tori. & l. seq. Accursius.

l On aliter. ob alia. qz pbauit oēs cas⁹ qui supio ri lege p̄tinent. quid si de his oib⁹ q̄stū nō fue rit. Rñ. nō valet adoptio. vt J. de r̄t. a. fac. l. cū hi s. si p̄tor et. C. eo. l. cū et. l. 3. sit arg. §. J. de senato. l. fenator: s filius. & J. de ven. insti. l. i. in fi.

m Probauerit. f. arrogator.

n Subscribendū. i. cōsentiendum a p̄ncipe vel ab alio vice p̄ncipis.

o Si cauerit. i. promiserit.

p Seruo publico. i. tabellario. vt J. de pup. sal. fo. si Seru⁹ p̄pillus. & insti. eo. §. cū aūt. Seruus aūt nō p̄t eē ta tab lio de l. o. vt. C. de tab. l. generali. libro. x.

q In statu suo. i. si se l arrogationē d̄disset. Accur.

Nec esset in p̄tate tutoz et finire tutelā et substōne a pa rente factā extiguit. Et p̄tatiū quidē excutiendū erit q̄ facultates pupilli sint: & que et q̄ adoptare eū velit: vbi metur ex p̄paratōe earuz an salubris adoptio possit pupil lo intelligi. deinde cuius vite sit is q̄ velit pupillū redigere in familiā suā. Tertio cui⁹ de mū etatis sit: vt estimetur an meli⁹ sit de liberis procrean dis cogitare eum q̄ ex aliena familia quēq̄ redigere i p̄tate suā. P̄terea vidēduz est an debeat p̄mitti ei qui v l vnū hēbit v l p̄les liberos ad optare aliū: ne aut illoz q̄s ex iustis nuptijs p̄creauerit di minuat spes quā vniūq̄sq̄ li beroz obsequo parat sibi: aut ne q̄ adoptat⁹ sit min⁹ p̄cipiat q̄ dignū erit eū p̄sequi. Inē dūz d̄tiorē p̄mittit adoptare pauperiorū si vite eius sobue tas clara sit v l affectio hone sta nec icognita. Satisfatio⁹ autē i his casibus dari solet.

h In his ad quos ea res p̄tinet. vt J. pri. f. Ad q̄s. v l materialiter. vel causatiue. t Prospectū eē. i. p̄prie. vt C. d. ver. si. l. scidū. §. fi. v Dubitar. als ei actio substitutis vel legatarijs nō daret cū testamētū sit ruptū capis di. vt. insti. qui. mo. test. infir. §. nō th.

Q On eni alit Mar. volūtati ei⁹ q̄ arrogare pupillū volet etiā si cāz ei⁹ ob alia pbauerit subscribēdū erit q̄ si cauerit seruo publi co se restitutur ea q̄ ex bōis eius p̄secut⁹ fuerit illis ad q̄s res p̄cūtura eēt si arrogat⁹ p̄ māssisset i suo statu. Alp. Is p̄bis satisfatiōis

h q̄ ab arrogatore p̄stari debet ad quos ea res p̄tinet & libertatibus p̄spectū eēt q̄ secundis tabulis date sunt: & multo magis substituto ser uo: itē legatarijs nemo dubi tar. que satisfatio si om̄issa fuerit vtilis actio in arro gatore datur. Mar.

h Ec autem satisfatio cum hz si impubes de cessit: sed et si de pupillo loq̄ tur: tamē & hoc in pupilla ob seruandū est. Saus.

h Am & femine ex rescri pto p̄ncipis arroga ri possunt. Alptian⁹.

S Arrogator⁹ decesse rit ipubere relicto filio e. l. mulierem. & insti. e. §. femine.

S Arrogator. hec lex loquit cū arrogator p̄i⁹ in fata p̄cessit et bñ. & sic postea pubere decedēte substitutus ei in paterno testamēto admittet p̄ bo. pos. hereditatis p̄titionē. qz t̄p̄e mortis inueniebāt sui iuris. & sic r̄cōfirmata est substitutio exticta p̄ arrogatio nē. vt insti. qui. mo. testa. i. fr. §. nō th. Sz quid si p̄i⁹ de cessisset ipubes. videt substitut⁹ nō admitti: s̄ illi q̄ suc cederent ab intestato si arrogatus remansisset in suo statu. vt insti. qui. mo. test. infir. §. non tamē. & s. eo. nec ei. §. eozum. sed dic substitutū admitti ex stipulatione facta v l expressa quasi lex fingat testamētū nō rumpi. vt. s. eo. his verbis. sed pone arrogatorem substituisse aliquem in quartam quam ei dat ex bonis proprijs et impubere post arrogatorem decessisse. nunquid dicā admitti substitutum in quarta ad ipsam quartam: et venientes ab intestato ad alia bona. si ponas nullum substitutum a patre naturali non audeo dicere: cuz nemo pro parte testatus et pro parte intestatus decede re potest. vt. J. de re. iur. l. ius nostrum. Sed n̄s quid dicam substitutum a patre naturali in cereris bonis ad m̄iti in quartam: substitutum ab arrogatore quasi ex

et facit. J. de vul. substi. l. eum. f. Utilis actio. Nota itelligi sti pulationē vbi nō est. sic. J. si cui pl⁹ q̄ p̄ legē fal. l. vbi sitē scidū. & C. de rei. v. ac. l. p̄l. & l. auten. vt nul. indi. §. sup hoc. coll. ix. & facit ad hoc. J. de v. s. f. n. eaz. r̄p̄ q̄ v. s. cō. su. hoc senat⁹. §. i. et de dā. ifec. si fi nita. in prin. y Ec aūt. se pubes. er go in adulto non hz locū hec stipu latio et ab initio. z In pupilla etiā appellatiōe pupilli & pupilla cōtinet: s̄ nō eōs tra. vt. J. de leg. iij. seruus le. §. sed si pueris. a Am & fe mine. ar rogari. passiuē fi actiue: nisi impe trent a p̄ncipe fo latium liberoruz amissoruz. vt. C.

Seruo p̄pillus. & insti. eo. §. cū aūt. Seruus aūt nō p̄t eē ta tab lio de l. o. vt. C. de tab. l. generali. libro. x. eē nō p̄t q̄ In statu suo. i. si se l arrogationē d̄disset. Accur.

daobus testamentis successerit. dicam ergo substitutu in quarta: et quartam iure institutionis: et eius occasio ne etia bona habiturū. et tene substitutus in re: nameto pris naturalis si hz: vel si nullus fuerit substitutus tene venientib⁹ ab intestato vtili actioe et stipu

latu reddere bona arrogati. vel dic q heredes arrogatoris teneantur vtili actioe. s. peritioe hereditatis substituto a patre naturali eo casu qm habuit substitutu. et sic ex p^o dictis videbit iste

arrogat⁹ decessit se duob⁹ testamētis conditis: p se vno a patre naturali: alio ab arrogatore. qd est mirabile. nec alibi tenent nisi in multitudine. vt. i. de mul. testa. que rebat. et in si. de here. l. si non autem.

Adoptiuo. n herede relicto: s3 alijs extraneis institutis. Accur.

Teneant. i. substitutis in testamēto pris naturalis: vel etiam agnatis.

Restituere. s. eis qui venissent si arrogatis non

esset: et hoc p directā actionē ex stipulatu. i. natā ex ver bis expressis si satisdatur est seruo publico. vel si nō tūc p vtilē. vt. s. e. nō aliter. et l. his p bis. et i. de vulga. subst. eā. et p bono. pos. hereditatis petitionē. vt i alia glo.

Quarta parte. i. ex pōne diui pū. vt. i. de col. bo. l. i. s. si impuberē. et i. de inoff. testa. l. papimian⁹. s. si qd impubes. et in si. e. s. cū aut. et hec quarta perit p dictionē et dicta. l. diui pū. cū ad eā stipulatio potrigi nō videat. vt s. e. l. nō aliter. et l. si. e. s. cū aut. s3 an hec quarta est omnia bonoy vel portionis sibi ab intestato debite tñ: Rñ. quidā oim. et p m eos inuenit plus adoptiuus q legitimus hñ: si forte sunt quatuor legitimi vel plures et vn⁹ adoptiuus. vñ dic quartā. s. sibi debite portūs ab intestato vñ in naturali quē p vult exheredare. vt. C. de inoff. testa. l. cū parētib⁹. cū adoptio naturā imitef. vt. s. e. l. adoptio enim. Accur.

Quarta solā. subaudi et ad cetera q bñificio arrogatoris ad eū puerint. vt. i. de vul. substi. s3 si plures. s. in arrogato qz. q est p. vel dic quartā solā. i. tantū. et subaudi et eam partem quā rē. et est siliis lectura. C. de sacrosan. ecclē. l. placet.

Oporet. sed si aliud vltra quartā ei reliquit potest et substituere in eo post pubertatē. vt. i. substi. c.

Judicio. i. nō mera liberalitate.

Prouidentia. que istud statuit. s. pōne diui pū. Quā adoptionē agnascit. i. qbus erat agnat⁹ agnacionē efficit cognat⁹ post adoptionē s3. ad. s3 male. qd ei si prius ab eñeo arroget si fieret agnacione vel cognatio fm eū. qd est falsum. vt. i. vnde cog. l. i.

ptio em nō ius sanguinis sed ius agnationis affert. et ideo si filiū adoptauero vxor mea illi mris loco nō est. Nec em agnascit ei ppter qd nec ei cognatus fit. Item nec mī mea aui loco illi est: qm his q extra familiā meā sunt nō agnascit. s3 filie mee is quē adoptauit frater est. qm i familia mea est filia: nuptijs tñ etiā eorū prohibitis. **Alpianus.**

Eqz absēs neqz distiens arrogari potest.

Pater ptra emancipationē a se factaz et diuturnitate tēporis roboratam venire non potest. h. d. Bar. **Idem.**

Est mortez filie sue q vt materfa. quasi iure emancipata vixerat et testamento scriptis hereditibus decessit aduers⁹ factū suū quasi non iure eam nec presentibus testibus emancipasset: pater mouere controuersiam phibetur.

Nō est. sed nouerit. vt. i. de ri. nup. adoptiu⁹. i. rñ.

Familiā. hic ponit familia p agnaticia cognacione. i. de verbo. signi. l. pñificatio. s. cōmuni.

Nuptijs. hoc tñ aduersat ei qd de matre et vxore adoptantis dñ. et hoc ppetuo. seroie aut soluta adoptio ne accipere possumus. vt. i. de ri. nup. l. adoptiu⁹. i. pñ.

Et. l. qñetiā. in prin. et. s. item patris. Accur.

Eqz. facit. s. e. in adoptionibus. Accursius.

Est mortez factū suū. No. que nō posse venire p factū suū. sic. i. de serui. rñ. pñedi. l. p fundū. et. C. d. ser. pig. da. si credituib⁹. et. C. de reuo. do. cū pñecaris. Contra et. C. de remis. pig. l. i. s3 ar. s. C. de agri. et cēsi. quē ad factum modū. lib. xi. et. C. de libe. cau. l. i. et. C. de murle. l. mu. suuz an rñeguli. lib. xi. Sol. refert an aliqz faciat qd est phibi: qd venientum a lege: an qd nō est phibitū. vt emancipare nō solē re possit niter. sed tñ est ei pñiū pmissū. i. facit aliqd omīssa illa solēnitare quā vult lex intercedere. In pmo casu nō obstat factum suū alicui. In secūdo obstat. vt. C. de agri. et cēsi. d. l. quē ad modum.

Prohibetur. imo videtur p admittēdus. vt. C. si aduer. rē iudi. l. si cū p. et. C. ne d. sha. defunc. l. qd est cōstitutū. et. i. de pba. l. ay ea pte. in si. q sunt pñie. s3 dic q hic duo obstant pñi. et factū suū: et longi tps cursus putata decēniū vel plus. in legibus pñis vñ tantū. s. factū.

Cognitionē. s3 ipe de pñis agnatis forte intelletit q p capitis diminutionē desinunt eē agnati: sed remanent cognati. dic s3 agnascitur his tñ qd est arrogator agnat⁹. sed in q apparebit hec agnatō vt cognatio? Rñ. in iure qd hñt agnati iter se: et sequēter i eo qd hñt cognati in succedēdo et alijs. vt. i. de suis et legi. l. i. s3 hereditas. s3 hodie hoc hz locum tñ in arrogatiōe nō in adoptiōe: si def nō eñeo. vt. C. de adop. l. curz in adoptiuus. s3 si quidē. et in si. e. s3 sed hodie. **K** Sanguinis. id est cognatiōis. **L** Agnationis. qd est ius ciuile. Et sic ciuile ciuili se applicat nō naturali.

Decede re qd p duob⁹ testamētis conditis.

Adoptiuo. n herede relicto: s3 alijs extraneis institutis. Accur.

Teneant. i. substitutis in testamēto pris naturalis: vel etiam agnatis.

Restituere. s. eis qui venissent si arrogatis non

esset: et hoc p directā actionē ex stipulatu. i. natā ex ver bis expressis si satisdatur est seruo publico. vel si nō tūc p vtilē. vt. s. e. nō aliter. et l. his p bis. et i. de vulga. subst. eā. et p bono. pos. hereditatis petitionē. vt i alia glo.

Quarta parte. i. ex pōne diui pū. vt. i. de col. bo. l. i. s. si impuberē. et i. de inoff. testa. l. papimian⁹. s. si qd impubes. et in si. e. s. cū aut. et hec quarta perit p dictionē et dicta. l. diui pū. cū ad eā stipulatio potrigi nō videat. vt s. e. l. nō aliter. et l. si. e. s. cū aut. s3 an hec quarta est omnia bonoy vel portionis sibi ab intestato debite tñ: Rñ. quidā oim. et p m eos inuenit plus adoptiuus q legitimus hñ: si forte sunt quatuor legitimi vel plures et vn⁹ adoptiuus. vñ dic quartā. s. sibi debite portūs ab intestato vñ in naturali quē p vult exheredare. vt. C. de inoff. testa. l. cū parētib⁹. cū adoptio naturā imitef. vt. s. e. l. adoptio enim. Accur.

Quarta solā. subaudi et ad cetera q bñificio arrogatoris ad eū puerint. vt. i. de vul. substi. s3 si plures. s. in arrogato qz. q est p. vel dic quartā solā. i. tantū. et subaudi et eam partem quā rē. et est siliis lectura. C. de sacrosan. ecclē. l. placet.

Oporet. sed si aliud vltra quartā ei reliquit potest et substituere in eo post pubertatē. vt. i. substi. c.

Judicio. i. nō mera liberalitate.

ar. C. de fun. pa. l. si. vel ibi. l. illa. ne de statu defun. nō admittit p̄r. sed heredes ei⁹ admittuntur: qm̄ si illa veniret ad p̄ris hereditatē repellent ea: nisi oia q̄ acq̄ui fuisset reduceret in cōmune: vel ibi ab alio: hic a p̄re. a C. per aliū. No. qdā possuz p̄ me q̄ p̄ aliū nō possum

8

Quod per me possum non possum per alium.

Necq̄ adoptari: necq̄ arrogare quis absens: nec p̄ aliū h̄mōi solēnitatē pagere pōt.

Quem filius me⁹ Iuli. emancipatus adoptaue rit: is nepos me⁹ nō erit. I dē

Adoptiuo⁹ nat⁹ adoptiuo locū obtinet in iure ciuili⁹.

Liberū arbitriū est ei q̄ filiū et ex eo nepotē in potestate habebit: filiū quidē de potestate dimittere: nepotē vero i potestate retinere: vel ex diuerso filiū quidē in potestate retinere: nepotē vero manumittere: vel omnes⁹ sui iuris effice re. eadem et de pronepote dicta esse intelligimus.

Nota q̄ in adoptioe verbo ni expressio nō requirit. C. ali.

Si pater naturalis loq̄ quidē nō possit: alio tñ modo q̄ sermone manifestuz facere possit velle se filium in adoptionē dare: perinde cōfirmatur adoptio: ac si iure⁹ facta esset. P. aulus.

Ad q̄ vxores nō habēt filios adoptare possunt.

Conponit de. l. si lenones. l. d. epi. au. Solu. hęc regula fallit i casib⁹ hic notatis. z no. insit. q. mo. ius pa. po. sol. s. fi. Sed qd ecōtra vide glo. l. nec

Manu= missio seruos tñ respiciat.

Liberū. manumittere. Iproptie ponit cū manu missio seruos tñ respiciat: vt i. qñ actio de pe. est. an. l. i. s. i.

Uel oēs. i. ambos. z est p nobis in eo qd dixim⁹. s. eo. l. sed etiā. facit ad hęc legē insti. qui. mo. ius pa. po. solui. s. admonendi. sed argu. p̄tra. j. de vulga. et pupil. sublti. sed et si plures. s. filio. Accur.

Si pater iure. id est expressis vertis. Ubi em̄ sermo ne opus non est: ibi p̄sensus solus sufficit. vt. j. de actioe. z obli. quibusq̄. z. j. de verbo. obli. l. si stipuler. s. fi. Et facit. j. si certum peta. cum quid. et. j. de regu. iur. vbi non voce. Accur. s. ius.

Et qui vxores nō habent. subaudi tñ habere possunt. vnde spadones adoptare possunt: castrati nō. vt. Ieo. arrogato. s. fi. z insit. eo. s. sed illud. z. s. eo. l. i. j. s.

fi. z. j. de iure do. si serua seruo. s. si spadoni. Accur.

Non potest. vilo modo. scilicet regulariter. Nam in casibus quoniam secus: vt si filie necessitate peccatur aliē di imponat. vt. C. de epi. audi. si lenones. Item si male qñ filiū se pater contra filiū habuit. vt. j. si a pa. quis ma. l. si. emana

ps cogi tur aliē qñ filiū emana sit pare.

Item si legatum sit patri relictu hac cōditione: vt filiū emancipet z accipit. vt. j. de condi. z demō. si. cu. Item est quart⁹. vt. j. l. proxi. que in vitri co z puigno loquitur. Idē est generaliter in quolibet minore arrogato. vt. j. de mino. l. i. j. s. si qd mi nor. z fact ad hęc l. insti. qui. mo. ius pa. po. sol. s. fi. et. C. de emāci. libe. nec auis. z. j. vnde libe. filius. in fi. Accur.

Non potest filius Mar. qui in potestate p̄ris est vilo modo: cōpellere eum ne sit in potestate: siue naturalis: siue adoptiu⁹ sit. P. apinian⁹.

Nonnull⁹ autē impubes qui adoptat⁹ est audie dus erit: si pubes factus emācipari velit: idq̄ causa cognita per iudicē statuendū erit. Nā impator: titus antoninus rescripsit puignū suū tutori adoptare p̄mittēdū. M. ar.

Et si pubes factus non expedire sibi in potestatem eius redigi probauerit equum esse emācipari eum a patre adoptiuo: atq̄ ita p̄stinum ius recuperare.

Dies appositus adoptioe viciat eā. h. d. Bal. Paul⁹.

Si tibi filius in adoptionē nē hac lege sit datus: vt post trienniu putat eūdē michi in adoptionē des: questitū est an actio vlla sit: et labeo putat nullā esse actionē: nec em̄ moribus nostris conuenit filium temporalem habere.

Cobitus per adoptionē nō habet plebeius. h. d. Bal. I dē.

Per adoptionem dignitas non minuit sed auget: vnde senator: si a plebeio adoptat⁹ est: manet senator:

Item si legatum sit patri relictu hac cōditione: vt filiū emancipet z accipit. vt. j. de condi. z demō. si. cu. Item est quart⁹. vt. j. l. proxi. que in vitri co z puigno loquitur. Idē est generaliter in quolibet minore arrogato. vt. j. de mino. l. i. j. s. si qd mi nor. z fact ad hęc l. insti. qui. mo. ius pa. po. sol. s. fi. et. C. de emāci. libe. nec auis. z. j. vnde libe. filius. in fi. Accur.

Nonnull⁹. causa cognita. vt si locuples sit pupillus arrogatus a paupere vel predone. sic. j. de mino. l. i. j. s. si qd minor. Accur.

Nota vitricū potesse esse tutorez puignū sui. vt. C. d. p̄rario iu. tute. l. si. atez nota q̄ pot euz arrogare. sed contra. s. eo. l. nec ei. in p̄m. Solu. vt ibi. vel dic specialiter a p̄cipe fuit impetratum fm̄ Johan.

Et si pubes. redigi. i. redactū fuisse. Ac. s. tibi. atz incipit si ti

Datus. a me patre. vel ab alio. Accur.

Actio. id est actus. sic. C. d. sacrosan. eccle. auf. hoc ius. vel dic proprie. Accur.

Actionem. id est actū. vt dic. pp̄rie vt modo. Unde nota q̄ dies habet. p nō apposita et pactū totū. vt. j. de regu. i. l. actus legi. z. j. de heredi. insti. hereditas. Ac.

Et adoptionem. augetur. domicilium etiam adij adoptiatur. vnde ibi potest cōueniri. vt. j. ad municipa. one non ordine. in fi. Item nota nō minui dignitatē adoptione. minuit sic. j. de senator. l. senatoris filius. s. a senatoro. Secus p digni matrimonium. vt. Ieo. titu. l. femine. et. C. de dignitatē tas.

ps cogi tur aliē qñ filiū emana sit pare. Item si legatum sit patri relictu hac cōditione: vt filiū emancipet z accipit. vt. j. de condi. z demō. si. cu. Item est quart⁹. vt. j. l. proxi. que in vitri co z puigno loquitur. Idē est generaliter in quolibet minore arrogato. vt. j. de mino. l. i. j. s. si qd mi nor. z fact ad hęc l. insti. qui. mo. ius pa. po. sol. s. fi. et. C. de emāci. libe. nec auis. z. j. vnde libe. filius. in fi. Accur. causa cognita. vt si locuples sit pupillus arrogatus a paupere vel predone. sic. j. de mino. l. i. j. s. si qd minor. Accur. Nota vitricū potesse esse tutorez puignū sui. vt. C. d. p̄rario iu. tute. l. si. atez nota q̄ pot euz arrogare. sed contra. s. eo. l. nec ei. in p̄m. Solu. vt ibi. vel dic specialiter a p̄cipe fuit impetratum fm̄ Johan. Et si pubes. redigi. i. redactū fuisse. Ac. s. tibi. atz incipit si ti

bus lib. rj. l. mulieres Accursus.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

Emancipari loco idoneo tamē sic. J. de consi. pe. l. qui aut. in fi. r. l. si duo. vel nō in honore. vt. J. de ar. bi. si cum dies. §. si arbiter. dic ergo in quacūq. puincia r. in quacūq. ciuitate: corā iudice tamē. vt. lili. qui. mo.

trem. in prin. et. J. de ca. di. l. iij. in prin.

Retinentur. sed an recidant in potestatem arrogatoris: si postea auius naturalis mortur? Respon. sic. vt. §. e. l. paterfamilias.

Plena. No. plena dicitur quādoq. r. iij. an. vt in- sti. qui. mo. tu. fi. Liber- ntur. in prin. ple- tas tri- nior. r. vij. an. in q. plex.

In potestate arrogatoris non solū ipse arrogatus sed filij eius. h. d. Bar. Mode.

Arrogato paterfamilias et filij eius in eius potestate erant nepotes apud arrogatorem efficiuntur: simulq. cum patre suo in eiusdem recidunt potestate. Qd non similiter in adoptione contingit: nā nepotes ex eo i aut naturalis retinentur potestate.

Non tantū cum quis adoptat / sed cum r arrogat maior esse debet eo quē sibi per arrogationem vel per adoptionem filij facit / et vtiq. plena pubertate / id est. x. et octo an. eū pcedere debz.

Spado arrogatio suuz heredem sibi accessere potest: nec ei corporale vicium impedimento est.

Emancipatio filio vel in adoptione dato: nepos ex eo post mortem aui non recidit in potestatem ipsius. h. d. J. dem.

Si pater filium ex quo nepos illi est i potestate emancipauerit r postea eū adoptauerit: mortuo eo nepos in patris non reuertit potestate: nec is nepos in patris

ter nepote in potestate sua retento. secūdo casu dedit eū alij in adoptionem / r totuz intellige in patre naturali: nā adoptiuus readoptare non potest. vt. §. eo. ad optare. §. cum. sed que est ratio quare nō recidit / cum in prin. finium statum redierit? Respon. quia quasi liberatus fuit hic nepos a patris sui potestate. eo. s. patre emancipato. i. hoc consecutus est q. nō debeat suo mortuo in eius recidere potestate. r qui liberatus est postea reuertit non potest: nisi per adoptionem / vel nisi ingratus ei i stat. vt. §. eo. q. liberatus. r in aut. cōst. q. de deg. §. illud quoz. col. vi. et in aut. de san. epif. §. sed hoc quidē. col. la. it. est et alia ratio quia emancipatus filius naturalis postea adoptatus cōsequitur id per adoptionē qd quilibet alius extraneus si adoptaretur / r nil amplius: ergo finita adoptione quod fit morte patris / omnia iura per eum quesita perdit. vt. §. eo. in omni.

Mortuo eo. scilicet aui.

Emancipatio filio vel in adoptione dato: nepos ex eo post mortem aui non recidit in potestatem ipsius. h. d. J. dem.

Si pater filium ex quo nepos illi est i potestate emancipauerit r postea eū adoptauerit: mortuo eo nepos in patris non reuertit potestate: nec is nepos in patris

ter nepote in potestate sua retento. secūdo casu dedit eū alij in adoptionem / r totuz intellige in patre naturali: nā adoptiuus readoptare non potest. vt. §. eo. ad optare. §. cum. sed que est ratio quare nō recidit / cum in prin. finium statum redierit? Respon. quia quasi liberatus fuit hic nepos a patris sui potestate. eo. s. patre emancipato. i. hoc consecutus est q. nō debeat suo mortuo in eius recidere potestate. r qui liberatus est postea reuertit non potest: nisi per adoptionem / vel nisi ingratus ei i stat. vt. §. eo. q. liberatus. r in aut. cōst. q. de deg. §. illud quoz. col. vi. et in aut. de san. epif. §. sed hoc quidē. col. la. it. est et alia ratio quia emancipatus filius naturalis postea adoptatus cōsequitur id per adoptionē qd quilibet alius extraneus si adoptaretur / r nil amplius: ergo finita adoptione quod fit morte patris / omnia iura per eum quesita perdit. vt. §. eo. in omni.

Mortuo eo. scilicet aui.

Emancipatio filio vel in adoptione dato: nepos ex eo post mortem aui non recidit in potestatem ipsius. h. d. J. dem.

Si pater filium ex quo nepos illi est i potestate emancipauerit r postea eū adoptauerit: mortuo eo nepos in patris non reuertit potestate: nec is nepos in patris

ter nepote in potestate sua retento. secūdo casu dedit eū alij in adoptionem / r totuz intellige in patre naturali: nā adoptiuus readoptare non potest. vt. §. eo. ad optare. §. cum. sed que est ratio quare nō recidit / cum in prin. finium statum redierit? Respon. quia quasi liberatus fuit hic nepos a patris sui potestate. eo. s. patre emancipato. i. hoc consecutus est q. nō debeat suo mortuo in eius recidere potestate. r qui liberatus est postea reuertit non potest: nisi per adoptionem / vel nisi ingratus ei i stat. vt. §. eo. q. liberatus. r in aut. cōst. q. de deg. §. illud quoz. col. vi. et in aut. de san. epif. §. sed hoc quidē. col. la. it. est et alia ratio quia emancipatus filius naturalis postea adoptatus cōsequitur id per adoptionē qd quilibet alius extraneus si adoptaretur / r nil amplius: ergo finita adoptione quod fit morte patris / omnia iura per eum quesita perdit. vt. §. eo. in omni.

Mortuo eo. scilicet aui.

Emancipatio filio vel in adoptione dato: nepos ex eo post mortem aui non recidit in potestatem ipsius. h. d. J. dem.

Si pater filium ex quo nepos illi est i potestate emancipauerit r postea eū adoptauerit: mortuo eo nepos in patris non reuertit potestate: nec is nepos in patris

ter nepote in potestate sua retento. secūdo casu dedit eū alij in adoptionem / r totuz intellige in patre naturali: nā adoptiuus readoptare non potest. vt. §. eo. ad optare. §. cum. sed que est ratio quare nō recidit / cum in prin. finium statum redierit? Respon. quia quasi liberatus fuit hic nepos a patris sui potestate. eo. s. patre emancipato. i. hoc consecutus est q. nō debeat suo mortuo in eius recidere potestate. r qui liberatus est postea reuertit non potest: nisi per adoptionem / vel nisi ingratus ei i stat. vt. §. eo. q. liberatus. r in aut. cōst. q. de deg. §. illud quoz. col. vi. et in aut. de san. epif. §. sed hoc quidē. col. la. it. est et alia ratio quia emancipatus filius naturalis postea adoptatus cōsequitur id per adoptionē qd quilibet alius extraneus si adoptaretur / r nil amplius: ergo finita adoptione quod fit morte patris / omnia iura per eum quesita perdit. vt. §. eo. in omni.

Mortuo eo. scilicet aui.

Rescri- ptis ipe- trandis debet in- terueni- r: q. ga- ludi pnt

a **Q**uæ. f. filii. et hec nō sūt vera: si filius de p̄tate exiit p̄ dignitatē. qz de donis. r. c. vt i auten. p̄li. q̄ de dig. Sillud. que est contra. col. vi.

Ali. si infanti. Itē hoc in adoptione. secus in arrogatidē. r. s. e. in ad-

optidō. nīl fieret vt dixim⁹. s. e. l. ij

Adoptiones deinceps. vt si p̄nepotis loco aliquē adoptem q̄l ex nepote nati. r. sic de singul. et faciat hoc in si. eo. s. licet.

Sis. ex filio scz mortuo fm Jo. vel dic vt yrne. velle videt ex filio. f. viuentē s̄ nō expressit: ex quo cū plures filios haberet. I autem in secō casu legis expressit: et sic primū nō valz quia nō apparet ex quo velit.

Cōsanguinitatis. i. fraternitatis quasi ex eodē sanguine. p̄cessisse videant. s̄ iura agnationis bñ erit inter eos vt s. e. q̄ in adoptione. nez danf. et sic vt agnat⁹ admittet nā vt cōsanguine⁹ r. ita frater legitimus r. natural⁹ q̄ habet iura p̄sanguinitatis isti p̄fertur: r. hoc fm quosdā. tu dic q̄ auo mortuo etiā ius agnationis sit sublatū. ar. s. e. l. omni. fm Jo. f. i. casu quē posuit Jo. f. cū ex mortuo adoptaf

C futura. quia nec eo auo viuentē fuerunt. vt. s. e. qui in adoptionem.

C iure legis. fili⁹ alius iure nature vt naturalis: alius iure legis vt adoptiuus: vt h. et. s. e. l. i. h. filio suo. f. viuentē s̄ Jo. r. p̄sentitē. vt. s. eo. si q̄s vñ s̄ hoc ē rō i p̄optu: qz vbi viuentē filio meo r. p̄sentiente r. volētē tanq̄ ex eo nepotē adopto me decedente recidit h nepos l ei⁹ p̄tate vñ r. agnat⁹ est eidē r. alteri fratri. vbi s̄o fili⁹ erat mortu⁹ nō pōt l ei⁹ p̄tate recidere q̄ nō ē. vñ delter nepotes meos me mortuo ius agnatōis nō ē. idē est s̄ casū yrne. vt si filios habebā nec exp̄ssi ex q̄ adoptare. nā t̄hc pp̄ abiguitatē l nulli⁹ recidit p̄tate.

C puto. qz iura fraternitatis sunt inter eos.

O nera eius. vt est alar et sustentet r. de peculio ei⁹ noie teneat ex p̄ctibus q̄ postea secū s̄tēnō pu⁹. vt Jo. pecu. l. arrogationē. r. isti. d. acq. parroga. s. fi.

I nseruitute mea. mō manumisso vna cuz filio vel etiam ex interuallo.

reuertit p̄tate que⁹ auus retinuerit filio data i adoptionē quem denuo readoptauit.

Aliā infan. **C** Idēz testes in adoptionē dare possumus.

Adoptiones nō solū filioz sed et quasi nepotū sunt. vt aliquis noster nepos esse videat: perinde quasi ex vero filio vel deinceps natus sit. **C** Procu.

Sis qui nepotē ex filio⁹ i nepotis locū aliquem adoptauerit: non puto mortuo auo iura p̄sanguinitatis⁹ inter nepotes futura⁹ eē. sed si sic adoptauit vt etiā iure legis⁹ nepos su⁹ eēt q̄si ex lucio puta filio suo⁹ r. ex mre fa. nat⁹ eēt: s̄ puto. **C** Pau.

O nera ei⁹ q̄ i adoptionē dat⁹ ē ad p̄z adoptiuum trāsfertur. **C** Alpiā⁹

I nseruitute mea⁹ q̄ sit michi fili⁹ i p̄tate meā redigi p̄cipis bñficio⁹ p̄t. li bertinū eū tñ manere nō dubitat. **C** De rez diuisione et q̄itate. Titu. j.

m **B**eneficio p̄tin. i. p̄rogationē: sed nō p̄ adoptionē s̄ yrne. r. sic soluit s̄. s. e. si p̄. s. fi. et. s. de sta. ho. l. fi. tu dic bñficio. i. p̄ncipis p̄uilegio fieri posse et sine eo nullo mō posse. nā nō solū alienū liberū adoptare p̄mittere pōt vt h. sed etiā seruū alienū manumittere et restituere nata libus. vt. J. de na. resti. l. queris.

C Lex ista ordinate p̄cedit q̄ quedā sūt diuini iuris. q̄dā hūani. q̄dā sunt respu. q̄dam p̄uuate. quedā corporales. q̄dam incorporeales. **C** Paul⁹

Amma⁹ rerū diuisione i duos articulos bdu citur. nam alie sūt diuini iuris: a-

lie humani. diuini iuris sūt veluti res sacre r. religiose. sc̄tē quoq̄ res veluti muri et porte⁹ quodāmodo⁹ diuini iuris sūt. **A**d autē diuini iuris ē: id in nulli⁹ bonis ē. **I**d vero q̄d humani iuris est plerūq̄ i aliquid bonis est: pōt autēz et nulli⁹ in bonis esse. nam res hereditarie anteq̄ aliquis heres existat nulli⁹ in bonis sūt **C** he autē res q̄ humani iuris sunt: aut publice sūt: aut p̄uuate. que publice sunt: nulli⁹ in bonis esse creduntur. ipsi⁹ enim vniuersitatis eē credūt. **P**riuate autē sūt q̄ singloz sūt **C** Quedā preterea res cor-

e. s. nulli⁹. r. hic nō hz loci regula imo pena ipomē si q̄ tetigerit. vt. J. ne qd in loco sacro. r. isti. e. s. sc̄tē. Itē sc̄tō vt s̄res p̄ relicto habeat. r. h hz loci regula. vt isti. e. s. pe. Itē t̄pe. vt in thesauro. vt. J. de acq̄rē. re. do. nūq̄ s̄ thesauros. Et h hz loci regula. f. vt dimidia ei⁹ q̄d inuenit sit ei⁹ q̄ luenuit: alia dimidia sit dño soli i quo inuenit. vt in sti. eo. s. thesauros. Itē casu. vt hereditas iacens. vt. J. p̄xi. rñ. r. hic nō habet locum regula cum fingatur ex tempore mortis fuisse heredis quādo post ea aditur. vt. J. de sti. fer. si ex re. s. fi. r. de reg. iur. omnis hereditas.

C Aut publice. improprie id est vniuersitatis. Res enim tantum romane ciuitatis publice dicuntur. vt. J. de verbo. signi. l. eum qui vectigal. alias publicum dicitur ius diuino oppositum. vt. C. de sacrosan. eccle. l. fina. in p̄nci. Accursius.

C Nullius. scilicet hominis p̄uati. sed communitatis vt sequitur. et pone exempla vt theatra r. stadia et similia. vt in sti. e. s. vniuersitatis. et sic no. argumcn. quod commune est meum non est. sic. J. eo. l. in tau. tum. s. i.

restituere nata libus. vt. J. de na. resti. l. queris.

C De rez diuisione r. qualitate.

Summa q̄ tra

cta tu ē pria vt n̄la est p̄p̄diosior es.

O porte. als ē in ter. ciuitatum.

P Quodā mō nō eīte sūt diuini iuris: qz nec religio nec p̄secratio in eis ē. s̄ q̄ faci ta ē i eos pena q̄ eas violāt. r. ideo sancte dicunt. vt in sti. e. s. sancte.

Q Nulli⁹. f. p̄uati hōis subau. di. sed dei hōz eē sura siue iudicio.

Uh dic q̄ res d̄f i bonis nulli⁹ mul Res m

tiplicat ra. vt fere bestie. r. i nulli⁹ in h̄z loci re. bonis dicunt.

gula q̄d nulli⁹ est occupati cōcedit vt in sti. e. s. fere.

Itē cēsurā vt res sacre et religiose r. sc̄tē. vt h. r. in sti.

Filiū sūt dupli = ces.

Quedā pht. i. apte sunt sui natura vt tangi possunt. nā ē q̄ est in pfundo maris tangerē nō possunt: r̄ tñ est b. In iure. i. sub hoc p̄dicabili ius cōti (corporealis. nēf. Nā in diffinitōe cuiuslibet rei incorporealis oīz te assu mereius. vt ecce hereditas est ius suc. r̄c. vt. j. de re. in.

hereditas. Itēz vsufructus est ius vtēdi r̄c. vt. l. si. s. vsufruc. Itē obli gatio est ius vin culū r̄c. vt. in. si. s. obli. in. p̄n. Itē actio est ius p̄sequē di r̄c. vt. l. si. de ac. tio. in. p̄n. r̄c. sic b̄ alijs similibus.

Contracte. nō dicitur contractus: q̄ ipsi magis faciunt q̄ iuris. vt. j. de cura. fu. cōsilio. in. fi. q̄ cōtra.

Plerumq̄. q̄ q̄s etia in corporealis res nob̄ debentur vt feruitus vt. j. fa. herci. here des. s. contra si. p̄ missor.

Nā. p̄ certe. als pro sed.

Ius obligatōnis. intrāstitue lege. id est ius q̄ est obligatio: r̄ sic de alijs. s. de quibusdā dubitat. f. s. fumo/aere r̄ an helitu hols s. die corporalia s. q̄d de angelis bonis r̄ malis r̄ aia: die incorpalia: s. b̄ his nichil ad nos.

Quedā natura. rali. i. gētiū h̄. Om. subaudi r̄ q̄dā publica. vt in. l. i. nā r̄ de his tractat. j. e. nemo. in. fi. r̄. l. seq. i. Naturali iure. i. iure gentiū q̄ est in. l. i. nature in. d. i. u. s. i. r̄. s. singulor. r̄. s. fere. r̄. s. p̄traditionem.

Littora. cōtia sunt quo ad vsum et dñum: vt hic. s. q̄ quo ad p̄tionē sunt populi ro. vt. j. ne q̄d in loco publi. l. littora. que est contra.

Capilli r̄ gēme. gēme sunt pluci de materie. la pilli vero obscurois. vt. j. de au. r̄ arg. leg. l. sed et Cōtia q̄ si nō sunt. s. fi. Et collige ex hac. l. q̄ ea demū dicunt cōdicant. nūmia q̄ cū sint in cōi vsu oim̄ aiantū occupātū p̄cedūt publicā aut sunt cōtia v̄l in cōi vsu: s. nō p̄cedūtur occu ca q̄ d̄c p̄u. q̄ est cōtra pla. q̄ dicebat oia publicā esse cōtia: et cōtra cōmūnia dicebat esse publicā: ex eo q̄ omnibus aiantibus permittit̄ publice hys vti sicut in cōmūib⁹ vt in lauando/bibendo et silia faciēdo. Cōtia dicebat

porales sūt: q̄dā incorpales: corpales he sūt q̄ sui natura tangi possūt: veluti fund⁹: h̄o: velutis: aurū et argentū: et deniqs alie res innumerabiles. Incorpales sūt q̄ tangi non possūt: qualia sūt ea q̄ iure b̄ cōsistūt: sicut hereditas: vsufruct⁹: obligatiōes quoq̄ modo cōtracte. nec ad rē p̄tinet q̄ in hereditate res corpales cōtinetur. nā et fruct⁹ q̄ ex fūdo p̄cipit̄ur corpales sunt: r̄ id q̄d ex aliqua obligatiōe nob̄ debet̄ plerūq̄ corpale ē: veluti fund⁹: homio: pecunia. Nā ipsū ius successiōis et ip̄z ius vtēdi fruēdi: et ipsū ius obligatiōis incorpale est. Eodē nūero sūt et iura p̄dio: r̄ vrbanoz et rusticoz q̄ etia seruitutes vocantur.

hic ponit̄ quarta diuissio: qm̄ q̄dā sūt cōtia vniuersitat⁹: q̄dā sūt singulor vt hic text⁹ p̄ exempla oia ponit. Marci. Quedā natural⁹ iure cōmūnia sūt oim̄: quedā vniuersitat⁹: q̄dā nulli: pleraq̄ singulor q̄ varijs ex causis cuiq̄ acquiritur. r̄ quidez naturali iure: oīz cōtia sūt ista: aer/aqua profluens / r̄ mare r̄ p̄ hoc littora. mar⁹. s. flo.

esse publica quo ad quosdam vsus qui tñ hominibus competunt: vt navigare r̄ piscari. Itē est contra eū in. l. i. co. s. i. vbi ponitur vt contrarie species. Itē quia in publicis nō solum permittitur alicui aliquid facere: s. etia interdita prohibitoria apponuntur. vt. j. ne q̄d in flumi. pub. illud aut satis videtur q̄ aqua fluminis sit cōmūis: quia concedit̄ occupāti r̄ etia irraciona bilib⁹. sed ipse alius est public⁹: quia occupāt nō p̄ceditur. Itē nec aquaz alicui alio deuare licet. vt. j. de flu. l. quomius.

Itē la pilli r̄ gēme cete rags que in littoze iueni untur / iure naturali nostra statim fiunt. Mar.

Nemo igitur ad littue maris accedere phibe tur piscandi cā: dū tñ villis et edificijs et monumētis se abstineat: q̄ nō sunt iuris gentium sicut et mare: idq̄ et diuus pius piscatorib⁹ formia nis et capuans rescripsit. sed et flumina pene oia et port⁹ publica sunt. Bauus.

Parū q̄z v̄l ē publi c⁹ iure getiū sicut ip̄z flumis. itaqz naues ad eas applicare / funes arborib⁹ ibi natis religare / retia siccare et ex mari⁹ deducere / onus aliq̄d i his reponere cuiuslibz liberū ē sicut p̄ ipsum flumē nauigare. sed p̄prietas earz illoz est quoz p̄dij adherent: qua de causa arbores quoz in his dē nate eorū dē sunt. In mari pi scātib⁹ liberū est casā i littoze ponere i q̄ se ficiat. Marci.

Itatū vt et soli dñi cō situat̄ q̄ ibi edificat: s. q̄ diu edificij manet: alioqui edificij dilapso: quasi iure postliminij reuertitur locus in pristinaz cām. et si alius in

Sed quid si vult retia siccare alio incidere arborē? Respon. preferendū eū q̄ vult siccare: q̄ publicā vtilita tem p̄cedit: alio p̄uata. vt arg. in aut. r̄c nō alie. s. q̄z vero verisimile. in. fi. col. ij. alij deferūt occupātū. vt ar. j. de vsucap. l. si. s. si simul veniat dic vt. s. r̄ facit ad legē istā. j. de humi. et ne quid r̄c. l. i. s. ripa. et. l. penul. r̄. j. de acqui. re. domi. l. penul. s. fina. r̄ in. l. i. co. s. riparum. in. fine.

Itantū. soli. id est terre domini constituantur r̄ sed contra in. l. i. co. s. cum in suo. et idem. j. de acq̄ ren. rerū. do. adeo. s. cum in suo. sed illud regulare q̄ edificium cedat solo: hoc speciale.

Iure postliminij. nec poterit p̄scriptionē eppone re quasi longo tempore tenuerit. vt. j. de vsucap. l. si. nisi hūc possideat. vt. j. de diuer. r̄ tem. p̄scrip. si quisq̄. r̄ facit. j. de reli. cum loca.

Utilitas publica p̄uate p̄ ferri d3.

Liber Primus

a **U**niversitatis. theatra. a theron quod est inspicere: vt est arena veronensis.

b **S**tadia. a stadorbi currebant et presurum erat vsque quo current. et fertur qd hercules vno anhelu per octo stadia currebat.

c **R**escripte.

An ergo testimonium possit ferre vni de collegio et collegiu vel p collegio et Rn. sic. qe no est phibitu ergo admittit. vt. i. de testi. l. i. et. l. ex eo. et. i. de pac. do. inter socer. s. cuz iter. et. h. subijc. ac. d. i. v. h. c. ut hic

permissu vt qd no est phibitu.

Uenia. vt hic et. i. de in ius vo. s. si hac. s. q. manu mittit. et. facit ad huc. s. i. quod cuiusq. vniuer. l. sic. ut. s. i. ad tre bell. l. i. s. fut. q. st. in. fi. et. i. d. acq. re. do. status. s. d. q. st. l. i. s. seruum.

Priuatim. no quid publice per mitti qd priuatim no pmitte. vt hic et. i. de adm. tu. l. no existimo. et. i. d. poll. l. i. in. pn. et. i. d. ritu. m. p. l. fi.

Manet. vt h. et. insti. o. s. sacre. et. i. de i. y. emp. l. ede. q. n. q. t. i. d. destit. vt si capiat ab hostib. vt. i. de re li. l. cu. loca. sed co munis loc. vt lit. tus. m. ar. s. leuiter pot fieri puat. et in eund. statu redire vt. s. e. l. i. pn. s. i. s. u. i. q. n. q. et in no suuz. vt. i. de relig. l. rescriptis in p. n. c. i.

Ceteris. non ergo est p. n. o. r. co d. i. n. o. phibitus. sic insti. eo. s. in. coe. s. arg. s. i. co. di. sa binus. et. facit. l. de v. s. r. i. ar. b. o. u. d. u. s. s. n. a. u. i. s.

Non habuerit. id est penituerit.

Religiosus sit. i. manet. qe semel concessisse sufficit vt hic. et. i. de aqua plu. arcen. l. in diem.

Cenotaphiu. locus vel res parata ad sepelienduz. phiu qd non tamen fuit ibi aliquis missus adhuc.

Urgilius. s. falsus tellis est. vt. i. l. p. r. et. de relig. l. i. s. qui. Et est arg. q. auctoritates poetaru sunt in causis allegade. vt. s. de sta. l. p. o. septimo. et. de solu. si pater.

Anctiu est qd ab iniuria hoim defensuz atqz munitu est. Sctm aut dictu e a sagminib. sunt aut sagmina qda herbe qe legari ppi

eadem loco edificauerit ei fiet **U**niversitas sunt no singulorum veluti q in ciuitatib sunt vt theatra et stadia et his similia et si qua alia sunt coia ciuitatis singulorum p pte intelligit s. y. n. i. u. e. r. s. i. t. a. t. i. s. et. i. o. t. a. p. r. a. c. i. u. e. q. p. r. o. e. o. p. o. s. s. e. s. e. r. u. u. c. i. u. i. t. a. t. i. s. t. o. q. r. i. d. i. u. i. f. r. e. s. r. e. s. e. p. s. e. r. u. t. i. o. q. s. z. l. i. b. e. r. t. c. i. u. i. t. a. t. i. s. n. o. n. h. z. n. e. c. e. s. s. e. v. e. n. i. a. e. d. i. c. t. i. p. e. t. e. r. e. s. i. v. o. c. e. t. i. n. i. u. s. a. l. i. q. u. e. e. x. c. i. u. i. b. u. s.

Sacre res et religiose et sacre aut res sunt he q publice conseruate sunt no priuatim. si quis ergo priuatim sibi sacru constituerit sacru no est s. p. p. h. a. n. u. s. s. e. m. e. l. a. u. t. e. d. e. s. a. c. r. a. f. e. t. a. e. t. d. i. r. u. t. o. e. d. i. f. i. c. i. o. l. o. c. u. s. a. c. e. r. m. a. n. e. r. t.

Religiosum aut locu vnus quisq sua voluntate facit dum mortuu infert i locu suu. In coe aut sepulchru et inuitis ceteris licet inferre. s. z. in alienu locu p sentiente dno licz inferre: et lz postea ratu non habuerit qz illat est mortu loc religio sus sit.

Cenotaphiu qz magis plz esse locu religiosuz sicut testis i ea re est **U**rgilius.

Sed diui fratres **U**lp. p. r. a. r. e. s. c. r. i. p. s. e. r. i. t. **A**nctiu est qd ab iniuria hoim defensuz atqz munitu est. Sctm aut dictu e a sagminib. sunt aut sagmina qda herbe qe legari ppi

Sed diui fratres **U**lp. p. r. a. r. e. s. c. r. i. p. s. e. r. i. t. **A**nctiu est qd ab iniuria hoim defensuz atqz munitu est. Sctm aut dictu e a sagminib. sunt aut sagmina qda herbe qe legari ppi

Sed diui fratres **U**lp. p. r. a. r. e. s. c. r. i. p. s. e. r. i. t. **A**nctiu est qd ab iniuria hoim defensuz atqz munitu est. Sctm aut dictu e a sagminib. sunt aut sagmina qda herbe qe legari ppi

Sed diui fratres **U**lp. p. r. a. r. e. s. c. r. i. p. s. e. r. i. t. **A**nctiu est qd ab iniuria hoim defensuz atqz munitu est. Sctm aut dictu e a sagminib. sunt aut sagmina qda herbe qe legari ppi

Sed diui fratres **U**lp. p. r. a. r. e. s. c. r. i. p. s. e. r. i. t. **A**nctiu est qd ab iniuria hoim defensuz atqz munitu est. Sctm aut dictu e a sagminib. sunt aut sagmina qda herbe qe legari ppi

Sed diui fratres **U**lp. p. r. a. r. e. s. c. r. i. p. s. e. r. i. t. **A**nctiu est qd ab iniuria hoim defensuz atqz munitu est. Sctm aut dictu e a sagminib. sunt aut sagmina qda herbe qe legari ppi

Sed diui fratres **U**lp. p. r. a. r. e. s. c. r. i. p. s. e. r. i. t. **A**nctiu est qd ab iniuria hoim defensuz atqz munitu est. Sctm aut dictu e a sagminib. sunt aut sagmina qda herbe qe legari ppi

sed. l. l. p. r. o. x. i. e. s. t. a. r. g. c. o. n. t. r. a. q. s. i. n. t. r. e. p. r. o. b. a. n. d. e.

Anctiu. vt muni et porte ciuitatis. vt insti. eo. s. san. cte. et. i. c. l. s. p. enul. et. antepe.

Sagminib. imo a sanctione. vt insti. eo. s. san. cte. et. i. c. l. p. r. o. x. i. i. n. s. p. r. o. p. u. e.

ro. ferre solebat ne qs eos violaret sicut legati grecorum ferunt ea q vocatur ceritia. In municipijs quoqz muros esse sanctos Sabinu recte respodisse cassi refert. phiberi qz optere ne qd i his pmitteret

Sacra loca ea sunt q publice dedica ta sunt siue i agro siue in ciuitate sunt. Sctm e locu publicu tuc fieri posse sacru cu piceps eu dedicauerit vel dedica dr dderit p. r. a. t. e. **I**llud no tadu e aliud ee sacru locu aliud sacraru. sacer loc. e loc. p. s. e. c. r. a. t. u. s. s. a. c. r. a. r. i. u. m. e. s. t. l. o. c. u. s. i. n. q. u. o. s. a. c. r. a. r. e. p. o. n. u. n. t. q. d. e. t. i. n. e. d. i. f. i. c. i. o. p. r. i. u. a. t. o. e. s. s. e. p. o. t. e. t. s. o. l. e. t. q. r. e. l. i. g. i. o. n. e. e. u. l. o. c. u. l. i. b. e. r. a. r. e. v. o. l. u. n. t. s. a. c. r. a. i. n. d. e. e. u. o. c. a. r. e. **P**roprie dicim. s. c. r. a. q. n. e. c. s. a. c. r. a. n. e. c. p. h. a. n. a. s. u. n. t. s. z. s. a. n. c. t. o. e. q. u. a. d. a. p. r. i. m. a. t. a. v. t. l. e. g. e. s. s. a. n. c. t. e. s. u. n. t. s. a. n. c. t. o. e. e. m. q. d. a. s. u. b. n. i. x. e. q. d. e. m. s. a. n. c. t. o. e. q. u. a. d. a. s. u. b. n. i. x. u. e. s. t. i. d. s. c. t. m. e. s. t. z. s. i. d. e. o. n. o. n. s. i. t. p. s. e. c. r. a. t. u. s. **E**t interdum in sanctoib. adijcitur vt qui ibi aliqd comisit capite puniat. **M**uros aut municipales nec reficere licz sine picipis vel p. s. i. d. i. s. a. u. c. t. o. r. i. t. a. t. e. n. e. c. a. l. i. q. d. e. i. s. p. u. i. g. e. r. e. v. e. l. s. u. p. p. o. n. e. **R**es sacra no recipit estimationem.

Aristo ait si p. o. p. o. cut id quod i mari edificatum est fiet priuatim: ita quod a mari occupatu sit sic

sum subrogetur. vt. i. ad. l. corne. de fal. l. fi.

Muros aut municipales. i. ciuitatu: sic ponit. i. ad. a. **N**ec reficere. q. d. nedu facere. (m. l. i.)

Licet. alicui priuato. sed ipsi vniuersitati licet. vt. C. de op. pu. l. omnes. et. l. intra.

Res sacra no recipit. imo qz et ea spali. vt. C. de sacrosanc. ec. l. sancim. in fi. et in autent. p. r. e. t. r. e. a.

Aristo. ita. similitudo per cotrariu. Jo. vt ibi La. zarus similitur et mala.

Occupatu. no inundatione t. p. a. l. i. vt. insti. e. s. a. l. i. a.

Pherbe. forte satiregie.

Utolaret. vñ etiã sancti dicuntur. vt. i. d. reli. l. fi. na. in. p. r. i. n.

Comitteret. i. sine licentia p. n. c. i. p. i. v. t. h. i. c. et. i. n. e. q. u. i. d. i. l. o. c. o. s. a. c. r. o. l. p. e. e. t. f. i. n. a. e. t. i. l. p. r. o. x. i. s. f. i. n. a.

Sacra. als. si e lex. publi ce. cu auctoritate imparozu. vt. i. vt in. p. o. s. l. e. g. l. v. l. i. t. i. **I**n agro. i. in villa.

Dedicauerit proprie pot poni: qz olim ipatores sacerdotes erant. vñ dauid ait de se ipso et sacerdotibus eius. et samuel inter eos qui in uocit nomē tuū: vel dic ipse dedicauit. id est. p. r. i. o. m. o. t. u. z. s. u. a. s. p. o. t. e. v. o. l. u. n. t. a. l. i. q. u. a. r. e. z. a. p. o. t. i. f. i. c. i. b. u. s. d. e. d. i. c. a. r. i.

Uel dedicadi re. i. cu aliqd ipe trauit vt liceret si bi facere aliquas rem dedicari et ipse ei permisit.

In sanctoib. vt. i. de. p. e. p. t. o. t. i. f. e. r. e. z. i. a. l. i. i. s. p. l. i. b. i. q. u. i. b. p. e. n. a. i. p. o. n. i. t. v. e. l. d. i. c. v. t. J. r. v. t. s. i. c. i. r. c. a. l. e. g. e. s. i. d. f. a. c. i. a. s. q. u. o. m. i. n. u. s. s. i. t. l. e. x. v. l. a. l. i. s. q. u. i. d. p. r. o. l. e. g. e. f. a. l.

Uel dedicadi re. i. cu aliqd ipe trauit vt liceret si bi facere aliquas rem dedicari et ipse ei permisit.

In sanctoib. vt. i. de. p. e. p. t. o. t. i. f. e. r. e. z. i. a. l. i. i. s. p. l. i. b. i. q. u. i. b. p. e. n. a. i. p. o. n. i. t. v. e. l. d. i. c. v. t. J. r. v. t. s. i. c. i. r. c. a. l. e. g. e. s. i. d. f. a. c. i. a. s. q. u. o. m. i. n. u. s. s. i. t. l. e. x. v. l. a. l. i. s. q. u. i. d. p. r. o. l. e. g. e. f. a. l.

In sanctoib. vt. i. de. p. e. p. t. o. t. i. f. e. r. e. z. i. a. l. i. i. s. p. l. i. b. i. q. u. i. b. p. e. n. a. i. p. o. n. i. t. v. e. l. d. i. c. v. t. J. r. v. t. s. i. c. i. r. c. a. l. e. g. e. s. i. d. f. a. c. i. a. s. q. u. o. m. i. n. u. s. s. i. t. l. e. x. v. l. a. l. i. s. q. u. i. d. p. r. o. l. e. g. e. f. a. l.

In sanctoib. vt. i. de. p. e. p. t. o. t. i. f. e. r. e. z. i. a. l. i. i. s. p. l. i. b. i. q. u. i. b. p. e. n. a. i. p. o. n. i. t. v. e. l. d. i. c. v. t. J. r. v. t. s. i. c. i. r. c. a. l. e. g. e. s. i. d. f. a. c. i. a. s. q. u. o. m. i. n. u. s. s. i. t. l. e. x. v. l. a. l. i. s. q. u. i. d. p. r. o. l. e. g. e. f. a. l.

In sanctoib. vt. i. de. p. e. p. t. o. t. i. f. e. r. e. z. i. a. l. i. i. s. p. l. i. b. i. q. u. i. b. p. e. n. a. i. p. o. n. i. t. v. e. l. d. i. c. v. t. J. r. v. t. s. i. c. i. r. c. a. l. e. g. e. s. i. d. f. a. c. i. a. s. q. u. o. m. i. n. u. s. s. i. t. l. e. x. v. l. a. l. i. s. q. u. i. d. p. r. o. l. e. g. e. f. a. l.

Impa tores o: lim erat sacerdo tes.

Publicum id est commune.

Quis admotis id est appositis. Accur. Remus. duo fuerunt fratres qui romam fecerunt: et cum esset contentio cuius nomine vocaretur: an rema a remo vel roma a romulo: forte obtinuit romulus? et dominus remansit: qui

Romulus fecit occidi fratrem suum.

publicum. Idem. Quis violauerit muros capite puniatur: sicuti hi qui transcedunt scalis admotis vel alla qualz rone. Nam ciues romanos aliosque per portas egredi non licet cum illis hostile et abominandum sit. nam et frater romuli remus occisus tradit ob id quod muros transcedere voluerit.

De senatoribus. Tit. viii. Quis in dignitate possit preferri in dignitate uxoris: dignitas non transit de inferioribus ad superiores. h. d. Bar. T. l. p. i.

Consulari femine vtriusque consularis vix preferendum esse nemo abigit sed vix preferat ut an femine consulari preferat videndum est. et putari potest: quia maior dignitas est in sexu virili. Consulares autem feminas dicimus consularium uxores: ad iuramentum et merces quod nuptiarum receptum.

Remus a senatu tanquam inferioribus: alii minores. Est enim maior supillustrius secundus illustrius tertius spectabilis quartus decessiue est clarissimus. qui ergo indignus est esse de spectabilibus: multo magis indignior erit esse de superioribus. ut hic et de inter. et re. l. relocatorii. §. potest. et §. fina. et de ser. ex. l. cui pacto. Sed opponitur imperator indignus est quod sit preses: ergo indignior de imperio. Rursus minores ordines sunt indigni eo non ipse eis. Vel sed Jo. licet non sit dignus: non tamen est indignus. et facit Jo. de vulg. substi. ex factio. §. fina.

De senatoribus. Quis de statu huius et diuisione rerum videndum: sed de actibus iudicialibus et officiales explicat. ut §. de ori. iur. l. ii. §. post originem. id est de officio de priorum mittendo de senatoribus ut de digniori b. qui erat centum numero. ut. C. de pe. here. l. si in pn. Ac.

Consulari femine. qui sit hec habes. I. ca. l. in fine §. preferendum. privilegio ser. ut. §. de sta. h. d. l. in multis. prodest autem hec platio cum tractatur de bonis debitoris vendendis vel pre debitu remittenda. ut. §. de pac. l. si plures. §. i. et l. maior. et de dilacione danda vel cessatione bonorum accipienda vel certa portione accipienda. ut. C. qui bo. ce. pos. l. fina. Item in tutore qui preferat in admittendo. ut in l. si. d. fa. tu. §. q. si neo. vel in d. positi de tabularum. ut. §. de fi. istr. l. si. vel decreto. ut. §. ad mu. l. q. m. d. hoc vltimum non plz. Ac. h. d. l. hic no. ut. §. de sta. hom. l. in multis.

Consularium subaudiendum non solum consulum. Accur. Adhuc et male. Matres. scilicet consularium non dico consulum. Accur. Relati. scilicet ab alio quam a saturnino. Et sic no. h. q. i. generaliter sermone quedam excipiunt. sic. C. de so. l. in d. sitio ventatis. arg. contra. §. de pi. paulus. §. si. Item no. hic q.

dignitas inferiori non transit ad superiores. §. contra. C. de Dignitate. pri. fa. scri. l. in sacris. in pn. li. xij. et. C. de meta. l. si. i. pn. tas infeso. speciale est illis privilegium que ibi dicuntur: hic autem riorum an regit. sic et speciale in ludis in quibus se immiscet mater et transcat lete filio p. suleyna cu. eo. vt in auf. de consuli. §. si. non ad superpellat. col. iij. riores.

famis non potest esse iudex nec testimonium perhibere. Mar. Cassius legitur non putat ei permittendum quod propter turpitudines a senatu motus nec restituitur et iudicare vel testimonium dicere: quia lex iulia re petundarum hec fieri vetat.

Remus a senatu non propter in ramiā retinet dignitatem: et filii senatoris appellat non solum naturalis et legitimus sed etiam legitimus et filii a senatore adoptatus et postea emancipatus per emancipationem dignitatem perdat: et per emancipationem dignitas non minuit. h. d. cl. l. seq.

Senatore re modo. motus a senatu capite non minuitur: rome morari diuus seuerus et atoninus promiserunt.

Qui indignus est minori ordine: multo magis indignus est maiori. h. d. Barto. Pompo.

Qui indignus est inferiori ordine: indignior est superiori. T. l. pianus.

Senatoris filius accipere debet non tamen eum qui naturalis est: verum adoptiuum quoque neque intererit a quo

Assius turpitudines aliquamquam in officio permittit. ut in si. huus. l. et. §. ad l. iul. rep. l. eadem. §. i. Et nota quod siue ei irrogetur in familia iuris siue facti tamen loci habet quod hic dicit. ut. §. de iudi. l. cuz. p. rior. §. non aut. et. C. de dig. l. ij. et. l. iudices. Item no. ar. q. q. semel male fecit presumitur alio male facturus. ut hic. et. §. de ac. si. cui. §. i. o. Nec restituitur est. §. per principem. ut. C. de sen. pas. l. i. et. §. de postu. l. i. §. de qua.

Senatorem morari. hoc verum si ex ea causa remotus est quod infamia non importat: alio non potest romam morari. ut. §. de excusa. tuto. l. sed et milites. §. sed et ignominia. et facit in l. de cap. di. §. quibus.

Qui indignus sunt ei multi ordines alii maioribus. Est enim maior supillustrius secundus illustrius tertius spectabilis quartus decessiue est clarissimus. qui ergo indignus est esse de spectabilibus: multo magis indignior erit esse de superioribus. ut hic et de inter. et re. l. relocatorii. §. potest. et §. fina. et de ser. ex. l. cui pacto. Sed opponitur imperator indignus est quod sit preses: ergo indignior de imperio. Rursus minores ordines sunt indigni eo non ipse eis. Vel sed Jo. licet non sit dignus: non tamen est indignus. et facit Jo. de vulg. substi. ex factio. §. fina.

Senatoris qui naturalis est. scilicet et legitimus. Adoptiuum. Sed cum hodie in eius potestate non transeat nisi sit avus paternus vel maternus an eadem dignitate reuertur: Respon. sic. Item Azonem sicut et ab intestato succedit. ut. C. de adoptio. l. cum in gdes. p. rior. §. penulti.

Ad quo spectabilis. scilicet vel illustri vel clarissimo. ego contra. nam ab illustribus tamen vel super illustribus debet adoptari ut dicatur filius senatoris. ut. §. eo. libe.

pos. et. l. vlti. in fi. dices g a quo. f. patricio vel pule: vel quolibet illustri vel superillustri qui oēs senatores dicuntur. vt in. l. y. in fi. 230.

AUel qualiter. i. corā p̄cipe vel p̄fide cū his duobus modis fiat. vt in. de adoptio. §. ij. 2. §. de adop. l. ij.

Bec interest.

q̄v̄trobisq̄ sunt filij clarissimi. iter est tñ quia post dignitates suscepti sūt illustres: 2 nō p̄m. vt. C. de digni. si senator. q̄ ē p̄tra. lib. xij.

Senator. re pent sensus supioris. l. in p̄n. vt addat ibi quā: diu 2 ē.

Damittit. sec⁹ in naturali. vt. l. p̄. in p̄nci.

E Non amittitur. vt hic. 2. §. de adoptionem. Item nec cognatio. vt. j. vñ cognati. l. i. §. cognationem. nec ougo. vt. j. ad munia. l. ordiue. §. fi. et facit. j. de bo. liber. si filij q̄ patri. i. fi. i. rñ. ar. §. §. de adop. l. in omni.

Emancipatus a patre. f. naturali. Jo. als. §. §. l. p̄. in p̄n. sed quid si post emancipationē p̄f senator efficiat an sit senatoris filij? p̄t dici fm Jo. q̄ sic. argu. in. ij. rñ. huius legis.

G Anq̄ iste nascere. 2 cōcipere. Jo. et p̄bat ex p̄xi. §. Accur.

H Cps conceptiois. No. i hoc

Conce- inspicit tps conce- ptiois tē ptionis. sic. C. de p̄ q̄nq̄ suis 2 legi. l. exhi spicat. beri. et de nup. l. impialis. §. hys il

lud. 2 in. qui. mo. ius pa. po. sol. §. fi. ar. §. C. de natu. libe. l. p̄. in fi. §. ibi sp̄ale est fauore liberorū vt ibidē d̄r.

Intelligit. q̄d. p̄dest ei. q̄v̄no amisso retinet aliud. vt. p̄ximo respon.

K Patris. electiue quasi nō obsit casus patris. 2 sic est §. C. de questio. l. diuo marco. solu. hic quo ad hono

vel qualiter adoptatus fuerit: nec interest an in senatoria dignitate p̄stitit eū susceperit: an ante dignitatē senatoriam.

Senatoris filius est etiam is quem in adoptio nem accepit q̄ diu tñ in familia ei⁹ manet. emancipatus nō nomē filij emancipatione amittit. A senatore in adoptioez filius datus ei q̄ inferioris dignitatis est q̄si senatoris filij vñ: q̄ nō amittit senatoria dignitas adoptione inferioris dignitatis: nō magis q̄ vt cōsularis desinat esse.

Filius legitimus et naturalis emancipatus a p̄re nichilominus filius senatoris d̄r: 2 p̄ceptus ante remotionē p̄ris a senatu licet post remotionē natus senatoris filij dicitur. h. d. vsq̄ ad. §. si quis. U. ff.

Emancipatum a p̄re senatoris filium haberi placet. Itē labeo scribit etiā eū qui post mortē p̄ris senatoris natus sit: quasi senatoris filij eē. §. eū q̄ post ea q̄ p̄ ei⁹ de senatu mot⁹ est p̄cipit et nascit: p̄culus et p̄gasus opinantur nō eē senatoris filij: quoz snia est vera. nec em̄ proprie senatoris filij dicitur is cuius pater a senatu mot⁹ ē anq̄ iste nasceret.

Macula p̄ris nō nocet filio: quominus ip̄e filij vñ possit p̄uilegio et dignitate ex p̄sona aut. h. d. vsq̄ ad fi. bar.

Si quis p̄ceptus quidē sit

res quos nō amittit: non vt euitet tormenta q̄ sustinet p̄ris ca plebei vt ibi fm quosdam. alij dicunt q̄ hic fuit remou- sus an tus ex cā q̄ infamā nō importat vt ob valitudinē: ibi noceat ex ea q̄ importat. alij dicūt q̄ hic nepos erat in p̄ste aut: filio. ibi nō. tu dic aut ante remotionē p̄ris erat saltem cōceptus: et tūc casus p̄ris non nocet in aliquo. vt. §. p̄ri. §. si vero post casus: ex p̄sona aui retinet vt h: non patris sui vt ibi. Itē no. h. ar. pro feudo q̄ l3 filius p̄ culpā suā debeat amittere feudū: nepos tñ retinet ex p̄sona aui sui. sic. j. de inter. et rele. l. iij. 2. j. de iure pa. diui fratres. et dixi. j. de ius vocā. adoptiuū. §. fina. Accur.

anteq̄ p̄ ei⁹ senatu moueaf: natus aut post p̄ris amissam dignitatē: magis est vt q̄si senatoris filij intelligat. tps ei p̄ceptiois spectandū pleriq̄ placuit. Si quis 2 p̄ez 2 aui habuerit senatorē: et q̄si filij et q̄si nepos senatoris intelligitur. §. 2 si p̄ amiserit dignitatē an p̄ceptionē hui⁹: q̄ri poterit an q̄uis q̄si senatoris filius nō intelligat: q̄si nepos tñ intelligi debeat: 2 magis est vt debeat: vt aui potius ei dignitas profit q̄ obsit cas⁹ p̄ris.

Ceteros conuiscant radijs maritorum 2 eoz dignitate 2 p̄uilegio gaudent etiā post mortē p̄oz donec nubant alij inferioris gradus: quo casu dignitatem amittunt. h. d. vsq̄ ad finem.

Edem. Emine nupte clarissimis personis clarissimarum p̄sonarū appellatioe p̄tinent. Clarissimarū feminarū noie senatoris filie (nisi que viros clarissimos sortite sūt) nō habent. femis em̄ dignitatem clarissimā mariti tribunt. p̄arētes nō donec plebeis nuptijs fuerit copulate. Tādū igit clarissima femina erit q̄ diu senatori nupta est vñ clarissimo aut separata ab eo alij inferioris dignitatis nō

Sicut cas⁹ p̄ris (nupsit. no nocet filio: ita nec d̄z p̄dest se. nec illicite facta sumunt vi gorem. h. d. Bar. C. p̄api.

Filiam senatoris nuptas liberti secutam

sue vxori dignitatē non prestat si alij nupserit postea q̄ sit inferioris dignitatis: p̄ vero prestat 2 si is cui nupsit filia sit inferioris dignitatis: dūtamē nō sit plebeus.

Femina erit. scilz gratia mariti.

Filiam senatoris nuptas. scilz de facto. nam de iure non tenet: vt hic. et. j. de ritu nup. l. generalis.

ptus: et tūc casus p̄ris non nocet in aliquo. vt. §. p̄ri. §. si vero post casus: ex p̄sona aui retinet vt h: non patris sui vt ibi. Itē no. h. ar. pro feudo q̄ l3 filius p̄ culpā suā debeat amittere feudū: nepos tñ retinet ex p̄sona aui sui. sic. j. de inter. et rele. l. iij. 2. j. de iure pa. diui fratres. et dixi. j. de ius vocā. adoptiuū. §. fina. Accur.

Emine. clarissimis. lar ge accipe clarissimis. i. nobilib⁹: 2 eskratio huius dicitur: q̄ femie coru: femine scāt radijs maritorū. vt i aut. de cōscant rā suli. §. hoc itaq̄. dijs maritorū.

Nō habent. id ē si sūt sortite nō clarissimū §. plebeium nō sūt clarissime: et sic ponitur nisi. p̄ si nō. sic C. si mancip. ita fue. ali. l. ij. in fi. n. C. femis. ffert se ad p̄mū. Ac. o C. Tribuunt. q̄ ad nubūt hol inferioris dignitatis. vt C. de digni. l. i. et j. e. l. fi. i. rñ. et in fi. hui⁹ legis. Ac. p C. p̄arētes. refert se ad scōz. ac. q C. donec. i. vs. quoz copulēt nuptijs plebeiorū. Et sic nota caute d̄riam p̄ris 2 mariti: maritus em̄

riti: maritus em̄

sue vxori dignitatē non prestat si alij nupserit postea q̄ sit inferioris dignitatis: p̄ vero prestat 2 si is cui nupsit filia sit inferioris dignitatis: dūtamē nō sit plebeus.

Femina erit. scilz gratia mariti.

Filiam senatoris nuptas. scilz de facto. nam de iure non tenet: vt hic. et. j. de ritu nup. l. generalis.

§. fi. r. l. ofone. i. p. r. §. hodie tenet dūmō dotalia ista
sint iure cōfecta. vt i. aut. vt liberi cōfecto. §. si q. s. col. vi
a. C. p. r. cas. q. aliq. casu fuit remotus a senatu. vñ vi-
debat valere: q. p. uerit ad eū casu. a. q. icipere pōt mīmo
nū si sēp i eodē statu fuisset. i. h. habuisset p. r. senatorē

b. C. facit. sed §.
§. l. p. r. vbi amittit
dignitatem si
nubat plebeio. fo.
h. si valuit matri
monium.

c. Non ē. neq.
eni p. r. potabit li
q. r. tē filij neq. fi-
lii p. r. s. p. r. d. pe.
l. crimen. r. §. eo.
emācipatū. §. fi. r.
I. de i. ius vocan.
adoptiuū. §. fina.

d. Iberos.
ex lib. r. is
v. r. q. ad i. i. u. r. vt
I. de ver. signi. li.
beroz. p. r. uileg.
i. r. v. r. q. ad p.
nepotes t. r. i. r. tē
dunt. vt. C. de q.
s. ho. diuo. §. vete-
ranoz. ad p. r. i. u. r. vt
C. d. p. r. s. l. honoz
e. C. naturales
et legitimi.

f. Cōditionē.
quo ad honozes
r. dignitatē. vt. §.
de sta. homi. c. li
gitime. h. quo ad
statū. vt. C. d. rei
v. d. i. l. partum.

g. Senatorē
intelligit
quātū ad hono-
res nō quātū ad
onera vt. I. ad mu-
ni. l. municeps eē
desinit.

h. Adiectionē
nō transfert: sed
addit. sic. I. d. cō-
di. r. demō. l. falsa
§. i. r. de exerci.
l. si eū. §. i. sic ergo
duobus locis h. y.
domiciliū qd esse
pōt. vt. I. ad mu. l. assūptio. §. m. f. an. āt possit mutari q.
ritur. distingue scōm. I. o. vt. r. u. ougie r. tūc nō possit. an
ex p. r. dōne r. tunc possit. vt. ff. ad mu. l. domicilium.

i. Upte a patricijs. q. d. intelligendum est eos eē
senatores quia a. p. a. r. c.

k. Usp. in clu. s. u. e. ponit inter oēs tñ nō erāt vltra. c.
vt. C. de peti. here. l. i. v. l. argi. h. i. c. accipit senatores.

l. Sententiam. scilicet recitanda.

De officio consulis. Et consul est illustris, vt in
auten. de ap. §. illo v. obser. col. iij.

fficiū. p. r. i. i. auctoritatē i. p. r. i. h. i. c. autē
sublimat ordinaria. p. r. i. s. s. i. o. r. p. r. i. c. i. p. i. s. p. r. i. e.
clatio. vt. C. vbi sena. vel cla. l. i. i. vbi p. r. i. s. l. a. r. i.
r. c. r. §. viros a p. r. i. o. s. e. s. u. Et no. q. volūtariū
tātū iurisdictionē h. y. olim merū spū. vt i. i. s. i. m. a. r. i. o.

natores aut accipiendū ē eos
esse q. a patricijs r. p. r. i. s. l. a. r. i. b. y.
v. r. q. ad oēs illustres viros
descēdūt: q. r. h. i. soli i. senatu
dicere sententiā possunt.

De officio p. r. i. s. l. a. r. i. s. l. i. r.
Consularis officij circa ma-
numissiones versatur. r. p. r. i. s. l. a. r. i. s. l. i. r.
les habēt administrationē in
solidū r. cā corā vno ex p. r. i. s. l. a. r. i. s. l. i. r.
bus cepta nō p. r. t. p. r. a. l. i. u. r. e. x. p. l. i. c. a. r. i.
nisi in casu necessitatē: et
p. r. i. s. l. a. r. i. s. l. i. r. ap. d. seipso p. r. i. s. t. s. u. o. s.
suos manumittere nisi sit mi-
nor. h. d. Bart.

Julia.
fficiū cō-
sulis ē cō-
siliū p. r. e-
bere ma-
numitte-
re volēti-
bus. cōsu-
les et scōr. s. u. z. i. n. g. u. l. i. m. a. n. u. m. i. t. t. u. r.
s. y. nō pōt q. ap. d. al. t. e. r. y. m. a. n. u. m. i. t. t. e.
noia ediderit ap. d. al. t. e. r. y. m. a. n. u. m. i. t. t. e.
sepatē enī sūt manu-
missiones. C. Sane si q. ex cā
collega si possit manumittē i
firmitate v. l. aliq. i. u. s. t. a. cā i. p. e. d. i.
r. y. c. o. l. l. e. g. a. p. o. s. s. e. m. a. n. u. m. i. s. s. i. o.
nes expedire senat. censuit.
Cōules ap. d. se seruos suos
manumittē posse n. l. a. d. u. b. i. t. a.
t. i. o. ē. s. y. si euenerit vt mior. r. r.
an. p. r. i. s. l. i. r. sit ap. d. se manumittē
non possit: cū i. p. e. sit q. ex sena-
tus cōsulto p. r. i. s. l. i. r. cā z. e. x. a. m. i. n. a. t.
ap. d. collegā s. y. cā p. r. b. a. t. a. p. r. y.

fficiū cō-
sulis ē cō-
siliū p. r. e-
bere ma-
numitte-
re volēti-
bus. cōsu-
les et scōr. s. u. z. i. n. g. u. l. i. m. a. n. u. m. i. t. t. u. r.
s. y. nō pōt q. ap. d. al. t. e. r. y. m. a. n. u. m. i. t. t. e.
noia ediderit ap. d. al. t. e. r. y. m. a. n. u. m. i. t. t. e.
sepatē enī sūt manu-
missiones. C. Sane si q. ex cā
collega si possit manumittē i
firmitate v. l. aliq. i. u. s. t. a. cā i. p. e. d. i.
r. y. c. o. l. l. e. g. a. p. o. s. s. e. m. a. n. u. m. i. s. s. i. o.
nes expedire senat. censuit.
Cōules ap. d. se seruos suos
manumittē posse n. l. a. d. u. b. i. t. a.
t. i. o. ē. s. y. si euenerit vt mior. r. r.
an. p. r. i. s. l. i. r. sit ap. d. se manumittē
non possit: cū i. p. e. sit q. ex sena-
tus cōsulto p. r. i. s. l. i. r. cā z. e. x. a. m. i. n. a. t.
ap. d. collegā s. y. cā p. r. b. a. t. a. p. r. y.

gat. §. fi. q. i. b. i. d. t. q. p. r. t. ap. d. se manumittere. Sol. refert
an i. p. e. ap. d. se cā z. p. b. a. u. e. r. i. t. r. a. p. p. r. o. b. a. u. i. t. r. t. i. c. h. i. p. r. v. t. h.
r. s. i. c. p. o. n. i. t. h. e. s. p. q. n. an nō s. y. ap. d. collegā. r. t. i. c. h. i. p. r. v. t. i. b. i.
r. h. i. s. i. §. y. r. §. y. R. alij dicit q. p. r. v. t. i. b. i. s. i. a. d. e. s. t. r. c. o. l. l. e. g. a.
a. l. s. nō v. t. h. a. l. i. j. e. x. p. o. n. i. t. h. i. c. nō p. r. i. m. a. n. u. m. i. t. t. e. r. e. i. c. a. m.
cā m. a. n. u. m. i. s. s. i. o. n. i. s. a. p. p. r. o. b. a. r. e. q. d. ē. i. d. e. c. l. i. p. r. i. o. r. n. o. t. a.
q. h. p. r. i. s. l. i. r. v. o. l. u. i. t. r. i. a. i. u. r. i. s. d. i. c. i. o. n. ē. h. y. r. h. o. c. d. i. c. i. t. q. d. a.
r. d. n. a. l. i. j. e. t. p. r. i. e. r. i. c. a. r. q. h. d. t. q. a. e. r. e. p. h. i. d. r. a. l. i. j. o. h. d. i. g. n. i.
t. a. t. ē. h. y. s. i. n. a. d. m. i. s. t. r. a. t. i. o. n. e. a. d. q. d. ē. I. d. a. r. b. i. l. i. §. §. fi. r. l. l. s. e. q.
v. C. p. r. o. b. a. t. a. p. o. t. h. u. i. c. e. s. t. §. I. d. e. m. a. n. u. l. a. p. o. e. u. §. i. i. n.

Necessitas non
h. y. legē

prin. qz nō v̄ posse: v̄ tibi dicit. Sol. lege h̄c l̄faz vt p̄
ctes ibi. pbata p̄. f. apud se. r. vt h̄ erat collega ibi non
vel hic nō v̄ par. s̄ idē h̄z ip̄erū collega. J̄tē cōtra. J̄. de
manu. vin. l. ap̄d filiū. s̄. i. si ē ibi nō. s̄z solue p̄ctuando
h̄c l̄faz vt mō dixi. si ab̄t nō ē ibi nō: nō est s̄ sed simile.

De officio p̄fecti p̄torio.

Licet d̄ officio ē
l̄tulef: d̄ p̄uileg.
t̄n̄ ē. tantū dicit.
officiū ab̄t ē est
C. e. l. i. r. ij. r. est
hic illustris. vt in
auf. de appel. s̄.
illo videlicet.

Reuter. ca-
sus. ānd̄tū
erāt dictatores et
nō principes qui
habebāt p̄trem
quā h̄z hodie p̄t
cep̄: et isti facie-
bāt leges r. fecerūt
magistros militū
r. eos sibi associa-
uerūt r. p̄ eos mul-
ta expediebāt ho-
die post q̄ illorū
p̄t̄s trāslata ē i
principē p̄iceps
loco illoz maḡo
rū ēq̄t̄s elegit p̄fe-
ctos p̄torio r. eis
plenā p̄t̄e largi-
tus ē. f. faciēdi le-
ges r. remouēdi

prefe-
ctip̄torio h̄nt̄q̄z isti l̄ duob̄
b̄ s̄t̄ p̄ nō appellatur ab
uilegia: eoz̄. s̄. sc̄m̄ qz
u.

judices inuitiles:
h̄nt̄q̄z isti l̄ duob̄
b̄ s̄t̄ p̄ nō appellatur ab
uilegia: eoz̄. s̄. sc̄m̄ qz
u.

ip̄i p̄nt̄ restituere
minores si dicant
se lesos: q̄ nō est
in alijs iudicib̄.
r. h̄. d. de cler.

Neceffe. id ē
v̄tile. Jo.

Ad tēpus. i.
sex mensū. vt. s̄.
de origi. iur. l. ij.
s̄. p̄p̄lo deinde. r.
s̄. h̄c magistra-
tū. r. s̄. h̄is dicta-
torib̄. r. s̄. q̄ ad
magistratus.

Principali.
id est maior: s̄z
dictatorum.

Translatis
arg. p̄o eo q̄ d̄i-
xi. s̄. de leg. r. sena-
tus. nō ambigi-
tur. r. C. de vete.

De officio p̄fecti p̄torio.

Titu. r.
In iūria p̄fecti p̄torio nō ap-
pellat̄ h̄z possit peti i integrū re-
stitutio. diuidit̄ in duas p̄tes.
P̄tio ponit v̄s̄ s̄p̄sit origiē
officiū p̄fecti p̄torio. Secūdo
tractat de p̄uilegijs q̄busdā
eidē cōcessis. sc̄da ibi h̄uius
Barro.

Reut̄ cō-
memorare
neceffe ē
v̄s̄ p̄stituē-
di p̄fectoz̄
p̄torio offi-
cium origo
manauerit. Ad vicē maḡi ēq̄-
tū p̄fectos p̄torio antiq̄ in-
stitutos eē a q̄busdā scriptoz̄
traditū ē. nā cū ap̄d veteres
dictatorib̄ ad t̄p̄s̄ sūma po-
testas crederet̄: r. magistros
ēq̄tū sibi eligerent q̄ associati
p̄cipali cūre militie gr̄a se-
cūdā post eos p̄t̄e gereret̄:
regimētis reipub. ad impato-
res p̄petuo trāslatis: ad sili-
tudinē maḡoz̄ ēq̄tū p̄fecti p̄-
torio a p̄cipib̄ electi sūt: da-
ta ē eis plēto licētia ad disci-
pline publice emēdationez̄.

His cunabulis p̄fectoz̄
auctoritas initiata it̄m meru-
it augeri vt appellari a p̄fectz̄
p̄torio nō possit. nā cū āte
q̄sitū fuisset an liceret a p̄fe-
ctis p̄torio appellari et iure li-
ceret et extaret̄ exēpla eoz̄ q̄
prouocauerūt postea publice
iūria p̄cipali lecta appellādi
facultas iterdicta est. Credi-
dit̄ em̄ p̄nceps eos q̄ ob sin-
gularē industriā explorata eoz̄
rū fide et grauitate ad huius
officiū magnitudinē adhibent̄
nō alit̄ iudicatos eē p̄ sapiē-
tia ac luce dignitatis sue: q̄z

jur. enu. l. i. s̄. h̄uius studiū.
f̄ plenior. i. plena. vel plenior. f̄. q̄ olim competeret
magistro equitum.
ḡ emendationē. f. vt iudices inuitiles remoucant
et leges constituant. vt. C. eo. l. i. ij. et. iij.

ip̄e foret iudicatur̄. Subni-
xi sūt etiā alio p̄uilegio p̄fe-
ctip̄torio/ ne a s̄ct̄ijs eoz̄ mi-
nores etate ab alijs magistra-
tib̄ nisi ab ipsis p̄fectis p̄-
torio restitui possint.

De officio p̄fecti v̄bis.

Titu. r.
P̄fectz̄ v̄bis h̄z p̄missio
ne seu cognitionē de oib̄ in-
tra v̄bē et cētēsīmū miliariū
r. p̄missi delicti h̄z cognitionē
r. p̄t cognoscere de q̄relis p̄
suis p̄tra suos d̄nos. r. de q̄re-
lis p̄rectz̄ p̄ patronos p̄tra
libertos r. p̄t relegare r. in iū-
lā deportare: et cognoscit et
punit tutores male admistrā-
tes negocia pupilloz̄ et h̄z co-
gnitionē circa nūmularios et
libertos et magistrat̄ r. p̄ mo-
do culpe p̄t corrigere r. casti-
gare. hoc dicit v̄s̄ ad. s̄. cura
carnis

Alpianus

Omnia om-
nino cria
p̄fectura
v̄bis sibi
v̄dicauit:
nec tm̄ ea
q̄ itra v̄bē

admittunt: v̄z ea q̄z q̄ extra
v̄bē itra italiā vt eplā diui
seueri ad fabiū cilione p̄fectū
v̄bis missa declaraf. seruos
q̄ ad statuas p̄fugerūt v̄ sua
pecunia c̄ptos vt manumit-
tant de d̄nis q̄rentes audiet:
sed ēt patronos egētes d̄ su-
is libertz̄ q̄rentes audiet: ma-
xime si egros se esse dixerint
desideretq̄ a libertis suis ex-
hiberi: relegādi deportādiq̄
rit̄ iūiaz h̄z. In iūto eiusd̄
eplē ita scriptū ē. Lū v̄bē no-
strā fidei tue cōmiserimus.
Quicq̄ igit̄ itra v̄bē admit

Non possit.
sed supplicari sic
vt. C. de sen. p̄e.
p̄e. l. i.

Judicatur
no. p̄ep̄e card̄i Card̄i-
nalis q̄ s̄ites s̄or̄ nales e-
p̄fectis p̄torio. C. quipa-
de epi. au. di. Lep̄a r̄ant p̄e-
le. nō i retinēdis crisp̄e-
femins. vt. C. de touio.

Ab ip̄is. vel
a principe. et ad
hoc. J̄. de mino. l. i.
cause. in. fi. legis.
et. l. sequen.

De officio p̄-
fecti v̄bis. Illu-
stris ē. vt in auf.
de appella. s̄. illā
coll. l. iij.

Omnia crimi-
na. s̄. punien-
da. Accur.
m̄ Italia h̄z in-
tra cētēsīmū mi-
liariū. ergo vt q̄
italia claudat in-
tra centēsīmū mi-
liariū. vt. J̄. s̄. cū
v̄bē h̄z fallū ē: qz
vsq̄ galliā r. sici-
liā italia extēdit̄.
vt. J̄. d̄. ver. signi. i.
notionē. s̄. i. J̄. 30.

Eplā. quaz
nō h̄m̄ nisi p̄p̄z
vt. J̄. s̄. in iūto.

Cōfugerit
vt. s̄. de h̄is q̄ sūt
sui v̄alie. iur. l. ij.

Sua pecu-
nia. i. p̄p̄e. vt. J̄.
de manu. l. iij.

Egētes. au-
diēt p̄fectus v̄bz̄
r. Exhiberi. vt
J̄. de. li. agn. l. fi. r.
Lalimēta. s̄. i.

Assignaue-
rit. hodie ēt a h̄is
assignet̄: s̄. secus
i p̄s̄de. vt. J̄. de. le.
iij. l. i. s̄. l. r. J̄. d̄. in-
ter. r. rele. l. iter. r.
J̄. de. pe. l. aut dā
na. s̄. d̄ana.

Cōmisiō.

Comisiō.

Comisiō.

Comisiō.

Comisiō.

nō sūt plura hic pba de epa: qd aut sequit expostio est
Alpiani et qdē largissima: vt fieri dicit. vt. s. d. cō. p. l. i. fi.
a **C** pertinere. salū ergo dicunt qd dicit qd roma ē sub
papa. imo verū qd postea pstatū fuit cōcessa qd mul
tū auxit ecclesie romane statum. vt in auten. de nō ali.

Roma
pape
subdita
aut perma. i. p. l.

coll. ij.

b **C** Tutelā oc
cupasse: p quan
dam quali symo
niam. Et sic est

argu. contra eos
qui pecunia da
ta inueniūt scho
lares. vt insti. de
suspec. tuto. s. sed
et si quis. r. s. d. tu
te. l. eos.

c **C** Cōsulto. id ē
maliciose.

d **C** Edendā. id
est in faciendo in
uentario.

e **C** Dictū est. f.
s. s. s. seruos.

f **C** Receptis. vt
I. de iudi. l. i. vt.

g **C** Obscenita
te. i. turpitudine
ex quo hodie etiā
liberi sūt. vt. C.
de episco. audi. l.
slenones.

h **C** Cōminari.
sic. C. cō. vel epi
scolas. r. hece adē
in filio seruatur.
vt. I. de obsequijs
l. i. r. s. d. offi. p. cō.
l. ne dēp. s. d. pla
no. r. I. de iure pa.
l. i.

i **C** Fustib⁹. sic
I. s. i. ius vo. l. fi.

k **C** Delatum.
id est accusatum
Recurtus.

l **C** Cū inimicis
no. ar. i. feudis si
vasall⁹ fecit ami
citiā cum ini
micis domini q
aufert a feudis.
vt. C. de inoffici.
testamen. l. liber
ti. Accur.

m **C** Pena. h po
tes distinguere vt
dicitur. C. d. liber
no r. eo. lib. l. i.

n **C** Suarium. Benitiū plu ralis vlt nominatiū in sin
gulari numero: r. tunc habes suariū et neutri generis
est. s. hūc. s. c. de iude. l. nemo. r. I. re. amo. l. nō et.
Solu. h de his loquitur quib⁹ oportuit vti ab omnib⁹

tif: ad pfectū vrbis ptinere⁹
vī. Sed r si qd itra ceterimū
miliariū admittū sit: ad pfe
ctū vrbis ptinet. si vltra ipsuz
lapidē egressū est: pfectū vrbis
notio nō est. Si qd seruū suuz
adulteriū pmississe dicat i vxo
rē suā: apd pfectum vrbis erit
audiēdus. s. etiā ex iterdictū
qd vi aut clā aut iterdicto vñ
vi audiri p̄t. **C** Itē solē apd
pfectuz vrbis et tutores siue
curatores remitti: qd male i tu
tela siue cura p̄sati grauiori
aiaduerfione idigent q̄ vt suf
ficiat eis suspectozū infamia
quos p̄bari poterit vlt nūmis
dat⁹ tutelā occupasse⁹: vel p̄
mio accepto operā dedisse vt
nō idone⁹ tutor alicui dare⁹
vel p̄sulto⁹ circa edendā⁹ p̄i
monij quātitatē minuisse: vel
euidenti fraude pupilli bona
alienasse. **C** Qd aut dictū ē
vt seruos de dñis q̄rentes p̄
fect⁹ audiet: sic accipiem⁹ nō
accusātes dños. hoc etiā neq̄
q̄ seruo p̄mittēdū est nisi ex
cāis receptis⁹. S. si verecun
de expostulēt: si seuitia: si du
ricia: si fame q̄ eos p̄pumat: si
obscenitatē⁹ in quā eos p̄pu
lerūt vel p̄pellāt apd p̄fectuz
vrbis exponant. Hoc quoq̄
offm̄ p̄fectoz vrbis a diuo seu
ro datū ē vt et mācipia tueat
ne p̄stutāt. p̄tetea curare d̄z
p̄fect⁹ vrbis vt nūmularij p̄
be se agāt circa oē negociuz
suū r tēperent ab his q̄ sūt p̄
hibita. Lū p̄son⁹ p̄tēni se a li
berto dixerit vel p̄tumcliosū
sibi libertū q̄raf: vlt p̄uiciū se
ab eo passū liberofq̄ suos vlt

cum sine his nemo viuere possit. arg. I. de mune. r. ho. l.
fi. s. item epi. sed contra. I. ad legem iul. de anno. l. fi. s. i.
ibi ad negociandum non statuitur sed ad alendum sic
vel non licet decurionibus: sed licet maiorū vt p̄fecto
vrbis. vel hic alis erat venditurus: ibi non.

vrore vel qd huic simile obij
cit: p̄fect⁹ vrbis adiri solet r
p̄ modo q̄tele corrigere eum
aut p̄minari⁹: aut fustib⁹ ca
stigare: aut vlti⁹ p̄cedere in
penā et⁹ solet. Nā et punien
di plerūq̄ sunt liberti. Lerte
si se delatū⁹ a liberto: vel si cō
spirasse eū p̄tra se cū iimicis⁹
et⁹ doceat: etiā metalli pena^m
in eum statui debet.

C At victualia iusto precio
vendantur spectat ad p̄fe
ctum vrbis. hoc dicit Barto.

C Cura carnis ois vt iusto
p̄cio p̄beatur ad curā p̄fectuz
re ptinet. et ideo for⁹ suariū⁹
sub ipsi⁹ cura est: sed r cetero
rū pecoz siue armētozū q̄ ad
huiusmōi p̄bitionē spectant
ad ipsi⁹ curā ptinent. Quies
quoq̄ populariū et disciplina
spectaculozū ad p̄fecti vrbis
curā ptinere vī. Et sane d̄z et
dispositos milites⁹ stationa
rios habere ad tuendā⁹ popu
lariū quietē: et ad referendū⁹
sibi quid vrbis agatur: r vrbē
interdicere p̄fect⁹ vrbis r qua
alia solitariū regionū⁹ potest
r negociatione r professione
et aduocationibus: r foro⁹ et
ad tēpus r in perpetuum⁹ in
terdicere poterit: et spectacu
lis. et si quē releget ab italia
submouere eū etiā a prouin
cia⁹ sua. diuus seuerus rescri
psit etiā eos q̄ illicitū⁹ colle
gū coegisse dicūt apd p̄fectū
vrbis accusādos. **C** Paul⁹.
A Diri etiā ab argētarijs
vel aduer⁹ eos ex epi
stola diui adriani r i pecunia
rijs causis p̄t. **C** Alpian⁹.

C Forum suari
um dicitur i quo
sues vel porci
venduntur: vt bo
arium in quo bo
ues: et piscatori
um i quo pisces:
et olitorium in
quo olera. et fo
rum cupedimari
um quod parisi⁹
vocat colsonaria
vbi cuniculi p̄di
ces phasiani et
alie id genus de
licie epularuz ve
neunt.

C Milites. vt
I. de offi. procon.
Luij. s. nemo. r. I.
ex quib⁹ cau. ma
io. l. qui comeatu
s. questum.

C Referenduz
sic. I. de rebus eoz
qui sub tute. l. ma
gis. s. neth. r. C.
de curiosis. l. i. s.
i. li. xij.

C Regionū. i.
cōtractarū: q̄ sūt
in vrbē ro. quas
regiones romani
appellāt. vt. I. de
offi. p̄fe. vigil. l.
iij. in p̄m.

C Et foro. qd
etiā graui⁹ est. vt
I. de pe. mois. s.
et nōnunq̄.

C Et i perpe
tus. imo videtur
q̄ non vltra tem
pus sue admini
strationis. vt. I. s.
pe. l. fi. que est cō
tra. Solu. hic dif
finitue sententi
endo: ibi interlo
quendo.

C Etiā a pro
ucta. si hoc exp̄s
se dicat. non au
tem si cui vrbē vlt
italia ē iterdictū

patria sua iterdicti vī. vt. I. de infdictis r rele. l. relegato
rū. s. constitutuz. q̄ ē contra.

C Illicitum. quod est omne nisi probetur licituz. vt
I. de colk. illi. l. iij. s. i.

Prefectus terminos. i. centesimus militariū. vt. s. l. i. in pncipi.
Urbem. potest legi. s. et. i. et sub. tantum.
Iubere. qdā intelligit hāc legem vt in causis me-

prefe-
 ctus vt
 ptatem
 bz.

Prefectus vrbis cū ter-
 mios vrbis exierit po-
 testate non habet Extravibe
 sed iubere iudicare potest.

De officio questoris. Tit. xij.
Prio ponit vnde sumpsit
 questor origine. secūdo dicit
 qd sit ei officiu et vñ fuit. se-
 cūda ibi: ex qstorib. Barto.

Alpianus.
Rigo questori-
 bus creādis an-
 tiquissima est z
 pene ante om̄s
 magr̄at̄.

Otian⁹ deniqz iuni⁹ libro septi-
 mo de p̄tibus etiā ip̄m Ro-
 mulum z Numā p̄piliū bi-
 nos questores habuisse: q̄s ip̄
 si nō sua voce sed p̄p̄i suffra-
 gio⁹ crearent refert̄. Sed si-
 cuti dubiū est an romulo z nu-
 ma p̄pilio regnātibus que-
 stor fuerit: ita atilio hostilio re-
 ge questores fuisse certū est: z
 sane crebrioz ap̄ veteres opi-
 nio est Tuliū hostiliū p̄mū
 in rēpublicā idurisse questor-
 es: et a genere querendi que-
 stores in iitio dictos: z iunius
 et trebatius et fenestella scri-
 bunt. Ex questorib⁹ quidā so-
 lebant puincias fortiri ex se-
 natu sco. qd factū est decimo
 duiso et pcina p̄sulibus. sane
 nō oēs qstores puincias for-
 tiebant: verū excepti erāt can-
 didati p̄ncipis. Ibi etem so-
 lis libris p̄ncipalibus i sena-
 tu legēdis vacabāt. hodieqz

Suffra-
 giuz qd
 sit.

**De officio qsto-
 nis.** Illustris est.
 vt i. aut. de appel-
 la. s. illo. col. iij.
 s. h. p̄ eo qd pest e-
 rario. et sic nō est
 illustris. vt. i. fm
 Johan.

Rigo. sup
 fragio. id
 est pensu z electi-
 one. z sic p̄p̄s cō-
 sentit. sic in aut. d
 defen. a. s. decete-
 ro. col. iij. z. s. de
 legi. z senatuscō.
 l. de qbus. in fi. sic
 et. C. de le. et cō. l.
 humanū. z. i. ti. i.
 l. barbari⁹. vbi cū
 etiā potuit zc.

Refert. de au-
 dita. et sic nō ob. j.
 p̄t. ibi dicit du-
 bium esse. Accursius.

Sortiri. s. ad regendum. vt in aut. de man. p̄n. s. i.
 col. iij. vel dic vt ibi pecunias romanorū quererent.

Legēdis. nō sententijs. qz nō erant illustres. vt. s.
 de sena. l. si. nā creabant plebei: vt h subijcit.

Questores. ad querendam pecuniam.

Plebeios. cū isti qstores sint illustres. vt in aut. de
 ap. s. illo. col. iij. z. C. d. ap. p̄cipim⁹. quō poterāt creati

plebei cū gradatim honores adipsi oporteat: vt pri-
 mo clarissimus. scdo spectabil. tertio fiat illustris. vt. j.
 de nume. z ho. l. honor. s. gerēdor. Rñ. triplex est que-
 stor. vñ qd hēbat officiu pecunie grēde: z iste poterat sic questor
 ri ex plebeis. alius erat qd p̄erat capiti lib⁹ cāis z ferē triplex
 tētijs. Itē ali⁹ qd est.

obtinuit questores⁹ creati in-
 differenter tā patricios q̄ ple-
 beios: ingressus est em et q̄si
 primordiū gerēdor honouiz
 snieqz in senatu dicēde. ex his
 sicut diximus qdam sunt qd cā-
 didati p̄ncipis dicebant: qz
 epistolas eius in senatu lege-
 rent.

De officio p̄toris. Alpianus.

Titu. xij.
Pud filiū
 fa. p̄torē
 pater eius
 manumit-
 tere pot.

Sed etiā ip̄m apud se-
 nati dāri placet.

Ubi dicitur in tres par-
 tes. p̄rio ponitur thema. Se-
 cūdo eliciuntur ex eo tres que-
 stiones s. glo. Tertio iura in
 creato a p̄p̄o extenduntur ad
 creatū ab impatore. scda ibi:
 sed nichil ei. tertia ibi: qd. Et
 breuiter hoc intēdit. p̄pter
 publicā vtilitatē z cōem erro-
 rē p̄tura seruo decreta eum
 p̄torē efficit: gesta tenet: et
 seruū in libertate deducit. Et
 hec sunt vera in p̄torē crea-
 to a populo ro. multomagis
 si ab imperatore. hoc. d. fm
 Guil. Bar.

Alpianus.
Barbarius philippus
 cuz seruus fugitiu⁹ eēt
 rome p̄tura petijt: z p̄tor de-
 signatus est: sed nichil ei ser-

Barbarius. tria querūtur in hac lege. primo an
 do an ea que gessit seruenf. Tertio an libertatem fuerit
 consecutus: p̄me nō rñ det fm quosdam. secunde sic. itē
 tertie s. p̄fuf: vt dices exponendo litteram.

Designatus. et quomō hoc fuit cū in legē iul. am-
 bitus cōmiser. vt. C. de epif. et cle. l. si quez. Rñ. fieri nō
 debuit: factū in tenuit. Idē z i eo qd symonace ordinaf.

legēdis libus et
 isti erāt illustres.
 vt h. z. s. d. ori. in.
 l. ij. s. z. qz vt dixi-
 m⁹. z. s. deide cuz
 erariū. s. azo di-
 xit hūc vltimū nō
 esse illustrē.

Ingressus. i.
 cē qstorē est igref
 sus siue adit⁹ ad
 maiores honores

**De officio p̄-
 toris.** hucusqz de
 illustrib⁹: nūc de
 spectabilib⁹. naz
 p̄tor est spectabi-
 lis. vt i. aut. d. ap.
 colla. iij. s. s. h. qz
 mō. Accur.

Pud filiū
 fa. p̄torē
 pater eius
 manumit-
 tere pot.

Sed etiā ip̄m apud se-
 nati dāri placet.
Ubi dicitur in tres par-
 tes. p̄rio ponitur thema. Se-
 cūdo eliciuntur ex eo tres que-
 stiones s. glo. Tertio iura in
 creato a p̄p̄o extenduntur ad
 creatū ab impatore. scda ibi:
 sed nichil ei. tertia ibi: qd. Et
 breuiter hoc intēdit. p̄pter
 publicā vtilitatē z cōem erro-
 rē p̄tura seruo decreta eum
 p̄torē efficit: gesta tenet: et
 seruū in libertate deducit. Et
 hec sunt vera in p̄torē crea-
 to a populo ro. multomagis
 si ab imperatore. hoc. d. fm
 Guil. Bar.

Alpianus.
Barbarius philippus
 cuz seruus fugitiu⁹ eēt
 rome p̄tura petijt: z p̄tor de-
 signatus est: sed nichil ei ser-

Barbarius. tria querūtur in hac lege. primo an
 do an ea que gessit seruenf. Tertio an libertatem fuerit
 consecutus: p̄me nō rñ det fm quosdam. secunde sic. itē
 tertie s. p̄fuf: vt dices exponendo litteram.

Designatus. et quomō hoc fuit cū in legē iul. am-
 bitus cōmiser. vt. C. de epif. et cle. l. si quez. Rñ. fieri nō
 debuit: factū in tenuit. Idē z i eo qd symonace ordinaf.

fili⁹ p
 dignita
 tē effi-
 tur sui
 iuris.

Un⁹ qn-
 qz vicez
 duozuz
 obtinet

Symon nā et ipse ordinē et dignitatē h̄z. ar. J. q. ap. st. l. i. s. b. i. d. u. s. q. quosdā. s. 30. dixit q. publice petūt q. b. licuit. vt. J. d. pol. l. i. s. i. r. J. d. adu. tu. l. nō existimo. Sacerdoti tamen. i. ep̄atus datur inuito i. m. vt. d. l. de ep̄is. r. cleri. si quēq. Tu die melius q. hoc fuit rome vbi non h̄z locū
ler iulia de ambi. tu. vt. J. ad. le. iul. de ambi. l. i. Ac.
a Latuit. scz hoc an fuerit seruus. Accur.
b Fictus sit. huic q̄stioni p̄me s. 30. quosdā nō r̄ndet. sed dicunt q. non fuit p̄tor r. p̄ eis est. J. d. de curi. l. herēnius. item q. dz dicit q. talis fuerit medio tpe q̄lis postea dep̄re hendit. et sic seruus. vt. C. si ser. expor. l. moueo. l. si tu dicas huic q̄stioni r̄nderi ibi s. s. nichil ei r̄. et sic fuit p̄tor. nā cū incertū est aliquid p̄inde est ac si nec illud sit. vt. C. de testa. l. i. et insti. de testa. s. s. cū aliq̄s. nec ob. d. l. herēnius. qz ibi solū salarium nō facit. hic autē est plus. f. cōis er

uitutem obtulisse ait p̄dopo. quasi p̄tor: nō fuerit: atquin verū est p̄tura eū functū: et tñ videam⁹ si seruus q̄diu la tuit⁹ dignitate p̄toria funct⁹ sit. Quid dicem⁹ an que dixit⁹ q̄ decreuit⁹ nulli⁹ fore momenti: an fore p̄pter utilitatē eoz q̄ apud eū egerint vel lege vel quo alio iure. Et verū puto nichil eoz reprobari hoc enī humanius est. Cum etiā potuit popul⁹ ro. seruo decernere hāc potestatē. S. et si scisset seruū esse: liberum effecisset. Quis ius multomā gis in imperatore obseruandum est. **I**dem. **P**retor nec tutor⁹ nec specialē iudicē ipse se dare potest⁹.

De officio p̄fecti vigilum. Titu. xliij.

Hec lex primo ponitur: quā liter p̄fecti vigilū in principio

Eror cōis factus. **D**ignitas p̄ferri. **G**ou.

ror q̄ facit ius. J. de suppl. leg. l. iij. in fi. J. e. non ob. lex illa moueo. qz hic medio tpe fuit liber. vt in fi. hui⁹ legis dicā. et sic nō obstat. J. si quis cau. l. si quis seruum. **d** Dicemus. nūc ad sc̄bam q̄stionē. p̄cedit. Accur. **c** Que dicit. p̄nsciando inter litigatores. Accur. **e** Decreuit. edicta. p̄ponēdo **f** Domēti. dicem⁹ **g** Vel lege. i. iudicio ordinario peracto. **h** Alio iure. f. efordi. vt p̄ officiū iudicis de quo ma **i** Reprobati. r. sic soluta est sc̄ba (gis dubitabaf. q̄stio. nā et libertas data ab eo q̄ postea puus p̄nuncia tur valet. vt. J. qui r. a quib. l. cōpetit. J. e. pro hoc est. J. d. testa. l. ad testū. r. C. de sentē. l. ij. Et nō. hic q̄ circa factū error cōis facit ius. sic et. J. de suppl. le. l. iij. in fi. et C. de testa. l. i. r. J. ad macedo. l. iij. Item nō. qd bene gestū est nō dz ex alio euentu rescitari. sic. C. de admi. tu to. l. sancimus. r. J. de tit. actu q̄ p̄tius. l. i. in fi. et. l. ij. r. J. de do. aut. iij. pos. l. si non ex pecunia. s. i. r. J. de reb. eo. q̄ sub tu. l. fi. arg. cōtra. J. de nego. gest. l. qui alienā. s. q̄. sed ibi non fuerat legitime factum. **k** Humanius est. q. d. de iure stricto aliud eēt. Et sic nō. q. benignitas p̄feratur rigor. vt. J. de pactis. maio rem. r. C. de iud. l. placuit. **l** Seruo. etiā existente in seruitute si voluisset. f. tol lere legē illā que cōstituit seruū nō posse frui dignitate. **m** Effecisset. i. efficere potuisset. vel credimus q. fecisset potius q̄ dignitatē eriperet. Sed an hoc casu q̄

ignorant fuerit liber. dic q. sic me oēs decipiant. vt. C. de lati. l. i. tol. s. s. qd si dñi. l. 3. hec lfa obscure p̄rāseat. **n** Multo magis. immo perinde debuit dicere. vt. C. de adop. l. ij. in fi. sed idco dixit qz facilius cōsentit fo lus p̄nceps in manumittendo vel aliud faciendo q̄

fuerūt inuēti r creati r a quo. sc̄do dicit qd sit eoz officiū r circa q̄ habeāt iurisdictionē. r hoc dicit tot⁹ tertius. secunda in. l. iij. ibi. cognoscit. **P**au.

A pud vetustiores in cendijs arcedis trū uiri perāt qui ab eo q̄ excubi as agebant etiā nocturni dēcti sunt. Interuenebant non nunq̄ r ediles r tribuni plebis. Erat aut familia publica circa portas r muros disposita: vñ et si opus eēt vocabat⁹ fuerāt r priuate familie q̄ in cēdia vel mercede vñ gra extinguerēt. Deinde diuus augu stus maluit p se huic rei con sul. **A**lpianus. **P**uribus vno die incē dijs exortis. **P**aulus.

populus. vt. J. de libe. vni. l. i. et. J. d. arbi. l. itē si vnus s. p̄cipalit. vn de perlius. Wil le hoim species: r rerum discolor vsus. Uelle suuz cuiq̄ est: nec vo to vuit vno. Et fm hoc dices qd ius. f. in conferen do libertatem nō dico in faciendo seruū p̄torē: im mo et idē de p̄to re. Sed an vel im perator vel popu lus teneat ad p̄ cis serui. Rñ. nō maxime si p̄pter publicā vtilitatē faciat. vt. C. pro qb. cau. ser. libe. accipi. l. antepe. Et sic nota q. ex causa iusta prin cept alienū suū manumittit. non al̄s vt puto. quia licet oia p̄cipis intelligantur. ve rū est quo ad p̄

tectionē. vt. C. de quadri. p̄scrip. l. fi. in prin. **o** Observandum. f. hodie. vt. s. de consti. prin. l. i. **p** Retor. tutorem. vt. J. de tu. r cu. da. ab his. l. iij. et J. de offi. p̄fess. l. v. **q** Dare p̄r. sed cur sec⁹ in emācipatiōe. vt. s. e. l. ij. q̄ est J. sol. illud honor est. vt insti. p̄ quas p̄so. no. acq. s. hoc quoq. r. s. vl. in p̄n. tutela est onus r suspect⁹ p̄sumitur q̄ se ingerit. vt. J. de p̄cura. l. q̄ oia. eadē rō p̄r af signari in iudice. nāz ibi est onus: sed certe r honor. vñ redde aliā rōz. statuti est et vt a delegato appelles ad delegantē. si q̄ ipse se daret iudicē ab eo ad seipm appel lare. qd ratio p̄hibet. vt. C. de ap. l. eos q. r. C. de ep̄is. au. aut. si q̄s litigantū. r p̄terea h̄ d̄ q. nō dat se turo rē. ibi. f. s. e. l. ij. se nō emācipat: imo ali⁹ emācipat r ipse p̄sentit r sic nō est J. sed tūc est J. J. de offi. p̄f. l. ij. sed ibi nō se sed aliū. dic ergo in turore: quia suspectus p̄sumitur. r in iudice vt diximus propter appellationem. **De officio p̄fecti vigilū.** hic spectabilis est. vt. J. e. l. (ij. in fi. i. rñ. Accursus.

A pud vetustiores. trisuiui. forte qz q̄libet eoz tribus perāt q̄ custodiā ignis habebant. **f** Excubias. i. nocturnas vigilas. **e** Ediles. sic dicit qz curā edis hēbēt r edēdo p̄ asa: Ediles lū vt sanayēderēt. vt dixim⁹. J. de edil. edic. l. i. p̄mo rñ. quare **v** Uocabat. qz illa familia vocabat hoies vocid⁹ et sic vocē tur. **d. i.**

l. si ita. r. C. de usufru. l. q. r. C. q. d. ac. p̄u. er. l. l. in
gn. sic et in hoc sophismate. h̄ homo r̄ secana currūt. cū
secana q̄d est flumē parisē se non currat sed labatur.
C. Calē. imo v̄ q̄ habeat. v̄. l. d. manu. vin. l. ap. p̄.
cōsulē. q̄ est h̄. sol. ibi postq̄ est igressus puincia h̄. hic
aut nō h̄. fm. r̄.

alij dicit non h̄
er se et post igres
sum: s̄ h̄ bñficio
r̄ p̄m̄sioe et ḡna
luer facta a p̄con
sule. ar. l. d. of ei
cui mā. est iuris.
l. cognitio. v̄ dic
necessē eē v̄ sp̄ā
lis flat p̄m̄sio in
talib⁹ actis etiaz
post igressus. r̄o
dē mō solut. l. e.
l. p. q̄ est contra.

Ec. legis. l.
actus legiti
mus anteq̄ igre
diatur puincia.
B̄uare. h̄o
sp̄itij. Ar. h̄
platos requiren
tes p̄curationē a
clercis in ciuitas
tib⁹ ad q̄a veniūt.
d. S̄ratōres.
q̄ vulgo scarij bo
nonie. castaldī in
tuscia appellant
fm̄ bādīnū: imo
beroarij vocant.
r̄ h̄ his habet. C.
de stra. l. l. lib. r̄ij.
q̄ est contra. solu.
v̄. l. i.

W̄lites. ius
tice. Accur.
f. P̄oficisci.
r̄o r̄ vindicta eri
gaf. i. r̄obulū vi
dicta. v̄t resoluaf
substātiū in ad
iectiū: sed nō vi
det maritū. p̄vro
re cōueniri debe
re. v̄. C. ne v̄roz
p̄ mari. l. ij. r̄. iij.
q̄ sunt h̄. Sol. hic
marit⁹ magis ex
sua culpa q̄ alte
rius cōuenit. In
culpa est em̄ qui
secū duxit v̄rozē
sicut in caupone nauta r̄ stabulario p̄tingit q̄ v̄tī opa
maloz holm. v̄t isti. de ob. q̄ ex q̄s deli. s̄. p̄. sic r̄ in suo
cōmodato q̄ perijt sub machina q̄ male erat ligata. v̄t
l. cōmo. si v̄ certo. s̄. l. iter d̄. in. h̄. s̄. Si ḡ ip̄a surripuit
nūqd̄ actiōe furti marit⁹ cōuenit. p̄pter suā culpā. v̄t
dixi. R̄ā. q̄dā q̄ sic: nec t̄ā infamat q̄ alieno note: l̄. p̄.

liberi q̄ serui r̄ adoptiōes fie
ri. Apud legatum vero p̄con
sulis nemo manumittere po
test: quia non habet iurisdictio
nem talem. Alpianus.

Ec adoptare p̄t. om
nino enim nō est apud
eum legis actio.

P̄cōsul post suū igressū
p̄t facere legatū: et eidē iuris
dictionē cōmittere: r̄ legat⁹ p̄
cōsulis anteq̄ p̄cōsul igredia
tur iurisditionē nō h̄. et rati
habito p̄cōsulis nō cōfirmat
acta p̄ legatū nisi exnūciat: p̄
cōsul si sit ipedit⁹: ex cā necia
āte igressus legatū p̄t mitte
re in puincia. h̄. d. v̄s q̄ ad
l. solent. Idem.

W̄seruare aut p̄cōsulē
Opz ne i hospitijs p̄bē
dis oneret puincia: v̄t impa
tor n̄ cū pre aufidio seueria
no rescipit. Nemo p̄cōsulū
stratoz⁹ suos h̄re p̄t: s̄ v̄
ce opz milites ministerio ip̄
uicijs fungunt. P̄oficisci au
tē p̄cōsulē meli⁹ q̄dē est sine
v̄roz: s̄ r̄ cum v̄rozē p̄t dū
mō sciat senatū cocta et me
salla p̄sulibus cōsuisse futurū
v̄t si q̄d v̄rozēs eoz q̄ ad officia
p̄ficiscunt deliquerint: ab
ipsis r̄o et vindicta exigatur.

Anteq̄ nō fines puicie de
crete sibi p̄cōsul igressus sit.
edictū d̄z de aduētū suo mit
tere: p̄tinēs cōmēdationē ali
quā sui: si q̄ ei familiaritas sit
cū puincialib⁹ vel cōiunctio.
r̄ marie excusando ne publi
ce vel priuati occurrant. Est

pter suā culpā cōueniatur. v̄t. J. de his q̄ no. l. furti. s̄.
si quis alieno. tu dic tutius: v̄t in factū actione nō furti
teneat. itē hec habz locū in pecuniarijs. in criminalibus
autē in ip̄am v̄rozē datur iudiciū. v̄t ar. C. de iniur. l. h̄.
s̄. C. Sul. ita. l. vos dilex: vos v̄t q̄ honozati r̄ ab ini
micis defendi.

eni cōgruēs v̄t vnusquisq̄ in
p̄tia sua eum excipiat. Recte
autē et ordīne faciet: si edictū
decessori suo miserit: signifi
cetq̄ q̄ die fines sit ingressus
plerūq̄ eni incerta hec r̄ iopi
nata turbāt puinciales r̄ act⁹
ipeditūt ingressus. Hoc etiā
eū obfuarē opz v̄t p̄ eā par
tē puincia igrediat p̄ quā igre
di motus est: quā greci
appellāt. et obfua
re in quam primum ciuitatez
veniet vel applicet. Magni
eni faciūt puinciales fuare h̄
bi p̄suetudinē istā r̄ h̄mōi p̄
rogatiuas. Quēdā puincie
ēt hoc h̄nt v̄t p̄ mare in eā p̄
uincia p̄consul veniat: v̄t alia
scz v̄s q̄ adeo v̄t imperator n̄
antonin⁹ august⁹ ad delideria
asianoz rescipit p̄cōsuli ne
cessitatem imposita per ma
re asiam applicare. et metro
polim ephesim primam attin
gere. Post hec igressus p̄
uinciam mandare iurisdictio
nē legato suo debet: nec an
te hoc facere q̄ fuerit prouin
ciā igressus. Est enim per q̄
absurdum anteq̄ ipse iurisdic
tionē nanciscatur (nec enim
prius ei cōpetit q̄ in eā puin
ciā venerit) alij eam mādare
quā non habet. Sed et si an
te fecerit r̄ ingressus prouin
ciā i eadē volūtate fuerit: cre
dendum est videri legatū ha
bere iurisditionem nō exinde
ex quo mandata est: s̄ ex quo
prouinciam proconsul ingres
sus est. Papinianus.

Occurrant.
dicens nolo q̄ a
uocemini a nego
ciji v̄tis. q̄d gra
ue ē: v̄t. J. quē ad.
te. ape. si quis ex
signatoribus.
i. Excipiat.
hec sunt de h̄dis
suis. Accur.
k. Act⁹. i. acti
ones et negocia
tiones eoz. Acc.
l. Ingressus.
id est igressus p̄
cōsul turbāt. ac.
m. Obseruare.
scz opier. Accur.
n. Cōsuetudi
nē. No. de vi r̄ au
toritate p̄suetu
dinis. sic r̄. l. si i
aliquā. et hoc q̄
est p̄babilis: fec
si improbabilis. v̄t
C. de v̄tur. l. eos.
s̄. cetos. et i aut.
v̄t nulli iudi. s̄.
col. ix. Accur.
o. Webz. i. p̄t
p̄ legē. v̄t. l. e. l. so
lent. s̄. sicut. et. l. d
iudi. cū p̄roz. s̄. i.
r̄ sic ponit. J. de le
ga. ij. l. h̄ q̄s fusi.
s̄. l. iter. in. h̄. s̄. r̄
J. de here. l. h̄. l. i.
i. r̄. et. J. an p̄ ali.
eā appel. l. ij. sic
ē p̄t p̄ d̄z ponit
v̄t. C. d. p̄da. in.
l. ij. in. h̄. r̄. J. mā. si
mandauero. s̄. h̄.
et. J. qui portio. in
pig. h̄a. creditor.
i. r̄. et. J. de qui.
re. ad eundez. in.
ea. l. l.
p. Ingressus.
hodie contra: v̄t
dices. J. l. proxi.
q. Nanciscat.

aliū eam r̄. et q̄ sub h̄c hic est iterpositio. sic. J. d. regu.
tur. l. nemo plus iuris. s̄. arg. J. de acq. re. do. l. nō est.
r̄. C. credendū. No. sufficere nō reuocare. l̄. datio non
tenuerit. v̄t. C. d. dona. sine. J̄tē no. act⁹ viuentiū esse in
pendēti. v̄t. l. cōta. p̄. l. h̄. in. h̄. J̄tē no. rati habitionē nō
retrotrahi. v̄t. J. de h̄is q̄ no. infā. quid ergo. in. princi.
d ij

Cōsue
tudinis
auctori
tas.

Act⁹ vi
uentiū
sunt in
suspen
so.

Marit⁹
an p̄ro
v̄rozē
cōueni
ri pos
sit.

Liber primus.

Aliqui necessarii. et sic specialis erat hic casus illi alii non. ut. §. in fi. l. i. p. i. §. hodie vicarium siue delegatum constituit cum ipse non dicitur venire: vel si potest exire de provincia: quia omnia sunt quae ipse proconsul propter mortis illationem et metu abscissionem ut i. aut. de col. §. ad hoc. phibem. col. ix.

b Sit. rñ. certe bene potest.

Solent custodiarum. i. custodiarum personarum. ut sic priores ponant pro cōtento. et sic exponantur ut praesidi. cu. i. custoditas personas et tunc legatus faciet ea quae dicitur C. de custo. reo. l. fi. r. C. de epi. audi. l. iudices. vel dic custodiarum pro priore poni. nā et ipse si custodes sunt puniendi si delinquant in custodiendo. ut J. de custo. reo. l. carceri. r. l. milites. Accursius.

d Ad se. i. ad proconsule.

e Liberet. ut condēnet nocentē quod non potest facere legatus. ut. Leo. l. si quid. r. J. de re. iur. l. nō potest. r. J. de offi. eius cui mā. est iurisd. l. i. fi. f. Mandati. i. delegatiōis. Accursius.

g Extraordinarium. speciale est.

h potestatem. i. meri ipsi. Accur.

i Cohertiois. etiā ad cognoscēdū nisi in hoc legato ut dixi. §. in alio legato trāsit modica cohercio

ut. J. de offi. ei. cui man. est iurisd. l. fi. §. fi. nō que sit merum vel mixtum imperium ut hic.

k Non possint. Imo potest. ut. C. e. l. i. que est contra solū. non potest ut iudicet: potest ut audiat et proconsuli referat. ut ibi. r. §. pri. itē videt quod possit iudicare legatus si cut facit in suspecto tutore ut. J. de suspec. tuto. l. i. §. damus. et in fi. de suspec. tuto. §. i. que est contra. fo. in legato proconsulis duo specialia sunt. primum quod de omni crimine cognoscit ut hic dicitur: licet alius delegatus non possit nisi in casu necessitatis. ut. J. de offi. eius cui mā. est iurisd. l. i. §. i. secundū quia suspectum tutorem remouet: licet alius delegatus de remouendo tantum cognoscit. ut. J. de suspec. tuto. l. i. §. an aut. non autem

Legatus proconsulis duo specialia sunt. primum quod de omni crimine cognoscit ut hic dicitur: licet alius delegatus non possit nisi in casu necessitatis. ut. J. de offi. eius cui mā. est iurisd. l. i. §. i. secundū quia suspectum tutorem remouet: licet alius delegatus de remouendo tantum cognoscit. ut. J. de suspec. tuto. l. i. §. an aut. non autem

Aliqui mādare iurisdictionē proconsul potest: et si nōdū in puiciā pūenerit. qd ei si necessariā morā in itinere patiat maturissime aut legatus i puiciā puentur? sit?

Proconsul potest ad cognitiones causas meri i perij suo legato committere: nō qd ad decisionē et proconsul nō dicitur passim remota recipere lz quod possit nō tñ ea q i mun? trāseunt. h. d. vsq; ad finez. barto.

Solent etiā l. pian. Custodiarum cognitioez mādare legatis. scz ut pautas custodias ad se remittant: ut innocentē ipse liberet scz hoc gen? mādati? extraordinariū? est: nec eni potest quis gladij pātē? sibi datā vel cuius alteri? coherciois? ad aliū trāsferre. Nec liberandi igit reos ius hz: cū accusari apd eū nō possunt. Sicut autē mā dare iurisdictionē vñ nō mā dare est in arbitrio proconsulis: ita adimere? mādatā iurisdictionē lz quidē proconsul. Nō autē dicitur incōsulito pncipe hoc facere. Legatos nō o3 pncipi pē? pfulere lz proconsul suū: et is ad cōsultationē legatorum debet rñdere. Nō vero in totū renis abstinere debet proconsul: lz modū adijcere ut neq; modo se i totū absti-

ut remoneat. ut. J. ad tur. l. i. §. suspecti.

l Adimere. ut. J. de iudi. l. iudicium.

m Deber. ex honestate. potest tamen ut praesidium proximae. et in auten. de iudi. §. si pro iudex. col. vi. sic. C. de pig. l. iij.

neat: neq; auare modū xeniorum excedat: quā rē diu se uer? et ipator antonin? elegatissime epla sūt moderati: cuius eplē pba hec sūt. qd tū ad xenia pmet: audi qd scimus vet? puerbiū? ē.

Neq; omnino neq; sepe: neq; ab oib? accipe debere. naz valde inhumanū ē a nemine accipe: lz passim? vllissimū et per oia auarissimū. r qd mā datis pmet: ne donū vel munus ipse proconsul ut q in aliquo officio ē accipiat emat ve qd nisi victus quotidiani cā ad xenia iā nō pmet: lz ad ea q edulū excedat vsū: lz nec renia pducēda sunt ad munerum qualitatem?

Proconsul dicitur obseruare ea quae fieri? describūt r i puicia si bi deputata hz pleniorē pātē oib? pter pncipē. de cā tñ q vertit iter fiscū r priuatū nō cognoscit lz cognoscere possit. h. d. vsq; ad §. vbi decretū in. l. nec quicq;.

Idem.

S In aliquam? celebrē ciuitatem vel puicte caput? aduenerit: pati debet cōmendari sibi ciuitatē laudē: q; suas? nō cū grauitate audire cum honori suo prouincia les id vendicent. r fertas secundū mores et consuetudines? que retro obtinuit dare?

id est necessitatem. Et sic no. quod sit gratis non debet ad necessitatem deduci. et sic facit pro rustico qui aliqd factū si prestitit aliquandū. sic. J. de annu. le. seio. §. i. et. C. de debz ad agrico. et cens. l. i. litibus.

S In aliquam. hec lex docet mores presidentium tate deduci.

S et bene seruant ea italici. Accur.

Y Caput. que est metropolitana.

z Suas. proconsulis vel ciuitatis.

a Consuetudinē. No. pro consuetudinibus collegio rñ. sic. §. eo. l. iij. §. etiam hoc.

b Ware. id est datas obseruare r confirmare. sic. J. de ver. signifi. l. lege. nā nouas dare non potest. ut. C. de ferijs. l. a nullo.

n Principē. qd sic fieret per saltū quod per gradū fieri debet. ut. J. de ap. l. i. peratores. i. rñ. r in autenti. de man. pri. §. sit tibi qz. col. iij.

o Respondere de iure cū cōsilio sapienti: cū ipse sit laicus: non de facto. ut. J. de iudi. l. eum. §. i.

p Uetus. puer bium. f. h. subaudi tamen scz yr. neq; omnino neq; sepe: neq; ab oib? accipe debere. naz valde inhumanū ē a nemine accipe: lz passim? vllissimū et per oia auarissimū. r qd mā datis pmet: ne donū vel munus ipse proconsul ut q in aliquo officio ē accipiat emat ve qd nisi victus quotidiani cā ad xenia iā nō pmet: lz ad ea q edulū excedat vsū: lz nec renia pducēda sunt ad munerum qualitatem?

q Sed passim scilicet accipere: id est sine blectu. ut. J. de ritu nup. palam.

r Auarissimū sic phibit: et sic mediū tenēdū est ut. J. de pig. ac. si seruos. r in fi. huius. l. et J. man. l. ita tamen.

s Nisi. ab emptione excipit.

t Non pmet et sic appellatiōe doni vel muneris continetur renis per interpretatiōem. pertinet tñ ex verbi significatiōe. ut. J. ti. ij. l. plebis cito.

v Qualitatē.

gratis factū si debz ad necessitatem deduci.

A Ops. si tñ sunt muri civitat' vel castri nō fiat sine licētia pncipis vel sui. pconsulis. vt. s. d. re. diui. l. sacra. s. penul. 2. dic. vt. ibi.

B pponere. nec emi sufficit. pponere nisi r' ppositi gerat. vt. i. ad tertu. l. i. s. nō solū. r. s. seq. r. s. qd. in. Ac.

C Ministeria. id est ministros militares.

D Cū plenissimā. cui adheret merō imperium: plenior cui adhe ret mixtum. semi plena cui modica coertio: vt. i. de legato. vt. dixim.

E de of. eius cui man. est iuris. l. si na. in. fi.

F Omnium. scz magistratum.

G Dicitur. ex cepto cōsule q' pze rat senatorib' et p'fec. pze. qui ma gnu' hnt priuile giū. vt. s. de offi. p'fec. pze. l. i. s. h'is cunabulis.

H Et quicqz. melius. Do no meli' inuenit vt. h. r. C. d. p'cu. ep'gēdi. r. i. d. s. d. ob. l. vbi autē nō. s. i. vel electiue. s. q' sunt ille q' p' curatozem celat' respiciūt. rñ. si a gatur iter fisci et puuatum. vt. C. vbi cā sta. i. adu. dū. r. C. si aduer. fisci. l. i. r. i. j.

I Ubi decre tū. si vis oia h'fe

plana dic decretum. i. diffinitiu sentētia. nā tunc plibellū. i. p' sniam partib' absentib' datā: r. ad eas partes velut ep'lam missam ferri nō pōt. et sic ēt seqntē regulā hic itellige: vt. h. r. i. de re iudi. l. de vno qz. et. C. de sen. ex peri. recitā. l. i. Sed iterlocutoria pōt absentib' parti bus ferri. vt. i. de ar. die p'ferre. in. sñ. Itē qd' dicit cāe co gnitionē dic. f. plenā qd' est vbiqz est dāda diffinitiu vt. C. de iudi. l. iudices. Alij dicit p' libellū. f. datū iudi ci. vt. f. nō debeat dari libell' r' erit exēplū in trāfactiōe alimētoz r' in alienatiōib' rez minorz in s'lib'. h'ac re proba. nā excusatio a tutela nō dat nisi cā cognita: et tñ libell' dari dz. vt. i. de excu. tu. l. seire opz. s. p' r. r. qd' d' in eo. si. l. excusare. est verū de abñte vt abñsa p' eplam r' p' libellū nō possit se excusare: p' sēns hō sic. Tertū dicit p' libellū. f. datū ab ordinario alicui delegato in quo cāe demādatio cōtineat et hec v' cōis posito. Op. ergo de in iteg. resti. que dat causa cognita. vt. i. de in ite. resti. l. oēs. et tñ demādatur. vt. C. vbi et apud quē. l. si. s. in

ea spāle. Itē opponit de his que summam cognoscit tur. vt. i. d. of. ei' cui mā. est iuris. l. i. pe. s. vt. r. possessio. et. i. de v' in. pos. m'f. l. i. s. si ea. r. de s'lib'us q' dices. i. ad exhi. l. i. s. vbi dē. vt est actio ad exhibendū. rñ. locū h'fe regulā in his q' plenā non semiplenā cause cognitionē

rāt: p' libellū nō possunt expe dir. **C** Circa aduocatos: pa tientē est p'consulē opz/ s'z cū igenio ne p'ceptibilis ec' videat ur. Nec adeo dissimulare si q's causarum' cōcinatores v' redēptores dephēdat: eosq' solos pati postulari: qd' p' edi ctū postulare pmittitur.

Proconsul de plano cogno scit inter parentes et liberos patronos et libertos obseqa non prestantes. h. d. Bar.

De plano' aut p'consul pōt expedire hoc: vt obsequiū pa rētib' r' p'ontis liberisq' z tronoz exhiberi iubeat/ cōmi nari etiā et terrere filiū a p're oblatū: q' nō vt opz cōuersari dicat. poterit de plano simili ter et libertū non obsequentē emendare: aut verbis aut fu stium castigatione.

Proconsul ordinē seruare dz circa aduocatos audiēdos r' non h'ntib' aduocatos dare dz. et curare dz ne ibecilles a potētib' opprimant. h. d. vsqz ad finem. Barto.

Observare itaqz eū optet vt sit ordo' altq's postulantū scz vt omnīū' desideria audīā

gnoscat r' alius det sniam. ad minus em' ter dz audire qui iudicat. vt in. au'f. vt. de fun. seu fu. s. illud. colla. v.

Slofa hic laborat circa expositionē huius vocabuli libellus: sed vt ait budeus libellus hic accipit p' rēq's ta r' inde prodierit officia regia quos mg'fos rēq'starū i

Circa aduocatos. nec adeo dissimu: (vocat' lare. i. nimis vel intantū vt p'emptibilis videatur: sed medium teneat. vt. i. de offi. p'fesi. obseruandum. s. sed et in cognoscendo.

Causarum. f. falsarum causarum compositorēs. l. per edictum. p'positum. vt. i. de post. u. l. i.

De plano. q. d. in processu scilz eundo per palatū et sine cause cognitione. vt. i. de accu. leuia. et. j. de obse. l. i. C. de pa. po. l. i. q. et. s. de offi. p'fesi. vt. l. i. s. cum pa tronus. et. facti. i. de iurepa. l. i. r. l. diuus.

Ordo. no. ordinem esse seruādum. vt. i. de fideicō. l. i. generaliter. s. quid ergo.

Omnium. clientulorum. vt innuit statim.

Ordo seruandus ē.

Ordo seruandus ē.

Ordo seruandus ē.

Ordo seruandus ē.

Ordo seruandus ē.

Ordo seruandus ē.

Ordo seruandus ē.

Ordo seruandus ē.

Ordo seruandus ē.

desiderāt. Itē ep ponit b' cognitio ne singularū cāp ciuiliū que fit ple nissime. vt. C. de iudi. l. iudices. et tñ demandat. vt C. q' p' sua iuris. l. i. Rñ. h' loq'ur de his q' mag' tu dicio officio q' a ctionis iure expe diuntur: vt est in trāfactiōe alimē toz r' l' bono. pos. dādus. vt. i. d. trāf act. l. cū h' s' si p' ter. r. s. s. nec. itē in dilatioe indul gēda. vt. C. d' di la. a pcedēte. Itē oppo. C. de offi. ei' qui vicē alteri us ge. l. suggerē te. rñ. hi q' in locū decedētū substi tutur nō habēt p'zo delegatis: cū ordinariā iurisdi ctionē a lege cōse quant. vt. i. d. tu. et cu. da. ab his. l. i. Quarto po nūt qdā casuz q' nō possit delega re: vt vnus. f. scri bat sniaz r' alij iu dici cōmittat le gēdam. vt. C. de sen. ex peri. reci. l. i. Uel vt ipse co

Additō

Ordo seruandus ē.

Bono melius inuenitur.

Ordo seruandus ē.

a **D**atur id est defertur.

b **A**dhibuerit. f. aduocatos. et facit. C. de postu. p. c. **A**duocatos. debeat. si tñ inuenire (uidendū. non possit. vt. j. de postu. l. i. §. ait. p. r. e. t. o. r.

d **A**d inuidiā. f. repumendā. cū em vilior videat tā-

tomū. et inuidet
z ecōtra. sic Qua-
ti. Inuidiā pla-
care paras stru-
te relicta.
e **C**ōia. f. que
dicim. §. eo. ti. p.
torū. excepti pau-
cis. vt. §. e. l. folēt
circa p. m. ibi. sed
hoc rē.

Meminisse. l.
adnētū. qd
fieri d3 p se si pōt
vel p legatū suū
āte p duos dies
pōsular. sui pre-
decefforis: vt. h. r.
in auf. de admi.
of. in fi. col. vij.

Procofula-
tus. vtriusq. pō-
sulis: vel dic pmi
ante tps suū fini-
tū et post vsq. in
aduētum succes-
soris.

Debeat ius
et stotra suū tps
st. p. p. ciuis vili-
tatē: vt. h. de. et dē
idē m. g. r. a. s. vt. j.
de p. ca. l. §. si ma-
nēte. et sic p. etiā
dlegare vltra suū
tēpus / sed j. de
tur. om. iudi. e. u. j.
q. §. m. g. r. a. s. l. j.
dic q non dē fini-
tū officii: nec dē
puat. donec suc-
cessor aduenerit:
et ipse sciuerit. vt
j. r. i. j. si forte. r. j.
titu. i. l. i.

An te. nā
finito offō vterq.
remanebit p quin-
quagita dies. vt. C.
vt oēs cause tam
ciui. §. m. l. i. r. in auf.
de admi. §. f. i. n. a. col. vij.

Sed erit. atro-
citer. sed modice: vt. j.
de offi. eius
cui man. est iuris. l. i. in fine. r. l. f. i. n. a. §. f. i. n. a.

Legatus. nō h3: si
habet ius h3. cōcor. j. de iudi. l.
cum p. r. e. t. o. r. §. i. sed cōtra. C. de iudi. a iudice. Sol.
speciale est in legato procofulis idq. ex eo
apparet: qz intitular de offi. pōsular. et leg. in ceteris non reperit
de legato quicq. vel hic post litē contest. ad similitudi-
nem procuratoris. ar. j. de iuris. om. iu. et quia. r. C. de
procura. l. neq. in fi. vel hic loquitur cum quis ad plu-
res causas vel vniuersitatē est delegatus vniuersali-

tur: ne forte dū honori postu-
lantū datur vel improbitati
ceditur: mediocres desideria
sua non pferant: qz aut omni-
no non adhibuerunt: aut mi-
nus frequētes: neq. in aliq. di-
gnitate positos aduocatos
sibi pspexerunt. Aduocatos
qz petētib. debeat indulgere.
Plerūq. femis v. pupillis: v.
als debilib. vel his q. sue mē-
tis nō sunt: si q. eis petat vel
si nemo sit qui petat vltro eis
dare debeat. **S**z si q. p.
potentiā aduersarij nō iueni-
re se aduocatū dicat: eā opor-
tebit eū aduocatū dare. Lete-
rū opprimi aliq. p. aduersa-
rij sui potētiā nō opz. hoc enī
etiā ad inuidiā. et q. p. uincie
p. est spectat: si q. tā potenter
se gerat vt oēs metuāt aduer-
sus eū aduocationē suscipe.
Que etiā oim p. fidū cōia. sūt
et debēt ab his obseruari.

Procoful d3 de causis co-
gnoscere et oia agere vsq. in
aduētū successoris. h. d. hoc
p. n. c. i. p. u. z est optmū. **I** dē.

Meminisse optebit vsq.
in aduētū successoris
oia debere pōsularē agere cū
sit vn. pōsularatus: z vtili-
tas p. uincie exigat esse aliq.
p. que negocia sua p. uinciales
explicēt. Ergo et in aduētum
successoris dbebit ius dicere

ter. et tunc mandat vnam. vt. j. quis et a quo ap. l. i.
in fi. si autē ad vnam tantū: illā non mandat aliq. idq.
ex eo inuitur: qz scnt qui vniuersaliter delegatam ha-
bet nō pōt totā demā dare: sic nec iste. vt. j. de iuris. om.
iu. l. i. solet. nec est correctū p. aut. vt. defunc. seu fu. §. fi.
col. vi. scilz q. ele-
gatus ad vniuer-
sitate nō possit
vnā litē subdele-
gare: qz verū dici-
mus eē vt ter de-
beat audire cau-
sam si velit dare
diffinitiuā sentē-
tiam. aliq. libri ha-
bent hoc ius nō
habet: tunc con-
cor. d. l. C. §. con-
tra. j. de iudi. l. cū
p. r. e. t. o. r. §. i. sed sol-
ue illā ab ista si-
cut soluit istam
ab alia. C. f. m. a.
liam lecturā.

Procoful nō debet remit-
tere legatum suum anteq. de
prouincia recedat. h. d. Bar.

Legatū suū ne ante sei de-
puicia dimittat: et lege iul. re-
petūda. z rescripto diui adria-
ni ad calphurniuz ruffum p.
cōsulē achate admonetur.

Causa q. ai aduersionē req-
rit nō spectat ad legatū pō-
sular. h. d. Bar. **A** enū.

Sed qd erit qd maiorem
ai aduersionē exigat: re-
mittere legatū apud pōsularē
d3. neq. enim ai aduerti dēi vel
coercendi vel atrociter p. be-
randi ius habet. **P**aulus.

Legatus mandata sibi
iurisdictione iudicis dā-
di ius non habet. **P**om.

Legatū procofulis nō
habet p. u. i. habent nisi
a p. consule eis mādata fuerit

Procofulis nō ampli-
q. sex fascib. vtunt. **I** uicini.

Et legati pōsularis tuto-
res dare pnt. **A** l. p. i. a.

Procoful portā rome
ingressus deponit im-
perium.

De officio p. r. e. t. o. r. au-
gustalis. **T**itu. xvi.

Procoful augustalis eo ipso
imperium amittit q. successor in-
trauit alexandriā. h. d. vsq. ad
finē. Bar. **A** l. p. i. a. n. u. s.

gatus ad vniuer-
sitate nō possit
vnā litē subdele-
gare: qz verū dici-
mus eē vt ter de-
beat audire cau-
sam si velit dare
diffinitiuā sentē-
tiam. aliq. libri ha-
bent hoc ius nō
habet: tunc con-
cor. d. l. C. §. con-
tra. j. de iudi. l. cū
p. r. e. t. o. r. §. i. sed sol-
ue illā ab ista si-
cut soluit istam
ab alia. C. f. m. a.
liam lecturā.

Legatus. nō h3: si
habet ius h3. cōcor. j. de iudi. l.
cum p. r. e. t. o. r. §. i. sed cōtra. C. de iudi. a iudice. Sol.
speciale est in legato procofulis idq. ex eo
apparet: qz intitular de offi. pōsular. et leg. in ceteris non reperit
de legato quicq. vel hic post litē contest. ad similitudi-
nem procuratoris. ar. j. de iuris. om. iu. et quia. r. C. de
procura. l. neq. in fi. vel hic loquitur cum quis ad plu-
res causas vel vniuersitatē est delegatus vniuersali-

Procofulis.
fascib. i. vi-
cibus vel mens-
bus. vt. §. de ori.
iu. l. iij. §. exactis.
in fi. illius. §. Ac.

Fasces prope Aditū
dicuntur a fasci-
culis virgarū cū
quib. securis al-
ligata erat.

Et legati. da-
re possunt.
Imo videt q. nō.

vt. j. de tu. r. c. n. da. ab his. nec man. que est contra. Sol.
non facit hoc ex delegatione proconsulis sed legis be-
neficio. vt. j. de tute. muto. §. tutoris. Accur.

Procoful. ingressus. in redeundo.
Procoful. Imperium. quantum ad exercitium etiam
voluntarie. et etiam quantum ad insignia. vt. §. eo. l. i.
sed contra videtur. Quia roma cōmunitis est patria: Roma
vnde nō videbatur disposuisse imperium quasi in sua
cōis pa-
tria.

De officio p. r. e. t. o. r. au-
gustalis. hic spectabilis est. vt
C. de p. r. i. n. a. r. e. l. i. §. viro quoq.

si per errorem et. Ad munic. l. assuptio. r. s. de sta. ho. im
perator. r. J. de reg. iur. l. si librarius. in eo ergo qd dicit
Iudex
ex si de eoz. r. est ar. pro Jo. q. s. allegata dz iudex iur.
an debe dicare no fm cōsciētā. sed. M. J. r. pro eo est. J. de fer. ea
ar s. cō dē. l. fine. r. J. finis regū. si irrupuōe. s. si. s. ibi vt iudici.
sciētāz erat notū: secus si
iudica = vt puato. Accur.
re.

a **C**hamiliores
largius appellat
hūiles q̄ C. de
ice. nup. l. hūilē.
b **C** De defeso-
res. dupliciter le-
ge hāclāram. itez
facit J. e. l. s. ne te-
nuis. Accursius.
c **C** Illicita mi-
steria. i. mīstros.
d **C** Cōcūtiēdos
occasione militū
q̄ licite mitteban-
tur. vt. s. de offi.
p̄sul. l. iij. s. i.
p̄cedebāt quidā
cū eis q̄ inferētes
cōcūsiōes siue ti-
mores hoib⁹ alti-
qua ab eis extor-
quebāt. Et sic ve-
niebāt investimē-
tis ouil: int⁹ aut
erāt lupirapaces
Et sic no. q̄ p̄ter-
tu licitū nō dz cō-
mitti illicitū. vt. J.
nō dz il. e. l. s. ne tenuis.
licitum. et. J. de iur. iurā.
cōmitti. si duo. s. idem. r.
C. qui le. perso.
fina. r. C. de sa-
crofari. eccle. qui
sub p̄tertu.
e **C** prohiberi.
nisi pena. vt hic
r. J. de penis. l. mo-
ri. r. s. d. of. p̄fec.
vi. l. i. s. r. vrbē. q̄
sunt contra.
f **C** Innocētib⁹
fact⁹ ē enī r. c. vt
J. de pe. l. absentē
g **C** Officiorum. i. officialiū. Accur.
h **C** Lumine. puta cādela vna vel lucerna: vel dīc q̄ p
silitudinē loq̄tur. nā si enī pocellū habeat tenuis hō
tanq̄ oculū suū seruat illū: et sic in alijs etiā minimis:
vt subiicit. r. facit. s. ea. l. s. illicita. Accur.
i **C** Nō debet. non est in medico semp reuelē vt eger.
Jic et alibi r. si nō persuadet orator r. c.

k **C** p̄tertu. Nō potes tuū delictū p̄tertu fragilita-
tis excusare vt hic. et. J. ad. l. aquil. si seruus seruū. s.
si fornicarius. inf. l.
l **C** fragilitatis. quam asserit fuisse in egro.
m **C** Decipiēns. scilicet medicus.
n **C** Qui viuuerfas. i. viuuerfū q̄ regū. p̄cias. l. p̄st-

Liciti
p̄tertu
nō dz il.
licitum.
cōmitti.
e. l. s. ne tenuis.
et. J. de iur. iurā.
cōmitti. si duo. s. idem. r.
C. qui le. perso.
fina. r. C. de sa-
crofari. eccle. qui
sub p̄tertu.
e **C** prohiberi.
nisi pena. vt hic
r. J. de penis. l. mo-
ri. r. s. d. of. p̄fec.
vi. l. i. s. r. vrbē. q̄
sunt contra.
f **C** Innocētib⁹
fact⁹ ē enī r. c. vt
J. de pe. l. absentē
g **C** Officiorum. i. officialiū. Accur.
h **C** Lumine. puta cādela vna vel lucerna: vel dīc q̄ p
silitudinē loq̄tur. nā si enī pocellū habeat tenuis hō
tanq̄ oculū suū seruat illū: et sic in alijs etiā minimis:
vt subiicit. r. facit. s. ea. l. s. illicita. Accur.
i **C** Nō debet. non est in medico semp reuelē vt eger.
Jic et alibi r. si nō persuadet orator r. c.

Delic-
tū fra-
gilitas
non ex-
cusat.

storū nō vitiaf. r. iō p̄ses pui-
cie id sequaf qd cōuenit eum
seq̄ ex fide eoz q̄ p̄buntur.
C Ad p̄sidē spectat ne ipo-
tētes a potentibus opprimā-
tur. h. d. iste. s.

C Ne potētiores viri hūillo-
res iurijs afficiant: neue de-
fensores eoz calūniōis cri-
minibus infectent innocētes
ad religionē p̄sidis puicie
ptinet. **C** Illicita misteria
sub p̄tertu adiuuatiū milita-
res viros ad cōcūtiēdos ho-
mines procedētia prohibere
r. de p̄hēsa cohercere p̄ses
prouicie curet. Et sub spē tri-
butoz illicitas exactiones fie-
ri p̄hibeat. Neq̄ licita nego-
ciatione aliquos prohiberi:
neq̄ prohibita exerceri: neq̄
inocētib⁹ penas irrogari ad
sollitudinē suaz p̄ses proui-
cie reuocet. Ne tenuis vite
hoies sub p̄tertu aduēt⁹ offi-
cioz v̄ militū lumie v̄nico
vel breui suppellectili ad alio-
rū vsus trāslat⁹ iniurijs verē-
tur: p̄ses prouicie p̄uidebit.
Ne qd sub noie militū qd ad
vtilitates eoz i cōi nō ptinet
a q̄busdā ppria sibi cōmoda si
que vendicātib⁹ cōmittat: p̄-
ses prouicie prouideat.

C Casus hūiane fragilitatis
medico nō iputaf: s. i p̄tia. h.
d. Et ex hoc aliū cōcludit de

des vel p̄cōsules vel d̄ctoz sint. vt. s. e. l. i. secus in ma-
gistratibus municipalib⁹. vt. J. d. iur. om. tu. l. magistrat⁹
o **C** Jus gladii. qd est merū imperiū. vt. J. de iur. om.
iudi. l. imperiū. sc̄no. q. clarissimi h̄nt merū imperiū:
multo magis spectabiles: multo plus illustres r. super
illustres. excipit
p̄fect⁹ angustalis
qui lz sit spectabi-
lis tñ nō hz merū
impium. vt. C. de
offi. p̄fec. augu. l.
i. q̄ ē cōtra. v̄ illū
q̄tū ad iudices q̄
eis subfūt: vt in
eos si habeat me-
rū imperiū: t̄ alios
aut sic: vt h̄ dicit.
p **C** In metallū
d̄f i metallū dari
q̄ magno pōde-
re metalli p̄mit.
In opus metalli
q̄ minoz. vt. J. de
pe. l. aut dānū. s.
inter eos. s. cur si
multo magis hz
p̄tāte: depōtādī
ip̄so facto erequē-
do. vt. J. d. le. iij. l.
i. s. depōrtatos.
cū magis sit dam-
nari i metallū q̄
depōrtari. cuz ex
puma maria ca-
pitis diminitio i
terueniat: ex sc̄ba
media. vt insti. d.
ca. di. s. maxima
r. s. media. r̄. h̄
forte p̄tigit pp in
sularū assignatio-
nē q̄ erāt in pp̄rio
d̄no p̄cipis. v̄ si
cuz depōrtatio si-
ne assignatione i
sule fieri non p̄t
fit merito in eo ex-
pectatur iussus
principis nisi sit
maxim⁹ iuder.
q **C** Necessitatē. pena
mulcta. l. si. i. si. als nō imutaf. vt. C. de pe. l. penā. r. J. de
re iudi. l. qd iussit i si. q̄ sunt J. sic et s̄risdatio remittit
ratōe necessitatis. vt. J. si cui pl⁹ q̄ p. l. sol. cū nō facile. r.
cellual⁹
necessitas appellandi. vt. J. manda. si procuratorem.
s. si ignorātes. sic si nō iterest actoris q̄ remittit pena
vt. J. si quis ius voc. l. i. i. fine. r. J. de ius vocā. q̄uis:
r **C** Rep̄hēsa. als ap̄hēsa. als dephēsa. r. ē casus q̄ si
fuit remissa pena pp̄t iopiā: lz fiat p̄ modū solūdo t̄o
nō dz itez. erigi. r. hoc d̄t rep̄hēsa r. c. sec⁹ i colono. vt. J. lo-
ca. s. vno. itē sec⁹ eo q̄ cessit d̄ois. vt. J. d. ces. bo. l. isq̄ d̄ois
p̄ses prouicie. detractantē. id est iobedientem
siue reculantem.

iure canōico: q̄ sicut impitū
nocet ita casus nō nocet sibi
q̄tū ad irregularitatē quomi-
nus ad alios ordines possit
ascēdere: vt in. c. tua nos. ex-
tra de homi.

C Sicuti medico imputari
enētus mortalitat⁹ nō dz: ita
qd p̄ imperitiā cōmisit iputa-
ri ei dz: p̄tertu humane fragi-
litas delictū decipientis
in piculo hois inozū eē si dz

C Qui viuuerfas prouinci-
as regunt ius gladii habent
et in metallū dandi eis po-
testas permīssa est.

C Mulcta ex cā necessitatis
r paup̄tat⁹ remitti p̄t: r lz ille
cui facta ē remissio efficiat sol-
uēdo nō tñ pp̄ hoc tenef. h.
d. vsq̄ ad finē. r. signa glo.

C P̄ses prouicie si mulctā
quā irrogauit ex p̄sibus fa-
cultatib⁹ eoz qd eā indixit
redigi nō posse dep̄hēderit
necessitatē solutōis modere
tur. Rep̄hēsa eractoz illi
cita auaricia remissa propter
ino piā mulcta a prouicias re-
gentibus exigi non debet.

C Ad iudicis officium spe-
ctat facere edificia refici.
hoc dicit bar. I dem.
P̄ses prouicie ispe-
ctis edificijf dominos
eoz causa cognita reficere ea
p̄pellat r. aduert⁹ detractātē

No. rōne necessitat⁹ penā remitti vt hic. r. C. de modo q̄ns res
mulcta. l. si. i. si. als nō imutaf. vt. C. de pe. l. penā. r. J. de
re iudi. l. qd iussit i si. q̄ sunt J. sic et s̄risdatio remittit
ratōe necessitatis. vt. J. si cui pl⁹ q̄ p. l. sol. cū nō facile. r.
cellual⁹
necessitas appellandi. vt. J. manda. si procuratorem.
s. si ignorātes. sic si nō iterest actoris q̄ remittit pena
vt. J. si quis ius voc. l. i. i. fine. r. J. de ius vocā. q̄uis:
r **C** Rep̄hēsa. als ap̄hēsa. als dephēsa. r. ē casus q̄ si
fuit remissa pena pp̄t iopiā: lz fiat p̄ modū solūdo t̄o
nō dz itez. erigi. r. hoc d̄t rep̄hēsa r. c. sec⁹ i colono. vt. J. lo-
ca. s. vno. itē sec⁹ eo q̄ cessit d̄ois. vt. J. d. ces. bo. l. isq̄ d̄ois
p̄ses prouicie. detractantē. id est iobedientem
siue reculantem.

des vel p̄cōsules vel d̄ctoz sint. vt. s. e. l. i. secus in ma-
gistratibus municipalib⁹. vt. J. d. iur. om. tu. l. magistrat⁹
o **C** Jus gladii. qd est merū imperiū. vt. J. de iur. om.
iudi. l. imperiū. sc̄no. q. clarissimi h̄nt merū imperiū:
multo magis spectabiles: multo plus illustres r. super
illustres. excipit
p̄fect⁹ angustalis
qui lz sit spectabi-
lis tñ nō hz merū
impium. vt. C. de
offi. p̄fec. augu. l.
i. q̄ ē cōtra. v̄ illū
q̄tū ad iudices q̄
eis subfūt: vt in
eos si habeat me-
rū imperiū: t̄ alios
aut sic: vt h̄ dicit.
p **C** In metallū
d̄f i metallū dari
q̄ magno pōde-
re metalli p̄mit.
In opus metalli
q̄ minoz. vt. J. de
pe. l. aut dānū. s.
inter eos. s. cur si
multo magis hz
p̄tāte: depōtādī
ip̄so facto erequē-
do. vt. J. d. le. iij. l.
i. s. depōrtatos.
cū magis sit dam-
nari i metallū q̄
depōrtari. cuz ex
puma maria ca-
pitis diminitio i
terueniat: ex sc̄ba
media. vt insti. d.
ca. di. s. maxima
r. s. media. r̄. h̄
forte p̄tigit pp in
sularū assignatio-
nē q̄ erāt in pp̄rio
d̄no p̄cipis. v̄ si
cuz depōrtatio si-
ne assignatione i
sule fieri non p̄t
fit merito in eo ex-
pectatur iussus
principis nisi sit
maxim⁹ iuder.
q **C** Necessitatē. pena
mulcta. l. si. i. si. als nō imutaf. vt. C. de pe. l. penā. r. J. de
re iudi. l. qd iussit i si. q̄ sunt J. sic et s̄risdatio remittit
ratōe necessitatis. vt. J. si cui pl⁹ q̄ p. l. sol. cū nō facile. r.
cellual⁹
necessitas appellandi. vt. J. manda. si procuratorem.
s. si ignorātes. sic si nō iterest actoris q̄ remittit pena
vt. J. si quis ius voc. l. i. i. fine. r. J. de ius vocā. q̄uis:
r **C** Rep̄hēsa. als ap̄hēsa. als dephēsa. r. ē casus q̄ si
fuit remissa pena pp̄t iopiā: lz fiat p̄ modū solūdo t̄o
nō dz itez. erigi. r. hoc d̄t rep̄hēsa r. c. sec⁹ i colono. vt. J. lo-
ca. s. vno. itē sec⁹ eo q̄ cessit d̄ois. vt. J. d. ces. bo. l. isq̄ d̄ois
p̄ses prouicie. detractantē. id est iobedientem
siue reculantem.

Competenti vt si qdē sint focū et vnus velit redifi-
care aliū appellatur. vt. p[ro] socio. cum duob[us]. s. idē r[ati]o.
r. C. de edi. p[ro] p[ro]p[ri]is. si autē non sint focū idē ē. f.
vt reficiatur: vt hic. r. plus: vt etiā de nouo faciāt. vt h.
si tñ sint curiales. als nō p[ro]structio s[ed] restructio precipit
et destructio ipi:
bet vt h. r. C. de
edi. p[ro] singulay
et de iur. r. p. l. fi.
r. de lega. i. cete
ra. in p[ro]inci.

Deformita-
b. q[ui] curias non
d[omi]n[us] de formari.
Spe. neces-
sitate. Naz
non d[omi]n[us] iudicis
p[ro]p[ri]i p[ro]mittit id
subiicit iuris ne-
cessitati r. c. vt hic
r. h. iud. non d[omi]n[us]
q[ui] d. r. C. q[ui]o r. q[ui]
iud. l. i. t[er]t[er] hoc q[ui]
verbū potes vt h.
vel potens vt. f.
l. p[ro]i. fuit possi-
tū. q[ui] d[omi]n[us] si h[ab]et
debes r[ati]o. ibi ali
ud dici p[ro]t. nam
p[ro] h[ab]et potes libe-
rā dat p[ro]t[er] h[ab]et
adeūdi. r. ex q[ui]dā
consequētia libe-
rā dare vt ei q[ui] fu-
it adit[er]. s. ex cōtra-
rio p[ro]i rōne in
h[ab]et debes. tu dic
idē i. vt r[ati]o. at in
volūtatib[us] vltis
oia talia necessita-
tē imponit. vt. f.
de leg. iij. l. fidei cō-
missa. s. si q[ui]o ita.
Itē hoc si sint di-
recta h[ab]et ad h[ab]et
q[ui] p[ro]t[er] h[ab]et a pun-
cipe. q[ui] d[omi]n[us] si h[ab]et
fuerint directa in
ip[so] p[ro]i d[omi]n[us]: distin-
gue an p[ro] h[ab]et mā-
do vt t[er]t[er] delega-
re possit: an preci-
pio r. t[er]t[er] non. vt
in auten. vt nulli
iudi. s. r. h[ab]et h[ab]et r[ati]o. col. ix. r. sic distiguit curiales d[omi]n[us]
pape vt i[mp]eratoris: s[ed] it ar. f. i. mā. l. i. t[er]t[er] ex eo q[ui] d[omi]n[us] dicit
nō iponi necessitatē p[ro] h[ab]et h[ab]et ar. q[ui] si inter p[ro]t[er]tatur
rescriptū large: vt etiā cogat ad alter[um] p[ro]t[er] h[ab]et vel alinari
ue cognoscēdo vel delegando. er sic ē f. s. de cōsti. p[ro]i. c.
l. si. sed hic reddere i[n] iudicē cū forte ipse cognoscere nō
posset. vnde sic exponit. vt ar. f. de leg. i. si quando. et. f.
ad municip. l. i. in. fi.

Dare. i. delegare. r. ytinua legē. primā cū ista.
Generaliter potens. s. s. l. p[ro]i. dixit potes.

competenti remedio de formi
tari auxilium ferat.

Verba necessitativa a p[ro]i
cipe plata ad iponit rescri-
pta directa nō iponit necessi-
tate iudici. h. d. bar. Julia.

Spe audiui cesare no-
strū dicētē hac rescripti-
one eū q[ui] p[ro]uicia p[ro]est adire
potes: nō iponi necessitatē p[ro]
consuli vel legato ei[us] vt p[ro]i
di p[ro]uicie suscipiēde cogni-
tōis: s[ed] eū existimare debere
an ipse cognoscere: an iudicē
dare[us] debeat.

Generaliter quotiēs p[ro]i
ceps ad p[ro]sides p[ro]u-
ciay remittit negocia p[ro] rescri-
ptione: veluti eū q[ui] p[ro]uicia
p[ro]est adire potens: vel cuz
hac adiectōe is existiabit q[ui]
sit partū suay: nō iponit ne-
cessitas p[ro] consuli vel legato sus-
cipiēde cognitionis: q[ui]s
nō sit adiectū: isq[ue] existiabit
q[ui] sit p[ro]i suarū: sed existiare
d[omi]n[us] v[er]ū ipse cognoscat: an iu-
dicem debeat dare.

Presides p[ro]uincia ē am-
pla r. cognoscit i. p[ro]uicia sua d[omi]n[us]
oib[us] d[omi]n[us] q[ui] mag[ist]r[us] rome
cognoscit. h. d. bar. Hermo.

Eoib[us] causis de q[ui]bus
vt p[ro]fect[us] v[er]b[us] vt p[ro]fect[us]
p[ro]uicio: itē q[ui] cōsules et p[ro]to-
res: ceteriq[ue] qui rome cogno-
scūt corrector[um] r. p[ro]sidiū p[ro]-
uinciar[um] ē notio. Mar.

Omnia est p[ro]uincialia

Suarum. i. quomodo debeat istud negociū expe-
diri an per se vel per alium.

Cognitionis. i. per se tñ: an per alii. Accur.

Quāuis non. als sine non.

Ex oib[us] p[ro]tes. q[ui] oēs. ordinarie cognoscunt ceteri
q[ui] extra ordinem
k **C**orrectorū
vt in aut. vt iudi.
sine quōq[ue] suffra.
s. q[ui] autē. et sūt
correctores q[ui] h[ab]ēt
illō officiū in ita-
lia q[ui] p[ro]sides in
p[ro]uincia. sic r. l. p[ro]
consule. vt. f. s. d. of.
fi. p[ro]con. si in ali-
quā. l. fi. Accur.

Ad p[ro]sides spectat ge-
neraliter contra latrones in-
quirere et homines male con-
ditionis et vite punire atq[ue]
eorū receptatores. r. ad p[ro]-
sidis officium spectat vt fu-
rosi in carcerem detineantur
si als commode retineri non
possint. et delictum p[ro] furto-
rum t[em]p[or]e furoris commissuz pu-
niri nō d[omi]n[us]: secus si fuisset com-
missū t[em]p[or]e sane mētis. r. ad cu-
stodiā furorū d[omi]n[us] aliq[ui]s d[omi]n[us]
tari q[ui] si sit negligēs punitur.
hoc dicit vsq[ue] ad finem. Bar-
tolus. Alpinus.

Congruit bono et gra-
ui p[ro]sidi curare vt pa-
cata atq[ue] queta p[ro]uincia sit
quā. regit q[ui] nō difficile obti-
nebit si sollicitē agat vt malis
hoib[us] p[ro]uicia careat: eosq[ue]
cōquirat. nā et sacrilegos/la-
trōes/ plagiarios/ fures cō-
quirere debet: r. prout quisq[ue]
deliquerit in eum animadu-
tere: receptatoresq[ue] eorum
coercere: in quibus latro
diutius latere non potest.
Furiosi si non possint per

Malis hoib[us] vt cūq[ue] sint. vt. f. e. l. iij. licet hec con-
ditio vix possit adimpleri.

Cōquirat. i. cōq[ui]ri faciat. vt l. aut. vt n[on] l. iudi. in
prin. col. ix. sic. f. d. his q[ui] notā. l. fa. l. furti. s. mādati. l. p[ro]f-
ce r. vigilū p[ro] se hoc faciat. vt. f. s. d. of. p[ro]e. vig. l. nā salutē.
r. **L**atrones. de die. (-s pe.

Plagiarios. q[ui] surripit filios vel seruos alienos.
r. **F**ures. de nocte.

Nō p[ro]t. vt. f. de receptatoribus. l. i. r. f. de incē. rui.
nan. l. iij. s. non tantum. et. s. pen. r. C. de agri. r. censl.

Correctorū

Officia. des-

Ex p[ro]lis
non est
iudican-
dum.

potuit h ppetuare actionem. r so amittit actio. vt. C. de an. exc. l. vt pfecti. sed tñ qz non facile vel comode presides vel eoꝝ comites idē facere possent. ppter multitudine negotioꝝ. ideo dat restitutio. eadē est ratio i. p. uin. c. alib. qz r eis ē graue cas. dño vel subiectis domini litigare. vt. C. d. epi. audi. l. si preses. a. C. Inuito. l. li. berto. vel alij familiaris suo nō autē sibi: qz tñc non fieret etiā ptestatio. vt. C. ne quis i causa sua ius. q est. 3. azo. vel hic spāle vsqz ad litē contesta. fm. Jo. als nō vt ibi. r. J. de iur. om. in. qui iurisdinō. v. d. i. corā supioꝝ. idē ecōtra s. eius familiaris intulit alij iniuriam. b. C. Contestet. qua non facta datur restitutio. vt. J. qui. ex. cau. ma. l. i. r. 3. e. l. i. pun. c. Et deponat apd iudicē v. ali. que sequestrā: qz psona erat suspecta. vt. J. q. sa. nis. cog. si fideius. for. 3. si. alias nō fieret. vt. C. de p. hi. sequestra. l. i. q est ptra. Accur. d. C. Satisfato. id est cauto cū fideiussore. r dic q satisfato est aduerbium. S. forte. ma. numiserit. i. auctoritatē pstititit māumittēti similit̄ expositio. nē hēs. 3. de offi. p. cōsul. l. vbi. f. Cognouerit aduēisse. vsqz ad cui⁹ aduentū durat iurisdinō. vt. 3. de offi. p. con. l. meminisse. l. 3. sit. ar. 3. 3. n. ij. l. vlt.

initio acciderit veluti si iniuria vel furtu passus est: eatenus ius dicendum est: vt litē cōtestet⁹ resqz ablata exhibeatur et deponat⁹: aut sisti exhiberitue satisfato⁹ pmittatur. C. Jurisdinō presidis durat donec et sit notum de successoris aduentu. h. d. Bal. S. forte ptes p. l. prouicie manumiserit vel tutozē dederit priusqz cognouerit successore aduenisse: erūt r hec rata. P. ode. P. Lebisctio cōtinet ne quis p. sidu mun⁹ donūne caperet. nisi esculētū potulētū: qd intra dies proximos prodigatur. U. ali. C. Magitrat⁹ non dz leuis esse suis officialib⁹: seu subditis: ne als p. enat. h. d. Bar. O. seruādū est ius reddē se faciliē p. beatur: sed cōtēt se nō patiat. vñ mādati adijctur ne p. siles prouinciarū in vltiorē familiaritatē prouiciales admittāt. nā ex cōuersatiōe equali cōtēptio dignitatis nascit. 3. r i cognoscēdo neqz excādescere aduer⁹ eos qd malos putat: neqz p. cibis calamitosoz illachrimari oꝝ id em nō ē cōstātis et recti iudicis cui⁹ animi motū vultus detegit: et sumatim ita ius reddi dz vt auctoritatē dignitatis ingenio suo auget⁹. C. Donatio facta a cōstātino nichil valuit. qz a seipso non potuit abdicare nisi in manibus ppli romā. 3. Jaco. bu.

h. C. Voculētū. Qd nō ē p. pte donū v. l. mun⁹ 3. renitū. vt. 3. d. of. p. cō. l. solēt. 3. si. hodie autē nec h. acciperet dz nisi i. b. fectū sui salarū. vt i. aut. scriptū exēplar. col. 4. C. i. C. Prodigat. i. p. sumat. sic. C. d. si. l. i. r. u. h. a. l. pe. O. seruādū est. in vltiorē. scz p. oportet.

Legat⁹ cesa Papi. ris. p. preses vel corector⁹ p. uincie abdicando se nō amittit imperiū.

Ex quātitate damni augetur sūt et pena imponēda ex co. h. d. bal. Pau.

P. Reses cū cognoscit v. seruo corrupto v. l. acilla deurginata vel suo stuprator: si actor⁹ rex agēt⁹ corrupt⁹ eē dz v. l. hmōi hō: vt nō solū iactura aduer⁹ subnātiā: 3. ad tot⁹ dom⁹ euersionē p. teneat seuerissime aduertē dz. C. De officio procuratoris cesaris. Titu. xvij.

C. Gesta p. procuratorē cesaris tenēt et valēt dūmō diligenter et nō p. tra modū cesaris sint gesta. et per procuratorem cesaris q. ritur hereditas cesari: que si apparet postea nō soluēdo habetur p. nō adita. h. d. vsqz ad l. curatores. diuiditur in quatuor p. tes. in prima ponit vnū dictū generale in scda ponit aliud dictū cuz quadā limitatiōe primi dicti in tertia ponit vnum speciale circa procuratorē cesar. i. q. rta ponit aliud speciale. scda ibi: si rē cesaris. tertia ibi: hoc p. cipuū. q. rta ibi: q. si ea. U. l. p. l. e. acta gestaqz sūt a procuratore cesaris: sic ab eo p. probant: atqz si a cefare gesta sūt. Si rē cesar. p. curator et⁹ q. si rez propriam.

U. l. p. l. e. acta gestaqz sūt a procuratore cesaris: sic ab eo p. probant: atqz si a cefare gesta sūt. Si rē cesar. p. curator et⁹ q. si rez propriam.

l. Excādescē. i. fortit̄ acclamare. m. Detegit. i. discooperit. sic inst. d. liber. ij. rñ. r. J. de acq. re. do. adeo. 3. est. i. si. 3. Sz nec olno dz dissimulare. vt. 3. de offi. p. cō. l. nec dēp. 3. circa. Et nō mirabilē maliciā quam docet hec lex: q. alib ge rāt i corde r alib simulent: qd optime faciūt Bononienses: vñ ge n. C. Sūmati. i. vt r. az. tibi tra dā de r. alt. nd. diffi. mulāt.

Legat⁹. cor. rector. q. ex. pone vt. 3. e. l. ex. oibus. Accur.

Abdicādo. i. volēs se ab ipio. i. iurisdinōe abdicare. i. separe non pōt. nisi faciat in manu pncipis ad hz. tūc et possit si cure q. hz. a p. p. lo. p. p. p. lo. petere v. l. volēte dimittere. vt. 3. de otig. iur. l. ij. 3. r. cū placu. isset. q. est. 3. Sic r. e. p. s. nō p. t. renūcia. re nisi i manu pa. pe. vt in d. cre. xvij. q. i. gō. fald. r. vi. q. ij. deniqz. r. C. Inpiti. i. iur. r. r. d. inō. e. accur.

Preses. actor. id est castal. d. sic inst. d. iuu. 3. pena. Accur. e. C. Substātiā. scz p. ticularem.

De officio. pen. ratoris cesaris.

U. l. p. l. e. acta. acta nomen generale: sed gesta rē extra iudiciū tantum factam significat. vt. J. de ver. sig. labeo. in prin. r. 3. si. Accur.

Ab eo. scilicet cesare. C. Propriam. scz procuratoris.

Ignorans p. t. ignorā qd nō possit sciēs. sic. 3. de offi. p. fec. vt. l. barba aliqua. n. r. l. i. de testa. 3. testes. ar. 3. J. de vsuca. labeo. qz ibi do qd p. paria sūt sciēs r ignorā. Sic. P. Lebisctio. mun⁹. donū ē gen⁹: mun⁹ ad nuptias. v. l. ad aliud dotalicū r sic spēs. vt. J. d. ver. sig. l. i. n. donū

Bononienses: vñ ge n. C. Sūmati. i. vt r. az. tibi tra dā de r. alt. nd. diffi. mulāt. Eps nō p. t. renūcia. re nisi i manu pa. pe. vt in d. cre. xvij. q. i. gō. fald. r. vi. q. ij. deniqz. r. C. Inpiti. i. iur. r. r. d. inō. e. accur.

procurator an possit re dñi alie uare.

a ¶ Dñum. qz nemo errās rē. vt. f. de acq. re. do. si. p. curator. sed ptra. f. m. seruū titij. ij. rñ. sed ibi dñs dēre sua vēdēda. lz suā ignoiet mādauit. h̄ aut cesar in hoc pōsit rē nō fecit eū. pcuratorē Jo. Et yr plene hęc scias distigue dñi alie cū gestoz negotioz alicui⁹ vēdit: aut rē que hē ipi⁹ dñi est: aut q̄ vere est ipius gestoz. si hē gestoz: si qui dē gestoz scies eē suā tradat transfert dñiū ēt si tāq̄ sit dñi tradat. vt. f. d. cur. fu. iul. §. i. si pō nescias gestoz eē suā tradat: si q̄ dez tanq̄ dñi r̄ velut pcurator tradat: nec trāsfert dñiū nec ei ob. exceptio. vt. f. de acq. re. do. si pcuratori. f. q̄ veri⁹ ē: lz nō trāsfert tñ repellit: qz r̄ si tanq̄ pcurator vēdit tenet de euicōe qz vēdit spōre sicut et in fideiussoze: q̄a sec⁹ est si ex necessitate: qz nō tenetur de euicōe vt officialis. vt. C. de euic. l. excep. r. f. fa. her. q̄ erat. r. f. m. seruū titij. si h̄o velut suā vēderet et traderet r̄ hē esset sua: sed non credebatur esse suā ex ea cā ex qua erat dñiū quidē nō trāsfert: f. exceptio nē patit. vt. f. m. l. seruū titij. l. rñ. illius. l. Cū aut rem dñi vēdit: si q̄dē nō vēdat tanq̄ dñi: sed putās esse suā tanq̄ suā nullo mō trāsfert dñiū: vt. h. r. d. cur. fu. iul. §. i. si h̄o vēdat tanq̄ dñi r̄ sciat esse dñi: vel nō etiā vēdat tanq̄ dñi: f. vt suā scies eā esse dñi: et gerēs offi dñiū. in tribus casib⁹ alienat: vt si habeat spāle mādatū: vel si gñale et habeat liberā administratiōe: vel in rē suā sit pcurator. vt. f. de iureiu. l. iusturandū. §. fi. r. l. seq. r. f. de pcur. l. pcurator tutor. r. l. pcurator cui. nisi in hoc casu vbi habet liberā et tamē non alienat nisi expediat: vt in prin. huius legis.

b ¶ Ipsius. f. cesaris: sed etiā sine p̄sensu eius si th̄ ei expediat: dico eū vendere r̄ dñiū trāsferre posse. ar. f. ad trebel. l. mulier q̄ duob⁹. §. f. si cū distrahēre dberet.

c ¶ Quid agat. f. ptra cōmodū cesaris: alioqn̄ pōt. vt in pn̄. hui⁹ legis. r. f. de iur. fil. l. auferē. §. actores. et idē in similib⁹. vt. f. de trāfact. l. cū hī. §. si p̄tor. r. f. de pac. cōtra iuris. §. si filius. r. f. de admi. tu. lucius. §. fi. Accur.

d ¶ Diligenter gerere. sed nōne bene pōt gerere alienādo. vt. C. de admi. tu. l. nō oim. r. f. ad trebel. mulier. §. si is. sed hic loquit eū nō expediat alienare: alioquin cōtr. r. vt. f. pro emptore. l. qui fundum. §. si tutor. et. f. de admi. tu. l. lex q̄ tutores. §. fi. qz hic habet liberā admi-

tradat: nō puto eū dñiū trāsferre. tūc enī trāsfert cū nego ciū cesaris gerēs p̄sensu ipsius tradit. Deniqz si vēditōis vel trāfactōis vel donatiōis cā qd̄ agat nichil agit: nō enī alienare ei rē cesaris sed diligenter gerere cōmissum est. Est r̄ hoc p̄cipuū in pcuratore cesaris: qz ei⁹ iussu suus cesaris adire hereditatem pōt. Et si cesar heres istituat m̄scēdo se opulēte hereditati pcurator herede cesarē facit.

¶ Quid si ea bona ex q̄b⁹ impator heres institutus est soluēdo nō sint: re p̄specta cōsulit impator. Heredis enī instituti in adeūdis vel repudiādis huiusmodi hereditatibus volūtas exploranda est.

¶ Procurator cesaris nō pōt imponere penā deportatiōis: f. colonos ip̄obos pōt a colonia remouere neqz ad eandē iterū reuerti p̄nt. Calistr.

nistratiōe. vt. f. e. in prin. vñ videt posse alienare. sed speciale est ne in cesaris p̄iudicium alienet. als contra. vt. f. de procu. l. procurator cui. Bzo. e ¶ p̄cipuū. f. spāle: vt hic. r. f. de acq. here. si q̄s michi bona. §. si seruus filii.

¶ Aratores cesaris ius deportadi nō h̄nt: qz huius pene cōstituēde ius nō h̄nt. si tñ q̄si tumultuosū vel iuriosum aduersus colonos cesaris phibuerūt in p̄dia cesaris accedere: abstinerē debent: idqz diu⁹ pius iulio rescriptit. Deide neqz redire cuiqz p̄nt pmittere: idqz imperatores nr̄i seuerus et antoninus ad libellū hermite rescripterūt.

¶ De officio iuridici alexandrie. Titu. xix.

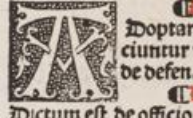

¶ A lpan⁹. Doptare quis apud iuridicum pōt: qz data est ei legis actio.

¶ I uridico qui alexandrie agit datio totis cōstitutione diui marci concessa est.

¶ De offi. et⁹ cui mādata ē iurisditio. El. xx. P apl.

m ¶ Tumultuosum. scilicet aliquem hominem. n ¶ prohibuerūt. qz sine cā nō fit. vt. f. d. publi. l. cotē. o ¶ Deinde. hoc referūt quidā ad id qd̄ in (-§. agri. pn̄. l. dicit. dixerat eū nō habere ius deportandi: sic nec h̄z ius vt possit pmittere aliquē redire a pena deportatiōis. qz cū nō p̄nt dānare nec absoluere. vt. f. de regu. iu. l. nemo. et. f. de re iudi. l. q̄ condēnare. et est p̄ eis. f. de pe. l. iij. §. fi. et. f. de publi. l. cotē. §. fi. sed Jo. refert ad p̄ximū dictū: qz si phibuit aliquē accedere ad p̄dia cesaris: nō pōt postea pmittere vt redeat ad ea: qz semel siue dñi siue male funct⁹ est officio suo. vt. f. de re iudi. iudex. r. l. qd̄ iussit. in fi. l. r. no. officii ei⁹ esse in negociis maximis. sed et iurisditiōe h̄z inter fiscum r̄ puuarū.

¶ De officio iuridici alexandrie. Doptare. legis actio. i. legitimi actus ph̄ciuntur vt emancipatio et silēs. vt in aut. de defen. ciui. §. nulla. col. iij.

¶ De officio eius cui man. est iuris. Dictum est de officio ordinarij: nunc delegati: licet et de ordinario aliq̄ leges dicāt. alij sic. dicit⁹ est de iurisditiōe ordinaria que est in cognoscēdo: nūc de ea que est in delegando. f. qz delegat et eui r̄ que cā: r̄ q̄iter officii sui explicat delegat⁹. de primo. f. l. fi. in pn̄. de secō nichil. de tertio hac. l. p̄ totū. de quarto. f. l. fi. r. l. i. l. sine.

Uecunq. hoc signi quectq. comprehendit ea q̄ spectat ad merū imperiū vel mixtū: q̄ hec spāliter mādan̄ maiorib⁹. iurisditiō enī z̄ si demandet p̄legē: imo q̄ p̄ legē demādat̄ alteri delegat̄. vt. J. de iur. om.

iud. l. more. z. l. et quia. qz nō spāliter mandatur alicui. Accur.

b **C** Specialit. duo dicit spāliter id est expresse. itē in puilegiū qz de maiorib⁹ z̄ ambo sunt nēcia z̄ alterū nō sufficit: vt hic. et i glo. J. i. p. pter z̄. et ideo dē specialiter z̄ c.

c **L**ege. vt. l. iul. de adul. et de vi pu. et pri. vt h̄ subijcit.

d **S**enatuscō. i. alletano. vt. J. e. qz si a familia.

e **C**ōstitutione. pone exemplū vt. C. de peca. iudi. l. ij. in fi. vbi dicit de ingenuitate z̄ libertinitate. item vt. C. nel. po. l. i. itē vt. J. de re. eo. l. i. qz. i. item vt. J. de transf. act. l. cum hi. qz p̄tor. in fi.

f **T**ribunū. hic no. ātur eē ordines magistratū illustres: spectabiles: z̄ clarissimi: et simplex mgratus. primis trib⁹ tribunū hec que sunt de mero vel mixto imperio. nā datur p̄sidi. p̄uincie. vt. J. de of. p̄s. illicitas. qz qui vniuersas q̄ est clarissim⁹. vt. C. de p̄i. car. l. i. er go multo magis spectabilib⁹ z̄ fortius illustrib⁹. q̄ autē sunt. de quolibet ordinem notauim⁹ in aut. vt ab illustri. et q̄ supra eos sunt in p̄uinc. col. v. dic ergo tribuūtur. vt maioribus magistratib⁹: secus vero si municipalib⁹ magistratibus q̄ minimi sunt. aliqd̄ etiā spāliter demā dat̄ sicut eis mādat. vt in aut. de defen. ciui. s. z̄ iudica. re. et s. audiēt. z̄ s. sed nec p̄prias. col. ij. tunc enim demā datur: qz iure magistrat⁹ cōpetit vt hic dicit. vel dic meli⁹ etiā si aliqd̄ mādet minimis spāliter: nō tñ dicit spāliter cōmitti. vt dicem⁹. J. in glo. que incipit. i. p̄pter vim z̄ c. et sic dic spāl. f. in puilegiū. s. vbi cāe meri vel mixti imperij spāliter vel in puilegiū cōmittit. Rñ. eo ipso qz inferioribus negat. vt. J. ti. ij. magistratib⁹. sed z̄ cōmittuntur. vt. J. de of. p̄s. l. i. illicitas. qz qui vniuersas. habent enim vt maiores.

g **J**urisditiōe. f. tota. idem puto et si id nominatim cōmittat p̄ses q̄ ei specialiter est tributum fm̄ J. 30. vt. J. de reg. iur. l. nemo potest.

h **M**agistrat⁹. l. p̄p vim mgrat⁹ cuiusqz. vt. J. de iud. cū p̄tor. s. idē. dicit q̄ iure mgrat⁹ aliqd̄ alicui cōpetere q̄ cōpetit eoīpo qz magistrat⁹ est: hoc est id haberet et si vllissim⁹ esset mgrat⁹ culus. s. ergo z̄ merū impū cōpetat cui liber illustri z̄ clarissimo eoīpo qz est in eo magistratu: non tñ cōpetit nisi eis maiorib⁹. nam nō mini mis: z̄ dic que ho iure mgrat⁹. c. cuiusqz vt auctē p̄bere manumittitib⁹. sed h̄ fm̄ has leges nō v̄ demandari. vt. J. eo. l. ij. in p̄n. s. exponē eā vt ibi dixim⁹. itē vt apud se testamēta aperiant. itē pecuniarias cās z̄ marie vi les audire z̄ criales leues et filia. vt in aut. de defen. ci.

s. sed neq. z̄ s. ex puinciali. z̄ s. audiēt quoqz. col. ij. z̄ C. de magi. muni. l. ij. z̄ C. de iud. l. fi. si ho qz de maio rib⁹ est aliqd̄ h̄z in puilegiū spāliter lege vt senatuscō. sibi iniunctū illud non demādat. specialiter i deo dixi: quia si non specialiter alicuius rei cognitio. f. in puilegiū /

sulto vel p̄stitutiōe p̄ncipiū tribuūtur: mādata iurisditiō ne nō trāserunt. Que ho iure mgratus cōpetunt māda ri p̄n̄: et ideo vident errare magistratus: qui cum publici iudici habeāt exercitacionē lege vel senatuscōsulto dele gatā veluti lege iulia de adul terijs: et si que sunt alie simi les iurisditiōem suam mā dant. huius rei fortissimū argumētum est qd̄ lege iulia de vi noiatiū cauef: vt is cui p̄tigerit exercitatio / possit eā

h̄bo spāliter. q. d. cōmittunt in puilegiū z̄ qz de maiorib⁹ i **M**ādari p̄n̄. sed tutele datio videt cō: bus est. petere iure magistrat⁹. vt. J. de tuto. z̄ cura. da. ab his. l. ius dādi / et tñ non delegat: vt in eo. ti. l. nec mādante. que est p̄tra. sed dic qz datio tutoris nō cōpetit iure magistratus. vñ non mandat nisi habenti iurisditiōe: vt alicui magistratu: et tunc nō iure magistrat⁹ / sed pro pter iussum legis d̄ cōpetere: z̄ sic. d. l. ius dādi intellie gunt. vt isti. de atul. tu. s. antepe. hodie aut iure mgra tus dico cōpetere si pupilli subltātia sit infra q̄ngētos aureos. vt isti. de atul. tu. s. antepe. itē J̄ in aut. de mā. p̄n. s. eos alit. col. ij. z̄ in aut. vt iud. sine quoqz sus. s. nul li qz. col. ij. z̄ in aut. vt nulli iudi. s. i. col. ix. in q̄bus legi bus. phibent loci suatores. sed certe lōge aliud est ali quā cām alicui cōmitti qd̄ fieri pōt: vt h̄. aliud. phibent hui⁹ loci suatores p̄ puincia ire ad crim̄a explozāda: et p̄sidi referēda: qz plerūqz malū sub velamine boni faciebant. vt dictis. ll. dicitur.

k **E**t ideo. duo gñalia posuit. primū circa merum z̄ mixtū imperiū. scdm̄ circa ea que iurisditiōis sunt. n̄ sic

l **E**xercitacionē. i. cognitiōe. alys (infert ex p̄mo. executionē. z̄ de maioribus magistratibus dicit.

m **J**urisditiōnem. hic no. etiam mero imperio iurif ditiōnem inesse.

n **H**uius rei. qz p̄dicta regula sit p̄a sic probat. Ac. o **F**ortissimū. id qz hec dictio si. J. posita ponit p̄ qz. vnde rōne cessante cessat effectus. vt. J. de iurepa. adige re. s. h̄uis. q̄n̄qz autē ponit si p̄to h̄uis. q̄n̄qz in vi cōdi tionis. et tunc h̄ arg. a cōtrario sensu sumi nō pōt. z̄ sic soluitur cōtra. C. de condi. infer. l. cū patrē. vel speciale ibi. quia p̄rauus esset: sensus: et qd̄ subijcit nō aliter z̄ c. est a p̄trario sensu. vel aliter cauebat in. l. iul. cognitio ne. ergo idem in alia criminali et publica accusatiōe. cum ratio diuersitatis reddi nō possit. vt. J. de h̄bo. ob. La titio. in fi. i. rñ. et ita non dicitur a contrario sensu. f. fortissimū argu. sed de similibus ad similia.

p **P**ossit eā. f. cognitiōe tñ nō etiā diffinitionē ma xime in capitali cā vel mēbri abscissione. vt in aut. de col.

sed gñaliter oim caularum discuf sio alicui iudici etiā maximo pu ta questori demā detur: secus est quia demādat de his que non spe ctant ad merum vel mixtū impe riū. vt in aut. de man. p̄n. in p̄n. et s. sit tibi. et i illo s. qd̄ si delinquē tes. col. ij. z̄ s. de offi. p̄cō. si in alti quā. s. fi. et. s. de of. p̄f. vt. l. i. s. cū vrbē. z̄ s. of. p̄f. l. om̄ia. vis ergo est faciēda in illo

Magi stratu sunt ordines.

§. phibem⁹. coll. ix. sed aliud est in eo q̄ substituit aliq̄ defuncto cui olz executio dat. vt. C. de of. eius q̄ vi. alt. iu. l. ij. fm̄ quosdā: vel dic vt ibi. Item excipe legatum procōsulis: qui de oi crimine cognoscit. et de suspecto etiā p̄nūciat. vt. §. de of. p̄cōsul. solēt. in. p̄l. et. §. eo. cogitio. l. p̄in.

A Proficiscat. id est ex necessitate p̄rigat eū abesse. sic l. autem. de iudi. §. i. col. vi. et l. autem. vt. §. fun. seu fune. §. illud circa p̄l. col. v.

Nō aliter. Ar. triplex h̄ collige. p̄mū qz sumēdū ē ar. a p̄rio sensu. sic. §. man. si p̄curatorē. §. si ignorātes. scdm̄ qz als. phibita ex necessitate p̄cedū tur. vt. §. de offi. consul. §. i. tertiu qz qd̄ in vno cōce dit i ceteris phibet. sic. C. de p̄ocu. l. marit⁹. et. §. de suppel. leg. l. le gata. §. quartū qz ea demū ḡnali concessione facta trāfētur q̄ specialit̄ possūt p̄cedi ex eo qd̄ dixim⁹. §. mā data iurisdictione rē. r̄ tradit nōe qz sp̄aliter nō p̄cedit. sic. §. d̄ liber. r̄ post h̄n. gall⁹. l. p̄l. r̄. C. de q̄. §. i. p̄l. l. ij. l. p̄m. ar. §. d̄ de acq̄ren. re. do. quedaz.

Jurisdictione. s. iure magistratus competens. Senatuscōsul. s. silleiano cuius auctoritate cognoscitur an sit dñs a familia occisus vel non. vt. §. ad sil. l. i. in p̄inci.

Qui mandata. mā data et delegata iurisdictione idē est. vt dic mā dari qm̄ vniuersitas causaz. §. delegari qm̄ species vna cōmittit. vt colligitur. §. de iur. om. iudi. l. solet. vñs tñ quādoqz pro alio ponitur.

Nihil h̄z. imo vt h̄e. p̄p̄iū. vt. §. l. cognitio. §. cū p̄p̄iā. q̄ est. §. sed d̄ h̄c nō habere p̄p̄iū improprie eo qz propter reuocationē cito amittere pōt. vt ar. C. cōia de le. l. fi. §. sed qz. r̄. §. de reg. iur. p̄l. r̄. qz. vel dic nō h̄z. p̄ p̄iū. s. qd̄ sit ordinariū: habet tñ delegatū et h̄c subicit verius est rē. vel cōtinua. ideo vt qz verius est rē. pro ut dicit fm̄ dictas expositiōes p̄mitti vel p̄cedi. nec obstat p̄out dixi trāferrī. §. d̄ re iudi. aut p̄tor. qz ibi. p̄ p̄ter arbitriū dicit non. p̄pter delegatū iudicem.

Jurisdictione. s. delegatā in delegatum. Trāferrī. i. p̄mitti vel cōcedi. s. ordinariā. et sic non obstat. p̄in. h̄ar⁹. §. sic forte ponit. §. de in rem. §. so. l. p̄. §. fi. sic. §. de pac. l. i. §. fi. vel dic trāferrī delegatā nō ordinariā fm̄ duas p̄imas expositiōes.

Trāferrē. no. subtilē rōnē iurisdictione trāferrē qz

habet ex se iure magistratus merū imperium. non q̄s habet specialiter a lege vt d. maioribus. l. p̄ paulus notat. determinādo nō corrigēdo. m̄ Imperiū. i. modicā coercionem.

Coheret. h̄c qdā dicit eē mixtū imperiū. i. modicā coercionē. nos §. vt. §. eo. l. fi. in fi.

Mandata iurisdictione. sp̄alr vel ḡnāl. p̄ C. Consiliū. i. auctoritates mac numitēdi p̄fisa re. vt. §. de offi. p̄ cō. l. ij. l. fi. r̄. §. e. l. l. i. r̄. c. hoc quan do cā manumit = tendi. p̄bāda est: vt cū inuoz. r̄. r̄. an. manumittit. vt l̄. i. q̄ ma. p̄of. §. ea d̄. als. §. qz h̄ interuenit cause cognitio.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Causa cognita. scz si ḡuati sūt m̄ores mole eris alieni. vt. C. de p̄e. m̄. p̄. l. ob es. r̄. §. de re. eo. l. i. §. qz si forte. r̄. l. magis. §. si es. vt fore ad m̄lar eca clesse qm̄ p̄. incō modi affert q̄ cō modi. vt arg. in autem. de nō alie. §. p̄e.

Prohi-
bita ex
necessi-
tate nō
nisi cō
cedunt.

¶ Cū ppria. l. q̄ erat tua ppria nō q̄ stat eoz ppria
als contra. vt. s. de offi. p̄co. l. legat. p̄co. s. eo.
l. i. s. fina. Accursius.

¶ Bonoz. sic pone vt sint due pres: vel die q̄ vna. z
puere: et sic die bonoz pos. z exaudias nō in oi bo. pos.

sed in his m̄ que
ius n̄ tribuit: vt
carbōiana z q̄ v̄e
tris noie dat: et q̄
datur filio emāci
pato grā agnosce
de lino in q̄rela
sociofios testame
ti. de qua d̄. i. de
inoffi. test. pap. s.
i. ser. vero ordina
rie et septe extra
ordinarie ius tri
buunt. ideoq̄ cā
cognita dant. vt
f. q̄s. oz. in bo. po.
ser. l. i. s. dies. et
f. de bo. pos. l. i. ij.
s. si cā. z idcirco
nō d̄ mādāt. vt. s.
de offi. p̄co. l. nec
quicq̄. s. i.

¶ Deur. l. i. p̄
nūciat danda.

¶ Legator. s. z
nōne hoc exigit
cause cognitiōe
vt. i. vt in pos. le.
l. si is a quo. in fi.
i. r̄. ergo non de
mandat. vt. s. de
offi. p̄co. l. nec q̄
s. i. r̄. h. sum
maria non plena
exigitur cognitio
cause. vt. d. l. d̄. l.
is a quo.

¶ p̄o. immo
vt q̄ mādari nō
possit cū sit mixti imperij. vt. f. de iur. om. iu. l. i. in bere.
que ē cōtra. sol. s̄m. R. z. s. q̄ d̄ hic d̄ mandari posse.
vt bo. pos. def. sic intelligit vt delegatus cognoscat dā
da sit vel nō possessio et etiā p̄nūciat mittēdū vel non:
ceterū vt cognoscat z p̄nūciat et re ipsa mittat / mādā
ri nō p̄t vt ibi. z. i. ad muni. ea q̄ s. magistratib. Accur.
Mādātā. nō posse. no. delegatū delegare nō posse
vt hic. z. f. de iurisd. om. iu. l. moze. z. C. de iudi. s.
indice. in pun. sed s. i. quis et a quo ap. l. i. s. fi. s. i. dic ibi

¶ Deur. l. i. p̄
nūciat danda.

¶ Legator. s. z
nōne hoc exigit
cause cognitiōe
vt. i. vt in pos. le.
l. si is a quo. in fi.
i. r̄. ergo non de
mandat. vt. s. de
offi. p̄co. l. nec q̄
s. i. r̄. h. sum
maria non plena
exigitur cognitio
cause. vt. d. l. d̄. l.
is a quo.

¶ p̄o. immo
vt q̄ mādari nō
possit cū sit mixti imperij. vt. f. de iur. om. iu. l. i. in bere.
que ē cōtra. sol. s̄m. R. z. s. q̄ d̄ hic d̄ mandari posse.
vt bo. pos. def. sic intelligit vt delegatus cognoscat dā
da sit vel nō possessio et etiā p̄nūciat mittēdū vel non:
ceterū vt cognoscat z p̄nūciat et re ipsa mittat / mādā
ri nō p̄t vt ibi. z. i. ad muni. ea q̄ s. magistratib. Accur.
Mādātā. nō posse. no. delegatū delegare nō posse
vt hic. z. f. de iurisd. om. iu. l. moze. z. C. de iudi. s.
indice. in pun. sed s. i. quis et a quo ap. l. i. s. fi. s. i. dic ibi

¶ Deur. l. i. p̄
nūciat danda.

¶ Legator. s. z
nōne hoc exigit
cause cognitiōe
vt. i. vt in pos. le.
l. si is a quo. in fi.
i. r̄. ergo non de
mandat. vt. s. de
offi. p̄co. l. nec q̄
s. i. r̄. h. sum
maria non plena
exigitur cognitio
cause. vt. d. l. d̄. l.
is a quo.

¶ p̄o. immo
vt q̄ mādari nō
possit cū sit mixti imperij. vt. f. de iur. om. iu. l. i. in bere.
que ē cōtra. sol. s̄m. R. z. s. q̄ d̄ hic d̄ mandari posse.
vt bo. pos. def. sic intelligit vt delegatus cognoscat dā
da sit vel nō possessio et etiā p̄nūciat mittēdū vel non:
ceterū vt cognoscat z p̄nūciat et re ipsa mittat / mādā
ri nō p̄t vt ibi. z. i. ad muni. ea q̄ s. magistratib. Accur.
Mādātā. nō posse. no. delegatū delegare nō posse
vt hic. z. f. de iurisd. om. iu. l. moze. z. C. de iudi. s.
indice. in pun. sed s. i. quis et a quo ap. l. i. s. fi. s. i. dic ibi

¶ Deur. l. i. p̄
nūciat danda.

¶ Legator. s. z
nōne hoc exigit
cause cognitiōe
vt. i. vt in pos. le.
l. si is a quo. in fi.
i. r̄. ergo non de
mandat. vt. s. de
offi. p̄co. l. nec q̄
s. i. r̄. h. sum
maria non plena
exigitur cognitio
cause. vt. d. l. d̄. l.
is a quo.

¶ p̄o. immo
vt q̄ mādari nō
possit cū sit mixti imperij. vt. f. de iur. om. iu. l. i. in bere.
que ē cōtra. sol. s̄m. R. z. s. q̄ d̄ hic d̄ mandari posse.
vt bo. pos. def. sic intelligit vt delegatus cognoscat dā
da sit vel nō possessio et etiā p̄nūciat mittēdū vel non:
ceterū vt cognoscat z p̄nūciat et re ipsa mittat / mādā
ri nō p̄t vt ibi. z. i. ad muni. ea q̄ s. magistratib. Accur.
Mādātā. nō posse. no. delegatū delegare nō posse
vt hic. z. f. de iurisd. om. iu. l. moze. z. C. de iudi. s.
indice. in pun. sed s. i. quis et a quo ap. l. i. s. fi. s. i. dic ibi

¶ Deur. l. i. p̄
nūciat danda.

¶ Legator. s. z
nōne hoc exigit
cause cognitiōe
vt. i. vt in pos. le.
l. si is a quo. in fi.
i. r̄. ergo non de
mandat. vt. s. de
offi. p̄co. l. nec q̄
s. i. r̄. h. sum
maria non plena
exigitur cognitio
cause. vt. d. l. d̄. l.
is a quo.

¶ p̄o. immo
vt q̄ mādari nō
possit cū sit mixti imperij. vt. f. de iur. om. iu. l. i. in bere.
que ē cōtra. sol. s̄m. R. z. s. q̄ d̄ hic d̄ mandari posse.
vt bo. pos. def. sic intelligit vt delegatus cognoscat dā
da sit vel nō possessio et etiā p̄nūciat mittēdū vel non:
ceterū vt cognoscat z p̄nūciat et re ipsa mittat / mādā
ri nō p̄t vt ibi. z. i. ad muni. ea q̄ s. magistratib. Accur.
Mādātā. nō posse. no. delegatū delegare nō posse
vt hic. z. f. de iurisd. om. iu. l. moze. z. C. de iudi. s.
indice. in pun. sed s. i. quis et a quo ap. l. i. s. fi. s. i. dic ibi

¶ Deur. l. i. p̄
nūciat danda.

¶ Legator. s. z
nōne hoc exigit
cause cognitiōe
vt. i. vt in pos. le.
l. si is a quo. in fi.
i. r̄. ergo non de
mandat. vt. s. de
offi. p̄co. l. nec q̄
s. i. r̄. h. sum
maria non plena
exigitur cognitio
cause. vt. d. l. d̄. l.
is a quo.

¶ p̄o. immo
vt q̄ mādari nō
possit cū sit mixti imperij. vt. f. de iur. om. iu. l. i. in bere.
que ē cōtra. sol. s̄m. R. z. s. q̄ d̄ hic d̄ mandari posse.
vt bo. pos. def. sic intelligit vt delegatus cognoscat dā
da sit vel nō possessio et etiā p̄nūciat mittēdū vel non:
ceterū vt cognoscat z p̄nūciat et re ipsa mittat / mādā
ri nō p̄t vt ibi. z. i. ad muni. ea q̄ s. magistratib. Accur.
Mādātā. nō posse. no. delegatū delegare nō posse
vt hic. z. f. de iurisd. om. iu. l. moze. z. C. de iudi. s.
indice. in pun. sed s. i. quis et a quo ap. l. i. s. fi. s. i. dic ibi

¶ Deur. l. i. p̄
nūciat danda.

¶ Legator. s. z
nōne hoc exigit
cause cognitiōe
vt. i. vt in pos. le.
l. si is a quo. in fi.
i. r̄. ergo non de
mandat. vt. s. de
offi. p̄co. l. nec q̄
s. i. r̄. h. sum
maria non plena
exigitur cognitio
cause. vt. d. l. d̄. l.
is a quo.

¶ p̄o. immo
vt q̄ mādari nō
possit cū sit mixti imperij. vt. f. de iur. om. iu. l. i. in bere.
que ē cōtra. sol. s̄m. R. z. s. q̄ d̄ hic d̄ mandari posse.
vt bo. pos. def. sic intelligit vt delegatus cognoscat dā
da sit vel nō possessio et etiā p̄nūciat mittēdū vel non:
ceterū vt cognoscat z p̄nūciat et re ipsa mittat / mādā
ri nō p̄t vt ibi. z. i. ad muni. ea q̄ s. magistratib. Accur.
Mādātā. nō posse. no. delegatū delegare nō posse
vt hic. z. f. de iurisd. om. iu. l. moze. z. C. de iudi. s.
indice. in pun. sed s. i. quis et a quo ap. l. i. s. fi. s. i. dic ibi

¶ Deur. l. i. p̄
nūciat danda.

¶ Legator. s. z
nōne hoc exigit
cause cognitiōe
vt. i. vt in pos. le.
l. si is a quo. in fi.
i. r̄. ergo non de
mandat. vt. s. de
offi. p̄co. l. nec q̄
s. i. r̄. h. sum
maria non plena
exigitur cognitio
cause. vt. d. l. d̄. l.
is a quo.

¶ p̄o. immo
vt q̄ mādari nō
possit cū sit mixti imperij. vt. f. de iur. om. iu. l. i. in bere.
que ē cōtra. sol. s̄m. R. z. s. q̄ d̄ hic d̄ mandari posse.
vt bo. pos. def. sic intelligit vt delegatus cognoscat dā
da sit vel nō possessio et etiā p̄nūciat mittēdū vel non:
ceterū vt cognoscat z p̄nūciat et re ipsa mittat / mādā
ri nō p̄t vt ibi. z. i. ad muni. ea q̄ s. magistratib. Accur.
Mādātā. nō posse. no. delegatū delegare nō posse
vt hic. z. f. de iurisd. om. iu. l. moze. z. C. de iudi. s.
indice. in pun. sed s. i. quis et a quo ap. l. i. s. fi. s. i. dic ibi

¶ fere. hoc ideo: qz als ei. l. p̄sidiis occupatiōe s
adimplent p̄rer infra scriptas. vt in auren. de iudi. col.
vi. s. i. ubi nostris enim. zc.

¶ Cognitionibus. s. causarum ciuiliū z criminaliū
quid iuris eē debeat et ei cui assideri iudicet. s. 30.

¶ Me offi
ctū asseso
rum q̄ viri
studiosi h
ptib⁹ suis
fungūf in
his fere i

caulis stat: in cognitiōibus
postulatiōib⁹ / libellis^m / edi
ctis^m / decretis^m / ep̄lis^m M ar.

¶ Iberti assidere p̄t
ifames aut lz non phi
beantur legib⁹ assidere: att̄n
arbitroz (vt aliq̄ quoz decre
to p̄ncipali referē) p̄stitutū
nō posse offō assessorū fungi^s.

¶ Eadē pui
cia postea diuisa sub
duob⁹ p̄sidiib⁹ p̄stituta ē velu
ti germania / misla: ex altera
ortus in alia puicia assidebit
nec v̄ i sua^s puicia assidere.

¶ Mortuo p̄siede ante fi
ne officij sui. assessorū salariū
pro toto t̄pe officij debetur si
opas suas alti n̄ locauit. f. c.
si assessor fuerit sui culpa re
motus: vel p̄ces p̄pter cul
pā assessoris ante finē officij
hoc dicit s̄m varias lecturas
Alexāder de imola. P api.

ses debet auctoritatē p̄stare z subscribere. vt. C. eo. l. ij.

¶ Epistolis. iudicib⁹ alteri^s puicie mittēdis maxie
p̄erequēdis sentētijs s̄m s. 30. ut vt testes recipiant z
sibi caute remittant. vt in auren. de test. s. z qm. col. vij.
S. an iudicare possit l cā i qua ē assessor. R̄n. nō nisi fue
rit ei delegata cā. vñ si talis est q̄ delegari nō possit ipe p̄
ses t̄n iudicabit. vt. C. e. l. ij. z in aut. de iudi. s. i. col. vi.

¶ Iberti. possunt. z aduocare. vt. C. de postu. l. ij.

¶ Constituti. vt. C. de digni. l. neq.

¶ Fungi. s. arbiter eē p̄t. vt. f. de ar. parui. z. sic no.
hic q̄ vbi lex nō distiguit t̄n nos distinguimus. sic f. de
testib⁹. l. q̄strum. argu. contra. s. de offi. p̄re. l. ij. in fine.

¶ Eadē. assidebit. s. in sua nēo assidere p̄t nisi q̄ru
oz mētib⁹. z. sic cū p̄missiōe p̄icipis. als durit pu
nit. vt. C. e. l. p̄siliarijs. z. f. q̄. ex can. ma. l. h̄. q̄. z. l. si cui.

¶ In sua. sua t̄n fuit in specta origine: p̄t q̄d in v̄ra
q̄ videbat p̄hiberi assidere. sed non est ita s̄m s. 30. et
sic no. q̄ nō spectamus originālē causā: qz iste due fue
rūt vna: s. z accidētalē. sic. s. de orig. iur. l. ij. s. q̄ ad ma
gistrat⁹ attinet. ar. cōtra. f. de postu. l. i. s. de stas.

¶ De officio assessorum.

¶ Me officij. studiosi. id est assessoris.

Liber secundus.

De functo legato. i. p[re]s[ide] de p[ro]vincie. vt. §. de of. p[re]l. l. penul. §. 30.

Comitibus. i. assessoribus de quibus hic titulus tractat.

Legatis. quidam libri habent a legatis et dicitur p[ro]stitutum id est p[ro]stitutum et tunc plana. Alij h[ab]ent legatis sine a. et tunc subaudiatur: vel dicitur ipsi legatis p[ro]stitutum erat. p[er] se et suis assessoribus.

Prestitutus. i. p[ro]stitutus. sic duo dicitur. s. comitibus legati d[omi]ni: et he redib[us] legati. sed p[ro]tra. C. de aduo. di. iud. l. penult[im]e §. q[ui] aut[em] fisci. §. dic[itur] n[on] dari hereditibus patroni fisci r[ati]o[n]e alioq[ue] an nox. §. illius sic q[ui] morit[ur]. vt. C. e. l. si post duos. et ita etia[m] est h[ic] vel dicitur oia plana. s. q[ui] t[ame]n erat p[ro]stitutus. Ac.

Eode[m] t[em]p[or]e. post mortem legati §. q[ui]d si n[on] fuit §. e[st] potuit cu[m] alio dicitur perinde ac si fuisset §. 30. et facta. §. loca. sed addes. §. fina.

In eo. s. assessor. vel dicitur. l. legato. vt assessor nichil h[ab]eat. et erit r[ati]o q[ui] p[ro]sumit legati depositum p[ro]pter culpam assessoris. vt ar. J. tit. ij. l. ij. vt dicitur e[st] q[ui] legati p[ro]pter suam p[ro]p[ri]am et euidentem culpam fuerit remotus.

Consiliariis. id est assessoribus.

Negocia. eor[um] p[ro] q[ui]bus aduocare voluit. Ac.

Non phibent. s. tractare r[ati]o[n]e aduocat[us]: sed hodie nec in alieno q[ui] nec d[omi]ni. vt. C. eo. l. si. Accur.

Consiliu[m] curatoris. i. procuratoris. vt. C. de modo mulct[ur]. l. curator.

Reipublice. i. cesaris. vel dicitur etiam fisci. Accur.

Salario. q. d. d[omi]ni res publica illi ciuitatis non habet cum salariu[m] n[on] p[re]stet: sed ipse d[omi]n[us] de bursa sua. It[em] est et alia r[ati]o: q[ui] sibi inuidere sui c[on]c[us]us non possunt nec eni[m] ciuiu[m] agit negocia: sed inter fisci et p[ri]uatu[m]: que negocia raro eueniunt. vnde parum amicis p[ro]desse et inimicis nocere potest. It[em] patrimonialia gerit negocia. alij dicitur q[ui] gratis seruit v[er]o difficulter aliunde illuc trahere tur. et ideo de illa ciuitate habere p[er]mittitur s[ecundu]m h[oc]. h. als non. vt diximus. §. eo. si eadem.

De iurisdictione. i. p[ro]curatoris. hacten[us] p[er] singula officijs locutus est designando q[ui] p[ro]p[ri]u[m] officiu[m] vniu[er]saliu[m] sit. n[on]ne co[m]iter de omni iurisdictione dicit. §. q[ui] est d[omi]n[us] inter h[ic] et illu[m]. §. de off. ei[us]. et ibi t[ame]n de ordinaris q[ui] de delegatis tractet. R[ati]o. ibi principaliter tractat de iure delegati q[ui] p[ro]trahit ex ip[s]a delegati[one] ordinarie vt delegate iurisdictionis. i. iurisdictionis q[ui] habet i delegando. h[ic] i cogno

scendo vt h[ic] g[ra]uiter de of[icio] iurisdictionis: q[ui] h[ic] gen[er]ali ibi sp[eci]es. vt ibi de delegato p[ri]ncipaliter: vt dicitur ap[ud] supra dicitur est separatim de iurisdictione ordi. et delegati. nunc communiter. Accur[us].

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Bonorum possessione. mixtu[m] imp[er]ij est. cu[m] eni[m] non p[ro]stet in aduocati[one]. ergo non est m[er]it[us] imp[er]ij. et cu[m] ca[m] cognita datur vt. §. q[ui] or. in bo. pos. ser. l. ij. §. dicitur. sic q[ui] n[on] dem[on]strat. vt. §. de of. p[ro] co. nec q[ui] §. vbi decreti. ergo n[on] est iurisdictionis: cum ei[us] sit p[ro]p[ri]u[m] vt de lege. vt. §. e. l. iij. §. si. superest igit[ur] vt bono. pos. mixtu[m] imp[er]ij c[on]suetudine. p[er] potest. et necesse h[ic] vt p[er] ex diffinitio[n]e ei[us]. et iurisdictionis p[ro]p[ri]as dicitur et equat[ur] finitio.

Us dicitur. caute dicitur dicitur: et n[on] iudicis dicitur. n[on] n[on] de of[icio] iudice dicitur. §. 30 de of[icio] m[er]it[us] h[ic] meruz et mixtu[m] imp[er]ij: vt p[er] p[er] ex[em]pla h[ic] posita: q[ui] s[un]t b[on]o mixto imp[er]io oia p[re]ter vltimum.

Jurisd[ic]tio[n]is d[omi]ni

Tutor[is] sit m[er]it[us] imp[er]ij

litate testari coram se. vt in aut. de exhi. §. si vero etia. coll. v. vel etia ante lite cōtest. si sit delegat. a p̄ncipe. vt i aut. de litig. §. oem vero. coll. viij. Si vero q̄ras an poterit iste delegat. in p̄f. mittre. R̄. nō cū mixti sit imperij missio recipi. L̄. x̄. dicere vt q̄ possit. nō tñ aperit an loquat de ordi nario an de delegato. vt in aut. de exhi. r̄. introdu. res. is. §. si ho. coll. v. fm. h. Sed ad de legat̄em referas. vel dic ad delegatum a p̄ncipe. Et forma h̄ ḡnale cū qd̄ d̄cedit r̄ id qd̄ ex eo seq̄ poterit. vt hic. r̄. C. d. ou. iur. l. i. et de iud. l. quonēs. r̄. J. d. ali.

Iurisdictione diuidit in Imperium r̄ iurisdictionē. Et imperiū diuidit in merū r̄ mixtū imperium. hoc dicit Bar. **U**lpia.

Imperiū aut merum l̄ aut mixtum est. Merū imperium est habere gladij potestate ad aduertendum in facinorosos hoies: qd̄ etia potestas appellatur. Mixtū

leg. l. legatis. r̄. §. ti. ij. l. i. in fi. r̄. l. fi. in fi. et. J. que ad mo. te. ape. l. ij. §. inspectio. r̄. J. si usufruc. pe. l. i. §. i. r̄. J. de fer. ui. vt. p̄. l. iij. §. qui h̄z. r̄. J. de p̄. l. ad r̄. l. ad lega. ti. ar. tra. J. de usufru. l. usufructarius. §. edificij. ecō tra cū qd̄ phibetur r̄ id qd̄ ex eo sequit vt esse phibitū vt. C. de leg. r̄. cō. l. nō dubitū. r̄. J. de spon. l. oratio. Ac.

Imperiū merū est. id est de mero impio. r̄ nota tria dicta hui. l. exēplariter nō diffiniēdo dicit h̄z Jo. b. **P**otestate. exēplum est. nā oēs capitalis pena que tripliciter p̄tingit. vt. J. de pu. iur. l. ij. r̄. J. de bo. p̄. l. l. edicto d. §. rei capitalis. r̄. J. de cōtratab. l. i. §. filij. in mero phibitū. quā p̄tate oēs p̄sides h̄nt. vt. §. de of. p̄. l. il lictas. §. qui vniuersas. r̄ sic merū habet imperiū: licet quādam dicant merū imperiū soli p̄ncipi competere.

Animaduertēdū. id est aduertēdū in aiam: hoc est animatum corpus totum vel partem.

Potestas. vt. J. de verbo. signi. l. potestatis. **M**ixtū est. q̄ iurisdictioni coheret r̄ sine ea non est vt subijc̄t fm. r̄. J. Sul. r̄ q̄si merū nō habeat secū iurisdictionē. Uel verius dic fm. J. r. i. cōe quasiter diuersis cōstituti. f. imperio r̄ iurisdictione fm. Jo. et dic q̄ noie

Jurisdictionis r̄ merū imperiū cōtineri videt sicut ex signi ficatione vocabuli apparet. Dicit enī iurisdictione a ditione impuz qd̄ est potestas r̄ iuris. q̄ d. legitia potestas: r̄ sic mani cōnnet. feste probatur. §. d. of. ei. cū mā. est iurif. l. i. ibi iurisdictione suā mā. nā de mero impio dicit: cū de publicis cri

Jurisdictionis dicit. Dic q̄ quatuor eē grad. iurisdictionis. nam nōis q̄ alias merū: als mixtum: als coertio modica. als rema tuor q̄ ner in suo noie r̄ iurisdictione appellat. sicut dicit de adop dus iuritione. vt. §. de adop. l. i. §. in duas. Et omnē cām q̄ sit in mundo iudica sub aliq̄ istoz hoc cō. Sub mero imperio dicitur q̄tineri q̄ncūq̄ tractat de tribus cap̄tis q̄ habe mus: videlz de p̄sona. itē de ciuitate. itē de libertate vt hic: vel vt alterū hoz amittam. nā sententia dicit capi talis. vt. J. de bo. p̄. l. edicto p̄tous. §. i. r̄ de pub. iudi. l. ij. in p̄n. Sub mixto aut dicitur cōtineri q̄n duo interue nunt. p̄mū scz q̄ nō sit de numero triū supradictozū. Scōm q̄ cū cause cognitione dicat esse cognoscendum vt p̄z in exēplo hic posito. nā cum cause cognitione daf bonozū possessio. vt. J. q̄s ordo in bone. posses. ser. l. ij. §. dies. et idem in filibus. Sub iurisdictione est oē id qd̄ cō p̄nture magistrat. q̄ autē illa sunt in ciuilib. q̄ in criminalibus leuib. dicuntur in aut. de defen. c. §. nul la. r̄. §. audicare. r̄. §. audient. col. iij. Coertio aut modi

ca huic iurisdictioni inest. vt. J. e. magistratib. in fi. et. §. ti. ij. l. fi. §. si. prima duo nō delegant etiā quo ad cogni tionē nisi in casu q̄n. p̄ficiat. vt. §. de of. eius cui man. est iurif. l. i. in p̄n. r̄. §. hui. rei. r̄ in alio casu. vt. §. ti. ij. l. cognitio. et. §. de of. p̄con. solent. in p̄n. r̄ in alio. vt in

imperiū est cui etiā iurisdic tio inest quod in danda bono rum possessione consistit. iurisdictione est etiam iudicis dan di licentia.

Auere q̄ caueat: itē mite re in possessionē sunt mixti imperij. h. dicit Bar. **U**lpia.

Auere cauere: p̄toulia stipulatioe r̄ in posses

modica coertione: non pro mixto impio. Et his q̄ p̄z q̄ et pecuniaria cām vltra. ccc. aureos p̄ses nō delegat: vt C. d. p̄da. iudi. l. ij. q̄ nō p̄tetur iure cuiusq̄ m̄grat. ac. f. Etia. q̄ d. nō solum merū imperiū. Accur.

Jurisdictione. i. de natura iurisdictionis ē nō b̄ sua tm. **J**urisdictione. i. de iurisdictione est. nam vt ait J. r. nō ponit diffinitionē s̄z ḡnis p̄dicationē vel nomē speciei ponit vel effectū. Etus alit diffinitio est vt dixim. §. eo. l. i. §. cū delegatus iudex saltē habeat delegatā iurisdictionē. vt. §. de of. eius cui man. est iurif. l. i. §. si. ibi ve rius est r̄. ergo delegare p̄t: qd̄ est fm. vt. §. de of. eius l. i. i. r̄. sed dic cū nō habere ḡnalē iurisdictionē s̄z sp̄m iurisdictionis. Si aut vniuersitatē iurisdictionis haberet vnā causam delegare possz. vt. J. eo. solet. r̄. J. q̄s r̄ a quo ap. l. i. §. si. vel dic de iurisdictione. f. ordinaria.

Auere cauere. pone q̄ sit tm̄ vn̄ casus. f. ex cā dam ni infecti. vel pone q̄ duo. p̄mus in cā dām infecti sc̄bz in missioe ex alia cā: r̄ qd̄ subijc̄t magis est r̄. cō. paratiue intelligas nō electiue. habet enī ab impio me ro qd̄ est eius p̄cipuū. f. vt demādari nō possit: r̄ a iurisdictione qd̄ est eius mimū. f. q̄: s̄sistat in pecuniario cōmo do. Jurisdictionis enī est p̄cipuū vt demādatur. Si q̄ est mixti imperij missio in possessionē: ergo delegari nō p̄t. vt. §. de offi. eius cui mā. est iurif. l. i. in p̄n. §. contra. §. ti. ij. l. pe. §. vt bonozū. so. vt ibi. Jtē §. in aut. de exhi. et introdu. res. §. si ho. col. v. Sed ibi non aperit an dicat de delegato vel de ordinario: vñ de ordinario faciā loq̄ Uel dic aliud: q̄ totū est pena tam ex parte actoris q̄ ex parte rei. vt. J. ad. l. aquil. itē mela. §. si plures. secus est in interdicto de eo p̄ que factū erit. q̄ si vnus ibi p̄sente rit: ceteri liberat: q̄ vt interesse penit̄ ex pte actoris. vt J. de eo per quem fac. erit. l. i. §. si plures. que est contra Unde no. tres regulas. quoties eadē actio cōtra plures p̄tetur ei facti noie: r̄ penalis erit: q̄ p̄tetur vn̄ solucēs aliū non liberat: vt hic. r̄. J. ad. l. aquil. itē mela. §. si plures. r̄. §. de iurif. om. iur. l. adeo. Si autē ex vna tenet: vel si ex neutra est penalis: tollunt adinuicē. vt. J. de eo per que fac. erit. l. i. §. si plures. r̄. J. de condi. fur. si pro sure. Uel dic ibi de delegato a p̄ncipe: licz r̄ de delegato ab alio ibi fecerat mētionē. Item cōtra. J. de dā. infec. l. iij. §. duas. vbi p̄tetur delegatū missionē. Sol. sp̄ale ibi quia causa illa celeritate desiderat: vt in eo. n. l. i. Uel dic mit tere in possessionē ex sc̄bz decreto vt quis cōstituat pos sessor: et vt incipiat r̄supacere: magis est imperij q̄ ius

risditionis vt qz delegari non pot. tunc em ca cognita interponit fm decretu. vt. J. de acqui. pos. l. iij. §. fi. §. nō delegat. vt. §. de offi. pcon. l. nec quicqz §. i. hz tñ aliqd ex iurisdictione qz pnet pecuniaria cōtrouerſia: ita ē mixti imperij. hū em magis pparatiue nō electiue po nit: vt dixim⁹. §. ceterū mittere in

pos. causa custo die ex pmo decre to semiplenā cau se cognitionē desi derat. J. vt in pos. le. si is a quo. 7. iō mādat 7 iure ma gistratus dī ppe tere. vel dic qd est verius q ipz mit tere in pos. vt fiat

ſionē mittere imperij⁹ magis est qz iurisdictionis.

Qui habet iurisdictionem in sua psona residentē potest delegare/ alis secus: et morte delegatis re integra extinguitur delegatio. h. d. cum. l. seq.

De maior ita Iul. cōpuz est: vt is demū

re ipsa possessor ex primo vel scdo decreto non cōpetit iure magistratus. vt. Iad. muni. l. ea. §. mgar. nā ibi non loquitur in secūdo decreto: qz ibi nō interponit fm decretū. p legato vel rei seruāde cā: nisi in damno infe cto: tñ delegat cognitio mitti debeat: vel nō ex pmo de creto. sed fm decretū non delegat etiā quo ad cognitio nem. Lex tñ ista etiam pūmū decretū dicit nō delegari i. iubere cauere. sed intellige de iussu q inferat ipam ne cessitatem: 7 nō stat in finibus sententie. Vel dic secun do casu vt ponatur tñ pro vno casu vt diximus. q. d. hoc totū iubere cauere: 7 in possessionē mittere magis est 7c. aliō si loqris de bonoz. pos. q. triduit ius vbi nec cognitio delegatur. sicut in mero imperio diximus. §. l. ptoz. §. mixtum.

Imperij. i. meri vel mixti.

De. No. morē antiquoz seruari: sic. C. de testa. l.

testamenta omnia.

Suo iure. i. ordinario. Accur.

Alieno beneficio. ac si diceret delegatus delegare non pot. vt. §. ti. ij. l. si. in pn. Sed nōne impator hz iurisdictionē alieno beneficio. i. a pplo romano. Rñ. hē ex lege regia dicit: hz etiā ppis dedit. vt. §. de cōst. p. in. l. i. in pn. Itē nōne quilibet ordinarius habet beneficio pncipis: et tamen mandat. Sed dic q pnceps est lex animata in terris. vt in aut. de pful. §. fi. Item nōne legatus pcosulis hz a pcosule. vt. §. de offi. pcosulis et le. l. legat. 7 tñ delegat. vt. J. de iudi. l. cū ptoz. §. his qz. q est §: sed dic in legato pcosulis speciale. vt. §. de offi. pcon. l. solēt. in pn. vel dic q vnā ex multis delegat. vt. J. eo. solet. vel dic q est sua ppria iurisdictione. vt. §. ti. ij. l. cognitio. §. cum propiam. Accur.

Qz. duas reddit rōnes quare qui hz alieno beneficio nō delegat: ante missa copula: et alia secu ta et inclusa in illa dictione nec/ secūdo loco posita. pū ma. et quia 7c. secunda/ nec ipsa 7c.

Principaliter. i. a pncipe delegata fm quosdaz. et hāc rōne 7 sequenti ideoqz 7c. videt q delegatus a pncipe cognoscat etiam si mouat pnceps delegans anqz res incipiat geri. Item alia quia 7 imperiū semp est: vt in aut. quō opoz. epi. §. fi. col. i. fm Bzo. sed cōtra puto. et hoc intellige de iurisdictione data a pncipe: vt faci at eū ordinariū cui datur. vt. cf. de of. iudi. delega. c. l3.

Nec ipsa lex. i. puetudo q iurisdictionē ordinariā dat. vt. C. de emanc. l. i. vel lex. s. scripta. et tunc distin gue an spāliter deserat in puilegiū vt maiori: vt tūc nō deleget: an generaliter: 7 tunc sic. vt. §. de offi. eius cui

mā. est iurisdī. l. i. pmo rñ. 7 in aut. de manda. pnci. §. i. col. iij. Sed cū lex pfirmat delegatā vt subicit. §. cā da re videt. vt in aut. de defen. ciui. §. interim. col. iij. ibi vt inde fiat cure pus. 7c. §. delegat⁹ delegat cū habeat a lege. Rñ. quidā pfirmat eoiqz q nō ifirmat: 7 ita hē po nit. Aliud §. esset

si eos si expse cō firmaret. §. certe imo expse lex cō firmat delegatā iurisdictionē. vt. §. ti. ij. l. i. §. qz iur re. Dic §. nō esse h poia paria aliqd ab aliquo dari: 7 aliqd pfirmari. Et no. h. beuiter qz dat ordinariā vel

Ei iurisditio data ē: nec ipsa lex⁹ deserit: sed confir mat mandatā iurisdictionem. Ideoqz si is qui mandauerit iurisdictionē decesserit: anteqz

delegatā iurisdictionē. ordinariā dat papa ordinando legatāz epoz. Itē impator. vt. C. de cri. sacri. l. sacri legij. 7. §. de iurisdī. offi. pfe. vt. l. i. §. cū vrbem. itan lex scripta vt. h. et. §. ti. tidem q pfirmari debeat. vt in aut. de defen. ciui. §. item illd. 7. §. et si eadē. Itē pensus aliqz q sunt de eadē pffessione. vt. C. e. l. fi. Itē puetudo. vt. C. de emanc. l. i. 7 fi. et. J. de albo scri. l. i. nō aut puatoz pensus. vt. C. e. l. puatoz. Dele gatā aut iurisdictionē dat ois q dare pōt ordinariā. item quibet ordinarius dat delegatā. vt. hac. l. pbat. item de legatus a pncipe. vt. C. de iudi. a iudice. itē delegatus ad vniuersitatem. vt. J. qz 7 a quo. l. i. §. fi. vel legat⁹ pcosulis. vt. J. de iudi. l. aut ptoz. §. i. alius nō. vt. §. ti. ij. l. fi. i. rñ. nisi forte lite ptestata corā se ad instar pcurato ris. vt. C. de pcurato. l. necqz.

Ideoqz. supple qz alieno nō suo iure hz. et cessante

causa/ debet cessare effectus. §. si is 7c.

Anteqz. alioquin nō. vt. J. de insti. si qz mancipijs.

§. si impubes. 7. §. eius. 7. J. de iudi. l. venditor. §. iudi ces. que est cōtra. et. l. vbi. Sed qualiter incipit geri: dic lite pte. nō em ceptum videri potest ante litem cōtesta tam. cum et iuder possit recusari et euitari. vt. C. e. l. ne mo. et. J. de edul. edi. quis sit fugi. §. idem ait. et. J. de noui ope. nūcia. l. stipulatio. §. opus. et. C. quando liceat ab empn. dis. l. i. 7. ij. et lex videtur hoc dicere in aut. de liti s. §. si vero iurium. 7 in aut. vt i medio litis non si. fac. §. si. colla. viij. Item pro hoc est. J. de pcurato. l. ante li tem. 7. l. post litem. 7. C. de pcurato. l. nichil. 7. l. pcurator. Alij dicunt conuento reo per executorē vt veni at. vel per aliuz iussu iudicis delegati. 7 pro cis. J. de au ro et argen. lega. l. et si nō sint. §. quid ergo. 7. §. si cui. et. J. de inoffi. testa. postum. §. fina. et. l. sequen. et de peti. heredi. sed et si lego. §. si autem. 7. C. de pscriptio. xxx. anno. l. sicut. ibi. aut in iudicio 7c. et. l. cum notissimi. in pnci. ibi: sola puentio 7c. et argu. J. de polli. l. i. §. cez pisse. pūna tutor est. Sed videtur etiam re nullo mo do cepta transfinita: vt morte nō extingatur. vt in aut. vt nulli iudi. §. et hoc vero iubernus. que est contra. So lu. ibi non fuit cognitio casse mandata sed quoddam negocium. Vel ibi de pcepto qd imponit necessitatē: hic de mandato. vel verius vt puto: ibi in pnci. §. non decessit q mandauit: §. qui fuit mādatū. quo casu distin guit: vel si ipi dignitati fuerit cōmissum nō expresse p puo nolent ptestidi lombardie: vt potestati Bonon. ha beat locum qd ibi dicitur: als non. vt extra de offi. iudi. dele. quoniam abbas.

Mos s. tuqz ser uad⁹ ē.

pnceps lex aiata in ter ris dī.

Ordina riā vt §

Liber secundus

a Sed hoc modo dicit auctor legis.

b Curauerit. scilicet familia.

c Corrupteretur. at si oēs corrupterit quibet tenebit.

d Notat. id est probat.

Q Uir iurisdictioni. vel liberis. imo liberis. vt. i. de iur.

di. l. in puatis. q̄ est contra. sol. dicunt quidā hic in ordinario: ibi i de legato. alij hic in criminalib⁹: ibi in auilib⁹. v̄ dic hic quādo agit ibi q̄n cōuenitur ille cui reddat ius. vt ar. i. ad treb. ille. §. si. r. l. seq. p̄ia pl̄.

f Secū habet. q̄b⁹ vt feruis vtitur. vt liti. de vsu r ha. §. ite is qui.

z hui⁹ legis. p̄hibitionē accipe: ni si actio finiri spectetur: q̄ tunc vsq̄ ad litē contestatā permittit. vt. §. de offi. p̄si. senatus cōsulto. q̄ est §. et facit ad h̄c. l. c. de excu. tu. r cu. l. humanitatis. r. i. de iniur. l. lex cornelia. in p̄n. Ac.

S Idē. actio n̄b⁹. secus si vna / lz in ea de pluribus querat vt. i. e. l. §. si. r. i. de appel. si qui. §. i.

h Iudicantis. pone exēplū in defensore ciuitatis: qui olim vsq̄ ad quingentos: hodie vsq̄ ad. ccc. aureos potest iudicare. vt in aut. de defen. ciui. §. et iudicare.

i posse. scz non facta coaceruatione. sic et. c. de do. sancimus. §. si quis autem. arg. contra. i. de pactis. l. si plures. §. penul. r. si. Accur.

k Minore. que. f. clauditur iurisdictione iudicantis.

l Si. id est ab eo.

m Minore. si habes minore dic me egisse sub p̄side in quingētis. tu vis me recouenire sub defensore i quin quaginta / nō potes. imo in vtroq̄ erimus sub p̄side. si habes maiore dic q̄ p̄ius egi ad quingēta sub defensore: si vis me reconuenire sub p̄side in quingenta non potes: imo defensor de vtroq̄ iudicabit. vt ar. c. de iudi. quonēs. r. de ozig. tu. l. adire. R. tamē dixit me egisse sub defensore i minore s̄ma: vis me recouenire ibi dē in maiore: ego nolo s̄ sub p̄side esse volo: r dicit q̄ nō possum. vt. c. de senten. l. pe. r aut. et consequenter.

n Ne in potestate. No. nō debere cōferri i potestate

sed hoc potē dici si dolo malo curauerit vt ab alio albu cor ruperetur: quia tūc vnū consiliū fuit nō plura facta. idem pompo. libro decimo notat.

Non d̄z q̄s esse iudex i causa p̄ria liberorum vel familiarum. h. d. Mal. r. l. p̄ia.

Q Uir iurisdictioni p̄est: neq̄ sibi ius dicere d̄z: neq̄ vroz vel liberis suis: neq̄ liberz v̄ ceterz q̄s secū habet.

Non debz fieri coaceruatio plurium summarū ex diuersis actionib⁹ de bitarū ad iurisdictionē impediendam. h. d. Bar.

S Idē cū eo: si ius de pluribus actionib⁹ agat quarū singularū q̄stitas itra iurisdictionē iudicantis sit: coaceruatio vero oim excedat modū iurisdictionis eius: apud eū agi posse fabino r castio et pculo placuit: que sentētia rescripto imperatoris nri Antonini confirmata est.

Petitiones mutue corā eo de iudice debēt expediri. bar.

Si mutue sint actiones et alter minorem q̄stitatē / alter maiore petat: apud eundē iudicē agēdū est ei q̄ q̄stitatez minorem petit: ne in p̄tate ca-

aduersarij mei id negociū q̄d mecum habz facere. vt. i. de eo q̄d cer. loco. l. ij. in prin. r. i. de arbi. si q̄s rem. r. i. de iudi. l. ij. §. sed si agant. r. c. de ihen. emp. l. in ementis.

o Adci. reconuenientis me.

p Possim. ego p̄mo agens fm primū casum. Accur.

lūntiosa aduersarij mei sit / an apud eundē litigare possim.

Ex pluralitate psonarū nō fit diuisio rerū in actioe cōuentarum. h. d. vsq̄ ad finē. Bar.

Si vna actio cōis sit plurū psonaz: veluti familie hereticūde / cōi diuidūdo / finium regundoz / vtrū singule ptes spectandē sint circa iurisdictionē eius q̄ cognoscit. q̄d offitio r proculo placuit: q̄ vnū vsq̄ de parte sua litigat. an potius tota res: q̄ et tota res in iudicium venit / vel vni ad iudicari p̄r. q̄d castio r pegaso placet r sane eoz snia p̄babilior est.

Magistratus municipalis non pot ad mortē dānare / sed modice castigare. h. d. Bar.

Magistratus municipalibus supplicium a seruo sumere nō licet: modica autē castigatio eis nō est deneganda.

Ille potest delegare r delegatum cogere qui iurisdictionem habet. itē delegatio non debz fieri vt iudicetur vltima die officij. hoc dicit. Idem.

Am qui iudicare iubet magistratū esse oportet. Magistratus autem vel

dam. §. si. r. est simile. §. de adoptio. l. q̄ adoptio. in fi. sed si nō essent supradicte sententie r rarie / ad totum referrem. vt. i. de lega. i. talis. §. si. Accur.

Magistratus supplicium. id est seruū vltimo supplicio afficere non licet: nam vltimū supplicium rē. vt. i. de penis. l. vltimum.

Deneganda. etiam in libero. r hec coertio dicitur sine qua iurisdictione esse nō potest. vt. §. ti. ij. l. fi. §. si. et in aut. de defen. ciui. §. audient quoq̄.

Am qui magistratū. scilz ordinariū. Et nota duo esse necessaria vt delegatio teneat r tria vt possit iudicare. primū vt sit ordinarius delegans: nā delegatus nō delegat. vt. §. eo. more. itē vt eius cause quā neat delegat sit ordinarius. vt. §. ti. ij. r si p̄ctor. r. c. qui p̄o t̄na rē sua iurif. l. i. item tertiū vt possit iudicare. f. q̄ ille cui dele ratur. gatur sit de iurisdictione sua ad inhar tutoris dati. vt. i. de tuto. r cu. da. ab his. l. ius dādi. in fi. r sic poterit iudicare.

q Si vna. fa. her. puta tres sūt heredes equales in hereditate valente. ecc. et iudex nō possit vltra cētum iudicare. Ac.

r Potest. Nota inspicere q̄d euenire potest. sic insit. de re. diui. §. illud questum. r. i. ad. l. fal. l. i. quantitate. §. magna dubitatio. r. i. de ser. viba. p̄e. qui sella. in prin. et. i. loca. si quis domū. §. i. in fi. argu. cōtra. i. qui satisda. cogā. l. sciendū. §. penul. r. i. de tras. actio. cū hi. in fi. r. i. de in lit. iuran. l. i. r. i. de l. penul. §. si. et. i. de pecu. eo tpe. i. respo. s.

Sentētia. scz casti r pegasi f̄z Lot. r Johan. vt sic referat ad proximum dicitur. vt. i. de postulan. l. i. §. deinde. r. §. cū. Et erit ratio: q̄ inten debat actor vt vrel diuideretur / vt tota sibi ad iudicaretur. quidam tamē referūt ad primū propter id q̄d est. i. eo. cum que-

dam. §. si. r. est simile. §. de adoptio. l. q̄ adoptio. in fi. sed si nō essent supradicte sententie r rarie / ad totum referrem. vt. i. de lega. i. talis. §. si. Accur.

Magistratus supplicium. id est seruū vltimo supplicio afficere non licet: nam vltimū supplicium rē. vt. i. de penis. l. vltimum.

Deneganda. etiam in libero. r hec coertio dicitur sine qua iurisdictione esse nō potest. vt. §. ti. ij. l. fi. §. si. et in aut. de defen. ciui. §. audient quoq̄.

Am qui magistratū. scilz ordinariū. Et nota duo esse necessaria vt delegatio teneat r tria vt possit iudicare. primū vt sit ordinarius delegans: nā delegatus nō delegat. vt. §. eo. more. itē vt eius cause quā neat delegat sit ordinarius. vt. §. ti. ij. r si p̄ctor. r. c. qui p̄o t̄na rē sua iurif. l. i. item tertiū vt possit iudicare. f. q̄ ille cui dele ratur. gatur sit de iurisdictione sua ad inhar tutoris dati. vt. i. de tuto. r cu. da. ab his. l. ius dādi. in fi. r sic poterit iudicare.

Magistratus autem vel

dam. §. si. r. est simile. §. de adoptio. l. q̄ adoptio. in fi. sed si nō essent supradicte sententie r rarie / ad totum referrem. vt. i. de lega. i. talis. §. si. Accur.

Magistratus supplicium. id est seruū vltimo supplicio afficere non licet: nam vltimū supplicium rē. vt. i. de penis. l. vltimum.

Deneganda. etiam in libero. r hec coertio dicitur sine qua iurisdictione esse nō potest. vt. §. ti. ij. l. fi. §. si. et in aut. de defen. ciui. §. audient quoq̄.

Am qui magistratū. scilz ordinariū. Et nota duo esse necessaria vt delegatio teneat r tria vt possit iudicare. primū vt sit ordinarius delegans: nā delegatus nō delegat. vt. §. eo. more. itē vt eius cause quā neat delegat sit ordinarius. vt. §. ti. ij. r si p̄ctor. r. c. qui p̄o t̄na rē sua iurif. l. i. item tertiū vt possit iudicare. f. q̄ ille cui dele ratur. gatur sit de iurisdictione sua ad inhar tutoris dati. vt. i. de tuto. r cu. da. ab his. l. ius dādi. in fi. r sic poterit iudicare.

bere. vt. C. de aduo. diuer. in. sanctimus. ibi preter arbitrio... et in aut. de defen. a. si ho. in vlti. col. si autem est e iurisdictione delegatus delegatus non pot iuberi et iudicari licet teneat delegatio. vt. J. e. l. fina. sic et. J. de arbi. non distinguemus. s. sacerdotio.

Judicare iudice. puta erat iudex cuius iuris limitabat biennio. non se iudice aliquo dberere iudicare vltiori die. puta p. trienu vel lile. vt ar. J. de pe. l. fi. in pn. et. J. de pupil. subn. l. in pupillari. et fm hoc duo ablatiu casus pcedentes. l. eo die pmsi dexter minas infiniti iudicare. et sic est p. J. de iudi. l. ve ditor. s. fi. So. fm quosda no mandar vt finito officio fiat. vt h. Sed pmsi mandati si fuerit postea executi tenet. vt ibi. Uel verius die ibi ceperat cognoscere durate pmo mgtatu. z ideo cogitur ena postea a successore illi q delegauit. Alij sic ponit hunc casum q vltima die sui regiminis non pot iudicare. vt. s. de of. pcd. l. meminisse. que est J. pterea nec forte ead die sunt priuati futuri cu vsq ad euentu successoris debeant durare. vt. d. l. dicit. r. s. de offi. pfi. si forte. Th ipsi rident no pot iudicare vt necessitate imponat: si tn fuerit ei pariti ante aduersu successoris tenet. Uel dicit q quo ad alia durat et imperiu: no quo ad delegacione. Uel no hnt hoc absurdu esse posse iudicare. alij tn no delegare. na et hoc euenit alio: vt in mero z mixto lperio. hodie tn videt fm Jo. q p duos dies ante euentu successoris deponat imperiu. vt in aut. de admi. s. fi. r. J. de fer. l. p. dicit. sed ibi successor venerat. Accur.

Judex maior potest se submutere iurisdictioni minoris vt equalis. h. d. Bar. Idem.

Receptus eoz iure vt iuratur: vt si qm maior vel eglis sublyctat se iurisdictioni alterius: possit et z aduersus eum ius dici.

Jurisdictione sine consensu no prorogat: z ille errat q no consentit: ergo q errat iurisdictione no prorogat. Bar. Idem

Error. no. errantē non consentire. sic. J. de acq. re. Erras do. si procurator. ar. p. J. de iur. eum qui s. si iniuria. an consentiat.

Deregit. i. discoopit. et no. q. Sui. hic tria dicit et male quodlibet. primo dicitur inter erroze facti: vt ille et ate lit. p. est. et post noccat: et iuris vt ille ante lit. cōtest. noccat: postea non. error facti e si credo p. torē vrbani peregrini vel ecōtra. Error iuris sicredo vrbani posse cognoscere d cau ssa peregrinorū. Item scdo dicitur in facti erroze. si errauit actor: z tunc non noccat. an reus et sic noccat: qz for. ex ei persona metif. vt C. eo. iuris. Tertium dixit ex tali cōsensu si no erramus etiā sine cō-

S p errorē ali' p alio ptoz fuit adit: nichil valebit qd actū est. Pec ei fe redus est q dicat p. sensisse cos in p. s. d. cum vt iulian' scribit no p. sentiat q errat. Quid ei tā cōtrariū est p. sentit: qz error' qui imperitiā deregit.

Licet in totū vel in parte delegare: z delegat' vice fungitur delegatus. h. d. Idem

Solet ptoz suā iurisdictionem mā dare: et aut oem mā dat aut specie vnā. Nam z is cui mā data iurisdictione est fungit vice eius q mandauit non sua. Idem.

testatione dari ei iurisdictionem sola additione: vel libello postea dato. vt. J. eo. si cōuenit. p. m. i. reprobob. duas rōnibus. nā inter errozes non est distinguendū. vt. J. de iudi. l. ij. vbi de vtroqz erroze dicit z vtrūqz dicit iudici impedire. item alia rōne: quia hic dicit imperitiā que ad ius referf. Item scdm reprobob alij duabus rātionibus: qz no debet claudicare iudicium vt aliud vni aliud alij liceat. vt. J. d. arbi. litigatores. s. idē iulianus. item qz lex iusta iudicioz dicit si qd est quominus cōueniat iter priuatos no est iurisdictione. vt. J. de iudi. l. ij. s. i. Itē tertiū ipzob qz demū lit. p. referf in eū iurisdictione. vt. J. so. ma. si ch. dotē. s. eo aut ipe. r. J. e. si cōuenit. Ac.

Solet. omnē. hac gñali demādatōe cōtinet ea que cōpetit iure magistrat' no que inest mero iperio vel mixto qd spāliter delegaturus no esset. vt ar. J. de pi gno. l. obligatiōe. sed cū omnē mā dat iurisdictione. s. et iudicis dandi licentā. vt. s. e. imperiū. s. fi. ergo demā dare cām vnā. poterit et in eo casu loquit lex. J. quis z a quo ap. l. i. in fi. sed non omnes. vbi aut vna species demādati non pot delegari: qz non iurisdictione sed species iurisdictionis est delegata fm Jo.

Especie vnā. i. vnā vniuersitatē causaru in aliqua villa vel castro sibi in alijs locis seruata: sed supra omnem mandauit: z hic non delegat fm eos. vt argu. J. de admi. tuto. si duo. in fi. sed superior: sic. vel dic specie id est vnicam causam.

Nam. bona ratio. videbatur enim non valere mā datum omnīs iurisdictionis. vt. s. de offi. p. l. penulti. sed certe valet quia non prius amittit qui delegat. z hoc est: nam zē.

Non sua. ex hoc quidam dicunt delegatū iurisdictionem non habere: et ex eo quod est. J. de re iudi. ait ptoz. sed dic non habet ordinariam. habet tamen delegatam. vt. s. eo. more. et. s. titu. ij. l. i. in fine. nec ob. dicitur lex: quia ibi propter arbitrium compromissarium dicit.

Errat
cōis fa-
cis ius.

S p errorē alius p alio. puta vrbani p pegrino. Nichil. qnqz tamē error facit ius si est cōis. Qui errant. s. in facto. secus si in iure fm Sui. vt J. de cōf. l. ij. immo fm nos idē z si in iure. ibi aut et in iudicio lite cōtest. et in iure fuit erratū. hic vero in iudicio. sed in pn. ante litis contestā. vt hic circa iurisdictionem fuit error. ibi in alio. s. de quo erat iudicium.

Tam cōtrariū. hyperbolice loquit. nā metus magis cōtrariū est. vt. J. qd me. cau. l. i. dic ergo no facile. et sic. J. de dolo. l. sed ex dolo. s. sed an. sequit ergo q sententia non valet quasi a non suo iudice dicta. vt. C. si a non compe. iudi. l. i. r. ij.

Pretor. psonas certas. vt inter paupes vel pupi-
b **E**specie. inter luciu r titiu. (108. Ac.
c **C**ausam. r necessariã hodie. lz hic excusatue ppo
nat. vt. C. de assef. l. fi. in fine. et qz cordi nobis est lucas
sine suspitione. pcedere. vt. C. de iudi. l. apertissimi.

Suenerit.
iurisditio.
hoc tollit sum.
e **A**diref. i. re-
pntarem^o nos
fm Sul. sed fm
nos vsqz ad lit. cõ
tes. vt. f. solu. ma.
l. fi. cõ. s. eo autez
tempore.

Cstare. imo
cõpelli vt. vt. C.
de pac. l. si qz i cõ
scri. q est f. s. z ibi
in script. pepige-
rit: h sine script.
hoc non valet. vt
C. s. pac. l. pactõ.
Alij illud i reo: h
in actore. hoc nõ
vz. vt. f. de re. iur.
l. nõ dz actori. dic
ergo h fuit pactõ
q fieret iudex q
non erat qd erat
grauē. ibi autē vt
nõ esset q erat qd
erat leuius: vt in

Schola
res plu
ces: r vni eoz re-
bet iudi
ces.

Cmutatio fori post sniaz vt
lit. pre. prioris iudicis iurisditio-
nẽ nõ ipedit. h. d. **A** Ipla.

Apetentẽ iudicẽ litẽ su-
scepit: deinde cõdenata est
posteaqz ad viri mimoniu al-
terius iurisditioi subiecti pue-
nerit: qrebat an prioris iudi-
cis snia exeqd possit. dixi pos-
se qz antea fuerat snia dicta.
Sed r si post susceptã cogni-
tionẽ ante sniam hoc euenerit:
idẽ putarẽ: sniaz a priore
iudice recte fert. **D**õ gñalit^o
in omnibus huiuscemodi ca-
sibus obseruandum est.

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Pretor. sicut vniuersaz
iurisdictionem mã dare
alij põt: ita r i psonas certas^o
vel ad vnã speciẽ põt: maxie
cũ iustã causam suscepit ante
magistratũ aduocatiois al-
terius partis habuerit.

Cdicto de litigãdo coram
iudice non suo quis stare non
cogitur. h. d. **A** fri.

Suenerit vt ali^o ptoz
qz cui^o iurisditio esset
ius diceret: et pntusqz adiref^o
mutata voluntas fuerit: pcul
dubio nemo compellitur eius
modi conuentioni stare^o.

Cmutatio fori post sniaz vt
lit. pre. prioris iudicis iurisditio-
nẽ nõ ipedit. h. d. **A** Ipla.

Apetentẽ iudicẽ litẽ su-
scepit: deinde cõdenata est
posteaqz ad viri mimoniu al-
terius iurisditioi subiecti pue-
nerit: qrebat an prioris iudi-
cis snia exeqd possit. dixi pos-
se qz antea fuerat snia dicta.
Sed r si post susceptã cogni-
tionẽ ante sniam hoc euenerit:
idẽ putarẽ: sniaz a priore
iudice recte fert. **D**õ gñalit^o
in omnibus huiuscemodi ca-
sibus obseruandum est.

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

Cuestio iurisditiois expe-
ditur fm formã libelli nõ fm

fen. ci. Set iudicare. Itẽ no. hic nõ inspicit qd euenire po-
tuerit. arg. f. s. eo. si idẽ. in fi. et. s. d. offi. pñ. l. fed. lz. Ac.
Atra territorii. dic qd sit. vt. f. s. f. b. sig. l. pupilli. f.
An nõ paref. siue dicas inter nõ territorii.
suos subditos siue inter suos subditos: de possessioni
bus rñ que sunt
in alteri^o territo-
rio in qd^o vult fa-
cere executionez.
vt. f. s. bo. auf. iu.
pos. cõ vn^o. s. pe.
siue etiã inter su-
os r de reb^o intra
territorii: ipse rñ
est extra territo-
riũ qñ iudicat. vt
f. de offi. pre. vt. l.
fi. r hoc in pretio-
sa iurisditioe. in
voluntaria fec^o. vt
f. de adop. emãci
pari. f. i. r. s. de of
fi. procon. l. q.
CSupra. nisi
partes progẽt iu-
risditiõẽ. vt. f. de
iu. l. s. qua re. f. l.
Sed quid si vltra
iudicauit. rñ. nil
valere. vt. f. fami.
her. in hoc iudi-
cio. ar. f. vt vile
pinutale nõ vitie-
tur. vt. C. s. ap. l.
ampliores. f. fi. r
C. de doñ. l. sanei
mus. r facit. C. fi
a nõ cõpe. iudi. l.
fina. et. s. de offi.
pre. l. iij.

Id quod debetur.
Quoties de qstitate ad iu-
risditiõẽ pntẽte querit: sem-
per qstum petatur querendũ
est non qstum debeat^o.

Iudex hz cognitionẽ iter
hoies q sunt in territorio suo:
sed extra territorii suũ nõ te-
nẽtur parere. r si nõ parẽt nõ
incidunt in penã. h. d. **P** auf.

Etra territorii^o ius di-
ceti impune nõ paref^o.
Idẽ est r si supra^o iurisditio-
nem suã velit ius dicere.

Quod quisqz iuris in
alio statuerit ipse eodem
iure vtatur. Titu. i.

Magistrat^o qui ius inquisi-
torie alique statuit r etiã pri-
uatus qui illud ad sui vtilita-
tẽ statui fecit cogũtur aduer-
sario postulãte vti eodẽ iure.
h. d. vsqz ad. s. hec autem ver-
ba. **B**arto.

A Iplanus.
De edictũ
summã^o ha-
bet equita-
tem: et sine
cuiusqz in-
dignatione
iusta. Quis

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Quod quisqz iuris
in alium statues-
rit r.

Legem
faci qñ
bet ma-
berat^o
pñcipi
soli lz
legẽ ge-
neralẽ
cõdere.

est magistrat' no sit iure perit' no tenet. vt. l. i. ff. Et est exemplū ne tiri' a creditorib' suis conueniat vsqz ad diē illū: qd' tñ pceptū vltra tps sui magistrat' no durat. vt. l. de pen. l. h. r. qui. ex cau. ma. l. sed et si p' p'ozē. s. ait. vel sic habito tractatu olim p'ozeri de ciuitate illa p'stituit: vt null' debitor ante tale tps conueniat a creditorib' suis: et sic voluit eē ius cōe in psonis omnib' Sed si popul' ratiū habuit tale ius nouū: nōne qlibz de populo necesse hz vti eodē iure vt in pcuratorē dē. vt. l. i. ij. s. si pcurator. Rñ. l. z p'p'is faciatis nō tñ qlibz hō de p'p'o singulariter poterit cōueniri eodē iure. vt. l. de in ius vo. l. z si hac. s. q' manu mittit. Quid g' h' cognoscēdo in cā vna sniam iterlocutoriam dolo ferat: puto q' h'eat locū hoc edictū. ar. hui'. l. i. ff. vbi snie facit mētiōnē. et. l. e. l. iij. s. si is. Et qd' in snia dixit intellige in snia lata p'ra legē vel cōtra ius litigatoris non expresse errore in snia. al's nō teneret ipō iure. vt. C. qñ p'ouo. nō est neces. l. ij. itē hoc in iterlocutoria. Quid aut' in diffinitiuā: dicit quidā q' nō idē: q' si sit ei imputandū q' non appellauerit. tu dic' q' cā sub esse potuit. vt. l. m. l. ff. pcuratorē. s. si ignorātes. Item no. ex eo qd' dicit noui. nā p' hoc colligit q' si qd' est factū cōtra legē cōsuetudine tñ roboratū nō p'inebit ad hoc edictū: q' tñ dē inueteratū. vt. l. de le. r. senatuscō. l. de qd'. sic est ergo nouū qd' nō est de iure scriptū: nec p'suea

statuerit ipse quicqz aduersario eius postulare eodē iure vti debet. Si q's apud eū qui magistratū p'tatēve habeat aliqd' in aliquē noui iuris obtinuerit: quicqz postea aduersario et' postulare eodē iure aduersus eū decernef. scilicet vt qd' ipse i alter' p'sona equū esse credidisset: id in ip'sius qz p'sona valere patiat. Si nō habet effectū statutum noui iuris non habet locum reuocatio ex hoc edicto h. d. Barto. Hec aut' p'ba' qd' statuerit q' iurisditiōi p'est: cū effectu accipim' nō p'botenus. r. ideo si cū vellet statuere p'hibet' sit: nec effectū decretū habuerit: cessat edictū. Nam statuerit verbū rē p'fectā significat et p'summata inturiā nō ceptā. Et ideo si iter eos q's dixerit ius iter quos iurisditiōnē nō habuit: qm' p' nullo hoc habe

tur nec ē vlla snia: cessare edictū putamus. quid enim ob fuit conatus cum inturia nullum habuerit effectum? Imperitia assessoris excusat magistratū nō ipm assessorum. h. d. Bar. Paul. Hec edicto dolo d'z ius dicitis puniri. Nā si assessoris imprudētia ius aliter dictū sit q' oportuerit: nō d'z hoc magistratui officere: sed ipsi assessor'. Contra impetrantē ius inf' quū sit reuocatio et si illo sit vsus: s'z p'ra cū q' nō impetravit s'z p'prio motu superioris obtinuit nō sit reuocatio etiā si illo sit vsus. h. d. Bar. Quis int' Ulpian'. Quis ius aduersus aliquem impetrauerit: ipse eo iure vtatur: ita demū si per postulationem eius hoc euenerit. Leterum si ipso non postulante: nō coercetur. Sed

Decernef. smon non videt in est reuocari. vt. l. de le. r. senatuscō. l. nulla. r. C. de le. r. p'sti. pñ. qd' fauore. et insti. de iur. na. s. plane. q' sunt p'ra. sed distingue an ad sui postulationē vt hic: an nō fuerit indultū vt ibi: r. vt f. Credidisset. No. q' d'z ei i sua p'sona placere qd' placuit in aliena. vt. l. man. si negocia. in fi. r. C. d' re b' credi. l. p' s. i. r. de iure iurā. l. i. iulurandū. s. da tur aut. r. l. si duo s. si quis iura uerit. r. s. seq. Hec aut' verba loq' Ulpian'. Putamus. no. nō nocē conatū nisi se q'ur effect' sic. d' re iudi. l. si se. s. dē natū. et. l. ne q's est q' in ius voca. l. p. sed p'ra. C. de rescin. v' l. ratas. vbi dicit impetratē rescriptū eadē. l. cōueniri. et tñ erat tale rescriptū qd' ius alterius totū p'sumebar. ideoqz nō valebat. vt. C. de p'ce. l. p'ce. offe. q' tñs. sed dic' q' ibi nō fuit rescriptū sed postlo illo falso sequitur illū ab-

Conat' solus an nocet.

furdū. Alij dicit hic speciale scz qz inter non subditos iudicant. Itē cōtra argu. p'dice notule. l. de cōrdina. cri. l. fi. in pñ. r. C. si quacūqz p'di. po. l. i. in pñ. sed ibi p'pter enorimitatē criminū. Itē cōtra argu. C. de fur. l. si q's. sed illud ideo qz tale delictū de leui poterat trahi in exemplum. Item arg. contra. l. de calum. l. generaliter. sed ibi ad eum aliquid peruenit quare tenetur.

Hec edicto assessor. cur hoc tā varie q' magistratus de solo dolo teneatur. s'z assessor de imperitia tus de Rñ. quia assessor non consuevit eligi nisi propter peritiam. vt. C. de assel. l. i. cum ergo ipse consenserit electioni de se facte vt sit assessor videtur affirmare se sapientem. inde est q' sua tacta asseneratio sibi p'iudicat. propter imperitiam. vt. l. de actio. empti. l. iulius. s. quid tamen. sic et in medico. vt. l. de offi. p'ce. illicitas. s. sicuti. Magistrate' vero etiam imperiti litterarum et bene expertes negociorum sepissime eliguntur. et etiam inuiti subeunt alia munera. vnde non debet eis iuris imperitia ascribi: cum nec ob hanc causam electi fuerint. Quidam tamen dixerunt q' de imperitia tenetur magistratus vt. l. de var. cog. l. si index. quod hic non negatur. sed potest dici q' illud est verum quo ad hoc vt faciat teneat litem suam: non quo ad hoc edictum. vt insti. de oblig. l. que et quasi delict. in p'zin.

Magis solo dolo tenet

Magis tus an sed potest dici q' illud est verum quo ad hoc vt faciat teneat litem suam: non quo ad hoc edictum. vt insti. de oblig. de imperitia.

Quis nō coercet. vt. C. de legi. et p'sti. qd' fauore. e iij

Non qd' sit.

a Licet vsus non sit. tñ vti potuit. als contra. vt. s. eo. l. i. s. fina. Patet ergo qd si penitere vult nō p̄t. vt h̄ licet. R. scripsit hoc titu. p̄trariū. r. p. eo est. I. ad legem corne. de fal. qui falsam. et. C. de appella. l. si quis libellos. r. C. de apostatis. l. apostataz. r. C. de sūma trinitate. l. fina. in fi.

r facit. I. s. postulā do. l. i. s. bestias. Accursus.

b De solū. l. mo r. procurator teneri videt. vt. I. de vi et vi arma. l. i. s. quotiens. q̄ est p̄tra. s. ibi deli

Procu-
rator an
teneat
admini-
stratis
vel dñs
eius.

c uti interuenit p̄-
curatoris cū pare
re nō debuere: h̄
nō. Itē qd si gñā
lis erat p̄curator
r. habebat liberā
administatōez an
teneat: Rñ. nō qz
ēz negocia mea
administrauit ipe-
trādo. Itē qz sibi
iniquū mandare
nō videoz. vt. I. de
peculio. l. q̄ pecu-
lij. r. I. de pactis.
l. p̄tra iuris regu-
las. s. si fili. r. I. s.
condi. inser. si. p̄-
curator. s. qz si in
debitū. Ipse aut
tenetur. S. q̄o
ipse tenetur cum
eo p̄uilegio vti
sibi nō possit hic
p̄curator. Rñdeo
fatis est q̄ aliq̄s
eo possit vti vt in
tutoze hic d̄f. Item quare nō tenet p̄curator sicut tu-
tor. Rñ. qz tutor datur inuito. nō sic in p̄curatore. r. fa-
cit. C. vñ vi. l. meminerint. et sic facili⁹ releuat pupill⁹.
vel qz in p̄curatore voluit exp̄sse: qd in tutoze fec⁹. Itē
an ipe p̄curator impetrās vritur eodē iure p̄tra dñm
cū non dicatur delinquere: puto qz sic.

c Si p̄curator me⁹ postula-
uerit q̄rit q̄s eodē iure vtaf: r.
putat p̄d. me soluz⁹ vtiqz: si
hoc ei sp̄alitē mādaui vel ratū
habui. Si tñ tutor v̄l curator
furiosū postulauerit v̄l adole-
scētis ipe hoc edicto coarcef

c Itē aduersus p̄curatores
id obseruādū est si i rē suam
fuerit datus. Hec pena ad-
uersus oēs statuit q̄ in edictū
icidit nō solū eo postulante q̄
ab eo lesus est: sed ab omni q̄
qñqz experietur.

c Interpretatio p̄cipis no-
cet fideiussor nō e⁹. h. d. bar.

c Si is p̄ quo spopōdisti i-
petrauerit ne aliquis debitor

c Si is. exceptioe. s. dilatoria s. q̄sdā. r. sic nō ob. C.

c Si filius me⁹ in magistra-
tu i hoc edictū incidit an i ip-
sis actionib⁹ quas ex p̄sona
eius intendo huic edicto lo-
cus sit. et non puto ne mea
conditio deterior fiat.

c Pena huius edicti transit
ad heredem. h. d.

c Ad autē pretor ait: vt is⁹
eodē iure vtaf: an etiā ad he-
redem hec pena trāsmittat: r.
scribit iul. nō solū ipi denegari
actionē: s. etiā heredi eius⁹.

c Pena huius edicti porri-
gitur ad actionem que post i-
petrationē queritur. h. d.

c Sed si tu. s. fideiussor.

c Uerur exceptione. sibi facta de non petendo.

c Non habebis. interim subaudi si velis tueri eū ipe-
trasse dilatoriam. Vel dic nūq̄ propter ius iniquū ipe-
tratu circa peremptoriā s̄m aliā positionē.

c Si fili⁹. icidit. dādo dilatonē v̄l exceptionē si h̄nti
nō. Itēdo. q̄ sunt ex peculio qd ad me spectat profe-
ctio. vel enā aduēticio cū rōne vsufruct⁹ q̄ ad me spe-
ctat eas intēdo. et hoc accipe siue sint acq̄siste añ ius inf-
quum statutū siue non: s. quidam distinguant.

c Nō puto. p̄tra videbat. cū eadē persona vn⁹ cum
alio censeatur r. in obligatōib⁹ quasi ei⁹ fideiussor sit
vt. I. de ver. ob. cū fili. in p̄nci. r. I. ad municipa. l. i. sed
illud est ver⁹ qñ puenit ex p̄sona filij: nō cū agit. Accur.
p̄. Qd aut. vt is q̄ ipe trauit vt creditou suo si teneat.

c Heredi ei⁹. s. impetrāns. qd v̄l mirū cum p̄uilegiū
indultum viuētū cū ei⁹ p̄sona sit. finituz vt p̄sonale bñf-
cium. vt. I. de rei. l. in oib⁹. S. dic eū impetrasse p̄uile-
gium sibi herediqz suo. r. sepe sic indulget ipe rator. vt
I. de rei iudi. l. neratius. Alij dicunt herede debere vti eo
dē iure in actionib⁹ q̄ defuncto p̄petebat et heredi ei⁹.

c Si is. exceptioe. s. dilatoria s. q̄sdā. r. sic nō ob. C.

c Si filius me⁹ in magistra-
tu i hoc edictū incidit an i ip-
sis actionib⁹ quas ex p̄sona
eius intendo huic edicto lo-
cus sit. et non puto ne mea
conditio deterior fiat.

c Pena huius edicti transit
ad heredem. h. d.

c Ad autē pretor ait: vt is⁹
eodē iure vtaf: an etiā ad he-
redem hec pena trāsmittat: r.
scribit iul. nō solū ipi denegari
actionē: s. etiā heredi eius⁹.

c Pena huius edicti porri-
gitur ad actionem que post i-
petrationē queritur. h. d.

c Sed si tu. s. fideiussor.

c Uerur exceptione. sibi facta de non petendo.

c Non habebis. interim subaudi si velis tueri eū ipe-
trasse dilatoriam. Vel dic nūq̄ propter ius iniquū ipe-
tratu circa peremptoriā s̄m aliā positionē.

c Si fili⁹. icidit. dādo dilatonē v̄l exceptionē si h̄nti
nō. Itēdo. q̄ sunt ex peculio qd ad me spectat profe-
ctio. vel enā aduēticio cū rōne vsufruct⁹ q̄ ad me spe-
ctat eas intēdo. et hoc accipe siue sint acq̄siste añ ius inf-
quum statutū siue non: s. quidam distinguant.

c Nō puto. p̄tra videbat. cū eadē persona vn⁹ cum
alio censeatur r. in obligatōib⁹ quasi ei⁹ fideiussor sit
vt. I. de ver. ob. cū fili. in p̄nci. r. I. ad municipa. l. i. sed
illud est ver⁹ qñ puenit ex p̄sona filij: nō cū agit. Accur.
p̄. Qd aut. vt is q̄ ipe trauit vt creditou suo si teneat.

c Heredi ei⁹. s. impetrāns. qd v̄l mirū cum p̄uilegiū
indultum viuētū cū ei⁹ p̄sona sit. finituz vt p̄sonale bñf-
cium. vt. I. de rei. l. in oib⁹. S. dic eū impetrasse p̄uile-
gium sibi herediqz suo. r. sepe sic indulget ipe rator. vt
I. de rei iudi. l. neratius. Alij dicunt herede debere vti eo
dē iure in actionib⁹ q̄ defuncto p̄petebat et heredi ei⁹.

de pre. impe. offe. quotiēs. que est. qd nō placet. cū in
fine dicat fideiussorē actionē mandati non h̄re. cū debe-
ret habere saltē aduēntioe die. vt. I. manda. l. si manda-
uero tibi. in p̄in. Dic ergo qd hic ipe trauit peremptoriā
et ipe rator rescripsit ex certa scia r. apponēs lege aliq̄ non
obstāte. Accur.

c Exceptione
v̄ti. s. pacti de nō
petēdo facti reo
p̄ncipali a credi-
tore apud quē in
tercessit: r. post
q̄ ipe trauit ius
iniquū. r. sic nūq̄
cōpetit cū effica-
cia fideiussori: als
aliud eēt. vt. I. de
pac. l. si. q̄ ē p̄tra.
Vel dic qd etiā p̄i-
us fuit acq̄sita ex-
ceptio pacti. s. cō-
sensu fideiussorē
ius siquū fuit im-
petratū: et sic lex
p̄dicta nō obstat.

c In iuriar. i.
dānt: quia actōe
mādati nō pote-
ris cōsequi vt hic
et. I. de dolo. l. naz
is. factū ergo alie
factuz
rius nocet a teri. alh⁹ al-
ar. I. d. alie. iudi. teri no-
mu. cau. fac. l. i. s. cet.
hoc nō ē mirū: cū
et moza similiter
rei nocet fideiuf-
sori. vt. I. de ver.
ob. l. moza. r. hoc
ab imo: s. h̄uit sei-
re. vt. I. de cōdi. in
de. l. in debitū. vñ

c Si filius me⁹ in magistra-
tu i hoc edictū incidit an i ip-
sis actionib⁹ quas ex p̄sona
eius intendo huic edicto lo-
cus sit. et non puto ne mea
conditio deterior fiat.

c Pena huius edicti transit
ad heredem. h. d.

c Ad autē pretor ait: vt is⁹
eodē iure vtaf: an etiā ad he-
redem hec pena trāsmittat: r.
scribit iul. nō solū ipi denegari
actionē: s. etiā heredi eius⁹.

c Pena huius edicti porri-
gitur ad actionem que post i-
petrationē queritur. h. d.

c Sed si tu. s. fideiussor.

c Uerur exceptione. sibi facta de non petendo.

c Non habebis. interim subaudi si velis tueri eū ipe-
trasse dilatoriam. Vel dic nūq̄ propter ius iniquū ipe-
tratu circa peremptoriā s̄m aliā positionē.

c Si fili⁹. icidit. dādo dilatonē v̄l exceptionē si h̄nti
nō. Itēdo. q̄ sunt ex peculio qd ad me spectat profe-
ctio. vel enā aduēticio cū rōne vsufruct⁹ q̄ ad me spe-
ctat eas intēdo. et hoc accipe siue sint acq̄siste añ ius inf-
quum statutū siue non: s. quidam distinguant.

c Nō puto. p̄tra videbat. cū eadē persona vn⁹ cum
alio censeatur r. in obligatōib⁹ quasi ei⁹ fideiussor sit
vt. I. de ver. ob. cū fili. in p̄nci. r. I. ad municipa. l. i. sed
illud est ver⁹ qñ puenit ex p̄sona filij: nō cū agit. Accur.
p̄. Qd aut. vt is q̄ ipe trauit vt creditou suo si teneat.

c Heredi ei⁹. s. impetrāns. qd v̄l mirū cum p̄uilegiū
indultum viuētū cū ei⁹ p̄sona sit. finituz vt p̄sonale bñf-
cium. vt. I. de rei. l. in oib⁹. S. dic eū impetrasse p̄uile-
gium sibi herediqz suo. r. sepe sic indulget ipe rator. vt
I. de rei iudi. l. neratius. Alij dicunt herede debere vti eo
dē iure in actionib⁹ q̄ defuncto p̄petebat et heredi ei⁹.

c Sed si tu. s. fideiussor.

c Uerur exceptione. sibi facta de non petendo.

c Non habebis. interim subaudi si velis tueri eū ipe-
trasse dilatoriam. Vel dic nūq̄ propter ius iniquū ipe-
tratu circa peremptoriā s̄m aliā positionē.

c Si fili⁹. icidit. dādo dilatonē v̄l exceptionē si h̄nti
nō. Itēdo. q̄ sunt ex peculio qd ad me spectat profe-
ctio. vel enā aduēticio cū rōne vsufruct⁹ q̄ ad me spe-
ctat eas intēdo. et hoc accipe siue sint acq̄siste añ ius inf-
quum statutū siue non: s. quidam distinguant.

c Nō puto. p̄tra videbat. cū eadē persona vn⁹ cum
alio censeatur r. in obligatōib⁹ quasi ei⁹ fideiussor sit
vt. I. de ver. ob. cū fili. in p̄nci. r. I. ad municipa. l. i. sed
illud est ver⁹ qñ puenit ex p̄sona filij: nō cū agit. Accur.
p̄. Qd aut. vt is q̄ ipe trauit vt creditou suo si teneat.

c Heredi ei⁹. s. impetrāns. qd v̄l mirū cum p̄uilegiū
indultum viuētū cū ei⁹ p̄sona sit. finituz vt p̄sonale bñf-
cium. vt. I. de rei. l. in oib⁹. S. dic eū impetrasse p̄uile-
gium sibi herediqz suo. r. sepe sic indulget ipe rator. vt
I. de rei iudi. l. neratius. Alij dicunt herede debere vti eo
dē iure in actionib⁹ q̄ defuncto p̄petebat et heredi ei⁹.

c Sed si tu. s. fideiussor.

c Uerur exceptione. sibi facta de non petendo.

c Non habebis. interim subaudi si velis tueri eū ipe-
trasse dilatoriam. Vel dic nūq̄ propter ius iniquū ipe-
tratu circa peremptoriā s̄m aliā positionē.

c Si fili⁹. icidit. dādo dilatonē v̄l exceptionē si h̄nti
nō. Itēdo. q̄ sunt ex peculio qd ad me spectat profe-
ctio. vel enā aduēticio cū rōne vsufruct⁹ q̄ ad me spe-
ctat eas intēdo. et hoc accipe siue sint acq̄siste añ ius inf-
quum statutū siue non: s. quidam distinguant.

c Nō puto. p̄tra videbat. cū eadē persona vn⁹ cum
alio censeatur r. in obligatōib⁹ quasi ei⁹ fideiussor sit
vt. I. de ver. ob. cū fili. in p̄nci. r. I. ad municipa. l. i. sed
illud est ver⁹ qñ puenit ex p̄sona filij: nō cū agit. Accur.
p̄. Qd aut. vt is q̄ ipe trauit vt creditou suo si teneat.

c Heredi ei⁹. s. impetrāns. qd v̄l mirū cum p̄uilegiū
indultum viuētū cū ei⁹ p̄sona sit. finituz vt p̄sonale bñf-
cium. vt. I. de rei. l. in oib⁹. S. dic eū impetrasse p̄uile-
gium sibi herediqz suo. r. sepe sic indulget ipe rator. vt
I. de rei iudi. l. neratius. Alij dicunt herede debere vti eo
dē iure in actionib⁹ q̄ defuncto p̄petebat et heredi ei⁹.

c Sed si tu. s. fideiussor.

c Uerur exceptione. sibi facta de non petendo.

c Non habebis. interim subaudi si velis tueri eū ipe-
trasse dilatoriam. Vel dic nūq̄ propter ius iniquū ipe-
tratu circa peremptoriā s̄m aliā positionē.

c Si fili⁹. icidit. dādo dilatonē v̄l exceptionē si h̄nti
nō. Itēdo. q̄ sunt ex peculio qd ad me spectat profe-
ctio. vel enā aduēticio cū rōne vsufruct⁹ q̄ ad me spe-
ctat eas intēdo. et hoc accipe siue sint acq̄siste añ ius inf-
quum statutū siue non: s. quidam distinguant.

c Nō puto. p̄tra videbat. cū eadē persona vn⁹ cum
alio censeatur r. in obligatōib⁹ quasi ei⁹ fideiussor sit
vt. I. de ver. ob. cū fili. in p̄nci. r. I. ad municipa. l. i. sed
illud est ver⁹ qñ puenit ex p̄sona filij: nō cū agit. Accur.
p̄. Qd aut. vt is q̄ ipe trauit vt creditou suo si teneat.

c Heredi ei⁹. s. impetrāns. qd v̄l mirū cum p̄uilegiū
indultum viuētū cū ei⁹ p̄sona sit. finituz vt p̄sonale bñf-
cium. vt. I. de rei. l. in oib⁹. S. dic eū impetrasse p̄uile-
gium sibi herediqz suo. r. sepe sic indulget ipe rator. vt
I. de rei iudi. l. neratius. Alij dicunt herede debere vti eo
dē iure in actionib⁹ q̄ defuncto p̄petebat et heredi ei⁹.

c Sed si tu. s. fideiussor.

c Uerur exceptione. sibi facta de non petendo.

c Non habebis. interim subaudi si velis tueri eū ipe-
trasse dilatoriam. Vel dic nūq̄ propter ius iniquū ipe-
tratu circa peremptoriā s̄m aliā positionē.

pene b
licetoz
an trasē
ant i he
redē

psona, qd nō placet rōne p̄dicta: qz p̄uilegiuz eēt exi
ctū. vñ nulla pena deberet imponi. vt. s. e. l. i. in fi. Itēz
alta rōne vñ ad heredē nō trāsire. qz pene delictoz non
trāsēit ad heredes. vt. C. ex deli. defun. l. vnica. q̄ est 3.
Solut. hic ad heredē trāsit p̄uilegiū cui sibi r̄herediūm
petrauerit. put di

ra. Uel dic h̄ erat
statuta pena i vi
uētē a lege. r̄ iō te
nēt heres. ser. eēt
si nō esset ip̄stra
viuēt: s̄z haberet
aliq̄s actionē ad
ip̄onēdā. tunc em̄
habet locū qd̄ ibi
dī. nec trāsit hic
vt p̄tra eēt detur
actio: sed vt excep
tionē remoueat

¶ Illud quoqz nō sine rōne
scribit nō solū i his actionib⁹
pati eū penā edicti quas tūc
hūerit cū iciderit i edictū: ve
rū r̄ si q̄ postea ei acquirēt.

¶ Hoc edictū naturalē obli
gationē nō tollit. ergo soluti
repetitionē nō iudicū. h. d. bar.

¶ Ex hac cā d̄ solutus repeti
nō posse iul. putat. Superesse
em̄ naturalē causam que ihi
bet repetitionem.

¶ Qui facit lege pmittente
nō incidit in hoc edictū. h. d.
vsqz ad fi. h. v. legis. Gaius

¶ Illud elegāter p̄tor ex
cipit: p̄terea s̄z q̄s eo
rū p̄tra eū fecerit q̄ ipse eozuz
quid fecisset r̄ recte. Ne. s.
vel magistrat⁹ dū studet hoc
edictū defendere. vel litigator
dū vult bñficio huius edicti
vti: ipse in penam huius edi
cti committat.

¶ Ex hac cā.
studet ex hac cāno
referat ad id quod
dicit solutus. sed
ad verbuz illō re
peti. i. dicere. pp̄
p̄uilegiū indultū vt nō teneat statū
soluere: sed post an
nū nō repetit. vt. f. decōdi. inde. l. in diē. Idē s̄ i impetu
um. vel dic q̄ loquitur de eo qui poterat vti eodez iure si
soluāt nō repetit. r̄ est ratio i v̄roqz: vt subicit Accur.

¶ Illud. excipit. hec exceptio fit ab eo qd̄ dī in rubri
ca: vel dic ab eo qd̄ dixit in edicto hoc mō. dictuz ē
ibi q̄ q̄ nouuz ius statuit vel statuere facit icidit i edic
trum. s̄z p̄tor excipit i edicti p̄te quā nō habem⁹ ip̄z ma
gistratū: q̄ cū iudex erat nouū ius iustituz: et litigato
rem quā aduersus eū statuere facit q̄ aduers⁹ ip̄z vel
aduersus aliū ius siquū statuit vt statui fecerat. r̄ hoc
iō excipit ne magistrat⁹ r̄c. s̄z certe hec exceptio fieri vñ
nō elegāter. qd̄ ei op⁹ fuit hac exceptio: nā satis excep
tū erat qd̄ hoc qd̄ fuerat dictū: ita demū quem teneri si
fuerit in dolo. vt. s. e. l. q. R̄ideo nō fuit op⁹. sed ad ma
iorē fecit cautēlā. sic. f. de iniurijs. l. itē apud labeonē. s̄.
sit p̄tor. vt dic q̄ i s̄bis p̄tor: sup̄radic⁹: nō erat de dolo
ly paul⁹ sic itellexerit p. l. q. r̄ iō necessariū fuit subicere

¶ Ex qz quid. lege totum neutraliter: s̄z dictio eozū
et dictio quid: vel statuit vel iurauerit.

¶ Et recte. scilicet excipit.
¶ Committat. quod esset nisi fuisset de hoc cautū. sed
qd̄ si petrauit ius iniquū p̄tra euzq̄ impetrauerat con
tra aliuz: sed in alio facto nō dico v̄tēdo eodē iure qd̄ in
aliū statui fecerat. R̄. me teneri. cū hoc nō sit exceptuz
s̄z tñ qd̄ eodē iure vtōz. vt ar. C. de penis. sancimus.

¶ Si quis ius dicenti nō obtemperauerit.
Quib⁹ dū iuris. i. defensorib⁹ municipioz. vel ci

uitatū. vt. C. de iudi. l. fi. et hoc olim: hodie forte p̄rit et
r̄ ip̄i defendere tā iure. C. vt. C. de spoztulis. l. fi. s̄. i. s̄.
autēricoz. cū de leuib⁹ criminib⁹ cognoscāt. vt in auf.
de defen. ci. s̄. audiēt. col. iij. S̄z certe et iure veteri modi
ca coertio nō erat eis denegāda. vt. s. ti. ij. l. magistrati

¶ Si quis ius dicenti nō ob
temperauerit. Titu. iij.

¶ Des iudices p̄rit iobediē
tes punire videlz magn⁹ i ma
gnis causis r̄ magnis m̄ctis
paruis in paruis r̄ puis mul
ctz. h. d. tex. cū glo. bar. Alp.

¶ In his
magistrati
bus nō tñ
dū iuris s̄
fm ius po
testat⁹ sue
cōcessū est
iurisdictionē suam defendere
penalī iudicio

¶ Pro qualibet inobediē
tia i quacūqz p̄te iudicij et in
quacūqz p̄te iurisdictionis ad
hibita possit q̄s m̄ctari. h. d.

¶ Is videtur ius dicenti nō
obtemperasse: qui quod ex
tremum i iurisdictione est

suā p̄tāt. vt. h. r. C. de mō multa. l. eos. in prin. q̄ pete
tur a fisco. vt. C. de modo mul. l. v. r̄ actioe in factuz cū
ex edicto def̄ sicut fit m̄ctio eius edicti: s̄z s̄ba nō habea
mus. vt. f. eo. s̄. non solum Accur.

¶ Extremū. tribus modis lege. p̄mo extremū. i. mi
nimū vel viliissimū vel infimū. multo ergo fortius tene
tur q̄ id nō fecit qd̄ erat possimū. r̄ duo exēpla q̄ sequi
tur sunt plana. quoz vñ respicit inobediētā factam
in p̄ncipio cause: qz nō venit in ius r̄ sic nō fuit passus
rē a se v̄dicari. aliud respicit inobediētā q̄ ē i fine cau
se: videlz in executionē s̄nie: ibi cetex r̄c. Sc̄do dic s̄z bul.
extremū. i. vltimū. hoc est executionē s̄nie et missionē in
possessionē rei q̄ petitur q̄ v̄tō fit. i. post vocatiōes. r̄ ex
emplū qd̄ seq̄tur: veluti r̄c. nō ad positū casū. l. qñ vide
tur nō obtēperasse: sed ad subauditū. i. qñ videt obtem
perasse/ refert ip̄e bul. q. d. is demū incidit q̄ nō paruit
v̄tō: et nō is q̄ nō paruit p̄mo. is aut p̄mo nō paret q̄ i
iudicio cum vendicat a se euinci nō patitur: absentat
enim se: sed patitur rem sibi auferri. hic paret vltimo
r̄ nō incidit in hoc edictū. Ceterum si r̄c. sed sibi potest
opponi qd̄ est. f. eo. s̄. nō solū. nā fm eū videt h̄re locuz
nisi in reo qd̄ ille s̄. nō p̄rit. Itē illud qd̄ est. f. eo. s̄. hoc
iudiciū. ob. bul. qz si fm eū punit tñ inobediētā q̄ est
in fine: et in fine est hoc q̄ r̄nō patit duci: et tūc nō daf
actio ad infesse totū rei: erit hoc falsū. s̄z potit dicere nō
ex hoc edicto sed per legē qui restituere iure etiā i litē.
vt. f. de rei ven. qui restituere. Tu autem s̄z Joh. dicas
tertio modo. extremū. i. p̄mū r̄ vltimū iurisdictionis.

Pena r̄
multa
et multa. vt. f. de
differēt

Extre
mū tri
pliciter
capitur

of. qua p̄mū
in d. s̄. 26. f. 7

na et i syllogismis extremitas dicitur prima et ultima terminus cum termino alio in medio coniuncto hoc modo. Ois ho e alal. sed ois risibile est ho: g ois risibile e alal. qd ei p dicat i possioe et pclusioe. i. hoc nome alal dicitur extremi tas maior: quod alit subijci i pclusioe et assumptioe et ex

trimitas minor: vt e hoc nome risi bile: medi' imun' est id qd subijci i prima et p dicitur i scda: vt hoc nome ho. et quod dicit veluti. et. potit gra exepit' qd pri mus est in iurisdic tioe. et cetera qd se quis conuatiur ponit. qd patet p sequete copula si re. q. d. sed et si se quentia re. nam omnis vocat' no veniens vt iobe diens puniendus est. vt. i. u. i. l. i. j. qd d medijs. Rn. nil inuenitur medi um cu res sine coestatioe pcessit. est eni sola citatio q e prima extremitas et si no venerit est missio in pos. q est alia extremitas. Quid ergo si res pcessit ordinare per coest. litis. nisi qd in medijs puniet est. immo etiā et quā do sine litis ptest. pcedit aliqd medijs pot inueniri: cuz et citari pluries debeat. Dic ergo de his medijs tribus modis vel extremitatē quālibet vsq ad mediū pcedere. Vel puto lram hanc legi sic quarto modo: vt dicā ex tremis p pmo et ultimo. et exepit' veluti ponit de inobe diētia principij: et de inobediētia finis: et qd dicit ceteris re. ponat de medijs. vel dic quinto extrmū id est vlti mū. et qd dicit veluti supple vel etiā si no obtēperes pri mis: et de hoc ponit exepit': et qd dicit ceteris de medijs dicat. Item quid differēt i. ab eo si qd in ius voc. no ie. Rn. in qtuor pmo qz h generalit' est cu tū de multa q daf in fisco qz de interesse actoris hic dicat. ille alit tm de pena q daf fisco. Itē alia e dñia: qz hic est edictū ibinō sed ibi agit ex isto. sed ecōtra aliqd ibi ptinet qd non est hic. f. de stipulatioe certi vel incerti si no venerit in ius vt. i. e. ti. l. i. r. l. fi. Itē de extraneo iudice ibi dicit quod h non specificat. vt. i. e. ti. l. i. j. et sic videntur se hñe vt exce dens et excessum: licet hic in dignicibus illū pcellat et ita non est supflua illius ti. repetitio. vt. C. de ve. iur. enu. l. r. §. sed et similitudinem.

a **Q**uod mobile. de mobili ideo dicit qz stat dicit de ductio ne q no pot fieri nisi in re mobili. quo nōle se mouentia pntent. vt. i. de ver. sig. l. mouēti. idē tñ d' mobili. R. c. **A**ut ferri. qd ppe d' cū corpe baiulaf. vt. i. d. p. l. i. ferri **C** **O**btēperasse. et habet locū edictū ne vis fiat ei q in pos. missus est. vt. i. ne vis fiat ei. l. i. i. respon. **D** **S**i pcurator tu'. non ad hoc sed et ad alia pstitit'. vt. s. ti. l. i. i. §. si pcurator. et §. si tñ. et facit. i. qd fal. tu. au. l. nouissime. et C. vñ vi. l. meminerint. **E** **N**ō solū. h. §. est pira bul. vt paulo. s. dixi. et facit. i. de re. iur. l. non debet actori. Accur. **F** **P**etitozem. i. actorum. **G** **H**oc iudicū. qd interest. hic no. ex hoc edicto du as nasci actiones quaz quibet d' i factū: yna daf reipu blice ad penā ipositiā a ius dicente. vt. s. e. i. pel. et C. de

mō mul. l. v. alia daf actori qh re' nō obtēperauit: vt' reo qh actor nō obtēperauit vt hic dicit. prima pena statuit a iudice siue a pteore viuo. l. cōsa a mortuo. l. quanti ea res e. Itē no. qz hēc lra p' trib' modis exponi. pmo et bñ vt loquat de actioe siue iudicio q daf parti qh alia non

obteperauit iudi ci et daf h ad iter esse. f. tot' cause q agebat hz quāti ea res e. i. ad sum p' l' utis qd fecit i aduocat' et i alijs Itē ppe dāna re r' u suaz que e pas sus ex eo q ad uersari' nō paru it. vt. i. si qd cau. l. ij. §. h. et l. leque. et h intelligas q nō plus punif. f. per hoc edictū. si eniz in eo qd e vltimū iurisdicūis nō pa reat poterit puni

ri p alia legē in oi interesse: vt si nolit rē restituere: qua tūc i oē interesse dānaf delato facto in litē. vt. i. d. rei vē. l. q restituere. Secō exponit vt loquat de ea actioe que daf parti vt nō def ad interesse. f. singlāre: hz quāti ea res est. i. ad totā litē vere estimatā. vt. i. de p. sig. l. hēc pba er in hac possioe multa iura pcedat. vt. i. vi bono. ra. pto. l. pzo. §. hoc aut. et. i. de noui ope. nuncia. l. a pte. §. siue aut. et. i. ad leg. fal. l. in lege. §. corporalis. et. i. de edil. edic. l. illud. §. cōdēnatio. et hēc posioe e fa: ua: vt ppter vnā leuē iobediētiā tā imq p hūc titulū puniret. nec ob dicta lex hēc pba: qz et hie ad verā estimationem agit. f. expēfaz vt dixi. et eode mō dicas ad alias mō nolatas leges. Tertio dicit p' hie loquat de actioe q fisco daf ex hoc edicto vt illa nō def ad itereffe. f. quāti iter sit rei publice. hz quāti ea res e. i. q' r' u i snia ius dicitis exp' sū est: pma vteroz est. Itē nōne fati hoc. p' eis q dicit exte mū. i. vltimū. f. vt dānef. p estimatione rei si nō patiatur rē ducti. certe nō facit: qz fm hoc fal' i eēt qd hie d' non ad interesse agi. agit el q' r' u i in litē iuratū e. vt. i. de rei vē. l. q restituere. sed posset rñderi hoc nō fit p hoc edictū. tu ergo expones vt pmo dixi: vt de expēnsis et similib' loquat. Itē nōne satis est in possessionē mitti ptra eum q nō obtēpat. vt. i. titu. l. i. satis. nā si ill' e satis: hz huius edicti pēa e nimis. Rn. satis e vbi. f. qd nō vēt venire tñ nō p' tēnt. qz absens e vel p' h' hz tñ cāz hz iustā qre nō veniat. vbi vero venire designatur p' tēndo iudicē vt actor: secus est vt hie qz debet posse puniri.

h **Q**uod d' d' a. f. respectu solutiōis. et fm hoc tot' §. loquitur in pena q parti datur. sed fm hzo. vt in sum ma hui' ti. principij hui' §. loquit de ea q parti. finis de ea q reipu. q vere p' tiner penā hincinde. et iō nec post annū ppetit nec in herede vt hie dicit. Cetera de heredi bus nō e q' r' dū: cū semp ad ministrato rei p. def. Alia alit q pti daf vt dari post annum cū sit rei persecutoria quo ad actorē. Itē heredi daf eadē rōne: hz in heredem nō: qz ex delicto. vt. i. de alit. iudi. mu. cau. fac. l. nō solū §. fina. et hz est vt mel' in fisco loq' pcedēs rñsū cui ad iungitur hoc. hz ipe p' rariū dicat in summa sua.

i **N**ec post annum. quia p' ratoria. **k** **I**n herede. qz penat. vt. i. d. act. et obl. l. i. honotarijs

restituere. Secō exponit vt loquat de ea actioe que daf parti vt nō def ad interesse. f. singlāre: hz quāti ea res est. i. ad totā litē vere estimatā. vt. i. de p. sig. l. hēc pba er in hac possioe multa iura pcedat. vt. i. vi bono. ra. pto. l. pzo. §. hoc aut. et. i. de noui ope. nuncia. l. a pte. §. siue aut. et. i. ad leg. fal. l. in lege. §. corporalis. et. i. de edil. edic. l. illud. §. cōdēnatio. et hēc posioe e fa: ua: vt ppter vnā leuē iobediētiā tā imq p hūc titulū puniret. nec ob dicta lex hēc pba: qz et hie ad verā estimationem agit. f. expēfaz vt dixi. et eode mō dicas ad alias mō nolatas leges. Tertio dicit p' hie loquat de actioe q fisco daf ex hoc edicto vt illa nō def ad itereffe. f. quāti iter sit rei publice. hz quāti ea res e. i. q' r' u i snia ius dicitis exp' sū est: pma vteroz est. Itē nōne fati hoc. p' eis q dicit exte mū. i. vltimū. f. vt dānef. p estimatione rei si nō patiatur rē ducti. certe nō facit: qz fm hoc fal' i eēt qd hie d' non ad interesse agi. agit el q' r' u i in litē iuratū e. vt. i. de rei vē. l. q restituere. sed posset rñderi hoc nō fit p hoc edictū. tu ergo expones vt pmo dixi: vt de expēnsis et similib' loquat. Itē nōne satis est in possessionē mitti ptra eum q nō obtēpat. vt. i. titu. l. i. satis. nā si ill' e satis: hz huius edicti pēa e nimis. Rn. satis e vbi. f. qd nō vēt venire tñ nō p' tēnt. qz absens e vel p' h' hz tñ cāz hz iustā qre nō veniat. vbi vero venire designatur p' tēndo iudicē vt actor: secus est vt hie qz debet posse puniri.

h **Q**uod d' d' a. f. respectu solutiōis. et fm hoc tot' §. loquitur in pena q parti datur. sed fm hzo. vt in sum ma hui' ti. principij hui' §. loquit de ea q parti. finis de ea q reipu. q vere p' tiner penā hincinde. et iō nec post annū ppetit nec in herede vt hie dicit. Cetera de heredi bus nō e q' r' dū: cū semp ad ministrato rei p. def. Alia alit q pti daf vt dari post annum cū sit rei persecutoria quo ad actorē. Itē heredi daf eadē rōne: hz in heredem nō: qz ex delicto. vt. i. de alit. iudi. mu. cau. fac. l. nō solū §. fina. et hz est vt mel' in fisco loq' pcedēs rñsū cui ad iungitur hoc. hz ipe p' rariū dicat in summa sua.

i **N**ec post annum. quia p' ratoria. **k** **I**n herede. qz penat. vt. i. d. act. et obl. l. i. honotarijs

restituere. Secō exponit vt loquat de ea actioe que daf parti vt nō def ad interesse. f. singlāre: hz quāti ea res est. i. ad totā litē vere estimatā. vt. i. de p. sig. l. hēc pba er in hac possioe multa iura pcedat. vt. i. vi bono. ra. pto. l. pzo. §. hoc aut. et. i. de noui ope. nuncia. l. a pte. §. siue aut. et. i. ad leg. fal. l. in lege. §. corporalis. et. i. de edil. edic. l. illud. §. cōdēnatio. et hēc posioe e fa: ua: vt ppter vnā leuē iobediētiā tā imq p hūc titulū puniret. nec ob dicta lex hēc pba: qz et hie ad verā estimationem agit. f. expēfaz vt dixi. et eode mō dicas ad alias mō nolatas leges. Tertio dicit p' hie loquat de actioe q fisco daf ex hoc edicto vt illa nō def ad itereffe. f. quāti iter sit rei publice. hz quāti ea res e. i. q' r' u i snia ius dicitis exp' sū est: pma vteroz est. Itē nōne fati hoc. p' eis q dicit exte mū. i. vltimū. f. vt dānef. p estimatione rei si nō patiatur rē ducti. certe nō facit: qz fm hoc fal' i eēt qd hie d' non ad interesse agi. agit el q' r' u i in litē iuratū e. vt. i. de rei vē. l. q restituere. sed posset rñderi hoc nō fit p hoc edictū. tu ergo expones vt pmo dixi: vt de expēnsis et similib' loquat. Itē nōne satis est in possessionē mitti ptra eum q nō obtēpat. vt. i. titu. l. i. satis. nā si ill' e satis: hz huius edicti pēa e nimis. Rn. satis e vbi. f. qd nō vēt venire tñ nō p' tēnt. qz absens e vel p' h' hz tñ cāz hz iustā qre nō veniat. vbi vero venire designatur p' tēndo iudicē vt actor: secus est vt hie qz debet posse puniri.

h **Q**uod d' d' a. f. respectu solutiōis. et fm hoc tot' §. loquitur in pena q parti datur. sed fm hzo. vt in sum ma hui' ti. principij hui' §. loquit de ea q parti. finis de ea q reipu. q vere p' tiner penā hincinde. et iō nec post annū ppetit nec in herede vt hie dicit. Cetera de heredi bus nō e q' r' dū: cū semp ad ministrato rei p. def. Alia alit q pti daf vt dari post annum cū sit rei persecutoria quo ad actorē. Itē heredi daf eadē rōne: hz in heredem nō: qz ex delicto. vt. i. de alit. iudi. mu. cau. fac. l. nō solū §. fina. et hz est vt mel' in fisco loq' pcedēs rñsū cui ad iungitur hoc. hz ipe p' rariū dicat in summa sua.

i **N**ec post annum. quia p' ratoria. **k** **I**n herede. qz penat. vt. i. d. act. et obl. l. i. honotarijs

restituere. Secō exponit vt loquat de ea actioe que daf parti vt nō def ad interesse. f. singlāre: hz quāti ea res est. i. ad totā litē vere estimatā. vt. i. de p. sig. l. hēc pba er in hac possioe multa iura pcedat. vt. i. vi bono. ra. pto. l. pzo. §. hoc aut. et. i. de noui ope. nuncia. l. a pte. §. siue aut. et. i. ad leg. fal. l. in lege. §. corporalis. et. i. de edil. edic. l. illud. §. cōdēnatio. et hēc posioe e fa: ua: vt ppter vnā leuē iobediētiā tā imq p hūc titulū puniret. nec ob dicta lex hēc pba: qz et hie ad verā estimationem agit. f. expēfaz vt dixi. et eode mō dicas ad alias mō nolatas leges. Tertio dicit p' hie loquat de actioe q fisco daf ex hoc edicto vt illa nō def ad itereffe. f. quāti iter sit rei publice. hz quāti ea res e. i. q' r' u i snia ius dicitis exp' sū est: pma vteroz est. Itē nōne fati hoc. p' eis q dicit exte mū. i. vltimū. f. vt dānef. p estimatione rei si nō patiatur rē ducti. certe nō facit: qz fm hoc fal' i eēt qd hie d' non ad interesse agi. agit el q' r' u i in litē iuratū e. vt. i. de rei vē. l. q restituere. sed posset rñderi hoc nō fit p hoc edictū. tu ergo expones vt pmo dixi: vt de expēnsis et similib' loquat. Itē nōne satis est in possessionē mitti ptra eum q nō obtēpat. vt. i. titu. l. i. satis. nā si ill' e satis: hz huius edicti pēa e nimis. Rn. satis e vbi. f. qd nō vēt venire tñ nō p' tēnt. qz absens e vel p' h' hz tñ cāz hz iustā qre nō veniat. vbi vero venire designatur p' tēndo iudicē vt actor: secus est vt hie qz debet posse puniri.

De in ius vocando. Tractatur de iudicijs pmit-
tur de in ius vocando: cum ab ea parte iudicia incipiatur
vt in sti. de pe. teme. liti. §. fi.

In ius vocare. iuris experitūdi. vt experiat actor
an ius sibi ppetat vñ nō. hoc itē intelligunt quidā si
rens veniat et rñ-
deat: non aliter:
qz sba cū effectu
z. vt. Ine qd euz
q in ius voca. l.
pe. §. docere. qd
nō placet: imo et
si hñ rñdeat. i. si ve
niat: si tñ vocet p
excutorē sine du
bio est vocat: hec
em sba edicti q
nō habemus eri-
gunt lz sñ nō rñde
at vocatus ab eo
a q vocari nō de
bit: vt a liberto
facilius remittat
pena vocanti. vt
Ie. §. ius. Itē no.
q libelli oblatio
nō habet p voca
tiōe. vt Ieo. liber
tus. Accur.

In ius vocari. Alpl.
nō opz neqz consulem
neqz pfectu: neqz pzetore:
neqz p cōsule: neqz ceteros ma-
gis trar q impūi hñt: q z co-
hercere aliquē possunt z iu-
bere in carcerē duci. Nec pō-
tifficē dū sacra facit. nec eos
qui ppter loci religionē inde
se mouere nō possunt. Sed
nec eū q cū equo publico i cā
publica transuehat. C. pze
terea in ius vocari nō dz qui
vtores ducit: aut ea q nubit
nec iudicē dū de ea re cogno
scit: nec eū q apud pzetorem
cāz agit: neqz funus ducētes
familiare busta ve mortuo
facientē. C. alt.

Al q cadauer pseq-
tur: qd etiam vñ rescri

At minores in magistratus etiā durāte officio possunt vo-
cari in ius. vt I. de iniur. l. nec magistratib. Immo z ma-
iores qñqz vt si dicant in suo officio deliquisse. vt. C. ad
l. iul. repe. l. inbem. et de furto cōueniri possunt. vt in
auten. vt iudi. sine quo. sus. §. illud. col. ij. z in auten. vt
dif. iu. §. si vero. col. ix. Itē nec alios conuenire possunt
hī maiores. vt I. de iudi. l. pars lz ap. q ē greca.

Cohercere. s. graui pena. nā et minimi leuiter co-
hercerent. vt in auten. de defen. ci. §. audient. col. iij.

Pōtifficē. i. epm dū missā canit: et idē de qd libet cle-
rico. z est rō. vt. C. de episco. z cleri. l. oēs q vbiqz sūt. cū
ergo finita fuerint illa sacra q facit vt amissa vt vespe
pueniatur sz ius. vt clericō sub epō: epus sub ar. hiepo
cōueniat. vt in aut. de san. epi. §. polb. z. §. si aut. col. ix.

Al possunt. vt sunt monachi z heremite: sz eozuz
plaz. vt in aut. apd quos opoz. cau. di. mo. col. vi. i. pzi.

Transuehat. vt pzeconem thebaldum.

Arcozem ducit. interim dum ducit.

Asit. nisi vocetur ante maiorem magistratū. vt I.

de re iudi. L. tra pupilli. §. is qui ad maius.
k. familiare. sed nec post vsqz ad nouē dies aliqz
de sua familia poterit pueniri. vt in aut. vt cum de ap.
cog. §. pe. col. viij. z accipe familiare: siue est de gñe suo
siue de seruis: siue de seruitoribus. vt. I. de ver. sig. l. pro
nunciatio. §. com
muniture.

Alqz litigandi Alp.
cā necesse hz in iure vt
certo loco nisi: nec furiosos
vel infantes.

Supra posuit quosdā qui
in ius vocari non possunt pro
pter offiū vt alia cām. hic po-
nit edictū in quo enumerant
psone q in ius vocari nō pñt
sine pmissu iudicis: hoc est ni
si petita venia. h. d. bar.

Pzetor ait parētē patro-
nū patronā libertos parētē:
qz patroni patronēqz in ius si
ne pmissu meo ne qz vocet.
Parentes hic vtriusqz sexus
accipe. Sz an in infinitū qñt.
qdā parētēs vsqz ad tritauū
appellari aiunt: superiores ma-
iores dicit. hoc vtes existia-
se. pōp. refert. Sed gai⁹ cassi
us oēs in infinitū parētēs di-
cit: qd et honestius est z meri-
to obtinuit. parētēs etiā eos
accipi labeo existimat: qui
in seruitutem susceperint.
Nec tñ vt serui dicebat ad
solos iustos liberos ptinet:
sed et si vulgo quesitus sit fi-
lius: matrem in ius non vo-
cabit.

Paulus.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Busta ve mor-
tuo. qdā libu hñt
iusta. s obsequia
vt lauare corpus
vel silia. alij hñt
busta. i. pñstio =
nes. pburebantel
corpa in rogo vt
cinis reseruaret.
sic. I. de acq. here.
l. p herede. §. i.

El qui ca-
dauer. s. fa-
miliare. vt dix-
rat. s. eo. pri.

Alqz litigā-
di. certo lo-
co. nisi ad maius
auditorū vocare
tur vt dicit. s. pri.
in. l. ij. z facit. I. de
iu. l. ij. §. legati. l.
pñca.

Infantes.
sz si hanc etatem
excesserint. pueni-
ent tutore aucto-
re: vel ipse tutor.
vt. I. d. admini. tu-
to. l. i. §. i.

Pzetor ait.
superiores phi-
bentur iure civili
vocari in ius istū
ast iure pzetorio
tñ. et not. q hec
ba pzetis vlpia.
exponit per ordi-

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

Parentes et li-
berti in l.
finitum
dicunt.

dicebant qd ad solos iustos hoc ptineret. nā etiā ad naturales tm ptinet: vt subicit. r. j. eo. l. parentes. Accur. Quid is est que nuptie. etiā de facto tantū. vt inter seruū r ancillā. sed nō si incestuosus sit fm Jo. qz hic patrē nō habet. vt insti. de nup. s. l. aduersus. Jre

Ince-
stuosus
patrem
non hz.

Quia semp certa est mī etiā si vulgo pcepit. Pater vero is est que nuptie demonstrant. I dem.

Patres pō naturales in ius vocare nemo potest. vna est enī oibus parētibus suāda reuerētia. I dem.

Patris adoptiui parētes impune vocabit: qm hi parentes eius nō sunt: cū his tm cognat⁹ fiat qbus et agnatus. Ulpianus.

Adoptiui patrē qd iu in p̄tate est in ius vocare nō pot iure mag⁹ ptāris q̄ p̄cepto p̄toris. Nisi sit fili⁹ qui castrēse⁹ habuit peculū⁹ tunc enī cā cognita⁹ p̄mittit. Sed naturalē parētē nec qd dē dū est in adoptiua familia in ius vocari licet.

Moie patroni cōtinet quicūqz habet p̄ patrono: et qui non habet p̄ patrono nō con tinetur lz reuera sit patron⁹. item delictū patris nocet filio. h. d. Baldus.

Patronū inquit p̄nāve/

Parētū
appella
tioe na
turales
ptinent.

Moie patroni cōtinet quicūqz habet p̄ patrono: et qui non habet p̄ patrono nō con tinetur lz reuera sit patron⁹. item delictū patris nocet filio. h. d. Baldus.

Patronū inquit p̄nāve/

Adoptiui q̄ p̄cepto. si enim p̄cepto p̄toris impe diref. ergo cū venia p̄mitteref qd est falsum. vt. J. de iud. l. lis nulla. r. c. e. qui in potestate.

Castrēse. vel quasi. Accur. h. Peculū. in eo em vice patris. fungit. vt. J. ad ma ced. l. ij. et iō in causis que sunt de castrēsi peculio non pater sed filius iurabit de calūnia. sed in causis alteri⁹ peculij iurat pater. vt. C. de iura. cal. l. ij. s. qd obfuarī ibi vel als legitimā rē. et. C. de bo. ma. l. i. r. C. de bo. q lib. l. h. s. sinatī p̄e recusante rē. sed cū hic filius hodie nō trāseat in ei⁹ p̄tate: an eū sine venia vocabit? Rñ. nō. qz filius dicitur et qz succedit ab itestato. vt. C. d. adop. l. cum in adoptiuis. s. sed siquidem. Et est argu. quod

de matre habes. s. e. l. quicqz. in fi. que sūt non hz filiū in p̄tate. vt. l. i. de adop. s. semie. et hoc qdā vt. Jo. ar. s. qz p̄ oia pro nō facta d̄ adoptio p̄ter q̄ ad ius succedē di. vt. C. de adop. l. cū in adoptiuis. s. sed siquidē. in fi. i. C. causa cognita. i. venia petita.

Proni qdē hi accipiēdi sunt: q ex fuitute manumiserūt: vel si collusionē detexerint: vel si q̄s p̄iudicio p̄nuncief liber tus esse cū alloquin nō fuerit/ aut si iurauit eū libertū meū esse. Quēadmodū p̄ trarū pro p̄ono nō habebor: si con tra me iudicat⁹ est/ aut si me deferēte iurauerit se nō esse libertū. Sed si ad iusiurandū adēg⁹ ne vxorē ducat ne nu bar⁹ impune in ius vocabor: r cellus quidē ait in tali liberto ius ad filiū meū me viuo nō trāfire: sed iulia. s. scribit. Ple riqz iuliani sniam probāt. fm qd eueniet vt patron⁹ quidez in ius ipune vocef: fili⁹ quasi innocēs nō vocetur. P. au.

Is quoqz q̄ ex cā fidei cōmissi manumittit: nō bz in ius vocari q̄s iuravit manumittat in ius vocef. Ulp. Sed si hac lege emi vt manumittam: et ex cō stitutione diui marci perue nerit ad libertatem: cum sim patronus in ius vocari nō po

Sed si hac lege emi vt manumittam: et ex cō stitutione diui marci perue nerit ad libertatem: cum sim patronus in ius vocari nō po

Is quoqz q̄ ex cā fidei cōmissi manumittit: nō bz in ius vocari q̄s iuravit manumittat in ius vocef. Ulp. Sed si hac lege emi vt manumittam: et ex cō stitutione diui marci perue nerit ad libertatem: cum sim patronus in ius vocari nō po

Sed si hac lege emi vt manumittam: et ex cō stitutione diui marci perue nerit ad libertatem: cum sim patronus in ius vocari nō po

Is quoqz q̄ ex cā fidei cōmissi manumittit: nō bz in ius vocari q̄s iuravit manumittat in ius vocef. Ulp. Sed si hac lege emi vt manumittam: et ex cō stitutione diui marci perue nerit ad libertatem: cum sim patronus in ius vocari nō po

Sed si hac lege emi vt manumittam: et ex cō stitutione diui marci perue nerit ad libertatem: cum sim patronus in ius vocari nō po

Clocari. nisi ex castrēsi pecu lio: et tunc cū ve nis rē.

Proni. ma sculsi vel feminā m Detexerit. nā si q̄s fuus vel liberi⁹ vt iudicē ingenu⁹ facit sibi moueri litē a dño vel p̄ono cū quo collusit: efficitur illius liber⁹ qui hui⁹ collusionem detexit: vt. h. et. J. de col. deteg. l. i. n. C. p̄iudicio. id est p̄iudiciali actioe in rē. vt. insti. de ac. s. p̄iudiciales. r. sic no. qz hic snia facit ius vt. s. s. sta. ho. l. i. genium. et. J. d. re iu. l. res iudicata o. C. iurauit. hoc casu ero p̄on⁹ q̄ ad hoc edictū nō quo ad successio nē. vt. J. de iur. pa. si iurauero. p. C. Non esse. vt. J. d. iureu. l. eū q. s. penul. Accur. q. C. Sed si adē gi. id est cōpuli. r. C. Nubar. hoc

Clocari. nisi ex castrēsi pecu lio: et tunc cū ve nis rē.

Proni. ma sculsi vel feminā m Detexerit. nā si q̄s fuus vel liberi⁹ vt iudicē ingenu⁹ facit sibi moueri litē a dño vel p̄ono cū quo collusit: efficitur illius liber⁹ qui hui⁹ collusionem detexit: vt. h. et. J. de col. deteg. l. i. n. C. p̄iudicio. id est p̄iudiciali actioe in rē. vt. insti. de ac. s. p̄iudiciales. r. sic no. qz hic snia facit ius vt. s. s. sta. ho. l. i. genium. et. J. d. re iu. l. res iudicata o. C. iurauit. hoc casu ero p̄on⁹ q̄ ad hoc edictū nō quo ad successio nē. vt. J. de iur. pa. si iurauero. p. C. Non esse. vt. J. d. iureu. l. eū q. s. penul. Accur. q. C. Sed si adē gi. id est cōpuli. r. C. Nubar. hoc

Clocari. nisi ex castrēsi pecu lio: et tunc cū ve nis rē.

Proni. ma sculsi vel feminā m Detexerit. nā si q̄s fuus vel liberi⁹ vt iudicē ingenu⁹ facit sibi moueri litē a dño vel p̄ono cū quo collusit: efficitur illius liber⁹ qui hui⁹ collusionem detexit: vt. h. et. J. de col. deteg. l. i. n. C. p̄iudicio. id est p̄iudiciali actioe in rē. vt. insti. de ac. s. p̄iudiciales. r. sic no. qz hic snia facit ius vt. s. s. sta. ho. l. i. genium. et. J. d. re iu. l. res iudicata o. C. iurauit. hoc casu ero p̄on⁹ q̄ ad hoc edictū nō quo ad successio nē. vt. J. de iur. pa. si iurauero. p. C. Non esse. vt. J. d. iureu. l. eū q. s. penul. Accur. q. C. Sed si adē gi. id est cōpuli. r. C. Nubar. hoc

Clocari. nisi ex castrēsi pecu lio: et tunc cū ve nis rē.

Proni. ma sculsi vel feminā m Detexerit. nā si q̄s fuus vel liberi⁹ vt iudicē ingenu⁹ facit sibi moueri litē a dño vel p̄ono cū quo collusit: efficitur illius liber⁹ qui hui⁹ collusionem detexit: vt. h. et. J. de col. deteg. l. i. n. C. p̄iudicio. id est p̄iudiciali actioe in rē. vt. insti. de ac. s. p̄iudiciales. r. sic no. qz hic snia facit ius vt. s. s. sta. ho. l. i. genium. et. J. d. re iu. l. res iudicata o. C. iurauit. hoc casu ero p̄on⁹ q̄ ad hoc edictū nō quo ad successio nē. vt. J. de iur. pa. si iurauero. p. C. Non esse. vt. J. d. iureu. l. eū q. s. penul. Accur. q. C. Sed si adē gi. id est cōpuli. r. C. Nubar. hoc

si vt impetūsi non nuberet. sec⁹ si ad tps. vt. J. q. r. a qui. ma. l. l. antepe. lz sit argu. J. de suis r. le. l. itestato. s. si libertā. itē hoc itellige qm filios tollere pot. sec⁹ si est ite rilius. vt. J. de iure patro. adigere. s. huius. Accur. s. C. Liberto ius. s. patronatus. Accur. t. C. Vocetur. scilicet impune.

Innocēs. secus si nocens et conscius fuisset. vt. J. de iure pa. l. qui cōtra legē. que est cōtra. Et no. hic ar. pro feudo qz lz vasallus fuerit insidiar⁹ dño qz ip̄e amit tit feudū: filius nō. sic. s. de sena. l. emancipatū. s. fi. r. l. si filiū. et. J. de decur. l. ij. s. nulli. r. J. de iure pa. diui fra tres. in fi. r. J. de cōtratab. l. ij. s. si emancipatus. arg. J. C. de q̄stio. diuo marco. Sed an p̄e viuēte admittetur ad cōtratab. distingue an sit emancipatus vel non. p̄i mo casu vocaf. scdo non. vt. J. de bo. li. l. queritur.

Is quoqz. vocari. postea r ex alia cā. itē hui⁹ nō p̄t imponi ope nisi fuerit testatoris fili⁹ de manumif flone rogat⁹. vt. J. de bo. li. l. qui ex cā fideicō. habet etiā hic filius de manumittendo rogatus bo. pof. p̄tratab. vt. C. de bo. pof. cōtratab. que pa. et. li. eius. l. i. Ed si hac lege. Mar. r cōmodi ad aufidiū victorē nū. vt. C. si man. ita sue. aliens. vt. ma. l. ij. r. ij. fm Jo.

a Non habebot. cur ergo in superiori casu p patro- no habet. Rñ. duplex est ratio: qz piori casu meis nū- mis emi. hic aut nūmis serui qd cōiunctibus oculis di- cemus. vt. J. de manu. l. iij. in prin. et qz in pmo fregi si- de venditori: hic seruo. qd plus sibi valet qz si veditori rupissem. Jc qd

si nō fregit s3 ma- num sit. forte ha- bet beneficiū edi- cti hui? s3 nō ha- beat p tabulas vt. C. d. bo. lib. l. i. b

c Prostituta. id est pposita ad meretricādum. **c** Patronum. hoc est ex constitu- tione diui respas- siani. vt. J. de iure pa. diu. respas- sianus: vel dic diui adriani. vt. C. si mā. ita fue. ali. ne pñ. l. i. p. m. v. re- rius. Sed videt qz nō veditorem sed emptorēz habeat patronū cū ab eo videat manumif- sa. vt. J. de euic. l. mancipiū. que est ptra. s3 certe illud est in eius pñdici- cū: vt nō habeat regressum. p euic- tione.

d Exceptit. f. si emptor. pñtuit e. **e** Prostituit. post iniunctionem man? vel veditio- nē ante traditio- nē: vt dic cū post- ea redemisset: vel alia causa ad euz redisset. **f** Equū nō est. qz qd qsqz iur? ē. et sic nō. qz null? erat libera: que libz vocabit i ius sine vena.

g Minutus. scilicet per minimā ca. di. vt quia emā- cipatus vel in arrogationē datus: secus si per maximā vel mediam. vt. J. e. l. s. sed z si per penam. sed arg. ptra. in fi. de acqui. per arro. in prin. **h** Capite minuit. qd est qd dicit eū capite minui: cū lex dicat libertū alienū nō posse adoptari. vt. J. d. adop- ti. si pñ. in fi. Respōderi pōt hoc quo ad ppositū arrogat? est: nō p veritate. Vel dic qz lz fieri nō debuerit: facta tñ tenet donec retractet: vt i snia p falsa instra lata qz retra- ctatur p in integ. resti. vñ valet. vt. J. de re iudi. diuus. **i** Obreptionē. i. p mendaciū qd fecit in frau de tacedi: vñ nō valet cū effectu. vt. C. si ius vi yti. pub. l. ij. Sed

sui qd pōt adoptare libertū: nō tñ si i genū? vt. J. d. sta. k **C**ōditionē. cū alis nō iueniret arrogatē. (ho. l. fi. l **H**aber. nisi in p tababu. z in vena: vt h. z. J. de iur. au. am. l. pe. z. J. de bo. libe. l. etiā sūis. in prin. m **I**ngenuū facit. vt. J. de na. re. l. qris. z. l. fi. in fi.

n Vel ciuitate. qd sit p defensorē ciuitatis: vel ma- iorē partē illi? cor- pouis auctoritate presidis. vt. C. de ser. reipubli. l. i. Accursius. **o** Illorū. quia nec sunt illoz hu? vt. J. d. re. diui. in tñ. s. vniuersita- tis. z dic argu. qd ibi no. sed ar. J. d. col. ill. l. i. in fi. dic vt ibi. **p** Reipublice. id est ciuitati. **q** Constitutū. sed videt qz etiā si ne vena. vt. J. e. l. in fi. s3 dic vt ibi. z fac. J. qd ciuisqz vni. l. si mūcipes

r Liberos. fa- cit. J. q. sanis. cog. l. iij. s. qd ait. z. J. e. l. qz. s. paretēs **s** Ad pegrini- tate. qz ciuitatem amisit p deporta- tionē: vñ pegrin? dicit. vt. C. de he- redi. insti. l. i. **t** Honorē. que scz habebat de sa- lutado z assurgē- do: z similib?. In ius aut nec nunc ab eo vocari pote- rit: qz aliud impe- dit vtputa depor- tatio. vt. J. d. ca. di- tutelas. s. fi. **v** Etiā adopti- ui. s3 nunqd ples ptes adoptiuos

u hic incipit iuriscō. expone- re vrbū liberos z verbū paren- tes z verbū pmissu meo posi- ta i edicto p̄toris. z hoc sit lo- co summarij vsqz ad s. semp. **l** Liberos aut fm castū vt in parentibus z vltra trinipo- tē accipim?. Si liberta ex pa- trono fuerit extra mutuo seip- sa et filius eius in ius non vo- cabūt. Sinaut liberi patroni

habere poterit? Rñ. nō. sed in plurali ideo loquitur: qz potest esse adoptatus loco nepotis. vnde duos lz parē- tes: vñ loco patris: alterum loco au.

x In adoptionē. z trāsiit in prātē p̄ris adoptiui: vt qz auo paterno vñ materno qñ est emācipat? etiā hodie

y Susceptus. a filio meo in adoptionem dato. **z** In ius vocari. scilicet a liberto meo: vt. J. d. dictū est. sed quid erit me auo mortuo: nōne adoptatus vt filius patroni habet beneficium: Rñ. ita fm Jzo.

a Liberos. facit. J. de vbo. sig. liberos appellatiōne. **b** Non vocabūt. ipsa eū: quia patroni fil? ipe cam: qua mater. vt. J. e. q. quiqz. s. p̄tor. z. s. fi.

a **C**apitis. i. de crimine capitali.
b **A**ccusauerint. maiores. xrv. an. 7 de tali crimine cu
ius pena sit mors vel exiliu. et si pdererint accusatores
ad fin. vt. j. de iu. pa. cu patronu. 7 j. de bo. liber. q cum
maior. et. l. qui in seruitute. ite hic accipe pcalumia Jo.
vt. j. de bo. li. qui
cu maior. i. fi. 7. l.
ide. in fi. Sed an
ide in patrono si
ipe accusat. dicit
qda vtiq. vt. j. de
iure pa. l. eu. imo
no: qz loquit ibi d
liberto pris qui
su^o df. vt. j. de hb.
signi. licet iter ge
sta. s. patronos. 7
ar. p hoc. j. de fi.
deico. lib. si fili.
s. erit. in fi. s. hoc
non bene dicit.

c **F**amosa. vt
furti.
d **P**udore. id e
opinionē suae fa
mā bonā.
e **S**ugillat. id
est diminiuat. a si
go fugio: vel dic
sugillat. id e ag
grauet apud bos
nos viros. vt. C.
de infami. l. hbū.
et erit exemplum
de pdi. fur. q non
ifamat: s. opinio
nem aggrauat. et
ide i l. dicto vbi.
vt. j. d obsequis.
l. honori. 7. l. licet.

f **P**atronus. vel ali^o p eo. vt. j. proxi. s.
g **G**rauiissima. secus si leui. vt. j. de iur. l. ptoz edixit.
s. pterea. et facit. C. in qui. cau. co. cen. l. ij. in fi.
h **U**el defensor. secus si alius pro eo. vt. j. pri. s.
i **I**nterueniat. s. cur patrono pstat reuerētia etiam
cuiuscūqz noie ipe coueniat vt hic df. 7 nō pstat liberr^o
cuiuscūqz noie ipe agat. vt. j. e. l. quesitū. Rñ. ex pte pa
troni fauor est in hoc q debet ei reuerētia qui fauor p
ducit cuiuscūqz noie coueniat. Ex pte do liberti est pe
na. ideoqz artat si ipe alter^o nomie agat. vt. j. de libe. et
postu. cu qda. pterea in. l. lalla quesitū. si nō ageret li
bertus pupillo teneret: sicqz officiu suū sibi esset dāno
sum qd eē nō dz. vt. j. ex qui. cau. ma. l. videlicet. 7. j. que
ad modū testa. aperi. si quis ex signatorib^o. ideoqz pro
pter necessitatem toleratur.

k **I**n ius vocari. etiā famosa actione: qz patronus
cōdenato eo nō efficit infamias de facto: qz p tutore liti
gat. nec ipe tutor qui alieno noie puenit. vt. j. de lfa. fur
ti. s. si quis alieno. 7 facit. j. de obse. l. licet. in fi. s. quare
nō representat psonā patroni tutor vt actor vniuersitatis
vt. s. e. s. q m munitit. q est s. sol. s. quosdā hic loquit
qū tutor de suo facto puenit nō pupilli eiusdem psoni.
Alij dicūt vim faciendā in cur^o psona papiat libell^o: vt
si tutoris: obtinet qd h dicit. si vniuersitatis siue pu

capitis^o accusauerint^o libertū
paternū vel in seruitutē redi
gi perierint: nullus eis honor
debet. **P**retor: ait in ius si
ne pmissu meo ne qs vocet. p
missur^o ei est si famosa^o actio
nō sit. vel si pudore^o nō sugil
lar^o qua patron^o puenit vl pa
rentes: 7 totū hoc cā cognita
dz facere. Nā interdū etiā ex
cā famosa (vt pedius putat) p
mittere dz patronū in ius vo
cari a liberto/ si eum grauissi
ma^o iuria affecit: vel qz flagel
lis forte ceciderit.
Patrono debet reuerētia
etiā si tutorio noie alter^o pue
niat. secus si ali^o p eo tutorio
nomine iudiciū suscipiat.
Semp autē hūc honorem
patrono hndū: 7 si qū tutor vl
curator: vel defeso^o vel actor
interueniat patron^o. S3 si pa
troni tutor vl curator interue
niat: ipone posse eos i ius vo
cari^o pompo. scribit: 7 veri^o est
Penitenti et actionem re

pilli/ qd sibi. Tu dic aliud in vniuersitate/ q tū p alii cō
uenit vt ibi. et aliud in singulari psona vt hic. Jic aliū
in pcuratore psoni. vt. j. de obse. lib. l. honori. 7 est rō: qz
ipe patron^o videt vocari: cū ipe iuret de calūnia: nō p
curator. vt. C. de iureiurā. ppter calū. l. ij. s. qd obserua
ri. et. s. sin autem.

Uāuis nō adijciat^o pre
tor cā cognita se pena
le iudiciū daturū: tū labeo ait
moderādā iurisditōnē^o velu
ti si peniteat^o libertū 7 actio
nē remittat. vel si pson^o voca
tus nō veniat: aut si nō inuit^o
vocatuz sit licet edicti verba^o
non patiantur^o.
Ab sente patre presens fili
us potest agere p sua iniuria
h. d. Barto. **I**pian^o.
Sibertus in ius voca
uerit ptra ptoz edictū
filiū patroni sui quē ipe patro
nus in pte^o h3: pbādum est
absente pte subueniendū esse
filiū q in pte est: et ei penale
in factū actionē. l. quinquagi
ta aureoz aduersus libertum
competere. **M**odestin^o.
Generaliter eas psonas
qbus reuerētia pstanda
est sine iussu ptoz in ius vo
care non possumus.

Uāuis non adijciat. in
qbusdā s3bis ad
iunctis. vt. s. co.
quoz. s. i.
m **J**urisditio
nē. No. vbi lex nō
distinguit: nos tū
distingui^o. sic. j. an debe
de testi. qstū. l. fi. amus
argu. s. s. de offi. vbi lex
pre. l. iij. nō disti
n **P**eniteat. et
actionē. duobus
modis expone. s
mo q libertū pe
niteat et actionez
remittat qua con
ueniebat patro
nū. vtrūqz est
necessariū. sed an
ide erit. C. de iur
risdi. om. iu. l. in
criminali. Rñ. ibi
nō est locus peni
tentie. nec est ibi
locus remissioni
actionis: cū actio
sit amissa ipo iu
re fm quosdā. vl
dic q et ibi locuz
h3 pnia vsqz ad
fiam: vt ibi no.
S3bo dic q liber
tum peniteat 7 patronus actionē remittat: sc3 penales
quinquaginta aureoz. vt. j. e. l. pe. 7 fi. Et sic no. qz com
missa fuit pena etiā ex sola vocatiōe in ius / h3 nō veni
at. als quare remitteret nisi eēt prius cōmissa. Alij con
tra. 7 p. is. j. rē ratā habe. ampli^o. et fm eos sit remissio
pene non commisse.
o **V**erba edicti. que non habemus in hac parte. sed
erant talia. vt. j. l. fina.
p **N**ō patiant. s. fieri remissionē pene cōmissē. vl se
clūdo dic sc3 remissionē pene nō cōmissē. 7 fm hoc l3 of
fendere verba legi. tū. arg. s. j. de exercito. l. i. s. sed si sci
ente. sed certe hic offendunt ex permissione huius legi: legis l3
als esset secus. Accur. aliqñ of
fendere

Uerba
legis l3
aliqñ of
fendere

Sibertus in pte. idē multomagis in emanci
pato. vt. s. e. sed 7 si. s. si fili^o. nā in pte filio existē
ti nulla dabit actio fm has leges nisi in casib^o. et ideo
de eo dubitabat. vt. j. de actio. 7 obli. l. si filiusfamilias.
et. l. in factum. hodie vero aliud est vt dicemus. j. de iur
di. l. si longius. s. si filius.

Generaliter. nō possumus. s. nullū senē. vt. j. d. iu. E
mi. l. semp. et nullū clericū 7 nullus magistrū suū
qd est falsum. Dic qz referat ad eas psonas hñ q sunt
in edicto. s. e. quoz. s. ptoz. sunt 7 alie q nec etiā cum ve
nia vocari pnt. vt. s. e. l. ij. iij. 7. iij. i. tñ. 7 ppter h dicit

Sugil
lare qd
lit.

pene in. d. l. temp. alios adit oēs sine venia vocare pos-
sumus. Ad quid h̄ hoc lex est facta cum nichil adijciat?
Rñ. qz nō est nouū rē. vt. J. ad le. aquil. si seruus seruū.
S. iquit. in fi. s. p̄terea pot dicit vt adijciat de facere r̄ so-
cru q̄ parētis locū obtinēt. vt. J. solu. ma. qz parentis. et
insti. de nuptijs.
s. socrum. Ac.

Libertus. re.
ad e accusa-
tus. Accur.

Frequēter. i.
eū p̄torē inque-
rat et sollicitū red-
dit q̄ren^o faciat
citarī accusatorē
sēz patronū et de
cā cognoscat. f. p̄-
fes: r̄ debito sine
decidat. Quid er-
go si vult eum pa-
tronū de calūmia
puniri: et hoc pe-
tat: vel velit aliq̄s
in euz retorque
crimen reaccusan-
do eū. pot̄ forte si
ne pena sciat r̄ pa-
tron^o hoc sine pe-
na cōmittit in li-
bertū. vt. J. de do-
li. q̄ cū maior. s. si
libertus.

Clocare. vt ob
hoc cadat in hoc
edictum.

Libellum. sup
plicatōis vt iur-
der delegat: nō vt
ip̄m corā p̄siede
cōueniret vel corā
p̄ncipe: s̄z vt
sup eā quā cōtra
patronū h̄z iudex
delegaret. alioq̄n
p̄tra. vt. J. e. l. i. et
l. q̄uis. vel etiam

dic q̄ sola libelli cōuēntionalis datio non facit vt videat
tur vocari in ius nisi nūcius mittatur.

Remissa. quasi incidit in eā. sic q̄rit an videat eē
remissa pp̄ rescriptū: s̄z r̄ndēf̄ penā nō eē remissaz: qz nec
fuit p̄missa. vt. J. de p̄do. obli. l. decē. s. s̄z r̄ si decē. Accur.

Patronū. quo ad penā huius edicti: s̄z q̄ ad p̄pen-
tationē actionis annalis et p̄torie sufficit dari p̄ncipi
pi libellū r̄ ad eū rescribi. vt. C. quādo li. p̄nci. da. l. i.
et. ij. que est contra. Accur.

Questum. suam. scilicet tutoris.

Potuisse. nisi sit actio famosa fm. d. vt. C.
si tu. nō gef. l. i. r̄. C. de obse. a libe. pa. p̄st. l. i. Tu dic
etiā famosa non pupilli posse intendi actionē p̄ h̄c
legē que non distinguit: sed non accusatiōem. et sic loq̄
tur. l. illa. C. si tutor non gef. l. i. sed suo actionem famo-
sam nō potest. et sic loquitur. C. de obse. li. l. i. et fm̄ h̄c
vltimā distinctionē loquit̄. J. de iniur. l. nō solum. s. p̄p̄.

liber quib⁹ apparet rē. nā ibi noie suo agebat pro ius
ria facta vxori q̄b non potest: vt ibi dicit.

Aum. officii. i. officiales. f. satisfado vel p̄mittens
do se illū exhibiturū: et ex tali pacto officiali acq̄ri
tur actio vtilis. vt. J. rē pu. sal. fore. l. nō quasi. in p̄nci.

Re possit. Rñ. eū de quo queri
tur pupilli noie etiā in ius vo-
care patrēnā suā potuisse: si-
ne permisso p̄toris.

Logitur quis ad iplēdum
quod apud acta. p̄misit. h. d.
vsqz ad finem. Barto. Idē.

Aum p̄ quo q̄s apud of-
ficiū: cauit exhibere co-
git. Itē eū q̄ apud acta⁹ exhibi-
turū eē se que⁹ p̄misit⁹: r̄ si of-
ficio nō caueat: ad exhibēdū⁹
tamen cogitur.

Inuitus q̄s de domo non
d̄z extrahit: sed ibi existens po-
test verbaliter citari r̄ p̄tra cō-
tumacem fit missio in possessi-
onem. h. d. Bar. Caius.

Periqz putauerūt nul-
lū de domo sua in ius
vocari licere: qz dom⁹ tutissi-
mū cuiqz refugium atqz rece-
ptaculum sit: cumqz qui inde
in ius vocaret vim inferre vi-
der⁹.

Satisqz⁹ pene subire eū
si non defendatur r̄ la-
titet. Certum⁹ etenim est q̄
mittitur aduersarius in pos-
sessionem bonorū eius. Sed
si aditum ad se p̄stet aut ex
publico cōspiciat⁹: recte i ius
vocari⁹ eū iulian⁹ ait. Cai⁹.

in fi. r̄ J. de re iudi. l. nemo de domo. Accur.

Satisqz. imo non est satis cū r̄ pena possit ei impo-
ni. vt. J. si q̄s ius di. nō ob. l. i. in p̄nci. sed ibi in cō-
temptū iudicis i re nolebat. h̄ nō in p̄ceptū: s̄z ob aliquā
causam s̄z nō iustā vt ibi dixi. Accur.

Certū etiam est. videt q̄ tū cōtra latitantē. i. turpi-
ter se occultare detur possessio. sed certe imo sufficit si
nō defendatur vt fiat missio: sed venditio non fit nisi cō-
tra latitantē fraude. vt. J. ex quibus cau. in pos. ea. fulci-
nius. s. cuz hoc. et. s. q̄d sit. et. s. adeo. et fiebat olim hec
missio in omnia bona occasione etiam parui debiti. ho-
die vero p̄ mensura debiti declarati. vt. J. ex quib⁹ cau.
l. i. r̄ in aut. de exhi. r̄ intro. s. si vero fiat veditio. col. v.

Conspiciat. No. multū facit oculo: ū inspectio. vt Oculo =
J. de acqu. pos. l. q̄d meo. s. si venditorem. Accur. r̄ in spe

Clocari. scilicet verbo vt hic. non re. vt. J. eo. sed et cto m̄s
fi is. Accur. ius. et cto m̄s
tū opat

Liber secundus.

Sed etiā in ius vocari. etiam si non p̄stet aditus etiam re. Accur.

Sed et si. id est quibus.

C Interdū. vt quando ex publico conspicitur vel p̄stet aditum. Accur.

C Nemo extra

hi. s̄ nec q̄z m̄af

fa. vt. C. de of. di-

uer. aud. l. i. s̄ Jo.

Item hoc in cau-

sa ciuili: fecus in

criminali. vt in au-

tent. vt nulli iud.

s̄. si vero quis cō

p̄hensoz. colla.

ir. Et fin hoc no-

vocatio ta q̄ vocatio alia

in ius est verbo t̄m: alia

duplex. re et verbo. de pu-

ma sunt tria exē-

pla. vt in matrefa-

mi. vt modo dixi.

Itē ille qui est in

domo sua si p̄-

stet aditum ad se

vel ex publico cō-

spici se patit: alis

nec verbo vocatur

vt dicitur hac le-

ge. Item ille qui

a delegato voca-

tur et qui ab arbi-

tro multo magis.

vt i. autent. de ex-

hiben. s̄. si vero q̄-

dam. colla. v. Alij

autē omnes pos-

sunt vocari verbo

et re vt trahantur

in ius. cū enim sit

certis p̄sonis da-

tum p̄uilegium

cōstat alis bene-

garū. vt. i. ad mu-

nici. l. i. et. i. de ius-

di. l. cum p̄tor.

Neq̄ permis-

sum. dicunt

quidā verum est

sine venia. tu dic

etiam cum venia. sed pater tenetur de peculio in quātū

locupletius est peculū. vt. i. de pecu. l. i. s̄. si cum impu-

bere. sed si essent sui iuris possent vocari cum auctoritate

tutoris. vt. i. de admim. tuto. l. i. s̄. i. Accur.

Qui in ius. duobus. quibus interuenientibus nō

cōmittit cautio iudicio s̄isti. vt. i. si q̄s cau. l. i. in p̄n. ac.

Communis. petere. arg. q̄ res cōmunis cuiuslibet

dicitur. ar. tra. s̄. e. sed si hac. s̄. q̄ manumittitur.

Cel. id est etiam.

Num. vltra annū. cum sit p̄toris et penalis. vt

i. de actio. et obliga. l. in honorarijs. et insti. de p̄-

pe. et temp. act. s̄. i.

Sine. libertus. vltimus patrem. vt insti. de pe. te.

li. s̄. finali. Accur.

Contradictam. vt. s̄. l. p̄tor. r. l. si libertus.

C Aureos. q̄d hic aureos dicit. insti. de pe. te. li. s̄.

si. solidos appellat. vlti collige aureū et solidū idē. r.

lxxij. aurei faciūt librā aur. vt. C. de suscep. r. arc. l. quo-

tiens. Itē q̄ro an hęc pena locū habeat vocatis illis p̄-

sonis ius sine ve-

nia q̄ sunt in. ij. et

i. ij. l. hui. r. i. iij.

r̄m. cūz hęc pena a

p̄tore t̄m sit idu-

cta in his p̄sonis

t̄m locū h̄z q̄ eius

edicto p̄tinent: nō

q̄ ture ciuili. p̄hi-

bentur. cum r̄ pe-

nas restrigere de-

beamus. vt. i. de

pe. l. penul.

C Si inopia. cū

em desit q̄s i pe-

na pecūaria sup-

pler in coepe: vt h̄

et. i. de pe. l. i. in fi.

C Quis in ius vo-

catus r̄. Quid h̄

titul⁹ differt a su-

perior si q̄s ius

di. nō obt̄. R̄m. in

quatuor vt ibi di-

xi in fi. illi⁹ glo. tri-

b⁹ modis lege r̄.

S i q̄s i ius vocat⁹ non ierit

sine eū quis vocauerit quem

ex edicto nō debuerit. l. i. v.

Nō videt fideiussozem de-

disse q̄ dedit eū q̄ fori p̄uile-

gio tur⁹ est: nisi ei renunciaue-

rit. hoc dicit. **C** lpiamus.

S i q̄s i ius vocat⁹ fi-

deiussozē dedit⁹ i

iudicio si-

stendi cā

nō suppo-

sitū iurisditiō illi⁹ ad quē vo-

catus est pro nō dato⁹ fideius-

soz habetur: nisi suo p̄uilegio

iussor idoneus nec ipse vadit: cadit in edictum. sed hoc

die et ipse ire et fideiussozem dare debet. vt. C. de li. cō.

autent. offeratur. Accursus.

Pro nō dato. quare hoc: cū saltem in suo foro pro

hac promissione possit cōueniri. nec eniz turpe. p̄misit

vel tale q̄d non valeat: imo etiam corā eodez iudice vbi

cauerit cōueniri potest rōne cōtractus. vt. i. de iudi. l. om-

nem. et. l. cū furiosus. s̄. i. et de act. et obli. l. contrariisse.

Ad hoc dicunt quidā haberi pro nō dato quo ad profi-

ciūm danti: sed hoc nichil est. Alij dicunt hoc specia-

le vt i. h̄c caueat: non t̄m ibi conuenit vt in mercatore

aduena. vt. i. de iudi. heres. s̄. at si quis. s̄. Joh. dicit i. h̄

rōne contractus hic datur forū: non t̄m datur iurisditiō

rōne iudicis: nisi hoc cōueniat corā quo iudice sunt. cūz

S i q̄s i ius vocat⁹ non ierit sine eū quis vocauerit quem ex edicto nō debuerit. l. i. v.

Nō videt fideiussozem dedisse q̄ dedit eū q̄ fori p̄uilegio tur⁹ est: nisi ei renunciauerit. hoc dicit. **C** lpiamus. **S** i q̄s i ius vocat⁹ fi-deiussozē dedit⁹ i iudicio si-stendi cā nō suppo-sitū iurisditiō illi⁹ ad quē vo-catus est pro nō dato⁹ fideius-soz habetur: nisi suo p̄uilegio

forte plures habeat iudices in eodē loco hic fideiussoz et quodā spāli p̄uilegio eligere possit. sicut est in scho larib⁹. et fm hoc nō fori: sed iudicis p̄uilegio renūciat. Tu potes antēare vt dicas q̄ h̄ rōne p̄tractus hic fori: tūc fori: verū est si ibi inueniat. s; p̄ hoc pactū. s. renun cianōis erit hoc

specialiter renūciauerit.

Citatus in termino d; cō parere: als mulctabit nisi ex causa excuset vel nō interfue rit actoris ip̄m in termino cō parere. h. d. Bar. Paulus.

Et quacuncq; cā ad pre torē vel alios p̄sides q̄ iurisdictioni p̄sunt in ius vo car⁹ venire d; vt hoc ip̄m scia tur⁹ an iurisdictionis eius sit.

Si q̄s in ius vocat⁹ nō ierit: ex causa⁹ a cōpetenti iud ce mulcta⁹ p̄ iurisdictione iudicis dānabit. Rusticitat⁹ eni hoīs parcendū erit. **I**te si nichil interfit⁹ actoris eo tpe in ius aduersariū venisse: re-

mittit p̄tor: penam: puta q; feriat⁹ dies fuit.

In obligatione facti post morā succedit obligatio et actio ad interesse. h. d. Barto.

Quam q̄s in ius d; p̄cipia. dicio listi p̄miserit: neq; adiecerit penā si statū non esset: incerti⁹ cū eo agendū eē in id qd̄ interest⁹ verissimum est: et ita quoq; celsus scribit.

In ius vocati vt eant aut satis vel cautū dent.

Fideiussoz: de veniendo ad iudicē debet dari idoneus: et contuncte persone habent vt idonee et recusans eos recipe re punif. h. d. cū. l. seq. Paul.

nali pena. vt. de obli. stipulatio ista. § alteri.

Dies feriat⁹. idē et si iudex se absentauit. vt. de arbi. l. arbi. ter. sec⁹ si actor non fuit. vt. de eo q̄ que fac. est. l. fina. §. i. sed dic hic fisco: ibi aduersario. idē si loc⁹ vbi fuit vocat⁹ periculosus sibi erat. vt. de cau. l. ij. §. penul. ibi cū tñ rē. Sed quid si fuerit vocatus p̄ eo quod etiam die feriato agitur vt sunt multa. vt. de ferijs. l. ij. r. ij. Rñ. venire debet. vt. de adul. l. miles. §. sexaginta. No. ergo die feriato aliquem ad iudicē veni re nou compelli. sic. de ferijs. l. ij. r. ij. et. de dā. in fec. l. iij. §. postulare. Accursus.

Quam quis. incerti. i. actioe ex stipulatu que dat ad incertum. i. ad interesse. vt. in sti. de fbo. ob. in pn. fm quosdam. Tu dic condictione incerti. i. ad incertū. s. ad interesse condictione certi. vt. diximus. §. si cer. peta. l. certi cōdictio. in pn. et fm hoc videt esse in obligatione. vel dic incerti. i. ex stipulatu ad hoc vt listat in iudicio.

Interest. Nota in hac stipulatione iudicio listi veni re interesse: vt hic. et. l. qui satis da. cogā. l. ij. §. fina. et. de verbo. obli. l. quotiens quis. in prin. et facit. de arbi. l. diem proferre. in fi. Item nota q̄ vbi factum p̄mit titur interesse venit in obligatione: vt hic. et. de ra. ha. l. in stipulatione. et. l. si commissā. et. de euic. si ita quis. Sed quid si adiecit penam et est minor q̄ interesse: nun quid ad interesse agere poterit? Rñ. sic: nisi nouatio fue rit que p̄sumitur fm vetera iura. vt. de act. et obli. l. obligationum. §. si. hodie non. vt. C. de noua. l. si.

In ius vocati. Olim em̄ euitabat mulctam siue ipse tret siue alibi mitteret qui satis daret ip̄m listere. vt. dixi §. ti. l. i. hodie §. vt. ibi dixi. vel dic etiā hodie esse sat; si ille q̄ vadit. p̄ eo sit parat⁹ suscipere iudiciū a se transferē di in se obligatione. vt. de solu. l. solutione. aliquando vtriq; interuenire necessarium est. vt. in aut. offeratur. que est. C. de lit. cōte. et primo modo improprie dicitur fideiussoz. vel dic tertio aut pro et accipi. vt. C. de fbo.

si quis cau. s; et si quis. §. questus. et facit. §. satisfada. cog. l. si fideiussoz. in fi. l. rñ. et. l. nau. cau. sta. l. d; §. ut debet. sed hec renūcia tio videt nō valere. vt. de iurisd. om. iudi. si conuene rit. s; ibi tractabat de iurisdictione dāda ei qui nō habebat: hic autē habebat. et si nō habebat: eo ip̄o tñ q̄ ibi ca uebat ratione contractus tenebat ibidem.

Et quacuncq; criminali vel pecuniaria.

Sciat. sed quomō hic iudex in sua p̄pria cā feret sententiā? Rñ. nō est. p̄pria. nā ipse nō agit. Imo ille qui vocauit eū agere videt. Itē emolumenta r dānū nō h; vt. l. qñ ap. lit. l. i. §. imp̄p̄a. Et distingue hic: q̄a aut certū est q̄ est de iurisdictione sua: et tunc venire d; als punif. vt. §. si q̄s ius di. nō ob. l. i. in pn. aut certum est q̄ nō est: et tunc nō tenet venire. vt. de iurisd. om. iudi. l. si. aut est dubiū et tūc venire d; vt. h. et tenebit hoc iudiciū q̄ p̄nūciabit se iudicē esse vel nō esse: vt. h. et. de iudi. si q̄s ex aliena. et. l. ij. §. sed et si dubitet. Et sic p̄tias de hoc inquirif. vt. §. si q̄s cau. l. i. et. in pn. et si sibi non opponat aliquid q̄ nō sit iudex cognoscer de facto p̄ncipaliter tenebit etiā illud iudiciū rōne dubitationis. vt. ad muni. l. de iure. i. rñ. et. de lib. cau. l. ordinata. in fi. ne primi casus. et. C. si p̄tra ius vel vtili. pub. l. ij. et. C. si aduer. rem iudi. l. ij. vñ nō pōt dici nō valere snia quasi a nō suo iudice dicta. vt. C. si a nō cōpe. iudi. l. fi. cū par tiū p̄sensu iurisdictione progata videat. vt. de iudi. l. i. Et no. q̄ hic dicit quidā q̄ etiam causam suspicionis ipse qui recusatur debeat examiare sicut examinat causam iurisdictionis. qd̄ non est verū cum nichil sit tam graue q̄ cōsā suspecto iudice litigare: s; arbitri eliguntur. vt. C. de iudi. apertissimi. et extra de ap. c. feco requirit.

Si q̄s in ius. ex causa. nota ex causa. Nā rusticitati parat⁹ vt hic subijct. et cōpetentē iudicē vocat cum qui vocat⁹ licet is de iurisdictione eius nō sit: als autē licet sententia teneat ratione dubitationis inter non fu os vt dicit⁹ est: non tñ mādabit eā executioni nisi suus

Die feriato nō cōpellit quis ad iudicē venire.

Interes se aliqñ venit in obliga tione.

f

Char⁹ an sem per de beat cō parere.

Rustici tati parat⁹ vt hic subijct. et cōpetentē iudicē vocat cum qui vocat⁹ licet is de iurisdictione eius nō sit: als autē licet sententia teneat ratione dubitationis inter non fu os vt dicit⁹ est: non tñ mādabit eā executioni nisi suus

Rustici tati parat⁹ vt hic subijct. et cōpetentē iudicē vocat cum qui vocat⁹ licet is de iurisdictione eius nō sit: als autē licet sententia teneat ratione dubitationis inter non fu os vt dicit⁹ est: non tñ mādabit eā executioni nisi suus

Liber Secundus

fig. l. penul. et sic concordat eū iure nouo vt in summa.

GDicto. qd nō habem⁹ nisi in rubrica: vt h. d. b. **C**Datus. id est dandus. sic rēpus pro tē pote ponitur. J. de lega. iij. l. etiam. §. i.

CPro rei. hec dictio rei: pōt esse generis

feminini vt sit fen sus: id est p ma gnitudine cause. vt. J. q. satisfda. cogā. l. s. p. §. fi. r. J. de h. bo. sig. quos nos hostes. §. l. J. te masculini vt sit sensus. i. p cō ditione rei cōuen ti vel accusati. vt in criminali cautio us caueat q̄ in ci uili. vel vt etiā in carcere detrudat vt. J. de custo. reo. l. i. q. r. iij.

Item p pa trono. de eo dicitur s̄m Job. qui p patrono fi de iubet vel p pa rēte. nō de patro no vocantur. licet hoc quidā dicāt. nā tunc raro acci deret q̄ suā neces situdinē ignora ret. vt. J. l. p. r. r. r. qz ille casus po nitur. J. qui satisf da. cogā. l. ij. §. p. r. Sz quare hec iniquitas fit q̄ a ctoz appellatur mi nus idoneū fide iussorē recipere?

Rn. q̄ habet p lo cuplete. vt. J. l. qm̄ Sed adhuc que ritur quare hoc? Rn. habuit ius p cōstanti: q̄ neces sari⁹ necessarium illaqueatū nō s̄nat. Ideoqz se iudicio presentabit. quis enim vnqz carnē suā odio habuit: vt. J. de recep. l. ij. Est et alia ratio quia si libertus pro patrono fideiubeat: sal tē timore patroni se presentabit. ecōtra si libertus fide iubet p p̄ono: cogitabit p̄ono q̄ si libr⁹ haberet dānū p se hoc esset sub: qz bona liberti ad patronū p̄tinebūt. vt in l. de succes. lib. in p̄n. et idem in similibus. Accur. e

In eum. scilicet agentem. **E**am necessitudinem. forte vel similem. vt argu. J. ad le. a. qu. l. illud.

Qui duos homines. liberos vel seruos. **P**romiserit. sub pena. **N**on videtur. No. nil videri actū rē. vt h. r. C. ad s̄lle. l. cū s̄ll. in fi. hoc tñ de meri iure intelligit. nā de eq̄ tate ob. exceptio p parte si pena perat in totū. vt. J. si q̄s

Dicto⁹ ca mef vt fide iussor iudl cio sistēdī cā datus⁹ pro rei⁹ q̄li tate locu

ples detur: exceptis necessa rijs psonis. ibi enī qualēcūqz accipi iubet veluti p parente pro patrono. **C**alistrā.

Item p p̄ono⁹ liberis ve suis vel vxore nuru ve. tūc enī q̄liscūqz fideiussor accipi d̄z. Et in eū⁹ qui nō ac cepit cū sciret eam necessitu dinē⁹ psonarū quinq̄ginta au reoz iudiciū cōpetit. **P**aul.

Quonia⁹ p locuplete ac cipitur fideiussor in ne cessarijs personis. **Q**ui vnū de duobus fecit nichil fecisse videtur. **A**lpia.

Qui duos hoies⁹ in iudi cio sisti pmiserit⁹ si al terū exhibeat alterum nō: ex pmissione nō videt⁹ eos stetit se: cū alī eoz non sit exhibit⁹.

He quis eū qui in ius vo catus est vt extimat. **T**i. vij. **P**rimo cōmendat edictū. scdō icipit exponere. scdā ibi deniqz. r icipit exponere p̄bū q̄s positū i edicto. in §. om̄li⁹ exponit p̄bū cū. r breuit. h. d.

can. l. si seruus. §. si plurib. nisi p cōtumaciā alterū non exhibuisset. vt. J. d. col. bo. l. i. §. si cū duob⁹. vel in §. si plu riū. speciale in seruus. vt ar. in l. de noxa. §. in summa. et facit ad hāc legē. J. ad s̄lle. l. si q̄s in graui. §. si q̄s ta bulas. Ac. **H**e quis eū q̄ in ius rē. Que est differē tia inter hūc titu lū r illū. J. de eo p quez fac. est. Rn. vt ibi diximus in rubri. Accur.

Qui extimat eū q̄ nō debebat trahi ad ius rōne persone vel fo: hoc edicto nō tenet. h. d. cum. l. seq.

Alpianus. **D**e edi ctū⁹ p̄toz proposuit vt metu pene⁹ com p̄sceret eos qui in ius vocatos vt eripuit. **D**e niqz p̄po. scribit sui q̄s noie noxale iudiciū reddendū nisi sciētē⁹ d̄no id fecerit: tūc enī sine noxe⁹ deditioe iudiciū su scipiet. **O**ffili⁹ putat locū huic edicto non esse: si p̄sona que in ius vocatū nō potuit exēpta est: veluti parēs r pa tronus cerereqz p̄sone. **Q**ue snia michi videt⁹ verior. **E**t sane si deliquit q̄ vocat: nō de liquit⁹ qui exemit. **P**aulus.

Alm cū vterqz p̄tra edi ctū faciat r libertus q̄ patronū vocat: et is q̄ p̄sonū vi extimat: deteriorē⁹ tñ loco libert⁹ est: q̄ in s̄ll delicto pett toris⁹ p̄tes sustinet. **E**adē eq̄ tas est in eo q̄ alio⁹ q̄s quo de buerat in ius vocabat. Sed r fortius⁹ dicendū est nō videri vi extimi eū cui sit ius ibi non conueniri⁹.

Alpianus. **D**e edi ctū⁹ p̄toz proposuit vt metu pene⁹ com p̄sceret eos qui in ius vocatos vt eripuit. **D**e niqz p̄po. scribit sui q̄s noie noxale iudiciū reddendū nisi sciētē⁹ d̄no id fecerit: tūc enī sine noxe⁹ deditioe iudiciū su scipiet. **O**ffili⁹ putat locū huic edicto non esse: si p̄sona que in ius vocatū nō potuit exēpta est: veluti parēs r pa tronus cerereqz p̄sone. **Q**ue snia michi videt⁹ verior. **E**t sane si deliquit q̄ vocat: nō de liquit⁹ qui exemit. **P**aulus.

Alm cū vterqz p̄tra edi ctū faciat r libertus q̄ patronū vocat: et is q̄ p̄sonū vi extimat: deteriorē⁹ tñ loco libert⁹ est: q̄ in s̄ll delicto pett toris⁹ p̄tes sustinet. **E**adē eq̄ tas est in eo q̄ alio⁹ q̄s quo de buerat in ius vocabat. Sed r fortius⁹ dicendū est nō videri vi extimi eū cui sit ius ibi non conueniri⁹.

Alpianus. **D**e edi ctū⁹ p̄toz proposuit vt metu pene⁹ com p̄sceret eos qui in ius vocatos vt eripuit. **D**e niqz p̄po. scribit sui q̄s noie noxale iudiciū reddendū nisi sciētē⁹ d̄no id fecerit: tūc enī sine noxe⁹ deditioe iudiciū su scipiet. **O**ffili⁹ putat locū huic edicto non esse: si p̄sona que in ius vocatū nō potuit exēpta est: veluti parēs r pa tronus cerereqz p̄sone. **Q**ue snia michi videt⁹ verior. **E**t sane si deliquit q̄ vocat: nō de liquit⁹ qui exemit. **P**aulus.

Alm cū vterqz p̄tra edi ctū faciat r libertus q̄ patronū vocat: et is q̄ p̄sonū vi extimat: deteriorē⁹ tñ loco libert⁹ est: q̄ in s̄ll delicto pett toris⁹ p̄tes sustinet. **E**adē eq̄ tas est in eo q̄ alio⁹ q̄s quo de buerat in ius vocabat. Sed r fortius⁹ dicendū est nō videri vi extimi eū cui sit ius ibi non conueniri⁹.

Alpianus. **D**e edi ctū⁹ p̄toz proposuit vt metu pene⁹ com p̄sceret eos qui in ius vocatos vt eripuit. **D**e niqz p̄po. scribit sui q̄s noie noxale iudiciū reddendū nisi sciētē⁹ d̄no id fecerit: tūc enī sine noxe⁹ deditioe iudiciū su scipiet. **O**ffili⁹ putat locū huic edicto non esse: si p̄sona que in ius vocatū nō potuit exēpta est: veluti parēs r pa tronus cerereqz p̄sone. **Q**ue snia michi videt⁹ verior. **E**t sane si deliquit q̄ vocat: nō de liquit⁹ qui exemit. **P**aulus.

Alm cū vterqz p̄tra edi ctū faciat r libertus q̄ patronū vocat: et is q̄ p̄sonū vi extimat: deteriorē⁹ tñ loco libert⁹ est: q̄ in s̄ll delicto pett toris⁹ p̄tes sustinet. **E**adē eq̄ tas est in eo q̄ alio⁹ q̄s quo de buerat in ius vocabat. Sed r fortius⁹ dicendū est nō videri vi extimi eū cui sit ius ibi non conueniri⁹.

Alpianus. **D**e edi ctū⁹ p̄toz proposuit vt metu pene⁹ com p̄sceret eos qui in ius vocatos vt eripuit. **D**e niqz p̄po. scribit sui q̄s noie noxale iudiciū reddendū nisi sciētē⁹ d̄no id fecerit: tūc enī sine noxe⁹ deditioe iudiciū su scipiet. **O**ffili⁹ putat locū huic edicto non esse: si p̄sona que in ius vocatū nō potuit exēpta est: veluti parēs r pa tronus cerereqz p̄sone. **Q**ue snia michi videt⁹ verior. **E**t sane si deliquit q̄ vocat: nō de liquit⁹ qui exemit. **P**aulus.

Alm cū vterqz p̄tra edi ctū faciat r libertus q̄ patronū vocat: et is q̄ p̄sonū vi extimat: deteriorē⁹ tñ loco libert⁹ est: q̄ in s̄ll delicto pett toris⁹ p̄tes sustinet. **E**adē eq̄ tas est in eo q̄ alio⁹ q̄s quo de buerat in ius vocabat. Sed r fortius⁹ dicendū est nō videri vi extimi eū cui sit ius ibi non conueniri⁹.

Alpianus. **D**e edi ctū⁹ p̄toz proposuit vt metu pene⁹ com p̄sceret eos qui in ius vocatos vt eripuit. **D**e niqz p̄po. scribit sui q̄s noie noxale iudiciū reddendū nisi sciētē⁹ d̄no id fecerit: tūc enī sine noxe⁹ deditioe iudiciū su scipiet. **O**ffili⁹ putat locū huic edicto non esse: si p̄sona que in ius vocatū nō potuit exēpta est: veluti parēs r pa tronus cerereqz p̄sone. **Q**ue snia michi videt⁹ verior. **E**t sane si deliquit q̄ vocat: nō de liquit⁹ qui exemit. **P**aulus.

Alm cū vterqz p̄tra edi ctū faciat r libertus q̄ patronū vocat: et is q̄ p̄sonū vi extimat: deteriorē⁹ tñ loco libert⁹ est: q̄ in s̄ll delicto pett toris⁹ p̄tes sustinet. **E**adē eq̄ tas est in eo q̄ alio⁹ q̄s quo de buerat in ius vocabat. Sed r fortius⁹ dicendū est nō videri vi extimi eū cui sit ius ibi non conueniri⁹.

Alpianus. **D**e edi ctū⁹ p̄toz proposuit vt metu pene⁹ com p̄sceret eos qui in ius vocatos vt eripuit. **D**e niqz p̄po. scribit sui q̄s noie noxale iudiciū reddendū nisi sciētē⁹ d̄no id fecerit: tūc enī sine noxe⁹ deditioe iudiciū su scipiet. **O**ffili⁹ putat locū huic edicto non esse: si p̄sona que in ius vocatū nō potuit exēpta est: veluti parēs r pa tronus cerereqz p̄sone. **Q**ue snia michi videt⁹ verior. **E**t sane si deliquit q̄ vocat: nō de liquit⁹ qui exemit. **P**aulus.

MDe edi ctū. qd non ha bem⁹ ni si vt idicat rubri ca. r J. l. iij. in fi. l. **M**etū pene. **N**ā pena vni⁹ est metus multozū. vt. C. ad le. iul. re petū. l. i. et. C. de pe. l. si iudicari. r J. de pe. l. aut fa cta. §. fina. **M** **E**ciētē. et p̄ hibere valēte. vt J. de noxa. ac. l. ij. §. si q̄. r. l. iij. azo n. **E**ine noxe: etiā subaudi. Ac. **O**ffilius. nō potuit. sine ipre tatiōe venie. Ac. **N**ō deliq̄t. vt punis. deliq̄t tñ vterqz. r. J. l. p. xi. que est contra. **A**lm cū. dete rnoze. no. tri plex ar. primū qz in pari cā potoz est conditio rei: s̄ cut in pari cā po tior est p̄ditio p̄f sessor. sic. J. qd vi aut clā. l. si alius. §. bellissime. r de posse s̄ do. excep. ap̄. §. marcell⁹. r. l. si §.

MDe edi ctū. qd non ha bem⁹ ni si vt idicat rubri ca. r J. l. iij. in fi. l. **M**etū pene. **N**ā pena vni⁹ est metus multozū. vt. C. ad le. iul. re petū. l. i. et. C. de pe. l. si iudicari. r J. de pe. l. aut fa cta. §. fina. **M** **E**ciētē. et p̄ hibere valēte. vt J. de noxa. ac. l. ij. §. si q̄. r. l. iij. azo n. **E**ine noxe: etiā subaudi. Ac. **O**ffilius. nō potuit. sine ipre tatiōe venie. Ac. **N**ō deliq̄t. vt punis. deliq̄t tñ vterqz. r. J. l. p. xi. que est contra. **A**lm cū. dete rnoze. no. tri plex ar. primū qz in pari cā potoz est conditio rei: s̄ cut in pari cā po tior est p̄ditio p̄f sessor. sic. J. qd vi aut clā. l. si alius. §. bellissime. r de posse s̄ do. excep. ap̄. §. marcell⁹. r. l. si §.

MDe edi ctū. qd non ha bem⁹ ni si vt idicat rubri ca. r J. l. iij. in fi. l. **M**etū pene. **N**ā pena vni⁹ est metus multozū. vt. C. ad le. iul. re petū. l. i. et. C. de pe. l. si iudicari. r J. de pe. l. aut fa cta. §. fina. **M** **E**ciētē. et p̄ hibere valēte. vt J. de noxa. ac. l. ij. §. si q̄. r. l. iij. azo n. **E**ine noxe: etiā subaudi. Ac. **O**ffilius. nō potuit. sine ipre tatiōe venie. Ac. **N**ō deliq̄t. vt punis. deliq̄t tñ vterqz. r. J. l. p. xi. que est contra. **A**lm cū. dete rnoze. no. tri plex ar. primū qz in pari cā potoz est conditio rei: s̄ cut in pari cā po tior est p̄ditio p̄f sessor. sic. J. qd vi aut clā. l. si alius. §. bellissime. r de posse s̄ do. excep. ap̄. §. marcell⁹. r. l. si §.

MDe edi ctū. qd non ha bem⁹ ni si vt idicat rubri ca. r J. l. iij. in fi. l. **M**etū pene. **N**ā pena vni⁹ est metus multozū. vt. C. ad le. iul. re petū. l. i. et. C. de pe. l. si iudicari. r J. de pe. l. aut fa cta. §. fina. **M** **E**ciētē. et p̄ hibere valēte. vt J. de noxa. ac. l. ij. §. si q̄. r. l. iij. azo n. **E**ine noxe: etiā subaudi. Ac. **O**ffilius. nō potuit. sine ipre tatiōe venie. Ac. **N**ō deliq̄t. vt punis. deliq̄t tñ vterqz. r. J. l. p. xi. que est contra. **A**lm cū. dete rnoze. no. tri plex ar. primū qz in pari cā potoz est conditio rei: s̄ cut in pari cā po tior est p̄ditio p̄f sessor. sic. J. qd vi aut clā. l. si alius. §. bellissime. r de posse s̄ do. excep. ap̄. §. marcell⁹. r. l. si §.

MDe edi ctū. qd non ha bem⁹ ni si vt idicat rubri ca. r J. l. iij. in fi. l. **M**etū pene. **N**ā pena vni⁹ est metus multozū. vt. C. ad le. iul. re petū. l. i. et. C. de pe. l. si iudicari. r J. de pe. l. aut fa cta. §. fina. **M** **E**ciētē. et p̄ hibere valēte. vt J. de noxa. ac. l. ij. §. si q̄. r. l. iij. azo n. **E**ine noxe: etiā subaudi. Ac. **O**ffilius. nō potuit. sine ipre tatiōe venie. Ac. **N**ō deliq̄t. vt punis. deliq̄t tñ vterqz. r. J. l. p. xi. que est contra. **A**lm cū. dete rnoze. no. tri plex ar. primū qz in pari cā potoz est conditio rei: s̄ cut in pari cā po tior est p̄ditio p̄f sessor. sic. J. qd vi aut clā. l. si alius. §. bellissime. r de posse s̄ do. excep. ap̄. §. marcell⁹. r. l. si §.

MDe edi ctū. qd non ha bem⁹ ni si vt idicat rubri ca. r J. l. iij. in fi. l. **M**etū pene. **N**ā pena vni⁹ est metus multozū. vt. C. ad le. iul. re petū. l. i. et. C. de pe. l. si iudicari. r J. de pe. l. aut fa cta. §. fina. **M** **E**ciētē. et p̄ hibere valēte. vt J. de noxa. ac. l. ij. §. si q̄. r. l. iij. azo n. **E**ine noxe: etiā subaudi. Ac. **O**ffilius. nō potuit. sine ipre tatiōe venie. Ac. **N**ō deliq̄t. vt punis. deliq̄t tñ vterqz. r. J. l. p. xi. que est contra. **A**lm cū. dete rnoze. no. tri plex ar. primū qz in pari cā potoz est conditio rei: s̄ cut in pari cā po tior est p̄ditio p̄f sessor. sic. J. qd vi aut clā. l. si alius. §. bellissime. r de posse s̄ do. excep. ap̄. §. marcell⁹. r. l. si §.

MDe edi ctū. qd non ha bem⁹ ni si vt idicat rubri ca. r J. l. iij. in fi. l. **M**etū pene. **N**ā pena vni⁹ est metus multozū. vt. C. ad le. iul. re petū. l. i. et. C. de pe. l. si iudicari. r J. de pe. l. aut fa cta. §. fina. **M** **E**ciētē. et p̄ hibere valēte. vt J. de noxa. ac. l. ij. §. si q̄. r. l. iij. azo n. **E**ine noxe: etiā subaudi. Ac. **O**ffilius. nō potuit. sine ipre tatiōe venie. Ac. **N**ō deliq̄t. vt punis. deliq̄t tñ vterqz. r. J. l. p. xi. que est contra. **A**lm cū. dete rnoze. no. tri plex ar. primū qz in pari cā potoz est conditio rei: s̄ cut in pari cā po tior est p̄ditio p̄f sessor. sic. J. qd vi aut clā. l. si alius. §. bellissime. r de posse s̄ do. excep. ap̄. §. marcell⁹. r. l. si §.

pena vni⁹ est metus multozū

In pari cā potoz est cō ditio

Quod si q̄s exhibendū s̄. vocatū. et hoc cōtra possidentē quēlibet vel etiam rei vendica. si et se dñm dicat. vel alia competenti pro illo seruo. Accur.

Cessabit. hoc ppter utilitatē iudicis. est est pedaneus q̄ humilior a negocia ex delegatione disceptat. ar. C. de peds. in. l. pe. Itē q̄ recusa ri p̄t. vt. C. d. ius di. ap̄tissimi. idēz forte erit in com̄promissario cū et eius sn̄a nō infama. vt. J. de his q̄ nō. infra. qd̄ ergo. S̄ ex cōpromisso. sed forte tenebuntur ex alio edicto. J. de eo p̄ quē fac. est. vel actione de dolo si res ē amissa. vt. J. de dolo. l. si te. Accur.

Cui eximat. adde ne quis est qui in ius vocat. noluit enī ponere nisi ea quoz ex positionē esset facturus.

Cesset. q̄tū ad exp̄tū. q̄ non op̄z q̄ fiat exemptio eo alio vt noceat exempto: s̄z quantū ad vocantē ē necesse est doli cōmitti. vt. l. sibi nō noceat. vt. J. l. p̄. s̄. si q̄ est J. et sic nō ob. J. vi bo. rap. l. ij. s̄. doli. et q̄ me. cau. l. i. q̄ dicunt cū vi sem p̄ esse doli. siue ergo fecerit dolo malo: id est vt noceret vocatū s̄m̄ et non vocato. siue etiā vt riq̄z locū h̄z hoc edictū: q̄ iniquū esset vocantē in litē iurare quod facit. vt. J. l. pe. s̄. i. nisi p̄tra eum fuisset dolo cōmissus. vt. J. de in. iuran. l. in actionibus. ij. r̄i.

Sed eximendi. rapuerit. trahendo de itinere. quoniam non esset dubium.

Fecerit. per vim in ipso itinere.

Actionis. si erat p̄sonalis vt redhibitoria.

Amitteret. cū agebat in rē et fuit v̄supta inter. quo casu etiā exempto cōueniri poterit actioē restitutoria s̄m̄ J. so. si tamen dolose eximi fecit: alioquin nō nisi in subsidiū q̄n̄ eximens nō esset soluēdo. vt. J. de eo p̄ quē fac. est. l. h̄. Sed nōne p̄ h̄m̄dī citationē etiā iure veteri p̄petuatio fiebat. J. de ac. r̄ ob. cōstitutionibus: R̄h̄. vt. J. de eo per quē fac. est. l. h̄. in prin. diximus.

Detinerit. vbi erat quādo vocabatur et p̄v̄im.

Abdurperit. facit J. de eo per quē fac. est. l. i.

Teneri. s̄z q̄re hoc cū vocare n̄ debuerit. vt. s̄. e. l. i. l. h̄. r̄. l. ij. R̄h̄ s̄z J. o. h̄ nō ius vocatō: s̄z i calūniādo de m̄ J. iusta cā. puta locerat isidiusus p̄ quē liquit. ibat ad iudicium et forte mortuus esset si iussit. vel p̄

ne exemplum vt. s̄. e. l. i. in fine. et. l. ij.

Sper aliu. et facit. J. de eo p̄ quē fac. est. l. i. in prin. o. Non id continetur. l. tantum.

Qd in firmitate. i. nō p̄tinet in esse cōe vel singulare: s̄z q̄tū in litē iurauerit. s̄z nūqd̄ in hoc facto venit et q̄d

et potest sine dolo malo id fieri: veluti cum iusta causa^m est exemptionis. **L**ipianus.

Sper aliu^m q̄s exemetur hac clausula tenet: sine p̄sens fuerit siue absens.

Hec actio valet ad penā q̄ est quātū actor i litē iurauerit.

In eū autē q̄ vi exemerit in factū iudiciū datur quo nō id cōtinet^o q̄d in veritate^o est: s̄z quātū ea res est ab actore estimata de qua cōtrouersia est. hoc enī additū est vt appeat etiā si calumniator: q̄s sit: tamen hanc penā eum p̄sequi.

Probationes debent necessario cōcludere: vt cōdēnatio sequi possit.

Docere autē d̄z q̄s p̄ hāc exemptionē factū quom̄ in ius p̄ducere. Ceterū si nichilominus p̄ductus est cessat pena: q̄m̄ p̄ba cū effectu sunt accipiēda.

Hoc iudiciū in factū est: r̄ si plures deli q̄rint i singulos dabit: r̄ nichilomin^o manet q̄ exēpt^o ē obligat^o.

Heredib^o autem ita dabitur: vt. J. de in. iuran. l. in actionibus. in pn. r̄ s̄. plane.

Docere. i. probare. **Q**uis. i. actor.

Productus. i. forte venit alia via.

Cū effectu. No. p̄ba cū effectu accipi: vt hic. r̄ J. ne vis fiat. et. l. i. s̄. hec p̄ba. r̄ J. de p̄bo. sig. l. nomē filiaz. s̄. cū effectu. r̄ J. ad turpil. l. i. s̄. accusationē. ibi multoz maḡ r̄. et. s̄. q̄d q̄s iur. l. i. in fi. r̄ J. de p̄bo. sig. l. debitor.

Hoc iudiciū. i. hec actio appellat in factū. s̄z q̄n̄ incipiat cōpetere: R̄h̄. statim exemptione facta. s̄z in quātū R̄h̄. in q̄tū est iurauerit p̄ ius iurandū suū. vt. s̄. e. s̄. i. Ac.

In singulos. et hec pena p̄stata ab vno nō liberat aliū: q̄ totū est pena tam ex parte rei q̄ actoris. vt J. ad le. aq̄l. itē mela. s̄. sed si plures. secus in edicto de eo p̄ quē fac. erit. q̄z si vnus ibi p̄stiterit ceteri liberantur: q̄z vt interesse peti ex parte actoris. vt. J. de eo p̄ quē fac. est. l. i. s̄. si plures. q̄ est J. l. h̄. no. tres regulas.

Quoties cōtra plures eadē actio cōpetit eiusdē facti nomine: est et penalis ex vtraq̄ parte vn^o soluēs aliū non liberat: vt h̄. r̄ J. ad le. aq̄l. itē mela. s̄. s̄z si plures. r̄. s̄. de iurif. om. iud. l. adeo. Et autē ex vna t̄m̄: vel si neutra est penalis tolluntur ad iudicē. vt. J. de eo p̄ quē fac. est. l. i. s̄. si plures. r̄ J. de condi. fur. si pro fure. s̄. furti.

Uni^o solutio an altos liberet.

Uni^o solutio an altos liberet.

Uni^o solutio an altos liberet.

Uni^o solutio an altos liberet.

Uni^o solutio an altos liberet.

Uni^o solutio an altos liberet.

Uni^o solutio an altos liberet.

Uni^o solutio an altos liberet.

a **Curis** et facit. **J. d. hb. sig. l. mur.** et **J. d. postu. l. i. s. n.**
b **Ad facultates** intelligendi est. **nō tamen furio-**
c **In fideiussore** pmiserit. **q. d.** (sus vel pupillus.
vt pmitti vsqz ad sniam si simplr pmittat. vt in actore
df. vt. C. decept. et deri. aut. gnalit. et facit. C. d. fideiuf. l.
pe. et J. de fideiuf.
grecz.

d **Mat. l. in fa**
cti. et etiam certi
codic. gnali teneb
ex sua pmisione:
vt in summa hu-
ustitanti.

e **Qd vtrū hpi-**
tarē. qrebat vtrū
veritate. i. cōe in-
teresse et verū: an
qritate scilz quā
qritate iudex
cōtineret. et certe
qritate. i. verū in-
teressez cōe. vt. s.
si quis in ius vo.
nō ic. l. si. et hoc in
pecuniarijs cau-
sis: s. i. criatib' in
deqz existimat qn-
qs. vt. J. d. cust. re.
l. iij. et interesse ve-
nit qd etiā princi-
palit petebat. vt
J. l. pr. et ar. J. d. eo
per que fac. est. l.
vlti. s. vlti.

f **Accesserit. s. z**
an cōpellant cer-
tā qritate pmitt-
tere: Quidē qz sic
vt. J. d. pre. l. i. l. n.
et liti. de hbo. ob.
Spe. ecōtra non:
vt. h. et J. d. qz cau.
sed et si quis. s. si. et facit. s. si quis in ius vo. l. si.

g **Que in duplum. pone**
exēpla de duplo et qdruplo
vt in actione furti nō manifesti et manifesti. vt in-
sti. de oblig. q. ex delict. s. pena asit. in triplo da exēplum
in actore q maiorē qritatē in libello posuit: vt reb' gra-
uaret l. expēs maiorib' q de oi dāno teneb in triplū. vt
l. h. de actio. s. tripli. s. qd si ab initio erat in simpli: sed
postea creuit p inficiationē: Rñ. nō teneri fideiussorē nisi
in simpli. vt. J. ad munci. l. libert. s. si. et arg. J. de peti.
her. itē veniūt. s. cū p d. iur. argu. J. de fideiuf. si qz p
eo. s. si nimos. Itē qd si p iusturandū in litē creuit litē
Rñ. nō teneb in plus fideiussor qui iudicio sibi pmisit.
vt. J. d. in lit. iuran. l. i. An idē in eo qui iudicatu solui. p-
missit. et puto idē: vt. J. de fideiuf. l. h. l. z quidā in hoc vlti
mo dicāt cōtra: quasi factū rei debeat fideiussor nocere
p. d. l. si qz p eo. s. si nimos. et J. de hbo. ob. l. mora.

h **Decefferit. s. sine dolo et culpa**
promissoris: alio-
quin cōtra. vt. J. si quis cau. si eum. s. homo.

i **Si dēdi cā. cū dies nō esset**
apposita. vel si est ante
diē tñ decessit. Tres est
casus tm ponit hec lex. prim'
qn tpe precepti nō erat viuis q
exhiberi debebat. et tūc
nō valet preceptū: vt hic. et J. que snie sine ap. l. pe. s. cur

que est mors civilis. vt. J. de cōtratab. l. i. s. filium.

nō transferri in heredē decretū vt heres exhibeat. vt. J.
de fideiō. lib. l. cū quasi. q est s. Rñ. in heredē dz trāster
ri vt ei. pstr vt ibi: nō vt noceat vt h. Ecōs casus est qñ
precepti vt post. x. dies exhiberet et infra hoc tps decessit.
in quo casu est idē qd in pmo. Sed qd si decessit vt dixi
ante diē exhibitio-

deusor: de iudicio sisti libera
tur: sec' si post morā. h. d. bar.

S **Decefferit. Paul.**
qui fideiussorē dederit
iudicio sistēdi cā' nō debet
ptor: tubere exhibere eū. Rñ.
si ignorās iusserit exhiberi v'
post decretū ei' ante diē exhi-
bitiōis decefferit: denegāda
actio erit. Sinaūt post diē ex-
hibitiōis decefferit aut ami-
serit ciuitatē: vtilit' agi pōt.

C **Ita lex fm glo. dicit idēz**
qd dictum est in precedētī. s. z
alios breuif. h. d. fideiussorē
qritatis nō liberat reo ciuili-
ter vel naturaliter mortuo.

S **Itō pro cō- Gaius.**
dēnato' fideiussor et
cōdēnatus decefferit aut ci-
uitatem romanam amisit:
recte nichilominus cum fide-
iussore eius agetur.

Q **ui recusat recipere fide-**
iussorem idoneum iurarium
actione tenetur.

Q **ui pro rei qualitate eul-**
dentissime' locupletē: vel si
dubitetur' approbatū fideiuf

que est mors civilis. vt. J. de cōtratab. l. i. s. filium.

S **Itō p cōdēnato. quidā libu habēt p non p dēna-**
to. et tūc plana est lra: qz postea fuit cōdēnatus. s.
postqz debuit exhiberi siue post morā vñ fideiussor te-
neret: et dic p dēnato in aliq cā criati: vñ saltē relegationē
est pass'. vt. J. si qz cau. s. z si qz. in pñ. nō in eadē q cōue-
nif. Alij habēt sine nō. et tu dic p dēnato. i. p dēnan-
do. et sic tps p tpe ponit. sic. C. d. infra. si possit onēsi. vel
dic p dēnato nūc. s. post morā exhibitiois. sec' si fuit cō-
dēnatus tūc qñ fuit fideiussio facta: qz tūc nulla eēt fi-
deiussio sicut nec in suo. vt. J. si qz cau. l. si funis. Itē se-
cus si ante morā etiā post fideiussionē fuerit cōdēnat':
qz tūc exceptione defendit. vt. J. si qz cau. sed: si qz. que
est ptra. et s. l. pri. et sic ptz q cū nō: et sine nō/ idē est ca-
sus. et parū aut nichil differt a pri. superiori casu in fi.
vel dic qz hic satis dedit iudicatu solui. et dic p dēnato. i.
condemnatione faciēda: vel vt prius dixi.

E **uidētissime. No. qz que manifesta sunt. et notoria**
probatione nō indigēt. vt. J. de actio. emp. l. emptorē. in sta nō i-
si. l. rñ. et J. de do. pzele. l. i. in fi. et. C. de accu. l. ea quidē. digēt. p-
n **Locupletē. nec forte negabat locupletē: s. tñ non**
recipit est. o **Dubitet. hic nō sufficit sola negatio**
f ij

ante diē exhibitio-
nis: cū in certuz
esset infra diē exhi-
beri nō posse: Rñ.
hoc factū duo hz
in se: diē. s. et cōdi-
tionē. scz si tūc vi-
uat. ex eo ergo qz
est p ditionale sta-
tim dz agi cū cer-
tū sit iā cōditionē
non extitūā cul-
pa sine mora sua
precedēte ex eo qz
diē dz expectari et
hoc pualet. vt. J. d.
hb. ob. l. in illa.
et. l. cū stipulatus
sim michi et. p. cu-
lo. et. l. in fulfilā. Itē
qd si pmisisti mi-
chi stichū et si nō
dares. pmisisti. x.
et āte morā mori
tur stich': an te-
neris ad pēdē vi-
delicis ad. r. vt qz
nō: vt h. et. J. si qz
cau. l. i. in pñ. vel
forte aliud est e'
iudicia. vt. J. d. hb.
ob. l. in illa stipu-
s. si kalēdis. Ter-
ti' casus est pla-
nus quādo post
morā decefferit.
k **Ciuitatem.**

Liber secundus

vt als cu sit presumptio q quilibet sit soluendo. vt. J. de puui. cre. l. si creditores. vel hoc vt def actio iniuriarh. Sed quida distinguunt aut vult admitti aliqs tanq diues et pbat. vt h. et. ff. de puui. credi. si creditores. in fi. aut vult excusari tanq pauper. et tunc. pbat pauprate.

vt isti. b. ex. tu. et cu. s. ite. ppter. z qd als df queli bet idoneu presu miatelligit quo ad mores. vt. J. de lega. ij. l. cu qd a.

Qualibet. als no sine qubz. z als no qlibet. i. no vilis: als sine no qlibet. z no. in iuria eē trahi ali que indebite ad ius: vt h. z. J. b. in tur. l. iniuriar. s. si qs p iniuria. et l. ite apud labeo nem. s. si qs libel. lu. z. l. si creditor meus.

Quoties. po. ne exēplu i milite vel minore vel suo dato. p fideiussore: et id ex integro satisfidandū est. vt. J. de die. s. i. z. s. si hū. et no. q no refert an aliqd non fiat vel min. bñ fiat. sic. J. de edē. l. vbi. in fi. l. rñ. et. J. ad velle. l. quis. s. si cōuenit. z. J. qd cu iusq. vni. l. i. s. pe. et. s. si qs in ius vo. no ierit. l. i. z. b. ad op. l. ij. s. data.

Si fideiussor no negatur. quo ad facultates. Et metuat. prescriptionē fori quo ad iudicē non quo ad locū cū ibi cōtrahat se obligando fm Joh. et Bzo. J. de iudi. l. omnem.

Recusare. qz pro nō dato habet nisi renūciat pūni legio. vt. s. si qs in ius vo. l. i. s. si nō renūciat z als caueri nō possit: dz ei p dicit vt h. sed an p dicitio faciat ei prec iudicū: puto q sic si taceat. sec. si reclamet z dicat: imo ego vtar. vt arg. J. nau. cau. l. i. s. ite. l. i. z. J. de edil. f.

Si necessaria. nēcia df qz ex necessitate iure imposta pshat. et pone exēpla eius vt. J. de die. s. tutor. vsq. ad. s. plane. voluntaria aut pē dici cū ptures sunt tutores z vnus offert alij si vult satisfidare. nullus em cogit. vt isti. de satisfida. tu. s. i. ite iudicialis vt de rato vel similia si fiat ex cōuentione. vt. J. rem. ra. h. a. interdū. Jte est vendorē z sponte me obligo vt fidei rri nō dz iussorem dem vt. J. de euic. l. emproxi.

Necessitate. No. nō succurri ei q seipz i necessitate ponit. vt. J. si qs cau. l. ij. s. si qs tñ. z. J. l. de die. s. fi. et. C. se ponit

forē iudicio sistēdi causa non acceperit iuriar. actio aduer sus eū esse pōt: qz sane nō sine qlibet iniuria est duci i ius eū q satis idoneu fideiussorē det. Sed z ipse fideiussor qui nō sit accept. tanq de iuria sibi facta queri poterit.

Non refert nō fiat vel male fiat. h. d. Bar. Paulus.

Quoties vitiose cautū vel satisfidatū est: nō videtur cautū nec satisfidatū.

Qui habet p̄scriptionē fori non est idoneus fideiussor de iudicio nisi in subsidium. h. d. Barto. Apianus.

Si fideiussor nō negatur idoneus sed dicat hē fori p̄scriptionē et metuat petitor: ne iure fori vtar: videndū est qd iuris sit. et diuus p̄ et p̄pō. l. i. b. eplārū refert: et marcell. l. i. b. i. i. digestozū: z papinian. l. i. b. i. qonū L. ornelio pculo rescripsit: merito petitorē recusare talē fideiussorē. Sed si als caueri nō possit: predicendū est ei nō v̄furū eū p̄uilegio si conueniatur.

Fauet ei q est in necessitate

de actio. z obli. l. sicut. in prin. et insti. de ex. tu. s. item

tria. in eo quod ibi dicit affectate zē. h. Officium. id est apud officiales. et sic no. suspecto administrationem rei in qua est suspectus auferri. vt institui. de suspec. tu. s. si qs autē. Sed que faciunt aliquem suspectū z multo modis

te si se i eā nō posuit. bar. Si nēcia satisfidatio fuerit z nō facile possit reibi eā prestare vbi conuenit: pōt audiri si i alta eiusdē p̄uincie ciuitate satisfidationē prestare parat. sit. Sinaut satisfidatio volūntaria est nō i aliū locū remittit: neqz ei id meret q ipse sibi necessitate satisfidatiōis iposuit.

Si p̄sona est suspecta potest de q̄ litigat sequestrari. itē sequestrū tollit dato fideiussore vel lite finita. h. d. Bar.

Si satisfidatū pro re mobili nō sit et p̄sona suspecta sit ex q̄ satisfidatio desiderat: apd officii deponi debet: si hoc iudici federit donec vel satisfidatio def v̄ lis finē accipiat.

In his que p̄tinet ad lites ordinationē fauere actori potius q̄ reo. h. d. Bar. Paul.

Debitō p̄nēda i stipulatione solet iter litigatores cōuenire. si nō ueniat p̄dit putat in p̄tate stipulatoris esse: moderato spacio de hoc a iudice statuendo.

Mulier et miles non sunt idonei fideiussores, nisi in re

l. imperator. in fi. item vt. C. de asser. tol. l. i. s. sup peccato. item vt. J. de col. bo. l. i. s. si frater.

Die. l. in quo dz heri exhibitio. nā venit amicus pro reo: vt no. s. si quis in ius vo. non te. l. i.

Conuenire. s. quandoqz. o Stipulatoris. imo videt in pmissoris p̄tate. vt. J. de hb. ob. l. quicqd. in p̄n. q est J. So. s. qz quosdā sp̄ale in iudicij vt p̄ actore s̄ba interpretetur: vt h. als reus semp negaret. vt. J. de s̄bo. ob. inter stipulantē. s. h. et. J. de iudi. si qs. Vel verus nō est J. nā hic df de discordia que erat in ipa interpositiōe stipulationis. ibi aut erat sup s̄bis olim dudū p̄fecte stipulationis s̄z Jr. vñ fauet hic actori: ubi reo: cū stipulator debuit apti dicitse. vt. J. de pac. l. veterib. vel dic aut agebat qlibet de certa die p̄nēda: z tūc obtinet. J. s. cer. pe. l. ch. qd. aut null. z tūc qd hic df: aut alter tñ z tūc obtinet. J. de s̄bo. ob. quicqd. Jte adhuc videt q nō stipulatori sit credendū s̄z sit distinguendū an p̄ erroze omittat dies: z tūc nō valet stipulatio. aut ex certa scia: z tūc cōmittit pena q est appo

Suspectus quis reddit multis modis, Rñ. nō possidere imobilia. vt. Leo. sciendū. i. p̄n. Jte imobilia pauca possidere. vt. J. de pu. cre. l. si creditores. Jte mali mores qs modo hz. vt insti. de suspec. tuto. s. fi. Jte qz pius male fecerit. vt. J. de accu. si cui. s. h. i. dem. Debetur. sci licet res. k. Federit. s. i. animo. vt isti. de vsucap. in prin. l. Satisfidatio. sed quer. Rñ. iudicio sisti. z de re nō baratada. s̄ p̄ia p̄stat. de alia. p̄bo. vt. s. b. offi. p̄re. l. senatuscō. s̄z nō ne hec sequestratio vel corā iudice v̄ corā alio est p̄hibita. vt. C. s. phi. seque. pe. l. i. q est cōtra. Rñ. hic speciale. ppter suspensionē ne eā re hē definat. sic z als. vt. C. s. agri. z cē. litib. z. J. sol. ma. l. l. cū dotē. s. s̄n. autē. i. h. z. J. s. ap. l. imperator. in fi. item vt. C. de asser. tol. l. i. s. sup peccato. item vt. J. de col. bo. l. i. s. si frater. Die. l. in quo dz heri exhibitio. nā venit amicus pro reo: vt no. s. si quis in ius vo. non te. l. i. Conuenire. s. quandoqz. o Stipulatoris. imo videt in pmissoris p̄tate. vt. J. de hb. ob. l. quicqd. in p̄n. q est J. So. s. qz quosdā sp̄ale in iudicij vt p̄ actore s̄ba interpretetur: vt h. als reus semp negaret. vt. J. de s̄bo. ob. inter stipulantē. s. h. et. J. de iudi. si qs. Vel verus nō est J. nā hic df de discordia que erat in ipa interpositiōe stipulationis. ibi aut erat sup s̄bis olim dudū p̄fecte stipulationis s̄z Jr. vñ fauet hic actori: ubi reo: cū stipulator debuit apti dicitse. vt. J. de pac. l. veterib. vel dic aut agebat qlibet de certa die p̄nēda: z tūc obtinet. J. s. cer. pe. l. ch. qd. aut null. z tūc qd hic df: aut alter tñ z tūc obtinet. J. de s̄bo. ob. quicqd. Jte adhuc videt q nō stipulatori sit credendū s̄z sit distinguendū an p̄ erroze omittat dies: z tūc nō valet stipulatio. aut ex certa scia: z tūc cōmittit pena q est appo

a Remittit. id est remitti postulat.
b Ad posse. s. comode. vt. s. e. si fideiussores. s. si neces-
saria. r. j. de ver. sig. l. nepos proculo.
c Eo loco. quo postulat se remitti.
d Cogit pcurare. i. cogere. qd est iniquus. vt. j. de in-

lité iuran. videamus. s. sed nec.
e Hoc aut. s. q. iuret se ibi posse. r. alibi non posse. et sic hec dictio hoc referat ad prime dictu. vt. die referri ad id qd dixi. s. s. tutor. r. c. q. d. hoc q. possit remitti in municipio um e. vtz. si iusta est ca. alioqn. no. et ponit exemplum qn. no. e. iusta ca.
f Impetrabitur. ab eo cui ca. uet. fm. p. m. ca. sum. fm. aliu. ipe- trabit a cauente.
g Erat. pmo. ob hoc remissus.
h Impetrare scz. remitti in municipio. nisi iuret ibi posse. et alibi no. posse. fm. p. m. ca. fm. aliu. pla- num est. Accur.

Arbitro. scz. delegato.
k Iudicib. or. dinarijs.

A snia arbitri an pos sit ap- pellari.

l Appellare. appellatur a snia arbitri: vt. hic. et sic. e. j. c. de arbi. l. i. sol. spale. e. hic vt. dicunt quida. alij dicunt vt. B. hic per officiu. no. ex vi appellatdis. Tu dic q. hic de delegato iudice: ibi b copromissario arbitro. r. qd dicit hic vt a iudicibus: scz. ordinarijs. Sz. an hodie possit appellari ab arbitro copromissario sine pena electo: vt. q. sic: qz. ideo olim non appellabat qz. actio no. oriebat. et hec erat ratio. vt. d. l. de arbi. sed hodie datur. vt. c. de arbi. l. cu. antea. s. i. er go appellat. sed dico q. no. qz. ante. x. dies actio non nascit. ergo nec appellat. sed post. x. dies qn. nata erit sero puocatur. Sed quod potuit iudex delegari ad cam istaz cu. causa cognita fiat. vt. l. p. i. r. s. de offi. p. c. l. nec. q. c. s. i. Rn. delegat. fuit ad causam principalem: et ita si in hac incidit tultit sniam appellari pot: lz. sit interlocutoria. qd. e. regulat. vt. j. de ap. re. l. i. et est ro: qz. in principi fit preiudiciali circa executione bene v. male facieda. It. id iudicat qz. aliter in negocio principali. pcedi no. pr. vel die in hac qstioe. e. spale vt. possit delegari. vt. in ca. in integ. resti. vt. c. vbi. et apud. que. in integ. resti. in. l.

remittit veluti paratibus et prons. Sic aut iurare dz q i municipiu mittit Rome se satisfidare no posse: r. ibi posse q postulat remitti: idqz se non calunie ca. facere. Na sic non est pellend iurare alibi se q. eo loco satisfidare no posse: qz si rome no pr plurib. aut lo- cis possit: cogitur periturare.

Culpa facit que pdere bn ficia predicta reuocadi i municipio. h. d. Bar.

Hoc aut tuc ipetrabitur cu iusta ca ee videbit. Quid est si cu erat i municipio noluit cauere: hoc casu no dz i- petrare cu p eu steterit qm n. ibi vbi dsiderat satisfidaret.

Notabilis lex est et legit trib. modis. fm. prim. lec. h. d. Si eligunt arbitri super in cidenti vel emergenti ab eoz snia pot appellari. fm. lectu. scdam. h. d. pot officiu iudicis implorari vt corrigat qd p eos qbus vn. articulo. cau- se est commissus i probe factu est. fm. tertia lectu. hoc itedit A snia delegati approbatis vel reprobatis fideiussores pt appellari. Bar. q. ai.

Arbitro ad fideiussor

fi. in fi. vel delegauit cu sceperit abesse vt. r. l. mero iperio vt. s. de offi. eius cui ma. est iur. l. i. s. j. vel qd e verius hic non plene: sed summam cognoscit. vt. j. vt. in pos. le. si is a quo. posito casu q. spale fuit delegata. Appel- lat. s. a snia arbitri. i. delegati vt. h. idem si ex necessitate fuerit elect. loci recusari. vt. c. de iud. l. aptissimi. r. l. si. ide. in ep. electo arbitro. vt. c. s. epi. aud. l. si ds. expensu. r. aut. si quis litigantiuz. vel illa aut. loq. qn. vt. iudex co- gnouit eps. et sic ponitur super. l. episcopale.

Ab arbitro iudice delegato ad hoc vt dixim. s. e. n. l. p. x. i. Querela. i. appellatio. s. ds. est ppetes. r. h. de legas ad que. ap- lat. a delegato. vt. c. de ap. p. c. i. m. s. hoc si appella- tio. r. j. d. ap. l. i. p. a. tores. in fi. i. m. It. no. hic aliquo approbati coipso. q. no. reprobat. ut. ali. vt. j. furti aduer. ds. coip. nau. cau. sta. l. i. so. q. no. s. p. e. r. j. ad mace reproba. do. l. si filiusfam. tur. lias. in fi.

Fideiussor videt idoneus si ab arbitro sit approbat. ne qz est reclamatu: id e si sponte a parte fuerit accept. nisi inopia supuenerit. h. d. Paul.

Ab arbitro probati sunt fideiussores p locupletib. habedi sunt: cu potuerit qrela. apud copetere tudice deferri. Qu. ex causa iprobat ab arbitro probatos alios improbatos pbat. Multoqz magis. si sua voluntate accepit fideiussores. pter. his e. dz. r. si medio tpe calamitas fideiussorib. insignis. vt magna iopia acciderit: ea co- gnita ex integro. satisfidan- dum erit.

Hec lex e difficilis. r. h. d. Mutatio contingens ex parte actoris satisfidatione no perimit. h. d. I. planis.

Allan. ait. si anq. ma- dare tibi vt fundu. pete- res: satis acceperis pettur fundu: r. postea madata meo agere institueris: fideiussores teneri.

Insignis. l. magna. Ex integro. Que enim de nouo emergunt auxi. Auxilio indigent. vt. j. de inter. act. l. de erate. s. ex ca. r. j. vt. in idigent. pos. le. si is a quo. s. fi. r. l. seq. et arg. c. d. resti. l. si ds. te. q. de no. s. i. b. et. j. d. p. o. stipula. l. p. t. o. r. i. e. r. j. de p. e. h. e. r. si quo tpe uo emer- et. j. de arbi. non distinguemus. s. i. j.

Allianus. pone casu l. pcuratore actoris q. egit sine madata cui. iudicis e nulli. s. p. rati habitioe co- firmat. vt. h. r. j. de iudi. l. j. It. dic q. recepit satisfidatio- ne iudicatu solui qua ptabat olim et suo nole puet. et actio. in re. vt. hic. r. in sti. de satisfi. s. i. lz. hodie non ita. vt. in sti. e. titu. s. sed hodie. no. aut. in cautioe iudicio. s. s. i. qz. ea. si. prestaret cu. possideret imobilia. vt. j. e. titu. l. sciend. in p. i. Sed cu. p. d. itio huius. pcuratoris sit ma- tata qz. pmo. no. habebat madata qn. satisfidatione acce- pit postea. h. z. vt. annichilari satisfidatio. vt. j. i. u. solui. si. aut. in. fi. l. q. est. j. o. i. b. i. p. r. o. c. u. r. a. t. o. r. e. r. e. i. h. i. p. c. u. r. a. t. o. r. e.

Arbitro ad fideiussor... si is a quo... pcuratore rei...

actor, et e rō: qz defensor rei et sine mādato eē pōt: etiā
si hoc pstat etiā iuito actore. cū q dno ratiū hz mutatur
bitio an ei? pcuratoris p dicitio. nec trahit retro: qz hoc tūc demū
retrotra fit vbi qd factū ē nō tenuit. At actoris pcurator null? ē
hanur. sine mādato nisi ratiū habeat: et postea si ratiū habeat

qz factū ē p rima
tur. et eadē cā sem
per fuisse videt.
nō em cā mutata
dici pōt cū primo
nulla fuerit. sed
hec solutio nulla
vī. tollit em expō
se plegē q loquitur
in pcuratore ac
toris q sine man
dato poterat ex
periri. et ita erat
aliqua ei? p dicitio.
et rī dī postea cō
mitti stipulatio si
ratiū fuerit habi
tū. vt. J. iud. fol. l.
i. § sed r si forte.
rī. imo optima ē
solutio si qz eam
defendat. in pcur
atore em rei dī

aliqua eē p dicitio ē r mutari: qz sine mādato imo etiā
ptra mādatu qz r dēre. p alio pōr. vt. J. de fo. l. solutio
nē. sed nulla psona agit p mādatu etiā si aliq sine mā
dato experiat. vt. J. d. pcur. pōponi. § si. vñ nō p dicit sic
mutari p dicitio ex pte. pcuratoris actoris. Si aut iuemas
aliqu aliq agere p iuito sicut notauimus. J. de pcur
ra. l. pōponi. § si. dices mutata cā ei? p dicitio nō pmut
ti stipulationē. Adde r aliā rōnē: qz l. pcuratore actoris
siue a dno l. eī vel ecōtra: vī a procuratore l. pcuratore:
vel de aliquo in seipsū vt hic fuit transferat iudiciū: fē
per ē certa psona cui acqrit actio ex stipulatione. i. dno
directa si ipse fuerit stipular? vt vtilis cū pcurator. Si
milit ex psona rei ē certa qz nō mutat: r iō pmittit stipu
latio. sed cū ex pte rei mutat iudiciū non p r mitti stipu
latio iudicatum solui: qz nec ex clausula doli qz nil dolo
fit. l. rāsserā iudiciū de vna psona l. aliā. nec ex illa de
re defendēda: qz nil refert a q fiat defensio dītamē vñ si
at. nec ex illa de iudicato: qz pmississe vt q ipse et nō q
ali? fuerit dānat. arg. J. iud. fol. cū qrebat. § si. r. l. pe.
Alij pō soluunt qz hic loquit post acceptū iudiciū mu
tata p dicitio. ibi an vt fba illi? legis inmut. hoc agr nō
est admittēdū: qz si nō pmittit stipulatio vbi mutat p dicitio
ante: multomin? si mutat post cū postea plenior sit
p dicitio ei? pōro ē in pcuratore actoris illd pōt distin
gui fm Jzo. an mutetur p dicitio p illud tps quo debuit
satisfacere ex necessitate qd ē in exordio litis. i. an litē cō
testatā. vt. J. de pcura. l. pōponi. § rati. et tūc nullo mō
p mittat: qz aliq fuit p dicitio in iudicio. i. in cause exordio
qz scz mutat. ex hoc inmut. l. Jria. aut em stipulatiois iter
pōst r. si nō antea mutat ptra cēt: qz tūc nulla fuisse
p dicitio iudicio: l. y agere. p pōponi r et iudiciū satis
acceptisset. r qz hic dicit agere l. iustit: sic exponē. i. ani
mo p pōneris. nō tū ceteris eo tpe quo ratiū ē habitum
sic. J. de ver. obligā. stipular? sum damā. in prin. Alij vt
B. pōnt casū in cautioe iudicio sicut quā pstat etiā con
uentus de re immobili: qz quātū ad illā p nō possessore

habet cū sit i dubio. et inducit. §. e. de die §. qdā. qd nō
placet: qz ibi sponte fuit. vel dic tertio in cautioe iudicio
sicut quā pstat creditor vel ali? detētor. vt. J. e. l. scidū
§. creditor. r. §. itē q solam. q tñ et rei ven. tenetur. vt. J.
de rei ven. officium.

ditionē existētē et añ diē peti
tōis veniētē: ex cā tubere so
let stipulationē interponi.

Sed et si plu? Paul?
res substituti sūt: singu
lis cauendum est.

Pater p filio vel ptra nō
est idoneus defensor sine sa
tisdatioe. h. d. Bar. Idem.

Hilussa. si defendit ab
sentem patrem quero
an iudicatum solui satisfacere
debeat. Pau. rñ. eum qui ab
sentem defendit (etiam si fili
us vel pater sit) satisfacere pe
titori ex forma edicti de
bere.

non curo qualiter.

Hereditate. f. nō diminueda. vt. J. de pe. he. diu? nō
dicas p fideicō. restituenda cū directo sit ei substitutus
vt p z. J. vbi dicit adēitē her. r. c. vel dic restituēda l. nō
p fideicō. et hec cautio gñaliter pstat. vt. J. de iudi. in oi
bus. sed certe hoc casu nō vī pstatāda. vt. J. de p. stip. l.
paul? no. q est §. Solu. qdā dicit tbi pzetor suū bhficiū
indulserat scz bo. pos. ideoz nō dz esse captiofium. esset
agū si cogere cauere. hic nō indulserat: sed heres scri
ptus possidebat bona de facto. Alij dicit qz nō cogit ca
nere in diē longiorē. f. vt cogat cauere etiā si extiterit cō
dicio institutiois. r qñcūqz desierit ad est primere heredi
tas q restituar eā. et hoc ē qd dicit in diē longiorē. r fm
has duas solutiones legi? ibi notat. i. reprehēdit: vt dic
notat: id est approbat. r qd ibi dicit in fi. lege interroga
tiue et subaudi non. r sic concordat cū ista.

Defecerit p dicitio. f. institutiois. Jzo.

Adeuntē. ergo directo fuit substitutus.

Et si obrinuerit. f. in petitiōe ipsi? hereditatis. añ
nō valz sibi stipulatio nisi l hac pma petitiōe obtineat
h. J. pte pzetor. nō solū aliū magistrat? vel dic plerū
qz. i. pluries. vt. §. si ab arbitro. §. si.

Interponi. si psona suspecta ē. vt. J. de ap. l. pperato
res. in fi. fm Jzo. r nisi caueat vterqz in possessionē mit
tetur. vt. J. vt in pos. l. etiā. §. si.

Hilussa iudicatu solui. qd ad hūc ti. de hac satis
datioe iudicatu solui: Rñ. satis: qz l. pncipaliter
de cautioe iudicio sicut dicit hic ti. de alts rñ añqz dicit
§. e. l. i. r. l. iul. r hic. J. tē cū iudicatu solui stipulatio ha
beat in se tres clausulas. f. de dolo qd absit. r de defen
dēdo. r qd sonat ipz p bñ. vt. J. iudi. fol. l. iudicatu sol
ui. p z qz vna cap. l. de defendēdo pmet ad hūc iudicio
sisti. qui em nō sicut male defendit. vt. J. qui. ex cau. ma.
in integ. resti. l. item ait. §. si.

Forma edicti. qd nō hēm? s. l. eo cauebat vt nō cēt
idone? sine satisfacere defensor. vt. J. d. pcur. si minor. i. fi. r

Iter oēs. iu
risconsultos
sup hac re inter
rogatos. sic. J. de
vsufr. accre. l. i. §.
pe. vī dic. i. null?
dissentit.

Sub p dicitio
ne. si nauis vene
rit ex alia vsqz ad
annū. et si nō tūc
admittat substiti
tutus.

Possidētes.
vt qz pendere cō
ditione petiti bo.
pos. fm tabu. vt
J. d. fecū. tab. l. ij.
§. si sub p dicitio
vel dic qz fuit da
tus curator bōis
vel dic possidet:
qz accepti d factio

heres
sub con
dicioe
an sem
per de
beat ca
uere.

insti. de satisfda. §. pe. sed videt q hic pater nō debeat sa- tisfare cū eq̄paret tutori in iuramēto calūnie. vterq; et iurat. vt. C. de iur. calū. l. ij. §. qd̄ obseruari. r. tutor nō satisfat. vt. C. de admi. tu. l. ij. §. defensionē. q̄ ē §. Rñ. h̄ filius emācipat⁹ erat. vel hic i castreū vel q̄ss. vel aliud erit hodie fm. d.

¶ **Possidēs imobilia nō tenentur satisfdare de iudicio si si fec⁹ si nō possideat. h. d. B.** Licēdū est **Marca.** S possessorē imobilium re- rti satisfdare nō compelli⁹.

¶ **In hoc §. r. sequen. decla- rat qd̄ dicat possessor quo ad euitādū satisfdationē. h. d. B.**

¶ **Possessor aut is accipien- dus ē q̄ in agro vel ciuitate**

rē soli possidet: aut ex asse aut ex parte. S; r q̄ vectigalē. i. emphyteoticū agrū possidet possessor intelligit. ¶ Itē q̄ solā p̄prietatē h; possessor i- telligēd⁹ ē. Eū p̄o q̄ tm̄ vsum fructū h; possessorē nō eē v- ptianus scribit. ¶ **Creditor q̄ pign⁹ accepit possessor nō ē tāerti possessionē habeat aut**

quo ad hoc vt interdico vti possidetis vti possit: lz aliū sit in misso i pos. causa rei seruāde. vt. j. vti pos. l. i. duo §. creditores. Itē vt ipe diat acq̄ri possessionē alicuius rei dño lz nec sibi acq̄rat. vt. j. de acq̄. pos. l. i. §. p̄seruum corpaliter. e; quo ad q̄dam nō d̄f possidere vt quo ad

sibi traditā aut precario debi- tori p̄cessaz. Si fund⁹ i dotez datus sit: tā vxo: q̄ maritus p̄pter possessionē eius fundi possessores intelligunt. ¶ **Di- uersa cā ē ei⁹ q̄ fundi petito- nē p̄sonalē h;.** Tutores au- tē siue pupilli eoz siue ip̄i pos- sident possessor loco habēt. S; r. si vn⁹ ex tutorib⁹ posses- sor fuerit: idē dicendū erit.

¶ **Etiam possessio rei que est in controuersia releuat posses- sores ab onere satisfdandi q̄- tum ad alium qui de illa re cō- trouersiam non facit. h. d. §. iste.** Quantum autem ad euz q̄ p̄trouersia facit an releuet dictū fuit i p̄ncipio legis. B.

¶ **Si fundū quē possidebaz a me petieris: deinde cū fm̄** de acq̄re. pos. qui pignori. Itē quo ad euitandā satisf- dationem. vt hic: possidet tñ h; nos vt. j. de acq̄. rerū do. l. p̄ seruum q̄ pignori. r. j. d̄ pig. act. l. cū r foris. r. alie multe. sed pla. dicit eū n̄llo modo possidere. vt. C. de p̄scrip. xxx. an. l. cū nois simi. §. i. Accu. e ¶ **Intelligun- tur. hoc intelligit qd̄ respectu alio- rti nō respectu a- gentis rei vē. vt §. e. de die. §. qd̄ aut. q̄ ē §. r. l. i. u- lianus. qd̄ nil est. dic §. q̄ l. i. de die satisfdedit sponte et in. l. iulianus. satis accipit ac-**

tor de iudi. soluedo nō iudicio s̄isti. vñ siue de eadez re siue de alia agat idē est. vt. no. §. e. l. in prin. Et intelligi- tur ambo possidere vt hic quo ad euitandā satisfdatio- nē. vxo: em̄ nequa q̄ possidet. vtpote dominio r posses- sione ex cā dotis in maritū translatis. vt insti. de rerum diu. §. p̄ traditionē. r. j. de acq̄. pos. l. i. ij. §. gñat. et. l. p̄ponius. §. in dorem.

¶ **Duersa cā. q̄ nō duo: sed vn⁹ d̄f possidere. itē non actor h; re. §. j. de reg. iur. l. q̄ actionē h;.** Rñ. vey est spe. tñ min⁹ ē h̄re actionē q̄ ipsā rem. vt. e. ti. l. min⁹ est §. personalē. vt ex testamēto vel ex stipulatu. idem si realē. vt. j. e. l. §. si fundum. r. §. e. l. in prin.

¶ **Tutores. ita apta lzaz: siue ip̄i pupilli possideāt si- ue tutores eoz. r. §. 3. a. §. cur euitat satisfdatio iudicio s̄isti i p̄sona pupilloz: lz tutores rē pupilli possideāt cū executio sine p̄tra tutores non fiat nec eis inclibat. Rñ. hoc ideo qz eos s̄istere opz p̄o pupillis. vt. C. de admi. tuto. l. ij. §. defensionē. secus in patre. vt. §. e. filij. Alij d̄- cunt qz pater assignauit tutorib⁹ possessiones. p̄pter ad- uerfarios pupilloz. r. post restituere debebant. sic fit et alibi. vt. j. de vsur. l. fidei cō. §. cū pollicitus. S; nunquid qui alieno noie defendit vel cū mandato vel sine mādā- ta iudicati solui satisfdat sp̄: p̄t dici qz nō nisi executio sine p̄tra eū fieri debeat qd̄ ē in trib⁹ castib⁹. vt. j. de pecu. plantius. non als. vt. j. de re iudi. si se. sed contra est. vt C. de satisfda. l. i. in fi.**

¶ **Qui in agro. i. in villa. sed r. possessor intelligitur qz h; vtile dñū. vt. j. si ager vec. v̄ emphi. pe. l. i. in fi.**

¶ **Itē q̄ solā. ad hoc facit insti. de her. insti. §. i. r. ij. r. posses- s. ad sille. l. i. §. i. r. §. ij. r. §. iij.**

¶ **Possessor. hec l̄sa sibi p̄p̄i p̄tradidere videtur. Dic- ergo creditor possidere d̄f q̄ ad qd̄ā. s. quo ad hoc vt ac- tionē ad exhibēdū p̄ueniat. vt. j. de vsucap. l. sui noie. l. i. p̄o. Itē quo ad hoc vt rei ven. teneat. vt. j. de rei v̄. of- ficij. Itē quo ad hoc vt possessio p̄cedētis possessoris. i. possidē. debitoris sibi adq̄ciat. vt. j. de vsucap. sui noie. l. fi. Itē**

Utile do- miniu; hñs d̄f c posses- s. for.

Credi- tor qñq; dicitur possidē.

Partial text from the adjacent page, including fragments of legal text and marginal notes.

Liber secundus

a **U**el iudicio. ad qd sstet hic fums in iudicio r ad qd pdesse pot: Rñ. si dñs certus est de maleficio q non sit a suo commissuz pmutit ei statim iudiciu accipe. si ho de his no sit cert? no cogit picipi festinatōe rhdere. p seruo: qz ignorat qd rñdeat. p seruo. s; ne fugiat seruus

diuidit in duas. qz primo ponit tria priuilegia que hz dñs scdo ponitur due cause in qbus amittuntur dicta priuilegia. scda ibi si ho falso. Item scda pars principalis diuidit in tres partes. qz primo ponitur de remedio agētis qd hz rescissa datioe p noxa ei facta p iudicē. scda scdo incipit ibi: s; cā cognita. tertia ibi actori et. h. d. in summa. Si dñs sit pñens r noxalis puenit ex delicto serui absentis: si dñs illū suū esse in sua pñate fateat: alterū de trib⁹ eligere dz: vel pmittere iudicio sisti suū/ vñ iudiciū noxale suscipe/ vel cauere de dādo eū p noxa cum ad manū ei⁹ puenit. Si ho dño absente pñens suus non defendit: iussu iudicis ex primo decreto: deide ex scdo capitur p noxa. dño autē reuertente ex cā succurrit: et datio seu noxe deditio rescindit et noxalis actio restituitur agēti. **Si absens sit ser- et. h. d. uus p quo noxalis actio alicui cōpetit: siquidē dñs non negat in sua pñate esse/ cōpelendum putat vindictus vel iudicio eum sisti pmittere/ vel iudiciū accipere⁹: aut si nolit defendere cauturū eū cū primū poterit se exhibiturum⁹. Si ho falso⁹ neget in sua potestate esse: suscepturum iudiciū sine noxe deditioe. Idē qz iulian⁹ scribit r si dolo fecerit quominus⁹ in eius esset potestate. S; r si seru⁹ pñens sit**

ut. i. q. b. ex cau. ma. l. i. et. l. videlz. et sic per restitutionē.
i **In bonis. ex hoc reprobat** snta Jo. q dicebat missum in possessionē ex scdo decreto vsucapere et nō statim dñz eē. hic effi fuit fums ei⁹. vñ ei amissa actio restituit ob hoc q l eū casum puenit a quo incipe nō pot. vt. i. ad le. aquil. qz in eū. nos aut dicimus ipz statim dñz si is erat dñs q parere noluit. alioqñ vsucapit. vt. i. de dā. infec. l. pñous offi. et sciens alie nū. vt. i. d. noxa. l. r gñalit. Itē no. h actōez semel exticta resuscitari. ar. i. d. sol. q res s. arcam.
S i cū vsufructu psecutio. et dabit victori. vt. i. de noxa. si ex duo (bus. s. i. i. cū vno. p pte. p sua non et iure veteri cū sit psonalis. vt. i. de satisfda. s. i. m. **S**atisfdare dz. i. iudicatu sol ut: qz aliene rei dz fessor. vt. i. d. pccu. l. si mior. i. h. nam iudicio sisti suū r se sp dz cauere et si tot⁹ esset su⁹. vt. s. e. l. i. q. s. si abñs. nisi possideat im mobilia: tūc nō sp vt. s. n. i. l. sciēdū. i. pñ. vñ dic q loqē de cautioib⁹ iudicio sisti. et qd dē nō dberē. f. p pte: s; i totū cū et h. p bar seqns l. fa. sed fm pñū itellectū in nullo satisfdat. **N**ecessitas. scz post lit. pte. nā ante suā pte cedē do liberat. vt. i. d. noxa. si su⁹ cōis. Itē no. qd cōe est meū ē. vt. i. d. le. i. fuit electioe. s. i. r s. q. r. l. l. i. chū. r i. d. s. b. s. g. pupill⁹. s. si. s. arg. s. i. qñ ap. lit. l. i. s. in. ppa. Itē arg. contra. i. si pars here. pe. l. pmitterendum.
S i seruū. factus. a dño non a promissore: quia pmissor non erat dñs. vt. i. de h. bo. ob. si seruū. s. si autem. et sic non ob. s. l. i. s. si desinat. vel ibi criminalis erat accusatio. vt in pñci. huius. l. vel refert dolo se vel non. vt no. s. l. i. q. s. 4.

Seru⁹ qñqz cām do mini de terioze facit.

Actio semel exticta resuscitatur.

S i cū vsufructu psecutio. et dabit victori. vt. i. de noxa. si ex duo (bus. s. i. i. cū vno. p pte. p sua non et iure veteri cū sit psonalis. vt. i. de satisfda. s. i. m. **S**atisfdare dz. i. iudicatu sol ut: qz aliene rei dz fessor. vt. i. d. pccu. l. si mior. i. h. nam iudicio sisti suū r se sp dz cauere et si tot⁹ esset su⁹. vt. s. e. l. i. q. s. si abñs. nisi possideat im mobilia: tūc nō sp vt. s. n. i. l. sciēdū. i. pñ. vñ dic q loqē de cautioib⁹ iudicio sisti. et qd dē nō dberē. f. p pte: s; i totū cū et h. p bar seqns l. fa. sed fm pñū itellectū in nullo satisfdat. **N**ecessitas. scz post lit. pte. nā ante suā pte cedē do liberat. vt. i. d. noxa. si su⁹ cōis. Itē no. qd cōe est meū ē. vt. i. d. le. i. fuit electioe. s. i. r s. q. r. l. l. i. chū. r i. d. s. b. s. g. pupill⁹. s. si. s. arg. s. i. qñ ap. lit. l. i. s. in. ppa. Itē arg. contra. i. si pars here. pe. l. pmitterendum.
S i seruū. factus. a dño non a promissore: quia pmissor non erat dñs. vt. i. de h. bo. ob. si seruū. s. si autem. et sic non ob. s. l. i. s. si desinat. vel ibi criminalis erat accusatio. vt in pñci. huius. l. vel refert dolo se vel non. vt no. s. l. i. q. s. 4.

Vindicta q vindicta. f. corporalis non ita sponit seruo vt libero: qz acruis. vt. Iad le. cor. de fal. l. i. in fi. et. I. de incendi. rui. nau. l. pedius. Itē pdēnatio pecunia ria nō imponit suo. vt. I. de accu. l. hos accusare. §. oib. sed h. c. timor nō vt necessari? cū semp inspiciat i pdēna tiomb? conditio psonē q fuit tēpo re pmissi criminis: nō snie. vt. I. de pe. l. i. in prin. q est. I. sed hic de publicis ibi de ptiuat criminib?. nec obli. qd de actiōe iu riar: hic dī: qz sic intelligit qñ de in iuria publico iudicio agit. vt. C. s. famo. l. i. l. i. r. de i. tur. l. iniuriar. cā. vel dic q hec p il lā corrigat. vt hic fm equitate q mī tigabat penas. ibi fm ius strictū pta verior est.

Norales. vt qñ agitur p puaa to crimine ciuilit. c. Peruenisse. r ideo sistere vt l eadē cā: qz de no xali est facta dī recta. vt insit. de noxa. §. ois. Itēz no. q liberaf qd faciēdo pl? qd dy etiā me inuito. ar gu. §. insi. de ac. §. ptea. r. I. d. vfu r ha. l. h. h. hic l. telige qz l eadē cā r foza exhibebat. vt. I. de sol. pau. rñ.

Sed si statuliberū. statuliber est seruus ille cui li bertas sub aliqua pditōe est relicta: ea sez pendē e. C. plicit. l. āner. qz vt (te. vt. I. de statulib. l. i. liber pniēdus ē. vt. I. de pe. l. mois. in fi. r. I. de qstio. l. statuliber. et hoc si delictū in statu libertatis. si aut pū s tunc punit vt ceteri serui. vt. I. de statulib. l. statuliber a ceteris. r facit. I. de fideicom. liber. l. cuz vero. in prin.

De eo per que factu erit. Sz nōne supfluit hic titu. p illū. §. ne qd est q in ius voca. ē. vi ex. Rñ. nō: qz in qua tuor hic ab illo differt. pzo qz ille nō hz locū nisi vbi vis factum est quomin? sistat. vt eo. titu. l. i. r. iij. in prin. r. §. erinde. hic aut hz locū etiā sine vi. vt. I. eo. l. i. §. dolum. Secundo qz ille nō pfult nisi vocāti ad ius. i. actori vt pbari p̄t p. l. iij. eiusdē ti. et p. l. iij. §. eximere. hic aut ēē vocato. vt in hōcti. l. i. §. si rē. r. in fi. r. vocāti. vt. I. e. l. fi. in prin. r. §. sed r si stipulator. Tertio qz illo agit ad in teresse. vt. I. e. l. fi. in prin. illo quātū in litem iuratum est. vt. I. eo. l. i. pe. §. i. Quarto qz hic locū hz post vocatio nes et satisfationes receptas. ille añ vt p̄tz ex ordine

Quissimum. pretor. in quodam edicto cuius verba non habemus.

Siplanus Quissimumz putauit pre tor? dolum eius coerce re qz ipedit aliqūe iudī cio sisti. C. fecisse autē dolo malo non tm is putaf q suis manib? vel p suos? retinuer rit: verū q alios qz rogauerit vt eū detinerēt vl abducerēt ne iudicio sistat: siue sciētes

Per suos. scilz seruos.
Alios quoqz. no. q quis per alium facit ipsemet facere fecisse videtur. vt. I. ad. le. aquil. liber homo. et. I. de vi et qs vide vi ar. l. i. §. deiecit. et. §. de iuris. om. iudi. si quis id. §. tur qd p pe. r. §. ne qs eū q in ius voc. l. si p aliū. in prin. et de ad aliuz fa

siue ignorātes qd eēt qd pmit tere? **Dolū** at malū sic ac cipiunt? vt si qd veniēt ad iudi ciū aliqd pñciauerit triste p pter qd is necesse habuerit ad iudiciū nō vēire / teneat ex hoc edicto. qñuis? qdā putāt sibi euz iputare. q credul? fuit

Non videt interesse ei? qui aduersus obligationē tur? est exceptione. h. d. bar.

Si reus dolo actoris non steterit: nō habebit re? aduer sus eū ex hoc edicto actionē. cum cōtent? esse possit ex ceptōe si ex stipulatu puentaf de pena eo q ad iudiciū non venerit. Alii atqz si ab alio? sit impeditus: nā actionē ppo sitā aduersus eū exercēbit.

Si plures tenēt ad infes se: vnus solutio liberat ali um. h. d. barr.

Si plures dolo fecerit oēs tenent. Sz si vn? p̄stiterit pe nā? ceteri liberātur cū nihil i terit. Serui noie? ex hac cā noxali iudicio agēdū omnes

aliqūe eē nimis credulū. vt. I. de in rem ver. l. iij. §. sed si sic accepti. et. C. de accu. l. fina. in prin. r. I. quod fal. tu. auc. si id inquit. ar. I. de lib. le. l. qd michi. Accur. m. C. cōtentus. no. contētum exceptione. sic. I. vt l. pos. leg. l. i. §. si debitor. arg. §. I. de lib. leg. qd michi. Accur. n. C. ab alio. f. puato. sec? ssa magistratu. vt. I. e. ti. l. ij. §. h. r. l. iij. §. 30.

Aduers? eū. i. aduers? se exēpti exercēbit p̄ximē tē. vt qd reddit actori p̄stet ab eximēte. vt. I. ti. l. iij. r fm hoc ppositā actionē. f. in gñe nō i specie cū altera sit ex stipulatu ad penā. altera in facti ad interesse. vel hic ppositam actionem. f. in edicto. vt. I. e. l. fi. in prin. p. C. penam. id est interesse: vt hic subicit. q pena est regulariter respectu soluentis nō recipientis. si aut ex vtraqz parte eēt pena vnus aliū nō liberaret. vt. I. ad le. aquil. Itē mela. §. si plures. r. §. de iurisdi. om. iudi. l. adeo. et. §. ne quis eum qm in ius voca. l. penul. §. fi. r. l. fi. q sunt p̄rie. fallit in casu vbi licz sit pena hinc inde. tñ vnus soluendo aliū liberat. vt. I. qd me cau. si cuz ex ceptione. §. fina. r. l. seq. et facit ad hūc. §. I. qd vi aut claz. semp §. si i septēho. r. I. d. leg. l. i. fi ex toto §. si ita scriptū q. C. serui noie. qui dolum adhibuit quominus qs in iudicio staret.

Credu litas ni mia res probaf.

a Non ultra annu. quando nil ad est eximentē p̄ uenit. als sic. vt. l. de actio. r. obli. l. in honorarijs.

b Heres. nō lucres. sed quatr ad heredē ex hoc maleficio aliqd̄ peruenire pōt: Rñ. pone q̄ rem meā possides et vsucapis et postea instituit te aliq̄s heredē r̄ ro gavit vt eandem alicui des. adita hereditate cōuenio te rei v̄d̄i. legatarius volens rē h̄re vt cōpleat vsucapio dolo fecit ne heres in iudicio eēt. sicq̄ cōpleta ē vsucapio et rē sibi legatam h̄z. sic ergo agit h̄ heredē legatarij: q̄ p̄pter maleficium defuncti h̄z qd̄ als nō haberet. i. occasiōe maleficij puenio heredē fm̄ Bzo. vel dic breuius q̄ aliquis exemit p̄ pre cisi: qd̄ p̄cisiōe h̄e redēz puenit. vel dic q̄ si fideiussores rēi exemit et sic ad heredē fideiussois liberatio puenit. vt. l. de do lo. l. i. heredē. r. l. itaq̄. r. l. qd̄ me. cau. illud. Itē ei quod h̄ dicit non dari i heredē: ē h̄. l. de dā. infec. l. si qd̄ missi. s. actio. sed ibi ad heredē vt puenisse cū heres possit offerendo cautionē euitare actionē vel aduersarij recipiēdo. vt. l. ne vis fiat ei qui in pos. mis. l. i. s. i. r. s. fi.

c Ex facto serui dñs tenet sciens in solitudinalis noxali ter. h. d. bar. Paulus

S actoris seruus dño sciente et cū possit non phibēte dolo fecerit quominus in iudicio sistā: Diffilius dādā michi exceptionem aduersus dñz ait: ne ex dolo serui dñs lucres. Si vero sine uoluntate dñi seruus hoc fecerit sabinus noxale iudiciū dādū ait. nec factū serui dño obesse debere nisi hacten⁹ vt ipso careat qm̄ ipse nichil obliquit

S i ipe dolo uenire ad iudiciū cū tpe liberet h̄ ipe dicitē actio daf. et si nō fuerit soluēdo i p̄stinū debito: r̄ actio restituitur. h. d. Ulpian⁹

E hoc edicto aduers⁹ eū q̄ dolo fecit quominus in iudicio vocatus quis sistat i factū actio p̄petit quāti actoris interfuit eū sisti: q̄ iudicio deducti si quid amiserit actor: ob eaz rē. veluti si reus tpe dominū rei interim si bi acquirat⁹ aut actiōe libera tus fuerit. **P**lane et si is q̄

S actoris. ne ex dolo. No. quem nō debere ex suo dolo vel quasi suolucrari. vt. l. n. i. l. si duo. r. l. de q̄ser do exce. l. ita demū. r. s. l. p̄. s. si reus. item facit ad hanc lo suo. l. de nora. l. i. r. C. de nora. si seru⁹. r. l. de fur. l. si seruus cōis. i. p̄n. et. s. ne qd̄ est q̄ in ius voc. l. i. in prin.

E hoc edicto. qd̄ nō habem⁹. nisi vt colligit ex rub. **Q**uanti actoris. nec minus comperit ipi reo auxili. vt. s. e. l. i. s. si reus.

A cquirat. sed nōne perpetua est actio etiam scdm̄ has. l. vt. l. de actio. r. obli. l. p̄stitutiōib⁹. r. C. de p̄scrip. xxx. an. cū notissimi. in prin. Rñ. ibi p̄cetus fuit p̄cib⁹ porrectis transmittati principis. vt. C. quando li. prin. da. l. i. r. q̄. vel quod est tutius hic nō fuit cōuent⁹ p̄ executorē: sed p̄ simplicē denunciatiōē aduersarij cui sa

tis dedit q̄ ad causas ueniret. vel dic q̄ iure veteri nō p̄petuabat p̄ executorē. arg. s. de. of. p̄re. l. senatus scō. sed fiebat transitoria ad heredes. et sic loq̄tur lex illa p̄stitutiōib⁹. r. l. cū notissimi. r. l. sicut ē ius nouū. s̄ sola cōtestatio interrompebat olim actionē. vt in l. senatus scō. vel dic vt dixim⁹

Dolo fecerit quominus in iudicio sistat soluēdo nō fuerit equū erit aduersus ip̄z reū restitutoria actionē: cōpetere ne p̄p̄ doliū altenu⁹ re⁹ lucrū faciat et actor: dāno afficiat.

Hec actio potest actori et etiam reo simul p̄tra diuersos p̄petere. h. d. bar

Sed et si stipulator: dolo ticij: et promissor: dolo meuij impeditus fuerit quominus in iudicio sistat: vterq̄ aduersus eū cuius dolo impeditus fuerit: actiōe i factū experiet

Dolus cum dolo compētarur. h. d. Barto. **S**z r̄ si stipulator: dolo promissoris r̄ promissor: dolo stipulatoris impeditus fuerit quominus ad iudiciū ueniret: neutri eoz p̄tor succurrere debebit ab vtraq̄ pte dolo p̄p̄fādo

Hec actio cōtra impediētē datur ad interesse licet promissio fideiussois minorē p̄titate p̄tineat. Bar. **S** i a fideiussoze quinquaginta stipulatus fuero si i iudiciū reus non uenerit petitur⁹ a reo centū: r̄ dolo malo sempronij factum fuerit ne in iudiciū reus ueniat: a sempronio centūz cōsequar⁹: r̄ a tici em̄ mea interfuisse vt. q̄ si

fm̄. x. vt. l. de arbi. l. arbi ter kalēdis. sed forte aliud erat in hac stipulatiōe iudicio sisti. arg. l. si. i. l. i. s. fi. r. l. seq. secundum. l. p̄.

Sz r̄ si stipulator. dolo p̄p̄fādo. No. doli dolo cōpensari. vt. l. de dolo. si duo. r. l. de h̄e. emp. si domū. **C**ōp̄fā si. Itē delictū cum delicto. vt. l. so. ma. l. viro. Itē negligētia cū negligētia. vt. l. de cōp̄. si ambo. i. p̄n. Itē pena cū pena. vt. l. de reg. iur. cū par. s. fi. non aut pudicitia habet. pudicitie. vt. l. ad. l. iul. de adul. l. i. s. si publico. r. l. si vxor. s. iuder.

E stipulatus fuero. f. nole pene. **C**ōsequar. s̄ hoc vt falluzē i eo casu: et actor a reo fuerit stipulat⁹ iudicio sisti: et reus a ticio ipediā atq̄ iō actio expiret. h̄z em̄ actor aduersus reū liberat⁹ actionē ex stipulatu ad interesse. vt. s. si qd̄ i ius vo. non

... vel dic vt dixim⁹
... l. ex q̄. cau. ma. l. i.
... aut p̄tor. s. fi. r. l. sequen.
... h̄ actionem.
... vtilē. q̄ p̄mo erat
... directa habita re
... stitutiōe in inte
... gruz ex clausula
... gnali. vel dic dire
... ctā: q̄ iō iure nō
... fuerat amissa. vt
... l. de actio. r. obli.
... obligationū fere.
... s. placet.
... i cōpetere. fa
... cit. l. de leg. i. pla
... ne. s. i. in fine. r. l.
... de instro. l. i. j.
... k Lucrū. fa
... cit. q̄ mer⁹ cau.
... si cū exceptiōe s.
... p̄di. r. l. de reg.
... iur. l. nō dz. r. l. al
... teri⁹ circūuērio.
... l. In factū. q̄
... rit qualr hoc casu
... reus aduers⁹ est
... cuius dolo factū
... est. quominus si
... stat in iudicio ac
... tione habear. Itē
... qd̄ p̄a p̄ed pos
... sit cū hoc edictuz
... interesse p̄tineat.
... ei⁹ aut nichil iter
... esse vt cuz actori
... non teneat ex sti
... pulatione iudi
... cio sisti: q̄ p̄ eum
... nō ē factū quomi
... nus stetit. nā r̄
... si uenisset nō eēt
... cū quo litigaret

le. l. fi. r. i. l. i. l. i. j. s. fi. r. l. i. j. v. fi. h. dz teneri is q' ipeditur
Rn. l. reus teneat nichilomin' in r. ille. na. ex diuersa
ca. teneat. l. iteret actoris plures h're debitoris. vt. l. de
lib. le. si q's decedat s. fi. vno in soluete ali' liberat' c' ad
iteresse agit. vt. s. e. l. i. s. fi. ptes. It' p' ee q' re' no' pmi
serit vt hac. l. h. fi

exegero interesse
ab eximente: an
possim exigere qn
quagita a fideiuf
sore: rñ. nō vt. vt.
Iti. l. i. l. i. duo. s.
ut si duo. vt. dical
q' vt r' uq' p'satur
nec el pena fidei
iussoris releanat
ips' eximere ab in
teresse nec ecouer
so: q' ob delictuz
falsi soluit eximēs
vel dic q' fideiuf
sor nō erat soluē
do. s. h. meli' ē vt
dicam' creditorē
h're pena ex suo p
uideti ato: r' ideo
actorē nō ipeditri
cētū petere ab exi
mēte: q' rñ sua
interest. nec p' vt
l. de actio. emp. l.
p'dia. q' est p. nā ex
diuersis cās pē
dēt obligationes
eximētis r' fidiuf
soris. at fideiufso
ris r' rei seu forz
r' pene et acceden
tis non. vt in. l. p
dicta: nec dicat
q's h'ic fideiufso
rē liberatū ppter
reli: et sic p' p' exi
mētē q' succedit
loco rei l' iteresse

ventisset i iudiciū actio michi
in cētū aduersus reum vt ad
uersus heredē ei' ppetebat:
licet fideiussor minorē michi
summam promiserit.

C Si quis cautionibus iudicio sistendi causa factis non obtēperauerit. l. i. xj.

Abfenti ad ueniēdū p sin gulis viginti miliaribus vn' dies est statuendus. h. d. bar.

Wicena mila passu
in singu
los dies
dinuerare
p'toz tubet
p'ter eū die q' cautū p'mittit:
r' eū i que sistere i iudiciū opz
nā sane tal' itinēz dinūeratio
neutri litigatoz onerosa' est.

C Per transactionē a cautio ne de iudicio sisti ptingit liberatio: r' si erat commissa paratur exceptio.

U Ipsa.

Non exigimus reū i
iudicio sisti si de nego
clo ppter quod iudicio sisti p
miserit fuerit transactū. S
hoc ita si p' id negotiū trāf
actū sit q's sisti' opz. Leterum

toto. nam ex alia causa q' reus tenetur eximens: imo
ideo dicitur teneri q' reus liberatur. h. j. o.

C Si quis cautionibus. No. q' supiora edicta locū h'nt
qñ dolo vel vi alteri' factū est quomin' q's in iudicio
sistat. hoc ast qñ per casum fortuitū.

Vicena milia. in singulis
diebus dan' xx. miliaria. mille et pass' fa
tit miliarū. vt. l. de ver. sig. si in itinere. r.
l. mille pass'. r. insl. d' exu. tu. s. q' aut. Sz
vt hoc stare nō posse. nā aut litigatores cō
ueniūt de certa die: r' tūc id fuabit. vt. l. de ver. oblig. cō
tinu'. s. cū ita. l. fi. r. de p. si. l. i. j. But nō. r' tūc iudex suo
arbitrio statuet. vt. s. q' fatidā. cog. de die. Rñ. i. arbitrio
iudicis ē vt p' h'ac. l. ipe distribuat: i hoc ei' p'fat' er' ar
bitriū. vt dic hoc spaciū daf ad ueniēdū. alio daf spaciū
ad liberatū. p' arbitrio iudicis. Ites h' i iudicis. i p'cti
bus sec'. vt. d. l. p'tinu'. s. cū ita. l. i. p'cti' q'dā dicat idē
b **C** p'ter eū. i. ille dies nō dz teneri in quo ille pro
mittit iudicio sisti: r' ille sisti i q' sistere dz: vel aliū illedies

nō dz ei numerari in quo ille p'mittit cautū fore: subau
di r' cū effectu. f. eo die i q' sistere dz i iudicio. hoc est eo
die q' lis p'testaf. nā illa die cū effectu. p'mittit iudicio sisti
sic. l. d. ac. r. obli. cū q's. et sic ablit' s' q' actus que' eū dē
diē supponit. vt breuius: r' pro. i. ponitur. et erit idem.

si postea transactum est: ex ce
ptio doli opponi dz'. quis enī
de pena' promissa laborat p'
negociū trāfactū: cū ē trāf
acti negocij exceptionē puta
uerit q's nocere: qñ etiā de pe
na transactū sit: nisi cōtrariū
specialiter partib' placuerit.

C Impeditus impedimēto publico et necessario i penaz nō incidit. cū effectu. h. d. bar.

C Si quis municipalis mu neris causa sine dolo malo suo ipeditus in iudicio s'z suā p'missionē nō stetit / eq'ssimū est tribut et exceptionē. Simi li mō et si ad testimoniū de siderat' ad iudiciū occurrere nō potuerit / ei subueniēdū ē.

C Si iustū ipeditmentū sup ueniat in persona ei' qui siste re dz vel in itinere vel in loco vbi dz sistere absq' culpa pro missor' ei' exceptio pcedit. B.

C Si q's in iudicio se sisti p miserit et ualitudine vel tem pestate vel vi fluminis p'hibi tus sistere nō possit exceptōe adiuaaf' nec in merito. Lū ei i tali p'missōe p'sentia opus sit quā admodū potuerit se siste re q' aduersa ualitudine impe

l. non solū. s. illud. r. l. de oper. noui nuncia. l. i. s. item q
ritur. arg. p'tra. l. de ver. oblig. cum stipulati' sumus. et
C. de iudi. l. i. sed ibi nec soluti erat nec transactū quo
minus currat vsura. Item arg. cōtra. l. de eo q' cer. lo.
l. i. s. item iulian'. sed ibi nō soluerat vbi debuerat: et
ideo non habetur pro soluto vel trāfacto. et plene di
cas vt. l. de eo quod certo loco. l. fi. in fine.

h C Negotiū transactum. de forte dz. f. sortis. et sub
de idem in pena.

i C Putauerit q's nocere. i pena etiā nēdi in forte. ac.
k C Si quis. muneris. ad quod inuitis cogitur. vt. l. v
niu. et ho. l. si quis magistratus. et in auten. de defen. d
ui. s. interim. col. iij.

l C Nō potuerit. Q: inuit' ad testimoniū reddēdum
cogit. vt hic. r. C. de testi. si qñ. et. l. de tab. exhi. locū. s.
exhiberi. r. l. de testi. inuiti. et. l. lege iur.

m C Si q's i iudicio. adiuaaf. no. iunari ualitr die ipedi
tū. vt h. r. l. q. ex cau. ma. l. si cui. l. fi. r. l. d. exu. tu. l. n. so
lū. s. vl. r. l. ad. l. r. ho. d. iac. l. fi. s. idē iur. s. qd si potuit

C Onerosa. no. Iudex
iudicē id debere onerare
facere qd nō sit p' ptes nō
tib' onerosuz. sic debet,
in autem. s. appel
la. s. i. colla. viij.

D On exigit'
r' tranfactuz
scz post p'missio
nē: nō ante. vt. l. e.
si eum. i. rñ. r' fa
cit ad hoc r'sum
s. de l. ius voc. l.
neg. s. q' in ius.
e **C** Sisti. q' casu
ipō iure nō tene
sed in seqnti tene
tur. sed ex cōtate
daf exceptio. vt. l.
de ver. obli. cū si
pularus sim. r. l.
loc. r' pdu. l. cum
plures. s. l. e. di
eta. Accur.
f **C** Debet. f. in
forte. r' subaudi
idem in pena.

g C Quis enim
de pena. a. d. nll'
vt hic: r. l. de eo q'd
cer. lo. l. fi. in fi. et
l. centū. r. C. s. po
siti. l. iij. et. l. de ar
bi. l. cel. fus. q. rñ.
r. l. nō distingue
mus. s. itē nō est.
r. l. e. si duo. s. fi. r.
l. si certū pena. l.
lecta. s. sed cū for
tis. r. l. de li. leg.

mittere. pcuratorē. ar. hui⁹. l. si obest ei ad hoc q mittē teneat. ar. tñ p̄. de mino. papinian⁹ exuli. 2. j. ex q. cau. ma. s. 2. si per. s. aduersus. s. ibi ex iusta cā abest. item ar. p̄. ra. j. de diuer. 2. tēp. p̄. scrip. l. i. sed ibi in actore q̄ p̄. uidere potuit qñ cepit agere. itē vnū est p̄. eo: q̄ vtiles dies ei dant. aliō

si p̄. eū: vt sufficiat q̄ pcuratorē possit mittere.

a **C** Sōtico. morbus fontic⁹ ē morbus nocēs cutibet rei quā agere vult. vt. j. d̄. regu. iur. l. q̄. s̄. r̄. 2. j. de p̄. bo. sig. l. morb⁹.

b **C** Diffusum. i. differendum.

c **C** Grauida. s. nonne se artauit ad hoc: vt q̄ ei nō p̄. sit. vt. j. e. s. si q̄s tñ. s. dic q̄ du plex rō eam excusat. p̄. ma qz lex pe percit vito natu rali mulier⁹ q̄ vitiū naturale non iputat m̄. heri. vt. j. de dā. ifec. l. i. flu minū. s. vitiū. 2. j. ad le. aq̄. si fuus fuū. s. si fornicari⁹. ar. j. in aut. d̄. ref. 2. ea q̄ pa. i. xi. mē. post mor. vi. s. fina. col. iij. ibi porro 2c. Itē qz debitū viro red dit ad q̄s iure di uino tenet q̄ n̄ e leges imitant. vt in aut. vt de. ap̄. d̄. colla. vi.

Leges ius di uinum imitantur.

d **C** Marina. als maritima. 2. tunc expone. i. marina

e **C** Uel nauigiū nō stetit. quo flumē traiciēbatur quos qñqz pōtio nes appellamus vt. j. de ser. russi. predio. l. si.

f **C** Artauerit. ar. q̄ nō succurritur ei q̄ in necessitate se posuit: vt

dirim⁹. s. q̄ satisda. cogā. si fidei infor. s. i. 2. facit. j. q̄ bus ad l. p̄. cla. nō i. l. pe. et q̄ vi aut clā. l. aut. s. i. 2. j. d̄. dā. infec. cū postulasset. in p̄. n. 2. j. de acqui. here. is qui.

g **C** Causari. i. allegare. **h** **C** Uel vim flumis. No. vitat amaritudo: 2. ex duob⁹ p̄. trarijs fit optimū tēpera

ditus est. Et ideo etiā lex duo decim tabularum s̄ iudex vel alteruter ex litigatorib⁹ morbo fontico impediatur/tubet diem iudicij esse diffusum^b.

Satis summatus est p̄. summarium precedentis.

C Si nō ppter valitudinem mulier nō steterit iudicio: sed q̄ grauida^c erat: exceptionez ei dandā labeo ait. Si tñ post partū decubuerit: pbandum erit qñ valitudine impeditā. Idē est 2. si q̄s furere cepert: nā q̄ furore ipeditus est valitudine ipedit. **C** Qd̄ dixim⁹ succurri etiā ei qui tēpestate aut vi flumis phibitus nō veni: tēpestate sic itelligere debemus siue marina^d siue ter restris sit. Tēpestateqz itelligere debem⁹ talē que impedit mēto sit itineri vel nauigatio ni. Uis flumis etiā sine tēpestate accipiendā ē. Uim fluminis itelligim⁹ 2. si magnitudo ei⁹ ipeditmēto sit siue p̄. s̄. for lur⁹ sit vel nauigiū nō stetit^e.

C Si q̄s tñ cū posset nō incidere in tēpestate vel i flumis vim: si ante p̄. fact⁹ eēt vel tpe oportuno nauigasset tpe se artauerit^f: nūqd̄ exceptio ei minime p̄. sit. q̄d̄ qd̄ cā cognita erit statuendū. Nā neqz sic artādus est: vt possit ei dici cur nō multo tpe ante p̄. fact⁹ es vlt tpe oportuno nauigasti q̄s di es p̄. missionis sistēdi veniret: neqz iterū pmittendū ei si qd̄ sit q̄d̄ ei iputet causari^g tēpestate vel vi flumis. ^h Quid enī si q̄s cū rome esset ipso tpe p̄.

mentū. sic. j. de p̄. ob. l. cōtinuus. s. item qui infulam, i. **C** Patrocinetur. rñ. vt qz.

k **C** Angustie. i. nimis breuitas tps. nō cū dat tñ exceptio nē tps breuitas: s̄ ēt ip̄o iure reddidit qñqz iutilē stipulationē. vt isti. d̄. p̄. ob. s. loca. 2. j. de p̄. ob. p̄. tinu⁹. s. cū ita. 2. l. si. s. si iter eos. sec⁹ i legat⁹. vt. j. d̄. lega. i. si mi chi et tibi. s. si q̄ suos. vel ibi p̄. di ci q̄ nō ifra tres p̄. mos dies statiz hoc p̄. p̄. iebat: s̄ ifra tres. p̄. mos dies mori.

l **C** Periculosa. qz flumina crescebant. Accur.

m **C** Retēt⁹. 2. forte ēt in vinculis. vt. C. q. ex cau. ma. l. si idarco. vel ēt nō in vinculis. vt. j. q̄. fal. tu. aut. l. in f̄. d̄. 2. l. nouif sine. s. i. et hoc si mḡ. fat⁹ iuste reti neat eū. vt. j. ad. l. aq̄. quēsd̄ modū. s. mḡ. fat⁹. 2. d̄. in iur. l. iuriaz. s. i. als tpe tenet qz n̄ venit 2. mḡ. fat⁹ ei tenet. vt. j. d̄. iur. l. nec mḡ. fatibus sic est in puato. vt i. si. huius. l. et. j. l. p̄. xori.

Impedimentū supueniēs facto magistrat⁹ dat exceptio nē reo: fecus si est impedimētum facto priuati cōtingens h. d. Barto.

C Simili mō exceptio datur ei q̄ cū ad iudiciū venire volebat a magistratu retētus^m est sine dolo malo ip̄. suis. Nam si ip̄e hoc affectaueritⁿ vel cām prestiterit^o nō ei p̄. derit exceptio: s̄ 2. ip̄. ius quidē dolus ei obert. Ceteroz^p vero nō obert q̄ dolo fecerit vt retinere^q Sed si priuatus^r eū detinuerit/ nullo modo p̄. derit ei hec exceptio. **Paulus.**

S Ed actio ei dat aduersus eū q̄ detinuit in id q̄d̄ eius interest^s.

Capitalis condēnatio vel relegatio est iusta cā i iudicio nō sistēdi. h. d. Bar. U Ipia.

S Ed 2. si q̄s rei capitalis atē p̄. dēnat^t in iudicio

Li. s. si reus. 2. hoc innuit sequēs littera. **S** q̄ **C** Sed si priuatus. s. ali⁹ actor/ vt modo dixi. Ed actio. iterest. s. detētū nō eēt. vt. s. t. i. l. ex hoc. **S** Ed 2. si q̄s. ante p̄. dēnat^u. s. ante diē edicto. i. rñ. **S** exphibitōis: vt h. 2. s. q̄ satisda. cogā. l. si decesserit.

a **Expresse** sint. oēs. qđ difficile est: vel ille de quib⁹ nominatim renunciatum est.

b **Satisfare** nō deberet. vt quia possidebat imobilia. vt. s. qui satisfda. cog. sciēdum. vel qz pūilegiar⁹ est vt. C. de prin. agen. in re. l. si. lib. xij. r. C. de digni. quotiens. lib. xij.

c **Interē. i. dif** ferētiā eē. Accur. d.

d **Ex cōuentōe.** no. qđā valere ex certa scia q̄ facta perozē nō valēt: vt h. r. d. fideiul. si qđ postp. r. i. si mē. fal. mo. di. l. i. s. s. si merces. et i. vt in pos. le. l. i. in prin. r. s. i. r. de noua. si qđ de legauerit. r. d. de leg. i. si res obligata. r. s. de leg. r. se natulco. qđ nō rō ne. r. C. de iur. et fac. igno. l. error. r. i. de h. b. obli. ita stipular⁹. Ecōtra qđā valēt etiā p errorē facta. vt. i. de dā. infec. si finit. i. r. r. r. s. iulianus. et i. de arbi. nō distinguemus. s. iulian⁹. r. i. de confel. l. nō fatef. e.

e **Ex cōuentōe** i. ex certa sciētia.

f **Nam r iulia** nus. no. hic qđ iuris est i toto quo ad torū: idē in pte quo ad partē et econtra. sic. i. de vsur. l. qui scit. in prin.

g **Statutū est. s. in** interesse: vt ecce vltra dupluz per errorē promisit fm quosdā. vt. C. de sen. q̄ pro eo. l. i. qđ est falsum. qz illud hz locum vt i quāntas vel res certa est in obligatiōe vbi pena nō excedit duplū interē cōis sed h est factū. s. s. i. iudicio. Alij dicūt qz hic statuit iudex certā summā. sed hoc est falsum: qz iudex statuerē non pōt in ciuili. vt. s. qui satisfda. cog. l. i. s. si. sed in criminali sic. vt. i. de cu. re. l. i. iij. tu dic qz statuta est a iure quantitas in quam satisfdare debet. vt. s. si quis in ius voca. l. si. et qui satisfda. cog. l. i. s. si. si ergo promisit vltra vel nose pene: vel alio modo: distinguēt hic.

h **Exceptionē** quam pmisisset opponit: quasi plusq̄ debuit promiserit.

i **Infirmāndā.** quia ex certa sciētia conuenerūt. nec ob. C. de vsur. l. cum allegas. quia h factum erat in prin. apali obligatiōe. vnde nō reducitur ad legitimū modū vsurarum. vt. i. de act. emp. lucius.

k **Duo. i. pcederit.** s. ex reis stipulandi. s. quo minus in iudicio sstnat. ac.

l **Alterū. s. recipientē** cautionē de iudicio sstnt.

m **Si socij sint.** hoc est p nobis q̄ dicim⁹ qz duo rei nō

expresse sint⁹ quib⁹ a pmissore spōte renunciatur⁹ est.

Itē querit si quis cū in iudicio sistendi cā satisfdare nō deberet⁹ satisfdato promiserit an fideiussorib⁹ eius exceptio detur. puto interesse⁹ vtrū p errorē satisfdato pmissuz est/an ex cōuentiōe: si p errorē/dandā fideiussorib⁹ exceptiones: si ex cōuentiōe⁹ minime dandam. nam r iulia. s. scribit si iudicio sistendi cā pluris q̄ statutū est⁹ p ignozitiā pmissuz fuerit: exceptionē dari debere. Sin autē ex cōuentiōne tante summe pmissio facta sit: exceptionē pacti cōuenti replicatiōe infirmādam⁹ Iulia. ait.

Culpa vnus ex reis credēdi in acquirēdo nocet alteri si sunt socij. h. d. bart. Paulus.

Duo rei stipulādi sunt et vni debitor iudicio se sstnti cuz pena promiserit alter autem impederit: ita deum exceptio aduersus alterū bānda est si socij⁹ sint: ne prosit⁹ ei dol⁹ ppter societate

videant luicē fideiubere. nā si sp viderētur fideiubere. frustra diceret si socij sint: qđ plene dices. i. ad vel. l. vtr vtrū. i. si. s. h. i. reis stipulādi nō pmittēdi. pcedit Itē no. qz dicit de socijs olm bonozū: vel de illa lite ad minus. n

Ne prosit. qui dol⁹ pdesset cū ille q̄ nō impediuēt cōicaret qđd psequeret. r sic no. qz vtrū pdit. ppter. aliū. secus in legato vbi non capax capit ppter capax eē. vt. i. de lib. leg. si is q̄ duos. r fact. d. i. d. arbi. si duo o

Itē si duo rei pmittendi sint r vnus ad iudiciū nō venierit contēpta sua pmissione iudicio sistēdi cā facta: actor autē ab altero rē petat⁹ ab altero penā desertōis petēdo penam exceptiōe summouebit⁹. Equē si a patre facta fuerit pmissio iudicio sistendi cā ex filij p̄ctu: deide de re actor egerit cū filio/ exceptiōe summo uebit si cū patre ex eius pmissione agat. Ecōtra idē erit si filius pmiserit: r actor egerit cū p̄re de peculio.

Excēptio supueniens reo prodest fideiussori. h. d. v. qz ad finem. Galus.

Is q̄ fideiussorē dede rit iō non steterit qz reipublice cā abfuerit iniquū est fideiussorē ob aliū sistendi ne cessitate obligatū eē: cū ip̄s liberū non esset sistere.

Qui fideiussit p seruo hz eas exceptiōes quas haberet

diri. r facit. i. de eo qđ cer. loc. l. si. i. si. r de doli excep. apō s. labeo. r. s. e. l. i. i. r. i.

Equē duobus modis p̄legi h. s. v. qz ponat duos casus h̄r nō erit. s. idē erit. r. c. cāus pm̄erit qñ p̄ actio ne de peculio p̄er⁹ satisfdedit iudicio sstnti. r iudicē i stipulationē qz nō venit. postea cōuēt⁹ est: r exact⁹ filij q̄ p̄t p̄cipalr pueniri. vt. i. de iudi. l. nā ex p̄ctib⁹. nā nō cōuenitur p̄ ad penā postea. r idē ecōtra sstegit i filij q̄ filij satisfdedit: r in stipulationē iudicē. r postea p̄ fuit p̄uēt⁹ et exactus. nā nō cōuenit ammō filij ad penā. Scđo pōt legi vt ponat quattuor. p̄m⁹ nō mutat. scđs erit in s̄bo ecōtra. vt si sit p̄mo pena petita a p̄re. nā nō petet postea sots a filio. vt. i. de pac. do. si p̄r. s. si mulier. r post erit. s. idē erit. r etiā nō mutat p̄m⁹ casus ab eo quē p̄r⁹ diri. r in si. subaudi ecōtra. r ponēs casum quādo primo ad penā fuerit facta exactio. vt. i. per eandem legem de pac. do. si pater. s. si mulier.

Egerit. et eregcrit. r Agat. ad penam.

Is q̄ cū ip̄s. f. reo. r sic no. qđ pdest reo r fideiussio socij pro n. pdesse d̄z: vt h. r. i. de lib. le. l. i. r. C. de vsur. rei qđ reo p dcl.

Iudi. l. si. s. si. r. i. de excep. l. omnes.

Facta p errorē qñqz valent.

Fideiussor socij pro dcl.

S quis seruus qui in aliena. vt filium suum. huius exceptionis. hoc accipit qm seruus potest seruus conueniri qd est in casu. vt. C. ubi cau. fil. l. si. ite in crimina. an pue. natus. vt. l. de accu. l. hos accusare. s. obus. ite. r. als. niri pos. vt. l. de iudi. l. vir. qd vltimū nō placet. qm in illayr. sunt

casus qm agit nō qm conuenitur idē r si nō p̄t pueniri s̄ conuenit dñs. vt not. s. si ex nora. cau. aga. l. ij. si. e. p̄teret. hoc refert ad alteram partē tñ. sic r als. vt. C. de vsu fru. l. si. r. l. de p̄di. fur. l. iij. r facit ad hāc l. de reg. iur. l. si. d. nō p̄t. nisi error cōs esset. vt s. s. offi. pze. l. barbarius.

Exceptionē. est ei exceptio. vt s. l. pri. sicut r as lie q̄ sūt. s. e. l. ij.

Et si post tres pluresve. ad paucos refertur hec adiectio. vt. l. de ver. sig. l. hec adiectio. als nō liceret penitere. vt. l. loc. si in lege. s. colonus forte quarta totū. ar. C. de inof. test. si qm in suo. vel dic duos. arg. l. de testi. vbi. Uel dic ad arbitriū iudicis. vt. l. de iure deli. l. i. s̄ hodie iure nouo videt q̄ etiā post multos dies r mēses possit audiri. vt. C. de fideiussor. l. sancimus. Uel dic qd est verius q̄ illa in fideiussore loquit. hec in p̄cipali reo tñ. vt h̄ sequitur. Itē alia rōne veniēs postea audit etiā si non esset hec lex: q̄ cū hec actio def ad interesse si nō est factū ius actoris deterius: r sic sua nō interire: dz veniēs audiri nec dz teneri qz non venit. vt. s. si ds in ius voca. l. ij. in fi. r sic vt q̄ hec lex nil inducat: s̄ dic q̄ duo inducit. p̄mū qz fuit pena. p̄missa certa r cōmissa qz nō venit: remittit ei si veniat infra paucos dies. qd nō esset als. vt. l. de actio. r oblig. l. traecticie. s. de illo p̄po. l. in hoc qd d̄ dicit r dicat q̄ interesse tñ fuit. p̄missum. secus ergo s̄m eos si certa pena. Itē scdm inducat: qz licet fecerit actor imp̄sas tñ nō d̄ fieri ei ius deterius qd h̄ circa actionē quā intendit. arg. s. de eo p̄ que fac. erit. l. si. in p̄l. in quo hec lex valet si veniat infra paucos dies. quasi etiā. p̄ eo habet ac si die statuta venierit. vt arg. l. quib⁹ ex cau. maio. l. ad hostib⁹. s. fi. p̄ his expensis tamē p̄t agi ex edicto si ds ius di. si iudex p̄ceperit venire.

Se reus p̄miserit. no. q̄ reus se s̄s̄t. p̄miserit. secus in fideiussore: vt modo dixi. itē s̄ sub certa pena siue nō. vt. s. dixi. item qd dicit secū agēdi rē. i. qz facit ea q̄ sunt. l. qui. ex cau. maio. itē ait p̄tor. s. fi.

H deterius. vt qz actio tpe nō perit realis vel personalis vel tp̄alis vel perpetua. secus si exp̄sas facit vt modo dixi. s̄ qualiter d̄ fieri deterius cū totū p̄matur. Rñ. bñ. vt. l. de pe. h̄. l. de p̄ditū. r. l. de tribu. illd. s. min⁹.

Exceptionē. nā ip̄ s̄ouere erat stipulatio penalis cōmissa: s̄ purgat. Quero ergo qm hec et quibet stipulatio cōmittat. quā d̄ dicit q̄ tñ lite testata. vt. C. de cōtrahe. r cōmit. stip. nuda. alij cū potuit facere r nō fe-

cit. vt. l. de verbo. obli. ita stipu. tu dic aut stipulatio est simplex: r tunc pura statim cōmittitur. In diem quā do dies venerit. Et cōditionalis qm cōditio aduenerit. vt. l. de verb. sig. l. cedere die. si aut est penalis aut eā precessit cōditio hoc mō si tñ h̄ non dederis. r. dabis. et tunc cōmittit euz dare v̄l facere pos se desijt vt. d. l. ita stipula stipulat⁹. nisi in tioni ap q̄tuo casib⁹. vñ⁹ posita p̄pter pplexitatē qm p̄mit vt. l. de r̄bo. obli. titur. si ticius. sc̄bs. vt l. de fideiuss. l. fide iussor. s. fi. sed ibi ideo qz obligatio nem fideiussoris p̄cedit obligatio rei. itē alius. vt. l. ad le. fal. l. i. s̄ itē si ita. s̄ hoc fauore vltimē volūtat⁹ Itē alius fauore libertatis. vt. l. de manu. rēta. l. libertas. s. i. in his casib⁹ nō expectatur tñ tps: s̄ agitur cū potuit facere vel dare r nō fecit. si aut pactio alia precessit r tunc aut nuda aut v̄s̄ta. p̄lo casu cōmittit lit. contesta. in p̄cipali. vt. C. de p̄hen. stipu. l. nuda. si vero v̄s̄ta pactio precessit cōmittit qm dare vel facere potuit r nō fecit. vt. d. l. ita stipulat⁹. q. d. nō an. n̄r alia sunt necessaria vt cōmittat. f. vt sit in mora. ad qd exigit q̄ intelligat se debere vel intelligere debeat. vt. l. si certuz pe. qd te. r q̄ aliqd modicū spaciū p̄cedat. vt. l. de colla. bo. si qd filij. s. fi. r q̄ ita sit distinguendū. p̄bat. l. ad le. fal. l. i. s̄ itē si ita. r qm dies le. ce. l. cū sine p̄s̄tione. Ea cōmissa qm purgat: Rñ. triplex est h̄ optio. Itē ei. m. q̄ siue sit penalis siue nō: siue i iudicio siue ex purgat mora. nisi sit lis p̄testata. vt. l. de r̄bo. obli. si infulā. vel ius actoris deteri⁹: vt. l. r. l. de arbi. l. si cū. in fi. r. l. seq. Bul. aut dicit idē in stipulationē puta q̄ nō est penalis: vt p̄mittis facere infulā. vt. l. de r̄bo. obli. si infulā. r. l. si ita quis. s. scia. r. l. seruum. s. sequitur. si autem esset penalis. et tunc non licet purgare. vt. C. de contrahe. et cōmit. stipu. l. magnam. et. l. de ac. et obli. traecticie. nisi circa iudicia: vt h̄c. nam r alia multa sunt specialia in iudicijs. vt patet in exceptionibus que in. l. ij. huius ti. continentur. als enim in contractibus difficultas talis ad incōmodum pertinet p̄missoris. vt. l. de r̄bo. ob. l. ij. s. quedam. et. l. cōtinuus. s. illud in fi. Item p̄z quia liberatur a pena pro parte: satisfaciēdo p parte. vt. l. l. p̄tor. s. i. als p̄tra vt. l. de r̄bo obli. stipulationū. s. fi. s̄ hoc exemplum non valet. vt dixi. l. l. pri. s. i. est r aliud speciale. vt. l. e. qui autē. s. l. als s̄. vt. l. cōmo. s̄ michi. s. in hac. Item nisi circa arbitria. vt. l. de arbi. l. si cū dies. s. fi. r. l. seq. et hanc opi. approbat. Jos. r nos. tertij dicunt idē quod. m. si cōditio potestatiua precessit penalem stipulationem. si vero casualis: tunc id quod bul. vt si natus ex asia venerit. r. michi p̄mittis: r similia. qd nichil est.

Seruus in iudicio si se promittat: non

Et si post tres aut quinque pluresve dies in iudicio fuit se reus promiserit secum agendi potestatem fecerit: nec actoris ius ex mora deterius factum sit: consequens est dici defendi euz de bere exceptione.

Ubi obligatio rei principalis est nulla: similiter erit nulla obligatio fideiussoris. h. d. Bar.

Ulpianus. Seruus in iudicio si se promittat: non

tur cū potuit facere vel dare r nō fecit. si aut pactio alia precessit r tunc aut nuda aut v̄s̄ta. p̄lo casu cōmittit lit. contesta. in p̄cipali. vt. C. de p̄hen. stipu. l. nuda. si vero v̄s̄ta pactio precessit cōmittit qm dare vel facere potuit r nō fecit. vt. d. l. ita stipulat⁹. q. d. nō an. n̄r alia sunt necessaria vt cōmittat. f. vt sit in mora. ad qd exigit q̄ intelligat se debere vel intelligere debeat. vt. l. si certuz pe. qd te. r q̄ aliqd modicū spaciū p̄cedat. vt. l. de colla. bo. si qd filij. s. fi. r q̄ ita sit distinguendū. p̄bat. l. ad le. fal. l. i. s̄ itē si ita. r qm dies le. ce. l. cū sine p̄s̄tione. Ea cōmissa qm purgat: Rñ. triplex est h̄ optio. Itē ei. m. q̄ siue sit penalis siue nō: siue i iudicio siue ex purgat mora. nisi sit lis p̄testata. vt. l. de r̄bo. obli. si infulā. vel ius actoris deteri⁹: vt. l. r. l. de arbi. l. si cū. in fi. r. l. seq. Bul. aut dicit idē in stipulationē puta q̄ nō est penalis: vt p̄mittis facere infulā. vt. l. de r̄bo. obli. si infulā. r. l. si ita quis. s. scia. r. l. seruum. s. sequitur. si autem esset penalis. et tunc non licet purgare. vt. C. de contrahe. et cōmit. stipu. l. magnam. et. l. de ac. et obli. traecticie. nisi circa iudicia: vt h̄c. nam r alia multa sunt specialia in iudicijs. vt patet in exceptionibus que in. l. ij. huius ti. continentur. als enim in contractibus difficultas talis ad incōmodum pertinet p̄missoris. vt. l. de r̄bo. ob. l. ij. s. quedam. et. l. cōtinuus. s. illud in fi. Item p̄z quia liberatur a pena pro parte: satisfaciēdo p parte. vt. l. l. p̄tor. s. i. als p̄tra vt. l. de r̄bo obli. stipulationū. s. fi. s̄ hoc exemplum non valet. vt dixi. l. l. pri. s. i. est r aliud speciale. vt. l. e. qui autē. s. l. als s̄. vt. l. cōmo. s̄ michi. s. in hac. Item nisi circa arbitria. vt. l. de arbi. l. si cū dies. s. fi. r. l. seq. et hanc opi. approbat. Jos. r nos. tertij dicunt idē quod. m. si cōditio potestatiua precessit penalem stipulationem. si vero casualis: tunc id quod bul. vt si natus ex asia venerit. r. michi p̄mittis: r similia. qd nichil est.

Seruus. p̄mittat. s. illis casib⁹ qd in iudicio eē nō p̄t. als secus. vt. s. e. si quis seruum.

a **C** Nomine. vt qz ipsi cōueniebant ex causa qua pote- rant. vt. s. e. si qz seruum. vel dominus noraliter eorum nomine iuriebant. vt. s. si ex nora. cau. aga. l. i.

b **C** Integri cōmitti. imo. p parte tenet. vt. j. r. a. hab. si. pcurator. q est cōtra. Sz ibi erat interesse: hic pena in qua nō cōsiderat interesse. vt in fi. de inu. supu. s. alteri. Ac.

c **C** Nō esse. i. nō sit verū omis sta- tos eē. als eēt fal sum qd dicit. vt. j. de re. du. l. si is. s. vtrū. ubi nā z hoc falsum erit zc. vel ibi affirmatiua h negatiua. Itē est hic arg. ex fine. l. in plu. q pluralis oratio res sin- gulari: nis: vt pluralitas nō puertit in plu- res singularitates sz arg. cōtra. j. de cōdi. z demō. l. fal sa. s. si. z. l. si cui. z de lega. iij. q con- cubinā. s. schyus d

Plura- litas an in plu- res sin- gulari: tates cō uertat.

d **C** Exceptioe. h caute distiguer: qz aut aliqd ē dā- dū vel faciendum eā unplēde cōdi- tiōis: aut ipa da- tiō vel factū est in obligatōe. pmo casu aut ab vno mi- puta. pmisi tibi fundū vt legauit si qd daret vel faceres aut a plurib⁹. si ab vno agere nō potes ad aliqd. nisi id totū qd iniunctū est facias. vt. j. de cōdi. z demō. q duob⁹. z. l. cui fundus. i. rñ. exape tñ posset si possideret partē illi⁹ qd sibi legauit: z partē dedisset vel fecisset. arg. hui⁹ s. si aut a plurib⁹ aut pecunia/aut spēs certa/aut icer- ta/aut factū. pmo casu qd pte soluta psequit partē. vt. d. l. cui fundus. i. rñ. idē in spē certa. arg. j. de solu. si stipu- lar⁹. s. i. si icerta: vt hōez in gñe: p pte tenet tñ: sz p pte soluta nō agit nec liberat: z sic nō dī vere impleuisse cō- ditionē. arg. j. de ver. ob. l. ij. s. qdā. z. l. in execut. s. p pte: Si vero sit faciēdū aliqd a plurib⁹: necesse est vel ab vno vel a plurib⁹ vel ab oib⁹ adimpleri vt aliqd possit peti. vt. j. de test. ma. l. si ita fuerit. s. iij. In pterio vero casu si vni vel pluribus sit dandū non est vis: quia non potest scindi. vt. d. l. qui duobus. Secūdo casu scilz quādo da- tiō vel factum est in obligatiōe. si quidem factum est in obligatiōe non cōstringit liberatio: licet in aliquo ince- peris facere nisi cōsummaueris. vt. j. de verb. ob. l. stipu- lationes non diuidunt. z. l. in executione. z hoc siue vni ab vno siue pluribus ab vno vel ecōtra vt dictis legib⁹

Exceptioe. h caute distiguer: qz aut aliqd ē dā- dū vel faciendum eā unplēde cōdi- tiōis: aut ipa da- tiō vel factū est in obligatōe.

Si vero datio sit in obligatiōe distinguat aut est pecu- nia aut species certa aut gen⁹. primo casu libe- ro: quia alios li tenus soluoz: creditor recte nō teneat. vt. j. de vsur. tu- beret. tot. s. l. i. idē i scdo. z si decoda qzqz meoz heredū tenet p pte. vt. j. de solu. si stipulat⁹. s. i. in tertio nō libe- ro: sol- uēdo pte nec vni⁹ de heredib⁹ meis soluēdo pte suā libe-

cōmittit stipulatio neqz in eū/ neqz in fideiussorez eius.

C Si stipulatio facti diuidui in pparatoz is iudicioz p par- te non impletur cōmittitur sti- pulatio penalit insoludū me- ro iure: sed p parte p qua fuit impleta obstat de equitate ex- ceptio. h. d. bar.

C Si pluriū seruoꝝ noie iudicio sistendi cā vna stipula- tione promittatur: penam qui- dem integram committi licet vnus fiat non sit labeo ait: qz verum sit omnes statos non esse: verum si pro rata portio- ne vnus offeratur pena: exce- ptione doli vsurū cum qui ex hac stipulatione conuenitur.

C Ratioe dubitatiois pmitti- tur quod als nō pmittetur h. d. barto. Paulus.

S cū iudicio sisti pmi- sero qui iam tpe libera-

ratur: sed est in pendēti donec alia pars in eodem hōie perfoluat. vt. j. de cōdi. inde. si non forte. s. fi. z no j. de cō. ob. l. ij. s. i. Et hoc in principalib⁹: in accessoz is vt in p- gnore: dic vt. C. de distrac. pig. l. qd diu. In pena distin- gue aut accedit dationi quantitatis vel speciei vel gene- ris: z tūc nichil p- dēt partē soluere vt. j. fami. herca- scū. l. heredes. s. i. illa. z. j. de ver. ob. l. v. s. vl. z hoc ca- su dicat. d. q. ex- ceptioe repellat a pena: p rata solu- te partis. ar. hui⁹ s. si vero in faciē- do est adiecta pe- na: aut est indiui- duū: z tūc est idē ac si esset in dādo vt. j. de verbo. obli- ga. eadē. s. cato. ibi ab oibus zc. z l. in executōe. s. ij. si diuiduū ad huc insoludum cōmit- titur in iudicis. sz exceptio in par- te opponit: vt hic et. s. in ius voca. vt eant. l. q duos. sed exceptione de- fendit vt hic. se- cūs in cōtractib⁹ vbi etiāz cōmissio fit. p parte. vt. j. de

tus esse dicebat: qz iam actio- ne forte nō tenebat: actio in me danda est: vt vel exhibe- am cum vel defendam: vt ve- ritas inquiratur.

C Ubi est dies et conditio ex- pectatur dies licet conditio euenierit. h. d.

C Homo sisti promissus ante diem dolo promissoris pe- rit: certo iure vtimur non an- te penā peti posse qz dies ve- nerit. tota em stipulatio in diē collata esse videtur.

C Stipulatio alteri accesso- ria assumit sibi naturam eius cui accedit. h. d. Barto.

C Qui iniuriarum acturus est stipulatus erat ante litem contestatam vt aduersarius suus iudicio sistat: commis- sa stipulatione mortuus est non cōpetere heredibus eius ex stipulatu actionē placuit.

verbo. obliga. l. eadē. s. cato. Est ratio vt ibi no. vel posset dici qz ibi in personis heredū loquitur. sed aliud in persona pmisissoris. vt sit idē quod in dando. Quidā tamē hoc casu quādo est diuiduū distiguit. aut potuit totum facere z non fecit: aut ppter inopiam non fecit. pmo casu insoludū cōmittit et exigat: in alio p parte committitur z existit. vt argu. j. de colla. bono. l. i. s. si cum duobus.

S i cum nō tenebat. vel tenebatur forte. Accur- da. cog. l. ij. s. si quis his. sz h rōne iuris qd nō habebat impeditur agere. ibi rōne p fone: qz in ius stare nō pote- rat. Sed p quo interesset rñ. pro eo qd probabit ratioe expensarum non debiti q quo erat liberatus. vt. s. de eo per quem fac. erit. l. fi. Accursius.

C Inquirat. hic no. rōe icertitudinis firmitatē in dri. vt. j. de act. emp. l. iulian. s. si qd colludēt. z. s. si qd i ius vocat⁹ nō ierit. l. ij. z. j. rē rarā ha. si idēbitū. Accur.

C Ante diē. nā si post diē semp tenet. vt. s. q satisfā. cog. si decesserit. in fine. Accursius.

C Perijt. vt quia occidit eum. vt. j. de verbo. obliga- tio. si seruum. in princi. secus si non dolo eius perijt. nam tunc non tenetur. vt. s. qui satisfā dare cogantur. si decesserit. Accursius.

C Uidetur. sic. j. de verbo. obli. l. in illa.

C Qui iniuriarū actur⁹. s. destinatione. sic. j. si cer- pe. l. qui pecuniam. Accursius.

C Comissa stipulatiōe. s. ante litē cōtestatā tantum.

Propter rem ipsam. i. ppter actionem iniuriarum non rem prosequitur sed videtur. vt. de iniur. l. i. §. i. in fi. r. j. de colla. bono. l. cum emancipati.

Ad heredem transcat. si iu natura cum sit personalis et per se iudicatur. vt. de act. r. obli. l. ex contractibus.

Ad 3 non est ipso iure. an idem i redhibitoria: vt alia actioe cursu tepous sublata: r. n. nov. j. de cons. pecu. l. ite illa §. i. fm Johan. r. estratio q: tepous ipo iure no tollit actione: lz elidat vt. j. de actio. r. obli. ga. l. obligationu §. placet. vnde nichilomin' agitur ex stipulatioe. vt j. eo. q. aut. §. illud sed per exceptioe ne puto euz remo uer' p dictam. l. obligationis fere §. plac. at h' mox te tollit ipo iure. ite no. h'c actione q in locu alterius subrogat eius de z p'atis et effect' ee cui' est illa in cui' loco subrogat. sic j. de dona. iter vi r' r' yro. si spofus r. j. de condi. r. de mo. §. a. ticia. r. j. de iur. iur. §. l. duob' §. i. r. in fi. de actio. §. fuerat argu. contra. j. de pe. here. ite veniut §. cu' p'edixim'. r. j. de iure do. cu' in fundo §. si fundus cois. r. sicuta r'oe atenta non ob. j. de act. r. obli. l. ex contractibus. r. l. ex de positi. et. l. constitutionibus.

Omnia. i. remissa etiam p pactu nudu. vt. j. de pac. si tibi. r. §. quodaz. secus si ad tempus omisisset.

Michi. hodie ramentaz p executor' fit perpetua tio. vt. C. de p'scrip. xxx. an. sicut. r. l. cu' notissimi in pn. f. Actio. ex stipulatu.

Idem pompo. ait. sz non sine determinatione. f. si non post. r. e. q. d. si post longu tempus decessit dat actio r. no. q' hec dictio nisi q est h: vel si no. quod valet tantu dem ponit sic j. de venire in pos. mittit. l. ex co. r. j. de fer. si ferat. r. j. de custo. re. l. ij. §. v. r. C. de trasfac. l. iij. r. j. de am. leg. l. nica. i. fi. r. j. de adime. l. l. stichus nutrias §. nica. arg. tra. sunt. j. de manu. test. ticia. §. fina. r. fut bic arg. ad q'stionē illa: cu' q's p'misit seu o'v'edimuz alij ni si mihi. ite ad huc. §. facit. j. de arbi. ite s'yn'. §. si multo. h' Si non. ponitur non. p nisi. Accur.

Post longu tempus. post q's debuit s'istere: r. dic lon gum arbitrio iudicis. vt no. §. c. l. r. si post tres.

Potuisse. r. ita perpetuata esset actio: r. dare' heredibus r. in heredes.

Si quis que's. seruum vel liberum. In eade causa. no. etia liberum hoiem exhiberi deberem eade ca: vt hic. r. j. l. pri. nisi iustus causis impediatur. vt. §. c. l. ij. r. l. §. r. si q's. De seruo constat q' sit i eadem causa exhibendus. vt. §. si ex nor. l. i. r. j. de verbo

sistere vt actori psecutio loco deteriori. ad sit: q'sus exactio rei posset ee difficilior. Licet em difficilior exactio sit: t'n dicendū est videri in eade ca estu fterisse. Na r. si nouu es alienu cotraxisset vel pecunia perdidisset: vider' t'n i eade ca stetit se. ergo et q' alij iudicatus' si stituri in eadem causa stare videtur. Paulus.

Aut nouo' priuilegio vti: no vider' in eadem causa s'isti.

Sufficit ab initio itere' lz desinat ex postfacto. h. d. bar.

Illud tenedu est q' est imatio et' q' iter sit agētis ad illud tps refereda est q' s'isti debuit: no ad id q' agit q'sus desierit et' interesse'.

Qui p'misit euz s'istere qui non potest esse in iudicio non tenetur. h. d. Barto. Julian'.

Quoties su' iudicio s'iste di ca vt ipe litigatur' sit vel ab alio stipulat' vel ipse p'mittit' nec comittit' stipula-

Interesse. f. reum s'isti: pot' em esse q' interfuit mea q' debuit s'istere: nuc no. vt si iniuriaru aliquem conueniebam q' post decessit post longu tps in quo debuit s'istere: als nec fideiussoz tenet. vt. §. co. si eu. §. si item pot' esse q' actio t'p'alis erat alia q' iniuriaru qua' perpetuas sem. sed certe immo vt tps lit. p'test. spectari. vt. j. como. l. ij. §. in hac. Itē si desierit interesse vt desinere teneri. vt j. man. si pcurator' §. mandati. q' sunt cotrarie. sed h' spale in iudicis. vt: alia m'la d'rim'. §. c. r. si post tres vel die' d'rim'. j. de tri. l. ij. na r. als in multis locis q's tenet licet desierit actoris interesse. vt p'z p' hec et' pla. j. de ser. cor. l. doli. §. fi. r. j. de vi r. vi ar. l. i. §. rectissime. r. j. de fur. inter oēs. in pn. r. j. de euc. l. eucta. §. si seruus. r. de edil. edic. iustissime §. fi. r. j. de re iudi. si kalēdis. r. j. de eden. vbi et' g'it §. is aut. r. j. de iniur. l. iniuriaru est mano. r. j. ad le. aql. l. antepe. argu. cotra. j. ad exhi. l. t'igni. §. fi. r. in decre. i. q. i. eos q. r. j. de reyen. sin autē §. i. Et no. q' vbi morte desinit mea interesse tunc ipso iure no tenet fideiussoz ad pena: si alio mo p' exceptionem. vt §. e. si cum. §. qui iniuriarum. r. h.

Utiens ipe litigaturus. ceteru si tanq' d'ns litigaturus stipulatur acq'rit d'no. r. sic valet. Accur. r. p'romittit. cum sit reus.

Liber Secundus

¶ Tenentur. vt. §. eo. l. si seruus.

¶ Non pot. hoc regulariter. in casibus em̄ et cōuenire et cōueniri pot. vt. §. de ali. et a. le. l. suos. et. C. q. legi. p. fo. l. si. et. C. si p. vim vel alio modo. l. i. et. C. vbi cau. si. l. si. et. §. de iudi. l. vi. et. facit. C. de iudi. seruus.

¶ Procurator stipulat^r est a fideiussore. ac.

¶ Nulli^o momenti. allegando dicit.

¶ Interest eius sihi. nisi quaten^o dño tenet actioe mādanti si stipulatus nō fuisset. vt. §. de edē. si q̄s ex argētarijs. §. procuratori. §. ratio illius interesse non videt interponi: tamen totū allegando dicit.

¶ Procuratori debeat. §. r. dño ex hac stipulatōe uti lis dat. vt. §. de p. cu. in cause. in fi. et est spāle in iudicijs. vt. p. liberā p. sonā actio acgratur. secus in dētibus. vt. C. p. q̄s p. fo. no. acq. l. i. et. §. de ver. ob. si ita stipulatus fuero. §. g. r. f. g. o. n. u. s. nisi in casib^o. vt. §. de ver. ob. si. procurator p̄sentis. §. illā intelligit q̄daz q̄ in iudicijs loquat^r et in alijs q̄s nota. in fi. de inutili. stipula. §. a. q̄. §. i. dētib^o cogitur cedere actioez dño mandati conuent^o. vt. §. de acq. pos. l. possessio q̄s factuz. §. si. Item no. factū procuratoris ad utilitatē dñi referri. procura. vt. §. de no. oper. nū. l. stipulatio. §. si. et. J. nevis fiat ei. l. ij. tor^o ad et de cura. l. q̄. p. p. r. o. §. vt in ceteris. et. §. de in lit. iuran. vtilita. videamus. §. si in. quod est verū si tanq̄ procurator faciat tem dñi secus si tanq̄ dñs cōtrahat. vt. §. de dēt. emptio. l. i. hu referetur iusmodi. et. l. sequēti. et. §. de acq. pos. si me iracuā. §. p. e.

¶ Tutor. p̄miserit. in cā pupilli: qz nec ipse nec pupillus possidebat imobilia. vt. §. qui satis da. cog. l. sciendum. §. tutores.

¶ Obtemperauerit. vt qz pupillus adoleuerat añq̄ tutorē si s̄here oporteret. et ordina. l. fam. i. s̄ta. si tutor si si p̄miserit et ita interea pupillus adoleuerit et stipulationi nō obtemperauerit. nec em̄ tenet. vt. §. de adm. tu. l. tutor. p. pupillo. l. p̄n. als si possit ei obijci dolus tenet ipse nō pupill^o. vt. §. de act. emp. in. §. idē. in. l. si. §. idē. si d̄pav. l. mor. et. alia. vt. §. e. si cut. l. fi. et. C. vñ. vt. memine

rint. l. si. nisi pupill^o sit locupletior. vt. §. q̄n ex fac. tuto. l. ij. §. dolus. Accursius.

¶ Absent^r sit. p. in iteg. resti. et ob hoc nō stetit tutor. ac. k. Judicatus. i. condēnatus. sic. §. eo. si quis quenq̄ in fi. et. §. de adm. tu. l. ij. Accur.

non obtemperauerit: et inter ea pupill^o adoleuerit: aut mortem obierit: aut etiam absentus sit ab hereditate: denegabitur ei ex stipulatu actio: naz et ipsius rei que petebatur si tutor iudicat^r fuerit: et eozuz quid acciderit: nō esse dandaz in eum actionem iudicati probatum est.

¶ De ferijs et dilationibus et diuersis tēporibus earuz et ex quibus causis ferie non impediuntur. Titu. vij.

¶ Tempore vindemiarū vel messū nemo cōpellitur in ius venire. si tamen sponte venerit et litigauerit lata sententia tenet. lata vero contra non cōparentem nulla erit. h. d. v. §. ad. §. sed excipiuntur. l. i. l. p. a.

¶ Qs messum vnde miarumqz tēpore aduersarium cogat^r ad iudiciū venire oratione diui marci exprimitur: quia occupati circa rusticā in forū venire cōpellendi non sunt. Sed si pretor aut per ignorantia^r vel secor-

gri. et cēsi. l. i. qd q̄ si nō rustic^o fuerit §. miles vñ clericus q̄. p. cul a rure sūt. dicit qdā qz hec cā cessat qz occupati et cesset. phibito leg. vt ar. §. de repu. l. si. §. p. e. et. §. d. pac. qd dicit^r. et ex duab^o. ll. §. de ritu nup. l. p. e. §. demuo. et. C. de iter di. ma. si tutor. itē totum illd gñale qd pmo gñalif d̄r et p subsequē: qz restrigit. vt. §. de calū. l. hec actio. itē. §. de iure iun. l. §. negociatores. et. §. diu. §. tu. dic. §. qz p̄t occupari et auocari p alios. §. p̄fetes vñ aduocatos qz tūc nō possit h̄re. p̄tetea hec nō fuit cā final arca ipm vocatū §. impulsua vñ nō cessat. phibito licet cesset cā sicut fuit in calurnia. nam si ita i fuisse causa fi nalis hodie possent bone mulieres postulare: quod non possunt. vt. §. de postu. l. i. §. sextum. Item pro hoc. §. qui et a quibus. l. p̄tospert.

¶ Cōpellendi. libellus tamen dari pot. vt. §. de adul. miles. §. sexaginta.

¶ Per ignorantiam. §. iuris.

¶ Et eoz. §. f. sue predictoz. vel qz adoleuit vñ qmoe tu^o. vel absent^r q̄b^o p̄mis duab^o cāis cū final tute la si sit excoitio i tutorē: vt. §. subq̄ cit. et. C. q̄n ex fac. tutor. l. i. et. §. de re iudi. si se. §. tutor. et. §. de euc. illd. §. i. Et idē i q̄z sihi admistratores fi nito offō h̄ fiat i cū excoitio. vt. §. q̄n ex fac. tu. vñ cura. l. post mortē. sec^o procuratores et iudicia. vt. §. de p. cu. l. procurator qui p̄uentione.

¶ De ferijs et dilationib^o. hec pars de ferijs de. §. e. vñ ad. l. o. r. o. ne. et. l. l. p. e. sequē §. dilato. d̄. i. l. o. r. o. ner. l. mo. et. l. fi.

¶ Qs cogat i. cogi faciat. §. d̄. his q̄ notā. in fa. furi. §. man dati.

¶ Ex p̄m̄. hāc orōne nō hēm: §. ei^o final est tā i ferijs vt. §. et. l. i. §. p̄ dilatoib^o. vt. §. eo. l. oratione. p̄ Occupati. bo na rō. vt. C. de a-

a Secotidiam. i. p. cōtēptū iuris cū illud sciat.
b Sola valebit. hic no. tria. p. no. qz. r. si nō sponte liti
 garenti snia videt valere. vt. J. de arbi. si feriatas. q. est
 cōtra. sed dic q. ibi dies cōpōmisi exitura erat. hic non
 erat exitura dies iudicij. Nel dic q. et ibi partes cōfense
 tunc. s. arbiter nō
 volebat: vñ fuit
 cōpulsus. J. de hz
 Jo. no. q. partuz
 cōfensu aliqd de
 iure re-
 laxari
 potest.

diam euocare hos per se uera
 uerit hqz sponte venerint: si
 quidem sententiam dixerit p-
 sentibus illis r spōte litiganti
 bus sentētia valebit: tamēsi
 non recte fecerit q eos euoca-
 uerit. Sinuero cū abesse pse-
 uerauerint sniam ptulerit: et
 absentibus illis psequēs erit
 dicere sniaz nullius eē momēti
 nec em pzetous factū iuri
 derogare oportet. citra ap-
 pellationē igitur sententia in
 firmabitur.

In hoc s. r. in l. seq. excipit
 unū mlti cāus i qd nō obstat
 ferie. r hoc sit loco summarij.
Sz excipiunt certe cause
 ex quibz cogi poterim: et p id
 tps cū messes viderim: qz sūt
 ad pzetozē ventre. s. si res tpe
 peritura sit: hoc est si dilatio
 actionē sit pemptura. Sane
 quoties res viget cogēdi qz

o Alimēta. pupillis a tutoribz. vt. J. vbi pu. edu. l. i.
 et hoc nefame pereant.
p Etates. qz facile pnt pire senes p qz pbant etates
 J. de carbo. edic. l. iij. §. due. q. pbatio valet ad mlta. puta
 ad matrimonia contrahēda. J. de ad in integ. rest. petē-
 das. item ad finiendam tutelam. r similia.

q Uentris noie. ne mulierfame pereat. idē in carbo-
 mano. vt. J. quis or. in bo. pos. l. iij. §. dies.
r Nel rei seruāde cā. vt h q i nullo iā. pnt h titu. cū sp
 possim petere mitti i possessionē qd erit petus sibi ip sol
 uere: s. refrige ad eū casuz qñ ē debitor suspect? ne dila-
 pidet. vt. J. de app. l. perator. itē qñ dilatio sit actio pira-
 ra: nō als. vt. J. l. pri. r idē dici pnt sequēti satisfatioē
 de qua dr. J. vt leg. vel fideicō. no. ca. pertotū.

s Dāni. qd celeritatē desiderat. vt. J. de dā. l. fec. l. i.
t De testamētis exhibēdis. s. i publicū. r petēdis da-
 ri sine die r cōsulc: ne def materia fabricā difalsuz. vt. J.
 quead. testa. ape. l. iij. §. dicit. r facit. J. de ap. re. l. fina.

v Incertū est. vt qz sub pditioē est aliqd heres institui-
 tus: vel als est incertū. vt. J. de cu. bo. dan. l. i.
x Patronis. i. qualiter pater a filio et conuerso. vt
 in auten. qui. mo. natu. effi. sui. §. si. col. vi. r qualiter pa-
 trom a libertis r econtra ali debeant. vt. J. delibe. agno.
 si quis a l. §. solent.

y Bereditate. r sic fideicōmissario restituere. nā si an
 aditā hereditatē beccat non trāsmittit ad heredes nisi
 in casu. vt. C. de de hys q an aper. tab. l. i. r. C. de cadu.
 tol. §. in nouissimo. r sic nō esset qes restitueret.

z Sz excipiunt. s. a gnali dicto ofonis: r ipa eadem

oratio excipit. vt. J. l. pri. in prin.
h Urger. sume argu. qz als phibitū ex necessitate to-
 leratur. vt. S. de offi. cō. l. i. r de offi. pze. senatuscon. §. si
 quid. Accursius.

i Cōtel. forte hodie satis est erecutoris puctio. cū
 per eā fiat interrup-
 ptio. vt. C. de pre-
 scrip. xxx. an. l. si
 cut.
k Alterutro. i.
 altero. sic. J. que
 ad. testa. ape. l. si i
 duobz. r. J. de pac.
 rescriptum. §. si
 pacto.
l Adē ofone.
 aut curato-
 res denf. ad omes
 seqntes cāus spā
 les sunt reddēde
 cāe spālitatis. et
 hec erit ista ne mi-
 noz res peant.
m Officia. i. tu-
 tores dati q offi-
 hfe dicuntur vt in
 ru. C. qñ mu. tu.
 of. sum. pr. vel dic
 i. officiali et qñbet
 sicut et. S. de offi.
 pconsul. si in ali-
 quam. §. i.
n Excusatioēs.
 ne periculo tutele
 inuitus qz subij-
 ciatur.

dem sum? ad ptozē ventre. ve-
 rū ad hoc tm cogi equū est vt
 lis cōteste. r ita ipsiis verbis
 ofonis expmit. Deniqz alter-
 utro? recusante post litē cōte-
 statam litigare: dilatioē ora-
 tio concessit. **Idem.**
E Adē ofone diuus mar-
 cus i senatu recitata ef-
 fecit de alijs spēbz ptozē adiri
 etiā diebz feriatas: vtputa vt
 tutores aut curatores dētur
 vt officia amoueātur: cessan-
 tes excusatioēs allegētur: ali-
 mēta cōstituātur: etates? pro-
 bentur: vētris nomine? in pos-
 sessionē mittat? vt rei seruāde
 cā: vt legatorū fideiue pmissio
 rū vt dāni? ifecti. J. de testis
 exhibēdis? r vt curator? def bo-
 noz ei? cui an hys extitur? sit
 icertū est: aut de alēdis liber?
 parentibz? patronis? aut de ad-
 eunda suspecta hēditate: aut

o Alimēta. pupillis a tutoribz. vt. J. vbi pu. edu. l. i.
 et hoc nefame pereant.
p Etates. qz facile pnt pire senes p qz pbant etates
 J. de carbo. edic. l. iij. §. due. q. pbatio valet ad mlta. puta
 ad matrimonia contrahēda. J. de ad in integ. rest. petē-
 das. item ad finiendam tutelam. r similia.

q Uentris noie. ne mulierfame pereat. idē in carbo-
 mano. vt. J. quis or. in bo. pos. l. iij. §. dies.
r Nel rei seruāde cā. vt h q i nullo iā. pnt h titu. cū sp
 possim petere mitti i possessionē qd erit petus sibi ip sol
 uere: s. refrige ad eū casuz qñ ē debitor suspect? ne dila-
 pidet. vt. J. de app. l. perator. itē qñ dilatio sit actio pira-
 ra: nō als. vt. J. l. pri. r idē dici pnt sequēti satisfatioē
 de qua dr. J. vt leg. vel fideicō. no. ca. pertotū.

s Dāni. qd celeritatē desiderat. vt. J. de dā. l. fec. l. i.
t De testamētis exhibēdis. s. i publicū. r petēdis da-
 ri sine die r cōsulc: ne def materia fabricā difalsuz. vt. J.
 quead. testa. ape. l. iij. §. dicit. r facit. J. de ap. re. l. fina.

v Incertū est. vt qz sub pditioē est aliqd heres institui-
 tus: vel als est incertū. vt. J. de cu. bo. dan. l. i.
x Patronis. i. qualiter pater a filio et conuerso. vt
 in auten. qui. mo. natu. effi. sui. §. si. col. vi. r qualiter pa-
 trom a libertis r econtra ali debeant. vt. J. delibe. agno.
 si quis a l. §. solent.

y Bereditate. r sic fideicōmissario restituere. nā si an
 aditā hereditatē beccat non trāsmittit ad heredes nisi
 in casu. vt. C. de de hys q an aper. tab. l. i. r. C. de cadu.
 tol. §. in nouissimo. r sic nō esset qes restitueret.

z Sz excipiunt. s. a gnali dicto ofonis: r ipa eadem

prohibi-
 tū aliqd
 ex neces-
 sitate to-
 lerat.

Senilis
 etas ad
 quid p-
 dest.

Aspectu atroc. r sic fm. M. pot iudex ferre sniam vt de facto vidit r fat. sed fm Jo. pot de facto sibi vt iudici cognito. i. fm q est sibi pbatum p testes vel instrumeta r psumptiones: vt hic. r. s. d offi. pre. illicitas. s. fitas. r. j. de test. l. iij. s. tu magi scire r. r. j. finiu regu. l. si irruptione. s. fi. r similib. d fa cto aut sibi cogni tovt puato no pt

Libertas. h fauore libertat. s. Olet. morte pmo ponit exepia de morte. vt i furto actio ne q moitur cuz fure: et de actione legis aquilie que mouit cum dante danu. vt insti. ad l. aquil. s. his aut s. bis. et ide de ac tione iniuriaru p iniuria atroci vel no atroci. hec tamen tpe tollit vt. C. de iur. l. si no conuicij. r ide de actioe in factu que datur in qua drupla pro eo qb de incendio vel similibus raptum est. sed hec tpe tollit vt subijcit. et. j. de incen. rui. nau. l. i. item fm quofdaz similit est actio q p mot tuo inferendo. pponit vt. j. de reli. et sim. f. uue. l. i. l. i. beru. in fi. Item no. qb d de morte: pot etia intelli gi de morte rei de bite: vt quia erat bos vel simile cu ius interitu reus liberaf. vt. j. de s. b. obli. si ex legati. de tpe autē dicit: vt qz dies actiois exit: sed quid hec lex addicat pme in. s. fi. Rñ. hic morte et tpe: ibi tpe tm. et fa cit ad hoc. j. de iure deli. l. aristo. s. fi. r. l. aut. s. fina.

Hic enumerant alij casus in qb no obstat ferie. Idē.

Solet etia messis vinde mtiarumq tpe ius dici de reb q tpe vel morte perture sunt. morte veluti furto dani iurie iniuriarūq atrocitū: et q de incendio ruina nau fragio rate nauē expugnata rapuisse dicitur: r si q silles sunt. Itē si res sunt tpe pitu re aut actiois dies exitur est. Liberalia qz iudicia oi tpe finiuntur. Itē in eū q qd nudina rñ noie aduersus cōem vtilitātē accepit: oi tpe ius dicit.

Preses loci declarare pot tempus feriarū ob necessitatem hominū. h. d. Paul.

Resides pntiarū ex p̄suetudine cuiusqz loci solent messis vindemiarūqz causa tempus statuere.

Alta die sui officij mgrat ius reddere no d. h. d. alex.

Ridie kalē. i. p̄pla. das m̄ ianuarij magratius nec ius dicere: sed nec sui p̄tatem facere p̄sueuerunt.

Sententia lata tpe retrato no tenet: nec excusatione me

vt aspectu atroc in iuria esti metur: vt vbi fidei commissaria libertas p̄standa sit.

Hic enumerant alij casus in qb no obstat ferie. Idē.

Solet etia messis vinde mtiarumqz tpe ius dici de reb q tpe vel morte perture sunt. morte veluti furto dani iurie iniuriarūq atrocitū: et q de incendio ruina nau fragio rate nauē expugnata rapuisse dicitur: r si q silles sunt. Itē si res sunt tpe pitu re aut actiois dies exitur est. Liberalia qz iudicia oi tpe finiuntur. Itē in eū q qd nudina rñ noie aduersus cōem vtilitātē accepit: oi tpe ius dicit.

Preses loci declarare pot tempus feriarū ob necessitatem hominū. h. d. Paul.

Resides pntiarū ex p̄suetudine cuiusqz loci solent messis vindemiarūqz causa tempus statuere.

Alta die sui officij mgrat ius reddere no d. h. d. alex.

Ridie kalē. i. p̄pla. das m̄ ianuarij magratius nec ius dicere: sed nec sui p̄tatem facere p̄sueuerunt.

Sententia lata tpe retrato no tenet: nec excusatione me

Ridie. i. precedenti die kalēdas: qz tñc claudēba tur veterū magistratū iurisditio r nouorū inci piebat: qz prius eligētur. vt. j. de cōdi. r demō. publi hodie tñ ante aduētuz successoris duob diebus depo nit cingulū. vt in auten. de admi. tu. in fi. col. vij.

Retur: nisi talis snia de volūta te p̄tū lata fuerit. h. d. Alex.

Sferiatīs dieb. Idē. fuerit iudicatum: lege cautū est ne his dieb iudica tū sit: nisi ex volūtae partiū et qd aliter aduersus ea iudi catū erit: ne qd iudicatum face re: neve soluē debeat: neve qd ad quē d ea re in ius aditū erit iudicatum facere cogat.

Post primā dilatioē alia dilatio non est banda nisi cau sa cognita. h. d. Bar. Idem.

Ratiōe quidē diti mar ci amplius qz semel no esse dandam instrumentorū dilatioē comprehensum est. sed vtilitatis litigantiū grata causa cognita et iterū dilatio tam ex eadem qz ex alia pu ncia fm moderatiōē locorū ipartiri solet: et maxime si ali qd inopinatum emergat.

Silud videndum est et si defun ctus acceperit aliquā dilatio nem ppter instrumeta: an suc cessori quoqz eius dari debe at: an iyo qz iā data est ampli dari no possit: r magi est vt r huic cā cognita dari debeat.

Dies incipit a media nocte: et alla media nocte fini tur. h. d. Bar. Paulus.

Pne quis. scilicet reus.

Qfacere. si est in faciendo.

Rsoluere debeat. hoc tantū ad litigantē. r qd subij cit quo ad iudicem exequentē.

Ratione. semel. et qd hic de instrumētis dicit acci pelarge. vt. j. de fide instru. l. i. et de verb. signi. no tionē s. instrumentorū.

Et iterū. quod significat quotiens opus erit. vt. j. titu. pmo. l. veluti. s. i.

Moderatiōē. vt si ex eadē pu ncia dētur tres mē ses. si ex cōtigua sex. si ex transmarina nouē. vt. C. de dilatio. l. i. sed contra. j. l. fina. solu. vt it.

Emergat. que enim de nouo emergit: auxilio in digent. vt. j. de interroga. actio. de etate. s. ex causa. r. j. de ven. inspi. l. i. in pun.

Et ex huius. sic r si iudex dederit oē edictū: adhuc

Cōsueuerūt scz si presens suc cessor fuit ei suffe ct: alioquin pos set etiā post kalē das. vt. s. de offi. procon. l. memi nisse. Sz alia est rō quare hoc esse non pot. nam die natiuitatis dñi r septe pcedentib r septe sequētib non pot sicut i re surrectioē nec di ctur. vt argu. C. e. l. oēs. sed dic q no ita forte ē i na tuitate sicut i re surrectioē: vt ibi dñ. Uel dic q tpe huius legis rps non venerat i vir ginem: vel ibi de resurrectione: hic de natiuitate. pu ma p̄z. Accursi.

Sferiatīs. voluntate partiū. sed an idē in ferijs in hono re dei statutis qb hic i ferijs vinde mtiarū et messin dñ. Rñ. non. vt. j. de arbi. si d meas. s. ex cōpromis so. r. l. si feriatīs que sunt p̄tra. qz lege superioris. tollere nemo pot. j. de arbi. l. nam magistratus.

Rate. fluuiat.

Rate. marina.

Dicuntur. scilicet aliqui.

Item si res. r actio in rem.

Actionis. scilicet personalis

Qui quid. hoc est aliquid.

Nudinariū. puta accepit pecuniā a vicini vt suff frumentū non portaret vt alij carius venderet: et sic in cidit in. l. ul. de annona. vt. j. ad. l. iul. de an. l. ij.

Resides. statuere. sed videt q non p̄t. vt. C. e. l. a nullo. q est p̄tra: sed dic statuere. i. statuta anti qtus indicere. sic. s. de offi. proco. si i aliquā. s. r ferias

D

quis successor bz vni edicti dare. vt. J. d. iud. l. edictus. **M**ore romano. nota romano. Na Athenienses ab occasu. Babilonij ab ortu. Arabes a meridie. qd e minus absurdum. vt. J. d. de varro l. libro reru humana rum fm Jo. et floquitur de die naturali qz hz viginti-

dies na fiscalis autē inci-
turalis pit a mane vsq
et arti ad vesperas fm
ca. d. dif. romana eccliam
ferunt. vt in psal. vel in
hymno beati am
brosij. Lucis cre
ator. r. c. ibi. Qui
mane iuncti ves
peri diez r. c. et in
pncipio veteris
testamēti. Et fa-
ctū est vesperē et
mane dies vnus
Jt illud dies est
sol lucēs sup frā.

More romano dies a media nocte incipit: z sequētis noctis media parte finit. Itaqz qd in his viginti qtuor horis. i. duabus dimidia tior noctibz r luce media actū est: pnde est quasi quavis ho ra lucē actum est.

Negocia militaria possunt quolibet tempore expediri. b. d. Barto. **A**lpian.

Dius traianus minu-
tio naturali rescipit fe-
rias a forēribus tm̄ negocijs
dare vacationē. Ea autē qd ad
disciplinā militare p̄tinēt: ēt

Lucis. l. diei artificialis. r ponit Jo. exemplū cum qd habuit dilationē a iudice. vt possz se etiā media no cre presentare vel dare pignora in cōi et similia sicut de facto videm⁹. et sic facit ad titulu de dila. Sec⁹ in Acti- bus. qz ibi tacite agitur vt soluat in die. g habenduz est p expreso. vt. J. si certū pe. cū quid. Item secus in snia que de die feri bz. vt in autē. de iudi. §. fedebit. colla. vt. Sed quidā exponunt sedebūt ex necessitate vsq i ve speris. Si autē gnāl velis legē hanc intelligere multa sunt exēpla. vt. C. de transac. l. non minorē. r. J. de testa. l. ad testū. §. posse. Item in oibus his que com- plentur sitangat aliqua hora vltimi diei. vt. J. de testa. l. qua etate. r. J. de manu. l. i. et de vsuca. l. ideog. r. de di uer. et tēpo. p̄scrip. l. in vsucapione. Item qd in illis in qbus queritur tēpus de momēto ad momētū. vt. J. de iur. l. iij. §. minorē. r. J. de acti. r. oblig. l. in om̄ibus.

Dius a forēribus. i. ab his que situr in foro. vbi reddi ius. sic accipitur. C. d. fide istr. cōpatōes.

Militare. scz armata: vel inermē vt legalem. et sic

feriat. **S**cholares scribere et legere possunt. vt argu. C. de ad diebus no. diuer. iudi. l. aduocati.

Custodiarum. vel actiue legas. vt. J. de cust. re. l. si. res p̄nt vel passiuē. i. custodiarū personarū vt videant an ha- legere r beant qd comedant vel qualiter taccant. vt. §. de offic. p̄con. solent. in p̄n. r. facit. J. de publi. iudi. l. custodias.

In pecuniarijs. hac. l. due dantur regule. p̄ime cō tradicatur: qz pluries dari debere dilatio videtur. vt. §. eo. oratione. ij. r. et. C. eo. l. i. ibi et non facile am- plius q̄ semel r. c. r. J. de iudi. l. interdus. que sunt p̄tra Sol. fm quosdā p̄ma datur sine cause cognitōe vt h alie exquisita cā. vt. ll. contrarijs. sed hoc nō valet quia nulla sine cause cognitōe datur. vt. C. e. l. i. in fi. et. l. a

Dilatio pcedente. in fi. est em̄ materia dilationis amputada. vt nū ma- C. de tēpo. et re. ap. l. ij. in p̄na. alij dicunt a p̄ncipio teria vt vnam dari fuit statutu vt hic. sed postea. p̄nter necessi- nit am- tate statutum est vt plures dentur. Tu vero dic q p̄ma putada datur cum leui cause cognitōe. nam eo ipso qz p̄ctitur

gratia testū vel instrumentorū danda est nisi euidentis appareat calūnia. et erit cognitio hec leuis in modera mine locop. vt. §. c. orōne. Secūda hō dila. ita demū datur si p̄bat se iusta causa impeditū in prima. vt ar- su. J. tit. i. si qd ex argētarijs. §. fi. r. l. sequēti. huic lectu re bene adaptat: qd hic dicit sin- gulis causis: id ē rōnibus vel im- pedimentis. nā p̄ singulas rōes. i. casus qd fuit im- peditus vnica da tur dilatio. Sed in criminali causa de qua loquit se- cūda reglā nulla exquisita rōne is- pedimēti: i scba vel tria dilatioe dabit dilatio cuz eadē cause cogni tōe q̄ data ē p̄ma id est fm modera mē locorum: ita si bona fide po- stulari videat. sz

feriatis diebz pagēda: inter q custodiarū qz cognitōez eē. **I**n causis pecuniarijs da tur vna dilatio ad pbandum: sed in capitalibus datur tres accusato: r due accusatozi: et quelibet dilatio ad probandū debet dari causa cognita. hec dicit Alexan. **P**aul.

In pecuniarijs causis oibus dilatio singulis causis pl⁹ q̄ semel tribui nō p̄t. In capitalibz aut reo tres dilatiōes accusatozi due dari p̄nt: sed vtriqz causa cognita.

De edendo. L. xij.

vt terioz cognitio non adhibetur de probatione impe- dimēti in causa criminali cū non dicatur singulis cau- sis r. c. nisi in ciuili. Jt est contrarius p̄ime regule: qz plures debent dari. vt. J. de iudic. ad peremptoriū. et in auf. vt cū de appel. cog. §. sed hoc present. coll. vij. q̄ est. C. de iudi. auf. iudem. r. C. quō et q̄ iudex auf. q̄ semel. r. de iudi. p̄p̄rādū. §. ij. Solutio. hic p̄nti r po- stulari dilatio dabit. In legibus autē cōtrarijs absen- ti ad eius maliciā superandā et cōtinuaciā p̄sumēdā. Jt est contra. in auf. de testibz. §. qz hō. coll. vij. vbi vt qz ad quartā p̄ductionē datur dilatio. sz dic qz ibi vna tm̄ erat dilatio infra quā sunt supradicte p̄ductiones Vel si dicas ibi plures dilatiōes: vt dixerūt ibi qd am- dicas scbam et tertiā dari exquisita rōne impedimēti. in q̄tra hoc plus est: qz iurat. quinta hō non dat. Secū- de autē regule qua dicit duas vel tres dilatiōes dari in criminali est J. de adul. l. in crimie. vbi nulla dat nisi causa plene cognita: r tūc nō dat nisi vna: sed sp̄ale ibi p̄pter eius imanitatē. r dicas qz sit crimē capitale. vt J. de bo. pos. l. edicto. §. rei capitalis. r. J. de pub. iudi. l. ij. Item qd dicit in fi. sed vtrqz r. c. ad vtrāqz regulā re- ferē. r de leui cause cognitōe intelligas vt dictū est. Jt nō. ex hac lege qz in ciuili cā tot act: vt reus hz dilatio- nes. sed nō sic in criminali. primū tamen fallit. vt. C. d tēpo. in iteg. resti. l. petende. r. C. de dila. si q̄. r. l. cū a nobis. sed nos intelligim⁹ legē illā cū a nobis in rela- tiōe facta impatozi vbi nō datur dilatio: cuz oia plene instructa impatozi remittant. Jt quare plures in cri- minali dant. Rñ. qz non sic cito ibi est currēdū. vt. J. de q̄st. l. i. §. diu⁹ seuerus. r. J. de pe. l. absentē. r. C. de req. reas. l. i. Item id plures reo: qz fauorabiliores. vt. J. de reg. iur. l. fauorabiliores. r qz nō sic instruct⁹ esse potuit vt accusator. vt. J. de excep. doli. l. pure. §. fina.

Actoz i
cā ciuili
hz tot
dilatio-
nes qz
reus hz

Singulis. vel supponit p̄ eodem p̄ quo p̄mo. **C**ausis. id est instantijs. vel. i. capitulis. vel im- pedimentis. non tamen vltra trienniū. **De edendo.** Id est demōstrādo: ab edo edis dē. sed

que non posuit ablatiuū .f. de editioe: sicut posuit alijs titulis de pac. et similibus. Rñ. ideo vt ostēderet quā dā necessitatē imponi edenti q̄ non imponit pacifici vo lenti. Item quare nō subiūnt accusatiū .f. de edendo actionē. Rñ. id q̄ nō de ea sola sed de triplici editioe tractat scz actōis vt. fe. l. i. in pn. et instrumentorū. vt. feo. l. i. §. editio nes. item rōnum vt. fe. l. i. §. rōnes et. l. pretor. in pn. sed actio editur i principio: cetera in processu cause. Itē acta sūt edē da. vt. C. eo. l. is apud quez. sed h̄ ita. non dicit aliqd̄ de actis. Itē

Petitio debz exhiberi reo vt possit declarare an velit ce dere vel contendere. hoc dicit. Diuide. primo ponit dictum. secundo rationem. tertio declarat dictum. secunda ibi: nam equissimū. tertia ibi: edere. **Alpianus.**

Quia quisqz actione agere vult prius eā edere debz: nam equissimū vī eū q̄ actur⁹ est edere actōez: vt p̄ide sciat

omne ius deduct in iudiciū. vt. C. de anna. excep. l. fi. et no. C. ad exhi. l. nō ignozabit. Si tñ in reali actoz cām expūmere vult cautius est vt agēs ex alia cā nō repel latur. vt. f. de excep. rei iud. l. i. m̄ §. si q̄s aut. Sed non ne idem in quibet psonali actōe vt actione et re specifi cata sp̄ causa intelligat: vt ago ad. r. p̄dictione certi ex mutuo: Rñ. non: sed hoc q̄ dico ex mutuo inest cā. et sic p̄tz in alijs vt non intelligat cā nisi specificet. at in actione in rem eius cā nulla alia est q̄ dñium q̄ omne in iudiciū deduct: et sic p̄dest nō nocet reo vt dictū est causa em̄ p̄xima siue imediata vna est. f. dñium: lz me diate plures: vt emptio et donatio: vñ in reali omne ius deduct in iudiciū. Itē et circa p̄positionē actionis q̄ro nunqd̄ sufficit rem designari et cām expūm̄: pla. q̄ sic qz cause expressio est idē q̄ actio. q̄ nichil est. nā hec tria obligatio et factus et actio diuersa sunt. cū primo factus: sc̄do obligatio q̄ duo possunt dici causa: et actio tertio sit. vt p̄bat. f. de p̄u. l. 3. §. ea. Itē alia rōne appa ret aliud esse cām et aliud actionē. qz p̄t esse vera cā et tñ actio non est dā: vt qz vere cōtrati et fuisti michi obligat⁹ sed soluisi vel remisisti. et eō p̄dest esse vera actio et cā falsa: vt qz michi te nō obligasti: lz iure cesso ago. et sic cōpetit michi actio: ergo his duabus rōnib⁹ aliud est cā et aliud est actio. Alij hō dicit q̄ sufficit rē et cām dici duabus rōnibus alijs. prima. scz qz habes effectū quē hec lex vult. f. q̄ reus sciat cedat vel cōtē dat vt h̄. et. C. eo. edita. sc̄do qz nil interest an res p̄p̄io noie appellet an digito ostendat. et. vt. f. i. cer. pe. l. cer tū est. et hoc seruaf̄ bon. et hoc est fallit sim eos in illis casibus vbi ex vna cā oriuntur actiones plures q̄ ele ctione tollunt vbi actio est p̄ponda: vt p̄tz his legib⁹ vt. f. de tribu. l. q̄ in heredem §. eligere. et de leg. ij. cū fi lius §. varijs. et. C. de fur. l. i. et si seru⁹ extero emi. se mā da. l. i. et. C. de codi. l. fi. et. C. de pac. inter emp. et vendi. l. cōmissioe. et. f. de iure iur. l. duobus §. exceptio. Legi aut. C. eo. edita. que dicit actionē demonstrare spēm future litis: Rñ. verū est. sed non solū actionez sed alia sunt q̄ demonstrat speciez future litis: sicut vna est via que ducit romā: sed non sola. et huic presenti legi dice re possunt q̄ eam edere dz vel aliquid simile facere. et in hac sentētia est Jo. et Azo. et alij. sed certe videt̄ satis aduoca actiones semp̄ edi per h̄c. l. in p̄ncip. et in fi. i. rñ. et. f. tos de adm̄. tu. l. quotiens §. item si tēporali. nam p̄t in cōtes ex tereffe rei alia rōne: quia forte p̄ponet actor actionem igit p̄e inep̄tā qua prop̄osita sc̄tice se cōtēdere posse. vt. f. i. mē. tor gra fal. mo. di. l. i. §. ij. Item et aduocatos decentes erigit na hō p̄ictor gratia honoris: licz per sc̄ptos aliqui sua p̄f. nois.

Actiois nomen triplici ter capi potest.

Quia quisqz actioe. largissime hoc nomē actionis ponit: vt etiā iudicis officii conti neat et filia. vt. f. de actio. et oblig. l. actiois p̄bo. als̄ stricte. vt. f. de act. et oblig. l. actiois p̄na. stricissime. vt in e. n. actio in psonā. **b.** Itē edere. i. eaz denōstrare: olim q̄cumqz modo: ho die p̄libellū. vt. f. p̄. §. r. C. de lit. p̄tel. auten. offerat. **c.** Ut perinde. aduerbiū t̄pis. i. vt erinde. vel dicit ex hoc sc̄tari reus et. Sed quō p̄t reus hoc sc̄re p̄ solam actionis p̄positionē. Dic̄ geam edendā sic vt spēm li tis denōstret et ita re⁹ sc̄t. vt. C. e. edita. q̄d̄ fiet si duo dixerit cū ipsa actioe. f. rem et cām. de re enim p̄z q̄ edi debeat cū actione: siue agam actioe reali. vt. f. de rei vē. si i rem. in pn. vbi dz designare rem. siue psonali ad ali quā spēm. vt in ea. l. §. et si veshumēta. vbi veshumētoz dz dici color et nūerus: siue psonali ad q̄ritatem. vt. C. de epi. et cleri. auten. ḡnalter. de causa s̄it̄ constat. vt. C. de edic. diui. adri. tol. l. fi. §. sin autē aliquis. ibi arbitriū requiratur et cā. et. f. de excep. rei iudi. l. et eadem §. actiones. **Rei designatio tñ fit aliter et aliter.** vnde disti gue: qz aut est actio vniuersalis: vt petitio heredi tatis. vt sumitur. f. de rei ven. l. i. in pn. aut generalis vt neg. gest. et tutele et similes: aut singularis vt de mutuo et locato et similes. vt. f. pro socio. l. p̄ socio §. arbor. in p̄ma res est vniuersalr̄ designanda: vt peto a te h̄ di tatem q̄ fuit semp̄ rōnis: qz suz eius heres: et hoc p̄ peti tionē hereditat: et ideo qz nō specificant res cuacta he reditate: qz inquiritur p̄ executorē quid debeat restituī. et q̄dam retinentur vt ipense funeris et soluta credito ri bus. vt. C. de peti. he. l. i. et. l. i. restituēda et. l. d̄ h̄ ditate et. l. fi. §. sin autē. Itēz in ḡnali sufficit rē ḡnalter̄ dici: vt peto a te vt rōnem tue generalis administrationis red das: qz negocia mea administrasti: et hoc per act. nego. gest. sed iudicio pendēte potero quedā persequi simili iudicio psonali. vt. C. de iudi. l. 3. In singulari autē rem singulariter designari opz. vt. d. l. si in rem. f. de rei ven. itē et causa talis dz dici qua p̄bata debeat sequi condē natio. als̄ quid si dica peto a te decem: qz est rex in frā cia: vel qz ego sum h̄. certe non sufficit. q̄d̄ autē de causa dixi h̄z locum in alijs non in actione in rem. ibi enim sufficit actionē proponi: cū non sit nisi vnum tñ dñiuz et ex vna causa et nō leditur reus: imo ci. p̄dest cum ac tor omne ius suū in iudiciū deductisse videatur. f. de ex cep. rei iudi. si mater §. eandē. in fi. §. sed si egi ad libitū actione ex empto: opz dici cām: qz p̄t esse q̄ emi et non cōpetat actio p̄pter lapsum t̄pis: et econtra q̄ p̄petat

Actioes ples an liceat si mul p- ponere.

sunt proponere negocia. vt. J. de postu. l. i. in prin. r hoc in multis seruatur. p. uincis: vt sine actione proposita: nemo experiat. Item no. vnam. pponere debet tan- tum non plures. vt. J. de reg. iur. l. nemo ex his. s. quorioris nisi in casu. vt. J. quoz leg. l. i. s. q. autem nonnunq. sed secus in exceptio ne. vt. J. de excep. l. nemo.

Ad agendum id est ad defende- dum. sic ecotra. C. de testi. l. i. sic et. J. de re iudi. sepe.

Edere. scz as- ctionem. r. no. qz pz per hunc. s. et per. l. C. de dig. l. quones. q. olim no erat necesse po- ni in libello actio- ne sed sufficiebat etiam sine libello eam certificare: nisi in illustribus conuentis. sed hodie contra. vt. C. de lit. contesta. aut. offeratur.

Ad albus: nota qz in iure fit mentio de tribus al- bis. v. modo d. albu locus dealbatus seu paries in quo scribebantur citationes seu adiornamenta libella- ta: r de isto loquitur hic text. nam dicebat actor reo. si vis scire qua actione volo te venire: eas ad albu r ibi reperies. r de isto albo habet in aut. qui semel. C. quo et qn iudex. et in de. dud. de iudi. Aliud erat albus lo- cus dealbatus in quo scribebant generalia edicta pre- toru. et de isto albo loquitur. l. si quis id. s. de iurisd. om. iudi. Tertiu albu erat locus dealbatus i quo scri- bebantur noia decurionuz. vt. ff. de albo scriben. vide henri. boly. in. c. proposuisti. de foro compe.

Edictiones. r instrumentorum publicorum. et sic fa- cit transitu ad secundam speciem editionis.

Die et consule. hec debent apponi in instrumentis: als non valent. vt in aut. vt pre. no. imper. in prin. r. s. i. col. v. non tu exhibentur ne detur materia falsi fabri- candi vt hic. et. J. que ad. testa. ape. l. y. s. diem. r. C. de fi- deico. l. fina. in medio legis. Ne qd fiat: repete pro lato die. i. mutato siue plongato. vt pz. J. de fide instr. l. re- petita. et huc. s. accipe fm Jo. r. p. quando reus petit ab actore vt exceptione suam inde fundet. et ecotra qn actor a reo ad suam replicatione iuuandam: qd potest fm eosdem etia si non vtatur. vt. C. e. l. non est nouum r. l. fi. r. l. iulium. sed fm a3o. intellige hunc. s. qn reus ab actore venite velecontra petit: vt videat qualiter faciat pro producente cu eo vtatur. non aut petit vt in- de se iuuet si alius non vtatur. vt. C. eod. l. qui accusa- re. et dicte leges a Joanne inducte loquuntur in ratio- nibus que comunus sunt. Ut plene ergo scias diligue an sint acta que edi petuntur de quibus hic titulus ni- chil dicit: et tuc edenda sunt in totu. i. cum die r consu- le. vt. C. eo. l. ij. q. expedit edi cora iudice appellacionis vt. C. de appel. l. a. pconsulid. r. l. ne cas. vel qz dudum abfuerat actor vel reus. vt. C. de iud. pperand. s. r h qui de. vel qz cam delegauit administratoibz tm au- diend. vt in aut. vt defun. seu. fu. s. illud. col. v. vel qz testes petuntur publicari. C. vt lit. pen. l. ij. de qbus a- ctis nichil in hoc tit. d. aut sunt instrumenta: et tuc aut sunt comunia et tunc ex toto similiter edenda sunt cu3

do quo vti velit.

Instrumenta debet edi si- ne die et consule: in rationibz vero secus. h. d. Bar.

Edictiones sine die r consule fieri debet: ne qd fraudis ex cogites edito die et consule: et plato die fiat. Die autē r psu- lez exceptit pretor quo instrum- cōscriptu est: nō in quem so- lutio cōcepta est. Nam dies

di. als non. vnde de hoc dico eum diligenter interro- gari in quo falsum dicere velit. vt argumē. J. de iur. l. pretor. in prin. r. J. de dolo. sed ex dolo. s. vltimo. in- tertio dic exhiberi sine die et consule vt hic fm A3o. in quarto est opinio. nam dicit quidam qz actor reo de- bet edere ad adiuvandam et probandā exceptionem et reus actori ad pbandam replicatione etiaz si non sit vsurus qui edit. r sic intelligunt. C. e. l. fi. r. l. iuluz. et. l. non est nouum. r. C. de fide instr. l. illate. non au- tem ad intentione probandam nisi in casibus: vt in fi- sco. vt. J. eo. l. iij. Item in argentario. vt. J. e. l. argentari. i. Respo. et quando reus est vsurus. vt. J. en. l. s. edenda sunt. Alij vt A3o dicunt qz nec reus actori nec econtra edunt vt pnapaliter inde iuuetur ille cui editur alio non vtente: nisi in casu vno alio non vtente. vt. J. e. l. iij. sed vt videat an ex eo fiat plena pbatio pro pducentē te et hoc qn est eis vsurus nō als. vt. C. eo. qui ac. r. qd d. in. d. l. illate. r. C. e. l. fi. r. l. non est. r. l. iuluz. in rōti- bus intelligit. que qz sunt quasi cōes sunt edende hic inde: r non sit vsurus aduercarius. arg. J. l. pretor. s. i. nō dico qz sint cōes: qz idem tunc esset qd in instrumen- tis cōibus vt dixi. Sed quo iure cōpellitur quis ad hu- iusmodi ediciones qn faciente sunt: Rñ. officio iudi- cis: r si ad preceptu iudicis non ediderit actione in fa- ctu ad interesse tenetur. vt. J. eo. vbi. s. fi. r. dicit ibi. Jte quid si sponte iudici obtulerit instrum ex quo aduercar- rius iuuari possit. Respon. iuuatur eo ad instar testiu quos cōtra se producere nemo tenetur. vt. C. de testi. Testes l. nuntis. si tamen pduerit creditor eis. vt. C. de epi. r. J. se pro- cle. aut. sed iudex. cu instrumentoz. et testium sit simi- litudo. vt. C. de fide instr. l. in exercendis. Jte nunqd nemo te- nola testiu debent edi r tabellionu: videt qz nō. qz falsi- tas possit cogitari. Jte scdo qz si dies solutionis est id edendus qz est pars stipulationis. ergo e3 non editur qd non est pars stipulationis l3 sit pars ei3 instrumēti Ecotra qz sic. qz est vsurus dictis noibus vtendo ipso Jctu vt solēni. Jte qz sol3 dies et cōsul de substantialibz cuiuslibet instrū excipit et de nō substantialibz stipula- tionis. qz cetera nō sunt excepta. r hāc approbo. accur. f. Debent. vel reo ad exceptione et actori ad replica- tionem etia non vsuro. sed si vsurus: tunc totu. vt. J. s. edenda. fm Jo. tu dic qz hic vtatur vt h notatur.

Conscriptu est. e3 est in accusatiōe vt edi debeat

aut vt inde fun- der intentione su- am vel exceptio- ne vel replicatio- nem alio nō vten- te. primo casu toc- tu. secundō idem vt. C. de strabē. et cōm. stipul. l. optima. in fi. hic tamen subdisting- uetur. aut circa diem r consulem dicit falsitatem qz tunc obtinet qd

4. 25
5. 15
6. 15

Edicio- nes qz fieri de- bent.

Liber Secundus

dies commissi criminis: s; dies pscripti siue dati libelli sic. vt. l. de accusa. l. libellozum.

a **Summa**. l. quantitas. idē r si spēs dicat in instrō cōtineri: qd dicit stipulationis. i. instrumētū in quo p̄tinetur stipulatio. qd ex eo. p̄bat q̄ sit dies vt summa edēdus. qz q̄ ante diē

vel post soluit minus vel plus soluere d̄r. vt. l. de p̄bo. signi. l. minus et. l. si cui. r. insti.

b **Appetere**. f. cōmōdevel facile vt. l. de p̄bo. signi. nepos. Nec ei melius possunt reduci ad mentē accepta et data q̄ declarato q̄ die finigula facta sunt.

Sz cur secus in instrumentis. cū ibi eadē ratio sit. r̄n. hec non est sufficiens rō. imo hec qz quodāmodo meum peto mihi edī. vt. l. de l. p̄tor. s. i. s; nec hec. sed est necesse q̄ me mādāte facit sint vel p̄curatore meo. vt. l. de l. si q̄s ex argentiariis. s. p̄tinere. Nam si hec ratio sufficeret: qz quodāmodo meum postularē: iaz diē et p̄sule testamenti peterē cum

quid michi est ibi relicti. qz est quodāmodo oim eozuz quibus ibi est aliqd̄ ascriptū. vt. l. queādmō. testa. ape. l. ij. in p̄m. sed tamē hoc est falsum. vt. C. queādmō. testa. ape. l. iij. r. l. queādmō. testa. ape. l. i. s. diē. sed argu. cōtra. C. de his qui. vt. indig. l. cū sillanianū. in fi.

c **Edenda**. hoc p̄imum r̄ cōm̄ responsum duobus modis intelligitur.

d **Sunt**. f. in p̄m. cause parū post lit. p̄test. vt. inuit sequēsb̄būm futuri t̄pis. f. editurus r̄ vsurus s̄m̄ quosdam. Itē est faciendā copia legēdi r̄ describēdi ei cui edunt. vt. l. ad. l. fal. l. pe. s. fina. r. l. queādmō. testa. aper. l. i. s. d̄iez. r. l. de bo. auc. iudi. pos. l. si. l. itē no. q̄ arg. hui⁹

e **Edenda**. hoc p̄imum r̄ cōm̄ responsum duobus modis intelligitur.

f **Quis vsurus**. f. alle q̄ petit ea edī. vt. l. de. ne q̄s. s; Jo. vt. dic. s; Jo. q̄ ea q̄b⁹. vti nolo nō edā ēt ad vidēdū.

solutionis sicuti summa pars est stipulationis. **Rationes** t̄m̄ cum diez cōsule edī debēt: qm̄ accepta r̄ data non aliter possunt apparere nisi dies et consul fuerit editus.

Ca sola q̄bus q̄vsurus est i iudicio edere d̄r aduersario. nec d̄r edidisse nisi totū d̄ctuz ediderit r̄ nō edēti aliq̄ p̄ctur propter etatem sexum vel rusticitatem. h. d.

Edēda sunt oia q̄ q̄s ap̄ iudicē editurus est. nō tamen vt instrumēta q̄b⁹ q̄s vsurus nō est cōpellat edere. **Edere** nō videt q̄ stipulationē totam nō edidit. **Es q̄ ob etatez vel rusticitatē vel ob sexum la psi non ediderūt vel ex alia iusta causa subuenitur.**

Legatarius petēs legatuz l̄z in libello faciat mētionē de testō non tenet herē dare illi copia ad instructionē ipsi⁹ cuz soleat penes se exemplum habere. h. d.

Legatū petatur nō

sed ea tantum quibus sum vsurus.

Edere. stipulationē totā: veluti si edidit instrū quo cōtinet stipulatio facta sub p̄ditōe. p̄ditionē nō edidit: vel edidit stipulationē: s; nō penā q̄ in ea p̄nebat: vñ quia nesciuit incidit i penā. vt. l. fa. heraf. l. heredes

libet p̄tor verba testamēti edere: iō fortasse qz heredes solēt h̄re exēplū testamenti.

Lex ista legitur duob⁹ modis. s̄m̄ vnā lec. p̄tinet ius spāle. f. q̄ fisco edif ad suā intentionē fundandā: s̄m̄ aliā q̄ fisco edif ad suā replicationem fundandā. h. d.

Quisq̄ eoz a quib⁹ quid a fisco petatur alia instrū delatori cogat edere: q̄ q̄ ad eam cām p̄tinet ex qua se deferre p̄fessus est.

Argentarius roēs edere tenetur cū die r̄ p̄sule his ad q̄s p̄tinet siue sit argētari⁹ ip̄e sui iur⁹ siue sit filiusfamilias: quocasu etiā p̄ ei⁹ tenetur edere si fil⁹ q̄stū argētariē ad p̄m̄ referebat r̄ sic p̄ tacite p̄sente bat argētariē. Itē si seru⁹ est argētari⁹ edere tenet d̄ns su⁹ si seruus ip̄o volētē argētari⁹ exercuit. vt d̄ns rōnes penes se h̄eat. vel si argētaria pecuniar⁹ erat aut q̄st⁹ r̄ r̄ d̄ns h̄. h. d. vsqz ad. s. is. et. l. pia.

Legatum. duob⁹ modis pone casum. p̄lo nō iubet iudex. f. legatario exhibere heredi s; ba testamenti: qz heres est in ea cāvt alijs deat edere: nō vt sibi edat r̄ hoc nisi ex cā. vt. l. e. si q̄s ex argē. s. phibet. r. l. de tabu. exhi. loci. s. solent. Secō dic nō iubet. f. heredē exhibere legatario. f. originale vt an nō tenet tēticū: nisi forte dubitet de legato. nā tunc etiā ou gina: exhibet le debet edī. vt. C. eo. p̄curator. r. ideo dico esse edendū legatariū exemplum: qz si ou ginalē potaret p̄ ciuitatē forte p̄deretur: r̄ hoc de p̄suetudine approbatur.

Lex ista bona quedam vacatia derulit qdā siue nūci aut in fisco qd ex mltis causis ee p̄t. vt. l. de iur. fit. l. i. possessor hoz bonoz tenet instrū faciēta q̄ se pro fisco edere delatori deferenti r̄ agenti q̄ se noie fisci. nō aut aliā q̄ nō facit ad istā cām. Et est spāle: al̄s non. vt. C. e. l. q̄ accusare. q̄ ē. vt. d̄icit aliq̄ q̄ h̄erē p̄iebat reus vñ replicabat actor: ad cui⁹ iuādā replicatōez r̄ edit. vt. C. e. l. si. i. fi. r. si iste non exhiberet p̄sumit subtraxisse q̄i sibi nocitura essent. vt. l. de iur. fisci. l. ij. s. dur⁹ adriannas. Itē aut fisco q̄ se non edidit: qz si edit p̄ditōe appo sita edut neis qui describit q̄ cū illis r̄cat. vt. l. de iure fit. l. i. in fraudem. s. neqz. qd dic vt ibi. Accursius.

Cogat edere. f. offō iudicis vt p̄ hoc edictū: s; iure actiōis oia si petēs edī actiōez h̄eat. vt. l. e. qdā. in p̄m.

si dē iuris. r̄ facit. C. ad fille. l. pe. l. fi. r. l. de trāsac. cum hi. s. sed r̄ si non.

Es q̄ ob etatez. vt. l. de iurisd. om. iudi. si q̄s id. s. doli. r. l. ad sil. le. si q̄s i graui. s. si quis ignorans i. C. ex. vt. C. de iur. r̄ fac. igno. l. ne passim.

Iusta. vt qz in vinculis positi vel als detenti. vt. l. q̄b⁹ ex cau. ma. l. succurrif. r. l. itē l. Subuenit. vt nō teneant ad interē sp̄is nō edī derint. ad q̄b⁹ als tenerent. vt not. l. e. si quis ex argē. s. ex h̄ edicto. r. l. de tabu. exhi. loci. s. adēnatio. vt alit alijs d̄negat actio si non edat his subuenit. p̄ ma placet.

Legatum. duob⁹ modis pone casum. p̄lo nō iubet iudex. f. legatario exhibere heredi s; ba testamenti: qz heres est in ea cāvt alijs deat edere: nō vt sibi edat r̄ hoc nisi ex cā. vt. l. e. si q̄s ex argē. s. phibet. r. l. de tabu. exhi. loci. s. solent. Secō dic nō iubet. f. heredē exhibere legatario. f. originale vt an nō tenet tēticū: nisi forte dubitet de legato. nā tunc etiā ou gina: exhibet le debet edī. vt. C. eo. p̄curator. r. ideo dico esse edendū legatariū exemplum: qz si ou ginalē potaret p̄ ciuitatē forte p̄deretur: r̄ hoc de p̄suetudine approbatur.

Lex ista bona quedam vacatia derulit qdā siue nūci aut in fisco qd ex mltis causis ee p̄t. vt. l. de iur. fit. l. i. possessor hoz bonoz tenet instrū faciēta q̄ se pro fisco edere delatori deferenti r̄ agenti q̄ se noie fisci. nō aut aliā q̄ nō facit ad istā cām. Et est spāle: al̄s non. vt. C. e. l. q̄ accusare. q̄ ē. vt. d̄icit aliq̄ q̄ h̄erē p̄iebat reus vñ replicabat actor: ad cui⁹ iuādā replicatōez r̄ edit. vt. C. e. l. si. i. fi. r. si iste non exhiberet p̄sumit subtraxisse q̄i sibi nocitura essent. vt. l. de iur. fisci. l. ij. s. dur⁹ adriannas. Itē aut fisco q̄ se non edidit: qz si edit p̄ditōe appo sita edut neis qui describit q̄ cū illis r̄cat. vt. l. de iure fit. l. i. in fraudem. s. neqz. qd dic vt ibi. Accursius.

Cogat edere. f. offō iudicis vt p̄ hoc edictū: s; iure actiōis oia si petēs edī actiōez h̄eat. vt. l. e. qdā. in p̄m.

heres exhibet legatario

Exercit. **P**retor exercitores. isti no erant captores: cū de eis
tores mēse ar erant: s; de argento rātu dādo r recipiēdo: qz argētifodi-
gētarie nis erāt ppositi: r hoc inducit ipm nomē argentarior
q dicāt. qd dz esse psequēs rā. vt insti. de dona. s; est et aliud.

b Ad se p̄tinēt.
vt. l. s; p̄tinere.
c Uel. non q
sit meum instrū.
tūc em̄ possem vē
dicare: vt q sit cō
mune: quia r tūc
actōis iure pos-
sez petere. vt. l. eo.
qdā. S; ubo dico
q̄si meū: qz vtili-
tas mea tibi consi-
stir: r de testō dī
I. quemad. testa.
ape. l. i. p̄n. scri-
ptum em̄ erat in
chartis argenta-
riū instrū vñ su-
liber est. vt insti.
de re. diu. s; l. fe.
S; hoc nō est suf-
ficiēs rō vt edat:
s; alia qz me mā-
dante. vt. l. s; qz
ex argē. s; ex hoc
edicto. S; cū hoc
die sp̄ faciant tar-
belliones sibi mā-
dari hincande. s;
sp̄ edet et cū die r
p̄tule ad instar ra-
tionū: Rñ. nō est
verū. qz in instrū-
mēto lyteroz mā-
det ad vtilitatez:
tū vñ? fit tñ: nisi
ex p̄sse agat vt sit
cōe. Uñ qd ei? sit
fauore: nō dz con-
uertit ei? lesione.
vt. C. de leg. r cō-
sti. qd fauore. sec?
in rationibus.
d Sed r filius
familias argen-
tarius. e Uel. pro etiam.
f Admittendū. s. demū vt pf cogat edere cū p̄ri rē. et
hoc ad silitudinē institutos. vt. l. de insti. l. i. in p̄n. et sic
si fuerit tutor filiusfa. testamētari. nā p̄r nō tenet l; sci
at nisi p̄culū i se suscipiat. vt. l. de adm. tuto. l. uci. sec?
si a iudice sit dat? tutor filiusfa. qz tunc eo ipso q agno-
uit p̄r quod mō fidei uerē. vt. l. de tute. l. i. filiusfa. vel
subaudi hęc marie: et ali? erit sensus r p̄ior. vt. l. s; p̄ri.
s U potest em̄. s; nō est officū publicum. vt. l. de regu.
i. quod attr. r. Accur.
h Si ipse fecisset. p officū iudicis. als ad interese agi-
tur actione in factū ex hoc edicto. vt. l. eo. quēdā. in p̄n.
et facti insti. qd cū eo. s; h. r. i. quod iustu. l. si.
i Jurare. no. qz statur sacro suo r p se. sic. C. de iu. de

Pretor ait argētarie mē-
se exercitores ratiōes
q ad se p̄tinēt edere debent
adiecto die et cōsule. Ihuus
edicti rō equissima est: nā cuz
singulor rōnes argētarij con-
ficient: equū fuit vt id qd mel
cā cōfecit meū: quodāmō in-
strumētum michi edi. S;
et filiusfamilias cōtinet his
verbis: vt vel? ipse cogat ede-
re. an r ipse pat querit. labeo
scribit patrē nō cogendū: nisi
sciente eo argētaria exerceat.
Sed r recte sab. rñ. tūc id ad-
mittendū cū p̄ri questum re-
fert. Sed r si seruus argē-
taria fecit. pōt em̄: si quidem
voluntate dñi fecerit compel-
lidñm edere: ac p̄inde in eum
dandū esse iudiciū: ac si ipse fe-
cisset. Sed si inscio dño fece-
rit: satis esse dñz iurare: eas se
rōnes nō habere. S; si seru?
peculiarē fecerit argētariam
dñs de peculio vel de in rem
p̄so tenet. S; si dñs h; ratio-
nes nec edit: insolidū tenet.
Pota argumentū q ille q
desijt exercere vsuras/ita cō-
pellit ad editionē sicut cū ex-
erceat. h. d. Barto.
Is etiā qui desijt argenta-
riā facere ad editionē cōpelli-
tur vbi argentariaz exercuit

libe. l. si. s; licetia. r. C. de his q ad ec. p̄fu. l. si. s; sicubi. et
C. de iudi. p̄perandū s; ij. r. C. ad. l. cor. de fal. si qz de-
curio. et. l. de arbi. si de meis. s; si. et. l. de po. l. i. s; si quis
argentum. et. l. de fur. l. actione. s; i.
k Tenet. si ex p̄ctu serui puenafis. Uel die ad inter-
esse actiōe i factū
si nō edat ipse dñs
ad p̄ceptū iudicis.
l Exercuit. si-
cut et quālibet rō
nē tenet qz redde-
re vbi eā admini-
strauit. vt. l. de ius-
di. l. heres. s; si qz.
et. l. argētarium.
m Transulit.
vñ reducere tenet
et suis sump̄tib?
vt. l. de leg. i. cum
res. s; sed si alibi.
et. l. ad exhibē. s;
et si. s; interdū.
n Rescriptū. i.
decretū iudicis: r
facit. l. de rei ven.
l. si res mobiles.
et. l. nisi. et. l. ad ex-
hibē. s; r si heredi-
tas. s; i. et supple-
p̄ qz p̄pelas cum
vbi dea rē. vt die
librū rationum.
o Paciu. eas.
S; id est rōnes
quas mō appel-
lauit rescriptum
fm scōam expōsi-
tionem.
p qz ex ar-
gētariis. in
villa. p̄ta vt dif-
ferat a sup̄iori. l.
p̄tor. s; hoc est.
q Successores.
vt. l. e. qdam. s; ni-
chil interest.
r Habeat sol?
No. qz vbi vñ? he-
redū h; ipse solus
tenet. vt. l. cōmo-
da. l. iij. s; heres. r. l. p̄ socio. l. actiōe. s; si cōis.
s De fide editionis. scz an edat falsum. scz plus vel
minus vel aliud: vt qz iam et alijs mult; vicib? silita fe-
cit. vt. l. de accusa. si cui. s; i. Et ita est quale quale argu-
mē. qz tabellio deliquerit i officio: adhuc tñ possit ge-
rere: l; nō sic ei credat cū r hoz vt tabellionū publicum
erat officū. vt. l. e. argētarius. s; iō. s; tñ p̄riū est. vt. C. d.
suscep. et arch. l. si aliqd. lib. x. Itē r alia rōne dubitari
pōt: vt qz librū vituperatū edit. vt. C. de edic. diu. adri-
tol. l. si. s; i. quare ceteri edere debēt vt subijcit. Et sic nō
qz tāto validior est probatio quāto qz maiori mitū aucto-
ritate. vt. C. de le. et con. l. humanū. Item aliō: vt qd
omnes tangit ab omnibus comprobetur. vt. C. de aucto-
p̄. l. i. f. i. Accur.

Sed hoc est cōstitutū q si in-
strumētū argētarie in alia p-
uincia h; i alia administraue-
rit: ibi puto cogēdū edere vbi
argētaria exercuerit. Ihuic em̄
p̄mū deliquit qz alio instru-
mētū trāstulit. S; si in alio
loco argentaria exerceat: ali-
bi aut ad editionē cōpellatur
minime hoc facere cogit. ni-
si ibi rescriptū velis vbi de ea
re agit eū dare tibi tuis vide-
licet sump̄tibus. Paulus.
Spaciuqz ad p̄ferēdas
eas tribuēdū ē. l. p̄i.
S qz ex argētariis vt
pleriqz eoz in villa? ha-
beat instrū: vel in hoireo: aut
in locū rē p̄ducat: aut descri-
ptas rationes dabit.
Successor tenet hoc edi-
cto sicut ille q possidet siue sit
vñs siue plures. idem i plu-
ribus tutoribus.
Logent r successores ar-
gentarij edere rōnes. qz i plu-
res sint heredes: r vñ? habe-
at solus? ad editionē cōpellit
S; si oēs hñt r vñ? edi tibi de-
sideret: omnes ad editionem
compellendi sunt. Quid ei si
humilis r deploratus vñ? edi-
dit vt dubitare qz merito de
fide? editionis possit: etiam ce-
teri edere debent. Aut certe

da. l. iij. s; heres. r. l. p̄ socio. l. actiōe. s; si cōis.
s De fide editionis. scz an edat falsum. scz plus vel
minus vel aliud: vt qz iam et alijs mult; vicib? silita fe-
cit. vt. l. de accusa. si cui. s; i. Et ita est quale quale argu-
mē. qz tabellio deliquerit i officio: adhuc tñ possit ge-
rere: l; nō sic ei credat cū r hoz vt tabellionū publicum
erat officū. vt. l. e. argētarius. s; iō. s; tñ p̄riū est. vt. C. d.
suscep. et arch. l. si aliqd. lib. x. Itē r alia rōne dubitari
pōt: vt qz librū vituperatū edit. vt. C. de edic. diu. adri-
tol. l. si. s; i. quare ceteri edere debēt vt subijcit. Et sic nō
qz tāto validior est probatio quāto qz maiori mitū aucto-
ritate. vt. C. de le. et con. l. humanū. Item aliō: vt qd
omnes tangit ab omnibus comprobetur. vt. C. de aucto-
p̄. l. i. f. i. Accur.

Tabel-
lio deli-
quēs in
offō an
possit
iterū ge-
rere.

Ad eubere nō alij pto eo. vt. f. eo. si legatum. r. xvij. de
hinc. f. ecce. r. de iniur. sed si vnus. f. si seruus.
a In longinquo habere. scilz probat. sed cur probat
ise argētarius a principio casum. pmo em is q agit
fm ius cōe d3 probare doli: vel latā culpā argētarij
intercessisse in a-

missione proba =
ta amittēde p euz.
vt. leob. l. vbi in
pel. r. C. de dolo
l. doli. vt et arg.
f. de leg. ij. cū ita
legat. f. spēs. quo
non. pbante doli
vel culpam sequi
d3 absolutio. r. sic
abfoluetur argen
tari? etiā si nihil
pbet. vt. C. de pi
gno. actio. si nul
la. r. ita hic argen
tarius vincere d3
non. pbata culpa
f. eum. l3 tpe non
pbet casus. r. n.
hoc est spāle pro
pter hoc officij
publica auctori
tate argētario in
iunctū: et q prin
cipalis est eorum
opa custodire rō
nes. vt. f. eo. l. ar
gentari? f. r. ideo
et idē in simili. vt
f. de cu. re. l. fin. f.
pe. et forte idē in
tutorib?: qz simi
lis est ratio: nec
obstat. f. de admi
tur. l. cyrosphis
qz ibi tutor. pba
uerat casum. S3
ptra cū culpa po
tess. pbat. Item
potest esse alia ratio qz cum benigne secum agatur vt
plures audiat postulas vt. f. pri. f. v. qz habere d3 vt
hic sc3 postulas editionē. non sit mirū si in hoc graue
tur. sic r. f. de iureiur. l. eum q. in pun. vel aliter qd dicit
tur q qui doli vel culpā dicit alij commisisse. pbet: hoc
est verum qn ex hoc dico eum michi obligatū. at hic so
lum volebā eum a priuilegio remouere. vel verius non
hab3 locum priuilegium nisi de pbato casu. et sic sunt
quattuor resp onssiones. Accursius.
b Iterum. fact. f. de pecu. si norali. f. est autem
c Postulanti. sc3 fieri editionem. Accursius.
d Eluti. peregre. id est alibi habere f. r. e.

instrumētū argentarie ad euz
puenerit nō d3 ei edi: si minus
edenda est ex cā. Nā et ipi ar
gētario ex cā rō edenda est: si
naufragio vel ruina vel incen
dio vel alia simili cā rōnes p
didisse se pbat: aut in lōgiquo
habere: veluti trans mare.
Nec iterum postulatū edi p
tor iubet nisi ex causa. Dau.

Eluti si peregre habe
re quod primū edituz
est doceat. Vel minus plene
edituz. Al eas rōnes quas ca
su matore nō vero negligētia
pdiderit. Nā r. si eo casu ami
serit cui ignosci debeat: ex in
tegro edi iubebit.
Rationes temel edite non
sunt iterū edendū nisi ex cā le
gitima et pbata quo casu to
tius qtiēs cā suberit facienda
erit editio. h. d. v. f. qz ad. l. vbi.

Hec vox iterū/duas res si
gnificat: altera est qua demō
strat tps fm qd greci
dicūt. Altera q ad se
quentia qz tpa pmet q grece
dicūt
Ad ita accipit
quotiēs opus erit. nā pōt fie
ri vt bis editā sibi rōne qz p

dicūt. Altera q ad se
quentia qz tpa pmet q grece
dicūt
Ad ita accipit
quotiēs opus erit. nā pōt fie
ri vt bis editā sibi rōne qz p

editum. scilicet doceat.
f. per diderit. sc3 probet se habuisse
h. Graeci dicūt. sensus graeci huius est. i. bis. sic ponit
tur. f. de bo. auc. iudi. pof. l. fin. r. f. si. r. f. de lega. iij. fidei
comit. f. si quis docem. Accursius.
i. Pro sepius. i. quotiēs opus sit. sic ponitur. f. si. i. l.

oratione. r. ita accipitur hic. quādoqz ponitur. p postea
hec dicitio vt similis vt rursus. vt. f. coi diui. arbor. f. pñ.

Si. dolo malo. q est si h3 et nō edat. itē si dolo ha
bere desist. vt. f. eo. l. qdā. f. is autē. in f. sed si r. c.
i. Nisi dolo malo proximā. i. latā sed in quo minorū

diderit: vt verbū iterū p sept
us accipiatur.

Argentarius vt dolo vt la
ta culpa nō edens dānat i id
qō interest petētis cuius qti
tas fm tps decreti ptois iu
bentis edi estimat: non inspe
cto si post desierit interesse/
aut creuerit seu decreuerit.
h. d. tota lex. Bar. r. l. pian.

Si exigit argētari? ra
tiones edere: tūc puni
tur cū dolo malo nō exhibet.
Sed culpā nō prestabit / nisi
dolo malo primā. Dolo ma
lo autē nō edidit r q malicio
se edidit. r q in totū non edi
dit. r. s. aut q i hoc edictū
inciderit id prestat qd iterfuit
mea eas rōnes edi cū decer
neret a pto: nō qd hodie in
terest. Et iō h3 interesse desist
vel minoris vel pluris intere
cepit hec actio locū nō habet
neq ad auamentū neq ad
diminutionem.

Abi pot dari actio ordina
ria ex ptractu vel qsi ad eden
dū cessat officiū iudic: r actio
in factū ex hoc edicto que sūt
remedia subsidiaria. Paul?

qñ minoris mea interest: vt qz fundus quē ex rōnibus
cōtinere volebā tūc valebat decē: nūc quinq. Tertio
qñ pluris: vt qz hodie decē tūc quinq tūc valuit. nā et in
litibus qz cōtra quēlibet habebā pbare poterā per rō
nes. vt. f. e. argentari?. sed videt q in alio tpe q decreti
iudicis psideat interesse. vt. f. cōmo. l. iij. f. in hac. q est
f. duob? modis. pto put est h ad bo. fidei. Secō. put
est stricti iuris. Sol. herat lata snia de exhibitōe faciē
da p decretū iudicis. Alteri? q nō d3 psideari interfit
mea vel nō. nā nec vlti? considerat in fctū bonē fidei
vt ibidē nō. si opponas cū hec actio sit stricti iur. cur
nō cōsiderat tps lit. cōte. in iudicio q hic agit p officiū.
Rñ. qz hic in dolo vel culpa añ decretū nō erat q conue
niebat: nec em credebatur se teneri exhibere: nec stabat
ei factorē nō petere calūniā di aio: ideo tps decreti tūc
spiciat sed ibi et ante lit. pte. ceperat ex culpa teneri vel
mora. vñ vsp ad tps lit. o cōte. interesse cōsiderat. sed q
ibi plenius nō. Itē sunt h3 multa similia q nō. f. si qz
cau. q autē. f. illud. o Interesse. vt. f. rōnes edat.

et mulieri succur
ritur. f. e. l. i. f. si.
cū nec minor i do
lo excuset. vt. C.
si minor se maio
dixerit. l. f. f. ne
qz mulier. et. f. ad
velle. si decipiēdi
Rñ. in hoc vt dos
lus nō presumat
a iure nec etiā la
ta culpa.

Et qui mali
ciose: littera ista
sibi metradicere
re videt: nam qui
maliciose edidit
dolo malo edidit
dicas ergo dolo
malo non edidit.
i. editionē fidelē
omisit: vt sit f. b3
infinituz. vel dic
verius nō edidit
sc3 iuris fictione
sic r. f. q satisfda.
cogā. l. quotiēs.
n. f. autē. hic
teresse desist. hic
tris pone exēpla
pimo qñ desist
interesse: vt extiti
heres ei quem ex
rōnibus cōmuce
re volebā. vel dic
q actio quā intē
tabam finita est
tpe. vt. f. si quis
cau. si eum. f. q in
iuriarū. Secūdo

teresse desist. hic
tris pone exēpla
pimo qñ desist
interesse: vt extiti
heres ei quem ex
rōnibus cōmuce
re volebā. vel dic
q actio quā intē
tabam finita est
tpe. vt. f. si quis
cau. si eum. f. q in
iuriarū. Secūdo

Quedam sunt in factu q penalis est respectu solue
tio. et facit. In 3. ff. perarorem. in pnci.
d **S**ellu. l. librum rationu fecit.
c **S**ed iudicio. sed et alijs multis modis qd compellit
ut. ut p actione fami l. her. inter coheredes. vt. f. fami l.
her. si q cautiões.

item p actionem
ad exhi. si charta
sit mea: als actio
ne in factu si mea
interfit exhiberi:
qd est notabile cu
als i rebus alijs
def ad exhi. etiaz
si res no sit mea:
interfit tñ mea ex
hiberi michi. vt. f.
ad exhi. l. iij. §. est
autē. r. §. scidū.
r. §. si qd aut. r. §.
pe. itē p actionem
v' interdctū de ta
bu. exhi. si neget
se tabulas habe
re vel debere ex
hibere. vt. f. de ta
bu. exhi. l. i. als si
cōfiteatur locum
habet edictū que
admo. testa. ape.
vt. f. que ad. testa.
ape. l. ij. §. si itē p
act. nego. gesto. a
spōtaneo gestore.
d **P**rofessiois.
vt. nō subaudi: qz
eiusdē iuris dz cē
successor. vt. h. et
s. eo. ptoz. §. sed et
si seru. et. l. si qd
ex arg. §. cogent
r. f. de reg. iij. l. in
his. §. no debeo.
e **C**ōtineri. ni
scum heres do
lo nil fecit. vt. f. §.
nichil.
f **H**is verbis. q
sunt. s. e. si qd ex
argen. §. i. Et no
hic q no sunt pa
Succes res successor rei r

Quedā sūt psonē qd rō
nes nobis edere oportet: nec tñ a ptoze hoc edicto
cōpellūtur. Meluti cū pcura
tor res rōnes ve nfas admini
strauit: non coget a ptoze pe
ne metu actionis in factū ra
tiones edere. f. qz id pseq pol
sumus p mādari actionē. Sz
et cū dolo malo socius nego
cia gessit: ptoz p hāc clausu
lam nō interuenit: est em pro
focio actio. Sed nec tutozem
cogit ptoz pupillo edere ra
tiones: sed iudicio tutele so
let cogi edere.

Hoc edictū hz locū i suc
cessores vniuersales argēta
rij: hz eiusdē pfectiois nō sint.
tamen secus in successoribus
singularibz. sed ad eos i sub
sidiū recurret vni actōe. h. d.

Nichil interest si successo
res aut pater aut vñs argen
tarij eiusde fuerint. pfectiois dz
qz cū i locū r i ius succedat ar
gētarij/partibz ei' fungi debēt

Is aut cui argētarius rō
nes suas legauit nō videt cō
tineri: qz iuris successor his
verbis significat: nō magis
qz si ei viu' eas donasset. Sz
nec heres tenebit: cū nec pol
sudeat nec dolo malo fecerit.

Sz si ei' añqz eas legatarijs
traderet denunciatus fuerit ne
añ tradat eas: tenebit: qñ do
-

Succes res successor rei r
for rei r iuris. vt. f. ad trebel. l. i. §. si heres. argu. f. f. de excep. rei
iur' dif. ven. l. vlti. et. f. de iure iuran. l. etiam.
S **D**olo malo. vel lata culpa. vt. s. eo. vbi.
h **S**i. scilicet heredi.
i **T**enebit. l. actōe in factum ad interesse. et no. h. de
nunciationem quem facere esse in dolo vt. h. r. que in
frau. cre. aut ptoz. §. si qd particeps. r. C. de rei ve. si fun
dū. et facit ad vim nūciationis. f. de adul. qui vroz. r. in
aut. vt. cū deappel. cog. §. si igit. coll. vti. Itē ad id q
debet heres retinere anteqz tradat. facit. f. de tribu. qd i
heredem. §. si seruo.
h **C**ogendus est edere. scilz vtili actione in factum.

Quia et huiusmodi. No. ex quo est eadem rō debet
esse idem ius. vt. f. ad. l. aquil. illud.
m **D**ecurrit. sed an hodie. i. vt eoz fidei r rōnibz cre
dat: videt idem. pmo qz non inuenit mutatu g' stet. vt
C. de testa. sancim'. scdo qz videt iure nouo r nouissi
mo cōfirmatū. vt

lo fecerit. Item añqz eas tra
dat tenebitur. qz si nichil dolo
malo fecerit: cā cognita lega
tari' cogendus est edere.

Numularij cogunt edere
suas rōnes sicut et argētarij
eadem rōne. h. d. Barto.

Numularios qz nō esse in
quū cogi rōnes edere. Pom
po. scribit: qz r hmo' nūmula
rij sicut argētarij rōnes pfecti
unt. quia accipiūt pecuniam
et erogāt p partes: qñ pba
tio scriptura codicibusqz eoz
maxime p' tinet: r frequentissi
me ad fides eoz decurritur.

Leterū oibus postulanti
bus r iurantibus nō calūnie
cā petere rōnes q ad se perti
neāt edi iubet. Ad nos ei pti
net: non tñ cum ipi contraxi
mus v' successimus ei qui cō
traxit: sed etiam si is qui in no
stra p' tate est contraxit.

Argētarij et oēs q gerunt
officiū publicū cogūtur suas
rōnes edere. h. d. Bar. q at'

Argētarius rōnes ede
re iubet. nec interest
an cū ipso argētario p' trouer
sia' sit: an cū alio **I**deo au
tem argentarios tm neqz ali
os villos' ab similes' eis rōnes
edere cogit: qz officii eozum
atqz ministerii publicam ha
ber' causaz: r hec p'ncipalis
eoz opera est vt actus sui ra
-

Ceter. l. certe
o **E**t iurantibus. No. de hoc iuramento: vt h. r. s. eo.
si qd ex argen. §. exigif. r. f. de bo. auc. iudi. pos. l. fina.
p **I**ubet. scilicet ptoz.
q **P**ertinet. facit. s. eo. si quis. §. pertinere.
r **A**rgētari'. p' trouer. s. si p' ipm ago nō v' q' deat
michi actori edere. vt. C. e. q' accusare. q' est. f. s. ibi
in ins'is q' sūt rei tm. h. i rōnibz q' qñ cōes sūt. vt. s. e. p' r
t **U**llos. vt scholares mag' fros. Accur. (tor. §. i.
e **A**bsit. siles ei cogit: vt nūmularios. vt. s. e. que
dā. §. pe. itē tabellioes sūt cogendi arg. hui'. l. rationes
exhibere cū op' fuerit: hz nō nisi data pecūia edere velt.
v **H**abet. nō tñ officii publicū dico cū sūt admitt

C. de cōsti. pe. l. ij.
in fi. et in aut. de
fideiuf. §. si. coll. i.
terno/ qz hodie iu
rant vbiqz: vel in
ter se: vel cōi sua
rū cuitatū oia le
galiter agere. vn
de inlar tabellio
nū dz eis credi: vt
hic. r. C. ad. l. cor.
de fal. si qd decur
rio. quarto/ qz mi
n' publice aucto
ritatis exigunt i
his qz in tabellio
nibus: cū tabellio
non possit cō fu'.
vt. C. de tab. l. ge
nerali. r. f. d. testa.
l. qui testamto. §.
seruus. sed argen
tarius sic. vt. s. e.
p' toz. §. sed et si ser
uus. sed nō ob hā
tibus supradict'
puto cōtra. f. vt n
lit hodie eis / vel
eoz rōnibus cred
endū p se: sed p
se sic: cū sint pua
te scripture. vt. C. d
pba. l. i. strumēta.
r. l. exēplo. r. l. rō
nes. nā tpe hant
legū publica au
ctōitate eligēbāt
a sisco forte. vt. f.
l. pri. §. nō. r. foute
v' qz ad certū nu
merū vtz medici.
vt. C. de epi. r. de
pabolani. sed ho
die qz est p volū
tate sus.

tantur. vt. s. e. p. et si seruus. qui ad publica facta no admittuntur. vt. s. de testa. l. i. q. qui testamēto. s. seruus. sic. de excu. tuto. l. athlete. s. q.

A capite. id est cū die r. consule q. sunt in capite. vt. s. e. l. i. s. rones. r. l. n. q. s. ex argē. s. i. i. i. i. sed secū in instrumentis. vt. s. e. l. i. s. editioes. et facti. s. s. ouigi. iuris. l. i.

pars necessaria in hoc dyedi.

tionē diligēter cōficiant. **N**on debet edi totus liber sed tota ratio prout pertinet ad petentem. b. d. Bar.

Edi autē rō ita intelligit si a capite edaf. Nā ratio nisi a capite inspiciat intelligi nō pōt. l. vt nō totū cuiq. codicē rationū totasq. mēbzanas in spiciēdi describēdiq. ptās fit. at: sed vt ea sola pars rationū que ad instruendū aliquē pti neat inspiciat r. describatur.

Ita actio dat ad interesse qd possibile est pbare in secūdo iudicio: licet in primo non poterit. Bar. **C**ū aut in id actio cōpetit quātū agētis iterit editas sibi rōnes eē: eueniet vt siue qd pdenatus sit siue qd petterit nō obtinuerit eo q nō habuit rōnes ex qbus cām suā tueri possit: id ipm qd ita pdiderit hac actioe cōsequat. Sed an hoc pcedat videam. nam si apud hūc iudicē q inter eū et argētariū iudicat pōt pbare se illo iudicio quo vici est vin cere potuisse: poterit r tūc pbare: et si non probauit. aut si pbantē iudex nō curauit de seipso aut de iudice qri dz. Sed non ita est: fieri em pōt vt nunc rōnes vel ipō edente vel alio mō nact: sit: aut alijs instris vel testib qbus illo tē

Hoc procedat. i. an istud verum sit.

Potest pbare hoc ut opponēdo non pōtēdo.

Probātē. sci licet eū.

De seipso. cū non probauit.

De iudice. qñ eū pbantē nō admisit. quo casu actione in factū iudicē conueniet in quātū viro bono videbit. vt isti. s. ob. q. ex qñ delict. i. pñ. et facit. J. de euc. si p impudentiam.

Sed non ita est. nunc soluit.

Cōdictio. pmo casu dat dicitio furta: r actio furta ad duplū qritatis q cōtinebat in cautioe. In scdo datur actio dāni iniurie siue legi adlie ad interesse siue ad dāni: vt h. r. J. de fur. l. q. tabulas. s. p. e. r. l. q. dā tabulas. r. in pūm. r. s. n. r. J. ad le. ad l. i. in lege ad l. i. Accur.

Probare. s. J. debitorē non J. corrūpentē vel surrius. J. probare possum. si em pbare nūc non pientē. possumus nos vincere potuisse. ergo nō pbamus nfm interesse sic nō fieret pdenatio nec h nec in superiori casu.

Exempla. que dant sine die r. p. s. l. i. s. editioes. et ex qbus exēptis nō fit pbatio, r iō nō sit

necesse subscriptionē fieri: vt h. r. C. eo. pcurator. Ac. Emie. virilis. eadē rōne a tutela. vt. C. qñ mu. in. of. fun. pōt. l. i. sic r a postulationē. vt. J. de postu. l. i. (s. serum. sic r in similibus. vt. J. de re. in. l. i.)

Hec actio. in factum.

Necq in herede. videt q hec actio nō sit ex maleficio: qz de peculio dat. vt. s. e. p. tor. s. h. r. si funus. qd nō esset si esset ex maleficio. vt. J. de his q. deie. vel effu. l. i. s. cū fu. J. nec ex J. tu: qz in herede r. p. petuo dare. vt. J. de act. r. obli. l. in honorarijs. et. l. ex cōtra. qd nō ē vt h. Ad hoc dicit quidā eam anomalā. Ad dic q est ex J. tu: nā r in qbusdā alijs hoc euenit q sunt ex J. tu q nec in heredes nec ppetuo dant. vt. s. si qd cau. si est. s. q. iurariū. r. J. d. tri. bu. q in herede. r. J. de edil. edic. l. sciēdum. s. si. vel dic eā nō natūā sed datūā. vnde amodo non dz qri detur in herede vel non.

Ex suo. hereditis. l. q. habeat libri. vt. s. e. q. dam. s. i.

De pactis. Cū edi cti. qd est. J. e. iuris. gen. s. p. etor. ast sic et als laudat Ulpianē dicitū se quē. vt. s. quod

Ulpia. Alius editi equitas naturalis est. Quid ei tā pgruū est fidelit hūane qz ea que placuerunt inter eos seruare?

Hic incipit materia subtilis r bona. r in hoc principio primo ponit edictū. scdo eius derivationē: tertio diffinitio. nē. secūda ibi pactum. tertia ibi est autem. Barto.

De pactis. Titu. xliij.

Hic incipit materia subtilis r bona. r in hoc principio primo ponit edictū. scdo eius derivationē: tertio diffinitio. nē. secūda ibi pactum. tertia ibi est autem. Barto.

Hic incipit materia subtilis r bona. r in hoc principio primo ponit edictū. scdo eius derivationē: tertio diffinitio. nē. secūda ibi pactum. tertia ibi est autem. Barto.

Hic incipit materia subtilis r bona. r in hoc principio primo ponit edictū. scdo eius derivationē: tertio diffinitio. nē. secūda ibi pactum. tertia ibi est autem. Barto.

qz iur. in pñ. et qd dicit naturalis: dic. i. a naturali ingenio vel industria hominū introducta qd est ius gentiū. et sic ponitur ius naturale instris. de re. diu. s. singu. loz. Proprie autē non significatur nisi ea equitas que cōmunis est omnī animantū. vt. s. de iusti. r iure. l. i. s. ius naturale. Et quia est hic naturalis equitas inducitur naturalis obligatio p pactū. vt. J. de fideiuf. he. res a debitore. s. seruo. r. l. fideiuf. s. fideiuf. s. s. Inter eos. hyperbolice loquit: quia deum colere magis congruit cum anima sit rebus quibuslibet preferenda. vt. C. de sacrosan. ec. sancimus. in si. sic. s. de iurifid. om. iudi. si per errorem. et. C. de transac. nō mi-

r Necq in herede. videt q hec actio nō sit ex maleficio: qz de peculio dat. vt. s. e. p. tor. s. h. r. si funus. qd nō esset si esset ex maleficio. vt. J. de his q. deie. vel effu. l. i. s. cū fu. J. nec ex J. tu: qz in herede r. p. petuo dare. vt. J. de act. r. obli. l. in honorarijs. et. l. ex cōtra. qd nō ē vt h. Ad hoc dicit quidā eam anomalā. Ad dic q est ex J. tu: nā r in qbusdā alijs hoc euenit q sunt ex J. tu q nec in heredes nec ppetuo dant. vt. s. si qd cau. si est. s. q. iurariū. r. J. d. tri. bu. q in herede. r. J. de edil. edic. l. sciēdum. s. si. vel dic eā nō natūā sed datūā. vnde amodo non dz qri detur in herede vel non. Ex suo. hereditis. l. q. habeat libri. vt. s. e. q. dam. s. i. De pactis. Cū edi cti. qd est. J. e. iuris. gen. s. p. etor. ast sic et als laudat Ulpianē dicitū se quē. vt. s. quod

da. h

uocem. et de actio. emp. l. ex empto. in prin. a Pactu. No. tria. pactio r ex ea pactum: r ex pacto par pacis: vt hic videt dicere. Sed fm Irne. est totum econtra. na a pace pactu: r a genitio pacti ad dura o fit pactio. sed dic q noluit deriuare sed designatione face

Pactu ante a pactione dicitur. Inde etia pactis nome appellatum est. Et est pactio duoz pluriuve in ide placitum et consensus.

Verbu couentiois est gñale ad oia pacta rtractus r dstractus. h. d. Bar.

Couentiois verbu gñale est ad oia ptines de qbus negocij cotrahedi r trasfigediz ca sentunt q inter se agunt. Na sicuti conuenire dicunt q ex diuersis locis in vnu locu colligunt r veniunt: ita q ex diuersis animi motib in vnum consentiunt. l. in vna sniam de currut.

Ad eo aut couentio nis nome gñale est vt eleganter dicat p d d: nullu esse cotractu: nullu obligationez q no habeat in se couentionem siue re siue verbis fiat. Na et stipulatio que verbis fit nisi habeat consensus nulla est.

Cotinaua sic dictu est. s. q couentio est gen: r istud gen diuisit i duas pres. q: aut aio

Et veniant. sic. Leo. l. rescriptum. in prin. In vnam sententia i voluntatem. vt hic. r. C. de rescin. vendi. l. iii voluntate. Accur. Contractu. cotractus precedit obligatione: r obli gatio actionem. vt diximus. s. de eden. l. i. in prin.

cotrahedi aut aio trasfigedi seu distrahedi: nuc hic ponit alia diuisione: q: conuentionu quedã sunt noiata quedã in noiata: vt hic vsq in fi. l.

Sed couentionu plereq in aliud nome trãseunt: veluti i emptione: in locatione: in pignus vel in stipulatione.

Couentionu alie tacite alie expresse. et hoc qncq fit inter absentes p nunciu vel p epl stolã: qncq iter pntes. Et si creditor debitoru suo cautio ne dederit itelligit tacite pactus de no petedo r debitoru dabit exceptio pacti: secus si pign r redditu sit nisi contra riu sit actum. h. d. cum. l. seq.

Ab eo aut pue dau nire posse vel re vel p eplam: vel p nuciũ. Inter absentes qz posse. Sed etia ta cito pntes couenire itelligitur. Et ideo si debitoru meo reddideri cautione: videt inter nos conuenisse ne peteret profuturãq ei couentionis ex

Que sbris. quandoq tamen fingitur sine verbis vt in dote. vt C. de rei vro. ac. l. i. in prin. Itẽ in adoptione. vt. s. d adop. his sbris

Cõsensum. No. stipulationẽ debere habere cõsensum. vt. l. i. l. i. cõ aquiliana. et

De act. et obli. l. obligationu substantia. s. fi. et cõsensu iducit naturalẽ obligatiõnem. vt. l. de fideiuss. heres a debitorẽ. s. seruo. r. s. e. l. in prin. ergo r stipulatio hz naturalẽ viculu. de

Stipulatio an habeat vinculu nature. l. e. l. in prin. ergo r stipulatio hz naturalẽ viculu. de ciuili cõstat cum a iure ciuili sit in ducta fm Joh. et Bzo. sed Alb. dicit non habere in se naturalẽ viculu s; ciuile tñ. vt insti. de acti. s. de cõstituta. et. j. solu. ma. l. ex diuerso. s. i. pẽ etia hoc defendi qua

si hec ciuilia habeat robur vt in cyrographo. et in re iudicata. sed pma verior est. Licet autẽ in stipulatione sit necessarius cõsensu: tamẽ nõ sufficit nisi exprimatũ verbis. vt. l. de sbo. obli. l. i. in prin. l. j. in quibusdã aliis vt in veditione r similib; sufficiat. vt insti. de ob. ex cõ.

Sed couentionu plereq. hoc ppter quatuor cotractus innomiatos. vt dices in l. iurigenitiũ. in pn.

Ab eo aut. vel re. apertius potuit hanc diuisionẽ pactozũ dicere. alia fit inter pntes: et alia inter absentes. Item alia expresse alia tacita. Dic tamẽ re. l. sine verbis vt in reddita cautioe. et in alijs tacitis: vt. l. l. itẽ qua. et. l. sequenti. que fiunt re. vt insti. qui. mo. re cotra. obli. per totũ. et supple vel sbris expressis: et vnẽ et alter modus fit inter absentes: vt p nunciũ: vel per eplã vt subicit. r inter pntes. vt colligitur ex sbo quoqz qd subicit. et expressum est. l. de pñ. pecu. l. q au rẽ. s. i. sic r in pñtẽdo pcuratore. vt. l. de pcur. l. i. s. i.

Polle. p. predictis modis.

Et etiam. reddit ad rem.

Et ideo. nõ est bona ratio pñtatio si dicam: qz ita est in quibusdã ideo est hic: vel sic est in aliquib; ergo est h. Un sic apta littera: r si debitoru meo reddidi cautioe: ideo videt inter nos rẽ. Alij subaudiũt nec i alijs

Pactu et pollicitatio differũt

Duoq. p h a pollicitatioe differt cu pollicitatio sit solius offerentis. pmisso. r id nõ valet nisi i casib; vt. l. de polli. l. pactu. sed pmisso ad pollicitatione: r ad nudu: r ad veltu pactu se hz. vt. l. de edil. edi. sciẽdũ. s. i. Si in charta inuenit promissio. dic vt. l. i. iurigenitiũ. s. qd fere. r insti. s. inuti. stipu. s. l. scriptum.

In idẽ. dan du vel faciẽdum vni nostru ab altero vfm. s. qd si pacificamur egor tu q tertius det

cuidam quartor. Rñ. non est pactu. Itẽ qd si vt tertius det vni nostru: hoc est alium daturu vel facturu promissu: Rñ. nec hoc valet. vt. l. de sbo. obli. stipulatio ista. in pn. Itẽ quid econtra si ab vno nostru alteri: hoc est qd dicit alteri pacisci. l. qñ mea nõ interest: als em bñ esset pactu. Et dicit qdã nõ esse pactu: qz nõ est ei cautu cui sum pactus. vt. l. de regu. iu. quo tutela. s. fina. et ita cũ agere non põt: non hz ea que sunt pacti veltu. Itẽ nec solui ei põt qz nõ est ei adiect: et sic nõ liberat qz si michi tenebat: r sic nõ hz ea que sunt nudu. vt. l. s. sbo. ob. l. eũ qui. s. qui sibi. sed Joh. dicit esse pactu qd est veru. vt. C. e. l. debitorum. r l. pacto. Accur.

Consensus. l. placitũ pntis. q. d. spontaneus. sed r non spontaneus põt dici pactu. vt. l. qd me. cã. qd si mulier. s. si metũ. r est hic quedã figura que vocatur endiadis. sicut alibi. Arma virũqz cano. i. armatu virũ.

Generale. magis q pactionis.

Negotij cotrahendi. i. obligationis constituẽde.

Transfigediz. i. obligationis tollẽde. sed si pactor est pactum in quo ergo est couentio generalior hoc

Couentio gñalior est pacto.

Rñ. quia qui conueniunt in scholis: vel in comedendo couenire dicunt. nõ tamen pacisci: vt hic subicitur. h. Agunt. id est aliquid faciunt.

est maior ratio. hic ergo similiter esse dicitur. ut ar. l. de fido. ob. l. a. titio. in fi. l. r. eodē modo dicitur et obicit. l. eo. l. titio. q. conuentiones. ubi fit alia diuisione pactorum.

Pactus dubius non est. sed q. est diuersitatis rō inter pignus et cautionē. Rñ. fm. xv. et. l. q. in cautiōe ius constitit obli-

gationis: in pigno re nō: sed hoc falsum est q. in scriptura sit ius obligacionis. vt. l. de pig. l. cōtrahitur. Dic ergo fm. Jo. q. reddita cautio nō affert aliā utilitatē debitori: affert ergo istā. f. vt liberet ne als nil agat. vt. l. d. le ga. l. si qñ. et. s. si qñ cau. l. pe. Sed pignus redditus plerunq. utilitatē affert aliā: et maxie scholarib. l. libus. vt. l. de p. ca. l. certe. s. fina. Itē quid si apud debitore meū inuenit cautio cancellata: vel nō cancellata: nunqd. p-

sumitur ei reddita: Rñ. non. Et qd. hic dicitur verū est q. psumit liberatus si pbet: vel als cōstet reddita. et facit pro hoc. C. de lat. l. tol. s. ille autē. Itē vt tollatur occasio insidiari p. vtore vel p. alibi qui surripere insita et debitori daret. vt. in st. de pup. sub. s. figur. et fm. hoc intelligit. l. de pba. si cyrographū. vel dic q. ibi inueniebatur cancellata penes creditore. Itē facit. p. hoc. l. de dona. cau. mor. l. mortis cā. s. titia. et. l. de li. leg. l. iij. in pñ. et. C. de remis. pig. l. creditricē. nā ibi cōstat cautionem reddita. Cautō est q. debitori vt faciat sibi fieri p. festio nē de solutōe. vt. C. de solu. pecunie. et. C. d. testi. testifi. et in auf. de testi. s. et. l. col. vij. Quāuis aut non faciat plenam probationē. tamen aliquā presumptionē facere negari non potest fm. personarum varietatem.

Item quia conuentiones. lege sic. Itē conuentiones etiam tacite valent quia placet rē. vel die dicitur et subaudi nec in alijs maior est ratio. ergo et hic idē. vt dixi. s. e. l. labeo. s. sed etiam.

In vrbanis. non idē in rusticis. vt. l. qui. cau. pig. ta. cōtra. l. hoc iure: nisi dominus se iuerit que inducta sunt. vt. C. loca. l. certi iuris.

Illata. vt ppetuo ibi sint s. diu cōductor ibi mane bit. vt. l. de pigno. debitor. Itē hoc accipe de reb. coloni vel inq. nō alienis: nisi als dñi p. sentiant illatiōi: p. p. s. q. uis tacite obligatiōi. Sed qd. si pupill. intulit res que sine decreto obligari nō possunt: Rñ. nō pnt obligari tacite. idē dico de alijs q. possunt sine decreto obligari: si tñ non interuenit tutor illatiōi: ne plus valeat tacitus consensus q. expressus.

In stipulatione dotis uesti tacita cōditio si matrimoniu sequatur. h. d. Bar.

In stipulatione dōtis cā facta est. Nā dos āte nuptias male petitur: qñ hoc exp. pressum fuisse: et nuptijs nō secutis ipso iure euanescit stipulatio.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Et mutus maxime nā et expresse consentire potest: nec enim intelligo vt vbiq. cōtrahat mutus et tacite pacifica dicat. si enim annuit vel capite vel humeris vel alijs signis expresse p. trahit. l. de fido. ob. si stipulet. s. si. s. huius rei. q. tacita pactio fieri possit.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Mutus pacisci potest.

Male petit. h. d. h. c. h. e. c. p. m. i. s. s. i. o. h. a. b. e. a. t. i. n. s. e. c. o. d. i. t. i. o. n. e. m. s. i. m. i. m. o. n. i. u. f. u. e. r. i. t. s. e. c. u. t. u. s. i. s. d. i. u. s. d. o. p. l. e. r. u. s. q. s. i. ā. t. e. et. l. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. n. e. s. n. u. l. l. o. m. o. d. o. d. z. a. g. e. r. e. p. o. s. s. e. a. s. i. c. o. d. i. t. i. o. n. e. v. t. l. d. e. f. i. d. o. b. l. i. g. l. c. e. d. e. r. e. d. e. b. u. i. t. e. r. g. o. d. i. c. e. r. e. n. u. l. l. o. m. o. d. o. a. g. i. t. v. e. l. n. i. l. a. g. i. t. s. q. n. e. e. s. t. i. n. d. i. e. t. u. n. c. p. o. s. s. e. t. d. i. c. e. r. e. m. a. l. e. a. g. i. t. a. n. t. e. d. i. e. q. z. a. l. i. q. d. a. g. i. t. e. s. t. o. b. l. i. g. a. t. i. o. s. i. z. m. a. l. e. q. z. a. n. t. e. d. i. e. v. t. l. q. n. d. i. v. s. u. f. r. u. c. l. e. c. e. l. i. i. n. f. i. q. u. e. e. s. t. s. s. z. e. x. p. o. n. e. h. s. z. J. o. l. i. n. i. m. i. s. s. e. s. t. i. n. ā. t. e. r. v. e. l. p. r. o. p. e. r. e. q. d. n. u. l. l. o. m. o. d. o. B. i. j. d. i. s. t. i. n. x. e. r. i. t. i. n. t. e. r. e. x. p. r. e. s. s. a. m. c. o. d. i. t. i. o. n. e. d. e. q. u. a. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. u. r. d. l. c. e. d. e. r. e. e. t. l. s. u. a. e. t. t. a. c. i. t. ā. i. n. q. u. a. f. i. t. o. b. l. i. g. a. t. i. o. n. e. t. i. a. m. t. i. o. e. x. p. r. e. s. s. a. z. t. a. c. i. t. a. d. i. f. f. e. r. u. t.

Que in prefationibus dicitur in sequentibus repetita intelliguntur. h. d. Bar.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

Idem Juliano placet ex facto etiā consultus cum cōuenisset vt donec viure solueretur: fors non peteretur: et si stipulatio pure concepta fuisset cōditionem inesse stipulatiōi: atq. si hoc exp. pressum fuisset.

no. C. de re. pma. in rubri. Preterea donatio olim erat
innolatus hodie no notatus fm Jo. cfi ex solo pacto r
cōsentu nascit actio. vt. C. de dona. si qs ar. s. pe. r. j. de
re. permu. l. i. s. itē empio. Itē qd si in gmutatione non
dedi: sed paratus fui dare: Rñ. non habet p dato cū in
his casib⁹ liceat
penitere. vt. j. d. cō
di. cau. da. de si.
s. i. et. s. ij. et. l. si
pecunia. s. si ser
uū. s. j. sec⁹ in pira
cib⁹ noiatis: vel
legatis. vt. j. de cō
di. insti. l. vter ex
fratib⁹. r. j. d. an.
lega. l. meua. in
punci.

a C. Ciuilē obli
gationē. i. q̄ parit
prescriptis h̄bis
actioēs. vt. j. p. i.
b C. Stichū. i. g
rans alienū: atq̄
s dolo teneor: vt
j. de p̄scrip. rer.
naturalis. s. s. j. et
si dedi.

c C. Manumissi
st. et ideo tenuit
libertas: qz ma
numissit r tuus
fac⁹ erar: que re
tuocari nō pōt semel p̄stita. vt. isti. q̄ ma. nō pos. s. semel.
d C. A pretore. f. viuo. q̄ si dicat nulla sit de iure: vel dic
in factū subdiaria que est p̄roua. q. d. ciuilis deficiat:
vel certe nō deficiat ciuilis vt subijcit: r sic dictū Jul. qd
est hic. r. j. de p̄scrip. ver. l. naturalis. s. sed si dedi. cor
rigitur p Mauritanū et Ulpianū qui reprobat eū hic.
Plus etiā dicunt quidā qz tota distinctio Iuliani sc̄tā
in. d. s. sed si dedi. corrigitur vt hodie in distinctiōe p̄scri
ptio h̄bis actio datur vt hic dicitur. Accur.

e C. Nulla. cōtra videbat q̄ si cā subesserit: sed tñ qz et p
nō causa nulla obligatio nascit. f. efficax ad agendū: vt
ad excipiendū siue fuerit promissio p stipulationē: siue
nudo pacto: siue naturalis tñ: siue naturalis r ciuilis
nata fuerit obligatio. nā r solutū repent. vt. j. de condi.
ob tur. cau. l. idē. s. quotiens. Idē in pignore dato mul
tomagio. Est tamē aliqua qz nō est turpe qd pmissum.
secus si vt fiat aliquid turpe. pmissa: qz nulla est ipso
iure. vt. j. de s̄bo. ob. ḡhaliter. r. l. si plagū. et solutū non
repetit. vt. C. s. cōdi. ob tur. cau. cū te. s. j. qd de pignore
dato vt maleficiū fiat: Rñ. repeti pōt per rei v̄. vt. j. ad
exh. de eo. s. pe. et si. nō cōdi. ob tur. cau. vt. j. de condi.
ob tur. cau. si ob tur. s. j. h̄c hoc repetit si ille nō vendi
cat. vt. j. de iure fit. l. lucius. Accursius.

f C. Sed cū nulla. hic. s. p̄tinuat cū sup̄iori. s. sed r si in
g C. Causa. i. datio vel factū ex quo veliat cō. (aliū.
tractus innolatus dovt des. Nā de his dicit ad huc vt
p̄z ex cōiunctiōe. s. s̄top. Et ideo glo. W. q̄ dixit et si sti
pulatione itercessit nō tenere: reprobat p. l. C. de re. p̄mu.
l. ex placito. sed s̄jo h̄c. s. aliter itelligebat: vt pura qz
credebat qz se michi teneri cū nō teneret: r promissit ex
ea falsa cā que non suberat. quo casu nō valet. p̄missio.
vt. j. de excep. do. l. ij. s. circa. vnde sua glo. bona esset. s. j.

missum sit: nulla est obliga
tio ex hac conventionione.
Simpler cōuentio innoia
ta si nō vestit implemento iu
ste cause dicitur nuda: nō non
parit actionē. sed si fiat ad li
berandū bñ parit exceptionē
h. d. vsq̄ ad s. quimimo.
Sed cū nulla subest cau
sa p̄pter cōuentione: hic cō
stat nō posse p̄stitui obligatio
nē. Igitur nuda pacto obli
gationem nō parit: sed parit
exceptionem.
Pacta incōtinenti appoli
ta nouā p̄ducunt actionem r
referem informāt: secus si ex
interuallo. h. d. Bar.
Quimimo iterdū informat
ip̄am actionē vt in bonafidei
iudicijs. Solemus eni dicere

primus intellectus verior est.
h C. Igit. caute icipit facere trāstū ad p̄ctus noiatos
ac si diceret. si in tractibus innolatus nō valet cōuentio
sine cā. i. sine vestimēto. et in cōtractib⁹ noiatis vel factis
alijs est eadē rō. ergo sit idē ius: vt h. et vt arg. C. ad le.
fal. l. h. et. j. ad le.
aql. l. i. b. vt sic iaz
ḡhaliter nuda pa
ctio nō pariat a
ctionē: s. j. excep ti
onē. s. j. qd est nu
dū pactū: Rñ. qñ
hoc p̄ntes vo
luerit vt esset nu
qd sit.
dū. vt. j. e. s. qd fe
re. Itē qñ fuit so
la sp̄sio sine inf
rogatiōe. vt. j. de
p̄soli. l. pactū. vel
ver⁹ nō est pactū
vt ibi. Itē qñ sti
pulatione lutihe:
vt vel qz iter ab
sentes. vel qz p̄e
cessit r̄sio info
gationē. qd eē nō
d̄z. vt. C. de vsur.
l. i. vel als sit luti
lis. habet e m in
se pactū nudū. vt
j. de accepti. l. an
iurilis. l. rñ. s. j. p̄

sanā istam que est ibi. r. j. e. si vn⁹. s. si acceptilatio. Sed
hec regula qz pactū nudū nō pariat actionē: fallit i casi
bus q̄ in his legib⁹ luentur. vt. C. s. do. p̄m̄. l. ad ex
actionē. r. C. s. dona. si qz arg. s. pe. r. ar. isti. de actio. s. q̄
de p̄stuta. r. j. d. nau. fe. l. p̄caul. r. j. de vsur. l. et. r. C. s. d
vsur. l. frumēti. r. j. d. p̄soli. l. pactū. vel ibi nō est pactū.
his em casibus ex nudo pacto nascit actio: sed pōt di
ci velutū legis auxilio. vt. s. e. legitima. cū nudū pactū
parere. actionē tale sit ac si protus sterilis mulier ḡna
ret: vel virgo pariat. sed dicatur nudum ab alijs vesti
mētis que habet pacta: vt iam dicam. sic dici pōt ven
ditio nudū pactū ab alijs vestimētis preter q̄ a p̄sensu.
i C. Obligationem. f. efficacem.
k C. Quimimo. quin p̄tā: r hec dictio imo pōt aduer
sari ei qd dixerat de exceptione danda q̄ si minus plene
dixerit: sic corrigi min⁹ plene dicitur. vt. j. ad le. r. ho. de
iac. l. i. s. pe. r. s. si. Uel verius aduersat ei quod dixerat
actionē nō dari: sed certe hic dari non infert. sed infert
informari. s. j. dic ex vi attractiua illi⁹ dictiōis etiā: quē
sumit ex illa quin h̄c dictiōnē imo duo opari: r qz acti
onē pariat. vt. C. de pac. inter emp. r ven. l. ij. r qz info
met vt ponit exempla. et sic hec dictio vt explicatue
ponit. vel dic nouū itellectū. vt qd dixit pariat excepti
onē. f. p̄petuā vt pactū de non petēdo in p̄petuum. imo
et plus qz informet r pariat tēporalē: vt si feci pactum
vsq̄ ad annū nō petere. quo casu noua forma dat r me
ta actiōi mee: vt ante annū nō agā: et si agā exceptione
repetat. r qd subijcit vt in do. si. r. s. s̄militudinarie po
natur: r dicat de ea informatione de qua pius dicebā.
Et dicitur ideo actio informari a pacto: qz cum actio ex
rēditō cōsueverit dari ad p̄ctū hic poterit dari ad hoc
vt romā va das si hoc incōtinenti conueni: r ita implef

h ij

Pactū
nudum

Pactū
nudum
actioē
parit.

Liber Secundus

hec actio a pacto vt vestis implet ab homine: et infor-
mat vt saccus a frumento. vt d. r. C. de pac. inter emp.
l. ij. Item r ideo dici pot in formari: qz cu actio ex vendi-
to sit bo. si sui natura: erit stricti iuris cu loco eius pre-
scriptis h'bis actio detur: que est stricti iuris. vt. s. si q's
cau. si est. s. si. nec
enim actio p'scri-
ptis h'bis sua na-
tura immutat vt
sit bonefidei: imo
est stricti iur'. vt
ar. i. de acti. emp.
l. ide. s. i. Item in
terdu id dicit: qz
si ex interuallo no
iformat vt sequit-
ur. sed cu velit. p-
bare q' nudu pa-
ctu hoc faciat: q-
re de eo no possit
exemplu s' de vesti-
to coheretia tra-
ctus: sed dic hoc
esse nudu sui na-
tura. s' cu nascit vestimenta sibi prima sunt q' assumit.
Et no. q' pactu sex modis vestitur. re vt in mutuo r sil-
bus. vt isti. qui. mo. re co. ob. in pn. et p totu. ite h'bis. vt
insti. de h'bo. ob. in pn. ite l'ris vt post bienniu in cyro-
grapho. vt insti. deli. ob. ite p'sensu. vt isti. de ob. ex p'sen-
su. ite coheretia tractus vt h. ite rei interuetu vt in co-
tractib' inominatis. vt. s. e. s. sed r si in aliis. Sed q' est
d'ia inter hoc vestimentu rei interuetu: r illud re: R'n.
q' vestimentu re vna cu pacto nascit. sed rei interuetu
pot esse q' dudū postea: vt si modo coueniā de pmutan-
do r post annu tradā. tūc est vestit primu pactu. vt. C.
de re. p'mu. ex pacto. Possunt addi duo modi scilz rei
picipio. vt. i. de pollic. l. i. s. i. Itē legis auxilio q's pot
dici in ol nudo pacto q's actione parit. vt dixi. s. p. i. s.
Itē fm quofda vestit iureiurādo. vt. i. de ope. l. i. vt in
risurādi. Sed videt q' nullu pactu sit nudu: cu quodli-
bet habeat in se p'sensum: vñ vestiri p'sensu videt. vt. s.
eo. l. i. s. i. R'n. elegā r tenuis vestis est cōsensu: q' non
dat nisi certis cōtractib' enumeratis. vt isti. de obli. ex
cōsensu. in pn. cu sint fauorabiles r pingues r calidi le-
ni veste vestitur. sed quidā dicunt no vestiri nisi rei in-
teruentu cu alia vestita nascantur. sed cōtra eos est q's
dixit Job. Pelle et carnibus vestisti me rē.

Pactu nudum pluribus modis vestit.

A Bonafidei indicij. i. cōtractib'. sed qd in iudicij
stricti iuris: R'n. idē vt pariant et informet. vt. i. l. cer. pe.
lecta. r. C. e. petens. Quidā tñ dicunt tñ nouā parere.
vt. C. de dona. l. legē. r. l. cu res. et de re. p'mu. l. rebus. r
de rei vro. ac s' accedit. Itē quid si nudu pactu non est
principale sed accessoriu: puta penale vestit: R'n. non
vestit p'cipale ab accessorio. vt. C. de ihen. stipu. l. nu-
da. Itē qd si tale est pactu vestit ex quo vna pars tñ
agit vt stipulatio: r aliq's pactu pro promittēte ponat:
R'n. non dicit vestiri cu non habeat p se a quo vestiat.
B Ex cōtinenti. i. anteq' ad alia diuertat negocia. vt
i. de duo. re. stip. l. duos. in fi. r. l. si ex duob'. r. i. de testa.
l. heredes palā. et. i. de adul. l. q's ait lex. s. fi. r. i. de h'bo.
obli. cōtinuus. in pn. Sed an ex talibus pactis non ser-
uatis possit dari rei ven. R'n. non. vt. C. de pba. cu res.
nisi in casibus quatuor. vt. C. de dona. que sub mō. l. i.
r. C. de pac. inter emp. et vē. l. cōmissioe. r. i. de in diem

adiec. l. vbi. s. sed r marcellus. et ad idē. i. de rei vē. si q's
sub hac. quartus. i. de cōtrahē. emp. l. si q's sub hac. vē.
E Ex parte. i. vt pariat actionē. (dic vt ibi.)
D Ex pacto. scilicet nudo.
E Diuortij. fm. d. pone exemplū so. ma. ex inter-
uallo q's fecit pa-
ctu de dote reddē
da vteriori die si
valet: ne ex pacto
rē. sed si ante fini-
tū m'rimonij va-
let quādoquē q's
videat fieri incō-
tinenti. vt ar. Janā.
qui negocia. et s'z
hoc s'ba illa post
diuortij determi-
nant verbū cōue-
nit. sed Jo. ponit
cum pactū factū
fuit ante tractū
matrimonij vel
post ex interuallo
etiā durāte m'ri-
monio. nā lex dicit q' etiā durāte matrimonio dicit fieri
ex interuallo. vt. i. solu. ma. quoties. et fm hoc verba
post diuortij determinat h'bu statuto. sed cōtra vtrūq'
est. i. de par. do. l. de die. r. l. seq. sed dic q' ibi fuit facta in
cōtinent: als obtinet q's hic dicit. sed adhuc videtur q' p
mulieri replicatio tñ detur ex huiusmōi pacto cu p se
habeat actionē quam nō habet: vt statim dicit. sed fm
hoc q' sic ponimus casum huius. s. fm Joh. queritur
si pmissum est aliqd michi sub cōditione: r interim pē-
dente cōditione remittat michi a debitore conditio: an
statim possim agere: videt q' nō. nā r huius mulieri de-
betur dos sub conditione si soluat matrimonij: r h'z ut-
terim ei cōditio sit remissa: nō tamē agit: q's in omni cō-
ditione recipias. nā ex stipulatu interim nō agit: q' nō
extitit interim cōditio. nec ex pacto / quia nudū est. arg.
i. de p'hi. pecu. l. id q's. s'z arg. cōtra. i. de peri. r cōmo. rei
ven. si in vēditione. Preterea pactu p'rogat cōmissio-
nē vne: vt dixim'. i. de h'bo. ob. cu stipulat' fm michi.
et. i. de arbi. celsus. s. idē ait. cu ergo vt citius cōmittat
nō inducit: sed faciliores sum' ad liberandū. Itē arg.
cōtra. i. de adimen. leg. l. ij. s. cōditio. et insti. de codicil.
s. vlti. Item quid si in ipso fine m'rimonij R'n. nō dicit-
ur fieri incōtinenti cu pus sit nata actio: vt statim dices.

Papinianus. sc'da ibi / idē mar-
cellus. tertia ibi / idē r'ndit. et
iste h'bi. legit' duobus modis.
vno mō s'z marcellū. cur' opi.
reprobatur per. l. quoties. i.
so. ma. sc'do mō fm Jo. cuius
positionem tene. h. d. Bar.
A t'puta post diuortij cōn-
uenit ne tēpore statuto dila-
tiois dos reddat: s'z stati hoc
non valet: ne ex pacto na-
scat' actio. Itē marcell' scri-
bit r si i tutele actioe puenit
vt maiores q's cōstitute sunt

so. ma. ex inter-
uallo q's fecit pa-
ctu de dote reddē
da vteriori die si
valet: ne ex pacto
rē. sed si ante fini-
tū m'rimonij va-
let quādoquē q's
videat fieri incō-
tinenti. vt ar. Janā.
qui negocia. et s'z
hoc s'ba illa post
diuortij determi-
nant verbū cōue-
nit. sed Jo. ponit
cum pactū factū
fuit ante tractū
matrimonij vel
post ex interuallo
etiā durāte m'ri-
monio. nā lex dicit q' etiā durāte matrimonio dicit fieri
ex interuallo. vt. i. solu. ma. quoties. et fm hoc verba
post diuortij determinat h'bu statuto. sed cōtra vtrūq'
est. i. de par. do. l. de die. r. l. seq. sed dic q' ibi fuit facta in
cōtinent: als obtinet q's hic dicit. sed adhuc videtur q' p
mulieri replicatio tñ detur ex huiusmōi pacto cu p se
habeat actionē quam nō habet: vt statim dicit. sed fm
hoc q' sic ponimus casum huius. s. fm Joh. queritur
si pmissum est aliqd michi sub cōditione: r interim pē-
dente cōditione remittat michi a debitore conditio: an
statim possim agere: videt q' nō. nā r huius mulieri de-
betur dos sub conditione si soluat matrimonij: r h'z ut-
terim ei cōditio sit remissa: nō tamē agit: q's in omni cō-
ditione recipias. nā ex stipulatu interim nō agit: q' nō
extitit interim cōditio. nec ex pacto / quia nudū est. arg.
i. de p'hi. pecu. l. id q's. s'z arg. cōtra. i. de peri. r cōmo. rei
ven. si in vēditione. Preterea pactu p'rogat cōmissio-
nē vne: vt dixim'. i. de h'bo. ob. cu stipulat' fm michi.
et. i. de arbi. celsus. s. idē ait. cu ergo vt citius cōmittat
nō inducit: sed faciliores sum' ad liberandū. Itē arg.
cōtra. i. de adimen. leg. l. ij. s. cōditio. et insti. de codicil.
s. vlti. Item quid si in ipso fine m'rimonij R'n. nō dicit-
ur fieri incōtinenti cu pus sit nata actio: vt statim dices.

E Ex pacto. scilz nudo.
G Cōuenit. non statim finita tutela: sed ex interual-
lo postea vel prius vt quidā dicunt r bene in actioe tu-
tele. nā non pot dici actio tutele nasci non finita tutela.
vt. i. de tute. et ra. d'istra. si tutor. s. fi. et. l. seq. sed in dote
etiā ante solum matrimonij in simli casu. vt. i. de bo.
dā. l. sed r si alia. in fi. Itē quid si in pn. tutele appona-
tur pactum: R'n. ex interuallo sit cum ante tutelam fi-
nitam actio non nascatur.
H Cōstitute sunt. maxime. nā idē r si minores cu ex
interuallo pepigit de eis prestandis tutor pupillo. Vel
dic' maiores q's constitute sunt in ciuitate minores tñ le-
gitimis: in maioribus tñ etiā si fieret pactu incōtinenti
nō valet. vt. C. de vsur. l. eos. s. si q's ast aliqd. Sed an
etiā incōtinenti pactu sine stipulatione valeat: videt q'
nō. vt. C. de vsur. l. ij. sed respō. illud locū h'z in mutuo
tñ et nō in ol sed tñ in pecunia mutua: fecus in alio

Actio tutele nascit tñ finita tutela.

mutuo. vt. C. eo. si. l. frumenti. Item secus in omni contractu bonafidei. vt. C. de pac. inter emp. l. initio. et. J. de vsur. l. et. quida. S. ex locato. et. J. de posi. publi. S. lueri.

C Presentur. a tutore ipsi pupillo.

C Ingressu. vel egressu. multo magis si in ipso contractu.

C Extra naturam. i. substantiam. vt de comodado librum ad auscultandum. Alij dicunt id naturale quod nos substantiale: vt dicit J. pri. i. distinctio pactorum. **C** Pacto. scilicet nudo.

C Bonafidei. et stricti iuris multo magis loci huius.

C Iudicij. i. contractibus.

C Locum habet. quod est quod parit exceptionem vt subicit.

C Pacti. etiam nudum. vel etiam si ex intervallo: vt si conuenit ne fideiussor daret quod dari debeat.

C Ideo. pacta ex intervallo facta non valent extra substantiam contractus: sed si de substantia sic. vt J. pri. de quo colligit adeo ad rē.

C Ex eodem. id est de substantia.

C Nudum secuta. neque pro dato neque re tradita. vt insti. qui. mo. tol. ob. S. fina.

C Ab emptio. ne. i. in totum.

C Ex parte. quando ad eius commodum fit.

C Eadem ratione. scilicet que est in toto quo ad totum. vt. S. priori. r. h. crit hic in parte quo ad partem: vt subicit. et facit. S. si quis cau. S. et si. S. h. r. J. de in lit. in ran. l. videamus. S. pe. r. J. de vsur. l. q. scit. in prin. argu. p. tra. J. de testa. l. heredes palā. S. i. r. J. de ioffi. test. pap. S. sed nec impuberis. et facit. J. de adi. leg. l. legata. S. h.

C Non subtiliter. sed subtiliter. sic. J. d. here. istu. l. i. S. sic.

C Unde illud. hec lra idē repetere videt multoties: sed non facit. nā prius dixit quod in totum receditur. scō quod diminutum fuit precij tñ vel aucti. hic autē quando res fuit tñ diminuta vel aucta. Sed quidā dicunt quod superius responsum loquit quod res et precium fuerit diminuta vel aucta: hic in precio tñ. alij ecōtra et in his casibus videt renouari totum contractum. vt. S. p. r. et videt repeti pactum. vt. J. pri. sed si cū vno de hē

redibus emptoris fiat pactum non renouat totus: et hoc dicit aduersando sed cum rē. et de vi huius pacti substantialis dices in distinctione pactorum. J. statim.

C Quod ex alio contractu. scilicet quocumque vi mutui. Et sic non quod non valet in pluribus. scilicet renouatio contractus: valet in vno. vt. J. de leg. i. l. legatari. i. r. h. argu. J. de cōdi. inde. iul. in fi. r. J. si cer. pe. singula r. a. i. r. h.

C Julianus. scy mō. et quod pōpo. vt. S. pri. r. h. sed J. rne. dixit vtrūque. i. et quod p parte emptio p. r. h. a. f. r. q. p. r. o. p. a. r. t. e. d. i. f. o. l. u. a. t. s. z. q. p. r. o. p. a. r. t. e. d. i. f. o. l. u. a. t. s. z. p. u. i. m. i. s. i. v. i. d. e. l. v. e. r. i. q. z. e. r. g. o. d. e. d. i. u. e. r. s. i. s. g. e. n. e. r. i. b. p. a. c. t. o. r. u. d. i. c. t. u. e. s. t. s. u. p. e. r. i. o. r. i. b. u. s. S. i. d. e. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. p. a. c. t. o. r. u. q. u. e. d. a. m. s. u. n. t. d. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. p. a. c. t. u. s. v. t. d. e. a. u. g. e. n. d. o. r. e. q. d. i. c. i. t. v. t. d. i. x. i. t. d. e. c. o. t. r. a. h. e. t. p. l. p. a. c. t. a. t. p. r. e. t. o. r. a. i. t. s. u. p. e. r. i. o. r. d. i. c. t. u. s. e. s. t. p. a. c. t. a. q. d. a. d. e. x. c. i. p. i. e. n. d. u. q. d. a. d. a. g. e. d. u. v. a. l. e. r. e. d. e. q. b. u. s. a. i. t. p. a. c. t. i. s. i. n. t. e. l. l. i. g. a. t. p. r. o. z. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. s. z. d. d. v. C. o. u. e. n. t. a. s. s. e. r. u. a. b. o. q. b. e. s. t. J. i. d. e. s. t. s. e. r. u. a. r. i. f. a. c. i. a. s. i. c. J. e. o. e. x. q. b. c. a. u. l. f. a. i. r. r. o. l. f. u. r. t. i. S. m. a. n. d. a. t. i. s. e. r. u. a. b. o. d. i. c. o. e. a. q. u. e. n. e. q. z. e. t.

C Julianus. scy mō. et quod pōpo. vt. S. pri. r. h. sed J. rne. dixit vtrūque. i. et quod p parte emptio p. r. h. a. f. r. q. p. r. o. p. a. r. t. e. d. i. f. o. l. u. a. t. s. z. q. p. r. o. p. a. r. t. e. d. i. f. o. l. u. a. t. s. z. p. u. i. m. i. s. i. v. i. d. e. l. v. e. r. i. q. z. e. r. g. o. d. e. d. i. u. e. r. s. i. s. g. e. n. e. r. i. b. p. a. c. t. o. r. u. d. i. c. t. u. e. s. t. s. u. p. e. r. i. o. r. i. b. u. s. S. i. d. e. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. p. a. c. t. o. r. u. q. u. e. d. a. m. s. u. n. t. d. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. p. a. c. t. u. s. v. t. d. e. a. u. g. e. n. d. o. r. e. q. d. i. c. i. t. v. t. d. i. x. i. t. d. e. c. o. t. r. a. h. e. t. p. l. p. a. c. t. a. t. p. r. e. t. o. r. a. i. t. s. u. p. e. r. i. o. r. d. i. c. t. u. s. e. s. t. p. a. c. t. a. q. d. a. d. e. x. c. i. p. i. e. n. d. u. q. d. a. d. a. g. e. d. u. v. a. l. e. r. e. d. e. q. b. u. s. a. i. t. p. a. c. t. i. s. i. n. t. e. l. l. i. g. a. t. p. r. o. z. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. s. z. d. d. v. C. o. u. e. n. t. a. s. s. e. r. u. a. b. o. q. b. e. s. t. J. i. d. e. s. t. s. e. r. u. a. r. i. f. a. c. i. a. s. i. c. J. e. o. e. x. q. b. c. a. u. l. f. a. i. r. r. o. l. f. u. r. t. i. S. m. a. n. d. a. t. i. s. e. r. u. a. b. o. d. i. c. o. e. a. q. u. e. n. e. q. z. e. t.

C Ideo. pacta ex intervallo facta non valent extra substantiam contractus: sed si de substantia sic. vt J. pri. de quo colligit adeo ad rē.

C Ex eodem. id est de substantia.

C Nudum secuta. neque pro dato neque re tradita. vt insti. qui. mo. tol. ob. S. fina.

C Ab emptio. ne. i. in totum.

C Ex parte. quando ad eius commodum fit.

C Eadem ratione. scilicet que est in toto quo ad totum. vt. S. priori. r. h. crit hic in parte quo ad partem: vt subicit. et facit. S. si quis cau. S. et si. S. h. r. J. de in lit. in ran. l. videamus. S. pe. r. J. de vsur. l. q. scit. in prin. argu. p. tra. J. de testa. l. heredes palā. S. i. r. J. de ioffi. test. pap. S. sed nec impuberis. et facit. J. de adi. leg. l. legata. S. h.

C Non subtiliter. sed subtiliter. sic. J. d. here. istu. l. i. S. sic.

C Unde illud. hec lra idē repetere videt multoties: sed non facit. nā prius dixit quod in totum receditur. scō quod diminutum fuit precij tñ vel aucti. hic autē quando res fuit tñ diminuta vel aucta. Sed quidā dicunt quod superius responsum loquit quod res et precium fuerit diminuta vel aucta: hic in precio tñ. alij ecōtra et in his casibus videt renouari totum contractum. vt. S. p. r. et videt repeti pactum. vt. J. pri. sed si cū vno de hē

C Ideo. pacta ex intervallo facta non valent extra substantiam contractus: sed si de substantia sic. vt J. pri. de quo colligit adeo ad rē.

C Ex eodem. id est de substantia.

C Nudum secuta. neque pro dato neque re tradita. vt insti. qui. mo. tol. ob. S. fina.

C Ab emptio. ne. i. in totum.

C Ex parte. quando ad eius commodum fit.

C Eadem ratione. scilicet que est in toto quo ad totum. vt. S. priori. r. h. crit hic in parte quo ad partem: vt subicit. et facit. S. si quis cau. S. et si. S. h. r. J. de in lit. in ran. l. videamus. S. pe. r. J. de vsur. l. q. scit. in prin. argu. p. tra. J. de testa. l. heredes palā. S. i. r. J. de ioffi. test. pap. S. sed nec impuberis. et facit. J. de adi. leg. l. legata. S. h.

C Non subtiliter. sed subtiliter. sic. J. d. here. istu. l. i. S. sic.

C Unde illud. hec lra idē repetere videt multoties: sed non facit. nā prius dixit quod in totum receditur. scō quod diminutum fuit precij tñ vel aucti. hic autē quando res fuit tñ diminuta vel aucta. Sed quidā dicunt quod superius responsum loquit quod res et precium fuerit diminuta vel aucta: hic in precio tñ. alij ecōtra et in his casibus videt renouari totum contractum. vt. S. p. r. et videt repeti pactum. vt. J. pri. sed si cū vno de hē

redibus emptoris fiat pactum non renouat totus: et hoc dicit aduersando sed cum rē. et de vi huius pacti substantialis dices in distinctione pactorum. J. statim.

C Quod ex alio contractu. scilicet quocumque vi mutui. Et sic non quod non valet in pluribus. scilicet renouatio contractus: valet in vno. vt. J. de leg. i. l. legatari. i. r. h. argu. J. de cōdi. inde. iul. in fi. r. J. si cer. pe. singula r. a. i. r. h.

C Julianus. scy mō. et quod pōpo. vt. S. pri. r. h. sed J. rne. dixit vtrūque. i. et quod p parte emptio p. r. h. a. f. r. q. p. r. o. p. a. r. t. e. d. i. f. o. l. u. a. t. s. z. q. p. r. o. p. a. r. t. e. d. i. f. o. l. u. a. t. s. z. p. u. i. m. i. s. i. v. i. d. e. l. v. e. r. i. q. z. e. r. g. o. d. e. d. i. u. e. r. s. i. s. g. e. n. e. r. i. b. p. a. c. t. o. r. u. d. i. c. t. u. e. s. t. s. u. p. e. r. i. o. r. i. b. u. s. S. i. d. e. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. p. a. c. t. o. r. u. q. u. e. d. a. m. s. u. n. t. d. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. p. a. c. t. u. s. v. t. d. e. a. u. g. e. n. d. o. r. e. q. d. i. c. i. t. v. t. d. i. x. i. t. d. e. c. o. t. r. a. h. e. t. p. l. p. a. c. t. a. t. p. r. e. t. o. r. a. i. t. s. u. p. e. r. i. o. r. d. i. c. t. u. s. e. s. t. p. a. c. t. a. q. d. a. d. e. x. c. i. p. i. e. n. d. u. q. d. a. d. a. g. e. d. u. v. a. l. e. r. e. d. e. q. b. u. s. a. i. t. p. a. c. t. i. s. i. n. t. e. l. l. i. g. a. t. p. r. o. z. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. s. z. d. d. v. C. o. u. e. n. t. a. s. s. e. r. u. a. b. o. q. b. e. s. t. J. i. d. e. s. t. s. e. r. u. a. r. i. f. a. c. i. a. s. i. c. J. e. o. e. x. q. b. c. a. u. l. f. a. i. r. r. o. l. f. u. r. t. i. S. m. a. n. d. a. t. i. s. e. r. u. a. b. o. d. i. c. o. e. a. q. u. e. n. e. q. z. e. t.

C Julianus. scy mō. et quod pōpo. vt. S. pri. r. h. sed J. rne. dixit vtrūque. i. et quod p parte emptio p. r. h. a. f. r. q. p. r. o. p. a. r. t. e. d. i. f. o. l. u. a. t. s. z. q. p. r. o. p. a. r. t. e. d. i. f. o. l. u. a. t. s. z. p. u. i. m. i. s. i. v. i. d. e. l. v. e. r. i. q. z. e. r. g. o. d. e. d. i. u. e. r. s. i. s. g. e. n. e. r. i. b. p. a. c. t. o. r. u. d. i. c. t. u. e. s. t. s. u. p. e. r. i. o. r. i. b. u. s. S. i. d. e. o. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. p. a. c. t. o. r. u. q. u. e. d. a. m. s. u. n. t. d. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. p. a. c. t. u. s. v. t. d. e. a. u. g. e. n. d. o. r. e. q. d. i. c. i. t. v. t. d. i. x. i. t. d. e. c. o. t. r. a. h. e. t. p. l. p. a. c. t. a. t. p. r. e. t. o. r. a. i. t. s. u. p. e. r. i. o. r. d. i. c. t. u. s. e. s. t. p. a. c. t. a. q. d. a. d. e. x. c. i. p. i. e. n. d. u. q. d. a. d. a. g. e. d. u. v. a. l. e. r. e. d. e. q. b. u. s. a. i. t. p. a. c. t. i. s. i. n. t. e. l. l. i. g. a. t. p. r. o. z. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. s. z. d. d. v. C. o. u. e. n. t. a. s. s. e. r. u. a. b. o. q. b. e. s. t. J. i. d. e. s. t. s. e. r. u. a. r. i. f. a. c. i. a. s. i. c. J. e. o. e. x. q. b. c. a. u. l. f. a. i. r. r. o. l. f. u. r. t. i. S. m. a. n. d. a. t. i. s. e. r. u. a. b. o. d. i. c. o. e. a. q. u. e. n. e. q. z. e. t.

C Ideo. pacta ex intervallo facta non valent extra substantiam contractus: sed si de substantia sic. vt J. pri. de quo colligit adeo ad rē.

C Ex eodem. id est de substantia.

C Nudum secuta. neque pro dato neque re tradita. vt insti. qui. mo. tol. ob. S. fina.

C Ab emptio. ne. i. in totum.

C Ex parte. quando ad eius commodum fit.

C Eadem ratione. scilicet que est in toto quo ad totum. vt. S. priori. r. h. crit hic in parte quo ad partem: vt subicit. et facit. S. si quis cau. S. et si. S. h. r. J. de in lit. in ran. l. videamus. S. pe. r. J. de vsur. l. q. scit. in prin. argu. p. tra. J. de testa. l. heredes palā. S. i. r. J. de ioffi. test. pap. S. sed nec impuberis. et facit. J. de adi. leg. l. legata. S. h.

C Non subtiliter. sed subtiliter. sic. J. d. here. istu. l. i. S. sic.

C Unde illud. hec lra idē repetere videt multoties: sed non facit. nā prius dixit quod in totum receditur. scō quod diminutum fuit precij tñ vel aucti. hic autē quando res fuit tñ diminuta vel aucta. Sed quidā dicunt quod superius responsum loquit quod res et precium fuerit diminuta vel aucta: hic in precio tñ. alij ecōtra et in his casibus videt renouari totum contractum. vt. S. p. r. et videt repeti pactum. vt. J. pri. sed si cū vno de hē

C Ideo. pacta ex intervallo facta non valent extra substantiam contractus: sed si de substantia sic. vt J. pri. de quo colligit adeo ad rē.

C Ex eodem. id est de substantia.

C Nudum secuta. neque pro dato neque re tradita. vt insti. qui. mo. tol. ob. S. fina.

C Ab emptio. ne. i. in totum.

C Ex parte. quando ad eius commodum fit.

C Eadem ratione. scilicet que est in toto quo ad totum. vt. S. priori. r. h. crit hic in parte quo ad partem: vt subicit. et facit. S. si quis cau. S. et si. S. h. r. J. de in lit. in ran. l. videamus. S. pe. r. J. de vsur. l. q. scit. in prin. argu. p. tra. J. de testa. l. heredes palā. S. i. r. J. de ioffi. test. pap. S. sed nec impuberis. et facit. J. de adi. leg. l. legata. S. h.

C Non subtiliter. sed subtiliter. sic. J. d. here. istu. l. i. S. sic.

C Unde illud. hec lra idē repetere videt multoties: sed non facit. nā prius dixit quod in totum receditur. scō quod diminutum fuit precij tñ vel aucti. hic autē quando res fuit tñ diminuta vel aucta. Sed quidā dicunt quod superius responsum loquit quod res et precium fuerit diminuta vel aucta: hic in precio tñ. alij ecōtra et in his casibus videt renouari totum contractum. vt. S. p. r. et videt repeti pactum. vt. J. pri. sed si cū vno de hē

C Ideo. pacta ex intervallo facta non valent extra substantiam contractus: sed si de substantia sic. vt J. pri. de quo colligit adeo ad rē.

C Ex eodem. id est de substantia.

C Nudum secuta. neque pro dato neque re tradita. vt insti. qui. mo. tol. ob. S. fina.

C Ab emptio. ne. i. in totum.

C Ex parte. quando ad eius commodum fit.

C Eadem ratione. scilicet que est in toto quo ad totum. vt. S. priori. r. h. crit hic in parte quo ad partem: vt subicit. et facit. S. si quis cau. S. et si. S. h. r. J. de in lit. in ran. l. videamus. S. pe. r. J. de vsur. l. q. scit. in prin. argu. p. tra. J. de testa. l. heredes palā. S. i. r. J. de ioffi. test. pap. S. sed nec impuberis. et facit. J. de adi. leg. l. legata. S. h.

et poculēti. vt. s. de offi. pre. plebiscito. in cui⁹ fraudē fieret si traheret ad munex qualitatē v^l quantitatē. vt s. de of. p. cō. l. solēt. s. si. itē pōt poni exēplū vt nō agaz de dāno dādo qd nō valet. vt. l. eo. l. si vn⁹. s. pacta que

Zude- re in pe- cunia. p. hibe.

a **Senatuscōsul.** f. qd vetat in pecunia (turpem. ludere nisi i casti- bas. vt. l. de alea. l. solēt. s. senatus et. l. qd. vel pone senatuscō. velk. r mace. in cui⁹ frau dē ēt fieri pōt. vt l. ad velle. s. ius. s. si cū essez. et. l. ad mace. l. si fili⁹. s. his autem.

b **Edicta.** sez ptoz. vt habes exēplū. l. ea. l. s. si paciscar ne opis. et. l. e. si vn⁹. s. il- lud. et. l. quaz. re. ac. non da. l. i. s. que onerande. in cui⁹ fraudē fit qñ grauior iponitur opera. vt. l. debo. liber. l. ij.

c **Decreta pñ** cipū. vt. C. ne li. potē. l. i. in cuius fraudē fit si. pecu- ratio nole se a- gere fingat in re sua cū pmodum ad eū spectet. vt C. manda. per di uersas.

d **Nō minus** lege recte. et dic- nō min⁹. i. magis sic. C. diur. r. fac. igno. l. nō idcirco. magis enī per sba q̄ ex mente collig- itur. cū null⁹ alteri⁹ sciat secreta. nisi ille exprimat ver- bis. vt. l. d. suppel. l. e. l. labeo. in. si. vel cōuerte. i. nō min⁹ ex mēte q̄ ex sba. sic r. in. ad. l. ad. l. s. ij. r. s. d. re. di. l. ripaz. r. sic ē figura hysteronproteron. l. ordo puerfus.

e **Pactio in scriptis** facto vel etiā nō. **f** **Ut psonale.** sed vt gñale. vt. l. e. tale. l. pñ. r. l. d. pig. ac. si necessarias. s. pe. r. l. de pba. si pactū. Et no. ar. ex eo qd fieri solet. sic. s. e. labeo. Itē no. pactū psonale dici duob⁹ modis. primo qd ad vnā psonā tm porigū nō vltra. r. ita. l. e. idē. s. psonale. Secdo id qz cū psona extin- guat. s. ea viuēte ad plures ppetit. et de hoc sunt qñoz exēpla. cū venditore. cū donatore. cū filio suoz. qñū pa ctū pñcit emptori donatario p̄ter dāo. sed viuētib⁹ pa- cificētibus. vt. l. e. et heredi. in pñ. r. l. i. tibi. s. pactū pñ- tum. In rē autē p̄t dici ex psona actoris r. rei. v^l actoris tū- tū. vel rei tm. vel vtriusq̄. vt. l. eo. q. i. futur. s. si ex alia. **g** **Aut ptoz.** f. tacite. sic. s. titu. l. i. l. qz ex ar. s. phiber. et est ideo. qz subaudit demum.

Callidi h **Calliditate.** calliditas ē i tacēdo. vt. l. d. act. sp. l. i. tas. r. fal. s. si. s. fallacia ē i mētiēdo. vt. l. de furtis. fal⁹. s. si qz. lacia dif i **Quatiens.** hęc diffinitio pedij consonat diffini- serunt.

Senatuscōsul^a. edicta^b. cre- ta pñcipū^c. neqz q̄ fraudi cui⁹ eoz fiat. facta erūt. suabo.

Pactū d nō petēdo aliqui est in rē aliqui in psonā. Et si dubitat intelligit esse in rem l³ psona pacto p̄prehēsa sit r. pactū dolo intū nō seruat q̄ dolo⁹ mittit plurib⁹ modis hic in tex. expressis. h. d. v^l qz ad. s. sed si fraudādi. Bar.

Pactio quedam in rem sunt. quedā in psonā. In rem sunt quotiens gñaliter pacti- scoz ne rē petaz. In psonam quotiens ne a psona petā. id est ne a lucio titio petā. Utrū aut in rē an in psonā pactum factū est nō minus⁹ ex verbis q̄ ex mente cōuenientū est. mādū est. Plerūqz enī (v^l et p̄dus ait) psona pacto⁹ ise ritur nō vt psonale⁹ pactum fiat. sed vt demōstret cū q̄ pa ctū est factūz. **Dolo malo** ait ptoz⁹ pactū se nō serua- turū. dolo⁹ malus fit ex calli- ditate⁹ et fallacia. Et vt ait p̄dus dolo malo pactū fit:

tioniferuū. ideoqz reprobat per labeonem. vt. l. de do- lo. l. i. s. i. s. in quosdam. s. Jo. dicit q̄ ibi largi⁹ p omni calliditate dol⁹ accipit. h. ait p eo ponit tm q̄ sit i simu- k **Nichil ptoz ediat.** scilicet expressi (latione. habita mētiēdo fraudis. s. tacite ediat. cū em dicit nec dolo malo: v^l r. h. notare de frau- de. sed tm negle- ctū v^l cū ea q̄ r. vt. l. d. infur. l. itē apb labeo. s. hoc edictū. r. fm hoc dol⁹ ē gen⁹ r. inest fraus et vt spēs gñi. vt fraus tūc tm dicat cuz mei p̄modi cā. s. dol⁹ dicat ēt sine meo p̄modo. et erit bo- na argumētatio de toto ad p̄tē ne- gando hoc modo nō suabit p̄toz pa cta dolo intū. er- go nec fraude. s. nō valet affirmā- do. alij dicūt frau- de. i. rē ipa sine cō- silio. dolo qñ re et cōsilio. sed s. vt. l. de reg. iur. frau- dis. sed nō obstat q̄ duplex ē fraus vna re et p̄silio. et h. de hac loquit. d. l. fraudis. alia re tm quā facio qñ- qz gñā iuris mei p̄seruādū v^l hñdū vt. l. de ver. ob. si qz cū aliter. in si- cui⁹ exēpluz erit

quotiens⁹ circūscribendi alte- rius causa aliud agitur: et ali- ud agi simulatur.

De pacto inito p fraudez edictū ptoz nō facit expres- sam mētiōē s. solū de inito p dolo: nec expediebat men- tionem facere de fraude: quia fraus ē spēs doli r. inest dolo p̄out spēs inest gñi: et ad re- motionē gñis seq̄tur remotio cuiuslibet spēs. An cū i edicto ptoz cautum sit non esse seruandū pactū dolo intū p p̄ns etiā nec fraude intum.

Item omne pactū fraudulen- ter extortū vel est iniquū vel supflūū. iniquum qñ extorq̄- tur qd extorq̄ri nō debebat superflūū qñ extorquet id qd extorq̄ri non erat necesse. h. d. in effectu scdm primaz le- cturam glo. Alex. de imo.

Sz si fraudādi causa pa- ctū factū dicat nichil ptoz edicit. sed elegāter labeo ait hoc aut iniquū⁹ esse: aut sup- uacūū. Iniquū si qd semel re- misit creditor d̄bitou suo bo-

notare de frau- de. sed tm negle- ctū v^l cū ea q̄ r. vt. l. d. infur. l. itē apb labeo. s. hoc edictū. r. fm hoc dol⁹ ē gen⁹ r. inest fraus et vt spēs gñi. vt fraus tūc tm dicat cuz mei p̄modi cā. s. dol⁹ dicat ēt sine meo p̄modo. et erit bo- na argumētatio de toto ad p̄tē ne- gando hoc modo nō suabit p̄toz pa cta dolo intū. er- go nec fraude. s. nō valet affirmā- do. alij dicūt frau- de. i. rē ipa sine cō- silio. dolo qñ re et cōsilio. sed s. vt. l. de reg. iur. frau- dis. sed nō obstat q̄ duplex ē fraus vna re et p̄silio. et h. de hac loquit. d. l. fraudis. alia re tm quā facio qñ- qz gñā iuris mei p̄seruādū v^l hñdū vt. l. de ver. ob. si qz cū aliter. in si- cui⁹ exēpluz erit

frans duplex est.

C. de rescin. v. l. ij. et sic bñ sequit inest dolo et fraus vt dō inesse genus sue spēs: qz fraus pōt ēē dol⁹ r. p̄t nō ēē: et ita fraus ē generis spēs. tertij dicūt h loqui de frau- de exp̄sa: vt de metu et vt de qua ptoz nō dixit: sed de si- mulata tm: et s. h. ac s. l. r. inest dolo fraus vt genus spe- cie et sic nō erit dolo vbi est vis et metus. qd ē v^l p̄ h. ac. l. secus p aliā. vt. l. de dolo. l. i. s. i. cū ois machina- tio r. fallacia r. similia faciāt dolo. Uel dic quarto q̄ sūt noia p oia paria r. vnū i altero inesse. r. e. r. s. h. ac. qñ- oz expositioes hic ver. inest em r. c. nō ad p̄ri. sed ad su- pra dicta refer̄t diuersimode ad excusationē q̄re: ptoz de fraude nō dixit. vel pōt p̄ferri ad dictū. p̄ri. tm ita. bñ dico esse supuacūū. cū em in p̄to pacto fuerat dol⁹. r. p p̄ns fuerat fraus. put fraus est spēs. si ḡercipiat de pa cto illo: et possit de dolo et fraude replicari: superfluum quidē est plus de cetero tractare de pacto de perendo.

Dolo inest frans.

Aut iniquum. si nitor pacto expugnare qd aīs effi- car ē iniq̄ facio. si aut ius tuū inefficax est supuacue fa- cio fm p̄ne. cum ergo siquū est vel supuacūū nō datur actio. vt. l. man. l. ij. s. i. r. l. de pcura. l. s. sea. arg. p̄ra. l. de nego. ge. si pupilli. s. itē si p̄curator. in si. et. l. e. nō im- possibile. r. C. de in. do. l. ij. et de rei p̄zo. ac. in pñ. s. l. i.

Remotum est. i. contrarium iuri coi. vel dic aliter id est remotu e a iure coi singulari pnatoy. i. qd spectat singulariter z spaliter ad singulos: secundario th pertinet ad re publica. vt liti. d hio q fut sui vt alie. iur. s. ex b Legatu. vt si lego capu mar= (peditei. zc.

tis vel columnas domo vt vestes dicat seci funerari. vt. J. d lega. i. apb iur. s. fi. et. l. ceta. z. l. si seruo alieno. s. fina.

De hoc. scz pacto inito ius coe vel publicum vt. C. d nup. auf. qd ei. ar. J. d lega. i. si qd. i. quimios. s. vl. et facit. C. de insti. et substi. repzehendenda. d. Et si stipulatio. als lex inci pte hica als non.

Interposita. vt sup pncipali: vel sup pena. f. No lz. i. non est licit. alioqui ptra vt ibi ds aliteri stipulaf. fit ei stipulatio quando qz fz legē. et tunc valet pncipalis et penalis si fuerit interposita. qnqz fz legē. et tunc neutra: vt h et. J. de ver. ob. l. stipulatio hoc mo z. C. d legibus. l. no dubis. qnqz pter legē et tnc valet pena: vt. J. de ver. ob. l. stipulatio ista. s. alteri. fz Jo.

Quis. futurus heres post mortem: als doli exceptio datur. vt. Leo. l. pri. s. idem probat et si filius.

Creditoribus. hereditariis. i. Qualitup est. lz in re nondū suā factā.

Qz sub p ditione. secus si pure. vt. J. pri. Rñ. z ē rō qz tnc statim mortuo testatore etiā inuitus et ignorās eēt liber. vt in sti. de here. qua. et disse. in prin. z. J. l. cer. pta. l. eius qui. in fine.

Suū heredem. als incipit lex: et als non. m. Mandato creditorum. quorundam.

Etiam nā dati. si forte inquietet ab alijs q nō mandauerunt. et hoc si nō oēs vt dixi vel nō maior pars mā dauit. tunc ei sufficit exceptio. Sz si dolo vnius a deo hereditatē cū eo q sol⁹ ē ago d dolo: vt. J. d dolo. l. si. z fa cit ad istum. s. J. man. si vt hereditatem.

Retulimus. vt. s. sed si seruus.

Negat. i. et prodesse exceptionē.

Admittēdū est. i. vt ei non prosit.

Institutus. ab aliquo extraneo.

Hereditatē. alienā nō patris.

seruandā. Et gñalr quotiens pactū a iure coi regrotū ē seruari hoc nō opz: nec legatū nec iusturādū de hoc exactū: ne quis agat fuādū Marcellus li. ij. digestoy scribit. et si stipulatio sit interposita de his pro quibus pacisci nō licet seruādā nō est: sed omnimodo rescindenda.

Pactū factū et q est vt futurus ē heres statu nō mutato valz quo ad pacti exceptio nē: sed statu mutato valebit q ad exceptionē doli vel vtilis pacti. h. d. Bar.

Si ante aditā hereditatē paciscat qd cū creditorib⁹ vt minus soluat pactū valitū rñ est. Sed si seru⁹ sit q paciscitur priusqz libertatē et hereditatē adipiscat: qz sub p ditionē heres script⁹ fuerat: non p futurū pactū iudi⁹ scribit.

Hodie in his q sunt cōia plurib⁹ vt singl⁹ qd fit a maiori pte p iudicat alijs fauore liberationis. h. d. Bar. Mar.

Suū heredē z seruū necessariū pure scrip-

ti exceptione. eadē pōt dici vtilis pacti. Non est respēda. duob⁹ casib⁹ valet seruo etiā in libertate qd fecit in seruitute. vñ vt hic. alius vt. J. d excep. rei ven. l. i. s. si seru⁹. als nō. vt. J. de regu. iur. qd quis. que est ptra. Jtē filiofamilias qre nō dat directa pacti exceptio.

tos paciscētes priusqz sese imisceant: putat recte pacisci. quod z verū ē. Jdē z i extraneo herede/ q si mādato creditoy⁹ adierit: etiā mandati⁹ putat eū hē actionē. Sz z si qd vt supra retulim⁹ in seruitute pact⁹ ē: negat⁹ Marcell⁹ qm nō solet ei pficere si quid in seruitute egit post libertatē: quod in pacti exceptione admittendū est. Sz an vl do li ei prosit exceptio queritur. Marcellus in similib⁹ speciebus lz antea dubitauit tamen admitti: vt puta filius fa. heres institutus⁹ pactus est cū creditoribus: z emancipatus adijt hereditates: z dicit doli eū vti posse exceptioē. Jdēz probat et si filius viuo patre cūz creditorib⁹ paternis pactus est. Nā et huc exceptio nē doli futura imo et i suo doli exceptio nō ē respēda.

Hodie tamē ita demū pactio huiusmodi⁹ creditoribus obest/ si conuenerit in vnū et coi p sensu declarauerint quota parte⁹ debiti contenti sunt

omnes consentiant: eis tantum q consentiunt nocet.

Quota pte. lz loci dictū hui⁹. l. et sequenti scdm yrie. et fm oēs qn omis vel maior pars p sentiunt in remittendo: sed est discordia quātū quilibet remittat. Sz quid si qdā sunt q volit aliqd remittere. dicit qdā non hē locū has leges. vt inmut hec littera quota zc. Sed Jriū p dicit qz eadē est rō. Sz q est eqtas sine rō qz all astringunt pactis alioq stare. Rñ. qz pro eorum vtilitate fieri videtur: cū talia tunc fiant quādo debitor nō est soluendo: nec enim als est verisimile q illi iactarēt vel effunderent pecunias suas. vt. J. de pba. cū de indebito. s. i. Item non haberet defunctus heredē. itē non haberent creditores que cōuenirent. Jtē no. hic qz oēs face-

Rñ. qz ali⁹ hō esse nunc vt. sic z als vtilis actio datur vel in factū de eqtate filiofamilias postea sui iuris factio eadē ratio ne. vt. J. de here. in sti. quidā. i. fi. z. J. māda. si vero nō re. s. sed si filiusfamili. nō aut directa vt. J. de ver. oblig. si filiusfamili. Sz vide tur vtroqz casu directa querit. qz hereditari acqrit directa z p pns heredi futuro ipsi filio vel suo. vt. J. d stipu. ser. l. si fu⁹. Rñ. illud obrinet cū hereditari fuit pact⁹. hic aut sibi voluit p pactū acqri Jtē no. sicut nē iter filii z futi qz vtqz fuit alteri⁹ p ditionē tpe pacti z alii⁹ tpe aditōis z C. hodie. pactio huiusmodi. scz de remittēda pte debiti heredi y C. Creditoribus. scilicet omnibus. sed si non

Stipulatio tri pti fieri potest.

facere videtur omnes qd maior pars facit.

partes. vel p se: vel per indices suos. Alioem. no pro numero. sic r. J. de pnuile. credi. l. et dictio modo. i. quantitate.

Dignitate. i. meliori statu siue opinione: vt hic. et J. de usufru. sed et si qd. si. non tm honore publico. r. fa

De re null. no oes. s. a barbaris r. J. de. si. instru. l. pe. r. J. de iudi. si longius. in fi. r. J. de testi. l. ob carmen.

Humanior. scz q melior sit de bitou. vt arg. C. q. do. ce. pos. l. fina.

Plures. facta sunt. id est scripta.

Unu debitu est. quantum ad vnam solutione. vt exactione. vt J. de duo. re. l. iij. s. fi. sed etiā plu

ra dici pnt ppter multas partes: si ue ppter multos creditores. vt. J. de pdi. et demō. hic scriptura. r. J. de duo. reis. l. eandē s. fina.

Qz vnus. subaudi debiti: aks eēt mala rō: vt statim probari potest.

Si cōuenerit. i. vt quota p te debiti sit contētus.

Nā difficile est. i. impossibile hoc casu. Et no vnum non posse subire vice duoz vt hic. r. C. de as. sel. l. fi. in pinci. r. C. de postu. l. quisquis. ecōtra no. vnum pluriū

vicem subire: vt. s. de adop. si consul. r. s. de sena. l. emā cipatuz. s. fi. r. C. ad. l. cor. de sal. si quis decurio. r. J. de shipu. ser. l. i. s. cōis. r. J. de testa. domicius. r. J. de ap. l. lperator. s. i. et J. de fideicō. lib. gñaliter. in fi. et. l. seq.

Tertio no. q plures vt tres sustinent vice vni. vt. J. de col. bo. l. ij. s. si tres. r. de cōdi. et demō. cui fundus. s. fi. et. s. eo. l. i. q. rñ.

Necis. scilicet creditor.

Plures actiones. non tamen sus quantitas excedit: vt subiecit cumulum. r. c.

Aduersus es. scilicet creditores alii qui nō vult remittere. vel non tantum.

Si vero dissentiat tūc ptozis partes^a necessarie sunt: q de creto suo seqtur maioris partis voluntatem.

Maior pars intelligit pro cumulo dbiti nō p cumulo p sonaz nisi qñ in cumulo debiti esset eqūtas. Bar. P ap.

Alioē eē parte p mo do debiti nō p numero p sonaz placuit. Ad si eq les sint in cumulo debiti: tūc pluritū numer⁹ creditorum p ferend⁹ est. In numero autez pari creditorū auctoritatē et⁹ seqtur ptoz q dignitate^a inter eos pcellit. sin autem oia vndi qz in vnā eqūtatē pcurrāt hu manior⁹ snia a pretore eligē da est: hoc enim ex diui marci rescripto colligi potest.

Pretēdentes vnū debitū vel plura debita si ppetāt vni semp loco vni⁹ habet. Bar.

Plures p aulus. sint q eādē actionē hñt vni⁹ loco habentur. Atputa si plures sint rei stipulādi. vel plures argentarij quoz noia simul facta sunt^a: vnus loco nūerabūt: qz vnū dbitū ē. Et cū tutores pupilli creditoris plures cōuenerūt: vni⁹ loco esse nūerant: qz vni⁹ pupilli noie cōuenerāt. Necnō r vn⁹ tutor pluriū pupilloz nomie vnū debitū pntendētū si cōue

non autem habēt tacitum pignus: vt diximus. C. qui y Creditoz. scilicet presentū. (po. l. pig. ha. Leos. sed videtur absent non fieri pzeudictum nec pnuilegiato. vt. J. man. si pcedēte. s. fi. que est contra. sed dic qz ibi habebat pignus hic non. sed alij dicunt qz hic nō totum remittebat: bi sic. et ideo non fieri ei pzeudictū Item hoc intellige quando et hi absentes haberent necesse consentire si presentes essent: vt quia presens sit maior pars. vt. s. e. l. inrisgentium. s. hodie. et in. l. ma torem. nam absens dissentiens esse dicitur. vt. J. de ritu nup. l. in eo. s. deinde.

Hypothecas. aliter ē cū creditores dant iudicias re videt

Coadunate. r. que non profunt singula multa in uant. sic. s. de iur. om. iu. si idem. s. fi. sed ar. cōtra. C. de dona. s. acim. s. si quis autem. r. s. de iur. om. iudi. l. l. si idem. in prin.

Ufuras. siue pacto solēni: siue vestito: siue officio debitas.

Nā difficile ē vt vn⁹ hō duo rū vice sustineat. nam nec is^a q ples actiōes¹ hz aduersus eū^m q vnā actionē hz pluriuz psonaz loco accipit. Cumulū debiti ad plures summas: referim⁹ si vni forte minute sum me centū aureoz debeantur. alij. hō vna summa aureoz: qnquagita. nam in hūc casuz spectabim⁹ summas ples: qz ille excedūt in vnaz summam coadunate^a. summe autē ap plicare debem⁹ etiā vsuras⁹.

Pactū maioris pris credi torū pntū nocet absentibus r pnuilegiatis hypothecā ta mē nō hñtib⁹. Bar. T lpa.

Rescriptū autē diui marci sic loqitur: quasi oēs creditores debeāt cōue nire^a. Quid ergo¹ si qdā eoz absentes sunt: nūqd exēpluz pntū abñtes seq debeāt¹?

Szan et pnuilegiarijs abñtib⁹ hec pactio noceat: elegant tractat: si mō valet pactio et ptra abñtes. r repero¹ añ for mā a diuo marco datā diuuz piū rescriptisse. Fiscū quoqz in his casib⁹ in qbus hypo thecas⁹ nō hz r ceteros pnuilegiarios⁹ exēplū credito rū⁹ seq oportere. Hec em oia in his creditoub⁹ q hypothec as⁹ nō hñt cōseruanda sunt.

Rescriptū. cu ius semēnā habuim⁹. s. e. l. i. au risgē. s. hodie. et l. maiorem. in fi.

Conuenire scz pntialiter. r Quid ergo. tractatur disqui rendo.

Debeat. rñ. sic vt statim dicat r Repeto. id est recordoz.

Hypothecas. i. tacitas vel expresas vt qd successit ei qui nō hz hypothecā. rñ em iure ei⁹ vtatur vt. J. de iur. h. h. s. h. c. Itē qz sit ex male ficio qd sisco obli gatus quo casu si scus alij non pferf. vt. C. de pe. fisc. cre. l. i. l. i. r. r de iur. h. l. qd pla cuit. alioquin ex suo contractu hz tacitā hypothecā vt. C. q. cau. pig. ta. cō. l. i. et. h. r. J. de iure h. auferf s. h. scus.

Pnuilegiarios. vt quia fune rauit testatorē: vt depositus apō mē sularios. vt. J. de reli. l. ipēsa. et. J. de pnu. cre. si vē tri. r isti et quidā alij similes sunt pnuilegiati in ac tione personalī.

Presentū. (po. l. pig. ha. Leos. sed videtur absent non fieri pzeudictum nec pnuilegiato. vt. J. man. si pcedēte. s. fi. que est contra. sed dic qz ibi habebat pignus hic non. sed alij dicunt qz hic nō totum remittebat: bi sic. et ideo non fieri ei pzeudictū Item hoc intellige quando et hi absentes haberent necesse consentire si presentes essent: vt quia presens sit maior pars. vt. s. e. l. inrisgentium. s. hodie. et in. l. ma torem. nam absens dissentiens esse dicitur. vt. J. de ritu nup. l. in eo. s. deinde.

Hypothecas. aliter ē cū creditores dant iudicias re videt

Un⁹ an possit vi cē duo rū subi re.

Plures vice vni us susti nent.

Absens dissentis re videt

quinquēnales ei qui vult cedere bonis. nec em̄ habet locū ratio eorū qui hypothecas habent. vt. C. de ces. bo. l. si nulla.

a **C** Si pacto. i. facto de non petendo.

b **C** Ex stipulatu. i. ex stipulatione certi cōditione. vt. J. si cer. pe. si q̄s cer

tū. Ut dic q̄ factū noīe pene fuit. p. millum qd̄ ē res certa. vt. J. de hb. ob. vbi aut̄. S. q̄ id vñ agit ex stipulatu. vt. liti. d. hb. ob. in prin.

c **C** Ultra. i. al. tera: vel vtrauis vt subijcit. vt. J. d. pac. do. si p̄ s. si mulier. C. e. si pa. cto. r. J. d. rei. vñ. si solū. in fi. r. C. de transf. cū mora. et J. de do. excep. l. apd̄ cellum. S. la. beo. si is expos. tio est. C. de bo. q̄ libe. l. si. S. i. m̄ au. tē filium. Et hec sunt h̄a nisi trās. actio fuerit facta p̄ aliquā stipula. tionē: tunc em̄ re. tus petit penas et p̄petnā h̄z securi. tatē. vt. C. d. trās. ac. vbi. que est J. Jē hec h̄a in pe. na cōventionali. sec̄ in legali. vt. J. de condi. furti. si

pro fure. S. furti. que est contra.

d **C** Ferre. nisi aliud veniit. vt. J. de hb. ob. ita stipulat̄ in fi. r. C. de trās. ac. cū pponas. r. J. n. i. l. q̄ fidē. vere em̄ est cōmissa pena. vt. J. de hb. ob. qui rome. in fi. q̄ est J. Sed obijctur ei exceptio r̄ accepto ferre tenet: vt. h. ecō. tra si vtaf̄ actione ex stipulatu ad penā exceptio nō erit obijciēda actori nisi s̄t̄ rato manēte pacto fuerit stipu. latus. Et hoc faciebat in l. ista dubitationē. qz videbat̄ exceptio pacti sublata ex stipulatione pene animo nouā di secuta. cum olim semp̄ p̄sumebat̄. vt. J. de act. et obli. l. obligationū fere. S. si. sed hodie J. vt. C. de noua. l. si. vñ si agit vt fiat nouatio t̄m̄ ad penam agit: et sic nō h̄z locū qd̄ hic dicit̄. qz aut̄ h̄mōi pactum possit in aliā obli. gationē transfundi: probat̄ ex eo qz ex h̄mōi pacto na. turalis nascit̄ obligatio: vt dicemus. J. eo. si vnus. S. pa. ctus. que naturalis pōt̄ nouari. vt. J. de noua. l. i. Restat ergo qz hic loquit̄ s̄m̄ iura hodierna. vñ s̄z vetera si fuit actū qz nō fiat nouatio. Sed qd̄ si centū sub pena. p̄missi s̄t̄: an rem r̄ penā petam: videtur vtrūqz peti: qz hoc cō. trā h̄eres sensisse videtur. sed hac. l. non fuit actum ta. cite vel expresse qz fiat nouatio. et ideo nō ob. J. de act. et obli. l. obligationū fere. S. si. qz tunc nō fiebat nisi tacite vel expresse hoc agebat̄. vt. J. de noua. l. oēs. item nō ob. p̄dictis. J. de excep. do. apud labeonē. S. labeo. videtur

C Conuēctio liberatoria non nouat p̄ stipulationē penale sequentē: sed aut̄ pena petet̄ aut̄ exceptio opponet̄. Bar.

C Si pacto subiecta sit pe. ne stipulatio: q̄rit vtrū pacti exceptio locum habeat an ex stipulatu actio. Sabinus pu. tat qd̄ est veri vtraqz via vti posse: put̄ elegerit q̄ stipula. tus est. Si t̄m̄ ex cā pacti exce. ptione vtiatur: equū erit acce. pro eum stipulationē ferre.

C Pactū procuratoris p̄dest dñoz nocz dño si h̄z sp̄ale mā. datū vel ḡniale cū libera: sec̄ si ad agēdū t̄m̄ sit dat̄. Bar.

C Plerūqz solem̄ dicere do. li exceptionē subsidiū esse pa. cti exceptionis. Quod dā de. niqz q̄ exceptioe pacti vti nō p̄t̄ doli exceptione vsuros: r̄ Julia. scribit: r̄ alij plerūqz cō. sentunt. vtputa si p̄curator me p̄ paciscatur: r̄ exceptio do. li mali michi p̄derit: vt Tre. batio videt̄. q̄ putat licuti pa.

ergo referre an centum r̄ si nō dederit bet. cc. nomie pe. ne: an. c. sub pena. cc. promittat. sed cōtra puto in que. stione predicta: quia tantū valet sub pena quantū si di. ceret promittis. r̄ que si nō dederis promittis. r̄. vt. J. fami. her. heredes. S. idē iuris. r̄ arg. J. de penis. si p̄ses.

C Paciscatur. cū creditore meo ne a me petat.

C Doli. nō pa. cti. quia alteri nō potest quis paci. sci. vt. J. de verbo. oblig. stipulatio ista. S. alteri.

C Uia. nō est bona ratio. nā et adiecto sol. uis eius statu nō mutato. vt. J. d. fo. lu. cū q̄s. in prin. non s̄m̄ michi vel cōtra me pacisat̄ adiect̄. vt. J. d. no. na. l. cui recte. et J. de cōsti. pe. sed si filio. S.

C Am et noce. re cōstat. in tribus casibz: quo. rum duo sunt in hac. l. tertius est J. l. sed si tantum. S. sed si in rem. i. C. procurator fuerit. r̄ habue. rit liberā admini. strationē. vt. J. de procu. l. procura. tor cui. r̄ l. procu. rator tototū. si ve.

C Tem magistri societa. tū pactū et prodesse r̄ obesse constat. I dem.

C Atoris qz vt Jul. scri. bit) pactū pupillo pro. desse.

C Pactum factum ab eo cui competunt viles p̄iudicat ei cui competunt directe. hoc dicit Barto. Iulia.

ro habet generale t̄m̄ prodest domino eius pactū: sed non nocet: quia bene gerere est ei concessum non male. vt. J. de procu. l. quacūqz ratione. si vero habet specis. le t̄m̄ in alio nō prodest neqz nocet. vt. J. l. proxi. r̄. C. de transfact. l. transfactionis. Accur.

C Deducere. item. s. contestando. Accur.

C Sed si tantum. solui ei. vt. J. de solu. hoc iure.

C Sed si in rem suam. facit ad hoc. J. de iureiu. ran. iussurandum qd̄ ex cōuentione. in fi. r̄. l. seq.

C Tem magistri. scilicet pactum.

C Constat. ceteris de societate vt sunt schole et societates sancti Ambrosij. sicut est r̄ in magistratu. vt. J. de magi. cōue. l. i. S. penul. Sed an ministrales hoc possint siue priores artium: videtur qz sic. sed hoc intel. lige quando eis specialiter vel libere est commissum: als non. Accursius.

C Atoris. pupillo prodesse. sed non nocet si fiat ani. mo donandi. vt. C. e. l. pactum tutor. r̄ J. qui. mo. pignus. vel hypo. sol. si consenserit. in prin. als tenet. vt. J. de fur. interdum. S. qui tutelam. Et idē est in transf. actione qd̄ in pacto s̄m̄ Jo. licet pla. distinxerit vt pa. ctum non valeat sed transfactio sic. vt. C. de transfact. l. p̄ses. sed certe et pactum potest vtilitatem afferre. vt J. e. l. contra iuris. S. finali. et. l. in persona. S. penulti.

Sed emptor. q. liberavit debitore hereditarium. Doli exceptio nocet. f. subsidiaria. vt. s. e. re scripto. s. si. sed qd e. si venditor pacifca p. tradita hereditate. Rñ. nō obstat emptori pacti exceptio: nisi pacifca an. q. e. eo litem contestet emptor vel aliqd ex debito accipiat vel

Sed cū emptor hereditatis pactū sit factū: et venditor hereditatē petat: doli exceptio nocet. Nā ex quo rescriptū est a dno pro vtilis actiones emptorū hereditatis dādas: merito aduersus venditorē hereditatis exceptioe doli debitor hereditarius vti potest.

Pactū ei⁹ cui sunt cedēde actiones nocet ei qui eas hz z cedere debet. h. d. Bar.

Sed et si inter dominum rei vendite z emptorē cōuenisset vt hō qd empt⁹ erat redderet ei qd p dno rē vendidit petenti ei p cū doli exceptio

Obligatio q re. (nocebit. ptrahit non p trahti ultra q puenit. h. d. et ista lex est tota

sunt ex maleficijs vt iniurie / furti: vt hic. et idē puto in similibus que ptingunt famosaz cām: vt sunt penales cō sit eadē rō. vt ar. ad. l. aquil. illud. Accur.

De pignore. actio. i. hypothecaria. daf eni ex pacto quod tnetur ptoz: vt hic. z. s. e. iuris gentiū. s. ptoz ait.

notabilis et vtilis et multum subtilis. Barto. Pau.

Sibi. x. milia den. et pacifcar vt michi. xx. milia debeantur: nō nascitur michi obligatio vltra decem milia. Re eni nō p obligatio ptrahi nisi quatenus datū sit

Actiones descēdentes ex maleficijs ipso iure tolluntur per pactū. h. d. Barto.

Quedā actiones p pactū ipso iure tolluntur: vt iniuria rum: item furti.

Pignus solo p sensu ptrahitur de iure ptoz: s. solo cō sensu nō tollitur. h. d. Bar.

De pignore iure honora rō nascitur ex pacto actio. Tollit aut p exceptionē qtiēf cūq pacifcor: ne petam.

Non autē ita in pignoratitia q de bitori datur. sed retm interueniē te ptrahit: vt isti. qui. mo. re. cō. ob. s. si. que est ptra. Qualiter aut tol latur hypotheca Actio hypothecaria sic breuiter vterea distinguitur qz aut fmittit creditoz pign⁹: r tūc ipso iure: aut de bitum et tūc excep tione tollitur: vt hic. nos autē fm Jo. plenus disti guem⁹ (nō vt tol latur supradicta distincio) qz aut ptrahitur pign⁹ solo consensu qd fieri pōt: vt hic. z Jo. pigno. ac. l. i. aut re interueniē te z tradita credi

tori qd fieri pōt. vt hic. et insti. q. mo. re. cō. ob. s. si. et si solo consensu: aut sit pactum de ipso pignore non petendo: aut de debito: si de pignore siquidem tacite. vt quia debitor patiente creditore vedit pignus tollitur per exceptionem tantum. vt. C. de remif. pi. l. i. si expf sim: ipso iure tollitur. vt. C. de pig. maior. et Jo. de regu. iur. l. nichil. Sed illud h quero. cuz nata esset naturalis z ciuilis obligatio: quomō vtraq tollitur p pactū. vt. Jo. de solu. stich. s. naturalis. Rñ quia ē res integra quo ad pignus. vt. Jo. ab emptioe. Si vero debiti remittat: aut vtiliter: aut inutiliter. si inutiliter aut: ppter eadē inutilitatem p fieri inutilis z pignoris remissio: vt qz p metū vel doli fuit debiti remissio. tūc pigno. remissio nulla est. vt. C. de remif. pig. debiti. nā ē pign⁹ per metū vt doli remitti nō pōt. si aut eadē inutilitas nō tra hit ad pign⁹. puta inter viz et vroz pactū factū ē de pignore remittendo: z qdē: vt. C. ad velle. l. enā. s. de vbi to nō z. vt. Jo. dona. inf viz et vro. l. iij. s. si stipulāti. in hoc g casu h remissio debiti sit inutilis tñ tacite remissio facta in pignore z. vt. Jo. q. mo. pig. vt hypo. fol. l. i. s. cuz veditoz. si hō vtilis ē remissio l dbito: si qdē sit vt ipso iure tollat principale obligationē: puta in veditioe nō dū secuta: et hic ipso iure tollitur pign⁹: vt. Jo. q. mo. pig. vel hypo. fol. l. solui. i. pn. z. s. i. als p exceptionē dbitū sublatū. z hypo. p exceptionē tollit: vt hic. si hō re inter ueniēte: siue remittat principale debiti siue pign⁹ tollit p exceptionē tantū hypo. vt hic fm Jo. s. in hoc mem bro quando pignus est remissum videt ptra: qz hypo thecaria semp solo cōsensu cōtrahit. et sic ptozario p sensu tollitur. sed illud quādo re integra. vt. Jo. de regu. iur. l. nichil. sed in pignoratitia necesse est re interuenire. vt insti. qui. mo. re. con. ob. s. si. m. Ne petā. f. debiti.

Emptori. sed non danf ptra cum hereditarie actio nes: sed ex vendito tenetur heredi. vt. C. s. here. vendi. l. emptor. et. l. ij. z. Jo. de pcura. licet. s. ea.

Hereditari⁹. cui est factū pactū ne ab eo petatur.

Uti p. quasi factū sit ab ipso. emptor eni vice heredis est. vt. Jo. de here. ven. l. ij. s. cū quis. z. iō valer: als eni nō est ita. vt. Jo. de excep. rei iudi. si a re. s. si. Sed hic ē speciale. et lege vt ibi glofauit.

Szet si inf dñz. cui⁹ mādato pcurator vediterat.

Pro dno. i. dñi mandato. Vel dic q dixerat se dñz vt melius venderet. vt. C. de bo. ma. l. i. z subaudi z cō uenit vt p cū non petere. Vel dic tacite hic inesse ex q puenit de re reddēda q z de p cō uenisse videt. arg. Jo. de rei ven. l. cum emptor.

Sibi. x. milia dē. ex cā mutui vt subicit. re. et zc. de rex. pnu. l. reb. q sunt ptra. Sed hic dicit de obliga tione q ptrahit re nō pacto ptra: vt hic dicit. z. Jo. si certum petatur. l. rogati. s. si tibi. z. Jo. de pstru. pecu. l. hacten. in fi. z. C. de nō mune. pecu. cū vltra. nec ergo vt res: ne qz vt v fura: qz stipulatio si intercessit: z v fura citra vicu lū stipulationis non debetur. vt. C. de vfu. l. iij. neqz vt donū potest peti. cum sine stipulatioe donatio hoc iure non fieret. hodie contra. vt. C. de dona. si dō argentū. s. pe. sed qd si mutuo decē et pter hoc pacifcar vt vadāz romā. So. vt. Jo. cer. pe. l. rogati. s. si tibi.

Quedam tollitur. hic nota q ois natural obligatio natu tollitur p pactū ipso iure. vt. Jo. de solu. stich. z aut ral p pa pamphilum. s. naturalis. Itē tollitur obligationes q cū tolli nascuntur ex ptractibus certis solo cōsensu. re integra vt. Jo. ab epnoe. z insti. qui. mo. tol. ob. s. si. Itē ille q

Obliga k gatio tollitur p pactū ipso iure. vt. Jo. de solu. stich. z aut ral p pa pamphilum. s. naturalis. Itē tollitur obligationes q cū tolli nascuntur ex ptractibus certis solo cōsensu. re integra vt. Jo. ab epnoe. z insti. qui. mo. tol. ob. s. si. Itē ille q

a Non proderit: qz est personale. vt. f. eo. i. iurisgen-
tium. Spactorum.

b Titio, extraneo oino vt differat a sequenti.

c Proderit ticio, pactum scilicet conceptum in per-
sona sui ticii: sed an p parte sui testatoris profit et vt
heredi. qdā sicru

dic q non: qz pfo-
nale fuit: tū vi-
uente me volun-
ticio pdesse: t idē
in filia dicas: sed
ei qd de filia dicit
est f. f. l. auus. z
l. et heredi. f. nos
asit. Ut ergo oia
sint clara: distin-
gue an paciscat fi-
lie vt heredi: tūc
directa pacti exce-
ptio daf. vt. f. e. l.
auus. vel qz hoc
expumat. aut vt
filie qz filia ē: non
qz meruit. et tunc
datur doli excep-
tio. vt l. illa. l. z
heredi. aut vt f. neo
. f. qz meruerat. z
tunc daf nulla vt
me mortuo vt h.
vel me viuo. qz si
bi stipulari vt pa-
cisci nō possuz. vt
f. de f. bo. ob. eū q
- f. i. in fi. z. l. qd
df. sed si post mor-
tē meā sibi dari
stipulor vt l. acq
rit ei. vt. f. de ver.
obi. q. cūq. f. ij.
Sed qd si dubite-
tur qualiter fue-
rit pact. Rñ. qz si
nec ex verbis: nec
ex alia cōiectura
id ppendā: presu-
mo qz tāqz hēdi.
vt ar. j. vñ li. scripto. in fi. z. f. de inof. testa. nā z. fi. z. f. d. p
ba. si pactū. Itē nota qd a principio nō valet nō pfirmat-
tur. vt. f. de re. iur. qd in initio. ar. contra. f. cōmunia pze-
diorum. l. fi. in prin.

**Pactum personale nō por-
rigitur ad herede. h. d.**

**Si quis paciscat ne a se pe-
tas sed vt ab herede petat: he-
redi exceptio nō proderit.**

**Si paciscor ne petas a me
neqz a titio tale pactū nō pde-
rit titio siue sit filius meus si-
ue extraneus si postea michi
heres existat. bar.**

**Si pactū sim ne a me / ne-
de a titio petatur si pderit ti-
tio etia si michi heres extite-
rit. qz ex postfacto id confir-
mari nō pot: z hoc Julia. scri-
bit in patre qui pactū erat ne
a se neue a filia peteret cum fi-
lia patri heres extitisset.**

**Pactū psonale viuo pacti-
scete porrigit ad successores
in rez etia titulo singulari. b.**

**Pactū pnetū cū vedito-
re factū si in rē pstituat fm
plurū sniaz z eptorū pdest. z
hoc iure nos vt p dōpo. scri-
bit. Scdm aut sabinū sniaz et
si in personā pceptū est: et in
emptore validū hoc eē existi-
mat: z si per donationē suc-
cessio facta sit.**

**Pactū possessor nō pdest
neqz nocz p heredi. h. d. B.**

Cū possessor allene here-

**emptori nō prodest lz veditoris heredes teneatur d eui-
ctione: qz si ipsi heredes possideant pnt pueniri. vt. f. e. z
heredi. in prin. Sz fm hāc rōnē vt q nō debeat ei pfi-
cere qui per donationē successit cū regressuz nō habeat
vt. f. eo. qd dicitū est. sed dicit pōt h intelligi: de eo q hz re-
gressuz cū pmiss-
sum fuit. vt. C. d
eui. l. ij. Vel a pa-
ctione incipit. vt
C. de iur. do. l. i.
Vel verius dic q
emptori id et do-
natario pdest: qz
successit i rē ipaz
in quā pactū fa-
ctū est. sic est in fi-
deiusore: qz si fi-
at ei pactū pdest
reo: lz non inter-
sit fideiusorus: qz
sit pactū in rez ip-
sam. vt. f. e. idē. f.
fi. er. l. seq. nec ob-
stat si dicas q in
d. l. idē. loquit de
gnali pacto pso-
nali: qz hoc est ge-
nerale ius viuen-
te. Accur.
g Existimat.
scz vt pactū factū
donatori pfit do-
natario siue in rē
siue in personā rē
etum sit pactū.
h Pactū est.
cū creditore vt de
bitore.
i Putant. sed
male certe viden-
tur putare. vt. f. d
psti. pe. si post. q ē
f. qd qdā dicunt.
aliq q hie de mas-
sibus possessore:
ibi de bonofidei:
vel hie de rigore**

**in rem verso: vt
si quasi defensor filij;
si hoc maluerit pueniatur.**

**Supra dixit si filius pactū
est ne petatur a patre. hic ne
petatur a se. h. d. Bar. Dau.**

**Heredi patris viuo
filio. Post mortē vero
filij nec patri nec heredi eius
quia personale pactum est.**

Pactū personale serui nō

**inuris ibi de equitate. vel hic de exceptione pacti directa
denegāda: ibi de vtili danda. Accur.
Acquirent. f. dno vel patri. vt hic. z. f. de pac. do. l.
cum dos. f. si vero filia. Accur.
l Seruiunt. ex re eñ possessoris sit: et ex operis paci-
scientis. vt. f. de acceptila. spēs. ex quib⁹ causis acqritur
bone fidei possessio. vt in sti. p quas pfo. no. acq. f. d hie.
m Filius familias. supra dixit qn patri vel dno pa-
cto acqsluit. nūc qn sibi paciscat filij. Nō ar d fno br. ac.
El de in rem verso. conueniatur. nec enim cogitur
pater pacifice defendere filij. Accur.
E heredi pfiis. heredi eius. f. pfiis nō filij: qz fm
has leges nō hz filij herede. vt. f. d crastē. pecu. l. ij
p Pactū est. qd cū filij psona dz extinguit: quo tamē
viuētē cuiuslibet cōpeteret: et de eodem pacto personali
loquitur f. s. pri. Sed quid si esse it. personale vt solū
filio pferet vel seruo. Rñ. in filio nō transire ad pa-**

**Uedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

**qz et an: et est ratio: qz p sequēda rediret f vedito-
re eui-
cū dēte-
netur.**

trē sed soli filio cōpetere: quia facti est. vt. j. de cōdi. r. de mōstra. qui heredi. l. et. ij. r. Et idē eadē rōne in seruo est: qz ab eo nō transt in dñm. non tamē seruo cōpetit quia in iure stare non pōt: nec est qz quod dicitur. C. de vsufru. l. fina. qz ibi nō apparebat actū ne pucnret ad dñm vel patrem.

siut nec. j. s. p. xi. vbi exceptio do li dño datur.

a Nichil vale bit. nā enā pri' ab eo peti nō pōt. Uel dic quo ad dāre: cā sed doli. sic ēt post mortē serui. et fm pāmū sensum sbailla ne a se pe. ad ins non ad factū referit: quasi in iure non petat. vt. j. de s. b. ob. stipulatio. s. hi. q. et qz dicit ser uipacionē nō lere fallit in cal. vt. s. eo. iuris gēti m. s. sed et si qz et. s. renulimus.

b Exceptio. s. directa.

c Exceptio. s. quādiu fuis viur. Uel dic etiam postea. sed cur nō ex pacto serui. vt ex pacto filij daf patri. vt in plicio hui' legis dī Rñ. qz pactū in filio validd est: r. iō er ei' psona daf pri. sed i suo qz ante pactū in iudicio pueniri non potest: et pactum supnacū est. et ideo sicut simile pactū est domino inutile ad agendum. j. de ver. ob. stipulatio ista. s. hi. et ita est hoc inutile ad excipiendū directo: vt. l. i. daf exceptio doli. vt. h. dī.

d Non possumus. quantum ad pactū. nam de dolo excipit: vt. l. i. s. iul. r. j. de iureiurā. qz iurasse. s. si pf. s. j. Leo. auus. solu. vt dicit. s. eo. si tibi. s. si pactus.

e Actum. vt nobis. pfit. nā tūc directo pofest.

f Ne a titio. s. filio meo.

g Defensio. vel pfi. et no. hanc regulā que quādo: qz fallit vt in actione quā cedit vel dedit creditor qz iustis sibi erat: est tamen utilis et cui ceditur. vt. j. de sol. sti chum. s. pe. item fallit. j. rem ratam. ha. l. pro cassator. ius. s. r. C. de iure do. l. i. in prin.

h Profit. non idem in extraneo. an. ergo pofest patri. quod videtur. ppter rōnē predictam.

i Filia. vel dicitur tunc erat sui iuris quando paci sebat. vel dicitur in potestate patris. sed in id rē pus fuit pacta quo sui iuris futura esset. nam dñm est

porrigitur ad dñz nisi ope ex ceptionis doli. h. d. Bar.

Q Si seruus ne a se pete retur pactus fuerit nichil va lebit pactū. De doli excep tione videamus: et si i rē paci scatur pderit dño: et heredi eius pacti puenti exceptio.

Q Si i psonā pactū pceptū est: tūc dño doli supest exce =

Si p paciscat pto. p filio vt extraneo non pdest filio: sec' si filio vt filio: pri tñ pderit si est actū. h. d. Bar.

Q Nos aut hīs qui in nostra potestate sunt paciscēdo pro desse nō possum'. sed nobis id paturū si noie eoz puentia mur p'ocul' ait. quod ita re cte dī si in paciscēdo id actū sit. Leterū si paciscar ne a tti tio' petas: deinde actionē ad uersum me noie eius institu as: nō est danda pacti conuē ti exceptio. nam qd ipi inutile est nec defensori' et' ppetit.

Q Julian' qz scribit si pater pact' sit ne a se neue a filio pe tatur: magis est vt pacti exce ptio filiofa. danda nō sit: sed doli pofit'.

Q Exiles in p'ate p'is pōt

in potestate agere non potest. quia licet sit p'munis ac tio patris et filie. pater tamen solus agit. vt. j. solu. ma tri. si cum dotem. s. eo tempore. Item semper intelligas ante nuptias factum. post nuptias autē contractas et durantes non valet. vt. j. de pac. do. l. ij. et. l. i. si p' s. i. et l. attilicinus.

p pactū remittere ius qd. spe rat sibi acōri cū erit sui iur'. h. d. vsqz ad. s. i. hif. Alex. s. imo.

Q Filiafa. paciscit p' ne d' do te agat cū sui iuris esse cepe rit. Itē filiusfa. de eo qd sub cōditiōne legatum est' recte

Q Juriscōlūt' (paciscit. ponit summarū. l. sequētiuz ibi et in rē pactā rē. Pactum in rē porrigit ad oēs quozum pecuniariter interest. r. ad qz porrigit interest pecuniariter paciscētis: et pactū psonale psonaz non egreditur. h. d. vsqz ad. l. si vnus. Bar.

Q In his q' eiusdē pecunie exactidēz hūt insolidū: vel q' eiusdē pecunie d'bitores sūt: quatenus alij quoqz pfit vel noceat pacti exceptio qritur: et in rem pacta oib' p' sunt quoz' obligationē dissolutā esse eius q' paciscēbat inter fuit'. Itaqz d'bitoris' con uentio fideiussoribus pofi ciet'.

Q Ulpianus. si hoc actum est: vt dūtaxat a reo nō petat a fideiussore petat. Tūc enīz fideiussor: exceptione non vte tur'.

Paulus.

o Interfuit. scilicet p'ncipaliter. vt. j. eo. l. fideiussor s. cum alio.

p D'bitoris. i. d'bitori facta.

q Proficiet. nisi animo donandi fideiusserint. vt. j. eo. l. quod dictum est. vel in rem suam. vt. j. l. iij. et. j. de libe. lega. si quis res. et est pro contradicente. vt. j. manda. si pro te. et nisi cum hoc actum est vt subijcit. j. l. priori statim.

Q In hoc actum. non vteretur. hoc non videtur stare posse veteri vel nouo iure. veteri quia cum credi tot fideiussorem conuenit tenetur ei cedere actionem quod is non potest facere: ergo exceptione repellitur. vt. j. de solu. stichum. s. pe. nouo non: quia cum nouo habet prius reum conuenire repellit fideiussor: credito rem nisi res p'ncipalē conueniret: quē puenire id nō pōt. vt in auten. de fideiussor. s. l. colla. i. Solu. ad vtrinqz fideiussor hīc consensit huic personali pacto: vnde nil iā potest obijcere fideiussor. et sic etiam non ob. j. eo. l. i. si.

Legatum ē secus in stipula tione et alijs con tractibus condi tionalibus: quia tunc habet actio nem pater. sed le gatū filio queri tur si tempore exi stentis conditio nis sui iuris sit. vt. j. d. verbo. obli ga. si filius. s. qd hodie cum tan tum vsufructus acquiratur patri nunquid pactum filij oberit patri: nō videtur: qz me lius est coartare rē. vt. C. d' bonis que lib. l. fina. s. si lijs autem famil. Itē no. hic q' ali quid pacto remit tit quod repudia ri non pōt. vt. j. de lega. ij. si ita. s. i. r. potest.

In his q' eiusdē pecunie exactidēz hūt insolidū: vel q' eiusdē pecunie d'bitores sūt: quatenus alij quoqz pfit vel noceat pacti exceptio qritur: et in rem pacta oib' p' sunt quoz' obligationē dissolutā esse eius q' paciscēbat inter fuit'. Itaqz d'bitoris' con uentio fideiussoribus pofi ciet'.

Ulpianus. si hoc actum est: vt dūtaxat a reo nō petat a fideiussore petat. Tūc enīz fideiussor: exceptione non vte tur'.

Paulus.

o Interfuit. scilicet p'ncipaliter. vt. j. eo. l. fideiussor s. cum alio.

p D'bitoris. i. d'bitori facta.

q Proficiet. nisi animo donandi fideiusserint. vt. j. eo. l. quod dictum est. vel in rem suam. vt. j. l. iij. et. j. de libe. lega. si quis res. et est pro contradicente. vt. j. manda. si pro te. et nisi cum hoc actum est vt subijcit. j. l. priori statim.

Q In hoc actum. non vteretur. hoc non videtur stare posse veteri vel nouo iure. veteri quia cum credi tot fideiussorem conuenit tenetur ei cedere actionem quod is non potest facere: ergo exceptione repellitur. vt. j. de solu. stichum. s. pe. nouo non: quia cum nouo habet prius reum conuenire repellit fideiussor: credito rem nisi res p'ncipalē conueniret: quē puenire id nō pōt. vt in auten. de fideiussor. s. l. colla. i. Solu. ad vtrinqz fideiussor hīc consensit huic personali pacto: vnde nil iā potest obijcere fideiussor. et sic etiam non ob. j. eo. l. i. si.

Q In his q' eiusdē pecunie exactidēz hūt insolidū: vel q' eiusdē pecunie d'bitores sūt: quatenus alij quoqz pfit vel noceat pacti exceptio qritur: et in rem pacta oib' p' sunt quoz' obligationē dissolutā esse eius q' paciscēbat inter fuit'. Itaqz d'bitoris' con uentio fideiussoribus pofi ciet'.

Ulpianus. si hoc actum est: vt dūtaxat a reo nō petat a fideiussore petat. Tūc enīz fideiussor: exceptione non vte tur'.

Paulus.

o Interfuit. scilicet p'ncipaliter. vt. j. eo. l. fideiussor s. cum alio.

p D'bitoris. i. d'bitori facta.

q Proficiet. nisi animo donandi fideiusserint. vt. j. eo. l. quod dictum est. vel in rem suam. vt. j. l. iij. et. j. de libe. lega. si quis res. et est pro contradicente. vt. j. manda. si pro te. et nisi cum hoc actum est vt subijcit. j. l. priori statim.

Q In hoc actum. non vteretur. hoc non videtur stare posse veteri vel nouo iure. veteri quia cum credi tot fideiussorem conuenit tenetur ei cedere actionem quod is non potest facere: ergo exceptione repellitur. vt. j. de solu. stichum. s. pe. nouo non: quia cum nouo habet prius reum conuenire repellit fideiussor: credito rem nisi res p'ncipalē conueniret: quē puenire id nō pōt. vt in auten. de fideiussor. s. l. colla. i. Solu. ad vtrinqz fideiussor hīc consensit huic personali pacto: vnde nil iā potest obijcere fideiussor. et sic etiam non ob. j. eo. l. i. si.

Q In his q' eiusdē pecunie exactidēz hūt insolidū: vel q' eiusdē pecunie d'bitores sūt: quatenus alij quoqz pfit vel noceat pacti exceptio qritur: et in rem pacta oib' p' sunt quoz' obligationē dissolutā esse eius q' paciscēbat inter fuit'. Itaqz d'bitoris' con uentio fideiussoribus pofi ciet'.

Ulpianus. si hoc actum est: vt dūtaxat a reo nō petat a fideiussore petat. Tūc enīz fideiussor: exceptione non vte tur'.

Paulus.

o Interfuit. scilicet p'ncipaliter. vt. j. eo. l. fideiussor s. cum alio.

p D'bitoris. i. d'bitori facta.

q Proficiet. nisi animo donandi fideiusserint. vt. j. eo. l. quod dictum est. vel in rem suam. vt. j. l. iij. et. j. de libe. lega. si quis res. et est pro contradicente. vt. j. manda. si pro te. et nisi cum hoc actum est vt subijcit. j. l. priori statim.

Q In hoc actum. non vteretur. hoc non videtur stare posse veteri vel nouo iure. veteri quia cum credi tot fideiussorem conuenit tenetur ei cedere actionem quod is non potest facere: ergo exceptione repellitur. vt. j. de solu. stichum. s. pe. nouo non: quia cum nouo habet prius reum conuenire repellit fideiussor: credito rem nisi res p'ncipalē conueniret: quē puenire id nō pōt. vt in auten. de fideiussor. s. l. colla. i. Solu. ad vtrinqz fideiussor hīc consensit huic personali pacto: vnde nil iā potest obijcere fideiussor. et sic etiam non ob. j. eo. l. i. si.

Q In his q' eiusdē pecunie exactidēz hūt insolidū: vel q' eiusdē pecunie d'bitores sūt: quatenus alij quoqz pfit vel noceat pacti exceptio qritur: et in rem pacta oib' p' sunt quoz' obligationē dissolutā esse eius q' paciscēbat inter fuit'. Itaqz d'bitoris' con uentio fideiussoribus pofi ciet'.

Ulpianus. si hoc actum est: vt dūtaxat a reo nō petat a fideiussore petat. Tūc enīz fideiussor: exceptione non vte tur'.

Paulus.

o Interfuit. scilicet p'ncipaliter. vt. j. eo. l. fideiussor s. cum alio.

p D'bitoris. i. d'bitori facta.

q Proficiet. nisi animo donandi fideiusserint. vt. j. eo. l. quod dictum est. vel in rem suam. vt. j. l. iij. et. j. de libe. lega. si quis res. et est pro contradicente. vt. j. manda. si pro te. et nisi cum hoc actum est vt subijcit. j. l. priori statim.

pacto remittit qd repu diari nō potest.

in prin. r. C. de usu. rei. i. l. si. in. fi. r. J. de iureiur. l. duo bus. ij. r. n. alij dicit q' h' reus no' erat soluendo. vñ actio ne cedi vel prius est couentri fideiussori no' expedit. alij dicit q' l'z pacti exceptio sibi no' p'st: doli tñ p'dest. vt. s. eo. rescriptu. s. pieruq. alij dicunt q' renouauit bñficio cedendaru' actio: nñ: et bñficio no: ue p'stituõis qd' facere potuit. vt C. e. l. penul.

H fideiussor. pderit reo nisi cu' solutionis locu' obtinet. vt i iureiu. qd' circa re' interponi iuenit. vt. J. de iureiur. l. duob'. s. a fideiuf fore. ite' cu' pactu' in rem est. vt. J. e. idē est. i. fi. r. l. se. Itē qñ. p' suo pecu ratore. vt. s. q' sa tisda. cogā. d' die. s. i. r. J. l. pri. s. l' fideiussor. ite' et si aliter sua interfu it: vt. J. de arbi. l. aduersus. in. fi. et in hac lra quia ni chil rē. als no'. vt in pñ. hui' legi. et J. de cōdi. in debi. cū is. s. si fideiuf sor. s. J. vt sp. p'des se reo cuz sit hec exceptio in rē ex pte opponētis. sp. vt. J. de excep. do. li. l. ij. s. i. s. i. b. do

H fideiussoris aut' couē tio nichil p' derit reo: qz nichil et' interest a debitore pecuniā nō peti: imo nec fide iussoribus pderit. neqz em' quoquo mō cuiusqz interest. Cū alio couētio facta pdest. sed tunc demū cū p' eū cui ex ceptio dat' p'cipalit' ei q' pa ctus est proficiat. sicut in reo promittendi r' in his q' pro eo obligati sunt. Idem.

S Ed et si fideiussor in rē suā' spopōdit: hoc ca su fideiussor pro reo accipien dus est: et pactu' cū eo factu' cū reo' factu' esse videtur.

P actū de nō petēdo factu' vñ ex duob' reis pdest alteri si sua intes q' p' sit nō aliter. r' pactu' psonale nō egredit p sonā: et pactu' fideiussoris ne petat a reo pdest reo q' tū ad exceptionē doli: l'z pacificētis nō intersit pecuniariter. et hoc est ppter connexitatē quā h' obligatio fideiussoris cū obli

H fideiussoris aut' couē tio nichil p' derit reo: qz nichil et' interest a debitore pecuniā nō peti: imo nec fide iussoribus pderit. neqz em' quoquo mō cuiusqz interest. Cū alio couētio facta pdest. sed tunc demū cū p' eū cui ex ceptio dat' p'cipalit' ei q' pa ctus est proficiat. sicut in reo promittendi r' in his q' pro eo obligati sunt. Idem.

S Ed et si fideiussor in rē suā' spopōdit: hoc ca su fideiussor pro reo accipien dus est: et pactu' cū eo factu' cū reo' factu' esse videtur.

P actū de nō petēdo factu' vñ ex duob' reis pdest alteri si sua intes q' p' sit nō aliter. r' pactu' psonale nō egredit p sonā: et pactu' fideiussoris ne petat a reo pdest reo q' tū ad exceptionē doli: l'z pacificētis nō intersit pecuniariter. et hoc est ppter connexitatē quā h' obligatio fideiussoris cū obli

hic. et. J. l. si vnus. s. si cum reo. in fine.

S Ed r' si fideiussor in rem suā. qz p' fideiussore suo spopondit. facit. s. qui satisda. cogan. l. de die. s. i. Cum reo. i. defensor.

I Dem in duobus. s. vt pactu' factu' cum vno eor' cū reo principalit' fa ctu' esse videatur. ideoqz fideiussori bus a se datis p' sit nō vt noceat al teri: vel p' sit cum eius pncipalit' in terst. vt. J. l. si vn' in prin. Vel large intelligit fm. ad. vt etiā r' alteri. p' sit si socij sunt qz tñc p'cipalit' int' cē: nec ob. l. si vn'. qz ibi sciderit in societate. Itē ibi credendi. hic de bendi. Accur. t' ad alium. f. fideiussorem.

I De in duob' reis pro mittēdi: r' duob' argen tarijs socijs. Personale pa ctu' ad aliu' nō p'rinere/que admodū nec ad herē labeo ait. S'z q'uis fideiussoris pa ctu' reo non p' sit: plerūqz' ta men doli exceptionē reo pro futurā. Jul. scribit. Ulpia. Idelicet si hoc actuz sit ne a reo quoqz pe tatur Idē r' in confideiussori bus' est.

U lit ne a reo quoqz pe tatur Idē r' in confideiussori bus' est.

P actū vel nouationē vnus ex duobus reis creden di socijs alteri p'udicari non potest. secus p' solutionis re ceptionem vel litis contesta. h. d. Barto. Paulus.

S vnus ex argentarijs socijs' cū debitore pa ctus sit: an etiam alteri no ceat exceptio. Pera. attilici nus et proculus aiunt: nec si in rē pactus sit alteri nocere'

P leriūqz. vidēz si hoc actus est: vt. J. l. pri. qd' sp' pte sumitur agi fm quosdā. nos cōtra. Sed an dices idem de pacto cuiuslibet ex nei: vt etiā si nō sit pcurator me': nec michi attingat: vt michi doli exceptio querat: quidā sic. nam nec fideiussor michi in hoc pcurator est: et tamen cadere querit: r' confideiussoribus suis. nec ob. q' videar cadere in errorem. ad. qui dixit ex pacto cuiusli bet actionem queri: qd' nos negamus: quia aliud in ex ceptione querēda: et aliud in actiōe. vt arg. J. de re. i. l. fauorabiliores. r. J. de act. r. ob. l. arrianus. vel dic veri' q' nō acquirē etiā exceptio michi p' p'oris extraneis. vt. s. e. si tibi. s. si pactus sum. r. s. cū possessor. r. l. si vn' s. q' si sine. r. J. de nego. gest. pōp.

I delicet. et in confideiussoribus. s. si hoc actum est als non. vt. s. e. l. fideiussoribus.

S vnus. socijs. quibus idē insolidum debeatur.

S o pactus sit. de non petendo.

P Alteri nocere. imo videt nocere. vt. J. d' arbi. si duo. que est J. So. dicunt quidā hoc spāle in argētarijs. qd' nil est: qz in. l. J'is spāliter in eos dicit valere. nam simi les sunt alijs reis. vt. s. e. idē. Alij dicunt q' hic erāt so cū re: nō cōuentione. vt l'li. de ob. q' ex qñ cō. s. itē ratiōe. Alij dicunt illud in sentētis: hic in simplici pacto. Vel verius. hic cū ab alio est: iam lis cōtestata. vt. J. de duo.

lus fuit cōmissus in re acq'rēda siue actiōe q' nñc agit: vñ exceptio doli est in rē ex pte opponētis. hic non sic. s. in pacificēdo de nō petēdo fuit qñta exceptio. sed tā re mittēdo q' extorquēdo debitor doli nō facit.

Nec fideiussoribus pderit. s. pactu' factu' vni ex fi deiussorib': s. cū fideiussori fideiussorē deberet actio cedi qñ soluit. vt. J. d' fideiuf. l. cū fideiussor. l'z nō postea. vt in eo. ti. l. fideiussor. quō creditor aliu' cōueniēdo ce dit contra istu' cui fecit pactu'. Rñ. vt dixi. s. l. proxi.

Neqz em'. i. nullo mō interest alicuius fideiussori a reo vel a fideiussorib' nō peti: r' fm hoc est. s. cū alio rē. hec est plana. vel lege sine. s. hoc mō. nec em' puetio cū alio facta pdest alij quoquo mō cuiusqz. s. pacificētio in terest. i. rōne cuiuslibet interesse etiā modici. s. tunc de mū rē. inuuit erg' q' aliquo mō fideiussoris intersit a cō fideiussore nō peti. s. qd' Rñ. forte rōne affectiōis r' cō sanguinitatis: cui' hic rō nō habet: l'z in iudicio boneff dei habeat. vt. J. mā. cū fuus. Nec dico et' interesse rō ne cessionis faciēde cōfideiussori f' hunc liberarijs: qz in est iam fieri nō pōt: cū sibi pactum factu' est: l'z hoc qui dā dicit per. l. J. de fideiuf. l. fideiussores. s. idem rñdit.

Obligati sunt. s. fideiussorib' qbus si prodest pa ctum reo factum ipsi reo pncipaliter p'ouidetur: vt

Socius re. et duobus. vel ibi de re dubia. h. de certa donanda. pacif. Item alia rone videt nocere. vt. l. de iureiu. l. duobus. in cu debu. p. n. q. est cotra. Sz illud in delatioe sacrameti q. e. ma toze an. loeis auctoritatis cum loco lit. etc. habeat. vt. e. ti. nam noceat. postea. s. si. is. s. lite etc. ab vno alteri noceat. vt. l. de duo. re. l. et duob. vel

dic hic re no coue tione focij erant vt mo dixi in solu tione alterius co trarij. Itē videtur adhuc hic nocere vt. l. de excep. l. et p iusuradu. s. fi. et. l. de duo. re. l. iij. q. fut. s. alio est in acceptatio ne q. in pacto: vt hic. r. l. de lib. le. ga. l. si is q. s. i. r. l. si quis reum. in pun. et. s. i. a. C. m. ei. i. t. a. s. foen. b. iure p. t. a. t. e. q. d. no remittere. b. q. n. nec noua re. l. mo. vt. q. possit nouare. na. cuz hi argenti r. i. solidu aget. r. gerat duo rei crededi re sal tem: l. no sint fo. cij. vt. l. de duob. re. eundē: r. q. hic dicit focij. sed alter reoz crededi pot nouare. vt. l. b. no na. si rem. s. si duo. q. est. s. s. dz vnu non posse nouare. vt hic quin teneat focio vt ibi. vel dic non posse. cum ab alio lis est cotestata. vt. l. de du. re. l. et duobus.

¶ **Exceptio pacti porrigitur ad fideiussores eatenus qua tenus cōpetit principali. Itēz principalis pot pacisci fideiussori. h. d. Bar.**

¶ **Si cu reo ad certu tps pa ctio facta sit: vltra neqz reo neqz fideiussor pdest. q. si si ne psona sua reus pepigerit ne a fideiussore petat nichil id pdesse fideiussori qdaz putat q. q. id rei interlit: quia ea de-**

¶ **Recte soluaf. s. ante q. sit lis ab alio contestata. vt. l. de duo. re. l. et duob. q. est. p. r. a. vel dic si sint focij vt h. et postea: aliud si non sint focij vt ibi.**

¶ **Stipulandi. qui. s. no sunt argenti: sunt tamē fo. cij. na. s. de duob. reis. si lter locutus est r. focij et pnt oia plane intelligi cum vnus est pmo litē t. r. estatus vel ei est constitutu. vt. l. de p. h. pe. l. idem est.**

¶ **fideiussori. de fideiussore io dubitabaf: quia pactu rei duplex esse videbatur. r. de non petendo vsqz ad tem pus r. de petendo post tepus. vt arg. l. de arbi. celsus. s. idem ait. pactu autē de petendo fideiussori no nocet. vt l. eo. l. fi. post tps aut non posse coueniri videbat: s. no est ita: na. finito tpe no er pacto ali quo: s. pma actio effi caciter intendit. vt ar. l. de p. r. a. s. si manente.**

¶ **Quia ea demum. b. i. dico non pdesse: quia r. s. i. l. l. f. d. i. e. u. s. o. r. i.**

¶ **Quod illi. f. d. i. e. u. s. o. r. i.**

¶ **Quod ipi. f. r. e. o.**

¶ **Udemus. non q. ipse libere: s. qz amicus suus gra uat is non manebit quod est magnum. vt argu. l. vt in pos. leg. si is a quo. in fi.**

¶ **Conuenit. consensu vtriusqz: a l. s. non esset pactum vt. l. eo. l. i. s. i.**

¶ **Lidetur. vt dixi. s.**

¶ **Iso iure. lmo vt q. ipso iure tollat: vt. l. de sol. sti. chum. s. naturalis. cotra. so. dicunt quida q. ibi erat ci uilis r. naturalis obligatio: et ido naturalis ipso iure tol**

lit. cu et naturalis sit quasi socia ciuili obligatiois: ex eius societate corruptione p. trahit. modicum em ferme modicu ti tota massam corrumpit. hic vero cum sola naturalis fermeti sit solo pacto tolli no pt fm yrne. s. hec solutio displi: totam cetz nobis r. legi. vt. l. de iureiu. l. fi. i. r. n. alij dixerut vt massam r. tolli ipso iure. s. corum exceptione. s. hoc pit.

displicz: quia hoc no est tolli obliga tionē s. elidi. Alij dicut e contrario ad pma q. si inue niatur naturalis cu ciuili no possit naturalis tolli p pactuz qz vna est substantia vtriusqz: vna sublata ne cessariū est r. cui le tolli: quod esse non pot. Et q. sit vna substantia in uent. s. vbi dicit to ta obligatio: r. s. s. r. p. r. o. n. e. i. b. i. t. o. t. a. i. o. n. n. e. a. t. q. u. a. d. o. s. o. l. a. s. i. c. v. t. i. b. i. n. a. p. o. s. s. e. s. s. i. o. a. n. i. m. i. r. c. o. r. p. o. s. a. l. i. t. a. m. i. t. t. i. t. u. r. q. z. p. o. s. s. e. s. s. i. o. f. o. l. i. u. s. a. n. i. m. i. s. s. h. o. c. n. o. v. a. l. e. t. q. u. i. a. i. u. n. c. i. a. c. i. u. i. l. i. t. o. l. l. i. t. v. t. l. de iureiu. l. fi.

¶ **Licet stipulatio per stipu lationem tollatur ipso iure: r. pactum liberato: r. per sedm ope exceptionis eliditur si pria actio durat: s. si est extincta p pactum non restituitur. sed in obligationibus que consensu cotrahunt noua actio nascit: r. res de facili ad suaz natura reuertit. h. d. Bar. r. Barto.**

¶ **Pactus ne peteret postea conuenit vt peteret: prius pactum per posterius elide tur: non quidem ipso iure s. sicut stipulatio tollitur per sti**

¶ **Nos ho oino obligatione naturalē tolli p pactu dicim⁹ siue simplex sit: siue cum alia. qualiter ergo huic. s. re: spodebim⁹. aliud certe ē in pacto de no petendo. aliud de petendo. nam pactu de no petendo fit ad liberationē pactu de petendo ad obligationē. r. pactu de no petē do tollit ipso iure naturalem obligationē. pactum vero de petēdo no re suscitatur naturalē obligatioēz sublatā: qz proniores sum⁹ ad liberadū. vt. l. de ac. r. ob. arrian⁹. et sic no est. s. nec pnt ifultate aduersarij vt dicat nonevos soli dicitis ouri obligationem ex pacto de non peten do. cur ergo illa per pactum posterius no tollitur. Rn. qz no ois naturalis tollitur. nam ea que fit ad liberan dū no tollitur. r. hec fit. ppter liberationē ideoqz no tol litur. nam hec talis obligatio q. liberadi causa est ad ex emplum vere liberatiois q. fieret p solutionem ipso iure non tollitur. nec mirum si dicamus obligationē libera tionē: qz r. libertas df seruitus: vt. l. de seru. vrba. p. r. l. i. Quod ergo h. dicit in pactis factum versari: subaudi talibus. i. ad liberationē factis: vt no possit tolli per pa ctu de petēdo. p. r. e. t. e. r. e. a. a. l. i. a. r. o. n. e. d. i. c. e. d. u. e. s. t. p. o. s. t. e. r. i. o. p. a. c. t. u. n. o. t. o. l. l. e. r. e. p. a. c. t. u. d. e. n. o. n. p. e. t. e. d. o. Nā pactu de no petendo factu tria operat. Nā ipso qz iure tollit natura le r. elidit ciuile. obligat qz pacifcentē naturalē ad non petendū. q. dz p. r. a. qz si stipulatio no iterecessit cet obligatio ciuilitur r. naturaliter. s. si nudu pactu tantummodo naturaliter. r. qz naturaliter est obligat aliqz furit non facere vt insti. de ob. q. et q. s. i. d. e. l. i. c. i. n. p. u. n. Itē p me est ar. C. de trasac. vbi pactu vbi appellationē vocat vin culū. nec obli. s. d. iur. do. si p. s. q. d. debitorē. vt ibi notant pactu aut b. petēdo naturalē obligatioēz sublatā p pactu**

pactuz de nōpe tendo tria ope ratur.

Liber Secundus

de nō petēdo nō refuscitat. s; obſtaclū. ſ. exceptiōis ꝛ ci uilē oppoſitū reijcit. nec naturalē inducat obligatiōe: ꝛ forte naturalē tollit quare ſit vt vetus obligatio cū effectu inſtituat non vt noua inducat. ſ; ꝛ eſt in pacto de nō petēdo. Et obijciat cū ciuili ſola remanſit obligatio quō effectū ſortiri poterit. Rñ. bñ. nam et hoc idē ꝛigit i cyrographo poſt biēniū ꝛ i re iudicata ſiue puꝛi de beas: ſiue debeas

hec em̄ nō pōt dici naturalis obligatio. Jo. vero dixit aliqñ q̄ ex vltimo pacto naſcat naturalis obligatio: i. ipſa cū ciuili iūgi: q̄ michi non vñ: cū non ad hoc fieri vñ. Porro ſm̄ pactum de non petēdo interpoſitū poſt pactū de petēdo nō operatur illa tria. qd̄ miri: qz̄ primū tā fecit qd̄ fieri a ſequenti: tuoz ſcōm: tollit em̄ primū naturalē et inducit aliā naturalē: ꝛ inducit exceptionē ꝛ elidit ciuile. ſic ꝛ ſcōm tollit naturalē ꝛ inducit naturalē. et elidit exceptionem: et coadiuuat ciuile ſm̄. B. Bzo.

Pactoz multo pler effiſcia. **A**lii dicūt q̄ operat̄ q̄tuor primū. et quatuor ſcōm: tollit em̄ primū naturalē et inducit aliā naturalē: ꝛ inducit exceptionē ꝛ elidit ciuile. ſic ꝛ ſcōm tollit naturalē ꝛ inducit naturalē. et elidit exceptionem: et coadiuuat ciuile ſm̄. B. Bzo.

Aper ſtipulationē. aq̄lianā factā aīo nouādi: hoc dic expreſſe. olim tacite: non alſ vt ſubijcit h. ꝛ. C. de noua. l. ſi. ꝛ ſic nō eſt cōtra. J. de ver. obli. ſi dari. qz̄ ibi non fuit actū tacite vel expreſſe. vel dic ꝛ ſtipulationē. i. p̄ acceptilationē: q̄ ſequit̄ aq̄lianā ſtipulationem. vt inſti. quibus mo. tolli. obli. ꝛ eſt aſt. ſed vñ ꝛ aliā ſtipulationem nō tolli: vt. C. de trāſac. vbi. q̄ eſt cōtra. Sol. ibi nō dicit actionē extinctā intētari: ſ; metu pene nec de facto agi: qz̄ vetus actio eſt extincta vt hic. nec em̄ plus dabit ei pene ſolutio q̄ alſ a duerſarij dolus: vt. C. de trāſactio. l. actioe. ꝛ. l. ſub preteritū: vbi ſi eſt extincta nunq̄ refuſcitur: licet agatur actione de dolo.

Qu in ſtipulationibꝫ qd̄ ꝛ ſiſtit i ſolēnitatē ꝛ bozuz. **Q**u ſ. ciuile. vt inſti. de act. ꝛ de cōſtituta.

In pactis factū. i. in opponēdo beneficio pacti verſatur factū. ſ. qz̄ allegat pactū factū. lz̄ de ſolēnitatē nichil dicat. Jo. Ergo iſpecto q̄ in pacto factū vertitur nō pōt tolli alio pacto interueniēte poſtea: vt in auſ. de equali. do. ſ. i. col. vij. ꝛ. J. de capti. in bello. ſ. facte. ſed eo iſpecto q̄ in eo pacto ſtipulationē vertit ius vt in ſtipulationē: tolli p̄t alio iure ciuili vt h. vel dic factū verti in pactis. i. ius naturale. i. naturalis obligatio. arg. J. de pac. nec ſeruus quicq̄: nā imutabile eſt. ius ꝛo ciuile qd̄ ex ſtipulationē ſolēni inducat p̄ aliud ius. i. p̄ aliā ſtipulationē tollit. vt inſti. de iure na. ꝛ. pe. ꝛ iſti. de leg. ag. tu. ꝛ. ſi. hec rñſio diſplicet: qz̄ ois obligatio ſiue ciuili: ſiue naturalis nū ꝛ ius ciuile. i. p̄ ſtipulationē ſolēni tollit: vt J. de noua. l. i. Sallud ꝛ terea. ꝛ in ſtipulatione ius naturale cōtinet. vt. ſ. e. l. i. ſ. h. bñ. q̄netā pactū nō tollit ius ciuile. i. ciuile obligatiōe. ꝛ tñ hec opinio defendi: vt ſic factū nō tollat factū: ſ; ius tollat ius. et factū tollat ius. ꝛ cōtra ius tollat factū. imo iō factū verſari dñ i pacto vt ꝛmo dicit: qz̄ h̄ ſolū ſufficit allegare q̄ michi ſit factū pactū etiā ſi cōſiteor pactū poſtea interceſſiſſe de pe-

tēdo: nā nichilominꝫ primi pacti durat exceptio. vt inſti. de repli. in pn. et ſi ꝛ t̄cor: michi factū inter abſentes vt dolo vel metu: ꝛ ſic intellige. at in ſtipulationē ius ꝛ t̄net. nec em̄ ſufficit dicere ego ſum ſtipularꝫ ſi dicā accepto tuliſſe. nō ſufficit ſi dicā ego iterrogauī ꝛ t̄pe rñdit: niſi hoc factū iure alle

gē. i. inter ꝛ t̄es ꝛ incōtinēti: qz̄ er go is q̄ ex ſtipulatione agit in vno onerat. i. in ꝛban da ſolēnitatē ſtipulationē: ꝛ t̄pe dñ in alio releuari et benigne dñ cū eo agi. ſ. vt ipſo iure prima ſtipulatio ꝛ ſcōm tollat. at in ꝛ t̄ibus ꝛ i pactis ceteri s̄ onus ꝛbandi ei non in cūbit. vnde in eis ſua natura cuſto-

ditur. ar. ad hoc J. de iure iurā. cū q̄. i. rñ. ꝛ J. de ꝛba. cum de indebito. l. rñ. ꝛ. ſ. i. vel melius ponit ius p̄ vinculo vel obligatiōe. at pactū de nō petēdo interponit potꝫ ad extingūendā obligatiōē ip̄ad cōtrahendā. ꝛ ideo nō tollit ipſo iure p̄ pactū de petēdo: niſi forte in eo q̄ obligat naturaliter nō petere. ꝛ ita dico omne pactū obligatiōi tolli p̄ ꝛ t̄i pactū. vt J. de reg. iur. l. nichil. re tñ inte gra vt in emꝛiōe. ſi tñ pactū ꝛmū ius. i. obligatiōe cōtinet. ſecus ſi extinguat. nā nec acceptilatio extinguitur p̄ cōtrariam acceptilationem.

Eliditur. vt. ſ. dñi. **N**e fidei uſſoribus. i. cōſentiētibus in vltimo pacto de petēdo.

Profit. imo vt ꝛ deſſe. vt. J. e. l. ſi. q̄ eſt ꝛ. ſ; hic cōſentit ſcō pacto. ibi nō. vel dic q̄ hic ex poſt facto interuenit fidei uſſor. ibi ab initio.

Tolleret. ipſo iure. **N**eluti iniuriar. vt nō poſſit de iure intentari: lz̄ de facto intentet. vt. C. de trāſac. l. vbi. q̄ eſt cōtra.

Iniuriarū. q̄ nudo pacto tollit ipſo iure. vt. ſ. e. ſi tñ bi. ſ. qd̄. et eſt diſſimulatiōe. vt J. de iniur. non ſolū. ſ. i.

Ex cōtūmelia. vel alio mō facta iniuria. vt. J. de in iur. l. i. ꝛ iniuriam.

Idē dicemus. vt prima obligatio ipſo iure p̄ pactum tollat in bonēfidei ꝛ t̄ibus ꝛ nō refuſcitate: non vt noua nō naſcatur. ꝛ ſic nō ꝛ omnia idem.

Totam. no. totam. nam ex hoc colligitur q̄ vna ſit ſubſtātia ciuiliſ ꝛ naturalis obligatiōis. ſic. J. eo. ꝛ. ſ; ſi ſtipulatio. et hoc quidā dixerunt ſ; male. nā quare di ceretur tolli naturalis ſi ſeparatiōe non r̄cipit. dic ergo totam. i. omnem vel vtrāq̄.

Ad nouū cōtractum. primo ſublato vt hic ꝛ. J. de re ſcin. ven. ſi quā rem. ꝛ. ſ. e. iur. ſ. ad eo. ꝛ dñi mō do in diſtinctione factorū.

Imminueret. vt qz̄ rogauit venditorē vt de ꝛe cio ſibi animo donandi r̄mitteret. et tñ nichilominꝫ tenet primus ꝛ t̄us. vt J. loca. ſi tibi habitatiōe. ꝛ. J. eo. emptor. in pn. aliud eſt ergo ſcōm venditiōe faceret: verbi gratia: vt quod ꝛo. r̄. dēdi do ꝛo. v. ꝛ aliud de minueret tantum de ꝛe cio vel de re.

Poſterius. ſ. t̄erū de petēdo toto ꝛe cio ꝛ tota re

Onera: ꝛi vno alio de bet rele uan.

ꝛ

vt ab initio couenerat: vel dic qd de eodē dicit quo sciuz
fuit diminutū. r tūc fm quofdam dic renouat. i. quod-
dā nouū pactum adijcitur. f. minoratio p̄ci. et qd dicit
poteſt. i. poſſibile eſt ſi hoc agatur vt dixim⁹. §. eo. in di-
ſtinctione illa pactorum.

s Renouat. i. re-
forare. vt nouū pa-
ctū ſtituere p̄io
ſublato: qd dic vt
diſtictōe pactoz
b Qd: in ſpe-
cie. procedere pōt
ſc. vt poſteri⁹ pa-
ctuz renouet p̄i-
mū. i. nouā formā
ei p̄ſerret.

c Pactā mulie-
rē. f. incōtinenti. f.
qñ dedit vel qñ di-
uerſit. nam alſ
actio ſibi ex pa-
cto nō dat. vt. §. e.
iurifgē. §. qñimo.

d Legib⁹ dato
ſ. annua bima tri-
ma die ſc̄m tpa
huius. L. hoc die ſo
ſtatim imobilia:
ſed mobilia poſt
annum. vt. C. de
rei vxo. ac. §. cum
antem.

e Nec dicendū
r̄ndet obſectiom
tacite q̄ ſit p. l. vt
J. de pac. do. l. de
die. r. l. atrilicū.

f Non ſit. ſictio
ne huius. l.
g Reddit. no.
ar. cum querit an
valeat p̄iuelegiū
indultuz ecceſſe ne
ſibi poſſit obſect
ab alia ecclia niſi
p̄ſerip. centum
an. nec ei pōt alia
ecclia dicere qd hoc reſcripto ius ſuū ledatur: cum
hoc erat ſtatutū antiq̄. vt. C. de ſacroſan. ec. l. ſi. et eſt
ad hoc. J. de libe. r poſth. l. ſi uo quē. r. J. qd. mo. pig. vel
hypo. ſol. l. volūtate. §. ſi.

h Illud. nulla pactione. f. expreſſa.
i De dolo. futurus.
k P̄ſeretur. ſi ſiat.

l Agat. f. rōne futuri. ſed qd ſi de p̄terito. Rñ. valet
etiā quo ad dōlū h̄z ſimpliciter remittit. alſ eñ niſi h̄z
remiſſum nec p̄terito nec p̄ futuro: cū ſolus doloſus
natiu depositū. vt ar. J. de le. i. ſi qñ. ſz aliter in r̄tia vo-
luntate. vt. J. de lib. le. Laurelio. §. gatus in quo etiā diſſi-
gue vt dicit Jo. inſt. de leg. §. ſi qd debitori. ſz qd eſt ratio
dicit. Rñ. vt. C. de pecu. et qd libe. me. l. i. ſz h̄z nō iuenit ali-
quid quod remittat. ſed certe in imo latam culpam.

m Reuſa. alſ in ipſa.
n Obſeruanda. ſue nuda: ſue veſtita. vt hic. r. C. e.

pactum poteſt renouare p̄i-
mū cōtractū. qd r i ſpecie do-
tis actionis pcedere pōt: pu-
ta pactā mulierē vt p̄nti die
dos redderet: deinde paciſci
vt tēpore ei legib⁹ dato dos
reddat: incipiet dos redire ad
ius ſuū. Nec dicendū eſt dete-
riorē cōditionē dotis fieri per
pactū. Quotiens eñ ad ius
qd lex nature ei tribuit de do-
te actio redit: non ſit cā dotis
deterior: ſz forme ſue reddi⁹.
hec r ſeuole n̄o placuerūt.

C Dolus futurus nō pōt re-
mitti: ſecus in p̄terito. Bar.

C Illud nulla pactione eſſi-
ci poteſt ne doloſus malus p̄e-
ſtetur: q̄uis ſi quis paciſcat
ne depositi agat: re ipſa id pa-
ctus videat ne de dolo agat:
quod pactum proderit.

C Pacta q̄ cōmunt turpem
cam vel publicā vilitatē non
ſunt obſeruanda. h. d. Bar.

C Pacta que turpē cām con-
tinent nō ſunt obſeruanda: ve-
luti ſi paciſcar ne furti⁹ agā:
vel iniuriarū ſi feceris: expē-
dit eñ timere furti vel iuria-
rū penā: ſed poſt admiſſa hec
paciſci poſſumus. **C** Itē ne
experiar interdīcto vnde vt⁹.

pacta q̄. r. J. de ver. obli. l. gñaliter. r. l. ſi plagis.

o Furti. r. idē eſt in ſequēti.

p Poſſum. qd p hoc nō publico: ſed iuri n̄o renūcia-
mus qd fieri nō pōt. vt. C. eo. l. penul.

q Unde. vi. f. ſi vim feceris.

quaten⁹ publicā cām ptingit
paciſci nō poſſumus. r in ſum-
ma ſi pactū puentū a re p̄iua-
ta remotū ſit: nō eſt ſeruandū.

C Quia. §. tractauit vſq̄ ad
§. pactus. a. l. ſi tibi. §. iij. qua-
liter pactū extēdat de p̄ſona
ad p̄ſonā: hic incipit tractare
quō pactū factū in vna re por-
rigit ad aliam p̄ totā hanc. l.
poſtea p̄ totū ſi tractat que-
ſtiones extrauagantes q̄ non
continuatur.

C Ante oia eñ aduertendū
eſt: ne cōuētio in alia re facta
aut cuz alia p̄ſona in alia re:
alijs p̄ſone noccat.

C Minor ſumma in eſt maio-
ri. h. d. Del ſic. pactū de ma-
iori ſumma operat in minori:
ſz nō ecouerſo. pau. de caſt.

C Si cū michi decē deberes
pepigeri ne a te viginti petā:
in decē tibi pdeſſe pacti p̄ue-
ri vel doli exceptionē placet.
Item ſi cum viginti deberes
pepigeri ne decē petam: eſſi-
cietur p̄ doli exceptōez michi
opponendam vt tñ reliqua
decem exigere debeam.

C In obligacione alternati-
ua pactū de altero nō petēdo
totā obligatōnē elidit: ſecus

v Reſacta. f. q̄ ſi familiari. vt. §. e. iurisgen. §. r gñaliſ
vel lege ſimplr vt diſtinguit ibi glo. optime rē.

r Noceat. vel p̄ſit vt. §. e. ſi tibi. §. ſi pactus. r niſi i ca-
ſib⁹ in qd⁹ ſiſia inter alios tenet. vt. J. de re iu. l. ſepe. Itē
niſi in caſibus illis in quib⁹ alteri per alterū actio acq̄-
ritur. vt no. in ſi. de inuti. ſtipu. §. ei qui. Item niſi p̄i-
cipaliter interſit paciſcentis. vt. §. eo. ſi dei uſſori. §. cum
alia conuentione. vel niſi vna perſona reputetur. vt. §. eo.
ſi cum emptore. Item quod dicit de re: fallit quādo alia
eſt accēſoria illius in qua pactum ſit. vt. J. eo. §. ſed ſi ſi
p̄ſulatus. et. §. ſi qd cau. l. ij. in pan.

p Prodeſſe. in toto enim pars continetur. vt. J. de exce-
prio. rei iudi. l. ſi quis cum totum. r. J. de verb. obli. g. l. i. §. ſi ſtipulati. et ar. J. de arbi. diē. p̄ferre. §. inde q̄rit.

3 Vel doli. hec locū h̄z vbi cūq̄ et p̄iā niſi iuſta igno-
rantia vel perſone reuerentia aliud inducat. vt. J. de ex-
cep. do. l. ij. §. itē querit. r. l. apud. §. aductus.

r Quatenus. f.
qz publica rē. vel
dic quaten⁹ p̄pue
poni. nā qñ violē-
tiā pactū factum
non valet: poſtea
ſic. r in accuſatōe
l. iul. de vi. naz añ
non valet: poſtea
ſic. l. z non ingerat
penā ſanguinis.
ſz trāſigi nō pōt:
vt. C. de trāſact. l.
trāſigere. r. J. de
iure ſiſ. l. in ſiſci. r
J. ad. l. iul. de vi
publi. l. q̄ cetu. §.
qui vacantem.

f Priuata. i. ſa-
miliari. r ſicē de
eo quod publicū
tangit vt de furto
futuro.

z An oia. optie
adaptat ad ſupio-
ra. qñ ſi fuerit cō-
uētio i re nō ſamē-
liari. i. i re q̄ p̄tin-
git publicā vilita-
tē obſect i alia
re: puta i familia-
ri re alteri⁹. ſz ſi ſi
at in re familiari
alicu⁹ paciſcentis
valet: qz nō ſit in
h̄is q̄ p̄tingit pu-
blicā vilitatē. de
p̄ſona aut ſuppo-
niſ ḡa vberious
doctrina: vt dic qd
et ipm optime cō-
uenit predictis.

a **Sed si stipulatus aut stichum sub alternatione**
 b **Pactus sum de non petendis.**
 c **Decem alternatiue vt promissum fuit.**
 d **Petitione scz facta cōtra alium aio nouandi vt J. de noua l. delegare. r. J. de in rem ver. ff pro pre. in pri. r. J. de so. l. soluto**

ne. vel dic petitione cū res scz estimata fuerit pre sita rei estimatio Vel pone ab vna pre petitione r solutio. vel dic q̄r= to petitione absolu tione tñ secuta p sniaz q̄ casu fit p exceptiones. vt. C. d vsu. rei iud. l. si. s. si. item facit. J. de lib. leg. l. nō fo lū. s. i. in fine.

e **Obligatiōe summoueri. imo videt nō tota. vt J. de accep. et per iusur. s. si stichus que est cōtra. sed hic actum fuit vt tota tolleret obligatiō ubi non: im mo vt maneret al ter in obligatiōe vel aliter r meli⁹ ibi iō in altero nō tollit obligatiō qz fuit facta accepti**

lato in sticho: et ipse decessit pendēte p̄ditōe sub qua pmissio. r. vel stichus ante fuerat facta. r sic p̄z q̄ nula fuit acceptilatio in sticho: de quo fuerat expressum. vt. J. de noua l. dñiens. nec ergo in tacito. vt ar. J. de ser. ru. pre. l. item. s. qui hz. quare alter remansit in obliga tione: sed hic statim valuit pactū in. r. qz pure promi sit. r. aut stichū. Item est contra. J. de rescin. ven. l. si em ptio. sol. ibi cōuenit ne alterius tñ esset emptio. h̄ sim pliciter fecit pactū de vno non petendo: qz videt et in f. Jdem est. f. p contrarium. (alio remississe.

g **Conuenerit. r. de. r. petendis conuenit subaudi.**
 h **Opponetur. immo r sine pacto nō fuit in obliga tione nec peti potuit. vt insti. de ac. s. preterea. item si q̄libet homo esset in obligatione si stichus fieret meus lz defineret nō posset michi solui. qd̄ falsum est. vt. J. de so. qui. r. s. qui stichū. dic ergo opponet exceptio inten tionis non iuris: sed ecōtra videtur quēlibet hoies esse in obligatiōe tali casu: vt. J. de leg. ij. l. inuenis. s. duob⁹ sed dic illud d̄ stricto iure: h̄ de equitate. r fm hoc indi stincte petam aliū. vel veri⁹ dic q̄ hic stipulator habe bat electionē ex pacto exp̄sso. si autēz pmissor haberet electionem illū elegisse videret de quo est pactū factuz sed an eadem distinctio in eligendo in alternatiua sti pulatione sit faciēda: vt q̄ sic. vt. J. de cōdi. inde. cū h̄is s. si. sed Azo contra dicit em̄ q̄ isto mortuo vel pacto factō nō tenet in altero: lz stipulator habeat electionē sed nō sic q̄ in genere tenet. item ad id qd̄ h̄ dicit aluz posse peti. est cōtra. C. de accep. et p iurissurādū. s. si is**

in obligatiōe generis si est ele ctio creditoris. hoc dicit cum s. seq. Barto.

Sed si stipulatus. r. aut sti chū de. r. pactus sum et petā stichum aut decē exceptiōez pacti cōuenti in totū obstatu rā. Nam vt solutione petitiō nō r acceptilatiōe vni⁹ rei to ta obligatio resolueret: ita qz pacto cōuento de vna re non petēda interposito totā obli gationē summouerit. Sz si id actū inter nos sit / ne. r. michi s̄ stichus prestet: possum de sticho efficaciter agere nulla exceptione opponēda. Jdem est et si de sticho nō petendo cōuenit. Sed si genera liter michi hoiem debeas: et paciscar ne stichū petam: sti chum quidē petēdo pacti ex ceptio michi opponet⁹: aliuz autē hoiem si petā recte agā.

sol. ibi in totū renunciauit. h̄ non. vel aliud dic in acce ptilatione vt ibi q̄ in pacto vt hic: cuz acceptilatio sit imaginaria solutio. vt insti. qd̄. mo. tol. ob. s. itē accep. et hec h̄a est. ar. J. de li. le. si q̄s recū. circa pn. aliū dicit qz ibi erat electio pmissoris. Jtē opponit: qz etiā eundez

Qui pmissit nō petere to tū remouetur a petitiōe cuius libet partis eius. h. d. Bar.

Item si pactus sum ne he reditate petere singulas res vt heres petā: ex eo qz pactuz erit pacti uētī exceptio aptā da erit. quēadmodū si conue nerit ne funduz peterē: r vsū fructū petā: aut ne nauē edi ficiūve peterem: et dissolutis h̄is singulas res petā: nisi spe cialiter aliud actum est.

In pacto liberatoris si nō valet qd̄ ago vt ago: valet vt valere potest. h. d. Barto.

Si acceptilatio inutilis fuit: tacita pactione id actū videt ne peteretur. Seruus he reditarius heredi futuro no minatum pacisci nō pōt: quia nondum dñs is fuit. sed si in rem pactum cōuentū factum sit: heredi aquiri potest.

etiā a principio r herede nō existente in mora. vt insti. de leg. s. generaliter. lz. R. contra dicit: vt dictum est. r J. fami. hereticum. heredes s. si incerto.

i **Singulas res. aliud i exceptiōe rei iudi. vt. J. de ce cep. rei iudi. si q̄s cum eo. s. si ancillā. que est J. r hoc iō qz hic cōsentio ibi nō: vt. J. de hb. ob. inter stipulātē. s. i. Item qz qui rem petit cām exprimit ex q̄ causa si absol uitur reus nō nocet petenti ex alia. Sed in pacto nō po nit cā: vnde ḡnalter absoluit seu liberatus vt. Accur. k **Usufr. sed q̄liter ex eadē cā pōt peti vsufr. nā si dñs fuerit vt dixit q̄ vsufr. h̄re nō potuit ea cā qua dñs erat: rñ. peti ex eadē cā nō sibi dari s̄ aduersario dnegari sic. l. vt vti frui n̄ possit nā actio negatoria dño fūdi dat et n̄ possidēt. vt. J. si vsuf. pe. l. vti. r. l. pe. s. si. r p̄t h̄ p̄opte vsuf. dicit cū vsuf. ps rei sit. s̄ qd̄ i alijs fūi tuti⁹. m. aliō. vt ar. J. de le. ij. cū filio. s. dñs. r. l. is cui⁹.****

l **Inutilis fuit. h̄ est ar. p. d. qui dixit sp̄ ex inutili ac ceptilatiōe tacitū induci pactū nisi eos J̄ sensisse. p̄bet r facit. p. co. J. de accepti. l. an inutilis in pn. put est ibi l̄a p̄fana. Sed bul. c̄ dicebat p̄eandē. l. p̄out est ibi cōis antiqua l̄a. et qd̄ h̄ dicit exponebat si i hoc qz cōfen sum habebat. Nos aut fm Jo. dicam⁹ idē qd̄ bul. si est inutilis rōne cōceptiōis incepte: vt qz inter absentes: vt sub p̄ditione. vel i dicit. vt ar. J. de p̄sti. pe. l. i. s. eō. J. si aut rōne rei que interponit est inutilis: idē dicitur⁹ qd̄. d. vt J. de rescin. vel l. qd̄ emptor. r. J. de accepti. l. si accepti latio. r ita hic intelligitur. Accur.**

m **Notatim. facias tres casus. aut notatim p̄optio**

¶ Quin. pp. r. no. q. nō tangit ad illā q̄stionē an filio sit nocitura. tu dic q̄ sic in p̄iudiciū sui. i. ipsius filij. vt. 3. eo. et heredi. §. filia. s. id verū est q̄ fili⁹ inuito p̄re nō p̄t actionē iniuriarū sibi cōpetentē remittere in p̄re

¶ Actionē iudiciū p̄ris. sed p̄t p̄t inuito filio nisi p̄ris persona sit filio cō- viliis r̄ abiecta. vt petētem. §. de iniur. l. sed r̄ an pat̄ si §. filio. secus in possit r̄ q̄rela iofficiosi te mutere

¶ Namēti quā p̄f si filio inuito nō intē- tar. vt. §. de inoffi. testa. papinian⁹ i p̄i. legis. §. de no. actionē iniuriarū dari filiofamilias sicut r̄ alie q̄dam vt. §. de iudi. si lon- gius. §. 1. r̄ §. 2. ac. et obli. filiofamilias. r̄ l. in factuz b

¶ Uolēti. noie suo vel filij. **¶** Qui pecuni- am stipulat⁹. aio nouandi.

¶ Putat. Imo vt q̄ iure iho ha- beat electionē cre- ditōr. vt. C. de fi- deius. nō recte. ho- die nō s̄ reum tifi- pius eligat. vt i- auf. de fideiussō. §. 1. col. i. nō s̄ d̄z liberari p̄ior de- bitōr. s̄z dic q̄ iter- cedēdi modi q̄n-

¶ Modū q̄ sunt. mandando. constituendo. fideiubēdo. alienam obligationē ab initio suscipiēdo. r̄ alienam iam natāz aio nouandi in se transferēdo. vt p̄t notari. C. ad velle. l. i. r̄ hoc vltimo modo hic accipit. s̄z s̄m hoc quare dicit exceptionē d̄nz a debitorē repelli cū p̄nouationē ip̄so iure fiat nouatio: siue hoc agat tacite vel expresse olim: siue expresse hodie. vt in sti. qui. mo. tol. ob. §. p̄terea. r̄ §. s̄z cū ita. R̄n. improprie dicit exceptionē facti siue intētio- nis mō iuris. vel dic q̄ h̄ fuit actū in s̄ruyvt nō liberaret p̄ior debitor ip̄so iure. vt arg. §. e. nisi. vel p̄t poni ita q̄ sit nouatio r̄ nō ip̄so iure: cū in pecunia michi dēas de cē stipulor a te vigisti: cū ex alia cāsalia dēcē mihi debere incipias. r̄ uenio de reddendo cyrographo p̄uotis de bin hoc casu p̄ exceptionē liberar. vt. §. de p̄e. §. ip̄. l. pe. e

¶ Quasi fideiussor. hec dictio quasi: vitium importat nam improprie dicit fideiussor q̄ aio nouādi ita p̄ alio suscipit obligationē sicut hic fecit.

¶ A titio petat. sed cū naturaliter teneatur seru⁹: sal- tem vt fieri nouatio vt p̄ior in nichilo teneat. sed dic q̄ hic nec naturaliter seruus obliget intercedendo. p̄ alio vt. §. de fideiussō. l. seruus infici. r̄ l. se. secus in pupillo qui naturaliter saltem tenetur. vt in sti. qui. mo. tol. ob. §. p̄terea.

¶ Equē nullo. forte detur vel nō detur actio de pecu- lio in d̄m. r̄ facit. §. sol. ma. l. si cum dotem. §. si.

¶ Credidisset. r̄ nō habuit cām intercedēdi. vt. §. p̄ri.

nem quin⁹ pactio filij nocitu- ra non sit patri agere volenti⁹ dubitari non oportet

¶ Per stipulationē nouandi aio interpositā prima tollit vt elidit si se q̄ns mittit vel cō- mitti posse sp̄at. als sec⁹. bar.

¶ Qui pecuniā a seruo stipu- latus est quā sibi titius debe- bat si a titio petat an exceptio- ne pacti conuenti summoneri possit r̄ debeat: q̄ pact⁹ videat- ur ne a titio petat q̄situm est **¶** Julia. ita summonēdū putat⁹ si stipulatoz i d̄m ipsi⁹ serui de peculio actio vanda est. Idem si iustā causam interce- dendi seruus habuerit q̄z for- te tātūde pecunie titio debuit q̄ si quasi fideiussor⁹ interue- nit ex qua cā in peculū actio nō daret: nō eē inhibendū cre- ditōrē quomin⁹ a titio petat⁹. Equē nullo mō p̄hiberi eum debere si eum seruum liberuz eē credidisset. Si sub cōditio-

¶ Opponendā. nouatio enim non fit ea stipulatione que non cōmittitur nisi adueniente cōditōe. vt. §. de nouationi. l. quorū. r̄ l. nouatio. r̄ §. si certum petat. l. pecunia. r̄ §. de condi. indebiti. l. iulianus. in fi.

¶ Ac si cōtra. f. vt non agatur de aiali licet morbo- sam sit. r̄ dic p̄tra i. p̄ter. nec el edi- ctuz p̄hibet paci- sci. sic. C. de re. cre. l. nec fil⁹. vel p̄o- prie dic cōtra edi- ctū. i. edicti d̄nfi- cū. nam cū possit s̄m ius redhibe- re serū vitiosum vel aliū aial huius suo iuri. r̄. c. n̄si- ciare. vt. §. de edil. edic. l. querit. §. si venditor. r̄ hoc si vterq̄ ignorauit vitii vel morbus. vitii animi: mor- bus corporis. Si aut veditoz tantū sciuit: non nocet pactū emptoz ni si emptoz sciuerit vt ignorauerit nō iuste. vt. §. de act. emp. l. i. in fi. r̄ l. quero. r̄ §. de edil. edict. l. q̄r. in fi. Cōcedo q̄ §. id q̄ lex iubet vt de q̄ p̄hibet pactū i- terponi: pacifi- cō nō h̄z. C. eo. pa-

¶ Contra tenorem legis pri- uatam vtilitatem continentis pacifi licet. h. d. bar. **¶** Ipla. **¶** Ac si cōtra edictum edilium curulū oimo- do licet: siue i ipso negotio vē- ditonis gerendo cōuenisset siue postea.

¶ Cessante rōne legis cessat ipsa lex. h. d. Paulus. **¶** Quod dictū est si cū reo pactū sit vt nō petat: fideiussō- ri quoz p̄petere exceptionēz p̄pter rei p̄sonam placuit: ne mādati iudicio cōuentatur. **¶** Igif si mādati actio nulla sit forte si donādi aio fideiussō- rit: dicendū est nō p̄desse ex- ceptionē fideiussōri.

¶ Cessante rōne legis cessat ipsa lex. h. d. Paulus.

¶ Quod dictū est si cū reo pactū sit vt nō petat: fideiussō- ri quoz p̄petere exceptionēz p̄pter rei p̄sonam placuit: ne mādati iudicio cōuentatur. **¶** Igif si mādati actio nulla sit forte si donādi aio fideiussō- rit: dicendū est nō p̄desse ex- ceptionē fideiussōri.

cta q̄ cōtra. s̄z §. b̄nificiū legis p̄t vt dicit. §. eo. ius publi- cum. Item no. hic argumētū q̄ quilibet p̄t iuri suo re- nūciare. vt. §. de mino. si iudex. r̄. C. e. l. pe. r̄. §. eo. pactū. l. Cōuenisset. vt venditor nō teneatur de morbo. m. **¶** Postea. cū hoc pactū fiat ad excipiēdū t̄n: valet et ex interuallo. vt. §. e. iuri s̄gēti. §. s̄z cū. r̄. §. de d̄p̄. emp. l. pacta. sed forte fallit. vt. C. q̄ lice. ab emp. disc. l. i. r̄ C. de arbi. l. antepe.

¶ Quod dictum est. §. §. eo. r̄ heredi. §. si. **¶** Quid iudicio. vel alio. vt neg. gest. q̄ q̄ns agit vt q̄ siue mādato fideiussit. vt. Jamā. si ex mādato. §. i. gra- tia ergo exempli posuit de hac. filis rō est. C. de v̄r. rei iudi. l. si. §. si. r̄. §. ad mace. s̄z r̄ §. non solū. r̄. §. de mino. patri. in p̄m. r̄. §. de fideiuf. marcellus. r̄. §. de lib. l. l. si quis reū. i. r̄. §. m̄. Sed l̄z pactū rei fideiussōri p̄desse p̄pter se ipsum vt hic: t̄n non p̄t vti fideiussor beneficiō p̄sonali quo p̄t vti reus. vt q̄ sit minor vel talis qui in quātū facere p̄t teneat. vt. C. de fideiuf. mi. l. i. q̄ est p̄tra r̄. §. de re iudi. l. de fideiussor. que est contra: quia pacti be- neficiū est reale nō personale. vt. §. de excep. l. exceptio- nes. i. Respon. et. §. fina.

¶ Donandi. r̄ idem in alijs casibus quos diximus §. eo. et heredi. in fi.

¶ Animo. f. reo. **¶** Fideiussor. hoc ita nisi sp̄at sit actū vt et huius fideiussorū pactū proficit: quo casu doli exceptio d̄t. n̄z cūz

turi suo q̄z remū- ciare p̄t.

fideiussoris pacti proffit reo si hoc egit fideiussor. vt. 3. eo. idem. §. fi. 7. l. vi. delict. l3. cõster fideiussorus nõ inter esse. 3. gñt. hic licet nõ inter sit: pderit tamen fideiussor si hoc actum fuit specialiter fm Johan.

Aus. promissit. marito futuro.

Peteret. ne marit. neptis pe rat dotem.

No erit. sed an tota dos pote rit peti ab eo: an vero p heredita ria pte. Rñ. tota vt arg. j. de leg. i. l. ab oib. in prin. arg. 3. de leg. i. si fundu sub condi tione. §. si liber. 7. Si ergo qd dicit qd vni puideatur alij nõ. vt l. hui. legis hic: est cõ tra. j. de ver. obli. cõ qui. §. te. 7. tñu sol. ibi ad obligã dum vñu qd fieri non põt: hic ad li berandũ qd fieri põt. vt. j. de act. et ob. arrianus. vel tibi credebat illuz solum futurũ he redez: hic sciebat alios eẽ futuros. vt ar. l. tale. §. fi. pila verior est vt ex lege dria pty in fi. §. vbi aperte in nunt pactũ valere ad liberãdũ. 3. ad idem est cõtra j. de ver. ob. conti nuus. §. fi. vbi dñ q nõ possunt vni ex here dib. stipula ri qd est in bãdo: sed qd in faciẽdo sic. So. ubi in dando: hic autem in retinẽdo. vel verus ibi acquiritur oibus stipulatio: sed exceptioe remouet que stipulatoz petere noluit. vt ar. j. de his qui. vt indi. cõ quidã. 7. C. fa. her. filie. sic 7 hic acquiri exceptio vtriq. s3 vni tantũ pdest 3. te ei qd dicit filio directã exceptionẽ pacti acqri. e cõ tra. 3. e. 7. heredi. §. nos asit. s3 distingue vt dixim. 3. eo. si tibi. §. si pact. 3. te ei qd dicit ptem filio acqriere est cõ tra. j. de ver. obli. qd dñ. vbi dicit q ea q sunt in faciẽdo p filio nõ qrit: s3 dic q hoc exceptio magis vñ datio nõ factum. 7. facit ad hanc legẽ. j. de pactis. de. l. auus.

Per pactũ liberatõũ po test quis vni ex heredibus p mittere. h. d. Barto. Qel.

Aer filio habebat dotez pmisit: 7 pact. est ne a se ne ve a filio suo dos peteret: si acoherede filij dos petat: ipe qdem exceptioe cõuentionis tuẽdus nõ erit: filius nõ exce ptioe cõuentiois recte vtetur Quippe heredi consuli cõces sum est. nec quicq obstat vni tñi ex heredib. puideri si he res factus sit: ceteris autem non consuli.

Jura gñis non possunt di rimi. h. d. Barto. Mode.

Ius agnationis non posse pacto repudiari nõ magis qd vt qd dicat nolle suũ libez esse: iuliani snia est.

Ad spẽs de nouo reptas dolo trahentiũ in diuisione nõ cõprehẽsas gñalis quietã tio non porrigitur in effectu. hoc d. Barto. Idem.

Res fratres titius et amcius vt seia cõez he

netur. vt. j. de l. lucius. §. questum. g. Titius. p̄sens. sed alij duo absentes. h. hereditatem. s. matris. i. Caerunt. i. pmiserũt ne cõium rerũ nose decetero agerẽt. vt p3 ervi huus sibi cauerũt. si aut simpliciter fuissent p̄fessi nul la exceptio daref ex tali erronea cõ fessione. et sic non hẽret locũ hec lex k. Absentes. ma rime. nã idẽ si p̄s tes. cum rñ. legis sit gñalis. l. posse. qz nõ vt pacto pimi de q nõ est cogitatur vt. j. de cõdi. ide. l. si. §. pe. et. j. tit. i. q cõ. §. fi. 7. j. eo. em: ptoz. §. luci. 7. 3. C. de trãf. sub pre textu. vbi dñ q p̄ textu speciei rep̄ te nõ rescidit trãf actio. Sol. fm q̄s dã h fuerit dolo inducti duo a ter tio. ibi nõ. vt arg. C. e. ti. l. sub p̄ter tu instrumẽti. §. sa ne. qd est falsus. i moab vtraqz pte erat voluntas diuĩ dẽdi. l3 qdãz sub traherit vnus. tu dic q aut est peti tio spãlis 7 trans actio: tunc alte rici vel p̄sonẽ nõ p̄iudicat. vt. 3. eo. si vn. §. ante oĩa si autẽ ecõtra vtrũqz gñale vt h in oibus p̄iudicat. vt in. l. cõtraria. nisi in duobus casibus qñ aliqđ est subtra ctum vt hic. 7 qñ dubiũ pender ex testõ. vt. j. ti. l. nõ est si vero spãlis est petitiõ 7 generalis transactio quo ad sba. trãfactio restringitur ad speciem penam. vt. C. de transac. l. si de certa. si aut petitiõ gñalis 7 transactio specialis: in alijs restat actio. vt. C. de iudi. licet. 7. C. de transac. l. age. 3. te ad huc cõtra. j. de sibi. obli. l. qui rome. §. fi. vbi dicit si fratres cauerunt sub pena se nichil fa cturos contra diuisionem quam de hereditate paterna fecerunt: q sub illo generali pacto etiam fideicom. a fra tre fratri in tẽpus mortis relictũ continentur vt peti nõ possit. sed dic illud ideo qz sciebat de hoc fideicõ. futuro hic aut non de hac pecunia subtracta. vel dic q l3 ita. p̄ nunciãuerit ibi quidam: tamẽ male pronunciauit. et si petatur fideicõ. 7 obijciat exceptio pacti gñalis repli catio de vñ hic. 7 sic. l. d. l. obijciat exceptio petitiõĩ pene. 3. cum fundum. possideres. secus si tibi tradidit: sc̄m cũ possiderẽ hoc pacto vt alij traderes: qz tũc haberet locũ penitẽtia cũ esset factus inolatus. vt. C. de cõdi. cã da. l. dedi. §. i. 7. l. si pecuniã. in prin. n. Michi. vendicãti fundũ. vt. j. sequitur. occur. i. iij

reditatẽ inter se diuiserunt in strumẽtis 7 repositis qd diui sisse maternã hereditatẽ dñ rerũ: nihilqz sibi cõe remãsis se cauerũt. S3 postea duo de fratrib. i. meui. 7 seia q absen tes erant tpe mortis matris sue cognouerũt pecuniam au ream a fratre suo esse subtra ctam: cuius nulla mẽtio i iñro diuisionis cõtinebat. Quero an post pactũ diuisionis de sub tracta pecunia fratribus ad uersus fratrẽ cõpetat actio: Mode. rñ. si agẽtibus ob por tionẽ eius qd surreptum a ti tio dicitur generalis pacti cõ uenti exceptio his q fraudem a titio commissã ignorãtes transegerũt obijciatur: de do lo vtiliter replicari posse.

Pactũ de soluẽdo alteri in ducit exceptionẽ solutiõẽ secu ta: vel si p eũ non fiat cui? gñã pactũ fuit appositũ. h. d. b.

Si cũ fũdũ meũ Proc. possideres. pũcissz mi chĩ tecũ vt ei? possessiõẽz titio tradres: vendicãtẽ me eũ fũdũ

si autẽ ecõtra vtrũqz gñale vt h in oibus p̄iudicat. vt in. l. cõtraria. nisi in duobus casibus qñ aliqđ est subtra ctum vt hic. 7 qñ dubiũ pender ex testõ. vt. j. ti. l. nõ est si vero spãlis est petitiõ 7 generalis transactio quo ad sba. trãfactio restringitur ad speciem penam. vt. C. de transac. l. si de certa. si aut petitiõ gñalis 7 transactio specialis: in alijs restat actio. vt. C. de iudi. licet. 7. C. de transac. l. age. 3. te ad huc cõtra. j. de sibi. obli. l. qui rome. §. fi. vbi dicit si fratres cauerunt sub pena se nichil fa cturos contra diuisionem quam de hereditate paterna fecerunt: q sub illo generali pacto etiam fideicom. a fra tre fratri in tẽpus mortis relictũ continentur vt peti nõ possit. sed dic illud ideo qz sciebat de hoc fideicõ. futuro hic aut non de hac pecunia subtracta. vel dic q l3 ita. p̄ nunciãuerit ibi quidam: tamẽ male pronunciauit. et si petatur fideicõ. 7 obijciat exceptio pacti gñalis repli catio de vñ hic. 7 sic. l. d. l. obijciat exceptio petitiõĩ pene. 3. cum fundum. possideres. secus si tibi tradidit: sc̄m cũ possiderẽ hoc pacto vt alij traderes: qz tũc haberet locũ penitẽtia cũ esset factus inolatus. vt. C. de cõdi. cã da. l. dedi. §. i. 7. l. si pecuniã. in prin. n. Michi. vendicãti fundũ. vt. j. sequitur. occur.

Res fratres. no. appellatiõẽ fratris 7 sotoz cõti

Liberum. id est filium.

Res fratres. no. appellatiõẽ fratris 7 sotoz cõti

Liberum. id est filium.

Res fratres. no. appellatiõẽ fratris 7 sotoz cõti

Liberum. id est filium.

Res fratres. no. appellatiõẽ fratris 7 sotoz cõti

Liberum. id est filium.

Res fratres. no. appellatiõẽ fratris 7 sotoz cõti

Liberum. id est filium.

Res fratres. no. appellatiõẽ fratris 7 sotoz cõti

Pactuz nõ per mit ea 3 qd nõ est cogi tatum.

ffis ap pellano ne foroz cõtinẽt.

Liber Secundus

A te. hic puncta. nā adhuc lz fecerim pactū possuz vendicare a te nisi in duob' casibus. pum' qñ iam tradidisti. Sed si tradidit alter hz locū exceptio: cū ipō iure non teneat. nec em' possidet vel dolo vel culpa desijt possidere. Rñ. exceptionē hz nō actionis: s; intentionis

Uel dic q' de alio quodā debito feci pactū si illi possessionē traderes. Scdus est qñ tua cā hoc cōuenit et paratus es dare lz nō tradideris: et sic prim' es soluenti vt in aut. vt exacti. instan. do. §. fina. colla. y. pōt esse tua cā vt q' alij eūdez fūdū sub pena dare. p. miserat cui te dare. p. misit vt in penam nō caderes.

Itē forte litigare nolebas vñ actori cedere volebas vt ego ptra eū litigare. nisi g' vel tradider' vt parat' fuer' tradere et tua cā sit actū bñficio pacti renūciasse vider'.
Adperatores. pecunias. als pecūias et als vsuras et h' in pacto. secus in trāfactōe fm yñ. sed tu dic idē in vtrog. vt diximus. §. eo. tutoris. sed videt valere remissio. vt. C. d' vsur. l. aduersus. que est contra. vbi si nō petijt publicus administrator vsuras videt eas remississe et valet. sed tu dic videt tacite vt ibi: non exprefe vt hic. ar. j. de procu. filius. §. veterani. Item ecclesia vel ecclesiastica tacite possunt remittere nō expse. vt in aut. vt cum de ap. cog. §. si fo liberi. colla. viij. et in aut. de fan. epi. §. si fo intra annū. colla. ix. alij dicūt q' hic erat liquidum: ibi non. vt ar. C. de transac. l. preses.

Reuocandas. qz publica est vtilitas. als remissio nō reuocaret. vt. j. de decre. ab. or. fa. l. penf. et antepe.
Us publicū. pōt poni casus vt si faciā pactum ne

rexequar nūciationē opis in publico factā. vt. §. eo. iurisgē. §. si pacifcar. itē pōt poni vt. j. eo. inter debitorē. itē. j. ad. l. fal. q' de bonis. §. i. itē si conueniāt magistratus vt alterius tñ periculo tutor pupillo detur. vt. j. de magi. cō. l. i. §. si inter magistratus. et vbiqz aliqd fiat siue contra ius publicū pretorū vel ciuile. vt. §. e. l. cōtra. et. j. de regu. iur. l. nec ex pretorio. et. C. de testa. l. testādū. et. j. de ope. libe. l. cordonē. et. j. d' admi. tu. l. qdā decedēs et. j. de reli. l. neratius. et. j. de admi. re. ad ciui. pti. l. j. §. ius rei. et. C. sine cen. vel re. l. i. et. j. sed cū ius publicū aliud sit auctoritate et vtilitate vt sunt illa iura que tractant d' iure fisci. vel qd in cōi seruatur. i. publica vtilitate. aliud vtilitate priuatum qd et publicū dicitur auctoritate. vt in situ. de excu. tu. §. i. de quo loquitur hic. Rñ. de primo cōstat. in scdo autē dicunt qui dā idem ppter casus multos quos notauim'. C. eo. l. pe. in quibus est publicū ius auctoritate sed priuatur vtilitate. in quo casu renūciare nō pōt. sed tu dic q' pōt quis ptra pacifi. nec obstant illi casus. qz in quolibet eorū pōt specialis rō reddi quare nō valet pactū de remissioe iuris mei. at als siue renūciat iuri qd est in pui legū idultū siue iuri cōi lege hoc statuēte possuz renūciare. et michi puidico sicut d' per hunc totū ti. et per totū ti. de transac. et etiā in. C. et. j. de accep. et de noua.

in. C. et in. ff. per totū. et insti. qui. mo. tol. ob. speciales etiā leges addo. §. eo. iurisgē. §. si pacifcar. et. C. eo. l. pe. et est idē iure presenti et futuro. vt. j. eo. pactū. et. C. de tempo. appel. l. fina. in fi. et hoc etiā dicimus. §. eo. par. cisi. et de hoc dixi in aut. vt debi. ma. et. §. qz vero.

reuocandas esse. **P**api.

Us publicū priuatozū pactis mutari non pōt.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Ambigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api. **A**mbigua cōuentio interpretatur cōtra eū p quo profert. h. d. Barto. **P**api.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

Uterbus placet ergo et nobis dz place re. vt. C. de testa. l. testamenta oia. et. C. de appel. l. pcpimus in fi.

bua. Ultimo in hac. l. not. arg. q. quandoq; ratione am-
biguitatis neutri valet. sic. j. de re. dub. si quis de plu-
ribus. r. j. de adimen. leg. l. iij. §. si duo. r. j. de testa. tu. l.
duo. r. j. de usufru. leg. l. qui plures.

Ulle pactu piteor. scz me velle zc. vel simpliciter

Pactus
ipsa pre-
sens: si
pulsatio
futurus
respicit.

tionē inducit. h. d. Bar. Idē.

Ulle pactu piteor. te
nō teneri: nō in psonaz
dirigit. sz cū gñale sit locū in-
ter heredes qz litigātes hēbit.

Pactum de stando iudica-
ris si non seruetur transactio
facta appellatione pendente
facit vt existēte cōditōe pri-
ma sentētia mittat executio-
ni p iudicem competentem.
hoc dicit fm glo.

Qui prouocauit pact⁹ est
intra diē certum pecunia qua
trāsegerat nō soluta iudicat⁹
se satisfacturus. Zudex appel-
latōis nullo alio de principa-
li cā discussio iustam cōuētio-
nē veluti confessi sequetur⁹.

Perceptio vsurarū ab vno
nō perimit actionē aduersus
alios apertē in solidū. Bar.

Post diuisionē bonoz qz
vult sua vel nō.

Sequetur. sed nunquid statim facta prouocatio-
ne certumq; pronuntiatum. vt. j. ad turpil. l. i. fine.
Rñ. non: sed suspenditur: et propter hoc pactu rema-
net firma snia ac si appellatū non esset et diu stetit. vt
C. de tem. r. re. ap. l. si. §. p. Item qd si ante sniaz pact⁹
est se iudicatis satisfacturū. i. q. stare snie quecuq; esset
Rñ. non posse postea a snia appellare. vt. j. de re iu. si cō-
uenerit r. j. a quibus ap. non lz. l. r. C. de tēpo. r. re. ap.
l. si. §. si. ar. tñ contra. j. rē ratam habe. l. iij. §. si. et. j. iudi.
sol. l. pe. item quō sequetur. ex snia non: qz est extincta
per appellationē. Itē ex pacto non: qz nudum est. Rñ.
poterit dānari vt slet conuentioni et ex snia illa agetur
vel quod verius est ille qui puocauit postea transigen-
do videtur appellationi renūciasse. vt. C. de re iu. ad so-
lutionē. r. C. eo. postq; sicut r. ille qui appellationē fa-
ctam tpe legitimo non prosequit. vt. C. de tēpo. r. re. l.
si. §. si. r. C. de appella. si cōtra. in vtrōq; ergo casu fini-
gitur nec appellatū: ideoq; sentētia prima executioni
mādetur per iudicē delegantem qui mādat sentētiā
suoz delegatorum executioni. vt. j. de re iudic. l. a duo
pio. siue per iudicē appellationis qui delegauit cau-
sam appellationis r. sicut vt executor. vt. C. de appel-
l. a proconsulibus.

Post diuisionē. id est: qualem qualem assignationē
nec enim proprie ponitur diuisio quo ad es alienum.
Interposita. qz si iter postea eēt tūc nō hēret regres-
sū aduersus alios coheredes. vt. C. d. noua. r. delega. l. i.
Comenerant. isti debitorē inter se. r. dic accepta-
uerunt. id est frequenter accepterūt. Uel dic vt uenerat

ter creditores r debitorē acceptauerūt. i. p acceptila-
tionē de vsuris liberauerunt. in forte tamen manet pe-
nitio vt subijcat. et fm hoc non erit ibi a singulis zc.

Proferant. i. offerant. r illi recipiant. si nō recipiūt
offerant r consignent: et sic impedientur vsure. vt. C. d.
vsu. l. acceptam.

Pact⁹ est. vt
ita. vt. §. e. l. au. r.
hoc si non soluit
vel si iam soluit
p stipulationē pa-
ctus est restituit.
vt. C. de iur. dot.
auia. r. j. sol. ma.
l. quotiens. r. j. de
verb. obli. quicūq;
§. i. et. l. qd. df.
l. portio. pu-
ta diuidia. cum
nō sit adiectum q
vt. j. de pbo. signi-
fica. l. nomen fili.
§. portiois.
l. remaneret.
i. suo fratri here-
di solueret si sol-
ueret unde ex hoc
verbo etiaz actio
datur. vt. C. de do-
na. ante nupt. si
cum ante. r. de iur.
re do. etiam. r. de
pact. inter empt.
l. i. vt. dic pzie si
nō soluerat: et ita

Pactum collatū in psonā
alteri tāq; futuri heredis pa-
ciscētis si ille non est heres
sed alius nō prodest illi sed ei
qui heres est. qz cēsetur factū
hēdi non vt tali. Pan. d. cast.

P q dotē pmisit pact⁹ ēi
vt post mortē suā i mrimonto
sine liberis defuncta filia por-
tio dotis apd heredē suū fra-
trē remaneret: ea puētio libe-
ris a socero postea suscept⁹ r
heredib⁹ testō relicto p exce-
ptionē dol. pderit. Lū inter

habebunt exceptionē filij si conueniantur. vt. j. dicitur.
in per exceptionem. prosequitur tñ cum casum qñ
fuit soluta. et dic per exceptionem oppositā a marito fra-
tri istius testatoris qui frater p̄tendebat sibi totū de-
beri. et manū dicit dolo factis qz petis totum: cū pa-
ter videatur voluisse prouidēre r alijs coheredibus.
arg. j. de leg. ij. l. cum pater. §. cum estimaret. et argu. j.
de codicil. l. pe. et sic ego tēcor similiter alijs. prodest
ergo maritus iste et alijs coheredibus per istam ex-
ceptionē. vel dic qz oppor et eam in totū alteri fra-
tri qui erat frater patris si in nullo est heres frater. vel
dic secundo exceptionem: m̄ id est replicationē: et fm hoc
prosequitur hoc glo. teta tātū cum casum quando fu-
it soluta. et facit. j. de pac. do. si pater. r. not. hic argumē-
tum in rescriptis qz si papa mandat alicui episcopo et
iam mortuus erat qz successor eius tenetur obedire. vt

Succes-
sor gau-
dere dz
iure pre-
decessor-
is.

debet gaudere beneficio et iure eius. Et est ad idem. j.
de lega. ij. cum pater. §. cum estimaret. r. l. cum duob⁹.
ar. contra. j. que sen. sine appella. l. penul. sed illi legi
respondent quidā aliud esse cum agitur de obligando
cui solutioni videtur cōtra. j. de re iu. l. natus. Alij di-
stinguunt an propriū nomē cepti copii sit appositum et
tunc nō portigetur ad successorē. aut nō: r tūc portige-
tur. vt i aut. vt nulli iudi. §. hoc vero iubemus. col. ij. r.
j. de an. leg. l. annua. §. i. Item nō id esse de iure seruā-
dum lz nō sit itatutū: qz verisimile est statutū fuisse si
hoc qstū fuisse. vt. C. d. in effi. do. si totas. r. j. de pbo.
obli. cum qui. §. i. r. j. de codicil. l. qui graui. r. j. de he-
redi. in fi. l. snia. r. j. de lega. l. si duobus. §. heres.

Intra. nō habeat. s. vt liberet: s. videl q habeat. vel tū eni fuit pactū traditione rei. vñ valet vt. i. eo. in traditionib⁹. r. C. de re. p. nu. l. rebus. r. l. ex placi to. Ad hoc rñ. duob⁹ modis. pmo et verius qz de facto nō fuit pactū i traditōe rei. Seco qz eadē traditio r si esset nō dz pare re liberationez et actionē circa ean dē causā: qz circa diuerfas pōt. vt. i. de solu. l. inue ratiōibus. in fi. s. nōne veditoz rem tradendo se libe rat r aliū sibi obli gat. Rñ. hideo qz hoc agit: sed h tñ de obligatiōe rescindēda agit. Imo si veditoz sū libero: s. nō aliū obligo. qz an erat obligat⁹ emptoz: vel dic fm Jo. qz hic fuit tractus inolutus facio vt des. licz sit pueū tus i tradēdo ex quo dat actio de dolo. vt. i. de prescrip. ver. natura lis. s. qz si faciāz. q cessat quotiens alia actio v' exce ptio locū hz. vt. i. de dolo. l. i. s. fi. s. nōne si puenit i dādo ē do vt des. et sic dat actio p scriptis hōis. vt. C. de traslac. l. cuz nota. Rñ deo nō. Imo fuit ibi do vt faciāz: licet in faciēdo fuerit pze uentus.

Ex pacto de liberando impleta cōditione non competit actio sed exceptio. h. d. Bar.

Intra illū diē Idē. Debitū partē michi solu eris: acceptū tibi residuū fe ram et te liberabo: lz actionez nō habeat⁹: pacti tñ exceptio nē cōpetere debitor⁹ cōstitit.

Pactū puatorū iuri publi co nō p iudicat. h. d. bar. Idē

Inter debitorē r credi torē cōueniat vt credi tor onus tributi p dīij pignora ti nō agnosceret: sed ei⁹ soluē di necessitas ad debitorē spe ctaret. talē p uentionē quātuz ad fisci rōnē nō esse seruādā r fidi. Pactis etē puatorūz formaz iuris fiscalis conuelli non placuit.

Contrahētes tenent ad nat uralia cōtract⁹: nisi aliū actū sit. h. d. Vel sic. Naturalia cō tractus transeunt sine pacto: sed pōt r rariū pacisci. Bar.

Emptionib⁹ Pau. scim⁹ qd prestare ven ditor debet: qd qz ex p rario

Inter debitorē. quātū ad fisci. quominus cōueniat semper possessore. vt. C. sine cen. vt rei. l. oēs. Sed quātū ad paciscētes seruari dz vt inter se agant ex hoc pacto. vt. i. eo. epistola. s. pactū. q est. s. sic. r. C. de pig. in summa. Alij distinguūt an paciscant q possessor nō sol uat: et tñc nō valet vt h. an q aliū soluat p eo qd valet inter eos: vt ibi. hodie tñ q alienat piculū functionū in se recipere tenet si ille in quē transferē minus idoneus fuerit. vt in aut. de man. p. in. s. nō pmittas. coll. iij. Itē sumitur hic ar. qz creditor possidet. qd diximus. s. qui satisfāda. cogan. l. sciendum. s. creditor.

Emptionib⁹ scimus. per legē. vt. i. de act. emp. l. exempto. in pñ. r. s. i. r. l. iulian. s. ex vendito.

Seruari debet. quo ad actionem r quo ad exce ptionē ex interuallo. vt dixim⁹. s. eo. iuris gētib⁹. s. adeo. vt si paciscat emptoz: qz nō teneatur ad euictionē vendi

tor. vel qd plus est vt et scilicet nō teneat reddere: valeat pactū. vt. i. de act. emp. l. emptorem. s. fi.

Um in eo. scilicet statu.

Patris. s. pupilli. sed hodie nō pōt esse credi tor tutor pupilli debitous. vt in aut. vt hi q ob. per. res mu. s. i. coll. vi.

si in cōtrahendo aliquid exceptū fuerit: id ser uari debet.

Tutor idēqz creditor dz ee ptētus ea pte ad quā credito res alios reuocauit. Barto.

Qui eo esset Ceuo. pupillus vt ab heredi tate pris⁹ abstineret: tutor cuz plerisqz creditoribus decidit vt certā portionē acciperent: idem curatores cū alijs fece runt. qro an r tutor idēqz cre ditor patris eandem portio nem retinere debeat⁹ rñ. eum tutorem qui ceteros ad portio nem vocaret eadem parte contentum esse debere.

Louentio nuda nō sufficit ad agendum: nisi vestiat tradi tione vel stipulatione. hoc di cit Pau. de castro. Her.

Quisqz placitū nisi traditōe v' stipulatōe sumat effectū ad actionē tāqz nudū pactū nō pdesse potit.

Lautio vel fatidano lega torz pōt remitti p pactū sicut p vltimā voluntatem. Pau. de castro.

Actū inter heredē et legatariū factū ne ab eo satis accipiat⁹: cū in seme scribus relata est pstitutio di

triph.

Actū inter heredē et legatariū factū ne ab eo satis accipiat⁹: cū in seme scribus relata est pstitutio di

triph.

Actū inter heredē et legatariū factū ne ab eo satis accipiat⁹: cū in seme scribus relata est pstitutio di

triph.

Actū inter heredē et legatariū factū ne ab eo satis accipiat⁹: cū in seme scribus relata est pstitutio di

triph.

h Creditorib⁹ scz hereditarijs. i Curatores. adiuncti tutorib⁹ nō sufficiētib⁹. vt i nsti. de curato. s. interdum. k Qui ceteros scilz creditores. l Eadē parte. no. ar. qd in alte rius psona fuat: et in sua seruare teneatur. vt. s. qd quisqz iur. l. i. et. i. de cōdi. inde. frater a fratre. r. i. de adm. tu. cū here ditas. r. l. qtiens. s. i. r. i. man. si ne gociā. r. i. i. serui. ven. altius. r. i. de euic. vēdicāre. r. i. aut. vt dif. iudi. s. i. tñ. coll. ix. r. i. de ver. ob. stipulatio illa. r. C. ne fil. rē quā ven. l. i. r. h. r. i. de distra. pig. l. rescriptū. s. qd si alij diuersis par tib⁹ sūt pteci. Rñ. nō in minimā nec in maiorē. vt ar. i. man. l. si fidiū. i. sine. r. l. seq. Itē Iniquel no. qz sustinet liq: tas quā tas: quia officuz dog sus ist⁹ est sibi dāno: sicut sum: si cum possit pactū a creditori bus acqzere hoc nō fecit. et si facit sibi est dānosum cū ad ean. sē partem teneat remittendā. arg. cōtra. i. quē admo. test. ape. si qd ex signa. r. i. de condi. inde. l. elegāter. s. pe.

¶ **U**bi marci dicitur hoc qd sequit. et habes est. C. ut i. pos. le. l. ij. §. i. Et sume hic arg. si in testō aliqd dvalz: idē inter viuos valeat. vt. J. de pig. act. nō est mirū. hz eē nō est bonū arg. fm Jo. nam falcidū remittit heres p pactū. qd defunct⁹ in testō nō potuit iure isto. vt. J. ad. l. falc. qd d bonis.

¶ **S**. fi. r. l. pr. idē in satisfactioē qd pstat a fructuario. vt. C. vt lega. vel fideicō. nomi. ca. sare debz. hz ptra Jo. est argu. in sti. de lege fin. ca. tol. in fine.

¶ **C**um liceat. vt hic. et. J. de miz. no. si iudex. et. C. e. si actionē. et. C. de dona. spē. et. §. e. iurispētium. §. si pacificar. fallit

Juri si hoc in casib⁹ i o an sep qd iuri suo cōpe possit tituro vel cōpē qd p pa it per pactū renū cum re aiare non lz. vt de nūciare dote vltiori die reddenda. vt. J. de pact. do. de die. Jte pactū ne lice at reuocare pteca riū. vt. J. d. p̄cario. l. cū p̄cario. lz alit dicta lex posset ex pont. Jte vt quis nō dānet iquātū facere p̄c: cuz fa uote p̄one hoc cō cedū. vt. J. sol. ma. l. alia. §. elegāter.

secus si iure Jct⁹. vt. J. d. re iud. si puenit. Jte vt miles sit pcurator. vt. J. de p̄c. filius. §. veterani. Jte vt possit postulare cui predictū nō lz. vt. J. de postulā. l. qd. phibet. itē pactū. l. cōmissio in pignore. vt. C. de pac. pig. l. i. r. l. qm. itē de iure ag. vt. §. e. ius ag. itē d iure pa. po. vt. C. de pa. po. l. abdicatio. Jte de remittēdo iuramēto calstie. vt. C. d iura. calū. l. ij. §. hz qz. Jte de dolo futuro. vt §. e. si vn⁹. §. illd. Jte vt liber sit seru⁹. vt. C. de libe. cau. nec si. lz possit dici qd ibi nō erāt hba pacti. Jte de suo in dūm totquēdo. vt. C. de q̄stio. suos. lz ibi nō videat loqui de pacto. Jte vt qd succedat certo hoī vel nō suc cedat vel certo modo succedat: nisi iter milites. vt. C. e. l. hz. r. l. fi. r. C. de ioffi. testa. si qm. §. illd. r. de colla. bo. l. pactū. Jte vt sit iudex me⁹ qd nō est meus. vt. §. de iurif. om. iudi. si cōuenit. Jte ne liceat v̄dere pignus. vt. J. de pig. act. l. iij. Jte pactū ne qd se defendat in q̄stione status vel criminis. vt. J. de libe. cau. l. iij. r. iij. r. J. de ap pella. nō tēti. Jte vt sit seru⁹ seruū. vt. J. de v̄sufri. hz si qd. i. fi. r. J. de v̄sufri. r. red. leg. l. i. itē de alimēt. vt. J. titu. l. cū hi. Jte ne obijciat exceptio impedimēti quare ad iudiciū nō venit. vt. §. si qd cau. l. hz r. si. §. que sitū. Jte est alius. C. de aduo. di. iudi. l. ne qd. Jte de qz stionib⁹ ex testamēto v̄l codicillis. pueniētib⁹. vt. J. ti. i.

ex his. secus si ex alijs instrumentis. vt. C. de trāfac. sub p̄ciertu. Jte alius ne qd deponat officii. vt. §. de offi. p̄ci. l. legatus. in his autem speciales rationes reddi possunt quare nō valeat. vt no. Jo. C. co. l. penul. **A**d p̄tor. se soluturum. f. venditōi.

¶ **L**uci⁹ tici⁹ gatiū seiu mēsu lariū cū q̄gnē iplicitā habe bat p̄t accepta r data debi torē sibi p̄stituit⁹ ab eo eplaz accepit⁹ i hec hba. ex rōne mē se quā mecum habuisti⁹ vsqz ad hūc diē ex hctib⁹ plurimis remāserūt apd me⁹ ad mēsz meā. ccclxxvi. r vsure q̄ p̄pe tierūt: sūmā aut aureoz⁹ quā apd me tacitā habes refūdaz tibi: si qd instrūm a te emissum id ē scriptū cuiuscūqz summe ex q̄cūqz cā apd me remansit: vanū r p cācellato habebit⁹. **Q**uestū est cū luci⁹ tici⁹ ante hoc cyrographū seio mēsula riō mādauerat vt p̄ono eius trecēta redderet⁹ an p̄pter il la hba eple q̄bus oēs cautio nes ex quo cūqz hctū vane et p cācellato vt haberēt cautū est. neqz ipse⁹ neqz filius eius eo nomine conueniri⁹ possit. rñ. si tātū ratio accepti atqz expensi esset computata: cete ras obligationes manere in sua causā.

naturalis trā: vñ ciuilis remaneret que modo replica tione iuuat. vel dic qd nō totū p̄mū fuit sublat⁹: sed p parte p̄ciij. quo casu non tollitur p̄imum. vt. §. eo. l. si vnus. §. quod si non vt tolleret.

¶ **L**uci⁹ p̄stituit. i. gatiū p̄stituit luciū sibi creditorē

o **A**ccipit. lucius.

p **H**abuisti. olim. Jo. et loquit mensularius.

q **A**pud me. gatiū seium.

r **A**ureozū. predictozum. ccclxxvi. fm quosdam vel verius de quāda alia quātitate dicit i secreto deposita.

f **H**abebit. quo lucius esset obligatus. si autē dicas econtra. dices lucium epistolē cōcessisse. vt. J. de positi. l. publiā. in fine.

t **H**oc cyrographum. i. ante hanc epistolam.

v **T**recēta. que trecēta m̄tebat ei lucius fm vnū sensum. vel dic vt de suo daret gatus.

x **R**edderet. vel propue. vel dic. i. daret. vt. J. de hbo. signi. l. verbum reddere. vel sub. et dedit.

y **N**egipse. s. lucius titius vel ei⁹ filius a gatio seio. vel dic gatus seius vel eius filius a licio ticio.

z **C**onueniri. mandati directā vel contrariā fm qd diuersificabis factum.

a **I**n sua causā. minus apte respōdet. vnde dicit Jo.

d **C**auerat. in instrumento.
e **C**onuenisse. cū emptore: id est conuenit.
f **L**a. id ē. xij.
g **P**rofecta. pu ta decem dieruz.
h **A**d eoz. i. xij
i **C**ōuenus. in iudicio vel extra.
k **S**i ea. xij.
l **T**ēpus. idēz vel aliud.

m **P**osse. qz pa cta nouissima sūt pacta seruāda. vt. C. e. nouissis pacta no. marie ma ser ualia p q̄ redit ad uanda prima. vt. h. r. §. e. sunt. tale. §. l. r. l. si ins tra. r. l. si vn⁹. §. qz r in spē. sed none p scōz pacti quo cōuenimus vt da res. xij. et remit teres. xij. est ipso iure recessuz a pū mo cōtractu r q̄si nouus cōtractus factus. vt. §. eo. si vnus. §. idem de cemus. Rñ. dic qz egerit inter se vt nō tolleret p̄ci⁹ p̄mū p scōm: sed

Liber Secundus

q̄ restringit pactū ad id de quo dicebatur cogitatu per
mēfulariū. vt. j. de trāfac. l. qui cū tu. in fi. 7. j. de cōdi. in-
de. l. stichus. §. q̄siuit. 7. C. de tranfac. si de certa. alij res-
stringūt ad ea de quibus suo noie est obligat⁹ et ipsi lucio
nō ad eā quam alij mandato lucij dedit. arg. j. de solu.
l. iij. Tu dic stan

dū gñalib⁹ p̄bis
vt oia videant re-
missa nisi aliō ap-
pareat. vt. j. de le.
iij. l. nō aliter. sed
aliō in gñali trāf-
actiōe q̄ restringit
ad ea de quibus erat
controuersia. vt. j.
ti. i. l. cū aquil. 7. l.
q̄ cuz. in prin. 7. §.
pe. 7. §. fi. et facit
ad hoc qd̄ gñalif
videt remissum. j.
de iur. 7. fac. igno.
l. regula. §. i. 7. de
lega. p̄tā. l. i. §. ge-
neraliter.

In traditiōi-
bus. i. casib⁹
etiā in traditiōe
factū nō valet. vt
j. de reli. q̄ si loc⁹
7. C. de iur. q̄uis
et. j. eo. l. pe. 7. j. de
distra. pig. si cre-
ditor. §. si. 7. diur.
do. aua. 7. §. e. fi

tibi. x. 7. j. solu. ma. quotiens. item 7. vbi est tale per qd̄
volo michi in aliqua re querere dominium quod fieri
per pactū nō pōt. vt. C. de traditiōibus. nisi in casibus vt
in pacto legis cōmū. 7. alijs vt dixim⁹. §. e. iurisgētū. §.
quinimo. Itē 7. vbi est turpe nō valet etiā in traditiōe
factū vel a legib⁹ improbatū. vt. §. e. si vnus. §. pacta. et
l. j. iuris. vel im possibile. vt. j. de re. iur. l. impossibilitū. Itē
q̄ dicit valere dic etiā ad actionē: q̄ vestitū est rei inter
uentu. vt. §. e. iurisgētū. §. quinimo. sed qd̄ si hodie rez
tibi p̄missi vel vēdidi 7. ex intervallo cū trado aliqd̄ pa-
ctū appono ad agendū. Rñ. nō valet: q̄ traditiō fiebat
tū ad me liberandū p̄ncipaliter ex p̄cedētī obligatiōe
vñ nō pōt operari etiā obligatiōe vt dixim⁹. §. eo. si in
tra. sed secus in h̄ctib⁹ innotatis: q̄ si etiā ex intervallo
trado: et tūc pactū valet. q̄ tūc ad me liberandū p̄ncipa-
liter nō fit traditiō cū nō teneat nisi naturaliter. vt. C.
de re. pm. l. lex placito. interdū etiā positū ad excipien-
dū valet ad agendū l̄ p̄missū factū trahat ad t̄ps traditi-
ōnis. vt. j. de act. emp. si tibi liberum. 7. j. de ser. vi. p̄e.
si binarū. 7. j. de condi. inde. l. §. 7. si putē. §. cum iter.

Si quis crediderit. quatenus. i. in quātū facere p̄t
nā verbū facultates quandā facilitatē denotat. vt
j. de ver. ob. l. cōtinuus. §. illud. 7. sic habet ratio sui ne
egeat. vt. j. de re iudi. l. in cōdem. §. qd̄ si e contrario cōue-
niam cū eo q̄ tenet in quātū facere p̄t. vt. l. solūdū teneat
Rñ. valet si iure h̄ctus hoc eueniebat: vt in actione. p̄ so-
cio 7. similibus. vt. j. de re iudi. si cōuenit. secus si fauo-
re p̄one. vt. j. fo. matri. l. alia. §. eleganter.

C Agat. f. creditor.

Non impossibile. f. de iure vel de facto.

Pactū nudū appositu in
traditiōe ad cōmodū tradēt
vestitur coherētia traditiōis

Ih. d. Pau. de ca. 6. ai⁹.
N traditiōib⁹ rez qd̄ cū
q̄ pactū sit: id valē māifestū ē

Valeat pactū ne quis cōue-
niatur vltra q̄ facere possit.

Ih. d. Barto. Ulpianus.
S i q̄s crediderit pecu-
niā et pactus sit vt qua-
tenus facere possit debitor
eatenus agat: an pactū vale-
at. 7. magis ē hoc pactū vale-
re. Nec enī improbū est si q̄s
hacten⁹ d̄siderat pueniri q̄te-
nus facultates ei⁹ patiuntur.

Quod fit p̄ legē pōt fieri per
pactum. Bar. Idem.

Non impossibile puto
in cōtractib⁹ depositi
cōmodati 7. locati 7. in ceteris

E Similibus. f. qui re trahitur. idēz in alijs. de his
tamen frequētius accidit. 7. ideo hic expressit. vt argu-
in aut. vt sine prohibitiōe ma. debi. et cre. tu. ge. nu. col-
la. v.

F Furē. seruū quem accōmodo vel depono apud te
si videtur vna rō-
ne esse improbū si
ue turpe ex parte
accipientis sicut
illō ne facias hos
miciidū 7. sista. vt
§. eo. iurisgētū.
§. si ob malefici =
um. alia rōne sup
uacuum esse vide-
tur cum 7. iure cō-
tractus ad hoc te-
neatur. ad quod
dicas q̄ p̄ pactū
etiā tenebit cas-
rare ne hec fiant.
vt. j. de ver. ob. an-
ter stipulatē. §. i.
7. j. loca. l. i. lege. i.
rñ. vnde nō est ini-
quū nec superuac-
uum. itēz p̄test
esse q̄ apponitur
pena. itē in actio-
ne seruī corrupti
venit dolus. vt. j.
de fer. cot. l. i. amō
ēt culpa. p̄tea si
ēt iure cōi pueni-

similib⁹ hoc pactū ne facias
furē vel fugitiuū seruū meū:
hoc est ne sollicitus vt fur fiat
vt fugitiuus fiat: ne ita negli-
gas seruū vt efficiat fur. Si-
cut enī seruī corrupti actio lo-
cum habere: ita pōt etiā hec
pactio locū habere: q̄ ad non
corrupendos seruos p̄tinet.

Pactū factū p̄ errorē cau-
se actionē in effectu non peri-
mit. h. d. Bar. Vel sic. pactus
de nō petendo factū p̄ errorē
non valet ipso iure. hoc dicit
Pau. de castro. Ulpianus.

Si cū te ex causā legati
debere pacifca debito-
ri tuo exstimas pact⁹ sis ne
ab eo peteres: neq̄ iure ipso li-
berat⁹ debitor: neq̄ petētē sū-
mouebit exceptionē cōuētio-
nis: vt celsus libro. xx. scribit.

ret tñ vtile est pacto dici. vt. j. mā. l. q̄ mutū. in prin. §. q̄
dam dixerūt q̄ supflūū est nisi pena apponatur. et ideo
non valere dicit. vt. §. eo. iurisgētū. §. si si fraudādī. sed
p̄tra eos est p̄dicta lex q̄ mutū. nā 7. littera hoc. sicut et 2c.
ex qua collige q̄ si obligatio fieri pōt p̄ legem: ergo idēz
pōt per pactū conueniri. 7. facit. §. eo. pactū.

Si cum te. debere. putabat heres se grauātū face-
re pactū de non petendo cū nō esset. nā si est vale-
ret legatū. vt. insti. de lega. §. si quis debitor.

H Tu. vel hereditario vel tuo proprio.
i. Neq̄ petentem. heredem actione antiqua non ob-
stante exceptione pacti.

Exceptione. immo videtur summoueri pacti ex-
ceptione cum possessio rei corporalis transeat etiā here-
de errante. vt. j. ad. l. fal. l. i. §. si legatari⁹. item totus ti.
de condi. inde. 7. sine causa. locum habent quando errā-
do quis dñum vel possessionem tradit. aliter non da-
retur cōdictio aliqua. vt. j. vñsfru. quēdamo. ca. l. fi. in fi.
Dic ergo nō summoueri exceptione 2c. §. si efficaciter: q̄
replicabilif de dolo a te herede. quod dico habere locū
etiā si per acceptationē eum liberasset. licet quidam
cōtra. §. videtur alia ratione q̄ nō possit cum effectu re-
petere: quia falsa demonstratio non vitiat legatum. nec
ergo opinio falsa pactus tale: sed certe immovitat lega-
tum si aliter non erat legaturus. vt. j. de condi. 7. demō.
l. cū tale. §. falsam. 7. C. de fal. cau. adiec. lega. l. i. sic 7. h̄
non est verisimile hunc fecisse pactum si scierit nichil le-
gatū esse. q̄re p̄t petere et p̄ exceptionē replicabit: cū iō
fecit q̄ se h̄ctū putauit. vt. j. de odi. ide. dam⁹. nā si nā
pacifca p̄ decipit. vt. j. i. i. q̄ cū. §. q̄ fallam. vt. dic falsā

causa non nocet qua testator credebatur: hic autem non testator sed heres tunc nec enim testator villo modo legauerat.

a Si debitorum. ab eo qui me here dem fecit credebatur me grauari in. r. dandis titio. cui puta titio legataro delegauit debitorum meum qui meuius erat in alia manu creditore ticij. ideoque co pensauerunt statim ticij et meuius. cum igitur apparet quod non eraz grauarum oi a in pusknu re ducitur statu no ipo iure: fz iur re plicatois doli. et delegat' otra euz cui delegatus est obijciat doli exce pnone. vt hic. r. j. de dona. l. ij. fz. cu vero. et de doli excep. iul.

b Cui. meuius. c Cui. scilicet ticio. Jo. d Debitor. me uius.

e Pactus. de no petedo admif sa copensatione. f Debitor. fz meuius.

g Constituto. f. puius ex aliq ca. h Debitorum. fz meuius.

i Si uis. f. ticij. k Remptia. f. quo ad effectum. et no. ex hac lege ex falsa credulitate

l Nulla. per legem em vl per similem iuris partem: vel p testatores sunt h des. vt. j. de pe. here. l. i. r. insti. de bo. pos. fz quos aut. non autem epistolis. vt. C. d. pba. no epistolis. et hñ dico nulla nisi essz lata snia: qz tunc p heredit' habent. vt. j. fa. her. l. cu putare. accur. n

m Si inter debitorem. a creditore. sed none debitor potest vendicare respõ. non: cum creditor vendidit ex pacto vel ex lege. vt. C. de iur. do. imp. l. vlti.

n Placuit. id est conuenit ita r. c. p Habita. fz vt pro eo q creditor soluerat fructus sibi coputare hic amicus debitoris. et soluto reliquo a debitore fundum redderet ipi debitor.

o Etiam. nunc respondet. r Heres. emptoris vel de bitoris. f Defunctus. amicus debitoris.

et fide prestare. sed quare cum nudu sit. Rñ. immo forte vestitu. madaut em debitor amico vt h faceret. vt. j. man. si madauero. fz si hi. vel stipulatioe fore. sed et si nudu fuisset v3 ad vsuras remittendas quas psumo remissas ex quo dixit se fructus cu forte copensaturum.

factas creditor soluisset a debito recipret: r vt tributa eiusde pdij debitor pederet iustu ideoqz seruandum est.

De inofficioso pns testamento acturus vt ei certa qz titas quoad viueret heres p staretur pactus est product: ad ppetua pstatione id pactum postulabat. Rescriptus est neqz iure villo neqz equitate tale desideriu admitti.

Pactum de reddendis sumptib' valet: secus in pacto facto de quota litis. h. d. Bar. S Amptus. Idem. S quidem prozogare liti gant' honestu est. pacisci autem vt non quatitas eo nomine expensa cum vsuris licitis restituar: sed ps dimidia eius qd ex ea lite datu erit no lz.

Non est in mora qui potest exceptione legitima se tueri. h. d. Barto. S pact' sim ne stichuz sq michi debebat petat'

alias prestaretur. r hec placet qz planior est.

Ad perpetua. mortuo eo qui de inofficioso actur' erat fm puma. et qd vt heres hñdis psharet fm aliam.

Admitti. vt hic. r. j. de li. leg. aurelio. i. rñ. nec ad querela transactionis sopita reuertet heres filij. vt. C. de trasac. cu mota. vel ipse ex q seruat ei couetio. vt. C. de inoffi. tes. parentibus. nisi forte ad tepus tñ remisit vel non ei seruatur fides dum uiuit. vt. j. de inoffi. testa. si instituta. i. rñ. et. s. eo. si vnus. fz si cum reo.

Amptus prozogare. id est dare vel prestare. S Litiganti. i. procuratori vel aduocato. h Datu. per sniam. f. latam cotra reum aduersariu. et no. hic q non lz pacisci de quota litis vt hic. r. j. ma. pacisci si reum. fz. r. l. salaru. r. C. de procu. l. litē. r. C. man. an lice si cotra licitu. qd dicas siue dimidia sit siue tertia: siue at de qz qlibet quota. lz. M. dixerit ita demsi si est dimidia non ta litis.

Valere vt hic. sed qd si no sub hoc noie quote. sed cum lis esset de decē pactus est de octo qucerant in lite sibi dādis. rñ. quida no valere. qd credo ne fraus fiat. vt. j. ma. si remuneradi. fz. Jo. s. die em valere. vt ar. illi. s

fideico. he. fz nichil aut. r. C. s. sen. pas. si debitor. S pactus. petz. ad tps. atz non videtur qd mo-

Falsa credulitas non firmat qd agit

gatur non confirmari. sic. j. de pign. ac. si quasi. r. C. de rescin. ven. venditor. r. j. de ac. emp. et ven. si heres. r. j. de consu. pe. l. fi. r. j. de acqui. here. si is ad quem. r. j. de cõdi. inde. si no sozem. fz si centum. et. j. de inoffi. testa. nichil. fz si cum. r. j. de iudi. l. de qua re. ar. contra. C. de condi. ob causam. l. si repetendi.

Nulla. per legem em vl per similem iuris partem: vel p testatores sunt h des. vt. j. de pe. here. l. i. r. insti. de bo. pos. fz quos aut. non autem epistolis. vt. C. d. pba. no epistolis. et hñ dico nulla nisi essz lata snia: qz tunc p heredit' habent. vt. j. fa. her. l. cu putare. accur. n

Si inter debitorem. a creditore. sed none debitor potest vendicare respõ. non: cum creditor vendidit ex pacto vel ex lege. vt. C. de iur. do. imp. l. vlti.

Placuit. id est conuenit ita r. c. p Habita. fz vt pro eo q creditor soluerat fructus sibi coputare hic amicus debitoris. et soluto reliquo a debitore fundum redderet ipi debitor.

Etiam. nunc respondet. r Heres. emptoris vel de bitoris. f Defunctus. amicus debitoris.

Defunctus. amicus debitoris.

Defunctus. amicus debitoris.

riatur vel nō: cum pec pacti in perpetuū esset per excep-
tionē liberatus. vel dic in perpetuū: sed ante mor-
tem sibi exceptionē defenditur: postea ipso iure tene-
ri desist. vt. j. de verb. oblig. si ex legati.

A Mora. et sic ipso iure in eā non incidit. si aut om-
nino iam cōm-
fa fuisse p excep-
tionē postea de-
fendit. vt. s. si q̄s
cautionibus. l. ij.
in p̄i. et hoc siue
fuerit ad tps dila-
tio. vt. j. si cer. pe-
llecta. siue perpe-
tua: qz nulla mo-
ra est tibi vbi nul-
la est penio. vt. j.
de regu. iu. l. nul-
la. et de ver. obli.
si pupill. et facit
ad hoc. j. d. noua.
quotiens in p̄i.

S debitor sit fructua-
rius z paciscat seruus
in q̄ vsu fructū hz ne ab eo
petat: paciscēdo meliore cō-
ditiōez et facit. **C** Itē si cre-
ditor esset fructuari⁹ z pact⁹
est ne peteret su⁹ aut fructua-
ri⁹ pacisceret vt peteret: bñfi-
cio pacti qd̄ su⁹ interposuissz
vtilit̄ ad petitionē admittet⁹.

Ex causa pōt vna pars cō-
tractus tolli alia remanente.
h. d. Barto. **I**dem.

S cōuenit ne dñs a
colono qd̄ peteret z tu
sta cā p̄uētōis fuit: nichilomi-
nus colon⁹ a dño petere p̄t.
Pro tēpore pio quo viura
soluit tacitū pactū de nō petē-
do inducit. h. d. bar. **F**lorēt.

Qui in futurū vsuras a
debitore acceperat: ta-
cite pact⁹ videtur ne intra id
tēpus sorem petat.

Ex ea parte qua pactū est
in persona non porigitur ad
heredem. h. d. Bar.

Si ex altera pte in rē ex al-
tera i psonā pactūceptū fue-
rit veluti ne ego petā vel ne a
te petat: z hīs me⁹ ab oib⁹ vo-
bis petitiōez hēbit⁹ z ab here-
de tuo oēs petere poterim⁹.

Quorū stipulatione nobis
acq̄rit / z pacto. h. d. q̄ sunt isti
fertur ex pacto. vt. C. de pactis inter emp. z ven. l. com-
missorie. Rñ. illud re integra et in ipso contractu.
v. **C**onstituuntur. ad qd̄ pactum nudum non sufficit
Jo. sed nunqd̄ etiam exceptionē in p̄cto pariet Rñ.
nō. Sed quid si v̄ditor fuit cōfessus possid̄ere noie em-
ptoris nec tñ tradidit. v̄ tradita. vt. j. de rei ven. qd̄ ag-
er de acqui. pos. qd̄ meo. Item sufficit aliquid fieri per
qd̄ venditor libere. vt. j. de rescin. ven. l. cū emptor. Jtē
nō parit exceptionē hec quentio: qz ad hoc nō apponit

citam remissionēz vt hic. z. j. de doli excep. l. ij. s. nō ma-
le. z. j. de le. com. l. de lege. s. si. et. C. de pac. inter emp. z
v̄di. l. cōmissorie. et. j. de eo qd̄ certo loc. l. fina. in fi.
l. **C** habebit. in primocasu.

Contractus q̄ consensu ce-
lebriant solo cōsensu dissoluū-
tur re integra: aks nō nisi act⁹
retro silis intercesserit. h. d.

A B emptiōe. **M**era.
v̄ditiōe: locatiōe: cō-
ductiōe: ceterisqz silibus obli-
gatiōib⁹ quin integris oib⁹ cō-
sensu eozū q̄ inter se obligati
sunt recedi⁹ possit dubiū nō ē
Aristoni hoc ampli⁹ videbat
si ea q̄ me ex empto p̄stare ti-
bi oporteret p̄stitisses: z cū tu
michi precū deberes conue-
nisset michi tecum vt rursus
p̄stitisses michi a te in rē ven-
ditaz oib⁹ que ego tibi p̄stitis-
sissem precū michi nō dares
tuqz michi p̄stitisses / precū
te debere desinere: qz bonēfi-
dei ad quā oia hec redigūtur
interpretatio hanc qz cōuentio
nē admittit. Nec qzqz itereff
vtrū integris oib⁹ in q̄ obliga-
ti essem⁹ ueniret: vt ab eo ne
gocio discederet: an i integrū
restitū hīs q̄ ego tibi p̄stitis-
sem cōsentirem⁹ ne qd̄ tu mi-
chi eo noie p̄stares. Illō pla-
ne cōuentione q̄ pertinet ad
resolūndū id qd̄ actū est per-
fici non pōt: vt tu qd̄ iam ego
tibi p̄stiti p̄ra p̄stare mi-
chi cogaris: qz eo modo non
tam hoc agit vt a pristino ne-
gocio discedamus q̄ vt noue
quedā obligatiōes inter nos
constituuntur.

Quorū stipulatione nobis
acq̄rit / z pacto. h. d. q̄ sunt isti

Contractus q̄ consensu ce-
lebriant solo cōsensu dissoluū-
tur re integra: aks nō nisi act⁹
retro silis intercesserit. h. d.

A B emptiōe. **M**era.
v̄ditiōe: locatiōe: cō-
ductiōe: ceterisqz silibus obli-
gatiōib⁹ quin integris oib⁹ cō-
sensu eozū q̄ inter se obligati
sunt recedi⁹ possit dubiū nō ē
Aristoni hoc ampli⁹ videbat
si ea q̄ me ex empto p̄stare ti-
bi oporteret p̄stitisses: z cū tu
michi precū deberes conue-
nisset michi tecum vt rursus
p̄stitisses michi a te in rē ven-
ditaz oib⁹ que ego tibi p̄stitis-
sissem precū michi nō dares
tuqz michi p̄stitisses / precū
te debere desinere: qz bonēfi-
dei ad quā oia hec redigūtur
interpretatio hanc qz cōuentio
nē admittit. Nec qzqz itereff
vtrū integris oib⁹ in q̄ obliga-
ti essem⁹ ueniret: vt ab eo ne
gocio discederet: an i integrū
restitū hīs q̄ ego tibi p̄stitis-
sem cōsentirem⁹ ne qd̄ tu mi-
chi eo noie p̄stares. Illō pla-
ne cōuentione q̄ pertinet ad
resolūndū id qd̄ actū est per-
fici non pōt: vt tu qd̄ iam ego
tibi p̄stiti p̄ra p̄stare mi-
chi cogaris: qz eo modo non
tam hoc agit vt a pristino ne-
gocio discedamus q̄ vt noue
quedā obligatiōes inter nos
constituuntur.

Quorū stipulatione nobis
acq̄rit / z pacto. h. d. q̄ sunt isti

Contractus q̄ consensu ce-
lebriant solo cōsensu dissoluū-
tur re integra: aks nō nisi act⁹
retro silis intercesserit. h. d.

Quam futurum id est p futuro tempore. z nota ta

respectib⁹ singu-
la singulis. hoc ē
tertium primo: et
q̄rtum sc̄do. Ac.
A B emptiōe.
tres ponit
casus. p̄mo q̄si
res est integra. se-
cundo q̄si ex vna
p̄fecta fuit tra-
ditio. tertio quan-
do ex vna vt vtra
qz queritur tñ an
actio deā ad resol-
uēdū. qd̄ negat.
n. **R**ecedi. ipso
iure z et aris da-
tis. vt. C. q̄si li.
ab emp. dis. l. i.
o. **P**restis. i.
reddit. nō vt qui
dā dicunt iterū a
te michi v̄ditio.
p. **A**lc. scilicet
emptore.
q. **P**restis. i.
sponte: nec is est
cogi pōt vt in fi.
huius legis.
r. **D**esinere. nū
qd̄ ipso iure. puto
sic vt statim dicā.
s. **I**nteres. quo
ad hoc vt precū
nō debeatur cum
effectū: s. re inte-
gra ipso iure: inal-
tero casu p̄ excep-
tionē s̄m Joan.
vel dic vt puto ip-
so iure in vtroqz
casu vt hic h̄ agi
non possit ex pa-
cto tali. vt in fine
huius legis.
t. **C**ogaris. qd̄
ergo de lege com-
missoria et pacto
adiectiōis in diē
vbi dñum trans-
fertur ex pacto. vt. C. de pactis inter emp. z ven. l. com-
missorie. Rñ. illud re integra et in ipso contractu.
v. **C**onstituuntur. ad qd̄ pactum nudum non sufficit
Jo. sed nunqd̄ etiam exceptionē in p̄cto pariet Rñ.
nō. Sed quid si v̄ditor fuit cōfessus possid̄ere noie em-
ptoris nec tñ tradidit. v̄ tradita. vt. j. de rei ven. qd̄ ag-
er de acqui. pos. qd̄ meo. Item sufficit aliquid fieri per
qd̄ venditor libere. vt. j. de rescin. ven. l. cū emptor. Jtē
nō parit exceptionē hec quentio: qz ad hoc nō apponit

sed vt contractus dissoluatur. Item et si fieret ad liberandum a primo actu non opz. qz ab eo iam erat liberatus sed vt vendi. hz emptor vel vt possi. ad qd. J. de pben. empt. l. i. cum fundu venderes. S. fere. de qua tollenda no fuit actum. vt. J. n. i. cum aquil. Jre actus contra simlis pzozi hic no fuit qd est opz

Ponit in gl. h. d. bar. Paul. Per quos acqri nobis stipulatione pot: per eosde etiā pactis conuentis meliore conditionez nostram fieri posse placet.

Ista lex in glo. legitur tribus modis. pone casum fm secundam lectu. que est melior / magis notabilis. Ubi est paritas in cumulatione debiti dignitatis z numero psonarū pferunt voces panguineo ruz. h. d. p hac lec. facit. l. i. J. de pnuile. credi. sed fm alias duas lec. h. d. Pactum factū ei qui putabatur heres porrigitur ad eū qui in veritate est heres: hoc autem intelligitur si contemplatione hereditatis sit factum. non ob. s. eo. l. si tibi. S. p. Barto. Papi.

vt. C. qñ lice. ab emptio. disce. l. i. cōtra hic vt simi lis actus retro eē cū res erat apud venditorē. vt. l. i. de re. di. S. inter. dū. sed certe ibi dicit cōtra. f. non esse traditā. at hz verus actus desideratur. vt. C. qñ lice. ab emp. disce. l. i. Item p hoc qz tradito instrumēto ergores. vt. C. de do. l. i. ergo eē eo incaso. vt. J. de regu. iur. l. nichil sed illud re integra. Item libera tur fideiusor et venditor etiā si p miserit alio nouū di z sic liberatus vt a prima vt. J. d. rescin. vēdi. l. em. pno. sed ibi res est integra. z scōa obligatio est liberatio pme. Jre ad donationē trahē. nec ob. insti. qd. mo. tol. ob. S. vlti. qz z hoc fit cōsensu. vt. C. de dōa. si qd ar. S. si. preterea nō dicit lex qz nō exigat retro act' in alijs sed re integra in alijs nō ipso iure: sed per exceptionem reintegra: hic ipso iure. vt. s. eo. l. si vnus. S. pactus ne peteret.

Per quos. pactis. fallit in illis casibus in quibus stipulatio sufficit sed non pactum. vt diximus s. eo. in traditionibus.

Placet. s. tam ad agendū qd ad ercipiendū fm Jo. et sunt iste psonē sex. filius. seruus. ppius. z seru' alie nus bona fide possessus. et liber homo quez bona fide possideo. z seru' in que habeo vsufructuz: et ille in quo habeo vsu: vt dicitur per ordinē insti. per quas pso. no. acqui. vsqz ad. S. ex. his. addo etiā per procuratorē nam lz stipulatione nobis non querat nisi in casib: vt no. insti. de iuri. stipu. S. si quis aliq. tñ pacto nobis acquirit exceptionē doli. vt. s. eo. rescriptū. S. fin.

Imperator. pone casum trib' modis. primo extraneus qui possidet alienā hereditatē pactus est cū creditoribus vt sint certa portione contenti: agnati vel cognati vendicāt ab eo hereditatem.

Partem. scilicet debiti.

Ex bonis. scilicet defuncti.

Prius. i. potius dicendū est hñdam rōnem necessariā psonarū qd prius. vel qd extraneoz. vt. s. doli exce ptioes patrocinef. nō pacti directa: vt sic tollant con traria duo. s. e. si tibi. S. cū possessor. z. J. i. t. u. i. l. iij. S. si. q. p sunt ptra. s. z nōne dicit lz ab cōneor. Rñ. ita: p qd vide

batur non pdesse pactū nisi ab alijs esset agnatis in re motiori gradu cōstitutis factū. z dic si idonee sunt. i. qz uis idonee sint psonē necessarie ad solucndū totū: et hoc nō affectione hñdis extranei fecit. vt. C. eo. si actio nē. S. cō pone qz bona cuiusdā vendebant qz heres no lebat adire qz hz creditores agnatos suos quosdā et alios cōneoz pares sūt agnati alijs cōneoz et in cumulo debiti z i nūcro et in dignitate necessariarū psonarum: snta est eligenda siue eligant minorem ptem debiti alijs eligētibz maiorē vel ecōtra. z pones ibi si idonee sunt. f. als in cumulo debiti et in nūcro et in dignitate. Tertio pone plures gdatiz ad hereditatē vocabant. pacti sūt creditores cuz eo qui erat extrane' heres ab itelato et i vltiori gra du vt certa parte sint pntenti aduer

Impator antonin' audio cassio rescipit: si creditores pati sint ptem' ex bonis' lz ab extraneo pseq: rōnez habedā p' necessariatū per sonarū si idonee sint.

Pactum de nō alienando rem propriam non valet. h. d. Barto. Pomponius.

Nemo paciscendo videlicet officere potest: ne sibi locū suū dedicare liceat: aut ne sibi in suo sepelire mortuū liceat: aut ne vicino inuito predium alienet.

Pactum principale nō s' iudicat defensionem fideiusori que sit. h. d. Florentin'

Sed re' postqz pact' sit a se nō peti pecuniā (id est qz ceperit id pactum fideiusori quoqz prodesse) pactus

sus eum. multo magis hac parte contenti esse debent contra necessarios heredes: puta filios vel seruos. alij enim qui in potestate defuncti nō erant extranei heredes dicuntur. vt insti. de here. quali. z dis. S. extranei. z C. de rei vro. ac. S. extraneum. et fm hoc dic si. i. qz uis idonei sint ad soluendū. vel dic ad succedendū. z dictio si proprie ponitur. et sic no. qz fm tertium casum necessare persone appellat filij et serui. vt insti. de here. necessa z quali. et dis. in pñci. z S. sui. et in alijs duobus dicuntur: rie pso tur agnati et cognati. vt. s. de insti. et iur. l. fina. ne qz dicitur

Si idonee sint. s. ad soluendū fm primum casum cantur. vel dic ad remittendū fm secundū casum. vel dic ad succedendū fm tertium.

Nemo paciscendo. primo dicto huius legis et secundo est contra. C. de pac. inter emp. et vend. l. i. si. sed ibi in traditione factum fuit. z sic soluitur aliud cōtra. quod totū huic legi contradicit. s. eo. in traditio nibus. z. C. de re. permu. l. rebus. z J. de reli. l. qd si loc' Item totū legi contradicit. J. de aqua queti. et csti. l. i. S. si quis. sed ibi interest paciscētis vt alius non querat aquam in suo ne suus fons exiccetur. vt. J. de serui. quo tiens. vel qd dicit hic non posse agi: verū est precise. sed ad interesse agi potest si interest vt ibi. Item ad primū et ad secundū est contra. C. de re. alie. l. fina. sed ibi non dī valeat vel nō valeat tale pactū: s. dicit qz videant p Reo sñ hibita si alienatio alicuius rei est inhibita. Jre ad vlti cipali li mum est contra. J. de distracti. pign. si creditor S. fina. berato sed ibi manifeste interest creditoris ne debitor ven liberat fideius

Sed reus. prodesse. nam reo liberato p. consequens for.

ne qz dicitur
cantur.
fideius

fideiussor liberatur. vt. j. de re. iur. l. cum principalis. z. j. de noua. l. nouatio.

Libera a posse. no. liberatione semel copotentem perpetuam no esse nisi liberat^o velit iteru obligari. sicut et omne benefi mel^o ppe ciu perpetuu est. vt in aut. colli. q. de dig. §. illud. coll. vi. tes est p^o z facit. j. de re. iur. petua.

id qd nfm. et. C. loca. si cu hermes. z. C. d. fideiuf. no. uatione. §. j. §. e. si vnus. §. pact^o. in fi. §. sol. vt ibi. Item contra. j. qd me. cau. l. metum. §. fi. z. l. illud. vbi fideiussor reinci. dit in obligatiōez Sed ibi fingitur nec liberatus cuz pteoz cu in integru restituere pol liceatur. vt. j. de in integ. restitu. l. ne mo uidentur.

De transactioib⁹. l. xv. Ulpianus.

Dum transigit^o quasi d re dubia z lite icerta neq^o finita trāsi git. Qui

vero pacifici donationis causa rem certam z indubitataz liberalitate remittit.

Transactio fit p pactu simplex z p acceptilationē. h. d.

Transactū accipere^o quis potest nō solus si aqliana stipulatio fuerit subiecta: s; z si pactū cōuētum fuerit factū.

Transactio inter scriptum heredem et ueniētē ab intestato legatarijs non p̄iudicat. hoc dicit Bart. §.

Transactio inter scriptum heredem et ueniētē ab intestato legatarijs non p̄iudicat. hoc dicit Bart. §.

Legatarijs. f. alijs. nā et manū nisi legatarij sunt vt. j. de le. iij. l. cum in substitutione.
Referre. vt hic. z ar. j. de no. electio. §. pe. in fi. z qñ actio de peculio est anna. l. i. §. itez. sic ergo scriptus conuenitur vt hic. sed contra. j. eo. l. controuersa. sol. vt ibi k. **Debere. immo uidetur q non nisi p restitutionem sicut ille qui praus fuit repulsus a petitiōe si fideicommissi vel legat: quasi testamentū non ualuerit filio p̄terito. qui filius postea noluit agere per contratab. nā non redit ad fideicommissi petitiōnem nisi per restitutiōnem. vt. j. de excep. rei iudi. l. ij. que est contra. Solu. fm yr. h. speciale i matre. hoc nō ualet. vt in p̄dicto ti. l. si mater. nam z ibi per restitutionem succurritur. Dic ergo hic in transactiōe speciale. qz de his zc. vi. j. eo. de his. sed ibi non fuit transactio: sed sententia. Item alia ratione mater non uidetur admitti: quia fideicommissarius si transigit cum herede pro pario credens parum esse in hereditate: ueniens non auditur contra transactiōē licet postea multa appareat. vt. j. ad t̄reb. l. lucius. §. fi. que est contra So. quidam dicit immo audit. et quod ibi dicit auditur si non trāsegit. subaudiatur maxime. arg. j. eo. qui cum §. qui per fallaciam. C.**

tionē nō gratuita: propter id qd dicitur. C. eo. trāfactio. d. **Et indubitata. z pro. l. sed quid si erat controuer sia lite enam iam contestata: ego tamē gratis remitto. rñ. et tunc dicit remittere rem certam. i. litigium quod certum est. et sic est pactum.**

Imperatores Antonin⁹ et Seuerus ita rescripserunt. p̄uatis pactionibus nō dubiuz est nō ledi ius ceterorum. Quare transactiōe q̄ inter heredē z matrē defuncti facta est: neq; testamentuz rescissuz uideri posse: neq; manumissis vel legatarijs actio nes sue adempte sunt. quare quicquid ex testamēto p̄fuit scriptum heredem conuenire debent. q̄ in transactiōe hereditatis aut cauit sibi p oneribus hereditatis: aut si non cauit: nō debet negligentia suaz ad alienā iniuriam referre.

Transactio nō p̄iudicat ad codicillos postea reptos. h. d.

Cum transactio p̄pter fidei comissuz facta esset: z postea codicilli repti sunt: quero an q̄stominus ex transactiōe cōsecuta mater defuncti fuerit q̄ pro parte sua esset: id ex fidei comissi causa cōsequi debeat: rñdi debere.

Transactio facta cum puatario herede ad uerum here

Transactū accipe. i. cede re. q. d. p̄ fieri trās actio duob⁹ mo. actio in dis. per aqul. sti. p̄liciter ea. cū ea: vt accepto eo qd nomine trāfactiōis dari cōuenit residuū quod peto deduco in stipulatiōē aqul. et accepto fero. §. qua habes in fi. qui. mo. tolli. obli. §. est autē. z propter hūc modum quasday leges ponit in hoc ti. vt. j. eo. l. aqul. z l. sequen. z l. pacto.

Imperatores ceterorum. f. publicoz uel puatorum. vt. §. de pac. ius publici. et. l. sign. §. itē ne experiar. z j. de re. iur. l. nemo p̄t. et j. ad. l. fal. l. iij. l. p̄i. z qua sic est generaliter dictū ergo i casu qui sequitur. quare z c. g. **Heredem. f. scriptum.**

vt in l. cum in 2 glo.

Liber Secundus

fides scripture habeat. vt. J. b. cōdi. 2. demō. in his. 7. C. de reb. credi. l. si. 7. J. quē admo. testa. ap. l. i. Secus in instrumentis factis inter viuos que post reperta nō videntur transactionem. vt. C. eo sub p̄textu.

A post. appellare. scz tūc cū trāfactio ē inposita. vel alit sit dubiū.

vt. J. e. l. post rem.

b Mor. nō infra tridū vel bidū: qz tūc ē ip̄e fideiussor: posset appellare: et sic trāsigē cū sit dubia. vt. S. l. p̄n. hu. ius. l. Alij dicunt qz infra tridū hō fuit. 7 sic habet p̄ alit qd per se habere p̄t. prima placet. vt. J. p̄oxi. probatur.

c Dissoluta. p̄ exceptionē.

d Transgessit. quādo nec appellauerat: nec appellare poterat.

e Edictum. a p̄tore.

f Rescriptū. a p̄ncipe.

g Imputetur. sic ergo qd nō valet vt ago valz vt valere p̄t. sic. C. de lat. liber. tol. l. i. §. penul.

h Um hi. modico. iuxta illud claudiani. Omne futurū despicit: suadentqz p̄sentia fructum. Et illud vulgare. Ad p̄sens oua eras pullis sunt meliora.

i Alimētōz. scz futuroz. sed p̄teritorum sic. vt. C. e. l. §. alimētis. 7 hoc si in vltima voluntate sint relicta. alio indistincte p̄t trāsigi. vt. J. e. l. §. plane.

J Item nunquid pactum gradū de his valz? Rñ. nō. ne tueniat fraus vt. J. e. l. §. si cum lis. sed contra. C. de pac. l. pe. Sol. hic in alimētis speciale. Item nō. dici transactionē de his que certa sunt s̄z imp̄ptie. vel dic licet certa sint quo ad hoc. quia singulis temporibus tantum debeatur.

K Relicta. scilicet sunt alimenta. qua donatione hō notatus grauari p̄t: vt hic. 7. de lega. ff. cū pater. §. i.

L Sunt. vt instituo te heredē si illi dederis alimēta.

M Idē dicemus. quibus legatarij hic dici non debeant. vt. J. si quis om. cau. te. l. si qd sub conditione.

N Dotis cā. id est que nō in vltima voluntate.

O Trāsigi. nō plus subuenit legatarijs q̄ credi subuenit legatarijs. s̄z ar. cō. tra. C. §. ur. deli. taris l. fina. §. licetia. et q̄ credi est ratio: quia facta notabiliora.

P Si integra quātitas. p̄nta cētum.

Q Annos. 7 sic videbatur cessare oratio q̄ loquitur q̄n in singulos annos vel mēses relinquūt.

R Ut inde. in vi modi.

S Possit. f. titius cū herede.

T Diminuntur scz alimenta. immo videtur q̄. cū titius nō vltra tenet q̄ ad se puenit. vt. J. de leg. iij. l. i. §. sciendū. 7. l. §. 7. si. §. si. Rñ. totum ad se puenit se videt. cū super hoc trāfegerit. vt ar. J. ad. l. fal. l. iij. §. rñ. cōsequit ergo q̄s / scz heres per alit qd perfe cū alimētario nō p̄t. sic. J. §. accep. et p̄ iussurādū. §. sed si fideiussor. et. J. q̄ res p̄. ob. pos. l. aristo. §. i. e. de li. le. si is. §. m. §. sed qd si h̄ritius non habeat alit de vnde possit alimenta p̄stare: nisi ex hoc legato et hic per transactionem remittat. Rñ. si in fraudē alimētarij fuerit transactum locū habet pauliana. vt. J. de vsur. l. vis de amna. §. in fauiana. alit de iure cōi nulla est actio. vt. J. si qd in frau. pa. l. i. §. i. et est ar. huius distinctionis J.

V Nec enī transactione titij diminuntur scz alimenta.

X Nec enī transactione titij diminuntur scz alimenta.

Y Nec enī transactione titij diminuntur scz alimenta.

Z Nec enī transactione titij diminuntur scz alimenta.

Pactū gratū sup alimētis an valet.

C Si de vtribus sentētie dubitet p̄t trāsigi. **Bar. l. ip.** Post rem iudicatam transactio valet: si vel appellatio intercesserit: vel appellare potueris. **Transactio facta cū p̄ncipali p̄dest fideiussori etiam cōdēnato. Itē solutū ex causa trāfactionis inualide in debiti solutione conuertitur.** Si fideiussor cōdēnatus cōdēnatus fuisset: et mox reus trāfegisset cū eo cui erat fideiussor cōdēnatus: an trāfactio valeat querit. et puto valere q̄si oī cā 7 aduersus reū et aduersus fideiussorē dissoluta. Si tñ ipse fideiussor cōdēnatus transegit: et si transactio nō perimit rem iudicatam: tamen in eo quod datum est releuari rem iudicatā oportet. Usqz adeo autē quod datum est etiā si non proficit ad trāfactionē: extenuat tamen rem iudicatā vt inde sit et edictū 7 rescriptū circa alimentorū transactionē citra p̄toris auctoritatē factā: vt qd datū est p̄ficiat ad alimenta. ita vt si quid amplius ex cā alimētōz deberi p̄t: id p̄stet. Qd autē datum est imputetur. **Jurisconsulto primo ponit q̄ba cuiusdā orationis facte per impatorē. scdo exponit illa p̄ totā istā l. Et breuē hoc intēdit. Sup alimētis relicta nō p̄t trāsigi nisi cā cognita p̄toie auctoritate. p̄sequē vt in glo. Illud p̄cipū eiusdē r. hic incipit exponere q̄bū alimēta. hec oratio r. hic expo**

nescitur tamen quantum durent.

h Relicta. scilicet sunt alimenta. qua donatione hō notatus grauari p̄t: vt hic. 7. de lega. ff. cū pater. §. i.

l Sunt. vt instituo te heredē si illi dederis alimēta.

m Idē dicemus. quibus legatarij hic dici non debeant.

n Dotis cā. id est que nō in vltima voluntate.

o Trāsigi. nō plus subuenit legatarijs q̄ credi subuenit legatarijs. s̄z ar. cō. tra. C. §. ur. deli. taris l. fina. §. licetia. et q̄ credi est ratio: quia facta notabiliora.

p Si integra quātitas. p̄nta cētum.

q Annos. 7 sic videbatur cessare oratio q̄ loquitur q̄n in singulos annos vel mēses relinquūt.

r Ut inde. in vi modi.

s Possit. f. titius cū herede.

t Diminuntur scz alimenta. immo videtur q̄. cū titius nō vltra tenet q̄ ad se puenit. vt. J. de leg. iij. l. i. §. sciendū. 7. l. §. 7. si. §. si. Rñ. totum ad se puenit se videt. cū super hoc trāfegerit. vt ar. J. ad. l. fal. l. iij. §. rñ. cōsequit ergo q̄s / scz heres per alit qd perfe cū alimētario nō p̄t. sic. J. §. accep. et p̄ iussurādū. §. sed si fideiussor. et. J. q̄ res p̄. ob. pos. l. aristo. §. i. e. de li. le. si is. §. m. §. sed qd si h̄ritius non habeat alit de vnde possit alimenta p̄stare: nisi ex hoc legato et hic per transactionem remittat. Rñ. si in fraudē alimētarij fuerit transactum locū habet pauliana. vt. J. de vsur. l. vis de amna. §. in fauiana. alit de iure cōi nulla est actio. vt. J. si qd in frau. pa. l. i. §. i. et est ar. huius distinctionis J.

v Nec enī transactione titij diminuntur scz alimenta.

x Nec enī transactione titij diminuntur scz alimenta.

y Nec enī transactione titij diminuntur scz alimenta.

z Nec enī transactione titij diminuntur scz alimenta.

de leg. ij. si seruus. scilicet de. sed hic forte non tenet: quia per sequentia dimittuntur alimentaria: quod ofo noluit. ut l. e. l. §. qd ergo si de. in fi. §. r. arg. C. de vi. rei in. l. i. §. si. et hoc si de eade re sint relicta. Quid ergo si non de eadem re: non. nec tunc valet transactio. ut l. de adumen. l. e. l. mo dius. et de alimē.

le. l. gaio. in pn. et l. ea. l. §. adem est. a **Fideicommissum.** scilicet in vi mo di. Accur.

b **Ab hoc.** qui dicit habet ad hoc et alij ad hec.

c **Legatario.** ut alij presertur. vel ut alij presertur fm alia litera.

d **Cōsequere.** tur. l. pactus est. e **Accipere.** scilicet et relicta.

f **Alimentari.** facti. ar. q. si venit ecclesia vel minor in causis non cōcessam q. tenet si fecerit conditio nem suam melio re. ut l. de re. eo. si fundus sit sterilis. et. C. p. em. l. fi. et insti. de auct. tu. in prin.

g **An ingenui.** sic. l. de arbi. par. ni. r. in auct. §. mo na. §. l. col. iij. qd de suis. idē. ar. l. de ali. le. §. uis. qd est spale. als etiā cuz ptoze ei pactū nō tenet. ut §. ti. i. r. heredi. §. q. si seruus. et. l. ptra. §. si filius.

h **Adm.** ptra l. e. l. §. §. r. psona rum. fol. vi. ibi.

i **Uult.** q. cau sa cognita ptoze debet de his statuere. igitur rē.

k **Apud ptoze.** et a ptoze.

l **Transgredi.** et cū qua transgreditur. §. in psona. m **Pretor.** sine

caus assignatione nō audit. ut hic. r. ar. l. de leg. i. filius eam te. §. §. diu. r. l. de infra. l. ij. §. agnomine. Et est h argu. ut stimo. testis causam sui testimonij dicere debet. ut. C. de testi. nū sui l. i. et in auct. de testi. §. et licet. colla. vi.

n **Alteruter eor.** sic ergo videt q. alimentaria ibi sint pe

tenda et presertenda ubi heres domicilium habet. als frustra hec cā allegaret. et est argu. pro hoc de an. leg. l. i. r. l. meus. §. vxore. sed §. arg. l. de op. lib. qd nisi. in fi. sed ibi speciale. vel si velis dic q. sunt presertenda ubi alimentarius habet domicilium. sed ideo possit transigi: quia

possent in itinere deperire quando mitterentur. Itē sunt petenda ubi habuit testator domicilij: et ubi est maior pars hereditatis. r. ubi testator dixit velve simile est ei voluisse. ut. l. de iud. si fideicommiss. in pn. r. §. si. r. l. §. et si susceperit. §. si libertus.

o **Et minuta.** tim. particularis solutio est dāno: soluta: ut h. r. §. fam. l. iij. in pn. r. §. h. r. l. §. et si susceperit. §. si libertus.

q **Fides.** qualis nō ut ei soli sit standi. et sic non est contra C. de rescin. ven. l. dolus.

r **Ch inuene.** et sic existimabit forte etas singulorū. ut dicit. l. ad le. fal. l. hereditas tuum.

s **An obsequis.** otis. id est talis quis sequitur alios semper ut vicium habeant. et sic pendet eor. vita de alimentis ut nil querere per se sciant. Et sic nota q. habetur psonarum delectus sed contra. §. e. l. §. nichil. fol. ibi dicit quando sine pretore fieret. hic quādo cum pretore qui de his inquit.

t **Facultatib.** facultas ipsa r. ppositū. l. an sint: futuri clerici vel laici vel filies. sic. l. c. r. l. iij. in pn. r. §. de adop. nec ei. §. et pūm. r. l. de re m. l. non omnes. §. a barbar. r. l. de qst. l. §. minor. §. si. r. l. §. de re. tu. l. testa mēto. §. pe. r. §. si. r. l. de accu. si cui. §. h. idem. Accur.

u **Facultatib.** facultas ipsa r. ppositū. l. an sint: futuri clerici vel laici vel filies. sic. l. c. r. l. iij. in pn. r. §. de adop. nec ei. §. et pūm. r. l. de re m. l. non omnes. §. a barbar. r. l. de qst. l. §. minor. §. si. r. l. §. de re. tu. l. testa mēto. §. pe. r. §. si. r. l. de accu. si cui. §. h. idem. Accur.

v **Facultatib.** facultas ipsa r. ppositū. l. an sint: futuri clerici vel laici vel filies. sic. l. c. r. l. iij. in pn. r. §. de adop. nec ei. §. et pūm. r. l. de re m. l. non omnes. §. a barbar. r. l. de qst. l. §. minor. §. si. r. l. §. de re. tu. l. testa mēto. §. pe. r. §. si. r. l. de accu. si cui. §. h. idem. Accur.

w **Facultatib.** facultas ipsa r. ppositū. l. an sint: futuri clerici vel laici vel filies. sic. l. c. r. l. iij. in pn. r. §. de adop. nec ei. §. et pūm. r. l. de re m. l. non omnes. §. a barbar. r. l. de qst. l. §. minor. §. si. r. l. §. de re. tu. l. testa mēto. §. pe. r. §. si. r. l. de accu. si cui. §. h. idem. Accur.

x **Facultatib.** facultas ipsa r. ppositū. l. an sint: futuri clerici vel laici vel filies. sic. l. c. r. l. iij. in pn. r. §. de adop. nec ei. §. et pūm. r. l. de re m. l. non omnes. §. a barbar. r. l. de qst. l. §. minor. §. si. r. l. §. de re. tu. l. testa mēto. §. pe. r. §. si. r. l. de accu. si cui. §. h. idem. Accur.

y **Facultatib.** facultas ipsa r. ppositū. l. an sint: futuri clerici vel laici vel filies. sic. l. c. r. l. iij. in pn. r. §. de adop. nec ei. §. et pūm. r. l. de re m. l. non omnes. §. a barbar. r. l. de qst. l. §. minor. §. si. r. l. §. de re. tu. l. testa mēto. §. pe. r. §. si. r. l. de accu. si cui. §. h. idem. Accur.

z **Facultatib.** facultas ipsa r. ppositū. l. an sint: futuri clerici vel laici vel filies. sic. l. c. r. l. iij. in pn. r. §. de adop. nec ei. §. et pūm. r. l. de re m. l. non omnes. §. a barbar. r. l. de qst. l. §. minor. §. si. r. l. §. de re. tu. l. testa mēto. §. pe. r. §. si. r. l. de accu. si cui. §. h. idem. Accur.

Ueditio p ecclesia facta est in causa non pfecta tenet

Causa assignatione non audit. ut hic. r. ar. l. de leg. i. filius eam te. §. §. diu. r. l. de infra. l. ij. §. agnomine. Et est h argu. ut stimo. testis causam sui testimonij dicere debet. ut. C. de testi. nū sui l. i. et in auct. de testi. §. et licet. colla. vi.

Alimen a
toz ap: hec no pmetur. sed J. de ali. et ci. le. l. legatis. et. l. fi. fo.
pellatio
ne quid
pmet.

J. de libe. r. p. o. h. u.
l. cu quida. vel h
loquit cu alimen
ta et vestiariu et
habitatio spali
ter legata sunt.
vno de vnoquoqz
specialiter est tra
sfigendū. vbi fo in
telligunt relicta
sub illo verbo ali
metoz cu est tras
factu de alimentis
et de his trasfactu
v. ar. C. si p. ap.
mors interue. l.
iij. S. i. r. verbo vi
ci. oia pmetur.
v. J. de ver. sig. l.
verbo victus. sed
aliud in verbo ci
bi v. diarij. sub q
hec non pmetur.
v. J. de ali. leg. l.
si diarij. r. l. seq.
b Si vni. sed
an sic legando ip
sum fundu legat
se videatur. R. h.
sic interim du du
rant alimenta. v.
J. de mod. autē.
in fi. et si quid eti
am vltra alimen
ta est ibi illud ha
beat. v. J. de ali. r.
ci. le. l. iij. r. ar. J. de
aur. r. ar. le. l. spēs
et de vsuf. es. re. q
vsu co. l. fi. S. ar.
J. de ser. r. r. s.
p. di. qui duo.
c Relictus. le
gas plane vt fo
nat. f. vt fundus
detur legataris.
d Arbitrari.
qz forte alio possidente transgāt r sic alienant.

e Non debet. ar. qd non pmetur inter se nec cu alio.
f Obligatus. a testatore v. herede. et sic aperte hac
l. probat qz res ex qua pstanta sunt alimenta no est faci
te. obligata p alimentis: tradat alimentario vel non. als
no pgrue ponere id est r. et si supra fuisset obligata:
qz hec dictio idē significat eadē in plurib casib. censu
ram. vel dic. S. loquebat in agro ex quo pstant alime
ta: et pro eis erat obligat: sed non tradit. hic obliga
tus erat r no pstant ex eo. et pro hoc q sit obligatus
facit. J. de vsuf. h. acremus. et de ali. le. l. ij. in fi.

neqz de vestiario transgisse
cu diuus marcus specialiter
etiā de istis trasfigi voluerit.
Sed et si quis de alimentis
transegerit: no habebit ne
cesse etiā de habitatione vel
ceteris inuitis trasfigere. po
terit igif vel de oib simul: v.
de qbusdā facere transactio
ne. De calciario quoqz arbi
trio pretoris trasfigendū est.

In alienatiōe vel diuisione
fundi ob alimenta relicta v. p
alimentis obligati ptoz au
ctoutas requirit. h. d. Bar.

Si vni pluribve fundus
ad alimenta fuerit relictus:
velintoz eū distrahere: neces
se est pretore de distractione
eius et transactiōe arbitrari
Sed si pluribus fundus ad
alimēta fuerit relictus et iter
se hi trasfigant sine pretoris
auctoritate facta trasfactio ra
ta eē no debet. Idē est et
si ager in alimēta fuerit obli
gatus. nam nec pign ad hoc
datū incōsulto pretore pote
rit liberari. Arbitratu ptoz
vel de vniuersis alimentis: vel
de parte eozū trasfigi oportere
plusqz manifestū est.

Judex no dz solēnia iura
omittere et eorum omisso vi
tiat id qd agit. h. d. Bar.

Si pretor adit citra cau
se cognittonē trasfigi permi

Nullus erit momenti. quid ergo in transactiōe
operatur ptoz auctoritas. nā et si sine ptoze facit me
lioz pditionē r transactio. vt. S. e. l. S. quid. h. itē si cū p
toze facit deteriorē non tenet. sicut et si sine eo faceret vt
hic v. R. h. decipieris in hoc et in alijs multis eodē mō
sepe em qd putat
tm esse duo q sit
tria vel quattuor
oppōis et q duo
tm casus sint: qz
aut facit deterio
rē: aut meliorem
in qbus pretor ni
chil plus facit q
si fieret sine eo.
S. alij duo sunt:
quis potest esse
q neqz melior ne
qz deterior fiat sua
conditio. et tunc
non valet sine p
toze: sed cum pre
tore valet. Item
potest esse q sit
dubiu an sit meli
or vel deterior cō
ditio forte ppter
fundū quē hz ex
transactiōe ex quo
ignozat qles fru
ctus sit habitur
et tunc cum ptoze
facta iterum tene
ret. sine eo non.
pōt r alib dici q
si pretor de oibus
diligenter quesse
rit: tamē postea
male pmisit vel
no phibuerit de
cretū teneat. nec
em h dicit nulluz
esse decretuz nisi
qñ de omnib no
inquirat.

Quaeque sunt mixti imperij
non delegantur. Bar.

Sed nec mandare ex hac
sa iurisdictionē vel preses pro
uincie v. ptoz poterit.

Ad auctorandū in transa
ctiōe ille est iudex cōpetēs
corā quo cā agit. h. d. Bar.

Transactiōes alimentoz
etiā apud pcuratorem cesarij
fieri pnt. l. i. a fisco petant ali
menta secūdū q apud pre
fectos erarij trasfigi poterit.

Si cū his quidē esset d all
mentis: trasfactū aut de lite
fuisset: trasfactio valere incō
sulto pretore no pōt: ne circū
uentat oio. Fingi em lites
poterunt vt trasfactio etiam
citra pretorū auctoritatē fiat.

Solutū ob trasfactiōē in
ualidā puerit in aliud tbitū
velut alimēta pterita: als vt i
debitū repetitur. h. d. Bar.

Si eidem alimenta et pte
rea legatum presenti die da
tum sit: et trasfactum fuerit

J. de rem. et J. de fundo do. l. dotale. S. p. di. r. C. de pac.
i rritā. ar. totū haberi pro irritū cū (l. pactum.
als qd de faciēdis omittit. sic. J. fa. her. heredes. S. an ea.
r J. de lite. r. l. diu. v. ibi r si nil r. r. S. d edē. l. i. S. edere.
k poterit. vt plene dixi. S. de of. p. c. l. nec qz qz qz.
l pfectos. l. pcuratores cesarij. vt. C. si aduersus fisci. l. i. r.
l. i. fi. r. J. ne qd in lo. publico. l. q. S. hoc interdictum.

De circūuentis. non dz via aperiri malicijs. vt h.
r J. de lit. l. ij. S. si inter. et J. de carbo. edic. l. ij. S. r. qz
et J. de lib. cau. ordinata. r. C. de idicta vi. tol. l. ij.
n Legatum. sic creditoz cōputat in duriorē causā

Malici
is no dz
via ap
riri.

vel partem. vt. J. de solu. l. i. et. l. ceterum.

a **C**ausam. scilicet preteritam.

b **C**ausam. si qd debetur ob alimenta preterita: qd id quod datum est causa transactionis.

c **C**omputabit. nec repetet qd codi. l. de. cu sit solutus ex causa transactionis. vt. J. de pdi. l. de. l. in suma. s. i. sed qd pdictionem sine causa qd vltra soluti est sic vt h subdit. vt. J. de condi. sine ca. l. i. s. si. et si certu pera. si. et me. e. est ro: qd no stat tras actioni. vt. J. de co di. inde. elegan ter. s. penul.

d **C**ocupletio. Et hoc si erat minor qd trasfegit qui in plus qd sit locupletior no tenet. vt. J. de mino. l. patri. p. filio. s. si pecunia. Sec. in alio qd in solidu tenet etia si non sit locupletior in id qd vltra est ei soluti. vt. arg. C. si cer. pe. l. incendiu vel aliud in codi. l. debi. vel sine ca cuz ei succedit qd mutui. vt. d. l. J. de codi. l. debi. si non forte. s. libertus. e.

e **C**ocuples. vt. J. de codi. l. de. l. nam natura.

f **C**si annos. pot intelligi vt pu ma pars loquat qd no noie alime toz fuit relictu qd casu valet tras factio. scda qd no mine alimentozu etia si modicu sit no valet trasfactio. Vel aut pma ps loqtur qd hol ho nestior loci. i. ho mim diuini: q si ne his alimeti be ne sibi sufficit. se cuda qd no tali sz paup q casu non valet. a. s. hoc qd dicit ceteru. dic. l. si no sit relictu tali sz pauperi. et. p hoc casu facit. s. ea. l. s. s. r. psonaz. sed hoc no valet. vt. s. s. nichil. s. dicas hol honestior loci nobili: no soli diu-

contra ptozis auctoritatem. id qd datu est iputabit prius in legatu qd pnti die datu est: et supfluu in alimetiariu causam. **C** Si quis de alimetiis trasfegerit sine ptozis auctoritate: id qd datu est in pterita alimeta cedit. Nec interest an tm i quantitate sit debita: qtu datu est/ an minus/ an plus. **N** aet si minus sit/ adhuc tm id qd in solutu datu est in pterita alimeta imputabitur. Sa ne si is qd de alimetiis trasfegit locupletior factus sit ea solutio ne: in id qd factus sit locupletior equissimu erit in eu dari repetitione. Nec eni debet ex alieno damno esse locuples. **I**n relicto annuo factio locupletu no hz locu trasfactio: secus si fiat pauperi. h. d. Bar.

Si in annos singulos certa qntitas alicui fuerit relicta hol honestioris loci: veluti salariu annuu vl usufructus: trasfactio et sine ptoze fieri poterit. Ceteru si usufructus modicus alimentoz vice sit relictu dico transactione citra ptoze facta nullius esse mometi. **P**ermutatio rei ob alimenta soluenda no potest fieri nisi auctore ptoze si alimetiarij conditio sit deterior. h. d.

Si cui non numus ad alimeta/ sed frumentu atqz oleu et cetera que ad victu necessaria sunt fuerit relicta: no poterit de his trasfigere/ sine annua/ siue mestrua ei relinquatur. Si tamē ita sine ptoze transfegerit: vt inuicē eoz numu quotannis vel quot mensibus acciperet: neqz die neqz

ad qd est ar. J. de iudi. l. lögicus. s. si. Et sic no. s. hunc casuz q magi puidet paupi q diuini. sic. C. b. epi. r. cle. si qd ad declinandu. s. lnia. et. J. q. r. a. qd. si qd habens. s. Numus. l. nummi. r. ponit singularē numeru pro plurali. vt. J. de sbo. sig. l. in vsu.

modu pmutauit sed tantu genus: vel ex pto si pactus fuerit vt i generibz alimeta acciperet q in numis ei relicta fuissent: vel si vinum p oleo: vel oleu p vino: vel qd aliud commutauit vl locu pmutauit: vt que erat ei rome alimeta relicta: in municipio vel in puicia acciperet/ vel ecotra: vel psona comutauit: vt qd a pluribz erat acceptus ab vno acciperet: vel aliu p alio debitorē acciperet. hec oia habent disceptationē ptozis: r pro vtilitate alimetiarij accipiēda sunt.

Trasfactio p qua a forma legati no recedit: r alimetiarij causa deterior non efficit/ valet sine ptoze. h. d. Bar.

Si ad habitationem certa sit qntitas annua relicta et ita sit trasfactu sine ptoze vt habitatio pntes/ valet trasfactio qz fructus habitatiōis pntes: licet ruine vl incendio subiecta trasfactio est. Per cotrariu quoqz si pro habitatiōe que erat relicta placuerit certā quantitate prestari: trasfactio rata est etiam sine ptoze.

Trasfactio no porrigit ad ius postea ex successiōe ab intestato proueniēs. h. d. Bar.

Qui cu tutoribus suis de sola portio ad ministrare tutele sue egerat: r trasfegerat aduersus eosde tutores ex psona fratris sui cui heres extiterat: agens pscriptiōe facte transactionis no summouebitur.

Transfactio no porrigitur ad ea de quibus non est cogitatum. h. d. Bar.

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

pauper magi puidet q diuini.

h **C**quotannis id est singulis annis.

i **C**sed tm gen n. vt p frumeto accipiat vniu vel numu vt dictu e.

k **C**disceptatione. vt. s. eo. s. in ca. r sic non tenet trasfactio sine eo.

huic. s. est ar. contra. C. b. pdi. cur. l. si. vbi dicit q do natiōes aut pmutatiōes cōceduntur. sed no venditiōes. s. certe h no cōcedunt permutatiōes sine ptoze: vt dictu e.

l **C**hij hic stelligit vt et sine ptoze tenet. vt. s. e. s. ea transactione. r. J. pxi. s. vel pte dicit vt si sit dānosā teneat sine ptoze: vt hic. r. J. als. no vt ibi. Recur.

m **C**trasfactio. i. dom. p trasfactio ne data: et p hac ca posset mior ptere restōne. vt. J. de mto. l. vtrū. s. pe. itez fideiussor vt in leuioze cam acceptus. vt. J. de fl deuf. hi qui.

n **C**relicta. qntitas em. B.

o **C**rata e. si tāta est qntitas quā tus est fructus habitatiōis.

p **C**ui cu tutoribus extiterat. forte fuerunt rogati p fideiō. vt alter alteri restitueret. r s. hoc est cōtra. signandum. sed si dicas als fieri heredes ei: nichil obstat.

q **C**no summo

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

usbitur. imo videt summoueri pro parte fratris. vt. J. de sbo. ob. l. q rome. s. si. vbi duo fratres diuiserit et nichil extra illa diuisione se facturos cauerit: r tm summouet

superstes si vult agere pro portione hereditatis supne-
nientis. 7 sic fuit iudicatu vt ibi dicit. Sol. ibi forte fuit
male iudicatum. vel ibi actum erat expresse vt neq suo
neq alieno noie ageret. vel licet ibi repellat exceptione
tm replicat. 7 sic audit vt hic. 7. 3. n. 1. l. tres fratres. Vel
melius: aliud est
in diuisione que q-
si pmutatio est. 7
tenet qd s euicti
one. vt. C. fa. her.
si familie. et. C.
co. vtriusq. iu. l.
fratres. vn nec a-
lieno noie pt age-
re. vt. j. de euic. l.
vedicantē. et. j. de
sc. emp. si qd alie
nā. is vero q trāsi-
git de euic. nō te-
net. vt. C. d trāsf-
act. si p fundo. et
hec solutio est ip-
sa veritas in hoc
casu quādo obue-
nit hereditas per
fideicō. Quauier
asit in diuisione de
euictioe agat: di-
ces plene. j. fami.
her. l. cū putarē.
7. j. de jbo. obli. q
rome. §. si. vel dic
q nō est ptra. nā
ibi agit de eadez
re de qua diuisio
erat facta: licet ex
alia cā vel alia a-

Transfactio quecuq sit de
his tantū de quibus inter cō-
uenientes placuit interposi-
ta creditur.

Transfactio nō porrigitur
ad ea que dolo alterius par-
tis celantur. h. d. Bar.

Quā p fallaciā coheredis
ignoras vniuersa que invero
erāt instrumentū trāfactio-
nis sine aquiliana stipulatio-
ne interposuit: non tā pacificā
q̄ decipitur.

Generalis trāfactio porri-
gitur ad ea de quibus esse actū
p excipientē pbaf. h. d. Bar.

Ei qui nondum certus ad se
querelā cōtra p̄tis testamētū
p̄tinere de alijs causis cū ad-
uersarijs pacto transigit: tm̄
in his interpositū pactū noce-
bit de quibus inter eos actum
esse pbatur. Sed in his tm̄
transactio obest (quibus maior
viginti quinq annis eā iterpo-

ctioe. licet secus esset in snā. vt. j. de excep. rei indi. l. si
mater. §. eādē. hic asit de alia prioris. vel pone hic ca-
sum q nō p fideicōmis. fuit heres s; directo. vel h acti-
ue: ibi passiuē. et facit ad hoc rñ. C. si aduer. rē indi. l. i.
et. j. de duo. reis. si duo. 7. j. de excep. l. modestinus rñ. 7
j. de lega. i. si seruo meo stichus.

a Transfactio. inter p̄trahētes: siue fiat specialib; si-
ue generalibus verbis. vt dices j. §. fina.

b Erant. i. vere erant in hereditate.

c Sine aquiliana. nā tūc nō p̄tima actioe cō sit subla-
ta ipō iure: sed de dolo agit. vt. C. e. l. actioe. 7. l. sub pre-
tertu instrumenti. Sed quō potuit fieri acceptilatio in
rei vē. cū habeat fieri tm̄ in obligatiōib; 7 in his tm̄ q iur-
ris ciuilib; sunt: Rñ. deducunt alie p̄uis in aquiliana st
pulationē. vt. §. e. l. cū aquil. 7 insti. qui. mo. tol. ob. §. est
prodita. et facit. §. de pac. tres fratres. Itē quid si p fal-
laciā extranei: Rñ. qdā nocere. vt. j. de dolo. 7 eleganter.
in pñ. Sed Jo. cōtra per eandē. l. fm. p. nā ibi nocet do-
lus serui q̄ est extraneus ab emptore et veditore vt te-
neat de dolo: 7 nō nocet qn̄ teneat veditore māmissio.

d Decipit. 7 sic petit. sed ptra. ad trebel. l. lucius. §. si.
So. subaudi ibi maxime: vt solui. §. e. l. iij. §. i. Accur.

e Si qui. probatur. et hoc inter minores: multoma-
gis inter maiores vt subicit.

f Aduersarijs. heredibus institutis.

g Inter eos. heredes.

h Probatur. per heredem.

De quo. i. de quib; vt sit allotheta: numeris sin-
gularis pro plurali. sic. j. de pe. he. diuus. §. si. 7. j. de act.
emp. iul. in fi. 7. l. seq. 7. j. de no. ope. num. l. i. §. inde que-
ritur. Itē no. hic q̄ dicit cogitatu nō docetur. i. de qui-
bus docetur nō cogitatu. docetur asit eipso q̄ non pro-
batur contrariū.

si ea quorū actiones cōpe-
tere ei postea cōpertū est: int-
quum est perimi pacto id de
quō cogitatu non docetur.

Transactio p̄tis nō iudi-
cat fito. h. d. Bar. Idem.

De re filioz quos i p̄ta-
tem patrē nō habuit: trāsigē-
tem patrē minime eis obesse
placet.

Si post sententiam potest
esse dubium potest transigi.
h. d. Barto. Idem.

Post rē iudicatā etiā si
prouocatio nō est iter
posita: tm̄ si negetur iudicatu
esse: vel ignorari potest an iu-
dicatu sit: quia adhuc l̄s sub
esse possit: trāfactio fieri p̄t.

Transactio facta super te-
stamento refertur ad quamlibet
partem testamenti: nō au-
tem ad codicillos postea re-
pertos. Celsus.

textu. dummodo cōstet generalē petitionem: nisi reus
dolo occultauerit speciem in qua deceptus est actor. vt
§. pri. §. 7. §. de pac. tres fratres. si autē ḡnalis est peti-
tio: 7 specialis trāfactio nocet in ea specie tm̄. 7 idē ecō-
tra. vt. C. e. si de certa. 7. l. age. et. §. eo. l. cū aquil. et hic.
si autē vtrūq; speciale fuit: tūc sine dubio idē. vt. §. i. l.
si vnus. §. pactus.

Docetur. per heredem.

De re filioz. non habuit. idem si habeat in pote-
state iure veteri. et sic in castrelli vel quasi. sed ho-
die valet in aduenticijs licet sint res filioz cū sit legi-
timus administrator pater filij in bonis aduenticijs.
vt. C. de bo. ma. l. i. 7. C. e. l. p̄fetes. Accur.

Post rem. subesse possit. sed quomodo potest esse
q̄ non semper valeat transactio querit. Alder. cū
semper possit damnatus per negationem facere rem
dubiam. vt. C. qui. ad li. procla. non li. l. iij. quod suffi-
cit et si tantum de facto fiat dubia. vt. C. e. l. ij. Respon.
potest esse q̄ non diffitetur iudicatum: sed dicat se solu-
uerenon posse. hoc tamē dicit q̄ si cum eo transigatur
pro medietate debiti. soluenda q̄ eam inueniet et reda-
det. p̄cterea si negatur iudicatum per calumniā. tūc
enim nulla est vtrūq; omnino transactio. vt. j. de condi.
indebi. in summa. i. respō. et hoc fm̄ quosdam. p̄cterea
ea possunt esse adeo in promptu probatione: vt negari
non possit. vt. C. de pe. l. qui sententiam. et facit. j. de
condi. inde. l. eleganter. §. si quis.

sic. j. de iu. do. l. do-
tis. §. fina. 7. l. sed
nisi. et. j. de arbi.
si cū dies. §. ij. v̄
dic q̄ reo non in-
cumbit probatio:
quia cum genera-
lis est petitio: et
transactio gene-
ralis p̄sumitur
nisi contrariū p̄-
bet. argu. j. de iu-
di. l. solem. que
est contra. Quod
ergo hic dicit de
quibus actū prob-
at: ipso q̄ non pbatur
contrariū. vt
dicit est. Vel ve-
rius dic reo. i. he-
redi incūbit p̄ba-
tio. qd̄ dic vt. §. i. ti-
tu. i. emptor. §. si.
7. j. §. ar. si cū dies
§. i. et vt plene vi-
deas: dic q̄ qn̄ est
generalis petitio
7 trāfactio obstat
i oib;. vt. j. e. l. nō
est. 7. C. e. sub pre

Non est ferendus. no improbe. immo videtur qd improbe. vt. C. e. l. sub pretextu. sed hic fuit repertu instrumentu de alio legato qd de quo transegit. ibi de eo. de. vel speciale in his cotrouerfijs. vt. s. e. l. de his. J. e. no. hic ar. qd factu est ex supuenienti ca vel postea ap- partu immutat. vt. J. de excep. rei indi. si cum ar. in prin. J. de inter. act. de etate. s. ex ca. et. J. de bo. li. si vero non. in pn. J. de test. tu. l. iij. in fi. J. de admi. tu. l. iij.

Ulli. trans- gere. de re pncipia aliena- da occasione traf- actionis. qd sic est in minoribus. vt C. de pte. mi. l. no sola. secus si eius trafactionis oca- sione ea retineat. qd meliorem eius coditionez facere pot. vt. s. de offi. procu. ce. l. ij. s. fi. rem.

Controuer- sia. si idē. s. scriptus et legit- mus. d. C. conuissit. si ex tali conuen- sione potest agi: qd est vestita. Sed quid si agi no pot ex ea: vel etiā nulla fuit couentio: Rñ. azo. qui cox erit cre ditor ager cotra reliquū pro rata hereditatis que apd eum remansit. vt. C. de neg. gest. si ab eo.

Pro parte hereditatis. immo in totu videt couen- tiendus scrip. vt. s. e. l. iij. in pn. que est ytra. Sol. hic in creditoribus: ibi in legatarijs quoz ca pendet ex te- stamēto. vt. J. de pig. l. iij. Alij dicūt qd hic. p magna par- te ad quēlibet bona puenerunt. ibi vel nichil vel parum aduenit legitimo. Vel subnilius distingue an legitim⁹ velit testamētū dicere irritandū vt p querelā vt ibi: an ipso iure irritū est: vt qd falsum vel alio modo nullum. pmo casu remanet heres script⁹ facta. s. trafactione. et sic nō est heres legitim⁹. vt. J. de iof. testa. si suspecta. s. p. uis. r. l. papiman⁹. s. meminisse. r. de vul. sub. ex scio. s. iul. iogin⁹. nā tunc demū scrip⁹ desineret esse heres qn querela talis est plata. i. finita. vt. J. d. vul. sub. in subs- titutione: r. sic ante erat heres. nā aliter non posset des- sinere. vt. J. de re. iur. l. nō pot desinere. In scdo autē ca- su subdistingue. quia aut res vna vel alique certe dan- de sunt legito ex tali trafactione. et tunc idē est qd in su- periori casu. vt isti. s. fideicō. he. s. si qd vna. r. J. ad treb. l. si legat. s. multū. r. C. de sen. pas. si debitor. r. de here. infi. l. quotiēs. Et in his duob⁹ casibus pot loq lex con- traria. Si ho detur quota portio. creditores tunc quēli- bet p portione q se ptingit couenit. idē in legatarijs portionibus legata relicta ex testō facta repetitōe. vel ab intestato vel in codicillis dūmodo repetita in testamē-

Non est ferendus qd ge- neraliter in his q testa- mēto et relicta sunt transege- rit: si postea causet de eo solo se cogitasse qd prima pte te- stamēti: ac nō ēt qd postero- re legatū sit. Si tñ postea co- dicilli pferūtur: nō improbe- michi dicitur⁹ videt de eo dū- taxat se cogitasse qd illarū ta- bularū quas tūc nouerat scri- ptura continet. Eius mar.

Ulli procurator⁹ pnci- pis inconsulto pnci- pe transigere licet. Facta diuisione heredita- tis ex causa trafactionis iter scriptū heredē r legitimū qū- bet a creditorib⁹ conueniet p hereditarijs portionibus. h. d. Barto. Secuo. Controuerfia iter legi- timū r scriptū heredē orta est: ea q trafactione factā

tis/mon als. et hoc propter incertū successionis. et sic h̄ intelligit. Sed nonne poterit legatarijs opponi a scri- pto couentis me: qd sum scriptus. ergo legitimū coue- nire non debetis cū non potuit testatus et intestat⁹ de- cedere. vt. J. de regu. iur. l. ius nostrum: Rñ. huic qstio- ni respondere non tenent: sed dicēt nescimus hoc. s. scamus qd tñ ha- bes de bonis illi- us. sic r als rōne dubitatis actor nō eligit actionē. vt. J. quoz leg. l. i. s. q autē. si autē in testamēto sint tñ relicta nec ab intestato repetita. tunc tñ conueni- tur scriptus: siue irritū siue irritan- dū cum ex testa- mēto vim capiāt talia legata. vt. J. de pig. l. iij. r hoc etiā casu pot irrel- legi lex supior cō- traria. Itē qd si ad legitimū tota hereditas perue- nit vnica re scri- pto relicta: Rñ. dici pot oīno scri- ptū releuādū. vt ar. J. de vul. sub. r si cotra. r. J. ad le.

Constitutū est qd in trafactio- ne pena ponat. Bar. Paul. Acto conuento aq. ia- na qdē stipulatio subij- cī solet. Sed consultius⁹ est huic⁹ penalem quoz stipula- tionē subiūgere: quia rescisso forte pacto/pena ex stipulatu peti potest. Exceptio pot obijci et pe- na peti: si apposita est in trās- actione clausula rato manēte pacto. h. d. Bar. Hermoge.

sal. l. in rōne. s. i. r. l. cū quidā. et quia non est certū cum heredem esse nec in parte nec in toto. nec quota portio apud eū: vt. s. dictū est remāsit. si alit apud eū vt dictū est quota remāsit: legatarij qd ex testamēto tñ agere pos- sunt coueniunt scriptū in totum. sed alij quoz legata sunt repetita ab intestato. et creditores vtrūq. p rata. r sic est idē qd. s. qn vna res vel quota data est legitimo. nā tūc idē qritur r rñdetur. lz et possit obijci recte qua- re trafegit. Alij vt. h. dicūt eū scriptū grauādū in totū etiā a creditorib⁹. nec obstat dicte. ll. qd ibi p oratatu. ex necessitate minuitur ei portio. s. hic spōte: r etiā fm hūc casum pot loq lex supior. Quid s̄ si dicat heredē ex testō capere nō posset Rñ. qd ad hoc idē est vt legata- rijs teneat scriptus. r sic idē qd in pmo casu. qd et tunc heres est. qd p qz et ei⁹ actiōes pfundunt. vt. J. ad sill. l. propter s. neptia. r ar. J. de vul. sub. ex factō. s. iulian⁹.

Acto conuento. subijci. r deinde etiam in acceptilatio- nem. als non est transactio. et dic pacto conuento trafactionis. de eo est in hoc titulo tractat. ois trafactio- nis dici pot pactū. vt. s. r. i. l. i. s. i. r. ij. s. nō ecōtra. Cōsultus. psulit hec lex. vt. J. de rei ven. is qui. h. huic. scilicet pacto. Quoz. p etiā. qd diceret. nō solū aq. lianā stipula- tionē. sed s̄ hoc quō pot rescidi pactū vt subijci: cū sit in ppetuū extincta obligatio pma. vt. J. de solu. q res. s. areā. Rñ. rescidi p̄ de scō si nō opponat exceptio pacti r aq. l. stipulatiois. si alit opponat nō rescidit. neq. pena peti nīl alit sit dictū. vt. J. l. p̄. vt dicit. C. e. l. vbi. Ac. k iij

Qui fidelitate. sec^o in illicita. vt. s. e. l. c. h. i. s. sane. b Coges. sed quid si ceperit venire ptra pactu et post peniteat. Rñ. si fuit lis pte. nō pōt penitere et cō mittit in penā legis si nō est locus penitētie. vt. s. de in suo voc. l. qñis. r. J. rem ra. ha. l. apli. r. hoc si pmisit pe

ret qñ nō v̄f pete re nisi in iudicio perat. q si pñit vt daret ei penā: si qñtionē ei face rer: qñterchqz pe tatur vel moleste tur pmitit. vt. J. s. pe. he. sed r. s. si ast. r. C. dtrafa. si quis ma. Item no. h. q si fiat no uatio sola pena petef. vt. ff. de ac. et ob l. obligatio nū fere. s. n. si nō fiat nouatio alter utra via vtendū est. vt. s. ti. i. referri pti. s. i. si ast ac tū est vt ytrag va leat stabit vtriqz vt h. sed qd si hoc casu qñ conuenit rato manēte pac to vellet stipula tor pene / penam omittre et tran sacionē rescinde re: reus pmittor pene nollit. rñ. p. ferēdus est actor id est stipulator pene / qz s̄sumif hoc pactū fauoe eius inductū. vñ nō dz in eius lesionē retozqri. r. sicut posset hoc si tale pactū ratum remane re nō cōuenisset: et ita nunc dz posse. forte dicit aliqz cōtra eū interptādū cū sit ambiguū r. p eo introductā stipulationē pene. posset dici nō itroducti. p eo tanqz fa uoz. sic. J. de peri. et cō. rei ven. l. si vina. Itē qñ eo casu vbi nō est facta nouatio nec cōuenit vt ytragz posset peti et pena r interesse: an exacta pena cū deficiat aliquid ad interesse possit agi ad id qd deest: s̄lt etiā queritur si plus sit in pena q̄ in iteresse. ar. q possit. J. de ac. emp. l. pedia. Itē qñ si veniat aliqz p pactū r penā soluat si itez veniat p. an itez ad penā teneat vt sic sepius sti pulatio pmittat. qd dic vt. J. de ar. si duo. s. si. Accur.

Qui fidē licite^o transac tōis rupit nō ex ceptōe tm̄ summouebitur: s; r penā quā (si ptra placitū fecerit) ra to manēte pacto stipulanti re cte pmiserat p̄stare cogetur^o

Transactio facta cū debi toze ignorantē ab herede vē dente p̄iudicat emptori here ditatis et fideicommissario vni uersali. Bar.

Emptor hereditatis emptori mandat ac tionib; cū debitorē heredita rio q̄ ignorabat venditā esse hereditatem transegit. Si emptor hereditatis hoc debi tū ab eo^o exigere velit: exce ptio tranfacti negotij debito ri ppter ignorantia suā accō modanda est. Idē r̄ndenduz est et in eo q̄ fideicommissariay recepit hereditatem si heres cū ignorantē d̄bitore^o trāsegit

Finis libri secundū di gestoz seu pandectarū. Incipit liber tertius.

Emptor hereditatis emptori mandat ac tionib; cū debitorē heredita rio q̄ ignorabat venditā esse hereditatem transegit. Si emptor hereditatis hoc debi tū ab eo^o exigere velit: exce ptio tranfacti negotij debito ri ppter ignorantia suā accō modanda est. Idē r̄ndenduz est et in eo q̄ fideicommissariay recepit hereditatem si heres cū ignorantē d̄bitore^o trāsegit

Emptor hereditatis emptori mandat ac tionib; cū debitorē heredita rio q̄ ignorabat venditā esse hereditatem transegit. Si emptor hereditatis hoc debi tū ab eo^o exigere velit: exce ptio tranfacti negotij debito ri ppter ignorantia suā accō modanda est. Idē r̄ndenduz est et in eo q̄ fideicommissariay recepit hereditatem si heres cū ignorantē d̄bitore^o trāsegit

De postulando. Dictum est. s. de editione libelloz

et actionib; vñ restat videre qui eas actiones pponat et excipiat: quod qz principales persone id facere ex de fectu scientie pleriqz nequeunt: et opus est eis vt ha beant aduocatos qui postulent pro eis: ideo ponitur de postulando.

De postulando. Et. Primo ponit cāz edicti. se cundo ponit summarū intel lectū. tertio illud explicat. se cūda ibi: ea p̄iopter. tertia ibi: postulare. Bar.

Inc titu lum. ratiōis id est discretiois per sonarum. s. Dignitat. no. dignitas r au ctoritas seruāda est q̄stū ad mun dū: vt h. r. s. s. of. pre. l. obseruādū. r. J. de ven. in spi. l. i. s. si fu^o heres. nō quo ad deum: cū ibi oēs sint eq les. vt ar. contra in aut. de mona. s. i. col. iij. h. Decoz. me dia correpta dz p ferri. et pro hono re ponit. eius p̄o ppositū est dede cus. at qñ p̄ferē media pducta p dulcedine ponit. et d̄f decoz d̄cor. i. Delectu. hec duo passim r sine delectu idem sūt ac si dicat indist cte. vt. J. s. ritu nu pti. l. palam. in punci.

Ordines. l. nō postulatium. pro se. scilicet tantum. Suum. quando pro se postulat. In iure. l. in loco in quo solet ius reddi. vt. s. de iust. et iure. l. p. s. i.

Jurisditiō. melius dixisset notioni vt delegatos iudices et arbitros p̄promissarios p̄prehēderet. vt. J. de re iudi. ait pretor. nā ap̄d istos postulat. vt. J. ea. l. s. itez senatus. r qz ad similitudinē iudiciorum sunt. vt. J. de arbi. l. l. et. C. de iudi. rem nō nouam. Et isti postulato res dicuntur aduocati. vt. J. de var. cog. l. i. s. aduocatos Itē patroni cause. vt. C. e. quisqz. itē rogati: qz forte ro gati incedebant. vt. C. e. l. si. qñqz tñ v̄ postulari id solū quod iudice pro tribunali sedente petitur. vt in dāno in secto. vt. J. de damno infecto. l. iij. s. postulare. p. Exponere. tam in iure q̄ in facto qd negotio expe diat. vt. C. e. l. qñquis. s. ante omnia. an ergo litteras scire teneat / vide q̄ sic: et quo de iure debet dicere. vt C. e. l. nec ceterozum. Sed dic contra: quia illiteratus pōt habere peritā et consuetudinē aduocādi sicut etiā iudex iudicandi. vt. C. de iudi. l. certi. et in aut. de iudi. s. i. colla. vi. q. Contradicere. legibus assignando rōnē non p̄o bus. vt. C. e. quisquis. s. i.

Inc titu lum. ratiōis id est discretiois per sonarum.

Dignitat. no. dignitas r au ctoritas seruāda est q̄stū ad mun dū: vt h. r. s. s. of. pre. l. obseruādū. r. J. de ven. in spi. l. i. s. si fu^o heres. nō quo ad deum: cū ibi oēs sint eq les. vt ar. contra in aut. de mona. s. i. col. iij.

Decoz. me dia correpta dz p ferri. et pro hono re ponit. eius p̄o ppositū est dede cus. at qñ p̄ferē media pducta p dulcedine ponit.

Delectu. hec duo passim r sine delectu idem sūt ac si dicat indist cte. vt. J. s. ritu nu pti. l. palam. in punci.

Aduo cas^o an debeat eē liter ratus.

a C Casum, scilicet excepit pretor.
b C Abauto, brutus em cu iudex esset sella suam aliq
de causa auerterat, et cu cecus retro post eu remasisset
nichilomin postulabar a tergo iudicis, et sic hit est in
c C Fungit, f. remanendo iudex, vt hic (derisu.

Itē remanet tu-
tor, vt. l. de auct.
tu. l. etiā tutor
cecus. l. se possit
excusare. vt. l. de ex
cu. tuto. l. post tu
sceptam.

d C Magistrat⁹
vt cōsulat⁹. et sic
sunt in maiori di
gnitate q̄ senato
res. vel dic nouit
acceptos: vel dic
gerere ipsa re: et
nō soluit hic. sed
I. de iudi. cecus.
media placet.

e C Hec sit. f. ma
gistratus nouiter
acceptum.

f C Non recipiē
dis. in vrbe. vt. l. de
oug. in. l. i. §. p.
huc appi⁹. cū
em greci romam
obfediissent: et pir
rhys achilleydos
fili⁹ achillis mul
tos ex romanis
cepisset. et habe
rent romani cōsul
lium an eos redi
merent: Appius
iste cecus iudica
uit non redimen
dos. quo audito
durū grecis visū
fuit et recesserūt.
vel dic pirrh⁹ rex
epirotaz. nā pirs
rhys filius achil
lis fuit in obfidiōe troiana: q̄ fuit ante destructionē ro
me p̄ quingentos annos. s. i. l. rex epirotazū fili⁹ achil
lis non dī. vel pirrhys achilleydos.

Facta
tolerāt
q̄ d no
uo fieri
phibēt.

g C Exēplis. f. legū quibus dī q̄ multa remanēt scā
que fieri. phibēt de nouo. vt diximus. §. de his qui sui
vel ali. iur. sunt. l. patre. Uel dic iudicū: vt cōsonet ei q̄
dictum est de appio. et erit argu. contra. C. de sen. l. ne
h C Remouet. hoc scōo edicti ordie. (mo iudex.
i C passus est. hic ē ifamio ipso iure. vt. C. de adul. l.
cū vir. Et no. q̄ qdā dicit q̄ isti et duo sequētes nec pro
se postulerūt: eo q̄ qñ sunt dānati statim amittūt ciuita
tē: et qñq̄ libeat. vt. l. de pe. l. ij. et. l. qd ad statū. et. l. q̄ vl
tlo. S. dic q̄ admittūt an sniaz pro se. f. vt hic dicit cū
sint de ordine secundo. immo dic post sniam. nam ante
nullā penam debent pari.

k C Notari. vt. C. ad. l. iulias de adul. l. fedissime.
l C Itē senatuscō. cuius nomē nō habem⁹.

m C Dānatus. qd est cū iudex dicit eti caliniatus.
n C Locauerit. hic est infamio ipso iure.

o C Ex feritate. vt cum effectu fere sint. non ex aliquo
fero genere. et sic accidēs magis q̄ natura inspicit. vt. l. de
de vsufru. l. e. l. pe. et. §. de of. assef. l. si eadē. S. ar. §. C. de
his q̄ ve. eta. l. pe.
l. si. et. iustit. de re.
diui. §. pauonum
et. l. ad. l. aqul. l. §.
§. si. sed hec ma
gis est propria.
p C S. māfuer⁹
tūc qdē nō nobis
q C Siue non.
punit ergo affe
ctus etiā si nō scq̄
tur effect⁹. vt. C. l. si
fuerit. et. l. si fur.
et. l. si fur. cor. si
rit fecerit. et. l. si
de calū. l. et. gnāl.
in pun. et. l. si dī.
ob tur. cau. l. si of
a suo. et. §. qd §.
q̄ iur. l. i. §. in
si. secus aut est in
eo q̄ locauit opas
artis ludicre cā.
vt. l. si. i. l. i. §. q̄ §.
r C Depugna
uit. sine locatiōe.
f C Virtut⁹. no.
aliqd p̄mitti gra
virtut⁹ qdā nō
permittit. vt. l. de
alearo. l. solēt. §.
senatus. et. l. ad. l.
aqul. l. qua. actio
ne. §. si quis l. col
luctatiōe. et. l. si. i.
l. athletas. i. rñ.
Itē no. qdā fieri
grat⁹ q̄ nō grat⁹
fieri nō p̄t. vt. l. de
iure hf. l. ij. in
pun. et. l. si con
di. ob tur. cau. l.
si. in p̄ncip.

o C Ex feritate. vt cum effectu fere sint. non ex aliquo
fero genere. et sic accidēs magis q̄ natura inspicit. vt. l. de
de vsufru. l. e. l. pe. et. §. de of. assef. l. si eadē. S. ar. §. C. de
his q̄ ve. eta. l. pe.
l. si. et. iustit. de re.
diui. §. pauonum
et. l. ad. l. aqul. l. §.
§. si. sed hec ma
gis est propria.
p C S. māfuer⁹
tūc qdē nō nobis
q C Siue non.
punit ergo affe
ctus etiā si nō scq̄
tur effect⁹. vt. C. l. si
fuerit. et. l. si fur.
et. l. si fur. cor. si
rit fecerit. et. l. si
de calū. l. et. gnāl.
in pun. et. l. si dī.
ob tur. cau. l. si of
a suo. et. §. qd §.
q̄ iur. l. i. §. in
si. secus aut est in
eo q̄ locauit opas
artis ludicre cā.
vt. l. si. i. l. i. §. q̄ §.
r C Depugna
uit. sine locatiōe.
f C Virtut⁹. no.
aliqd p̄mitti gra
virtut⁹ qdā nō
permittit. vt. l. de
alearo. l. solēt. §.
senatus. et. l. ad. l.
aqul. l. qua. actio
ne. §. si quis l. col
luctatiōe. et. l. si. i.
l. athletas. i. rñ.
Itē no. qdā fieri
grat⁹ q̄ nō grat⁹
fieri nō p̄t. vt. l. de
iure hf. l. ij. in
pun. et. l. si con
di. ob tur. cau. l.
si. in p̄ncip.

t C Onerari. si habes honorari dicas coiona vt alio
sili p̄mio. vt ar. C. q̄ res pig. ob. pop. l. spem. et. l. de re iur.
di. l. cōmodis. Si vero habeas onerari: dicit est nisi cō
dēnati sint vt depugnarent cū bestijs in arena. nec ob
quod dicit passi sunt et. quasi sponte patiant: q̄ cū p̄t
mo maleficium p̄mittēbant videntur velle pati se post
ea in arenā dānari. si autem sponte sint arenarius q̄ nō
esset infamio. vt ar. C. de inoff. test. l. in arenā. Itē no.
fm p̄mā l̄am q̄ ipso facto q̄s est infamio. sic. l. i. l. qd
ergo §. quod dicit. et. C. de adul. l. es. et. l. de ritu nup. l. pa
lam. in si. Accursus.
v C Extra arenā. i. cū nō cēt arenari. vt. l. de. i. cū non
esset condemnatus. *habetur e postum*
r C Non virtutis. sed locatiōis supple.
v C Prohibet. his sunt similes pabolani. vt. C. de epi.
et. cle. l. parabolani. Accur.

z C Concedi. nota rōne officij qdā p̄mitti que a l̄s non

Stratio
habetur
aliquid
p̄mitti

mittant. vt. de iure ff. l. ex qbus d. in pu. et. 3. d. ius vocan. l. questum.

a Pro alijs. nunc respondet. Accur. **b** Dicitur. f. ordo q tractat. f. de illis psonis de qbus no in totu. et. que ordinē habes. J. pri. s. Accur.

c Capitibus id est supior capite. f. scdo. nā pmo nullus est in famis vt pote cū in pmo capite nō nisi puer et surd pntent. sic alibi ponit plurale pro singulari. vt. s. de orig. iur. l. ij. s. ex actis. et de pe. he. re. diuus. in fi. **d** Qui lege. da exēplū de lege vt in. l. iul. repe. vt. J. ad. l. iul. repe. l. eadē. s. i. De plebiscito nō inuenitur exemplū. s. d. h. R. ponit exēplū. s. de of. pre. l. plebiscito. et de off. procō. solent. Exēplū de senatuscō. dic vt damnat' lege iul. abitus q ē ifamis. vt. J. ad. l. iul. ab. l. i. i. rñ. et. id nō pōt postulare. vel meli' vt. J. ad. l. iul. de vi pu. l. i. De edicto dicas vt. J. ti. l. i. l. i. De decreto dicas. f. iudicis. vt. facit iudex. C. de postu. l. puidendum. s. si q. r. eo. l. ex ea. r. l. puto. s. i. r. C. eo. l. i. De placito pncipi vt p cōstitutionē aliquā principis. vt. C. de postu. l. fi. r. C. de aduo. diuer. iul. i. ubem'. s. ad hoc. r. l. petitiones. s. ad hoc. r. C. de transac. si q. maior. et de infra. l. improbus. fm. R. s. q. phibiti p dicitis legibus p aliquo admittunt. cū in dicitis legibus non inueniant aliqne psonē excepte. Rñ. talia exempla inueniri nō possent: sed eo ipso q inueniuntur. phibite a p dicitis legib' intelligit esse cōcessus p certis psonis. q psonē sunt. J. e. l. s. fi. et. l. seq. et est pro hoc. J. e. l. ex ea. De infamis' aſt dicas. eē vey. nisi sint infames ipso iure. vel dānati de publico iudicio. vel de cal. publici iudicij. qñ pro se tm admittuntur. vt. s. e. l. s. remouet. r. s. itē senatuscō. palis nō nisi p pupillis vel adultis suis. vt. s. e. l. s. his igit psonis. vt illa exceptio sed eqsimi r. referē iā ad locātes operas. Sed cū infamia etiā tpalis r perpetua esse possit: nūqd etiā ppetua notat' poterit p certis psonis postulare. Rñ. sciam omnes q in edicto. J. ti. i. pntent perpetuo sunt infames. et th pro certis psonis postulat. vt. J. pri. s. fed ar. J. J. l. ex ea. nā ibi innuit infamia ē ppetua p nullo postulet. s. ibi suband in fi. p certis psonis vt ibi dices.

e Prohibetur. qd ē eo ipso q phibet tacite vt expse

f Hoc edicto. vlpian' loquitur.

uerfus ea fecisse mōstret: r p alijs' interdicta postulatione repellit: et pro estimatione iudicis extra ordinē pecuniaria pena mulctabit. **U**t in initio hui' tituli dixim' tres ordines pretor fecit nō postulatū quoz hic tertius ē qñ nō in totū denegat postulatū facultatez: sed ne pro oibus postularēt: quasi minus deliquerint qñ hi qui superioribus capitibus notantur.

Prohibitus postulare simpliciter / videtur prohibet' p oib' preterq' p psonis exceptis. h. d. Bal.

Aut pretor q lege plebiscito: senatuscōsulto: edicto: decreto: principum placito: nisi pro certis personis postulare phibet: hi p alio q pro quo licebit in iure apd me ne postulet. Hoc edicto' pntentur etiā alij oēs: q edicto' pretoris vt infames notant: qui

Qui edicto. postor. J. ti. i. l. i. sed qre dicit hic r alij oēs. qñ aliqd accedat p dicitis q sunt. s. s. pri. nā ibi et de istis dicit: Rñ. fm quosdam non est ita. nec em dixit eos remoueri q edicto pretoris sunt infames. s. eos qui edicto pretoris postulare prohibent. Vel dic q ibi dicit

omēs nisi p se et certis psonis ne postulet. **Deinde adiecit pretor q ex oib' his q supra scripti sunt in integrū restitutus nō erit. Cum q ex his q supra scripti sūt sic accipimus: si fuerit inter eos qui tertio edicto cōtinent: r nisi p certis psonis postulare phibent. Ceterū si ex supioribus difficile in integrū restitutiōne ipetabit. De qua aut restitutiōne pretor loquitur: vtrū de ea q a pncipe dat vel a senatuscō. pōpo. qrit. Et putat d ea restoe sensuz quā piceps vel senatus' indulsit. **En aut et pro restituere possit q ritur. et michi videt talia prorum decreta' non esse seruanda: nisi si cui ex officio iurisdictionis sue subuenerit: vt in etate seruati si qd minor deceptus sit. ceterisq' speciebus quas sub titulo de in integrum restitutione exequit'****

di. sancio. Sz eē pcuratorē on' ē honorez q ppter delictū ē pūad' nō onere relenad'. vt. J. de interdi. et relega. l. relegatorum. s. h. r. l. seq.

i Non erit. apd me nō postulet nisi p certis psonis

h Cum loquitur vlpianus **l** Ex supioribus. i. ex supiori. f. scdo. nā ex pmo null' ē infamis. r sic ponit plurale p singulari. vt. s. e. l. i. s. vt in initio. Et sic no. hic q ghalis clausula in fine edicti postea ibi qui ex his r. non pprehendit oia pcedētia. sed ar. cōtra. J. de leg. i. talis scrip. in fi.

m Difficile. si th ptingat in integrū restitui in scdo vel tertio capite p oib' admittā ad postulādū. r nota q ab illo versu eū q r. sunt verba iuriscō. Ulpiani.

n Senatus. f. tot' cetus: qui erat ex centū. vt sumitur C. de pe. he. l. fi. in prin. non tantū vn'. Et no. hic q senatus' parificat pncipi in dādo restitutionē vt hic. J. in vetādo aquā duci ex flumine publico. vt. J. de flu. l. dmi n'. J. et q a nro appellat. vt. J. a q. ap. nō li. l. i. s. scē d. s. J. et i pponēda lege. vt. J. de l. r. senatuscō. l. nō abig. r

o Decreta. q pcedūt. phibit' postulare dādo restitutionē. vel dic simpliciter vt hic dicit.

p Subuenerit. f. pretor. als subuenit. f. a pretore. **q** Exequit. f. pretor vt de dolo et metu r fil. b'. nam tunc dat restitutionē lit. conte. r causa cognita: nō als. vt. J. de mino. l. i. s. pe. et. l. i. cause. s. cā aſt. s. hāc restitutionē infamie dare nō pōt. vt hic dicit. Accur.

exponi etiam alij oēs r. c. f. nō soluz qui in pma parte edicti postu. J. ti. i. l. i. pntent. s. etia alij inferiores. s. postu. J. et intelli ge hic denotatis nō th summa isfamis. tūc est locū hz sedm edictum vt. s. e. l. s. remouet. r. s. itē senat' **h** Certis psonis. enumeratis J. e. l. s. de l. e. Sz certe imo videt' ghal' ifames p se postulare. vt in s. de excep. s. fi. q est J. So. ibi in pcuratore. hic in aduocato. Si infames qre diuersuz est in vno qñ in altero: Rñ. eē aduocatum honor est. Aduocatio ē vt. C. de aduocatis diuer. iudi. l. honor laudabile. i. rñ. iō sed. p. cu q eis multa dan ratio ē tur ptiulegia. vt onus. C. de aduo. di. iur.

Senat' parifica tur pnci pi in q= bus daz.

a Pro qua snia, i. huic snie applicat. r sic ad primu. vt. s. de iuri. om. iudi. l. si idem cu eode. in fi. l. Uel dic pr. qua. f. q. a pncipe vel senatu restitut^o possit postula re. et sic no ad. primu. s. ad superius refertur. Accur.

b Absolutus. f. a pncipe. alij dicit a ptoze. et dicit pponiuz de quo subijc. i. stati ma- le dixisse.

c Eximi. imo videtur remane- re ifam. s. q. a pe na restituitur. vt C. de gñali abol. l. snia. q. est cōtra solu. aliud est in restitutiōe q. om- nino in statu pu- stinū aliqūe redu- cit vt h. et aliud l. indulgētia p. quā sola pena remit- titur r ifamia re- manet. vt ibi. pro qua solutiōe est C. de sen. pas. l. i. r. i. d. vsur. l. vide- am^o. s. i. fauiana.

Alij distinguunt an dicat simpliciter restituo te: vt ibi/ an dicat resti- tuo te in integrū vt hic. contra q. s. est p̄dicta lex. C. de sen. pas. l. i.

d Postulēt. q. tertio edicti ordi- ne cōtinētur nō q. scōo vel primo. nam qui primo pro nullo. qui scōo p. fe- tū. Sed quidā dicit hoc porrigi ad quosdā qui scōo or- dine sunt r nulla sunt aspersi macula: vt ad mulierem et cecū. nā cū ad eos ifames q. sunt tertio edicti ordine porrigimus/ multo magis ad eos. vt ar. i. de. pec. femi- ne. sed hoc nō placet: q. l. mulier r cecus non sint ifa- mes: non tñ pro alijs admittunt: sicut nec puer vel sur- dus q. sunt de ordine p̄mo. vt. s. e. l. s. nitiū. r. s. p. p. ca- sum. r. s. q. Et in illa. l. femine. nō vt aduocari: sed vt procuratrix: mulier admittitur.

e Pro parente. f. filius.

f Patrono. scilz libertus.

g Diximus. f. de filijs r parētib^o in. l. illa. q. s. pa- rētes. de libertis r patronis in. l. adoptiuū. s. patronū.

h Liberisve suis. f. pater. C. Sotore. f. frater.

i Uxore. maritus. Accursius.

k Socero. scilicet gener. Accur.

l Nouerca. f. p̄nign^o: q. loco est filij. vt insti. de nup. m. p̄nigno. scilicet vitricus. (s. affinitatis.)

n Pupilla. scilicet tutor.

o Furiosa. f. curator cuiusuis eorum.

p Atuo. id est mēte capto. q. Cum. i. quia.

r Personis. nō solū tutor p. pupill^o vt p̄dixi. ac. C. uti eoz. exponit p̄dicta. q. d. diximus tutori r cu- ratorei q. uis a s. p̄hibito: tñ. p. officio postulare p- mitti. hoc ergo intellige de eo cui est a p̄e hoc demāda

ti. et sic est tutor testamētarius: vel curator assignatus testō q. d. s. firmari. vt isti. de cura. s. dan. i. ibi/ s. curator testō rē. vel cum plures dedisset ipsi inter se vni in ad- ministrando p̄ruerunt. vt i. de admi. tu. l. iij. vel in dēp- deducit tutorē vel curatore: r sic est datus. Sed qd in le-

gitimo. hic nichil dicit. s. dicas idē q. est eadē rō. vt i. ad le. ad. l. illud. r q. lex dat tales tutores. vt i. s. le- giti. tute. l. legiti- mos. cui est dare pmissum sicut iu- dici: vt h. dicit. vt dic q. omnē tute- lā cōprehēdit. s. l. i. in fi. sed speci- ficat hic de eo tu- tore cui est cōmis- sa administratio a testatore vel iu- dice vel a seipso. vt istitu. de satis- da. tuto. s. ij.

t Tutela. i. tu- tele administratio.

v Presentes. No. p̄sentē inspi- ci affinitatez. sec^o cū tractat de nu- ptijs ipediendis rōne affinitatis. vt isti. de nup. s. affinitat. Itē tes- cis in suo q. etiā in p̄teritū dñz nō d. iterrogari. vt

C. de questi. l. seruos. r. i. de q̄sti. l. vni^o. s. p. Itē in me- retricē quondam p̄teritus stat^o inspicatur. sic i. de ri- tu nup. l. palam. s. non solum.

x Quibus. i. quoz appellatiōis nobis designanti- bus affinitatē p̄p̄positio rē. Et no. q. fm Jo. nō d. hic esse. p. nā idē dicit si ab vel ad apponit. Alij habēt pro r supplem idē esse in similib^o verbis. Itē nota hic q. non oēs p̄sone q. sunt hic: enumerātur. i. de. p̄cura. sed r he. in pun. sed ibi r he intelligūtur arg. h̄arum legum.

y In curatorib^o. f. dādis. i. cū de curatoribus dixit. s. debuisse. imo forte nō debuit q. p̄digo de quo hic subijc vel simili nemo dat/ sed lex. vt. C. de epis. au. l. de creatiōib^o. Sed dic q. r de his hic subijc q. bus a le- ge nō dantur. et ideo merito reprehendit. Accur.

z Eum. scilicet p̄torē. b. Uti. hoc mō vti. put e. Solēt. f. curatores. (cui eoz ceterorumq. rē.

e Qui subaudi. p̄oīs qui rē.

e Nō p̄t. subaudi eos p. fe et p. certis p̄sonis postulare nō p̄hibeo. r sic sepatim legi. Uel dē in p̄n. l. r is qui rē. et continuatur cum superioribus.

p Uto. oēs. vt breuius dicā q. s. gñaliter dicta sunt. s. funguntur. vt tutores r curatores.

h Edicti. f. scōi vel tertij fm quosdā r bñ hic. vel dic tertij tñ. vt dixim^o. s. l. i. s. p. qd est verū qñ nō ex offō.

i Postulare possunt. vt. s. eo. l. i. s. his igitur.

k Apud se. f. prohibet^o est. et sic videt ei p̄missuz ap̄

alib. vt. de iudi. l. ed. pretor. in prin. r. C. de his qui no. infra. et si seuerior. si aut impetui secus est. vt. C. e. l. i. si aut simpliciter. psumat q impetui. vt. de ver. ob. r. ideo. alib. est ibi. l. si stichum. s. stipulatio huius. Si aut querat an possit in ppetui. phibere: dicas q sic sententia dno et de causa cognoscendo r co testando causam ppter qua phibitus est. phibetur et tunc in ppetui si aut extraordinie qz forte nimis improbe postulabat tunc no extendit vltra sua admiinistracione. vt. de pe. l. si.

magistrat? sul: puto eu postea apud successorem eius adesse posse. **Q**uos prohibet pretor? **Q**uos prohibet pretor? apud se postulare omnimodo: phibet etiā si aduersarius eos patiatur postulare. **Prohibitum ad rep? post tps videtur esse permittum h. d. Bar. Paulus.**

Impetor? Titus antonin? rescripsit eu cui aduocationib? qnquēntio iter dictū esset: post qnquēntū pro oibus postulare non phiberi. **Q**uius quoqz adrianus rescripserat de exilio reuersum postulare possene: adhibet distinctio quo crimine silētū vel exiliū sit irrogatū. Ne cui scilz pena tpe determinata cōtra sine fidē vltē? porrigat?.

Sentētia iudicis que dimittonē status nō cōtinet extra territorū iudicis sui effectum non porrigit. h. d. Bar. **Q**ui fisci. secundo casti? **Q**ui porrigatur. quia infamia vltra non porrogat. vt C. de his qui in exi. dantur. l. i. lib. r. Accur. **Q**uia ea. vt qz nimis phobus vel ex crimine stellio natus qd infamā nō infert qñ ex causa nō famosa datur. vt. de cri. stel. l. ij. et. iij. **Q**ui irrogat. alioquin in nulla prouincia postularet quasi infamia semp ipsum pcomitetur sicut lepra leprosus. sic enim dicimus in snia excommunicacione: s. vt l. decre. xi. q. iij. si quis a proprio: nisi pro certis personis. vt. s. eo. l. i. s. ait pretor. **Q**ui deoqz. maxime. nā infamias postulat p certis personis. vt. s. e. l. i. s. ait pretor. vt dic p oib? qz non pro illis q de alia terra sunt. **Q**ui sententiaz dixit. ar. qz cōsuetudo ciuitatis et in castris sub ea ciuitate postis tenet. et forte seruat epō: licet maior sit q potestas. **Q**ui in castris sub ea ciuitate postis tenet. et forte seruat epō: licet maior sit q potestas.

Impetor. de exilio. quinquennali. **D**istinctio. ad vtrūqz casum refer. et nota nō distinguit. sic. r. s. de offi. pre. l. iij. s. certe imo videt distingui. vt si ex graui delicto vel tali ex quo infamia durat post penā: etiam post tempus prohibeatur. si ex leui non: puta non famoso vel etiam famoso sed infamia nō durat post penā. vt. de re mul. l. qui cum vno. s. ad tps. r. s. de decu. l. generaliter. circa prin. et. l. ad tps. et. l. ad. l. cor. de sal. l. falli. s. ordine. et. l. i. l. i. ctus. q sit pte. So. nō distinguitur in hac cōstitucionē. distinguit dū tamen est p pdictas. l. i. simile insti. de vulg. substi. s. sed si institutio. **Q**ui die nō distinguit quātū ad vim interdicionis: nā ex vi interdicionis ex quocunqz crimine facte nō prohibetur postulare. ceterū ex vi infamie q cōsecutus ē pene delicti etiam post tps. phiberi pōt. et sic quo ad infamā est distinguendū quo crimine sit dānatus. quando aut post tempus remissa sit infamia vel nō: dices. l. i. l. i. qd ergo. s. pena grauior.

Silēntium. primo casu.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

Qui fisci causas agūt? **Q**ui filioz et parentum suoz vel pupilloz quoz tutelā gerūt causā aduersus fiscuz agere nō prohibētur. **Q**ui decuriones quoqz cōtra patriam suā causam agere phibentur: preter superiores personas. **Q**ui riphho. **Q**ui pncipe nostro rescriptum est non prohiberi tutorē adesse pupillo i negotio i quo aduocatus cōtra patre ei? fuisset? Sed et illd q decretū inducit. et facit. s. eo. pnto. s. i.

plura sunt q r nō pten su relati xari nō possit.

DICTA...
Infamis qñ q postulat. ar. qz cōsuetudo ciuitatis et in castris sub ea ciuitate postis tenet. et forte seruat epō: licet maior sit q potestas.

est exponunt. l. genero. c. l. seq. Itē no. q. oēs p. dicit pte dicit capite minui. vr. i. de va. cog. l. cognitiōis. q. i. iust. de capi. dimi. in pti. fm. q. d. s. certe l. d. l. cog. gnitiōis nō de q. capite minuāt. p. p. infamia sed de mī nui famā vel plecti circa statū: no. q. sex casus sunt in hoc ultimo. s.

Uod ait pte nos. caligati supple etiā. r. die id et infimum et obscurū. vr. l. aut. q. mo. na. effi. le. s. quisquis.

Uosq. ascen sive r. inclusiue. vr. p. i. i. i. i. hoc amplius r.

Alie. vbi sūt triginta eqtes. sic dicit: q. regit pedites vice alari.

Uel tribunū. i. eum q. ex tribuni suffragio ē electus vr. p. i. i. i. i. hoc hōti vel legioni. p. i. e. q. d. a p. i. e. q. d. e. l. i. g. e. b. a. t. ad. r. e. g. e. d. i. s. e. r. c. i. t. u. vr. s. de orig. iur. l. i. j. s. h. i. s. e. m.

Cohortis no. q. cohortis h. r. alas: legio habet septē milia et centum pedites et septingentos xxx. equites. et sic sūt decē cohortes pma vocatur miliaria et h. y. pedites mille cētū qn q. eqtes sociatos cxxvi. scba quin gentenaria dē et h. y. pedites qngētos. r. lv. equites lxxvi. fm. vegetis qui tractant de re militari.

Insignib. q. p. sal. discernēbat ab alijs.

Exercitū. in quo sunt sex legiones. q. exercit. est collectio totū milurie.

Et adiecent. idē r. si non adiecerit. vr. i. de remil. l. milites. s. missionū. q. ē. s. i. i. b. i. fecit eqpollēs.

Non tamen. sex notatur.

Aurilijs. i. auriliand. militib. q. legionib. sunt.

Sed hic. nota h. mirabile q. oditū apliat. nā hic nō remittitur ab exercitu: q. a nūero militū minoz remittitur. et tamen est infamis. et sic est ar. i. de lib. r. post hu. l. cum q. d. i. e. ar. s. c. de his q. nō i. p. l. e. s. i. l. i. n. s. i. h. e. m. i. e. r. i. t. i. s. l. r. an. vr. c. d. e. x. c. v. l. e. l. i. e. t. c. de re mil. l. a. r. c. de his qui nō i. p. l. e. s. i. m. i. l. i. s. i. f. i. a. d. c. e. r. t. i. i. p. o. s. u. i. t. a. s. u. m. p. t. u. s. t. u. n. c. e. o. s. u. i. t. o.

Remittitur ab exercitu: q. a nūero militū minoz remittitur. et tamen est infamis. et sic est ar. i. de lib. r. post hu. l. cum q. d. i. e. ar. s. c. de his q. nō i. p. l. e. s. i. l. i. n. s. i. h. e. m. i. e. r. i. t. i. s. l. r. an. vr. c. d. e. x. c. v. l. e. l. i. e. t. c. de re mil. l. a. r. c. de his qui nō i. p. l. e. s. i. m. i. l. i. s. i. f. i. a. d. c. e. r. t. i. i. p. o. s. u. i. t. a. s. u. m. p. t. u. s. t. u. n. c. e. o. s. u. i. t. o.

Remittitur ab exercitu: q. a nūero militū minoz remittitur. et tamen est infamis. et sic est ar. i. de lib. r. post hu. l. cum q. d. i. e. ar. s. c. de his q. nō i. p. l. e. s. i. l. i. n. s. i. h. e. m. i. e. r. i. t. i. s. l. r. an. vr. c. d. e. x. c. v. l. e. l. i. e. t. c. de re mil. l. a. r. c. de his qui nō i. p. l. e. s. i. m. i. l. i. s. i. f. i. a. d. c. e. r. t. i. i. p. o. s. u. i. t. a. s. u. m. p. t. u. s. t. u. n. c. e. o. s. u. i. t. o.

Remittitur ab exercitu: q. a nūero militū minoz remittitur. et tamen est infamis. et sic est ar. i. de lib. r. post hu. l. cum q. d. i. e. ar. s. c. de his q. nō i. p. l. e. s. i. l. i. n. s. i. h. e. m. i. e. r. i. t. i. s. l. r. an. vr. c. d. e. x. c. v. l. e. l. i. e. t. c. de re mil. l. a. r. c. de his qui nō i. p. l. e. s. i. m. i. l. i. s. i. f. i. a. d. c. e. r. t. i. i. p. o. s. u. i. t. a. s. u. m. p. t. u. s. t. u. n. c. e. o. s. u. i. t. o.

Propter valitudines. arg. p. dādo curatoze debili Epō de episcopo. sic in sti. de cur. s. fi.

Cur miles. no. cām addēdā hēis sit aliqd. sic. s. curatoz de transf. l. cū h. i. s. in cā. r. c. d. testi. l. i. r. i. s. s. suspec. tu. l. i. i. j. in p. n. r. c. d. i. u. d. i. p. p. e. r. a. d. u. s. a. l. l. o. r. x. x. i. d. i. i. t. m. ar.

ro militum missus est: quasi ab exercitu missus sic accipiemus.

Nota hic duo. primo q. in sententia debet inferi causa. sedo not. de degradatiōe seu exauctoratiōe. Bar.

Ignominie cā missū: hoc ideo adiectū est: qm multa genera sunt missionum. Est enī honesta q. emerit. m. stipēdijs vel añ ab impatore indulget. Est causaria q. p. p. valitudines a laborib. militie soluit. Est ignominiosa. Ignominiosa autem missio toties est quotiens is qui mittit adiecit noiatim ignominie cā se mittere/semper enī d. z addere cur miles mittat. S. z et si eū exauctorauerit. l. insignia militaria detraxerit int. infames efficit: h. z nō addidit ignominie cā se euz exauctorasse. Est z quartū gen. missionis: si q. euitandoz munerū cā militiā subiisset. hec autē missio estimationē nō ledit/ vr. est sepil sine rescriptum.

Infamis militiam pdit et vbi est imperator ibi phibet adesse. h. d. Bal.

Miles q. lege tulia d. adulterijs fuerit damnatus ita infamis est: vr. etiā ipa snia euz

Exauctorasse. i. a militiā remouisse. vr. i. s. libe. cā. l. qui de libertate.

Ben. q. remittit vr. mīera subeat nō vr. infamis fiat

Ledit. etiā si ob eā causaz fuerit exauctorat. vr. i. de re mil. l. q. cū vno. s. non oēs. r. s. seq.

Infamis. imo euz capite dānatur. vr. c. de adul. quāuis. sit statim seruis. vr. i. de pe. l. qui vltimo. Rn. illa pens gladij non erat tpe harū leguz. vel dic dānatū ex aliō capite. l. i. i. l. q. de adultio. cū in dā sint capita

Epō de bilu dat

curator

re iudi. sicut. Itē

re mili. l. mi

lites. s. missionuz

in fi. So. non ē ne

cesse vr. dicat euz

ignominia mitto

sed causaz quare

mittit debet di

cere. vr. q. p. didit

vel q. arma ven

didit p. p. ceptū

ducis belli vr. hic

vel hoc quo ad i

famā nō quo ad

cetera. vr. ibi. Sed

qd si neq. exau

ctorauerit neq.

causā exp. s. i. t. v. i.

detur infamis. vr.

d. l. milites. s. mis

sionū. sed tu disti

gue qd militi obij

ciat dolus an cul

pa. vr. r. dicimus

de tutore. vr. i. de

suspec. tuto. l. he

enim. q. b. si nō ap

pareat: tunc i mi

norē partē presu

mā vr. non sit isa

m. s. quasi culpa

obiecta nō dolo.

vr. i. de penis. l. si

preses.

p. Efficit. imo

videt exaucto

ratus nō infama

ri. vr. i. de re mili.

DICER

eius. vt. J. de mino. L. auxiliu. verbi gra in stupro vbi publicatio bonoz fit: nisi qm in pueru vel a tutore in pupil la r aferuo in domina comisso. vt. l. i. de pub. iudi. §. q. et. C. si tutor pup. l. i. r de muli. que seruis proprijs. l. i. a

Sacfo. iurat em miles fz Uegetiu q moue no eui tabit ca reipubli ce: a q sacfo solui tur propter infam ia qua afficit: si ergo soluit a sa cramento milite secularis: multo magis ab ecclia stico. et ides forte in oi publico offi cio: et oi publico crimle ex quo qs est dānat. nā r q ifamias est nō fert

Infamis esse testi. l. iij. §. lege. non pot qd est publicū offi cium. vt. J. de testi. l. i. r. J. que admo. test. aper. l. si qs ex signatoribus. eadē ergo rōe ali qua publica offi cia nō exercebit. a dignitatibus aut cōstat eū esse res motū. vt. C. de di gni. l. ij. lib. xij.

Infa- tis esse testi. l. iij. §. lege. non pot qd est publicū offi cium. vt. J. de testi. l. i. r. J. que admo. test. aper. l. si qs ex signatoribus. eadē ergo rōe ali qua publica offi cia nō exercebit. a dignitatibus aut cōstat eū esse res motū. vt. C. de di gni. l. ij. lib. xij.

In vbe. ex hoc facto penam patit et pmiss. qz a tutelis vbi cis excusaf: vt h. et. J. de excu. tu. l. fz et miles. §. sed igno minia.

Proderit. ppter premiū fz quosdā. vt l. sine huius legis. **S**cena. diffinit. obsbratio cottinarū siue pānoz q postta sint in publico vel priuato loco. et dī scena a sce nō qd est corda qz ioculatores faciūt ire caballos p cor dā r similia. Et sic pz qz ioculatores oēs sunt infames scz ipo iure. qz oibus faciūt spectaculū sui. lz non semp faciunt cū obsbratione cottinarū. qz mercedis cā ludibū sui faciūt: qui vero ludit cū cythara vel sili lz corā plurib si tñ cā amenitat nō mercedis faciat: vt r Dauid faciebat nō infamabil. hmōi em ludi reseruantur. vt. C. de spectacu. l. i. lib. xi.

Scena qd sit. Jocula tores sunt in fames.

Spectaculi. i. vt videant qui volunt. **S**pectaculi. i. inspiciendi. **S**os eni. pro certe. q. d. r inferiores ifames sunt. **H** descendit. vt pugnet cum bestia dentata. et isti sunt infames ipo iure. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. istis siles videtur pngiles. r sic infames. vel dic nō esse infames: quia gratia virtutis hoc faciunt. vt ar. J. ad le. aq. l. qua actione. §. si quis in colluctatione. **I** famofos. et si est miles dānatur capite. vt. J. de pe. l. quedam.

Spectaculi. i. vt videant qui volunt. **S**pectaculi. i. inspiciendi. **S**os eni. pro certe. q. d. r inferiores ifames sunt. **H** descendit. vt pugnet cum bestia dentata. et isti sunt infames ipo iure. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. istis siles videtur pngiles. r sic infames. vel dic nō esse infames: quia gratia virtutis hoc faciunt. vt ar. J. ad le. aq. l. qua actione. §. si quis in colluctatione. **I** famofos. et si est miles dānatur capite. vt. J. de pe. l. quedam.

Qui abt. puniri. qz cogitatiois rē. vt. J. de penis. l. co gitatiois. sed aliter est in eo q opas suas locant vt cū bestijs pugnaret. vt. §. ti. i. l. i. §. bestias. q est §. ac.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Athletas aut. athletam appellat hic. i. depugna torē cū bestia detata gratis. vt. §. ti. i. l. i. §. qd si de pugnavit. vt die su.

Arble ta quid su.

Offici na quid

cōtra. Te. l. impator. vbi libertate nō nocet. Solu. ibi in se deliquit. hic laliū qđ plus est. qz tūc et se 2 alii corerū pte. et ideo plus punitur. vt in aut. vt iudi. sine quoquo suffra. S. eos. col. ii.

Dammatur. si eni iudex dicit calūniat⁹ es. notauit eū. si sic nō pbat⁹ pepat ei. vt. f. ad turpil. l. i. §. i. 2 fa cit. se. l. non alia. **I**te puaricato tot. f. infamat si de hoc sit dānat⁹. **S**ua vā. sed et qđ secreta sua reuelat alteri pti. vt. f. de re mili. l. oē. §. exploratores. **E**rvtraq. ex vna corpore. ex altera aio. et anim⁹ pualet vt mē ex ea parte esse dicatur vt subijcit. vt. f. de

cap. l. nichil. Dic ergo qđ ppe diei puaricator accusator publici iudicij. et aduocatus improprie. et tñ vterqz extra ordinē ponit. 2 de vtroqz h dicit. vt. f. de pua. l. i. ij. et ad turpil. l. i. §. puaricatozē. Ite no. qđ calūniator est qđ falsa crimina sciēter intēdit. vt. f. ad turpil. l. i. §. p. et dicit qđ calūniari eoipso qđ nō pbat qđ intēdit. vt. C. de aduo. diuer. iudi. l. i. et de pena iudi. in auten. nouo iure. 2. f. de testi. l. ij. §. idez diuus. nisi officij necessitas eis excuset. vt. C. qđ accu. nō pos. l. ij. 2. f. de his qđ vt indig. l. tutorē. vel psonaz nūma. punitas. vt. C. de calum. l. mater. 2. l. calūnie. vlt auctoritas et⁹ cui successit. vt. C. de calū. l. mat. §. si extrane⁹. 2. f. de bo. l. qđ cū maior. §. si. vt dānū rei familiaris. vt p dicit. l. qui cū maior. §. si patris. vel intimus dolor admitti criminos. vt in marito 2 eius cognato de adulterio accusantib⁹. vt. C. de adulf. l. quāuis adulter. vel delicti enormitas. vt facilius qđ ad accusationē pssiliat. vt. C. d. fal. mo. l. i. ibi: 2 cū accusatorib⁹ 2 et in aut. de nō alie. §. si. col. ij. 2 in his p dicit casib⁹ 2 similib⁹ pōt exaudiri qđ dicit. f. ad turpil. l. i. §. i. nō eni vtiqz qđ nō pbat 2 ē. vt. C. de calū. l. qđ nō pro

basse. Vel ita intellige nō vtiqz qđ nō pbat 2 ē. qđ non est necessariū argumētū. nō pbat. ergo calūniatur. pōt eni esse ptra l. §. p. pbabile argumētū. bñ dico nō esse necessariū. iudex eni reo absoluto incipit querere de cōsilio accusatoris: an aio calūniandi accusatur. et si inuenit eum fuisse in iusto errore absoluet eū. si vero l. calūnia euidēti cōdemmer eū in similitudinē supplicij si est ordinariū crimē de quo accusabat. vt. C. de accu. l. si. si extra ordinariū: tunc in similitudinē eius pene quā verisimile est iudicem reo imposuisse. vt. f. ad turpil. in pūuatis. et de pūuati. l. ab impatore. sed alij dicūt neminē psumi calūniatorē nisi demū. pbat cōtra quos sunt p dicit argumēta. De hac autē calūnia pmet officio iudicis incōtinenti cū reū absoluit. vt. f. ad turpil. l. i. §. calūniatib⁹. ibi reo absoluto 2 ē. nō postea ex litteruallo. vt. C. d. calū. l. i. nisi solēni accusatione. pposita. nam que incōtinenti sunt vident inesse. vt. f. si cer. pe. lecta. Vel dic in. d. §. calūniatibus absoluto reo 2 ē. f. quo ad animi destinatio nem. vt ar. f. de iureiuran. l. admonendi.

Suo nomine. hoc exponit. f. l. furti. §. i. **D**ammatus. sed qđ si fuerit p dēnatus 2 in verita

te nō fecerat furtū. Respōdēt qđā vt. 20. nō esse infamē. nā l. 3. quātuz ad ius litigatoris talis sentētia p iudicet: nō tñ quo ad famā. et sic intelligūt. C. eo. si furti. in fi. §. tu dic 2 tra. qz sentētia. p pitate accipit ex quo appellatū nō est. vt. f. de statu hō. l. ingenus. 2. l. p dicit. si furti

lo malo suo noie dānatus pa ctusve erit. sili mō ifamis sit.

Quonia intelli. p au. gitor cōfiteri⁹ crimen⁹ qui paciscitur. **U**lpianus.

Arti accipe siue manife sti. Sed si furti vel alijs famo sis actionibus qđ cōdēnatus puocauerit: pendēte iudicio nondū inter famosos⁹ habef. Si autē oia tēpora puocatio nis lapsa sint: retro ifamis est

potest. Item pactū intellige per pecuniā. vt. f. l. furti. §. pactus. dic ergo furti qđ stat esse factū. Accur.

Quonia. cōfiteri. i. p eo habef ac si cōfiteret in iure crimē. qz sicut habere⁹ pro cōfesso tūc sic 2 modo. Jacob⁹ aut voluit intelligere sic quasi sic habere⁹ p cōfesso ac si cōfiteret crimen extra iudiciū. nā dicebat con fessionē extra iudiciū factā p iudicare 2 pro cōdemnato reum haberi: nisi pbat cōtrariū. et p eo est. f. de iure fil. l. in fisci. 2. C. de interdico ma. l. si tutor. nos dicim⁹ qđ nō valet. vt. f. de inter. ac. l. i. in fi. 2. C. de iur. 2. fac. igno. l. cū falsa. et. f. de cōf. l. certū. §. sed si fundum. sed trās: actio etiā extra ius valet. vt hic 2. d. l. in fisci. Sed pone qđ fur fuit cōprehēsus et rem restituit quā subtraxerat: an sit infamis? Quidā dicūt qđ sic arg. huius. l. Sed di: cas 2. nā nulla lege iuenit hoc casu infamari eū.

Crimen. quasi dicat hec duo paria sunt. psteri cri men in iure 2 pacisci extra ius. f. transigendo.

Arti. puocauerit. infra decem dies. vt in aut. de appel. §. i. coll. iij.

Inter famosos. qz extinctū est. p nunciatū. vt. f. ad turpil. l. i. in fi. et ideo pōt etiā capitali crimine dānat⁹ appel. pē. facere testm. vt. f. de testa. l. qui a latronib⁹. in fi. 2 de cā nichil interim est nouandū. vt. f. nil no. appel. pen. p totū. qui tñ emit a p dēnato i oibus bonis incau te emit etiā ap. pen. vt. f. d. admi. tuto. l. cyrographis. §. si. que est 2. Sed ibi nō pbaui se iuste appellasse. et id fuit sentētia cōfirmata vt hic subijcit. ibi: nil noui fieri debuit appel. pen. vnde per officij iudicis reuocatur quicquid noui fuerit factum. prima nō placet.

Proouocationis. f. faciēde fm Jo. et fm hoc dic qđ nō appellauit. vel si appellauit hoc post biduū fecit. et facit p eo littera retro infamis est. Alij dicunt exerce n de. 2 fm hoc dices retro infamis est: id est fingitur. pro istis est. C. de tempo. 2 re. app. l. si. §. illud. ibi et senten tia 2 cuz 2 ē. patet ergo fm Jo. qđ infra decē dies infra quos pōt appellari est infamis. qz sentētia statim suuz effectū operat. vt hic. 2. f. de pe. in seruo. §. qđ ex causa. 2 l. qui vltimo. 2. f. de iniurio rup. test. si qđ filio. §. h. aut. 2. f. de fur. l. nō pōt. Sed hic effectus annihilat 2 fingit nō fuisse appel. facta. vt. f. ad turpil. l. i. in fi. et qz cōflan te cā cessat effect⁹. vt. f. de excep. rei iudi. qđ cuz herede. et

intelligas qđ duri⁹ fuit dānat⁹. f. rei ven. vel ad exhi. qz in immensum actor in litē iura uuit. Ite qđ si non fecerit furtū: 3 vt litem euitet pepti: git: an sit ifamis? Lex scđ videt qđ sic vt hic ta qbus subijcit. 2 est arg. dura f: qđ lex scpta qbus uāda ē. dura est seruāda. vt. f. qui 2 a qui. l. prosperit. Tu di: cas qđ nō sit infamis. vt argu. f. de alie. in l. item. §.

Lex scđ videt qđ sic vt hic ta qbus subijcit. 2 est arg. dura f: qđ lex scpta qbus uāda ē.

DICER

ea nō psecuta fingit nec facta. r sic fingit retro ifamias. Sed qd si interim pro aliquo fert testimoniu an valeat. arg. q nō valet. J. de car. edic. l. iij. §. due. alij dicūt sententia nō infamare nisi cū trāsierit in rem iudicatam. hoc est quādo remedio app. retractari nō pōt. vt argu. J. de re iud. l. i. Accur.

a **U**isa. p. exp. sam sententia iudicis appellatiōis. Accur. ius.

b **H**odie. f. cuz pfirmat pma sententia: r appellatio pnuācia in iustia. et sic dicim⁹ q ex secūda sententia nascit actio in factū non ex prima. vt hic. r. J. ad turpil. l. si quis. §. i. r isti. qu. mo. testa. in fr. §. posteriore arg. ptra. J. de ad. muni. tuto. l. c. p. graphis. §. si. sed ibi re. iocaf fund⁹ p officiu iudicis/ nō p actionē in factū descendētē ex re iudicata: qz nichil debuerat notari appel. pen.

c **P**rocurator. actus. i. qn recō uenit actione famosa. vel cū mandato. sed defensor scilz rei: vel sine mandato. Sz quō

Quānis si iniusta appellatio eius visa sit: hodie notari puto non retro notatur.

Damnatus alieno noie nō infamat nec is quē defendit. h. d. Albericus de rosatis.

Si qd alieno noie condēnatus fuerit nō laborat infamia: et ideo nec pcurator⁹ meus vel defensor: vel curator: vel tutor: vel heres furti vel ex alia simili specie cōdēnat⁹ infamia notabūtur: nec ego si ab initio per pcuratorē causa agitata est. **P**actusue inquit erit: pactū sic accipim⁹ si cū precio quātocūqz pact⁹ est. alioquin r qui p cibis impetravit ne secum ageretur: erit notatus: nec erit uenie vlla ratio: qd est inhumanū.

Iustus pretoris excusat r iuramentū nō hz vim trāfactio nis quo ad infamā. h. d. b.

Qui iussu pretoris precio dato pactus est: non notatur.

Procurator in delictis pcurator interuenit. vt. J. de publi. iudi. l. p. rator. §. i. que est. J. Solu. hic in puatis delictis r qn ciuilitate liter in ibi cum criminaliter agebat. Itēz quō alieno noie/ imo delictis suo noie: vt de fideiussoce dicit. C. de fideiuf. mi. l. ij. Sz interue aliud in fideiussoce qui ex sua obligatione cōuenit p in istis. sed r ille ppter alienū factū tenet: hz ex sua obligatione. Itēz qd subijcat de herede quō heres tenet furti/ cū nō detur p herede hec actio. vt in si. de perpe. ac. §. i. Rñ. hz fuit lis cōtestata cū defuncto. vt. C. ex delict. defun. l. i. Itēz quō alieno noie heres dicit dānari cū eadez sit psona cū defuncto. vt i. aut. de iureiur. a. mo. pzelh. in pn. coll. v. Rñ. ppter alienū factū vnde nō infamat. vt h. r. J. de dolo. fabinus. si aut ex suo posset ifamari. vt. J. e. l. §. illud. que est. J. et arg. J. de dam. in fec. l. qui bona. §. i. d. **S**i ab uitio maxime. nam idē si ex postfacto interueniat. vt arg. J. eo. seruus. in si. r. C. de pcur. l. nichil. cū sit talis damnandus. vt. J. de nego. gest. l. liberto. in si. Itēz qz dicit me non infamari: verū est de infamia iuris. de facto tamen nō effugiā infamā. vt. J. de obse. l. ij. e. **A**gitata. i. defensa. f. **P**recio. vel alio loco precij. vt. J. de calū. r. gñaliter. g. **E**rit notatus. et interrogatiue r plane legi potest: et idem est sensus. h. **I**nhumanū. et legi r euāgelio cōtrariuz. vt patet de seruo nequā cui omne debitū est dimissum. Et in pa-

ter noscer. vbi dicit. Dimitte nobis debita nostra rē. Et Gratia sic no. quēdā gratis licere q nō gratis non licent. vt hic. qdaz licet. J. de iure fisci. l. in fisci. et ad. l. iul. de vi pu. l. qui ceteri. ceter que. §. qui vacante. r. J. ad. l. iul. de adulte. l. mariti. §. plecti. alio non et. J. qd metus causa. l. isti. in pun. r. J. de condic. ob tur. licent. cam. l. fina. et. C. eo. l. nō dānatos. i. **P**retoris. qd si iussu delegati iudicis: Rñ. Jo. se. cus videt qz non importat necessitatez iussus eius super qbus nō est delegat⁹. et iō dē ipse nil agere. vt C. si a nō cōpe. iu. l. i. Videt tñ J. qz nec ordinari⁹ pōt iubere trāsfigere/ sed hostari. et sic etiā delegat⁹ pōt. Itēz qd i arbitro r Rñ. ibi forte fecerit: non infamat: hz nec ab infamia excusabit ei⁹ auctoritas. vt. J. eo. l. qd ergo. §. et cōpō. misso. r sic no. hic qz iudicis iussus iudiciali facit licitū qbus iussus nō liceret. vt. J. de facit licitū aqua plu. aren. tū quod l. qz. in prin. r. J. alio non de re. eo. l. hz si pe. liceret. cum. §. i. et. J. qd fal. tu. auc. l. interduz. r. J. de admi.

Iuramentū nō irrogat infamiam sed purgat. h. d. bal.

Sed r si iureiurando delato iurauerit qz se nō deliquisse: nō erit notatus. nam quōdammodo inocētā suā iureiurando approbavit.

In directis actionibus de quibus loquit iste. §. qz regulariter ifamat i pcurarijs casualit. h. d. vsqz i si. l. Alberi. de rosa.

Mādati cōdēnatus p bīs edicti notat: nō solū qui mandatu suscepit: sed et is q fidez quas adserarius secutus est nō prestat: vt puta fideiussor p te et solui: mādati si te cōdem nauero/ famosum facio. Illud plane addendū est q interdū et heres suo noie damnat⁹: et ideo infamis fit: si in deposito vel in mandato male⁹ verfat⁹ sit. Non tñ in tutela vl' pro socio heres suo nomine dānari pōt: qz hic heres neqz i tutela neqz in societate succedit:

tuto. l. tutor qui. §. i. r. J. de solu. l. si stipulat. §. si lance. k. **N**otatus. hz sacramentū loco p cū offerideat. vel hz obtineat vim trāfactiois. vt. J. de iureiurā. l. ij. hz tñ nō. et hec vera sunt nisi postea nichilomin⁹ cōdemnet. vt. J. de iureiuran. l. nam r postea. §. si damnetur.

Innocentiā. no. iureiur. inocētā approbari. vt h. et. J. de iureiurā. si duo. §. idem iul. et sic est arg. qz de suspitione debeat que satisfaccere. vt. C. de his qui ad eccle. consu. l. presentis. §. penul.

Cōdemnatus. scilz directā nō pcurari actione. vt. J. §. si. nisi in casu. vt in si. huius. §. item hoc qn p dōlū. vt in actione tutelē dicit. §. e. l. i. §. qui pro socio.

Non prestat. noli repetere oia supradicta. f. p bīs edicti notant. nā p bīs edicti i dria nō ifamat. vt. §. e. l. i. §. q. p socio. Dic ergo sed is qui rē. f. infamat nō p bīs edicti: sed per sententiā. damnatur eni. ppter fraudem. sic et. J. de carbo. edic. l. scriptus heres.

Si te dē nauero. i. dēnari fecero. sic. C. de suspe. tu. l. pcuratis. et de ca. di. l. nam. et. J. de ad mini. tuto. l. si tutor condemnatus.

Male. i. dolose: alis non infamaretur.

Potest. t. mō ipse sit tutor vel socius: etiā si dolus cōmittat: sed vt alis gestor. et ideo non infamat. cū sole iste quatuor cause satisfaccere. de dolo damnatum.

Succedit. nisi in societate pcurati. vt. J. p socio.

l. adeo. Sed quod magis succedit in mandato socii vel tutoris heres. nam sicut mandatum heres tenet exequi. et ita socii heres qui completa non sunt. ut pro socio. l. heres socii. r. l. veru. s. pater. r. l. actione. s. morte. ite heres tutoris. ut de here. tuto. l. cu ostendim. in pn. q. est p. Rn. q. heres tutoris vel socii non est tutor vel socius. ut in supradictis legibus. unde magis alieno suo nolo danari videt. at heres mandatarij vel depositarij est mandatarius vel depositarius. ea ut credo rone: quod eodem modo oino tenent quo defunctus in deposito de dolo r. lata culpa. ut de deposi. si duo. r. i. mandato de dolo r. lata culpa et leui r. leuissima. s. i. herede tutoris salsum est. vt. C. arbi. tu. l. quicqd. et C. de here. tu. l. i. i. r. falsu. e. i. here. de socij q. teneat vt socius qui de solo dolo tenetur. vt. i. p. socio. l. heres socij. aut si p. tenet intaru tenet ad plus quam diligens est i. suis qd. di. simile est ei ad qd. defunctus tenebat. defunctus enim forte fuit negligens. heres vero diligentissimus.

Actio in es alienus defuncti. Contrario iudicio danatus non erit infamis: nec imerito. nam i. p. trarijs non de p. fidia agit sed de calculo q. fere iudicio solet dirimi. **P**aulus.

Actionibus q. ex p. trarijs p. ficiscuntur: s. famose sint r. danati notent: attamen pactus non notat. Merito qm. ex his causis non ta turpis e. pactio q. ex superioribus.

Hic incipit exponere tertiam pte. edicti de his q. no. infamia ipso facto. r. breuiter. h. d. r. citu. est allegare ignoranti ad commodum ignorantis. h. d. **J**aco. butri. **T**lpianus.

Genero iquit mortuo merito adiecit pro: cu. euz mortuu. ee sciret: ne ignoranti puniat. Sed cu. tps. luctu. p. timu. est: merito et ignoranti cedit. ex die mortis mariti: et lo. si post legitimu. tps. cogno

liberor. s. notatur. Item no. hic ignorantia non puniri. vt. i. de tribu. l. illud. s. si tam. et. i. de pub. l. eu. i. resp. et. s. i. r. de ac. emp. tenetur. in pun. Sed arg. contra. i. de pigno. ac. tutor. s. i. in fine.

Ignorantia. s. socero. ide. i. muliere vt statim subijcit. **C**edit. no. te pus ignoranti cedere. vt. et. i. d. iur. et. fac. igno. l. i. in pn. in eo q. ibi in iure erret. vt. i. de condi. insti. q. sub codi. s. si. s. arg. s. insti. de excu. tut. s. qui aut. r. i. de edil. edic. l. cu. fer. sed ibi fuit vtile tempus salt. quo ad principium.

Uxores viri lugere non oportet. **S**po. si em null. luc. est. **I**dem. **S**olet a p. ntepe impe trari vt intra legitimu. tepus mulieri nubere liceat. **Q**ue viru. eluget intra id tepus spofam. fuisse non nocet.

Liberorum r. l. pia. **A**ut et parentu. luctus impedim. eto nuptijs non est. **Q**uando aliquid p. hibetur propter plures rationes sufficit q. vna ratio prohibens vigeat licet alie cessent. quia illa sola reseruat prohibitionis effectum. hoc dicit fm. **J**aco. butri. et alios.

Et si talis sit maritus que more maioru. lugeri non oportet: non posse ea nuptui intra legitimu. tps. collocari. p. etor enim. ad id tempus se re tulit:

Quando aliquid p. hibetur propter plures rationes sufficit q. vna ratio prohibens vigeat licet alie cessent. quia illa sola reseruat prohibitionis effectum. hoc dicit fm. **J**aco. butri. et alios.

Et si talis sit maritus que more maioru. lugeri non oportet: non posse ea nuptui intra legitimu. tps. collocari. p. etor enim. ad id tempus se re tulit:

Uxores. sponsi. i. mariti. r. sic ide. est qd. s. vel dic q. spofus non luget. et sic fm. hoc est simile. i. de sp. d. l. oratio. et. i. de pac. do. l. lex iul. et. C. de bo. que liber. l. non sine. possit tam. intelligi finis et sonare vt. s. spofa non habeat necesse lugere spofum. Et est ratio q. non timetur perturbatio sanguinis. Sed qd. si accepta per verba de presenti non duxerit. Respon. idem q. erit infamis predicta ratione.

Solet licet. et tunc non patitur penas quas patitur alie. vt. C. de sec. nup. l. i. sed post infamiam potest petere a p. ntepe remissionem. vt. C. ad tertul. l. si qua. et in auten. de nup. s. pe. col. iij. et. s. de postu. l. i. s. de qua. item facit. s. de sena. l. si.

Sponsam. scilicet per verba de futuro. **N**on nocet. ex hoc apparet q. us qd. est in vxore non trahit ad spofas. r. no. odia restringeda. vt. i. d. liber. et posthu. l. cu. quida. itez no. alicubi posse esse spofalia vbi matrimoniu. non pot. esse. vt. hic. r. i. de ritu nuptia. ff. qd. offi. Sed arg. p. tra. i. de sponsa. l. oratio. Accursius.

Liberorum. non est. vt. i. eo. l. parentes. **E**t si talis. non oportet. vt. hostes r. similes. vt. i. eo. s. non solent.

Pretor. em. bona est ratio. q. d. q. est ro. in vxore mariti lugedi. s. turbatio sanguinis. i. seminis. q. nefas ex quo marito nascetur q. post sept. mese. vsq. ad. xi. a

Quando aliquid p. hibetur propter plures rationes sufficit q. vna ratio prohibens vigeat licet alie cessent. quia illa sola reseruat prohibitionis effectum. hoc dicit fm. **J**aco. butri. et alios.

Ignorantia que q. pars.

Ignorantia non cedit tepus.

Uxores viri lugere non oportet.

Spo. si em null. luc. est.

Liberorum r. l. pia.

Aut et parentu. luctus impedim. eto nuptijs non est.

Quando aliquid p. hibetur propter plures rationes sufficit q. vna ratio prohibens vigeat licet alie cessent.

Et si talis sit maritus que more maioru. lugeri non oportet.

Uxores. sponsi. i. mariti. r. sic ide. est qd. s. vel dic q. spofus non luget.

Solet licet. et tunc non patitur penas quas patitur alie.

Sponsam. scilicet per verba de futuro.

Non nocet. ex hoc apparet q. us qd. est in vxore non trahit ad spofas.

Liberorum. non est. vt. i. eo. l. parentes.

Et si talis. non oportet. vt. hostes r. similes.

Pretor. em. bona est ratio. q. d. q. est ro. in vxore mariti lugedi.

pare in dubijs sit mol liende. q. non different directe a contrarijs qd. p. etor voluit. vt. i. differant. vt. s. eo. l. i. s. qui pro socio.

In es alienum. vt. soluatur. vt. i. pro socio. l. actioe distrahitur. s. morte.

Notent infamis. nisi in casu. vt. s. e. l. s. mandati. Sed qd. si r. aks fieret p. fidia an semp. damnat. fiet infa mis: Quidam sic. Jo. p. tra: q. in dubijs pene potius mol liende sunt q. exasperade. vt. i. de penis. l. interpretatioe. et odia restringeda. vt. i. de libe. r. posthu. l. cu. quida. et liende. q. non different directe a contrarijs qd. p. etor voluit. vt. i. differant. vt. s. eo. l. i. s. qui pro socio.

Calculo. i. computatione. q. d. si p. r. i. a. p. uetus dicat se velle coputare qd. dz reddere non est p. fidia. vt. hic. et. i. de dolo. sabin. r. i. de deposi. l. ci. apud que. i. r. n. q. calculus vt. etiaz per iudice vt. hic subijcit expeditur. et. i. de rei ven. l. que de tota. s. incerte. sed conuentus directa p. r. fide agit si non feruat quod conuenit.

Fere. i. vit. pot. th. videdo r. oes cu. die r. p. sule. vt. no. tau. s. de eden. l. i. s. r. oes. r. arg. i. d. rei ven. q. de tota. s. i.

Actionibus. famose sint. scilz. quedam. vt. s. an. l. i. s. qui pro socio.

Superioribus. i. furti. vi. bonoru. rap. et iniuriar. de dolo malo. in quibus non solum damnatus sed etiaz pactus infamatur. vt. s. e. athletas. s. fi.

Genero. sciret. de proximo. **N**e ignorantia. scz. facti. secus si iuris. vt. i. e.

DICERIT

tempore mortis mariti nascetur vt hic. 7. C. de repu. l. consensu. §. hoc nisi. in fi. §. hec eade ratio 7 in no lugē do locū h3; ergo idē ius statuēdū est vt hic. 7. J. ad. l. aq. l. illud. Est 7 alia ratio in vtroq; casu. f. ne qua maligna suspitio ex tali facto secundo viro presetur. vt in autem.

de resti. 7 ea que pa. §. fi. col. iij. a. Legitimi. f. annum.

b. Collocare. cū vir nō est lugē dus s3 Jo. s3. ad. intellexit hunc. §. et in eo q̄ est lugē dus 7 in eo q̄ nō: quasi cesset ratio de perturbatione sanguinis. s3 hoc Jo. nō placet. qz nō illa sola est rō: s3 alia ne mala su spitio oriat. vt in aut. de resti. 7 ea q̄. §. fi. col. iij. als s3. ad. statim post quattuor menses a tpe mortis pū mi viri posset nubere: qz si ex tunc nubat non poterit eē incertū filio nato ex q̄ viro sit natus. 7 hoc iure ciuili: s3 iure cano nico statim nubere pōt mortuo pū mo viro. vt. ij. q. v. §. huic.

c. Hostes. ppli romani. vt. J. de cap. l. hostes.

d. Perduellio nis. q̄ aliqd in pū cipez vel in rēpu. sunt in liti. vt. J. de verbo. signi. l. quos nos.

e. Suspensio. f. vt iudas scarioth.

f. Cōsciētia. f. cōmissi criminis. vt. J. de bo. e. l. fi.

g. Si qua. infert ex. §. et si talis. in pun.

h. Collocauerit. infra tempus luctus.

i. Notabitur. nisi primo peperit. vt. §. proxi. §.

k. Non iuris. vt. J. de iur. 7 fac. igno. l. ij. ut hoc in ma re. in feminis aut etiā iuris error excusat. vt. J. de adul. si adulterii. §. fratres. Itēno. J. id qd dicim⁹ que de cul pa etiā lata nō iframari. s3 ob dōlū tñ. vt. liti. de suspec. tu. §. suspectus. 7 ignorare ius est etiā lata culpa nō do rare ē la ta cūpa. ipso facto 7 sine sententia.

l. Notatur. ergo magis iubens.

m. Dignus. velle em nō 7c. vt. J. de reg. iur. l. velle. 7. l. ad eas. 7. J. ad legē fal. si tacitū. s3 hoc in atrociorib⁹ fal lit. vt. J. de bo. dam. l. fi. in. fi. 7 de actio. 7 oblig. l. seruus

Obediē Item no. obedienti parci. vt. 7. §. e. furti. §. qui iussu. ti parci n. C. passus. nō solū qui iussit s3 et q̄ patit. vt. hic. 7. arg. J. de noxa. l. iij. in pun. 7. J. qd ergo. §. i. s3 an q̄ patien-

te patre duxit ita excuset sicut q̄ eo iubente. Rñ. non quia et seruus q̄ dño patiente deliquit fact⁹ liber tenet. vt. J. de nor. l. iij. §. is q̄. 7 sicut ergo infamat. s3 videt q̄ iussus non excuset filiū cū cogi nō possit. vt. J. de ritu nup. nō cogit. q̄ est J. Sol. licet nō p̄cise cogatur habet tñ obedire. quovir elugeres: q̄ solet eluge ri ppter turbationē sanguinis. C. Pōponius eā q̄ intra legiti mū tps p̄tū ediderit putat statim posse se nuptijs collo care. qd vey puto. Nō solent aut lugeri (vt Herati⁹ ait) ho stes: vel pduellionis dānati neq; suspēdiosi: neq; qui ma nus sibi intulerint nō tedio vi te s3 mala cōsciētia. Si qua ergo post hmoi exitus mariti se nuptijs collocauerit: infa mia nō tabitur. Notatur etiā qui eam duxit: sed si sciens. Ignorātia em excusat: nō iuris sed facti. Excusat q̄ iussu eius in cui⁹ p̄tate erat duxerit 7 ipse q̄ passus est ducere nota: vt. vtroq; recte: nā 7 q̄ obrē perauerit venia dignus mē: 7 q̄ passus est ducere notat igno minia. Paulus.

Q. Uti iussu patris duxit quis liberat⁹ potesta te p̄ria eā retinuit: nō notat⁹.

C. An p̄sentis requiritur certo tpe ratihabitio sequēs nō re trotrahitur vt actum confir met. h. d. Ulpianus.

Q. Uid ergo si non duce-

re passus est: sed postea quā duxit ratus habuit: vtputa in initio ignorauit talē eē: postea scit: nō notabit. P̄tor: enim ad initium nuptiarū se retulit.

C. Si q̄s alieno noie bina spō falia cōstituerit: nō notat nisi eius nomine constituat: quem quamve i potestate haberet. Terte qui filium vel filiam cō stituere patitur: quodammo do ipse videtur constituisse. Quod ait p̄tor: eodem tem pore: non initium sponsalio rum eodem tempore facto rum accipiendum est: sed et si in id tempus concurrant. Item si alterius sponsa alteri nupta sit: ex snia edicti puni.

C. Quando lex puni factum no curat de iuris effectu. h. d.

C. Cum autem factum note tur etiā si cum ea q̄s nuptias faciat vel sponsalia cōstituat quam vrorem ducere non po test vel fas non est: erit nota tus. Ex compromisso ar biter infamiam nō facit: quia non per omnia sententia est.

C. Interlocutoria nō ifamat h. d. 7 sp allegat q̄ bānti non

Q. Uti iussu. nō notat. imo vt q̄ notat. vt. C. de incest. nup. l. q̄ p̄tra. q̄ est J. solum. ibi icelhuosū erat hic nō. item vt q̄ hic filius nō sit ex cusar. vt. J. de ri. nup. l. nō est. q̄ est p̄tra. fo. ibi filius filio volens. vel in alio casu dicit.

Q. Uid ergo. re tulit. h not. initium spectandū. qd dic vt dixi. §. de origi. iuris. l. i. itē no. q̄ ratihabi tio nō trahitur re tro. sic. J. de acqui. heredi. si q̄s mi chi bona. §. iussu. 7. §. de offi. p̄co. l. obseruare. §. fi. et rem ra. ha. bono rū. §. fina. s3 regu lariter J. vt. C. ad macedo. l. fi.

q. Sponsalia. spondendo duo bus de vna q̄ sit vtriusq; vro.

r. Constituisse. no. q̄ patit qd pōt phibere ipse face re videtur. vt. J. de nora. l. iij. 7. §. eo. l. liberorum. in fi.

7. C. de sac. sanc. eccle. l. iubemus. §. iconomus. 7. J. de iurepa. adigere. in p̄n. 7. J. eo. non als. in fi.

f. Accipiendum est. f. tantum.

t. Cū ea. l. ea nāq; re nō iuris effect⁹ s3 animi destina tio cogitat. vt. C. de adul. l. eū q̄. 7. C. de excu. tuto. l. am plissimi. 7 sic no. sufficere aliqd factū ad penā 7 si de iu re nō teneat. vt. J. de bo. lib. filius pa. 7. J. de euit. si per im prudentiam. §. pe. 7 ad turpil. l. delitisse. et de iure pa. adigere. 7 ad t̄reb. sed si ante. 7. C. loca. l. fi. sed argu. con tra. C. si inā. ita fu. ali. l. ea quidem.

y. Non potest. de iure ciuili.

z. Fas non est. f. de iure naturali.

y. Nō fact. nam 7 ipse infamis esse pōt. vt. J. de arbi. l. parui. 7 sic no. q̄ de famosa etiā causa pōt compromi ti si ciuilitat agat non si de delicto famoso. f. criminali ter. vt. J. de arbi. l. non distinguemus. §. iulius. s3 an si q̄s coram arbitro confessus se fecisse furtum: an sit in famis. Rñ. nō: cum nec sententia infamet.

z. Sententia. nā ex ea non datur actio. vt. C. de arbi. l. i. nec exceptio. vt. J. de ar. l. ij. nec committitur euictio

Ius ig rare ē la ta cūpa.

Cōpro mitti p̄t de cā fa mola.

nis stipulatio. vt. de eue. l. si dicitur. §. si copromisero.
a Pronunciatum sit. p. per diffinitiuam sententiam.
b Sint elocuta. Interlocutio: vt qz dicit vt ad fru-

verbu. Et id est si p aliqua ignominiosa sba filio dixit. vt. C. e. l. i. z Lea q pater. z hec est infamia facti. id est si interdicto ynde vi vel condicione furtiua ds etia diffinitiuo qd nef. qz tantu de facto no de iure infamatur. vt. f. de acti. z oblig. l. cef. fat. et de vi z vi arma. l. neg. vñ vi. Et huius infamie duo sunt effectus pum qz a dignitate repellit. vt. C. de digni. l. ij. nisi. ppter inopia. vt. f. de de. l. gñaliter. §. spuros. ite l. qrela. vt. C. de inoffi. rate fa. l. fratres. Itz not. hic q que deliberate sunt ma-

sunt infames: quia bannu est interlocutoria. h. v. bal.

Quantu ad infamia ptinet multu interest an i causa que agebat ca cognita aliqd pnu ciatu sit: an quedã extrinsec sunt elocuta. nam ex his infamia no irrogat. Pena gra uior vltra lege iposita existimatione pseruat: vt z costitutu est z respõsuz: vtputa si eu q in parte bonoz mulctari de buit p ses relegauerit: dicẽdu erit duriori sentetia cu eo trã-

pil. l. i. §. snantẽ. et ad muni. ordĩne. circa pun. Rñ. hoc Iudex veru est post sentetia. h in ipsa sentetia pot vel minuere an pos rone forte iuuetutis vel senectutis: vel qz sine dolo deli sit pena querat. vt. f. de penis. si qd aliqd §. instrumenta. et. l. ab: minue sentẽ §. si. z. l. respiciendũ §. delinquit. z. f. de mino. au- re vt au xiliũ §. i. et. f. ad. l. gere.

actũ de existimatione eius. z idcircoqz nẽ esse infamẽ. Sz si i ca furti nec manifesti i quadru plu iudex cõdemnauerit: oneravit qdẽ reũ pena aucta. Nam ex furto no manifesto i duplu conueniri debuit. veru hac rẽ existimatione ei no cõseruasse. qzuis si in pena non pecuniaria eu onerasset trãf actũ cu eo uideret. Crimẽ stellationatus infamiaz irrogat damnato: qzuis publicũ non est iudicium.

cor. de fal. l. i. §. si. z. f. ad. l. cor. §. sic. l. iij. §. i. Uel au gere vt cu multis crassantib opus est exẽplo. vt. f. de pe. l. aur facta §. fina. itez qualiter i extraordinarijs pot augeri vel mi nuti: cum nulla sit p legẽ statuta certa Respõ. referas te ad id qd fieri solz ex psuetudine de tali crimẽ. qd cu excesseris: dicarẽ augere vt minue re. vt arg. f. de dã. infec. si finita §. i. Et vt hec plene ha- beas: dic q pena pecuniaria aucta vel minuta infamia no abolet: multo magis no minuit si pro corporalĩ infigatur pecuniaria. sed si pro pecuniaria imponatur cor poralis: sine distinctione remittitur infamia. vt hic. z. f. de penis. in seruorũ §. si. sed si p corporalĩ imponit cor poralis: aut maior. et tũc remittit infamia. vt. f. de decu. l. ad tẽpus. et ad mun. ordĩne. in prin. aut minor: z tũc si ca cognita remittit infamia. vt. C. e. l. z si seuerior. z. l. si possidoneũ. si sine caufe cognitione no remittit. vt. §. ea. l. §. quantũ. Si qras an interim dũ patit maiorẽ pena vel minorẽ: tũ ca cognita sit infamis. Dico q sic si pena ad certũ tps imponat. vt predicta. l. et si seuerior. tibi ex trãfacto tpe. zc. Si qo dãnar statim subeat pena: puta p pecuniaria fustiget: nec interim est infamis. vt in arg. f. de penis. l. in suoz §. si. Sed si querat an relegatus vel ab ordĩne motus veterẽ recuperet honore: vel ad nouũ aspiret: distingo: qz aut ex dãnatione ppe Relega tua perpetua subit infamia qd ex predictis colligi pot: tus an aut tẽporalẽ. si ppetua: ad nullũ aspirabit honore: lz cõ possit tradicere videatur. f. de decu. l. gñaliter. ij. et. iij. respon. ad hos sed dic q loquitur ybi causa cognita minuta fuit pena: notes et sic infamia. et sic rñ debis ei qd est. f. de fal. l. falsi §. oz aspira dine. nã ibi ex eo crimine dãnatus fuit qd ppetua irro re. gare pot infamia. Et tẽporalẽ interim dũ est infamis no aspirat: sed tpe trãfacto ad nouũ no aspirabit nisi tãtũ tps expectauerit quãtũ caruit dignitate. ppter pena. vt. f. ad muni. ordĩne. et de decu. l. ad tps. et. C. de his q in exiliũ dam. l. ij. sed si veterẽ velit recuperare: aut vacat aut no. si no: veterẽ no recuperat. et sunt hec vera in relegato z ab ordĩne moto. Et autẽ vacat: aut fuit hic relegatus: aut simpliciter ab ordĩne motus. pmo casu noua electioe admittitur. scdo. l. si remotus ab ordĩne suo iure recuperat. vt. f. de decu. l. ij.

De de. l. gñaliter. §. spuros. ite l. qrela. vt. C. de inoffi. rate fa. l. fratres. Itz not. hic q que deliberate sunt ma- cta ma: gnum sortitũtur effectũ alia non. vt hic. et. §. de trãfac. gñũ for. l. cum h. §. si pretor. et de reb. eo. magis §. no passim. et tũtur C. de repu. l. non dubium. et. C. de sen. ex peri. re. l. si. effectũ. c

Pena. regulam ponit quã postea restringit. d Debit. pone exẽplũ in eo q seruũ tradidit castrã dam: q in dimidia parte bonoz punif. vt. f. ad. l. cor. de sicca. l. is qui. Itz in eo qui exercuit cam criminalẽ in fra duos annos z no cõpleuit. qz in quarta pre bonozũ punif. vt. C. vt intra cer. tem. cri. quest. ter. l. i. z. ij. z hec vera sunt qñ hoc fuit ex pssuz q p pecuniaria pena imponat corporalẽ: alioquin vtraz imponeret si tale esset crimẽ: ex q vtrog no posset agi. vt in exẽplo. C. de epi. audi. l. nemo. itez i pena stupri. vt in l. de pub. iudi. §. ite ler. in fi §. z ita est mirabile q h i alio dãnar qz actũ est. e De existimatõe. f. pseruada. z dic trãfactũ. vt sicut transacione facta liberat qd a debito: ita ab infamia duriori crimif sentetia. no tñ specie trãfactionis p oia tenet. nam p trãfactionẽ notat. vt. §. e. athletas §. si. cuiz hic euadat. Sed hic no sup delicto sed sup fama videt trãfactum. vel dic trãfactũ videtur cũ pretore. et ideo no notatur. vt. §. e. furti §. qui iussu. Accursus.

f Cõseruasse. imo videt q sic. vt. C. e. l. furti. q est f. sol. hic deligrat: ibi no. sz tãtũ res furtiua penes eu dep hẽsa fuit. vñ furti cepti ibi fuit dãnatus durius q de buit. et sic fama ei seruat sim yme. et pla. hanc reprobã. qz hec actio furti cõcepti hodie sublata est. vt in l. de oblig. q ex delic. naf. §. sed he. alij dicũt vt. d. dãnã: tũ furti ita demũ infamem si iuste sit dãnatus: als licz quo ad cam de q agif sibi p iudicet: no tñ quo ad famã. vt ibi. z arg. f. d. publi. iudi. l. generi. sed certe illud spãle est in patre. secus in alijs vt hic. z. f. de fur. non pot. Tu dic q in l. p traria fuit. pposita rei ven. vñ actio ad exhi. in qua delato sacramẽto in litẽz fuit multo plus iuratũ qz bitas esset. sic eni lata snia sim iuramẽtũ no infamat.

s Eum quem actõ in pecunia debuit p demnare. sed in primo casu fisco. h Onerasset. scd quõ potest penas iudex diminuerẽ vel augere: cũ ex legis hoc pẽdat potestate. vt. f. ad tur

re. vt arg. f. de dã. infec. si finita §. i. Et vt hec plene ha- beas: dic q pena pecuniaria aucta vel minuta infamia no abolet: multo magis no minuit si pro corporalĩ infigatur pecuniaria. sed si pro pecuniaria imponatur cor poralis: sine distinctione remittitur infamia. vt hic. z. f. de penis. in seruorũ §. si. sed si p corporalĩ imponit cor poralis: aut maior. et tũc remittit infamia. vt. f. de decu. l. ad tẽpus. et ad mun. ordĩne. in prin. aut minor: z tũc si ca cognita remittit infamia. vt. C. e. l. z si seuerior. z. l. si possidoneũ. si sine caufe cognitione no remittit. vt. §. ea. l. §. quantũ. Si qras an interim dũ patit maiorẽ pena vel minorẽ: tũ ca cognita sit infamis. Dico q sic si pena ad certũ tps imponat. vt predicta. l. et si seuerior. tibi ex trãfacto tpe. zc. Si qo dãnar statim subeat pena: puta p pecuniaria fustiget: nec interim est infamis. vt in arg. f. de penis. l. in suoz §. si. Sed si querat an relegatus vel ab ordĩne motus veterẽ recuperet honore: vel ad nouũ aspiret: distingo: qz aut ex dãnatione ppe Relega tua perpetua subit infamia qd ex predictis colligi pot: tus an aut tẽporalẽ. si ppetua: ad nullũ aspirabit honore: lz cõ possit tradicere videatur. f. de decu. l. gñaliter. ij. et. iij. respon. ad hos sed dic q loquitur ybi causa cognita minuta fuit pena: notes et sic infamia. et sic rñ debis ei qd est. f. de fal. l. falsi §. oz aspira dine. nã ibi ex eo crimine dãnatus fuit qd ppetua irro re. gare pot infamia. Et tẽporalẽ interim dũ est infamis no aspirat: sed tpe trãfacto ad nouũ no aspirabit nisi tãtũ tps expectauerit quãtũ caruit dignitate. ppter pena. vt. f. ad muni. ordĩne. et de decu. l. ad tps. et. C. de his q in exiliũ dam. l. ij. sed si veterẽ velit recuperare: aut vacat aut no. si no: veterẽ no recuperat. et sunt hec vera in relegato z ab ordĩne moto. Et autẽ vacat: aut fuit hic relegatus: aut simpliciter ab ordĩne motus. pmo casu noua electioe admittitur. scdo. l. si remotus ab ordĩne suo iure recuperat. vt. f. de decu. l. ij.

Relega tua perpetua subit infamia qd ex predictis colligi pot: tus an aut tẽporalẽ. si ppetua: ad nullũ aspirabit honore: lz cõ possit tradicere videatur. f. de decu. l. gñaliter. ij. et. iij. respon. ad hos sed dic q loquitur ybi causa cognita minuta fuit pena: notes et sic infamia. et sic rñ debis ei qd est. f. de fal. l. falsi §. oz aspira dine. nã ibi ex eo crimine dãnatus fuit qd ppetua irro re. gare pot infamia. Et tẽporalẽ interim dũ est infamis no aspirat: sed tpe trãfacto ad nouũ no aspirabit nisi tãtũ tps expectauerit quãtũ caruit dignitate. ppter pena. vt. f. ad muni. ordĩne. et de decu. l. ad tps. et. C. de his q in exiliũ dam. l. ij. sed si veterẽ velit recuperare: aut vacat aut no. si no: veterẽ no recuperat. et sunt hec vera in relegato z ab ordĩne moto. Et autẽ vacat: aut fuit hic relegatus: aut simpliciter ab ordĩne motus. pmo casu noua electioe admittitur. scdo. l. si remotus ab ordĩne suo iure recuperat. vt. f. de decu. l. ij.

Relega tua perpetua subit infamia qd ex predictis colligi pot: tus an aut tẽporalẽ. si ppetua: ad nullũ aspirabit honore: lz cõ possit tradicere videatur. f. de decu. l. gñaliter. ij. et. iij. respon. ad hos sed dic q loquitur ybi causa cognita minuta fuit pena: notes et sic infamia. et sic rñ debis ei qd est. f. de fal. l. falsi §. oz aspira dine. nã ibi ex eo crimine dãnatus fuit qd ppetua irro re. gare pot infamia. Et tẽporalẽ interim dũ est infamis no aspirat: sed tpe trãfacto ad nouũ no aspirabit nisi tãtũ tps expectauerit quãtũ caruit dignitate. ppter pena. vt. f. ad muni. ordĩne. et de decu. l. ad tps. et. C. de his q in exiliũ dam. l. ij. sed si veterẽ velit recuperare: aut vacat aut no. si no: veterẽ no recuperat. et sunt hec vera in relegato z ab ordĩne moto. Et autẽ vacat: aut fuit hic relegatus: aut simpliciter ab ordĩne motus. pmo casu noua electioe admittitur. scdo. l. si remotus ab ordĩne suo iure recuperat. vt. f. de decu. l. ij.

k Publicũ. imo est priuatũ. vt hic. z. f. de cri. stel. l. i. sed videt q no infamet. vt. f. de cri. stel. l. ij. que est ptra. Stello sol. ibi dicit ipso iure no infamare. hic dicit infamare p nat? cri sentetia fm. d. z. Bul. Sed tu dic fm Jo. distinguendũ men au an cri. stel. descendat ex causa ex qua qd ciuilitẽr dãnã: infamet tus infamatur. vt ex dolo. vt. f. de cri. stel. l. iij. vt patet per multa exempla. f. de dolo. quo casu infamat: vt hic. l ij

DICER

Libertus Tertius.

an nō infamaretur ciuilitate condēnatus, et tunc nec de hoc crimine damnatus infamatur: vt in locū cōtrarie pigrioritatis actionis. vt. i. de pig. ac. tutor. §. p. trariam. et tunc hoc non infamat. vt in l. contraria, et probatur hec so. i. de pu. iud. l. infamem.

Seruus non suo. sed de functi. et est bona ratio. vt. §. e. l. fur ei §. si q̄s ali. p. tra enī videbat. qz p. pter suū factum fuit dānat. vt. l. mā. l. papi. §. i. cū illa erat accessoria: et sua erat p. cipalis: videt dñi obligatio extin. gui. vt. i. de fideiuf. l. gñalter. Rñ. q. daz hic vtraqz est p. cipalis vnde nulla tollit. vt. i. de duo. re. si duo. sed tu dic qz hic p. cipalis erat natura lis tñ: vnde non tollit. vt. i. de fideiuf. heres. §. qz si hic fuus. §. nōne et hic ex sua p. na poterit cōueniri et erit infamis. dic qz sic. vt in l. de nora. §. ois autem. siue non fuit aliqd inchoatum p. tra domini: siue fuit et velit dimittere. §. vtraqz non potest cuz dēntur ad idem.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

Licet quis damnet suo nomine et ex suo facto ex instantia cepta cū alio non erit infamis. h. d. Paulus.

Seruus cui nōnoie notat: deinde eūde liberū et heredē instituerit: ex eodē iudicio dānatus nō est famosus: qz non suo nōie condemnatur. quippe cū in initio lis in eum contestata non sit.

Ea que nō est p. gnans si vt p. gnans per calūniā in possessionē mittatur: per sententiam infamatur. h. d. bar.

Ostat. qz p. tripla. Calūniā vtrius noie in possessionē missa ē: dū se asseruerat p. gnare. Paulus.

Quam nō p. gnans esset: vel ex alio cōcepisset.

Ostat. qz p. tripla. Coerceri qz p. tra decepit. Sed ea notat qz sue potestatis esset hoc fecit.

Pena infamie imponit ratione calūnie nō rōne erroris: quod tene menti. h. d. bal.

Et qz falsa existit: qz p. gnatioe decepta est: nō potest videri p. calūniā fuisse missa in possessionē. Paulus.

Non alia autē notat qz de qua p. nunciatū est calūnie causa eaz fuisse in possessionē missa. Idqz erit in patre seruādū: qz calūnie cā

et ad hoc. §. eo. l. libertorum. §. finali.

Nomine. sed ipsa videtur excusari cū pater iubet nō tamen cū patre. arg. §. eo. libertorum. in fi.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

passus est filia quā in potestate habebat in possessionē ventris nomine mitti.

Verba iudicis vituperiosa cā cognita nō plata infamā nō irrogat. h. d. Papius.

Odis puencie callido cōmēto videri accusatiōis instigator fuisse: pudor potest oneratur qz ignominia videt irrogari. non enim qui exhortat mandatoris opa fungitur.

Duas lec. h. §. fm p. mā. h. d. Si fides attestatiōis nō est habita: nō qz testes falsum dixerūt testes nō infamant. h. d. Sed fm aliā lecturam summa sic. Sententia lata cuz p. ducente falsos testes: nō potest testis infamā irrogare. Bar.

Ucius licet Paulus. Crimen intendit Baio Seio qz in iuriā passus: atqz in eā rē testationē apud prefectū pretorio recitauit: pfectus fide nō habita testationi nullam iniuriā Lucium Ticiū passum esse a Baio Seio p. nunciavit. Quero an testes quozū testimoniū reprobatū est: quali ex falso testimonio inter infames habeant. Paulus.

Ucius licet Paulus. Crimen intendit Baio Seio qz in iuriā passus: atqz in eā rē testationē apud prefectū pretorio recitauit: pfectus fide nō habita testationi nullam iniuriā Lucium Ticiū passum esse a Baio Seio p. nunciavit. Quero an testes quozū testimoniū reprobatū est: quali ex falso testimonio inter infames habeant. Paulus. respon. nichil proponi cur hi de quibus queritur infamium loco haberi debeant: cū non oporteat ex sententia siue iusta siue iniusta pro alio haberi.

dat. vt. i. de profectis. l. ij.

Fungit. no. aliud exhortari. aliud mādare. vt. h. et. i. man. l. ij. §. viti. et de tute. si filius. in fi. Sed arg. p. tra. a. i. de ser. cor. l. i. §. persuadere.

Ucius. crimen. i. criminale accusationē iniuriar. dicitur testam.

Reprobatū est. expse vt qz dixit nō adhibeo eis si de qz falsi sunt. vel tacite: vt qz eoz dicta nō secutus est. p. debeant. sed qre nō cū siue expse siue tacite sint re

Irogari. imo damnatus ex istigatione est infamis: sicut ipse accusator. vt. i. ad turpil. l. i. §. i. dicit. qz est p. sol. hic in locutione fuit dānat. et sine cause cognitiōe. ibi diffinitive et cū cause cognitiōe. ar. §. eo. quid ergo. §. quāsi. et. C. eo. l. verbū. et. l. interlocutio. Alii dicunt nō notat instigator. f. ex h. bis fena tusco. turpilliani vt hic. sed ex ista siue mente sic. vt ibi dicit. Vel dic mādator: indistin cte tenet: sed instigator: ita demū si dat p. gnationes et instituat libellus accusatiōis et p. moueat accusatiōne: nō alis vt hic subijcit. et in l. cōtraria.

Exhortatur. no. qz exhortat nō mādatur vt hic. qui monet nō mādatur. i. man. idē. §. si qz. Itē qz cōmendat nō mādatur. vt eo. ti. si nō non re. §. cuz quidā. qui persuadet nō mādatur. vt. i. de pos. l. i. §. idē. p. po. qz cōsultat p. mittit nō mādatur. vt. i. de leg. ij. cū pat. §. mādatur. qz demōstrat vt profeneta nō mādatur.

pretore l. i. §. i. vsqz in fi. l. i. §. i. in fi. Et no. hic nō impune p. decepe: torē decepi. vt. i. de interroga. actio. de etate §. qz ta re nō l. i. cuit. in fi. §.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

Ostat. p. gnare. scies se nō esse p. gnare. vt. i. si mul. v. no. in pos. l. i. §. p. calūniā. Accur.

probatu habeant p falsis. vt. C. de fl. instru. l. si. s. fl. r. f. de pau. l. p. p. p. s. sed r is. in fi. s. r. C. de or. cog. l. si de hereditate. q. s. arg. r. Rn. potur esse q no adhibu- tit fidet no qz essent falsi. sed qz no dixerit plene factum. Uel dic q licet perurus sit ex pte vel tacite habit? no sequit in q sit ista

ta alium pregrauari. **B**reuter. h. d. s. p. ma lec. **E**xecutio pene corporalis ex causa famosa infamia irrogat h. sententia no precesserit. h. d. fm alia lec. hoc intendit. Si in executioe imponitur pena corporalis p pecuniaria infamia no remittitur. h. d. bart.

Ictus fustiu^o Marcel. infamia non impositat. sed ca ppter qua id pati me- ruit si ea fuit q infamia dana- to irrogat. In ceteris quoqz generibus penaru^o eadez for- ma statuta est. **U**lpianus.

Parentes r liberi ytri- usqz sexus necno r ce- teri agnati vel cognati fm pie- tatis ratione r animi sui patri- tia: put quisqz voluerit iugen- di sunt. Qui autē eos no elu- xerit: no notatur infamia.

Infamia ptra cta r tutute abolet p libertate. h. d. bal.

Mperator Seue. **I** dē. **I**rus rescripsit non ob- fuisse mulieris fame questum eius in fuitute factu^o. **P** a pt.

Sed videt q huiusmodi ictus non infamet. vt. C. eo. l. nullu. q est ptra. Solu. ibi non suberat causa: imo fiebat ibi qstio vt veritas eruere. vt in l. i. C. e. n. hic in pene impositione ob delictu aliqd. Et ita est hic casus vbi ex genere pene qs infamat. Et sic no. q qnqz infamat qs

E hereditu quoqz filli- um actū habere ptes memorie placuit. Idemqz r in matre iuris est cui^o heredi- tas ad filiu no ptnet. Si qs i bello ceciderit r si corpus ei^o no compareat lugebitur.

De procuratoribus et de- fensoribus. **L. iij.**

Primo ponit qd sit pcura- tor. scdo ad q pot pstitui pcurator. tertio ad quid est vtile. quarto qualiter cōstituit pcurator. quinto p que cōstituit. sexto qs cōstituat pcurator. septimo ponit de effectu cōsti- tutionis pcuratoris. scda ibi. procurator autem. tertia ibi. vltus aut. quarta ibi: dari aut. quinta in. l. filiussa. s. j. sexta in. s. ipe qz. vij. in. s. pcuratorē. r s. illa vlt. tractat vsqz ad fi. ti.

A lphan^o. **P**rocurator est qui alle- na^o negocia mādatō dñi administrat. **P**rocura

pena ictus. idem in similibus.

Parentes. voluerit. est ergo talis luct^o voluntatis: r no necessitat. **A**zo. vt h. r. s. eo. l. liberor. i. respō. **M**perator. factū. non omne punitur illicitum. **J**o. **M**licitū non sep punit.

E hereditu. placuit. pro motu animi sui. vt. s. eo. l. parentes. **C** ceciderit. qui p gloriā viuere itelligit. vt insti. de h. lugebitur. ab vroz. (circu. tuto. in prin. **D**e pcuratorib^o. Quia pcuratores similes postu- latoribus sunt: ponit de pcur. postitulu de postulādo. Sz qd differt hic n. ab illo mādati. r. Rn. in duob^o. qz h. de pcuratorē ad iudicia loqui: nisi i qbusdā. ll. vt. f. e. l. pcurator. q. r. l. seq. s. ibi loquit ad negocia. Itēz hic de officio pcurator^o. ibi de actioe mādati pncipalit. h. de actioe r ibi de officio secundario qnqz mētionē faciat.

Procurator. procurator dicit^o ex parte acto- ris. defensor ex parte rei. **A** lliena. s. nōne qnqz dicit^o in rē suā. vt. f. eo. si qs in rem suā. Rn. improprie dicit^o ac si diceret hō mortu^o. vt dic dicit^o in rē suā. i. i vilitatē vt dānū suū. vt. f. qn app. sit. l. i. s. in ppa. r p l. iij

Infamatur qz qnqz p suam qnqz ipz so iure.

periu- rus an sit infamis.

periu: Sed si qras an oia p- urus repellat a testimonio: dico rus ois q sic. qz psumit et alio. r pcurare. vt. f. de accu. si cui. a testis. s. h. idem. et de sena. l. c. q. s. et in lombarda. in ti. de mo re. testi. r adde qd no. C. den. q. p. rialis. Accursius.

Pregruauari. ad plenu iudicium. fit tamē quale quale pcurator. ar. f. de ap. l. a. r. uenina. q. est ptra.

Ictus fustiu^o. pone casuz in. ducto ad ptozem q sentēne definitiue. platiōe: qz deph. s. erat in facno- re ab officialibus: vel erat notoru. vt. extra iudiciū pter quā patus est ictum simul cū ictu. s. causa p qua dānata vel pactus fieret infamio. r sit talis ex vt hic. et. C. d. fustib^o. r. s. eo. athletas. s. h. r. m iudic- auz ideo dix qz si in iudicio pstreret ordine dicitario eouētus vel: curat^o ipso pessione esset infam. q. vt. f. eo. quomā. et r. s. de interro. actio. l. i. in fi. no. p cou dēnato habesimo danda est sentēne. vt. f. de cl. r. re. si cōfessio. Itēz pōt poni in crimine stel. qd quoad qz ex actione famo descedit: vt ex dolo. vt. f. de dolo. si l. a- tanus. r. de. l. stel. l. iij. in pn. hoc ergo casuz verbe- r ex ea causa infamio: no ex ictu sed ex cā vna cū te.

DICERET

Alt. necessariam peregrinatione. qz de potat^o est. vt. C. de heredi. inst. l. i. idē involuntaria: vt qz iuit ad factū Jacobū. vt. J. eo. aut religionis.

Uel hereditas. p̄ntem. q̄ ceperat abesse dato p̄curatore. vel dic q̄ dñs erat paratus defendere. vt. J. eo. ante litē. Nec tñ audit nisi talis erat vt cogi possit vt. J. eo. l. p̄ri. sunt etñ quidaz q̄ cogi nō p̄nt. vt. J. de in ius voca. l. ij. r. C. eo. l. q̄cumq̄.

Sed etia. ex his causis. scz supradictis. d. Cogendū. i. nō subleuandum siue nec subueniē dū ci. tale est. J. de dolo. nō d̄z. an. fi. r. no. h. q̄ p̄curatorē fit p̄t. l. i. vt. J. eo. per. p̄curatorē. rem. l. de calūnia nō iuret. vt. C. de iura. calum. l. ij. §. si autem.

Res perent. no. q̄ fieri non debet: tñ fit si timef fieri nō posse rem p̄ouis cursu. vt. J. eo. mutus. §. fi. et. J. de arbitr. l. si de meis. §. fi. r. J. diu di. §. r. si restituat. §. c. d. i. r. J. de pe. ti. here. si benefi. dei. r. J. de ferijs. l. i. r. l. ij. in fine.

S post. qd̄ differt hec. lab illo. §. p̄curatorē. §. eo. l. filius Rñ. hic. p̄curator fatif dedit. ubi dñs p̄ eo. vel dic q̄ ideo est casus: scz hic addit de stipulatione nō cōmittēda. vel dic hic loqui in p̄curatore actoris. vel ubi fuit indistincte locutus. hic aut qñ interueniēt postea.

S Inimicitie. vt. J. eo. l. non cogendū. §. fabinus. ac. Ed hec. q̄ excusant vel cogunt p̄curatorē. et no. q̄ de duob^o fr̄is sit optimū tēperamentū vt h. r. §. de offi. procōf. solent. §. fi. r. J. e. mutus. §. fi. ubi labozē. et dixi. §. si quis cau. l. ij. §. penulti.

Causa cognita. nā poterit esse q̄ parua erit hereditas vel parū egrotet. r. idem in similibus. Accur. J. defunctus. contestatam. cū p̄curatore suo.

Compellendus. p̄cise. §. J. J. eo. l. non cogen dū. §. fabin^o. so. vt dixi. §. e. fil^o. §. fi. itē cū res sit integra: qz nō est lis cōtestata. vt in p̄. hui^o. l. quare nō finit mā dātū tale morte mādātis. vt in si. māda. §. itē si ad huc r. §. de iurisdī. om. iudi. l. r. qz. q̄ sunt contra. Rñ. imo nō est res integra: qz p̄miserat hic p̄curator. iudi. sol. r. dñs fideiussit pro eo vt hic dicitur: quas obligaciones non

potuit mors domini extinguere. Synōne eadem ratio est quādo ipse p̄curator: tantū promissit et tamē dicitur extingui mā dātū. vt. J. man. l. si precedēte. in p̄. n. §. die fin. r. d. ubi pro absente dño fatif dedit. hic dñs p̄ns erat r. fatif dedit ipsemet pro p̄curatore suo.

S fatif dedit. i. fatif dedit. n. Actum est. qz dñs abñte. p̄curatore fatif dedit.

Teneri. i. p̄cise defendere. p. Clausula. i. p̄tra fideiussores illos quos dominus dedit q̄ nil tangit hunc p̄curatorē. r. quod dicit clausula. no. q̄ Cambi stipulatio iudica. iud. sol. sol. quā p̄stat. p̄curator rei tres habet. bet clausulas. p̄ma q̄ s̄bum sonat. fecūda quia sine dolo. tertia q̄ defēderisq̄ ad finem illū quē defēdere incipit. vt. J. iudi. sol. l. iudica. tū solui. r. hec tertia clausula committitur hic.

Cōi diuidūdo. est speciale in his iudicijs. nā licet alis p̄curator actoris defendat. vt. J. eo. feruū. §. ait p̄curator. illō facit qz agit: non qz sit ei mandatū vnde in eo solo penam patitur. vt. J. eo. l. mutus. §. p̄

Procurator datus i duplicibus iudicijs videt fungi partib^o actoris r. rei. ideo vtriusq̄ satisfactionē prestabit. h. d. b. Quia ad cōi diuidūdo iudicium datus est ad agendum idem r. ad defendendum videtur datus duplici cautela interponēda.

Ante litem contestataz potest procurator libere a domo no reuocari: postea vero non nisi causa cognita. h. d. cum. l. seq. vsq̄ ad. l. que omnia. bar. Ante litem Paulus. cōtestataz libera potestas est: vel mutandi procura

na. vel hic hominis mandatū ubi legis. r. Datus. i. constitutus. Ad defendendū datus. vtpote cū qui libet socius videatur eē actor r. reus. vt. J. fami. her. inter. §. familie Et dicas idē in alijs duplicib^o iudicijs que multa sunt vt no. in si. de interdī. §. duplicia.

Duplici cautela. scz de rato. r. de iudi. sol. Melius fm quosdam dic scz triplici: p̄pter cautionē de defensionē quā debet interponere tanq̄ actoris p̄curator. vt. J. e. feruū. §. ait. Sz dic q̄ hec p̄ntef sub illa iudica. sol. vt. J. iudi. sol. l. iudicatū solui. J̄re si fatif dāt iudica. sol. an. debeat satisfare iudicio sifi. videtur q̄ nō. nā in iudi. sol. continetur de defen. vt. J. iudi. sol. l. iudi. sol. sed defendere non videtur r. J. ex qui. cau. in pos. ca. l. hoc autē §. recte defendi. vnde supernacius cautiōibus r. vt. J. vt in pos. leg. si is a quo. nāz ad interesse cōmittitur vt. J. de p̄c. s̄p. l. p̄curator. Accursus.

Ante litem. libera potestas. si non sit in rem suam alis non potest. vt. J. eo. que oia. §. plane. r. l. p̄curator

note. r. l. lo am. que sunt cōtra. nisi re integra ipse dñs ve...

toris: vel ipsi domino iudiciū accipiendi. ¶ Iplanus. Est litem autem con-

testatam reus qui procuratorem dedit: mutare qui-

dem eum vel in se litem trans- ferre inuito procuratore: vel

in ciuitate manere potest: causa tamen prius cognita.

¶ Non solum autem ipsi qui de- dit procuratorem hoc permit-

titur: sed etiam heredi eius et ceteris successoribus. In cau-

se aut cognitiōe non solū hec versantur q̄ supra diximus: in

procuratore non compellendo suscipere iudiciū: verum

et etas. ¶ Molestinus. Et religionis benefi-

cium. ¶ Paulus. Et iudicio publico pri-

uatoe vel validudine vel maiore sua re distringatur

¶ Exilio: vel Gatus. si latitet: vel si inimic⁹

postea fiat. ¶ Iplanus. Item si suspectus sit p-

curator: aut in vinculis aut in hostium p̄donum ve-

potestate. ¶ Paulus.

¶ De oia ipse procurator vel vterq; hoc dicit. r. tunc dicit vel p etia. vel alter tm. nam r rci pot lteresse in mu-

¶ At affinitate aliq ad- uerario iungatur: vel heres ei existat. ¶ Iplanus.

¶ At longa peregrina- tio: r alie similes cau- se ipedimēto ei sint. ¶ Paulus.

¶ Utari debet vel ipso procuratore postulante vel domino. ¶ Iplanus.

¶ De oia nō solū ex par- te rei: sed etiā in psona actoris obseruabuntur.

¶ Suspectus est qui se inge- rit. r audiendus est q̄ vult suuz pudore purgare. h. d. b.

¶ Sed r si aduersari⁹ vel ipse procurator dicat dñz mētūm apud d̄tozem hoc finiri opoz-

tet. Nec ferendus est procura- tor: qui sibi asserit procura-

tiōem: nam hoc ipso suspec- tus est q̄ operas suas in-

gerit inuito. Nisi forte purga- re magis cōuitium q̄ cura-

tionē ex equi maluerit. Et ha- ctenus erit audiendus: si di-

cat se procuratione qdē care- re velle. s; ita si id illesa existi-

matiōe sui fiat. Ceterū feren- dus est pudore suuz purgās.

¶ Etā falso nisi recedat v̄ suspect⁹: r ex tūc remouebit p- lista. vt. s. e. itē si suspect⁹. S; rñ. si procurator sol⁹ resistit

¶ Ceterū istud ceterū non proximo superiori aduer- sat quia magis affirmat q̄ aduersatur: sed aduersatur ei qd. s. in pun. s. dicit. nā hoc ipso r. q. d. sed ferendus

¶ Mentiri in eo q̄ allegat ali- quā de supradic- tis causis. ex q̄ p- curatore remoue- re vult: hoc certe d; finiri. i. inquiri r terminari an mē- tiat dñs: r tūc re- maneat procurator. i. procurator. an mē- tiat. procurator: et tūc repellat. nec i- terid; admistrare dōec cā hui⁹ suspē- tionis tractet s; hoc asserat: petat. procurator vt subq̄- cit nec ferendus est r. vt isti. s. suspe- tu. s. s. qd. r. C. de suspe. tu. eū quē. r. J. de sol. r. li. qd. si forte. nisi i q̄tuor casib⁹ q̄ subiacun- tur statim. p̄im⁹ qñ ad exoneratio- nē sue fame. secū- dus qñ in rē suaz tertius qñ expen- dit de suo qd vult retinere. q̄r⁹ qñ parti dñs volā re- uocare: parti dē- mittere. vt. J. e. l. i. cause. in pun. n. ¶ Suspectus. q̄ qñcūq; volā re- mouere si allegas- uero aliquā cām

¶ Suspec- ct⁹ est q̄ se igerit

¶ Variare vt hic. r. no. h. lice q̄q; s; re variare. sic. J. de cōdi. cau. da. si pe- cuniā. s. itē si qd.

¶ Ut litē. vel ciuitate. vel p̄et. naz si desijt eē ciuis certū eū ipso iure mutatū vt quia depotta- tus. tūc cum ha- betur p̄ mortuo. vt. J. de bo. pos. J. tabu. li. s. filium.

¶ Cognita. sed quare hoc cū mā- datū iurisditiōis r sine cause cog- nitione reuocaf. vt J. iudi. sol. l. iudi- catū sol. rñ. h. iōo grauius reuocari q̄ dānū pecuniā- riū est hic: nō ibi.

¶ Item hic aduersa- rius onerat pro- pter mutationem psonarum. vt ar. J. iudi. sol. iam tñ s. si tamen. r. J. de exer. l. ne in plures.

¶ Dixim⁹. vt. s. eo. fili⁹. s. fi. cū. l. seq. r. eaz quāsdā re- petit vt alias addat. ex qd⁹ se excusat r recusatur. sic. J. eodem. l. mutari.

¶ Et etas. vt q̄ nimīū tener vel nimīū iuuenis est. p- curator nō tñ minor: q̄ tūc de facto tñ mutaretur.

¶ Ut religiōis. vt si monachus fiat vel sacerdos. vt ar. J. de arbi. nō distinguemus. s. cōpromisso.

¶ Ten si suspectus. s; an sit pbanda cā suspitiōis. Rñ. sic. als q̄re specificatē hē cōe cū sp̄ dicere poss; an sp̄ de habeo te suspectū. secus i iudicere causato. vt. C. de iudi. beat. p. l. aptissimi. notauim⁹. s; nos. S; de iure canonico eē ibi est cā allegāda r pbanda. vt eē de appel. scdo requiritis.

¶ Affinitate. q̄ tūc est tñ iniquū cōpelli esse contra affines. et etiā isti periculosum. vt. C. de exco. tu. l. humanitas.

¶ Ut longa. semper repete si. Accursius.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā. quasi dicat non solum domino petente: s; d etiam procuratore.

¶ Suspi- tiōis cā

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

¶ Utari. vel ipso. vel pro etiā.

est rē. vt sit quasi expositio illius nisi forte rē. vel dic q
ponitur expositio pro certe.

a **L**ite. nec etiā remoueri dicitur cū ea sua sit. vt h. et. f. e.
pcuratore. r. no. s. e. an. litē. r. intellige hoc lit. pte. p. hoc
qd dicit. ppa lite. an. ei remoueri vt reuocari possit nisi i
trib. casib. vt. C.
de noua. l. iij. et. f.
de cōpen. l. in rē.
et dic vt ibi.

b **I**te si retentio. f. expēfari a se in lite factariū.
c **N**ō facile. i. nullo mō nisi rē. vt. f. l. p. r. o. x. i.

In cause cognitione. recusabit. hoc post lit. cōte. Sed qd si an. r. h. idē lz ipe pcurator. qbusdā possit renunciare lz nō oib. velit. vt insti. mā. s. f. i. Et

Inconstantia recusari. vt. f. ad recusat. exhi. celsus. s. idē celsus. et. f. de dā. infec. l. p. r. o. x. i. q. r. i. et. l. auten. de de her. et. fal. s. nō aut dam. col. l. i. et. f. de leg. cōmisso. post diem. et. f. de v. s. r. g. a. t. u. s. in. f. i. et. f. de admi. tu. l. cū querit. r. C. de iur. delibe. qdā. et. f. de ope. lib. si ita stipulat. r. de bo. lib. r. si ex modica. s. vl. cū. l. seq. r. f. pro derelicto. l. an pars. in. f. i. et. C. de loffi. te. filia. r. f. d. insti. f. et. si pu. s. f. r. si al. r. f. de leg. i. legatarius. et. C. de agri. r. cē. quē admodū. qnq. tū sustinet. vt. f. de acti. emp. si sterilis. s. f. i. et. f. d. lib. lega. l. aurelius. s. p. e. et. s. de trāsac. cū hi. s. q. trāsigit. r. f. re. amo. de rebus.

C Si dicat in rē suā se pstinum vel velle retēde vti seu in totū reuocari audiēdus est pcurator reuocationem recusans. h. d. cū. l. seq. vsq. ad s. si ex parte. Barto.

C Plane si dicat in rē suā se pcuratorē dātū: r. hoc pbaue rit: non dōz carere p. p. a. lite. f. rē si retēdō aliqua pcurator vti velit: nō facile ab eo lis erit transferēda. Paul. r.

N si dominus ei solue re paratus sit.

C Stipulatio iudicatū solui committit sine a dño in pcuratorē: vel eōuerso in aliū pcuratorē iudiciū trāsferit. r. in iudicijs p pcuratorē qrit a dño vtilis actio. h. d. Bar. r. l. p. i.

In cause cognitōe etiā hoc versabit: vt ita demū transferri a pcuratorē iudiciū pmittat: si qd omnia iudicia ab eo transferre paratus sit. Ceterum si velit qdā trāsferre: qdā relinquere: iuste pcurator: hāc incōstantiā recusabit. sed hoc ita: si mandato dñi pcurator egit. Ceterū si mādātū nō est: cū neq. i iudicijs qcōp. deduxerit: nec tu ea pprobasti q inuito te: acta sunt: tibi nō p iudicant: ideo

C Stipulatio iudicatū pcuratoris r. ex stia p eo lata dño ppetit vtilis actio: r. simplex pcurator: non potest agere iudicati. h. d. Bar. Idem. f. pcurator: me: iudicatum solui satis accepit: michi ex stipulatu actio vtilis est: sicuti iudicati actio michi

C Stipulatio. vt in secundo r. vltimo casu.

C Vtilis ex stipulatu. not. speciale vt p liberā psonā actio acq. r. regulariter aut. vt. C. p. q. s. p. s. o. no. ac. l. i. q. est. r. et hoc. p. p. t. auctōritatē iudiciorū. imo ideo q. est liberā p. r. o. x. i. a. et quilibet p. r. o. x. i. a. etiā p. r. o. x. i. a. p. r. o. x. i. a. de p. r. e. t. o. s. t. i. p. u. l. i. et. l. in oib. sunt r. alij multi speciales quos numerauimus insti. de inutil. stipu. s. ci. qui.

C Directa penit. tollēda. no. vnlē pualere directe. vt. f. si ager. l. i. r. ij. r. p. u. a. l. e. t. i. p. o. i. u. r. e. e. x. a. c. t. i. o. n. e. f. a. c. t. a. v. e. l. p. e. x. c. e. p. t. o. d. e. s. i. n. o. e. r. e. g. i. t. v. t. f. d. s. o. l. h. o. c. i. u. r. e. et. f. l. p. r. i. s. i. s. i.

C Vtilis. vt hic. r. s. l. p. r. o. x. i. in. f. i. r. f. i. i. l. i. f. i. l. i. t. u. t. o. r. n. e. c. o. b. q. p. e. r. l. i. b. e. r. ā. p. e. r. s. o. n. ā. a. c. q. u. i. r. o. v. t. C. p. e. r. q. u. a. s. p. e. r. s. o. n. o. a. c. q. u. i. l. i. q. u. e. e. s. t. q. Q. u. i. a. h. o. c. s. p. e. c. i. a. l. e. e. s. t. i. n. p. r. e. t. o. r. i. s. v. t. f. d. e. p. r. e. t. o. s. t. i. p. u. l. i. i. n. o. i. b. u. s.

C Translatio. de domino in procuratorem.

C Iudicatum solui. lata sententia pro procuratore.

C A reo. f. volēte. vt arg. s. si qd cau. sed et si. s. f. i. nec enī cogit. vt insti. de satisfda. s. f. hodie. q. est cōtra. Alij dicunt hanc corrigi. Vel expone hic a reo scilz p. p. cura

toze suo. cum pro eo reus habeat satisfdare. vt insti. de satisfda. s. si vero aliquis.

C Committi. imo nō videt committi mutatione huius impediēte. vt. f. qui. mo. v. g. vel hypo. sol. l. i. s. f. i. q. est. r. f. i. u. d. i. sol. l. i. f. i. an. q. est. r. Sol. dicit qdā illō an. lit. p. r. e. s. t. hoc post. tu dic q illud i. pcuratore rei: hoc i. pcuratore actōis. S. z. cur t. a. v. a. r. i. e. r. e. s. p. o. v. t. d. i. x. i. m. s. q. s. a. t. i. s. f. i. d. a. c. o. g. a. n. t. u. r. o. A. p. c. u. r. a. t. o. r. e. i. d. o. m. i. n. i. i. q. u. e. t. r. ā. s. i. t. i. u. d. i. c. i. u. l. i. t. e. p. e. n. d. e. n. t. e. r. T. r. ā. s. f. e. r. r. i. s. f. y. q. u. i. t. s. i. t. h. e. c. t. r. ā. s. t. a. t. i. o. r. e. s. p. o. a. n. l. i. t. p. r. e. s. o. l. a. d. n. i. s. s. u. f. f. i. c. i. t. r. e. u. o. c. a. t. i. o. v. t. s. e. a. n. p. o. s. t. l. i. t. e. m. p. r. e. f. q. q. u. a. s. i. d. n. i. s. l. i. t. i. s. f. a. c. t. e. s. t. p. e. u. r. a. t. o. r. C. e. l. n. u. l. l. a. e. t. l. p. c. u. r. a. t. o. u. b. o. p. z. q. i. l. l. o. i. u. s. c. e. d. a. t. q. d. e. t. i. t. e. r. a. b. s. e. n. t. e. s. f. i. e. r. i. p. o. t. e. r. i. t. v. t. a. r. g. s. e. o. l. v. i. e. x. i. l. i. o. S. e. d. q. d. d. e. c. e. s. s. i. o. n. e. c. i. u. i. f. l. i. b. e. t. a. c. t. i. o. n. i. s. a. n. t. e. r. a. b. s. e. n. t. e. s. f. i. e. r. i. p. o. t. e. r. i. t. r. h. i. s. i. c. v. t. q. u. i. b. e. t. p. c. u. r. a. t. o. r. v. t. s. e. l. i. s. i. f. e. c. i. n. d. e. l. e. g. a. t. i. o. n. e. v. t. C. d. e. n. o. u. a. l. i. q. C. s. i. a. d. n. o. h. i. c. c. a. s. u. s. d. i. x. e. r. a. t. q. u. a. d. o. d. e. d. n. o. i. n. p. c. u. r. a. t. o. r. e. s. e. d. v. t. a. l. i. u. s. a. d. d. a. t. r. e. p. e. t. t. r. e. s. e. n. i. s. u. n. t. i. h. o. c. s. i. e. x. p. a. r. t. e. r. p. c. u. r. a. t. o. r. i. s. s. c. i. l. z. s. t. i. p. u. l. a. t. i. n.

q. trāslatio earū litiū nō est tibi necessaria: ne alieno factōnereris. h. ec autem cognitio: pcuratoris mutandi pcuratoris est. Si ex pte actoris liris trāslatio fiat: vicimus committi iudicatum solui stipulationem a reo factam: id q. et Neratius probat et Iulianus: et hoc iure vtimur. scilz si dñs satis acceperit. Sed et si procurator satis accepit: et trāsferat iudiciū i dominū: verius est committi ex stipulatu actionem et a pcuratore in dominū transferri. Sed r. si a dño vel a procuratore in procuratorem iudicium transferatur: nō dubitat Marcellus quin committatur stipulatio: et hec vera sunt. Et licet procurator commissa sit stipulatio: tamen dño erit danda vtilis ex stipulatu actio directa penitus tollēda.

C Ex stipulatioe pcuratoris r. ex stia p eo lata dño ppetit vtilis actio: r. simplex pcurator: non potest agere iudicati. h. d. Bar. Idem.

C pcurator: me: iudicatum solui satis accepit: michi ex stipulatu actio vtilis est: sicuti iudicati actio michi

C Stipulatio. vt in secundo r. vltimo casu.

C Vtilis ex stipulatu. not. speciale vt p liberā psonā actio acq. r. regulariter aut. vt. C. p. q. s. p. s. o. no. ac. l. i. q. est. r. et hoc. p. p. t. auctōritatē iudiciorū. imo ideo q. est liberā p. r. o. x. i. a. et quilibet p. r. o. x. i. a. etiā p. r. o. x. i. a. p. r. o. x. i. a. de p. r. e. t. o. s. t. i. p. u. l. i. et. l. in oib. sunt r. alij multi speciales quos numerauimus insti. de inutil. stipu. s. ci. qui.

C Directa penit. tollēda. no. vnlē pualere directe. vt. f. si ager. l. i. r. ij. r. p. u. a. l. e. t. i. p. o. i. u. r. e. e. x. a. c. t. i. o. n. e. f. a. c. t. a. v. e. l. p. e. x. c. e. p. t. o. d. e. s. i. n. o. e. r. e. g. i. t. v. t. f. d. s. o. l. h. o. c. i. u. r. e. et. f. l. p. r. i. s. i. s. i.

C Vtilis. vt hic. r. s. l. p. r. o. x. i. in. f. i. r. f. i. i. l. i. f. i. l. i. t. u. t. o. r. n. e. c. o. b. q. p. e. r. l. i. b. e. r. ā. p. e. r. s. o. n. ā. a. c. q. u. i. r. o. v. t. C. p. e. r. q. u. a. s. p. e. r. s. o. n. o. a. c. q. u. i. l. i. q. u. e. e. s. t. q. Q. u. i. a. h. o. c. s. p. e. c. i. a. l. e. e. s. t. i. n. p. r. e. t. o. r. i. s. v. t. f. d. e. p. r. e. t. o. s. t. i. p. u. l. i. i. n. o. i. b. u. s.

C Translatio. de domino in procuratorem.

C Iudicatum solui. lata sententia pro procuratore.

C A reo. f. volēte. vt arg. s. si qd cau. sed et si. s. f. i. nec enī cogit. vt insti. de satisfda. s. f. hodie. q. est cōtra. Alij dicunt hanc corrigi. Vel expone hic a reo scilz p. p. cura

Actio in ter abf. eos fieri pot.

Sed si agat. f. directa. Ad eandem rem. exigenda. f. ad iudicati actiones et sic his duobus casibus agit iudicati procurator. et alio tertio. vt. l. eo. l. actoris.

Per triū aut. q. supradicta locū habet ex pte actoris nō ra. item. s. dicit actori p. procuratorē qri. h. reum p. procuratorē non teneri. et sic est contrarietas tā in facto q̄ in iure. et in p̄cio ponit de eo q̄ hz mādatum. r. iō dī. procurator. vt h. r. s. e. l. i. r. n. post ea de eo qui nō hz mādatum.

Nō datur. f. directa sed vitilis sic fm̄ quosdā. vt arg. j. de re iudi. l. iij. sicut r. p. procuratorem acq̄ritur vitilis. vt. s. ca. l. Tu dic nec vitilis nec directa. vt hic hz datur actio iudicati. vt. l. e. plautius. r. i. d. l. de re iudi. qd̄ nec hz negatur. Sed quare vitilis p. procur. acq̄ritur et nō grauat ex ei. p̄missio nec Rūdeo. q. con

Ita est bona et no. l. r. breuiter hoc itēdit. p̄or q̄s elige re dīm pot̄ q̄ procuratorem in rē suam si eum putat legatorem. b. d. bar. Idem.

Actor malit dīm potius conuenire q̄ euz q̄

indulgetur. **S**ed si agat procurator meus ex ea stipulatione me inuito nichilominus tū michi ex stipulatu actio tribuit. Que res facit vt procurator meus ex stipulatu agēdo exceptiōe debeat repelli. Sicuti cū agit iudicati nō in rem suam datus: nec ad eādē rē procurator factus. p̄er cōtrariū aut̄ si procurator meus iudicati solui satisfecerit: i me ex stipulatu actio non datur. **S**z si defensor meus satisfecerit in me ex stipulatu actio non datur: quia nec iudicati mecum agi potest.

Ita est bona et no. l. r. breuiter hoc itēdit. p̄or q̄s elige re dīm pot̄ q̄ procuratorem in rē suam si eum putat legatorem. b. d. bar. Idem.

Actor malit dīm potius conuenire q̄ euz q̄

indulgetur. **S**ed si agat procurator meus ex ea stipulatione me inuito nichilominus tū michi ex stipulatu actio tribuit. Que res facit vt procurator meus ex stipulatu agēdo exceptiōe debeat repelli. Sicuti cū agit iudicati nō in rem suam datus: nec ad eādē rē procurator factus. p̄er cōtrariū aut̄ si procurator meus iudicati solui satisfecerit: i me ex stipulatu actio non datur: quia nec iudicati mecum agi potest.

conuenire. sz etiam hunc reproba. qz non possum te nisi spētevelis recouenire. vt. C. de here. v. l. ac. v. d. i. l. i. r. C. de pac. l. ij. sz certelimo ē bona posito: qz aliō est: ueniri et aliō recoueniri. sz aliō eā rescidit: qz ex eā nō lucratiua. l. eo. si q̄s in rem. Tertio fm̄ Jo. r. melius dicas q̄ procurator quidā factus est ut rē suam contra me sibi celsa actione: egit et satisfecit de defensione i alia causa qd̄ facere dz. vt. j. eo. sz r. he. s. defendere. sed postea egovolō uenire eū ex cuius persona ipse egit cōtra me non procura. possum. sed procuratorem possiū quia ex causa lucratiua sit factus sed fm̄ hoc quid proderit alicui procuratorem facere in rem suaz: cum nichilominus ad uoluntatē aduersarij ipse litigare teneatur. Respō. multū: quia hoc tunc demum seruabitur quando dñi persona legatior est et melius nouit factū. vt. C.

Actio i factū dat procuratori litis ppter expēsas suas q̄s fecit in lite. b. d. bal. Paulus.

Actiois procurator nō in rē suā dat p̄t ipēsas q̄s i litē fecit: p̄t desiderare vt sibi ex iudicati actiōe satisfiat si dñs litis soluendo non sit.

Si procurator succedit p̄dēnato i eū sit executio. r. p̄ portiōe hereditaria repetet a cohēredib. b. d. b. Alpia.

Sz q̄s cū procuratorio nomine p̄dēnar̄ eēt h̄rs extiterit dño litis: iudicati actionē nō recte scufabit: hoc si ex al se. Sicut ex pte h̄rs extiterit et totū soluerit: siqd̄ ei mādatū ē hoc q̄z vt soluat: mādati actionē aduerso cohēredes hēbit. si nō sit mādatū: negocior̄ gestor̄ actio dat: qd̄ est

eo. l. i. als inuito aduersario per procuratorem litigo et facio in rem suam et iurabit de calumnia. vt. j. fami. her. l. planc. in fi. que est contra. et. j. de nota. de illo. et l. sequen. et insti. de hie per quos age. p̄. s. pe.

Qui in rem. quia transfertur in se iudicium. vt. j. de solu. solutionem. Sed quid si actor dicat dominum litis legalitorē: procurator dicat se: cui credemus? actori.

Actois soluendo. nō in subsidium agi vbi alias nō ageretur. vt. s. de eo per quem fac. e. l. fina. s. i. agit et in alijs duobus. vt. s. eo. l. si procurator. s. i. in fi. Accur.

S quis domino litis. ergo si procurator lite contestata a domino interueniat debet dānari vt hic sic enim dicitur dñs litis. vt. j. eo. licet. s. si plures.

Recusabit. etiā si suo nomine ueniat. vt. j. de so. stichum. s. aditio.

Et totum. non tamē in solidū tenetur. f. actiōe in factum de re iudicata. secus si ex stipulatiōe sua conueniat. vt. s. eo. si procurator. in fi.

Habebit. sed si est mandatum nonne est morte extinctum. Rñ. est. sz actio mādati durat si spēte fiat. vñ nō fm̄. vt. j. māda. l. si precedente. itez hic res nō erat integra vnde non finitur. et fm̄ hoc dic mandatum a defuncto. Uel planius dic mandatum a cohēredibus.

Negociorum gest. qz negocium pro parte potuit expediri: ats uarentur fami. heraf. iudicauz. vt. j. fa. her. heredes. s. si vnus.

Quod est. f. vt agā mādati vel neg. gest. si soluit

DICEN

a Personarum. s. conuentium vel conuentarum.
b Prohibitiu. Imo vt phibitum. vt. i. udi. fol. 12. ff. si cu ples. Et dicit qd ibi loquit de heredi. vili. qd pstititrat cautione iu. fol. v. ff. n. a. p. n. fuit litigatur. s. dñs defuic.
c Duos. quid si eundē videtur idem. vt. j. man. l. qui mutua. s. nō ideo

d Uideri. aliud in tutela. vt. C. de testa. tu. 7 si a pfe sz certe nō est alio qz dat. ibi postea in codicillis videt testamēto dat. cū codicilli ad testamēta trahātur. vt. j. de iure codicil. diuus. s. viti. Itē aliud in cura fore. qz qñ ad litē est nō pōt dari ali us in eadē lite. vt. j. de tu. l. cū semel vel dic idem. 7 qd dicit non posse remoueri: veruz est sine cā. nec etiā pcurator. s. post lit. prest. sed añ 7 ille iste libere p̄t remoueri. vt. s. eo. post litem et. l. ante litem.

Purib. occupantis. 7 contestādo litē. vt in si. l. vbi dicit peti: qd est post lit. cōte. non ante. ar.

J. r. ra. ha. amplius. vt 7 in legato plurib. relicto. vt. j. de leg. i. si plurib. s. ff. aliter dē occupare in actioe de pe culio: quia qui prior ad sitam puenit. vt. j. de pecu. si ve ro. idem in norali. vt. j. de noza. si q̄s a mul. als nec vni nec alteri. pdest occupare. vt. j. vt in pos. leg. is cui. s. qui prior. 7 j. de dam. infec. si finita. s. iul. 7 hoc nisi vni tantū in m. lauent de agendo. vt. ar. j. eo. qd duos. Itē melior conditio dē quo ad nutuz agētis: sz sit graue agere. vt. ar. in si. de ac. s. p̄terea si q̄s gnaliter. Sz qd si plures de dñi nec dñi infolidū. s. p̄ parte agēt: sz in tutoribus aliō sit. vt. j. tit. ij. cū aliau. 7 j. de adm. tu. l. decreto. s. ff. 7. l. lutus. s. l. tutores. s. curatores. Nec obit. j. mā. l. cre ditor. s. duobus. qz illud intelligas quando infolidū cullibet fuit mandatum.

f Non sit. s. procurator.

g Erui quoqz. aiunt. sz sapiētes 7 male. h Verū est. qz pōt ad negocia 7 ad litē: sz in lite distinguitur: qz si defendat potest: si agat potest si actio sibi cōpetat. nō als. vt. s. eo. filiuffa.

i Intendere. vtputa in iudicio.

k Ueramus. per pcuratorē vt h. 7. j. qui. ex cau. maio. l. ab hostibus. i. respon. vel etiam perse nisi cepta fuerit questio sui status. vt. j. priori. s.

l Litigat. vel vt actor vel vt reus vt subijcit.

m Cum. s. pōt facere pcuratorem in actionibus q̄ cōpetunt ei contra quēlibet. 7 hoc siue 7 c.

et si heres pcurator: nō extite rit 7 soluerit. An? aut lit. plu riū psonarū plures dari pcuratores non est phibitū.

Per p̄stōne scdi pcurato ris videt reuocari p̄m. b. d. Bull. ait eū q dedit diuersis tēpoubus pcuratores du os: posteriorēz dando priorē prohibuisse videri.

Per istam. l. apponit in in strumentis ista clausula q nō sit melior cōditio occupantis et qd p̄vni ceptū fuerit alius possit psequi 7 finire. de quo habem? hodie expressum i. c. si duo. de pcura. lib. vj. Bar.

Puribus pcuratoribus infoliduz si mul datis: occupātis? melior p̄ditio erit: vt posterior: nō sit in eo qd prior petijt pcurator.

Serui et filiuffa. p̄t p̄stituere pcuratorē in his q̄ ip̄si facere possunt. Bar. l. ip̄ia.

n Seruitutis. Imo p̄t p̄tuoat de possessione seruitutis in libertate non videt q̄ possit habere pcuratorē. C. de asser. tol. l. i. q̄ est p̄tra. Solu. illd ius nouū corrigit istud fm quosdam. Alii distinguūt an nō sit litis p̄testa ta in q̄stione status: vt tūc nō possit vt ibi. an sit et tunc possit vt hic. arg. ad hanc. l. j. man. da. si pcurator. s. i. 7 ar. C. de pcur. ra. neg. 7. l. pcuratoribus. quia p libero habetur ex tunc. vt. j. de libe. cau. l. ordinata. 7 C. de libe. cā. l. lite. Tu dic q̄ ibi prohibetur habe re pcuratorē i cā stat. h aut p̄mitti tur in alijs: sz de statu suo litiget.

Erui quoqz et filiuffa. procuratorē posse ha bere aiunt. Et quātū ad filiuffa. verū est: in seruo vero subsistimus. 7 negocia quidē peculiaria serui posse gerere aliq̄: 7 hoc casu procuratorē ei? esse admittimus. Quod et labeoni videt: actionē autē intendere? vetam. C. l. v. ro qd de statu suo litigat? pcuratorē habere posse nō dubitamus: nō solū in administra tione rerū: sed etiā in actionibus que et vel aduersus euz? competunt: siue ex possessione seruitutis? siue libertatis de suo statu litigat. Ex contrario quoqz eū procuratorē dari posse? manifestū est. Publice vtilē? est absentes a qui buscūqz defendū. Nā et in capitalib? iudicijs defensio? datur. vbi cūqz itaqz absens q̄s dānari potest: ibi quēuis s̄ba

o Procuratorē. de suo statu litigantē. Sz nūqd ad oīa: quidā ad negocia. tu dic ad oīa etiam ad litē ex hac lra. 7 arg. j. ex quib? cau. maio. l. is aut qui. p. posse. sz ab alio. q. Utile. quid sit vtilē habes hic 7 j. de ope. no. m. l. nā reipublice in trest. s̄ plurimos ad defendendam suā causam admitti. 7. j. ti. i. l. i. s. ff. vbi ad similitudinez cuiuslibet p̄uati p̄mitti cullibet defendere républicā vt. C. eo. enigēdi. vbi absentie causas allegat. ibi ault? est filiū patris defensorē audire s̄ absentē p̄tem q̄s cōtunacē 7 in defensum graui cōdemnatione affici. r. Defensio. ad allegandas cās absentie fm Jo. f. Dar. ur. huic. s. est. j. l. de pub. iu. l. pe. s. ad crimen. So. vt tollas oēm dubietatē distingue tria gnā causaz. Causa p̄mū capitale 7 cē quo iponit pena vsqz ad relegatio: ruz tria nem descensiuē vt incipiamus a superiori vsqz ad rele. genera tionē. 7 exclusiuē vt relegationē nō contineat. Secū dū vbi imponit pena relegationis. et. j. vt mortis ab ordine 7 similit. C. ruz ciuilibi causari. In p̄lo dic regu? nō pōt cōstitui pcuratorē. vt. l. s̄ris. 7. j. an p̄ aliū cause app. l. i. s. l. 7. s. h. hinc opponit de eo qd ē. j. de ap. lucius. sed ibi dñs vel pcurator dñi ad serui defensionē admittebat non tanq̄ p̄ alio: s̄ pro se cum sua interfit. Itē huic opponit. C. de iniur. l. ff. sed illud sp̄ale est in il lustribus. Itē predictē regule obijct qd hic dicit. nam vt in cap. 7 c. sed. d. dicit h lit. prest. qd reproba. vt. C. e. n. chil. Tu dic s̄ j. 30. q̄ hic nō defendebat vt ip̄femet dñs sed cām absentie t̄n allegabat: dilationē petebat. 7 sic intelligit. C. de ac. l. reos. Sz qd pdest hmōi cās ab hite allegare cū donec ab hō dānari nō p̄t. vt. j. d. penis. Lab sentē. i. m. Rñ. qz aliq̄ pecuniaria pena ci iponit q̄s. vt. l. d. absentē. s. i. in fi. Itē qz requirunt 7 annotatur

bona eius. vt. de requi. re. l. i. In secundo genere cau-
sari dicitur potest dari procurator tali ratione: in eis potest
dari sententia in absentem. vt. de penis. absentem. §. si
sepius. ergo p. procurator defendi: cum hec duo pari-
ter se habent vt hic videtur. Et alia ratio si phibetur
dari in capitali

pro eo faciente: et innocentiā
excusantem audiri equū est z
ordinariū admittere: qd ex re
scripto ipatoris nisi apparet

Curiosus volens dice-
re de effectu mandati pcuratoris:
dixit primo de pcurato-
re rei p quo dñs facti dedit in
l. fili. §. i. vsqz hic licet inciden-
ter multa dixit de procurato-
re actoris: nūc principaliter i-
tēdit dicere de mandato pro-
cura. actoris: et hoc prosequi-
tur vsqz ad l. pōponi. Et pri-
mo ponit edictū qd hūc duo ca-
pita. pūmū de detēctōne. secū-
dū de cautōne de rato. pūmū
caput exponit vsqz ad l. nō so-
lum. §. i. vbi incipit expositio se-
cūdi capitis vsqz ad l. pōpo-
nens. h. d. Barto.

Alit pretor cui noie quis
actionē dari sibi postulabit is
eū viri boni arbitratu defende-
dat. et ei quo noie agit id rā-
tū hīc eū ad quē ea res pīnet
viri boni arbitratu satisfidet.

Hic incipit iuriscōsultus ex-
ponere verba edicti. et primo
exponit ibi: cui noie quis rē.
z breuiter hoc itēdit. simplex

iste est defensor. vt arg. C. de iniur. l. si. vel si vis dicas in
tertio casu. §. q. loquitur vt dixi in scdo genere causarum
sed nolebat plene defendere: s; tantū causas absentie p-
ponere. qd potest: qz sufficit si cui rē. vt. C. de nego. gest.
tutor. i. hinc sensum z femina z minor admittitur
vt hic innuitur.

Pro eo facientes. z plenarie et defendente s; p mā.
Innocentiā. s. criminis de quo accusatur de q impo-
nuntur pena relegationis vel remotionis ab ordine.
Postulabit. vt. de est. iur. l. ij. §. oim.

Defendat. cuz statim vult agere. alio cauet de defen-
dendo quando agere volet. vt. J. rerū amo. l. z ideo. §. si.
Nisi in casu. vt. J. e. mut. §. i. popularib. s; sibi suo noie
magis agebat. item cauet de iur. sol. si recouentur s; h.
vt. J. eo. si minor. §. si. cum duabus. ll. sequen.

Et ei. sic strue. z satisfidabit ei. s; quez agit: eū ad
quez ea res pīnet. i. dñm hīturū id rātiū d noie agit. Et
hec satisfidatio fit arbitrio boni viri eū fidelius s; h. vt
J. de p. si. p. tozie. vt qz hēdit rātiū boni viri arbitrio vt

ar. J. de so. rati. z. J. rem ratam ha. l. quo ei. Ut referas ad
vtrūq; eodem q dicitur ē. hec se ba cautio pstat nisi plet
de mādato. vt. J. l. si pcur. z. J. r. i. pos. le. h. i. s. a quo. §. i.
f. Ut pcurator. secus ei in tutore fm. h. vt. J. de admi.
tu. l. vel in partes. vel aliter illam exponē: vt ibi patet.

**Procu. in rē suā nō factus ex
necessitate nec ex cā onerosa
nec fraudulēta tenet defende-
re in cā recouentōis. Bar.**

Equū pretori visum est eū
qui alicui noie vt pcurator
experit: eūdem etiā defensio-
nem suscipere. Si qd in rē su-
am pcurator interueniat: ad-
huc erit nīcēdū debere eū de-
fendere. nisi forte ex necessita-
te fuerit factus.

Procurator in rē suā tene-
tur defendere dñm si est ex cā
lucratiua. item ex nō lucrati-
ua si facta est in fraude credi-
tor. h. d. Albe. de ro. §. ar.

Si quis in rem suā pcurator
noie agat: velu
t emptor hereditatis: an de-
beat inuicē veditorem defen-
deret placet si bona fide et
nō in fraudem eorum qui in-
uicē agere vellent gestū sit ne-
gociū: non oportere eum inui-
cem defendere.

Qui agit pro alio vt cōiū-
cta psona: tenet in cā recou-
entōis defendere. Bar. l. pia.

Ed et he persone pro-
curatorum debebunt

vt. p. et io. ar. m. J. e. nō solū. §. s; iter dū. et. §. s; et si.
i. Et nō in fraudē. s; qualī sit fraus ista: Rñ. aliqd est
creditor me? et debitor cuiusdā hēditatē q ad me ptine
re cepit: scio q nō pueniet me de ppo debito: nisi eū pue-
mā de hēditario: vñ alij hēditatez vendo: certe emptor
idemq; pcurator i rez suā tenet me defendere qz i fraudē
fuerit scā cōsilio. s; hōr s; m qz nō d; nocere dol? auctoz ei
q cām lucratiuā nō h; vt. J. q i fra. cre. l. q at. §. h. edictus.
et de do. excep. apd. §. de auctozis. r. §. si qd ar. s; dic q
ipse picipauit vñ magis suus dol? d; ei nocere. Collige
s; pcuratores debere defendere i trib? casib? vbi est pcurator
in tua. vt. §. l. pri. §. equū. r. §. si. i. pñ. itez vbi est ex cā lucra-
trub? ca-
tina s; i fraudē creditor vt h. in q rto s; nō i. vbi ex cā lu-
sib? de-
cratua et nō in fraudez creditor. vt hac. l. b. s; J. eo. s; dēdere
p. in si. Sed dic ibi erat cā lucratiua. s; legati. s; an iure tenet.

Sponsatois: credo q nō. arg. C. de cōpen. l. ij.

Ed et he psone procuratorum. ipropie hoc nomen
ponitur. vt. §. e. l. i. in pūn. et. J. audi. sol. l. ij. §. i.

Accursus.
§. C. Fructe. re-
luti cū debitor in-
ops creditori ce-
dit actōez quā so-
lā h; s; x. v. l. die
q. pmissio pcessit
cessionez. vñ h; ab
initio fuerit volū-
tas. vt. C. de ac. r.
ob. l. sicut. in post
posita
ea factū est neces-
sitas. vt. C. de iur.
do. l. i. Uel dicitur
tū.

Uolūta
rituz ab
initio ex
cto fit
necessa-
riū.

Constita
rituz ab
initio ex
cto fit
necessa-
riū.

Si quis in rez.
noie. puta i
tentans directas
actōes sibi man-
datas z noie dñi.
Quid aut sit vtile
et suo noie: z pbe
ex causa lucrati-
ua nūqd cogitur
defēdere dñz: for-
te nō. nā lex scpta
est: cuius noie rē.
vt. §. l. pri. §. equū
et facit. J. e. p. cura-
toze. sic em et i fa-
cto calūnie dñm

Procu-
rator in
tua. vt. §. l. pri. §. equū.
r. §. si. i. pñ. itez vbi
est ex cā lucra-
trub? ca-
tina s; i fraudē
creditor vt h. in q
rto s; nō i. vbi ex
cā lu-
sib? de-
cratua et nō in
fraudez creditor.
vt hac. l. b. s; J. eo.
s; dēdere p. in si.
Sed dic ibi erat cā
lucratiua. s; legati.
s; an iure tenet.

Sponsatois: credo q nō. arg. C. de cōpen. l. ij.

Ed et he psone procuratorum. ipropie hoc nomen
ponitur. vt. §. e. l. i. in pūn. et. J. audi. sol. l. ij. §. i.

Liber Tertius

a **C** Defendere in reconuentione. Accur.
b **C** Sine mandato non tñ contra mandatum: nisi in casu. vt. i. e. pompo. §. fina.
c **C** Liberi. hos accipe in infinitum. vt. i. de ver. signi. liberorum. et idem de parētib. dicas. vt. s. de in ius vocan. l. quoz. §. parentes.

d **C** Et liberti. q̄ dam p̄sone q̄ sine mādato agūt hic enumerātur. sunt et alie vt marit⁹. vt. C. e. l. marit⁹. l. affinitas. vt. i. de gra. co. l. i. iuris. cō. itē cōsortes. vt. C. de p̄for. l. i. idē fm Jo. r. h. in oib. bus illis p̄sonis q̄ enumerant. s. b̄ postu. l. i. §. fi. cuz seqn. et facit. i. de nego. gest. l. finalit. r. C. e. exigendi.

e **C** Accusare. s̄z nōne p̄t dici causa capitalis cū in fuitutes reuocet. l. h. de capi. d̄mi. §. i. ergo nō p̄t p̄curatorē agi. vt dicit. s. eo. f. i. u. §. publice. Rñ. hoc ideo qz r̄ pecunia r̄iū respicit cōmodo nō solū statū: et inde etiā actio

f **C** Si actio. stricte accipe p̄sonali. vt. i. de ac. r̄ obli. l. actio in p̄sonā. l. large accepto vocabulo oia cōtineātur sequētia. vt. i. de ac. r̄ obli. l. actionis verbo. et qd̄ dicit posthulef. dic. i. ipse posthulet noie dñi agere. vt colligit. s. eo. f. i. u. §. ait p̄tor. p̄sset ecōtra legi. i. si reus noie dñi posthulet vt p̄curator dñm defendat in actione vel interdico qd̄ etiā verū est. s̄z p̄mus est sensus huius lfe.

g **C** A procuratore. s̄ actoris.
h **C** P̄iudiciuz. i. actiones p̄iudiciales que plures sunt. vt in l. i. de ac. §. p̄iudiciales.
i **C** Vel interdictum. quodlibet cuius nomine hodie est actio in factum. vt in l. i. de interdic. §. fi.
k **C** Velit. s̄ procurator domino.
l **C** Tribunali. s̄ qd̄ ē cōpetēs. Rñ. vbi agebat p̄curator vt hic subijcit r̄ corā eodē iudice. sed cōtra videbat: cat⁹ an qz actor d̄z sequi forū rei. sed tñ aliud est. qz ipse dñs si teneat egisset ibidē deberet de hoc r̄ndere. vt. C. de sen. l. cū p̄ patroci. p̄. et auten. r̄ p̄r. et no. hic ar. p̄ aduocato qz nō teneat nū p̄sta p̄stare patrociū si alibi cā mutata est. vt. i. de ar. si cuz re si cau dies §. si arbiter. r̄. C. de aduo. di. i. l. i. sanamus. ibi in sa mute eo d̄staxat loco r̄c. arg. §. i. de ope. lib. l. i. r̄. l. qd̄ nisi. vbi dicit qz tenetur sequi nisi nimū vagauerit patronus.

m **C** Defendere. cauere idonee. i. cum fideiussoze vel p̄ gnoze. vt. i. m. si mādato. §. fi. s̄z de quo: nā nō exp̄mit caueat de defendēdo. an i. sol. s̄z tñ est dicere i. sol. qz in parte illa p̄curator rei est. Et cautionem illam exponet demuz a reo potrecto libel lo sicut r̄ alie huiusmodi iudiciales cautioes p̄statur. vt. C. d̄ lit. cō test. aut. offerat. n̄ Durioz p̄ditio nec i. p̄tin. cau se: nec in medio: nec post p̄denatio nē. vt. i. e. nō folū. §. querit. i. fi. et. i. e. si minor. §. qm. r̄. i. de re iud. si cū p̄curatoze. nisi in satisfadō vt subijcit. i. de rato. et de defendēdo. vt. s̄ eo. l. seruū. §. ait p̄ tor. r̄ i. i. sol. quādo reconuenitur vt modo dicit.

n **C** P̄ter satisfadōne. s̄ p̄curator ita defendere videt si iudiciū accipiat. Unde quesituz est apud Iulianū an compellat⁹: an vero sufficiat ob re nō defensam stipulationē cōmitti: et Iulian⁹ scribit libro tertio digestoz cōpellendū accipe iudiciuz. nisi et ad agendum

o **C** P̄ter satisfadōne. s̄ quā d̄z p̄stare: sic hec dicitio p̄ter nōreclū dicit. sic ponitur. i. eo. p̄po. §. sed et is. et. i. de pig. ac.

p **C** Compellatur. precise. qz in fi. s̄. vbi tenet pig. p̄ter stellationum quem fecit. vel scō. i. satisfadōne nō interueniēte. qz dicit procurator actoris nō opz satisfdari: s̄z statim agas qz sum parat⁹ suscipere iudiciū. vt ar. i. vt in pos. le. si is a quo. Tu dic tertio distinguēdū esse aut sint iura rei q̄vult reconuenire in promptu: aut non: vt in primo casu audiat p̄curator incōtinenti volens defendere: in scō. non. sed debet cauere. vt ar. i. de colla. bo. l. i. §. quāuis. r̄. §. si cū possit.

q **C** Accipere iudiciū. s̄ precise. et sic no. que precise tenet ad factū. vt. i. qd̄ me. cā. si cū ex. §. sed r̄ si qz p̄ vim. in fi. §. sed p̄tra. i. eo. l. nō cogēdū. §. fabinus. vbi dicit qz nō precise tenet p̄curator defendere. sol. ibi in p̄curatore rei: hic in p̄curatore actoris. Et vt plenus scias cuz querit an qz teneat precise defendere: distingue aut nō est p̄stata cautio de defendēdo. et tūc nemo cogit ex p̄te actoris vel rei. vt. C. co. inuitus. que est p̄tra. sed tñ dño tenet mādato: quasi et hoc qz defenderet mandasset per p̄ns. vt. i. e. ad rem. r̄. l. ad legatū. aut est p̄stata cautio p̄dicta: et tūc si ex parte actoris: precise cogit vt h̄. si ex parte rei subdistinguit. qz aut ab eo p̄curatore fuit p̄stata cautio: et tūc nō cogit. vt. i. eo. nō cogēdū. §. fabin⁹. aut a dño. r̄ tūc si p̄curatore sciēte r̄ nō p̄tradictē: precise tenet: alio nō. vt. s̄. e. si defunct⁹. sed quare p̄curator actoris precise cogit: nō autē rei: nisi ipse met. p̄curator satisfadēnt. Rñ. fm Jo. Azo. r̄. h. qz p̄curator actoris iam p̄seu

Sed potest distinguere an remote multū vel parum. vt. i. de annu. leg. meua. §. fi. in fine.

m **C** Defendere. cauere idonee. i. cum fideiussoze vel p̄ gnoze. vt. i. m. si mādato. §. fi. s̄z de quo: nā nō exp̄mit caueat de defendēdo. an i. sol. s̄z tñ est dicere i. sol. qz in parte illa p̄curator rei est. Et cautionem illam exponet demuz a reo potrecto libel lo sicut r̄ alie huiusmodi iudiciales cautioes p̄statur. vt. C. d̄ lit. cō test. aut. offerat. n̄ Durioz p̄ditio nec i. p̄tin. cau se: nec in medio: nec post p̄denatio nē. vt. i. e. nō folū. §. querit. i. fi. et. i. e. si minor. §. qm. r̄. i. de re iud. si cū p̄curatoze. nisi in satisfadō vt subijcit. i. de rato. et de defendēdo. vt. s̄ eo. l. seruū. §. ait p̄ tor. r̄ i. i. sol. quādo reconuenitur vt modo dicit.

n **C** P̄ter satisfadōne. s̄ p̄curator ita defendere videt si iudiciū accipiat. Unde quesituz est apud Iulianū an compellat⁹: an vero sufficiat ob re nō defensam stipulationē cōmitti: et Iulian⁹ scribit libro tertio digestoz cōpellendū accipe iudiciuz. nisi et ad agendum

o **C** P̄ter satisfadōne. s̄ quā d̄z p̄stare: sic hec dicitio p̄ter nōreclū dicit. sic ponitur. i. eo. p̄po. §. sed et is. et. i. de pig. ac.

p **C** Compellatur. precise. qz in fi. s̄. vbi tenet pig. p̄ter stellationum quem fecit. vel scō. i. satisfadōne nō interueniēte. qz dicit procurator actoris nō opz satisfdari: s̄z statim agas qz sum parat⁹ suscipere iudiciū. vt ar. i. vt in pos. le. si is a quo. Tu dic tertio distinguēdū esse aut sint iura rei q̄vult reconuenire in promptu: aut non: vt in primo casu audiat p̄curator incōtinenti volens defendere: in scō. non. sed debet cauere. vt ar. i. de colla. bo. l. i. §. quāuis. r̄. §. si cū possit.

q **C** Accipere iudiciū. s̄ precise. et sic no. que precise tenet ad factū. vt. i. qd̄ me. cā. si cū ex. §. sed r̄ si qz p̄ vim. in fi. §. sed p̄tra. i. eo. l. nō cogēdū. §. fabinus. vbi dicit qz nō precise tenet p̄curator defendere. sol. ibi in p̄curatore rei: hic in p̄curatore actoris. Et vt plenus scias cuz querit an qz teneat precise defendere: distingue aut nō est p̄stata cautio de defendēdo. et tūc nemo cogit ex p̄te actoris vel rei. vt. C. co. inuitus. que est p̄tra. sed tñ dño tenet mādato: quasi et hoc qz defenderet mandasset per p̄ns. vt. i. e. ad rem. r̄. l. ad legatū. aut est p̄stata cautio p̄dicta: et tūc si ex parte actoris: precise cogit vt h̄. si ex parte rei subdistinguit. qz aut ab eo p̄curatore fuit p̄stata cautio: et tūc nō cogit. vt. i. eo. nō cogēdū. §. fabin⁹. aut a dño. r̄ tūc si p̄curatore sciēte r̄ nō p̄tradictē: precise tenet: alio nō. vt. s̄. e. si defunct⁹. sed quare p̄curator actoris precise cogit: nō autē rei: nisi ipse met. p̄curator satisfadēnt. Rñ. fm Jo. Azo. r̄. h. qz p̄curator actoris iam p̄seu

r **C** Defendere. cauere idonee. i. cum fideiussoze vel p̄ gnoze. vt. i. m. si mādato. §. fi. s̄z de quo: nā nō exp̄mit caueat de defendēdo. an i. sol. s̄z tñ est dicere i. sol. qz in parte illa p̄curator rei est. Et cautionem illam exponet demuz a reo potrecto libel lo sicut r̄ alie huiusmodi iudiciales cautioes p̄statur. vt. C. d̄ lit. cō test. aut. offerat. n̄ Durioz p̄ditio nec i. p̄tin. cau se: nec in medio: nec post p̄denatio nē. vt. i. e. nō folū. §. querit. i. fi. et. i. e. si minor. §. qm. r̄. i. de re iud. si cū p̄curatoze. nisi in satisfadō vt subijcit. i. de rato. et de defendēdo. vt. s̄ eo. l. seruū. §. ait p̄ tor. r̄ i. i. sol. quādo reconuenitur vt modo dicit.

s **C** P̄ter satisfadōne. s̄ p̄curator ita defendere videt si iudiciū accipiat. Unde quesituz est apud Iulianū an compellat⁹: an vero sufficiat ob re nō defensam stipulationē cōmitti: et Iulian⁹ scribit libro tertio digestoz cōpellendū accipe iudiciuz. nisi et ad agendum

t **C** P̄ter satisfadōne. s̄ quā d̄z p̄stare: sic hec dicitio p̄ter nōreclū dicit. sic ponitur. i. eo. p̄po. §. sed et is. et. i. de pig. ac.

u **C** Compellatur. precise. qz in fi. s̄. vbi tenet pig. p̄ter stellationum quem fecit. vel scō. i. satisfadōne nō interueniēte. qz dicit procurator actoris nō opz satisfdari: s̄z statim agas qz sum parat⁹ suscipere iudiciū. vt ar. i. vt in pos. le. si is a quo. Tu dic tertio distinguēdū esse aut sint iura rei q̄vult reconuenire in promptu: aut non: vt in primo casu audiat p̄curator incōtinenti volens defendere: in scō. non. sed debet cauere. vt ar. i. de colla. bo. l. i. §. quāuis. r̄. §. si cū possit.

v **C** Accipere iudiciū. s̄ precise. et sic no. que precise tenet ad factū. vt. i. qd̄ me. cā. si cū ex. §. sed r̄ si qz p̄ vim. in fi. §. sed p̄tra. i. eo. l. nō cogēdū. §. fabinus. vbi dicit qz nō precise tenet p̄curator defendere. sol. ibi in p̄curatore rei: hic in p̄curatore actoris. Et vt plenus scias cuz querit an qz teneat precise defendere: distingue aut nō est p̄stata cautio de defendēdo. et tūc nemo cogit ex p̄te actoris vel rei. vt. C. co. inuitus. que est p̄tra. sed tñ dño tenet mādato: quasi et hoc qz defenderet mandasset per p̄ns. vt. i. e. ad rem. r̄. l. ad legatū. aut est p̄stata cautio p̄dicta: et tūc si ex parte actoris: precise cogit vt h̄. si ex parte rei subdistinguit. qz aut ab eo p̄curatore fuit p̄stata cautio: et tūc nō cogit. vt. i. eo. nō cogēdū. §. fabin⁹. aut a dño. r̄ tūc si p̄curatore sciēte r̄ nō p̄tradictē: precise tenet: alio nō. vt. s̄. e. si defunct⁹. sed quare p̄curator actoris precise cogit: nō autē rei: nisi ipse met. p̄curator satisfadēnt. Rñ. fm Jo. Azo. r̄. h. qz p̄curator actoris iam p̄seu

w **C** Defendere. cauere idonee. i. cum fideiussoze vel p̄ gnoze. vt. i. m. si mādato. §. fi. s̄z de quo: nā nō exp̄mit caueat de defendēdo. an i. sol. s̄z tñ est dicere i. sol. qz in parte illa p̄curator rei est. Et cautionem illam exponet demuz a reo potrecto libel lo sicut r̄ alie huiusmodi iudiciales cautioes p̄statur. vt. C. d̄ lit. cō test. aut. offerat. n̄ Durioz p̄ditio nec i. p̄tin. cau se: nec in medio: nec post p̄denatio nē. vt. i. e. nō folū. §. querit. i. fi. et. i. e. si minor. §. qm. r̄. i. de re iud. si cū p̄curatoze. nisi in satisfadō vt subijcit. i. de rato. et de defendēdo. vt. s̄ eo. l. seruū. §. ait p̄ tor. r̄ i. i. sol. quādo reconuenitur vt modo dicit.

x **C** P̄ter satisfadōne. s̄ p̄curator ita defendere videt si iudiciū accipiat. Unde quesituz est apud Iulianū an compellat⁹: an vero sufficiat ob re nō defensam stipulationē cōmitti: et Iulian⁹ scribit libro tertio digestoz cōpellendū accipe iudiciuz. nisi et ad agendum

y **C** P̄ter satisfadōne. s̄ quā d̄z p̄stare: sic hec dicitio p̄ter nōreclū dicit. sic ponitur. i. eo. p̄po. §. sed et is. et. i. de pig. ac.

z **C** Compellatur. precise. qz in fi. s̄. vbi tenet pig. p̄ter stellationum quem fecit. vel scō. i. satisfadōne nō interueniēte. qz dicit procurator actoris nō opz satisfdari: s̄z statim agas qz sum parat⁹ suscipere iudiciū. vt ar. i. vt in pos. le. si is a quo. Tu dic tertio distinguēdū esse aut sint iura rei q̄vult reconuenire in promptu: aut non: vt in primo casu audiat p̄curator incōtinenti volens defendere: in scō. non. sed debet cauere. vt ar. i. de colla. bo. l. i. §. quāuis. r̄. §. si cū possit.

ius est qd optavit. s. qz est admissus. sed procurator rei no qz optabat se absolui & absolutus no est. vnde satis est codemari eum in pecunie quantitate. i. interesse. vt. j. de re iudi. si qd ab alio. s. fi. Uel dic qz ad maius est admissus. s. vt alterius actione exerceat / i. plus grauatur: at procurator rei

causa cognita recusauerit / vt ex iusta causa remor^s fuerit.

C In casibus in quibus dñs non cogetur precise defendere se nec procurator cogitur. h. d. Barto.

C Defendere videt^r procurator^r et si in possessione venire patiat^r cum qd^s dñi ifecti^r satisfdari vt^r legator^r desideret^r

A In operis Paul^r noui nunciatioe. Sed et si seruū ex cā norali patiat^r vt: defendere videt^r. Ita tñ vt i oibus his ratā rem dñm habiturum caueat.

C Hic psequit expositionez

precise cogitur: ibidem si sit actio peritura cogit^r precise. vt. s. e. led etiā. et. j. eo. mutus. s. fina.

C Remotus. que numeratur. s. eo. filius. s. fi. cum. l. seq. r. l. ante litem. cum sequentibus legibus.

C Defendere. regulā ponit quā pbat quatuor exem- plis. duo sunt in hoc. s. et duo in l. proxi. cui regule obij- cio sic. quō videt^r defendere: imo ideo qz non defendit fit hec missio. vt. s. si ex nora. cau. ag. l. ij. in fi. Item defendere est precise iudiciū suscipere. vt. s. s. p. r. i. s. defen-

dere. Rñ. videtur defendere vt nō incidat in stipulatio- nem de defendendo. Itē vt dño mandati non teneat: si dñs idem erat facturus / als ei tenetur: sed nō aduersa- rio: quia dñs potuit idem facere. Sed nūquid dñs pos- set se liberare patiēdo aduersariū mitti in pos. maxi- me in eo casu quando fuit nunciatū noui opus: qd est hic tertius casus: Videtur qz nō: immo tenet ad impē- sas que fiunt in destruendo opere post nunciatioē fa- cto. vt. j. de ope. no. nuncia. l. p. r. o. r. i. q. qd vi aut clā.

C Cōpetit. s. in summa. s. dic hic ponit sic casum s. m quos dā in oper. no. nun. qz nunciatio fuit facta procuratoru fa- cientis: nichilominus agitur cōtra eum vt tollat: in iure non defendit: mittitur aduersarius in pos. operis. vt. j. de dam. infec. l. a quo. Quod non est verū: qz tunc ad ex- pensas tenet: cum esset sibi nunciatū. vt in. d. l. quod vi aut clam. cōpetit. s. in summa. Dic ergo sic casum r nō ob. predicta obiecto: quia fuit nunciatum illi cui heres ego sum: vel illi a quo ego emi. hoc casu nō teneor nisi ad patientiā: et sic liberoz patiēdo aduersariū in pos. venire: ergo et procurator me^s agēdo nomine meo ali- qua actione si de hoc opere recouentia liberabitur eā- dem patientiā prestando. vt. j. de oper. no. nū. l. pe. et. fi.

C Procurator. scilicet actiois.

C Cum quis. s. reconueniens.

C Infecti. pro his implicat officium iudicis. vt. j. de act. et obli. l. actionis verbo.

C Legatorum. in diem vel sub conditione.

C Desideret. est hereditas sit onerosa vñ nō ex pedia
A El in operis. ratā rem domini. (ret ei iplicari. prout refertur hic articulus ad p. i. m. l. r. ad sec. m. et quartū planus est. sed prout ad tertib. s. de nunciatio- ne no. ope. h. j. p. r. i. de no. ope. nun. l. i. r. i. o. ch. l. i. p. r. o. r. o. s. fi. vñ dicit de ratā

verbi defendat / videlicet i qz bus actionibus teneat^r defendere. Et breuif. h. d. Procura- tor d. defendere in cōib^a acti- onibus r vna actio nō d. diui- di i plures defensores. secus si plures mouentur actiones h. d. Barto. **C** l. planus.

O Mniū autē actionū no- mine debet defendere^r etiā ear^z que in heredē nō dā- tur. vnde qñtū est si aduersa- rius plures intēdat actiōes r in singulas singuli existāt de- fensores^r suscipe parati^r: vi- deri eum recte defendi Julia- nus ait. Quo iure nos vt pō-

mitti in pos. vt tunc caueat vt hic. aut contendendo et tunc nō caueat vt ibi. et iste due sunt vere. Alij dicit qz hic dicitur qñ nunciatio fuit facta dño q cauet de ope de- moliendo: q cauto cōmittitur siue sit iudicariū: siue nō defendat reus. vt. j. de ope. no. nū. l. ante p. s. h. j. si ergo procurator: q cauit de defendēdo dño cū agit p eo aliqua actione patiat aduersariū venire in pos. videt^r defendē- re dñm modo caueat de rato: ubi ecōtra fuit p procuratorē nunciatio facta: q procurator cōueniebat postea iter dicto. Sed nō placet h casus cū dñs nō liberaret patientiā ta- le prestando vt dixi modo. ergo nec procurator. vt. s. eo. sed r he. s. defendere: nisi dicas ei cui successit nunciatū. et tunc est optima solu. cum p. i. m. s. p. o. s. t. a.

O Mniū. defendere. s. procurator actiois. secus in pecu- ratore rei. vt. j. eo. qui p. r. o. p. r. i. o. s. e. i. qui.

C Nō datur. dñmō deducte fuerint in iudicio eo vi- uo / nō als. vt. C. ne ex deli. defun. l. i. r. hoc si mortuo fu- re agit: sed planius si dicas eo viuēte. Sed nūquid etiā- nole futurū: videt^r q sic. vt. s. qd qd s. i. u. r. l. i. i. j. s. p. e. s. j. dic. j. vt arg. j. de neg. gest. nā r seruus. s. si viuo. r d dā. ifec. l. dāni. s. si is. r de auro r argē. leg. l. si ita. Itē vt eui- tes infinitas. vt. C. de sac. san. ec. l. fi. r qd dicit in. d. l. qd quisqz iuris. verū est vt maleficia puniant: que interdū nō punirent si ad pñens tēpus referrent si forte tñc nul- le ppterēt actiōes. vt. j. ad le. ad. l. itayul. Itē nūquid ē in ppetuū rōne earū q tñc cōpetebant: videt^r q sic. ppter gñalia s. b. a. cau. de defendēdo. vt. j. de ser. vt. p. d. i. o. si ser- uitus. s. fi. r d aleato. l. i. s. q. qd est absurdū dicere. s. j. dic. j. vt in aut. de execu. s. i. r. s. sancim^o. col. vj. vbi de duob^o mētib^o dicit. et arg. C. de fideiul. l. pe. Uel dic- ver^o q iudex statuit hoc tēpus arbitrio suo infra qd si- meū iudiciū. vt. j. de dā. infec. si finita. s. i. r. l. q. d. bona. l. fi. r. j. de iur. delib. l. i. in fi. sed infra quantū ipse finiat hoc in legis est potestate. vt. C. de iudi. p. r. o. p. r. a. n. d. i. in pñ. l. **C** Defensores. procuratoris vel demini.

C Parati. qd iuris sit. subaudi Julia. ait eū videri.

Defen- dere est iudiciū suscipe.

DICENDUM

Qon tamen petantur in reconventione. **b** **A**udiantur ne in plures re. vt. i. de exercito. l. ne in plures. r. i. iudi. sol. iam tamen. s. si plures.

Qon solū defendere. vt. s. e. sed r. he. s. nō solū. fm vnū sensum. et actio stricte accipitur hic vt et ibi.

Interrogationibus. que. s. fi unt ante lit. ptes. et ex illo titulo. s. de iter. ac. sed n. de ptes. habz locū post lit. ptes. et sic r. ate litē et post li tē d3 rñdere vt h subicit. s3 cū ip se dñs de calum nia hodie iuret: vt. C. d iur. calū. l. ij. s. si autem. er go ipse d3 interro gari: cum ad nil aliū iuret: nisi vt nō calūniē r. ve ritas p eum pos sit fieri. Ad quod

ponius scribit. **I**dem. **Q**on tamē ed vsqz pce dendum erit: vt si de cem petantur: et extant duo defensores parati i quibz de fendere audiantur.

Procurator qui debet de fendere nō debet etiā respon dere eo casu quo dñs tenere tur: et eius respōsio r. tacitur nitas ei p iudicat. h. d. Barto.

Qon solū a sit **I**dem. in actionibus et inter dictis et in stipulationibz de bet dominū defendere: verū

li actione qua tenebatur defunctus cuius heres dice batur. vt. i. de interroga. actio. l. i.

S tenebit. hic diligēter attende. quia cū respondet aut herede esse absente cū sit: quo casu tenet eū defen dere in actione psonali r. p iudicat oīno dño. nec enim

et in interrogatiōibus quoqz: vt in iure interrogatus ex om nibus causis respondeat. et quibus dominus. An igit he res sit absens respōdere de bebūt: r. si responderit vel ta cuerit: tenebitur.

Cho. continuat ad superio rariet breuiter. h. d. **P**rocura tor actoris cauet de rato si ē dubium de mandato. Bart.

Qui alieno noie agit qua cūqz actione id ratum habitu rum eum ad quē ea res perti nebit cauere debet.

prohibet bonā fi dē agnoscere: vt. i. d. admini. tu. l. quoties. s. sicut. aut nō esse cū sit. et tunc tenet inso lidū etiā si p par te erat heres. vt. i. de inter. act. de etate. s. q. tacuit. r. dño p iudicat cū habeat māda tū. vt. i. de iterro. act. qui seruū. in fi. l. rñ. l3 sine mā dato dño nō p iu dicit. vt. i. eo. n. si defensor. i. rñ. et hoc casu pōt itel ligi qd h dicit vt

Procu ratorū tria sūt genera.

dic tria esse genera pcuratorū. nam alius est in rem suā et hoc ex parte rei vel actoris. r. alius est cū satisfactioe a se pstita: et hoc ex parte rei. alius ad exercitiū tm pro quo dñs satisfat. pmo casu distinguebat. p. aut inter dit vt ille noie suo: r. tunc ipse iurat. vt ar. i. eo. pcurator aut directā noie dñi. et tunc dñs. sed tu dic vtrobiz p curatorē talē iurare: cū ad eum lucrū r. dñm eueniat r. improprie dicat pcurator cū pcurator sit in alienis. vt s. e. l. i. in pn. In scbo dicit B3o r. h. q. d3 iurare ad in star fideiussois cū se obligauerit de defendēdo vel iudi cato sol. vnde r. olim psumebat nouatio. vt. i. de sol. l. so lutionē. Sed videf debere distingui an ex sua pmissio ne cōueniat: vt puta post finam vel etiā ante ex clausu la doli. vt tūc iuret sicut fideiussof de defendēdo: aut ex actioe qua dñs tenet r. tunc dñs. nec dico fieri nouatio nē etiā iure veteri: nisi hoc agat tacite vel expse. vt. i. de noua. l. oēs. qd h nō est. tm satisfatere tenet cū dñs abñs sit. vt. i. iudi. sol. l. si ad defendendum. si h3 mādatū vel nō h3: dñmodo nō sit anim⁹ nouādi. pterea qd eēt si ageretur vt dominus nō liberaret et pcurator satisfde derit: certe durū est dicere eū iurare. In tertio pō casu indistincte iurat dñs nō pcurator. vt. C. de iur. calum. l. ij. s. si nact. Ubicūqz alit dixi pcuratorē de calūnia iu rare: ibi dē dico eū interrogari. vt h. Itē qñ dñs iurat pōt interrogari pcurator r. ante lit. cōtes. vt h. et etiā post si iudici videbit. vt ar. i. d. iter. ac. l. pe. cū r. sacm calūnie possit tacite omitti. vt arg. s. e. filius. s. veterani. Ubi au tē ato nouādi qd in se suscipit alteri obligationē etiā in iudicio qd est qñ nō h3 mādatū: nō dicā eum pcura torē s3 dñm: qz ipso iure desit teneri et prior dñs. vt isti. qui. mo. tol. obli. s. pterea. et ita intelligit. l. solutionē. l3 quidā dicāt p exceptionē p. l. C. de pac. l. ij. s3 dic vt ibi non sic cessione. vt. i. de pecu. l. quis ergo. Que nouatio ex pte actoris fieri nō pōt: nisi eo mādatē: vt. i. de noua. fi stichū. s. si oīi aūt. pcuratorē semp iurabat. vt. i. de dā. infec. q. bona. s. pennū. r. ideo semp interrogabāt: vt hic. **R**espondeat. ante litē contestatā vel post. Accur. **S**it absens. i. ille q per pcuratorē defendit vt agit que interrogatio fit vt sciat an qd possit cōueniri psona:

non videatur defendere. et ideo cōmittitur stipulatio. tenetur etiā vt possessionē hereditatis amittat: r. amitte re dñm faciat ppter mēdaciū. vt. i. de rei vendi. l. vlt. vel ibi negat eum possidere: hic heredem. aut cum non sit heres: respōdet eum heredē: quo casu tenetur actio ne psonali r. domino p iudicat vt diximus ex cōfessio ne. Non ob. qd dicitur dño non facere p iudicium con fessionem pcuratoris. vt. i. de confes. certum. s. sed an ipsis. quia verū est si probet contrariū vt in alijs casu bus ibi postus de tutore et curatore. Item nō ob. quod dicitur als pcuratorē teneri. vt. i. ad le. aquil. proinde. s. sed si pcurator. qz nec ideo dñs excusat. si autē respō det non esse et vere non est nō tenetur aliquo modo. et primis tribz capitulis itelligit hoc capitulū. Et no. q. vbi cūqz dixi fieri dño p iudicium per malā confessionē pcuratoris: dicas q actioe mādati recuperat itereffe: nisi specialiter sic consiteri mandauerit. vt. i. mā. si. pcurator. s. mandati. Ubi autē tacuit l3 in solidū posset con ueniri. vt. i. de interro. ac. de etate. s. qui tacuit. tamē ex clausula de defendendo tenetur. vt. i. de interro. act. l. si d.

Qui alieno. hucusqz de cautioe (defensor. i. rñ. de defendendo dictum est: nunc de cautione de rato. **I** debet. hoc cum dubiū est de mandato. vt. C. e. l. i. secus si sit certū q habeat mandantū. nam tunc nō satisfat. vt. i. eo. si procurator. r. C. de satisfda. l. i. r. i. vt in pos. leg. si is a quo. s. si procurator. nec ob. i. de oper. no. nun. l. qz in re. s. i. qz ibi verus erat procurator. sed de mādato dubitabāt. Item secus si constat q nō habeat mandatū: qz etiā cū satisfatione non admittit. vt. i. de nego. gest. si pupilli. s. i. nisi sit ex psonis q possunt age re sine mādato. vt. s. eo. sed et he. in prin. s3 procurator rei etiam si constet de mādato satisfat de iudicato sol. vt in i. de satisfda. s. pe. et est ratio quia reo satis cōsu litur si postea a domino cōueniatur: qz habet exceptio nem. vt. i. vt in possessio. legato. l. i. s. si debitori. sed nō nō aut est ita consultum actori si non satisfaret pcurator rei. qz interest sua plures habere debitorēs. sed ecōtra nō interest rei plures liberari. s3 in cuius electione erit vel mandatū probare: vel cautionem rati prestare: Re:

Procu ra. cōfē sio an nocet dño.

Procu rei sem per satisfat nō aut pcur. actoris.

spondet pla. in electione rei. vt argu. C. eo. erigendi. et in aut. de col. s. eos aut. col. viij. in fi. s. sed certe. in. d. aut. non loquitur de procuratore agere cam p alio. sed de confuuto ad extractione tributoru vel ad erequenda sententia in causis puuatoz quos optet insinuare ma datu vt ibi dicit:

C Si aliquis agit nomine suo ad comodum alieni cogitur cauere de rato. h. d.

Sed interdum licet suo nomine procurator experiat: tñ de rato debet cauere vt pō po. lib. xliij. scribit. Et puta iurandū pcuratorū retulit iurandū absentū dari optere: agit hoc iudicio suo noie ppter suum iurandū. Neqz enim hec actio dño cōpetere potuit: sed debet de rato cauere. Sed et si pcurator constitutum est vt ex ea cā agat / dubitandū nō est quin locus sit de rato cautioni: idqz pō pōntus scribit.

Hec pba is ad quē ea res pertinet referūt ad dñm et he redē et nō ad creditorē. bar.

esset creditor suspensus qd falsum est. dic ergo ceteros improprie ponit: quasi dicat ceteras psonas scz credito res. Sic et als in diuina scriptura: crucifixus est xps et alij duo neqz. sic in aut. de mā. pun. s. oportet: igitur te. col. iij. et in aut. vt defun. seu fu. colla. v. in pn. ibi muli:

Queritur apd Jul. vtrū dñm solū ratam rem habere dz satisfacere / an etiā ceteros creditores. et ait dūtaxat de dño cauendū. Neqz illis pōbis ad quē ea res ptinet credito res contineri. Nā nec ipi do mino hec icumbebat cautio. Si de dote agat pater: cauere debet ratam rem filiam habituram. Sed et defendere eā debet: vt et Marcellus scribit. Si pater filij nomine iniuriarū agat: cum due sint actiones: vna patris altera filij cessat de rato cautio.

In causa status procurator cauet de rato siue sit ex parte actoris siue rei. hoc dicit Barto.

Si status cōtrouersā cui perior fuit bona: nec illis verbis rē.

Ei de dote potest hic s. loqui quando filia est sui iuris. Item in eo casu quando est absens filia. vt J. sol. ma. l. ij. s. si. Item quādo pater est persona turpis: vel als vilis vt filie etiā detur reperitio. vt J. sol. ma. l. i. cū dote. s. eo tempore. si autem filia contradicac expresse et causam cōtradicens habeat pater nō admittitur etiam cum cautione. vt in. d. s. eo tempore. Item si pater sens sit et non contradicac consentire videtur. vt J. sol. ma. l. ij. s. voluntate. Item si contradicac et non habeat cām ptradicēdi p non pducēte habet. vt J. sol. ma. dotē. q. Debet. vt J. rerū amo. l. et ideo. s. penul.

Si pater. si ponas casum q. actione sibi patri cōpetente agat planum est. et qd dicit nomine filij. i. nōle iniurie sibi per filium facte. si vero ponas q. egerit pater actione filio competente qd potest. vt J. de iniur. l. pater. et l. sed et si. s. ait. pater. et s. filiofamilias. maxime hodie qz est legitimus administrator. vt. C. d. bo. ma. l. i. tunc est contra. Item ra. habe. si sine s. finali. Solu. hic agit pater. ibi procurator patris: qui plus debet ar tari ad causam ratiā. q. ipse pater. Inne. tamen dixit q. ibi agebat procurator pto iniuria filio facte ex lege corne. ex qua actio non datur patri. et ideo etiam ipse pater tunc de rato caueret. vt J. de iniur. l. lex corne. s. illud. hic autem pretoria actione iniuriarū agebatur.

Cū. cansatiue s. m. primū casum: s. m. aliū. p. p. i. s. **C**ontrouersiam. siue procurator defendat dominum in eo q. seruus prouocat in libertate: siue in eo q. renocat aliquē in seruitute: non est J. C. d. asser. tol. l. i. qz ibi seruo negat habere. pcuratorē quādo in libertate puocat. hic cōcedit ei q. se dñm dicit. s. m. p. m. casum m. ij.

Negati one sit res du. bia.

Item pro nobis. C. e. erigendi. in pn. nam dicit q. ab illo non erigitur mandatu q. cauet. sic. J. de dā. infec. inter. s. pe. Itē nonne dubiu vbi negat mandatu. er go hz locū cautio. vt. C. e. l. i. et sic nō valet distinctio. B. ois em res sit dubia negatiue. vt. C. qui. ad li. p. clama. nō l. j. l. ij. et s. de trāfac. l. i. et. C. de acq. pos. nemo. et in: si. de inter. s. cōmodū. Itē q. iter ad cautionē artat qui incōnenti paratus est probare id de quo dubitatur. i. mandatu. vt. J. vt in pos. le. si is a quo. in pun.

Nomine. sed hoc est cōtra. p. qui dixit dñm de ca lumnia iurare si pcurator agat directa actione. vt no. C. de iura. calū. l. ij. s. finautē. nam nō distinguitur hic cuius nomine agat: sic nec ibi.

Renulit. reus: quia pcurator actoris pmo detulit. **J**udicio. i. actione in factum. Accur.

Actio. s. in factū que ouitur ex inre iurādo. vt. C. d. re. cre. actori. sed certe videt dño dari. vt. J. de iure iurā. l. nā postea s. s. iurādo. que est J. sol. h. directa dño denegat: ibi vtilis cōcedit. vt ar. s. e. in cause. in fi. Vel hic erat pcurator in rem suā: ibi nō. Vel dic h. erat relatu sibi et alij. vel queritur michi. i. ad meā vtilitate: vt ibi. non vt agā vt hic. puma vertio est.

Procuratorū actoris. **A**gat. scilz actione de cōstituta pecunia. vt. J. de cō sti. pecu. eum qui s. iulianus scribit si procurator.

Idg pōpo. ratio huius et superioris: s. est qz cau sam et origine rē. vt. J. de dona. l. q. id qd. in pun.

Queritur. als est hic principium. l. als. s. **S**atisfacere. s. procurator actoris.

Ceteros. i. ceteras psonas. s. creditores. **C**reditoribus. videtur ergo q. dñs sit creditor. et sic

DICEN

etiā reus dñ facere controuersā vt hic. sic. si pars he = re. pe. permittendū. in fi. et. l. fi. r. de car. edic. l. i. i. rñ. r. de excep. rei iudi. l. i. §. latin. sed ar. ptra in eo. ti. l. iij. §. de car. edic. §. q. si ille. Et sunt hec ar. ad qñtionē qua qñ rñ si qñ pmissit se non imbugaturū an possit exceptio nē opponere: qñ non videat ibi-gare vel prouers- siaz facere nisi a- gar: s; hic innuit ptra. r. ē ar. rem ratā habe. q. eniz §. si. quidā etiam ponit casuz vt sit pcurator serui. r. tūc est. §. ad. l. de asser. tol. l. i. r. cor rigit hec pillam. a. pcurator ei⁹ qui dicit se do minū serui.

faciat pcurator: siue ex serul tute i libertatē adu. r. s. eū qñ litiget: siue ipse ex libertate in fuitutē petat: d; cauere ratā rē dñz habiturū: r. ita edicto scriptū est: vt ex vtrog; latere quasi actor habeatur.

In cā restitutionis in inte- grū cauetur de rato r de iudi- cato soluendo. h. d. Bart.

Est r alius casus quo qñ eiusdē actiōis nomine r de ra to cauet: r iudicatum solui vt puta postulata ē cognitio de in itegrū restōne: cū minor cir cūscript⁹ i vēditōe dicere/ alteri⁹ pcurator⁹ existit debz cauere idē pcurator: ratā rez dñz hitur: ne forte dñs reuer s⁹ velit qd petere. Itē iudica tū solui: vt si qd forte propter hanc restitutionē in integruz prestari adolescentē debeat hoc p̄stet. r hec ita p̄dopo. lib. xxv. ad edictū scribit. **Itē**

fatidari de iudi. sol. quidā dicunt q non. r idē est. Ita. l. §. si. qz nil est soluendum sed sententiē acquiescenduz secus in rei vendi. vbi vtraz p̄statur. vt. l. l. pxi. §. s; et is. hoc nō placet maxime. ppter alias duas clausulas illius stipulationis: vt etiam innuit. §. pxi. §. c. Quasi actor. i. procurator actoris.

In venditōe. quā ipse minor fecit cū decreto. r ita vult rē p officii iudi. restitui: r ipse emptor vel eius pro curator petiit vel pōt petere p̄ciū. vt. l. de mino. q si mi nor §. restitutio. r. l. pe. §. i. et hic subiicit. et. C. de repu. que fiunt in iudicio in integrum resti.

Pcurator. f. emptoris: r hoc. ppter p̄ciū.

Petere. puta p̄ciū.

Debeat. vt fructus rei restitute.

Cauere. non solum iudi. sol. et hoc propter clau- sulā doli. et de defendendo r. Accur.

Pcuratorē. ex pte accusari internuenientem.

Excusabil. als excusabil. sunt enim quattuor gna- tionum cognitio. aut em agi de erie capitali: aut de fama: aut de pecuniaria causa: aut de honoribus r munerib⁹ vt. l. de var. cog. l. penultima. hec ergo est magis fame s; ali⁹ gñis. r sic magis s; pecunie. vt nō obstat qd dñ i actione tutete r similib⁹ famosis: vbi dat pcurator. vt Jan per aliū causā app. l. i. §. plane. qz ibi p̄ncipalit ad pecuniā agitur. hic ergo cōdemnatus ob dolum est infamis: ob culpā nō. vt in l. i. d. susp. tuto. §. suspect⁹.

Cogni- tionum gna.

Nominatim. sed quare exigitur hic speciale mā- datum. f. q per procuratorem quis litiget ne infames. vt. §. si. i. l. furti. §. si quis. Rñ. fidelius litigabit p se. ar. l. de carbo. edic. l. i. §. si. Itē in interdico de quo sequi est ratio: vt factum filij generali cōmissione nō cōtineat sicut nec generali obligatione. vt. l. de pigno. l. obli- gatione. Et quia null⁹ nullus affect⁹ vi affect⁹ cit p̄fñs. vt. C. vicit qd d cura. furio. l. h. ternū.

ait r si suspectus tutor postu letur: defensorē ei⁹ oportere etiā de rato cauere: ne reuer sus ille velit retractare quod actū est. Sed non facile p p- curatorem quis suspect⁹ ac- cusabil: qm fame causa est. Nisi cōstet ei a tutore māda- tū noiati⁹: aut si etiā absen te tutore qñ nō defendere: p̄tor: erat cognitur⁹. **Idē**

Componi⁹ scribit inter dictū. de liber. ex hibē. imo deducē dis: quod ē. l. b. lib- bers exhibendū vel dedu. l. iij. i. rñ. idem tamē dī co et in illo d quo est in prima. l. p̄e di. titu.

Omponi⁹ scribit inter dictū. de liber. ex hibē. imo deducē dis: quod ē. l. b. lib- bers exhibendū vel dedu. l. iij. i. rñ. idem tamē dī co et in illo d quo est in prima. l. p̄e di. titu. **Validine** duo ergo hic sūt necessaria r q no minatim mande tur: et q p̄f̄ im- pediat. sed. §. l. p xi. in fine. sufficit vñs scilicet nominatim mandare. Et nota hic plus va lere speciālē concessionem q̄ generalem. vt. l. de mino. illud. §. si talis. et. l. eo. qui duos. et. l. itaq. et. §. l. p̄xi. in fi. et. l. de acquirenda hereditate. si quis michi bona. §. sed vtrum. et. l. de ritu nuptia. l. generali. in prin. et. l. de actio. emp. si mercedem. §. fina. et. l. ad. l. come. de sal. l. i. §. inter.

Si stipuletur. i. stipulari velit. **Cauere. etiam si habeat spāle mandatū fm quof dā. vt. l. d. no. oper. nū. l. qz i re. §. i. r. l. ad trebel. qz ita §. i. Vel verius dic q nō satisfat si certū sit de mandato. vt. l. vt i pos. leg. si is a q. §. si pcurator. s; cur caueri d; h de rato. nec em videf posse cōmitti stipulatio: ergo p̄e- stari non debet. vt. l. eo. nō cogendū. §. si. naz aut dñs ra tum hz: et tunc nō committit cū defecerit cōditio stipu- latiois. aut ratū nō hz et tūc nō cōmittit. nā nō d; p̄mit ti nisi ad inesse cū p̄xius sit stipulatio. vt. l. d. p̄to. stip. l. p̄tore. nō agit interest eius ratū haberi. nā si ratum haberet ipse et fideiussores eius tenerent: r tūc nō tene- tur qñ si dānū detur cō stipulationē ratā nō habuit. Re spon. imo pōt eius interesse ratū haberi: si nō dānū datū dñz ratū nō hñtē dñderare sibi satisfari r me la- borare et expensas facere in fideiussoibus dandis. d; p- pe si ratuz habuisset in quiete essem: et aliquis lucraret et nil expenderem: quis negabit mea interesse ratum haberi: certenullus. vt. l. vt in pos. le. si is a quo. §. si. r. l. e. qui absentē. sed hec ratio in dāno isfecto nulla videt**

Cōf. l. si qñ- tis p̄xi- let gen- rali.

et. de popula. ac. l. qui populari. et est ratio qz non sua sed populi. Itē qz procuratoris dicitur causa vt sua. a. Agit. s. interdicto illo ne quid in loco publico. vt. Ine quid in lo. publi. l. ei qui. cuius loco hodie est actio in factum. vt. insti. de inter. §. fina.

b Prohibitio- ne. qz aliqd facit ibi vñ oēs leduntur: et ego maxie cū ibi plerūqz habeam vti. Recur. c. Multomagis id magis qz magis videt priuata actio sepulchruvi olati qz p̄dicta in factū: cū illa def et primo cui? inf: est. r. deinde alijs vt. j. de sepul. vi. l. iij. in pn.

d Et le. cor. q̄ in tribus casib' loq̄ tur. vt. insti. de iniur. §. 3. r. lex cor. e. Publica. in duob' hz naturā publicā iudicij. et qz publice infest maleficia puniri. vt. j. ad. l. aq̄. Ita vulnerat' r. qz p̄ncipalit' ad vindictā. sec' in actioe l. aq̄. vbi p̄ncipaliter agit ad damnum. j. de iniur. l. p̄tor. §. i. in alijs duob' sequit' naturā priuati iudicij: qz daf tātū illi q̄ passus est iniuriā. Itē qz cōmōdū pecuniariū re portat. vt. insti. de iur. §. pe. r. ratioe hoz duoz daf. p̄curator vt h' dicitur. et hoc si agit ciuilit'.

e Publica. in duob' hz naturā publicā iudicij. et qz publice infest maleficia puniri. vt. j. ad. l. aq̄. Ita vulnerat' r. qz p̄ncipalit' ad vindictā. sec' in actioe l. aq̄. vbi p̄ncipaliter agit ad damnum. j. de iniur. l. p̄tor. §. i. in alijs duob' sequit' naturā priuati iudicij: qz daf tātū illi q̄ passus est iniuriā. Itē qz cōmōdū pecuniariū re portat. vt. insti. de iur. §. pe. r. ratioe hoz duoz daf. p̄curator vt h' dicitur. et hoc si agit ciuilit'.

f Parit. Nota qz parit obligatio actionē. vt. insti. de p̄bo. ob. in pn. et no. qz hic §. vñā ponit regulā: quā facit fallere in duob' casibus. prim' si ubi hereditatē vēdēdi: r. cū a creditorib' hereditarijs cōuenireris spēte respōdisti. nec em̄ cōpelleris. vt. C. de pac. l. ij. fideiussi p̄ te de iudi. solue. r. mādato tuo solui: agā ex vēdito r. nō mādati. r. ecclidus p̄te fideiussi in. x. r. cū cōuenirer feci te p̄curatorē r. fideiussi iterū pro te tuo mādato r. satisfēdi iudi. sol. et solui: agam ex primo mādato non secūdo. et sic mādati non parit actionē mandati r. z.

g Mandati. id est ex mandato. h. Coz nolē. i. eo cōuēto a creditorib' r. eo mādate.

Obligatio non sp̄ parit actionē

ca agit' et priuato dāno ex p̄hibitione' afficit: quasi priuate actionis dare posse p̄curatorē. Multomagis dabit ad sepulchri violati actionem is ad quem ea res pertinet.

C In actionibus que competunt ad vindictam potest constitui p̄curator. h. d. Bar.

C Ad actionē infuriantū ex lege cornelia' p̄curator vari pot. Nā r. si p̄ publica' vtilitate exercet: priuata tñ est.

C Obligatio ex contractu mādati parit actionē mādati nisi ex necessitate p̄cedet' r. c. mādatū fuit subsecutū. Bar.

C Sa obligatio que iter dñm r. p̄curatorē p̄sistere solet mādati actionem parit': aliquid tamen nō p̄trahit obligatio mādati'. Sicut euenit cū in rem suā p̄curatorē p̄stamus: eoqz noie' iudicatum solui p̄mittimus: nā si ex ea p̄missione aliquid p̄stiterim': nō mādati sed ex vēdito' si hereditatē vēdiderim': vel ex pristina cā mādati agere debem': vt fit cū fideiussor: reū p̄curatorē dedit'.

C Qui habet vtilis potest facere p̄curatorē eum qui habet directas. h. d. Bar.

C Is cui hereditas ex trebelliano senatuscōsulto restituta

i Ex vēdito. qz hereditate vēdita omne cōmōdū et omne incōmōdū spectat ad emptorē. vt. C. de here. vē. l. ij. r. j. de her. vē. l. ij. §. ficuti. qre si qd solui per actionē ex vēdito peto: que mandari actionē absorbet vt h'. nec enim est verisimile nos velle ex eo mādato nasci actio-

est heredē iure dabit p̄curatorē. **Qui habet ius i re potest dominium illius rei facere p̄curatorē. h. d. Bar.**

C Sed r. dñm pignoris creditōr recte dabit p̄curatorē ad seruianam.

C Annus ex coreis pot alius p̄curatorē cōstituere actiue et passue. h. d.

C Porro si vni ex reis credēdi p̄stitutū sit: isqz aliū p̄curatorē in p̄stitutā pecuniā det: non negabimus posse dare. Sed ex duobus reis p̄mittēdi: alter alterum ad defendēdum p̄curatorē dabit'.

C In iudicio dū fuffoz plures vñ p̄curatorē dare nō possunt. h. d. vel alter. **Annus nō pot esse p̄curator: cōdēnatio et est' cui sit p̄dēnatio. Bar.**

C Si plures heredes sint et familie heriscūde aut cōi diuidūdo iudicio agat': plurib' eundē p̄curatorē nō est p̄mittendū dare: qm̄ explicari res nō pot circa adiudicationes et cōdēnationes. Plane dare p̄mittendū est si vni coheredi plures heredes existat'.

C Si vnus vellet defendere reum non cōmittitur stipulatio ex clausula de defendēdo. h. d. Barto.

qz iā iste cui p̄stitutū est. p̄ eo est ac si sibi soluti esset vt ip̄o iure vt p̄ exceptionē ab altero sit liberat' debitor. vt. j. de p̄sti. pe. l. idē est. s. qn̄ nō est cōstitutus: an vn' alterū dare possit: forte non. vt ar. s. ea. l. in pn.

p Dabit. qz due sunt obligationes licet vna res debeat. vt. j. de duo. re. l. ij. in fi. r. l. eadem. §. fina.

q Agit. erat ergo lis cōte. qm̄ p̄curatorē p̄stinebat.

r Cōdēnationes. collige §. ar. §. m. ar. p̄curator etiā p̄ lit. p̄te. inueniēs dz p̄dēnari. vt h. r. s. e. si q̄s cum p̄ eu. nolē. r. j. e. q̄ p̄prio. r. C. e. l. nichil. r. plene dicit vt. j. i. i. l. liberto. §. fi. Itē qre sec' in tutore duoz pupillor' ar. vterqz erit actor l. inter se agāt. vt. j. d. ant. m. l. accipiē. dz dāno. q̄ est p̄. Rñ. ubi loquit' qm̄ vñ agebat p̄. Ine h' idē est. nē p̄ueniebat aliū pupilli. nō afit pupilli ad iudicē age-

vt. i. de p̄sti. pe. l. idē est. s. qn̄ nō est cōstitutus: an vn' alterū dare possit: forte non. vt ar. s. ea. l. in pn.

vt. i. de p̄sti. pe. l. idē est. s. qn̄ nō est cōstitutus: an vn' alterū dare possit: forte non. vt ar. s. ea. l. in pn.

Fideiussores. accepti de iudicato sol. videbunt. non tñ tenentur ppter fideiussione defendere. vt iudi. sol. l. iam tñ. §. in hac. r. §. si tñ plures. **D**efendat. hic puncta: et qđ subicit vel oēs r. §. sit sensus: qđ siue oēs simul den vñs. pcur. siue qđā ex his dent vñs pcur. sa tis sit. nō aūt est sensus vel oēs. l. defendat. qđ hoc nō pmittit cū gra ue esset actou cū tot litigare. vt. i. iudi. sol. l. iā tñ. §. si tñ plures. et. §. e. nō tñ. que sunt §. U dic qđ etiā om nes defendēt. scz in solū. pma ve not est.

Mus. pcedere. vt nuz tu vel scribēdo si sit ratas. qđ solo p sensu hñ obli gano talis. vt. i. mā. l. i. r. §. b pac. l. iuris gentiū.

Forsitā. phi losophici tēpera mētum. sic r. i. de arbi. si duo. sic et ibi forsitan si nō venisset peccatū nō haberet. nā p certo pōr dari. pcurator: vt h subicit. Sed tutor esse nō potest. vt. i. de tutel. l. i. §. mutus. r. §. surdus. Et no. hic qđ quedā pmittunt extra iudicia que in iudicijs nō: vt. h. et. i. mā. §. pcuratorē. §. si quis. r. §. e. seruū quosq. in pñ. et. §. de postu. l. i. §. pñt casum. r. i. de acq. here. l. mutū.

Hoc edictū. duobus modis expone. primo edictū quo dicit ne quis phibeat dare. pcuratorē est phibito: rñ sicut illud ne vis fiat ei r. c. nā sicut illi sic isti phibe tur fieri vis quominus det procur. quilibet enim q suo nole hz actionē dare pcura orē pōr. vt. i. de iur. sed si vnus. §. idē ait. r. si quis dicat nō licere lege vel cōstitu tione. probet vt. i. de proba. l. ab ea parte. r. l. in excep. §. hoc edictū non habemus. Vel scdo sic fm p. hoc edictū quo quis a pcuratore cōstituenda remouēt est p phibitorū: supple. s. certariū personarum. vnde alijs con cessisse videt vt. i. de iud. cū pñor. r. nisi sic suppleres ma gis esset ratio in contrariū ad id qđ intendit. Et q sunt p sone que remouētur: Dic per exempla. vt. §. eo. nō so lum §. h. r. l. pōpō: ius. r. l. i. rñ. r. i. de pub. iudi. l. pe. §. i. Item tutor vel curator: ante lit. pte. vt. C. e. neg tu tores. et. l. procuratoribus. et etiam hoc edictum nō ha bemus quo ad verba.

Defensionē. vt defendat singulos de populo. **N**ō est. Quab^o rōntibus. prima est vt eures infini tas. vt arg. C. de sacrosan. ec. l. i. Secūda qđ suo nomi ne nō alterius agit: nisi pro priuato dāno agatur: r tūc dari potest pcurator. vt. §. e. l. i. §. in popularibus. in pñ. et tunc satisfat etiā de defendēdo eum cu^o nole agit.

Alicui presentī. scilicet adulto vt subicit. **C**onsentiente. i. vocato vt consentiat. compellitur enim velle si agat: quia aliter non potest agere. Item si conueniatur compellitur similiter habere curatorem.

vt insti. de cur. §. item inuiti. et. i. de tutel. l. qui habet. §. l. **Q**uō si absenti. scilz curatore pcurat. (si pupillus. m. **E**um. scilicet adultum. Accur. n. **S**atisfare. Jo. dicit non animaduerti q casu hec stipulano cōmutatur curatoz vel aduertiario. nam aut

dū erit anyō phibeat pcura toz dare: qđ hoc edictū phibitorū est. In popularibus actionibus vbi qđ quasi vnus ex populo agit defensionē vt pcurator prestare cogendus non est.

Minor ad petendū curato re potest facere pcuratorē: et si dubitat de mandato admit titur cū cautione de rato. hoc dicit Barto.

Is qui curatozē alicui p senti petit: non aliter audiet: nisi adulto consentiente. **S**i absentī ratā rem eum^m ha biturum: necesse habet satisf dare. **P**ena non defendē tis^o procuratoris^o hec est: vt denegetur^o ei actio.

siue cōueniatur. vt insti. de cura. §. itē inuiti. pro eodem igitur habetur ac si ratum habuerit. vt. i. de nego. gest. pōpō^o. §. i. Rñ. qđ dicitur q inuitus accipit curatozē ad litem agendā: sic intelligitur vt nō aliter audiatur vel admittatur si velit agere nisi habeat curatozē. qđ ergo si adultus cōueniatur: hec videt multo durior op postio: quia pōr cogi r debet vt habeat curatozē. vt. i. de tutel. qui habet. §. idem cassius. Rñ. deri tñ optime pōt quia cogi debet vt habeat curatozē: nō tamē cogitur vt hñc vel illum habeat curatozē. sic r. C. de iudi. aper tissimi. hic ergo si velit adultus ratā habere defensio nem non cōmittitur: alioquin cōmittitur ei qui vole bat conuenire minorē vel cōueniebatur nomine mino ris. et ideo accipit satisfationē rē ra. ha. si enim adul tus habeat ratā defensionē in pmo casu qñ fuit cōuēt^o minor in quo casu erat reus: heret executio ptra mmo rē in scdo scz qñ alius cōueniebat a minore p iudicare^o minorū per pcuratozē. vt. i. de re iudi. si se. §. rutes. cū vero petit curatoz ad negocia: ille tñ accipit satisfatio nem qui petit et nō alius: r h cōmitti stipulatio possit vt si hic curatoz tanq̄ curatoz vēdidit rē minctis: r de quadrupla cauit ex cōsuetudine loci. Interest enī cu ratoris q ratū habeat minor: qz si ratū hz nō vēdicabit rem quā vendidit curatoz: alioquin ptra et ita curatoz de quadrupla teneat. et sic appet ex p dicit satisfari. s. aduersario adultū qñ ad litē. vt curatoz qñ ad negocia o

Nō defendētis. i. nō casuetis de defensione. vel ppe pone. vt. §. co. seruū. §. ant pretor. **P**rocuratoris. s. actoris. **D**enegetur. et sic remouetur ab administratiōe: vt hñc. r. C. e. l. actione. r. l. i. §. idem in omni admistra toze. r hoc quo ad aduersarium. sed quo ad dominum teneat actione mādati ad itereffe: quia r hoc sibi māda

Liber Tertius

tum videtur vt defendat. vt. J. eo. l. ad rem. et. l. ad lega-
tum. r. s. de iurif. om. iudi. l. ij.

a Si procurator agat. iudicio r aliqd petat r tunc
cauebit iudicatu sol. vel iudicio sibi. Uel petebat stipu-
lationez aliquā legri vel dāni infecti. r tunc cauēduz
est seruo: qz meli-
us videt directaz
queri q̄ vtilē tm
vt hic. r. J. n. i. l. fi.
r. J. rez pupil. fal.
fo. l. ij. r. J. de ad-
mi. tu. l. quotiens
in pun. J. rē quia
mea videtur or-
dinariū auxiliuz
id est directaz a-
ctionē q̄ extraor-
di. i. vtilē q̄ri vt
J. b. mino. in cau-
se. in pun. r. s. de
edē. q̄ dā. in pun.

c Qui nō cogi-
tur. hoc p̄mū rō-
fuz loq̄t de p̄cu-
ratorē rei qd̄ p̄z
p̄pter qualitatē
satisfactionis. r qz
dicit defendēdi.
vt insti. de satisf-
da. §. s. naut. r. §.
si hō aliquis. r. §.
oper. no. nun. q̄a
in re. §. si. et quod
subiicit p̄bādo l
alio r̄n. nā r eos
r. c. dicit de p̄cura-
toze actoris. nam
h̄ nec p̄mus de-
fendere nec sc̄bs
agere p̄o alio et
sic nec eū defendere cōpellat. tñ p̄ satisfactionē p̄pellit
tur. vt. C. eo. l. inuit. Uel intellige p̄mū r̄hsuz in p̄cura-
toze facto in rē suā ex p̄te actori; ex cā nō lucratiua. quo
casu nō tenet defendere nisi satisfat: vt h̄. r. s. e. si q̄s in
rem. Uel tertio dic qz p̄curator actoris nō tenebat dese-
dere: qz iustā cām habebat. vt. s. e. fed r h̄. §. p̄ter. quo
casu si satisfadedit sibi p̄iudicat. vt. s. q̄ satisfda. cogā. si si
deiuissor. §. si necessaria. Uel q̄rto dic qz dñs. p̄eo ignorā
te satisfadedit. vñ nō tenebat defendere nisi r ip̄e satisfade-
disset. vt. s. eo. si defunctus. ij. r̄n. r h̄. h̄ic casuz loquit̄
ver. nam r. c. in p̄curatoze rei vt sup̄ior q̄ nō cogitur r. c.
Uel q̄nto dic qz loq̄t in turoze v̄curatoze qui non cogi-
tur cauere de defendendo: si tamen cauerint tenentur.
vt. C. de adm̄. tuto. l. si. §. defensionē. p̄ma verior est.

d Absentē. f. reū nō cogit̄ agere vel defendere.
e Satisfactionē. de defendendo.
f Cogi. f. p̄cise. p̄ut hoc r̄hsuz intelligit̄ de p̄curato-
re actoris p̄m qd̄ mō exposuim. vt. s. eo. l. r. h̄. §. p̄ter.
g Aut. l. z dixerit. p̄curatozem rei post satisfactionem
cogit̄ ind. f. h̄ic. tñ distiguēdū est. p̄p̄ tres cas. q̄s ponit
h Tractum. qui est breuis.
i Cogendum. f. p̄cise. et optime in hoc dixit La-

Wel est habere actiōes
directas q̄ vtilēs. h. d. Bar. 4
Si p̄curator agat: et p̄e-
sens sit absentē seruus: at-
tilcinus ait seruo cauendum
non procuratorū.
Procurator: q̄ satisfadit de
defendēdo cogitur defende-
re si actio est tempore peritu-
ra. itē ex cā p̄t libere non de-
fendere. sed si actio nō est pe-
ritura: r sine causa non defen-
dit non cogitur sed stipulatio
cōmittitur. h. d. cū. l. seq.

Qui nō cogit̄ defendere
absentē tñ si iudicatu solui sa-
tis dedit defendēdi absentē
grā: cogēdū p̄curatorē iudici-
um accipere ne decipiat is q̄ sa-
tis accepit. Nā r eos q̄ nō co-
gunt rez defendere post satisf-
dationē cogit̄ Labeo causa
cognita temperandum ait.
Et si captio actoris sit p̄pter
t̄pis tractū iudicium eū acct-
pere cogendū. Et si aut affi-
nitas direpta sit: aut inimicitie
intercesserint: aut bona ab-
sentē possideri ceperit. **L** p̄.

beo. vt. s. eo. sed etiam. et sequens littera non loquitur
quando res est peritura.

Absentis. f. huius q̄ satisfadedit q̄ absens est a reo
et reus ab ipso. r sic non ē J. e. l. titius. Uel aliter sol. vt
ibi. et hoc mō vt hic d̄r absens. J. eo. si procuratozem.

Et si longinquo sit ab
futurus vel alia iusta
causa interuenerit. **P**aulus
On cogendum. **S**a-
binus ait. nullas par-
tes pretoris esse ad cōpellen-
dū defendere. sed ex stipula-
tu ob rem non defensam agi
posse. At si iustas causas ha-
beat cur iudiciū accipere no-
lit fidelissimos nō tenent: qz
vir bonus arbitratur nō fue-
rit: vt qui iustam excusationē
afferret: defendere cogeref.
S; et si satis non dederit s; z
repromittēt ei creditū ē: idēz
statuendū est. **Q**ui ita de
publico agūt vt si priuatū cō-
modū defendat cā cognita
p̄mittunt p̄curatorē dare: et
postea alii agens exceptiōe
repellitur.

Lautio q̄ nō p̄t p̄mitti nō
bz interponi. h. d. vel sic. **L**ul-
p̄missa sunt antecedentia cō-
missa vident sequētia. r ideo
quasi sit de mādato certū nō
cauet de rato cū cōmitti non
possit stipulatio. h. d. **B**arto.

Qui ita p̄t p̄mitti nō
bz interponi. h. d. vel sic. **L**ul-
p̄missa sunt antecedentia cō-
missa vident sequētia. r ideo
quasi sit de mādato certū nō
cauet de rato cū cōmitti non
possit stipulatio. h. d. **B**arto.

gitur: sed stipulatio cōmittit: et hoc adicit sibi. dicto
labeo. et corrigitur p̄ hoc dictū priorū. Collige ergo q̄a
in p̄mno cogitur: sc̄do nō: nec stipulatio cōmittit. i. ter-
tio nō cogitur sed stipulatio cōmittit et hoc in p̄cura-
toze rei. nā p̄curator actoris p̄cise cogitur. vt. s. e. s; z
et h̄. §. p̄ter. Item ad dictū sibi. qd̄ est hic est J. s. eo.
si defunctus. i. r̄n. fed dic qz hic eo ignorāte vel p̄dic-
te dñs satisfadedit vel ip̄emet p̄curator satisfadedit. ibi eo
sciente et non cōtradiciente dñs satisfadedit vt r̄bi dixi.

o Defendere. f. p̄cise.
p Iustas causas. aliqua de predictis.
q Fidelissimos. dati ab ipso procuratore vel dño eo
r Vir bonus. ad cuius arbitrium (ignorantē
debet defendi. vt. J. eo. l. plautius. i. r̄n.
s Sed et si satis non dederit. f. cum fidelissimibus.
t Qui ita. pone casum. s. eo. l. z. in prin.
v Defendant. Ecce qz actor d̄r defendere r reo age-
re. vt. s. eo. nō solum §. si status.
x Et postea alius agens. eadem causa.
y Exceptiōe. f. rei tu. vt. J. de popula. ac. l. iij. r hoc si
nō p̄collusionē sit acti. vt. J. b. iureu. l. est q̄. §. i. p̄p̄larib;
z Et videbat qz cū sit puatū dānū videbat ali h̄ repelli.

Actot
q̄bz de
fendit s

re agi.

Si procurator edificati noie domini. Nunciatus sit. et ipse cauit de ope demolitudo. ar s no hret locu hoc infidit qd subijcit vt. J. de op. no. n. l. qz c. Interdictio vtaf. l. vti possidetis. vt in re. s. fi. dicit dda. qz et q edificare. phibent 7 possidere. phibe- tur. vt. J. de vi. r. vi ar. l. vim facit. r. J. vti possit. si duo. Uel dic hoc infidi eto qd subijcit ne vis r. vt. sint hba cuiusda iterdicti. vt. J. de ope. no. n. l. qz in re. s. fina. d. Defensor. quatu ed euatand d d satisfationez de rato. r. est r. qz no possit pmit ti stipulatio vt subijcit. vere tn e actor cu agat inf dicto. vt. J. de ope. no. n. l. qual re. s. fi. q. est cotra. e. Satisfadede- rit. l. sponte. f. No ad aduer to. na aut ratu hz et sic hz qd pmissit. aut non. et tunc pot etia hodie phi bere. et sic potius interest no habere ratum qd hfe. Sed none ego ad aduerto. pone q procurator iniuste victus est interdico quod proponit si dñs ratu habet interest mea: na si ratum habeat potero prohibere: si non heat non nocet dño sententia: idq dñm. phibere no pote ro. et sic pot pmitti stipulatio. vt. J. rem. ra. ha. si sine. s. q si procurator. nec placet vt dicat no pmitti ppter iniu- ria. vt. J. rem. ra. ha. si sine. s. cu aut. qz iniuria procuratori meo facta michi nocet vt hic. no si alteri fiat. vt ibi. An ergo cauebit eo attēto qd no iure fieri pot: Rñ. no vt h. r. J. de pecu. eo. ipe. i. rñ. vt dic no pmitit qz totu sibi ma- dalle vt. vt. J. e. l. ad rem. et. l. ad legatu. vnde no est expe ctandū vt ratu habeat. vt. J. de condi. inde. si procurator s m hzo. cu necesse habeat hfe ratu. Uel dic no pmitit etia si dominus non habeat ratum: qz eo no habete ratu q egerit interdico: p cōsequens no videt hfe ratu pu ma satisfationē quam fecit de opere restituendo. vnde tenet nunciatio. et sic destrueret opus factu post. pon ergo interest vt non habeat ratu qd habeat. sic ergo su- perflua est cum non possit committi.

Si procurator op nouu nunciatu sit: isqz infidit vta tur ne vis fiat et edificati: de fensoris partes eu sustinere: nec copelli cauere ratas rem dñm habituz Iulianus ait: et si satisfadederit no ai aduer- to inquit Iulianus quo ca- su stipulatio comittatur.

Post litē cōtestatā reo p facere procuratorē et pro eo cauere. h. d. Bar. alius. U p pno noie iudicū accepisset si velle p- curatorē dare i quē actor trās ferat iudiciū audiri dñs solenit qz p eo iudicatum solui satis- datione cauere.

Qui pōte defēdit p vnā cām trā defendere. h. d. Bar. Et q defendit eū cui noie ipe no agit: liberum est vel in vnam rem defendere. Nemo ē idone⁹ defensor alit⁹ sine satisfaditōe. Bar. Qui alitū defendit satisfada rem cogit. Nemo em aliene li- tis idone⁹ defensor sine satis- datione intelligitur.

Qui defendit in antecede- ti cogitur defendere in conse- quenti. h. d. vel aliter. Qui de- fendit i preparatorio cogitur defendere in pcuratorio. h. d. Itē queritur si iudicium accepit defensor et actor in

to vel sine intelligemam sufficit si cui r. vt. C. de neg. gest. tutor. secus in tutore vel curatore vt ibidem dicit Jre secus si negat nomine alterius: quia tunc cogitur in oib⁹ defendere. vt. J. eo. l. oim. r. l. non solum. l. Uel. pro saltem.

Qui pōte defēdit p vnā cām trā defendere. h. d. Bar. Et q defendit eū cui noie ipe no agit: liberum est vel in vnam rem defendere. Nemo ē idone⁹ defensor alit⁹ sine satisfaditōe. Bar. Qui alitū defendit satisfada rem cogit. Nemo em aliene li- tis idone⁹ defensor sine satis- datione intelligitur.

Qui defendit in antecede- ti cogitur defendere in conse- quenti. h. d. vel aliter. Qui de- fendit i preparatorio cogitur defendere in pcuratorio. h. d. Itē queritur si iudicium accepit defensor et actor in

minor esset pcedium suum lapsus iuueritū vediterat cū decreto restitutus est vt vendicet: in vendicatioe er go cogitur defensor iudiciū suscipere rei vendicatiois s m Jo. et eodē modo restitutus ad actionē psonalem quā accepilatioe deceptus dimiserat: cogitur defensor hoc iudiciū psonale restitutorū suscipere. Et autē que ras cū quasi dñs restitutionē imploret aut: cur non est ei restituta magis res q actio. Rñ. Jo. qz no cōstabat euz fuisse dñs: s; restituit⁹ ē vt id qd ei obstat in veditatioe scz veditio no obstat. alioquin si cōstaret eū dñm fuisse res non actio restitueretur. et eodē mō dicas in psonali q no erat purū debitu: alioquin ipsa pecunia no obliga tio restitueret. et probant hec oia. J. de mino. l. i. et de cō di. ob cau. si quis accepto tulerit. r. l. si mulier. r. de his que in frau. cre. l. ait pre. s. si pditionalis. Sed hec possi- tio no placet hzo. nā et si no cōstet ipm esse dñz officio iudicis etiā p extaneū sit restitutio rei cum habeat ab eo cām. vt. J. de mino. l. in cause. s. inter dū. Dic ergo q h loqur cū ipe minor no tradidit: s; ipe emptor posside bat rē quā emit. et id emit ab eo qz sciebat eū dñz eē. r est p eo. J. de admi. tu. l. si sine herede. s. in ppositio. Uel planius pone qd dicit restitutorū iudicium: hoc est iu- dicium quo emptor repetit a minore precium quod in vtilitatem suā conuersum est: qd potest facere. vt. J. de de mino. q si minor. s. restitutio. Uel pone casum l e maiore cuius res dum vsucaperetur cepit abesse cau- sa respn. r. interim pplet vsucapio: reuersus impetrat restitutionez. Ego sic pono casū. q minor petijt rē rei ven. vel alia quacuncq actione et fuit ptra eum pro de- fensore cuiusdā sententia lata: perit restitui contra sen- tentiam: idem defendet reum. et secundū hoc dic resti- tutus. i. restituendus. Sed Joes predictas positiones est. C. e. l. inuit⁹. vbi dicit procuratorē cau sam appella- tionis psequi non compelli. So. aliud est in appella- tione que est alta causa: aliud in hac restitutione in in-

Satisfadere. scz iudi. sol. vt in sti. de satisf. s. sin- ast. hoc tamē fal lit in duob⁹ casti- bus s m quosdaz vt. J. e. no solum. s. si status. et. s. fi. sed etiam sine satisfadatione con- uenit iudicari qñ qz. vt. J. e. plauti⁹. Itē nota hic de- fensorem sine sa- tisfadatione no ad mitti vt hic. r. J. e. si minor. s. is. d. r. J. de iudi. recte.

Itē queritur. Defen- sione casuz q da for sine tus fuit defensor satisfada- aduersus eū q in tide no integram restitui admitti volebat: eo q cur tur.

In- rati- fca- no- cer- dno.

Qui proprio accepisset. per contestationē. Cauere. l. dñs si pñens est: alio ipse pcurator satisfad. insti. de satisfada. s. si vero aliquis. r. J. iudi. sol. si ad defendendū. Itē ex eo quod in pūm. dixit dñz iudi- cium accepisse. l. lit. cōtest. contra se. et hic satisfadat pro procuratore quē postea dar. colligitur q etiaz p lit. cō- testa. factus procurator debet condemnari. et pro hoc est. J. e. l. s. si plures. si enim dominus dñanetur non satisfadaret cum p hoc fiat. pcuratoris pditio grauior. vt J. e. sed et he. s. defendere. sed arg. ptra est ad predicta. insti. de satisfada. s. alia. Accur.

Qui defendit in spōtaneo gestore cum manda

DICEN- TIA

tegru que quasi est de appedictis pme. ar. J. de mino. l. pfecti. Sed ar. p. rra in eo. ti. l. pfecti. Item est arg. q. aduocat. in causa appellationis patrocinari tenet. sic r. J. an per aliu causa ap. l. si. sed contra est cum sit alia causa. vt. C. eo. l. inuitus.

Aduo- car. in ca ap- pellatio nis pa- trocina ri tenet.

C Heredis. si est iudiciu vl sine mandato. vt. J. de neg. ge. l. ij. vel cu mandato. vt. J. ma. l. idem. s. i. et. l. ex mandato.

C Noie. puta ipaz re. extrinsec. a sit vt fruct. vel aliqd ex stipulatione p. p. re non defensam. r. acci- pe hoc si tanq. p- curator percepit. na si tanq. q. libet no cogere restitue. vt ar. J. fo. ma. si vero. s. ite q. quid. r. J. ad tre bel. debitor. s. fi. Et sic fuit diffini ta causa qua ha- buerunt cofules mediolanenses missi ad impato- re constantinopoli- tanu. Accur.

C Debeat. sic J. ti. ij. l. si aut. s. ite si fundi. Sed certe immo videt q. no. q. possessor hereditatis hoc l. debitu no reddit vt. J. de peti. her. si possessor. s. bo- nefidei. q. est. s. fo. hic precessit. s. r. s. mandatu. ibi null. inter possessore r. herede. vel hic vt procurator habuit. et sic nomie dñi ibi noie suo. J. te. s. J. de exce. do. si pcurator rei. q. ibi p- curator ex collusione pecuniā accepit qua dicit est reti nere. s. ibi retinet aduersus dantein non aduersus do- minum cuius procurator est.

C No dz. no. sic r. J. de nor. ac. l. si comunis familia r. s. q. quicq. iur. l. ij. s. q. si is. et. J. de tutel. et ra. dif. l. i. s. nunc tractemus. r. s. plane. J. te. no. et hoc r. supiozi rñ. no e eandē rōne J. rōz sic r. J. ti. ij. l. si q. s. negocia. s. r. arg. J. insti. de tutel. in prin. r. J. de vfuris. g. ius. in fi.

C Suadet. vt. s. de pac. l. sumptus. r. J. man. l. idem q. s. idem labeo ait. et. J. ti. i. sicut. s. i. et hoc in pcura- toze q. hz mandatu oino: siue perdat: siue vincat. vt. C. man. l. etia. in eo a sit q. sine mandato defendit: distigue an vincat et tunc repetit: an perdat et tunc no. vt. J. iudi. sol. iam tamen. s. in hac stipulatione.

C Et utiq. recte. immo no recte nisi notatim manda- tu sit. vt. J. l. p. i. q. est. s. J. s. hoc s. r. illa. r. sic hz spale mā- datu fm J. o. alij distinguunt vtrū sit pcurator in exigē- dis de bitis tm vt hic. an oim factoz dñi: vt ibi. et erit

integrum restitutus sit: an co- gendus sit restitutorum iudi- cii accipere: et magis placet cogendum procuratorum.

C Procurator etiaz ad lites tenet reddere rōne et restituere reliqua: hoc est quicqd ei? occasione ad eū puenit et re- petere expensas. Bar.

C Procurator vt i cctis qz ne- gocijs gerēdis ita et in litib. ex bona fide rōne reddere dz. Itaq. qd ex lite psecut. erit: siue p. p. palit ipi? rei noie? si- ue extrinsec. ob eā rē dz māda- ti iudicio istituere. Alsq. adeo vt r. si p. erroze aut iurnā iudi- cis no dbitu psecut. fuerit: id qz reddere dbeat. **C** J. te. s. qd ob rē iudicatam pcurator soluerit: p. rario mādati iudi- cio recupare dz: penā autem quā ex suo delicto pstitit recu- perare no dz. **C** Litis impē- dia bona fide facta: vt ab acto- ris pcuratore: vel rei debere et restitui equitas suadet.

C Anus pcurator no p. raze r. rra aliu nisi expresse sit ei mādatum. h. d. Bar.

ibi rō: q. primo casu est mādatu sit vt in iudicio exigat hoc a se non pōt. vñ est q. hoc alij intelligat mādatum in scdo no nisi habeat spale mādatum. vt. J. l. itaq. Uel dic q. in hoc. s. fuit cōmissa administratio italicoz vni. alij prouincialiu negotioz: vñ sicut si cēt vnus in totū

C Si duobus mādata sit ad ministratio negotioz: quozuz alter debitor sit mandatoris: an alter cū eo recte actur? sit: et utiq. recte. no em ob id mi- nus pcurator itelligitur q. is quoz cū quo agitur procura- tor sit. **C** Iptianus.

C Si duos procuratozes omniu rerū suarū reli- q. nisi nomiatur pcepit vt al- ter ab altero pecuniam petat non videtur? mandatu vtrili- bet eorum dedisse. **C** Aulus.

C Itaq. si hoc specialiter mandatu est: tunc exci- piente eo cū quo agitur: si no michi? mādatu sit vt a debito- ribus petere a toze ita de- bere replicare placz: aut si mi- chi mandatum non sit? vt a te petere.

C Procurator non potest fa- cere conditionē domini dete- riorē: sed melioze sic. h. d. cū l. seq. Bar. **C** Paulus.

C Ignorantis dñi cōditio deterio: per pcuratorē fieri no dz. **C** Gaius.

C Quacunq. ratione pro-

curator contra aliu in oibus age- ret quasi alter a toto. phibitus. sic r. hic quasi a par- te. phibitus pote- rit alium pro sua parte administra- tionis cōuenire. Na qd facit in to- to quo ad totum denegata admini- stratio: hoc i par- te quo ad partē vt. J. de admi. tu. si duo. et. l. inter- tutozes. in sequē- ti vero lege cōlis- bet in totū ad mi- nistratio cōmissa erat. Uel distigue de quo debito ag- gatur. si de eo qd erat ante manda- tu: bh possit agi a pcuratore? alij pcuratorē. si aut de eo qd post p- rigo- nō possit: s. actōes ppetat: s. ex cā intrinseca cepit debere. Si aut ex ipsa admi- nistratioe no ate est actio: q. finita sit ipsa admira- tio: vt r. dicimus in tutela. vt. J. de

C Quae. r. tra. dif. si tutor. in fi. et. l. sequen. **C** Si duos. non videtur. sed contra. s. l. proxima. **C** Itaq. si non michi. verba sunt exceptiois. **C** Mandatu no sit. i. specialiter. Et sic no spale hoc casu d. s. d. r. r. mādatu: vt dixi plene. s. eo pompo. in p. rra. J. te nota q. alij est non in lra. als non est no. r. sunt verba hec replicatiois.

C Ignorantis. no dz. nisi in trib. casibus. qñ. l. est in rem suā et qñ speciale hz mādatu: r. qñ generale hz habet liberā administratioe. vt. J. de iur. iur. l. i. iustitū dū. s. fi. et. l. se. r. s. de pac. l. rescriptū. s. fi. et. l. se. que sūt contra. Sed certe nec tunc qñ generale hz administratio- nē r. liberā pōt donare. vt. s. de pac. l. s. iuris. s. si fil. sed licet deterioze facere non potest. tamen melioze sic. vt. J. l. proxima.

C Quacunq. ratione. siue ipso iure qd sit multis mo- dis: siue per exceptionē pacti vel aliā. aliud si no ratiōe sed p. rra ratiōe. vt per doli v. l. mēti vel simili es modos. q. no videtur hoc ei cōmissum. sed vt bona fide faciat. sic vt. J. de cōdi. inde. l. si procurator. in prin. r. s. cellus. in fi. s. r. videt q. pactuū no valeat: q. sic demū

Cōtra- rior no est eadē ratiō.

valet cum principaliter ei pdest cui fit. vt. s. de pactis. l. fideiussois. ibi neqz ent. r. que est ptra. Sol. et hic in- terest pcuratoris: quia mandati tenetur si non quesitit quod potuit. vt ar. C. ar. tu. l. qui quid.

A Procurator ergo procuratorio nomine. **B** Me. s. cre- ditore tuo.

M Inor. exi- stat. l. exi- ste re velit.

In iteg. qd est est infest ei? vt qz sit obligat. s. z certe imo hoc ip- so qz iplicat. vt. s. de mi. l. minorib9

Possit. qua do est hoc qz pot restitui r qn non. Rñ. potest qn si- nemã dato vt pty hic: qz dicit defen- sor. non pot qn hz mandati: imo q

Mãdauit sibi iputet. vt. s. de mino. l. cõ mãdato. hoc nõ placet: quia illa lex in negotijs loquitur. et hic non habet legitimã psonã. vt. C. qui legi. per. l. i. r. i. de leg. tu. l. si. sed dic qz qnqz etiã sine mandato defendens nõ restituitur: vt si pro patre vel matre vel similibus inter ueniat defensor in subsidij. vt. s. de i. l. feminis. r. s. de tu. et ra. dif. l. i. s. sed nonnullos. et de admi. tuto. cum plu res. s. in pumis. et de lib. ho. ex. l. i. s. sed si mulier. his cõ casibus iure cõmuni est vsus. vnde non restitui- tur. vt. s. de iur. iuran. naz postea. s. si quis minor. r. C. de in ite. resti. mi. l. non videt. r. C. eo. ex. gendi. in. fi.

Item quid si fideiussoz aio donandi pro eo interueniat: an erit tunc idoneus: Rñ. nõ vt. C. qui le. p. l. i. et. h.

Non est: hic habes ergo qz minor. r. v. an. nõ pot esse pcurator. vt. C. l. ex. gendi. in medio. l. Sed cõtra an pos. in. fi. qz ma. nõ pos. s. ead. l. r. s. de ma. vin. l. si collactane

Sol. ibi in illis. l. ad negocia erat: hic ad iudicia. p hibetur. naz r seruus ad negocia pot esse. sed ad iudicia nõ. vt. s. e. seruus. Itẽ s. C. e. l. ex. gendi. in. fi. s. Sol. ibi damnandus erat absens: qz lris erat in eõ contesta- ta: hic nõ fm vt. ar. s. e. nõ sol. s. h. s. qz nõ ibi fuit ad missus. aut enim qñ pcurator patrem defendere vo- lebat. et tunc non dz admitti: qz personã nõ hz legitimã vt. C. si aduer. rem in. l. cõ et minezes. r. C. qui legit. p. l. i. s. Itẽ qz et ipsi et fideiussozibus succurrat vt hic dicit maxime s. m. nostram sntam. qui dicimus pcuratorem qñcõqz interuenientẽ debere dãnari. vt. s. e. q. p. p. r. in. p. m. diximus. aut allegando causas absentieret tñcõ qñ bet debet admitti. vt. s. eo. seruus. s. publice. dic ergo qz spãle fuit ibi vt. p. patre admitteret. qz in hoc casu iure eõ est vsus vt hac lege modo notauit. r. sic non restituit ibi: maxime ne lex videat hões decipere que facit est ad mitti. vt ar. C. de his qz ve. era. ipe. l. i. Alij dicũt qz ibi re- stituitur vt hic. quod est falsum.

Succurrat. imo videt qz lz sibi succurrat fideius- sores in teneant. vt. s. de arb. l. si pupill9. que est contra. Sol. ibi loquit qñ fideiussoz in rem minoris: hic non. vt vcrins ibi non restituitur pupillus: qz nec tenebat nisi natural. ter. et iõ fideiussozib9 nõ succurrat. al's iura ref. Item contra. C. de fideiusso. mi. l. i. et. i. r. h. et. s. de

curator tuus a me liberat9 est id tibi prodesse dz.

Qui potest in integrũ restitu non est idoneus defeso9 r restitutio principalis pdest fideiussoz. h. d. Bar. r. l. pl.

Inor vigintiquiqz an- nis si defensor existat ex quibus causis in integrũ restitui possit defensor idone us nõ est: qz et ipsi et fideius- sozib9 et p in integrũ restitu- tionẽ succurrat. Qñ tamen defedere est eadẽ vicẽ quã re

us subire: defensor mariti in ãplius qz marit9 facere pos- sit nõ est cõdãnandus. Is qz suscepit defensionẽ et si locu- pletissimus sit. Paulus.

Si consularis sit. **A** lptanus.

Non videtur defende- re nisi satisfacere fuerit paratus. Paulus.

Et femina necqz mi- les: neqz qui reip. cã abfutur9 est: aut morbo ppe- tuo tenet: aut qui magistratũ

mi. l. in cause. in prin. Sol. p. dixit qz hic fuit minor do- lo inductus quod nichil est: quia cum nec fuerit hic ad- missus non potest dici etiã de facto qz fuit delo in ducit9 vel ibi sciebat eum esse maiorem. sed hoc non valet: da hoc casu non deberet fideiussozi subueniri in necem cre- ditous. vt dicta

lin cause. Alij di- cunt hoc in iudi- cius. sed leges cõ- trarie in contra- ctibus. et hoc nõ valet: quia idem debet esse vtr: bi qz. vt. C. si tu. vel cura. inter. l. i. Tu ergo dic aut minore restituo datur in aliuz re- gressus. et tunc si bi r fideiussoz suc- currit vt fuit hic nam minore r. s. s. tuto remanet a- ctio creditori con- tra debitore suuz quem defendere volebat minor. sic et in minore qui hereditatem adiuit et creditoribus here- ditarijs fideiussozem dedit. nam si restituitur et repu- diet referuatur actio in eõ qui heres erit. r. ideo fideius- sozi succurrat. vt. s. de admi. tu. l. i. et de acqui. here. si pupillus. in fi. aut in alijs actio creditori non seruaf. et tunc distinguitur: an delo aduersarij inducit minor: et tunc etiã fideiussozi succurrat non vt minor: sed vt sua restitutio sibi proffit. vt. C. de fideius. mi. l. i. s. verũ r. r. s. de excep. l. exceptio. s. rei asit. imo et si minor non curet restitu fideiussoz: tamen inuaretur. vt. s. de contra- tabu. si post morte. s. fi. aut non fecit delũ aduersari9. et tunc fideiussoz nõ innatur. vt in contrarijs legib9. Itẽz quid si ad agendũ minor cõstituit pcurator: Rñ. idẽ vt ar. C. qui le. per. l. i. s. vel dic contra: qz tunc non possit res- titui et sibi imputet quicquid constituit. vt. s. de mino. cum mandato. prima verior.

Subire. no. eandẽ personã representat et eadem habet priuilegia. vt. s. pro socio. l. v. s. i. et de dam. in- fec. l. qui bona. s. pe. r. s. e. l. sed et he. s. defendere. et. s. solu. ma. l. alia. s. ar. s. de admi. tu. l. ex. pluribus.

Possit. habita ratione neegeat. vt. s. de reg. iur. l. in condemnatione.

Locupletissimus. hic est arg. ptra. C. de epis. au. l. de creationibus. s. i.

Non videtur. satisfacere. s. iudi. sol. nemo est aliẽ- ne litis r. vt. r. s. eo. l. qui proprio. s. qui alij. r. s. s. de satisfda. s. fi. et. s. de mino. qz si speciali. in fi. et. s. de iudi. recte. r. s. rem. ra. ha. l. actor. r. s. de regu. iur. l. qui rẽ secus in tutoubus et curatoubus. vt. C. de admi. tu. l. si. s. defensionem.

Et femina. nisi in casibus. vt. s. e. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ di- citur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicit predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

tra debitore suuz quem defendere volebat minor. sic et in minore qui hereditatem adiuit et creditoribus here- ditarijs fideiussozem dedit. nam si restituitur et repu- diet referuatur actio in eõ qui heres erit. r. ideo fideius- sozi succurrat. vt. s. de admi. tu. l. i. et de acqui. here. si pupillus. in fi. aut in alijs actio creditori non seruaf. et tunc distinguitur: an delo aduersarij inducit minor: et tunc etiã fideiussozi succurrat non vt minor: sed vt sua restitutio sibi proffit. vt. C. de fideius. mi. l. i. s. verũ r. r. s. de excep. l. exceptio. s. rei asit. imo et si minor non curet restitu fideiussoz: tamen inuaretur. vt. s. de contra- tabu. si post morte. s. fi. aut non fecit delũ aduersari9. et tunc fideiussoz nõ innatur. vt in contrarijs legib9. Itẽz quid si ad agendũ minor cõstituit pcurator: Rñ. idẽ vt ar. C. qui le. per. l. i. s. vel dic contra: qz tunc non possit res- titui et sibi imputet quicquid constituit. vt. s. de mino. cum mandato. prima verior.

Subire. no. eandẽ personã representat et eadem habet priuilegia. vt. s. pro socio. l. v. s. i. et de dam. in- fec. l. qui bona. s. pe. r. s. e. l. sed et he. s. defendere. et. s. solu. ma. l. alia. s. ar. s. de admi. tu. l. ex. pluribus.

Possit. habita ratione neegeat. vt. s. de reg. iur. l. in condemnatione.

Locupletissimus. hic est arg. ptra. C. de epis. au. l. de creationibus. s. i.

Non videtur. satisfacere. s. iudi. sol. nemo est aliẽ- ne litis r. vt. r. s. eo. l. qui proprio. s. qui alij. r. s. s. de satisfda. s. fi. et. s. de mino. qz si speciali. in fi. et. s. de iudi. recte. r. s. rem. ra. ha. l. actor. r. s. de regu. iur. l. qui rẽ secus in tutoubus et curatoubus. vt. C. de admi. tu. l. si. s. defensionem.

Et femina. nisi in casibus. vt. s. e. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ di- citur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicit predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

tra debitore suuz quem defendere volebat minor. sic et in minore qui hereditatem adiuit et creditoribus here- ditarijs fideiussozem dedit. nam si restituitur et repu- diet referuatur actio in eõ qui heres erit. r. ideo fideius- sozi succurrat. vt. s. de admi. tu. l. i. et de acqui. here. si pupillus. in fi. aut in alijs actio creditori non seruaf. et tunc distinguitur: an delo aduersarij inducit minor: et tunc etiã fideiussozi succurrat non vt minor: sed vt sua restitutio sibi proffit. vt. C. de fideius. mi. l. i. s. verũ r. r. s. de excep. l. exceptio. s. rei asit. imo et si minor non curet restitu fideiussoz: tamen inuaretur. vt. s. de contra- tabu. si post morte. s. fi. aut non fecit delũ aduersari9. et tunc fideiussoz nõ innatur. vt in contrarijs legib9. Itẽz quid si ad agendũ minor cõstituit pcurator: Rñ. idẽ vt ar. C. qui le. per. l. i. s. vel dic contra: qz tunc non possit res- titui et sibi imputet quicquid constituit. vt. s. de mino. cum mandato. prima verior.

Subire. no. eandẽ personã representat et eadem habet priuilegia. vt. s. pro socio. l. v. s. i. et de dam. in- fec. l. qui bona. s. pe. r. s. e. l. sed et he. s. defendere. et. s. solu. ma. l. alia. s. ar. s. de admi. tu. l. ex. pluribus.

Possit. habita ratione neegeat. vt. s. de reg. iur. l. in condemnatione.

Locupletissimus. hic est arg. ptra. C. de epis. au. l. de creationibus. s. i.

Non videtur. satisfacere. s. iudi. sol. nemo est aliẽ- ne litis r. vt. r. s. eo. l. qui proprio. s. qui alij. r. s. s. de satisfda. s. fi. et. s. de mino. qz si speciali. in fi. et. s. de iudi. recte. r. s. rem. ra. ha. l. actor. r. s. de regu. iur. l. qui rẽ secus in tutoubus et curatoubus. vt. C. de admi. tu. l. si. s. defensionem.

Et femina. nisi in casibus. vt. s. e. feminis. r. die vt. s. de sta. ho. l. in multis.

Miles. s. armate milirie. nisi in casu. vt. C. eo. l. qz stipendia. et in alio. vt. s. e. filius. s. veterani. Et idẽ di- citur in milite celestis milirie. vt in sacrdote et clerico quolibet in sacris ordinib9 posito. vt in auten. de san. epi. s. alium aurẽ. col. ix. nisi in casu similit. vt. C. de epi. et cleri. l. placet. vel dicit predictum. s. alij loq in spe- cialibus casibus quos ibi ponit in textu.

DICERET

idē erit etiā cū nō allegabat s̄m Jo. vel dic q̄ p̄so hoc casu fuit admissus sine satisfatione asseuerando satisfactū ē: in alio casu cū satisfactioe. vel tertio hic cū dñs cauerat: ibi cū pcurator. sed hoc nō placet: q̄ si dñs satisfactioe ipse pueniret ac si mādasset vt ratū habuisset Alij dicunt q̄ ha bebat mādatum nō pro eo tñ erat satisfactū. vnde poterat defensio nē recusare. s̄z nec hoc placet q̄ vt satisfactio vt ei mādātū. vt. s̄. e. l. ad rem mobilē. p̄ma ergo 2̄ secūda ve rior est.

Cui mittunt sequētia videntur mitti a dñe etiā cōtra diuersas psonas. **D**epo. **H** legatū petendū pcurator dat? si iterdicto vtat aduersus heredē de tabu. exhibendis procuratoria exceptio quasi non 2̄ hoc esset ei mandatum/nō obstat.

Procurator generalis sine libera vel sine speciali mādato nō pōt vendere nisi res t̄pe p̄turas. h. v. Bar. **M** ob.

Procurator totor? bono cui res administrā de mandate sunt: res dñi neq̄ mobiles neq̄ immobiles neq̄ seruos sine speciali domini mandato alienare potest. nisi fructus aut alias res q̄ facile corrumpi possunt.

Cui persona defensoris in dominum sit translatio litis causa cognita. h. v. **I** de. **S**culus noīe defensor existit si an lit. contesti. i

A delegatum dominum sit translatio litis causa cognita. h. v. **I** de. **S**culus noīe defensor existit si an lit. contesti. i

Procurator totor. secus si vnuerfor. vt. **I** de. acq. re. do. l. q̄ rōne. s̄. hec. et l. si. d. re. di. s̄. nichil. 2̄. s̄. e. l. procurator cui. s̄m. **M**. que sunt 3̄. sed tu dic s̄z Jo. q̄

procurator an speciale de hoc mandatū: vt t̄pe alienare nō possit. vt h̄ possit rē. 2̄. s̄. de offi. p̄cura. c. l. i. s̄. i. 2̄. C. e. l. procuratorē. 2̄. s̄. e. dñi alie l. mandato. 2̄. l. ignorantis. 2̄. **I** de. pecu. l. qui peculij. an nagg. habeat liberā vt t̄pe possit vt in dictis p̄trarijs. 2̄. C. q̄ cū eo. si liberā. 2̄. **I** de. rei ven. si q̄s hac. s̄. h̄. Accur.

Speciali. i. exp̄sso. sic. C. de neg. ge. l. negocii. 2̄. iō sic dico q̄ et si nō sp̄ale sed ḡnale dñi tñ h̄eat liberā pōt vt modo dixi. Et q̄d dicit alienare dic. l. transferēdo do minū vt accipitur hoc verbū. C. de fun. do. l. i. s̄z obli garē pōt etiā non habens liberam si modo cōsuevit do min? talia facere s̄z **B**jo. vi. **I** de. pig. ac. l. solutū. s̄. fi. et dñi obli. l. vel vnuerforum. Accur.

Contr̄pi. q̄ pōt distrabere vt hic. 2̄. C. de admini. tuto. l. lex q̄ in fi. 2̄. **I** ad trebel. mulier. s̄. fi. enim. **S**culus. in presentia. i. coram iudice.

Cognita. immo videtur etiā sine cause cognitione. vt. s̄. e. l. ante lit. cōte. l. 3̄. post litē cōtest. epigaf cause cognitio. vt. s̄. e. l. post litem. 2̄. C. e. l. pcuratorib. s̄. fi. 2̄. l. nulli. Sed rñ. hic subaudi maxie. vel dic q̄ etiā a h̄ litēz contesta. inspicitur aliqua cause cognitio. s̄. an sit in rē suam. vt. s̄. e. l. pcuratore. sed et vertit tunc in cause cognitione id q̄d est. C. d. noua. l. i. q̄. Itē etiā si sit simplex inspicit an ille qui remouere vult et ipse litigare sit illustris vel similis q̄ per se non posset agere. vt. C. eo. l. q̄d q̄. vel si pupillus sit. Itē inspicitur an se p hoc in alio iudicio obligauerit. q̄ id abesse videtur. vt. **I** titu. si. q̄s mandato. Accur.

presentia fuerit: et postulet suo noīe litē suscipere: causa cognita audiendus est.

Procurator de cuius mādato constat non cauet de rato. Itē reuocatio mandati q̄ in noticiā iudicis vel aduersarij non peruenit iudiciū nullū non reddit. h. v. Bar. **I** dem

S dñs satisfatione releuare velit s̄as suas ad aduersariū dirigere debebit q̄bus significet quem aduersus eū pcuratorē 2̄ in qua cā fecerit ratūq̄ se habitūz q̄d cū co actū sit. hoc enī casu litteris eius approbatis velut p̄ntis pcuratorem interuenire intel ligendū est. Itaq̄ et si postea mutata voluntate pcuratorem esse noluerit: tamen iudiciū quo quasi procurator expertus est/ratum esse debet.

Celectio facta per procuratorē ita sumit ius eligendū sicut si facia esset per dominum. hoc dicit Bartolus. **P**aulus.

Aduersariū. melius si ad iudicem. vt. **I** rē ra. h̄a. l. nec satisfactio.

Ratūq̄. hec sup̄flua sunt. nā p̄cedentia sufficiunt intelligendū. s̄is ergo stat. vt hic. 2̄. **I** de. p̄sti. pe. des ad. cu. l. q̄dā. 2̄. C. de mā. p̄n. l. i. et hoc vey q̄n fuerit approbate vt hic. sed an approbate videant eorū q̄ sigillate sunt sigillo dñi: Aldri. dicit q̄ nō nisi approbēt vt h̄. alij ēz: s̄z vt credatur. ar. C. d. epif. et cle. l. si qua p calūniā 2̄. **I** rem ra. h̄a. l. nec satisfactio.

Dutata voluntate. an litē cōtestatā. et itellige hoc ignozante aduersario 2̄ iudice. nā si vtroq̄ sciente secus est. vt. **I** iudi. sol sciente. 2̄. **I** de. solu. l. cū q̄s. s̄. i. 2̄. l. vero pcura. s̄. fi. ar. p̄tra extra de. pecu. c. et insinuatione. Et aut sciente altero t̄arū: si iudice ipso iure non valet sen tentia: q̄z sciens in non legitimā psonā tulit sententiā. t̄o man si p̄te. s̄. pcuratore actous vel rei. q̄z iudex nichil de cō dati an t̄igēb? omisit: valet t̄nia. sed ope replicatōis ā nichila sp̄ red tur: si reus scientes est absolutus. si vero pcurator actō: dat iudis sciuit valet t̄nia lata p reo: vt hic. non p̄tra eū cum cū nullo quo ad actorem p non legitimā personā fuit litigatum. et hoc lite non prestata. postea etiā dño inuito remanet

DICER

Liber Tertius.

procurator nisi iusta causa remoueat. vt. s. eo. l. q. oia. sed et si tunc patiatur se remoueri idem erit qd dixi modo. s. ante litem contestatam.

Sis qd stichu. ipse vellet. his scz h'bis. que voluerit. vel etia verbo vola: et ideo non variat hic tali casu: qz lis erat prestata. vt. j. de verb. ob. si quis sti. in prin.

b Alteru. pu. ta stichum.

c Stipulatio nes. i. electionem sibi stipulatione coeessam. na non licet ei postea variare et dama petere sicut si nec ipsemet egisset. et hoc dicitur hic pr.

d Consumit. quasi ad priorum forma ex qua peti potuit vtrum vellet. licet enim reus ante litem contestata possit variare qtiens vult vt. j. d. verbo. obli. ga. l. eum qui certarum. s. si. et est ratio vt ibi. no tam est hoc in aetore vt dictus est vt dicta. l. j. de ver

bo. oblig. l. si quis stipul. Vel proprie pone stipulatione consumit. et hoc intelligas scilicet exactione facta no co testata lre. vt. j. de constit. pe. l. item. s. fina. Vel dic psu mit. s. absoluto reo si stipulatoz habeat ratum.

Procurator. hac et sequen. l. loquitur de procuratore ad negotia constituto. Accur.

f Non releuabitur. sic et in administratore ciuitat. si quid officij tempore promisit animo non audire liberandi rem publicam. vt. j. de admi. re. ad ci. perti. l. iij. s. in eum. sed secus si iudicium pro alio subeat. procurator nisi in tribus casibus. vt. s. eo. l. plautius. r. j. de re iud. ca. l. iij. in puni. Et est ratio quare aliud in iudicio qz in contractu. quia qui contrahit solam inuenit personam venditoris cum et rem alienam vendere possim. vt. j. de contrahen. emp. l. rem alienam. at in iudicio domini potius inspicitur persona. Item in tutelis similiter secus. nam finito officio non tenetur tutor. vt. C. qn ex fac. tu. l. i. et. C. de admi. tuto. l. cum quidam. et. j. quando ex fac. tu. vel cu. l. post mortem. et. j. de euet. l. al. lud. s. i. que sunt contra. Et est ratio. quia illi ex necessitate suscipiunt officium: hic autē ex propria voluntate. vt. C. de neg. ge. l. tutori. Item tutor publica auctoitate. i. a lege suscipit officium. hic a priuato.

g Recusat. dñs etia recte puenietur. vt. j. de ac. emp. l. iij. s. si procurator.

Quod procurator ex re dñi. vt fructus et vsuras ex re domini. et quod dicit non refragante. ideo dicit quia tunc non quereret domino. licet sec' in seruo. vt. j. de ver. oblig. l. seru' verante. r. j. de acq. re. do. l. et iuit'.

Sis qui stichu vel dama vtru eoz ipse vellet stipulatus est: et ratu habeat qd alteru' pcuratorio noie tius petit: facit vt res in iudiciu deducta videat' r stipulatione' consumit'.

Procurator qui p euictio ne pmissit tenetur finito officio. h. d. Barto. Idem.

Procurator: qui p euictione p ditor q vendit fidē sua astrixit: et si negotia gerere desierit: obligatio nis tñ onere p'oris auxilio nō releuabitur: nā pcurator qui p dño vinculu obligatiōis suscepit on' ei' frustra recusat'.

Ex re nostra querit nobis actio p alium. h. d. Idem.

Quod procurator ex re domini mandato non refragante stipulatur: inuito

Stipulat. s. ipsi domino vel sibi noie domini dari. p'etere pot. s. vtili actione. vt. s. eo. in cause. in fine. non directa que per liberam personam queri non pot. vt. C. per quas perso. no. acqui. l. i. et hoc est vix gnali ter fm. d. q. vtilis per procuratorem queratur. s. tu

dic esse regulare vt nec vtilis nec directa queratur. sed fallit in casibus quos no. in situ. de mut. sti. pu. s. si qd aliq. s. procurator cedere debet eam dño vt. j. de acquiren. posses. l. possessio. s. et si possessio inter que spalia hoc est vni qd ex re domini: vt hic et erit ratio: quia nichil apud eum remanere oportet. vt. s. eo. l. qui p'optio. s. procurator vt in ceteris Alij intelligit legem istam qn pte sente dño stipulatur. vt. j. de verb. oblig. si procurator p'elens. Alij dicunt circa iudicia speciale. vt. s. si quis cau. l. si p

Procurator in re sua ex ca lucratua debet dñm defendere. h. d. Barto. Sciuola.

Pater filio suo pupillo tutorem dedit semproniu creditore' suu. is' a ministrata tutela' reliquit fratrem suu heredem. qui r ipse' deces sit: et per fideicomisuz nome debitoris' tito relinqt: eis ma date sunt actiones ab heredi b'f. quero cu ta tutele' actio qz pecunie credit' ex hereditate sempronij' descendat: an non aliter ma data actio' ei de tur qz si defendat heredes' a quibus et actiones mandate

curator. et s. hac die legem istam loqui in stipulatione iudicio sili vel iudi. solui.

Procurator. suscipienda. non solum agendam. in C. non prohiberi. dubium erat ex eo q no p' reuocare mandatum lit. contest. vt. s. e. que oia. tñ dicit q pot adesse: qz forte timer ne colludat. vt. j. de inoff. testa. si suspecta. r. C. de liti. auten. nuc si heres. et. j. de ap. l. a sententia. s. si heres. et. l. si plusor. r. j. d. pigno. si superatus.

Pater filio. creditorem. que adhuc hodie potest dare cu fides approbetur a testatore fm Bzo. vt isti. de satisfda. in pun. vel dic q non pot vt diximus in auten. vt hi qui ob. per. res mi. s. i. coll. vi. Itē et in hoc est vis si dari non potest an teneat datio. quidam q sic. s. cadit creditor a debito. aliq q no cadit si sciat. qd est verius. vt in aut. vt hi qui ob. s. i. col. vi.

o Is. scilicet tutor.

p Tutela. r male idq cepit teneri in centum.

q Ipse. s. heres. Accur.

r Debitoris. s. pupilli. cu' debitor pater fuit.

s Ab heredibus. fratris tutoris.

t Tutela. directa. s. in centum.

v Credite. in ducentis.

x Sempronij. quia sempronij fuit creditor in ducentis ex mutuo r debitor ex tutela in centum.

y Actio. scz directa. sed si intendat vtilem quas suo nomine habet. vt. C. de leg. l. ex legato. an teneat tñc de fenderet' sñ. vt diximus. s. eo. si quis in rem.

z Heredes. fratres tutoris.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Actio qd p' pcuratorem dño qn tur.

Defendere immo videt q non: cum ex necessitate heredi sit cessa actio. vt. s. eo. seruuum. s. fi. r. l. sequē. que sunt ptra. Sol. hic ex lucratio n. in rē suā pcurator factus fuit. ubi nō. vel hic ex liberalitate ppuia testā tis. s. autem ex necessitate a qua liberalitas est remota vt. J. de adimen.

leg. l. rē legatam
Bsens re^o
id est accu-
satus vel conuen-
tus ciuilitat.
c. potest. vt
cause absētie tñ
allegent. si abt ve-
lit defendere ple-
ne in ciuili potest
in alijs dic vt. s.
eo. seruuum. s. pu-
blice.

Per pcuratorē
acquirimus eniz
qñq vt diximus
s. eo. l. quod pro-
curator.

Conueniat.
vt redhibitoria.
vel quanto mino-
ris. et sic per pro-
curatorē pōt fieri
p̄statio litis. vt
s. eo. sed etiam.

Utile sit. i.
utiliter competat
seu efficaciter. di-
rectū tñ vt hic. r
J. de oper. no. nū.
si pcurator. nam
et hoc casu prohi-
bitio ostēdit eum

facere vim vt magis ex facto delinquēt. s. p liberā pro-
nā dicat acquiri. vt. J. qd vi aut clam. l. iij. in prin. r. J. de
vsur. l. si quis soluti. s. moza. vel dic proprie vtile.

Nam et hic. rñdet tacite obiectio. nonne michi
de nouo dat iterdictū. Et rñdet q lz forma agēdi de no-
uo querat. tñ ipsum ius nunciandi prius habebā. vel
erā etiāz hic acturus quod vi aut claz. et sic conseruat
quo ad genus non quo ad speciē. et forte etiā alio mō-
iure poterā phibere vt negatoris. et sic ipsum ius etiāz
prius competebar.

Reus. casus. ratio p vna parte. due pro alia. et
postea solo. Dic ergo q dñs a dbitore pecuniā pe-
tīt. et tunc noluit soluere debitor. vnde per procurato-
rem nunc dñs eī cōuenit et debitor eā offert dicens se
paratū dño soluere. an nichilominus condemnet. vide-
tur q sic. qz debitor maliciose fecisse videt eū pmo non
soluit. ecōtra vt q non. qz forte tunc pecuniā nō habe-
bar. et qz forte actio est famosa: dñbus duobus casibus
maxime esset iniqum eū cōdēnari. soluit ergo distiguē-
do aut nō est lis cōtestata. et tunc tantum ordinarius
faciet fieri depositio. aut est p̄stata: et tunc etiā dele-
gatus cū dñs postea sit factus litis etiā delegatus.

Soluerē. f. dño qui tñ primo ei noluerat soluere.
Agente. i. agere volente.

sunt. Bñ. debere defendere.
Bsens re^o Pau.
causas absētie p pro-
curatorē reddere potest.

Per liberā psonā actio ha-
bita et ius habitū conseruat.
h. d. Barto. Idem.

Per procuratorem non
semper acquirim⁹ actio-
nes sed retinemus: veluti si
reum pueniat⁹ intra legitimū
tempus/vel si phibeat opus
nouū fieri vt interdictum no-
bis vtile sit qd vi aut clam. nā
et hic p̄stinū ius nobis con-
seruat.

Qui paratus est soluere/
non cogitur iudiciū suscipere.
re. hoc dicit Barto. Idem.

Reus paratus sit añ
litē contestatā pecuni-
am soluere. pcuratore agēte.
quid fieri oportet. nā iūquū
est cogi euz iudiciū accipere.
p̄opter qd⁹ suspectus vide-
ri potest: qui p̄sente domio
non obtulerit pecuniā. Quid

Oportet. f. qrit. r rñ. nam iniquū rē. q. d. suspect⁹ ē
qui p̄te dño pecuniā nō obtulit. nā calūmose vt fecisse
s. p̄t hoc q p̄t videri suspect⁹ iniquū ē. eū cogi accipere
iudiciū. vel dic fm Jo. subaudi etiā. q. d. nā iniquū ē
etiā cogi eū suscipere iudiciū q p̄te dño pecuniā nō obtu-
lit. p̄t qd. i. qz h
obtrulerat pecuni-
am poterat vide-
ri suspect⁹. forte
qz falsos nūmos
daret. Et sic no. li
quū eē eū pueniri Cōueni
q soluere vult. vt rī nō d3
h. et. J. d. iudi. si de q solue-
bitur. r. J. iud. sol. re par⁹
l. ex iudicari. r in est.
sti. de ppe. r tēp.
ac. s. h.

si tunc facultatem pecunie nō
habuit. nunquid cogi debe-
at iudiciū accipere. quid em
si et famosa sit actio. Sed
hoc constat: vt ante litem cō-
testatam p̄ses iubeat i edē
facram pecuniā deponi. hoc
em fit et in pupillaribus pe-
cunijs. si lis contestata
est: hoc omne iudiciū officio
dirimendum est. Alpia.
Ec ciuitatis actor: ne-
gociū publicū p pcuratorē
agere potest.

Ab eo qui protestatur ali-
quid nomine alieno potest pe-
ti cautio de rato: si petētis in-
terest cauere. Iulianus.

U absentem emptorē
eundemqz possessorez
fundī defendebat: et iudiciuz
nomine eius accipiebat: po-
stulabat a venditore fundi vt
ab eo defenderet. vēditōr de-
siderabat cauere sibi ratā rē
ēptōrē habiturū: puto eū vēdi-
torū de rato satisfidare d̄bere:

dicis fiat dpositio q d3 pcedere ad hoc vt fiat dpositio
i ede sacra. vt. C. d vsur. l. acceptā. Rñ. hñ fit pcuratorū
p Accipere. q. d. nō cogit. (s. dño d̄t se soluē velle
q famosa. vel ex maleficio vel ex p̄ctu. sicut est mā-
dati ex qua volebat eū p̄stāz infamare. vt. s. de his q
no. infra. l. i. s. qui furti. r. s. qui pro socio.

Sed hoc constat. nunc soluit questionem.
p̄ses. i. talis q sit ordinari⁹ iudex. s. lite p̄tes. et
delegat⁹. qz lit. p̄tes. dñs ē litis. vt in aut. de erbi. et itro.
re. s. si ho. col. v. r ar. J. d. edil. edic. l. ediles. s. itē sciēdū.
p̄pecunijs. vt. C. de vsu. pu. pupillus. et in alijs q
bussibet vt hic. r. J. manda. qui mutua. s. l.

Omne. f. oblatio p̄signatio et depositio. r in ede sa-
cra r q̄r pcurator in lite nō pcedat in litigando.

Judicis. etiam delegati.

Ec ciuitatis actor. p̄t. nō p̄t actor facere pcuratorē.
f. antelit. edet. s. post sic. vt. C. e. l. negz tu-
tores. Et est ratio qz nō sunt dñi. r procurator est q alie-
na negocia. rē. vt. s. e. l. i. idem ergo in epō et quolibet p-
lato. Sed quidam decretis sic dicunt contra in episcopo.
vt ar. vi. q. iij. quia episcopus. r quia non oportet suuz
dei litigare. vt. ij. q. vi. c. scit.

U absentem. fundi. sez empti.
Debere. hęc satisfidatio ratiōe fundi cōmitti non

DICER
VIT

pōt: qz in eo expedit veditōi magis etiā ratū non habe
ri qz haberi: qz pōt esse si ratū nō habeat r velit rē pete
re a possessore qz obtineat. r sic nō tenebit veditōr de eui
ctiōne. Dic ergo qz pmittit rōne sumpt⁹ in litē facti: nā
habebit necesse hīc veditōr emptorē agēre interi defen
dere. sicqz litib⁹ r

sumptib⁹ verabi
tur. vel meli⁹ dic
dñō. i. ēptore non
habēre ratū tene
bit ad sumpt⁹ li
tis. et sic bene p
bat p legē istā vē
ditorem teneri in
sumptib⁹ lit⁹ em
ptou de euctio
ne agēri quas fe
cerit dū ab eo res
eumcebatur. sic r

C. de euc. l. i. et. f.
de lib. leg. l. peti
tor. r. f. si mul. vē.
no. l. dolo. f. si. ar.
ptra. f. de f. do. ob.
l. venditores. vel
dic qz pōt interes
se ei⁹ ideo ne ab
eo qz emicit inqē
te⁹ cui forte de ra
to aut d iudi. sol.
satisdedit de de
fendendo empto
rē seu ei⁹ pcura
torē. nā vtrāqz sa
tisfationē expo
nit h cāu defētor
vr. f. e. pōpo. f. ij.
a C. dñm. i. em
ptorem. r ad hoc
f. de fideiuf. l. fi
na. et. f. vt in pos.
le. l. si is a q. f. fi.

b C. defendere. f. emptorē etiam in agēdo.
C. trius. satisdedit. f. iudicari solui.

A dñi loco. f. eius qz desijt esse soluēdo in p̄mis
in eo qz dñm liberat. cū in eo fiat cōtestatio aīo nouādi.
vt. f. de in rē ver. si. p. p̄re. in prin. Sicut qz dñs qui nichil
h̄z est tutus exceptiōe nō facta hac nouatiōe. vt. f. d. do.
l. nā is. r. C. d. bo. aut. iij. pos. l. ex. f. eru. ita r hīc defensor
est tut⁹ eadē excep. l̄z sit p̄sonalis excep. l̄z fideiuf. sorib⁹
nō proflr. vt. f. eo. si minor. f. qm. r. f. p. soc. verū. f. i. r. de
re iudi. l. si cū. pcuratore. et sic fideiuf. sorēs rei nō essent
excusati. ppter p̄dictā cām. f. qz reus nō sit soluendo. vt
in f. de repli. f. si. r. f. de re iudi. l. r. si fideiuf. sor. ita nec si
deiusores huius defensoris. vt hīc d̄r. et sic f. f. e. l.
mur⁹. in fi. r. l. nō cogendū. f. sabin. vbi dicit fideiuf. sorib⁹
bus etiā succurri. So. h̄ dicit parū p̄desse defensori sibi
tm̄ succurri. iōqz succurrat etiā fideiuf. sor vr̄ ibi. ar. C. d.
vsur. rei iud. l. si. f. si. f. rē r qz l̄z alia videat obligatio fi
deiuf. sor: tm̄ ip̄ius est. p̄pa. ar. f. ad velle. l. aliqñ. r sic hec
fm̄ illas itelligit. hec soluto est f̄ casus positionē. vel
dic qz si bona defensoris ceperit possideri excusat. nec
stipulatio cōmittit: vt ibi. si f̄o bona dñi: tunc secus vt
hīc. f. vt fideiuf. sorēs nō excuset. l̄z ip̄e sic vt dixi casu.

quia si fundū agēti restituerit
nichil phibet dñm⁹ rem pete
re et cogi venditorem rursus
defendere^b.

C Inopia rei nō excusat de
fensore qz satisdedit: ideo si nō
defendit stipulatio cōmittit.
h. d. hanc. l. no. qz est subtilis
et bona. Barto. I dem.

A t̄ius cū absentē de
fenderet satisdedit^c et
prius qz iudiciū accipet desijt
re⁹ soluendo esse quā ob cām
defensor recusabat iudiciū in
se reddi oportere. Quero an
id ei p̄cedi oporteat: Julian⁹
rñ. defensor cū satisdedit dñi
loco^d habēdus est. Nec mul
tū ei prestaturus^e est p̄tor si
eū non coegerit iudiciū acci
pere^b: cū ad fideiuf. sorēs etus
iri possit: et hī quicqz prestite
rit a defensore p̄secuturi sint^b

Qui exceptiones calimio
sas opponit non videtur boni
viri arbitrato defendere: et iō
stipulatio cōmittit. h. d. Bar.

O mnis qz defen
ditur: boni viri arbitra

Alj dicit qz ibi oīa bona vel ceperit possideri: r sic i
tū factus est nō soluēdo. hīc f̄o pro parte. vel hīc de ri
gore iuris: ibi de equitate que equitas p̄ualet.

C. Prestaturus. prestat tm̄ fm̄ qz potius casum.

f. C. Sum. f. defensorē.

tu^b defendendus est.

C. Ille pprie dicitur defen
siones que sunt rōnabiles: et
que non vadunt p ambages.
h. d. Bal. Africanus.

A ideo non pōt videri
boni viri arbitrato litē
defendere is qz actorē frustra
do efficitat ne ad exitū cōtro
uersia deducatur¹. Ad duas
res petēdas pcurator dat⁹ si
vnā rē perat: exceptiōe nō ex
cludit^m r rē iudiciū deducit.

Quod cuiusqz vniuersita
tis nomine vel contra eam
agatur. Titu. iij.

Omne collegiū est impro
batum nisi appareat speciali
ter approbatum. h. d. Cai⁹.

Esqz socie
tas⁹ neqz
collegiū⁹
neqz hu
iusmodi
corp⁹ pas
sim oibus
haberi p̄cedit. Nā r legib⁹ et
senatuscōsultis r p̄cipalib⁹
p̄stōnibus ea res coercetur⁹.

l. sed et ad eos. et. f. de ap. re. l. eius qui.
m. C. Excludit. f. ab ea quā petit quasi videat aliter pe
tere qz sit ei mā datū. Itē nec ab illa: qz licet separatim
petere: vt. h. et. f. cōmo. l. in cōmodo. f. si.

Quod cuiusqz vniuersitatis noie rē. Supra dictū est
de. p̄cu. gñaliter: nūc sp̄aliter de eo qz noie vniuersitatis
agit / siue cōuenit siue cōuenit: qz pprie actor vel iudic⁹
dicat. vt. f. e. l. i. f. qbus. r supple hīc de eo negotio qz cu
Esqz societas. pura ne
gociatorū vel p̄fessorū qui nō simul cohābit
rāt. vt. C. de iurif. om. iudi. l. fi. et hoc etiā
patet ex diffinitione societatis. quā dic vt
in f. de soci. in prin.

o C. Collegiū. cū simul cohābitāt. qz sic dictū est: qz si
mul colliguntur. Accur. p C. Corpns. cum simul
cohābitant vel non. vt. f. ponentur exempla.

q C. Coercetur. quandoqz pena exitij. vt. C. de monoz
po. r cō. l. i. qñqz vitimū supplicij. vt. C. d. hīs qz ad ec. cō
fu. l. denunciamus. et. f. de col. l. lici. l. i. in pn. r. l. ij. r. ij.
in pn. et. f. ad le. iul. ma. l. i. r. C. de fedicio. l. i. r. l. ij. r. ad
hoc. f. ad le. iu. de vi pu. l. iij. in pn. r. s. eadem. r sup hīs
cognoscit p̄fectus vr̄bis. vt. f. de offi. p̄e. vt. l. i. in fi.

Equi
tas ri
gosi p̄e
fertur.

a Admodum id est valde.
b Vectigalium faciunt enim quibus societate. vt publica vectigalia conducant: et transferant ad heredes hec societatis. vt. i. pro socio. l. adeo. in pn. Item vt simul fodiant aurum et argentum: vt subdit.

c Aliorum que multa sunt vt numeratur. i. de iure immu. l. si. Item et congregatio cuiuslibet ciuitatis vel ville vel castri. vt l. si. de re. di. s. singulorum. vñ relinquit eis potest. vt. i. ad trebell. l. obibus. et de le. i. l. si heres.

s. viciis. Item congregatio decurionum. vt. C. de n. lib. l. si. q. s. r. l. qñ Item quelibet congregatio pro iusticia seruanda. vt scholarium iustorum. vel vniuersitatis tota. vt. C. de iur. om. iudi. l. si. cum eni diffinitioni iusticie iurisq; precepto fuit debet valere. vt iusti. de iusti. r. iur. in pn. r. s. iur. pcepta. q. b. dicit vt no. C. de iur. om. iu. l. si. Item cā religionis. vt. i. de colle. l. i. l. si. r. s. r. religiois. vñ pot tali collegio legari. vt. C. de sacro fan. eccle. l. i. alis autē relinq aliqd nō possit. vt. C. de he. l. si. l. collegiū.

e Ad extepluz. no. q. ius qd seruaf in republica r in puuata vt h. r. i. de pe. he. item veniūt s. in petitionib. et. C. de pe. he. l. i.

f Sindici. differūt hoc tria sindicus / yconomus / et actor. nā hyconomus tñ ab epō psituit r i reb. eccliastricis. vt. C. de sac. fan. ec. l. i. ubem. in pn. et de epis. r. cle. l. oēs qui s. r. hoc nichilomin. at sindic. p qualibz vniuersitate vt hic. et p plurib. tñ. vt p. r. extepluz. no. i. de defen. ciu. l. defensores. nā dñ sindicus qñ sit gulorū cās dices. l. lex videat sindicū simpliciter defen-

g Sindicus. differūt hoc tria sindicus / yconomus / et actor. nā hyconomus tñ ab epō psituit r i reb. eccliastricis. vt. C. de sac. fan. ec. l. i. ubem. in pn. et de epis. r. cle. l. oēs qui s. r. hoc nichilomin. at sindic. p qualibz vniuersitate vt hic. et p plurib. tñ. vt p. r. extepluz. no. i. de defen. ciu. l. defensores. nā dñ sindicus qñ sit gulorū cās dices. l. lex videat sindicū simpliciter defen-

h Sindicus. differūt hoc tria sindicus / yconomus / et actor. nā hyconomus tñ ab epō psituit r i reb. eccliastricis. vt. C. de sac. fan. ec. l. i. ubem. in pn. et de epis. r. cle. l. oēs qui s. r. hoc nichilomin. at sindic. p qualibz vniuersitate vt hic. et p plurib. tñ. vt p. r. extepluz. no. i. de defen. ciu. l. defensores. nā dñ sindicus qñ sit gulorū cās dices. l. lex videat sindicū simpliciter defen-

i Sindicus. differūt hoc tria sindicus / yconomus / et actor. nā hyconomus tñ ab epō psituit r i reb. eccliastricis. vt. C. de sac. fan. ec. l. i. ubem. in pn. et de epis. r. cle. l. oēs qui s. r. hoc nichilomin. at sindic. p qualibz vniuersitate vt hic. et p plurib. tñ. vt p. r. extepluz. no. i. de defen. ciu. l. defensores. nā dñ sindicus qñ sit gulorū cās dices. l. lex videat sindicū simpliciter defen-

k Sindicus. differūt hoc tria sindicus / yconomus / et actor. nā hyconomus tñ ab epō psituit r i reb. eccliastricis. vt. C. de sac. fan. ec. l. i. ubem. in pn. et de epis. r. cle. l. oēs qui s. r. hoc nichilomin. at sindic. p qualibz vniuersitate vt hic. et p plurib. tñ. vt p. r. extepluz. no. i. de defen. ciu. l. defensores. nā dñ sindicus qñ sit gulorū cās dices. l. lex videat sindicū simpliciter defen-

forē appellare. vt. i. de mu. r ho. l. i. muner. s. defensores. sed dic defensores scilz vniuersitatis alicuius. actor aut dicit in vna causa tñ. l. z sindicus ad oēs. vt. i. l. item. s. sed hodie. r. i. de mu. r ho. l. si. s. defensores. Item actor etiā ab vno psituit qñq; vt l. si. d. cura. in fine. r qñq; ab vniuersitate vt h.

g Agi. scilz in iudicijs.
h Fieri. scz ex tra iudicia.
i Possideri. f. ex pmo decreto.
k Admoniti. ipa s vniuersitas debet admoneri vt veniat ad sui defensionem.
l Se iussuruz. ex scdo decreto.
m Procōsul. i. pretor faciet vēdi bona cōia illius vniuersitatis qñ ex scdo decreto. vt h. r. C. de bo. auc. iu. p. l. cum pro ponas. r. i. ex qui. cau. ma. l. ait pretor. s. hec sūt asit. et. l. ergo. r. i. qui. ex cau. i. p. l. ca. l. fulcim. s. i. Sed cuz pupillus non patat vēditionē l. z possessionē patiat. vt. i. qui. ex cau. i. p. l. ca. l. apud iulianū. in prin. et. s. i. r. s. si. et vniuersitas similit sit pupillo. ergo nec vniuersitas dz pati venditionē. Rñ. in hoc nō est sitis. s. qd si nichil habēt cōmune. quid faciet

n Actor vniuersitatis nō dicitur actor singulorum. h. d.
o Municipiceps. v. l. p. vel aliqua vniuersitas ad agendū det actorē: nō erit hic dicēdū quasi a pluribus datū sit haberi. Vñ eni pro repub. vel vniuersitate interuenit: nō pro singulis.
p Sine mādato legis vñ vniuersitatis nemo pōt experiri pro ipa vniuersitate. et dñ habere mādatū ab ipsa vniuersitate ille q habz mādatū a maior parte vniuersitatis cōgregate: in qua cōgregatione req̄runt ad minus due ptes oim habētū vocē. et i istis duab. partib. cōnumerat etiā ille q eligit. et vox patr. pdest filio et ecōtra. Item vox fratris prodest fratri nisi statutū vel consuetudo interdicat. h. d. Bal. vsq; ad. s. si decuriones. I dē

q Actor vniuersitatis nō dicitur actor singulorum. h. d.
r Municipiceps. v. l. p. vel aliqua vniuersitas ad agendū det actorē: nō erit hic dicēdū quasi a pluribus datū sit haberi. Vñ eni pro repub. vel vniuersitate interuenit: nō pro singulis.
s Sine mādato legis vñ vniuersitatis nemo pōt experiri pro ipa vniuersitate. et dñ habere mādatū ab ipsa vniuersitate ille q habz mādatū a maior parte vniuersitatis cōgregate: in qua cōgregatione req̄runt ad minus due ptes oim habētū vocē. et i istis duab. partib. cōnumerat etiā ille q eligit. et vox patr. pdest filio et ecōtra. Item vox fratris prodest fratri nisi statutū vel consuetudo interdicat. h. d. Bal. vsq; ad. s. si decuriones. I dē

t Actor vniuersitatis nō dicitur actor singulorum. h. d.
u Municipiceps. v. l. p. vel aliqua vniuersitas ad agendū det actorē: nō erit hic dicēdū quasi a pluribus datū sit haberi. Vñ eni pro repub. vel vniuersitate interuenit: nō pro singulis.
v Sine mādato legis vñ vniuersitatis nemo pōt experiri pro ipa vniuersitate. et dñ habere mādatū ab ipsa vniuersitate ille q habz mādatū a maior parte vniuersitatis cōgregate: in qua cōgregatione req̄runt ad minus due ptes oim habētū vocē. et i istis duab. partib. cōnumerat etiā ille q eligit. et vox patr. pdest filio et ecōtra. Item vox fratris prodest fratri nisi statutū vel consuetudo interdicat. h. d. Bal. vsq; ad. s. si decuriones. I dē

w Actor vniuersitatis nō dicitur actor singulorum. h. d.
x Municipiceps. v. l. p. vel aliqua vniuersitas ad agendū det actorē: nō erit hic dicēdū quasi a pluribus datū sit haberi. Vñ eni pro repub. vel vniuersitate interuenit: nō pro singulis.
y Sine mādato legis vñ vniuersitatis nemo pōt experiri pro ipa vniuersitate. et dñ habere mādatū ab ipsa vniuersitate ille q habz mādatū a maior parte vniuersitatis cōgregate: in qua cōgregatione req̄runt ad minus due ptes oim habētū vocē. et i istis duab. partib. cōnumerat etiā ille q eligit. et vox patr. pdest filio et ecōtra. Item vox fratris prodest fratri nisi statutū vel consuetudo interdicat. h. d. Bal. vsq; ad. s. si decuriones. I dē

z Actor vniuersitatis nō dicitur actor singulorum. h. d.
aa Municipiceps. v. l. p. vel aliqua vniuersitas ad agendū det actorē: nō erit hic dicēdū quasi a pluribus datū sit haberi. Vñ eni pro repub. vel vniuersitate interuenit: nō pro singulis.
ab Sine mādato legis vñ vniuersitatis nemo pōt experiri pro ipa vniuersitate. et dñ habere mādatū ab ipsa vniuersitate ille q habz mādatū a maior parte vniuersitatis cōgregate: in qua cōgregatione req̄runt ad minus due ptes oim habētū vocē. et i istis duab. partib. cōnumerat etiā ille q eligit. et vox patr. pdest filio et ecōtra. Item vox fratris prodest fratri nisi statutū vel consuetudo interdicat. h. d. Bal. vsq; ad. s. si decuriones. I dē

ac Actor vniuersitatis nō dicitur actor singulorum. h. d.
ad Municipiceps. v. l. p. vel aliqua vniuersitas ad agendū det actorē: nō erit hic dicēdū quasi a pluribus datū sit haberi. Vñ eni pro repub. vel vniuersitate interuenit: nō pro singulis.
ae Sine mādato legis vñ vniuersitatis nemo pōt experiri pro ipa vniuersitate. et dñ habere mādatū ab ipsa vniuersitate ille q habz mādatū a maior parte vniuersitatis cōgregate: in qua cōgregatione req̄runt ad minus due ptes oim habētū vocē. et i istis duab. partib. cōnumerat etiā ille q eligit. et vox patr. pdest filio et ecōtra. Item vox fratris prodest fratri nisi statutū vel consuetudo interdicat. h. d. Bal. vsq; ad. s. si decuriones. I dē

af Actor vniuersitatis nō dicitur actor singulorum. h. d.
ag Municipiceps. v. l. p. vel aliqua vniuersitas ad agendū det actorē: nō erit hic dicēdū quasi a pluribus datū sit haberi. Vñ eni pro repub. vel vniuersitate interuenit: nō pro singulis.
ah Sine mādato legis vñ vniuersitatis nemo pōt experiri pro ipa vniuersitate. et dñ habere mādatū ab ipsa vniuersitate ille q habz mādatū a maior parte vniuersitatis cōgregate: in qua cōgregatione req̄runt ad minus due ptes oim habētū vocē. et i istis duab. partib. cōnumerat etiā ille q eligit. et vox patr. pdest filio et ecōtra. Item vox fratris prodest fratri nisi statutū vel consuetudo interdicat. h. d. Bal. vsq; ad. s. si decuriones. I dē

ai Actor vniuersitatis nō dicitur actor singulorum. h. d.
aj Municipiceps. v. l. p. vel aliqua vniuersitas ad agendū det actorē: nō erit hic dicēdū quasi a pluribus datū sit haberi. Vñ eni pro repub. vel vniuersitate interuenit: nō pro singulis.
ak Sine mādato legis vñ vniuersitatis nemo pōt experiri pro ipa vniuersitate. et dñ habere mādatū ab ipsa vniuersitate ille q habz mādatū a maior parte vniuersitatis cōgregate: in qua cōgregatione req̄runt ad minus due ptes oim habētū vocē. et i istis duab. partib. cōnumerat etiā ille q eligit. et vox patr. pdest filio et ecōtra. Item vox fratris prodest fratri nisi statutū vel consuetudo interdicat. h. d. Bal. vsq; ad. s. si decuriones. I dē

Sindicus yconomus et actor dñt.

Liber Tertius

arg. q. vassallus vniuersitatis non sit singulorum. et p
his est. s. de re. di. l. intantum. s. i. r. s. de in ius yo. sed si
hac. s. qui manumittitur.

Dlli. curie. decurionum. 230.
Ex lege. i. ex consuetudine. s. bi gratia. est for
te consuetudo vt

Cōsue-
tudo
dat iur-
risditio-
nem.

agat auctorior. vt
ar. j. de fi. instru. l.
fi. est eni cōsuetu-
do altera lex. vt. s.
de leg. et senatus
cōsul. Lummo. nā
et dat iurisditio-
nē. vt. C. de emā.
l. i. l. i. et fi. vel dic
lex pmitit prāti
totius ciuitat. cū
nō est qui experia-
tur nomine colle-
gij alicui qd est i
ciuitate. vt ar. C.
de epis. r. de. l. nul-
li. s. sin autē perso-
nā. r. i. c. ciuitates
c. Qdō. f. decu-
rionū. erat eni qd
dā ordo in ciuita-
tib⁹. puidēs ciuita-
tati. vt est cōsiliū.
et hic hēbat multā
pūlegia. vt. j.
de ver. sig. l. pupil-
lus. s. decuriones.
d. **Dedit. au-**

toritate supioris. vt. C. de ser. reipub. l. i. r. ij. r. de decu.
l. ij. sed arg. contra. j. de tu. et cu. da. ab his. l. vbi.

e. Due partes. due nāqz ptes ordinis in vbe posite
totius curie instar exhibent. vt. C. de decu. l. noiationū.
l. i. r. fm 230. Et no. q. nō exigūt vt due partes cōsentiat i
decurionē. s. vt due ptes affuerint. vt hic. Sz an pcenti-
tes debeāt esse tot. f. vt sint maior pars totius ordinis.
an sufficiat q. maior ps pcentiat pcentiū. qd est verius.
argu. j. de tu. r. cu. da. ab his. l. vbi assunt fm 230. et ad
idem pōt induci. j. de re. iu. l. aliud. s. referf. et. C. de pre.
curiali. l. pe. r. j. ad munic. l. qd maior. sed certe iste non
aperiūt. sed solū dicit q. maior ps. sed hec pōt esse rō q.
sufficit maior ps pntū. qz alis nil. pdeset hui⁹ legis di-
ctū. nāz r. si oēs adessent. vinceret tñ maior ps. arg. j. de
iniur. s. si vni⁹. s. filio. l. j. sit ar. j. d. arbi. itē si. s. fi. s. hoc
nō pōt dēf. hie. Itē alia rōne. qz qsi vni⁹ corpus est siue
sint oēs siue qdaz dūmodo due partes. vñ qd maior ps
huius corporis presentis facit valet. vt arg. j. de iudi. l.
proponebatur. et. j. de re. iur. aliud. s. refertur.

Lane. affuerint. i. vere affuisse dicantur.
g. pōt. inter duas ptes. si tñ ipse sit de decurio-
ribus. alis nō. qnqz eni ex alijs pōt eligi. ita demū si nō
sit inter eos alijs idone⁹. vt. C. de epi. r. de. l. i. ecclesijs.
r. de offi. pto. l. fi. r. j. d. mu. r. ho. vt gradatim. s. r. si lege.
et. j. de tu. r. cu. da. ab his. l. diuus. r. ar. C. de epi. au. l. de
cernimus. ibi vel eo cessante. Itē est hic ar. q. si electio
est cōmissa tribus q. vni⁹ ex se pnt eligere. vt ar. extra de
elec. r. elec. po. c. cū in iure pitus. Sed qd si vni fuerit cō-
missa et ipse se eligat. Rñ. de senō videt cogitatū. vt. s.
de trāfac. l. qui cū tutorib⁹. Itē ingent opas suas. vt. s.

ti. l. que ola. Item in causa sua iudicat. s. bus rōnibus
videt q. nō valeat. vt. C. ne qs in sua causa iud. Item est
arg. j. huc. l. j. de ser. rust. pie. l. vn⁹. s. i. r. j. de auc. tu. l.
qd dicitur. s. fi. r. inli. de testa. s. s. nec heres scpt⁹.
Lud notādū. suffragiū. suffragiū dē illa scriptura

h. d. vt aliter. Qd fit ab his q
habent auctoritatē a consilio
videtur fieri a consilio. h. d.
Si decuriones decreuerūt
a actionē p eū mouendam quē
diuini⁹ elegerūt. is videt ab
ordine elect⁹. et ideo experiri
potest. parui eni refert an ipse
ordo elegerit. an is cui ordo
negocium dedit⁹.

Scdm lectu. quam teneo
h. d. qd sit pter formā cōmis-
sionis ipso iure non valet. vel
aliter fm aliā opi. Si actor cō-
situatur ad lites futuras ipso
iure nō valet. h. d. bar.
Sz si ita decreuerit⁹ vt q-
cūqz incidisset. prouersia ei⁹
petēde negociū. tñ ei⁹ haberet
ipso iure id decretū null⁹. mo-
menti esse. qz nō possit videri
ei⁹ rei q. adhuc in cōtrouersia

ri. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. ppetio. vt si qs publice petierit honore⁹ patris
suffragiū ei. pdes. puatevero nō dz peti. qz incidit qz
in legē iulīā ambī⁹. vel simonā. vt. j. ad. l. iul. amb. l. i.
et. j. de polli. l. i. s. si qs. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel ppetua. vel pro. i. vel. ppet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. j. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. j. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. j. de sepul. viō. l. iij. s. diuus. spālis
sicut gnālis gnālit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd⁹. in fi. qnqz vi-
n. **Dusuiri. hi minorē gerebāt honore⁹ qz decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

Negotiū dedit. i. potestates eligēdi. et sic no. qd qz
per aliū facit ipse facere videt. vt hic. et. j. de admi. tuto.
ita autē. s. gessisse. et. C. vbi r. apud. quē. l. fi. s. fina.
p. **Decreuerit. s. ipsi decuriones. vel si nullū ius spe-**
ciale in hoc aliud qz in. pcuratore. decreuerit. f. diuini⁹
de qbus pōttime dixerat et aliter qz esset eis inunctū.
q. **Incidisset. ita in futurum.**
r. **Negotium. i. necessitatem et ad agēdum et ad su-**
scipiendum. et ad excipiendum.

Decretū. s. in quo sic pstituit⁹ actor nō valet vt sub-
iicit ad lites futuras. et sic pty q. in hoc differt mādātū
istud de eligēdo actorē a mādato puator. qz illud de li-
te futura fieri pōt. vt. s. ti. l. iij. que est pty. istud nō vt
hic. et hec est rō. qz cū hoc decretū sit sentētia. sentētia
autē nō teneat nisi sup re certa. vt inli. de ac. s. curare.
et. j. de iudi. l. nō quēadmodū. et. j. de vsur. l. i. s. i. scquit

ti. l. que ola. Item in causa sua iudicat. s. bus rōnibus
videt q. nō valeat. vt. C. ne qs in sua causa iud. Item est
arg. j. huc. l. j. de ser. rust. pie. l. vn⁹. s. i. r. j. de auc. tu. l.
qd dicitur. s. fi. r. inli. de testa. s. s. nec heres scpt⁹.
Lud notādū. suffragiū. suffragiū dē illa scriptura

h. d. vt aliter. Qd fit ab his q
habent auctoritatē a consilio
videtur fieri a consilio. h. d.
Si decuriones decreuerūt
a actionē p eū mouendam quē
diuini⁹ elegerūt. is videt ab
ordine elect⁹. et ideo experiri
potest. parui eni refert an ipse
ordo elegerit. an is cui ordo
negocium dedit⁹.

Scdm lectu. quam teneo
h. d. qd sit pter formā cōmis-
sionis ipso iure non valet. vel
aliter fm aliā opi. Si actor cō-
situatur ad lites futuras ipso
iure nō valet. h. d. bar.
Sz si ita decreuerit⁹ vt q-
cūqz incidisset. prouersia ei⁹
petēde negociū. tñ ei⁹ haberet
ipso iure id decretū null⁹. mo-
menti esse. qz nō possit videri
ei⁹ rei q. adhuc in cōtrouersia

ri. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. ppetio. vt si qs publice petierit honore⁹ patris
suffragiū ei. pdes. puatevero nō dz peti. qz incidit qz
in legē iulīā ambī⁹. vel simonā. vt. j. ad. l. iul. amb. l. i.
et. j. de polli. l. i. s. si qs. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel ppetua. vel pro. i. vel. ppet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. j. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. j. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. j. de sepul. viō. l. iij. s. diuus. spālis
sicut gnālis gnālit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd⁹. in fi. qnqz vi-
n. **Dusuiri. hi minorē gerebāt honore⁹ qz decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

Negotiū dedit. i. potestates eligēdi. et sic no. qd qz
per aliū facit ipse facere videt. vt hic. et. j. de admi. tuto.
ita autē. s. gessisse. et. C. vbi r. apud. quē. l. fi. s. fina.
p. **Decreuerit. s. ipsi decuriones. vel si nullū ius spe-**
ciale in hoc aliud qz in. pcuratore. decreuerit. f. diuini⁹
de qbus pōttime dixerat et aliter qz esset eis inunctū.
q. **Incidisset. ita in futurum.**
r. **Negotium. i. necessitatem et ad agēdum et ad su-**
scipiendum. et ad excipiendum.

Decretū. s. in quo sic pstituit⁹ actor nō valet vt sub-
iicit ad lites futuras. et sic pty q. in hoc differt mādātū
istud de eligēdo actorē a mādato puator. qz illud de li-
te futura fieri pōt. vt. s. ti. l. iij. que est pty. istud nō vt
hic. et hec est rō. qz cū hoc decretū sit sentētia. sentētia
autē nō teneat nisi sup re certa. vt inli. de ac. s. curare.
et. j. de iudi. l. nō quēadmodū. et. j. de vsur. l. i. s. i. scquit

ri. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. ppetio. vt si qs publice petierit honore⁹ patris
suffragiū ei. pdes. puatevero nō dz peti. qz incidit qz
in legē iulīā ambī⁹. vel simonā. vt. j. ad. l. iul. amb. l. i.
et. j. de polli. l. i. s. si qs. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel ppetua. vel pro. i. vel. ppet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. j. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. j. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. j. de sepul. viō. l. iij. s. diuus. spālis
sicut gnālis gnālit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd⁹. in fi. qnqz vi-
n. **Dusuiri. hi minorē gerebāt honore⁹ qz decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

Negotiū dedit. i. potestates eligēdi. et sic no. qd qz
per aliū facit ipse facere videt. vt hic. et. j. de admi. tuto.
ita autē. s. gessisse. et. C. vbi r. apud. quē. l. fi. s. fina.
p. **Decreuerit. s. ipsi decuriones. vel si nullū ius spe-**
ciale in hoc aliud qz in. pcuratore. decreuerit. f. diuini⁹
de qbus pōttime dixerat et aliter qz esset eis inunctū.
q. **Incidisset. ita in futurum.**
r. **Negotium. i. necessitatem et ad agēdum et ad su-**
scipiendum. et ad excipiendum.

Decretū. s. in quo sic pstituit⁹ actor nō valet vt sub-
iicit ad lites futuras. et sic pty q. in hoc differt mādātū
istud de eligēdo actorē a mādato puator. qz illud de li-
te futura fieri pōt. vt. s. ti. l. iij. que est pty. istud nō vt
hic. et hec est rō. qz cū hoc decretū sit sentētia. sentētia
autē nō teneat nisi sup re certa. vt inli. de ac. s. curare.
et. j. de iudi. l. nō quēadmodū. et. j. de vsur. l. i. s. i. scquit

ri. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. ppetio. vt si qs publice petierit honore⁹ patris
suffragiū ei. pdes. puatevero nō dz peti. qz incidit qz
in legē iulīā ambī⁹. vel simonā. vt. j. ad. l. iul. amb. l. i.
et. j. de polli. l. i. s. si qs. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel ppetua. vel pro. i. vel. ppet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. j. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. j. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. j. de sepul. viō. l. iij. s. diuus. spālis
sicut gnālis gnālit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd⁹. in fi. qnqz vi-
n. **Dusuiri. hi minorē gerebāt honore⁹ qz decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

Negotiū dedit. i. potestates eligēdi. et sic no. qd qz
per aliū facit ipse facere videt. vt hic. et. j. de admi. tuto.
ita autē. s. gessisse. et. C. vbi r. apud. quē. l. fi. s. fina.
p. **Decreuerit. s. ipsi decuriones. vel si nullū ius spe-**
ciale in hoc aliud qz in. pcuratore. decreuerit. f. diuini⁹
de qbus pōttime dixerat et aliter qz esset eis inunctū.
q. **Incidisset. ita in futurum.**
r. **Negotium. i. necessitatem et ad agēdum et ad su-**
scipiendum. et ad excipiendum.

Decretū. s. in quo sic pstituit⁹ actor nō valet vt sub-
iicit ad lites futuras. et sic pty q. in hoc differt mādātū
istud de eligēdo actorē a mādato puator. qz illud de li-
te futura fieri pōt. vt. s. ti. l. iij. que est pty. istud nō vt
hic. et hec est rō. qz cū hoc decretū sit sentētia. sentētia
autē nō teneat nisi sup re certa. vt inli. de ac. s. curare.
et. j. de iudi. l. nō quēadmodū. et. j. de vsur. l. i. s. i. scquit

ri. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. ppetio. vt si qs publice petierit honore⁹ patris
suffragiū ei. pdes. puatevero nō dz peti. qz incidit qz
in legē iulīā ambī⁹. vel simonā. vt. j. ad. l. iul. amb. l. i.
et. j. de polli. l. i. s. si qs. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel ppetua. vel pro. i. vel. ppet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. j. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. j. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. j. de sepul. viō. l. iij. s. diuus. spālis
sicut gnālis gnālit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd⁹. in fi. qnqz vi-
n. **Dusuiri. hi minorē gerebāt honore⁹ qz decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

Negotiū dedit. i. potestates eligēdi. et sic no. qd qz
per aliū facit ipse facere videt. vt hic. et. j. de admi. tuto.
ita autē. s. gessisse. et. C. vbi r. apud. quē. l. fi. s. fina.
p. **Decreuerit. s. ipsi decuriones. vel si nullū ius spe-**
ciale in hoc aliud qz in. pcuratore. decreuerit. f. diuini⁹
de qbus pōttime dixerat et aliter qz esset eis inunctū.
q. **Incidisset. ita in futurum.**
r. **Negotium. i. necessitatem et ad agēdum et ad su-**
scipiendum. et ad excipiendum.

Decretū. s. in quo sic pstituit⁹ actor nō valet vt sub-
iicit ad lites futuras. et sic pty q. in hoc differt mādātū
istud de eligēdo actorē a mādato puator. qz illud de li-
te futura fieri pōt. vt. s. ti. l. iij. que est pty. istud nō vt
hic. et hec est rō. qz cū hoc decretū sit sentētia. sentētia
autē nō teneat nisi sup re certa. vt inli. de ac. s. curare.
et. j. de iudi. l. nō quēadmodū. et. j. de vsur. l. i. s. i. scquit

ri. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. ppetio. vt si qs publice petierit honore⁹ patris
suffragiū ei. pdes. puatevero nō dz peti. qz incidit qz
in legē iulīā ambī⁹. vel simonā. vt. j. ad. l. iul. amb. l. i.
et. j. de polli. l. i. s. si qs. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel ppetua. vel pro. i. vel. ppet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. j. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. j. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. j. de sepul. viō. l. iij. s. diuus. spālis
sicut gnālis gnālit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd⁹. in fi. qnqz vi-
n. **Dusuiri. hi minorē gerebāt honore⁹ qz decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

Negotiū dedit. i. potestates eligēdi. et sic no. qd qz
per aliū facit ipse facere videt. vt hic. et. j. de admi. tuto.
ita autē. s. gessisse. et. C. vbi r. apud. quē. l. fi. s. fina.
p. **Decreuerit. s. ipsi decuriones. vel si nullū ius spe-**
ciale in hoc aliud qz in. pcuratore. decreuerit. f. diuini⁹
de qbus pōttime dixerat et aliter qz esset eis inunctū.
q. **Incidisset. ita in futurum.**
r. **Negotium. i. necessitatem et ad agēdum et ad su-**
scipiendum. et ad excipiendum.

Decretū. s. in quo sic pstituit⁹ actor nō valet vt sub-
iicit ad lites futuras. et sic pty q. in hoc differt mādātū
istud de eligēdo actorē a mādato puator. qz illud de li-
te futura fieri pōt. vt. s. ti. l. iij. que est pty. istud nō vt
hic. et hec est rō. qz cū hoc decretū sit sentētia. sentētia
autē nō teneat nisi sup re certa. vt inli. de ac. s. curare.
et. j. de iudi. l. nō quēadmodū. et. j. de vsur. l. i. s. i. scquit

ri. s. de adoptio. si pater. s. qui duos.
l. ppetio. vt si qs publice petierit honore⁹ patris
suffragiū ei. pdes. puatevero nō dz peti. qz incidit qz
in legē iulīā ambī⁹. vel simonā. vt. j. ad. l. iul. amb. l. i.
et. j. de polli. l. i. s. si qs. nāz r. alis dicit q. episcopatū desi-
derat bonū opus desiderat. vt. viij. q. i. c. q. episcopatū.
m. **Uel ppetua. vel pro. i. vel. ppet. et sic no. hic cōsue-**
tudine etiāz speciale vincere legē i eo loco i q. est. vt hic. Cōsue-
tudo ē
et. j. cōia. pre. l. veditor. s. si constat. et. j. de iure immu. l. i.
sem p. s. legē cūi scūqz rē. r. j. de sepul. viō. l. iij. s. diuus. spālis
sicut gnālis gnālit. vt. s. de le. r. senatuscō. l. de qd⁹. in fi. qnqz vi-
n. **Dusuiri. hi minorē gerebāt honore⁹ qz decuriones:**
et forte erāt municipales magistrat⁹. vt. C. de iudi. l. fi.
vel forte maiorē.

dale mādātū de futura lite vt pote incertū nō valere. vt dic nō referre: qz nō ipſi decurſiones decreuerūt: ſz quidā quibus pro preſente lite cōmiſerant electionez actōis: et ſic aliud fecerunt q̄ quod eis mandatum eſt.

a ¶ Perfectionem. ſcilicet de iure.
b ¶ Sed hodie. hec oīa. i. lites qñ cūq; emergentes etiā in futur. nec etiā ad vnam cām tñrū eliguntur. vt diximus. ſ. co. l. i. §. quibus.

c ¶ Per ſindicos. i. dñſores. vt J. de mu. et ho. l. mūcz. §. dñſores
d ¶ Durat. non vt factum niſi du ret. vt h. et. J. de in rem ver. l. ſi. p. p̄ſe nū du. §. verſum. Item hoc intellige lite nō p̄ſe. qd ſi poſt ea: Rñ. idēz qd in pcuratore dicit. ſ. de pecu. l. que oīa. arg. J. §. proxi.

e ¶ Defedere. ſ. vniuerſitatē non ſingulos. vt. ſ. e. ſi muni. ceps. ſec. aut ē i eo q̄ popu. lari actione agit. qz qñ ſuo noie agit. vt. ſ. de pecu. l. mut. §. ſi popul. q̄

factus qd non videtur ret.

Ep̄s an eſt p̄ra. ſz an ep̄o poſſit a liceat conſtituere tōuē cō actorē: et v̄ q̄ nō: ſciure qz ip̄e nec vniuerſitas nec cor. pus nec collegiū eſt. Jo. tñ dicit qz ſi cū decreto ſuperioris tñ ad inſtar tutoris. vt. J. de admi. tu. l. decreto. itēz qz de calūnia iurat. Rñ. actor vel ſindic⁹ ſm Jo. vt. C. d. iura. calū. l. q. §. qd obſeruari. licet Aldricus p̄traderit. nam p̄ hos vniuerſitas iura re videt. vt. J. de condi. 7 demon. l. muni. cipib⁹. et ſi vnus ſit conſul ſufficit eum iurare de calūnia.

nō ſit decreto datam perfecutionem. Sed hodie hec oīa b per ſindicos ſolent ſm locorum cōſuetudinem explicari.

¶ Non ſufficit actorē datum eſſe ſi poſtea fuerit renocato.

¶ Si actor datus poſtea decreto decurionū p̄hibet⁹ ſit an exceptio ei noceat: et puto ſic hoc accipiendū vt ei p̄miſſa videat cui 7 p̄miſſa durat.

¶ Actor vniuerſitatis debet defendere 7 de rato cauere ſi dubitatur de mādato. h. d. b.

¶ Actor vniuerſitatis ſi agat cōpellitur etiam defendere.

¶ Non autē cōpellit⁹ de rato ca uere: ſz interdū ſi de decreto dubitet⁹ puto interponendā et de rato cautionez. actor itaq; iſte pcuratoris partib⁹ fungi tur: et iudicati actio ei ex edito nō datur: niſi in rem ſuā datus ſit: et cōſtituti⁹ poteſt.

¶ R̄ hiſde cauſis mutādū actio nis poteſtas erit: ex quib⁹ etiā pcuratoris. actor etiā filius

fami. dari poteſt.

rē ſicut nec tutor. et qz ſic ſatiſdat de defendēdo 7 etiaz de rato vt pcurator: nō tñ ſimiles ſunt i ſacramēto calūnie vt modo dixim⁹. Itēz cū cōſlet de decreto l3 nō hēat mādātū ſpeciale ad hāc rē nō cauēt de rato: ſz de defendēdo. vt. J. rem ra. hā. l. actor. ſed in pcuratore ſecus

qñq; vt dixi. ſ. ti. i. l. pompo. in pñ.

¶ Sicut vniuerſitas pōt agere ſicut cōueniri. ¶ Iſtian⁹

¶ Sicut municipij nomine actionē p̄tor dedit: ita aduerſus eos iuſtiſſime edicēduz putauit. Sed 7 legato q̄ in negociū publicū ſumptuz fecit puto dandā actionez in municipes. Si qd vniuerſitati debet ſingulis nō debetur: nec quod debet vniuerſitas ſinguli debent.

¶ Licet perſone mutent vniuerſitas tamē eadē remanet. item ſyn⁹ ſolus remanet: ius et nomen vniuerſitatis cōferuatur in illo. h. d.

¶ In decurionibus vel alijs vniuerſitatibus nichil refert vtrū oēs idē maneāt: an pars maneat: vel oēs imutati⁹ ſint. Sed ſi vniuerſitas ad vnū recidit magis admittitur poſſe eū cōuenire 7 cōueniri: cū ius omnium in vnum reciderit: et ſit nomen vniuerſitatis.

qñq; vt dixi. ſ. ti. i. l. pompo. in pñ.

¶ Non datur. nec ius ſicut nec i. pcuratorē. vt. ſ. ti. i. l. plautius.

¶ In rem ſuā. vt. d. l. plautius.

¶ Si pcurator. 7. l. ſi pcurator.

¶ Cōſtituti. vt J. d. p̄ſi. pecu. l. eū qui ſit actori.

¶ Procuratoris. q̄ cāe ſunt. ſ. tam añ lit. p̄ſe. q̄ poſt litē. vt. ſ. ti. i. l. filius. §. ſi. 7 legi bus ſeqñ. et. l. āte lit. p̄te. 7. l. poſt litēz. et. ll. ſeq. vſq; ad. l. que oīa.

¶ Poteſt. vt pcurator. vt. ſ. ti. i. l. ſiluiſſam. §. ſi p̄ quoz. et decurio etiaz fieri pōt. vt C. de decu. l. filio in poteſtate.

¶ Sicut dedit. in edicto qd nō habemus.

¶ Edicēdū. i. edictū. p̄ponēdū. quo edicto datur actio contra eos.

¶ Publicū. improprie ponitur. vt. J. de verbo. ſignif. l. eū qui rec. et. J. qui. ex cau. ma. ſed 7 ſi p̄torē. §. ſi.

¶ Actionē. ſ. neg. geſ. ſi ſine mādato fecit. vt. ſ. e. l. i. in ſi. ſi aut cū mādato h3 mādati: niſi ſalariū fuerit ei pro hoc p̄ſtituti. vt. J. mādā. idēq; §. ſed: ſi ad vecturas.

¶ Nō debet. ſz qd ſi diſſoluat vniuerſitas illa: nūqd qz de vniuerſitate poterit petere partē ſuā vt. p̄p̄ū et p̄uatū debitu: nā 7 hoc vides in illiari: collegijs. vt. J. de colle. illici. l. iij. hie ḡ v̄ multomagis. Sz qd ſi vniuerſitas aliqua hēat nemus cōe 7 qz eoz ſit alio nō ſoluēdo. nūqd creditores erūt mitēdi in poſſeſſionē ptis nemo: ris q̄ qñ v̄ ad eū ſpectare: nō puto. qz nec nemus illud nec ps ei⁹ alium⁹ intelligit. vt. ſ. de re. di. l. in ſtātū. §. i. Itē qd ſi q̄libz de vniuerſitate tibi intulit iuriā: nūqd vniuerſitas diceſt hoc feciſſe: 7 poterit a te p̄ueniri: v̄ q̄ nō qz nō v̄ vniuerſitas. ſ. p̄ filio habito 7 cāpana ſonata v̄ alis eis cōuocatis feciſſe: ſed q̄libz ſuo motu. Ecōtra qz ſic: qz vniuerſitas niſi ali d̄ niſi ſinguli hoies q̄ ibi ſit: qd facit ad vſuz nemous habitū p̄ beſias hoim ville.

¶ Immutati ſint. vt. J. de iud. l. proponebatur.

¶ Nōmē vniuerſitatis. ſic erat rei memoria nec tñ vniuerſitas: nec vniuerſi nec vniuerſus: retinet tñ p̄ eū ius ius per vniuerſitatē. l3 p̄ vnū ab litio p̄ſtati nō poſſit vniuerſi: vnū retinetur.

tas. h. p. res. vt. l. s. h. b. sig. l. neratus. Non est ideo dicitur retineri: qz ad huc dicitur schola scri ambrosij supstite vno solo. Sz nunqd sicut hic poterit vn' constituitur cu' sint dicitur pluriu cam dicat. vt qd si duo sunt: vt qz sicut h. It' qd si null' oino remasit. Rn. Jo. solutu esse collegiu et res in null' bo nis sint sicut r he reditarie: sed tm si postea auctoitate dñi pape vel ei' ad que spectat cura eiusde collegij instituat aliqd in eodē collegio iuris artificio singu tur ulti' fuisse. vt s. dere. di. l. i. s. id vero. r. j. dere. iur. omia fere. r. l. ois hereditas. lz quida archieps moyses ipso parietes possidere dixerit etia durante collegio. qd duris simu est dicere et ptra legē videf. vt j. si qd te. li. cē inf. l. i. s. scuoia. Ceteru tamē id eē vide tur vt nullo modo dicant eē vlti' sez ab eo tpe quo solutu est collegium. sed ipso iure sint fisco vel pape qstia. vt. j. de pu. r. rec. l. comissa. et de iure fis. l. i. s. an bona. r. l. impat res. r. hoc quatu' ad dñum. secus quatu' ad possessionē. vt. j. de acq. pos. l. cū heredes. pos fer tamē p moysē allegari qz plerūqz dicit ecclesia ipse locus parietibus circūdat' r et cōsecrat'. r als dicit ecclesia ius habere r possidere r vdicare. vt. C. de sac. san. ec. l. tubemus. s. si qñ igif. r. s. scientes. vñ videtur qz talis locus siue parietes possideant etiam durante collegio et vendicent per prelatos tanqz quibz pūuatus per procuratorem vel colonium.

C Si nō reperunt res mobiles r immobiles pferuntur ad nomina debitorum. hoc dicit Bar. Tabolenus.

C iuitates si p eos q res earū administrant non defendunt nec qd est corporale reipublice qd possideat p actiones debitorū ciuitatis agētib' satisfieri oportet.

C Contra ciuitate vel municipium potest agi diuisorio iudicio. h. d. bal. Pomponius.

S tibi cum municipib' hereditas cōis erit: famillie her. iudiciū iter vos redditur. Idēqz dicendum est r in finiu reglōiū r aque pluuie arcēde iudicio. Paulus.

C onstitui potest actor etiam ad operis noui nunciationem et ad stipulationes interponendas: veluti legatorum: damni infecti: iudicatum solut: qz ut seruo potius ciuitatis cauere debeat.

S ed et si actor cautum fuerit: vtilis actio administrato ri rerum ciuitatis dabitur.

C iuitates. oportet. sic est et in priuatis debitorib'. vt. j. de re iudica. l. a diuo s. in venditione.

S tibi. iudicio. si in loco municipij opus fiat ex q timeatur ne aqua pluuialis noceat: aliter dicitur de loco publico. vt. j. de aqua plu. arcenda. l. si in publico. de his autem gratia exempli posuit: quia magis dubitabatur. idem tamen in oibus alijs casibus.

C onstitui. seruo potius. si pñ sit. vt. s. ti. i. pōponi us. s. i. r. l. mutus. s. si pcurator agat.

C actor. qui desit eē vel est. phibit' vel etiam est.

C iuitas. i. exercitiū vtilis qñte ciuitati vel ipi admī nistratoz datur vtilis: ciuitas dicitur hz actionem.

C de negocijs gestis. Dicitur est. s. de neg. ge. singulari hōis vel vniuersitatis ex mādato: nūc qñ sine mādato.

Hoc edictū. qd est. Ieo. l. iij. i. rñ. s. absentū. maxime. nam hec cā fuit l. pūllia. vt. j. de ac. r obli. l. ex maleficijs. s. si quis absentis. r insti. de obli. ex quasi cō trac. s. i. sed tñ r inter pñtes datur. vt in tercuratorem dato tum in testamēto et adultū. vt. C. e. l. curatoris. Item cuiuslibet etiā maioris presentis si tñ ignoer qd agatur. als sciētia cū presentia inducit tacitū mādatur r agit mādatur. vt. j. man. si remu. s. si passus. r. l. ex mādato. s. i. r. l. qui fidem.

C De negocijs gestis. l. i. v. **C** lex ista cōmendat edictū quibz principales eius vtilitates assignās seu demonstrās hoc dicit Bal. Alpianus.

Hoc edictū necessarium est qñ magna vtilitas absentiu' versat: ne i. defensi rez possessionē aut vditionē patiant: vel pignoris' distractio nē: vel pene cōmittende actionē vel iuria' rē suā amittāt.

C Inter gerentē et eum cui' negocia gerunt datur actio: negocioz gestoz vtriusqz. b. Gai' s. i. quis absentis negocia gesserit licet ignorāts: tñ quicqd vtiliter in rē eius impēderit vel etiam ipse se in rem absentis alicui obligauerit: hz eo noie actionem.

S itaqz eo cā vltro citroz' nā scit actio q' appellat' negociorū gestoz. Et sane sicut equū est ipm act' sui rōnē reddere

strandi hmoi bona sic possessa. Et sic fit hec veditio ita demū si lautaucrit. vt. d. l. fulcinius. s. ij. r. j. qui. ex cau. ma. in inte. resti. l. item. s. hoc edictum.

C Pignus. s. conuentionalis vt differat a pcedēti. et hec venditio fit ex pacto vel ex lege. vt. C. de iure do. impe. l. fina. s. i. r. s. ij.

C Actionem. quam in sola puentiōe patiuntur.

C Uel iniuria. i. per finiam iniuriose latā p quā res absentis alicui dare r sic ad defendendū venit. vel dic ē ad agendū venit. r dices iniuria. i. vsucapione vel pñtione que est cōtra naturā equitatē qua dicitur nemine cum alterius. vt. j. de cōdi. inde. l. nā hoc natura. p bono tñ publico est itroduca. vt. j. de vsucapi. l. i. vñ tm proprie dicitur iniuria. vt. j. de iniur. l. iniuriarū. s. i. Sz quo gestoz sine mādato p prescribēte agit. Rñ. sunt de illis q sine mādato admittuntur. vt. j. eo. si aut. vel dic eum gestozē debere petere curatozē bonis qvscapioēs iterpellet. vt. j. de mu. r ho. l. i. s. illd. i. si. s. ar. j. C. e. tutori. Alij dicūt qz deberet dicere se hē mādatur. r sic re scit dubia satisfideri dñs hēditatū. r sic vqz qd fit p eū. vt. j. de iudi. l. j.

S i quis absentis. vltro citroz. i. hinc inde. vt in iura. de ob. ex quasi contrac. s. i.

a Retinet. sic in procuratore. vt. s. n. ij. qui proprio. s. procurator vt in ceteris. et. j. man. dolus.

b Abfuturū est. qd id abesse videt ei. vt. j. eo. si qd mā dato. et sibi. p. p. i. c. d. u. est. vt. hic. r. j. pro focio. arbuter. secus in fiducia fore qd nō pōt aliqd petere anteq̄ soluat. nisi in casibus. vt. j. man. lucius. be ne dico secus: qd ab initio videtur mādatū recepisse de soluēdo. vt. j. d. cōdi. inde. l. unde. bitū. Accursius.

h Hoc dicas qd hec actio est p̄torā. sed quidā cōtradiciunt. vt. j. cō. mo. l. in cōmodato. s. scit. sed ibi illa littera ciuiles p̄stantones rē. ad sup̄iora referit: nō ad hāc actionē de qua ibi substat.

d Alterius. s. viuentis. e Besserit. post mortē r̄ āre aditā hereditatē. vt. j. e. l. s. hec vba. et sic duo dicit hoc editum.

f Hec verba. siue que. vt. j. de cōdi. pecu. l. i. s. i. et. j. de vbo. signi. l. i.

g Mulieres. aliena negocia gerentes. h Non dubitat. s. p. hys q̄ gesta sunt ab eis extra iudiciū. siue sine mādato. vt. h. et. j. eo. si fili. in. si. siue etiā cū mādato. vt. j. de insti. sed r̄ si quis. s. parui. et. j. man. idemp. s. si cui. sed in iudicio non potest. vt. s. n. ij. neq̄ femina. nisi in casibus. vt in l. feminis.

i Negocia. i. hoc verbū negocia qd est de vbiis p̄toris. Et no. hic qd pluralis s̄mo reducitur ad singularē. vt. j. de assig. l. i. s. s̄. vt. et. j. de cōdi. et demō. falsa. s. si. et. j. vi do. ra. l. ij. qd aut p̄tor. et. c. qn̄ di. le. ce. l. cū v̄ro. ri. ar. tra. j. de test. l. vbi. in. si. et. j. de pig. act. si necessarias. s. si annua. et facit pro prima parte. s. si quis cau. si seruus. s. si plurium.

k Inquit. scilicet p̄tor. i. dixit.

l Pupillus. tria fecit hic pupillus. s. quinquaginta de pecunia dñi cuius negocia gerebat in rem suam venit et alia quinquaginta sua culpa amisit. tertia quinquaginta de suo. p̄prio creditore dñi soluit. de p̄mis. l. restituendis dño tenet. de alijs. l. naturaliter tñ tenet. et sic nō potest cōueniri. si tñ agat ad tertia. l. patitur compēsationem illoz. l. naturaliter debitorum.

m Locupletior. idē r̄ si qd dolo fecerit cū hec duo paria sint. vt. j. de p̄f. l. i. s. an in pupillū. r̄ hec sunt vera etiā si sine tutoris auctoritate gessit. cum ex reueniat hoc negocium. vt. j. de ac. et obli. furiosus.

Excep. no quāq̄ n. Agendo. i. si ipse agat cōtraria actione. Et sic no. p̄ opar. q. multa cōsequimur excipiēdo que nō agendo. sic. j. p̄ actio

debere r̄ eo noie cōdēnari: qd quid vel nō vt oportuit gessit: vt ex his negocijs retinet. ita ex diuerso iustuz est si vtiliter gessit prestari ei qd qd eo noie vel abest ei: vel abfuturū esse b.

h Inud edictū hys duo capitula. Primo loquitur de eo qui gessit negocia viuentis. scdo loquit de eo qui gessit negocia mouēris. Bar. l. pian.

h At p̄tor. si qd negocia alterius siue qd negocia q̄ cuiusq̄ cū is mouit fuerint gesserit iudiciuz eo noie dabo. Hec vba si qd sic sunt accipiēda: siue qd. naz r̄ mulieres negociorū gestorū agere posse r̄ pueniri nō dubitatur. Negocia sic accipe debem. si ueynū siue plura. Alteri idē et hoc ad vtrūq̄ serū referit.

h Pupillus sane si negocia gesserit post rescriptum diui

de cōpen. si cū filio. et. j. de cōdi. inde. si in aren.

o Besserit. s. male amittendo culpa sua.

p Patit. qz naturaliter tenet l3 cōueniri nō possit. vt. j. de noua. l. i. in. fi. r̄ qn̄ di. le. ce. cum illud. s. i. pantur g. cōpensationē vt q̄libet maior etiā eius in quo nō est locupletior. vt. j. de cōpen. l. etiam qd natura. r̄ l. q̄cūq̄ s3 l3 sit sic de iure cōi vt hic. tñ bñficiatio etatis h3 restitutiōē vt ei compēsatio nō opponat vel vt repetat si soluit etiā debitiū naturale. vt. j. de cōdi. inde. l. interdum. et. c. si aduer. solu. l. idēbito. Itē hoc accipe in doli capace: als nec naturalit obligaretur si nō esset locupletior. vt. j. de cōdi. inde. l. qd pupillus.

pij etiā pueniri pōt in id i quo factus est locupletior. agen do autē cōpēsationē eius qd gesserit patitur. Et si furiosus negocia gesserim: cōpetit michi aduersus euz negociorū gestorū actio. Curatori autē furiosi vel furiose aduersus eū eāve dandā negotiorū gestorū actionem labeo ait.

h Hic iuriconsultus incipit exponere secundū caput edicti. et breuiter hoc intendit. Statutū sup̄ vbo nō porrigit ad illud qd v̄m fictionē inducit nisi specialiter exprimat. b.

h Hec vba siue qd negocia que cuiusq̄ cū is moritur fuerit gesserit: significant illd tēpus quo quis post mortē alitū negociā gesserit: de quo fuit necessarium edicere: qm̄ neq̄ testatoris iam defuncti: neq̄ heredis qui nondū adijt

quidā nō agi ex aliqua pte. vt. j. de re. iur. l. in negocijs. et. j. locati. qui ad certū. Tu dic. qz r̄ qn̄ alius agit et negocia et ipse agit et cōuenit. vt. hic. r̄ j. e. l. pri. s. et. j. de re. cre. l. et si furioso. et sepe extra id qd agit tacita nascit obligatio. vt. j. e. ar. q̄ natura. s. i. libero. r̄ j. cōmo. si is qui. s. si libero. qd autē dicit dicta regula iuris: verum est in veris p̄ctibus. hic autē q̄si p̄tractus est. Itē illud. vbi exigit expressus cōsensus: hic autē tacitus. sed ar. tra. j. eo. si ex duobus. s. vt idem in hoc negotio debeat dici qd in veris p̄ctibus. Alij dant actionē in factū in dicto casu. ageť ergo p̄tra cū inquātū locupletior est. r̄ Aduersus eum. s. furiosum. vel dic gestore vel gestricem. et sic ponitur autem pro sed.

f Hec verba. que sunt in scdo verbo edicti. t Cuius is moritur. i. mortuus est. et sic determinat verbū gesserit. vel dic. p̄pue vt determinet verbū fuerit. v Negocia gesserit. vt pro tali negotio detur actio nego. gest. ex scdo capite edicti. et sic est contra. j. de reit. at si quis. s. labeo. in eo q̄ ibi dicit funerariam non habere locuz vbi alia datur. et iam videtur qd semper hec locū habeat. ergo illa nunq̄. et sic cadit in absurdum. Solu. hic loq̄tur de eo negotio qd viuuo testatore potuit geri pro quo detur hec actio: ibi non. nam nō potest qd viuuo funerari: et in eo impēsa fieri. vel dic clarius hic titū. in tribus casibus locum habet: quādo testator negotia viuentis presentialiter vt in primo capite edicti. Itē quādo fuerūt viuentis vel esse potuerūt: et tunc habet locum scdm. Itē quādo aliquid accessit dictis nego-

Obligatio quę nascit ex id qd agitur.

cūs. vt part⁹ et similia vt adijcā p vlpianū. vt. J. pri. S. fed si qd rē. quorum nullus potest funerarie aptari cū illud negociuz sit tantū mortui. sed ptra qz videt fuisse viuētis. vt. J. d. reli. l. i. que est similiter ptra hūc legi. sed illud quo ad separationē impetrandā vt hereditariuz creditor dicatur. nō vt actio hec locuz habeat ex pmo capite q̄si fuerit viuētis negocium.

a **Hereditatē.** immo videt heredis: qz a tpe mortis videtur fuisse sua. vt. J. de stipu. ser. si ex re. S. si. et J. de re. iur. l. ois hereditas. s; dic qz hic veritatem nō fictiones iuris considerauit.

b **Post mortē.** ante aditam hereditatem tamen.

c **Hic p̄bis. f.** edictū sc̄bo capite. et dicit nō p̄tinetur. s; alij expresse.

d **Accipi. ex in** terptatōe. Accur.

e **Ex negotio.** id ē nō ex delicto.

f **Et i herede.** aliter tñ quādoqz q̄si defūctū: cū curator ex leui culpa teneat non heres eius. vt. C. de her. tuto. l. i. r. C. arbi. tu. quicqd.

g **Meo. qui fu** it victor.

h **Actio. scz de** dolo. et sic non ob. J. de cuius. si pignora. que est ptra. sed fm hoc qd ad hūc titū. Rñ. qz de neg. gest. datur. vel dic ibi dā de dolo. i. neg. ge. noie doli. vel verius hic victori datur hec actio cui⁹ negociū gerere pposuit. ibi autē victo cuius gerere nō pposuit vt apte ira illius. l. dicit.

i **Negotijs meis. f.** desertis q̄ alius nō erat gestur⁹. Et distingue hic qz gestor interdū de dolo tñ tenetur vt hic. et supple etiam lata culpa q̄ dolo comparat. vt. J. de pos. l. quod nerua. quādoqz de leui vt cōiter. vt. C. e. tut. rei. qhqs de leuissima. vt qñ alius diligentissim⁹ erat gesturus. vt. J. eo. si pupilli. S. videmus. r. in si. de obli. ex quasi contrac. S. i. in fin. quādoqz de casu. vt in casibus ser. positus. J. eo. si negocia.

k **Hac actione. etiā** necessitate vrgente. vt curator adulti. vt. C. e. tutor. r. curator furiosi et similiū psonarum. vt. S. e. l. S. curatori.

l **Uel necessitatē** suspitione. pone exemplū. J. eo. at qui natura. S. si libero homini. et J. e. cū pater. et etiā in eo q̄ credebatur se paratōrē cū nō esset. sed an in eo q̄ se tutorē credit. vt. r. Hjo idem vt habeat locū negociorū gestoriū

Curator de leui culpa tenetur.

Gestor negotio de quibus tenetur.

actio. et est pro eo. C. qui da. tu. pos. l. armate militie. s; pōt dici ptra fm. h. sicut eni vbi est actio mandati cessat ista. vt institū. de obli. que ex quasi contrac. S. i. et vbi est actio vera tutele similiter et hec cessat: ita r vbi est alia actio. s; in casu tuo est actio p̄tutele. vt. J. de eo qui p̄o tu. l. i. ergo cessat ista. nec ob. d. l. armate. qz ibi nō potest habere locuz actio p̄tutele: cuz miles non possit tutor esse. ibi eni pōt habere locuz hec actio p̄tutele vbi q̄s est habilis vt hic. et J. de eo qui p̄ tuto. l. i. S. si quis quasi. m. S. cū p̄posuisset. S; qd si nō p̄posuisset tñ tu michi mandaueras. Rñ. distingue sc̄m Jo. aut sc̄m i. si cū p̄posuisset negotia et cōtēplatiōe dñi gessi: et tunc ipse dñs tenet michi. vt. J. e. l. si pupilli. S. si quis. r. C. e. si mandati soli⁹. als nō. idcoqz r si mandatis tñ p̄tuit negotia nō agit contra dñm. et est rō. qz mandās gessisse videt nō gestor. idcoqz gestor nō agit cōtra dñm. vt. J. e. l. mādasti. et arg. J. de sol. qui hoicm. S. l. et. J. eo. nam r fuitis. S. vlt. r. l. si

Storem etiaz ex necessitate vera vel putatiua. h. d. Bar.

Hac actione tenet nō solū is qui spōte r nulla necessitate cogente immiscuit se negocijs alienis et ea gessit. verū r is q̄ aliqua necessitate vrgēte v̄l necessitatē suspitiōel gessit

Mandati verū ticij vel putatiuū dñi non impedit actionem negociorū gestorum contra dominum oari. h. d.

Apud marcellū libro sc̄bo digestorū queritur: si cū p̄posuisset negotia ticij gerere: r tu michi mādaueris vt gerā: an vtrāqz vti actione possim: et ego puto vtrāqz locum habere. Quēadmodū ipse marcellus scribit si fideiussozē accepero negotia gesturus: naz et hic dicit aduersus vtrūqz actionem esse. **Idem.**

Sed videamus an fideiussozē hic v̄re aliquam actionē possit: et verū est negociorū gestorū eū agere posse: nisi donādi aio fideiussit.

Falsa opinio dñi nō impedit hanc actionem contra ve-

qs mādato. sed p̄dici posset arg. J. e. l. i. r. si cū S. sed et si. et tantū dz facere veritas quātū si eius cōtēplatione fecissem: vel etiā plus. vt. J. e. si pupilli. S. si ticij. et S. quid ergo inq̄t pedius. et qd dicit qz ipse gessisse videt: verus est in sui p̄iudiciū. vt teneat dñō tāqz gesserit. nō vt alij ob hoc debeat p̄iudicari quomin⁹ agat. nec ob. qd dñ. J. mā. si tibi mādauero. S. si curator. r. l. q̄ fidei. qz ibi in S. si curator in rem absentis nichil impenderat. itz in. l. qui fidem. nō p̄hibet agi ptra dñm neg. gest. p̄terea lex exp̄essa videtur. J. eo. si pupilli. i. r. r. J. eo. cū aliau. r. J. de admi. tu. lucius. S. l. et. C. qz cuz eo qui in ali. po. l. et qui suo. in fi.

Utrāqz. f. neg. gest. et mandati.

Fideiussozē. q̄ sine mādato de indēnitatē michi p̄standa p̄miserit. vt. J. de fideiuf. l. fideiubere.

Aduersus vtrūqz. aduersus dñm negociorū gestorū. et aduersus fideiussozē cōdictiōe certi si est certa p̄missio. als ex stipulatu. et in si. de s̄bo. obli. in pun.

Sed videamus an fideiussozē. de quo modo diximus qui sine mādato intercessit.

Liber Tertius

vt. J. proxi. s. si tñ id faciat sciens. alioquin Jdicimus fm Jo. vt in bona fide r mala fide edificante. dat etiam michi actio furti et furtiua conditio cõpeteret si eẽ ad me missus. vt. J. de fur. l. eum q. s. si epistolã. r illi q. mi sit datur mãdan. vt. J. man. si vero. s. dedi. r etiã furti. vt C. de fur. si is cui

a ¶ No mei cõteplatione. i. cõmodo. vt statĩ dicit fm Joan.

b ¶ potius. i. ad suam vtilitatem. fm Joan.

c ¶ Actionẽ. colige hic fm. M. q. malefidei possessoz etiã si suo nomine expẽsas fecit: habeat nõ solũ retentionẽ. vt. J. de pe. her. plane. in fi. s. etiã actio nem vt hic. qz nemo debet locuple tari rẽ. vt. J. de cõdi. inde. l. nã hoc natura. Jo. ptra. r. B. r dicit inter esse. an nole dñi s. pendit vt tunc re petat vt h. an suo nole vt tunc non. vt J. de cõdi. indebi. si in area. in fine. et. J. de excep. do. paulus. r. J. ad. l. ad. l. si su. fer. s. si oliuã. r argu. e. ad hanc distinctionẽ J. cõdi diuidun. in hoc iudicio. s. diuer sum. r. J. man. creditor. r expõe litterã hic fm Jo. vt h. scripsi. r hoc qñ in faciẽdo expõdit nole suo. si autẽ in reficiẽdo: iudicis officiu implorat etiã si est male fidei pro necessarijs tantum. pro vtilibus permittit au ferre. vt. C. de rei vñdi. l. domum. Accursius.

d ¶ Quasi meum. s. sciens vt cõgruat sequẽs exempli fm Jo. tu cõtrayt ibi dices. Accursius.

e ¶ Ex vtroq. i. ex nullo latere nascit aliqua. nã i nullo casu nascitur actio ex vtroq. latere.

f ¶ Tenebitur. acti. neg. gest. r ego ei.

g ¶ Sciens. ergo si ignorans nec tu sibi nec ipse tibi te netur fm Johan. vt dixi. s. eo. l. iij. in fi. s. fm nos idem si ignorãs. r hic subaudi maxime.

h ¶ Nego. gesto. vt hic. r. J. eo. liberto. s. inter. s. certe l. mo videt in factũ inter mandantẽ te. r qz hec deficiat vt. J. man. si mãdauero. s. si curator. que est cõtra. sol. h. in rez ipfaz qz erat abñtis ipendit: ibi nõ. J. de hic erat ne gociu dñi re ipa: ibi ratũ habitioẽ. Alij diuinãt qz ibi con templatione tñ mãdãtis gessit. hic etiã gfa dñi. r hoc vi

actur colligi ex. l. Jria. ar. th. J. C. eo. si mãdatum. i. ¶ Si quis. actio. vt hic r. J. eo. at qui natura. s. si libe ro. r. l. si liber homo. et hoc casu de leui culpa non tenet vt puto. argu. contra. J. de acqui. re. do. hõ. liber. s. i.

k ¶ Filij tui. magis tamẽ possunt dici patris vel dñi. vt. J. de mino. l. de niq. s. s. vtrũ. ibi nec eo mouet r. l. ¶ Tu michi tenearis. in soliduz et ego tibi.

m ¶ Amicitia. s. tam adeptã qz eẽ acqredã vt subit cit vel eoz cõtan pla. r. sed tali ca su videtur qz non repetat qd impẽditur. vt. J. eo. is qz amicitia. qz est cõtra. s. ibi est amicitia charitativa vt pñs ad filium vbi nõ repetit. hic aut vt amici qd nõ vult negoa al: terius deperire. vt. s. eo. l. i. r facit ad huc. s. J. de in cum ver. feru. s. cum sticho. r. J. ad velle. si fiduciõs res.

n ¶ Dũtaxat. qz modo est hoc nego ciũ pñs vel dñi Rñ. re ipsa cur ergo non in soliduz tenetur. vt. s. eo. item si. s. fi. r potest dici s. Joan. qz hic non loquitur de negocio pe culiari qd re ipsa domino queritur sed extrinsecus: puta emit res fer

uo. Alij dicunt qz. s. in. l. item. loquitur quando nullo modo spectat ad eũ cuius cõteplatiõ gerunt. sed hic aliquo mõ spectat ad filij vel seruũ. Tu dic apertũ vbi aliquo mõ possuz habere obligatum eum cui nõle gero: eũ cuius res est suo nole non cõuenio. vt dixi. J. es. l. s. si ticij. sed filium vel seruũ in solidũ naturaliter michi obligo: r eadẽ obligatione patrẽ de peculio nole filij non suo. r idẽ est in dño et seruo. sed vbi nullo modo possuz obligare eũ cui nõle gero qz nullo modo spectant ad eũ: dñm rei uenio. vt in. d. l. s. e. itẽ si. s. fi.

o ¶ Idẽ. s. vt detur ac. neg. gest. de peculio si eorum con templatione gessi.

p ¶ Nã r si. bene dixi dñm de peculio tñ teneri: qz non tenet nisi de peculio etiã vbi ratũ habuerit. J. zo. vel fm yr. ptinua: peculiare negociũ nõ vtrũqz sic pñs est vt in solidũ teneat. nã nec ita vt ratũ hñe possit. vt. J. de in reuer. si res. in. fi. r. l. seq. J. rez. pba s. iudicãtẽ p aliã. l. a. iudicãtẽ

ait: si r tuũ gessit sciens nego ciõz gestoz: eũ tibi teneri.

¶ Error: in psona gestoz nõ impedit nasci actionem nego ciõz gestoz. h. d. bar.

¶ Si quis quasi seruus meus negocium meum gesserit: cum esset vel libertus vel in genus: dabitur negotiorum gestozum actio.

¶ Si negotium potest pertinere ad eum cuius cõteplatione geritur quoquomodo re ipa contra eum cuius vere est non agitur etiam si ratum habeat: et non potest habere ratum quod suo nomine non est gestum. hoc dicit.

¶ Si ego filij tui negociã gesserim vel serui: videam an te cũ negociõz gestoz habeam actionẽ. r michi videz verum quod labeo distinguit et pomponius lib. xxvi. probat: vt siquidem cõteplatione tui negociã gessi pecularia tu michi tenearis. qz si amicitia filij tui vel serui: vel eoz cõteplatione: aduersus pñz vel dñm de peculio dũtaxat dandã actionem. Idem qz est et si sui iuris esse eos puta ui. nam et si seruũ non neces

¶ Si quis quasi seruus meus negocium meum gesserit: cum esset vel libertus vel in genus: dabitur negotiorum gestozum actio.

¶ Si negotium potest pertinere ad eum cuius cõteplatione geritur quoquomodo re ipa contra eum cuius vere est non agitur etiam si ratum habeat: et non potest habere ratum quod suo nomine non est gestum. hoc dicit.

¶ Si ego filij tui negociã gesserim vel serui: videam an te cũ negociõz gestoz habeam actionẽ. r michi videz verum quod labeo distinguit et pomponius lib. xxvi. probat: vt siquidem cõteplatione tui negociã gessi pecularia tu michi tenearis. qz si amicitia filij tui vel serui: vel eoz cõteplatione: aduersus pñz vel dñm de peculio dũtaxat dandã actionem. Idem qz est et si sui iuris esse eos puta ui. nam et si seruũ non neces

si. l. qd si seruus ibi r gñaliter re. r qd subicit hic nō ne
cessariū. subaudi maxime fm Bzo. vt. j. de in re ver. qd
seruus in hoc. vel id dicit nō necessariū qz si necessariū
insolidū dñs tenere qñ in re versū. sine instar lītoute.
vt. C. qd cū eo. l. i. q. v. l. tertio id dicit nō necessariū: quia
si necessariū cū vti

liter esset gestū co
geret hñe ratum
enaz non suo no
mine gestuz. vt. j.
eo. pōponi. et sic
insolidū teneret.
a C filio tuo. cō
tēplatione eius.
b Nichil agit.
vt insolidū tenea
ris. r sic no. qz ra
tū habitio non re
cōliat alieno no
mine gestū. vt h.
r. j. de calū. l. ij. in
fine. r. j. de peca.
si seruus. nisi i ca
sib. vt. j. eodē. l.
fina. et. C. de his
qui a non do. l. i.
S; vt qz ppter ra
tū habitioē inso
lidū condēnādus
est vel actione qd
iussu vel de in rez
ver. vt. j. qd iussu.
l. i. s. si ratū. r. j. de

in rem ver. si res. s. pe. q sunt. sol. illud locū hz cū dñs
cōtractū serui ratum hz. secus vero cū dñs alterius pro
seruo pñentis ratū hz vt h. Itēno. qz sicut negociū non
meo noie gestū ratū habere nō possum vt ob hoc cōue
niar in solidū vt dictū est: ita nec habeo ratū vt agere pos
sim. quid s; si rem meā tuo noie vendidisti: r ego ratum
habea vt te cōueniā neg. ge. rē meā amitto. vt. C. de rei
ven. l. m. f. Itē pñiū extigere nō possum. qd s; faciā Rñ. si
quidē ratū habea qz vēdidisti noie meo r vēdidisti no
mine tuo: non nocet michi p possidentē. si autē ratū ha
beam qz vēdidisti tuo noie nō habiturus ratū si scirem
me pñiū petere non posse: tunc doli replicatiōe iuuā
bor contra possidentē. ar. s. de pact. si cum te.

e C pōpo. scribit. approbādo qd dictū est r adiciēdo
qd sequit. s; cui fiet hec adiectio q sequit. an ci qui ha
bit ratum: an semp. rñ. quādo habuit ratum.
d C factus sit. est ergo h casus vbi in actioē de peculio
non deducit qd dñs debet. sic. j. de pecu. l. i. s. si cū im
pubere. r. j. de alea. l. si. a. s. gñaliter detrahif de peculio.
vt. j. de pecu. s; si dānū. vel dic q dñs nō de peculio s; di
recta suo noie inquantū factus est locupletior tenef: qñ
re ipsa gestuz negociū suū sit: nō peculiare qz nullū erat
peculū cū plus pñi vel dño debeatur. r sic nō ob. qz alie
no noie. qz re ipsa erat patris vel dñi.

e C Sequit debent. ex re vel ex opera. sed ex hac distin
ctioē nulla vt colligi dñia. s; Jea. dicit hāc cō dñiam. qz
vbi putauī seruū noie rex q possessorē sequūtur ago di
recta actioē nō de peculio inquantū. s; locupletior ē. vt. s. p
ri. s; vbi scui liberū: nō nisi de peculio. vñ possessoris
debitū deduceref. qd non placet: nisi vt est distinctum. s.
e. l. s; si ego. Bzo. r facit. p h hēclia s; r. nā nō aduerfat

ipsum sequunt: nō tecū s; cū
ipod. S; r si liberū sciueri: ea
rū quidē rerū q eum sequunt
habeo aduersus eū actionem
earū vero rerū que te sequun
tur aduersus te.
C Expenfa facta ne res peat
repetitur ab eo ad quem res
spectat nō inspecta falsa opi
nionē gerentis. h. d. bar.
C Si ticij seruū putās q erat
sempromij dederō pecuniā ne
occideret vt pōponi ait ha
bebo negocior gestoz aduer
sus sempromiū actionem
C Si negociū gerit noie ei
ad quem non spectat ex ei
rati habitioē negociū dñi pertine
re ad eū r hac actioē tenef si
sibi aliqd ex ratiha. qñt als se
cua. h. d. v. s; ad. s. videamus

cuius noie dedi: nisi non hēat ratum. vt. C. si cer. pe. l. si
absentis. Bzo. Itē qñter dicef hoc negociū sempromij.
Rñ. rati habitioē. s; si hoc est qualr g ratū hñe pot: cum
non sit suo noie gestū: Rñ. imo r suo noie geri potuit: lz
ticius putaref dñs vñ bonē. pof. hñ dñtatis dñ. j. eo. l.
q vñlter. s; ticius. vel nō hz ratū: s; cū sit gestuz ad suaz
vñlitate punde habet ac si ratū hñe. r hoc ē qd dicit sce
uo. p rato d; hñi. vt. j. e. l. pōp. hec bōa sol. ē. vel dic i sub
sidiū ne res michi pcreat tenef sempromi qz ticius ratū
nō habet fm azo. Et ad euidentiā huius. s; r se. distin
gue sic: cū quis gerit negociū qd possibile est esse alteri
rati habitioē: lz non fuerit. s; re vera. nā aut gestor gerit
noie suo/ aut alterius. si suo/ non pñt agi cum ratū haberi
non possit negociū non suo noie gestum. vt. s. e. l. s; s; si
ego. nisi in subsidiū re perempta vel prescripta: vt si rem
tuam meo nomine ex lucratiua causa michi quesitā vē
dam. vt. j. e. l. si. r. C. de rebus ali. non alie. l. i. r. j. si cer.
pe. si r me. sed. m. dicebat q licet esset ad rem regressus
tñ agi posset hac actioē p pñcio. vt. C. de rei ven. l. m. f.
sed illud cū pñicta determinatiōe intelligif. Bene diti
er lucratiua. als ad pñcium nullo modo teneor. vt liti.
de le. s; si res aliena. si alterius: siquidē dñi ad quē per
tinebat agitur si ratum habet: als non nisi vñlter esset
gestum. tunc enim pro rato debet haberi. vt. j. e. pōmp.
si vero nomine alterius qui non erat dñs gesserit: si non
habet ratuz agi non pōt. si habet: siquidem ex sua rati
habitioē nichil potest ei queri non tenetur vt h. r. j. e. l.
s; quid ergo inqñt. si vero ei queri pōt tenetur. vt. j. s; pro
ri. item queritur. r. j. eo. si fideiusfor. s; si. r. s. e. l. s; si qz
pecuniam. si aut quoquomodo habeo obligatum cum
cuius noie gero vt filium vel seruū: tunc dñs et pater

f C Actionē directā vel de peculio vt est distinctum. s.
s. sed si ego.

g C Non tecū. etiā de peculio: qz non ex re vel ex opera
etiam si nomine domini gessi.

h C S; cum ipso. hoc oia pā sunt in hoc casu tñ vbi nō
cōtēplatione pos
sessoris gestuz sit
negociū. hic dñi
cit supiori. pri. gl.
i C Te sequunt.
ex re tua vel opa
eius. vt. j. de ac.
re. do. l. acquirif
s; de his.
k C Si ticij. occi
deret. siue iuste si
ue iniuste occide
batur: qz potuit r
nō iure occidi. sic
j. quod mer. cau
sa. l. recte.
l C Sempromiū
plus gñfacit veri
tas q opinio. sic
et. j. eo. s; an vltro
s; si. s; nonne ab
eo cui dedi repe
tā qz turpiter ac
cepit. vt. j. de con
di. ob tur. cau. l.
ij. Rñ. nō: qz meo
noie non dedi: ali
us cñ vt dedisse

teritas
pl' opaf
q opio.

gestum
nō meo
noie an
possum
ratū ha
bere.

Liber Tertius

etiam ratū habēs tenet de peculio tm̄. vt. §. e. §. 3. si ego.
a **¶** Extra iudiciū. hec ideo dicit vt locū haberēt sequē
tia de cōdi. inde. nā aliter q̄ ratū hz nō tenet p̄di. inde. vt
Jman. si fideiuf. §. in oibus. Item ideo qz nō potest age
re in iudicio. vt. §. ea. l. §. videamus.

b **¶** Non eēt. hoc
facebat dubita
tionem.

c **¶** Sed rati. nūc
respondet.

d **¶** Sum. i. te. et
mutat personas.

e **¶** Repetitio. i.
cōdictio indebiti
vt hic. §. de fur. si
vendidero. §. si ti
tius. ac.

f **¶** Sed tui con
tēplatione. §. si nō
eēt tuo noie gestū
non posses facere
tū ratihabitioe.
vt hic. §. ea. l. §.
sed si ego.

g **¶** Cui. f. titio.
h **¶** Conuenero.
extra ius.

i **¶** Mor. i. postq̄
sciuisti qdam spa
cio nec mīmo nec
maximo interue
niente. vt. J. rē ra.
ha. l. quo em̄ in. §. i. et de sol. l. ratū. r. l. disp̄satorē. l. sine.

k **¶** Negocior̄ gest. immo mādari. cū ratihabitio man
dato cōparet. vt. §. de re. iur. l. sc̄mp q̄ nō. phiber. q̄ est cō
tra. Sol. hic ratū hz negociū gestū ab absente. ibi a p̄ntē
r ideo neg. gest. agit in p̄mo casu. in sebo nō sed mādari
fm̄ Jo. vel ibi mandaueras michi vt gererē qd nō susce
pi. ideo qz indignabaris. r tūc gessit r tu ratū habuisti. et
ideo propter p̄mū mandatum agitur mandati fm̄. B.
alij dicit ibi spē in fideiuf̄sioe q̄ fit in iudicio s̄isti. sicut
et alia multa in iudicis sunt sp̄alia. vt. §. si q̄s cautioni
bus. r si post tres. itē vnde nascit̄ hec actio ne. ge. Rñ. ex

Nego. ratihabitioe nō p̄stina exactione. secus in actione pro
gest. a. soc. r nutele q̄ ex veteri p̄ctu ouunt vel q̄si demū finita
ctio vntutela vel societate. sicut ex p̄ctu do vt des demū secuta
de cui. traditioe ouit actio. vt. C. de rerū p̄mu. l. ex placito.

l **¶** At quin. oppositio. Bzo.

m **¶** Sed rati. nūc oppositio. ac.

n **¶** hereditas. i. hec pecunia peritōe hereditatis si mo
do cōtendas te heredē vel p̄ possessore possideas. vt hic
r. §. de pe. he. l. qd si in diem. §. i. r. §. si pars her. pe. l. h. in
fi. r agit seius verus heres peti. hereditatis.

o **¶** Reipsa. i. in veritate q̄ non vitia erroribus gestoz
vt. §. de of. p̄. l. illicitas. §. p̄ritas. §. sup̄tior casu q̄si michi
exacta ē pecunia. neqz ita vt sc̄m̄ creditoris cui debebat

Negoci p **¶** Ipso gestu. i. ipsa gestioe. r hoc est qd. §. dicit re ipsa
um alie Et no. hic qz quattuor modis d̄ negociū alienū. cura et
nū p̄ctu sollicitudine. itē reipsa. itē ratihabitioe. itē ipso gestu. Cu
or. mōis ra et sollicitudine. vt si illud negociū gesseris qd ad me
dicit.

perinet qz suz tutor vel curator vel p̄curator. r hoc cas
su te neoz si mei contēplatioe fecisti. sed verus dñs indi
ficte. vt. §. e. l. iij. §. hac actione. r. l. si pupilli. in p̄l. J. rē
reipsa. vt cum in rem meā ali quid impenderis vel ne

cessario vel vtiliter aliqd facis. r hic teneor siue gessisti
nomine meo: siue alterius ad quē nullo modo pertinet
vt. §. eo. itē si cum. §. si. r. l. si pupilli. §. si quis ita. si autē
aliquo modo ad eū cuius noie gessisti p̄tinet etiā natu
raliter tm̄. vt qz filius vel seruus meus est. tunc de pecu

lio teneor. vt. §. e.
l. §. 3. si ego. si aut
noie suo gessit. vt
qz in rē meā quaz
suā creditit necesse
fariouel vtiliter i
pendit: si in facie
do daf exceptio
nō actio: nisi ma
la fide: q̄ casu nec
exceptio nec actio
vt in fi. de re. di.
§. ex diuerso. r. J.
cō. di. l. in hoc iud
icio. r. J. de cōdi.
inde. si in area. in
fi. r de ercep. do.
paulus. et de ac.
emp. l. idēqz. §. si
in reficiēdo: tūc si
bona fide. of. iud.
expense repetunt
necessario vel vti
liter facte. si mala
fide. tūc idē qd in
necessarijs. viles
aut ab adunf. vt
C. de rei ven. domf. §. 3. dicit semp possessou dari ne.
ge. actionē. etiā si suo noie impendit. ar. §. de cōdi. inde.
nā hoc natura. r. §. e. l. §. 3. r si q̄s negocia. §. illum. §. ex
pone vt ibi. r hoc no. J. de rei ven. l. in fundo. Rati autem
habitione si meo noie gessisti: ego ratū habeo: vel fin
git ius me habere. vt. §. o. §. item querit. r. J. e. §. ego. r. l.
pōp. r de hac specie dicitur. §. e. si ticiū. J. po gestu. qd sic
dicitur: cā doctrine. nā hoc nomē non habent? p hoc ge
nere negocij. sed quādo re ipsa vt hoc. §. tūc aut dico ipso
gestu meum vt si meo creditori soluas. vt. §. e. l. soluen
do. r hoc siue soluas nomine meo siue alterius quē de
bitorē putabas. nā semp oportet me approbare qd tam
vtiliter pro me gestū est. vt. §. e. l. cū pecuniā. r. Lque vtili
ter. §. si. si aut tuo noie. tūc idē vt hec actio hēat locū fm̄
Bul. r Jo. r. h. f. postq̄ statueris in aīo vt solutio cedat
pro meo debito. vt. §. de pe. he. si qd r. J. e. l. si. in fi. §. Bzo
dicit eos male dicere. qd sic. pbat: qz cū hic soluit nam
est ei p̄dictio inde. vt. §. de p̄di. inde. si pene cā. §. i. geadē
solutio nō parit liberatōez veri debitoris cū pariat repe
titionē. vt. §. de cōdi. ide. l. cū his. §. i. nec ob. §. e. l. h. qz ibi
non soluit noie suo sed hereditario vel alteri? qui nō he
res erat. itē nec illa si qd: qz ibi nō de suo sed de h̄ditate
soluit: suo tm̄ noie. vnde r soluta reputat heredi dicitō se
eoz noie non dā nādū cū nec habeat nec culpa nec dolo
desist h̄e. sed qz hz p̄di. inde. q̄ datur ei cōsumpta a cre
ditore pecuniā. r sic recalcitrato indebito cedit. itē cauet
de defendēdo heredi §. creditorē: si tm̄ possessor fuit ma
lesi. itē verus heres ex sua p̄sona hz exceptionem: r sua
pecunia soluta est ei. l. 3. nō a se vel suo noie. nā dōa fides
rē. vt. §. de re. iur. l. bona fides. ar. in nro casu pecunia fuit
soluentis r suo noie soluit. sed hoc casu cū de sua r noie
suo soluit si nō pōt cōdicere. vel qz causa pietatis solue

¶ Vestor. tenet de neglectis

rit bonae. possessore hereditatis q non tenet nisi in quo locupletior est: vel non est solvendo qui recipit: ex equitate datur actio contra me debitorem vel exceptio si conueniam cum pe. he. r. ipe est bone fi. pos. vt. i. de reli. at si quis. s. si qs du. r. i. de peti. here. q si possessor. Accur. a. Exigim. s. q. sit diliges. h. 30.

Et ponit p etiam.
c Verius. vt te nestur. no. geum teneri de geredis

Bestor
an de ge
redis de
meatur

h. 3. tra. C. e. l. tu an de ge tou. vbi dicit q redis de sufficit si cui vt in meatur. paucis r. e. sol. hic alius erat gestur? ibi no. ar. C. e. l. q. vel hic accessit q si oia gesturus. ibi no. ar. i. eo. l. pop. in neg. in fl. r. l. se. Itē secus est in p tutore qui accessit quasi oia gesturus: cū crederet se teneri de oibus qui de non gestis non tenet. nisi alius erat gesturus vt. i. p. tu. l. i. s. fi.

d Imputabit. vt hic. r. i. man. si negocia. s. si vni tm negociū gere re cepit: nūqd a se exigere tenet? h. no. durū em esset q is qui vni rei gratia tm accessit ad alia teneat. Jo. ar. i. eo. s. q. aliqz Itē offm suū nō dz ee ei dānosus. vt. i. que ad. rest. ape. si qs ex sig. itē ar. p hoc. i. mā. s. iho nō remu. s. r. ap. iul.

e Nō habuerit. tria no. pto an extra iudiciū tēptare debuit. arg. q sic. i. de admi. tu. l. tutor q rep. s. pe. r. i. de pe. he. s. r. si. q. d. ait. Alij sō vt Bul. dicit q dz petere curatore bonis. vt ar. i. de mu. r. hono. l. i. s. fi. hoc nō pla cet. tu dic q nec tēptare tenet nisi esset dubiū de mādato nec em bonā fidē phibet agnoscere. vt. i. de admi. tu. l. quotiens. s. sicut. Secō nota q nō debem? astringere que ad id q nō pōt. vt h. r. C. de anna. excep. l. i. in fi. et i. de vsu. cū quidam. s. si pupillo. in fi. ar. s. s. si qs cau. l. i. s. pe. s. i. i. b. i. se artauerat. Itē arg. s. i. como. l. in rebus r. i. e. sine. s. i. b. i. culpa pcesserat casum. Tertio no. h. q ne mo sine actione experit. vt h. i. de admi. tu. l. quotiens. s. itē si tpa. l. r. l. tutores qui in pn. r. i. de pe. he. si qd. s. i. lud. sed ar. s. in eo. n. sed r. si lege. s. q. d. ait. s. i. b. i. erat de cognatis. vt. i. l. pu. r. s. de. p. cu. l. s. r. he. vel ibi man datū habebat a vero herede. vt dic q adhuc erat heres h. s. i. r. e. in officiosum testm. vel als rūpēdū testm. vt q morte defuncti nō vindicat. vt. C. de his q. vt in di. l. i. in cau. tū et sine actōe qs expit. vt. C. si p vni vt alio mō. l. i. f.

f Usurarium. vt q erat ex mutuo. s. Usurariū. ab eo die quo solvere sibi debuit. vt. i. e. l. qui sine. r. l. diuortio. r. hec vera sunt si dñs solutus est fencur. r. non als. vt ar. i. de vsur. q semiles. s. fi. vel ve

rius q omnino teneat quasi pecuniam dñsterit in vti litatē suam. vt. i. de pig. ac. q. ius. s. fi. h. Usurariū. petēdū mō p ac. ne. ge. in quā uertitur puma actio. r. sic in sequentibus. i. forte. abūdat forte. vt. i. de arbi. l. si duo.

rariū incipit ee vsurariū: vt diuus pius. Claudio longino re scripsit: nisi forte iquit vsuras ei remisit.

hic ponit rō qre ventant vsure ex mora. r. signa hic gl. qz sp ad hoc allegat. Pau.

Quia tm dē i bonafidei iudicijs officū iudicis valet quātū i stipulatōe noia tim ei rei facta iterrogatio.

S negicia admistravit a quo mādātū nō exigebatur: posse ei imputari cur oblata de rato cautōe eū non conuenit si modo facile ei fuerit satisfidare. Lerte in sua psona indu bitatū est. r. ido si ex ea causa fuit obligatus que certo tem pore simebat r. tempore libe ratus est: nichilominus nego ciozum gestozum actione erit obligat. Idē erit dicenduz r. in ea cā ex qua heres nō te netur: vt marcellus scribit.

Remiserit. huic gestozū añqz gereret que vsure primo per stipu latōez debite fue rūt. ex qua remis sione colligit vt et futuri tps vt ius re actōis vel offi. iu. si voluerit dñs negocioz currere vsuras. Sz arg. s. de trāsac. l. qui cū tutorib. vt dic q non erat debi te p stipulationez r. remisit. sed qñs qd nondū est de bitū remittit. r. ipropie dñ p pas cto fetō vt nō cur rāt: r. ipso iure im pedūt cursus fut turarū. vt. i. de s. ob. cū stipulatus sim michi a pecu lo. qz dixit dñs si pgerit te gerere negocia mea nō lo q tenearis ad vsuras. licet a te nō exgeris.

Quia tm dē dñs dicitur ras deberi quasi ex mora qz tantūdem r. vt hic r. i. de pofiri. l. lucius ticius sempronio. r. i. lo. r. conduc. l. que ro. circa pun. r. inst. de ob. ex cōsen. in fi. est est hec actio bonafidei. vt in l. i. de act. s. actionum. qñqz tm non simili modo tales iudicatur vsure. cū p officū debite petitio tollatur si nō petant. vt. C. de pofiti. l. itij. sed nō sic si per sti. debeant. vt. i. de eo quod cer. lo. l. centum.

Ualet. s. circa vsuras ppter moram. et in cōtracti bus stricti iuris.

Uius. scilicet vsure.
S aut nō exigebat. qz erat de iunctis. vt. s. de p cura. s. r. he. r. l. p. p. in fi. r. i. de pac. do. l. obres. s. fi. r. dicitur. s. e. l. si pupilli. i. fi. Et no. qz sicut huic impu taf. sic illi cui fuit mādātū si postea nō vult cauere d defē dēdo qz tenet mādātū. vt ar. s. de. p. l. a. d. r. r. l. ad legatū p facile. alioquin ei imputari non posset. vt ar. i. de bo. lib. quicumqz. s. s. si minor. paupertas el pōt excusa re. vt. i. mā. si pcuratozem. s. si ignorantēs.

Indubitātū est. i. certum est qz ei imputari debet q a se non exegit. h. 30.

Erit obligat. añ el cepit teneri hac actōe qz finiret puma qñqz tamen hoc fallit. vt. i. e. l. diuortio. s. sed nec redhibitoie.

Idē erit dicēdū. vt ppetuel actio s heredes t tencur. puta penali: vt in maleficijs. vt in l. i. de p pe. et tem. ac. s. non autem.

Libertus Tertius

a Per obreptionem forte dicens me habere mandatum: cum non haberem.

b Oportuit errore vel iudicis iniuria. 330.

c Non poterim. quia non habebat mandatum. vt. s. e. tit. si pupilli. in. fi. et. etia. qz. p. parte. in. debite. petebat. Et sic

no. gestor. oia. de bere. reddere. q. s. vt. gestor. habuit. secus. si. als. vt. in. procuratore. dicitur. mus. vt. diximus. s. de. pecu. q. ppo. s. procurator. vt. in. ceteris.

d Iudice. vt. qz. noluit. vt. quia. no. fuit. petitum.

e Reprobate. p. diffinitiuam. sententiam. alioquin. p. tra. qz. no. ois. vor. re. vt. C. de. sen. l. iter. l. ex. stipulatione.

f Quasi. ex. p. s. suu. est. ventatis. s. no. posse. f. efficaciter.

h Opponenda. est. agenti. p. rto. iudicio. et. no. q. hu. ius. s. disticto. ap. probat. vt. i. de. co. pen. l. qd. in. die. s. si. rone. i. de. p. rto. iu. tu. l. i. s. qd. er. go. et. i. de. doli. ex. cep. l. apud. s. itez. querit. et. ar. l. de. ar. l. qd. tamen. in. p. n. i. i. de. in. iu. ti. s. quonies. s. z. vide. reprobati.

vt. C. si. aduer. re. iu. l. i. q. est. cotra. vbi. dicit. q. no. re. manet. petito. ni. si. iure. etatis. z. tñ. non. fuit. phibita:

s. z. die. imo. fuit. phibita. in. pte. eni. p. denavit. i. alia. absol. ut. als. no. valeret. sententia. vt. i. d. arbi. l. qualis. s. dicere.

S Ter. me. prohibuerit. ad. ministrare. alter. no. an. aduer. sus. eu. q. no. prohibuit. habeat. neg. gest. actionez. mouet. eo. q. li. data. fuerit. aduer. sus. eu. i. actio. necesse. erit. et. eu. p. strin.

k Donec. s. iulianus. de. seipso. loquens. sic. i. so. ma.

l Sum. s. qui. non. prohibuerit.

m Perstringi. s. iure. societatis.

n Alieno. facto. s. prohibens. et. dic. facto. s. tali. nam.

Alieno. factio. q. s. debitor. meus. et. l. solutione. et. i. de. solu. q. s. q. s. l. vtrum. et. hoc. cum. fecit. me. administrare. q. si. ignoraret. berat. prohibito. socij. vnus. alium. liberaret. fin. quosdam.

o Cum. et. si. probat. per. simile.

p Obligare. ergo. z. hic. obligetur.

Gestor. tenetur. totu. redde. re. quod. ad. se. peruenit.

Item. si. fundu. tuu. vel. ciui. tatis. per. obreptione. petiero. negocium. tuum. vel. ciuitatis. gerens. z. ampliores. q. s. oportuit. fructus. fuero. consecutus. debebo. hoc. ipsum. tibi. vel. rei. publice. prestare. licet. petere. non. poterim.

Sententia. lata. super. excep. tione. inducit. exceptione. rel. iudicate. si. illud. postea. p. mo. du. actionis. pponit. h. d. bar.

Si. quocunq. modo. ratio. copensationis. habita. no. est. a. iudice. potest. p. rario. iudicio. agi. q. si. post. examinatione. re. probate. fuerint. copensationes. verius. est. q. si. re. iudicata. am. plius. agi. cotrario. iudicio. no. posse. quia. exceptio. rei. iudicate. opponenda. est.

Prohibitio. impedit. hanc. actione. dari. p. tra. prohibente. focum. non. contra. alium. non. prohibentem. h. d. Iulianus.

Ster. me. prohibuerit. ad. ministrare. alter. no. an. aduer. sus. eu. q. no. prohibuit. habeat. neg. gest. actionez. mouet. eo. q. li. data. fuerit. aduer. sus. eu. i. actio. necesse. erit. et. eu. p. strin.

q Ex. nulla. parte. qz. nullo. modo. conuenit. pro. parte. vna. dimidia. indiuisa. qua. habz. in. re. administrata. nec. a. gestore. nec. a. socio. sed. si. socius. pueniat. pro. sua. dimi. dia. z. satisfaciatur. gestori. none. a. socio. repetet. dimidiam. hulus. dimidie. cu. id. vtiq. pariter. p. fecerit. naz. nec. pro. hibuit. nec. phibe.

re. potuit. nisi. pro. pte. vna. dimidia. Rñ. no. vt. hic. di. cit. item. qz. q. dire. cto. no. tenet. nec. p. obliquu. dz. tene. ri. vt. C. de. vsur. rei. iudi. l. fi. item. qz. phibito. habe. tur. p. eo. ac. si. pro. sua. pte. soluisset. vt. C. co. l. fin. et. i. man. si. prote. sed. tuc. i. nullo. posset. pueniri. nec. ergo. nuc. item. iam. vni. alteri. negligetia. noceret. qd. esse. no. debz. vt. C. de. po. l. fi. It. facit. hui. l. i. de. here. inst. l. si. p. et. i. d. ex. rca. si. tñ. s. plane. et. i. ad. mace. s. iul. s. i. s. ar. p. tra. C. de. duobus. reis. l. fi.

Difficilis. lex. est. ista. z. h. d. fm. glo. et. coter. oes. Vbi. ne. gociuz. gestoriz. ratum. habuit. actio. tollit. p. rone. rōe. doli. fm. pōpo. s. fm. sciuola. z. vlpianu. durat. rōne. doli. culpe. et. reli. quoz. h. d. cu. p. n. c. i. p. o. legis. se. que. r. d. i. m. i. s. i. o. n. e. z. c. a. s. u. z. p. o. n. i. t. g. l. o. q. l. e. g. i. t. i. s. t. a. l. e. g. e. p. s. a. l. u. s. p. o. n. u. n. t. h. i. c. t. r. i. a. d. i. c. t. a. p. o. p. o. s. e. z. d. i. c. t. u. e. x. c. e. p. t. i. o. z. r. o. d. i. c. t. i. p. r. i. m. u. i. n. p. n. l. v. s. q. z. a. d. p. v. i. d. e. d. u. s. c. o. d. m. i. n. i. s. t. i. s. s. z. s. u. p. r. i. u. s. v. s. q. z. a. d. p. s. c. e. u. o. l. a. t. e. r. r. i. u. i. n. i. s. t. i. s. s. e. d. e. o. d. i. c. t. o. v. s. q. z. a. d. p. n. i. q. u. e. m. a. d. m. o. d. u. m. L. e. t. e. r. a. s. u. n. t. d. i. c. t. a. s. c. e. n. o. l. e. z. v. l. p. i. r. e. p. r. e. h. e. d. e. n. s. p. o. p. o. v. t. i. g. l. o. l. e. g. a. s. i. g. i. t. u. r. p. m. o. o. i. a. d. i. c. t. a. p. o. p. o. n. i. t. p. o. s. t. e. a. d. i. c. t. a. a. l. t. o. z. s. z. g. l. b. a. r. s. c. e. n. o.

Pomponius. scribit. si. ne. gociuz. a. te. q. s. u. s. male. pōpo. d. c. q. q. d. a. g. e. s. s. i. t. m. e. a. n. e. g. o. c. i. a. s. i. n. e. m. a. d. a. t. o. q. u. e. e. r. a. t. m. e. a. r. e. i. p. s. a. v. t. s. u. u. c. u. r. a. u. i. t. v. e. l. s. i. m. i. l. i. a. p. o. s. t. e. a. e. g. o. s. c. i. e. s. m. a. l. e. g. e. s. s. u. i. h. a. b. u. i. t. t. a. m. e. r. a. t. u. m. v. e. l. i. n. t. r. a. m. e. v. e. l. c. u. m. a. m. i. c. i. s. m. e. i. s. q. u. e. r. i. t. a. n. t. o. l. l. a. t. a. c. t. i. o. n. e. g. e. s. t. i. d. i. c. i. t. p. o. p. o. q. t. o. l. l. i. t. u. r. n. i. s. i. d. o. l. o. s. e. g. e. s. s. e. r. i. t. e. t. h. o. c. i. d. e. o. q. z. n. o. n. p. o. s. s. u. m. r. e. p. r. o. b. a. r. e. s. e. m. e. l. p. r. o. b. a. t. u. s. s. c. e. u. o. c. o. n. t. r. a. d. i. c. i. t. a. u. t. a. c. t. i. o. n. a. t. a. e. r. a. t. a. n. t. i. q. u. i. h. a. b. e. r. e. r. a. t. u. s. a. u. t. n. o. s. i. n. o. e. r. a. t. n. a. t. a. e. r. g. o. n. a. s. c. e. t. u. r. s. i. n. o. h. a. b. u. e. r. o. r. a. t. u. s. s. e. d. s. i. r. a. t. u. s. h. a. b. u. e. r. o. n. o. n. a. s. c. e. t. s. i. c. e. r. g. o. p. b. a. t. q. e. r. v. o. l. u. n. t. a. t. e. n. a. s. c. e. r. e. t. q. d. e. s. t. i. n. c. o. n. u. e. n. i. e. n. s. e. t. h. o. c. c. a. p. s. u. m. n. o. p. s. e. q. u. i. t. h. i. c. s. i. n. o. e. r. a. t. n. a. t. a. i. g. i. t. n. o. t. o. l. l. i. t. n. u. d. a. v. o. l. u. n. t. a. t. e. n. a. z. q. u. o. d. r. e. r. e. m. a. n. e. t. e. r. g. o. s. i. c. o. m. p. r. o. b. e. m. p. t. e. r. e. a. s. i. c. o. p. e. l. l. o. r. c. o. r. a. i. u. d. i. c. e. h. a. b. e. r. e. r. a. t. u. s. q. d. v. n. l. i. t. e. r. g. e. s. s. u. i. e. s. t. t. u. r. e. m. a. n. e. t. a. c. t. i. o. n. i. t. a. z. c. h. i. s. p. o. t. e. h. a. b. e. o. r. a. t. u. s. d. e. b. e. t. r. e. m. a. n. e. r. e. I. t. e. m. s. i. n. o. n. r. e. m. a. n. e. r. e. t. q. u. o. m. o. d. o. r. e. p. e. t. a. m. a. g. e. s. t. o. r. e. c. u. i. u. s. f. a. c. t. u. s. a. p. p. r. o. b. a. u. i. q. d. a. d. e. b. i. t. o. r. e. m. e. o. e. r. e. g. i. t. I. t. e. m. s. i. v. e. d. i. d. i. t. r. e. m. m. e. a. m. z. e. c. c. o. r. r. a. i. p. s. e. q. u. a. a. c. t. i. o. n. e. a. g. e. t. p. r. a. m. e. C. o. d. u. d. o. e. r. g. o. q. h. e. c. h. a.

Negligentia vni aliter nocere non debet.

Appo datur re probari no pot.

beat loci: r michi dno contra gerentem et ecotra geren
ti cotra me pro sumptib⁹. qua pot inentare r anteq⁹ co
ueniatur directa. vt. j. l. pxi. in pna.

a Probauero. in corde meo vel tractatu habito cu vi
cuis meis sup hoc no cu gerente negocia: r hoc casu di
cit pponius euz
habere exceptio
ne: nisi dolose ges
serit: qd primu re
prehedit scuo la
na ois ranshabi
tio eniaz q non fit
tractatu habito
euz gestore. pdest
ad obligandu ge
stote qd est necce
se in eo negocio

q⁹ est meuz ranshabito. r sic intellige qd d^r. j. ita omne
qd ab ipo pbatus est r. r idem puto in liberado eo que
voluit gestor liberare exigedo a debitoro meo vel qd si
mule faciedo. qz eius factu lex fingit ee meuz cum appro
bo etia cum gestore no tractado. idem in adquisitioe di
co vt ponit. j. e. si ego. Sz in ipso gestore liberado pactu
est necessariu. r hoc est qd d^r. j. eo. l. pri. nisi spaliter r. e.
nec em in eo liberado factu alteri⁹ interuenit qd lex fan
gat meuz approbado sine pacto fm azo. r sic reprehendi
tur tm in eo qd culpa gestum est. alij vt Jo. dicunt. pba
ui tractatu habito etia cu gestore. r fm hoc reprehedit
p^opo. in tribus. primo qz si culpa gestisset gestor ipo in
re dicebat pompo. per huius tractatu liberari gestore.
qd est falsum: immo p exceptione. vt. j. l. pri. item qz ni
mis ghaliter est locutus. debuit em distinguere sciam
vel non male gestu. r de simili reprehedit aliqs. vt. j. ad
le. rho. de iac. l. si. i. r. j. de mino. l. papi. ite in eo
quod de dolo no exceptit. r fm hoc illa sba. sz supus r. e.
sunt Sceuo. sed pone vedidit rem mea pro dec q vale
bat. rv. postea cum sciu ratu habuit: an possim agere?
Rn. fm quosda aut ago p verbu sz ago qz gestit quod
possum: r petu. r. aut paduerbu. i. quia sic gestit. r sic pe
to. rv. r tunc no possum. Alij distinguut aut habui ratu
p sbum. sz qz gestit: r tuc ago p verbu. aut per aduerbu
vel equipollens: vt qz male gestit vel qz sic gestit. et tuc
no ago per aduerbiu: quod pot esse veru si inter pre
sentes r alo liberandi. no als. vt. j. l. pri. i absentia quo
cumqz modo r aio etia remittendi no valet. in pntia aut
aut nescio male gestuz: r no videoz remittere ratum ha
bedo quantu cuqz habeat animu remittedi. secus si scia:
qz tunc refert p verbu vel per aduerbu vt dictu est.

b pdeat. qd erit si velis dicere qz si ratu habes non
nascit. si no. tuc nascit qd est absurdu. qz sic ex voluntate
vni⁹ pntis tm nascere. qd ee no dz. vt. j. de ar. no distigue
m⁹. s illd. necesse e hz dicere pop. q no pdeat sz sit na
ta. r si est nata no poterit dici q tollat ranshabitione: qz
sic nulla tollitur fm Jo. vel econtra necesse habet dicere
qz pdeat et non sit nata. nam si est nata quomd r. e. et
si hoc sentiat pompo. q non sit nata erit dicta absurdita
tas qz ex voluntate tm vnus partis nascatur. Sed none
pender ante gestione et voluntate vnus. f. geretia si bn
vel male gerat. Sed quare est absurdum ea pedere. im
mo couenies r qz ex voluntate tm vnus tollat vel detur
et sic in duobus est ptra. j. de solu. l. dispensatorem. in fi.
Sed quod tibi dicit eam sublatam dic. i. non hz locum.
It⁹ pro hoc qz pdeat est. s. eo. si pupilli. s. ite queritur
et. l. pcedis dispensatorem. sed tibi in alto gne negocij di

cit. f. quado est mesi ranshabitione. hic aut re ipsa. vel tibi
pendet vt pnt ranshabitione nascatur. hic ecotra vt per
ranshabitione tollatur. hoc e modo non pedit. r hoc eo
dem modo loquitur lex dispensatorem. que in duobus
casibus est contra.

lus malus a te absit. Sceuo
la immo putat et si coprobem
adhuc negocior gestor actio
nez ee. Sz eo dicto te michi
no teneri qz reprobare no pos
sim semel pbatu. Et que ad
modu qd vtilit gestu e neces
se est apud iudice p rato heri

fuit nuda. f. ex vna parte tantum. hic ex vna tm. item p
hoc. j. de succes. e. l. i. s. decretalis.

d Sed superius. hic est exceptio.

e Se putare. dicit p^opo. Azo.

f Absit. not. in ghalit remissione doli non contineri.
sic r. j. de li. le. laurelio. s. gaius. r. l. si quis rationes. et
aducas hic. j. sed eo dicto r. e.

g Actionem esse. si quid refedit de negocio penes ge
storem. vel etiam male gestit.

h Sz eo dicto. i. ea roe michi no teneri. f. dicit p^opo.

i Semel probatu. no. variare no licet reprobando p Appro
bata r ecotra. sic j. loc. l. ea lege. in fi. r. j. de adul. si vxor. l. basti an
fi. r. j. fo. ma. cu mulier. r ar. C. de rebus cre. l. i. qz. r ar. liceat re
C. de non nu. pe. l. sz ghaliter. ecotra est in medico semel probare
approbato qui pt reprobari. vt. j. de mu. r ho. vt gradati
m. s. reprobari. Sz spale est. ppter hoim sanitatē. idēz
est de gramaticis et oratoribus. vt. C. de profes. r me. l.
gramaticos. Item r pot quis reducere vxore qua semel
reprobauit. vt. j. ad legē iul. de adulte. si vxor. s. pe.

k Et quemadmodum. verba sceuale.

l haberi. et tamen hic pot agi fm azo. ita ergo oē rē.
sic est ar. a pari. Et nota qz hoc intelligit quida i alijs
gnibus negociorum vt copellat habere ratum: no in eo
qd est meuz ranshabitione. nam tunc agitur ad factum
r fit pdenatio ad interesse. vt. j. de re iudi. si quis ab. s. fi.
non aut precise cogit habere ratu. vt. j. de solu. l. dispen
satorē. sed hoc. f. in alijs gnibus coram iudice facia euz
habere ratu pnt vt hic. r postea aga a c. ne. gest. r hec
copulsio fiet vel per actio. neg. ge. vel officio iudicis. sed
quid si est absens. ideo dic fm qz Jo. statim dicit. qui di
cit etiam in eo negocio qd ranshabitione meuz est habere lo
cu hoc. r in l. dispensatorē. noluit gestor cogi vt heri p co
acto. r qd dicit necesse est. p rato heri. i. p eo dz heri ac si
ratu heret. et qz habeat. p eo ac si ratu habeat. pbo. na
si rem tuam pro magno p^ocio vedidi que parti valebat
r meliorē tibi emi p^ocio vilior: none ad sumptus quos
fecit aga. Rn. sic. vt ar. s. c. si pupilli. s. si ticij frui. r sic no
cogor. sed si dicas qz cogor habere ratum. est qd legit
j. de re. iur. l. id qd. sed m. cogor quatu ad gerentem r
sibi tenear. no aut in pui dcau repetedi rē meā. et sic ge
stor coueniet me ego no ipsium sed rem vedicabo quasi
esset mea. si vero ratum habeat sponte: tunc tenetur mi
chi gestor. r no possum rem vendicare. et hoc si nomine
meo gestisli quod erat meum vel poterat esse meuz rati
habitione: secus si non. vt qz alienu debitorē meo noie
eregisti. nam tuc si sponte ratum habeat agitur p me no
als. vt. s. e. si pupilli. s. ite qrit. sz eo casu cu rē vedico ab

c Nuda volu
tate. vnus tantu
azo. sed hoc fallit
in actioe iniuria
ru. vt inst. de in
iur. s. fi. r. j. de in
iur. l. no solu. s. i.
ite in illis que tol
luntur ipo iure p
pactu. vt ar. s. de
pac. l. si tibi. s. qz
da. vel dic tibi no

DICER
VIT

Libet Tertius

emptore et ipse de iure agit contra venditorem ad duplum: nunquid a me hoc duplum recuperabit venditor idem gestor Rñ. non. vt. J. eo. si quis negocia.

a Probatum est. f. debet haberi ratum: et tamen remanet actio.

b Ceterum. concessio quod non agatur sequitur inconueniens.

c Ubi. id est postquam.

d Recipiam. si non per ac. ne. gest. nullo modo agit. mandati enim non agit. nã vtique. et sic cũ aliena iactura locupletat quod esse non dicitur. J. de re. iur. l. iure nature.

sed nonne etiam sum pōp. hoc casu datur ac. ne. ge. q. ex. cipit dolum in secundo suo dicto. nã hic eipso quod non restituit videt dolo facere. vt. J. m. a. si procurator. f. dolo. et J. de positi. l. i. in fi. f. rñ. ipse itel lererat de dolo cōmisso in admistratōe. nō de hoc quod postea comittit. vel dic quod illa ba sed supius. et sunt fda Sceuo. et nō pōp. f. J. o. e.

e Uiderit. f. rem meaz forte. p. decem.

f Mandatum. de quo magis vt. sed J. de re. iur. l. sp. sol. vt. J. eo. si pupilli. f. id est.

g Erigitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

h Mandatum. de quo magis vt. sed J. de re. iur. l. sp. sol. vt. J. eo. si pupilli. f. id est.

i Erigitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

k Mandatum. de quo magis vt. sed J. de re. iur. l. sp. sol. vt. J. eo. si pupilli. f. id est.

l Erigitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

m Mandatum. de quo magis vt. sed J. de re. iur. l. sp. sol. vt. J. eo. si pupilli. f. id est.

n Erigitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

o Mandatum. de quo magis vt. sed J. de re. iur. l. sp. sol. vt. J. eo. si pupilli. f. id est.

p Erigitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

q Mandatum. de quo magis vt. sed J. de re. iur. l. sp. sol. vt. J. eo. si pupilli. f. id est.

r Erigitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

s Mandatum. de quo magis vt. sed J. de re. iur. l. sp. sol. vt. J. eo. si pupilli. f. id est.

t Erigitur. infert sceuola ex supradictis contra dictum pompo.

ita omne quod ab ipso probatum est. Ceterum si vbi probatum non est negotiorum gestorum actio quod fiet si a debitore meo exegerit et probauerim quemadmodum recipiam? Item si viderit ipse de nique si quod ipederit quemadmodum recipiet: nã vtique mandatum non est: erit igitur et post ratificationem negotiorum gestorum actio. Ulpianus.

Sed an vltro michi tribuit actio sumptuum quas feci. et puto competere michi nisi si spaliter id actum et vneuter aduersus alterum habeat actionem. **Sufficit negotium vtiliter esse gestum respectu dñi licet effectum vtilem non habuerit.**

Is autem qui negotiorum gestorum agit non solum si effectum habuit negotium quod gessit actione ista vtet: sed sufficit si vtiliter gessit et si effectum non habuit negotium. Et ideo si infulam fulsit vel seruus egrum curauit: etiam si ifula exusta est vel seruus obiit: ager negotiorum gestorum actione: idem etiam labeo probat. Sed vt celsus refert: pculus apud eum notat non semper debere dari: quod enim si eam infulam fulsit quam dominus quasi impar sumptui dereliquerit: vel quam sibi necessaria non pu-

tavit: oneravit inquit dominus f. labeonis sententia. cum vnicuique liceat et damni infecti noie rederelinquere. Sed ista sententiam celsus eleganter deridet. Is enim negotiorum gestorum inquit habeat actionem qui vtiliter negocia gessit: non autem vtiliter negocia gerit: qui non necessarium rem vel que oneratura est patremfamilias. aggreditur. Iuxta hoc est quod Iulianus scribit eum qui infulam fulsit vel seruus egrorum curauit habere negotiorum gestorum actionem si vtiliter hoc faceret: licet euentus non sit secutus. Ego quero quod si putauerit se vtiliter facere: sed patremfamilias non expediebat. dico hunc non habiturum negotiorum gestorum actionem. vt enim euentus non spectemus: debet vtiliter esse ceptum.

Gestor tenetur de dolo et culpa. et de casu si negocia solita inchoauit: et danum in vno compensatur cum lucro in alio. h. d. b. Pomponius.

Si negocia absentis et ignorantis geras: et culpa et dolum prestare debes. Sed pculus aut interdum etiam casus prestare debere: veluti si nouum negotium quod non sit solitus

in fi. hoc fallit casibus. vt. J. l. proxi. dicitur.

No hitur. non attendit sua opinio. vt. J. e. l. si pupilli. si tuum. et J. e. l. at quod si libero. et J. de fur. l. quere sibi com. (S. comodata.)

Ut pro quibus.

Non spectemus. f. semper. Accur.

Ceptum. vñ boen. Argo is nris may cumul? accedit Boen? quod estimatio plurimorum non reprobata f. fortune tuc spectat euentum. eaq. tñ iudicat ee. pua: q. felicitas: medaunt

Negocia. f. oia. vñ d geredis tenet. argo. ite non erant defert: qz tuc de solo dolo. vt. J. e. l. iij. f. interdum

Culpam etiam leuē. et hoc regulare. vt hic. et C. eo. l. tu toti. leuissimam autem quoniam: vt si dominus erat diligentissimus vel alius diligentissimus erat gestur. vt. J. eo. si pupilli. f. si. Negop

Si solitus. tria sunt genera negotiorum: insolitum: consuecum: desertum. vt dicitur. J. e. l. iij. f. pe. Item non habet casus tria sua genera.

Infulam fulsit. que est necessaria impensa. vt. J. de ver. signi. l. impense.

Egrum. dñio vtile. et hoc similiter est necessaria.

Exusta. non culpa gestoris. vt. J. eo. l. siue.

Aps eū. f. labeone. et dicitur notat rephēdeo. f. labeone et male.

Impar. alibi ipare. et alibi ipar.

Onerat. et oneratus erat si teneretur.

Derelinquere. f. si non vult cauere postulat. vt. J. de dā. ifec. l. pretor. f. hēdicto. mltō magis q. cũ de dāno nullus qritur. et sic fūptū recusabit.

Seniam. f. p. culli q. dixit nō sp dari actionē etiā si vtiliter est ceptū negotiū. nã in p. nullis casib? non fuit vtiliter ceptū negotium.

Celsus. refrenas labeonem.

Jo. el. f. demsi

Inquit. f. celsus. Jo.

Sessit. i. gere re lchoauit. f. qd si illd solū vult re ptereri q dñs est par. Rñ. pt vt ar. J. o. pig. ac. l. si fer uos. if. et J. de rei v. l. i. f. i. d. Jo. e.

Aggredit. et iō male exipit. pculus. Jo.

Si vtiliter. ita demum.

Faceret. i. fa cere ceperit.

Euē. vt. J. de pe. he. l. plane.

Si vtiliter. ita demum.

Faceret. i. fa cere ceperit.

Euē. vt. J. de pe. he. l. plane.

Si vtiliter. ita demum.

Faceret. i. fa cere ceperit.

Euē. vt. J. de pe. he. l. plane.

Si vtiliter. ita demum.

Faceret. i. fa cere ceperit.

Euē. vt. J. de pe. he. l. plane.

Si vtiliter. ita demum.

Faceret. i. fa cere ceperit.

Euentus p tuā. f. si. et J. de in re. l. si seruus in rem. l. p. et. C. eo. si seruus. et J. de cōtra. iu. tu. l. qd ergo. f. sufficit.

Nego. quib' gestor negotioru tenet de casu. pmo si gessit nego...

z in solita damnur in insolita lucrifecit. Rn. no compe...

si fuit in mora. vt Jde leg. i. cu res. i...

absens facere tu nomine eius geras: veluti venales nouiti...

pendi decē: deinde redacta ex venditione hereditarie cē...

Qui succedit ex lege conuicta: vel per occupationē peculij...

centum. Nā etsi debuerit z michi z ceteris hereditarijs credi...

Accessori et lptia. cuius fuerint negotia qui apud hostes decessit...

si vero iusta causa fuerit ppter quā integra. c. custodirent: ve...

Ineundo. quā dñs nō conuenit: vt emendo vasa vitrea.

in hereditaria negotia impēderim: sed et. l. q̄ michi debita sūr...

Lucrū. h̄c cū ista sint dñi rati- habitatio: nōne qdā...

de in rem verso. h. d. lptia. filius. negotia gessisse proponat: equissi...

Debitor meus qui michi quinquaginta de bebatur: eius hereditatis...

z si ancilla sit simili modo. l. x. q̄ debebatur michi adhibitis. x. q̄ impēderam...

Debitur in vna re cōtingere p̄t. perit. alia vero dñi vedita est: qd cū sit non cōpensat...

Er̄it. vt. J. e. at qui. J. si. z. l. se. et hoc ppter fictio...

Testamēto. aliterē nō h̄z herede. vt. J. de cast. pecu. l. ij. sed tunc...

Actio. heredi filij z in heredē h̄. J. de h̄. vt. J. c. l. z an vltro. i. fi.

Mortuoz. lz par sit effect' vtrius usq; negotij ge- stioe dī spar tñ exi...

Debitoz qui quaginta. actioe stricti iuris. n̄. Curationē. vt qz dat' fuit cur...

Sine culpa. mea adhibita in p̄ditioe. nō dicas adhibita in depo...

Curatio. vt qz dat' fuit curator bonis. o. C. sine culpa. mea adhibita in p̄ditioe. nō dicas...

Retenturum. f. me iure compensationis: que ipso iure habebat...

In publicū. non soluto vectigali. accur. r. Debita sunt. a defuncto. itē de p̄ditis nō tenet...

Uerterit. item nec si vertit nec habet in peculio agi potest de peculio: nam tenet hec actio lz nil sit i peculio...

Pompo. quidam ita ponit casuz in initio. s. gestiois eo amio inchoate vt plura negocia consummaret conditione dñi neg. gest. spectada ait vt vniformiter con demnet. p tota administratioe cuiusqz tps. i. totius. si ergo pupillus fuit adultus factus vel filius factus paterfa. vel suus liber factus: quoru nego cia cepti gerere eo tpe quo hic suus vel filius. vt hic pupillus erat: lz i administratione pseueret postqz conditio eoz e muta ta: tñ nō fiet cōde natio: nisi eo mō quo fieret p ditione eoz nō mutata. vñ euenit vt adul tus de eo qd ges tuz est in adulta etate nō teneatur nisi in quātū locu pletior est. seruus de eo qd gestū est in libertate nullo modo teneat. filius. paterfa. factus de eo non teneat qd gestū est eo tpe qd ipse sui iuris factus est: nisi in quātū fa cere potest: et hoc nisi accessero qñ vnū gesturus negociū: postea autē mutata p ditione accessero qñ gelur aliud. hic eni pro qñtate psonaz et actio forma. s. de peculio i dñm. p prioz negotio vel in quātū locupletior est pupil lus. vel in quātū facere potest qd sui iuris est factus. suus hō nullo modo teneat de eo qd gestū est añqz mutet conditio nē. et i hoc differt ab alijs: et cōdenatio moderat in pfo na adulti r pūsa. facti p prioz negotio. pro scō vero teneat in solidū. Sz ei qd de suo dixim⁹ vt d. i. de pos. l. i. §. si apd. rñ. ibi puenit. p re deposita suus nō tñ actioe ex eo factus. qz ab initio ptra eū nō est nata. sed rei ven. p pñenti possessione. Itēz vt ptra. l. de adm. tu. l. tutorē q tutelā. nā fm varietate status fit ibi p dēnatio in psonā tutoris. Sed rñ. hic loquitur cū cōtingit variatio circa sta tū ei⁹ cuius negociū gerit. ibi autē facta est circa eū qui gent: et ita nō est d. Eodem modo rñ de ad id qd est. l. de tu. r ra. di. si filius. Itēz eodem modo potest rñ de ei qd d. l. pro so. si id. §. si filius. qz ibi vterqz erat gerens lz vterqz dñs. vel aliud in societate que vtriusqz pñsu ptrahit: aliud in hac gestione q ignozate dño quasi pñitur. vel si subnūc inspicia nō est d. spectat eni i societate initū. qz sicut ab initio filius. ex societate obligat in solidū. ita et factus sui iuris. Et fm hac lecturā vt qdā emergere inq̄tas. si eni serui negocia peculiaria gerere cepero et pseuerauero eo facto libero r p his q gesta sunt r impē fa eo facto libero neg dñm pueniā: qz in rebus ei⁹ non impēderim: nec pñi inspecto initio quo obligari ciuili ter nō potuit: sicqz locupletabit cū aliena iactura. qd esse nō d. vt. l. d. p d. unde. nā r hoc natura. p. qñqz rñ dicit esse imputadū gestoz cur pseuerauerit. sz nōne pot esse q nescauerit eū manumissuz vtiqz. r sic reprobari videt pma positio. Ut autē ois pñetas soluat r inq̄tas amo ueat pot dicit hac solā esse differētiā inter primū r scdm casum. q i pmo qñ accessit qñ multa gesturus actio est vna r sola. p oi gestione: r vn⁹ est qñ factus. r ea q dabit in dñm dabit i suū ei⁹ factū libertū: q actio est abulatoria

Abi ex parte domini muta tur conditio qñtū ad actionē dandam contra eum initium inspiciamus: nisi sub diuersis annis negocia gesta fuerint. h. d. vel aliter. Abi est vnus qñ factus inspiciamus initium: vbi sunt plures cuiusqz per se initium inspiciamus. h. d. Primo ponit dictū pōpo. scdo appo batio pauli. tertio exceptio. quarto p batio tam dicti q̄ et ceptionis. scda ibi: hoc r ego. tertia ibi: nisi ab initio. quarta in. l. sed r cum aliquis. Bart.

sicut r alie multe. vt. l. so. ma. si focer. i. rñ. et de dā infee. si dñ missum. §. ij. r de usufru. §. r si dñ. §. si opas. Uel die etiā fm hac lecturā durare actionē in dñm. p pmo tpe. pro scdo in suū factū libez dabit actio: et fm varietate status agitur. sz in illo casu. s. vltimo huius. l. due sunt actioes. Dicas q̄ i initio cuiusqz tps. scilz quo mu taf stat⁹ ei⁹ cui⁹ ne gocia geritur cō ditionem dñi ne gocior spectada. Uel si velis defen dere p mā lecturā rñ de bis fm h. d. dñm posse cōueni ri. p eo qd fit etiā suo manumisso: qz d. z ei imputari qz peculū nō reti nuerit. vt. l. de tri bu. qd i herede. §. si fuo. et. l. quādo ac. de pec. ean. l. i. §. itē heres. et. §. an ergo. et. §. pe z

Pomponius Paul⁹ libro. xxvi. in negocijs gestis i initio cuiusqz tps cō ditionē spectadam ait. Quid eni inq̄t si pupilli tui negocia ceperim gerere et iter moras pubes facer⁹ sit vel fui aut fi lijsa. et interea liber aut pater fami. effectus sit. Hoc et ego veri⁹ esse vidit: nisi ab initio quasi vnū negociuz gesturus accessero: deinde alio animo ad alterz accessero: eo tēpore quo iam pubes vel liber vel paterfamilias effectus est.

gasus. sz hoc videt falsuz. et reprobat qdā p mā positio nē. qz si gestor pseuerauerit p anū post manumissionē: ergo post nō aget. Sed hoc nō valet. qz computat ānus ex quo cepit agi posse: vel a fine administrationis. vt. l. quādo ac. de pecu. est an. l. i. §. i. At añqz impēdaz agere nō possum: vel añ finē administratiois. Sed arg. cōtra inducā. l. de tu. r ra. di. si filius. sz illa est. p me in fine. pater ergo ex p dicitis qz sz p mū casuz ponit in nego cijs gestis. i. in ac. neg. ge. danda vel denegada. qd est i sui psona vel in ei⁹ cōdenatioe: qd est in psona impube ris vel filijsa. vt vniformiter fiat. fm aliā dic. i. ac. neg. ge. moderada si qñat sit vna psona vñ plures. Tertij di cū inspici initū duplex. vnū de gestis i pupillari etate. aliud i adulta etate etiā in pmo casu. Let. p scclū info lidū. et sic in alijs. et fm hoc dices i initio cuiusqz tē pous. s. quo mutat stat⁹ ei⁹ cuius negocia gerunt cōdi tionē domini negociorū spectadam. Sed iam nō esset differentia inter primū casum huius. l. et scclū.

Ab initio p dūto q̄ erat i initio inspicat i delicti. vt. l. de pe. l. i. Itē in hac gestioe vt h: vt suus pupillus pu bes efficiat. tñ de neg. ge. vt pupill⁹ cōdenet. s. in quātū locupletior inueniat. vt. s. c. si pupilli. in pñ. filius. fa ctus sui iuris cōdenet in quātū facere potest. vt. l. qd est eo. l. ij. r. l. si filius. Sed si tūc fuisset pūctus in solidū tenere. vt. l. de acti. r ob. l. si filius. Sz dic inspicat initū vt velut ex factu prius facto cōdenet nūc. non autem vt tūc p dēnaret. Licet qdā dixerat donec fili⁹ est q teneat in solidū: sz p dēnet in quātū facere potest: qd nichil est. nisi eni vt dictū est inspicere i initū p dēnaret in solidū de eo qd gestuz est postea. r hoc dicit plene in. l. proxi. vt. l. ad mace. l. ergo. idē possumus dicere de suo. vt in alta glo. dicitur. hoc excepto qz nō teneat de ante gesto. nisi forte peculū habuit: vel cōueniat ex pmissione occasione li bertat. vt. l. de do. p. l. ij. §. p. rñ. r. c. an suus ex suo facto. l. i. r. ij. r. ij. r. l. de fol. l. in liberto. p. rne. itez alibi. vt. l. de iur. do. si serua. de hoc dicitur plene. l. proxi.

Effectus est. q. d. erit qd dicitur est vt spectet initū. et hoc cōmendat paulus dices. et hoc verius esse. r. l.

perfo- ne q: tas in- spiat.

ut et hic spectetur initium. Accur.

Plura negotia. l. quasi plures contractus fm Jo. Qualitate. no. qualitate psonae spici. vt. J. de iur. tre apud labeone. s. qd ait. r. J. d. iureiu. l. iusturandis. s. no semp. et. J. de iudi. l. nonnunq. in fi. r. J. de re. iur. l. ij. r. J. de ius vo. l. ij. r. ij. r. J. de incen. ru. na. l. pedu. s. fi. r. C. de procu. l. fina.

Ed r cu ali qd. no solum hoc veru est cum personaru p ditione mutat. s. et cu no mutat fm Jo. vt plderem. s. sit vn qd contract. et sit vna actio an plures. Uel dic differentiis esse an aliqd accessit tanq omnia gestur. an tanq vnus r gestis postea aliud. l. in pdenatioe facien da. Sed est r alia dna qz cu accedo quasi oia gestur vna est actio. alio casu plures. Et i eo casu sufficit si cui vel in paucis amici tabou. co suat r. vt. C. e. l. tutori.

Ed r cum aliq negotia mea gerit non multa negotia sunt: sed vn contractus: nisi ab initio ad vnum negotium accessit vt finito eo discederet. Hoc enim casu si noua voluntate aliud qz agredi ceperit al contractus fit.

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

Abi mutat conditio gestoris de seruo in liberu in negotijs sepatis premiu non pstat: i negotijs conextis si agitur vt ex ca veniat separada: si vt ex occasione agat veniat prestanda. h. d. v. cu. l. seq. et se. vsq ad. s. si libero. Et primo ponit dictum. scdo exceptio. tertio exemplum dicti. qro declaratio quedaz circa pdicta. quinto quedaz alia declaratio circa exceptione pposita. secunda ibi plane. tertia ibi de nio. quarta ibi pculus. quinta in. l. at q natura. s. sceuola. Et ptnuatio ad supiora partz. qz

buit. Tunc ho dicit inseparabilis qd circa eandem rem gestis pseruat officiu. Et sic dicit separata r inseparabilis rone rei in qua impedit. non ratione impense.

Madati. cu postea factu libero sit madatu vt negotium qd in seruitute inceperat psummarer. vel forte in seruitute ei mada- tu fuit ex quo mada- to dno d pecu- lio tenetur actioe mandati. s. post manumissionem ipse manumissus tenebit si conera fuerit admissio: et cotreplatioe mandati psumma- tur negotium.

Locutus fuit iuriscosultus qd contigit mutatio in psona dñi: hic qd fuit mutatio i persona gestoris. h. d. Bar. Upla.

Actum quez quis in seruitute egit manu missus non cogitur reddere. Plane si qd conerxu fuerit vt separari ro eius qd in seruitute gestu est ab eo qd in libertate gestu no possit. constat venire in iudiciu vel madati: vt negotioz gestoz: etiā qd in seruitute gestu est. Deniq si te pore fuitutis areā emerit et i ea isulā edificauerit: eaqz corruerit: deinde manumissus fun- tu locauerit: sola locatio fun- di in iudiciu negotioz gestoz rudi deducit. qz ex superioris tēpore ad ministratioe nichil amplius in iudiciu deducit no testis: id sine quo ratio libertatis tpe ad ministratoz nego- cioz expediri no pot.

Poculus et pegasus bona fide eum q in seruitute gerere cepit prestare debere aiunt. Ideoqz quatū

absoluendū de oibus nisi de his q dñs negotioz pba- uerit in libtate facta. Semp em q agit et affirmat aliqd necesse hz pbare. idē est forte in dño serui si agat p ma- numissum p eo qd in seruitute est ichoasti qd p manumit- so videat psumendū: qz fuitus fuit eius stat p rimen.

Ar. C. de pba. l. siue possidetis. r hoc fm Bzo. sed alii q- dam dicunt de vtroqz tēpore ptra. s. est damnari. vt. J. de doñ. inter vi. r vro. si sponsus. s. generalit. r. J. de admi. tu. l. tutorē qui. r. J. de aqua plu. ar. l. sed interdum.

Poculus. lex ista nichil huius superioru. l. dicit. sed olno diuersum. Superior em loquit de culpa vel dolo in seruitute pmissio. hec ho culpa commissam in libta- te coerct qd ad ministratio erat conera. s. qz d male gestu in seruitute sibi no se dñi cu possit in libertate no solmit. q Berere cepit. r nōc libertate pseruat. Et qd dicit aiunt. s. male fm. M. et fm. R. idcoqz corrigif. l. priori. s. l. sed tu dic huius fm Jo. h. r Bzo. r bene. nec est di- co corrigi p. l. seq. nā no dicit pculus r pegasus teneri manumissum ob hoc qd in seruitute gestu: siue ob id im- mo ob pntē ob pntē: qz mō non erigit a se qd in seruitute gestu. nec obest q rñ debitum naturale erat: qz et hoc a se ex gere debet. vt. J. de admi. tu. l. quotiens. s. l. et

absoluendū de oibus nisi de his q dñs negotioz pba- uerit in libtate facta. Semp em q agit et affirmat aliqd necesse hz pbare. idē est forte in dño serui si agat p ma- numissum p eo qd in seruitute est ichoasti qd p manumit- so videat psumendū: qz fuitus fuit eius stat p rimen.

Ar. C. de pba. l. siue possidetis. r hoc fm Bzo. sed alii q- dam dicunt de vtroqz tēpore ptra. s. est damnari. vt. J. de doñ. inter vi. r vro. si sponsus. s. generalit. r. J. de admi. tu. l. tutorē qui. r. J. de aqua plu. ar. l. sed interdum.

Poculus. lex ista nichil huius superioru. l. dicit. sed olno diuersum. Superior em loquit de culpa vel dolo in seruitute pmissio. hec ho culpa commissam in libta- te coerct qd ad ministratio erat conera. s. qz d male gestu in seruitute sibi no se dñi cu possit in libertate no solmit. q Berere cepit. r nōc libertate pseruat. Et qd dicit aiunt. s. male fm. M. et fm. R. idcoqz corrigif. l. priori. s. l. sed tu dic huius fm Jo. h. r Bzo. r bene. nec est di- co corrigi p. l. seq. nā no dicit pculus r pegasus teneri manumissum ob hoc qd in seruitute gestu: siue ob id im- mo ob pntē ob pntē: qz mō non erigit a se qd in seruitute gestu. nec obest q rñ debitum naturale erat: qz et hoc a se ex gere debet. vt. J. de admi. tu. l. quotiens. s. l. et

absoluendū de oibus nisi de his q dñs negotioz pba- uerit in libtate facta. Semp em q agit et affirmat aliqd necesse hz pbare. idē est forte in dño serui si agat p ma- numissum p eo qd in seruitute est ichoasti qd p manumit- so videat psumendū: qz fuitus fuit eius stat p rimen.

Ar. C. de pba. l. siue possidetis. r hoc fm Bzo. sed alii q- dam dicunt de vtroqz tēpore ptra. s. est damnari. vt. J. de doñ. inter vi. r vro. si sponsus. s. generalit. r. J. de admi. tu. l. tutorē qui. r. J. de aqua plu. ar. l. sed interdum.

Poculus. lex ista nichil huius superioru. l. dicit. sed olno diuersum. Superior em loquit de culpa vel dolo in seruitute pmissio. hec ho culpa commissam in libta- te coerct qd ad ministratio erat conera. s. qz d male gestu in seruitute sibi no se dñi cu possit in libertate no solmit. q Berere cepit. r nōc libertate pseruat. Et qd dicit aiunt. s. male fm. M. et fm. R. idcoqz corrigif. l. priori. s. l. sed tu dic huius fm Jo. h. r Bzo. r bene. nec est di- co corrigi p. l. seq. nā no dicit pculus r pegasus teneri manumissum ob hoc qd in seruitute gestu: siue ob id im- mo ob pntē ob pntē: qz mō non erigit a se qd in seruitute gestu. nec obest q rñ debitum naturale erat: qz et hoc a se ex gere debet. vt. J. de admi. tu. l. quotiens. s. l. et

Affir- mas all qd d3 il lud. pba re.

Seru- ber fa- et qm- conuen- n pot.

Comittat. ad qd est necessaria snia: vt h. r. de rei ve. l. vtiq. sed cōtra videt nō esse necessaria snia. vt. i. de actio. emp. l. emptor. h. r. q. est cōtra. Sol. ibi emptori et iudici erat manifestū non tñ iudex tulerat sniam ad huc. Uel erat manifestū p publicā famā iudici r empto

ri rē esse euincen-
tia: hic soli epzo-
ri. Uel meli' h nō
dicit esse necessa-
riā sniam. vñ pe-
tita re r restituta
cōmittit stipula-
tio/ vt ibi dicit. se-
cus si ignorauit.
vt. i. de rei ve. vti-
q. qd p sacramē-
tū calūnie empto-
ris agē de euic.
ostēdi pōt. Item
quomō iurabit b
calūnia emptorē.
Rñ. bene qd non
facit animo calū-
niā dñi Jo. et. p
eo est. i. de iniur.
l. si qd de liberta-
te. puto tñ nō se
cōcipi iusturā. ca-
lūnie. vt ppendit
C. de iura. calū. l.
h. r. iō dicas eū cō-
fiteri sine iuramē-
to r pōt postea da-
ri snia vt. i. de pfe.
l. iul. r. i. de custo.
re. si pfeusus. nec
ob. i. ad le. sgl. p.
inde. vbi in cōse-
sum inuit nō dā-
dā sniam esse: qd

ctionis cōmittat. Nec videri
dolu malū facere in hac sub-
tectione: ideo enim hoc face-
re debes/ ne actione negocio-
rum gestorum tenearis.

In actione nego. gest. di-
recta et contraria habetur ra-
tio vsurarum. h. d. Barto.

Nō tñ sortē/veruetiā vsu-
ras ex pecunia aliena perce-
ptas: negotioꝝ gestioꝝ iud-
cio p̄stabilimus/vel etiā quas
percipere potuimus. Lōtra
quocq vsuras q̄s p̄stauimus
vel quas ex nra pecunia pec-
pere potuimus quā in aliena
negocia ip̄edim: seruabimꝰ
negotioꝝ gestioꝝ iudicio.

Hereti negotia captiui cō-
petit actio p̄tra eū si reuertat
vel h̄ heredes ei. h. d. Bar.

Dū apud hostes esset titiꝰ
negocia ei admistrant: postea
reuerfus est: negotioꝝ ges-
torum michi p̄petit actio/ et
si eo tēpore quo gerebantur
dñm nō habuerunt. Ulpia.

aliter intelligit. f. non esse partes iudicis in cognoscen-
do. Itē opponit: qd ex tali snia lata nō videt stipulatio
cōmitti. nā iste gestor negotioꝝ pōt illi subiecto agenti
obijcere q non hz mandatū qd cū non fecerit videt q
non agat de euictione. vt. i. de euic. si rē quā. s. si duple.
r. l. si dictū. s. si cum posset. que sunt h̄. Solu. dicit qdā
q hic d̄z subijcere vnū de his q sine mādato agere pos-
sint. vt. s. de pcura. l. s. r. h. in pñ. r. l. pōpo. in fi. Tu re-
spōdeas qtuor modis. pmo q ideo facit vt ac. neg. gest.
nō teneat. et ita culpā pōt cōmittere vt fraudē repellat.
vt. i. de leg. ij. cū p̄. s. titio. r. i. ad trebel. l. recusare. s. pe.
Secdo q omisit exceptionē declinatoriā iudicis nō solu-
tū. r. sic nō nocet. vt. i. m. si fideiussoꝝ. s. qdā. Tertio
q ex quo lex hoc pmittit fieri: p̄sequēs et hoc pmittit
q alieno nole r sine mādato agat. Quarto etiā q fecit
grā sui iuris p̄seruādi. vt. i. de iur. si quis de libertate.
b

Judicio. l. directo r quāteck q sint. vt. i. d. in rē. s. si
c Potuimꝰ. si dñs negotioꝝ p̄ueit fe-
nerare nō aliter. vt. i. de vsur. q̄ femisse. s. si. sed hodie
non puto h̄c tali casu teneri. cū sit p̄ctm fenerare. vt. i.
māda. l. quintus. et in aut. vt hi qui ob. s. qm. colla. vi.
d

Presanum. si plus cōmodi q̄ vsure colligunt at-
talimus. vt. i. de vsur. et in p̄ria. et ad hoc rñ. facit. i. pro
socio. l. si vnus. s. penulti. r. i. m. si vero non re. s. si m̄-

chi mādaneris. r. s. vsuras. r. s. sed r. si. r. l. idēq. s. si pa-
e C Erubimus. vel mādati si mādati (curator.
interuenit. vt. C. manda. l. i.
f Actio. scilicet contraria.
g Etiam si. i. q̄uis. Accursus.

Inautē. cō-
petit. vt. s.
eo. l. successor. et
hoc bñficio. l. cor.
vt. C. s. cap. l. i. s. s.
p̄ri. s. fuit iure
postliminij.

Am et fuit.
bñ dixit si a-
liq̄s gessit nego-
cia capti qd iurē
sit: nūc si vnus ca-
ptiuoꝝ gessit/ dē.
k

Alifitanis/
qui hostes erant
romani imperij.
et facit. i. de do. in
ter vi. et vro. si id
qd donatum. s. i.
Sed qd si hostes
nō essent: Rñ. idē
multomag: qz li
beri promittunt.
Sed qd. si nondū
promiserāt: detē-
tator h̄o sic dice-
bat q non aliter
eos dimitteret q̄
si daret. r. postea
vnꝰ dimissus est
ob aliquā necessi-
tatē p̄suto sacra-
mento q rediret
alī postea soluit
decē: nunqd agef
p̄tra aliū neg. ge.

Quod vnꝰ p alio redimen-
do cogit soluere recipat hac
actione. h. d. Barto. Pau.
Am r serui rñ. vt est
relatū apd alphenū li.
xxxij. dig. cū a liffitanis tres
capti essent: r vnꝰ ea p̄ditione
est missus vt is pecuniā p tri-
bus afferret: r nisi redisset vt
duo pro eo quocq pecuniā da-
rent: isq̄ reuertit noluisse/ et
ob hāc cām illi p̄ tertio qz pe-
cuniam solussent. Serui rñ.
equum esse p̄torem in eum
reddere iudicium.

In negotijs hereditarijs
non inspicit psona heredis: s;
autur obligatio tanq̄ cuiusli-
bet esset negociū. h. d. Bar.

Qui negotia hereditaria
gerit qdāmō sibi hereditatē/
seq̄ et obligat: iōq̄ nil fferit

Rñ. non. nā neq̄ re neq̄ ipso gestu: vel cura vel sollicitu-
dine erat eiꝰ negociū: nulli ratiōe. ipse h̄o ratū nō
h̄z neq̄ d̄z haberi. p̄ rato. qd non vtiliter gestū est. H̄o.
At in casu huiꝰ. Lētāt isti tres naturaliter obligati r re-
tenti: nō ciuilitē cū p seruis haberētur. vñ actū est ne-
gociū ipso gestu alienū fm. v. Uel dic q hic in casu hu-
ius. l. agitur mandati vt statim diceo.

Judiciū. f. mādati. mādauit em̄ retēt vt. p eo sol-
uerēt. alioqd nō daret mādati: nec neg. gest. illo nō h̄nt
ratū. Uel dic q p̄pellit h̄c ratū: qz ipso gestu fuit suū ne-
gociū. vt. i. e. soluēdo. Sed nōne h̄nt exceptionē p̄petuā
vt. i. qd me. cā. l. pe. s. impurat eis si nō opposuerit. vt. i.
mā. si fideiussoꝝ. Sz rñ dēf q nō pōt opponi: qe cogunf
nō opponere. Sed oppono. ergo fit eis iniuria. r sic ad-
huc eis imputat. vt. i. de euic. si p̄ imprudentiā. Sed rñ.
m

Ei obligat. cum hāc iurā. p̄p̄ illi factū h̄nt.
vicē p̄sone sustineat. vt. i. s. stip. ser. in pñ. r de acq. re.
do. h̄r ditas. Et no. q p̄z h̄ q hec actio durāte gestioē h̄ Actio
gestioē daf r p̄petit q ad natiuitatē. r idē d̄ i vtili actioē
neg. ge. q h̄ furiosū curatoꝝ daf. idēq̄ r i curatoꝝe ipube
ris. s. s. secꝰ in actōe tutelē. vt. i. de tute. r ra. di. si tutor. i. fi.
gestioē r. l. seq. In curatoꝝe adulti dic q nō p̄ tota admistrati-
one. vt. C. s. admi. tu. l. ij. r. l. rōes. s. p̄ aliq̄ spē sic vt fur-
ti. vt. i. de ad. tu. l. cū curatoꝝ. r. C. s. admi. tu. l. rōes. i. h̄.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

Actio
neg. ge.
dū āte
gestioē
cōpetit.

fenera
ret pec-
catum.

DICER
S

Liber Tertius

tamen parificat curatoz: qz neutrius stipulatio scz re pup. sal. fo. vel adolefcētis cōmittit: nisi nego cia geri incipiāt. vt. f. re pupi. sal. fo. l. nō q̄ si. §. illud. r. §. si q̄s a C. Exstat. nec est ex psona heredis p̄dino stipu. im mutat. vt de ver. ob. l. ij. §. i. r. de iure fisci. si fiscus. r. f. de insti. l. si quis mā. §. eius. r. C. de here. ac. sub p̄. textu. r. C. de his quib. vt indig. l. polla.

Cepi. quasi oia gesturus. f. q̄ inuenit nō q̄ post ea emerferunt. **C** Intermitte re. i. inchoata di mittere. **C** Serunt. scz ab herede mor tui. **C** Cōsumēt. f. ante mortē v̄ p̄ mortē. qz semp cō summanda sunt ex quo inchoata sunt. sed interest i quo tpe ichoetur qz heres focū nō tenet noua ichoa re. l. vetera p̄fice re debeat. vt. f. p̄ soc. l. heres focij. et ad hoc. f. de dā. infec. dāni. §. si is r. de her. tu. l. i. **C** Mandato tuo. qz mei p̄tem planōe mādasti. **C** p̄stes. qz nō id tenent q̄ a etionem habeas. nā tūc delegatio esset. p̄ iusta p̄statione. vt. f. de pec. l. q̄s debet. Sz in casu et si nō ideo tenearis q̄ actionē habeas: tñ cedendo liberaris. vt. f. depo. l. si is apud. q̄ est. f. sol. ideo ibi qz fo lus dolus in illa actione venit q̄ nō fuit ibi: l. apud alij depositarius deponat.

C Elegeris. puni q̄ male eligit. vt hic. r. f. loca. r. cō. cū in plures. §. seruū. in fi. §. r. f. si mensor. sal. mo. di. l. i. §. hec actio. r. f. de fur. si q̄s v̄ro. §. apud labeonē. v̄ me lior rō qz mādatoz gessisse v̄. vt. f. de vi r. vi arma. l. i. §. deiecit. et. f. de admi. tu. ita ast. §. gessisse. Accur. **S**ue hereditaria. alicui. etiā pupilli: vel cuiuslibz minoris. vt. f. de sol. l. in pupillo. §. plane. r. f. §. mi no. v̄z. §. item non restituitur. **C** Conseq. totū quātūcūq̄ sit. vt. f. de in rē ver. si res nec imputabil gestori leuis culpa q̄ plus dederit vt. f. e. l. ij. §. interdum. fm. Jo. et. h. Q̄d reptobo fm. Ajo. in v̄troq̄ casu. qz nō v̄biq̄s dat actio de in rem ver. r. ista sed e r̄io v̄z. est. vt. f. de in rem ver. l. ij. §. siue. itē hic nō erat de fertum negociū. r. ideo leuis culpa venit. nō er go repetet totū si plus dederit culpa etiā leui. vt. f. eo. si quis negocia.

Male ligens puni

C Dānādus sit. est en ipsi vicio euenit. r. dic dānan dus in aliis dānis non frumentis vel vini. **C** Cōsed. i. nō reperit expensas. sz an in frumentū dānet. Rñ. nō. sic est bis puniret. Itē qd si pzo vino de dit decem: et tunc qñ perit valet. v. an alia. v. repetet: hec lex inmut q̄ nō. ibi nā cū r. c. l. 3. forte f̄z hāc disti ctionē intelligit. No. §. q̄ expēsas nō reperit. l. 3. §. e. l. debitor. vbi fu it in culpa. et tñ repetit: sed ibi in alia re p̄misit cul pā. f. i. deponēdo: in alia fecit expē sas. hic autē circa idē. Itē no. hic ar gu. q̄ ex eodē fa cto nō d̄z q̄s pe nā et p̄misū re portare. vt. lex d. um r. pe nā non d̄z q̄s ex eodē fa cto con sequi.

C nocet gestori nisi culpa p̄ce dar casum. h. d. vel alit. Ex eo ex quo q̄s d̄z puniri nō d̄z p̄miū cōsequi. h. d. Bar. §. at.

Sue hereditaria nego cia: siue ea q̄ alicui. ef sent gerēs aliq̄s: si necessario rē emerit: l. 3. et intererit/ pote rit qd impēderit iudicio nego cloz gestoz p̄sequi. Heluti si frumētū: aut v̄nū familie p̄pa uerit: idq̄ casu q̄dā intererit forte icēdiō v̄ ruina. Sz ita. f. et hoc dici p̄t: si ip̄a ruina vel incēdiū sine vicio eius accide rit. nā cū p̄pter ip̄am ruinam aut incēdiū dānād̄ sit: ab sur dū est eū ip̄az rerū noie q̄ ita cōsumpte sunt q̄cōq̄ p̄sequi.

C Negocioz gestoz tenet do mino restituere qd eius noie exegit etiā si sit indebitū: sed si indebitū soluit a dño nō recuperat. h. d. Pau. de castro.

Siquis ne goccia aliena gerēs in debitu exegerit/ restituere co gitur. De eo autem q̄ inde bitum soluit magis est vt si bi imputare debeat.

C vni. §. si fern. in quo. et de his q̄. vt indig. l. i. §. ar. f. de excu. tu. l. f. r. milites. §. §. ignominia. r. f. de suspec. tu. l. decreto. r. f. cōmo. l. rē michi. §. in exercitum.

S q̄s negocia. cogit. alit. l. pe. h̄f. vt. f. de pe. h̄f. si possessor. §. bone fidei. r. r̄o: qz ibi suo noie exegit. **C** Soluit. alicui. que credebatur credi torē domini cum non esset. (hic dñi.)

C Imputare. no. non esse eadē rōnē. r̄ioz: vt h. r. §. Cōtra de. pec. l. q̄ p̄p̄io. §. p̄curator v̄ticef. Sz certe hec nō r̄ioz nō sunt r̄ia: qz qñ soluit gestori duo intuenit. f. q̄ soluit est eadē et q̄ dñs h̄at ratū: at qñ soluit gestoz tñ vni. f. q̄ sol ratio. uitur: nō autē dñs ratū h̄z. si autē ratū h̄fer essent r̄ia. r̄ eē eadē rō. Quare ergo hec lex fecit dñaz. Rñ. respicit qd plurimū solet euenire. f. q̄ dñs h̄at ratū: q̄ soluit gestori q̄ e. ar. §. de le. r. senatuscō. l. nā ad ea. Si autē ratū h̄eat: ip̄i soluenti repetitio dat dñm ratū h̄ntē p̄ actionē neg. ge. at mō. i. in casu huius. l. p̄ra ip̄i cni fo lutū est. vt. f. eo. si p̄p̄illi. §. itē quer. Et alij dicūt q̄ quā do soluitur gestori q̄ dominus ratū h̄fer p̄pellit. sed nō qñ ipse gestoz soluit. vt ar. §. e. p̄po. r. i hoc faciunt h̄z sus legis differentiam.

premi um r pe nā non d̄z q̄s ex eodē fa cto con sequi.

S ego, procurator, s. debitoris, vt dicunt, vt ar. i. de do. l. i. r. vi. r. vpo. si spofus. in pn. Alij dicit credito ris. tu dic fm. h. 30 q. h. erat gestor negocior. creditoris, et sic impotue. procurator dr. vt. s. de. pura. l. plauci. Non aut erat. procurator negocior. debitoris, accipiebat em hic gestor pe-

cunia vt pot' ere qref. offi. qd gra- tis r sine madata geredu acceptat: qvt debitoris vel let iuste pe mada ta. alioqn debitor madata suum re ltegra reuocaret qd h negat. vt in- sti. ma. s. recte. in tegra dico: vel qz no tradidisset: vt qz de tradedo fe no obligasset. vt J. ma. l. quin. et J. de colli. pe. l. vii. falsam. p. ieterea quod creditor: rati s. habet si no e suo noie gesti. vt s. eo. si pupilli. s. sed si ego.

C No acqrit. i. mo videt q sic ac qraf. vt. J. de acq. re. do. si. procurator que est s. eo. hic no erat. procurator s. gestor. r sic rati habitio expecta tur: s. in. procurato re no fm. h. 30. vt ar. J. d. pdi. inde. l. l. de bita. r. J. de ac- qui. pos. cois. su. s. i. Alij dicit qz ibi erat spali ad hoc costitut. hic erat generalis vt ad alia pstitur a creditore: vt pmo casu etia sine rati habitioe qraf do-

minu: scdo non: r fm hanc pprie ponit hic. procurator. c. Sna facere. s. an coipo q ratu habeat statum qrit sibi dnu vel possessio: vel vsucapiedu pditio: Rn. ita vt hic apte dr. Et qz rati habitio retrotrahit. vt. C. ad ma- ce. l. si. et qz talia p. procuratoie qrunf. vt. C. p. quas pfo. no. acq. l. i. r. J. d. acq. pos. l. p. procuratoie. r. l. possessio qz. s. r. si possessio. r. de regu. iu. hoc iur. s. deieat. Jic cu? interim est: Rn. debitoris fonte. vt ar. J. d. vi. r. arma. l. cu fundus. r. J. de fur. l. falsus. s. i. s. ed quod ergo postea trahit ad creditore: Rn. rati habitioe q retrotrahit ac si a pncipio fuisset acqfita. ar. th. J. r. ra. ha. l. pe. Cui rñ. qz ibi videt possessione bono. r. p. dia. l. se: qz tacuit p totu tepus quo potuit peti. vnde no trahit ille casus retro. Vel fonte nullus est interim.

C per solutione facta gesto- ri no liberatur soluens nec do- miniu acquiritur creditori nisi rati habitioe secuta. Bar.

S ego hac me. I de. te pecunia procurator dem: vt ea ip sa creditoris fie- ret: p. ietias qd e p. procurato- re non acqrit. p. or. rñ. credi- tor etia inuito me ratu habedo pecunia suam facere. qz procurator in accipiedo credi- toris dntaxat negociu gestit: et ideo creditoris rati habitio ne libero. I dem.

S quis negocia aliena geret plusqz opz impē derit: recuperaturu euz id qd prestari debuerit.

O fficiales publici licet re- spectu reip. alter p altero te- neatur: no tamē respectu pri- uati ad que negociu in verita- te spectat. h. d. bar. M. odest.

Um alicui ciuitati p si deico. restitui iussa he- reditas esset: magistrat' acto- res hoz bonoz titiu r seu et gatui idoneos tuc creauerut. Postmodu hi actores iter se diuiserut administratione bo- nozu: idqz egerut sine aucto- ritate r sine p. sensu magistratu. Post aliqz tepus testiu p qd restitui ciuitati hereditas fi- deico. missa est: irritum pbatu

Liberor. vt h. r. J. de solu. qui hoiem. s. si gener.

S qd. debuerit. r no vltra: vt h. r. s. d. p. cu. l. q. p. po- s. procurator vt i ceteris. r J. ma. diligent. r. l. id qz. s. idem labeo. r. J. e. l. que vtiliter. in pun. r. J. ad inaceb. si filius. s. quod dicitur.

est p tribunali: atqz ita ab in- testato sempronio legitim' he- res defuncti extitit: sed ex his actorib' vnus no soluēdo de- cessit: r nemo ei heres extitit. qro si sempronius conueniet actores hoz bonoz: periculū iopis defuncti ad qz p. ietier: l. herentius Modestini rñ. qd ab vno ex actorib' ob ea q so- lus gessit neg. ges. actioe ser- uari no pot: ad dānu ei? cui le- gitima hereditas qfita est p.

Gessor expēsas (tinere). voluntarias no repetit. Bar.

E duob' fratri: I de. bus vno qdē sue etat' alio no minore annis cum ha- beret coia rustica pdia: maior frat' in saltu coi hnt' hitatio- nes p. ias' m' apla edificia edi- ficauerat: cuqz eudē saltu cu- sse diuideret sumpt' sibi qsi- re melioze ab eo facta deside- rabat a fratre minore ia legit- me' etatis pstituto. l. herenti' Modestini rñ. ob sumpt' nul- la re vigeze sed voluptatis ca- factos: eum de quo queritur actione non habere.

Expēse facte ca pietat' no repetuntur. h. d. Bar.

Titium si pietatis respec- tu sororis aluit filiam: actio- nem hoc nomine cōtra eā no habere labeo respondit.

ibi no. ar. l. e. ti. l. si res. s. qre et alij duo no tenent. p eo q no est soluēdo. nā sic ciuitati tenebant i solidu: Rñ. no fm. J. r. qz ciuitati quidē ex officio tenebant etia ante qz

E gereret: heredi aut ex sola gestioe teneri coperit.

X duobus habente. id est continente.

P rnas. i. a p. factas. n. Legitime scz. xv. an. vt. C. d. his q ve. eta. l. pe. l. si. als ad diuisione puoca re no possit lz possit puocari. vt h. r. J. d. re. eoz. si pupil

N o habere. qz. i. volitarij fuerit. vt h. r. J. d. loifi. Expēsa pig. ac. l. si suos. s. abraffo pcedit. vt no. s. e. l. si pupil. sas vo-

P ietatis. vel amicitie. vt J. e. is qui. als si quis. petit ne q habere. nisi in casu. vt. C. de nup. pairē. Et no. h. go. gest.

Um alicui ciuitati. q

st sub iperio pp li romā. vt. J. ad tre bel. l. oibus. h. 30.

P ro tribuna li. i. iudice cogno scēte. r hoc qz te- stator fuit capite minut' forte. vt i- si. qui. mo. testa. infir. s. alio.

N o soluēdo scz fact' p' depost tā administratoez. fm. h. vt statim dices.

S ol' gessit. si qm negligentia coī perierūt eqliē ad omes spectat periculū. vt. J. de admi. tu. l. tuto- res q. s. eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz. vt. J. d. admi. tu. l. lucius. s. sempro nū. q est s. eo. h fact' est no soluē- do postqz legiti- mus heres obti- nuir: ibi an s. 3. et. h. Vel alit ibi possidebat r spu. occasioe debiti. h aut p suo. vñ cū tāqz i re ppa pti- tuir curatores: no est ita imputadu mgratib' sic ibi. ar. J. so. ma. l. etiā. s. i. Vel illd fauo re pupilloz: vt h subito laps' fuit.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

S eum. et. l. tres tutores.

P ertinere. i. mo ad mgratuz.

Pietas q ex psonarū qualitate r sumptib⁹ factis psumit ple-
psumit tas: vt plene dices. j. de do. inter vi. r vxo. vtrum. Ac.
er pso- S q. mādan. si tutio mādasset. vt. j. mā. si pcura-
narū qū- torē. §. si tutores. in fi. §. r. C. eo. si mandatum.

b C Ja. scilicet titius.
c C Negociorū
gesto. cū non fue-
rit mandatum.
d C Uidef. No.
illud abesse in q
est obligat⁹: vt h.
r. j. ad. l. fal. qd de
bonis. §. ex dona-
tionib⁹. r. insti. de
ob. ex qū cōtra. §.
tutores. et si sub
conditōe debet.
vt. j. de leg. i. l. pla-
ne. §. q si rem. in
fi. sed ar. cōtra. j.
sol. ma. l. facere.

Bona l-
telligū-
tur de-
ducto
ere alie
no.
Unde bona dedu-
cto demū ere alie
no intelligunt. vt
j. de pbo. signi. l.
subsignatum. §. i.
Sed an aget sta-
tim hic mādatōr
ex quo competit
Rñ. non nisi con-
dēnef fm Al. ad
litar fideiussores
vt. j. mā. l. lucius.
Tu dic statū etiā
anteq̄ soluat vel
condemnetur.
Quare § aliud i
fideiussoze. vt. d.
l. luc⁹. r. C. man.
si pro ea. Rñ. qz si
deiussoz officium
grat⁹ suscepit de
se obligando r soluendo pecuniā. vt. j. de condi. inde. l.
indebitā. qd intempēstiuē. i. anteq̄ soluat vel cōdemne-
tur reuocare nō pōt. quia iunari nos nō decipi rē. vt. j.
cōmo. l. in cōmodato. §. sicut. ar h hoc ipō q mādat alij
vel ipse gerit perficit mandati. vt. j. māda. si mandato
meo. in prin. Itē ad quid aget anteq̄ soluat⁹ Rñ. vt
liberef. vt. j. māda. si mandato meo. §. quoties. Itē hec
sentētia quomodo mandaretur executioni. Rñ. captis
pignouibus. vt ar. j. de admi. tu. l. i. in prin. r. insti. de sa-
tisfa. tu. r cura. §. quibus constitutionibus.

Q Um pater. dederit. qd pōt facere. vt insti. de tu. §.
cum autem.
f C Administrauerit. f. de facto.
g C Fuerit. vel natus sed nō viuus. vt. j. de pbo. sig. l.
qui mortui.
h C Agendū. f. vtili. vt. j. de tu. r ra. dif. l. posthūmo. et
j. de testa. tu. si nemo. §. fima. r. §. e. l. iij. §. hac actioe. Et
aget ille q̄ successit in locū posthūmi. forte substitutus
vel alius legitim⁹ heres. vt. j. de testa. tu. l. si nemo tuto-
rum. §. testamento.

i C q si natus fuerit posthūmus. et viuus.
k C Sessit. qz iam. p nato habef. vt. §. de sta. ho. l. q in

C Pro eo pro quo quis obli-
gatus est agit hāc actioe an-
teq̄ soluat. h. d. bar. I abole.

S Quis mādato titij ne-
gocia seij gesserit: titio
mādati tenef. Lis quoqz tā-
ti estimari debz quāti seij r ti-
tij interest. Titij autē tantū i-
terest quātū is⁹ seio p̄stare dz
cul vel mādati vel negociorū
gestoz⁹ noie obligat⁹ est. Ti-
tio aut actio cōpetit cū eo cut
mādauit aliena negocia gerē-
da. et anteq̄ ipse quicqz dño
p̄stet: quia id ei abesse vide-
tur⁹ in quo obligatus est.

C Sessū noie v̄tris deuoluit
tur i actioe tutele posthūmo
nato vel in actione negociorū
gestoz. h. d. Batione hui⁹ le-
gis in primo casu videre ē fa-
cile. in scdo est rō qd posthū-
mus habef. p nato dū tractaf
de statu r cōmodo suo. vt. §.
de sta. ho. l. qui in vtero. Bar.

Q Um pat te: Calistra.
stamēto posthūmo tu-
torē dederit⁹ usqz tutelā inte-
rim administrauerit⁹ nec post-

vtro. Patet § q ex postfacto declaraf hāc actionē nō
cōpetisse r tutele actionē dari. vel eē hāc cōpetisse. Ne
j. de reb⁹ du. l. qdā. interim ergo pōt dici dubiū: qz p̄tin-
gēs est de futuro. est tñ certū p̄senti h̄itate inspecta. f. q
det actio negociorū gestoz. vt. j. de testa. tute. l. si nemo.

humus nat⁹ fuerit⁹: cū eo nō
tutele sed negociorū gestoz
agendū⁹ erit. Si si natus fue-
rit posthūm⁹ tutele erit actio
r in ea vtrūqz tempus veniet:
et qd anteqz nasceretur ifans
gessit⁹: r qd postea qz nat⁹ sit.

C Sicut inter collegas coe-
qualis potestatis est actio ne-
gociorū gestoz: ita si sunt po-
testatis inaequalis. h. d. Bar.

A factō qre-
bat⁹ quendā ad siliginē
nē emēdā curatozē decreto^m
ordinis cōstitutū: eidēqz⁹ aliū
subcuratozē p̄stitutū/ siliginē
imifcedo corrupisse⁹: atqz ita
preciū siliginis que i publicū
empta erat curatozē afflictū⁹
esse: qua actionē⁹ curatozē cū
subcuratozē experiri possit r
cōsequi id: vt ei saluū esset qd
causa ei⁹ damnum cepisset.
Valerius Seuerus respō. ad
uerfus contutorē negociorū
gestozū actionem tutori dan-
dam. Idem respō. vt magi-
stratu aduersus magistratū
eadem actio detur: ita tamen

§. testō. sicut dici
mus in captis ab
hostib⁹. vt isti. q-
b⁹ mo. ius pa. po-
te. sol. §. si ab ho-
stibus.

A factō qre-
bat⁹. scilz ta-
li qd dicebat quō-
dam rē. Accur.
m C Decreto. de
curionum.

n C Sidēs. sup.
quendā eidē rē.
o C Corrupisse.
scz subcuratozē:
qui ideo subcura-
tor dicebat qz mi-
norē habebat p̄s-
tē qz ali⁹ r ei obe-
dire necesse habe-
bat. non aut vt sit
eius curatoz. et q
est in cura alteri⁹
curatoz eē nō p̄r.
vt. C. de leg. tu. l.
fina. q est contra.

p C Afflictū. id
est dānū p̄cij: qd
totum p̄sequi nō
potuit aq. fuit ef-
cōiētus curatoz
ab ordie cui resis-
tuit iste curatoz
sua bursa iustuz
p̄cij corrupte sil-
ginis.

Curator esse
nō pōt
q est in
cura ali-
terius.

q C Quā actioe. ecce qd querebat. Rñ. alius exordit
q̄ incepit: qz qrit de subcuratore. et respondit de tutore
et magistratu r de subcuratore. Dic ergo in plurib⁹ tu-
toribus si vnus soluit pupillo id in quo alter deliquit: qz
et ipse tenef. vt. j. de tute. r ra. diftra. l. i. §. nisi tractem⁹.
repetit p actionē vtilē nego. gesto. vt hic. r. C. de in lit.
dā. tu. l. ad litē. r. C. de p̄uo iu. tu. l. ij. In magistratu di-
cas q si vnus soluit reipu. damni qd collega stulit re-
petit per vtilem actionē nego. gest. cū et ipse cōueniri p
hoc possit: vt hic subijcit. r. j. de admi. re. ad ci. pti. l. ij.
§. ius reipu. vtroqz enim istoz casu facit alteri⁹ nego-
cium ipso gestu. vt. j. eo. soluendo. idem ergo fit in sub-
curatore vt subijcit. Et sic no. q pcedendū est de simili p̄ce-
bus ad similia. vt. §. de legi. r senatuscō. l. nam vt ait. r
l. non possunt. Sed si ita est in predictis trib⁹ casibus: de simi-
cur non eodē modo fideiussoi cōtra fideiussozē datur⁹ ad sta-
bitrio r mera voluntate obligaf: sed tutor ex necessita-
te r magistratus. Itē fideiussoz liberat cōfideiussozē nō
officio gestionis sed natura obligationis. Itē fideius-
soz habet actionem contra eum pro quo intercessit. vt
j. man. l. ex mandato.

Cōsci⁹ a Cōsci⁹ fraudis. nō agit cōsci⁹ fraudis: vt hic fraudis se. et de tute. r. ratio. distra. l. i. §. nunc tractemus. et. §. nō agit. de eo q. p. q. est. l. i. §. i. r. C. de libe. cau. l. si fili⁹.

Hberto. mandauit. f. aliquis per litteras.

Quocunq. Cuius litte ras. f. mandatis. q. d. contēplatiōe eius. f. q. misit litte ras liberto vel amico mutauit

creditor: f. si cre ditor essent mis se: tunc mandati contraria. vt. C. mā. l. si litteras.

Cuius. f. mā dantis.

In eum. f. z mandantem.

Fideiussozi. si soluerit.

Ad exēpluz institorie. instito ria est. pprie loch nō hz: qz nō nego ciantō. f. pecuni⁹ dādīs r accipien dis. sed tñny pe cunie r tñ ad ac cipiendū fuit iste pposit⁹. vt. J. de in st. l. i. cui cūq. §. i. r. l. in est. et iō di cis ad exēplū. Vel dic iō: qz nō fuit pposit⁹ cū ea solen nitate qua olim. vnde ad exēplū antique solēnitatis et fm hoc vera institoria dat. vel referat ad fideiussozem tantū vt agit hac actione ad exēplū institorie: cū illa fideiusso sit sequela. vt. J. de insti. l. cui cūq. §. si ei quē. in fi. §. p. r. capalis pō creditor vera institoria: Ervt ple ne videas dicit diximus. §. eo. si pupilli. §. item si pecu ni

Inter negocia. casus iste fm antiquos (ratorū. ponit in eo q. negocia mea cū mādato gerebat. r alia al terius cū eis cōiuncta mei pteplanone gessit de vtrifqz michi r ego sibi tenemur mādati actiōe. Sed §. §. e. itē. §. i. Sed ibi loqitur de act. neg. gest. h. de actiōe mādati.

Itē ibi oia negocia erāt alterius. h. non: sed mādatis cui pteplanone gerebat. et erāt sua. ppter cōiunctionē. et sic nō est §. Itē cōtra. §. e. si pupilli. §. si q. s. ita simpli citer. in fi. §. in eo q. ibi dicit sciēs: hic ignorās. et tñ hic subijcit titio dari act. nego. gest. sed subaudi marie. r qd hic subijcit. idē in tu. et cu. subaudi qui gerēdo negocia pupilli et alter⁹ negocia cū illis iuncta gessit. Tu alif pone casum pūmū in pcuratore vel curatore hoc mō: qz aliq. gessit negocia sempronij q. f. sempronij erat cu rator vel procurator titij r interea etiā titij. r qd sequit idē in tu. rē. eodē mō dicas. qz gerēdo negocia tutoris gessit etiā pupilli. r fm hac positionē exponē litteram.

Gerēbat. aliquis cum mandato vel sine.

Essit. r totū male. m. §. sempronio tenebit. cum et⁹ lterit: qz ad eū pnet cura r sollicitudie. r sic nō est §. §. e. itē. §. i. nec min⁹ tñ r titio tenet cui⁹ in fūitate erāt.

vt. §. e. si pupilli. in pñ. et hic subijcit aduersus titiū rē. n. Sed ei. f. sempronio v3 Jo. f. tu dic veri⁹. i. gestioz que dicitū est teneri sempronio f3 Jo.

Preberi. a sempronio fm secūda casus positionē. p Actio. f. neg. gest. fm pūmū casū. Sed est §. J. mā. l. si mā. §. si curator. i si §. vbi dē dari in factū et denegari actiōez istā. sol. q. dā dicitū intelligi b actiōe ad exhi. r l. aq. r b alijs sibi b nō neg. gest. sed tu dic q. h. in rē ip sam cui⁹ negocia sunt ē ipsum. ibi agit erat sibi rati habitōe. r h. ple ne dixi. §. e. si pu pilli. §. si quis ita simplr. Alij dixe rūt q. l3 h. nescirz cui⁹ essent sciebat tñ q. nō erāt sem pronij: vñ h. error in psonā nō tollit hac actionē. sec⁹ si crederet eē tñ sempronij: vt l. cō traria. l. f3 media solu. verior est.

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

gocū gessit: ob eā quoz spe ciē semprozio tenebit⁹. Sed ei⁹ cautionē indēnitatis offi cio iudicis pberi⁹ necesse est aduersus titiū cui dat actio⁹: idem in tutore⁹ iuris est.

Qui allegat causas absen tie nō condēnatur nec appella re tenetur. secus in eo q. ve nit ad plenam defensionē: li cet post litrem cōtestatā. h. d. quem. §. no. Barto.

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

Item i iudiciū deductā et a reo desertā frustrator: s amicus vltro egit⁹ causas ab sentie ei⁹ allegans iudici⁹ cul pam contraxisse non videt qz sententiā contra absentē di cta ipse nō prouocauit. Alpia nus notat r hoc verum est: qz frustrator⁹ pdenat⁹ est. Le terū si amic⁹ cū absentē dese deret pdenat⁹ negociōz gesso rū ager⁹ pōsit ei iputari si cū

actore. si tamen iudi. sol. promittat: quia et ipsum iurare de calu. dico p. 330. et sic qdā nouatio. ut dixi. C. de iura. calu. l. ij. §. Ina. dico et eū dānādū vt pleriq. l. velle videt. vt. §. de. pecu. l. si minor. §. qm. et. §. de re iudi. si cū pcuratore. et. §. de iudi. l. d. q. re. §. i. et. §. de solu. l. solutione. et. l. i. §. satis. §. si

po re. si aut cer-
tū eēt actoi ppe-
tere actioez n̄ tol-
lit ipō iuro p ali-
uz stipulārē. vt. §.
de noua. si nichū
§. si. ad. l. aut. C.
de sentē. l. i. r̄nde
as iudicio. i. sine
a C. Posset. et de-
beret vt qz bonaz
cāz habebat. vt. §.
admi. tu. l. quo-
tiens. §. sicut. Et
no. h̄ quē debere
appellare qñ-
qz q̄s te-
netur.

Uti aliena.
Purgatis. p
ppēlationē. nā v̄f
qz ad cōcurrētes
quātitates cessat
vsura. vt. §. de cō-
pē. l. cū alter. et. l.
idē. Itēz qd dicit
vsuras superflitē-
tis pecunie p̄sta-
ri: intellige si dñs
p̄fueuit fenerare
non alis. vt. §. de

vsur. l. q̄ semisses. §. i. vel vertit in vsus suos. vel alij eā
fenerauerit. Vel fuit in mora. §. e. atqui natura. §. nō tm̄
et. C. de vsur. l. si mater.
e Necessarijs. et vtilib. vt. §. e. §. an. §. si aut q. et. §. e.
l. si. §. si. secus in voluntarijs. vt. §. e. ex duob. i. r̄n.
d Superest. apud gestoz. em.
e Libertos. erogati. etiā vtiliter. vt. §. de pecu. l. si cre-
ditor. §. i. et. arg. §. de re mi. l. iij. §. in bello. sed qd §z volū-
tatē soluit repetit vt hic. et. §. de peti. here. l. hereditas. §.
i. quod vero vltra nō. vt dixi duplici rōne. prima qz pro-
hibitio spedit hāc repetitiōē. vt. C. e. l. si alia qz donat
se videt. vt. §. ad. l. aquil. si seruus. §. si oliuā. Et sic
est ar. ad q̄stionē qua q̄rit si mādāni vt emerēs rē. p. r.
et dāsi plus an repetas. War. sic. Jo. §. vt h̄ et no. C. e.

Māda: f C. Petef. i. liberti ab herede non recte petēt (l. si.
ni fines Sed qd si min⁹. Rñ. repetit quaten⁹ expendit. vt. §. de
excedēt leg. q. l. ātepe. §. a te et. rō qz vt ministri fuerit electi isti
an repe liberti. vt. §. de leg. iij. si quis titio. et.

g Voluntas. f. defuncti. sed certe etiā vltra volūta-
tē pōt impēdere. vt. §. de ver. sig. l. cū testō. q̄ ē §. Sol. pōt
plus expēdere vt ibi. sed non repetit vt hic. Vel hic suf-
ficiens erat qd testator dixerat: ibi nō. arg. §. de reliq. at
si quis. §. equi. et. §. hoc aut. et. §. si. Vel verius ibi p̄cepit
heredibus: et in eorum fauorem noluit nisi certuz quid

posset nō appellasset.
Cōpensatio qz. tū ad cur-
sum vsurariū fit ipō iure. h. d.
pau. de castro. P ap.

Uti aliena negocia ge-
rit vsuras p̄stare cogit
et. §. f. pecunie q̄ purgatis ne
cessarijs sumptib⁹ sugest⁹.

Qui expendit vltra q̄ est
ei inuictū / nō repetit.

Libertos certā pecuniaz
accipe testator: ad sumptuz
monumētū voluit: si qd apli⁹
fuerit erogati / iudicio nego-
cioz gestoz ab herede nō re-
cte petet: nec iure fideicomis-
si. cū voluntas⁹ sinez ergo-
gationis fecerit.

Pupill⁹ nō tenet ad p̄fici-
enda negocia et cepta. B.

Tutoris heres impubes
filius ob ea q̄ tutor eius in re-
bus pupille paterne gessit nō
tenet: sed tutor proprio nomi-
ne iudicio negotiorum gesto-
rum conuenietur.

Heres negotioz non pōt

expendi. Si ergo volunt plus possunt: quia nō faciunt
alij p̄iudiciū. sed hic alijs p̄cepit. q̄ si plus expenderēt
facerent alijs. f. heredibus p̄iudiciū.

Tutoris. cū pater meus tutor cuiusdam pupilli
fuisset me filio pupillo herede relicto d̄cessit: q̄ et michi
tutorem dedit: q̄

meus tutor de tu-
tela quā pat me⁹
gesserat intromi-
sit: se nō ego §z ip-
se tenet actioē ne-
go. gesto. si aut tu-
tele: vt hic. qz non
successi ego pupil-
lus patri meo in
tutela. licet debe-
rē inchoata ab eo
perficere si essem
legitime etat⁹. vt
§. de his q̄ no. l. sa-
mi. furti. §. pe. et. §.
de here. tu. l. i.
i Quāqz. vo-
luntatē. quā in te-
stamētō exp̄ssit dī-
cēdo relinquo fi-
liū i custodia ma-
tris sue.
k Jus actiois
qui agit noie filij
tutores aut hoc
possunt facere. vt
C. de pecu. l. negz
et insti. de cu. §. fi.
Sed oppo. hec fu-
it tutrix: nam et
data fuit: et esse
potuit. vt. C. q̄ si
mu. tu of. fungi
po. l. ij. et. §. q̄ sunt

Quāqz mater filij nego-
cia fm patris volūtate p̄icta
tis fiducia gerat: tñ ius actio-
ris periculo suo litū cā cōsti-
tuendi nō habebit. Quia nec
ipsa filij nomie recte agit: aut
res bonoz et alienat: vel de-
bitorē impuberis accipiēdo
pecuniam liberat.

In causa seruitutis pre-
dij communis qd vnus ex so-
cijs expedit ab alio repetit p
actionem negotiorum gesto-
rum. h. d. Barto.

Ano defendente causam
cōmunis aque snia predio
datur. Sed qui sumptus ne-
cessarios ac probabiles in cō-
muni lite fecerit: negotiorum

pra. §. p̄t actozez p̄stiuere. Solu. dicit qdā q̄ hec cor-
rigit p̄ illas. H̄o dicit q̄ hic fuit data tutrix. sed adhuc
nō fuit cōfirmata qd est necesse. vt in. ll. cōtrarijs. Tu
dic q̄ nō fuit data tutrix lz pat de filijs eā rogauerat: et
ip̄a vt mater non vt tutrix se intromittebat vt h̄ et.
l Quia nec ipsa. vt hic. et. C. de pecu. l. alienā. et. §. de
gu. iur. femine. Et no. bonā rōnē: qz si non possum p me
nec per alij potero. vt hic. et. C. de here. tu. l. ij. ibi nec
in iure et. vt. §. ad mace. filium. in fi.
m Liberat. imo liberat. vt. §. de sol. l. filie. q̄ ē §. Sol.
hic sciuit. ibi ignorauit debitor. Vel hic soluit ex antero-
re cā. ibi ex posteriore. Tu dic qz ibi soluit ex obligatiōe
quā fecerat ipsi matri. Hic autē vel patri pupilli vel ipi
pupillo erat obligatus.

n Cōis aque. vt qz negatoria § p̄les agebatur.
o Predio. i. ad vtilitatē p̄dij v̄p̄ econtra. vt pote cum
seruitus eēt p̄dij: et p̄dio accedere: et p̄dio deberi dicit
vt. §. de serui. l. i. et. l. seruitutes p̄dior. et de serui. rustie.
p̄di. l. via. §. si fundus. et. §. q̄ chqz. Sed q̄ erat dubitatio
de sumptib⁹ Rñ. qz cū fuit sit res indiuidua videbat
rōne indiuiduitat⁹ fusi negotiū gessisse. ar. §. q. po. in pig.
ha. l. si p̄ior. §. sciendū. §. §. sec⁹ est: qz snia dat p̄dio nō p̄so-
ne. et id alij etiā p̄dest et nocet: nisi a gētis culpa intue-
riat vel collusio. vt. §. et. §. si serui. ven. loci. §. si fundus.

et. l. si de coi. r ar. C. si vn ex plu. appel. l. i. et si. et id m-
ptus repetent. vt hic subicit. r. i. fa. her. ex parte. in pn.
r. i. coi. diui. si quis putans. s. siue ait. in prin.

A Negocioz gestoz. s. z. c. i. ca. sic idiu. dua cur no hz
loci coi. diui. vt. i. coi. diui. si quis pu. s. hoc ait. Rn. qd
nil in re coi. fecerit
lz ppter re omu-
nez forte. vt. i. coi.
diui. l. arbor. s. si
per eade. Uel dic
q. desierat res
et coi. vt q. fun-
dus cui seruitus
debebat fuit diui
sus. vt. i. coi. diui.
l. i. r. c. coi. vtri-
usq. iudi. l. fami-
lie. Accur.

Hidiusor. s. pone casum
in fideiussoze vni
us ptract. i. quo
etiā erant pigno-
ra obligata. q. pi-
gnora etiā ob ali
ud debiti tenebā
tur: r. totū soluit
vt. hic. r. c. de fi-
deius. l. ij. vel po-
ne q. alia erāt pi-
gnora r. pro alio
ptractu. idē tñ est
semp debitor. et
tunc minor ē du-
bitatio an ac. ne-
go. gest. teneatur
c. Imperitia.

Alterius. s. tamen eiusdē est
debitozis.

Suscepit. accipiendo etiāz
cessionem vnius
creditoris. vt. dic
etiā sine cessione
f. Estimās.
et bene fm vtran
q. positionem cum cessione vel sine: vel q. essent eadē
vel alia pignora. maxime cuz iure cessio facta fuerit. vt
in sine hic dicit.

Confusa. s. predictis. i. confusa siue mixta obligatione
predictoz. q. pda fuerit simul cōcessa fideiussozi i. vtrius
q. contractus pecuniā facta sup hoc cessione. vel dic cō-
fusa. i. extinctis obligationib. pda: q. fideiussoz sim-
pliciter soluit illa debita. sed pignora accipit vt reten-
tione sibi consuleret. vt. i. qui. mo. pign. vel hypo. sol.
l. i. in pinci.

Conueniet. imo nō frustra. vt. i. manda. l. si māda
to. s. paulus. q. est 3. Sol. hic non emit sed fecit cedi sibi
ius pignoris: et id vice obrinet creditoris. et hoc potuit
de iure facere vñ etiā man. non. tenef. vt. c. de fideius.
l. i. ubi ait emit qd nō lz yñ mandati tenef. hec nō plz.
S. ergo aliquos sumptus hic fecit actione nego. gesto.

ager: et eadē cōueniet si quid culpa fecit. vel dic melius
q. hic dicit cessare mandati et hre act. neg. gest. p reb.
scz alteri. ptract. sed p reb. eiusdē agit mādati r. age
tur hoc nostro casu ad sumpt. neg. gest. et ad pecuniāz
vt. i. man. l. ex mandato. s. fideiussozi. nisi fuisset facta

cessio sicut hic fu
it. vñ hoc casu iu
re cesso ager ad
pecuniā. hoc ē eo
iure qd creditor
cōpetit. sed nil p
hibet vtranq. cō-
petere.

Heredi vtri ptra vxozē de
functi dat hec actio de gestis
constante matrimonio. h. d.
quā. l. no. q. faciet tibi hono-
rē: r. dabit tibi vtilitāre. Bar.

Hereditas vxozē q. res vtri
tpe nuptiar. in sua potestate
habuit: expilate hereditatis
crie postulare nō dz. Prudē
ti. itaq. faciet: si ad exhiben-
dū et negocioz gestozum (si
negocia quoq. vtri gessit) cū
ea fuerit expertus.

Si per ascendētē geran-
tur negocia descendētis vel
fiat protestatio vel onus al-
imentandi ad defendētē non
ptineat expēse alimentoz re-
petunt. h. d. l. ista quam no. r.
pimo ponit exēpla nēfennii
p. mētia q. stione r. allegatio-
nē p vtraq. parte r. opinione
quozūdā. secundo ponitur
responsio pauli. secunda ibi
hec disceptatio. hoc dicit
Bartolus.

Paulus. s. Enfennius. apollima-
ris iulio paulo salutē
Aula nepotis sui negocia ges-
sit: defunctis vtrifq. aue he-
redes pueniebāt a nepotē he

ad quālibet rē petendā vbi p dicit cessant hfer istā qd
falsū ē. Dic q. nulla meli. p adaptari actio a filia 3
f. Aget. l. si habuit rati. als spōso dat ppenitio (m. f. z.

Hereditas vxozē q. res vtri
tpe nuptiar. in sua potestate
habuit: expilate hereditatis
crie postulare nō dz. Prudē
ti. itaq. faciet: si ad exhiben-
dū et negocioz gestozum (si
negocia quoq. vtri gessit) cū
ea fuerit expertus.

Si per ascendētē geran-
tur negocia descendētis vel
fiat protestatio vel onus al-
imentandi ad defendētē non
ptineat expēse alimentoz re-
petunt. h. d. l. ista quam no. r.
pimo ponit exēpla nēfennii
p. mētia q. stione r. allegatio-
nē p vtraq. parte r. opinione
quozūdā. secundo ponitur
responsio pauli. secunda ibi
hec disceptatio. hoc dicit
Bartolus.

cessio sicut hic fu
it. vñ hoc casu iu
re cesso ager ad
pecuniā. hoc ē eo
iure qd creditor
cōpetit. sed nil p
hibet vtranq. cō-
petere.

Necessaria. p
suptib. facti. l.
re. et vt culpe cō-
misse noie teneat
et hoc pro rebz
alterius ptract.
at p reb. eiusdē
agit mandati. vt
mō diximus.

Nō videt. q.
q. habuit ab eo q.
hz ius tradendi.
vt. i. de ver. sig. l.
bonofidei.

Restitutū. rē
pignoratam.

Dato. s. ac-
tione pignoratia
n. Uideat. r. ē
verū. vt dic habe-
tur. p eo ac si cesse-
rit vt non teneat
creditor.

Ius suum
qd in pignore ha-
bebat.

Ignorāte. s.
sec. si sciente. qz
tūc hz locū depo-
siti. vt. i. deposti. l.
die spon. q. est 2.

Suscepit.
noie filie.

Cessat. ma-
la rō. nā fm hoc

Salutem. et q. stionem talē. aua r. c.
3. Utrifq. s. aua r. nepote.

DICER

8 7 1 1

o Jus suum
qd in pignore ha-
bebat.

Ignorāte. s.
sec. si sciente. qz
tūc hz locū depo-
siti. vt. i. deposti. l.
die spon. q. est 2.

Suscepit.
noie filie.

Cessat. ma-
la rō. nā fm hoc

Salutem. et q. stionem talē. aua r. c.
3. Utrifq. s. aua r. nepote.

a Actioe. s. directa. p. qbusda reb. qe habnerat auia heredes po auie dicebant q auia expederat eas i alimēta pupilli nepotis. ⁊ hoc est qd dicit reputabāt. alibi asit ponitur. p. pēfāre. vt. l. d. mino. l. mior. xxy. annis cui. s. b. Rndebat. ab heredib. nepotis. et hec (p. dedia. replicatio est. vt. l. d. excep. l. ij. s. i.

c Decerneret a iudice non tñ ē hec bona allegatio. nā qhōz expeditur nō sic factū puilli publicari corā p̄tore: ⁊ nō erit ferendum si dicat ⁊c. vt. C. b. alimē. pie. l. fi.

d Aut decreta. l. forte petita.

e Pietate cogēte. q. pietas p̄sumit. vt. C. e. i. i. alimēta. et ibi est hoc cōstitutū qd hic dicit. Itē est in. l. si patrono. e. ti. ⁊ qz ita erat cōstitutū in matre idē in auia videbat. vt. arg. C. qm. mu. tu. offi. fun. po. aut. m̄i. Sed tñ est ⁊ vt h̄ dicit ⁊ erat hec allegatio herēdū nepotū. Dicebat. s. ab heredib. auie nā hec allegatio p̄ heredib. auie facit. h̄ des et nepotū petebāt pecuniā quā pupilli noie auia habuerat. heredes aut auierid e bant non potestis petere: qz expedit eā auia in alimenta nepotis. et hoc est verisimile: qz non facile mulier donare videt: quia mulierū genus est auarissimū. vt. ar. l. d. rā gen. dona. inter. vix. et. xyo. si stipulata. in. fi. l. 30. ⁊. C. b. do. est. auia. an. nup. l. cū. vetez. Idicant ergo hi heredes auie. tñc rissimū. hoc recte ⁊c. eā pietatis facta alimēta eē. ⁊ id nō repeti. p̄t. ēt. distigui. mie. mor. vt. l. d. relig. at. si. qz. s. h̄. in. d. u. s. Aluisse. quod. vetez. ē. sicut. i. r. h̄. det. dicūt. eni. h̄. des. auie. posse. ea. q. repetunt. ab. eis. reputare. i. dicere. ne. eo. rā. noie. p̄. dē. nēt. qz. in. pupillū. nepotē. exp̄. fā. fuer. 30. h̄. Videantur. res. scribe. michi. sub. audi. i. In. facto. i. in. certitudine. facti. qz. nescim. vtz. eā. dē. pecuniā. pupilli. nepotis. exp̄. dicit. vel. nō. s. ēt. in. iure. est. vt. puta. q. sit. p̄. s̄. p̄. tio. in. tali. dubio. nā. ⁊c. k. Perpetuo. i. ḡ. n̄. aliter. nam. fallit. qhōz. vt. sub. i. c. i. l. Conueniret. sed. nec. qd. dicit. hic. (duob. casib. de. p̄. s̄. tatiōe. est. vetez. l. of. casu. quid. em̄. si. mater. necesse. habeat. alere. vt. quia. fili. est. inops. ⁊. p̄. inops. Itē. qd. si. modica. repetat. certe. nō. audietur. idē. in. auia. dico. vt. l. de. libe. agno. l. pe. ⁊. l. si. qz. a. liberis. i. r̄. v. s. qz. ad. s. si. vel. ⁊. s. si. mater. ⁊. s. alimēta. aut. ⁊. s. vtz. ⁊. s. como. l. in. rebus. s. possunt. 30. m. Abiisse. si. habes. ob̄. s̄. se. dic. q. mater. iuit. cū. patre. et. dū. reuertit. s. mater. alit. filiū. vel. dic. etiā. dū. reuertit.

pater q ob̄. i. reuertit sperat. et sic etiā dices matrē do. ni remā. s̄. se. et. hec. bona. qz. putabat. patrē. viuere. si. ha. beas. ab̄. s̄. se. dicas. q. m̄. nō. iuit. et. dic. dū. reuertit. s. p̄. n.

n Exhibuisse. s. de suo. p̄. po. m̄. s̄. ⁊. supple. eā. p̄. s̄. ta. tā. fuisse. vt. s. p̄. xi. r̄. s̄. m̄. om̄. i. intellectu. de. trib. i. iug. s̄. bo. ob̄. s̄. se. als. ab. i. s̄. se. secundum. alios. duos. nō. est. necessaria. prote. statio. credebāt. et. patrē. viuere. et. ita. nō. q. ad. aliqd. valet. p̄. s̄. tatio. vt. C. de. epif. et. aliquid. cle. aut. si. capti. valet. Licet. sit. ar. s. C. de. p̄. ba. l. in. s̄. ra. si. eni. nō. fuisse. p̄. s̄. tatio. q. velle. re. petere. nō. audiet. qz. auia. cū. pietatē. fecisse. p̄. s̄. tatio. vt. C. e. l. alimēta. et. hoc. fauore. alimē. toz. sic. ⁊. al. s̄. de. p̄. di. inde. euz. his. s̄. si. mulier. et. i. man. l. si. h̄. n̄. re. s̄. idem. p̄. s̄. tatio. ⁊. C. de. do. pro. et. nuda. pol. l. fi. s̄. i. idē. et. in. auia. dico. cū. rō. diuersi. tag. reddi. nō. pos. sit. ⁊. vtraz. cogat. tur. alere. ex. cā. vt. s̄. dicit. ⁊. ita. p̄. s̄. tatio. runt. etiā. aduoca. ti. heredū. auie. si. tñ. cōstaret. auia. de. suo. p̄. s̄. tatio. alimen. ta. vt. s̄. ibi. ex. cōtrario. ⁊c. Si. vero. dubitē. de. suo. an. de. bonis. nepotū. p̄. s̄. tatio. q. de. bonis. nepotū. et. idē. i. ma. tre. dicā. sicqz. reputabant. agenti. pecuniā. l. ⁊. repetere. su. am. expensaz. non. possint. secus. in. alijs. causis. qz. alimē. toz. etiā. in. matre. et. in. patre. dico. nisi. pietura. sit. q. vo. luit. donare. vt. C. fami. her. l. filie. ⁊. i. fa. her. que. p̄. ⁊. b. leg. iij. cū. quis. decedēs. s̄. nuptura. ar. tñ. duo. in. matre. vident. q. videatur. donare. si. impenderit. in. negocia. fi. lioz. vt. C. eo. l. i. ⁊. l. alimenta. s̄. si. quid. fm. 30. o. In. re. facta. i. in. q̄. s̄. tione. facta. vel. p̄. s̄. tatio. p. In. rō. ne. i. in. codice. rō. nū. q. Es. alimenta. p. Videantur. no. p̄. ra. vulgare. rusticoz. opinione. q. q̄. s̄. tiones. p̄. mediū. diuidit. vt. si. petam. ⁊. dicunt. se. velle. concordare. ⁊. dicunt. q. quinqz. det. sic. C. de. p̄. s̄. tatio. seque. stra. pe. l. i. ⁊. de. in. rem. ver. si. p. patre. s̄. idem. q. ⁊. de. fun. l. s̄. r̄. u. questum. s̄. l. qz. eo. s̄. arg. contra. l. ad. t̄. reb. l. t̄. i. n̄. rogat. ⁊. in. s̄. i. q. ma. nō. pos. s̄. cū. s̄. ⁊. de. peti. h̄. fed. ⁊. s̄. q. ad. qz. ⁊. s̄. adeo. Item. no. hac. l. cas. in. q. s̄. bus. cessat. repetitio. p̄. i. m̄. rō. ne. pietatē. vt. hac. l. ⁊. C. e. l. i. ⁊. l. alimēta. Sed. si. p̄. s̄. tatio. affectiōe. vt. C. e. l. p̄. s̄. tatio. ⁊. C. e. l. qz. i. r̄. p̄. s̄. tatio. Quartus. ratiō. obsequij. vt. C. eo. l. officio. Quil. tus. ratiō. p̄. s̄. tatio. vt. C. eo. l. fi. s̄. hoc. casu. M. da. bar. vtilē. de. edicte. arg. i. de. p̄. di. inde. nā. natura. in. casu. etiam. fm. nos. non. nocet. p̄. s̄. tatio. vt. arg. i. de. relig. l. at.

Mulie: nare videt: quia mulierū genus est auarissimū. vt. ar. l. d. rā gen. dona. inter. vix. et. xyo. si stipulata. in. fi. l. 30. ⁊. C. b. do. est. auia. an. nup. l. cū. vetez. Idicant ergo hi heredes auie. tñc rissimū. hoc recte ⁊c. eā pietatis facta alimēta eē. ⁊ id nō repeti. p̄t. ēt. distigui. mie. mor. vt. l. d. relig. at. si. qz. s. h̄. in. d. u. s. Aluisse. quod. vetez. ē. sicut. i. r. h̄. det. dicūt. eni. h̄. des. auie. posse. ea. q. repetunt. ab. eis. reputare. i. dicere. ne. eo. rā. noie. p̄. dē. nēt. qz. in. pupillū. nepotē. exp̄. fā. fuer. 30. h̄. Videantur. res. scribe. michi. sub. audi. i. In. facto. i. in. certitudine. facti. qz. nescim. vtz. eā. dē. pecuniā. pupilli. nepotis. exp̄. dicit. vel. nō. s. ēt. in. iure. est. vt. puta. q. sit. p̄. s̄. p̄. tio. in. tali. dubio. nā. ⁊c. k. Perpetuo. i. ḡ. n̄. aliter. nam. fallit. qhōz. vt. sub. i. c. i. l. Conueniret. sed. nec. qd. dicit. hic. (duob. casib. de. p̄. s̄. tatiōe. est. vetez. l. of. casu. quid. em̄. si. mater. necesse. habeat. alere. vt. quia. fili. est. inops. ⁊. p̄. inops. Itē. qd. si. modica. repetat. certe. nō. audietur. idē. in. auia. dico. vt. l. de. libe. agno. l. pe. ⁊. l. si. qz. a. liberis. i. r̄. v. s. qz. ad. s. si. vel. ⁊. s. si. mater. ⁊. s. alimēta. aut. ⁊. s. vtz. ⁊. s. como. l. in. rebus. s. possunt. 30. m. Abiisse. si. habes. ob̄. s̄. se. dic. q. mater. iuit. cū. patre. et. dū. reuertit. s. mater. alit. filiū. vel. dic. etiā. dū. reuertit.

Proti statio valet aliquid valet licet sit ar. s. C. de pba. l. in s̄. ra. si eni nō fuisse p̄. s̄. tatio q. velle re. petere nō audiet qz auia cū pietatē fecisse p̄. s̄. tatio vt. C. e. l. alimēta. et hoc fauore alimē. toz. sic. ⁊. al. s̄. de. p̄. di. inde. euz. his. s̄. si. mulier. et. i. man. l. si. h̄. n̄. re. s̄. idem. p̄. s̄. tatio. ⁊. C. de. do. pro. et. nuda. pol. l. fi. s̄. i. idē. et. in. auia. dico. cū. rō. diuersi. tag. reddi. nō. pos. sit. ⁊. vtraz. cogat. tur. alere. ex. cā. vt. s̄. dicit. ⁊. ita. p̄. s̄. tatio. runt. etiā. aduoca. ti. heredū. auie. si. tñ. cōstaret. auia. de. suo. p̄. s̄. tatio. alimen. ta. vt. s̄. ibi. ex. cōtrario. ⁊c. Si. vero. dubitē. de. suo. an. de. bonis. nepotū. p̄. s̄. tatio. q. de. bonis. nepotū. et. idē. i. ma. tre. dicā. sicqz. reputabant. agenti. pecuniā. l. ⁊. repetere. su. am. expensaz. non. possint. secus. in. alijs. causis. qz. alimē. toz. etiā. in. matre. et. in. patre. dico. nisi. pietura. sit. q. vo. luit. donare. vt. C. fami. her. l. filie. ⁊. i. fa. her. que. p̄. ⁊. b. leg. iij. cū. quis. decedēs. s̄. nuptura. ar. tñ. duo. in. matre. vident. q. videatur. donare. si. impenderit. in. negocia. fi. lioz. vt. C. eo. l. i. ⁊. l. alimenta. s̄. si. quid. fm. 30. o. In. re. facta. i. in. q̄. s̄. tione. facta. vel. p̄. s̄. tatio. p. In. rō. ne. i. in. codice. rō. nū. q. Es. alimenta. p. Videantur. no. p̄. ra. vulgare. rusticoz. opinione. q. q̄. s̄. tiones. p̄. mediū. diuidit. vt. si. petam. ⁊. dicunt. se. velle. concordare. ⁊. dicunt. q. quinqz. det. sic. C. de. p̄. s̄. tatio. seque. stra. pe. l. i. ⁊. de. in. rem. ver. si. p. patre. s̄. idem. q. ⁊. de. fun. l. s̄. r̄. u. questum. s̄. l. qz. eo. s̄. arg. contra. l. ad. t̄. reb. l. t̄. i. n̄. rogat. ⁊. in. s̄. i. q. ma. nō. pos. s̄. cū. s̄. ⁊. de. peti. h̄. fed. ⁊. s̄. q. ad. qz. ⁊. s̄. adeo. Item. no. hac. l. cas. in. q. s̄. bus. cessat. repetitio. p̄. i. m̄. rō. ne. pietatē. vt. hac. l. ⁊. C. e. l. i. ⁊. l. alimēta. Sed. si. p̄. s̄. tatio. affectiōe. vt. C. e. l. p̄. s̄. tatio. ⁊. C. e. l. qz. i. r̄. p̄. s̄. tatio. Quartus. ratiō. obsequij. vt. C. eo. l. officio. Quil. tus. ratiō. p̄. s̄. tatio. vt. C. eo. l. fi. s̄. hoc. casu. M. da. bar. vtilē. de. edicte. arg. i. de. p̄. di. inde. nā. natura. in. casu. etiam. fm. nos. non. nocet. p̄. s̄. tatio. vt. arg. i. de. relig. l. at.

a **C** Sex mensibus infra quosvltiles durat redhibito-
ria. vt. l. de edil. edic. sciendum. §. fina.
b **C** Non inuenit. s. culpa emptoris vel ei⁹ familie vel
procuratoris eius. vt. l. de edil. edic. redhibere. §. fina.
c **C** Eo inuento. s. mancipio in bonis emptoris.
d **C** Fact⁹ esset.

Sed nōne retinē-
do de precio pote-
rat sibi cōsulere?
Rñ. hoc casu loq-
tur i pmutatiōe.
vt. l. de edil. edic.
l. sciendū. §. pe.
e **C** Non ex re
emptoris. nā illd
remanet empto-
ri. vt. l. de edil. edi.
l. cū autē. §. si. r. l.
seq. Idē si iuria
factā sit fno in ei⁹
emptoris pume-
liam. vt. l. de edil.
edic. l. bouem. §.
si quis. Accur.
f **C** Nec receptif
set. nā hec oia d⁹
recipere ab ep^o-
re. vt. l. de edil. edi.
l. cū autē. §. si. Acc.
g **C** Ceterum si
ex alia. l. q⁹ de do-
te: et sic referat
id qd ex dote di-
xit. vel dic ad p^o
mū hoc mō. dixit
§. si hec non inue-
niant: nō puer⁹-
tur. q. d. si inueni-
tur cōuertunt: qz
est temporalis. vt. §. eo. l. snautē. §. i. Ceterū p sed rē.
Sed nōne pōt expirare dies ppetuo: pone qz cepit ge-
rere nō superāt nisi duo dies a d eā finiedā: r in ipa ge-
stione finita est: Rñ. qz neqz tpalis neqz ppetua trāsit in
ac. nego. ge. nisi l ipa gestioe expiret: r si expirat vtraqz
trāsit. s; iō facit dñam qz tpalis sepi⁹ expirare ptingit.
ad ea em se retulit q plerūqz accidunt. r hoc fm Jo. sed
certe etiā si nō expirēt: si tñ ver⁹ actio nō erat vsuraria:
optet tñ dicere qz trāseat fm Azo. ex illo sbo vtiqz si ne-
qz vsurariū rē. vt. §. eo. si pupilli. §. si. r. l. e. q sine. Et est
hoc verū in tpali r in ppetua. qtuor em sunt cause spā-
les qre pma actio deuoluat in act. nego. ges. vt tñ cōpe-
tat vtraqz nisi in casu isto quē primo assigno. puma qz
antiqua expirat in gestione. Scda qz antiq nō erat vsu-
raria. Tertia qz in antiqua habebat debitor puiilegiū
neg. ge. qd amittit in scda. Quarta qz dñs negotiorū in āntiqua
nō habebat puiilegiū qd hz in scda. i. in actioe tutele. vt
alia que dat ex gestione. vt hac. l. i. rñ. r. §. iusto. et. l. pri.
§. r. l. de adm. tu. quotiens. §. nec quisqz.

Actio
pma de
uoluit
in act.
neg. ge.
sto. qua
tuor de
caulis.

Sex mensibus⁹ ex actis perire.
C Si vel mācip⁹ in reb⁹ nō
iuenit⁹ vel eo iucto⁹ qd acces-
sionis noie additū est: vel qz
deterior: homo fact⁹ esset: vl⁹
qd p eū esset acq⁹itū nō ex re
emptoris⁹ nec iuenit nec rece-
pisset: nec eēt in ipius empto-
ris negocijs q gerebat vnde
sibi in p⁹enti redderet. **C** Le-
terū si ex alia⁹ cā ppetue obli-
gationis cū sit locuples⁹ de-
beat: nō est imputandū q nō
soluerit: vtiqz si neqz vsurariū
ratio querelā⁹ mouet. Diuer-
sumqz⁹ est in tutore debitorē:
qz ibi iterfuit ex p⁹ore obliga-
tione⁹ solui vt deberet ex tu-
tele actione.

**Qui soluit creditori credi-
toris sui ex eadē causa libera-
tur ipso iure.** Paulus.

S i liber homo bona fi-
de michi seruicū mutu-
am pecuniā sumpserit: eāqz i
rē meā verterit: qua actioe id

Qui soluit creditori credi-
toris sui ex eadē causa libera-
tur ipso iure. Paulus.
S i liber homo bona fi-
de michi seruicū mutu-
am pecuniā sumpserit: eāqz i
rē meā verterit: qua actioe id
tutele: qz i vtraqz ita demū sputat si sibi solvere potuit.
s; in hoc diuersuz: qz si pma est ppetua r vsuraria r so-
lidi psecutoria nō trāsit in actioez ne. ges. vt. §. pxi. dixi-
mus: s; in actionē tutele sic vt subijcit. Et si rō: qz qdā
hz tutele actio q non hz alia. s. factā h⁹ p⁹ h⁹ ecā. vt. C.
de adm. tu. p of-
ficio. r iō sit puer-
sio vt subijcit hic.
r. l. de adm. tu. l.
qnēs. §. nec d⁹sq.
In alio tamē §.
pcedenti dicit nō
esse tutou impu-
tandū si nō satis-
faciat cū sit locu-
ples: r sic est con-
tra. Sol. fm. ad.
ibi non intererat
pupilli pueri cū
aliū erat soluēda
pecunia. s. credi-
tori tutori apud
quē intercesserat
p⁹ pupilli. h autē
erat ipius pupil-
li pncipalit debi-
tor. vñ iteret sua
vt cōuertat in su-
is factis: vel eri-
gar a seipso: qz ēt
earū rerū q in ar-
cha pupilli sūt te-
netur reddere ra-
tione. vt. l. de ad-
mi. tu. l. tutor q.
rep. §. pecunie q
est in archa.
l. Obligatiōe.
scilz ex illa q pre-
cedat tutelam.

S i liber. debeam. scilicet il-
li libero homini bona fide possesso.

Non enim videtur q nulla.
O danda est actio. ei q bona fide seruit: vt h. r. §. e. l.
at qui. §. si libero. r. l. si pupilli. §. si quis quasi. creditor
autem datur de in rem ver. contra me. vt. l. de pecu. l. l.
in fi. r. C. qd cum eo. l. et qui. in fi.
P Desinit. ipso iure. vt. l. de pig. act. l. soluti. §. vñ si
domū. nō iure cōpensationis q nō sit: nisi cū opponit ab
hoie. s; qz hui⁹ gestiois iā michi videt interesse. hec aut
actio dat ad interesse. Azo. Aliū dicit qz p exceptionē. Ac.
Itis pte. ex ea re fact⁹. vt si tūc est locupletior: te-
neatur. als em non tenet vt hic. r. §. e. si pupilli.
in pu. r. l. de solu. l. in pupillo. sic. l. qd me. cā. quantū. in
pn. si tñ tunc nō est: sed tpe snie satis est. vt. l. de peti. de
redi. si a p⁹ s. q. tpe. r. l. illud. idē r si āte lit. cōto. psum-
pra est in alia rē pupilli. vt. l. qd me. cā. l. si ipsa. Et hoc
in vtilibus negocijs: in necessarijs aut nō inspiciat si lo-
cupletior vel nō. vt. l. de solu. l. in pupillo. §. i. dixi. §. e. si
r. **E**t periculū. s. culpa eueniens (pupilli in pn.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. l. fcer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. l. gestio
mā. si remunerādi. §. ap. s. l. c. l. de peti. h⁹ itē videndū. de p⁹ca
l. **E**x ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

S i liber. debeam. scilicet il-
li libero homini bona fide possesso.
Non enim videtur q nulla.
O danda est actio. ei q bona fide seruit: vt h. r. §. e. l.
at qui. §. si libero. r. l. si pupilli. §. si quis quasi. creditor
autem datur de in rem ver. contra me. vt. l. de pecu. l. l.
in fi. r. C. qd cum eo. l. et qui. in fi.
P Desinit. ipso iure. vt. l. de pig. act. l. soluti. §. vñ si
domū. nō iure cōpensationis q nō sit: nisi cū opponit ab
hoie. s; qz hui⁹ gestiois iā michi videt interesse. hec aut
actio dat ad interesse. Azo. Aliū dicit qz p exceptionē. Ac.
Itis pte. ex ea re fact⁹. vt si tūc est locupletior: te-
neatur. als em non tenet vt hic. r. §. e. si pupilli.
in pu. r. l. de solu. l. in pupillo. sic. l. qd me. cā. quantū. in
pn. si tñ tunc nō est: sed tpe snie satis est. vt. l. de peti. de
redi. si a p⁹ s. q. tpe. r. l. illud. idē r si āte lit. cōto. psum-
pra est in alia rē pupilli. vt. l. qd me. cā. l. si ipsa. Et hoc
in vtilibus negocijs: in necessarijs aut nō inspiciat si lo-
cupletior vel nō. vt. l. de solu. l. in pupillo. §. i. dixi. §. e. si
r. **E**t periculū. s. culpa eueniens (pupilli in pn.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. l. fcer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. l. gestio
mā. si remunerādi. §. ap. s. l. c. l. de peti. h⁹ itē videndū. de p⁹ca
l. **E**x ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

Et periculū. s. culpa eueniens
(pupilli in pn.
sic etiam. l. cō. si vt certo. §. cōmodatū. et ex eo quod hic
subijcit optime pbatur. de tali enim periculo tenetur: Nego.
vt hic. r. l. fcer. peti. l. periculū. r. C. arbi. tu. l. nota. r. l. gestio
mā. si remunerādi. §. ap. s. l. c. l. de peti. h⁹ itē videndū. de p⁹ca
l. **E**x ea actione. qua debitores conueniuntur. Ac. lo tenet

Non essent. quo casu non tenetur, vt hic. r. J. de magi. conue. l. i. §. si magistratus.

Tenebit. venia petita si est emancipatus: alio nullo modo agit. vt. C. de in ius voc. l. ij. Videbat forte eum no teneri. vel ppter affectionem paternam vel reuerentiam.

Uti si oportuit. qz dies venit ante gestio ne vt statim inu. it. vel dic vt qz is aliquando tpe here rat in administra. tione. vt. S. eo. di. uotio. §. sed hic quida r. puma verios est. Et sic nota est a se exige re. vt. J. de pecu. §. r. si danti §. pterea. in fi. §. r. S. eo. diuotio. §. ceterp.

Pterito. i. transacto. i. iudicio. i. actione nego. ge. que est boneti. vt. in l. i. de actio. §. actionum.

Fenerass. i. p. ditione sue per sone. vt habes C. de vsu. l. eos. qd erit vtz vt sol ues in. fi. huius legis.

Maximas. id est centesimas quibus nulle sit maiores. r. vt q centesimas. qm vbi quis r.

Negocia. i. tutelaria negocia i. publica. i. pecunia.

Conuertit. scilicet malo modo.

Maximas. i. centesimas: vt modo dixi. et hoc i tu tote planu est si clam couertat. vt. J. de admi. tu. no exi. stimo. et sic intelligitur. C. arbi. tute. l. curatore. r. J. de admi. tu. l. tutor q §. pecunie. r. C. de vsu. pu. l. i. Na le. gitime appellatur centesime pdictis tribus legib. Sed ad id qd dicit negociave: q gestoz ad centesimas tenea tur est ar. ptra J. manda. i. d. §. §. et si pecunia. vbi ad co sneras in regioe tndicat teneri Sol. ibi palā hic clā. vt ars. J. de admi. tuto. l. quotiens. §. no tantu. r. d. l. no exi. stimo. Alij vt. B. dicunt hic appellari maximas. i. ma gnas. sic. J. loca. si merces. §. qui colina. et sic erit que i regioe frequētant. que sunt maxime respectu legitima rā. i. quas stipulari p cōditione sue p sone poterat: qd maiores frequētabant. tu dic qz hec duo tutelā negocia ve p vno ponit. l. negocia tutelaria. aliud ergo i officio quod est pūnatū profus. vt in pcuratore r. gestore. vt in l. contraria dicitur.

Sed istius. respondet obiectioni. o Accepit. ar. p qstione q tutor pecunia qua acce pit p copulanda pupilla non teneat restituere. p Licentia. i. ppter licentiam. q Maximus. i. centesimis. et ex hoc ptz q sola obla:

os couertit maxias vsuras pstat: vt est constitutum a diuis pncipib. Sz istius diuersa cā ē q no sibi sumpsit ex ad ministracione nūmos: sed ab amico accepit: et ante nego. ge. administracionem. Nam et illi de quib cōstitutū ē: cū gratuitam certe itegrā et ab stinētē omni lucro pstatre fi de deberent licentia qua vi dentur abuti maximis vsur vice cuiusdā pene subijctunf. hic bona rōne accepit ab alio mutuū et in vsuris qz no sol uit: no qz ex negocijs que ge rebat ad se pecunia transfuit cōdēnā dus est. Multū autez refert incipiat nūc debitū an ante nomē fuerit ditoris: qd satis est ex no vsurario facere vsurarium.

Inuitum et ignoratē pos sumus liberare: non autem actionem ei auferre. h. d.

Soluendo qd qz Gal. p alio licz inuito r igno rāte liberat eum. Ad autez alicui debetur alius sine vo luntate eius non potest ture exigere. Naturalis enim si mul r ciuilis ratio suadet alie

legio loquit qd affert gaudis capienti: constat autez q inuitus nemo gaudet. vt in. x. col. titu. qd sit feu. c. i. Jre ptra. C. de iur. deli. l. nec emere. r. J. de bo. pos. l. i. §. inui to. r. J. de dona. l. hoc iure. §. no pōr. sol. ibi directo pferri non pōt. hic p mediā psonā pferi. vel tractat ibi de aliq dominio rei vel rez acqrendo. hic autē de liberatione acquirenda: qd est facile. vt ar. J. de actio. r ob. l. arrian. v Exigere. i. ab inuito extorquere pecunia. hoc enim inuiti pbi exigere. vt. J. de lega. iij. fideicō. §. si rem. pe tere vero alius potest qnq vt cōiucta psona. vt. S. de p cu. §. r. he. i. rñ. que est J. Sz pūmū. f. exigere fallit rōne officioz. vt. C. de admi. tu. l. debitorib. r. l. tutores. i. fi. et. J. de admi. re. ad ci. p. l. ij. §. si eo tpe. r. l. si §. pe. Item fallit si exigenti pariter debeat. vt. J. de duob. re. l. pe. et l. ex duob. reis sit. az. Jre fallit. vt. C. qn si. vel pzi. d sui de. l. ij. r. iij. r. J. de cur. bo. dā. l. ij. Jre fallit. vt. J. de ap. l. no trñ. r. J. de lib. cā. l. ij. et. iij. In adiecto abt no fallit: qz ipe n agit l3 et recte soluat. vt. J. de sol. l. qz si stipular. i. fi.

Oblatio facit cessare pe sola pe nam vt in eaz qd nā cessa non incidat sicut re facit. vsurā que noduz cepit currere euz hic vsurā appel let penaz. vt. J. de arbi. celsus. r. C. de vsur. l. si per te Jre no. q punit Utēs il qui illicite vtur licite p pmissis. sic r. C. missis de iude. l. iudeti. punitur r Facere vsu rariuz. et sic non maxiaz vsura rum.

Soluendo. li berat. vñ re petit p actionem nego. gesto. quia fusi est negociuz ipso gestu.

Est. no. inui to bñficiū pferi li berationis. vt hic et. J. de solu. l. solu tionē. r. l. si p me et. J. de exer. l. i. §. pe. in fi. §. J. de no ua. l. stichuz §. fi. et arg. §. r. i. l. i. in fi. Sz J. de regu. iur. l. inuito. sol. ibi directo phibe tur: h p obliquuz pcedit. argu. J. de acq. re. do. l. etiā. r de ver. obli. §. v. et ante. vel ibi in bñficio. i. in pziui

Inuito bñficiuz liberati onis cō fertur.

Inuit nemo gaudet

Uti si oportuit. qz dies venit ante gestio ne vt statim inu. it. vel dic vt qz is aliquando tpe here rat in administra. tione. vt. S. eo. di. uotio. §. sed hic quida r. puma verios est. Et sic nota est a se exige re. vt. J. de pecu. §. r. si danti §. pterea. in fi. §. r. S. eo. diuotio. §. ceterp.

Pterito. i. transacto. i. iudicio. i. actione nego. ge. que est boneti. vt. in l. i. de actio. §. actionum.

Fenerass. i. p. ditione sue per sone. vt habes C. de vsu. l. eos. qd erit vtz vt sol ues in. fi. huius legis.

Maximas. id est centesimas quibus nulle sit maiores. r. vt q centesimas. qm vbi quis r.

Negocia. i. tutelaria negocia i. publica. i. pecunia.

Conuertit. scilicet malo modo.

Maximas. i. centesimas: vt modo dixi. et hoc i tu tote planu est si clam couertat. vt. J. de admi. tu. no exi. stimo. et sic intelligitur. C. arbi. tute. l. curatore. r. J. de admi. tu. l. tutor q §. pecunie. r. C. de vsu. pu. l. i. Na le. gitime appellatur centesime pdictis tribus legib. Sed ad id qd dicit negociave: q gestoz ad centesimas tenea tur est ar. ptra J. manda. i. d. §. §. et si pecunia. vbi ad co sneras in regioe tndicat teneri Sol. ibi palā hic clā. vt ars. J. de admi. tuto. l. quotiens. §. no tantu. r. d. l. no exi. stimo. Alij vt. B. dicunt hic appellari maximas. i. ma gnas. sic. J. loca. si merces. §. qui colina. et sic erit que i regioe frequētant. que sunt maxime respectu legitima rā. i. quas stipulari p cōditione sue p sone poterat: qd maiores frequētabant. tu dic qz hec duo tutelā negocia ve p vno ponit. l. negocia tutelaria. aliud ergo i officio quod est pūnatū profus. vt in pcuratore r. gestore. vt in l. contraria dicitur.

C Non posse. ratio civilis suavit no fieri deteriorum
vt. C. de sol. l. inuito. Naturalis fo ratio suadet no fieri
deteriorē. vt. J. de regu. iur. l. iure nature.

C Communes edes. ruinosas.
C Presitero. ex cautione.

C Potius. ete
ctiue et non ppa
tiue ponit. vt p
per rōne q sequit
qz parte meā zc.
vnde cōi diui. lo.
eti hfe nō p. vt J.
cōi di. si qz pu. s.
hoc aut. s. nego.
gest. vt h. z. C. e. si
ue. J. te no. q. p p
te potuit cauere.
vt hic. z. J. cōi di. si
qz pu. s. si dāni.
S. J. de dam. in
fec. l. in stipulatio
ne. vbi dicit qz ni
si in totū caueat i
pos. mittit actor
Sol. ibi loquit qz
vnus erat dñs: h
qz plures. Uel ibi
qz tota domo mi
nabat ruina. hic
aut qz pñcula q
dā et erat ampla
domo. vt. J. de dā.
infec. l. si finita. s.
ex hoc. Uel veri
ibi si de q vno nō
cauere i pos. toti
mittat actor. sed
nisi i totū caueat
mittit i pos. s. p
p q non caueat. z
sic illa fm istā in
telligit. J. te no. qz

Expēse p pte so
cū repeto. vt h. et
J. eo. qui aliena. i
fi. z. J. fami. her. ex
pre. sic. J. d. ad plu.
arce. si colon. l. z

quidā ibi putabant contra sed male.

C Quia. rō quare nego. gesto. non cōi di. agatur.

C Defendere. f. cauendo.

C Ubi fusi. defenderit. et emendauit dāni.

C Ad de peculio. hoc aut intellige si vtili fuit
resarcire maleficiū qz noxe dare mancipiū. vt. J. de peti.
her. l. vtilis. z. J. de bo. aut iudi. pos. p. rō ait. s. his vbi
S. z. cur de peculio nō agit. vt. J. e. si pupilli. s. sed si ego.
Rñ. qz nō ē dicēdū qz peculiare negociū qd ē gestū: qz

Nemo
est in pe
culio
suis

nemo est in peculio suis. vt. J. de pecu. leg. l. si huius. in fine.

C Serui. nego. gesto. insolidū nō de peculio sed est
verbū habile ad mādātū interuenit. f. admonitio
z rogatū deberet dari mādātū. vt. J. mā. l. i. et isti. de obli.
ex quas ptra. in prin. q sunt cōtra sol. fm. p. et. R. refert
an admonitio fiat a seruo: z tunc non faciet mandatū

vt hic. an a libero et tñc sic vt in J. r. s. Uel dic q hic fuit
admonitio et rogatū talis ex qua nulla nascit obligati
o qz nō fuit facta admonitio alo obligādi: sed pñliū dā
di. sic z. J. man. l. idē qz. s. si qz ea. z. C. e. si negociū. z. J. b
k **C** Mādātū. se qz et fide.

(dolo. fu. r. uus.

negotio. gest. i. actio. Si fo qua
si mādātū serui: etiā de pe
culio et de in rem verso actio
ne agere te posse rñsum est.

C Qui gerit negotiū alteri
ipso gestu habet hanc actio
nem. h. d. Bar. **C** Habeo.

C Am pecuniā eius noie
solueres q tibi nichil
mādauerat. neg. ge. actio tibi
cōpetit: cuz ea solutione de
bitor a creditore liberatū sit.
nisi si qd. debitoris interfu
it eā pecuniā non solui.

C Factus affectioe paterna
non venit in hac actione. hoc
dicit Bar. **C** Ulpianus

C S qui amicitia ducit
paterna pupillis tuto
re petierit vel suspectos tuto
res postulauerit nullā aduer
sus eos hz actionē: fm diui se
ueri constitutionem.

C Expense in honoribus fa
cte hac actione repetuntur.
h. d. Bar. **C** Idem.

C Ue vtiliter in negocia
aliquis erogant: in q
bus est etiam sumptus hone
ste ad honores per gradus
pertinentes factus: actione
nego. gesto. peti possunt.

C Factus liber non tenetur
ex ante. gesto. h. d. Bartol.

choauerit. vt. J. e. l. sed an vltro. s. i. et. J. man. l. si mādā
uero. in prin. vel si alius erat donaturus. C. e. l. q.

C S qui amicitia. s. s. est. l. si quis.

C Nullā. no. nō agit q. p. paterna gerit amici
tia. vt. h. et. C. eo. si paterno. z. J. e. l. ex duobus. s. si. s. J.
J. e. si pupilli. s. sed si ego. So. hic nō gestit pteplatione
amicitie. f. simplr. sed amicitia paterna. i. ea affectione
qua pater gestit filij negocia. f. pietate semp ptefumpta
potest etiā pietatis motus distingui et misericordie. vt
J. de relig. et sump. fu. at si quis. s. sed interdū.

C Ue vtiliter. sumptus. factus honeste.

C Ad honores. i. propter honores.
pertinentes. i. obueniētes p gradū: siue gradatim hono
repetit vt hic dicit. honores em p gradū deserunt: velu res per
ti de minoribz ad maiores. vt. J. de mu. z. ho. l. gradatim gradus
z. l. hono. municipalis. s. gerendoy. Alioqn casum vt deseruit

des appetere qd ad summi loci fastigis postpositis gradibus p abrupta qrit ascensum. vt in decre. dist. xlviii. c. si- cut neophili. Sz qud honeste sicut tales sumpti? Rñ. oli emebant honores fm, qsd. sz hodie est p. vt. f. ad leg. fal. ambi. l. i. Uel dic q palā et hodie pnt peti. vt. f. d pol li. l. i. si. alie autē

expēse fm confue tudine sunt de q bus indubitably ter hic pōt intelli gi. vt in aut. vt iu di. sine quod suf. h. ec. aut omia. col. ij. et aut. scri- ptū explar. col. ij. et de san. epif. s. p. consuētudi- nib. col. ix. et f. de pe. h. f. l. h. r. f. p. fo. l. si societatem vniuersitatis. s. fi. r. c. b. p. fa. scri. l. vnicuiq. Sz ad si symoniace dedi p aliquo r hz rati- ō vel a? māda- to dedi an habeat actionē. Rñ. non. vt. f. mā. l. i. l. renu- nerādi. s. rei. r. l. si hō nō re. s. l. a- dolescens. s. ar. p. r. f. de in re. p. l. iij. s. necnō.

Qui pure testamento libertate acceperunt: actio que viuentibus dñis administra- runt rōne reddere nō p pellūt

In negotio qd est alteri ipio gestu tenetur ille ad que vere pertinet: licet contem- platione alteri gestus sit. Bar.

Titius pecuniā creditoribus hereditarijs soluit: cōsti- mans sorore suā defuncto he redē testamēto extitisse q̄uis aīo gerendi sororis negotia id fecisset: in veritate tamē fi- liorū defuncti q̄ sui heredes patri sublatō testamēto erāt gessisset. quia equum est in dāno eū nō verari: actioe ne go. gest. id eū petere, placuit.

Qui cōtemplatione pu- ratoris gerit negociuz quod spectat ad dñm solum vigore mandati cōtra dñm actionez nō hz. sec. si pteplatione do- mini gesserit. b. d. B. A. fric.

Andasti filio meo vt tibi fundum emeret:

vt plene dixi. s. eo. si pnpilli. S. quid ergo inq̄t. vt dic aut suo nomine et tunc contraria: aut hereditario. vt. f. l. si. f. aut nōle tertij et tunc est idē quod hic. Andasti. aut titio. cuiusdā extraneo. Accur. d. c. l. i. filij. e. l. d. d. d. p. filiū michi q̄sta. f. l. actionem. mandati.

quod cum cognouissē ipse eum tibi emi: puto referre q̄ mente emerim. Nā si ppter- ea q̄ tibi necessariū esse scirez et te eius volūtatis eē vt em ptū hēc velles: agemus inter nos nego. gest. sicut agerem? si aut nullum omnino man- datum intercessisset: aut ti- tio mandasses. sed ego quia per me commodius possim negotium conficere emissem Si hō ppterea emerim ne fi- lius meus mandati iudicio teneatur: magis est vt ex per- sona eius? et ego tecū māda- ti? agere possim: et tu mecum habeas actionē? de peculio? Quia r si titi? id mādatū su- scepisset: r ne eo noie teneat ego emissem: agere cum titio neg. gest. et ille tecū: r tu cuz illo mandati. Idem est et si filio meo mādaues? vt pro te fideiuberet: et ego p te fidei- iusserim. Si pponat te titio mādasse vt p te fideiuberet

Andasti filio meo vt tibi fundum emeret: bat vt sibi obliget filium: nō vt habeat ratū teneat de pe- culio tm: vt hic. sed ibi nō filius obligari sibi: sed factū fi- liū ratū haberi volebat. Uel verius dic hic gessit pat: vt nec ipse p filij vel filius qui mandati susceperat tene- retur. ibi e? vt teneat. Uel hic vt extrane? gessit qd fili? erat facturus ad instar dñi fideiubentis pro seruo qui non tenetur ob hoc quod iussu. cum aliud sit iubere r. c. vt. f. quod iussu. l. i. s. qd ergo. Sz ad quid pater de pe- culio puenitur. Rñ. si inter sit dñi negociorū poti? emi a filio q̄a patre: qz cautius emisset. idē si dicat fili? cōmi- sisse culpā vel ego pater. nā si qd culpabiliter p filio gef si filio ratū habente qd pōt: qz suum est negociū cura et sollicitudine et suo noie gessi: ipse videt culpā cōmississe quā ego cōmissit et id ex eius psona de peculio teneor: vt hic dicit. si vero ratū nō habeat male gessit a me: tunc nec ipse teneat si nō fuit culpa ex eo qz nō gessit nec ego. s. si dolo feci ego pat l solidū teneor. vt. f. cōmo. l. iij. s. si filio s. f. 330. bene gestum autē a me ratū habere p pellitur fi- lius. vt. f. eo. l. pōpo. cū eius sit negociū cura r sollicitu- dine vt dixi. sic. s. eo. l. si pupilli in p. inci.

Quia r titius. f. extraneus. 330. fideiusserim. nā distinguat. vt. f. cui? pteplatione fideiuss. et sic etiā itelligit. f. manda. si hō: nō re. s. si filio p̄dicta abt pbat ad instar extranei: qz si pponat r. c.

Andasti filio meo vt tibi fundum emeret: bat vt sibi obliget filium: nō vt habeat ratū teneat de pe- culio tm: vt hic. sed ibi nō filius obligari sibi: sed factū fi- liū ratū haberi volebat. Uel verius dic hic gessit pat: vt nec ipse p filij vel filius qui mandati susceperat tene- retur. ibi e? vt teneat. Uel hic vt extrane? gessit qd fili? erat facturus ad instar dñi fideiubentis pro seruo qui non tenetur ob hoc quod iussu. cum aliud sit iubere r. c. vt. f. quod iussu. l. i. s. qd ergo. Sz ad quid pater de pe- culio puenitur. Rñ. si inter sit dñi negociorū poti? emi a filio q̄a patre: qz cautius emisset. idē si dicat fili? cōmi- sisse culpā vel ego pater. nā si qd culpabiliter p filio gef si filio ratū habente qd pōt: qz suum est negociū cura et sollicitudine et suo noie gessi: ipse videt culpā cōmississe quā ego cōmissit et id ex eius psona de peculio teneor: vt hic dicit. si vero ratū nō habeat male gessit a me: tunc nec ipse teneat si nō fuit culpa ex eo qz nō gessit nec ego. s. si dolo feci ego pat l solidū teneor. vt. f. cōmo. l. iij. s. si filio s. f. 330. bene gestum autē a me ratū habere p pellitur fi- lius. vt. f. eo. l. pōpo. cū eius sit negociū cura r sollicitu- dine vt dixi. sic. s. eo. l. si pupilli in p. inci.

Quia r titius. f. extraneus. 330. fideiusserim. nā distinguat. vt. f. cui? pteplatione fideiuss. et sic etiā itelligit. f. manda. si hō: nō re. s. si filio p̄dicta abt pbat ad instar extranei: qz si pponat r. c.

Symo- niace aliq nō repetit

DICERET

casibus tantū loquitur hic titulus. s. quādo accepit pecuniā vt faceret quis negociū per calūniā: et quando vt nō faceret. vt. J. l. in pun. N. eum. nisi sit parēs: vel patronus: vel fisco. vt. J. de obsequijs. l. parēs. puto tñ eos hoc ca

su teneri actioe in factuz generali: q̄ datur in subsidiū que i multis arti culis admittit. vt J. d. prescrip. ver. quotiens. r. C. de sacrosan. eccl. fan. amus. ne lucent huusmodi perso ne inique. vt. J. de dolo. l. nō debet. l. fi. r. l. seq. r. C. de dolo. si supstare. et C. d. iure doti. l. i. Sed an in hoc casu hec subsidia: rīa datur in qua: duple: potest di ci q̄ sic. vt. J. d. fur. si q̄s vroi. s. i. l. z marito in vrozēz penalīs nō detur. vt. C. rerum amo tarum. l. ij. b. C. nō faceret. cū facere vellet. s. z an qui dedit vt faceret teneat simili pena. Rñ. tenet vt argu. C. de epif. r. cle. l. si quēd. in fine. et. C. de pena iudi. auten. nouo iure. et. J. l. s. sed r. cōstitutio.

c. In quadruplum. an totum sit pena vel non: dic vt J. l. in heredem. s. finali. d. Annum. vtilēm. vt. J. l. annus. e. Cōpetit. ei qui dedit vt nō fieret: et ei ob cuius ma lum vel bonū fuit datum. vt. J. eo. et. generaliter. s. illud. et. l. si quis ab alio. sed an hec actio infamet: quidaz q̄ sic. vt. dicitur. s. de infra. l. i. Accursius. f. Hoc autem. crimina. si q̄s accipiat ob ea instituen da vel non instituenda. g. Negociū. criminale vel forsan pecuniariū. vt. J. ad l. iul. repe. l. antepe. ibi iudiciuz capitis pecunie rē. sed B. cōtra. Et no. q̄ hic tenet q̄ngs modis. p̄mo hoc edi cto. scdo. l. iul. repetū. vt. hic q̄ imponit penā extraordi. vt. J. ad l. iul. repetū. l. lex iulia. s. hodie. tertio tenet cri mine falsi. q̄d penā deportatiōis vel vltimi supplicij cō tinet. vt. J. ad leg. cor. de fal. l. i. i. rñ. et. s. fi. Quarto tenet de crimine cōcussionis. vt. J. de cōcussio. l. fi. et. hys q̄tuor modis tenet q̄ pecuniā vel simile accepit. vt. J. e. et. gñali ter. Sed i alio differit. qz lex cor. r. iul. repetun. nō dñtin guit faciēbas p calūniā vel nō faciēbas. sed satis est q̄ accepisti. At hoc edicto r. crimine cōcussionis ita demū tenoris si ita accepisti q̄ negociū calūniōse instituas vel nō instituas. Quinto tenetur lege remia. sed hec ob aliam causam punit. s. qz crimen inchoatū nō psequit: et punit ad similitudinē supplicij vel extraordinem. vt. J. ad turpil. l. i. in pun. et. C. de accu. l. si in pun. s. an vna via p aliā tollat. Rñ. hoc edictū per alianon. vt. C. quādo a. ac. cri. pre. l. i. repetundarum vero et de falsis inuicē tollunt. vt. J. de accu. fenatus. lex remia p aliā nō

Primo ponit mentem edi cti. scdo icipit exponere: scba ibi hoc aut. bar. Alpianus.

Neū^o qui vt calūnie causa ne gociū face ret/ vel nō faceret^o pe cuniā acce pisse dicit: intra annū in qua druplū^o et^o pecunie quā acce pisse dicit: post annū^o simpli in factum actio cōpetit.

Hic exponit verbū negoci um. Et breuiter. h. d. Negoci um intelligit siue in causa ciui li siue in criminali siue priua ta siue publica. Barto.

Hoc autē iudiciū nō solū in pecuniarijs causis: sed etiā ad publicā crimina^o pertinere p̄ponius scribit. Maxime cum et lege iulia repetūdarū teneatur qui ob negociū^o fa ciendū vel nō faciendū p ca lumniā pecuniam acceperit. Qui autē a cepit pecuniā: si ue ante iudiciū siue post iudi ciū a ceptum tenetur^o.

Qui corripit iudicē vlad uersariū litē perdere debz: se cus si bona fide trāsigit. bar.

Sed et cōstitutio impato ris nostrū q̄ scripta est ad cas sū fabinū: phibuit iudici vel aduersario^o in publicis vel in priuatis vel in fiscalibus cau sis pecuniā dare: r. ex hac cā litē perire^o iussit: nā et tracta

tollitur. qz ex alio facto datur. vt. J. de accu. libellozū. s. sed r. si aliud. item hoc edictum penam venire facit ad burfam actoris: alia ad fisci.

Tenetur. facit. s. de pac. l. iurisgentium. s. sed si fraudandi. r. J. de pecu. summa. s. pe.

Sed et cōsti tutio. nostri. s. an tonini. que est. C. de pena iudi. qui male iudi. l. i. **A**duerfario. Aduerfario nō pncipali. s. ei^o catus r. pcuratorū vel ad procur. uocato q̄ r. aduer aduersa sarij dici possunt: rij dicūt et tenent dño cau se hoc edicto cui^o sunt pcuratores: qz pecuniā acce perūt vt eis face rent negociuz per calūniā. i. vt patē rētur se vinci. Et hic q̄ dedit puni^o vt subijcit.

Dare. et per cōsequens eis ac cipere. Accur.

Litē perire. nisi ille qui dedit cōfessus fuit. tūc em in euentuz litis mere^o veniā. in aut. vt. l. i. i. u. s. ij. col. ix. et prima sequē tia hys. nam rē. q. d. sine dubio lis perit vbi p calūniāz facta est cōtentio lins. i. recessum est a lite p corruptelā. vt. s. pri. s. Nam r. si nō per calūniā sit facta ad huc du biū est. et hoc est nā rē. et dic casuz sic. dñs litē calū. isti tuit: et postea pcuratorē ordinauit: q̄ pcurator trāsegit habēs liberā administratiōē. vt. s. de. pecu. l. procura tor cui. l. vel speciale mādātū. vt. s. de pac. l. rescrip. tū. s. fi. als enī nō posset trāsigere: valet q̄dez hec trāfactio poti^o inspecta bona fide. pcurator q̄ mala dñi. vt. J. de p̄trahē. emptio. in hñmō. et. J. de edil. edic. l. cū mācipi. et sic aduersarius exponet vt. s. scilz procura. aduersa rij. Sed qd si ipse dñs litis trāsegerit. dic q̄ valet semp trāfactio nisi in casu qñ. s. actor calūniōse agit: quo casu nō valet r. p̄t dici hoc edictū habere tūc locum. vt. J. de p̄di. indebi. l. in summa. s. i. secus si nulla dicat: ideo qz de tali crimine non licet trāsigi. vt. C. de p̄hen. r. cōmit. stipu. siquidē. in fi. tūc enī nō cadit in hoc edictū. Et vt plene scias qñ locuz habeat hoc edictum vt percat l. r. distingue an dedi pcuratorū vel tutorū vel aduocato ad uersarij: an ipsi aduersario. pmo casu litē p̄do vt hic. et. J. de iur. fil. l. in fisci. r. l. eius q̄. i. rñ. ideoz si dedi iudici vt. p me iudicet. Jdē dico r. si simpliciter dedi vt p̄nunciet. h. d. J. dixerit. vt. J. de cōdic. ob tur. cau. l. ij. s. fi. sed et actio de dolo ad dāna r. ad expēsas p̄tra me dat dño si pcurator nō est soluēdo. vt. J. d. dolo. l. r. elegāter. s. pe. In duob^o rñ casib^o litē nō p̄do. p̄m^o si sp̄ōte sui cōfessus. vt. C. de pena iudi. in aut. nouo. Alius qñ dñi volū tate transegissem. in scdo casu qñ ipsi aduersario: semp valet trāfactio: vt p totū titu. de trāfac. in. C. r. ff. nisi in casu. vt. J. de condic. indebi. in summa. in pñ. et hoc si cā erat pecuniaria. si p̄o criminalis r. poterat trāsigi. vt qz

Calūni osus qn qz mo dis pu nitur.

ingerit pena sanguinis valet transactio quantum ad accusari. vt. j. d. bo. eoz. l. i. sed accusator incidit in turpillia. et maxie si innocens erat accusatus nec pbatu est crimē in eo. Si vero nocens nō tenetur hoc edicto qz pctā nocētū centū rē. vt. j. de iniur. cū qui. in pun. incidit tamen in dūr esse turpil. vt. C. de a-

nota. dul. l. ferui. itē nō scidit in turpil. si innocēs erat. si tñ crimē fuit pbatū. J. ad turpil. l. i. §. scidit. si hō trāsfigi nō poterat: vt qz crimē erat capita le: nec igerit. f. sāguls pōnā. vt. C. de trāsac. l. trāsfigere. accusat⁹ habet. p cōfesso. vt. J. de pueni. l. fi. et cessat hoc edictū. a

Adversari⁹. id est procurator aduersarij. b **P**ro pecunia. large enī dē pecunia. vt. J. de h. sig. §. bñ lar l. iij. r. C. de offi. se sumi pecu. l. ij. in fine. Accursius.

Quinetias libe-
beratus sit. vt. J. de regu. iur. l. si qz obligatiōe: r dic p acceptilario nemi vt differat a sequenti. l. §. hoc edicto.

Uteda data. nam interusuriū remissile videt. et sic est arg. J. magistros. ad qd fat. J. de leg. i. si feruus legatus. §. fi.

Et generaliter. si igitur. siue fecerit. scilicet calumiose.

Sive nō fecerit. et sic punitur. pposituz licet nō sitū sine sequat effect⁹. vt effectū. §. de postu. l. i. §. punit. idēz senatus. et. §. qz quisqz iur. l. iij. in pn. sed arg. ptra. §. de his qui nor. infra. l. qui autem.

Tenef. et sic nō. qz accepit semp tenef: siue p pōt. ob tur. cām: siue ob cām: siue p hoc edictū. sed nō semp agit qui dedit. vt. J. eo. §. fi. Accursius.

Depactus. Sed qualiter hic in quadrupluz tene-
tur: Rñ. bene. vt. J. eo. §. qz ab alio. in fi. i. respō. nam re-
cepisse videt. vt. J. de his que in frau. cre. l. i. in fi.

Illud. turpiter enī fecit. et ita in pari causa potior est rē. vt. J. l. in heredem. §. fi. Sed qd si de iero quid sub

ri potest si aduersarius nō p calūniā sed trāsfigendū animo pecuniam accepit: an cōstitu- tio cesset. et puto cessare: si cu- ti hoc quoqz iudiciū. neqz enī trāsactionibus est interdictū: sed sordidis concussionibus.

Pecuniā accipe dicit qz-
modo burfale cōmodū cō-
sequatur. h. d. Barto.

Pecuniā at accepisse dē ēt si aliqd p pecuniā accepisset.

Quinetias si qz Paul⁹ obligatiōe liberat⁹ sit: pōt videri accepisse. Jdēqz ē si gtuata pecunia vteda data sit: aut minoris locata vedita ve res sit. Nec refert an ipse pecuniā accepit: an alij dari iusserit: vel acceptum suo no- mine ratū habuerit. **Alpia.**

Et generaliter idēz erit si qd oino p pēdij sensit propter hoc siue ab aduersa- rio: siue ab alio quocunqz.

Punitur affectus licet non sequatur effectus quando lex solum affectum sine effectu considerat. h. d. Barto.

Si igitur accepit vt nego-
cium faceret: siue fecerit / siue
nō fecerit tenetur. Et qz acce-
pit ne faceret r si fecerit tenet
hoc edicto tenet etiaz is qui
depactus est. Depactus au-
tem dicitur turpiter pactus.

Si turpitudine versat etiam
ex parte dantis ei nō competit
repetitio: sed soluz ei in cuius

hac disIunctione vt sibi nō fieret: aut illi fieret negotiū per calūniā: aut sub hac cōiunctione vt sibi non fiat r vt alij fiat: Respon. vt dixim⁹ in simili. J. de cōdi. ob tur. cau. l. vbi autem.

Duobus iudicijs. i. duabus actionib⁹ in factum.

Prejudiciū dātū est. h. d. Bar.

Illud erit notandū: qz qui dedit pecuniaz vt negociū qz pateret / nō habebit ipse repe-
titionem. turpiter enim fecit. Sed ei dabit repetitio ppter que dātū est vt calūniā ei fiat. Quare si qz a te pecuniā ac-
ceperit vt michi negociū face-
ret: et a me ne michi faceret: michi duob⁹ iudicijs tenebit.

Duob⁹ modis legit in glo.
primo qz hec actio cōpetit ad
simplū quādo cōpetit p dicitio
ob turpē causā. ista lec. nō est
vera. vt. j. l. pri. §. fi. fm aliam
h. d. l. hec actio nō datur here-
di nisi ad simplū. **B. Gaius.**

Hec actio heredi qdēz
nō cōpetit: qz sufficere
ei debet qz eā pecuniā quā de-
fūctus dedit repetere potest.

Hec actio datur contra he-
redem quatenus ad eum per-
uenit. h. d. Barto. **Alpia.**

In id qd ad eū peruenit
Nā est cōstitutū turpia lucra
ab heredib⁹ quoqz extorqueri
licet crimina extinguat⁹ vt-
tudici ob gratiosaz sententiaz
dātū heredi extorqbit⁹. et si
quid aliud scelere quesitū est.

Hec actio qstūm ad sim-
plum concurrat cum cōdictio-
ne ob tur. causam: r vna per
aliam tollitur. h. d. Barto.

Sed etiam ppter hanc

Hec actio. duo
bus modis
pōt legi hec lex.
pōio vt hec actio
in factū nō detur
heredi etiā in sim-
plū. et qd dicit re-
petere pōt. f. §. cō-
dic. ob tur. cām.
et qd dicit qz rē.
melior rō videt:
qz ad vindictā tñ
dari videtur: vt i
actione iniuriar.
similis rō est qz iō
vna non def. quia
alia datur. vt. J. vi
bo. rap. l. ij. §. vlti.
in fi. Scōo dicas
qd est veri⁹ qz hec
regula q est in pn
cipio restringit p
subsequens: vt et
als. J. de acq. pos.
si is qui. et qd di-
cit i sine repete-
re pōt: scz actioe in
factuz et hoc edic-
to. Et fm hoc qz-
ritur si turpitudō
verfex pte dan-
tis: Rñ. nō datur
danti: nec ei here-
di p dicitio ob tur.
cām. vt. J. l. pri. §.
fi. nec ex hoc edi-
cto. vt. §. l. pri. §.
fi. sed an dabit he-
redi ei⁹ ob cuius
malū datio facta
fuit: Rñ. condie.
ob turpē cām nō:
qz vt p dicitio talis
vel simlis detur:
oportet aliqd ge-
ri ab eo cui datur
vt. J. de cōdi. inde.
si in area. in prin.
qd hic nō fuit: dic

ergo actioez i factū dari ex hoc edicto heredi etiā i qua-
druplū infra annū. nec dicas qz sit ad vindictā. cū enim
iō def qz ad eū puenit: nō pōt dici ad solā vindictā dari.

Heredi. dantis vt non fiat calūniā. Accur.
Potest. i. actione in factum ex hoc edicto.

Heredem. extinguat⁹. morte. f. vt. C. si reus vel
ac. mor. fuerit. l. i. §. r. iij.

Extorquebit. vt hic. r. J. qd met⁹ cā. l. qd autē. et. l.
qd dixim⁹. §. fi. vnde Cato. Nemo diu gaudet qz sub ini-
quo iudice vincit. Sed cui dabit: quidā sifco. vt. J. de iur

ff. lucius. puto tñ magis alteri parti subaudi si nō ver-
setur turpitudō ex pte dantis. D. vt. s. l. et generaliter.
Sillud. et arg. contra. J. de liti. l. si. Accur.
a **A**ctionem. s. in factum ex hoc edicto.
b **C**ondictio. scilz ob tur. causam.
c **A**ccipietio.

vt si dedi ne mi-
chi faceres nego-
cium per calūniā.
vt. J. de condi. ob
tur. cām. l. i.

d **D**antis. ve-
luti si fuerit datū
iudici vt male iu-
diceret: vel aduerfa-
riū procuratori. vt
s. eo. l. i. s. penul.
e **C**ondictio. i.
repetitum p. d. i.
ob tur. cau.

f **U**trū tollat.
caute nota tres q̄
siones an i totuz
quadruplū tollat
vel rōe simpli: vel
in nichilū hec ac-
tio in factū p con-
ditionez ob tur.
cām: ad quas con-
fise responderet di-
cens sufficere al-
terutrā. q̄ expo-
ne. i. alterā. et hoc
sej quantū ad rei
psecutionē: sed in
pena durat actio.
vt arg. J. de fur. si
pignore. s. cū fur-
a. et sic est respon-
sum et q̄ innuit
in scda: et nō i ter-
tia q̄sione. nec et q̄ innuit in p̄ma. Bzo. Alij dicūt vnā
p̄tius p aliā tolli. licet emz vna ad rem altera ad pe-
nam detur. tamen est vna ordinaria altera extraordi. et
ideo tolli videt. vt. J. nau. cau. sta. l. idem. s. fi. et. J. q̄ me.
cā. l. metū. s. licet. et sic respō. et q̄ innuit in p̄ma: non
ad id q̄ innuit in scda et tertia. Sed p̄ma verior est.
Itē nūq̄d totū quadruplū est pena: an in rei psecutio
vt in actione q̄ me. cā. quidā dicūt totū esse penā vt in
actione furti. vt. J. eo. si q̄s ab alio. in fi. i. respō. et. s. item
si filius. in fi. s. cui opinioni illud solum obstat. qz post
annū dāt in simpli q̄ videt esse rei psecutio qz quadru-
plo in infra annū. vt. J. q̄ met. cau. si cū. s. i. in p̄n. S3
dices tūc q̄ illud simpli sit pena tēpore minorata. Alij
dicūt q̄ est verius qz nō est totū quadruplū pena. r q̄
dicit in. d. l. si q̄s ab alio. verū est qz vnus l quadruplū
agit alter in simpluz. qui tñ p̄uis egressit claudit aliū
vā agēdi rōne simpli. vt arg. C. de cōdi. fur. l. i. scdam
approbo. vt distinguē an agat vna persona: vt hic. an
diuerse. vt. J. si q̄s ab alio. ar. J. de p̄di. inde. l. iulian. i. fi.
g **U**bi autem. cōpetit. vt quādo dedi ne michi fieret
negocium per calūniām.
h **P**ost annum. sed infra annum forte datur in tris-
plum s. n. Bzo.

actionē p̄dictio p̄petit si sola
turpitudō accipientis verset.
nā r si dāt: melior causa erit
possidētis. Querit si fuerit cō-
dictū vtruz tollat hec actio:
an vero in triplū danda sit: an
exēplo furis r in quadrupluz
actionē damus r cōdictionē.
Sed puto sufficere alterutrā
actionē. Ubi autē cōdictio cō-
petit ibi non est necesse post
annū dari in factū actionem.

Annus in hac actioe com-
putatur a tempore scientie.
h. d. Barto. C. aius.

Annus autē in personā
quidē et q̄ dedit pec-
uniā ne secū ageret: ex eo tē-
pore cedit et q̄ dedit: si modo
ptās ei fieret experiundi. In
illi vero psonā cū quo vt aga-
tur alī pecuniā dedit: dubita-
ri pōt vtrū ex die date pecu-
nie numerari debeat: an potit
ex quo cognouit datā esse: qz
qui nescit is videt ex periūdi
potestate nō habere. Et verū
est ex eo annum numerari ex

Annus ageret. s. calūniose: als valeret transactio.
vt dixi. s. e. l. i. s. sed r constitutio.

Cognouit. erit ergo hic annus a p̄ncipio sui vtilis
ad sui p̄gressum continuus: sicut r in biduo vel tri duo
dato olum ad appel. vt. J. q̄i ap. sit. l. i. s. dies. sed in edil.

quo cognouit.
Hec actio p̄petit danti nō
turpiter: r etiā ei ob cuius ne-
gociū datū est licet ipse nō de-
derit. h. d. Barto. Paulus.

S quis ab alio accepe-
rit pecuniam ne michi
negocium faceret: si quidem
mādato meo ei datū est: vel
a procuratore meo omnū re-
rū: vel ab eo qui negociū meū
gerere volebat et ratum ha-
bui: ego dedisse intelligor. Si
autē non mandato meo alius
et licet misericordie causa de-
derit ne fieret: neqz ratum ha-
bui: tunc et ipsum repetere
et me in quadruplum agere
posse. Si vt filiofamil. nego-
cium fieret acceptum est: eti-
am patri actio danda est.

Item si filiofamil. pecuni-
am acceperit vt faceret nego-
cium: vel nō faceret: in ipsum
iudiciū dabitur: et si alius no-
mine meo ei dederit: ne fiat
tunc et ipsum repetere: et me
in quadruplum agere posse.
facta est. Accur.

In quadruplū. s. infra annū. nā post annū nullo
modo agam cū totū quadruplū sit pena. Licet q̄daz cō-
tra. vt dixi. s. e. l. in heredē. s. fi. Uel dic vt ibi no. S3 hec
pena an sit hodie correcta p̄ autem. C. de pena iudi. autē.
nouo iur. vbi alia pena imponit: Rñ. nō. qz illa pena p̄-
statutur fisco. hec autē puato. nec est cautū illa lege vt hec
actio tollat. vt. J. de act. r obli. l. quotiens. r. C. de sepul.
vio. l. iij. r. J. de incen. rui. nau. quo loco. s. fi. s. m. yr. p̄d
etiā dici vt ibi loquat cū datū est iudici rātū. hic cū pu-
uato rātuz. q̄ nō placet: qz hic titulus generaliter dicit
cūcunqz detur: vnde p̄ma verior est. Item est contra
institū. de acti. s. omnes. Sed hic nulli datur vtra qua-
druplum actio.

Patri. quo ad exercitium. est tamen actio filij quo
ad dominiū et iure veteri. vt. J. de actio. r obli. l. in
factum. Accursius.

Non faceret. calūniose semp̄ intelligas. Accur.

Meo. als nōle meo. als mādato nō meo. Accur.

Ne fiat. supple r ego nō habui rati: als ego solus
agerē. vt. s. in p̄n. hu. l. prout habes nōle meo: s. m. aliā
idez quo ad quadruplū. vt. s. qz nec rati habere potui.

Posse. hic est arg. qz totum quadruplum sit pena.
p ij

actio. p̄dico: quia
lex dicit simplicif
vile tps esse. vt. J.
de edil. edic. scien-
dū. s. fi. r. l. cū ser.
vñ dico semp vti-
le. l3 q̄daz p̄dicar.

S q̄s ab. fa-
cret. scilicet
calūniose.

Meo. s. speci-
alivt differat a se-
quenti casu.

Rati habui
neqz potui. qz nō
ē meo nōle gessū.

Repetere.
q̄s dedit vel p̄dic.
ob turpē causam
vel certi cōdi. vel
act. i factū vel etiā
ex hoc edicto. ar.
s. eo. r generaliter
in fi. et sic not. mi-
rabile qz repetit
datū causa p̄cta-
tis. vt hic r. C. de
nupt. l. patrē. hoc
autē ideo: qz versa
delictū accipietis
uel dic mīa fuit q̄
ad me. p cui vtili-
tate dabatur: nō q̄
ad eū cui dabat.

Et me. ob cu-
ius bonum datio

Datus
cā p̄cta-
tis quā
doqz re-
petit.

Liber Quartus

Publi- **C**um publicanus. publicanus est qui publico fruit.
can^o q^o vt. f. de pub. l. i. §. i.

b Mancipia. f. alicuius q^o bñ soluerat tributū.
c Pecunia est. f. ob mancipia restituēda. calūniari ei videt inique retinēdo fm yrne. r vt ipale in publicano vt hoc edicto tali

Cum publican^o mancipia^o retineret dataq^{ue} ei pecunia esset que nō deberetur: r ipe ex hac parte edict^o i factū actio ne tenetur.

Qui accipit pecuniā vt de sistat ab accusatiōe calūniōis crimine non p^obato hac actio ne tenetur. h. d. Bar. l. pta.

S ab eo qui innocens fuit sub spē criminis alicuius q^o in eo p^obatur nō est pecuniā acceptā is cuius de ea re notio est edoctus fuerit: id q^o illicite extortū est (fz edicti formā q^o de his ē q^o pecuniā vt negocium facerent aut nō facerēt accepisse dicerēt) restitui iubeat: r ei q^o id comisit p^o mō delicti penā irroget.

Separatoz separata dz e ratio. h. d. Bar. Papinian^o.

D postulet q^ostio habeat: quo absoluto in duplū precij dño accusator dānatur. fz et citra^o precij estimatiōe q^orit de calūniā eius. separatus^o et enim est calūniē^o crimē a dā-

o Separatū. no. sic. C. de do. iter viri r vro. l. si marit^o
p Calūnie. q^o est extraordinariū vel ordinariū ad similitudinē supplicij. C. de accu. l. si. Accursius.

De restitutiōe in integrū. Dicitur est. f. de nego. gest. ab alijs qualiter rata habere cogamur: nūc qualiter a nobis ipsis etiam gesta rata habere nō cogamur: fz rescidere petim^o. Accursius.

Explicit liber tertius.

Incipit quartus.

De restitutiōe in integrum
Titulus. i.

Ista lex nō indiget summatio. potes tñ dicere breuiter q^o telis qualitercunq^{ue} subueniat mās fesse p^omet ad publicam utilitatem. hoc dicit Bar.

lptamus.

Utilitas huius tituli nō eget p^omen datioe: ipe ei se ondit Nam sub hoc titulo plurifariam^o p^oetoz hominibus vel lapsis^o vel circumscrip^otis subuenit: siue metu^o: siue calliditate^o: siue etate^o: siue ab sentia^o inciderint in captiōe.

Sue per Paulus. status^o mutationez/aut iustum errorem^o.

Restitutiō conceditur cogito q^o causa ex qua petitur

cio. vt. f. de mino. l. q^o si minor §. fi.

v Lapsis. sui facultate.

r Circumscrip^otis. aduersarij dolo. Accur.

p Metu. de quo habes. f. ti. i. Accur.

z Calliditate. de qua habes. f. ti. ij.

a Etate. r de hoc est. f. de mino.

b Absentia. de qua est. f. ex qui. cau. ma. r no. q^o absen^o Absentia mea vel aduersarij dat michi restitutiōe. sed dolus dat restitutiōem. Accursius.

Sue p^o status. in libertate aduersus quā vel p^o qua q^o restituit nō hz hic ti. locū: q^o cū res mutat statū nulli restitutiōi locus ē. vt. f. de mino. si ex cā §. papi. r §. aduersus. quare dicit q^odam poni exēplū in minore arrogato. vt. f. de mino. l. ij. §. si q^o fm Bzo. r. h. Alij dicūt vt. f. de capi. di. l. legatū. r. l. eas. Sz certe ibi nō perit actio. r ibi nō est necessaria restitutiō. Tu dicas q^o hoc ponit hic. p^opter tū illū q^o est. f. de capi. di. vbi est loci restitutiō ni vel q^o edē q^o est minima capi. dimi. vt. f. alij ad que bona capite minuti peruenerunt. vt. f. de ca. di. l. ij. i. m. et. §. i. r. l. tutelaz. §. si libertate.

d Errorem. de quo dicit vt. f. de insti. l. habebat. in fi. i.

Utilitas huius tituli. i. i.

hur^o edicti: q^o nō habem^o q^o ad hba. r Offendit. vñ ab alio ostendi ne cesse nō est. vt. C. quādo r q^o quarta pars. l. ij. i. medio. l. Accursius.

Sub hoc titulo. f. gnali: vt em gallina cōgregat pullos suos sub alis: sic hic ti. cōprehendit sequētes vsq^{ue} ad ti. d. arbi. Alij dicūt sub hoc. i. post hunc. sic. f. si cer. pe. l. i. r. f. dinterdi. l. ij. §. recuperande. nō est vis quia in idē readit.

t Plurifaria. i. pluribus modis. naz q^osi iure act. vt. f. ti. i. r. f. tit. ij. q^osi iudicis offi-

respon. et. q. si ac. de pecu. est. anna. l. i. §. questum.

Omnes cognita. in qua exigit p'sentia vtriusq' p'ris et alia que habes. f. de mino. in caufe. i.

Ab pretore. hodie etia a delegato. vt. C. vbi r apud quem. l. fi.

Quere sint. fz nuq' pot esse ha r m no iusta: vt si factor velit restitui vt. f. de mio. l. vey.

si ite no restituit r. l. q. si. §. no sep. r. de iureiu. nam postea §. si q's minor. quare dic fm Jo. he. i. iuste. sic inli. q' manu. non pos. §. semel. et. f. de leg. i. si fideiuf. for. §. memimisse.

Cio illud. rem. l. spem e. Summa. i. quantatam. et sic Mutari nor. ppter paruā no debz rem no debere ali ali quid qd mutari. vt h. r p'opter f. de h'ien. emp. l. paruaz res. r. f. i. i. l. v. r. f. rem.

de dolo. si oleū. in fi. ar. f. de dam. infec. si propieta rius. in fi. l. rñ.

Si maiori. vt si vediti mino ri plura r certo p' cao et ipse in mini ma quāitate scilz vt minima specie dicit se deceptū et i ea parte restitui petir. ego eni ecōtra possuz petere vt a toto fcti recedat cuz immozi p'cio totaliter non dedit sem. vel vnā rem sine alia non vediti sem. vt ar. f. de in diē adiec. q' firmo. r. de edil. edic. ch eiufdē. et f. de mino. tutor. §. i. et. C. si aduer. trāfac. l. i. et. f. ne ergo maiori rei fiat p'ciudicium no potest restitui. secus aut dicit si separati essent fctus. vt. f. de mino. l. etiā. §. i.

Maiori rei. subaudi maxime.

Emo videt. pollice. dādo sibi actionē vel qd tātu valeat. vt. f. d' reg. iur. l. q' ac. r. f. i. i. metū. §. volēt.

Et contra no d' ille acq'rere cui cito auferri pot. vt. f. de acq. pos. l. no v'. Et nota q' rōne huius ficti dominij d' quis contra tale fictuz dominium p'ferbere. vt. C. qd me. causa. si vi vel metu.

On solū. regulā ponit quā pbat p qnq' exēpla lex ista: et pbat etiā hec regula. f. d' unno. l. minor. §. fi.

lit iusta r ha. h. d. Modestim

Omnes in integrum restitutiōes causa cognita a pretore permittuntur. scilicet vt iusticiam earū causarum examinet: an vere sint quaz noie singulis subuenit.

In his que contra ius cōmune concedunt de minimis non curatur. item minimū dicitur secundum magnitudinē rei. h. d. Barto. Calistra.

Lio illud a quibusdam obseruatur ne propter satis minimā rem v' summa si maiori rei vel summe p'uidetur: audiatur is qui in integrum restitui postulat.

Ad videtur rem perdidisse qui ad eā pot restitui. Paul

Emo videtur re exclu- sus quem pretor in integrū se restituiturū pollice'

Beneficium restitutionis transit ad heredes r ceteros successores v'les. h. d. Barto.

On solū Apianus minorum: verum eorum quoz qui reipub. causa abfu erunt: item omnium qui ipsi potuerunt restitui in integrum successores in integrum restitui possunt: et ita sepiissime est constitutum. siue igitur heres sit siue is cui hereditas restituta est siue filijami. militis successor: in integrum restitui

et. l. sequē. et. l. iij. §. pēul. r. C. de tēpo. in integ. resti. l. ij. et. iij. et. l. ea que §. si qñ. et. ppter hoc dicit hec littera. et ita est sepi. rē. In casu tñ fallit hec regula qñ defunctus q poterat restitui decessit vltimo momēto quo ius suū expirauit. et hoc est qd Jo. dixit oppono de pūcto.

poterit. proinde et si minor in seruitute pedigatur vel ancilla fiat: dominis eorum dabitur non vltra tempus statutum in integrum restitutio.

Minor etas vicium ingrati tudinis non excusat. h. dicit cum. l. sequenti. Bal.

Sed et si forte hic minor erat captus i hereditate quā adierat.

Ulian' . li. xij. dig. scribit abstinendi facultatem dominum posse habere non solū etatis beneficio: verum et si etas non patrocinetur. Quia non adipiscēde hereditatis gratia legum beneficio vli sunt: sed vindictē grā.

Hec lex est singularis in cuius lect. nostri glosato. variant. ideo primo ponam casum secundum io. postea ponam secundum azo. secunduz io. h. d. Uerus ptumar venies iudice sedēte p tribunali restitui ad appelladū. itē si abfuerit dolo aduersarij: vel absq' sui culpa. h. d. f. z io. q' qdē lec. nō videt michi p'a. Trāseam' igit ad lec. azo. quā puto verā scdm quā breuif hoc intēdit. Contumax fiet veniens iudice sedente pro tribunali restituitur ad totā causam. idem si dolo aduersarij vel absq' sui culpa abfuerit. bar. M arcel.

Tempus statutū. olim vtilis ānus. vt. f. de mino. rrv. āns. §. fi. hodie quadriēniū. vt. C. d' tēpo. in integ. resti. l. supuaquam. et. C. de repudi. here. l. fi.

Hic minor. in seruitute redactus. Accur. Ulian' . h'fe. ex gñali clausula si qua michi rē. vt. f. ex qui. cau. ma. l. i. in fi. §. hec r alia fuit iusta cā.

Si etas. sua vel redacti. vt. f. de separatio. l. pe. §. fi. Quia nō. tacite obiectioni rēspōdet: quasi videt agnouisse hereditatem reuocando in seruitutem: nunc rēspōdet non esse verum quia rē.

Beneficio. i. reuocat in seruitutē p ingrati tudinē. Vindictē. l. p'ncipaliter.

Itē r vbi nō poterat defunctus restitui rōne psonę: vt p patrē vel patronū: nec heres poterit. vt. C. qui et aduer. q's. l. fi. h' heres sit. ex testamēto vel ab intestato.

Restituta ē. q' ē loco heredis. restituta dico per t'reb. vt in fi. de fi deicom. here. §. restituta.

Siue filijfamil. militis. facti testamēto. als suc cessore nō hz. vt. f. de castrē. p'cu. l. ij. putarem tñ r tūc patrē posse restitui. vt arg. f. p'ri. rēspō. r. f. d' mino. deniq' §. pompo. nā in castrē etia sine patris voluntate poterat h'ere et decipi. vt. f. ad macedo. l. ij. se cus si voluntate patris vel dñi cōtrahat sermo vel filius accipiendo emutū r decipiat. vt. f. de mino. l. iij. §. fi. et. l. seq. n' Redigat. ex cā ingrati tudinis: q' tñ erat i libertate qñ fuit decept' o fiat de. no. uo. qz vēdat se ad p'eciū participādū. vt. f. de mino. f. ier cā. §. papi.

Tempus statutū. olim vtilis ānus. vt. f. de mino. rrv. āns. §. fi. hodie quadriēniū. vt. C. d' tēpo. in integ. resti. l. supuaquam. et. C. de repudi. here. l. fi.

Hic minor. in seruitute redactus. Accur. Ulian' . h'fe. ex gñali clausula si qua michi rē. vt. f. ex qui. cau. ma. l. i. in fi. §. hec r alia fuit iusta cā.

Si etas. sua vel redacti. vt. f. de separatio. l. pe. §. fi. Quia nō. tacite obiectioni rēspōdet: quasi videt agnouisse hereditatem reuocando in seruitutem: nunc rēspōdet non esse verum quia rē.

Beneficio. i. reuocat in seruitutē p ingrati tudinē. Vindictē. l. p'ncipaliter.

Dzius rem id est causam. damnauerat enim eum pro-
tor ut contumacem.

b Et si id est quibus.

c Ex solennibus. i. ex sententia solenniter lata. Et no-
gulā. ut hic et de reg. iur. l. et si nichil. r. C. de sum. tri.

Dzius antonin⁹ marcio
auito p^{ro}tor de succur-
rendo ei qui absens rem⁹ ami-
serat in hanc sententia⁹ rescri-
psit. et si nichil facile mutadū
est ex solennibus: tū vbi eq̄tas
euidēs poscit subueniēdū est.

Itaq̄ si citat⁹ nō respōdit⁹
et ob hoc more solito p^{ro}tor
tū est p̄festim⁹ autē p^{ro} tribuna-
li te sedentēz adiūt existimari⁹

potest nō sua culpa: sed parū⁹
exaudita voce p̄conis defuissē
se ideoq̄ restitui potest. Nec
intra has⁹ solū species cōsistit

hui⁹ generis auxiliū. et cōsi de-
ceptis sine culpa sua (maxime
si fraus ab aduersario interue-
nerit) succurri oportebit. cum
etiā de dolo malo actio com-
petere solear⁹. et boni p̄toris
est pot⁹ restituere⁹ litē vt r rō

est p̄sumptio p̄tra p̄sumptionē primā qua p̄sumit cōtu-
mar p̄pter edictor⁹ citationē. vt. de re iudi. l. cōtumacia. §. p̄tumax. sc̄da ideo q̄ cito venit. Quid q̄ si cōstet q̄
bñ audiuit vocē p̄conis: et dixit forte q̄ ad iudiciū nō
veniret. Rñ. nō est loc⁹ p̄sumptiō: q̄ in incertis rē. vt. de
ver. oblig. cōmuni⁹ §. cū ita. in fi. §. fm̄ Azo. sic ergo
in ficto cōtumace hic dicit. Quidā tñ vt Jo. adhuc eum
admittit p. l. i. hā quasi nō recipiat p̄batio in p̄trarium
ex quo cito venit. q̄b facit: q̄ videt tpe cōgruo venisse:
cū ea q̄ incōtinēti rē. vt. si cer. pe. l. lecta. nec p̄ma stare
pōt: q̄ cōi iure appellat⁹ ficte p̄tumax. l. q̄ nō fuit inuen-
tus: siue fuit et nichil dixit. vt. de iudi. et post. §. fi. sed
ad quid restituetur? Rñ. ed totam causam q̄b plus est.

h Parum. i. non.
i Nec. in gñe loquit⁹ vsq̄ in finē nō tñ i casu p̄misso.
k Intra has. rñ dicit tacite obiectioni q̄si nō videant⁹
plures species restitutiōis nisi que p̄tinent. §. e. l. i. r. ij.
l Oportebit. quādoq̄ non semper vel in omni causa
vel contractu vel qualibet re.
m Soleat. s. per fraudem.

n Restituere. sed ad qd̄ fiet restitutiō? Jo. dicit ad ap-
pellandū r in vero cōtumace intelligit hāc legem. Sed
fict⁹ cō Azo ad totā causaz. r intelligit etiā in ficto. nā appella-
tumax re etiā iure cōi potest cuz lex ista fingat eū nō cōtumacē.
appella Cōtra Jo. est q̄ cū sit iniquū ad appellandū tātū resti-
tutū si cōtingat q̄ forte dolo aduersarij abfuit. nam pōt
hoc euenire vt hic dicit. Cōtra Azo. est q̄ ille de quo ma-
gis videt vt absens pbabili r necessaria cā: nō tñ resti-
tuit nisi ad appellādum. vt. l. fi. sed ibi fuit defensus.
Quare tu distinguas an dolo aduersarij abfuit: et tunc

ad totā cām: an nō r tunc ad appellandū tñ vere contu-
mar: sed ficte ad totā cām. Sed nūqd̄ hoc casu cū dico
eū restitui ad appellādum erit petēda restitutiō et dāda
infra. r. dies. vt infra eodē possit appellare⁹ videt q̄ sic.
vt. de rem. r. ha. l. bonoz. Dic tñ p̄tra. nā statim infra. r.

et eq̄tas postulat: q̄ actionē
famოსam⁹ p̄stituere. Ad quā⁹
tū demū descendendū est cū
remedio locus esse nō potest

Minores etiā legitime de-
fensi restitunt⁹ ad totā causā
absentes vero ex necessaria r
probabili causa legitime de-
fensi restitunt⁹ ad appellan-
dum. h. d. Barto. Marcel.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

Iter minores. xxv. ānis
et eos q̄ reipu. cā absūt
hoc iterest: q̄ minores. xxv. an-
nis et q̄ p̄ tutores curatores sue
suos defēsi sūt nichilomin⁹ in
itegrū r rēpu⁹. restitunt⁹ cog-
nita⁹. s. causa. Et hō q̄ reipu.
cā absūt: ceter⁹ q̄z q̄ in eadē cā
habent: si p̄ curatores suos
defēsi sūt: hācten⁹ p̄ in itegrū
restitutionē subueniri solet: vt
appellare⁹ hīs permittatur.

fict⁹ cō Azo ad totā causaz. r intelligit etiā in ficto. nā appella-
tumax re etiā iure cōi potest cuz lex ista fingat eū nō cōtumacē.
appella Cōtra Jo. est q̄ cū sit iniquū ad appellandū tātū resti-
tutū si cōtingat q̄ forte dolo aduersarij abfuit. nam pōt
hoc euenire vt hic dicit. Cōtra Azo. est q̄ ille de quo ma-
gis videt vt absens pbabili r necessaria cā: nō tñ resti-
tuit nisi ad appellādum. vt. l. fi. sed ibi fuit defensus.
Quare tu distinguas an dolo aduersarij abfuit: et tunc

Abfens-
ne q̄noq̄
sumt q̄o
nera.

a Recte scribit. Imo videt non recte quod non dicitur dari repetitio. ut de p. di. ob tur. cau. idem et si. q. 2. §. hoc intellige p. act. qd me. ca. et sic accipere sequentia. non autem p. di. ob tur. cau. ut ibi. Sed quare diuersum: Res. quia proxi. tunc potest casus in sp. i. i. metum. ut. §. e. isti. ius civile etiam perit. i. stupri. et sic denegat repetitionem. Est et hec ratio: quod ibi dicitur esse plus in iudicio quam alij obicitur turpitudinem. h. si sic ap. te obicitur turpitudinem. Et sic non operatur exceptio rei iud. agens hac actione l. p. dicitur. rit in p. dicitur. ut. §. b. excep. rei iud. l. b. eadem. et l. cu. q. r. b. c. **Uel. p. id est. c. Adulterij.**

Marito non licet rui maritum occidere. omnem re. s. v. l. e. h. o. l. e. z. m. adulterij. p. i. h. o. o. e. z. ut. §. de rui occid. adul. l. marito. et dere. l. nec mea. et. l. qd ait. ite nec o. e. z. fure nisi se telo defendat. ut subicit. et J. ad. l. a. q. l. itaq. et l. sed. et si. et J. ad. l. cor. d. s. i. c. a. l. fure. d. **No iure. suscitit. q. uel de facto vel de iure timere sic. §. qd vi aut cla. phibere. §. si. §. ar. §. c. e. l. accusati. §. i. §. de pe. cu. l. eo tempore.**

in adulterio deprehensus: vel in alio flagitio: vel dedit aliquid vel se obligauit: recte scribitur pompo. lib. xxviii. posse eum ad edictum hoc pertinere. Timuit enim vel mortem vel vincula. Quamquam non omnem adulterum liceat occidere: vel furem nisi se telo defendat. sed potuerit vel non iure occidi: et tunc iustus fuerit metus. Sed et si ne p. dat. ab eo quod deprehenderit alienauerit: succurrit ei per hoc edictum videtur. Quam si proditus esset: potuit ea pati que diximus. **Paulus.** **I**sti quidem et in lege iuliana incidunt quod pro coopto stupro acceperunt. proxi. tunc etiam ut restituatur iteruenire dicitur. Nam et gestum est malo more: et proxi. non respicit an adulter sit qui dedit: sed hoc solum quod hic accipit metu mortis illato. Si is accipiat pecuniam quod in iura status mei iteruerit: nisi illi dem: non dubitatur quod maximo metu compellatur: utique si iam in servitutem peto: et illis instrumentis

tra dic. ut. C. eo. l. ij. et xv. q. vi. c. auct. i. t. r. retractat ei a lege iuramentum. ut. C. de le. et co. l. mon. dubium. in fi. hic autem presens erat metus. **Hec quod diximus. magis. facit in i. de noxa. §. pe. §. qd ipse vel etiam magis quam ipsi filij. Et non. quod pater plus diligit filium quam seipsum. Illud constat quod plus pater filium quam patrem diligit. ut. §. v. libe. scripto. in fi. et J. de inoffi. testa. nam. et si. et est ratio quod esse sine p. feuerantia plus in patre per filium quam in filio per patrem inuenit. et hoc est naturale quod res plus perseveraturus quis plus diligit. **Etum presentem. etiam pro futuro periculo. ut. §. c. l. i. §. si. que est contra.****

Suspitione. nota suspitionem nil operari. ut. hic. et C. eo. l. metum. Sed arg. contra. J. de acqui. possessi. si id quod §. si. et J. p. donato. l. i. et J. de co. l. habitatores. **Deus. de p. metu et non p. metu dicitur per exempla. opatur. Cum armis venret. qui alio tendebat. Non video. Imo video. ut. J. de v. f. i. cap. non solum §. si d. n. §. q. et J. Solu. h. alio tedebarabi ad locum veniebat. Ut dic. quod videtur vi deici quantum ad amittendam possessionem: quod amittit ut ibi: non quantum ad hoc edictum ut habeat locum: sic utrobique alio tedebar. proxi. si vere illo tedebar non tamen iurae: h. locum interdicitur unde vi. ut. J. de vi. et vi**

bulas. ibi: sed nichil re. Jo. contra in vtroque. et in primo hic subaudit maxime. et est. peo. §. c. l. i. in §. si. ibi: metus est instanti vel futuri. et in secundo exponit non possim. i. possibile est non posse. nam sufficit periculum posse evadere. ut. §. l. proxi. in fi. item facit. J. ad. l. a. q. l. i. in lege. **Et no. quod quidam intelligit huc. §. quando est in pos. servitutis. secus si in pos. libertatis. quod tunc p. bationis onus aduersario incubitur. idem tamem puto utrobique propter generalitatem istius. §. m. **Si dederit. seu mulier. hoc intelligit primo pla. quando precedentia advenere parata sunt ut lect. et coopta et hoc propter hoc quod est J. l. pri. in prin. ad quod facit. C. de adul. l. q. adulterij. idem puto fm. Jo. etiam si sit futurum periculum. ut. §. e. l. i. §. si. Sed quid si compulsum iuravit dare. et timore p. iurij dedit. videtur habere locum hec actio. nam ut hic datur propter timorem infamie: que iuris h. effectum et repetitur: ita ibi. Sed contra dic. ut. C. eo. l. ij. et xv. q. vi. c. auct. i. t. r. retractat ei a lege iuramentum. ut. C. de le. et co. l. mon. dubium. in fi. hic autem presens erat metus.****

In hac adiectione dicitur p. batione periculi instantis non suspitione futuri. h. d. v. b. l. i. p. l. i. **Est autem p. htem accipere debemus non suspitionem referendi eius: et ita pompo. lib. xxviii. scribit. At enim metum illatum accipiendum. i. si illat est timor ab aliquo. **Denique tractat: si fundum meum dereliquero audito quod quis cum armis venisset: an huic edicto locus sit. et p. p. refert Labeonem existimare edicto locum non esse: et vnum in terdictum cessare. quoniam non videtur: ut deiecit quod deiecit non expe-****

tra dic. ut. C. eo. l. ij. et xv. q. vi. c. auct. i. t. r. retractat ei a lege iuramentum. ut. C. de le. et co. l. mon. dubium. in fi. hic autem presens erat metus. **Hec quod diximus. magis. facit in i. de noxa. §. pe. §. qd ipse vel etiam magis quam ipsi filij. Et non. quod pater plus diligit filium quam seipsum. Illud constat quod plus pater filium quam patrem diligit. ut. §. v. libe. scripto. in fi. et J. de inoffi. testa. nam. et si. et est ratio quod esse sine p. feuerantia plus in patre per filium quam in filio per patrem inuenit. et hoc est naturale quod res plus perseveraturus quis plus diligit. **Etum presentem. etiam pro futuro periculo. ut. §. c. l. i. §. si. que est contra.****

Servit. **Detu. servitus enim est similis morti. ut. J. de condi. est sitis et demon. l. intercidit. in fi. Sed quod si in alio instrum. p. cio. morti. saru. rep. foute dic. non idem: quod nec mors nec q. i. v. l. cruciat. corpus iteruenit quod est necesse. ut. C. de tras. iterpositas. **In servitute. hic duo dixit pla. prima quia deum habeat locum hic §. si incontinenti reuocetur in servitute ut hic. et J. l. proxi. in prin. Secundo quod alias p. bationes non habeat: ut hic subicit. et ar. J. de fur. l. qui ta****

arma. l. i. §. idem labeo. si autem alio non: vt hic. §. de vi et vi arma. l. iij. §. si quis autē visis. et hoc si non habuerit animū deiciēdi illū: vt ibi dicitur: nisi postmodum mutato pposito intrauerint: vt ibi de h. subijcit. Et his casibus nō est resviciosa quātū ad vfua. nisi in yltimo quādo. s. mutato pposito intrauerit. nā et possessio amittit et interdicitur vnde vt locū habet et est resviciosa. ar hoc edictum habet locuz tunc cū armatis i gressis per vim cōpulsuā patior eos possidere. et quasi sola vita cōtentus alia eis dimitto. vt. §. pri. §. idē ait. r. c. que patientia quodamō p traditōe est. vt in sū. de re. di. §. ni

Edictū chil. Et no. q. hoc qd met' edictū non cōcurrit cō rit cuz interdicitō currit vnde vi sed cū in cū interdicitō qd vi aut dictōm clā. sic. vt. §. pri. §. idē ait. r. sic nō q. qñs amittit possessio nec locū hz interdicitū nec est res viciosa. qñs illa tria occurrunt quandoqz datur hoc edictum.

ctau: sed pfugi. Aliter atqz si postea qz armati igressi sūt tunc discessi: et huic enim edicto locum fore.

Hec actio concurret cū interdicitō qd vi aut clā. h. d. B.

Idem ait r. si forte adhibita manu in meo solo per vim ediffices: et interdicitū qd vi aut clam: et hoc edictum locū habere. s. qm metu patior id te facere. Szr si vim tibi possessionē tradidero: dicit pōp. huic edicto locum esse.

Extra vniuersitatē metū i ferentē hz locū hoc edictū. h. d. vel sic. Siue violētia i ferat a priuato. siue ab vniuersitate vel collegio habet locum hec actio. hoc dicit Barto.

Animaduertendū autē ē q. p. p. hoc edicto gñaliter: et in rē loqitur: nec adijcit a quo gestuz est. et ideo siue singularis sit psona ea q. metum intulit: vel populus: vel curia: vel collegiū: vel corpus: huic edicto locus erit.

Licet michi accipere pecu

l. i. in fi. r. l. sequen. vel dic non tota sed pars. s. maior qd pcrunde erit ac si tota. vt. §. de regu. iur. l. aliud. §. referf. vel dic q. illi cōmittunt qui regunt vniuersitatē quibz et talia vidētur mandata. vt. §. de vi r. vi arma. l. si vi me. r. §. ad muni. l. lucius. §. imperator. Vel dic quod verius

niam vt te a violentia illata p alium liberem. h. d. Bar.

Szr vi factā a qñs p. p. tor plectat: elegāter tñ pōp. ait. si quo magis te de vi hostium vel latronū vel ppli tuerer vel liberarez aliqd a te accipero: vel te obligauero: nō debere me hoc edicto teneri nisi ipē hāc vim tibi summissi. Leterū si aliq. vim summissi teneri me nō debere. Ego em opere poti' mee' mercedē accepisse videoz. Idē pōp. scribit quosdaz bene putare etiā r. serui manumissionē vel edificij depositionē quā quis coact' fecit: ad restitutionem hui' edicti porrigendam esse.

Ex hoc edicto in rebus seu negocijs pfectis oritur actio r. exceptio. h. d. Barto.

Sz qd p. p. ait ratū se non hituz: qten' accipiēdū ē videamus. Et qdē aut ipsecta res ē lz met' iteruenerit: vtputa stipulationē nūeratio nō est secuta. aut pfecta: si post stipulationē ē nūeratio facta est: aut

do. quare hic non tenetur. Respon. hoc quia huic datio ni proxima causa est beneficium siue seruitium quod fecit ob hoc q. dedit: als autem proxima causa traditio ni facte metuloso est metus.

Serui manumissionem. nota tres casus: quia aut fugi ego dominus ab extraneo compulsus manumittere: et tunc obtinet quod hic dicit. aut a populo: aut ab ipso seruo. et his duobus casibus non valet libertas. et ideo non est locus restitutioni. vt. §. qui r. a q. ma. li. nō fi. l. ille a quo r. l. si priuatus. secus si seruum per metum michi auferas r. manumittas: quis non valet libertas sz vendicoytli in rem. vt. §. qui. ad li. procla. non li. l. ij. Sed in nostro casu contra quem restituitur dominus: quidam contra seruum vt in seruitutem redigatur: qua si hec sit magna causa. vt. §. de mino. si ex causa. §. fi. r. l. sequen. tu dic fm Jo. contra inferentem metum r. ad in teresse. nam libertatem reuocare non potest. vt. §. de dolo. l. r. eleganter in pñ. r. d. l. si ex causa. §. aduersus.

Quatenus i. qualiter. Sz stipulationem. per metum extortam. Sz facta est. similiter p metum. ne sit contra. C. e. l. ij.

puto q. vniuersitas dolum et metū cōmittit vt hic dicit. et quod contraria lex dicit. quid enim rē. sup. ple facile.

Sz licet. edicto teneri. nisi et ipse rē. vt subijcit et. C. e. l. nichil in terest. que est contra. sz hoc nisi/ tollit contrarium.

Ipse. subaudi ego.

Summissi. i. te capi fecero.

Summissi. i. te cepit.

Dec. equum est em vt si habes bonū propter me vt r. ego habeam propter te. vt hic r. §. de cōdictio. ob tur. causam. l. idē §. fina. r. §. ad le. r. ho. de iac. l. ij. §. equissimum. r. §. de dona. si pater. §. si quis. Sed cum quilibet te neatur actioe ista ad quem peruenit commodum ex metu. vt. §. co. si cum. §. aliquan =

DICER

sed potest dici qd edānū passus in eo qd est obligatus.
a **¶** Scribit male fm Jo. etiā in primo casu ex eo qd po-
 suerit iterdū. nā vtrūq; locū hz. r facit p Jo. r ubi dicit ex
 qua pstone r. Uel dic fm Jo. bñ in hoc pto dicto. duo
 em dicit. vñ de negocijs pfectis: r hoc bñ. aliud in iper-
 factis r ubi male.

Jo. Et fm hoc
 hec dicitio iterdū
 notabit facti va-
 rietatem nō iuris
 diuersitatez. r re-
 fert tantū ad exce-
 ptionē. q. d. si ha-
 bile est vt habeat
 locū exceptio als
 nō. nā si oīa perfe-
 cta sunt et nichil
 dicit inferens me-
 tum passo qualiter
 exciperet. at
 qd dicit in impfe-
 ctis solā exceptio-
 nē pessime dixit r
 id corrigi in si. s.
 Sed vñ fuit mor-
 pōp. in scdo dicto
 Rñ. forte ex eo qd
 hec actio non dat
 nisi habeat quis
 dānum. vt. i. e. sed
 et par. s. queri.
 hic aut non vide-
 bat dānū passus
 cū res sit imperfe-
 cta. s. pōt dici qd
 est dānū passus i
 eo qd est obligat-
 b **¶** Scio. loquit
 Ulpianus.

c **¶** Pollicitatio

nis. i. pmissio. et sic res erat perfecta. Recursus.
d **¶** In integrū. p actionē qd metus cā vt p acceptila-
 tionē liberetur nō iudicis officio tantum.

e **¶** Siue exceptione. f. vellet experiri.

f **¶** Ex qua pstitutione. i. rescripto principis.
g **¶** Colligat. quō colligat ius generale ex interlocuto-
 ria qd est in rescripto pncipis. vt. C. de le. r. cō. l. ij. qd est 3.
 Rñ. illud obtinet qñ pnceps interloquēdo nouū ius cō-
 stituit: hic aut nō pstituit: sed magis qd erat exposuit: vt
 ibi statuit imperator interloquēdo in aliqua causa que
 sit corā eo. s. hic faciēdo ius interloquēdo. Itē hoc est in
 corpore iuris. s. hz nō valet: qz non erat in corpore iu-
 ris ante hanc legem.

h **¶** Siue pfecta siue imperfecta sit. si est pfecta dat actio
 Itē exceptio si forte res redeat ad eū quā repetit qui me-
 tū inuit. vel petit sibi cauere de euictione. si aut imperfe-
 cta datur exceptio r etiā actio: vt libere per acceptilatio-
 nē. vt. i. eo. l. si cū excep. s. 3. r si quis per vim. sed qñ res
 est perfecta videntur q nec actio nec exceptio detur: cū
 perficiendo videat approbare primo factū. vt. C. e. l. ij.
 que est 3. s. 3. dic qd hic pūmū r secundū fuit factū p metū
 ibi pūmum tantum.

i **¶** In rem actio. quidā sicut intelligit vt actio in rē vti-
 litas hēat locum nō qd me. causa. qñ corporalia dedit per

per metū accepto debitor li-
 beratus est: vel qd simile con-
 tingerit qd negociū psceret. r
 pōp. scribit in negocijs qdē
 perfectis r exceptionē inter-
 dū r actionē cōpetere: in imp-
 perfectis aut exceptionē solam.

¶ Sz ex facto scio cū cāpa-
 ni metu cuidā illato extorsis-
 sent cautionē pollicitationis
 rescriptū eē ab iperatore no-
 stro posse eū a pretore in inte-
 grū r restitutionē postulare: et
 pretorem me assidente inter-
 locutū esse: vt siue actione vel
 let aduersus cāpanos experi-
 ri esse propōsitā: siue exceptio-
 nē aduersus petentes nō de-
 esse exceptionē. Ex qua psti-
 tutionē colligitur vt siue p-
 fecta siue imperfecta res sit: et
 actio et exceptio detur.

¶ Diffialis est r legit tribus
 modis. fm verā lec. hoc inten-
 dit. Metū passo datur vtilis
 ex hoc edicto ipso iure. r per
 actionē ex hoc edicto restitui

metū. fm istos actio in psonā qd me. cā qñ incorporalia
 vt actionē: vt subicit. sed Jo. dicit in rem vtilē q pūmo
 anteq; p metū alij traderet dominū erat directa: nūc
 datur r in psonam. f. quod me. cā. qd est in psonā. vt in sit.
 de acti. s. pterea. dabit r i eodē cāu. vt. i. l. pri. s. 3. r etiā

in alio casu. vt. f.

remisi actionem
 p acceptilationes
 vel p pactū i illis
 casib; ubi tollitur
 actio ipso iur. vt. 3.
 de pac. si tibi. s. qd
 dā als ei agere p-
 ma. r si exciperet
 de pacto replica-
 rem de metu. Itē
 qd datur i rē pto-
 ri dño. verū est si
 pūi erat dñs: vel
 talis cui publica
 na vel similis da-
 retur rōne directi
 vel vtilis dñs: als
 non haberet locū
 hec actio. l. 3. inter
 dictū vñ vi de hoc
 non curet. vt. i. de
 vi r vi ar. l. i. s. qui
 vi a me. nec actio
 psonalis qd me.
 cā. vt. i. e. si mulier
 s. qd possessiones.
 sed quare nō dat
 actio in psonā vti-
 lis q pmo dabat
 directa sicut rei vē
 di. Rñ fm Jo. qd
 actio in rē videt
 remāsisse in reb;
 hūanis cū dñtum

¶ Metū inferens tenet resti-
 tuere r de dolo cauere. h. d. vñ
 sic. Qui restituit rem per hāc
 actionē cogit cauere de dolo.
 hoc dicit Bar.

¶ Idem Julia. lib. iij. vlg. pu-
 tat eū cui res metū cā tradita
 est nō solum reddere: verum
 etiam de dolo repromittere
 debere.

¶ Persecutoria tollitur per
 penalem quando inest rei per-
 secutio. hoc dicit vñ sic. Actio
 in rem tollitur per penalem r
 econuerso: quā in penali con-
 tinetur rei persecutio.

¶ Licet tamen in rem actio-
 nem dandā existimem: quia
 res in bonis eius est qui vim
 passus est: verum non sine ra-
 tione dicitur si in quadruplū
 quis egerit: finiri in rem actio-
 nem: vel contra.

semp fuerit saltē penes inferentē metū directū. ar actio
 psonalis fuit pzius extincta. vñ in ppetui rē. vt. i. de
 fo. d. res. s. aram. Cōtra hoc est. i. de leg. iij. fidei cō. s. si
 qd rem. ideo dic fm Jo. qd etiā prima psonalis datur
 vtilis. r sic pōt itelligi qd h dī. nā r als actio resistatur
 vt. i. eo. si mulier. s. h. r. s. si ex nora. cau. aga. l. ij. in fi. r. i.
 de ca. di. l. tute las. s. si libertatē. et. C. si aduer. trā. l. iij.
 r. C. de accep. l. fi. r quod i. d. l. de solu. dicit fallit sicut
 alie rē. vt pūcta ibi in ppetui pūcta cetera res usci. r. c.
 k **¶** Liberatione. q facta fuerat p pactū simplex.

l **¶** De dolo. vt. i. e. l. s. ex hoc. r. i. de pig. ac. creditot. r
 de rei ven. si post hanc. r. l. si homo.

m **¶** Licet in rē. vñ vñ dicitur modo in s. volenti.
n **¶** In bonis ei est. f. fictione iuris. qz nemo vt rē. vt
 s. ti. i. l. nemo. r dic vt ibi dicit.

o **¶** Finiri. si primo agat in quadruplū tollitur in rem
 qz nata erat. s. si agat in rē pūmū: vt hic dicit vñ 3. qd
 tollit in quadruplū cū nō sit nata nisi tūc demū qñ erit
 in cōtumacia qz nollet rem restituere. vt. i. eo. si cū excep-
 ptioe. s. i hac. r in fi. de ac. s. itē actio. Rñ. dic pūmū finiri
 ppe r ipsoe pon. vt als. i. si cer. pe. l. certi p dicitio. i. pñ.
 vt dic narā et a pñ. l. 3. ex clemētia tardet eius cursus vt i
 nuit. i. si cū exceptioe. s. satis. Itē quare vna p alterā tol-
 litur cū vna sit penalis altera rei psecutoria: Rñ. qz sub

quadruplo inest res: vt. Ieo. si cum exceptioe. q. si hō. a. contra est. vt. I. de de fur. si pignore. §. cū furti. ac. a. Officio iudicis. qd late patet cū sit arbitraria tā qd metus cā qd talis in rem. vt. insti. de act. §. pterea. b. dicitur est. scilicet. §. eo. §. idē iul. alv. incipit ibi lex putat. rē. r. intelli

ge sine fideiussoze vt. I. de pre. si. l. i. §. pe. r. h. r. C. de ver. sig. sancim. r. no. q. prim. casus est in re corpa li: sequētes in in corporatibus. c. Soluat. siue pura sit siue non. d. Accipiat. cū nō est pura. r. dic accipiat cuz dies vel cōditio adue nent.

e. Condēnan dūz. hoc qd dicit de actione restitu enda: intellige si erat obligatio in diē vel sub condi tione. als in ipsaz pecūia pdenare nō vt reponeret se in obligationē vt. I. de condi. ob cau. si quis acce pto tulerit. Sz ac ceptatio non tenet: nisi extiterit cōditio: ergo in terim nō est dānā dus: r. sic non agi tur. Sz certe imo est dānā dus ppe spem. sed qd qua druplabif si ad huc non debeat. Rñ. qd erat sim plandū. vt. Ieo. si cuz. §. i. sed differ exactio in diē pncipalis obligatio nis. vt. I. ad. l. ad. l. in lege. r. Ieo. sed r. §. si. Alij dicunt estimari qd valeat talis obligatio vt illud quadruplet vt ar. pro eis. I. de p. d. furtiua. si seruus. §. ar. §. I. de tab. exhiben. locū. §. h. in ver. enā si sub p. d. rē. Sed ibi spāle vt ibi no. Itē qd si accepto tuli obligationē furti vel in iuriarū: hic non bz refuscitari. nō em rē. vt. §. de pac. l. si vnus. §. pactus. ver. sed si pactū cōuentū: Rñ. p. enct se in obligationē tāte quāntatis per stip. fm. h. imo fiet ipsa exactio cum nō possit teneri nisi pure. vt. I. de cōdi. ob cau. l. si quis accepto tulerit. Item qd si reus r. multi fideiussozes p eo tenerent: an cōtra oēs fiat quadrupla tio nisi se reponāt in obligationē: Rñ. nō. sz reus tñ et si in aliquo non esset soluendo in residuū fiet quadrupla

Per hāc actionē bz res in pūstinū statū restitut. als con tumax in quadruplū cōdēna: bif. b. d. vel sic. Per hāc actio nē sit restitutio in pūstinū sta: tū: r. ad restituendū inferens metum cōpellitur.

Et hoc edicto restitutio ta lis faciēda est in integrū offi cio iudicis: vt si p vim res tra dita est: retrada: r. de dolo si cut dictuz est: repromittat. ne forte deterior res sit scā. Et si acceptilatione liberatio inter uenerit: restituēda erit i pūsti nū statū obligatio. Et qz adeo vt iulian. scribit lib. iiii. dig. si pecunia debita fuerit que ac cepta per vim facta est: nisi vl soluat: vel restituta obliga tione iudiciū accipiat: in qua druplo eū cōdemnandū. Sz r. si per vim stipulāri pmissero stipulatio accepto ferēda erit Sz r. si usufruc. vel seruitutes amisse sunt: restituēde erunt.

Hec actio est i rem scripta ideo datur ptra oēs ad quos cōmodū puenit ex metu. itē ē restitutoria r. iō oia i pūstinū statū reponit. h. d. cū. l. se. B.

Cū autē hec actio in rē sit scripta: nec psonā vim faciē tis: coerceat: sz aduersus oēs b restitui velit qd metus causa factum est. nō immerito iuli a marcello notatus est scri

tio fideiussozes: r. hoc pōt stelligi. I. §. cū aut. r. I. l. pri. f. Amisse. debite rei tradite p metu. vt. I. qd vi aut clā l. semper. §. in hoc interdico.

g. Cum autē hec actio. quod me. cā. Bzo. h. In rē sit scripta. qz gñaliter daf: ptra oēs ad quos cōmodum puenit ex metu. vt. Ieo. si cum ex. §. in hac actione. secus in exceptioe doli. vt. I. de do. excep. l. apud. §. pe. sed in exceptioe metus idem qd in actioe ne qd met. cā. vt ibi. In psonaz tñ est: vt. insti. de act. §. pterea. sic et in interdico qd bus: dā. vt. I. de iterdi. l. i. §. pe. r. i actioe ad exhibē. vt. I. ad exhibē. l. iij. §. ē aut.

bēs: si fideiussoz vim intulit: vt accepto liberaretur in reū non esse restituendā actionē sed fideiussozē (nisi aduersus reum quoqz actionē restituat) debere in quadruplū pdenari sed est verius quod marcell. notat etiā aduersus reū cōp tere actionem hāc: cum in rē sit scripta. g. atus.

Ilud verū est: si ex fa: cto debitor metū adhi bentis fideiussozes acceptila tioe liberati sunt: et aduersus fideiussozes agi posse: vt se re ponāt i obligationē. Si me tu a te coact. acceptā tibi sti pulationē fecerit arbitrari iudicis apud quē ex hoc edicto agit: nō solū illud p. tinet vt in tua psona reintegret obligatio sz vl fideiussozes qz vel eos: dē vl alios nō minus idone os: adhibeas: pterea vt r. pignoza: que dederas in eadem causa restituas.

Nō tenet qd ex metu illato p aliu nisi quaten. cōmodum ad eū puenit. h. d. B. Paul.

qz ali. sine malicia fideiussozis vt fideius: soz accepto fieret: nō tenebit fideiusso: vt rei. quoz obligationem restituat.

Accessiones pcepte r. qd a petitore p. cipi potuerit veniūt i hac actioe. h. d. B. Iulian.

vel conditionale: als secus. vt. I. de p. scri. verbis. ob eā r. I. de condi. ob cau. si qd accepto tulerit.

q. Eodē. sed videtur ex quo semel liberati sunt qd in uiti iterū nō obligent. vt. §. de pactis. l. si. q. est. §. sed ibi ex honesta cā liberatio ad eos puenit: hic ex inhonesta immo plus qz non vident liberati hic. vt. §. n. l. l. nemo.

r. Nō min. idoneos: vt h. r. I. de arbi. labeo. §. si. r. I. de cōsi. pec. qui aut. §. ij. r. I. loca. si quis domū. §. i. accur. f. Et pignora. vt. I. de mō. l. patri. §. si minor.

sz quis alius. scilicet extraneus. vt differat a casu precedenti.

q. rei. sed vt suam. vt. §. l. proxima.

comodum puenit ex metu. vt. Ieo. si cum ex. §. in hac actione. secus in exceptioe doli. vt. I. de do. excep. l. apud. §. pe. sed in exceptioe metus idem qd in actioe ne qd met. cā. vt ibi. In psonaz tñ est: vt. insti. de act. §. pterea. sic et in interdico qd bus: dā. vt. I. de iterdi. l. i. §. pe. r. i actioe ad exhibē. vt. I. ad exhibē. l. iij. §. ē aut. i. Faciētis. scz tñ: als falsuz eēt qd seqtur sed ad uersus rē. als est littera tñ. ac. k. Oēs. habentes commodū ex metu. Accur. l. Scribēs. iul. id quod seqtur. m. Liberatē. cui. acceptilatioe etiā liberat reus vt. I. de accep. et p iusturanduz. §. p si fideiussoz. sec. si pacto. vt. §. de pactis. si fideiusso ris. Accur. n. Actionem. non soluz contra fideiussozes vt reponant reum. l. Lud verum est. scilicet h. fa vice. p. In obliga tionem. hoc si de bitum erat in diē

DIGESTA

Sed et partus, causam, vt partuū part⁹ et fructuū fructus: qui dicuntur causa.

b **C** Oportet, si quadruplū, vt. Te. si cū. S. quadruplā.

c **C** Oportet, etiā si emisti p metū me cōpellēs. Et sic no.

posse: q possessor cū titulo tenet de p̄cipiendis. i. quos vetus for cū n̄ possessor p̄cipere

tulo de portuisset, sic et in quibus eo q̄ emit in frau tenet.

den creditorū, vt. J. q̄ in fraudē creditorū. l. ait p̄tor.

S. per hāc. sic r in eo q̄ emit J̄ interdicta legū sciens. vt. C. de agri. et cen. l. quē admodum. in fine. l. idē et qui emit a fisco nō solēnter vēdē

te. vt. C. de fide in stru. et iur. haste fit. l. i. lib. x. r. facit ad hoc. J. de vsur. l. videamus. J. itē

fi. sed regulariter titulus excusat a p̄cipiēdis. vt. C. de rei vē. si fundū.

d **C** um fecerat prius. e **C** passo vim. scz postea ex interuallo etiam.

f **C** alienauerit. reddēdo. Accur. **g** **C** Repellere. incontinenti.

h **C** Quare si. superior casus est quando duo tantum fuerunt: nunc quando tres.

i **C** Mor ego. yr. intelligit hunc. S. in vtroq̄ suo r̄ho. quādo metus incōtinēti fuit factus illi q̄ primo metuz fecit. et hoc ex regula superiori vim vi rē. et ex eo q̄ hic dicit mor. et est p̄tor eo. J. de vi r. vi ar. l. iij. S. cū igit. et. J. de iusl. r. iur. l. vt vim. et. J. ad le. aq̄. sciētis. S. q̄ cū alif. et fm hoc si ex interuallo hoc fiat poterit agi ex p̄mo et sc̄bo metu. vt. J. de vi r. vi ar. l. i. S. q̄ vi a me. r. l. cū fundū.

Alif dicit idē q̄ yr. in sc̄bo casu. J. p̄mo dicit etiā si ex lteruallo nō posse agi. Tu dicas in vtroq̄ casu nō posse agi siue incōtinēti siue ex interuallo fiat met⁹. primo qz ex sua improbitate nō debet cōsequi actionē. vt. J. de fur. itaqz. sc̄bo qz hec actio dānū exigit. q̄ hic nō ē. vt. J. p̄ri. S. et. J. l. si cū exceptiōe. in fi. i. r̄n. sed ab interdico vnde vi nō excusatur nisi incōtinēti faciat. vt in dicta. l. J. de vi r. vi arma. l. iij. S. cū igit. Sed nūquid locū debet habere p̄tra hūc debitorē edictū diui marci. scilicet quādo te coegi michi p̄mittere: r tu coegisti postea me vt te liberarē. scz vt amittas exceptionē q̄ me. causa que tibi cōpetebat. r actionē q̄ me. cā q̄ tibi cōpetebat vt liberareris: r̄n. nō puto edictuz locū habere in exceptione: amittit ergo actionē q̄ me. cā q̄ sibi cōpetebat vt liberaret: sed nō exceptionē. licet ab eodē p̄torē vtrūqz habeat

Sz si dicas sic: ergo nō punif vis per edictū diui marci si ponas eū nō habuisse actionē: sed exceptionē tantum

Sed r partys ancillarū r fetus p̄cor. r fruct⁹ r restitui r oēm causā oportet. Nec solū eos qui percepti sūt verum si plus ego percipere potui: r per metum impeditus sum: hoc quoqz prestabit.

Actio q̄d met⁹ causa nō cōpetit ei q̄ ex metu dānificatus nō est. h. d. v. sic. Qui p metū reddit q̄d reddere tenet hac actiōe vel alia non hz actionē q̄d me. causa. h. d. cum. S. seq.

Queri poterit an etiaz ei q̄ vim fecerat: passiois restitui p̄tor velit p hoc edictū ea que alienauerit. r p̄po. scribit libro vigesimo octauo nō oportere ei p̄torē opē ferre. nā cuz liceat iquit vim vi repellere quod fecit passus est. Quare si metū te coegerit sibi pmittere: mor ego coegero eū metu te accepto liberare: nichil esse quod ei restituatur.

Iulianus ait: et eū qui vim

r̄n. non fieri quia accusari potest de vi criminaliter. k **C** In legē iuli. de vi. publica vel priuata cuius pena est in sū. de publi. iudi. S. item lex.

l **C** Amisisse. hic opponit de p̄ctor: qz si iste amisit ius crediti: ergo quicqd soluit dānū patitur. r̄n. ita sunt

adhibuit debitori suo vt ei solueret: hoc edicto nō teneri p̄pter naturā quod met⁹ causa actionis que dānūm exigit quāuis negari nō possit in legem iuliam eū de vi incidisse: r ius crediti amisisse!

Cōtinuatur cū superior. r hoc intēdit. Creditor qui per vim pecuniam vel rē sibi dataz accipit vel sibi solui fecit ius debiri p̄dit et omne ius q̄d hz in re v. p. re. h. d. B. Calistr.

Etat em decretuz diui marci in hec verba.

Optimū est vt si quas putas te habere petitiones/ actionibus experiaris. Et cz marciānus diceret vim nullam feci. Lesar dixit tu vim putas esse solū si hoies vulnerent? Ats em est r tūc quotiens q̄s id quod deberi sibi putat: non p iudicē reposcit. Quisqz igit pbatus michi fuerit rem illā debitoris vel pecuniam

tēpora. ate metuz r in metuz: r post. i. primo nō est verū creditorē amisisse J̄ nec in secūdo dicit amisisse sed amittere: ita hif duob⁹ cū sit debitor nō patif dānū in tertio vero qn dicit amisisse non facit tale qd creditor quare debeat teneri hac actiōe Sed q̄s amittit p delictū: imo per solutionē. p̄tera qd nocet hec amissio cū iaz habeat creditor. r̄n. scz yr. qz id qd est solutū repetit p cōdictionem sine cā nec iure creditor pot̄ retineri. J̄tez oppono: si tibi vi feci: q̄ habes actionē q̄d met⁹ cā: q̄ rē. vt. J. n. i. nemo q̄ dānū nō sentis. q̄ hāc actionē nō habes. r̄n. q̄ dānū nō habeo: hoc ē p̄tēplatiōe hui⁹

actiōis: qua sublata rem aneo in dāno. ergo ipsa datur. m **E**tat. J. ba. q̄ pleni⁹ sunt. J. ad le. iul. de vi. p̄. l. p̄.

n **C** Actionibus. i. auctoritate iudiciali. o **C** Marcianus. creditor.

p **C** Vim. scilicet illicitam. q **C** Vulnerentur. interrogatiue r plane potest legi.

r **C** Rem illā. sed nūqd quādā re debitoris occupata a creditore omne ius suū qd cūqz habz creditor amittit: quidā vtiqz. ar. in auf. vt nō fi. pig. col. v. r vt nulli iudi. S. qz vero hui⁹ col. it. et. J. de incen. rui r nau. l. quo nau fragit. S. senatuscō. Szio. J. amittit emi tñ ius qd hz in re: vel p̄re illa quā occupauit. vt. J. de hys q̄. vt iudi. l. rescriptū. r. l. heres. r. J. quo. le. l. i. S. si due. r. J. de nora. si fuū p delicto. S. i. r. C. de penis. sancum. nec obstat aut. p̄d cte qz capere liberū hoies p debitor: vel exigere aliū p̄o alio grau⁹ est: r deo grauoz imponit pena. Sz Jo. obstat hec littera q̄ dicit rē illā. sed accipere debitor scilicet quod est. J. Item obstat qd dicit pecuniā: qz nō dicitur creditor habere ius in ea: cū sit in genere debitor. Sed dic qz erat debitor in specie. vel dic etiā in genere. r tñ dī debita eadē ratiōe qua debitor dicit soluere qd debeat: licet neutri verū sit. Sed hūc positioni est ar. contra. d. l. J. de nora. sed dic vt ibi. J̄tē qd si est debitor hois in genere r accipiā sicutū per metū. r̄n. idē quod in pecuniā modo dixi. sed. h. contra. dicit em me non amittere.

Occurrit sine iudice in casibus tunc non punitur etiam si sine auctoritate iudicis occupet quod sibi punitur in debitorum fugiente. ppa au vt iudicium in frau. cre. l. aut pretor. s. si debitor. r. C. qn licet crotia: vnuquodq; si iudi. l. ij. r. C. de iude. l. nullus. ar. sumpto a te no sp cōtrario sensu. scōs qn pactum intercessit. vt. C. de pig. punit. ac. l. pe. in fi. r. C. de pig. l. iij. terti i legatario q sua auctoritate legatum occupauit vt J. quo. le. l. i. s. i. et est ibi ido qe apō nullus est possessio. vt arg. l. si qe re. l. i. esse ius. l. i. s. scouola.

debitam non ab ipso sibi spōte datam / sine vllō iudice / temere possidere / vel accepisse / isq; sibi ius in eam rem dixisse: ius crediti non habebit.

Uec actio cōtra restitutōnem post annum competit ad

b Possidere per vim coactiua. vt. s. l. pxi. c Sibi ius per expulsionem accur. d Nō habebit immo vt q non amittat. vt. J. de fur. qui pas. in pncipi. q est J. Quidā dicit q ibi iudicis auctoritate accepit. vel verius ibi accepit vt iudici oñderet hic vt sibi haberet. vel dic vt ibi. Et nota. qe nō punit iō q non p iudicē repositit: s; q sic repositit. S; qd si creditor dedit dānū in re in qua h; ius: Rñ. nō amittere ius crediti. Item no. q edictū diui marci (qn fuit vis ablatiua nō cōpulsua) cōcurrat cū interdico vñ vt. i. cōsi. tūde si qe in tantā. s; non iō pl' erigit: nisi in quātū pl' est in alia. vt. J. vi bo. rap. l. i. Q; q multis modis varijs legib; r pstitutiōnib; punitur violentie q in hoc iuris volumine sunt dispersē: iō quādā ppendio s; sup h; tra: dere doctrinā vñ fore existimauit. Scēdū est itaq; vñ dicitur p iudicē vñ vt quod in reb' soli iñ locū h; i. in ipso solo r rebus eidē coherētib; etiā si mobiles sint Item locū h; de eo q ad violentiā puenit perpetuo. pro alio qd nō puenit infra annū. itē locū h; vbi neq; coacta neq; spōtanea voluntas intercessit. vt. J. d. vi r vi arma. l. i. l. pū. r. in s; hoc interdico. r. s; ad solā autē. r. s; illud vñ. r. s; si quis de nauē. r. s; si fundus. r. l. si rerū tibi possessio. r. est hec dicēdavis expulsio. Est quoq; interdico vt i. pō. p retinēda possessiōe J. cū iductū qui pariter volēs michi turbare meā possess. se possidere asserit: et si a me vi possideat: vt qz me arare r colere fundum: vñ aliter re mea vñ. phibeat interdico succumbet. si hō ab alio pdesset ei sua possessio. r h; locū in rebus tantū soli. vt. J. vñ pō. l. i. in pū. et s; hoc interdico de sol. et s; vñ. r. l. ij. r. l. i. si duo. s; hoc interdico. r fit cōdēnatio ad estimatiōē possessiōis si hō desinat turbare. vt. J. vñ pō. l. i. si duo. s; vñ. Que autē dicta sunt de reb' soli in interdico vñ possi. locū habēt in interdico vtrobi in rebus mobilib;. r i vtroq; interdico is vincit q nec vi nec clam nec pccario ab aduersario possidet tpe litis ptesa. vt. J. vtrobi. l. i. r vocat vtrosq; interdici vñ turbatiua eo q qui sic p ym facit turbat. i. in dubiū reuocat: r ob scure facit qe possideat. Ad vñ quoq; puniendaz interdico qd vi aut clam reddidit quod dño soli: vel ei q ius in solo h; aduersus eū qui dño inuito vel coactovi fecit vel per vim id est post phibitiōē aliquid in solo fecit competit: vt destruat sua impensa quod fecit r restituat rem in pristina causam: r damnetur ad interesse. vt. J. quod vi aut clam. l. i. in pū. r. s; quid sit vi factum. r. l. si alius s; notauimus. r. l. s; in hoc interdico. r. l. cōpēt michi. in pū. r. s; vñ. r dī hec vis inquietatiua: qe possidentem quiete possidere non sinit. actio h; vt bo. rap. ad vim puniendam cōpēt ei cui res mobi-

lis per vim dolo malo non aliter ablata est. r cōpēt in quadruplū ptra eum qui vim intulit. vt. J. vi bo. rap. l. ij. s; hec actio. r. s; in hac actione. r. s; gñalr. r dī hec vis ablatiua. Est et edictū nevis fiat ei q in pō. mis. est. et p adipiscenda pō. quā iudex pcepit ei dari vel p recupe-

simpliciter. h. d. Bar. Ulpian.

Quersus te perpetua tus essem: coegero te accipium michi facere: cessare hoc edictum / quia nichil tibi abest.

dominus anteq; traderet non aliter. item actio quod auxilia. me. causa que contra mendacium competit. item exceptio datur cum quis voluerit coactus. vt. s. eo. metum s; sed quod. r. s; volēt. r. s; licet. r. l. si cum. s; in hac. r. l. si mulier. s; penul. in quantum datur actio dicitur. J. eo. si cum. s; i. r. s; ij. r. ij. Est quoq; constitutio constantini specialis in iudicio si. regū. r post lit. pte. r in re alienar in duplū. vt. C. si. regū. si cōstituit. Edictum quoq; diui marci violentū creditore vel alium qd sibi debetur occupantē iure debiti priuat. l. qd. p re h; s; vbi gfa qd p re petenda sibi dabatur. vñ in re. vt si emphiteontarius vñ feudatari' erat. r est no. q ex eo. s; decreto diui marci nō datur actio ad recuperandū qd est ablatum. s; tñ habet locū gñalis actio. s; condi. inde. vel sine eā: nō tñ dabitur actio vi bo. rap. vel interdico vñ vi. vel si quis in tantā qz voluntas h; coacta interuenit. vt. J. cū. s; qui vim intulit. si vero nullo mō voluit tūc locū h; hoc edictū diui marci r interdico vñ vi. r si qe in tantā. r ac. vi bo. rap. singula tamen suo loco competunt. et sic apparet hec decretum habere locum siue debitor voluit coactus: siue noluit s; Johan. est restitutio non ad re. que cum qui alicno nomine possidet eum domino repectenti non restituit: punit in duplū. Est et pstitutio si quis in tantam. que generalis est in omni re et in omni tempore et in omni inuadere. vt. C. vnde vi. si quis in tantā. r. l. nō ab re. de pstitutione cū querebatur: hic nichil dico. r qz que sup ea lege dicuntur in. C. scripsi. r quia non datur pro violentia. Est et constitutio quedam que datur contra aduocatos sua auctoritate predium sibi pro aduocatione promissum occupantes: que similis est edicto diui marci. vt. C. de suffra. l. i. Est et constitutio que lo cum habet minus legitime interposito decreto. qd dic vt. C. vnde vi. l. meminertit.

Cum exceptione perpetua. et fauorabili. sed qd si odiosa: vt macedoniani ex qua solum saltem reperi non potest. vt. J. de conducto. in debi. qui exceptio nem. Respon. ibi agi hac actione et estimari dubium euentum. vt. J. de condi. fur. si seruus et fa. her. l. ppter. et ad le. fal. l. in quātitate s; magna.

Abest. sed si hec e bona ratio in creditore: quia nichil r ergo vbi res est ipsefecta: dat exceptio debitori quod me. cau. non debet dari actio. sed tamen contra est. vt. s. eo. metum. s; sed quod pretor. sed ibi tam exceptio p actio ex hoc edicto datur: vnde non impeditur adinucem. sed vbi aliunde exceptio datur: non datur hec actio vt hic. vel dic qz et ibi abest: quia solutū non reperetur: sed liberatur. Uel ibi in debitor qui fuit in metu. h; in creditore.

Interdi cōtra oēm possi: ctuz qd dentē. si tñ q vim mer' cā passus est fuerat tria h; auxiliu.

DICER

a **C** Si qd. pollice. f. pretor. vel lege passue.

b **C** Quodcuq. vt. J. e. l. §. quadruplatur.

c **C** facultate. vsq. ad snlam in quadruplo dandam.

Actio l. d. Anno qdē vtili. no. actionē iniuriar. anno vtili tol
iur. an. li. qd spāle est in iuria metu illata. nā quilibet alia siue
no vtili ex lege cor. de in-
tollitur. iur. descēdat. siue

a pretore anno cō
tinuo tollitur. vt
C. de iniur. l. si nō
quicq. Alij vt azo.
dicit qd est perpe-
tua qn ex lege de-
scēdit: vt in l. de
ppe. z temp. ac. in
pn. qd est in trib⁹
casib⁹: vt in l. de
iniur. §. sed et ler.
e **C** Esse dz. z est
maxime cū ad rei
psecutionē hec de-
tur. Nec pōt dici
de dolo cōpetere
postea. vt. J. ca. l.
§. euz. et ideo hec
denegat: qz z illa
simili tpe finitur.
Et qz cū ista con-
currirēt ibi. sz ho-
die durat illa con-
tinuo biennio. vt
C. de dolo. l. si.

f **C** Sic p. l. post
annum.
g **C** Pro possesso-
re. bona ratio. vt
J. de pe. here. l. re-
gulariter. z. l. pro
possessore.
h **C** Si ann⁹. lar-
giretur. i. nō esset
finitus.
i **C** Et rei hz. hec
ratio est pbabilis
sed nō est necessa-
ria. nā z que non
habent rei psecu-
tionē heredibus
dant vt ex malefici-
cis. vt in l. de g-
pe. z tempo. ac. §.
nō aut oēs. Item
fallit ecōtra. quia
qñq. hz actiones
rei psecutoria z non dat hfdib⁹. vt. C. de rei vxo. ac. §. vi-
deam. l. si §. z. J. de oper. lib. l. si oparū iudicio. vbi est pse-
cutoria: z nō dat hfdib⁹. Est aut tūc necessaria rō vt qñ

C Si quis nō restituat: i qua-
druplū in eū iudiciū pollice⁹
Quadruplatur autem omne
quodcuq. restituit oportuit.
C Satis em̄ clemēter cū reo
pretor: egit: vt daret ei restitui-
endi facultatem⁹ si vult pe-
nam evitare.
C Hec actio contra restituen-
tem post annum competit ad
simplum. hoc dicit Barto.

C Post annū vero in simplū
actionem pollicetur: sed non
semp: sed causa cognita. In
causa aut cognitiōe p̄fat vt si
alia actio non sit: tūc hec def.
C Et sane cum per metum
facta iniuria anno quidem vti-
li⁹ exoleuerit: idonea causa es-
se debet⁹ vt post annum actio
hec dari debeat. alia autem
actio esse sic pōt⁹ si is cui vis
admissa est decesserit: heres
et⁹ hz hereditatis petitionem
qm̄ pro possessore⁹ quivim in

erat funct⁹. p̄la et sup re. Scda sup pena tripli⁹ estimā-
tione simpli: vel etiā si res sit cū triplo nō petet vt ex scda
sed vt ex p̄la snia. nam z als aliqd venit in snia non tñ
vt ex ea petat. vt seruus in causa norali. vt in l. de offi-
iu. in pn. z J. de re iu. l. miles. §. i. Sed nunqd abvtrāq
pōt appellari. a p̄la sic. a scda vt q nō qz cōmum fut.
sz tñ dic q pōt qz in nō restituedo z in novētiēdo tñ cō-
tuma. vt J. de ap. l. si §. iustus. Et q dico appellari a se-
cūda: intellige qñ fuit lata intra tēpus quo potuit appel-
lari a p̄la: als nō. qz cū sit executio p̄me non dz appella-

Rōe de: ipa rō deficiat: lex: z tūc qñ ipa locū hz: z lex.
ficiente **C** Persecutionē. que inest in quadruplo.
deficit: l. **C** In hac actione. f. qd metus causa.
lex. **C** Lucrū tñ. i. ex cā lucratiua. idē tñ si ex cā nō lucra-
tiua. vt J. e. §. aliqn. sz i hoc p̄t eē dñs: qz qñ ex cā lucrati-
ua ēt si ab inferēte metū possz p̄seq agā p̄ cū: als nō. itē
si ponas rē alienatā z ex ea p̄ciū vel aliū qd habitū nō

est idē qd eēt si lucratiua causam haberet: qz nil v̄t habe-
re ibi. sic J. eo. si ipa. et in l. de leg. §. si res.

n **C** Ignorantiā. i. nō nocet si is q cōuenit ignozet quia
fecit metū. v̄t verius dic. i. iuste ignozare possum qd vim
michi fecerit: cū talia fiāt de nocte v̄t i multitudinē hoim
o **C** Designet. vt
h. z. §. e. l. metū. §.
cū at. z. C. e. n̄ iter
est. sec⁹ in dolore
J. de dolo. l. sed ex
dolo. §. si. itē sec⁹ i
exceptōe doli n̄ ēt
met⁹. vt J. de voli-
except. l. ap. §. pe.
p **C** Arbitraria
sit. vt in l. de ac-
§. p̄terea.
q **C** Ab arbitro
i. a iudice.
r **C** Datā. i. dan-
dā sup qdruplo.
nā post p̄mā sen-
tentiā restituere p̄t
vt. §. e. l. §. fatis. z
fm hoc p̄bū fecerit
erit futurū sub
iudiciū. Vel dic da-
tā p̄per fecerit p̄-
tentū sit. z qd bi-
cit p̄denationē. i.
exactionē p̄dena-
tōis iā facte. Sz
an est vtrāq diffi-
nutia tā p̄na sup
re: sz scda sup q-
druplo: qdā non.
p̄mo qz due snie
sup eadez re ferri
nō p̄nt vt. C. sen.
refcin. nō pos. l. i.
itē qz iā funct⁹ eēt
offō suo iudex. vt
J. de rei u. l. iudex
iōqz p̄mā amoni-
tōez dicit qdā. vt
i aut. §. here. z fal.
§. si q̄s autē. col. l.
io. dicit vtrāqz dif-
finitū. qz vtrāqz
diffinit. vt J. de
re iud. l. i. nec sup
eodē imo sup alio
fert sn la scda: qz
suo offō i eo non

tulit possidet. p̄p qd heredi
nō erit qd metus causa actio.
q̄uis si annus largiret⁹ etiaz
heres in quadrupluz experiri
possit. Ideo autē z successori
bus datur: quoniam z rei ha-
bet persecutionē⁹.

C Qui agit hac actione duo
debet probare scilicet metuz
illatus: z ad inferentem metū
commodum peruenisse.

C In hac actione non querit
vtrū is q cōuenit/ an alius me-
tum fecerit. sufficit ei hoc do-
cere metum sibi esse illatū vel
vim: z ex hac re eum qui cōue-
nitur z si crimine caret: lucruz
tamē⁹ sensisse. Nam cū met⁹
habeat in se ignorantiā⁹: me-
rito quis nō astringitur vt de-
signet⁹ quis ei metum vel vim
adhibuerit: z ideo ad hoc tñ
actor astringitur vt doceat me-
tum i causa fuisse vel alicui ac-
ceptā pecuniā faceret: vel rez
traderet: vel quid aliud face-
ret. nec cuiqz iniquū videatur
ex alieno facto aliū i quadru-
plum condēnari: quia non sta-
tim quadrupli est actio: sed si
res non restituatur.

C Fortis est. §. z beniter hoc
inredit. Hec actio est arbitra-
ria ideo iudex nō restituētem
post p̄mā sententiā condē-
nat in quadruplum. h. d.

C Hec aut actio eū arbitra-
ria sit⁹ habet reus licētiā vsqz
ad sniam ab arbitrio⁹ datam⁹

Senten-
te due
sup est
re ferri
nō p̄nt.

ri. vt. de ap. ab executor. r pot fieri hec executio intra duos mēses. vt insti. de offi. iudi. in punci. Et si verū est qd est in pma necessario scitur qd est in scda vt. j. de hb. signi. si quis. Itē si appellat a scda an pēdente appellatio ne possit rē restituere r penā euatāre. qdā sic. vt. j. de bo. lib. l. qung. s. ac

causasse. r qz vt ex tincū pndiatū. vt. j. ad turpil. l. i. l. si. r qz nil nouari dē. vt. j. nil nouari. l. i. in fi. S. dic 3 qz rem dādo vt habere ratas pri mas snias. vt. s. de pac. l. tale. s. i. et qz hoc tm vsq ad scdam sniam conceditur sibi vt ar. C. de reb. cre. l. p. s. i.

CSupra diximus. vt. s. e. s. factis. Et no. q.ideo qz est arbitraria hoc pcedit sicut r als duersis rōni bus. vt. j. s. publi. in l. hoc edicto in pun. r. j. de eo qd cer. lo. l. h. r. C. de grege do. l. vna. li. pi. r. j. s. arbi. l. cel sus. r. s. si qz cau. et si post tres. Regulariter autē p in pena legali. vt. j. s. fur. l. qea mēre. et vido. rap. l. i. r. quētionali. vt. C. de cōtrahen. r cōmut. s. pu. l. oēs q sunt cōtrarie.

CQuadrupli an dñat arbitria cē re pempta vt sine arbitrio in quadruplo dānetur. Rñ. vt. j. eo. s. sin autē an sniam item quid si reus estimatiōe ē paratus dare ante sententiam. Rñ. nō liberat. vt. j. si cer. pe. l. ij. s. i. i. fi. c. Aliquando arbitriū. iudicis

CUnde qz vbi est equitas iudex ab soluit. **C**Non teneri. ppter titulū etiā re extante. Sed male dicunt vt subijcit. Accursus.

CCaptiosus. nam captio euatā. vt. s. de transa. cum aquiliana. r. j. de aur. r argen. le. si vxo. i. respon.

CArbitriū. als incipit hic lex. als non. ac.

restitutionē fm qd supra diximus^o reifacere. qd si nō fecerit iure meritoqz quadrupl^o cōdēnationem patietur.

CIlle ad quē cōmoduz peruenit ex metu nō tenet si rem nō possidet. vel sic. Itē ad quē res puenit ex metu illato pali um rei intertū liberat. b. d. b.

CAliquū tñ r si metus adhibitus pponat arbitriū absolūtionē affert. Quid ei si metuz quidē titius adhibuit me non cōscio : res autē ad me puenit : r hec in reb^o humanis non est sine dolo malo meo : nonne iudicis officio absoluar? Aut si seruus in fuga est : eque si ca uero iudicis officio me si in meā ptātem puenit restitu turū : ab solui debebo. An^o qui dā putant bonafidei emptorē ab eo qui vim intulit cōparan tē nō teneri : nec eū qui dono accepit : vel cui res legata est. Sij rectissime iuliano videtur etiam hos teneri : ne met^o quē passus sū michi captios^o sit.

CAls est lex : r venit ad pba tionez eoz que supra dixerat scz emptorē r legatariū simi les teneri hac actioe. r in sum ma hoc intēdit. Hac actioe tenetur metuz inferēs r is ad quē res puenit ex metu. Bar.

CPedius quoqz libro octa uo scribit arbitriū iudicis in restituēda re tale esse debere : vt eū quidez qui vim admisit iubeat restituere : etiā si ad al um res peruenit. Eum autē ad quē peruenit : etiam si ali^o me-

h. Non oportet. vt hic. r. s. de eo per quē fac. e. l. fi. in fi. i. m. r. j. de pecul. licet s. ex furtiua. r. j. de trib. l. iij. s. i. r. j. ad sillet. si sequēs. r. facit. s. eodez. l. illud. r. l. metum s. cum autem. Accur.

CConstitutus. ex cōtractu extra iudiciū vt differat a sequēti. s. si qz. **C**Dederit. re^o fuit nolens taz in se qz in datione si deussoris : et sic eo liberato p con sequēs si deussor liberat. ipse autē si deussor agere nō possit.

CRescisso principali rescin ditur a ccessorium : secus econ uerso. hoc dicit Bar.

CLabeo ait si qz p metum reus sit constitut^o : r fideiussor rem volentē dederit : r ipse r fideiussor liberat. Si solus si deussor : metu a ccessit nō etiā reus : solus fideiussor liberabitur. Quadruplas autē id quā ti ea res erit. i. cū fructib^o r oi causa^m.

CSi quis p vim sisti iudicio pmittēdo postea fidei ussorē adhibeat : is quoqz li beratur.

CIn quadruplo iest simplū quod pmittenti restituit eum liberādo. h. d. vel sic. Cōdēna t^o ad quadruplū qz nō liberat triplū dstat r cogit liberare.

CSz si qz p vtz stipulat^o cū acceptū non faceret fuerit in quadruplū cōdēnat^o : ex sti pulat^o est agentem aduersus exceptionē r replicatiōe^o ad iuuari iulianus putat. cum in quadruplo r simplū sit re^o cō secut^o.

CLabeo autē ē post quadrupli actionē : nichilomi nus exceptōe sūmouēdū esse eū qz vim intulit dicebat. qd cū dux eē videbat : ita tēperādū est vt tā tripli cōdēnatiōe ple ctat qz acceptilationē oimō do facere^o compellatur.

CIste. s. consuevit reputari difficilis. r. h. d. Si res p me tū seu p vim cōpulsuaz extor ta ante secūdas sniam pereat

CReplicatiōe. scz doli. **C**Dicebat. r sic in qntuplo cum re. **C**Facere. r ita debuit stult^o iudex ferre sniaz. sic. C. s. fideic. li. l. si. p. scie em tenet ad scā. vt. s. d. pecu. l. s. r. h. s. pter. Sz qd i qōne. pposita. vt qd si nūqz iudex vt faciat ac ceptilatōez. Rñ. suo dān iul. qz equū. vt. C. d. iud. placuit

CLiberabit. pa cto nō qz r an pa ctiū hz exceptiōne vt. s. eo. metuz. s. sed qd. itē accepti latiōe nō. qz r per cōsequēs reus li beraret vt. j. de ac cep. r p iulianū ddi s. et si fideiussori qualiter ergo? Di cūt quidā accepti latiōe. vt. j. ad vel leia. quāuis. s. si puenit. r. s. mar cell^o. forte h acto vt reus nō libere tur. Alij dicūt pa cto tm. vt. j. de bo. lib. l. si qz reū. s. i. r elytilitas hui^o pacti. qz si ammō solueret repectet m. Et oi cā. vt h r. s. e. l. s. in fi. et Jea. l. s. iulian^o.

CAdhibeat. s. sicut p vim illa tā reo. als cōpro baret reus pti^o fa ctum si fideiussor spōte intercessit. vt C. eo. l. ij. et. j. ad mace. l. sed r si pf s. h. solū. l. z qdā p o Cōdēnatus et soluit.

CEx stipulatu i. ex stipulatiōe p vim extorta ptra metum passum. **C**Exceptionē. quā. ppōit d metu

Quatenus tria tempora no. p̄m̄i aſi p̄m̄ā ſentētia. et tūc de om̄i caſu tenet. vt in hoc §. q̄m̄us. p̄ ſubz olimodo. ſic in interdico vnde vi. vt. l. p̄ori. §. ſi. ſicut in interdico rē. vt. ſibi interdū itaqz. et ſic cōiungelitte rā. Secundū q̄n poſt p̄m̄ā ſentētia ante ſc̄dam: quo caſu id iſtincte tenetur. vt. ſe. §. ſin aut̄. vſqz illuc ſed et ſi non culpa. Tertium poſt ſc̄dam ſentētia infra quadrimēſtre t̄p̄s q̄n de interitu nō tenet. p̄p̄ penam tripli. vbi non erat peritura penes actorē vt. ſ. p̄ri. §. et. ſibi ſed r̄ ſi ſine culpa rē. eſt et quartū t̄p̄s ſcilz poſt q̄dimeſtre t̄p̄s q̄d dices in ſra. alij dicit q̄ de duobz t̄p̄s tēp̄oibz loquit̄ ſentētia p̄m̄āz: et poſt ſc̄dam. r̄ ſm̄ eos nō pōt ſtare illa littera neqz ea res rē. cū nō preceſſerit arbitriuz ſm̄ eos. dic ergo quatenus rē.

Diximus. §. §. p̄ori. in ſi.

Om̄imodo. id eſt ſiue extet: ſiue nō: ſicut in interdico ſ. dicit. vt. C. e. l. i. et hoc quo ad rē: ſz quo ad triplū nō tenetur ſi res non eſt. vt. ſ. titu. i. l. arbitrio. §. nō tamen.

Stet. ſi res duret vſqz ad ſc̄dam ſententiam.

Condemnatus eſt. ſ. ſecunda ſententia.

Perijt. ſ. poſt ſc̄dam infra quadrimēſtre tempus.

Intra t̄p̄a. que erāt olim duoz mēſium. vt. ſ. de re iudi. l. de bitoibus. hodie q̄tuoz. vt. C. de vſu. rei iudi. l. ſ. Sz nſi q̄d hoc t̄p̄s poſt p̄m̄ā ſentētia dat̄. Rñ. nō. vt ar. in ſi. de of. iud. in p̄n. Sz r̄ poſt ſc̄dam ſentētia nōne dat̄ etiā rōe rei nō ſolū pene. Rñ. ſic occaſione pene tripli: vt hic dicit. ſz yr. ſ. et idē i ſimilibz. vt. lſi. de offi. iudi. i. p̄n.

Qua tripli. cū emz graueſ in vno: in alio releuaſ. vt hic. et ſ. de iureiur. l. cū qui. Eſt r̄ alia ratio: qz cū habeat dilationē a lege. ergo nō eſt i moza. ſi t̄n nō erat peritura penes actorē tenet. vt. ſ. in. e. l. i. ſibi ſed r̄ ſi culpa rē. Sed quare alio caſu tenet de interitu infra quadrimēſtre t̄p̄s: cuiz vbi nulla petito fuit ibi nulla moza. vt. ſ. ſi cer. pe. lecta. Rñ. illud in vſur: hic in interitu. Itē qd ſi poſt quadrimēſtre t̄p̄s perijt. Rñ. eū in diſtincte teneri: cum eſt in moza. ſicut et ante ſententiam. vt. ſ. de pe. hē.

item veniunt §. idem ait recte.

Dicit. ſ. poſt ſentētia ſc̄dam infra q̄dimeſtre t̄p̄s.

Om̄imodo. qz ſi tenet eū reſtituet: alſ eſt imatio nē vt hic. r̄ lſi. de diui. ſup. §. iudicialis. ſi lē olimodo. §. p̄ri. §. Et ſic no. qz durius p̄pter fugā ſz p̄pter interitū tenet. et rō eſt qz fuga pōt p̄uideri. mozs autē nō ſic. Nō autē ita puto emptorē p̄iſe vēditōri teneri. vt. ſ. de edil. edic. l. redhibere. §. ſin. et. l. ſequen.

Seruabit. vt ipſe poſſit agere contra quemlibz poſſeſſorem.

Quoquo modo. ſiue p̄ actionē ad exhibendū. ſiue p̄ rei ven. r̄ fa cit. ſ. quod vi aut clam. ſemp. §. ſin. ita t̄n qz nichil ei abſit ob hoc. alſ nō vſ hē. vt in ſi. de leg. §. ſi res. itē ita receipt qz ab eo auelli nō poſſz alſ nec habere vi def. vt. ſ. de le. i. l. nō quocūqz. i. p̄n.

poſt p̄dēnatiōnē. ſ. ſc̄dam perijt vſ fugit ſuis o

Sinautē an ſentētia. ſ. ſc̄dam: ſed poſt p̄m̄ā ſiue lis erat preſtaſa ſuper quadriplo: ſiue nō quantuz ad interitū. ſz quātum ad arbitriū ſup pena ceſſat: ſi ante litē preſtatā res perijt. Itē qz nō arbitraf debet reſtitui res vel eſt imatio. vt. ſ. i. i. arbitrio. §. nō t̄n. ſed qdā hoc r̄ſum intelligunt quando lis erat cōteſtata ſup quadriplo. et ſic non ceſſat hic arbitrium: qd in idem recidit.

Tenebit. ſ. ad rē. vt. C. e. l. i. Sz an ad triplū videt qz nō. vt. ſ. i. i. arbitrio. §. nō t̄n. Sed ſ videt ea rōne que eſt. §. qz tripli rē. qz p̄ hūc caſuz que hic ponit vult ei fa cere diſtinctem. et ad §. non t̄n. r̄. vt modo ibi dixi. vel diſtingue ante litē cōteſtatā perijt vel poſt: vt mō dixi.

Hoc ſi. i. vt debeat dici vt teneat de interitu r̄ pena per hęc ſba edicti neqz rē. et ſic p̄t qz erat lata ſentētia p̄m̄ā r̄ an ſc̄dam. et ſic erat p̄m̄āz vñ durius agit cū eo hic §. §. vbi ante litē cōteſtatā perijt. ſi autē poneret hic nō eſſe eū cōtūmacē. vt qz in p̄nti reddere nō poſſet. idem qd. §. dico ſm̄ Bzo. vt nō reneatur de pena.

Ergo ſi in fuga. retento eodem caſu ſalz ante ſententiam ſc̄dam et poſt p̄m̄ā.

Reddat. olimodo. ſ. vt. §. p̄mo. §. dixi i alio caſu.

Fuga
dum
puni
interitū

Sed et si non culpa. hec sba vsq; illuc sicut et. refe-
ratur ad superiora cu perijt post scdam sententiã infra qua
drimestre tepus sine culpa sua: nã ad proximi. als idẽ
inunliter et inordinate repeteret. Alij tamẽ ad proximi
et reperit vt addat fm eos. Accur.

Aberit. als
obierit. r als abie
rit.

Res peritua.
ra. vt qz distractu
rus erat. vt. j. de
rei ven. itẽ si sbe-
rati. S. si seruus.
Ut no inisset cũ
ire in tam pericu-
losis locis. vt. j. d.
condi. ob cau. l. si
pecuniã. S. si. Et
sic no. qz vno solo
casu excusat me-
tũ inferens a casu:
vt hãls semp de
casu tenef. vt. C.
e. l. l. Sed an hec
distinctio sit res
peritura vel non
sit i alijs malefi.
pos. Mar. sic: vt h
j. de rei ve. itẽ si
sberati. S. si ser-
uus. r. j. depositi.
l. si plures. in fi.
Jo. cõtra. vt. j. de
vi r vi ar. l. i. S. re-
ctissime. r. l. pe. et
j. de lega. i. cum
res. S. finali. et. l. apud iulia. S. j.

Qui vim? intulit cũ posses-
sione a me sit psecutus: fur nõ
est. quãuis qui vi rapuit fur
improbior esse videatur vt iu-
liano placet.

Hec actio concurret cum
actione de dolo: sed vna p al-
teram tollitur. h. d. Barto.

Cum qui metũ fecit: et de
dolo teneri certum est. et ita
põpo. scribit. et cõsumi alte-
ram actionem per altera ex-

ceptione iij factũ opposita.
In quo quite damnu patit
quadruplatur. h. d. Barto.

Julianus ait qd interest
quadruplari solũ. r ideo cum
qui ex causa fideicomissi. xl.
debat: si trecenta pmiserit
per vim/ r soluerit: ducentoz
sexagita quadruplũ psecutu-
rum. In his enim cũ effectus
vim passus est.

Hec actio est ex delicto: id
si plures sint delinquentes qui
bet tenef insoludũ r hec actio
est ab initio persecutoria: r id
vnius solutio liberat aliu qui
hac actione tenetur. h. d. cum
l. seq. et p. m. seq. Bar.

Scdm hoc si plures me-
tum adhibuerint: r vnus fuerit
cõuentus: siquidẽ spõte rem
ante sniam restituerit oẽs li-
berati sunt. Sed et si id non
fecerit sed ex snia quadruplũ

vnã alterã nõ impedit. vt dic actio de dolo: aut hz se ad
aliã actionẽ vt ad maiorẽ: tunc cũ ea dat vt cũ cõdicti-
one certi gñali vel triticaria: aut vt ad minorẽ tunc cũ
milit vt hic. nã hec actio qd me. ca. species ẽ doli. i. actio-
nis de dolo, aut ad parẽ r tuc cũ alia nõ dat vt in pũs.

Sic cũ inter ho-
mines iudos ẽ:
qz inter parca vt
qñ est iudicia. Itẽ
si actio ẽ dolo da-
tur: ergo qd mei
cã non dat. vt. S.
e. l. S. post annũ. q
est ptra. Sed illõ
post annũ. hic au-
tẽ doli actio post
annũ non dat vt
ibi dixi. Sed non-
ne est famosa hec
actio: Rñ. non: qz
non inuenit qz sit
lz ex famosa cau-
sa descẽdat. nam
sic est in iterdictis
vt. j. de vi r vi ar.
l. neq. Itẽ in con-
di. vt. j. de actio. r
obli. l. cessat. Itẽ
datur cõtra bone
fidei possessorem
quãdoqz. vt. S. in
ca. l. S. aliqñ. sed
ptra. cõtra dixit.
l. Alterã. quia
vtraqz rem per-
sequitur. sic ergo

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Actio
qd me.
cã qñqz
j bo. fi.
pos. dat

Metũ
inferens
aliqñ a
casu ex-
casat.

Libert Quartus.

Alt in id. pnta rehabit rē. sed plus sua iūterest qđ nunc petit ab alio. r sic nō ad proximum sed ad aliud superius dictum refertur.

b Quod minus. sic r in actōe furti. et vi bono. rap. vt. i. vi. bo. rap. l. i. r intellige hanc legē quo ad rē vel in-

teresse nō quo ad penam nisi r ipsi fuerint contuma ces vt stati dicā. Quid afit si decē p metū abstulisti vos duo r abvno qnq; tm sum cōse cur? vel p actio nē de dolo. vel qđ metus cā: an alia qnq; quadrupla bñtur si erit cōtu mar? puto q sic: cū nō sit in illis li beratus vt h. r sic pceptione nō con testatiōe alius p aliū liberabit. vt i. d. hys q deie. vt effa. l. pceptione.

Quod dixim? idem dicen dū. vt oēs sint li berati si alter eo rū rem vel qđru plū soluerit. Ac.

d Conuenire. suo nomine.

e Pro d erit et suis. ne post libe ri facti cōuenian tur. als nora caput seqref. vt in sti. de nora. som nis autem.

f Cōueniri. l. m. ovidel q proz sus actio pma sit pempta. vt. i. si ex nora. cā. g. l. h. h. q est cōtra. Solu. h. conuenit ex pnti possessi one actōe qđ mez tus cā simpliciter: nō noralit qđ eē

potest. cū hec actio sit in rem scripta. sic est in actio ne in rē. vt. i. de excep. rei iud. l. si rem meā. Sed nanqđ feruū reddet: hic q sic p dictionē sine cā. vt. i. cōmo. l. in cōmodo. §. vlti. r. i. de cōdi. sine causa. l. i. vel ser uicestimatio in condēnatione cōputabit. vt. i. de nora. l. g.

h hec actio. scilz quod metus causa (quod ait. b) Quoniā rei. s. ratio. §. eo. si cum exceptione. §. post. amū. in si. §. q est sufficiens id est. pbabilis nō tamē necessaria est vt he dems dētur heredib? qui habēt rei persecutionē: immo omnes ex maleficijs excepta actio ne iniuriarum et similibus. vt in sti. de perpe. et tempo. actio. in. §. sed heredibus. r dic vt. i. §. post. annum.

restituerit: ver? est etiā sic pe rimi aduersus ceteros qđ me tus causa actionem. **p**aul.

Alt in id? dabit aduer sus cetos actio qđ mi nus? ab illo exactū sit. **l**pl.

Quod dixim? si plures metū admiserit: idē dē cēdū erit? r si ad aliū res pue nerit: et alter metū adhibuit.

Hec actio ex facto seruoꝝ est noralis: r solutio facta tol lit hāc actionē: secus si seruoꝝ pro nora datur. **h. d. Barto.**

Sed et si serui metū adhi buerit noralis qđe actio ipso rum noie erit. poterit aut qđ dñm ad quē res puenit cō uenire? qui cōuent? siue rē si ue hz qđ iā dictū est qđruplū pstitit pderit? r suis. **l** Si nō norali actioe cōuent? ma luerit noie dederit: nichilomi nus ipse poterit cōueniri? si ad eū res puenit. **H**ec actio? hereditib? ceterisq; successorib? dat. qm? rei hz psecutionē.

Hec actio datur? heredes quaten? ad eos peruenit licet desierit apud eos esse. **I**tem cōtra heredes heredis nō in s pecto quod ad vltimum sed quod ad pumū heredem pue nerit. **h. d. cum. l. seq.**

In heredē aut r ceteros i id qđ puenit? ad eos dat non imerito. **L**icet eni ad heredē

i peruenit. si conueniatur vt heredes in simplum ex delicto defuncti: secus si vt extraneus possessor rei p metū ablata. qz tunc in quadruplū nisi restituat rem.

k Ad heredem. vt prestare eam teneatur.

l Non debet. vt hic. et. §. de cal. in heredē. i. rñ. et. §. de vi r vi ar. l. iij. in pun. r. §. de res gu. iur. sicut.

Ideamus. consumpse rit. cōuertēdo in suam vtilitatē. se cur si res iterit? sū quosdā. vt. i. l. pxi. Sed tu die psumpsit quod mō. als p nichilo pōeret hec lex in si. semel. **I**tem expressus est i iure hic. r. §. d. regu. iur. l. cū pretor. et. i. i. i. itaq; inferior asit lex in alto casu loquit. hec autē cum superiori in heredē inferē tis metum.

n Peruenisse. no. sufficit semel licet desinat. sic. i. de adul. mariti. §. que sit. et. §. e. quantū. r. §. d. boz posses. sū tabu. l. i. §. semel. r. b. cō tratabu. nō pnta uit. in pñ. de fidei cō. l. i. quidā in tes tamento. arg. con tra de hbo. sig. l. nomen filiarū. §. fi. r. i. de ioffi. test. nā r. §. i. r. §. qđ cuiusq; vniuer. l. item. §. 4. r. i. de in rem ver. si p pa tre. §. versum.

o Ceperit. scilicet licet semel.

p Alioquin. id est si dicas q non

sufficiat semel peruenisse.

q Ipsum. qui metum intulit vel primum heredem.

r Teneri. qđ non est dicendum. vt. c. eo. l. i.

s Ipsa. ad alium. s. bonifidei possessorem.

t Dicemus. hec lex videtur superiori pzozi. cōtraria. ideo dicas hanc intelligi in bo. si. pos. ad quē res peruenit per metū extorta. vt. §. e. si cum. §. in hac. r. §. aliquādo. quo casu si interit non tenet vt hic. si vt. Bo. l. didit et precium semel habuit: licet perdat tenetur vt pos. de hic subijcit. cū precii loco rei succedat sicut in pe. here. interit vt hic subijcit. r. i. de peti. her. si et rem. Sed de hoc ca. nō tenet ue qz in peti. her. si precii bonif. pos. qdat nō tenetur. tur.

s Ipsa res que nulla. ad alium? puenit interit nō esse locupletorē dicemus. Si nō in pecuniā aliā

sufficiat semel peruenisse.

q Ipsum. qui metum intulit vel primum heredem.

r Teneri. qđ non est dicendum. vt. c. eo. l. i.

s Ipsa. ad alium. s. bonifidei possessorem.

t Dicemus. hec lex videtur superiori pzozi. cōtraria. ideo dicas hanc intelligi in bo. si. pos. ad quē res peruenit per metū extorta. vt. §. e. si cum. §. in hac. r. §. aliquādo. quo casu si interit non tenet vt hic. si vt. Bo. l. didit et precium semel habuit: licet perdat tenetur vt pos. de hic subijcit. cū precii loco rei succedat sicut in pe. here. interit vt hic subijcit. r. i. de peti. her. si et rem. Sed de hoc ca. nō tenet ue qz in peti. her. si precii bonif. pos. qdat nō tenetur. tur.

vt. de peti. he. sed e. si. l. i. ut videndū. i. r. q. b. h. nō est. vñ hec sūntudo nō est per oia bona quā hec lex facit de pe. he. ad hanc actionē: sed tantū in eo qd dixi. Quisdam tñ dicit per oia bonā: nam et hunc dicit non tene-ri qui habuit precū nisi et p. l. i. cōfess. vel sentēne lo- cupletior factus ē.

vt. de peti. here. l. si a p. re. s. si. q. d. est contra mentē huius littere ni- chyl aliud ampli- us et. Item l. tel- lige hāc legē quā do ad bo. si. pos. puenit res ex cau- sa lucratiua. et h. casus forte inspi- citur. s. e. si cū. s. in hac. Quando autē ex nō lucra- tiua causa etiam eius rei q. succē- sit loco alterius enentū spectabo. nā si ea perierit si ne dolo et culpa sua non intelligi- tur locupletior fa- ctus cū ei precūz ablit. vt. si. si cer. pe. si. emm. et insi. de le. s. si res alie na. Item pōt intel- ligi hec lex de eo qui nullā causāz habet a violēto. a hereditatē. id est precūz he- reditatis.

b Quo locu- pletem. istd quo abundat.

c Eū. i. semel.

d Mansissent. sic et in re donata vxori a marito. vt. de do. inter vi. et vx. si mulier ex pecunia. q. ē ar- gu. p. pncipiū hu- ius leg. ibi si ve- ro in pecuniā et.

ve rē cōuersa sit: nichil aliud querendū est qd exiit sit. sed oimodo locupletior factus videt licet postea depereat. Nam et impator pius antonin⁹ clau- dio frontino de p. c. i. rerū he reditatarū rescriptis ob id ip- sum peti hereditatem ab eo posse. q. l. res q. in heredita- te fuerāt apud eū non sint: tñ precūz earum quo locupletior eū vel septius mutata specie faciēdo perinde obligat ac si corpora ipsa in eadem specie mansissent.

Hec actio que datur ptra herede in id quod puenit ad eū dat ppetuo. et an puenit li- tis cōtestationis tempus in- spicitur. h. d. Galus.

Quod autē in heredē ea- tenus pollicet actionē pro cōsul⁹ quatenus ad eū p- uenerit: intelligendum est ad perpetuo dandam actionem pertinere. **Ulpianus.**

Quantū autē ad heredē puenit litis cōtesta- tē tempus spectabit: si modo certū sit aliqd ad eū puenisse. Idē est et si in ipius q. vim in- tulit: sic i corpus p. rimonij p- uenit aliquid vt certum sit ad heredem peruenturū. Idē si debitor liberatus est.

Si metus fuerit iust⁹ hec actio cessat. h. d. Vel sic. Pro-

sunt. si vero consumpte sint: tunc quicunq; tenetur. vt dicta. l. videamus. Vel dic q. hic loquit respectu ei⁹ qd interijt. secus si consumpsit. vt in. l. videamus. Vel ve- rius inspicitur tēpus litis cōtestate vt super tanto in- retur de calūnia et fiat cōtestatio litis inquantū pue- nit / scilz quando- cunq; pius. et sic est planum.

Ulpianus. qd traditōne ha- beat. idē etiam si non habeat tradi- tione: vt subicit. et. i. i. l. itaq.

Liberatus est. s. quid si ta- lis erat actio que ad heredē nō trā- sit: quidā nō: sed alij sic.

Mulier. q. hunc si- bi metū. No. non succurri ei qui se Succur in necessitate po- ri nō bz suit. vt. ad sille. ei qui in l. iij. s. subuentē. et necessi- dixi. s. qui sanis. tate se cog. si fideiusor. ponit. s. pe. et sic nō ob- stat. s. eo. l. nec ti- morem. in fi. et l. isti. Quia hic ius- te faciebat pfo- nus reuocandoz ibi autē delinque- bat accipiēdo vt ibi dixi.

Ratum. nisi cōsensu nouus iterueniat. vt. C. eo. l. ij. Item nisi prescrip. xxx. vel xl. an. s. m. pla. v. l. siue. xx. s. nos. vt. C. e. l. iij. Sed certe in dictis duo- bus casibus non ex priore consen- su: s. ex postero- re ratū habet.

Sed quanti

missio facta metu iuste illato non rescinditur. Bar. Paul.

S mulier cōtra patro- nū suum ingrata facta sciēs se ingrata cū de suo sta- tu periclitabatur aliqd patrono dederit vel pmiserit ne in ser- uitudine redigat / cessat edictū: q. hunc sibi metū ipsa ifert. Quod metus causa gestum erit nullo tempore vel modo pretor habebit ratum.

Alia est estimatio possessio- nis: alia fundi seu proprietatis. h. d. B.

Qui possessionē nō sui fun- di tradidit nō q. t. fundus est: sed quāti possessio eius est quadruplū vel simplū cū fru- ctibus cōsequet. Estimat em̄ qd restitui oportet. i. qd abest Abest autē nuda possessio cū suis fructibus. quod et pōpo- nius ait.

Contractus dotis fact⁹ me- tu est ipso iure nullus. Barto.

Si dos metu promissa sit nō puto nasci obligationem. quia est verissimuz nec talem pmisionē dotis vllam esse.

Abi actio ipso iure tollitur p pactū idē est in pacto qd in acceptilatiōe. h. d. Vel sic. Me- tus nō ipedit liberationē ipso iure. et iō hac actiōe agendū ē vt obligatio restauret. bar.

Si metu coactus sim ab

VICEN
VIT

Quod autem pro cōsul. i. pretor. vt. s. eo. quod di- ximus. s. fins.

f Ad eum. scilicet heredem.

p Perpetuo dandam. i. vt de hoc teneatur heres p- petuo non infra annum tantū. vt. s. eo. l. videamus.

Quantum. litis cōtestate. subaudi etiā. nam et an- terius tēpus spectatur si quid peruenit. vt. s. eo. l. videamus. Alij dicit q. hic loquitur quādo nil p- uenit ad defunctū licet ad heredem peruenit. Sed qd si tēpore sentētie est locupletior: factus est licet lit. cōtesta- tione non sit. vt. de peti. here. si a patre. s. si. Vel dic q. inspicitur tempus litis circa estimaciones rerū que

possessio. cum aliud sit rei precūz: aliud possessionis. vt. i. vi. pos. si duo. in fine.

o Eius est. in creditore quid estimet. dic vt. de pig. act. l. si pignore. et estimat in casu nostro dubius enēt.

p Promissa sit. a quocunq;.

q Nullā esse. ipso iure. cū ergo metus det causā cō- tractui bonafidei ipso iure nullus est contractus. vt. C. de Contra- rescin. v. l. i. et. de dolo. et elegāter. s. i. nā hec obligatio ctus bo- nefidei est. vt insi. de actio. s. actionum. in fi. et sic nō nesci. per- agerit hac actione nisi ad traditionem profuuerit con- metum tractus. vt. C. e. nō iterest. et. l. si p. vim. Vel dic q. factus in it⁹ nul- l⁹z mei⁹ dederit cūz. s. aliōi simplici dolo. Et qd h. d. ut latus est.

est speciale in dote sicut et alia sunt ibi specialia. vt b h^o potestaria et tacita stipulatione. vt. C. de rei vro. actio ne. in prin. Idem pot duci in matrimonio p metu inito. vt ar. C. de inuti. stipu. l. ij. Itē si quis cōsentiat coact^o iudicem nō suum. vt. f. de iudi. l. ij. in prin.

a **Discedere.** scz reintegra. **b** **Acceptila =** tioni. qd̄ videt. f. vt sit simile accep tilationi. **c** **Amittit. i.** amissa est. als fal sum diceret. **d** **Actio. quod** metus causa. vt repōat se l obli ga tōez. vt. S. e. l. me tum. S. ex hoc edi cto.

e **Si metu co-** actus. forte a cre ditore hfditario. **f** **Herede effi-** ci. immo nō fit he res. vt. f. d̄ acqui. her. l. qui in alie na. S. celsus. q̄ est pira. Sola. hic fit heres iure ciuili: qz vult lz coact^o. vt hic. et in l. de here. qua. et dif. S. fi. non iure ptozo per qd̄ daf sibi ab stinēdi facultas. vt h̄ subijct. et. f. de acqui. here. si mer^o. vbi d̄ per oia idem qd̄ hic. vel dic̄ ibi dicebat se heredē cū cogē ret et tanq̄ heres gerebat. nō tñ vo lebat. et sic aliud gerebat et aliō s̄ mulabat. et hoc dicitur ibi fallēs. hic aut̄ voluit lz coactus. et sic coact^o

g **Voluit. et sic no.** q̄ coacta voluntas voluntas est. acta vo vñ p̄sus. Sicut volens factus qd̄ nollem velle coactus lūtas ē. h̄ **i** **Si coactus. a** substituto forte. **i** **Actionē. i. pe. he.** vtilē q̄ prius directo p̄petebat. si cut in actione in rem. vt. S. eo. metum. S. volenti.

o **Uin carcerem.** quicqd̄. vey est a detrudente vel eius particeps non ab alio. vt. S. eo. l. metū. S. lz li **Confes cet.** Et no. q̄ confessio facta in carcere non valet. vt ar. flo i car. f. de q̄stio. l. i. S. diuus. et S. q̄stionē. nisi p̄ueniret. pot̄ tñ cere fa: facere testifi. vt. f. de testa. l. qui a latronibus. **cta h̄ vj** **On est verisimile.** clarā dignitatē. nec p̄otus no cet sua vel aduersarij dignitas. vt. C. e. ad iudiciā. **m** **preditum. corā** quo nō opz timere. vt. C. de h̄is q̄ p̄opter me. iu. non ap. l. i. **n** **Presumptio. no.** stari presumptioni donec p̄ra

empride vel locatione disce- dere videndū est. i. nichil sit actū et antiqua obligatio re maneat: an hoc simile sit acce ptilatōnē qz nulla ex bonēfi det obligatiōe possim^o vti cū finita sit dū amittit. et magis est vt similis spēs acceptila tions sit. Et ideo p̄otia na scitur actio^o. **C** **In quasi p̄tractu q̄ cele-** brae adeūdo h̄z locū hec actio. h. d. vel sic. Coacta volū tas voluntas est. et iō quē he reditari obligat lz p̄ hanc ac tionē restituat. h. d. Bar. **C** **Si metu coact^o adij here** ditatē puto me heredē effici^o qz q̄suls si liberū esset noluis sem: tñ coact^o volui^o. S; per p̄tozē restituend^o sum vt ab stinēdi michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄er hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** p̄udiē/duplici via p̄toz: michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

trahen. emp. si debitor. S. i. z. C. q̄ et aduer. quos. l. i. et f. de iu. do. nuptura. S; tñ hec p̄sū p̄tio nō trāssert sp̄ p̄ barōnes de vno ad aliū: sed duri^o onerat actorē p̄batio ne. cū als aptiores p̄ in ciuilib^o. vt. C. eo. metū. h̄ aper = tiffimas d; ofide re in suplatino. i deoz nec sacra = mentū deferre. p̄ pter talē p̄sum p̄tionē als p̄ba tionib^o deficienti bus. vt ar. f. d̄ mi = no. l. ij. S. i. in fi. Et vt plene scias dic̄ p̄sūptio alia iuris et de iure. alia hois. alia na ture. alia facti. De p̄ma habes b̄ mu liere tacite stipu lata p̄ra quā p̄e sumptionē nō ad mittit p̄batio in p̄trariū. vt. C. de rei vro. ac. l. i. in p̄inci. Idēz b̄ si pulatione ab ar rogato. vt. S. de adoptio. h̄is b̄bz et ad idē. C. ad mace. l. fi. h̄z hanc appellat als p̄e sumptionē legis sicut et d̄ p̄sum ptio canonis. vt. xc. distin. si q̄s de ricor. et distinc. l. iij. c. fraternita tes. et hec magis d̄ fictio. et fit sup certo facto. hois aut̄ p̄sūptio tā fm̄ leges p̄p̄ ca nones est illa b̄ q̄ hec lex d̄ q̄ quā recipit p̄batio in

hec michi pateat. **C** **Carcer est iustus met^o: et** promissio facta in carcere nul lus est momenti. h. d. Bar. **Q** **Uī in carcerē** p̄ au. quē detrusit vt aliquid et extorqueret: quicqd̄ ob hanc cāz factū est nullū^o momēti ē. **C** **Ubi p̄sumptio ē p̄ra illum** qui p̄bare debebat afficē du riori p̄batione. h. d. B. Ulp. **D** **On est verisimile cō-** pulsum in vrbē inique indebitū soluisse eū q̄ clarā dignitatē se habere p̄tēde bat: cū potuerit ius publicuz inuocare et adire aliquē p̄tāte p̄ditū^o q̄ vtiq; vim eū pati p̄ hibuisset S; h̄mōi p̄sumptio ni^o d; aperuissimas p̄batiōes violentie opponere.

C **Factū metu ne quōs ducat** ad iudicē non rescinditur per hanc actionē sed per officiu; iudicis. h. d. **C** **Si iusto metu p̄territus** cognitionem^o ad quam vt vi ctus^o iret potens^o aduersari^o minabatur/ id quod habere li cebat compulsus vendidit: rei sue equitati per presidem prouincie restituitur.

C **Factū metu alicui^o vere-** trahen. emp. si debitor. S. i. z. C. q̄ et aduer. quos. l. i. et f. de iu. do. nuptura. S; tñ hec p̄sū p̄tio nō trāssert sp̄ p̄ barōnes de vno ad aliū: sed duri^o onerat actorē p̄batio ne. cū als aptiores p̄ in ciuilib^o. vt. C. eo. metū. h̄ aper = tiffimas d; ofide re in suplatino. i deoz nec sacra = mentū deferre. p̄ pter talē p̄sum p̄tionē als p̄ba tionib^o deficienti bus. vt ar. f. d̄ mi = no. l. ij. S. i. in fi. Et vt plene scias dic̄ p̄sūptio alia iuris et de iure. alia hois. alia na ture. alia facti. De p̄ma habes b̄ mu liere tacite stipu lata p̄ra quā p̄e sumptionē nō ad mittit p̄batio in p̄trariū. vt. C. de rei vro. ac. l. i. in p̄inci. Idēz b̄ si pulatione ab ar rogato. vt. S. de adoptio. h̄is b̄bz et ad idē. C. ad mace. l. fi. h̄z hanc appellat als p̄e sumptionē legis sicut et d̄ p̄sum ptio canonis. vt. xc. distin. si q̄s de ricor. et distinc. l. iij. c. fraternita tes. et hec magis d̄ fictio. et fit sup certo facto. hois aut̄ p̄sūptio tā fm̄ leges p̄p̄ ca nones est illa b̄ q̄ hec lex d̄ q̄ quā recipit p̄batio in

frisi. nā et si aliquis malam famā habuit fm̄ cano nes pot̄ se purgare. et hec duplex. Nam q̄nq; transferē onus p̄bationis. q̄nq; nō: sed durius astringit ad p̄bā dū vt p̄tz ex p̄dictis. Nature p̄sumptio d̄ vt cū ex here do filiū med: p̄sumit^o me q̄ iuste eū ex here dauerim et hoc. p̄p̄t naturā. et iō heredes debēt p̄bare iustā cāz ex here dationis. vt. C. de inof. test. l. oimodo. et. C. de li. p̄e. vel ex here. aut. nō lz. p̄sumptio facti alia p̄ceden tis: alia subseq̄ētis. p̄cedentis vt si semel calūniat^o est vt. f. de ac. si cui. S. h̄is d̄. Subseq̄ētis: vt cū aliq̄ accusa ti fuerit de adulterio qd̄ depellebant obtētū primitat^o si p̄ uentat i nuptias p̄sumit^o ē p̄zi^o adulasse. vt. C. de adul. si q̄. idē fere h̄es in aut. vt nulli iudi. S. i. q̄s ho. **o** **Cognitionē. i. ob** cognitionē. (col. ij. **p** **Uinctus. i. ligatus.** **q** **Potēs. nō rōne** dignitatis. t̄cē enī p̄stitutiones punit. vt. C. eo. si p̄p̄ressionē hic aut̄ officio iudicis v̄

presu = p̄tōi sta tur do = nec p̄ p̄ betur.

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

presu = p̄tōi m̄ p̄plex ē

Volun- faciens p̄r velle et nolle. vt. C. de heredi. instituen. l. iij. **tas co-** g **Voluit. et sic no.** q̄ coacta voluntas voluntas est. acta vo vñ p̄sus. Sicut volens factus qd̄ nollem velle coactus lūtas ē. h̄ **i** **Si coactus. a** substituto forte. **i** **Actionē. i. pe. he.** vtilē q̄ prius directo p̄petebat. si cut in actione in rem. vt. S. eo. metum. S. volenti.

o **Uin carcerem.** quicqd̄. vey est a detrudente vel eius particeps non ab alio. vt. S. eo. l. metū. S. lz li **Confes cet.** Et no. q̄ confessio facta in carcere non valet. vt ar. flo i car. f. de q̄stio. l. i. S. diuus. et S. q̄stionē. nisi p̄ueniret. pot̄ tñ cere fa: facere testifi. vt. f. de testa. l. qui a latronibus. **cta h̄ vj** **On est verisimile.** clarā dignitatē. nec p̄otus no cet sua vel aduersarij dignitas. vt. C. e. ad iudiciā. **m** **preditum. corā** quo nō opz timere. vt. C. de h̄is q̄ p̄opter me. iu. non ap. l. i. **n** **Presumptio. no.** stari presumptioni donec p̄ra

empride vel locatione disce- dere videndū est. i. nichil sit actū et antiqua obligatio re maneat: an hoc simile sit acce ptilatōnē qz nulla ex bonēfi det obligatiōe possim^o vti cū finita sit dū amittit. et magis est vt similis spēs acceptila tions sit. Et ideo p̄otia na scitur actio^o. **C** **In quasi p̄tractu q̄ cele-** brae adeūdo h̄z locū hec actio. h. d. vel sic. Coacta volū tas voluntas est. et iō quē he reditari obligat lz p̄ hanc ac tionē restituat. h. d. Bar. **C** **Si metu coact^o adij here** ditatē puto me heredē effici^o qz q̄suls si liberū esset noluis sem: tñ coact^o volui^o. S; per p̄tozē restituend^o sum vt ab stinēdi michi p̄tās tribuatur. **C** **Repudiātū p̄metū succur** ritur p̄vtilē actionē quod me. cā. h. d. v. sic. p̄er hoc edictū restituū prima vtilis ip̄o iure et datur hec actio qd̄ me. cā. **C** **Si coact^o hereditatē re** p̄udiē/duplici via p̄toz: michi succurrit. aut vtilis actiones quasi heredi dādo/aut actio nē^o quod metus causa p̄stan do. vt quā viā ego elegero:

trahen. emp. si debitor. S. i. z. C. q̄ et aduer. quos. l. i. et f. de iu. do. nuptura. S; tñ hec p̄sū p̄tio nō trāssert sp̄ p̄ barōnes de vno ad aliū: sed duri^o onerat actorē p̄batio ne. cū als aptiores p̄ in ciuilib^o. vt. C. eo. metū. h̄ aper = tiffimas d; ofide re in suplatino. i deoz nec sacra = mentū deferre. p̄ pter talē p̄sum p̄tionē als p̄ba tionib^o deficienti bus. vt ar. f. d̄ mi = no. l. ij. S. i. in fi. Et vt plene scias dic̄ p̄sūptio alia iuris et de iure. alia hois. alia na ture. alia facti. De p̄ma habes b̄ mu liere tacite stipu lata p̄ra quā p̄e sumptionē nō ad mittit p̄batio in p̄trariū. vt. C. de rei vro. ac. l. i. in p̄inci. Idēz b̄ si pulatione ab ar rogato. vt. S. de adoptio. h̄is b̄bz et ad idē. C. ad mace. l. fi. h̄z hanc appellat als p̄e sumptionē legis sicut et d̄ p̄sum ptio canonis. vt. xc. distin. si q̄s de ricor. et distinc. l. iij. c. fraternita tes. et hec magis d̄ fictio. et fit sup certo facto. hois aut̄ p̄sūptio tā fm̄ leges p̄p̄ ca nones est illa b̄ q̄ hec lex d̄ q̄ quā recipit p̄batio in

actione in factum ad simplicium tantum, et idem in casibus duobus qui sequuntur.

a Si fenerator, qui mutauerat pecuniam athlete. b Si certaminibus, dicens non recedes a me nisi prius des michi debitum et ultra.

c Decernet, p officiu suum. Ac. d Delegate. i. vel quia delegatus est ipe. vel qz debitoru suu dele gavit coactus. e Eo. l. aduer sario. vel eo. id e coacto.

f Apparitione. q abutebat in duobus. qz sine ius su iudicis. r quia circa indebitu. sz in inferiori i nullo abutebat. lz iudex male preceperat.

g Iubeat. per suum officium. h Siplici. die qz iudex precepit nscio vt hoc face ret. vn extorta no reuocantur vt bi cit. lz no sic debet rit iudex facere. vt qz causa magna erat. als sec vt h. et. j. de iudi. l. pe. ut dic q no pcepit et sic actor abuit apparitio re. vn lz p h. editu vel officiu no puniat. m p editum diu marci amittit ius credi ti. et sine ca codi ctioe tenet. vt. s. l. extat. Accur.

De dolo malo Si quid p metuz fiat qualiter alit cui subueniat au disti. Qualit aut subueniat si p do lu qz in captione icidit/audi. Et no. qz no dicit de actio ne doli sz de dolo malo. qz p actione in factu puni do lus. de quo dicit. Te. non debet. in. fi. r. l. itaqz. r p actione ex eo contractu. vt. j. eo. r eleganter. circa pun.

De edicto. qd e. j. si. k Et. ponit. p. i. Subuenit. cōtra quos est occurrendū. vt. j. de insti. sz et si pupillus. s. sed et si cōtinua. et dixi. s. de procu. in cause.

De. id est vt non. Lucrosa. vt h. r. j. de regu. iur. non fraudatur. Danosa. vt hic et insti. de fideico. here. s. sed qa.

cundie modice officio iudicis rescinditur no per hanc actio nem. h. d. Barto.

Si fenerator inciuiliter cu stodiēdo athleta: r a certami nibus prohibēdo cauere cōpulerit vltra quantitatē debi te pecunie: hīs probatis com petens iudex rem sue equita ti restitui decernet.

Exactū per vim ab appari tione indebite illatū iudicis of ficio rescindit quatenus quis dānū patitur r nō vltra. h. d. Iste. s. allegat ad qstione nū quid ille q est posit' in carce re indebite possit ibi recōmē dari p alieno vero debito. et hic videt casus q sic. de quo ego dixi in questione illa q in cipit lapsus. r in. l. ij. de ex acto. trib. lib. x. Barto.

Si quis qd aduersario nō debebat delegate eo p vim apparitione p̄sidiis interueniē te sine notione iudicis coact' est dare: iudex icuilliter extor ta restitui ab eo q rei dānū p̄ stiterit iubeat. Si debitis satisfecerit simplici iussione r nō cognitione habita quis nō extra ordinē exactione fie ri: sz ciuilliter oportuit q tamē solutioni debitarū ab eo q̄ttatatum p̄fecerūt reuocari in ciuile est.

De dolo malo. Ti. iij. Primo premitit edicti cō

mendationē. scdo ponit edicti recitationē. tertio annectit eius interpretationē. scda ibi verba autē. tertia ibi dolum malum. Bal. Ulpianus.

De edicto pretor ad uersus va rios et do losos q alit' obsuerūt calliditate

quadam subuenit: ne vel il lis malicia sua sit lucrosa/ v' ist' simplicitas dānosa. Ver ba autē edicti talia sunt/ que dolo malo facta esse dicent': si de hīs rebus alia actio non erit' et iusta causa' esse vide bitur iudicium' dabo.

Illā ē bona diffinitio que couertitur cum suo diffinito: als secus. h. d. Barto.

Dolum malū seruius quidē ita diffinit/ machinatio nē quandā alterius decipien di cā: cū aliud agit et aliud simulat. Labeo aut ait posse et sine simulatione id agi vt quis circūueniat: posse r sine dolo malo aliud agi r aliud si mulari: sicuti faciūt q p hmōi dissimulationē deseruiunt' r tuent' vel sua vel aliena. Ita qz sic ipse diffinit/ dolum malū esse oēm calliditatē/ fallaciā machinationem: ad circūue niendum/ fallendū/ decipie

Itē de salomone qui se finxit velle occidere puerū. vn Salo ipse ait. Qui dissimulat iniuriam/ callidissimus est.

Itaqz. qz superior nō est generalis: nec couertitur cū suo diffinito. itaqz r ē. et sic reprobat qd est. s. de pac. iurisgētū. s. dolo. vel pōt dici vtraqz diffinitio s̄a fm qz Labeo largius: Seruius strictius nomē doli accepit.

Omne calliditatē. q fit tacendo. r sic in alo fm p̄ y (vr. j. de act. emp. l. i. s. pe. in mentiēdo. r sic verbo. vt. j. de fur. falsus. s. si quis. b Machinationē. q fit arte p̄boz. vt. j. de act. ep. iul. s. nario c Ad circūueniendū. redde singula singulis. (idē. q ij

Judici: certus. vt. j. de pe cu. l. qd debetur. r Alia actō nō erit. vt ex furto furti. r ex iniuria iniuriarum. et sic de ceteris.

Et si iusta cā. hoc dī ppter ea q dicunt. j. eo. si oles. s. fina. cū l. sequen.

Judiciz. i. actio de dolo. als iudicis p discre tione ponit r alijs modis. vt no. in. sti. q. non est per. fa. test. s. ij.

Et sine simu latione. vt in fur to rapina. r sic nō est ghalis hec dif finitio.

Deseruiit. als seruāt et als deseruiit. Et est exemplū vt si la trones plures ce perint: cū vni eoz in rebus vellent facere grām que runt: nunqd sunt iste res tue: r ipe rīdet ironice. nō ne vos hñ scitis: Itē pōt poni exē plū de bono dolo b capto a genuē sib: q finxit se cō tractū. i. debilita tum. Itē si qz fin xit se sacerdotē.

Item de eo qd fa ciunt mercatores q trāfferūt i alitū dñum mercū vt nō deperdentur.

Callidi tas fal lacia et machi nario differūt

Callidi tas fal lacia et machi nario differūt

Callidi tas fal lacia et machi nario differūt

Callidi tas fal lacia et machi nario differūt

Callidi tas fal lacia et machi nario differūt

Callidi tas fal lacia et machi nario differūt

Callidi tas fal lacia et machi nario differūt

Callidi tas fal lacia et machi nario differūt

a Adhibitam. contra ius et contra bonos mores ppter id qd est. J. prori. Et facit. J. de noua. doli. in fi. Dol' bo nus et bonu r malu uenenu. vt. J. de Jhe. emp. qd sepe. S. uene malus ni. r. J. de verbo. signi. qui uenenum.

c Pro solertia id est astutia.

d Hoste. vt si p fallacia ab hostibus euada vel a latroculis. vt. J. b cap. l. nichil. et. l. hostes. Uel dic la tronea. vt q: sta ba quiet' vt eum capere. et de ho ste dic: nisi fiat co tra pactu factu a duce belli. vt. J. de pact. l. couentio num. Jte r ideo St maxie: qz et J eos q no sunt ho stes vel latrones

Doli li l3 doli committere cer J ho vt fraude repella res coz vt. J. de le. u. c. p. f. mittere. S. ratio. r. J. b ne. gef. l. ar q natura. S. cu me. r. J. si ds omif. ca testa. l. q aut. S. si patron' r. l. i. S. penul.

e At ptoz. si alia actio. spatioz ordiaria. r sic ois cessat oppositio.

f Decerni. vt J. de in iteg. resti. diuus. in fi. et. C. e. l. de dolo.

g Civilis. sed none cu actioe ma dati cocurrit. vt C. e. l. i. r. J. ma. si mado. S. paulus. Rn. in. d. l. i. C. eo. agit de dolo. i. mado noie doli. Jte none vbi cuqz infes se peto p actione de dolo qd p finiam sit certu pot agi et cōdi. certi. vt. J. si cer. pe. l. certi. Sed dic q illa est generalis que speciem non excludit.

h Uel honoraria. vt iniur. vi bo. rap. r furti manifesti. q est ptozia. vt illi. b noza. S. sunt aut. r de ppe. r tep. act. S. eas. Sed none cum actioe qd met' ca cocurrit: et certe sic. vt. J. ti. i. l. cfi ex. S. eu qui. q est cōtra. Sed illa extraordinaria. cu ordinaria em hec non datur. Jte est ex eodem fonte equitatis: vt ibi diri.

i Etia. als lex si iterdictu. f. unde vi. vel sile q actio nes dici possunt. vt. J. de act. r obli. l. actionis Jbo. et ho die actio in factu loco cuiuslibet interditi datur. vt in stitu. de interditi. S. fina.

k Exceptio. etiam doli. vt dicit: vt. J. e. l. fi. Uel dic q cep. no doli exceptio no excludit actione doli cu ex eade causa exclu mer' ca r excep. met' dicit. vt. J. ti. i. l. metu. S. qd pre onem.

tor. Nec ob. l. fi. qz ibi est fortasse. Jte nec ibi dicit actio-

dum alteru adhibitam. La beonis diffinitio vera est.

Bonus est doli qui com mittitur aduersus hostes pu blicos. h. d. Barto.

Non fuit aut cotectus ptoz doli dicere: sed adiecit malu: qm veteres etia bonu doli dicebat: r p solertia hoc no men accipiebant: maxie si ad uersus hoste latrone uis machines. At ptoz si de his reb' alia actio no erit: me rito ptoz ita demu hac actio ne pollicet si alia actio no sit.

qm famosa actio non temere debuit a ptoze decerni: si sit ciuile' vl honoraria' qua qs possit experiri. Alsqz adeo vt r pedi' lib. viij. scribit etia' si in terdictu sit quo qs expiri vel exceptio' qua se tueri possit cessare hoc edictu. Idem Jbo pontius lib. xx viij. ita scri bit. Et si stipulatione' tutus sit quis eum actionem de do lo habere no posse: vt puta si de dolo stipulat' sit Idē Jbo pōpon' ait: r si actione i nos dari no opteat: ueluti si stipu latio tā turpis' de dolo malo

facta sit vt nemo daturus sit ex ea actione: no debere labo rare vt habeā de dolo malo actione: cum nemo sit aduer sum me daturus actione.

Et qui est tur' ipo iure vel per in integrū restitutione no cōpetit hec actio. itē ad exclu dendā hanc actionem sufficit aliam semel competisse: nisi in ea admittēda quis dolum passus fuerit. Barto.

Idem Jbo. refert labeo ne existimare etia si qs in ite grū restitui possit' no debere ei hanc actione cōpetere. Et si alia actio' tpe finita sit: hac cōpetere non debere: sibi im putaturo eo q agere superse dit. nisi in hoc qz dolum ma lus admissus sit vt tps exiret.

Si actio que primo cōpe tebar factio partis est sublatā actio de dolo no ppetit. Bar.

Si quis cu actione ciuilez haberet vel honorariam i stipulatū' deductam acceptila tione vel alio modo' sustule rit: de dolo experiri non pote rit. Quonia' habuit illā actio ne/ nisi in amittēda actione'

ctio cu exceptioe doli datur. vt diri. J. l. prori. in fi. o Possit. vt. J. ti. i. diuus. S. nec inter has.

Et si alia actio. qua habebat vel acq'serat tpe do li comissi. forte etia occasione hui' cōtractus. p quo datur actio tepozalis: vt si dolo me induxisti ad emendū seruū uitiosum/ precium dedi: no ago de dolo: qz habeo vel habui actione' redhibitoria. nisi in ea amittēda sim doli passus: tunc michi non imputo. et tunc hec dictio nisi referat ad primū dictū. de dolo no ago: qz restitui possum. vt. J. qui. ex cau. ma. l. ait ptoz. S. fi. r. l. seq. fm Jo. si tñ fuerim diligēs in eo q pcessi ad agendū redhi bitouia: als no datur restitutio. vt. J. ex qui. cau. ma. non enim. Jdeoz: de dolo agit tam pro primo qz pro secūdo dolo: vt hic. r. J. de aqua plu. arcē. l. at eius. q est cōtra.

In stipulatū. i. stipulatione aquilianā. r Uel alio modo. puta vt pacto nudo qn p pacti tel litur actio ipo iure. vt. J. de pac. si tibi. S. quedā. Jte per contraria scripturā quādo litteris erat obligatio cō tracta. vt ar. J. de regu. iur. l. nichil tam naturale.

Actio. que forte dabat ob doli admissum in cō

nem non dari licet: exceptio sufficiat. Cōcurrit ergo cū illa actioe de dolo exceptio: sicut r qn dolo me induxisti ad pmittendū. nā exceptio r actio de dolo vt liberer mi chi cōpetit nisi alia actio ppetat: vt si dolo te induxi ad pmittendū postea feci tibi pactū de nō petēdo. r sic hic intelligitur.

Et si stipula tioe. als lex r als S. idem pompo nius.

Dolo. f. non cōmittendo. vt. J. de arbi. l. ita de mū. Sed none si stipulor iu. solsi pulor de dolo. vt J. iudi. sol. l. iudi catum solui. S. tñ ibi ago de dolo. f. dolo cōmissio. vt J. e. l. penulti. que est cōtra. Sol. ibi tpe stipulationis fuit dolum cōmissus i offerēdo se vt alius uincapa ret: hic autē de fu turo cauebat. U' dic q hic ghaliter de oi dolo. ibi nō sic: sed de eo tñ qui in defendēda cōmittitur.

Turpis. vt J. de rbo. ob. l. ge neraliter. et. l. uel luti. Jde dicit et si sit turpiter fa cta: qz tñc nō dat actio de dolo: sed exceptioe doli repellitur. vt. C. de mut. stipu. l. dolo Tu dic q doli as

ctio cu exceptioe doli datur. vt diri. J. l. prori. in fi. o Possit. vt. J. ti. i. diuus. S. nec inter has.

Et si alia actio. qua habebat vel acq'serat tpe do li comissi. forte etia occasione hui' cōtractus. p quo datur actio tepozalis: vt si dolo me induxisti ad emendū seruū uitiosum/ precium dedi: no ago de dolo: qz habeo vel habui actione' redhibitoria. nisi in ea amittēda sim doli passus: tunc michi non imputo. et tunc hec dictio nisi referat ad primū dictū. de dolo no ago: qz restitui possum. vt. J. qui. ex cau. ma. l. ait ptoz. S. fi. r. l. seq. fm Jo. si tñ fuerim diligēs in eo q pcessi ad agendū redhi bitouia: als no datur restitutio. vt. J. ex qui. cau. ma. non enim. Jdeoz: de dolo agit tam pro primo qz pro secūdo dolo: vt hic. r. J. de aqua plu. arcē. l. at eius. q est cōtra.

In stipulatū. i. stipulatione aquilianā. r Uel alio modo. puta vt pacto nudo qn p pacti tel litur actio ipo iure. vt. J. de pac. si tibi. S. quedā. Jte per contraria scripturā quādo litteris erat obligatio cō tracta. vt ar. J. de regu. iur. l. nichil tam naturale.

Actio. que forte dabat ob doli admissum in cō

ctio cu exceptioe doli datur. vt diri. J. l. prori. in fi. o Possit. vt. J. ti. i. diuus. S. nec inter has.

Et si alia actio. qua habebat vel acq'serat tpe do li comissi. forte etia occasione hui' cōtractus. p quo datur actio tepozalis: vt si dolo me induxisti ad emendū seruū uitiosum/ precium dedi: no ago de dolo: qz habeo vel habui actione' redhibitoria. nisi in ea amittēda sim doli passus: tunc michi non imputo. et tunc hec dictio nisi referat ad primū dictū. de dolo no ago: qz restitui possum. vt. J. qui. ex cau. ma. l. ait ptoz. S. fi. r. l. seq. fm Jo. si tñ fuerim diligēs in eo q pcessi ad agendū redhi bitouia: als no datur restitutio. vt. J. ex qui. cau. ma. non enim. Jdeoz: de dolo agit tam pro primo qz pro secūdo dolo: vt hic. r. J. de aqua plu. arcē. l. at eius. q est cōtra.

In stipulatū. i. stipulatione aquilianā. r Uel alio modo. puta vt pacto nudo qn p pacti tel litur actio ipo iure. vt. J. de pac. si tibi. S. quedā. Jte per contraria scripturā quādo litteris erat obligatio cō tracta. vt ar. J. de regu. iur. l. nichil tam naturale.

Actio. que forte dabat ob doli admissum in cō

ctio cu exceptioe doli datur. vt diri. J. l. prori. in fi. o Possit. vt. J. ti. i. diuus. S. nec inter has.

Et si alia actio. qua habebat vel acq'serat tpe do li comissi. forte etia occasione hui' cōtractus. p quo datur actio tepozalis: vt si dolo me induxisti ad emendū seruū uitiosum/ precium dedi: no ago de dolo: qz habeo vel habui actione' redhibitoria. nisi in ea amittēda sim doli passus: tunc michi non imputo. et tunc hec dictio nisi referat ad primū dictū. de dolo no ago: qz restitui possum. vt. J. qui. ex cau. ma. l. ait ptoz. S. fi. r. l. seq. fm Jo. si tñ fuerim diligēs in eo q pcessi ad agendū redhi bitouia: als no datur restitutio. vt. J. ex qui. cau. ma. non enim. Jdeoz: de dolo agit tam pro primo qz pro secūdo dolo: vt hic. r. J. de aqua plu. arcē. l. at eius. q est cōtra.

In stipulatū. i. stipulatione aquilianā. r Uel alio modo. puta vt pacto nudo qn p pacti tel litur actio ipo iure. vt. J. de pac. si tibi. S. quedā. Jte per contraria scripturā quādo litteris erat obligatio cō tracta. vt ar. J. de regu. iur. l. nichil tam naturale.

Actio. que forte dabat ob doli admissum in cō

tractu. vt dolo te induxi vt minori precio videres. vel ecotra. Et dic sup eo qd subicit doli passum: vt p acceptatione pderet/ quia tunc datur de dolo: secus si tpe qz tunc dat restitutio/ vt dixi. s. pxi. s. Sed qre hic dat de dolo: ibi non: Rñ. qz in acceptatione voluntas credito

dolum malum passus est.

Si p alia actione ptra aliu idoneu coperent pot esse cofultu cessat actio de dolo. h. d. vel sic. Actio coperens aduersus vnu impedit actionez de dolo aduersus aliu si tñ ille est soluedo. h. d. Barto.

Non solum autē si aduersus eū sit alia actio aduersus quē de dolo queritur. Paul.

Et si ab eo seruati res poterit. Alpiant.

Quoniam hoc edictū loquitur: verum etiā si aduersus alium Paulus.

Si actio: vel si ab alio res michi fuari possit.

De quo si quis Alpiant.

In pupillis a titio tutore auctore colludente circūscriptus sit: non debere eū de dolo actionē aduersus titiū habere/ cū habeat tutele actionem per quam psequatur qd sua iter sit. plane si tutor solvendo non sit: dicendum erit de dolo actionē dari ei. Statius.

Nam is nullā videt actionē habere cui ppter

prox. in prin. ibi et quod minor tē.

Nam is. ppter inopiā. nisi nomē strvenditū quale sit. vt. f. de euc. l. ātepe. s. fina. Et no. de exceptioe

Etelegāt. excepit. i. excepta sic exposuit qñ tē. r sic

inopiā aduersarij iantis actio

Dolus tertij tractū (est. nō vitiat: s; dolus phentū si dedit cām ptractui bonafidei illū reddit ipō iure nullū: secus si incidit in cōtractū. h. d. Paulmo ponit dictum pōpo. scdo ponit dictū iulianū qd videt illi ptradicare. tertio soluit istā cōtrarietate. quarto ex predictis ponit duas cōclusiones. secunda ibi/ nec videt. tertia ibi/ hoc enim. quarta ibi/ secundum. Barto. Alpiantus.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

Etelegāt pōpo. hec pba/ si alia actio nō sit sic excepit: qñ res alio mō ei ad quē ea res ptinet salua eē nō poterit. Hec videtur huius finie aduersarij qd Juliani. titij. scribit. si minor ānis. xxv. p silio serui circūscriptus eū videdit cū peculio/ emptorqz eū manumissit: dandā in manumissum de dolo actionē. hoc enī sic accipimus carere dolo emptorem/ vt ex empto teneri non possit: aut nullā esse veditioe/ si in hoc ipō vt videret circūscripte.

paup- tatis ex ceptio.

nole actiois qbz auxiliū phēdit.

Aduersari. inducebaf dictuz iul. s. p dicit. qz vī debaf in casu iul.

Puli mīou vēdēz si duplici alia via vna p emptorē ex vendito ad deci-

Pendū. alia restō est p in integrū manumissū. Sed certe ille due vie locū nō hnt. nam

Eptor nō tenet: qz nō fuit in aliq do lo. Itē nec p manumissuz restō lo

Cū hz vt reuocet i fuiturē. s. bñ dixit iul. dari de dolo i manumissuz.

Cōsilio. f. do k. Circū (lofo. script. vt p mīoz i precio daret.

De dolo. nō vt reuocet eum i fuiturē. qz p liberatē nō dat restō.

Restō s; vt resarciaf dā nō dat nū pstando scilicet p liberatē. r sic itelligi tatem.

C si aduer. li. l. ij. r. iij. s; qñ Seruus ex dolo in p̄ctu cō liber fa

Misso i fuitute te ctus an

Teneat an fuus ex suo fac. l. i. Rñ. h. deliquit ex cōtractu/ qz nō de dolo ipē p̄raxit sed alius. ibi p̄xit et in p̄tractu deliquit. Itē in serui qre ex delicto in fuitute factio dno tenet. vt. C. de noxa. tute cō-

L i. r. C. an p. ex suo fac. l. i. Rñ. hic deliq̄t cōtra dñm vt misso. libertatē cōsequere: ibi ad aliud. vt ar. C. an ser. ex suo fac. l. p̄misse. vel dic qz iste dolus videt collat/ in tēpus libertatis. vt ar. f. de do. inter vi. r vro. l. quia in hoc.

Hoc. f. dictum iuliani.

C Carere dolo. incidenti vel principali.

Ex empto. i. ex vedito. vt. f. de act. emp. veteres.

Nullā. ex pte nō cōmittit: doli. qz nō tenet si non vult. is vero qui cōmittit teneri potest si deceptus vult.

C de transact. l. transactioe.

Ueditioe. f. dicimus.

Po. r hūc appellam doli dantē cāz p̄ctui. Et dic s; qdā circūscript a suo. r sic colligit ar. qz alteri dol

Eptorē ledit. id qz ipa res q vedit doli p̄misit. vt ar. s. qd me. cā. l. metū. s. cū a s. Itē dicit qz p̄ctui casu fuo tñ doli incidentē cōmisit. hic autē qñ emptor doli parti-

Ceps fuit: alis dolus alterius alteri non obesset. vt. f. de

C qz

C qz

C qz

C qz

C qz

C qz

C qz

C qz

C qz

excep. do. si pcurator. r. f. b. pecu. summa. S. emptor: nisi
quasi idē repūtef. vt. pcurator r. tutor r. actor. vt. f. e. s. z
ex dolo. r. f. de edil. ed. l. ediles. in prin. vel defuncti qui
nocer heredi. vel gestoris negotioꝝ que ratū habemus
vt in l. de vfuca. §. diutina. r. f. de reg. iu. hoc iure. §. fi.

Tu dic circūscri-
ptū. f. ab emptore
tū. vbi eni icidit
dokus in fctū ten-
ner qdē fctus. s. z
agit f emptorē si
ipse dolo fecit ex
vendito. si fo nō
ille sed qdā terti⁹
dolu adhibuit il-
le tertius tenetur
de dolo vt hic dī
in dicto iul. A. s. i. f.
ergo cū dokus de-
dit cām cōtractui
liquidē ipse em-
ptor adhibuerit
null⁹ est ptract⁹.
si aut terti⁹ tenet
fctus. sed agit de
dolo f doloꝝ. et
sic intellige qd h
dī. Et fm hoc do-
lus pfenete vel
alterius tertij nō
vitiat fctū. h. qui
dā f ex hoc rñ. vt

et qd minor ppopif nō indu-
cit in integrū restitutōne. nā
aduersus manumissum nulla
in integrū restitutio pōt locū
habere. Scdm q̄ et si pena-
li actione indēntati ei⁹ cōsu-
li possit dicēdū erit cessare de
dolo actionē. pōpo. aut ēt si
popularis actio sit/cessare de
dolo ait actionem.

¶ res debita soluat dete-
riorata agit ex stipulatiōe do-
li si est interposita: ahs in con-
tractib⁹ bonefi. agitur actiōe
primeua: in stricti iuris de do-
lo. h. v. primo ponit dictū la-
beonis. scdo ponit reprehē-
siōne ei⁹. secūda ibi: sed et ve-
ritus. r. est difficilis. §. Bar.

¶ Nō solū autez si alia actio

p̄diri. Manifeste §. pbat q̄ māumiss⁹ nō tenet de dolo: si
ue icidēre siue p̄cipale doli q̄missit ēptor tñ: s. z vbi vter
q̄ cōmissit p̄cipaliter quare excusat seru⁹ vt hic innui-
tur. cū plures hac actione teneri p̄nt. vt. f. e. si ples. Rñ.
q̄ in p̄mo et cit⁹ p̄tra eū cū q̄ cōtraxit q̄ p̄tra aliū dōz da-
ri ei auriliū. vt. f. e. l. §. si dolo malo. et sic nullo mō tenet
seruus manumissus. Sz ar. p̄tra. l. loca. cū in plures. §.
vestimēta. r. fm hoc actio de dolo. Uel veri⁹ qm̄ p̄nci-
palē doli cōmittūt: vterq̄ tenet eodē ordine vt p̄i⁹ cō-
ueniat emptor. et eo erit ēte nō solue dō etiā manumif-
sus. vt. f. e. l. §. si quadrupes. r. §. si dolo. sed sec⁹ vbi inci-
dentē vt hic dī. q̄ solus emptor tenet ex vendito. Itēz
ad quid dā de dolo vbi p̄tractus non tenet ipso iure?
Rñ. vt quaten⁹ de facto p̄cessit venditio: traditio reuo-
cetur si vult ille qui fuit dolo inductus. vñ Bul. p̄cessit
vnditio vt infirma sequat traditio vt infirmāda p̄ acti-
onē de dolo. Sed nōne hz locū p̄dictio indebiti. Rñ. sic.
ita sed ipa est generalis quātū ad indebita repetenda.
vel dic q̄ nō hz locū q̄ retentio p̄petebat p̄ odiosam ex-
ceptionē. vñ non hz locū repetitio. vt. f. de p̄di. inde. si pe-
ne. r. l. qui exceptionē. et sic agit de dolo. si aut velit re-
manere fctū p̄t agere actione ex eo fctū vt decipiat. vt
C. de rescin. vñ l. si dolo. et. f. de iur. do. si res. §. i. et tñc
actor oīa debet cōplere emptori ac si p̄tractus tenuif-
set. vt. f. de p̄hen. emp. l. si in emptione. §. itē si. r. f. si cer-
pet. l. cū fundus. §. seruuum. Et vt plene scias dic q̄ aut
talis dokus dat cām fctui bonefi. et tñc serua q̄ d̄ mo-
do dīri. aut stricti iuris et tñc valet: sed excipitur. vt. C.
de inuti. stip. dolo. si autem est incidens in cōtractu bo-
nefi. agitur ex eo p̄tractu. in p̄tractu stricti iuris actio d̄
dolo necessaria est. vt. f. e. l. §. non solū. in fi. §. r. f. de act.
emp. iul. §. si venditor. r. §. per p̄trariū. si aut extra p̄tra

ctum: tunc si cadit in speciale nomē malefici ex eo agit
vt furti et similitū. vt. f. p̄i. §. fm que r. c. si non: et tñc a-
gitur d̄ dolo vt i multis exēplis. vt. f. e. §. seru⁹ pactiōis
et. l. cum quis. et in alijs.

¶ In integrū resti. f. p̄tra manumissum. nam r. c. vt h
nisi ex cā a p̄ncipe
imperref. vt. f. de
mi. si ex cā. §. fi. r.
l. se. aduersus em-
ptorē aut p̄tat q̄
nō: q̄ nō decepit.
sed cur denegat i
integrū restitutio
p̄tra emptorē ad-
hibeat doli vñ nō
si minor sui facili-
tate minori p̄cio
vēdidit. vel si mi-
nor in hocipio q̄
vendidit decipif
sui facilitate vt. f.
de iure do. si res.
§. l. r. si def cur d̄
dolo actio dāf cō-
tra manumissus:
Rñ. forte tal erat
persona contra
quā restitui non
poterat. vt. C. q̄ r
aduer. quos. l. fi.
Itē qd si emptor
dolo me induit
an teneat ma. Rñ. nō. vt. f. q̄. ad li. p̄cla. nō li. l. ij. si hoc
velum. vt ar. C. de his q̄ a nō do. ma. l. i. vel ibi q̄ vñ
retinuit dñum. vt. §. ti. l. i. l. metum. §. volenti.
¶ Locū h̄re. itē nōne rei ven. locū hz cū dokus d̄dit
cām contractui. Rñ. non q̄ er inuiti contractu transit
dñum vt hic colligit. et nō. C. de suf. l. i. sed nonne vti-
lis in rem datur vt in metu. vt. §. ti. l. i. metuz. d̄ §. volēti.
ti. Rñ. non: q̄ non daretur de dolo.
¶ Scdm que. l. fm p̄dictas regulas et p̄clusio ad p̄-
d̄ **¶** Eius. f. minoris vendentis. vt loquat (missa
hic in p̄missio casu. et pone exemplū in actione furti q̄
michi datur in eos qui surripuerunt res meas q̄ male
custodiebant a seruo manumisso. vel dic q̄ mutet casū.
¶ Si popularis. vt in factū de effusis. et de albo. cor-
rupto p̄ doli. vt. §. de iurif. om. iul. l. si quis id.
¶ Si dubitet. f. de iure. cū iā de facto cōstitit.
¶ Fundū. f. debebat ex aliqua p̄dictay causay.
¶ Ex stipulatu actio. mouet em̄ cum forte: q̄ nega-
tione res sit dubia. vt. C. qui. ad li. p̄clama. nō li. l. iij. vñ
hoc q̄ res etiā certa in dubiis reuocatur. p̄pter sollicitā
questionē. vt in aut. de tab. §. i. in fi. §. col. iij. §. male vt
subijcit. vt. §. e. l. ij. i. rñ. r. f. de ar. ita demum.
¶ In ex empto quidē. i. in p̄tractu ex quo dā actio er
empto. et idē dico in quolibz alio p̄tractu bonefidei. vt h
et. f. e. si q̄s affirmauerit. i. rñ. r. f. d̄ acti. emp. l. iul. §. si vñ
¶ De dolo. reprobatib⁹ exēplis r. regula (ditor.
labeonis que est si dubiū est de alia q̄ hec demur repro-
bata videtur. quasi dubium esse non possit an alia sit
actio cum ius sit finitum. vt. f. de iur. r. fac. igno. l. ij. vel
dic regulā verā fm Jo. ar. f. eo. seruus. §. fi. Sed quare
in dubio de dolo dāf immo p̄fcrip. verbis d̄z dari. vt. f.
de exti. act. l. i. r. f. de p̄scrip. ver. l. i. r. ij. r. l. quoties. Rñ.

illa obtinet cum dubium esset in quem contractus...

actio necessaria est.

Actio legis aqulle z ad exhibendum...

Si seruus usurarius pprietari occidit...

Itē si seruus legatus heres ante aditā hereditate occidit...

his causis sit debitor. ideoq; et hec erit bonaratio...

Actio. l. vtili. vt. de usufru. loci. §. si. r. ad. l. aq.

Subiacebit. tenet vtraq; si r. vel ponitur si conti...

mento actio competit.

Actio legis aqulle vel de pauperie hanc actionē excludit...

Si quadrupes tua dolo alterius dānū michi dederit...

Quocunq; tpe. i. siue ante aditā hereditatez siue post...

Wederit. lasciuia vel seruore. sed si ab alio cōcitantā...

Soluendo. i. si neq; quadrupede habuit neq; dolo desist...

Debere. de dolo. imo vt danda aqull. vel in facti vt...

Nec in id qd excedit. imo vt dāda dolo sum. vt est in...

hinc et sicrem peto qnis et rem habeo. vt ex pmissis ptz...

liter dñs cōuenitur. Itē opponitur. qz in id qd excedit dñ agi. vt. f. vi. bo. rap. l. i. de priua. delict. l. ij. et de ac. et obli. l. q. fuit. in fi. r. f. cōmo. vñ querit in fi. q. sunt. f. h. die qz hic pñtatio nore nō tollit id qd excedit. sed facit vt nō nascatur de dolo actio. vt. i. de ver. obli. l. decem.

a **U**t fugeret.

b **F**urti teneris qz opē tulisti suo qui fecit furtum sui. vt. C. de ser. fuga. l. i.

c **I**n facti actionē. non furti: qz dolo nō fecisti: nec ex aliā fectu cū meā in hoc nō p̄rayeris. als ex eo cōtractu agaz vt depositi. vt. f. s̄positi. l. si hoies sed hic in factum agitur. f. subsidia ria vel aquil. vt h̄ et in fi. ad. l. aq̄l. s̄. fi. et hoc qñ fugit post. als non datur: cū dñnum non habeas. vt. f. ad. l. aquil. si fuit in fi. i. h̄.

d **S**eruus p̄ctōis. i. i. p̄ctōe

e **D**edit. non obligando se seruus. als ipe facti liber hoc casu teneretur. vt. C. an ser. ex suo fac. l. p̄ misse.

f **P**omponius scribit. et male in primo dicto. bene in secundo.

g **D**e dolo actionem. patrono contra libertum.

h **D**icendum ait p̄poni. r. dñ.

i **S**ummouendum. intellige dñm hic pacti cum reo vt seruū manumissū rei acciperet. als iniqui esset eū repellere exceptiōe si nō seruū sed reū puenire vellet. cū

Alieni
v̄bitor
nomē i
solutuz
nōo co
g. f. acci
pere.

k **E**go. loquitur auctor legis.

l **A**ctio dabitur. f. patrono.

m **A**lia actio. f. contra reum.

n **Q**uis. f. inspiēs volens excusare pompo.

o **A**tquin. pro sed. et no. qz predicta corrigunt hic. r. tres casus hic deciduntur quos notauit in littera.

p **P**rocurator. mei actoris.

q **J**udiciū. f. p̄mū. i. p̄mā litē qua fuerat absolutus.

r **S**ub exceptiōe hac. i. replicatiōe. q. d. reus: si probaueris tu actor esse collusum: volo subire iudiciū non

Actio furti impedit hāc actionem. r. vbi dicitur dolo et subest culpa cōpetit actio in factum. h. d. Bar.

Ite labeo querit si cōpedi tū seruū meū vt fugeret solueris: an de dolo actio dāda sit. Et ait Quintus mutus apud eū notans si nō misericordia ductus fecisti: furti teneris: si misericordia i factū actionē dari debere.

Qui non obseruat pactū ad qd naturaliter nō civiliter est obligatus tenet leso actione de dolo si aliud remediū deficit. h. d. et est difficilis. s. primo ponit dictū p̄p. secundo ponit vnā rōnē cōtra p̄pō. aliā pro eo. tertio ponit solutionē p̄dicte. f. cōtra ibi ego moueo. r. tertia ibi atqui. Bar.

Seruus p̄ctōis. p̄ liber tate reū dño dedit ea conditione vt post libertatē transferat i eū obligatio: manumissus non patitur in se obligationē transferri. Pomponius scribit locū h̄re d̄ dolo actionē. Sed si per patronum stabit quomōdō obligatio transferat dicendū ait patronus exceptiōe a reo summouendū. Ego moueo: quē admodum

opponendo tibi exceptionē rei iudicate. Sed nōne litē perdidit. videt qz sic. vt. C. de pena iudi. l. i. et etiaz hic innuitur. vt eū qz si pbem collusione oīno cām perdat Sed hic qz non perdit: qz illud qd de perdenda lite dicitur obinet quando actor corruptus aduersarij procu-

de dolo actio dabitur: cū sit ex stipulatu aduersus reū actio alia. nisi forte qd dicitur qm̄ exceptione patronus sumoueri pōt. si agat cū reo: debere dici quasi nulla actio sit qz exceptione repellit de dolo discernendā. Atquinus patronus tūc summouet si nolit expromissor ipm̄ manumissus accipere. Expromissori plane aduersus manumissum dari debet de dolo actio: aut si non sit soluēdo expromissor domino dabitur.

Si dolo malo procurator reus sit absolutus nisi reus sit parat iudiciū recipere tenetur de dolo si procurator nō est soluēdo. h. d. r. iste. s. etiā difficilis est. Bar.

Si dolo malo procurator passus ē vicere aduersariū meū ita vt absolueret: an de dolo michi actio aduersus eū qz vicit competat pōt qri. et puto nō p̄petere si paratus sit re iudiciū trāsserre in se sub exceptione hac: si collusum sit alioqn̄ de dolo actio erit dāda: scz si cū procuratore agi nō possit qz non esset soluēdo.

Simplex mandatuz non presumitur dolose dictum et

hic. r. Ieo. cū quis. Alii dicunt qz hic procurator dolo malo et sine pecunia collusit. vñ de tenet sententia. Alii qz hic non constabat de actione. vt. f. co. seru. s. fi. Uel dic quarto qz hic collusum fuit a procuratore actoris cum procuratore rei. et qd dicit aduersarium id est procuratorem eius. r. qd dicit aduersus eum: scilicet procuratorem rei. sed huic lecture obstat. de excep. do. apud. s. que stum. et. l. si procurator. s. hic qz ibi erat. procurator rei hic vero actoris qui non poterat excipere cum in eum actio non daretur. primaverior est.

Soluendo. si ergo a principio fuit soluendo: cessat de dolo. si desinat postea incipit habere locum. et iterū si incipiat esse soluendo: nonne cessat? Respon. nō cessat: immo cum alia datur. sed exceptio ei obicitur. vt ar. C. de cur. fur. l. cum alijs.

rationem. Icus si reus aduersarij vt hic. r. f. māda. si procuratoris. s. i. vel non perdit p̄pter spontaneā obligationem. vt C. de pe. iudi. aut. nouo iure. r. f. de iure f. l. edicto. r. l. senatus. et. f. de aliena. iudi. l. iij. s. fina.

Collusum. no. verba replica tiōis. r. supple nō prof. f. sentētia. s. Alioquin. i. si non est parat transferre.

De dolo actio erit danda. s. videt qz primam actionē intendere debeam. et si excipiat replicē. r. sic de dolo cesset. vt. f. eo. cū ad te. q. ē p̄tra. Solu. aut re offero: tūc sola p̄ma actione conueniris et nunq̄ de dolo vt hic: et ad expensas. cū nō sit verisimile fieri expensas cum sp̄te litiges vt h̄ aut nō offero: et stūc ad re p̄ncipalem agitur p̄ma. vt. d. l. cum a te. ad damna reo r. expensas actione de dolo. vt

hic. r. Ieo. cū quis. Alii dicunt qz hic procurator dolo malo et sine pecunia collusit. vñ de tenet sententia. Alii qz hic non constabat de actione. vt. f. co. seru. s. fi. Uel dic quarto qz hic collusum fuit a procuratore actoris cum procuratore rei. et qd dicit aduersarium id est procuratorem eius. r. qd dicit aduersus eum: scilicet procuratorem rei. sed huic lecture obstat. de excep. do. apud. s. que stum. et. l. si procurator. s. hic qz ibi erat. procurator rei hic vero actoris qui non poterat excipere cum in eum actio non daretur. primaverior est.

Et evidenti. et pro. i. vel die magna. i. vltra duos aureos. no. asti dicas magna. i. summa perfidia. na. et p. paria pfidia du. th evidenti dat hec actio. vt. l. e. qd. eni. evidenti aut esse oportet. qz dolum ex pspicuis indicijs pbari conuenit. vt. C. eo. n. l. dolum.

Dolus ex pspi- cius in- dicijs pbari debet.

Quod si cum scires. tui lucri. no. qz semp affectus tui lucri desideret in hac actione: sed quia apparet in hoc ca su aim decepti di fuisse. vt. l. eo. ser- uus tu. J.oh. th. dicit vtriusq inter uenire. l. dolum et aim lucri. non di co de ipsa pecu- nia mutata. si el es diuisisti cu de bitore furti tene- ris: non de dolo vt. l. de fur. si quis vro. s. cu. sticho.

De dolo iudicij. est non er- rauerim in perso- na: sed in primo- niu quantitate. vt h. l. de fur. falsus. s. si qd. si aut l. p- sona errasset tuc in factu daretur. vt. l. de fur. si quis rem. s. si. titium. que est contra.

Iquis affir- mauit. suf- ficiat. vt. dolo pur- get. vt. h. l. r. s. e. et eleganter. s. non solui. in. fi. s. r. l. de act. emp. iul. s. p. cotrariu. r. C. de her. ven. l. q. nodu et sic loqur qn als erat pcurus als rescindit ven

ditio. vt. C. de rescin. ven. si dolo. Et p actione de dolo vel pdi. sine ca renouat quaten de facto pcessit. vt dixi s. eo. et eleganter. s. i.

In familia non sit. cum sit ibi melior. Accur. De dolo danda. minor aut restituit. vt. l. d. minor. ait pto. s. hodie. s. vt hoc casu de dolo no dari cu adhuc possit optare. vt. l. d. oper. li. l. iij. et. v. q. sunt s. So. qd. dicit qz h. abe fneo ibi ab h. de dolo fuit adhibe. tu dic qz hic fuest oes exhibuit. s. qz deterior erat fuit dn vesti tus et ralus vt melior appareret.

Suppreffe sint. ab herede forte vel extraneo.

Heredes filij. l. e. fnei. sec. si sui cu habeat qrela. vt C. de iof. test. sam. s. h. vel dic qz h. loqz s. sua tpa s. q. nuqz trasibat qrela nisi ppta et ad suos vt. l. d. iof. test. que admodu. s. nuqz furu. s. h. no cu h. ditas no erat

ideo no inducit actione d dolo nisi ca fut lucri quis metia- tur. b. d. cum. l. seq. Bar.

Idē pōponi refert ceci- lianū ptoze non dedisse d dolo actione aduersus eū qz af- firmauerat idoneū esse eum cui mutua pecunia dabat: qd vey est. Na nisi ex magna ca z euidēt calliditate no dz de dolo actio dari. aius.

Quod si cu scires eu fa- cultatib labitu lucri b gra affirmafi micht idoneuz esse: merito aduersus te cum mea deceptiendi gra aliū falso laudasti: de dolo iudicij dā-

Cōtra mētientē (dū est. de substantia hēditatis datur actio ex eo ptractu si intercef sit: als de dolo. h. d. B. l. p.

Si qd affirmauerit mimā eē hēditatē: r ita eā ab hēde emit: no ē de dolo actio: cū ex vedito sufficiat. Si au- tē michi psuasit vt repudiē hēditatē quasi min⁹ soluēdo sit: vel vt optē suū qsi melior eo i familia no sit: dico d dolo dādam actionem si calli- de hoc fecerit.

Actio criminalis hāc actio- nē non impedit. h. d. Bar.

Itē si tabule testamēti ne d iofficioso diceret diu supps

adita. vt. l. de fur. l. hēditarie. Et no. vnā haz. viay esse criale. l. l. cor. vt. mlti. d. pub. iudi. s. s. et lex. r. l. de fal. l. q. cu. pena ē deportatio z olm bonoz publicatio. vt. l. de fal. l. i. in fi. Et est speciale fm quosdā in testō supps- so. puto idē in quolibet instrumēto. vt eo. ti. paul. s. i.

se sint: mor mortuo filio p- late: heredes filij aduersus eos qz supprefferūt z lege cor- nella et de dolo posse expiri.

Sequester no tenet rē resti- tuere nisi finita lite vel cū per- actorē steterit. Itē s. eū qz- cit fieri seqstrū indebite ac- tione de dolo succurritur vbi- alia actio dicit. h. d. B. l. a.

Solesti tui quasi suum dēdari titt⁹: et tu hoc oleū deposueris apud seium vt is hoc venderet z pciū ser- uaret donec inter eos dijudi- caref cui oleū eēt: neqz titt⁹ velit iudicij accipe. qm neqz mādati neqz seqstraria m- fer⁹ puentri pēt nodū iplera cō- ditioe depositiois de dolo ad- uersus tittū agēdū. s. pōpo- ni. lib. xxvij. scribit posse cuz seqstro pscriptz pblis actioe agi: vel si is soluēdo no sit cū- titio de dolo: que disinctio ve- ra esse videtur.

Absolutus ab obseruatio- ne iudicij quia soluit ratione deteriorationis de dolo non tenetur. h. d. Bar.

Et si tu seruum pignora- tum noxē michi dederis: et per iudicē sis absolutus d dolo teneris si apparuerit eum pignori datum esse.

alia ciuili. vt de dolo. ideoqz vna p alterā no tollit vt. C. qn ciuiliis a- ctio. l. i.

Solesti. defē- dat. l. vedito- cando vt e. C. d. carbo. ed. l. i.

Accipere. i. voluit dicere suū esse oleum.

Neqz man- dati. qz forte non fuit gratuitum.

Neqz seque- straria. de hac cō- stat. et qz no est cō- ditio impleta vt hic. qz. f. neuter vi- cit. et qz vn⁹ tātū hic dposuit vt in prin. huius. l. no plures. qz tuc hz locū sequestrana vt. l. de deposi. l. ppe et. l. licet.

Sequestro. non est propuz nomen actionis.

Prescriptis verbis. quasi taci- te sit actio vt titio no psequente mi- chi reddat. v. dic quasi vicerim cū p me no remane- at. vt. l. de condi. insti. l. vter ex fra- trib⁹. nam r. si vi- cissem hec michi daret. vt. l. de pre- scrip. ver. l. si rem- s. si quis sponso

nis. non latit deposti: qz forte sequester aliqd accepit et alijs rōnib⁹ supra dictis: als hfer locū. vt. l. de deposi. l. et p.

Noxe. potes legere vt no p iudicē sit datus. sed eē iudicij. absolutio tñ fuit facta in iudi- cio ab estimanone litis ex a iudicij obseruatione. vt in- sti. de perpe. ectēpo. act. s. h. et tunc plecta. r p iudicē sis absolutus r. et sic no est contra. l. de re iudi. l. iij. s. h. r. l. de solu. si hominem. que sunt contra. qz ibi per iudi- cem dedit. vel lege qz h p iudicē fuerit datus seru⁹ r ab solutus ab estimanone. secus si cōdēnatus fuit in esti- matione et dedit hmoi serui: qz tunc agitur iudicati vt in dictis p rarijs legibus dicitur.

Teneris. l. michi cui dedisti. p noxa.

Pignori datum. l. in pncie meā. vel forte in eo qz scienter dedit talem. qd non placet.

Actio, vt in cōtractu. Sed nōne tunc dat actio ex eo datur. Rñ. non: qz pone qz dolus dederit cām datur. Itē pone in ptractu facio vt des. vt. j. de pscript. ver. natura- lis. q. si faciā. nā ex cōtractu vel quasi de peculio agit ex delicto vel quasi noxaliter, vt h. et. j. de his qui deae. vt effi. l. i. §. cum feruus.

B In q. i. in cōtractu vel quasi.

C Noxale futurū, vt si dolus est admissus extra ptractū, verbi gratia. persuasit michi vt non idoneā hereditatem adire vel sita, vt. l. e. arbitrio. §. pe multi. et. l. si dolo. r. l. cū q. s. r. l. si.

D est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

E d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

F d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

G d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

H d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

I d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

K d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

L d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

M d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

N d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

O d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

P d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

Q d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

R d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

S d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

T d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

U d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

V d est vt qz ad duos aureos, qui cōputant habita rōne qz se pruasit aduo va-

leat libtā auri, vt. l. i. cū q. s. r. l. si.

Hec actio noxalis est. itez copetit de peculio si circa res peculiares sit dolus commissus. h. d. Barto.

Hec de dolo actio noxalis erit. Ideo labeo qz l. xxx. ptois peregrini scribit de dolo actionē ferui noie iterdum de peculio: interdū noxalē dari. Nā si ea res est in qua dolo commissus est ex qz de peculio dare actio: r nūc de peculio dandā. Si vero ea sit ex qz noxalis: hoc quoqz noxale futurum.

Hic incipit exponere illa verba posita in edicto r iusta causa esse videtur. r breuiter hoc dicit. Hec actio nō dat p modica qzitate: nec p parentes vel psonas vel psonas honestiores: sed p actionē in factum succurritur. h. d. cū duabus. ll. seq. r. s. exposuit iuris cōsultus illa rba si alia actio rē. hic exponit alia vt dixi in prin. Barto.

Merito quoqz cāe cognitionē pto: iseruit: neqz ei hec actio passim indulgenda est. Nā ecce in primis si modica summa sit. Paulus.

Istiusqz ad duos aureos. Alpianus.

Istiusqz ad duos aureos. Alpianus.

Istiusqz ad duos aureos. Alpianus.

On debet. cū sit famosa. No. qz magis est odiosa hec actio qz furti vel iniurie licet r ille famose sint: qz ille causa cognita in hmoi psonas datur. vt. j. de fur. si qz vxor. §. i. r. s. de in ins vo. sed r si. §. pto. Uel dic qz ibi agitur in factū noie furti facti in castrē peculio. et noie iniurie atrocis. vt ar. C. eo. l. si fugiite.

Sed nec humili, qz sit dic vt. C. de incest. nup. l. humilem.

Precepte. i. p alijs accepte vel habite,

Luxurioso. carnali. vt prodigali luxuria. vt. j. de dā. infec. l. ex damni. in prin.

In factū. etiā si modica sit summa fm quosdā. ppter id qd dicit lex sequēs ne ex do. rē. sed cōtra videt. vt. C. eo. si superflite. vbi dicit immodice lesa es: r sub audi maxime ibi

Non debet dari hec actio. Et quibusdā psonis non dabit: vt puta liberis vel libertz aduersus parētes psonasve cū sit famosa. Sed nec humili aduersus eū qd dignitate excellit d3 dari: vt puta plebeio aduersus cōsularē pcepte auctoritat. Uel luxurioso atqz pdigo aut als villi aduersus hoim vite emēdationis: r ita labeo ait. Quid g est in hoz psona: dicendū est in factū r b3is tēperandā actionem dandam vt bonafidei mentio fiat. Paul.

Quod ex dolo suo lucrentiā psona actio de dolo nō dabit cōtra defunctū dabitur contra heredē. Bar. Alpi.

Heredibus nō datur psona actio de dolo nō dabit cōtra defunctū dabitur contra heredē. Bar. Alpi.

Pupillus potest cōueniri de dolo ex persona defuncti. Item si est propinquus pubertati in persona tutoris inquantū factus est locupletior. h. d. cum. l. seq. et pxi. seq. Bar.

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomine hereditario cōueniatur.

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Luxuria alia carnalis alia prodigalis.

Sed nōne in factum agere est restitui. ergo nō d3 dari ptra has psonas. vt. C. qui et aduer. quos. l. si. sed dico ibi intellectū tantū de ea que dat iudicis officio: nō que in re actionis.

C Et bōfidei, qd dicit nō male fidei. et sic per abnegationē cōtractū ponitur. vt. j. §. minor. l. penul. r. j. §. lega. §. l. cum quidā. r. l. cū pater. §. rogo. r. de le. ga. §. l. fidei cō. §. sic fidei cō. i. h. sic ecōtra. j. de ioffi. testa. l. etiā. et. l. q. repudiantis.

Heredibus. aduersus heredes. No. p heredes psonis agi de dolo actioe s3 aliud est in exceptione doli qz ptra heredes patroni vel psonis nō opponit. Et rō: qz in actione doli tñ calculi habet rō. r. iō nō ifamat.

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Itē in cāe cognitionē p sari labeo ait: ne in pupillū de dolo actio detur: nisi forte nomi-

Aurei lxxij. lib. i. lib. auri. l. quoties. S3 nū qd pro duob' aureis dat? Rñ. nō vt hec dictio vsqz inclusive accipitur. Cū in penis molliores eē debeam'. vt. j. §. de pe. l. pe. Et pnores in odij restrigēdis. ar. j. de libe. r. posthu. cū qdaz.

Actio furti datur pro vno ouo.

Actio furti datur pro vno ouo.

vel is est eo fuerit ptefata. vt. C. ne ex delict. defun. l. i. Ego arbitror. in questione proposita respodēdo. Publati. qz ē doli capar. vt. l. de tribu. l. iij. §. iulii. c. Waxime. nam r idem si non. vt. l. de po. l. i. §. an in pupillum.

Ud ei si in perrauit. do lose. vt. §. e. l. r. ele gāter. §. pe. e. d. d. n. t. u. s. qz dicit tutelā si nitā. vt. ar. l. §. pu bli. l. q. d. c. §. si. f. Magnā. cui dentē tamen. vt. l. l. pri. in. fi.

Ed si ex do lo. locupletior. vt. hic. r. l. §. ac. emp. in. l. §. idē iul. r. l. q. d. ex fact. tu. l. i. ij. r. l. de hie qz i frau. cre. l. au. p. tor. §. si impubes. h. l. Exceptio. l. doli. vt. l. de doli excep. l. apud cel sum. §. l. q. d. nō. in fi. §. r. §. illa.

Dā. §. pupil lū ex dolo tutor. k. Sz an i muncipes. l. omnes generaliter.

Facere pnt: q. d. nil facile qd nec pntire face le pnt. vt. l. de ar. bi. l. i. §. vn. §. p. n. cip. r. l. §. li. vni uer. l. l. Sz tū pnt cū difficultate. vt. cāpana pulsata: qz videbit omne facere qd pcelluz facit vni maior ps vt. l. de re iudi. l. aliud. §. refer. et metū l. i. vt. §. qd me. cā. l. metū §. aladuertēduz. r. possessionē app hendit. vt. l. §. ac qui. pos. l. ij. r. fa. cit. l. de vit. vi. ar. ma. l. l. vi. me. l. rē tribunū siue pta. tē eligunt. vt. l. §. §. oig. iur. l. ij. §. h. i. d. e. z. hec. alit interrogatio raritate nō impossibilitate notat sicut ibi. si sacerdos peccauerit qd m. puto. sed qre ē de eo qd ad eos ozabit p eo. puenit tenent: cū hoc mādasse nō videant gñat quod spāliter nō erāt mādatur. vt. l. q. in frau. cre. l. i. §. p. que questio etiā in pcuratore fieri p. R. n. n. sic vidēt hie ra tū nill reddant. vt. l. de vi et vi arma. l. i. §. de i. c. i. s. e.

Ego arbitror: et ex suo dolo cōueniēdū si pxtimus puber tati^o est: maxime^o si locupleti or ex hoc fact^o est. Pau.

Ud em si ipetrait^o a pcuratore petitor^o vt ab eo absoluere: vel si de tu tore mētitus^o pecuniam acce pit: v. l. alia similia admisit que nō magnam^o machinationez exigunt^o l. pianus.

Ed si ex dolo tutor^o fa ctus ē locupletior^o: pu to in eum dandam actionem sicut exceptio^o datur.

Cōtra vniuersitatē nō da tur de dolo actio: qz doli nō pōt cōmittere de facili nisi ex psona administrantiū. Bar.

Sz an i muncipes^o de do lo det actio dubitat: et puto ex suo qd dolo actōez nō pos se dari. qd ei muncipes dolo facere pnt^o: Sed si qd ad eos puenit ex dolo eoz q res eoz administrant: puto^o dandā.

Rectores de eoz dolo p pto tenentur. Barto. De dolo aut decurionuz^o in ipsos decuriones dabitur de dolo actio.

Quis tenetur de dolo pro curatoris de eo quod ad eum peruenit. h. d. Bar.

Itē si quid ex dolo pcura toris ad dñz puenit: dat i dñm de dolo actio iquātū ad eū p uenit. Naz pcurator ex dolo suo proculdubio tenetur^o.

Turiscōsult^o exposuit pū mā pte edicti positi in. l. i. §. e. Erant in edicto posita qdam

orig. iur. l. ij. §. h. i. d. e. z. hec. alit interrogatio raritate nō impossibilitate notat sicut ibi. si sacerdos peccauerit qd m. puto. sed qre ē de eo qd ad eos ozabit p eo. puenit tenent: cū hoc mādasse nō videant gñat quod spāliter nō erāt mādatur. vt. l. q. in frau. cre. l. i. §. p. que questio etiā in pcuratore fieri p. R. n. n. sic vidēt hie ra tū nill reddant. vt. l. de vi et vi arma. l. i. §. de i. c. i. s. e.

verba alia q nō sūt posita ma terialiter i hoc t. s. eoz mētē turiscōsult^o pōit hic r i. l. arbi trio. j. e. r breuit hoc intēdit. An ex dlicto agit ciuilit acti one famosa debet picularit oia designari sicut qñ qd crea lit accusatur. h. d. qd no. B.

In hac actione designari opz cui^o dolo^o factū sit quis i metu^o nō sit necesse. Pau.

Tem erigit pretor^o vt cōprehendat qd dolo malo factum sit. Scire em dō actor in qua re circūscriptus^o sit: nec i tāto crie vagari^o oz.

Plures doli pmitteres te nent in solidū: tū vni^o solutioe ceteri liberātur. h. d. l. p. l. a.

Plures dolo fecerint et vn^o restituerit^o oēs liberāf. Sz si vn^o quātū ea res est pstituerit^o: puto adhuc cete ros liberari. Hec actio i hī dē r i ceteros successores dat dū taxat d eo qd ad eos puenit.

Hec actio est arbitraria: z ideo cōtra nō restituentē iu rat in litē si res tpe pdenatio nis extabat. h. d. r fontis lex est. primo ponit dictum. se cūdo rñdet cuiā qstidi emer genti circa illud. tertio ponit vnā limitationē circa pceden tia. secūda ibi ideo aut. tertia ibi non tamē. Bar. Paulus.

Arbitrio iudicis i hac qz actioe restitutio cō prehendit^o. Et nisi restitutio fiat: sequit cōdenatio quanti ea res est^o. Ideo aut r hic r i metus cā actioe nō adijcitur

Arbitrio. pprehēdit. ē em arbitraria. vt inst. §. ac. §. pterea. certe et sine hoc dō curare iudex. vt. §. de offi. pte. illicitas. l. pñ. Et recolas qz qd dicit hāc pñā eē ad monitionem: nos intam diffinitiuam: vt dixim^o. §. ti. i. l. si cum. §. in hac.

Quātū ea res est. trib^o modis hoc verbū intellige

Doli ex sic est ex pte oppo ceptio nētis realis et ex r realis altera psonalis. r psona vt. l. de do. excep. lis est.

apd celsuz. §. pe. et. l. ij. §. i. r in ac tione qd me. cā h est dīcēdū qd fece rit metū. vt. h. r. §. ti. i. §. cū. §. i. hac. sed cui. Et in exce ptione qd me. cā nec qd nec cui. vt d. l. de excep. doli apd celsuz. §. pe. q. In metu. l. i. met^o cā actioe.

Tem erigit. Circūscript^o ergo cui.

Uagari. vt h r. C. e. l. doli. sic. r in actioe iurria rū. vt. l. de iur. p. tor. in prin. sic r i oib^o publicis iur dicis. vt. l. de ac. cu. libelloz. sic ē tene^o qd designat qd petū in qlibet actioe reali vt pso nali. vt. l. §. rci. vē. si rē. i. pñ. r. §. si ve stimenta. r. C. §. epi. r cle. au. §. gñat.

Plures. resti tuerit. rē. et lferiou casu est la tionē. vt dicit hie rē v. l. estiationē. §. l. i. quātū iurati ē l. i. tē ab actore. Ac.

Prestiterit sezan pdenatioez §. 3. 30. l. 3. idē et si p^o pdenationē p stiterit in tē quā tū ē iurati in litē. vt. §. pri. rñ. r. §. ti. i. §. cū. §. si. r. l. si mens. fal. mo. di. l. si duob^o. i. rñ.

Heredē.

ultimo qz improprie ponit. qz hz veritate significet. vt. de ver. sig. l. inter. n. hic i iure iuratur. vt. i. p. i. §. Secdo suppleas quati cares est. f. estimata piusuradu i iure Tertio pprie pone et nil suppleas r dicas qz duas hz vias. vnam p qua iuret in iure. vt. i. p. i. §. Salia p qua tu

interesse petat ve rti. r hanc hic ele git. vt. i. de rei ve. qz si possessor. Et dic qz si etiā incon tinenti vellet red dere: n. ad inter esse tale dz dāna ri. vt. s. ti. i. l. aut. secus si non p do lum habuisset. vt. i. de le. i. si fundū p fideicom. i. r. n.

C Certa quā titas. imo certa qz quadrupli. vt. s. ti. i. si cum. §. hec autem. Sz rñ deo duob' modif primo qz meticu losus hz duas vi as. vna ad qdru plū. alia ad inter esse. que d' vtilis in rem per iustu ranti in iure. r hāc elegit hic agen do vtili in rem. Secdo hic qz etiā si i quadrupli agatur n. est incertuz: qz cū simplū sit incertū: ergo et quadru plum quia respicit simplū.

b **C** Taxatione. facta a iudice. vt hic. r. i. ad exhi. l. iij. §. pterea. nō a lege. r sic nō obli. i. de rei ven. qui resti tuere. q. est §. r. i. de in iure iur. l. ij. r. l. videam'. §. si. r. l. in actione. §. i. quod eni omni sum est a lege r. c. vt. i. de testi. c. **C** Arbitrium. f. de restituēda re. r sic. l. questum ea non restituta condēnet in quāti iuraf. hoc est nō sit et fm hoc dic arbitrium. i. primā sniam.

d **C** Defunctus sit. non est ergo locus arbitrio vel cō tecture cū res sit certa. vt hic. r. i. de ver. ob. l. continu'. §. cuz ita. in fi. §. sed in interesse. f. verum dz dānari. vt subijcit. r. i. de confes. iul. Idem dico et si alienauit sine dolo. hz qdā contra. et pro me. vt. i. de noxa. quēa dmodi Sed an desinat oino hec actio esset arbitraria p inter tū rā. Videtur hic qz sic. Sed ptra puto: qz si eum occi dit vel dolo alienauit adhuc iurabitur in litem r fiet ta xatio. vnde adhuc hz locū arbitriū in his licet cesset in restituēda re. Sz nōne si pdēnet i cōi interesse etiā si red dat poterit in iure iurari. Rñ. vt. i. de i iure iur. l. nūmis e. **C** Si dñs. f. heres vel ille cui erat. pprietas legata. vt in fi. de vsufu. §. i.

f **C** Quomā alie. f. legis aquilie r vtilis in factum. vt i. ad. l. aquil. si ppropriarius. Sed certe r de dolo vi detur danda. vt. i. quibus modis vsufructus amit. l. re peti. in fi. q. est cōtra. Solu. hic erat iam traditus vsu fructus legatus. ibi non. Vel si ex testamēto relicto erat ageret ex testamēto vbi ab intestato agit de dolo vt ibi dicit. vel dic vbi in re aliena relinquit r dñs rei facit do lose quominus vsufructuarius habeat: tunc dat de do lo vt ibi dicit. sinat fuit testatoris vel heredis in qua fuit damnū datum ab extraneo ante aditā hereditatez

actio dat heredi. l. aquil. quā tenetur cedere fructu rio. vt h. r. i. ad. l. aquil. liber homo. §. si. r. l. seq. r. l. huc scripture. vel dic qz non est ptra: qz hic in destructione ibi in edificatione loquitur pro qua cessat. l. aql. actio. g. **C** Commodasset. veditoyi. vt. hic inuit r psuetudo hz

h **C** De dolo. si

minora emptori si maiora vendi tori. sed male dia xit: ideoqz corrigi tur statim. **i** **C** Atquin. pro sed certe. **k** **C** Condictioe scz furtius. fm nos. et etiam in debiti f3 quofda. Item habet ex ve dito vt decipis = tur sicut emptor ex empto vt subij cit. vt. i. si mens. fal. mo. di. l. si duo bus. §. i.

l **C** Tradere. q casu demsi de do lo agitur et non alio. Itz r l. alio qñ q conuenitur actione ex eo con tractu non est sol uendo. var. s. e. et eleganter. §. si dolo. Et vt plene scias dic cū falsa mē sura vel pondere venditor metit. aut de hoc scienter cō uenerunt: et tunc ei stare tenet. aut non et tunc psuetu do attenditur. vt. i. de ptrahen. em. l. pperatores. qz si al ter fuit deceptus: aut emptor a venditore aut e. p. mo casu tenet venditor siue scies fuit siue ignotans. vt. i. de edil. edicto. l. i. §. causa. nil conuenit vt certis men suris stare. qz tunc si sciens fuit et emptor ignorās te nef. als non. vt. i. de actio. empti. l. i. r de here. ven. l. naz et. l. hoc asit. **E** contra si venditor ab emptore: aut dolo emptoris. et tunc si venditor tradidit dubitando et di cens. si qd supfluum tradere nolo esse tuum. tunc emz dñuz nō transferet. et furti tenet. si asit in totum putas se teneri libere tradidit: dñuz transit et non tenetur fur ti: sed cōdictione in debiti fm quofda. vel dicas qz nō ptrafeat dñum cū erret in pōdere. ideoqz semp furti et condic. furtius et rei ven. datur. vt. i. de fur. si qz vroi §. si maiora. Item hz locum actioe ex eo ptractu. vt. i. de act. emp. si quis a me. si asit emptor est ignotās: nulla tenet nisi vltra dimidiā iusti pcy sit deceptio. vt. C. b. re scin. ven. l. ij. si a sit tertius adhibuit falsa pondera: aut conuenerunt illis stare ponderib' aut non. Si non: vedito ex empto et emptor ex vendito conuenitur etiam cōdictione in debiti. f3. **M.** r furtius si sciens fuerit em ptoz vt modo dixim'. et hoc est qd hic d'f. Si cōuenerit aut venditor est deceptus aut emptor. si venditor con ueniet cōmodantē ptraaria. vt. i. cōmo. l. in rebus. §. itez qui sciens. quid tamen si commodator nō sit soluendo dabitur ptra emptorem scientē in subsidiuz de dolo. Si emptor ptraariam commodati non habet qz non fuit. ei commodati quare agitur de dolo contra commodantē si sciens fuit. vt in hoc. §. aliter nō. Sed in vase vicioso locato non distinguitur sciat vel ignozet locatoz. qz sem

actio dat heredi. l. aquil. quā tenetur cedere fructu rio. vt h. r. i. ad. l. aquil. liber homo. §. si. r. l. seq. r. l. huc scripture. vel dic qz non est ptra: qz hic in destructione ibi in edificatione loquitur pro qua cessat. l. aql. actio. g. **C** Commodasset. veditoyi. vt. hic inuit r psuetudo hz

ponde per tenetur. vt. l. loca. sed ad des. si. Itē no. q. crimina
ra falsa liter pōt accusari qui falsa pondera hz z in insulā rele-
gatur. vt. l. de extraor. cri. l.annonam. in fi. l. ac.
hīs q̄i a pondera habere. emptore in scio. ac.
der pu- niatur. b. **D**olo. pone me dolo tractum vt triennū in cā cri-
minali et biennū in cā ciuili currat
ago de dolo vt h
nō vt restituar in
tra triennū: s; ad
interesse. q; sic. l.
pperandū circū-
scriberet. que est
C. de iudi. z alia
q̄ est. C. vt intra
cer. temp. l. h. sed
cū possim restitui
quare ago de do-
lo. vt. l. q̄. ex cau-
ma. l. aut pteroz.
S. fi. et. l. fe. Rñ.
h nō ab aduersa-
rio sed ab alio fui
tractus. vñb non
possum restitui.
Itē cū actio non
sit perditā immo
magis ppetuata
q̄re ago de dolo.
Rñ. hic ad cetera
damna agi. vt. l.
e. cū q̄s. Scōbo po-
ne casum in tēpo-
re ap. faciēde q̄s
est. x. diez hodie.
vel exerceēde q̄s ē
anni vel biennū.
vt in aut. de his
qui ingre. ad ap.
S. l. col. v. q̄s cur-
rit p doli aduer-
sari agam de do-
lo nō vt restituar
ad tps p̄dictum
ne circūueniā. l.
que dicit de. x. die
bus. vt in aut. de
ap. S. l. z alia que dicit de anno. f. de his q̄ igre. ad app.
Neq; pōt hic opponi q; nō perierit cū nō steterit per in-
dicē. Itē nec q; restitutio def. ppter auctoritatē rei ind.
vel dic ab extraneo vt supiori casu. Sed qd si non ē sol-
uendo qui de dolo puenit. Rñ. pōt dici vt lis restituat
vt ar. C. de iudi. pperandū. S. fi. z. s. v. eo p que fac. l. fi.
c. **R**ecte putant. f. michi stipulāti nō debi- (l. p̄n.
toi aliq; q; a me ē liberat⁹ interitu speciei alio occidēte
vt hic subicitur. et. l. de leg. i. si heredis. S. i. Et intellige
q̄n me stipulante voluit dāno afficere occifoz. sed vide-
tur q; debitor. l. aquil. actio ppetat. vt. l. ad. l. aquil. l.
lege aquil. q̄ est contra. z michi eā cedat. vt. l. ad. l. ad. l.
huic scripture. q̄ ē similiter cōtra. Solu. ibi creditor oc-
cidit: hic aliq; p hoc non soluitur illa. l. huic. vel hic dā-
num fuit stipulatoris: ibi debitoris. q; adhuc non vene-
rat dies obligationis. hoc non valet per. l. huic. vel die
yerius q; hic agit creditor ad alia damna. ad ip̄s⁹ aūt

ferri estimationē agit aquilia cessa sibi a debitorē. item
quid si occifoz voluit me dāno afficere. videtur non te-
neri per hanc. l. nec michi nec debitori cum sit a me li-
beratus. sed p. l. cor. accusari pōt. vt. l. ad. l. aquil. inde
neratus. S. si dolo. sed puto fm. R. omīssis predictis q;
siue in mei frau-
de siue in dānum
debitoz occidit
habeat debitor. l.
aquil. actionem:
quā michi cedit
vt dixi. et hanc in-
tentabo cōtra oc-
cidēte nomie do-
li. et sic intelligo
quod hic dicitur
vel hic quoz dā-
recitat opinioez
et sic est idem.

Masset se equa pondera hfe
Ad causam seu litis instā-
tia pemptā nō dat restitutio
sed p actionē de dolo succur-
ritur cōtra eū cui⁹ dolo factuz
fuerit. h. v. fortis est. S. et legi-
tur duob⁹ modis. primo in tē-
pore instātie prime cause et non
sic perijt instantia tñi et non
cā. scōbo in tpe instantie cause
appellationis et sic perijt in-
stantia et causa. h. v. Bar.

Dolo cultus effectuz est
vt lis tpiibus legitimis trans-
actis pereat. Trebat⁹ ait de
dolo dādū iudiciū non vt ar-
bitrio iudicis res restituat: s;
vt tantuz actor cōsequat quā-
ti eius interfuit id nō esse fa-
ctum: ne aliter obseruātibus
lex circūscribatur.

Si spēm debitā tert⁹ in-
terimit vel fideiussor ante mo-
rā debitor liberatur z credi-
tori cōtra interimentē actio-
ne de dolo succurrit. h. v. cūz
l. seq. et fortis est. Bar.

Si seruū quē tu michi p-
miseras ali⁹ occiderit: de do-
lo malo actionē pleriq; in euz
dandā recte putāt: quia tu a
me liberat⁹ sis: ideoq; legis
aquilie actio tibi dnegabitur

Dolus solus fideiussoria
nō ppetuat obligationē eius
sed parit actionē de dolo. B.

Si fideiussor p ap-
missum aial an mo-
rā occiderit: de dolo actionē
reddi aduersus eū oportere
Herat⁹ priscus z iulianus re-
sponderūt. qñ debitorē li-
berato p consequentiam ipse
quoq; dimittitur.

Dis cur⁹ horatu seruus
acceptit pecuniā vt sibi solua-
tur actione de dolo teneat. B.

Seru⁹ tu⁹ cū ti d au-
bi. x. deberet nec soluē-
do eēt: horatu⁹ tuo pecuniā
mutuā a me accepit: tibi sol-
uit. Labeo ait d dolo malo a-
ctionē in te dandā: quia nec d
peculio vt ilis sit cū i peculio
nichil sit: nec i rē dñi p̄suz vi-
deat cū ob dbitū dñs accepe-
rit. (rñb.

Si dol⁹ rei dedit z credi-
taz absolutiōi de dolo teneat.
item qd est iuramento dectū
ratione perituri actione de do-
lo non retractat. Bar.

Si p̄suaseris michi nullā
societate tibi fuisse cū eo cui⁹
heres sum: z ob id iudicio
absolut te passus sum: dan-
daz michi de dolo actionem⁹

soz occidendo. vt. l. de ver. obli. si seruū. l. rñ. dic q; nō
et illud in principali loquitur.

Si ipse q; f. fideiussor ab obligatione vez pncipali.
S. seru⁹. deberet. naturaliter. vt. l. de pecu. l. nec fu⁹.
Si horatu. i. ammonitione facta in pnciez me
am. sic. s. de neg. gest. l. si ferui. nō autem iussit animo
se obligandi. quia tunc infolidum institoria v̄ qd iussu
teneat. vt. C. de exerci. l. i. z fi. que sunt contra.

Dominus accepit. vt hic. z. l. de in rem ver. l. si
pro patre. S. si dñi.

Actionem. immo videtur dari antiqua. vt. l. e. cūz
a te. que est contra. Solu. hic actio finita erat stipula-
tione vel acceptilatione sublata. vel hic non constabat
de intentione. i. q; actio alia superest. ibi constabat. ar.
s. eo. l. et eleganter. S. non solum. Vel melius datur ac-
tio de dolo nō ad debitum: sed ad damna tantūmo do-
ar. l. eo. l. cum q̄s. et. s. eo. l. et ele ganter. S. si dolo malo.

siue in mei frau-
de siue in dānum
debitoz occidit
habeat debitor. l.
aquil. actionem:
quā michi cedit
vt dixi. et hanc in-
tentabo cōtra oc-
cidēte nomie do-
li. et sic intelligo
quod hic dicitur
vel hic quoz dā-
recitat opinioez
et sic est idem.

Si fideiussor
ante moraz
sez cōem z rei et
fideiussoris. als si
vterq; esset in mo-
ra: vel solus debi-
tor datur p̄ma di-
recta. vt. l. de ver.
obli. l. mora. i. rñ.
et. l. si seruū. S.
nunc videamus.
si aut solus fide-
iussor: datur vti-
lis prima actio.
vt. l. de vsur. l. mo-
ra. in fi. et. l. de p-
bo. obli. l. mora. l.
fi. et. l. cum filius.
in fi. i. rñ. et de so-
lu. l. stichum aut
pam. in fi. i. rñ. et
l. cum q̄s. S. pe. q;
sunt contra. si au-
tem nullus eorū
est in mora datur
d dolo. vt hic. S;
nonne in mora vi-
detur hic fideiuf-

INDEX

Dolove eius. s. heredis.

Itaq. ubi. s. dolo tuo. Omnimodo. qz certu est ad heredē puenisse.

Et si res. corporalīs.

Extiterit. s. penes heredē. s. nōne tūc dat dicitio sine cā. vt. j. de condi. sine cā. l. i. Rū. sic. sed illa vt gen. hāc nō exclu dit. Item sufficit semel extitisse. vt. s. n. i. si ipsa. et. l. videmus.

Perpetuo. i. vsq. ad. xxx. ānos vt. insti. de ppe. et tēpo. act. in prin. r. no. q. olim actio de dolo infra ānū vtilē. hodie bien nius cōtinuū dat ad incipiēdum et finiēdū. vt. etiaz ptestatio litis nichil faciat. vt. C. eo. l. si. sed p herede ppetuo vt hic. s. qre hoc. cū mas gis dolo. s. ppe tuo teneri qz heres. qz tū cal culi rōne heres te nef. vt. j. l. pri. Uel dic vtrunq. teneri de eo qd peruenit ppetuo actioe de dolo. vel in factuz vt h. subijcit. q est idem. licet nomen mutet. vt. ar. j. de he. insti. l. iij. s. q. si deicomissaria. ac. s. l. locuplet. or. id est de eo qd ad euz puenit. vt. arg. j. de vi. r. vi. ar. l. i. in prin. licet post amiserit. Accur.

Abinus. calculi. i. obuentionis siue pecuniarie rei. qz per calculū fit huiusmodi computatio. et sic accipitur. C. de erro. calculi.

Deniq. famosum. qz de calculo r nō de pfidia agit vt h. r. s. d. infra. l. furti. s. si. r. j. ad munic. l. impator. i. si. h. Oportere. s. actione de dolo. nam de actione in factum non est dubium. Accursius.

Eq. in heredis. scilz de psonis. vt. s. e. l. nō debet. et. l. heredib. de summa sic. vt. s. e. si oleū in fi. r. l. seqn. Uel forte nec de summa. vt. no. s. eo. ne ex dolo. et. l. non debet. in fi. Accursius.

Um quis. nō amittit. nisi fuerit ab alio occupata. vt. j. de acq. pos. si de eo. s. si forte. in fi. r. l. peregre. s. si. et. j. de p. h. emp. fistulas. s. i. Et nisi familia alo deferende possessionis discederet. vt. j. de acqui. pos. l. si

colonus. s. in quosdā. vt. no. C. cōmunia de vsuca. l. i. n. Accesserit. quidā hoc itelligit qñ damnū ptingit ex pmissioe. als haberet locū actio. l. aq. vt. j. de vsu fru. si cuius. s. deniq. Tu dic etiā si in faciēdo dūmodo q dānū dedit nō sit soluēdo: cū tūc nō videat hē actio:

ni michi accesserit. Qui fuit in pnicie heredū ante tps manumittit/ actione de dolo tenet. h. d. b. s. ceuo.

Si filius. legatum sibi fuit p pceptionē roga tus manumittere post certuz tps: postea qz rōnes ipsi r co heredib. fratrib. reddidisset/ an diēz an redditas rōnes ad libertatē vindicta. manumit tendo pduxerit: q situz est an ex fideicomisso fratrib. tene retur: vt rōnes eoz. p portioni bus redderet: An. cū liberū fecisset: ex cā quidē fideicom missi non teneri. verū si ideo pperasset manumittere ne ra tiones fratrib. redderet/ posse de dolo actionē i eū exerceri.

Qui rei tue venditionē im pedit tibi actione de dolo vel actione in factū tenetur. h. d. quod not. Bar. Ulpianus.

Em quādam venalem possessor habebat: litē ppetuat/ aduersarius moue re cepit: et postea qz oportuntatē emptoris cui venditari potuit peremit: destitit. pla cuit possessor hoc noie actio nem in factū cū sua indemni tate competere.

Qui opus ceptū in suo ad

tem. at ibi data an valerit. vel dic ibi ptra volūtātē eēt: si ante tps manumittere cogere. potest tū spōte manu mittere vt hic. Secdo videt nō tenere: qz ante cōditionez data libertas sub qua fuit relicta nō valet. vt. j. de cōdi. et demō. l. qui heredi. s. si. Sed dic qz hic sub modo: non sub pditione fuit relicta. vt. j. d. le. iij. si tibi legatū. l. z enī si cōditio esset apposita tātū pro se posset an eam imple tū manumittere. vt. j. de he. insti. l. iij. s. q. fideicō. tū hic nō posset. qz esset gratia alioz. s. coheredū. vt. j. de cōdi. et demon. l. qui duobus.

Em quādam. peremit. faciēdo rem liti giosam. vnde nec voluit quis emere nec debuit. vt. C. de li ti. l. fins. in principio.

Cū sua. i. pro sua rē. et accipe hic ptra patronū vel patrē cōtra quos cessat de dolo. vt. s. eo. nō d. z. in fi. l. de qbus verisimile est q impediāt. ppi spem successiois.

nez de dolo. vt. s. eo. l. nā. s. s. oppo nit q etiā qñ in p tēmittēdo datur est dānū videt ha bere locum. l. aq. vt. insti. ad. l. aq. s. ceter. r. j. ad le. aq. q occidit. s. in hac. s. j. dic qz ibi in. l. iust. suasio ē pta cā dāni: hic remota. s. j. disces sio est hic. prima. ar. j. d. p. d. ob tur. cau. si ob turpē.

Si filius. vt dicta. i. cau sa cognita apō p totem. vt. insti. de liberti. s. i.

Non teneri. neq. suo: qz iam fecit ei qd debuit: neq. fratribus qz de eis nō fuit gna tus. s. vt qz hec li bertas nō tenuit duplici rōne. p. rimo qz p volūtātē defuncti est data vel tradita. ergo non valet. vt. j. ad treb. l. si cui pure. s. i. que est p. Sed ibi accipit p pro pter. nā si p. p. accipere nō vale ret manumisso. vt. j. de manumif. test. si qe ita. s. i. r. C. de manumif. test. l. ptra volūta

S cum permiffis. f. ex causa donationis. **b** Actio. hęc. l. intellige fm Jo. qñ nondū ex-emit: als hęc locū in rē actio. vt. J. de dona. q. farū. q. est ptra. et ita hęc cessaret: nisi ad dāna. vt. S. e. cū qñ. hodie pō non dat de dolo hoc casu. cū cōpetat p. d. c. ex lege qñ donatiōis causa pmiffi. vt. C. de do. si quis arg. S. pe. si pō ex alia cā cōueniūt ex eo cōtractu ago. et sic sp. cessat hęc lex.

S qñ. de do- lo actiones. Imo vt p. actio le. aq. l. et ad exhi. et depoff. vt. J. ad. l. aq. l. q. tabulas. q. est J. Sol. hic nō dū adita erat hęc reditas: ibi erat. et iō. l. aq. l. agi. et ad exhibe. cū dñs fact' sit aditione hřditatis fm. M. hoc non valet: qz tūc hřditati acqri tur. et sic per cōse quēs heredi futu ro. vt. J. ad. l. aq. l. huic scripture. s. alio fonte i re hereditaria. s. tabu le nō sunt res hereditarie. hoc non placet vt ibi. Alij dicūt qz hic vt per petuo essent apō hřc fuerūt depofitē. ibi pō ad tps. Tu dic qz hic sub cōditōe erat insti tutus heres: qñ adimplere nō potuit cū deleta scri ptura ignorauit qualiter erat heres. ibi aut adiuu hereditatē institutus. et sic etiam legata eadē cōditōe suspēduntur hic.

S duo. nō agent. f. circa idēz: et sic pone exēplū vt S. de eo per quē fac. est. l. si. S. pe. et. J. de Jhen. emp. domū. in fi. r. J. qd vi aut clam. si alius. S. bellissime. r. S. de neg. gest. ex facto. in fi. Secus autē si tibi feci dōlū in vna re: tu michi in alia: qz ambo agimus. vt. J. de noxa. quē admoduz. S. l. et ar. J. de vi r. arma. l. colonus. et. l. cū fundū. J. tē no. hęc ar. nil dolo sius dolo. vt arg. J. fo. ma. l. viro. et. J. de cōpen. si ambo. r. J. si qñ omif. cau. test. l. quidam ticiū. et. C. de li. cau. si filium. et. C. de here. l. qñ. et Juuenalis. Nil cathilina cethego. r. facit. J. de ex cep. do. apud. S. marcellus.

Quod vedito. cum vedito. cōmēdat: aut effuso ser mone. et sic stat in gñalibus p. bis. vt optimus est hic feruus. aut descendit ad specialia. vt optim' est hic feruus: cocus: scriptor. p. mo casu qñcūqz r. qñuscūqz nō tenet. vt. J. de edil. edic. l. sciēdum. i. respō. Secō casu

Dolo
nil dolo
sius.

mei vtilitatem non permittit perficere actione de dolo tenetur. Barto. Idem.

S cum michi permiffis: faruz ex fundo tuo escere vel cretam vl arenam fodere: et sumptum in hanc rem fecerim: r nō patiaris me tollere: nulla alia qñ de dolo actio^o locum habet.

Qui testamētū deleuit tenet legatario r heredi de dolo. b. d. Barto. Idem.

S quis tabulas testamēti apō se depositas post mortē testatoris deleuit: vel alio mō corruperit: he res script' habebit aduersus eū de dolo actionem. Sed r his quib' legata banda sunt: danda erit de dolo actio.

Dolus cum dolo compenfatur. b. d. Barto. Marcian'.

S duo dolo malo fecerint: iurcem de dolo nō agent'.

Que dicta sunt animo cōmendādū rem actionē de dolo nō pariūt nisi causa decipiēdi emptorē sint dicta. b. d. B.

Quod vedito? **Ulpia** vt p. mēder' dicit sic ha

idem si vitū sit apparens. vt. J. de Jhen. emp. l. ea que in pūn. et his duob' casib' pōt intelligi pūncipiū hui' legis. nisi venditor in dolo: emptor autē in culpa fuerit vt hac. l. q. respō. si aut latēs. aut emptori expressit: aut alij. Si emptori. aut animo se obligādi. et tunc tenetur

actione ex eo ptra ctu. vt. J. de edil. edic. sciēdum. S. ea. et. l. si qd. et de cōtrahen. emp. l. ea que. i. respō. aut iactandi siue non obligandi. et tūc si animo deci piendi tenetur de dolo quādo dece ptus als nō erat emptur' vt hac. l. i. respō. Si autē als emptur' erat agit actione ex eo contractu. vt. J. de act. emp. iulia. S. si vedito. si vero nō alo decipiēdi nullo modo tenet vt hac. l. i. respō. Si autē alij vt alia liciat emptorē ibi astantē: tunc tene tur. vt hac. l. i. rñ. si autē nō vt decia peret nō tenet. Et ex his collige qz tribus modis po test intelligi scōz rñuz hui' legis. et primuz rñum quattuor modis. Sed querit nōne sempalo obligan di dicit. cuz dicit lra hoc pmiffuz. ergo semp dz cessare de dolo. Rñ. fm. Jzo. qz hic nō

Qui ptertu falsarū litterarū est liberatus actione de dolo tenetur. b. d. Barto. Idem.

Quidam debitor episto lam quasi a ticio mitti creditor suo effecit vt ipse libe raretur. hac epistola decepr' creditor aquliana stipulatōe r acceptilatōe debitorē libe rans: reperta est: creditor: ma ior quidez an. rrv. de dolo ha bebūt actionez. minor autē in integrum restituetur.

Qui impedit pcriptionis interruptionē ptra aliū actiōe de dolo tenetur. b. d. a's sic.

Qui se offert defensionē rei quam possidet et desistit: ad interesse actione de dolo tene tur. b. d. Barto. S. alius.

S te ticio obtuleris de ea re quā non possidebas: hoc vt alius vsucapiat' et iudicatū solui satisfideris: qñuis ab solutus sis: de dolo

nascitur ex dicto vel promisso actio que als dari cōsue uit. f. quāto minoris vel ex empto. et sic ex promissione scōz hoc agi pōt fm eū. quare ergo de dolo dicit h' dant' Tu ergo dicas qz pmiffuz hic accipit nō p stipulatōe: sed p pollicitatione: vel pmissione siue interrogatōe. vt. J. de edil. edic. l. sciēdum. S. edictū. et. S. promissum.

Commendet. quod fit non exprumendo. quia non descendit ad speciem.

Actio. scilicet ex empto.

Quidam debitor. a ticio. scilz amico creditoris.

i Falsa. cum ticio eam non scripserit.

Uel inanis rē. cum possib' scripserat voluntatē mutauit. vt. J. de manu. vind. l. si pater. i. respō.

S te ticio. i. contra ticiū. Accur.

Ufucapiat. i. vsucapionem compleat.

Ab solutus sis. qz desistit antelit. cōtest. contra se et dicit se non possidere nec actor propofuerat a certa persona petere: als erat damnādus. vt. J. de rei ven. l. is

qui. et. l. snaut. et de peti. here. qui se. nō autē ideo est
absolutus qz sit completa vsucapio: qz nec possessor ea
causa absolueretur. vt. f. d. rei. v. d. ca. si. post. z sic diffini
tue vel ab obseruatione iudicij fuit absolutus.

A De dolo malo. scilz actione. sed cum stipulatus sit
actor iudi. sol. in
qua stipulatione
dolum abesse con
tinetur. vt. l. iudi.
solu. l. iudicatum
solui. quare nō ex
stipulatu agitur.
vt. f. eo. l. z elegā
ter. f. non solum.
Respon. quia hic
agitur ex dolo cō
missio in offerēdo
se ante stipulatio
nem. vt. d. i. f. eo.
l. ij. in prin. Item
nūqd potest res
titui. vt. f. ex qui.
cau. ma. ait. pro.
f. fin. et sic cessat
de dolo actio. Res
pon. illō quādo
dolo aduersarij.
hic autē extranci
dolo fuit vsucap
pio cōpleta. Itēz
qd si nō est solue
do qui se obtulit.
Rū. in subsidium
restitu. lis. vt. f.
de eo per que fac.
crit. l. fi. z argu. f.
de in integ. restit.
l. diuus. ibi nec
intra has. zc.

I S qui. credi
tor. heredita
rius vnus de plu
ribus.

C Exceptio. cū
actor ex eo quod perf
ex phide de gestu est. actor
gesto nichil cōsequi de
nil cōse bear. vt. f. de doli
qui dy. excep. l. apud. f. marcellus. et facit. f. de eo per que fac.
erit. l. i. f. si reus. et dic vt no. f. e. l. i. f. ait. pretor. in fi.

De minoribus. xxv. annis. Dicitū est de his qui iure
act. restituuntur. nunc de his qui iudicis officio. vt. f. eo.
quod si minor. f. vti.

Hoc edictum. quod est. f. eo. f. i.
Naturalem. id est naturali ingenio
inductā: tamen cōtra ius gentiū siue natur
rale qd tuel pacta. vt. f. de pactis. l. i. nā p
restitutionē pacta z quētiōes destruitur.
sicz abs dicit naturalis edicta. f. de leg. p. f. an. f. tabu. l. i.
Quo tutelam. i. defensionē. sic gñaliter ponit. f. de
leg. iij. cum filio.
Fragile. in mo. a. xxij. an. supra videtur firmum.
vt. in h. qui ma. non pos. f. fina. Sed illud fauore liber
tatis. Et in aduocato ideo: quis sibi impudet qui talem

aduocati sibi assumit. vt. f. eo. cum mandato. Sed iure
lombardo secus. qd dic vt l. lombard. de phi. alie. mi. l. i.
C Captiōibus. in contractibus.
Suppositum. sua facilitate.
Insidijs. extra contractus. Recur.

cit: qd cū m. iore. xxv. an. natu
gestū esse dicit: vt. qz que res
erit animaduertam. Apparet
minoribz annis. xxv. eū opem
polliceri. naz post hoc tps cō
pleri virilē vigore pstat: et iō
hodie in hāc vsqz etatē adole
scentes curatoz auxilio regū
tur: nec āte rei sue administra
tio eis cōmitti debebit. Quis
bene rem suam gerentibus.

Numerus liberorū nō sup
plet etatē quo ad impedidā
in integrū restitutionē: f. qd ad
decernendū honores. h. d. b.

Dec p. liberos. Idem.
suos rem suā maturi
a curatoz recipiāt. qd est
legibus cauet vt singuli anni
p singulos liberos remittant
ad hōres diuus seuerz ptine
re ait: nō ad rē suā recipiēdā.

Priniceps pot. minorū ad
ministrationem bonorū suo
rum concedere: nō iudex infe
rior. hoc dicit bar. Idem.

Dignoz diuus seuerz et
impator noster hmōi
cōsulū vel presidum decreta
quasi ambitiosa esse interpreta
ti sunt. Ipsi autem perraro
minoribus rerū suarū admini
strationē extra ordinēz indul
serunt: et eoz iure vtimur.

suscipiendos. ad quos minor non admittitur et admif.
sus vocis suffragium non habet inter decuriones. vt. f.
de mu. et ho. l. ad rem. item profunt liberi ad excusatio
nem tutele. vt. C. qui numero. li. l. i. Itēz profunt ad ex
cusationēz personaliu mumerū. vt. C. de his qui nune
ro li. l. nepotes. et. l. de psonalibus. lib. x.

Dignoz. decreta. quibus permittitur administra
tio minoribus.

Interpretati sunt. no. presumitur ambitiosum re
scriptum cum contra legem sit. vt. C. de preci. imper.
offe. l. rescripta.

Ipsi. f. imperatores et non alij.

Perraro. quādoqz ei pmisserūt vt masculis maio
ribus. xx. annis. feminis maioribz. xvij. vena etatis osium.
data. vt. C. de his qui re. eta. l. ij.

Vtimur. f. imperatorum. et non aliorum.

Auxiliuz. qh
sui facilitate sunt
decepti.

Captiones.
id est dolum ad
uersarij. et sic pro
pter duo dat au
xilium.

Pretor edic
cit. compleri. i. ro
botari: non autez
dicās desinere.

Cōmitti de
bebit. sic. f. vt ge
stuz ab eo tanqz a
patrefami. maioz
re ratū sit. Cōmit
titur tamē: nec cu
ratorcm accipere
cogit nisi in litem
vt. l. i. de cura. f.
item inuito. que
est contra. Itēz in
casu etiam securi
ter committitur.
sez post venie etat
tis concessionem
a principe factā.
vt. f. eo. deniqz. in
fi. i. respon. et. C.
de his qui veniaz
eta. impe. l. ij. z. iij
que sunt contra.

Dec per libe
ros. rem suā
id est rerum sua
rum administra
tionem.

Legibus. vt
hic. et. C. eo. l. ij.
et. C. d. admistra.
turo. l. de his.

Ad honores. Minor
xxv. an
nis ad
honor
res nō
admit
titur.

Rescri
ptū. f. l.
factum
psumit

Ambit
osium.
ambiti
osium.

Rescri
ptū. f. l.
factum
psumit

Ambit
osium.
ambiti
osium.

Rescri
ptū. f. l.
factum
psumit

Ambit
osium.
ambiti
osium.

Rescri
ptū. f. l.
factum
psumit

Ambit
osium.
ambiti
osium.

Rescri
ptū. f. l.
factum
psumit

Ambit
osium.
ambiti
osium.

Rescri
ptū. f. l.
factum
psumit

Ambit
osium.
ambiti
osium.

a ¶ An sine huic cofuse qstioni no rñdet. unde pot rñderi sic: r non/ fm q diuersa exēpla dari pñt. nā si dicat tpe minoris etatis vñdit: fact' maior tradidit: nō restituit. ar. i. ad mace. si filius. s. fi. r. l. seq. si aut ponas q' sub cōditiōe p'ratit r p'ditio post extiterit: putare restitui. vt ar. i. de h. ob. si filius. Item pot poni exēpluz i. l. commissoria. vt Jc. emilius.

b ¶ Cōprobaue rit. s. expresse. idēz si tacite. vt si taceat p quadriēniuz qñ p'ctus tenuit. vt. C. de tēp. in integ. resti. l. fi. vt. v. annis qñ non tenuit. vt. C. si ma. fac. l. fi.

c ¶ Unde illud. posuit. s. exēpluz in p'ctu. nūc i qua sicōtractu. nā i iudicio quasi p'hi. vt. J. de peculo. l. iij. s. idē scribit. et aditōe h'rditatis vt isti. de obli. ex qñ p'ctu. s. heres.

d ¶ Cōsultus. i. interrogatus. e ¶ Dicta uerat. i. cōtra h'fdes tutoris p'posuerat. f ¶ Absolutus. scz esse per s'nam iudicis.

g ¶ Restitutio. s'nam lataz pro herede tutoris.

h ¶ Non facile. quia nullo mō vt hic. r. C. si aduer. rē iu. l. i. in fi. nisi i casu quē subicit. r ei consonat. i. ad exhi. si optiōe. et Jc. intra. Sed vt semp danda. vt. J. eo. s. p'xi. solu. vt ibi. Item opponit q' hodie cū actor iste teneat p'ficere litem ex cautōe quā facit. vt. C. de epi. r de. au. gñaliter. videtur restitui debere. vt. J. de bo. li. qui cum maior. s. i.

i ¶ Sed si ei. scz p'xi. i.

k ¶ Probaretur. a minore. vt. J. de pba. l. quotiens. s. q' dolo. r. l. se. in p'f. als est in littera probaret.

l ¶ Liberaretur. aduersarius. s. i. supple restitutio datur. r responderet tacite obiectioni dum dicit: neq' em rē. vt in au. vt hi qui ob. p'hi. res mi. s. si quis. colla. vt. r. J. solu. ma. diuortio. s. non solum.

m ¶ Structū. i. maliciose ordinatū in minorē etate.

n ¶ Idem tamē. s. celsus.

o ¶ Si leuior. id ē leuis. r not. hic q' leui presumptioni non est standū vt hic. r. J. de pe. l. absentem. in prin. r. J.

¶ Si dolo aduersarij negocium tractum est vt in maiore etate p'ficiat vel si finis hz necessaria cōsequentiā ad p'ncipiū inspiciat' p'ncipiū: als finis inspiciat'. h. d. cū seq. s. p'xi. mo ponit vñā qstionē. scdo ponit quosdā casus q' cōferat ad determinationē qstionis p'dicte nō tñ eā determinat. scdūda ibi et placet. Barto.

¶ Si q's cū minore p'rauerit r cōtract' incidit in t'ps quo maior efficac' vtrū int'itū spectamus an finē. r placet vt est cōstitutū si q's maior factus cōprobauerit' qd' minor gesserat: restitutionē cessare. Unde illud nō inlegāter celsus epistolaz lib. xliij. dige. tractat ex facto a flauio respecto p'tore consultus. minor annis. xxv. annos forte. xxliij. agens iudicium tutele heredi tutoris dicitauerat: mox factū est vt nō finito iudicio iā eo maiore effecto. xxv. an. tutor heres absolutus p'poneret. in integruz restitutio desiderabat. celsus igitur respecto suavit non facit' hunc quondā minorem in integruz restitui. sed si ei p'baretur' calliditate aduersarij id actum: vt maiore eo effecto liberaret'. Neq' enim extremo

de proba. si cyrographum. vñ non darem sacramentuz offerenti talē presumptionē: lz deficiant alie probatiōes vt dixi. s. quod me. cā. l. nō est. in prin.

p ¶ Cōprobasset. exigendo a debitozibus. ac.

q ¶ Restituendū. inuitio inspecto: immo vt q' nō sit restituentus. vt. s. p'xi. s. r. Jc. l. si filius. r. C. qd' me. cā. l. ij. r. C. si mi. se ma. di. l. fi. et. J. de li. cau. liberis. s. si quis minor. in fi. r. J. de le. com. mis. post die. que oēs sunt J. Soluti. hic egerit non tā approbando put' factum q' ex cōfessione eius in captione remanens do s'z yr. vt. C. ad vel. l. si mulier. q' dā eni modo exigere tenet et quo adiut. p'p'es sus perior. s. p'xi. petit restitui de eo tātū quod i maiori etate factus est. scz aduersus sententiā. hic aut aduersus aditōnez q' fuit facta in minori etate r unprofecta. qd' p'f. Et fact. J. de lib. cau. liberis. s. si q's minor. in prin. s. J. tē no. hic de inuitio. vt. s. de neg. gest. l. pomp. in nego. r ¶ Minorē. hic versus materiali ter ponit ex h'bis p'xi. que sūt s. eo. l. i. s. i.

¶ Hucusq' iurisconsult' exposuit hoc verbum minor. hic exponit verbum natu. et hoc intendit. Minor etas inspicitur de momento ad momentum r dies bissextilis cum p'cedētī cōputatur p'vno. Bar.

¶ Minorē autem. xxv. an. natu videndum' an etiam diem natalis sui ad hoc dicim': an horam in qua natus est: vt si captus sit' restituitur: r cuz nondum compleuerit ita erit dicendum: vt a momento in momentum' tempus spectet

ad eam horam.

v ¶ Et cum nondū. nunc rñdet. Accur.

x ¶ Momentum. quedam iura dicūt in sp'cia t'ps de mo t'ps in mento ad momētum vt hic. r in p'scrip. xxx. an. vi. J. de iure de act. r ob. l. in omnibus. quidā dicūt sufficere tetigisse vltimo timū diez r habet. p'pleto. vt in testamēt. vt. J. de testa. de sumi qua act. r in manumissioib'. vt. J. d' manu. l. i. r in lega. tur. to relicto post t'ps. vt. J. de conditio. r demonstratio. non putabam. r. J. de verbo. significatio. anniculus. r in v'su captioe. vt. J. de v'suca. l. in v'suca. r de diuer. r temp. p'xi. l. in v'suca. in prin. quidam autē dicūt sufficere tetigisse de vltimo anno: vt ad honores r munera. vt. J. de mune. et ho. l. ad rem. Item i restituedo filijs hereditatem. vt. J. ad treb. qui filium. s. fabianus. que iura sibi inuicem cōtraria vidētur: sed non sunt. quia quod de anno iccepto

presu-
prio le-
ui nō est
standū.

dicatur fauore reipub. est vt sint ibi legitimi plures qui possint eligi: et sic specialissimū. et eodē modo in hereditate filij restitueda q̄ q̄nt debita est eis. vt. C. d. codic. l. si. Itē qd̄ de die cepto p̄ cōpleto habēdo d̄r: semp̄ iuenit fauor. progarī vt hic. p̄ hoc in oibus casib⁹ iudicis ad hoc. itē q̄ de momento ad momentū inspiciatur fauor sicut etat⁹ est: cui etati est fauendū. vt. C. de ac. empti. l. cura: bit. at cuz prescrip̄tio sit odiosa restringit. vt et ibi alio respectu inspiciatur de momento ad momentū. nā

Odia s̄ odia sunt restrin-
restringenda ⁊ fauores
da ⁊ fa: ampliādi. vt. de
notes lib. ⁊ posthu. l. cū
ampliā quidam
di.

C Bissexto. nota q̄ vnusq̄q̄ annus habz. ccc. lxxv. dies. vt. J. de statu li. cū heres. §. si chus. et. J. ad leg. adl. ita vul. et ser horas plus scdm̄ p̄hos. et inuul. J. de ver. sig. cū bissectus. circa si. q̄ ser hore collecte quattuor s̄ms fa ciūt. xxiij. horas. et sic vñ diez naturalē q̄ attribuit̄ februario: cui Augustus vñ ⁊ Julius cesar aliū abstulit. et sic hz. xxvij. dies. cum ql̄bet habeat. xxx. et in si. eius restituit̄ sibi s̄m legē. ⁊ sic i vno de q̄tuor s̄ms iuenit̄ h̄re. xxix. dies: et tūc est bissectus. vt. J. de ver. sig. cū bissectus. i. si. S; romana ecclesia. vi. kal. mar. attribuit̄ illuz die: qd̄ est in die sancti marthie apli. Et bis dic̄ de. vi. kal. martij vt hic subijct̄ euidē ter. ideoq; potest dici bissectus: qz bis sic dicitur.

C Intercalaf. i. de medio tollit̄ vt pro die non cōputat̄
C Sed vtrū patribuffa. minorib⁹ tñ. (tel s̄m Jo. d. filijffa. minoribus.
C Peculiarī. profectiū peculij in castrensi vel quasi indistincte restituitur. vt. J. eo. §. pompo. in fi.

C Non maiorib⁹. per hoc edictum. sed per aliud sic. vt. Ter qui. cau. ma. l. i.
C Obligatus. qd̄ est ex om̄i causa ⁊ sine iussu patris p̄terq̄ in mace. vt. J. ad mace. l. i. et in voto. vt. J. de polli. si q̄s rem. §. voto. i. illis ergo nō restituit̄. vt. J. eo. i. cāe. in pn. sed oppo. §. qd̄ me. cā. metū. §. s; q̄ p̄tor ait. Accur.

C Qd̄ facere pōt. s; sup̄ioru in solidū qñ in p̄tate erat. vt. C. qd̄ cū eo. l. eius. et. l. si ex alio. et. J. de pecu. si q̄s cū. i. Inuito patre. hoc olim. s; hodie semp̄ d; h̄re consensum p̄ris. vt. C. de bo. q̄ lib. l. si. §. necessitate. q̄ est J. Uel die verus q̄ hic est sp̄alis casus qñ ex cōdēnatione

cōuenit̄ actione in factū vt hic. rō est: qz in p̄ma cā p̄sensit̄. Alij dicunt q̄ lex illa loquit̄ in specialit̄ casu qñ pater nō admittit hereditatē filio delatam. quo casu cogitur filio consentire in signum repndiationis.
C Conueniri. sed exactio differet. vt ⁊ ats. J. ad le. adl. l. in lege. et no. J. sol. matri. si filio.

C Si ipse cōueniat. s. filius. s; cū faciat iussu p̄ris videt̄ qz non restituat̄. vt. J. eo. cum man. q̄ est J. i. rñ. et. §. si. sol. fm. h. ibi filius agebat: hic iuenit̄. vel dic s; Jo. q̄ ibi dicit nō restituat̄. s. p̄. s; filius sic vt hic vel tertio s; Jo. ibi taxauit p̄ cer tā formā quā sua ut filius. hic non taxauit vel taxatam nō seruauit. vnde restituit̄.

C Sed an hoc auxiliū. simplex est hec relatio. nā idē i specie nō d̄r vtriq; dari s; cuz l; suū si dare. nā sic est i fideiussore cū sit p̄sonale b̄ficiū. vt. J. d. excep. l. exceptōes. §. rei. u. Interdū. ve luti cuz minor est decept⁹ aduersarij calliditate. vt. C. de fideiuf. mi. l. ij. i. fi. et sua restitutiōe iuuat̄ fideiussor: nō minoris. vt. J. de excep. l. exceptōes. §. rei. qua etiā restitutiōe pōt̄ vt sine minore. vt. J. d. stab. si post mortē. §. si. ⁊ hoc si dolus dat cām p̄ctui. als cū possit agere ex eo p̄ctū dicit̄ qd̄ā nō restitui. Alij J. vt. J. e. in cāe. ij. in pn. Si autē sui facilitate: nō iuuat̄ fideiussor vel mādator. vt. J. e. in cause. in pn. nisi aduersario in alium sit regressus. vt in duob⁹ casibus. §. de procu. l. minor. ⁊ J. de admi. tu. l. ij.

C Eius. scilz minoris.
C Et nō puto. lz ei p̄ qñq; fideiussori assimilēt. vt. J. de ver. ob. cū fili⁹. in pn. hic tñ nō. itē fideiussor hz regressus J̄ reū: p̄ nō. S; cur subuenit̄ patri ob filij absentā. vt. J. de acq. he. cū qd̄ā. i. pn. et nō rōe etat⁹ vt h̄: Rñ. plus facit absentia p̄etas. vt p; J. e. auxiliū. i. pn. ⁊ J. ex q̄. cau. ma. l. si qua. vel s̄m aliā litterā nō est J̄: q̄ dicit̄ ibi patrē abfuisse. Itē quō pōt̄ esse q̄ fili⁹ q̄ est p̄ncipalis eximat̄ p̄ restitutiōe qñ ⁊ fideiussor ⁊ p̄ incōtinētī liberent̄. vt. J. de reg. iur. cū p̄ncipalis. Ad hoc qd̄ā distinguūt̄: vt si totū p̄ctū perat minor restituit̄: p̄it accessorijs. als nō. qd̄ nō pl; dic̄ q̄ nō pōt̄ totū p̄ctū tollere: nec ē obligatiōe suā ip̄o iure. s; exceptionē induat̄ restitutiō. vt. J. de excep. l. exceptiones. et patet. C. de fideiuf. mi. l. i.

C Excepta. nō ad p̄ximū si p̄reū ⁊ c. sed ad sup̄i⁹ di r ij

C Si vtrū solis patribuffa. an etiā filijffami. succurri debeat videndū est. mouet enīz dubitatiōe q̄ si qd̄ dixerit et filijffami. in re peculiari⁹ subueniendū/ efficiet vt p̄ eos etiā

maioribus subueniat. i. patribus eoz/ qd̄ nequaquā fuit p̄toris p̄positū. p̄tor enī minoribus promissit auxiliū nō maioribus. Ego autē verissimā arbitror sentētiā existimātium filiumfa. minore. xxv. an. in integroz restituit̄ posse ex his solis causis q̄ ipsius intersint puta si sit obligatus. Pro inde si iussu patris obligatus sit/ pater vtiq; poterit i solidū cōueniri. filius autē cū et ipse possit vel in potestate manēs cōueniri: vel etiā emācipatus vel exheredatus: in id qd̄ facere potest. Et qd̄ez in p̄tate manēs etiam inuito patre ex cōdēnatione iueniri: auxiliūz impetrare debebit si ipse iueniatur: s; an hoc auxiliū patri quoq; p̄sit vt solet interdum fideiussori eius. p̄desse videamus: et nō puto p̄futurum. Si igit̄ filius iueniat̄ postulat auxiliū. si patrē cōueniat̄ creditor auxiliū cessat̄ excepta⁹ mutui datiōe: in hac

l. ij. i. fi. et sua restitutiōe iuuat̄ fideiussor: nō minoris. vt. J. de excep. l. exceptōes. §. rei. qua etiā restitutiōe pōt̄ vt sine minore. vt. J. d. stab. si post mortē. §. si. ⁊ hoc si dolus dat cām p̄ctui. als cū possit agere ex eo p̄ctū dicit̄ qd̄ā nō restitui. Alij J. vt. J. e. in cāe. ij. in pn. Si autē sui facilitate: nō iuuat̄ fideiussor vel mādator. vt. J. e. in cause. in pn. nisi aduersario in alium sit regressus. vt in duob⁹ casibus. §. de procu. l. minor. ⁊ J. de admi. tu. l. ij.

C Eius. scilz minoris.
C Et nō puto. lz ei p̄ qñq; fideiussori assimilēt. vt. J. de ver. ob. cū fili⁹. in pn. hic tñ nō. itē fideiussor hz regressus suz J̄ reū: p̄ nō. S; cur subuenit̄ patri ob filij absentā. vt. J. de acq. he. cū qd̄ā. i. pn. et nō rōe etat⁹ vt h̄: Rñ. plus facit absentia p̄etas. vt p; J. e. auxiliū. i. pn. ⁊ J. ex q̄. cau. ma. l. si qua. vel s̄m aliā litterā nō est J̄: q̄ dicit̄ ibi patrē abfuisse. Itē quō pōt̄ esse q̄ fili⁹ q̄ est p̄ncipalis eximat̄ p̄ restitutiōe qñ ⁊ fideiussor ⁊ p̄ incōtinētī liberent̄. vt. J. de reg. iur. cū p̄ncipalis. Ad hoc qd̄ā distinguūt̄: vt si totū p̄ctū perat minor restituit̄: p̄it accessorijs. als nō. qd̄ nō pl; dic̄ q̄ nō pōt̄ totū p̄ctū tollere: nec ē obligatiōe suā ip̄o iure. s; exceptionē induat̄ restitutiō. vt. J. de excep. l. exceptiones. et patet. C. de fideiuf. mi. l. i.

C Excepta. nō ad p̄ximū si p̄reū ⁊ c. sed ad sup̄i⁹ di r ij

LIBER
CXXI

etiam refert. si igitur et est ratio quae fauet legem boni agentis creditori inter alios male agentes: iuxta id euangelij. *Magis gaudium etc.* fm. *230.* vel speciale in pecunia. vt. *1. si cer. pe. l. singularia.* Vel dic indiget a iulio: quod solus ministerii prouit vt iulius. vt. *C. qd. cu. eo. l. si ex tractu.*

a Non uiuat p. restitutione.

b Non erit restituend. si aut pat. nole filij vt defensor vt. *pecurator: si filij puenit vt legit. adm. i. r. que est contra. itez mortuo filio. vt. s. p. p. o. n. u. s.*

c Poterit restitu. ex quo hic filius. restituitur. nuqd est rez: siue p. i. a. p. a. r. sit obli. gat. siue ex causa fidei iussiois. *Rn. pla. ubi p. n. c. i. p. a. l. ter locu habz: als non. vt. C. de filiofamil. l. i. sed tu dic contra. et quod in d. l. dicitur: ideo est quia successerat ei pro quo intercesserat: quare p. hereditaria parte tenetur. vt. *1. de solu. l. siichu. s. admo. et. C. de neg. gest. si ab eo. et cadit hic in dubitatione ubi p. n. c. i. p. a. l. accepit alienam obligatione. als si participado vel fidei iussio tunc succedendo p. n. c. i. p. a. l. extinguit accessoria. vt. *1. de fidei iuss. l. g. n. h. ite cu ex ca fidei iussiois nuqd refert. p. pre vel extraneo intercessit. rn. pla. q. sic vt scdo casu no succurrat si sit heres. p. mo sic. nisi ex no modica ca sit heres. Nos no distingnim. na: et si p. parte et modica successerit. p. ea parte no restituet. vt. C. de filiofa. mi. l. i. nec obstat qd legit. *1. qd cum eo. l. ij. iij. et iij. q. ubi no ueniebat. vt. p. r. s. heres. immo suo nome: qd hic no est. potero etia anteq. existat heres p. r. i. vel extraneo restituit etia si soluendo sit ille. p. quo intercessit. q. interest minoris pot. no soluere q. solutu retere. vt. *1. de cop. l. ideo. l. 3. pla. dixerit p. tra. ar. *1. de cum mado. s. s. si ex euetu. et. s. si aut ipe. s. no ob. q. ubi p. n. c. i. p. a. l. in vno casu p. traxit minor: iure maioris. vñ ne sub ueniat maior: p. minor: est in subsidium est subuetu minor. i. si no sit soluendo dñs cui fuit pcurator: hic aut minor secundario intercessit: vñ q. hoc ipso decept. est restituit. ite in altero casu no contraxit minor: sed pcurator ei. vñ ipse in subsidium restituitur.******

d Nec eo mouemur. quasi interfit vt si dicat dari restitutione patri qui de bursa peculiari est solutus. vt. *ponit. *1. de ap. l. ex tractu. s. filium. dic vt ibi.**

e Magis comparatiue ponitur quia et filij interest. vt. *1. de dñ. infec. si filius.*

f Separat. vt saluu heat filij. s. an hoc casu respecto dabit patri. *Rn. non. vt hic. et q. aduenit ca. etc. vt. *1. qui et a qui. ma. l. i. iulij. et quia casum aduersam q. etc. vt. *1. de verb. oblig. inter stipulatem. s. homo liber.***

g Ergo. quod ois minor restituend. est. ergo etc.

h Non statim. pot. est statim stipulatioe pacisci qd ve

enim si filius in suu patris mutuam pecuniam accepit non iuuatur. Proinde et si sine iussu patris contraxit et captus est siquidem pater de peculio ueniat filius non erit restituendus. si filius conueniat poterit restituere. nec eo mouemur quasi inter sit filij peculiū habere. magis enim patris quam filij interest: licet aliquo casu peculiū ad filium spectet: ut puta si pater et bona a fisco propter debita occupata sunt. nam peculiū eius restitutione claudij separatur: ergo etiam filiafa. in dote captā dū patri consentit stipulati dote: non statim cū dedit vladhi

lit etiam sine consensu filie. s. postea non. vt. *C. de rei vxo. act. s. accedit. et. s. hoc. et de iure dot. cum a focero. et. *1. de pac. do. cu. dos. et. *1. sol. ma. quonies. Sed duplici rone no videt decepta. pma q. et si no consensisset tñ p. ageret enā ea p. tradicere nisi cam iustā haberet cōtradicēdi. vt. *1. fo. ma. si cu. dotē. sed dic q. hic habuit iustaz causam: q. turpis erat perso na patris et suspe cta. vt. *1. sol. ma. si cu. dotē. s. eo. tē. pore. scda ecōtra q. et post consensum no pot. agere nisi ex voluntate filie. vt. *1. sol. ma. l. post dotē. que est p. tra. sed dic q. ibi fuit stipular. ad volū tatē filie si ei tunc placuerit. hic ex voluntate p. sen ti. vñ dic ibi filioyo luntatē: no deter minat illud stipu lar. est. sed illud qd sequitur diuo tio etc. itez contra que restituat hec sita hic. rn. no cōtra patrē. vt. *C. qui et aduersus quos. l. i. sed cōtra maritū vt in obligatione se reponat et soluat si dies reddend. dotis venit. vt. *1. de condi. ca. da. si quis accepto. et maritus restituat contra patrem. vt. *C. de repu. l. i.*********

bēti aliquē qui dotē stipulare puto restituendā: qm dos ipi femie ppū primoniū est.

Aduersus arrogationem minor restituatur. h. d. Bar.

C Si quis minor. xv. annis ad arrogandum se dederit: et in ipsa arrogatione se circūuetum dicat. Simge enim a p. done eum hominem locupletem arrogatum / dico debere eum audiri in integrum se restituentem.

Aduersus liberationem legati conditionalis vel coherentis persone filiusfa. minor restituatur. h. d. Bar.

C Si qd minor fuerit filiofa

quē restituat hec sita hic. rn. no cōtra patrē. vt. *C. qui et aduersus quos. l. i. sed cōtra maritū vt in obligatione se reponat et soluat si dies reddend. dotis venit. vt. *1. de condi. ca. da. si quis accepto. et maritus restituat contra patrem. vt. *C. de repu. l. i.***

C Patrimoniu est. ex hoc verbo duas soluunt quidam questiones. Unā an sit mulier dña rei dotalis. arg. est hic q. sic. et. *C. de in. do. in reb. Tu dic cōtra. imo marit. vt. *1. de insti. qd. ali. l. in pñ. Scdā an mulier possit in dote in stitui a p. re. videt q. no cū sit sua vt hic. et q. i. bōis p. r. s. no est. vt. *1. ad leg. fal. p. in fi. i. rn. et tñ p. es alienū p. r. s. hēat. vt. *1. de col. do. l. si. et q. pat. h. z. necesse filie restitua re. vt. *C. de rei vxo. actio. au. s. q. s. u. s. et q. no pot. exige re sine filie volūtate. vt. *1. de solu. l. q. hoiem. s. si gener. et de leg. ij. titia. s. qm in vita. et de col. do. filij. S. tñ dico q. sic. p. mo q. in quartā imputat. vt. *C. de inof. testa. l. qm nouella. scdo q. refert ex testamēto et ab intestato. vt. *C. de col. au. ex testō. et qd hic dicit q. est ei. p. r. s. mo nū subaudi quasi. vt. *1. de relig. l. i. e. i. et de pac. do. l. cu. dos. nec ob. q. d. eā debere habere p. r. s. p. uā enā si sit herede data. vt. *C. de rei vxo. ac. s. videam. q. et q. r. a. debz habere filius: et tñ in ea pot. institui. imo debet. vt. in au. vt cū de ap. co. s. alud. cū cautela tñ instituta est filiam in duodecim imperialib. vna cuius dote: vt fm oim opinio nes valeat testm. in matre videt sec. cū donasse videat.**********

C Restituere. i. restitui desiderat: vt hic. *1. s. d. adop. l. et si pubes. ar. p. tra. s. e. si ex ca. s. p. o. p. o. sed ibi de maria mutatione dicit vt q. seruus effici. sed dicit *230.* vt q. hic dñ locū no habere. q. istud ptingebat tpe istaz legū qñ bona filij arrogati trāsibāt in potestāte p. r. s. arroga toris: s. hodie secus. vt. *1. si. de acq. p. ar. in. i. col. et. C. de adop. l. p. et sic vt q. non habeat iste necesse petere resti tutionē: cū hodie no transeat. *Rn. imo necesse h. z. pete re: q. forte male administravit et p. p. ter suos malos mo res etia quo ad v. usufructū. vt ex pallogat. titulis patet.***

C Si qd minor fuerit filiofa

quē restituat hec sita hic. rn. no cōtra patrē. vt. *C. qui et aduersus quos. l. i. sed cōtra maritū vt in obligatione se reponat et soluat si dies reddend. dotis venit. vt. *1. de condi. ca. da. si quis accepto. et maritus restituat contra patrem. vt. *C. de repu. l. i.***

C Patrimoniu est. ex hoc verbo duas soluunt quidam questiones. Unā an sit mulier dña rei dotalis. arg. est hic q. sic. et. *C. de in. do. in reb. Tu dic cōtra. imo marit. vt. *1. de insti. qd. ali. l. in pñ. Scdā an mulier possit in dote in stitui a p. re. videt q. no cū sit sua vt hic. et q. i. bōis p. r. s. no est. vt. *1. ad leg. fal. p. in fi. i. rn. et tñ p. es alienū p. r. s. hēat. vt. *1. de col. do. l. si. et q. pat. h. z. necesse filie restitua re. vt. *C. de rei vxo. actio. au. s. q. s. u. s. et q. no pot. exige re sine filie volūtate. vt. *1. de solu. l. q. hoiem. s. si gener. et de leg. ij. titia. s. qm in vita. et de col. do. filij. S. tñ dico q. sic. p. mo q. in quartā imputat. vt. *C. de inof. testa. l. qm nouella. scdo q. refert ex testamēto et ab intestato. vt. *C. de col. au. ex testō. et qd hic dicit q. est ei. p. r. s. mo nū subaudi quasi. vt. *1. de relig. l. i. e. i. et de pac. do. l. cu. dos. nec ob. q. d. eā debere habere p. r. s. p. uā enā si sit herede data. vt. *C. de rei vxo. ac. s. videam. q. et q. r. a. debz habere filius: et tñ in ea pot. institui. imo debet. vt. in au. vt cū de ap. co. s. alud. cū cautela tñ instituta est filiam in duodecim imperialib. vna cuius dote: vt fm oim opinio nes valeat testm. in matre videt sec. cū donasse videat.**********

C Restituere. i. restitui desiderat: vt hic. *1. s. d. adop. l. et si pubes. ar. p. tra. s. e. si ex ca. s. p. o. p. o. sed ibi de maria mutatione dicit vt q. seruus effici. sed dicit *230.* vt q. hic dñ locū no habere. q. istud ptingebat tpe istaz legū qñ bona filij arrogati trāsibāt in potestāte p. r. s. arroga toris: s. hodie secus. vt. *1. si. de acq. p. ar. in. i. col. et. C. de adop. l. p. et sic vt q. non habeat iste necesse petere resti tutionē: cū hodie no transeat. *Rn. imo necesse h. z. pete re: q. forte male administravit et p. p. ter suos malos mo res etia quo ad v. usufructū. vt ex pallogat. titulis patet.***

C Si qd minor fuerit filiofa

quē restituat hec sita hic. rn. no cōtra patrē. vt. *C. qui et aduersus quos. l. i. sed cōtra maritū vt in obligatione se reponat et soluat si dies reddend. dotis venit. vt. *1. de condi. ca. da. si quis accepto. et maritus restituat contra patrem. vt. *C. de repu. l. i.***

230
an sit
dñ rei
dotal.

a **Si** qd minor. post mortē p̄ris. s. filio dādi. sed qd si in vita p̄ris. Rñ. hodie idē cū aduēctia queratur filio. vt. C. de bo. que lib. l. cum oportet. r. C. de bo. ma. l. i.

b **Capacitē.** hoc pactum valet sed repudiatio non tenet. vt. de leg. ij. si ita sit scriptum. s. si sub conditione. et. J. de acq. her. is q. r. dicit. s. de pac. l. r. heredi. s. filia. ar. contra huic. s. est. C. d. v. s. u. l. i. h. c.

c **Ius** militie. i. aliq̄s reddit. ex quo vnus poterat militare: pat̄ renūciavit filio conſentiente vt ſupe. noui caſu.

d **Sec** ipſe haberet. cēſebat eſſi vt peculij caſtre. Quid ſi ſeruo milita reliquatur. rñ. ipſa nō dā: cū ſeru⁹ militare nō poſſit. vt. C. q. mi. nō poſ. ſup. ſeruis r. i. aut. oſtu. q. de dig. s. ij. s. 3. elima tio ſic. i. eū ſeruo ſciuit reſtator. alys nō. vt. J. de le. iij. ſi dei commiſſa. s. ſi ſuo alieno. Si autē pp̄t̄ coſporio. viciū militare nō poteſt. ſic eſt imatio debet. vt. J. de le. i. filiuſſami. s. ſi quid.

e **Inſtitu**. ſub hac conditione ſi a patre rē.

f **Cū** poſſet. certiorare.

g **Emancipat** ſet. ſec⁹ forte ſi nō fuit emancipat⁹ vt. J. q. ex cau. ma. l. antepe.

h **Pomponi**. duo ſunt h. caſus. p̄mus ſm quofdam loquē quan do ex perſona filij p̄ de peculio tantum tenet. quo caſu r. filij p. ſe r. pater eo mortuo reſtitutionē petit vt hic. ſec⁹ ſi p̄t̄ teneat inſolidus: vt qz iuſſit. vt. s. e. l. s. ſed vtrū. ibi. p̄inde ſi iuſſa rē. Scōs caſus de peculio caſtrē ſi dicit. alij dicit q̄ p̄mus caſus eſt de quaſi caſtrē. ſe cū duo de caſtrē. nec eſt in alio p̄fectio et aduēctio in telligi pōt vt dicit cum ibi mortuo filio nulle remaneat obligatōes p̄ q̄o ſit reſtituēd⁹. vt. J. d. fidei. l. i. q. 3. ſe. S. certe r. idē eſt i caſtrē. vt q̄ ſi peculio vt nulle remancat obligatōes mortuo filio i teſtato. vt. J. d. ſup. ſeruo. ſi ſu⁹ cōis. Tu q̄ dicit q̄ in p̄mo r̄iſo loq̄t de p̄fectio r. aduēctio.

millas legatū poſt mortē patris vel fideicommiſſuz relicti: r cap⁹ eſt: forte dū p̄ſentit patri paciſcēt⁹ ne legatū petere tur. poteſt dicit in integrum reſtituēdū: qm̄ ipſius intereſt p̄pter ſpem legatū q̄o ei poſt mortē p̄ris cōpetit. **Sed** r ſi ei legatū ſit aliqd q̄o p̄ſone ei⁹ coheret: puta ius militie. dicēdū eſt poſſe eū reſtitui in integrū. interſuit enim ei⁹ non capri: cū patri hāc nō acquire ret: ſed ipſe haberet.

Aduerſus negligētiam in nō denūciādo adhibitam minor reſtituit. h. d. Bar.

Et ſi heres ſit inſtituē: ſi a patre in dieb⁹. c. ſit emancipat⁹: mor patre debuerit certiorare nec fecerit. cuz poſſet qui cū emācipaſſet ſi cogno uiſſet: dicēdū erit poſſe eum in integrum reſtitui parato patre eum emancipare.

Pater vt ſucceſſor filij. itē ipſe filius minor in caſtrē peculio reſtituit. h. d. fm̄ tertiaz poſitionē caſus q̄ eſt vera. et vide q̄o no. in. l. pater q̄ caſtrē ſe. in. p̄in. de caſtrē. pecu. vbi iſte. s. r. huius materia exami natur pleniffime. Bar.

Pomponi adijct ex his caulis ex quibus in re peculij filijſa. reſtituitur: poſſe r patrez quaſi heredi noie filij poſt obitū eius impetrare co

tido. l. ſcō de caſtrē. et idē in quaſi. in quib⁹ oib⁹ mortuo filio quaſi p̄ heres olim: hodie vt ver⁹ heres habz reſtitutionē. vt. s. de in ite. reſti. nō ſolū. r. J. eo. minor. s. ſi. i. **Quaſi** herede. olim enim nō habebat herede etiam ex caſtrē peculio: niſi ex teſto in caſtrē. vt. J. de caſtrē. pe. l. ij. hodie ſic. vt in aut. de here. ab inte. s. i.

Erit. filius. immo pater poſt mortē filij.

Cap s. filij. m̄ ſeru⁹. minor. adulto tamē.

Comm ſerit. peculij: v. Aliquē alia ſerū faciēdū vt. J. e. cū mādato. o. **Cō**traxerit. ſ. dominus. p. **Dicē**dū. quā tū ad hoc extraor dinariū auxilium p̄pubere nō ceſ ſat cōmune auxi liū. vt. J. d. pecu. l. i. s. ſi cū ipubere.

C enim. vōz luntate. r. iō indign⁹ reſtitutio ne. vt. J. eo. cū mādato. r. **Actio**. vt. J. de iſti. s. r. ſi de. i. ſi. **M**inori. libe ro vel ſuo. ſecur. **S** in rez mora ei ſit. etiā ſine iter pellatōne. vt. J. de vſur. mora. i. p̄n. q̄ in libertatib⁹ ſit vt hic. item i p̄ſo na minorū in bonoſidei iudicij r legatū r fideicō. vt. C. i. quib. cau. in iteg. reſt. nō eſt neceſ. l. in mior. r. **S**uccurrere. qz intelligit liber mora facta. vt. C. de fideicō. lib. l. cū

Et ſi forte libera peculij admiſtratio minor ſeruo ſit commiſſa: maior dñs ex hac cā nō reſtituet. **Fr** i. **Et** enim q̄o cūq̄ ſeruus ita gerit voluntate dñi gerere intelligend⁹ eſt. **Et** magis hoc apparebit: ſi aut de in ſtituā actione queratur: aut ſi proponatur maiorē. xxv. an. negotium aliquod gerendū minor i mandaſſe et il lum in ea re deceptum eſſe.

S tamē **Alpian**. is ſeruus fuit cui fidei commiſſaria libertas debeba t. p̄ſens et fuerit captus: cum in rem mora ei ſit: pote rit dici pretorem ei ſuccurre re oportere.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

libertate. quod eſt verum: ſed nō per reſtitutionē. dic er go q̄ ſi interim fuit iſtitu⁹ ſub p̄dūctōe dādi quā nō impleuit credēs ſe nō liberū p̄ moram heredis vt dñs non quereret: reſtituit vt impleat p̄di. r. idē in legato. nā r i lucro ſuccurrit. vt. J. e. ait p̄tor. s. hodie. nā r medio tem pore queſita poſt moram debent ſibi dari. vt. J. de le. ij. ſi quis ſeruo. Libertatem autem ipſo iure habet vel traditur matri ad manumittendū: cum fuit facta mora matri non ex interpellatione. vt. J. de fideicōmiſ. l. i. cū vero s. apparet. et. s. certe. ſz nōne eo caſu quo tradi tur matri pōt reſtitui vt pro ingenuo habeat. forte ſic.

Handwritten marginal notes in a smaller script, including the word 'HOC' and various abbreviations and references.

Vertical text on the left edge of the page, likely from the adjacent page or a binding note.

Distinguentibus. in hunc modum que subicit vt al
 tero casu teneatur. altero non. et erit ar. p. eo. s. qui satis.
 cog. l. ab arbitro. Accur.
Doceat. qd sp presumo. nisi in re sua fideiubeat vt
 s. q. satis. cog. de die. s. i. et ar. s. p. eccl. l. iij. s. iul. et hoc siue
 pro patre: siue p
 extraneo fideiuf
 sit. vt dixi. s. co. l.
 iij. s. sed vtrum.
Dum agit.
 forte pmiserat pe
 na si ageret vll
 cui successit vll
 dimisit allegatōes
 in ca. vt i. e. mior
 aut. et i. l. p. i. s. fi.
 vel excep. qn cōue
 nitur. vt. C. sen. re
 scin. nō pos. l. pe.
Sed: si here
 ditatē. lucrosam
 vel damnosam.
Successione
 veluti fideicomis
 saria hēditas ei
 restituit: qd tūc ef
 fectu quodā hēs
 est. vt. i. qd. cu. eo.
 si fili. s. i. vel pos
 sulauit bona sibi
 ad iij. cā cōseruā
 dari libertatē. vt
 insti. de eo. cu. li.
 cau. bo. adi. si fili.
 s. pe. v. occupauit
 bona peculiaz
 nra filij vel serui qz
 ex tunc qn heres
 vt. vt. s. e. l. deniqz
 s. p. p. ad iij. c.
Et necessa
 seruus rjs. s. m. nā et fili
 sunt he us est necessari. et
 redone seruus. vt isti. de
 cessarij. her. qua. et dif. in
 prin. s. sui. Et de
 filijs dic fm pla.
 qz ipuberes etiaz
 citra restōnem iu
 uantur. sed pube
 res non citra resti
 tutionem si adiuerūt. vt. i. de acqui. here. l. ipuberib. et
 l. si minor. tu. dic idē in vtroq. s. q. p. restōnem iuuent vt h
 dicit. et i. de acq. her. l. necessarijs. in pn. qd est verū si im
 pubes adiuēt cū aucte tutozis. et in. d. l. ipuberib. appel
 lat puberes maiores. xxv. an. et impuberes minores. in
 seruo aut dic qz anteqz limisceat pōt separationē ipetra
 re. vt. i. de separa. l. i. s. fi. at postea nō nisi p resti. vt h: qua
 restōne separatio pcedit. nō aut vt heres desinat eē cū sit
 necessari. vt. i. de acq. he. l. necessarijs. in fi. et insti. de he
 re. qua. et dif. s. i. que sunt contra.
Impetrabit. in aliquo scz vt separatio fiat. non vt
 hereditatem repudiet.
Bonorum suorum. i. peculij. Accur.

ritur: sed etiā in interuentioni
 bus: vtputa si fideiussorio no
 mine se vel re suaz obligauit.
 pōp. aut videt acqescere di
 stinguentib⁹ an arbiter ad fi
 deiuissores pbandos pstituit⁹
 eū probauerit: an vero ipse ad
 uersarius. Michi aut semper
 succurrendū esse videtur si mi
 nor sit: et se circūuentum doce
 at⁹. Sed et in iudicijs subueni
 tur: siue dū agit siue dū cōue
 niat cap⁹ sit. S3 et si hēditatē
 minor adijt minus lucrosam:
 succurritur ei vt se possit absti
 nere: nā et hic captus est. Idē
 est in bonorum possessione: vll
 alia successione.
Minor aduersus fideiussio
 nē restituitur etiaz si sit tanqz
 idoneus p iudicem approba
 tus. hoc dicit Bal.
Nō solū aut filius q se im
 miscuit pñe hereditari: s3 et
 si aliqz sit ex necessarijs⁹ mi
 nor annis simili mō restōnem
 impetrabit⁹. veluti si seru⁹ sit
 cū libertate institutus: dicen
 dū em erit si se imiscuit posse
 ei subueniri etatis beneficio:
 vt habeat bonoz suozū⁹ sepa
 rationē. plane qui post aditā
 hereditatē restituit: d3 pnesta
 re⁹ si quid ex hereditate in rez
 eius peruenit: nec perijt p im
 becillitatem etatis.
Rebus mobilibus.
Seruari eis debent. vel qz hoc testator pcepit: vel
 lex pcepit. vt. C. de admi. tuto. l. lex q. s. i. et s. ij. in fi.
Quod circumspecte. s. qz admittat licitatio.
Distrabant. vt h. et i. e. qd si minor. s. nō sp. et. C. ad
 treb. sancim⁹. in pn. et i. de admi. tu. cū plures. s. i.
Et districe. ecce quare dixit circumspecte.
Subiecte sunt. vt fructus.
Doceat. vt hic. et. C. si aduer. ven. l. si. idēz si patiat Immi
 enoime dānum vt. i. e. si ex ca. et. l. pe. l. alijs aut restituit scire est
 p quolibet dāno dāno nō minime: p leui negligētia suozum
 licet fraus nō interueniat. vt. i. eo. tutoz. l. rñ. et. l. pe. adire ve
Immisceat. imiscere suozū. adire extraneozum. vt ro extra
 neozum

Prestare. ei q nūc erit heres si dolo in hoc decipiat.
Etans. vt hic. et i. de libe. le. tutor decedēs. et. i. e. qz
 si mior. s. restituito. secus si de dolo. vt. C. de repu. l. i. in
 fi. et i. e. l. si ex causa. s. nunc videndum.
Et si. als. lex. et als. s.
Minoribus deceptis i eo qd
 nō sunt lucrati succurrif. h. d.
 cū. l. seq. vsqz ad. s. restituit⁹. b.
Hodie certo iure vtimur vt
 et i lucro miorib⁹ succurratur.
Et si sine dolo^m pau
 malo cuiusqz legatum
 repudiauerit: vel in optionis^m
 legato cap⁹ sit dū elegit dete
 riorē: vel si duas res⁹ pmise
 rit illam aut illam: et precioso
 rem⁹ dederit: debere subueni
 riz subueniendū est. Quēsitū
 est ex eo qd in lucro quoqz mi
 noribus subueniendū dicit⁹ si
 res eius venierit et existat qui
 plus liceat: an in integrū ppē
 lucrū restituendus sit. et quo
 tidie pretiores eos restituunt:
 vt rursus admittatur licitatio
 Idē faciūt in his reb⁹ q ser
 uari eis debēt. qd circumspe
 ctē erit faciendū. Leterum ne
 mo accedat ad emptionē rez
 pupillariū: nec si bona fide di
 strabant⁹. Et districe⁹ pban
 dū est in reb⁹ q fortuitis casi
 bus subiecte sūt: nō eē miori
 aduers⁹ emprore succurrendū:
 nisi aut fordes aut euidēs gra
 tutorū siue curatoz doceat⁹.
Restituit⁹ vt adeat pōt re
 stitui vt repudiet et s. h. d. b.
Restitutus autem cū se he
 reditati immisceat: vel eam
 adeat quā repudiauit: rursus
 t. Rebus mobilibus.
 v. Seruari eis debent. vel qz hoc testator pcepit: vel
 lex pcepit. vt. C. de admi. tuto. l. lex q. s. i. et s. ij. in fi.
 r. Quod circumspecte. s. qz admittat licitatio.
 y. Distrabant. vt h. et i. e. qd si minor. s. nō sp. et. C. ad
 treb. sancim⁹. in pn. et i. de admi. tu. cū plures. s. i.
 z. Et districe. ecce quare dixit circumspecte.
 a. Subiecte sunt. vt fructus.
 b. Doceat. vt hic. et. C. si aduer. ven. l. si. idēz si patiat Immi
 enoime dānum vt. i. e. si ex ca. et. l. pe. l. alijs aut restituit scire est
 p quolibet dāno dāno nō minime: p leui negligētia suozum
 licet fraus nō interueniat. vt. i. eo. tutoz. l. rñ. et. l. pe. adire ve
 c. Immiscet. imiscere suozū. adire extraneozum. vt ro extra
 neozum

Sine dolo.
 sed sui facilitate.
In optōis
 legato. maiori da
 retur de dolo. s. b
 dolo. si quis affir
 mauit. s. i. si do
 lo hoc deciperet
 o. Duas res.
 duo pmittit q hac
 vel illā re pmittit
 fm Jo. vt. i. depo.
 l. et apud. s. qz si
 de plurib⁹. vñ vt
 vtrūqz debent. vt
 i. de psti. pe. illb. et
 i. de p. obli. si duo
 rei. et. i. de aur. et
 ar. le. si qz ita. S3
 ar. s. i. qn di. le. ce.
 l. cum illud.
Et precioso
 qz etiā deteriorēz
 dando poterat li
 berari. vt. i. de iu
 re do. l. plerūqz. l.
 fi. S3 qd si vtrāqz
 Rñ. repetit quam
 vult: etiam maior
 p di. inde. vt. C. de
 p di. inde. l. pe. ac.
 q. Dicat. vt. s.
 l. p. i. s. hodie.
Liceat. pōt
 plane legi. Itē pōt
 intelligi vt si ven
 dita fuerit sub pa
 cto adiectōis i di
 em: et post diē of
 ferebat quidā me
 liorē cōditionem
 restituitur minor
 quasi paruum tē
 pus appouerit.
Idē faciunt
 subaudi maxie.

vt insi. de here. quasi. r disse. Sertrancl.

Secretia
no dz ee
deluso-
ria.

a Restitui. etiã si noua causa nõ afferat. fecus i snia
vt. C. si sepius in integ. resti. l. ij. fm quosdam. hic ei nõ
cõtra sniam sed ptra aditione. r est rõ. qz snia non dz ee
delusio. vt. j. de iudi. si pzetoz. Vel dic qz si semel est cõ-

cessa: iterũ datur
vt hic nisi in casti-
bus propter affec-
tionẽ pñs. vt. C.
de bo. q libe. l. fi.
S. vbi aut. q est j.
si autẽ denegata
non peti iterum
nisi cã noua inter
ueniente. r. vt. C.
si sepius in integ.
resti. l. i. ij. r. ij. et
sunt noue nouiter
qñte et antique q
pũmo iudicio p-
posito nõ fuerũt.
b S qd papi-
nia. duo dicit pa-
pi. pũmo q si ser-
uus substitutus
adiuit: et pupill^o
fuit restitutus vt
adeat q repudiat-
uerat: qz hic ser-
uus remaneat li-
ber nõ aut heres.
Scõm q si pupil-
lus pũo adiuit: r
per restõnem fuit
absent^o: qz seru^o

restitui poterit se abstineat
et hoc rescriptuz r rñsum est.
Fortis est. et hoc intendit.
Substitutio vulgaris expirat
adita hereditate: ea p restitu-
tionẽ repudiata in heredẽ ne-
cessario vires reauumit si he-
reditas nõ est soluẽdo. item q
semel est heres per restitutio-
nẽ non desinit esse heres dire-
cto sed vtiliter. pũmo ponit
duo dicta pũo. scõdo ponit re-
prehensio scõdi dicti. tertio po-
nit reprehensio pũmi. scõda ibi
nõ p oia. tertia ibiz qd ait. B.
S qd papi. lib. ij. rñsonũ
ait minor substitutũ seruũ ne-
cessariũ: repudiante qdẽ here-
ditatẽ miore necessariũ fore:
et si fuerit restitui^o minor: libe-
ruz nichilominus remanere.
Si autem prius minor adijt
hereditatẽ: mox absentus est

neqz hñs neqz liber erit. auctor aut hui^o. l. pũmo eũ repñhẽ
dit in scõdo dicto distiguẽdo: postea in pũmo. Si aut pu-
pill^o i fraudẽ omisit et testõ: ab itestato teneret: subue-
niẽ substitut^o: sicutz alijs ex testõ honorat. vt. j. de vulg.
substi. l. morib^o. S. plane. r. j. si qd omis. cau. testa. l. i. l. pñ.
C Remanere. q. d. nõ heres. vt. ar. j. de iudi. l. cuz ptoz
i. rñ. in quo corrigitur. j.

Neq. id est non.
Non per oia verũ est. f. duplex dictum papi.
Abstinate. per in integrã restitutionem.
In extraneo. pupillo. vbi plus dubitabatur.
Substituto. hoc ex benignitate cõcedit: qñ heredi-
tas nõ est soluẽdo ne defunctus iniuria afficiat. vt insi.
qui manu. nõ pos. S. licet. vbi aut est soluẽdo nõ curauit
lex eũ cogere. eũ verisimile sit qz plures vellẽt. vt arg. C.
de neces. ser. l. fi. põt tñ si vult si aliq legitimi nolent. r sic
diligẽter nota r bñ q nõ vt heres admittitur h necessa-
rius: sed vt qdã minuter. Et idẽ dicit qdaz in quolibet
extraneo substituto: vt tali casu restitui^o. f. herede vt di-
mittat nõ admittat iure substitutiõis. f. legitimi vocentẽ
r p eis est. C. de lpub. r ali. substi. l. post aditã. r. j. b suc-
ces. edic. l. fi. r. j. de acq. her. si miõr. Tu die i esneo fec^o. f.
vt admittat vt substitut^o vt. j. b re iud. l. ex jctu. r. j. ad ter-
tu. l. i. S. si qd adita. r. l. ij. S. si bonoz. r. j. d vult. substi. l. ij.
S. ego ẽt. nec ob. d. l. post aditã: qz nec vt adita data restõ-
ne. vt. C. de i integ. resti. l. nõ vñ. j. r. nec. d. l. j. b succes. edi.
l. fi. si recte casuz ibi posueris. põt ei cognat^o tpe fuit ex-
clusus. scõs qd. f. qz puõr miõr fuerat restitui^o est vt ad-
ret. itẽ ipetravit vt abstineret: de idẽ scõs tpe quod exclu-

sius volebat admitti: qd videbat qz ex q repudiat pñ^o
scõi tpa ceddit. vt insi. de bo. pos. S. si. negat tñ qz hinc obe-
stat pterita negligẽtia. vel dic qz ibi loquit i cognatia q
tpe hãz legi de iure pterito admittentur. cui ptoz susti-
ideo nõ dedit auxiliũ. ne qd poti dedit: isti idipm pcedẽ
do auferre videat

substitutũ pupillo seruũ cum
libertate non posse heredem
existere: neqz liberũ esse: non
p oia vep est. Nã si nõ est sol-
uẽdo hñditas: abstinet se he-
rede r diu^o pius rescriptit: r i-
perator nr: r qdẽ ẽt i extraneo
pupillo^o locũ fore necessario
substituto. Et qd ait libez
manere tale est qñ nõ r heres
maneat cũ pupill^o ipetrat re-
stitutionẽ postea qz abster^o est
Lũ enĩ pupill^o hñs nõ fiat: f. j.
vtilẽ actionẽ heat: sine du-
bio hñs mæbit q semel extitit
Minor q nõ appellauit p
restitui vt appellet. h. d. Bar.
Itẽ si nõ puocauit intra di-
em^o subuenit ser. puocet. Sin-
ge^o enim hoc desiderare.
Si ppter absentã minor
instãtia sit pempta miõr resti-
tuit. Itẽ maior ex cã. h. d. B.

scõp ius ptozũ lu-
dibrio esset. agna-
tus autẽ suo iure
succedit. nec excla-
dit p ius ptozũ.
vt. j. ad terrul. l. i.
S. si qd adita. naz
sine miterio si po-
nit ius antiquũ.
i. lex. xij. tab. q vo-
cat agnatos: hñ di-
cit ius ptozũ. Itẽ
nõ ob. d. l. j. b acq.
her. si miõr. qz l. j.
ibi dicit q nõ cog-
nit. nõ tñ dicit ipz
repelli si velit. sed
necessari^o vt diti
nõ fit hñs. r est rõ
qz tpe hãz legum
nõ erat liber nisi
expõse data ẽt li-
bertas. r hoc bñ
erat h. r ẽt adita
hñditas ex eo gra-
du ex q fuit data
libertas. r hoc nõ
erat h. nã a se ipso
eã accepit. vt. j. de

le. pñ. l. f. r si p pote. S. nõ oia. r. j. de her. l. ist. f. r si in sñ
deico. S. h. r. j. de acq. her. ex pte. f. j. nõ hñ hñditatẽ ex eo
gradu. i. substõne. expirauit em semel ab istituo adita
hñditate. q nec libertatẽ hñ eadẽ rone. r sic pñat vtroqz
de rigore. itẽ sicut als vt libertas cõpetat sufficit semel
extitisse herede q istitui^o est. vt. j. de fideicõ. lib. l. cum qua
si. S. r si quis. ita r hic vt denegatur ex substitutiõẽ liber-
tas instituti semel adiuisse sufficit.

Et qd ait. f. papi. in pmo casu vbi miõr pmo repũ-
k Maneat. quod falsum est. (dianut.
Cum enim. bene dico falsum esse.
Svtilẽ. hic no. q restõ nõ restitui^o oia i pũsĩnũ
statũ f. excepõnez iducit. vt diti. s. e. deniqz. S. svtrũ. ar.
j. j. q in frau. cre. aut ptoz. S. pterea. Itẽ no. q q hñ vtilẽ
actionẽ directe pponit. vt. j. si ager vecti. l. i. S. fi. r. s. de p
cura. in cause. in fi. Itẽ no. q q semel est heres semper ẽt
heres. vt. j. de her. insi. ei. q. r insi. de fideicõ. here. S. re-
stituta. r. j. de vulg. sub. l. ex facto. S. iul. in pñ. Nisi i trib^o hñs an
casib^o. vt insi. de here. ab inte. S. p trariũ. r. j. de vulg. si semper
substi. l. in substitutiõẽ. r. l. ex facto. in fi.

Itẽ si nõ puocauit tra die. bidũs vel tridũs olim
hodie decẽ diez spaciũ. vt in aut. de appel. S. i.
Ostingẽ em desiderare. f. miõr ẽt tñ appellaret. nõ
ad totã cam p restitui. vt. s. de in integ. resti. l. fi. hodie dõ
cũt qdã ipõ iure hoc tps miõr nõ currere. vt. C. l. q. cau.
in integ. resti. l. fi. Tu dicas q spãle est i tpub^o istis que-
bus iudicia firmant. vt in aut. de her. r. fal. S. si pupill^o.
r. C. de iudi. pperãdũ. S. si marie. ppter antez rei iudi.
vt. j. mã. si fideiussor. S. in oib^o. q etiã p gãm lata tenet.

toribus obtinet illud statutū. q. d. si esset in minoribus nō restituerent. ppter delictū qd est in pretermittendo. a **S**i mulier cū culpa. i. dolo. nam si culpa factū restituit in totū. vt dixi. §. p. que diuisto. i. diuortii iure isto facile fiebat. sed q culpa p̄stabat: si mulier dotē per debat. si maritus tūc p̄debat donationem. vt. C. de diuor. r̄ repu. con sensu. et p̄ hoc restituit hic peti tur vt exceptio nō obstat mulieri in dote. marito i do natione. hodie ve ro raro p̄mittitur diuortii iure no stro. vt in aut. vt li. ma. et auie. §. q̄a p̄o plurimas. iure cano. rari.

Si mulier cū culpa diuer tisset velit sibi adueniri: vel si marit⁹: puto restitutionē nō habendā. est enī delictum nō modicū: naz et si adulteriū mi nor cōmisit: ei nō subuenit^b.

Adversus actum per quez status alicuius perimitur re stitutio nō cōcedit. **h. d. Bar.**

Papi. ait: si minor an. xxv. maior autē. xx. se in seruitutē venire patiat: id est si precius participat⁹ ē nō solet restitui: s; hoc merito: qm̄ res nec ca pit restōnem cū statu mutat.

Adversus cōmissum vecti gal minor d; restitui. **h. d. B.**

Si in cōmissum incidisse vectigalis dicatur: erit in inte grū restitutio. Ad sic erit ac ciptendū si nō dolo ipi iter ueniat: alioq̄ cessabit restō.

Adversus libertatē minor nō restituit nisi a p̄ncipe ex cā s; ad cetera dāna s; manumf sū actōe v̄ dolo succurr. **f. B.**

Adversus libertatē qz mior i a p̄tore subueniri ipossibile est.

Si ex magna **P**au. cā hoc a p̄ncipe fuerit consecutus. **A**lpianus.

Vtilis actio i factū erit i id qd mioris interfuit nō ma

q̄d dicit in eo titū. l. iij. Sed certe ibi nō dicit q̄ libertus factus esset fruius: imo innuit p̄tra. qz dicit de libertate eius agi l; se venire passus sit. p̄trea pro me qz r̄ pater potestate patria p̄uare filio facto suo pene vel in gres so monasteriuz. idem ergo si fiat seruus hois. p̄trea seruus quantū ad precii sui facit cōditionem domini deteriorē cū sit seruus pene: cur nō idē in filio. item. p me est in aut. de nup. §. si vero decretū iudicis.

Si in cōmissum. vt qz omisit. p̄fessione nisi sit mi les. vt. C. de rec. et cō. l. oibus. vel illicita transuehebat. vt. ff. de publica. l. cotē. §. dominus. Vel qz vectigal non soluebat. vt. l. de pub. l. imperatores. Accur.

Restitutio. imo videtur ipso iure tutus infra. xxx. dies. vt. l. de publica. l. imperatores. §. si. que est §. Sol. illud in pupillo hic in adulto. vt meli⁹ infra. xxx. dies admittitur minor ipso iure: post nō nisi p̄ restitutionē:

et tunc nisi dolo interuenierit: vt hic dicitur.

Adversus libertatē. competentē iam. s; aduersus cōpetituram restituit. vt. C. si aduer. l. l. i. et per totū.

Si ex hoc a p̄ncipe. vel ipso p̄ncipe restituitioez indulgēte vel de hoc rescriptū dāte. vt corā iudice

cā huius. p̄bē. vt C. de his qui ve. eta. l. ij. r̄ pone exē plū vt si p̄ metuz manumisit. vt. §. qd me. cau. merū. §. idēz p̄p̄o. fm Bzo. vel qz pupil lus fuit instituz si eū nō manumit teret. vt dicit qz ei⁹ libertas pertinet ad euerfionē tot⁹ domus domini. vt arg. §. de offi. p̄c. l. pe. in fi. et. §. derelig. scriptus. in fi. i. r̄. vel dicit qz si p̄ncipi vide bit etiā p̄r appel lari a sententia. p libertate data. vt. l. de appel. l. scitē dum.

Adversus manumissuz cō petūt actiones in rem pro re bus in seruitute distractis nō actiones ex delicto. **h. d. bar.**

Sed r̄ noie eaz rerū quas dominicas seruus manumis sus supprimebat cōpetūt: ad uersus cum actiones ad exhi bendū: r̄ furti^m r̄ p̄dictio: vide licet qm̄ r̄ manumissus eas cō tractabat. Leteruz ex delicto in fuitute facto dominoⁿ ad uersus eū post libertatē actio nō competit: et hoc rescripto diui seueri continetur.

Adversus libertatem iam cōpetentē minor nō restituit: s; aduersus cōpetiturā. **Bar.**

Si minor. xxv. an. maior tñ. xx. hac lege vēdiderit fūū vt manumittat^o: iō proposui maiorē. xx. qm̄ r̄ seuola scri bit lib. p̄iij. q̄stionū. et magis est vt sentētia^o constitutionis diui marci ad aufidum victo rinū hunc id est minorem. xx. an. nō complectatur. Quare videndum^o est an maior. xx. an. subueniat. Et siquidē āte desideret qz libertas cōpetat audiet: si p̄o postea nō possit.

Si minor. xxv. an. maior tñ. xx. hac lege vēdiderit fūū vt manumittat^o: iō proposui maiorē. xx. qm̄ r̄ seuola scri bit lib. p̄iij. q̄stionū. et magis est vt sentētia^o constitutionis diui marci ad aufidum victo rinū hunc id est minorem. xx. an. nō complectatur. Quare videndum^o est an maior. xx. an. subueniat. Et siquidē āte desideret qz libertas cōpetat audiet: si p̄o postea nō possit.

Et si minor. xxv. an. maior tñ. xx. hac lege vēdiderit fūū vt manumittat^o: iō proposui maiorē. xx. qm̄ r̄ seuola scri bit lib. p̄iij. q̄stionū. et magis est vt sentētia^o constitutionis diui marci ad aufidum victo rinū hunc id est minorem. xx. an. nō complectatur. Quare videndum^o est an maior. xx. an. subueniat. Et siquidē āte desideret qz libertas cōpetat audiet: si p̄o postea nō possit.

Et si minor. xxv. an. maior tñ. xx. hac lege vēdiderit fūū vt manumittat^o: iō proposui maiorē. xx. qm̄ r̄ seuola scri bit lib. p̄iij. q̄stionū. et magis est vt sentētia^o constitutionis diui marci ad aufidum victo rinū hunc id est minorem. xx. an. nō complectatur. Quare videndum^o est an maior. xx. an. subueniat. Et siquidē āte desideret qz libertas cōpetat audiet: si p̄o postea nō possit.

Domino. nā alij daretur r̄ noxalis directa efficitur. vt. C. de noxa. l. i. et in fi. de noxa. §. omnis. Item quod dico domino non dari: fallit in duob⁹ casib⁹. p̄imus in act. doli. vt in prin. huius. l. et. §. de dolo. l. et eleganter. in pn. Scdus. vt. l. si q̄s test. l. i. esse ius. l. i. r̄. Et est rō in vtroqz quia occasione libertat⁹ future illud sit. vt d. l. i. si q̄s test. l. i. §. i. r̄ arg. C. an ser. ex suo fac. l. iij. o

Ut manumittatur. videndum an r̄. qd est. l. et qd est in medio interpositio est.

Sentētia. quod dicit fore liberti eū elapso tēpore ad hoc constituto. vt. C. si man. ita fuerit. l. i. l. ij.

Quare videndū. repetit questionē ne videat obli tus vel ne audiens obliuiscat. ppter longam interposi tionem. sic. C. de ve. iur. emu. l. fi.

Eruz vel de dolo. infra annum.

Utilis actō. f. in factū post anū. vt. §. si. i. itaqz. i. fi.

Erit contra manumissuz. qui iduxit eū dolo ad manumittēdum.

Prestabitur. vt. l. de ac. emp. l. si q̄s fuit. et. C. si aduer. l. l. r̄ si mi nor. i. fi. et. l. eo. mi nor. se. §. i.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

Et furti. im mo nō ex hac pos teriore p̄tatioe.

¶ **Q**uod si competierit. quia dies non venit. **b** Subueniri. immo r hoc casu quado emit. r superi...

¶ **I**tem queri pot si is q emit hac lege minor sit: an restitui possit. r siquid libertas non...

¶ **A**dversus sniam ipso iure nullam minor: non restituitur: sed res in pristinum statum re...

¶ **E**t factio qntum est: adolefcentes qdam acceperunt curatore saluianu quedam nomi...

¶ **C**oluntas. p seuerans: no als cuz sui gra pactu tale fit. vt. de fer. ex. l. ij.

¶ **M**aioris. xx. annis. **e** Administrasset. i. administrare cepisset.

¶ **C**ontra. id est preter. **S** Deponere. i. nondum cepta tutela facile qd pot euitare excusando se. vt. l. i. de excu. tu. per possi. r. C. r. ff. cepta autē dimittere raro. pmo vt si reipu. ca abest r...

¶ **T**ertius est rone senatorie dignitatis. vt. l. de excu. tu. r cura. spadone. s. scire. Quartus si trasulit domicilium iustu pncipis. vt. l. i. l. s. nichil. s. sunt r alij. Quintus si sit fact' cocus vel furiosus vel similis codinōis tutor vel curator. vt. l. de excu. tuto. l. post suscepta. hi aut prot sus deponit. Sunt et alij q ad ipse deponit vt q als ab sunt reipub. ca. ite q alicui negotiatioi a pncipe sunt p-

¶ **E**xcusatioes. no allegādo aliqua de pdictis causis **i** Dubitabat. de hac qstione. (p vero.

¶ **R**estit. cōsulendo ipm. Accursius. **k** **C**ontractū pponi. hec rō est falsa: infufficiēs. falsa q: h est qñ dicit: q: iter tutorē r pupillū r curatores: r ex eo...

q sentētia fuit lata in excusatōe ex qua qñ dicit. vt. l. de pecu. l. l. s. idē scribit. q sunt s. infufficiēs: q: si cetero q no esset datus vel qñ in no deberet dari restō. vt. s. e. ait pretor. in pn. q est s. s. expone h. neq: em. pponi datus s. talē v' qd silt: supple qd restōne iducat. rē m ē qñ dicit vt dictum est.

¶ **S**et aut saluian' excusatōezb. adolescētes quasi capti in integrū restitui a ptoze desiderauerant. Decius seuerus qa dubitabat: ad iperatore seuerū retulit. Ad quā p'sultationē successorū eius vindio qeto rescriptis: nullas partes eē p'toris. Neq: ei ptractū pponi cū minore an. xxv. s. pncipem interuenire r reducere hunc ad administrationē q pperaz esset a ptoze excusatus.

¶ **H**ic iuriscōsultus exponit qda edicti q dicit q res erit. et hoc intendit Restitutio ex hoc edicto pceditur cā cognita: hoc est si est minor r lesus sui facilitate. secus si casu fortuito. Barto.

¶ **S**ciēdū aut est nō passim minoribus subueniri: sed causa cognita si capri eē pbant'. Item nō restituet q sobrie rē suā administrās occasiōe dāni non inconsulte accidentis: sed fato' velut restitui. Nec ei euētus dāni restitutionē indulget: sed incōsulta facilitas et ita pōpo. lib. xxvij. scripsit.

¶ **S**ciēdū aut est. nunc exponit illa pba ptois q res erit aduertā. vt. s. e. l. i. s. i. hoc est cū cause cognitione dabo. vt hic. r. i. e. in cause s. causa. r. l. in cause. ij. an pn. r. l. qd si s. non semp. r. l. non omnia.

¶ **P**robant. opz q pber selesuz r sui facilitate aut dolo aduersarij. vt h. r. j. s. pxi. ibi icōsulta facilitas rē. Alij dicūt sufficere si pber selesuz: r si aduersari' vult eū excludere. pber diligētā vel iure cōi vsuz. vt. C. e. nō v'.

¶ **S**ed raro. id est casu. **Q** Restitutioē. s. cur sec' in solutiōe. ecce em si solue ro minorū etiā caute. s. cū aucte tutous vel curatous ex dāni euētū. s. si amittat dat restō. vt. C. si aduer. sol. l. i. q est s. Rñ. imo idē: nam si casu perdit non restituit vt h. si sui facilitate sic vt ibi. Alij distinguūt an possit aliqd imputari debitori in soluēdo an nō. in prio casu restitua tur. scōno. vt ar. j. de exer. l. fi. Tertij dicūt q: ex d' pdit minor creditor: fingit nec puenisse. vt. s. qd me. cā. si ipa.

¶ **S**ic ecōtra si male accepit r bh expēdit fingit bh accepit se. vt. l. ad mace. l. iulia. s. pinde. r. l. q. alie. l. s. p. e. q fit cno vt fungat non puenisse: si postea perdat non habet

¶ **R**educere. nū qd dādo restō: nē: dic q nō: s. de facto tm: q: excu: satio data abntibus adolescētib' nō tenuit ipō ius. vt. C. si ex fal. ex. cu. l. i. et sic restō nō dat. vt. s. e. l. cāe ij. i. pn. hec placet. Alij dicūt p restō nē r dicūt eos cō: tumaciter abfuit se q: inuenti: r sic tenuit snia. Sed hoc reproba: quia tūc nō restituerentur ppter doli cō: tumacie: vt diximus. s. e. l. minor Alij dicūt q abntes erant pbabili cā r necessaria et fuerūt legitime citati r nō luēt: vñ tenet snia. vt. C. qñ et qñ iul. l. ab eo. r. l. ea q. r hoc pbari p't r s. hoc pncps restituet: vt h. vel alij in dex dūmō nō mior s' sniaz maioris. vt. J. e. in cause. s. fi. r. l. seq. l. s. hic inuat de pncipe

¶ **A**ffirmas de vno de alio negare vt.

Tute: lā cepta an quis possit dimittere.

in contractibus: cum debitor plus asstringat eum se liberari pe-
tat. id est cum maiori solemnitate debet solvere. sicut cum iudice. ut
habetur. ait pro. sicut mittitur. hec opio non plus. ut. i. e. q. si. s. pe.
a. Neg. enim. ut non videtur circumscribitur. ut. C. e. non videtur. et. J.
de fideiussoribus. inter. s. pe. et. J. de fo. l. in pupillo. in fi. sed quod si
vilem emit. Rn.

id est p. d. l. non vi-
detur. Accur.
b. C. Casmate. i.
ruina versus abis
sum. ut. J. loca. ex
pdu. sicut si quis.
c. Restitui. co-
tra aditionem.
d. Restitutio-
nem. ut dimittat
hereditatem.
e. Restitutio-
nem ut ab hereditate
abstineat.

f. C. N. no. pspe-
rit. hoc dico af-
fert restitio q. no
re. ut. J. r. s. d. tr. af-
ac. cu. hi. s. fi. et sic
no. q. dz prospici
q. d. euenire potest
vt. J. loc. si q. s. do-
mu. sicut q. rit. et
de hoc dixit. s. de
iurisd. om. iudic.
l. si idem.
g. An sit. v. di-
dit inior. iniozi. p
xl. q. d. valet. lx.
h. Capti. sit. vt
qui captus est re-
stituatur.
i. Vel pdidit.

Ande Marcellus apud Julia-
num notat. si minor sibi seruum
necessarium comparauit: mor de
cesserit: non debere eum restitu-
ere. neque ei captus est emendo sibi
re necessaria l. 3. mortal. Si
locupletus huius extiterit: et subi-
to huius ditas lapsa sit: puta p. dia
fuerit q. casmate perierit: in
sule exuste sunt: serui fugerunt
aut decesserunt. Julia. q. d. e
lib. l. xij. sic loquitur q. si possit mi-
nor in integrum restituatur. Marcellus
autem apud Julianum notat
cessare in integrum restitutionem
neque enim etatis lubrico captus
est ad eundem locupletem huius dita-
tes. Et quod fatio contingit: cuius
p. r. a. q. uis diligentissimo pos-
set contingere. Sed hec res afferre
potest restitio minorum si ad ista he-
reditate in qua res multae mor-
tales erant: vel predia vrbana:
es autem alienum graue: q. non
p. sperit posse euenire vt de-
morianc macipia: predia ruat
vt q. non cito distraxerit: q. mul-
tis casibus obnoxia sunt.

Uel pdidit.
no. melior est cau-
tio p. su-
mentis
melior
est.

Conditio p. su-
mentis
melior
est.

no. melior est cau-
tio p. su-
mentis
melior
est.

no. melior est cau-
tio p. su-
mentis
melior
est.

no. melior est cau-
tio p. su-
mentis
melior
est.

no. melior est cau-
tio p. su-
mentis
melior
est.

no. melior est cau-
tio p. su-
mentis
melior
est.

Cum filiosa maiore. secus si minor. ut. J. e. si minor.
l. C. Contraxerit. mutatio pecuniae p. macedo.
m. C. Senatusconsulto. l. mace. ut hic. et. J. ad mace. si p. r. a. in
fi. et de iur. r. fac. igno. l. regula. l. p. r. a. hoc replicatio. p
posita p. habita restitio: tra excep. mace. ut. J. de iure i. l.
na postea. s. si mi-
nor. an aut velletia
no p. r. a. etas.
dic. ut. J. l. proxi.

Sapud. iter
cesserit. ani-
mo nouandi.
o. C. Wada est. f.
cum effectu.
p. C. per exceptio
ne. f. velletiam.
q. C. q. coi. hoc fi
est b. o. a. r. o. vt. C. si
tu. vel. cu. l. et. sed
hoc q. r. ipe puile
gii h. z. v. n. admit
t. p. uilegii p. pri
uilegii. ut. J. r. d.
cau. ma. l. fi. s. fi. l. j.
non p. r. a. s. u. r. h.

Actio resti-
tuitur. q. n. nouata
erat. vt. C. ad vel
letia. si p. r. a. m.
f. Alioquin. i. si
non sit soluendo:
fuit t. h. ab lito: se
cus si nec ab lino
fuit soluendo: quia
t. h. mulier in am-
plius non teneret
q. reus fm. h. q. d.
no. p. r. a. q. r. qui m
ehil h. z. fideiussor
re dare p. r. toto
debito cum ipe re
neat. vt. C. si cer.
pe. l. incendit. et. l.
sti. d. fideiussor. l. p. n.
Et no. h. q. r. alie
rius inopia l. alii
da. f. actio. vt. s. n.
i. l. r. elegater. s. si
quadrupes. et. J.
de insti. l. j. r. J. eo.
cu. m. a. d. a. r. J. ad
l. a. q. l. q. occidit. s.
p. r. g. n. u. s. r. J. si m. e.
fal. mo. di. l. i. j. s.
p. r. e. i. t. r. J. m. a. h. p.
curator. l. p. n. r. s.
de eo p. quem fac.

Prinilegiu etatis p. ponde-
rat p. uilegio velletiam ubi no
est in alium regressus: als se-
cus. hoc dicit Bal. et alus.
Sapud. iniozem mu-
lier pro alio intercesse-
rit: non est ei actio in muliere
banda: sed p. inde atq. ceteri
p. exceptionem summoueri de-
bet. s. quia coi. iure in p. r. o. z. e. m.
debitor. et actio restituatur.
hoc si soluendo sit prior debi-
tor. Alioquin mulier non vt-
etur senatusconsulto auxilio.

Minor restituatur non au-
tem fideiussor. Item restitu-
tur aduersus principalem cre-
ditorem et aduersus fideiussor-
em actione mandati agen-
tem. Barto. Alplanus.

In cause cognitione ver-
sabitur vtrum soli et suc-
currendum sit: an etiam his qui
pro eo obligati sunt: vt puta fi-
deiussores. Ita q. si cu. sci-
rem minorem et ei fidem non
haberem / tu fideiussoris pro
eo: non est equum fideiussor-
ri in necem meam subueni-
ri: sed potius ipsi deneganda

erit. l. fi. r. J. si q. d. i. frau. pa. l. si libere. r. d. leg. i. plane. s. i.
N. cause. fideiussori. l. tibi. vt. J. de fideiussoribus. l. marcellus
I. In necem. No. q. vni in alteri d. anu no succurri
tur. vt. J. eo. auxilium. in p. r. a. r. J. de in re. ver. si. p. r. e. s. s. fi.
Ex quo q. dicit no esse equum collige q. no fui in dolo: als
etiam fideiussori contra me subuenitur. vt. C. de fideiussoribus.
m. l. i. j. r. J. proxi. colligitur.

erit. l. fi. r. J. si q. d. i. frau. pa. l. si libere. r. d. leg. i. plane. s. i.
N. cause. fideiussori. l. tibi. vt. J. de fideiussoribus. l. marcellus
I. In necem. No. q. vni in alteri d. anu no succurri
tur. vt. J. eo. auxilium. in p. r. a. r. J. de in re. ver. si. p. r. e. s. s. fi.
Ex quo q. dicit no esse equum collige q. no fui in dolo: als
etiam fideiussori contra me subuenitur. vt. C. de fideiussoribus.
m. l. i. j. r. J. proxi. colligitur.

erit. l. fi. r. J. si q. d. i. frau. pa. l. si libere. r. d. leg. i. plane. s. i.
N. cause. fideiussori. l. tibi. vt. J. de fideiussoribus. l. marcellus
I. In necem. No. q. vni in alteri d. anu no succurri
tur. vt. J. eo. auxilium. in p. r. a. r. J. de in re. ver. si. p. r. e. s. s. fi.
Ex quo q. dicit no esse equum collige q. no fui in dolo: als
etiam fideiussori contra me subuenitur. vt. C. de fideiussoribus.
m. l. i. j. r. J. proxi. colligitur.

erit. l. fi. r. J. si q. d. i. frau. pa. l. si libere. r. d. leg. i. plane. s. i.
N. cause. fideiussori. l. tibi. vt. J. de fideiussoribus. l. marcellus
I. In necem. No. q. vni in alteri d. anu no succurri
tur. vt. J. eo. auxilium. in p. r. a. r. J. de in re. ver. si. p. r. e. s. s. fi.
Ex quo q. dicit no esse equum collige q. no fui in dolo: als
etiam fideiussori contra me subuenitur. vt. C. de fideiussoribus.
m. l. i. j. r. J. proxi. colligitur.

erit. l. fi. r. J. si q. d. i. frau. pa. l. si libere. r. d. leg. i. plane. s. i.
N. cause. fideiussori. l. tibi. vt. J. de fideiussoribus. l. marcellus
I. In necem. No. q. vni in alteri d. anu no succurri
tur. vt. J. eo. auxilium. in p. r. a. r. J. de in re. ver. si. p. r. e. s. s. fi.
Ex quo q. dicit no esse equum collige q. no fui in dolo: als
etiam fideiussori contra me subuenitur. vt. C. de fideiussoribus.
m. l. i. j. r. J. proxi. colligitur.

Erit mandati actio. Ipe trator restitue dicitur fideiussor re mandati agentis. vt. i. p. s. r. c. de fideiuss. m. l. i. Sed nonne extinguit principalis obligatio p restitue: qd si est quo remanet accessoria. vt. i. de re. iur. l. cu principalis: Rñ. Jo. q. i. cuius tñ tollit p restitue. i. vulnerat sicut in re iudicata: nō naturalis. vt. i. de cō di. idē. iul. r. i. m. l. i. de excep. s. itē cui. naturali pōt accēdere fideiussor. vt. i. de fideiuss. l. fideiussor. s. fideiuss. r. ita psonalis tātū exceptio p restitue nonē inducitur. vt. i. de excep. l. excep. pñōne. in fi.

In summa ppendendum erit ptoxi cui potius subueniat: vtrū creditori an fideiussori. Nā minor capere neutri tenebitur. facilius in mādatore dicitur erit non debere et subueniri: hic enim velut affirmator fuit r suos vt cū minore con traheret. Nā tractari pōt minor in integrū restitue vtrum aduersus creditorem: an r ad uersus fideiussorem implo rē debeat. r puto tutius aduersus vtrūq.

In his que sunt cō cognitā requiritur q par sit pñs vel p cōtumaciā absens. h. d. B. Causa autē cognitā r pñtibus aduersariis: vel si p cōtumaciā desint: in integrū restitutiōe pendende sunt.

In itegro restō est scripta in re r iō dat in subsidiū ptra eū ad que res pñtē h. d. cū. l. seq. B. Interdū autē restitutiō i rē datur minor: id est aduersus rei eius possessore: lz cū eo nō sit ptractū. Utpote rē a minore emittit r alij vēdidisti: pōt

Per pēdēdū. qd planū sibi erit si videat an dolo creditous sit deceptus minor: vt tūc fideiussor restituat: als nō vt. i. d. excep. l. excep. tōes q psonē. s. fi. item r qñq etā si non sit dolus subuenitur i duobus casib⁹ vt. s. de pcura. si minor.

Pōt adhuc examinat pdicta. e Causa autē. pñtē supiorib⁹ vt per se legi. Et pñtibus. naz cause merita rē. vt. c. si p vim vel alio mō. l. fi. et iō pñtia hic erigitur vt hic. r. c. de pre. m. l. i. r si ex fal. alle. l. i. r i. e. l. cū. s. fi. r in decre. iij. q. ix. c. omia. r in aut. de here. r fal. s. si vero absunt. colla. i.

Per pñtū. q. r. tūc. p pñtib⁹ habent. vt in aut. de iudi. s. appellatiōes. col. vi. si aut sunt abites r non cōtumaces: tribus mensibus expectantur. vt in aut. vt spon. largi. s. ad hec. colla. ix.

Emittit. nō cum decreto sicut opus fuit. i Potest. scilicet minor. k Rem suam. l. cum soluendo non esses.

Careat. cū nō hēas qd minor: tibi vēdiderit. Jo. et interfit sua ipsam rē habere. vt. s. e. si ex causa. in prin. m Ppetoria. q. tuoz mōis expone. pūto vt cognitio ptoxia siue offm iudicis hēat locū qm minor nō fuit dñs: als restituit ad vēdicatiōē vt subijcat. Scdō dic q si habeat: cām possidēdi a minore prior emptor: tūc ad rei vēdicatiōē restituat. si aut nō lz ab eo emerit qz pñt hēbat

est tūc cognitio ptoxia. Tertio dicit q rā offm qvtilis rei vēdicatio simul denf. hoc io. nō placet. vt. i. e. l. cause. s. pōponius. Quarto dic qd puto verius q pūto petat restitue in integrū p officii iudicis. vt. i. e. qd si minor. s. fi. p quam rescindit alienatio: vt. p nō scitā hēat. r sic rei vēdicatiōe vtili agit: vt subijcat. r pones vel. p. et. n. Pompom. als lex.

Uēdidit. cū decreto. vt hoc superioz casu. p faciēdā. nī si interfit habere rem vt dixi. q Non eēt sol uēdo. pōt emptor r Ignorantē. scdm emptorem. Lane. in eū s. posteriore emptorē. nisi iter sit sua potius rē habere. vt. s. eo. si ex cā. in pñ. r. s. l. pñ. r. in fi.

Edybi restitutiō datur. contra posterioz emptorem. y pōt. vt. i. de euic. l. minor. i. pñ. et facit. i. de sol. q. res. s. huic. ac. r. Idem iuris erit. vt qz ad ausctoz suū redeat vt. i. d. euic. si. p. re. s. fi. r. l. seq. x. d. ioz tñ restituet id i q locupletior ē suo emptori. vt. i. e. qd si minor. s. pe. r. el dic ēt illi que puenit ad rē. vt. i. d. le. ij. qui soludū. s. i. r. ar. i. de rei vēdi. l.

Interdū aduersus possessore restitui: ne rē suaz pdat: vtrē sua careat. Et hoc vel cognitio ptoxia vel rescissa alienatiōe: dato in rē iudicio. pōpō. q. s. li. xxviii. scribit labeonez existimasse: si minor. xxv. annis fundū vēdidit et tradidit: si emptor rur sus eū alienauerit: siquidē emptor sequēs scit rē ita gestam restitutiōē aduersus eū faciēdam. Si ignorauit: r pōt emptor soluēdo eēt: nō eēt facien dā. Si nō eēt soluēdo: eq us est minor succurri etiā ad uersus ignorantē qzuis bona

hīde emptor est. Pau. Lane qz dicit q a minore rē accepit aut heres ei⁹ idone⁹ sit: nichil noui inqz pñti tuendū est i eū q rē bona fide emerit: idqz pōp. scribit. q ar. Edybi restō datur: posterioz emptor: reuertit ad auctore suū pōt. Per plures quoqz psonas si emptio ambulauerit: idem iuris erit.

Duritiū extraordi. in subsidiū introductū non concurrat cum ordinario. bar. Ulpian⁹

In cause cognitioe etiā hoc versabit: nū forte alia actio possit ppetere: citra

emptor. Itē no. q ambulat emptio. vt h. Itē vltimayoluntas. vt. i. de do. intervir. et vro. l. cum h. s. o. Itē legis potestas: vt. i. de fundo dotali. l. erit.

In cause. et hoc. non solum ea que dicta sunt. s. eo. l. verum. s. sciendum vsqz huc. item r aliud. qd est s. de in integ. resti. l. iij.

Competere. r certe competit actio alia cum isto benescio fm. m. vt. i. e. s. pōpō. Item propue hic ponitur alia: nam hic in integ. resti. iure actionis petitur. vt ar. s. e. in cause. s. interdū fm eū. nā hoc offm actionē eēt dicit. Sed dicit in vtroqz casu. nā cum alia non dat sp. ali. vt p eundē. s. pōpō. dico: hic expone an alia def. s. vt sic hec nō def. Itē nec iure actiois: s. offō iudicis hic restō datur. vt. i. e. q. si minor. s. fi. s. data restitue antiq actio vtilis intendit. vt. s. e. l. in cause. s. interdū. alibi aut ē et: dinary cū ordinario bene cōcurrit. vt. p. j. de rei ven. l. i.

est tūc cognitio ptoxia. Tertio dicit q rā offm qvtilis rei vēdicatio simul denf. hoc io. nō placet. vt. i. e. l. cause. s. pōponius. Quarto dic qd puto verius q pūto petat restitue in integrū p officii iudicis. vt. i. e. qd si minor. s. fi. p quam rescindit alienatio: vt. p nō scitā hēat. r sic rei vēdicatiōe vtili agit: vt subijcat. r pones vel. p. et. n. Pompom. als lex.

Uēdidit. cū decreto. vt hoc superioz casu. p faciēdā. nī si interfit habere rem vt dixi. q Non eēt sol uēdo. pōt emptor r Ignorantē. scdm emptorem. Lane. in eū s. posteriore emptorē. nisi iter sit sua potius rē habere. vt. s. eo. si ex cā. in pñ. r. s. l. pñ. r. in fi.

Edybi restitutiō datur. contra posterioz emptorem. y pōt. vt. i. de euic. l. minor. i. pñ. et facit. i. de sol. q. res. s. huic. ac. r. Idem iuris erit. vt qz ad ausctoz suū redeat vt. i. d. euic. si. p. re. s. fi. r. l. seq. x. d. ioz tñ restituet id i q locupletior ē suo emptori. vt. i. e. qd si minor. s. pe. r. el dic ēt illi que puenit ad rē. vt. i. d. le. ij. qui soludū. s. i. r. ar. i. de rei vēdi. l.

Interdū aduersus possessore restitui: ne rē suaz pdat: vtrē sua careat. Et hoc vel cognitio ptoxia vel rescissa alienatiōe: dato in rē iudicio. pōpō. q. s. li. xxviii. scribit labeonez existimasse: si minor. xxv. annis fundū vēdidit et tradidit: si emptor rur sus eū alienauerit: siquidē emptor sequēs scit rē ita gestam restitutiōē aduersus eū faciēdam. Si ignorauit: r pōt emptor soluēdo eēt: nō eēt facien dā. Si nō eēt soluēdo: eq us est minor succurri etiā ad uersus ignorantē qzuis bona

hīde emptor est. Pau. Lane qz dicit q a minore rē accepit aut heres ei⁹ idone⁹ sit: nichil noui inqz pñti tuendū est i eū q rē bona fide emerit: idqz pōp. scribit. q ar. Edybi restō datur: posterioz emptor: reuertit ad auctore suū pōt. Per plures quoqz psonas si emptio ambulauerit: idem iuris erit.

Duritiū extraordi. in subsidiū introductū non concurrat cum ordinario. bar. Ulpian⁹

In cause cognitioe etiā hoc versabit: nū forte alia actio possit ppetere: citra

emptor. Itē no. q ambulat emptio. vt h. Itē vltimayoluntas. vt. i. de do. intervir. et vro. l. cum h. s. o. Itē legis potestas: vt. i. de fundo dotali. l. erit.

In cause. et hoc. non solum ea que dicta sunt. s. eo. l. verum. s. sciendum vsqz huc. item r aliud. qd est s. de in integ. resti. l. iij.

Competere. r certe competit actio alia cum isto benescio fm. m. vt. i. e. s. pōpō. Item propue hic ponitur alia: nam hic in integ. resti. iure actionis petitur. vt ar. s. e. in cause. s. interdū fm eū. nā hoc offm actionē eēt dicit. Sed dicit in vtroqz casu. nā cum alia non dat sp. ali. vt p eundē. s. pōpō. dico: hic expone an alia def. s. vt sic hec nō def. Itē nec iure actiois: s. offō iudicis hic restō datur. vt. i. e. q. si minor. s. fi. s. data restitue antiq actio vtilis intendit. vt. s. e. l. in cause. s. interdū. alibi aut ē et: dinary cū ordinario bene cōcurrit. vt. p. j. de rei ven. l. i.

§ p hanc. improprie ergo ponit hec dicitio alia. vt. §. de
 cura. l. nō solū. §. querit. r qd dicit actio. i. auxiliū p qd
 dicat ipso iure nullū vt subicit. Cōtra eūdem ergo nō da-
 tur r actio spālis: et in integ. rest. §. ztra diuersos sic. vt
 C. si tu. vel cu. l. etiā. nisi in casu. vt. §. e. cū mādato. §. sin-
 autem. et est rō in
 pcuratore vt ibi
 dicit. Sz qd si ex-
 ceptionē nō actio
 nē de iure cōi ha-
 beat: an dabit res-
 titutio? Rñ. Jo.
 vng. vt qz dece-
 ptus vltra dimi-
 diā iusti p̄ci. Itē
 da exēpluz vt. §. e.
 si minor. §. mlores.
 in gl. apparet rē.
 a **R**estitutio
 nē. bñ dico versa-
 ri qz dubiū. nam
 qd sequit non est
 dubiū fm. d. vel
 fm Jo. supple. vt
 sez restitutio non
 deñ nam rē. et sic
 est arg. a simili.
 b **N**am si cōi.
 no. qz vbi hz locū
 cōe auxiliū nō dz
 Auxiliū extraordinarium
 efordi. peti. vt. §. d carbo.
 peti nō edic. l. cū sit. i. pñ.
 dz vbi et. §. ad munic. l. i.
 adelt or in fi. r. §. de eden.
 danarū l. quedam. in pñ.
 c **N**ec locuple-
 tior. vñ ipso iure
 nō r3 in eius iudiciū. vt in si. de auc. tu. §. i.
 d **C**oierit. i. dolo inductus ad focandū.
 e **D**onatiōis. nam minor donauit quicquid in for-
 cietate ponebat.
 f **N**ec inter maiores qdē. vt. §. pro so. l. iij. in fi. r. l. v.
 §. fi. Sz qd si deceptus velit agere pro socio: Rñ. p̄t. qz
 eius fauore tenet r in odii alteri nullū est momēti. vt
 arg. §. de iure do. si res exti. §. i. in pñ. nec dico vt ita tene-
 at ex parte decepti si velit decept: qz sic p̄deret qd est
 absurdū. vt. §. de nego. gest. pomponius. imo statim ex
 sua pte tenet r nō alteri. naz alter doli sui allegare nō
 p̄t. vt. C. de ser. pig. da. ma. si creditoub. Itēz quero si
 deceptus agat nisiqđ decipiēs cōtra ager: videt qz sic.
 vt. C. de tēpo. in integ. resti. l. petēde. Sz tñ dic §. hz exi
 pit. vt. §. de hēn. emp. si in emptōe. §. itē r si emptor.
 g **I**pso iure. idēz si veditio fiat cā donatiōis. vt. §. de
 dona. iter vi. r vro. cū h status. §. §. r si iter virū. Accur.
 h **F**ratrio. s. testatoris.
 i **C**ōditione. apposta in reddēdo: nō autē in dādo.
 k **D**ecessisset. scilz illa filia.
 l **R**estitueret. scilz illa filia.
 m **E**as. scilz res.
 n **H**eredi eius. s. heredi heredis cui nō tenebat: cuz
 enī p̄ditionale hic erat fidei cōmissam heredi dandū nō
 trāsmisit heres qz vicem tenet legatarij ad suū heredē
 p̄dēte p̄ditōe. vt. C. de cadu. tol. l. yna. §. sin aut aliqd.

merito autē hec cautio cōdicat: cū sine cā sit exposita vt
 hic subicit. r. §. de p̄di. sine cā. l. i. r facit ad trel. l. heres.
 o **P**utasse. et bene fm. d. sed male fm Jo.
 p **A**ddicit. proprie. et nō corrigi fm. d. sed fm Jo.
 scilz corrigendo dictum Aristonis.
 tuturam Aristonē putasse in
 integrū restituedā. Sz r illud
 p̄po. adiecit qz potuit incer-
 ti cōdici hec cautio etiā a ma-
 iore. Nō enī ipso iure: sed per
 p̄ditionē munita ē. Et gñal-
 ter pbandū est vbi tractus
 nō valet: p certo se p̄torem
 non debere interponere.
Ite. §. continuat ad suplo
 ra: ideo nō indiget sumario.
 intellige dummodo absit do-
 lus et non sit deceptio vltra
 dimidiā iusti p̄ci. Bar.
Idez pompo. ait in p̄cio
 emptionis et venditionis na-
 turaliter licere contra hēnti-
 bus se circūuenire.
Qui habēt merū r mixtuz
 imperiū possunt in integrū re-
 stituere etiā p̄ suā sententiā. et
 minor iudex nō p̄t restituere
 cōtra sententiā maioris. Bar.
Nūc vidēdū est q̄i itegrū
 restituere possint: r tam p̄se

Auxiliū extraordinarium
 efordi. peti. vt. §. d carbo.
 peti nō edic. l. cū sit. i. pñ.
 dz vbi et. §. ad munic. l. i.
 adelt or in fi. r. §. de eden.
 danarū l. quedam. in pñ.

q **I**ncerti. i. cō
 dictione sine cā.
 r **N**on enī. bñ
 dico restitutions
 dandā nō enī rē.
 sic fm. d. in inte-
 grū restitutio daf
 vbi r aliud est au-
 xiliū spāle. vt et
 ar. C. si aduer. §. f.
 l. i. et. §. e. emilius.
 sed fm Jo. nō. et
 dic bñ dico h̄felo
 cū p̄ditionē non
 enī rē. r est arg. §.
 in pñ. hui. l. r. §. e.
 cuz mādato. Sed
 contra Jo. est val
 de. C. de fideiuf.
 mi. l. si ea. naz ibi
 dol' delectat cām
 p̄ctui. et d̄ p̄sulen
 dū fideiussori mi-
 nois. ibi ergo da-
 bit conditio sine
 cā et restituit. Sz
 dicas ibi alio mō
 p̄ restitutions
 succurrif. vbi
 ergo restituit. nam
 vbi fuit dolus in-
 cidēs nō restituit
 qz quilibz maior

ageret actione ex eo p̄ctui. Sz forte fideiussor nō: qz tñ ex
 p̄ctui stricti iuris tenebat. Itē si nullus dolus fuit nō da-
 tur restitutio fideiussori. vt. §. in cause. ij. rñ. qz ibi dolus
 dederat cām p̄ctui et traditio facta erat et fideiussor de-
 euicione tenebat: nec hz fideiussor p̄ditionē sine cā: sed
 restituit ipse r minor. nā actio de dolo minorū denegat. Sz nō
 qz restitui p̄t. vt. §. n. i. l. ij. §. idē. r. l. qdā. sed nōne hz ex
 ceptionē. Rñ. non tollit restitutionē. vt in prin. huius. l. neci nō
 notaf. Nec etiā obli. d. l. C. si aduer. §. f. l. i. qz ibi re ipsa
 et infra dimidiā fuit decept' nō ex p̄posito. vñ desituit
 actioe cōi. vt. §. pri. §. Itēz nō ob. alia. §. e. emilius. qz ibi
 fuit. progatū tēpus in certū diē: illeqz dies lapsus fuit
 vnde venditor ad l. cōmissoria redire p̄t. vt. §. de f̄bo.
 oblig. l. cū stipulatus. sed heres emptoris quasi cuz eo
 videat p̄ctū hoc ipso qz progatū facta est ei in integrū
 restitui potest: r actionem ex empto quam recuperauerat
 per p̄rogationē. vt. §. de le. cōmiss. l. ante p̄ §. fi. et. l.
 sequ. amittit per cursum sequētis tēporis.
Generaliter. bñ dico p̄ditionē non ipso iure. qz
 tñ cessare restitutio: qz nō est opus lūz hoc casu cesset
 quia est aliud auxiliū cōmune.
Licere. i. de iure gēnū. vt. §. loca. itē §. que ad modū
 r3 enī p̄ctus nichilominus: sed decept' si qdē recipi:
 minor restituit p̄ leui dāno etiā nō p̄ munimo. vt. §. de
 in integ. resti. scio. maior nō: nisi vltra dimidiā iusti p̄ci
 sit decept'. vt. C. de rescin. ven. l. ij. r. l. si volūtat. si aliqd.

Actio d
 dolo nō
 coepit

ex proposito incidet in agi ex eo ptractu. vt. J. de act. emp. l. i. l. i. si venditor. et dixim. s. ti. i. l. i. elegat. in pn. a. Magistrat. maxie q. habet meru ipeius et mixtu.

b. Pro iurisdictione. i. inter eos q. sunt de sua iurisdictione r infra quatrante que sua iurisdictione cotinet. vt. C. vbi r apb que l. ij. et. s. de iurif. om. iud. l. fi. vt. p. pter iurisdictione qua habet. magistrat. aut muniti pales vel ciuitas. s. defensores no possunt in integrum restituere. vt. J. ad muni. l. ea q. et in ant. s. defen. ci. s. nulla. i. fi. col. iiii. Sed videt q. hodie pnt cum isto possit delegatus vt. C. vbi r apud que. l. fi. in fi. naz ea tm delegant q. iure magfat. co. petiit. vt. s. de offi. eius cui man. est iurisd. l. i. in pn. Uel dic aliud in delegato quia fungit vice delegatis: vt ille restituere videt. vt. d. l. C. vbi r apud que. l. fi. r. s. b. offi. ei. cui man. est iurisd. l. r. si ptoz.

c. Snam sua. No. p. sniam sua eundem dare restitutione. s. J. C. sen. refci. no. pos. l. i. et. C. de pen. l. i. pen. r. J. de re iudi. l. qd. iussit. i. fi. et. l. si iudex. r. J. d. qstio. l. i. in fi. So. hic speciale in hac in te. resti. arg. J. l. proxi.

Refecti. no. possit. vt. s. de offi. ptefe. pto. l. i. in fi. e. Querelam. f. continet.

f. Errours. f. iudicio: vt. hic. r. J. de appel. l. i. in prin. g. Cotinet. ppf. q. duo dat restitutio. vt. s. e. l. i. in pn. h. Inor. aut. no. restituet. nec eti. de appellatioe cognoscit. vt. J. d. appel. l. i. s. si qd. sed p. sniam paris restituit cu. ptra sua restituar. vt. s. l. pri. in fi. no. aut. de appellatioibus cognoscit par. vt. in aut. de ap. s. fi. col. la. iiii. Sed videt q. et p. sniam maioris restituar. vt. C. si aduer. re iudi. l. i. iij. sed ibi nom. e. p. d. is. p. maiore accipitur q. p. consul. cum sit generale. vt. s. de offi. ptefi. l. i. i.

i. Dixit. contra minorem.

k. Et in duci. pmittit hoc casu: r. ideo dicit praro.

l. Dicat. supple. r. restituit dum r. c.

m. No. allegat. i. no. allegat ea q. sunt dicta. i. dicenda. p. ca. Uel no. allegat cora. p. ptefe. in ca. appellatiois q. sunt

dicta. p. causa pma. vel no. allegat. i. no. pbat ea dicta sui stitue dico q. sunt. p. ca. Uel no. allegat. i. non. pbat ea q. dicta sunt. p. ca. fm. Jo. sed none ipso iure snia no. tenuit in casu sequenti de aduocato. vt. C. de aduo. diuer. i. l. i. q. est. J. ergo restio no. dat. vt. s. in cae. in pn. Col. ibi. no. e.

meru iure nullat sed p. restionem vt hic. Uel h. no. fuit puaricator. scz. cu. aduerfario: s. ad cam non venerat in odium istu. falso dicens q. clientu. non satisfecisset. Uel distingue an pechia fuit aduo cat. corruptus vt tunc snia no. tene at vt ibi. an gra. vt tunc teneat. vt. J. ad trebel. l. suo i. uito. s. cu. ptoz. s. J. dat restio vt hic. n. Incolorate. id est no. allegans do aliquam causaz fm. J. rne. o. Speciem. i. causam. Accur. p. Sed r. p. sen mo. p. ppositio. et senno seuro est p. p. ium nomen. q. Judicatas. et forte scbo. a. p. n. cipe. in ca. appellatiois iudicatus fuit: vt. coueniat predictis. r. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

o. Speciem. i. causam. Accur. p. Sed r. p. sen mo. p. ppositio. et senno seuro est p. p. ium nomen. q. Judicatas. et forte scbo. a. p. n. cipe. in ca. appellatiois iudicatus fuit: vt. coueniat predictis. r. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

r. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

s. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

t. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

u. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

v. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

w. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

x. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

y. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

z. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

aa. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

ab. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

ac. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

ad. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

ae. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

af. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

ag. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

ah. Examinari. an deberet resti. tut. Quid. q. fuit statusu. Rn. dan. da fuit restitutio ex noua ca. vt. C. si sepius in iteg. resti. l. i. r. ij.

tuif ex psona defuncti pleni? si ex psona defuncti tm de- h. Uideret. i. uideret si dicerem? currere tps. (caperef. r sic restitueret: sed dicam? qd non currit nunc ipso iure. a. C. habuerit. ergo maior erat. Et sic no. qd qnqz succedat maior minor. vt. s. no. solu. qnqz minor minor: vt h. in pn. hui. l. qnqz minor maior. vt hic. r. C. de tpo. in iteg. resti. l. ea que. s. i. et. s. ij. et. s. fi. qnqz maior maior. et hoc est indubitabile: qd hz tpus qd restabat defuncto. Itē no. qd huc annus vel quadrienniu daf: vbi decipit minor in ptractu vel quasi. Si aut in tpe quadoz currit et non restituit: qnqz non currit ipso iure. vt dices. l. e. l. etiā. qnqz currit r restituit. r tūc si ledit quadriennio: vel maior tpe daf quadrienniu. si minor daf id solu. vt. l. qnqz ac. de pec. est an. l. cū post. i. rñ. et in fi. hęc eadē distinctio in maioribus habetur. vt. l. ex qui. cau. ma. l. nec non. s. si quis septus.

pus statutu ex psona defuncti hoc non fecit. C. Plane si defuncto ad in integrū restitutionē modicū tēpus ex anno vtili habuerit: huic heredi minor post annū. xxv. cōpletū non totū statutu tēpus dabitur ad in integrū restitutionem: sed id dūtaxat tempus qd habuit is cui heres extitit. Absens ex causa necessaria tantū non restituitur si potuit procuratorem dimittere. hoc dicit. B. Iulianus. P. Apinianus libro. ij. rñ. forū ait exuli reuerso non debere prorogari tēpus in integrū restitutionis statutum: quia absuit cum potuerit adire p̄torē per procuratorem nec dixit: vel presidem vbi erat. Sed qd idē dicit r

sed demum eo reuerso. vt. C. de tempo. in integ. resti. Apinianus. exuli. i. relegato. hic minor erat cum exulare cepit maior factus in quadriennio redijt: iure cō maior qz pcuratorē habere potuit non restituit nec progat: s3 iure singulari minor qz lapsus videt cū potuit adhuc minor existēs dare pcuratorē curatore auctore et nō dedit. Uel dic qd maior erat. s. in quadriennio cū exulare cepit qui pcuratorē dare potuit. vñ hic restituit in eo qd capto est cū minor est: non aut prorogari sibi tempus. petebat cū sibi prorogari tēpus vt cōputaret tñ ex die reuersionis illud qd supererat de quadriennio qñ cepit abesse: sed nō audijt. imo dī stinguit an potuit relinquere pcuratorē: tunc nō progat vt hic. aut nō potuit: vel reliq̄t sed est mortuus et sic nō potuit etiā adire pcuratorē: tunc progat. vt. l. ex qui. cau. ma. sed r si p p̄. s. i. r. l. nec nō. r. l. si qua. s. i. r. Lab hostib. i. rñ. r. C. de tpo. in iteg. resti. l. ij. r. l. ij. Itē qd dicit exuli impropie ponit. l. relegato. vt. l. de pu. au di. l. ij. si est exul. i. de p̄. r. nichil oīno iure haberet. et sibi vel contra eum nulla restitutio daretur. vt e. Statutum. i. vtilis anni. vel hoc. l. i. l. ij. die quadriennij. et in hoc bene dicit papinianus.

Quia absuit. si habes adfuit p. d. die qd est rō p̄pi. quare nō debeat prorogari qz adfuit. i. p̄o presente est habēdus cū potuerit rē. Si habes per. b. tunc est rō remotius. q. d. nō est hec rō sufficiēs qz absuit qd dēbeat prorogari cū potuerit: r sic si nō potuit adire progat per procuratorē. a principio dicitur: (ga: vt mō dicitur. nullum: vel post in absentia constitutum. Accursus. Nec dicit. s. papinianus.

Ubi erat. ipse relegatus. s. vt in hoc notetur gemina reprehensio: tamen quia nil dicit papinianus de p̄sede adeundo per procuratorem: sic defectus reprehenditur. vt. l. ad le. rho. de iac. l. fina. s. i. et fi. Et quis alit̄ p̄termisit rationem. s. ideo quia potuit relegatus per seipsum adire presidem cum venisset ad locum tutum isti relegato. Uel dic vbi erat ipse p̄sede quem per procuratorem debuit adire. vel dic dicit id est fecit. r sic nō reprehenditur in aliquo. s. de in integ. resti. diuus. ibi citatus non respondit. Accur.

Idem dicit. papinia. assignando rationem quare non debuit restitui. et sic reprehenditur non in dicto sed in causa siue ratione sui dicti et iuste. quia non est

pr̄is p̄tract? descēdit. vt. l. e. emili? ibi: nō me mouet rē. vel expone decipit. i. decipere si tunc curreret statim s3 nō currit. qd aut vtile tempus vel totū vel pars eius in vtroqz casu. vt ait Bul. currat post. xxv. an. pbatur age te. vt. C. si ma. fac. ali. ra. ha. l. vlti. in fi. r maxie iure no uo. vt. C. i. q. cau. in iteg. resti. nō ē neces. l. sancum. nisi i casu. vt. C. de tpo. in integ. resti. aut. si mior. vbi s̄m oēs multa sūt sp̄alia: nec negat p̄nt siue dī cas nuptiaz. p̄hē darū siue p̄tracia rō. Plus ē qd si finito. xxv. an. l. dicit reipub. cā ab esse: nec tunc hęc tps statz currit:

hic minor erat cum exulare cepit maior factus in quadriennio redijt: iure cō maior qz pcuratorē habere potuit non restituit nec progat: s3 iure singulari minor qz lapsus videt cū potuit adhuc minor existēs dare pcuratorē curatore auctore et nō dedit. Uel dic qd maior erat. s. in quadriennio cū exulare cepit qui pcuratorē dare potuit. vñ hic restituit in eo qd capto est cū minor est: non aut prorogari sibi tempus. petebat cū sibi prorogari tēpus vt cōputaret tñ ex die reuersionis illud qd supererat de quadriennio qñ cepit abesse: sed nō audijt. imo dī stinguit an potuit relinquere pcuratorē: tunc nō progat vt hic. aut nō potuit: vel reliq̄t sed est mortuus et sic nō potuit etiā adire pcuratorē: tunc progat. vt. l. ex qui. cau. ma. sed r si p p̄. s. i. r. l. nec nō. r. l. si qua. s. i. r. Lab hostib. i. rñ. r. C. de tpo. in iteg. resti. l. ij. r. l. ij. Itē qd dicit exuli impropie ponit. l. relegato. vt. l. de pu. au di. l. ij. si est exul. i. de p̄. r. nichil oīno iure haberet. et sibi vel contra eum nulla restitutio daretur. vt e. Statutum. i. vtilis anni. vel hoc. l. i. l. ij. die quadriennij. et in hoc bene dicit papinianus.

Quia absuit. si habes adfuit p. d. die qd est rō p̄pi. quare nō debeat prorogari qz adfuit. i. p̄o presente est habēdus cū potuerit rē. Si habes per. b. tunc est rō remotius. q. d. nō est hec rō sufficiēs qz absuit qd dēbeat prorogari cū potuerit: r sic si nō potuit adire progat per procuratorē. a principio dicitur: (ga: vt mō dicitur. nullum: vel post in absentia constitutum. Accursus. Nec dicit. s. papinianus.

Ubi erat. ipse relegatus. s. vt in hoc notetur gemina reprehensio: tamen quia nil dicit papinianus de p̄sede adeundo per procuratorem: sic defectus reprehenditur. vt. l. ad le. rho. de iac. l. fina. s. i. et fi. Et quis alit̄ p̄termisit rationem. s. ideo quia potuit relegatus per seipsum adire presidem cum venisset ad locum tutum isti relegato. Uel dic vbi erat ipse p̄sede quem per procuratorem debuit adire. vel dic dicit id est fecit. r sic nō reprehenditur in aliquo. s. de in integ. resti. diuus. ibi citatus non respondit. Accur.

Idem dicit. papinia. assignando rationem quare non debuit restitui. et sic reprehenditur non in dicto sed in causa siue ratione sui dicti et iuste. quia non est

D

indignus ppter irrogatam penam: sed quis tempus pteritit. et hoc est quid enim rē. **C**ndignum. cum restitui. **b** Delictum. pro quo exulauit. Accur. **c** Cū venia etatis. i. cū negotio ex quo dat venia. vt C. de don. iter. vi. v. p. l. si maru. Et sic nō ob. q. p. delicto dat venia qñq. vt. s. e. si ex cā. s. nō. r. Je. au. pñ. q. tunc cōmune habet.

d Maior. xxv. annis fact. Ac. **e** Proficit. cū liti expse renscitauerit: vt h. et. j. l. p. i. sed r si nō expse renscitauerit nō ppetuat h restituo p liti ptestatione. vt. C. de tēpo. in l. leg. rest. l. petende.

D Estitisse. renunciauit. vt h. r. j. d. i. d. de. stitisse. sic. j. d. in. of. re. p. p. si q. s. p. r. C. de pac. l. post. et. i. ad tur. pil. fenatus. con. l. delinse.

I ntergrū. ex psum est. d. bur. sa h. d. i. taria. Ac. **h** Vel pñcia cor. r. vt q. rogatus fuit vt q. dā emere et manumitte ret. vt insti. ad le. fal. s. h. na.

i Peruenit. s. exp. s. h. Ac. **k** Nō sunt. s. an ab alio: Rñ. l. i. b. t. nō. vt. j. e. si mulier. Nec cōtract. rescindunt. vt. j. de acq. h. e. f. quo. tēs. r. de do. au. f. i. u. p. o. l. si nō expedierit. s. l. legata. s. o. reperunt a legatarijs p dicitōe l. d. e. i. vt. j. de p. d. i. n. d. e. l. **C** hereduatē. quā pmo repudiatuerat. (bi. l. h. r. i. i. j. m. **C** Rescripserit. vt h. r. j. de h. e. r. e. i. n. s. i. t. i. s. i. t. a. i. s. i. h. s. f. i. r. e. s. u. o. s. o. l. u. i. t. r. e. t. i. n. e. t. v. t. l. i. n. o. p. e. d. i. e. r. i. t. r. f. a. c. u. j. a. d. t. r. e. b. e. l. l. cū hereditas. et ex fidei cōmissaria causa.

C Um mād. to. nō hz bñficiū. imo vt. s. e. d. e. m. i. q. s. s. h. y. r. t. i. b. i. p. i. n. d. e. s. i. i. u. s. t. i. t. u. r. e. s. o. l. i. b. i. i. u. s. t. i. t. u. r. e. h. m. a. d. a. u. i. t. q. d. a. l. i. u. d. e. v. t. i. t. i. s. a. t. t. i. t. u. s. p. e. Uel h in re pñcia: bi in peculiali. Uel s. m. j. o. h. nō hz bñficiū. l. p. f. s. i. l. i. a. s. i. t. i. c. v. t. i. b. i. Quidā ē dixerūt vt si totū hētū velut rescidi filij nō possit vt h. s. y. vt sua psona in eximat p̄ vt ibi. q. d. ni chil ē q. hoc petere nō p̄: vt totū rescidat vt ibi dixi. Uel vērū s. m. j. o. h. i. c. m. a. d. a. u. i. t. v. t. r. e. p. o. c. e. d. e. d. e. r. e. t. q. v. a. l. e. t. v. i. g. i. t. u. nō r. e. l. i. t. u. i. t. n. i. s. i. p. e. p. e. s. s. i. m. a. d. a. t. o. r. p. a. t. v. e. l. e. r. n. e.

C In his q. minor facit vt pcurator nō irritant. Bar. Idē

I ntegrū restōne pōstulata aduersus aditiōne a minore facta: si qd legat. expsum est. vel pñcia cor. r. q. ad libertatē aditiōne ei. p̄uenerūt: a minore refundēda non sunt. Quēadmodū p cōtradiū cū minor restituit ad adēdā hereditatē q̄ ante gesta erāt p procuratorē bonor. de creto pretoris ad distrahēda bona s. m. iuris formā pstitutū rata esse habēda calphurnio flacco seue. r. ato. f. script. f. m.

C In his q. minor facit vt pcurator nō restituit ad cōmodū dñi. itē vbi alia actio p̄petit. s. alii denegat restō nisi ille alii existeret nō soluēdo. h. d. B.

C Um mādato Paul. p̄ris filius. res p̄ris admistrasset nō hz bñficiū re stōnis: nā r si alii ei mādasset: nō succurreret. cū eo mō poti us maior p̄sulere: cur. dāno res. sit cessura. S. si ex eūtu dānū minor: passur. sit: q. qd p̄stiterit suare ab eo. cur. ne gōcia gestit nō p̄: q. is si erit soluēdo: sine dubio p̄tor iter uentet. Si autē tpe dñs minor sit: pcurator. p̄o maioris etatis: nō p̄ facile dñs audiri. ni si mādato ei. gestū sit: nec a pcuratore suari res possit. p̄r go. r. si pcuratorio noie minor circūscript. sit: imputari. d. hoc dñō q. tali p̄misit sua negōcia. Idēq. marcello placz. **C** Si minor alia negotia gesserit absq. mādato p̄ restitui a s. sibi actio denegat nisi i in tegrū restōez cedē sit pat. b.

Quod si minor sua p̄pōte negotijs maioris intuenit: restitued. erit: ne maioris dānū accidat. q. si hoc facere recusauerit: tūc si p̄uerit fuerit negotior gestoz

non est soluēdo: hoc subicit. sed si ex eūtu rē. s. j. qd si simpliciter mādauit vt fundū vēderet r is vēdidit. p. de cē cū valeret viginti Rñ. dicit p̄o minorē restitui et māo **C** Res sit cessura. cur. mā. (datoze exite soluēdo. dato gerebat: sec. si sine mandato. vt. j. l. p. r. i. in pun. p. **C** Ab eo. extra neo vel p̄re cū es set emācipatus. q. **C** Intueniet. sed quō. Rñ. vt l. j. p. r. o. r. dederit mād dato dñi rē q. va lebat viginti. et iō q. ad dñm nil pos sit ei imputari: tñ tūc supplebit pte cium iustū vt talē medela sibi cōsulatur p̄ retētionē vt. s. de procura. l. que oia. in. fi. r. **C** Procurator. p̄o. i. pcuras. nā statim distiguit. f. **C** Audiri. si ve lit restitui. s. cū q. p̄traxit cū pcuratoze suo. s. j. p. C. si ru. vt. cu. l. i. t. l. antepe. r. l. h. fol. aliud in tutore v. l. curatore vt ibi. a. l. i. u. d. in. pcuratoze vt h. s. e. d. q. est rō forte ea q. tutor gerit ex necessitate: pcurator ex vo lūtate: vñ mutus est cū tutore agē. Agē dñi. mut. autē cū est mut eo agi. pbo. q. p. us cum curatore p̄us mi. tutore noz excutere ne. q. cū p. cesse hz vt h. s. j. nō curatoze vel curatoze re. ar. p. hac rōne. **C** de p. l. i. s. meri (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

C Um mādato Paul. p̄ris filius. res p̄ris admistrasset nō hz bñficiū re stōnis: nā r si alii ei mādasset: nō succurreret. cū eo mō poti us maior p̄sulere: cur. dāno res. sit cessura. S. si ex eūtu dānū minor: passur. sit: q. qd p̄stiterit suare ab eo. cur. ne gōcia gestit nō p̄: q. is si erit soluēdo: sine dubio p̄tor iter uentet. Si autē tpe dñs minor sit: pcurator. p̄o maioris etatis: nō p̄ facile dñs audiri. ni si mādato ei. gestū sit: nec a pcuratore suari res possit. p̄r go. r. si pcuratorio noie minor circūscript. sit: imputari. d. hoc dñō q. tali p̄misit sua negōcia. Idēq. marcello placz. **C** Si minor alia negotia gesserit absq. mādato p̄ restitui a s. sibi actio denegat nisi i in tegrū restōez cedē sit pat. b.

Quod si minor sua p̄pōte negotijs maioris intuenit: restitued. erit: ne maioris dānū accidat. q. si hoc facere recusauerit: tūc si p̄uerit fuerit negotior gestoz

C possit. q. nō est soluēdo. r forte (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

C possit. q. nō est soluēdo. r forte (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

C possit. q. nō est soluēdo. r forte (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

C possit. q. nō est soluēdo. r forte (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

C possit. q. nō est soluēdo. r forte (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

C possit. q. nō est soluēdo. r forte (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

C possit. q. nō est soluēdo. r forte (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

C possit. q. nō est soluēdo. r forte (to. r. s. hoc alit. hoc casu intelligit cū mād. auit simpliciter vt vēderet. si alit vt p̄o viginti vēderet q. valebat plus cum fecerit s. m. mandatu: non videt teneri minor actioē mādati: r sic poterit minor restitui vt p̄o dē debeat haberi cū des tituit actione mādati: etiā cū est ille non soluendo. v. **C** Ergo q. restituitur minor tñ: ergo non maior. et est idem. s. i. j. respon. r. **C** Circūscript. cū esset pcurator in p̄mo r scdo casu v. **C** Imputari. vt. s. l. i. j. s. h. na. r. l. l. seq. et (legis. j. de insti. sed et si. s. h. na. Accursius. **Q**uod si minor restituedus erit. aduersus secum **C** contrahentē in rebus domini. **C** Mānū accidat. sed in quo si ratum nō habet: Rñ. vt quia rē emit de pecunia dñi: nec eā rem ip̄e recide re vult vel nō potest: vnde ad e. uniam restituitur. f. ij

Procurator eum cuius negocia gesta sunt et sic poterit cedi hoc ius. Et si admi. tu. l. ex plurib. So. ibi est adeo psonale: vt nec ad heredem transeat. hic sic. et eo. l. minor. ff. Item hic aliud fieri non poterat: ubi erat actio q poterat cedi. Itē. C. b. qui. mu. vel presta. ne. li. fe. ex. l. i.

lib. r. s. ubi si erat cessio: sed qdā factio: pmissio que per aliu facere volebar. et facit. de admi. tu. si minor res. ubi vide.

Ad bonum. id est ad utilitatē et equitatem.

Sunt. bene gando restitutio nē quandoq.

Interdicitur. vt h. r. ad velle. si mulier tā. ff. r. dixi. ff. e. r. si sine. Sidē facit.

Circumscriptio. f. de dolo ad uersarii.

Negligenter. sui facilitate.

Causa. vt sit digna restitutioe.

Repellendū est. immo admittendū videt per restitutionē. vt. C. de repu. here. l. si. in fi. que est cōtra Solut. hic loquit de extraneo herede: ubi de suo. hoc non valet: qd dicit hic omisit vel repudiavit: nisi dicas omisit tacendo: repudiavit. f. expresse. vel hōquitur cū habuit substitutū: ubi cū nō habuit. v. hic vendita fuit hereditas: ubi qdaz res. vel hoc ius vetus. vel hic in maiori etate fuerunt vendita: ibi in minori. vel hic a substituto ubi a creditorib. vel hic laborabat ad pecuniā parādā: i. Circūscriptio. emēdo ab eo: r. sic re. ipa. (ibi nō. h. iudēdus est. petita restitutioe forte. r. sic l. sequēti. l. Ex peculio. sic. de act. r. obli. l. ex ptractibus. m. Et dolo. h. mutat casum quando dolo. n. Interuenerit. extra. ff. r. ff. de dolo si oleum. ff. pe. vel etiā in ptractu: qd dedit cām ptractui: vñ maior de dolo vt ibi: minor restituit vt hic. o. Aut nox. no. daf. p noxa vel ad verberandū r. tñ de peculio agit: vt. ff. de act. et obli. l. ex ptractib. ff. r. in quolibet noxali ad aliud agitur: r. aliud consequitur. vt. ff. de re iudi. l. miles. ff. decem. Sed electio cuius erit de

aduersus hanc actionē non restituitur: sed cōpēdē est sic et cedere auxiliū in integrum restitutiois: vt pcuratorē eū in rem suā faciat: vt possit in hūc modū dānū sibi p p mitorē contingens resarcire.

Nota cū minorib. rescindunt si equas suadet: qd eqñ sui facilitate minor dicit. ff.

Non semp aut ea q cū minoribus gerunt rescindenda sunt: sed ad bonum et equū redigēda sunt. ne magno in cōmodo huius etatis hoies afficerent nemi cū his comrahente r quodāmō cōmētū eis interdiceret. Itaqz nisi aut manifesta circūscriptio sit: aut tam negligēt in ea cā versati sint: ptoz iter ponere se nō dō. Scuola nī aiebat: si quis iuuentili leuitate ductus omiserit vel repudiauerit hereditatē vel bonorū possessionē: siquidē oīa i tegra sint oimodo audiendū est. Si vero tā distracta hereditate: et negocijs finitis ad paratā pecuniā laborib. substitutivēciat/repellēdus est. Ergo multo partius ex hac causa heredem minoris restituendum esse.

In integrū restitutio daf cōtra patrē vel dñm cū adie-

verbere vel de noxa. rñdē dñi non minoris. vt. ff. de iniur. sed si vni. ff. cū seruus. Itē no. qd ubi pecunia deest in corpore supplet. vt. ff. de iurisd. om. iudi. ff. quis id. ff. in seruos. et de in ius vo. l. fi. r. de penis. l. i. ff. generali ter. r. C. b. huius fuz. l. qd. ff. qd. ff. r. die vt ibi no. ff. p. supplet

ctioe de peculio: vel de in re verso. ite n ex dolo daf noxalis. h. d. Bar.

Si seruus vel filius. minorē circūscriptis: pater do minusve qd ad eum puenit restituere iubendus est. ff. si mō puenit: ex peculio eozz prestare. si ex neutro satis fiet: et dolo seruū interuenit aut verberibus castigandus: aut noxē dedēdus erit. Et si filius. hoc fecit ob dolum suum condemnabitur.

Per restitutionē oīa repōnūt in pristinū statū pter ea de qd. minor ledere. Bar.

Restitutio autē ita faciēda est: vt vnusquisqz in itegrū suū recipiat. Itaqz si i vēdendo fundo circūscriptus restituatur: iubeat ptoz: emptorē fundum cū fructib. red dere: r p cū recipere. nisi si tūc dederit cū eū pditurum non ignoraret. sicuti facit in ea pecunia que est cōsumpturo creditur. Sed partius est in vēditiōe: qz es alienū ei solui: qd facere necesse est. cre dere aut nō est necesse. Nā r si origo cōtractus ita cōsistit vt infirmāda sit: si tamen necesse fuit pecuniam solui: non omnimodō emptor dāno afficiendus est.

Cōdēnabit in coage ff. quō cū nil hēat Rñ. fiet executio cū aliqd habebit. Et pecuniam recipere. ff. papiē do uiti q reddat. r. Nō ignora ret vt ignorare h debuisse. vt arg. Itqz vi aut clam. l. seruus. r subaudi hic et perdidit. als nō. vt. ff. eo. l. ait ptoz. ff. pe. fm. Jo. f. Creditur. qz nec hic repentur si psumptio. ff. In vēditiōe scy denegat ptoz restitui emptori. t. In vēditiōe nō ita ptoz dōne gat actio in emptorē qz fauorabilior est psona solutis qz creditis quo ad probatio nes et psumptio nes. p p necessitate q ipōit solutē nō ita mutūā. vt subicit. et ar. C. de calū. l. mater. r. J. depo. l. i. ff. merito. idēz tñ dicit vtrobiz. vt. ff. eo. p p. ff. si pecuniā. ar. ff. co. ff. sceno. la. et vbiqz ponitur in. l. adnerbium maxime. v. Si. minori vēdenti.

Nō est necesse. nisi qd pmissit credere qd raro fit Nam et si. ff. huius. Nō oimodo. sed salua pecunia. r restituit semper sine soluit sine creditis qd minori. vt. ff. eo. l. p. ff. i. r. ff. e. l. ait ptoz. ff. pe. l. p. promptior rō sit in solutione debiti qz in mutuo. si autem nō est salua nisi repetitur. vt ff. de admi. tu. l. si sine hēde. ff. interposito. r hoc ff. Jo. ff. Pla. aliud in solutione qz in mutuo dicit. nā in solutione si soluit minorē psumpturo r sedēti in ludo pditiōis restituit si hz: als nō. vbi hō soluit nō sedēti in pditiōis ludo: siue hz siue nō: reddidit. hic male. qd reprobat l. d. l. de admi. tu. si sine hēde. ff. interposito. vbi hō dedit mutui sedēti i pditiōis ludo: etiā si hz non restituit hic male. si vero nō sedēti dedit: reddidit si hz nō als: cui

utriusq; male dicto valde obstat. d. l. i. eo. p. si pecuniis. nã aut loquitur lex illa p. q. n. sedebat in iudo p. ditionis. et tunc deberet fm. pla. restituere soluta pecuniã sine h. z. siue nõ: q. b. ibi negat in ultimo r. h. aut vero q. h. sedebat r. tunc nõ d. z. restituere mutuã pecuniã etiã si haberet: q. b. ibi negatur in. i. r. h. ite q. re. vt. i. e. si minor. Si aut mutuatur maior siue cõsumit siue non: siue habeat eam siue nõ: semper dabit repetitio. l. z. str. ar. p. i. m. a. si nõ nõ remunerãdi. s. si adolecens. et. j. p. o. emp. si q. s. c. i. et. j. qua. re. ac. nõ da. l. ij. Sed hec vltima loquitur cõsolutores p. r. e. r. i. t. in ter. se. c. e. i. extra ne. c. d. i. l. u. f. o. r. e. vel id in actiõne d. e. u. i. c. t. i. o. n. e. aliud in p. n. c. i. p. a. l. i. t. e. nõ. j. e. o. si minor.

Hec restitutio petis p. officii iudicis non iure actionis. hoc dicit. B.

Ex hoc edicto nulla p. p. l. a. actio vel cautio p. f. i. c. i. s. c. i. t. o. t. u. m. aut pendet ex p. t. o. r. i. s. c. o. g. n. i. t. i. o. n. e.

Si minor soluit in. t. i. c. i. t. u. s. d. e. b. i. t. u. s. p. o. n. a. i. n. t. e. r. d. u. c. t. i. o. n. e. c. u. i. r. e. p. e. t. i. t. i. o. n. i. h. d. Bar. G. a. i. u. s.

Iud nullã h. z. dubitatione q. n. minor si nõ debitu soluerit ex ea cã ex q. iure ciuili repetitio nõ est: dãda sit et utilis actio ad repetendũ. c. u. z. maiorib. xxv. annis iust. ex cãis dari solet repetitio. Si talis interueniat iuuenis cui prestanda sit restit. i. p. o. postulante prestari d. z. aut p. curatoz. eius cui idipm nomi natim mãdatũ sit. Qui vero gñale mandatu de vniuersis negotijs gerẽdis alleget: nõ debet audiri.

Procurator eius p. r. a. q. u. e. petitur restitutio sustinet partes rei: ideo debet cauere iudicatu solui. Bar. Paulus.

Quod si de spãli mãdato dubitet: cum restitutio postulare in p. o. s. i. t. a. stipu

Iud nullã nõ est. vt ex cã q. p. inficiatione crescit. vt. c. d. i. i. n. d. e. l. e. a. q. i. t. e. q. n. i. n. n. a. t. u. r. a. l. e. d. e. b. i. t. u. s. est et ignorãtia iuris solutu. vt. j. de condi. inde. l. interdum. r. c. si aduer. sol. l. indebito.

Actio. i. cõdictio idebitu petita prius restitutione. c. u. z. maiorib. p. errorẽ facti soluẽtib. vltra falci diã. vt. c. ad le. falci. l. error.

Ipo postulate. Sed an petet cõ auẽte tutoris vel curatoz. Rñ. sic. vt. c. de aut. p. stan. l. si. i. t. e. i. n. p. s. t. i. t. u. e. d. o. p. c. u. r. a. t. o. r. e. a. n. e. r. i. g. e. t. a. u. t. o. r. i. t. a. t. e. t. u. t. o. r. i. s. v. e. l. c. u. r. a. t. o. r. i. s. Rñ. sic. vt. c. de procura. l. neq.

Ino d. z. nisi et spãle de hoc habeat mãdatũ. Et sic nõ. spãle casum vbi spãle desiderat mãdatũ: vt. h. r. c. etiã p. curatoz. cau. resti. in inte. agi posse. l. i. r. j. de re. l. i. l. vel q. d. r. d. i. r. i. s. d. e. p. c. u. r. a. p. o. s. s. o. n. i. i. b. i. e. r. e. h. e. r. e. d. a. t. i. s. r. e. g. u. l. a. r. i. t. e. r. v. t. j. p. s. o. c. l. a. c. t. i. o. n. e. s. r. e. n. u. n. c. i. a. r. e. r. j. d. e. s. o. l. u. v. e. r. o. r. j. d. e. i. n. u. r. l. s. e. d. s. i. v. n. i. u. s. s. i. p. r. o. c. u. r. a. t. o. r. i. e.

Quod si iudicatum solui. r. nichilominus de rato. vt. s. de p. cura. non solu. s. est et alius casus. Ac.

Patri pro filio. f. cõuenio fm. Johan. k. Prestada est restit. imo videt denegãda. vt. s. e. l. i. j. s. sed vtrũ. ibi an hoc auxiliũ r. e. q. est p. r. a. s. o. fm. j. o. h. i. c. l. o. q. u. i. t. q. n. f. i. l. i. u. s. d. e. d. i. t. d. a. m. n. i. a. l. i. c. u. i. p. c. u. l. p. a. v. n. c. o. u. e. n. i. e. b. a. t. f. i. l. i. u. s. a. c. t. i. o. n. e. l. e. g. i. s. a. q. l. i. e. q. c. o. u. e. n. i. u. s. r. e. s. t. i. t. u. t. u. r. p. a. t. p. f. i. l. i. o. id est noie filij et eo inuito. Et q. b. dicit tenet. dic. i. teneri p. t. data sentẽtia p. r. a. f. i. l. i. u. s. nõ prius. vt. j. de p. e. c. u. l. i. u. s. i. d. e. s. e. r. i. b. i. t. r. j. d. e. n. o. x. a. l. q. u. o. t. i. e. s. e. t. l. s. e. q. i. t. e. d. e. o. p. c. u. l. p. a. d. i. x. i. t. q. z. t. u. n. c. i. n. t. o. t. u. r. e. s. t. i. t. u. i. t. v. t. p. nõ delinquẽte habeat. vt. c. si aduer. delic. l. i. s. e. c. si p. d. o. l. i. v. t. s. e. o. si ex cã. s. n. u. n. c. v. i. d. e. n. d. u. s. i. n. l. c. o. n. t. r. a. r. i. a. l. o. q. u. i. t. q. n. i. a. m. p. a. t. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. b. a. t. s. i. c. e. t. l. o. q. u. i. t. f. m. v. n. u. m. s. e. n. s. u. m. s. e. l. c. u. i. m. a. n. d. a. t. o. l. r. h. q. e. s. t. s. i. l. i. t. e. r. p. r. a. r. i. a. N. a. z. i. b. i. s. u. b. a. u. d. i. s. e. z. p. a. t. f. m. j. o. c. u. i. a. m. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. b. a. t. A. l. i. j. d. i. c. i. t. q. h. i. c. p. a. t. e. r. v. t. l. e. g. i. t. i. m. u. s. a. d. m. i. n. i. s. t. r. a. t. o. r. v. e. l. d. e. f. e. n. s. o. r. p. f. i. l. i. o. c. o. u. e. n. i. t. u. r. v. n. r. e. s. t. i. t. u. i. t. p. f. i. l. i. o. r. h. e. c. r. e. s. t. i. t. u. t. i. o. e. t. i. a. p. r. i. p. e. s. t. s. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. c. o. u. e. n. i. t. u. r. i. z. f. i. d. e. i. u. s. s. o. r. i. r. e. s. t. i. t. o. m. i. n. o. r. i. s.

latione ratã rem dñm habiturum rei/põr mederi. Si si is qui circũscripsisse dicit absit defensor eius satis iudicatu solui dare debebit.

In casibus in quibus requirit spãle mandatu cõiuncta p. s. o. n. a. a. d. m. i. t. t. i. t. i. s. i. p. r. e. n. d. i. t. p. p. r. i. u. i. i. t. e. r. e. s. s. e. s. e. c. u. s. h. d. q. u. a. l. e. g. e. m. n. o. r. q. u. i. a. i. s. t. u. d. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. n. o. n. e. s. t. f. o. r. t. e. a. l. i. b. i. B. G. a. i. u. s.

Patri p. filio oimodo p. standã restit. est: l. z. filius restitui nolit. quia p. r. i. s. p. e. r. i. c. u. l. u. s. a. g. i. t. q. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. t. u. r. m. Ex quo apparet ceteros cognatos vel affines alterius esse p. ditionis: nec aliter audiri oportet q. si ex volũtate adolecẽtis postulent. aut eius vite sit iste adolecẽs vt merito etiã z. bonis ei debeat interdici.

Umor aduersus creditorem qui mutuauit restituitur si pecuniam dissipauit vel ex ea debitorẽ non idoneum acquisiuit v. l. p. r. e. d. i. u. e. m. e. m. e. r. i. t. p. r. e. c. i. o. c. a. r. i. o. r. i. q. u. o. c. a. s. u. r. e. s. t. i. t. u. e. t. m. i. n. o. r. i. q. u. a. t. e. n. u. s. e. s. t. l. o. c. u. p. l. e. t. i. o. r. h. d. Bar.

non proli: sed sus q. h. q. s. si autẽ pater noie suo cõuenit nõq. est restituẽdus: l. z. fideiussoz restituaq. q. h. q. s. si cõueniat. Alij dicũt q. h. loquitur mortuo filio. r. q. b. dicit tenetur. s. post mortẽ v. s. q. ad annũ. Alij dicũt q. h. i. c. p. e. t. i. t. p. f. t. o. t. u. s. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. r. e. s. c. a. n. d. i. i. d. e. c. i. r. c. o. q. z. s. i. b. i. p. d. e. s. t. n. e. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. a. t. u. r. p. r. i. m. a. r. s. e. c. u. n. d. a. v. e. r. i. o. r. e. s. t. A. c. c. u. r.

Nolit. no. q. filio iuito p. f. i. n. i. u. r. e. f. i. l. i. j. n. o. i. e. a. g. i. t. p. e. t. i. t. o. r. e. s. t. i. t. u. e. n. e. s. i. c. j. s. o. m. a. l. i. s. c. h. s. q. s. i. s. r. j. d. e. i. u. r. s. i. n. l. i. o. f. i. l. i. j. p. r. i. n. S. e. d. i. b. i. f. u. i. t. t. a. n. t. u. m. f. i. l. i. j. i. n. i. u. r. i. a. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t. n. o. m. i. n. e.

Tenetur. i. teneri p. t. data sentẽtia r. eo p. d. n. a. t. o. a. g. i. t.

Ex quo. q. z. q. b. i. n. v. n. o. c. o. d. e. d. i. f. i. n. a. l. i. s. p. h. i. b. e. r. i. v. i. d. e. t. u. r. v. t. j. d. e. i. u. d. i. c. i. p. r. o. z. r. c. d. e. p. e. c. u. r. a. l. m. a. r. i. t. A. c. c. u. r.

Ex volũtate. f. exp. r. e. s. t. a. v. t. s. e. o. l. i. l. l. u. d. s. i. t. a. l. i. s. l. i. c. e. t. a. l. i. s. i. s. t. i. a. d. m. i. t. t. a. n. t. u. r. s. i. n. e. m. a. n. d. a. t. o. v. t. s. d. e. p. r. o. c. u. r. a. s. e. d. e. t. h. e. A. c. c. u. r. u. s.

Interdici. qu. o. c. a. s. u. s. u. n. t. i. c. u. r. a. t. i. o. n. e. a. g. n. a. t. o. z. v. t. j. d. e. c. u. r. a. f. u. r. i. l. i. i. n. p. n. e. t. i. n. s. t. i. d. e. c. u. r. a. t. o. s. i. t. e. U. h. t. a. n. q. u. e. c. u. r. a. t. o. r. e. s. p. e. t. i. t. r. e. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. d. e. h. i. s. q. f. e. c. e. r. a. t. p. n. e. A. c.

non proli: sed sus q. h. q. s. si autẽ pater noie suo cõuenit nõq. est restituẽdus: l. z. fideiussoz restituaq. q. h. q. s. si cõueniat. Alij dicũt q. h. loquitur mortuo filio. r. q. b. dicit tenetur. s. post mortẽ v. s. q. ad annũ. Alij dicũt q. h. i. c. p. e. t. i. t. p. f. t. o. t. u. s. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. r. e. s. c. a. n. d. i. i. d. e. c. i. r. c. o. q. z. s. i. b. i. p. d. e. s. t. n. e. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. a. t. u. r. p. r. i. m. a. r. s. e. c. u. n. d. a. v. e. r. i. o. r. e. s. t. A. c. c. u. r.

Nolit. no. q. filio iuito p. f. i. n. i. u. r. e. f. i. l. i. j. n. o. i. e. a. g. i. t. p. e. t. i. t. o. r. e. s. t. i. t. u. e. n. e. s. i. c. j. s. o. m. a. l. i. s. c. h. s. q. s. i. s. r. j. d. e. i. u. r. s. i. n. l. i. o. f. i. l. i. j. p. r. i. n. S. e. d. i. b. i. f. u. i. t. t. a. n. t. u. m. f. i. l. i. j. i. n. i. u. r. i. a. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t. n. o. m. i. n. e.

Tenetur. i. teneri p. t. data sentẽtia r. eo p. d. n. a. t. o. a. g. i. t.

Ex quo. q. z. q. b. i. n. v. n. o. c. o. d. e. d. i. f. i. n. a. l. i. s. p. h. i. b. e. r. i. v. i. d. e. t. u. r. v. t. j. d. e. i. u. d. i. c. i. p. r. o. z. r. c. d. e. p. e. c. u. r. a. l. m. a. r. i. t. A. c. c. u. r.

Ex volũtate. f. exp. r. e. s. t. a. v. t. s. e. o. l. i. l. l. u. d. s. i. t. a. l. i. s. l. i. c. e. t. a. l. i. s. i. s. t. i. a. d. m. i. t. t. a. n. t. u. r. s. i. n. e. m. a. n. d. a. t. o. v. t. s. d. e. p. r. o. c. u. r. a. s. e. d. e. t. h. e. A. c. c. u. r. u. s.

Interdici. qu. o. c. a. s. u. s. u. n. t. i. c. u. r. a. t. i. o. n. e. a. g. n. a. t. o. z. v. t. j. d. e. c. u. r. a. f. u. r. i. l. i. i. n. p. n. e. t. i. n. s. t. i. d. e. c. u. r. a. t. o. s. i. t. e. U. h. t. a. n. q. u. e. c. u. r. a. t. o. r. e. s. p. e. t. i. t. r. e. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. d. e. h. i. s. q. f. e. c. e. r. a. t. p. n. e. A. c.

non proli: sed sus q. h. q. s. si autẽ pater noie suo cõuenit nõq. est restituẽdus: l. z. fideiussoz restituaq. q. h. q. s. si cõueniat. Alij dicũt q. h. loquitur mortuo filio. r. q. b. dicit tenetur. s. post mortẽ v. s. q. ad annũ. Alij dicũt q. h. i. c. p. e. t. i. t. p. f. t. o. t. u. s. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. r. e. s. c. a. n. d. i. i. d. e. c. i. r. c. o. q. z. s. i. b. i. p. d. e. s. t. n. e. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. a. t. u. r. p. r. i. m. a. r. s. e. c. u. n. d. a. v. e. r. i. o. r. e. s. t. A. c. c. u. r.

Nolit. no. q. filio iuito p. f. i. n. i. u. r. e. f. i. l. i. j. n. o. i. e. a. g. i. t. p. e. t. i. t. o. r. e. s. t. i. t. u. e. n. e. s. i. c. j. s. o. m. a. l. i. s. c. h. s. q. s. i. s. r. j. d. e. i. u. r. s. i. n. l. i. o. f. i. l. i. j. p. r. i. n. S. e. d. i. b. i. f. u. i. t. t. a. n. t. u. m. f. i. l. i. j. i. n. i. u. r. i. a. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t. n. o. m. i. n. e.

Tenetur. i. teneri p. t. data sentẽtia r. eo p. d. n. a. t. o. a. g. i. t.

Ex quo. q. z. q. b. i. n. v. n. o. c. o. d. e. d. i. f. i. n. a. l. i. s. p. h. i. b. e. r. i. v. i. d. e. t. u. r. v. t. j. d. e. i. u. d. i. c. i. p. r. o. z. r. c. d. e. p. e. c. u. r. a. l. m. a. r. i. t. A. c. c. u. r.

Ex volũtate. f. exp. r. e. s. t. a. v. t. s. e. o. l. i. l. l. u. d. s. i. t. a. l. i. s. l. i. c. e. t. a. l. i. s. i. s. t. i. a. d. m. i. t. t. a. n. t. u. r. s. i. n. e. m. a. n. d. a. t. o. v. t. s. d. e. p. r. o. c. u. r. a. s. e. d. e. t. h. e. A. c. c. u. r. u. s.

Interdici. qu. o. c. a. s. u. s. u. n. t. i. c. u. r. a. t. i. o. n. e. a. g. n. a. t. o. z. v. t. j. d. e. c. u. r. a. f. u. r. i. l. i. i. n. p. n. e. t. i. n. s. t. i. d. e. c. u. r. a. t. o. s. i. t. e. U. h. t. a. n. q. u. e. c. u. r. a. t. o. r. e. s. p. e. t. i. t. r. e. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. d. e. h. i. s. q. f. e. c. e. r. a. t. p. n. e. A. c.

non proli: sed sus q. h. q. s. si autẽ pater noie suo cõuenit nõq. est restituẽdus: l. z. fideiussoz restituaq. q. h. q. s. si cõueniat. Alij dicũt q. h. loquitur mortuo filio. r. q. b. dicit tenetur. s. post mortẽ v. s. q. ad annũ. Alij dicũt q. h. i. c. p. e. t. i. t. p. f. t. o. t. u. s. c. o. n. t. r. a. c. t. u. s. r. e. s. c. a. n. d. i. i. d. e. c. i. r. c. o. q. z. s. i. b. i. p. d. e. s. t. n. e. d. e. p. e. c. u. l. i. o. t. e. n. e. a. t. u. r. p. r. i. m. a. r. s. e. c. u. n. d. a. v. e. r. i. o. r. e. s. t. A. c. c. u. r.

Nolit. no. q. filio iuito p. f. i. n. i. u. r. e. f. i. l. i. j. n. o. i. e. a. g. i. t. p. e. t. i. t. o. r. e. s. t. i. t. u. e. n. e. s. i. c. j. s. o. m. a. l. i. s. c. h. s. q. s. i. s. r. j. d. e. i. u. r. s. i. n. l. i. o. f. i. l. i. j. p. r. i. n. S. e. d. i. b. i. f. u. i. t. t. a. n. t. u. m. f. i. l. i. j. i. n. i. u. r. i. a. v. t. i. b. i. d. i. c. i. t. n. o. m. i. n. e.

Tenetur. i. teneri p. t. data sentẽtia r. eo p. d. n. a. t. o. a. g. i. t.

Ex quo. q. z. q. b. i. n. v. n. o. c. o. d. e. d. i. f. i. n. a. l. i. s. p. h. i. b. e. r. i. v. i. d. e. t. u. r. v. t. j. d. e. i. u. d. i. c. i. p. r. o. z. r. c. d. e. p. e. c. u. r. a. l. m. a. r. i. t. A. c. c. u. r.

Ex volũtate. f. exp. r. e. s. t. a. v. t. s. e. o. l. i. l. l. u. d. s. i. t. a. l. i. s. l. i. c. e. t. a. l. i. s. i. s. t. i. a. d. m. i. t. t. a. n. t. u. r. s. i. n. e. m. a. n. d. a. t. o. v. t. s. d. e. p. r. o. c. u. r. a. s. e. d. e. t. h. e. A. c. c. u. r. u. s.

Interdici. qu. o. c. a. s. u. s. u. n. t. i. c. u. r. a. t. i. o. n. e. a. g. n. a. t. o. z. v. t. j. d. e. c. u. r. a. f. u. r. i. l. i. i. n. p. n. e. t. i. n. s. t. i. d. e. c. u. r. a. t. o. s. i. t. e. U. h. t. a. n. q. u. e. c. u. r. a. t. o. r. e. s. p. e. t. i. t. r. e. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. d. e. h. i. s. q. f. e. c. e. r. a. t. p. n. e. A. c.

Spãle manda etiã q. n. requiritur.

pat inuito filio filij nomine agit.

a Debet. nō ipso iure s; data restōne. vt. C. si aduer.
b Credidit. f. quā mutuā accepit. (cre. l. i. r. ij. Ac.
c Cedere. Nota q; cedēdo actionē liberat etiā quan
do nō ppter actionē: sed ppter rem tenebat. sic. l. si qua.
pau. fe. di. l. i. §. si post. r. f. cōmoda. l. si vt certo. §. idē la-
beo. r. f. de rei. vē.
l. si hominē. §. si.
Si aut ob hoc q; s
teneat q; hēat acti
onē indubitabili
ter liberat ceden
do. vt. f. de pecu.
q; debetur. in fi.
d Pecunia.
quā mutuo minor
accepit. Accur.
e Emit. scilz
minor.
f Reddito. p.
cio. f. minor.
g Alteri. f. vē
ditōis. nā reha-
bebit fundum.
h Opteat. nā
hic sicut supiori
casu veditio resc
ditur si fuit miot
decept; hoc ipso vt
pheret. sec; si mi-
nori precio tñ: q;
tūc ad iustū redu
cendū est. vt. f. de
iur. do. si res. §. i.
Eodē modo itel-
ligo. f. pri. §. item
ex diuerso rē. vel
dic hic et ibi p re-
stitutionē etiā si
minori p̄cio fuit
tantū deceptio.
i Superiori.
id est qñ ex sua et
qñ ex mutua pe-
cunia p̄ditū emit.
k Uēdidit. als
precii reddidit.
l Recipiat. f.
venditor.
m Uēdiderit.
decreto interpo-
sito.
n Cum fructi
bus. etiā quos p-
cipere potuit: q;
sic est l. vsuris. §.
proximo rñ.
o Locupleti-
or. nō aut debet a
minore vsura li-
cet petat fruct; q;
hic nō ex alteri; p̄sona sed sua cōue-
nit: alioquin. f. l. minor. §. p̄dia. Et no. hic cōtra sen-
tentā pla. quā reprobaui. §. q; si minor. §. pe. §. ipe
exponit. l. istā tñ in vsur; nā forte totā reddidit s; est. Ac.
p Restitui. sic. §. q; me. casu. illd. nā ex acceptationē

rei etiā fideiussoz liberat. vt. f. de accep. r. p̄ insurandū.
§. et si fideiussoz. Accur.
q Tulerit. r. sic in alteri; liberatio puenit. vt. f. de ius
reiu. duobus. §. ex duobus.
r Debitore restitui. r. eū in quē trāsata est obligat
tio libari. vt. C. §. de
repu. l. i. Accur.
s Nō p̄mittit.
q; multe sunt. vt
§. de dolo. l. non
debet.
t Lege. vt pa
ter et p̄sonas. vt
C. q; r. aduer. §. q;
l. fina.
u Am minor
restitendū.
immo videtur re-
stituendū. vt. C.
si aduer. transac.
l. i. et. ij. q; sunt
cōtra. Sol. aliud
in transactōe vt
ibi: aliud in sentē
tia vt hic: qñ sibi
impulerit q; nō
appellauit. Uel h
tutor ex alia cau-
sa suam actionē
remisit s; pacto
q; a minore se li-
berauit. f. senten-
tia. Uel ven; di-
stingue an sit cō-
iuncta: r. tūc resti-
tuat: als nō. arg.
f. l. prior. §. i.
v Tiam. tuto
re. q; eē po-
test. vt in l. de le.
paren. tu.
y Auctore. in
contrahendo.
z Probati pos-
sit. non a p̄re. sic
est denegare res-
titutio. vt. C. q; r.
aduer. quos. l. si.
r. facit. C. si tutor
vel cura. l. etiam.
aa Ex cā cura-
tionis. i. tutele fi-
nita tutela iā alt-
quo modo: als et
agi non pōt. vt. f.
de tute. r. ratio. di-
stra. l. nisi. Uel et
cōtra curatorem.
nā r. pupillus h; dupli-
tus en-
rator;
hic pōt

**Si pecuniā quā mutuā mi-
nor accepit dissipauit: dene-
gare d; p̄cōsul creditor ad-
uersus eū actionē. Et si egē-
ti minor eā credidit viterius
pcedendū nō est q; vt iubeat
iuuenē actiōib; suis quas h; z
aduers; eū cui ipse credidisset
cedere; creditori suo. C. p̄re-
dium q; si ex ea pecunia; plu-
ris q; opteret emit: ita tēpe-
randa res erit: vt iubeat vēdi-
tor reddito p̄cio; recuperare
p̄ditū: ita vt sine alteri; dāno
etiā creditor a iuuenē suū p̄se
quaf. Ex quo. f. simul itelligi-
mus qd obseruari opteat; si
sua pecunia plur; q; opteret
emerit. vt tñ in hoc et superio-
ri; casu veditōr q; p̄ditū vēdi-
dit; etiam vsuras q; ex ea pe-
cunia p̄cepit aut p̄cipere po-
tuit reddat: r. fruct; q; bus lo-
cupletior est fact; iuuenis re-
cipiat. C. Item ex diuerso si
minore p̄cio q; opteret ven-
diderit; adolescēs ēptor qdē
tuberi debebit p̄dia cū fructi-
bus; restituere. Iuuenis aut
eaten; ex p̄cio reddere q̄ten;
ex ea pecunia locupletior; fa-
ctus est.
**Minor restituit actio; ip-
sum creditore; r. fideiussozē r.
coireos si aliquē liberauit ac-
ceptilatione. h. d. B.**
**Si mior ānis. xv. sine cā
debitōr accepto tulerit nō so-
lū in ipm: s; etiā in fideiussozē
r. in pignora actio restituit; d; z
Et si ex duob; reit alteri; ac-
pto tulerit; in vtrūq; restitue-
da ē actio. Ex hoc itelligim;****

si dānosaz sibi nouationē fece-
rit forte si ab idoneo debito-
re ad inopē nouādū cā trāsflu-
lerit obligationē: oportere eū
in prioz debitozē restitui.
**Restitutio etiā dat aduer-
sus eos q; de dolo cōuentum;
excepto p̄re r. p̄ono. Bar.**
**Aduersus eos q; restō p̄-
stāda est quoz de dolo age-
re nō p̄mittit. nisi qdā p̄sona
speciali lege; excepte sint.**
**Restituta actiōe tutele nō
restituunt; r. raria. B. C. el. sus.**
**Am minor quicq; et vi-
git ānis aduersus eū
cū quo tutele egit restituitur:
nō ideo tutori cōtrariū tutele
iudicium restituendum; est.**
**Etiā ubi interuenit p̄fio au-
ctoritas minor restituitur. h.
d. Barto. M. odesti.**
**Etiā si a p̄re eodēq; tu-
tozē auctozē pupill;
capt; p̄bari possit: curatōzē
postea et datū nomine ipsius
in integrū restitutionē postu-
lare non prohiberi.**
**Si p̄ restitutionē vnū capi-
tulū sine rescindit cetera fir-
ma remanēt si illi nō sunt p̄ne-
ra: als sec; h. d. qd no. Bar.**
**Ex cā curatiōis; p̄dēnata
pupilla aduersus vnū capm
sine restitui volebat: r. q; vide-
bat in ceter; litis specieb; re-
leuata fuisse: a ctōz; maior eta-
te q; acq̄uit tūc t̄p̄s sine: di-
cebat totā debere litē restau-
rare. M. odesti. r̄idit: si speci-
es i qua pupilla in integrū re-
stitui desiderat ceter; specie-
bus nō coheret: nichil p̄poni**

curatōzē quandoq; Uel dic ex causa cuiusdā cure quā
pater suus fecit cuiusdā adulti cui pupilla successit.
b. Actoz. f. tutor vel curatōz qui egerat contrario in-
dicio tutele; vel negocioz gestoz. Uel dic directa nego-
ciorum gestorū s; m alium casum.

Enia q̄s est in cōiunctis. arg. de ed. edic. cum eiusdē. et. i. e. tutor. §. i. r. C. de appel. l. amplioz. §. i. r. de rēpo. appel. l. per hāc. sec. in dīstinctio vt h. Sic ergo tot sunt sine quot et. p. par te no.

cur a tota snia fcedi actor: potulans audiendus⁹ sit.

Restitutio p̄cessa nō citat⁹ his quoz interest in eoz p̄iudiciū nil valet. h. d. Bar.

St ab hereditate p̄ris etatis bñficio in integrū restituit⁹ mior abstinuit nemiē v̄ cre ditoribus paternis p̄sente/ v̄ ad agendū a p̄fide euocato⁹: an ea restituit recte facta videat⁹ queritur. Mōdes. r̄ndit cū nō euocatis creditorib⁹ in integrū restōnis decretū in p̄positū proponat: minime id creditoribus p̄iudicasse.

Per vnū actū cōtrariū q̄s videt⁹ renūciare in integrū restitutiōni. Itē ille act⁹ qui tolleret illud ad q̄s petis restitutiō tollit restōne. h. d. Barto.

St filius emā: Dap. cupat⁹ p̄trabulas nō accepta⁹ bonozū possessione post inchoatā restōnis q̄stionē legatū ex testō p̄ris maior xxv. ānis petisset: liti renūciare⁹ videt⁹. cū et si bonozū possessionis t̄ps largiret⁹ electo iudicio defuncti repudiatum beneficiū p̄oris existimaret.

Miore restituit aduersus aditionē hereditatis libertates date et solutiones credito

iudicio. scilicet legatum accipiendo. k. Pretoris. qui p̄tor dat annū volētibus petere bo. pos. et facit. C. de fur. l. i. podic hec lex tritus modis nō valet. p̄mo qz p̄o: dicere nullū hodie. et etiā p̄trab. habere: siue suis siue emācipat⁹. vt. C. de li. p̄e. l. fina. Uel mei⁹ emācipatus nō p̄t dicere nullū etiam hodie. vt ibi no. Secūdo qz ex quo ei reliquit legatum d̄z agi ad supplemētū. vt in aut. de trien. et semis. §. i. col. ij. licet et illa in hoc cōtrigatur: qz iure futurōis d̄z relitui. vt in aut. vt cū de appel. cog. §. aliud. col. vij. Uel illud in querela: secus in cōtratab. Tertio qz hec p̄scriptio annualis non currit minor ipso iure. vt. C. in qui. cau. in integ. resti. nō est neces. l. i.

ribus facte non rescinduntur: h. d. Barto. Idem.

St mulier postq̄s heres extiterit p̄p̄ etate abstinenti cā in integrū restituta fuerit: seruos hereditarios ex fideicommissio ab ea recte manumissos/retinere libertatem r̄ndit. Nec erūt cogēdi. xx. au reos^m pro libertate retinēda dependere: quā iure optimoⁿ p̄secuti vident⁹. Nā et si quidā ex creditoribus pecuniā suā ante restitutiōne ab ea recuperassent: ceteroz querela cōtra eos q̄ acceperūt vt pecunia cōdicetur nō admittetur⁹.

Etas ex aspectu iudicij p̄batur et pronūciatio ex aspectu non prodest eis qui sciebant contrariū: sed ignorantēs et pronūciationi acquiescentes excusat. h. d. Barto.

Inoz. xxv. Paul. Māns adito p̄siede ex aspectu corporis falso probauit p̄fectam⁹ etatem. curatores cum intellexissent esse minorē p̄seuerauerūt in administratione: medio t̄pe post probatam etate ante impletū vigesimūquintū annum solute sunt adolecētī pecunie debite/ ea sc̄q̄ male cōsumpsit: q̄ro

bet. vt. J. de inof. test. papinian⁹. in fi. r. l. se. Est optimū vt q̄n sunt liberiz nil dāt vt h. Sed cui⁹ erūt liberti. Rñ. orani. f. defici. vt. J. de fideicō. liber. cū q̄s. §. idē dicē d̄s.

o Non admittet. vt fiat reuocatio cū debiti receperūt. vt. J. de condi. inde. l. repetitio. r. C. de pos. l. fi. r. J. q̄ in frau. cre. l. pupill⁹. r. J. de bo. aut. iu. pos. l. si fi expedierit. §. i. Nā recte factū nō d̄z reuocari: vt h. r. §. e. l. in lte grū. r. C. de adm. tu. l. sc̄im⁹. l. fi. r. C. de p̄r. tu. l. iij. ac.

Inoz. p̄fectā. i. se maiorē. cum tanq̄ maior vellet agere p̄tra debitorē suū. Et no. ar. qz fm cōscientiā iudex iudicat. vt. §. de ferijs. l. eadē. in fi. Sed certe iudex et hic et ibi vt iudex habet cōscientiā: secus si vt p̄iua: q̄s qz p̄sus. vt. §. de offi. p̄s. l. l. illicitas. §. veritas. hec tamen cōfciē: probatio per aspectum reprobat hodie. vt in sti. qui. nā iudicio. testa. in sti. in p̄n. fm quosdā. Sed certe ibi quo ad car. aliud. i. alius aspect⁹ reprobat. vt dicā. J. e. n. l. de etate.

Uel mei⁹ emācipatus nō p̄t dicere nullū etiam hodie. vt ibi no. Secūdo qz ex quo ei reliquit legatum d̄z agi ad supplemētū. vt in aut. de trien. et semis. §. i. col. ij. licet et illa in hoc cōtrigatur: qz iure futurōis d̄z relitui. vt in aut. vt cū de appel. cog. §. aliud. col. vij. Uel illud in querela: secus in cōtratab. Tertio qz hec p̄scriptio annualis non currit minor ipso iure. vt. C. in qui. cau. in integ. resti. nō est neces. l. i.

St mulier. respon. ego sc̄lz papinian⁹. in Uiginti au reos. q̄s videbat⁹ vt. J. de inof. test. papinian⁹. in fi. n. Optimo. est ius bonum q̄n libertas cōpetit ad adita hereditate: sed reuocatur vel fingit nō data p̄lata q̄rela isra q̄n quennū. Est ius melius q̄n nunq̄ reuocaf: s̄ dātur viginti aurei a q̄li-

Ius au iud bo nō: aliū meli⁹: aliud opam⁹

bet. vt. J. de inof. test. papinian⁹. in fi. r. l. se. Est optimū vt q̄n sunt liberiz nil dāt vt h. Sed cui⁹ erūt liberti. Rñ. orani. f. defici. vt. J. de fideicō. liber. cū q̄s. §. idē dicē d̄s. o Non admittet. vt fiat reuocatio cū debiti receperūt. vt. J. de condi. inde. l. repetitio. r. C. de pos. l. fi. r. J. q̄ in frau. cre. l. pupill⁹. r. J. de bo. aut. iu. pos. l. si fi expedierit. §. i. Nā recte factū nō d̄z reuocari: vt h. r. §. e. l. in lte grū. r. C. de adm. tu. l. sc̄im⁹. l. fi. r. C. de p̄r. tu. l. iij. ac. Inoz. p̄fectā. i. se maiorē. cum tanq̄ maior vellet agere p̄tra debitorē suū. Et no. ar. qz fm cōscientiā iudex iudicat. vt. §. de ferijs. l. eadē. in fi. Sed certe iudex et hic et ibi vt iudex habet cōscientiā: secus si vt p̄iua: q̄s qz p̄sus. vt. §. de offi. p̄s. l. l. illicitas. §. veritas. hec tamen cōfciē: probatio per aspectum reprobat hodie. vt in sti. qui. nā iudicio. testa. in sti. in p̄n. fm quosdā. Sed certe ibi quo ad car. aliud. i. alius aspect⁹ reprobat. vt dicā. J. e. n. l. de etate.

a Cuius. vtrū solūeris vel minoris vel curatorum
b Curationē. i. rationē curationis.
c Liberati. ipso iure: si hoc ex audias in his 3 quos
 pbant se maiorē certū est. ppter auctoritatē iudicis.
 vt. 3. eo. ait. 3. pmittit. in alijs idē videt. vt. 3. e. l. de eiate
 sed tuti⁹ ē excep-

tiōe eos libatos.

d Conuentri. sed nonne silt in dolo fuit maior 3 nō d3 posse agere vt. 3. de dolo. l. si duo. 2. C. si mi. se ma. di. l. ij. 2. iij. q sunt 3. Rñ. adole scētes falsum p- bauerunt: sed nō scienter. vel si scēter nō alo decipiē di tutores vel curatores imo forte vt sibi consulerēt qz curatores male gerebant. nec vident inde curatores decepti. vt 3. de acti. epti. l. i.

e Decreto. i. p decreti crediderunt eū. f. eē maiorē. Arg. 3. eo. tutor. i. rñ. vel die decreto q sit dati ui casus. sed quō potuerit credere vt. C. e. de tutel. q est 3. Rñ. imo pos sunt: qā ibi duo contra tutozē faciebant. vt qz tutoz erat: et qz cognatus: hic alterū tñ qz curatores. vel die hic et ibi p̄dicta intuerunt. sed iustissima cā infuenit hic. f. iudicis snla et pbatio etatis.

vt. 3. de regu. iur. l. qui auctore. Itē distinctionē hui⁹. l. scz scle 2. ignozātie et in creditoribus adhibeo.

f Minor. paratus sit. hoc fanore minoris etatis. vt. 3. de li. le. l. tutor. in fi. si aut esset maior fuis fuis quantuncūqz valet tenetur manumittere: secus in legato alij dando: qz nō vltra 2c. vt. 3. de le. ij. l. imperator et insti. de sn. re. in princ. Itē i suo alieno nō p̄pellitur pl⁹ dare q̄ accepit. vt. 3. de fideicō. lib. l. gñalr. 3. si q̄s.

g Sic huic. f. minori.

h Remittat. qd si libatē p̄stitit iā. Rñ. aduer⁹ eā nō restituit. vt. 3. e. l. vey. 3. qd si. 2. 3. e. l. antepe. 3. i. et. 3. de dolo. l. et eleganter. circa pn. et. C. si aduer. li. p totuz sed forte iustū precū petet ab herede q̄ si re mortuus. vt 3. de iure do. si res. 3. si mulier. Accur.

i Minor. ex hoc. f. credito. Vel nisi iussu p̄fis acce-

cui⁹ sit periculū. Et qdem si curatores quoqz in eodē errore perseverassent vt putarent maiorē esse: 2 abstinuissent se ab administratiōe: curationē etiā restituisent: an periculū t̄pis qd post pbatā etatē iter cessit ad eos p̄tineat. rñdi/ hi qui debita exoluerunt liberati iure ipso/nō debent iteruz pueniri. **C** Plane curatores qui scientes eū minorē esse p̄seuerauerunt in eodē officio: nō debuerūt eū pati accipere pecunias debitas: et debent hoc noie cōueniri. **Q**z si et ipsi decreto⁹ p̄sidiis crediderūt: 2 administrare cessauerunt: vel etiā rationē redderunt: similes sunt ceteris debitoribus: idqz nō conueniūt **M**inori per restitutionē remittit onus manumissionis si est paratus restituere legatū quod accepit. h. d. Barto.

Furnius Galetius. **S** minor. xv. an. seruū suum q̄ pluris q̄ in restitamento ei legatum sit manumittere rogat⁹ fuerit: et legatū accepit: nō cogendum libertatē p̄stare si legatum reddere paratus sit iul. rñdit. vt quēadmodū maioribus libertū sit nō accipere legatū si no-

ptois dederit. vt. 3. e. l. ij. 3. si igitur filius. **L**itis p̄stare. v̄rei iudica. vt qz prius fuit amissa et postea recuperata. vt. 3. de peti. heredi. si a patre. 3. quo tpe. sed nō qd pater teneat de peculio. Rñ. v̄riqz nec ob. qd d̄r. C. ad mace. l. pe. bicet cessat mace. senatuscō. ppter etatē. vt. 3. e. l. vey. 3. fi. Itē quid si accepit. 2. mutuo. 2 oia amissa in ludo p̄ter vnum denariū. 2 deinde cū illo solo nūmo oia recuperavit. Rñ. non teneat nisi ad vñ qz verū est p̄sumpturo et cōsumenti eē creditū. vt. 3. eo. qd si 3. pe. nec h3 qd recuperavit ex p̄ma cā. l. mutui. sed magis ex acquisitionē facta in ludo. vt arg. 3. ad. l. fal. l. ij. et. 3. de here. ven. l. v̄ ditor. Si 3o iheras huic littere nisi locupletior 2c. 2 tñ p̄us dixerat de cōsumente Rñ. bene p̄t fieri p̄sumptio in bonis vsus. vt si bibert v̄ni: vel si minis trauerit p̄sonis sibi necessarijs: et t̄c cū inuenitur tpe litis p̄t. locupletior nec sit ea cā mutata teneat. hic aut est causa mutata.

Inter duos minores melior est p̄ditio cōueti si vterqz certat. secus de dāno vitādo si alter certat de lucro. Bart.

S minor. **P**aulus xv. ap. filiosa. minorū pecuniā crediderit melior est causa p̄sumētis: nisi locupletior ex hoc inueniat litis cōtestate⁹ tpe is q̄ accepit.

Coipso q minor p̄promittit videtur lesus. h. d. quod no. multum. B.

Minores si in iudicem cōpromiserūt 2 tutore auctore stipulati sunt: in integrū restitutionē aduersus talē obligationē iure desiderant^m.

Propter interesse affectio nis minor restituit. h. d. Bar.

S in eptionē **H**er. penesse collatā minor adiectione ab alio superetur: implorans in integrū restitutionē audiet⁹: si eius interesse emptā ab eo rē fuisse approbetur. veluti q̄ maior⁹ eius fuisset. Ita tñ vt id qd ex licitatione accessit: ipse offerat v̄

Minor restituit vt (ditori omittat) allegationē seu pbationē itex inducat. h. d. et est

Iure d̄siderāt. apparet lesio q̄ ab eo appellari nō p̄t. vt. C. de arb. l. i. et de euic. non agitur. et. 3. de euic. si dicit. 3. i. et qz inimic⁹ est arbiter tpe cōpromissi: sec⁹ si post: qz tunc iure cōi h3 exceptionē. vt. 3. de arb. nō d̄ sanguem⁹. 3. cū qdā. Imo et ibi dico h̄re locū in integrū restitutionē. vt dixi. 3. eo. in cause. ij. in prin.

S in eptionē. minor emit sub pacto adiectionis l̄ d̄r. **S**o **A**udiet. qz les⁹ est hoc q̄ potuit r̄stū offerre quātū alius dare vult qd facere recusauit. vt. 3. d̄ in die adiec. l. necesse.

Maior ei⁹. nō. inesse mirabile. vt. C. 3. adm. m. l. lex q. 2. 3. si qd i frau. pa. l. i. 3. 3. si r̄. et de bo. libe. l. lib⁹ qui sciuit. et rōne vicinitatis. vt. 3. de le. ij. si cui. 2. facit. 3. manda. cū ferri⁹. Qnqz talia nō admittūt. vt. 3. ad. l. fal. p̄cia. 2. 3. ad. l. aquil. si seruuru meum.

Minor. xxv. an. allegatione. i. exceptione dilatoriaz vt. C. de pba. l. exceptione. vel pemptoriaz. vt. C. fen. rescin. no. pol. l. pemptoriaz. et in criminali. vt. J. ad l. iul. de adul. l. si marit. §. scriptores. vel dic q. pbatio ne omisit ante aperturam testiu qd maior non possit. vt i

auten. de testi. §. qz ho multi. coll. vii. vel pone ppe allegationes. l. p bationes legu ad cam ptineriu. vt. §. e. l. mior aut. §. si autez pncepo.

Actionibus id est prosecutionibus faciendis contra alios.

Cpenaz. qd i necesse alterius postulatur. vt. §. e. l. cause. l. rñ. r. ad vindictam trñ. vt. J. de sepul. vi. l. se pulchri violati. i. si. alioqn hz loci puta si iusta d ca no excusationem sed pene relaxationem petit. vt. J. ad. l. iul. am. bi. l. i. et. J. ad fena tusco. turpi. l. i. §. accusatione. in fi. que sunt §. Item aliud pot dici in pena conuentionalis qz remissit forte si bi promissam. na restituit. vt. §. eo. l. aut ptoz. in pun. r. in §. hodie.

Judicis. ciuile vel criminale.

Omissuz. p. eto vel dissimulatio

ne vel forte etiã anni cursu. vt. C. de iniur. si no couit. Quid in actione furti. quidã idem. aliq no idẽ est no ad vindictã agat sicut fit in viroqz istoz casuum hic.

Sine calunia. i. sine metu calunie si b accusatione confidit. vt. C. de adul. l. iure. secus si no confidit. vt. J. ad l. iul. d. adul. l. is cui ope. §. si. que est §. Die q. ibi erat euidens calunia. hic no. arg. C. qui accu. non pos. l. ij.

In integrũ restitutio. feco i mulie. vt. J. i. ij. si qua. l. ij. d. est calunie. q. d. vt liceat ei sine metu pene calunie accusare. Sed certe imo et aliud. l. vt pferat aliis accusantibus. na in his duobus p. uilegiũ habz. vt. C. de adul. §. quis. nunqd ergo p. eo restituet. Rñ. no. ppter ratione superiorum: quia exequi vult crimen.

In delictis. f. alijs a se commissis.

Cessabit. qualr cessat cu ipso iure mioribz pscriptiois tiones no currãt. Rñ. tria sunt gna pscriptiois: quedã tria sũt eni currũt sed restituit minor. vt no nume. pe. ex psona genera. defuncti. vt. C. de no. nu. pe. si iura. J. e. xxx. vel. xl. an. vt

no. lex. Bar. Paulus.

Minor. xxv. an. omiffaz allegatione p in integru restitutionis auxilium re petere potest.

In actionibus ppetetibz ad vindictã cessat in integruz restitutio. itez aduersus dolum psumptũ in futurũ minor no restituit. Jte nec aduersus ve rũ dolum preteritum nisi pena minuat. Bar. Triptho.

Axiliũ in integruz restitutions in executioni bus penaz paratũ non est. Jdãqz iniuriã iudiciũ semel omiffuz repeti no pot. Sz r in sexaginta dieb pteritis in q bus iure mariti sine calunia vir accusare mulierẽ adulterij pot: denegat ei in integruz restitutio. Qd ius omiffum r si nunc repetere vult: quid aliõ qõ dicit veniã id est calu nteb deprecatur. Et cuz neqz in delictis nec caluniatoribz ptozẽ succurrere oportere certũ iuris sit: cessabit in integruz restitutio. In delictis autem minor annis. xxv. no meretur in integruz restitutione. vtiqz in atrocioribus: nisi qteno

C. in q. can. in integ. resti. no. est. ne. l. fi. in. fi. Jte appella tiõis faciente r iudiciũ terminãdi et inuẽtariũ faciẽdi vt. C. de iudi. pperandũ. §. fi. et in auten. de here. r fal. §. pupillus. col. i. Quedaz currunt r no restitunt. vt xl. diez. vt hic. Jtem pscriptio quinquẽniã qõ obicitur

interduz miseratio etatis ad mediocrẽ penã iudicem pdu xerit. Sed vt ad legis iul. de adulterijs cohercẽdis pcepta veniam: vtiqz nulla dep catio adulterij pene est: si se minor annis adulterũ fatea tur. Dixi nec si qd eoz com miserit que pro adulterio eadẽ lex punit. veluti si adu lterij dãnata scens vxorẽ du xerit: aut i adulterio dephe sam vxorẽ no dimiserit: qstũ ve de adulterio vxoris fece rit: pciũqz p cõperto stupro accepit: aut domũ pbuerit ad id stuprũ adulteriu ve i ea cõ mittẽdu: r no sit etatis excu satio aduersus pcepta legum ei qui dum leges inuocat cõ tra eas committit.

Si pscriptio conuentionalis incipiat cum defuncto ma iore r finiat cu minore. currit sine spe restitutionis nisi cuz minore aliqd gestũ fuerit vel aliqd interueniat ex quo etiã maior restituere. h. d. Et vlti m in qnqz partes. pno po nit thema r qstionẽ. scdo ponit opinionẽ pauli quã habe bat añ sniaz. tertio põit sniaz

o Deprecatio. i. venia parcendi.

Mior. ans. f. xxv. maior in ans. xiiij. vt. J. d. adul. q. fateat. imo §. vt. J. d. qst. l. i. §. diu. (si minor sed ibi no pseuerant in pessione quã fecit territ) ppe toumẽta. hic sic. vt in eo. ii. r. l. §. si qõ vltro.

Nec si qd. pter crimẽ in cest. vt. J. d. adul. l. si adul teriu. §. fratres. nec puto q. sit ibi bñficiũ speciale.

Duxerit. vel reduxerit. vt. C. de adul. l. de crimie et. l. crimcn. et. l. castitati. r. l. si metu.

No dimiserit. hoc hodie corrigẽ. vt i aut. vt nul. iudi. si vero hi. r. §. adulterã. col. ix. vt ent ghaliter loq in oi adultera et dãnata etiã vbi marit pte dere igne rã tiã non pot: si aut pot etiam iure veteri excusãt. vt. J. de adulte. l. mariti. §. questum.

Cõmittit. no. q. õs amittit bñficiũ ppe fusi elictũ amittit vt. C. de iur. bli. l. fi. §. si ho possit. r. J. si fa. fur. se. di. l. i. §. h. aut. r. J. d. ri. nup. l. senatori filia. r. l. se. §. si igmlo sã. r. §. d. ne. ge. l. iue. r. J. so. ma. viro. r. C. d. rep. l. p. se. su. sũ deli ctum.

statũ defuncti. vt C. ne defia. defu. l. si m̄ tua. r. J. ne de sta. defun. l. no esse. Jte no nume rate dot: vt vltra tempa statuta ibi no restituit. vt in aut. de tẽpo. h. so. pe. §. ij. col. vii. alie aut om̄s ipõ iure no currũt. vt C. l. q. cau. l. iteg. resti. no. e. ne. l. fi. l. i. In delictis. supra locutus est in delict: ab alio cõmissis. hic d. cõ missis a minore. m. Atrocitati bus. i. in his q. p uenit ex alio si ue sit puatũ siue publicũ. vt. C. si ad. delic. l. i. sed r in illis subdiuidi tur: qz qdaz sunt atrocita vt puata: vt furtũ. et i illis die vt. §. eo. si ec cã. §. nunc. quedã atrocitaz: vt h. q. dã atrocissima vt adulteriu: in quo nullo mō subue nit. vt hic subicit n. Miseratio. hoc etiã i sepe fa ceret. vt. J. de ter. mo. l. ij.

Liber Quartus

Ad lins. data pte. veditio fuit pro. xxx. sed. x. nune
soluit. r. r. alio tpe. r. r. alio soluent vt subijcit

B Ab emptione. computandos.

C Tutoribus. vt pñi soluat. r. no. q. nō aperit ante
diē finitā vel p^o fuerit facta denūciatio. S; dices p^o diē

D Restitui. vt

post tps liceat sibi

offerre qd de

ture cōi facere nō

pōr. vt probari p̄t

J. de arbi. cels^o. in

pun. Sed contra

videt scz q nō pe

taf restitutio cur

ture cōi possit of

ferri. vt. J. de le. cō.

si per emptorē. et

l. post diē. S; iud

efficaciter dz iud

ligi. s. si petiit et

habuit. qd nō pla

cer. vt. J. proxi. vel

dic q h denūcia

uit. progando in

aliquod certum

tps qd r postea si

nū h est. vt arg. J.

de fido. obli. cum

stipulatus. vel si

nō certū: tñ qd dā

stelligitur qd ma

gis intellectu p̄i

pi q̄ dici p̄t. vt. J.

de solu. l. ratū. si

cur r in cōmissiōe

penediciū. vt. J.

de arbi. si cū dies

si. quo tran

cto pōt exercere

legē pmissoriā vt

pu^o. dat. tñ et p^o

bñficiū restōnis q̄

si ex eo qd est ge

stū a minore in p

rogatiōe facta ip̄i

minori. non qd a

defuncto: al̄s si si

est lapsuz tps p

rogatum cū iure

cōi sit tuta actiōe ex eo p̄ctu nō hz restōne. vt. J. e. in cāe

si. vel sm. M. nil impedit r legi renūciarum. et sic ex eo

p̄ctu agi r in integ. restitui. qd falsum est. vt. J. e. i. cau

se. si. J. pomponi^o. in pu. Vel dic q id restituit: qz plus

cōsequit p restōne q̄ p actionē ex eo p̄ctu: qz fruct^o r si

milia etiā a bonēfidei pos. cōsumptos. vt. J. l. p̄ti. si idē

r. J. ti. si. necnō. si. vel veri^o dic q petebat restitui cōtra

possessorem p̄tra quē non habet actionē ex eo p̄ctu. vt. J.

eo. in cause. i. J. interdum.

E Apd p̄fectū. qd denegat nisi noue cause r. vt. C.

si sepi^o in iteg. resti. l. si. appellare tñ potuit vt h subijcit

F Prouocauerat. ad imperatorem.

G Putabam. ego. Paulus.

H J. i. quia. sed quō currit p̄scriptio hui^o tps. vt

C. in qui. cau. in iteg. resti. nō est necē. l. si. q. ē J. Solu.

Impatoris et vnā eius rōne.

q̄rto ponit op̄mionē pauli p^o

sniaz. q̄nto ponit qdā rōnes

q̄ mouet p̄cipē. scda ibi pu

tabā. tertia ibi ip̄ator. q̄rta ibi

dicebā. q̄nta ibi qz tñ. Bar.

Mil^o largia. Pau.

nus ab ouinio fundum

putheolanū lege cōmissoria

emerat data pte^o pecunie: ita

vt si intra duos mēses eb em

ptione^o eius reliquū p̄ci p̄tez

dimidiā nō soluisset inemp^o

esset. Itē si intra alios duos

mēses reliquū p̄ciū nō nume

rasset: sibi eēt inemp^o. Intra

p̄iores duos mēses largiano

defuncto rutiliana pupillar^o

etaz successerat: cui^o tutores

in solutiōe cessauerāt: vendi

tor denūciatiōib^o vt p̄ciū sol

ueret tutorib^o sepe datis: p^o

annū eandē possessionē clau

dio thelemaco vediterat: pu

pilla in integriū restitui^o desi

derabat: victa tā apd p̄torē q̄

apd p̄fectū^o v̄bis puocauē

rat^o. Putabā^o bñ iudicatū qd

p̄ et^o nō ip̄a p̄traxerat. Im

pera. aut antonin^o motus ē

qz dies cōmittēdi in tps pu

pille incidisset eaqz effectisset

ne pareret legi veditiōis. Vi

cebā posse magis^o ea rōne re

stitui eā qz vedito^o denūcian

hic ex patris p̄ctui ex suo. vt ar. J. e. l. etiā. Vel illa in
tpe a lege inducto: hic a contrahente.

I Adotus. pro pupilla.

K Posse magis. qz dies cōmittēdi incidisset in tps
pu. et sic consentit pau. qz bñ fuit restituta hoc casu

do p^o diē quo placuerat eē cō

missuz: r p̄ciū petēdo recessif

se a lege sua videretur. Non

me mouet qz dies postea trā

fisset: nō magis qz si creditor

pign^o distraxisset post mortē

debitozis die solutiōis finita

qz tñ lex cōmissoria displice

bat^o et: p̄nūciauit i itegriū re

stituendā. Mouit ēr illud ipe

ratorē qz p̄iores tutores qui

nō restitui dīderassent suspe

cti p̄nūciati erant^o.

L Etia post emācipationem

nō succurrūt filiis in id qd p̄t

acquirunt. h. d. Bar.

M Id qd dī nō solere filiis

fa. p^o emācipationē adhuc mi

norib^o succurrī i his q omis

serūt manētēs i p̄tate: tūc re

cte dī cū p̄t acq̄rere possunt.

N Ab interlocutoria q̄ q̄i to

ta cām dirimit r in alijs p̄t

dicuz parat appellari pōt et

pendente appellatione ab in

terlocutoria iudicis officium

conquiescit super p̄cipali

r tempus in ea nō currit. itē

si appellās ab interlocutoria

succubat causa redit ad p̄t

mū iudicē. h. d. quā. l. no. bar.

Oltra vtile. S. ceuo.

I tps restitutiōis apd pre

sidē petierūt in iteg. resti. mio

res: de etate sua probauerūt

sed his auditis credo pau. meli^o dixisse de iur. et ideo

et^o snia sequenda est tanq̄ Justiniani. vt. C. de ve. iu.

enu. l. i. his itaqz. in si. J. qñ nō est renūciatū legi.

N Omisissent. puta non adierunt hereditatē relicta

cōdēplatione patris. si aut ēr cōtractu merito restitui

siue in p̄tate siue emancipatus cōueniat. vt. J. e. l. iij. J.

proinde si iussu. Itē pone i legato pure relicto. sec^o si

sub cōditione. vt. J. e. l. iij. J. si quid. in stipulatione autē

p̄t^o facta indistincte nō restituit cum semp p̄t quera.

vt. J. de verbo. obli. si filius.

Oltra vtile. trib^o modis pone casuz. p̄lo qz data

fuit snia. p̄tate. l. qz eēt mior r restituit^o fuit. r qz

subijcit cognitōne. s. executionis r demādatiōe ei^o. ce

tera cognitōis. r eodē mō expone i si. p̄nde cognosci. l. b

executiōe. nā r i executiōe dz eēt cāe cognitio saltē illa q

de re iudi. La bito. Si. r. l. comodis. Seco dic casu qd fuit restituit vt actione pscriptioe amittat. r. vel. xx. an. possit intendere q tpe hui legis currebat p minorē vt. l. e. s. hodie nō. s. m. r. r. an. r. in ea ēr pōt poni. vt C. in q. cau. in integ. re. nō est ne. l. h. in fi. iō sūt non fuit ad rē restitutus:

qz possessor h habebat ab eo cāz. r. fm hoc die cognitiōe hndā in vti li rei ven. et sic vī q. in fi. s. dicas. Tertio dic q fuit pto etate data snia. f. q. eēt mior nō m restituit et fm hoc die cognitiōe p fidiis scz hndā in dan da vel denegāda in integ. resti. et eodē mō vsq i fi. sed hūc tertie p sioni tria ob. pzi mī qz retardat hic restituitio dan da vtra. r. r. an. qz etas dat hūc restōez vtra. r. r. an. qd eēt nō d3. vt C. d. tē. l. te. resti. petende. in prin. et. l. fi. r. s. e. papi nian? exuli. s. fi. so. hoc est spāle i oditū aduersarij q dolū fecit. vt i e. l. petende. in fi. et fauore minor? q fuit sollicitus. vt C. de inoff. testa. l. p. maiores. Secūdo ob. qz de incidēt fuit hic iudicatū. f. eēt miorē qd eēt non debuit.

sed tantū de principali. f. de banda vī deneganda restō ne. vt. C. de ori. iu. l. i. in fine. r. de or. cog. l. ij. solu. hic spe ciale. vel dic q data fuit s3 dari nō debuit. vel distingue an plene cognoscat de incidēt: r. tūc pncipiet. vt C. de sal. vbi. et h. an semiplene. et tūc nō. vt i. l. r. i. s. r. s. b. re iudi. a dno. s. si sup. Tertio ob. q fuit hic appellatū an diffinitūā sniaz. f. a p dicitā i locutoria qd eēt nō d3. vt. C. quoz ap. l. an. s3 hic spāle. vī dic q illa itelligit nisi in terlocutoria tal sit q statū erecutiōi mā def. vī cām fere totā determinat vt hic est. et. s. eo. ait ptoz. s. pmutit. a C. Egressi etatē. i. ānū vnlē. s3 vī q h ān? ipō iure nō currat cū el sit vtilis: r. h nō pī pī facere q faciat: q nō currit. vt. l. de diuer. r. tēpo. pte. l. i. s3 dic q ita currit pē dēte appellatōe sicut currebat pū? donec cā i iteg. resti. agebat: cū pē dēte appellatōe oia sint in eodē statū. vt. l. nul. no. ap. pē. l. i. r. e3 in rescissioz que spaf nasci pō restōne fmiā: iō currit ipso iure ān? qz nec ibi fuit facta pfectatio. vt. C. q. ex cau. ma. l. fi. sec? si fuisset facta

lit. pte. Licet qdā dicāt Tris. currit qz eis annus vtilis: qz iudex semp reddebat ius et actor agebat r reus defendebat: h3 oia psummare nō potuerūt. s3 tū pinde h3 def cognitio ēr p ac si hucurrisz pp aduersariop dolū b C. nō steterit. secus si p eos steterit. vt. C. de tēpo. l. integ. l. fi. r. facit i auf. de ap. r. intra q tpa. s. 4. col. iij. r. in auf. b appel. col. viij. s. i.

ptoz fecisse se approbauerit et prestare. Maxime cuz sit ei paratū promptū auxiliū curatozib? ei? idoneis pstitut? b. C. stipulatio per quā noua tur actio iudicari nō h3 paratā executionē et ad hoc mior pōt restitui. h. d. Bar. C. l. pl.

M Inoz annis vlginti qn qz cui fidelcōmissū solui pronunctatū erat: cauerat id se accepisse/et cautionē etidē debitor: quasi credite? pecunie fecerat/ in integrū restitui pōt. qz parataz ex iudicati cā psecutionē nouo cōtractu ad intitū alterius petitio nis? redegerat.

C. si iure ab vno debite cum fructib? pceptis ab alijs compensantur. h. d. Bar.

C. pcedia patris sui mior an. xxv. ob debita rationis tutele aliozum quam pater ad ministravit in solutum incon sulte? dedit: ad suam equitatē per in integrum restitutionez reuocanda res est/ vsuris pecunie quam cōstituit ex tute la debere reputatis? et cum quantitate fructuum perce ptozum compensatis.

M. e. l. cum mandato. s. i.

Inoz. credite. id est mutue. f. Restitui pōt. quare hoc cuz ipso iure sit tutus. nāz si nō accepit mutū nō potuit p cautionē tolli substan tia pntatis: supelst qz pila actio in statu suo. vt. C. si cer. pe. si nō singl. et. l. si ex pōio. Rñ. h nouatio r stipulatio itcessit. r sic pstituit ciuile mutū ex cā pcedētī. vt i. d. l. si ex pōio. Itē qd si sua infest magz vt hēat actioez i scrip ex snia qz ex mutuo. Rñ. qz b nouo o3 agi. vt. l. d. re iudi. l. iij. s. si ex pūctōe. Itē vī iure curit ex snia p? qtuoz mē scs. h asit i mutuo. Itē qz maiores qz i mutuo. vt. C. de k ppetitōis. als pēt? r als ppetitōis. (vsu. rei iu. l. fi. l. C. Inco sulte. cū dcreto tñ: als ipō iure h teneret alie natio. vel dic q erant vrbana: q sine decreto poterant alienari tpe hui? l. vt. C. de admi. tu. l. lex q. in prin. m C. Reputatis. ppe accipe. vt. s. de neg. ge. nē fenni? et ipsoe dē statim cōpensatis. Vel dic impozpē. r po ne et pto id est. vt. l. de rei vendica. l. emptoz. Usuras

integ. l. fi. r. facit i auf. de ap. r. intra q tpa. s. 4. col. iij. r. in auf. b appel. col. viij. s. i. c C. Intra etatē scz vtilē ānū. Et no. hic ar. q si cā pmissa p frustra tōes alter? pīs vltra tps fuit ex tēsa: q vtra etiā possit cognosci. vt. C. de tēpo. l. in reg. resti. l. pē dēte Ecōtra q non. vt. J. mā. diligēt. ac. d C. fundū. cuz decreto. vel dic ēt sine decreto. f. vrbani qd libet. po die tñ nec vrbani. vt. C. d admi. tu. l. lex q. in pnci pio. r. s. r. d p d i. mi. si pcedit ruffi cū. r. C. si tu. vel cura. l. ēt. Accur. e C. Vir. l. nō nill vt subijcat. f C. Expensas. necessarias r vti les: aliter de volū tarijs. vt. l. d ad mi. tu. sine. s. inf. dū. r. s. seq. et. l. tutorē. s. interpo stro. r. s. i. g C. Cōstitutis. r fa. C. de iudi. p perandū. s. fi. r. s

autē ideo debet q̄ cōtractus ex p̄sona defuncti descen- dit. et q̄ cucurrissent fundo nō dato. et tunc reponit in eodē statu: als p̄tra. vt. s. e. patri. s. item ex diuerso.

S i iudex reddere. q̄d facē obuit. vt. s. e. q̄d si. s. pe. **S** b. **Q**z vnicuiq; vt. h. r. c. de pac. si q̄s in cōscri bēdo. r. de epif. et clerici. si quis in cō scribendo. et. s. ad velleia. si mulier q̄s. Sed fallit in casibus quos dixi. s. de pact. l. pa ctum. Itē an pōt beneficio mīoris etatis renūciare: dic q̄ nō cū i hoc ipō esset decept⁹. vt arg. s. eo. inter dū. ibi hoc enim ipō rē. et. l. r. si si- ne. s. restitutus. r. l. air p̄tor. in p̄n. q̄n autēz iuri suo vnusquisq; renū ciare pōt: dixi ple ne in aut. vt sine p̄hi. matres de. r. cre. tu. ge. mu. s. qz vero. col. v.

Beneficio mīchi cōpeten te ex p̄sona tua. Con vtoz te in vito. h. d. Barto. Iulianus.

S i iudex circūuento in veditōe adolefcēti ius sit fundū restitui: eumq; p̄ctū emptori reddere: r. hic nolit vti hac in integrū restōne pe- nitētia acta: ex ceptionē vtilē aduersus petētem precū q̄n ex cā iudicati adolefcens ha bere poterit: qz vnicuiq; licet cōtēnere hec q̄ pro se introdu- cta sunt. nec queri poterit vē- ditor: si restitutus fuerit in eā cām in q̄ se ipse p̄stituit: et quā mutare nō potuisset: et minor auxiliū p̄toris non iplozasset.

Iudex pōt restituere con- tra sententiā suā r. p̄deces- soris sui. h. d. Barto. Ulpia.

Refes p̄uicē mīnorē in integrū restituere po test: etiā p̄ suā vel p̄decessoris sui sniam. Qd enī appella- tio maioribus iterposita p̄e- stat: hoc beneficium etatis cō- sequuntur minores.

Ea que pariuunt magnū p̄-

in dignitate elect⁹. nā snia sine decreti electōis p̄iudi- cat sibi: qz tunc pbauit se maiorē vt teneat his q̄s lefit culpa: nec possit restituī: als restituat p̄ culpam. Uel dic veri⁹ q̄ oēs sibi fieri p̄iudicū. vt. s. e. l. minor. vbi bt medio tpe. r. vbi dicit an periculū rē. Itē ne sit p̄hētib⁹ secū p̄uicōsa iudicis snia. vt. c. de his q̄ ve. eta. l. i. itē qz r. in snib⁹ snia facit ius: sic et h̄ faciat. vt. s. de li. agno. l. i. in fi. r. l. q. r. iij. in p̄n. Itē qd si iurauit in vno p̄tractu se maiorē: Rñ. non p̄iudicat alijs. Accur.

Quoniam omnia irrita. irritada. et facit. s. e. qz si. s. non semper. r. l. verum. s. sciendum.

Omniserūt. vt. c. si vt omif. here. vel bo. pos. l. i. m. **O**neri. exēplū. s. e. l. minor. xxy. an. itē. s. de arbi. l. c. tū. amifit. intelligit h̄c. l. oēs quā= cū lege. **A**do vsucapio fuit cepta p̄ p̄decessorē pupilli. sed cō- pleta p̄ pupillū etiā nō nati: cū p̄nato habeat. vt. s. de sta. ho. l. q̄ in vtero. r. sic restituit: vt hic. sec⁹. ar. si p̄ pu- pillū incepisset. qz tūc ipō iure nō currit. vt. s. de acq. re. do. l. bone. q̄ s. et est h̄ ar. ei. qd est. s. de fun. do. l. si fun- dum. et dicunt hanc non corrigi p̄ illā. C. in qui. cau. in integ. resti. non est ne. l. fina. Alij postea vltra p̄cedit vt dicant corrigi: vt etiā p̄uus inchoata ipō iure non

alio aspectu dicit. qd si nō patet: Rñ. ei qui dicit. vt. s. de pba. l. ei qui. r. c. de pba. actor. r. est p̄ hoc. C. e. si mīno rē. r. qd d̄ hic. Et ita duob⁹ casibus pōt hec lex loq; q̄n scy aspectu mīor appet. Itē q̄n in dubio ipē dicit aduer- sarius negat. Quid si vterq; negatiue pponat: Rñ. for- te p̄sumat qz sit mīor: cum semel fuerit minor. ar. C. d. pba. siue pos- sidetis. et. C. e. si minorem.

Etate est. **M**arcel. q̄ se maiorē. xxy. an. di- cit⁹ cā cognita pbandū est: qz p̄ eā p̄bationē in integrū re- stitutiōni eiusdē adolefcētis r. alijs causis p̄iudicatur.

Minores restituunt cū le- duntur als secus. h. d. Bar.

Quoniam omnia que mi- nores. xxy. an. gerūt irrita sunt: sed ea tū cā cō- gnita h̄mōi deprehensa sunt: vel ab alijs circūuenti: v̄ sua facilitate decepti: aut qd ha- buerunt amiserūt: aut qd a cō- rere emolumentū potuerunt omiserūt: aut sese onerūt qd nō suscipie licuit obligauerūt.

Adversus p̄scriptionē cō- pletam dū quis erat in vtero restituit. h. d. Bar. Calistra.

Etiam ei qui p̄uicē na- sceretur vsucapitū ami- sit: restituendā actionem la- beo scribit.

Etate est. **M**arcel. q̄ se maiorē. xxy. an. di- cit⁹ cā cognita pbandū est: qz p̄ eā p̄bationē in integrū re- stitutiōni eiusdē adolefcētis r. alijs causis p̄iudicatur.

Minores restituunt cū le- duntur als secus. h. d. Bar.

Quoniam omnia que mi- nores. xxy. an. gerūt irrita sunt: sed ea tū cā cō- gnita h̄mōi deprehensa sunt: vel ab alijs circūuenti: v̄ sua facilitate decepti: aut qd ha- buerunt amiserūt: aut qd a cō- rere emolumentū potuerunt omiserūt: aut sese onerūt qd nō suscipie licuit obligauerūt.

Adversus p̄scriptionē cō- pletam dū quis erat in vtero restituit. h. d. Bar. Calistra.

Etiam ei qui p̄uicē na- sceretur vsucapitū ami- sit: restituendā actionem la- beo scribit.

Etate est. **M**arcel. q̄ se maiorē. xxy. an. di- cit⁹ cā cognita pbandū est: qz p̄ eā p̄bationē in integrū re- stitutiōni eiusdē adolefcētis r. alijs causis p̄iudicatur.

Minores restituunt cū le- duntur als secus. h. d. Bar.

Quoniam omnia que mi- nores. xxy. an. gerūt irrita sunt: sed ea tū cā cō- gnita h̄mōi deprehensa sunt: vel ab alijs circūuenti: v̄ sua facilitate decepti: aut qd ha- buerunt amiserūt: aut qd a cō- rere emolumentū potuerunt omiserūt: aut sese onerūt qd nō suscipie licuit obligauerūt.

Adversus p̄scriptionē cō- pletam dū quis erat in vtero restituit. h. d. Bar. Calistra.

Etiam ei qui p̄uicē na- sceretur vsucapitū ami- sit: restituendā actionem la- beo scribit.

Minor ad ho- nores admit- ti nō p̄t.

Etate. dicit. volebat ad honores admitti: qd minor nō posset. vt. s. de mu. r. ho. l. ad rē. Uel exi- gere a debitore qd als nō posset sine curatore. vt. s. e. l. ait p̄tor. s. ij. Uel solus in iudicio sistere qd als nō pos- set. vt. c. qui legi. p. l. i. r. ij. vel rem suam alienare sine decreto qd als nō posset sine decreto iudicis. vt. s. de re. e. l. i. vel suarū rerū vult administrationē: quā als non debet habere. vt. s. e. l. i. in fi. in quibus omnib⁹ aduer- sarius ei contradicebat. et sic patet casus.

Probandū est. in cause cognitione vertit qz p̄sen- tes sint aduersarij. vt. s. e. in cause. ij. s. cā. r. l. etiā. s. fi. Sed a quo p̄bat⁹ dic qz ex aspectu dabit iudex on⁹ p̄bā- di cui vult. ar. s. e. l. minor. r. in hoc etiā pōt dici qz can- se cognitio verset. Nec ob. s. h̄. qui. mo. tu. fi. in p̄n. qz ibi non p̄batur sit pubes vel impubes p̄ aspectū. sed p̄ an- nos q̄ anni p̄t p̄ aspectū p̄bati: vt dictū est. vel ibi de

Beneficio mīchi cōpeten te ex p̄sona tua. Con vtoz te in vito. h. d. Barto. Iulianus. **S** i iudex circūuento in veditōe adolefcēti ius sit fundū restitui: eumq; p̄ctū emptori reddere: r. hic nolit vti hac in integrū restōne pe- nitētia acta: ex ceptionē vtilē aduersus petētem precū q̄n ex cā iudicati adolefcens ha bere poterit: qz vnicuiq; licet cōtēnere hec q̄ pro se introdu- cta sunt. nec queri poterit vē- ditor: si restitutus fuerit in eā cām in q̄ se ipse p̄stituit: et quā mutare nō potuisset: et minor auxiliū p̄toris non iplozasset.

Iudex pōt restituere con- tra sententiā suā r. p̄deces- soris sui. h. d. Barto. Ulpia. **R**efes p̄uicē mīnorē in integrū restituere po test: etiā p̄ suā vel p̄decessoris sui sniam. Qd enī appella- tio maioribus iterposita p̄e- stat: hoc beneficium etatis cō- sequuntur minores.

Ea que pariuunt magnū p̄-

emrat ptra pupilli p p dicit. l. C. scit in prescrip. xxx. an. C. de pscip. xxx. an. sic ut. l. si. Sz his olb' obicit q' v' currere et sine spe restitutos. vt. s. e. l. emili'. cui pnt rñdere q' ibi erat pscipio voluntaria. hic aut legalis. tu dicas melius q' v'ucapio hic p nullum fuit ppleta: fuit tñ ab aliquo cõpleta. vt. ar. j. d. nau. fe. l. si. r. j. de v'ucap. l. ceptaz. nec habet p nato cñ de in cõmodo cñ de in cõmodo suo tractet. vel si habet idẽ est sensus. r. sciam non est locus p dicitis quia res pupilla r' dicat pscipia. r. q' b' de amiste dic. i. inuenit postea amissum. nã nullo tpe fuit pupilli. r. h' hoc nõ fuit adita hereditas per tutorem.

Potest minor prius agere cum tutore q' cum contra hēre et ecõtra. d. b. B. r. l. p.

Impetratores titus et Antonin' rescripserunt eū q' fraude tutoris aduersa riu suū diceret absolutū et agere cū eo ex integro veller: l. centiam' habere prius cum tutore agere.

Integrū restitutio non transit ad defensorē sine mandato. Paulus.

Am q' ex sua voluntate minorē annis i iudicio defendit r condēnat' est: ex cā iudicati posse conueniri. Nec est' quē defendit etatem ad restitutionē impetrandaz et prodessē: cū cām iudicati recusare non possit. ex q' apparet nec eū cui' noie cõdem natus est auxiliū restitutos p'p' eā sniam iplozare' posse

Denunciatio eius q' nõ h' ius denunciādi nõ constituit aliq' bonē fidei. Itē contra bonē fidei ptractum minor restituit. h. d. Bart. s. ceuo.

Tutor vigētib' credito ribus rē pupillare bona fide' vēdidit: denunciante tñ matre ep̄toribus. Quero cū vigētib' credito rib' distracta sit: nec de sordibus tutor' merito q'ppia dicit pōr: an pupillus in integ. restitui possit. Rñdi cognita cā estimādum nec idcirco' si iustū sit resti-

tu: denegādū id auxiliū q' tutor delicto caret.

Si per restitutionē a parte cõtractus recedit pōt ille cõtra quem agit a toto recedere. h. d. Bart.

Curator adolescentiū p dicit' cõmunia sibi' r his q' riu curā administrabat vendidit quero si decreto p̄toris adolescentē in integrū restituti fuerint: an eatenus venditio rescindēda. sit quatenus adolescentiū p parte fundus cõmunis fuit. Rñ. eaten' rescindi: nisi emptor a toto ptractu velit discedi: q' parte empturus nõ esset. Itē quero: vtz emptor a seio et sempronio pupillis' p̄ciū cū v'uris recipere deberet: an p̄o ab herede curatoris. Rñ. herede qdē curatoris teneri: verū in seisu et sempronioz pro parte quae eorum fundus fuit actiones' dandas: vtzq' si ad eos accepta pecunia pro eadem parte peruenisset.

Restituto fideiussore non videtur restitutus principalis. h. d. Barto. Paul'.

Minor se in id quod fideiussit vel mādauit in integrum restituendo' reū principalem non liberat.

Per restitutionem non reuocatur libertas concessa p emptorem. h. d. Barto.

Minor ancillā vendidit: pupillis qui successerāt adolescentibus. Uel dic q' quidam erant pupilli. quidam adolescentē.

Non possit. q' vltro se obtulit. vt. j. de re iudi. si se. in prin. r. s. de pecu. l. si. pcurator. in fi.

Implozare. s. aduersus victorem qz ei nõ tenetur sed aduersus victū sic si ab eo cõueniat actione nego. gesto. h. j. d. sed certe aut bene gessit r tunc minor tenet et non restituitur aut male: et tunc nõ tenet. r sic non indiget restitutiōe. vt. i. i. u. fol. iaz tamen. s. in hac.

Tutor bona si cū decreto si talis erat q' decretū desiderabat h' emptorib' vt nõ emerit: q' b' tñ nichil facit.

Nec idcirco. factus in casibus in quib' tantū ppter sordes tutoris vel aduersarij calliditate nõ ab sit sui facilitate restituit. vt. s. e. l. deniq. s. l. ibi sed et si probaret r. c. r. l. et si sine. s. q' si tñ. est r tern'. vt. C. si aduer. ven. pi. l. i. Itē huic dicto est arg. s. s. e. l. minor. xxv. an. adito. in fi. r de p. eu. l. si q's in rem. h' p̄cedia. v. z. bana vel rustica cū decreto tamen l. sibi. s. cura tot.

Non est. factus huic dicto. j. de in die adie. l. q' b' si vno. r de actio. emp. l. in l. s. si q's cõi. r. s. eo. l. etiaz. s. i. r. s. de l. iteg. resti. l. seio. r. j. de solu. si q's aliam. n' pupillis. i. adolescentib'. vt. s. eo. p̄posuit. vel dic q' loquitur de

Teneri. p parte que fuit patris eorum.

Actiones dandas. scz emptori. vt. C. quando ex fac. tu. l. si in rem. habet etiā exceptionē hic emptor. vt. C. de p̄di. mino. l. vtere. er. l. si p̄cediā.

Peruenisset. facit. C. de repu. l. i.

Minor. vel mandauit. nõ in rē suā: als fideiussor p principali et ecõuerso hñdi sunt: nisi dolo hęc fierēt

Restituendo. i. restitui postulando.

Si per restitutionē a parte cõtractus recedit pōt ille cõtra quem agit a toto recedere. h. d. Bart.

Curator adolescentiū p dicit' cõmunia sibi' r his q' riu curā administrabat vendidit quero si decreto p̄toris adolescentē in integrū restituti fuerint: an eatenus venditio rescindēda. sit quatenus adolescentiū p parte fundus cõmunis fuit. Rñ. eaten' rescindi: nisi emptor a toto ptractu velit discedi: q' parte empturus nõ esset. Itē quero: vtz emptor a seio et sempronio pupillis' p̄ciū cū v'uris recipere deberet: an p̄o ab herede curatoris. Rñ. herede qdē curatoris teneri: verū in seisu et sempronioz pro parte quae eorum fundus fuit actiones' dandas: vtzq' si ad eos accepta pecunia pro eadem parte peruenisset.

Restituto fideiussore non videtur restitutus principalis. h. d. Barto. Paul'.

Minor se in id quod fideiussit vel mādauit in integrum restituendo' reū principalem non liberat.

Per restitutionem non reuocatur libertas concessa p emptorem. h. d. Barto.

Minor ancillā vendidit: pupillis qui successerāt adolescentibus. Uel dic q' quidam erant pupilli. quidam adolescentē.

Teneri. p parte que fuit patris eorum.

Actiones dandas. scz emptori. vt. C. quando ex fac. tu. l. si in rem. habet etiā exceptionē hic emptor. vt. C. de p̄di. mino. l. vtere. er. l. si p̄cediā.

Peruenisset. facit. C. de repu. l. i.

Minor. vel mandauit. nõ in rē suā: als fideiussor p principali et ecõuerso hñdi sunt: nisi dolo hęc fierēt

Restituendo. i. restitui postulando.

Handwritten marginal notes in a later hand, including the word 'IURE' and other illegible text.

a Ob hoc. i. ppter manumissionē.
b Non poterit. i. Libertatē. vt. s. e. s. l. ex. cā. in. fi.
c Emporē. q. d. cepit minorē. nō. a. s. vt. l. de iur. doti.
s. res. s. i. velenā dolo cur? manumisit veditōr q. nō tra
didit. a. s. q. si iteru spēi liberat? nō tenet. vt. l. de sol.
l. si michi alienū.

d Actionē. pe
tita restitutione.
e Mulier mi
nor facit. s. e. s. l. ex
cā. s. in dotis.

S res. nō. p
hibet. vt. pte
dis vrbānum hz
has. ll. vt. C. de
admi. tu. l. l. ex. q.
in p. m. r. tunc dic
grande dānū. r.
abnegatiue. i. nō
minimū. nā. p. mi
nimo non dat. vt
s. de in integ. re.
sti. l. l. scio. Sic r. d. f.
capit? diminutio
magna. i. nō. mini
ma. vt. l. ad tertu.
l. i. s. p. inde. et ar.
s. de dolo. non. bz
in. fi. vel. dic. q. loq
tur in his q. fua
ri non pnt. r. tunc
non fit. p. modico
et sunt oia plana
vt. s. eo. et. si. sine
s. idem faciunt.
g Intercesse
rit. si collusio iter
uenit etiā. p. par
uo. vt. minimo. dā
no. restituitur.

si eam emptor manumiserit:
ob hoc^a in integrum restitui
non poterit^b; sed aduersus
emptorem^c quanti sua inter
est actionem^d habebit.

Adversus pactū circa do
te appositum minor restitui
tur. h. d. Bar.

Mulier^e minor. xxv. an. si
pactioe doris deterior: conditio
ei^g fiat: r. tale pactū interit qd
nunq̄ maioris etatis constituta
pacisceret: atq; iō reuocare
velit/audienda est.

Adversus venditionē va
lidā minor restituit. h. d. Bar.

Res pupillae. Al.
ris vel adolescentis di
stracta fuerit quā lex distrahi
nō prohibet^f venditio quidez
valet. verūtm̄ si grande dānū
pupilli vel adolescentis ver
satur: etiā si collusio nō inter
cesserit^g distractio p in integ.
restitutionem reuocatur.

Minore restituito restitui
tur actio in pūstinū debitorē
in eo statu in quo erat tempo
re nouationis. P. omponus

Anus diophant^h pō
ponio suo salutē. minor
xxv. an. nouandi animo inter
cesserat p eo qui tēporali ac
tione tenebat tunc cū adhuc
superant decē dies: et postea

in minore adulto intercedente. secⁱ in pupillo: qz nec ip
se restituit cū nō teneat cū effectu. ideo nec creditor. fm
pla. vel dic idem in vtroq; vt si sic intercesserint q tene
ntur: vt cū auctoritate tu. vel cu. vel etiam sine curato
re si eū non habet. et quia tenent restituntur. et p con
sequens creditor in priorē debitorē. vt hic. et. d. l. i.
C. de repn. an vero sic q non teneatur nisi naturaliter
vt qz sine tutore vel cur. cū haberet eū tunc nō restituit.
et p pns nec creditor. vt insti. q. mo. tol. ob. s. p. i. terea.

Restitutionis. f. date.

Superat. s. tpe intercessionis. et sic dabunt. x. dies
per officū iudicis ex tempore date restitutionis: secus
in muliere: quia tunc statim currunt ipso iure. vt. l. ad
uelle. debitor. s. fina. et. l. quis. s. si mulieri. et. s. si cum
esem. et est ratio: qz ibi illa intercessio statim inefficax ē

et ideo statim pōt agi cōtra priorē debitorē: hic non nisi
perita restituōe. s. nōne ptra minorem bz agere. Rū.
nō. qz restitutionē s. sniam impetrasset: imo etiā exactā
pecuniā recuperasset. r. ideo michi imputari nō p. imo
quia iam restitutus est.

in integrū restituitⁱ est. vtrū
restitutio que creditor aduer
sus priorē debitorē^h datur de
cē diez sit/an plenior. Ego di
dici ex tpe in integrū restituti
onisⁱ tantū dē tps prestan
dū quantz superat^j. Tu qd
de eo putas velim rescribas
Rū. sine dubio^k quod de tpa
li actioe in qua intercessit mi
nor: sensisti: puto verus esse:
iōz et pign^l qd dederat pri
or: debitor manet^m obligatū

De capitis diminutio
ne. Titu. v.

Capitis di
minutio ē
piorⁿ sta
tus^o per
mutatio.

Hoc edictū hz
locus i capitis diminutione q
salua ciuitate cōtingit non in
alijs. h. d. vel breu^p. Hoc edi
ctū hz locū in minima capitis
diminutōe tm̄. h. d. B. Ulp.

Pertinet hoc edictum
ad eas capitis diminu
tiones q salua ciuitate contur
gūt^q. Letex siue amissioe ci
uitatis^r siue libertat^s amissio
ne contingat capitis diminu
tio: cessabit hoc edictū. Neq;
possūt hi penitus conueniri^t

tuo filius est sui iuris: r sic mutat statū. vt insti. q. mo.
tus pa. po. sol. in pri. et tm̄ nō dē capite munui. vt. l. ad
mace. l. v. s. si. s. dicas hoc facto hois. f. interueniente
vel vere: vt emancipando vel dānando vel sili mō. vel
interpretatiue: vt pfe arrogato qz interpretant^u filij ar
rogati. vt. s. de adop. si pater. r. l. i. s. si. et. s. e. liberos. l.
r. h. secus si dei iudicio. vt dictum est.

Pertinet hoc edictū qd est. l. ca. l. s. ait pretor.

Contingunt. i. ad mintmam. vt. l. eo. l. fi.

Ciuitatis. que est media.

Libertatis. qē maxima. vt. d. l. vlt. r. l. eo. tutelao
s. p. e. r. insti. eo. s. i. r. s. i. r. iij.

Conueniri. nec etiam conuenire. nisi vt. l. e. l. lega
tum. et nisi fuerint restituti ad quorāz partem. vt. C.
de sen. pas. si debitor.

Sine dubio.
humiliter stulte
querētū rñder. se
r. a. s. e. s. i. de testa
mē. domici^v. nec
em̄ debuit festul
tum fingere.

Manet. im
mo nō manet. qñ
nouatiōe sublatū
nisi actuz fuit vt
esset repentuz. vt
l. de noua. aliam
r. C. etiā ob cro.
pe. l. i. sed dic fuis
se actū: vt dic ma
net. i. itez in obliga
tione recidit p
restitutionē. vt. s.
e. l. p. i. s. penul.
Uel dic. pprie. vt
l. ad vel. l. atiqñ
s. p. e. que vltima
non placet.

De capitis di
minutioe. Dicitū
est. s. de restitūō
nib^w q iure actōis
et p officū rōne
etatis dān. nunc
de illa que fit per
statuz mutatoz.
vt. s. de in integ.
resti. l. i. et. ij.

Capitis
status
no. ca:
put pōl
p statu: r status
cōstitit in trib^x. vt
l. e. l. fi. s. nō vt
cōuertit cū suo dif
finito hec diffini
tio. nam pfe mor

Capitis
status
no. ca:
put pōl
p statu: r status
cōstitit in trib^x. vt
l. e. l. fi. s. nō vt
cōuertit cū suo dif
finito hec diffini
tio. nam pfe mor

Restitu
tio pro
mimo
nō dat.

In eos, vel in domini. vt. l. tutelae. §. si libertate vel in fidei. vt. C. de bo. da. si vt. pponis. et de sen. pas. si ademptis. r. C. ad. l. in l. de vi pub. vel pu. l. ij. vel in filios. vt. l. de bo. dam. l. cum ratio. §. si.

Acti. hoc est generale verbum sequens speciale. vt. l. d. per. sig. l. labeo.

Judicium da bo. l. actione in factu. Nunquid r. pma utilis. r. ita. utilis et actio no actio no excludit hanc pretoria: qz vras de equitate dat. Item que est differentia iter hinc etu. r. illum. l. qd cum eo. f. quo ad emancipat. onez. Rn. p. huc restituitur actio amissa ob hoc q. al. h. esse videt cu sta = tum mutauerit. vt. l. de so. q. res. §. area. p. illuz autem modificat pdena tio in quatu face re pot filius. item hoc loci habz cu quis sui vel non sui iuris trahit in aliena familia. illud non.

Capitis diminutio non leberat que a naturali obligatione nec euz impedit postea ciuilitur obligari. h. d. Bar.

Si qui capite minuitur ex his causis que capitis diminutione precesserunt manent obligati naturaliter. Letex si postea: imputare qs sibi debet cur contraxerit quatu ad verba hui' edicti p tinet. Sed interdum si contrahatur cu his post capitis diminutione danda est actio. r. quide si arrogatus sit nullus labor est. Nam pinde obligatur vt filius.

Capitis diminutio no tollit actioes ex delicto descendentes. h. d. Bar.

Nemo delictis exuit qz uis capite minutus sit.

Arroganti restituit actio per hoc edictum. h. d. Bar.

Si qui debitoe suu arro-

quia qz no datur vt in mutus pecunia et in voto fm 3o. vt. l. de pol. si q rem. §. voto. r. fm hoc puncta ibi di minutione. et qz sequit et quide r. est exempli predicto. vel dic q contraxit cum eo q erat capite minutus et emancipat: et itez fuit capite minutus: vt qz dedit se ad arrogandz. et sic inter vtranz capitis dimi. contraxi. r. fm hoc puncta ibi cum his. et differt a superiori r. ce. terum. qz et ibi post capi. di. contraxi et agebam. ante se cundam ca. di. hic aut post secundam ago.

Cum his. f. capite minutis.

Labor est. quin def in arrogate. vt. l. de pecu. in arrogate. r. §. de adop. l. onera. lmo in arrogatd. f. iu re cu fz pms casum. vel ex hoc edicto fz scdm casum.

Obligat. f. arrogas. lmo arrogat vt filius. f. d. libe l. Exuit. q. d. hz loci hoc edictu in delictis. l3 verba dicant de actu vel actu fm dtda. vel e3 dic q in delictis no hz locu qz in illis no liberaf. r. ideo no est op' ibi hoc

edicto fz 30. ar. l. tutelae. §. i. r. l. qd cu eo. sed et si. §. ij. vel dic q de criali accusatioe hic loquit: secus si ciuilit ter agat. vel dic hic si minima. secus si maxima vt media Item no. hic ar. qz si quid est in pena statutu no dz pueri in pms. vt. l. de adi. l. legata inuuliter. r. l. de re iur. l. no fraudant. §. nemo. Item facit. l. de iur. et rele. l. relegate. §. fi. et C. de curia. l. ne quis officialium m. f. iur. quid si michi. x. tibi. r. a titio debeant r. eu arrogau: r. tu me couentias vt eum defendas: r. tibi insolida satisfi at. r. dicas mei ro ne no habenda: qz exticta e actio r. mei rationem habenda vt piter in bois admittat l3 iure ciuili pter rit actio. vt. l. d. se para. debitor. r. l. de liberatio. lega. si quis michi.

Arrogatioe patris filij capite minuunt. h. d. B. au. Liberos qui arrogatu parente sequit: placet minui capite cu i aliena pra = te' sut r cu familia mutauerit

Emancipatioe capitis di = minutio contingit: ite q caput no hz illud no mutat. h. d. B.

Emancipato' filio: et ceteris personis capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipato' filio: et ceteris personis capitis diminutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Emancipatioe capitis di = minutio manifeste accidit: cu emancipari nemo possit nisi sit in imaginaria seruile causa: de ductus. aliter atqz cu seruus manumittit: qz seruile caput nulluz ius habet: ideoqz nec minui potest.

Statu = tu in pe na si dz l pmsi couerti

Bona qtitio.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

Handwritten marginal notes in a cursive script, partially obscured by a binding strip.

nemo. vel dic q loquitur de actione competentis ipsi qui capite minutus est.

Adempta. per ingratitude. vel qz passus est se vendi ad precium participandum.

Serui. nā in serui non dat actio nisi in casu. vt. C. vbi ca. si. l. si. idem

dicūt. J. de sepul. vi. l. p̄tor. §. pe. sed ibi dic dari in euz actionē. i. p̄p̄euz vel nose ei. sic. §. de iuris. om. iudi. si q̄s id. z idem di

est. i. v. do. rap. l. p̄tor. §. in serui. et J. de in rē ver. l. i. §. itē in serui.

Cōm. bonoz. vel serui.

Michi. idem quo ad hoc q̄s di cit hic z nisi zc. si ciuitas z libertas salua sunt dūz ta

mē familia muta ta sit. vt isti. de acquirē. p. ar. l. si. ti.

Mitri. si si nō sufficiūt bona nū qd. p. nora dabitur. rñ. nō. qz nō p debito §. p. malicio sit nora. vt in isti. de nora. l. p̄n.

Nulla. §. cursecus est vbi dedi me i arrogatōez. nā z hic bōa mea in aliū deuoluuntur. rñ. nō. qz hic re manet talis obligari nō p̄t. filius vero arrogat̄ postest fm iō. §. nō. ne q̄ solam ciuitatē amittit obligari p̄t. Rñ. vt qz cū sit liber. dicitū ē ergo aliud esse in arrogato qz arroga

tus fere omnia retinet. vt in isti. de acqui. per arro. nō autem in deportato.

Exulat. sed tenetur ille ad quē bona peruenerunt vt dicit. §. co. l. ij.

As ob. hec lex z alie due leges sequentes loquuntur qn actioes cōpetūt capite minuto. ac.

Diminutione. minima.

Naturalia. vt in isti. de le. §. tu. §. si.

Dote. sed nome actio ex empto similiter habet equitatē naturalē. i. de iure gē. l. formula sit a iure ciuili ducta. vt. §. de iusti. z iur. l. ex hoc. Rñ. olim pauce: qz qnqz erāt actioes q̄ darent filijfam. vt. J. de act. et ob. l. filijfam. z l. i. factū. iter quas hec de dote erat. vt. J. solu. ma. l. ij. vñ hodie oēs ex castre. pe. vel quasi vel ex aduē

ex delicto veniētū obligatio nes cū capite ambulāt.

In eum qui maximam ma gnam vel mediā capitis dimi nutionem patit ex hoc edicto nulla actio restituit. h. d. bart.

Si libertate adempta capitis diminutio subsecuta sit nulli restitutioni aduersus ser uū locus est: qz nec p̄toria iurisditioe ita seruis obligatur vt cum eo actio sit. sed vtilis actio aduersus dñz dāda est: vt Jul. scribit. Et nisi i solidū defendat p̄mittēdū michi est in bona q̄ habuit mitti.

Coispo q̄ q̄s amittit ciuitatē p̄dit oia bona sua sine ali qua publicatione. h. d. Bart.

Ite cūz ciuitas amissa est: nulla restitutiōis equitas est aduersus eū: q̄ amissis bonis z ciuitate relicta nudus exulat.

Obligatiōes que causam naturalē respiciūt capitis di minutione nō pereūt. z loquitur ista lex de obligatiōibus actiue cōpetentibz his q̄ capi te minuuntur. h. d. b. §. aius.

As obligatiōes q̄ naturalē p̄stationē habere itelligunt: palā est capitis diminutiōe non perire: qz ciuilis rō naturalia iura corūpe re nō p̄t. itaqz de dote actio qz ex bono et equo p̄cepta est

ticia causa nō perest sibi tali minima capitis diminutione cū iure p̄tio sibi cōpetat actioes in predictis. vt C. de bo. q̄ li. l. si. Et z alia specialis estas in dote. vt. J. solu. ma. l. i. in his cū ius ciuile repugnat naturali. nā fm ius ciuile tm patri. fm ius naturale tm filio: qd ius

ciuile succēbit naturali. et ideo naturale p̄ualet: z in alijs p̄ualet ciuile vt nō def filio: z sic non amittit qz nō habet. sed quare magis in his succumbit ciuile ius naturali. Rñ. i quolibz vides rationē eq̄tatis.

Quādo cūqz eman cipata magat. Modestinus.

Legatū in annos singulos vel menses singulos relictum: vel si habitatio legē morte qdē legatarij legatū intercidit: capitis dimi nutiōe tm interueniēte pseuerat: vicz qz tale legatū i facto potius q̄ in iure consistit.

Jurifcon. ponit hic tria genera capitis diminutiōis que not. Bart. Paulus.

Apitio diminutionis tria genera sunt: maxima: media: minima. Tria enīz sunt q̄ habemus: libertatē: ciuitatē: z familiā. Igitur cūz oia hec amittim: hoc est libertatē ciuitatē z familiā: stat maxima esse capitis diminutiōne. Lū hō amittimus ciuitatē z libertatē retinem: mediā eē capitis diminutiōne. Lū z libertas z ciuitas retinet: familia tm mutat: minima esse capitis diminutionem constat.

Ex quibus causis maiores xxv. annis in integrum restituntur. Titu. vi.

Primo cōmendat edictū z ponit eū summarīū. sedo ponit verba edicti ad istam. secū da tibi verba. Bar. Ulpian.

Que ea viuere quis potest. Apitio. que habemus. s. precipua.

Familiam. i. ius agnationis inter agnatos.

Mutatur. mutari large hic accipitur: siue de sua in alienam. siue de aliena in suam: siue de aliena in alienam transfertur. Jo. sed et omnes infames statu vel fama dicuntur minui. vt. J. de var. cog. l. cognitionum. §. estimatio. vel dic non mutari: sed minui. et facit in isti. e. §. i. et ij.

Ex quibus causis maiores. Dicitur est. §. de restitutionibus quibusdam: nunc de his que dantur ratione absentie. vt. §. de in integ. resti. l. i. in fi.

Mutatio mul tiplici ter fit.

ciuile succēbit naturali. et ideo naturale p̄ualet: z in alijs p̄ualet ciuile vt nō def filio: z sic non amittit qz nō habet. sed quare magis in his succumbit ciuile ius naturali. Rñ. i quolibz vides rationē eq̄tatis.

Quādo cūqz eman cipata. idē vt etiam si maximam vel mediā capitis dimi nutiōez sit passa nisi vna de q̄nqz le gibus fuit dānata. vt. J. de bo. dā. l. v. vel dic qz nō pu blice dos: als tm ipa nō p̄t repete re: qz debet rema nere apd maritū.

Legatū. relictum ad ali menta.

In iure. qz non cōsiderat an possit capere ex te hamēto vel nō. §. hoc factū an pose sit cōedere vel nō vel bibere: nā et si non sit capax ad mitti enā si maxima capitis di minutionez passus sit. vt ar. J. de ali. le. fuis ad custodiā. et. l. is cui. et de. p. nō scrip. l. iij. Et est hoc spe

cialē fauore alimentozū. idem in habitatiōe: qz nec si

ne ea viuere quis potest.

Apitio. que habemus. s. precipua.

Familiam. i. ius agnationis inter agnatos.

Mutatur. mutari large hic accipitur: siue de sua in alienam. siue de aliena in suam: siue de aliena in alienam transfertur. Jo. sed et omnes infames statu vel fama dicuntur minui. vt. J. de var. cog. l. cognitionum. §. estimatio. vel dic non mutari: sed minui. et facit in isti. e. §. i. et ij.

Ex quibus causis maiores. Dicitur est. §. de restitutionibus quibusdam: nunc de his que dantur ratione absentie. vt. §. de in integ. resti. l. i. in fi.

Mutatio mul tiplici ter fit.

ciuile succēbit naturali. et ideo naturale p̄ualet: z in alijs p̄ualet ciuile vt nō def filio: z sic non amittit qz nō habet. sed quare magis in his succumbit ciuile ius naturali. Rñ. i quolibz vides rationē eq̄tatis.

Quādo cūqz eman cipata. idē vt etiam si maximam vel mediā capitis dimi nutiōez sit passa nisi vna de q̄nqz le gibus fuit dānata. vt. J. de bo. dā. l. v. vel dic qz nō pu blice dos: als tm ipa nō p̄t repete re: qz debet rema nere apd maritū.

Legatū. relictum ad ali menta.

In iure. qz non cōsiderat an possit capere ex te hamēto vel nō. §. hoc factū an pose sit cōedere vel nō vel bibere: nā et si non sit capax ad mitti enā si maxima capitis di minutionez passus sit. vt ar. J. de ali. le. fuis ad custodiā. et. l. is cui. et de. p. nō scrip. l. iij. Et est hoc spe

cialē fauore alimentozū. idem in habitatiōe: qz nec si

ne ea viuere quis potest.

Apitio. que habemus. s. precipua.

Familiam. i. ius agnationis inter agnatos.

Mutatur. mutari large hic accipitur: siue de sua in alienam. siue de aliena in suam: siue de aliena in alienam transfertur. Jo. sed et omnes infames statu vel fama dicuntur minui. vt. J. de var. cog. l. cognitionum. §. estimatio. vel dic non mutari: sed minui. et facit in isti. e. §. i. et ij.

Ex quibus causis maiores. Dicitur est. §. de restitutionibus quibusdam: nunc de his que dantur ratione absentie. vt. §. de in integ. resti. l. i. in fi.

Mutatio mul tiplici ter fit.

Nemo edicti. quod est. Ica. l. §. i. Nemo. hic sunt due negatiōes. f. nemo et nō. et faciunt ynam affirmationem. vt. J. de ver. sig. l. ex duobus. c. l. sum. i. amissum.

Corrigi. i. restitui vel emendatur.

Quod euenit. f. absēti vt neqz absenti noccat: cum detur ei restitūdo: nec profit cum detur J. de iur. vt. J. pti. §. r. §. si ex noxa. cā aga. l. ij. in fi. r. J. e. l. vicz. et. l. §. i. fi. i. rñ. et. J. de re. iur. l. absentia. et sic vñ p absente r aliud ptra eū iducit. vt. J. de iur. reur. l. eū q. i. rñ.

Edictū ex qui. causis ma. tres hz ptes

Verba. no. q. tres habz partes hoc edictuz. pma quatr absens cōtra p̄sentē restituit. r hoc vsqz ad illuz ver. itē si qz. scōa cōtra. r hoc vsqz ad ver. itez si qua. vbi iter sent qdā de p̄sentē cōtra p̄sentem. Tertia est ḡnalis extra p̄dicatas. vt in fi. hui. l. dic ergo si cur. i. alicuius quid. i. aliqd. s. De bonis. vsuē. seu p̄ceptiōe

I reb⁹ corporali⁹. itē amiserit fuitutē. nā hec duo h̄ p̄p̄e h̄ Seruitute. que facti est. ad veram enim seruitutem non porrigitur. vt. J. e. l. recte.

Siue cui⁹. dic qz hec cōtra respicit oia supradicta vt qz dies actōis eruit: qz metu abfuit v̄l reip. cā vel fili. r sic duo p̄tinet. §. iste: r qz de bonis eruit. f. aliqd corporale vel incorporale: vt seruit⁹. vel actio amittit. f. p̄sonalis. r dices siue dies cui⁹. i. alicui⁹ actōis dicef exisse.

Cui. i. alicui eorum.

Item si qz. f. absens vt colligitur J. e. item ait.

Fecisset. rem corporalem.

Amisit. f. p̄sens. als amissum sit. f. seruitutem.

Consecutus est. f. absens.

Qua. i. aliqua.

2 dies. idem in ceteris in quibus ledi potest. vt J. e. cum mules. §. si. fm quosdam.

Vinculis. p̄sens vel absens. r idē i duab⁹ sequētib⁹.

Potesatem. vt. J. e. ait p̄tor. §. deinde.

Non liceret. quia forte erat consul vel p̄tor. vt. J. e. sed r si per p̄torem. §. ij.

Appellatus esset. hoc verbū nō exponit ab v̄lpi. in toto ti. f. dic cōueni teclū. x. dies tm̄ superessent r iudex

Nemo edicti. causaz nemo nō iustissimā esse confitebit. Lesum enim ius p id tēp⁹ quo qz reipub. operā dabat: v̄l aduerso casu laborabat corrigi. nec non r aduers⁹ eos succurritur. ne v̄l oblit vel profit quod euenit.

Verba aut edicti talia sūt: si cui⁹ qd de bonis diminitū erit cuz is metu/ aut sine dolo malo reipu. cā abesset: siue in vinculis: seruituteve hostitū: qz p̄tate esset. siue cui⁹: a cōdis eozuz cur⁹ dies exisse dicitur.

Itē si qz qd vsu fecisset sūt: aut quod non vtēdo amiserit: p̄secut⁹ est: a cōdisve qua solut⁹ est: ob id qz dies ei⁹ exterrit: cū absens nō defenderef: siue in vinculis esset. secūve agēdi p̄tate non faceret. Aut cū eū inuitū in vsu vocari nō liceret: neqz defenderef. Lū ve magrat⁹ de ea re appellat⁹ es-

dedit tibi dilationē. xv. dieb⁹. nā hoc tpe actio non p̄petuat. vt. §. de eo p que fac. est. l. fi. i. rñ. §. hoc nō placet: qz hoc exp̄plū attribuit inferiori. prime clausule. vt. J. e. sed r si p̄to. §. hoc quoqz. dic ergo qz hic fuit q̄rela p̄tor: i. p̄posita: nec autem alteri parti denūciatū. et hoc si

ser. siue cui p magratum sine dolo ipsi⁹ actio exempta esse diceret: eaz repactōez itra annū q̄ primū de ea re expiundi ptas erit. Itē si qua alia iusta michi cā eē videbit in ite gruz restitūā. qd eis p̄ leges plebis cita: senatus cōsulta: edicta: decreta principū licebit. Juris cōsult⁹ tractat hic de vltima parte edicti. h. d. Bar. Hec edit. Calistra. Hec qd ad eos p̄tinet qz eis p̄tinent min⁹ i vsu frequētaf. Itē mōi em̄ p̄sonis extra ordinē ius dī ex senatus cōsultis r p̄cipalib⁹ p̄stōnib⁹. Hoc aut capite adiuuant in primis hi qz met⁹ cā abfuisent: scz si nō supua cuo timore deterriti abfuisent. Alp.

Etus autē causa abesse v̄l qui iusto timore mortis vel cruciat⁹ co: poris p̄teritus abesset: hoc ex affectu eius intelligit: sed non sufficit quolibet terrore abductū tēmuisse. sed huius rei disquisitione iudicis est. Calistra.

Edicta. f. p̄torū. Hec verba posita i. qd eis p̄ leges r. fm quosdā. Tu dic. i. hec vltima pars edicti generalis. itē si qua r. r qd dicit. Iqui eis p̄tinent. i. generalib⁹ verbis: r exponit p̄mo ea verba pauca dicitur. plerimū autē dicit. J. e. sed r si per p̄torem. §. fi.

Qui eis. f. verbis generaliter platis si qua r. e Min⁹. p̄ cetera supiores speciales cause. nā cū semper sp̄ali. l. subuenit raro ḡnalis clausula est i vsu. vt. J. e. §. r si. §. ij. r J. de h. ob. doli clausula. accur.

Frequentat. est tm̄ in vsu. r h̄ subicit hui⁹ em̄ r. s. p̄sonis. v̄lib⁹ qz p hoc edictū nō subuenit sp̄ali. h̄ Extra ordinem. i. extra sp̄ciales clausulas.

Constitutionibus. vt legatis municipioy. vt. J. e. l. legatis. r. l. sed r si per p̄torem. §. fi. r seq.

Hoc autē capite. i. hoc edicto. r p ordinē icipit exp̄ctū quātū ad inferēre. Vel dic iusto. i. sufficēt.

Et hoc. f. an fuerit iust⁹. n̄ Ex affectu: als esse ctu. i. ex eo qd secutū ē pp̄ tale metū. als affectu. i. qz affectu vt ar. §. qd me. cā. si m̄ter. i. rñ. v̄l dic ab affectu al.

Quolibet. vt. §. qd me. cā. l. metū accipiēdū. Et nō

nō fuit magistra: tus in dolo: vt nō redderet ius. r p hoc J. e. sed et si p̄torē. i. rñ. tunc em̄ habet locū sequēs clausula.

Ipsi⁹. q̄ amissit. et dicit stare p̄ magratū siue magistrat⁹ ius nō dī rit dolo: vel sine dolo: siue nō fuit ei⁹ copia. vt. J. e. §. r si p̄torē. §. ait p̄tor. cum seq. §.

Intra annū. hodie quadrien: niū. vt. C. de tēp. in ite. rest. l. fi. i. fi.

Restitūā. non vt ante restitutiō: nē h̄ abeat actōez rescissoriā: vt dicitur in mōre. vt §. ti. ij. q. si minor. §. fi. Alij cōtra. dī cūt em̄ etiam h̄c restitutiōem iure actōis dari in in te. restitūdis.

Quod eis. f. licebit qd est. i. et itelligas sp̄ licere nisi prohibeatur aliqua istaz par

Edicta. f. p̄torū. Hec verba posita i. qd eis p̄ leges r. fm quosdā. Tu dic. i. hec vltima pars edicti generalis. itē si qua r. r qd dicit. Iqui eis p̄tinent. i. generalib⁹ verbis: r exponit p̄mo ea verba pauca dicitur. plerimū autē dicit. J. e. sed r si per p̄torem. §. fi.

Qui eis. f. verbis generaliter platis si qua r. e Min⁹. p̄ cetera supiores speciales cause. nā cū semper sp̄ali. l. subuenit raro ḡnalis clausula est i vsu. vt. J. e. §. r si. §. ij. r J. de h. ob. doli clausula. accur.

Frequentat. est tm̄ in vsu. r h̄ subicit hui⁹ em̄ r. s. p̄sonis. v̄lib⁹ qz p hoc edictū nō subuenit sp̄ali. h̄ Extra ordinem. i. extra sp̄ciales clausulas.

Constitutionibus. vt legatis municipioy. vt. J. e. l. legatis. r. l. sed r si per p̄torem. §. fi. r seq.

Hoc autē capite. i. hoc edicto. r p ordinē icipit exp̄ctū quātū ad inferēre. Vel dic iusto. i. sufficēt.

Et hoc. f. an fuerit iust⁹. n̄ Ex affectu: als esse ctu. i. ex eo qd secutū ē pp̄ tale metū. als affectu. i. qz affectu vt ar. §. qd me. cā. si m̄ter. i. rñ. v̄l dic ab affectu al.

Quolibet. vt. §. qd me. cā. l. metū accipiēdū. Et nō

Meduz h ar. q mine sufficietes facit iustitiam. vt h. r. c. de iustit. fa trāsa. c. interpositas. r. s. qd me. cā. extat. r. j. de efor. cri. l. cū m pe. s. p. l. r. qd facit in causis commissis a domino pa ne suffi

Item hi. f. restituumtur ex hoc edicto. r. Reueri pōt. vt hic. r. j. e. si cui. standiu. r. l. rei. publice. r. c. d. re. sti. mi. l. ignorare. r. sceno. nō psequi que pūilegium ex onere qd libenter subiit. imo pdit. vt. j. de re. mi. l. nō oēs. s. q. captus. r. sti. de excu. tu. s. itē. tria. ar. j. c. d. excu. tu. l. volūta. ria.

Abesset. i. abs. sens. statet. r. q. data. vt. q. matur. q. expedire. vt. ro. of. ferēdo. se. reip. ac. e. r. l. l. i. r. f. cui. tande.

Dolus. f. ei. q. semetū. passū. dic. r. t. sūt. m. g. fa. tus. i. n. s. s. o. res. a. i. t. p. u. s. i. c. e. s. u. e. d. n. r. a. b. e. s. s. e. r. e. i. p. u. cā. vt. j. e. si. cu. in. p. n. r. l. a. b. e. s. s. e. que. s. u. n. t. c. o. n. t. r. a.

Militēs. p. l. a. z. ne. m. i. l. i. t. ā. r. vt. s. u. n. t. p. r. e. f. e. c. t. i. v. i. g. i. l. i. s. m. q. u. o. s. d. a. z. i. d. e. m. i. n. q. s. z. a. l. i. o. s. q. r. e. m. i. l. e. s. a. b. e. s. s. e. s. e. s. s. e. s. i. n. g. i. b. y. t. h. i. c. nō. m. a. g. r. ā. r. vt. s. l. p. r. i. r. ā. q. z. o. f. f. i. m. m. i. l. i. t. i. e. r. e. m. o. t. u. m. i. m. o. p. r. i. u. e. c. ā. s. z. l. e. g. i. b. v. n. s. u. p. e. s. s. e. nō. p. n. t. m. i. l. i. t. e. s. a. l. i. s. n. e. g. o. c. i. s. vt. c. l. o. c. a. l. m. i. l. i. t. e. s. e. t. l. f. a. t. m. a. g. r. ā. r. pōt. cū. a. d. c. ā. s. p. n. c. i. p. a. l. i. s. s. i. t. p. p. o. s. i. t. p. r. e. t. e. r. e. a. m. a. g. r. ā. t. u. s. h. z. s. a. l. a. r. i. u. s. d. e. p. u. b. l. i. c. o. l. z. nō. a. s. s. e. s. s. o. r. vt. s. d. e. a. s. s. e. s. s. o. l. f. i. r. i. o. s. i. n. cō. m. o. d. i. cā. f. a. c. e. r. e. v. t. m. i. l. i. t. e. s. a. u. t. a. l. i. i. p. u. t. a. d. a. l. i. q. b. p. d. i. s. s. i. b. i. a. s. s. i. g. n. a. t. i. s. s. u. p. e. d. i. a. h. n. t.

Legatis. m. u. n. i. c. i. p. i. o. r. u. m. d. e. m. u. n. i. c. i. p. i. o. v. e. l. a. d. c. i. u. i. t. ā. t. e. p. i. u. s. f. e. c. u. s. d. e. m. u. n. i. c. i. p. i. o. a. d. p. n. c. i. p. e. v. e. l. a. d. c. i. u. i. t. ā. t. e. r. o. v. e. l. e. c. t. o. r. a. q. z. t. u. c. e. s. t. a. b. s. e. n. s. r. e. i. p. u. cā. vt. c. e. l. i. cō. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. v. t. r. e. s. t. i. t. u. a. n. t. r. e. b. e. o. r. y. s. u. c. a. p. t. i. v. t. h. i. c. r. j. e. l. f. z. s. i. s. f. i. r. d. f. l. e. g. a. t. m. u. n. i. c. i. p. i. i. v. i. l. l. e. v. e. l. c. a. s. t. r. i. v. e. l. e. n. ā. c. i. u. i. t. ā. t. i. s. a. l. i. c. i. u. s. a. d. a. l. i. ā. c. i. u. i. t. ā. t. e. v. e. l. c. a. s. t. r. u. v. l. b. a. r. o. n. e. v. t. j. a. d. m. u. n. i. c. i. p. i. i. i. n. p. n. r. f. a. c. i. t. c. d. e. o. f. f. i. e. i. u. s. q. u. i. v. i. a. l. i. i. r. j. v. t. i. n. s. u. p. u. n. a. l. i. i. s. f. o. s. s. a. i. n. p. u. n.

Succurrit. a. l. a. t. r. o. n. i. b. u. s. v. t. j. e. o. a. i. t. p. r. o. s. i. s. e. d. a. r. c. o. n. t. r. a. s. i. q. u. i. s. c. a. u. l. i. i. n. f. i.

Latumis. i. l. a. t. e. b. r. i. s. s. u. b. t. e. r. r. a. n. p. u. t. a. t. h. i. c. d. e. c. u. s. t. o. d. i. a. c. a. r. c. e. r. i. s. d. i. c. i. t. q. s. o. l. i. r. e. i. p. u. b. p. m. i. t. t. i. t. v. t. c. d. e. p. u. c. a. r. l. i. e. r. q. nō. d. z. q. s. e. x. t. r. e. e. t. i. a. m. s. i. pōt. v. t. j. d. e. c. a. p. s. i. c. a. p. t. i. u. s. i. n. f. i. s. e. d. v. i. n. c. u. l. a. e. t. i. a. z. p. u. a. t. a. q. s. e. r. i. t. v. t. h. i. c. r. j. d. e. p. s. i. g. l. v. i. c. u. l. o. r. e. x. q. b. s. i. q. s. pōt. e. x. i. r. e. r. nō. f. a. c. i. t. n. o. n. r. e. s. t. i. t. u. i. f. a. r. j. e. o. s. i. c. u. i.

Item hi. q. resp. cā sine dolo malo abfuisent / doli mali eo ptinere accepit: vt q reuerit pōt neqz reuerie ref/in eo quod p id tps aduer sus eū factum est nō adiuef. Ueluti si alteri grādis cōmo di captādi grā id egerit: vt rei pub. cā abesset reuocatur ab isto pūilegio. **A**lpianus. **A**lqui data opa r sine **A**lucro hoc affectauerit. vel q maturi pfect est: vel litis grā cepit reipublice cau sa abesse. s; hec adiectio doli mali ad reipu. cā absentes re ferf/nō etiā ad eū q meri cau sa abesset. qm nullus meri est si doli i tercedat. s; q meri rei pub. cāe operaz dāt: reipubli. cā non absunt. **P**au. **A**l sunt magistratus. **M**ilitēs pla. **A**lpia. ne q roma militat: pro reipub. cā absentib; habetur. **L**egatis quoqz **P**au. **M**unicipioz; succurritur ex pncipi marci z cōmo di cōstitutione. **C**alistra. **S**uccurrit etiaz ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū ptinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz quoqz q a latronib; aut a pze donib; aut a potentiore vi op

Item hi. q. resp. cā sine dolo malo abfuisent / doli mali eo ptinere accepit: vt q reuerit pōt neqz reuerie ref/in eo quod p id tps aduer sus eū factum est nō adiuef. Ueluti si alteri grādis cōmo di captādi grā id egerit: vt rei pub. cā abesset reuocatur ab isto pūilegio. **A**lpianus. **A**lqui data opa r sine **A**lucro hoc affectauerit. vel q maturi pfect est: vel litis grā cepit reipublice cau sa abesse. s; hec adiectio doli mali ad reipu. cā absentes re ferf/nō etiā ad eū q meri cau sa abesset. qm nullus meri est si doli i tercedat. s; q meri rei pub. cāe operaz dāt: reipubli. cā non absunt. **P**au. **A**l sunt magistratus. **M**ilitēs pla. **A**lpia. ne q roma militat: pro reipub. cā absentib; habetur. **L**egatis quoqz **P**au. **M**unicipioz; succurritur ex pncipi marci z cōmo di cōstitutione. **C**alistra. **S**uccurrit etiaz ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū ptinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz quoqz q a latronib; aut a pze donib; aut a potentiore vi op

Alqui data opa r sine **A**lucro hoc affectauerit. vel q maturi pfect est: vel litis grā cepit reipublice cau sa abesse. s; hec adiectio doli mali ad reipu. cā absentes re ferf/nō etiā ad eū q meri cau sa abesset. qm nullus meri est si doli i tercedat. s; q meri rei pub. cāe operaz dāt: reipubli. cā non absunt. **P**au. **A**l sunt magistratus. **M**ilitēs pla. **A**lpia. ne q roma militat: pro reipub. cā absentib; habetur. **L**egatis quoqz **P**au. **M**unicipioz; succurritur ex pncipi marci z cōmo di cōstitutione. **C**alistra. **S**uccurrit etiaz ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū ptinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz quoqz q a latronib; aut a pze donib; aut a potentiore vi op

Recte labeo ait eum nō cōtineri qui liber r he res institur est anteqz sit heres: quia nec bona habeat: et pzetor de liberis loquitur ho minibus: puto tamē filiūfa. in castrēsi peculio pertinere ad hoc edictum. **C**alistra. r satisfationē. l. z non sit lis contestata. nā extunc p libe ro hē quātū ad liberalē cām pagēdā vel finēdāz: r oēs alias ichoādas. vt. c. de li. cā. l. i. e. r. j. de li. cā. l. ordlata y **C**epta. i. finita est. **R**ecte non contineri. illis verbis seruitute. ac. **B**a **A**nteqz sit. i. anteqz moriāf testator. nā eo mor tuo statim liber r heres est. vt in sū. de here. qua. r. dif. s. i. vel dic eū fuisse sub conditione institutum. accur. **B** **H**olbus. r. patribus. a. detentis vt seruus. **C** **I**n castrēsi. vel quasi. sed nōne idēz in aduēticijs hodie. Rū. non cū pater habeat admīstratōne. vt. c. de bo. que libe. l. f. r. c. de bo. ma. l. i. Nisi forte in actio ne iniuriarū. r. de dote. r. in alijs sūlib; q sunt. ppe filioz vt dixi. j. de indi. si lōgi. s. l. i. mo r. in illis p r ius habet. **D** **E**dictum. si detineatur in seruitute facti.

Carce: rē nō d; q; ex: etiam si q; ex: re q;uis possit.

Item hi. q. resp. cā sine dolo malo abfuisent / doli mali eo ptinere accepit: vt q reuerit pōt neqz reuerie ref/in eo quod p id tps aduer sus eū factum est nō adiuef. Ueluti si alteri grādis cōmo di captādi grā id egerit: vt rei pub. cā abesset reuocatur ab isto pūilegio. **A**lpianus. **A**lqui data opa r sine **A**lucro hoc affectauerit. vel q maturi pfect est: vel litis grā cepit reipublice cau sa abesse. s; hec adiectio doli mali ad reipu. cā absentes re ferf/nō etiā ad eū q meri cau sa abesset. qm nullus meri est si doli i tercedat. s; q meri rei pub. cāe operaz dāt: reipubli. cā non absunt. **P**au. **A**l sunt magistratus. **M**ilitēs pla. **A**lpia. ne q roma militat: pro reipub. cā absentib; habetur. **L**egatis quoqz **P**au. **M**unicipioz; succurritur ex pncipi marci z cōmo di cōstitutione. **C**alistra. **S**uccurrit etiaz ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū ptinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz quoqz q a latronib; aut a pze donib; aut a potentiore vi op

Item hi. q. resp. cā sine dolo malo abfuisent / doli mali eo ptinere accepit: vt q reuerit pōt neqz reuerie ref/in eo quod p id tps aduer sus eū factum est nō adiuef. Ueluti si alteri grādis cōmo di captādi grā id egerit: vt rei pub. cā abesset reuocatur ab isto pūilegio. **A**lpianus. **A**lqui data opa r sine **A**lucro hoc affectauerit. vel q maturi pfect est: vel litis grā cepit reipublice cau sa abesse. s; hec adiectio doli mali ad reipu. cā absentes re ferf/nō etiā ad eū q meri cau sa abesset. qm nullus meri est si doli i tercedat. s; q meri rei pub. cāe operaz dāt: reipubli. cā non absunt. **P**au. **A**l sunt magistratus. **M**ilitēs pla. **A**lpia. ne q roma militat: pro reipub. cā absentib; habetur. **L**egatis quoqz **P**au. **M**unicipioz; succurritur ex pncipi marci z cōmo di cōstitutione. **C**alistra. **S**uccurrit etiaz ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū ptinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz quoqz q a latronib; aut a pze donib; aut a potentiore vi op

Item hi. q. resp. cā sine dolo malo abfuisent / doli mali eo ptinere accepit: vt q reuerit pōt neqz reuerie ref/in eo quod p id tps aduer sus eū factum est nō adiuef. Ueluti si alteri grādis cōmo di captādi grā id egerit: vt rei pub. cā abesset reuocatur ab isto pūilegio. **A**lpianus. **A**lqui data opa r sine **A**lucro hoc affectauerit. vel q maturi pfect est: vel litis grā cepit reipublice cau sa abesse. s; hec adiectio doli mali ad reipu. cā absentes re ferf/nō etiā ad eū q meri cau sa abesset. qm nullus meri est si doli i tercedat. s; q meri rei pub. cāe operaz dāt: reipubli. cā non absunt. **P**au. **A**l sunt magistratus. **M**ilitēs pla. **A**lpia. ne q roma militat: pro reipub. cā absentib; habetur. **L**egatis quoqz **P**au. **M**unicipioz; succurritur ex pncipi marci z cōmo di cōstitutione. **C**alistra. **S**uccurrit etiaz ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū ptinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz quoqz q a latronib; aut a pze donib; aut a potentiore vi op

Item hi. q. resp. cā sine dolo malo abfuisent / doli mali eo ptinere accepit: vt q reuerit pōt neqz reuerie ref/in eo quod p id tps aduer sus eū factum est nō adiuef. Ueluti si alteri grādis cōmo di captādi grā id egerit: vt rei pub. cā abesset reuocatur ab isto pūilegio. **A**lpianus. **A**lqui data opa r sine **A**lucro hoc affectauerit. vel q maturi pfect est: vel litis grā cepit reipublice cau sa abesse. s; hec adiectio doli mali ad reipu. cā absentes re ferf/nō etiā ad eū q meri cau sa abesset. qm nullus meri est si doli i tercedat. s; q meri rei pub. cāe operaz dāt: reipubli. cā non absunt. **P**au. **A**l sunt magistratus. **M**ilitēs pla. **A**lpia. ne q roma militat: pro reipub. cā absentib; habetur. **L**egatis quoqz **P**au. **M**unicipioz; succurritur ex pncipi marci z cōmo di cōstitutione. **C**alistra. **S**uccurrit etiaz ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū ptinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz quoqz q a latronib; aut a pze donib; aut a potentiore vi op

Item hi. q. resp. cā sine dolo malo abfuisent / doli mali eo ptinere accepit: vt q reuerit pōt neqz reuerie ref/in eo quod p id tps aduer sus eū factum est nō adiuef. Ueluti si alteri grādis cōmo di captādi grā id egerit: vt rei pub. cā abesset reuocatur ab isto pūilegio. **A**lpianus. **A**lqui data opa r sine **A**lucro hoc affectauerit. vel q maturi pfect est: vel litis grā cepit reipublice cau sa abesse. s; hec adiectio doli mali ad reipu. cā absentes re ferf/nō etiā ad eū q meri cau sa abesset. qm nullus meri est si doli i tercedat. s; q meri rei pub. cāe operaz dāt: reipubli. cā non absunt. **P**au. **A**l sunt magistratus. **M**ilitēs pla. **A**lpia. ne q roma militat: pro reipub. cā absentib; habetur. **L**egatis quoqz **P**au. **M**unicipioz; succurritur ex pncipi marci z cōmo di cōstitutione. **C**alistra. **S**uccurrit etiaz ei qui in vinculis fuisset: qd nō solū ad eū ptinet qui publica custodia cohercet: sed ad euz quoqz q a latronib; aut a pze donib; aut a potentiore vi op

Trāsfuga q̄s dicitur.

Tem ei. nam transfugis. dicitur transfuga qui ad hostes fugit vel tpe belli vel tpe induciari. vt. j. de capti. l. postliminiū. s. transfuga. que si capimus iure belli capim⁹ vt n̄ seru⁹ efficiat. vt. j. de acq. re. do. l. transfuga. b. ¶ Quib⁹. i. qz his vt. j. l. pxi. s. nō min⁹. ⁊ sic no. qz nō dz ex delicto penā ⁊ premiū mereri. vt. j. de re. in. l. nō fraudant. s. i. ⁊ j. eo. si cui in p̄n. s. qd si est in dubio fuerit trāsfuga vt nō. Rñ. credi affirmatiōi sue de hoc si añ fuerat bon⁹ als non. vt. j. de remili. l. nō omnes. s. a barbaris. ¶ poterāt. hec lra vsqz in fi. p̄t in interrogatiue legi. ⁊ rñ. qz in superiori p̄bovoluit eos designare q̄ in seruitute q̄ facti est detinētur hi aut vere serui sunt. vt. j. e. l. pxi. vel lege plane. et dic poterāt p̄tneri. s. inspectis verbis p̄tous. s. non fm mentem eius

Hostibus mortuis. succurrūt hereditibus. s. vt. j. e. qui mittuntur. s. item paganum.

Habere possunt. cū serui sunt ⁊ nichil habeant.

Cum. ad est quāuis.

Seruitute. scilicet facti.

Detinent. sed ad negocia possunt haberi etiā vere serui. vt. j. de p̄cu. l. serui quoqz. in prin.

Si. i. q̄uis. Vel dic. p̄pue. ⁊ no. hic ar. qz p̄t. s. i. tui curator bonis eius q̄ est vltra mare. sic. C. de bo. q̄ li. l. fi. s. i. ⁊ de p̄u. cre. l. idē p̄uilegiū. q̄ oēs actōes intēret. vt. j. de cur. bo. dā. l. ij. marie tpe pituras. vt. j. de bo. auc. in. pos. l. creditorem. in prin.

Existimo. ⁊ ei reuerso. ⁊ et ip̄i curatori bonorum.

Nō minus. histero. p̄teron. q. d. nō min⁹ nato ibi q̄ capto. sic. s. de re. di. l. ripari. ⁊ qd dicit de nato ibi. s. cōcepto pu⁹. vt. h. si aut ⁊ ibi fuit cōcept⁹ ⁊ nat⁹ si cū vtroqz parēte redeat. idē. si cū m̄e tm̄ spuri⁹ habet. si cū p̄e tm̄ nō hz postliminiū fm q̄ dā. q̄ si nō possit fingi sine m̄e. si aut sine p̄e. s. i. o. dicit qz hz. qz ⁊ sine m̄e est q̄qz filius vt arrogat⁹. ⁊ p̄banf. hec. j. de cap. l. diu. ⁊. C. de cap. l. i. vel dic etiā reuersus cū m̄e tm̄ quo ad qdā h̄re postliminiū. s. vt sit liber. ⁊ qz et restituit vt h. ⁊ qz m̄i succedat s. nō qz p̄iusto filio h̄eaf. ⁊ idē si cū p̄e tm̄ mltomagis.

Qui postliminum. improprie cum non fuerit captus. vt. C. de capti. l. i.

Non restituitur. nā presens pro pagano est. vt. C. de resti. mili. l. fi. ⁊ insti. de mili. test. s. i.

Subueniri. fuit ḡ facta missio ex sc̄bo decreto. als

Item ei succurrūt q̄ in hostiū ptate fuit. i. ab hostibus captus. Nā trāsfugis nullū credēdū est b̄ficiū tribui q̄bus⁹ denegatus est postliminiū. poterāt tamen qui in hostiū potestate essent illa parte edicti contineri que loquitur de his qui in seruitute fuerint. ¶ l. pianus. ¶ hostib⁹ autē captis postliminiō reuersis succurrūt: aut ibi mortuis⁹. quia nec pcuratores h̄re possunt. Cum⁹ alijs sup̄ascriptis etiā pcuratorē possit subueniri licet eos q̄ in seruitute⁹ detinent⁹. Ego autē etiā noie eius qui in hostiū ptate est si cura tor (vt plerūqz fit) fuerit bōis cōstitut⁹: auxiliū cōpetere existimo⁹. Nō minus⁹ autē ab hostib⁹ capto q̄ ibi nato: q̄ postliminiū hz succurrendū videtur. ¶ Si dāni infecti missus

suo iure posset cauere. vt. j. de dā. infe. l. si finita. s. si forte ⁊. s. postea. Itē no. ar. qz hic ex sc̄bo decreto dñūm trāsis vt dixi. s. si ex norali cau. aga. l. ij. in fi. ac. p. ¶ Sed quod simpliciter. cepi vsucapere tūā te p̄ite postea absens fuisit ⁊ finiui te reuerso infra modicū tps. sit in edes militis: siquidem presente eo iussit p̄tor: possideri non restituitur. sin vero absente eo: dicendū est subueniri ei debere. ¶ Breuiter hoc intendit fm lec. quā intendo tenere. qd b̄ sponitur de tpe absentie intel ligit de modico tpe qd excurrit postea si in eo q̄s nō fuit negligēs: qd arbitrio iudicis de terminabis. h. d. cū. l. se. ¶ In dicit in q̄tuor partes. p̄lo p̄it dñū. sc̄bo illd declarat. tertio illud. pbat p̄ rōnē. q̄to illd deducit in practica. sc̄ba ibi vt si fm lec. quā teneo. licet s. j. lec. glo. sc̄ba incipit ibi nō q̄ncūqz tertia ibi in. l. non enim. quarta ibi totūqz. h. d. Barto.

Sed qd simpliciter p̄tor: edixit postea ve/ ita accipiēdū est vt si ichoata sit bonefidei possessoris detetatio ante absentiam / finita autē eo reuerso dicū tps restringit qd currit post reuersionē qd pro absentia reputat. Et sic fume duo ar. vñ. p̄ te lib⁹ q̄ dicit possedit n̄to tpe ⁊ p̄. vt. j. de s. sig. l. hec adiectio. ⁊ dixi s. si q̄s cau. ⁊ si post tres. itē aliud qz vbi lex nō distinguit nos tm̄ distinguit. vt. j. de testi. q̄stitū. ar. s. s. de of. p̄re. l. iij. ⁊ j. d. pub. de p̄cio. ¶ In dicit qz hec s̄ba postea ve/ p̄nt cōiungi cū p̄dictis. s. e. l. i. fm a30. hoc mō. Si qd de bonis alicui⁹ exisse d̄cū is abesset metu postea ve/ ante. restitua. sic q̄ si ledať etiā in absentia vel quasi restituit in totū tps quo lesus est: quo cepit abesse. ad aut si post modicū tps. Rñ. nunc nō in totū: qz tps qd fluxit post modicū tps ⁊ post vsucapionē cōpletā recōpensat ei pro tpe absentie: idē dicas si fuit in absentia cōpletā: si reuersus taceat ⁊ negligēs sit si tm̄ postea euigilet ⁊ lire inchoet: tps modicū qd currit in petēda restitutiōe nō nocet. sed aliō sic qd negligētē cucurrit. vt ar. C. de ioffi. testa. l. s. quare ḡ vlp. facit d̄iam inter modicū tps vel post. Rñ. qz vbi post vix p̄tē ēn aliq̄ tps labaf in negligentia qd nō sic q̄n in absentia vel i modico tpe. Itē si petit amoueri tps mediū nunq̄ dz p̄bare rē fuisse suā. als ei nec p̄scripta est in sui p̄iudiciū. ⁊ si p̄stāt suā fuisse re quare nō restituit ad rē. vt in minore d̄: vt no. s. de p̄cu. l. qui p̄ prio. s. itē querit. Rñ. hic nō cōstabat de dñio. Vel dic qz nō habet causam cōuent⁹ ab actore. vel dic qz sic. ¶ Ante absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes.

S finita. scilicet vsucapio.

¶ p̄tor: edixit. i. in edicto qdā posuit separato a iudicio posito i. l. i. cū illud p̄fectus sit. ⁊ hoc vbi sit ne sam⁹ s. j. o. ⁊ bul. et eius s̄ba erant talia. Si qd vsucapitū fuerit de bonis alicui⁹ cū est absens postea ve/ rescindā vsucapio nē subducēdo oē tps vsuca. ex quo cepit abesse. non aut fuerunt talia subducā omne tps abfite. vt tm̄ restituať quātm fuit absens. nā p̄t ab fuisse per. xxx. an. nō tm̄ restituit totū ēt s. j. eos. nec ēt talia fuerit subducā omne tps vsuca p̄tōis: qz nō illud quo fuit p̄s ante absentia vt h̄ cau te p̄it. vt si ichoata ⁊. e. qd ḡ d̄ post eare ad d̄dā mo

dicū tps restringit qd currit post reuersionē qd pro absentia reputat. Et sic fume duo ar. vñ. p̄ te lib⁹ q̄ dicit possedit n̄to tpe ⁊ p̄. vt. j. de s. sig. l. hec adiectio. ⁊ dixi s. si q̄s cau. ⁊ si post tres. itē aliud qz vbi lex nō distinguit nos tm̄ distinguit. vt. j. de testi. q̄stitū. ar. s. s. de of. p̄re. l. iij. ⁊ j. d. pub. de p̄cio. ¶ In dicit qz hec s̄ba postea ve/ p̄nt cōiungi cū p̄dictis. s. e. l. i. fm a30. hoc mō. Si qd de bonis alicui⁹ exisse d̄cū is abesset metu postea ve/ ante. restitua. sic q̄ si ledať etiā in absentia vel quasi restituit in totū tps quo lesus est: quo cepit abesse. ad aut si post modicū tps. Rñ. nunc nō in totū: qz tps qd fluxit post modicū tps ⁊ post vsucapionē cōpletā recōpensat ei pro tpe absentie: idē dicas si fuit in absentia cōpletā: si reuersus taceat ⁊ negligēs sit si tm̄ postea euigilet ⁊ lire inchoet: tps modicū qd currit in petēda restitutiōe nō nocet. sed aliō sic qd negligētē cucurrit. vt ar. C. de ioffi. testa. l. s. quare ḡ vlp. facit d̄iam inter modicū tps vel post. Rñ. qz vbi post vix p̄tē ēn aliq̄ tps labaf in negligentia qd nō sic q̄n in absentia vel i modico tpe. Itē si petit amoueri tps mediū nunq̄ dz p̄bare rē fuisse suā. als ei nec p̄scripta est in sui p̄iudiciū. ⁊ si p̄stāt suā fuisse re quare nō restituit ad rē. vt in minore d̄: vt no. s. de p̄cu. l. qui p̄ prio. s. itē querit. Rñ. hic nō cōstabat de dñio. Vel dic qz nō habet causam cōuent⁹ ab actore. vel dic qz sic. ¶ Ante absentiam. idē multomagis si in ipsa absentia inchoata esset fm omnes.

¶ p̄tor: edixit. i. in edicto qdā posuit separato a iudicio posito i. l. i. cū illud p̄fectus sit. ⁊ hoc vbi sit ne sam⁹ s. j. o. ⁊ bul. et eius s̄ba erant talia. Si qd vsucapitū fuerit de bonis alicui⁹ cū est absens postea ve/ rescindā vsucapio nē subducēdo oē tps vsuca. ex quo cepit abesse. non aut fuerunt talia subducā omne tps abfite. vt tm̄ restituať quātm fuit absens. nā p̄t ab fuisse per. xxx. an. nō tm̄ restituit totū ēt s. j. eos. nec ēt talia fuerit subducā omne tps vsuca p̄tōis: qz nō illud quo fuit p̄s ante absentia vt h̄ cau te p̄it. vt si ichoata ⁊. e. qd ḡ d̄ post eare ad d̄dā mo

filii q̄n qz d̄c si ne m̄e.

Resitutio. s. ad qd. Rñ. fm Bul. 7 io. vt subduca...

Resitutio. s. auxiliu loci habz no qnq. s. ita demum si itra modicu tps postqz redijt hoc...

Non em negligētibus subuenit s. necessitate rez i peditis. Totiqz istud ar bitrio ptois tēperabif. id est vt ita demū restituat...

Miles absens restituit ad uersus possessore hereditatis...

Non pot vt pote vsucapione completa post modicu tps. Non esse audiedū. ad oē tempus: nā id qd post distulit...

Resitutio. s. ad qd. Rñ. fm Bul. 7 io. vt subduca...

Resitutio. s. auxiliu loci habz no qnq. s. ita demum si itra modicu tps postqz redijt hoc...

Non em negligētibus subuenit s. necessitate rez i peditis. Totiqz istud ar bitrio ptois tēperabif. id est vt ita demū restituat...

Miles absens restituit ad uersus possessore hereditatis...

Non pot vt pote vsucapione completa post modicu tps. Non esse audiedū. ad oē tempus: nā id qd post distulit...

Modi- cu tps i arbi- trio ius dicitur.

a **C**ausa si. vt. l. e. l. r. siue. r. l. si quis ticio. et. l. si qd sit pulatus. Accur.

b **N**o em. bñ dixi eū restituēdū tm vt capiat non vt actio sibi restituat: qz eā nūq̄ habuit: tūc em eēt necessariū p̄tous auxiliū vt actio restitueret. hic aut nō s̄ vt le gatu cōsequat. qz

pditio fuit in cau sa. f. deficiēs qua re sit amissum. v̄l ecōtra fm. m. p̄di tio fuit in causa. id est facit dubita ri an def. nā an cō ditionē non vt le sus. vñ nō ē resti tuend⁹. qd nequa q̄ admittit. Sed op. nō vt op⁹ esse restōne cū p̄ple ta p̄ditio habeat. cū p̄ eū nō reman serit. vt. l. de cōdi. r. l. illis libertis. r. dele. iij. q̄ p̄cubi nam. s. v̄rou. Qd forte dici p̄t. vel in. ll. allegat. fie bar p̄ aduersariū ne cōditio ipleret qd hic nō ita.

Sciendū. pe na vt dāno. no. ex alterius pe na vel dāno: als em qd ad lucrum restituit. vt. l. p̄ xi. in fi. r. l. e. l. r. si ue. r. l. si qd ticio. r. l. si qd stipulat⁹ q̄ sunt. i. itē no. q̄ exēplū hui⁹ legi s̄ ponit. l. l. pri. deniqz r. c. s̄ nōne tenuit possessionez alo absens. vt. C. de acq. pos. l. 3. Rñ. p̄t esse q̄ p̄t absentia rei empte a se pos. nō app̄hendit. vel qz amissit p̄pter obliuionē. vt. l. de vsuca. l. salu. s. i.

Deniqz. possessionē. i. vsucapionez q̄ puenit ex pos sessione. vt. l. de vsuca. l. ij. r. hic subijct. nā cuz ab alio possidet ipse possidere non potest.

Nō restitui. cū em fuit capt⁹ cepit ab alio posside rit. q̄ ipse desit possidere qui vsucapiebat. vt. l. de acq. re. do. hō liber. in fi. et sic fuit interruptio naturalis. vt. l. de vsuca. naturalr. ad quam nichil facit fictio possiminit. vt. hic. Sed l. e. aut p̄t. s. itē ei. So. vt ibi. itē l. e. l. aut p̄t. s. h. i. r. l. de vsuca. l. iusto. s. fi. et. l. si is q̄. s. i. q̄ b̄ d̄ q̄ ius possiminit ad vsucapionez p̄origit. sed dic q̄ ille loquunt q̄ p̄ subiectas p̄onas sit vsucapio r̄ in reb⁹ pe cularib⁹. hic aut q̄ p̄ se vel p̄ subiectos: nō tñ ex cā pec culari. vt. l. de cap. l. in bello. s. facte. s̄ i hoc casu q̄ p̄ subiectos nō in re peculiari dicit. Rñ. q̄ locū h̄z fictio le gis cor. vt. p̄ficiat heredi si ibi decedat: nō aut ius possi minū. Quādo autē ex peculiari: ibi p̄stat q̄ vtraqz fictio locū habet: vt dicitū est. Itē p̄tra. l. de i. actus p̄uas. l. i. s. si quis vel. p̄pter. dic vt ibi.

f **Q**uia hec. f. vsucapio.

Cū qz cui sic legatū sit: in annos singulos quib⁹ in ita lia eēt restituēdū vt capiat at: qz si⁹ in italia fuisset labeo scri bit et tul. li. iij. r. p̄p. li. xxi. p̄ bant. Non em dies actionis exijt: vbi p̄tous auxiliū neces sariū fuit: sed p̄ditio in cā est.

Restō ex hoc edicto nō fit vbi qd certat de lucro cū alte ri⁹ iniuria nec ex fictioe possi minū cū possiminitū nō porri gat ad ea q̄ sunt facti. r. cessat restō vbi eq̄tas cessat. h. d. cuz duab⁹. ll. seq. Bar. Paulus.

Sciendū est q̄ in his casi bus restitutiōis auxiliū maiorib⁹ dam⁹ in quib⁹ ret dū tarat p̄sequēde grā q̄runtur. non cū r. lucri faciendū ex alte ri⁹ pena vel dāno auxiliū sibi impartiri desiderat. Papi.

Deniqz si emptor prius q̄ p̄ vsum sibi acquire ret ab hostib⁹ capt⁹ sit: placet interruptā possessionē possi minio nō restitui: qz hec sine possessionē nō p̄sistit. Posses

Nō cōstitit. vt inchoet. vt hic r. l. de vsuca. sine pos sessione. p̄ficiat tñ sine pos. vt. l. de vsuca. l. cep. r. l. i. nūqz. s. vacuā. r. l. rez mixtura. s. labeo. vel dic. f. vsucapio q̄ p̄ tū restitui: nō p̄t restitui nisi possessio restitua. s̄ hoc fieri nō p̄t vt subijct. Vel veri⁹ dic etiā vt. p̄cedat nō est

sio autē plurimū facti habet causa vero facti non continetur possiminitio. Idem.

Nbi opz. cuz sit inq̄ssi mū auferre dñum: qd vsus nō abstulit. Neqz enim intel ligitur amissum: quod obla tum alteri non est.

Hic incipit iuris cōsuet⁹ exa minare scdm caput edicti. et breuiter hoc tradit. Qd quis acq̄sivit p̄t suā absentiaz cū nō esset defensius in itegrū re stituit. Itē q̄ dicit aliquē non defensum d̄z p̄bare. h. d. r. p̄i mo p̄t h̄ba materialr. Bar.

Tē ait p̄tōr: **U**lpa. si qd quid vsu sū fecis set⁹ aut qd nō vtēdo sit amissum p̄secut⁹: actionē v̄c q̄ solu tus ob id q̄ dies er⁹ exierit: cū absens nō defendere. Quaz clausulā p̄tōr inseruit: vt quē admodū succurrat sup̄scri ptis⁹ p̄sonis ne capiatur: ita r. aduersus ipas succurrat ne ca piat. r. erit notādū q̄ pl⁹ p̄tōr

ignozati s̄z nō vsucapit ignozans. vt. C. de acq. pos. l. i. **C**ausa vero facti. causam facti vocat effectuz pos sessionis. i. vsucapionez: vt videat vsucapisse ac si in ciuitate semp fuisset. vt in l. i. q̄. mo. ius pa. po. sol. s. si ab ho stib⁹: sed cur nō p̄tines. vt. s. e. l. iul. s. eū. Rñ. ibi sine alte ri⁹ dāno: qd hic nō erat. Itē no. hic q̄ circa facta nō p̄t

Dec vñlem. nec directā ex vsucapione nec vñle ha bet sed ad possessionem bene habet cum possessio sibi restitua. vt. l. e. aut p̄t. r. s. item et.

Actionem. per restitutionem. **U**sus. i. vsucapio. **A**missum. als admissum. **O**blatū. i. q̄ sitū. sed als ablatū et tñc d̄z esse amissum. in casu tñ p̄ficiat qd alteri nō q̄rit. vt. l. de acqui. pos. l. si qd vi. s. differētia. r. p̄ derelicto. l. i.

Ten ait p̄tōr. materialr ponunt hec verba vsqz il lucuā clausulā r. c. et exponere incipit v̄l p̄i. hanc partē edicti qua restituit p̄sens p̄tra absentem.

Fecisset corpale. s. abis. r. **A**missū. vt fuitū. **S**up̄scriptis. absentibus.

si qd hic nō est. **P**lurimum facti h̄z. hec q̄ p̄ nos acquiri. naz opz q̄ corporalis sit ibi app̄hēso q̄ est facti: s̄ et amissus sit necessari us qd facile ē. vt l. de acq. pos. l. qd meo. hec cadē m̄ r̄ h̄z iuris in reti nēdo: cū solo reti neat aio. vt. C. de acq. pos. l. l. 3. als aut d̄r h̄c posses sio m̄ h̄u r̄ vt q̄ tenet i cā pecula ri a filio v̄a suo. vt. l. de acqui. pos. l. posses. l. r̄. nam possessio talis ac quirat ignozanti. vt. l. de acq. pos. l. si me in vacuā s̄ feru⁹. r. vsucapio ignozati. vt. l. pro suo. l. ij. tñc r. post lūmimū locū h̄z vt mō dixi per. l. ij. de vsucap. iusto. s. fi. est et alia q̄ habet multum iuris et multū facti vt q̄ p̄ pcuratore q̄ritur

posse sio mul tiplex.

factuz p̄ infes to h̄i nō p̄t.

a Aduersus eos. absentes.

b Restituit. s. presentes.

c Nā hic. i. qñ subuenit p̄sentib⁹ cōtra absentes.

d Ut supra. cum absentes restituit. nam ibi numerat. vt. s. l. i. s. i.

e Absentes. ex quacūq; iusta vel nō iusta cā. nō distinguit cū eos sit restituito.

f Procurator. i. pcurās. nā siue h̄mādatum siue nō obtinet qd̄ hic dicit vt subijcit.

g Inq̄tari. i. nō dabit restō. vt J. e. is. q. 2. l. ait p̄tor. s. hi. Sed an hodie locuz h̄eat hoc auxiliū: cū iure cōi possit interrūpere vsucapionem. vt. C. de an. ex. l. vt p̄fecti. vt. de q̄ sic cū. l. superueniēs addat puozi non tollat. vt. J. de act. 7. obli. l. quotiēs. 7. d. sic. edi. l. i. s. 3. videntū. ar. s. s. d. mīo. in cause. ff. ad qd̄ dicit vt dicit. J. eo. as. qui.

h Eo poti⁹. i. eo ampli⁹. q. d. et hoc 7. aliō auxiliū dāt sic. J. d. le. iij. si pure. 7. J. i. cer. pe. l. lecta. i. p̄n. nō autē sic expōas. i. ea marie rōne: qz q̄ aliud auxiliū dāt magis est J̄ria rō vt. s. n. ff. in cāe.

i Egerit. vt qz dolo ab sit. vt h̄ 7. J. d. ex cau. i. pos. ea. l. i. possessionē. s. h̄. et. s. de ius voc. sanf. 7. C. de bo. auc. iudi. pos. cū pponas.

k Latitent. i. turpitē se occultēt vt. J. qui. ex cau. in pos. ca. fulcinius. in. s. i.

l Ingerit. ad tps. nō ḡ ad tps pōt se offerre satisdādo s̄m hec cū dicit: puta ad diē illā. ar. s. de. pecu. l. nō tñ. m. Restit⁹. d̄z ḡ actor iterpellare. vt hic. et. J. pri. ar. s. C. d̄ iur. emph. l. iij. s. i. ff. 7. C. de h̄. s̄. l. i. magna.

n Satisdēt. vt h̄. 7. J. de iudi. recte. 7. J. ex q. cau. i. pos.

exp̄sserit: cū aduersus eos restituit⁹ cū ip̄is subuenit: nā hic non certas personas enumerauit aduers⁹ q̄s subuenit vt supra: sed adiecit clausulā qua oēs absentes qui non defenduntur cōplex⁹ est. **H**ec autē restō locū h̄z siue p se siue p subiectas psonas libi vsu acquisierit: q̄ absentes nō defendebant: 7 ita si nemo eorū erat defensor. nā si fuit p̄curator: cum habueris quē cōuenias: nō d̄z inq̄tari. ceterū si nō exitebat defensor equissimū erat subueniri. eo poti⁹ q̄ eorū q̄ nō defendunt: si qd̄ latitēt p̄tor polliceat ex edicto in bona eorum mittere: vt si res exegerit etiā distrahant: si vero nō latitēt: h̄z nō defendant in bona tñ mitti. **D**efendi autē nō is videt cū se defensor ingerit tantum: s̄ q̄ redsit a 3^m ab actore nō est defensio ni defuitur. Plenaq; defensio accipiet si 7 iudiciū nō detrahet: 7 iudicariū solui satisdēt.

Rego sciendū est nō aliter hoc edictū locū h̄re q̄ si amici et̄ interrogati fuerit an defendā: aut si nemo sit q̄ interrogari possit. Ita enim absens defendi nō v̄t si actor vltro iterpellat: nec quisq; defensionē se offerat: ea qz testatōe cōplecti opz. sicut igit̄ dāno eos affici si vult: ita lucrū facere nō patit. **Q**uō edictū etiā ad furiosos 7 infantes: 7 ciuitates pertinere la-beo ait.

Contra p̄sentē qui ex cau-

ea. l. hec autem. s. recte. et. J. de reg. iur. l. non defendere: Argo. telatione. i. denunciatione coram testib⁹ facta: vt eum defendat. **Q**uō edictū. s. vt eos def restō: cū nō eos defēdat. **E**t is fates. hoc totū v̄t correctū hodie. vt. C. de an. ex. vt p̄fecti. s̄z dicit vt. J. eo. l. i. s. q̄. **I**t p̄tor. hec p̄sona. q̄ est lyctis. nā de alia q̄ nō facit p̄tātē agēdi dicit. J. e. s. fi. **I**n fuitute. i. in possessionē fuitutis. nā talis vsu cape nō pōt. vt. J. de acq. re. do. hōm. liber. in. fi. J̄tē neculle q̄ est in seruitute hostius. vt. J. p̄ri. s. is autē. **P**ōt. p se sed p subiectos p̄t ex cā peculiari. vt. J. s. hi. et. J. de cap. in bello. s. facte. **I**mplere. vt. s. eo. deniq;. **Q**uasi. exp̄t siuū hitat: qz fructuan⁹ naturalit̄ possidet. vt. J. d. ac qui. pos. naturalit̄ v̄t referas ad cuius 7 notat ip̄rope tate: cū icorpalia vere possideri nō possint. vt. J. d. ser. l. q̄tēs. 7. d. ser. vt. pre. l. si edes. s. l. i. veritas. **P**ossessionē. sed nōne iure cōi. Rñ. forte nō habz ius in re. **S**uccurrendū. immovides qz nō. vt. s. e. deniq;. que est cōtra. sol. hic solā possessio nē restitui postulat quaz 7 ante captiuitatem habuerat. ibi aut̄ postulat rē intelli gi vsucapā quaz vere non vsuceperat. 7 sic cum alterius dāno. **P**utat. cū enim certū sit pos. restitui debere: ḡ 7 fructus veniunt. vt. J. de vsu. l. v. videamus. s. in fauiana. 7. J. de rei. v̄. ex diuerso. s. i. **I**bi plane. hoc p̄tinua cū illo. s. is autē. s. p̄ri. **N**on defenderentur. s. captiu.

sa secū agēdi potestate nō facit in integrū restitutio non conceditur. h. d. Bar. **I**tem l. p. **I**t p̄tor: quive in vinculis eēt: secūve agēdi p̄tātē nō faceret. **H**ec p̄sona merito adiecta ē: fieri eīm poterat vt quis in vinculis presens eēt: vel in publica vel priuata vincula duct⁹. **N**ā 7 euz qui in vinculis est: si modo nō sit i seruitute: posse vsu acquirere cōstat. sed 7 is q̄ in vinculis est si defēdat: cessat restō.

Captus ab hostib⁹ non potest vsu cape et rursus ad hoc nō restituitur: sed restituet vt fructus recuperet. Bar.

Is autē q̄ apud hostes eēt nichil p vsuz sibi acq̄rere pōt nec ceptā possessionē poterit implere dū ē apd̄ hostes. **H**oc ampli⁹ nec postliminio reuersus recuperabit p vsuz d̄siū acq̄sitionē. **I**tē et qui p captiuitatē fundi possessionem vel vsufruct⁹ q̄si possessionē ami sit succurrēdū esse papinian⁹ ait. **E**t fruct⁹ quoq; medio tempore ab alio ex vsufructu perceptos: debere captiuo restitui equum putat.

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere 7 ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: 7 eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Ibi plane q̄ fuerūt in potestate captiu: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Putat. cū enim certū sit pos. restitui debere: ḡ 7 fructus veniunt. vt. J. de vsu. l. v. videamus. s. in fauiana. 7. J. de rei. v̄. ex diuerso. s. i. **I**bi plane. hoc p̄tinua cū illo. s. is autē. s. p̄ri. **N**on defenderentur. s. captiu.

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere 7 ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: 7 eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Ibi plane q̄ fuerūt in potestate captiu: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere 7 ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: 7 eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Ibi plane q̄ fuerūt in potestate captiu: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere 7 ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: 7 eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Ibi plane q̄ fuerūt in potestate captiu: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

ea. l. hec autem. s. recte. et. J. de reg. iur. l. non defendere: Argo. telatione. i. denunciatione coram testib⁹ facta: vt eum defendat. **Q**uō edictū. s. vt eos def restō: cū nō eos defēdat. **E**t is fates. hoc totū v̄t correctū hodie. vt. C. de an. ex. vt p̄fecti. s̄z dicit vt. J. eo. l. i. s. q̄. **I**t p̄tor. hec p̄sona. q̄ est lyctis. nā de alia q̄ nō facit p̄tātē agēdi dicit. J. e. s. fi. **I**n fuitute. i. in possessionē fuitutis. nā talis vsu cape nō pōt. vt. J. de acq. re. do. hōm. liber. in. fi. J̄tē neculle q̄ est in seruitute hostius. vt. J. p̄ri. s. is autē. **P**ōt. p se sed p subiectos p̄t ex cā peculiari. vt. J. s. hi. et. J. de cap. in bello. s. facte. **I**mplere. vt. s. eo. deniq;. **Q**uasi. exp̄t siuū hitat: qz fructuan⁹ naturalit̄ possidet. vt. J. d. ac qui. pos. naturalit̄ v̄t referas ad cuius 7 notat ip̄rope tate: cū icorpalia vere possideri nō possint. vt. J. d. ser. l. q̄tēs. 7. d. ser. vt. pre. l. si edes. s. l. i. veritas. **P**ossessionē. sed nōne iure cōi. Rñ. forte nō habz ius in re. **S**uccurrendū. immovides qz nō. vt. s. e. deniq;. que est cōtra. sol. hic solā possessio nē restitui postulat quaz 7 ante captiuitatem habuerat. ibi aut̄ postulat rē intelli gi vsucapā quaz vere non vsuceperat. 7 sic cum alterius dāno. **P**utat. cū enim certū sit pos. restitui debere: ḡ 7 fructus veniunt. vt. J. de vsu. l. v. videamus. s. in fauiana. 7. J. de rei. v̄. ex diuerso. s. i. **I**bi plane. hoc p̄tinua cū illo. s. is autē. s. p̄ri. **N**on defenderentur. s. captiu.

Captus ab hostib⁹ non potest vsu cape et rursus ad hoc nō restituitur: sed restituet vt fructus recuperet. Bar.

Is autē q̄ apud hostes eēt nichil p vsuz sibi acq̄rere pōt nec ceptā possessionē poterit implere dū ē apd̄ hostes. **H**oc ampli⁹ nec postliminio reuersus recuperabit p vsuz d̄siū acq̄sitionē. **I**tē et qui p captiuitatē fundi possessionem vel vsufruct⁹ q̄si possessionē ami sit succurrēdū esse papinian⁹ ait. **E**t fruct⁹ quoq; medio tempore ab alio ex vsufructu perceptos: debere captiuo restitui equum putat.

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere 7 ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: 7 eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Ibi plane q̄ fuerūt in potestate captiu: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Putat. cū enim certū sit pos. restitui debere: ḡ 7 fructus veniunt. vt. J. de vsu. l. v. videamus. s. in fauiana. 7. J. de rei. v̄. ex diuerso. s. i. **I**bi plane. hoc p̄tinua cū illo. s. is autē. s. p̄ri. **N**on defenderentur. s. captiu.

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere 7 ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: 7 eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Ibi plane q̄ fuerūt in potestate captiu: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere 7 ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: 7 eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Ibi plane q̄ fuerūt in potestate captiu: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

Captiuus p subiectas personas possunt prescribere 7 ab actionib⁹ cōpetentibus liberari: 7 eo casu p̄tra ipsos restitutio cōceditur. h. d. Bar.

Ibi plane q̄ fuerūt in potestate captiu: vsu rē acquirere p̄nt ex re peculiari. **E**t equum erit ex hac clausula p̄sentib⁹. i. q̄ nō sunt in captiuitate subueniri: si cū nō defenderētur

a **U**scupatū. per eos qui in potestate sunt. Accur.
b **F**aciat. qui ergo nō facit facere vř. sic. J. de ver. sig.
alienatiōis. 7. l. facere oportere. 7. insti. de nup. §. si vřor.
Ope q̄: 7. J. de re. iur. q̄ nō facit. J. de opere quedā dicunt in faciē
d. i. i. faci
do: quedā in nō faciēdo. vř. J. de verb. obli. l. vbi aūt non
e idō: q̄: appel. §. qui id qd
dā in nō 7. l. q̄. §. item si in
faciēdo
7. insti. de h
7. instunt
boz obli. §. si.

c **E**x suprascri
ptis. vt q̄: 7. actio
nē psonalē est pre
scriptū vř. iur. tū
Sed nōne p hmoi
conuentionē ppe
tuat actio. vt. C.
de p̄scriptio. xxx.
anno. scut. Rñ. h
nō fuit cōuent^o p
executorē. Vř. dic
sz Jo. fuit quidē.
sz illud qd est ibi
intelligit tātū in
actiōe i. rē. 7. i hoc
cotrigit ista. J. de
oppo. nōne debet
seruari sine dāno
in hmoi dilatiōni
bus. vt in aut. de
exhi. §. nichil. col
la. v. Rñ. ibi loq̄
tur de damno rei
nō actor. J. de op.
qz nec actor d̄s pa
ti dānū. vt. J. de iu
di. l. ij. §. in oibus
sz illa fm istam in
telligit vt non ha
beat damnū qz re
stitui. Item op.
qz pōt interrūpe
re cōi iure. vt. C.
de an. excep. vt p
fectius. sed dic vt
J. e. is qui.

d **N**ō possit. vt si p̄dia vel bona eius inundata sunt.
vel res illa que vsucupat non appareat. vt. J. de bo. auc.
i. adi. pos. cum vnus §. si. vel nō hēat talia bona. 7. adde
qd notatur. J. eo. is qui.
e **N**on latitet. 7. sic nō potest fieri talis missio ex qua
procedat venditio. vt. §. eo. l. item §. hęc autem.
f **F**ringe. bene dico restitui.

Aduocatiōes. i. aduocatos. 7. sic not. q̄ postulatio
cati pos aduocati iusta cā est dandi dilatiōē. vt. h. 7. §. eo. ti. ab
stulatio hostibus §. si. 7. C. de dila. l. i. 7. §. de postulādo. l. i. rñ.
iusta cā h
Uel dū alia. §. p̄ illa q̄ dat. ppter aduocatos vt deli
e it dila: berēt sup libello. 7. facit. J. de iti. actuz pua. l. i. §. p̄terea.
tiōis dā
Sed 7. ad eos p̄tinet. s. vt restituitio detur cōtra eos.
de. Et quali bet. superior lex auctore iudice disse
rebat. hęc non.
Q̄d quidem. q̄. i. quia.
Sed 7. si per p̄torem. sed t. inc non videt t̄ps cur
rere ip̄o iure. vt l. aut. vt sp̄o. lar. §. hoc quoqz. col.
lr. Solu. p̄scriptio instātie iudicij ip̄o iure nō currit vt

vsucupatū quid sit. Sz 7. si di
es actōis q̄ aduectus captiuū
competebat exierit: aduersus
eum succurritur.

Hic incipit exponere illa s̄
ba seclive. 7. b. d. Qui nō pati
tur secū līre cōtestari ex cā iu
sta vel iusta s̄ eū restituitio cō
cedit si qd ex hoc q̄sierit. B.

Deinde adijcit p̄tor secū ve
agēdi p̄tatem nō faceret: vt si
dū hoc faciat^b p vsuz acq̄sitiō
impleta sit: vel qd ex supascri
ptis cōngerit / restituitio cōce
datur. Et merito. nec em̄ suffi
cit sp̄ in possessionē bonoz et^o
mitti: qz interdū spes esse pōt
vt in bonis latitātis mitti non
possit^o aut non latiter^o. Finge^o
em̄ dum aduocationes^o postu
lar die exisse: vř dū alia^o mora
iudici contingit. Paulus.

Sed 7. ad eos p̄tinet qui
liber^o tergiverfatione 7. soler
tia efficiunt: ne cum ipsis agi
possit. Gaius.

Quod quidem^o s̄. mō ad
eum quoqz p̄tinere dicemus:
qui nō frustrandi gratia id fa
ceret sz q̄ multitudine rerum
disfringeretur. Ulpian^o

ibi. sed p̄scriptio actionis bñ currit vt h. 7. J. e. §. itez p
m̄gratū. Et no. q̄ pōt dici q̄ hic exponunt^o s̄ba illa q̄ di
amius nō exponi. §. e. l. i. §. i. ibi cōre magistratus 7.
n **A**duer^o relegatū. q̄ cuius 7. dñs suaz rex p̄manet.
o **E**x gñali clā. q̄ dicitur si qua iusta causa 7. e. vel dic

Sed 7. si p̄tore^o stetit
restitutio indulgetur.

Cōtra absente^o ex cā neces
saria cōceditur restituitio. ipse
vero nō restituitur nisi cum p
curatorē d̄mittere nō potuit
vel dimisit^o mortu^o est. Bar.

Aduer^o relegatū^o resti
tuitiōne faciēdā ex gñali clau
sula^o p̄p. ait. sed non 7. ipsi cō
cedendā: qz potuit pcuratorē
relinq̄re. Ex causa tamē^o pu
to etiam ipsi succurrendum.
Ait p̄tor: aut cum inuitū eū
in ius vocare non liceret neqz
defenderetur.

Cōtra eū q̄ nō p̄t vocari in
ius concedit resti. b. d. Bar.

Hęc clausula ad eos perti
net q̄s more maiorū sine frau
de^o in ius vocare non licet. vt
consulem: p̄torem: ceterosqz q̄
imperuz potestatēve quam^o
habent. Sed nec ad eos perti
net hoc edictū quos p̄tor p
hibet sine p̄missu suo ius vo
cari. qm̄ adit^o potuit p̄mitte
re: patronos puta 7. parētes.
Deinde adiecit neqz defende
retur: quod ad omnes supra
scriptos^o pertinet / p̄terqz ad
euz qui absens qd vsuceperit.

ex illa qua d̄s con
tra absente^o nō de
fensuz restituit q̄
d̄r gñalis respec
tu illi^o qua sub
uenit abntū^o. de
qua fit mētio. §. e.
litē. i. fi. i. rñ. 7. §.
e. l. i. §. i. ibi nec ex
gñali clā cū abñs
nō defendere^o. et
referit hęc gñalis
ad relegatū. sz qñ
ip̄e restituit p̄t re
stitui ex gñali clā
vel speciali p̄out
euenit.

Ex cā tñ. pu
ta si pcuratorem
reliquit 7. mortu^o
est. vt. J. e. nec nō. 7.
l. si qua. §. i. vel re
linq̄re non potuit
nec p se potuit p̄s
dē adire. als non
restituit. vt. §. de
mino. papi. Et in
hoc est dñs inter
Absens
eū qui abest neces
saria cā tñ: qz nō
restituit si potuit
relinquere. pcura
torē. 7. p̄abili tñ
qz lz potuerit reli
quere. pcuratorē:
ñ restituit si non
reliq̄t. vt. J. eo. nec
nō. 7. p̄abili ne
cessaria. az idē. vt
J. e. l. §. itē iqt. i. fi.

Hoc est dñs inter
Absens
eū qui abest neces
saria cā tñ: qz nō
restituit si potuit
relinquere. pcura
torē. 7. p̄abili tñ
qz lz potuerit reli
quere. pcuratorē:
ñ restituit si non
reliq̄t. vt. J. eo. nec
nō. 7. p̄abili ne
cessaria. az idē. vt
J. e. l. §. itē iqt. i. fi.

q **S**ine fraude. i. pena. vt. J. de edi. edic. l. cum autem
§. excipitur.

r **N**on lz. vt h. 7. §. de in ius vo. l. ij. 7. J. de iudi. l. pars.
Sed hodie videtur q̄ liceat. vt in aut. vt dif. iij. §. si tamē
col. ix. que est p̄tra. sed it̄ loquitur eo casu quādo opp̄i
mir subiectos p̄tertu officij si i. vt. C. ad. l. iul. repe. l.
iubemus. quo casu debet coram ep̄iscopo conueniri. vt
in aut. vt iij. sine quoquo sus. §. necessitate. col. ij. 7. in. d.
contrario: hic de alio facto vel re non ratione officij.

f **Q**uā. id est aliquā quod dicitur merum imperium
vt. §. de iur. om. iur. l. ij.

t **P**ermittere. et p̄mississet de facili si actio sit ciu
lis. si autem sit famosa tūc causa cognita. vt. §. de in ius
vo. sed si hac §. pe. et fi. Item no. non subueniri si non
imperatuit quod facile obtinisset. vt ar. J. de aqua quo
ti. et est. l. i. §. penul.

v **D**efenderetur. bis posuit p̄tor in edicto suo neqz
defenderetur. hic autem vltimū exponit.

x **S**uprascriptos. s. tres articulos.

a Plene. s. de eo. i. alie vice hoc idē positū fuerat qđ predicta respiciebat spāliter. Et sic no. qđ gñal' c'la non potrigit ad ea de qđ spāliter cōprehēdit. vt. l. de ver. ob. l. dol. 7. de le. iij. l. vxorē s. felicissimo. 7. de le. i. l. talis. in fi. 7. l. si quando quis.

b Hoc quoq. s. est adiectum.

c Cā cognita. vt dicit. i. s. s. 7. si dum decreto. 7. c.

d Interueniet. l. hoc vt magistrat' non redde- ret sibi ius.

e Non subue- nit. vt. l. de re. iur. l. non fraudatur. s. nemo. Accur.

f Decreto. vt qđ statuit ei tps l. fra qđ de suo iure pponeret. qđ nō fecit. ar. C. de ige. ma. l. diffamari. 7. ar. j. de iur. iur. l. iusturandū. 7. ad. s. 7. si is. l. 3. sit ar. s. C. vt nemo iur. ius. iōq. denega- uit ei p'oz iurisdī- tionē suā. vt h. et. l. de re iudi. l. con- tinacia. v' cū de crucifict vt rez ad uersario restitu- retz nō fecit. nam p'p'ostea denega- re ei iurisdītiōem suā vt nō a deat cū in aliqua cā. 7. sic pōt itelligi dicta lex p'umacia. ac.

g Extra ordi- nē. qđ dicitur repē- tite. vt. C. d. dila. s. nullo. Sz appel- lari pōt i talib' s. nō ext'eri. vt. C. de ferijs. l. i.

h Indicte. ex permissu princi- pis nō als. vt. C. eo. a nullo.

i Solennit. bñ dicit restitutionē dari in repētinis. in solēnibus ei se- cus est qz ens 7. c. Et solēnes sūt qđ sūt. C. de ferijs. l. oēs.

k Prospicere. sic. l. loca. l. si qđ domi. s. 7. h. ec. 7. j. ad. l. ad. l. si putator. 7. j. m. si fideiussor. s. si cum.

l Sz cū ferie. nō tot' tps. s. vsucapi. v' l' an' vt qđ drienij

m Quoties. h' exponitur earum rerum 7. c.

n Un' h' qro si m'oz tpe sit lesio qđ ano putavno die vt. h. an h' dies nō reddat. an p'ovni qđ drienij. Et h' dicit

quoniam plene supra de eo cautum est.

Si p negligentia vel p do- lū iudicis contingeret vt peat- lus agendi restituitur. secus si culpa actoris. h. d. Barto.

Nit pretor. siue cul p magi- stratum siue dolo malo ipsius actio exēpta esse dicitur. hoc quoq. vt si p dilatione iudi- cis effectū sit vt actio eximaf- fiat restitutio. s. 7. si mgratus copia nō fuit: labeo ait restitui- tionē faciendā. p' mgratuz aut factū ita accipiendū est si ius nō dixit. alioquin si causa cognita denegavit actionē re- stitutio cessat. et ita seruiō vi- detur.

Itē per magistratū factum videtur si per gratiam aut fordes magistrat' ius nō dixerit: 7. h'ec pars locum ha- berit: nec nō 7. superior' secū- ve agendi prātem non faciat. naz id egit litigator: ne secum agatur dū iudicē corruperit. Actio exempta sic erit accipi- enda: si desijt agere posse: et adijct sine dolo malo ipsius: videlicet vt si dolus ei' inter- uenerit: nec ei succurrat. Ip- sis em' delinquentib' pretor nō subuenit'. Proinde si dum vult apud sequentē pretorē agere tps frustratū est: non ei subue- nief. Sed 7. si dū decreto' pre- toris nō obtēperat iurisdītiō- nē suā ei denegauerit nō esse eum restituendum labeo scri- bit. idem qz 7. si ex alia iusta cā nō fuerit ab eo auditus.

qđ dies tñ. vt. s. pri. s. 7. colligitur his qđ statim dicam. Scđo qrit an h' dies reddat statim post reuersionē: post modicū tps. an hō vsq. ad qđ drienij qñcūq. ille dies res- tituat. Et dicit qđā cñcūq. i'fra qđ drienij restitui diem alis quō in vna die poterit petere restōnē 7. cām cōplere omiaq. expedire. Sz tu dic' s. 7. bul. 7. yr. q. sol' ille di- es sit restituedus. 7. i'fra illā diē si ne- gligat sibi iputet qđ se artauit. vt et s. si qđ cau. l. ij. s. pe. 7. est. p. h. s. de mlo. l. fi. 7. h. 7. s. p. xi. 7. j. qñ. ac. d. pe- cu. ē an. l. cū post. 7. ad velle. si debi- triz. s. si. pec. 7. j. d' his qđ i'fra. cre. l. ait p'oz. s. p'ter- ea. 7. s. si p'itiona- lis. 7. j. e. nec nō. s. si qđ sept'. 7. s. eo. l. ergo. i. f. p'eter ea qđ vsucep'it nō dz esse deterioris cōditiōis qđ si nō vsucep'isset. Et sic aut si manus tps red' d'eref. Itē ecō- tra h' nō dz cē me- lioris cōditiōis qđ si nō foet vsuca- ptū. vt. j. eo. ti. l. vi. delictet. 7. s. eo. l. i. in fi. i. rñ. Itē qro an possit ppetuas- ri litis 7. rest. peti- tio in integ. resti. Dico qđ non sicut nec de dolo actio. vt. C. de tēp. i. ite. resti. l. petēde. et d' dolo. l. fi. Itē an vtilis restituta possit ppetuari? Rñ. sic cū nō inue- mā. phibitum. vt. j. e. nec nō. s. q. cis Sz si nō ppetuas tollit anno vel qđ drienio. vt. C. e. l. fi. 7. j. de act. 7. ob. l. in honorarijs. o. h'ec clausu- la. s. 7. generalis.

Poterunt. vt. s. de in integ. resti. l. pe. 7. c. de tēp. 7. re. ap. l. cū anteriorib'. s. i. 7. s. de. le. 7. fena. con. l. necq. le- gea. 7. sunt isth casus vt h' subijct. 7. j. e. l. nec nō. i. rñ. 7. s. i. 7. l. inter eos. 7. c. de ap. l. p'ies. 7. j. de m'ito. h'eb'et. in fi. i. rñ. 7. j. quando actio de pecu. est an. l. questum. 7. j. de iur. actiq. p'ina. l. i. s. si quis.

Potuerit. iōq. subiecta ē gñalis cla. vt quoties 7. c.

LIBER

Roma a Non ablit. qz tm roma dr republica. alie vero ciuitates loco puuatoz sunt. vt. J. de verb. signi. cu q recti gal. Qm p etia qdlibet oppidum dicitur republica. vt J. de publica. l. sed hi. s. 4.

b Habuerit. imo si habuit no. vt. J. e. is qui. q est contra. fel. vt ibi.

c Prouincia l alia puinciam.

d Subueniri. vt. J. de iudi. l. ij. s. legati. Accur.

e Ex voluntate nisi sit. pbabil. vt J. e. l. necno. l. rñ.

f Opz ei. s. cōtra eū dat enāsi ex voluntate abest. vt. s. e. l. i. Accur.

g siue. lucratur non sit qd potuit lucrari sine alteri dāno. vt. s. e. l. Julian. s. eū. r. l. sciēduz. r. l. deniq. Accur.

h Ecnō. defūcto. idē si nō reliquit lz potuerit cū non inueniam. phibitū. vt. J. e. s. q. cis. als eēt idē in hoc qd i re legato. vt. s. e. sed et si. s. i. qd nō dz esse. Alij dicūt idē in vtroz.

i Per iustissimaz. sic. C. d. pfer. se ex. l. i. r. ij.

k Satisfactioe vt qz fideiussores dedit r sub pena q non recederet. ac.

l Captus. id est lesus.

m Quod cis inquit. i. dixit. vt. s. e. l. i. in fi.

n Restitutum. scz pzetorem.

o Permittant. scz specialiter.

p Nō. phibeāt. f. expresse. s. vbi. phibēt. Rñ. in liberate. vt. s. de mino. si er cā. s. aduersus. Itē in pscriptioe status defuncti. vt. C. ne de statu defun. l. si mater. Et si obijcas q ille loquunt in miorib. at maiorib. plus debet succurri. vt. J. e. si q. r. s. n. ij. aurtiū. Rñ. q illud in excusatioe delictoz. at in restitutiōe rerū bonū est ar. non subuenit minor. ergo nec maior. pzeterea lex prohibet sepe in hoc tit. vt. J. e. rā publice. r. s. e. l. sciēdu. r. l. ante pe. r. l. s. et si. in fine. Itē nota h q oia sunt pmissa per lege q phibita nō inueniunt. vt h r. J. de pba. l. ab ea. r. de resti. l. i. s. i. r. s. de pec. mur. s. cū qrit. r. C. de reti. l. status. ar. J. s. q oia sint phibita nisi pcessa inuentiant. vt J. de colle. illi. l. ij. s. i. Sed illud ideo quia illicita sunt. vt eo. titu. l. i. r. s. quod cuiusqz vni. l. i.

q putat. tres sensus portat hoc picipiū. vel q vltime absentie tps restituať tm. qd non placet. vt. J. p. ori. rñ. Scđo q restituaťur ei totū tps ēť r vscapio mediū an ni quo fuit ptesens. Sed r hunc reprobo statim p hanc glo. J. sed nonne rē. r apponit terram qd dic vt ibi. r hz

locum quod sequitur. fm quā pone casum hoc modo. sed nōne male putat. tpa em que cucurrerit in pntia inter absentes cōputatur cum effectu modico tm tpe inde subducto. vt. s. e. ab hostib. s. sed q. non ergo ex nouissimo reditu. Rñ. immo bene. quia fm hoc. s. iste intelligitur vt restituať

nec in vinculis sit: sed sub fide iussorū satisfatōe. r dū pzo pter hoc recedere non pōt ca pr. sit restituitur r aduersus eū dabit restō. Qd eis inq. m ptoz p leges / ple. i. scita / senatus cōsulita / edicta / decreta picipi licebit. q clausula non illud pollicetur restitutoruz. si leges pmittat. s. si leges non phibeāt. Si qd sepius rei publice cā abfuit: ex nouissimo reditu tps restōnis esse ei pputādū labeo putat. S. si omis qdem abntie annū colligat: singule min. anno vtrū ei annum damus ad restitutionem: an vero tm temporis quantum eius nouissima absentia occupant: videndū est et puto annum dandum.

Qui est in loco vbi potest conueniri ptesens esse videt: nisi habeat exceptionem fori h. d. vel sic. Qui est in communi patria ptesens esse videtur Bartolus.

vtilem: loco cuius est quadriēniū. vt. C. de tempo. in integ. resti. l. superuacua. in fi.

f Est puto annū. ex hoc. s. due snie bul. cōfirmant. pma q vscapioe cōpleta i pntia post modicū tps datur restitutio. vt in. i. rñ. huius. s. qd. ad. negauit. put posui in ledendo. vt plene dixi. s. eo. l. ab hostib. s. sed q. scđa quia si minor tēpore anni lesus est: illud solum reddat vt in fi. huius. s. r hoc plene dixi. s. e. sed r si. s. quotiē. Sed dicere hoc solum redditur: s. infra quadriēniū quādo cūqz vult etiam negligēdo: quod nichil est. cum verbis nō rebus iam lex imponeret. quod esse nō debet vt. C. cōis de le. l. ij. Sed si annū et nō plus colligat: quō vnqz habebit integrū annū fm nos qui dicim. tempus qd in ptesentia currit cōputari. p eo qd fluxit in absentia. nunqz em pōt esse q aliqd tempus non suat. r cum ibit ad iudicē: r cū loquit cū aliquo. Rñ. illud tempus qd labitur in querendo iudicē r ea que sunt ei in restōne necessaria. p absentia reputant. vñ non nocet ei quomin. totū tps subducatur. vt. s. e. l. ab hostibus. s. fi. Sed quod fuit negli genter tunc vere minus anno habebit. Item op. q si modicū tps pro abntia habet: r post abntia dā modicū tps: ergo post modicum tps datur r aliud modicū tempus. r sic deinceps in infinitū. Rñ. in hoc tātuz pro absentia haberi vt non ei cōputet tempus adhuc

R

loco eius qd fuit in absentia. Item quid si plus anno continuo. Respon. totum.

a Cum sine presentia rem absens vel contra lesus habet annum infra que si inueniat aduersarium rome queritur an cedat annus.

b In vide. i. ab sens a domo.

c Ad ichi. ro me exfenti.

d Annus. infra quem era restitutus.

e Reuocandi domi. qd est ex ca legati. vt. Jo. iudi. l.ij. §. legatis.

f Potuit. et si nirectia cu sit communis patria. vt. J. ad muni. l. roma. et not. ex hoc.

§. hunc annu. vt. l. i. §. qd hodie de quadrien. no. vt. continuu.

vt. C. de temp. in integ. resti. l. fina.

§. dico qd ad hoc vt dies feriat et no feriat currat cotinum ce. non quo ad hoc quin desinat currere si vel in principio sui vel in medio fuit in aliqua ca qua deberet restitui vt iteru abis. vt. C. de tep. in inte. resti. l. i. §. ea. l. §. i. quis sepius. et sic quo ad qd est vtiler: quo ad qd est continuum.

g Exemplo rescissorie. l. prime vtilis restitute.

h Nactio. nact? fuit possessione sine vno post impetrata restitutione et habitata et anteq rescissoria intendere. sic intelligitur. J. eo. si is cuius. abs nisi esset data restitutio non daretur exceptio. vt. pbat. §. de nego. gest. l. iij. §. pupillus. in fi. et sic nota q nec actio rescissoria dat nisi prehabita restitutio. vt. C. eo. l. fi. nec exceptio: am exemplo actiois de: vt hic. nec replicatio. vt. d. §. pupill?.

Item no. hic q cui datur actio: multo magis exceptio. vt hic. et J. de superfl. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

i Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

k Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

l Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

o Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

p Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

q Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

r Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

s Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

t Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

u Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

v Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

w Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

x Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

y Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

z Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

aa Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

ab Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

ac Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

ad Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

ae Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

af Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

ag Cum. f. absent. nisi presens possederit medio tempore. vt. J. si usufruc. peta. l. pe. §. fina.

ah Restitui. f. fructus sue rei qua ali? detinuit. et facit C. si aduer. tras. l. i. §. i. §. d. mino. l. qd si minor. §. resti.

ai Delicta. dano. no. officii publici no debere alii: cui ee dano. vt. hic. et J. de re. iur. l. absentia. et J. de adu. l. i. §. qd ait. et J. de re. iur. l. inuitus. §. i. et de ius. test. l. papinianus. §. si filius. Accur.

gociatione: nec etia puuati? si. vt. J. man. l. idem. in prin. et §. si. pcurator. et l. ex mandato. Jre opponit in aut. de de fen. ci. §. interim. col. iij. Rn. in vt in eo. ti. §. pe.

Am miles. et hfs. f. pns no i milita. Et sic p Bul. An eo qd dix. §. e. l. ab hostib? §. §. qd simplr. f. fini

restitut? et vtriqz actio erit.

Idem. et ne Africa. cui officiu publicu vel dano? vel copendio sit.

Restitutio ex hoc edicto datur contra heredem sicut contra defunctu. h. d. Bar. De u.

Am miles qui vsucapiebat decesserit et heres impluerit vsucapionez equum? est rescidi quod postea vsucapum? est: vt eadem in heredibus qui in vsucapione succedunt seruanda? sint: quia possessio defuncti quasi coniunctum? descendit ad heredem: et plerunqz nondum hereditate adita completur.

Post completam vsucapionem et etiam post rem alienatam conceditur restitutio. hoc dicit. Barto.

Si is qui reipublice ca abfuit vsuceperit et post? vsucapione alienauerit re? restio facienda erit. et lz sine dolo abfuerit et vsuceperit: lucro ei? occurrunt opz. Jre ex reliqs? omnib? causis restitutio facienda

hfga. vt. J. de acq. pos. l. cu hfdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. here. l. ij. qd sunt J. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapione? plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuqz. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunqz. vt. J. de vsuca. l. possessio.

Et post. ide si ante.

Facienda erit. no aperit aduersus quem. dic g ad uerlus vtrunqz. vt ar. §. de mino. in cause. i. §. fi. Et qn daf cōtra vnu alter vocat cu cu tangat. vt. C. de aucto. pres. l. fi. Sz an primo dz eligi absens sicut venditor. vt in. d. l. in cause. Rn. no forte qz ibi cōtra ritille qui vedit cu minore ideo fuit plus grauadus. hic aut non fuit contractu cu absente ab eo qui petit restitui.

Jre ex reliquis. quida? sic. no solus dd de bonis p sentiu est diminutu p vsucapione: sz etia si quocunqz alia dāna passi sunt de bē restitui. qd non placet propter ex emplum quod ponitur i h. Alij sic: ex omni causa ex qua absens contra presentem restituitur. vt si etiam contra

hfga. vt. J. de acq. pos. l. cu hfdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. here. l. ij. qd sunt J. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapione? plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuqz. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunqz. vt. J. de vsuca. l. possessio.

Et post. ide si ante.

Facienda erit. no aperit aduersus quem. dic g ad uerlus vtrunqz. vt ar. §. de mino. in cause. i. §. fi. Et qn daf cōtra vnu alter vocat cu cu tangat. vt. C. de aucto. pres. l. fi. Sz an primo dz eligi absens sicut venditor. vt in. d. l. in cause. Rn. no forte qz ibi cōtra ritille qui vedit cu minore ideo fuit plus grauadus. hic aut non fuit contractu cu absente ab eo qui petit restitui.

Jre ex reliquis. quida? sic. no solus dd de bonis p sentiu est diminutu p vsucapione: sz etia si quocunqz alia dāna passi sunt de bē restitui. qd non placet propter ex emplum quod ponitur i h. Alij sic: ex omni causa ex qua absens contra presentem restituitur. vt si etiam contra

hfga. vt. J. de acq. pos. l. cu hfdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. here. l. ij. qd sunt J. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapione? plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuqz. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunqz. vt. J. de vsuca. l. possessio.

Et post. ide si ante.

Facienda erit. no aperit aduersus quem. dic g ad uerlus vtrunqz. vt ar. §. de mino. in cause. i. §. fi. Et qn daf cōtra vnu alter vocat cu cu tangat. vt. C. de aucto. pres. l. fi. Sz an primo dz eligi absens sicut venditor. vt in. d. l. in cause. Rn. no forte qz ibi cōtra ritille qui vedit cu minore ideo fuit plus grauadus. hic aut non fuit contractu cu absente ab eo qui petit restitui.

Jre ex reliquis. quida? sic. no solus dd de bonis p sentiu est diminutu p vsucapione: sz etia si quocunqz alia dāna passi sunt de bē restitui. qd non placet propter ex emplum quod ponitur i h. Alij sic: ex omni causa ex qua absens contra presentem restituitur. vt si etiam contra

hfga. vt. J. de acq. pos. l. cu hfdes. i. rn. et l. qd vniuersas. §. qd p colonu. et J. de cri. ex. here. l. ij. qd sunt J. So. fm quos da ille in etneo: hic in suo herede. arg. insti. de here. qli. et dif. §. sui. et §. etnci. Alij hac fm illa intelligut. scz cum fuerit apphensa. et id hic ponit qsi. Tu dicas q hic dicit quo ad vsucapione? plenada q comple? etia anteq heres possideat. vt h subijcit. et J. de vsuca. l. nuqz. §. vacua. et l. ceptam. nisi medio tempore fuisset ab alio apphensa. et ideo dicit hic plerunqz. vt. J. de vsuca. l. possessio.

Et post. ide si ante.

Facienda erit. no aperit aduersus quem. dic g ad uerlus vtrunqz. vt ar. §. de mino. in cause. i. §. fi. Et qn daf cōtra vnu alter vocat cu cu tangat. vt. C. de aucto. pres. l. fi. Sz an primo dz eligi absens sicut venditor. vt in. d. l. in cause. Rn. no forte qz ibi cōtra ritille qui vedit cu minore ideo fuit plus grauadus. hic aut non fuit contractu cu absente ab eo qui petit restitui.

Jre ex reliquis. quida? sic. no solus dd de bonis p sentiu est diminutu p vsucapione: sz etia si quocunqz alia dāna passi sunt de bē restitui. qd non placet propter ex emplum quod ponitur i h. Alij sic: ex omni causa ex qua absens contra presentem restituitur. vt si etiam contra

ta vsucapioe post modicu ipsi dari restioe. Sz. W. di cit huc hfdes fuis: se mlute et dā miltat ipleta est vsu capio. Sz hre diceret i herede miltis cu ide eēt in herede cui subbet rustici si ipse hfs sit miles. Ac.

Equi. non aut de rigore: cuz pns J pnt vsucapione pferat. sic et i Jro casu si absens J absentē ve lit restitui de rigore qnqz denegat. sz b eitate oedit vt. J. de acq. h. p. p. toni. §. metian?.

Usucapio. l. vsucapioe pletu p seruanda sint. f. q seruarent in defuncto.

Quasi pium citz. dnu pnuat a testatore in here de. vt isti. de h. q ab intesta. §. sui. et J. de bo. pos. l. i. Jre possessio. vt h Sz J in possessioe nisi fuerit app-

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

posse- sio an a testato- re in he redē cō- tinuet.

30.

ei. f. absentē sit. pñficiatū. ex eadē cā succurrat presenti
 ytra absentē. Qd nō placet. pñficiatū. qz lz absens
 in snia se lata restituat fm distinctionē quā fecim⁹. s.
 de in lre. resti. l. si. tñ nō sic pñfenti succurrat. Tu ergo dic
 qz mutat casum pñfens. nā sup̄tōu fuit qñ pñfenti cōtra
 absentē: nūc econ
 tra. et dice. f. ab
 sentez. Quo casu
 aut fuit defens⁹:
 z tñc ad appellan
 dū. aut nō vel mi
 nus bñ: z tunc ad
 totaz cām. vt. d. l.
 vlti. nō ergo resti
 tuit pñfiam prez
 sens ytra absentē
 cū possit appella
 re pñfens. s. p. p. p.
 scriptōez tpalē ex
 eretit cāe appel
 latōis possit resti
 tui. vel ex clausu
 la gñali vel ex illa
 qua pñfens p ab
 sentē q non defen
 dere restituit.

Sis autē rē vsuceperit
 reipu. cā absens posses
 sionez sue rei ab illo vsucapte
 nactus sit⁹. et si postea amise
 rit: nō tēporalē s. p. p. p. p. p.
 bet actionem.

Reipu. cā abesse qz dñ ab
 ea die qua qz vrbē egredit vs
 qz quo reuertat ob publicam
 vtilitatē nō cā p. p. p. p. p.
 b. d. cū duab⁹ seq. **M**odesti.

Abesse reipu. cā intelli
 git z is q ab vrbē p. p. p. p. p.
 ctus est lz nōdū puicīā⁹ exce
 serit: sed z is q excessit donec
 in vrbē reuertat: z hoc ad pro
 consules legatosqz corū z ad
 eos q puicīez pñfunt pcurato
 resve p. p. p. p. q in puicīez⁹ te
 nen⁹ p. p. p. z ad tribunos mi
 litū z p. p. p. z comites lega
 torū q ad erariū⁹ delati aut in
 cōmentariū⁹ p. p. p. p. p. p. p.
 ti sunt. **I**dem.

Iter eos q ex generali
 clausula adiuuātur z fi
 sci patron⁹ cōnumerat. eos q
 notis subscribūt acta p. p. p. p.
 erit: veluti si aduersus eū pro
 nunciatum sit.

Ita lex legis in glo. duo
 bus modis. vno magis no. et
 h. v. possessionis apprehen
 sio hz vim p. p. p. p. p. p. p.
 nē p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Sis autē rē vsuceperit
 reipu. cā absens posses
 sionez sue rei ab illo vsucapte
 nactus sit⁹. et si postea amise
 rit: nō tēporalē s. p. p. p. p. p.
 bet actionem.

Reipu. cā abesse qz dñ ab
 ea die qua qz vrbē egredit vs
 qz quo reuertat ob publicam
 vtilitatē nō cā p. p. p. p. p.
 b. d. cū duab⁹ seq. **M**odesti.

Abesse reipu. cā intelli
 git z is q ab vrbē p. p. p. p. p.
 ctus est lz nōdū puicīā⁹ exce
 serit: sed z is q excessit donec
 in vrbē reuertat: z hoc ad pro
 consules legatosqz corū z ad
 eos q puicīez pñfunt pcurato
 resve p. p. p. p. q in puicīez⁹ te
 nen⁹ p. p. p. z ad tribunos mi
 litū z p. p. p. z comites lega
 torū q ad erariū⁹ delati aut in
 cōmentariū⁹ p. p. p. p. p. p. p.
 ti sunt. **I**dem.

Iter eos q ex generali
 clausula adiuuātur z fi
 sci patron⁹ cōnumerat. eos q
 notis subscribūt acta p. p. p. p.
 erit: veluti si aduersus eū pro
 nunciatum sit.

Ita lex legis in glo. duo
 bus modis. vno magis no. et
 h. v. possessionis apprehen
 sio hz vim p. p. p. p. p. p. p.
 nē p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Sis autē rē vsuceperit
 reipu. cā absens posses
 sionez sue rei ab illo vsucapte
 nactus sit⁹. et si postea amise
 rit: nō tēporalē s. p. p. p. p. p.
 bet actionem.

Reipu. cā abesse qz dñ ab
 ea die qua qz vrbē egredit vs
 qz quo reuertat ob publicam
 vtilitatē nō cā p. p. p. p. p.
 b. d. cū duab⁹ seq. **M**odesti.

Abesse reipu. cā intelli
 git z is q ab vrbē p. p. p. p. p.
 ctus est lz nōdū puicīā⁹ exce
 serit: sed z is q excessit donec
 in vrbē reuertat: z hoc ad pro
 consules legatosqz corū z ad
 eos q puicīez pñfunt pcurato
 resve p. p. p. p. q in puicīez⁹ te
 nen⁹ p. p. p. z ad tribunos mi
 litū z p. p. p. z comites lega
 torū q ad erariū⁹ delati aut in
 cōmentariū⁹ p. p. p. p. p. p. p.
 ti sunt. **I**dem.

Iter eos q ex generali
 clausula adiuuātur z fi
 sci patron⁹ cōnumerat. eos q
 notis subscribūt acta p. p. p. p.
 erit: veluti si aduersus eū pro
 nunciatum sit.

Ita lex legis in glo. duo
 bus modis. vno magis no. et
 h. v. possessionis apprehen
 sio hz vim p. p. p. p. p. p. p.
 nē p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Sis autē rē vsuceperit
 reipu. cā absens posses
 sionez sue rei ab illo vsucapte
 nactus sit⁹. et si postea amise
 rit: nō tēporalē s. p. p. p. p. p.
 bet actionem.

Reipu. cā abesse qz dñ ab
 ea die qua qz vrbē egredit vs
 qz quo reuertat ob publicam
 vtilitatē nō cā p. p. p. p. p.
 b. d. cū duab⁹ seq. **M**odesti.

Abesse reipu. cā intelli
 git z is q ab vrbē p. p. p. p. p.
 ctus est lz nōdū puicīā⁹ exce
 serit: sed z is q excessit donec
 in vrbē reuertat: z hoc ad pro
 consules legatosqz corū z ad
 eos q puicīez pñfunt pcurato
 resve p. p. p. p. q in puicīez⁹ te
 nen⁹ p. p. p. z ad tribunos mi
 litū z p. p. p. z comites lega
 torū q ad erariū⁹ delati aut in
 cōmentariū⁹ p. p. p. p. p. p. p.
 ti sunt. **I**dem.

Iter eos q ex generali
 clausula adiuuātur z fi
 sci patron⁹ cōnumerat. eos q
 notis subscribūt acta p. p. p. p.
 erit: veluti si aduersus eū pro
 nunciatum sit.

Ita lex legis in glo. duo
 bus modis. vno magis no. et
 h. v. possessionis apprehen
 sio hz vim p. p. p. p. p. p. p.
 nē p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Los qui scribunt. vt tabelliones.
L p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Mon abesse. quidā libri nō habēt nō. z tunc est pla
 na. s. si habes dic q sui cōmodi causa aberat. et sic nō
 restituit. vt. f. l. reipublice. vel dic nō abesse reipu. cau
 sa: restituitur ta
 men cum necessa
 rio z nō causa sui
 lucri absūt. vt. s.
 eo. sed z si. s. fi.
 n. **F**raudem.
 i. damnum. et fa
 cit. f. de excu. tu. si
 duas. s. grāmatis
 ci. **A**ccur.

Miles comiteat⁹ a ce
 pt⁹ si in domo sua est
 reipu. cā abesse nō videt. Qui
 opas in publico qd vectiga
 lium cā locat⁹ est dat⁹ reipu.
 causa nō abest. **P**aulus.

Qui mittūtur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Item pcurator cesaris non
 solū cui reser p. p. p. p. p. p. p.
 pcuratio mādata erat: s. z is
 cui rerum q. p. p. nō omnium.
Itaqz plures ibi pcuratores
 diuersarū rerū reip. cā abesse
 intelligūtur. **P**refect⁹ quoz
 egypti reipu. cā abest. qui ve
 aliā ob causam reipu. grā ex
 tra vrbē aberit. sed z in vrbē
 nicis militibus idē est⁹ plus
 cōstitut. **Q**uestum est de eo
 qui ad cōpescēdos malos ho
 mines missus ē an reipublice
 causa abesset. **E**t placuit eum
 reipublice cā abesse. **I**tem
 paganū q in expeditione p. p.
 laris iussu transferat: ibiqz in

Qui mittuntur vt milites
 ducerēt aut reducerēt
 aut legēdī curā darēt reipu.
 cā absunt. **I**tem quoz qui missi
 sunt ad gratulandū p. p. p. p.
 p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Cōmentariū. locus est vbi captiui retinent. vnde
 tartum cōmentariū dicitur custodes eius loci. vt. C. de custo.
 qd sit. re. l. ad cōmentariū. vel loc⁹ vbi p. p. p. p. p. p. p. p. p. p.

Delati sunt. a populo romano.
Iter eos. clausula. vt. s. eo. l. i. in fi. et. l. i. sed et si. s.
 hec clausula.

Iter eos. clausula. vt. s. eo. l. i. in fi. et. l. i. sed et si. s.
 hec clausula.

Iter eos. clausula. vt. s. eo. l. i. in fi. et. l. i. sed et si. s.
 hec clausula.

Iter eos. clausula. vt. s. eo. l. i. in fi. et. l. i. sed et si. s.
 hec clausula.

Iter eos. clausula. vt. s. eo. l. i. in fi. et. l. i. sed et si. s.
 hec clausula.

Iter eos. clausula. vt. s. eo. l. i. in fi. et. l. i. sed et si. s.
 hec clausula.

Ceciderat. subaudi restitui placet.
Romā pfect^o nō tñ ppleuit adhuc iter.
Patriā suā. a pncipe. ergo vel ad pncipē missus.
Per vrbem. romā. q̄ est cōis patriā. ideo quasi sit
 domi nō videbat abesse reipublice causa.
Aut de do-
 mo. i. a domo.

Profect^o est. in ciuitate tñ sua est adhuc vt disse- rat a sequenti. Et dic. pfectus est ad pncipē v̄ ad pa- tā. als si d̄ ciuita- te ad ciuitatē: nō d̄ abesse reipubli- ce cā licet habeat idē p̄uilegiū res- titutiōis. vt. s. e. sed 2 si p̄ p̄ s. fi.

Degit. eūdo vel dic degit stan- do alicubi in iti- nere. p̄ aliquo ne- gocio pncipis.

Agere. 2 sic etiā anrēs vadat d̄ abesse cū se pre- parat. vt. 2. de le. l. legata. sicut eū cū est reuerfus. vt. s. e. ab hostib⁹. s. fz qd̄ simpliciter.

Similitudi- nē. ac si iā esset ro- me v̄ ap̄ pncipē h̄. **E**at. s. miles l. **I**n castra. i. in exercitiū. vñ d̄ in Eredo. castra- metat fuit filij iſrl̄ iuxta aquas.

Cā abesse. vt hic. 2. s. l. pri. i. m̄. Sed 2. de re milita. l. i. Sol. abi- ociose redibat vt. 2. l. si cui. s. tādu.

Republice. i. p̄uilegiū. coacti. s. p̄uile- giat. vt hic. 2. s. e. utē hi. s. fi. 2. l. seq. 2. J. e. l. nōte.

I qui. cōstitutionibus. s. q̄ attuos mensium. vt. C. de assel. l. in cōsiliarijs. et hoc ex cōcessione p̄nci- pis nō als. vt. 2. l. pri. v̄tra ergo nullo mō etiā p̄ncipe p̄mittente. nisi forte diceret nō obstatē hac lege. vt. ar. J. de lega. iij. si quis in p̄n. fallunt tamē predicta in assello- re. pcuratoris cesaris. tum qz iudex est inter f̄ciuz 2 p̄i- uatum. vñ p̄uilegiū plusq̄ aliū suspectus haberi nō- debet. tum qz salariū h̄z de p̄p̄ria burſa. pcuratoris.

Vbi. de assel. l. si. s. 3. quare. p̄hibetur quis in sua. p̄uile- gia assidere. Rñ. p̄pter suspitionē ne qd̄ gratiose ageret itē quia nō timere: cū nemo propheta sit receptus sine sua.

honore nisi in patria sua.
 Non intelliguntur. immo puniuntur. vt. d. l. C. de assel. l. in consiliarijs.

S cui. permiserit. quattuor mēſibus vel minus vt dixi. s. l. p̄xi. Alij dicūt q̄ iure cōi f̄t per quattuor mēſes. v̄tra autē ex permīſſu p̄nci- pis: qd̄ nō placet.

Abesse. sec^o in magistratu. vt. s. e. l. vt sunt. sed quare secus. Rñ. q̄ isti h̄nt ex p̄nci- pis b̄ſicio p̄ſci- paliter q̄ possint assidere. qd̄ d̄z cē- ot diminutiōe ex- trancuz. vt in auf. p̄ſi. q̄ de digni. s. illud. colla. vi.

Ex p̄missu. p̄ncipis vel p̄ſe- cri p̄. vt. C. de assel. l. in consiliarijs.

Cum crinē admittit. s. sacrile- gij. vt. C. de cri. sa. cri. l. si. 2. no. hic q̄ p̄mi- 2 nō debet qd̄ penā um 2 pe- 2 p̄mium ex co- nā ex co- dē facto habere. dē facto vt. s. de neg. gef. q̄ p̄ſeq̄ siue hereditaria. non d̄z. et. J. de interdi. et relega. l. relega- totū. in fine. 2. J. de iudi. non als. s. i. Sed argumen. cō- tra. J. de suspe. tu. l. decreto. 2. de ex- cu. tuto. sed 2 mi- lites. s. sed 2 igno- minia. 2. de h̄is q̄. vt indig. l. i. et ibi vide.

Definet ab- esse. sic et. J. de ius- di. l. ij. s. plane si p̄- secta.

Statim atq̄ desistit reipu. i. ex q̄ cōmeatus accepit modico tempore elapso quo se possit p̄parare ad recedendum. quod ma- gis intellectu 2c. vt. J. de solu. l. ratum. 2 qd̄ dicit desistit abesse. id est desijt habere spem plus remanere. abest tamen donec domi erit vt hic subijcit. 2. s. e. l. miles. 2 l. qui mittuntur. s. fina.

Moderatum. id est bonum.

Prestat. s. 3. x. milij diurnorum. vt. s. si quis cau. l. i. 2. J. de verb. signifi. l. iij.

Humanitas. siue habeas h̄manitatē bona est. 2. fa- cit. J. de ap. nō tñ. siue h̄manitatis. 2. hec bona est. Ac.

Contingunt. vt. J. de re mili. l. qui commeatu.

Qui reipu. caſſa abſunt. **D**urante officio dicitur qd̄ abesse causa reipu. etiam eo fi- nito quoad redire poterit fm qualitatem persone. Bar. **T**ādiu reipu. causa abesse quis videtur qd̄ diu officio ali- cui p̄est. q̄ si finitum fuerit officij: iam desinet abesse rei- pu. causa. Sed ad reuerten- dum illi tēpora cōputabimus statim atq̄ desijt reipu. cau- sa abesse ea quibus reuerti in vrbē potuit: 2 erit moderatū tēpora ei dare que lex reuertē- tibus p̄ſtat. Quare si qd̄ tē- pus eſſuxerit ſue rei causa nō dubitamus id tēpus ei nō p̄ſi- cere: habitaq̄ dinumeratione tēporis quo reuerti potuit sta- tim eū dicem⁹ desijſſe reipub. causa abesse. **P**lane si infir- mitate impedit⁹ 2 r̄tinuare iter non potuit: habebit ratio hu- manitatis: sicut haberi solet 2 h̄yemitz nautgatiōis 2 cete- rozū q̄ caſu contingunt. **I**sta lex legitur duob⁹ mo- dis principaliter. **P**rimo quā- do abſens qui dimiſit p̄ocu- ratorem 2 habuit ſententiam cōtrariam petit ſe reſtitui con- tra p̄ſentem. 2 iſtud p̄ſeq̄- tur glo. vsq̄ ibi vel non audiſ- 2c. ibi glo. ponit ſcđam lec. s. quando p̄ſens petit ſe reſti- tuti cōtra abſentē. **E**t fm verā lec. hoc mō pone caſum. **A**b-

propheta
 nemo
 in p̄ria
 itē
 quia
 nō
 timere:
 cū
 nemo
 propheta
 sit
 receptus
 sine
 sua.

Is qui abfuturus erat. et iam ceperat abesse. **N**o audiet. sub. ad tota cam. imo vt audiri de bere etia si pcuratore dimiserit. vt. s. e. s. 3. si p ptoze. s. fi. q. est. s. sol. hic pcurator est solueudo. et sic puenit actioe ma data: ibi no. et sic restituit. ar. s. de o p que fac. est. l. fi. i. r. n. Uel hic ca rei publice: ibi ciuitat: ca abfuit. Uel hic no restituit ex clausula spali: qz rei publice ca ab fuerit: s. ex gnali sic. vt ibi. Uel hic reliqt. pcuratores p que potuit dese di: ibi no. Uel hic ibi dicit in legato q coueniri no pot. vt. s. de iudi. l. ij. s. legatis. h. aut de alio abite. Uel me lius non restituit ad tota cam vt h. s. ad appellandū vt ibi. ar. s. de i. in te. resti. l. fi. U. no audiet. l. pns cum habuit que coueniat. vt. s. e. ite ait. s. qua clausulas. s. absens sic. vt i. l. s. r. ite opp. qz vt q hodie nul lus pns in talib. pscriptioib. s. absente audiatu cu potuit pns iure coi interruptio ne facere tps. vel corā epo vel in subsidis in publico p ponere sine potrigere vbi domiciliū hz aduersari q rez eius detinet: et abns est vel infans vel furiosus est vel in ptate possit. vt. C. de an. excep. l. vt pfectus. qd cu no fecerit idign. est restituoēe cu alio mo sibi cofulere potuit sicut ca habuit que coueniret et tacuit. vt. s. eo. ite ait. s. de fide qua clausula. s. r. n. imo hz restituoē. et hz denegat si re de q bi vbi habuit que coueniret: id est qz ad futu sic potuit p iudi. sol uenire cu ille dicit defendere qz iudica. solui pmittit. vt ui. pmut. s. eo. ite ait. s. fi. qd no psequit p hmoi libellū. s. interruptioē solā. Uel dic q illa lex vt pfecti. loqur tm i duobus casib. s. vbi quis detinet re alienā vel creditori ob nonā. et fm hoc in his duob. contrigerent hec iura. Itz op. nōne potuit mitti i possessionē vel rei pette vel pro mētura debitt: et sic ad veditioē venire. Rn. in pmo non potuit fieri nisi possessor. Itz hoc demū post anni. at p restituoēē ad pfectoz venit. In scdo qn. p mētura debiti: et sic i psonali actioe dices absente non latitare. et sic non potest fieri veditio. vt. s. eo. ite ait ptoze. s. p. nec p hoc interruptur absentis pscriptio. vt. s. de acq. pos. l. ij. i fine. Uel non erāt alia bona. vt. s. eo. ait ptoze. s. fi.

Si quis non perimet. pone ex p h in accusatione. l. iul. de adul. in qua hz marit. p uilegiū vsq ad. l. r. dies q no currūt absenti reipu. ca vt h. r. C. de adul. l. ob comissa. et l. si quōdā. Nec ei q est i vinculis. vt. s. de adul. l. miles. s. qdā. Secus in minore: qz sibi currūt. vt. s. de

Is q reipu. ca abfuit. **I**erat si pcuratorē reliq rit p que defendi potuit: in ite grū volēs restitui no audiet. **M**iliti militanti tps accusa tiois no currit. h. d. b. Alpia.

Si qua militi accusatio cōpetat: eo tpe quo rei publice causa operam dedit non perimetur. **A**bns ca necessaria tm restituit. h. d. vel sic. **D**eporat restituit hz bñficiū hui. **E**dici p eo tpe quo bonis caruit. b. **Q**uod eo tpe quo in infula aliqs fuit. ex pena ei irrogata cui restituoē a pcepte ipe traui. ab alio v surpatū. ex bo nis q no adēpta erāt. pbatū

Abns ca necessaria tm restituit. h. d. vel sic. **D**eporat restituit hz bñficiū hui. **E**dici p eo tpe quo bonis caruit. b. **Q**uod eo tpe quo in infula aliqs fuit. ex pena ei irrogata cui restituoē a pcepte ipe traui. ab alio v surpatū. ex bo nis q no adēpta erāt. pbatū

Quod eo tpe quo in infula aliqs fuit. ex pena ei irrogata cui restituoē a pcepte ipe traui. ab alio v surpatū. ex bo nis q no adēpta erāt. pbatū

De fide qua clausula. s. r. n. imo hz restituoē. et hz denegat si re de q bi vbi habuit que coueniret: id est qz ad futu sic potuit p iudi. sol uenire cu ille dicit defendere qz iudica. solui pmittit. vt ui. pmut. s. eo. ite ait. s. fi. qd no psequit p hmoi libellū. s. interruptioē solā. Uel dic q illa lex vt pfecti. loqur tm i duobus casib. s. vbi quis detinet re alienā vel creditori ob nonā. et fm hoc in his duob. contrigerent hec iura. Itz op. nōne potuit mitti i possessionē vel rei pette vel pro mētura debitt: et sic ad veditioē venire. Rn. in pmo non potuit fieri nisi possessor. Itz hoc demū post anni. at p restituoēē ad pfectoz venit. In scdo qn. p mētura debiti: et sic i psonali actioe dices absente non latitare. et sic non potest fieri veditio. vt. s. eo. ite ait ptoze. s. p. nec p hoc interruptur absentis pscriptio. vt. s. de acq. pos. l. ij. i fine. Uel non erāt alia bona. vt. s. eo. ait ptoze. s. fi.

Si quis non perimet. pone ex p h in accusatione. l. iul. de adul. in qua hz marit. p uilegiū vsq ad. l. r. dies q no currūt absenti reipu. ca vt h. r. C. de adul. l. ob comissa. et l. si quōdā. Nec ei q est i vinculis. vt. s. de adul. l. miles. s. qdā. Secus in minore: qz sibi currūt. vt. s. de

Si quis non perimet. pone ex p h in accusatione. l. iul. de adul. in qua hz marit. p uilegiū vsq ad. l. r. dies q no currūt absenti reipu. ca vt h. r. C. de adul. l. ob comissa. et l. si quōdā. Nec ei q est i vinculis. vt. s. de adul. l. miles. s. qdā. Secus in minore: qz sibi currūt. vt. s. de

mino. l. auxiliū. Et est rō quare absenti no currūt: qz vti le tēpus est. ideoqz currit minori pñti no maiori absenti vt. s. de adul. si marit. i. pñ. Nā nec hic dicit restitui s. no currere. ar. s. s. de sepul. vto. l. sepulchri violati. et dicit ibi d. C. fuit. l. relegat. et dic q pars bonoz fuit ei adem

Absenti restituit actio cui onere suo. h. d. Bar. Iulian. **S**i quis ticio legauerit si mortis sue tpe in italia esset: aut i annos singulos qbus i italia esset: et ei succur sum fuerit: qz ob id q reipu. ca abfuit exclusus fuerit a legato/fideicommissuz ab eo. **R**elictū prestare cogit. et marcel lus notat. Quis em dubitauit salua legatorū et fideicommissorū cu militi restitui hereditatē quā ob id pdidit q rei publice ca abfuit. **A**lphen. **N**on uere dī reipu. cau. esse est qui sui puuati negocij. ca in legatoe est. **S**icut actio amissa restituit ita actio non nata post i integrū restituoēz istituit. h. d. bar.

Si quis stipulat. **A**frica. **S**it i annos singulos qd i italia eet vel ipe vel pmissio. **E**st. f. p ptoze. qz per oia pñtima iura et honores et bona recuperat. vt. insti. qd. modis ius pa. po. sol. s. cum autē. et. C. de sen. pas. l. i. et. p hoc p q loquit in rele legato q non amittit ciuitatem nec libertatē. vt. s. de in terdic. et rele. l. relegatoz. s. ad tps. et inst. quibus modis ius pa. po. sol. s. relegati. s. de portat. nudus exulat. vt. s. ti. i. l. tutelaz. s. fi. Itz restituitur hic qz non potuit dimittere pcuratorē vel forte obijt quem reliquit: als no restituitur. vt. s. ti. ij. papinianus. que est contra. Uel ibi perpetuo. hic ad tempus.

Si quis mortis sue. f. legatarū vel sui testatoris. **E**t ci. i. heredi i pmo casu. ite ci. i. sibi in scdo l. C. succursū. qd fieri debuit. vt. s. eo. l. iulianus. s. est. in C. ab eo. f. legatario q rogat. erat aliū dare forte me. **C**ogit. ar. s. de leg. pñ. l. iij. s. ite si qs. (dicitur o. **N**otat. no reprehendendo responsioez: sed indu bitabile questionem faciendo. **A**bsit. quasi dicat nullus.

Non uere puati negocij. vt hic. et. s. eo. l. rei publice. **L**. qui data. Sed qd si partim ob rem publicā pusa vt fidelitatē iure partim. p se vt feudū acqrat vel reco cūlet pncipi. Rn. i spici et iudicari fm q pncipalissim intendebat. vt. s. nau. cau. l. i. s. caupo. et de proba. cu pba tio. et de auro et argē. lega. l. et si no sint. s. perueniamus. **S**i quis. vel promissor. diuisim intellige duas stipulationes. vnam sub conditione si stipulator in

Si quis stipulat. **A**frica. **S**it i annos singulos qd i italia eet vel ipe vel pmissio. **E**st. f. p ptoze. qz per oia pñtima iura et honores et bona recuperat. vt. insti. qd. modis ius pa. po. sol. s. cum autē. et. C. de sen. pas. l. i. et. p hoc p q loquit in rele legato q non amittit ciuitatem nec libertatē. vt. s. de in terdic. et rele. l. relegatoz. s. ad tps. et inst. quibus modis ius pa. po. sol. s. relegati. s. de portat. nudus exulat. vt. s. ti. i. l. tutelaz. s. fi. Itz restituitur hic qz non potuit dimittere pcuratorē vel forte obijt quem reliquit: als no restituitur. vt. s. ti. ij. papinianus. que est contra. Uel ibi perpetuo. hic ad tempus.

Si quis mortis sue. f. legatarū vel sui testatoris. **E**t ci. i. heredi i pmo casu. ite ci. i. sibi in scdo l. C. succursū. qd fieri debuit. vt. s. eo. l. iulianus. s. est. in C. ab eo. f. legatario q rogat. erat aliū dare forte me. **C**ogit. ar. s. de leg. pñ. l. iij. s. ite si qs. (dicitur o. **N**otat. no reprehendendo responsioez: sed indu bitabile questionem faciendo. **A**bsit. quasi dicat nullus.

Non uere puati negocij. vt hic. et. s. eo. l. rei publice. **L**. qui data. Sed qd si partim ob rem publicā pusa vt fidelitatē iure partim. p se vt feudū acqrat vel reco cūlet pncipi. Rn. i spici et iudicari fm q pncipalissim intendebat. vt. s. nau. cau. l. i. s. caupo. et de proba. cu pba tio. et de auro et argē. lega. l. et si no sint. s. perueniamus. **S**i quis. vel promissor. diuisim intellige duas stipulationes. vnam sub conditione si stipulator in

Si quis. vel promissor. diuisim intellige duas stipulationes. vnam sub conditione si stipulator in

Si quis. vel promissor. diuisim intellige duas stipulationes. vnam sub conditione si stipulator in

Italia. aliam si promissor ibidem esset. abs si ita ceter sub una stipulatione dictum esset sufficeret alteri esse in ciuitate et sic non esset opus restitutione conditione impleta.

A Introducere. de nouo. non restituere. vt. s. eo. iulianus. s. fina. **C** Adde dice- mus. vt siquidem his casibus recipi- plia ca absit resti- tuat. vt hic. r. s. e. siquis ticio. r. l. iu- lianus. s. euz. Et hic nota arg. q. si promisi tibi decem si rome essem in pascha. q. si ibi fuerim. ca. reipu- blice no videor ee cu h intelligat esse. **C** Non fuerit. scz stipulator vel promissor r. rra- rum fuerit. **I** S q. erat pas- sur. i. veris- mile est eu fuisse passurum. puta si ante absentias. p- testabatur se non acturum p possiden- te rez sua infra te- pus prescriptiois vel dicebat no cre- do me acturum. sed si talia no puit restituere. Uel po- ne exempli in da- no alluuiouis qd euenisset etiam si pns fuisset. vt. s. d. acqui. re. do. l. ergo. s. alluuiio. Uel pone in publicatioe rei qua fuisset passus etiam si pns fuisset. da pius deli- querat. Uel in seruo vel in liberto suo natalib' restituito qd etia eo pnti r irredito qnqz sit. vt. s. de na. resti. l. qris si iusta sit causa. non abs. vt. l. si. eo. ti.

et alteruter reipubli. causa ab esse ceperit: offm pretoris est introducere vtile actione. Et dem dicem' et si ita cocepta stipulatio fuerit si qnqueno primo rome fuerit: vel ita si rome non fuerit' cetum dare spondes. **P** aulus.

I S q reipu. ca abest i ali qua re lesus no restituit i qua etiam si reipu. ca no abfuisset danu erat passurus. **C** ceuo. **M** a signis sine piculo no pnt reipu. ca abesse intelligunt **A**bsens contra absentem restituitur. **B**ar. Marcellus.

Qui reipu. ca abfuerit et aduersus eu qui pariter reipu. causa abfuerit resti- tuendus est: si aliquid damni iuste queritur.

De alienatione iudicij mutadi ca facta. Tit. vij. Jurisconsultus prio come dat edictu. scdo ponit mentez

contra priuilegiatum. ar. cōtra. s. de minor. l. verum. s. pe. r. in aut. de san. epi. s. sed hoc pnti in fi. col. ix. Accur. s. **De alienatione iudicij mutandi causa facta** Quia sunt restitutes tam iure actibus q iudicis offi. vt. s. dictu est. sunt etiam iure actionis ex edicto isto. ideo de hoc ponit.

edicti. ibi et cu intellexit. ter- tio incipit expōnere edictu: ibi itaqz. et hoc intendit. qui rem alienat ca mutandi iudicium actori ad iteresse tenetur. hoc dicit Barto.

Quibus modis pconsul' id agit ne cuius deterio: causa fiat ex alieno facto. Et cum intelligeret iudiciorum exitum/interdum duriozem nobis constitui op- posito nobis alio aduersario: in eam quoqz rem prospexit. vt si quis alienando rem ali- um nobis aduersarium suo lo- co substituerit: idqz data ope- ra in fraudem nostram fecerit tanti nobis in factum actione teneatur: quanti nostra inter- sit' alium aduersariu nos non habuisse. Ita qz si alterius p- uincie hominem aut potentio rem nobis opposuerit aduer- sarium tenebitur. **A** l'pian'.

h Mutandi. i. euitadi q ad se. et suscipiendi q ad alium. Accursius

Qui bus qd' pot. vt h r. de re. iu. no dz alteri. r. c. de an. excep. l. vt pfect'. in pn. r. s. de sepa. l. i. s. ex srio. r. s. si ds alt. test. p. l. ij. et si ds omilla ca testa. p. totu. r. ma- rime in. l. pe. r. s. coi di. l. coi osu'. r. C. vbi in re ac. l. i. k. **P**rocoful. i. pretor. vt. l. qd cuz eo. l. i. i. respon. **l** **Q**uan nfa t terit. s. an. p hoc iteresse agat etia ante q aliqd expē dā. i. anteqz excu- tiā possessore. Rfi. ita qz ia v' michi abesse cu ego quo dāmo ad id com- pellar. vt i hoc ex- emplo qd fedtur

in glo. maxime re alienata vsucapta in qua inaniter ex penderem. quo casu statim agam cōtra alienantem p estimatione rei non excusso possessore. i. anteqz excutiam possessore. vt. s. e. l. iij. s. item. r. s. de neg. gest. si quis mā- dato. s. z. ibi pla. s. dicit. r. pro eo est. s. e. l. iij. s. ex quibus. **m** **T**enebitur. immo videtur habere locum illa cons- titutio. C. ne li. po. l. i. Sed dic qz ibi loquitur quando actor: hic quando reus alienauit. Item oppo. quia nil videtur mea interesse. ergo semper cessat hoc edictum cum debeam a reo consequi expensas. quia victus vi- ctori r. e. vt. C. de iudi. properandum. s. sin autem. Sed ibi dicitur tantum de damnis litis. hic autez r de alijs que passus sum in alijs meis rebus. preterea r illa lex fallit in casibus duobus. scz quando actor esset in con- tumacia. vt in ea. l. s. sin autem. r quando reus habet iu- stam causam vel intentionem litigandi. vt. s. de le. ij. qui solidum. s. etiam. in quibus habet locum hoc edictum Item obijcitur. nonne semper habeo actionem vtilem contra alienatorem ac si non alienauerit. vt. s. de rei ven- di. l. qui petitorio. et ideo mea non interest. Respo. plus interest mea habere rem q estimationem communem. Sed nonne possum iurare in litem. vt. s. de rei vendica. q restituere. Respon. sic sed iudex taxat. vt. s. de dolo. l. arbitrio. s. i.

Miles pnti r irredito qnqz sit. vt. s. de na. resti. l. qris si iusta sit causa. non abs. vt. l. si. eo. ti. **M**iles pnti r irredito qnqz sit. vt. s. de na. resti. l. qris si iusta sit causa. non abs. vt. l. si. eo. ti. **M**iles pnti r irredito qnqz sit. vt. s. de na. resti. l. qris si iusta sit causa. non abs. vt. l. si. eo. ti.

Cato. **A**ct alii. aduersarii. ptra que graue est sermonib⁹ resistere. vñ cato. Cōtraverbosos noli pcedere verbis. Sermo dat cictis: animi sapientia paucis.

Quia. debeo. vt. C. de iurif. om. iudi. l. iuris ordinē. **Q**uec est ratio pūmi casus.

C Non possimus. vt hic. et. f. ti. i. l. nā magistratus. r. j. de aq. plu. ar. l. i. §. si vicin⁹. vñ de sapiēs. Cōtra maiorem nemo presumat honorē. Et est ratio illi⁹ dicti quando in potentiorē alie nauit.

D Petebam⁹. i. petere volebam⁹. sic. j. de h. ob. si stipulat⁹. abs cuz sit res litigiosa nō tenet alienatio. vt. j. eo. ex hoc. §. aut pteoz.

E Danumifertur. f. de facto.

F Libertatis. sic ergo fit hic cōditio actous deterior ratiōe pnone. nā in dubijs. p libertate r. vt. j. de reg. iur. l. qñes. et de re iud. iter pares.

G Clam. vt qz op⁹ fecisti in meo vel etiā in tuo cōtra debitā seruitutē michi. phibit⁹ a me vel phibēd⁹ vel credēs. phibitūrum vel debēs credere. vt. j. qd vi aut clam. seruus.

H Pluuie. ppūi nomē actiōis q̄ dat qñ fecisti opus pp̄ qd aqua plu. sit michi nocitura. vt. j. de aq. plu. ar. l. i. in pun. r. tria faciūt eam cessare. vt. j. e. ti. l. i. in pun.

I Tollere. i. ad duo teneri. vt tollas. r. vt tuus sup̄tib⁹ tollas. tñ in actiōe aq. plu. ar. vt. j. de aq. plu. ar. l. si tert⁹. §. si. qñ in lterdicto qd vi aut clā. vt. j. qd vi aut clā. l. cōpetit. §. in summa. r. C. de ser. r. aq. l. si in edib⁹. r. l. alti⁹.

K Meis. s3 nōne r sine hoc iterdicto agā ptra te ad impēlas. Rñ. q. sic. vt. j. qd vi aut clā. si ali⁹. i. rñ. r. l. deniqz. §. si. r. l. cōpetit. §. si. r. j. de aqua plu. ar. sed venditor. et quod hic dicit meis. f. interim. crūt tñ michi restituēde postea pidē iterdictū qd vi aut clā. vel actione aq. plu. ar. vt dictū est. sed sin hoc quare hoc edictum est in hoc.

Actio aq. plu. ar. r iterdictum quod vi aut claz differit

Rñ. qz pdictis actionib⁹ agitur p impēsis factis in demoliēdo tñ. ar hoc edicto agitur ad oēs expensas r ad oia dāna. vt. j. e. l. §. ex qd⁹. Itē no. differētā inter actiōnē aq. plu. ar. qz ad futura dāna. r iterdictū qd vi aut clā. qd dat ad p̄ntia. vt. j. de aq. plu. ar. attheus. §. pe.

AUtem alium qui veraturus sit aduersarium.

Quia etiā si casus cū eo q̄ alter⁹ puincia est experiar: in illi⁹ puincia experiri debeo. r potētoribus pares esse nō possumus.

Quia alienans do facit causas fauorabiliorē ex parte sua tenetur hoc edicto. Bar.

Sed et si hoiem quē petebamus⁹ manumiserit durior nostra p̄ditio fit: qz p̄tozes fauent libertatibus.

Si actio cōtra eū cui facta est alienatio petiti i mini⁹ alienator: hoc edicto tenet. Bar.

Item si locū in quo op⁹ feceris cui⁹ noie interdico qd vi aut clam⁹ vel actiōe aque pluuie⁹ arcēde tenebaris alienaueris: durior nra cōditio facta intelligit: qz si tecuz ageretur tuis ipēsis id opus tollere deberes. Nunc vero cū incipiat michi aduersus aliū actio esse qz fecerit: cōpello: meis⁹ impensis id tollere. quia q̄ ab alio factū possidet: hactenus istis actionib⁹ tenetur vt patiat⁹ id opus tolli.

Si alienatio obligatio vel

Opus. superiori. §. edificauit prohibitus. hic non prohibitus. sed emptor.

Alienaueris. imovf q̄ cū eo. vt. j. de oper. no. nū. l. si. q̄ est ptra. sol. ibi i emptorē vt patiat⁹ tolli. hic nō dat i emptorē vt suis ipēsis tollat. vel ibi sciuit vel scire potuit: h nō. vt ar. j. j. qd vi aut claz. l. vñ facit. §. tādū. Sed ar. cōtra. j. de nora. l. in delict⁹. §. si extrane⁹. vel hic nō erat op⁹ in choatū ab ipō venditore: s3 emptor edificauerat b no uo. ibi vero erat i choatū a venditorē r vñ suppositum postea tādū vitiosum debet demonstri: quia destructo fūdamento totum tollit. vt. j. de aqua plu. ar. l. s3 interdū. Itē no. hic argu. qz sitibi sub pena p̄miserō nō facere aliq̄d op⁹ in solo meos alienē solū emptor faciat qz non teneor nec p̄tor. vt hic. et. j. de ver. ob. cū fili⁹. §. i. ar. ptra. j. de usufru. si pendētēs. §. si. r. j. de dā. infec. sumi nū. §. adijcā. et. j. de ser. expot. tñ. n. **J**udicio tenent. i. actiōe in factū ad interesse ex hoc edicto.

Actio extinguit alienator: hoc edicto tenetur. Bar.

Opus⁹ qz nouū si tibi nūclaueri: tuqz eū alienaueris⁹ locus r op⁹ emptor fecerit: dī hoc te iudicio teneri⁹. quia ne qz tecū ex operis noui nūclatione agere possum: qz nichil feceris noui. neqz cum eo cui alienaueris id: quia ei nunciatum non sit.

Hec actio datur ad interesse expensarum vel alterius in cōmoditatis. h. d. Bar.

Ex qd⁹ apparet qz p̄cōsul in integrū restitutus se pollicet vt actione hac officio⁹ tñ iudicis cōsequat⁹ actor quātū eius inter sit aliū aduersarius nō habuisse. Forte si quas impensas fecerit: aut si quā aliā incommoditate⁹ passus erit alio aduersario substituto.

Si alienans parat⁹ est defendere ac si possideret hac actiōe nō tenet. h. d. Bar.

Quid ē est et si is aduers⁹ quē talis actio cōpetit parat⁹ sit vtile iudiciū pati p̄inde ac si possideret. Recte dicit⁹ denegandā esse aduersus eū ex hoc edicto⁹ actionem.

strici iuris et non arbitraria. Rñ. h3 naturā arbitraria vt succedat loco rei v̄dicatōis q̄ erat arbitraria.

Incōmoditate. f. dānū rerū suarum lesarum.

Ex hoc edicto. f. ad interesse. Sed nōne semp patit cogit quis vtile iudiciū qd in eū dat qui dolo desit possidere. Rñ. sic. vt. C. de pe. her. sed r si le. §. p̄inde. r. j. de re. iur. l. parē. Et sic triplex habeo auxiliū. vnū directū ptra possessōrē. vt. C. l. i. aliud vtile de quo hic dicit. r hec duo de iure cōl: aliud in factum ex hoc edicto. Et sic vt qz hoc edictū sit sup̄flū: cū semp habeat vtile in rē. Rñ. nō est nisi qñ se offert vt hic. r hoc ideo qz me exone rat. pbatōe: qz oportet bat me. p̄bare qz dolo desierit possidere: nūc nō. Itē releuat me ab expensis quas eram facturus in cundo ad aliā puincia. sed r si non releuaret tamē vnū p aliud non debet tolli. r qz ambo de equitate dantur. r qz l3 datur restitutum minoz cōtra alium non ideo denegatur actio tutelē ptra tutorē. vt. C. si tu. vel cu. l. etiā. Itē intellige hoc quādo eadē causam oīno r p̄ditionē. p̄miserit se p̄staturū qui alienauit ac si possi

deret. verbigratia dicit. ego promitto me restitutum rem si viceris. hoc sub pena mille solidorum: als si diceret rem no restitutam qz nec habeo/ sed quanti iniererit tua: vel quati in lite iuraueris p'stabo: secus esset. na et si hoc no offert tenetur tñ ad idem. Itē no. hic q' parci-

Cōfite- tur sponite confi-
ti spōre tēti. sic. C. de his
parat. qui se de. l. i. et in
aut. vt lit. in. col.
ix. §. si q's autē. et
C. de plus pe. et
I. de iur. iur. l. eū
qui. et. C. de non
nu. pe. aut. cōtra
qui p'p'riā. r. C.
ad le. uil. maie. l.
pe. §. si. r. §. de pe.
he. l. fed. r. §. pe.
I. tem si res.
vsucapre. se
cus si dep'dite el-
sent. vt. j. l. pri. §.
hec actio. et. §. de
nota. ac. electio.
§. si is. r. §. de pe.
he. deperditū. videt ergo q' is qui alienauit nō erat do-
minus. nā tunc dñum transfuisset nec vsucapere pos-
set: r dolo malo alienauit. als nō habere locū hoc edi-
ctum. vt hac. l. §. i. Sic ergo videt dicendū q' is qui alie-
nauit malefidei possessor erat: qz dolo suo: r ita non po-
tuit res aliena vsucapi si mobilis fuit: qz incidit in vi-
tium furti. vt in l. i. de vsucap. §. vnde in rebus. Et ideo
dicunt quidā q' tñ in re immobili habet locum hoc edi-
ctum. et de p'scrip. long. tēpo. hanc legē loqui dicunt
quor' dicit vsucapio. vt. §. de vsucap. et a quo. nec nocet
mala fides venditoris si emptor bonā fidē habeat. vt. §.
de pub. l. eum. §. p'or ait. r in l. i. de vsucap. §. q' autē. Et
fm hoc in parte corrigitur: vt in regula vel aut. malef.
posset. Sed ego dico q' habet locū hoc edictū tam in re
mobili q' in immobili. nā et res mobilis pōt alienari cau-
sa mutandi iudicij: non tñ fur furtiuā vel vitiosa. quia
vendidit suā putat: vel si sciat nō tamē eam cōtractat:
sed patitur vt emptor tollat eam. vel apud emptorem
est res r veditioe facta veditioe emptori cōcedit rē ha-
bere emptā. vt in l. i. de re. diui. §. iter dñi. Sed r dicit pōt
q' r bonef. pos. erat q' alienauit r suā putauit/ nec fuit
malefidei in possidēdo: s' fact' ē in alienādo. nā suā rē
pōt q's dolo alienare vt teneat hoc edicto. vt. §. e. et hoc.
§. alienare. in §. bo etiā: qd ē ibi. Vel dic q' bonā fidē ha-
bit a principio iste veditioe. et sic inchoauit vsucapio-
nē in re mobili. et licet post incipiat habere malā fidē:
non tñ interrūpitur vsucapio nec fit res vitiosa. vt. C.
de vsuca. trāssor. l. i. §. hoc. p. caldubio. Item videt q' re
vsucapta non possit habere locum hoc edictū siue hec
actio in factū: qz nō cōpetit post annū. vt. §. e. l. vel post.
at res mobilis vsucapit triennio olim anno: iam vero
anno elapso vsucapioe cōpleta non habet locum hec
actio. Rñ. verum est q' nō habet locū post annū ex quo
cepit cōpetere. sed pone q' venditor vsucapiebat et dñ
quartuor mēses superessent ad vsucapioe complen-
dam vendidit rem: vtiq' extēse cepit cōpetere hec actio.
r cū modicū tēpus vsucapioe superesset. poterit etiam
dici q' annus huius actionis cōputatur nō ex die alie-
nationis: sed ex quo incepit interesse non esse fact' alie-

Licet alienatiōe nō extin-
guat actio: sed p'scriptioe p'p'
alienatiōez alienator hac acti-
one tenetur. h. d. Bar. Alpl.

Item si res fuerit vsuca-
pre^a ab eo cui alienate
sunt: nec peti ob hoc possint
locum habere hoc edictū.

Salienat causa mutandi
iudicij r cessat dolo non ha-
bet locū hec actio: idem si do-
lus adest nō tamē alienat cau-
sa mutandi iudicij. h. d. Bar.

Item fieri pōt vt sine do-
lo malo q's possidere d'fieri:

verū iudicij mutandi cā id fiat
Sunt et alia q's plura talia.
Pōt autē aliq's dolo malo
desinere possidere: nec tñ iud-
icij mutandi cā id fecisse nec
hoc edicto teneri. Neq' enim
alienat q' dūtaxat omittit pos-
sessionē. Nō tñ eius factū im-
probat p'tor qui tāti habuerit
re carere: ne p'pter eā septus
littigaret. Hec em verecunda
cogitatio eius q' litres execra-
tō ē vituperanda: s'z et dūtax-
tat q' cū rem habere vult: litē
ad aliū transfert vt molestum

modo res esset vsucapta a veditore vt ab eptore. ad qd
est. §. e. l. non solum. §. hec actio. r. §. t. l. l. pe. Et facit ad
legē istam. §. vi bo. rap. si seruus. in pun. p'ra. C. de his
qui a non do. l. h. So. ibi faciturnitate taceo tanto tē-
pore facit vt valeat manumissio que non valuit. at hic
a principio valuit vel tenuit alienatio: nec dat hec actio
ideo qz alienauit: sed ideo qz duriorē adueritātū cō-
stituit. at ideo ibi dat: qz manumissit. p'eterea ibi vniuz
auctū est penale: aliud rei p'fecutorum. hic vtrūq' rei
p'fecutorū. r ideo ibi facilius reus sibi p'uidet q' hic.
et eodē modo secundo r nō primo erit respondendum
ad illam vt bo. rap. si seruus.

Item dolo malo. r sic cessat hoc edictum. vt. §. e.
l. i. ibi: idq' data rē.

Talia. in qb' cessat hoc edictū: s' causa iudicij mu-
tandi fiat. vt. §. e. l. non solū. §. si q's. et. l. ex hoc edicto.
§. si. r. §. ait p'etor. fm Jo. r. l. qui venditor. r. §. l. p'ri.
§. hna. r. §. l. p'oxi. §. si. r. §. p'oxi. §.

Fecisse. s. alienationē. et hoc innuit qd sequit neq'
enim rē. vsq' illuc: non tamē rē. et sic videt habere lo-
cum hoc edictum tunc solū cū quis alienat p'prietate-
tem. nā alienatio est ois actus rē. vt. C. de fun. do. l. ij.
Sed cōtra §. l. non solū. Rñ. directa actio ex hoc edicto
tunc solum locū habet: sed vñtis habet locum etiam p'
translatione possessionis tñ. r fm hunc casum expone
quod subijcit: nec ali. rē. scz vt hoc edictū directo tenea-
tur. als vt dixi nō esset bona ratio: sed illa esset bona. qz
non tacit causa mutandi iudicij. r qd dicit omittit. s. in
aliū transferendo. Vel intellige hoc rñ. fm azo. qz ha-
bit rem p'zo derelicto: q' non mutat in aliū iudicium/
sed in nullum. vel aliter fm pla. vt ibi. Accur.

Non tamen. ita continua. licet supra dicit' sit est
teneri qui causa mutandi iudicij alienat: tamē quādo qz
secus. r hoc dicit: non tamen rē. et superior. §. item rē.
Re carere. vt donando. secus si gmutet vel veditur
quia rem habere videtur.

Vituperanda. vt hic. r. §. de tribu. illud. §. qui tñ.

Vult. ex hoc dicunt quidā q' ita demum habet lo-
cum hoc edictum si quis ideo alienat: vt eandē polica

precisus habens re vide- tur.

recipiat. vt arg. l. i. f. r. C. man. l. p. diuersas. in pn. Sz hoc nō placet: r expone rem dūtaxat h̄re vult vel eius precisū. nā qui precisū h̄z rē habere videt. vt. i. de peti. he. (re. si et rem. r. i. de pecu. l. sed si qs. r. l. non penes. On solū. dominiū trāstatiōē. vna cū possessione.

Et no. q. pla. hoc itelligit qd de pos sessione sequit: si is q non erat dñs volens dñium et possessionē trans ferre solā posses sionē trāstaterat: cū plus pcedere ne queat. als si qs possessionē tm̄ ve lit trāstaterat: h̄ est vt. s. l. ptoxi. dixi. q. d. nō h̄z locum hoc edictum dire ctū etiā p trāsta tiōē possessionis tm̄. vt h. et. s. d. l. pxi. dixi. Accur. b. C. i. d. tenebit. q. d. nunq̄ h̄z lo cū hoc edictū. qd sic. pbat: aut et q agit est dñs: aut nō. si est dñs: non tenetur possessor q desierit posside re: qz nō trāstulit dñiū. si h̄o nō erat dñs: nō tenef pos sessor: qz actoris nō interest rē ad aliū nō trāstata cū ad eū non pti neat: sz tm̄ falsum est. nā bene tenef vtroqz casu: etiā si non erat dñs. si modo aliqd aliud ius in re habebat: vt hic colligif sub tiliter. Et sic no. q. hoc edictū locū habet siue agere vo lebā hypothecaria siue rei vendi. siue quavis psonali c. Ceterum. id est alioquin. (scripta in rē. Ac. d. C. In eos. i. procuratores factos in rem suā qui im proprie dicunt. pcuratores. vt dixi. s. de pcura. l. i. i. rñ. Vel dic q nō erat futurū cōmodū victorie. pcuratoris: qz talī pacto dominū fuit trāstatiū: vt res rediret ad do minū q̄diu oportebat abesse iusta de causa. Itē collige hic q etiā ex parte actoris locū h̄z hoc edictū. nā actor cōsueuit sic facere pcuratorē in rem suā qd pōt dici. ar. J. eo. l. si. in fine. sed et reus facit vt h. r. J. sam. her. l. iij. in fine. r de nora. l. de illo. r. l. seq. e. C. Ad iura. i. seruitutes. vt insti. de re. cor. et incor. in si. vt si cōstituti seruitutē vicino predio qd a te petere volebā. Et qd dicit in reali seruitute forte idē in psonali vt usufructu r vsu. et similib⁹. idē si supliciem. idē et si ius emphi. aliq̄ dedisti. nā semp cū facias i fraudē meā et causa mu. iudi. teneris ex hoc edicto. vt. s. e. l. i. r. C. de re. alie. nō ali. l. si. vel itellige hunc. Sz qñ ex tua re mi chi seruitutē debes quam alienasti. et idem in omnib⁹

aduersariū pro s̄ subijciat. **C**ōtra transferentē posses sionem hec actio vtilis locum habet. h. d. Bar. **P**edius. **Q**uon solū ad dñiū trāsta tiōē hoc edictū pti nere ait: verū ad possessionis quoqz. Alioquin r is cū quo i rem agebatur inquit: si posses sionem cessit non tenebitur. **Q**ui alienauit ex iusta cā nō tenetur hac actione. Bar. **S**i quis autē ob valitudi nē aut etatē aut occupatiōes necessarias litē in aliū trāstu lerit: in ea causa nō est: vt hoc edicto teneat: cum in hoc edi cto doli mali fiat mētio. Lete rā interdictū erit ei p procu ratores litigare dñio in eos plerūqz ex iusta cā translato. Ad iura r etiā p dñorū hoc edi ctū pti net: modo si dolo ma lo fiat alienatio. **H**ic iuriscōsul⁹ incipit ex ponere vltimā pte edicti. bar. **H**ec actio in id qd interest cōpetit: proinde si res nō fuit petitoris: aut si is q alienat⁹ est sine culpa decesserit ces

alhs predictis exemplis. **C**ōpetit. rōne expensarū r dānoz cōstat. Sed nō quid in ipsa re: Rñ. si erat apud eū cui est alienata: sic in ipam rē alienās cōdemnat. als si in iteresse singula ri: ab ipso pncipio. vt arg. J. de re iud. l. q̄ restituer. r. J. de lega. i. si fundū. i. pn. r. l. si qñ. s. he res. r. s. de dolo. arbitrio. s. i. **C**ōpetitoris. i. ad eū nō ptiuit. nā et haberi pson nalē actionē seria ptā in rē hec dat. vt dixi. s. e. l. i. pn. h. **C**essat iudiciū. q̄a hec actio succedit i locū di recte. vt. J. d. nora. l. electio. s. l. is. et ideo sicut illa tol lit iteritu rei: ita hec. vt. J. de sbo. obli. l. si et legati. nisi interst peti toris rōne q̄tus r accessionū vt su bicit. **I**nterfuerit rōne q̄tus et ac cessionum. vt. J. d. rei v. l. vtig. **H**ec actio. f. in factum ex hoc edicto. **Q**uare r he redi. sufficiēs est non nēcia hec rō. nā qñs r que rei psecutionē nō cōtiner: dat heredi. vt insti. de ppe. et tē. ac. s. non oēs. **M**el simile. vt bonoz possessorē vel fidei cōmissariū. **E**l post annū. vt. J. de aqua plu. ar. post vēditiōē. in si. Et dicunt quidā cōtinuū. sed. ad. vtilem. **U**ia. rō q̄re dat h̄di est sufficiēs nō nēcia: vt dixi. **Q**uidē. ratio quare nō datur in heredē: r bos na. vt insti. de perpe. ac. s. est enim. Accur. **E**x hoc edicto. cuius s̄ba nō habemus. sed sume. J. ptoxi. s. et. s. e. l. i. **N**on restituit. qz vsucaptā vel prescriptā rē exhi bet. sic. J. ad exhi. iulianus. s. l. quis rem. Accur. **Q**uō iam. alioquin res esset litigiosa r non valeret alienatio. vt. C. b. litig. l. i. r. l. si. ar. th. J. huc. s. J. de au. r argē. le. l. si qs ita. Sed qd si iudiciū est iam ceptū: nec tm̄ est res litigiosa. vt qz nō est q̄stio de dñio vel q̄si. vt in aut. de litig. s. i. col. viij. Rñ. locū habet hoc edictū mul to magis si nō eēt inchoatū. vt ar. J. d. pecu. l. si postea t. **N**ō erit. alienat th. vt. C. de secu. nup. si qs. s. cerz tū. r. J. de le. ij. peto. s. fratre. Sed parciē ei vt h. qz deest dol⁹: qz ex necessitate facit. vt r als. J. de fun. do. l. i. Ac. **R**eceperit. secus si depositarius recuperat rē depo sitam quā vēdiderat. nā nichilomin⁹ est in suo pericuo

sat iudiciū: nisi si qd actoris preterea interfuerit. **H**ec actio non est penalis: sed rei psecutione arbitrio iudicis cōtinet: quare et heredi dabit. **I**n h̄rdē aut. **P**au. **E**l similem. **A**pta. **E**l post annum non dabitur. **G**aus. **Q**uā pti net qdē ad rei psecutionem: videtur autem ex delicto dari. **N**on sufficit rem exhibere causa mutata. **B**aulus. **E**x hoc edicto tenetur r qui rem exhibet: si ar bitratu iudicis p̄stinam cau sam iudicij non restituit. **A**lienatio itelligitur facta causa mutandi iudicij de futuro. **B**arto. **A**it p̄tor queve alienatio iudicij mutandi cā facta erit. i. si futuri iudicij mutandi cā: nō ei⁹ qd iam sit. Alienare itelli git r q alienā rē vendidit. Sz heredē institūdo vel legādo si qs alienet: huic edicto loc⁹ nō erit. **S**i qs alienauerit deinde receperit: nō tenebit

lo. vt. J. de po. l. i. §. si rem. Itē secus in furto. vt. J. de fur. qui ea mēte. r. rapina. vt. J. vi bo. rap. l. pe. in quibus nō valet penitere: qz hoc pacti est extraordinariū: illa or-
Quia redhibito. agunt. vt. h. (dinaria pacta. Ac. J. de edil. edic. l. redhibere. i. respon.

Quia redhibi- tur. itellige hoc rñ. fm Jo. q. em- ptor de iure non poterat redhibere: sed p̄cordauit cū v̄ditore/ quo casu tenet: vt. hic. Si aut iure pote- rat redhibere nō tenet: vt. h. etiā si alis nō erat redhi- biturus: qz nō vi- det dolo facere: qz suo iure v̄t. vt. J. de reg. iur. l. nō vi- det. Sed pla. itel- ligit hoc gñaliter etiā si de iure po- terat redhibere: te- net hoc edicto: si nō erat alis redhi- bitur. et facit ad hoc rñ. J. de edil. edic. l. bouem. §. si quis. et J. ad le. aq. l. si ex plagis. §. penult.

Aim r. si. Ut i- lis actio. nō directā: qz alieno nomine. **C**ōpetit. cō- tra tūtozē vel cu- ratōzē: r. nō p̄ pu- pilli v̄furiosuz. vt. §. de dolo. l. ex dolo. r. J. quando ex fac. tu. l. i. Alij dicunt p̄ pupilli vel furiosum: qd pōt dici in p̄tū locupletiores sunt. vt arg. J. de tribu. l. iij. et sic est dona ratio q̄ sequit. l. vt de- tur vilis non directā. Accur.

Non possunt. l. pupillus vel furiosus. Accur. **Q**uia miles. pone casuz in milite cui fuit actio ces- sa ad aliquā rē ex cā donatōis. nā miles agere p- hibet nō qz miles sit: qz cā mu. iu. fuit facta cessio. sed donator expit. Sed quō cū ius suū p̄didit cedēdo in potētiōzē. vt. C. ne li. po. l. i. r. ij. q̄ sunt p̄. ad idē. J. e. l. si. Rñ. hoc fauore militi cui erat donata: vt sic res magis p̄lis videat in milite trāslata. Itē op. quō ager cū ius suū cesserat alijs: nec em̄ aliter miles postulasset se velle agere: Rñ. recōcedet miles vel ex hac. l. sibi reconcedit. Et vbi nō cā mu. iu. esset cessa donatarij agit. vt. C. mā. l. p̄ diuerfas. in fi. Vel scōo pone casum eō qz possessor q̄ credebatur cōueniri a me/ donauit rē militi: r. hoc pla- cet. et ponit experiri. p̄ defendere. vt. J. de iudi. l. sepe. r. sic nō ob. dicte leges. C. ne li. po. qz i actore loquūt. Ac.

hoc edicto. Qui v̄ditorei suo redhibet rem: nō videt iudicij mutandi cā alienare. Paul.

Quia redhibito homine oia retro agunt. r. zede nō videt iudicij mutādi cā alienare q̄ redhibet: nisi forte p̄pter hoc ipm redhibet/ nōn redhibiturus. als. Ulpia.

Am r. si obligat. solue- ro qd a me petere vel- les: huic edicto locus nō erit.

Si tutor pupilli v̄ agnat. furiosū alienauerit: v̄t l. actio cōpetit. quia consiliū huius fraudis inire non possunt.

Singularis r. fortis est ista lex. r. breuē hoc intēdit. actor in quē facta est alienatio cau- sa mutādi iudiciū exceptione repellit: et primus cedēs a ge- re cōpellit. h. d. Bar. I dem.

Quia miles postulat suo noie litigare v̄ pos- sessionib. qz sibi donatas eē dicebat: rñsum ē si iudicij mu- tandi cā donatio facta fuerit/ p̄iorē dñm experiri optere: vt rem magis qz litem in mili- tem transfuisse credatur.

Qui partē rei sue alienat cā euitandi iudiciū diuisoriū

Experiri. i. defendere. fm secundū casum. Accur. **S**i qz. licita. nulla videt lex licitia. nam q̄ aliena- uit cū desierit esse dñs nō pōt agere: etiā si lex licit- nis nunq̄ audita fuisset. Rñ. imo valuit ei p̄hibito. p- pter quedā ad q̄ agit etiā si dñū amiserit: vt fruct. r. ex- p̄las. vt. J. cōi di. in summa. Et qz si dñū recuparet nō posset agere. i. Sed et ipse. repetit vt ad dar. k. Nō audiet. obstat em̄ lex licit- nis si hoc edictū. l. Metas. age- re. est tñ dñs. nāz pupill. r. siles nō agūt cōi di. cū tñ dñi sint. vt. J. de re. eo. si pupillorum Itē no. hic qz hoc edictū valet etiā ad exceptionē: vt si agat ille q̄ emit ab alienate cau- samutādi iudicij exceptōe repellit sic r. §. i. i. necnō. §. exēplo. §. 3 for- tez ad actionē hō casu vt actor tes- neat ad dāna. vt r. dixi. §. eo. nō so- lū. §. i. l. 3 mēs hu- ius tituli videat loqui in reo. Ac.

Legis licitie effect.

Item iudiciū nō poterit euita- re pro fructibus vel p re: nec ille i quem facta est alienatio: h. d. Barto. Marcel.

Si qz iudicij cōi diuidū do iudicij mutādi cā rē aliena- uerit: ex lege licita. interdici- tur et: ne cōi diuidūdo iudicio experiat. Verbi gra. vt poten- tior emptor p̄ licitationē vili. eā accipiat: r. p hoc iterū ipse recipiat. Sed r ipse. quidē q̄ partē alienauerit cōi diuidun- do iudicio si agere velit: non audietur. Is nō q̄ emit si ex- periri velit: ex illa parte edicti vetat: qua cauet ne qua alie- natio iudicij mutandi cā fiat.

De reeptis arbitris et qui arbitrium recipiunt vt sententiā dicant. Li. viij.

Paulus.

Compromissum ad similitudinem iudiciorum redigitur: et ad simiedas lites pertinet. Alpianus.

Ex compromisso placet exceptionē non nasci

tris qui recipiunt a partib. vel ecōtra. i. de partibus q̄ recipiunt ab arbitro dicit. Ide receptū. i. cōpromissum. vt. C. de iudi. l. rē non nouā. §. i. ibi: vel qui ex re rē. Ac.

Compromissū. hic no. qz in oib. iudicia imi- tatur: tam in p̄ncipio qz in medio r. qz in fi- ne. vt hic. r. C. e. l. pe. §. sinautē. r. §. licet. et de iudi. l. rē nō nouā. §. i. nisi aliud sp̄aliter inueniat: vt qz a snia arbitri non appellat. vt. C. e. l. i. Itē cautio de psequēda lite r. de restituēdis expēsis nō prestatur: qz sufficit penā cōmitti. vt in aut. de litig. §. ad excludendas. in fi. §. col. viij. Vel hic vt in aut. gñaliter. C. de epis. r. cle. Itē pupillus in cōpromis- so naturalit obligat. qd pater: qz fideiussoz accedit. vt J. eo. si pupill. qd nō est in iudicio. vt. C. q̄ le. p. l. i. Itē ex cōpromisso non datur rei iudi. exceptio. vt. J. l. p̄iori.

Ex cōpromisso. exceptionem. scilz rei iudi. sed pacti sic si hoc agat. vt. J. e. l. litigatores. §. inter dñ. q̄ est p̄tra. Sed in casibus trib. etiā exceptio rei iud. dat: vt qñ

Edius libertinus. nec quo ad alia refert. vt. s. de trasfac. cu hi. s. nichil. r. C. d. postu. l. ij. r. s. d. affel. l. ij. maxime hodie. vt in aut. vt lib. decere. s. i. col. vi.

Infa- mis ar- biter et se pot.

Ignominiosus. i. infamis. Et sic no. infame arbi- trum esse posse: vt hic. Jte. pcuratorie: vt insti. de excep- s. h. sec. l. iudice. vt

Edius libro. ix. et p. d. po. lib. xxx. scribunt par ut referre ingenuus quos an liber tinus sit. Integre fame quis sit arbiter/ an ignominiosus Si compromittat in duos quorum vnus non potest esse arbit- ter sententiam dicere non cogetur nec sententia valet nisi esset ad lectum in solidum. h. d. Bar.

In seruum labeo compromittit non posse lib. xj. scribit et est verum. An iulia. ait: si in titium et seruum compromissum sit: nec titium cogendum sniam dicere: quia cuius alio receperit. Quis serui inquit arbitrium nullum sit. Quid tamen si dixerit sniam titius: pena non committetur: quia non vt recepit dixit sententiam. Paul.

Ed si ita compromissum sit: vt vel alteri sniam valeat. Jul. scribit titium cogendum. Conditio arbitri in: dicitur. spicitur tunc compromissum. Bar.

Ed r. si in seruum. Apta. suum compromittat r. liber sniam dixerit: puto si liber factus receperit sententiam partis valere. Sed neque in pupillum neque in furiosum aut surdum aut mutum compromittit:

Judi- ces de- legati si. r. J. de erer. l. i. s. g. tur prep. ostio. r. J. m. diligenter.

Ed si ita. cogendum. vt. J. e. l. non distinguemus. s. cum in plures. Accur.

Ed r. si. valere. videtur enim ex nouo in liberis compromitti. r. facit. C. si rec. pro. vel ad eum pri. l. i. in fi.

Sed neque in pupillum. nec in minores. r. v. an. vt. J. e. l. cum lege. nec in mulierem. vt. C. eo. l. fina.

In seve. pro. et. r. sic erit istum vnus casus. quia seque vellet compromittere vt in eum compromitteret hinc quosdam. Tu dic quod phibet recipere volentes et phibet vim fieri nolentibus. Et est non forte nec videat in iudicio sibi data abuti. Sed nonne

de consuetudine aliter obdual. nam semper de hoc iudices inquirunt: an velint concorditer agere r. in se recipi. Ad hoc dicitur quod dicitur quod corrigi hec lex p. consuetudine generalis us an vt. s. de le. r. senatus. de q. b. in n. q. b. nichil est. Jte. p. l. possit videtur hoc factum quod hic s. dicit. vt. J. de op. no. nu. l. i. s. esse ar-

Index ordinarium hoc dicitur quod dicitur quod corrigi hec lex p. consuetudine generalis us an vt. s. de le. r. senatus. de q. b. in n. q. b. nichil est. Jte. p. l. possit videtur hoc factum quod hic s. dicit. vt. J. de op. no. nu. l. i. s. esse ar-

vt p. d. ponit. lib. xxxij. scribit. In iudice ordinarij illius cause non potest compromitti etiam eo iubente. h. d. Barro.

Si quis iudex sit arbitrium recipere eiusdem rei de quo iudex est: in seve compromitti iubere phibet lege iul. Et si sniam dixerit: non est danda pene prescriptio. Sunt r. alij qui non coguntur sniaz dicere: vt puta si fordes aut turpitudine arbitri manifesta sit. Iulianus ait: si eum in famauerit litigatores non omnimodo prore debere eum excusare: sed ca cognita. Idem ait et si spreata auctoritate eius ad iudicium. Paul.

Ad alium arbitrium litigatores apterit mox ad eundem arbitrium redierit: prore non debere eum cogere iter eos disceptare: qui ei contumelia hac fecerint vt eum spernerent r. ad alium irent. Arbitrium autem cogendum non esse sniam dicere: nisi compromissum iteruenerit. Quod ait prore pecuniam compromissam accipere nos debere non si vtrinq. pena nuntia: sed et si alia res vice

Index ordinarium hoc dicitur quod dicitur quod corrigi hec lex p. consuetudine generalis us an vt. s. de le. r. senatus. de q. b. in n. q. b. nichil est. Jte. p. l. possit videtur hoc factum quod hic s. dicit. vt. J. de op. no. nu. l. i. s. esse ar- et post. r. i. aut. vt biter. dif. iud. s. si vero. col. ix. q. sunt pira Sol. dicit quidam hanc corrigi. Tu dic quod non corrigi nec consuetudine nec lege. r. loquit in eo casu quando in modum arbitri compromissum vult in se recipere: vt lis prestet r. de calis- ma iure: quod fieri non debet nec fit. Sed contraria loquuntur quoniam amabilis tractat ille iudex. et sub pena est ibi promitti potest. r. dabit alicui quod minus quod plus quam dari debeat: quod non fieri potest p. sniam. et de tali loquitur J. e. si mens s. recepisse. r. C. d. h. emp. l. fina. r. xxvij. q. viij. si quis mebro- rum. r. v. q. i. si pma- tes. At iure cano- nico videtur quod ordi- narij iudex prore est arbit de eo bono est iudex. vt. J. de arbi. c. cum tpe. r. J. de elec. c. cam. idem in delegato- re J. de psump. c. i. et de arbi. c. h. r. s. s. b. c. nisi. S. die

quod dicte decretales de arbitratore loquuntur. Accur. i. Turpitude. quod corruptus est p. pecuniam. Sed J. s. l. iij. s. t. a. r. s. i. nemine. So. vt ibi. hic t. h. de s. loquit si sniaz dixerit teneri: s. de dolo excipit. vt. C. e. l. arbitro. Secus in iudice: quod tunc p. pecuniam data non valet ipso iure. vt. C. q. h. puo. non est neces. l. venales. r. de pe. iud. l. i. s. p. gram teneri: vt. J. ad trebel. l. suo inuito. s. cu prore. Ac.

In famauerint. s. de facto. Accur. l. Cognita. in cause cognitione versatur: an grauis sit iniuria: vt plene dicam. Ieo. item si vnus. s. i.

litigatores ierint. s. ambo. si autem vnus solus iudicem adiuit sp. ntes: siquidem iure prestat fuit: soluit arbitrium et pena committitur. vt. J. e. si quis rem.

fecerit. no. non debent ab eo audiri que spreuerit. vt in aut. vt. l. m. r. a. uie. S. antepe. ibi non eni debet r. e.

Compromissum. i. nisi pena hinc inde promissa fuerit. p. Debere. s. dicitur. (vt. J. e. non distinguem. s. i. q. Alia res. quod nolle pecunie oes res significant. vt. J.

vt iij

Pecunia no: a C Promissa. s. litigatou^o inter se. Sed qd si ipi arbi-
mine tro: dicit. p. no tenere copromissum. Jo. r azo q sic. et
oēs res actionē sibi questā ceder parti parenti ptra no parentē
signifi: arbitrio. vt ar. de pre. ver. si rē tibi. §. si. r. J. p. r. Ad-
cantur. do q h^o tacite fu

it actū: ergo. p. ex-
presso habenduz
est. vt. J. si cer. pe.
l. cum quid.

b C Quid ergo
si res. de qb^o erat
lis: vel si no erat
debebat esse loco
pignoris. Accur.
c C Rem. b qua
non erat lis.

d C Plens. i. va
lidum.

e C Debetur. ex
alia cā qd de qua
est copromissum.

f C Paruerit. q
casu J no paren-
tē habebit alit
exceptōez ex pacto.
Et sic est J. §. e. l.
h. So. non nascit
exceptio rei iudi.

vt ibi: s. pacti sic.
vt h. Sed huic so-
lutiōi obstat. J. e.
ti. l. si de meis. in
fi. pmi cas^o. sed ex-
pones ibi lram vt
dicit. Vel dic nā
scil exceptio in re
pncipali vt ibi: s.
in alio loco pene
sic vt hic dicitur.

g C Alter nō. vt
Leo. si de meis. l.
rū. Accur.

h C Tot milia.
scz note pene da-
re spondes.

i C Cōditōe. vt
hic. r. J. e. nō disti-
guem^o. §. summa

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

l C Proferat. vt r. J. e. r si qua. §. arbitri. pōt alit pfer-
ri si hoc actū fuit ab initio. vt. J. e. si cū. in pñ. r. l. nō disti-
guem^o. ait r si alteri. No. q si vni (guem^o. §. si.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

o C Compromissum. i. de his tñi quas tibi faciebam.
p C Et de te. i. a te. nō sūt tu a me. sic. C. b fidei cō. l. i.
q C Ne. id est an.
s C Cui res. i. qstio. vel si habes rei: dic. s. moueat qd.

pene: si qd arbitri: snie nō ste-
terit promissa^a sit: et ita pō-
po. scribit. Quid ergo si res^b
a pua arbitriū deposite sint eo
pacto vt ei daret qui vicerit.
vel ita eā rem^c daret si nō pa-
reat sententia: an cogēdus sit
sniam dicere: r puto cogēdū.
Tantūde erit r si qstias cer-
ta ad hoc apud eū deponat.
Proinde et si alter rē alter pe-
cuniā stipulāti pmiserit: ple-
nū^o copromissum est et cogef
sniam dicere. C Interdū vt
pompo. scribit recte nudo pa-
cto fiet copromissum: vtputa
si ambo debitores fuerunt et
pacti sunt ne petat qd sibi de-
betur^a qui snie arbitri nō pa-
ruerit^b. Idē in l. scribit nō co-
gēdū arbitriū sniam dicere:
si alter penam pmiserit/alter
non^b. Idē dicit r si sub cōdi-
tione fuerit pena copromissa:
veluti si nauis ex asia venerit
tot milia^b. non em pñus arbi-
trū cogēdū sniam dicere qd
cōditio extiterit: ne sit ineffi-
cax snia deficiēte cōditioe.
et ita pōpo. lib. xxxij. ad edi-
ctum scribit. P. C. C. C.

Q Uo casu^a ad pretorē p-
tinebit i eo forsitā iolo
vt si possit dies copromissi p-
ferri: proferatur^b. Ulpianus.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

Q Uo casu. cū
sub cōditōe
pens pmittitur.

f C Solum. i. l. solummodo.
r C Nulla ratio est. s. dubitandi vel mouendi.
v C De vna re. multomag: de oib^o cōtrouersijs vni^o.
r C Ratio. s. dubitandi vel querēdi. nā tuenit claudica-
re iudiciū qd esse nō dz. vt. J. e. si cū. §. pe. r. ar. C. b fru. et
li. expē. l. si.

promissi: nō debere eū cōpel-
li sententiam dicere.
C Licet de cōtrouersijs vni^o
partis sit compromissum ar-
bitri nō cogit sententiā dice-
re si ab vna tm parte pena p-
missa est etiā si actor fuerit si-
pularus. Bar. Idem.

I Dem pōp. n scribit: Si
de meis solis prouer-
sij sit ppromissum: et de te^o
penā sim stipulat^o/ vidēdum
est ne^o nō sit copromissum: s.
cui res^o moueat nō video. Nā
si iō qz de vni^o cōtrouersijs so-
lum^o copromissuz est nulla rō
est. Licet em r de vna re^o cō-
promittere. Si nō ideo qz ex
altera dūtaxat parte stipula-
tio inuenit: est rō^o. Quāqz
si petito: fuit qui stipulat^o est
possit dici pleni^o esse copro-
missum. qz is q puenit tutus^o
est/ veluti pacti exceptione.^a

Is q puenit si arbitrio nō pa-
reat habet stipulationē. Sed
id verū eē nō puto. Neqz eni
sufficit exceptionē habere: vt
arbit sententiā dicere cogat.

C Arbitri est q inter partes
iudicis assumit officū nō qui
amicabili^o pponit. h. d. Bar.

C Receptisse^o autē arbitriū vi-
detur: vt pedius lib. viij. dicit
qui iudicis^o partes suscipit:
finēqz se sentētia sua contro-
uersijs impositurū pollicet^o.

num. §. si. fm Jo. Sed fm azo. non tenet copromissum:
etiā vt sponte dicere possit sententiā. vt. C. e. l. pe. i. rñ. et
§. altera. et ideo hmoi exceptio pacti taciti non datur
etiā si sniam dixerit. Nec ob §. e. litigatores. §. interdū
qz ibi sup alio fiebat pacti: r sup alio copromissum. hic
autē de eodē intelligit tacitiū pactū. Et qd hic dicit nō
sufficit habere exceptionē. s. vniā. posito hoc q detur ex-
ceptio hoc casu: qd nō est verū fm eū q detur exceptio.
sed fm azo. puto. d. melius dixisse. Accur.

b C Receptisse. exponit nūc pbi recepti. qd est. §. e. l. iij.
c C Iudicis. vt. §. e. l. i. Ac. (Sant pctori
d C Pollicetur. vt. Leo. qualem §. dicere.

7 C Plens. i. va-
lidū. aliter em po-
nit. J. e. si cū. §. i. et
C. de fru. et li. ex-
pen. l. si. §. i. et dic
vt ibi.

3 C Tutus est.
si absoluat ab are-
bitro. Accur.

a C Exceptio.
tacite em videba-
tur copromittere
ne peteret/ si con-
tingeret sententiā
cōtra se dari. sed
nō est verū q ta-
cite internenerit
pactū vt subicit
fm. d. s. tu die
fm Jo. q vere da-
tur exceptio taciti
pacti: sed tm ex
vna parte qd nō
sufficit vt subicit
nec em r. si autē
ex vtraqz sic pa-
cti fuissent: suffi-
ceret r cogere tur
dare sniam. vt. §.
e. l. litigatores. §.
interdū. que est J.
Et qd dicit s. i. id
esse verum nō pu-
to. s. q ita tenent
arbitriū: vt arbit-
riūqz dicere tenen-
atur: vt statū eni-
denter supponit.
tenet th sic: vt si
spōte dicat arbit-
riū sit seruāda.
in multis eni ca-
sibus arbitri nō
cogit. si tm ferret
sniam valeret. vt
§. e. sed r si in ser-

uam. §. si. fm Jo. Sed fm azo. non tenet copromissum:
etiā vt sponte dicere possit sententiā. vt. C. e. l. pe. i. rñ. et
§. altera. et ideo hmoi exceptio pacti taciti non datur
etiā si sniam dixerit. Nec ob §. e. litigatores. §. interdū
qz ibi sup alio fiebat pacti: r sup alio copromissum. hic
autē de eodē intelligit tacitiū pactū. Et qd hic dicit nō
sufficit habere exceptionē. s. vniā. posito hoc q detur ex-
ceptio hoc casu: qd nō est verū fm eū q detur exceptio.
sed fm azo. puto. d. melius dixisse. Accur.

b C Receptisse. exponit nūc pbi recepti. qd est. §. e. l. iij.
c C Iudicis. vt. §. e. l. i. Ac. (Sant pctori
d C Pollicetur. vt. Leo. qualem §. dicere.

a **Q**uod si pro sed.
b **E**xperimentur i. probaretur.
c **R**ecepisse. sed magis arbitrati. et de tali dicitur de no. opt. num. l. i. §. 2. post. et in aut. vt dif. i. §. si ho. colla. ix. Et si hoc poterit iudicare: et auferre de iure vni? et dare alteri. Uel potest intelligi hec littera qm volebat videre an p voluntate possit eos concordare. Sed an cogi possit? Rñ. vt. C. de ptrahe. emp. l. fina.

d **N**o cogere. vt feriat. q numerant. C. de feris. l. omnes.
e **N**isi dies. hic excipit de tempore messis. et sic no excipit a toto. sic. §. si qs cau. l. si quis feruum.

f **E**xitura. nota copelli iudicare. ppter timorem temporis. sic r re? dz subire iudicium. vt §. §. pcur. §. etia. et de iudi. sed et si. §. sed et si dies.

g **P**roferri potest. no potest ante pferri qn non fuit actus vt possit pferri. vt. l. e. no distinguem. §. si. §. tunc qn no est actus si ambe ptes volunt. pferre: dz arbitri sentire i se denuo promittit vel statim iudicare. vt r. l. e. et si qua. §. fina. in fi.

h **A**d sententiam. qd est qn dies est exitura vt pdicit.
i **N**ondum liquere. sed nonne ibi semper liquet: na aut pbatur est ab actore plene: et tunc vincit. aut no: et tunc absolvit reus. vt in sti. de ierdc. §. comodis. Rñ. immo si actor no pbatur no est liquidus ei de ca. i. qs sit dñs rei. licet sit liquidus qd debeat. pnciare. na ideo qz sibi no liquet. pnciat. p reo. vt in pdicto. §. dñ. pterea potest ee q bene probatur: et tunc non liquet. quia attestaciones nondum vidit. et facit. de re iudi. pomponius suum.

k **E**paciu. vt denuo compromittat in est cum no fuerit actus de die pferenda. vt. l. e. et si §. arbitri. in fi. Sz ptra. l. e. si cu dies. i. rñ. Sed ibi no petebat arbitri se excusari. ppter aliquam suam necessitate. Imo iure codi dicebat se liberati finito tpe in quo compromiserit in eu partes: vbi non cogitur vt patiat in se denuo compromitti.
l **S**i statueret. ad disputandum et ad diffiniendum sic. §. qui satisda. cog. l. de die.

m **P**retermiserit. scz statueret diem ad diffiniendum cum partes consentiant.
n **D**icere. si liqueat: et aliud no spediatur. Jo. vt qz sit

dies feriat. vt. §. l. pr. §. si. alij dicit etia ultra triennium. Jcet. ifamat. §. de iud. et plene dices. l. e. ite si §. i. **C**apitales. duobus modis: siue qz morte sibi minant: siue de crimine capitali se accusant. vt in aut. de test. §. si vero odiosus. col. viij. et semp siue cum vno ex litigatoribus: siue cum vtroqz.

Item dicitur siam se arbitri dicere coacturum: atqz iterum ratione esse habere dz et excusatione accipere ca cognita. vt puta si fuit infamat. a litigatoribus: aut si inimicitie capitales iterum et litigatores: aut alterum ex litigatoribus iterum ferit: aut si eras. aut valitudo que postea contingit id ei munus remittat: aut occupatio negotiorum priorum vel pfectio vigens: aut munus aliquod reipub. causa. Et ita labeo ait.

Aliam icommoditas ei post arbitrium susceptum incidat. Sz in causa valitudinis similibusve: ca cognita differre cogit. **P**aul.

Arbitri iudicij sui nomine qd publicum aut priuatum habet excusatus esse dz a compromisso: vtiqz si dies compromissi pferri no potest. Sz si potest qre no cogat eum dum potest pferre. **D**istinctio illa districtione ipsius interdum futurus est. Si tamen vterqz velit eum sententiam dicere: an quibus

tudo vel sitis excusatio cito finiat: pferat dies: alio no. vt. l. de iudi. si longius. l. rñ. Accur.

Arbitri. publicum. vt qz accusatur vel accusat aliquid de publico crimine. vt. l. de custo. re. l. ij. §. si. §. arg. ptra. §. si quis cau. l. sed et si. §. illud sciendum.

Aut priuatum. vt qz conuenit de aliquo crimine priuato: vt furto vel sibi. vel etia in causa ciuili dñi distinguit in alio auditorio. vt. l. de re iudi. §. pupilli. §. si. Jte si quocumqz iusto modo suis negocijs ipediatur. vt. §. e. l. pri. in fi.

Non potest. vt quia non est cautum de pferendo. vt. l. e. non distinguemus. §. fina.

Quod si potest. differre: quia hoc conuenit ab initio.

Proferre. f. diem.

Prius. prioris sibi pmi casum. sed sibi secundum ipsius futurum est. q. d. cogit differre siue pro arbitri. ferre. Et die districtio. f. prioris. q. d. si est bonus homo arbitri non expectat iussum prioris: et sic plane. Uel die districtio. i. damno vel incommodo. Et sic no. qz facile debeo sustinere quod michi non nocet et alij prodest. vt. l. de eue. in creditore.

Si tamen. redit ad primum. Accur.

l. cum lege.
r **P**ostea. que em postea emerit gñt auxilio iudicis. vt. l. §. iter. ac. de etate. §. ex ca. et de ve. in spi. l. i. in pn. et §. vt i post. le. l. plane. Quid si atre. Rñ. no excusat: vt ex dicit legibus colligi potest. de vaca. mu. l. pe. §. si. Jtez facit ad hac. l. §. §. pcur. l. filli. §. si. et. l. seq. et. l. an lit. et sequitib. Jte no. ex pn. hui. l. et ex his qz hic sunt: qz vbi lex no distinguit nos tñ distinguit: vt. l. de testi. l. qstus. ar. §. §. §. publicia. l. §. p. cio. et. §. §. offi. pñ. l. iij.
r **R**emittat. f. in totu. r sic corrigatur per. l. §. pro. xi. ibi: §. in ca. et. **A**t si qz cognita. hoc pstat in cause cognitione. vt si egrit dies: alio no.

Liber Quartus.

a Impetret. f. arbitre ne cogat. f. ad dandā sniam. f. ea rōne: qz iudiciū hz: nā hec erat rō qre excusare vole-
b Cōpromitti. q. d. cōpellit pati (bat q̄ si 2c. denno in se cōpromitti vel statim iudicet. Nec ob. Te. si cum. in p̄m. qz excusabat se ibi t̄m iure cōi nō ppter suū factū: ideo ibi n̄ cogit. hic autē ppter suū factum.

c Hoc. f. dicen dū est vt patiatur denuo in se cōpromitti si dies 2c. et qñ non fuit factū de die prorogāda vt. 3. e. 5. ac.

Item si vn̄. cedat. quod forte ei non hz: nisi debuit cōfiteat coram arbitro: vt ar. 3. de cel. bo. l. pe. e. Conueniri. de his q̄ ante habuit vt. 3. de cel. bo. l. his qui. secus p̄ postea q̄ sitis si t̄n aliq̄ idoneuz habeat emolumē tū. vt l. si. 6. ac. 5. fi. 2. de cel. bo. l. qui bonis.

f Si multo. f. post quinquēniū vt inst. de littera. ob. 5. multū. fm quosdā. alij dicūt post trienniū: q̄a tanto tpe finit iudiciū et arbitriuz vt. C. de iudi. pro perandum. i. rñ. vel si dies fuerit statuta in cōpromisso veniant p̄ diē. 3. Jo. de ml̄ t̄n eē tps ad arbitriū iudicet. Et di stinguē hic: quia aut spreuerūt arbitriū litigatores et ad aliū iuefr. aut spreuerūt t̄m. aut ad aliū iuefr t̄m: aut neutriū fecerūt. Si spreuerūt et ad aliū iuefr: nun q̄ postea admittunt. vt. 3. e. l. litigatores. i. rñ. Si spreuerunt t̄m: aut cā cognita quia nesciebat ordinare cām et tunc quēcūqz veniant admittunt. aut sine cause cognitione: et tunc mor admittunt: post nō. vt. 3. e. sed et si i ser uū. 3. l. et hic. 2. qd̄ sit breue vel multū temp̄: arbitrio iudicis ponitur. vt. 3. de solu. l. ratum. Si ad aliū iuefr t̄m vel nichil fecerunt infra trienniū admittuntur a die p̄est. lit. coram isto arbitro: post non. nisi infra trienniū l̄s sub alio sit p̄est. que aduerunt. t̄m est nec infra trienniū audiuntur vt pote compromisso soluto. vt. 3. e. si q̄s rē. et. l. non distinguemus. 5. compromisso.

g Nemo vnus. i. nullus solus.

cautū non sit de v̄le proferen da non als ipetret: quia iudi ciū habet ne cogat q̄ si p̄sentat denuo in se cōpromitti: hoc scilicet si dies exitura ē.

Item si vn̄ ex ap. litigatoib⁹ bonis suis cedat⁹ 3. l. li. iij. digestorum scribit: nō eē cogēdū arbitriū sniam dicere. cuz neqz agere neqz cōueniri possit. Si mul to post reuertant ad arbitriū litigatores: non esse cogēdū dicere sententiā Labeo scribit

C Non potest vnus arbiter sine alio sententiam ferre. h. d. Barto.

Item si plures sunt q̄ arbitriū in se receperunt nemo vn̄ cogendus erit sniam dicere: sed aut oēs: aut nullus.

C Si arbiter liberā p̄tatem sententia dandi non habet compromissum non valet. 2. si de plurib⁹ nominatis alter eligi tur ille sententiam cogitur dicere. h. d. B.

Inde p̄po. li. xxxij. q̄rt: si ita sit cōpromissum vt qd̄ titio disceptatorū placet id sei us p̄nūciat: q̄s sit cogendus? Et puto arbitriū tale nō vale re in quo libera facultas arbitri finit non est futura. 3. si ita sit cōpromissum: arbitraturū aut seij fieri. p̄po. scri-

h Sed aut oēs. qd̄ si oēs p̄tes sunt 2. maior p̄s cō cōs sit: altera vero nō cōcordat: nūq̄ sola maior dice re cogit sniam: et sic tertius nō cogit sniam suam ferre: forte hoc dici p̄t. vt. 3. e. l. p̄cipaliter. ibi: ipari 2c. 2. etiā scellus. ibi qd̄ si facere duoz consentus si p̄ns fuerit et tertio. nec ei t̄t q̄ debeat t̄t suaz iudez sniam ferre: 3. si sup et arbit ficere duoz sniaz diffen.

bit: et nos putamus p̄promis sum valere: sed is erit cogendus sniam dicere in quem litigatores consenserint.

C Si duob⁹ datur p̄as eligendi tertiu si nō consenserit cōpromissum non valet. h. d. vel sic. Si duob⁹ arbitris potestas assumēdi tertiu incertum tribuatur non valet compromissum: secus si certum. hoc dicit. B.

C Si in duos fuerit cōpromissum vt si dissentirēt tertiu assumā: puto tale cōpromissum nō valere. nā in assumēdo p̄nt dissentire. 3. si ita sit cōpromissum vt tertius assumere semp̄nt: valet p̄promissū: qñ in assumendo dissentire non possunt.

C Si in duos compromissa tur simplr v3 cōpromissū. 2. si dissentirint cogūt eligere tertiu cui⁹ auctoritati p̄bit. B.

C Principali t̄n queramus si in duos arbitros sit cōpromissum: an cogere eos prior debeat sententiam dicere: q̄a res fere sine exitu futura est propter naturalem hoim ad dissentiendum facilitatem.

In impari enim numero id circo compromissum admittitur: non quoniā consentire omnes facile est: sed quia 2. si

dere: vt. 3. de here. insti. l. illa. 3. 3. est huic. 3. l. pri. 3. l. in duos. 4. rñ. so. vt ibi.

l Seij fieri. f. de actione litis. et dic casum sic: cōpromissum in titiū aut seij p̄sentirib⁹ eis: 2. p̄ eligim⁹ vni vel sic p̄promittim⁹ 2. si p̄sentir t̄m: sed postea. als si nō p̄sentiat non cogitur. vt. 3. e. l. iij. 3. tamet si.

m Nō valere. imo vt q̄ valeat. vt. 3. e. 3. p̄ncipit. q̄ ē 3. n. 3. l. 3. c. compromissum.

o Valet. disti guit q̄ an fuerit cert⁹ adiect⁹ iste vt nō vt. 3. l. loca. si merces. i. rñ. 2. l. si. 3. l. leg. 3. tutor. 3. vt q̄ qñ ē cert⁹ q̄ nō v3 q̄ nō sit l̄ptate duoz. vt. 3. e. l. 3. idē p̄po ni. i. rñ. q̄ ē 3. 3. 3. R. iste corrigat illū. vel dic q̄ in hoc casu nō admittit facultas duob⁹ snie dicende. ibi sic.

p Facilitatē. faciles ei sūt hoies in dissentiendo. vt. 3.

[Marginal notes in a smaller hand, including 'Iudez', 'diffen', 'p̄bit', '3. si ita', '3. l. illa', '3. 3. est huic', '3. l. pri.', '3. l. in duos', '3. e. l. iij.', '3. tamet si.', '3. n. 3. l. 3. c. compromissum.', '3. e. l. loca.', '3. l. leg. 3. tutor.', '3. vt q̄ qñ ē cert⁹', '3. e. l. 3. idē p̄po ni.', '3. R. iste corrigat illū.', '3. vel dic q̄ in hoc casu nō admittit facultas duob⁹ snie dicende.', '3. ibi sic.', '3. p̄ Facilitatē.', '3. faciles ei sūt hoies in dissentiendo.', '3. vt. 3.]

et deli. vnuer. l. i. et J. Bacqui. pos. l. i. in. fi. et. l. ij.

Dissentiant. in iudicando. **A**uctoritati. an soli? si ab utroque discordet? ut q sic vt h cu? aucti etc. sed non credo: ch a principio si fuisset elect? cu alijs duob? no stare ei? dicto. nec obstat qd di

erit h: cuius aucti pareat? et qz pt i- telligi qn concordat cu alio ex duob?. **N**el potes dicere qer? dicto sit sta- du: licz discordet ab alijs duob?. et hoc p hanc. l.

Pareat. et sic vt arbitrii. s3 J. s. e. s. l. duos. l. rñ. So. s3 al. ibi no fuit p sensu de certa psona. h sic qd no plz. Alij q ibi in iudic. arbitrii et fundamētū po- tuit eē nullū. ppf dissentium: at hic fundamētū ē va- lidū. r iō bh d sine ppēditur. ar. s. d. oit. iu. l. i. r sic p m hoc expsa ibi no- cent: no expressa nō. vt h. r. J. d. re. iu. l. expressa. Tu die s3 hng. q ibi nō vt ex se: nisi cō- sentiat in trio ell gēdo: vt tñ bh- ficio ptois vt hic. Jte hoc de adiun- cōde tertij nō h3 locū i plib? olega- tis. vt. J. d. re. iu. l. duo iudices. r. C. de appel. iudem? si q s3 ar. J. J. e. ti.

In tres fuerit. **C**ompromissum: sufficere qdem duorū cōsensum si pns fuerit r tertij? alioquin abñte eo l3 duo cōsentiat arbitrium nō valere: qā in plures fue- rit pmissus: r potuit pre- sentia? ei? trahere eos in eius sententiam. **P**ompo.

Curi trib? iudicib? da- tis: qd duo ex p sensu? abñte trio iudicauerit nichil vt. **A** id demū qd mator ps oim iudicatur ratū est: cum r omēs iudicasse palam est.

Pretor. cogit arbitrius vt sententiet/ non autem quid iudicet. item si quis assumat ad iudicandum certum non

alit dz fatue loqui. vt hic. r. C. de fal. l. vbi. ibi/ nec vlla r. r. J. de pdi. et demon. l. ij. in fi. et. J. de actio. r ob. l. obli- gationū substantia. in fi. r. C. de sen. r inter. om. iu. l. ex stipulatione. r. J. de suppl. leg. l. labeo. Accur.

Tres. r tri? siue sua sniam ferat siue h. nā nō ex- valere. nisi hoc actū est vt (pmitit hic. vn? alio abñte ferat sniam. vt. J. e. l. nō distinguem? s. cū in ples. Et sic no. h q plus facti absentia h q pñtia cū J- na qñqz dictōe. sic. J. so. ma. l. ij. et. l. i. si cū dorē s. fl. p. et. J. man. si plus fa- pcedēte. J. luti? r. s. de mi. l. etiā s. fi. et. J. de re iudi. duo- erit trib? r. J. l. pri. r h. Et sunt oēs isti casus spales. als aut qd pōt fieri te inuito: multo magis te abñte vel igno- rante. vt. J. de iur. s3 l. vn? s. filius. r. J. d. re. iur. l. qd pōt. r. C. de decu. l. nolationū. r. J. de pac. do. s. iens. que- r. J. de iur. l. i. si pns fuisset. (sunt ar. J. J. e. ti.)

Curti. ex p sensu suo duorū sed qd tertio p sententiē q abest? Rñ. idē: vt in fi. huius. l.

Oēs. nā oēs iudicare debent: vt h. r. s. e. l. itē s. fl. plures. r in aut. vt iu. nō expec. sa. iur. s. i. et simal. vt. J. e. non distinguem? s. cū in plures. r. J. de testa. l. h3 des. s. h. nisi iuret. vt. s. e. l. si de meis. in fi. Ucl puto etiaz q

si vnus ferat sniaz pñtibz alijs satis sit. Et no. h q cū aliqd est a pluribus faciēdu: oēs facere debent. nec suf- ficit vnū alteri pmittere animi sui motū. vt. s. e. pēdi? in fi. s3 ar. J. C. si vnus ex plib? tu. l. rub. r. J. de admi. tu. decreto. s. fi. r. J. de exer. l. i. s. fl. plures. certe cause pote- runt fieri aliquo

absente. vt. C. de auc. pre. l. fi. fm. Jo. item die vt. s. e. item si vnus. s. item si plures. **U**alē. nō p- tinere. vt co- gat eum dicere equā vel iniquā sniam. cogit tñ di- cere. vt. s. e. l. iij. s. i. **U**idēt. s3 le- gē. vt i aut. d iud. s. ois autē. nō tñ dicas q snia non valeat si legē nō suauit: si mō sua- uit ordmē iuris. vt. C. d sen. r inf. om. iu. l. platam. l. **S**niam. ab- solutorā vl con- dēnatoriam. **N**ullū. imo vidēt. vt. J. de re iudi. si puenit. q est J. So. ibi nō cōuenit qualiter iudicaret s3 renū- ciatuit cū dā pui- legio: quā renun- ciationem seruat post iudex in iudi- cando.

Snia dicta vt qñ p eam a tota lite discedit. Jte interlo- cutoria pōt mutari diffinitua vero nō pōt mutari nec ex cā corrigi errores. h. d. cum. l. sequen. B. **I**ulianus

Dicere aut sententiam existimamus cū q ea mēte? quid pñciat: vt s3 id discedere eos a tota? p trouer- sia velit. Sed si de plib? reb? sit arbitrium receptū: nisi om- nes p trouerfias finierit nō vi- detur dicta sententia: sed ad- huc erit a pretore cogendus? **A**nde videndū erit an muta- re sniam? possit: r als? quidē est agitatū: si arbiter iussit da- ri? mox vetuit: vtrū eo quod iussit: an eo quod vetuit stari debeat. Et sabin? qdē puta- uit posse? **L**assi? sententiā ma-

debere indicē h3e alim diffiniendi. h

Tota. no. qd dicit a tota. nā de tota p trouerfias dz pñciare. dānando vel absolue do: als nō valet snia ipso iure vt hic. r. J. de do. excep. l. apud. s. itē qñ. et. C. de ap. l. eos. ibi omni r. et. l. ampliorē. ibi si quid iudi- catis r. r. J. famu. her. in hoc. r. C. de ordi. iu. l. i. r. J. de iudi. de qua re. Et idē in plib? controuerfias. vt. J. eo. qd tamē. r sic exauditur. vt. C. si aduer. rē iudi. l. i. **F**ecur. p **C**ogēd? vt de alijs dicat sniam. Et no. qñ soluit hic qñto ista ad plēnū. s3 J. e. l. qd tñ. itē nec sequēs. i. en possit mutare: s3 ei s3 ius vt de interloctoria ponit r sol- uit. J. e. pri. s. vñ vidē. hec aut similit soluet in. d. l. qd tñ

Sententiam. diffinituā. Accur. **A**ls. exemplum proxi. dicti. **D**ari. hec est diffinitua. Accur. **P**osse. i. mutare sententiam,

Abfen- in ples. Et sic no. h q plus facti absentia h q pñtia cū J- na qñqz dictōe. sic. J. so. ma. l. ij. et. l. i. si cū dorē s. fl. p. et. J. man. si plus fa- pcedēte. J. luti? r. s. de mi. l. etiā s. fi. et. J. de re iudi. duo- erit trib? r. J. l. pri. r h. Et sunt oēs isti casus spales. als aut qd pōt fieri te inuito: multo magis te abñte vel igno- rante. vt. J. de iur. s3 l. vn? s. filius. r. J. d. re. iur. l. qd pōt. r. C. de decu. l. nolationū. r. J. de pac. do. s. iens. que- r. J. de iur. l. i. si pns fuisset. (sunt ar. J. J. e. ti.)

78

Libert Quartus

¶ Excusat. ideo qz videbat dixisse extra ius. vt. Ide re. i. l. qd iussit. inf. r. Ide pe. l. diui fratres. et de qd. l. i. §. si. S3 certe non videtur eū bene excusare. qz sabi. agte de diffinitiuā snia rñ. qd ex eo p3: quia de diffinitiuā snia qrebat. sic est dixit si arbiter iussit dari: qd non pōt pertinere nisi ad diffinitionē cause

S3 dic qz sabi. nō rñdetilli qñtionit: qz nec sibi facta fuit: sed erat solutus dicere qz arbiter posset mutare sniam. hic autē a qbusdā inducebatur ad diffinitiuā vt mutari posset qd cassius negat: et sic bñ excusat. **h. d. i.** Iussit. qui iussus ē snia iter locutoria: vt hic. r. C. de epif. r. cle. l. oēs. §. i. r. §. ij. et J. de pen. l. diui fratres.

¶ Die. vt h. et J. de re. i. qd iussit. i. rñ. S3 §. C. d. dila. l. siue pars. So. illa fm istam itelligit vt cesset iudex nisi sententiam mutet: vt h. vt solue vt ibi.

¶ Non posse. hoc tñ plene dic vt. J. e. ti. qd tñ.

¶ Uia. Et si errauerit. multo magis ergo si non errauit vt. §. l. pri. in fi. Sed qd si arbiter vel iudex pposue rat pdenare: et errando absoluit vel e3. videt qz possit corrigere. nec enis videt dixisse qd mēte nō agitauerit. vt. J. de suppl. le. l. labeo. et de re. du. l. iij. Jte arbiter vel iudex cu3 mēte facere dz. vt. §. e. qualē. §. dicere. Sed certe hec lex dicit §. hec tñ erronea ipo iure nō t3. arg. pdictap legū. Et vt plene habeas dic qz in assestozis pōt addere vel mutare addendo eodē die. vt. J. de re iudi. l. paulus. Jte refoz mare: vt in prin. illi. l. et in auten. vt. li. ma. r. au. §. nos snt. coll. ix. quo ad dicta tñ qñcliqz: vt in e. ti. l. acta. sed in re pncipali non: qz functus est r. vt in e. ti. §. re iudi. l. qd iussit. in fi. et. l. iudex. r. hoc in iudice et arbitro: nisi p in integ. resti. vt in minore: vt. §. de mino. pfecti. r. in snia lata p falsa insfra vel corruptos testes: vt in e. ti. diuus. et hoc in iudice: si hoc r tenuit ipso iure: als pōt mutari vel corrigi. vt. C. de accu. l. iij. r. C. quo. et qñ iu. si vt proponit. et vt. J. l. pri. vel dic nō pōt delegatus vel arbiter: sed ordinarius sic. nec ob. J. l. pri. qz nō perfecte: hic sic licet errando.

¶ Uia arbitet et §. a. si si errauerit in snia dicenda: corrigere eā nō pōt.

¶ Ho videt dicta snia si for: ma ppromiss nō ē suata. **h. d. i.**

¶ Uid tñ si de pluribus cōtroueris sumpt est nichil sibi cōibus et de vna sniaz dixit: de alijs nō dū: nunqd desist eē arbiter Aideam? igit an in prima cōtrouerfia possit mutare? sententiā de qua iam dixerat. Et multū interest de oib3 simul: vt dicat sententiā cōpromissum est: an non. nam si de oib3 potert mutare. nō dū ei dixit sniam. Et si sepatim? q si plura sunt cōpromissa: r iō quātū ad illā cōtrouerfiā pti tinet: arbitet esse desierat.

¶ Qui pnuclat nichil videt debitū debitorē absoluer

¶ Uid tñ. Cōibus. relinquitur ergo vt si cōes erant vt qz ppositi p equo agebā: recouentibus me pro expensis factis in eo: vt nō teneat sententia: nisi d oib3 mutare. de qbusdā dicta. et sic soluit (itex dicta qd facta. §. e. qualē. §. vñ vidēdū. et qz ibi pcedit dñtin = gunt h ad plēnū. Sed quare in superioz. l. pr. non pōt mutare cū et er ibi nō teneat ipso iure: rñ. ibi est functus officio: h nō. vel si hic nō fuit functus. nō tñ perfunctus. Jte an idem in iudice ordinario qd p pluribus simul qñtionibus ē adu? rñ: non. qz lz arbitet nunq3 debeat forā nā excedere com promissū litigatoribus inuitis. vt. J. e. nō distinguem? §. si. et. l. se. tñ iudex reddat in iustit. vt. J. de §. ob. l. ter stipulatē. §. si nichil. r. iō i qbus dā lata snia r3: lz de alijs nil dicat vt. §. d. ne. gest. in asti. §. si. vbi asti d alijs absoluit: distinguere vt. C. de iudi. l. ij.

¶ Dicat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō fit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd d i i C. Sepatim. l. re nō fit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd si nō apparet qd sit actis: qdā dicit qz psumit sepati. vt ar. J. de le. ij. si chor. i. rñ. r de cōdi. r de mō. hec scriptura. et. J. de §. ob. scire debem. alij §. vt hic inuit.

¶ Uenisset. l. expisse. l. C. fecisse. qz sufficit hoc dixisse: vt. C. de le. r pñ. l. si dubiū. cū fuerit eqpollēs: vt. J. m. Statuere. imo contra. vt. J. l. (de re iu. l. i. §. ma. pñori. §. si intra. sol. vt ibi. Accur.

¶ Incertā. nisi l aliq pte actoz sit certa: vt. J. de re iudi. in summa. r. C. de sen. q sine cer. quā. l. iij. in. fi. in ca su tñ dā incertā: vt qñ hō in genere pctit: vel duo sub alternatione: quia non ibi est possibile vt certa det: vt in sti. de acti. §. curare. Accur.

¶ Accipe. vt qz aliqd indebite soluit: r aliqd dōbit p C. nō valere. qz dicit arbit penā si peti. l. aliq snt i3 q C. Cōpromissū ē. f. in eñ. §. d alio sic vt. J. e. nō distinguemus §. de officio. r. §. si.

¶ J est dies. finiretur. i. finita eēt. sic ouit. i. out? ē. vt C. de epif. r. cle. l. nulli. r mouit. i. mortu? ē. sic. §. de neg.

¶ Uid tñ. Cōibus. relinquitur ergo vt si cōes erant vt qz ppositi p equo agebā: recouentibus me pro expensis factis in eo: vt nō teneat sententia: nisi d oib3 mutare. de qbusdā dicta. et sic soluit (itex dicta qd facta. §. e. qualē. §. vñ vidēdū. et qz ibi pcedit dñtin = gunt h ad plēnū. Sed quare in superioz. l. pr. non pōt mutare cū et er ibi nō teneat ipso iure: rñ. ibi est functus officio: h nō. vel si hic nō fuit functus. nō tñ perfunctus. Jte an idem in iudice ordinario qd p pluribus simul qñtionibus ē adu? rñ: non. qz lz arbitet nunq3 debeat forā nā excedere com promissū litigatoribus inuitis. vt. J. e. nō distinguem? §. si. et. l. se. tñ iudex reddat in iustit. vt. J. de §. ob. l. ter stipulatē. §. si nichil. r. iō i qbus dā lata snia r3: lz de alijs nil dicat vt. §. d. ne. gest. in asti. §. si. vbi asti d alijs absoluit: distinguere vt. C. de iudi. l. ij.

¶ Dicat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō fit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd d i i C. Sepatim. l. re nō fit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd si nō apparet qd sit actis: qdā dicit qz psumit sepati. vt ar. J. de le. ij. si chor. i. rñ. r de cōdi. r de mō. hec scriptura. et. J. de §. ob. scire debem. alij §. vt hic inuit.

¶ Uenisset. l. expisse. l. C. fecisse. qz sufficit hoc dixisse: vt. C. de le. r pñ. l. si dubiū. cū fuerit eqpollēs: vt. J. m. Statuere. imo contra. vt. J. l. (de re iu. l. i. §. ma. pñori. §. si intra. sol. vt ibi. Accur.

¶ Incertā. nisi l aliq pte actoz sit certa: vt. J. de re iudi. in summa. r. C. de sen. q sine cer. quā. l. iij. in. fi. in ca su tñ dā incertā: vt qñ hō in genere pctit: vel duo sub alternatione: quia non ibi est possibile vt certa det: vt in sti. de acti. §. curare. Accur.

¶ Accipe. vt qz aliqd indebite soluit: r aliqd dōbit p C. nō valere. qz dicit arbit penā si peti. l. aliq snt i3 q C. Cōpromissū ē. f. in eñ. §. d alio sic vt. J. e. nō distinguemus §. de officio. r. §. si.

¶ J est dies. finiretur. i. finita eēt. sic ouit. i. out? ē. vt C. de epif. r. cle. l. nulli. r mouit. i. mortu? ē. sic. §. de neg.

¶ Si arbitet ita pnuclasset nichil videri titū dberē seio tāer si seium non vetuisset? ptere: tñ si quid petisset: videri cōtra sniam arbitri fecisse: et id offliū et trebatus rñderunt. Solutioni diē posse arbitrum statuere? puto: et ita trebatus videtur sentire.

¶ Sententia arbitri incerta est nulla. **h. d. i.**

¶ Pompo. ait inuultit arbitri incertā sniam dicere. Et puta: quātum et debes reddē dñtisiōi vie stari pl3. pro ea pte quam creditoribus tuis soluit accipe.

¶ Arbitet non pōt pnuclare super pena. **h. d. i.**

¶ Jte si arbitet ex cōpromisso penā peti vetuerit: in libro trigesimalotertio apud pōpo. scriptum habeo nō valere? r habet rationem: quia non de pena cōpromissum est.

¶ Si per arbitrum stet quominus dare snia cogitur pati de nouo i se ppromitti. **h. d. i.**

¶ J cū dies cō: p a p. promissi finiret: plato die litigatores denuo in eum

¶ Uid tñ. Cōibus. relinquitur ergo vt si cōes erant vt qz ppositi p equo agebā: recouentibus me pro expensis factis in eo: vt nō teneat sententia: nisi d oib3 mutare. de qbusdā dicta. et sic soluit (itex dicta qd facta. §. e. qualē. §. vñ vidēdū. et qz ibi pcedit dñtin = gunt h ad plēnū. Sed quare in superioz. l. pr. non pōt mutare cū et er ibi nō teneat ipso iure: rñ. ibi est functus officio: h nō. vel si hic nō fuit functus. nō tñ perfunctus. Jte an idem in iudice ordinario qd p pluribus simul qñtionibus ē adu? rñ: non. qz lz arbitet nunq3 debeat forā nā excedere com promissū litigatoribus inuitis. vt. J. e. nō distinguem? §. si. et. l. se. tñ iudex reddat in iustit. vt. J. de §. ob. l. ter stipulatē. §. si nichil. r. iō i qbus dā lata snia r3: lz de alijs nil dicat vt. §. d. ne. gest. in asti. §. si. vbi asti d alijs absoluit: distinguere vt. C. de iudi. l. ij.

¶ Dicat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō fit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd d i i C. Sepatim. l. re nō fit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd si nō apparet qd sit actis: qdā dicit qz psumit sepati. vt ar. J. de le. ij. si chor. i. rñ. r de cōdi. r de mō. hec scriptura. et. J. de §. ob. scire debem. alij §. vt hic inuit.

¶ Uenisset. l. expisse. l. C. fecisse. qz sufficit hoc dixisse: vt. C. de le. r pñ. l. si dubiū. cū fuerit eqpollēs: vt. J. m. Statuere. imo contra. vt. J. l. (de re iu. l. i. §. ma. pñori. §. si intra. sol. vt ibi. Accur.

¶ Incertā. nisi l aliq pte actoz sit certa: vt. J. de re iudi. in summa. r. C. de sen. q sine cer. quā. l. iij. in. fi. in ca su tñ dā incertā: vt qñ hō in genere pctit: vel duo sub alternatione: quia non ibi est possibile vt certa det: vt in sti. de acti. §. curare. Accur.

¶ Accipe. vt qz aliqd indebite soluit: r aliqd dōbit p C. nō valere. qz dicit arbit penā si peti. l. aliq snt i3 q C. Cōpromissū ē. f. in eñ. §. d alio sic vt. J. e. nō distinguemus §. de officio. r. §. si.

¶ J est dies. finiretur. i. finita eēt. sic ouit. i. out? ē. vt C. de epif. r. cle. l. nulli. r mouit. i. mortu? ē. sic. §. de neg.

¶ Uid tñ. Cōibus. relinquitur ergo vt si cōes erant vt qz ppositi p equo agebā: recouentibus me pro expensis factis in eo: vt nō teneat sententia: nisi d oib3 mutare. de qbusdā dicta. et sic soluit (itex dicta qd facta. §. e. qualē. §. vñ vidēdū. et qz ibi pcedit dñtin = gunt h ad plēnū. Sed quare in superioz. l. pr. non pōt mutare cū et er ibi nō teneat ipso iure: rñ. ibi est functus officio: h nō. vel si hic nō fuit functus. nō tñ perfunctus. Jte an idem in iudice ordinario qd p pluribus simul qñtionibus ē adu? rñ: non. qz lz arbitet nunq3 debeat forā nā excedere com promissū litigatoribus inuitis. vt. J. e. nō distinguem? §. si. et. l. se. tñ iudex reddat in iustit. vt. J. de §. ob. l. ter stipulatē. §. si nichil. r. iō i qbus dā lata snia r3: lz de alijs nil dicat vt. §. d. ne. gest. in asti. §. si. vbi asti d alijs absoluit: distinguere vt. C. de iudi. l. ij.

¶ Dicat sniaz i. fingit nō dixisse r sic nō. fingit nō factus factū qd nō fit de non vt iur. vt. J. e. l. labeo qd d i i C. Sepatim. l. re nō fit ppromissiaz ē. vt sepatim possit p nunciare. sed qd si nō apparet qd sit actis: qdā dicit qz psumit sepati. vt ar. J. de le. ij. si chor. i. rñ. r de cōdi. r de mō. hec scriptura. et. J. de §. ob. scire debem. alij §. vt hic inuit.

¶ Uenisset. l. expisse. l. C. fecisse. qz sufficit hoc dixisse: vt. C. de le. r pñ. l. si dubiū. cū fuerit eqpollēs: vt. J. m. Statuere. imo contra. vt. J. l. (de re iu. l. i. §. ma. pñori. §. si intra. sol. vt ibi. Accur.

¶ Incertā. nisi l aliq pte actoz sit certa: vt. J. de re iudi. in summa. r. C. de sen. q sine cer. quā. l. iij. in. fi. in ca su tñ dā incertā: vt qñ hō in genere pctit: vel duo sub alternatione: quia non ibi est possibile vt certa det: vt in sti. de acti. §. curare. Accur.

¶ Accipe. vt qz aliqd indebite soluit: r aliqd dōbit p C. nō valere. qz dicit arbit penā si peti. l. aliq snt i3 q C. Cōpromissū ē. f. in eñ. §. d alio sic vt. J. e. nō distinguemus §. de officio. r. §. si.

¶ J est dies. finiretur. i. finita eēt. sic ouit. i. out? ē. vt C. de epif. r. cle. l. nulli. r mouit. i. mortu? ē. sic. §. de neg.

gest. l. iij. Spec. pba. Et q sic sit exponēdū p3 et hac lra. nā si an p dies finire denuo cōpromiserūt. plato die re manebit arbirer. r sic vni erit cōpromissū: lz nō fuit cau tū in piferēdo. si ho post finitū diē: duo erūt p3promissa qd colligū p hec verba scōi. r seqns. r ar. J. de pca. sed si manēte. S3 p vī

J.e. l. labeo. in fi. i. rñ. nā ibi nondūz finitō die fuit pro latio facta. r tñ dī cū fm r p mō. S3 respectu fidei iūso rū dī vt ibi dices. Vel dic. ppe poni hōi finitū. vt J. d. le. q. pculi. i. fi. ibi: moriente r. Aliter ponit. Ide ma. te. q. duos s. hec cōditio. Et aliud ē i pcaro q i p3promissio: sic. i. cū de die pferēda nō puenit a p3cipio. r hoc vellevf s. e. l. r si qua. i. fi. r J. e. nō distinguē mus. s. de officio et i. fi. hui. r rub. ce terū sic. c.

Cōpromiserūt nec secūdi cōpromissi arbitriū recepit: non esse cogendū recipere: si ipse in mora nō fuit quomin⁹ p3tibus suis fūgeretur. S3 si per eū factū est: eq̄sumū esse cogi eū a p3tore sequēs recte. Que questio ita pcedit si nichil in p3iore cōpromisso de die pferenda cauebatur. Leterum si cauebatur: r ipse protulit mā sit arbirer.

Cplēnū cōpromissum dicit qd sit de oib⁹ lib⁹ r qōmbus et cōpromissus gñale nō porrigit nisi ad ea de qb⁹ ē iudicātū nō aut ad ea de qbus est spālter actum. h. d. B.

Cplēnū p3promissus appel lat qd de rebus oibus cōtro uersis: vē cōpositū est. nam ad oēs cōtrouersas ptinet. S3 si forte de vna re sit dispu tatio: lz plēnū cōpromissum actū sit: tñ ex ceteris causis a ctiones supesse. Id em venit in cōpromissum: de quo actū sit vt veniret. S3 ē tut⁹ si qd de certa re cōpromissum fa ctur⁹ sit: d ea sola exprimere.

Cōpromisso aut nō debēt obtemperare litigatores si ar biter aliqd nō honestū iusse rit. si intra diē cōpromissi ar biter aditus post diem com pmissi adesse iusserit pena non committitur.

Cmpeditus ex iusta causa cōtra petitionē pene est tut⁹

Cprotulit. an finitū diē qd debuit facere. vt. s. e. l. quo casu.

CArbit. f. idē vt J. d. pca. s3 si manēte.

Cōtrouersis v. oibus suba dicit gñalib⁹ verbis aliter dī hōi plēnum. J. e. l. ita demū. in fi.

CDisputatio p3rum ad eorum intellectū p lit. pte.

Cplēnum. p3rum ad generalia verba. vt quia res erat communis in qua expense facte et multa inde rece pta dicebantur. ideo quia dixerunt: vnusquisq; de om nibus que coram arbitro obiecta fuerunt: faciat rōnez

vnā tamen speciem fuerunt profecuti. vt arg. C. de in di. l. ij. Vel possit itelligi fm. l. C. de transacti. si de certa. i. C. Compromissum. f. solum. vt hic. et. J. eo. non distin guemus. s. de officio. et. s. fina. et. s. item si iubeat. sic et in transactione. vt. C. de transact. l. si de certa. et. s. de transact. l. qui cū

exceptionē paratus est de nuo compromittere. Bar.

C Si qd ex litigatoribus id nō affuerit q valitudine vel reipū. cā vel abntia ipeditus sit: aut magistratu aut alia ius ta de cā: penā cōmitti pculus et artillim⁹ aut. sed si pa ratus sit in eūdē cōpromitte re actionē denegari aduers⁹ eū: aut exceptione tut⁹ fore. sed hoc ita demū verū erit si arbirer recipere in se arbitrium fuerit paratus. nā inuitū eum nō eē cogendū. Jul. lib. iij. di gest. recte scribit. ipse aut nichilominus pena absoluitur.

CIn ea ciuitate est ferenda inia i dubio i qua factū est cōpromissum vel in cōtinentibus edificijs s3 qualitatē psonay. Itē citatio facta ad locū iho nestū nō arat citatū. Bar.

CStarbiter iussit puta in p uincia adesse litigatores cum rome eēt i eū cōpromissus: an ei ipune nō pareat q̄rif. Et est verius qd Jul. ait l. iij. cū lo cū p3promisso inesse de quo a ctū sit vt cōpromitteret. Im pune igit ei nō pebit si alio lo co adesse iusserit. Quid ergo si nō appeat d quo loco actū sit. meli⁹ dices eū locū ptineri vbi p3promissū ē. qd tñ si i eo loco q sit circa vrbē adesse ius serit. pegasus admittit vale re iussu: qd puto ita verū eē: si r et⁹ sit auctoritat⁹ arbirer vt

stet: sed per litigantem. vt. s. e. l. in pinci.

CAboluitur. et si arbirer non suscipiat.

CDe quo actum. vt. J. de iudi. si locus. et. C. quo. et quādo in. l. si vt proponis.

CIusserit. sic non tenentur sequi. s. de procurato. s3 et he. s. non solum. quid si sponte iuerunt: sed alicui p3 cepto ubi factio non paruerunt: videtur idem. arg. s. de iuris. om. iudi. l. fi.

CCompromissus. vt. J. d. iudi. l. vbi. et. l. q. cū res s. sed si res.

tutoribus. secus in iudicijs. vt. J. d. iudi. l. solemus. k Expimere i. prestari. vt. J. de religi. l. at si quis s. sed interdum. r sic absdās cau Abun = tela nō nocet. vt dās cau C. de testa. l. testa tela nō mentū. azo. r J. d. nocet, adimen. leg. l. si seruo cū libtate. l Non hone = stum: quia inho = nestum dī ipossi = bile. vt. J. de cōdi. insti. si fili. ergo nullius mōmēti. vt. J. que sē. si. ap. re. l. fi. r est exem = pli vt. J. e. l. s. s3 si in aliquem. m Non com = mittitur. s3 nōne iubet solutionem fieri postea. vt. s. l. pri. s. solutioni Rh. illud facit dif finiedo: hic inter = loquēdo. sic r als inuulter datur Inutili haustus sine iri = dato nil nere ad fontē. vt videtur J. de ser. ru. pre. datum itē. s. fi. Itē sa. J. de pen. l. fi. n Committi. ipso iure stricto. o Denegari. ipso iure. p Tutū fore. qd est veri⁹. vt. J. d. do. exceptō. ap. s. si i arbitri. r J. d. iudi. si p3. l. fi. q Cogendūz. cum per eum nō

Liber Quartus

a In secessibus. i. in aliquibus locis amens.
b Impune. vt. s. e. s. compromisso.
c Opa non pbita. i. studio. sic. i. eo. non ex olbus. als
aliter dicit opera. vt. i. de ope. li. l. i. Accur.

Equitas
in iudi-
cijz ar-
bi. sua-
ri bz.

Absurdū. no. equitate in iudicijz et in arbitrijz ser-
uari. sic. C. d. fru.
li. expē. l. fina. r.
C. de. pr. fa. scri.
lib. rti. l. in sacz. r.
s. eo. si de meis. r.
I. e. fz. terpellaf. l.
fi. r. J. mā. l. iij. l. fi.
et. J. fami. her. l. in
hoc. Sec. i. J. et. i. b.
qñqz. vt. J. de acti.
emp. iur. s. n. qz a
pupillo. et. l. i. de
auf. tu. in pñ. Ac.
e. No sit. ab ar-
bitro. r. in hoc dif-
fert a lege. s. cel-
sus. Accur.

Modiciū. qz
post cōdenatōez
reis idulgef. vt. J.
de iudi. si debito-
ri. Alij i arbitrio
iudicij. vt. J. d. so-
lu. l. ratum.

Ubi. i. post qz
h. dederit. l.
dare voluerit.

Aceptū ius-
dicijz. nole pene
cōmisse. nō rei pe-
tite corā arbitro/
licy quidā in hoc
contradicant.

Tiqz. tunc
solui. no. er-
go morā purgari
nisi iudicij sit ac-
ceptū p prestatio-
nē. vt. s. l. pr. i. fi.
et nisi sterit acto-
ris vt. h. r. s. si qz
cau. r. si post tres
sz nōne semp in-
terest actozis tūc
solui. Rñ. sic. non
tñ dñ fieri deteri-
us in agēdo. fz r
solui qñqz nō in-
terest sua ruc. imo eēt dānū. vt. J. de vsur. l. in fideicō. s.
cū polliid. Sz si vellet oēm indēnitatē pshare. nūqd
liberaret a pena. forte sic. ppter equitatē supioris legis.
Itē fac. huic. l. J. de iure pa. l. si libert. minorē. s. plane.

Allus aut. postea offerat. s. diu. vt. J. de (als pe.
pñ. ob. l. si ita qz. p. s. seio. in fi. vt. cū ius actoris sit
factū deteri. ex mora sñ. m. vt. s. pr. s. ltra. q est s. Vel
veri. hic ab arbitro fuit dies apposit. i. ibi a lege. Et sic
no. q. min. agif cū lege qz cū ministro legis vt ibi r. hic.
sz ar. s. C. vt intra cer. tē. l. i. r. C. q. accu. nō pos. l. iij. et
J. de iure pa. si libert. s. plane. Itē videt qz si ab hōle

in secessibus solcat agere r li-
tigatores facile eo loco cōue-
nire possunt. Sed r si i aliquē
locū ihonestū adesse iusserit:
puta in popina vel in lupana-
ri (vt iusta. air) sine dubio im-
pune et nō parebitur: quam
fiam r celsus lib. ij. dig. pro-
bat. **A**n elegāter tractat si
is sit loc. in que alter ex litiga-
tozib. honeste venire nō pos-
sit. alter possit: r is nō venerit
qui sine sua turpitudine eoye-
nire possit: is aut venerit q in-
honeste venerat: an cōmittat
pena ppromissi qñ opa nō p-
bita. Et recte putat nō pmit-
ti: absurdū em esse visum est
in alterius persona iustum ra-
tum esse. in alterius non.

Abi est pena r nō dies ad-
mittit purgatio moze vsqz ad
litē cōtestatā: vbi nō est pena
et dies moze purgatio nō ad-
mittitur de necessitate: sed si
sponte receperit petitiō pene
tollitur. h. d. cum duabus. ll.
sequen. Barto.

Intra quātū autē tēporis
nisi def qd arbitri iusserit: cō-
mittat stipulatio videndū est.
Et siquidē adiectus dies nō
sit: celsus lib. ij. dige. scribit
iesse qdē quoddā modicū tē-
pus qd vbi pterierit: pēa sta-
tim peti pōt. At tñ inquit: r si
dederit: aate acceptū iudicij/
agi ex stipulatu non poterit.

apponat dies: pōt purgari. vt. s. si qz cau. r si post tres
Sed ubi circa pparatōia: hic in diffinitua inia fuit ap-
positus dies: vñ nō imutat hic. vt ar. s. e. qualē. in fi.
m. Datū nō esse. sic et in J. et. vt. J. de act. r ob. l. tra-
iecticie. s. de illo. r. C. de cōtraheñ. r cōmut. si. magna.

Tiqz nisi ei? **G**atus.
interfuit tunc solui.
Allus aut si **A**lypta.
arbitri intra kalēdas
septēbris dari iusserit: nec da-
tū erit lz postea offerat: attū
semel cōmissa pena cōpromif-
si nō euanescit: qm semp vez
est itra kalēdas datū nō eē.
Si autē oblatū accepit penā
petere nō potest. vbi excep-
tione remouendus. **C**ōtra.
vbi dūtaz. dare iussus est.

Si casu vel facto credito-
ris steterit quomin? intra diē
pecunia soluat: ex posteriori
mora rei pena cōmittit. Bar.

Idem ait si iusserit me tibi
dare: r valitudine? sus ipedit?
quomin? accipias: aut alta tu-
sta ex cā pculū existimare pe-
nam nō cōmittit: nec si post ka-
lēdas te parato accipere non
dem. Sed ipse recte putat
duo esse arbitri pcepta: vñ
pecuniā dari: aliud itra kalen-
das dari. lz igif in penā nō cō-
mittas qz itra kalēdas nō de-
deris (qm p te non steterit) tñ
cōmittis in ea pte penā q nō
das. **I**de aut nichil aliud
esse snie stare posse: qz id age-
re qz tū in ipō sit: vt arbitri pa-
reat snie. **I**de celsus ait: li ar-
bitri me tibi certa die pecu-
niā dare iusserit: tu accipe no-
luisit/ posse defendi ipso iure
penā non cōmittit. **P**aul.

Sed an iterpellatio exigat? Rñ. sic. vt. J. d. ob. si feruū
r. **Q**uātū in ipō. s. posuit s ipedit mēto sti: (s. sed.
pulatoris: nūc de ipedit mēto. pmissor. nō tñ bñ explicat
Tu s dic: qz si pmissor ipedit mēto cāu fortuito qm nō pcat
iterlocutione snie arbitri excusat. vt. s. si cū dies. s. si qz
ex. idē si diffinitie: vt h. nā sic i iudicijz sua. vt. s. si qz
cau. l. ij. s. si qz se. qd arbitria pparat. vt. s. e. l. i. at i J. et.
b. pmissor n excusat. vt. J. d. ob. pñ. s. l. i. r. J. d. natu
y. **N**ō pmitti. vt. J. e. arbit. kalēdis. in fi. **I**de (se. l. fi.
est in vsur. quaz cursus nodū cepit: ipedit em ne capi-
at sola oblatōe. vt. C. de vsur. l. si non stat p te. nā r hic

Nota
posteri-
or no-
cer.

non dū cepit pena debere. si p̄o curfus vsuraz cepisset opus eēt oblatiōe p̄signatiōe ⁊ depositiōe. vt. j. de vsur. l. i. §. fi. ⁊ j. de admi. tu. tutor. p̄ pupil. §. fi. ⁊ c. d. vsur. l. si creditici. ⁊ ita p̄tgeres liberatio. vt. c. de solu. l. obli gnatiōe. nisi nōdum p̄dita pecunia obli gnata d̄bitor cō uentus vt soluat differat soluere. vt. j. de vsur. l. d̄bi tot. vel ibi i suos vsus p̄uerit post ea. Sz ar. duo sūt q̄t in vsura cur fura vel vitanda necessaria sit p̄st gnatio. vt. c. de pac. inter empto rē. l. si a te. ⁊ c. d. iure ep̄hi l. ij. §. fi.

Sed si postea ille para tus sit accipere: nō im pune me non daturum. non enim ante feceram.

Licet nō valeat snia valet p̄rogatio diei. Itē die p̄rozo gare intelligit cū oib⁹ qualita tib⁹ p̄cedentib⁹ de quibus ni chū p̄t mutare. h. d. B. Ap.

Abeo aut si arbiter cū in cōpromisso cautum esset: vt in eadē die de oibus sniaz diceret: et vt posset diez p̄ferre: de q̄busdā reb⁹ dicta snia de q̄busdā nō dicta diem p̄tulit/valere plationē diei: fē tentieq; et⁹ posse impune nō pareri. Et p̄opo. p̄bat labeo nis sniaz: qd̄ et michi videtur qz officio in snia functus nō est.

Lhec aut clausula diez cōpromissi p̄offerre: nullā alt am dat arbitro facultatem q̄ diez p̄rogandū: ⁊ iō cōditiōne p̄rimi cōpromissi neq; mi nuere neq; immutare potest: et ideo cetera quoq; discute re ⁊ pro omnibus vnā sen tentiam ferre debet.

In p̄rogatiōe termini de bet fideiussores iteq; p̄mitte re vt alij siles adhiberi. B.

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

Si per fideiussozem fuerit cautus in primo p̄promisso: ⁊ sequens silt p̄ferendū labeo dicit. sed p̄opo. dubitat vtrū h̄isdē/ an et alijs tam idoneis Quid em̄ inq̄t si h̄isdē fideiu bere noluerint: sed puto si fi detubere noluerint: tunc aliof

C. de agen. in rebus. l. agentes. **N**ē in p̄tate. l. si dicerem⁹ alios nō debere recipi p̄ mis nolētib⁹ se obligare. sic. j. qd̄ vi aut clam. l. ij. ⁊ j. de si q̄s rē. et. l. nō distinguem⁹. §. illud. in p̄n. ⁊ j. de iuris. om. au. l. si idē. §. i. Accursius florentin⁹.

Nē i potestate. **N**au. sit fidelissoz postea se nō obligantiū: vt pena p̄mit taf. Jdēq; ⁊ si decesserint.

Interlocutoria q̄ cause co gnitiōne nō desiderat abite pte pōt p̄ferri. h. d. B. Ap.

Item p̄ferre vel p̄ns vel abns vel per nunciuz⁹ vel per epistolā potest.

Cōpromissum nō transit ad heredē nisi sit actū: effect⁹ aut snie arbitri ad heredem p̄origit. h. d. Bar.

Sententiā mentio v̄l ce teroz facta in p̄promisso non fuerit: morte soluet p̄promis suz. nec vtimur labeonis snia: qui existimauit si arbiter ali quā pecuniā dare iusserit: ⁊ is decesserit anq; daret penā cō mittri: licet heres et⁹ paratus sit offerre.

Sententiā arbitri etiam inq̄ p̄parādū metu pene. B.

Stari aut d̄ snie arbitri quā de re dixerit: siue equa si ue iniqua sit: ⁊ sibi imputet q̄ cōpromissit. Nā ⁊ diui pij re scripto adijcit: vel min⁹ p̄ba bilem sniam equo animo fer re debet.

Si arbitri pares numero discordant non valet senten tia. als statur dicto maioris partis. Item omnes viden tur in minorem summam con sentire. h. d. Bar.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Iniqua. d̄ modo nō sit p̄ leges ⁊ sacras p̄stitutio Arbitri nes. l. exp̄sse. vt. j. de appel. l. l. exp̄ssum. ⁊ sit solēnter snie vt lata. vt. c. de sen. l. p̄olatā. et dolo arbiter careat. als n̄ st̄ct̄ria est ei necesse stari. vt. j. e. ti. l. ita demū. ⁊ c. e. l. arbitre ⁊ req̄rūf.

Imputer. vt. j. de mino. cū mandato. ⁊ j. de insti. sed et si quis. in fi. Sed aliud in iudice ordinario vel de legato. a quo etiam appellatur si videatur iniqua. vt. j. qui satis. co. l. arbitro. In casibus tamen sniam iudicis

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Item p̄ferre vel p̄ns vel abns vel per nunciuz⁹ vel per epistolā potest.

Cōpromissum nō transit ad heredē nisi sit actū: effect⁹ aut snie arbitri ad heredem p̄origit. h. d. Bar.

Sententiā mentio v̄l ce teroz facta in p̄promisso non fuerit: morte soluet p̄promis suz. nec vtimur labeonis snia: qui existimauit si arbiter ali quā pecuniā dare iusserit: ⁊ is decesserit anq; daret penā cō mittri: licet heres et⁹ paratus sit offerre.

Sententiā arbitri etiam inq̄ p̄parādū metu pene. B.

Stari aut d̄ snie arbitri quā de re dixerit: siue equa si ue iniqua sit: ⁊ sibi imputet q̄ cōpromissit. Nā ⁊ diui pij re scripto adijcit: vel min⁹ p̄ba bilem sniam equo animo fer re debet.

Si arbitri pares numero discordant non valet senten tia. als statur dicto maioris partis. Item omnes viden tur in minorem summam con sentire. h. d. Bar.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Iniqua. d̄ modo nō sit p̄ leges ⁊ sacras p̄stitutio Arbitri nes. l. exp̄sse. vt. j. de appel. l. l. exp̄ssum. ⁊ sit solēnter snie vt lata. vt. c. de sen. l. p̄olatā. et dolo arbiter careat. als n̄ st̄ct̄ria est ei necesse stari. vt. j. e. ti. l. ita demū. ⁊ c. e. l. arbitre ⁊ req̄rūf.

Imputer. vt. j. de mino. cū mandato. ⁊ j. de insti. sed et si quis. in fi. Sed aliud in iudice ordinario vel de legato. a quo etiam appellatur si videatur iniqua. vt. j. qui satis. co. l. arbitro. In casibus tamen sniam iudicis

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

Si plures arbitri fuerint: p̄stato. §. i. coll. v.

etiā equo afo ferre d3. lz nō sit equa. vt habetur. C. qñ puo. nō est neces. l. fi. 7. C. de asser. tol. l. i. §. 4.

A diuerfas. qz vn⁹ pdenauit alter absoluit. vt disse rat a seqnti cāu. Et vt plene habeas dic. aut sū ipares iudices vel arbitri. et tūc plurim⁹ snia tenet. vt. §. e. l. i. tē si. §. fi. 7. l. seqn. si

ant pares. tūc in arbitris nō valet vt h. in delegari. ē in pendēti donec maior approbet vnā. vt. §. de re iudi. l. duo. in ordia rñs si cā est libe ralis tunc ill⁹ sē tentia valet: q p libertate dedit: als p reo. vt. §. de re iudi. l. inter pa res nisi euideēt in qua sit q p reo da tur. vt. §. de iof. test. si ps. in fi. i. rñ.

Arbiter nō pōt ferre sniaz parte abñte etiā p pumaclā nisi sit actū. itē q impedit ar bitrū sniare incidit in penam ac si snie non pareret. h. d.

Prio ponit dictū. scdō illud p bat p rōnē. scdā ibi p. d. B.

Si quis litigator⁹ dferuit: qz p eum⁹ factū est quomtnus arbitref. pena cōmittet. Pro inde snia qdē dicta nō corā li tigatorib⁹ non valebit: nisi i cōpromisso hoc specialit ex pressum sit: vt vel vno vel vtroqz abñte snia pmaf. pe nā aut is q dferuit pmittit: qz p eū factū ē qminus⁹ arbitref.

Lorā aliquo dī fieri si est pñs 7 intelligit: als secus. B.

Lorā aut sniam dicere vl det: q eā corā sapientib⁹ dī =

nam 7c. non refertur ad proximum. h. C. Committit. qñ hoc non est actum.

I Quomtnus. et sic tenebit ad penā ac si pronficia tū esset 7 nō paruisset sententia. sic. §. de statuli. l. statuli beros. in fi.

xit. ceteruz coram furioso vel demēte nō videt dici. Itē co rā pupillo⁹ nō videri sniaz di ctā: nisi tutor pñs fuerit et ita de his oib⁹ iul. li. iiii. dig. scri bit. Et si quis pñs arbitrum sniam dicere pphibuit: pena

Si ppromis (cōmittit. sum est stipulatione vallatur absqz adiectione pene arbiter cogetur sniam dicere. B.

Sed si pena nō fuisset ad lecta qpromisso: sz simplr snie stari qz pmissit: icert⁹ ad uer⁹ eū fore actionē. P aul⁹

Quā aut iest certa an icerta sūma pmissa sit: vtputa quātū ea res erit.

Si ab eo petat ad quē ex cepto rei iudicate porrigitur pena compromissi cōmittitur als secus. h. d. Bar. I ul.

Aduersus sniaz arbitri fit si petat ab eo a quo arbit peti vetuit. Quid ergo si a fidiussore et⁹ petat an pēa pmittat. 7 puto pmitti: et ita sabin⁹ scribit. nā 7 ei⁹ q a fide iussore petit⁹: a reo petit. Sz si cum fidiussore ppromisit:

non parer. non quia prohibuit. n. C. Incerti. i. cōdictione certi q daf ad icertū. i. ad int esse. sic. §. si qz in ius vocat⁹ non terit. l. fina. Alij dicūt qz ex stipulatu. vt insti. de ver. obli. §. i. et. §. pe. Sz an hic compellatur pnuciare cum non sit pena pmissa: pe dicat q nō. vt. §. e. non distinguemus. §. i. Jo. contra. vt ar. l. l. Proxi.

Quā aut. pmissa. nam vtrobic⁹ tenet arbitrium. sed in agendo est differentia vt dicunt. vt in alte ro agatur ex stipulatu: altero p dictione certi: quod non est verum. vt §. Proxi. §. dixi. Item argu. contra huic Linsti. de lega. §. tutor. 7 §. de testa. tute. l. tutor incert⁹

Aduersus. vetuit. vel ab herede eius cum sit ea dem persona.

Q Nam. interpretatio. nam qui a fideiussore pe tit. Accursius.

S In. i. qñ a fideiussore petitur.

Petit. id est peti videtur. et sic videtur fieri quod factū p per obliquum sit. vt. §. de condi. insti. que sub conditio: obliqua ne. §. pe.

Compromisit. f. actor.

et diuerfas⁹ snias dixerint: li cebit snie coz non stari: sed si maior⁹ ps p sentiat: ei stabif. altoqn pēa pmittit. Inde qñ apd Jul. si ex tribus arbitris vnus. xv. altus. x. tertio. v. cō demnet cut⁹ snie stetur. 7 iul. scribit. v. debere prestari: qā in hāc summā oēs p sēfēt.

Si quis litigator⁹ dferuit: qz p eum⁹ factū est quomtnus arbitref. pena cōmittet. Pro inde snia qdē dicta nō corā li tigatorib⁹ non valebit: nisi i cōpromisso hoc specialit ex pressum sit: vt vel vno vel vtroqz abñte snia pmaf. pe nā aut is q dferuit pmittit: qz p eū factū ē qminus⁹ arbitref.

Lorā aliquo dī fieri si est pñs 7 intelligit: als secus. B.

Lorā aut sniam dicere vl det: q eā corā sapientib⁹ dī =

nam 7c. non refertur ad proximum. h. C. Committit. qñ hoc non est actum.

I Quomtnus. et sic tenebit ad penā ac si pronficia tū esset 7 nō paruisset sententia. sic. §. de statuli. l. statuli beros. in fi.

xit. ceteruz coram furioso vel demēte nō videt dici. Itē co rā pupillo⁹ nō videri sniaz di ctā: nisi tutor pñs fuerit et ita de his oib⁹ iul. li. iiii. dig. scri bit. Et si quis pñs arbitrum sniam dicere pphibuit: pena

Si ppromis (cōmittit. sum est stipulatione vallatur absqz adiectione pene arbiter cogetur sniam dicere. B.

Sed si pena nō fuisset ad lecta qpromisso: sz simplr snie stari qz pmissit: icert⁹ ad uer⁹ eū fore actionē. P aul⁹

Quā aut iest certa an icerta sūma pmissa sit: vtputa quātū ea res erit.

Si ab eo petat ad quē ex cepto rei iudicate porrigitur pena compromissi cōmittitur als secus. h. d. Bar. I ul.

Aduersus sniaz arbitri fit si petat ab eo a quo arbit peti vetuit. Quid ergo si a fidiussore et⁹ petat an pēa pmittat. 7 puto pmitti: et ita sabin⁹ scribit. nā 7 ei⁹ q a fide iussore petit⁹: a reo petit. Sz si cum fidiussore ppromisit:

non parer. non quia prohibuit. n. C. Incerti. i. cōdictione certi q daf ad icertū. i. ad int esse. sic. §. si qz in ius vocat⁹ non terit. l. fina. Alij dicūt qz ex stipulatu. vt insti. de ver. obli. §. i. et. §. pe. Sz an hic compellatur pnuciare cum non sit pena pmissa: pe dicat q nō. vt. §. e. non distinguemus. §. i. Jo. contra. vt ar. l. l. Proxi.

Quā aut. pmissa. nam vtrobic⁹ tenet arbitrium. sed in agendo est differentia vt dicunt. vt in alte ro agatur ex stipulatu: altero p dictione certi: quod non est verum. vt §. Proxi. §. dixi. Item argu. contra huic Linsti. de lega. §. tutor. 7 §. de testa. tute. l. tutor incert⁹

Aduersus. vetuit. vel ab herede eius cum sit ea dem persona.

Q Nam. interpretatio. nam qui a fideiussore pe tit. Accursius.

Sapientib⁹ .i. habentib⁹ ple nō ai iudiciū. nec eni exigo q turif cōsulta sint ibi. vt C. de postu. l. ve lamero. sic. §. h. sig. l. coram.

Pupillo. qd de adolecēte. dic idē qd in pupillo si hz curatore. als nō. vt. C. de i. l. ite. resti. m. si curato rē. Et sic nō h arbitriū in iudi cū pupilli. sed in alioz puta fide iussor. p iudiciuz fieri pōt. vt. §. si pupillus. ul die q hic ppromissū fuit cū tutore. cuz eodē g finiri deby ibi sine eo. Et de nūciatio in cā eui ctionis etiā pupil lo fieri potest vt. §. de eui. si dictuz §. fi.

Prohibuit. et sic pphibuit cū effectu vt non fer rā snia. als si no cer. ar. §. q quisqz iur. l. i. in fi. Sz si ei nō parer: tenef ad penaz iō quia

non parer. non quia prohibuit. n. C. Incerti. i. cōdictione certi q daf ad icertū. i. ad int esse. sic. §. si qz in ius vocat⁹ non terit. l. fina. Alij dicūt qz ex stipulatu. vt insti. de ver. obli. §. i. et. §. pe. Sz an hic compellatur pnuciare cum non sit pena pmissa: pe dicat q nō. vt. §. e. non distinguemus. §. i. Jo. contra. vt ar. l. l. Proxi.

Quā aut. pmissa. nam vtrobic⁹ tenet arbitrium. sed in agendo est differentia vt dicunt. vt in alte ro agatur ex stipulatu: altero p dictione certi: quod non est verum. vt §. Proxi. §. dixi. Item argu. contra huic Linsti. de lega. §. tutor. 7 §. de testa. tute. l. tutor incert⁹

Aduersus. vetuit. vel ab herede eius cum sit ea dem persona.

Q Nam. interpretatio. nam qui a fideiussore pe tit. Accursius.

S In. i. qñ a fideiussore petitur.

Petit. id est peti videtur. et sic videtur fieri quod factū p per obliquum sit. vt. §. de condi. insti. que sub conditio: obliqua ne. §. pe.

Compromisit. f. actor.

Stime maior inest.

D. V.

factū p fieri vt.

Interfit. veluti si in rem sua. vt. s. de pac. l. sed et si fideiussor. vel si erant socij. vt. s. de lib. le. l. si quis reu. s. q. si fideiussor. Sed none idē eē in reo. vt si a fideiussore petat nō aōs pmittit actor. penā. nisi reinstit. Rñ. sic vt. s. de pactis. l. qd dictū. r. l. fideiussoris. sed iō in hoc casu tm̄ dicit hoc

et a reo petatur: nisi interfit fideiussoris nō committetur. **C**is cuius facto soluit cōpromissus iudicis in penā. **I**te pena q̄ apponit loco cōtēpti pōt peti vna cū p̄ncipali. **B.**

S q̄s rē de qua **P**romissus sit in iudicium deducatur: quidā dicit p̄ rē nō interuenire ad cogēdū arbitriū sn̄iaz^b dicere. qz iam aduers^o eū q̄ p̄missū iudicū deducit p̄a nō p̄t eē: atz si solutū ē p̄missū. **S**z si hoc obtinuerit futuz ē vt in p̄tate eī^o quē penitet cōpromissus sit p̄missū eludere. **E**rgo aduers^o eū pena p̄mittenda est: lite apud iudicem suo ordine peragenda^o.

Sic qdē pena cōpromissus hz in se tacitā p̄ditionē vt cōtra eī^o exactionē doli obijciat exceptio. **B.** **U**lpia.

Ita demū aut p̄mittit stipulatio cū aduersus eā qd fit: si sine dolo malo stipulātis factū est. sub hac em̄ p̄ditionē p̄mittit stipulatio: ne qd doli sui p̄miū ferat. **S**z si

datat restitutio: vt. C. de aduo. diuer. iudi. l. i. cur ergo de dolo actio dat. vt. s. de dolo. l. i. s. idē p̄po. Rñ. dat de dolo in alijs casib^o supra positio: nō etiā hic. vel dat de dolo non ad rē sed ad cetera dāna. vt diximus. s. de dolo. l. et eleganter. s. si pcurator. Idēz q̄ per pecuniā est lata sn̄ia nōne ipso iure est nulla. C. q̄n prouo. nō ē neces. l. venales. Rñ. aliō in cōpromisso q̄ i iudicio. vt dic q̄ ipso iure est nulla talis arbitri sn̄ia. q̄ aut dicitur reum habere exceptionē: verū est. qz non agit ex sn̄ia. sed ex stipulatione penali.

Mentionē. q̄q̄ d̄ plēnū. i. validū. vt. s. co. p̄po. s. si vero. q̄q̄ qz fit de oibus cōtrouersis. vt. s. eo. l. si cum dies. s. plēnū. q̄q̄ qd cōtinet doli mentionē. vt hic **Q**on distinguem^o an maior. imo v̄ distingu. vt. s. pro socio. l. si q̄s a socio. que ē p̄tra. sed ibi de pena q̄ loco rei succedit. hic loco contemptus. vt dixi. s. eo. l. si quis. Item etiam in hac pena videtur q̄ interfit. vt s. de excep. doli. l. apud. s. item queritur q̄ ē cōtra. Sed dic ibi casum. q̄ vere sexcenta debebant. sed centum tantum credebatur actori: sibi deberi. et pro eis fuit stipulatus penam. r. sic non obstat. Uel non petitur pena.

Constitutio. cū effectu. nō tñ est p̄ditionalis. nō. l. p̄ditiones extrinsecus. si em̄ esset p̄ditionalis vere cū non p̄mitteret dolo cōmissio. nō ē exceptio doli vt actio ex stipulatu p dolo loci haberet. q̄ est falsū. vt. s. subijct. et de hoc dixi. s. de pac. itē qz cōtēptioes. vel dic nō committitur cum effectu.

Feratur. vt. h. r. s. si q̄s cau. si duo. r. s. de iure fit. l. i. s. senarius. in si. s. r. C. de transac. l. transacione.

Factū sit. tantū dari debeat.

Commiserat. aduersarius. **E**x stipulatu actio. postea loco actio de dolo. **A**ctionē. f. actor. r. hoc absoluto reo per dolum. **A**duersarius. i. q̄ stipulatu^o est doli nō p̄mitti. **E**xceptio. f. reo. r. hoc si p doli erit p̄denat^o. vt die

in vtroq̄ casu idē vt reo dē exceptio doli p̄ penitio nē pene. et actio d dolo ad cetera dāna q̄n actor doli p̄mittit. Etēz si reus dolo est abfolutus dat actori tā exceptio doli p̄ petitorē pene: q̄ actio de dolo ad cetera dāna. Alie sūt expostiones que hic p̄cedunt vident stare non posse. f. p̄ncipium isti^o glose. et alia p̄cedens. f. actori r. nā q̄ dicit i p̄ncipio isti^o glo. q̄ dē exceptio reo cū fuit p̄denat^o p doli actori. vide tur velle q̄ actor agebat actione in facti ex re iudicata. Sed certe illa actio in facti ex re iudicata nō datur ex sn̄ia arbitri Uel potes dicere q̄ bene stent ille glo. et q̄ dicit exceptionē. f. si que n̄ia ad penā. s. z cū corruptus est aduocat^o nonne

qdē p̄missus adijciat. vt si qd dolo in ea re factus sit: ex stipulatu cōueniri qui dolo fecit: potest. Et iō si arbitrum quis corruerit: vel pecunia vel ambitione vel aduocatū diuerse partis: vel aliquem ex his quibus causam suam commiserat^m: ex doli clausula poterit cōueniri. vel si aduersarium callide circumuenit: et omnino si in hac lite dolo p̄fatus est: locum habebit ex stipulatu^o actio. Et iō si velit de dolo actionem^o aduersarius^o exercere: nō debet cū habeat ex stipulatu^o actionē. **S**z si hm̄oi clausula i compromisso ascripta nō est: tūc de dolo actio vel exceptio^o locum habebit. Hoc autem compromissum plenum est quod et doli clausule habet mentionem.

Pena etiam parua dicitur pena et reddit compromissum penale. **h. v. Bal. Pau.**

Qon distinguem^o i cōpromissis maior: an maior sit pena q̄ res de q̄ agit

Constitutio. cū effectu. nō tñ est p̄ditionalis. nō. l. p̄ditiones extrinsecus. si em̄ esset p̄ditionalis vere cū non p̄mitteret dolo cōmissio. nō ē exceptio doli vt actio ex stipulatu p dolo loci haberet. q̄ est falsū. vt. s. subijct. et de hoc dixi. s. de pac. itē qz cōtēptioes. vel dic nō committitur cum effectu.

Feratur. vt. h. r. s. si q̄s cau. si duo. r. s. de iure fit. l. i. s. senarius. in si. s. r. C. de transac. l. transacione.

Factū sit. tantū dari debeat.

Constitutio. cū effectu. nō tñ est p̄ditionalis. nō. l. p̄ditiones extrinsecus. si em̄ esset p̄ditionalis vere cū non p̄mitteret dolo cōmissio. nō ē exceptio doli vt actio ex stipulatu p dolo loci haberet. q̄ est falsū. vt. s. subijct. et de hoc dixi. s. de pac. itē qz cōtēptioes. vel dic nō committitur cum effectu.

Feratur. vt. h. r. s. si q̄s cau. si duo. r. s. de iure fit. l. i. s. senarius. in si. s. r. C. de transac. l. transacione.

Factū sit. tantū dari debeat.

Constitutio. cū effectu. nō tñ est p̄ditionalis. nō. l. p̄ditiones extrinsecus. si em̄ esset p̄ditionalis vere cū non p̄mitteret dolo cōmissio. nō ē exceptio doli vt actio ex stipulatu p dolo loci haberet. q̄ est falsū. vt. s. subijct. et de hoc dixi. s. de pac. itē qz cōtēptioes. vel dic nō committitur cum effectu.

Feratur. vt. h. r. s. si q̄s cau. si duo. r. s. de iure fit. l. i. s. senarius. in si. s. r. C. de transac. l. transacione.

Factū sit. tantū dari debeat.

Cōpromissum tripliciter dicitur plenum.

Cōpromissum tripliciter dicitur plenum.

Conditio...

non qz non valebat arbitrii eo q sit pena minor, sed qz non iudicavit de toto de quo erat copromissum.
a Pena. vel aliqd loco pene. vt. s. e. l. ligatotes. s. qz aut. vel etiã simpliciter sententie stari. vel interesse si nõ stetur. vt. s. eo. diem. s. fina. r. l. seq. Accur.

b Non erit. i. non videtur esse.

c Copromissum. Fieri si sa. qz nõ videt fieri qd vitiose fit. vt qd vitio s. q. satisfda. cogã. quonies. secus in alio. Accur.

d Soma. i. maxima: siue regula. Accur.

e Nullum. vt qz sine pena.

f Pcedat. propter insertã cõditionẽ. vt. s. eo. litigatores. s. fi.

g Deficiat. vt qz ad tẽpus fuit pmissa. vel acceptilatiõẽ sublata vt. s. eo. põponi.

h Copromissum. in libro 3o. h nõ est. s. r. p. nua copromisso soluto rẽ. et erit ibi sacerdotio rẽ. vel le gas cõ. s. et sic se queõ qstio cõ plu ribus modis est solutu copromissum rẽ. sacerdotio rẽ.

i Die. vt. s. e. si cõ. s. intra.

k Dote. vt. s. eo. diẽ. pferre. s. i.

l Acceptilatiõẽ. vt. s. eo. põponius.

m Iudicio. vt. s. eo. si quis rem.

n Pacto. de non petẽdo. item cõmissione pene. vt. s. eo. si duo. in fine.

o Vacare. ab alijs factis. Accursus florentinus.

p Oportet. vt. C. de epif. r. cleri. omnes. in prin. et in aut. vt. cle. apud pro. epif. s. i. col. vi.

q Ferre dz. No. aliqd vitari licet pueniat in est casum a quo incipere põt. et sic legatũ alimentoz desinit deberi si legatariõ amittit civitatẽ. et tñ post põt ei relin qui. vt. s. de ali. r. ci. lega. l. solẽt. r. l. is cui. r. s. de his q p nõ scrip. l. iij. s. z opponit. s. de ca. di. l. legatũ. Sol. vt. d. l. solẽt. Itẽ r. libertũ põt qõ assignare filio emãcipato. r. tñ si assignat pũs filio existẽte in prãte si emãcipet añ nichilã assignatio. vt. insti. de assig. li. s. daũ aurẽ. r. s. de assig. li. vtrũ. Itẽ nõ. qz quedã vitiãt iam factã nõ ipe diunt faciẽda. ar. s. de excu. tu. tutor petiõ. r. l. spado nẽ. s. scire. r. s. de peti. hẽ. s. r. si lege. s. de eo. r. s. qz si. et s. de his q sunt sui vel alie. tu. parre. et ibi plene dist.

r Litigantiũ. veluũ ppter fructũ r. partus. vt. s. de rei

ven. l. vtiq. non autẽ ppter stipulationẽ de euicitiõẽ cõ snia arbitrii in hoc nõ pfiat. vt. s. de euic. si dictum. s. i. sed ad iudicẽ ppter hoc citur. vt. s. iudi. sol. si seruus. Ac. s. Per erroẽ. multomagis si ex certa sciẽtia. sed hic poterat dubitari propter bonam fidẽ.

qua publicũ iudiciũ pstitutu est: veluti de adulterijs sicca rijs: et si sibus. vetare dz ptoz sniam dicere/ nec dare dicte snie executionẽ. De liberali cã copromisso facto/ recte nõ cõpellit arbiter sniam dicere: qz fauoz libertatis est: vt maio res iudices hẽre debeat. Ea dẽ dicẽda sunt siue de inge nuitate/ siue de libertate qstio sit: et si ex fidetõmissi cã libertas debet dicaf. Itẽ dicẽdu est i populari actiõẽ.

Non valet copromissum factum a seruo nec arbiter cogitur sententiarẽ. h. d. Bar.

Si seruo copromiserit nõ cogendum dicere sniam arbitriũ: nec si dixerit/ pene execu tionẽ dandam de peculio pu tat octauen. Sed an si liber cũ eo copromiserit: executio aduersus liberũ detur videamus: sed magis est vt nõ detõ.

Legatõ tempore legationis cogit corã arbitro litigare il lis casibus quibus corã iudice ordinario cogeretur: r. non aliter. h. d. Barto.

Itẽ si quis romẽ copro

Delicto. crimi nialiter. siue sit publicũ/ siue pũ tũ delictũ: de quo etiã criminalit agi tur. vt. s. pzi. de l. i. f. s. Si autẽ ciui liter põt ppromit ti/ sit famosum iudiciũ: nõ tñ sen tẽtia arbitri infama. vt. s. de his q no. infra. l. qd er go. s. ex copromis so. Et rõ qre i criminali nõ possit Cõproi copromitti. qz dli mitti in bet solueret penã cã cris pecuniariã vt cor li nõ pĩ.

Executiõẽ. id est effectũ p pe na. pro re cõ et si snia valerẽ: non tñ mandaret ex ecutioni.

De liberali cã. vt maiores. s. pñides. vt. C. de peda. in. l. ij.

Eadẽ. inter se. nõ qõ. s. qz. s. in genere. sed hic in specie dicit.

De ingenuitate. i. libertate r. seruitute.

Libertinitate. i. r. ingenuitate.

Et si id est quibus.

Idẽ dicẽdu. i. vt non cõpellat sniam dicere. Et est hic rõ: ne occasione pene omittetẽ faciẽdu/ qõ sic ri cuiuslibet expedit. ret. Sed an idẽ in ascripticijs r. simili bus: Rñ. sic. vt habet. C. de agri. r. cẽ. l. ne diuitus. Idẽ de mfimonio. idẽ de cõuersiõne r. monachatiõne: vt de his nõ possit copromitti. idẽ forte de qualibet cã in qua vertit merũ vel mixtũ imperiũ null forte incidat. vt nõ.

Copromiserit. cũ alio suo. s. eo. si de meis. Ac.

Cum eo. i. seruo. Accur.

Liberum. qui copromisit cum seruo.

Ut nõ def. ne clau dicet arbitriũ. vt. s. e. s. cõ dies.

Itẽ si qõ rome. tres sunt casus. pti: (-s. pe. Ac. mus qñ añ legationẽ pptomisit legatõ/ siue tñc erat i vil la: siue in alia legatiõẽ ab ista: vt tñc arbiter nõ pcedat. Scõs qñ in eadẽ: vt tunc. pcedat sicut si pxiatisset. vt. s. de iudi. l. ij. s. ocs. Tertũ redit ad pumũ: vt qñ nõ debet

procedi. si legatus non velit pcedere. audit enim si se defendat a duersus oēs. vt hic. r. i. de iudi. l. ij. §. 3. et si agat.

a **C** Uenerit. dictus litigator qui compromisit. b **C** In legatioe. qñ cōpromisit dñmō non sit i legatioe alia q postea obuēnit. atq̄ qd sequit cōtrariū esset.

c **C** In legatioe. scz eadem. d **C** Cogitur. scz certe r. s. idē. naz dñ non recte r. c. et i. de iudi. l. ij. §. ex ceptis.

e **C** Illud in pīa ma. qñ ante legationē rome cōpromisit. Accur. f **C** Licet. scz ergo posulat pro cedi.

g **C** Defendat. s. oēs. f. vt modo dixi. Alij dicūt q tātū ptra euz s. quē agit. et de ichoat cōtrouerfīs tātū. nec ob. d. l. i. de iudi. l. ij. §. sed si agat. r. c. de sentētijs. aut. r. sequēter. q̄ ille iudice ordinaro vel delegato hñt locuz. h. sec. i arbitro qui nullaz hz iurisdicōne q̄ possit pto rogari. vt. i. de iudi. aut ptoz.

h **C** hereditat. scz ei cū quo compromisit.

i **C** Cōpromiserat. de lite fundi alicuius.

k **C** Preiudici. um. videlicet q̄le q̄le. si em̄ s. eū possidētē hereditatē r. p̄dētē se herede arbit. p̄nuncia ret. q̄ nō v̄ heres eē. si em̄ heres ē. dānari nō dz. si p eo p̄nunciarē. sic ret p̄iudiciū ei a q̄ absoluerē. vñ arbit. p̄nunciare nō dz. sic r. c. d. peti. here. l. fi. i. p̄n. r. i. d. peti. here. diu. i. fi. r. l. si q̄ liber. in p̄n. r. i. de iudi. p̄minozē. Itē hoc intellige qñ actū est vt nō finiat morte. vt. s. e. diē. §. i. Itē qñ r. arbit hz p̄tātē. progādi diē. vt. i. e. §. fi. r. l. non ex. §. h.

l **C** Dies cōpromissi. dic casum q̄ ptes de die. p̄fēda p̄cte sunt ab initio. necesse est q̄ diē. p̄ferre. necesse dico q̄tū ad pacificōes. nā si ali. vult diē. progari. ali. necesse hz p̄sentire. nec p̄dicere pōt qñ cadat in penā. Sz arbit necesse nō hz p̄sentire. nā si. progatōes iuste peti p̄sideret. vt pto cū negociū infra illō tps finiri nō possit p

pter infra r. testes absentes vel aduocatos. p̄sentire dz. als si calūniōse peti sciat. f. vt innocētes fatigētur. oīno negat. Dic q̄ sic. dies cōpromissi. p̄ferri dz nō tñ semp. i. toties q̄tēs necesse est eā. p̄ferri ex p̄uētiōe. necesse dico q̄tū ad ptes. non q̄tū ad arbitru. vt ex hoc iponat ei necessitas progandi. sed tūc dz progari cū necessitas est. progandi iussu arbitri. hoc aut necesse q̄tum ad ptes referit. vt consentire necesse habeat. r. si nō cōsentiāt pena committat. f. vñ ptra aliū litigatorum. Sed nōne fit. progatio iustitroz q̄ v̄ altero cū sic p̄cti sunt vt fieret. r. arbit cōsentit nūc vt fiat. vt. i. e. l. arbit ex cōpromisfo. cur em̄ v̄triusq̄ p̄sens bis erigitur. Rñ. non fit iō q̄ pmo pacti sūt nō vt fieret. sed vt fieri posset. f. volū tate arbitri r. oiz. Scdō sō p̄sentit vt fiat. progatio. p̄um. q̄ p̄sens tātū p̄stat arbitro q̄tū haberet si iudex eēt delegat. s. dz delegat. p̄ferre nō posset sine p̄sē su eoz. vt. i. de iudi. l. ij. §. sed et iudex. q̄ necesse. sed tñ q̄ facta nō est progatio cōmittit pena s. eū q̄ nō cōsentit. cū si hoc nō fuisset apposituz vt. p̄ferri possit ipone nō p̄aret. vt. i. e. l. §. fi. et l. antepe. p̄tro si neuter p̄fēret. pena nulla cōmittet.

C Si dictū est in cōpromisso de prorogatione ista puentio prorogationē non facit nisi sequatur iussus iudicis. h. d. vel sic. p̄missio de progādo p rogationē non facit nisi sequatur progatio. Bar.

C Dies compromissi p̄ferri pōt. nō cū ex cōuētiōe s. cū ex iussu arbitri eā p̄ferri necesse est. ne pena cōmittatur.

C Arbitr se occidit p iudice pōt citari r. mulctari. Bar.

C Si arbit se se celare tētauerit p̄tor eum inuestigare debet. r. si diu nō paruerit. mulcta aduersus eū dicēda est.

C Dictio q̄libet est distributua. dictio omis est collectua. h. d. vel sic. Dictio q̄libz distribuit actū in quēlibet separatim. dictio ois p̄iunctim. Bar.

C Cū i plures cōpromissuz e ea p̄ditioe vt si q̄libz v̄ vn. di xisset sniaz ei staret absentibz ceteris nichilomin. qui p̄sens est cogē. at si ea p̄ditioe vt oēs dicant vel qd de maioris p̄tis snia placuerit. nō dz singulos sepatim cogere. qz singuloz snia penā nō facit.

C Si arbit efficiatur inimicus partis ptra petitorē pene obstat exceptio doli. Bar.

C Cū qdā arbit ex alijs causis inimicus manifeste apparuisset. testationibz etiā puentus ne sniam diceret. nichilomin.

ref. qd em̄ peteret. vt. i. e. l. arbit kalēdis. Al. si vel dicere diē. progari iustitroz. expone hec hba ne p̄mittat p̄ca f. s. q̄ h̄ p̄sēt i. progatōe. r. postea p̄ hoc h̄ venit ad cāz.

m **C** Debet. sic. i. de suspē. tu. l. ij. §. tutor.

n **C** Cogere. r. rursus aliq̄ postea veniētes cogunt. r. si cōsentiāt bñ est. alioqñ maior pars obtinebit vt dicūt. sed michi nō videt admittēdos alios vt sniam dicāt.

o **C** Dicāt. simul. qd semp intelligit nisi ptra actū sit.

p **C** Cogere. vt hic. r. s. eo. parut. in fi. r. l. item si vnus. s. item si plures.

b **C** Causis. i. supueniētibz post. alioqñ sec. eēt. vt. s. e.

nō distinguem⁹. s. sacerdotio. et dixi. s. e. l. l. 3. f. si. qd si ex ipso arbitrio iunio postea existeret. alio vñ q ligatē sibi factā ex arbitrio equo alo ferre dz. vt. s. eo. l. die. s. stari. Itē facit. s. de l. cā. si pariter. r. c. de iudi. apertissimi.

a Cuiusdam hominis privati.

b Idē. s. i. pera tot. r. sic est ar. q. q. consulti vni parti pōt. s. ulere iudicē vel hic alii iudicēz sup alia pena. r. alium non.

c Non possit. imo. vt. s. q. sanf. cog. si arbitro. cōtra. So. ibi d. de legato iudice dicit.

d Species. i. viz qdāmō hz appellatiōis nō tñ ē appellatio. vt. C. e. l. i. q. est s. Itē se cus in iudicib⁹ q nō pnt post litē cōtesta. recusari. vt C. diu. apertissimi.

e Cautus est. nota arbitriū non debere fines excedere. nec iudex. vt C. si a nō cōpe. tu di. l. i. nec pcurator ad iudicia. vt C. de pcur. l. mari tus. r. l. si pcurator. nec qd est ad ne gociā. vt. i. m. a. di ligēter. faciunt tñ ea sine qb⁹ hec cōmode non pnt ex plicari. vt die solutiōi statuere. r. i fructib⁹ r. silibus. vt. s. e. qd tñ. s. solutiōi. r. s. de pcur. ad rē. r. l. ad lega tum. r. de iurisdi. om. iu. l. ij. et. i. iu. sol. i. a. tñ. s. in hac. l. 3. qdā in fructib⁹ dicat. s. i. i. nisi sit sibi spāl. commis sum. s. forte si pe tunt officio deseruēti actioni de qua fuit cōpromissum potest. si autem per se non.

f Cōpromissum. vt. i. eo. l. f.

g Questum est. r. dictum est. f. a sapientibus.

h Non quālibet. s. sententiam valere.

i De quibusdam. s. sententijs.

k Non committi. stipulationem pnalem.

l Cōpromittendum. de nouo.

m Non sit. vitāda est infinitas. vt. hic. et. C. de sacro sanc. ecclē. l. f. r. i. de le. iij. f. de cōmissa. s. si quis decem.

n Satisfatio. cōpromissum est an pēditor quādā sa

min⁹ nullo cogēte dicere pse uerasset libello cuiusdā id q rētis Impator antonin⁹ sub scripsit posse eū vti doli mali exceptiōe. Et idē cum a iudice pfuleret apud quē pena pe tebat. rescripsit. etiā si appel lari nō posset. doli mali exce ptiōez i pene petitiōe obstatu rā. per hanc igit exceptiōem qdā appellādi spēs⁹ est. cū li ceat retractare d snia arbitri.

Arbitr nichil pōvtra illud qd est sibi cōpromisso pcessū.

De offō arbitri tractātib⁹ sciēdū est oēz tractatū ex ipso cōpromisso sumēdū esse. Nec em aliō illi licebit qd ibivt efficere possit cautus est. Nō q dlibz statuere arbiter pote rit nec in re qualibet nisi de q cōpromissum est.

Arbitr dz dicē sniaz p quā lis sniaz. nec pē p aliū delega re nisi hoc sibi cōmissū fuerit.

Questiū est de snia dicen da: et dictū est nō quālibet li cet de quibusdā variatuz sit. Et putovere nō cōmitti si dicat ad iudicē de hoc eūdū: vñ in se vel i aliū cōpromittēdū. Nā r Julia. ait ipune non pa reri ei si iubeat ad alium arbitriū iri: ne finis non sit. Si hoc mō dixerit vt arbitrio pu blij meuij fund⁹ traderet: aut satisfatio def parēdū eē snie pedi⁹ negat. Idē pedius pro

tis dare debet. quia dicit faciēte securum vel simile: vel dubitatur qualiter. r. de hoc est cōpromissum.

o Probat. si habes in sra pbat referas ad. primū. r. ita demum si hoc actum est. vt. s. r. qd sub sicut ne pro pagent r. ad primū dicit. r. quādo pcepit ad aliu eun dū. Si aut habes

negat. sicut py. di cit. dic ad. primū referri. r. bōa erit rō sequēs. ne pro pagent r. sicutri tes. ppagatur. nā r eodē modo r. ille pcepit ad aliu eundum.

p Opz. vt hic r. s. e. qlem. s. dice re. et. l. si de meis s. recepisse.

q Partē. Rñ. tacite obiecti.

r Delegari nō posse. sic. et. C. de sen. ex peri. rec. l. ij. in fi.

s Cōpromis sa. vt. i. in ea. l. i. fi. t. Non est. s. di ctum.

v Ipsos. dic dños ex iusta cau sa. vt. C. de pcur. l. fi. vel dic. pcur. l. fi. nō paref. i. vtro q casu committi tur pena. Accur.

x Etiam here des. alit moue si nitur. vt. s. eo. die s. i.

y Vacua pos sessio. i. de hoc cōpromitti pōt qut def vacua quā vē ditor tenet ēptoi dare. vt. i. de act. emp. ratio. s. i. ac. 3.

z Satisfare. dic q pcurator cōpromissū sub pe na q cōmittitur ē est si dñe ratū nō hz. vñ nō ē necesse

de rato caueri. nā nec dñs si sic cōpromissū tenet hre ratū. si penā soluere vellet. Si aut dñs cōpromissū sub pena. r. pcurator postea iterum caueret d rato si cēt dabiū: an eēt pcurator. si aut certū: sufficit dñz sub pēa pmississe. vt. i. p. s. Itē qd si fiat de vno ad aliū pcurato rē trāsit cōpromissū. ad hoc fact. s. de pcur. l. cāe. l. fi. Ac a habituz. s. arbit debet iubere pcuratorē. Accur. b. Adici. in cōpromittēdo. et hoc quātū ad hoc: vt si qua partiū nō pntiat cadat in penā. vt. s. e. l. s. dice. Arbitr. litigatōib⁹. ambob⁹. nā tūc nō pōt cōmit ti pena. ar. i. de reg. iur. cū par. s. illi. s. vno p dicit

Arbitri nes ex cedere nō dz.

sententiā vt dixi. alioqn lterest an lterfit. vt. s. e. aduersus
On ex omnibus. committitur. vt. s. eo. non distin-
guemus. s. questum.

b Pecunie. faciēdā vel nō faciēdā. r large accipe no
mē pecunie. vt. j. de verbo. sign. l. pecunie.

c Prebēdā. i.
ad studiūz adhi-
bēdū: vt arbitriū
finit eūdo ad iu-
diciū. vt. s. eo. diē
s. si quis. r. s. co-
rā. in fi. nā que in
eūdo cōstitūt ope
noie significatur.
vt. j. de op. lib. he
demū. in fi. r. l. q
nisi in fi. als fm
R. dic q fuit com-
promissuz inter li-
bertū r patronuz
de operis quas li-
bertus damnat
non prestat.

d Punire po-
terit. quō hoc cū
tū mēgratū hoc
punitū. vt. j. de iu-
di. l. ij. s. his dat.
que est j. So. itel-
lige hoc vt i arbi-
traria actōe vel si
mili possit defer-
re iusturandū in
litē. cū certū sit rē
restitui non posse
vel si possit actor
mauile quātū i li-
tē iuret reū dāna-
ri q ad rē sic nul-
lus iustus fuit de
re restituēda. non
aut multā cōz-
dina. iudicet. vel
dic actū eē in arbi-
trio vt sepius cō-
mittat pena als
semel cōmissa: qā
rē nō restituit nō
cōmittet postea:
qz iurati i litē nō
satisfecit. vt. s. eo.
si duo. s. fi. ut die
fm. d. q actum
fuit vt possit cōtu-
maciam litigato-
ris punire. Por-
ro si vni partium
deferat factū: qz
altera nō exhibet
noia testū nō pōt
iō iurari in litē. qz
non p hoc etiā est

Quōd arbitri paritū snie
nō est pena ex cōpromisso cō-
mittit: s; ex his dūtaxat q ad
solutionē pecunie aut operaz
prebēdā ptnēt. S; etiā cō-
tumaciam litigatoris arbiter
punire poterit pecuniā eū ad
uersario dare iudēdo. qī nūe-
ro hī nō opz: si testū noia ex
snia arbitri exhibita non sint.

Legit duobus modis. r hoc
intendit. Si vtraq pars est in
obediēs pena nō cōmittit. h.
d. cū. l. seq. fm aliā lec. q colli-
git ibi vel lege plane. h. d. Il-
le qui est in mora progādi diē
incidit in penam. Bar.

Cum arbiter diez compro-
missi proferr iussit: cū hoc ei
permissum est: alterius mora
alteri ad penam committē-
dam prodest.

Qui non venit eo tpe q ve-
nire nō expediebat contumax
nō censet. h. d. Bar. Pōpo.

Arbitrator kalēdis ianua-
rijs adesse iussit ante
eundē diē decessit: alter ex li-
tigatoz nō affuit. pculdu-
bio pena minime cōmissa est.
nā et cassum audisse se dicen-
tē Aristo ait: in eo arbitro q
tpe nonvenisset: nō esse cōmis-
sam penam. quēadmodū ser-
uius ait. si p stipulatorem stet
quomīnus accipiat: non com-
mitti penam.

Minor. xx. an. non pōt esse
arbitrator. Bart. Galist.

Quē minor. xx. an. iudica-
re cogat: ne. nini licere miorē
xx. an. cōpromissariū iudicē eli-
gere. Ideoz pena ex senten-
tia ei nullo mō cōmittitur.

Minor restituit si incōsulte
passus est in se cōpromitti. B.

Maior tñ. xx. an. si minor
xxv. an. sit ex hac cā succur-
rendū: si temere auditoriū re-
cepert multi dixerunt.

Snia arbitri sup pena non
valet et si fisco sit isceda: sed
sup alio snia remanet firma r
cōpromissi pena cōmittit. B.

Arbitrator intra Dapl.
certū diem seruos re-
stitui iussit qbus nō restitutis
pene cā fisco fm formā cōpro-
missi cōdēnauit: ob eaz sniam
fisco nichil acqrit. sed nichil
lominus stipulatiois pena cō-
mittitur q arbitro statuto nō

nūciare. r ita ptnet ad operā pbedā vt dictū est. alij dē-
cunt q nō cōmittit qz nō tenet in hoc obedire vt aduers-
sarium instruat. Accursius.

Alterius. i. si ego fui in mora r iō incidi in penā. p-
dest michi tua mora ad penā cōmittēdā. i. vt petere nō

missi proferr iussit: cū hoc ei
permissum est: alterius mora
alteri ad penam committē-
dam prodest.

Qui non venit eo tpe q ve-
nire nō expediebat contumax
nō censet. h. d. Bar. Pōpo.

Arbitrator kalēdis ianua-
rijs adesse iussit ante
eundē diē decessit: alter ex li-
tigatoz nō affuit. pculdu-
bio pena minime cōmissa est.
nā et cassum audisse se dicen-
tē Aristo ait: in eo arbitro q
tpe nonvenisset: nō esse cōmis-
sam penam. quēadmodū ser-
uius ait. si p stipulatorem stet
quomīnus accipiat: non com-
mitti penam.

Minor. xx. an. non pōt esse
arbitrator. Bart. Galist.

Quē minor. xx. an. iudica-
re cogat: ne. nini licere miorē
xx. an. cōpromissariū iudicē eli-
gere. Ideoz pena ex senten-
tia ei nullo mō cōmittitur.

Minor restituit si incōsulte
passus est in se cōpromitti. B.

Maior tñ. xx. an. si minor
xxv. an. sit ex hac cā succur-
rendū: si temere auditoriū re-
cepert multi dixerunt.

Snia arbitri sup pena non
valet et si fisco sit isceda: sed
sup alio snia remanet firma r
cōpromissi pena cōmittit. B.

Arbitrator intra Dapl.
certū diem seruos re-
stitui iussit qbus nō restitutis
pene cā fisco fm formā cōpro-
missi cōdēnauit: ob eaz sniam
fisco nichil acqrit. sed nichil
lominus stipulatiois pena cō-
mittitur q arbitro statuto nō

fisco iudicaret. vñ iudicare nō potuit. vt. s. e. qd tñ. s. fi.
fm quosdā. s; male. Dic gimo erat actū. nā stipulatus

postis a me licet
actū sit pū. vt. j.
d re. iu. l. cū par. s.
illi. vt lege plane.

Arbitrator. ia =
Anuaris. sed
nomme ille dies fe-
riat est. vt. C. d fe-
rijs. l. oēs. rñ deo
hic partes p fense
rūt. vt dixi. s. e. si
feriatis. Accur.

S Decessit. s;
nōne refert deces-
serit arbiter eo tē
pore quo reus vñ
actor venire non
poterat vel pote-
rat. qd vt. j. de h.
bo. oblig. cum sti.

Arbitro aut. i
hoc exēplo r facit
j. de h. bo. l. si qd
arbitratu. itē fas-
cit. s. si qd in ius
voc. l. ij. s. pe. r. j.
qn appel. sit. l. i. s.
dies. r. j. de pdi. et
demū. multa. s. i.

C quo r qn iu-
der. si vt. pponis.
r. j. de vñ. cū qdā
s. si pupillo. r. s.
eo. l. celsus.

Accipiat. cō
dēnationē. Ac.

Quē lege. co-
gaf. tñ si tu-
lerit. sniam eqstē
mū est eū tueri ni
si sit minor. xvij.
an. vt. j. de iudi.
qdā. r. plene dis-
ces. j. de iudi. cuz
pctor. s. fina.

Ex snia. s; fa-
cto lata coact^o vel
etiā nō coact^o mis-
nor. xvij. an.

Auditorū. i.
cognitionē cause.
sic r. s. de mino. l.
minor. xv. an.

Arbitrator. qz nō
erat i cōpromisso
actū vt de pena p

De reb. gñalr obfus. r postea in libello etiã omisit
qua qdã. vel veni si pmo nõ fuit psecutus.
b C Ob. nõ expõssim noiat: s3 sub gñalitate pphẽsis.
c C In petitione. i. in psecutione petitiõis fm scõdam.
d C Non sunt. forte putabat in illis nullũ ius sibi cõ-

petere. r sic nõ vñ
compromississe. vt
f. si cũ dies. f. i.

e C Promincia-
uit. f. expresse vel
spãlr. s3 tacite vel
in gñe. puta sic di
xit: hãc rẽ iubeo ti
bi reslitui. in cete
ris omib3 aduer-
sariũ tuum absol
uo. als si nichil p
nũciasset de his:
nõ possent pena p
pter illa cõmitti.
hic itaq; vñuz so-
lũ fuit cõpromis-
sum nõ qñ plura.
vbi nõ debz simul
de oib3 iudicari.
vt ar. f. e. qd th. ni
si oẽs cõtrouersie
de qb3 fuit cõpro-
missum fuerit ex
presse l. cõpromit-
tẽdo. sicq; qñ plu
ra cõpromissa fue
rũt etiã vbi actuz
erat vt de oib3 sil
vna snia daretur.
sic r i stipulatiõne.
vt. f. de h. ob. scire.
Nec mirũ si ibi in
l. qd th. aliud sit.
vbi qñ plura com
promissa fuerit. f.
vt nõ teneat snia
de vna cõtrouersia
lata p se. l3 de ob-
b3 nõ non sil dixerit.
cuz hoc fuit actũ
vt teneat als nõ.
vt qv nich fuit cõ
promissũ fm qdã.
nõ simpliciter. sicut
als: puta de vna
summa fuit com-
promissum. r con
dẽnanit vel absol
uit i pte. nõ tenet.
vt. f. de do. excep.
apud. S. itẽ qñ. r
sic nota q nõ spe
cificauit aut specificauit. et tũc subdistinguit. aut egi ex-
presse vt de obfus iudicet. r nõ valet de vna lata snia. vt
ibi. aut tacite: vt hic. qz plus expõssa valet q̃ tacita.

f C peti. coram iudice.
s C Nũc si maligne. cum putaret se condẽnanduz ab
arbitro de his speciebus.

lit obtemperatum.

C lãec. l. legit duob3 modis.
r fm primam lect. breuif hoc
intendit. Si cõpromissum est
gñale libellẽ est specialis: snia
arbitri nõ porrigit nisi ad res
in libello compzẽhẽsas vel ad
eas que maligne omisse fue-
runt. h. d. fm primam lectũ.
fm alterã hoc intendit. Si cõ-
promissum est generale peti-
tio generalis psecutio specia-
lis sentẽtia gñalis: si non pse-
cuta petatur pena nõ cõmitti
tur nisi maliciose psecutio fue-
rit omissa. Bar. Sceuola.

De reb3 cõtrouersijs qz
oibus cõpromissuz in
arbitruz a lucio ticio r meuo
symphronio factũ est: s3 erro
re qdã spẽs in petitione a lu-
cio ticio deducte nõ sunt nec
arbitere de his quicq; pñucia
uit: qñ sitũ est an species omis-
se peti possint. respondi peti
posse: nec penã ex cõpromis-
so cõmitti. q si maligne hoc
fecerit petere quidez põt: sed
pena sublugetur.

In his que habet causam
successiuam nõ sufficit ab in-
itio factum nisi perseverantia
subsequatur. Bar. Idem.

Inter castellanũ r seuũ
cõtrouersia de finib3 or-
ta est r arbitere elect3 est vt ar-
bitratu ei3 res terminetur: ipe
sniam dixit p̃sentib3 partib3 r
terminos posuit. questuz est
an si ex parte castelliani arbi-
tro paritũ nõ esset pena ex cõ-
promisso cõmissa est. Xñ. si ar-

Inter castellanum. de finibus. r sic agitur iudicio
finium regundorum.

i C penã. cõmissam. l3 de talib3 cõtrouersijs nõ sit soli
tũ tri ad arbitru: s3 ad iudicẽ fm. ad. vel fm Ro. qz non
p̃hibuit castellan3 tolli vel poni terminos putabat cui

bitro paritũ nõ esset in eo qd
vtroq; p̃sente arbitrat3 eẽt pe-
nã cõmissam eẽ. q. l. p.

I A p̃promissis arbitriũ
p̃sõe isertũ p̃sonã si egredit3.
C Cõpromissum factum sim-
pliciter nõ porrigitur ad lites
futures. h. d. Bar. Paulus.

De his rebus r cõtrouer-
sijz r rationib3 iudica-
re arbitere põt q̃ ab initio fuis-
sent iter eos q cõpromiserũt:
nõ q postea supuenerunt.
C Si p̃promissũ trãseat i pu-
pillũ vñ furiosuz pñtia tutoris
vel curatoris rãgitur. Bar.

I p̃promissuz Iulia.
S ita factuz sit: vt p̃sente
vtroq; aut heredib3 eor3 arbitere
sniaz dicat: r alter ex litigato-
rib3 deceaserit pupillo herede
relictõ: nõ alr vñ snia dicat eẽ:
nisi tutoris auctas iterposita
fuerit. Itẽ si alter ex cõpro-
mittẽtib3 furere cepit. Mod.

Abit ad ferẽdã sniam
nõ cõpellit. Iulian3.
S Ed interpellat3 quomi-
nus sniam dicat: qz ni-
chil corã furioso fieri intelli-
gitur. Itẽ si furiosus curatorẽ
habeat3 vñ habuerit3 adhuc li-
tigio pendẽte põt quidẽ p̃sen-
te curatore sententia dici.

Interlocutoria de citando
põt p̃ferri pte absente. Bar.

Arbitere adesse litigatores
vel per nunciũ: vel per episto-
lam iubere potest.

Si compromissum ab vna
pte nõ est transitoriũ ad here-
des nõ trãsibit ab alia. Bar.

Interlocutoria de citando
põt p̃ferri pte absente. Bar.

Arbitere adesse litigatores
vel per nunciũ: vel per episto-
lam iubere potest.

Si compromissum ab vna
pte nõ est transitoriũ ad here-
des nõ trãsibit ab alia. Bar.

Interlocutoria de citando
põt p̃ferri pte absente. Bar.

Arbitere adesse litigatores
vel per nunciũ: vel per episto-
lam iubere potest.

tare penã l3 postea
renoueat. Uel
veri iõ dubitaba-
tur. qz aliqd dari
vel fieri non iusse-
rat ab vno aliũ qd
facere bz. vt. f. e.
l. nõ ex oibus. sed
ipemet arbitere ter-
minos posuerat.
sed certe hoc sibi
p̃mittit. vt. f. finũ
regundorũ. l. iij. f.
iudici. r. l. si irru-
ptione. f. i.

I Cõpromis-
sis. non egre-
dit. vt. f. eo. diem
f. snari. sec3 si vt i
bonũ virũ fuit cõ-
promissuz. vt. f. de
bo. li. si iurauero.
r. j. pro socio. si so-
cietatẽ. r. facit. f. d
ver. ob. si q̃s arbi-
tratu. et. f. de p̃hẽ.
emp. hec veditio.

De his reb3
arbitere p̃t. ge-
nerali cõpromis-
so facto. arg. con-
tra. C. q̃ res pig.
ob. pos. l. si.
m. C. Superuene-
rit. sic r in iudice.
vt plene dices. f. ti-
tu. ij. non põt. Itẽ
facit. f. de au. r ar.
leg. l. si ita.

I Cõpromis-
sum fuerit.
vt. f. eo. diẽ. f. pe.

Ed iterpel-
lat. i. denun-
ciatur ei q̃ minus
dicat sententiã. f.
nunc: s3 postq; ha-
buerit curatorẽ.
p. C. habeat. stat
cũ cepit furere. vñ
etiã postea. Ac.
q. Uel habue-
rit. qz sufficit hoc

Interlo-
cutoria absente vna par-
te posse ferri. qd tamen in oibus nõ pcedim3. vt. C. de di-
cutoria la. a. pcedere. Itẽ no. ar. qz iudex delegat3 põt citare mltõ vna pte
magis p nunciũ vel p epistolam. l3 qdã dicat q p se tm. ar. p absente
eis. f. ne q̃s eũ q i ius vo. l. iij. f. si q̃s. r. C. diud. scim3. ferri p̃t.

a Si ab altera. vel hic q' egerit tñ de parte vna. vel dic q' vna pars tñ exp'lit. altera nil sciat: vel nil dixit. b Ligatouib' vel arbitri. vt. s. e. itē si vñ. s. item si plures. r. l. in cōpromissis. r. l. arbitri haledis. sed in iudicijs contra. vt. s. de iudi. l. mortuo. r. l. p'ponebat. r. C. de p'eda. i. l. pe.

Arbitr. non possit. quia nondū liq'bat sibi de cā. vt. s. e. si de meis. in. s. fi. Ac. d Audiens. i. obediens. e Pecunia. i. pena. Accur. f Non est arbitro. alioqn fec'. vt. s. eo. nō distinguen' s. dies. et s. fi.

S de re. iud. bet. si vult officio arbitri vti. h Imperare sibi. iō q' h'bi i imperatuo mō non hz p'mā psonam. r sic no. nemine si bi eē arbitruz nec iudicē. vt. s. de iudi. l. iul. r. s. de iurisd. om. i. q' iurisdictioni. s. ar. s. s. si quis cau. l. ij. ibi ipse se artauit r. s. ibi re ipsa r facto se artabat. nō h'bo. Itē ar. s. C. de fideicō. l. fi. r de sum. tri. et fir de ca. l. fi. s. huic. s. i'p'p'ie ibi dicit iudex. Item s. C. mā. l. si i re. sol. hic d' cōpromissa ri. ibi disp'ator sine moderator. alibi p bono viro. vt. s. p socio. l. si fo cietatē. Itē quādoq' iudex dele-

Arbitr. vel iudex an sibi esse q's possit.

gat. vt. s. q' satisf. cog. l. arbitro. Item p quasi delegato. vt. C. d iud. aptissimi. qñq' p ordinaro. vt habet. C. d postu. q'sq'. Itē si qd cōpromisso r alioquē quē offendit: vt iudicet in me fin qd vult: Rñ. valet: s. reduc' ad arbitriū boni viri si excedat modū. vt. s. d ope. li. si libert'.

S quis ab arbitro. sine die. liberabitur. ante iudiciū acceptū de pena. vel anteq' creditous intersit. vt. s. eo. si cū dies. s. fi.

Naute caupones stabulari vt recepta restituat. D. l. ix. Primo ponit s'ba edicti. secundo ibi maxima: cōmendat edictum. Bal. Ulpianus. It pretor naute caupones stabulari qd cuiusq' saluū fore receperit: ni si restituat in eos iudiciū dabo. Maxima vtilitas est huius edicti: qz necesse est plerū qz eoz fidē seq' resq' custodie eoz cōmittere. Nec quisq' putet grauius aduers' eos hoc constitutū. nā est in ipsoz arbitrio ne quē recipiāt. Et nisi hoc esset statutū: materia daretur cū furib' aduersus eos quos recipiunt coedunt: cum nec nunc quidē abstinēat ab huiusmodi fraudibus.

Hic incipit exponere verba edicti. Bar. Qui sunt igit q' teneant videdū ē. r aut p'tor/naute. Naute accipe debemus eū qui nauim' exercet. q'suis naute appellē oēs q' nauis nauigāde cā in nauī sunt: s. de exercitorē solūm d' p'tor s'ctit'. nec em debz inq't p'opo. p remigē aut mesonautā obligari: sed p se

Qui nauim. r sic stricte. r Exercet. r sic exercitore. q's autē hic sit: habes de exerc. l. i. s. exercitorem. f Exercitore. recipiente saluum fore. t Sentit. cum dicat naute. v Per remigē. i. qui melius scit nauigare. r Mesonautā. i. mediocrē. a mesō qd ē mediū. Alij dicūt. i. meliozē nauā q' oib' alijs in nauī pest. s. s. hoc dicitū p'opo. ē. s. s. h. So. qdā dicit q' hoc corrigat. ali' q' h' loq't cū eē nauī dānū datū ē. ar. s. e. dz. tu dic q' h' loq't vbi nauata cui nō erat cōmissus h'it r recipit. r nō exercitor v' ei' m'g'. vñ nullo mō tenet de facto nauitaz exercitor. at vbi exercitor h'it tenet d' factō nauitaz: vt ibi. r. d. l. dz.

Qui nauim. r sic stricte. r Exercet. r sic exercitore. q's autē hic sit: habes de exerc. l. i. s. exercitorem. f Exercitore. recipiente saluum fore. t Sentit. cum dicat naute. v Per remigē. i. qui melius scit nauigare. r Mesonautā. i. mediocrē. a mesō qd ē mediū. Alij dicūt. i. meliozē nauā q' oib' alijs in nauī pest. s. s. hoc dicitū p'opo. ē. s. s. h. So. qdā dicit q' hoc corrigat. ali' q' h' loq't cū eē nauī dānū datū ē. ar. s. e. dz. tu dic q' h' loq't vbi nauata cui nō erat cōmissus h'it r recipit. r nō exercitor v' ei' m'g'. vñ nullo mō tenet de facto nauitaz exercitor. at vbi exercitor h'it tenet d' factō nauitaz: vt ibi. r. d. l. dz.

Qui nauim. r sic stricte. r Exercet. r sic exercitore. q's autē hic sit: habes de exerc. l. i. s. exercitorem. f Exercitore. recipiente saluum fore. t Sentit. cum dicat naute. v Per remigē. i. qui melius scit nauigare. r Mesonautā. i. mediocrē. a mesō qd ē mediū. Alij dicūt. i. meliozē nauā q' oib' alijs in nauī pest. s. s. hoc dicitū p'opo. ē. s. s. h. So. qdā dicit q' hoc corrigat. ali' q' h' loq't cū eē nauī dānū datū ē. ar. s. e. dz. tu dic q' h' loq't vbi nauata cui nō erat cōmissus h'it r recipit. r nō exercitor v' ei' m'g'. vñ nullo mō tenet de facto nauitaz exercitor. at vbi exercitor h'it tenet d' factō nauitaz: vt ibi. r. d. l. dz.

si non sunt recepte. Item differat ab illo. s. fur. aduersus nau. cau. qz in illo sit. tractat pncipali de actioe ex p'cto vel q's. s. ibi pncipali de ea q' est ex q'si maleficio. at h' s'ca cūdario de illa. Itē hic si loquit qñ q's arguit factū cer t'p'sone. vt. s. e. l. s. fi. ibi non certe p'sone. Itē hic recipit saluū fore. ibi nō. Itē hic pena dupli totū est pena. ibi alterū simpli rei p'secutio.

Naute caupones stabulari vt recepta restituat. D. l. ix. Primo ponit s'ba edicti. secundo ibi maxima: cōmendat edictum. Bal. Ulpianus. It pretor naute caupones stabulari qd cuiusq' saluū fore receperit: ni si restituat in eos iudiciū dabo. Maxima vtilitas est huius edicti: qz necesse est plerū qz eoz fidē seq' resq' custodie eoz cōmittere. Nec quisq' putet grauius aduers' eos hoc constitutū. nā est in ipsoz arbitrio ne quē recipiāt. Et nisi hoc esset statutū: materia daretur cū furib' aduersus eos quos recipiunt coedunt: cum nec nunc quidē abstinēat ab huiusmodi fraudibus.

It pretor naute caupones stabulari qd cuiusq' saluū fore receperit: ni si restituat in eos iudiciū dabo. Maxima vtilitas est huius edicti: qz necesse est plerū qz eoz fidē seq' resq' custodie eoz cōmittere. Nec quisq' putet grauius aduers' eos hoc constitutū. nā est in ipsoz arbitrio ne quē recipiāt. Et nisi hoc esset statutū: materia daretur cū furib' aduersus eos quos recipiunt coedunt: cum nec nunc quidē abstinēat ab huiusmodi fraudibus.

It pretor naute caupones stabulari qd cuiusq' saluū fore receperit: ni si restituat in eos iudiciū dabo. Maxima vtilitas est huius edicti: qz necesse est plerū qz eoz fidē seq' resq' custodie eoz cōmittere. Nec quisq' putet grauius aduers' eos hoc constitutū. nā est in ipsoz arbitrio ne quē recipiāt. Et nisi hoc esset statutū: materia daretur cū furib' aduersus eos quos recipiunt coedunt: cum nec nunc quidē abstinēat ab huiusmodi fraudibus.

Stabulari p' pue q' dicit.

Delin. quendi occasio tolli debet.

A Magistros, quos ipsemet preposuit.
B Si ipse. f. exercitor.
C Iustus. expresse. Accur.
D Ut. greci. viatarij: als dietarij. quia recipiunt dietas vel cibos.
E Ex his receperit. f. aliqd saluū fore de sibi permissis.
F Permittit. f. hoc exprimendo fm. h. vel dic ple riq. quia sic sepe solet fieri vt expresse cedat. Idē tamē est si non expinat. vt subicit. h. si nō exercet 2c. h. 30. Uel dic permittit hoc ipso q̄ ponit. vt. f. de in sti. l. h. si pu. si. in fi. Ac.
G Nauiculari. f. aliqd nauata exercitoris iussu.
H Id faciat. i. recipiat. de q̄ receptio. s. locur. est. Uel dic faciat. i. f. ponat aliū custodē q̄ possit est ad custodiendū. Itē q̄ postea sedf. h. r. si hoc nō exercet. i. hoc nō recipiat iussu exercitoris/ vt m. gr. i. ita nō ē ad hāc receptioē p̄posit. tamen nichilomin⁹ q̄ recipit tenetur ex sua p̄sona q̄ nauicularius dī. r. q̄ custodie nauis prepositus est.
I Sed r. si hoc non eret. alibi exercet: r. tunc expone vt mō dixi. et alibi est eret. i. nemo est huic officio prepositus vel magister eos non preposuit. 30.
K Tenebit. ex sua p̄sona. vel. i. exercitor fm. 30.
L De exercitōib⁹. lintrarijs. i. qui paruas naues habent r. exercent. vt butos et bufos vel scaphas que lucrare dicuntur.
M Caupones. institotesve eoz. vt si receperint isti te neantur qui preposuerunt.
N Mediasimi. q̄ faciūt vilia officia. vt subicit.
O Atriarij. qui custodiunt atria. vel q̄ purgāt vel qui vocāt r. trahunt homines vt hospitentur. Accur.
P Accedunt. quia r. hec differunt. vt. f. e. sed et ipsi. f. h. r. cōmo. si vt certo. f. v. q̄ adeo. Accur.
Q Usum. vt panem r. vinum. Accur.
R Item pōpo. als est lex. itez pōpo. r. intitulat papī. als incipit parui.

Nobis magis. Imo magis dno. vt. f. de positi. l. bona fides. que est contra. r. l. qd feruus. So. ibi non habet ius in re. hic sic. Uel ibi erat p̄do. hic nō. vel hic speciale. vel hoc in hac actione. illud in rei ven.
E Et ideo. de toto ad partem.
Ante. als est ante. r. tūc dic ante suscipit. f. debitor q̄ intulit. r. fm. hāc fam. lege si. p̄quis. naz idē est r. si nō ante suscepit h. postea. als est si a me. ac.
Assignate. f. custodiende.
Illate sunt. f. an ita demuz si sciuerit an si ignoraauerit: Rñ. forte etiā si ignorauit. vt. f. furti aduer. nau. cau. sta. l. i. g. in duplum. r. f. de positi. l. i. f. si cista. in fi. Sed meli⁹ est p̄trariū. vt. C. de ser. fu. l. q̄d. q̄. f. q̄ si pu. r. C. d. h. q̄ latro. vt al. cri. re. l. i. et. l. ij. et. f. de v. f. l. sequit. f. tūc. r. f. de ac. r. ob. l. i. iij. f. i.
Nautarij. i. magistrorum.
Sed r. vectorū. i. q̄ nauis vehitur a vect. ta. tuz. vel dic a vectore. vt ponat. p. ceteris nauis. et fm. hoc dic nauarj. i. mgfor. sed. f. s. e. l. i. f. nauam. ibi nec em d3 2c. So. vt ibi.
Item. viatorū. Imo. f. vt. f. fur. aduer. nau. cau. sta. f. pe. Sol. ibi nota tim dixit se nō recipere in se piculuz eoz. vel alr ibi de illa actione dicit q̄ descendit ex quasi maleficio. hic aut de ea que de suscepto cōpetit. r. eodē modo soluit qd est. f. e. l3.
In factum. vel sol. vt ibi.
Tita. idē ait. f. e. r. d. d. d. et d3 h. e. p̄ncipiū legis.
Recipit. sufficit em sic recepisse. vt hic. r. f. d. peri. r. cōmo. rei. vt. l. qd si neq. f. si. f. 3. f. e. l. d3. a. rñ. sol. vt ibi.
Judiciū. i. actōez. Et nō. q̄ due actōez danf ex hoc edicto. r. ābe dñr i factū. vna em simpli ex actu de recepto: h3 locū dēq̄ dederit dānū. alia est in dupli. r. datur ex delicto nō. ppe. f3 q̄ si qñ familia exercitoris quaz h3 i nau dat dānū. sec. si extrane. f. singl em delictū familiae exercitoris esse. qz familia mala vtitur. Accur.
Ex hoc edicto. r. ex quolibet alio nisi nomen actionis sit expressum. vt hic. r. in sti. de inter dic. f. fi.
 x iij

[Marginal notes in a different hand, partially obscured by a binding strip.]

a Sed si tota qd dixerat p̄dictim: n̄ sic diuidit. r qd di

at tota idē est si pars. vt. J. ad. l. r̄ho. de iac. l. ij. §. plane.

b Etia. nā de his q̄ apparēt agit vt sibi restituantur

c Agi posse. vel cōmodati. Accur.

d Nisi forte. si dicat p̄torē iō fecisse. r est hec p̄tia rō.

similis est rō. j. de

iniurijs. l. itē ap̄

§. hoc edicto. r in

litu. de bo. pos. §.

aliquando.

e Innotesceret

i. daret itelligere.

f Agere. scz se

natus. Accur.

g Hoc gen^o. i.

hui^o gn̄is hoim.

fic. j. de fun. istru.

l. quesitum. §. idē

celsum.

h In locato. se

cunda ratio.

i Dūtarat. et

lata culpa. vt. j. de

posi. l. i. §. si q̄ ser

uum. in fi. r. l. qd

nerua.

k Si sine c̄pa

scz leui. leuissima

tā interuenit. naz

si nec leuissima in

teruenit: §. fuit ca

sus fortuitus. et

sic non tenet. vt h

subijcit. r. j. de ad

mi. re. ad. a. per. l.

ij. §. si eo. et. C. de

pis. act. l. q̄ fortui

tis. Quidā tñ di

cunt q̄ licet non

adhibeat leuissi

mā culpā q̄: puta qz fuit furto subtracta vbi nō est for

furtuz tuit^o casus (nā furtū nō cōputat̄ inter fortuitos casus. sz

non est latrocinij. vt. in fi. d. mo. re cōtra. obli. §. is quoqz) q̄ tūc

cas^o for tenet. vt. j. e. §. itē si seruus exercitoris. Sz rñ. verū est qñ

tuit^o sed leuissima saltem culpa interuenit. nam inter leuissimaz

latroci

culpam r casum fortuitū nichil est medium.

niū sic. l. Exceptionē: p̄ integ. resti. Uel dic q̄ de ed̄tate. naz

mero iure tenet q̄ saluū fore. p̄misit. §. volēs restitui v̄ ex

capere tenet rē pbare fatali dāno gijisse vel deterioratā.

cū als in deposito q̄ doliū dicit dēat. pbare illū. vt. j. de p

ba. l. quotiens. §. q̄ dolo. ad qd est qd notat. §. de edē. l. si

quis ex argen. §. fina.

m Eodē mō. quo tenentur exercitores. f. de dolo lata

culpa r leui: leuissima: nō de casu.

n Qd. pro qua.

o Nō tenebunt. hoc edicto. sz ordinarijs actionib^o.

p P̄tis. f. exp̄savel tacita in corde retēta ex eo q̄ fili^o

vel seruus nauē exercēt vel cauponā vel stabulū. vt. j.

de exera. l. i. §. si is q̄. vel cū p̄ vel dñs exercēt: recipit

filius vel seruus volūtate patris vel domini.

q In solidum. hic potes iungere qd est. j. si vero sine

volūtate rē. r poltea. itē si seru^o exercitoris. f. liberi hois

r Cōueniēdus. cū ab alio dñū datur. si vero ab ip̄o:

hoc sequitur in primo. §. fm secundum casum.

f Itē si seruus. casus p̄t poni in seruo exercente et

dānū dante. in quo distinguit an dñi volūtate exercēt: r

tunc domin^o vt. p̄ seip̄o tenet de recepto. a. s. vero de pe

culio tñ. r fm hoc est j. e. l. i. §. seruoz. So. h loquit̄ de

actōe ex p̄ctu. ibi de ea q̄ est ex q̄si maleficio in duplum.

r hoc est j. tñ ad

primum rñ. hui^o

§. itē si seru^o. i. eo

casu qñ cū volūta

te exercet. Itē p̄

poni in seruo or

dinario exercēt:

eruario dānum

dante. vt tunc si

volūtate dñi: info

lidū teneatur. nec

est cōtra. j. e. l. i. §. i.

seruoz. qz ibi i ca

actione q̄ ex quasi

delicto est loqtur:

vt dixi. Sz hō sine

voluntate exercē

at moralis de pes

culio dat. qz vicar

rius est i peculio.

vt. j. de noxa. si in

rem. §. si. r hoc sz

illā lram q̄ est ibi

sed ad sc̄bam aliā

que est ibi. aut ex

ponet̄ ibi. Ut dic

in seruo exercito

ris liberi hois. et

q̄ subijcit. si hō.

referet nō ad pri

mū sz ad superi^o

t. Exercitoris.

i. exercētis sz p̄mū

casum gl. magne.

v Et ideo. hec

rō sufficiēs est. i. probabilis. sed non necessaria. sic. §. de

alte. iudi. non solum. §. si. Accursius

x Honoraria actione. hec specialis. Ac.

y Et furto. hec cōis siue ip̄e siue ali^o surripuit. ac.

z Officio iudicis. cum talis est p̄sona cui non potest

opponi doli exceptio. Accursius.

a Cōtentus. vt h. r. j. e. licet. §. possumus. r facit. §.

de calū. l. in heredē. §. si. Sz tra. j. p. socio. l. rei cōis. So.

aliud est in actōe ista p̄ in. p. socio. hec ei nō. de iure cōi

sed de p̄tous bñficio cōpetit. vñ si altera q̄ de iure cōi cō

petit intētat vt furto: bñficio p̄tous neglectū estimat. vt

j. de separa. l. i. §. illud sciendū. r. j. e. l. licet. §. viti. Item

si bñficio. p̄ponatur. cōis vt esse via p̄clusa. vtp̄tē cūz

ad aliud eius auxiliū trāferre necesse hz. vt. j. e. l. licet. §.

et si cū. Sciendū est ergo q̄ vbi plures cōpetūt actiones

penales ex diuersis factis: neutra alterā impedit. vt. j. e.

l. licet. r. de puua. delict. l. nūqz. nisi tales sint q̄ sese nō pa

tiant. vt. C. de furnis. l. i. si ex diuersis nō denē sz ex vno

quatenus cōcurrunt. nō est in plus inuicē se impediunt

vt. j. vi do. rap. l. i. r. j. de act. r. ob. qui seruū. Sz vero sunt

ambe rei p̄secutorie. facta p̄ alterā exactionē altera remit

tenda est. vt. j. loca. si merces. §. culpa. fallit in odij eius

qui nōluit certficari caduerarium qualiter possidēt. r.

cōtra quē danē duo iterdicta. vt no. j. de tributo. l. quod

in heredē eligere. Si autē sit vna res p̄secutoria: altera penalis sui natura 7 ab initio: neutra p̄ alteram tollit. vt. l. de fur. l. si pignote. §. cum furti. nisi in hoc casu. s. in casu huius legis rōne p̄dicta. s. in psin. glo. 7 in alio forte. vt. l. de furtis. si is cui. Si vero ab initio non est penalis. et vna per alterā tollit. vt. §. quod me. cā. l. me tū. §. l. 7 dicta. l. q̄ seruū. in fi. Ac.

Sed et ipsi naute^a furti actio competit: cui⁹ sit periculo⁹ nisi ipse surripuerit: et postea ab eo surripiaf^r aut⁹ alio surripiente ipse nauta soluendo non sit. Si nauta nau- te^a stabularius stabulariū cau- po cauponis res receperit: eā tenebit. **Julia.** dixit etiam ad eas res hoc edictū p̄tinere q̄ post impositas merces i nauum locata s̄q̄ inferent: 7 si ea rū uentura nō debet⁹: vt vesti mentoz v̄l penoz⁹ quotidiana: quia hec ipsa ceterarū rerū locationi accedunt. **Gaius.**

Nauta 7 caupo stabu- larius mercedē accipiunt: nō p̄ custodia⁹ s̄ naua vt traiciat vectores: caupo vt viatores. manere in caupona patia: stabularius vt p̄mittat iumenta apud eū stabulari⁹: et tamen custodie nomine tenentur. nam 7 fullo 7 sarcinator nō p̄ custodia⁹: s̄ p̄ opa merce dē accipiunt: 7 tñ custodia⁹ noie er locato tenent. **Quercius^m** de furto dixit⁹: eadēz de dā no debent intelligi. Nō ei du- bitari opz qn̄ is qui saluū fore recepit non solum a furto⁹: s̄ etiā a dāno recipere videatur.

Iacet gratis **U**lpla nauigaueris vel in cau- pona gratis diuerteris: nō tñ actiones tibi in factū denega- buntur si dānū iniuria passus es. **Si tuo meo i nauī vel i caupona vtariis dānū michi det vel furtū faciat: quāq̄ et furti actioz dāni iniurie mecū sit⁹ noxalis fui mei noie. hec tñ actio q̄ i factū est et fui mei noie aduersus te p̄petit. Idē dīz si cōis sit: tu tñ qd̄ michi p̄stiteris ei⁹ noie vel cōi diui dūdo/vel p̄ socio actione: aut si partē ei⁹ vel si totū p̄duxisti etiā ex p̄ducto hēbis me obli- gatū. S̄ si dānū in eo⁹ datū sit ab alio q̄ in eadē nauī v̄l in caupona est: cui⁹ factū pretor estimare⁹ solet: non putat p̄o po. eius nomine hāc actiones vtilem futuram.**

Tenetur recipiens. Accur. Non debetur. s̄z specialiter. Penozis. penus dī id qd̄ eius potius destinatum est. vt. l. de pe. le. l. i. i. respon.

Accedit. facit. §. l. i. in fi. ibi. ait pretor rē. Nauta. nō p̄ custodia. p̄cipalr. sicz v̄ditoz recipit p̄cipū p̄ re non p̄ custodia. 7 tamen tenetur de custodia. vt in sti. de contrahen. emp. §. cū autem.

Stabulari. i. hospitari 7 in stabulo manere. Tenet. 7 sic de leu c̄pa si agi locati. at h̄ de leuisti ma. s̄z. l. de positi. l. i. §. si vestimēta. So. vt ibi.

Quercius. s̄z nō oīa. qz furti act. exercitor h̄z. qz sui natura ei daf cui⁹ interest. vt. §. e. sed 7 ipsi. 7 in sti. de ob. q̄er delict. naf. §. furti. s̄z. Laquil. actio ei nō daf: qz hero tñ datur. vt. l. ad. Laquil. item mela. §. legis

Diximus. passue non actiue. **F**urto. qd̄ fiat ab aliquo de nauī. sec⁹ est si ab ex- traneo. idē dico de dāno. vt. l. e. l. fi. in pun. 7. l. lo. s̄z de dā no. etiā ab eūneo si p̄t precaueri. vt. §. eo. l. idē. §. i. in fi. Item collige hic qz furtū non cōputatur inter casus for- tuitos. nā tūc nō teneret. vt. §. e. idē. §. ait pretor. sic. l. p̄ socio. l. cū duobus. §. dāna. ac.

Iacet gratis meum sit. i. me. als nō. s. in casu isto. vt. l. de noxa. l. cū seruus nō aut h̄. qz michi p̄tra me daret. ac. r. **Q**ue in factū est. ex quasi maleficio. Accursus. s̄. **S**i partē. cui⁹ cōmunis erat. **O**bligatus. in solidūz si scui. als nō. sed in vase locato in distincte teneor in solidūz. vt. l. loca. si q̄s do- mū. §. i. 7. l. s̄z ad des. §. i. 7. l. cūz in plures. §. seruū meū. 7. l. si q̄s do- mū. s̄z 7 qn̄ i ḡrās fui teneor saltim p̄ noxa relinq̄re. vt. l. commo. l. pe. Itē facit. l. de exer. ci. l. si eum.

In eo. s̄z ser- uo. vt qz vulneratus est. **E**stimare. q̄ dā libri hnt nō so- let. 7 tunc sic. qz si naute inter se dā- nū dederit hoc ad exercitorē nō p̄ti- net. 7 iō hāc actio ne non p̄t exerci- tor cōueniri. vt. l. eo. l. fi. §. hec actio. Alij hnt sine non. et tūc dic estimare solet dāno dato alicui eūneo in recepto vel in mercib⁹ eius. nā hic nec in recepto nec in reb⁹ ei⁹ est datum: sed inter se. 7 ideo hic non agitur vt dicat. nec enim seruus dicitur receptus. vel res recepta.

In factū. q̄ est ex quasi maleficio 7 in duplū. vt. l. e. l. fi. §. hec actio. **P**ertinet. vt p̄ eū def in exercitorē. 7 sic est §. §. eo. sicut caupo. So. hic de ea q̄ est ex maleficio. ibi ex factu. vt ibi dixi. Vel dic hic nō fecit morā viator: vt h̄ inmut. ibi sic. Vel dic viatores nō tenent hāc actioē vt hic. s̄z ex- ercitor sic vt ibi. prima verior est.

Un cū nauis. furtū q̄ non sunt exercitores. sed als forte ducit remos. idē in q̄buslibet alijs. **A**rguam⁹. i. argute cōuincamus: 7 si qd̄ liber est

Jurisconsult⁹ hucusq̄ lo- cut⁹ est p̄cipalr in actione in factū q̄ daf ex q̄si factu de rece- pto: hic loquit⁹ de actione i fa- ctū q̄ daf ex q̄si delicto. **Bar.** **I**n factū⁹ actione caupo te- nentur p̄ his q̄ habitandi cau- fa i caupona sūt. hoc aut nō pertinet⁹ ad eum qui hospitio repentino recipitur veluti via- tor. **P**ossumus autem vel furti vel damni iniurie actio- nevti cū nauis⁹: vt certi hois factū arguam⁹. sed vna con-

Tenetur recipiens. Accur. Non debetur. s̄z specialiter. Penozis. penus dī id qd̄ eius potius destinatum est. vt. l. de pe. le. l. i. i. respon.

Accedit. facit. §. l. i. in fi. ibi. ait pretor rē. Nauta. nō p̄ custodia. p̄cipalr. sicz v̄ditoz recipit p̄cipū p̄ re non p̄ custodia. 7 tamen tenetur de custodia. vt in sti. de contrahen. emp. §. cū autem.

Stabulari. i. hospitari 7 in stabulo manere. Tenet. 7 sic de leu c̄pa si agi locati. at h̄ de leuisti ma. s̄z. l. de positi. l. i. §. si vestimēta. So. vt ibi.

Quercius. s̄z nō oīa. qz furti act. exercitor h̄z. qz sui natura ei daf cui⁹ interest. vt. §. e. sed 7 ipsi. 7 in sti. de ob. q̄er delict. naf. §. furti. s̄z. Laquil. actio ei nō daf: qz hero tñ datur. vt. l. ad. Laquil. item mela. §. legis

Diximus. passue non actiue. **F**urto. qd̄ fiat ab aliquo de nauī. sec⁹ est si ab ex- traneo. idē dico de dāno. vt. l. e. l. fi. in pun. 7. l. lo. s̄z de dā no. etiā ab eūneo si p̄t precaueri. vt. §. eo. l. idē. §. i. in fi. Item collige hic qz furtū non cōputatur inter casus for- tuitos. nā tūc nō teneret. vt. §. e. idē. §. ait pretor. sic. l. p̄ socio. l. cū duobus. §. dāna. ac.

Iacet gratis meum sit. i. me. als nō. s. in casu isto. vt. l. de noxa. l. cū seruus nō aut h̄. qz michi p̄tra me daret. ac. r. **Q**ue in factū est. ex quasi maleficio. Accursus. s̄. **S**i partē. cui⁹ cōmunis erat. **O**bligatus. in solidūz si scui. als nō. sed in vase locato in distincte teneor in solidūz. vt. l. loca. si q̄s do- mū. §. i. 7. l. s̄z ad des. §. i. 7. l. cūz in plures. §. seruū meū. 7. l. si q̄s do- mū. s̄z 7 qn̄ i ḡrās fui teneor saltim p̄ noxa relinq̄re. vt. l. commo. l. pe. Itē facit. l. de exer. ci. l. si eum.

In eo. s̄z ser- uo. vt qz vulneratus est. **E**stimare. q̄ dā libri hnt nō so- let. 7 tunc sic. qz si naute inter se dā- nū dederit hoc ad exercitorē nō p̄ti- net. 7 iō hāc actio ne non p̄t exerci- tor cōueniri. vt. l. eo. l. fi. §. hec actio. Alij hnt sine non. et tūc dic estimare solet dāno dato alicui eūneo in recepto vel in mercib⁹ eius. nā hic nec in recepto nec in reb⁹ ei⁹ est datum: sed inter se. 7 ideo hic non agitur vt dicat. nec enim seruus dicitur receptus. vel res recepta.

In factū. q̄ est ex quasi maleficio 7 in duplū. vt. l. e. l. fi. §. hec actio. **P**ertinet. vt p̄ eū def in exercitorē. 7 sic est §. §. eo. sicut caupo. So. hic de ea q̄ est ex maleficio. ibi ex factu. vt ibi dixi. Vel dic hic nō fecit morā viator: vt h̄ inmut. ibi sic. Vel dic viatores nō tenent hāc actioē vt hic. s̄z ex- ercitor sic vt ibi. prima verior est.

Un cū nauis. furtū q̄ non sunt exercitores. sed als forte ducit remos. idē in q̄buslibet alijs. **A**rguam⁹. i. argute cōuincamus: 7 si qd̄ liber est

seruo cuius opera nequaquam vitur in nau: datur vilis. nec enim potest dici vt sit ab eo damnum datum cuius opera exercitor non vitur.

a **Actioe. ex quasi delicto.**

b **Suo nomine. cur ergo repetit in casu illo. s. e. licet**

s. tu tamen qd pre
si. r. de in re h. si
p patre s. fi. Rñ.
licet suo noie de-
negetur: ppter
factum alterius
tamen.

c **Decefferint**

scz seru.

d **Dumtaxat.**

quando est ex qua
si maleficio. abs
de peculio dat. et
sic non obstat. s.
eo. ides. s. item si
seru exercitorius.
Uel dic ena in ca
que est ex tractu
r quando non do
mini voluntate. ne
contradictat dicta
lex. et hoc ideo qz
in suis venia rē.
vt subijct r. i. fur.
aduer. nau. cau.
sha. l. i. circa pun.
r. i. fo. ma. si cōstā:
te. s. si maritus. et

nem vtilem dare. **H**ac alit
actioe suo noie exercitor te-
nef culpe. s. sue q hoies tales
adhucit: r iō si decefferint nō
releuabit. **S**eruoū autem
suozū noie norali dūtaxat te-
netur. Nam cū alienos adhi-
bet explorare eū oportet: cur
fidei/ cuius innocētie sunt. In
suis venia dign⁹ est: si quale-
cūq⁹ ad instruendā nauim ad
hibuerit. **S**i plures nauim
exerceant: vnusquisq⁹ p parte
que nauim exercet couenit
Hec iudicia⁹ quāuis honora-
ria sint: tamen perpetua sunt.
in heredē aut non dabantur.
p⁹uide r si seruus nauim ex-
ercuit r mortuus est: de pe-
culio non dabit actio in dñm:
nec intra annum. Sed si cuz

erman. l. in remādata. ar. i. fo. r. cō. videam. in pñ. cū
ergo h dñs tñi noraliter teneat si decefferit seru⁹ libera⁹
vt. i. de noxa. si plurius s. dñs. r. l. se. r. l. electio. Et no. h
norale ex quasi maleficio dari fm pumū intellectū. sic. i.
de noxa. si in re s. seruus. Sz differit actioes ex ma-
leficio ab illis q ex quasi maleficio sunt. qz in primis p-
sita ab vno pena alij non liberant. vt. i. ad. l. aqul. item
mela. s. si plures. secus in ex quasi male. vt. s. e. l. licet. s.
fi. Itē in illa ex male. si qd prestatur ab alio non repetit
secus in ex quasi male. vt. i. de his q dicit. vel effu. perce-
ptioe. r. l. si ho. s. cū aut. r. s. e. l. r. ita. s. nouissime. r. l. se.
e. **S**i qualecūq. scz habeat.

f **Si plures. exerceant. s. per se. secus si per alium. ne**

qui cum vno p⁹trahit rē. vt. i. de exerc. l. i. s. fi. r. l. si tamē

r. l. ne in plures. que sunt p⁹tra. r. i. de pecu. l. et ancillarū

s. fi. Uille leges de exercitoria loquūtur qh ex p⁹tractu.

hic autem quādo ex quasi maleficio. Accur.

s **Hec iudicia. p⁹ legi vt pñū dicta. s. vsqz in heredē.**

referat ad eā q est ex cōtractu. scz. l. illud in heredē au

tē rē. ad eā q ē ex qñi ma. fm yr. r. fm hoc plurale in sin-

gulare resoluūt. vt. i. de peti. her. dñm. l. i. U⁹ legas vtrūqz

de vtraqz. nā r q ex qñi male. dat erit p⁹ctua s eo qd pue

nit. r in h⁹rdē nō dat allqua. s. p⁹re penaliter. vt in sti. de

h **Exercuit. sine voluntate dñi. (ppe. ac. s. nō aut.**

i **Actio in dñm. ex quasi malef. ipñ⁹ ordinarij. si ho**

alius extraneus dedisset dñm sine voluntate serui: intra

annū tene⁹ dñs de peculio serui q nauē exercebat et cō

tractu. vt. s. e. idem. s. item si seruus exercitorius. vel ubi

de recepto. hic ex delicto.

ex delicto. vt. s. e. idē s. item si seruus exercitorius. Rē.

De iudiciis. Explicatis preparatoris iudicior. nūc

incipit de iudiciis. r merito dicit de iudiciis nō de iudi-

cio. Est enim iudicium aliud ciuile aliud criminale. de

quo. s. criminali fit sermo. s. e. l. delictis.

volūtate v⁹ p⁹tris vel dñi ser-

uus vel filius exercet nauim

vel cauponā vel stabulū: puto

etiā hāc actioez insolidū eos

pati debere: quasi omia q ibi

cōtingūt insolidū receperint.

Explicit liber quartus

Incipit Quintus.

De iudiciis r vbi qd agere

vel conueniri debeat. Titu. j.

Quis q hz iurisdictionē r tri-

bunal/ vel iurisdictionē tñi pōt

iurisdictione progari. B. r. l. pia.

Se subij-

ciāt aliqui

iurisdictioni/

r consenti-

ant: int cō-

sentientes

cuius ius iu-

dicis q tribunali^m p⁹est vel aliā

sponte litigent. non autē pacto se astringāt. vt. iij. q. vi.

nō liceat. r. r. q. i. inoluta. r i dicta aut. dicit inuito actore

et p⁹terea in casu spāli reddende rōnis. sed hodie per

decre. nouā greg. etiā sponte non pōt litigare sine exp⁹-

so consensu sui epi. vt extra de fo. cōpe. significasti. renū-

ciare tamen potest foro iure nostro. vt. C. de pac. l. pen⁹.

sed iure cano. non. vt extra de foro cōpe. c. si diligēt. idē

r hodie iure nostro. vt in constitu. federici que est. C. de

episco. r cle. aut. statumus. Item intellige hanc. l. si cō-

sentiant in cum tanqz in iudicē ordinariū. secus vero si

tanqz in arbitru. qd facere possunt: vt. C. de epif. au. si

quis ex consensu. tunc em̄ inter eos iurisdictionem non

habet. vt. i. de re iudi. aut p⁹tor. r hoc quando non erat

eorū ordinarius licet alijs esset. abs enim non posset in

Judici
um dus
plex.

S se

robj =

ciāt.

cons

sen =

tientes. iijm us-

dicē pñtem r litē

cōtēhātes fm fo.

vt. i. fo. ma. si cum

dotē. s. eo aut tpe.

nā si eo tpe est abs

sens pōt quilibet

eorū penitere. vt

s. de iurif. om. iij.

si cōuenit. Itēz

hec lex i laycis lo-

quit. secus in cle-

ricis fm hjo. qui

suum episcopum

declinare nō pōt.

vt in aut. de sanc.

epif. s. iconomos

in fi. s. coll. i. r sic

pñt intelligi arg.

C. de epif. r cle. l.

placet. Tu vero

dicas indistincte

hanc. l. loqui vbi

Clerici
iudicēz
suoz de
clinare
nō pñt.

to reuocaretur: habet tamē delegatā iurisdictionē & pro-
pter hoc nichil p̄uū h̄re dicitur. vt. C. cōia de le. l. i. §. 3.
qz. Vel dic. p̄ tribunali p̄est. i. dignitati & administratiō
ni. & qd̄ subijcit. dignitati t̄m. vt iudices chartularij. vel
dic. p̄ tribunali: vt qz h̄z merū iperiū. & qd̄ subijcit. qz iu-
risd̄ionem habz.
scz ordinariā.

C Jurisd̄io-
nē. l. i. ciuili cā. sed
an idē i criminali-
ar. q. non. vt. §. de
arbi. nō distingue-
mus. §. iur. et. C.
de iurif. om. iu. l. i.
criminali. & idēz in
q̄libz cā qd̄ ad mez
vel mixtū iperiū
p̄tinet. cū hec spe-
cialit̄ demādet. vt
§. d. of. ei⁹ cui mā.
est iurif. l. i. in p̄n.
restat §. vt hec lex
t̄m i his que iure
m̄grat̄ dant̄ h̄eat
locū. & facit. l. i. p̄-
xi. l. p̄n. Vel dic. qz
etiā criminales &
q̄cūqz p̄nt. progari.
vt. C. vbi d̄ cri.
agi oport. l. i. dum
mō talē q̄ habeat
merū imperiū.

C Onsensisse.
nō esse. in iu-
re errantes.

C Non erit. i.
non fiet.

C Alium p̄to-
rē. §. errorē iurif.
posuit. nā hic ē fa-
cti error. vt. §. d. iu.
& fac. igno. l. i. §. si
q̄s. & facit hec lex
p̄ op̄i. n̄ra quā di-
xim⁹ cōtra. g. §. de
iurif. om. iu. si per errorem.

C Preture. non sue. & idē in quolibet iudice.

C Nulla iurisdictione. si p̄ iure. sicut nec dos p̄ metuz
p̄missa. vt. l. qd̄ me. cā. si mulier. §. si dos metu. & de auc.
tu. l. i. in fi. sed ar. contra. l. eo. si vxor. §. item. et. l. pe. et. l.
quod cum fal. tu. auc. l. interdum.

C Iudicioz. l. p̄uatoz. de qua habetur mēio. §. de
arbi. sed si in seruum. §. si quis iudex.

C Quomin⁹. f. p̄uatoz. de qua habetur mēio. §. de
arbi. sed si in seruum. §. si quis iudex.

C Quomin⁹. f. p̄uatoz. de qua habetur mēio. §. de
arbi. sed si in seruum. §. si quis iudex.

C P̄uatoz. si. et si p̄tor. non est p̄sens. patitur tamē
post ante se litē cōtestari. vt dic. vt i hoc seq. §. hoc vt. & c.

C Cōsensus. §. qd̄ si scholaris re⁹ nō allegauit p̄ui-
legiū m̄grī sui. §. errādō p̄ assus est i se litē p̄testari. vt qz
sicut si soluiſset indebitū fauorabile exceptioz h̄is p̄t
repetere. vt. l. de p̄di. idē. q̄ exceptōem. sic & ille possit cō-
dicere ip̄am p̄testationē. Itē pl⁹ qz nō vt valuisse p̄testa-
tio. vt h̄ dicit. §. §. dico. qz nō errauit cū erat su⁹ iudex.
vt. §. i. p̄hemio. ff. in fi. & in l. federici. Itē de p̄uilegijs

iurisdictionem⁹ h̄est iurisdictione.
C Continuat cū p̄cedēti. nā
supra dictū est qz ex consensu
partū fit progatio. Hic q̄rit
quasi et qualis debeat eē iste
p̄sensus. & breuit̄ hoc intēdit.
**In progatiōe iurisdictionis de
p̄sona ad p̄sonam req̄rit p̄sen-
sus partū q̄ sciat illū nō eē iu-
dicē suū & p̄sensus iudicis nō
req̄rit: s̄z in progatiōe de t̄pe
ad tempus req̄rit p̄sensus iu-
dicis et partium. h. d. vsqz ad
§. legatis.**

C Onsensisse aut vidēit
q̄ sciat se nō esse subie-
ctos iurisdictioni ei⁹ et in eū cō-
sentiāt. Letex si putet ei⁹ iurif-
d̄ionē esse: nō erit ei⁹ iurif-
d̄io: error est litigatoz vt iulia-
nus quoqz lib. i. digestoz scri-
bit) nō h̄z p̄sensus. aut si puta-
uerit aliū esse p̄torē: p̄ alio: e q̄
error: nō dedit iurisdictionem:
aut si cū restitisset quis ex lit-
gatozib⁹: virib⁹ p̄ture cōpul-
sus est: nulla iurisdictione est.

**In progatione iurisdictionis
nō sufficit scia et p̄sensus par-
tū: & error iudicis non vitiat.
h. d. Angelus.**

certat. non de iure communi. Item ibi damnum ciuitat
hic lacrum vult.

C Proinde si priuati. hic videt eadē casum ponere
que et. §. l. pri. vic §. q̄ p̄tor. §. loquit q̄n errando in iure
credēs se vltra territorij sui iurisdictionē h̄re: hic q̄n in
factor: vt qz istos d̄

C Louentre aut vtrū iter pri-
uatos sufficiat: an vero etiam
ipsius p̄toris p̄sensus necessa-
rius est: lex iulia iudiciozū ait
quomin⁹ inter p̄uatos que-
riat: sufficit ergo p̄uatoz cō-
sensus. Proinde si priuati cō-
sentiāt p̄tor aut ignoret p̄sen-
tire⁹ & putet suā iurisdictionem:
an legi⁹ satisfactū sit vidēdum
est. & puto posse defendi eius
iurisdictionem esse. Sed si iu-
dex⁹ ad temp⁹ datus est: & oēs
litigatores p̄sentiant nisi spe-
cialiter p̄cipali iussione pro-
gatio fuerit inhibita: possunt
tēpora intra q̄ q̄s iussus est li-
tē dirimere progari.

**Qui ex cā legatōis vt testi-
monij vel alia legitima cā ad
aliū locū se trāſfert ibi nō p̄t
p̄ueniri: & h̄z p̄uilegiū domū
suam reuocandi. Bar.**

C Legatis in eo qd̄ ante le-
gationē p̄erunt. itē his q̄ tes-
timonijs cā vocati sunt: vel si
q̄ iudicandi cā accersiti sunt:
vel in p̄uincia destinati reuo-
candi domū suam ius datur⁹.
Et quoqz qui ipse prouocauit
non imponitur necessitas intra

sentire debere cum sua iurisdictione extendatur.

C Legatis. idē ne a legatione auocentur. vt. l. eo. nō
als. in fi. & l. de eo. Et accipe legatus siue p̄nceps cum
miserit siue aliqua terra ad p̄ncipem vel romam. vt. l.
delega. i. paulus. §. i. et. l. legatus creatus. et. C. ex qui.
cau. maio. l. i.

C Testimonij. & est rōne diu a suis negocijs auocen-
tur. vt. l. que ad. re. ape. si q̄s ex signatorib⁹. idē et in his
qui a p̄ncipe sunt euocati. vt. l. eo. non als. in p̄n. & fa-
cit. §. ex qui. cau. ma. sed & si per p̄torē §. si. et de in ius
vocā. quoz. & §. si quis cau. l. i. §. simili modo.

C Destinati. et faciebant transitū p̄ romā. ar. §. ex q̄.
cau. ma. q̄ mittūtur. §. qui reip̄. Vel h̄z rōne contractus
vel alia possint p̄ueniri in ea. p̄uincia in qua missi sunt:
tamē reuocabūt domū. vt. l. pri. §. als. etiā iure cōm-
muni in alia terra non debent conueniri.

C Jus datur. i. licentia reuocandi. f. iudicium ad bo-
mum. i. ad locum vbi habent domicilium non domum
tantum. vt. l. ad municip. libertus. §. sola.

iurisdictione sua eē
credebat. hoc qui
dem non noceret
vt hic.

C Consentire.
vt in non suum.
C An legi. si iu-
lie p̄uatoz cum iu-
dicioz.

C Jurisdictione
nem. hic est argu.
qz etiam ante lit.
contesta. est iurif-
d̄io. sed dic hic
forte lit. p̄testata.

C Si iudex.
scz consentiat.
C Consentiat.
in t̄pe progando.

C Inhibita. f.
a delegante. s̄z an
tēpus triēnij pos-
set progari. Rñ.
non. vt. C. de iur-
di. properanduz.

C Si iudex. not.
ergo qz sit p̄tor: p̄tor
gatio de tempore
ad temp⁹ vt hic. tres sūt
q̄bz d̄ p̄sonis ad sp̄s.

C Legatis. l. i.
q̄bz de re ad rez.
vt. l. e. l. de q̄ re-
i. sed an hoc vltio
casu d̄z h̄eri p̄sen-
sus iudicis. si spe-
cies hunc. §. sic. si
supioz. non. §.
magis dico eū cō-

gatio de tempore
ad temp⁹ vt hic. tres sūt
q̄bz d̄ p̄sonis ad sp̄s.
p̄oas. vt. l. eo. l. i.
q̄bz de re ad rez.
vt. l. e. l. de q̄ re-
i. sed an hoc vltio
casu d̄z h̄eri p̄sen-
sus iudicis. si spe-
cies hunc. §. sic. si
supioz. non. §.
magis dico eū cō-

gatio de tempore
ad temp⁹ vt hic. tres sūt
q̄bz d̄ p̄sonis ad sp̄s.
p̄oas. vt. l. eo. l. i.
q̄bz de re ad rez.
vt. l. e. l. de q̄ re-
i. sed an hoc vltio
casu d̄z h̄eri p̄sen-
sus iudicis. si spe-
cies hunc. §. sic. si
supioz. non. §.
magis dico eū cō-

gatio de tempore
ad temp⁹ vt hic. tres sūt
q̄bz d̄ p̄sonis ad sp̄s.
p̄oas. vt. l. eo. l. i.
q̄bz de re ad rez.
vt. l. e. l. de q̄ re-
i. sed an hoc vltio
casu d̄z h̄eri p̄sen-
sus iudicis. si spe-
cies hunc. §. sic. si
supioz. non. §.
magis dico eū cō-

gatio de tempore
ad temp⁹ vt hic. tres sūt
q̄bz d̄ p̄sonis ad sp̄s.
p̄oas. vt. l. eo. l. i.
q̄bz de re ad rez.
vt. l. e. l. de q̄ re-
i. sed an hoc vltio
casu d̄z h̄eri p̄sen-
sus iudicis. si spe-
cies hunc. §. sic. si
supioz. non. §.
magis dico eū cō-

gatio de tempore
ad temp⁹ vt hic. tres sūt
q̄bz d̄ p̄sonis ad sp̄s.
p̄oas. vt. l. eo. l. i.
q̄bz de re ad rez.
vt. l. e. l. de q̄ re-
i. sed an hoc vltio
casu d̄z h̄eri p̄sen-
sus iudicis. si spe-
cies hunc. §. sic. si
supioz. non. §.
magis dico eū cō-

a Exercetur. s; in sua puincia vbi appellati sunt bz defendi. vt. I. eum qui ap. in p. debere defen. l. i. r. ij. r. I. apb eum a quo ap. l. i. que sunt contra.

b Cam venerit. i. ppter cam appellatiōis exercēde. c. Ca venerat. quacūq; dūmō necessaria vel pbabili vt cā religiois. ar. s. de pecu. l. aut religiois. i. sē ergo si p̄ alicui vadat ad filium ad scho las rome. vt eū vident. ar. s. ex qui. ca. ma. necnō. ar. s. de procu. l. aut eius. Accur.

d Cōtraxerint. f. rome. r. sic pl̄ opere rō loci r cō tract. q̄ loci tātuz sic r in aut. de con san. et vie. fra. s. hec igif. col. vi. v̄ enā cōtract. m̄ vt aduena. vt. I. eo. l. heres. s. i. r. s. ibi vel si q̄ in puincia e. Et p̄crit. f. alio tempore.

f Cōtraxerint ergo si legitie con traxerint vel deli querint t̄pi vel eo r̄u seru. vt. I. e. nō als. s. legatis. se cus si quasi p̄re rint etiā t̄pe lega tionis. vt. I. eo. de eo. Itē secus si di es est extura. q̄a tunc lis p̄statur lz ante contraxe rit. vt. I. e. sed et si s. edum.

g Nō cōpelluntur. Imo videt q̄ sic. vt. I. de cōst. pe. l. eum q̄. s. iul. i. r̄. cōtra. So. ibi in legatiōe p̄rit. vnde ex ceptionē opponere nō p̄t. hie vero an legatiōe istā. vt s. de arbi. nō disti. s. ut si q̄s. r. s. illud. Itē p̄ vt in aut. vt oēs obe. iu. prouin. s. i. r. s. ij. col. v. q̄ est. C. vbi de cri. agi opoz. aut. qua in puin. So. q̄ ibi dicit q̄ nullo puui legio excusatur quominus pueniat vbi contraxit. verū est de puuilegio p̄ncipē indulgēdo vel etiā ante indulto alicui singulariter nō p. l. iā indulto. c. h. r. p. aut. po steriore hoc puuilegiū sit legatis p̄firmatū. vt in aut. de san. epif. s. si vero ep̄i. sic etiā nō tollit q̄ est. C. vbi se. v̄ cla. l. ij. Itē p̄. I. de le. i. cū querit. in prin. sed satis v̄ in le gatione p̄stite qui in id t̄p̄e se obligauit. ar. I. de ac. r. ob. l. p̄stite. vel aliter pone casum in. l. cum queritur. c.

h S̄ p̄fecta. i. cōpleta. sic exactos. i. finitos. sic. C. de rest. m. l. i. s; an si p̄ momentū steterit p̄t statim cōueniri: Rn. non sed aliq̄ t̄p̄e trāscat. vt. I. de so. l. rati. r. l. q̄ dicitur. r. s. de neg. ge. diuortio. r. I. de lega. legato. ac. i. Itē si extra casum hui. s. ponit alderic. etiā in legatis. vt si legat p̄trahat dū sunt p̄stituti in legatiōe in puicia sua vel aliena: habeat ius reuocandi domum. si

aut in italia vel rome non possint. r. p se inducit. I. e. cum furiosus. s. q̄ in legatū. r. q̄ dicit h̄ itra. puin. f. quācūq; extra italia. q̄ posito stare nō p̄t in eo q̄ de italia dixit fm Izo. nā etiā legat si rome p̄crit dūmō ante legatio nē nō p̄t cōueniri. vt. s. p̄t. s. adeo q̄ iudiciū an inchoa

tiōe subsistat. pueniēdos eos diu. pius rescripsit. Itē si extra puincia suā cōtraxerit: lz nō in italia: q̄stiois est an rome cōueniri possint. et marcel lus ait i eo solo puuilegio eos vt domū reuocādi q̄d in ciui tate sua vel certe intra prouin ciā suā p̄erint. q̄d est verum. **Ex isto. s. no. q̄ ille q̄ accusat criminaliter nō p̄t cōueniri ciuilitet: secus in eo qui ciuilitet agit. h. d. Barto.**

Sed si agant cōpelluntur se aduersus omēs defendere: non tamē si iniuriam suam psequantur: vel furtū vel damnum q̄d tunc passi sunt. alioquin vt et Julia. elegāter ait: aut impune contumelios et damnis afficientur: aut erit in p̄tate cuiusq; pulsando eos subycere ipos iuris ditor: dū se vidicār. Sz r si dubitetur vtrū in ea q̄s cā sit vt domum reuocare possit: necne: ipse p̄tor: dz causa cognita itueri. q̄ si p̄stiterit in ea eū cē cā vt do mū reuocet: debebit cauere.

petit restitui h̄ditatē r t̄n postea nō cōueni resti. Item aduersus oēs. cū t̄m pro oibus quātū. p vno auocatur. et nō sit alta rō. vt. I. eo. nō als. s. vl. Sz ecōtra ab illis t̄m vt q̄ se debeat defendere q̄ quos agūt. vt in aut. de san. epif. s. reuerēdissimi. coll. ix. s; ibi ager: at noie mādāt. hic suo. sed q̄dam et hic hoc sedo modo intelligunt.

Cōtumelios. quod nō dz esse. vt. I. de legationibus l. paulus. r. l. legatus anteq̄. r. I. e. si longius. s. i. r. ar. s. de iurif. om. iud. si idem. s. q̄ si. r. fact. C. de senten. cum papinian. r. I. de legationibus. si absent. s. i. Itē de muz emere. vt. l. legat. creatus. als nichil. p se vel. p alio. vt. l. paulus. s. vltimo.

Undicant. cōquerendo de iniurijs sibi factis. non dicas. ppua auctoritate. vt. C. de iude. nullus. Possit. puta an legatus sit. vt. I. de leg. l. v. et sic no. q̄ aliquid rōne dubitationis permittitur qd als nō p̄mittretur. vt. I. e. si quis ex aliena. r. s. si quis in voc. l. ij. s. i. r. I. de noxa. l. quettens. s. i.

Intueri. i. statueri interlo quēdo. vel videre. Cauere. i. in locū illū vbi reuocat q̄ cautio tenet. vt I. iudi. fol. l. pe. Et facit ad hoc q̄ alio t̄p̄e caueat. r. alio

tū p̄fici nō p̄t. vt l. nō disti. s. item si q̄s. Sed aldrī dicebat durate le gatiōe. ar. s. quādo nō p̄erunt ro me. Dic̄ h̄ tu casū in alijs q̄ numerā tur. s. e. s. legatis. vt si p̄traxerit illi in sua ciuitate v̄ sua puincia: h̄nt ius reuocandi do mū. si autē vel ro me vel i italia vel in alia puicia. vt cū sit hispan. cō trahat in anglia. nō h̄ ius reuocā di. r q̄d dicit itra puincia. dic. f. su am vt ex i repeti tionis apparet rō ne q̄stiois facte de sua puincia. s; p hoc casū aldrī. nō inuenio repro batū: nisi in eo ar ticulo tātū q̄ in alia puicia p̄rit.

Sz si agant. op. I. de legatio. le gatus. r. l. is qui. fol. vt ibi.

Cōpelluntur. scz interim dum agūt. r sic nō ob. I. e. s; si. i. r̄. vbi

Dubi tatiōis cā aliqd p̄mittit̄ qd als non.

fuit datum privilegium. vt arg. s. qd quisqz iur. l. iij. item contra. J. de re mili. qui cu vno. s. reus. sed ibi in milite ar mato est speciale. hic autē de alia militia.

Sapientius. vt. J. ad muni. l. incola. Quis in legatione. ibi iudiciū. ibi rvybi tempora: liter legant nō loc

caliter. q. d. tēpo: re legatōis cōstituit: s. non eo tpe legatōis quo cōuenitur. nā inspicitur causa pcedens ex qua fuit cōstitutus. vt. J. de dona. q. id. q. s. fecus si in ipsa legatione incipit debere. r sic loquit cōtrariū. J. de cōstiti. pe. cū qui. s. i. Uel sol. vt. ibi. vt pone casum q tempore legationis cōstituit se alibi q romē soluturus. yn denon rome: sed ibi puenit vbi soluerē debet. vt. J. de actio. r ob. cōtra. s. sic. r. J. de legationib. l. c. q. r. ritur. Uel ibi r hic ante legationem debitū erat r vtro biqz tēpore legationis cōstituit: s. ibi rome vel in italia. hic autē in p. uincia. Al. hic an legationem cōstituit se soluturum

rome. necerit pportionalitas temporis ad locum ppter precedentem originem. vt arg. J. de leg. ij. cum fili. s. cū heres. r sic vbi r ubi tgaliter nō localitē ponunt. ac. N. s. l. italie sunt. ex quo sequit q q in illa insula est d. r rēdere in italia. vt. J. ad muni. l. q. ex vico.

Prouincie. s. insule sunt pars eiusdem prouincie. sic r. J. de ver. signifi. l. notionem. s. i. Estitisse. distat. hoc fallit. C. qui accu. non pos. si ea q. vnde si ponas ibi in ciuili vt debeat dānari in expensis q desitit planū est. vt. J. e. l. eū que. r facit. s. de ali. iu. itē. s. i. r. J. de inoffi. te. papi. s. meminisse. si aut in criminali. primo casu v f desistere vt puniat crimina: liter extra ordinē. In scdo nō quo ad penā sustinēdā. de stitit tamē. vt. C. qui acc. non pos. si ea. r. J. ad turpil. ab accusatiōe. J. de abolitiōe. necesse habet impetrare qd facile consequit. vt. C. de aboli. fallaciter.

Desistere. s. desistere ad differentiā deferre. hic de sistere calūniator a non calūniante.

Veritate. ex interuallo. i. post qm instituit.

Improbā. i. quā post scituit improbam.

Instituerat. ab initio.

Anderur. vt in aliquo puniatur.

A me. cōsistere. in tali causa nobis existentib. et

quasi puentus. **A**lus.

S i qd in legatione pstituerit qd an legationē debuerit: nō cogi eū ibi iudiciū pati vbi pstituerit. **A** l. p.

I n sūle italie ps italie cām: r cuiusqz puicē.

C ad hoc vt aliqz desistens puniatur requiritur vt in totū desistat nō solū differat. **I** tēz si desistat a causa quā calūniose pposuerat: secus si iustā cām habuit litigandi: s. de no uo se iuste litigare cognoscat hoc dicit. **B**arto. **I** dem.

D estitisse sed q liti renūciavit i totū. desistere ei est a negocio in totū abstinere qd calūniadi alo instituerat. plane si qd cognita rei veritate suū negociū deseruerit nolēs in litem improbā pseuerare: quam calūnie cā non instituerat: is desistisse non videtur.

C rritatur iudicium si deuenit ad eum casum a quo incipere non potuit. **B**ar. **I** dem

sic vitatur: quia in eū casum puenit a quo nō posset incipere. sic. J. e. i. n. k. ait si alter. Sed arg. s. s. eo. cecus. r. l. si qd postea. s. qd hoc est hic magis rome i possitilitatis dē nullū. vt. s. de in ius vo. adoptiuum. r facit. s. de ca. di. l. ij. s. penul.

S i a me fuerit arrogatus qui mecum erat litēz cōtestar? vel cū quo ego solui iudiciū **M**arcel. lib. iij. dig. scribit: qm nec ab initio inter nos potuit iudicium pssistere.

Q uod quibusdam prohibetur ceteris videtur esse permissum. **b. d. B**arto. **P**aul.

Q uam pretor vnus ex pluribus iudicare vetat: ceteris id cōmittere videt.

J udices autē dare pnt qui bus a lege vel cōstitutōe: vel senatusconsulto cōcedit. lege sicut proconsul. **J** s. quoqz cui mandata est iurisditio: iudicē dare potest: vt sunt legati pconsulum. **J** tē hi qbus id more cōcessus est ppter vim imperij: sicut pfecti vrbis ceteriqz rome migratus.

N o autē omnes iudices dari pnt ab his qui iudicis dandi ius habent. quidam em lege impediuunt ne iudices sint: qdā morib: qdā natura: vt surd: mu t: r ppetuo: furios: r ipubes

quia illa nō permittit dare iudicē: immo idēo quia specialiter pssidi cōmittit: phibet ne deleget. vt. s. de offi. eius cui. l. i. in p. i. **J** tē pē poni. J. de libe. cau. l. pe. r de senatuscō. pone exemplū in silliano senatuscō. quod permittit delegari cognitionē si cōtingit pssidē abesse s. de offi. eius cui man. est iurisditio. l. i. s. l. r. s. si a familia ab alijs etiā potest iurisditio delegari. quod dicit vt. s. de iurisditio. om. iudi. l. et quia

S icut pconsul. vt. s. de offi. pcon. l. obseruare. s. fi. **M** a data est. s. a pconsule. vt subijcit. r sic eū dicitū vsqz illuc. item hi. r sic no. q. delegatus a pconsule pōt alij delegare. s. cōtra. C. de iudi. a iudice. sol. vt dixim. s. de offi. pcon. l. legatus. vel dicit q sint hic duo dicta. pūmū q delegat a pncipe deleget sicut delegat delegatus a pconsule. vt ar. C. de t. s. a pconsule. emāci. libe. l. i. s. quare magis legato. pconsulio pmitit lege q his qui rome iudicant: **R** espon. quia cum effect mouit pcessū fuit necesse lege pcedi. vt. C. de thes. l. i. **N** atura. i. naturali morbo lueniēte. vt subijcit. ac. **P** erpetuo. secus si nō ppetuo. vt. J. eo. cū furiosus. **I** pubes. dicit q stituo: sūt etates attē dē hē: ipubes: nō vt h. **J** tē adult: vsqz ad decē r octo an. non r dēt nisi in duob' casib' quādo pnceps facit eū ordinarium

Q uam ptoz. ex plurib. delegatis.

C omittere. hoc est iā cōmissū relinquere.

U idet. no. qd qbusdā phibetur alijs pcessū vt. sic. J. de testi. ex eo. r. J. de fun. istru. l. q. s. tū. s. idē r. r. J. ex qui. cau. in pos. e. l. in possessionē. s. l. r in decre. r. r. v. di. qualis. Sic est qd in vno pcedit in alijs negat. vt C. de pec. marit. r. J. de cōpē. qd laberor. J. de p. di. r de mon. cū ita in fi. sol. hēc vera sunt nisi in phibitis vt pmissis eadez sit rō. arg. s. de leg. r senatuscō. l. non pnt. in fi.

A lege. de lege h pōt exēplū. s. cōstitutōe dicit vt in p. s. l. de cōdi. r demō. si cui. r de fideicō. liber. l. si pure. s. alij dicit per. l. C. ne. l. i. po. l. i. qd est falsū

D

Delegatus qm delegare pot.

vel delegati. Itē qñ partes scietes est mīnoze in eñ pñen-
tiat. vt. l. de re iudi. l. qdā pñlebat. Maior. xvij. annis.
vsq; ad. xx. pñt. sed nō cogit. pñficiare. vt. s. ti. ij. cñ lege.
Maior ho. xx. cogit. nisi petat restitu. vt. d. l. cum lege.
a **Judicio. i. discretioe. vt. isti. qñ nō est per. fa. testa.**
S. pñterea.

b **Ador. ē. pñt**
tur pñtudiez. vt. s.
de sena. l. cassi. et
ita vt infamis res-
pellit. vt. l. ad. l. i.
iul. de vi pu. l. i. et
C. de dig. l. ij.
c **Receptū est.**
scz a pñuendie. q
tñ ē vallata lege.
vt. C. eo. l. seru. r.
J. de reg. iur. l. ij. r.
J. ad vel. l. i.

d **In pñtate. s.**
pñtis suu. pñdis
sec. si dñi vel ab-
bar. nā quattuor
modis dñi pñu po-
testatis. vt. J. de h.
sig. pñtis. Et sic
monach. v. l. ouer-
sus nō pñt esse tu-
der. cū mortui re-
putent. vt. i. aut. s.
nup. s. p. occasioez
et facit. J. ad tred.
l. nā q. et. s. s. his
q sunt sui vel ali.
iur. l. penul.

e **In tribus. re**
gūdoz. r. idē
in orb. duplicib.
interdict. q mul-
ta sunt. vt dixim.
isti. s. herdi. s. pe.
f **Quia. iō pu-**
bito quia r.
g **Actore vide**
ri. r. sic pu. de ca-
lūnia iurabit. vt
C. s. iur. calū. l. ij.
in pñ. r. pauciores
ei dabunt dilatoēs q reo. vt. s. de ferijs. l. fi. nec sic erit
fauozabiliores. vt. J. de re. iur. fauozabiliores. r. fac. ad. l.
hāc. J. fa. her. l. inf. coh. f. des. s. q familie. r. l. ij. r. J. finitū re-
gū. l. iudiciū. r. J. cōi. di. l. ij. s. fi. ar. J. de pecu. si vero.

Sed cū. sorte res. pñtillos. vt. C. cōia de le. l. fi. in
pñt. r. J. fa. her. l. si q sunt. r. J. de fideicō. liber. l. hic
gñat. s. si qd alienū. circa fi. r. isti. dele. s. optionis. in fi.
Sed ar. pñra. erra de font. sed quare non cōpeltunt con-
sentire. vt. J. de leg. i. l. hñdī. in fi. Accur.

Siliussa. faciat. per imprudentiam.
k **Tenef. dic finio. s. pat.** Et sic duo sunt hic specta-
lia. pñmū q daf de peculio. l. s. sit qñ maleficiuz. vt. J. de
his q deie. v. l. i. s. cñ fu. s. eoz q nō spiciat tps rei iu-
dicare in actione de peculio. qd debet fieri. vt. J. de pecu.
questum. i. rñ. Sed hoc scdm potest tolli si dicas cū sen-
tentiam dicebat. s. iudex qui iudicat contra patrē. Sed

Monach. pñt esse iur. dex.

fin azo. dic tenef. s. fili. r. hoc approbo. Sz op. quō tenef
ipe fili. de peculio r nō insolidū. vt. J. qd cū eo. l. pe. si do-
lo fecit. Rñ. hic nō dicit agi J. filiū de peculio actioe. sed
dicit agi ad tñ qñ fuit in peculio r agef actōe in facu.
Itē qñ tenef de peculio et nō iquātū equū bono iudici

guatur ei. gratia/vel inimici-
tia/vel etiam sordes: vt verā
estimatōez litis pñtare cogat.
I Alianus au. **I**dem.
tem in heredez iudicis
qui litē suā fecit putat actio-
nem competere: que senten-
tia vera nō est: et a multis no-
tata est.

C Si iudex succedat vni ex li-
tigatozib. i aliquo desinit esse
iudex. h. d. Bar. **I**dem.

I Alian. ait: si alter ex li-
tigatozibus iudicē so-
lum heredē vel ex parte fece-
rit: alius iudex necessario su-
mēdus est: quia iniquū est ali-
quem sue rei iudicē fieri.

C In iudicis iudex non est
diu. r. expectādus s. al. loco
ei. sumend. h. d. Bar. **I** dē.

S longius spaciū in
tercessurū erit quom-
nus iudex datus. operā pos-
sit dare: mutari eū pñtor iubet:
hoc est si forte occupatio ali-
qua iudicē non patiat iudicio
operā dare incidēte ifirmita-
te: vel necessaria pfectioe: vel
rei sue familiaris periculo.

C Propter absentiaz patris
permittitur filio agere vbi a s.
non possit absq; eius consen-
su. h. d. Bar.

peruenit. vt. s. de calū. l. in heredem. r. J. ad trebell. l. ser-
uo. s. cum pñtor.

I Alianus. fieri. i. remanere. sic. J. de cōfir. tu. si patro-
nus. r. J. de acquiren. pos. si rem. et de seruini. r. isti.
pñedi. si vñ. s. si stipulator. Item no. q meum est / quod
pro parte meum est. sic. J. de ver. signi. si pupillus. s. fi.
facit ad legem istam. s. de arbi. l. penul. Accur.

S longius. q sit dictū a delegante. vel q sit equū.
vel. l. longum. sic nec pater nimiz expectatur. vt
J. de in iur. l. s. si vñ. s. quod autem ait pñtor. r. J. pño-
rimo. s.

C Datus. i. delegatus. Accur.

C Operam. i. studium.

C Periculo. facit J. eo. iudex. et. C. de pēda. iud. l. pe.
r. s. de arbi. l. s. autem. r. J. de vac. r. ex cu. mu. l. pe. in fi. r.
de ex cu. tu. sed in hoc. in pñt.

vt. vt. isti. de ob. ex
qñi delic. in pñ. et
J. de var. cog. si in
der. Rñ. quia hoc
bono iudici vide-
ri d3 vt peculioez
nus dānef qñ pñ-
prudētā. Si autē
p doli. tñc insoli-
tū. vt. i. fi. hui. l. r.
C. s. pena iudi. l.
ij. Alii dicūt tenef
scz pñ filio dēna-
to i actioe ex qua
si ma. vt. J. s. pecu.
l. ij. s. sed. r. si.
l. **D**icebat. fi-
li. s. fm omnes ca-
sus. vel alter. i. ius-
dex contra patrē.
m **J**udex. mu-
tat casum quia in
fi. dicit veram est
matioez. hic fm
vires peculij.
n **I**ntelligit.
vt insolidum te-
neatur. quod ē. J.
in fi. huius legis:
nā et abs sine do-
lo facit litē suam.
o **U**t veram.
ad hoc. s. vt veraz
r. nam abs de pe-
culio tantum. vt
modo dixi. r. etiā
infamatur quan-
do dolo. vt. C. de
pena iudi. l. ij. et l.
aut. nouo iure.
I Alianus. no-
tata est. nisi
in id quod ad eū

Copetit. suo nole: et tunc agit filius vt pcurator: et sic de coniunctis. vt. s. de pecu. sed et he. vel verius p filii acquirit ipsi patri. vt dicit subdicit. nā z iulia. rē. **b** Agere. a. experiri. s. agēdo vt subdicit. **c** Nam hoc est exemplum. Accur.

d Impunita. qd est nō dz. vt. f. ad le. ad. ita vul. in fi. et de fideiuf. si a reo. s. h. et. C. de defen. ci. l. per oēs. Et dic vt ibi in xordātis ibi factis.

e Subtrahat. melius est in tpe occurrere rē. vt. C. qm̄ vicui. lice. sine iu. l. i. Ac.

f Unde. nunc āpliat ad fctus.

g Utili. prout ad dpositū referet male dicit: immo directa dat etiaz iure isto. vt. f. de ac. r ob. l. filius. que est f. Sol. reseras hoc ad alia non ad dpositū. vel dic vili. i. ef. ficaci.

h Fraudē. id est penā siue dānum. vt. f. de edic. edic. cā aut. s. ex. cipitur.

i Viaticulo. qd. ppter impensas in scholis datur. vt hic subdicit.

k De rebns cre. l. cum filius. Accur.

l Non recepto. quod mutauerat. vel qd fuerat et patri. s. senatorē. et psequēs ipse se (ablati. nator vel senatoris. vel dic verius ipsum filium senatorem: sed pater non est senator.

m Dignitatē. q. d. imo auget p dignitatē. vt. f. d. doñ. l. filius. Et no. q. hic fin has leges filiofa. suo nole nō dant actiōes nisi ser. qnq sunt. f. de act. r ob. l. filius. r Lin factū. f. de dote. vt. f. sol. ma. l. ij. Et lz fuisent. ppte filii: tñ demū absente pte r ei? pcuratore exerebat: vt. h. r. f. de iniur. s. lz vni? s. filiofa. r. l. pf. r. s. de peura. l. filius. et de pac. l. in psonā. Alis autē pter pte dictas ser p filii qstas exercebat filius viles lz sue nō essent pte. f. absente: vt hic dō. et sic quo ad exercitiū nō erat vis: sed quo ad dñū. hoc olim. hodie hō oēs actiōnes pueniētes ex aduenticia cā / suo noie h: licet earū exercitiū cōpetat pfi si admittat vsum fruct. in reb? filio delatis quarā noie cōuenit vel agit. vt. C. de bo. q. lib. l. fi. s. vbi autē. r in fi. p quas pfo. no. acd. s. i. Alioqñ si respuat paf vsum fruct. filius tñ cōuenit vel agit: pñ tñ cōsentiente qd hz necesse facere. vt. C. de bo. que lib. l. fi. s. i. Sed nunqd pōt in oibus supra dictis cōcedere paf exercitiū filio: videt q non. vt. d. l. de bo. que lib. l. fi. s. vbi

Si filius. ex aliqua noxa ex q patri actio cōpetit? velut experiri: ita demuz pmittim? ei agere? si non sit q pñs noie agat. Nā? et iuliano placet: si filius. legatione vel studioz gra aberit: vel furtū vel damnū iniuria passus sit: posse eū vtili iudicio agere. ne dū paf expectat impunita? sint maleficia: qz paf vetur? nō est: vel dū veniat se subtrahat? is q noxā cōmisit. Unde? ego semper pbauit vt si res moueat filius agat vtili? iudicio: forte dpositū repetēs / vel mādant agēs / vel pecuniā quā creditur petēs: si forte pfi in puicia sit. ipe aut forte rome vel studiorum cā vel alta iusta ex cā agat. Nam si ei nō dederim? actionē: futurū sit vt impune fraudē? patiat: z egestate rome laboret viaticulo? suo nō recepto: qd ad sumpt? paf ei destinauerit. Et finge senatore esse filius. q patre haber? i prouincia nonne augetur vt

autē. ecōtra q sic. vt. C. de col. auf. qd obtinet. qd puto verū. arg. s. de peura. filius. s. ipe quocq. Itē nunquid his casibus q sunt in hac. l. si filius cōueniat in absentis pñs exigamus pñsum pñs? Rñ. nō puto. sicut nec in agēdo hoc desiderat. Itē si est minor: nūqd habebit curotorem? puto q

litas per dignitatē? **H**eres sequitur for defuncti: nec pōt propriū pmissiōgū allegare. h. d. Bar. Idē.

Heres absens? ibi defunctus? est: vbi defunctus debuit: z pueniēdus? est si ibi inuentat: nullogz suo proprio pmiuilegio excusatur.

Supra primo dixit heres de ibi cōueniendū vbi defunctus deberet cōueniri. et breuiter hoc intendit. Vbi est gestum negotiū ex quo resultat quasi contractus ibi pōt qd cōueniri nisi sit contractū tanqz cū aduena quē qd sciebat de proximo recessurū. h. d. vsqz ad s. labeonem. Et primo ponit quasi cōtractū. scdo de cōtractu. scda ibi pōide. Bar.

Si qd tutelā? vel curā vel negotiū vel argētariā vel qd aliud vnde obligatio orit certō loco administratur: et si ibi domiciliū? nō habuerit: ibi se debet? defendere. z si se nō defendat neqz ibi domiciliuz

autē. ecōtra q sic. vt. C. de col. auf. qd obtinet. qd puto verū. arg. s. de peura. filius. s. ipe quocq. Itē nunquid his casibus q sunt in hac. l. si filius cōueniat in absentis pñs exigamus pñsum pñs? Rñ. nō puto. sicut nec in agēdo hoc desiderat. Itē si est minor: nūqd habebit curotorem? puto q sic liti. arg. C. de aut. pñā. l. clarū. Itē qd in monachor canonico regulari: an agēt in scholis sine pñsum abbatis. distingue an habeat cōsensum abbat? vt studeat: z tñc oia concessisse videt. vt. s. d. iuris. om. iudi. l. ij. an nō: et tñc nō agēt. vt. f. de pecu. libera. et ar. in aut. de mona. s. pe. col. l. i. ibi erronea rē.

Heres abñs. abñs dñs ē extra territoriuuz suoz dicētis.

Defendendus. qñ est abñs.

Conueniendus. qñ ē pñs. **E**xcusat. in dulgēdo p pñci pē. sed p legē indulto sic. vt si est legat? qz merim excusat. vt. s. e. l. ij. s. legatis. Itēz no. herede debere vt iure defuncti

Donachus in scholis degen an possit agere.

heres iure defuncti vti dz.

eti: vt hic. r. f. e. l. is. r. f. ex qui. cau. in pos. ea. apud iulia nū. in fi. l. rñ. r. de fob. ob. l. ij. s. i. r. f. de vsuf. cu. quidā. s. f. f. s. arg. f. f. de iure fil. l. si f. f. s. in fi. l. rñ. r. C. de quadri. prescrip. l. fi. r. f. de ex. tu. l. fi. Item quid si ibi non inuenitur: Rñ. vt. f. pxi. s.

Cū qd tutelā. vel qd aliud: puta administrationē alicuius ciuitatis. vt. C. vbi de cri. agi opoz. l. i.

Domiciliū. s. qualiter erat tutor cū ibi domiciliū nō habebat. et sic ob. f. de ex. tu. l. fi. sed dic q spōte suscepit tutelam potuit tamen se excusare.

Debet. supplet quidā si ibi inueniat: vt in pñ. hu ius. l. s. ed. Jo. r. azo dicit siue inueniat siue nō ad eo vt remittat pnde ad locū contractus sicut in crimib?. vt in aut. vt nul. iudi. s. si hō qd. col. ir. r. f. de accu. si cui. s. fi. cū sint quo ad ius fori delicta? r fctus paria. vt. f. e. om. nē. r. in aut. vt oēs obe. in. s. pnde. r. s. hoc pñsiderātes. et col. v. Itē sic remittit magistrat?. vt. C. vbi de ratioci. delicta l. ij. Itē et vbiqz certe pñone cognitio demandatur. vt quo ad C. ne lice. po. l. i. et vbi decuri. l. fi. Itē pōt ei iudex mulctā imponere si nō veniat. vt. s. si qd ius di. nō obtē. l. i. sunt pa in pun Nec ob. huic opinioni pñ. hu? legis: imo facit ria. p hoc qz verbū conueniendus ibi positū pfectā cōventionem demonstrat: r qd dicit si ibi rē. maxime subaudi.

Cōtra: ctus et delicta ius fori sunt pa

Liber Quintus.

Et hoc ubi latitat, alioquin potest citari: et si non venit mit-
tes in pos. bo. que h3 ibi in loco pectus: vt h subicit. Vel
si velis defendere pma opi. dic q. d. l. de accu. si cui. in
fi. spalter sit in cric sacrilegi. Itē in aut. vt oēs obe. in.
col. v. r. l. oēm. dic q. parificant in illis casibz: iuribus
que iā sunt iuen-
ta: at casus vt in
delict: iuri redu-
cantur: adhuc nō
erat. cum illa vt
nul. iu. §. si ho sit
posterior. Sz fin
hoc qd si non h3
ibi bona: r latitat
alibi: Rñ. pronū-
ciet de ibi mitten-
do r mitte i pos-
sessione: r māda-
bit executiōi p iu-
dicē ad curā cur-
ptinet sicut in dif-
finitiva sit. vt. C.
de iud. pperādū.
§. finasit re. r. r.
de re iudi. a duo
pio. et de bo. auf.
iu. pos. l. cū vnus
§. si. Sz qdā i inf-
locutoria dicunt
secus: qsi nō pos-
sit dari nisi a iudi-
ce illi loci. si ho
studiose abest: va-
dat ad eum vbi
est. vt. C. diuif.
om. in. l. iuris ordo. Itē potē dici h3 opi. Jo. q. nō latitat
a

Bona q h3 in loco pect. (nec h3 ibi bona. Ac.
b **P**roinde. hoc qsi fecit loci vbi habitaret. vt i ver.
at si q. r. Sat si q. nā si nō fecit loci vbi stare: tunc h3
loci h3. nunqd. r. h3. nā vbi. Sed pimus si q. tutelā: de
generali obligatiōe ex qsi cōtractu: sequētes p inde rē.
de singulari obligatiōe.

Cel. pone semper vel pro et. Accur.
d **V**idē. r est verū vt sequitur: h3 modo nō affirmet.
e **U**t defenderet cōuenit. abnegatiue. i. conuenit vt
ibi nō teneret se defendere. nā p pactū potest declinari
foz. vt. C. de pac. l. pe. non cōstitut. vt. §. de iurisd. om.
iudi. si conuenierit.

Cōparauit. vt post certum tempus res empta sibi
traderetur: vel forte res empta erat in causa redhi-
bitiōis: r sic emptori fuit quesita actio.
g **V**endidit. et habuit fidem de precio.
h **P**rofecturū. i. recessurū. et supple posse conuenire
aduena vbi h3. et rñ. non oportet rē. et sic plane legif.
alq vt. d. suspēsiue legūt vsq illuc. at si q. et rñ. non.
i **I**bi. s. vbi contractum est. Accur. l. i. s.

Domiciliū. i. vbi rōne domiciliū h3 iudicē ordina-
riū. Nec est ei opo q. rome studior. causa habitabat ibi
dē domiciliū h3. vt. l. de iur. l. lex. §. si rñ. azo. hic tñ ad-
uena satis dabit iudicio sicut. vt. §. e. l. i. §. sed si dubitet.
l **A**si q. s. emit. et refert se ad scdm casum.
m **O**fficinas. loca sunt in quibus villa venduntur.
n **N**am. redit ad tertium: r dic nam pro sed. Accur.
o **V**enit. s. ad aliquem locum iste mercator: aduena.

habeat bōa possi ieri patief.
Supra dixit quando quis
lo:itur forū ratione quasi cō-
tractus: nūc quādo ratiōe ve-
ri contractus. Bar.

Proide r si merces vēdi-
dit certo loco/ vel de deposuit
vel cōparauit: vidē nō alio
loco sese vt defenderet: cōue-
nit: ibi se defendere. Nūqd di-
cimus eum q a mercatore qd
cōparauit aduena: vel ei ven-
didit quē scit inde pfectum p-
fecturū: nō oportet ibi bona
possideri: s3 domiciliū sequi
ei.

At si q. s. ab eo q taber-
nas vel officinas certo loco
cōductas habuit: in ea cā est
vt illic cōueniat: qd magis h3
rōne. Nā vbi sic venit vt cō-
festum discedat: qsi a viatore
emit: vel ab eo q trāsueheba-
tur emit: durissimū est quot-

A viatore. hic sequitur grecū vsq ad durissimum.
quod intelligi non potest.

Emit. s. ille qui emita tali mercatore aduena.
Quot quot. hoc dicunt quidā verū qsi eo tpe cōue-
nitur quo ptraxit: se: si postea alio tpe ad eum locū ven-
dierit. Alij econ-
tra. puto sine tñe
sue post ibi sit: q
nō teneat/ vt h d
cit. In legato in
est cōtra si tanq
aduena cōtraxit:
vbi als habebat
foz. vt. §. e. l. i. §.
omēs. r hoc ideo
qz rome cōtraxit:
vbi als habebat
forum. multoma-
gis in nō legato.
f **Q**uo. s. loco.
t **C**onstituit.
id est steterit. i. ea
tamen est.

Quot loci q. s. nauigat/ vel iter
faciēs delatus est: tot locis se
defendere. At si quot p. stite-
rit: nō dico iure domicilij: sed
tabernas/ p. gulā/ horreū/ ar-
marū/ officinā cōduxit: ibiqz
distrahit vel egit: defendere
se eo loco debet.

Ratione ptractus celebra-
ri p aliū quis fortis for. Bar.
Apuđ labeonē q. r. si ho-
mo puincialis seruū institore
vendedarū mercū gra rome
habebit: qd cum eo seruo con-
tractū est ita habendū est/ at-
qz si cū dño contractū sit: qre
ibi se defendere debet.

In loco domicilij in loco
vbi est faciēda solutio q. s. pot
conueniri. h. d. Bar.
Illud sciendū est eum qui
ita fuit obligatus vt in italia
solueret: si in puincia habuit

nec alicubi habeat certū domiciliū. Vidē q. vbi qz in
ueniat possit cōueniri: ne alioqn creator ins sui pde-
ret. arg. i. de oper. lib. qd nisi. §. si. r. §. d. his q in frau. cre.
ait p. r. §. si debitor. r de eo qd cer. lo. l. i. r. §. q. satisfā.
cog. i. si fideiusor. §. si. r. C. vbi d. cri. agi opot. l. i. Et cer-
te aut ibi rñdebit: aut satisfā dabit. vt. §. e. l. i. §. p. Itē nō
hic qbus modis q. s. for. fortis: r certe rōne ptract. vt h. for. qz
Itē rōne cōis patrie vt rome. vt. l. ad muni. l. roma. multis
Itē rōne domicilij. s. vbi h3 maiorē partē f. rtunaz sua: soctur
rñ. vt. l. e. si fideicō. §. p. r. C. de incol. l. ciues. Itē rōne
manumissionis: vt liberi sequat for. p. rñ. vt. l. ad mu-
nici. assumptio. §. si. Itē rōne originis p. p. vel paterne.
vt. l. ad muni. assumptio. §. i. r. C. de mu. r. ori. l. antepe.
et pe. lib. r. Itē rōne militie. vt. l. ad muni. l. municipo.
§. si. Itē rōne m. f. m. onij mulier sequit for. v. r. vt. l. eo.
erigere. r. l. ad muni. l. vlti. §. si. aliud in p. cubina. vt. l. eo.
ti. l. de iure. §. si. r. l. si. §. itē rescripserūt. Itē rōne ordis
vel clericat. vel studij scholastici fortis q. s. for. vel epi
vel mgi. vt in aut. vt. cler. apud pro. ep. os. §. i. col. vi. et
§. in p. hemo in fi. Item rōne cursus t. p. s. f. decimū. vt
C. de lco. l. i. Itē rōne possessionis. vt. C. vbi i. rē ac. l. si.
r. l. e. §. r. si suscepit. §. si. Itē rōne p. stitutiōis vt p. ulegū.
vt. l. ad muni. l. i. §. i. Itē rōne recōuentionis. vt. C. de
sen. r. inter. om. iudi. l. cū papi. Item rōne delicti. vt
C. vbi de cri. agi opot. ouf. qua in puincia.
y **D**efendere. duabz rōmbz. prima qz cōis est p. rñ.
Secda qz ibi est cōtractū quasi ab ipso cū institor contra-
xit. vt. l. ad iusu. l. si. r. in fi. qd cum eo. §. si. Accur.
z **O**bligat. in puincia. a **I**n puincia. i. maxime

pergent
la qd sit

for. qz
multis
soctur
modis.

vt. l. eo.
erigere.
vt. l. eo.
ti. l. de iure.

vt. l. ad muni.
l. i. §. i.
Itē rōne
recōuentionis.

vt. l. ad iusu.
l. si. r. in fi.
qd cum eo.

fm quofda: qz e fakte iure ptracto in pulcia conuenietur fm quofda. Qd. ad. no placet: qz non ibi sed alibi videt

h Oblige. per se vel per alios vt seruos. vt. i. e. no als. s. legati. siue delinquedo siue pphendo. vt i aut. vt oes obe. iu. p. um. s. hec pside rantes. colla. v.

Ex crediti. i. mutui. sic et. i. si cer. peta. l. ij. s. i. e. huc. l. i. e. de. eo. ubi est spale i qsi p. i. e. hec acapit nose co tracr. i. p. i. e. als. cotra. i. de. i. b. sig. labeo ait. Accur.

debitori. id est cotra debitorē meam. e paratūq. repete et si para sum. rē.

Dandūq. si nō hz pecuniā ad manum. vt. i. d. re iu. l. debitorū. r. de leg. i. si dom. s. i. i. e. i. n. t. e. l. l. i. g. e. l. i. s. i. a. in actōe p sonali. s. e. i. actōe in rē: qz tunc. put iudici videbūt. vt l. i. de of. iu. s. i. g. i. cōpetēti. q. erit offi. in. ar. i. d. iur. deli. l. i. in. fi. r. d. l. e. i. si dom. s. i. e. t. d. i. c. u. si. d. e. i. u. s. s. o.

ribus vel pignozib. fm quofda. vt. i. de. fideicō. l. i. l. i. s. h. d. n. i. s. t. i. n. o. n. p. s. u. m. i. m. q. s. i. t. e. s. t. i. n. q. n. q. z. i. g. i. f. v. n. i. n. o. i. d. i. o. d. e. f. a. s. t. i. s. O. i. a. s. u. n. t. h. o. i. m. t. e. n. u. i. p. e. n. d. e. n. s. i. f. i. l. i. o. e. t. s. u. b. i. t. o. c. a. s. u. q. u. e. v. a. l. u. e. r. e. r. u. u. n. t.

Modi. i. d. d. i. c. i. t. a. l. s. a. c. c. i. p. i. t. m. o. d. i. c. u. m. t. p. s. r. d. i. e. x. v. t. i. d. e. c. u. i. t. p. e. l. p. m. i. s. s. o. r. s. i. a. l. s. a. c. c. i. p. i. t. t. p. s. q. d. m. a. g. i. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. q. u. o. d. e. l. o. c. u. t. i. o. n. e. e. x. p. r. i. m. i. p. o. s. s. i. t. v. t. i. d. e. f. o. l. l. r. a. t. u. s. r. l. q. u. o. d. a. c. c. i. p. i. t. d. i. c. i. m. u. s. f. i. n. j. a. c. o. b. u.

In dultū. olum duoz mēss. vt. i. de. re. iud. l. d. b. i. t. o. r. i. b. u. s. h. o. d. i. e. q. u. a. t. t. u. o. r. v. t. c. d. e. v. s. u. r. r. e. i. i. n. l. i. j. e. t. p. e. r. h. a. n. c. l. i. n. t. p. r. e. p. t. a. h. o. d. i. e. i. n. f. r. a. r. d. i. e. s. r. f. a. c. i. t. i. d. e. i. u. r. f. i. i. n. f. r. a. u. d. e. s. f. i. s. c. a. l. i. b. u. s. l. i. c. e. t. i. b. i. a. l. i. u. d. t. e. p. u. s. d. e. t. u. r.

Uti nō cogit. actioes. an omniū. Rñ. vt. s. e. l. i. j. s. m. i. n. d. i. c. e. n. i. s. i. p. l. e. q. u. a. t. i. n. i. u. r. i. a. (sed si agat. s. n. a. m. v. e. l. f. u. e. p. v. e. l. f. u. r. t. u. v. t. s. e. o. l. i. j. s. s. e. d. s. i. a. g. a. n. t. e. t. h. e. c. l. e. x. g. e. n. e. r. a. l. i. o. r. e. s. t. h. o. d. i. e. q. u. i. l. l. e. s. e. d. s. i. a. g. a. n. t.

On pōt. vt si futurū debitu peto: qd neq pure neq cōditionalit: necy llo nō debet. s. i. n. c. i. p. i. t. d. e. b. e. r. i.

lite pendete. vt. i. e. l. non queadmodū. s. p. e. sec. si aliqd qd debebas peto. et circa id aliqd accedit lit. pte. qz illud euenit ppter pns cui accedit qd est pncipale. et sic non ob. i. de. edil. edic. ediles. s. i. t. e. f. a. c. i. d. i. s. r. i. d. e. a. q. p. l. u. a. r. s. i. t. e. r. t. i. s. s. o. f. f. i. s. r. s. h. r. c. d. i. u. d. i. l. i. i. i. t. e. t. e. o. p. d. e. p. e. t. i. t. i. o. n. e. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. o. n. e. v. t. i. d. e. p. e. h. e. r. l. i. i. i. j. e. t. d. e. a. c. t. i. o. n. e. d. e. p. e. c. u. v. t. i. d. e. p. e. c. u. l. q. s. i. t. u. i. n. f. i. i. r. i. s. o. l. i. b. i. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. n. q. o. i. a. i. n. g. n. a. l. i. p. e. t. i. t. i. o. n. e. c. l. a. u. d. i. t. u. r. i. t. e. o. p. d. e. a. c. t. i. o. n. e. i. n. r. e. r. a. d. e. x. h. i. v. t. i. d. e. p. e. c. u. l. q. s. i. t. u. i. f. i. i. r. i. s. o. h. o. c. i. n. p. s. o. n. a. l. i. b. u. s. i. n. t. e. n. e. t. n. o. i. n. r. e. a. l. i. b. u. s. n. e. c. i. n. h. i. s. q. i. n. r. e. s. c. r. i. p. t. e. s. u. n. t. i. t. e. o. p. d. e. a. c. t. i. o. n. e. i. n. r. e. s. o. p. i. d. o. l. i. s. n. o. i. n. t. i. m. d. o. l. e. t. s. i. d. e. n. e. r. a. t. i. o. n. e. i. t. e. o. p. d. e. a. c. t. i. o. n. e. p. i. g. n. o. r. a. t. i. o. n. e. v. t. i. d. e. p. i. g. a. c. s. i. r. e. s. i. r. i. d. e. b. i. a. t. o. p. d. i. t. i. o. n. a. l. i. c. u. i. u. s. c. o. d. i. t. i. o. e. x. t. r. a. l. i. t. p. r. e. f. v. t. i. d. e. p. e. h. e. q. s. i. i. n. d. i. e. p. o. t. d. i. c. i. i. n. p. d. i. c. i. s. t. r. i. b. i. l. l. d. s. p. a. l. e. U. e. l. b. r. e. u. i. t. e. r. d. i. c. a. t. a. d. o. i. a. s. i. l. i. c. a. p. i. t. d. e. b. e. r. i. p. o. s. t. l. i. t. e. p. t. e. o. c. c. a. s. i. o. n. e. f. a. c. t. i. p. r. e. d. e. t. i. s. l. i. t. p. r. e. i. n. o. e. s. t. o. p. n. o. u. a. s. t. e. r. p. e. l. l. a. t. i. o. n. e. a. l. s. s. i. c. a. r. d. l. q. s. i. i. n. d. i. e. n. a. e. t. i. r. e. i. v. e. d. i. c. a. t. i. o. n. e. a. h. l. i. t. p. t. e. h. a. b. e. o. i. u. s. l. z. n. o. i. t. e. s. i. t. u. s. i. n. p. o. s. s. i. d. e. a. s. t. i. c. r. f. a. c. i. t. s. d. a. r.

accidit: z nō est accessorium ad ppositū in dicto iudicio non venit: sed noua instātia opus est. Barro. I dem.

On pōt videri i iudicio venisse: id qd post iudiciū acceptū acciderit: ideoz alia iterpellatio opus est. I dem.

On alias in eos quos pnceps euocauerit rome cō petit actio: qz si hoc tpe ptra xerit. Legati ex delictis i legatione commissis cogunt iudiciū rome pati: siue ipsi admiserit: siue serui eorum.

Legat nō potest cōuentri actione in rē tēpore legationis: nisi eo tēpore cepit possidere. h. d. als sic. Legat nō pōt cōueniri etiā actōe in rē rōne pntis possessōis quā etiā ante legationē habuit: se cus si tēpore legationis cepit possidere. h. d. Bar.

Sz si postulet in rē actio aduersus legatū: nunqd danda sit: qm ex pnti possessio ne hec actio est. Lassus rñdit sic seruandū vt si subducatur ministeriū/et nō sit cōcedēda actio. si vero ex multis fuis de

bi. de hīs. Dicit tñ quidē in illa. l. de pig. ac. si rē. q. p. e. t. e. b. a. v. t. p. n. s. s. e. c. u. s. s. i. v. t. f. u. t. u. r. u. s. v. t. i. e. l. n. o. q. u. e. a. d. m. o. d. u. s. i. t. e. o. p. i. m. a. l. l. s. m. a. d. a. u. e. r. o. t. i. b. i. v. t. a. t. i. t. i. o. R. h. r. i. b. i. e. x. f. a. c. t. o. p. r. e. d. e. t. i. l. i. t. p. t. e. i. t. e. d. d. s. i. r. e. x. d. o. n. a. t. i. o. n. e. p. e. t. a. m. a. t. e. r. l. i. t. p. t. e. d. o. n. a. s. J. o. d. i. c. i. t. h. e. r. i. c. o. d. e. n. a. t. i. o. n. e. r. q. d. h. i. c. d. i. c. i. t. a. c. c. i. d. i. s. s. e. t. s. e. x. t. r. i. n. s. e. c. n. o. e. x. c. a. u. s. a. q. u. a. a. g. o. q. d. a. l. i. j. s. n. o. n. o. p. l. a. c. e. t. s. e. d. i. n. t. a. l. i. c. a. s. u. e. t. s. i. m. i. l. i. b. l. o. c. u. h. a. b. e. t. h. e. c. l. e. x. p. n. a. l. i. o. s. i. t. e. o. p. i. e. s. o. l. e. m. u. s. s. o. l. u. v. t. i. b. i.

o Accidisset. id est incepisset esse debitu. Accur.

On als euocauerit. causa legationis.

q hoc tpe. cū essent rome. vt. s. e. l. i. j. s. o. e. s. nō ergo si ante: secus in alijs. vt. s. e. l. i. j. s. o. m. n. e. s.

r Legati. hec e py. littera: vt sit. s. legati. cōmunis vt sit. s. ex delictis. Accur.

f Actio. ppter seruū quē emerat ante legationē. Ac.

t Manda sit. supple. et videtur qz nunqz rē.

v Hec actio. i. re. vt. C. d. ali. iu. mu. l. i. r. i. d. e. x. c. e. p. t. r. e. i. i. u. s. i. l. i. q. s. a. d. e. x. h. i. d. e. d. u. p. q. d. v. t. q. u. e. r. i. a. c. s. i. n. h. i. c. p. r. a. s. s. e. t.

On dicit vñ in quoidio de fastis. Oia sunt hoim tenui pendētia si lio. et subito casu que valere ruunt.

Modi. i. d. d. i. c. i. t. a. l. s. a. c. c. i. p. i. t. m. o. d. i. c. u. m. t. p. s. r. d. i. e. x. v. t. i. d. e. c. u. i. t. p. e. l. p. m. i. s. s. o. r. s. i. a. l. s. a. c. c. i. p. i. t. t. p. s. q. d. m. a. g. i. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. q. u. o. d. e. l. o. c. u. t. i. o. n. e. e. x. p. r. i. m. i. p. o. s. s. i. t. v. t. i. d. e. f. o. l. l. r. a. t. u. s. r. l. q. u. o. d. a. c. c. i. p. i. t. d. i. c. i. m. u. s. f. i. n. j. a. c. o. b. u.

In dultū. olum duoz mēss. vt. i. de. re. iud. l. d. b. i. t. o. r. i. b. u. s. h. o. d. i. e. q. u. a. t. t. u. o. r. v. t. c. d. e. v. s. u. r. r. e. i. i. n. l. i. j. e. t. p. e. r. h. a. n. c. l. i. n. t. p. r. e. p. t. a. h. o. d. i. e. i. n. f. r. a. r. d. i. e. s. r. f. a. c. i. t. i. d. e. i. u. r. f. i. i. n. f. r. a. u. d. e. s. f. i. s. c. a. l. i. b. u. s. l. i. c. e. t. i. b. i. a. l. i. u. d. t. e. p. u. s. d. e. t. u. r.

Uti nō cogit. actioes. an omniū. Rñ. vt. s. e. l. i. j. s. m. i. n. d. i. c. e. n. i. s. i. p. l. e. q. u. a. t. i. n. i. u. r. i. a. (sed si agat. s. n. a. m. v. e. l. f. u. e. p. v. e. l. f. u. r. t. u. v. t. s. e. o. l. i. j. s. s. e. d. s. i. a. g. a. n. t. e. t. h. e. c. l. e. x. g. e. n. e. r. a. l. i. o. r. e. s. t. h. o. d. i. e. q. u. i. l. l. e. s. e. d. s. i. a. g. a. n. t.

On pōt. vt si futurū debitu peto: qd neq pure neq cōditionalit: necy llo nō debet. s. i. n. c. i. p. i. t. d. e. b. e. r. i.

Liber Quintus

a **C**ogatur, ideo in seruis dicit, qz talia feci dicit:

b **C** Distinctione, s. p. dicitur, distinguat in aliter an inci-
piat possidere in ipsa delegatio: vt. l. l. p. sic et de offi.
de vul. sub. s. sed si in substituto.

c **C** Ab officio, vt. s. de eo. et. l. quid enim.

S Legatiois

emerit, s. ro-
me et casui mini-
sterij, nā a s non
dy aliqd facere.

e **C** Accipere, s. z

nōne cōtraxit vt
aduena, aliter et
nō pōt, vt. l. de le-
gationibus, pau-
lus. s. si. g. ibi con-
ueniri nō dy. Rñ.

nemo est aduena
rome, nā rome tū
tū dicitur est emisse

Itē nō iure ptra-
ctus, sed rei ven-
cōuenit. s. de eo q
emit an legatōez
nōc ē eo qui in le-
gatione.

f **C** Auferendi,
qō nō dy eē, ne de-
tur occasio delin-
quēdi, arg. C. de
idic, vidu. l. ij. i. fi.
z. s. nau. cau. l. i.

s. i. apper g q in
supiori. l. an cepe-
rat possidere, ac.
Deo. f. lega-
to.

h **C** Qui adijt,
scz rome.

i **C** Actionē, im-
mo, vt. s. e. l. oēm
s. So. hic in qua-
si fctū, vt in sti. de
ob. ex. quasi s. s.
he. s. ibi in ptra-
ctu z delictis. s. z

s. i. e. inter dū. s. fi. So. s. z hec sicut z illa sit ex qst fctū:
tū aliud est in dño negociōz q certat de dāno vitando,
vt ibi. s. in legatarijs q delucro: vt hic. hec non valet,
quia et de creditoribus hic vt. s. z dic ibi l. senatore: h. l. le-
k **C** Sanidet, s. cū fideiussozib⁹, s. z. s. e. l. ij. (gato,
s. sed si dubitet. So. h. satisfat de legato vel debito sol-
uēdo, ibi q in iudicio sicut nuda pmissione cauet, Itē
hic quasi fctū adēdo, ibi nō. s. rōne fori cōis ibi conue-
l **C** In possessionē, nō g in aliquo sibi sibi (niebatur
vt pdesse puilegij, qz et si puilegiar⁹ nō eēt: nullaz tñ
penā aliā patit nisi missione s. bona si nollet rñdere. Rñ.
Imo pdest, qz h nō fuit missio, nisi in bonis hereditarijs
cū a s fieret in ob⁹ post, vi. mēses, vt. C. vt in pos. le. l.
certa forma, Itē h si satisfat euitat conuentionē, a s nō
m **C** Dicendū ē, vt mittant in possessionē, (euitat,
Quid em⁹, respondet tacite obiectioni.

o **C** Custodie cā, vna cū ipso legato, vt. l. vt l post
fel. le. l. is cui, z. i. de dā. in fec. l. si finita. s. si foue, iōg ea

missione non onerat, vt. s. e. l. ij. s. sed si dubitet.

p **C** In possessionē, ea rōne qz h satisfat. Et no. qz cessā
te causa cessat effect⁹, nā nō ipedit legatio q est cā: rgo cessante
fit missio, q missio cessaret, si legatio ipeditet, sunt er-
go due rōnes quare fit missio, pma iō qz nō satisfat, se-
cūda qz officio le-
gatiois nō ipedit.

q **C** In possessionē, ea rōne qz h satisfat. Et no. qz cessā
te causa cessat effect⁹, nā nō ipedit legatio q est cā: rgo cessante
fit missio, q missio cessaret, si legatio ipeditet, sunt er-
go due rōnes quare fit missio, pma iō qz nō satisfat, se-
cūda qz officio le-
gatiois nō ipedit.

r **C** Exceptio, s. vt restituta hereditate nō teneat credi-
t⁹

s **C** Legati, nec aliā si quā hz iure legatiois (toub⁹,
z **C** Quia hoc, i. exceptio trebellianica, bona rō, vt l. sti,
de iure naturali. s. plane, fallit tñ in puilegio dotis qō
ad suū heredē transt, vt. l. fo. ma. l. etiā. z. C. q. po. i. pig.
ha. l. fi. s. pe. sed opp. qz hic non est puilegij legati, nā
et non legatus si restituit hz exceptioes trebellianicas
vt. l. ad trebel. l. i. circa prin. z. s. i. Rñ, hic nō dicit hoc bñ
ficiū ppetere iure legatiois s. ppetere qz restituta ē he-
reditas: vñ dñ psonale bñficiū et⁹ nō qz legati: s. qz iam
restituerat. Uel supple hanc lram nec exceptio trebel-
ppetit ex psona legati nec alia si quā hz iure legatiois
scilicet ius reuocandi domum: qz hoc ius scilicet re-
uocandi domum personale est puilegium.

a **C** Succedit, vt h. z. l. de iure iurā, tutor. s. q nō pPELLI-
tur, Et sic no. h vbi aliquid pphibet z et⁹ sicut, vt ar. j. mā,
b **C** Edict. rome vel i. pulcia postaz, (l. fi. s. fi.,
c **C** Debet, s. rome,

nere fungit: et actorē custodie
causa⁹ in possessionē rerū he-
reditariarum esse.

C Ille cui ex trebelliano res-
tituit hereditas tpe legatio-
nis p ea tūc non poterit con-
ueniri. B. Paulus.

S ed z si restituat et here-
ditas⁹ ex trebelliano:
actio i eū nō dabit: siue spōte
siue coact⁹ heres eā adierit⁹,
pmodi⁹ em⁹ est reddi qdem ei
hereditatē, peride⁹ autē habē-
dū est ac si ipse adijisset bñdi-
tatē. Contra si legatus tpe le-
gationis adierit⁹ et restitue-
rit: datur i fideicommissariū a-
ctio: nec trebellianici exceptio⁹
obstat ex psona legati⁹, qz
hoc⁹ legati psonale bñficiū ē.

C Quo casu nō cogit qz se
defendere non cogitur iura-
mentum prestare. Bar.

C Ex quibus autem causis
non cogetur legatus iudiciū
accipere: nec iurare cogend⁹
est se dare non oportere: quia
hoc iusiurandum in locum li-
tis contestate succedit⁹. Edic-
tum⁹ nomine legatus damni
infecti promittere dy: aut vi-
ciniū admittere i possessionē.

missione non onerat, vt. s. e. l. ij. s. sed si dubitet.

p **C** In possessionē, ea rōne qz h satisfat. Et no. qz cessā
te causa cessat effect⁹, nā nō ipedit legatio q est cā: rgo cessante
fit missio, q missio cessaret, si legatio ipeditet, sunt er-
go due rōnes quare fit missio, pma iō qz nō satisfat, se-
cūda qz officio le-
gatiois nō ipedit.

q **C** In possessionē, ea rōne qz h satisfat. Et no. qz cessā
te causa cessat effect⁹, nā nō ipedit legatio q est cā: rgo cessante
fit missio, q missio cessaret, si legatio ipeditet, sunt er-
go due rōnes quare fit missio, pma iō qz nō satisfat, se-
cūda qz officio le-
gatiois nō ipedit.

r **C** Exceptio, s. vt restituta hereditate nō teneat credi-
t⁹

s **C** Legati, nec aliā si quā hz iure legatiois (toub⁹,
z **C** Quia hoc, i. exceptio trebellianica, bona rō, vt l. sti,
de iure naturali. s. plane, fallit tñ in puilegio dotis qō
ad suū heredē transt, vt. l. fo. ma. l. etiā. z. C. q. po. i. pig.
ha. l. fi. s. pe. sed opp. qz hic non est puilegij legati, nā
et non legatus si restituit hz exceptioes trebellianicas
vt. l. ad trebel. l. i. circa prin. z. s. i. Rñ, hic nō dicit hoc bñ
ficiū ppetere iure legatiois s. ppetere qz restituta ē he-
reditas: vñ dñ psonale bñficiū et⁹ nō qz legati: s. qz iam
restituerat. Uel supple hanc lram nec exceptio trebel-
ppetit ex psona legati nec alia si quā hz iure legatiois
scilicet ius reuocandi domum: qz hoc ius scilicet re-
uocandi domum personale est puilegium.

a **C** Succedit, vt h. z. l. de iure iurā, tutor. s. q nō pPELLI-
tur, Et sic no. h vbi aliquid pphibet z et⁹ sicut, vt ar. j. mā,
b **C** Edict. rome vel i. pulcia postaz, (l. fi. s. fi.,
c **C** Debet, s. rome,

Ed et si, he-
reditat. z sic
vt qst fuisse, vt in
sti. de ob. q. ex qst
s. s. he. s. d. q. Ac:
r **C** Adierit, s. in
stituit⁹ q cogi pōt
vt. l. ad tre. l. q. po-
terat, et in sti. de fi-
deicō. he. s. sed et
si recuset, s. z nō-
ne agendo s. here-
dē instituit⁹, et pe-
tendo vt pPELLI
adire et sibi resti-
tuere: pPELLITUR se-
defendere, vt. s.
e. l. ij. s. sed si agāt
que est s. So. hoc
magis officio iud-
icis expedit s.
actionis iure, vel
quod s. vt veruz
est interim dñ a-
git, postea non vt
hic loquitur.

f **C** Auferendi, qō nō dy eē, ne de-
tur occasio delin-
quēdi, arg. C. de
idic, vidu. l. ij. i. fi.
z. s. nau. cau. l. i.

s. i. apper g q in
supiori. l. an cepe-
rat possidere, ac.
Deo. f. lega-
to.

h **C** Qui adijt, scz rome.

i **C** Actionē, im-
mo, vt. s. e. l. oēm
s. So. hic in qua-
si fctū, vt in sti. de
ob. ex. quasi s. s.
he. s. ibi in ptra-
ctu z delictis. s. z

s. i. e. inter dū. s. fi. So. s. z hec sicut z illa sit ex qst fctū:
tū aliud est in dño negociōz q certat de dāno vitando,
vt ibi. s. in legatarijs q delucro: vt hic. hec non valet,
quia et de creditoribus hic vt. s. z dic ibi l. senatore: h. l. le-
k **C** Sanidet, s. cū fideiussozib⁹, s. z. s. e. l. ij. (gato,
s. sed si dubitet. So. h. satisfat de legato vel debito sol-
uēdo, ibi q in iudicio sicut nuda pmissione cauet, Itē
hic quasi fctū adēdo, ibi nō. s. rōne fori cōis ibi conue-
l **C** In possessionē, nō g in aliquo sibi sibi (niebatur
vt pdesse puilegij, qz et si puilegiar⁹ nō eēt: nullaz tñ
penā aliā patit nisi missione s. bona si nollet rñdere. Rñ.
Imo pdest, qz h nō fuit missio, nisi in bonis hereditarijs
cū a s fieret in ob⁹ post, vi. mēses, vt. C. vt in pos. le. l.
certa forma, Itē h si satisfat euitat conuentionē, a s nō
m **C** Dicendū ē, vt mittant in possessionē, (euitat,
Quid em⁹, respondet tacite obiectioni.

o **C** Custodie cā, vna cū ipso legato, vt. l. vt l post
fel. le. l. is cui, z. i. de dā. in fec. l. si finita. s. si foue, iōg ea

missione non onerat, vt. s. e. l. ij. s. sed si dubitet.

p **C** In possessionē, ea rōne qz h satisfat. Et no. qz cessā
te causa cessat effect⁹, nā nō ipedit legatio q est cā: rgo cessante
fit missio, q missio cessaret, si legatio ipeditet, sunt er-
go due rōnes quare fit missio, pma iō qz nō satisfat, se-
cūda qz officio le-
gatiois nō ipedit.

q **C** In possessionē, ea rōne qz h satisfat. Et no. qz cessā
te causa cessat effect⁹, nā nō ipedit legatio q est cā: rgo cessante
fit missio, q missio cessaret, si legatio ipeditet, sunt er-
go due rōnes quare fit missio, pma iō qz nō satisfat, se-
cūda qz officio le-
gatiois nō ipedit.

r **C** Exceptio, s. vt restituta hereditate nō teneat credi-
t⁹

s **C** Legati, nec aliā si quā hz iure legatiois (toub⁹,
z **C** Quia hoc, i. exceptio trebellianica, bona rō, vt l. sti,
de iure naturali. s. plane, fallit tñ in puilegio dotis qō
ad suū heredē transt, vt. l. fo. ma. l. etiā. z. C. q. po. i. pig.
ha. l. fi. s. pe. sed opp. qz hic non est puilegij legati, nā
et non legatus si restituit hz exceptioes trebellianicas
vt. l. ad trebel. l. i. circa prin. z. s. i. Rñ, hic nō dicit hoc bñ
ficiū ppetere iure legatiois s. ppetere qz restituta ē he-
reditas: vñ dñ psonale bñficiū et⁹ nō qz legati: s. qz iam
restituerat. Uel supple hanc lram nec exceptio trebel-
ppetit ex psona legati nec alia si quā hz iure legatiois
scilicet ius reuocandi domum: qz hoc ius scilicet re-
uocandi domum personale est puilegium.

a **C** Succedit, vt h. z. l. de iure iurā, tutor. s. q nō pPELLI-
tur, Et sic no. h vbi aliquid pphibet z et⁹ sicut, vt ar. j. mā,
b **C** Edict. rome vel i. pulcia postaz, (l. fi. s. fi.,
c **C** Debet, s. rome,

nere fungit: et actorē custodie
causa⁹ in possessionē rerū he-
reditariarum esse.

C Ille cui ex trebelliano res-
tituit hereditas tpe legatio-
nis p ea tūc non poterit con-
ueniri. B. Paulus.

S ed z si restituat et here-
ditas⁹ ex trebelliano:
actio i eū nō dabit: siue spōte
siue coact⁹ heres eā adierit⁹,
pmodi⁹ em⁹ est reddi qdem ei
hereditatē, peride⁹ autē habē-
dū est ac si ipse adijisset bñdi-
tatē. Contra si legatus tpe le-
gationis adierit⁹ et restitue-
rit: datur i fideicommissariū a-
ctio: nec trebellianici exceptio⁹
obstat ex psona legati⁹, qz
hoc⁹ legati psonale bñficiū ē.

C Quo casu nō cogit qz se
defendere non cogitur iura-
mentum prestare. Bar.

Causa
cessante
cessat et
secus,

In possessione. s. ex primo decreto. sic. s. e. l. de eo. et. l. quid em. Quid autē si ex scō: Rñ. tener missio: sed datur restitutio. vt. i. de dā. infec. l. si finita. s. si forte.

Actiois. alicuius cōpetētis contra legatum. Sc. b. Cognita. forte itellige casus esse cū ipso iure perit actio. Sed si hoc dicas qñ ergo datur restō que datur. vt. s. ex qui. cau. ma. l. i. Rñ. si nō fiat prestatio. et ē sic cā. i. d. pen. l. ij. Uel s. m. Joh. dic si facile pōt peti restō nō fiat cōtestatō: alio sic. vt qz actor est paup cui est difficile petere restōnē. Uel forte longe distat a pōside qui dōz restituere. nā defen sor loci nō potest.

Ex causa necessitatis cogitur legat⁹ litigare inquam necessitas exigit. h. d. Bar.

Sed z si bles actionis extura erit causa cognita aduersus eū iudiciū pretor: dare debet: vt lis contestetur: ita vt in prouinciā transferat.

In ventre in dubio presumuntur esse tres: ideo iam natus p quarta hereditatis nū iterim poterit cōueniri. Bar.

Si paterfamī. mortuus esset relicto vno filio z vxore pgnāte: non recte filius a debitoribus partē dimidiā cre diti petere potest: qzuis postea vnus filius natus sit: quia poterant plures nasci: cum p rerum naturam certuz fuerat vnū nasci. sed sabinus z cas sius aiunt partē quartā peti debuisse: qz incertū esset an tres nascerent. nec rerū natu rā intuendam in qua omnia

Cōtestet. et sic actio ppetuet: vt h. et. s. de arbi. si de meis. s. si. et s. de ferijs. l. i. s. s. si exitura. Sed quō pōt exire. vt s. eo. l. ij. s. in omnibus. que est s. So. vt ibi. Itē qd in actiōe de dolo q nō pōt ppetuari. vt. C. de dolo. l. si. dices totam causam agendam tempore legationis.

Nar sit. imo videt q dimidiā qñ postea vnū nasci tur. vt. i. de acqui. here. l. cū quidā. s. quid si vnū. que est ptra. So. ibi refert opinio sexti pōpo. que ē h reptobā.

Cum. i. quamuis.

Nasci. s. vsqz ad. vj. cum tot sint receptacula mulierū. vt. i. de sol. si pater. et. i. si pars here. pe. antiq. Et no. h q inspicit qd euenire pōt sic. s. de iuris. om. iudi. si idem in fine. Accursus florētinus.

Esset. cum possint etiam nasci facile. vj.

Intuendā. imo videt intuēda. vt in sti. de s. ob. s. conditionalis. que est s. So. h dicit rerū naturā. i. di unam scientiā: ibi cursum solitū rerum. vel ibi pontē pro scientia hominis. sic et. C. de proba. actor.

Ui prior appellat. ponit quidā casum in operis. vt. i. loca. in opis. sed ibi nō de ordine cōuentiōis: sed satisfactiōis dicit. Alij in duplicib⁹ iudicijs. vt. s. e. l. in trib⁹. z qd dicit h agat. i. actoris ptes teneat. Tu vero dic peto a testichū tu a me pāphū: et sic in s. libus. vbi vtraz cūctis est neutra p iudicialis. hoc tñ ita vt nichilomin⁹ alter pendente lite prioris possit pponere suā querelā z pbatōes inducere: z sic de cā cognosces lz alter pmo pbet z prius facti qualitatē enarret. z vna charta poterit vtraz snia scribi vel duab⁹ incōtinenti tñ. vt in aut. s. etecu. z his qui cōne. z re. s. sancum. col. vj. Itē hz locū hec regula cū vtraz crialis est: z neutra

maior. Itē cū prima est maior scōba. Itē z si scōba maior sit: sed tñ nomē prius accusati receptū est iter eos. vt. i. de adul. si marit⁹. s. pscriptiōes. Itē hz locū cū ciuilitate agēdo p iudicialē pmo itedo: z postea michi obijciat cri minalis. z itellige qñ si nō ptingit: si autē cōtingunt: vt qz vna pncipa lis alia incide: tūc semp pmo de incidēt cognosci tur anteqz de pncipali cognosca tur et pronūciat. sed an de incidēt ti. pnciē. dic vt. i. e. ti. de q re. Itē nō dicas puoz a: gat. i. pagat vsqz ad si. sed dic vt di ctum est. Ecōtra fallit hec regula cū vtraz est ciuilis: sed scōba p iudicialis. vt. i. i. s. ac. s. p iudicialis. z. i. de li. cā. ordia ta. z. C. de adul. qm. z de ordi. co. cum status. z. l. i. Itē fallit cū scōba crialis est: z alte ra ciuilis non tñ p iudicial. vt. C. de or. iu. l. si. Itē fallit cū vtraz ē criminalis: s. scōba maior. vt. C. qui ac. nō pos. l. i. Itē fallit qñ vtraz ē

certa essen⁹ cum futura vtiqz fieret: sed nostram inscientiā aspici debere. Idem.

Ui prior appellat: pri or agat. Marcellus. **U**i acceptum est se mel iudicium: ibi et si nem accipere debet.

Sicut inter heredes diuisur actio: ita instātia super actione inchoata. h. d. Bar.

Ui petitor. **A**lfus. **S**plures heredes reliq rit: vnusqz eorum iudicio ege rit: non erit verum totam rē que in prior iudicio fuerit de ductam esse. nec enim quisqz alienam actionem in iudi ciū inuito coherede perduce re potest.

Tempora apposita in pri ma delegatione videntur re petita in personam eius q in locum primi est delegat⁹. h. d. Barto. **A**lpianus.

equalis z crialis: sed accusat⁹ vult psequi suā vel suo rā iniuriā. vt. C. qui accu. nō pos. l. negāda. Itē fallit si vn⁹ petitorio alter possessorio agat. nā iudiciū possesso riū preferit: lz postea ppositū sit. vt. i. e. l. si de vi. Itē qd dī puoz appellaret Rñ. q prius vocat in ius. alit accipi tur alibi. vt. i. de pecul. l. si sō. Itē ptra. C. d. trāfac. vbi pactū. s. ibi ē spē in odiū veniētis pstantā solēnitatē.

Ui accepti. etiā p citationē z apud eundē iudicē. vt. s. e. l. qd postea. z. s. de iuris. om. iu. l. pe. Nam ēt in alio loco apud eundē iudicē decidi pōteatē tñ ter ra. vt. s. de arbi. si cū. s. si arbi. a. 30. z fac ad. l. istā i auf. de testi. s. z qm. col. vj. z de san. epif. s. si qd eps. col. ix. et. s. e. l. qd postea. Uel pprie pone: primo fallit. s. e. l. lōgi. z. C. de peda. iu. l. pe. z. l. pperandū. Quid si de leget: videt q possit: qz idē videt esse in delegato. vt. C.

Ui petitor. i. actor. **E**gerit. i. agere p seuerauerit. nā defunctus agere cepit. Alij dicunt q omnes coheredes agere ce perunt: sed vnus tantū pro omnibus voluit p seuera re. Sed contra vtraz casum est. C. de confor. eius s. de z li. l. ij. Solu. hic inuitis alijs non potest: ibi ignorantibus vel scientibus pōt: non tamen contradicentibus. arg. contra. s. de procura. l. pomponius. s. si. **D**eductam. in postertus. Accur. **P**erducere potest. ar. C. res inter alios ac. z. i. de re iudi. sepe. z. C. de procura. licet.

Prior appel las non sp prior agit.

S i iudex. tpa. lra que debeat iudicare pstita a de- legate raa ex integro posita: quata fuerat pstita in pmi psona. Jo. vel dic quata restabat primo. r sic fa- cit gl. na si expstir rē. sz sz pma nō opz aliqd subaudi- ri. **C** Expreserit. nā si expstir illud tps suat: ita tñ rē. Et nō q rrib' mo- dis est J. C. e. p- perandū. S. nau- tē in medio. Pto in eo qd dicit h sz scbam expositio- nem dari succes- sori tñ tps tuz defuncto superat vel tñ defunct' habuerat fm di- uersas positōes: ibi autē annū sta- tuit/ nisi mai' rē- pus superat: sed in hoc ista sequit illā. Itē in eo qd hic innuit qd pot statui tps qd ibi negatur: sz a lege statuit: sed h loq- tur de tpe pstitu- to a maiori iudice: qd reintegrari pot. ibi de tpe a le- ge pstituto qd nō reintegrat: sz tñ successori dat q- lis expediat. vel ibi de ordiario p- petuo. h de dele- gato: vel hec fm illā. Itē in eo qd hic cōr q nō pot le- gitimū tps. l. triē- niū excedere: est cōtra. qz ibi innuit q sic: qd qdā ibi cōcedunt r sic ser- uat. sed puto q il- la fm istā intelligat in hoc. l. de delegato tpa- li: r illa in ordinario ppetuo. Itē no. ar. q intelligit tacite repetitū etū taci qd prius fuerat dictū. vi. de hb. ob. titia. s. idē rñ. et. J. de l. in otuo. ar. cōtra. J. de her. insti. l. sub. cōditōe. r. C. de vsur. per retentionem. in fi. Accur.

S i iudex. cur. certa tpa pstita erant decesserit: et alius in locū eius dat' fue- rit: tāta ex integro tpa in pso- nā eius prestita itelligemus. q̄uis magistratus nomiati- m hoc in sequenti datione nō ex- presserit: ita tñ vt legitima- c tēpora nō excedant. **Q**ui petit copā libelli nō videtur cōfentire in iudicem. h. d. Barto. **M** odest. **N** on videt in iudicē cō- sensisse: qui edi sibi ge- nus' apud eundem iudicē de- siderat actionis. **I**n successore trāsit instan- tia que debet terminari in eo dem loco. h. d. Bar. **I** abo. **S** is q̄ rome' iudiciū accepit decesserit: he- res eius q̄uis domiciliū trās- mare habeat/ rome tñ defen- di debet: qz succedit in eius locum a quo heres relict' est. **I**udicium non potest esse sup futuro. h. d. Uel sic. **T**ra- ctus futuri temporis nō spe- ctat ad iudicem. Bar. **I** dē. **N** on quēadmodū fide- iussoris obligatio i pē

D eēt' pot esse vel in futurū cō- cipi: ita iudiciū in pendēt' po- test esse vel de his rebus que postea in obligationē aduētū re sunt. Nā neminē puto du- bitaturū: quin fideiussor ante obligationē rei accipi possit: iudicium vero anteq̄ aliquid debeatur non posse. **E**x causa pot iudex dlati- ones prorogare bar. **M** alist. **I** nterdū ex iust' causis r ex certis psonis susti- nēde' sunt cognitiones/ velu- ti si infra litis apud eos cē di- catur: q̄ reipu. causa aberāt. **I** dēq̄ diul fratres in hec ver- ba rescripserunt: humanū est ppter fortuitos' casus dila- tiones accipi: veluti q̄ p liti- gator/ filiū vel filā vel vxorū/ rum/ vel q̄ filij parētes amite- rint: et in similibus' causis cognitionem ad aliquem mo- dum sustineri.

C ubi quis gessit negocium ibi debet se defendere: nō ob- stāte priuilegio fori. h. d. bar. **S** enator/ si negocijs alle- nis se obtulerit: vel in puicia non debet iudicium recusare **I** nterdum sustinende. l. differēde. Accur. **F**ortuitos. marie. r sic ples danf dilatiōes. Sed J. **A** miserit. p mortē. Ac. (S. de fer. l. fi. So. vt ibi. **E**t in similibus. vt egritudinib' r tēpstatib' p quas lex. xij. tab. iubet diē differri. vt. s. q̄s cau. l. ij. vt in- ter febrim r febre' distinguit. vt. J. de re iudi. q̄stū. Sed qd si febricitans potuit. pcuratorē cōstituerē: Rñ. non ideo minus excusaf. de hoc vide glo. in. d. l. questū. de hoc tamen dixi. s. q̄s cau. l. ij. si quis in iudicio. **I**n prouincia. nedum rome.

S i iudicē. f. p. l. p. t. s. e. vbi. et. l. si petit. h. d. vbi. sive ibi iueniat/ sive nō. vt. s. e. l. vbi. si aut si est lis prestata tūc vbi iueniat. vt. s. e. l. vbi. s. vbi aut vt ibi.

N on quēadmodū. l. pendēri. vt in die qd nō placet qz tunc nō in pendēt: imo statim est debitū. vt. J. s. hb. ob. l. eum q̄ kalēdis. et insti. de hb. ob. s. in diē. Die ergo. i. sub cōditōe: qz tūc pēdet. vt istī. de hb. ob. s. sub cōdi. Et qd dicit vel in futurū. i. p. eo qd adhuc neqz pu- re neqz diē neqz cōditionalit debe- tur. vt insti. de fi- deliuf. s. ij. et. J. di- cit statim. **I**n pendēt. puta ita demū te- neat hoc iudiciū: si naut ex allaye- nerit. Accur. **N** on posse. No. iudicium nō posse esse de futu- ris: vt si te nōc cō- uenio qz spero te aditurū hēdita- rē tūq̄: et oppone- de his q̄ dixi. s. e. nō pot. Itē est cō- tra. J. ad le. ad. l. in lege. Solu. ibi spāle in odiū deli- quētis fm. d. nā r in legato p ditiō- nali debet estimā- tio ante euentū cō- ditiōis: si tabule p rtmaciā nō ex- hibēatur in odiū p rtmaciō. vt. J. s. dabu. ex hi. l. locū. s. p dēnatio. Uel in. d. l. in lege. pte- sens est dāns. p- sens obligatio. p- sens actio. p sens cā. et pns snta: sz sola differē' execu- tio. vt. J. de euic. l. ij. Itē qd si pmi- sisti qd singulis ānis: nōne potero agere vt cōdēneris vt i futurū soluas: Rñ. ita. nec em opz singulis ānis de iure meo ptestari. vt. C. de pre. xxx. an. l. ij. in fi. r ar. J. s. vsur. cū de in rē sfo. r. C. de fidei cō. l. i. r ar. J. s. p soc. arbi- ter. circa pñ. r J. de ser. ru. p. l. q̄ edificati. et ar. J. s. ad plu- ar. l. hacten'. s. p. r. J. si fu. v. l. legi. r. l. harū. et est rōi qz sup iure qd est de pñti agit. Itē opponit. J. qñ ap. st. l. i. s. biduū. sz hoc de iudicio seu instātia iudicij. l. trinō

Indi- cū non pot esse de futu- ris.

Pri' di- ctū taci te repe- titū itel- litur. c

Sentis q̄s p specie ponit.

Legitima. triēniū p nonā psonē ad quā. f. pperā- dū cōpōstiores habuerūt respectū addētes legi vlpia- d **N**ō excedāt. f. hec duo tpa cō- (ni hīc sz. nisi rē. putata in vni. f. que transferūt viuo iudice primo: r qd postea a lege ista dat' successori qd est tñ dē. Uel dic q postea dat a substituēte: vt sic ad subitellctū tēfferas.

N on videt. gen'. i. specie. Sic gen' ponit p specie s. nau. cau. l. idē. s. sed si grat'. quā actionē actor dy edere in libello. vt. s. e. si debitor. nā iter lit. ptes. rē. vt. C. de lit. pre. l. i. sed J. Te. sz r si suscepit. sz ibi ē r h dīt

S is. rome. idē si alibi. Ac. (r p snt in iudicē. **S** i iudicij. f. p. l. p. t. s. e. vbi. et. l. si petit. h. d. vbi. sive ibi iueniat/ sive nō. vt. s. e. l. vbi. si aut si est lis prestata tūc vbi iueniat. vt. s. e. l. vbi. s. vbi aut vt ibi.

I nterdum sustinende. l. differēde. Accur. **F**ortuitos. marie. r sic ples danf dilatiōes. Sed J. **A** miserit. p mortē. Ac. (S. de fer. l. fi. So. vt ibi. **E**t in similibus. vt egritudinib' r tēpstatib' p quas lex. xij. tab. iubet diē differri. vt. s. q̄s cau. l. ij. vt in- ter febrim r febre' distinguit. vt. J. de re iudi. q̄stū. Sed qd si febricitans potuit. pcuratorē cōstituerē: Rñ. non ideo minus excusaf. de hoc vide glo. in. d. l. questū. de hoc tamen dixi. s. q̄s cau. l. ij. si quis in iudicio. **I**n prouincia. nedum rome.

si fideicō. in prin. r. Spe. Jo. tñ dixit q̄ heres semp̄ hz ex-
ceptionē vt non alibi cogat prestare q̄ vbi ē maior ps
hereditatis. et sic nō puenit vbi hz domiciliū. q̄ nō p̄ly
fm̄ vt. Si in spē. indistincte ibi prestari d̄z vbi est. vt. f.
e. sed et si. f. ea. et de le. i. cū ges. f. i. vel vbi dolo here-
dis sit alio tranf-
lata. vt hac. l. i. re
spon. in fi. vt nisi
forte suis expen-
sis velit actor ali-
bi rē sibi tradi: ad
instar rei ven. licz
q̄dā dicant aliud
hic. Itē hec vera
sunt oīa: nisi heff
alibi cepit solue-
re. vel alio modo
suo beneficio re-
nunciāuit. vt. f. e.
si fideicō. f. si. r. l.
se. f. i. In petiōe
asit distingue s̄str
an in specie vt ge-
nere relinquitur
Si in specie. s̄q̄-
dē agit psonali ac-
tione: in duob us
locis coget r̄de-
re. p̄lo vbi habz
domiciliū: et vbi
maior ps heredi-
tatis est. vt. f. e. si
fideicō. i. r̄. r. f.
pe. Si p̄o rei ven.
in p̄dictis duob̄

Colet q̄d sit cōā iudice fu-
rioso tpe quo hz dilucida in-
terualla: nec p̄t furoris tpe
pronunciare. Bar. Paulus.

Quam furios⁹ iudex adij-
cit: nō iō minus iudici
um erit q̄ hodie nō p̄t iudi-
care: vt. f. sue mētis effectus
q̄d snia dixerit: ratum sit. ne-
q̄ est in adijciēdo p̄ntia vel
scientia iudicis necessaria ē.

Legatus fideiubere p̄t si-
bi p̄uilegiū reseruando quo
non vtit si contrahat in italia.
h. d. Angelus.

Qui legationis cā romaz
venit: ex qualibet cā fidelube-
re p̄t: cū p̄uilegiō suo (cuz
sit in italia) p̄tractū vti nō p̄t

Non omne q̄d iudex p̄t ne-
cesse hz facere. h. d. B. I. dē.

Quoniam q̄d iudicis p̄t:
nō permittit: ad subijcti

non p̄t p̄uilegium quod habet ne conueniatur in
eoloco.

Non quicquid necessitati. nā absentē dānare p̄t.
sed non habet necesse. vt. C. quō et q̄n iu. l. i. S3 ho
die compellit iudex. p̄cedere: et dānare vel absoluerē et
absentē. vt. C. de
iudi. p̄p̄rādū. f. i.
Itē p̄t exēplū
aut. de iudi. f. o3.
Itē p̄t poni i p̄n-
cipe. vt. f. de le. et
fena. cō. p̄nceps
et. f. de lega. ii. ex
imperfecto.

Qui tenentur ad diez vel
sub adiōne p̄t pueniri ad p̄-
standū cautionē. Bar. I. dez

In oībus bonafidei iu-
dicij cū nondū dies p̄-
stande pecunie venit: si agat
aliq̄s ad interponendā cau-
tionē ex iusta causa: condem-
natio fit. I. dem.

Si vxor a legato^m ro-
me diuerterit: dotis no-
mine defendendum rome vt-
rum iure responsum est.

Qui promissit aliquid cer-
to loco: post moram p̄t vbi-
q̄s conueniri. B. I. dem.

In p̄ socio. l. p̄ socio. et h̄is q̄ bonafidei iudicia imitant.
vt in legatis et fideicō. vt. f. si cui plusq̄ p. l. fal. l. i. i. p̄n.
et. f. vt le. vel fideicō. no. ca. p̄ totum. Itē in stricti iur̄
iudicij. vt. f. de condi. cā da. si pecuniā. f. i. ibi plane re-
promittere. et. f. q̄ mer⁹ cā. si cū excep. f. q̄si hō. r. f. de
rei v̄di. si a bone fi. r. f. de dam. infec. p̄tor. r. f. de pig.
l. grege. f. si sub cōditione. Sed contra p̄mū est. C. de
here. vel ac. ven. l. i. Solu. ibi satisfari petebat non ca-
ueri tñ. et ideo nō audif. Itē s̄str p̄trariū ad p̄mū. f. de
posi. l. si sine. Sed ibi nō erat obligatus depositarius. i.
mo liberatus amissione peciei. vel sp̄ale in deposito.
Itē in iudicio stricti iuris contrarium est. f. de condi. cā
da. l. dedi. i. r̄. sed ibi speciale. Vel dic non esse cauen-
dum in stricti iuris iudicij regulariter. nisi in casibus
p̄dictis.

Interponendam. scilicet satisfationem. vt. f. eo.
si debitori.

Ex iusta causa. que est arbitrio iudicis. vt. f. qui fa-
tisda. cog. si fideiussor. f. si. als autem si non cautio sed
debitum ante diem petatur: duplicatur inducie. vt in
si. de excep. f. hodie.

Si vxor a legato. marito cū quo venit.
Responsum est. hoc ideo secundū B3o. qz ro-
me contrahi cum illa videtur: cum ibi fiat diuortium:
quod non placet. nam eadem ratione qui promissit in p̄-
uincia sub conditione que extitit rome: videtur ibi con-
traxisse: quod est falsum. vt argu. f. de verbo. obli ga. si fi-
lius. dic ergo q̄ hic rome accepit vxorem. vel sp̄ale ē in
dote. sic. f. q̄d me. cā. si mulier. f. si dos.

et in tertio puenit loco. i. vbi res est. vt h̄ distinguatur i-
rem: vel in personā agat q̄stū ad p̄uentionē: nō q̄stū ad
prestatiōē. nā quacūq̄ actione agat prestat vbi est. Si
aut in ḡne. idē est q̄d esset si relictū esset in specie: r̄ p̄o
nali actione ageret. excepto eo q̄ vbi est in genere relictū:
vbi petitur ibi prestabitur.

Quam furiosus. adijcit. q̄d h̄ d̄r in adiectione: esset
etiā si solus furiosus datus esset: dum tñ nō sit p̄-
petuo furiosus. qz tunc iudex esse nō p̄t. vt. f. e. cā p̄e-
tor. f. nō aut. nec arbit̄. vt. f. de arbi. sed si in suū. f. i. q̄
est f. Vel dic arbitri nō posse esse furiosū etiā si habeat
dilucida interualla. qz arbit̄er suis p̄tibus d̄z fungi nō
datis extrinsecus dilationibus. p̄p̄t suas necessitates
iudex p̄o hz talē legalē d̄lationē: cum ip̄ se iurisditiōez
h̄eat. arbit̄er nō. vt. f. de re iu. ait p̄tor. l3 in multis s̄tia
sint iudicia et arbitria. vt. f. de arbi. l. i.

Neq. videbat furios⁹ ab̄is et ignozans. et vtiq̄
est: sed hoc non nocet: neq̄ em̄ r̄.

Uel sciētia iudicis. nā cū inuit⁹ cogi possit. vt. C.
de aduo. diuer. iu. aut. f. acim⁹. r. f. de mu. et ho. l. mune-
rā. f. iudicandi. f. r̄ ignozas. vt. f. de reg. iu. q̄ p̄t. r̄ facit
f. de le. ij. cū pater. f. surdo. et. f. e. iudex.

Priuillegio. q̄d datur ad renouandū domum.

In italia. i. rome. vt posuit que est caput italie. se-
caput e cas forte si non rome: sed in alia parte italie esset p̄tra-
ctum. vt. f. e. l. ij. f. o3. fm̄ azo. Et nō. h̄ ip̄o facto renū-
ciari p̄uilegio. Sed f. e. qui satisda. cogū. si fideiussor
et si quis in ius vo. l. i. Sol. ibi renunciatio est necessa-
ria. p̄p̄t p̄uilegiū q̄d hz vt sub certis p̄sonis pueniat: h̄

Roma
e caput
italie.

Liber Quintus

Unditor iudicis. q̄ est eiusdē v̄lterius foui.

Ump̄toris. q̄ corā eodē iudice corā quo cō-
uenit emptor. p̄ re emptā debet v̄d̄itor eū defendere

Solere. f. casu p̄dicto duplici rōne. q̄ ibi iudiciuz
ceptū est. v̄. 3. e. vbi. 2. q̄ q̄si p̄curator est emptoris. v̄n

in suo trib. anali
d̄z eū defendere.

Ut s̄. de. p̄cur. f. 3.
et h̄e. s̄. nō solum
nā emptor p̄ueni

tur nō v̄d̄itor. v̄t
ar. C. vbi in rem
ac. l. i. 2. sic forte d̄

rebus v̄d̄itoris
satisfiet. v̄t ar. C.
vbi de cri. agi o-

por. aut. qua in p̄
uincia. 3c.

Ut s̄. f. p̄s̄dis
e

Ut cogi. nō
ab eo qui delega-

uit. v̄t. 3. d̄ iu. om.
ind. l. q̄ eū. s̄. i. q̄ ē

3. s̄. a successore.
v̄t hic. 2. sic serua

tur bonō. v̄t ma
gis ex cōfirmatio

ne sc̄d̄i q̄ delega
tione p̄mi iudex

remāsiū videat
si salte citauit.

Ulq̄ distinguit
z bene. an erat lis

z tūc d̄uret
an nō. et tūc non

d̄uret v̄t no. 3. de
iur. om. iudi. 2. q̄

z t̄e nō est 3. l. i.
iudicium. i. r̄i. q̄a

plus opat̄. p̄hibi
tio q̄ mot̄.

Ut fideicō. re
licti in ḡne.

Ut aliq̄. h̄e
redē passiuē.

Ut p̄taf. f. ali
bi q̄ vbi sit maior

ps̄ h̄ditatis. vel
q̄ vbi heres habz

domiciliū. ne ob
uiet. 3. p̄e.

Ut f̄. s̄. h̄s̄ a q̄
p̄tat̄ fideicōmissū.

Ut uoluisse. q̄
ex p̄bis v̄t p̄pa-

tōis ḡne p̄sumit̄.
v̄t. 3. eo. q̄ legat̄

3. p̄terea. 2. l. sed si suscepi. 3. si libertus.

Ut p̄scriptio. i. exceptio.

Ut facultatum. v̄t h̄. 2. l. de dote p̄e. l. i. 3. q̄ d̄ixi-

mus et ad t̄ed. l. i. 3. si heres. et. l. cogi. 3. inde q̄rit. sic
nec auget. v̄t. 3. de le. ij. gai. ac.

Ut Rome. ex p̄dictis romanis.

Ut hic puto. i. hoc cāu. v̄t h̄. i. rome. f. 3. v̄t q̄ n̄ h̄at

locū p̄scriptio: est rome h̄at domiciliū. v̄t. 3. ad muni. ro

ma. 2. l. p̄i. 3. r̄i. h̄. f̄tulit se ad ius q̄ d̄ 3. eē. v̄t q̄ rome

est h̄. v̄t d̄ si p̄uenit rome q̄si ibi sit maior ps̄ h̄ditat̄:

h̄z locū p̄scriptio: v̄t h̄. si at q̄ sit cōis patria: nō. f. q̄ d̄ si

res illi. loci tū h̄at q̄s obligatas. v̄t idē: sed nō credo

q̄: 3. officeret p̄po-

thecaria h̄z in p̄-

sonalē actionē: q̄

oia bōa f̄p̄iceret

q̄ d̄ nō est i casib̄

ill̄. nā officētib̄

fructib̄ illi. loci

nō agi f̄alibi. v̄t. 3.

de vino tri. et ol.

le. l. cū cert̄. 2. l. 3.

h̄. obli. inter sti. 3.

facrā. 2. l. 3. d̄ v̄su-

fruc. 3. functa. 3. l.

Ut domiciliū.

sed p̄statio sit vbi

res ē v̄t vbi volu

it testat̄. v̄t. 3. e.

q̄ d̄ legat̄. 3. p̄tea.

3. 3o. aldr̄i 3o. 2.

v̄t. 3. vbi h̄z domi

aliū h̄s̄. v̄t. 3. de

t̄rā. cū h̄i. 3. i. cā.

3. tu dic̄ et vbi h̄z

domiciliū: v̄t no.

3. eo. q̄ legat̄.

Ut p̄scriptio ē

v̄t alibi p̄ueniat:

vbi. f. h̄z domici-

liū: v̄t h̄z maiores

p̄ h̄ditat̄. 2. sic

no. l̄ceptio solutō

nis approbatur.

v̄t in auren. d̄ he

re. 2. fal. 3. h̄ autē.

col. i. 2. l. ad mace.

3. iul. 3. h̄. 3. q̄re

magis illere. v̄t

ille q̄ suscepi in

alio loco actioes.

v̄t. 3. sed et si susce

perit. in p̄ncipi. 3.

bi p̄iudicat̄: sed

actor non sibi p̄iu

dicat̄: h̄z alibi age

re l̄cipiat. v̄t. 3. e.

arḡtarit̄. 3. h̄. r̄i.

nō solz. 2c. v̄t. 3. de

re. iur. h̄ solz. ne d̄

terioris. 2c. v̄t. 3. d̄

pp̄. l. i. p̄p̄statōe.

Ut anis i. p̄u

cia habeat.

scilicet alia.

Ut fideicōmissariū. appellat heredes fideicommissarios. q̄ p̄ fideicō. sunt rogati. alibi ē. in textu h̄ d̄eo.

Ut si suscepi. 2. sp̄d̄re p̄f̄sit patiēdo litē p̄testari

3. alz nō v̄t. v̄t. 3. eo. non videtur.

Ut h̄ac. l. exceptioes q̄ h̄ obuit ibi p̄ueniri. q̄ alibi fu-

it maior ps̄ h̄ditat̄. 2. **U**t nō p̄t. q̄ ē dilatoria. v̄t l.

principio h' opponi. vt. C. de pba. l. exceptioes. s'z quod h'z
fina a no suo iudice dicta. vt. C. si a no cope. iu. l. fi. Rn.
hic sciunt: vñ sibi iudicauit. et sic loqf. C. de excep. l. fi.
a C Tesseris. erant vasa qd' m'furabat frumētum
Cesse =
ra qd sit
rome tm vt dicit: vñ cū ea reliquit testator: vñ voluit:
se q' rome p'stare
tur. ar. j. de le. ij. ti
ria scio. et smistā
postionē dic. ex
gñe p'pationis. i.
ex gñe m'fure p
quā sit p'pato. vñ
dic casum h'ic. f.
q' alicui rome de
genti pone decez
tessere frumenta
rie. i. r. corbes in
alimēta relicta et
sent. p'fsumit q'
rome p'stari volu
it p'pter causam
alimētoz. me inte
ri in itinere peri
rer alimētarius.
et hoc ex gñe cō
parationis. i. qd
voluit i h'ic casū
p'pari frumētum
z d'f tessera. i. cu
iustibet mensure
q'ra ps. et sic po
nit in li. reg. tibi
tessere decades. i.
ter. xiiij.

C Si libertis suis tesseris
frumētarias emi voluerit qz
uis maior pars h'rditatis i p
uincia sit tm rome vberē fidei
cōmissum solui dicendū ē: cū
appareat id testatorē s'fisse
ex gñe p'parationis. **C** Sed
et si p'ponas qbusdā clarissi
mis viris argenti vel auri pō
do relicta et sit sufficiens ad
h'mōi fideicōmissa rome pa
trimoniū: lz maior ps totius
p'rimoniū i puicia sit / dici opz
rome esse p'standū: nec verisi
mile est testatorē q' honozē
habitu' voluit his qd' r'eliquit
tam modica' fideicōmissa i p
uincia p'stari voluisse.

C Si petat species vbi ē vel
petatur cautio exceptio q' ali
bi sit maior pars hereditatis
non obstat. h. d. B.

C Si ea res q' p'fideicōmissū
relicta' est eo loco' sit: dicēdū
est: non debere p'scribi et q' pe
tit: quasi maior ps h'rditatis
alibi sit. S'z r' si non fideicom
missum petat eo loco': sed de
fideicōmisso' satisfdari petat
vidēdū est an hec p'scriptio'
locū habeat: et nō puto h're.
quoniam et si nichil' sit eo lo
co: attū tubēdū' est satisfdare.
quid em' veretur' cum si satis

C Senfisse. sic
et. j. de vsu z ha.
plens. S'quirij.
c Pondo. non
multa s'z duo for
te: cū pluralis elo
cutio duobus sit
cōtenta. vt. j. de te
sti. vbi.

C Habituū. i.
haberi.
e Reliquit. vi
gnitas legatarij
facit ad augendū
legatum. vt. j. de le. i. si seruus plurium. S. fi. et ar. S. e. si
longius. in fi.

C Modica. s'z quomodo erāt modica duo pondera
auri: Rñ. hoc respectu p'fap: sicut z ait comitissa matul
da aliquātmū tre p'cedo illi ecclie. q' tñ l. xxx. militaria
extendebatur.

C Relicta. i. spē. non distiguo mobil' vñ imobilis.
h Eo loco sit. vbi in rem agitur.
i Eo loco. vbi res est.

C Fideicōmissio. relicto sub p'ditōe vel in diem.
l P'scriptio. q' si maior ps h'rditatis sit alibi.
m Si nichil. de h'rditate p'ier rem legatam.

C Tubēdū satisfdare. q. d. qd' dixi esse seruanduz vbi
res legata petat ab actore in rē seruaf et si ibi cautio p
ea erigat: dū tñ habeat ibi domiciliū s'z qd' d. certe imo
et si non h'eat. ar. S. e. l. qd' et. p'hibet. cū res legata ibi sit

C Petat. vt. S. de in ius vocan. l. is quoqz.
a Suis nummis. et non emptoris: quo casu succe
dit constitutio missa ad virbium maximum. vt. j. de
manumissio. l. is qui. que liberandū non liberum dicit.
vt. j. e. qui se.

C Arbitrium. i. iudicem delegatum a p'fule. f. coram
quoz rōnes reddant. vt. j. de cō. et de. si em.
c Suscipere velle. in hoc differt a superiore quan
do suis nummis: quia supra seruus soluit. hic nnn sol
uerat. sed soluere paratus erat. vel hic a principio fue
rūt emptoris: ibi non.

C Er minorem. pone exemplum in petitione here
ditatis: que maior est auctoritate: ideoqz prefer
tur alijs. vt. S. de arbi. non distig. S. fi. is. z. C. de peti. he
re. l. fi. in pun. Item pone exemplum quando cum alia
simplici p'currit p'iuicialis q' ē maior p'iuilegio. vt. C.

C Deretur. heres non satisfdans.
p In possessionē. f. rei sub p'ditione legate.
q Causa. et eo loco cui' cura p'tinet ad vtilitatē.

C Ex certis. qd' vix est: et sic p'optie. alij. j. de assig. li.
l. fi. et. j. ad vell. tutor. i. rñ. et de leg. i. si seruus le
gatus. S. q' quin
qz. Item no. re
gularit' q' seru' i Seru' i
iudicio esse non an pos
pōt. vt. C. e. seru' sit in ius
in casib' tñ. viij. dicio
potest esse etiā cō stare.
tra dñm: qui dicit
tur hac. l. sunt et
aliq' tres. vt. j. ad
trebel. mulier. S.
non est. et. j. d. ali.
le. seruos. et. j. ad
l. i. u. ma. famosi.
Item sunt et alij
tres in quibus p'
extraneū agit. vt
C. vbi cause. fi. l.
fi. z. C. si p' vñ
et alio mō. l. i. z. C.
qbus ex ca. sui p
p. liber. acci. l. fi.
et p'totū ti.

C Assenerant
vt. j. d. fal. l. nullo
t Annone. vt
qz publicā anno
nā fraudauit vt
carius v'deret:
vt hic z. j. ad. l. i. u
li. d. annona. l. i.
v Censius. i.
tributi etiā. f. de
fraudati. de quo
accusatur. l. iulija
pecul. vt insti. de
pu. iudi. S. lex in
lia peculatus.
x Reos. z sic ac
cusat su' h'fdes.
y Permissū ē.
vt. C. q. ex cau. f.
pro pre. li. ac. l. ij.

C Petat. vt. S. de in ius vocan. l. is quoqz.
a Suis nummis. et non emptoris: quo casu succe
dit constitutio missa ad virbium maximum. vt. j. de
manumissio. l. is qui. que liberandū non liberum dicit.
vt. j. e. qui se.

C Arbitrium. i. iudicem delegatum a p'fule. f. coram
quoz rōnes reddant. vt. j. de cō. et de. si em.
c Suscipere velle. in hoc differt a superiore quan
do suis nummis: quia supra seruus soluit. hic nnn sol
uerat. sed soluere paratus erat. vel hic a principio fue
rūt emptoris: ibi non.

C Er minorem. pone exemplum in petitione here
ditatis: que maior est auctoritate: ideoqz prefer
tur alijs. vt. S. de arbi. non distig. S. fi. is. z. C. de peti. he
re. l. fi. in pun. Item pone exemplum quando cum alia
simplici p'currit p'iuicialis q' ē maior p'iuilegio. vt. C.

C Deretur. heres non satisfdans.
p In possessionē. f. rei sub p'ditione legate.
q Causa. et eo loco cui' cura p'tinet ad vtilitatē.

C Ex certis. qd' vix est: et sic p'optie. alij. j. de assig. li.
l. fi. et. j. ad vell. tutor. i. rñ. et de leg. i. si seruus le
gatus. S. q' quin
qz. Item no. re
gularit' q' seru' i Seru' i
iudicio esse non an pos
pōt. vt. C. e. seru' sit in ius
in casib' tñ. viij. dicio
potest esse etiā cō stare.
tra dñm: qui dicit
tur hac. l. sunt et
aliq' tres. vt. j. ad
trebel. mulier. S.
non est. et. j. d. ali.
le. seruos. et. j. ad
l. i. u. ma. famosi.
Item sunt et alij
tres in quibus p'
extraneū agit. vt
C. vbi cause. fi. l.
fi. z. C. si p' vñ
et alio mō. l. i. z. C.
qbus ex ca. sui p
p. liber. acci. l. fi.
et p'totū ti.

C Assenerant
vt. j. d. fal. l. nullo
t Annone. vt
qz publicā anno
nā fraudauit vt
carius v'deret:
vt hic z. j. ad. l. i. u
li. d. annona. l. i.
v Censius. i.
tributi etiā. f. de
fraudati. de quo
accusatur. l. iulija
pecul. vt insti. de
pu. iudi. S. lex in
lia peculatus.
x Reos. z sic ac
cusat su' h'fdes.
y Permissū ē.
vt. C. q. ex cau. f.
pro pre. li. ac. l. ij.

C Petat. vt. S. de in ius vocan. l. is quoqz.
a Suis nummis. et non emptoris: quo casu succe
dit constitutio missa ad virbium maximum. vt. j. de
manumissio. l. is qui. que liberandū non liberum dicit.
vt. j. e. qui se.

C Arbitrium. i. iudicem delegatum a p'fule. f. coram
quoz rōnes reddant. vt. j. de cō. et de. si em.
c Suscipere velle. in hoc differt a superiore quan
do suis nummis: quia supra seruus soluit. hic nnn sol
uerat. sed soluere paratus erat. vel hic a principio fue
rūt emptoris: ibi non.

C Er minorem. pone exemplum in petitione here
ditatis: que maior est auctoritate: ideoqz prefer
tur alijs. vt. S. de arbi. non distig. S. fi. is. z. C. de peti. he
re. l. fi. in pun. Item pone exemplum quando cum alia
simplici p'currit p'iuicialis q' ē maior p'iuilegio. vt. C.

C Deretur. heres non satisfdans.
p In possessionē. f. rei sub p'ditione legate.
q Causa. et eo loco cui' cura p'tinet ad vtilitatē.

C Ex certis. qd' vix est: et sic p'optie. alij. j. de assig. li.
l. fi. et. j. ad vell. tutor. i. rñ. et de leg. i. si seruus le
gatus. S. q' quin
qz. Item no. re
gularit' q' seru' i Seru' i
iudicio esse non an pos
pōt. vt. C. e. seru' sit in ius
in casib' tñ. viij. dicio
potest esse etiā cō stare.
tra dñm: qui dicit
tur hac. l. sunt et
aliq' tres. vt. j. ad
trebel. mulier. S.
non est. et. j. d. ali.
le. seruos. et. j. ad
l. i. u. ma. famosi.
Item sunt et alij
tres in quibus p'
extraneū agit. vt
C. vbi cause. fi. l.
fi. z. C. si p' vñ
et alio mō. l. i. z. C.
qbus ex ca. sui p
p. liber. acci. l. fi.
et p'totū ti.

C Assenerant
vt. j. d. fal. l. nullo
t Annone. vt
qz publicā anno
nā fraudauit vt
carius v'deret:
vt hic z. j. ad. l. i. u
li. d. annona. l. i.
v Censius. i.
tributi etiā. f. de
fraudati. de quo
accusatur. l. iulija
pecul. vt insti. de
pu. iudi. S. lex in
lia peculatus.
x Reos. z sic ac
cusat su' h'fdes.
y Permissū ē.
vt. C. q. ex cau. f.
pro pre. li. ac. l. ij.

C Petat. vt. S. de in ius vocan. l. is quoqz.
a Suis nummis. et non emptoris: quo casu succe
dit constitutio missa ad virbium maximum. vt. j. de
manumissio. l. is qui. que liberandū non liberum dicit.
vt. j. e. qui se.

C Arbitrium. i. iudicem delegatum a p'fule. f. coram
quoz rōnes reddant. vt. j. de cō. et de. si em.
c Suscipere velle. in hoc differt a superiore quan
do suis nummis: quia supra seruus soluit. hic nnn sol
uerat. sed soluere paratus erat. vel hic a principio fue
rūt emptoris: ibi non.

C Er minorem. pone exemplum in petitione here
ditatis: que maior est auctoritate: ideoqz prefer
tur alijs. vt. S. de arbi. non distig. S. fi. is. z. C. de peti. he
re. l. fi. in pun. Item pone exemplum quando cum alia
simplici p'currit p'iuicialis q' ē maior p'iuilegio. vt. C.

C Deretur. heres non satisfdans.
p In possessionē. f. rei sub p'ditione legate.
q Causa. et eo loco cui' cura p'tinet ad vtilitatē.

C Ex certis. qd' vix est: et sic p'optie. alij. j. de assig. li.
l. fi. et. j. ad vell. tutor. i. rñ. et de leg. i. si seruus le
gatus. S. q' quin
qz. Item no. re
gularit' q' seru' i Seru' i
iudicio esse non an pos
pōt. vt. C. e. seru' sit in ius
in casib' tñ. viij. dicio
potest esse etiā cō stare.
tra dñm: qui dicit
tur hac. l. sunt et
aliq' tres. vt. j. ad
trebel. mulier. S.
non est. et. j. d. ali.
le. seruos. et. j. ad
l. i. u. ma. famosi.
Item sunt et alij
tres in quibus p'
extraneū agit. vt
C. vbi cause. fi. l.
fi. z. C. si p' vñ
et alio mō. l. i. z. C.
qbus ex ca. sui p
p. liber. acci. l. fi.
et p'totū ti.

C Assenerant
vt. j. d. fal. l. nullo
t Annone. vt
qz publicā anno
nā fraudauit vt
carius v'deret:
vt hic z. j. ad. l. i. u
li. d. annona. l. i.
v Censius. i.
tributi etiā. f. de
fraudati. de quo
accusatur. l. iulija
pecul. vt insti. de
pu. iudi. S. lex in
lia peculatus.
x Reos. z sic ac
cusat su' h'fdes.
y Permissū ē.
vt. C. q. ex cau. f.
pro pre. li. ac. l. ij.

C Petat. vt. S. de in ius vocan. l. is quoqz.
a Suis nummis. et non emptoris: quo casu succe
dit constitutio missa ad virbium maximum. vt. j. de
manumissio. l. is qui. que liberandū non liberum dicit.
vt. j. e. qui se.

C Arbitrium. i. iudicem delegatum a p'fule. f. coram
quoz rōnes reddant. vt. j. de cō. et de. si em.
c Suscipere velle. in hoc differt a superiore quan
do suis nummis: quia supra seruus soluit. hic nnn sol
uerat. sed soluere paratus erat. vel hic a principio fue
rūt emptoris: ibi non.

C Er minorem. pone exemplum in petitione here
ditatis: que maior est auctoritate: ideoqz prefer
tur alijs. vt. S. de arbi. non distig. S. fi. is. z. C. de peti. he
re. l. fi. in pun. Item pone exemplum quando cum alia
simplici p'currit p'iuicialis q' ē maior p'iuilegio. vt. C.

C Deretur. heres non satisfdans.
p In possessionē. f. rei sub p'ditione legate.
q Causa. et eo loco cui' cura p'tinet ad vtilitatē.

C Ex certis. qd' vix est: et sic p'optie. alij. j. de assig. li.
l. fi. et. j. ad vell. tutor. i. rñ. et de leg. i. si seruus le
gatus. S. q' quin
qz. Item no. re
gularit' q' seru' i Seru' i
iudicio esse non an pos
pōt. vt. C. e. seru' sit in ius
in casib' tñ. viij. dicio
potest esse etiā cō stare.
tra dñm: qui dicit
tur hac. l. sunt et
aliq' tres. vt. j. ad
trebel. mulier. S.
non est. et. j. d. ali.
le. seruos. et. j. ad
l. i. u. ma. famosi.
Item sunt et alij
tres in quibus p'
extraneū agit. vt
C. vbi cause. fi. l.
fi. z. C. si p' vñ
et alio mō. l. i. z. C.
qbus ex ca. sui p
p. liber. acci. l. fi.
et p'totū ti.

Liber Quintus

de adul. l. quoniam. r. C. de ordi. cog. l. cū hic stat. Item pone exemplū. J. de excep. rei iudi. fundū. r. l. fundi. ubi rōne pplexitatis altera est maior. Itē pone exemplū. C. de here. act. l. vt debitū. Itē pone exemplū. C. de ordi. iudi. l. quoniam. r. facit. S. de in integ. resti. l. scito. Accur.

Adictū dicitur. cū vnū iudicū repuret l. iudex sit substitut. vt. Leo. l. mortuo. r. l. pponer. et S. e. si iudex. r. C. quō r. qh iu. l. con. sentaneū. et facit J. de iti. ac. q. pu. l. indebit. S. si qd sic si mouit litigato. r. successori dabitur vnū. vt. S. de ser. l. oratione. S. finali.

Solet. r. dz. at qh ipsemet pemptorū dedit. fet ex voluntate mittit aliud. vt. J. eo. r. post. et facit S. de ser. l. oratione. In. S. illud.

Iter. nō esset. erat tamen talis q̄ poterat eē pcurator: vñ secus puto si erat seru⁹ vel pu. pillus. Accur.

Deducta. cū ratiō hinc traha. tur retro. vt. C. ad mace. l. si. et. J. de pig. si fundus. S. i. S. J. iudi. sol. si aut. l. si. eo. vt dixi. S. q̄ satif. cog. l. iur. Itē qd si iudex tulit sententiā nō pcedente delegatiōe: sed tñ iudex ratā ha-

bet qui causam illam potuit delegare: videt q̄ possit. vt. S. de offi. pre. barbarius. sed cōtra puto: est rō. C. b. iur. fil. l. q̄. Itē quere qd no. C. qui pro sua iur. l. i.

Am ex cōtractibus. actio. nisi in mace. et in voto. et hoc iure veteri. hodie ex aduētia cā daf in patre: non in filiū si pat̄ admittit vsufu. vt. C. de bo. que libe. l. fina. S. vbi autem.

Post lit. p̄testa. ideo post litē p̄tes. qz si ante nouū daretur iudicū in patre ex filij p̄tractu. ex maleficio s̄o nullū cū non detur ex delicto in heredes nisi lit. p̄test. vt. C. ne ex deli. defun. l. i. Sed quō sic alterat: qz J. filiū erat in solidū. vt. J. qd cū eo. l. pe. p̄tra patre s̄o de peculio tñ. Rñ. quidā. qz filius hic cōueniebatur noie p̄ris nō suo: qd nō placet: qz sic ex maleficio noie p̄ris cōueniri nō possit: cū pater noie filij non teneat. vt. liti. de noxa.

minore causam ad se trahit. **S**i oēs termini nō sunt dati non iudex dz eos p̄ficere: nec teneat aliqd supaddere: s̄ si oēs sunt dati a p̄decessore: ipse nouam dilatiōe dare debet. h. d. Barto. Idem.

Adictū qd ab antecessore datū est: in numero triū edictorū cōnumerari dz. Plane licet ois ab antecessore numerus finit⁹ sit: solet tñ successor vnū edictum dare. **R**atiō habitio retrotrahit r cōfirmat iudicū agitatū p̄ falsum procuratorē. h. d. bar.

Iter verū p̄. **A**pl. curatore in iudicū rez deducere verissimū est: tñ r si qd cū pcurator nō esset litē p̄testatus est: deinde ratā dñs habuerit rē: videt retro res in iudicium recte deducta.

Mortuo filio instātia icho. ata cū eo trāsit ad patre: licet actionis q̄litas alteret. Bar.

Am ex p̄tractu. **I**deū qz ex delictis in filiū fa. cōpetit actio: s̄ mortuo filio post litē p̄testationē transert iudicū in patre dūtaxat de peculio: r qd in rē e⁹ p̄sus est. certe si q̄si pcurator: ali. cui⁹ filius ista. iudicū acceperit: mortuo eo in eū quē defende

si. unde dico q̄ suo nomine filius cōueniri cepit: aliteratur tñ qh in patre transferi. vt h. dicit. ar. J. de noxa. l. in delictis. S. si detracta. Itē op. cur ex delicto agit de peculio: Quidā dicit filij fuisse condēnati: r actiōe in factū ex re iudicata p̄ teneat. vt. J. de noxa. quoniam. et J. de pecul. licet. S. idē

rit trāslatio iudicij datur. **H**ec lex ponit tres casus i quibus iudicū soluit ex parte iudicis. quā. l. no. B. Pau.

Iudicū soluit vetante eo q̄ iudicare iusserat: v̄t etiā eo q̄ maius imperiū in eadē iurisditiōe h̄z: vel etiā si tpe iudex eiusdē impij esse ceperit: cur⁹ ē q̄ iudicare locut. **I**lle q̄ delegat iudicē itelligit i loco soluto delegare. B.

Solus in tubē. **A**pl. do iudicare non est cōprehensus: videt eo loco iudicare iussisse quo solet iudicari sine incōmodo litigantium. **M**ortuo iudice. **P**aul. qd eū iudicare optuerat: idem eum qui subdit⁹ est sequi oportet.

In iudicio venit omne id qd sub petitione p̄posita p̄t comprehendī nisi contrarium actum sit. Barto. **A**plian.

Solemus quidē dicere id venire in iudicū de quo actū est iter litigantem. s̄z celsus ait: periculosum eē ex p̄sona rei: hoc metuit: q̄ semper ne cōdēnetur hoc diceret nō conuenisse. Quid ergo: melius est dicere id venire in iudicium non de quo actum est vt veniret: s̄z id nō venire de q̄

gantium. q. d. quod est sine incōmodo litigatorum. nam cōseruato loco seruato non attendo incōmodum. Item nō seruato non attendo incōmodum. vt. S. de ius. fil. r iur. l. penul. nec obli. S. de arbi. si cū diea. S. penul. quia et in recessibus est locus consuetus quandoqz. vt ibi dicit. Accursius florentinus.

Mortuo iudice. idem. i. ex eisdem actis. non autē si ille erat male cōdēnatus: hic cōdēnabit vel ecōtra: sed ex suo animo dicit sententiam. vt. S. de arbi. qualem. S. i. vel dic de qua causa. i. de eadem.

Solemus. veniret. hac lege due ponuntur regulē. prima est vt id tñ veniat in iudicū de quo est inter eos actū: vt dicat actor reo placet q̄ agā J. re. r. corā isto: vt expiar si habeo ius. r r̄deat sic. r h̄ reppo bat p̄ rōne h̄ postā. r J. d. s̄v. ob. iter slip. S. si stichū. s̄z in

scribit. et fm hoc dic post lit. p̄test. cōdēnatiōe secuta: et sic iproprie transferri d̄t. Itē tñ nō ex delicto: sed ex q̄si p̄tractu nā et abs ex delicto lite p̄t. datur in heredes. Alij dicit q̄ hoc ē de peculio referi tñ ad cōtractū. Tu dic etiā ex delicto de peculio agi in quantum est locupletatū. vt. J. d. pecul. l. iij. S. ex cā. et sic h̄ acapē etiam cū hac forma de peculio. **S**i q̄si pcurator. i. re vera. pcurator.

Iudicium. ex hoc colligitur q̄ h̄ lit p̄testa ta erat: aliter em non esset iudicū unde apparet q̄ aliud est in h̄ m̄ dato q̄ in ceteris. vt. S. de pecul. l. ante. r. l. post. r. S. l. pri. in fi. r est rō: qz hic non vertit dam. nū pecunia: r̄. r facit. S. e. cū p̄tor. in prin.

Ceperit. vt S. de arbi. l. iij. in (si. r. l. seq.

Solus. liti. J. loc. liti. gantium. q. d. quod est sine incōmodo litigatorum. nam cōseruato loco seruato non attendo incōmodum. Item nō seruato non attendo incōmodum. vt. S. de ius. fil. r iur. l. penul. nec obli. S. de arbi. si cū diea. S. penul. quia et in recessibus est locus consuetus quandoqz. vt ibi dicit. Accursius florentinus.

arbitrio. hec regula tenet. vt. s. de arbi. si cu dies. s. ple-
niti. alia est. vt id demu no veniat de quo notatim excep-
ptu est ne veniat. et hec est vera. si tñ sub petitiõe facta
põt includi qd actor dicit in iudiciu venisse. vt si petit re
pneant fructus. Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

Item sub petitiõe hereditatis oēs
res tam mobiles
q̄ immobiles. Itēz
iura: sic in acti. fa
mi. her. et pro so-
cio. et sic de simi i
b°. Sz qdā sic pra
ue intelligunt. vt
si petam sicutam
videar et funduz
petisse. ar. ei. qd
est. C. de an. exce-
pti. l. si. Sed certe
eadē rōne videor
deduisse in iudi-
ciū regnum fran-
cie. qd est falsum
a deo est falsuz. vt
si ppono vnā. nō
videar pposuisse
etiā aliā q̄ est e-
seq̄la. vt. i. ad ex-
hi. si quis hō. s.
quantū. et ad hoc
i. de excep. rei. iu.
si ex testō. Sz vt
q̄ pma regula te-
neat in iudiciis. r
non scda. vt. i. de
edi. edic. ediles. s.
itē sciendū. in fi.
sol. hic loquit qñ
dubiu est inter a-
ctoꝝ et res. r tñc
credet actori. si at
certum est q̄ de q̄
busdā tñ egit. de
his tñ indicabit.
vt ibi. vel dic no-
minatim iniungi
si pōt claudi sub
petitiõe actoris
vel nisi de p̄sensu
partium. s. e. l. ij.

hoc in bone fl. iudi. r arbitrarijs. vt. i. de in litē iuf. l. in
actionib°. r insti. de act. s. p̄terea. aliud si culpa. vt. i. b
in iud. iuf. l. ij. in fi. r. l. videamus. s. fi.

¶ Ob eā cāz. f. ob doli cū ob has causas agere p̄fit
vt. i. de positi. l. i. s. si p̄redo. vel fur. et. i. p̄modati. ita vt si,

¶ Si q̄s alio iudicio. i. p̄p̄fali-
um iudicē. r sic dō
cū aliud iudicē
hoc ipso q̄ mutat
iudex. sicut eē dō
idem insti. de act.
s. si minus. et p
bat h̄ cas°. i. iudi.
sol. l. ij. i. rñ. r. l.
pe. Uel dic q̄ de
vna re actur° s̄ta
pulat° est iudica
tū solui. et postea
egit de alia. r hoc
inuit finis. s. r. i.
iudi. sol. l. cū q̄ res
bat. r fm hoc die
alio. i. de alia re.
vt ponat neutra-
liter. Uel dic actu
rus vna actione
ad aliquā rē s̄ta
pulat° ē. r postea
ad eādē egit alia
actione r alia cā.
r sic ponet in iudi-
cio p̄ actione. vt
iudi. sol. l. cū q̄
rebat. in fi.
k. Alio iudicio
secundo.

¶ Si q̄s alio iudicio actur°
iudicatū solui satis acceperit:
deide in alio iudicio agat nō
committetur stipulatio: quia
de alia re cautum videtur.

¶ In p̄tractu dōtis hoc est
speciale q̄ non inspiciunt locū
contractus: sed locum vbi vtr
habet domiciliū. B. I dem.

¶ Agere dōtē mulier dōz
illic vbi maritus domi-
ciliū habuit nō vbi instrumē-
tū dōtale cōscriptū est. Nec
em̄ id genus p̄tractus est vt
et eū locū spectari oporteat: i
quo instrumentū dōtis factū
est potius q̄ eū in cuius do-
miciliū et ipsa mulier p̄ cōdi-
tionem matrimonij erat redi-
tura°.

¶ Ambigua petitiō siue ex-
ceptio interpretatur fm̄ intē-
tionem p̄ferentis. hoc dō-
cit Barto. I dem.

¶ Si quis intentione am-
bigua vel oratiōe vsus
sit: id quod vtilius ei est acce-
piendum est.

¶ Qui dicit se liberandū est
liber a die sententię vel a die i-
terpositi decreti si decernat
contra p̄tumacē. Bar. I dē.

¶ Si quis intentione am-
bigua vel oratiōe vsus
sit: id quod vtilius ei est acce-
piendum est.

¶ Qui dicit se liberandū est
liber a die sententię vel a die i-
terpositi decreti si decernat
contra p̄tumacē. Bar. I dē.

¶ Si quis intentione am-
bigua vel oratiōe vsus
sit: id quod vtilius ei est acce-
piendum est.

¶ Qui dicit se liberandū est
liber a die sententię vel a die i-
terpositi decreti si decernat
contra p̄tumacē. Bar. I dē.

¶ Si quis intentione am-
bigua vel oratiōe vsus
sit: id quod vtilius ei est acce-
piendum est.

¶ Qui dicit se liberandū est
liber a die sententię vel a die i-
terpositi decreti si decernat
contra p̄tumacē. Bar. I dē.

¶ Si quis intentione am-
bigua vel oratiōe vsus
sit: id quod vtilius ei est acce-
piendum est.

¶ Qui dicit se liberandū est
liber a die sententię vel a die i-
terpositi decreti si decernat
contra p̄tumacē. Bar. I dē.

¶ Si quis intentione am-
bigua vel oratiōe vsus
sit: id quod vtilius ei est acce-
piendum est.

¶ Qui dicit se liberandū est
liber a die sententię vel a die i-
terpositi decreti si decernat
contra p̄tumacē. Bar. I dē.

¶ Si quis intentione am-
bigua vel oratiōe vsus
sit: id quod vtilius ei est acce-
piendum est.

¶ Qui dicit se liberandū est
liber a die sententię vel a die i-
terpositi decreti si decernat
contra p̄tumacē. Bar. I dē.

¶ Si quis intentione am-
bigua vel oratiōe vsus
sit: id quod vtilius ei est acce-
piendum est.

¶ Qui dicit se liberandū est
liber a die sententię vel a die i-
terpositi decreti si decernat
contra p̄tumacē. Bar. I dē.

Si q̄s alio iudicio. i. p̄p̄fali-
um iudicē. r sic dō
cū aliud iudicē
hoc ipso q̄ mutat
iudex. sicut eē dō
idem insti. de act.
s. si minus. et p
bat h̄ cas°. i. iudi.
sol. l. ij. i. rñ. r. l.
pe. Uel dic q̄ de
vna re actur° s̄ta
pulat° est iudica
tū solui. et postea
egit de alia. r hoc
inuit finis. s. r. i.
iudi. sol. l. cū q̄ res
bat. r fm hoc die
alio. i. de alia re.
vt ponat neutra-
liter. Uel dic actu
rus vna actione
ad aliquā rē s̄ta
pulat° ē. r postea
ad eādē egit alia
actione r alia cā.
r sic ponet in iudi-
cio p̄ actione. vt
iudi. sol. l. cū q̄
rebat. in fi.
k. Alio iudicio
secundo.
Agere. pōt
intelligi: hec
lex q̄ alibi fuit fa-
cta. p̄missio r con-
tract°. r alibi in-
strumētū scriptū
r alibi domiciliū
viri. Uel scdo q̄ i-
strumētū r p̄terus
fuit in domo p̄ris
mulieris factum. tñ marit° puenit in suo foro. iō qz vt i
seruisse locū illū in reddendo. vñ quasi ibi p̄xerunt. vt
i. de ac. et ob. l. p̄xise. r fm hoc tñ puenit in suo foro
fm bul. Sz. M. dixit in vtroqz. i. in loco p̄ct°. r foro ma-
riti. r qd dō h. nō vbi r. subaudiebat tñ. et q̄ p̄ea. vt r
eū. subaudiebat magis. r sic subaudiebat marie. vt. s.
m. Dotalē. i. reddende dōtis. (e. heres. s. fi.
n. q̄ eū. electe s̄z. B. q. d. h̄c nō illū p̄patine fm. M.
o. Reditura. i. itura. qz sequit soz viri. aliud in p̄cu-
binayt. I ad muni. de iure. s. fi. sic p̄bū reddēdi p̄ dare
ponit. vt. i. de verbo. signi. l. verbum reddendi.
Sz q̄s. qd dicit intentione referas ad actoꝝ. vt qz
dixit res iniuste possidere r ad se pertinere. q̄ p̄ba r ad
petitoꝝ r ad possessoꝝ p̄nt referri. r qd dicit ofone. re-
feras ad res. vt qz fuit ibi p̄fessus rem ad actoꝝ pertinere
re. q̄ p̄ba exponit vt sit debita. nō q̄ sua. cū reo vtilius
sit vt ar. i. de p̄. sig. l. p̄bū p̄tinere. vel dic p̄mū qñ in vna

dictio de l. ubi. vt in l. inter stipu. si. scdm qd i vna ofo
ne. et sic no. q. et mittit interpretari qd in iudicio. Idē
in pncipe. vt. de reg. iu. l. nerat. Idē i ptoze. vt. de
ob. l. in pncipalib. Sed sec. i. scrib. vt. s. d. pac. l.
veterib. r. de hen. emp. labeo. r. l. cū lege. r. d. s. ob.

Qui se dicit suis nūmis redēptū esse si hoc p
bauerit: exinde liber^o erit ex
quo snia redēptus est. qz cō
stitutio diuoz fratru^o nō libe
rū pncipiari precepit: sed res
stitutio ei libertatē iubet. p̄oim
de cōpellēdus erit manumit
tere eum qui se suis nūmis re
demit. sed et si latitet exēpla
senatuscōsultozū ad fideicō
missariā libertatē pertinētuz
debere induci oportet.

Quā sententiā puenit p̄
cedente. peremptorio impe
trato legitimo ordine hic ex
presso. b. d. Barto. Idē.

Ad peremptoriū edic
tum hoc ordine vent
tur: vt primo qd petat post ab
sentia aduersarij edictum p̄
mū: mox alterum. Idē.

Per interuallū non mī
nus decē diez. Idē.

Tertiu. qd p̄positis
tunc peremptoriū im
petret. qd inde hoc nomē sū
psit q̄ pimeret disceptationē
hoc est vltra nō patiet aduer
sariū tergiuersari. Idē.

Ad peremptoriū. vsqz huc de his q̄ circa iudicia sūt
nūc at̄ q̄ ad sniaz pueniat. r. die vtz. s. sicut ex tri
bus tñ. vt. C. quō r. qñ in. l. tres.

Primū. qd d̄ admonitōis. vt in aut. de he. r. fal.
s. qd aut nō iplēs. col. i. scdm d̄ p̄ncipale. tñ cita
tio. no. q. mox d̄. r. diez. (tōuz. q̄ tñ peremptoriū
Er interuallū. r. diez inter edictū r. edictū. vt h. r.
C. e. l. properādū. s. l. hodie at. r. r. diez. vt i aut. d̄
liti. s. oim. r. s. r. si hoc minime. col. viij. r. l. ibi dicat in
scotoze. tñ nō d̄ actoris r. vt. de reg. iu. l. nō debet.

Tertiu. tergiuersari. impoie: cū in crialib^o tñ
hoc sit. vt. ad turpill. l. i.

Peremptorio p̄minat. sic. de peri. r. cōmo. l. i.
s. licet. r. C. cōminari. vel epistolas.
Onnunq̄. i. aliquando.

Doc edictum. s. peremptorium.
p̄ edicta. putaria.

Alterum. i. duo. Accur.
Unum. nunqd hoc qd p̄o ob^o datur bz h̄e spaci
um triū edictoz. r. h. quidam nō. ar. s. de pac. l. si plu
res. s. nec d̄er vn. s. ar. d̄. de pdi. et demon. l. q̄ duob^o

Cause. quia sic alimentorum.
Uel persone qz pupillus vel vidua.
Uel temporis. qz forte serie appropinquat. Et sic
nota qz possunt dimitti dilaciones iste. vt hic. r. de
iudi. l. qui p̄tribunal. r. C. de dila. l. siue. nō augeri. vt
C. de dila. l. i. s. l. vnde
videt qz nec dimi
nui. vt. s. co. p. in
terualla. sed intel
lige ibi nō minus
nisi iudez videat
quare sit.

In peremptorio autē cō
minat^o m̄ q̄ edictū edit
etiā absente diuersa pte cogni
tur se et pronunciatuz. Idē
omnūq̄ aut hoc edi
ctū post tot nūero edi
cta q̄ p̄cesserūt dat: nōnūq̄
post vnū vltex^o: nōnūq̄ sta
tim: qd appellat vnū p̄ ob^o
hoc aut estiare oportet eū q̄
ius dicit p̄ conditione cause
vel p̄sone vel temporis: et
ita ordinez edictozum vel cō
pendium moderari.

Reo absente in termino p
emptorio iterum ex benigni
tate citatur: et sententiā s̄ iu
sticiam profertur: actorē vero
absente in termino perempto
rio cassatur illa citatio et illū
edictū instantia perimetur nō
autem diffinitive pronuncia
bitur. b. d. B.

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Idem.
Post edictū perem
ptoriū impetratū cum
dies ei^o superuenerit: tūc ab
sente citari debet. et siue res
ponderit siue non responde
ri agetur causa. Et pronūcia
bitur non vtiqz secundū p̄e

Jude
quod
l. vnde
munes
re p̄o.

Ordinez. l.
numerum.
Compendi
um. i. in h̄e. diez.
C. post. ab
sente. i. reus
a. Citari. qui
to. Accur.

Debet. i. p̄
vt ex supiori. l. pa
ter. alij dicit hoc
necesse esse. alio s̄
sententiā nullam. vt
C. de sententijs.
Plataz. Et no. qz
hec edicta. p̄pone
bant in albo quo
dā loco qd vs
niaz ad cam. vt. l.
de re iudi. p̄uma
cia. s. i. r. ita fieret
ei notū p̄ se p̄ ali
os legētes. qd nō
est hodie in vsu.
sed per executor
res missos ad do
mū rei. sic fit cita
tio. sed olim r̄ per
precones citabā
tur. vt in auten. d̄
li. s. oēz. col. viij.

Item ordinari. p̄ponebat. delegatus aut qui pedane
us dicit. vt. C. de pedane. iudi. l. pe. non poterat. vt in
aut. de erbi. s. si vero. sed ibi ante litem p̄sta. locū. sed
per suā ammonitionē pōt fieri cōrumax aliquis. vt. C.
quō et qñ in. l. ij. It̄ ex eo qz hic dicit p̄ncipalib. p̄z qz
lis erat p̄stata in ob^o p̄cedentibus legib^o. als autem
nō posset dari diffinitua iure veteri nisi in cā appella
tionis. vt. C. de t̄pib^o et re. ap. l. si. Sed hodie sic actorē
absente. vt in aut. de lit. s. si p̄o in iud. col. viij. s. quidaz
ibi de interlocutoria dicant loqui. qd est falsum. qz et
veritate subitū red̄sita r. c. qd nō fit nisi in diffinitua. vt
C. e. l. iudices. Reo aut̄ absente nō. qz fauozabiliores r.
vt. de reg. iur. l. fauozabiliores. nec obstat l. aut. vt oēs
obe. in. pul. s. siue. gatur. col. v. qz ibi erat quasi p̄f. in
res. sed qualr̄ an lit. p̄f. sic bar citatio. r̄ h̄. vt et p̄. cuz
rō diuersitatis reddi non possit. vt ar. de ver. ob. a. titio
It̄ nōne ē necesse hec edicta r̄ maxie p̄emptoriū p̄ueni
re in noticiā citari: qdā sic. vt. l. q̄ s̄ntie sine ap. l. i. s. item.
Tu die. qz sufficit ad domuz solēniē nūciari. vt ar. C.
quō et qñ in. l. ab eo. r. de dam. sec. l. iij. s. abesse. r. C.
de art. excep. l. pe. in. si. nec ob. dicta lex. quia ibi dicit ad

maiozem exaggerationem.

a Presentem. factorem.

b Absens. f. reus.

c In iud. lmo 3. vt. f. de re iud. l. p. tunc. So. co. heret dano litis. f. in expensis. vt. h. et. C. e. l. pperadu

Sci aut. in fi. s.

Uel cohercet. qd

ex ca ptoz denega

re pot ei ius. vt. s.

er qui. cau. ma. l.

sed et si per pre. s.

sed et si dum. Uel

qz dixit vt infra cer

tu rps ageret. qd

no fecit. vt. C. d. i

ge. ma. l. diffama

ri. non aut vt caz

principale pdat si

sententia. cu ei

absentia dei pre

sentia suppleat. vt

C. e. pperandum

s. cu aut. Itē 3. f.

de p. f. s. l. certu

s. pe. Solu. vtz

est q no solet ni

si fm legē istā. vt

dic. no solet abnti

scz accusant. nā

fm vetera iura fi

prahabatur her

modicū. i. nō ha

bebat sc sic deser

ta vt postea actore

abntē dari snta.

qd nō

vt h. subiat. Uel

dic q loquitur ibi

de absente nō per ptumaciā. et sic nō dz ei qd pdenari

cu necipe aliq. secus tñ vt in minore. vt. C. de pecu. l. h. iō

d Si is impetrauit. f. actor.

e Cognitiōis. f. sententia.

f Circūducendū. i. delendū. et facit. f. de his q i test.

delen. l. i. r. q. hodie aut etiā actore absente dz diffinitiva

dari. vt. C. e. pperadu. s. snta. olim aut non nisi in

ea liberali. vt. C. de li. ca. l. iusta.

g Reus. cui scilicet missum erat pemptorium sed

non venit. r p hoc apparet q. s. in pu. loquitur reo ab

sente. et sic eo absente phtur hermodicū. nō abntē ac

toze. et facit. s. e. l. non idcirco. s. i.

h Lis. i. instantia totius cause.

i Instantia. f. edicti. non dico toti litis. et sic nō fit

litis ptes. de nouo nisi iudex absoluerit ab obseruatiōe

iudici. qd pot. vt. C. e. pperandum. s. i. Accur.

k Audiendū. nisi veniat sedente iudice pro tribuna

li. vt. s. de in integ. re. diuus. Itē hoc si est cōtumax i nō

veniedo. secus si i non restituendo. vt. f. de ap. creditor.

s. fi. q est 3. et facit. C. e. pperandum. s. cu aut.

l Si minus. i. si nō fuit cōtumax vere: tñ fuit pressi

ptne. et sic loquit. C. quō et qn iudex. l. ab eo. als nō va

leret snta. vt. f. de re iu. l. de vnoquoq.

De qua re cognouerit. principalit corā eo lite pte.

sic. s. eo. l. vbi. s. qd si aliq in iudiciis incidens q

ntio opponat in modū exceptionis vel replicationis: an

sup ea ferre debeat sntam: Rñ. pla. sic. vt. h. et. r. s. de mi

no. l. iura. et. f. de puari. l. iij. in fi. l. rñ. Sed bul. 3. qz fatz
de incidenti pñciaf qñ dñ de principali. vt. C. de ordi.
iu. l. i. et. C. de adul. qm. r. f. de agnos. l. l. si quis ali. s. fi
vel parens. r exponit hic. f. principaliter. et illi d puari.
et illi de mino. q sint spālia. 3o. vero distinguit. an inci

nunciare cogendus erit.

C Jurisdicō iudicis potest

prologari consensu partū de

ptitate ad quātitatem. Bar.

Iudex qui vsqz ad certam

sumā iudicare iustus est: etiā

de re maiori iudicare potest

si inter litigatores cōuentat.

Iudicium agitatum nomi

ne mortui qui viuere putaba

tur qstuz ad eum est nullum:

sed nomine eius solutum po

test ab herede cui proficit re

pet. h. d. Bar.

Cū absente defendere vel

lem iudiciū mortuo iā eo ac

cepti r pdenat solut. quesitū

est an heres liberaret. Itē q

actio michi aduersus eū cō

peteret. respōdi iudiciū qd iā

mortuo debitore p defensorē

eius accipitur nullum esse: et

ideo heredē non liberari. de

fensozem autē si ex causa iudi

cati soluerit: repetere qdē nō

potest. Na p. o. l. i. r. s. de

Itē op. in auten. vt clerici apud p. p. s. pe. coll. vt.

sed et ibi spāle. Item fallit hec lex si partes transgant

vt. s. de arbi. non distin. s. i. Itē si iudex habeat in

stā excusationē. vt. s. e. si longi. Item vbi desit ee ius

der. vt. s. e. iul. r. s. e. iudiciū. s. an ordinari possit cogi

g. Rñ. sic a suo superiore. vt. C. de sententijs ex pi. reci. l.

fi. et de peda. in. l. ij. et. s. de arbi. l. ij. s. fi.

n Iustus. a delegante vel a lege. vt defensor ciuita

tis. vt. C. de defē. ci. l. i. et ar. f. ad munici. inf. ueniētes

o Cōuentat. vel si etiā incidenter crescat lis fm

azo. vt. s. de iuris. om. in. l. i. pe. s. fi.

p Iudicium. i. actionē vel instantiā.

q Aduersus eum. f. heredem.

r Non liberari. scilicet ipso iure per solutionem fa

ctam scilicet ex tali iudicio. sed per exceptionē vt subq

cit hic in fi. abi qui sane. r. c.

s Repetere. ab eo cui soluit. Et sic nō. q snta t3 licz snta t3

nullū sit iudiciū. i. instantia ex defectu iuris. vt. f. fa. her. l3 nullū

cū putare. sic r seqt vsucapio ex eo p. tū q nullū ē. vt. f. sit iudi

p. ep. l. ij. s. l. a furioso. s. qd s. d. Alij r iudiciū r snta t3 n

lā dicit. r iō nō repetit. qz solutū ē debitiū creditou. Tu

dic iudiciū aliq. i. instantia cū sit act. r tñ psonaz. s. s

actio nulla. q noie defuncti suscipit. et sic accipe h iudi

ciū p actiōe. r dicta. l. cū putare. Itē snta t3 nullā cū sit la

ta 3 defunctū. vt. h. r. f. que snta sine ap. l. pe. r. f. d. reg. iu.

neratus. secus si p. eo. qz tñ tenet. vt. f. de fideicō. l. l. l.

cū quāsi. in p. m. vel illud spāle in libertate.

Iudex non spāle est in legato p. o. c. s. u. l. i. s. i. a. z. d. i. c. e. r. e. l. c. o. s. i. p. o. t.

a **N**egotioꝝ gestioꝝ. qñ mādātū non intercessit. als mādātū. et sic nō ob. J. mā. si pcedens. in pñ. q̄ est cōtra.

b **Q**ui. scilicet heres. Accur.

c **E**xceptio. si soluit nōle absentis est exceptio intē tidis. i. fcti cū eū liberavit ipō iure. si nōle snie: tūc iur̄ est exceptio. f. cū eū non liberavit ipō iure. et sic hic accipe.

d **P**ossit. ab eo cui est solutum.

e **C**onueniat. et ita pceptio. **S** p̄tor. p̄cto. er sic ēt eo facto p̄tumace vt. C. quō r qñ iudex. l. tres. als nō tenet sn̄a. vt. C. e. ti. Lea q̄. r dīc h̄ fuisse lit. p̄ref. als sn̄a nō teneret v̄l valeret. vt. C. de tēpo. ap. l. si. S. alud. r no. S. e. l. et post.

g **D**e iudicatio. an sit iudicatio mandando eā executio. als vs def lsa sibi h̄ria si deberet cognoscere an rite lata sit.

h **C**ognoscere. an sit iusta vel iniusta: vel iuste vel iniuste lata habito respectu ad ius litigatoris.

i **E**dicta. cita totia. Accur.

k **D**ecreta. id est sentētie.

l **P**retorum. q̄ esse nō debet. vt h̄. et. J. ne qd̄ in loco pub. l. fina. et. C. de bo. que libe. l. fina. § penulti.

m **M**arcellus notat. excipiendo casum vn̄i a supradictis.

n **S**ciēs. idē si ignorās fm̄ quosdā. vt. J. (cis. Ac. de edil. edi. l. i. § cā. Tu dic q̄ si ignorās falsum allegauit p̄ restōnē absens iuuet ipō iure. Jtē accipe h̄ qñ absens ē ex voluntaria cā: als semp̄ audif. vt. S. de in iteg. o. **A**llegauerit. scilicet actor. (re. l. si. p. **A**pprobatus. ab abite q̄ dr. vt. J. de pb. l. p̄fōn. r. l. quotiēs. § q̄ dolo. r. J. de admi. tu. l. ex cirographis. et. J. de nora. si fuus depositus. Sed quō p̄ hoc p̄barit. R. h̄. bene. p̄r em̄ esse obiecta p̄scriptio istī agēt: r iudex dicebat q̄ absentiē absolueret nisi aliud videret. ideoq̄ p̄sens falsum. p̄bauit q̄ fuerat debitus p̄ interruptiōem. et hoc probauit p̄ eos qui interfuerit iudicio.

a **A**dmittere. imo videt q̄ nō. vt. J. mā. si fideiussoz. § in oibus. q̄ est p̄tra. S. lo. ibi soluit ex causa iudicati. h̄

non soluit: sed r si soluisset hic haberet p̄dictionē. f. sine cā. r ita h̄ intelligit: licet nō indebiti vt ibi. Uel die q̄ iste sp̄trauit restōnē. vt. S. de in iteg. resti. l. diuus. § nec in tra has. als hic de falso etiā agit ciuilitur et p̄petuo ad itereffe. Jtē criminaliter infra. xx. an. vt. C. n̄ sal. l. q̄rela. r. **P**aulus notat. excipiendo alium casum a p̄mo cāu h̄nt leg. Ac. f. **D**enegā dā. hoc ipō iure. r q̄ subdit nō debere. f. p̄ exceptio. q̄ non placet: qz nec ipō iure nec p̄ exceptionē iuua: nisi puus p̄tita restōne. sic. S. ex q̄. cau. ma. nec nō. § erēplo. Dic q̄ p̄mo casu fuit abhis. p̄babilis r n̄cā cā: r tūc restituit in totū. f. cūdo. p̄babilis. r tūc ad appellā dō r̄m. Uel dic an fuit legitime de f̄sus vt tūc ad appellādū restituitur. an non: tūc ad totā cām vt di st̄guit. S. de in iteg. resti. l. si. r q̄ h̄ de die sp̄ p̄tita p̄ restituitōe.

Proponebat. dat. i. delegat. sed ordi narij nō dant ad aliquam causam specialem.

Excusatos. p̄t aliquā cām vt. S. e. l. i. § q̄. vt qz sunt trās mare. vel cū p̄ncipe. vt. S. de mino. l. ve.

Eādē rē. f. p̄manere p̄mitteret. azo. (rū. § ex fctō.

Non modo. i. non t̄modo est idem iudicium.

Permanere. imo vt mutari. vt. C. e. p̄perandū. § s̄mañt. q̄ est. §. eo. mutat qd̄ qz trāsit in aliu iudicē cā. h̄ tñ idē est iudicij sicut r cū trāsio de loco ad locū mutari dicor. idem tamen homo sum.

Eritimari. qñ. f. p̄ticulari h̄ hoc factū fuit. nō si totū simul. vt. J. q̄. mo. vsufu. amir. l. qd̄ tñ. § in nauis. ni si fieret eo animo vt ex eis dē tabulis recōponeret: quia tunc eadē fingeret. vt. J. de p̄b. ob. inf̄ stipulantē. § r nauis. r. J. de sol. q̄ res. § areā. sic grex mutat p̄ticulariter idē est. vt. J. de lega. i. si grege. sic edificij. vt. J. de p̄t. ru. p̄re. l. seruitutes. § si sublatū. r. J. de le. i. si ius legatū. § fina. sic quelibet vniuersitas. vt. S. qd̄ cuiusq̄ vniuer. l. sicut. § penul. Accur. f. florentinus.

Runo. f. retro computato.

DI

Partialis que dicuntur atomi. Rei species i. forma. vt. ad exhi. iulius. §. sed si qd. de excep. rei iudi. r an eadem §. idem corpus.

Præuatis i. pecuniarjs r civilibus. secus in criminalibus. vt hic. r. de iniur. l. lex cor. in pn. Accur.

Pot. lmo videt q no. vt. §. de iur. om. iudi. q iurisdictioni. q est §. sol. vt ibi. Accur.

Uippe. bona ratio. vt. ad treb. naz q. r. §. de his qui fut sui vel alie. iur. fili. iulfa. et. §. de ca. di. l. amittit. §. fi. r. l. seq.

Um que temere. i. scies se no hre ius. imo r si no temere du si sit ab solut vocat. c. vici. r. vici. r. vt. C. e. p. per adu. §. sinast.

Uippe iudicare mun publicum est.

Temerari actor dano expensari afficit. Bar. Uipi.

Um quem temere aduersariu suu in iudiciu vocasse constiterit viatica litif. q sumpt. aduersario suo redere oportebit.

Maio iudex minorib con sulentibus de iure respondet non de facto. h. d. Bar.

Judicib de iure dubitantibus p sudes ruder soler. De facto aut p sulerib no debent p sudes p siliu partiri. veru tu bere eos put religio suggesse rit sniam pferre. hec enim res nonuq infamat et materiam gre vel ambitionis tribuit.

Falsa demonstratio non vlnat iudiciu. h. d. Bar. Oop.

In iudicis nomie vel pnoie! erratu est: Ser-

q: si iusta cam habuit vocadi lz sit ntic vic: m no debz in expessis pdenari. vt in auf. de iudi. §. opz. col. vi. r. de lega. ij. q solidu. §. etiā. als sic. vt hic r in cotrario. vt. C. §. fruc. r. lit. expē. no ignoret. r. C. §. excu. tu. l. seuerit. ac. §. Soler. vt hic r in auf. de iudi. §. pe. coll. vi.

De facto. factu duo testes dicut ita vel insim: ius sic. pbatu est ita p testes vel insim. r sic factu ponit p cofranti qn de iure p silit. secus qn de facto.

Impartiri. vt si qrat plene sit. pbatuz vel no. na tu magis scire potes r. vt. de testi. l. iij. §. ij. vel si querat. fuit ita res vt dicit actor. §. §. §. de of. pre. diuus. sol. ibi de iure nū querebas. vel dic licet a pncipe de facto que ri vt ibi. non a pside vt hic.

Tridur. qrit cur: Rā. dāti p siliu. Sz qre magis q

si iure? Rā. qz facilius posset se excusare p silēdo circa factu cū i eo ēt periti fallā. r iō facilius delinqre p sumere. vt ar. de iur. r fac. igno. l. ij. Si aut qd velit referre qz timēbat ptes: hoc nō licz. vt i auf. vt iud. nō expec. fa. ius. §. i. col. ij. sufficit em r. vt in auf. de mā. prin. §. patrocina. colla. ij. Ac.

Ulus rñ. si ex cōuētione litigatoru is iudex aditus esset: euz esse iudicem de quo litigatores sensissent.

Præuatuū consensus non facit iudicē eum q nulli pcest iurisdictioni. h. d. Bar. Uipi.

Ue neqz iurisdictioni p est neqz a pncipe potestate aliqua pcedit est: neqz ab eo q ius dandoz iudiciū habet datus est: nec ex com promisso sumptus: vel ex aliqua lege confirmatus est: iudex esse non potuit.

Aliquando ex necessitate iudex comittit nuncio vt causam dirimat. Bar. Idem.

Omniūq solent magistratus populi romani viatores nomiatim vice arbitri dare: qd raro et non nisi re vigente faciendum est.

De inofficioso testamento. Titu. ij.

Inter ascendētes r descendētes iter fratres loc est qre lemō iter alios. Bar. Uipi.

Liendū est frequētes cē inofficio si querelas omnib em tā parentibus qz li beris de inofficioso licz dispu

De inofficioso testamento. Quia in iudicjs exercent actioes: ideo de his videam. r primo de vniuersalibus et realibus: quas quita pcedit querela. ideo de inofficioso testamento ponit.

Ciedū frequentes. host est mēdaciu. vel dic q loquitur fm sua tempora. Accur. r parētib. ita demū dat his oib qrela si ab itelato succedere potuissent. vt qz nemo pcedat. vt ar. liti. de ca. di. §. si. itē parētib. ita demū dat si sint exheredati a filijs emācipatis. si rō ab eis ptereant hz locū §. tab. qd dic vt dixim. §. je. p siliu. in fi. r. l. i. pponas. i. rñ. vbi rō filij est in p tate q pterit vel exheredat cessat qrela. et bo. pof. §. tab. qz ipso iure nullū est testm. vt liti. q test. fa. pof. in pn. r ideo pat

In iudicjs. pnoie. idem si in agnomie vel cognioe. vt liti. de le. §. si qd i note. r facit. §. de rei vē. l. si frumētū. §. fi.

Ue neqz iurisdictioni. f. ordinarie cū admi nistratone.

Aliq. sine ad ministratone.

Dar est. de qd habes. §. e. cū pctor. §. i.

Lege confir mat. i. pfectudine. vt. C. de emā. li. l. i. et fi. vel dic q erat als iudex: sed nō noster: sed nos. progauimus eius iurisdictionem. vt. §. e. l. i. v l dic le ge. f. scripta. vt. §. §. iur. om. iu. r qz. q nō potuit. vt. C. de iurisd. om. iu. l. pnatoy.

Omniūq. viatores. i. nuncio q executor dē. vt liti. de act. §. tri pli. afr accipit. §. nau. cau. l. ij. §. in factū. lz et de hoc viatores qdā h itel ligāt. Azo.

Arbitri. i. delegati iudicis.

Re vigente. in reb modicis r cū alijs ipediatur.

ola occupat iure peculij. vt. de castre. pe. l. ij. nisi filij in castre vel qsi peculio faciat testm. tuc em tenet. sed euitat qrela z sta. vt. C. e. l. fi. z ar. i. si a pfe ds fu. ma. l. i. s. est z ali. Et ho fili nec sit i pte pris nec sit emacipat vt qz i aut pte est. q rone pfi hñ in pte denegari dixim qrela: eade z auo et ei filio denegabitur. Si autez nepos ab auo emana petur sol auus admittit. vt. i. si a pfe ds fue. ma. l. i. s. nepos. Si vero parentes materne lince ptereant vel exhere denf ab aliq. idez dico qd est si ipsi ptereant vel exhere redet. vt. isti. d. exhere. li. s. fi.

Querela pponit captato colore demetic in qua pponens debet pbare se indigne esse ab herede submotu. h. d. vsqz ad. l. posthumus. Mar.

Hoc colore de inofficio so testis agit quasi non sane metis fuerit q testm ordinauerat. z hoc dicit non quasi vere furiosus vel demens testat sit: sed recte qdem fecit testm: s; no ex officio pietatis: na si vere furiosus eet vel demens: nullu esset testamtu.

Inofficiosum Mar. testm dicere: hoc est allegare quare exheredari vel pteriri no debuerit: qd pleruzqz accidit cu falso pareres istmulati liberos suos vel exheredat vel ptereunt.

Quoniam est em pntiendū parerib; iniuria aduersus liberos suos testamento inducere: quod pleruzqz facit maligne circa sanguine suum

Hoc colore i. hac honesta testib; s; colore pponit publiciana. vt. isti. d. ac. s. alie. d. Recte. ppe dixisset rite. na recte caz: rite ius v' iurj solenitate denotat. vt. i. d. bo. pos. i. ta. n. putat. s. n. quis.

Pietatis. i. officio qd est pietas. qd sic d' iter prem z filij vt. h. z. i. de obse. l. pe. Inter patronu et libertu d' obsequij. vt. C. d. neg. ge. off. iter hoiez z hoiez bñficiu. vt. i. de ser. ex. por. seruus. inter deū z hoiez religio dicit.

Testamtu. vt. insti. qui. no est pmiss. fa. te. s. ut furiosu. hic autē lex est. vt. i. eo. papinianus. s. fi.

Inofficiosum ptereunt. alios instituendo. z dic ptereant q ex premis sunt. vt. isti. de exhere. lib. s. fi.

Quoniam enim consentiendum inducere. sic. i. ad filij si quis in grau. s. l.

Delinimētis. i. blāditijs. vel. i. deceptioib; vel distimulatōib;. R. z. p. vñ s. ius. Si lino lino deplanat miti gat vngit. Leno/leo/lena/lea siue leena notent. qñqz tñ hmōi blāditiie pcedit. vt. C. i. s. qd aliqñ te. p. l. fi.

An. bene dicitur circa sanguinem. nam zc. l. Descendunt. vt nepotes ex filia.

Preteritum. pterire est neqz influere neqz exhere

dare. vñ z si fiat ei mentio nisi p dicto mō dici pōt pteritio. vt. insti. de here. ab inte. s. eade. Itē no. q. in trib; die ti. p. corrigi. p.umo. qz olim. pbabat filij se fuisse immeretes. s. exheredatōe vel pteritōe vt hic. hodie heres influit. pbabit. vt. C. e. l. liberi. z. l. omnimodo. Itē qz

inferetes iudicium nouercalibus delinimētis instigatiōibus ve corrupti. Mar. Alm; z his q no er masculis descēdūt facultas est agendi: cū z de matris testamento agant et obtinere assidue soleant.

In hoc s. pponit formam li belli in qrela inofficiosi: nā primo dicit qd bz narrare: scdo pponit mediū p qd zcludit. cōclusionē vero omittit. Mar.

Huic autē hbi de inofficioso vis illa vt dixi est: docere imententē se. z ideo indigne pteritum vel etiā exheredatione summotū: resq; illo colore de fendit apud iudices vt videat ille no quasi sane metis fuisse cū testm inique ordinaret.

Posthumus pteritus vel exheredat pōt agere qrela eoz casu quo possit iā nā; succedere vt su; vel legitim;. Mar.

Posthumus. Ulp. Inofficiosum testm po test dicere eoz qbus suis heres vel legitim; potuisset fieri si in vtero mortis eoz tēpo

olim legata et libertates no valebāt acto de inof. test. vt. i. e. papi. in fi. hodie s. vt. C. de li. pter. v' exhere. aut. ex. cā. s; an hodie locū hz qrela. Rñ. d. no nisi iter fratres turpib; psonis scriptis heredib;. vt. C. e. fratres. nā si supior inferiorē vel ecōtra exheredat: aut no inserit caz; z tūc ipō iure no valēt p pōctū. s. aliud. aut inserit z pbat: tūc cessat qrela. vt in eo. s. z se. aut inserit z non pbat. tūc ipō iure s. m. d. est irritū. vt in d. aut. vt cū de ap. co. s. siue i g' oēs. col. viij. sed Jo. l. z alia pcedat: hoc vltimū no. nā no ipō iure sed p querelā debet venire et rūpit. vt. i. eo. papinianus. s. fi.

Posthumus. exhere datus. o Suis heres. de suo pone exēplū in filio z alijs inferiorib;. vt. insti. de here. qua. z dif. s. fut. et insti. de pa. po. s. ius aut. de legitimo pone in fratre cōsanguineo q est legitim;. vt. insti. de le. ag. suc. s. itaqz. q qñqz agit qrela. vt. C. eo. fratres. Itē pone in filio q succedit matri q est legitim;. vt. i. vñ legitimū. l. ij. s. fi. et. l. iij. de cognatis pone exēplū in nepotib; aut materni. nā ipi sunt cognati auo z no agnati. z possunt qri de inoffi. test. vt. insti. de

Inoffi- ciosi qm la l mul tis ho- die co- rigit.

Offi/ obsequi/ bñficiū z fligio qñ dif- ferit.

ex here. li. s. h. et tunc ab intestato haberet vñ cognati. et idē in sequenti possidē: vt habeat locū vñ cognati. vt insi. de suc. cogna. Itē meli⁹ ad huc pone in filio filij emācipati accepto post emācipationē pri⁹ q̄ nō pōt dici legitim⁹. qz penācipationē pri⁹ iura agnationis nō hz. vt insi. de suc. ag. i.

ri. vñ z habet bo. pos. 3 tab. nō agit dicit nullū. vt. 3. d. bo. pos. cōtra tab. l. si emancipat⁹. i. ri. z ob hoc nō sine misero queritur. qd̄ q̄ posthu mo emācipati. vt debeat iouādū testatorū qre non decessit intestat⁹ hic auus. nā z si eum vellet instituire nō poterat: qz adire nō poterat qd̄ est de iure ciuili cum nō esset agnatus. Itē qz alien⁹ erat posthum⁹ q̄ institui nō poterat. vt insi. de bo. pos. circa pñ. hodie sec⁹. vt insi. de delega. 3. posthumo. et. 3. de li. z posthu. l. galus. 3. ille. itē si instituit aliū rūpī test. vel p. 3. a. vel p. qrelā. vt hic d. 3. de bo. pos. contra tab. si emancipat⁹. z ad hoc rñ. z si nō potuit adire: potuit tñ hē bo. pos. fm tab. vt insi. de bo. pos. i. rñ. itē potuit vter mitti in possessionē. vt subicit.

C Sed z cognatorū. s. posthum⁹ pōt dicere inofficiosuz testm: qz z hoz. zc. Et nō. qz nō est hęc rō gnalis. nā cognati q̄ erāt in sexto gradu poterūt petere bo. pos. vt. 3. vñ cog. l. i. h. h. autē. z. 3. si qz. z. 3. si qua. z. tñ nō agit de inofficioso. vt. 3. e. l. i. ergo legit ita. bene dico qz agit de inofficioso posthumo ex filio emancipato: qz si iam eēt nat⁹ posset petere bo. pos. 3o. vt dic pōt agere qrela quasi natus. qz bo. pos. petere potest quasi natus.

C Et s. parentibus.
C Imputatur. allegando dicit.
C Impetrare. i. allegare vt profit. 330.
C Factio. regulariter. naz causa cognata denegatur. vt. 3. de test. l. is cui. 3. si quis.
C Scriptus heres. s. posthumus de quo loquitur.
C Scdm tab. z sic iure p̄torio succedit qui iure ciuili nō pōt. vt. 3. de libe. z posthu. gallus. 3. ille. que est cōtra. sicut z quando testamētō capi. dum. irritato. vt insi. q. mo. test. insir. 3. non tamen.

C posse queri. de inofficioso testamento. l. 3. p̄tue nō sit posthum⁹. z hoc qñ extraneū instituit. secus si filios instituit. vt. C. eo. si mater.
C Successionem. i. ius succedēti. s. p̄ficiat. z sic nō. qz

res iter alios acta alijs p̄dest. nō principaliter: s. p̄ quā dā consequentiā. sic. 3. de bo. auc. i. u. pos. cū vn⁹. in fi. i. rñ. itē nō. hic qz qrela nō ē actio. qz actio. p̄dest. victori. qd̄ nō facit vt hic. itē qz p̄tuo daret. vt. C. de p̄ti. pe. l. ij. qd̄ hic nō sit. vt. C. e. si qz filii. 3. pe. itē daret heredi. qd̄ in ea nō est nisi cū fuerit p̄parata. vt. 3. p̄ti. 3. z insi. de p̄pe. ac. 3. nō oēs. itē nō p̄t̄ qd̄ dari sed ecōtra. nec accusatio: qz alii qñ daretur heredi qd̄ nō cēt si cēt accusatio. vt. C. si re⁹. vt. ac. mor. fue. l. si. itē nō agit vt qz p̄m̄. d. er. Quere: go quoddam ius la ioffi. mediū tenēs iter qd̄ sit. vtrūqz rescūdēs in totū testm. vel p̄ parte. vt. 3. e. circa. z d. qrela. itē est hic arg. qz qui agit de inofficioso testō nō proponit petitionē hereditariā. vt plene dicitur. i. eo. l. qd̄ de inofficioso.

C Si qz instituta a accusatiōe inofficiosi decesserit: an ad heredē suū qrelā transferat. Papinian⁹ rñdit (qd̄ z qbusdā re script⁹ significat) si post agnitā bonoz pos. decesserit: esse successione accusatiōis: et si nō sit petita bonoz possessiō. tā tamen cepta p̄trouersia vel preparata: vel si cuz venit ad mouendam inofficiosi querelam decessit: puto ad heredem transire. Pau. Uēadmoduz p̄parasse litē qz videat z possit trāsmittere actionē: videamus z ponam⁹ in potestate eum⁹ fuisse vt neqz bonoz possessiō ei necessaria z aditio hereditatis

C Si qz instituta a accusatiōe inofficiosi decesserit: an ad heredē suū qrelā transferat. Papinian⁹ rñdit (qd̄ z qbusdā re script⁹ significat) si post agnitā bonoz pos. decesserit: esse successione accusatiōis: et si nō sit petita bonoz possessiō. tā tamen cepta p̄trouersia vel preparata: vel si cuz venit ad mouendam inofficiosi querelam decessit: puto ad heredem transire. Pau. Uēadmoduz p̄parasse litē qz videat z possit trāsmittere actionē: videamus z ponam⁹ in potestate eum⁹ fuisse vt neqz bonoz possessiō ei necessaria z aditio hereditatis

C Si qz ex his personis que ad successionem ab intestato non admittuntur de inofficioso egerit: si nemo eū repulerit ius: sed gfa litis agnoscedē vel ordūnāde datur. z quasi signum est. vt dices. 3. e. papinianus. ij. rñ. l. petita bo. pos. carbomana. sic. 3. de carbo. edic. sed impubes. 3. interdum. qd̄ non placet. et tibi nullum dicit re volebat: non inofficiosum: sed dic hic gratia litis agnoscedē. m. C. Controuersia. inofficiosi. cum non sit op⁹ bo. pos. qz non cognoscitur a iure ciuili. n. C. Ad heredem. etiam extraneuz. ad suum enim etiā non p̄parata trāsmittitur hodie. vt. C. eo. si quis filium. in fi. sic nec bo. pos. trāsmittitur nisi p̄parata. vt. 3. de bo. pos. l. iij. 3. acq̄rere. nisi in casu. vt. 3. de p̄tra tab. 3. et si decesserit. l. qz nō p̄parauerat. qz instituit in incerto pos. nō petijt. vt. 3. d. car. edic. l. script⁹. z facit ad hęc p̄rationē. C. e. si pater tu⁹. z. C. de p̄scrip. xxx. an. sicut. ibi nisi allegato zc. z. l. cū notissimi. Accur. Uēadmodum. eum. s. exheredatum. p. C. possessio. gratia agnoscedē litia. q. C. necessaria. potest tamē cam habere l. 3. p̄ incognitis tantum sit inducta. r. C. hereditatis. i. bba qd̄ adire hereditatē qz iucif. sed nō. p̄tue d. adire. est tñ necessē vt se imiscat. vt. C. si vt ab here. se ab. l. i. vel dic aditio. l. p̄ratio aditionis. quia p̄sumitur heres nisi contra. p̄bet fm quosdam.

78

Quere: go quoddam ius la ioffi. mediū tenēs iter qd̄ sit. vtrūqz rescūdēs in totū testm. vel p̄ parte. vt. 3. e. circa. z d. qrela. itē est hic arg. qz qui agit de inofficioso testō nō proponit petitionē hereditariā. vt plene dicitur. i. eo. l. qd̄ de inofficioso.

34

Liber Quintus.

Sz an eo ipso qd agit qrelavt se imiscuisse vt iā abstinere nō possit. Rñ. distiguit an hoc aio vt eēt hñs: r tūc sic an vlt sibi faceret viā: tūc nō. vt. l. de acq. hñ. l. ci. r. l. an nō sit.
a **Quid** g. redit ad pñm casū qñ fili⁹ erat emancipat⁹
b **Supra** in hac. r. l. p. r. i. t.

P Apinianus querelā. circa testm̄ matris.
d **Ipsius**. s. filij tm̄. s. mala ratio vñ. nā in actio ne iniuriarū prefertur pater. vt. l. de iniur. sed si vni us. s. filio. sed dic qd illa tangit pñz vt etiā suā habeat actionē pater. hñ non. imo r si eēt institutus filius posset nō adire. vt dñ de seruo. vt. l. de here. insti. l. iij.

Quere-
la ioffi-
non est
actio.

Itēno. hñ. q. q. rela nō est actio. als esset pñ qñta iure veteri in totū hodie quo ad vsu fructū r inuito filio intenderet. vt. l. de bo. quel. l. i. si. s. vbi antē. ac. e. **Sequenti** loco. ordināde contra institutum ab suo materno.

bo. pos-
tres sūt
que ius
non tri-
bunt.

Bonoz. tres sunt bonoz possessiones que non tribuūt ius. s. car boniana. et qd daf vēri. r hec s qua dicit. que daf his qui erant incogniti iure ciuili. vt filio emancipato r posthūmo alieno: et alijs cognatis. nā cū querela sit de iure ciuili nō dabat predictis psonis qd de iure ciuili sunt incognite. s. quod dā signū petebāt vni rei hereditarie anuli vel alterius rei. vt sic a pteoz recognoscerēt r ad qrelā admitterentur. de hac hic dicit. r. s. e. posthūmus. in fi. r. s. eo. l. p. r. i. r. l. de. l. iij.

Possessionē. in bonis matris.
h **Finis**. nec em̄ trāsīt ad heredē cū nō hz heredem vt. l. de castren. pecu. l. iij. als trāsiret cū preparata sit. vt. l. de. l. posthūm. s. si. hodie etiā ab intestato hz heredē. vt in aut. de her. qd ab intest. l. col. ix. r sic trāsiret qrela. Sz quare qrela nō dabat pñ occupān iure peculij bona. s. reditio in integrū. sic. s. de mino. l. iij. s. pōponi. Rñ. quia querela est odiosa.

Dereliquit. procius desistēdo. vt. l. de. l. desistisse. vel dic eo pso qd die statuta a iudice non egit. sicut est in accusatiōe. vt. l. de ac. non pos. l. si ea. Sz in causis ciuilib⁹ alijs serua qd dñ. s. ti. r. ad pemptoriū. cū sequēd⁹.
k **Institutus**. r filius exheredatus.

Superuacua sitis: si pminat⁹ tā a accusatiōe fuerit: vel vsqz ad denunciatiōe vel libelli dationē pcesserit ad heredē suū a accusatiōe transmittet: id qz diuus p⁹ de libelli datione et denunciatiōe rescriptit. qd ergo si in prāte nō fuerit: an ad hñdē suū actiōez trās mittat: r recte videtur litē pparasse si ea fecerit quozum supra mētionem habuimus.

Pater nomine filij eo inuito querelam instituire nō potest. h. d. Bar. **l. p. l. p. l. v. qñtionū** recte scribit iofficiosi qrelā: pñz filij sui noie instituere nō posse inuito eo. ipsius em̄ iniuria est.

Querela etiā que est pparata non trāsīt ad pñm qd bona occupat iure peculij nō iure hereditario. h. d. Barto.

Sequenti loco scribit. si filius. post agnitā bo. pos. l. i. titis ordināde de grā decesserit finitā esse iofficiosi qrelā: q nō pñs: sed noie dabatur filij.

Desistēs semel in hac accusatiōe postea non audif. Bar.

Si quis post rem inofficio

sepissime. idē si deum qd fecerit heredem. argu. l. ad. l. fal. l. i. s. ad municipiū. Unde augustinus. qui deus vult instituire: filiū aut exheredare: alium querat. p. cō. filio vel qui recipiat: non augustinum.
Contra veterani. secus in militante adhuc. vt. l. p. r. i. t.

si ordinatā litez dereliquerit postea non audietur.
Dignitas instituti hac qrelā nō impedit. h. d. Barto.

Si impator sit heres institutus: posse iofficiosum dici testamētū sepissime rescriptū ē.

Testamētū veterani subiacet querele: nisi infra annum missiōis decesserit. h. d. Bar.

Papi. l. iij. rñsoz alt. Contra veterani patris. testm̄ esse inofficiosū querelā: r si ea sola bona habuit qñ in castris qñserat. Si qd in militia fecerit testm̄ r intra annū post militiam decesserit: dubito an qz ad hoc vsqz tempus iure militari testm̄ eius valeat: querelā inofficiosi cessare.

Tabule pupillares nō subiacent qrele p se: sed rupto testamēto pñno in totū r ipse tabule pupillares rumpunt: secus si pio parte. h. d. Bar.

Sed nec ipuberis filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. pater filiū impubere instituit. ei dē extraneum turpez substituit: morit impubes in pupillari etate. substitutus accepit hereditatē: mater pupilli mortuis: data filiū hereditate inofficiosum dicere vult. nō pñ.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

Sed nec im puberis. filij mater inofficiosum testamētūz dicit: quia pater ei hoc fecit: r ita papi. r iudit. nec pñs frat⁹: quia filij testm̄ est. g. nec frater ipuberis si patris non dixit.

filij in
dōis pñ
nis deo
pñteru

p Sed nec im
puberis. pater
filiū impubere
instituit. ei dē
extraneum turpez
substituit: morit
impubes in pupilla
ri etate. substitutus
accepit hereditatē:
mater pupilli
mortuis: data filiū
hereditate inofficio
sum dicere vult. nō pñ.

a Si in patris. f. testamento.
b Obtenit est. f. a fratre impuberis et in totu. vñ nec hoc. f. pupillare valet: qz pars est et seq̄la paterni testamēti. vt in l. i. de pup. sub. §. lib. eris. sed quō potuit in solidū rescindi cū non possit dicere nisi p parte sua. vt. j. e. mater. Rñ. de fa-

Sed si in patris obtentū est nec hoc valet nisi pro parte patris testamētum rescissum est. tūc enim pupillare valet.

c Si quarta cā mortis doneqz querela exciudatur. h. d. illud hodie corrigi qz debz habere quartā iure institutiōis. vt in aut. vt cum de ap. cog. §. aliud quoqz capitulum. Bar.

d Si quis mortis cā filio donauerit quartam partē et qd ad eū esset p̄teturū si intesta tus paterfamilias decessisset: puto secure eum testari.

e Propter pupillare substitutionē filius non habet querelam. h. d. Bar.

f Si qd ipuberi filio substituit secūdas tabulas faciendō: nō ob hoc admittit ipm̄ impuberē ad iofficiosi qrelā.

g Facit p̄tē q nō admittit ad partē s; admitti sperat. Bar.

h Quoniā autē quarta debet portionis sufficit ad excludendā querelā: vidēdū est an exheredat^o partē faciat^o qui non q̄ritur: vtputa sum^o duo filij exheredati. et vtiqz faciet^o vt p̄api. rñdit. et si dicā inoffi-

hereditas diuidit. vt in l. i. de here. ab testa. §. cū filius.
o Ere alieno. sic in l. i. ad l. fal. §. cum autem.

p Quarta. debitam iure institutiōis: ex qua colligit an etiā quarta iure nature minuat. vt. j. falci dia aut et. fm̄ Jo. et hu. et Ho. potest etiam dici vt tota loquatur de quarta iure nature debita.
q Vidēdū. qñ fili^o exheredatur.
r Et nūqd. potest ita legi. nūqd minuat si cum qd ex asse heres esset institutus. et abūdat cū. pcedet re pete nūquid et die nūqd iō nō pōt dicere qz solidū est heres. et sic sit et p vel aut qz hz falci dia. facilius ē tamen lectio si p̄tē mittat nūqd minuat vsqz illuc si cum qd et. et in fi. plus legat nūqd et. iō pōt etiam legi vt neqz si neqz cū abūdet lra ordinata in hūc modū: et nunquid minuat si qd ex asse est heres institut^o. et adhuc repete nūqd. et assume nūqd ideo nō pōt dicere inofficiosum testm̄ quia habet falci dia. postea sequit rñsio. vt ponat autē p̄ sed. et fiat repetitio cum p̄tēmissi. et dicimus: s; cum fal. q̄ debet iure instituti-

Quarta intelligit deducto ere alieno et funeris impensa seruis libertati donatis. h. d. primo. Itē institut^o primo gradu ex cā hz qrelā p̄tra sibi uulgari substituti: et omittendo hereditatē non incidit in editū. h. d. primo ponit vnū editū. secūdo format duas questiones et eas determinat. tertio ponit dictū incōueniēs qd sequit in vna determinatiōe. quarto dat vnū remediū seu p̄siliū p̄tra dictū incōueniēs. scda ibi sed an libertates. tertia ibi cū igit. q̄tra ibi nisi forte. prima pars est clara. Bar.

Quarta aut accipiet. f. deducto ere alieno et funeris impensa. Sed an et libertates q̄rtā minuat vidēdū est: et nunquid minuant si cum quis ex asse heres institut^o est. et ideo nō potest dicere inofficiosum

tionis libertates nō minuat: potest dici deducta quarta. f. debita iure nature et. vel ponas in questione. falci dia autem et. et post rñdē pōt dici et. fm̄ duas primas lecturas. Qd autē in libertate dicit cessare falci. recipit distinctionē: qz cū aliqd alicui legat^o vt seruis manumittat: aut vt suū. et tunc partē falci dia. an alicuū et tunc ita demū si plus est in legato q̄ faciat p̄ciuz serui. vt. j. de fideicō. lib. l. decē. et ad legē fal. si seruis. et. l. seq. sed in herede rogato seruis qd hie dicit. Sed nunqd hodie minuitur falci dia p libertates? Rñ. nō. vt in aut. de triē. et se. §. phibemus. col. iij. fm̄ Jo. et sic corrigi qd hie dicit pōt dici et. Itē fm̄ hoc qd si fili^o min^o quarta hz et aliqz serui sunt testō manumissi et nō sit vñ suppleat nisi ex seruis q̄ reuocant in seruitutez. Rñ. vt. j. de fideicō. li. l. gñalt. §. qd ergo. planius pone casum. sed an li. et. c. f. vt filio exheredato et alio instituto. et libertatib^o relictis. Itē cōb subijcit et nunqd et. si filiu instituo et sic grauo q̄ quarta ei nō remanet. Itē qd sedtur cū igitur et. retine cū dē casum. sed sic fuit grauius q̄ nil ei remanet.

cto fuit. vt. §. eo. l. posthum^o. §. si qd At rūpi nō pōt p p̄rabu. vel agnationē posthumū nisi in totuz. vt. j. de inu. test. l. pe. S; cuz rūpi pupilla reupto paterno p querelā vt hic: quare nō p̄tab. vt. j. de vul. et pu. sub. ex duob^o. §. si. et. l. e. cū p̄tab. testm̄ irritet. vt. j. de le. p̄stā. l. i. et. c. de col. l. vt liberis. Rñ. imo nō irritat: qz de iure p̄toris non testamētū q̄rit in sta. vt. j. eo. filio §. per contratabu.
c Rescissus est. scz testm̄.
d Secure. hodie dicitur iure institutiōis. vt in aut. vt cum de ap. cog. §. aliud. colla. viij.
e Admittit. nulla em̄ videt eē facta iuria ei cuz ipē sibi testari nō posset. vt in l. i. de pup. sub. §. i. et facit. C. e. l. ex trib^o. s; qd si p̄ fideicō. et ita vltra pupil. etatē eū grauit. Rñ. olim agebat cū quartā sine onere nō habebat. vt. j. e. §. si cōditioni. hodie non. sed vt remoueantur onera. vt. C. eo. l. quoniam.
f Debitē. f. ab intestato. vt. et. c. e. parētib^o. hodie semus vel triēs. vt in aut. de tri. et se. §. i. Accur.
g Partē faciat. i. vt partē habeat tñ nō totū. sicqz ex ponit. j. de le. i. hui^o. §. si titio. et de le. ij. cū pater §. libertas. et. j. de bo. pof. p̄tratab. l. i. §. si ex tribus. Accur.
h Qui non queritur. i. non conqueritur cōqueri tamen sperat. nam secus si repudiasset. vt. j. eo. qui repudiantis. que est contra.
i Faciat. f. partem. i. me admitti ad partem tantū. et sic sufficit quarta dimidie.
k Inofficiosum. f. in totū et obtineā nō totā et. vt. §. eo. l. posthumus. §. si qd ex his. vel dic nō totā. i. nō totū dico iofficiosuz. q̄ plato venit ad petitionē hereditatis.
l Ex vno. i. altero.
m Secancia. i. vncia et dimidia.
n Semiancia. i. media vncia. et hoc ideo qz in stirpē

Liber Quintus.

- a **F**alcidiam, prima facie quia totum habet.
- b **P**otest, hoc refertur ad vtriusque questionem quando exheredatus et quando in totum institutus.
- c **D**ici, solutio vtriusque questionis in Jo.
- d **P**er libertates, non autem libertates per quartam.
- e **P**atrimonio suo, et nichil aliud.
- f **E**xcludat, quod est inconueniens.
- g **A**d substitutum, quod hinc: sic cum si adit hereditas et testis nichil valet de his que in eo scripta sunt, vt. C. de fideicom. l. ea qua non nec ex substitutione cum ea per quarela irritet, s. qd si sit in parte. Rn. si substitutus adijt idem: sic deficiet libertates cum a substitutione pedent, vt. J. de leg. i. l. in testata postea quarela, si vero non adijt quarela remansit nichilominus heres qui abstinuit nec aliunde pedet ex gradu quod vitiet: libertates valebit, vt. J. de fideicom. l. l. cum quasi s. s. et si quis. Et sic no. q. seru. hoc modo grauat, vt et alibi. J. ad legem fal. si debitor, ite q. dixi pedere ex est in fideicom. s. qd in directis cum statim cooperat, vt. J. de ma. test. l. testis liber, seru. cum statim velit nolit est heres, et sic valet non etiam si p. s. qd vitiat, q. non potest cum sit institutus: rursus a sebo non pedet. Rn. in hoc casu cum datur substitutus non est heres necessarius: quare testator videt ei promittere abstinere, et sic a sebo s. du. pendet quod postea vitiat. Rn. ad distinguendum in oib. s. an habeat substitutum, et rone distinctionis approbo p. l. q. est. J. de in. tu. rup. test. na. et si. s. r. upedo. fm. azo. s. siue sit in parte siue emancipatus cum institutus sit an interabit quarela, nec enim est exheredatus vel per exheredatum habet. Rn. potest iure retri: quare quartam non hinc, vt. C. e. oimodo. Uel dic q. erat institutus pure et exheredatus si nolle ex est heres esse, s. hinc exheredatio sit inepta, exheredo te si non vis esse heres, q. quod non vult esse heres ipse sua voluntate videt se excludere ab hereditate, vbi supposita est exheredatio, tunc tenet, q. non sequitur si non vult esse heres ex testis, s. non vult esse heres, et pbanf. pdicta. J. de here. insti. l. ia dubitari, vel dicat quarela quare non potest contra aliquem agere ad supplementum, cum ipse sine dolo suo excludat fraudem defuncti reputat hereditatem, vel plenius fm. azo. loquitur de quarela inofficiosi testamenti, i. de bo. pos. cotratu, qua hinc siue nullo modo instituitur siue exheredetur inutiliter de iure vel inutiliter quantum ad emolumentum, vt hic. J. de bo. pos. cotratu, l. non putauit. s. non queuis.
- h **I**ntestato, si non habet institutum vel non accepit.
- i **C**itra edictum, illi, s. si quis omnis causa testis, et hoc ideo

quod facit ut fraudem defuncti repellat, vt. J. si quis omnis causa testis, l. qui aut. s. non simpliciter, et J. de le. s. cum pater. s. tico.

k **I**usserit, vt ita sit heres si decem dederit filio testatous exheredato.

l **E**xcludat, et certe excludit, agnouit ei et. fm. azo.

s. hu. dixit hic non ruderis: s. cam du bitationis poni.

m **I**dem est, runde du fm. azo. vel q. rendum fm. hu.

n **E**xcludi, im mo adhuc agit vt quarta saltes sibi impleat, vt. C. e. scimus, in prin. et s. repletionem. q. est contra. sol. nec

ibi agit quarela sed pdictione ex lege.

Ita nec potest negari quod vetera iura in hoc corrigant, q. olim non agebat ad supplementum tuz si agnouisset legatum vt hic. Iti si non agnouit agebat quarela: ho. dienon.

o **M**axie, quare hoc statim dicit.

p **Q**uoniam, Rn. quomodo et.

q **Q**uarela, vbi nec quoniam cur

rit prius, vt. C. e. scimus. s. illud, erit ergo ratio: quia facilius impeditur competitura quam nata extinguatur, ar. s. de his que sunt sui vel alie. iur. l. patre furioso.

r **E**uentum, i. donationem et acceptationem, na oblatio tantum intercessit.

s **A**nteq. maxime, nam idem si post.

t **Q**uod relictum est, et accipiatur, Accur.

v **U**ideat, nisi quod agit ad supplementum iure nouo vt modo dixim, sed videt q. talia non debent imputari in quartam, vt. J. ad legem fal. l. id aut. q. est contra. Sol. hic dicit de quarta iure nature: tibi de trebel. fm. azo. vel dic hic imputat, s. vt non possit agi de inofficioso: quare firmare videt accipiendum: tibi aut non imputat in quartam iure institutos: quomodo possit hinc quartam de legatis si in alijs rebus quartam non habet. Prima aut solutio stare non potest: quare qd datur ei quod hereditatem restituere debet in quartam imputatur et. vt. J. ad legem falci. in quarta. s. l.

x **U**nde si quis, inferet. s. qm aut quartam, q. enim dixerat quartam sufficere ad excludendum, vnde si quis et. et merito dicendum est et. vel ad proximum. s.

y **S**extans deberetur, s. ab intestato cuius quarta erat semuncia fm. azo. alij sextans debetur ex necessitate, s. et pene exemplum in eo qui habet filium et filium ex altero filio premortuo: qui cum succedat cum diminutione tertie partis remanet ergo octo vncie ab intestato filio quarum quarta est sextans, vt in situ. de heredi. ab intestato. s. diu. et. C. de suis, et legit. heredi. si defunctus.

z **S**extans, quare hoc statim dicit.

aa **Q**uoniam, Rn. quomodo et.

ab **Q**uarela, vbi nec quoniam cur

rit prius, vt. C. e. scimus. s. illud, erit ergo ratio: quia facilius impeditur competitura quam nata extinguatur, ar. s. de his que sunt sui vel alie. iur. l. patre furioso.

r **E**uentum, i. donationem et acceptationem, na oblatio tantum intercessit.

s **A**nteq. maxime, nam idem si post.

t **Q**uod relictum est, et accipiatur, Accur.

v **U**ideat, nisi quod agit ad supplementum iure nouo vt modo dixim, sed videt q. talia non debent imputari in quartam, vt. J. ad legem fal. l. id aut. q. est contra. Sol. hic dicit de quarta iure nature: tibi de trebel. fm. azo. vel dic hic imputat, s. vt non possit agi de inofficioso: quare firmare videt accipiendum: tibi aut non imputat in quartam iure institutos: quomodo possit hinc quartam de legatis si in alijs rebus quartam non habet. Prima aut solutio stare non potest: quare qd datur ei quod hereditatem restituere debet in quartam imputatur et. vt. J. ad legem falci. in quarta. s. l.

x **U**nde si quis, inferet. s. qm aut quartam, q. enim dixerat quartam sufficere ad excludendum, vnde si quis et. et merito dicendum est et. vel ad proximum. s.

y **S**extans deberetur, s. ab intestato cuius quarta erat semuncia fm. azo. alij sextans debetur ex necessitate, s. et pene exemplum in eo qui habet filium et filium ex altero filio premortuo: qui cum succedat cum diminutione tertie partis remanet ergo octo vncie ab intestato filio quarum quarta est sextans, vt in situ. de heredi. ab intestato. s. diu. et. C. de suis, et legit. heredi. si defunctus.

z **S**extans, quare hoc statim dicit.

aa **Q**uoniam, Rn. quomodo et.

ab **Q**uarela, vbi nec quoniam cur

rit prius, vt. C. e. scimus. s. illud, erit ergo ratio: quia facilius impeditur competitura quam nata extinguatur, ar. s. de his que sunt sui vel alie. iur. l. patre furioso.

r **E**uentum, i. donationem et acceptationem, na oblatio tantum intercessit.

s **A**nteq. maxime, nam idem si post.

t **Q**uod relictum est, et accipiatur, Accur.

v **U**ideat, nisi quod agit ad supplementum iure nouo vt modo dixim, sed videt q. talia non debent imputari in quartam, vt. J. ad legem fal. l. id aut. q. est contra. Sol. hic dicit de quarta iure nature: tibi de trebel. fm. azo. vel dic hic imputat, s. vt non possit agi de inofficioso: quare firmare videt accipiendum: tibi aut non imputat in quartam iure institutos: quomodo possit hinc quartam de legatis si in alijs rebus quartam non habet. Prima aut solutio stare non potest: quare qd datur ei quod hereditatem restituere debet in quartam imputatur et. vt. J. ad legem falci. in quarta. s. l.

x **U**nde si quis, inferet. s. qm aut quartam, q. enim dixerat quartam sufficere ad excludendum, vnde si quis et. et merito dicendum est et. vel ad proximum. s.

y **S**extans deberetur, s. ab intestato cuius quarta erat semuncia fm. azo. alij sextans debetur ex necessitate, s. et pene exemplum in eo qui habet filium et filium ex altero filio premortuo: qui cum succedat cum diminutione tertie partis remanet ergo octo vncie ab intestato filio quarum quarta est sextans, vt in situ. de heredi. ab intestato. s. diu. et. C. de suis, et legit. heredi. si defunctus.

z **S**extans, quare hoc statim dicit.

aa **Q**uoniam, Rn. quomodo et.

ab **Q**uarela, vbi nec quoniam cur

rit prius, vt. C. e. scimus. s. illud, erit ergo ratio: quia facilius impeditur competitura quam nata extinguatur, ar. s. de his que sunt sui vel alie. iur. l. patre furioso.

r **E**uentum, i. donationem et acceptationem, na oblatio tantum intercessit.

s **A**nteq. maxime, nam idem si post.

t **Q**uod relictum est, et accipiatur, Accur.

a Nulli iudicli. s. qd iudicli pot mouere cu sit iustit...

b In falcidia. s. iure nature. alij trebel. Sed certe no videt...

Solu. fm quosda ibi loquitur in liberis pami grad. hic in vltimo sub. na in alijs est in ter eos diff. re. etia. vt. j. de here. insti. su. quoz. et. l. vi. si. Tu dic qd h filius rogatus erat post certu tps reslituere. et cu certu tps eet vcuru. p sequentia erat certu q quartu et eius fructus medio tpe postet pcepere. vn via conque redi sibi denegatur. ibi vero rogatus erat n ad certuz tps vt hic sed sub pditione qua no erat certu extitua vel no extitua. s. si decesserit sine liberis. nec certuz erat an postet pendere pditione quartu et ei fructus. r. cum de suo debito bonoru subsidio statuz debeat ee securus. statuz vt ex pncipalib reb defun cu quartu detrahat. no est sine qua re hic posuit certuz tps. i. decemiu. r. hoc in filijs pami grad. in ceteris spectat pditionis euert. vt si interim quatit sufficit ad quartu et eius fructus percipiat. excludat a querela alij no. hzo. Item nota q in falcidia iure institutionis debita no videntur imputari fructus. vt insitu. ad legem fal. s. quantitas.

c Ergo. clarius idem repetit.

d Si ab initio. qz vbiusq potest habere quartam et fructus repellitur a querela. ergo et hic. r. pot dici vt hic sit exemplum superioris. pami dicit.

e Si qz r. iurru. p capi. dimi. s. ruptu p aliud testm. vt insitu. qui. mo. testa. infra. s. nontamen. r. s. posteriore.

f Conditio. i. electio.

g Mouere velit. omnibus enim simul no potest. vt. j. de regu. iur. l. nemo. s. quotiens. Sed acta vna alia poterit agi etiam post quinquennium. vt. C. eo. l. cum. et. l. contra maiores. Accur.

h Petet hereditates. pposita petitione hereditatis. aliud si pditione ex. l. diui adri. ageret ad pos. vt. C. de edic. diui adri. tol. l. si. Vel dic q hic filij incontineti probabat senon iuste exheredati. vel dic q testamentu ap parebat prima sui figura vituperatum.

i Contradictio. i. exceptio. qz cui dam r. c. vt. j. de suph. l. i. s. q. aut. sic. r. s. et. q. cau. ma. necno. s. pe. r. j. de bo. pos. l. iij. s. bonoz. ibi retinendiqz r. c. r. C. vn legiti. l. no hoc. r. j. n. i. l. si qd libertate. vel. i. reconuentionis.

k Et non obtinuit. i. succubuit. sic. j. e. l. etia. Quid si appellauit r. pendente appellatode desistit. Rn. idem ac si in principal defuit. ar. j. de bo. li. q. cu maior. s. accusasse. s. vt non perdat. vt subijcit.

tra que presentē sententia in querela pferatur. Bar.

Meminisse autē oportebit eū qui testamētū inofficiosuz improbe dixit et nō obtinuit: id qd in testō accepit perdere: id a fisco vendicari quasi indigno ablatū. sed ei demū auferetur qd testamento datum est qui vsqz ad sententiā in iudicium lite improba perseuerauerit. Ceterū si ante sententiā desistit vel decessit nō ei auferetur qd datum est. proinde si absente eo fm presentē pnūctet: potest dici conseruādū ei qd accepit. Po autem solo carere qd debet cuius emolumentū ad eū pertinet. ceteruz si id rogat fuerit restituere nō debet iniuria fieri. Cū nō male. Papi. lib. ij. rñsoz refert si heres fuerit institutus: r. rogat restituere hereditate: deinde in qrela inofficiosi non obtinuit: id qd iure falcidie potuit habere solum perdere.

potest qd eligere vtrum dicat nullū vel inofficiosuz. Bar.

Si quis et irritū dicat esse testm: vel ruptū r. inofficiosuz: pditio ei deferri debeat: vtrū prius mouere volet.

Quis rescindens pot in modū contradicōis pponi. Bar.

Si filij exheredat in possessione sit hereditatis: scriptus filius vero in modū contradicōnis querelam inducat: quem admodum ageret si nō possideret sed peteret.

Quod auferat ab indigno applicat fisco. itē indignus est cō-

tiu. in pn. r. j. de fur. l. q. ea mēte. r. j. vi. bo. rap. l. pe. Ac. o. Quod accepit. quia nō perseuerauit in lite improba. vt dicunt. Vel quia magis propter absentiam videtur perdidisse qz quia habeat malam causam. vt. j. de euic. si ideo. r. fact. j. de repu. l. si. in. fi. et qd no. C. de iure fisci. senatus. s. senatus.

Iniuria. cui. s. restituere debet. Accur.

Institutus. s. filius. Accur.

Non obtinuit. i. succubuit. sed quomodo etiam fuit admissus cū fuerit institutus. Rn. vt dixi. s. eo. s. qm autē qra. in illa glo. s. que hz r. c. s. qz cū fuit rogat: fuit ei dat substitutus. p hoc qz timebat ne etiā ille fideicōmissarius nollet. vn tacite itelligit repetitū. vt. j. de le. l. l. s. si ergo omitterat r. accipiat substitutū hz habeat effectū substitutio: tñ conuenit qrela qd dat pira cū qd possidet. p herede vel p possessore. r. si succubuit pdat falcidiā. sed nōne pdidit omittere dō. Rn. nō ideo quia omnino omitterat vt alia via caperet. sicut qui omitterat ex testamento vt habeat ab intestato.

In iudicio. s. trebellianice. vel dic etiam iure nature. pars autem restituenda nō perdit: qz nō debet p eum alijs iurā cōditio afferri. S. qro han filij possit hie duas qrtas: r. trebellianicā: r. debitā iure nature. Rn. si pu

appellauit r. pendente appellatode desistit. Rn. idem ac si in principal defuit. ar. j. de bo. li. q. cu maior. s. accusasse. s. vt non perdat. vt subijcit.

perdere. sic perdit patronus. vt. j. de bo. li. si patronus ex. in prin. Ablatū. not. regulam que alibi expressius non inuenitur. nec qui pdit si se fisco desererat psequit premū. s. medietat. vt. j. d. his qui. vt indig. l. v. s. h. falsit tñ hec regula. s. de his q. vt idig. l. si. s. h. r. C. de le. l. si legatarius.

Desistit. paratur penitenti vt h. r. j. de eo qd cer. loco. l. si. et. s. qd me. causa. l. si cuz ex. s. i. r. j. d. pub. l. hoc edicto. r. j. rez. ra. ha. ampli. ar. contra. j. de edil. edi. l. quid sit fugi

tiu. in pn. r. j. de fur. l. q. ea mēte. r. j. vi. bo. rap. l. pe. Ac. o. Quod accepit. quia nō perseuerauit in lite improba. vt dicunt. Vel quia magis propter absentiam videtur perdidisse qz quia habeat malam causam. vt. j. de euic. si ideo. r. fact. j. de repu. l. si. in. fi. et qd no. C. de iure fisci. senatus. s. senatus.

Iniuria. cui. s. restituere debet. Accur.

Institutus. s. filius. Accur.

Non obtinuit. i. succubuit. sed quomodo etiam fuit admissus cū fuerit institutus. Rn. vt dixi. s. eo. s. qm autē qra. in illa glo. s. que hz r. c. s. qz cū fuit rogat: fuit ei dat substitutus. p hoc qz timebat ne etiā ille fideicōmissarius nollet. vn tacite itelligit repetitū. vt. j. de le. l. l. s. si ergo omitterat r. accipiat substitutū hz habeat effectū substitutio: tñ conuenit qrela qd dat pira cū qd possidet. p herede vel p possessore. r. si succubuit pdat falcidiā. sed nōne pdidit omittere dō. Rn. nō ideo quia omnino omitterat vt alia via caperet. sicut qui omitterat ex testamento vt habeat ab intestato.

In iudicio. s. trebellianice. vel dic etiam iure nature. pars autem restituenda nō perdit: qz nō debet p eum alijs iurā cōditio afferri. S. qro han filij possit hie duas qrtas: r. trebellianicā: r. debitā iure nature. Rn. si pu

re rogat⁹ est de restituendo: nō puto q⁹ vtrāq⁹ hēat. qz qd capit statim per trebel. imputat in eam quā dz hēiure nature cū institut⁹ sit. z aliqd possit hēiure institutiōis vt. j. pri. §. Jde multomagis si detrahat quartā iure isti tūtiōis. vt. j. pri. §. Si aut rogat⁹ sit si decedat sine liber⁹ statim filio primi grad⁹ p⁹fulit in q⁹ta vel hodie i triēte. z in residuo tenet fideicommissuz de quo detrahat exite p⁹ditōe q⁹rtā nec em quartā hz stati rogat⁹. tū qz pēdet cōditio. tū qz p⁹mou p⁹t fideicommissari⁹. vt. C. ad treb. iudemus si in diez certū sit rogatus forte idē quod eēt si sub cōditōe. qz loco aditionis est restō vt sicz tūc quartam detrahat. z p hoc est extra de testa. raynūca⁹. l. j. sit ar. cōtra in aut. de hēre. z fal. §. si quis aut nō iplēs. col. i. z no. de his. C. ad lege fal. l. q⁹ p⁹ Accursius.

Quarta ex cōstitutōe diui pi excludit q⁹relā. itē q⁹ in q⁹rela succūbit nō p⁹dit q⁹ ei aliud de q⁹ ex restō debet. h. v. d. 18.

Si quis impubes arrogatus sit ex his psonis⁹ q⁹ citra adoptionēz emācipationē q⁹ri de inofficioso p⁹nt: hūc puto remouēdū a q⁹rela cū habeat q⁹rtā ex p⁹stōne diui pi. Qz si egerit nec obtinuit an quartā perdat. z puto aut nō admittendū ad inofficiosum: aut si admittat⁹ z si nō obtinuerit q⁹rtā ei q⁹si es alienū cōcedēdā.

Rescisso testamēto nō debent legata vel libertates soluta repetun⁹: s; libertates debent si post quinquēniū agat vel etiā ante si sunt directo relicte: sed precium p eis presta bitur. h. v. d. cum. l. seq. Bar.

Si ex cā de inofficioso cognouerit iudex z p⁹nūciauerit p⁹ testm⁹ nec fuerit puocātū:

Contēdit. vt qz sit de cognatis lince inferioris vel superioris vel filius emācipat⁹. qui non sunt heredes: sed bonoz possessores. vt in l. de bo. pos. §. quos aut. S; hoc quomodo. Respon. egit fili⁹ nec tamē bonauult. vel cognatus quem nemo repulit.

Non valēt. s. directe. nā fideicō. sic. vt. j. l. pri. item hoc in seruis defuncti: secus si heredis. vt. j. e. si sub hac que est contra. Sed v⁹ oēs valere z legata. vt. j. de excep. p⁹ti. rei iud. l. i. Sol. pōt dici aliū in inofficioso testō. aliū in rupto vel irrito vel iniusto. i. nō solenni vt ibi. nā z in alio differunt. vt. j. e. tūa. vel distingue quo agente dicat⁹ iniustū. vt si agēt herede. i. filio: obtineat qd hic dicat⁹. si legatario: qd ibi. vel ibi collusio heredis affuit: hic contra: z nisi equitate media sol. s. p⁹ri. p⁹cedens. cū ius oim legatorū pēdat ab herede s; nō ecōtra. vt. j. de pig.

Ius legatorū ab herede pendet.

si superatus. vbi etiā alie due solutiones sunt. Azō. Jte contra. J. de leg. presta. l. virilis. §. si adierit. solu. plus facit querela q⁹ contra tab. vt dices. J. eo. filio. Vel ibi pro parte fuit adita. vel dicit ibi. hodie vero ex causa p⁹teritōis vel ex hereditōis zc. vt. C. de li. p⁹te. vel ex hēre. aut. ex causa. z sic corrigi qd hic d⁹ vel dic vt ibi. Ac. h. C. Repetitur. cōdi. inde. vt. j. de cōdi. inde. l. iij.

ipso iure⁹ rescissum est z sius heres erit⁹ fm quē iudicatum ē z bonoz possessor: si hoc se cōtēdit: z libertates ipso iure non valent⁹ nec legata debentur: sed soluta repetun⁹ aut ab eo q⁹ soluerit⁹ aut ab eo qui obtinuit⁹. et hec vtili actione repetun⁹. C. Fere⁹ aut si ante cōtrouer⁹siam motā soluta sint q⁹ obtinuit repetet. z ita diuus plus z diu⁹ adrian⁹ rescripserūt. Plane si post quinquēniū iofficiosuz dici ceptū est⁹: ex magna z iusta cā libertates nō eēt reuocādas q⁹ p⁹tererūt vel p⁹stite sunt: sed viginti aureos a singulis p⁹standos victori.

Qui soluerit si de suo soluit. k. C. Obtinuit. si de h⁹ditate soluit l. C. Repetitur. ab eo q⁹ obtinuit. nam qui soluit hz directam. Azō. m. C. Fere aut. iō dicit qz si script⁹ de suo soluit ante motam cōtrouer⁹siā ipse repetet et nō q⁹ obtinuit. alio quin iputabit ei si postea soluit. v⁹ ideo qz si script⁹ heres cautionem interposuisset cui cta hereditate legata reddi: de hēre ditate soluta ip sa repeteret. vt. j. ad. l. fal. dolo.

Sum egerit: libertates nō competūt. sed paulus ait p⁹staturū fideicommissari⁹ libertates. s. viginti aureis z in hoc casu a singulis p⁹stādīs.

Autē intra quinquēniū: libertates nō competūt. sed paulus ait p⁹staturū fideicommissari⁹ libertates. s. viginti aureis z in hoc casu a singulis p⁹stādīs.

te quinquennium vel post quinquennium. Respon. quia vbi post quinquennium dicitur inofficiosum: non contingit illud nisi ex cā magna restitutionis vel quasi dispensationis vt hic sub iudic. z. C. in qui. cau. in integ. re situ. non est ne. l. ij. als non. vt. C. eo. si quis filium. in si. sed restitutiōe⁹ dispensatio contra libertatem locuz habere non potest. s. iam cōpetentē. vt. §. de mino. si ex causa. in si. at ante quinquēniū suo iure cōi. vnde aliud est vt. §. de mino. l. veruz. §. qd si minor. Jte §. C. de pe. hēre. l. fina. §. si. quia ibi dicit post annum. sol. ibi in pe. hē. cum testamētum nullū nō annullandū dicitur. Jtem et aliud contra eos seruos inducitur.

Non competunt. idem si ex falso testamento vel codicillo libertas fuerit postea p⁹stata fm quod daz sed tu dic si ex testamento falso ipso iure non valēt. vt C. de peti. heredi. l. i. §. penul. in si. si vero ex codicillis falsis tunc est idem quod hic. vt. j. de manu. testa. l. cum ex falsis. quia a domino. i. herede sunt manumissi vel legatario dati vt manumittat.

Si fideicommissarius. secus in directis si ante quinquēniū dicatur inofficiosum. vt. §. l. p⁹xi. in si. z est ratio vt tradere dicunt: quia fideicommissarie duplici auctoritate n⁹ta: s; fituntur. id est herede et testatore. directe solo defuncto. dicit⁹. Jtem not. q⁹ hodie nichil p⁹statur: quia ex causa p⁹teritōis zc. vt dixi. §. l. p⁹ri. in si. magne glo. s. directe.

Libertatis...
restituendo...
heredes...
bonorum possessores...
fideicommissarius...
inofficiosum...
restituendo...
heredes...
bonorum possessores...
fideicommissarius...
inofficiosum...

Spars spectavit. et dic q pares erant partes. als
haref maiou pti. vt. s. de arbi. ite. s. fi. r. l. se. r. j. de
re. iur. l. duo ex tribus. Idem seruatur in causa liberali
vt. j. de reiu. l. inter pares. r. j. de reg. iur. l. in ambiguis.
b **C**inque. i. per gratia vel per sordes. quo casu non
valet ipo iure. vt
C. qn prouo. non
est ne. l. venales.
vel melius dic ini
que. i. cotra ius li
ngatoris. r. sic tes
net smla: si tn in ca
appellatiois hoc
probet. vel serua
bit ius coes: si sint
delegati erit i pe
denti. si ordina
riti pro reo. vt. j.
de re iudi. l. duo.
r. l. iter pares. ac.
c **A**dministrat
uit. ex necessitate
qz de hoc testator
eui rogauit. Nam
non videt quis qz
re. vt. j. de re. iur.
non videt quis qz.
e **T**iam. obit
nuit. i. succu
buit r sic negati
ua in affirmatiua
na qz qz resoluif. vt. s. eo.
in affir. papi. s. memimis
matua se. sic econtra. s.
resoluif de dolo. l. non de
bet. in fi.
e **P**erfecisse.
fuerat gemacapa
tur als no possit
perfecte donare.
f **I**nfirmari.
qz no pendent ex
testo. sic r i dona.
ca mor. eade rone
vt. j. de his q. vt. i.
dis. post legatus.
s. qui mortis. et
hoc nisi sit testis
firmata. ar. j. de
bo. li. l. si vero. s.
pe. r. j. d. stab. sub
codi. s. fi. s. h. e. j.
dic q lex illa post
legatu loquit i eo
ghe donationis q
fuit facta vt non reuocef cu sint duo gna. vt. j. de dona.
causa mortis. l. ij. r. l. fenatus. s. mortis.
s **P**arte. qz p parte egit qrela filia dotata a pfe uiuo
filiu suo. ac.
d **I**chil. pscriptioe. i. exceptione. (filiu suo. ac.
i **S**umouebit. qz iudiciu defuncti coprobauit.
r ide est cu quis sibi aut filio aut seruo ascribit. na equa
liter punit. vt. j. de fal. l. de eo. r. j. si qs omis. ca testa. l. i. s.
parui. differt tn alibi qz petita tra. legata dan liberis:
non aut seruus. vt. j. de le. l. i. l. ij. s. i. r. C. de bo. pos. tra.

Cubi sunt dissone seu diuer
se sententie preualet ea q est p
testamento. Bar. Marcel.

Spars iudicatum de in
officioso testamento co
tra testametu: pars fm id sen
tentia dederit qd interdū fie
ri solet: humanius erit seq ei
partis sniam que fm testamē
tu spectauit: nisi aperte iudi
cem inique fm scriptu here
dem pnunciaffe apparebit.

Cui aliquid percipit ex te
stamento excludit a querela:
nisi alij restituit. Bartolus.

Illud notissimu est eum q
legatu perceperit no recte de
inofficioso testamento dicitur
nisi id totu alij admistratit.

Cui successit in qrela non
perdit id quod extra testa
tum capit. h. d. Bar. M ode.

Tiam si in qrela inoffi
ciosi testamēti no obti
nuit filia: no ideo tn donatio
nes quas uiuus ei pfectisse p
ponit infirmari: neqz in dotez
ante datorum partem vendi
cari posse respondit.

Cuius qd agnoscat relictus
sibi directo siue p pnam repel
lit a qrela. h. d. Bart. Idem.

Nichil interest sibi reli
ctu legatu filius expe
redatus agnouerit: an filio ser
uoue relictum cosecutus sit.
vtrobqz ei pscriptioe sum
mouebit: quineta si ide insti
tutum seruui priusqz adire he
reditate iuberet manumiserit

l. i. Item differt an fiat directo vel per obliquu. vt. j. e. l.
fi. et vt dixim. j. de inter. ac. si defensor. s. illud. Item no.
tacite que suo iuri renuciare. vt. s. e. si pars. s. fi. r. j. de le.
comif. l. pe. r. C. de pac. inter emp. l. pmissorie. Accurfi.
k **I**dem. filius.

vt ille suo arbitrio adheat he
reditate idqz fraudulento con
filio fecerit: summouebit ab
actione. Si a statulibero ex
heredatus pecunia petere ce
perit: videri agnouisse paren
tis iudicium.

Petitio sine effectu non re
mouet filiu a qrela. Barto.

Si cu filius ademptu sibi
legatu instituerit petere sum
motus est: repetita inofficiosi
qrela pscriptioe remouendus
no est. qzuis ei i agedo testi
coprobauerit: tn est aliqd qd
testatoris vitio reputet vt me
rito repellendus no sit.

Quod alicui p pnam que
ritur absqz facto suo eu no re
mouet a querela. h. d. Barto.

Filius testatoris q cu titio
eiusde pecunie reus fuerat: li
beratione titio legata per ac
ceptilationem titi liberatus
ab actione inofficiosi no sum
mouebitur.

Rupto testamento per q
relam non debetur legata ex
vigore repetitiois facte ab in
testato. Bar. Bceuola.

Tria filia heredem in
stituit filio legatus de
dit. eodem testamento ita ca
uit: ea omnia que supra dari
fieri iussit: ea dari fieri volo ab
omni herede bonorum ve pos
sessorē qui michi erit etiam iu
re intestati. Itē q dari iussero
ea vti detur fiaqz fidei ei co
mitto. Questum est si foroz

ceptilationem liberato r alius per consequens dimittit
tur. vt. j. de noua. si rem. s. fina.

Non summouebit. qz non directos p obliquu lu
crat. vt. j. eo. si is. s. si heres. als cotra. vt. s. e. l. i. respon.

Tria. filio. exheredato vel pterito vel etia instituto.
r tuc dic legatu. i. prelegatum.

Dari iussero. i. in futurum.

Eius. qui erit heres etiam ab intestato.

Si foroz. i. tunc q etia agit q filia titie q est turpis

l **S**eruu. s. s. f. u.
m **F**raudulento
ob hoc. s. vt frau
daret legatarios
et fideicommissa
rios. Accursius.
n **S**umouebit
ar. ex predictis q
eligendo vnu co
trarioz alij renu
ciare videt. sic. s.
de mino. l. filius.
et j. de stab. l. iij.
s. fi. ar. j. j. de le.
ij. l. debitor. s. suo
r. j. de le. prest. l. iij
sic. j. de codi. inde.
in summa. s. sed
agere. Accur.
o **S**i a statuli
bero. r sic manu
miso si exherdato
pecunia daret no
dicat q fuerit ro
gat per fideico
missum dare pe
cunia: qz sic flare
non possit. vt. j. de
le. i. l. plane. ij. an
fi. r. l. sequen.
p **C**eperit. et
cosecutus fuerit.
hu.
q **A**demptum
scz in codicillis.
r **L**egatu. i. in
testo. qd fieri pter
isti. de adē. le. s. i.
f **C**oprobe
rit. i. probasse. vt.
t **N**o sit. sic. s.
eo. papi. s. qm. ibi
cum igitur rē.
v **R**eus. i. debi
tor ex ca mutui.
r **F**uerat. i. pa
tris. quia emanci
patus erat.
y **L**iberatus.
na vno reozu p ac

persona fm quosdam. quod non placet. vel die foror in-

stitute que potest agere. vt. J. eo. mater.
a **C** Centumvrali iudicio. i. petitione hfditatis q̄ a cētū
viris est facta. vt. C. de peti. he. l. i. si p̄n. r. hoc plata q̄rela.
b **C** Capite. i. repetitione facta ab intestato.
c **C** Notar. s. re-

prehēdēdo scuo
lā. q̄ non rōdit q̄-
stioni r̄ tpe soluit
sz i quo differt di-
ctū scuoale a dicto
pauli. Rñ. dān sce
uole q̄n alio mo-
do rūpif vel non
valet testamentū
sz pauli q̄n rūpif
per querelam.

d **C** Ad demēte. vt
h. r. J. d. le. iij. l. pfo
nus liberto. §. si. r.
§. e. l. ij. r. J. eo. q̄ re-
pudiantis. §. cū p̄-
te. sec. si alit. p̄n-
ctif iustū. q̄ tūc
ab intestato data
valēt. vt. C. de fi-
deic. l. eā quā. r. J.
ad tre. si p̄mō. r. J.
fi. q̄ lē. nā q̄n fof-
ficio suz. p̄foa testā-
tis ofiur. als alia
accidentia. Ac.

Pater filium.
duob. filijs
suis vno in p̄s-
te aut retēto. alte-
ro nato postea.

f **C** Deceffit. s. fi-
lius emācipatus
g **C** In q̄stione.
si querat cui daf
querela prius.

h **C** Ad querelā
sed cū in subfidū
daf q̄rela. vt in sti.

eo. §. cū aut. r. J. e. q̄ de inofficiofo. r. ad car. l. i. §. ḡnalter.
et huc daf p̄ta. vt. J. si a pa. q̄s fue. ma. l. i. quō hāc q̄relā
h̄z. Rñ. q̄relā. i. p̄ta. bo. pos. secus si eēt filius ex h̄r datus.
vt. §. e. l. i. §. 3. azo. sz si q̄rela ageret posset repelli. q̄ alij
eū precedūt. sz al. dixit p̄ri p̄terito p̄ testm̄ filij dari q̄relā
inofficiofo testamēti vt hic vna cū p̄ta. sz filio emācipato
cōtra testm̄ p̄ris nō dari q̄relā inofficiofo testamēti. vt. J.
eo. si p̄ponas. sz fm eū cūfacit defunctū intestatū nūqd
filij iā exclusi in q̄rela ab intestato admittunt. Rñ. al. sic
ar. p. eo. §. eo. l. posthumus. §. si q̄s ex his. Bul. tñ. §. r. p
eo. J. q̄ repudiātis. i. rñ. sz certe fm al. aliud est q̄n repu-
diatū vt nūq̄ ad eū redeat q̄ repudiatū. sz alter in to-
tū obtineat r. aliud q̄n p̄ntiam fuit exclusus. Itē. p. eo. J.
eo. l. si non mortis. §. si q̄s. sz ibi nō in totū testm̄ fuit irri-
tum. sed fm nos q̄ dicim⁹ dari p̄ta. nō h̄z locū hec q̄stio
cura nō fiat oino intestat⁹. vt. J. e. filio. in fi. Item no. hic
non interesse quē nō h̄re filios an tales q̄ a q̄rela exclu-
dunt. sic in sti. de success. l. §. sz n̄ra. r. in aut. de nup. §. q̄m
m̄firmas. col. iij. sz an post patrē admittat auus r. pro-

cētūvrali iudicio obtinuerit:
an fideicommissa ex capite su-
pra scripto debeant. rñ. si hoc q̄
ratur an iure eoz quos q̄s sibi
ab intestato h̄des bonozūve
possessores successuros cre-
dat: fidei committere possit. Rñ.
posse paul⁹ notar. Probat. at
nec fideicommissa ab intestato
data deberi quasi a demēte.
In successione p̄ testamen-
tū filiozū cā est potior q̄ cau-
sa parētū q̄bus exclusis parē-
tes admittunt sz turbato ordi-
ne eis successio debeat. Bar.

Pater filium emācipavit
r. nepotē ex eo
retinuit. emancipat⁹ suscepto
postea filio duob. ex heredita-
tis p̄re p̄terito vita deceffit.
In q̄stioe de iofficiofo testō
precedēte cā filioz p̄ris intē-
tio adhuc p̄det. sz si contra
filios iudicet: p̄ ad q̄relā vo-
cat r. suā intentionē implere p̄t.

Mater si parētū
nō debeat filioz
hereditas p̄pter votū parētū
r. naturalē erga filios charita-
tē: turbato tñ ordine mortali-
tatis non minus parentib⁹ q̄

auus. Rñ. non fm h̄zo. r. est rō: q̄ nō habuit necesse eos
institueret: sed p̄m sic cū esset eodē gradu quo filij. vt. J.
de iustitio testa. l. si q̄s ex. in p̄n. sz filij sint potiores rñ
dicat p̄cedēte rē. r. in aut. de here. ab intestato. §. i. col. ix. et
r. in i. de he. qua. r. dī. §. sui. r. idē est in filio r. nepote si

libertis pie relinquit debet.
Quia lite mota desistit q̄-
relam non transmittit. Bar.
Heredi eius q̄ post lites de
inofficiofo p̄paratā volūtatē
mutata deceffit nō daf de in-
officiofo q̄rela. non enim suffi-
cit litem instituere si non in ea
perseueret.

Cōpōt quis testm̄ p̄ parte re-
scindere alia parte valida re-
manente. h. d. vel breuius. ex
postfacto potest quis dece-
dere p̄ parte testatus r. p̄ parte
intestatus. Bar.

Filius q̄ de inofficiofo actio-
ne aduersus duos heres ex-
pertus diuerfas sententias iu-
dicum tulit: et vnum vicit/ab
altero superatus est: et debi-
tores conueniret: et ipse a cre-
ditoribus cōueniri pro parte
potest: et corpora vendicare:
r. hereditatē diuidere. verum
em̄ est familie herciscūde iudi-
citiū competere: quia credi-
mus eum legitimū heredē
p̄ parte esse factū. et id⁹ pars
hereditatis in testamento re-
māsit: nec absurdū videt pro
parte intestatum videri.

filius tpe mortis
p̄cessit. nā nepos
suo iure nō p̄r h̄re
q̄relā: sed p̄ris sui
et ita intelligēdū
est q̄ d̄r. J. eo. si is
r. C. eo. si quis fa-
liū. quēdicant ne
potē h̄re q̄relā. sz
dici p̄t fm. 7. §.
vt r. auus r. pau-
r. et nepos successi-
ue admittatur ē
suo iure. vt. J. eo. si
is. in p̄n. r. l. si nō
mor. §. si. r. sic itel-
ligebar. C. e. si q̄s
filij. §. sz nos. r. c.
Am r. si. vo-
tū parētū ē
vt liberi eis succe-
dant r. nō ipi libe-
ris: r. vt eis acq̄-
rant. vt. C. de les-
gi. here. l. de emā.
r. J. vñ. l. i. scripto
in fi. r. J. de bo. dā.
l. si. in p̄n. r. J. de
bo. lib. l. pe.
k **C** Tñ ordine.
ordo est vt prius
mouat p̄r filij
cū ergo aliter con-
tingit turbat or-
do. vñ Bul. cū de-
cessisset filius ei⁹.
inq̄t. Ordine tur-
bato succedis bul-
gare nato. Item Rñ
no. hic q̄ vna rō duas vt

vincit duas. s. pietas vicit votū r. charitatē q̄ potior est cit. r. cō
als plures vincunt vnam. vt in aut. de consan. r. vteri-
fra. §. si. col. vi. Accursius.
l **C** Volūtatē q̄ renūciatū. vt ar. §. e. papi. §. ij.
m **C** Perseueret. dic ar. vt. J. de in rē ver. si pro patre
versum. Accursius.
n **C** Superatus est. quia vnus erat filius defuncti: als
ter non. vel quia vnus probauit de ingratitude. aliter
non. sic. J. eo. circa.
o **C** Debitorēs. nunc respondet
p **C** Pro parte. q̄ d̄ de legatis. Rñ. heres qui obtinuit
partē p̄stabit si sunt diuidua. als vero totū vel estimatio
nē parnis. vt. J. de le. ij. cū filij. i. rñ. filij. vero nichil. vt. §.
eo. papi. §. si. r. J. eo. l. qui repudiantis. §. si.
q **C** Et id⁹. q̄ pro parte. id⁹ pars rē.
r **C** In testamento. id est apud institutū in testamento
licet diuerso iure sint heredes.
f **C** Videri. s. ex postfacto. als §. vt in sti. de he. in sti. §. nō
aut. hic aut i nulla parte deceffit intestatus ab initio.

His. s. testatrix. Hzo. r die q duo erant fratres: unus institutus r alter exheredatus vel preteritus. r vna soror sicut exheredata vel preterita. r regit hec dictio filio a verbo cōcurrit. r structio incipit filia r c.

C De parte. s. sua tñ. vt. i. si ps he. pe. l. i. §. si ego. r. i. fa. her. luct. r sic soror nō aufert ei qd. vt. h. r. ar. C. depo. l. si. secus si in totū: qz nemo eū repulisset. vt. i. eo. l. mater.

C Cōtra. p. ma casus positio est. filius emancipatus p. rem preterit: filia exheredat. pater p. mo egit. Ita. cū debuit differre post filia. filia post egit qrela r obtinuit. rūpit quidem testm qd nō erat ruptū per Ita. p. fia. habebit filia oia bona cū fructibus. Seco pone casuz q p filia emancipatū p. terit. filiaz exheredat. filia egit. Ita. r obtinuit. filia postea pōt agere qrela et rūpit testm qd nō erat ruptū p. Ita. f. r. et hēbit oia bona. s. dimidiū dabit sicut succedenti cū ea ab intestato.

C Tabulas. hic. §. duas habet literas r sic duobus modis aptatur castus e. filii. qdā habēt filii hec bona. alij filius.

C possessionē. hec est lra p. p. fm p. mā lecturā prout habes filii. s. iuremanumissionis p. accepit r bonorum possessionem r c. Sed fm aliam. s. filius: non debet hic esse hec lectura p.

C Manumissionis. i. emancipationis. ac. g. Quam ipse. s. defunctus.

C Pertulit. si alit nō p. teret pater iure v. egisse. vt. i. e. si non mortis. §. si. r. C. q. admitt. ad bo. pos. l. si. in fi. r. i. de bo. li. si filii q. p. i. §. cū fili. §. si p. p. mo petijt. Ita. §. rūpit testm. vt. i. de le. p. san. l. i. in p. n. r. C. de col. l. vt. l. i. beris. §. ampli. p. querelā rūpi nō pōt. vt. i. de iniur. test. nā r. si. r. i. testm est de iure ciuili. r bo. pos. de iure p. torio qd non expugnat ius ciuile qrela: cū r ipa sit de iure ciuili. sic expugnat. vt. r. i. de bo. pos. Ita. filii quē §. sed quē admodū. r. l. i. de leg. ag. iure in fi. r. h. d. Itē alia rō quia cū edictalis bo. pos. nichil faciat p. i. auo pcedēte: ergo nec decretalis. vt. C. quo. bo. l. i. alij dicit nō p. que relam admitti filiam: sed p. teroris aurilio.

C Quā pater. a. s. pater: s. frater. Accur. l. Nam. benedico recte egit filia.

M De iure patris. als patris. s. an pater r an preteritus sit. als fratris. Accur.

N De iure testamenti. an esset inofficiosuz qd modo dicit filia. nam ad eam primo spectat. Accur.

O filie. cū fm p. mā lra p. planū est. fm alia dicit q ipa tenebit r restituere dimidiū fratri. vt. i. e. mater. Accur.

Q ui repudiatis aio non venit ad accusationez inofficiosi testamēti p. tē nō facit his q eadē qrelā mouere voluit. vñ si de iofficioso testō p. ris alter ex liberis exheredat ageret: qz rescisso testō alter quoqz ad successionē ab intestato vocat. r iō vniuersaz hereditatē nō recte vendicasset hic si obtinuerit vterē rei iudicate: auctoitate qsi cētū vi ri hunc solū filiū in rebus humanis esse nunc cum. facerēt intestatum crediderint.

S ententia lata in qrela facit ius quo ad omnes si lata est contra presentem. secus si contra absentem. h. d. Bar.

L ū cōtra testm vt iofficiosum iudicat: testamēti factionē habuisse defunctus nō credit. non idē probandum est si herede non ridente: fm presentē iudicatus sit. hoc em casu nō credit ius ex sentētia iudicis fieri. r iō libertates com petūt r legata petunt. I. dē.

S ententia lata in qrela facit ius quo ad omnes si lata est contra presentem. secus si contra absentem. h. d. Bar.

C ū cōtra testm vt iofficiosum iudicat: testamēti factionē habuisse defunctus nō credit. non idē probandum est si herede non ridente: fm presentē iudicatus sit. hoc em casu nō credit ius ex sentētia iudicis fieri. r iō libertates com petūt r legata petunt. I. dē.

vt arg. §. de iudi. l. non videtur.

A geret. s. in totum.

C uedicasset. s. vbi alter nō repudiavit.

H ic. i. l. hoc casu vbi alit repudiavit totum habebit vt innuit: quasi centum viri r c.

R ei iudicate. s. oēs qui vellēt aliqd de bonis illis petere. r iure spāti vt subijcit. qz in qrela spāle est vt fiat p. iudiciū iter oēs qsi hic sol' fuerit filii. vt. i. de le. i. si fu' pluriū. §. i. r p. cordat. i. de Ita. l. si post. §. liberi. r. C. de cad. tol. §. hys ita. r. i. e. si nō. §. fi. r. l. si p. onas. §. fi.

Q uasi cētū. i. senatores q cētū erāt nū: ro. vt. C. de pe. he. l. si. circa p. n. q. senatores iduxerūt petitiōez h. d. ita

I ntestatū. als intestatū. r als testm. (tis vt l. i. p. 5.

C ū cōtra testm. i. cōtra institutū in testamēto.

F actionē. actiue accipe. vt l. i. d. he. q. r. dif. §. testm.

R idēte. i. nō veniēte ad audiēdā sniam. l. i. et erat

N o credit. qz magis p. p. ter ab h. itaz. q. te. als nō. heredis cōdēnar' videt' h. r. i. de euc. si i. deo.

P etuntur. s. a quo: ab herede nō. vt. i. ad. l. fal. l. i. in rōe. §. imperator. a legitimo nō: qz nō fūt relicta a legitio sed a scripto. vt. C. de fideicō. l. eam quam. r. §. e. titia in fi. §. rñ. p. relabūt' p. p. sita actiōe in r. p. legato r tra

Q ui repudiatis aio non venit ad accusationez inofficiosi testamēti p. tē nō facit his q eadē qrelā mouere voluit. vñ si de iofficioso testō p. ris alter ex liberis exheredat ageret: qz rescisso testō alter quoqz ad successionē ab intestato vocat. r iō vniuersaz hereditatē nō recte vendicasset hic si obtinuerit vterē rei iudicate: auctoitate qsi cētū vi ri hunc solū filiū in rebus humanis esse nunc cum. facerēt intestatum crediderint.

S ententia lata in qrela facit ius quo ad omnes si lata est contra presentem. secus si contra absentem. h. d. Bar.

L ū cōtra testm vt iofficiosum iudicat: testamēti factionē habuisse defunctus nō credit. non idē probandum est si herede non ridente: fm presentē iudicatus sit. hoc em casu nō credit ius ex sentētia iudicis fieri. r iō libertates com petūt r legata petunt. I. dē.

S ententia lata in qrela facit ius quo ad omnes si lata est contra presentem. secus si contra absentem. h. d. Bar.

C ū cōtra testm vt iofficiosum iudicat: testamēti factionē habuisse defunctus nō credit. non idē probandum est si herede non ridente: fm presentē iudicatus sit. hoc em casu nō credit ius ex sentētia iudicis fieri. r iō libertates com petūt r legata petunt. I. dē.

S ententia lata in qrela facit ius quo ad omnes si lata est contra presentem. secus si contra absentem. h. d. Bar.

L ū cōtra testm vt iofficiosum iudicat: testamēti factionē habuisse defunctus nō credit. non idē probandum est si herede non ridente: fm presentē iudicatus sit. hoc em casu nō credit ius ex sentētia iudicis fieri. r iō libertates com petūt r legata petunt. I. dē.

S ententia lata in qrela facit ius quo ad omnes si lata est contra presentem. secus si contra absentem. h. d. Bar.

Non putantur. §. fi. r. l. filius. §. r. hoc sit psequens. §. m. yr. sed §. m. Jo. est saluum in ea parte qua fuit instituta cum er testō adeat: nō ab intestato. r. q. dicit eam debere habere virilē: verū est cū ex virili vel maiori parte fuit instituta. vt. l. de leg. p. l. filium. §. p. r. l. is qui in potestate. §. sape. r. l. de tab. si ex duobus. §. illud. Tu autē dicere potes q. dicitū yr. locū habeat q. instituta nō adiuit ex testō tamen extraneus adiuit q. quā pposita fuit querela. Itē cōtra institutam pōt proponi querela si ipa patiatur: nā cōtradice re pōt vt in hac. l. §. sed nō est. licet ipa nō adiisset. nā vno adēite nascitur querela. vt arg. §. si quis testa. l. l. §. ante. r. §. eo. papi. §. si cōditio. ni. §. dicitū Jo. q. n. ex testamēto adiuit locus h. r. sic predicta iura q. vident. Ita solum tur. r. hoc placet: vel aliud in q. rela §. in §. tab. q. per q. relā ipso iure de finit esse h. r. qui

Exheredato non datur carboiana bo. pos. B. Scuo.

Qui de inofficioso testamento vult dicere licet neget filiū carbonianā bonorū possessiōez nō d. accipere. to tiens enim ea indulgēda est: quotiens si vere filius esset: heres esset aut bonorū possessor: vt interim r. possideat r. alatur: r. in actionib. p. iudiciū nō patiat. Quivero de inofficioso dicit nec actiones mouere debet: nec aliā vllam q. h. d. itatis petitionē exerce re: ne al. v. n. g. melior sit p. d. t. i. o. i. s. q. si p. i. t. e. r. e. p. a. d. u. e. r. s. a. r. i. ?

Qui fraude heredis scripti desistit destitisse non videtur. h. d. Barto. Paulus.

Eam qui inofficiosi testamenti q. relā instituit: et fraude heredis scripti quasi tertiā partē hereditatis tacite rogatus esset et restituere:

adiuit et ideo in virilē succedit. §. nō desinit esse heres p. contra tab. q. nec p. i. t. o. r. h. e. r. e. d. e. f. a. c. e. r. e. p. o. t. vt. i. n. s. t. i. t. u. t. u. r. d. e. b. o. p. o. s. §. q. u. o. s. a. u. t. e. m. q. d. n. o. n. p. l. a. c. e. t.

Qui de inofficioso. accipe. hoc nō d. exheredato r. i. t. e. a. l. s. s. i. c. Itē nec instituto nisi sit posthumus qui postea neget filiū. vt. l. de car. ed. l. i. §. p. o. p. o. n. i. u. s.

Cui vere. als si vere. als si verus filius r. negaretur. c. heres esset. ab intestato r. nullo obstāte: hic aut obstat exheredatio. r. facit. l. de car. ed. l. i. §. r. g. n. a. l. i. t. e. r.

Cui non patat. §. vt q. possit agere p. debitores h. d. i. t. a. r. i. o. s. §. §. l. de car. ed. l. i. §. m. i. s. s. i. l. u. z. R. n. q. nō patit p. i. u. d. i. c. i. u. : q. t. p. a. nō c. u. r. r. u. t. v. t. §. d. e. i. u. d. i. l. i. §. f. i. v. l. r. e. f. e. r. t. a. n. v. e. l. i. t. a. g. e. r. e. p. e. u. m. q. u. i. d. i. c. i. t. s. e. h. e. r. e. d. e. : r. t. u. n. c. n. o. n. p. o. t. n. e. p. r. e. s. u. m. p. t. o. r. e. v. t. i. b. i. a. n. a. d. u. e. r. s. u. s. a. l. i. o. s. : t. u. c. p. o. t. v. t. h. i. c. v. e. l. r. e. f. e. r. v. t. r. i. s. a. n. s. i. d. e. r. i. t. d. e. r. e. b. u. s. r. e. s. t. i. t. u. e. d. i. s. s. i. a. p. p. a. r. u. e. r. i. t. e. u. m. nō e. s. s. e. f. i. l. i. u. m. r. t. u. c. p. o. t. a. l. s. nō p. o. t. v. t. l. de car. ed. l. i. §. d. e. n. i. g. r. §. a. n. a. u. r. r. l. p. e. v. e. l. d. i. c. nō p. o. t. n. i. s. i. s. a. t. i. s. f. e. d. e. r. i. t. : r. t. u. n. c. v. s. q. a. d. cōtestationem tantum s. i. r. e. s. s. i. t. p. e. r. i. t. u. r. a.

Debet. licet probetur filius.

Petitionem. per lata querela.

Exercere. h. u. r. l. ar. dicit q. dam est intendere petitionē hereditatis q. querelam. p. p. o. n. i. t. §. h. o. c. f. a. l. s. u. m. e. s. t. p. r. i. m. o. q. i. n. s. t. i. t. u. t. u. s. e. s. t. h. e. r. e. s. d. o. n. e. c. cōtra eum. p. u. n. c. i. e. t. u. r. v. t. l. de v. l. s. u. b. i. h. i. e. r. f. a. c. t. o. §. f. i. e. r. g. o. a. l. i. u. s. e. r. p. a. r. t. e. v. e. l. i. n. s. o. l. i. d. u. m. h. e. r. e. s. e. s. s. e. n. o. n. p. o. t. e. s. t. v. t. l. de reg. i. u. r. l. q. u. o. d. cōtra. §. i. S. e. c. u. n. d. o. q. i. c. e. t. e. r. a. s. a. c. t. i. o. n. e. s. i. n. t. e. n. d. i. t.

pater inuito filio. sed querelam non. vt. §. eo. papi. l. r. fi. Item pro nobis est in. e. l. §. si filius. r. l. posthumus. §. si quis. Itē ille si peti hereditatē. ergo ex testamento vel ab intestato. vt. l. i. l. i. §. r. i. i. j. ex testamento non: cuz nō sit institutus. sed nec ab intestato quia §. d. i. u. r. e. v. t. l. de re. i. u. r. §. d. i. u. r. r. C. cōia de suc. l. an. t. c. §. Itē petitio hereditarij datur contra eū q. possidet p. herede p. u. s. t. a. n. i. u. o. : v. e. l. p. p. o. s. s. e. s. s. o. r. e. h. i. c. a. u. t. e. m. v. e. r. u. m. e. s. t. e. s. s. e. e. u. z. h. e. r. e. d. e. m. e. r. g. o. e. a. n. o. n. t. e. n. e. t. u. r. s. i. a. u. t. e. o. b. i. c. i. a. t. q. s. i. m. h. o. c. s. u. r. t. d. u. o. i. u. s. d. i. c. i. a. R. n. s. i. r. i. t. a. s. q. u. e. r. e. l. e. r. e. t. p. e. t. i. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. v. e. l. d. i. c. q. l. i. c. e. t. p. e. t. i. t. i. o. s. i. t. n. o. u. a. a. c. t. i. o. : t. a. m. e. s. t. a. t. i. m. m. a. n. d. a. t. u. r. e. x. e. c. u. t. i. o. n. i. q. s. i. d. e. e. a. s. i. t. c. o. g. n. i. t. u. m. s. i. c. u. t. s. i. t. i. n. a. c. t. i. o. e. i. n. f. a. c. t. u. z. q. u. e. n. a. s. c. i. t. e. r. r. e. i. n. d. i. c. a. t. a. s. e. d. cōtra videt. C. eo. l. i. n. a. m. i. b. i. p. p. o. n. e. b. a. t. u. r. q. u. e. r. e. l. a. r. d. i. c. i. t. §. f. i. d. e. i. c. o. d. a. r. i. a. c. t. i. o. n. e. : a. c. s. i. p. h. i. d. e. v. e. l. p. p. o. s. s. e. s. s. o. r. e. p. o. s. s. i. d. e. r. e. t. a. d. h. o. c. r. n. q. q. r. e.

reliquit eam actionē: nō vide ri deseruisse querelā. et ideo non prohiberi eum repetere inchoatam actionem.

Qui sciens indebitum soluit: non repetit. Barto.

Item q. situm est an heres audiendus est ante de inofficio querelā actā desiderā s. restitui sibi ea q. soluit. R. n. ei qui sciens indebitū fidei cōmissum soluit: nullam repetitionē ex ea causa competere.

Rupto testamēto per querelam actiones confuse heredit restituntur. h. d. Barto.

Idem r. n. euicta hereditate per inofficiosi querelam ab eo qui heres institutus esset perinde oia obseruari oportere ac si h. d. itas adita nō fuisset. et ideo r. petitionē itegrā debiti heredi instituto aduersus euz q. superauit cōpetere r. cōpensationem debiti.

la sicut petitio h. d. itatis d. a. f. e. u. d. p. h. i. d. e. v. e. l. p. p. o. s. s. e. s. s. o. r. e. p. o. s. s. i. d. e. t. a. l. i. o. t. u. n. r. e. s. p. e. c. t. u. : q. i. p. e. t. i. t. i. o. e. h. i. d. i. t. a. t. i. s. t. i. t. u. l. u. s. p. r. o. h. e. r. e. d. e. v. e. r. e. n. o. n. e. s. t. t. i. t. u. l. u. s. : s. e. d. i. n. q. u. e. r. e. l. a. v. e. r. e. q. u. i. d. e. m. e. s. t. t. i. t. u. l. u. s. : q. u. i. a. s. c. r. i. p. t. u. s. h. e. r. e. s. v. e. r. e. e. s. t. i. n. t. e. r. i. m. h. e. r. e. s. : s. e. d. f. i. n. g. i. t. u. r. r. v. i. d. e. t. u. r. q. u. a. n. t. u. m. a. d. q. u. e. r. e. l. a. m. n. o. n. h. e. r. e. s. q. z. n. o. n. v. i. d. e. t. u. r. d. e. s. i. t. u. t. u. s. r. e. v. t. §. d. e. i. n. t. e. g. r. e. s. t. i. l. n. e. m. o. n. e. c. v. i. d. e. t. u. r. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. e. a. d. c. e. p. t. u. r. e. v. t. l. de acq. p. o. l. l. n. o. n. v. i. d. e. t. v. t. r. a. q. t. u. e. d. e. l. i. b. e. l. l. o. p. r. o. p. o. n. i. p. o. t. h. o. c. m. o. d. o. p. e. t. o. t. e. s. t. a. m. e. n. t. u. r. u. p. i. q. z. i. n. o. f. f. i. c. i. o. s. u. m. r. e. o. r. u. p. t. o. h. e. r. e. d. i. t. a. t. e. m. r. e. s. t. i. t. u. i. s. i. c. u. t. i. n. a. d. e. x. h. i. r. e. i. v. e. n. h. C. o. n. s. i. t. e. r. e. t. u. r. e. u. m. e. s. s. e. f. i. l. i. u. m.

Um. actionem. inofficiosi.

Ak. Deseruisse. q. nō tam pacifatur q. decipitur sic r. §. de transact. l. qui cum tu. §. fina. r. §. eo. nichil. §. si cum filius.

Actam. id est finitam.

Soluit. legatarijs vel alijs. vel isti filio qui agit querela.

Indebitū. i. q. d. indebitū fieri debebat p. querelaz. vt hic. r. l. de cōdi. inde. q. d. §. s. secus si ignotans vel titubans. vt. C. de cōdi. inde. l. fina.

Nō fuisset. vt. §. c. papi. §. fi. r. l. q. repudiantis. §. fi.

Competere. vt. l. de her. vel ac. ven. l. i. §. fi. r. C. e. l. si maritus. in fi.

Cōpensationē. si inuicē sit debiti nisi ipse dolo fecerit. tūc em p. d. i. t. quod sibi debet. vt. l. de his q. vt. m. g. herede. r. l. ad sille. propter venem. §. neptis.

Querelā p. p. o. c. n. e. s. a. n. v. i. d. e. a. t. p. e. t. i. h. e. r. e. i. n. t. e. r. e. i. u. r. §. d. i. u. r. r. C. cōia de suc. l. an. t. c. §. Itē petitio hereditarij datur contra eū q. possidet p. herede p. u. s. t. a. n. i. u. o. : v. e. l. p. p. o. s. s. e. s. s. o. r. e. h. i. c. a. u. t. e. m. v. e. r. u. m. e. s. t. e. s. s. e. e. u. z. h. e. r. e. d. e. m. e. r. g. o. e. a. n. o. n. t. e. n. e. t. u. r. s. i. a. u. t. e. o. b. i. c. i. a. t. q. s. i. m. h. o. c. s. u. r. t. d. u. o. i. u. s. d. i. c. i. a. R. n. s. i. r. i. t. a. s. q. u. e. r. e. l. e. r. e. t. p. e. t. i. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. s. v. e. l. d. i. c. q. l. i. c. e. t. p. e. t. i. t. i. o. s. i. t. n. o. u. a. a. c. t. i. o. : t. a. m. e. s. t. a. t. i. m. m. a. n. d. a. t. u. r. e. x. e. c. u. t. i. o. n. i. q. s. i. d. e. e. a. s. i. t. c. o. g. n. i. t. u. m. s. i. c. u. t. s. i. t. i. n. a. c. t. i. o. e. i. n. f. a. c. t. u. z. q. u. e. n. a. s. c. i. t. e. r. r. e. i. n. d. i. c. a. t. a. s. e. d. cōtra videt. C. eo. l. i. n. a. m. i. b. i. p. p. o. n. e. b. a. t. u. r. q. u. e. r. e. l. a. r. d. i. c. i. t. §. f. i. d. e. i. c. o. d. a. r. i. a. c. t. i. o. n. e. : a. c. s. i. p. h. i. d. e. v. e. l. p. p. o. s. s. e. s. s. o. r. e. p. o. s. s. i. d. e. r. e. t. a. d. h. o. c. r. n. q. q. r. e.

agēis r iudicis forte: vel qz de eadē re. l. de testō inoffi- cioso tractatur. sic. C. ne l. in vna eademqz causa.

A dversū iuris: qz alter fili⁹: r alter cōfucus r agit de testō patris. vñ alter nō capax: qz turpis psona. alter ho- nestas: agit de testō fratris. vt. s. e. l. mī. s. sed nō est. r. l. nā r si. s. filius.

U ldebit. s. ex postfctō: als p̄ an- ti. de her. insti. s. nō aut. secus ab i- testō rupto: qd nō p parte s; in totū rūpī. vt. j. de iniu- sio testamē. l. pe.

I nō mort. s. vt i quartā qz als nō computat vt h. ex. C. e. si qñ s. gñaliter. r. C. de col. l. pe. in fi.

R epleat. als debeat hoc dere- pletio addit⁹: s a cōpositioib⁹ nō uiuū: p id qd est C. e. oimō. itē qd subijct de colla- tione faciēda ex tes- tamēto adijct p id qd est. C. d. col. aut. ex testō. alij di- cūt qz mutat cas⁹ vt dicat ab iesta- to: cū ex testō non fiat hoc iure colla- tio. vt. C. d. col. l. i. e.

A ut certe. s; dicas non agi ad repletionem nec esse ea p̄tē. s; vt dic qz mutat ca- sū qñ ab iestato.

S i qd. pater s; de iofficio: s; qñ. ab imtio.

A dmisus. s; de facto.

P ro pre. alia qua iste nō agit

T estm. s. fi- lij emācipati.

P recedētes. ordine s; nō gra- du. vt filij patrez fm s; o. s. e. co. pat. r.

E xcluse sunt. tpe vñ repudiatiōe vñ snia: siue post li- tē p̄tē. ab isto: siue qñcūqz. vt arg. s. e. si. pponas. in fi. r not. qz duo dicūt. s; r testm p parte valere: r exclusos eē filios: secus si in totū desiceret. tunc em ab iestato ad- mitterent in totū etiā qui pu⁹ essent exclusi a qrela tpe vel p sniam fm Al. qz si alio mō: per repudiatiōē nō ve- niret qz fecerūt locū successorio edicto. r dicūt. s. e. l. p̄.

S ub hac. manumiserit. s. seruū suū. secus si h̄rdi- tariū qz tūc etiā libertates rescidunt. vt. s. e. papi.

E tiam eo cuius nō interest agente testamētū r̄p̄itur: et si p̄cedens est exclusus: sequēti non obstat. h. d. Barto.

S i qd. cū nō possit de ioffi- cioso q̄ri⁹ ad qrelā admisus: p parte rescindere testm̄ tem- pter: r vnū sibi heredē eligat contra quē inofficiosi querelā instituat: dicendū est qz testa- mentū p parte valet r p̄ce- dētes eū p̄sone excludit sunt cū effectu eū qrelā instituisse.

L ibertas data cā implēdi conditionez in testō inofficioso adiectā nō rescidit s; ei⁹ p̄ciū a manumisso soluit. h. d. Bar.

S ub hac cōdē: I dē- tione fuerit heres insti- tutus: si stichū manumiserit et manumisisset: et postea q̄

rite. ergo cessat querela. vt. j. de lib. r posthu. si posthu- mus. s. fi. et ad car. l. i. s. pomponius. que sunt cōtra. sed dic qz rite exheredauit: s; postea in quadam parte testa- menti negauit eum filium esse.

M ilitis. id est militantis vel etiam non militantis si est filius. vt. C. e. l. si. secus in veterano patrefa. vt. s. e. papi. s. papiamianus.

T estamēto. scilicet auī.

S uum. heredem scriptum.

D ecerni. hoc in cā appellatiōis. r cū obtinuit i p̄ci:

s. fi. sed r in hereditario videt talis p̄ditio i possibilibus cū eam non possit adimplere nisi adita hereditate: r adire non p̄t nisi adimpleat cōditionē. sed certe tino admitti- tur talis cōditio. vt. j. de condi. insti. mulier q. s. pe.

P reciū. s; qd p̄ciū. Rñ. qdā id qd d̄f. C. d. cōi f. ma. l. i. alij de. r. s. e. papi. in fi. tu dicverum p̄ciū. vt arg. C. si aduer. li. l. ij. itē qua actiōe. Rñ. qz dam actiōe in fa- ctiū: que in varijs causis est inuēta. vt. C. de sacrosā. eccle. sancm⁹. alij dicūt sine causa. vt. j. de condi. sine causa. l. ij. alij ob- cām. vt. j. de cōdi. cau. da. sed si fal- sū. tu dic fm s; o. p̄dic. ex hac. l. q̄ ēt ex. l. veteri. dat. vt. j. de adul. l. qd ex his causis.

I nstituta de iofficio- so testō accusatiōe de lite pacto transactū est: nec fides ab heredetransactioni p̄sta- tur: inofficiosi causam integrā esse placuit.

R icet testator: aliquē suuz filii esse negauit: si exhereda- uit eum habet querelam. hoc dicit Bartolus.

E i qui se filium eius esse affirmat qui in testamento id denegauit: si tamē eum exhe- redauit: de inofficioso testa- mento causa superest.

Q uo in querela obtinuit p̄- dente appellatiōe debet ex hereditate ali. h. d. Bar.

D e inofficioso testamento militis dicere nec miles po- test. De inofficioso testamen- to nepos contra patrum su- um vel alium scriptum here- dē pro portione egerat: et ob- tinuerat: sed scriptus heres appellauerat: placuit interim propter inopiam pupilli al- timenta pro modo facultatum que per inofficiosi testamen- ti accusatiōem pro parte ei vendicabantur decerni: ea qz

rite. ergo cessat querela. vt. j. de lib. r posthu. si posthu- mus. s. fi. et ad car. l. i. s. pomponius. que sunt cōtra. sed dic qz rite exheredauit: s; postea in quadam parte testa- menti negauit eum filium esse.

M ilitis. id est militantis vel etiam non militantis si est filius. vt. C. e. l. si. secus in veterano patrefa. vt. s. e. papi. s. papiamianus.

T estamēto. scilicet auī.

S uum. heredem scriptum.

D ecerni. hoc in cā appellatiōis. r cū obtinuit i p̄ci:

l. i. alij de. r. s. e. papi. in fi. tu dicverum p̄ciū. vt arg. C. si aduer. li. l. ij. itē qua actiōe. Rñ. qz dam actiōe in fa- ctiū: que in varijs causis est inuēta. vt. C. de sacrosā. eccle. sancm⁹. alij dicūt sine causa. vt. j. de condi. sine causa. l. ij. alij ob- cām. vt. j. de cōdi. cau. da. sed si fal- sū. tu dic fm s; o. p̄dic. ex hac. l. q̄ ēt ex. l. veteri. dat. vt. j. de adul. l. qd ex his causis.

I nstituta. s. ei qui trāsegit. qua nō debet ei fides seruari rē. vt. C. de pactis cum p̄- ponas. r de trans- actio. si diuersa. sed heredi ei⁹ qui transegit nō resti- tuit querela. s; da- tur actio p̄e. ver. vt. C. de trāfac. l. i. cūz mota. que est cōtra r. s. e. o. nam est. s. i. et. l. papi. s. ij. vel dic vt in p̄trario notat. ac. qz Exheredauit. per quod p̄sumit- tur filius cum sit incepta res l extra- neos exhereda- tio. vt. j. de s. obli. l. qui filium.

S upest. sed quomodo hoc. nā nō est exheredat⁹

rite. ergo cessat querela. vt. j. de lib. r posthu. si posthu- mus. s. fi. et ad car. l. i. s. pomponius. que sunt cōtra. sed dic qz rite exheredauit: s; postea in quadam parte testa- menti negauit eum filium esse.

M ilitis. id est militantis vel etiam non militantis si est filius. vt. C. e. l. si. secus in veterano patrefa. vt. s. e. papi. s. papiamianus.

T estamēto. scilicet auī.

S uum. heredem scriptum.

D ecerni. hoc in cā appellatiōis. r cū obtinuit i p̄ci:

l. i. alij de. r. s. e. papi. in fi. tu dicverum p̄ciū. vt arg. C. si aduer. li. l. ij. itē qua actiōe. Rñ. qz dam actiōe in fa- ctiū: que in varijs causis est inuēta. vt. C. de sacrosā. eccle. sancm⁹. alij dicūt sine causa. vt. j. de condi. sine causa. l. ij. alij ob- cām. vt. j. de cōdi. cau. da. sed si fal- sū. tu dic fm s; o. p̄dic. ex hac. l. q̄ ēt ex. l. veteri. dat. vt. j. de adul. l. qd ex his causis.

I nstituta. s. ei qui trāsegit. qua nō debet ei fides seruari rē. vt. C. de pactis cum p̄- ponas. r de trans- actio. si diuersa. sed heredi ei⁹ qui transegit nō resti- tuit querela. s; da- tur actio p̄e. ver. vt. C. de trāfac. l. i. cūz mota. que est cōtra r. s. e. o. nam est. s. i. et. l. papi. s. ij. vel dic vt in p̄trario notat. ac. qz Exheredauit. per quod p̄sumit- tur filius cum sit incepta res l extra- neos exhereda- tio. vt. j. de s. obli. l. qui filium.

S upest. sed quomodo hoc. nā nō est exheredat⁹

rite. ergo cessat querela. vt. j. de lib. r posthu. si posthu- mus. s. fi. et ad car. l. i. s. pomponius. que sunt cōtra. sed dic qz rite exheredauit: s; postea in quadam parte testa- menti negauit eum filium esse.

M ilitis. id est militantis vel etiam non militantis si est filius. vt. C. e. l. si. secus in veterano patrefa. vt. s. e. papi. s. papiamianus.

T estamēto. scilicet auī.

S uum. heredem scriptum.

D ecerni. hoc in cā appellatiōis. r cū obtinuit i p̄ci:

l. i. alij de. r. s. e. papi. in fi. tu dicverum p̄ciū. vt arg. C. si aduer. li. l. ij. itē qua actiōe. Rñ. qz dam actiōe in fa- ctiū: que in varijs causis est inuēta. vt. C. de sacrosā. eccle. sancm⁹. alij dicūt sine causa. vt. j. de condi. sine causa. l. ij. alij ob- cām. vt. j. de cōdi. cau. da. sed si fal- sū. tu dic fm s; o. p̄dic. ex hac. l. q̄ ēt ex. l. veteri. dat. vt. j. de adul. l. qd ex his causis.

I nstituta. s. ei qui trāsegit. qua nō debet ei fides seruari rē. vt. C. de pactis cum p̄- ponas. r de trans- actio. si diuersa. sed heredi ei⁹ qui transegit nō resti- tuit querela. s; da- tur actio p̄e. ver. vt. C. de trāfac. l. i. cūz mota. que est cōtra r. s. e. o. nam est. s. i. et. l. papi. s. ij. vel dic vt in p̄trario notat. ac. qz Exheredauit. per quod p̄sumit- tur filius cum sit incepta res l extra- neos exhereda- tio. vt. j. de s. obli. l. qui filium.

S upest. sed quomodo hoc. nā nō est exheredat⁹

rite. ergo cessat querela. vt. j. de lib. r posthu. si posthu- mus. s. fi. et ad car. l. i. s. pomponius. que sunt cōtra. sed dic qz rite exheredauit: s; postea in quadam parte testa- menti negauit eum filium esse.

cipali. a. s. forte secus. ar. s. e. l. d. de inofficio. item no. q. nō remanēt oia in eodē statu appellatiōe pendēte. sic. J. de appel. impatores. Jtē no. ar. q. monach^o sit alend^o de bonis monasterij in cā quā hz̄ abbatem accusando eū. vt extra de accusa. c. ex pte. et sic no. qdā ppt̄ cibaria pmitti. vt. J. tit. i. l. diu^o. et. C. de oz. cog. l. si. et. J. vt in pos. le. l. pe. rde li. ag. l. si neget.

De testō. eps. pone hunc. s. vt. J. l. p. Accur.

Un mater. Alios. f. ex. traneos. secus si alios filios. quia tunc nō pponitur querela. vt. C. e. l. ij. Accur.

Pertinere. f. plata qrela. vt. s. l. p. xi. nā late p. h. b. u. p. n. n. e. vt. J. deb. sig. l. h. b. u. p. n. n. e. s. certe. lino videt cessare qrela et directo filio hereditas resti. tuēda. vt. J. d. her. l. si. l. si. s. ibi aliō fecerat testm in q. filii i. s. i. u. e. r. at. he redē. hic nō. item ar. C. de tēp. in in teg. resti. l. si itra. z. C. de testō mili. l. si cū vel i. vtero.

Presentur. immo nō. vt. s. e. p. p. in. si. q. est. J. sol. hic tñ re fuit pteritio facta. ibi re et filio. vñ oia reuocant. Alij dicūt hoc fuisse specialit̄ cuidā indul. tū. q. fuerat filio iuste pterit^o. Alij vt. Bzo q. hoc corrigi. per id quod hic subijcit.

Annotādū est. i. rep̄hēio subijcit. s. tu dic p̄mā expositiōez. z. qd subijcit annotādū. i. hoc est annotādū in hoc rescripto q. teneat legata. qd nō est vbi alē re z. consilio testamentum p̄nūciatur in officiosum. vt subijcit. et. s. e. l. qui repudiantis. in si. Accur.

Suspecta. hic sume arg. q. nō habet quis necesse causam suspicionis pbare. sic. C. de iudi. l. aper. s. sumi. z. de his q. ad ec. p. fu. l. si. z. de adul. l. quāuis. et in aut. vt lic. ma. z. ante. s. is. d. q. s. ar. z. tra. J. de lib. cā si p. s. Adesse. s. an possint legatarij pducere testes illo nolēte pducere. videt q. nō. q. nō est dñs litis p. p. testationē. Sed e. p. puto q. sic. q. est particeps litis. vt l. aut. de litig. s. ad hoc p̄senti. col. viij. Jtē videt legtima p. so. na vt. z. p. in bonis filij. vt hic z. in cōcordā. hic positus. s. C. de bo. ma. l. i. itē pōt appellare z. testes pducere in

cā appellatiōis. vt. C. d. ap. l. eos. s. i. z. hic. s. z. in p̄ncipā li. testes pducere pōt. itez hoc est b. s. f. c. i. legis qd potest adesse s. late interpretādū. vt. s. de p. s. i. p. n. l. vi. Jtē iō pōt adesse ne colludat. d. s. pōt facere oia q. sunt ne colludat. ar. s. de iur. om. i. u. l. ij. v. s. v. s. l. tē illos d. s. pducere d. s. nominauerit iste. sicut z. p. s. e. s. dat tutores quos nominat magistratus. vt. J. de magis. tra. conue. l. i. s. s. i. p. s. e. s. Accur. h. C. s. i. t. u. m. est. vt. J. de pig. l. si separ. et. J. de ap. a. s. i. a. s. i. h. e. r. e. s. z. s. i. d. e. r. i. d. i. t. z. s. de p. c. u. r. l. paulus r. s. e. u. c. t. i. n. a. u. l. de litig. s. ad hoc p̄n. coll. viij.

Si causa sup querela trā. actiōe decidit testm remanet validū z. debent legata. Bar.

Quāuis instituta inofficio si testamenti accusatiōe res transactiōe decisa sit. tamen testamētuz in suo iure manet. Et ideo date in eo libertates atq. legata vsq. quo falcidia p̄mittit. suā h̄nt potestate^m.

Femina per adoptionē nō potest habere filii qui possit habere querelā. h. d. Bar.

Quā femina nullū adopta re filii sine iussu principis potest. nec de inofficio testamētō eius quā qd sibi matres adoptiuā falso esse existimabat agere potest. In ea p̄uicia de inofficio testamento agi oportet. in qua scripti heredes domiciliū h̄nt. Mar.

Querelus testamētum filij in adoptionem dati pater naturalis recte de inofficio testō agere potest.

Qui agit nomine alterius de inofficio nō est indignus legato. h. d. Bar.

Tutores pupilli nomine si ex voluntate capiant. multominus contrayoluntatem. vt in aut. qui. mo. na. s. si. col. vi.

Falcidia. hoc ad legata non ad libertates referet. vt. s. eo. papinianus. s. quoniam autem.

Potestare. vt. s. de transac. imperatores. sed cōtra in eo. ti. l. controuersia. fol. vt ibi. Accur.

Potest. vt in si. de adop. s. femine. Sed qd si iussu. Rñ. nec tūc potest agere querela. vt. C. de adop. l. c. i. z. in adoptiuis. s. sed nec articulum.

Adoptiuā. i. p. adoptionē sibi p̄stitutā. Accur.

Domiciliū h̄nt. vel etiā vbi est maior pars hereditatis. vt. s. de iudi. l. si fideicō. s. pe. z. in p. n. l. z. hoc nisi si l. qrela v. t. in modū p̄dicōis. vt. s. eo. p. p. s. i. filius.

Querelus agere pōt. s. cū sit in potestate adoptiu p̄ris. vt. s. de adop. l. i. nullū est testamentū nisi sit miles. vt in si. q. testa. fac. p. o. f. in p. n. sed z. tunc nō agitur. vt. s. eo. si i. i. t. u. a. s. de inof. testa. Rñ. quidā hic loe

qui quando non tenuit adoptio. r sic faciant loqui. de cotratu. l. iij. §. si pater. Tu dic q hic loquit de filio q testat in quasi caltreffu peculio: qd testamētū poterat ex pognari isto iure: licet nō hodie. vt. C. e. l. fi. et sic loquit etiā dicta. l. de cotratu. l. iij. §. si pater. Alij dicūt q hic erat emācipatus ab adoptiuo pfe.

Rescripte rūt. qz nemini dz suum officiu esse damnosum. vt. f. quead. test. ape. l. si qd ex signato ribus. sic. C. de admi. tuto. l. cuz quidā. r insti. eo. §. si tutor. et. §. e. pars. §. fi. r. l. fili. us. §. multo. r. f. hō his qui. vt. l. dig. l. tutorem.

Sis qui. no lit. vt. qz repudiatur: afo nō. vt. §. eo. qui repu dantis. in pun. c. Non possit. qz premouit vt re pudiauit: vel afo exclusus est tpe. d. Locu. hoc si suo iur vel it ad mitti: secus si ei q repudiatur. vt. C. e. l. qd filium. vel dic vt no. §. e. pater.

Nichil iter est. sed quātū ad diab. iterest: qz qñ extraneus est heres institutus in totum tuetur agentē: s; si aliqz ex liberis in vtri lem. vt. f. de lega. pef. l. filium. §. in eum. et. l. virilis. Itē q ad aliud i terest etiā in qre:

la: qz vbi aliqz de liberis est institutus irrita p parte testamentū: qñ exneus in totū. vt. §. e. l. mat. §. f. nō est admittendū. et tale iteresse reperit. f. ti. i. l. sed vtrū. Ac. f. Nocebit. Sed qre hoc. Rñ. qz ille erat institut p parte heres: vel in solidū. rñ me heredē in portinnula instituit: q si ipse heres in solidū esset me s; in solidū in stituisset factā ois bonoz pfusioe: nō haberē qd quererē.

Portionē. q ei in eo testō relicta ē: r ex eo qd ēt ma xime. idē est ergo si possiderē: vel abdat maxime. Ac. h. Possidē. si habes nō possidēā supple s; alieno: puta empitōe facta ab aliquo cui ipse vēdidit. si nō ha bes non tūc suo iure. i. meo. Et erit idē sensus qui pmo vel suo. i. hereditario s; pūm p l. institutionē: vel p le gatum. Accursus florentinus.

ne periculo eius qd eis testa mēto datū est: agere posse de inofficioso vel falso testō: diul feuer? r ātonin? rescripte r.

In querela locus est suc cessorio edito. Bar. Paul.

Sis q admittit ad ac cusationem nolit? aut nō possit? accusare: an sequēs admittat videndū est. Et pla cult posse vt fiat successiōi lo cus? Quantū ad iofficiosi li beroz vel parentū querelam ptinet: nichil iterest? qd sit he res scriptus ex liberis: an ex transiens vel municipibus.

Qui heredi instituto iure vniuersali succedit a querela nō excluditur: secus si titulo particulari. h. d. Baro.

Si heres extiterim ei q eo testamēto institutus est quod de inofficioso arguere volo: non michi nocebit? maxime si eam portionem? non pos sidea vel iure suo possidea.

Diuersum dicem? si lega uerit michi eā rem quā qd ex eo testamento accepit? nā si eam agnosca: repellat ab ac cusatione? Quid ergo si afo voluntatē testatoris pbaue rim: puta in testamēto ascri pserim post mortē patris me consentire: repellendus sum ab accusatione.

Diuersum. s; cur diuersum: Rñ. qz. §. ppf heredi tate pñs mei nō adini: imo. ppf hereditatē quā agnou. nā r forte ignorabā esse institutū eū cui successit: sed hic ipaz rē legatā a pfe agnou. ar. l. si. §. tes. §. §. legatarijs vel fm. d. legatū ex voluntate: portione hereditatē ex ne cessitate. vt. f. §. ac qui. her. l. i. r. ij. r de lega. l. legatar ius. §. i.

Qui est aduocat? pro he rede videtur approbare testa mentum. h. d. Bar. Idem.

Exheredat? petēti le gatū ex testamēto ad uocationē? prebuerit: pcura tionēve suscepit remouet ab accusatione: agnouisse em vi detur qui tale iudiciuz defun cti comprobauit.

Qui est heres legatarij et legatum petit: videtur testa mentū approbare. h. d. Bar.

Si legatario heres extite rit exheredatus: petieritq; le gatum. videbimus an sit sum mouēdus ab accusatiōe. cer tū est enī iudiciū defuncti: et rursum nichil ei ex testamēto relictum verum est: tutius? ta men fecerit si se abstinerit a petitione legati.

De petitione hereditatis. Titu. iij.

Hereditas ad nos ptinet ex testamēto vel ab itestato v iure antiq vel nouo. Barto.

Hereditas ad nos ptinet aut vter iur/aut nouo. Hete ri / ex lege duodeci tabular? vel ex testō qd iure? factū est. Ulpia.

heres extiterim. i. rñ. q est §. Necob. l. e. §. q. rñ. qz h ex heredat? extitit heres legatario: s; ibi successit in lega tū. Vel dic tuti? i. iure. vt repellat si accepit. ppf gñalta

De petitione hereditatis. postto (s; b; supioris. l. i. fi. de querela q est pparatoria huus: ponit r de hac.

Hereditas. tabularum. hoc membrum subdi uisidit ex testō: vel ab itestato. vt. f. de s; b; o. sig. l. lege. Itē ex testō subdiuidit: vt hec l. fa. dt. p **Q**u iure. nō iure factū pōt dici et id qd ruptū vel irritū vel nō solēne est. vt in s; i. qui. mo. testa. s; i. r. hoc aut casu. Sed spāliter tñ significāt singula di uersa. vt. f. de iust. tes. l. i. ex nullo s; o tali ptinet ad nos hereditas: vt s; iure civili adiri possit: vt h; i. i. i. r. p; a tur. f. de iniur. testa. l. iij. §. fi. r. l. deniq. r. l. nā r si sub cō

Quere: la inof: sciofi: arg. §. e. l. mf. Ad id qd subijcit de est.

pcuratoze: est § isti. e. §. si tutor. s; ibi ex necessitate egit tutor.

Tuti? possit: § vtrūq; absti nere r nō abstine re. vt. §. l. pxi. §. si

di. r. de li. r. posthu. ff. fili. q. r. C. de testa. l. ex impfecto. r. J. de tabu. fili. ff. s. c. p. o. q. n. q. dat. in p. d. i. c. t. s. bo. pos. ff. tab. l. z. adiri n. o. possit. vt. J. d. i. u. test. l. posthum. r. a. r. n. r. s. d. e. r. l. filio. r. l. i. s. t. i. q. mo. tes. l. i. s. r. s. n. o. t. h. s. Jue suo. tria mēbra ponit. p. r. i. o. suo n. o. l. e. vt. n. o. p. se. s. z. p. filiū vel fer. n. ū. Scdō p. se vt. cū instituit sum. vt. C. ad trul. l. i. Tertiu cū succes. sim. titio : q. fuit heres seio : r. hoc s. z. quosdā. s. z. Jo. e. s. suo nomine cū ipse est institutus. per se q. p. filium vel seruū. arg. J. de ope. li. cū pa. tron. s. cū liber. tus. r. J. de vulga. substi. q. liberis. s. fi. Jte parū fa. ciunt. Tertiu hō nō mutat. Tu po. tes facē duo mē. bra: vt h. suo no. mine subdiuidat. ita: siue p. se vt. cū ipse instituit. s. siue p. aliū vt. p. filiū vel seruū. et q. d. sequi. tur. J. l. p. r. i. s. z. r. l. i. titio : e. t. p. d. i. c. t. a. e. s. z. s. m. hoc non bñ est. verbū siue: et ita p. ma. verior ē. Et no. hic. p. noia. tertie p. sone con. strui cū p. ma. p. so. na. h. b. i. pluralis numeri. et sic ista est mala grāmatica.

Sue suo uoie siue p se siue p alios effecti sumus heredes. **A**ut. Eluti si eā psonā que in nra pte sit institu tā iusserimus adtre hereditatē. Sedz si titio q seio heres extiterit nos heredes facti sumus: sicuti titij hereditatē no strā esse intēdere possumus: ita r seij vel ab intestato heredes forte q fut heredes de functo sumus vel agnati: vel q manumissimus defunctū q vt parens nī manumiserit. Nouo iure sunt heredes oēs q ex senatusconsultis: aut ex psonibus ad hereditatē vo-

Con iudicio vni: (catur. uersali uenit ea q post lris confellationē reus cepit possidere. h. d. Barto. Paulus. hereditatē petā ab eo q vnā rē possidebat de qua sola cōtrouersia erat: etiā id quod postea possidere

Cepit restituet. **P**ossessor hereditatis que est in cōtrouersia nō pōt alienare: nisi pñita satisfactioe vel cā cognita si necessitas urgeat. h. d. s. m. optmonē quā intēdo tenere. primo loquitur qñ possessor volebat alienare uoluntarie. scdo quādo uult alienare ex necessitate. scda ibi causa autē. Bar. **A**lpia. **D**iuus p. r. scripsit phi bendū possessōe here ditatis de qua controuersia erat ante q. l. s. inchoare: ali qd ex ea distrahere: nisi ma luerit p oi quātitate hereditatis vel rerū e. t. estimatione satisficare. Causa autē cognita r si nō talis data sit satisfactio: s. z. solida cautio etiā post litē ceptā diminutionē se concessurū p. r. o. t. edixit. ne i totū diminutio impedita in ali quo etiā utilitates alias impe diat: vt puta si ad funus sit ali

Sic quis r. l. licet minimam. r. Titu. l. i. l. i. s. i. Restituet. inspecto vniuersitatis iure q peto. Ac. **D**iuus. cōtrouersia. no. cōtrouersia esse añ lit. p. r. e. **I**nchoaretur. idē multomagis et post litē p. r. e. s. t. a. nā post magis uidetur denegandū: vt innuit p. r. i. s. causa autē r. e. et. J. famul. hercif. l. alienatōes. Sed uidet q futuri nō facti nomine impediatur alienatio. vt. J. de excep. si post. que est cōtra. sed ibi subaudit tñ. Apparet ergo ex hac r. J. eo. sed et si. s. hoc se. r. C. eo. si post motā. r. J. famul. hercif. alienationes. q. in peti. her. r. famul. hercif. impeditur alienatio etiā mota cōtrouersia tñ. in alijs autē demū lite cōtest. iure isto. vt. C. cōi. dim. l. i. r. C. de lit. cōtes. l. ij. Sed hodie etiā prius: vt in aut. de litig. s. i. col. viij. Sed satisfactio prestita innuit q sic: sed alienatio satisfactioe est contraria. **P** **D**istrāhere. quia p. r. i. u. d. i. c. i. u. m. fieret petitori. **A** **Q**uantitate. restituenta vel nō diminuenta. **E** **E**stimatione. als estimatione: r. als restitutione sed male. **T** **S**atisficare. si contingat alienari: quod fieri nō debet. et ita nisi non ponit. **V** **S**atisfactio. cū fideiussoribus. vt. s. q. satisf. cog. l. i. **R** **C**autio. sine fideiussoribus. vt. C. de s. sig. sanam. **P** **D**iminutio. per venditionem. Accur.

qz nec est nec esse pōt: s. z. tñ p. ma. et ideo p. ma. verior est. **C**el ab intestato. hoc refert ad id qd prima lex dicitur perat vel ex testamento. **E** **S**ui h. d. e. s. vt i p. t. a. t. e. vt l. i. s. d. h. e. q. u. a. r. d. i. s. s. u. i. **F** **M**anumiserit. et sic succedim in tertia hodie. vt l. i. de suc. li. s. z. nostra.

S **N**ouo. hoc refert ad id qd dicitur in p. ma. lege veteri iure. **H** **S**enatusconsultis. officiano. et tertul. **C**onstōnib. vt filij sororis. vt institui. de le. ag. suc. s. nos. h. o. J. r. e. s. cui debet q. r. a. s. e. z. ex p. t. o. n. e. d. u. i. p. i. vt. s. i. i. p. a. p. i. s. i. q. s. i. p. u. b. e. s. **J** hereditate. de q. sola id est. p. p. t. e. r. q. u. a. s. o. l. a. m.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Cepit. et sic venit in iudicio etiā qd post litē cōtest. accidit. et sic est p. r. a. s. s. i. u. d. i. n. o. p. o. t. s. o. l. i. b. i. i. n. s. i. n. g. u. l. a. r. i. h. i. n. v. n. i. u. e. r. s. a. l. i. i. u. d. i. c. i. o. d. i. c. i. t. v. t. e. t. i. b. i. d. e. p. e. c. u. l. i. o. q. u. e. s. t. i. t. u. i. n. p. n. e. t. J. e. l. i. s. i. q. u. o. e. t. l. i. i. t. e. v. i. d. e. n. d. ū.

Oblig
plura
cedat
q nō di
recte

A Permittit. sola cautioe prestata. fortassis & sine ea
Job. arg. de religio. scriptus heres.
B Familie. hereditarie no sine. nisi sit pupillus vel fi-
lius. vt. f. de iur. delib. si filius. & l. ait pretor. Accur.
C Diminutio. sed & si sit cautio de quo fiet. Rñ. de re

stituendo quicqd
de p̄cio sup̄est in
p̄mis trib⁹. in q̄r-
to de toto reddē-
do: & facit ad hoc
f. de iur. deli. l. ait
pretor. & l. aristo. et
f. de iur. bo. fi. et. l.
si possessor. f. sed
si res. et in. l. non
solum.

E De heredi-
tate. no diminnē-
da vel restituen-
da.

F Peti. p. pe-
ti. heredi. a scri-
pto herede. Ac.
G Et sic. si ha-
bes & si. dic. p. p̄-
uis. si habes & sic
planum est.

H Hoc ideo. l.
debet satisfare.
I Sustinet. i.
differitur. vt. f. e. si
quis libertatem.

K Iudiciū. scz
petitio. no sic l.
possessorio: qz ibi
de falso differitur
vt. C. de edic. di.
adri. l. ij. S3 quō
de falso agit hic
pus cū sit q̄sto i-

cidens: Rñ. immo principaliter dicebatur de falso: vel
si incideret non pronunciat. vt. C. de fal. l. vbi.
L Quoz iudicioz. i. cui⁹ iudici. f. peti. h. & erit allo-
theta nūeri vel s̄l̄l̄s. Quale est idignati sunt apli p-
pter effusionē vngueti. cū vn⁹ sol⁹. f. iudas fuit idigna-
tus. Itē illō secti sunt: cū solū & facti secti legam⁹. sic &
f. d. o. i. iur. l. ij. f. ex act. & C. d. rei. vt. ac. f. alio. & in st. de
excep. f. idē iuris. Vel dic quoz iudicioz. l. quarū insti-
tiap. Vt dic quoz iudicioz. f. petitiōis h̄ditat⁹ directe
m. **In** p̄iudicium. quod esset si non sa- (& vtilis.
tisdaret interim de hereditate non diminuenda.

S Testm. duos ponit casus. p̄imus q̄ ab vno d̄
testm̄ falsum & ab alio legatū peti. Scd̄s q̄ idē.
In p̄mo d̄ q̄ aut soluet legatū statim habita cautioe de
restituēdo si p̄bet falsum: aut statim q̄ret an debeat. f.
examinādo q̄onē falli. f. l. p̄batiōes sunt i p̄optu. vt. f.
vt in pos. leg. vt. f. dicitōm. l. si is a q̄. & sic eligi accusa-
tor. Aliū dicitōe in legatarij electione q̄d istoz fiat. vt. f.
ad le. fal. l. in q̄ritate. f. f. & legator. & C. e. l. h. S3 hoc
in herede ēt itelligi p̄t. Tu dicas ēt in heredis electi-
one. vt. f. de iur. do. pleriqz. in fi. & si q̄d eligat dare exi-
git cautionē / s3 p̄bet relictū: qz in alia p̄e mouet iudi-

cium: vt hic. & f. ad le. fal. l. dolo. Si f̄o eligat q̄ri an de-
beat: nunqd de hoc p̄nūciabit an accusationē falsi ter-
minatā: Rñ. no videt. vt. f. l. p̄xi. d̄f. ad qd ergo querit?
Rñ. q̄ret de falso alio accusante: & sic p̄ q̄ham an debeat
Vel dic q̄ p̄nūciat: qz hoc fit volūtate heredis scripti.

Munē causam que ex testamē-
to dependet. h. d. Bar. Idē.

S Testamentū falsum
esse dicat & ex eo lega-
tū petat: vel p̄standū est obla-
ta cautione: vel querendū an
debeat. et si testm̄ falsum esse
dicat: et tamē q̄ falsus accusat
si suscepta cognitio est non
est dandum⁹.

Judicia p̄icularia p̄ que
fieri p̄iudiciū petitiōis here-
ditarij vel p̄paratorijs erit de-
bet differri quoad iudiciū vni-
uersale finem accipiat: ad q̄d
p̄t p̄ iudicē cert⁹ termin⁹ sta-
tut⁹ in iudicijs p̄icularib⁹
q̄ vñ p̄iudiciū nō parit. h. d.
Duidif in tres p̄tes p̄cipua-
les. P̄ia q̄ q̄s petiū liberta-
tē ex testō & fili⁹ ex hereditas
agebat q̄rela p̄ testm̄. Scd̄a
q̄n quis petebat ex testō liber-
tatē et hereditatē. Tertia q̄n
q̄s petebat libertatē nō ex te-
stamēto: s3 aliūde. scd̄a ibi nā
cū. tria ibi q̄ritēs aut. B. Idē

S q̄s libertatē ex testō
sibi p̄petisse dicat: non
ano ignorāte hoc testm̄ titi⁹ coheres ei⁹ cepit ip̄m & to-
tū h̄ditatē possidere: sic re p̄fecta liciniano peti se
in libratē quā ex testō factō sibi asserit p̄petere: q̄rit an ex
hereditatē fili⁹ possit petere differri libralē cām: si ei p̄-
nūciaret eū liberū & ex testō h̄ditatē & si nō plens: q̄le q̄le
tū p̄iudiciū ēt ex h̄dato ap̄d iudicē q̄ cogit d̄ officio
so testō: qz p̄tores fauēt libratib⁹. et d̄ q̄ p̄t petere dif-
ferri i p̄mo & in scdo dicto. l. f. ita demū si tā est p̄stat⁹
q̄relā vñ sp̄et se p̄statū in p̄rio t̄p̄e: vt in t̄to dicto. &
f. plane. nec est sp̄erit expectandū: differet autē d̄dec. p̄nū-
ciat in q̄rela vel aliq̄ nō infuētiēte p̄tū. iudex inducat
edictū: liciniano autē si possit petē differri: cū ip̄e sua sp̄o
t: ad iudiciū de fuitute in libratē. p̄clamauerit. Itē nec
coheres: qz vtriqz expedit nō differri iudiciū libale nisi
id peteret nōle ex h̄dato. e. f. si liciniano ēt i possessiōe li-
bertat⁹ & a coherede v̄dicaret i fuitute. si q̄d possideret
liciniano hereditatē / audif si petat differri cāz libalē. qz
sp̄abat se p̄ueniēdū in filio ex h̄dato p̄ q̄relā. & hoc iō qz
possit fieri p̄iudiciū ex h̄dato. si f̄o nō possideret s3 fili⁹
possideat eā & dicat differri iō qz ip̄e petet ab ex h̄dato
h̄ditatē. & ille i modū p̄dictiōis opp̄det q̄relā: & forte p̄
q̄nquētiā distulit agē nō i petrat differri. & ē rō: i p̄to

legatū & alit falsū
d̄: & nō differet vt
h̄. an idē: & tūc sic
vt ibi.

Suscepta. l.
inchoata.
Nō est dādū
et si cautioez offe-
rat. nā sibi p̄ius
vt sic q̄ pellit. vt
C. d. fur. l. i. & f. q̄h
ap. sit. l. si. f. sed si
ali⁹. & facit. f. de. l.
postq̄. Sed an p̄
finitā accusatōez
petet: Rñ. nō si p̄-
bare nō potuit. vt
C. d. his q̄. vt idi.
l. aliā. & f. d. bo. li.
l. si p̄on⁹ ex. Itē
si p̄buit et obti-
nuit peti nō p̄t:
qz ex falso testō si
debet legatū: s3 si
desitit sic. vt. f. de
iure fil. edicto. f.
pe. & d. l. aliā. Ac.

S q̄s libta-
tē. tal est ca-
sus. Vt in i nsti-
tut fūi fūi licin-
iano h̄ditē & libe-
rū eū iussit: & filius
suis ex hereditate
& suo coherede t̄
tū dederat: liciniano

ignoratē hoc testm̄ titi⁹ coheres ei⁹ cepit ip̄m & to-
tū h̄ditatē possidere: sic re p̄fecta liciniano peti se
in libratē quā ex testō factō sibi asserit p̄petere: q̄rit an ex
hereditatē fili⁹ possit petere differri libralē cām: si ei p̄-
nūciaret eū liberū & ex testō h̄ditatē & si nō plens: q̄le q̄le
tū p̄iudiciū ēt ex h̄dato ap̄d iudicē q̄ cogit d̄ officio
so testō: qz p̄tores fauēt libratib⁹. et d̄ q̄ p̄t petere dif-
ferri i p̄mo & in scdo dicto. l. f. ita demū si tā est p̄stat⁹
q̄relā vñ sp̄et se p̄statū in p̄rio t̄p̄e: vt in t̄to dicto. &
f. plane. nec est sp̄erit expectandū: differet autē d̄dec. p̄nū-
ciat in q̄rela vel aliq̄ nō infuētiēte p̄tū. iudex inducat
edictū: liciniano autē si possit petē differri: cū ip̄e sua sp̄o
t: ad iudiciū de fuitute in libratē. p̄clamauerit. Itē nec
coheres: qz vtriqz expedit nō differri iudiciū libale nisi
id peteret nōle ex h̄dato. e. f. si liciniano ēt i possessiōe li-
bertat⁹ & a coherede v̄dicaret i fuitute. si q̄d possideret
liciniano hereditatē / audif si petat differri cāz libalē. qz
sp̄abat se p̄ueniēdū in filio ex h̄dato p̄ q̄relā. & hoc iō qz
possit fieri p̄iudiciū ex h̄dato. si f̄o nō possideret s3 fili⁹
possideat eā & dicat differri iō qz ip̄e petet ab ex h̄dato
h̄ditatē. & ille i modū p̄dictiōis opp̄det q̄relā: & forte p̄
q̄nquētiā distulit agē nō i petrat differri. & ē rō: i p̄to

nō est in pte sua qñ agat. i. scōo sic. vt. C. d. dila. si qñ. et J. de excep. l. pure. §. si. et hoc si ex testō dicat ppetere li bertas: et nō aliūde. et sup testō tm ex qñant pbationes et differē cā liberalis. si hō aliūde: nullū admniculū ex testō recipit. Sz huc pōstnōi illō obstat qñ nichil in hac l. dicit de cohere-

de liciniani. Jō: qz alij ponūt liciniani solū institutū et liberū esse iustum. et filius eē ex hō dātū: et sit si lius in possessiōe hereditatis et finus in possessiōe libertatis. petit qz filius in seruitutē eē cum habeat hereditatē: iste dicit se heredē et libez: et se uelle agere pū petū de hereditate: filius dicit qz ei dādū spaciū intra qd si fuerit cōtestatū iudiciū de loci. et. Et

debet iudex de libertate se tentiā dicere ne p iudiciū de testō cognituro fiat: et ita se natus censuit. sed et diu tra tan rescriptū differendū de libertate iudiciū donec de inofficioso iudiciū aut inducat aut finē accipiat. ita demū aut sustinentur liberalia iudicia: si tam de inofficioso iudiciū cōtestatū est. ceterum si nō cōtestetur nō expectantur liberalia iudicia: et ita diuus p rescriptū. Nā cū qdā Licinianus de statu suo q stionē pattebat et ne maturi

hoc modo agetur: agit licinianus petitiōe hēditatis. opponit ei qrela i modū p dictionis et sic ptestabit. si sic cōtestabit bñ est: alioquin iudex libertatis fungetur pti bus suis. Alij dicunt licinianū exheredatū et ipse se filiū dicebat. filius aut eū seruum esse dicebat: hoc non placet. Litterā aut expōe vt circa eā notau. mediā plz. Nec ob. C. de adul. qñ. quia ibi in modum exceptiōis qd etiā hic pmitterē: hic autē in modū reconuentionis Jē opponē. §. de iudi. qui prior. sed h magna et vniuersalis et ceterum iuralis. vt. C. e. l. v. libi qñ civilis singularis. Uel dic q simpliciter fuit relicta libertas directa v per fideicōmissum quā petebat a scripto: sed filius petebat differri. Et hoc vsq ad snācum quidā. sed abinde teneas mediū casum et. Ultimo nota q olim nec creditores nec legatarij: nec etiā serui poterant agere: duz speraretur agi de hereditate. vt h. C. e. l. si. sed hodie datur electio legatarijs pueniant scriptum vel differat vt. §. si. Si hō ex ptractu defuncti habeat creditor electio nē vix pntorē an possessiōe pueniat statim et exact si succūbat i petitiōe hēditatē: ager ptra victorē negociorū gestoz si victor erat hō. alio p dictionē ex. l. vt. §. fināt Si hō libtas directa vel p fideicō. differē hodie vsq ad annū infra quē si apparet testm nō valere nec ipse valet. vt veri valere n vidēt. vt J. de excep. rei i. l. i. p. anū aut valent reddunt tm rōnem: qz vni p alio. contra. vt C. e. l. si. Et hoc nisi testamētū sit falsū vt ibi. §. falsitas codicilloz nō nocet. vt. C. de fideicō. l. l. ij. et rō qz hō nō hz dominū suoz ex codicillis: s; ex testō. Ac.

- Judic. a **C** Ne p iudiciū eēt p iudiciū. qz iudiciū snia presum snta p ptiōe qle qualē i ducit. vt J. de ap. l. a snia. et d. v. i. p. sumptō mit. si vtr. et J. de carbo. edi. l. carbonianū. §. ibidē. ar. §. nē indu. C. de sen. l. nō iudex. et qz si fm libertatē p nūciaret pte tot libertati fauet. arg. §. de ali. i. u. mu. cau. fac. l. qz rtiā
- b **C** Cognituro. s. iudici. Bjo. (S. h et si. Jo.
- c **C** Cenatus. cuius nomē non habemus.
- d **C** Censuit. C. de or. cog. l. iij. §. sol. vt ibi.
- e **C** Sed et diu. q. d. dixit idē diu. qd senat. vel supra

locutus est in falso vel rupto. hic in testō inofficioso. f **C** Differendū. hanc dilatiōē is solus iplozat q false sum vel inofficiosus dicit: qz in eius fieret p iudiciū platio sententiē de libertate. Bjo.

s **C** Inducat. s. in cāz vt fiat ptestatio sup qrela. vt p ea nō differat cā. vt. J. de excep. l. p. fm quosdā. qd n plz. si est iudiciū libertatis differē vbi lis est de loci cioso cōtestata vt subijcit ita demū et. ergo et si nō p cessit ptestatio si modo ptestet d; differri. qz in eam cām puenit dilatio a qua incipere debuit. Tu ergo dic inducatur. i. cancellet vt de leat: circūducere em est circūcirca penā ducere. Inducere p medias lras trahere. Cā

cellare ad modū crucis. vt fecit Job. bñ dicit deo can cellatis manib. ad hoc facit. J. de his q in testa. del. l. l. et. ij. et J. de lib. cau. diu. et d. adi. le. in. l. nichil interet. et §. de iudi. et post. §. circumducto.

- h **C** Accipiat. p diffinitiuam sententiam.
- i **C** Ita demum. loquitur Ulpianus.
- k **C** Cōtestatū est. subaudi vel cōtestari speret. vt. J.
- l **C** Cōtestet. nec ptestari speret. (S. plane.
- m **C** Non expectantur. i. non differuntur.
- n **C** Rescriptū. sed si ptestet differtur nisi vt excipit. J. e. l. §. si. et de hoc iudex dabit filio terminū vt licē cōtestetur. vt. J. §. plane.
- o **C** Rescriptū. nisi vt excipit. J. e. l. §. si. qz hoc ē verū lal libit qñ qd vñdit sibi libertatē alit q ex testō. si at ex testō distingue an lis ptestet vel speret cōtestari vt non o **C** Nā cū quidā. cū prius de eo dixisset q (vt h. Ac. se vendicabat in libertatē: inducit rescriptum de eo qui vendicatur in seruitutē et possidet. postea ponit puerum casum qñ nō possidet. Jē nō vt bona probatio. nā cum quidam et. quia in casu liciniani non erat lis cōtestata. subaudi ergo. s. vel speret cōtestari.
- p **C** Suo. conuentus a coherede.
- q **C** Maturus. qz de testō. vel dic. i. mature.
- r **C** Dices. s. colter. intellige et. s. vsq illuc si dē et.
- s **C** Susceptus. J. de excep. si post. §. sol. hic in libertate spāle. sed in hac sua vt no. C. e. l. si. §. pe.
- t **C** Petitur. p zeigma repete. et dices se suscepturū et petitur hereditatē vel petitiōe hēditatē: trāsinue. et hoc put possidet. si aut non possidet tūc bē se petiturū.
- v **C** Facilius. qz vbi non possidet.
- x **C** Suscepturus. pprie cū possidet: imprope. i. in modo dū p dictionē cū nō possidet: et sic magis bñ nō inofficio-
- y **C** Eius. s. filij. (sum qz officiosum.
- z **C** Dm. filij et sic dilatio finē hz ad aliter arbitriū: qd nō est in sequenti casu: qz in infinitū non ageret. et sic quodāmodo esse in arbitrio dilatio agendi.
- a **C** Obteū. nūc mutat casū. s. cū licinianus nō possidet:

et hoc ideo non differat: quia erat in eius arbitrio quod quere
la susciperet in modum iudicacionis vel exceptiois. vñ ipse
replacaret de ingratitudine sic quod efficeret actor. Bzo. vt
a. Ad suscepti. f. ad agendum. (S. n. i. papinia. §. fili.
b. Quinquenarius. q. pot non esset qñto: qñ sublata eēt
qrela: sic non dif-

ferri cā liberalis.
nō ergo toto qñ-
quēno expectat:
sed ad arbitrium
iudicis fm Jr. fz
Jo. aliter nō dif-
ferret. f. vltra qñ
quēniū. r qō sub-
iicit plane: ad pri-
mū casum referet.
c. Seruituti. i.
qñtioni de futu-
te. nā si licinian⁹
p quinquēniū nō
egit de testō qd di-
cit inofficiosum:
nō ppter hoc des-
deravit semp iu-
dicium fuitur: dif-
ferri: r merito: qz
dudū potuit ex-
periri: vt subicit.
vt. C. de dilati. si
quando. Joh.
d. C. plane. con-
cessit. in pmo ca-
su: vel melius in
secundo.

e. Et id est an.
f. Imploret. f.
ante quinquēniū
hñt qñ possident:
vt in primo casu
l. hic innuit.
g. Modicū tē-
pus. ad arbitriū
suum. vt. J. de iur.
delibe. l. i. in fi. nā
elusorie mine filij
exheredati qui de-

Elusorie mine
ne timē
de non
sunt.

h. Libertatis in pmo casu. l. r in scdo. nā cū qdā rē.
i. Sed alio. circa manumissionē: vt differat a seqñ
ti. pri. casu: qd pot esse p pmo. vt in aut. d. mona. §. i.
colla. i. r. C. in qui. cau. ser. p pmo. per totum.
k. Admniculum. i. probationem.

l. Admittat. arg. qz testes inducti sup vno articulo
vel caplo nō debeant in alio iterrogari: vt h. r. J. de iure
iurā. l. si duo. §. idē. in fi. §. r. C. qui le. pfo. l. fi. in fi. r. C.
de or. cog. l. ij. Sed arg. J. in aut. de testi. §. si fo dicatur.
col. vij. nā ibi iterrogat an sit liber a nativitate. Accur.
U. Legitimā. pone casum vt. §. ti. i. l. mater. r. l. nichil
interest. §. si cū filius. r. dic legitimā. i. q. deserit ab
anteestato: q. vere dī legitimā. vt. J. pro soc. l. ij. §. de illo.
Large etiā illa que ex testamēto. vt. J. de hb. sig. l. lege.
n. Secut⁹ est. f. ignozās. sec⁹ si scās. vt. J. e. post. §. in
fi. r. C. de fideicom. l. ij. Accur.

testamēto ab ipō liciniano nō
suscepti⁹ p quinquēniū debe-
re morā fieri fuitur. C. Pla-
ne summam existimandū iu-
dici pcessit: si forte bona fi-
de imploret⁹ iudiciū de ioffi-
cioso testō: et si id dephende-
rit prestuēdū modicū tps⁹:
intra qd si nō fuerit cōtestatū
tibeat iudicē libertatis⁹ par-
tibus suis fungi. Quorū s au-
tē qd patit cōtrouersā liber-
tatis r hereditatis: si se non ex
testō liberū esse dicit: sed als⁹
vel a viuo testatore manumif-
sum: nō debere impediri libe-
ralē cām: licet iudiciū de inof-
ficioso testō moueri speret: vl
uus pius rescriptit. Adiecit
sane i rescripto dūmodo pdi-
caū iudici liberalis cause: ne
vllum admniculū⁹ libertatis
ex testamēto admittatur⁹.

**Qui elligit in incōpetens
non videtur renūciare iuri qd
sibi ignozabat ppetere. Bar.**

Legitimā^m he. Pau.
reditatē vēdicare non
phibet is q cū ignozabat vi-
res testamenti iudiciū defun-
cti secutus estⁿ.

Ad euidentiā dicēdoz tu-

q si in solidū sum heres: l. vñā rē tñ possideas isolidū
de rigore iur⁹ michi tenearis: s; de eqtate absoluaris.
S; hoc est falsum cū nō teneat⁹ i pl⁹ q habeas. qd ple-
ne dices vt. J. si ps her. pe. l. i. §. i. Itē nō hñt in fi. q; l; sim
in dimidia tot⁹ hñditat⁹ heres: q valet mille. r vñi pre-
diti qd v; qñq; tñ habeas: nō nisi i dimidiā michi tene-
f. Heres. petēs. Ac. (ris: vt h. r. J. si ps he. pe. l. i. §. i.)

q si in solidū sum heres: l. vñā rē tñ possideas isolidū
de rigore iur⁹ michi tenearis: s; de eqtate absoluaris.
S; hoc est falsum cū nō teneat⁹ i pl⁹ q habeas. qd ple-
ne dices vt. J. si ps her. pe. l. i. §. i. Itē nō hñt in fi. q; l; sim
in dimidia tot⁹ hñditat⁹ heres: q valet mille. r vñi pre-
diti qd v; qñq; tñ habeas: nō nisi i dimidiā michi tene-
f. Heres. petēs. Ac. (ris: vt h. r. J. si ps he. pe. l. i. §. i.)

Regularit. petitiōe. f. directa. nā aliqñ q neq; p he-
rede neq; p possessore possidet tene⁹ vtili. vt. J. e. l.
nec vllā. §. si qd. Itē qñq; r q neq; ius neq; rē heredita-
riā possidet tene⁹ vtili. vt. J. e. q si in die. §. sed r his. r §.
nō solū. r §. iul. nā precia non sunt res hereditarie. Ac.

Riscōsult⁹ f. misit vñā districtio-
nē vsq; ad legē diuus. postea
posuit quedā rescripta prinē-
tia ad hanc materiam vsq; ad
hāc. l. hic ponit vñā regulā iu-
ris antiqui quā declarat vsq;
ad. l. itē veniūt. §. ptoz. ibi reci-
tat senatuscōsultū factū i hac
materia: r illud psequit expo-
nendovsq; ad finem titu. r qz
ponit regulam nō potest bre-
uius sumari. Bar. U. l. p. l. a.

Regularit. distindenduz
est eū demū teneri pe-
titione⁹ hereditatis: qui vel
ius⁹ p herede vel pro posses-
sore possidet: vel rem heredi-
tariam.

Incet minimā. itaq; q
vel ex asse vel ex parte
heres est: intēdit⁹ quide here-
ditatē suā esse totā: vel p par-
te. Sed hoc solū et officio iu-
dicis restituit: qd aduersari⁹
possidet⁹ aut totū si ex asse sit
heres: aut p parte ex qua he-
res⁹ est.

Ubi incipit exponere ver-
bum p herede. Bar. U. l. p. l. a.

Pro herede possidet⁹ q
putat se heredē esse.
S; an et is qui scit se heredē

q si in solidū sum heres: l. vñā rē tñ possideas isolidū
de rigore iur⁹ michi tenearis: s; de eqtate absoluaris.
S; hoc est falsum cū nō teneat⁹ i pl⁹ q habeas. qd ple-
ne dices vt. J. si ps her. pe. l. i. §. i. Itē nō hñt in fi. q; l; sim
in dimidia tot⁹ hñditat⁹ heres: q valet mille. r vñi pre-
diti qd v; qñq; tñ habeas: nō nisi i dimidiā michi tene-
f. Heres. petēs. Ac. (ris: vt h. r. J. si ps he. pe. l. i. §. i.)

q si in solidū sum heres: l. vñā rē tñ possideas isolidū
de rigore iur⁹ michi tenearis: s; de eqtate absoluaris.
S; hoc est falsum cū nō teneat⁹ i pl⁹ q habeas. qd ple-
ne dices vt. J. si ps her. pe. l. i. §. i. Itē nō hñt in fi. q; l; sim
in dimidia tot⁹ hñditat⁹ heres: q valet mille. r vñi pre-
diti qd v; qñq; tñ habeas: nō nisi i dimidiā michi tene-
f. Heres. petēs. Ac. (ris: vt h. r. J. si ps he. pe. l. i. §. i.)

Incor-
potalia
an possi-
deatur.

Incor-
potalia
an possi-
deatur.

Non esse. l. ex testō vel ab testato de iure antiquo credit tñ se heredē ex p̄tione aliq̄: vt q̄ ut nepos sūi so rotus. vt. s. e. l. iij. §. si. et q̄b̄ subijcit putat teneri. s. q̄si. p̄ herede possideat. Uel dic q̄ sit idē casus cū sequit̄. ibi s̄ em̄ rē. vt. l. i. iste nō credat se heredē de iure ciuili. credat tñ se bo. pos. et sic

pinde habeat. et q̄b̄ sequit̄. s. ei. sit approbatio hui⁹ dicti. Uel dic t̄tio. hic nō b̄t q̄ possideat. p̄ h̄de: s. q̄ teneat. et sic dices q̄ teneat rei v̄di. vel ēt petitiōe h̄ditatis vt p̄do. vt p̄ possessore possessor. Uel q̄ro teneat q̄si. p̄ herede possideat: q̄uis sciat se nō ēt heredē. credit tñ se bo nesi. possessorem. Sed p̄ma et sc̄ba magis placent. b̄ Sed ei r̄ bo norū possessor. q̄ ad opinionē suā. Uel dic. i. b̄ba possidēs. nā si h̄e ti. h̄fer non teneret hac actiōe. vt. s. e. l. regulariter.

U. l. i. §. q̄si. p̄ m̄daciū.

supple et repetere: vt si p̄tendat p̄tēdit p̄ m̄daciū s̄m Jo. Aliq̄ dicit vel p̄ saltē/ac si diceret q̄ nō teneret q̄si. p̄ possessore possideat q̄ dicit se heredē/ s. p̄ m̄daciū dicit: s. q̄si. p̄ h̄de. q̄b̄ falsum est: q̄ sic expedit ei mentiri q̄b̄ esse nō d̄. vt. l. de tribu. l. illud. §. pe. Et no. q̄ h̄c interrogatio sic fiet s̄m Bal. q̄ ante lit. p̄tes. interrogabitur an possideat p̄ h̄de vel p̄ possessore. et poterit r̄ndere etiā alternatiue: et pro eo est. C. e. l. cogi. l. si. Licet em̄ in rei v̄. sufficit simplex possessio vt q̄s ea teneat. vt C. de ali. iudi. mu. cā fac. l. i. et iō de ea interrogat: vt. l. d̄ l̄terro. act. qui seruū. §. in iure. ita erigit alterū illoq̄. s. q̄ pro herede vel p̄ possessore possideat: vt h̄c actio locū habeat. vt. s. e. l. registar. in fi. de hoc ergo interroget et ante lit. cōtes. vt dixi. vt. l. de interro. act. l. q̄ interrogat. Pla. autē dicebat teneri debere dicere ti. in rei v̄. per proximū cognatū. in peti. h̄er. p̄ quēlibet cognatū: q̄ somnia sunt. Uel dic q̄ b̄n̄ dixit. nā in rei v̄. p̄ pximū sc̄z filiiū resistētē. vt. C. de p̄ba. siue possidetis. in peti. h̄er. p̄ quēlibet cognatū resistētē. q̄nimo p̄ extraneū resistētē op̄z agenti. p̄bare se heredē/ si iusserit vicere. Tu dic s̄m Jo. et Ajo. q̄ p̄mo infrogabo an possideat. et si r̄ndeat sic. sc̄do querā an putet se heredem: si dicat puto: expeditū ē. si dicat nō puto. tertio querā quō possidet vel qualiter. si dicat q̄d ad te: vel nolo r̄ndere vel filia. tunc scio q̄ p̄ possessore possideat. si vero dicat: q̄ emi/ querā a quo: vt certus possim esse an titulu p̄ nō titulo habeat: vt si dicat q̄ a cōpote m̄tis emi: si quidē p̄obet bene est. ne h̄c actiōe cōueni. si nō p̄obet: p̄sumitur q̄ pro possessore possideat: et q̄ sic sit faciendā

Intro= gatiōis mod⁹ in peti. h̄e.

interrogatio pbatur ex. l. ista. et. l. p̄xi. in p̄m. Et vltim. aiam causam. s. iustam.

De Tenet. et expulso. vt. l. e. q̄ si in diē. §. h̄z. et. f. Oibus et titulis. pp̄ie ponit: sed in eo q̄b̄ includitur in pronome h̄c imp̄pue. et dic oibus. i. o. genere ti

est. Deniq̄ et p̄ p̄toze titulo adheret: nam si a furioso emero sc̄ciēs p̄ possessore possideat. §. Itē in titulo p̄ donato q̄ristian q̄s p̄ possessore possideat: vt puta vxor⁹ vel maritus. et placet vobis iuliani sentētia pro possessore possidere eū: et iō petitiōe hereditatē tenebit. §. Itē p̄ dote titulu⁹ recipit p̄ possessore possessionē: vt puta si a minore. xij. an. nupta michi in q̄si dote sc̄ciēs accepi. Et si legatū michi solutū est ex falsa cā sc̄ciēs: vt t̄z pro possessore possidebo.

Aut nō possidet nō tenet hac actiōe nisi dolo desierit possidere. Barto.

§. aut qui restituit hereditatē teneri hereditatis petitiōne nō potest: nisi dolo fecerit id est si sc̄ciēs restituit.

l. §. si a furioso. Itē p̄ hoc. l. de vsur. l. fruct⁹. et. l. de doñ. l̄ter vi. et vro. l. s. et si p̄stāte. Et p̄ dicit: p̄z nō possidere p̄ herede vel p̄ poss. ignorantē: id ē in alia de d̄o subijcit. sed Jr. dixit Iuū et subaudiunt marie sc̄ciēs. et. p̄ eo ē: q̄ possidere. p̄ poss. non est hoc ip̄o malam fidē h̄re. s. cū nullā de iure p̄tēndere cām q̄ inducat vsucapionē: s. hoc solū dicere p̄t q̄ possidet. p̄ possessore. vt in p̄n. hui⁹. l. et. l. eo. s. et si l. §. q̄ aut. et s̄m hoc etiā bonifidei possessor est p̄do: s. p̄mā approbo. Itē q̄d si p̄do habeat titulu⁹. Rū. titulu⁹ maḡ atredī p̄ inuasiōne vt d̄ in lega tario. vt. l. quo. leg. l. i. §. q̄ aut. et. l. e. Letiā. §. si q̄s sc̄ciēs. Itē no. q̄ possessio sine titulo locū facit h̄ic actiōi: nā si se heredē nō cōtendat: sed sec⁹ in quasi possessore nō dicat se heredē. vt. l. i. l. i. in fi. et. l. eo. sed vtrum.

l. §. possideo. et sic potero cōueniri peti. h̄er. cū h̄ titulu. k. Uxor. s. donauit mari: (ēptoris p̄ nō ti. habeat. to: vel ecōtra scienti. s. donatiōne nō valere. vt. l. de act. pos. l. q̄b̄ vir vxorū. nā si putat valere/ fruct⁹ ex re dōata p̄ceptos suos facit: et si iure erret. vt. l. d̄ vsur. l. fruct⁹. l. nupta michi. s. de facto. et ideo dicit q̄si dorem: q̄ dos h̄e ē nō p̄t vbi nō est infimonia. vt. l. de iur̄ do. l. iij. m. Ex falsa causa. s. indebitum.

n. §. possidebo. q̄ d. directe tenebot. Jo. o. §. s. instituit. in testō inuili et rogat⁹ vt restituat. p. Nō p̄t. nisi ad h̄ vt p̄ dicit q̄s idebitū quā h̄z cedat. q. Sc̄ciēs. s. se nō teneri. vt. l. e. q̄ si in diē. §. h̄z. Ajo. nā tunc vtili peti. h̄ditatio: vt h̄. et. l. e. l. §. Itē si q̄s. h̄e redes aut dolo in factū actiōe. vt. l. de rei v̄. l. cū autē. r. Restituit. ante lit. p̄tes. §. se. vt h̄. et. l. de fidei cō. h̄er.

Emmo a furioso q̄ q̄si p̄ fruct⁹

Emmo rano: p̄ h̄de vt posside re non potest.

Emmo rano: p̄ h̄de vt posside re non potest.

peti. l. si. si. Sec. si post. vt. ad. reb. l. c. hereditas. r. l. si. p. non. si. q. est. h. vel. ibi. in. actioib. hereditariis. h. in. p. terit. i. an. lit. p. res. commissus. vt. i. e. (peti. he. l. 3. r. si. le. si. an. ut. p. te. r. i. d. re. vt. fin. ar. s. h. r. si. is. Eratius. ab. h. f. de. f. illius. q. p. her. de. aut. p. posses. sote. possidebat.

Et videt eum non tenentem. nam hereditas est hereditas: verum titulum habet: h. p. herede: g. non tenet cum titulum habeat: Rn. ille dupl. possidet. p. herede: vno modo p. et. h. in. illius. modis hac actioe non tenet. alio. put. hoc. titu. accipit. nam. cu. sit. eade. p. sona. cu. defuncto: r. defuncto: sic. tenebat: ergo. r. ille. vt. in. aut. de. iureiu. a. mo. p. l. i. s. i. col. la. v. nec. ob. q. ex. plurimis. causis. possideat: qd. fieri. pot. vt. i. d. acqui. pos. l. i. t. y. s. ex. plu. rimis. et. h. in. huc. modis. hac. actioe. tenet: vt. h. et. l. l. pri. s. herede. in. fine. s.

nam et dolus pteritus venit in hereditatis petitione: quasi do lo malo delierit possidere.

Licet qd possideat vero titulo tam ex persona auctoris sui qui p herede vel p possessore possidebat poterit conueniri petitione hereditatis.

h. d. Barto. I dem. Eratius libro. vii. m. bianarum scripsit: ab herede peti posse hereditate etiam si ignoret p herede vel p possessore usufructu possidisse.

Quam si puta: I dem. Titul heres eas res ex hereditate esse: que sibi delata est.

Nota in duobus casibus hic expressis petitione hereditatis dari contra titulo possidetem. Barto:

q. h. regressus de euetioe. vt. i. e. l. 3. r. si. le. s. ite. si. distra. rent. Uel. certe. placet. r. ille. s. ue. loq. tur. qn. res. singula. ris. vedat. Uel. dic. singulis. cu. rei. ve. et. est. plana. r. 30. g. Uexaret. petitor. fm. p. uia. politione: vel. emptor. h. Tenen. pro. p. ticio.

si qd hereditate emerit: an utilis in eu petio hereditatis deberet dari: ne singulis iudicis vexaret: veditor em teneri certu est. Sz finge no extare veditor: vel modico vedidisse: r. bofidei possessorem fuisse: an porrigi manus ad emptore debeat. r. putat Satus cassius dadam actione vtilis. Idem erit dicendū et si paruo p. cio iussu vedere heres tunc hereditate vedidit. Na putat dicendū p. ap. nianus aduersus fideicomissariū dari actione: ab herede enim peti non expedit perextinguū precium habente. Sed et si retenta certa q. titate restituere rogat: sit: idem erit dicendū. Plane si accepta certa quatitate

bonfidei, als oino teneret: r. si non habeat q alienauit. vt. i. eo. ite. venut. s. pe. r. l. si. possessor. s. re. stituere. Actione. vti. le. f. hereditas. pe. titione. et. hoc. di. ctu. quida. qn. non. h. regressum. de. euetioe: als. em. ptor. no. tenet. vt. i. eo. l. 3. r. si. lege. s. ue. si. distra. xerit. Uel. verus. illud. habeat. vel. no. ha. beat. regressus. di. stinguat. cu. res. sin. gularis. de. her. di. tate. vedit. h. autē. vniuersitas: vnt. hic. emptor. indi. tincte. tenetur. Iustus. he. res. in. i. t. u. r. in. te. stamento. in. i. u. l. i. et. idē. in. sequēti.

bus quattuor. Accursus florentinus. Uedere. in. testamēto. qd. postea. p. bat. i. officio. sum. et. sic. agit. filius. ex. heredaris. petioe. hereditatis. n. fideicommissarium. eundē. q. emptore. Accur. o. Dari. actione. f. vtilē. nā. fideicommissarius. loco. he. redis. est. vt. i. h. de. fideicō. her. s. si. qd. Sed. nō. ne. possi. det. titulo. legati. seu. fideicō. Rn. sic. et. ideo. nō. tenet. hac. actioe. nisi. qn. scis. emit. argu. s. pri. s. si. autē. bona. fide. nō. tenetur. nisi. in. duob. casibus. i. cum. modico. habito. restitua. hereditas: vt. h. vel. qn. heres. nō. cō. parer. vt. s. s. pri. Si. hō. multo. rerē. tō. i. p. e. heres. tñ. tenet. peti. he. redi. l. 3. emptor. rei. vē. teneat. Idē. esset. si. quarta. habeat. heres. sub. note. quarte. nō. in. re. certa. Uel. dic. q. hic. fuit. actū. q. rela: r. sic. rupto. testō. fingit. non. habere. ti. Sed. si. dicas. eos. nō. hē. re. titu. vt. prius. dixi: an. vsucapient. cō. tra. petioe. hereditatis. s. Jr. r. ad. q. nō. nisi. xxx. an. vt. C. e. l. hereditatis. Tu. dic. q. sic. eo. q. ex. credit. ter. minos. vt. detur. s. titu. possidentem: a. nō. suis. terminis. excedatur. vt. C. de. edic. diui. adri. sol. l. si. s. fina. Ab. herede. s. putatio. qui. vendidit. ex. necessitate. scz. testatoris. iussu. aliud. si. voluntate: q. tunc. tenet. he. res. vt. i. e. q. si. in. die. s. si. que. est. p. tra. Qd. nō. placet: q. r. ibi. iussu. testatoris. vel. hic. ante. morā. litē. ubi. post. vel. verius. hic. nō. phibet. s. venditorē. agi. et. sic. etiā. aliud. p. tra. soluit. i. e. l. in. estimatiomb. vel. solue. hoc. vltimū. q. Perextinguū. id. est. paruum. (vt. ibi. r. Certa. quatitate. modica. als. heres. tenetur. f. Idem. erit. dicendū. vt. teneatur. fideicō. t. Certa. q. titate. f. de. bursa. eius. cui. restituitur. qd. datur. causa. adimplende. conditionis.

heres vitiou defuncti successor e

a Et id veri. s. in eo qd a statulibero datur: vt. l. de do. ca. mo. l. quod statulib.

b Retinet: ex voluntate testator: et sic modicum: et sic uterq; tenetur.

c Si qd sciens. qd. h. i. tatis expm: alit nlla est no. d. Quidā pu tant. s. directo.

e Numeravit vt. l. de reg. iur. l. nemo est pcedo. et subaudi ob hoc ip sum q malā fidē hēat: nisi fiat iustifio: vt. l. d. acq. pos. s. ex stipulatione qē. s. s. ad ipedi endā pcriptionē p possessore possidet: vt. l. d. v. iuc. nō solū. s. i. vel qd est veri. l. i. inua dat non possidet p possessore qd ad hanc actionē. qz ti. h. vt. l. quo r. l. i. s. q. a. ut.

f Utli. ergo cum hic tenuerit emptio: et datur vtilis multomagis dabitur directa vbi nō tenuit: vt. l. s. eo. l. nec vllā. s. i. i. deo h datur vtilis: quia non possidet pro possessore: et qdā ideo dicebant dari directā: qz dicebant est possidere. p possessore. g. est hic possidet p possessore: dabitur directa. et vt plene habeas: distinguere p. h. 30. cū quis emit vniuersitatē mala fide: tenetur vtili vt hic. si bona fide: non nisi modico est distr. acta: vel si nō cōparat venditor: vel si fiscus vendidit: vt. l. s. e. l. s. si quis. et l. p. i. s. tra. nē hēat regressus ad venditorē hereditatis. alio secus fm quosdā. vt. l. eo. s. et si lege. s. ut si rē distraxit. vel illa loquitur qn res singularis est vendita. Itē tenet si titulus p nō titulo habeatur: vt. l. s. e. nec vllam. s. i. si hō rē singularē: siue bona fide siue mala fide: nō tenetur. nisi titulus habeatur pro nō titulo: vt. l. s. e. s. omnibus.

g Emerit. etiam ignorās: et hoc in pūlegiū fisci ne verē. sed s. h. inc. s. c. d. quadri. p. f. bñ. vbi de empto rē statim esse securum. sed illū in singularibus alienatōibus. hic autē vniuersitas fuit. vel hec corrigitur p illam.

h Mariti. sciētē alienā hēditatē: vt. l. s. e. s. si qd sciēs i.

i Divortii. p qd et cā poss. (alij dicit et si ignorās sessionis p maritum in hereditate soluta est.

restituere rogatus est: nō putat papl. ab herede petandaz hereditatē: qm p herede qd pditionis implēde gratia accipit: nō possidet. Sed sabinus in statulibero ptra ait: et id verius est: qz pecunia est hereditaria. Itē et in eo q solos fructus ex hēditate retinet dicendū erit. tenetur enim et is hereditatis petitione.

l Possidens titulo etiā mala fide nō pōt hac actione cōueniri: sed tanq; emptor vniuersitatis pōt vtili conueniri h. d. Bar.

m Si qd sciens alienā emerit hereditatē. quasi pro possessore possidet. et sic peti ab eo hereditatē qdā putant. Quā suam nō puto veram. Nemo em̄ p̄do est q p̄ciū numeravit: sed vt emptor vniuersitatis vtili tenet. Itē si quis a fisco hereditatē quasi vacantē emerit: equissimū erit vtilē actionem aduersus eum dari.

n Si hēditas dā i dotē marito vtili here. pe. tenetur. B.

o Apud marcelluz li. iij. digestoz relatiū est: si mulier hereditatē in dotē dedit: marito p dote quidem possidere

herede. ponit duos casus: h. s. p̄m̄ si defunctus possedit p emptore res aliq;: et heres se putat herede in his reb. i. dominū ex cā hereditaria: cū titulus hēat tenet vero heredi ex psona sua: quasi p herede possideat: l. z defunctus non tenet. ar. l. i. i. cū mlti. 30. s. nō ne et ex psona sua

hēditatē: sed petitione hereditatis vtili tenet: sed et ipsam mulierē directā teneri marcelluz scribit: maxime si iā factū diuortium est.

p Hec est fortis. s. et difficultis et hz duas ptes. in prima variat casus tribus modis: s. vltima lec. est p̄a fm quā hoc intendit. Heres possessoris cū titulo pōt vtili conueniri si cut defunctus possidet: et directa quando defunctus absq; titulo possidebat. B.

q Herede autē etiā eaz re noie quas defunctus p emptore possidet hereditatis petitione teneri cōstat quasi p herede possideat: qm etiam earū rerū noie quas p herede vel pro possessore defunctus possedit vtiq; teneatur.

r Qui alieno noie possidet nō pōt noie p̄prio petitione hereditatis conueniri. h. d. B.

s Si quis absentis noie possideat hēditatē cū sit incertū an ille ratū habeat: puto absentis noie petendā hereditatē: ipsi vero noie nequaq;: quia non videtur pro herede vel pro possessore possidere: qui cōtemplatione alterius possidet. nisi forte quis dixit

rimis. Alij vt. h. ponunt primum casum qn heres seij credebat rē fuisse cuiusdā hēditatē: quā hēditatē credebat fuisse illi seij cuius hēs est: s. defunctus eā hēditatē nō singularē rem emerit. vt euitet op. qz ti. h. qz de fūc. habuit. s. dic vt dixi: qz et p emptore et p hēde possidet: et ex sua psona nō defuncti conuenit. vt. d. l. d. acq. pos. l. h. t. petitor sit hēs titij. reus (l. iij. s. ex plurimis. seij. q seius rē titij possederat. p emptore. Accur.

t Teneri. ei q hēs ē dño reij ep̄raz p officij a si dño n. C. teneat. hēs seij reus. qui seij rem utij possederat pro emptore.

u Possidet. apprehendendo prius. Accur. p. s. p̄m̄ do. s. q possidet: sed aliud in rei v. vt. l. s. rei ven. l. officium. et. C. vbi in rem ac. l. ij. que sunt contra. nam ibi sola detentatio. hic autē p herede vel pro possessore possessio: quod hic i hoc procuratore nō erat.

Quod sit die. petita est hereditas. i. que est acti pe
nitione hereditatis. Sz quod potuit ante die agi: vt
de iudi. l. no que ad modu. q. est 2. imo debet inducie
dupl. cari. vt in sti. de except. §. hodie. q. est sti 2. So. hic
de facto fuit admissus ad agendu. sic et. si. i. si no mor
t. l. si. r. l. possi hu
m. §. si quis. qd
non plz. dic ergo
scdo q. hic no fuit
petito hfditatis
pposita ppter id
qd debebat in die
vel sub pditione:
imo ob alia q. pos
sildebat. sed in qz
vniuersalis e hec
actio: etiā ea que
postea debere ce
pit reititur. vt ar
gn. l. e. l. si quo te
pote. si ei alia no
deberet interim
aliquid peti non
posset. sed ar. 2. §.
de pecu. l. que sit
sed di. q. ibi rone
dubitationis ad
mittit. vel solue
hec in vniuersali
illa. §. de iudi. in
singulari dicit.
sed secunda solu.
verior est. In ca
su tñ etiā de futu
ra reagit. vt. l. ad
l. aqu. l. in lege.
b. C. iudicate.
vt. l. eo. si a patre
§. pe. Accur.
c. C. dies. quan
do fuit in diem.
d. C. officio. qd
est generale. vt. §.
de iudi. l. in oib.
e. C. possidet. hic qui
precia habz tenet vt
hic. r. §. qd
me. cau. si ipsi in fi.
cautione sibi tñ pre
stita si puenctio
ne sit emptoribus ob
strictus. vt. l. eo. si
possessor. §. sed
si ob venditionem.
Accur.

Quod si in die sit ditor
vt sub cōditioe a quo
petita est hereditas / no debe
re eū dānari. Rei plane iudi
cate. tēpus spectandū eē fm
Detamenti sniaz: vt apd pōpo
niū scriptū e: an dies venerit
qd z in stipulatioe pditionali
erit dicēdū. si aut nō venerit:
cauere officio iudicis debeat
de restituendo hoc debito cū
dies venerit vel pditio extite
rit. sed et is q. p. cia rez heredi
tariarū possidet. 2. Itē quia a
debitore hfditario exegit pe
titione hfditatis tenet. Ande
iul. li. vii. dige. scribit ab eo q.
petit hfditatem z litis estimati
onē psecut. est: hfditatem peti
posse. Nō solū aut a debitore
defuncti: sed etiaz a debitore
hereditario peti hfditas p. t.
Deniqz ab eo q. negociū here
ditariū gessit: et celso et iulia
no videt peti hfditatem posse.
Sed si hfdit. negociū gessit
nequaqs. ab hfdit. em. debito
re peti hfditas non potest.

**Supra dixit de eo q. e. pos
sessor. hic de eo qui e. creditor**

o. C. possidens. rem venditam. vel dic alias res here
ditatis. Accur.
p. C. Cedat. q. agere pot. nā generaliter verum est vt
quotiens quis ideo tenetur q. actionem habeat cedens:
do eā liberat. vt. l. de pecu. l. quod debetur.
q. C. In fraude. ideo dicit i frau
de: quia sine frau
de donare potest
amicis oī merē
tibz: vt filiaz do
tare potest. vt. l. si
quid in frau. pa.
l. diu. Accur.
r. C. Alienauit. vendendo vt ta
men emptor frau
dem participet. si
vero donando se
cus: vt. C. de his
que in frau. cre
di. l. si. Accur.
f. C. Quia calu
siana. hec non est
bona ratio: quia
hec actio cuz alia
datur. sed ea que
sequitur est bona
patroni autē rē.
vt. §. e. l. §. si me
gocū. Sic est ma
la ratio. vt. l. e. l.
non tantum §. q.
si. quādoqz tamē
hec ratio est bona
in aliis actionibz
quibusdā. vt. §.
o. m. l. cause. q.
et. §. qd me. cau.
si cum §. i. r. §. de
dolo. l. i. §. i. Trez
dicas q. paulia
na soli creditorū
datur secūdū oēs
fauiana soli patrono fm nos: et caluisiana communis
sed aliū contra.
t. C. Tenetur. f. emptor. Accur.
y. C. Patroni. bona ratio. Accur.
x. C. Non hereditarius. vnde si alius esset heres non
posset reuocare.
z. C. hereditarius. vnde hereditas vel alius hfa non
habet obligatum acceptotem.
y. C. Donatum est. a liberto vbi solus inspicitur euen
tus etiam sine fraude sicut in legatis. vt. l. si quid in
frau. pa. l. i. et. l. si patronus. §. si intestatus. sed secus
in alienatione que fit inter viuos titulo non lucratio.
vbi duo ptedicta. f. consiliū et euentus sunt necessaria.
vt in eo. n. l. i. r. C. si quid in frau. pa. l. i. Accur.
z. C. Si quis. institutus in testamēto inutili. Accur.
a. C. Fideicommissi. quod non erat debitum. Et bic re
stituit re et verbo: vel verbo solo. nam vtrunqz potest.
vt. l. ad treb. l. restituta.
b. C. Cōditiōe. f. in debiti gfa possessionis. vt. l. de cō
di. in de. l. in debiti §. l. r. l. q. in fi. et. l. i. q. r. i. q. r. v.

Actes gerat iam per interdictum: et tunc non reddit: hic non
ex deli. exegerat. vel sol. vt ibi. Item no. hic q. etiam actiones
cū cedi ex delictis ceduntur.
possunt

hoc e. q. hz aliquā actionē pfo
nalē ad hereditatem. Bar.
C. Julia. scribit: si is m. qui p
hfdē possidebat vi fuerit de
tecr: peti ab eo hfditatem pos
se quasi a iuris possessore. qz
hz interdictū vñ vi qd vict.
cedere dz. sed et eū q. vi deie
cit petitione hereditatis tene
ri: quia hereditarias res pro
possessore possidet. C. Idem
iulia. ait: siue quis possidens
siue nō rem vdidit: petiti
one hfditatis eū tenet: siue iā
precium recepit: siue petere
possit: vt et is actionibus ce
dat. C. Idē scribit patronū
hfditatem petere non posse ab
eo cui libertus hereditatē in
fraude alienauit: quia calui
siana actione ei tenet. Pa
troni em. iste debitor est non
hfditarius. Ergo nec ab eo
cui mort. cā donatū e. peti he
reditas p. t. C. Idē iul. scri. si
qs. ex cā fideicommissi restitue
rit hfditatem p. singulas res p
stiterit: peti ab eo hfditatem
posse. qz hz pditionē eaz re
rū q. ex ea causa solute sunt: z

q. C. In fraude. ideo dicit i frau
de: quia sine frau
de donare potest
amicis oī merē
tibz: vt filiaz do
tare potest. vt. l. si
quid in frau. pa.
l. diu. Accur.
r. C. Alienauit. vendendo vt ta
men emptor frau
dem participet. si
vero donando se
cus: vt. C. de his
que in frau. cre
di. l. si. Accur.
f. C. Quia calu
siana. hec non est
bona ratio: quia
hec actio cuz alia
datur. sed ea que
sequitur est bona
patroni autē rē.
vt. §. e. l. §. si me
gocū. Sic est ma
la ratio. vt. l. e. l.
non tantum §. q.
si. quādoqz tamē
hec ratio est bona
in aliis actionibz
quibusdā. vt. §.
o. m. l. cause. q.
et. §. qd me. cau.
si cum §. i. r. §. de
dolo. l. i. §. i. Trez
dicas q. paulia
na soli creditorū
datur secūdū oēs
fauiana soli patrono fm nos: et caluisiana communis
sed aliū contra.
t. C. Tenetur. f. emptor. Accur.
y. C. Patroni. bona ratio. Accur.
x. C. Non hereditarius. vnde si alius esset heres non
posset reuocare.
z. C. hereditarius. vnde hereditas vel alius hfa non
habet obligatum acceptotem.
y. C. Donatum est. a liberto vbi solus inspicitur euen
tus etiam sine fraude sicut in legatis. vt. l. si quid in
frau. pa. l. i. et. l. si patronus. §. si intestatus. sed secus
in alienatione que fit inter viuos titulo non lucratio.
vbi duo ptedicta. f. consiliū et euentus sunt necessaria.
vt in eo. n. l. i. r. C. si quid in frau. pa. l. i. Accur.
z. C. Si quis. institutus in testamēto inutili. Accur.
a. C. Fideicommissi. quod non erat debitum. Et bic re
stituit re et verbo: vel verbo solo. nam vtrunqz potest.
vt. l. ad treb. l. restituta.
b. C. Cōditiōe. f. in debiti gfa possessionis. vt. l. de cō
di. in de. l. in debiti §. l. r. l. q. in fi. et. l. i. q. r. i. q. r. v.

A Velut iuris. i. cōditionē in debiti.
B Repetere pōt. p. p̄dictionē in debiti precium.
C Sed his. primo et secundo.
D Mistrat. nō aut in plus nisi in dolo fuerit: qz scilicet
 ter soluit. vt. f. eo. nec vllā. f. is aut q̄ restituit. q̄ est f.

E Vendicare.
 vt. C. si p̄ mo-
 tā. in fi. r. f. e. l. et
 f. i. als. et in. l. nec
 vllā. f. q̄ si q̄s he
 reditatē. ibi ne in
 singlis r. Et hoc
 est vey emptores
 pueniri nisi ha-
 beat regressum f̄
 illū q̄ bona fide
 distrahit. vt. f. e. f.
 et si. f. r. f. ut si
 rem. Vel nisi peti-
 tor iā accepit
 p̄cū a veditōe. p̄
 cū et r̄ nō obet
 h̄e. vt. C. si ser-
 uis exier. se emi-
 mā. l. i. Accur.

Quod si pos-
 sessor. stipu-
 latio. f. ista eni-
 ta r.
S Nata sit. nā
 mota controuer-
 sa si sine cautioe
 p̄staret: dolo ca-
 rere nō vt. f. ad
 l. fal. l. dolo.

Repetitio:
 nē. ab eo cui sol-
 uit p̄dictionē. ide-
 bit: si aut ali^o ex
 testō h̄s extitit f̄
 et sic vllē relicta
 ip̄e q̄ putat se h̄-
 dē soluit nō repe-
 tit. sed f̄ria nego.
 gesto. agit f̄ verū
 h̄dē. vt. f. de ne-
 go. gef. l. f.

Sentia. q̄ fuit
 vt bo. si. pos. nō af-
 ficiat dāno. vt. f.
 e. itē vt. f. eos est
 k

Et. putat:
 uo heredi.
I Satisfaciat
 imo vt q̄ cū inde-
 bite soluit nō sou-
 ter. vt. f. e. si posses-

for. f. r. si senatus. que est f̄. So. ibi erat mota sibi p̄tro-
 uerfa q̄ soluit: h̄ nō. Vel h̄ ip̄usat retinēdo nō aut agē-
 do: vt ibi. Alij dicūt q̄ ibi soluit de suo: h̄ de h̄ditate. f̄
 hoc nō valet: qz h̄ possit ē q̄ de suo soluit. vt in p̄n. hu-
 tus legis. Alij dicūt q̄ hec in bōe fi. illa in male fi. lz ibi
 in eodē. f. s. possuset b̄ bōe fi. Tu dic q̄ h̄ soluit b̄ fuoz
 repetit p̄ iustā ignorānā: qz sic in testō scriptū lucit. vt

Si pecunia per possessore
 deposita p̄ditur possessor ce-

insti. de acti. f. si q̄s agēs. S; ibi soluit putatino credito-
 ri de suo cui non habuit rā iustā cām soluedi: et iō non
 reputat ibi: f; h̄ sic. Ut dic q̄ ibi erāt legara a l. gario re
 m **A**ctōib⁹. q̄s h; f̄ est cui soluit b̄ sua bursa. (petita
 n **P**entoi. i. vero heredi. Accur.

Dendo actionem liberatur. h.
Id. Barto. **I**spanus.
Tevidēdū est si posses-
 sor h̄ditatē veditōe p̄ argēta-
 riū facta pecuniā ap̄d eū pdi-
 derit an petitiōe h̄ditatis te-
 neat: qz nichil h; nec p̄seq̄ p̄t.
 S; labeo putat eū teneri: qz
 suo piculo male argētario cre-
 didit. S; octauen⁹ atr: nichil
 eū p̄ter actiōes p̄staturū. ob
 has igit actōes petitiōe here-
 ditatē teneri. Nichi aut i eo
 q̄ mala fide possedit: labeōtis
 snia placet. In altero vero q̄
 bona fide possessor est: octaue
 ni⁹ snia sequenda eē videtur.

Possessio iuris vel rei pen-
 dete iudicio supueniens venit
 in hac actione. h. d. Bar.
Si q̄s cū petere ab eo he-
 reditas neq; rei neq; iur⁹ ve-
 lut possessor erat. vey postea
 aliqd adeptus est: an petitiōe
 h̄ditatē videat teneri. Et cel-
 sus lib. iiii. dige. recte scribit
 hūc p̄dēnādū: lz in iitro nichil

Hic exponit (possedit)
 verbū vel rē h̄ditariā positū
 in. l. gñalit. f. e. r̄ breuiter hoc
 itēdit. In hoc iudicio veniūt
 omnes res: siue sint iura/ siue
 sint corpora/ siue ad d̄fectū spe-
 ctabāt iure domini/ siue pos-
 sessiōis siue detēctōis. h. d.
 cū p̄nci. l. seq. Barto.

Nūc videamus q̄ ventāt
 in heredi. petitionē: r placuit
 vniuersas res hereditarias i
 hoc iudiciū venire siue iura⁹
 siue corpora sint. **P**aulus.

Venire. vt. f. l. p̄. r. l. itē veniūt f. cū p̄ditim.
Eque iura. excipe fuitates. vt. f. l. p̄. i. f. f. certe sic
 p̄t excipi q̄qd de nouo q̄rit. vt. f. l. p̄. f. si possessor. f; r
 nūqd r̄ feuda veniūt: q̄ q̄s iure h̄ditario nō h; sed dñi
 b̄ficiō. vt i p̄ue. feu. qd sit feudū. c. i. Rf. sic si fili⁹ ma-
 scul⁹ ē q̄ agit. f. ali⁹ d̄fēdēs mascul⁹ n̄ feia: nisi ex pacto
 f; agnat: agūt poti⁹ q̄ p̄t feudo f̄ure: vt d̄ suc. feu. c. l.

Credidit. i.
 p̄didit. quasi mala
 electio sit i culpa.
 ar. f. de neg. gef.
 nā r̄ f̄ui⁹. f. fi.
Prestatur.
 et ē p̄ eo. f. de pe-
 cu. qd debet. in fi.
Teneri. f; r
 ait octauenus
Plac. vt sit
 in suo periculo:
 vt. f. de rei ven. l. si
 nauis. in p̄in. et
 f. fina. r. l. iul. ait
 si hōtem. f. v̄spa-
 deo. r. f. q̄ si dolo
Octauenus. f.
 vt nō teneat. vt. f.
 e. illud. et l. iulianus
 scribit.

Si q̄s rei. f.
 corporalis. Accur.
Juris. vt in
 corporalis. et sic in
 p̄p̄e d̄r posside-
 ri: et iō dicit velut
Possedit. vt
 f. e. l. iul. r. l. q̄ si
 in diē. l. p̄n. sic i a-
 ctioe de peculio:
 vt. f. d̄ pecu. q̄ sit
 sic r̄ i actioe ad ex-
 hi. vt. f. ad exhi. l.
 tigni. f. si q̄s. r̄ in
 rei veditōe. vt. f.
 d̄ rei vē. l. sinar. f. i
Nūc videam⁹
 mus. vidim⁹ cui
 p̄perat. f. eo. v̄sq;
 ad. l. regularis. et
 f̄ que vt abde v̄f
 q̄huc. n̄c qd i ea
 veniat videam⁹:
 qd expedit v̄sq;
 ad. f. p̄ter hec. q̄ ē
 f. eo. itē veniūt.

Venire. vt. f. l. p̄. r. l. itē veniūt f. cū p̄ditim.
Eque iura. excipe fuitates. vt. f. l. p̄. i. f. f. certe sic
 p̄t excipi q̄qd de nouo q̄rit. vt. f. l. p̄. f. si possessor. f; r
 nūqd r̄ feuda veniūt: q̄ q̄s iure h̄ditario nō h; sed dñi
 b̄ficiō. vt i p̄ue. feu. qd sit feudū. c. i. Rf. sic si fili⁹ ma-
 scul⁹ ē q̄ agit. f. ali⁹ d̄fēdēs mascul⁹ n̄ feia: nisi ex pacto
 f; agnat: agūt poti⁹ q̄ p̄t feudo f̄ure: vt d̄ suc. feu. c. l.

Venire. vt. f. l. p̄. r. l. itē veniūt f. cū p̄ditim.
Eque iura. excipe fuitates. vt. f. l. p̄. i. f. f. certe sic
 p̄t excipi q̄qd de nouo q̄rit. vt. f. l. p̄. f. si possessor. f; r
 nūqd r̄ feuda veniūt: q̄ q̄s iure h̄ditario nō h; sed dñi
 b̄ficiō. vt i p̄ue. feu. qd sit feudū. c. i. Rf. sic si fili⁹ ma-
 scul⁹ ē q̄ agit. f. ali⁹ d̄fēdēs mascul⁹ n̄ feia: nisi ex pacto
 f; agnat: agūt poti⁹ q̄ p̄t feudo f̄ure: vt d̄ suc. feu. c. l.

Venire. vt. f. l. p̄. r. l. itē veniūt f. cū p̄ditim.
Eque iura. excipe fuitates. vt. f. l. p̄. i. f. f. certe sic
 p̄t excipi q̄qd de nouo q̄rit. vt. f. l. p̄. f. si possessor. f; r
 nūqd r̄ feuda veniūt: q̄ q̄s iure h̄ditario nō h; sed dñi
 b̄ficiō. vt i p̄ue. feu. qd sit feudū. c. i. Rf. sic si fili⁹ ma-
 scul⁹ ē q̄ agit. f. ali⁹ d̄fēdēs mascul⁹ n̄ feia: nisi ex pacto
 f; agnat: agūt poti⁹ q̄ p̄t feudo f̄ure: vt d̄ suc. feu. c. l.

JESU
 CRISTO

A Non tantū. quoz. s. non hereditarioz.
B Depositeve. nā harū qñs depositari⁹ periculū prestat. vt si reprimisit ante vel culpā cōmisit. vt Ibi bo. rap. l. h. s. et generaliter.

C Penitōe. i. hypothecaria. vt ideo merito hereditas penitōe continet: vel lege vt pro quis.

D Cōpetit. vt qz defunct⁹ emit a non domino.

E facile. qñs em datur. vt. i. vi bo. rap. l. h. s. et generaliter. et insti. de ob. q. ex delict. nas. s. q. de fullo. ne. et cū aliq cōmodat commodata rio. a. 30. Itē et qñ dñū transiit. vt ar. l. loca. l. in nane. Sed qd si rez meā tibi cōmodatū: nunc reperis penes alii: nūqd poterit agere contra eū? Rñ. nō alia qua actio: s. forte iudicis officio fm. h. et iō dicit non facile. sed an ego potero agere? Et p actionē cōmodatū Rñ. non. sed per actionem in rem.

F Restitui. per peti. here. cū possessor. p here de vel. p s. Ab herede. f. vero q nūc pe. (possessore possideat. tit. Sed quō cōpleuit si nec possedit: Rñ. hereditas cōplet fm. d. arg. insti. de stip. ser. in pñ. vel heres et sine pos. fm. h. vt. i. de v. l. c. l. ceptā. si nemo. f. alius possessorē adeptus fuit: als iterupta fuit vsucapio. vt. i. de vsucap. l. possessio restatoris. Sed qd si testm dicit inof ficiofum et institutus vsucapit: venit in petitionē hereditatis: Rñ. sic. cum oia rumpantur per querelam.

G Non venit. sed in fami. hercis. iudicio sic. vt. i. fa. hercis. l. veniunt. a. 30.

H Quia heres. hec nō est bona rō: vt ideo hec nō debet qz alia cōpetit. vt. s. e. l. s. et quidē. iam em nūqz haberet locū hec actio: cū heres semp habeat vendicationē omnū que habuit defunctus. vt. s. q. si in diē. in fi. nisi in casu: vt in fi. huius legis. vbi alia hanc excludit. sed ibi ideo qz p fessoris nascit in p fenti. phibitione: ideo defuncto nō cōpetit: sed heredi dat vt. p. p. uia: vt ibi dicit. Ut ergo hec sit bona rō: dic qz pot vendicare. f. ipse tñ. nō aut defunctus potuit: vt arg. s. e. q. si in diē. s. sed si h. c. petitor. f. tantum. (negocium. et. s. pe. l. potest. non autem defunctus.

I Nec vlla exceptio. numis large locut⁹ est: restrige ergo ad exceptiōes que alibi cōtinent. vt. C. de edi. diui adria. tol. l. p. uis. a. 30. hoc nō placet: qz illa in possessorio. vel melius nulla. f. qz detur peti. here. non hec que intenditur. f. rei vendi. Accur.

K Possessor. id est defunctus.

O Defunctus. qui possidebat.
P Non esse. non autē suam esse: quis tunc ageret. vt. I. de iur. iur. sed et si possessori.

Q Restitui. Sed nonne melior est heredis cōditio qz defuncti? Rñ. non: quili viuētū non expedit agere: qz possidebat. p. t. ea si iste possessor hui⁹ rei vt heres se defendit: equū est vt restituat si luens nō heres r. Immo et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

R Es autē si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

S Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

T Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

V Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

X Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

Y Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

Z Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

AA Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

BB Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

CC Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

DD Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

EE Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

FF Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

GG Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

HH Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

II Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

JJ Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

KK Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

LL Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

MM Et si possessor. bo. fi. vt ex eo qd sequitur patet: qz spaliū de pdone dicit. Dic ergo qz iam erat nota controuersia: als nō tenere tur. vt. i. e. si quid possessor. s. sic. f. eas amiserit. vt. i. de rei v. d. l. si culpa. Accur.

Dolus culpa cōnet s3 non ecōtra.

Propria actione. f. p. fessoria. p. qua intēda ius esse michi vtdi et agendi. Bzo. vi. f. si ser. v. l. ij. Et dic pro pria actione que neqz defuncto neqz heredi cōpetit. vt dicit. f. q. si pro emptore. et. f. pri.

Item veniūt. hec lex loqz in malefidei pos. v. qz ad f. pter hec. et hoc innuit circa prin. et si qua necessa- ria ac. nā bonefi. etiā nō necessaria reddit et nō tene tur de precio. hic aut sibi retinet si necessaria et scilicet reddit. et hoc innu it. f. sed nō oia. in f. q. Itē innu it postea ibi sll mō nam si esserbo. si. pos. non tenere d culpa. vt. f. si qd possessor. f. sicut.

In hēditate i. in hēditate pe- titio. Accur. d. Cā. nēcia. e. Sint ppara. dicta necessaria. f. C. sine dubio. si nōle hēditatis emit. als sec. vt. f. subicit. h. nō oia. et. f. e. h. et. f. ar. f. de pca. si f. ar. f. de le. ij. impator. f. fi. et. l. seq. h. i. eo q. emit ex pecunia pupilli vel militis sec. f. qz daf. electio mi- liti et pupillo. vt. C. arbi. tu. l. cura tor. et de rei ven. l. si vt proponis.

g. herede. f. ho q. euicit hēditate et scilicet dic iustū vt in sll casu. vt. f. eo. si possessor. f. fi. et sic fit vbi rē inutilē distrahit. vt. f. e. l. f. pe. f. ar. f. de in rē. si res. Ac. h. Sed nō oia. f. p. dicta necessaria. Accur.

i. Si possessor. male fidei. k. hominem. necessarium. l. Interfuit. i. cū necessarius fuisset hēditati et hēdi- tatis nōle emit. m. Causa. et ita fuit in culpa. (tatis nōle emit. n. Preciū venire. f. ex hereditate solutiū. o. Sili. mō. f. p. f. r. i. et distiguif. vēdiderit nēcio vel fi. p. Fundū. si redimere p̄t. aliōqn quātū in litē iuratiū fuerit dabit actoi. vt. f. eo. si possessor. f. fi. yr. q. fecit. in quo possessore hic loquit. si em in bone si dei. nō nill in quātū est locupletior tenef. vt. f. e. l. f. eos aut. qd i supiori r̄ho h. negat. et si i malefidei ad res oino tenef. vt. f. e. l. f. pe. q. est. f. qd h. negat. f. r̄hideo et soluo: qz in malefidei possessore dicit vt i pncipio legis dixi. nā et male fidei possessor distrahit rem q. onerat heredita tē. vt. f. e. l. f. pe. Uel dic nō s̄p̄l. venire q̄ p̄ciū. f. si hoc petitor elegerit. et dic p̄ciū. f. iustū. vt. f. e. si possessor. f. fi. Et hūc p̄bo qz p̄ciū hac actōe petat. facit. f. e. sed

vtum. f. debitor. et. l. q. si in diem. f. non solum. Accur. r. hereditati. iocenti.

f. Diminutionē. vt. f. qd me. cau. si ipsa. t. Adū. a putatio herede.

v. Extrinsecus. i. s̄b extrinsecus nō oia extrinseca in ducit: sed in ea q. p̄sone possessoris accedunt: vt hēs duos casus. f. e. l. at vbi. Item alihi f. qd p̄serum hereditarium ex re possessoris. vt. f. e. p̄seruuz. et. l. seq. als aliter accipit vt. f. de pecu. leg. l. deniqz. f. fi.

si vēdita est ex necessitate tūc p̄ciū ei? vēit i hac actōe. B. C. Sili. mō et si fundū here- ditariū distrahent: si qdē sine causa et ipsum fundum et fru ctus in hereditatis petitionē venire. qz si eris exoluēdi gra hereditarij id fecit: non āpl. venire q̄ p̄ciū.

Hereditas augetur acces- sionibus: ideo omnes accessio- nes eius in hac actione veni- unt. h. d. Barto.

Item nō solum ea q. mor- tis tpe fuerint: s. et si qua post ea augmēta hereditati? acces- ferit venire in hereditatis pe- titio. nā hereditas et augmē tū recipit et diminutionē. sed ea q. post aditā hereditatem accedūt: siquidē ex ipa here- ditate: puto hereditati acce- dere. si extrinsecus? nō: qz p̄so ne possessor? accedūt. Fru ctus aut oēs? hereditatē au- gent: siue ante aditā siue post aditam hereditatē accesserit: sed et partus ancillarum sine dubio augent hereditatem.

Hereditas augetur acces- sionibus: ideo omnes accessio- nes eius in hac actione veni- unt. h. d. Barto.

Item nō solum ea q. mor- tis tpe fuerint: s. et si qua post ea augmēta hereditati? acces- ferit venire in hereditatis pe- titio. nā hereditas et augmē tū recipit et diminutionē. sed ea q. post aditā hereditatem accedūt: siquidē ex ipa here- ditate: puto hereditati acce- dere. si extrinsecus? nō: qz p̄so ne possessor? accedūt. Fru ctus aut oēs? hereditatē au- gent: siue ante aditā siue post aditam hereditatē accesserit: sed et partus ancillarum sine dubio augent hereditatem.

Hereditas augetur acces- sionibus: ideo omnes accessio- nes eius in hac actione veni- unt. h. d. Barto.

Item nō solum ea q. mor- tis tpe fuerint: s. et si qua post ea augmēta hereditati? acces- ferit venire in hereditatis pe- titio. nā hereditas et augmē tū recipit et diminutionē. sed ea q. post aditā hereditatem accedūt: siquidē ex ipa here- ditate: puto hereditati acce- dere. si extrinsecus? nō: qz p̄so ne possessor? accedūt. Fru ctus aut oēs? hereditatē au- gent: siue ante aditā siue post aditam hereditatē accesserit: sed et partus ancillarum sine dubio augent hereditatem.

Hereditas augetur acces- sionibus: ideo omnes accessio- nes eius in hac actione veni- unt. h. d. Barto.

Item nō solum ea q. mor- tis tpe fuerint: s. et si qua post ea augmēta hereditati? acces- ferit venire in hereditatis pe- titio. nā hereditas et augmē tū recipit et diminutionē. sed ea q. post aditā hereditatem accedūt: siquidē ex ipa here- ditate: puto hereditati acce- dere. si extrinsecus? nō: qz p̄so ne possessor? accedūt. Fru ctus aut oēs? hereditatē au- gent: siue ante aditā siue post aditam hereditatē accesserit: sed et partus ancillarum sine dubio augent hereditatem.

Hereditas augetur acces- sionibus: ideo omnes accessio- nes eius in hac actione veni- unt. h. d. Barto.

Item nō solum ea q. mor- tis tpe fuerint: s. et si qua post ea augmēta hereditati? acces- ferit venire in hereditatis pe- titio. nā hereditas et augmē tū recipit et diminutionē. sed ea q. post aditā hereditatem accedūt: siquidē ex ipa here- ditate: puto hereditati acce- dere. si extrinsecus? nō: qz p̄so ne possessor? accedūt. Fru ctus aut oēs? hereditatē au- gent: siue ante aditā siue post aditam hereditatē accesserit: sed et partus ancillarum sine dubio augent hereditatem.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

bitoria. vt. f. b. ed. edic. l. c. i. autē. f. fi. et. l. seq. p̄terea pone est scriptum et in querela inoffi. testa. victum. fructus nōne fecit suos: Utiqz. quod ergo h. dicit angef. he reditas: veruz est qz possunt peti iure actionis: et sic au gent hereditatē. i. peti. here. l. in rei ven. p. iudicis offi- cū petant si bo. fi. fuit possessor. v. l. male fi. peti. iure actōis. i. p. rei ven. sed nō. qz alia est rei vē. q. daf. p. fruc- tibus: alia q. daf. p. re: s. peti. hereditatis cū sit vna a- ctio: et rē et fructus simul p̄tinet. vnde d̄r fructib? auge duplex ri. at in rei ven. nō augef: qz alia est illa que. p. fructibus est. datur. Nec obstat. d. l. ancillaz: qz l. videat ibi innu i q. hereditaria veniāt. hi aut fruct? nō sunt heredita: ū si fiant possessoris. nō em sola hereditaria veniūt. nā pec- unia a debitorib? exacta inter p̄cia rez veniunt i pe- here. et tñ non sunt hereditaria. Itē nec predicta. l. ill. b. f. p̄redo. qz l. ibi videat dicit: qz ideo hereditatē augeāt qz non facit suos: vnde cū fructus quos bo. fi. posse. p̄ci- pit augeāt: iō nō videat suos facere. dicas qz hoc nō se- quit. p̄terea si rez esset qd dicunt: ergo incertuz est ante litē p̄tēta. vtrum hic possessor fecerit suos fruct? non emiz est certū an rei ven. vel peti. here. conueniatur quod nichil est.

a Peruenissent. an petita. si alit postea ad ipsas res.
b Et si he. f. res.
c Petita. primo ergo vendite. secundo pccu habitum
tertio perierunt. quarto petitur hereditas. r sic erat bo
na si tpe venditionis. vt. l. l. pri. s. ij.

d Diminute
re. hoc ex pone vt
I. e. l. de perdituz
venderat qd ate
p fierent male fi.
de his em h loqf
vt I. eo. vtrum.

e Restituere
debere. si locuple
tiores facti sut eo p
cio. vt. I. s. eos at
f Inuassit. f.
ta qd cent p dones
g Condeman
dos. censuerunt.

h Qui iustas
i. non iniustas. et
sic. de fideicom.
lib. si. et. s. si quis
ser. Alioqn obuia
re vt. vt. I. e. s. r. si
le. s. f. re. 330.

i Faci essent
hec est optimare
gula qua nlla ve
rios in iure. vt bo.
fi. pos. in id tm qd
ad se puenerit te
neat. 330. Et. hec
po exponitur I.
eo. sed r. s. s. con
suluit. sed supior
ea. l. s. aut se.

k Petita. ex
ponit hbi petere
tur postea in pn.
s. r. tm et s. hbi
senatusco. adhuc
l Extimadu
s. c. lueit qd e. j.

m Scuerit. r
ita exte erit ma
le fi. vt. I. e. l. s. pe
tita r sic no. q. nocet scire vt. C. de excu. tu. l. qn quagita
r i aut. vt spon. lar. s. rursus. r. J. de edil. edic. l. ch sex. et
J. qn appel. sit. l. i. s. fi. r. J. ad. l. iul. de adulte. l. mariti. in
punc. et. C. de peri. tu. l. pe. Accur.

n Aptanda. vsqz huc fueri pba senatusco. sulti: nuc i
cipit ea exponere.

o Hoc euenerat. vel quia mortuus fuerat heres an
adita hfditae. vt dixi. C. de cadu. tol. s. et ch triplici.
vel pp defcti blicti. vrsi. de pu. iur. s. item lex. vt pp
hfdis hde illicite data. vt. J. dyul. substi. l. ex facto. s. iul.
p Quacumqz causa. vt quia ex causa pene de porte
tur heres: vel ab indigno auferatur. vt. s. e. o. s. idem
in lib. b. Sct et mte cae qbus qd ad fisci nciaf. vt. J. d
q Peteret. f. hfditas. s. hoc vt fallituz (ur. fil. l. i.
cum aliq ciuitati caducū non applicet. vt. C. de bo. vac.
li. i. h. immo est verum quia potest ei acquiri heredi-

ditas petita fuisset: si aduerf
eos iudicatu eēt: pcia que ad
eos rex ex hereditate vedita
rū puenissent: et si he^b an pe
titā hereditatē dperissent di
minute^{ve} fuissent restituere
debere^c. Itē eos qui bona in
uassent^d cū scirēt ad se nō p
tinere: et si an lītē ptestatā fe
cerint quomin^o possiderēt: p
inde pdenādos^o qsi posside
rent. **C** eos at q iustas^b cās
habuissent quare bona ad se
ptinere existiasent vsqz adeo
dūtaxat: q locupletiores ex
ea re facti eēt. **C** Petita^a hāt
a fisco hereditatez ex eo tpe
existimādū eēⁱ ex quo primū
sciuerit^m qd ea a se peti. l. cū
primū aut denunciatiū eēt ei:
aut litteris aut edictis euoca
tus eēt cēsuere. **C** Aptādaⁿ
est igit nobis singulis p b; se
natusco. sulti pgrua iterptatio

**Dicta i. l. extindū ad oēs
res casus et psonas in quib^o
est eadem ratio. Bar.**

C Aut senatus cū aīqz ptes
caduce fisco peterēt: hoc eue
nerat^o vt fisco partes caduce
peterent: sed et si ex asse fiat
senatusco. sultū locū habebit.

Idem et si vacātia bona fi
sco vēdicent^o vel ex alia qua-

sup suo iure vacillat. vt. C. de acqui. pos. l. nemo. r hoc
est verum quo ad fruct^o. vt. J. e. l. sed et si lege. s. si ante
non quo ad fatalitatem. vt. J. e. illud.

Y Non nocebit. f. denunciatio facta pro: urate. r. ar.
I. quod vi aut clam. l. prohibere. Accur.

3 Certiorauerit. tunc enim nocet. vt argu. J. de no.
oper. nū. l. de pupillo. s. nunciacionem. in fi. s. et J. pro
socio. l. actione. s. item scriptum. et J. de itine. actuz
pu. l. i. q. s. i. r. J. de vsur. l. mora. s. l. ibi neqz sufficit r.
s. arg. contra J. de man. fe. l. fi.

a Sed non. f. nocebit.
b A quo. no. ergo aperte q vbi lex nō distinguit nec
nos distinguere debemus. vt dixim^o. s. de offi. pre. l. i. q.
c Bone fi. pos. vt si post denūciationē distraxerit te
neat ad fructus et ad res. vt. J. l. pri. s. q. si post. 33.

d Nā. nec p dicit. imo adiunāt pba senatusco. nā rē.

tas ex alijs causis. et sic dicitur habere locum senatus:
consultū in peti. puator. vt. J. proxi. rñ. Et no. hic q qll
bet ciuitas cum romana iure vti eodē. vt. s. ex q. cau.
ma. sed et si p pze. in fi. et. J. de publi. l. sed et hi. s. i. s. ar.
contra. J. de ver. signi. l. eum qui vec.

cūqz cā^o bonā ad eū puenerit
senatusco. sultū hoc locū ha
bebit: r si ciuitati peteretur^o.
In puator. qz petitiōib^o se
natusco. sultū locū hre nemo
est q ambigat: s; i publica^a cā
factū sit^o. Nō solū aut in hfdi
tate hoc vtimur senatuscon
sulto: sed et in peculio castrē
si vel alia vniuersitate^l.

Ubi denunciatio fit ad no
tificādū idem opatur sciētia
simpler qd denūciatio: r non
refert a quo denūciat. **Barz.**

Petita^a autē hfditātē rē.
id est ex quo qd scit a se peti
Nā vbi scit incipit esse male
fidei possessor^o. i. cū primū ei
denūciatū eēt. **Q**uid ergo si
scit qdē nemo aut ei denūcia
uit: an incipit vsuras debere
pecunite redacte. r puto debe
re. cepit ei malefidei possessor
esse ponomus denūciatū eē
nō tm scit: qd nō ipi s; pcurator:
et^o denūciatū ē: senat^o ipi
denūciari exigit: r iō nō noce
bit^o: nisi forte is cui denūcia
tū ē: eū certiorauerit^o: s; nō si
certiorare potuit nec fecit. **A**
quo^o denūciatū est senatus
nō exigit. **Q**uicūqz ergo fuit
q dūciatū nocebit h^o aduer
sus bōe fidi possessores^o. nā^o

C In publica
scilicet fisci. Et sic
no. q iura que ob
tinent in fisco et i
puato: et ecōtra
vt r C. e. l. i. r. s.
qō cuiusqz vni.
nose. l. i. s. quib^o.
er. C. d. rescin. vē.
de cōtractu. r. J. d
compen. l. idem.

C Facti sit. f.
sentusco. sultū.
C Vel alia vni
uersitate. vt in
quasi castrēnsi.
Et no. q nō sem
per castrēse pecu
liū peti hac actō
ne sed tūc demū
ch factū est heres
ditat^o r nomē pe
culij hre defij: vt
qz factus est sui
iuri: vel verius
fecit res. vt. J. d
castrē. pecu. l. q.
Semp tm cū peti
peculij idem sta
tuit quātū ad fru
ctus et res r pre
cia r similia: qd
est in hac heredi
tatis petitione.

Petia^a ex
ponit quartum.
C possessor.
vt. s. e. l. petitam.
Et est ratio quia

Y Non nocebit. f. denunciatio facta pro: urate. r. ar.
I. quod vi aut clam. l. prohibere. Accur.

3 Certiorauerit. tunc enim nocet. vt argu. J. de no.
oper. nū. l. de pupillo. s. nunciacionem. in fi. s. et J. pro
socio. l. actione. s. item scriptum. et J. de itine. actuz
pu. l. i. q. s. i. r. J. de vsur. l. mora. s. l. ibi neqz sufficit r.
s. arg. contra J. de man. fe. l. fi.

a Sed non. f. nocebit.
b A quo. no. ergo aperte q vbi lex nō distinguit nec
nos distinguere debemus. vt dixim^o. s. de offi. pre. l. i. q.
c Bone fi. pos. vt si post denūciationē distraxerit te
neat ad fructus et ad res. vt. J. l. pri. s. q. si post. 33.

d Nā. nec p dicit. imo adiunāt pba senatusco. nā rē.

C In publica
scilicet fisci. Et sic
no. q iura que ob
tinent in fisco et i
puato: et ecōtra
vt r C. e. l. i. r. s.
qō cuiusqz vni.
nose. l. i. s. quib^o.
er. C. d. rescin. vē.
de cōtractu. r. J. d
compen. l. idem.

C Facti sit. f.
sentusco. sultū.
C Vel alia vni
uersitate. vt in
quasi castrēnsi.
Et no. q nō sem
per castrēse pecu
liū peti hac actō
ne sed tūc demū
ch factū est heres
ditat^o r nomē pe
culij hre defij: vt
qz factus est sui
iuri: vel verius
fecit res. vt. J. d
castrē. pecu. l. q.
Semp tm cū peti
peculij idem sta
tuit quātū ad fru
ctus et res r pre
cia r similia: qd
est in hac heredi
tatis petitione.

Petia^a ex
ponit quartum.
C possessor.
vt. s. e. l. petitam.
Et est ratio quia

Y Non nocebit. f. denunciatio facta pro: urate. r. ar.
I. quod vi aut clam. l. prohibere. Accur.

3 Certiorauerit. tunc enim nocet. vt argu. J. de no.
oper. nū. l. de pupillo. s. nunciacionem. in fi. s. et J. pro
socio. l. actione. s. item scriptum. et J. de itine. actuz
pu. l. i. q. s. i. r. J. de vsur. l. mora. s. l. ibi neqz sufficit r.
s. arg. contra J. de man. fe. l. fi.

a Sed non. f. nocebit.
b A quo. no. ergo aperte q vbi lex nō distinguit nec
nos distinguere debemus. vt dixim^o. s. de offi. pre. l. i. q.
c Bone fi. pos. vt si post denūciationē distraxerit te
neat ad fructus et ad res. vt. J. l. pri. s. q. si post. 33.

d Nā. nec p dicit. imo adiunāt pba senatusco. nā rē.

a Sed non. f. nocebit.
b A quo. no. ergo aperte q vbi lex nō distinguit nec
nos distinguere debemus. vt dixim^o. s. de offi. pre. l. i. q.
c Bone fi. pos. vt si post denūciationē distraxerit te
neat ad fructus et ad res. vt. J. l. pri. s. q. si post. 33.

d Nā. nec p dicit. imo adiunāt pba senatusco. nā rē.

a Sed non. f. nocebit.
b A quo. no. ergo aperte q vbi lex nō distinguit nec
nos distinguere debemus. vt dixim^o. s. de offi. pre. l. i. q.
c Bone fi. pos. vt si post denūciationē distraxerit te
neat ad fructus et ad res. vt. J. l. pri. s. q. si post. 33.

C In publica
scilicet fisci. Et sic
no. q iura que ob
tinent in fisco et i
puato: et ecōtra
vt r C. e. l. i. r. s.
qō cuiusqz vni.
nose. l. i. s. quib^o.
er. C. d. rescin. vē.
de cōtractu. r. J. d
compen. l. idem.

C Facti sit. f.
sentusco. sultū.
C Vel alia vni
uersitate. vt in
quasi castrēnsi.
Et no. q nō sem
per castrēse pecu
liū peti hac actō
ne sed tūc demū
ch factū est heres
ditat^o r nomē pe
culij hre defij: vt
qz factus est sui
iuri: vel verius
fecit res. vt. J. d
castrē. pecu. l. q.
Semp tm cū peti
peculij idem sta
tuit quātū ad fru
ctus et res r pre
cia r similia: qd
est in hac heredi
tatis petitione.

Petia^a ex
ponit quartum.
C possessor.
vt. s. e. l. petitam.
Et est ratio quia

Y Non nocebit. f. denunciatio facta pro: urate. r. ar.
I. quod vi aut clam. l. prohibere. Accur.

3 Certiorauerit. tunc enim nocet. vt argu. J. de no.
oper. nū. l. de pupillo. s. nunciacionem. in fi. s. et J. pro
socio. l. actione. s. item scriptum. et J. de itine. actuz
pu. l. i. q. s. i. r. J. de vsur. l. mora. s. l. ibi neqz sufficit r.
s. arg. contra J. de man. fe. l. fi.

a Sed non. f. nocebit.
b A quo. no. ergo aperte q vbi lex nō distinguit nec
nos distinguere debemus. vt dixim^o. s. de offi. pre. l. i. q.
c Bone fi. pos. vt si post denūciationē distraxerit te
neat ad fructus et ad res. vt. J. l. pri. s. q. si post. 33.

d Nā. nec p dicit. imo adiunāt pba senatusco. nā rē.

a Sed non. f. nocebit.
b A quo. no. ergo aperte q vbi lex nō distinguit nec
nos distinguere debemus. vt dixim^o. s. de offi. pre. l. i. q.
c Bone fi. pos. vt si post denūciationē distraxerit te
neat ad fructus et ad res. vt. J. l. pri. s. q. si post. 33.

d Nā. nec p dicit. imo adiunāt pba senatusco. nā rē.

a Sed non. f. nocebit.
b A quo. no. ergo aperte q vbi lex nō distinguit nec
nos distinguere debemus. vt dixim^o. s. de offi. pre. l. i. q.
c Bone fi. pos. vt si post denūciationē distraxerit te
neat ad fructus et ad res. vt. J. l. pri. s. q. si post. 33.

Liber Quintus.

a **C** Existimassent. s. si distraxerunt tñ teneant ad p-
ciū. vt. s. e. l. s. cū aut. hic aut male si cepit esse. ppter sci-
entiā. Et sic est arg. a duo sensu: ergo nō obstat pba se-
natu cōsul: qd est validū. vt. s. d. offi. ei. cui mā. l. i. s. i.
b **C** Sciens. s. a pnci. bul. et sic differt a. pri. supiori. vt
dic sciens ex post
facto: et sic concor-
dat ad. pri. supra
dictū. s. r. fm pri-
mā ceterū p sed:
fm aliē p certe.
c **C** Et i male fi.
vt hi etiā tenean-
tur ad pciū nō ad
res. Joh.
d **C** Atqñ. pro
sed.
e **C** Existimāt.
q ipsi teneantur
ad pciū. vt. s. e. l.
s. cū anteq. et sic
sunt dua senatus
cōsul. et epla im-
perator: nisi for-
te rē. et sic soluit
contrarium.
f **C** Referamus
rescriptū. i. eplaz
vt teneat ad pre-
ciū et vsurā. vt. J.
l. pri. s. s. si forte.
g **C** p fructū. vt
hic locus habeat
epistola: vt teneat
tur ad solū pciū
et ad vsurā. Ac.
h **C** Ut sit i arbi-
trio. s. alijs rebus
distractis: q non
sunt inutiles.
i **C** Post motā
prouersā. maxi-
me. vel alit vt di-
ces. J. l. pri. s. sed
si forte. Accur.
k **C** Existimāt.
de iure ciuili. Ac.
l **C** Possessores. vt r. s. e. l. p herede. s. sed enim.
m **C** Iustos. sed py. est plus. s. vel alios successores:
repete existimēt: vt in castrensi peculio.
n **C** Hereditatē. s. vt existimēt. vt ex trebelliano. vel
vere restituta est a putatuo herede. Accur.
o **C** Conditiōe. vt nō teneatur nisi ad pccitū: et ad illō
demū si locupletiores sunt. vt. s. e. l. s. eos aut. Accur.
p **C** Possessor. s. bonefidei. fm. ad. tu dicitā male fi.
fm Jo. vt. J. de rei v. l. si natis. Itē et hoc innuit
illud verbum omnino: quod hic subiicitur.
q **C** Attingat. qualiter quis attingere videatur: dicit
J. eo. sed et si lege. s. si qre. et. s. simili modo. Accur.
r **C** Redacte. exponit pbbū redacte positū. s. s. cū anq.
s **C** Inquit. s. senatus. vt. s. e. l. itē veniūt. s. cū anteq.
t **C** Exacta. vt tñ actio tñ cedat. vt. J. e. s. bonefidei.
v **C** Si post petitiā. idē est et si sine denūciatione ce-
perit scire hereditatē aliēnā esse. vt. J. eo. sed et si le. s. q

si ab initio. r. s. l. proxi. s. ceterum. Accur.
x **C** Dic. id est hoc casu. Accur.
y **C** Precia. immo tantū precium non vsuras cum ex
necessitate rei veditur. vt. J. e. in estimacionibus. que est
cōtra. So. ibi fuit necessitas pstone vt. ppter fidei cō. sol-
uendū: hic rei qd
erat sterilis. et sic
non est cōtra. Itē
cōtra. J. de rei v. e.
itē si verberatus.
s. i. So. ibi i actio
ne speciali in rē.
hic in vniuersali.
Itē no. q aduer-
biū fortassis qd h
ponit abbat. vt
r. s. d. arbi. si duo
Sed non videt q
h. s. habeat locū
in bo. fi. vel male
fi. pos. nam bo. fi.
pos. inquantū lo-
cupletior est tene-
tur. vt. s. l. pri. s.
eos autē. ppter
ea expresse hic di-
cit q penta here-
ditas erat: ergo
nō erat bo. fi. vt. J.
eo. sed et si le. s. l.
ante litē. Et cōtra
in malef. non qd
ad ipsas res ipse
teneatur ac si possi-
deret. vt. s. l. pri.
s. ut eos. s. rñ.
in malef. loqur
hoc modo: qd qd
iuris esset in reb
sterilib⁹ post peti-
tā hereditatē nō
exprimit in sena-
tu cōsul: s. hoc
tñ dicit senatus
cōsul. de reb⁹ non
sterilib⁹ et qua-
liter sunt pnte.
Item de precijs rerū. vt. s. l. proxi. s. petitam autē a fi-
sco. et eos autē. r. s. itē placere. hic autē a papimano
exponitur quid iuris sit: ambigue tamē. Quare em dat
electionē papi. in rebus sterilib⁹ cū multomagis ha-
beat eam in fructuosis: Ad hoc rñ. quidā q eligere im-
proprie ponitur. q. d. petitor pōt hoc habere et petere si
velit: rem autē non pōt petere: et sic aut petet pccitū cū
vsuris: aut nichil petet. vt. h. et. s. l. pri. s. penul. ibi: sed
imperator rē. vsq illuc: vt sit in arbitrio rē. Aliū dāt pe-
titori electionē: virum iustū precij cum vsuris: an etiā
precij dātū ipsi possessori malef. petat cū vsuris. Uel
melius distingue virū malefidei possessor alienat has
res inutiles ante petitiā hereditatē an post: si ante ad
solum verū et iustū precij teneat. vt. s. l. pri. s. ceterū.
ibi nisi ad eas rē. et. J. eo. l. nisi. s. in. l. s. i. post: habeat pe-
titor electionē res an precij petat. vt. h. et fm hoc vigi-
lantly ponitur. s. in. s. ceterū. illud verbum si post mo-

ita senat⁹ locutus est: eos qui
se heredes existimassent⁹.

C Possessor malefidei tenet
ad rem lz eā veditur: s. si eā
vedit expediebat est i electioe
actoris rem vel precium cose
quatur. h. d. Bar.

C Ceterum si qd scies⁹ ad se
hereditatē nō prinere distra-
xit: sine dubio nō precia rerū:
sed ipse res veniūt in petitiōe
nē hereditatis et fruct⁹ earū.
Sed impator seuer⁹ in epla
ad celerē idē videt fecisse et i
male fidei⁹ possessoribus. At
qn⁹ senat⁹ de his locut⁹ est: q
se heredes existimāt. nisi for-
te ad eas res referam⁹ quas
distraxi expedierat: que one-
rabāt mag⁹ hereditatē q fructu⁹
eēt. vt sit i arbitrio⁹ peti-
toris qualē cōputationē faci-
at aduersus male fidei posses-
siores: vtrūve ipsi⁹ rei et fru-
ctū: an precij et vsurarū post
motam controuersiam⁹.

C Quod iuris est de eo q se
herede putat: idē si quolibet
alio mō arbitrat se successore
h. d. vel breuius. Idem est se
putare herede vel alter suc-
cessorem. h. d. Barto.

C Licet autē senat⁹ de his lo-

cutus sit: q se heredes existi-
māt: tñ et si bonorū possesso-
res: se existimēt: vel alios suc-
cessores iustos: vel sibi resti-
tutā hereditatē: in eadē erūt
conditiōe.

C Qui hereditariā pecuniā
non attingit: ad vsuras nō te-
netur. h. d. Barto. Dapl.

S Possessor heredita-
tis pecuniā inuentā in
hereditate nō attingat: eum
omnino non esse in vsuras cō-
ueniendum.

C Redactū dicit qd non ē ex
actū: sed exigi pōt. h. d. Bar.

C Redacte iquit⁹ pecunie ex
pctio rerū veditarū. Redactā
sic accipiē: nō solum si tam
exacta est: verū et si exigi po-
tuit: nec exacta est.

C Post motam cōtrouersia
vendēs tenetur ad res nisi es-
sent steriles: quia tñ c actois
esset electio. Bar.

C Si post petitiā heredi-
tatē res distraxerit: hic ipse
res veniūt fructusq earū. S.
si forte tales fuerit que vel ste-
riles erāt: vel tpe periture: et
he distracte sunt pō pctio: for-
tassis possit petitor eligere: vt
sibi pcia et vsure prestetur.

et proterit. nō em̄ eraudie fidi maxime vt ibi dixim⁹ nec erit opus illa h̄ba vt sit in arbitrio ꝛc. referre ad res viles. Ceterū si res viles distrahat: qñcūq; ma. fi. pos. sine dubio ad res ipas tenet. vt. l. e. l. §. fi. s. si malit peti tor agere ad p̄ciū p̄tō: cū em̄ bo. fi. pos. ad p̄ciū teneatur. vt. §. l. pri. §. item

placere. ergo ma le fi. multomag. vt. l. de nora. l. nō solū. r. l. e. i. estimatiōibus. i. rñ. Sed ei qđ dixi qđ si mo ta lite alienet ma le fi. steriles res sit actoris electio. p. §. sicuti videt obsta re iūctas: qđ cū li te mota iponat ei necessitas vēdēdi r̄ p̄mitat venditio. vt. §. l. pri. §. pe. r. l. eo. nō solū. non videt ad res posse agi. vt. §. eo. diu. §. §. etirē. r. l. ad trebel. mulier. §. si heres. Rñ. i. mo magis i putas tur cū hereditatē quā sit alienam non restituit. si ve ro nesciret aliud dici posset. Ac.

Hic incipit exponere scđaz partē senatusconsulti r̄ ponit eā totā ad l. fam. r. h. d. Si boni fidei possessor vēdiderit tenetur ad p̄ciū qđ exegit: vel cedere actionē nisi p̄ciū re euicta restituerit vel res redhibita fuerit. Bar.

Hic senat⁹ placere a qbus petita hereditas fuisse: si aduersus eos iudicatū esset: p̄ciū ad eos rerū ex hereditate vēditariū puenissent: r̄ si ante petita hereditatē deperissent: diminuta ve essent restituere debere bone fidei possessor: si vēdiderit res hereditarias: siue exegerit p̄ciū siue nō. qđ h̄z actionē debet p̄ciū p̄stare. sed vbi h̄z actionē sufficit eū actiōem p̄stare. Sz si vēdidit et euicta re restituit emptori p̄ciū qđ accepit: non videt ad eū z puenisse. qđ p̄ciū possit dici nec ab initio p̄ciū venire qđ nō fuit res hereditaria qđ distracta ē. Sz r̄ si fena tus rerū ex hereditate distractarū nō hereditariarū fecit mētionē: restitui tñ non dz qđ nichil apud eū remanet. nam

hō vēire l. peti. her. qđ appeat n̄ sic ex postfacto qđ debet penes eū fuerit. nā r̄ i h̄e id debito ē idē. r̄ hoc dicit nā r̄ c. h. nō d̄bere. cū suo noie exegerit. als. eēt sec⁹ vt i gesto re. vt. §. d̄ ne. ge. si qđ negocia. r. §. d̄. p̄ci. l. qđ p̄bo. §. p̄ci. vt i ceteri. §. itē sec⁹ in vēditore hereditatis qđ nō reddat cuiuscūq; noie exi gat. vt. l. d̄ her. vē. l. §. §. solet. qđ est §. i. Soluit. Imo videt qđ iputer. vt §. e. l. qđ si posses sor. qđ est §. solu. vt ibi. itē hoc intelli: ge qñ de suo soluit: s̄ si de hereditate imputat ces: sa p̄ditioe. vt. l. e. l. si quid possessor. vbi plene sup hoc distingues. Ac.

Hic et si res. sc̄z a defuncto vel etiaz a possessore hereditatis vēditata. Accur.

Emptori. p̄pter euictionem. m̄ Cautiōe. s̄ a petitore. sic etiam cauet. §. eo. illd. §. actiōes. et eō possessor quādoq; cauet petitori. vt. §. qđ si in diē. §. i. n̄ Cpossessor. bo ne fidei.

Et si depdite. nō solū si apud emptorē extat. et expone hec verba vt. l. l. pri. Accur. p̄ Bone fi. pos sessor ē. de qđ p̄stat. vt. §. e. l. ait p̄tor. qđ C ipas res.

Si hoc elegerit actor. als melioris eēt p̄ditiois male fi. qđ bo. fi. qđ esse nō debet. vt. l. de nora. non solū. r̄ Cpossit. qđ nullo mō reuēdere vult. et caue tibi quia hec lex p̄sumit qđ possessor libēt⁹ redimeret qđ se i litē iurari patiat. si qđ non vult redimere cū possit magis di co p̄ eū iurari cū r̄ hic iure vbi nō p̄t. vt. l. de rei vē. l. qđ restituere. et. l. de in litē iurā. l. in actiōib⁹. et. l. e. sed r̄ si le. §. hec verba. r. l. nisi. §. iulia. Accur.

Diminute. s̄z quomō h̄ic male fi. possessor p̄t alie nare: nōne s̄iut furtiue mobiles alienate a male fi. pos sessorē. Rñ. de immobilibus dicit.

Uex p̄ciū. nō. rez p̄ciū. nā i bo. fi. dicit p̄ceptū. vt. §. e. l. §. ait. r̄. r̄ facit. l. e. nisi. §. iul. r̄ hoc qñ rez ē pl⁹ qđ rece ptū est: s̄ qđ si pl⁹ vēdidit qđ valeat. Rñ. etiā ad receptū poterit pueniri ne ma. fi. sit melioris p̄ditiois qđ bo. fi. vt. l. de nora. nō solū. Itē huic rñ. est §. l. e. s̄ si le. §. siue aut ab alio. Sz dic haberi. p̄ eo ac si possideret: rez est vt nō liberetur rei interitu: non qđ in litem hoc casu iuretur.

P̄stari. male fi. de quo dicit.

hō vēire l. peti. her. qđ appeat n̄ sic ex postfacto qđ debet penes eū fuerit. nā r̄ i h̄e id debito ē idē. r̄ hoc dicit nā r̄ c. h. nō d̄bere. cū suo noie exegerit. als. eēt sec⁹ vt i gesto re. vt. §. d̄ ne. ge. si qđ negocia. r. §. d̄. p̄ci. l. qđ p̄bo. §. p̄ci. vt i ceteri. §. itē sec⁹ in vēditore hereditatis qđ nō reddat cuiuscūq; noie exi gat. vt. l. d̄ her. vē. l. §. §. solet. qđ est §. i. Soluit. Imo videt qđ iputer. vt §. e. l. qđ si posses sor. qđ est §. solu. vt ibi. itē hoc intelli: ge qñ de suo soluit: s̄ si de hereditate imputat ces: sa p̄ditioe. vt. l. e. l. si quid possessor. vbi plene sup hoc distingues. Ac.

Hic et si res. sc̄z a defuncto vel etiaz a possessore hereditatis vēditata. Accur.

Emptori. p̄pter euictionem. m̄ Cautiōe. s̄ a petitore. sic etiam cauet. §. eo. illd. §. actiōes. et eō possessor quādoq; cauet petitori. vt. §. qđ si in diē. §. i. n̄ Cpossessor. bo ne fidei.

Et si depdite. nō solū si apud emptorē extat. et expone hec verba vt. l. l. pri. Accur. p̄ Bone fi. pos sessor ē. de qđ p̄stat. vt. §. e. l. ait p̄tor. qđ C ipas res.

Si hoc elegerit actor. als melioris eēt p̄ditiois male fi. qđ bo. fi. qđ esse nō debet. vt. l. de nora. non solū. r̄ Cpossit. qđ nullo mō reuēdere vult. et caue tibi quia hec lex p̄sumit qđ possessor libēt⁹ redimeret qđ se i litē iurari patiat. si qđ non vult redimere cū possit magis di co p̄ eū iurari cū r̄ hic iure vbi nō p̄t. vt. l. de rei vē. l. qđ restituere. et. l. de in litē iurā. l. in actiōib⁹. et. l. e. sed r̄ si le. §. hec verba. r. l. nisi. §. iulia. Accur.

Diminute. s̄z quomō h̄ic male fi. possessor p̄t alie nare: nōne s̄iut furtiue mobiles alienate a male fi. pos sessorē. Rñ. de immobilibus dicit.

Uex p̄ciū. nō. rez p̄ciū. nā i bo. fi. dicit p̄ceptū. vt. §. e. l. §. ait. r̄. r̄ facit. l. e. nisi. §. iul. r̄ hoc qñ rez ē pl⁹ qđ rece ptū est: s̄ qđ si pl⁹ vēdidit qđ valeat. Rñ. etiā ad receptū poterit pueniri ne ma. fi. sit melioris p̄ditiois qđ bo. fi. vt. l. de nora. nō solū. Itē huic rñ. est §. l. e. s̄ si le. §. siue aut ab alio. Sz dic haberi. p̄ eo ac si possideret: rez est vt nō liberetur rei interitu: non qđ in litem hoc casu iuretur.

P̄stari. male fi. de quo dicit.

Emptori. p̄pter euictionem. m̄ Cautiōe. s̄ a petitore. sic etiam cauet. §. eo. illd. §. actiōes. et eō possessor quādoq; cauet petitori. vt. §. qđ si in diē. §. i. n̄ Cpossessor. bo ne fidei.

Et si depdite. nō solū si apud emptorē extat. et expone hec verba vt. l. l. pri. Accur. p̄ Bone fi. pos sessor ē. de qđ p̄stat. vt. §. e. l. ait p̄tor. qđ C ipas res.

Si hoc elegerit actor. als melioris eēt p̄ditiois male fi. qđ bo. fi. qđ esse nō debet. vt. l. de nora. non solū. r̄ Cpossit. qđ nullo mō reuēdere vult. et caue tibi quia hec lex p̄sumit qđ possessor libēt⁹ redimeret qđ se i litē iurari patiat. si qđ non vult redimere cū possit magis di co p̄ eū iurari cū r̄ hic iure vbi nō p̄t. vt. l. de rei vē. l. qđ restituere. et. l. de in litē iurā. l. in actiōib⁹. et. l. e. sed r̄ si le. §. hec verba. r. l. nisi. §. iulia. Accur.

Diminute. s̄z quomō h̄ic male fi. possessor p̄t alie nare: nōne s̄iut furtiue mobiles alienate a male fi. pos sessorē. Rñ. de immobilibus dicit.

Uex p̄ciū. nō. rez p̄ciū. nā i bo. fi. dicit p̄ceptū. vt. §. e. l. §. ait. r̄. r̄ facit. l. e. nisi. §. iul. r̄ hoc qñ rez ē pl⁹ qđ rece ptū est: s̄ qđ si pl⁹ vēdidit qđ valeat. Rñ. etiā ad receptū poterit pueniri ne ma. fi. sit melioris p̄ditiois qđ bo. fi. vt. l. de nora. nō solū. Itē huic rñ. est §. l. e. s̄ si le. §. siue aut ab alio. Sz dic haberi. p̄ eo ac si possideret: rez est vt nō liberetur rei interitu: non qđ in litem hoc casu iuretur.

P̄stari. male fi. de quo dicit.

Emptori. p̄pter euictionem. m̄ Cautiōe. s̄ a petitore. sic etiam cauet. §. eo. illd. §. actiōes. et eō possessor quādoq; cauet petitori. vt. §. qđ si in diē. §. i. n̄ Cpossessor. bo ne fidei.

Et si depdite. nō solū si apud emptorē extat. et expone hec verba vt. l. l. pri. Accur. p̄ Bone fi. pos sessor ē. de qđ p̄stat. vt. §. e. l. ait p̄tor. qđ C ipas res.

Si hoc elegerit actor. als melioris eēt p̄ditiois male fi. qđ bo. fi. qđ esse nō debet. vt. l. de nora. non solū. r̄ Cpossit. qđ nullo mō reuēdere vult. et caue tibi quia hec lex p̄sumit qđ possessor libēt⁹ redimeret qđ se i litē iurari patiat. si qđ non vult redimere cū possit magis di co p̄ eū iurari cū r̄ hic iure vbi nō p̄t. vt. l. de rei vē. l. qđ restituere. et. l. de in litē iurā. l. in actiōib⁹. et. l. e. sed r̄ si le. §. hec verba. r. l. nisi. §. iulia. Accur.

Diminute. s̄z quomō h̄ic male fi. possessor p̄t alie nare: nōne s̄iut furtiue mobiles alienate a male fi. pos sessorē. Rñ. de immobilibus dicit.

Uex p̄ciū. nō. rez p̄ciū. nā i bo. fi. dicit p̄ceptū. vt. §. e. l. §. ait. r̄. r̄ facit. l. e. nisi. §. iul. r̄ hoc qñ rez ē pl⁹ qđ rece ptū est: s̄ qđ si pl⁹ vēdidit qđ valeat. Rñ. etiā ad receptū poterit pueniri ne ma. fi. sit melioris p̄ditiois qđ bo. fi. vt. l. de nora. nō solū. Itē huic rñ. est §. l. e. s̄ si le. §. siue aut ab alio. Sz dic haberi. p̄ eo ac si possideret: rez est vt nō liberetur rei interitu: non qđ in litem hoc casu iuretur.

P̄stari. male fi. de quo dicit.

Emptori. p̄pter euictionem. m̄ Cautiōe. s̄ a petitore. sic etiam cauet. §. eo. illd. §. actiōes. et eō possessor quādoq; cauet petitori. vt. §. qđ si in diē. §. i. n̄ Cpossessor. bo ne fidei.

Et si depdite. nō solū si apud emptorē extat. et expone hec verba vt. l. l. pri. Accur. p̄ Bone fi. pos sessor ē. de qđ p̄stat. vt. §. e. l. ait p̄tor. qđ C ipas res.

Si hoc elegerit actor. als melioris eēt p̄ditiois male fi. qđ bo. fi. qđ esse nō debet. vt. l. de nora. non solū. r̄ Cpossit. qđ nullo mō reuēdere vult. et caue tibi quia hec lex p̄sumit qđ possessor libēt⁹ redimeret qđ se i litē iurari patiat. si qđ non vult redimere cū possit magis di co p̄ eū iurari cū r̄ hic iure vbi nō p̄t. vt. l. de rei vē. l. qđ restituere. et. l. de in litē iurā. l. in actiōib⁹. et. l. e. sed r̄ si le. §. hec verba. r. l. nisi. §. iulia. Accur.

Diminute. s̄z quomō h̄ic male fi. possessor p̄t alie nare: nōne s̄iut furtiue mobiles alienate a male fi. pos sessorē. Rñ. de immobilibus dicit.

Uex p̄ciū. nō. rez p̄ciū. nā i bo. fi. dicit p̄ceptū. vt. §. e. l. §. ait. r̄. r̄ facit. l. e. nisi. §. iul. r̄ hoc qñ rez ē pl⁹ qđ rece ptū est: s̄ qđ si pl⁹ vēdidit qđ valeat. Rñ. etiā ad receptū poterit pueniri ne ma. fi. sit melioris p̄ditiois qđ bo. fi. vt. l. de nora. nō solū. Itē huic rñ. est §. l. e. s̄ si le. §. siue aut ab alio. Sz dic haberi. p̄ eo ac si possideret: rez est vt nō liberetur rei interitu: non qđ in litem hoc casu iuretur.

P̄stari. male fi. de quo dicit.

A Distraxisset. i. distrahere potuisset. vt ar. l. de leg. i. cum res. in fi. l. Accur.

D Eperditum. desist. item et alr dicitur res interire. vt. l. pro socio. l. verum. §. fi.

C Ufucapitū. qñs alr accipit diminutū. vt. l. de dā. in fec. l. iij. q est ar. cō tra. Accur.

S I rē rē pte cū. i. partez precij.

D Redemerit. p̄cio viliori. ita. f. q̄ ex p̄cio p̄u acce pto aliqd̄ penes eum remāsit. r sic habz p̄ciū. aliqd̄ de p̄cio. putayēdi dit pro. xx. r redemut. p. xv. Sz nun qd̄ h possidet pro emptore qui rede mit. vñ non dz teneri peti. h. e. vt §. e. l. regulariter.

R n. h. u. non pti. habet. vt alr. §. e. nec vllā. §. i. vl̄ dic lz sit emptor th et p herede tenet: r ex plurib⁹ causis pōt possidere. vt l. de acq. pos. l. iij. §. ex pluribus.

E Non p̄ciū. f. superfluum.

A ctoris. etiā si rē nō hēat p̄do. subaudi dūm̄ ex ter. vt. §. co. si pos sessor. §. fi.

S possessor. f. bo. fi. q̄ male fi. vl̄ veri magis q̄ pe titor.

Precium. to ti⁹ rei vēdite: puta xx. vl̄ dic p̄ciū qd̄ supest post redem ptiōnem. r eo vult esse contentus.

D esideret. i. audiēd⁹ sit p̄riū postulat⁹ si rē meliōrē factā sciret. l. 30. Et sic no. nō debere quē petere cu ius p̄riū nō peteret. sic r. l. de iureiur. l. i. i. i. §. ait p̄re tor. r. C. de sol. l. pe. arg. p̄tra. C. de p̄cura. l. eo nō min⁹. r. l. loca. l. ea lege. l. rñ. r. §. i. r. l. in fi. huius legis.

E tid quod. non solum rem.

Q uia p̄r. videt qd̄ debeat restituere p̄ciū qd̄ lucra tus ē qz rē. r sūt hec p̄ba de libello. vt dicit. §. e. itē veniūt §. p̄die. Et no. h qd̄ p̄ciū succedit loco rei. qd̄ est sp̄ale i pe

precij hōe hereditatis: vt hic r. l. i. l. cū mlti. r i actiōe quod here. lo me. cau. vt. §. quod me. causa. l. si ipa. r. l. videam⁹. et fa cit ar. l. de dona. anter vir. et r. x. si donāte. §. si sp̄osus. et succe = J. m. l. si ex mandato. r. l. de verbo. sig. l. labeo. §. item si dit. dñs. Regulariter aut contra. vt. l. de fur. l. qui vas. in fi.

secur⁹ esset: distraxisset⁹ vtiqz et verū p̄ciū rei non perderet

D Eperditū refert ad actū naturalē: diminutū ad actū ci uilem. h. d. Bar. **G** alus.

D Eperditum intelligitur desist⁹: diminutū vero qd̄ vsu captum est: r ob id ex heredi tate exiit.

B one fidei possessor tenef restituere rē quā hz: r si qd̄ est occasiōe accessit. Bar. **P** au.

S I rē et p̄ciū hēat bo ne fidei possessor: puta qd̄ eādē rez redemerit: an au diēd⁹ sit si velit rē dare nō pre ciū. In p̄done dicim⁹ electio nē esse debere actiōis. an hic magis possessor: audiēd⁹ sit: si velit rē tradere lz deteriore fa ctā: nō petitor si p̄ciū deside ret: qd̄ inuerecūdū sit tale desi deriū: an vero qd̄ ex re heredi taria locupletior sit: et id qd̄ ampli⁹ hz ex p̄cio restituere debeat vidēdū. Nā et i orōne diūt adriani ita est. Dispicite patres p̄scripti: nūqd̄ sit equū possessorē non facere lucrū r p̄ciū qd̄ ex aliena re p̄ceperit reddere: qz pōt existimari in locū hereditarie rei vēdite p̄ ciū et⁹ successisse: r quodāmo

Itē si stipulat⁹ sum hōem a te r eum vēdideris non vē nict precij in stipulatione. vt. l. de here. vel ac. ven. l. vñ dicitur ex. que sunt arg. contra.

T rum autē. cōsumpsisse. in malā partē: atqz videt locupletior. vt. l. sed r si le. §. quod autem quis.

P eruenisse. positū ē. §. e. ut ve niūt. §. itē placet. **C** osum. i. an hoc p̄bū dicat p̄ri nere solummodo id quod rē.

T rū autē oē p̄ciū resti tuere debet bone fi dei possessor: an p̄o ita demū si fact⁹ sit locupletior vidēdū. Singe p̄ciū acceptū vl̄ p̄didit se vl̄ p̄sumpsisse vl̄ donasse. r p̄bū qd̄ puenisse ambiguit est solū ne hoc p̄tineat qd̄ p̄ri ma rōne fuerit: an p̄o r id qd̄ durat. r puto sequētē clam se natu scōlū seque daz esse: si hec sit ābigua: vt ita demuz p̄putet si fact⁹ sit locupletior.

B one fidei possessor: tenef ad p̄ciū r ad penā q̄ loco p̄ci accessit. secus de pena q̄ oc casione iniurie personalis ex acta fuerit. h. d. cū. l. se. Bar.

P erinde si nō solū p̄ciū hz etiā pena tard⁹ p̄cio soluto puenierit: poterit dici qz locu pletior in totū fact⁹ est debe re venire: lz de p̄cio solummodo senat⁹ sit locutus. **P** aulus.

V bi videlicet sit: non debere restituere penā ex eo cōmissam qd̄ eam

§ itē nō solū. q̄ est §. Sol. ibi nō oia extrinseca excipit vt non acquirant: vt ibi diximus. Et hui⁹ rñso p̄riua. l. sed r si le. r postea leges at vbi.

V bi. ex eo cōmissam. qd̄ videt⁹ est. r loquitur hic cū delect⁹ fuit quā reddere nō dz: cum dicitur pena p̄sone nō rei. vt. l. de redhi. l. bouē. §. si qd̄ seruū. vl̄ dic qd̄ hic lo quit⁹ de pena p̄uentionali quā delectoz ei p̄misit si eum desiceret. penā autē lege introductā restituūt. vt. l. l. libud. §. actiōes. et. l. eucta. r. §. eo. qd̄ si in diē. §. in l. q̄ sunt p̄rie. Sed q̄re d̄r § i pena p̄ci tard⁹ soluti. vt. §. l. pri. l. fi. r. l. l. pri. rñ. p̄dicta iō p̄tiggeret: qz penales locū p̄ciōp succedūt. p̄cia aut i locū rez. vt. §. e. l. si rē. vñ p̄statur tales penē scilicet res ipse vel cap p̄cia. in his aut duob⁹ ca sib⁹. f. si penā stipulat⁹ sum si me deiecerit: vel cū stipu lat⁹ sum si nō ad iudiciū veniret: nullū p̄ciū statutū fuit.

sed r si le. §. quod autem quis. p̄ peruenisse. positū ē. §. e. ut ve niūt. §. itē placet. q̄ osum. i. an hoc p̄bū dicat p̄ri nere solummodo id quod rē. r fuerit. i. pue nerit lz h boret. sic eniz accipit. §. qd̄ me. cā. videam⁹. f̄ sequētē. q̄ est. §. e. itē veniūt. §. eos aut. l. 30. r̄ hec id est q̄uis. v̄ Ambigua. f. postea q̄ est. §. eo. itē veniūt. §. item placere. l. 30. r. §. si possessor. §. §. et si senat⁹. r. l. de h. sig. l. aliud. et. l. de hec. vñ. l. l. §. illd. r̄ peruenit. §. quo puenit pe na cū in fraudem vsuraz. p̄mitti p̄ sumat. vt. l. de ac. emp. iul. §. idē pa pinianus. q̄ est cō tra. Sol. pena po nitur hic. i. vsura: sic. §. de ne. ge. q̄ si ne. vel dic nō erat solit⁹ fenerari hic possessor: ibi sic. Itē ex extrinsec⁹ q̄rat q̄re restituūt. vt. §. c. itē veniūt.

a Nichil id est non.

b Dore. als onere. z als mote. Accur:

c Parui etenim refert. quo ad fructus de quibus h dicit sed quo ad fatalitatem sic refert. vt. l. e. l. illud. Item refert etiam quo ad fructus in eo q titulum hz. vt. l. de vsur. l.

qui scit. in fi. z no. hic q parui refert an ab litio qd scit an postea pedete facto. sic. l. s. de iudi. si a me. z. C. de rei ve. l. certum. in fi. et insti. de offi. iudi. §. illorum in fi. §. arg. contra. §. de acqui. pos. clā. i. rñ. vbi ougo nā cisc ende possessio nis exquirunt. vt. §. de arbi. non disti. gue. §. sacerdotio z. C. de vsuca. trāf. for. l. i. §. hoc tātū modo. vbi suffi. eit ab initio bona fides.

d Qui factus scit. l. et ius.

e Recte. i. rite. nā rite ius qz sit ibi solēntas testi am et alia. recte cāz denotat vt in stituar que debz: puta filiu3 nō ex heredat.

f Inutile. z sic in iure errauit: s3 potuit et in facto errare. vt. C. de iur. z fac. igno. l. si post diuisionem.

g Deferrit. s3 putauit: iō forte: qz testator pl'euz diligebat. z hic est error iuris. vt. l. de iuris z fac. igno. l. i. §. idem est si frater.

h Et non puto. si non est pcedo: ergo facit fructus suos. z sic iuris error ei prodest in acquirendo. z ita est cōtra. l. de iuris z fac. igno. l. error. §. rñ. z. l. iuris ignorātia. i. rñ. Rñ. hic in retinendo pdest nō si agere velit. vt ibi. Uel dic q hic efficaciter nō acqrit cū restituere teneatur per peti. here. id in quo est locupletior. Uel dic q hic non dicit q sit bo. si. pos. vel faciat fructus suos: s3 q non est pcedo. non ergo sequit q iō sit bo. fid. pos. qz male fi. pōt esse: sicut lege seu fictiōe legis psumit. vt. C. de agri. co. z cēss. l. que admodū. Uel hic nō potuit sulere ptiō: res: ibi sic. arg. l. de bo. pos. l. i. bonoz. Sēba verior est. itē est argumē. cōtra. l. de in stit. l. §. si pupill. §. certe. vbi z in errore facti nō parat. s3 ibi fuit supin. vt. l. de iur. et fac. igno. l. regula. §. i.

i Post cōtrouersiaz. speciale in petitiō. here. vt post motā cōtrouersiaz cēseat male fi. pos. sec. in singularib. vt sumitur. C. de rei vendi. l. certū. C. in rei vendi. qñq

possessions. posse vero con- scius ad se nichil hereditatez pertinere predonis mote ver sari cepit quis nichil senatus de eo locutus est: puto tñz ad eā mentē se. consul. pertinere parui etenim refert ab litio qd dolose i hereditate sit verat an postea hoc facere ceperit.

¶ Error iuris non inducit ma lam fidem. Bar.

¶ Scire aut ad se nō pertine re vtrū is tñmodo videt q fa ctum scit: an z is q in iure erra uit. Putauit enim recte factum testamētū: cum inutile erat vlt cū eū alius pcederet agnatus sibi pot' deferrit: z nō puto hunc esse predonez q dolo ca retrōsuis in iure errauerit.

¶ Post litē contestatam oēs possessores sunt pares z tene tur vt predones. h. d. Bar.

¶ Si ante litē cōtestatā inqt fecerit hoc iō adiectus est qm post litē cōtestatā oēs incipi unt malefi. possessores eē. qn immo post cōtrouersiaz motā qd em litis cōtestate metiō fiat i senatus cōsulto: tñz post motā cōtrouersiaz oēs posses

idem video. vt. C. de rei ven. si fundus. z de actio. empti. si minor. z. l. q in frau. credi. l. ait pretor. §. si quis. k Senatus cōsulto. quasi solus pcedo teneat note doli ante lit. ptesta. cum tamē z in bo. si. pos. idem si mō post motam cōtrouersiam.

fores pares sūt: z quasi pcedo nes tenentur: z hoc iure hodie vtimur. Cepit em scire rē ad se non ptenentē possidere is q interpellat. qui vero pcedo est z ante litem contestatam doli nomine tenetur: hic est ei dolo lus preteritus.

¶ Qui dolo malo desijt possi dere v' dolo nō acq'uit vt pos sessor teneat ad rez z ad fructus z cōtra eū iuratur. h. d. Bar.

¶ Perinde inquit condēnam dos quasi possiderent: et mer ito: nam et is qui dolo fecit quominus possideret: vt pos sessor condemnatur: accipies siue dolo deserit possidere si ue dolo possessionem nolue rit admittere. Siue autē ab alio res possideatur: siue i to tum non extet: locum habe bit hec claufula. vnde si sit alius possessor: ab vtroqz he reditas peti potest. et si per multos ambulauerit posses sio/omnes tenentur. Utrū is solus qui possidet fructus prestabit: an etiam qui dolo se cit quominus possideret: z di cēduz erit posse senatus cōsul.

l Cepit ei scia re. ex hoc colligit 20. ad hoc q ali quis sit male fid. pos. post lit. ptest. dz scire ad aliu3 ptenere. idē dicit Al. z sic intelligit C. de rei vēdi. si fū dū. z. C. de rescin. ven. si maior. Jo. cōtra. nā ius psumit malā fidē. vt l. eo. si qd posses sor. §. sicut. z. C. §. acq. pos. l. cui3 ne mo. Itē nō q pos sessor hereditatis facta cōtrouersia p oia habet male fi. vt h. z. §. e. item ve. §. petiā. z. §. se. et. l. eo. si qd pos sessor. §. sicut: nisi quo ad fatalitatem vt. l. eo. illud. pā z v' furas pcedo prestat vt. l. eo. he res. §. fi. at in rei vēdi. demū lite cō testata sit male fi. quo ad fructus. vt C. de rei vēdi. cer tū. nō quātum ad vsucapionē trien nij cōpendā: nec quātū ad hoc qn suos faciat fructus eos sicut dicit est restituit sicut

et rem vsucaptā. vt. l. pro emp. l. §. si. z. l. de rei vendi. si post. sed fm. 20. vsucapio etiā lit. cōtest. interrūpit. z dic te leges hodie sunt correcte. vt. C. de anna. excep. l. vt perfectius. in fi. S3 dic q illa in quattuor casibus tñ lo quit. In p'scriptione aut. x. vel. xx. vel. xxx. an. constat fie ri interruptionē fm oēs. vt. C. de rei ven. l. mote. itē de fatalitate tenetur. vt. l. de leg. i. cū res. in fi. z. l. eo. illud. circa prin. z hoc scribit B30 in sum. in qui. cau. in integ. restitū. non est ne.

m Dolus preteritus. vt. l. de depol. l. i. §. non tantum. n Noluert admittere. vt. l. si qd omif. causa test. l. i. §. sane. z. l. de here. vendi. l. §. non tantum. Sed arg. contra. l. de his q in frau. cre. l. qui aut. in prin.

o Siue autem possideatur. quam pcedo possidere desijt.

p Utrū habebit. sed. §. e. si possessor. in fi. cōtra. sol. vt ibi. q peti potest. possessore tamen rē restituente liberat qui dolo desijt possidere. non ita e contra. vt. l. de solu. si chum. §. dolo. z. §. e. l. etiam. §. pe.

a **A**mbos teneri. f. ad fructus.
b **H**ec verba. ista p. inde p. denados quasi possideret que ponuntur. s. p. i. s. r. l. ite v. niur. s. item cos.
c **P**ossideat. vt. s. e. si possessor. s. fi.
d **P**ossidemē. si nolit restituere. vt. j. de in lit. iur. l. in acti. et. j. de rei ve.

qui restituere.
e **C**onsuluit. vt. s. e. ite veniunt. s. eos autem.
f **N**e in totū. i. in totū ne: quasi dicat ne in aliq.
g **L**ocupletio res. q. inspicat tē pore rei iudicate. vt. j. eo. si a dno. s. q. tpe. et facit. j. de pdi. ide. l. iij. an. fi.
h **R**ecusa. sic. j. eo. si qd possessor. s. sicut. j. 30.
i **O**bligatio. i. hec natural obligatio ex puri et meris moribus animi cuiusq. descedit. ois emere natura mouet ad bnficiendū ei q. si bi dnficiat et talis obligatio ex insti tu nature. pcedit et h. illa tal' dona tio q. ex nudo pa tio nascit. nā illa ē efficacior. vt. po te cū nō sit dona tio si id qd per pa cū nudū natura liter debet solua tur. vt. j. de dona. hoc iure. s. pe. Et autē qd instinctu nature debet solu ti: donatio est si ne dubio: q. nomē assumit remunera tiōis. vt. j. man. si ho nō re. in pn. r. l. si remuncrau di. in pun.
k **P**lane si antidota. i. tria donatio. ab anti qd est j.
l **P**ermutatōis. sit em illud hereditariū sicut pctum rei distracte. vt. s. e. si et rem. Sed nō sic ecōtra esset in re empta ex pecunia hereditaria. vt. s. e. l. i. s. i.
m **L**atus. i. splendidus.
n **A**tingat. f. copozaliter. vt. C. e. l. i. si possessor. i. rfi.
o **J**. de rei ven. si nauis.
p **A**ccipit. pteplate hereditatis. s. certe lmo et hoc casu attingere videt. vt. j. de do. iter vir. r vro. si id qd. s. illud p. nar. vbi dicit q. mulier accipiēdo mutuū videtur quasi annuū psumpsisse. Itē s. r. videt j. vt. j. de dona. inter vir. r vro. l. qd autē. s. i. r. l. i. spofus. s. marcellus.

ambos teneri. hec pba sēna tus cōsulti etiā aduersus eū q nō possidet: iusurādū iducūt. et rā aduersus eū q dolo fecit quomin' possideat: qd aduer sus possidētē in litē iuratur.

Hic incipit exponere quar tā partē senatus cōsulti que lo quit de bone fidei possessore. r. h. d. Bone fidei posses. tene tur in quātū fact' est locupletior: nec dicitur quis locupletior: h. alium obligatū habeat naturalit' ad antidota nisi anti dota sint soluta. Bar.

Consuluit senat' bone fidei possessorib' ne i totū dāno af ficiant: s. in id dūtaxat teneā tur i q locupletiores facti sūt quēcūqz igif fecerint sumptū ex hereditate: si quid dilap tauerit v' pdiderit (cū re sua b se abuti putāt) nō prestabunt: nec si donauerint locupletio res facti videbūt: q. quis ad re munerādū sibi aliqū natura lit obligauerit. Plane si anti dota acceperint dicēdum est eatenus locupletiores factos quaten' acceperūt: r velut ge nus quoddā hoc esse permu tationis.

Possessor dī locupletio: si res extant apud eū licet earū contēplatione de suo lat' ex penderit. h. d. Bar.

Si qd re sua lati' vsus sit

So. ibi fec'. qz nō rā qster infestus sunt habēde. vt. e. ti. si id qd. s. si qd. Itē ibi hz donatari' volūtate donātis: hic nō hz possessor volūtate heredis. Itē j. de dona. in ter vir. r vro. cū h' stat'. s. si marit'. s. j. ibi dicit q. obligā do donator videt reuocare. hic autē q. obligādo nō videt attingere. vnde est alius casus.
p **U**el sic. pro saltem.
q **Q**d est diffi le. i. impossibile. sic j. pro socio. l. de il lo. ecōtra. j. de his q. deie. vl' effu. l. ij. r erit ratio optia q. sequit cūpe r. c. qz psonalis obligatio nō sequitur fundū. vt. j. ad tre bel. l. i. s. si heres. j. 30.
r **S**e ex asse. cum esset ex parte heres.
s **C**onsumpserit. in res neqz vtiles: neqz necessarias. alioqn ptra. vt. j. pri. s. j. 30.
t **T**ractat. scz q. rēdo r soluedo.
v **S**ad cohe redes. quod videtur. nā r si is r. c.
x **N**ō tenetur. vt. s. e. l. s. consuliuit. qd ergo erat in toto idē in par te videbat. s. non erit ita.
y **D**iuisiōib'. id est trib' mē r is p diuisiōez pos r: vel trib' opintē ni bus diuersis rela tis dico a marcel lo: nō tñ in supio ri littera ptenent. sed als scripserat marcell' illas di uisiōes i sua qsto ne: ita. f. vtrum in nichilū tenere' qsi totū id qd est psumptū fuerit cohere dis. vl' vtrū tenere' i totū qsi suā dimidiā tñ psumpserit. vel vtrū teneat. p dimidiā ei' qd supest qsi id qd est cōsumptū ex vtriusqz portione. p rata psumptū videat.
z **U**na prima. f. an qui erogauit teneat in nichilū.
3 **A**lia. qua continetur posse dici r. c.
4 **T**ertia. qua continetur vtiqz r. c. j. 30.
c **A**it. f. marcellus.
d **N**on nichil. ergo reprobat' prima opinio.
e **P**uto. ego Ulp. Accursius florentinus.
f **R**esiduum. quod non fuit consumptum.
g **D**imidiā. nō est q. eadē rō totū ad pte: vt ex hoc. s. bb ij

Expena presumitur in du bio facta de parte expenden tis r alterius. h. d. Bar.

Adeo autē q locupletior fa ct' nō est nō tenet: vt si qd pu tās se ex asse' herede partem dimidiā hereditatis sine do lo malo psumpserit'. Mar. li. iij. dig. tractat' nū non teneat qsi id qd erogauerit ex eo fue rit qd ad eū non ptebatur: sed ad coheredes'. Nā r si is qui heres nō erat: totū qd apd se fuerit psumpsisset sine du bio nō tenetur: quasi locuple tior nō fact'. Sed in pposita qstone trib' diuisionib' rela tis: vna pta'. deide alia'. pos se dici totū qd supest restituere est debere: quasi suā pte cō sumpserit. tertia' vtiqz qd cō sumptū ē decedere ait'. vtiqz nō nichil' restituēdum de illo dubitat: vtrū totū an pte resti tuēdā dicat. Puto' tamē resi duū' integrū nō esse restituēdū: sed partē eius dimidiā'.

nichilū tenere' qsi totū id qd est psumptū fuerit cohere dis. vl' vtrū tenere' i totū qsi suā dimidiā tñ psumpserit. vel vtrū teneat. p dimidiā ei' qd supest qsi id qd est cōsumptū ex vtriusqz portione. p rata psumptū videat.
z **U**na prima. f. an qui erogauit teneat in nichilū.
3 **A**lia. qua continetur posse dici r. c.
4 **T**ertia. qua continetur vtiqz r. c. j. 30.
c **A**it. f. marcellus.
d **N**on nichil. ergo reprobat' prima opinio.
e **P**uto. ego Ulp. Accursius florentinus.
f **R**esiduum. quod non fuit consumptum.
g **D**imidiā. nō est q. eadē rō totū ad pte: vt ex hoc. s. bb ij

J. E. S. V. J. E. S. V.

ostēdit. Et est rō qz vbi in nichilū heres est: certuz est ex hereditate z nō de suo eē psumptū z dilapidatū. merito qz totū de hereditate decedit. at vbi est p parte here s: qz incertū est vtrū de suo. i. de sua portione sit psumptū an de portioe alterius: merito statuit vt p rata portione ex vtraqz cōcedat. itē no. h. qz mediavia eligit. sic. J. ad trebel. l. tici⁹ rogat⁹. Sed ar. J. s. de ne go. gest. l. nensena m⁹. in fi. sed ideo

¶

ibi: qz nō facile psumit mulier do nare. z iō totū re petit vt ibi dicit. a. Qd autē. ca ue tibi ne q supio ri. s. sūt dicta h re petita dicas: licet qdā dicat idē spe ti vt aliqd addat. naz. s. loquit cum possessor ex parte dimidia erat he res: hic i nichilū. Itē cū cōsumpsit in res neqz vtilis neqz necessarias. hic in res necessa rias et vtilis im pendit. b. An vero pro rata. cū i nichiluz erat heres. Hzo. c. penum. als penus hī ditariū. d. E bibit. pes nultia syllaba lō ga est i pterito. Hzo. qsi dicat con sūpsit qd erat esui z potui. vt. J. de pe nu le. l. iij. sed fm h. corripitur. Ac.

e. Hereditatem. qd est verum vt statim dicit. Ueto ne f. Ero gasset. cum nemo vtuat vto. vt. C. de ali. pu. moviuc pre. l. fi. Bene dico qz debet restituere siue sibi imputare: re dī. g. Phiteodori. qui fuit institutus z rogatus restituere quicquid superesset tempore mortis sui heredis. h. Fideicommissi. in quo casu cuz sic rogauit permissa erat alienatio olum sub hac distinctione an fieret causa interuertēdi vel nō vt hic. z. J. ad treb. l. tici⁹ rogat⁹. sed hodie vsqz ad quartā. vt. C. ad treb. aut. J. ro. vbi autez pure rogat p iura codicis. phibitū est procius. vt. C. cōmunia de le. l. fi. s. pe. s. p. auf. idē qd p codicē: nisi qz ex cepit casus. vt in auf. de resti. z ea que parit. s. nos igit. i. Nunc. i. in nostro casu. Accur. k. Statuti. i. quos solutus erat facere. l. Decederent. saltem in parte. m. An ex solo. als suo. n. Ero gasset. alia vero ex sola hereditate decedit. vt s. e. s. ppofuit qredo. z hoc si possessor in nichilū est hē

res. si vero pro aliqua parte. tunc dicit vt. s. pri. s. referri prum vero. siue bene siue male facta sit consumptio dia cit. p parte decederent si causa interuertendi fideicō. sit facta: tunc enim in nichilum decedit. o. Sit locupletior. vt quia consumpsit.

p. Usucapte. ab emptore. q. Denitor. i. ve rus heres. r. Nō repella tur. sic expone se quētia. videtur qz nō repellat qz nō sit p iudiciū hereditati inter actorē z eū qz venūdes dit. i. peri. here. cō tra vēditōis. p pue cio pponende: qz nulla pponitur z vere non sit p iudiciū. qz victi ēptoz res reuerfuri sūt ad eū qz distraxit: et sic restituet illō p iudiciū. s. nō itelligit puenisse ad vēds torē. s. non in hoc erit locupletior. et sic non tenet peri. here. si qz uentian tur emptores nō p iudicat vēditōi quo ad here. peri. tunc emceffat sin gulare iudicium: qz ipsa sperat. ppo ni. videbat ergo qz emptores non possent vēdicatē repellere. s. tū dicit qz pnt ne alio: quin bo. fi. pos. dō no afficiat. qd est J. mētē senatuscō

te decederēt exēplo rescripti diui marci: an ex solo^m primo nio videndū erit. z veri⁹ est vt ex suo patrimonio decedant: ea que et si non heres fuisset erogasset. Difficilis ē. z. h. d. Si iudiciū vniuersale per particulare psumit nō obstat exceptio: ne ei p iudiciū fiat. Itē emptor potest vti exceptione ex psona vēditōis ne bo. fi. pos. te neatur vltra qd sit locupletior. itē vēditore offerēte se defensionē emptor tur⁹ est exceptio ne ex psona sua. h. d. p iō po nit thema. secūdo tres ratio nes ad pbandū partē negati uā. tertio ponit determinatio questōis. quarto ponitur no uā qstio z eius determinatio. scda ibi/ qd p iudiciū. tertia ibi z puto. quarta ibi/ qd tū. Bar.

Itē si rez distraxit bone fi. pos. nec p iō fact⁹ sit locuple tior: an singulas res si nondū vsucapte⁹ sunt vēdicare vē ditō: an emptore possit: et si vē dicit: an exceptioe nō repella tur: q⁹ p iudiciū heredita ti nō fiat iter actorē z eū qz vē

sulti. sed si ad eū reuerfuri nō pnt: heres ab emptorib⁹ ven dicabit: nec exceptioe repellit nisi vēditore parat⁹ sit eos defendere. s. melior fuisset rō qz vēditore p iudiciū dilapida uit: sicut in casu posuit: s. ista qz reddidit emptori p iudiciū. Nā fm supioze rōne nō vēditore tenet ad p iudiciū nisi te neref de euictōe. qd est falsum. vt. s. e. qz si in diē s. sed z his. s. et caueat. vt. s. e. si possessor. s. s. si ob vē. nō est er go sufficiēs rō. qm victi z c. At op. pone qz bo. fi. pos. qz vē didit fact⁹ est locupletior ex p iō: nūqd poterit emptor cōueniri. Rū. nō. qz p iudiciū fieri pōt petitiōi p iudiciū. si em rē auocet petitor a p iō excludit: maxime cū bo. fi. pos. al lud teneat emptori restituere. vt. s. e. diuus. in fi. l. qd sa tis cōcedi posset fm qdā. z hoc ē cōis opio. s. puto fm Hzo. emptorē oīno uenūdes: etiā si hēat J. vēditore res gressuz. tum qz nō dānificat bo. fi. possessor cū sit ex p iō locupletior nisi forte plus qz de p iō teneat p euictōe tū qz h possessor. i. emptor nō pōt p iudicare dilanōez iu dicit: cū in sui p iudiciū. palis rebus nō fiat petitiō. Ac. f. A. i. quia. prima ratio qua p iudicat.

Quia non videtur ratio rationis prime.
 b. Earum. i. non tenebitur ad precium possessor peti
 tot: cum alij restituere debeat. Accur.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

didit. qz no videt in petitione
hereditatis venire psci earu
qm victi emptores reuerfuri
sunt ad eum q distraxit: z pu
te posse res vedicare nisi em
ptores regressum ad bone fi
dei possessore habeat. Quid
tn si is q veditit parat sit ita
defendere hereditate vt pin
de atqz si possideret uentiaf:
incipit exceptio locum habe
re ex persona emptorum.

Juriscōsultus in pcedētis
posuit de triplici exceptioe q
cōpuit emptori. hic ponit q
tas. z breuiter. h. d. Si petitor
psci rei vedita a possessore re
cepit a veditatione repellitur
etiā si recepit qd a debitorib
est exactus etiam si possessor
fuit male fidei. Bar.

Si minor precio res venie
rint: z psci quodcuqz illud sit
actor: psci sit multomagis
potest dici exceptioe eū sum
mouerit. nā z si idm qd a debi
torib exegerit possessor peti
tori hereditatis soluerit: libe
rari debitor. Jul. li. iiii. dig.
scribit. siue bone fidei pos. si
ue pdo fuerit q debitu ab his
exegerit ipso iure eos liberari.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

Uditor
here. an
ad psci
meat
vero he
radi.

h. Emptorum. i. emptores ex sua persona habent ex
ceptionem. nam dicet conuenias venditorē qui tibi pa
ratus est respondere: quod dicere licet. vt. f. fami. hercis.
plane. in fi. Et no. q spontanea oblatio prodest. vt hic
z dixi. s. de ali. lu. l. qua. s. fi.

Oblatio
sponta
nea pro
dest.

Expeditio expositioe sena
tusconsulti et qstionibus circa
lfam: iuriscōsultus hic venit ad
materiam z tractat vsqz ad finē
tituli qstiones que cōgrue ad
litterā non poterāt applicari
et breuiter. h. d. Hereditatis
petitio hzmittā naturam rea
lium et personalium. h. d. Bar.

Petitio hereditatis et si in
rem actio sit: habet tamē pre
stationes quasdā personales
vrputa eorum que a debitorib
bus sunt exacta. itē pctor.

Ab est dictū in hac actio
ne habet locū in iudicio fami
lie hercisande. Bar.

Hoc senatusconsultum ad
petitionem hereditatis factū
etiā in fami. her. iudicio locū
habere placet: ne res absur
da sit: vt que peti possunt di
uidi non possint.

Hereditas auget propter
partus fructus z alias actioes
honeste pceptas. h. d. Bar.

Augent hereditatē gregū
z pecorū partus. Paulus.

Quod si ones nate sunt
deinde ex his alie: he
quoqz quasi augmētum resti
tui debent. Alpianus.

vt ibi. Itē no. ex eo qd hic dicit. qz hec actio est mixta in
rem z in personam. vt. C. e. l. hereditatis.

Hoc senatusconsultum. quod est. s. eo. l. item veniūt. s. titō mix
ta est.

Placet hoc quantum ad fructus z similia: nō qua
tem per omnia: nā nomina veniūt in hac actione: nō tamē
in iudicio familie hercis. vt. f. fami. hercis. l. fundus
qui. s. fi. z. l. ij. in fi. Item res vsucapte ab herede in il
lud iudicium veniunt. vt. f. fami. hercis. l. veniunt. non
autem in actionem istam. vt. s. e. l. z non tantum. s. qz si
pro emptore.

Diuidi. cum talia sint que possunt commode recie
pere diuisione. vel dic diuidi. id est in iudicium diuisio
rium venire. scilicet familie hercis. sunt enim mul
ta que commo dam non recipiūt diuisionem. vt equus
homo. et similia. vt in situ. de officio iudi. s. qz si come
mode. Accur.

Partus. i. fetus. Accur.

Actor. i. he
res ab eo qui ere
dit.

Multoma
gis pdr. qm in supe
riou casu. s. enim
ratum nō habuit.
s. z. raris. Accur.

Summone
ri. scz ab emptore:
videtur enim pos
tius elegisse pre
ciuz habere qz re:
sicut video. l. l. cō
missoria. vt. f. d. le.
commis. l. pe. z li
beratur hic em
ptor ipso iure. ar.
Je. si quid possess
or. s. fi. et. f. proxi
m. s. d. ob. verbuz
exceptiois qd est
hic. subaudi eniz
scilicet intētiois.
Accur.

Nam z si id.
pbat predicta ad
exemplum alioz
debitorum.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Julianus. bon
ne fidei. als inci
pit lex: z als nō.
et concordat. f. de
solu. qui hominē.
s. si pdo. Accur.
o. s. si exacta.
hec em veniūt. vt
hic. sed cōtra. C.
de transac. l. impe
ratores. s. fi. Sol.

Accillari existimant. vt insti. de re. diu. §. partus
 et est rō. ppter hoj dignitatē. vt. §. de edil. edi. l. iu
 stissime. §. est argu. §. de acti. emp. si sterilis.

b Quippe. hec est sufficiētia. i. pbabilis nō necessa
 ria. sic. §. qd me. cau. §. si cū. r. §. ideo. res ei cōmodata et
 depōsita nō est he

reditaria. venitta
 men in pe. her. vt
 §. e. r non tantū.

c Sed r pēssio
 nes. pcepte sunt.
 Imo nō cū non sit
 honesta prestatio

vt. §. de vsuris. l.
 gñaliter. q est cō
 tra. So. hic veni
 unt iudicis offi
 cio vel pe. he. que

adhuc nō erat bo.
 fi. vt arg. insti. de
 actio. §. actionū i
 fi. §. vel herant p
 cepte. r ideo veni
 unt ne lucres pos
 sessor. vt. §. e. si pos
 sessor er. ibi non r
 sic pceptiende non
 veniūt. Itē ptra i
 aut. de lenonib⁹.

vti dicit talē do
 mum publicari.
 So. l. publicē si
 accusator existat:
 si tñ non existat p
 cepta pensio ve
 nit vt hic.

d Exercentur
 vt arg. §. de insti. l.
 cuz interdū. Sed
 ar. contra. §. de vsu
 r ha. l. non aliter.

Quod senatus
 consultum.
 auferendū. vt. §. e.
 si a pte. §. si pdo.
 in fi. §. r. §. de positi
 ti. sed si non sit he
 res. r. §. de rei vē.
 l. iulianus. §. §. et
 fructus. r. §. man
 dati. l. ex mādato

Mercedes fru
 ctuū. vt. §. de
 cōdi. inde. si vrbana.
 r. §. de rei ven.
 l. si nauis. Accursius.

Iulianus. agnoscere. bene scripsit in male fidei pos.
 Sed ipse iulianus etiā in bo. fi. pos. dixit hoc eē ve
 rum. vnde reprehendit qz senatus voluit eum teneri in
 quantum locupletior est r non vltra.

h Eligat. a bo. fi. pos. vt soluat de sua bursa.

i Non potest. ppter inoptiam debitoris.

s Quid possessor. bo. fi. vel malefi. sed in cauendo
 distinguitur statim. Et no. qz hanc. l. prosequitur

Accillari etiā part⁹: et
 partuū part⁹ qz fructus
 eē non existimant⁹ qz nō
 temere ancille ei⁹ rei cā cōpa
 rant vt pariant: augent tñ he
 reditatē. qppe⁹ cū ea oia fue
 rint hereditaria: dubiū nō est
 quin ea possessor: si aut possi
 deat aut post petitiā heredita
 tem dolo malo fecerit quomi
 nus possideret deat restituere

Sed et pēssiones q ex loca
 tionibus predioꝝ vrbanoꝝ
 percepte sunt veniēt licet a lu
 panario pcepte sunt: nā et in
 multoꝝ honestoꝝ viroꝝ p̄dij
 lupanaria exercentur⁹.

Quolibet possessore oē
 lucrū auferit. Barto. Paul⁹.

Quod senatus. ei oē lu
 crū auferendū eē tam
 bo. fi. possessorū qz p̄dioni di
 cendum est. Ulpianus.

Mercedes plane a colo
 nis acceptē loco sunt
 fructuū. opere qz seruoꝝ in
 eadē erunt causa qua sunt pē
 siones. item vecture nauium
 r iumentozum.

Bonafidei possessor tene
 restituere sorte r vias quas
 exegit vel actionē cedere. put
 ipe elegerit: licet iulian⁹ aliter
 senserit. h. d. Bar. Paulus.

Iulianus scribit actorē
 eligere debere vtrū sor
 tem tñ an et vias velit cum
 periculo noim agnoscere⁹. at
 quin scōm hoc nō obseruabi
 mus qd senatus voluit: bone

gl. §. de nego. gest. si pupilli. §. qd §. q incipit iſa gestice.
 l. Creditorebus. f. de suo. Sed mirum videtur qz
 rus heres liberetur solutōe tali: etiā per exceptionē cuz
 possessor habeat cōditionēz indebiti: qz suo noie soluit
 vt. §. de cōdi. inde. si pene cā. §. i. nō ergo parit liberatio:
 nē. vt eo. ti. l. cum
 is §. i. sed possit
 rīderi q liberat⁹
 cū postea soluens
 cōstituit i suo
 pecuniā esse solu
 tā noie veri heres
 dis fm Jo. r hu.
 vt dixi. §. de neg.
 gest. si pupilli. §.
 itē querit. Sed tu
 dic h. §. 30. r hu.
 q soluit de pecu
 nia h̄ditaria sed
 nomie suo. r ideo
 ea cōsumpta non
 ante h̄z p̄dictionē
 indebiti. Quid qz
 interim ante cō
 sumptionēz: Rñ.
 v̄dicat nec oppo
 nit cōpensatio. vt
 §. de pecu. l. si cre
 ditor. §. i. Sz libe
 rat⁹ p̄ exceptionēz
 verus heres cū ei
 cedat a possessore
 cōditio indebiti.
 r fm hoc proprie
 ponit verbū repu
 tabit. vt. §. de ne.
 gest. nensennius.
 §. fm superiorem
 lecturaz iprope. i.
 deducet. si aut sol
 uisset noie h̄dita
 rio liberat⁹ heres
 ipso iure. r datur
 bo. fi. pos. r male
 fi. rētio ex h̄z dī
 tate si de suo sol
 uir. §. in cauendo
 distinguit statim
 vel si velit habeat
 actionē neg. gest.
 vt. C. eo. l. si. §. fm
 autem.
 m. C. reputabit.
 scilicet officio iur
 dicis.

Ita lex est difficilis r p̄io
 loquit in possessore soluente
 creditorib⁹ hereditarijs. sc̄do
 de eo qd ipsi possessorū debe
 bat. tertio qualiter possessorū
 negligentia iputef. q̄to de eo
 qd possessorū est solutus. sc̄da
 ibi §. r si. tertia ibi sicut aut. q̄
 ta ibi qd autē. Et p̄ia p̄ bre
 uiter. h. d. §. possessor soluit
 creditorib⁹ h̄ditarijs iputat
 petitor vt caueat de defendē
 do si fuerit bo. fid. possessor.
 als sec⁹. h. d. Et ista pars p̄io
 ponit vnus dictū. sc̄do recitat
 dictū iulian. tertio illd exami
 nar. sc̄da ibi ideo. tertia ibi §.
 an et bo. fi. Barto. Ulpian⁹.

Siquid possessor solue
 rit creditorib⁹ reputa
 bit⁹. qz ipō iure nō liberaue
 rit petitorē h̄ditatis. nam qd
 quis suo noie soluit non debi
 toris⁹: debitorē non liberat. r
 ideo tu. li. vj. ff.oz. scribit id ita
 imputaturū⁹ possessorē si ca
 uerit⁹ se petitorē defensum
 iri. sed an r bo. fi. possessor de
 beat ad defendēdū cauere: vi
 dendū erit. Quia in eo quod

n Non debitoris. sc̄z nomine.

o Et ideo. quia nō liberatur ipō iure.

p Imputaturū. f. officio iudicis. 30.

q Si cauerit. sed quid facit hec cautio. cum et sine ea
 habeat exceptionem verus heres: vt subicit: Rñ. non
 est superuacua quia cauet possessor se probaturum illis
 solutionem factam. sic etiam r̄detur. §. e. l. pe. r. §. de rei
 vendi. l. si is a quo. r. l. a quo.

r Quia. supple videtur q non.

a Conditione. l. in debiti. vel ab initio cu de suo soluit. vel post consumptione qn de hereditate.

b Locupletior. si est locupletior cu habeat pdictione ergo de hfditate soluit. na si de suo: lz haberet pdictione no tam eest locupletior: qd est J. 3o. lz ipse dicit q etiaz tunc esset locuple

rior si pzo de hereditate deduxit: r postea pdiceret. c. Repetere. vt J. de regu. iur. l. qui actionem.

d Sui noie. i. ex sua psona debi tu estimando fm J. no ergo est du bium quin bo. fi. pos. ex suo noie et heredis: siue here ditario nomie qb ide est debitu sol uere possit: lz sui contoplacione fac

ciat. sic. s. de ne. ge. q vtiliter. s. fi. Azo. Sz si no apparet cuius nomine soluit qd presuma. in fideiussoie ent opz q expmatur. vt J. manda. papi. Sed in hoc potes di stinguere an mota prouersia vt tuc suo noie. an post ea: tuc nomine heredis vel defuncti.

e Debebit. etia bo. fi. l. in debiti. sed malefi. non habet conditionem. vt statim dices.

f Petit or. tria tpa nota si bo. fi. possessor soluit dehe reditate suo noie ante consumptione. Item post consum ptione ante cessionem. ite post cessionem. primo sola vedi catio. scdo exceptio heredi r pdictio soluenti vt statim di ces. tertio etiaz copessatio heredi r conditio. r qd hic di cit sed r peti. salicet post consumptionem.

g Ut. hys casib. r. cu pdo soluit qz no e repetitio. ite r ubi est repetitio. puta qz bo. fi. pos. soluit r optauit vt deduxit: lz cesso facta no sit: na ea facta hz qd ppenit.

h Debebit. in omni casu etiam qcuqz soluit bo. fi. vel malefi. si tñ solutu repetat a vero herede: qd pot p actio nam neg. gest. cu de suo soluit. vt. s. de neg. gest. l. fi. s. fi.

posse: vel reputat vt in prin. hui? leg? Sz et datur et soluunt co for here dicio in debiti cotra eu cui solutu est. vt hic b: r eandē ditatis sibi cessam intendit heres in cuius remedium compen solues sationis forte exceptionem habet heres verus. Et vt oia an repe sint clara distingue cuz possessor soluit. aut soluit de suo terepos aut de hereditate. Item aut debitum aut in debitu. Jre sit et q aut bo. fi. aut malefi. Si benefidei. aut nomine veni here ditatis: aut defuncti: aut suo. Si nomine defuncti vel here ditatis: r debitum bo. fi. pos. soluit. si de suo: cum ipso iure liberauit heredem: habebit actionem neg. gest. vt. C. eo. l. fi. s. si autem ex contractibus. nec obstat quod dicitur s. de iudi. l. de qua re. s. cum absentem. ibi enim soluit eius nomine quem viuere credebatur. r ideo heredem no ipso iure: sed per exceptionem liberat. r cessat in debiti conditio in casu pmissio cum noie heredis soluit. vt. C. eo. l. de hereditate. si autē de hereditate soluat: similiter ipso iure liberatur hfs. vnde r cessat in debiti pdictio: r possessor ea que soluit potest imputare heredi. vt r tato minus debeat condēnari quāto liberauit heredē: nichil autē ab eo repetit: quia qd soluit heredis fuit. si ho suo noie r de hfditate soluat p reputare hfdi similiter quia per exceptione liberaf. vt hac. l. in pñ. r s. fed r pettor.

solut non videt locupletior fa ctus: nisi forte habeat condi tionē r hoc noie videt locu pletior. qd pot repetere. fm ge em eū dum se heredes pu tat soluisse suo noie. Et videt michi iulia. de solo pdone vt caueat sensisse no etia de bo nefidei possessore. cōdictionē tñ pñtare debebit. Sz et peti tor? si a creditoribus cōuenia tur: exceptioe vt? debebit.

Malefidei possessor quod

Si autē de suo: r suo noie soluit: condi. inde. hz vt hic dñ r J. de condi. inde. si pene causa. s. qñs. quam coget ce dere si imputare velit heredi r reddi sibi ab herede per actionē neg. gest. cu velit cedere in debitum veri hfdis quia dicit bul. cum p exceptione liberatū. vt hac. l. s. sed

sibi debet nō deducit nisi hoc petitor expēdiat: secus in bo. fi. possessore. b. d. Barto.

Sz r si ipi pdoni aliqd debeaf hoc deducere non debe bit: mariesi id fuit debitū qd natura? debeaf. qd tñ si expe diebat petitor id debitū esse solutu ppter penā/ vel aliam cāz. pot dicit ipz sibi vel soluit se: vt? debuisse? soluere. Just? aut possessor pculdubio debe bit? deducere qd sibi debetur

et petitor. et hoc fm J. 3o. r bul. ego ptra. vt not. s. de neg. gest. si pupil li. s. ite querit. Si autē malefi. pos. soluit de suo r no mine heredis ipo iure est heres li berat? iōqz actio ne neg. gest. tenet si de suo soluit. vt d. s. si aut ex con tractu. r. C. e. l. fi. si de hereditate idēz qd. s. si vero suo noie soluit de hereditate vel de

suo fm J. 3o. non est liberat? ipso iure heres: lz p exceptio nē. vt hic dñ. si tamē velit reputare cauebit de defensioe pdictio tamē in debiti nullo casu habet locum: qz sciens suo nomine soluit in debitum. na ex quo scit se non here dem: ergo scit se nō debere vt heredem. Aut si noie here dis soluit non repetit: qz debitum erat. r ideo cedere nō potest nisi stipulatus fuerit reddi sibi si euicta fuerit ab eo hereditas. Et hec omnia cum debitum solutum est. Si vero de suo et suo noie: nō condicet. Item nego. gest. agit fm Azo. Quid ergo. ite dices eū ptere r creditorē lucrari. vt dices fuari opinioes J. 3o. r bul. pone fuit obli tus de re tione. Dices ergo fm J. 3o. heredē habere exce ptione postqz ille in aio statuit qz pro vero debito cedat si euicta fuerit ab eo hereditas. Et hec omnia cu debu tum solutum est. Si vero in debitu soluator: siquidez a benefidei pos. r de hfditate: constat qz reputat: vt tanto minus debeat condemnari. cessat tamē pdictio in debi. quā habet. vt. s. eo. qz si in diem. s. fi. in fi. Si vero de suo soluit benefidei possessor non repetit ab herede. vt. s. e. si possessor. s. bo. fi. in fi. s. Nisi iustissima fuisset in bene fidei pos. ignorātia. vt dixim. s. e. l. qz si possessor. quāqz ex. l. illa distingui possit. vtrū ante motā controuersiam soluisset benefi. pos. in debitum. vt tūc ab herede dedux ceret. an postea: vt tunc ab herede nichil haberet. Si vero malefi. pos. soluit siue de suo siue de hereditate inde bitū soluit: non repetit ab herede. neqz in restitutioe he reditatis heredi etiam reputat. Queritur si bone fi. pos. soluit naturale debitum r in restitutioe hfditatis nō deduxit: an agat negotioz gestioz? quod videtur quia debitum. vt. J. de dona. hoc iure. s. p. r ne sit in damno. Contra qz non quia nō fecit vtile negotium. item quia huius debiti est retentio non repetitio. Accursius.

Quod natura. scz tantum.

Debeaf. s. a defucto pter sūptū in re hfditariaz factū vtiliter. vñ meliores res sūrfacte. vt. J. s. sicut rē.

Causam. vt vfurarum.

Debuisse. r sic penā non eē commissam. vt hic. r J. de sol. titia. als autem non soluet sibi: vt. s. proxi. s. r J. de solu. l. s. iuchum. s. si creditor.

Debebit. etiam naturale debitū fm J. 3o. nec em est donatio. vt. J. de dona. hoc in re. s. p. e. Accursius.

Sumptus. gfa qrendoz fructus facti. vt. l. e. si a pa tre. s. n. 2. l. fe. 7 sic expediebat hunc sumptuz fieri: alio quin aliud erit in hoc sumptu qm in eo qd a defuncto efneo debetur: cu illud indistincte repetatyr repuret cu sit de bitis creditoi. Et not. hic q do. si. pos. 7 malefi. deducit

Malefidei possessor deducit sumptus factos i hrditate: 7 cõtra eũ habet ratio negligẽtie preterq in actionib9 exercendis: sed ho. si. possessor nõ põt negligẽtia iputari. Bar.

Sicut a sit sumptũ quẽ fecit deducitur: ita si facere debuit nec fecit: culpe huius reddat rationẽ nisi bone fidei possessor est. tunc enim qz quasi suã rẽ neglexit: nulli qrele subiectus est ante petita hereditate: postea vero 7 ipse pcedo est

Illud plane pdoni iputari non põt: cur passus est debitorõ liberari 7 et pauperiores effici: 7 nõ eos conuenit: cum actionem non habuerit.

Quod possessor est solutum indistincte restituit: 7 debitorõs liberant. h. d. Bar.

Quod aut possessor solutus est: an restituere debeat videamus. 7 siue donefid. possessor fuit: siue nõ/debere restituere placet. 7 si quidẽ restituerit: (vt cassius scribitz iulian9 lib. vj.) liberari ipõ iure debitorõs

Questita p seruũ hereditariũ extra rẽ possessoris uenit in hac actione. Bar. Paul9.

Per seruũ acquisite res hereditate sunt qd procedit i hrditate: 7 cum de inofficio so agit: cuz iterim in bonis eẽnt hrditõs. l. pta.

Isi ex re heredis scripti stipulatus sit.

Si uenditur res nõ necessaria hrditati possessor malefi.

qui proponit querelam. qui eo interim dicat heres quia actionẽ habet. vel dic heredis. f. veri. 7 leges cũ p qũis sm Jo. 7 sic sunt interim heredis scripti: l3 restituantur. vt arg. l. de edi. edic. l. 7 gñalter dicẽdũ. 7. C. de re. vxo. ac. s. cumq. Accursius.

Teneat ad pctũ. si necessaria / si non extat ad precia: aks ad rẽ si extat. h. d. Barto.

Julianus scribit: si hoĩem possessor9 distraxerit siquidẽ nõ necessarium hereditati: pe titione hrditatis precia9 pflaturũ. iputaref enim ei si non distraxisset. 7 si necessariuz hereditati. siquidẽ uiuit: ipsuz prestãdũ: si decesserit: fortas sis9 nec precia. sed non passurum iudicẽ qui cognoscit pos sessorẽ precium lucrari9 scri bit: et uerius est.

Filius. ex testõ habet heredem 7 ideo eius põt peti he reditas. h. d. Bar. Paulus

Flijfamilias milit9 pu to peti posse hereditatem ex testõ nobis obueniẽtẽ.

Si filius vel seruus teneat hereditatẽ vel eius pater vel dominus: potest cõueniri hac actione. Barto.

Si seruus vel filiusfamilias res hereditarias teneat: a patre9 dominove peti hereditas potest: si facultatem restituentaruz rerum habet. Ler te si precium rerum hereditariarum uenditarum in peculio serui habet: et Julian9 extimat posse a domino quasi a iuris9 possessore hereditatem peti.

Idem iulia. ait. etiam si nondum precia rerum9 consecutus sit seruus: posse a domino qsi a iuris9 possessore hereditatem peti. quia habet

Idem iulia. ait. etiam si nondum precia rerum9 consecutus sit seruus: posse a domino qsi a iuris9 possessore hereditatem peti. quia habet

Idem iulia. ait. etiam si nondum precia rerum9 consecutus sit seruus: posse a domino qsi a iuris9 possessore hereditatem peti. quia habet

Idem iulia. ait. etiam si nondum precia rerum9 consecutus sit seruus: posse a domino qsi a iuris9 possessore hereditatem peti. quia habet

Idem iulia. ait. etiam si nondum precia rerum9 consecutus sit seruus: posse a domino qsi a iuris9 possessore hereditatem peti. quia habet

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

ad pcti rationẽ quantitatẽ 7 tatez sit ad qritatem. compẽ. b. Nulli qrele no. quẽ posse negligere rez quam tenet vt suam. vt J. sol. ma. l. etiam. s. licet. 7. s. e. l. 13 7 si lege. s. consu luit. sed arg. ptra J. de rei ven. l. nõ soluz: sed ibi erat male fi. vt insi. de his qui sunt sui vel alie. iur. s. sed hoc tpe. 7. J. ad legẽ aquil. l. si eo. c. Postea uero. vt 7. s. eo. sed et si le. s. si an. 7. C. eo. l. 4. 7. l. i. in fi. d. Debitorõs. scz hereditarij. e. Liberari. scz tpe. nam nemo si ne actione experi tur. vt. J. de admi. ni. tuto. l. quotiẽs. s. itẽ si tpa. Sed contra. s. eo. sed 7 si le. s. quod autẽ. ait. sol. vt ibi. S3 an debeat curato rem petere bonis Respon. nõ: quia sibi cõmari9 esset. f. Placet. vt. s. eo. sed et si leg. s. si minore. 7. J. de solu. qui hominem. s. si pcedo. 7. J. de cõs. di. inde. si vrbana. 7. s. eo. l. post senatus.

k Cũ. ponitur pro ipi. s.

l Heredis. scz scripti: sm Johã.

m Stipula. tus. f. seru9.

n De re uendi. l. preterea. 7 ides si ex opera. vt. J. de acqui. re. do. l. qm tum. 7. l. qui bona sed hoc casu quã do ex opa restituit vt ar. J. de edil. edic. l. 7 gñalter.

o Possessor. f. malefidei. vt inuunt sequẽtia. iputaref enim 7. qm in bo. si. pos. nõ dice ret. vt. s. e. si quid possessor. s. sicut.

p Preciũ. f. tñm sm quofidã. et sic est J. s. eo. si possessor. s. sed si forte. se. vt ibi: qz hic ante petita hereditatem. ibi post alienauit res heriles.

q Fottastis. nõ solũ suuz. azo. sed hoc statim cor rigitur.

r Lucrarũ. cõtra videbat qsi ex sua negociatõe cõt lucrat9. vt ar. J. de her. vel ac. ven. l. uõditor ex. 7. J. ad le. fal. l. iij. s. pe. qd aut pctiũ dicit J. eo. si possessor.

s Iulija. militis. hodie cõt non militis ab in testato. vt i. auf. de her. ab intest. s. i. coll. ix. s3 olim tñm militũ vt h. 7 insi. de his q testa. fa.

t A patre. l3 possidere nõ uideat. sic 7. J. de tabu. eph. l. loci. s. si penes. 7. J. de iur. do. quãdam modũ. s. l.

u Potest. i. res ille per petitionem hereditatis.

v Iuris. id est peculũ.

w Dem. rerũ. uenditarum. Accur.

x Pcti. i. pctiũ p petitionem hereditatis.

y Cũ. ponitur pro ipi. s.

z Heredis. scz scripti: sm Johã.

aa Stipula. tus. f. seru9.

bb De re uendi. l. preterea. 7 ides si ex opera. vt. J. de acqui. re. do. l. qm tum. 7. l. qui bona sed hoc casu quã do ex opa restituit vt ar. J. de edil. edic. l. 7 gñalter.

cc Possessor. f. malefidei. vt inuunt sequẽtia. iputaref enim 7. qm in bo. si. pos. nõ dice ret. vt. s. e. si quid possessor. s. sicut.

dd Preciũ. f. tñm sm quofidã. et sic est J. s. eo. si possessor. s. sed si forte. se. vt ibi: qz hic ante petita hereditatem. ibi post alienauit res heriles.

ee Fottastis. nõ solũ suuz. azo. sed hoc statim cor rigitur.

ff Lucrarũ. cõtra videbat qsi ex sua negociatõe cõt lucrat9. vt ar. J. de her. vel ac. ven. l. uõditor ex. 7. J. ad le. fal. l. iij. s. pe. qd aut pctiũ dicit J. eo. si possessor.

gg Iulija. militis. hodie cõt non militis ab in testato. vt i. auf. de her. ab intest. s. i. coll. ix. s3 olim tñm militũ vt h. 7 insi. de his q testa. fa.

hh A patre. l3 possidere nõ uideat. sic 7. J. de tabu. eph. l. loci. s. si penes. 7. J. de iur. do. quãdam modũ. s. l.

ii Potest. i. res ille per petitionem hereditatis.

jj Iuris. id est peculũ.

kk Dem. rerũ. uenditarum. Accur.

ll Pcti. i. pctiũ p petitionem hereditatis.

Actionem. scz ex vendito.

Que quide actio. l. ex vendito.

Ignoranti. scz domino.

Ia dno. possidet: per filium vel seruum.

Petatur. scz sit cotestatio litis. vt. l. rez. ra. ha.

Lampli no peti.

Emācipato filio. r dicto hco remanente apud ptem vel dnm. vt non remanete cū iā sit meta cotrouerſa. vñ de cpa tenet. vt. l. e. r nō tñ. s. immo. q est si non retineat. vt l. de tribu. l. q in herede. s. si seruo Sicarius.

Agi. i. pagi. ceperat emāgi.

Sz hereditas. nota origina lē cām inspicit. vt l. de do. qui id.

Habear. tpe quo cepit agi.

Seruus vel filius. r per pns dñs. et sic dñs tenetur in id qd ad eū peruenit. vt. l. de pecu. l. d. posui in pñ. r. s. de mi no. q. si. s. si seruo.

Debitor. scz defuncti.

Ageret. vt. fra annum agari deducat.

Idem dicēdū. qd in pri. cāu dixit vt inuit in fi. huius rñ.

Consumptio. rat. an lit. r. vel cotrouerſiā motā etiā vbi tantūdez de suo erogasset. r sic fact est locupletior. vt. l. e. sed et si le. s. q. autē qd. sicq. siue seruo fuerit boni. siue mali.

Teneat dñs de peculo. vt. l. de pecu. licet. s. ex furtiua. alioquin si in nichilū factus est locupletior. sed rem hfditā nā deteriorē fecit. siquidē erat ma. fi. pos. hic seruus cotueniet moraliter lege aq. vel furti dñs. si bo. fi. in nichilum: qz re sua se vñ putauit. vt. l. eo. sed et si. s. cōsuluit. r. s. adco. et. l. eo. illud. s. fi.

Sed r a filiosa. nō solū a pte. l. 30. a seruo aut non: qz in iudicio esse nō pōt. vt. l. de iudi. l. seruus.

Preſtauit. als pñauit. r als pñstitit.

Si possessor. l. mali. als ei nulle qrele est subiecto.

Si qd possessor. s. sicut. sed opponit ad fi. s. qz nec in mali. vt habere locū: qz r si post aditam hereditatē ma. fi. pos. occidat teneri debet petitione hereditatis: cū enim adita hereditate a vero heredē sit obligatus rē tra

actionē qua eam pecuniā cōsequatur. q quidē actio etiam ignoranti acquireretur.

Petitio hereditatis q datur cōtra patrem vel dominū non habet naturā actionis de peculo: nisi quatenus dat ad psonales pñtatōes. **B. P. au.**

Si a dño vñ a patre qui pñcia possidet hfditas petatur. an filio vñ seruo mortuo vñ suo manumisso vñ emācipato filio intra annū agi debeat: r an debitum sibi dñs vñ pater deducere pōt. **Iulian?**

verius esse ait: r id proculus quoqz rñdit ppetuo actionem dandam: nec deduci oportere id quod ipsi debetur: qz nō de peculo agitur: sed hereditas petitur. et hoc recte si pñcia habeat seruus vñ filius fami.

Si pñtia hereditas petatur a domino q seruo debitor fuit: perinde haberi debet atqz si de peculo ageretur.

Idē dicendū maurician? ait: etiā si pecuniā ex precio perceptam seruus vel filius consumpserat: sed als ex peculo eius solui potest.

Hac actione potest filius fa. cōueniri: r per translationē in paternam potestati heredi

dere per pe. here. r rē perimat: non dñ liberari eius interu. vt. l. de ver. obli. si ex legati. at hic dicit non venire nūmodo in pe. he. pñtia si ali? occidisset euz teneret hic possessor pe. he. qz fuerit in mora. cur ergo non idem et si ipse occidat: ad hoc rñ. **Jo.** verū est quidē qz pe. he.

tatis petitionis ceptā instantiam nō extinguit. **h. d. Bar.**

Sed r a filiosa? peti hfditate posse nō est dubiū: qz rēstituendi facultatē hz sicut ad exhibendū. Multo magis dicimus posse peti hfditatem a filiosa. q cum pñfam. esset et possideret hereditatem: ad ar rogandum se pñstauit.

Pro seruo occiso a malefidei possessore datur hec actio r le. aq. l. s. altera dñ eē pñtia? s. si post aditā hfditatem fuerit occisus. l. aq. rñ o peti. **Bar.**

Si possessor hfditariū seruu occiderit: id quoqz in hereditatis petitionem venit. sed pōp. ait actorē debere eligere vtrum velit sibi eū condēnari: vt caueat se nō acturum lege aq. l. an malit integram? sibi esse actionem legis aq. l. e. omnia ei rei estimatiōe a iudice. q electio locū hz si ante aditā hfditatem occisus sit seruo. nā si postea ipse actio pñtia effecta est: nec venit in hereditatis petitionem.

Are a predone vendita perempta est electio actoris vtrū pñtia iustum vel conuentum exigat. **Barro.**

Si pñdo dolo defijisset

solo adire pōt. vt insi. de he. qua. r. d. s. fina.

Ipsius. l. heredis. r sua rñ nō hfditaria vel deficiat: vñ de hec actio cessat: vt hic. r. s. eo. qz si in diem s. nō solum. r. l. r non tantū s. qz si pemptore.

Actio. scz legis aq. l. e.

Si pñdo. r. r. d. r alii ponit casum sic. pñdo res hfditarias dolo defijit possidere alienādo eas res ex cā venditiōi ser qua pñcia lucratus est: postea sua natura res interijt. vt pñdonē omnino absoluēdū fm senatus cō. senatus cō. s. c. itē veniunt s. itē eos q bona. statuit pñdones pñde dānandos ac si possiderent liberati cēt naturali interitu: ergo et nunc a rei petitione dicuntur liberati. Itē ad pñcia teneri nō pōt. qz senatus in pñona pñdonis nō fuit locus: s. in pñona rñ boni. pos. vt. l. eo. item ve. s. cum anteqz. r dicit hanc. l. eē cōtra nos qui dicimus post morā quē teneri de interitu.

ad seruu restituē dum tenet: etiā si post hfditatem ad tam occidat. s. nō tenet ideo qz occidit: sed qz seruum habuit pñtia ma la fide possedit eū quem restituere erat obligat. de hoc em erat hñi questio an obligatio damni dati de uolueret l. pe. he. et dicit qz non sit post aditam hereditatem. s. an l. 30. f. l. eodē nari. l. peti. hereditatis.

Actio legis adl. an tuol uaf l. pe. h. here.

JESU

Predo an de interitu tenetur.

Sz certe apte est eos. hie in pdone loquitur quez oēs dicūt de naturali iteru teneri. l. ista dicit pinde pdē nādū r tūc est pdēnand. alioqn eēt nugatio. Itē dī hoc apte. l. de vi. r. vi. ar. l. i. §. recussime. r sic predicta postio casus ad id qđ hec l. fauult stare non pōt: tu §. dic casuz. p̄redo vēdidit rē

h̄ditariā maiori p̄cio qđ valeret volens dolo desinere possidē: si res postea naturaliter itereat dz tene ri ac si possideret: sed si possideret r res sic perisset ad verū p̄ciū teneret. vt. s. e. si possessor. §. si. §. et nūc. sic §. non restituit totū qđ accepit sz p̄se natu scōsultum in bo. fi. pos. sec. cap. uef. vt. s. eo. itē ve nūt. §. eos autē qđ iustas. ipe em̄ ad totū tenet: sic er go magis grauaē bo. fi. pos. dicēduz est qđ vt p̄do per p̄ba senatus cōsul ti teneat ad veruz p̄ciū: sz p̄nterpra tionē ad totuz. vt. s. e. l. post senatus cōsultū. r sic bene lfert itaqz: si plu. r. c. ad eūdē nō ad similitē casum.

C Possidere. veluti rem distra xit h̄ditariā mul to plurē qđ valeret r precuz accepit. **b** Bone fidei possessoris. qđ p̄ciū restituit totū etiā re dep̄dita. vt. s. eo. item veniūt. §. itē placere. r. §. itē eos. nam tenet in qua tum locupletior est. l. 30. **c** Atqz si possideret. sz qđ si p̄do p̄ctum amiserit sine culpa: tenet. sz secus in bo. fi. pos. vt. s. e. atē vidēdū. r est rō in vtroqz casuz qđ p̄ciū loco rei est. vt. s. eo. si r rem. **d** Nec adiectum. l. a senatu. quid. l. iuris sit in p̄do ne. sed in bo. pos. sic. Accur. **e** Quin. no. istud qđ amittit suā iclufam negatiōez p̄p̄t sequē: ac si dicat nūqđ dz eē melior. vt. l. de noxa. l. nō solum. r sic quin pro quis. Accur. **f** Itaqz. per simile. fm̄ yr. r. 20. sed tu dic qđ se refert ad propositam questionem. **g** Actous. i. heredis. **h** Precium. l. vel verum. vt. s. e. si possessor. §. si. vel acceptum: vt hie. **i** Rei iudicate. ad hoc spectat tps rei iudicate vt si tpe lit. rest. nō sit locupletior teneat. vt. l. e. si quo. r. s. e. qđ si in diē. l. rñ. Sz si tpe litis p̄te. sit locupletior. l. 3. desi nat eē locupletior nichilomin⁹ teneat. vt. s. co. l. 3. r si le.

§. si ante. nisi naturaliter res pereat. vt. l. e. l. illd. r fm̄ hoc nō est §. i. de excep. l. in pupillo. r. l. de sol. in pupillo. vbi dicit tps petitiōis inspicit: qđ vep est tūc qđ postea desijt esse locupletior. vt dictum est. l. 30.

k Fructus. vt. s. e. item veniūt: §. fructus. r. §. preter. l. i. **l** Deduct. im p̄ctis. hoc intelli ge de fructib⁹ ante lite p̄ceptis. nā de post litem acce ptis: sicut male fi. pos. tenetur etiā de p̄ceptis. vt. C. de rei ven. l. certū. r. C. de fruc. r. lit. expen. l. ij. Et hoc Exp̄p̄e idē intelligit Jo. an debe qđ est verū in p̄o cimis d nali bus decimis dua. nō in realib⁹: vbi exp̄p̄e nō deducit cūtur. vt extra de decimis. c. pasto ralis. m. Querēdoz. vt in arando. n. Colligēdos rō. vt i triturodo. o. Cōseruādo rum. vt in condu cēdis horreis. p. Locum. scz fructuum. q. Fiunt. ergo extant: sed hoc in telligo vt i. i. glo. r. Exp̄p̄ulat. vt. s. e. si quid pos sessor. §. sicut. s. P̄donib⁹. cū null⁹ casus sit qđ eoz sumptuum in fructib⁹ factorz

deductionem impediāt. vt hie. r. l. famul. her. l. fundus qui. in fi. i. rñ. r. l. solu. ma. fruct⁹. r. l. de oper. ser. l. iij. et. l. de v̄sur. l. qđ in fructibus. r. l. m̄. l. i. demoz. §. idem las beo. r. l. eo. l. heres. l. rñ. Accur. **l** Uod si. horum. l. sumptuum. **m** Haberi. quid in male fi. pos. dic vt. l. i. proxi. plane. **n** Lane. in superioribus nō differt bone fidei a ma le fidei. vt §. fructus. nisi in casu legis superioris. sed in his dic plane r. **y** In ceteris. l. que sunt ḡra rei ad eius perpetuam vtilitatē nō fructū. de qđ⁹ dixim⁹. s. pri. §. fruct⁹. sunt em̄ varia exp̄p̄az genera. vt. l. de imp̄p̄is. l. iij. §. nos. ge neraliter. Et no. qđ ea que hac. l. dicuntur. r. l. i. proxi. vti les. intelligenda sunt in peti. here. nam in rei ven. distin gues plene vt. l. de rei vendi. l. in fundo. **z** Separari. l. bo. fi. a ma. fi. **a** Persona. l. p̄donis. **b** Lucrum facere. vt. l. de p̄di. inde. l. nam hoc natu ra. r. in decre. xij. q. iij. c. frater. **c** Desiderat. l. a posses. male fi. qđ desiderat a bo. fi.

Quod si sumptus quidē fecit nichil autem per cepit fructū: equissimuz erit ratione horum quoqz in bone fidei possessoribus haberi. **Expensas vtilēs r necessarias factas ad p̄petuā rei vtilitatē quilibet possessor re extatē deducit: sed re perempta bone fidei possessor necessarias tantū omnino deducit: voluntarias vero bone fidei possessor deducit: secus i male fidei: lz auferre possit que sine detrimento rei possent auferri. h. v. Bar. Paulus.**

Lane in ceteris nec cessarijs r vtilib⁹ imp̄p̄is posse separari: vt bone fidei quidē possessores has quoqz imputet. p̄do autē de se qđ de beat qđ scies in rem alienā imp̄p̄dit. Sed benign⁹ est in hu iusmodi qđē p̄sona haberi ra tionē imp̄p̄ari. non enim de bet petitor ex aliena iactura lucrū facere: r idipsum officio iudicis p̄tebit. nā nec ex ceptio doli mali desiderat.

vt. fo. ma. sed si iō. in fi. Et hec est dña quāstū ad subtili-
tate: sequēs quāstū ad vilitatē. Et no. q. subtiliter pōt
hic elici ar. 5. 20. q. dixit dari actionē p. sumptib⁹. nam
fm cum ergo exceptio doli dz dari. de doli excep. l. do
lo. qd hic negat. Sz tpe pōt mīdere q. hic dare sed non
est necessaria cuz
iudicis officii lo
cum habeat.

A Deducat. sz
qd si heres rez in
qua do. fi. pos. fe-
cit expensas velit
relinquere nec p-
stare expensas: an
possessor in rebus
alij habeat exce-
ptionē. Rñ. nō li-
cet re non extante
ei cōsulat. Sz sic
erit in damno bo.
fi. pos. Accur.

B Nō extet. vt
quia res combu-
sta est.

C Melior sit. vt
5. de ne. ge. si pu-
pilli. 5. sed 7. si qd
negocia. Accur.

Tiles. ne-
cessarieq.
nā qmcp sūt ne-
cessarie sunt vti-
les: sed nō cōuer-
titur. vt. 5. de ter.
mo. l. vlti.

Nouale. ter-
ra q. de nouo co-
lunt: q. p. erat
nemus. als aliter
accipit. 5. de ver. si.
silia. 5. nouale.

Dedit. quod
possessor debet cō-
siderare. vt hic. et
5. do. au. in. pos.
l. p. etor. 5. his 5.
bis. secus in ve-
ro dño qui potest
facere qd vult vt
5. de pecu. l. 1. si
chum. in prin.

Exceptio. ne
alut reddat here-
ditatē nisi sibi re-
stituatur impen-
se. qd est notandū
qz senatus ipsuz
noluit affia dam-
no. 5. 30. 7. rñ. cer-
te proficit si modo rē.

Et fieret. i. p. dñi. vt. C. de rei vro. ac. 5. q. si volū-
tarie. nisi dñs esset parat⁹ tñ dare qñ hīs abastis hēri
potest. vt. 5. de rei vendi. in fundo. 7. 5. man. l. idē. 5. 4. de
ait si procurator.

Lud quoq. id dicit quoq. qz 7. alia q. non hēmus
erant in eadē ofone q. duriciā cōtinebat. vel qz dux
etiā illud erat qd in senatuscō. prima facie continebat.
vt diximus. 5. eo. si a patre. 5. si p. dō.

Deperierint. naturali iuritu nō culpa possessoris.
l. p. dñi. vt ar. 5. de rei ven.
l. p. terea. 7. l. itē si
verberatū. 5. fi.
m. **C**ontra sens
sit. etiā in petitiō-
ne hēditatis. 5. 30.
n. **I**n p. dñi
persona. nunc sol-
uit distinguēdo. 7.
probat hec. distin-
ctio. 5. eo. item vi-
dendum.

Possessor.
bo. fi. originaliter
p. hui⁹ pericu-
li. f. mortalitatis.
q. **R**elinquere.
cū iustā cāz se pu-
tat habere. et. sic
no. hic duo. p. dñi
mū qz p. dō tene-
tur de fatalitate.
secundū qz nō dz
quis ius suum in-
dūcūssū relinqre.
r. **C**orū. f. fru-
ctū fruct⁹. vt. 5.
eo. l. ancillay. 7. l.
q. si oues. 7. l. itez
venit. 5. fructus
f. **P**reshabit. ēē
si perdidit.
t. **U**nde vi. vt
5. q. si i. diē. 5. ul.
v. **P**ossessor.
vt. 5. eo. si posses-
sor. 5. sed si obrē-
ditiōnē. 7. 5. de rei
vēdic. l. ipi quoq.
7. **S**erui. f. pro-
p. dñi: qui dedit dā-
num ante aditaz
hereditatē vel fe-
cit furtū. vt. 5. eo.
si a p. dñi. 5. si posses-
sor. nāz hēditarie
rei fit furtū quā-
doq. vt. 5. de fur.
hereditarie. 5. 30.
7. **R**e. quā pos-
sider dñs serui.
3. **Q**uod vi aut
clam. si ei seru⁹ fe-
cit aliquod opus vnde dñs quod vi aut clam teneatur
noxe deditōe liberat nec opus tollere cogit: sz tñ presta-
bit patientiam. vt. 5. qd vi aut clam. si alius. 5. i.

Possessor tenetur cedere
actiōes hēditarias si qd hz: et
sibi dz cauēri i eo qd abest. b.

Actiōes si quas possessor
nact⁹ est: euicta hēditate resti-
tuere dz. Heluti si iterdictū vfi
vi⁹ aut qd p. cario cōcessit. Lō-
tra qz si possessor cauērit dā-
ni ifecti: cauēdū ē possessor⁹.

Si seru⁹ possessoris dedit
damnum liberatur cum dan-
do pro noxa. Barto.

Ad officium iudicis ptine-
būt noxales actiōes: vt si pa-
ratus sit possessor noxe dede-
re seruū q. dānum dederit in
re hēditaria: vel furtum fece-
rit absoluat. sicut fit in inter-
dicto quod vi aut clam⁹.

Possessio supuentens possi-
lit. confessa. venit in hoc iudi-
cio. Barto. Galus.

S quo tpe cōueniebat
possessor hēditat⁹ pau-
ciores res possidebat: deinde
aliarū quoq. rez possessionē

S quo tpe. supple 7. si eo tpe quo rē.
S b. **P**ossessione. vt. 5. 7. 5. eo. l. iij. Et rē in actione

HEREDITAS

singulari rem. vt. J. de re iur. finast. §. i. Et in actioe ad exhi. vt. J. ad exhi. l. tigni. §. si qd no. r. §. si qd cu. r. l. sed r. si. §. si. §. rra. §. de iudi. l. no videf. sol. ibi in singularibus hic in vniuersalibus. vt ar. §. de iudi. l. solemus. a. C. No sufficiat. qz inopes faciunt. vel dic quia creuit penno.

b. C. Caueat. f. de nouo. J. vt in pos. le. si is a quo. §. si. et. l. plane. §. §. §. qui fatida. cog. l. sciendū. §. vl. vbi dicit no satisfari de nouo. sol. hic i signis r lopinata calamitas: ibi no vt ar. i. e. ti. l. si ab arbitro. §. q. ex ca. c. C. Dolo. r culpa qua pstat post mota prouersiaz vt. §. eo. et no tm §. veniunt.

d. C. Fruct. qda habet hic. §. r tuc habeas. §. quo. §. Jo. ibi qd ad eas rē. r bñt posside re. f. dolo malo. et sic fact. §. e. l. §. et si lege. §. vtrum. e. C. Julian' ait. vt. §. eo. l. r no tan tu. in prin. §. J. debitor. qz neget. et sic fa cit rē dubiam. vt C. q. ad liber. pro cla. si li. l. si. §. q. ho penf. r qd bñt aut dubitet: no ad muti rñsionē et q dicit dubito. vt. J. de inter. ac. l. q. in terrogat. r. C. de excep. si qdes. et. J. de iureiur. an. l. ius iurandum. §. i.

g. C. No tenet. f. soluere. vt dicunt Tu distingue an ex delicto sit debi tor: vt tuc teneat: an ex actu: r tunc non vt hic misit se contēdat hfdē. vt no. §. eo. sed vtrum.

h. C. Petitione. pro isto debito. Accur. Ost. §. hereditatē. f. accusando testm de falso l quo scriptus est. aliud si vellē dicere in officio sum. quia non possum. vt. J. de his qui. vt indig. l. post. le. in puna. r. §. de inofficio testa. si pars. §. si. q. sunt cōtra. vel aliter loqui hie quādo dicebā minus solēne testamētū. naz si dicerem falsum r pñsterem vsqz ad sententiā deberez legatū amittere vt. C. de his q. vt indignis. l. alia. r ar. §. si. l. pap. §. memisse. secus aut cū dico minus solēne

assumpsit: eas qz noqz vict' resituere debet: siue añ iudici um acceptū siue postea acqui fuerit possessionē. Et si fideiuf fores qd dederat ad litē non sufficiant: iubere eū debet p cōsul vt idonee caueat. C. Ex diuerso qz si pauciores postea possidebit qz in initio posside bat: si modo sine dolo eius id acciderit: absoluit d' q ad eas res quas desijt possidere. Fru ctus cōputandos etiā earum rerū quas defunctus pignori accepit Julianus ait.

Debitor hereditatis no tenetur hac actione nisi se heredem contendat. hoc dicit. Nota hac. l. quia glosat totū istū ti. Barto.

Iplianus. Debitor hfditari' no iō nolit soluere q se dicit herede: §. iō qz neget' aut dubitet an hereditas ptineat ad eū qz petit hereditatē: non tenet' hereditatis petitionē.

Qui legatū accepit no prohibet petere hfditatē ab intestato: §. tenet restituere legatū cautioe sibi oblata nisi fuerit in euidētī calūnia: r si legatū non restituit de hereditate excōputabit. Bar. Paul.

Quis legatū a te accipit hfditatē peto: attulimus quibusdā placuisse ait non aliter michi aduersus te dandam petitionē qz si legatuz redderē. videamus tñ ne

vt. J. de his q. vt idig. post leg. §. i. r. l. pe. Accur. h. C. Legatū redderē. qz vtz ē: legatario deat cauere l. Marie. abūdat. vt. J. pri. rñso. in fi. (vt sequit. m. C. Per errorem. credens se posse petere. n. C. Absulisset. id est accepisset. sic. J. de furtis. l. q. vas r. J. ti. l. l. c. yz mlti.

no aliter petito: hfditatis legatum restituere debeat qz vt ei caueat: si cōtra cum de here ditate iudicatu fuerit reddi ei legatus. cum sit iniqui eo casu possessore hfditatis legatum qd soluerit retinere: maxime si no per calūniā sed per errorem hfditatis petierit aduersarius: idqz r elius probat. Imperator autēz antonin' rescripsit ei qui legatuz ex testō absulisset' cā cognita hfditatis petitionē eē denegadā. f. si manifesta calūniā sit.

Am is' qui legatum ex testamento percepit hereditatē petit: si legatū quocūqz modo reddidit non sit iudicis officio continetur: vt victori deducto eo qd accepit restituit' hereditas.

Qui se liti obtulit vt possessor condēnabitur: licet no possideat. Bar. Celsus.

Qui se liti obtulit cū rē no possideret: condēnā' nisi euidētissimis pbatōibus possit ostendere actorē ab initio litis scire eū no possidere. Actor quippe isto modo non est decept'. Et qui se hereditatis petitioni obtulit' ex doli clausula' tenetur: estimari scilicet oportebit quanti eius in terfuit non decipi.

Qui tacitam fidez accomodat vt predo dicitur possidere. Barto. M. odestinus.

ne dixi. J. de rei ven. l. is qui. 3. C. Clausula. i. actione de dolo. vt dicitur. §. de dolo. l. pe. hoc non valet. quia cum detur hereditatis petito vt hic: ergo cessat de dolo. vt. §. de dolo. l. i. §. i. dic ergo qz tenetur de dolo. id est ex clausula doli que inest stipulatio ni iudi. sol. vt. J. au. sol. l. iudicatu solui. quam pstat h' suo nomine esset conuentus: vt in hi. de satis. §. i. in quaz incidit in persistendo post satisfactionem non pro anteriori. vt no. in. d. l. penul. de dolo. sed pro anteriori r posteriori tenetur pe. hē. vt hic. Accur.

Rñso dubia qñz admittit.

Calumnia dicitur plex est.

Uti se liti rē. rē. i. hereditatem. Accur.

Possideret. dicitur se possidere Accur. §. i.

Cōdēnā. f. i. hfditatis petito ne ac si possideret vt. J. de inf. ac. q. ex parte. et no. q. ex hoc h'bo p dēnā r ex illo ab imitorē. p' qz lis est cōtes tata qñ penitet.

Ab initio. qd aut si a principio ignorauit: sed lit. cōtest. sciuit nūqd pcedi debuit. rñ.

Uti h' inuit. r. §. de iudi. l. de qre. de iudi. l. de qre.

Obtulit. i. g. rati. et de hoc ple

Predonis loco. In ma. si. pos. loquitur in iurto here-
de r rogato tacite restituere hereditate no capiendi
Et dicas q ena iure no errabat. als ei no esset pdo. vt
s. eo. sed r si le. s. care. fm. Bjo. sed alij dicunt ena si erret
in iure. Jte no. q hic elyere heres l3 ei vt ad idigno he
reditas auferat.

vt. i. de vsur. l. cuz
qdam. s. in tacito
s3 fingit no ee cuz
ei auferat. vt. i. de
vulga. substi. l. ex
facto. s. iul. r forte
pcedet vt dicitur
C. vbi causa si. vt
di. do. ta. l. i. Ac.
b. hereditate.
r iohico tenet pe
ti. hereditat. ac.

Uci. no ob-
tinuerit. id
est succubuerit: ex
voluntate tñ no pe
tit. vt. C. de his q.
vt indig. l. aliam.
d. No ideo. vt
C. de inoffi. test. l.
cum q. r. C. e. l. he
reditas. s3 J. de
bo. lib. si patrono
ex. vbi pu. de falsi
so r poltea J. ab.
agere vult: sed ibi
est sibi Jrius: cu pto no valere p accusatione falsi. scdo
valere sed rumpi peat p Jta. hic aut no. Jte contra. J.
de accu. l. si cui. s. h. i. de. fo. hic in ciuilib. ibi in crimina
lib. vt ibi erat accusatus vel condnat. de calumia et
hoc stabat. hic no constabat. pteza ibi dicit facile.

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Judicia particularia non
differunt propter vniuersalia
si res est venitura. h. d. Bart.
B. bonefidel. P. ap. p. n. l. a.
possessor hereditatis ve-
lit cum debitoribus heredi-
tarijs / aut cum his qui res he-
reditarias occupauerint con-
sistere / audietur: vt ius si peri-
culum⁹ erit ne inter moras a-
ctiones intercidant. Petitor⁹
autem hereditatis citra im-
pedimentum exceptionis^m

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Predonis loco intelligi-
gendus est is qui tacite
tam fidem interposuerit vt no
capiendi restitueret hfditate.

Qui perdit in actione falsi
non prohibetur dicere nullus
hoc dicit Bart. Idem.

Ucius titulus cu in falsi
testi propinquu accusa-
tione non obtinuerit: qro an
de non iure facto nec signato
testo qrela illi copetere possit
Bñ. no ideo⁹ repelli ab inten-
tione no iure testameti facti: q i
falsi accusatoe no obtinuerit.

Ficta mala fides p litis co-
testa. facit possessorem teneri
ad veru preciu reru venditay
ex voluntate: si ex necessitate
ad precium conuentus. h. d. r
est difficilis lex. Bart. I. abo.

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Judicia particularia non
differunt propter vniuersalia
si res est venitura. h. d. Bart.
B. bonefidel. P. ap. p. n. l. a.
possessor hereditatis ve-
lit cum debitoribus heredi-
tarijs / aut cum his qui res he-
reditarias occupauerint con-
sistere / audietur: vt ius si peri-
culum⁹ erit ne inter moras a-
ctiones intercidant. Petitor⁹
autem hereditatis citra im-
pedimentum exceptionis^m

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

est sibi Jrius: cu pto no valere p accusatione falsi. scdo
valere sed rumpi peat p Jta. hic aut no. Jte contra. J.
de accu. l. si cui. s. h. i. de. fo. hic in ciuilib. ibi in crimina
lib. vt ibi erat accusatus vel condnat. de calumia et
hoc stabat. hic no constabat. pteza ibi dicit facile.

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Judicia particularia non
differunt propter vniuersalia
si res est venitura. h. d. Bart.
B. bonefidel. P. ap. p. n. l. a.
possessor hereditatis ve-
lit cum debitoribus heredi-
tarijs / aut cum his qui res he-
reditarias occupauerint con-
sistere / audietur: vt ius si peri-
culum⁹ erit ne inter moras a-
ctiones intercidant. Petitor⁹
autem hereditatis citra im-
pedimentum exceptionis^m

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Judicia particularia non
differunt propter vniuersalia
si res est venitura. h. d. Bart.
B. bonefidel. P. ap. p. n. l. a.
possessor hereditatis ve-
lit cum debitoribus heredi-
tarijs / aut cum his qui res he-
reditarias occupauerint con-
sistere / audietur: vt ius si peri-
culum⁹ erit ne inter moras a-
ctiones intercidant. Petitor⁹
autem hereditatis citra im-
pedimentum exceptionis^m

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Judicia particularia non
differunt propter vniuersalia
si res est venitura. h. d. Bart.
B. bonefidel. P. ap. p. n. l. a.
possessor hereditatis ve-
lit cum debitoribus heredi-
tarijs / aut cum his qui res he-
reditarias occupauerint con-
sistere / audietur: vt ius si peri-
culum⁹ erit ne inter moras a-
ctiones intercidant. Petitor⁹
autem hereditatis citra im-
pedimentum exceptionis^m

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Judicia particularia non
differunt propter vniuersalia
si res est venitura. h. d. Bart.
B. bonefidel. P. ap. p. n. l. a.
possessor hereditatis ve-
lit cum debitoribus heredi-
tarijs / aut cum his qui res he-
reditarias occupauerint con-
sistere / audietur: vt ius si peri-
culum⁹ erit ne inter moras a-
ctiones intercidant. Petitor⁹
autem hereditatis citra im-
pedimentum exceptionis^m

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Judicia particularia non
differunt propter vniuersalia
si res est venitura. h. d. Bart.
B. bonefidel. P. ap. p. n. l. a.
possessor hereditatis ve-
lit cum debitoribus heredi-
tarijs / aut cum his qui res he-
reditarias occupauerint con-
sistere / audietur: vt ius si peri-
culum⁹ erit ne inter moras a-
ctiones intercidant. Petitor⁹
autem hereditatis citra im-
pedimentum exceptionis^m

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Judicia particularia non
differunt propter vniuersalia
si res est venitura. h. d. Bart.
B. bonefidel. P. ap. p. n. l. a.
possessor hereditatis ve-
lit cum debitoribus heredi-
tarijs / aut cum his qui res he-
reditarias occupauerint con-
sistere / audietur: vt ius si peri-
culum⁹ erit ne inter moras a-
ctiones intercidant. Petitor⁹
autem hereditatis citra im-
pedimentum exceptionis^m

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

Estimationibus he-
reditatis ita venit preci-
um vendite hereditatis: vt id
quocqz accedat / quod pl⁹ fuit
in hereditate si ea negociatio
nis causa venit. Sin vero ex fi
deicommissi causa: nichil am-
pli⁹ qz qd bona fide accepit.

a In rem. l. rei vendicatione.
b Agere poterit. cōtra possidētes res hereditarias.
 item actione personali contra hereditarios debitores.
 item peti. here. contra vtrūq.

c Negligat. r. iō ei iputari n̄ p̄: q̄si rē suā neglexerit.
 vt. s. e. si q̄d posses

for. s. sicut. nā de
 bo. fi. pos. dicit in
 p̄n. hui⁹ legis. sed
 q̄d p̄dest petitori
 si possessor quātū
 cūq; sit sollicitus.
 vt. s. de pac. si tibi
 decē. s. cūz posses

for. s. ubi in pacto
 hinc exigēdo.
d Sciat. vt. qz
 ab initio fuit ma.
 fi. r. iō agere nō p̄t
 qz actiōem nō hz.
 vt. l. de admi. tu. l.
 q̄tēs. s. itē si tem
 potali. r. iō marie
 his casib⁹ hz pos
 se agere petitor et
 sic erat male fi.

e Reditas. l. de
 intellectu. i. de
 iure intelligit̄ eē he
 reditas ea q̄ i cor
 potalib⁹ tm̄ est. vt
 dic nomē iuris est. vt. l. de s. sig. l. pecunie. s. i.
f Si defuncto. vt puta instituit ticiū heredem in mi
 nus solēni voluntate sub tali cōditione si fecerit timo
 numentum: r. fecit de bursa sua.
g Monumentū. quod est nouum. vt. l. de reli. l. ij. s. pe.
 r. l. monumentum.
h Defuncti. que als esset valida.
i Probabilē. nō. pbabilē moduz in sumptib⁹ seruau
 ri. vt. s. d. neg. ge. q̄ aliena. s. fi. r. c. e. l. in restituēda. Ac.
k Nō excedat. si q̄ volūtate defuncti seruauit etiam
 si testator excessit. pbabilē modū vt qz cētū marchas vo
 luit ibi expēdi: tm̄ totū repetet vt hie. s. j. de reli. l. at si
 q̄s. s. q̄d g. r. j. ad legē fal. l. i. s. fi. r. l. se. sol. si volūtas tes
 tatoris sit aliquātūlū vltra pbabilē modū nichilomis
 nus seruāda ē. alioq̄n si nimis excedat: nequaq; vel sol
 ue. l. illā ad legē fal. alt. qz ibi nec totū qd testator p̄cepe
 rat expēdit: sed cū decē p̄cepisset: tm̄ q̄ncq; expēdit. q̄ sola
 repetit. vt l. bic q̄ ibi p̄cepit fieri picturas r. similia circa
 monumentū que erāt volūtaria: ideoq; non repetit totū:
 l. z testator p̄cepit. Accur.

l Besto. f. aliquo alio. vt. C. eo. l. si. s. pe. Et facit hoc
 p. m. q̄ dabat vnlē actionē neg. ge. etiā ma. fi. pos. vt di
 ces. l. de rei vē. l. in fundo. s. dicas q̄ hic alia rō est. nam
 hic negociū ip̄o gestu fuit hereditariū: qz tenebat illud
 facere cogendus p̄ncipis vel p̄ntificis auctoritate. vt
 hic subijcit. r. ideo merito actio neg. gest. datur.
m Actiōe. f. aliquid cui nō interfuit. f. cū vñ solus
 heres est. vt. l. de an. le. l. q̄nti. s. p̄po. si tm̄ plures
 sunt inter se coheredes: agēt fa. herc. r. p̄scrip. s. si testa
 tor iussit. vt. l. fa. her. his s̄sequēter. s. i. que est contra.
n Heredes. f. vtriusq; heres.
o Principali. i. p̄ncipis vel pape s̄ue ep̄i. Et sic no.
 q̄ ad ep̄m hoc spectat: sicut r. alia q̄ ad religionem spe

ctant. vt. C. de ep̄sco. r. cler. l. nulli. s. q̄ si inuito. Accur.
h Res. f. legitimus. puta mater furiosi.

h q̄ Substituto. quez substituerat ei p̄ qd potuit.
 vt. C. de impube. r. alijs sub. l. humanitatis.

r Cognato. f. defuncti p̄mi. nā cognat⁹ vt mater vel
 agnat⁹ furiosi he

redis bona legiti
 mo heredi resti
 tuit vel substituo
 to ab eo ipsi furo
 so: vt hie. et. C. de
 cu. furi. l. si. s. s̄na
 autem in furoze.
f Exceptis. i.
 deductis. vt. s. e.
 si a patre. s. fi. r. l.
 plane. et. l. i. i. so.
 rou. s. sumptus.
t Substantiā.
 id est hereditatē.
 vt. C. de s̄bo. sig.
 l. i. in fi.
v Fucrit expē
 sum. nam inde de
 bet al. vt ar. l. de
 iure deli. l. fili⁹. et
 C. de ordi. co. l. fi.
 nisi alia r. vt hie
 subijcit.
r Alia. alium
 de. non de hac he

monumētū faciēdū: tamē p̄i
 cipali⁹ vel p̄ntificali auctorita
 te cōpelluntur ad obsequium
h sup̄me volūtāt. Idē.
h Res⁹ furiosi substitu
 to⁹ vel sequēt⁹ grad⁹ cognato⁹
 fruct⁹ medij t̄pis q̄b⁹ p̄ curato
 rē furios⁹ locupletior facit⁹ vi
 det⁹ p̄stabit⁹: except⁹ videlicet
 ip̄ēsis q̄ circa eādē substantiā
 taz necessarie q̄ vtiliter fa cte
 sunt. S. z si quid circa furio
 suz necessario fuerit exp̄fus⁹
 et hoc excipiat⁹: nisi alia⁹ suffi
 ciēs substantia est furioso: ex q̄
 sustētari p̄t. Fructuum⁹ post
 hereditatē petitaz p̄ceptorū
 vsure nō prestanz: diuersa ra
 tio est eoz q̄ ante actionem
 hereditatis illatam percepti⁹

reditate. et sic non debet dimini de ea.
q Fructū. in bo. fi. pos. loq̄tur. vt tm̄ fructuum p̄ce
 ptorū ante litē contestatam p̄set vsuras. qz eos ex ne
 cessitate nō p̄cepit. s. z fructū p̄ceptorū post lit. p̄t. nō qz
 eos ex necessitate p̄cepit: si etiā ponit casus. C. e. l. i. s. j.
 Jo. r. Jo. s. j. p̄io etiā casu nō vidēt vsure v̄re. vt. C.
 d. vsur. l. neq; eoz. q̄ ē j. sol. aliō l. petiōe sp̄ali: qz fruct⁹
 nō augēt pe. qd i pe. he. faciūt. vñ merito vsurē pe. he.
 veniunt de fructib⁹ p̄ceptis vel etiā venditis sicut de re
 p̄ncipali vendita. Et sic etiam soluitur. C. de vsur. rei
 iudi. l. fi. vel hie in bo. fi. iudicis: alle autē in iudicio stri
 cti iuris. Accur.

z Perceptorū. f. a bo. fi. pos. fm. m. r. nos idē in hoc
 casu dicimus quod ipse.
a Percepti. f. a ma. fi. pos. ab initio fm. m. sig. sic not.
 q̄ dñs. m. p̄mā p̄tē hui⁹. s. in bo. fi. pos. scdam in ma. fi.
 pos. exaudiebat. sicq; scuti suuz albo nigroq; variabat
 vt oēm teloz vitaret amaritudinē. Que variatio merito
 displicuit: qz hie nō possessor s. z fructū notauit p̄api.
 dñam. Alj vt pla. r. bul. r. guil. totū l. ma. fi. pos. legit. r.
 rō eoz ē. qz ma. fi. pos. post lit. p̄t. p̄cipit ex necessitate: si
 aut ante lit. p̄t. Qd reptrobo vt falsum: nā r. ante percipit
 p̄t ex necessitate. tenet et etiā si nō p̄cipit. Dñs etiā yr.
 alā rōnē ad didit qz fruct⁹ an litē p̄cepti iure actiōis pe
 tunt: cui actiō vt r. alijs fuit offm̄ iudicis. s. z p̄cepti post
 lit. p̄t. solo iudicis off̄o petunt. vt. l. de edil. edi. l. ediles
 s̄itē sciēdū. offm̄ aut off̄o seruire absurdū est. nā r̄ysu
 re p̄ officium petent. hoc reptrobat p. l. i. de reg. iur.
 l. nō soler. Jē nō dico q̄ in peti. here. veniant tm̄ officio
 iudicis post lit. p̄t. imo actiōis iure. nisi actionē appel
 les officii. r. hoc modo officio iudicis expeditur quod
 per actionem expeditur. tu ergo legas hunc s̄ totum
 in bo. fidei pos. vt scripsit in glo. in bo. fi. pos. Accur.

dic nomē iuris est. vt. l. de s. sig. l. pecunie. s. i.

f Si defuncto. vt puta instituit ticiū heredem in mi
 nus solēni voluntate sub tali cōditione si fecerit timo
 numentum: r. fecit de bursa sua.

g Monumentū. quod est nouum. vt. l. de reli. l. ij. s. pe.
 r. l. monumentum.

h Defuncti. que als esset valida.

i Probabilē. nō. pbabilē moduz in sumptib⁹ seruau
 ri. vt. s. d. neg. ge. q̄ aliena. s. fi. r. c. e. l. in restituēda. Ac.

k Nō excedat. si q̄ volūtate defuncti seruauit etiam
 si testator excessit. pbabilē modū vt qz cētū marchas vo
 luit ibi expēdi: tm̄ totū repetet vt hie. s. j. de reli. l. at si
 q̄s. s. q̄d g. r. j. ad legē fal. l. i. s. fi. r. l. se. sol. si volūtas tes
 tatoris sit aliquātūlū vltra pbabilē modū nichilomis
 nus seruāda ē. alioq̄n si nimis excedat: nequaq; vel sol
 ue. l. illā ad legē fal. alt. qz ibi nec totū qd testator p̄cepe
 rat expēdit: sed cū decē p̄cepisset: tm̄ q̄ncq; expēdit. q̄ sola
 repetit. vt l. bic q̄ ibi p̄cepit fieri picturas r. similia circa
 monumentū que erāt volūtaria: ideoq; non repetit totū:
 l. z testator p̄cepit. Accur.

l Besto. f. aliquo alio. vt. C. eo. l. si. s. pe. Et facit hoc
 p. m. q̄ dabat vnlē actionē neg. ge. etiā ma. fi. pos. vt di
 ces. l. de rei vē. l. in fundo. s. dicas q̄ hic alia rō est. nam
 hic negociū ip̄o gestu fuit hereditariū: qz tenebat illud
 facere cogendus p̄ncipis vel p̄ntificis auctoritate. vt
 hic subijcit. r. ideo merito actio neg. gest. datur.

m Actiōe. f. aliquid cui nō interfuit. f. cū vñ solus
 heres est. vt. l. de an. le. l. q̄nti. s. p̄po. si tm̄ plures
 sunt inter se coheredes: agēt fa. herc. r. p̄scrip. s. si testa
 tor iussit. vt. l. fa. her. his s̄sequēter. s. i. que est contra.

n Heredes. f. vtriusq; heres.

o Principali. i. p̄ncipis vel pape s̄ue ep̄i. Et sic no.
 q̄ ad ep̄m hoc spectat: sicut r. alia q̄ ad religionem spe

S possessor. etiam bo. fidei. **Q**uestu. l. factu. r. als honesti qstus: als honestum questum: als honesto questu. Accur. **F**aciatur. si aut dicat. sic r. s. e. l. post. senatusco. r. j. e. Leuicia. r. s. b. pcura. q. ppuo. s. pcurator vt in ceter. Sed p. j. de viur.

S hereditate auxerit. **E**rm. **S** possessor ex hereditate iphonestos habuerit qstus: eos etiam restituere coget ne honesta interpretatio noni honesto questu lucrum possessoru faciat.

Res hereditarie pnt alienari ex necessitate eris alieni. **B**arto. **P**aulus. **N**on solum ad es alienuz hereditariu exoluentu necessaria alienatio possessoru est: s; et si impese nccie in hereditaria re facte sunt a possessore: vt si mora res peritura deteriorare se future erant.

Qui emit hereditate a fisco copetit hec actio. **I**ulia. **Q** partes hereditarias vel tota a fisco mercatus fuerit: no est iniquu dari actione p qua vniuersa bona psequatur: que admodu ei cui ex reb. senatusco. hereditas restituta est: petitio hereditatis datur.

Pignu datur a defuncto potest peti hac actione. **B**ar. **H**eres debitoris id qd defunctus pignori dederat: qn hereditate petedo coseq possit: dubium non est.

Malefidei possessor tenet ad quantum pdia ex negligentia facta sunt deteriora. **B**ar. **C**u predia vrbana r rustica negligentia possessoru peiora sunt facta: veluti q vinee pomeria: orti extra puetudine patrisfam. defuncti culta sunt: litis estimatione eaz reru quanto peiores facte sunt:

Heres verus. **M** dno est. si solutu e debitu vel alter satisfactu a defuncto. vt i. d. pig. ac. l. si rem. s. ois. et hoc si possideat p possessore vel p herede creditore: non als. vt s. eo. l. sed vtru. n. plene dixi.

Possessorum. l. ma. fi. bo. fi. enim no tenetur. vt s. eo. si quid possessor. s. sicut. Accursus florentinus. **A**cta. exegisset. exegit alit duplo ppter ificatione. **S**implum. scilicet tantum. **N**o dz. vt. s. e. illud. s. actioes. Sed p. s. e. l. at vbi. So. h. loquit de pena q rei accessit. s; de ea q psona cohefit: vel ioue vt ibi. Accur.

Um hereditas. no fuerat. vt qz inhonesti sunt. vt. s. e. si possessor ex here. sic r. j. b. edil. edic. l. cu aute. s. fi.

Um idem. **N**o esset. qz nec petita ad huc vt iudicatu. i. iudicandi. vt dic ppue. r. qd subijctur absolut. i. ab executione. als littera esset p raris sibijpsi.

Um hereditas petita sit: eos fructus qd possessor accepit oino restituendos: et si petitor eos pcepturus no fuerat.

Um idem. eandem hereditatem aduersus duos defendit: et fm alteru ex his iudicatu est: qri solet vtru p inde ei hereditate restitui oporteat: atq oporteret si aduersus aliu defensa non esset: vt s; si mor r fm aliu fuerit iudicatu: absoluaatur is cu quo actu est. qz neq possidet neq dolo malo fecit quomin possideret: qd iudicio victi restituerit: an qz possit et fm aliu iudicari no alit restituere debeat: qz si cautum ei fuerit: q aduersus alium eandem hereditatem defendat. Sed melius est officio iudicis cautio ne vel satisfactione victo mderi: cu et res salua sit ei q in

Sed melius. nific soluit allegationem hincinde propositam. **C**u r res. cu pro quis. vel die pro qd. q. d. mede bit victo: vt facta ei cautione restituat rem: nec hoc nocet actou: quia res salua sit: et qd dicit cautio. sine fideiussof. vt C. de pb. sig. l. san cim. Satisfactio est fideiussof. vt s. qui satisda. co. l. i. Et prima pstatu vbi no est psona suspecta. scda vbi est. vt. s. q satisfda. cog. si fideiussof. s. fi. s; cu nec habeat re victus: nec dolo de sit hfe. et sic non tenet vt allegado h dixerat: qd ih e verum: ad qd fiet hec cautio: Qui-

Si. qd est falsum. sic em no interponere: vt. s. de pcur. l. no cogendu. i. fi. Dic ergo q est necessaria ad expesa quas faciet victi si etia de facto conueniat. Itē vt victor teneat pbare se dnm: r ita se iuste pmu vicisse. Itē r si

Si. qd est falsum. sic em no interponere: vt. s. de pcur. l. no cogendu. i. fi. Dic ergo q est necessaria ad expesa quas faciet victi si etia de facto conueniat. Itē vt victor teneat pbare se dnm: r ita se iuste pmu vicisse. Itē r si

Si. qd est falsum. sic em no interponere: vt. s. de pcur. l. no cogendu. i. fi. Dic ergo q est necessaria ad expesa quas faciet victi si etia de facto conueniat. Itē vt victor teneat pbare se dnm: r ita se iuste pmu vicisse. Itē r si

Si. qd est falsum. sic em no interponere: vt. s. de pcur. l. no cogendu. i. fi. Dic ergo q est necessaria ad expesa quas faciet victi si etia de facto conueniat. Itē vt victor teneat pbare se dnm: r ita se iuste pmu vicisse. Itē r si

Si. qd est falsum. sic em no interponere: vt. s. de pcur. l. no cogendu. i. fi. Dic ergo q est necessaria ad expesa quas faciet victi si etia de facto conueniat. Itē vt victor teneat pbare se dnm: r ita se iuste pmu vicisse. Itē r si

Si. qd est falsum. sic em no interponere: vt. s. de pcur. l. no cogendu. i. fi. Dic ergo q est necessaria ad expesa quas faciet victi si etia de facto conueniat. Itē vt victor teneat pbare se dnm: r ita se iuste pmu vicisse. Itē r si

Heres verus. **M** dno est. si solutu e debitu vel alter satisfactu a defuncto. vt i. d. pig. ac. l. si rem. s. ois. et hoc si possideat p possessore vel p herede creditore: non als. vt s. eo. l. sed vtru. n. plene dixi.

Possessorum. l. ma. fi. bo. fi. enim no tenetur. vt s. eo. si quid possessor. s. sicut. Accursus florentinus. **A**cta. exegisset. exegit alit duplo ppter ificatione. **S**implum. scilicet tantum. **N**o dz. vt. s. e. illud. s. actioes. Sed p. s. e. l. at vbi. So. h. loquit de pena q rei accessit. s; de ea q psona cohefit: vel ioue vt ibi. Accur.

Um hereditas. no fuerat. vt qz inhonesti sunt. vt. s. e. si possessor ex here. sic r. j. b. edil. edic. l. cu aute. s. fi.

Um idem. **N**o esset. qz nec petita ad huc vt iudicatu. i. iudicandi. vt dic ppue. r. qd subijctur absolut. i. ab executione. als littera esset p raris sibijpsi.

HEREDITAS

eat tota Rf. vt prius dixi: qui vna re in solidu sibi resti-
tui cupit: sibi tota debet vendicare: et attribuere heredita-
tate. l. dicere debet se in solidu herede. et ideo in soliduz
restituenda rem: alioquin non totu sed pro parte resti-
tueret. Cante ergo posuit verbum vendicabit: no dixit
petit. hoc em sal-
sum esset. 230.

¶ Possideant. scz p diuiso. sec^o
si pro indiuiso. vt
Ieo. s. si ego. r. f.
eo. totu. i. r. f. fm
230. Tu dic etiā
si p indiuiso pos-
sident illi q conue-
nitur habere lo-
cu hunc. s. qz non
pōt magis pum^o
petere a pmo q a
scbo: nec secun^o
magi a pmo q a
scbo. r. ideo am-
bo petēt a pmo: r
ambo a scbo. ar.
ad hoc. i. de fide-
iul. l. gualit. vbi
dicit q si vn^o con-
reorū succedat al-
teri coreo: q neu-
tri obligatio ex-
singul: qz nō pōt
apparere q ma-
gis. Itē nō ob. se-
quē. s. si ego. qz
cert^o est a q pete-
re possit. s. ab ex-
traneo r nō a co-
herede: q nichil vl-
tra suā partē pos-
sident. Itē. l. illa so-
rou. et p diuiso et

¶ Si sunt plures ad qd here-
ditas pmet p diuiso: pōt al-
ter ab altero cōueniri hac a-
ctione: v. l. fam. her. si fatetur
se esse heredes. h. d. Barto.
¶ Proinde r si possessor: r pe-
titor possideant hereditate:
cū vnusquisqz eoz partē dimi-
diā hereditatē sibi asserat: in-
uicē petere debebūt vt pres-
rerū cōsequant: aut si cōtro-
uersiā sibi non faciūt heredi-
tatis: fam. her. experiri eos
oportebit.

¶ Si coheres meus et extra-
neus possideat hereditatē p
indiuiso: extraneum tantū cō-
ueniam: h. d. Barto.

¶ Dicat. r verum sit. Ac.
c **¶** Alter. possessor. Accur.
d **¶** Pumi. scilicet tantum.
e **¶** Secundi. s. tantum. Accur.
f **¶** Si possessor. qlibet in parte possidet: in pte petit.
g **¶** Hereditatē. i. res hereditarias. r pro diuiso: puta
vnus possidet fundum seianū alius gabiniā. vt. f. d
excep. rei iudi. l. si inter. in pun.
h **¶** Asserat. s. cōpetere. r petenti. s. aduersario nichil.
pone ergo q possideo rē que cōtinet dimidiā: cōuenior
a te coherede meo p parte dimidia rei: r vna medietate
huius rei meā esse dico: alterā dico nō esse tuā. tu qz
oino idē michi rēdes: cū postea conuenio te p dimidia
i **¶** Cōsequant. s. quilibet dimi- (eius qd possides.
diā eius qd possidet aduersarius. nā in parte qualibet
qlibet hz suā dimidiā. sic r. f. qui. mo. pig. vel hypo. sol.
si cōsenserit. s. si. r. f. de usufruc. si michi et tibi. r. f. eo. s.
item si cū. r. f. de cōiungē. cū emā. l. i. s. filio. Sed ptra
I. pro fo. l. si titius cū quo. l. si. Sol. ubi in pecunia spāle.
Itē ptra. f. de rei vē. l. si ex eqs. r. f. pri. s. vbi tñ vna par-
tē actor psequit. Sed ibi p indiuiso possidet res: h. pro
k **¶** Non faciūt. qz nemo dicit rem quā pos- (diuiso.
sident in solidum pertinere ad se, vel verius: qz quilibet

alium coherede cōstitetur. Et no. qz innuit hic. s. qd est
verū. vt. C. fam. her. l. in familie. qz cessat fam. her. ius-
dicis vbi de hereditate fit qstio: qz vnus alterū negat
coherede. et sic est cōtra. f. fam. her. c. l. i. r. l. fundus q
dotis note. s. si ego. vbi dicit etiā vbi est cōtrouersia ha-
bere locum fami.
her. c. i. iudicium
ex quo ambo pos-
sident. Sol. ibi pos-
sessor. p eo qd pos-
sident intētabat
iudicis fami. her.
c. i. s. qd pōt lz co-
heres negat: hic
vero p eo qd non
possidet non pos-
se intētare fami.
her. c. i. iudicis in-
nuit: qd verū est.

¶ Si ego ex pte me dicā hef-
de: coheres aut me^o posside-
at hereditatē cū exneo: cū nō
plus coheres hret sua pte^m:
vtrū a solo extraneo an pō a
coherede deberē petere here-
ditatē queritur. Et pegasus
fertur existimasse a solo extra-
neo me petere debere: eum qz
restituturū quicqd possidet: r
fortassis hoc officio iudicis de-
beat fieri. Ceterū rō^m facit vt
a duob^o petā hereditatē hoc
est ab extraneo r a coherede
meo: et ille qz dirigit actionē
aduersus extraneū possesso-
rē: sed pegasus sīa vtilior est.

¶ Qui partē possidet p indi-
uiso a coherede extraneo pos-
sidentib^o residuā partē petet:
vel inter eum r coherede cō-
pensatio fiet. h. d. Bar.

¶ Itē si cū^o me ex pte dimi-
diā herede dicerē: trientē^o he-
reditatē possiderē: deinde re-
siduū sextantem velim pseq^o:
qūter agā videam^o. et labeo
scribit vtiqz pte dimidiāz me

¶ Ceterū rō. s. p. dicta. s. e. s. pin- (lit^o. s. p. dia. 230.
de. r. s. quinimo. sed mala est: qz hic loquit cū p indiu-
iso possidet hic coheres: ubi cū pro diuiso. Vel verius dic
rō. s. stricti iuris: vt h. r. f. fam. her. l. itē labeo. In prin. q
est cōtra. Sed equitas cōtradicit: vt hic subiicit et pce-
dit. r. f. fam. her. lucius. et. s. de inoffi. testa. l. filio. i. r. f.
r. l. mater. s. p. terea. r. C. de pos. l. si. Vel dic ratio in ge-
nere aliud suadet: s. rō in specie suadet fm pegasus.

¶ Itē si cū. dic casum qz duo eramus coheredes et
equalibus portionibus: sed quilibet possidet quartuor
vncias: r alius quidā extrane^o quattuor. agā ad dimi-
diā eius qd quilibet eoz tenet: et sic a quolibet eoz ha-
beo duas vncias: r sic habeo vltra qz debeam: ergo red-
dam duas vncias coheredi: et ne hic circuitus fiat: dic
compensationem fieri.

¶ Trientem. i. hereditarias res pro diuiso: que faci-
unt trientem. Jo. res enim non dicitur proprie pars
hereditatis. vt. f. si qd omif. cau. te. l. quis nō proprie.
q **¶** Possiderem. et alium coheres meus: r alium ex-
traneus quidam: et omnes pro diuiso.

¶ Persequi. s. a duobus: quousi vnusquisqz trientē
possidet. r eoz vnus est michi coheres. 230. Sed nūqd
pro indiuiso possidet: Rf. non: vt dixi, tunc enim nichil
cc q

Handwritten marginal notes in a large, decorative script, possibly a library or ownership stamp.

Liber Quintus

coherede meo peterē. vt. 3. e. l. §. si ego. Nōd ergo p diuisio. Rñ. ita. quare §. sextantē peto a possidēte: imo cū p diuidia sūm hīs diuidiā petere debere. Rñ. sextantē peto totius hereditatis q̄ p̄tinet diuidiā illius triētis: q̄ in diuidiā m: herede dico. vt. 3. e. l. §. 4. r̄ illa diuidia sextans dicit.

A singulis. sez sui triētis: q̄ in diuidiā me he redē dico. vt. 3. e. l. §. 4.

Sic fieri. q̄ nō p̄denat nisi in diuidiā eius q̄ possidet. 3o.

Ipsē. f. ego.

Tenebor. co heredi meo: a q̄ sextantem petij.

Cōpensatio. sed quō sit p̄p̄sa

no: cuz hincinde corpus non quā

titas debeat. vt

C. de cōpen. l. si

rñ. sit vtraq̄ p̄e

volētē expresse v̄

ēt tacite. vt q̄ dē

q̄libet q̄ non alis

restituat: sibi

restituā. nā tacite

videmur p̄pensare.

vel dic quia id

q̄ hincinde debe

tur est indiuisibi

le et quasi in ḡne

debitū fiat cōpen

satio. et p̄ hoc. 3.

de le. ū. l. vñi ex

r̄ fa. §. si d̄ falcidia

l. p̄ator. §. si c̄ r̄ t̄

f. Indulget.

sic est enā i re v̄e.

vt. 3. d̄ rei v̄e. l. iij.

et. l. que d̄ tota. §.

i. et. 3. cōi di. l. et si

nō. §. 4. Accur.

Utpote. pone casum s̄m a3o. in successione colla

teraliū puta fratris: in qua olim fiebat diuisio in capi

ta. vt. 3. de suis r̄ le. heredi. p̄ p̄ sanguineos. §. h̄ d̄ d̄ d̄.

3r̄e vbi null̄ frat̄r̄ sup̄est. vt. 3. de suc. ag. §. nos 3o.

in si. at in successiōe ascēdentiū etiā oli in stirpes diuide

bas. vt. 3. de here. ab iesta. §. et quia placuit. hodie

vero in collateralibus idē. vt. in aut. de her. ab inte. §. si

ergo defunctus. col. ix. Dic ergo defuncti fratris p̄mor

petere debere p̄ singulis. sic fieri. vt a singulis sextantē cō seqr̄: et habebō bessez: q̄d ve r̄ū puto: sed et ipse tenebor. ad restitutionē sextantis ex triēte quē possidebā. r̄ iō iudi cis officio inuicē cōpensatio erit admittēda et quod possi deo: si forte coheredes sint a q̄bus hereditatem peto.

Propter numerū nascēdo r̄ū ex ventre admittit̄ petitiō partis incerte. Barto.

Interdū p̄tor incerte p̄tis hereditatis petitionē idul get idonēis causis interueni entib̄. v̄tputa est d̄ functi fra tris filius: sunt et vxores de functoz̄ frat̄r̄ p̄gnātes: quā ptē fratris filius hereditas vendicet incertū est: q̄ quot edantur frat̄r̄ defunctoz̄ fi liij incertū est. Equissimū est igitur incerte partis v̄dicati onē et p̄cedi. Non audacter itaq̄ dicet v̄bicūq̄ merito q̄f incertū est quā partē v̄dicet: debere et icerte p̄tis vendica tionem concedi.

Qui speratur admitti ad p̄tē facit p̄tē. h. d. Bar. §. ai.

Sex plurib̄ ad q̄s ea dē h̄ d̄ d̄ d̄ p̄tinet qui

tres s̄m casu 3o. vt. 3. e. antiq̄. Rñ. p̄tē dici aliō i m̄s vt ibi: aliō in neporib̄. vt. h. vel meli. idē est s̄ iō d̄ incerta q̄ nescit quā in eodē iudicio p̄sequat. vt. q̄ enē. r̄ iud: cū est incertū. vt. 3. de pecu. l. q̄d debeat. vel q̄ forte inter pariet r̄ sciet p̄tas. vt. 3. e. l. et si pauciores. vt. dic pete

quarta c̄si adiecta one incerte p̄t. i. vt si q̄d sibi plus obtigerit illō ha beat. a. 3. e. l. et si pauciores.

Incertū est ap̄d hoies cū v̄f: q̄ ad. vñ. nasci p̄nt: sed ap̄d deuz̄ est certū: vt. h. 3. de fo. si p̄. r̄ 3. e. l. antiq̄. r̄ 3. d̄ iud. sed et si §. si p̄t.

Adificatio nē. i. hereditatis petitionē. hodie vendicaret dimi diā vel tertā q̄ nō in capita s̄ in stirpes h̄mōi he reditas diuidit.

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

Antiquū libero v̄tri ita p̄speret: vt in t̄p̄s na scēdi oia ei iura integra refer uarent sicut apparet et in tu re h̄ d̄ d̄: in quib̄ qui post eū gradum sunt agnationis/ quo est is qui in v̄tero est: non admittunt. dū incertū est an nasci possit.

Abi autē eodē gradu sunt ceteri quo r̄ v̄ter tunc q̄ portio in suspensio eē debeat: quiescerunt: ideo q̄ non poterant scire quot nasci p̄nt: iō m̄ta de h̄mōi re varia et incredibilia traduntur vt fabulis annumerentur. nam traditum est quattuor pariter puellas a matrefami. natas

a Quaternos. i. xx. in. v. vicibus.
b Penelopen. est nomen mulieris. Accur.
c Septenos. repetere tradidit auctores.
d Geminos. i. tres. ut dicunt. vt. J. de re. du. vtrū ita. 30. Vel dic q' sex erāt z oēs senatores. et hoc si habes. f. cunctos. si habes cictos idē est. q. d. hēbāt cinctos. i. dignitatē. et oēs vocabātur Oratj. Accur.
e Cictos. als cinctos.
f Oratios. als oratores.
g Mulierē. scz serapnā. vt. J. de re. du. vtrū ita. et ad hoc. 3. b. iudi. sed z si. 3. h. r. 3. e. l. i. in fi. r. J. de fol. si pater.
h Eodem tpe. nō eodē impetu: sed successiue. vt 3. de sta. ho. l. are h. p. 1. a. r. sic no. sic vi eodē tēpore qd successiue fit vel statim. vt. J. si cer. peta. lecta.

fieri dicitur eodē tpe qd successiue fit.

Media via est genda est.

esse. aliq' tradidit non leues auctores quiques qternos enixam penelopē. et multas egypti vno vtero septenos. Sed et tres geminos oratores cunctos vidimus oratios. sed z ellus scribit se vidisse in palatio liberā mulierē que ab alexādrīa pducta est: vt adriano ostēderet: cum quinqz liberis ex qbus quatuor eodē tēpore enixa dicebat: quintū post quadragesimū diē. quidā ergo prudētis simi iuris auctores medietatē quandā secuti sunt: vt qd fieri nō raro admodū pōt inueniuntur: id est qz fieri poterat vt tres gemini nascerent: quartā partē supstiti filio assignauerunt. et hoc dicunt: vt ait Teophrastus. Ideoqz et si vnum partura sit non ex parte vniuersa: sed ex quarta interim heres erit. **A**lpianus.

A si pauciores fuerint

illud. q' est J. Sol. h. v. erat in vtero: ibi nullus. nec est eadē rō totius ad pte: vel quo ad scientiā nostrā est heres pro quarta: vt hic: 3. quo ad hitatē est. put res est. Et hoc mō etiā soluit aliud dū J. de acq. her. l. cū qdā. 3. q. si vnu. vbi dicit si vn' est in vtre: natū. p. dimidia

heredē esse inspecto q' sic se res hz nō inscia nra. vt ar. 3. b. iud. 3. r. si. 3. h. ut dic q' ibi recitat opinio sexti pōpo. que reprobatur hic. Accur.

Incertitudo nascēdorum non impedit coheredem adire: licet que portio cōpetat sibi sit incertum. Bar. Paul.

Illud sciendū est si mulier pregnās nō sit: extimetur autē pregnās esse: inter filio heredē esse ex asse? q' ignoret se ex asse heredē esse. Idē est in extraneo si ex certa portio heres instituitur sit ex reliq' posthumus. **Q**uod si forte ita institutio facta est: quotcūqz michi nati erunt: z lucius titius p virilibus portionibus heredes michi funto: habebit hesitationē nūquid adire non possit: atqz q' in testō portionē suā nescit. sed virilius est visum posse eū adire q' nescit portionē: si cetera que oportet eū scire nō ignoret.

hac. l. ij. rñ. su' em' et nullo facto testō iterim est heres. vt hic. r. J. de acq. he. cū qdā. 3. h. v. ad sub trāsmittit heredē decedēs. vt. C. de cadu. tol. l. i. 3. in nouissimo. r. J. b. acq. her. l. vtre. Et no. q' heredia sunt ncia vt. prius cum posthumo succedat. s. q' cōis sit opimo. et q' sua. et q' sit verū. Itē q' sit testatus: qd dic vt in l. cum quidam. 3. non solum. Accursius.

Per asse. imo in q'ra. vt. 3. e. l. antiq. l. fi. So. vt ibi. **Q** posthumi. q' futuri sperant: sed nō sunt. et hoc cū extraneus est ex certa parte instituitur. si aut ex incerta: tunc idē est. et hoc subicit: q' si forte rē.

Nō possit. lucius titius. **A** atqz. i. sicut is q' de. **N**escit. credēs se institutū in miori portioe q' sit. **N**escit. ex p'dicta cā. qz nescit quot nascituri sint: z nullo nato totū hēbit. vt. J. b. le. i. si duobus. 3. h. 3. vider q' h adire nō possit. vt. J. de acq. here. l. ex semisse. q' est J. So. illd de rigore: hoc de eq'rate. z ideo h dicit vtrū rē. Vel veri' cū ibi de certa portioe eēt script' vix potuit eē qn dubitaret de portioe sua: q'netā de virib' testamēti dubitaret. vñ siue adijt siue petijt bo. pos. ex miori pte q' eēt institut' nichil agit. h. aut. pbabilit' ignorauit. Alij distinguūt iter errantē vt ibi. z dubitantē: vt h. v. vt ibi.

Cetera. q' sunt hec rñ. q' sciat pure vel sub cōditione fuerit institut': z cōditionē extitisse sub q' fuit institut'.

cc ij

Libet Quibus.

tutus. vt. i. de acq. he. si qd estneus. Sciendū. r. l. heres instituit. §. i. r. hoc si est facti nō iuris. vt. i. de cōdi. r. de mō. l. multa. Itē dicitur scire testatorē defunctū. vt. i. de acq. he. l. heres instituit. in pñ. Itē cōditionē testatoris lz nō suā. vt. d. l. heres instituit. an si. r. l. qd si dubitet. r. l. sed si d. sua. r. l. si is ad

quē. Itē qd testm̄ valeat. vt. i. de acq. he. l. si is ad quē. l. n. r. l. cū sal sum. Itē qd mortuus sit testat⁹ vt. l. testat⁹. vt. d. l. si is ad quem. §. i. i. l. Accur.

Soror. f. nate cū fuisset tpe mort⁹ in utero. vt. C. de ioffi. tes. l. si m̄. vel dic exheredate a p̄e et q̄rela iofficiosi testamēti agēti.

Placuit. scz sapiend⁹. vt. d. l. si mater. Ac.

Que. f. q̄nta portio.

Pertinuit. id est punere cre debet d. p̄mū casum. vel dic p̄tinuit p̄ q̄n̄ exigit q̄rela hec soror.

Cōferat. vt p̄ dictionē ex lege. qz p̄sumat instituta p. l. p̄dicitā si m̄. vt. p. he. peti. p̄ta q̄rela.

Iusti sunt. ab hereditibus institutis a liberto vt circa fun⁹. vt. i. de religi. l. funer. l. p̄sa. r. facit. §. titu. l. l. heres.

Euicerit. per contrabatu. olim dimidiā. hodie tertiam. vt. insti. de suc. l. §. i. r. §. nostra autem. Accur.

Non possumus. p̄sequimur. hoc. f. vt a cōione rē. vt. i. fa. her. l. i. Sic et e⁹ quedā p̄ heredi. p̄e. p̄sequimur: q̄ nō possum⁹ cōsequi p̄ iudiciū fa. her. vt. i. fami. her. l. i.

Judicis. cognoscētis i hereditatē p̄e. (fund⁹ q̄. i. fi. k.

Pro indiuiso. et sic feret incertā s̄miam eū nō possit ferre certā. vt. insti. de act. §. curare. vñr si aliqua res negat hereditaria simplicif. p̄nunciabit eē restituendū quicqd ex hereditate illa sit penes possessore. Sic r. als fert incertā s̄miam in causa noxali. vt. insti. de offi. iu. in pñ. Itē r. in alternatiua obligatiōe. Itē et q̄n̄ pronficial legatū debent deducta fal. vt. i. cōi. diui. l. r. si non. §. i.

Emittendū. phiber. f. ius. §. certe imo sic. vt. i. de vsur. si tutor. §. luci. q̄ est §. eo. hic de residuo negabat: ibi in totū cōstibat. sic. i. l. cer. pe. quidā. Itē hoc q̄n̄ est res diuisibilis vt erat hereditas h̄: si indiuis-

Possit q̄s p̄ parte cedere r p̄ parte cōtendere. Bar. I. dē. **E**mittendū erit possessori hereditatē partē qdē h̄ditatis defendere: partē p̄o cedere. nec em̄ phiber

stibilis: tunc in totū debet defendere. vt. ar. §. si ex noxa. cā. l. si cum vno. Accur.

Cōtrouersā. no. q̄ rē facit cōtrouersā. sic. i. e. l. §. i. ff. (in fine. **U**m multi. instituti. a titio pone.

Erat. i. putabat esse cū iam decessisset. §. 30. in fine. **P**rocurator quem domi reliquerat.

Abstulerat. id est accepit. sic §. titu. l. i. postq̄. in fine.

Decessisse. vt. vic. anq̄ heret testm̄. et sic est p̄ nō scripta: vel an̄ mortē testatoris. et sic quasi caduca: vel anteq̄ agnosceret: r. sic ca duca. vt. C. de ca du. tol. §. r. cū triplici. r. hac ratioe nō trāsmittit s̄m ius nonū: solum ad fiscū. Itē p̄ curatorē etiam si uiceret adire nō poterat. vt. i. de acq̄rē. here. paulus nisi in casu. vt. §. de offi. p̄cu. ce. l. i. sec⁹ in bo. pos. vt. i. de bo. pos. l. iij. §. acquirere.

Pecunia ex hereditate. i. ex parte hereditatē accepit. i. qua actiōe alij heredes possint petere. Dubitat ad id ideo: qz cū p̄curator p̄s alieno noie posse disseet. et iō hereditatis petitiōe nō tenebat. vt. §. titu. l. i. l. etiā. §. si qd absentis. videbat q̄ nō possit causas possessiōis mutare. vt. C. de acq̄rē. pos. l. cū nemo. qd remouet. §. et. d. l. §. ti. i. l. et. §. si qd absentis. in fi. §. r. l. si rē. et qd d̄ q̄ nemo p̄t mutare rē. verū est ad sui uilitatē et nulla extrisecus cā accēdere. causa ab̄ extrisec⁹ accedente nō tā mutat q̄ mutat ei. vt. i. de vsuca. non solū. §. quod vulgo. et hic. et. l. i. p̄xi.

Hereditatē. i. totā pecuniā hereditatis peti. si tñ se cōtendat herede: vel pro possessore possideat. vt. l. l. p̄xi. et potes h̄ dicere que dixisti. §. e. l. i. §. i. r. hoc q̄n̄ nil cōtulit coheredi. si autē cōtulit: subijcit quid iuris sit.

Eos. coheredes absentis. vt. l. l. p̄xi.

Dimidiā. in alio casu: vt statim dicit. f. cū p̄curator suo coheredi contulit dimidiam pecunie.

Ita fore. repetit utrunq̄ casum. et quando tota erat penes procuratorem. et quando partem contulerat coheredi.

stibilis: tunc in totū debet defendere. vt. ar. §. si ex noxa. cā. l. si cum vno. Accur.

Cōtrouersā. no. q̄ rē facit cōtrouersā. sic. i. e. l. §. i. ff. (in fine. **U**m multi. instituti. a titio pone.

Erat. i. putabat esse cū iam decessisset. §. 30. in fine. **P**rocurator quem domi reliquerat.

Abstulerat. id est accepit. sic §. titu. l. i. postq̄. in fine.

Decessisse. vt. vic. anq̄ heret testm̄. et sic est p̄ nō scripta: vel an̄ mortē testatoris. et sic quasi caduca: vel anteq̄ agnosceret: r. sic ca duca. vt. C. de ca du. tol. §. r. cū triplici. r. hac ratioe nō trāsmittit s̄m ius nonū: solum ad fiscū. Itē p̄ curatorē etiam si uiceret adire nō poterat. vt. i. de acq̄rē. here. paulus nisi in casu. vt. §. de offi. p̄cu. ce. l. i. sec⁹ in bo. pos. vt. i. de bo. pos. l. iij. §. acquirere.

Pecunia ex hereditate. i. ex parte hereditatē accepit. i. qua actiōe alij heredes possint petere. Dubitat ad id ideo: qz cū p̄curator p̄s alieno noie posse disseet. et iō hereditatis petitiōe nō tenebat. vt. §. titu. l. i. l. etiā. §. si qd absentis. videbat q̄ nō possit causas possessiōis mutare. vt. C. de acq̄rē. pos. l. cū nemo. qd remouet. §. et. d. l. §. ti. i. l. et. §. si qd absentis. in fi. §. r. l. si rē. et qd d̄ q̄ nemo p̄t mutare rē. verū est ad sui uilitatē et nulla extrisecus cā accēdere. causa ab̄ extrisec⁹ accedente nō tā mutat q̄ mutat ei. vt. i. de vsuca. non solū. §. quod vulgo. et hic. et. l. i. p̄xi.

Hereditatē. i. totā pecuniā hereditatis peti. si tñ se cōtendat herede: vel pro possessore possideat. vt. l. l. p̄xi. et potes h̄ dicere que dixisti. §. e. l. i. §. i. r. hoc q̄n̄ nil cōtulit coheredi. si autē cōtulit: subijcit quid iuris sit.

Eos. coheredes absentis. vt. l. l. p̄xi.

Dimidiā. in alio casu: vt statim dicit. f. cū p̄curator suo coheredi contulit dimidiam pecunie.

Ita fore. repetit utrunq̄ casum. et quando tota erat penes procuratorem. et quando partem contulerat coheredi.

aliquē totā hereditatē possidere: r. partē scire dimidiā ad se pertinere: de altera partē cōtrouersiam nō non facere.

Qui vt p̄curator alterius administrat petitiōe hereditatis nō tenet: nisi ill⁹ heres extiterit i totū vel i partē. Bar.

Um multi heredes instituit. Paulus. redes instituit essent: ex his vn⁹ in asia erat. ei⁹ p̄curator. v̄ditiōne fecit: r. pecuniā p̄ parte ei⁹ abstulerat: postea apparuit eū q̄ in asia erat antea decessisse. instituto ex pte dimidia herede p̄curatore suo: r. ex pte alto. Quēstū ē quēadmodū pecunia ex hereditate perēda eēt. Rñsuz est ab eo q̄ p̄curator ei⁹ fuisset totā hereditatē: qm̄ ex hereditate ea pecunia fuisset q̄ ad p̄curatorē ex v̄ditiōne puenisset: petere eos⁹ oportere: r. nichilomin⁹ partē dimidiā hereditatē a coheredib⁹ ei⁹. Ita fore siue omis ea pecunia penes eū q̄ p̄curator fuisset resideret: vt oēm p̄ iudicē ab eodē recuperaret: siue is partē dimidiā coheredi suo reddidisset: ipsum ex dimidia parte r. ex dimidia coheredem eius

tu. i. l. etiā. §. si qd absentis. videbat q̄ nō possit causas possessiōis mutare. vt. C. de acq̄rē. pos. l. cū nemo. qd remouet. §. et. d. l. §. ti. i. l. et. §. si qd absentis. in fi. §. r. l. si rē. et qd d̄ q̄ nemo p̄t mutare rē. verū est ad sui uilitatē et nulla extrisecus cā accēdere. causa ab̄ extrisec⁹ accedente nō tā mutat q̄ mutat ei. vt. i. de vsuca. non solū. §. quod vulgo. et hic. et. l. i. p̄xi.

Hereditatē. i. totā pecuniā hereditatis peti. si tñ se cōtendat herede: vel pro possessore possideat. vt. l. l. p̄xi. et potes h̄ dicere que dixisti. §. e. l. i. §. i. r. hoc q̄n̄ nil cōtulit coheredi. si autē cōtulit: subijcit quid iuris sit.

Eos. coheredes absentis. vt. l. l. p̄xi.

Dimidiā. in alio casu: vt statim dicit. f. cū p̄curator suo coheredi contulit dimidiam pecunie.

Ita fore. repetit utrunq̄ casum. et quando tota erat penes procuratorem. et quando partem contulerat coheredi.

Codēnaret. l. p̄dēnari faceret. sic. l. d. admi. tu. l. ij. Um heredis. ignorabat. in quo casu in cām ca-
dua est parilla. ar. in. l. s. pri. loquit etiā in p̄nō
scripto. et in hoc differunt hē due leges fm̄ quosdam.
Administraverit. sine mādato. nā si pat̄ mādasset
adire. videretur.

Nō p̄t. per
coheredes patris
quib̄ accreuit.
Possidet. dū
se p̄nō heredē nō
coheredat. q̄ forte
exheredat. est. vi
det ergo scire de
morte p̄ris. Sed
ri. forte dicit: vn
de dic q̄ ignorat:
als̄ pro possessore
re possidet.

Coheredib̄
sc̄ p̄ris. Accur.
Perinet. f.
iure accrecedi.
Dabit. vel
q̄ coheredū pa-
tris ipsa re gestū
est negotiū l̄ pa-
tris putaverit. vt
s. de nego. gest. l.
itē si cū putauit. i
fi. l. si pupilli. s.
idē ait. r. s. qd̄ er-
go. vel q̄ heredi-
taria negotia ge-
sta sunt. vt. s. de
neg. gest. siue here-
ditaria. s̄ nōne
tpe h̄az legū hęc
quall̄ caduca ad
fiscū p̄tinebāt. vt
s. n. l. itē venist.
s. cū anteq̄. quō
ergo datur actio
coheredib̄? Rñ.
hic de nouo iure

fit mēto. qd̄ est. C. de cadu. tol. s. pro sc̄bo. r. s. in nouis-
simo. Uel dic q̄ loquat̄ de eo caduco qd̄ habebat̄ p̄nō
scripto: quod etiā ad fiscum iure veteri nō deferebat̄.
vt. C. de cadu. tol. s. in primo.

Exheredatus est. idē r. si sit institut̄: vt dicitur. l.
Et si. l. quis. Accursius. (proxi. s.)
Actio sit. l. esse solet rati habitōe sequēte. vt. s. de
nego. gest. si pupilli. s. idē ait. et sic sibi est negotiū ra-
m. (inhabitōe.)
Nomine. l. noie patris non coheredū suorū. vnde
ip̄l̄ ratū haberenō p̄t. vt in. l. si pupilli. s. l. si ego. Et.

Reliqui. f. coheredibus patris. cū pater ratū non
habuit: neq̄ p̄cosequens heredes eius possunt habere
ratū. vt. l. de bo. pos. l. iij. s. acq̄rere. vel q̄ nō est eorū no-
mine gestū. vel q̄ hereditas nō trāsmittit̄ ad heredes.
vt. C. de cadu. tol. s. in nouissimo. vel q̄ ratū debet ha-
beret̄ infra tēpus quo possit adire. vt. l. rē. ra. ha. l. pe. azo.
Petitione autē hereditatis tunc tenetur qm̄ sciret patrē
non aditurū. vt r. als. s. n. l. etiam. s. l. quis absentis.

condemnant̄.
Qui negotia hereditatis ab
senus nomine gerit: ab his ad
quos negotia i iuritate p̄tinet
poterit cōueniri a ctiōe nego-
ciorū gestorū r̄ p̄titiōe here-
ditatis si se heredem contē-
dat. h. d. Bar. Capinianus.

Qui heredis ex pte in-
stituti filii q̄ patrē suū
ignorabat̄ viuo testatore de-
cessisse: partē hereditatis noie
p̄ris absentis admistraverit:
et pecunias distractis reb̄ ac-
ceperit: hereditas ab eo peti
nō p̄t. q̄ neq̄ p̄ herede neq̄
pro possessore p̄cia possidet:
sed vt filius p̄ris negotiū cu-
rauit. Negociorū autē gestorū
actio ceteris coheredib̄ ad q̄s
portio defuncti p̄tinet̄ dabit̄
tur. Illō vtiq̄ nō ē metuē
dū: ne etiā p̄ris a quo forte ex-
heredat̄ est: teneat̄ hereditas
q̄i negotia hereditaria gesse-
rit: cū id qd̄ admistravit nō
fuerit paterne hereditatis. Nā
r̄ si negotiorū gestorū actio
sit: et cur̄ noie debitū exactū
est: hoc tñ qd̄ alieno noie p̄-
ceptū est: restituit̄ equum est.

In proposito. scilicet casu.
Neq̄ patris. f. prima facie.
Qui. f. pater.
Que fuerant. que. f. negocia.
Ille tractatus. i. quelio. nā tractatus apud dya-

Deslerat. f. morte.

Sed i pposito neq̄ p̄ris ne-
gocia fuerat qd̄ esse desierat:
neq̄ paterne successiōis que
fuerat̄ alteri hereditatis. Qd̄
si filius iste p̄ri suo heres exti-
tit: r̄ moueat cōtrouersiam q̄
pater eius postq̄ heres exti-
tit mortem obierit: ille tracta-
tus incurrit: an ipse sibi cām
possessiōis mutare videat̄.
Qm̄ tamē q̄ negocia heredi-
taria gessit r̄ debitore esse ce-
perit: postea faciēs cōtrouer-
siā hereditatis: vt iuris posses-
sori conuenitur. Idem etiam
in hoc filio respondēdū erit.

**De possessoria heredi-
tatis petitione. l. i. v.**

Bonorum possessori de iure
priori cōpetit hęc actio: in q̄
tñ venit quantū in petitione
hereditatis ciuilib̄. h. d. Bar.

Ulpian.
Adinarius
fuit post ci-
uiles actio-
nes heredi-
bus p̄posi-
tas: ratio-
nem habere p̄toriem etiam
eorū quos ipse velut̄ heredes

non incipit habere aliquē tituli. nā r̄ titulus dicit̄ cau-
sa pos. sed incipit habere qualitatem possidendi.

Qm̄ tñ. inducit sile p̄ qd̄ soluit̄ q̄stionē p̄missam.
Ceperit. ex alia causa q̄ ex p̄cis rerū veditariū.
Conuenitur. f. peti. here. vt diximus. s. ti. i. l. et. a.
s. h. r. l. seq. r. l. q̄ si in diem. s. non solum.
Filio. qui debet p̄cia.

De possessoria heredi. peti. Si habes rubricam sic. de
possessoria here. peti. melius dixisset de bonorū posses-
soria hereditatis petitione.

Rdinarium fuit. velut. nec enim heredes veri
sunt: sed quasi. vt insti. de bo. pos. s. quos au-
tē. et. l. de regu. iur. l. p̄tor. Sed opponit̄ q̄ su-
periores videntur p̄torie nō ciuili. s. vt. s. ti
tu. i. l. i. in p̄n. que est p̄tra. Sed approbando ibi dicit̄ vt
diximus ibidē. Item que sunt iste superiores. nam isti
est vna. f. peti. her. Rñ. vna est in ḡne. sed tñ alia est que
michi r̄ alia q̄ tibi p̄tetur: sic p̄les. sicuti certi p̄dictio ex
mutuo vna est in ḡne: alia est tñ que michi alia q̄ tibi dat̄
cc. iij

HEREDITAS

Data ē. a ptoze viuo. hoc idē qz ē bono. pos. qz ē edī-
ctalis. z alia decretalis que dat a ptoze viuo. de qua hic
dicit. Sed hodie non est decretalis. vr. C. qui admitt. ad
bono. pos. l. si. et de cura. furio. l. si. nos aut.

P Er quā. f. vtilē pe. here. ptoziam.

Actōes nō an actōes qz
bo. pos. mēdit bo. pos. in
cōpetē. re hereditario vt
tes an puta ex empto et
sint pto
lites dicāt ptoze
rie vel
an ciuiles. Quod
ciuiles. nego esse ptozas
magis em spectā
da ē ougo. i. ius
ciuile a quo fuerit
inducte qz ptoze
riuz quod eas ve
lut palmites z p
pagines ad alias
quasidā personā
deriuauit et tra
xit. ar. C. de his q
re. e. impe. l. si. et
I. de ver. ob. l. in
illa. ar. J. de no
ra. l. electio. s. itē
si ex. Sed ibi pto
ria et ciuilis dici
pōt. vr. e. ti. d. no
ra. l. si plurium.

C De hēdicōmissaria hē
reditatis petitione. T. i. vj.
C Fideicōmissario vniuersa
li cui est hereditas restituta
verbo cōpetit hęc actio: i qua
uentunt oīa que in petitione
hereditatis ciuilis. B. T. l. p.

facit: hoc est eoz quib⁹ bono
rū possessio data est. **C** autē
P Er quā hereditatē pe
titionē tantū dē cōseq
tur bonoz possessor: quātū su
periorib⁹ ciuilibus actionib⁹
heres consequi potest.

C De fideicōmissaria hē
reditatis petitione. T. i. vj.
C Fideicōmissario vniuersa
li cui est hereditas restituta
verbo cōpetit hęc actio: i qua
uentunt oīa que in petitione
hereditatis ciuilis. B. T. l. p.

C De hēdicōmissaria hē
reditatis petitione.

C Ordine. ptozonitur. i. datur.
C hereditas. verbo. al's si re z postea d'st
nat possiderere vē. hz. qd em facit hēditatis
a dīto vt tūc demū ppetat hēditatis petio:

Verba
lis resti
tutio tā
tū facit
quantū
heredi
tatē adi
tio.

hoc hēditatis restitutio vt hēat locū fideicōmissaria. vr ar
gu. I. ad treb. l. restituta. i. rñ. z. l. facta. in prin.

C Senatuscōsulto. f. trebelliano.
C poterit. contra possessores. Accur.

C De actio. f. vtilis.
C Ciuilis. hz i restitutiōe faciēda ab hēde fidei
cōmissi nō veniūt fruct⁹ nisi fuerit in mora. vr nisi spālī
ter fuerit rogat⁹ restituere fruct⁹. vr. I. ad treb. in fideicō
missaria. i. pñ. Sz cū hęc actio ex senatuscō. f. trebellia
no sit inducta sicut petitiō hēditatē ab alio senatuscō.
quare nō ē hęc ciuilis. vt insti. de ppe. ac. i. pñ. Rñ. hēdi
tatis restitutio a senatuscō. treb. est inducta vt fiat ex of
ficio iudicis: sicut et emptio a iure gentiū. nō tñ fideicō.
hē. pe. vel redhibitoria est ciuilis. Itē hoc nō est bonuz
ar. succedit de iure ciuili. hęc actio et ppetēs ē de iure ciui
li. Nā pene oēs pēt⁹ sūt d iure gentiū: tñ actōes sunt
ciuiles. vr. s. de orig. iur. l. iij. s. deinde ex his. Accur.

C Et interest. extitisse. vr. s. de pe. he. l. iij.
C Relicta est. z verbo restituta.

C Alius. puta iure nouo. vr. s. ti. iij. l. iij. s. nouo.
C Non competere. immo videtur q sic. vr. I. ad treb.
l. ita. s. l. ex trebelliano. que est contra. Solu. ibi di
cit dari in eam actionem que defuncto in eum cōpetit
sez ex mutuo vel aliunde. Sz que est ratio q peti. hē. si
deicō. non dat in restituentē. Rñ. qz non datur nisi pēt⁹

qui p herede vel p possessore possidet: hic autē non pto
hēde possidet vel pto pssessore. qz ver⁹ est hēs p hēditata
tem restituerit. vr. I. ad treb. l. si heres institutus. z l. si.
de fideicō. hē. s. restituta. fm quosdam hoc nō plz. nam
talis titulus p non titulo d'z haberi. Sz ea est rō: qz nō

possidet pto hēde
q ad aliū trāstū =
lit: s; quia possi
det p possessore
conueniri potest
pe. hē. Sed hoc i
relligas qñ aliqd
ex hēditate possi
det p hēditatē
restituit verbo. vr
si re. si oia. nā an
pñat qz nō tene
pe. hē. sed actione
ex testō si iā ad
uit. vel si non ad
uit: poterit cogi
offi. audi. adire ē
si repudiavit. vr
I. ad treb. naz qd
s. i. Ceter p ad
tionē est actio ex
testō vt diximus:
vt fiat restitutio
post restitutiōē
pzo rebus restitū
tis cessat hęc actō
quia alia ei datur
sez in rem. z suo
noīe. vr in hē. pe.
dixi. s. de pe. her.

C que hereditatis petitiō
ciuilis.

C hęc actio ppetit fideicō
missario et eius heredi bono
rūve possessor: et nō dat cō
tra verum heredē sed ptra a
lios et eoz hēdes. B. T. l. p.

D Et interest michi quis
rogat⁹ fuerit restitue
re an ei cui hēs extitissez. Et
si bonoz possessor sim et⁹ cui
fideicōmissaria hēditas reli
cta est: vr alt⁹ successor: per
hęc actionē expiri potō. Sci
endū est hęc actionē aduers⁹
eū q restituit hēditatē nō ppe
tere. hē aut actiōes michi
dant q hēdit⁹ z i hēde ppetiūt.

C Explicit liber quintus.

L. z nō tñ. s. i. sed si q nō sūt restitute hęc actiōe ex testō
pōt agi qñ non plene restituerit. Et no. qrtuoz ipa ex p
o **C** Actiones. hereditarie singulares. (dicitis.)

C heredi. directo qui michi restituit hereditatē. ad
quod est. I. ad treb. l. i. s. i.

C heredi vendicatione. Scilicet cui detur et ptra quē
et que in ea veniunt. et qualis sit. Sciendū est aut q in
hoc ti. pncipaliter de directa tractat. s. fra s. si ager vec.
vel emphi. tractat de vtili. Cui def directa dicitur. I. e.
in rē. i. rñ. Itē cui vtilis d'f. C. eo. si vt pponis. Itē ei
q pscriptit rē lōgo tpe dat vtil. l. z. M. det et directā. Cō
tra quē def d'f. I. e. officio. z. C. de ali. n. l. i. z. C. vbi i rē
act. exerceri debe. l. i. Et hoc vbi dat directo. nā qñq da
tur vtiliter. vr. I. e. l. si culpa. et. l. qui restituere. s. si vero
nec. z. I. de noxa. electio. s. itē si ex. Querī cōsuevit an is
qui tantum ciuiler possidet: sicut est is qui dedit in
feudum possit p eo iure quod habet conueniri. quod
verum est. nō tñ sit pncipiūm ei qui naturaliter possi
det. Et sic patet ex pncipiūm q directa directo: et dire
cta vtiliter: et vtilis vtiliter: et vtilis directo dabit. naz
directa et vtilis ad actiōem: directo z vtiliter ad reum
refertur. Qualiter alicui dominiuz queraf: s; in hoc ti.
casus ponātur. singulos psequi non expedit: qz spes
cialis est titulus. I. de acqui. re. do. et insti. de re. diui. q
veniant in hac actiōe d'f. I. in. l. i. p totū. z. I. e. non solū. et
l. que de tota. Itē fruct⁹. vr. I. e. fruct⁹. vt ibi plene dices
Et qz sūt reputatiōes in hac actiōe: deo plene dices. I.
eo. in fundo. Qualis sit. z quidē arbitraria et stricti iur
ris: et iō quatuoz remedia dantur. vr dices. I. eo. qui re

stiner. Et p̄t dicit̄ palis: q̄ q̄ h̄q̄ tribus quandoq̄ de cem quandoq̄. xx. quandoq̄. xxx. quandoq̄. xl. quan doq̄ centum annis durat. Neq̄ autem heredi vt here di: neq̄ in heredem vt heredem datur. sed quasi cōtra possessorē. vt. l. ad exhi. de eo. s. fi.

Ost ac tiones. de vni uersita te. querelē. et pe ti. hē. q̄ est vniuer salis. vt. s. de pe. hē. ut videndū. s. fi. et. l. se. a. 30. Et certep querelam non p̄nt vniuer sitas: s̄ testamē tum rumpi. vt. s. de inoffi. testa. pa pinian. in fi. dic ergo vel hic plu rale pro singula ri p̄nt. vt. s. de pe. hē. diuis. l. fi. vel q̄ de pe. here. directa et vtili di car. de qua etiam vni posuit duos titulos. s̄. proxi. duobus titulis. b. C. p̄posuit. s̄ habes. p̄tor vt subandias. dic approbādo. vt. s. si pars here. pe. l. i. l. r̄. n̄. si non habes. dic iuriscōsultus vel senat. c. C. Anim alib. que per se mouentia dicuntur. vt. l. de ver. sig. l. mouentium.

Incipit liber sextus. De rei vendica tione. Titu. j.

Hec actio ē ad rez singu larium petitionē: et p̄petit p̄ omnib⁹ rebus corporalibus h. d. Bar.

Ost actio nes quas d̄ vniuersita te s̄ p̄tor subijcitur actio singu larum rez petitionis. Que sp̄alis in re actio locū h̄z i oib⁹ bus rebus mobilib⁹ tam aia lib⁹ q̄ in his q̄ anima carēt: et in his q̄ solo p̄tinētur.

Libere persone que sunt i potestate nostra nō petuntur rei v̄dicatiōe: s̄z alijs reme dijs hic exp̄mis nisi vendicē

ri. non. quia p̄lo sub dubio: postea idubitatē r̄. a. 30. h. C. filii sui. sibi exhibendū ab aliquo. a. 30. i. C. Vel in potestate. sua esse dicat cū filius contradic at. et sic a semet ipso. a. 30. k. C. Romano. quo filij sunt in n̄ra p̄tate. vt in fi. s. pa. po. s. ius autem. l. C. vendicare posse. patrem fili um suū. a. 30. Sic etiaz petir abbas monachū suum adiecta causa de iure canonico. sic et p̄latus clericū suū adiecta cau sa. Item p̄tās ci uē suum. vt. j. ad muni. l. de iure. i. r̄. Idem de colo nis palestinis. vt. C. de colo. palesti. l. i. l. i. r̄. Idē de co lonis illiriciantis vt. C. de colo. illi ri. l. i. Idē de colo nis imperatoris siue patrimoniaz libus vel fisci. vt. C. de colo. fugi. l. i. r̄. h. et. iij. r̄. C. de agri. r̄ man. l. i. et ij. r̄. iij. lib. xi. Idē in coloniaz quoz libet priuatorum vt possint vendi

adlecta cā hē iure civili. B. C. Per hāc aut actionē libe re p̄sone q̄ sunt iuris n̄ri: vt pu ta liberi q̄ sunt i p̄tate n̄ra nō petunt. Petunt igit aut p̄iudicis/ aut interdictis/ aut co gnitione p̄toriaz. et ita p̄dō po. lib. xxxvj. scribit. Nisi for te inquit adiecta causa quis vendicet. C. Si quis ita pe tit filium suū vel in potesta te ex iure romano: videt̄ mi chi et Pompo. consentire re cte eum egisse. ait enim adie cta causa ex lege quiritū ven dicare posse.

Hac actiōe vendicatur etiam vniuersitas rerum in totū vel in partem nō obstante q̄ aliqua pars p̄ticularis non sit v̄dicantis. h. d. cū. l. se. Bar.

Per hanc autem actionē non solum singule res vendi

care causa adiecta de iure romano vt. C. de agri. et cen. l. quisquis. et. l. omnes. r̄ in aut. s. man. prin. s. sed neq̄ suscipientes. colla. iij. Idem in cohartali vel curiali. vt. C. vbi quis decur. vel cohar. l. i. Ut autem plene scias q̄ vni quodq̄ istoz locū habeat vel interdictum vel cognitio p̄toris siue offi. iu di. q̄ idem est: siue p̄iudicialis actio. dic q̄ si filius a nul lo detinet sed ipse sui controuersia facit: locum habz co gnitio p̄toris. s̄z et dici p̄t q̄ p̄iudicialis actio i re locum habet sicuti contra eū quē seruū meū esse contē do. et cessat interdictum de libe. exhi. nisi p̄pter adie dā hereditatez sit p̄tentio. vt. l. de libe. exhi. l. deinde. s. hoc aut. et. l. si eū qui se. et in fi. de act. s. p̄iudiciales. Si vero filius sit ap̄d aliū et sua sponte: locū h̄z iu. offi. si ue cognitio p̄toris sicut r̄ si apud neminē esset. nā h̄ic apud se esse videtur. Itē p̄iudicialis actio in rem ea dem ratione. sed et rei ven. dari p̄t adiecta cā de iure q̄ritū. cessat s̄o interdictū nisi q̄ detinet pariter se patrē p̄fiteatur. nā h̄is casib⁹ loquit̄ lex ista. et. l. de lib. exhi. l. fi. Si vero inuitus detinetur: hoc casu p̄ditum est in terdictū. vt. l. de lib. exhi. l. i. et datur rei ven. adiecta cau sa de iure quiritū vt h̄ic d̄f. et cessat p̄iudicialis in rem actio. que solummodo p̄ filiu datur. et ratione contro uersie quā de se facit filius. alia vero rei ven. f. adiecta causa de iure quiritū datur ratione possessiōis quā ali⁹ h̄z. et cōtrouersie quam facit. et ita cessat iudicialis offi. h̄ic distinctioni est q̄ d̄f. q̄ vbi est ordinariū auxili um nō d̄z recurri ad extraordinariū. vt. s. de mino. in cause. i. r̄. vñ nō videt̄ q̄ cum iudi. offi. alia actio v̄ au

deli. n̄. si non habes. dic iuriscōsultus vel senat. c. C. Anim alib. que per se mouentia dicuntur. vt. l. de ver. sig. l. mouentium. b. C. Non petuntur. quia rei v̄di. datur ei qui dñs est de iure genitum vel civili. vt. l. eo. in rem. sed iste libere persone sunt et non sunt in alicuius dominio. ergo nō datur actio in rem. nisi adiecta cā vt subijcitur. e. C. P̄toriaz. serunt petendi. r̄ dic p̄iudicis. i. p̄iudicialibus exceptionibus. veluti si ageret filius p̄tra pa trē r̄ pater obijceret agere non potes: quia meus filius es. et sic in modū exceptionis semper opponi debēt fm yr. Sed hoc glo. nulla est: quia h̄ic loquit̄ cuj filius pe titur non cum in modū exceptionis repellit. Tu ergo dic p̄iudicis. i. p̄iudicialibus in rem actionibus. vt in fi. de act. s. p̄iudiciales. et dicuntur ideop̄iudicia les actiones et exceptiones: quia prius de eis cognosci tur q̄ de alia p̄ncipali questione pronficietur. Sed cer te hac ratione quelibet exceptio diceretur p̄iudicia lis: quia semper prius cognoscitur de ea q̄ de p̄ncipa li q̄stione pronuncietur. sed sententia in p̄ncipali q̄ stione fertur. vt. C. de or. co. l. i. et. l. r̄. iij. r̄. l. cum stat. Dicuntur ergo p̄iudiciales: quia sic p̄iudicant vt interim alie questiones differantur donec de hac iudi cerur. differantur dico quantum ad diffinitionem id est cognitionem. non quantum ad lit. contestā. nam et in causa liberali hoc fit. vt. l. de libe. causa. ordinata. f. C. Nisi forte. excipit ab eo q̄ d̄f. dicit nō posse v̄dicari. s. C. Adiecta causa. de iure romano vt subijcitur. s̄z non ne hoc in sequenti vers. l. q̄s ita. repetitur vt sup̄stuijz

a C Pro parte. f. quota. Accur.
b C Redactū est. a te vel ab alio. c C Et si. i. huius
d C Incertū sit. dum pponit actio certifiā dū est tñ
postea. sic z. J. de poss. l. i. §. si qd sup. alioquin J. qz nra
heret p̄denatio. vt. J. e. si frumētum. §. si. J. 30. z. facit ad
hoc rñ. §. si ps h̄r.
pe. l. i. in fi. et. J. e.
q̄ de tota. §. i. cer
te. Accursus.

Q uo quidem etiā cōi di. si sine dolo commi-
xtum fuit.

f C Sed z furti vbi mala fide.
g C haberi. vt qz dolo desit pos se exhibere iure J̄ eū in lre. sicqz arbitrio iurantis sit rei estimatio. z habet rō p̄ci rei. vt J. ad exhi. iul. scribit. z. J. de i. lre iur. l. in actione. J. 30. et ita in hoc casu nō est p̄p̄o ria alteri actōis qd est ab. vt. J. ad exhiben. l. i.

h C Fuerat. ex massa scā ex vtri usqz materia. nō alit p̄stabit p̄ciuz sicut in actōe ad exhibendum.

i C Item p̄p̄o minus. als lex idē p̄p̄o. et als si frumentum.

k C Cōpetit. cō tra aliū in soliduz possidentē. Ac. l. C Apparet. i. q̄libet ager p suis granis cū ola suauerint suam sub stānā. sicut si pecora nūq̄ mixta essent. vt in sti. d. rex di. §. q̄ si frumētū. S̄ qd si nō apparet qd fuerit cuiusqz z sic sepacio est difficilis vel impossibilis. Rñ. vtriqz pro ea pte quā habuit in frumēto vtilis cōi di. p̄p̄ent. p̄pter difficultē discretionē. vt ar. J. de vsu fructu. l. vsu fructuariū §. si vinaris. z sic forte intelligit qd est in sti. de re. di. §. si nec. vt estimer index q̄le cuiusqz zc. vt sic plus d̄ hoc at tribuat. secus in pecunia. vt. J. de sol. si alieni.

m C Vultum. ab aliquo bona fi. z suo note. m̄komag; si vnus eoz fecit. vt in sti. de re. di. §. q̄si partim.

n C Qui fecit. iure specificacionis. vt in sti. de re. di. §. cum quis ex aliena.

o C Sed si plūbū. p̄mo dicit qñ eiusdē materie sed se parari nō p̄t. vt. J. eo. marcellus. §. p̄p̄o. z. l. quo qdē. sc̄bo qñ sit eiusdē materie sed separari p̄t. vt in prin. huius. l. nunc autez aduersat; sed si zc. f. qñ diuerse sūt materie. et p̄mo qñ separari p̄t. secūdo qñ nō p̄t. et hec ola qñ nō transeūt in sp̄m. als est specificantis vt in mulso. §. §. p̄ri.

p C Mixtum sit. sine voluntate dñorum.
q C Nec cōi di. per consequentiam.

r C Sed si deduci. pone casum duob; modis. p̄mo si nullo modo p̄t separari es ab auro: cōi di. agit et pro pte vendicat. z tūc non est idem qd in mulso qd specifi-
canti cedit. Sed hoc non valet: qz separari ab aruifi-
cibus p̄t. vt. J. de acq. re. do. l. iac. §. si ex ere. Sc̄bo si nō p̄t separari facile: et tunc pro parte vendicatur sed nec cōicatur: nec cōi di. agit. nec erit dicenduz qd a q̄busdam de mulso dictum sit licet male: sc̄z vt cōmunicetur.

Q uo si voluntate eoz cōmixta sunt: tunc cōmunicata vide b̄t; z erit cōi diuidūdo actio.

Res que cōmixtione spe-
ciem mutant desinunt esse do-
mini priouis: et res specifican-
tis efficiuntur. h. d. Bar.

C Idem scribit. si ex melle meo et vino tuo factū sit mul sum: quosdā existima sse id quoz cōmunicari. sed puto verius (vt ipse significat) et potius esse qui fecit: quomā suam speciem p̄stinaam non continet.

In rebus diuersi generis que cōmixtione non mutant speciem si separti possunt q̄-
bet vendicabit suum: als cōmu-
nicabit z p pte vendicabit. B.

C Sed si plūbū cū argēto mixtum sit: qz deducti possit nec cōicabit: nec cōi diuidun do agetur: quia separari p̄t agetur autem in rem actioe: S; si deducti inquit nō possit vtputa si es z aurū mixtū fue rit: p pte eē vendicandū. Ne- quaqz erit dicēdū qd de m̄lso dictū est: qz vtraqz materia z si p̄fusa sit: manet tñ.

re pro parte videatur vendicandum s̄m aliū casum. Tertio etiā posset dici vt eēt remouua rō q̄re idē h̄ vi-
debat qd in mulso. qz vtroiqz remanet eadē massa. sed hoc falsū in mulso: qz transit in sp̄m. z idē specificanti cedit si bona fide fecit. secus si mala fi. vt. J. ad exhi. d̄ eo §. si quis. z si fecit note suo. vt. J. de acq. re. do. q̄qd. §. vbi. z si sp̄s nō p̄t reduci ad p̄mā materiā sicut est in mulso qd ad mel et ad vinū resoluū nō p̄t. vt in sti. de re. di. §. cū ex aliēa. J̄e no. ex p̄dicit; q̄ i trib; differt p̄fusio a mixtione. Sp̄s est dicū misceri. materie p̄fundi. l. 3. p. dixerit ērio. J̄e sp̄s mixte remanēt in eadē substātia z sp̄e: p̄fusa autē transeunt in aliā materiā. J̄e cōfusa sunt cōia l; sine volūta te dñoz: s; mixta demū cū volū tate. J̄e nō. qz cōfundere d̄ quis l; abusiue: qui frumē ta miscet. vt. l. i. ca. l. i. nauē sauphelli. Item in pecunia est speciale vt sola mixtione suos faciat. vt. J. de solu. si alieni. et est forte propter prerogatiuā solutionis siue pecunie. vt. J. l. cer. p̄ta. l. singularia. vt qz impossibilis est separatio: vt argu. J. de vsu fructu. l. vsu fructuarium. §. si vinaris.

cofuso
z mixto
in trib;
differū

Sed meū. vt em̄ in rōnali alali partus sequit ven-
trē. vt. C. de rei vē. partū. sic i in rōnali: vt h. ex p̄sue-
tudine tñ in aliquibus partib⁹ h3 dñs equi pedē vād.
C Trāslata. scōd alicu⁹. ceterū si aq̄ impetu coaluit
nulla dat actio fm̄ quosdā. Sed fm̄ a3o. idē in vtroq̄

C Fetus cedit ei cui⁹ est mat:
no cuius est patē. h. d. Bar.
C Idē scribit: si equā meam
equus tu⁹ pregnantē fecerit:
non esse tuum sed meum⁹ qd̄
natum est.

C Arbor que radices egit ce-
dit solo: als̄ secus. h. d. Bar.

C De arborē que in alienum
agrū translata⁹ coaluit ⁊ radi-
ces imisit: varrus ⁊ nerua vti
lem in rem actionē dabant.
nam si nondum coaluit: mea
esse non desinet⁹.

C Falsa demonstratio circa rē
petitā nō vitiat iudiciū: idē si
erret in noie iudicis. h. d. Bar.

C Lū in rem agit si de corpe
cōueniat: error aut sit in voca-
bulo: recte actū esse videtur.

C Incertitudo rei petit cō-
denationē fieri. h. d. Bar.

C Si plures sint eiusdē nois
hui: puta plures herotes: nec

bet quantitate petita. vt in auct. de litig. § ad exeln. col-
la. vj. ibi quāntas ⁊c. Item patet. f. e. l. § ⁊ si vestimen-
ta ⁊c. ad quid ergo tantū de reali hic dixit: Rñ. quia in
hoc tractatu erat: quandoq̄ tamen huius legis dictū
fallit: tam in personalibus q̄ in realibus. In persona-

nos non damus: qz alterius est facta arbor: alteri⁹ ter-
re alimēto. vt. f. de dā. in fec. hoc amplius. § alphenus.
⁊. f. de acq. re. do. adeo. §. si. ⁊. l. §. si ex meis. § arbor. dam-
mus autē actionē in factum pro estimatiōe ad instar
ferraminatoꝝ. vt. f. e. l. in rem. § item quecūq̄. Accur.

C Non desinet. i. deoꝝ directā non vtilis daretur.

C Recte. No. vt h. ⁊. f. de iudi. si in iudicis. ⁊. f. de le
ga. l. i. iij. ⁊. f. de acq. pos. si me i vacuā. ⁊. C. de testa. si in

C Appareat. iudici vel reo. sed quō pōt nō (noie,
apparere cū semper stemus dicto actoris. vt. f. de p̄bo.
obli. inter stipulantem. § si stichum. que est cōtra. So.
dic actorē hic decessisse vel eum nolle eligere.

C Nullā. no. q̄ rōne incertitudinis cōdenatio euita
natō ra tur. vt. f. de re. du. si q̄s de pluribus. ⁊. f. de testa. tu. l.

C tione in duo. ⁊ de regu. iu. vbi repugnātia. Sed p̄tra. f. de p̄hen.
certitu. emp. si in emptiōe. in p̄n. So. ibi in odii obscure loquē-
dinis e. tis. ar. f. de pac. l. veterib⁹. Itē p̄tra. f. de his q̄ deiec. vel
uitatur ef. l. i. in fi. Sed ibi nō est aliq̄s de incertis: sed dñs que

C cōstat culpā cōmississe: saltē in mala familia condēnat.
vt in sti. de ob. ex q̄st. delict. §. si. Itē contra. f. ad le. ad l. ita
vulnerat⁹. §. ad q̄s est cōsequēs. ⁊. l. itē mela. §. si plures

C Sol. ibi ne delicta maneāt impunita: vt in p̄dicta. l. ita
vulnerat⁹. Itē p̄tra. f. e. l. qui gregē. in fi. sol. l3 ibi in p̄n
cipio fuerit lertū: efficit tñ postea certū. vt ibi dixim⁹.

C In rem. l. rei vendi. sed certe et si agatur in per-
sonam habent locū que hac. l. dicuntur: vt patet
in actione de dolo. vt. f. de dolo. sed etiam ex dolo. §. si.
et in actione iniuriarū. vt. f. de iniur. l. p̄etoz. et in quali

apparet⁹ de quo actū sit: pō
po. dicit nullā⁹ fieri condēna-
C Ita lex cū glo. p̄. (tionē.
cedēt. §. h. d. Qui petit rē d3
eā declarare i libello fm̄ ipi⁹
naturā ⁊ q̄ntatē. Bar. Nau.

C Si in rē aliq̄s agat de-
bet designare rem: et
vtrū totā⁹ an partē⁹ ⁊ quotā⁹
petat. Appellatio em̄ rei non
genus sed speciē significat.
Octauienus ita diffinit. q̄ in-
fecte quidē materie pōdus⁹:
signate⁹ vero numerus: facte
autē speciē dicit⁹ oportet. Sed
⁊ mensura⁹ dicenda erit: cum
res mensura p̄tinebit. Et si ve
stimēta nostra esse⁹ vel dari⁹
oportere nobis petam⁹: vtrū
numerum eoz dicere debebi-
mus: an ⁊ colorem. ⁊ magis est
vt vtrūq̄. Nam illud inhu-
manū est cogi nos dicere at-
trita sint an noua. q̄p̄us et in

ad me. et sic alternatiue hunc vel illum petere possum
Uel potest responderi hic non transire dominiū ad le-
gatarium: sicut ⁊ cum testator reliquit in genere vnūq̄
suozum seruoꝝ. arg. f. de lega. i. l. cum incertus. Accur.
i. C. totam. etiam saluo eo: vt si simpliciter dicat rem
peto: totam petiisse videatur. Item si dicat partem pe-
tor: dimidiam petiisse videatur. vt. f. de interroga. act. si
defensor. §. qui interrogatus. et. f. de verbo. sig. si nomē
filiarum. §. portionis. Accursus

C partem. pro diuiso.
C Quotam. pro indiuiso.
C Significat. l. cum dixit debere designare rem. ⁊ sic
non est contra. f. de reb⁹ cre. l. i. in fine. quia ibi quo ad il-
lum tractatum.

C pondus. i. cum res pondere continetur.
C Signate. vt pecunie.
C Speciem dicit. vt scyphum. et facit. f. de pos. l. i. §.
si quis argentum. et. §. si cista. ⁊. f. de fur. l. in actiōe. §. i.
et. l. si quis vxori. §. si linea.

C Mensura. vt panis vel vinum vel similis. vt p̄e-
dicta. l. si quis vxori. §. si linea.
C Nostra esse. quod est vbi agitur in rem.
C Dari. quod est vbi agitur in personam. vt isti. de
actiō. §. sic itaq̄.
C Vtrūq̄. l. illa duo et tñ. nam ⁊c. si tamen iurau-
erit pro certo se colorem non posse dicere: huius rei ne-
cessitas remittitur. vt. f. de fur. l. in actione. et. f. de pos.
l. i. §. si quis argentum.

libus vt in homi-
ne in genere debi-
to vt alternatiue
vel qualibet alia
re simili mō debi-
ta in realibus ex
causa iusta simi-
liter. vt. f. eo. que
de tota. §. fina. et
f. eo. l. qui gregē.
§. fina. ⁊. f. si p̄
here. peta. l. i. in
fi. Sed pone fm̄
h. q̄ valallus me-
us v̄didit suum
proprium fundū
et illum que ha-
bebat in feudum
a me suo p̄dio cō-
iunctū. ego igno-
ro vter fundoz
pertineat ad me:
nunquid potero
v̄dicare hunc vt
illi alternatiue
videat q̄ possum.
naz si quis legat
michi fundū illū
vel illū. videat q̄
ab adita heredita-
te dñi trāseat

ad me. et sic alternatiue hunc vel illum petere possum
Uel potest responderi hic non transire dominiū ad le-
gatarium: sicut ⁊ cum testator reliquit in genere vnūq̄
suozum seruoꝝ. arg. f. de lega. i. l. cum incertus. Accur.
i. C. totam. etiam saluo eo: vt si simpliciter dicat rem
peto: totam petiisse videatur. Item si dicat partem pe-
tor: dimidiam petiisse videatur. vt. f. de interroga. act. si
defensor. §. qui interrogatus. et. f. de verbo. sig. si nomē
filiarum. §. portionis. Accursus

C partem. pro diuiso.
C Quotam. pro indiuiso.
C Significat. l. cum dixit debere designare rem. ⁊ sic
non est contra. f. de reb⁹ cre. l. i. in fine. quia ibi quo ad il-
lum tractatum.

C pondus. i. cum res pondere continetur.
C Signate. vt pecunie.
C Speciem dicit. vt scyphum. et facit. f. de pos. l. i. §.
si quis argentum. et. §. si cista. ⁊. f. de fur. l. in actiōe. §. i.
et. l. si quis vxori. §. si linea.

C Mensura. vt panis vel vinum vel similis. vt p̄e-
dicta. l. si quis vxori. §. si linea.
C Nostra esse. quod est vbi agitur in rem.
C Dari. quod est vbi agitur in personam. vt isti. de
actiō. §. sic itaq̄.
C Vtrūq̄. l. illa duo et tñ. nam ⁊c. si tamen iurau-
erit pro certo se colorem non posse dicere: huius rei ne-
cessitas remittitur. vt. f. de fur. l. in actione. et. f. de pos.
l. i. §. si quis argentum.

ad me. et sic alternatiue hunc vel illum petere possum
Uel potest responderi hic non transire dominiū ad le-
gatarium: sicut ⁊ cum testator reliquit in genere vnūq̄
suozum seruoꝝ. arg. f. de lega. i. l. cum incertus. Accur.
i. C. totam. etiam saluo eo: vt si simpliciter dicat rem
peto: totam petiisse videatur. Item si dicat partem pe-
tor: dimidiam petiisse videatur. vt. f. de interroga. act. si
defensor. §. qui interrogatus. et. f. de verbo. sig. si nomē
filiarum. §. portionis. Accursus

C partem. pro diuiso.
C Quotam. pro indiuiso.
C Significat. l. cum dixit debere designare rem. ⁊ sic
non est contra. f. de reb⁹ cre. l. i. in fine. quia ibi quo ad il-
lum tractatum.

C pondus. i. cum res pondere continetur.
C Signate. vt pecunie.
C Speciem dicit. vt scyphum. et facit. f. de pos. l. i. §.
si quis argentum. et. §. si cista. ⁊. f. de fur. l. in actiōe. §. i.
et. l. si quis vxori. §. si linea.

C Mensura. vt panis vel vinum vel similis. vt p̄e-
dicta. l. si quis vxori. §. si linea.
C Nostra esse. quod est vbi agitur in rem.
C Dari. quod est vbi agitur in personam. vt isti. de
actiō. §. sic itaq̄.
C Vtrūq̄. l. illa duo et tñ. nam ⁊c. si tamen iurau-
erit pro certo se colorem non posse dicere: huius rei ne-
cessitas remittitur. vt. f. de fur. l. in actione. et. f. de pos.
l. i. §. si quis argentum.

ad me. et sic alternatiue hunc vel illum petere possum
Uel potest responderi hic non transire dominiū ad le-
gatarium: sicut ⁊ cum testator reliquit in genere vnūq̄
suozum seruoꝝ. arg. f. de lega. i. l. cum incertus. Accur.
i. C. totam. etiam saluo eo: vt si simpliciter dicat rem
peto: totam petiisse videatur. Item si dicat partem pe-
tor: dimidiam petiisse videatur. vt. f. de interroga. act. si
defensor. §. qui interrogatus. et. f. de verbo. sig. si nomē
filiarum. §. portionis. Accursus

C partem. pro diuiso.
C Quotam. pro indiuiso.
C Significat. l. cum dixit debere designare rem. ⁊ sic
non est contra. f. de reb⁹ cre. l. i. in fine. quia ibi quo ad il-
lum tractatum.

C pondus. i. cum res pondere continetur.
C Signate. vt pecunie.
C Speciem dicit. vt scyphum. et facit. f. de pos. l. i. §.
si quis argentum. et. §. si cista. ⁊. f. de fur. l. in actiōe. §. i.
et. l. si quis vxori. §. si linea.

C Mensura. vt panis vel vinum vel similis. vt p̄e-
dicta. l. si quis vxori. §. si linea.
C Nostra esse. quod est vbi agitur in rem.
C Dari. quod est vbi agitur in personam. vt isti. de
actiō. §. sic itaq̄.
C Vtrūq̄. l. illa duo et tñ. nam ⁊c. si tamen iurau-
erit pro certo se colorem non posse dicere: huius rei ne-
cessitas remittitur. vt. f. de fur. l. in actione. et. f. de pos.
l. i. §. si quis argentum.

ad me. et sic alternatiue hunc vel illum petere possum
Uel potest responderi hic non transire dominiū ad le-
gatarium: sicut ⁊ cum testator reliquit in genere vnūq̄
suozum seruoꝝ. arg. f. de lega. i. l. cum incertus. Accur.
i. C. totam. etiam saluo eo: vt si simpliciter dicat rem
peto: totam petiisse videatur. Item si dicat partem pe-
tor: dimidiam petiisse videatur. vt. f. de interroga. act. si
defensor. §. qui interrogatus. et. f. de verbo. sig. si nomē
filiarum. §. portionis. Accursus

C partem. pro diuiso.
C Quotam. pro indiuiso.
C Significat. l. cum dixit debere designare rem. ⁊ sic
non est contra. f. de reb⁹ cre. l. i. in fine. quia ibi quo ad il-
lum tractatum.

C pondus. i. cum res pondere continetur.
C Signate. vt pecunie.
C Speciem dicit. vt scyphum. et facit. f. de pos. l. i. §.
si quis argentum. et. §. si cista. ⁊. f. de fur. l. in actiōe. §. i.
et. l. si quis vxori. §. si linea.

C Mensura. vt panis vel vinum vel similis. vt p̄e-
dicta. l. si quis vxori. §. si linea.
C Nostra esse. quod est vbi agitur in rem.
C Dari. quod est vbi agitur in personam. vt isti. de
actiō. §. sic itaq̄.
C Vtrūq̄. l. illa duo et tñ. nam ⁊c. si tamen iurau-
erit pro certo se colorem non posse dicere: huius rei ne-
cessitas remittitur. vt. f. de fur. l. in actione. et. f. de pos.
l. i. §. si quis argentum.

ad me. et sic alternatiue hunc vel illum petere possum
Uel potest responderi hic non transire dominiū ad le-
gatarium: sicut ⁊ cum testator reliquit in genere vnūq̄
suozum seruoꝝ. arg. f. de lega. i. l. cum incertus. Accur.
i. C. totam. etiam saluo eo: vt si simpliciter dicat rem
peto: totam petiisse videatur. Item si dicat partem pe-
tor: dimidiam petiisse videatur. vt. f. de interroga. act. si
defensor. §. qui interrogatus. et. f. de verbo. sig. si nomē
filiarum. §. portionis. Accursus

C partem. pro diuiso.
C Quotam. pro indiuiso.
C Significat. l. cum dixit debere designare rem. ⁊ sic
non est contra. f. de reb⁹ cre. l. i. in fine. quia ibi quo ad il-
lum tractatum.

C pondus. i. cum res pondere continetur.
C Signate. vt pecunie.
C Speciem dicit. vt scyphum. et facit. f. de pos. l. i. §.
si quis argentum. et. §. si cista. ⁊. f. de fur. l. in actiōe. §. i.
et. l. si quis vxori. §. si linea.

C Mensura. vt panis vel vinum vel similis. vt p̄e-
dicta. l. si quis vxori. §. si linea.
C Nostra esse. quod est vbi agitur in rem.
C Dari. quod est vbi agitur in personam. vt isti. de
actiō. §. sic itaq̄.
C Vtrūq̄. l. illa duo et tñ. nam ⁊c. si tamen iurau-
erit pro certo se colorem non posse dicere: huius rei ne-
cessitas remittitur. vt. f. de fur. l. in actione. et. f. de pos.
l. i. §. si quis argentum.

ad me. et sic alternatiue hunc vel illum petere possum
Uel potest responderi hic non transire dominiū ad le-
gatarium: sicut ⁊ cum testator reliquit in genere vnūq̄
suozum seruoꝝ. arg. f. de lega. i. l. cum incertus. Accur.
i. C. totam. etiam saluo eo: vt si simpliciter dicat rem
peto: totam petiisse videatur. Item si dicat partem pe-
tor: dimidiam petiisse videatur. vt. f. de interroga. act. si
defensor. §. qui interrogatus. et. f. de verbo. sig. si nomē
filiarum. §. portionis. Accursus

C partem. pro diuiso.
C Quotam. pro indiuiso.
C Significat. l. cum dixit debere designare rem. ⁊ sic
non est contra. f. de reb⁹ cre. l. i. in fine. quia ibi quo ad il-
lum tractatum.

C pondus. i. cum res pondere continetur.
C Signate. vt pecunie.
C Speciem dicit. vt scyphum. et facit. f. de pos. l. i. §.
si quis argentum. et. §. si cista. ⁊. f. de fur. l. in actiōe. §. i.
et. l. si quis vxori. §. si linea.

C Mensura. vt panis vel vinum vel similis. vt p̄e-
dicta. l. si quis vxori. §. si linea.
C Nostra esse. quod est vbi agitur in rem.
C Dari. quod est vbi agitur in personam. vt isti. de
actiō. §. sic itaq̄.
C Vtrūq̄. l. illa duo et tñ. nam ⁊c. si tamen iurau-
erit pro certo se colorem non posse dicere: huius rei ne-
cessitas remittitur. vt. f. de fur. l. in actione. et. f. de pos.
l. i. §. si quis argentum.

ad me. et sic alternatiue hunc vel illum petere possum
Uel potest responderi hic non transire dominiū ad le-
gatarium: sicut ⁊ cum testator reliquit in genere vnūq̄
suozum seruoꝝ. arg. f. de lega. i. l. cum incertus. Accur.
i. C. totam. etiam saluo eo: vt si simpliciter dicat rem
peto: totam petiisse videatur. Item si dicat partem pe-
tor: dimidiam petiisse videatur. vt. f. de interroga. act. si
defensor. §. qui interrogatus. et. f. de verbo. sig. si nomē
filiarum. §. portionis. Accursus

C partem. pro diuiso.
C Quotam. pro indiuiso.
C Significat. l. cum dixit debere designare rem. ⁊ sic
non est contra. f. de reb⁹ cre. l. i. in fine. quia ibi quo ad il-
lum tractatum.

C pondus. i. cum res pondere continetur.
C Signate. vt pecunie.
C Speciem dicit. vt scyphum. et facit. f. de pos. l. i. §.
si quis argentum. et. §. si cista. ⁊. f. de fur. l. in actiōe. §. i.
et. l. si quis vxori. §. si linea.

Oportet nos dicere rotunditatem vel celaturam
Si plures sint. f. apud illum q̄ puenit. nec scire se
reus cui? nōle pueniat. secus si vnus tātū. vt. J. delib. et
Demōstratiōe. q̄ nōis vice fun- (posthu. l. ij.
gil. vt hic subicit. et. J. d. condi. r. demon. nomiatim. r. J.

Cer. pe. l. certū ē
De b. bit. p.
dicta aut oia l. li-
bello cōuentionali
actor diligenter
ip̄i reo dz notifi-
care. vt p hoc re?
possit deliberare
cedat vel p̄cedat.
vt. J. de eden. l. i.
Alij dicit hec oia
in cause ventila-
tione postea noti-
ficāda. q̄ nō as-
seriōis q̄ n̄ h̄et
ius deliberandi
saluti ip̄e reus: vt
dixi. J. de no. q̄ ref
q̄nq̄ sp̄aliter: vt
hac. l. q̄nq̄ ḡnalit
q̄nq̄ vniuersalit
est petēda. r. alia
enā sunt in libel-
lo necessaria. que
dic vt dixim. J. d.
eden. l. i.

Reo di-
uerſi-
mode
peti p̄t

Si quis obtu-
lit. dānar? ē
ſcilicet in veram
estimationē. for-
te q̄ et in ea inter-
esse p̄net. distin-
gue enā an is q̄ ob-
tulit se an ideo vt
possidentē defen-
deret. q̄ sepe fit
calliditate quod
vt eniteſ satisfatio. vt. J. de inter. ac. q̄ ex parte. et in eo
casu nō puenit possidens. vt pote cū duob? tenere. f. de
senſori et dno. q̄b iniquū eēt. vt. J. de re. iu. l. bona fides.
an etiā vt actorem deciperet. r. tūc etiā si ipse in solidum
in interesse r. in rei estimatiōe dānet. nichilomin? tamē
possidens puenit. duo enī nō vnus idē exigunt. vt h. et
J. de peti. here. l. etiā. J. de pe. J. 30. et facit. J. de is. q̄. r. l. sināt
Nora q̄ h̄ q̄ p̄pter solutionē doloſi possidēs nō liberat
vt. J. de tab. exhi. locū. J. d. dēnatio. r. d. l. etiā. J. de pe. J. 3. J.
de re. iu. l. si quis dolo. J. si quis cum. vbi dicit q̄ ex quo
quis non admittit in possessionem aliquem iustu p̄-
toris mittendū et soluerit postea cōuentus actione in
factū non tenet postea debitor. J. certe ibi idem erat ab
vtroq̄ petendū quia debitor. h̄ic ab vno res: ab alio pe-
cunia perita fuit. i. doli estimatio. et eodē mō solues. J.
de Nora. electio. in pn. vbi si eligo eū q̄ suum dolo desijt
possidere. liberat possessor. nam et ibi a possessore debi-
tum tantū erā petiturus q̄b iā eram in solidum cōsecu-
tus a doloſo. vt. J. de re. iu. l. si seruus depo. in fi.

Ompontus. possideatis. p̄ diuisio. Accur.
Quadrantem. f. totius.
Regionibus. pro diuisio.

Quem esse. pomponius probat.
Possideri potest. puta ad re mobilē refertur est J.
de ser. vi. pre. binas. vbi dicit signū duoz esse et pro di-
uiso. sed ibi in dominio dicitur hic in possessione: vel sol.
vt ibi. et eodem modo solues. J. pro

dum michi t̄cū cōez tu et lu-
cius titi? possideatis? nō ab-
vtrifq̄ quadratē petere me
debere: sed a titio qui non sit
dn̄s totum semissem. Aliter
atq̄ si certis regionibus? pos-
sideatis eū fundū. nā tunc si-
ne dubio r. a te r. a titio ptes
fundi petere me debere. quo-
tēs enī certa loca possidebū-
tur: n̄cōio in his aliquā partē
meā eē. et iō a te q̄z r. a titio
quadratē me petere debere.
q̄ distinctio neq̄ in re mobili
neq̄ i h̄ditate neq̄ petitiōe locū
h̄z. nūnq̄ enī pro diuiso possi-
deri potest?.

Hec actio datur cōtra eū
qui possidet vel est in possessi-
one causa custodie vel alit de-
tinet. h. d. Bar. **I**psa.

Officium autem iudicis
in hac actione hoc erit
vt iudex inspiciat? an res
possideat: nec ad rem perti-
nebit ex qua causa? possideat
vbi enī probauit rem meā esse
necesse habebit possessor re-
stituere? q̄ nō oblectit aliquā

illo: siue non diuisit: sed sic certam partem pro se possi-
det. J. in peti. heredi. non sic large accipit. quia p diuisi-
o puta quia diuisit cum illo. non tenet peti. here. v. po-
te cum habeat si diuisio. vt. C. cōia vtri. iudi. l. diuisi-
onis. Item post diuisio. fundi duo fundi dicant.
non autem diuisa hereditate duas hereditates vel ē
hereditatem dicimus. cum enī sit incorporale non p̄t
recipere diuisio. vt postea dicatur hereditas. vt. J.
cōi di. l. per hoc iudicium. Alij dicunt q̄ aliud in peti.
here. q̄ in rei ven. q̄ ex asse h̄s totā h̄ditatem vendi-
cat etiam ab eo qui p̄t v̄ rem hereditatis t̄m tenet. vt
J. de pe. he. l. l. 3. minimā. sed hoc non intendit hic dicere
vnde primam et secundā approbo.

Officium erit. ante lit. contesta.
Inspectio. interrogando eum: vt. J. de inter.
ac. qui seruuz. J. in iure. et si mentiatur dicendo se non
possidere: aufertur et possessio. vt. J. de l. penul.
Ex qua cā. vt. J. de l. in fi. sed secus in pe. he. vbi si
non possideat pro herede vel pro possessore non p̄t ea
cōueniri. vt. J. de pe. her. l. etiā. J. si dā abntis. q̄ est J.
Restituere. f. possessionē vacuā. vt. J. de arb. non
distinguemus. J. arbut.

RES

a **E**xceptionem. videt ergo ex hac lsa qd pmo actor sua fundet intentione. post reus exceptione sua opponat et probet. et sic postq didicit testificata. Est qd in aut. de testi. §. qd do. So. quattuor modis pot intelligi hec lsa. Dolo qn pbavi p testes rem mea et. i. ipe sllr p testes vult pbare

exceptione postq didicit testifica = ta. r fm hoc corrigi hec per illam. Secdo qn probavi per instrm r ipe similiter vult pbare per instrm r hoc pot. Tertio si ego probavi p testes et tu vis pbare p instrumtu. Quarto econtra. et his tribus modis n corrigi b **P**utauerit et male.

c **D**eniq ait. sez pegafus. d **N**on possidet. sed sunt i possessioe. vt. de ac. qui. pos. l. iij. l. fi. e **P**uto. corrigitur dictu isto = rum.

f **P**eti posse. sic ergo qd como = datariu et simile agitur in rem. sed qui rem imobile alieno noie tenet dz dnm noiare in iudicio. vt. C. vbi l re act. l. ij. §. 30. Ide videt hodie in mobilibus. vt l aut. vt oes obe. in. §. hoc considerates. col. v. Itē no.

agi in rem d depositariu. vt h. Sed in aut. de deposti. to. r deni §. i. col. vi. vbi dicit qd nemo extrissecus im = pediat depositi restitutione. quominus reddatur deponenti. So. fm quosda. hec corrigi in hoc articulo. alij dicunt extrissecus preter dnm. dnm eni non videt extrissecus venire. Tu dic qd si velit agendo in re pot qz qui se dñz dicat vt h. r. i. de deposti. bona fides. aut interdicat tantum vel contradicat quod non potest. vt ibi.

S tres mobilis. de re immobili id no loqz: qz illa no potest restitui nisi vbi est. arg. C. qn r q. quar. ps. §. **P**etita. subaudi et obtineatur. (l. ij. l. i. r. h. **C**ibaria. aliter si operis suis solebat sepascere f = uns qb no vacare opz. tunc ei cibarioz expensas prestat actor. vt. l. ad exhi. §. r. si. §. quo aut loco. Sed cui dabit hec electio. Rñ. petitoz. §. h. sed azo. i. p. reo. r sic bene excipit. l. i. p. i. nisi. r. r. pro hoc. i. d. p. o. si. l. i. a. §. i. a. §. nichil exciperet quod yrne. concedebat. r facit. §. de eden. l. p. etoz. §. fi. r. l. seq.

exceptione. Quidā tñ vt pe gasus ait: eā solam possessio = ne putauerunt hac actioe cō plecti: que locū hz in interdi cto vti possidetis vel vtrobi. Deniqz ait. ab eo apud quez res deposita ē vel cōmodata vel qui cōduxerit aut q lega = torū saruandoz causa vel do tis vel ventris noie in possessioe esset: vel cui dāni ifecti noie non cauebatur (qz hī oēs non possident) vendicari nō posse. Puto autē ab omnibz qui tenent et habent restituē di facultatez/ peti posse.

Bonafidei possessor dz restituere re vbi est vel vbi peti tur sumptibz petitoz: male fidei possessor solum vbi inuenitur vel vbi peti sumptibus suis. h. v. cū. l. seq. §. **P**au.

S tres mobilis petita b sit vbi restitui debeat. si si pns nō sit: et nō malū est: si bonafidei possessor sit is cū q agit. aut ibi restitui vbi res sit aut vbi agitur. sed sumptibus petitor: q extra cibaria i itinere vel nauigatione facien = di sunt. **A** lptian?

Illi mallt petitor suis

Illi hic repetit quod dixerat. sed plenius fm r. §. tu dic q electio est possessoris. nisi r. c. si possessor prius nō elegerat. vel dicitur q sumptibz petitoz est cibaria facienda est restitutio. sed nō satisfactio nisi malit r. c. nā tūc dabit cibaria r satisfactio. vt h. et insi. de offi. iudi. §. i.

impēs et periculo ibi vbi vē dicat re restitui. tūc em de restitutōe cū satisfactōe cauebit

S vero male Paul? fidei sit possessor qui in alio loco eam rem nactus sit idē statui dz. Si vero ab eo loco vbi lis cōtestata est eam subtractam alio transtulerit: illic restituere debz vñ subtra xit sumptibus suis.

Maleñ. pos. tenet ad re et ad interesse deteriorations hac actioe et actioe le. aq. l. §. vna per aliam tollit put actor elegerit. Bar. **A** lptia.

Non solum aut rem restituat: veruetā si deterior res sit facta/rationem iudex habere debet. finge ei debilitatū hominem vel verberatum vel vulneratū restitui: vt iuz ratio p iudice habebitur/ quanto deterior sit factus. quāqz et legis aquille actione cōueniri possessor possit. Unde queritur an nō als iudex estimare dānuz debeat qz si remittat actio legis aquille. Et labeo putat cauere petitorē oportere lege aq. l. ia se non actuz. q snia vera est.

videt loqui in bonaf. pos. quia ille tanq dñs pot vti. et non tenet. vt. §. de pen. here. si quid possessor. §. sicur. Item nec in ma. si quis huic cauetur. vt hic subijcit. qd non fieret si esset male fi. vt. Leo. is qui dolo. Sz rñden in bone fi. pos. r dicit alid esse in petitione here. qz i hac actioe. vt ibi possit abuti. hic non. sed hoc non placet. Dic ergo q loquitur in ma. fi. pos. nec ob Leo. is qui. qz hic non cauet ei de act. cedendis cōtra alique: sz se non actuz. l. aquil. pretere suento cauere et furi. vt. l. §. furi. et q. §. i. r etiā p dñi. vt. §. de peti. he. si a pre. §. si possit f. **R**emittatur. ab actore. (for. t. **O**portere. ad quid sit hec cautio: cū r sine ea agere qd nō possit. Rñ. ppter sumpt? r talia si de facto agat poterit p mitti. Sed nōne p officiu iudicis in talibus cō suleretur: ex quo actor non vinceret. Rñ. plenius p actioe qz per officiu iudicis consulitur. cū actio ē post tentam: sed officiu non duret. vt. C. depo. l. iij. et facit J. de noua. si pupillus.

S vero male lefidei. alio loco. qz vbi agit idē si ab alio loco qz in quo lis ē ptestata ad aliuz transtulit. m. **D**ebet. qd i bone fidei dixim? duab? supiozib? legib? cū ab eo ab sit preter oē vicu remotionis. n. **S**ubtraxit. dolo vel sine dolo o. **S**uis. f. pos sessoris.

Non solum. de debet. vt. r. §. eo. qui petitoz §. i. r. C. e. domū. r. J. ad. l. aquil. l. i. ber hō. r. l. si fu. r. C. de fui. r. aq. l. si quid.

Uerberatū. vt sit deterior. et sic differat ab iferiori. l. p. i. items si pberatū. i. rñ. r. **H**abebitur. hoc qn semp fuit male fi. posses. sed aduers? bone fi. si dolo hoc fecit. Itē si culpa. f. p. lit. contesta. vt. J. eo. l. si homo. Sz de quo ergo pos. hec lex dicit. non

Quod si malit. possessor. s. vt nō hēatur rō dāni dati in rei ven. sed tantū in re condēnētur. que damni absolutio non prestabit exceptionē rei iudi. cōtra agentem postea. l. aquil. qz non ideo ab estimatiōe dāni ē absolutus in iudicio rei ven. qz de damno nō teneretur s; qz eo iudicio actor dāni cōsequi noluit. ar. s. de ne go. gest. s. finalit. s. fi. r. de insti. sed et si pu. s. si iustitia. ceter. s. iō eēt absolutus qz in actione illa damni estimatio esset re probata: obfaret rei iu. exceptio. vt d. l. s. finalit. r. de excep. rei iudi. l. i. iustitia. r. l. de eadē. b.

Quod si malit Paul⁹ actor pot⁹ legis aqlie actione vt: ab soluēdus ē possessor⁹. Ita qz electio actori danda est non vt triplum: sed vt duplum psequat⁹. l. p. l. p. Te si verberat⁹ tradit⁹. labeo ait etiā iniuriarū ppetere actionē petitorū. C. possessor: qz de necessitate distraxerit tenet solū ad p̄ciū quod recepit. h. d. Bar.

Si quis rem ex necessitate distraxerit: fortassis huic officio iudicis succurreretur vt p̄ciū dūtaxat⁹ debeat restituere. Nam et si fructus perceptos distraxit ne corrumpantur: eque non amplius qz p̄cium⁹ prestabit. Item si forte ager fuit qui petitus est: et militib⁹ assignatus⁹ est modico honore⁹ gratia posses-

tor dato: an hoc restituere debeat⁹. r. puto prestaturum. C. hic est singularis. s. r. hoc intendit. Possessor qui non ē totaliter malefidei non tenetur de interitu si res erat eodē modo peritura penes petitorē. item re p̄mpta est necessaria sentētia ppter accessiones et postulationes de euctioe. h. d. cū p̄m. l. seq. Bar.

Si seruus petitus vel animal aliud demortuū sit sine dolo malo et culpa possessoris: p̄ciū non esse prestandū pleriqz aiūt⁹. Sed est verus si forte distracturus erat petitor: si accepisset: morā⁹ passo debere prestari. nam si et restituisset distraxisset: r. p̄ciū esset lu cratus. Paulus.

Utiqz autē mortuo ēt debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

Tem si verberat⁹. s. in p̄tumeliā petitoris: s; hoc in rei ven. non venit cum non sit damnum. Tradidit. s. possessor. Si quis. s. bonefi. possessor et sine mora. Rem ex necessitate. propter imminētē fortis dolo rem. vt qz erāt boues qui mouebantur. Accur. Dumtaxat. s; acceptū. et intellige in bo. fi. pos. qui nō erat l vera mora. si enim p̄redo esset vel in mora: teneretur ad verum p̄ciū rei. quia et si nichil habuisset ad id teneret. multo magis ergo teneretur si aliquid inde habuit. a3o. Alij dicunt qz eligat hic actor an velit verum an acceptum p̄cium: ne ob. s. de peti. here. si possessor. s. i.

Restituere. per actionem neg. gef. in subldium. vt. s. de neg. gef. l. fi. De corrupantur. et sic ex quadam necessitate. vt s. de peti. here. diuus. Precium. inde acceptum. Assignatus. qz sit qnqz. vt. l. de euct. l. lucius. Honoris. qz esset dedecus si ita gratis auferat. Debeat. s. tantum. qz fecit coactus. Accur. Demortuum. s. post lit. contes. et dic qz loquit⁹ de eo qui p̄mo bo. fi. possedit. sed postea cepit esse malefidei. nec habuit iustā cām litigandī. in quo distinguit⁹ pp bonā fi. quā hēbat. vt h. d. r. l. p̄. vtqz illuc. nō em r. c. ibi inci pit dicere in eodē possessore: sed tñ hēbat iustā cām litigandī. vt qz sciebat alienā sed nō credebat esse actoris. Potes et alijs modis intelligere vt dixi. Pleriqz aiūt. r. male vt subijcit.

q. C. Wozā. i. dilatoz. sic accipit. C. d. rēpo. ap. l. ij. aut. sed lis. Si aut eēt vera mora qz sp̄ma. fi. fuisset: andistimcte teneret de casu vt statū dices. dic s; cū post lit cōtest. perijt res b qua erat p̄rouersa. aut h possessor ab litio fuit r durauit bo. fi. pos. et tūc nullo mō tenet de casu. vt in peti. he. vt. s. de pe. he. illud. aut fuit ab initio s; h durauit post lit. p̄tes. r. tūc si iustā cām habuit litigandī idē est qz i p̄mo casu. vt. l. l. p̄. ibi nō em r. c. Si p̄o nō habuit iustā cām litigandī pp bonā fi. quā ab initio habuit mitius agit cū eo vt ita demū teneatur si res nō erat eodem mō pitura penes actorē. qz accidisset vt qz a tali casu custodisset: vel qz distraxisset. et in hoc casu h loq̄t⁹. r. ad hō facit. s. qz me. cā. si cū ex. s. qz si hō. in fi. s. r. l. de pos. si p̄tes. s. siue agit s; nōne sp̄ hz cāz litigandī pp euctioe⁹. Rñ. nō sp̄

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

debet euctio. si qz ab initio fuit malefidei. oīno tenet⁹ casu ēt si eodē mō perisset penes actorē. sufficit ei qz actor potuit distrahere. vt. l. de le. l. l. cū res. in fi. r. l. si p̄u⁹ legatus. s. si seruus legat⁹. r. de ver. obli. l. nemo. s. i. r. de pos. l. l. si in assa. s. quēadmodum. Idez est s; oēs in p̄done fure r. meculoso. vt. C. qz me. cau. l. i. r. de vi et vi ar. l. penul. in fi. Itē est hic notandū qz l3 p̄tum ad fructuū restitutionē quēlibet possidentē d. cam⁹ fieri malefidei. post lit. cōtes. in quantū ad interitū nō est verū nisi se debere sciat. r. non habuit iustā cām litigandī vt. l. si cer. p̄ta. qz te michi. Alij dicunt vt. h. uil. h. sic. s. loqui in malefidei. pos. et qui ab initio malā fi. habuit: nec habebat cām litigandī. quē dicūt ita demum teneri. si res nōn perisset penes actorē. qz duobus modis accidit vt dictum est. p̄tra eos est. s. de peti. here. illud. Itē nō. p̄dicta vbi realiter agit. sec⁹ si p̄sonaliter: qz tūc ldi stincte cas⁹ p̄tinet ad debitorē. s; qz notat. l. si cer. p̄ta. r. prestari. p̄ciū eius. (l. qz te. ac. l. qz p̄ certe. r. autē pro s; q. d. dixi in duob⁹ casib⁹ bus propter interitū teneri possessorem predictū s; qz distraxit: et qz a tali casu p̄cauisset: ppter eos esse sententiam necessariam. sed certe et p̄p̄talia est necessaria: vt subijcit: et sic loquitur eodē casu. Quid tñ si de interitu nō tenet: qz null⁹ illoz casu erat. nūqz erit sententia: et dicas de eodē possessore. Itē qd ēt de eo qz habuit iustā cām litigandī an sit p̄ sententia p̄p̄t hec qz h. dicit⁹. Rñ. forte sic. vt r. ita i trib⁹ casib⁹ possit h. loq. vt h. r. de re iudi. l. hō. r. l. iudi. sol. si p̄u⁹. licz qz ad interitū sit sec⁹ vt dem⁹ ē. s; cui ē hec sententia. Rñ. tā actorib⁹

EST

reo. actori ppter fructus & partis: reo ppter stipula-
tionē de euictione cōmittendā cōtra suū venditorē. que
nō cōmitteret: nisi p sniam euincere. vt h. & d. de neg.
gest. ar. qui. s. cū me absente. Sed oppono fructus & par-
tus veniunt offi. iudi. & quasi accessiones sunt: ergo & c.
vt. C. d. post. l. i. ij.

Solu. hic erat lis
ptel. vñ officii iā
corroboratū ē: vt
remaneat an fen-
tentia l3 res iter-
ciat. et sic soluit
J. e. sinait. §. si ho-
mo. & qd ibi dicit
petit. dic e iudi-
cisi simplici cōue-
tione. Jte quid si
actor homie mor-
tuo nolit p se fe-
ri sniam: Imo re-
mittit actionem?
Rñ. reus postula-
bit ferri: l3 actor
abstet: qz in sui fa-
uorē inductū est.
Uel dic qz ditor
necesse h3 pbare
feruū suū fuisse:
vt euenit. C. d. af-
fer. tol. l. i. fi. §. 30.
Item ad id qd di-
cit sniam dandā
homie mortuo. &
sede euic. agi. est
J. de euic. si ser-
uus. & c. d. euic.
si tibi. So. h. extra-
bat res tpe lit. cō-
tes. vñ merito ad
fructus et ad talia
tenet. s. ad rē vel
pctū in casib⁹ qbus dixi ad talia teneri: sicut quasi tunc
esset lata snia. Jte ad id qd dicit nō cōmitti stipulatio-
nē euictiois nisi lata snia. est J. de ac. em. l. emptorē. in
pn. Sol. vt ibi. Sed q̄ter formabit snia eo casu q casu
possessor nō tenet de iteritu: vt euictiois stipulatio com-
mittat: Rñ. qz cognoui suū esse petens. idē cōdēno in
fructu & partu & peculio. Sz qd si hec nō sint: & ita ppter
euictionē est ferēda: Rñ. qdā nō iudicari: quō em iu-
dicaret: Alij q sic. cōdēno te in rē: sed tñ exceptionē h3
dānatus. Uel dic absoluo pdēnariū: nisi res iterisset.
et sic causa absolutiois ponēda est. vt. J. de iur. si. l. ij.
§. senat. in fi. §. vel dic vt. J. de excep. rei iudi. si a te. §. i.
a

C Stipulationē. vbi est iterposita. idem et si nō est.
b Nō em. rñdet ei qd possit obijci. Imo necia est sen-
tētia ppter estimationē rei p̄standā actori: sed nō est ita.
nō em bo. fi. pos. tenet de casu aliq mō siue etiā durauit
bo. fi. siue nō. dūmodo iustā cām habeat litigandi: q casu
loq̄tur h. sed male fi. ab initio sic iudicāte. vt. C. qd
me. cau. l. i. & §. qd me. cau. si cū ex. §. q̄ten. & J. ad exhi.
de eo. §. si post. & plene dixi. §. l. p̄. in fi. vel dic estima-
tionem prestari in casibus predictis: non enī & c.
c Perierit. quia nauis ad hoc paratur vt nauiget.
vt. J. de vsu fruct. l. arboribus. §. nauis.

propter fructus & partus & sti-
pulationē de euictōe. nō em
post litē cōtestatā vtqz et fa-
ctum possessor prestare d3.

C Nō est in culpa si quis vta-
tur re ad eum vsu ad quem
est destinata. Barto.

C Culpa nō intelligit si nauē
petrā tpe nauigatiōis trans
mare misit: l3 ea perierit. ni-
si minus idoneis hominibus
eam commiserit.

C Ista lex legit duobus mo-
dis in glo. fm primā lec. bre-
uiter hoc intendit. Possessor
tenet de facto et cū vendidit
sicut de suo facto. h. d. §. alia
lect. hoc intendit. Re pempta
in subsidijs tenetur possessor:
actione negotiorū gestorū ad
prectū etus: licet nō habuerit
titulum lucratiuum si ei con-
tra perimentē potest esse con-
sultum. Barto. Ulpianus.

I Ulpianus libro. vi. dige-
storū scribit: si hominē
qui meui erat emero a titio:
deinde cū eum meuius a me

C Comiserit. & nisi tpe periculo. vt. J. de petitiōe.
l. fi. Et nō. h. ar. J. eos q̄ iperitos eligūt. p̄ perit: siue ma-
gistris siue medicis siue aduocat. sic. & J. de edil. edic.
I (q̄ si nolit. §. si mancipium.
Alian. lib. vi. peteret. pōt dici q̄ petitus erat & lis

peteret eundē vēdidero/ eū-
qz emptor occiderit: equū eē
me precium meuo restituere

C Idē Iulianus eodē lib. scri-
psit: si morā fecerit in homie
reddendo possessor/ et homo
mortuus sit: & fructuū rōnem
vsqz ad rei iudicatē tempus
spectandam esse.

C Re pempta tenetur posses-
sor post morā ad fructus: et ad
ceteras actiōes. h. d. Barto.

C Idē Iulianus at: nō solū
fructus/ sed etiā omnē cām pre-
standā. et id & part⁹ venire in
restōnez & partuū fruct⁹. vsqz
adeo autē he cause veniunt:
vt Jul. lib. vii. scribit: si p eū
seruū possessor: acq̄sierit acti-
onē legis adlie/ restituere co-
gendum. **C** Si dolo malo
ipe possessor deserit posside-
re: et alijs hoīem p iniuriā oc-
ciderit: aut precius hoīs. aut
actiones suas p̄stare coget:
vtrū eoz voluerit actor. Sed
& fruct⁹ quos ab alio possesso-
re pcepit: restituere eū opz.

cōtes. vñ tenetur
pp̄ occasionē al-
terius: qz illi⁹ fa-
ctū interpretor esse
meum vñ teneor.
vt. J. de h. ob. si ser-
uū. §. i. et dices te-
nen ad iustū sui
pctū vñ in rē: qz
dolo desit possi-
dere. Uel dic q̄ nō
erat petitus: et qd
dicit peteret expo-
ne. i. peteret vellet
sic et. J. de ver. ob.
l. stipular. §. si. Et
dic q̄ teneor ad
pctū acceptū licz
meo noie vēdide-
rim: qz res est p-
empta. vñ in sub-
sidij agi ne. gef.
vt. C. e. l. mat. & b
re. alie. nō ali. l. i.
i. fi. & J. de pos. l. i.
§. si. & J. de rebus
cre. si est. & §. d. ne
go. ge. l. fi. Sz nō-
ne est iniquū me
teneri ad pctū in
sebo casu act. ne.
gef. cū nō habui
rē: ex cā lucratiua
Imo emi. Rñ. non
hoc casu: qz cedidit
michi actō. l. adl.

a dño J occidētē. Sed q̄ter agā. l. adl. ex iure cesso: cū
de euictōe teneor. vt. J. de euic. l. vēdicantē: Rñ. ppter deli-
ctū suū forte hoc obijcere nō pōt scōs emptor. Sed pri-
ma postio casus planior ē. & q̄ scōz casū tenet timebāt
hoc: qz post lit. p̄tel. indistincte ad ipm suū tenet viuat
vñ nō: nisi ex necessitate vēdat. vt. J. e. itē si hberatū. §. i.
sz certe & hic ad suū tenet. i. ad eius verā estimationē.

C Judicate. certe imo postea: qz ea t̄pis itercapedo
ad fruct⁹ nō nocet. vt. J. de vsur. l. in fideicō. §. i. Rñ. ex of-
ficio iudex cause p̄ncipalis de illis nō disq̄rit: cū futuri
t̄pis tract⁹ & c. vt. J. de vsur. l. i. & ita nō veniūt vt h. sz de
pceptis an litē & pendēte lite disq̄rit: vt etiā p̄cipiēdi ve-
niāt. vt h. & J. e. l. fruct⁹. et itellige q̄si dolo vñ culpa pol-
fessoris perit: vt post mortē eius oēs veniāt fructus.

C Idē iul. facit. C. e. l. certū. & J. e. l. p̄terea. & §. d. p̄tel.
here. sed & si le. in fi. & l. q̄ si oues. & l. ancillarū. & l. litē
videndū. & l. post senatū scōsul. et. l. i. i. l.

C Si p eū suū. iā ei⁹ factū vsucapioē: vt postea dicit
i. **C** Legi adlie. qz suus ille fuit vulnerat⁹ et (in fi. l.)
ita dño facto p vsuca. actio fuit q̄sita. vt. J. ad le. adl. itē
k. **C** Precium hoīs. ppter dolum. (mela. §. legis.
l. **C** Actiones. in rem. & aequilam.
m. **C** Perceperit. p̄ possessor.

Bo. fi.
posse-
sor nul-
lō mō te-
net de
casu.

a Ab eo. f. a vero domino.

b Contestatā. r quomō potuit cuz cepit esse male fi. Rñ. superueniens mala fides non nocet vsuca. vt. C. de vsuca. transfor. l. i. f. hoc proculdubio.

c Quia plenu. i. directuz dominium cum prius haberet vtile fm qf. dam: quia publicaniam habebat. vt. f. de publi. l. i.

S post. tradere. f. qñt post acceptū iudiciū vsucapione cōpleta habet prioz dñō rei vē. cū dñs esse desierit. Rñ. fm. B. eā durare actionem lz corru ptā post vsuca. q̄ enim erat directa nūc est vtilis. eā dē em dicit hē fi liā licet hodie sit corrupta cum fuerit hgo. sic r dicit nora actio directa: et directa nō vtilis. vt. l. i. de nō p. s. o. a. aut. r. sic dicit emptoz dari actōem vtilem quā hz postea directa cuz cessa est. p. mirabilia h rñ dicit. dixit em spāle esse hoc casu vt non dñō def actio p̄ dñm. q̄ est falsum. vt. ei q̄ neq̄ directo neq̄ vtiliter est dñs def rei vē. p̄ dñm. ei vero q̄ vtiliter est dñs sepe p̄ directo dñz datur. vt. f. si ager rec. v. emph. l. i. r. f. de acq. re. do. q̄ rōne. f. hz nō vt. r. ita fit h. Itē quō desijt eē dñs cū ois actio ppe tuel lit. ote. vt. C. de p̄scrip. xxx. an. l. fi. Rñ. fm. p. rei vē. nō ppetuaf lit. p̄est. r. est i ea speciale. vt. f. si serui. vē. l. si cū s. plane si nō vtēdo. f. certe p̄ eū facit. f. M. dixit q̄ hoc eratolum vt nō ppetuaret. vt. h. r. p̄ emp. l. i. f. f. hz hodie p̄. C. d. an. excep. vt p̄fecti. Tu autē dicas q̄ quat tuoz sunt spāles illi casus in. l. vt p̄fecti. in q̄b⁹ vsuca. interrūpit. als nō interrumpit vsuca. etiā hodie. sed vē dicatio ppetuaf. f. q̄ nō interrūpit cū p̄scriptio interrū pat. vt. C. e. l. more. Rñ. qz reruz mobiltū possessio vtilis r abiecta est. vt. f. de acqui. pos. si rem. hinc etiā est q̄ minus tempus statuitur in vsucapione earum.

e De dolo. r culpa post lit. ote. vt. f. e. sin autē. f. si hō. Azo. Sz ad qd̄ hoc cautio fit. nā nec alienatio tenuit: vt manumisso rei litigiose. vt. C. de litig. l. i. q. r. fi. nec obligatio. vt. f. q̄ res pig. ob. pos. l. i. f. cā. Rñ. deri pōt p̄stari cautionē p̄p̄ sumpt⁹ litis r alia. nō qz ob illā dñuz possit amittere actor. vel dic potuit alienare r obligare ante lit. ote. vtilē h̄p̄p̄thecariā et rei vē. vtilē. i. publici. cedēdo. vt. f. de pig. si ab eo. Sz hoc nō videtur valere: qz ille actōes fō dñō nō iudicaret. vt. f. de publi. l. pe. r. fi. nisi forte adiuet p̄dictā solutionē r affirmatio obligatio n̄ facta p̄p̄ dñum q̄ sitū. vt. f. de pig. ac. l. rē alienā. qz

p litē ote. nō tollit. vt in aut. de litig. f. ab hoc autē. r ita est cautio necessaria. vt hic. r. f. de pig. act. l. creditor. r. f. l. p̄terea. in fi. r. ar. f. si vsufrui. pe. l. pe. f. pe. r. f. de peti. here. l. illud. in fi.

Ipsi quoqz. recte. i. ne qd̄ piculū vel dānum stipular tor sentiat. vt. f. de verbo. signi. l. aliud. f. hec verba. Et nota qz superior lex loquitur in re mobili. hec i immobili. Itē illa de cautioe p̄stāda a possessore petitorū. hec econ tra. Dic ergo ipsi d̄qz. f. bo. fi. pos. vt patet ex supioz. at male fi. sibi im putet.

Quicqd̄ sup⁹ peti⁹ lucrat⁹ est vel ex eo natū est venit i re stituitio. h. d. Bar. Galus.

P̄terea restituere debet possessor. et q̄ post acceptū iudiciū p̄ eū nō ex sua aq̄sui: in q̄ hereditates quoqz legataz q̄ p̄ eū seruuz obuenerūt cōtinent. nec enim sufficit corpus ip̄m restitui: f. opus est vt et cā rei restituaf. id est vt oē habeat petitor qd̄ habiturus foret si eo tpe quo iudiciū accipiebat restituit⁹ illi hō fuisset. Ita qz partus a cille restitui d̄z: q̄uis postea edit⁹ sit q̄ matrē ei⁹ post acceptū. f. iudiciū possessor vsuce perit. quo casu etiaz de partu sicut de m̄re r traditio r cautio de dolo necessaria est.

Post acceptū iudiciū possessor vsu hoiem ce perit: d̄z eū tradere eoqz noie de dolo malo cauere. piculuz est em ne eū vel pignori auerit vel manumiserit. Ulpianus.

Ipsi quoqz reo cauēdū esse labeo dicit. his rebus recte p̄stari si forte fundi noie dāni infecti cauerit.

De pempta vel pdita post lit. cōtest. nō tenet possessor si dolus vel culpa ei iputari nō possit. h. d. Bar. Paulus.

q̄ nec ex re nec ex opera sua sibi querat. vt. C. e. l. i. in fi. q̄ est contra. Solu. loquitur hic in bone fi. pos. qui remansit bone fi. pos. lit. cōtest. vnde retinet quesita ex re. subaudi vel ex opera que est ex re. vt. f. de acqui. re. do. q̄ bone fi. in prin. vel hic loquitur de eo qui fuit ab initio bone fi. pos. ibi de eo qui male fidei semp. Vel meli⁹ loquitur hic in bone fi. sicut p̄cedētia r sequentia declarant. vnde etiaz ex opera queritur sibi: illa tamen restituit omnia sicut in fructib⁹. p̄. vero hic multas absurditates dicit. scilicet qz loquatur hec lex in male fi. pos. et talis seruus q̄nt ex re possidentis de equitate: vt hic. sed nō ex opera simpli. Qd̄ non placet. f. p̄mū. quia simul hec recidit. vt. f. de acq. re. do. l. q̄ sitū. Item quare diceret post acceptū iudiciū: cū ita ante vt post teneretur. Et qd̄ dicit de hereditate r legato. p̄cedit nisi cōtēplatione possessoris instituat. vt. f. de vulg. sub. sed si plures. f. in arrogato. et. f. de acquir. heredi. aditio. Sed quomodo obuenerit hereditas cū nō potuerit eius iussu adire eam. vt. f. de acquir. here. si quis michi bo. in prin. Rñ. hic loquitur in bone fidei pos. qui habet titulum. r sic habet publicianā: et iste potest bene iubere adire hereditatem.

i Homo fuisset. vt. f. de verb. sig. l. restituere. et. f. de regu. iur. l. in condēnatione. f. i. et. f. de peti. here. illud in prin. r. l. ancillarum.

k Necessaria est. vt. f. co. si post. Accur.

Rei vendi. di. lit. cō. test. non ppetuatur.

Liber Sextus.

Szabo. si. seruus. post lit. contesta.
b Debuerit. vt. i. como. l. argenti. et. l. in reb^o. in
pn. 2. facit. l. si vt certo. §. custodia. 2. i. de nora. l. no solu.
c Possedit. post litem contestatam. Accur.
d De persequeda. sz de restituenda sic. vt. i. l. pri. 2. i.
ad exhiben. l. celsus. §. idē scribit.
et. i. d. adi. cau. da.
si pecunia. §. itē. 2.
i. de le. i. cu res. §.
sz si culpa. Sz em
ptor q̄ redhibito
ria agit q̄re cauet
etiā de psequedo.
vt. i. de edil. edic. l.
redhibere. §. si. q̄ ē
i. Solu. qz reha
buit p̄ciū. hic au
tē nichil reha
buit possessor. vt dicit
ibi nota. Itē spe
ciale est i. odū in
ferētis metū vt z
i. p̄ca cauet de pfe
quendo. vt. §. qd
me. cā. l. si cūer. §.
q̄ si hō. Accur.
e Quominus.
id est cito. vel per
manus.
f Pōt. a s̄ibet
possidēte. Accur.
g Usucapiat.
nisi plūbero se ge
rat vel ab alio pos
sideat. vt. i. de acq. pos. l. i. §. p̄ seruū. 2. l. i. §. si seruus.

Szabo bone fidei possessore fugerit seru^{us} req̄re
mus an talis fuerit vt z custo
diri debuerit. nā si itegre opi
montis videbat vt non debue
rit custodiri: absoluēd^{us} est pos
sessor. vt tñ si iterim eū vsuce
perit a ctiōib^{us} suis cedat peti
tori: z fruct^{us} et^{iam} p̄tis quo pos
sedit^{us} prestet. Sz si nondū eū
vsuceperit: absoluēdū eum sine
cautiōib^{us} vt nichil caueat peti
tori de psequeda^{us} ea re. quo
m̄n^{us} em̄ petitor eā rē psequi
pōt^{us} q̄uis iterim dum in fuga
sit vsucapiat^{us}: nec iniqum id
esse p̄dpo. lib. xxx. scribit ad
edictum. **P**omponius.

Szabo custodiēd^{us} fuerit
etiā ipsius noie dāna
ri^{us} debet: vt tñ si vsu eū non
cepit^{us} actor ei actiōib^{us} suis ce
dat^{us}. **J**ulian^{us} aut in his ca

lo modo. vt ibi no. nisi quo ad hoc vt inde sustentet. quo
etiā respectu possidet. vt. C. qui potiores in pig. ha. l.
affiduis. circa pun.
p Quasi nra. nā null^{us} in bonis sunt. vt. §. de re. dimi.
l. i. §. qd aut. 2. ideo vt nra nō petim^{us}: sz actione in factū.
vt. i. e. l. q̄ religio
sis. 2. i. de mortuo
infe. l. i. Sed §. C.
de sacrosanc. ec. l.
sancimus. vbi di
cit q̄ si sc̄a vasa
vel alimentur vel
obligent p̄epos z
hyconomis vēdi
cantur. Solu. fm
q̄sdā. ibi in mobi
lib^{us}. hic in immo
bilib^{us}: vel hic nō
vēdicant a priua
tis: sz ab hycono
mis sic nomie ec
clesie. vel ibi dat
vtilen: hic negat
directā. vel ibi vē
dicat adiecta cau
sa de iure canonico.
vt. §. e. l. i. Itē
ius patro. penitur
p̄dictōe ex iure ca
nonico: vel ex le
ge. nā z lex hoc cō
cedit. vt in aut. de
san. episco. §. si q̄s
autē. col. tr.
q̄ **N**ō p̄nt. fed

Sz vero. alio incipit lex. alio non.
Minari. sz nōne licuit ei abuti re quā suā pu
tabat. vt. §. d. peti. her. si qd possessor. §. sicut. Rñ. an lit.
pte. si fugerit nō p̄t ei lputari aliq̄ culpa. sz de dolo tñ
tenet. vt. i. e. sinat. §. si hō. 2. l. si hō. 2. l. si culpa. sz post
lit. p̄stet. tenet de culpa. 2. ita accipe hic. 2. i. de euc. si ser
uus venditus. §. idē iulianus. sic 2. i. de precario. quest
um. §. si in seruitutem.

Non ceperit. 2. sic ei actio non dabitur suo nomie.
Cedat. nisi dolo fecit quominus possideret. vt. i. e.
is qui dolo.

Restituat. imo nec de hoc vt videt. vt. i. de posi. l. si
sine dolo. q̄ est p̄tra. Solu. hic erat iā lis p̄testata dū con
uerit se in fugā. vel illud in deposito. vel ibi deposita
ri^{us} oīno h̄fe desierat. hic aut possessor possessionē retine
bat omnino nisi pro libero 2c. vt modo notau. Accur.

Uod si dolo. possideret. 2. in litē iurari pōt. vt. i. eo.
qui restituere. 2. actio ei non ceditur. vt. i. e. is qui.
2. i. de nora. si bo. si. pos. Accur.

In rē actio. directa. stricte em̄ hic dicit in rē: vt nec
alias reales. s. hypothecarias vel vtilen in rē cōphē
dat. Et dic q̄ dñs acq̄runt iuregētū multis modis. vt
insh. de re. di. §. singulor. vsq̄ ad ti. de vsuca. Ciuli au
tē. vt p̄ vsucap. vt insh. de vsuca. in fi. l. rñ. nō p̄ scrip̄tio
nē fm̄ Jo. l. 3. d. dixerit q̄ fle. 2. est pro vtroq̄. C. de pre
scrip̄. xxx. an. si q̄s. emp. circa pn. Sz oppone de muliere
q̄ hz dñum. vt. C. de iur. do. in rebus. nec tñ agit. vt. C.
eo. doce. Solu. hz offuscātū fm̄. d. vel dic nō habet vl

Item in factum vt corpus tollatur illatū ab eo qui nō habet ius.
vt. i. de religio. l. ij. §. p̄tor. Accur.
Adicerit. bona vel mala si. sed si dñs pedis alie
ne statue adiecit: tunc si mala si. donare videtur. vt insh.
de re. di. §. ex diuerso. Itē loquitur hic quando factū fa
cto argenti iungit: 2. fit eius pars. vbi autē infectū infe
cto: quilibet sue partis dñs permanet. vt de acquirē. re.
do. l. quicquid. i. rñ. equalis vel inequalis possit vel nō
possit separari. Et dic permanet vt neutra alteri cedat:
fit tamen cōmune si non potest separari. vt. §. e. qui gre
gem. §. si. 2. i. de acquiren. rerū do. in. d. l. quicquid. i. rñ.
Sed vbi factū factio ita q̄ neutrum alteri cedat vt pars.
dic q̄ minus maiori cedit: si neutra maior cedit p̄cio
ri. si autē nullū p̄ciosius z tunc nullum alteri z sic qui
libet tunc suum vendicat citra fidei distinctionem. vt. l.
quicquid. §. si. scilicet si potest separari: alio fit cōmune.
vt. §. eo. si frumentum. Si autē materie tue infecte alie
nam factam vel infectam adiunxeris quacūq̄ fide: quo
cūq̄ modo que aliena fuerit prioris dñi manet. nec fit
hec cōmune quando scilicet potest separari. vt. l. quic
quid. i. rñ. Si tue facte alienam infectam: totum tuum
erit. Sed si appllsaueris bona fide: et prior dominus
manet dominus. et ad exhib. agit. si mala si. vtili rei ven
dicatiōe. Si vero bona fide ferrum inaueris in factum
teneris: quia in perpetuum recessit a domino domi
nium. si mala fide: dominus manet qui fuit: licet tot
um sit tuum. et colliguntur predicta ex hac lege. et dñs
cta. l. quicquid.

Quod si dolo alia possessoris fugerit: dā
mandū euz quasi possideret^{us}.

In rem actio^{us} **P**au.
competit ei qui aut iur
re gentiū^{us} aut iure ciuili domi
nium acquisiuit.

**Res q̄ in null^{us} bonis sunt
vindicari non p̄nt. h. d. Bar.**

Loca sacra item religiosa
quasi nra^{us} in rē actiōe peti nō
possunt^{us}.

Si q̄s rei sue alie
nā rē ita adiecerit vt pars ei^{us}
fieret: veluti si quis statue sue
brachū aut pedē alienū adie

interdici potest. vt. i. de mor. infe. l. i. in prin. Item in fas
ctum vt corpus tollatur illatū ab eo qui nō habet ius.
vt. i. de religio. l. ij. §. p̄tor. Accur.

Adicerit. bona vel mala si. sed si dñs pedis alie
ne statue adiecit: tunc si mala si. donare videtur. vt insh.
de re. di. §. ex diuerso. Itē loquitur hic quando factū fa
cto argenti iungit: 2. fit eius pars. vbi autē infectū infe
cto: quilibet sue partis dñs permanet. vt de acquirē. re.
do. l. quicquid. i. rñ. equalis vel inequalis possit vel nō
possit separari. Et dic permanet vt neutra alteri cedat:
fit tamen cōmune si non potest separari. vt. §. e. qui gre
gem. §. si. 2. i. de acquiren. rerū do. in. d. l. quicquid. i. rñ.
Sed vbi factū factio ita q̄ neutrum alteri cedat vt pars.
dic q̄ minus maiori cedit: si neutra maior cedit p̄cio
ri. si autē nullū p̄ciosius z tunc nullum alteri z sic qui
libet tunc suum vendicat citra fidei distinctionem. vt. l.
quicquid. §. si. scilicet si potest separari: alio fit cōmune.
vt. §. eo. si frumentum. Si autē materie tue infecte alie
nam factam vel infectam adiunxeris quacūq̄ fide: quo
cūq̄ modo que aliena fuerit prioris dñi manet. nec fit
hec cōmune quando scilicet potest separari. vt. l. quic
quid. i. rñ. Si tue facte alienam infectam: totum tuum
erit. Sed si appllsaueris bona fide: et prior dominus
manet dominus. et ad exhib. agit. si mala si. vtili rei ven
dicatiōe. Si vero bona fide ferrum inaueris in factum
teneris: quia in perpetuum recessit a domino domi
nium. si mala fide: dominus manet qui fuit: licet tot
um sit tuum. et colliguntur predicta ex hac lege. et dñs
cta. l. quicquid.

a Ansam. i. manubrium quod est manibus tenetur. et dicitur ansa ppter pes olle. unde Cuiusius. Totius a digitis excidit ansa meis.

b Toti rei. etiam si p applubaturam hec adiecta sunt. vt. de acq. re. do. l. qd d. q. rñ. s. quò tuc est toti dñs. sic

ergo nò vèdicare- tur. sicut inferus- minatis dñ. s. e. s. ite qd. at certu est ea inter se dif- ferre. vt ibidè dicitur. Dic ergo totu. i. cuiusda tot- poris totalis. cor- tale eius corp^o est status q alteri rei nò accedit. nò autè cuiuslibet eius partis quando p applubaturam.

c Statu. erat ergo status spe- cies p se etià sine adiuncto. **d** Qd in char- ta. vel mèbrana. **e** Sed necesse est. i. ita tam scri- ptura q pictura cedit vt videt. Sz cõtra in pictura. vt. de acq. re. do. qua rone. s. s. non vt lfe. i. lfi. de re. di. s. si qd in alie- na. Sol. hec corri- gitur p illas fm Bzo. vt dic s. s. Bz. hic non rñdet nisi in charta et in scriptura: cñ dicit. s. necesse est. v. Tertij vt. p. distinguunt. an tabula sit p ciosior pictura: vt ces- sio fiat p ciosior. et hoc et illo hbo. ppter p cios. qd hic est: et ex eo qd reperit in s. vili simetabule. vñ de homie pi- cto et dono colore: nò aut traheret als pictura tabulam. quãcũq; pumarũ teneas in idez recidit. vel idè vtrobiq; qñ pictor ma. si. pinxit. hodie aut sp est p ciosior scriptu- ra q charta. et id sicut pictura: sep trahit ad se chartã.

f In omnibus. i. talibus. vel plurale. p singulari ca- su. vt sic ad picturam nò referatur fm Jo. vel dic vt lta tua et charta fm Bzo. **g** Per pualenã. partis vel etiã p cios. vt. de acq. re. do. l. qd d. s. fi. et no. s. s. pri. In gema aut anulo intun- cta distinguit. qd cuius causa ornãdi adiugatur. vt. de vsuca. l. rerum mixtura. in. s. qd ergo. et dixi. i. ad exhi. l. gema. et. de aur. et argè. leg. l. et si nò sint. s. pueniam.

h Alienã rē trahit. maioris partis. qd puto in reb^o factis qb^o adiugit qd factũ vel infectũ. ceteruz massam masse et maiorũ valde p cios et quãtitate non puto accede- re p fusione. id eoq; remanet quibet dñs. p parte sua siue ponas cõicari: siue nò. Quid ergo si meã factã tue facte addidero. ita q sit pars alteri: nulla maiore altera: et sic feci vnã spem. et ita q iure specificatõis nò petã: neutra cedit alteri etiã si altera sit valde maioris p cios. qd ergo erit dñs speciei: dico vterq; p diuisio et p rata si fuit

adiuctio facta ferruminatõ: s. si p applubaturã: nemo intelligit dñs speciei: sed nec cõis est. p diuiso. vt de gre- ge dixim^o. s. sed si par. s. Jo. dicit ratione maioris pre- cij alterz altiori cedere. vt. s. in notula sua scriptũ est. qd nò placet. sed rñ. illi legi vt. de acq. re. do. quicquid.

i Dare. ita tñ ad vendicandum totuz admittat: si scriptor vel qui pe- dez statue adiecit bonã fidẽ hēbat. vt. de acq. re. do. l. q rone. s. s. non. et. l. adeo. s. et di- uerso. vñ si bõa si des defuerit cum deneget exceptio vt dicit legibus: multo magis de- negabil actio i fa- ctũ. de qua loquit in. p. s. in fi. Ac. k. **l** Vendicare. hoc in applumba- tis. idè in tertis et iniunctis. vt lfi. d. re. di. s. si tñ. Et no. q dñs manet p cios. s. si mala si de adiucti vèdicat quod est adiuctũ. Accur.

m Separatur. sic et. i. ad exhi. l. i. hac actõ. s. est au- tem. et. l. tigni. s. i. Accur. **n** Factũ. p ad- iunctionẽ factam. bo. fi. si autè ma. fi. puto q prior remaneat dñs: l. z totale. corpus tui sit. vt. s. in glo. bona vel mala et. Accur. **o** Nò posse. sic arbor q coaluit etiã abrupta non red- dit. vt. de acq. re. do. sed et si. s. arbor. sic seruus pe- ne dñatus l. z restitutus in integrum: non redditur do- mino. vt. de pe. aut dñna. pe. rñ. **p** Materiã. vt ferrũ ferro mediãte ferro. argẽtũ argẽ- to mediãte argẽto. et sic i s. l. b. qd cũq; aut istoz defue- rit erit applubatura vt hic euidenter dicit: id forte sic di- cta qz p plũbũ plerũq; sit. et de his adiuctiõib^o dic vt di- xi. s. e. l. s. si qd rei sue. an autè bo. fi. est necessaria in his ferruminatis vel s. l. b. et puto in his ita dicẽdũ fm Bzo. vt si p puctati mee aliena. p puetas iure ferruminatiõ- nis cedit. siue ppter factũ meuz siue ppter factũ alterius me bonã fidẽ hñe nò est necessariũ. at ecõtra si is cui^o est si suo facto cedit sic ne als donasse videatur. vt. de acq. re. do. adeo. s. et diuerso. et. l. quaratõ. s. sed nò vt lfe. Si ho. ppter factũ alienũ nò ei^o cui^o est: nò redit ab eo bona fides cũ ipse nẽ: il faciat. id eoq; sicut h dñ p cios rei sue peret ab eo cui cessit. qd aut i ferruminato dixi itelli- ge i fato et plãtato. si ho nò rei s. p sone fieret accessio/ qz specifico: bo. fi. est nẽcia. vt. de acq. re. do. adeo. s. cũ qd. **p** Ideoq; in omnib^o. i. in hoc casu de ferruminatis. vel dicim oib^o his et similibus vt satis et plãtatis et natu- rali alimento alitis et specificatis fm nos. l. z. contra ad ù

q Item quecũq; alijs iuncta siue adiecta accessionis et lo- co cedunt ea quãdiu coherent dñs vendicare nò pñt: sed ad exhibẽdũ agere pñt vt separẽ- tur: et tuc vèdicent. s. excepto eo qd cassi^o de ferruminatiõ- ne scribit. dicit enim si statue sue ferruminatiõne iunctum bra chium sit: vnitate maioris partis psumi. et qd semel alie- nũ factũ sit: etiã si inde ab- ruptũ sit: redire ad priorẽ do- minũ nò posse. Nò idèz in eo qd applubaturũ sit: qz ferrumi- natiõ per eadẽ materiã facit cõfusiõne: plũbatura vero nò idèz efficit. Ideoq; in oibus^o his casib^o in quibus neq; ad

EST
JUN

Liber Sextus.

qui vtilē in rem dabat: et in sacris et religiosis locis. vt s. e. s. loca. f. habet locum in factum.

A In factū. q̄ in varijs articulis iuris locū h̄z. vt. C. de sa. fan. eccle. l. sancimus. et. f. de do. inter vi. et vro. l. si mulier ex specie. s. fi. et. l. sequē. et. f. de ac. et. ob. l. i. in prin.

B Singuli ho mines. i. choroz in familia suoz. c. Immixtus. vt. et. s. l. i. s. fi. et. l. ij. in fine.

D Aliene. id est non mee. ac si diceret tue.

E Brachii tuis quo ad hoc vt vēdicas adiunctum si vere es dñs. et ad exhi. agis et vēdicas postea. vt s. eo. s. itē q̄cumq̄ vel loquitur hic quando per fer raminationem.

F Uno spū. i. vna elemētatiōe.

G Cōtinef. vt et. f. de vñc. l. rerū mixtura. et. f. de au. et. ar. leg. l. statua.

H Sciēs. quo casu non ager vt eximat. s̄ vt p̄cū peteret iurādo in litē quia dolo de s̄st possidere. vt et. f. de sig. in iū. l. i. in fi. et de solu. qui r. s. in fi. fm. Jo. i. Descēdit. vt. f. de sig. in iū. l. i. in prin. et ad exhi bē. g. ma. in fi. et. f. de acq. re. do. adeo s. cū in suo. Sed nunq̄d etiā bo. fi. posses. tenes in du plū. Quidā dixe rūt in simpli m̄.

Actōes quibz p̄ctōes sunt actiōes. s. rei ven. itē ad exhi. itē de tigno iūcto. itē ma. fid. cōdictio furtiua. et actio furti. itē due p̄ime dant quasi pos. cō. desierit dolo possidere: alie non. itē p̄ia et sc̄ba et quarta q̄ rei p̄secutorie sunt inuicē vna p̄ aliā tollit. idē tertia quārtū ad simpli vñū quod rei p̄secutiōne cōtinet. q̄nta vero. s. furti. nullā p̄secutoriā tollit s̄z t̄m̄ pene: sed actio de tigno in iūcto ieo q̄d penā cōtinet actioni furti detra hit. alie vero nō: q̄ rē per se quunt. Itē nunq̄d is q̄ non in iūctis: s̄z t̄m̄ in iūctis h̄z tenes: Rñ. ita. arg. f. de his qui dete. vel effu. si s̄o. s. positū. et de su. l. i. s. fi. itē an faber. Rñ. non. sed ille q̄ fieri fecit. vt. ar. f. de vi. et. ar. l. i. s. de te. c. i. Itē solet q̄ri an idē sit in villa. s. in rure facta q̄d in edificio in ciuitate. ar. q̄ nō vt. f. ne q̄d in loco pub. l. fi.

sed s̄ puto p̄p̄t h̄m̄. l. gñalia s̄ba. vt insti. de re. di. s. q̄b ideo pui. et. vt. et. f. de b. sig. l. vrbana. fm. Jo. Itē q̄d si timore pene dupli veli eximere is q̄ in iūctis: Rñ. non est audiendus: q̄ nō sui fauore est hoc statutū sed p̄pter publicā vtilitatē: et hoc in mala fide in iūctis: bo. fi. vero in iūctis audif s̄z quosdā. s̄z cōtra videt. f. de leg. l. i. cetera. s. si duobz k. Cementa. q̄ nec p̄ se possident vt. f. de acq. pos. l. i. q̄ vniuersas. et iō vēdicant eis dicit solutis. vt hic. et C. eo. l. ij.

Cementa cuius domo vnita dñs cementoz vendicare nō p̄t: secus ea dissoluta et tpe p̄scriptiōis cōpleto. Bar.

Item si quis ex alienis cemētis in solo suo edificauerit: do mū quidē vēdicare poterit: ce menta autē resoluta p̄ior dñs vendicabit: etiam si post tempus vsucapionis dissolutū sit edificium: postq̄ a bone fidei emptore possessus sit. Nec ei singula cemēta vsucapiuntur et si domus per temporis spacium nostra fiat.

Consultius est agere possessorio q̄ petitorio. Barto.

Item qui rem petere animaduertere debet an aliquo iterdicto possit nasci possessio nem: q̄ longe cōmodus est ipsum possidere et aduersariū ad onera petitoris cōpellere: q̄ alio possidente petere.

Clo. summat istā. l. cū se. et p̄cipio seq. et iō glo. sit p̄ sum mario: iō nota eā. B. Ulpia.

Item qui se obtulit rei defensionis sine causa: cui non possideret nec dolo fecisset q̄minus possideret si actor ignoret: non est absoluedus: vt marcellus ait: q̄ sententia vera est. sed hoc post litē con-

licet Mar. contra Accursius.

Item qui dicit cōsiliū est. vt. s. de trāfac. l. pacto. p̄ possessionē. vel recuperāde possessionis vel retinēde vel adipi scēde. et facit insti. de inter. s. retinēde. et. s. cōmodū. et. f. de acq. pos. l. exit. et. l. naturaliter. s. m. chyl. et de vi. et. ar. l. cū fundū. in fi. idē etiā si ciuili actiōe eā cōsequi p̄t. q̄d fit quandoq̄. vt dixi. f. de condi. inde. l. indebiti. s. i. in puncti.

Petere. et ideo magna contentio est de ea. vt. f. vii. pos. l. i. s. huius autem.

Item qui possideret. asserēs se possidere. s̄z quid si egi non possideret: nec q̄situm fuit an possideret. nec ipe dixit. an debeat dānari: Rñ. nō. vt. f. de excep. rei iudi. si a te. s. i. fm. secūndā casus positionem.

Absoluedus. imo dānāus. vt. f. et. f. si vsufructus

Ma. ff. pos. q̄nta s̄z meli or est cō ditio q̄ bo. fi.

Bo. ff. vii. l. i.

pe. l. si. in fi. nec liberat possessor. vt. s. de peti. her. nec vl
l. s. si. Et vt plene videas diltingue cu qd se offert peti
tio. si qd actor fat cu no possidere nec ante lit. cote. nec
post pot aliqd actor iputare reo: qz ipse a seipso decipit
vt. s. de peti. here. q se lit. r. l. pri. si po ignoret si qdem
re? vsq ad litē in-

choatas pssit in
traditione: tenef
omnimodo / vt h
subicit. Si po ve
lit an litē penite
re. diltingue vtrū a
certa psona puta
a ticio volebā pe
tere. vt tūc etiam
ante lit. pte. nō li
ceat ei pētere. vt
Je. s. ma. in pn.
an incert? erā a q
petit: qz ignozas
b rei possessorē r
foute de eo qrebā
vt tūc liceat peni
tere. vt hie dicit.

Quecepti. fin
git hec lex cu non
dapi si tñ p. p. ef.
vt qz ali? interim
vlucepti tenetur.
vt. s. de dolo. l. pe.
b Qui dicefs
sit. an lit. pte. vt. J.
rē ra. h. a. l. apli? r
sic no. an lit. pte. li
cere penitere: non
post. vt hie. r. J. fo.
ma. si cuz dotē s
eo tpe. r. s. de iur.
om. i. u. l. si uene
rit. et J. d. folu. sti
pularus. in fi. r. J.
de noza. l. electio.
s. neq. r. C. de fi
deus. l. liberū.

Sine autē cū a ticio pete
re vellē aliqz dixerit se
possidere: r iō liti se obtulit: r
hoc ipsum in re agēda attesta
tione? pbauero: omnimodo
condenandus est.

Nō sufficit quē tpe litis cō
testate possidere si ante sen
tentiā absqz culpa sua posside
re desinit. Itē sufficit si possi
det tēpore sententiē: lz ante nō
possederit. Bar.

Possidere autē aliqz debet
vltiqz litis ptestate tēpore: et
quo res iudicat. qz si litis con
testatōis tpe possedit: cū autē
res iudicatur sine dolo malo
amisit possessionē: absoluen
dus est? possessor. Itē si litis
cōtestate tpe nō possedit: quo
autē tpe iudicat possidet: pbā
da est pculi snia: vt omnimo
do condēnetur. Ergo et fru
ctuum noie ex quo cepit pos
sidere dānabitur.

Casus superueniens ex cu

Item si actor
decipit. dos
litis aut volēti nō
infert. vt. C. de
trāfac. cum dona
tiōis. itē nō obuit certiorari r. vt. J. d. ac. emp. l. i. fi. Ac.
In autem attestatōne. per testes.

Se omnimodo. i. non distincto scierit an igno
raverit actor fm quosdā immo dicas sit lis contestata
vel non. vt in distinctione notauit. Accur.

Judicatur. hoc vep. si a pmo incipias vel a tpe lit.
contest. vt statim pater. secus si a scdo qz illud sufficit.

Dolo malo. r culpa q venit lit. cōtest. vt. Je. l. si ho
mo. r. l. si culpa. r. l. si rē. r. facit. s. de peti. here. si quo.
h Absolutē. J. de pos. l. i. s. si rē. sol. illa est actio
psonalis. hec ē realis. vt veri? dic qz ibi pu? doli cōmife
rat alienadō. itē hec q hie dicunt intellige cū distinctōe
quā fecim? s. e. itē si verberatū. in fi.

Si homo penitus. extra iudicium.

Mortuus. ante lit. conte. r sic nō est ptra. s. e. vtiqz.

Petitoris. n. h. c. f. nō fuisse hōlez deterioratū. nā r si
deteriorat? nō fuisse silt mortu? est. r iō cū rei vē. locū nō
hēat. nec iudicē offm sup dāno subducta pncipali actōe
locū hēe p. vt. C. de po. l. uij. nec ob. qd dī. s. e. l. vtiqz. q
est? h cū nō erat lis ptes. et qd dicit petit? expone sim
plicitate puetōe ē in
diciū q sit? alioqn
cū lit. pte. semel si
bi vēdicasset locū
officiū iudicis ni
chilomin? etiā re
p dita exercetur. r
hoc pti ad reuē.
que pnsens respic
cit tps. qz tñ legis
adue actio oclōs
a tergo hz r retro
r spicit. idcirco cō
petit. qz r si nō in
terit: interfuit tñ
hōlez sanū fuisse.
ar. J. d. acti. r ob. l.
q. cūqz. r. J. ad legē
aquil. ita vulnera
rus. i. rñ. r ar. J. de
fuo cor. l. doli. s.
fi. Alij dicunt qz h
erat lis pte. s. ha
bebat cām litigā
di re?. et hac rōne
cessat offm cuz nō
teneat de steritu.
vt. s. de peti. her.
l. illud.

Sat possessorem a precedente
culpa. Bar.

Si homo petit? dolo pos
sessoris deterior fact? sit/dein
de sine culpa eius ex alia cau
sa mortuus? sit: estimatio nō
fiet eius qz deteriorē euz fe
cerit: quia nichil interest pe
titoris? sed hoc quantum ad
in rem actionem: legis autem
aquilie actio durat.

Qui dolo desijt possidere
vt possessor ouent. h. d. Bar.

Sed r is q ante litē ptesta
tā dolo desijt rē possidere: te
nef in rē actione. idqz ex sena
tus cōsulto colligi potest: quo
cauruz est vt dixim? vt dolus
p̄terit? in hereditatis petitio
nē veniat. cū enim in heredita
tis petitōe (qz ipa in rem est)
dol? p̄terit? referat: nō est ab
surdū q consequentiā r in spe
ciali in rem actione dolū p̄
teritum deducit.

Si persona p quā qd possi
det absens sit: vel datur dila
tio vel p̄statur cautio de re
restituenda. h. d. Bar.

Si p filiū aut seruū p̄ vel
dñs possideat: r is? sine culpa
parris dominive rei vindicā
de tēpore absit: vel tēpus? dā
dum vel cauēdum est de pos
sessione restituenda?

Silicetudo nō v̄f bōa siue rō. mltē el sūt inf eas dñe. sicut dī
xim? s. d. peti. he. l. plane. r. l. itē veniūt. s. fruct? Itē hec
ē stricti iur. illa bo. fi. vt. C. d. peti. here. l. fi. fi. itē hec p
reyna singlar. illa p̄m̄iueritate. vt. s. e. l. i. i. pn. itē ista
dāf p̄ possidētē n. illa neqz nisi i casib?. vt. s. d. peti. he.
l. reglar. r. l. p herede. r. l. nec vllā. s. oib?. r. C. de peti.
here. l. si post. l. fi. Itē hec est in rē: illa m̄rta. vñ r psona
lia debita i ea veniūt. Itē p̄cia rez. vt. C. de peti. here. l.
hereditas. r. s. de peti. here. l. etiā. s. fi. r. l. qd si in diē. s.
s. r. is. Bzo. Itē ibi fit male si. sola denūciatione. hie nō.
vt. s. de peti. here. itē veniūt. s. pentam. Accur.

Et is. l. filii? v̄l seru? p quē possidebat p̄ vel dñs.
Quel tempus. vel pro r. nam vtrūqz faciendum est.
vt. J. ad exhi. l. celsus. s. fi.

Restituenda. fert ergo snia p̄denatoria. s. nō a strin
dd iij

Dolus
volēti nō
infert.

RES
PUB

situr. vt hie dicit. i. in si. de offi. iudi. circa prin. Accur.
a **C** Si possessor. bo. fi. q. factus est male fi. tpe quo fecit
sumpt. in isto em qda mediavis seruat inter bo. fi. sem
per. vel male fi. semp. vel loquitur hic in bo. fi. semp in ca-
su q. ponit. i. e. l. in fundo. s. fruge pauperem. in male fi. no:
qz no repetit. vel

C Supra in. l. in rem dixit cul
des hec actio: s. i. l. si is q. de-
stinauerit cu. l. seq. dixit contra
que def. hic icipit dicere z tra-
ctare qd sit offm iudicis i his
q. emergunt in rei veditatione.

Et primo loquitur de sumptib.
vsqz ad. l. fruct. et hoc icedit.
Vone fidei possessor sumpt.
p. doli exceptionez recuperat. tre
expensas factas i edificando de
nouo recuperat nisi actor dedu-
ctione sibi cocedat. h. d. Bar.

In re petita si possessor
ante litē prestata sumpt. fece-
rit: p. doli mali exceptionē rati-
o eorum haberi debet si p. feue-
ret actor petere re suā nō red-
ditis sumptibus. Idem est
etiā si norali iudicio seruū de-
fendit: z dānatus p. stitit pecu-
niā: aut i area q. fuit petitoris
p. errorez isulā edificauit. nisi
tū parat. sit petitor: pati tolle-
re cū edificiu. Qd et in area
vrou donata p. iudicē q. de do-
te cognoscit faciedū dixit.

Pecuniā. cū
esset vtili. forte q.
note dare. vt. s. b.
peti. her. vtiles. et
zordat huic rñ. j.
de nora. l. bo. fi.

Edificauit.
vt z insitu. de re.
di. s. certe. et. j. de
pig. ac. si seruos.

Edificiu. itic em nō p. stabunt impēse. z hoc si vedit-
cās nec re vediturus: nec impēsas factur. erat: nec erat
diues. alioqn. p. tra. vt. j. e. l. in fundo. z. l. nisi venalem. et
hoc put in eo q. sp. fuit bo. fi. intellexi. s. s. fm hoc nō-
ne idē est in seruo. vt in. d. l. nisi. hec aut lex aliud in ser-
uo dicit: vt. j. subijcit statim. dic. q. nō idē. quia qn diues
erat: nec habebat venalē: neq. erat expensurus: non red-
dit petitor impensas in seruo: s. scius in area. si aut in-
telligas alio mō: vt dixi supra in eo qui a principio fuit
bo. fi. s. q. edificauit erat ma. fi. planus est. z idē in area
vrou donata: vt subijcit. sed non idē in seruo. vt. j. e. iul.
ait si in area. et. j. l. pxi. sed tunc male stat ante lit. cōtest.
sed subaudi post malam fidem tamen. Accur.

Dixerūt. inducebat em olim dotis retentio ob res
vrou donatas a viro. z sic iudex cognoscat nūc sup hoc
z ita de dote. vt. C. de rei vro. ac. s. taceat. z ad hoc. j. de
dona. inter vir. vxo. sed si vir. in. s. si vir vxo. Accur.

Sed si puerum. l. seruum.
Obseruādū. no. nō posse retineri vel deduci. ppter
rōnez q. seqtur: nisi in duob. casib. quoz vnus est. j. an. l.
nisi. z alt. in. l. aut si ante. Et sic est. j. de excep. do. apb
celsum. s. si minor. ybi donatari. pueri obijcit doli exce-
ptionē minor. donati seruulū. z nūc repētē p. aliment-
tis z alijs sumptib. in distincte. Sol. ibi causam habue

rat a veditate. Itē tra. C. de infantibus. l. l. vbi similia
ter in distincte hui. sumpt. seruant doli exceptioe. Sol.
fauorabilior est ei. causa q. expositi educat q. alterius
bo. fi. pos. Uel dic expensas in alēdo in distincte restitu-
cū nō fuerit vsus ei. opio: s. expēse q. sunt in docēdo re

Expense ad rei vtilitatē fa-
cte q. deductionē nō patiuntur
recuperāt a possessore i tri-
bus casib. hic expōsis: als se-
cus. h. d. Bar.

Sed si puerū meum cum
possideres erudisses: non idē
obseruādū: pcul. existimat.
qz neq. carere seruo meo de-
beā: nec potest remediū idem
adhiberi qd in area dixim.

Otte q. p. Gatus.
ctozē aut librariū. doc-
cuertis: d. non al. offō iudicis
estimatōez hri posse. P. op.
z pl. ex p. cio. et. cōsecu-
tur. sis p. p. artificii. G. aius.

Ant si ante denunciatū
sit actori vt ipēsam sol-
ueret: et eo dissimulante op-
posita sit doli mali exceptio.
Eterū cū de Dau-
fructib. serui petiti q. r-
tur: nō tū pubertas et. spectā-
da est: qz etiā impuberis aliq.
opere esse possunt. Impro-

artificio factus est domin. locupletior: tenetur. vt. j. e. in
fundo. s. fi. z. j. de ipen. l. qd si he. z. j. de pig. ac. si seruos.
illud aut nō refert habeat possessor: vel nō habeat venal-
lem. fm. Bzo. sed vt. ait hic esse psonarū mutationez de
reo ad actorem. q. in idem redit. Accur.

Eum. vel similit. sit equitas. vt. j. e. in fundo.
Ant si ante. scilicet iudicium: vel anteq. impende-
ret denunciatū actori. scilz vt peteret seruū si puz-
tet esse suum: aut si non petat: sciat q. soluet expensas
postea factas. et facit. C. si ali. res. pig. data sit. l. si pro-
baueris. Accur.

Solueret. faciendam post denunciationem.
Dissimulante. l. seruum suum esse.
Opposita sit. s. postea.
Exceptio. pro sumptibus postea factis.
Eterum. predicta vera sunt cum agitur de impē-
sis serui petiti. i. in seruum petitum factis a bo. fi.
pos. sed hic queritur de fructibus serui petiti quod est
cum agitur contra male fi. possesorem. nam bo. fi. pos.
non tenetur nisi extert. vt. C. e. l. certum. z hic dicit pos-
sesorem de his teneri. s. de fructibus perceptis et per-
cipiendis.

Possunt. vt. j. de libe. cau. l. vl. nisi sit ifans. vt. j. de
ope. ser. l. si. s. si minor. Accur.

Expēse
in docē-
do facte
an resti-
tuanē.
do facte
an resti-
tuanē.
Expēse
in docē-
do facte
an resti-
tuanē.
Expēse
in docē-
do facte
an resti-
tuanē.
Expēse
in docē-
do facte
an resti-
tuanē.

potuerit. nō g tenet hic ma. fl. pos. de fructib' ci' artificij in q̄ fecit illi seruis q̄s fruct' nō pcepit: s; p̄cipere potuit. vt hic. 2 ar. C. de allu. et pa. l. ca. s. illr. qd si pcepisset: puto q̄ teneret sicut 7 tenet p fructib' sua culpa nō pceptis: de ducta tamē impēsa in omnib'. vt J. de ope. fer. l. antepe.

Quod si artifices fecerit, s; possessor. c. Artificiuz. i. artē didicit.

Impēsa. sint equales ad fruct' vel nō: qz lex cōpēsari nō hō. s; qd si nichil pcepit. Rñ. nocet possessori. vt. s. e. sinabit. l. fi. Accur.

Cōpēsari. cū fructib' perceptis. ar. xv. an. eo qz psumit lex eos tātos esse vt nō inde satisfieri possit possessori. p expēsā arte discēda facti: sic fruct' pceptos poss. xv. an. restituet petitori possessor deducti abarijs porris tps. sed cū factam? loqui hic l. ma. fi. pos. nōnevidet velle donare vt amittat. vt in vti. de re. di. s. ex diuerso. Rñ. plene dices. l. e. l. in fundo. Accur.

be tñ desiderat petitor fruct' estimari q̄ ex artificio ei' p̄cipi potuerit. qd artificio sūptibus possessor' didicit. Mod.

Quod si artifices fecerit post. xv. an. ei' q̄ artificij p̄secut' est impēsa facte poterūt cōpēsari.

Possessor tenet ad fruct' pceptos 7 q̄ p̄cipi potuerūt: ideo cū desinūt posse percipi absq; sui culpa abinde desinūt deberi: cū ceperint posse percipi absq; sui culpa abinde incipiūt deberi. h. d. c. l. seq. et prin. l. se. Et diuidit. primo ponit in genere. secūdo ponit vnā illationē qñ fruct' desinūt posse percipi culpa possessoris. tertio ponit vnā aliā illationē qñ ceperūt nō posse percipi. q̄to ponit vnā aliā illationē qñ desinūt posse percipi facti petitoris. scda ibi 7 iō. tertia ibi hac actione. quarta in prin. l. ex diuerso. Bar. Pau.

beat' rō. f. donec satisfiet. nā ante satisfactionē fructuarius nō facit fruct' suos. vt est ar. J. de usufruc. leg. l. v. ro. in pn. Qd satis pōt dici. 7 qz fructus facta est mentio. distigues. fructus alij naturales. vt poma 7 sitia. alij industriales vt segetes q̄ industria hois q̄runt. Item alij i multi-

Fruct' nō modo perceptive sed 7 q̄ percipi honeste potuerūt estimādi sunt 7 ideo si dolo aut culpa possessoris res petita perierit: ueriores putat pomponi' Trebatij opinionē putātis eousq; fructuum rationem habendam: quousq; haberetur si nō perisset. i. ad rei iudicāde tēpus. quod 7 Iuliano placet. Hac ratione si nude p̄prietatis dñs petierit: et inter mortas usufructus amissus sit: ex eo tempore quo ad p̄prietatem usufructus reuersus est: ratio fructuum habetur.

Item est Iulianus. Et si per alluionē pars fundo accesserit. Paulus.

Ex diuerso si petitor lite contestata usufructum legauerit: ex eo tempore ex quo discessit a p̄prietate fructuum rationem non habendā quidā recte putat.

lo possidere desistit: nisi in eā rē cōsumpserit in quā tātū: de de suo soluere tenebat. tūc enī p̄dicāde sine causa teneatur. vt J. si cer. pe. si 7 me. In industrialibus dic q̄ quilibet bo. fi. pos. siue cū ti. siue sine ti. facit suos fm oēs: h; hoc vltimū. s. sine ti. nulla lege inuenitur exp̄ssum. s; oēs loquuntur de eo q̄ cum ti. vt in l. de re. di. s. si q̄s a non dño. et de vsur. l. q̄ scit s. in alieno. et de acq. re. do. bo. fi. Sed satis exp̄mit. d. l. de vsur. Itē J. qui. mo. usufruc. amit. si usufructuarius. et J. fini. regū. l. iij. s. sed ante. h; autē faciat suos tamē si extant iudi. offi. non rei ven. qz percipiēns sunt: teneatur restituere. vt. C. e. l. certū. s. bo. fi. De p̄sumptis autem nullo modo teneatur. vt in l. de offi. iudi. s. sin autē bo. fi. forte nec ad p̄cisiū qz lucrificat pro cultura 7 cura. vt J. fini. regū. l. iij. s. post litem. 7 in l. de re. di. s. si q̄s a non domino. sed qñ bo. fi. erigitur: Rñ. in initio. vt J. de vsur. l. qui scit. s. p̄terea. nec obstat J. de acqu. re. do. bo. fi. s. in contrariū. quia oppōnēdo nō ponēdo dicit. 7 dic qz etiā a tempore lit. p̄test. facit fructus suos: h; a tēpore litis p̄testate demū non conuenerit mote. vt in here. peti. fructus restituere teneatur. vt. C. e. l. certum. s. post litē. 7 s. e. p̄terea. Si vero sit ma. fi. si qui dē sine n. de p̄sumptis cōd. i. sine causa. et officio iudicis post litē p̄testatā: de extātib' rei ven. non eadē qua tenet ad rē p̄ncipalē. s; alia. vt. C. de p̄di. ex le. mala. De p̄cipiēdis autē tenet offi. iudi. i. quos verus ad iij

pcepti alij p̄cipiēdi sūt di. 7 pcepti dicuntur a bo. fi. pos. qz cūq; modo a solo separati. at a fructuario i horreis demū recōdit. vt J. q. mo. usufruc. amit. l. si usufructuari'. Itē percipiēdi dicunt duo bus modis vel qz immaturi: vel qz dñs eos percipis-

set. Itē possessor alij cuius t. alij sine ti. Dic qz naturales fruct' null' possessor etiā bo. fi. facit suos. vt J. de vsur. l. fruct'. 7 h; videatur qz oēs faciat suos bo. fi. pos. vt J. b. acqu. re. do. bo. fi. tñ dic omnes siue a se siue ab alio suo nomine perceptos. vt J. b. vsu. q̄ scit. s. p̄terea. si is q̄ h; extat v̄dicabuntur. als non tenet possessor: cum nec possideat nec de-

fruct' potuerūt. a dño. vt J. e. si nauis. s. fi. nā l. ma. alij hōe si. 7 sine ti. loquit lex ista. Itē iō dicit honeste. qz inhōne si alij si p̄cipiēdi nō estimantur. vt hic. sed si pcepti essent sic. honesti. vt. s. de peti. here. l. ancillarum. in fi.

Culpa. que a quolibet possessore lite p̄testata p̄statat vt hic 7 J. e. l. si homo. 7. l. si in rem.

Judicande. i. ex tēpore morte. vel dic vsq; ad snlam non post vt diximus. s. e. iul. scri. si hominem.

Hac ratione. quia verum est pceptos fructus restitui. 7 eos q̄ percipi honeste a dño potuerūt: ergo hic.

Petierit. pro p̄prietatem.

Habet. hoc vtz si agit q̄ fructuarius vel aliquem q̄ ab eo h; cām. secus si q̄cneū p̄sus. nā tūc 7 pu' rō fruētū habet: qz illi seruitutē nō debeo. vt J. si serui. v̄. lo. ci. s. competit. 7 J. si usufruc. pe. l. vti. s. qz si forte. h; 30. v̄. forte sec' cū p̄cipiēdi a dño. 7 facit. J. de vsur. l. videam'.

Ex diuerso. petitor. s. pro p̄prietatis plene.

Legauerit. s. ei a quo p̄tebat. nā si extraneo etiā fructū ex q̄ discessit a p̄prietate habebit rō. Accur.

Prop. tate. l. usufruc. 7 hoc a tpe adite hereditatis emenit. 7 facit J. so. ma. si marito. s. fi. 7 J. si usufruc. pe. l. vti. s. si poss.

Nō habēda. etiā pceptoy. s; videt etiā qz vltra ha

possessor percipere potuisset. vt. l. e. si nauis. §. si. et in sti. de offi. iudi. §. illoz autē. p. cipi dico honeste alis non veniunt percipiendi. vt. §. e. l. fructus. Si tñ essent pcepti veni- rēt. vt. §. de pe. her. si possessor. Si hoc cū ti. de cōsumptis tenetur p. di. sine cā. De extātib⁹ rei ven. a percipiēdis aūt ppter ti. excusat.

¶ C. eo. si fundū Nisi in quattuor casib⁹: quos not. §. quod me. causa sed z partus.

¶ C. ubi aūt alie num. i. nō posses- sou: nec etiā me um. §. falsis alle- gationib⁹ fuit iu- dex deceptus.

¶ Declarauit. nō cōstauit. vt. §. si serui. vē. sicuti. §. §. si queratur.

¶ Erroze. quo de fundo cōdem- nauit: §. hoc fiat statim. i. eodē die non post. vt. C. de fruc. z li. expen. l. terminato. z. §. de re iudi. l. paulus rñ dicit rescindere: z cum iudicis offi- cio petunt: quia post litē cōte. pcep- ti sunt. qui val- de zē. vt. §. de edil. edic. ediles §. itez sciendū. pcepti aūt aūt petū iure actōis. vñ illi pos- sent peti qñcumqz post finiam. §. an hoc casu qñ per- rozem de re pun- cipali. Rñ. sic vide- tur p legē istā.

¶ C. licet sit. nāz euidenter zē. vt. §. de exceptio. rei iu- di. l. euidenter. Accursius.

¶ Restitui. l. plene vt. l. cōmo. l. iij. §. si res. nō em suffi- cit corp⁹ restitui: nisi z cā restitua. vt. §. eo. pterea. z §. bñ restitucere plenam habet significationē. vt. §. de yfur. l. vi f. C. stati. lit. pte. Azo. (deam. §. in fauiana.

¶ Nō cogit. §. nūqd tenet ei de euc. l. z nō cogat caue- re. Rñ. sic. vt. ar. §. p empt. l. ij. z rez amo. si propter res. Alij §. vt. ar. C. de trāfac. si p fundo. §. h nō est trāfactio Itē cōcor. §. de p di. fur. si fu⁹. §. caucere. z. §. re. amo. l. iōqz z. §. famul. her. si pignoz. §. §. §. de do. intervi. z vxo. si do- nate vbi dicit maritū vēdicantē rē quā donauerat vroi caucere de euc. l. z litis estimanōne cōsequat. solu. ibi ab eo causam habuerat. vt ibi dicit.

¶ Nō restituit rē. cū pōt. alis serua. qd est. l. e. l. hec si res. §. licet non caueat tñ cedunt actōes: nisi dolo desijt possidere. vt. §. e. si culpa. et. l. is qui.

¶ Si actor: declarat dñs et per erroze debet condemnari reus in fructibus. h. d. Bar.

¶ Ubi aūt alienū fundū pe- tis: z iudex sententia declara- uit meū eē debere: etiā de fru- ctibus possessorē cōdemnare eodē em erroze z de fructib⁹ condēnaturū. nō debere ei lu- cro possessoris cedere fruct⁹: cum vict⁹ sit. alioquin vt mar- tianus ait: nec rē arbitrabitur iudex michi restitui: z quare habeat qd non habitur⁹ esset possessor: si statim michi pos- sessionem restituisset.

¶ Si qui soluit litis estimatio- nē cū possit restituere rē peti- tor de euictione cauere non te- netur. h. d. Bar.

¶ Petitor possessor de euc- ctione cauere non cogitur: rel- nomine cuius estimatiōne ac- cepit: sibi em possessor impu- tare dz qui nō restituit rē. Ro- rum quoqz que sine interitui diuidi nō possunt: partem pe- tere posse constat.

¶ Ante lit. contest. dz inter- rogat reus vtrū possideat vt dolo desierit possidere. Bar.

¶ U petitorio. C. alus. iudicio vtrū ne frustra experiat reqrere dz an is cuz

¶ Sine interitu. vtequis. z similiū. k. Partem. l. p. iudiufo. z sic non ob. §. e. p. p. in fi. et fa. it. §. si pars here. pe. l. non possumus.

¶ U petitorio. i. actione in rem. vt. §. de ac. z. ob. actio in personam.

quo instituat actionē possessor sit: vel dolo desijt possidere.

¶ Si res perijt culpa posses- sou: et noie cōdēnabit. Bar.

¶ Qui in rē cōuenit etiā cul- pe noie cōdēnatur. Culpe au- tē reus possessor est qui p infi- diofa loca seruū misit si is pe- rierit. Et q seruū a se pettum in arena eē cōcesserit z is mor- tu⁹ sit. Sz z q fugitiuū suū a se pettū non custodit si is fugit⁹ z qui nauē a se pettā aduerso tēpore nauigatum⁹ misit: si ea naufragio perempta est.

¶ Qui ab initio fuit bonafidei z ex postfacto malefidei stat qd edificauit p. tollere nō au- tem expensas potest per doli excep. retinere. Bar. l. lpla.

¶ Alian⁹ li. viij. ff. of. scri. si i aliena area edifica- sem: cuius bone fidei qdē em- ptor fuerit: verū eo tpe edifica- ui qā tā scetbā alienā. videam⁹ an nichil michi exceptio pfit⁹ nisi forte qs dicat pdesse⁹ de dāno sollicito. puto aūt huic exceptionem non pdesse. nec em debuit tā in alienā aream certus edificū ponere: §. hoc ei concedendum est: vt sine di- spendio dñi aree tollat⁹ edifi- cium quod posuit.

¶ Navigatū. secus si nō aduerso. vt. §. eo. vtiqz. §. si. z. §. de yfur. l. arboubus. §. nauis. z. §. loca. itē querit. §. si magister nauis. z est aduersum ab octobu vsqz ad apri- lem. vt. C. de naufra. l. iij. in fi.

¶ Uianus. als incipit si in aliena. z als si in area. et als iulianus.

¶ Profit. videtur q non. nisi. zē.

¶ C. z. desse. l. exceptionē michi de dāno sollicito. ac.

¶ Alienam. esse edificium. Azo.

¶ Tollat. q fuit z durauit bo. fi. oēs suat p exceptio- nē: nisi in casibus. vt. §. l. pri. si sp male fidei vt donare. vt in sti. de re. di. §. ex diuerso. z. §. de acq. re. do. adeo §. ex diuerso. z. §. de cōdi. inde. si in area. in fi. si aūt a pncipio bo. fi. z post cepit eē ma. fi. et gij qdā media via: vt h. nec ob. §. de vfu. q. fat. §. bo. fi. qz illō qd ad fruct⁹. h. quo ad sum- ptus. Itē nec obstat. C. de yfur. trāffor. l. i. §. nichilomē

¶ Utitur. i. vti vult. z sic ante lit. pte. p of. iudi. vt. §. de interro. acti. q seruū. §. q in iure. §. z. azo. Alij dicit vt. §. post lit. pte. fieri interrogatio nem ex eo q dicit petitorio. q. d. iaz penent. z ex eo q dicit vti. ad hoc facit. §. de pig. l. fū- dus. §. in vēdicat- tione. §. pumā te- neas. si tñ oblit⁹ sit etiā postea fie- ri potest.

¶ C. dz. p. siliū ē.

¶ Uel dolo. nā tūc pto possessore habet: vt h. z. §. de excep. rei iudi. si rē. z. §. de re. iur. l. parē. z. §. ne qd in lo. pu. l. ij. §. hoc la- ter dicit. z. §. de no- ra. electio. §. i.

¶ Etia culpe. nō solū p. pte fruct⁹ z. ppter hoc q di- cit culpe dic post lit. pte. vt. §. e. si hō q. Misit. vt. §. lo- ca. itē qrit. §. si qd seruū. Idēqz si ne- glexit ipm vt infir- mū. vt. §. de p. obl. si seruū. i. respon- r. §. fugit. vt. §. de cō. cā. da. si pe- cuniā. §. pe. z. §. e. si a bo. fi. z. l. si pto.

quis. qz illud quo ad vfuca. q bo. fi. psumit durare.

In fundo alieno. Ipuodes. i. ignoras alienum. Accur. C. seruisti. i. plarasti. r. itelligas in vtrogvtili terz no necessario: als est pfeuiti. i. seminafti. r. als cose ruisti. i. plarasti. r. fm primu casuz no hz locu inferior di

fructio est ppter fructu fiat: sic in disticte repeteret vt in disticte. sz in plaraz hz locu inferior disticte. e. C. Euincif. f. a vero domino. d. C. Constituet. f. an expese in totu sint reddende. an in pte vel in nichil r no. q non disti nur hec lex. p certo sz iudici comittit. vt. j. de vfur. l. mo ra. in pn. r. j. de te sti. l. testiu. f. l. r. j. de impensis. l. qd dr. et qd dicit ex p sonis. f. pderando sit dñs paup vel diues. vt. j. ea. l. f. i. nge aut pau peret. ite qd dicit ex causis vt qz erat dñs factur vel non. vt. j. pri. rñ. vel erat revedi tur vel no. vt. j. e. f. i. nge eam per sonam rē.

Uter ista diuiditur. pno ponit dictum in genere. scdo ponit vnu casum in quo equitas suggerit deductione expensaz tertio pōit aliū casu i q equitas suggerit expensas nō deduci quarto ponit aliū casuz i quo equitas suggerit expensas deduci. scda ibi finge. tertia ibi finge. quarta ibi finge. r hoc interidit. Possessor recuperat expensas a dño si dñs erat facturus vel rem distractur nō alit si hac re esset caritur. B.

In fundo alieno. C. l. 9. que imprudēs emeraz edificast: aut pferuisti. deide euincif. bon. vnder varie ex p sonis causisqz cōstituet. f. i. nge em dñm eadem facturum fuisse: r reddat impensam vt fundū recipiat: vsqz eo dñta rat q preciosior factus esset. Et si p p precio fundi accessit: so lum quod ipensum est. f. i. nge

Reddat. l. tunc. B. 30. f. C. l. 9. eo. reddat dico eo rē. g. C. Est. l. i. f. uis. B. 30. h. C. plus pōio. f. q valeat impēsa: si q impēsa est. r. me lioratio. xv. sola. r. repetunt. Itē si decē impēsa r melio ratio qnqz: sola qnqz repetunt. vt. j. pri. r hoc dicit hic. r ar. j. de in rē. si fundus: r sic no. nō eē eandē rōnē p rior vt. j. de aq. plu. ar. l. i. f. i. nge. sz ar. j. C. de sol. l. pe. Sz qd si diues est dñs: r vtilis facte sunt expensē nec erat dñs facturus. Rñ. exceptione eum repellendum fm B. 30. ni si soluat expensam. Accur. i. C. Impensum est. f. recipiat. k. C. Carendū habeat. necessitate sibi iniūcta vt careat laribus autis. i. eis reb⁹ quas nō est verisimile q ppter aliqd alienaret. vt. j. de pig. act. si seruos. l. C. Rebus. quas imposuisti. B. 30. m. C. pās. eo. l. casu q dictū est p mittere cū tollere. nā in pōo casu vbi dñs eadē erat facturus hoc locū non hz. n. C. Indulgēdū. vt i exēplo hic subijct. r. j. fo. ma. l. ij. in p. r. j. de aqua quo. r est. l. i. f. illud. in f. f. r. j. de ser u. si cu. ibi p medias rē. r. l. dñens. i. rñ. r ar. j. de admi. tu. sine hñ de f. terposito. in f. f. s. arg. j. de iure do. cū in fundo f. p sūus quoqz. r. j. q in frau. cre. l. f. f. f. o. C. Nichil laturus. vel qñ. nec alia de eā nisi hac. f. vt p. C. l. titur. f. fundum. B. 30. (officiat. p. C. p rima parte. i. in eo casu quādo dominus erat facturus. vt. j. ea. l. f. i. nge dominum. r. C. Deducto. qd est impēsu. B. 30. dz em interloqui: r

admonere an snlam actorē vt restituat impēfaz: qd si no lit dñs eū p dēnare. vt cōdēno te vt restituas fundū restituo tibi impēsis. vel sic. p dēno illū vt restituat impēsas. Et qz de ipēsis h cōpeterē dr: dic q impēfarū tria gñs sunt: necessarie: vtilis: r volūtarie. qd dic p exēpla. vt. j. Impē

ge pauperē q si reddere id cogatur larib⁹ sepulchrisqz autis carēdū habeat: sufficit tibi p mittere tollere ex his reb⁹ que possis: dum ita ne deterior sit fundus qz si in initio nō foret edificatū. C. Constitutus vero vt si parat⁹ est dñs tm dare qstum habiturus est possessor his rebus ablati: si at ei potestas: neqz malicijs indulgendū est: si tectorizum puta qd iduxerit picturas qz contradere velit: nichil laturus nisi vt officiat f. i. nge eā p sonā eē dñi: q receptū fundū mor veditura sit: nisi reddat quātū p rima parte reddi oportere dicimus: eo deducto con demnandus est.

Qui edificat i alieno ex cōductōis trāfert dñiū edificij i dñm soli. Bar. C. l. plan. R. Edemptores qui suis cementis edificant: sta

varie ex psonis causisqz pstituet. vt hac. l. et hoc qñ fuit sp bo. fi. si aut cepisset eē ma. fi. eligitur mediaria. vt. j. l. pri. Si aut semp ma. fi. donasse vt. vt in l. de re. di. f. ex diuerso. nullū em sibi obligare voluit. vt. j. cōi diut. Lin hoc iudicio. l. 3. r hic dederit. M. actionē vtilē neg. gest. p l. 3. de neg. gest. si pupilli. f. f. r si quis ita. r. C. e. l. ij. sed certe ibi loqitur in vno casu qñ possessor ex aliena materia edificauit. r id qd postea excipit si non dolo malo rē. q. d. verū est q materia ad psumū dñz redit: nisi dñs. i. ni si possessor h male fidei ex sua p p rima edificauit materia. si vero i reficiēdo: si qdē a bo. fi. pos. aut necessario vel vti liter. r tūc hz doli exceptionē in totū. aut voluntarie et tunc p mittere ei auferre sine lesione p rioris status rei: eo addito vt si tm pcepit ex fructib⁹ quātū facit sumptus fiat hincinde p pensatio. r est bñ notandū. vt hic. r. j. e. l. sumptus. als em bo. fi. pos. semp fa. ut fruct⁹ suos. f. hic si petat sumpt⁹: cogit cōpēfare. sic i cāu est. j. e. l. emptor. r sic est idē huicqz qd est in faciēdo. qd aut de volūtarijs dixi: verū est nisi dñs tm parat⁹: ē. vt. j. hac. l. Si qo sit malefida: necessarias ipēsas in reficiēdo officio iudicis sibi pferuat. nō p exceptionē doli. Et caue tibi qz hic iudicis offm nō hz locū nisi cū ipse q male fi. est possidet postea non. vtilis sine lesione p rioris status rei p r auferre. vt. C. eo. l. domū. Volūtarias qdā dicit r eū posse auferre. als dicit q p r dicit. quod r verius est. Accur. R. Edemptores. q domos alienas. vel op⁹ sua materia edificandū p ducit. vt dicit Bon. fi. ad summam.

Impē de hb. sig. l. ipē sa: se sunt rñ. Itē alie p fru in mlti ctib⁹ q trib⁹ mōis plci dif fiut. vt. j. s. p. he. ferētis, si a pfe. f. fi. alie gñs rerū. r. j. de ipēsis i reb⁹ bo. l. ij. f. nos. de ipen sis q fructuū di cas sp ex fructib⁹ deduci. nā nullus rē. vt. j. fami. her. fundus q. r. j. sol. ma. l. fruct⁹. Siue ro gñs rēz hoc est Impē = ad ppetuā rei vti se an r q litatem: aut de no debeat uo faciēdo aut de restitui reficiēdo. nā hec i tē: se differūt. vt. j. de titi. actiqz pu. l. ij. f. p. si de no uo faciēdo r ē bo. fi. hz exceptiones nō actionē f. 30. vt. j. de cōdi. ide. si in area. l. fi. r. j. de excep. do. paul⁹. li cet. M. etiā actioz nē dederit h. f. qñ in faciēdo. r hz ex ceptionē: tm iudex

ES

Mium a **C** facit eoz. no. ergo ex ca locatiōis dñium trāfire qñq; ex et hoc est spāle. sic 2. J. loca. in nave. s; regulant 2. vt. J. cā loca: lo. nō solet. 2. hec erat huius. l. dubitatio. nōis q; **Q**uia. videtur. ppter velleiani aut illū 2 qd factum ritur.

S quis. ene rit. rem mo bilem. vt differat a casu sequenti. **D** Recedatur. quoquo tpe. 230. **E** post allatā. 2 admissam.

F Uti. s; em = ptoz. nec interdi cto qd vi aut clā. vt. J. qd vi aut clā. l. is q; in puteū. 2 aristo. 2 pign^o dis soluit. vt. J. q. mo. pig. vel hypo. fol. l. si res. 2 sicutaz quo ad falcidiam cōputat in bonis veditōis. vt. J. ad leg. fal. l. statuliber. s; quomodo sit dñs veditoz sine traditione. vt C. de pac. l. traditioibus. que est cōtra. fo. spāle in pacto. l. cōmissio: riez adiectiōis in

Dñium diem. vt sine tra qñq; si dñio dñiuz trāfne tradi feratur. vt hic. et tione q; C. d. pac. inf. emp. et ven. l. cōmissio: riez. 2. J. de in diem adiec. l. vbi. s; sed marcellus. **S** funduz. peculiam.

H dñi volūta te. f. expressa. nam et. s; habuerat s; tacitā. vel dic q; l. nō peculiari dicit i **C** prestabit. als p̄stavit. vt in. si. de rez. di. s; nichil. 2. J. de accessio possessionis dat. vt. J. de acq. pos. si seruus. s; J. man. l. antepe. s; si. vbi nō trāffert dñium pcurator. fol. ubi ma. si. arg. J. pemp. qui fundū s; si tuoz. Vel forte ibi nō ha duit liberā. licet gñalē habuit. puma placet. Accur.

S in rem actū sit. cū defuncto 2 lis cōtestata. **S** l. Absolutat. f. als nisi esset lis cōtest. 2 etiā nōc si nō dolo. vt. s; e. si autem. s; possidere.

M Cōmissuz sit. qz mala fide pcepit fructus: de quo fuit defunct^o dñā dñus. vel qz dolo desijt possidere post litem contestatam. vt. J. eo. l. cum autem.

C Uener. hoc ppter lit. cōtest. cum defuncto. als non

tim cemēta facit eoz^o in quo rum solo edificānt. **C** reditor qui habet ius pignozis qd excludit ius vendē di non habet. h. d. Bar. Jul. **M**lierem que interce = dens fundum pignoz dedit: quāuis a creditore dī = structuz posse in rem actione petere. **G**alus.

Quia nullū pign^o creditoz^o veditūse videtur. **C** rixēte cōditōe pacti adiectiōis in diē emptoz ipō iure definit esse dñs: 2 ideo nō poterit vendicare. Bar. Uplā.

S qz hac lege emerit^o vt si alius meliorē cōditōne attulerit: recedat^o ab emptiōe: post allatā^o conditionē iā nō pōt in rē actione vti^o. Sed 2 si cui in diē addict^o sit funduz anteq; addictio facta sit: vti in rem actiōe p̄t postea non poterit. **C** ui emit ab eo qui habet potestātē a dño habet actiōnem in rem. Barto.

S i seruus michi vel filius fam. fundū vendidit 2 tradidit habens liberā peculij ad ministratiōem: in rem actione potero vti. s; 2 si dñi voluntate^o rem tradat: idē erit dicē dum quēadmodū cū procura tor: voluntate dñi vendidit vel tradidit in rē actionem michi prestabit. **P**aulus.

veniret in cōdēnatiōe pposita rei vendi. qz cū isti fruct^o ventant offi. i. u. 2 rei ven. nō pōt 2 heredē intēntari ni si possideat. ergo nec offiāsi pōt exerceri: sed hic corro = boratū est. s; et si possideat 2 cōuenit rei ven. nō tamē de eo quod testator circa rem cōmisit cōmendabit: qz hoc

S in rem actū sit qñuis heres possessoris si nō possideat absoluat^o: tamen si quid ex psona defuncti cōmissuz sit^o: omnimodo in condemnationem veniet^o.

L apides sepulchroz sunt religiosi: 2 ideo sunt exempta et non poterunt vendicari: et ideo actione in factum domi no succurritur sicut si religio si non essent. h. d. Bar. Idē.

Q ue religiosi adherēt^o religiofa sunt. Et idcir co nec lapides iedificati^o post qz remoti sunt^o vendicari pōt sunt. Per in factum autem actionem petitori extra ordi nem subuenitur: vt is qui hoc fecerit^o restituere eos compellatur. Sed et si alieni sine voluntate domini inedificati fuerint: et nondum destructo monumento in hoc detracti erunt vt alibi^o reponerentur: poterunt a domino vendicari. s; si in hoc detracti erunt vt reponerent^o: similiter dñm repeterē^o eos posse constat.

R uct^o pēdētes Cai^o. fundi pars eē videtur. **B** one fidei possessor ante litē cōtestatā tenetur de dolo male fidei de culpa: bone fidei post litem contestata. tenet etiā de culpa. h. d. Bar. Uplā^o.

S homo sit q post conuentionē restituitur: si

C a dño. 2 cui^o volūtatē nō potuerit fieri religiosi. **R** eponerentur. s; ibidem.

R epetere. forte i cōmāctiōe. vt. s; i. rñ. U dicit i rē. ac. ppter vnitatē. vt hic. 2. J. de act. emp. l. i. ut. s; si fructibus. 2. J. de leg. ij. cum fili^o. s; dominus. 2 de fur. si seruus communis. s; locati.

S hō. cōuentionē. in iudicio factā. nō tñ erat facta cōtestatio. nec ēt facta fuit: s; res restituta añ. 2 id tauer de solo dolo cōmissio ex die cōuertiōis vsq; ad restitutiōē. s; qñter bo. si. pos. dolo qd facere potuit. s; h.

commisum in cō tractu^o vt quasi nō fuit: nisi lis contestata. cum defuncto fuisse. q; si nō possideat quādo lis nō fuit cōtestata. cum defuncto: qz defunct^o ante lit. cōtest. dolo desijt possidere. in factū actiōe tenet. vt restituat quatenus ex ea re locupletior est. vt. J. eo. ii. l. cū sit. Accur.

Q ue religiosi adherēt^o religiofa sunt. Et idcir co nec lapides iedificati^o post qz remoti sunt^o vendicari pōt sunt. Per in factum autem actionem petitori extra ordi nem subuenitur: vt is qui hoc fecerit^o restituere eos compellatur. Sed et si alieni sine voluntate domini inedificati fuerint: et nondum destructo monumento in hoc detracti erunt vt alibi^o reponerentur: poterunt a domino vendicari. s; si in hoc detracti erunt vt reponerent^o: similiter dñm repeterē^o eos posse constat.

R uct^o pēdētes Cai^o. fundi pars eē videtur. **B** one fidei possessor ante litē cōtestatā tenetur de dolo male fidei de culpa: bone fidei post litem contestata. tenet etiā de culpa. h. d. Bar. Uplā^o.

S homo sit q post conuentionē restituitur: si

C a dño. 2 cui^o volūtatē nō potuerit fieri religiosi. **R** eponerentur. s; ibidem.

R epetere. forte i cōmāctiōe. vt. s; i. rñ. U dicit i rē. ac. ppter vnitatē. vt hic. 2. J. de act. emp. l. i. ut. s; si fructibus. 2. J. de leg. ij. cum fili^o. s; dominus. 2 de fur. si seruus communis. s; locati.

S hō. cōuentionē. in iudicio factā. nō tñ erat facta cōtestatio. nec ēt facta fuit: s; res restituta añ. 2 id tauer de solo dolo cōmissio ex die cōuertiōis vsq; ad restitutiōē. s; qñter bo. si. pos. dolo qd facere potuit. s; h.

veniret in cōdēnatiōe pposita rei vendi. qz cū isti fruct^o ventant offi. i. u. 2 rei ven. nō pōt 2 heredē intēntari ni si possideat. ergo nec offiāsi pōt exerceri: sed hic corro = boratū est. s; et si possideat 2 cōuenit rei ven. nō tamē de eo quod testator circa rem cōmisit cōmendabit: qz hoc

S in rem actū sit qñuis heres possessoris si nō possideat absoluat^o: tamen si quid ex psona defuncti cōmissuz sit^o: omnimodo in condemnationem veniet^o.

L apides sepulchroz sunt religiosi: 2 ideo sunt exempta et non poterunt vendicari: et ideo actione in factum domi no succurritur sicut si religio si non essent. h. d. Bar. Idē.

Q ue religiosi adherēt^o religiofa sunt. Et idcir co nec lapides iedificati^o post qz remoti sunt^o vendicari pōt sunt. Per in factum autem actionem petitori extra ordi nem subuenitur: vt is qui hoc fecerit^o restituere eos compellatur. Sed et si alieni sine voluntate domini inedificati fuerint: et nondum destructo monumento in hoc detracti erunt vt alibi^o reponerentur: poterunt a domino vendicari. s; si in hoc detracti erunt vt reponerent^o: similiter dñm repeterē^o eos posse constat.

R uct^o pēdētes Cai^o. fundi pars eē videtur. **B** one fidei possessor ante litē cōtestatā tenetur de dolo male fidei de culpa: bone fidei post litem contestata. tenet etiā de culpa. h. d. Bar. Uplā^o.

S homo sit q post conuentionē restituitur: si

C a dño. 2 cui^o volūtatē nō potuerit fieri religiosi. **R** eponerentur. s; ibidem.

R epetere. forte i cōmāctiōe. vt. s; i. rñ. U dicit i rē. ac. ppter vnitatē. vt hic. 2. J. de act. emp. l. i. ut. s; si fructibus. 2. J. de leg. ij. cum fili^o. s; dominus. 2 de fur. si seruus communis. s; locati.

S hō. cōuentionē. in iudicio factā. nō tñ erat facta cōtestatio. nec ēt facta fuit: s; res restituta añ. 2 id tauer de solo dolo cōmissio ex die cōuertiōis vsq; ad restitutiōē. s; qñter bo. si. pos. dolo qd facere potuit. s; h.

commisum in cō tractu^o vt quasi nō fuit: nisi lis contestata. cum defuncto fuisse. q; si nō possideat quādo lis nō fuit cōtestata. cum defuncto: qz defunct^o ante lit. cōtest. dolo desijt possidere. in factū actiōe tenet. vt restituat quatenus ex ea re locupletior est. vt. J. eo. ii. l. cū sit. Accur.

Q ue religiosi adherēt^o religiofa sunt. Et idcir co nec lapides iedificati^o post qz remoti sunt^o vendicari pōt sunt. Per in factum autem actionem petitori extra ordi nem subuenitur: vt is qui hoc fecerit^o restituere eos compellatur. Sed et si alieni sine voluntate domini inedificati fuerint: et nondum destructo monumento in hoc detracti erunt vt alibi^o reponerentur: poterunt a domino vendicari. s; si in hoc detracti erunt vt reponerent^o: similiter dñm repeterē^o eos posse constat.

R uct^o pēdētes Cai^o. fundi pars eē videtur. **B** one fidei possessor ante litē cōtestatā tenetur de dolo male fidei de culpa: bone fidei post litem contestata. tenet etiā de culpa. h. d. Bar. Uplā^o.

S homo sit q post conuentionē restituitur: si

C a dño. 2 cui^o volūtatē nō potuerit fieri religiosi. **R** eponerentur. s; ibidem.

R epetere. forte i cōmāctiōe. vt. s; i. rñ. U dicit i rē. ac. ppter vnitatē. vt hic. 2. J. de act. emp. l. i. ut. s; si fructibus. 2. J. de leg. ij. cum fili^o. s; dominus. 2 de fur. si seruus communis. s; locati.

S hō. cōuentionē. in iudicio factā. nō tñ erat facta cōtestatio. nec ēt facta fuit: s; res restituta añ. 2 id tauer de solo dolo cōmissio ex die cōuertiōis vsq; ad restitutiōē. s; qñter bo. si. pos. dolo qd facere potuit. s; h.

Liber Sextus.

Recte agit. qz oia iura ad eū trāseſit ad ita heredis tate poſſeſſiōe excepta. vt. l. de acq. poſ. l. cū heredes. L i cet ſit ar. 3 ad id qd de poſſeſſione dicit. 3. ex q. cau. ma. l. ne poſ. dicitū eſt. Idē eſt i legatario. vt. l. que ad. ſer. amir. l. ſi par

Dñū ſi cū miles. Et ſi no. q. dñū ſine poſſeſſiōe tranſfer tur.

de teſta. l. filiū. fami. r. l. q. i domi m. Idē i bo. poſ. vt. l. de bo. poſ. l. i. idē in fideicō. he reditate. vt. l. ad tref. l. facta. i. rñ. Idē in donatiōe r veditōe facta ec cleſie. vt. C. de fa crofan. ec. l. vt in diuinū. Idē in pa cto. l. comiſſorie. vt. C. de pac. iter emp. r. v. l. comiſ ſorie. r. adiectōis i diē. vt. 3. e. ſi quis hac. r. dñis dices. l. de fundo dota. ſi fundus.

Si in rē actū ſit. 3. defunctuz: r lis pteſtata ſit.

Quoqz. i. nō ſolū ſi apb eū res ſit conſtituta ſm Bzo. Uel dic. i. nō ſolū defuncti: ſed etiam heredis ad quē poſſeſſio que rit. dubitatio aſt herat. qz videbat ſic hñs ueniri ex hñditaria cā: et iō h teneri. ppf doli r culpa r ſua: ſz tñ tenet. ppf ſuum r defuncti. ppf lit. cō teſt. cū defuncto.

nam ſic intellige q cum defuncto erat lis cōteſt. vt. 3. e. ſi i rē. ſz r ſi poſſidet: r lis cū dñico nō fuiſſet pte. tenet vt

Quā aut. aſs ſi aut. r aſs cū aut. icipit hec lex. Ac. e. nō ſūt. qz nō poſſidēt. neqz dolo vt culpa deſierit poſſidere. ſz iō videbāt ueniri poſſe. qz partib⁹ defuncti fungūtur heredes. vt. 3. de edē. qdā. 3. i. ſz nō eſt ita hñc.

Facti fuerint. r ſi mō nō ſunt. vt. ar. 3. qd me. cau. l. videam⁹. ſemel em pſonali actōe teneri ceperāt i gñe. ce terū ſi ad ſpēm certā: cō iteritū liberarent. Itē eſt ar. qz teneant. 3. de calū. l. i heredē. itē merito actōe in factū tenent. qz equū ē eos teneri nec apparet d alia actōe ma giſ. vt. C. d. ſacrofan. ec. l. ſancim⁹. Itē nō tenet qñ here des: ſz qñ qñbz ali⁹ q locupletior eēt ſicut r heres tutor⁹ tutor nō ē: nec heres ſocij ſoci⁹. tenet tñ de eo qd ad euz peruenit. vt. l. de here. tu. l. i. r. l. p ſocio. l. heres ſocij. Et ſic habes q heres q nō poſſidet tenet in quātū locuple tior eſt de dolo defuncti quē añ lit. pte. comiſſit. de eo quē poſt: oimodo dānāduſ eſt. vt. 3. l. pxi. r. l. ſi in rem.

obuenerit: recte agit⁹ et ſi poſ ſeſſionē er⁹ ad hñc nō habuerit.

Si iudiciū reale trāſſerit in heredē poſt lit. pte. venit dol⁹ r culpa defuncti r heredis: ſz añ lit. pte. de dolo defuncti nō tenet niſi qñen⁹ eſt factus locu pletior. h. d. de hoc plene vidē ſtis. 3. e. l. ſi rē. et ibi glo. Bar.

Si in rem dōponit⁹. factum ſit: et in heredē poſſeſſoris iudiciū datū ſit: culpa quoqz et doliſ malus heredis in hoc iudiciū venit.

Quā autē Iulianus. fundi poſſeſſor: ante li tem cōteſtatā dolo malo funduz poſſidere deſiit: heredes eius in rē quidē actiōnē ſuſci pere cogēdi nō ſunt: ſed in fa ctum actio aduerſus eos red di debeat: per quā reſtituere cogantur quanto locupletes ex ea re facti fuerint.

In his q pntet fūdo meo vna elemētatiōe ſeparatio nō ptingit. h. d. Idē i oib⁹ pñictis p ferrumationē. Bar. Dōp.

Si fundi poſſeſſor: eum r poſtea fundus euincat: con

Si fūdi poſſeſſor. ſ. ma. ſi. nec excipit. nā bo. ſi. exces ptione habz. p ipēſis. vt. l. ſu. de re. di. 3. ex diuerſo. tollere aſt nō pōt aliqz bo. ſi. vt. l. ma. ſi. vt. i ferrumariis. vt. l. d. acq. re. do. l. 3. r. l. 3. ſi 3. arbor. r. l. de vſufr. ſz r ſi qd. ſz ſz nō poſſit tollere bo. ſi. vt. l. ma. ſi. ſump⁹ tñ de fructu bus deducet. vt. l. fami. her. fund⁹.

Sentētia lata in reali con tra clētulum non facti pñidi cū cōtra aduocatum ad quē res in veritate pertinet. Bar.

Iter offi. Alpiant⁹. cium⁹ aduocationis et rei ſue deſenſionem multum intereſt: nec propterea quis ſi poſtea cognouerit rem ad ſe pertinere: q alij cam vendi canti tūc ignozās ſua eſſe aſſi ſtebat: dñū ſuum amiſit.

Heredes poſſeſſoris ante litrem conteſtatā conueniūtur hac actiōe ſm quod poſſi dent non pro portione heredi taria. Bar. Alpiant⁹.

Si poſſeſſor fundi ante iudiciū acceptū duo bus heredib⁹ relictiſ deceſſe rit r ab altero ex his q totum fundū poſſidebat tor⁹ petir⁹ fuerat: quin in ſolidū pdēnari debeat: dubitari nō oportet.

Amuertitas corporū et in riu ſi vēdicat. h. d. Bar. Idē.

Agis: ita r peculij rece pta eſt: ſed res ſingulaſ cui legatum peculium eſt: petet.

uandum. Item quid ſi ex parte rei aſſūt. Rñ. minus tunc ſibi nocet cum nichil aſſeueret ſed neget rem actoris. vnde indiſtincte nō nocet. ſed in actore diſtinguitur ſciens vel ignozans. quia alterius eſſe aſſeuerat ſm pā mam ſolutionem.

Dñū. i. effectū dñū. nā p ſniaz dñū nō mutat. vt. l. de pdi. ide. l. iul. r. 3. e. tit. ex diuerſo. 3. vbi. ſz exceptionē rei iudi. parit. nemo em crās r. c. vt. l. d. acq. re. do. ſi. pecu rator. r. C. e. l. res tua. r d pſcrip. lō. tēpo. nec petēt. Ac.

Si poſſeſſor. nō opz. vt. l. de vi r vi ar. l. ſi ptes. r. l. ſi cōmo. l. iij. 3. pe. Et eſt rō: qz ſicut ſi ad nullū heres dem poſſeſſio pueniſſet nullus teneretur. ita r nūc quo ad eos ad quos nō puenit. ſecus autē poſt iudiciū acce ptū. vt. l. de p. ſti pu. l. ij. in ſi. ſm nos. vel dic vt ibi.

Andicatio. ſingulaſ. qz peculij pñer actiōes r obligatiōes cū corporib⁹. vt. l. de pecu. l. quā tube ronis. 3. ſi. grex autem ſola corporea. vt. in ſi. de le. 3. gre ge. Sed quid ſi fundus tñ eſt in peculio an poterit ven dicari. Rñ. nō qz apitudinē pon⁹ r naturaſ q aliquid

Iter offi. dic caſuz q iter eū q ſuo noie: rē q vt aduocat⁹ petit rē multū in teret reo abſolu to: cūz altero caſu obijciat exceptio rei iudi. altero nō. Et 3 hoc dic de ſenſionē. i. peritio nē vt poſtea inuit. ſic r. 3. de edē. l. i. l. pn. Uel dic in ad uocat⁹ r credito re q pati delitor rē agere de ppetate rei obligate m tū iteret: cū pmo nō nocet ſnia ab ſolutiōis. in alio ſic. vt. l. de re iudi. ſepe. 3. i. Idē in ſi milib⁹ caſib⁹ q ibi ſunt. et hoc ſi ſunt ignozās aduoca tus: vt hic dicit. Quid autē ſi ſci ut. dic ſe. vt. 3. de inof. teſt. l. ſi. in pn. q eſt 3. vel dic idē ſi modo ſciut ius ſuum durare. vt. l. q. mo. pig. vel hypo. fol. l. ſicut. 3. nō videt. l. l. aut ſria dic fauore vlti timevolūtatis ſer

emergentis casus qualitate esse spectanda. Sicut et in actione le. ad. of. vt. in h. ad le. aquil. §. hys aut. h. bis. Bzo. et si opponit fundus vendicatur: et fundus est peculium: ergo peculium vendicatur. Rñ. fallacia est fm accidens. Idem si dicas peculium est fundus. et peculium non vendicatur. ergo neque fundus. eadem est fallacia.

Sa quo. re. et sitisset. i. re situit dñat. esset nam et infra dicit possessori cauendum et declarat in rñsione hic intellectus si enim prius restituit postea officium iudicis ad cautionem locum non haberet. vt. C. de pos. si. l. iij. et a secundo absolueretur. vt. J. l. p. r. o. r. i.

Judicaret. i. esset iudicanda. **T**raheret. i. fentret. s. qualis pot. ali. agere de iure cum alius iam obtinuit. Rñ. p. o. e. q. vnus egit publiciana et obtinuit: et postea uer. dñs re poterit petere directo. vt. p. o. ne rem sub conditione legatas: interim enim ea iure heres peti. deinde legatarius impleta conditione. et q. re h. vt. s. de peti. here. l. penul.

Pro. i. p. o. p. u. o. t. e. Bzo. **E**st. iudicet scz si habes infra iubere. als si hēs debere dic euz. i. possessorem.

Iubere. als debere als iubere **C**aueret. qñ non est suspecta.

Satisfaret. vbi persona est suspecta. vt. s. q. satisf. cogā. si fideiusor. §. si. et facit. s. de pe. here. l. penul.

Prestare. possessore indemnē. vt. s. e. l. i. p. s. l. **S**a quo. prebatur. f. rei vendi. **A**gebatur. scz norali.

Licitus esset. per rei vendi. **E**t si quid. et hec sunt verba satisfactionis. **D**atum est. f. norali. in qua cōdēnari debet adhuc tenetur enim noraliter: qz seruū. pmisit iudicio sibi: quem tpe litis cōfessate possidebat. vt. s. si ex noxa. cā. l. i. Idem et si non pmisit: s. sine culpa desijt possidere: qz psona

Si duo vendicant eandem re ab eodē possessore prio vincti traditur prestita cautio. hoc dicit Barto. **A**lphe. **S**a quo fundus peti? **I**erat ab alio eiusdē fundi nomine cōuent? est: qrebaf si alterutri eorū iussu iudicis fundū restituisset: et postea s. alterū petitorē res iudicaretur: quē admodū non duplex dānū traheret. Rñ. d. vt. p. o. r. i. iudex adiudicaret eū? oportet re ita fundū petitori restitui iudicis: vt possessori caueret? vt satisfidaret? si alter funduz cui cisset eum prestare?.

Si sup eadē re est duplex iudiciū. f. petitorū et norale si prio vincti in petitorio res traditur prestita cautio: si primo in norali tradetur simpliciter. h. d. Bar. **P**aulus.

Sa quo seruus petebatur: et eiusdē seruino mine euz eo furti agebat: qrebaf si in vtroqz iudicio condēnatus esset qd se facere oporteret: si prius seruus ab eo eulctus esset. Respō. non oportet iudicem cogere vt eum traderet: nisi ei satisfidatū esset quod pro eo homine iudicuz accepisset: et si quid ob eaz re datum esset: id recte prestari. Sed si prius de furto iudiciū factū esset et hominē noxe de

Aqz. id est postq. **P**ulsiā causam. nisi precium a dño fuisset solutū vt in h. de re. diu. §. appellatione. Accursius.

Quod infans. i. minor. vij. an. vt. C. de iure deli. si infanti. sec. in. prio. p. u. b. e. r. t. a. t. i. vt. J. de re. iur. l. pupil. l. Bzo. Et erit rō in vtroqz: qz infante tuel inocētia p silij furiosū infelicitas fati. vt. J. de sic. l. infans. et J. de admistra. tuto. l. si. in. fi. et J. ad le. ad l. sed et si. §. iniuriam.

Utius. etiusdē. scz rescientis. **I**n edificanda. f. de nouo. vel ab initio. **N**on posse. f. dñm manere. i. fieri. et intellige qñ iam erant ad hunc vsu a dño preparate. secus si ex ligno

lis est obligatio. vt. J. de noxa. si seruus plurium. §. si. hic tamē est in culpa: quia nō exegit cautionē. vt. ar. J. ad le. fal. l. dolo. et J. si cui plus qz per. l. fal. hoc autē. §. hec sit. pu. fm. Bzo. Secus autē est vbi a multis noraliter conuenit: qz tūc occupātis est conditio melior: et ceteris actio

denegat. vt. J. de noxa. si qz a multis. Accursius.

Estimare. i. in litis estimatōe cōdēnare. vt. r. s. eo. l. si in rem. Ac. q. **C**ontigisset. bona rō. vt. s. e. si in rē. sec. aut i cōuerfor. s. dixim. in casu isto tñ nichilomin. d. z caueri possessori ab eo q norali egit: qz saltē de scō po terit rei v. ueniri. vt. s. l. pri. Ac.

Abitator. vt fructuarius vel colon. vel inquilin. vel quilibet bo. si. pos. **P**ost annum. forte post finituz tps suū hstandi. Uel dic q. p. p. v. s. u. capione dicit: qz videbat dñs vsucepisse iure isto. vt in h. de vsuca. in prin. s. nō est ita qz non possidet fenestras et similia q domos possidet vt. J. de vsucap. cū qui. in prin.

Qui habitat in domo aliena dñi voluntate quod ibi edificat dñi nō facit. et ideo poterit vendicari. Barto. **I**ulianus.

Abitator in aliena edifica fenestras et ostia imposuit: eadez post annum dominus edificiorum deprestit: quero is q imposerat possit ne ea vendicare. Rñ. d. posse. **N**ā que alienis edificijs connera essent: ea qz diu coniuncta manerēt: eorūdem edificiorū eē. simul atqz inde dempta essent cōtinuo in pristinaz causam reuert. **P**ompo.

Quod infans vel furiosus possessor perdidit vel corrupt: ipunitū est.

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

denegat. vt. J. de noxa. si qz a multis. Accursius.

Estimare. i. in litis estimatōe cōdēnare. vt. r. s. eo. l. si in rem. Ac. q. **C**ontigisset. bona rō. vt. s. e. si in rē. sec. aut i cōuerfor. s. dixim. in casu isto tñ nichilomin. d. z caueri possessori ab eo q norali egit: qz saltē de scō po terit rei v. ueniri. vt. s. l. pri. Ac.

Abitator. vt fructuarius vel colon. vel inquilin. vel quilibet bo. si. pos. **P**ost annum. forte post finituz tps suū hstandi. Uel dic q. p. p. v. s. u. capione dicit: qz videbat dñs vsucepisse iure isto. vt in h. de vsuca. in prin. s. nō est ita qz non possidet fenestras et similia q domos possidet vt. J. de vsucap. cū qui. in prin.

Qui habitat in domo aliena dñi voluntate quod ibi edificat dñi nō facit. et ideo poterit vendicari. Barto. **I**ulianus.

Abitator in aliena edifica fenestras et ostia imposuit: eadez post annum dominus edificiorum deprestit: quero is q imposerat possit ne ea vendicare. Rñ. d. posse. **N**ā que alienis edificijs connera essent: ea qz diu coniuncta manerēt: eorūdem edificiorū eē. simul atqz inde dempta essent cōtinuo in pristinaz causam reuert. **P**ompo.

Quod infans vel furiosus possessor perdidit vel corrupt: ipunitū est.

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

denegat. vt. J. de noxa. si qz a multis. Accursius.

Estimare. i. in litis estimatōe cōdēnare. vt. r. s. eo. l. si in rem. Ac. q. **C**ontigisset. bona rō. vt. s. e. si in rē. sec. aut i cōuerfor. s. dixim. in casu isto tñ nichilomin. d. z caueri possessori ab eo q norali egit: qz saltē de scō po terit rei v. ueniri. vt. s. l. pri. Ac.

Abitator. vt fructuarius vel colon. vel inquilin. vel quilibet bo. si. pos. **P**ost annum. forte post finituz tps suū hstandi. Uel dic q. p. p. v. s. u. capione dicit: qz videbat dñs vsucepisse iure isto. vt in h. de vsuca. in prin. s. nō est ita qz non possidet fenestras et similia q domos possidet vt. J. de vsucap. cū qui. in prin.

Qui habitat in domo aliena dñi voluntate quod ibi edificat dñi nō facit. et ideo poterit vendicari. Barto. **I**ulianus.

Abitator in aliena edifica fenestras et ostia imposuit: eadez post annum dominus edificiorum deprestit: quero is q imposerat possit ne ea vendicare. Rñ. d. posse. **N**ā que alienis edificijs connera essent: ea qz diu coniuncta manerēt: eorūdem edificiorū eē. simul atqz inde dempta essent cōtinuo in pristinaz causam reuert. **P**ompo.

Quod infans vel furiosus possessor perdidit vel corrupt: ipunitū est.

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

Quod adscitur rei causa refectōis ipsi rei cedit: si qd de nouo affigit ad dñm iure pertinet. h. d. Bar. **I**ulia.

Melius interrogatus si quis nauē suā ex aliena materia refecisset: an nichilomin. eiusdē nauis maneret Rñ. manere. Sed si in edificanda ea idē fecisset: nō posse

ESV

Infantē p silij innocētia: fatū furiosū tuctur.

alterius fecit tabulas. r. postea nauē vt in Jrio. vt. J. de a.quirē. re. do. sed si de meis. in prin. r. qd ibi dicit meo i. mea cupressu factis. nō tamē in pitate meis: s; suis: qz bona fide r. suo noie fecerat: r. nō poterat res reduci ad priorē materiā. Itē eodē mō intellige in sū. dere. di. s. cum ex aliena. nā et ibi ē asside se cit d alieno ligno r. sic nō transit na uis in dñum spe cificantis. vt hic. S; hoc ideo: quia reducere ad primaz pōt materiā. Itē cum eadē disti ctiōe intellige su perius rñsum. li cēt quidaz in hoc solo faciāt vim re ficere vel facere. s. Julia. notat pūmo casu bene rñsum eē. Bzo. et rationem reddit. b. Nauis. i. ta bularū oīm in na uī postarū: vt cu ius erat carina: ei⁹ sint tabule oēs eā reficiendi expo site. Bzo. Et dicit carina qñ curri na: qz per aquam currit. s; inferior pars nauis.

S nauis. possessore.

siue ti. vt teneat de picipiēdis. vt in si. hui⁹. l. dicef. Bzo. d. Et si fructus. etiā picipiēdi. vt statim probat. e. Cheres. putatius.

f. Nō cogit. vt. s. de pe. he. l. si possessor here. in prin. r. hoc nisi sit in mora reddēdi.

g. Jure. s; civili. Uel dic. i. pacto cōtrahētū. ideoqz videtur qz nec vectura nauis qz picipi potuerūt cū sint similes vsuris in hoc debeāt prestari. vt. J. de vsuris. l. vsure. in si. qz ex cotpore nou. pueniunt. vt. J. de ver. sig. l. vsura pecunie. S; rñ. ideo vectura prestat. quia cū na uis sit parata vt nauiget. vt. J. de vsuruc. l. arborib⁹. s. nauis. r. sic nō sit in piculo possessoris vt hic: nisi aduer so tpe eā nauigari miteret. vt. s. eo. q. peticorio. equū est vt de vectura picipienda teneat. at pecunia nō est ad hoc inuenta vt feneret. ideoqz piculo suo fenerari atqz con stringi nō dz. qd fieret si vsuras picipiēdas ab eo exigere mus. Sed qualiter pōt esse male fi. possessor nauis quin et fur sit. r. sic indistincte suū sit periculū. Rñ. erat male fi. pos. fictiōe. vt qz erat heres ei⁹ qui sciebat alienā hoc esse cōmodatarū vel similis. et hic ignorabat alienā. Uel bo. fi. fuit a principio. s; postea ma. fi. r. ideo de picipien dis tenetur si facit dolo. vt. s. eo. l. si homo.

h. Picipiē. i. s; vtroqz sint accessioes ciuiles tñ iōrē. i. Non debet. licet nauiget.

k. Feneretur. r. si fenerauerit nō restituit vsuram cuz suo piculo feneraret. vt. J. p. socio. si vnus. s. si vnus. r. J. ad treb. l. postulante. s. fi. Et sic no. naturalē accessione

in hoc a ciuili differre. sic differt r. in alio vt colliges J. de vsur. l. in fideicommissi. circa pal. r. C. de vsu. rei. i. l. fi. l. Generaliter. siue ante lit. cōtest. siue post: si mō de percipiendis agatur. de his enī hec lex dicit. vnde non habet tñ. possessor. atqz de his non tenet. vt. C. e. si fun dum. nisi in quat tuor casib⁹. vt. s. eo. l. fructus dixi mus.

m. Fructibus. percipiendis.

n. Potuerit. s. honeste nō alter. vt. s. e. l. fruct⁹. s; qd si possessor po tuit petitor nonē Rñ. nō tenetur. vt arg. s. de pe. her. l. cum hereditas.

o. Culpa. nō fraude. tūc em secus. vt. J. eo. is qu. s; certe im mo vt idē acti cul pa. vt. J. de iudi. l. in depositi. q. est J. Sol. ibi in con tractu bonest. vbi exuberantior fides exigif: qz a prin. habuit dñi volū tatem: hic in stri cti iuris.

p. Amiserit. liti cōtra se cōtest. vt s. eo. l. si homo. r. l. si a bo. fi.

q. Nulla. alia qñ litis estimatiōe.

r. Estimatiōes. s. stat. vt. J. de l. i. cū res. s; s; r. si cipa.

s. Adiuuari. s; qualis a diuuiabit J. dñm: r. qd auxiliū cōtra extraneū habebit: cū pñta estimatiōe nōqz habuit possessionē postea: aliter em vel rei ven. vel publicianā habere non pōt. vt. s. eo. hec si res. r. J. titu. i. traditionē. Rñ. fm Bzo. vtilē in rē. nā r. ius actiois emisse videt dā do litis estimatiōe. vt. s. e. l. ei⁹ rei. vñ tanqz emptor: h; vtilē i rē. vt. C. de her. ven. l. si. Alij vt Ro. dicit qz hoc auxiliū: adiutoris est actio ex empto quā intētabit cō tra eū qz litis estuma. accepit vt actionē cedat. s. vtilē in rē qua cessa intētabit J. quolibet etiā J. dñm qz cessit. est em vt dixi litis estimatiō similis emptiōi. vt. J. p. emp. l. liti. Tertij dicit hoc auxiliū r. adiutoris eē actionē pu blicianā. nā r. anqz pñtasset litis estimatiōne hēbat eā J. aliū. nūc aut ppter rigorē rei iudi. puri⁹ eā h; etiā ptra dñm. l; J. eū antea nō daret. r. sic erit h; casus quo publi ciana J. dñm dat s; eos vt l. s; l. i. vt. J. e. si a ticio. r. dices J. ti. i. l. pe. Quarto dic fm. ad. qz hec res erat pñs cū sol uit estimatiōne. r. ita vt tradita: r. pone qz nō erat dñs qz vēdicabat: alioquin statim fuisset factus dñs. vt. s. eo. Latus. sed prima opinio vteroz est.

t. Facile. quia qñqz dz audiri rōne cause: vt in cōmo dato r. locato. nō aut h; in qbus rē retinet reddēdo esti mationē. vt. J. de cōdi. sine cau. l. ij. r. J. cōmo. l. in cōmoda to. s. fi. r. l. si vt cōdi. s. fi. fm. qz dā. S; nō pl; fm. p. cū itā in illis qñ in illis debeat cedi actio. r. sic pdenati est cō

DIC
177

etio. Et h spale vt ex causa. vt qz male fidei possessor est sic pte audiat. sic r fure dqs audiat. vt. J. de fur. l. ei q.

C iudicati. i. condemnati. **Q**uam in rem. no fructu. i. in qbus vsus no vsufruc. costitui pot: vt in his q solo vsu costumunt. vt l. i. de vsufu. s. costitui. r. J. de vsufr. earu reru q vsu co su. l. i. r. ij. Et hoc no placet. quia in his reb pot ee et solus vsus qbus r vsufructus. et ecotra. vt. J. de vsu r ha. l. i. Dic ergo i. cor. q qs habe ret hoc ipo q eet vsuari. r vsufructuarius no esset: q sit mlti. vt l. i. de vsu r ha. s. i. ij. r. ij. vel dic de va sis r similibus in qbus vsus no vsu fruct est. vt. J. de vsur. l. iij. s. fina. r. l. videamus.

C fructus. id est vtilitates quecumqz illa sit.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

E mptor. a no dno. puta a creditore q no habuit ius vededi. vt r. J. de le. ij. l. fi. s. qruor. vel secu do qn mala fide emit colludens in precio cu credito re vendete ex pa ctoyl ex lege. quo etiã casu opponit exceptio doli mali vel infacti. vt h. r. C. lrv. pi. l. i. in fi. Si aut habuit ius vededi: r bor na fide emit fieret empor dno. r no teneret actione in re de qua hic dicit. vt insti. qbus alie. l. s. i. vel dic tertio q a non creditore emit. p. r. J. de creditore soluit cui hoc prediu erat obliga tu. p. r. vt retinet ergo pdiu. p. his. xv. non aut. p. r. qz illa in vtilitate dno no venerit. r sic loqur lex q est cõtra. C. de rei ve. l. mater. r. C. de fur. l. in ciuile. r facit ad hanc J. de pig. ac. si creditor.

sententia iudicis periculo iudicati recepit restituere.

Quæ que sunt in vsu non habetur in fructibus. Bar. I dez.

Quam in rem agitur eorum quoque noie que vsui no fructus sunt restitui fructus certum est.

Possessoribus restitui precium a dno qd est in eius vtilitate sum cum vsuris habitata tamen fructuum compensatione. h. d. Bar. I dem.

E mptor predictus qd a no dno emit: exceptione doli opposita non aliter restituere dno cogetur qz si pecuniam creditori eius solutam: qui pignori datum predicti habuerit vsurariusqz medij tempo ris superfluis recuperauerit scz si minus in fructibus ante lit tem perceptis erit. nam eos vsuris nouis dntaxat compesari sumptuum in predicti factorum exemplo equum est.

Verba enicature plata p modum cause dispositione inducunt iure exceptiois. Bar.

Ancilla q non est in dotem data s; in peculiu filie concessa est: peculio filie no legato mancipium hereditarium esse conuenit. si tamẽ pater dotis ac pe

vel fortem non sit copensatio. dicit ergo nouas respectu veteru quas hic debitor dudum creditore soluit vel solue re debuit fm Hzo. q repetunt vt fors. no tamẽ facit ali am vsuram. licet fors soluta faciat. vt. J. qui po. in pig. ha. si prior. s. sciendũ. fm Hzo. r id ipis quo hec currut

culij contẽplatiõe filiã ex here dauit ea rõlle reddita nichil eo testamento reliquit: aut eo minus legauit: filiam defen sio tuebitur voluntatis.

Res q subiacet restitutiõ potest a domino interim vendicari. h. d. Bar. Paulus.

Quoniam ideo minus recte quod nostrum cõvẽdicamus q abire a nobis dntum speratur: si conditio legati vel libertatis extiterit.

Pecunia in re emptã inuenta si est thesaurus reddet emptori: si pecunia reddetur venditori. Bar. S ceuola.

Tutor pupilli domũ mercatus ad eius refectionẽ fabrum induxit: is pecuniam inuenit querit ad quẽ pertineat. Respon. si non thesauri fuerint sed pecunia forte perditã: vl per errorem ab eo ad quẽ ptinebat no oblata: nichilominus eaz eẽ cui fuerat

Cõdẽnato in rei vendicatione potest res auferri manu militari si res possidetur: vel contra dolosus iurari in lites: alia fiet executio iura estimatiõe seu aduersarij interesse r pdicta sunt gñaliter vera in oib actionibus. Bar. I pla.

Propter id. s. q dotẽ ei legauerat peculium moluit eã here de eẽ. r hoc expessit. vt h. r. J. de here. insti. l. q volebat.

Voluntatis. s. expresse. r hoc. s. q exceptione. no aut p actione fm. h. Nec est J. de le. ij. nna. s. gatus. qz exceptione no actione copetere intelligendũ est. Accur.

Quoniam id. vedicam. s. nos hñdes a qb est relicta libertas seruo. vel et fundus sub pditiõe vt. J. de pdi. fur. si seru. r. J. ad sil. l. i. s. fru. r. J. fami. her. l. r post. s. res. vel pone exẽplũ. vt. J. de nota. l. si qd fru. vel vt. J. de reg. iur. l. pleriq. in fi. t. s; arg. J. de vsufu. si fur.

Tutor. is. s. faber inuenit pecunias in hac domo sub terra.

Fuerint. s. hi nũmi: nam si thesauri fuissent no crederentur habere dñm. r ideo pro dimidia inuẽtois: p alia dimidia dñi soli sunt. vt. J. de acqui. re. domi. l. nun q. s. thesaurus. r l. i. de re. di. s. thesauros.

dicit mediũ tempus. Sed qre fructus tãtu ante lit. cõtest. Rñ. immo et post pcepti. s; de primis id dicit qz magis dubita bat. posthorozees valde ad offm iudicis ptinet. vt. J. de edul. edic. l. edic. leg. s. ite scienduz Sed qd si pẽden te cõditiõe legati heres alienet. r postea dudũ extitit conditio. facte sunt expẽse a bo. si emptore: id opõit doli exceptio nẽ. r ego cõpensõ fructus qõ pditiõe pendente pcept an possuz. Rñ. no qz illo tẽpore mei non erãt nec res. nec eos petere poterã. vt. C. de cadu. tol. s. sin autẽ.

Los. s. fructus. r sic not. hic casum in quo bo. si. pos. non lucra crãt fructus. vt et no. s. e. l. sumpt.

Regulariter contra. vt. J. si. regun. l. iij. s. pe.

Cõuenit. iu re cõmuni.

Redditã. a patre. Accursius.

Eo min. i.

Bo. ff. pos. qn fructus non lucra.

Qui restituere iustus. p. sententiā primā vt rem peti-
tā restituat. non tamen debeat hoc sibi iuberi. vel
nō. sed dices in fi. huius legis. Accur.

b **C**ōtēdēs. s. p. mēdaciū. vt. 7. i. d. re iud. l. debitorib.
in pn. Sed si vere nō tenet nisi dolo vel culpa possidere
desijt. s. 7. si possi-
deret 7. i. ploratē
pus ad restitutio-
nem: debet habe-
re. vt insi. de offi.
iudi. s. l.

c **H**abeat rez.
in. ppatulovt ap-
pareat.

d **M**anu mili-
tari. vel adiectiū
7. est vna pars. vt
dic q. sūt due par-
tes.

e **T**ransferat.
immo manus vel
executio militaris
debet cessare i ne-
gociis puiatoz.
vt. C. de offi. iud.
mili. l. i. q. est ptra.

Solu. illud gñale: hoc speciale. vel illud locū h3 quādo
aliud supest: vt q. p. exccutores rē reddidit. vt ar. C. de
his q. latro. vel cri. reos occul. l. si. vel qd est verius h de
manu militari dicit: hoc est de ipsiis exccutorib⁹ qd pōt
fieri: nō autē de militib⁹. vt in. l. p. rana. nisi in subsidū.
vt. C. de his q. latro. in. d. l. i. quo etiam casu pōt hie lo-
qui vt dixi. Uel qd ibi dicit: hoc sonat vt magister mili-
tis nō habet iurisdictionē inter puiatos: qd est p̄itas.
Et est simile vt p̄tice sit p̄stādū. vt. j. de libe. cau. duob⁹.
7. C. d. fideicō. lib. l. si. 7. i. ne vis fi. et q. in pos. mis. est. l. si.
in pn. 7. s. de peti. her. si possessor. s. pe. lib. 7. si quidē 7c.
f **D**istat. nō alteri rei. nō em̄ excludit rē ipam. vel
dic q. excludit solū iuramētū in litē. nā cū res aufertur
manu militari non iuratur in litē: nisi petitor eligat il-
lam viā: 7. hāc dimittat. vel dic aliud malū ammodo nō
habebit cum eligatur manus militaris.

g **C**ause. i. vtilitatis. vt. s. e. l. p̄terea.

h **C**ōndēnatio. i. executio cōdēnationis facte de fru-
ctibus 7. causa. vel de fructuum post sententiā.

i **U**lla taxatione. a lege facta. fit tamen a iudice. vt
s. de dolo arbitrio. s. i. et. i. de in litē iurā. l. videamus. s.
pe. 7. i. ad exhi. l. iij. s. ij. que sunt contra.

k **N**ec dolo. s. culpa. vt. s. e. l. a. q. i. fi. 7. s. d. peti. here.
7. nō tm̄. s. imo. Alioqñ si teneret. vt. i. mā. l. si. p̄curatorē.
s. fi. 7. i. so. ma. l. meua. 7. s. eo. s. i. a. s. i. Accur.

l **Q**uanti res est. hoc casu 7. sup̄iori aliud petitur: et
aliud in p̄dēnatez deducit. qd dic vt. i. si cer. pe. l. vniū.

m **C**ōdēnād⁹ est. in primo ergo casu cū possidet quat-
tuor sunt michi. p̄dita auxilia. rei ablatio. in litem iura-
tio. interesse p̄statio. 7. rei vera estimatio. In scdo qñ do-
lo desijt possidere: tria vltima p̄ter p̄mū locū h̄nt 7. euz.

Qd est ver⁹ si extat. alis nō iuraf in litē. vt. s. de peti. he-
re. si possessor. s. fi. et. l. se. vel dic ibi in peti. here. vbi se-
cus. Si vero nō dolo desijt possidere sed culpa: duo tan-
tum vltima. Si nec dolo nec culpa: nullū. Et habent lo-
cū hēc auxilia tūc tm̄: 7. semp̄ r̄c qñ qd est meū peto fm̄

R. 7. vr. 7. Bul. 7. sic intelligit qd statim sequitur hēc sen-
tētia 7c. f. q. p̄dicta auxilia locū habeāt. Sed hoc est fal-

sum fm̄ Jo. qz etiā in donatiōe 7. in p̄missione vbi peto
qd nō est nec fuit meū: locū habēt p̄ter iurandū in li-
tē. vt insi. de dona. s. alie. Dicit ergo Jo. hāc. l. loq. cum
iudex iussit eū restituere: s. iniuriose qñq. puta cū reus
pōt se liberare p̄stato interesse: sicut in re vēdita p̄tingit.
vt. i. d. ac. emp. l. i.

Quātī aduersarij interfuit cō-
dēnād⁹ est^m. **H**ec snia⁹ ge-
neralis est: 7. ad oīa siue iterdi-
cta/siue actiones in rē/siue in
p̄sonam sunt: ex qb⁹ arbitratu
iudicis qd restituit⁹ locū h3.

Et qui dolo desijt posside-
re nō cauet nec actōes cedūf:
nec publiciana dat. itē pōt pe-
titor omisso iuramēto i litē pe-
tere verā estimationē. **B**arto.

Is qd dolo⁹ fe-
cit quominus posside-
ret: hoc quoqz nomine punif/
q. actor cauere ei non debet⁹

Et p̄dēnād⁹ dare vel tradere p̄tice manu militari cogat-
tur ad hoc nō tamē in litē iuref. Et fm̄ hoc intellige de
interdictis. vt. i. ne vis fiat ei. l. pe. Tertij dicunt q. hoc
generalitas q. subijct: ad arbitrarias tm̄ restringit. s. 7.
quare poneret de iterdictis cū nulla inueniant arbitra-
ria: adeoqz hoc nō placet. Illud autē verū est q. quattuor
auxilia in arbitrarijs tm̄ locū h̄nt fm̄ 7. so. et in bone fi.

n **S**entētia. q. p̄dicta quattuor auxilia locū habeāt
fm̄ Bul. 7. alios q. dicit quādo peto meū. vel. i. q. manu
militari offi. iudi. aufertur fm̄ Jo. qui in omnibus in-
telligit ex quo est iustum. Uel fm̄ tertios q. ad arbitra-
rias restringunt. dic vt prius.

o **R**estituit. i. restitui iubet. Sed qñ an snia de re re snia s
stnēda sit diffinitua vel interlocutoria: 7. videf interlo- re resti-
cutoria. pmo qz in arbitrarijs due ferūtur snie: at ambe tuenda
non possunt eē diffinitue: s. sola vltima. Itē nō inuenit an sit
q. ab ea appellet qd est p̄titiū interlocutoria. vt. i. de diffini-
ap. re. l. ij. Contra videf diffinitua: nā p̄ eā decidit lis uay⁹ in
tota 7. finis p̄trouersie p̄ncipali imponit: ergo est diffinitua.
Itē p̄ncipalis q̄stio est de restitue
da re: ergo snia de ea dicta est diffinitua. Itē mādatur
executio p̄ manu militari: ergo est diffinitua snia. So-
dico q. est diffinitua: 7. q. aufert postea res manu mili-
tari ē executio nō snia. Qd p3 ex eo qz si alicui ē delega-
ta cā restitutiōis rei data illa snia finit ei⁹ offiū 7. remit-
tit ad ordinariū executio ista. vt in aut. de exhi. s. si ve-
ro. Qd autē obijct q. nō reperit q. ab h̄mōi snia appel-
letur. Rñ. nec reperit q. ab ea non appelletur.

q **S**qui dolo. secus si culpa. vt. s. e. l. si culpa. Accur.

q **N**on debet. vt ar. s. eo. l. ex duerfo. s. petitor. s. 7. cō-
tra. s. eo. l. hēc si res. Solu. vt ibi. Item contra. i. de re iur.
di. l. in depositi. s. ibi in bo. fi. hic in stricti iuris. Itē ibi
habuit causas ab actore: hie non. pzo quo est. i. de dona.
inter vir. 7. vro. si donante. Itē hic in eo in quo deliquit
debz puniri. s. circa possessionē. ibi autē in possessione de-
liquit quam dolo desijt possidere: nō debet tamē puniri
in actione ex cōtractu qua agit vt ei fiat cessio in qua nō
deliquit: immo bo. fi. contraxit.

Actiones. f. in rem. Accursus.

Ec̄ quasi publicianam. i. vtilē in rem.

Quod si possessor. mos ei gerendus. hec verba di-

xit Pla. nō intel- ligere. sed tu dic id est cōsuetudo iudiciorū ita se h̄z vt audiatur. vt. f. s̄ p̄ba. l. circa. l. fi.

S̄atuo. nō domino. f. p̄ccio solu to. marie. vt. f. i. tu. i. l. de p̄cio. U dic sp̄ale qz cōtra dñm dat: sicut et qñ directā in rez ins̄deret. vt. C. eo. l. quotiēs. vel ideo quia loco pi gnous rē. vt. f. de act. emp. iul. s̄ of ferri. vel ideo qz res vendite rē. vt. s̄ vendite. ins̄ti. de re. diui. r. sic p̄ per venditorē d̄t h̄ de p̄cio soluto.

U tu potior sc̄z p̄or. Ac. h̄ p̄teres. p̄ publicianā. vt. f. de excep. rei ven. l. pe. r. f. de excep. do. l. ap̄d celsum. S̄. si a iurio. Et sic nō. ex supuenien te dñs cōfirmari alienationē: vt. h̄ r. f. de vsuca. l. cū vir. r. in aut. s̄ nō eli. feci. nub̄. s̄ hoc quoqz p̄spe ximus. col. l. J̄tē pignus. vt. f. qui po. in pig. ha. l. creditor. s̄ cum ex causa. Sed argu. con tra. f. iudi. sol. l. si ante. Accursus.

Replacatōe. f. rei v̄dite. et sic poteris eum cogere vt in te transferat dñm. Non enim dico qz etiam si tu possideas qz efficiaris statim dñs cum v̄ditōr factus est dñs: nisi iterum tradat postea pos. arg. f. de ac. emp. l. si quis alienā. Licet sit arg. cōtra. f. si cer. p̄ta. p̄c̄ide. r. C. de feci. nup. aut. sed r. si q̄s. Et hoc qz non trāseat dominū dico maxime ea ratione: qz dñs in hoc nō con fensit: neqz dominū trāssere voluit. Et nō. qz hic est casus in quo publiciana datur contra dominum.

Speciali actione. i. in rei v̄. sed in p̄sonali secus quandoqz. vt. f. de interro. ac. l. qui interrogatus.

Quis ratione dominū. Sed pro qua parte possi deat sic. vt. f. de interro. actio. l. qui seruū. s̄ in iure.

Dunus. i. onus probare. f. dominium rē. vt. C. de eden. l. qui accusare.

Retor. in rem. f. vtilē: si modo pensionē soluat nō als quo ad dñm. vt. f. de pig. ac. tutor. s̄. fi. et. f. de ope. no. nun. in prouinciali. s̄. pe. et. f. si ager vec. vel emphi. l. l. J̄tē r. publicianā si a non dñs h̄z. vt. f. i. i. cū sp̄sus. s̄ in vectigalibus. J̄tē hoc si non ad modicū tē pus conduxit. vt. f. de superfi. l. i. s̄. qz autem air.

Actio de tota. dicta sunt. vt si totus sit fun dus peti r̄ restitū antur fruct⁹ p̄ces p̄t r̄ p̄cipiēdi: idē est si pars petat. Et sic nō. arg. qz iuris est in toto qz ad totū: idē est in parte quo ad par tē. vt. f. p̄ derelic. l. an pars. et ple ne dixi. f. de vsur. l. qui scit. in p̄n.

Uperficario id est qui in alieno solo sup̄ficie ita habet vt certā pensionem prestet: Ulpianus.

Retor causa cognita i rem actionē pollicet. Quod iur̄ est de toto quo ad totum: idem de parte quo ad partem. Bar. Galus.

Ue de tota re v̄dicatō da dicta sunt: eadē et de parte itelligēda sunt. Offi cios iudicis cōtinet p̄ modo p̄tis ea quoqz restitui iubere: que simul cū p̄te ipsa restitui debent.

Admittitur incerte partis v̄dicatō: si ex parte actoris est iniusta causa ignorantie. h. d. Barro.

Incerte partis v̄dicatō datur: si iusta cā interueniat. Iusta autē cā p̄t esse si forte legi falcidie locus sit in testa mēto. p̄pter incertā detractionē ex legat⁹: que vix ap̄d iudi cē examinabilis: eteni h̄z igno lum. vt ins̄ti. de acti. s̄ curare. Aliud autē puro in par te incerta hereditatis petita: vt iudex nō teneat facere certum / sed possit pronuciare incertū: quia iudicis est vniuersale. vt. s̄. si pars here. p̄ta. l. i. in fi. h̄. J̄tē oppo nitur incerta pars v̄dicatur: vt hic. ergo incerta pars Res ins̄a possidetur cum possessio parit actionē in rem. vt. C. de certayē alie. iul. l. i. s̄ hoc falsum ē. vt. f. de acqu. pos. l. iij. s̄ in dicari certe. q̄ est cōtra. Rñ. hic est fallacia s̄m accidēs. nā nō p̄t: nō valet hoc argu. incerta vendicatur: ergo incerta possi: aut pos qz Examabilis. vt versū videat. vt. f. c̄ci (detur. Jo. s̄ideri. diui. et si non. s̄ i et facit. f. ad le. fal. qui fundū. s̄ si cui. Sed certe immo videtur qz semp sit certū quantū de bet detrahi: qz de singulis quarta. Rñ. versū est cum ni ch̄il remāsit penes heredē. nā vbi aliquid remāsit in certum est quantū debeat detrahi de singulis: qz illud qd remāsit debet computari in quartā. et sic quādoqz quinta quādoqz decima de singulis detrahitur. vt. f. ad

Dñus supue nio a lienatio nē cōfir mat.

ES

le. fal. in ratione. in pñ. Itē si velit totū soluere accepta cautione pōt: nō tñ compellit fm. h. q. illud tunc fit qñ est dubiū an habeat falcidia locū in testamēto. at hic cōstabat qd aliqd erat defalcandū: sed duplū est quantū.

A Cui homo. arg. contra pla. q dixit nō in singulis defalcandū: sed i vna re hōredē eligere. et pro hoc. f. ad le. fal. l. plautius. r. l. paulus. b. **T**ali. i. taliter pro incerta. f. parte.

C De ceteris. f. rebus nō solū in hōie: sed idē in ceteris causis iustis qbus interueniētibz scerte pñs vēdicatio dat. vt. f. cōi. diui. r. si nō oēs. f. h. idē vbi cūq; iusta ignorātia interuenit. vt. f. depo. l. i. f. si qd argentū. r. ar. f. de fur. l. in actione.

Quedā mulier. nō marito. nam marito nō posset. vt. f. de doñ. iter vi. r. vxo. l. i. Accursus.

C Cōdixit. p eandē eplām qd fieri pōt. vt. l. i. d. ob. ex pñsensu. f. i. **E**l. scilz donatario.

Possessionē. qd em suo nomie qd possidet: pōt r alieno noie possidere. vt. f. de acq. pos. qd meo. Nec est phibitum sic mutare possessionis cām. f. facere de aliqua nullam. vt in dicit. l. quod meo.

Fuisset. si is q donationē accepit erat in possessione: qd nō est necesse. Alij dicunt fuisse. f. maritū vel mulier. Sed pma verior. et hoc ignorāte muliere fm quosdā. Tu die ea nō ignorāte. vt ar. C. d. dona. l. quisquis. **S**ufficiebat. hoc in vēditione nō sufficit. vt. f. de cōtrahē. emp. qd vēdidi. Sed sumit hie arg. q si tu emeris rem aliquā: r postea in eius possessione repertaris presumit te habere possessionē ex causa emptiois. vt. f. pro soc. l. merito. r. C. de acquirē. pos. l. i. Accur.

S eius. potest duobz modis intelligi. primo vt dicas si pñs: r nō collegisti id est in hōreis nō recōdidisti. a solo tñ separasti: r pcepit. i. a solo separauerit. et qd dicit paulus notat. f. reprobdō qz nō distinxerat. vt. f. ad le. rbo. de iac. l. si. Et fm hoc dices nō teneri rei ven. sed offi. iudi. de quo hic nō vñ. Scōo sic vt non collegerit aliquo modo: r qd dicit factus est. i. fieri

rantiā legatari: cui homo le gar: est: quotā partē vēdicare debeat. itaq; talibz dabit actio: eadē r de ceteris rebz itellige. **S**i vēditō: vel do: (mus. nator: rē cōducit ab eo cui vēdit ipā cōductio transfert possessionē quā habet r etiā dominiū. h. d. Barto. **I** pñ.

Quedā mulier fundum non marito donauit p eplām: et eundē fundū ab eo conduxit: posse defendi in rē ei cōpetere actionē qñ p ipsam acq̄sierit possessionē: veluti p columnā. p̄ponebat qd etiā in eo agro q donabat fuisse: cū eplā emitteret: que res sufficebat ad traditam possessionem: licet conductio non interuenisset.

Fructus emicunt bo. si. possessio. eo ipso q a solo sunt separati. Bar. **I** abeo.

S eius fundi que alienū possideris fructus non collegisti: nichil et fundi fructuū noie te dare oportet? Paul. imo querit: si eius fructus idcirco factus est: q is eū suo noie pcepit. Perceptio nē fructuū accipe debemus

potuit. nā si nō potuit: vt qz erat malef. tenet de p̄cipiēdis. vt. f. e. l. si nauis. f. si. et fm hoc paul. approbat ad dēdo: et hic scōs plan. est. Uel tertio paul. resp̄dit: qz supra dixit possessorem teneri si collegerit. i. in hōreis recōdiderit. sed certe immo si a solo tñ sint sep̄ati per se vel per alium.

Optet. si boni. es ac si dicat de p̄cipiēdis nō teneri: hoc subijcit paulus. f. fm scōam positionē. **N**ole. l. bo. si. nā bo. si. nō tenet de p̄cipiēdis fm scōam et tertiam expositionē. **C**ollecti. scz tñ. hoc est in hōreis recōditi: sed etiam rē. **C**ōtinere. i. inuicē. Et sic no. boni. posses. fieri dñm fructuū frati q a solo separati sunt: vt. h. do. l. bo. si. in pñ. et. f. de v. fur. l. qui scit. f. p̄teres. idē in colono q nummis colit. vt. f. de fur. l. si apes. f. i. sec in fructuario vt. f. d. mo. v. fur. amit. l. si vsufructarius.

S hōiem a me petieris r is post litē cōtestatā mortuus sit: fructus quoad is vixerit estimari optet. Paul. ait: ita id verū esse puto: si nō prius is hō in eam valitudine incidit ppter quā ope eius iutiles facte sunt. nam nec si virisset qdez in ea valitudine fructus ei temporis nomine estimari conueniret.

Qui negat se possidere nō pōt cōueniri actione: sed si cōuincit de mendacio transferri possessio in actorē. h. d. Bar.

In rē actionē hūri. parti nō cōpellimur: qz lz alicut dicere se nō possidere: ita vt si possit aduersarius cōuincere rem ab aduersario possideri: trāsserat ad se possessionem per iudicem: licet

f. i. r. l. fructus. Uel dic ibi morā inducere periculū rei. in fructibz autē erit qd hie dicit. qd nō placet. vt. d. l. iul. si hōiem. r. l. fructus. Uel ibi culpa vel dolo possessionis perit: hie nō. ideoz ibi in re tenet et in fructibz vsq; ad finem: hie in re. r si nō re. f. exite. ppter morā: non tñ in q fructus pcepti r p̄cipiēdi post lit. p̄tes. ex fructu. quo fuit ma. si. r sic etiā hōie mortuo durauit officium. vt. r. f. eo. l. vtiq; f. pro p̄terito tempore.

Facte. tūc eni nō venisit fructus. vt. f. de cōdi. triti. l. rē actorē. nō possidere. qñ de hoc a penul. l. si. iudice iterrogat. vt. f. e. officii. r. l. q̄ petitorio. Nō tamen hoc dicēdo pōt possessionē: qz voluntatē amittēdi non habuit. Accursus florentinus.

Per iudicē. i. per officii iudicis: vel cōditionē ex lege ista. Et sic puni in trāslatione possessionis ppter mendaciū. vt in aut. de tri. r semis. f. illud. coll. i. h. f. qd cū eo qui in aliena po. est. sed si ex pte. f. i. Idē in p̄tūde hereditatis si probauero ipsum possidere. p̄ hōie

de vel pro possessore cōpse negaverit. vel si habeat p-
cium hereditatis mittat in possessione bonorū eius fm
Jo. Sed nōne d3 cōveniri insolidū. vt. J. de inter. act. de
estate. S. qui tacuit. 330. Rñ. illud in psonali. hic autē qñ
fuit iacō. ignotās autē non punit. vt. C. de fur. l. si. Jre
no. q. ager nūc q
pius possidebat
vt in aut. p̄dicto
de trien. r. se. Sal.
lud. colla. iij. Jre
hoc verū nisi fa-
teat: ita q actor i
pbandō non gra
uetur. vt. J. de in-
reuerā. eum q. vt
delato sacro peti
tori. Jre quid si i-
cōmēt dicit ho-
die p̄ter rē. forte
idē ad instar alio
rū possessoz. vt. J.
de car. edic. l. iij.
S. cause. cū in se
trāsferat on⁹. De
hoc tñ dicit. C. q
po. l. pig. ha. aut.
item si possessor.

suam esse non approbauerit.
**De publiciana in rem
actione. Titu. ij.**

Amplian⁹.
It̄ pretor⁹
si q̄s id q̄d
tradit⁹ ex
iusta cā a
nō dñō: et
nondū vsu
captū⁹ petet iudiciū dabo.
Merito p̄tor ait nondū vsuca
ptū. nam si vsucaptū esset: h3
ciuilem actionem⁹ nec deside
rat honorariam⁹.

**Ex quacūq; cā iusta trās-
fertur possessio cōpetit publi-
ciana. h. d. vsq; ad. l. eum qu.**

**De publiciana
in rem actione.**

Ait p̄tor. l. publici⁹. vt̄ insti. de ac. S. alie. l. si. S.
b. Jd q̄d tradit. i. traditū est. sic outur. i.
ortus est. sic. C. de epif. r. cleri. nulli. S. sin autē
psona. Et hoc siue corporalis res sit siue licoz
potalis. vt̄ J. eo. si ego. S. si de vsufructu. Accur.

Ex iusta cā. et vtroq; habēte animū transferendi
dominiū: als enim non cōpeteret hec actio. vt̄ J. e. l. que
cūq; S. i. r. J. de ac. et obli. l. in omnibus.

A non dñō. Quid autē si dubito fuerit dñs auctor
me⁹ vel non: Rñ. pponere publicianā tutius est: vt̄ cre
dā eum nō dñm nisi aliud appareat. nā facilius pbabo
cum sufficiat dicere me emisit a non dñō: nec enim ha-
beo necesse pbare illum nō fuisse dñm. vt̄ C. de pba. l.
actor. in fi. et si reus probet venditorē fuisse dominū: et
sic actor succumbat pponat post directā rei vēdi. Nec
enim obstat ei rei iud. exceptio. vt̄ J. de euc. l. minor.

Si seruus. Utraq; autē pponere simul nō possum: qz
sunt cōtrarie cū vna dñō: alia nō dñō detur: vt̄ h. r. C.
si seruus extero. l. i. r. J. de regu. iu. l. nemo ex his. S. quo
tiens. r. J. cōi. diu. l. cōi. di. S. itē si duo sunt. in fi. Sed qui
dā dicunt vēditōrē meū presūmī dñm: et p consequens
me. et sic dicunt me debere in dubio eligere rei vendi.
directā. r. pro eis. C. de pba. l. ij. Sed nos contra. vt̄ in
eo. n. l. cū res. r. ar. J. d. pig. l. r. q̄ nondū sunt. S. q̄d d. R. c.
e. **U**scaptum. vel prescriptum.

Judiciū. f. actione publici. Als autē ex edicto p̄to
ris datur in factū vbi specificata nō fuit. vt̄ J. nau. can.
l. idem. S. ait p̄tor. et q̄d dicit dabo: scilz p̄tra alium nō
contra dominū: nisi in casibus. vt̄ J. e. l. pe. dices.

Actionē. f. directā in rem: si erat res mobilis. si im
mobilis vtilē fm nos: s3 fm. M. in vtroq; casu directā.

Honorariā. i. petitoriā. vt̄ insti. de iur. na. gē. r. ciu.
S. p̄torum. immo et si vellet non potest eam intende
re: vt̄ ex edicto p̄toris apparet. nam non domino tñ
datur publiciana.

Mentionē. de vsuca. dixit expresse: de traditiōe ta
cite. nā coipo q dixit a nō dñō traditione facta nō trās-
ferri dñm: p̄sequens dedit intelligere q facta a dñō
trāsferret dñm. vt̄ J. de acq. re. do. l. traditio. Et ad hāc
q̄stionē nō rñdet: sed respōdebis tu. J. p̄t. l. sunt r. alie.

Sed cur traditiōis dūta
pat r vsuca p̄tons fecerit mē-
tionē: cū satis multe sint iur3
partes q̄bus dñm q̄s nanci-
sceret: puta legatū. **P**aul.
El donatiōes cā moz
tis⁹ facte: nam amissa
possessione cōpetit publicia
na: quia ad exemplū legatorū
captiuntur. **A**mplianus.

Sunt r alie plereq; ait
p̄tor: q̄ ex iusta cā pe-
tet. Qui igit iustā cām traditōis
h3 vt̄ publiciana. r nō
solū bo. si. emptor: p̄petit pu-
bliciana: sed r alijs: vt̄ puta ei
cui dor3 noie tradita res ē nō-
dū vsucapta: est enī iustissima

ri publicianam: vt̄ daretur directa vēdicatio si esset do-
minus donator. vt̄ J. e. cū sponsus. S. is cui. Uel q̄d ibi dī
cit habet locū qñ p̄ illa re testator habebat publicianā.
o **P**ossessione. rei mortis causa donate.

Captiuntur. id est accipiuntur donationes causa
mortis. vt̄ C. de dona. cau. mor. l. fina. Nisi in casibus
quos no. insti. de dona. S. i. Accursus.

Sunt r alie plereq; f. cause quibus acquiritur do-
minū sine possessione vt̄ heredis institutionis. vt̄ in mul-
J. de acq̄ren. pos. l. cū heredes. Et honorū possessionis rias casu
vt̄ J. de bo. pos. l. i. et p̄trebel. restitutionis. vt̄ J. ad treb. bus si-
l. facta. Jre arrogationis: vt̄ insti. de acq. per ar. S. i. Jre ne tra-
causa libertarum conferuandarū adiectionis. vt̄ insti. ditione
de eo cui libe. cā bo. adūci. S. i. Et alie etiā sunt: vt̄ dixi
S. i. i. si ager. Ideoq; in oibus his casibus dominū ac-
quiritur sine traditione r vsucapione. et sic cessat publi-
ciana si modo a dñō habeat causam: als cōpetit publi-
ciana: s3 traditio non interuenerit. vt̄ J. eo. l. cū sponsus
S. is cui. possunt etiā r alie notari cause ex quib⁹ trās-
fertur dominū etiā sine traditione. r sic publiciana da-
tur si habeat cām a non dñō etiam sine traditiōe. vt̄ J.
e. l. si ego. S. si partus. r. S. idē ait edibus. r. l. si seru⁹ me-
us. Quare ergo hoc fecit p̄tor: Rñderi pōt q̄ ideo fecit
vt̄ poneret exemplum: non vt̄ aliud denotaret in his in
quibus est eadē equitas. vt̄ argu. S. de peti. here. itē ve-
niunt. S. ait sena. r. J. ad le. aquil. ita vul. in fi. r. J. de iur.
r. fac. igno. l. regula. S. r. licet. r. J. de dam. infec. l. damni
S. q̄d dicitur. Uel dixit hoc: qz illis modis frequētius
accidit acquiri dominū. vt̄ C. de pac. l. traditionibus.

Uel dic q̄ verbū traditionis oia cōplectitur: interuenit
enī in his q̄d pro traditione habet: veluti aditio heredi-
tatis. Uel die fm Jr. satis fuit ponere hoc gñale. f. ex iu-
sta cā: que oēs ti. q̄d res naturaliter trāsferret cōplectit.
r **A**it p̄tor. f. in edicto supra posito.

Ex iusta causa. i. titulo. vt̄ insti. de ac. S. alie. R. c.
ce ij

Ex iusta causa. i. titulo. vt̄ insti. de ac. S. alie. R. c.
ce ij

ESV
218

Publi-
ciana
qñqz
dñs dat

A Date sint. a non domino.

B Tradita sit. hoc casu etiā dñm dat publi. si tñ a dño tradita sit: qñ nō transit dñm et si sit dñs cōdē-
nat: qñ nō vt suā sed vt eius cui restituit reddat. vt J. d. ob. cau. l. iij. §. subtilius. Scdm hoc qñ nō erat dñs qui tradidit non

psitit iustā cām vsucapiēdi. nā si sit dñs vt dictum est: et tamē non transfert dñm: ergo nec publiciana locū hz si non sit dñs. Scdm hō ergo in dño cōdēnato intelligit vel dic scdo qz hz publi. lz pdēnatus nō fuerit do-

min: nō tñ vsuca- pit sicut hōet si es- misset rē pupili vel fisci. Nec ob. qd dicitur. J. de ac- qui. pō. pōpo. §. si iustus. et J. d. vsu- ca. l. nō soluz. §. si michi. in qd vsu- capit: qz in illis si actioe in rē. fz p- sonali res pere- bat. vñ in. l. illa si

solū intelligendū est qd dñ: si michi titi a quo petere vo- lebā psonali actione: puta ex ēpto. vñ iure subiungitur de actione ex stipulatu. sed fm pmā nō dñs fuit cōdem- natus. vel dic qz vsucapit et publi. locū hz: lz dñs sit qz tradidit: nō tñ transfert hoc casu dñm vt dicitur. J. d. de eo qd emit a pupillo vel furioso. vt J. p. empto. l. ij. §. si a pupillo. et §. si a furioso. Et huic lecture ē ar. vt pdi- cta. l. pōpo. refert. Alij dicit qd videt vep: qz si res erat possessor' qui pdēnatus: et ex causa iudicati restituit trās- fert dñm: lz non tanqz suā restituat. et facit hoc rei. iudicate auctoritas. vt arg. J. de re. eo. l. iij. §. itē qñ pōt et fm hoc dices hic qz a nō dño fuit tradita. et hanc ap- probo. Alij distinguūt vtrū plenarie fuit de causa co- gnitum. vt tunc transferat dñm si erat tradens dñs ppter auctoritatem rei iudicate. vel si non dñs ppetit publi. aut summam: vt tunc tñ pste iustā cā vsuca- piēdi. et pstat ar. J. de re iudi. a diuo. §. si sup. vel dic fm alios qz si res ex cā iudicati sit tradita iustu iudicis et ex scdo decreto. f. pmo capris pignozib' ex cā iudicati deinde ex scdo decreto addictis: tunc hz locū publicia- na. ar. J. de dā. infec. l. dāni. §. pe. et fm istos duos loqz in psonali hec lex. vel intellige qñ egi psonali ad p̄rita- tē et sui missus in possessionē. vt C. d. exreci. rei iudi. l. ordo. et emptore non inuento datur michi in solutum si a possessione cadā: reuocem p publicianam.

A El soluēdi cā. puta alia re. p debito. vt J. p. sol. l. i. El ex causa. deditiois. ē rē dñm. vt J. de no- ra. l. et generaliter.

I Tem si duxero. qd facere possum scdo decreto in- terueniente. vt. §. si ex nora. cā aga. l. ij. §. si. ar. effi- nec dñi nec possessio queri videt. vt J. d. dā. infec. si fini- sa. §. iul. et §. nō ar. vt veri' hō nō exigit fz decretū. Bzo.

causa siue estimate res in do-
tē date sint siue non. Item si
res ex causa iudicati tradita
sit^b paulus.

U El soluēdi causa^a.
El ex cā noxe^a lp.
U deditiois^a / siue vera
causa sit siue falsa. paulus.

I Tem si seruū ex cā no-
xali: qz nō defendebat
iustu p̄toris duxero^a: et amise-
ro possessionem: competit mi-
chi publiciana^a. l. pia.

S Ed et si res adiudica-
ta sit^a publiciana actio
competit. Si lis estimata fue-
rit: similis est v̄dictionib'. Et
ait' Zul. l. xxij. diges. si obtu-
lerit reus estimationē litis: pu-
blicianam competere^b.

Titulus putati⁹ inducit

Publiciana. sic et in domo tradita ex cā dāni infe-
cti. vt J. de dā. infec. l. damni. §. pe. Accur.

S Ed et si res adiudicata sit. in actione cōi diui. vel
fami. her. facta traditione. Alioqñ dat actio in fa-
ctum vel cōdictio ex lege. vt J. eo. l. tradito. et J. de vsu-
ca. si pere: rotem

Ulucapiendi conditionem: et
per consequēs publicianam
h. v. Bar.

A m q' a furto^a ar.
so ignorans eū furere
emit posse vsucapere: ergo^a
et publicianam habebit.

Titulus lucrati⁹ inducit
publicianam. h. v. Bar.

Sed et si quis ex lucrati-
uis causis rē accepit^a: hz pu-
blicianā q' etiā aduersus do-
natorē ppetit. est em iustus
possessor^a et petitor^a q' libera-
litatez accepit. Si a minore^a
qs emerit ignorans^a eū mīno-
rē esse: hz publicianā. Sz et si
permutatio facta sit: eadē ac-
tio competit. Publiciana^a a-
ctio ad instar proprietatis: nō
ad instar^a possessionis respicit.

Titulus iudicati⁹ inducit
publicianam. h. v. Bar.

Sed et si quis ex lucrati-
uis causis rē accepit^a: hz pu-
blicianā q' etiā aduersus do-
natorē ppetit. est em iustus
possessor^a et petitor^a q' libera-
litatez accepit. Si a minore^a
qs emerit ignorans^a eū mīno-
rē esse: hz publicianā. Sz et si
permutatio facta sit: eadē ac-
tio competit. Publiciana^a a-
ctio ad instar proprietatis: nō
ad instar^a possessionis respicit.

ne. f. postea: et a missa vt in directa. Accur.

A m qui. als. lex. et als. §.

Ergo. locus a cōiter accidentibus. que est qz
em res vsucapitur eadem et publiciana peti potest vt
hic. fallit tamen hoc argumentuz accidenti destructo-
nam quedam sunt que non vsucapiuntur: et tamen pu-
bliciana cōpetit. vt J. eo. l. cum sponsus. §. in vectigali-
bus. Sed videtur publicianam actionem non dari. vt
J. p. emp. l. ij. §. si a furioso. q' est J. Sol. hic de cōtate. vt
hic res que furiosi nō erat tradita ē. l. cui' bo. fi. pōf. fu-
itibi vero res furiosi erat. Sed hoc non valet. vt J. de
rebus eo. l. magis. §. i. Dic ergo qz hic dicit dari actio-
nem contra extraneum: ibi dicit nō dari contra ipsum
furiosum. vt ar. C. de p̄cedis. mi. et si is.

Rem accepit. a non domino.
Possessor. i. si possideat.
Petitor. si non possidet.

Si a minore. etiam pupillo. Accur.
Ignorans. aliter si in iure errauit. vt J. de vsuca-
pempto. l. ij. §. si a pupillo.

Publiciana. etiam si curatorē habeat. et etiam si
res sit immobilis: non tamen vsucapi potest si pupill^a
est. vt J. eo. cum sponsus. §. si res. que est contra. Sol.

Non ad instar. id est non ad instar inter: (vt ibi
dictorum pro possessione retinenda introductorum. i
vt enim rei vendi. non datur alicui ideo quia possedit
sed opus est vt causam probet vnde ad eum dominuz
peruenit: ita et in publiciana. sed. p. dixit q' sufficit. p̄-
bari aliquando possidisse. sunt etiam que dā m̄ interdis-
cta que instar proprietatis obtinent. vt de liberis et h.
in quo probat quis se patrem: et alia quedam que sunt
numerata J. de inter. l. ij. §. quedam.

a Detuleris. tu non dominus.
b Cōpetit michi publiciana. imo videt q̄r debeat cōpetere vtilis rei ven. sicut vtilis ex empto: cū iuravi te michi veditisse. vt. l. de iureiuran. si duo. §. pe. Rñ. verū esse: hęc publi. est eadē cū illa vtili in re. vt argu. §. ti. i. l. ij. in fi. rñ. Uel verius aliud est cū iuro rem meā esse: aliud cum ex aliquo contractu ad me p̄tinere: et sic iuravi h̄ rem meam. Uel refert deferat dñs vt nō dñs. Itē nō videt aliqua actio dari si a possessiōe cadat q̄ iuravit. vt. l. de iureiur. l. nā postea. in fi. r. l. §. et si possessor. n. rñ. q̄ est §. solu. ibi possessor: h̄ petitor iuravit. Uel plene dicas vt ibi diximus.

c Dumtaxat. cur non §. oēs. vt l. si. de act. §. alie. Rñ. verbū dūtaxat non iō ponit vt omēs ceteros rei possessores excludat: sed vt excludat dominuz rei cui publiciana nō obstat vt. l. e. l. pe. §. sic expōnit §. bus fol. vbi dicit q̄ sol. p̄nceps facit. i. ipe solus: et nō alii sol. nō aūt senatū excludit. vt. C. d leg. r. cō. l. si. nte p̄bū est. §. de iureiur. l. nō erit. §. dato. r. l. nā postea.

d Et enim. q. d. nō dño rei. §. 30. (S. iureiurādo.
e Diximus. f. de dolo r culpa seu moza: r de dānis et fructibus r impēsis restitūēdis. et nō bene hunc. §. f. hęc actio et heredi. non vt heredi. vt. l. ad exhi. de eo. §. hna. vel aliud in hac sp̄ in directa. Accur.

g Herēs. cū ego ratū habuero. vt. §. de nego. ges. si h̄ p̄tor ait. non in hoc edicto. (ego. §. 30.
i Non igitur. q̄r q̄ in vno permittit in ceteris prohibuisse videtur. vt. C. de procura. maritus. §. 30.
k Neq̄ em̄ dolus. r sic est p̄sonale vitii: q̄re non obstat emptori. vt. l. de excep. do. apud celsum. §. de auctoris. §. c. si esset vitii reale. vt. C. de acq. pos. l. vitia. sed hodie male fi. r. vt in aūt. vt spon. lar. §. rursus.

l Si successor sim. f. vniuersalis.
m Nec p̄derit. f. michi bone fi. Et sic nō. h̄ c̄nēsi herede nō posse vsucapere q̄r defuncto nō potuit p̄pter malā fidē quā habebat: h̄ res nō sit vitiosa. vel alis ei vsucap. inhibita. q̄r heres est successor vitioz et culpe defuncti. vt. l. de vsucap. sed q̄r heres. r de diuer. r tēp. p̄sci. cū heres. r. C. d fruc. r li. expē. l. ij. r. l. §. l. si ego. §. p̄ari. Itē q̄ eadē cēse esse p̄sona. vt in aūt. de iureiur.

n Nec p̄derit. f. michi bone fi. Et sic nō. h̄ c̄nēsi herede nō posse vsucapere q̄r defuncto nō potuit p̄pter malā fidē quā habebat: h̄ res nō sit vitiosa. vel alis ei vsucap. inhibita. q̄r heres est successor vitioz et culpe defuncti. vt. l. de vsucap. sed q̄r heres. r de diuer. r tēp. p̄sci. cū heres. r. C. d fruc. r li. expē. l. ij. r. l. §. l. si ego. §. p̄ari. Itē q̄ eadē cēse esse p̄sona. vt in aūt. de iureiur.

a mo. pre. §. i. Idē in suo herede multo fortius. vt. l. de libe. r posthū. in suis. r insti. de her. §. li. r disse. §. sui. Ex. Succes. tranens aūt vsucapit p̄ herede: vbi solus ti. defuncto for an deficiebat. et sic loquit̄ r. p̄ herede. Alij dicūt extraneū posse vsucapere p̄ herede: h̄ defunctus nō p̄pter malā fidē solā: r habet p̄to se argu. multa: quibus respōdebim⁹ iam in §. partus. Itē nō. h̄ q̄ in successore distiguit sit vniuersalis vel singularis. nā vniuersalis non vsucapit: h̄ bonā fidem habeat q̄r defuncto mala fide obstante vsucapere impediēbat. Porro si defuncto vsucapiebat: h̄ dñs mala fides ad implēdā vsuca. non obstat. vt hic. et. i. p̄ emp. l. ij. §. si defunctus. nisi ipsi de nouo sit tradita possessio: secūdo mala fide accipiēti. vt. l. de vsucap. l. heres ei⁹. Singularis aūt successor vel emptor nō phibet vsucapere. et si bo. fi. et iustum n. habeat q̄r veditor p̄pter malā fidē vsucapere impediēbat: h̄ hodie per

mentis. hoc dicit Barto.
C p̄tor est: qui bo. fi. emit nō igitur oīs emptio p̄derit: sed ea que bonā fidē h̄z. Pro inde hoc sufficit me bōe fidei emptorē fuisse q̄r a nō domino emerim: licet ille callido cōsilio veditiderit. neq̄ eni dolus venditoris michi nocēbit. In hac actione non oberit michi si successor sim⁹ r dolo feci: cum is in cuius locū successi bona fide emisset. nec p̄derit si dolo careo: cū emptor cui successi dolo fecisset. Sz em̄ si seruus me⁹ emerit: dolus ei⁹ spectādus erit: nō meus: vel ecōtra. Publiciana tēpus emptiois continet. et ideo neq̄ q̄ ante emptionem neq̄ q̄ postea dolo malo factum est in actionem h̄c deducti p̄ponio videt.

Ut publiciana competat requiritur titulus et traditio facta respectu eiusdē tituli et bona fides tempore traditiōnis. h. d. Barto.

auf. sit secus: vt modo dixi. Et ecōtra si emptor habeat a principio malā fidē nō vsucapit q̄r veditor bonā fidē habens a principio vsucapiebat. vt. l. p̄ emp. l. ij. §. si eā rē. hoc idē r in legatario dico. vt. l. de diuer. r tēp. p̄scrip. an vitium. nā r ipse singularis est successor.

n Non meus. vt. l. de cōtrahē. emp. l. in huiusmodi. r. l. de edil. edic. l. cū mancipiū. Et nota ex predictis in hoc. §. q̄r vbi cessat vsuca. r publici. et vbi vni locum habet r reliquum: vt hic. r. §. e. l. in prin.

o Contra. bona fides eius non mea.
p Publiciana tēp emptiois. r traditiōis. alioq̄n finis hui⁹ legis eēt p̄ius huic. §. r. l. l. pri. r. l. p̄ sol. l. ij. et. l. p̄ empto. l. ij. in pn. r. l. de vsuca. si aliena. in q̄r oīs bus d̄ etiā tēp traditiōis inspicit. Itē in veditiōne hęc duo tēp spectant. f. tēp d̄ctus r traditiōis q̄ ad vsucapionē. in alijs aūt h̄ctib⁹ solū tēp traditiōis vt bonā fidē exigat. vñ r quo ad publicianā idē sit q̄r in alijs vt sufficiat vni tēp. vt. l. p̄ soluto. l. ij. r. p̄ empto. l. ij. i. rñ.

q Continet. vt bonam fidem exigat.
r Actionem. impediendam. Accursus.
s Deducti. quia q̄r sciat alienam: nichilominus vsucapit. vt. l. de acqui. re. do. l. bone fidei. §. in contrarium. ergo publicianam habet.

publici. cessat vbi et vsuca. r econtra

No poterit. si mo fuerit male si. tpe emptiois vel
Traditione. fide. ex pte emptoris. (traditionis.
Quia vsucapere. hec est bona ro. vt. I. l. cu
spofus. §. si res. r. §. l. pri. et qui. in prin. sed cōtra. I. l. l.
cum sponfus. §. in vectigalibus.

In titio. qd
videref. vt ar. C.
de sal. l. ex initio.
Oportere. et
tunc. l. cum erpe
ritur. §. quofda.
ar. §. partus. I. eo.
l. si ego. qd repto-
ba. qd sciētia post
traditionē nō ob-
stat. §. l. pri. §. pu-
bliciana rēpus.
Tuc. Dic er
go tunc. l. cū ven-
ditur. et sic duo-
bus temporibus
debet habere bo-
nā fidē: vt modo
diximus in §. pu-
bliciana.

Precio. p-
ciū. eadē ra-
tione ergo nec de
satisfatione alia
querit: sed secus
in directa rei ven-
di. vt. C. d. rei. vē.
quoties. r. l. i. de
re. diui. §. vēdite.
r. I. de tribu. l. pro
curatoris. §. pe.
er. I. de Iphē. emp.
l. qd vendidi. Ite
no. q. vbi lex non
distinguit: nec nos
distinguerē debe-
mus. vel vbi ali-
quid statuit nos

ultra nō pcedimus: vt hic. r. §. de iudi. l. §. cōuenire.
in fi. §. r. de posthu. quos phibet. r. de offi. pfi. l. iij. r. I. de
aleato. l. i. §. qd vero. r. I. si men. fal. mo. di. l. i. §. si mer-
cem. r. I. so. ma. si vero negociū. §. pe. r. I. de pbo. ob. l. qd-
quid. in pn. r. I. de vi r. vi arma. l. i. §. qd aut ait ptoz. r. I.
d. euc. si rē quā. §. fi. r. C. d. cadu. tol. §. s. inat. ad deficiē-
tis. in fi. l. r. I. de cen. l. forma. Contra qz supplere debe-
mus. vt. I. de testi. questu. r. §. qui. ex cau. maio. l. ab ho-
stib. §. sed qd ptoz. r. §. de arbi. licet asit. r. I. de leg. pre.
l. i. §. generaliter. r. §. de offi. assel. liberti. et. I. de pscip.
ver. q. actionū. r. l. qui seruandarū. in fi. r. I. de spon. l.
otatio. Solu. vbi lex est q generaliter loquit: nec est alia
specialis que de materia illa loquitur: tunc obtinet pri-
mum. vt. I. si a pa. quis fu. ma. l. patre. Si vero sit specia-
lis que plus dicit in aliquo q ghalis: tunc qd omiffum
est a lege. §. ghalis: nō est omittendū rē. vt in scdo. sed est
argu. cōtra. extra de offi. r. po. iudi. dele. c. preterea.

Sue autē. si qd rem. comodatā. cū presens sit: vt
dixi. §. ti. l. eius rei. Et no. q. differunt in hoc hec
duo responsa huius. §. quis in primo post vēditionem
rei fuit comodata res emptori. In scdo precessit cōmo-

datum fm azo. Vel dic q. in vtroq. pcessit: sed in primo
ex comodati causa vel simili. in scdo ex cā emptiois cō-
ditionaliter facte que cōditio postea extitit. et tunc vide-
tur fieri venditio: r. sic precessit traditio. vt. r. I. de solu. l.
sub cōditiōe. vel tradidit postea venditurus. Et facit

pta contingi. Bar. Ulpia.

Sue autē emptori res
tradita est: siue heredi
emptoris: publiciana ppetit a-
ctio. **S**i qd rē apd se depo-
sitā vel sibi comodatā vel pi-
gnori sibi datā emerit p tradi-
ta erit accipienda: si post em-
ptionē apd eū remāsit. Sed
et si pcesserit traditio emptio-
nē: idē erit dicendū. **I**te r
si hereditatē emerit: et traditā
michi rē hereditariā petere ve-
lim: Herati⁹ scribit esse publi-
ciana⁹.

Pluribus ementib⁹ ab eo-
de potior est cui traditio factā
est: si a diuersis prefertur pos-
sessor. **Baro.**

Si duobus qd separatim
vēdiderit bona fide emētib⁹:
videamus qd mag⁹ publicia-
na vti possit: vtrū is cui prio-
ri^m res tradita est: an is q tm
emitt. r. Julian⁹ lib. vij. scribit:
vt siquidē ab eodem non dño
emerit: potior sit cui pozi res
tradita ē. **Q**z si a diuersis nō
dñis: melior causa sit possidē-
tis q petentis⁹: que sentētia

precium. vt. C. de rei ven. l. quoties. et insti. de re. diui.
§. vendite. nisi prior priuilegiat⁹ esset vt ecclesia. vt. C.
de sacrosan. eccle. l. i. Qñq. ab vno non dño: tunc idē.
vt tm non distinguat sit precii solutū vel nō: licet quidā
distinguerint sit solutū vel non. et probatur hec. §. e. l. de
picio. et hic. quādoq. ab vno non dño vni: r. eodē postea
dño alteri: r. tunc idē erit. et hoc est notabile hoc casu q
publiciana pfertur directe rei ven. cōtra regulā. vt. §. publi-
de rei ven. si a titio. r. I. l. pe. r. fi. Quādoq. a diuersis dñis
nō dominis: et tūc si cōtra tertiu idē. sed inter se potior qñq. rei
est possessor: vt h. et. I. de actio. emp. l. i. ea res. §. fi. et de vē. pfer
pig. si debitor. hoc nisi diuersi nō dñi pro vno tm cōpu-
tentur: vt si ego emi a titio r per traditionem accepit: tu
postea emis r accipis ab eodē: deinde alij vēdis et tra-
dis: sicut tu vinceres a meita: r ille cui vendidisti: quis
nichil plus q habes in eum potuisti transferre. nam r
als dicitur heres heredis rē. vt. I. de regu. iur. l. in his.
§. nō debeo. r. l. qd ipsa. r. C. de here. insti. l. fina. Sic
r emptor qui emi ab emptore a primo emisse videtur:
et eisdem vtiur defensionibus. r obtinet locū heredis.
vt. C. de euc. l. emptori. r. I. de cōtrahē. emp. l. dolia. §. i.

ad §. insti. de re.
di. §. interdū. et. I.
de acqui. re. do. q.
rone. §. interdū.
i. **E**mptionē.
id est existētiā cō-
ditionis.
k. **P**ubliciana
cōtra videbat: qz
licet hereditatez
emerim: nō tamē
singulas res emi
vnde. p. singulis
de euictione non
ago. vt. C. d. euc.
l. i. §. tamē ago
publi. vt h. qz cū
tradidit videt af-
firmasse q fuerit
hereditaria. Ac.
l. **S**eparatim.
als esset cōis.
m. **P**riori. l. pri-
us: nomen. p ad-
uerbio.
n. **P**etētis. ni-
si duo nō domini
pro vno habeant-
tur: vt patet tibi
in hac distincio-
ne. Distrahit ea-
dē res duob⁹ in-
solidū quādoq.
ab vno q fuit do-
minus: et tunc q
prius traditionē
nactus est potior
est: si tm soluerit

DIXI

et de vfuca. l. id tempus. si. Quādoq; ab vno dño et ab altero nō dño: et tunc q; a dño habet causam potior est. vt. de act. emp. si ea res. in fi. Nisi non dñs a dño ius dñtrahēdi haberet: vt si debitor vni/creditor alij distrahat. vt. de diuer. rēpo. p̄scrip. l. de accessionibus. §. si.

hō. Et no. q; si multis dñs q; si sit hic: sit et in pignore. vt. §. q; po. in pig. habe. si nō dominus.

q; nō possunt. propter sui vitij: vt subdit. Idē si p̄ legē sit ihibita alienatio: si vfu capio. vt. §. cum sponsus. §. si res. Ceterū alie q; vfu capi possunt i p̄ iudiciū p̄uato: licet nō vfuca: p̄ntur in p̄reidiciū h̄sca p̄ publicianā peti p̄nt: si bona fide accepit qui peti. vt. §. eo. cum sp̄sus. §. in vecigalib⁹. Itēz si quis in facto errans forte emit a pupillo rem eius cui⁹ alienatio est ihibita sine decreto. Item nec feruitutes que non habent perpetuā causam vfuca: p̄ntur: tamē p̄ hanc actōez petunt. vt. §. si ego. §. i. p̄. b. C. fugituo. q; sui furtum facit. vt. C. de ser. fugi. l. i. hō.

c. Possederit. licet nō possederit: quin hoc casu si ex peculio acquisiuit primordij vfuca. est tēpus adite hereditatis. vt. §. de vfuca. l. si. §. si. et sic datur heredi cui nuncq; possessio fuit quesita. vt. §. eo. l. cum sponsus. §. is cui. Dominus autē hereditari acquireretur si fuisset dñs tradens: sed possessio ei acquiri non potest. vt. §. si quis testa. l. esse ius. l. i. §. seculo. Accur.

hō. Et no. q; si multis dñs q; si sit hic: sit et in pignore. vt. §. q; po. in pig. habe. si nō dominus.

q; nō possunt. propter sui vitij: vt subdit. Idē si p̄ legē sit ihibita alienatio: si vfu capio. vt. §. cum sponsus. §. si res. Ceterū alie q; vfu capi possunt i p̄ iudiciū p̄uato: licet nō vfuca: p̄ntur in p̄reidiciū h̄sca p̄ publicianā peti p̄nt: si bona fide accepit qui peti. vt. §. eo. cum sp̄sus. §. in vecigalib⁹. Itēz si quis in facto errans forte emit a pupillo rem eius cui⁹ alienatio est ihibita sine decreto. Item nec feruitutes que non habent perpetuā causam vfuca: p̄ntur: tamē p̄ hanc actōez petunt. vt. §. si ego. §. i. p̄. b. C. fugituo. q; sui furtum facit. vt. C. de ser. fugi. l. i. hō.

c. Possederit. licet nō possederit: quin hoc casu si ex peculio acquisiuit primordij vfuca. est tēpus adite hereditatis. vt. §. de vfuca. l. si. §. si. et sic datur heredi cui nuncq; possessio fuit quesita. vt. §. eo. l. cum sponsus. §. is cui. Dominus autē hereditari acquireretur si fuisset dñs tradens: sed possessio ei acquiri non potest. vt. §. si quis testa. l. esse ius. l. i. §. seculo. Accur.

hō. Et no. q; si multis dñs q; si sit hic: sit et in pignore. vt. §. q; po. in pig. habe. si nō dominus.

q; nō possunt. propter sui vitij: vt subdit. Idē si p̄ legē sit ihibita alienatio: si vfu capio. vt. §. cum sponsus. §. si res. Ceterū alie q; vfu capi possunt i p̄ iudiciū p̄uato: licet nō vfuca: p̄ntur in p̄reidiciū h̄sca p̄ publicianā peti p̄nt: si bona fide accepit qui peti. vt. §. eo. cum sp̄sus. §. in vecigalib⁹. Itēz si quis in facto errans forte emit a pupillo rem eius cui⁹ alienatio est ihibita sine decreto. Item nec feruitutes que non habent perpetuā causam vfuca: p̄ntur: tamē p̄ hanc actōez petunt. vt. §. si ego. §. i. p̄. b. C. fugituo. q; sui furtum facit. vt. C. de ser. fugi. l. i. hō.

c. Possederit. licet nō possederit: quin hoc casu si ex peculio acquisiuit primordij vfuca. est tēpus adite hereditatis. vt. §. de vfuca. l. si. §. si. et sic datur heredi cui nuncq; possessio fuit quesita. vt. §. eo. l. cum sponsus. §. is cui. Dominus autē hereditari acquireretur si fuisset dñs tradens: sed possessio ei acquiri non potest. vt. §. si quis testa. l. esse ius. l. i. §. seculo. Accur.

hō. Et no. q; si multis dñs q; si sit hic: sit et in pignore. vt. §. q; po. in pig. habe. si nō dominus.

q; nō possunt. propter sui vitij: vt subdit. Idē si p̄ legē sit ihibita alienatio: si vfu capio. vt. §. cum sponsus. §. si res. Ceterū alie q; vfu capi possunt i p̄ iudiciū p̄uato: licet nō vfuca: p̄ntur in p̄reidiciū h̄sca p̄ publicianā peti p̄nt: si bona fide accepit qui peti. vt. §. eo. cum sp̄sus. §. in vecigalib⁹. Itēz si quis in facto errans forte emit a pupillo rem eius cui⁹ alienatio est ihibita sine decreto. Item nec feruitutes que non habent perpetuā causam vfuca: p̄ntur: tamē p̄ hanc actōez petunt. vt. §. si ego. §. i. p̄. b. C. fugituo. q; sui furtum facit. vt. C. de ser. fugi. l. i. hō.

c. Possederit. licet nō possederit: quin hoc casu si ex peculio acquisiuit primordij vfuca. est tēpus adite hereditatis. vt. §. de vfuca. l. si. §. si. et sic datur heredi cui nuncq; possessio fuit quesita. vt. §. eo. l. cum sponsus. §. is cui. Dominus autē hereditari acquireretur si fuisset dñs tradens: sed possessio ei acquiri non potest. vt. §. si quis testa. l. esse ius. l. i. §. seculo. Accur.

hō. Et no. q; si multis dñs q; si sit hic: sit et in pignore. vt. §. q; po. in pig. habe. si nō dominus.

q; nō possunt. propter sui vitij: vt subdit. Idē si p̄ legē sit ihibita alienatio: si vfu capio. vt. §. cum sponsus. §. si res. Ceterū alie q; vfu capi possunt i p̄ iudiciū p̄uato: licet nō vfuca: p̄ntur in p̄reidiciū h̄sca p̄ publicianā peti p̄nt: si bona fide accepit qui peti. vt. §. eo. cum sp̄sus. §. in vecigalib⁹. Itēz si quis in facto errans forte emit a pupillo rem eius cui⁹ alienatio est ihibita sine decreto. Item nec feruitutes que non habent perpetuā causam vfuca: p̄ntur: tamē p̄ hanc actōez petunt. vt. §. si ego. §. i. p̄. b. C. fugituo. q; sui furtum facit. vt. C. de ser. fugi. l. i. hō.

c. Possederit. licet nō possederit: quin hoc casu si ex peculio acquisiuit primordij vfuca. est tēpus adite hereditatis. vt. §. de vfuca. l. si. §. si. et sic datur heredi cui nuncq; possessio fuit quesita. vt. §. eo. l. cum sponsus. §. is cui. Dominus autē hereditari acquireretur si fuisset dñs tradens: sed possessio ei acquiri non potest. vt. §. si quis testa. l. esse ius. l. i. §. seculo. Accur.

hō. Et no. q; si multis dñs q; si sit hic: sit et in pignore. vt. §. q; po. in pig. habe. si nō dominus.

q; nō possunt. propter sui vitij: vt subdit. Idē si p̄ legē sit ihibita alienatio: si vfu capio. vt. §. cum sponsus. §. si res. Ceterū alie q; vfu capi possunt i p̄ iudiciū p̄uato: licet nō vfuca: p̄ntur in p̄reidiciū h̄sca p̄ publicianā peti p̄nt: si bona fide accepit qui peti. vt. §. eo. cum sp̄sus. §. in vecigalib⁹. Itēz si quis in facto errans forte emit a pupillo rem eius cui⁹ alienatio est ihibita sine decreto. Item nec feruitutes que non habent perpetuā causam vfuca: p̄ntur: tamē p̄ hanc actōez petunt. vt. §. si ego. §. i. p̄. b. C. fugituo. q; sui furtum facit. vt. C. de ser. fugi. l. i. hō.

c. Possederit. licet nō possederit: quin hoc casu si ex peculio acquisiuit primordij vfuca. est tēpus adite hereditatis. vt. §. de vfuca. l. si. §. si. et sic datur heredi cui nuncq; possessio fuit quesita. vt. §. eo. l. cum sponsus. §. is cui. Dominus autē hereditari acquireretur si fuisset dñs tradens: sed possessio ei acquiri non potest. vt. §. si quis testa. l. esse ius. l. i. §. seculo. Accur.

vera est. **H**ec actio in his que vsucapi non possunt: puta furtiuus vel in seruo fugituo locū nō h̄z. Si seruo hereditari ante aditā hereditatē rē aliquā emerit: et traditā sibi possessionez amiserit: recte heres publiciana vitij: q̄si ipse possederit. Municipes q̄q; quoz seruo res tradita est: in eadē erūt cōditione. **P**aul.

Sue peculiari noie seruus emerit siue non.

Ego emi: **A**pian⁹.

Et mea voluntate alij res sit tradita. **I**mpator seu res rescriptis publicianā ei dandam.

Pro seruitutibus realib⁹ et personalibus habet locū publiciana. **h. d. Barro.**

Si de usufructu tradito agat: publiciana dat. **I**dēq; de seruitutib⁹ vrbanoz p̄diorū p̄ traditionē p̄stitut⁹ vel p̄ patientiā: forte si p̄ domum q̄s suā passus est aqueductū trāsdūct. **I**tē rusticoz. **I**tēz h̄c traditionēz patientiā esse

bonā fidem p̄tendat: et etiā si apud eū p̄cipiat et pariat vt. §. de vfuca. sequit. §. heres. et §. de illo. Sed singularit̄ sic: vt h̄. et §. de vfuca. l. iusto. §. et si possessionis. et. §. eo. eum qui. §. in hac.

Successor est. vt. C. de fruc. et li. expen. l. litigator. in fi. et §. de diuer. et tēpo. p̄scrip. cum heres.

Interdū. vid. bat soli ep̄tozi cōpetere: q̄ de eo solo dixerat: et per hoc in alio remonerat. vt ar. C. d. p̄cu. l. marit⁹. Et sic verbū distracta t̄m ad emptorē p̄tinet: vt videbat in alio titulo lucratiuo idē q̄b in hereditate.

Iulia. ait. idē p̄nto et si ex alia causa quacūq; iusta res ad me peruenit. vt. §. pri. §. idē iulia generaliter. et §. l. quecūq;. Nisi in vniuersali herede. vt. §. pri. Licet quidā dicant in emptore t̄m et donatore.

Ignorem. alioq̄n part⁹ impedit vfuca. nisi q̄si denūciauit. vt. §. p̄ suo. l. si ancillā. Et sic nō habet publici. cū cessat vfuca. **I**tē collige h̄ argu. p̄ his q̄ dicunt p̄siderari in publiciana bonā fidē etiā t̄pe quo agūt: vt dicit. §. e. traditionē. in fi. Nos p̄. et h̄c subaudi maxie. sic et §. p̄ soc. si nō fuerit. in p̄n. p̄t et aliter solui: vt. d. l. t. Et qua causa. i. titulo. (si ancillam.

Partū me vsucape. ap̄ me p̄ceptū et natū: cū m̄ ee iij

quis non tutor. **A**zo. **C**ōceptus. non ita si p̄gnās surrepta fuerit. vt. §. de sta. hō. l. penul. §. p̄terea. **E**tā. multo magis si possedit. vt. §. de vfuca. l. non m̄. **E**mit. f. matrem. sic. §. e. l. eū qui. §. in hac. (solū. **P**ossessus non est. q̄ peperit apud aliū bo. fi. p̄of. vt enī directū in partu michi q̄ritur dominium si mea esset ancilla apud quēcūq; ip̄sa pareret: ita et publiciana michi d̄z queri si trulū habeo in ancilla: vt hic. et §. d̄ vfur. l. in pecudum. in fructibus p̄o d̄i: rectū michi queritur dñū a quoz cūq; p̄cipient. vt. §. de vfur. l. q̄ scir. §. p̄terea. et de fur. qui vas. §. et furtiuus. Et nota hoc casu sine possessione queri pu publici. sicut i tigno q̄nq; si dirupte dom⁹. vt ne pos. §. l. §. idē ait edi sel. q̄rit.

tuendam constat. **D**ifficilis est. et. h. d. **A**itū furtiuus impedit publiciana in re furtiua et partu ei⁹ apud furem et eius successorē vniuersalē: sed apud successorē rem singularem titulo oneroso vel lucratiuo non impedit vsucapio: nec publiciana i partu et partu partus. **h. d. Bar.**

Partus iā cille furtiue qui apud bone fi. emptorē cōceptus est: p̄ hanc actionē petēdus est: etiā si ab eo q̄ emit possessus non est. sed heres furis hanc actionē nō h̄z: q̄ vitioz defuncti successor est.

Interdū t̄m h̄z furtiua mater distracta nō sit: h̄z donata ignorāti michi: et ea apud me conceperit et peperit: cōpetit michi in partū publiciana. vt **I**ul. ait: si modo eo tempore quo experiar furtiua matrem ignoret. **I**dē iul. ḡnalit̄ dicit ex qua causa mater vsucapere possem si furtiua non esset: ex ea cā p̄tū me vsucapere posse: si furtiua esse matrē

bonā fidem p̄tendat: et etiā si apud eū p̄cipiat et pariat vt. §. de vfuca. sequit. §. heres. et §. de illo. Sed singularit̄ sic: vt h̄. et §. de vfuca. l. iusto. §. et si possessionis. et. §. eo. eum qui. §. in hac.

Successor est. vt. C. de fruc. et li. expen. l. litigator. in fi. et §. de diuer. et tēpo. p̄scrip. cum heres.

Interdū. vid. bat soli ep̄tozi cōpetere: q̄ de eo solo dixerat: et per hoc in alio remonerat. vt ar. C. d. p̄cu. l. marit⁹. Et sic verbū distracta t̄m ad emptorē p̄tinet: vt videbat in alio titulo lucratiuo idē q̄b in hereditate.

Iulia. ait. idē p̄nto et si ex alia causa quacūq; iusta res ad me peruenit. vt. §. pri. §. idē iulia generaliter. et §. l. quecūq;. Nisi in vniuersali herede. vt. §. pri. Licet quidā dicant in emptore t̄m et donatore.

Ignorem. alioq̄n part⁹ impedit vfuca. nisi q̄si denūciauit. vt. §. p̄ suo. l. si ancillā. Et sic nō habet publici. cū cessat vfuca. **I**tē collige h̄ argu. p̄ his q̄ dicunt p̄siderari in publiciana bonā fidē etiā t̄pe quo agūt: vt dicit. §. e. traditionē. in fi. Nos p̄. et h̄c subaudi maxie. sic et §. p̄ soc. si nō fuerit. in p̄n. p̄t et aliter solui: vt. d. l. t. Et qua causa. i. titulo. (si ancillam.

Partū me vsucape. ap̄ me p̄ceptū et natū: cū m̄ ee iij

bonā fidem p̄tendat: et etiā si apud eū p̄cipiat et pariat vt. §. de vfuca. sequit. §. heres. et §. de illo. Sed singularit̄ sic: vt h̄. et §. de vfuca. l. iusto. §. et si possessionis. et. §. eo. eum qui. §. in hac.

Successor est. vt. C. de fruc. et li. expen. l. litigator. in fi. et §. de diuer. et tēpo. p̄scrip. cum heres.

Interdū. vid. bat soli ep̄tozi cōpetere: q̄ de eo solo dixerat: et per hoc in alio remonerat. vt ar. C. d. p̄cu. l. marit⁹. Et sic verbū distracta t̄m ad emptorē p̄tinet: vt videbat in alio titulo lucratiuo idē q̄b in hereditate.

Iulia. ait. idē p̄nto et si ex alia causa quacūq; iusta res ad me peruenit. vt. §. pri. §. idē iulia generaliter. et §. l. quecūq;. Nisi in vniuersali herede. vt. §. pri. Licet quidā dicant in emptore t̄m et donatore.

Ignorem. alioq̄n part⁹ impedit vfuca. nisi q̄si denūciauit. vt. §. p̄ suo. l. si ancillā. Et sic nō habet publici. cū cessat vfuca. **I**tē collige h̄ argu. p̄ his q̄ dicunt p̄siderari in publiciana bonā fidē etiā t̄pe quo agūt: vt dicit. §. e. traditionē. in fi. Nos p̄. et h̄c subaudi maxie. sic et §. p̄ soc. si nō fuerit. in p̄n. p̄t et aliter solui: vt. d. l. t. Et qua causa. i. titulo. (si ancillam.

Partū me vsucape. ap̄ me p̄ceptū et natū: cū m̄ ee iij

bonā fidem p̄tendat: et etiā si apud eū p̄cipiat et pariat vt. §. de vfuca. sequit. §. heres. et §. de illo. Sed singularit̄ sic: vt h̄. et §. de vfuca. l. iusto. §. et si possessionis. et. §. eo. eum qui. §. in hac.

Successor est. vt. C. de fruc. et li. expen. l. litigator. in fi. et §. de diuer. et tēpo. p̄scrip. cum heres.

Interdū. vid. bat soli ep̄tozi cōpetere: q̄ de eo solo dixerat: et per hoc in alio remonerat. vt ar. C. d. p̄cu. l. marit⁹. Et sic verbū distracta t̄m ad emptorē p̄tinet: vt videbat in alio titulo lucratiuo idē q̄b in hereditate.

Iulia. ait. idē p̄nto et si ex alia causa quacūq; iusta res ad me peruenit. vt. §. pri. §. idē iulia generaliter. et §. l. quecūq;. Nisi in vniuersali herede. vt. §. pri. Licet quidā dicant in emptore t̄m et donatore.

Ignorem. alioq̄n part⁹ impedit vfuca. nisi q̄si denūciauit. vt. §. p̄ suo. l. si ancillā. Et sic nō habet publici. cū cessat vfuca. **I**tē collige h̄ argu. p̄ his q̄ dicunt p̄siderari in publiciana bonā fidē etiā t̄pe quo agūt: vt dicit. §. e. traditionē. in fi. Nos p̄. et h̄c subaudi maxie. sic et §. p̄ soc. si nō fuerit. in p̄n. p̄t et aliter solui: vt. d. l. t. Et qua causa. i. titulo. (si ancillam.

Partū me vsucape. ap̄ me p̄ceptū et natū: cū m̄ ee iij

bonā fidem p̄tendat: et etiā si apud eū p̄cipiat et pariat vt. §. de vfuca. sequit. §. heres. et §. de illo. Sed singularit̄ sic: vt h̄. et §. de vfuca. l. iusto. §. et si possessionis. et. §. eo. eum qui. §. in hac.

Successor est. vt. C. de fruc. et li. expen. l. litigator. in fi. et §. de diuer. et tēpo. p̄scrip. cum heres.

Interdū. vid. bat soli ep̄tozi cōpetere: q̄ de eo solo dixerat: et per hoc in alio remonerat. vt ar. C. d. p̄cu. l. marit⁹. Et sic verbū distracta t̄m ad emptorē p̄tinet: vt videbat in alio titulo lucratiuo idē q̄b in hereditate.

Iulia. ait. idē p̄nto et si ex alia causa quacūq; iusta res ad me peruenit. vt. §. pri. §. idē iulia generaliter. et §. l. quecūq;. Nisi in vniuersali herede. vt. §. pri. Licet quidā dicant in emptore t̄m et donatore.

Ignorem. alioq̄n part⁹ impedit vfuca. nisi q̄si denūciauit. vt. §. p̄ suo. l. si ancillā. Et sic nō habet publici. cū cessat vfuca. **I**tē collige h̄ argu. p̄ his q̄ dicunt p̄siderari in publiciana bonā fidē etiā t̄pe quo agūt: vt dicit. §. e. traditionē. in fi. Nos p̄. et h̄c subaudi maxie. sic et §. p̄ soc. si nō fuerit. in p̄n. p̄t et aliter solui: vt. d. l. t. Et qua causa. i. titulo. (si ancillam.

Partū me vsucape. ap̄ me p̄ceptū et natū: cū m̄ ee iij

ESU
TIN

scz est furtiva. azo. Nunq̄ dergo ex causa emptiois vsu capio parti apud me cõcepti r editi ex matre empta Rñ. nõ: qz aut est pars matris et tunc quasi furtiuº nõ vsucaperef. aut nõ: qd̄ vep̄ est. vt. l. p. suo. l. ij. et tñc silt eo. ti. nõ vsucapit quo mater. vt. l. de vsuca. si aliena. S. fi. Restat ḡ vt titu

lo pro suo vsuca: pia: r sic ex vno titu. outur alius Est ergo eadem causa qui agimº quo ad genus nõ quo ad sp̄m. vel dic eadem causa .i. occasiõ. sic. l. b̄ incen. ru. nau. l. i. S. i.

Ignorabã. **E**x oibº igitur causis publiciana habeo. Idẽ est et si ex partu partus est. et si non natº: sed pº mortẽ matris extracto ventre eiº extractus est. vt et Pomponius li. xl. digestoꝝ scribit.

Quod de re empta est vt rei empte accedit pot peti p publiciana. h. d. vsqz ad finẽ. B.

Idẽ ait edibus emptio si fuerint dirute: ea q̄ edificio accesserint hñõs actione petendaº. quod tamẽ p alluione fundo accessit sile fit ei cui accessit. r iõ si tpe fundus publiciana peti non pot: nec hoc petetur. si aut pot: et p que per alluionez accessit. r ita

me p̄cepit peperit asit apd̄ bo. fi. pos. furtiuus est: sed eiº noie nõ datur actio furti. idẽḡ dico in vacca furtiua nõ obstante eo qd̄ d̄. l. de vsuca. si aliena. S. fi. vbi d̄ pos se vsucapi editum apd̄ bo. fi. pos. qz illud dico corrigi p l. l. de fur. l. q̄ vas. S. si ancillã. vel ibi p̄cepit apd̄ hñdem defuncti. sed peperit apud bo. fi. pos. r in his casibº certũ e partũ vel festũ vsucapi nõ posse: obstante vicio rei. si vero etiã cõcepit et peperit apud bo. fi. emptio nõ est furtiuus nec eius noie cõpetit actio furti. Et si queras an possit ab eo vsucapi. attende an sciuit matrẽ alienã vel furtiuã ante p̄cepit: et tunc nõ vsucapit. an post r tunc si sciuit simpliciter alienã r nõ furtiuã nõ ipedit vsucapio. vt. l. de vsuca. l. sequit. S. de illo. ibi sed r si r. c. S. si ante p̄. et. l. iusto. S. sed si possessionis. r. C. d̄ fur. l. ancille. et. p. emp. l. i. Si hõ ante p̄ pariat sciuit furtiuã ipedit vsucapio: nisi dñm certiorauerit cõ possit: alis nõ ipedit vsucapio. vt. l. p. suo. l. si ancillã. Et sic no. qz posterior scia in ptu ipedit vsucapione: qd̄ est sp̄ale: qz in eo nõ habeo ti. als non esset ita. vt. C. de vsuca. trã. s. for. l. i. S. hoc proculdubio.

Ex oibº igitur causis. f. p̄dictis. Itẽ hõ no. q. d. r quidã alij dixerunt hñdẽ vsuca. posse qd̄ defuncti mala si. possedit: cõ ipse heres putet rẽ fuisse defuncti r argumẽtantur in hñc modum: res ista est vsucapibilis. h extraneº hñs possidet bo. fi. et iusto ti. l. p. hñdẽ: ḡ vsuca pit. Rñ. Errores eoz: et dico qz nõ est vep̄ qz bo. fi. possideat. qz sua ignorãtia p̄sumitur sciẽtia. vt. l. de diuer. et tẽpo. p̄scri. l. cum hñs. Itẽ successor vicioꝝ r culpe defuncti e. vt. C. de fruc. r lit. expẽ. l. litigator. et. s. p̄ri. Sed ipi rñdẽt vep̄ est hoc si velit p̄putare ip̄s hñs quo defunctus possedit. als nõ. vt. l. de acdr. pos. l. pompo. S. cum quis. et. C. de p̄scri. l.õ. tẽpo. l. i. q̄ rñs nõ valet. nã hõo necesse cõputare: qz initiu vsuca. e tps quo cepit possidere defunctus ma. si. hñc e qz hñs sciẽs p̄plet vsu-

Ignorantia qñqz sumit scia.

capione a defuncto cepta. vt. l. b̄ vsuc. l. hñs eiº. S. si in initio ille defunctº malã fidẽ habuit: et hñs nõ vsucapit: qz ab initio bone fi. eẽ dz. vt. l. de vsuca. sed. S. de illo. in fi. S. sicut ergo vbi ego ab initio ma. fi. habui pº ignorãf nõ vsucapio: ita nec hñs. nã vice mea fungif. vt. l. b̄ vsuca. hñs. Itẽ arg. duaz legã facit. l. de vsuca. l. nõ so: lã in pñ. r huiº. S. qd̄ d̄ qz si aliqua ex cã vsucape pos sum ancillã si furtiua non esset: ex eadẽ eius partuz vsucapã apd̄ me p̄ceptũ r editi: l. mater fuerit furtiua si mõ hoc ignoz: ḡ nõ vsucapit matrẽ nõ furtiuã vt hñs: s; he res furis nõ vsucapit p̄ti ancille furtiue nec eius noie hz publici. et si p̄cedat ignorãtia ex p̄sõ sua qz vicioꝝ d̄ficii sic

Pompo. scribit. Idẽ adijcit et si statue empte ptes recte petant: silem actionẽ p̄fice re. Idẽ scribit si areã emeroi et insulã in ea edificauero recte me publiciana vsurum Item inquit si insulã emit: et ad areã ea puenit: eque potero vt publiciana.

Valeat donatio facta a spõso sponse: et ideo est sufficiens causa ad vsucapionem et publicianam. Bar. Paulus.

Quam sponsus spõse feruũ donasset euz i doctem accepisset ante vsucapio nem: rescriptus est a diuo pio facto diuortio restituendũ eẽ feruũ. nam valuiffe donatio

cessor est. vt. l. hoc. S. ḡ nõ vsucapere matrem si nõ eẽt furtiua. a p̄seqnti destructo: s; sic nulli aliud vici ob stare nisi rei aliene scia: et ita p̄ eã ipedit vsucapio: nẽ quasi penes hñdẽ viciõ remãserit. vt. C. de acdr. pos. l. vicia. Itẽ a p̄rio sensu legis sumit p hoc ar. l. b̄ vsuc. l. vbi lex. S. interdũ. hz 3o. vbi dicit qz viciõ rei nõ persone si est purgatum nõ ipedit vsucapionẽ. ergo vicioꝝ p̄sonale etiã purgatum impedit eã. vsucapio asit p hñs de als hz locũ vbi defunctus nõ habuit malã fidẽ.

Empis. a hõ dñõ qd̄ rigna aliena erãt apposta d̄ petẽda. r tñ nũq̄ possessa fuerãt. vt. l. de vsuc. l. eũ q̄. nã eis euictis agnif ex tẽpo. vtea. l. eũ q̄. S. si colmã e Qd̄ tñ p alluione. l. 3 ita silt. vt. s. dixi in accessioe que est in ipã re: aliud tñ est in ea que fit ipsi rei sñm yr. vel dic qz tñ r. c. q. d. p publicianã petif i iuncta domui. l. 3 domi rei v̄di. petaf: alluio tñ semp eadẽ actione euz eo cui accessit petif. vt. h. r arg. l. de vsufri. si a titio. S. fi. et est rõ qz p̄mũ accedẽs extinguit accessioe vt nõ possideatur. sñm non. Azo.

Non pot. vt qz lex phibet. vt. l. l. p̄. S. si res. g Accessit. f. eadẽ actione petitur. Azo. h partes. adiuncte p ferruminationẽ. vñ l. 3 snt ab rupte: petunt tñ silt actione vt puº anq̄ essent adidete Vel qd̄ veriº e eadẽ actioe q̄ r statua. secº si p applicata. vt. s. ti. l. i. in rẽ. S. itẽ quecuqz. scqz est hñc idẽ qd̄ i alluione. Azo. f. qñ p ferruminationem.

Emero. a nõ domino. k Usurum. ad insulam totam interim dum pstatiz aream non insulam emerim. l Cui publiciana. p area. l. 3 insulã nõ areã emerim. **Q**uam sponsus feruum donasset. alienuz: als directa rei vendicatio soluto matrimonio daretur. vt C. de iure. do. l. in rebuz. u Seruũ. p publicianã et etiã p actionẽ de dolo.

Sponsam. f. rescripti est. vt. C. de dona. a n nup. l. i. cum ergo ualeat donatio loci habet vsucapio: ergo r exceptio et publi fm Jo.

Possidenti. f. mulieri.

Possessione. quod est quando dedit viro.

Sine extra ne. hoc casu daf publici. tm. sed si donator possidet tunc actio de dote. vt. f. sol. ma. si aliens.

Restituta. solo verbo. vt. f. ad reb. l. facta. i. rñ. et. l. restituta. f. sed si verbo.

Publiciana ex sua psona. si aut ex defuncti: qz defuncto dire eta ppeteret tunc directa etiã si nã apprehenderit.

Et idẽ in legatario et eo cui est donati cã mortis. et fm hoc res fuit defuncti: vel ex sua psona demũ possessione apphenfa. vt. f. e. l. v. donationes canis mortis. ex psona defuncti qz ha buit publicianaz etiã puz: sic fuit hic. et fm hoc res nõ fuit defuncti. vt. d. qz hz ex sua psona etiã nõ

apprehensa possessione pro illis rebus q nõ fuerit in dominio testatoris. nã pillis q fuerit in dominio hz dire etiã: et aliud in legato erit. f. cñ res non fuit defuncti: qz ibi opus est apprehensioẽ possessionis. vt. d. l. vel donatides cã mortis: qz hñditas ius quoddã vniuersale est vt. f. ad reb. mulier. f. si. et. l. naz quod. f. si. nec pro his habebit publi. vt differat a pcedẽti positione. at legati non sic. Itẽ ppter fideicommissaria hñditatẽ cogit qz adire: nõ aut ppter legatũ. Itẽ in legato acquirif dñum nescienti legatario hereditate adita. vt. f. de leg. ij. cum pater. f. surdo. in fideicommissaria hereditate demuz ea restituta: qz restitutio etiã solo pbo fit. vt. f. ad. trebel. l. g.

Non pñt. vt publicis po. romani. vt. f. (restituta de vsuca. l. vsucapionẽ. secus in his q ppr rei vicis nõ possunt vsucapi. vt. f. e. siue. f. hec actio. vel etiã pfone. vt. f. l. traditionẽ. et l. re alienabili. vt. f. pri. f. Collige

uetiga etiã hic q p dia vectigalia nõ pñt vsucapi. r sic est f. l. lia p dia de dam. infec. si finita. f. si de vectigalib. in fi. So. a sciẽ an pos: te nõ: sed ab ignotante sic. Uel ibi speciale: vt in eis casu sint vsu sum possint vsucapi fm Jo. Uel ibi loquit in pcedisve etigalib. alicuius ciuitatis: hic de fiscalib. vel dic vsu capiunt vt vile dñis amittat. vt. f. si emam ab eo quez credo hñt vtile dñum qui nõ hz. Et idẽ in supiciario:

Publiciana actioẽ etiã de infante seru. nõdum anniculo. vt. f. de fun. patri. l. iubemus. li. xi. Qd aut dixi nõ vsucapi. vtz est p. r. an. sed p. r. sic. vt. f. de diner. et tempo. prescrip. l. in omnibus.

Supiciaria: qñtũ ad publicia. vt etiã habet nõ qñtũ ad vsuca. qz supiciaria insulã tñ vsucapio. vel dic q nec illã vsuca: pio quo ad dire: etiã dñũ vt modo dixi.

A nõ dñio. aut ab eo que cre do supiciaria cũ non sit.

Lex. iulia fundi dotalis. vt insti. qui. alie. li. i. pñ. idẽ l. sacris et in sñb. qz taliena biles sunt. vt. f. de vsuca. l. vsucapio nem.

Cõstitutio. scz diu feruere. vt f. d. reb. e. l. i. 330. Idẽ de colono sñ solo. vt. C. d. agri. r cen. queẽ dmos f. f. h. rñ. f. e. l. eũ q. f. si a more. So. ibi res aliena hñ pupilli erat et a pupillo alienata: hic aut pupilli et ab eo alienata. ar. f. de reb. eo. l. magis. f. i. vel ibi in fetõ errant: vel h contra pupillum.

Publiciana actioẽ etiã de infante seru. nõdum anniculo. vt. f. de fun. patri. l. iubemus. li. xi. Qd aut dixi nõ vsucapi. vtz est p. r. an. sed p. r. sic. vt. f. de diner. et tempo. prescrip. l. in omnibus.

Supiciaria: qñtũ ad publicia. vt etiã habet nõ qñtũ ad vsuca. qz supiciaria insulã tñ vsucapio. vel dic q nec illã vsuca: pio quo ad dire: etiã dñũ vt modo dixi.

A nõ dñio. aut ab eo que cre do supiciaria cũ non sit.

Lex. iulia fundi dotalis. vt insti. qui. alie. li. i. pñ. idẽ l. sacris et in sñb. qz taliena biles sunt. vt. f. de vsuca. l. vsucapio nem.

Cõstitutio. scz diu feruere. vt f. d. reb. e. l. i. 330. Idẽ de colono sñ solo. vt. C. d. agri. r cen. queẽ dmos f. f. h. rñ. f. e. l. eũ q. f. si a more. So. ibi res aliena hñ pupilli erat et a pupillo alienata: hic aut pupilli et ab eo alienata. ar. f. de reb. eo. l. magis. f. i. vel ibi in fetõ errant: vel h contra pupillum.

Solẽntas extrinseca non psumitur nisi p. b. d. B. Interdum quibusdã nec ex iustis possessionibus ppetit publicianum iudicium. nã qz pignozaticie et precarie pos sessiones iuste sunt: sed ex his non solet competere tale iudicium: illa scz rone: qz neqz creditoz neqz is q precario roga ut: eo animo nã ciscitur possessionem vt credat se domi num esse. Qui a pupillo emit

Tuetur. i. non datur publiciana. f. aciat. qd esset si daret publicianã huic emptori. Seruo. empto a non domino. Anniculo. anniculus est q est in vltimo die anni: lz nõ cõpleuerit. vt. f. de pbo. sig. anniculus. Erat autẽ causa dubitã di: qz in publiciana pmitit ptoz dicere qz si vsucepit. vt l. i. de act. f. alie. f. h. tã breui tpe. f. ani nõ poterat cõtingisse: cñ ad min. trienio fiat vsucapio. qz Si pro parte. momento. f. tantum. Possedit. rem emptam a non domino. Uetig. cause. i. iusti tituli.

Nacti. i. quibusdã tamẽ casib. daf publicia na etiã non apprehẽsa possessione. vt. f. e. l. cñ. sponstris. f. si cui. r. f. e. l. si seruus. Idẽ i iunctis domui. vt. l. l. si ego. f. e. f. idẽ ait. idẽ in hñ de r bo. possessore. B. 30.

Nec. p non. f. competit. Accur. Precarie. no. pcaria est iusta. vt. f. cõmuni diu. l. cõl diu. f. inter. sed contra. f. de acqui. pos. l. v. pompo. f. cum quis. Sol. dic q non est iusta vt ex ea fiat accessio. vel dic vt ibi dicitur.

Eo animo. ex affectu trõdentis. vt. f. de vñcipi. pignoz. in pun. r. f. de nora. si seruus depositus. l. pñ. r. f. i. r. f. de euic. si. cum venditor in pun.

Eo animo. ex affectu trõdentis. vt. f. de vñcipi. pignoz. in pun. r. f. de nora. si seruus depositus. l. pñ. r. f. i. r. f. de euic. si. cum venditor in pun.

Liber Sextus

a Debet. vt etiam publicianam habeat.
b Auctore. cuius auctoritas in alienando erigit. Itē qd nō phibēte lege: vt qd cū decreto si talis sit res: atq; cū solo tutore. vt habes hec. C. de admini. tu. l. lex q. Itē no. hic qui solēnitatē dicit eā. pber. vt. C. de fideico. l. si. de pba. l. pe. r.

c falsis. l. si. s. ar. ptra insti. de fidei. iusso. §. si. sed illā intellige in his in qb^o extrinseca solēnitas nō desiderat. Alij tñ dicit etiā hec oia presu mi solēniter inter cessisse: nisi pbe tur p p dicitū. §. in si. r. de proba. ab ea parte.

c Deceptus. ab ipso forte etiaz minore qd fuit mētus senō hfe tu torē aliū. vt. §. de dolo. l. quid eniz. d. C. falso. vel qz mal^o v^o null^o.

e Bona fide. non tñ tenuit alie natio. vt. §. reb^o eo. qd sub tu. vt cu ra. l. q. neg. §. 3. sed quo ad fruct^o Itē fm quosdaz vt dicit publiciana

P Apinianus prohibuit. pcuratoru suo. **C** Rētradi. q nō erat sua. vt sic faciat ad ti.

h Distracta. et sic non erat res integra quare nō potuit reuocare vē ditionem dominus vt subijct. et. §. de dona. q. saxum. in pun. r. §. i.

i Tradiderit. parcēs suo pudori. vt. §. mā. l. qntus. in si. i. rñ.

k Possideat. immo videtur q nō: et q domin^o potuit reuocare. vt. §. de excep. rei vendi. l. i. §. i. que est cō tra. So. ibi nō erat pteciū solutū: hic sic.

l Empti. i. pro euictione.

m Emptori. argenti ad duplā re a dño euicta q eive n^o **U**sus. f. emptor. et hec ignorātia (nre mādauit. est pbabil^o qd in alieno facto in hoc casu. f. an dñs man dasset. vel si mādasset an mādatam reuocasset: qd poterat fieri ignorante ēptore. vt habes. §. de manu. vin. si pater. r. §. man. l. si fideiussoz.

o Si nō auctor. i. pcurator idēq; venditor. r. sūt hec pba exceptōis. r. nō q licz emptor paratū hūmurtam: qz tpe reuocandōis erat iā pteciū solutū: nō sine culpa sua patit. r. iō agit. vt hic. et. §. de fideiuss. l. excep. r. §. de eue. l. si per impudentiam.

S seruus meus. non sim. imo etiā per fugitiuum possessio qrit. vt. §. de acqui. pos. l. i. §. p seruū q i fu

probare d^o tutore auctore^o et lege non phibēte se emis se. Sz: si decept^o falso^o tuto re auctore emerit: bona fide^o emisse videtur.

C Prohibito ne quis faciat id ad qd tenet nō impedit ac tū geri. b. d. Bar. Apian^o.

P Apinian^o li. vi. qstio nū scribit. Si qd phibuit^o vel denūciauit ex cā vē ditiōis rē tradi^o q ipsius volū tate a pcuratore fuerat dis tracta^o. et is nichilomin^o tradidit^o emptorē tuebit ptoz: siue possideat^o siue petat rem Sz qd iudicio empt^o pcurator emptori pstitit^o pcurario iudicio mādari conseq^o. Pōt effi fieri vt emptor^o res aufe ratur ab eo q rē venire māda ut: qz p ignorātiā nō ē vsus^o exceptiōe quā vbiuit oppone re. veluti si nō auctor^o meus ex voluntate tua vendiderit.

C Per seruū fugitiuū acqrit dño publiciana. Bar. P d^o.

S seruus me^o cū in fuga sit rē a nō dño emat

ga. in si. §. r. l. rē q nobis. r. de libe. cau. ff. cni. §. 3. in si. §. sunt §. So. ibi fuit tradita res seruo. hic nō fm quosdā Alij dicit q acqrit cuius vt ibi: non naturalis: vt h. et rōne illi^o cuius datur hic publici. si ab ea dñs cadat: tu dic hunc seruū ab alio possideri et mala fide vñ posses

publiciana ppetere michi d^o: licet possessionē rei tradite p eū nactus non sim^o.

C Exceptio dñi repellit publicianā. h. d. cū. l. seq. Bar.

P Aul^o notat Pap. Exceptio iusti domi ni^o publiciane obijcienda est.

P Abliciana Perari^o P actio non iō cōparata est vt res dño auferat. eiusq; rei argumētū est primo equitas: deinde exceptio^o si ea res possessoris nō sit. Sz vt is q bona fide emit^o possessionem qz eius ex ea causa nactus est: potius^o rem habeat.

C Stager vectigalis v^o emphiteoticarius petatur. Titu. l. ij.

C Emphiteota vel habens fundum vectigalem etiā contra dominum si non cessauerit in solutione pensionis habet vtilem in rem. h. d. totus iste titulus. Bar. P aulus.

subijct: deinde ex r. q. d. scda iusticia que dicit postitua

f Exceptio. f. hec si ea rē. **t** Sed vt is q. subaudi: sed iō ppta est hec actio. **v** Emit. vel simili ti. vel causa accepit.

r Potius. qd alius qui non sit dñs. vt insti. de ac. §. alie. l. cast^o tñ ē dñm daf. pm^o et q in iussu ē ex cā dā publici. ni infecti in pos. vt. §. de dā. ifec. l. dāni infecti. §. pe. scbs l. qñs §. suo noze dato. vt. §. de noza. si nozale. §. si. r. l. gñat^o ter dñm dā ti^o in eo q nō dñs vni vendi dicit: deinde factus dñs ven tur. didit alteri. vt. §. n. i. si a titio. et. §. de excep. rei vē. si a titio. qrr^o qñ qui a non dño emit: a dño postea puē^o fuit ab eo absolutus. nam etiam si ad dñm postea possessio redit agit ptra eū hac actione. vt. §. de excep. rei iudi. si quis rem. quintus est fm quosdam. vt. §. n. i. si culpa. sed nos de vili in rem illā loqui dicimus.

C Stager vectigalis vel emphiteoticarius petatur. q. vel pro id est. nam idem sunt. vt. §. qui satisfda. cog. sciendum. §. i. Et dicitur ager vectigalis: quia redditus siue pensio quod vectigal dicitur pro eo prestatur. vt. l. i. et. §. de verbo. signi. l. inter publica. §. publica. Et de his dicitur. §. de dam. in fec. si finita. §. si de vecti galibus. r. §. de tri. l. i. §. i. Accur.

sessio p eum nec possessori ma. si nec michi domi no acquiritur. vt. §. de acq. pos. l. i. §. §. si pē. dñi tñ michi acqrit directū si domin^o erat tradens: vel vtile si nō erat dñs et ita publiciana vt hic. et sic sine possessione hoc casu publiciana publici. acquirif. vt r. di. qñs si. r. §. e. l. quecūq; ne pos: in pun. Itē et p sessiōe his rebus habeo qritur. actionem vt bo. rap. si seruo rap: te fuerint. vt. §. vi bo. rap. l. ij. §. si fu gitiuus.

P Aulus no. Exceptio. de hoc plene dic: vt §. l. ptoxi.

P Abliciana. pima qd tal si habes pmo pla nū est. si habes p: ma dicit q de ea e: quitate dicit q dē pmitius iusticia. vt. §. de reg. iur. l. iure nature. r. qd

Agri civitatum. idē iuris et in privatis. vt argu. s. de pe. here. l. itē veniunt. s. petita. **C** Imppetuū. aliter q̄ hic exponit. i. p. for. l. i. sed sicut hic exponit insti. loca. s. adeo. 2. aut. de ali. 2. emphi. s. licentiā. col. ix.

C Successerit etiā in rem illam t. si. vt. s. de loc. pu. bli. fr. l. i. in pn. **C** Eos. agros e. **C** Solem. pu. ta in annum. **C** Domini. f. directo.

C In re. vtilē vt. s. de pig. ac. tu. tor. s. si. 2. s. de sup. fi. l. i. s. q̄ air p̄ior et de hac actione loquit. s. de euic. si est venditor. i. pn. Et no. fm. 3o. q̄ no dicit hic q̄ etiā vtilē habeat dñi- um sed satis p̄t dicit. Uerū lex si vocet est herede vel dñm q̄ hz vtilē actiones. vt. s. de mino. 2. si sine. s. restitutus.

C In th. sol. nā. idē et si nō soluit q̄ ad ex. tranco. 2. facti. y. de lo. pu. fr. l. i. i. si. Accur.

C De est et si ad tps. non modici. vt arg. s. de sup. fi. l. i. s. q̄ air p̄ior. s. q̄ est hoc dicit q̄ dā. 2. diez. vt ar. s. d. iti. actu. pu. l. i. s. l. alij. r. an. vt. C. 6.

C Scri. lōg. rēp. l. fi. 2. q̄ 2. q̄ s. et si fideicō. s. aristo. Tu dic arbitrio iudicis dici nō modici. vt. s. de iure delibe. ran. l. i. in fi. media placet.

C De usufructu 2c. Dicitur est de actionib⁹ in rē p̄p̄tentib⁹ p̄ corp̄alib⁹. nōc de his q̄ p̄ corp̄alibus vt fuit iurib⁹. 2. q̄ alie sunt reales: alie personales. de perso. naliibus vt de dignioribus p̄mittit.

V usufructus est ius. i. fuitus. et sic accipit in. sti. de reb. cor. et l. corp. s. i. 2. s. de ser. vt. p. l. i. **C** Alienis. id est q̄ res sua nemini fuit iurē fuitutis. vt. s. si usufruct⁹ perat. l. vti frui.

C Utendi. p̄pter creditōrē q̄ hz ius in re. (i. rñ. **C** Credī - aliena nō p̄t in vti: imo furtū comittit si vtatur. vt isti. de ob. ex. delict. s. furtū aut. rñ. sed q̄ vsuarius hoc hz pigno. s. q̄ vti. adiecit fruendi. q̄ plus est q̄ vti. vt insti. de ratavt vti et habi. s. l. itē c. hęc oia hz sup̄ficiari⁹ et ephiteota nō p̄t. 2. n̄c: adijat salua rez substātia. q̄ quidā sic exponit id est p̄lita cautione de saluāda substātia. vt. C. e. l. i.

Agri civita tū scdm Jul. sniaz alij vectigales vocat: alij nō vectiga-

les. Vectigales vocant q̄ i p̄petuū locant. i. hac lege: vt q̄d iu p̄ his vectigal pendat: tādū neq̄ ipsis q̄ p̄dixerint neq̄ his q̄ locū eoz successe rint: auferri eos liceat. Non vectigales sunt q̄ ita colendi dāt: vt priuat⁹ agros n̄cos colendos dare solemus. Aut i perpetuū fundū fruendū p̄dixerunt a municipib⁹ q̄uis nō efficiant dñi: tñ placuit cōp̄tere eis in res⁹ actionē aduersus quēuis possessore: s. 2. ad uersus ipos mūicipes. **C** p̄.

Ita tamen si vectigal soluant. **C** aul⁹

Idem est 2. si ad tēpus habuerit p̄ductū. ne q̄ tē tps p̄ductionis finitum sit.

C Explicat liber sextus. Incl pit liber septimus.

C De usufructu et quē admodū q̄s vtatur fruat Titu. i. **C** Iplanus.

V usufruct⁹ ē ius alte nis reb⁹ vtēdi fruendi salua reruz substāntia.

Est enim usufr. Cel. ius in corpe: quo subla to/et ipm tolli necesse est.

Omnū p̄dior. **C** aius iure legat⁹ p̄t cōstitut usufructus: vt heres iubeat dare alicui usufructū. Dare aut̄ intelligit si induxerit i fū dū legatarium eū ve patiat⁹ vti frui. Sine testamento aut̄ si quis velit usufructum cōstituire: p̄actionib⁹ 2. stipula tionibus id efficere potest. Cōstitut aut̄ usufruc. nō tā tum in fundo et edibus: verū et in seruis et iumētis ceteris q̄ reb⁹. Ne tñ i vniuersuz in utiles essent p̄prietates sem p̄ abscedēte vsuf. placuit cer tis modis extingui vsufr. et ad p̄prietatē reuertī. Quib⁹ aut̄ modis vsufruc. p̄stituit et finit: hīsdē modis etiā vsus nudus constitui et finit solet. **C** Paulus.

C ad. ca. l. si vsuf. s. plane. Nō ḡ ē de diffiniciōe vel de suba cautio vsuf. Dic ḡ salua re: rō suba. i. ne i to: tū peat suba. q. d. tādū durat vsuf. q̄dū durat suba 2 hoc ē q̄d statim subijcit. l. i. pri. et fm hoc p̄t dici illa s̄ba salua re: rō substātia d̄ dif finitiōe. Item an cautio quam vsu fructuari⁹ p̄stat possit ab h̄re de re: mitti. p. dixit q̄ n̄ ar. C. e. ti. l. i. sed nos p̄ p̄ ḡnālē re glaz. vt. C. s. pac. l. pe. Itē p̄ p̄stitu dūē vt. s. ad. l. fal. q̄ d̄ bonis. i. fi. et l. potest.

Omnis vsu: fruct⁹. s. dif fert ab alio lega to. q̄ adua h̄re d̄: tate cedit. vt. s. q̄ di. vsuf. le. ce. l. i. s. dies. 2. C. de ca. tol. s. excepto. o **C** patiat. nā nō recipit verā traditionē: vt. s. d̄ acq̄. rez. do. fu. s. corpalēs. sed patiēna loco tra:

ditōis ē. vt h. 2. s. d̄ ser. ru. p. l. i. i. fi. et s. de ser. l. h̄nēs. i. fi. p̄ **C** p̄actionib⁹. i. p̄actionalib⁹ stipulationib⁹. vel die p̄actionib⁹. i. alijs s̄tib⁹ a s̄boz obligatiōib⁹. 2. stipula tiōib⁹. i. s̄boz obligationibus.

C Ceterisq̄. scilicet omnibus. exceptis his que vsu consumuntur. vt insti. e. ti. s. constituit. sed in istis etiā potest vtilitatis causa. vt ibi subiungitur.

C Reuertī. no. extinguit formalis q̄ ē fuit⁹ 2. redit ad p̄prietatē: q̄ est causalis. i. cū cā q̄ est p̄prietas. et q̄ hic dicatur vsuf. causalis q̄ est cū p̄prietate. probatur. s. de excep. rei iudica. s. cum ar. s. pe. Itē no. argu. in pn. hui⁹. s. fm yr. q̄ quis nō p̄t locare opas suas iperpe tuū ne inutilis esset liberas. ar. pro eo. s. de cōdi. 2. de mōst. titio. s. iij. s. tu dic s. nec ob. d̄cā rō: q̄ p̄lādo inf esse liberas. vt. s. de re iudi. si q̄s ab alio. s. fi. Itē q̄ per substitutū p̄t seruire. vt. C. de epi. et cle. ad similitu dūē. 2. l. i. quisquis. 2. aut. ascriptinos.

C Et finitur. vt isti. de vsu 2. habi. i. pn. s. non oib⁹

C Credī - aliena nō p̄t in vti: imo furtū comittit si vtatur. vt isti. de ob. ex. delict. s. furtū aut. rñ. sed q̄ vsuarius hoc hz pigno. s. q̄ vti. adiecit fruendi. q̄ plus est q̄ vti. vt insti. de ratavt vti et habi. s. l. itē c. hęc oia hz sup̄ficiari⁹ et ephiteota nō p̄t. 2. n̄c: adijat salua rez substātia. q̄ quidā sic exponit id est p̄lita cautione de saluāda substātia. vt. C. e. l. i.

modis quibus usufruc. constituit: r vsus. vt. Ieo. usufructus r ad. r. I. de vsu r habi. l. vsus pars. Accur.

U usufructus multis casibus pars dñij. i. species. vt dñium sit quoddam totum ptinens sub se. ppuetate nuda r usufruc. et fm hoc aliud erit ppuetas nuda: aliud dñium plenū. vt ar. C. d. ac. q. r. p. f. p. p. ratorē fm. p. Uel veri⁹ dic silitudinē hz cū dñio fm R. non aut est pō pdicamētales: qz sic eēt dñium. sic ponit portio. I. de his q. deiec. vel ef fu. s. ho. s. hoc edi

Usufr. i. qbusdā dñio af similat r in qui busdā ab eo differt.

U usufructus in multis casibus pars dñij est. et extat⁹ q. vel presens vel ex die dari potest. **U** usufructus est diuiduus ab initio et ex postfacto. h. d. cū l. seq. Barto. **U** usufructus ab initio p parte diuidua vel diuisa constituitur: et legitimo tēpore sibi amitti: eadēq. rōne p legē falcidiā minui pōt⁹. **U** usufructus quoq. pmittendi defuncto in partes hereditarias usufructus obligatio diuidit. et si ex cōi pōtio debeat: vno ex socijs defendēte p parte defendētis fiet restitutio. **U** usufructus pluribus modis constituitur: vt ecce si legatus fuerit. Sed z ppuetas deducto usufructu legari potest: vt apud heredē maneat⁹ usufruc. **U** constituitur adhuc vsu fruc. et in iudicio fa. her. z cōi diuidū. si iudex alij ppuetate ad iudicauerit⁹ alij vsu fruc.

U Acquiri autē nobis usufruc. nō solū p nosmetipsos: s; etiā p eas psonas q̄s iuri nro sub

vt. I. de excep. doli. pure. s. si. r. I. ad le. falci. l. lege fal. h. **U** In pres hereditarias. sec⁹ in ceteris fructibus: qz isolidū remanēt obligati. vt. I. de p. ob. l. u. r. I. si ser. v. l. i. **U** Defendētis. s. q. i. i. ceteri. (l. loci. s. si fundus. fructibus⁹ insolidū. vt. I. si ser. v. l. i. loci. s. si fundus. h. c.

lectas habem⁹. Nichil autē vetat seruo meo herede instituto legari proprietatez deducto usufructu. **U** Iulianus. **U** usufructu legato oēs fructus rei ad fructuariū ptinent. et aut rei soli aut rei mobilis usufruc. legat. rei soli: vtputa edū **U** usufruc. legato quicunq. rei reddit⁹ est ad usufructuariū ptinet: queq. obuētiones sunt⁹ ex edificijs ex areis z ceteris q̄cuq. edū sunt. **U** Ande etiā mitti eū i possessionē vicinarū edū cā dāni infecti placuit: et iure dñij possessurū eas edes: si pteue ref nō cauēri: nec quicq. amittēre⁹ finito usufruc. **U** hac ratione⁹ labeo scribit: nec edificij licere dño te iuito alit⁹ tollere: sicuti nec aree usufruc. legato pōt i area edificij poni⁹ quā sniam puto eē verā. **U** m̄ igit omnes fructus rei ad eū pertinēt: reficere⁹ quoq. eum edes per arbitrium cogi celsus scribit.

U usufructus. **U** Accensus tñ vt facta tēcta⁹ habeat: si qua tñ fat catonis regula. vt. I. de regu. cato. l. i. Accur. **U** usufructu leg. obuētōes sunt. ergo cū licere obligare sit fruct⁹ rei. vt. I. d. vsur. l. si. r. de regu. iu. fructus rei est. poterit fructuari⁹ obligare. Sed ptra. C. e. interest. So. licere obligare est fructus. i. vtilitas. nō autē obuētio: et sic h̄ic. Uel potest obligare ipsum ius: non ipsam rem cum sit aliena. **U** Amittēre. nā etiā finito usufruc. retinet: vt h̄ic dicit. et est ratio: qz hoc ipm est usufruc. et ei⁹ rōne accessit. vt. I. p. soc. l. verū. s. si suo cōi. r. s. s. p. h̄e. ar. vbi. cū semel tñ cesserit dies hui⁹ pceptiōis. vt. C. qñ di. le. ce. l. i. alij fecus. vt. I. eo. si operas. r. l. sed r. si quis. s. si operas. **U** h̄ac ratione. qz oīs fructus ptinet ad fructuarium. **U** poni. f. a. dño. sed nec a fructuario: nisi qd ad fructus sit necessarium. vt. I. l. prior. r. l. seq. **U** Reficere quoq. qz vbi emolumentum ibi onus. vt insi. de leg. patro. m. s. fina.

U Accensus. facta tēcta. i. vt reficiat tignū vel coppū apponendo. alij sic. i. vt habeat ea que renouentur occasione emendationis. qd est verum. sed non per hanc. l. vt. I. eo. l. si quid ergo.

U usufructus leg. obuētōes sunt. ergo cū licere obligare sit fruct⁹ rei. vt. I. d. vsur. l. si. r. de regu. iu. fructus rei est. poterit fructuari⁹ obligare. Sed ptra. C. e. interest. So. licere obligare est fructus. i. vtilitas. nō autē obuētio: et sic h̄ic. Uel potest obligare ipsum ius: non ipsam rem cum sit aliena.

U Amittēre. nā etiā finito usufruc. retinet: vt h̄ic dicit. et est ratio: qz hoc ipm est usufruc. et ei⁹ rōne accessit. vt. I. p. soc. l. verū. s. si suo cōi. r. s. s. p. h̄e. ar. vbi. cū semel tñ cesserit dies hui⁹ pceptiōis. vt. C. qñ di. le. ce. l. i. alij fecus. vt. I. eo. si operas. r. l. sed r. si quis. s. si operas.

U h̄ac ratione. qz oīs fructus ptinet ad fructuarium. **U** poni. f. a. dño. sed nec a fructuario: nisi qd ad fructus sit necessarium. vt. I. l. prior. r. l. seq.

U Reficere quoq. qz vbi emolumentum ibi onus. vt insi. de leg. patro. m. s. fina.

U Accensus. facta tēcta. i. vt reficiat tignū vel coppū apponendo. alij sic. i. vt habeat ea que renouentur occasione emendationis. qd est verum. sed non per hanc. l. vt. I. eo. l. si quid ergo.

tem fideiuberet. vt. I. de fideiuf. l. si a reo. s. si a reo. Ecōtra in multis differt a dñio. primo qz nō vsucapit. vt. I. de vsuca. iusto. s. nō mutat. Itē non impedit vsucapio ppuetatis lz scia alienū vsu fructū. vt. I. de acq. p. o. l. si q̄s fundū. s. si. Itē non hz instar dñij: qz si fruct⁹ portio petat z absolutio sit secuta: z pars accretēs vēdicetur: nō obstat exceptio rei iudi. in ppuetate secus. vt. I. e. si titio. s. si. Itē si is cui debet fructus emat fundum seruientē extinguit seruit⁹. sec⁹ si emat vsu fructū. vt. I. de ser. vt. pre. si quis edes. in prin. r. s. i. Accur.

U Extat. i. certum est.

U potest. z ad diē. vt. I. fami. her. r. puto. s. q. qd non est in alijs seruitutibus. vt. I. de serui. l. iij.

U usufructus constituitur. qd nō est in alijs fructibus vt. I. de serui. p. parte. r. I. ad le. fal. l. i. s. si vsu fruc.

U Legitimo tēp. s. r. vel r. an. vt. C. de pscip. lon. tēp. l. si. et in hoc differt ab alijs seruitutibus. Accur.

U Eadēq. qz p parte constituitur: p parte ḡ diminuitur. Uel sic: qz pars dñij est. ergo pzo parte diminui possit.

U Dimui pōt. f. cōmode. vt. I. ad le. fal. hereditatum. In alijs autē tota petitur: sed partis estimatio reddit.

U usufructus. **U** Accensus tñ vt facta tēcta⁹ habeat: si qua tñ fat catonis regula. vt. I. de regu. cato. l. i. Accur. **U** usufructu leg. obuētōes sunt. ergo cū licere obligare sit fruct⁹ rei. vt. I. d. vsur. l. si. r. de regu. iu. fructus rei est. poterit fructuari⁹ obligare. Sed ptra. C. e. interest. So. licere obligare est fructus. i. vtilitas. nō autē obuētio: et sic h̄ic. Uel potest obligare ipsum ius: non ipsam rem cum sit aliena.

U Amittēre. nā etiā finito usufruc. retinet: vt h̄ic dicit. et est ratio: qz hoc ipm est usufruc. et ei⁹ rōne accessit. vt. I. p. soc. l. verū. s. si suo cōi. r. s. s. p. h̄e. ar. vbi. cū semel tñ cesserit dies hui⁹ pceptiōis. vt. C. qñ di. le. ce. l. i. alij fecus. vt. I. eo. si operas. r. l. sed r. si quis. s. si operas.

U h̄ac ratione. qz oīs fructus ptinet ad fructuarium. **U** poni. f. a. dño. sed nec a fructuario: nisi qd ad fructus sit necessarium. vt. I. l. prior. r. l. seq.

U Reficere quoq. qz vbi emolumentum ibi onus. vt insi. de leg. patro. m. s. fina.

U Accensus. facta tēcta. i. vt reficiat tignū vel coppū apponendo. alij sic. i. vt habeat ea que renouentur occasione emendationis. qd est verum. sed non per hanc. l. vt. I. eo. l. si quid ergo.

U usufructus leg. obuētōes sunt. ergo cū licere obligare sit fruct⁹ rei. vt. I. d. vsur. l. si. r. de regu. iu. fructus rei est. poterit fructuari⁹ obligare. Sed ptra. C. e. interest. So. licere obligare est fructus. i. vtilitas. nō autē obuētio: et sic h̄ic. Uel potest obligare ipsum ius: non ipsam rem cum sit aliena.

U Amittēre. nā etiā finito usufruc. retinet: vt h̄ic dicit. et est ratio: qz hoc ipm est usufruc. et ei⁹ rōne accessit. vt. I. p. soc. l. verū. s. si suo cōi. r. s. s. p. h̄e. ar. vbi. cū semel tñ cesserit dies hui⁹ pceptiōis. vt. C. qñ di. le. ce. l. i. alij fecus. vt. I. eo. si operas. r. l. sed r. si quis. s. si operas.

U h̄ac ratione. qz oīs fructus ptinet ad fructuarium. **U** poni. f. a. dño. sed nec a fructuario: nisi qd ad fructus sit necessarium. vt. I. l. prior. r. l. seq.

U Reficere quoq. qz vbi emolumentum ibi onus. vt insi. de leg. patro. m. s. fina.

U Accensus. facta tēcta. i. vt reficiat tignū vel coppū apponendo. alij sic. i. vt habeat ea que renouentur occasione emendationis. qd est verum. sed non per hanc. l. vt. I. eo. l. si quid ergo.

U usufructus leg. obuētōes sunt. ergo cū licere obligare sit fruct⁹ rei. vt. I. d. vsur. l. si. r. de regu. iu. fructus rei est. poterit fructuari⁹ obligare. Sed ptra. C. e. interest. So. licere obligare est fructus. i. vtilitas. nō autē obuētio: et sic h̄ic. Uel potest obligare ipsum ius: non ipsam rem cum sit aliena.

U Amittēre. nā etiā finito usufruc. retinet: vt h̄ic dicit. et est ratio: qz hoc ipm est usufruc. et ei⁹ rōne accessit. vt. I. p. soc. l. verū. s. si suo cōi. r. s. s. p. h̄e. ar. vbi. cū semel tñ cesserit dies hui⁹ pceptiōis. vt. C. qñ di. le. ce. l. i. alij fecus. vt. I. eo. si operas. r. l. sed r. si quis. s. si operas.

U h̄ac ratione. qz oīs fructus ptinet ad fructuarium. **U** poni. f. a. dño. sed nec a fructuario: nisi qd ad fructus sit necessarium. vt. I. l. prior. r. l. seq.

U Reficere quoq. qz vbi emolumentum ibi onus. vt insi. de leg. patro. m. s. fina.

U Accensus. facta tēcta. i. vt reficiat tignū vel coppū apponendo. alij sic. i. vt habeat ea que renouentur occasione emendationis. qd est verum. sed non per hanc. l. vt. I. eo. l. si quid ergo.

Constitutio. superior ergo casu non vetustate: vel
qua destructione: hec magna arbitrio iudicis. vt subicit
b **C**onstitutio. cu tota domo non corrumpitur. (vt 2c.
et sic dicitur usufr. alio extinguere. vt. l. qui. mo. usufru.
amit. l. repeti. §. rei. Vel dic qd hic erat usufru. omnium
bonorum legatus.

Constitutio. et re
spond. l. Accur.
d **R**efectio. si
causa vetustatis
vlt. ca. vetustatis

Pertinet. vt
e **A**ccre cogatur
vt h. r. §. l. pri. in
fi. et. l. de dam. in
fec. inter fructua
riū. alio ab usufr.
repeitur. vt. l. de
dā. in fec. hoc am
pl. §. si. r. l. seq.

Et in credito
re vt reficiat vel
caueat de dā. i. fe.
alio suo iure pu
nae. vt. l. de dam.
i. fe. l. qd de credi
tore. r. l. si finita.

Sic dicitur. qd
erit modica ipen
sa in pdictis. Rñ.
duo aureo. vt
arg. §. de dolo. si
oleo §. si. vel die
meli. iudicis ar
bitrio. vt. l. de i. a
re delibe. l. i. §. si.

Vltra quā si quid
impeditur repen
tario vt. C.
e. l. eum. In usufru
ario autē dic vt
l. de usu et ha. si
domus.

Ab eo. scilicet
fructuario cui le
gatus est usufru.
vel die ab eo fan
do quidā hoc ē
habent in textu.
et sic no. qd rōne

rei qdā modica pstant. vt. l. cōmoda. in rebus. §. pos
sunt. r. C. de pigno. l. in summa. r. §. de pactis. l. inter
debitore. r. l. e. si pendentes. §. si qd. sed ar. §. de pñen.
emp. l. si. §. si. sed ibi erat personalis obligatio: nō qd rē
comutare. vel refert an cā demonstrandi tñ fuit dictuz
ex illo fundo debere solui vt ibi. an vt tñ inde soluerē
vt hic. ar. §. de le. l. i. l. quidam testō. r. de lega. iij. paulo ca
limacho. §. si. r. ar. §. de ali. leg. l. ij. et. l. lucius

Reficere. nisi velit cedere usufr. vt. l. e. l. cū fructua
h **A**rbores. in locū demouituz. vt. l. e. l. (rius.
agri. nisi sint diuulseradictus: vel vt ventoz. de ectyl
rupte. vt. l. e. l. arbores.

Neratus aut. castio et aristoni contradicens: rñ.
quod est verū si senserint de vetustate: alio bene dicitur

vt r. §. l. usufruc. lega. in fi.
k **N**ecessarias. de his dic vt dixi. l. e. si cuius. §. fru
ctuarus. in pñci.
l **A**mpliare. aliqd noui faciendo. vt. l. e. usufructua
rius nouū. alio pñ. vt. l. e. si cuius. §. fructuari. r. §. vñ.
que est contra.

Quāuis melius
esse nō videt qd
sit dñi voluntas
tem. vt insti. de a
cti. §. pñerea. Rñ.
Tem si fun
di. r. lapides
alio lapides. alio
apes.

A usufruc. l.
dñium. vel dic. p
prie ad vsum for
te cedendi. Rñ.
p **H**is usufruz
et fructurum.
q **C**ōtinetur.
scz metalla post l
uenta. et sic siue
sint ibi lapides
iā effossi. siue lapi
dicine facte: siue
postea fiant sem
per hz usufr. §. ar.
contra. l. de pñas
hen. emp. l. i. fun
di. vbi distinguit
an tpe venditio
nis erant inuēte:
vel non: sed ibi in
alio casu dicit: qd
non videbat ex
cepisse venditor
lapides nisi qd ap
parebant.

Sz si me
talla post usufruc. legatū sint
inuenta: cū totius agri relin
quatur usufru. non partium
pñnetur legato. l. huc vicin
tractatus est qui solet i eo qd
accessit tractari: et placuit al
luuionis quoqz usufructū ad
fructuariū pñnere. r. §. si
insula iuxta fundū in flumine
nata sit: et usufru. ad fructua
riū nō pñnere pegas. scribit
l. z proprietati accedat. esse ei
veluti propriū fundū / cutus
vsum. ad te nō pñneat. qd snia si
est sine rōne. nā vbi later. icre
mētū r. vsum. augct. vbi aut ap
paret sepatū fructuario non
accedit. r. Acupioz. qz r. ve
nationū redditū casti. ait lib.
vij. iuris ciuilis ad vsum. pñne
re. ergo et piscationū. r. Se
minarios aut fruct. puto ad
fructuariū pñnere. ita tñ vt
etiā videret et et seminare li
ceat. dz tñ pferendi agri cā se
minariū paratū semp renoua
re. qd instrumentū agri: vt

posse recte colere. Et si lapi
des in eo fundo sint: eorum
quoqz usufruc. ad eū pñnet
Sed et si lapidicinas habeat
et lapides cedere velit: vt cre
tifodinas habeat vel arenas:
oibus his vsum sabin. ait
qñ bonū pñemfamilias: quā
sniam puto verā. r. §. si me
talla post usufruc. legatū sint
inuenta: cū totius agri relin
quatur usufru. non partium
pñnetur legato. l. huc vicin
tractatus est qui solet i eo qd
accessit tractari: et placuit al
luuionis quoqz usufructū ad
fructuariū pñnere. r. §. si
insula iuxta fundū in flumine
nata sit: et usufru. ad fructua
riū nō pñnere pegas. scribit
l. z proprietati accedat. esse ei
veluti propriū fundū / cutus
vsum. ad te nō pñneat. qd snia si
est sine rōne. nā vbi later. icre
mētū r. vsum. augct. vbi aut ap
paret sepatū fructuario non
accedit. r. Acupioz. qz r. ve
nationū redditū casti. ait lib.
vij. iuris ciuilis ad vsum. pñne
re. ergo et piscationū. r. Se
minarios aut fruct. puto ad
fructuariū pñnere. ita tñ vt
etiā videret et et seminare li
ceat. dz tñ pferendi agri cā se
minariū paratū semp renoua
re. qd instrumentū agri: vt

C. de allu. l. ij. r. §. de pigno. ac. si conuenerit. §. si nuda. r
l. de pigno. si fundus. in pñci. et. l. de admistra. iuro.
l. quonens. §. fina. et. l. iurorem. et. l. de pac. do. inter. §.
cum inter. et. l. eo. usufr. §. si viuaris. r. l. de le. i. si ex toto
t **A**ccedat. ei cui proximior est. sed in mari nata sit
occupantis. vt insti. de re. di. §. insula.
v **P**ropriū fundum. i. sepatū: sic et in agris limi
tatis. vt. l. de acqui. re. do. l. in agris.
r **L**ater. tacite innuit diffinitionē alluuiōis. vt in
sti. de re. di. §. pñerea quod per alluuiōē. R. 3o.
y **V**endere. ne marcescant.
z **R**enouare. vendendo vel pmutando.
a **Q**uasi instrumentū. scilicet aliud. nā et hoc est instrumē
tū. vt. l. de fun. instru. l. questum. §. i.

re. ergo et piscationū. r. Se
minarios aut fruct. puto ad
fructuariū pñnere. ita tñ vt
etiā videret et et seminare li
ceat. dz tñ pferendi agri cā se
minariū paratū semp renoua
re. qd instrumentū agri: vt

C. de allu. l. ij. r. §. de pigno. ac. si conuenerit. §. si nuda. r
l. de pigno. si fundus. in pñci. et. l. de admistra. iuro.
l. quonens. §. fina. et. l. iurorem. et. l. de pac. do. inter. §.
cum inter. et. l. eo. usufr. §. si viuaris. r. l. de le. i. si ex toto
t **A**ccedat. ei cui proximior est. sed in mari nata sit
occupantis. vt insti. de re. di. §. insula.
v **P**ropriū fundum. i. sepatū: sic et in agris limi
tatis. vt. l. de acqui. re. do. l. in agris.
r **L**ater. tacite innuit diffinitionē alluuiōis. vt in
sti. de re. di. §. pñerea quod per alluuiōē. R. 3o.
y **V**endere. ne marcescant.
z **R**enouare. vendendo vel pmutando.
a **Q**uasi instrumentū. scilicet aliud. nā et hoc est instrumē
tū. vt. l. de fun. instru. l. questum. §. i.

C. de allu. l. ij. r. §. de pigno. ac. si conuenerit. §. si nuda. r
l. de pigno. si fundus. in pñci. et. l. de admistra. iuro.
l. quonens. §. fina. et. l. iurorem. et. l. de pac. do. inter. §.
cum inter. et. l. eo. usufr. §. si viuaris. r. l. de le. i. si ex toto
t **A**ccedat. ei cui proximior est. sed in mari nata sit
occupantis. vt insti. de re. di. §. insula.
v **P**ropriū fundum. i. sepatū: sic et in agris limi
tatis. vt. l. de acqui. re. do. l. in agris.
r **L**ater. tacite innuit diffinitionē alluuiōis. vt in
sti. de re. di. §. pñerea quod per alluuiōē. R. 3o.
y **V**endere. ne marcescant.
z **R**enouare. vendendo vel pmutando.
a **Q**uasi instrumentū. scilicet aliud. nā et hoc est instrumē
tū. vt. l. de fun. instru. l. questum. §. i.

C. de allu. l. ij. r. §. de pigno. ac. si conuenerit. §. si nuda. r
l. de pigno. si fundus. in pñci. et. l. de admistra. iuro.
l. quonens. §. fina. et. l. iurorem. et. l. de pac. do. inter. §.
cum inter. et. l. eo. usufr. §. si viuaris. r. l. de le. i. si ex toto
t **A**ccedat. ei cui proximior est. sed in mari nata sit
occupantis. vt insti. de re. di. §. insula.
v **P**ropriū fundum. i. sepatū: sic et in agris limi
tatis. vt. l. de acqui. re. do. l. in agris.
r **L**ater. tacite innuit diffinitionē alluuiōis. vt in
sti. de re. di. §. pñerea quod per alluuiōē. R. 3o.
y **V**endere. ne marcescant.
z **R**enouare. vendendo vel pmutando.
a **Q**uasi instrumentū. scilicet aliud. nā et hoc est instrumē
tū. vt. l. de fun. instru. l. questum. §. i.

C. de allu. l. ij. r. §. de pigno. ac. si conuenerit. §. si nuda. r
l. de pigno. si fundus. in pñci. et. l. de admistra. iuro.
l. quonens. §. fina. et. l. iurorem. et. l. de pac. do. inter. §.
cum inter. et. l. eo. usufr. §. si viuaris. r. l. de le. i. si ex toto
t **A**ccedat. ei cui proximior est. sed in mari nata sit
occupantis. vt insti. de re. di. §. insula.
v **P**ropriū fundum. i. sepatū: sic et in agris limi
tatis. vt. l. de acqui. re. do. l. in agris.
r **L**ater. tacite innuit diffinitionē alluuiōis. vt in
sti. de re. di. §. pñerea quod per alluuiōē. R. 3o.
y **V**endere. ne marcescant.
z **R**enouare. vendendo vel pmutando.
a **Q**uasi instrumentū. scilicet aliud. nā et hoc est instrumē
tū. vt. l. de fun. instru. l. questum. §. i.

C. de allu. l. ij. r. §. de pigno. ac. si conuenerit. §. si nuda. r
l. de pigno. si fundus. in pñci. et. l. de admistra. iuro.
l. quonens. §. fina. et. l. iurorem. et. l. de pac. do. inter. §.
cum inter. et. l. eo. usufr. §. si viuaris. r. l. de le. i. si ex toto
t **A**ccedat. ei cui proximior est. sed in mari nata sit
occupantis. vt insti. de re. di. §. insula.
v **P**ropriū fundum. i. sepatū: sic et in agris limi
tatis. vt. l. de acqui. re. do. l. in agris.
r **L**ater. tacite innuit diffinitionē alluuiōis. vt in
sti. de re. di. §. pñerea quod per alluuiōē. R. 3o.
y **V**endere. ne marcescant.
z **R**enouare. vendendo vel pmutando.
a **Q**uasi instrumentū. scilicet aliud. nā et hoc est instrumē
tū. vt. l. de fun. instru. l. questum. §. i.

C. de allu. l. ij. r. §. de pigno. ac. si conuenerit. §. si nuda. r
l. de pigno. si fundus. in pñci. et. l. de admistra. iuro.
l. quonens. §. fina. et. l. iurorem. et. l. de pac. do. inter. §.
cum inter. et. l. eo. usufr. §. si viuaris. r. l. de le. i. si ex toto
t **A**ccedat. ei cui proximior est. sed in mari nata sit
occupantis. vt insti. de re. di. §. insula.
v **P**ropriū fundum. i. sepatū: sic et in agris limi
tatis. vt. l. de acqui. re. do. l. in agris.
r **L**ater. tacite innuit diffinitionē alluuiōis. vt in
sti. de re. di. §. pñerea quod per alluuiōē. R. 3o.
y **V**endere. ne marcescant.
z **R**enouare. vendendo vel pmutando.
a **Q**uasi instrumentū. scilicet aliud. nā et hoc est instrumē
tū. vt. l. de fun. instru. l. questum. §. i.

a Acquisitui. et ipse se me. vt. Ieo si abñte. et facit ad
b Acquisitui. ser. amitt. l. v. et. vi.
c Acquisitui. ex re mea vel opera sua.
d Admittit. f. pōpo. et sic michi qrit: cui ex duab' cau-
sis fructuario qrat. vt. I. de acq. re. do. l. acqrit. §. d. hys.

e Si pñtib'. i. eis q pñtes sunt.
f Egrotantis ar. q' d'apifer obe at h're salaris eti am rōne ipis qñ fuit infirm' cum fuit infirm' vt. h' r. de sta. lib. l. cū h's §. hich'. naz p' eū nō stat quo- min' seruiat. vt. I. de va. et extraor. cog. l. i. §. diu'. r. I. loca. l. qui opas. et de hoc dicit. Flo ca. si vno §. cum quidam.

g Infantis. no. q' infans nul la est opa. vt. et. I. de ope. ser. l. fi. in prin. sed pupilli maioris infantis sic. vt. §. de rei vē. l. ceter. et. I. de li. causa. l. fi. et. Ieo. si infantis.

h Etia si fu- ga sit fu'. nisi in duobus casib'. et qñ p' libero se ge- rit: r. qñ pro alio possidetur. vt. I. de acq. pos. l. i. §. si fu'. r. l. p' eū §. fi. et. I. p' ori.

i Retinet. vt q' ad decēsiū. vt. I. statim no.

k Idē tractat scz querendo.

l Amitti vsu fru. si dicas amit ti. i. statim amittit vsufr. ex quo ce- pit ab alio possi- ri: dices q' hoc corrigi i'ra stati. si dicas amitti. i. si in actu amittēdi vt incipiat amitti tpe/planū ē. nā r lup' erit illū si nō exiuit. amittit ei tpe p'stuturo vt subijcit. f. x. vel. xx. an. vt. C. de p'scrip. lōgi tē. l. fi. i. fi. r. hoc siue incipiat ali' possidere siue etiā nō: eo ipso q' ipse nō vti tur. vt. r. I. de serui. rust. pre. l. et artillianus.

m Acquiri pōt. vt. I. de li. causa. si cui §. licet.

n Per quod. quia acquiritur.

o Amitti vsufr. vt. l. statim finiat. vt. §. pri. dixi. et hoc ē qñ nichil michi stipulat. r. qñ subijcit si mō. sub- audi marie. nam r. si quis michi stipuletur interi sit in- terruptio: r. iō nō curreret r' me p'scriptio vt in fi. huius

vsufr. Quid tñ si nō locauiero sed abñte et ignorāte me ne- gociū meū gerens q's vtatur r' fruat: nichilominus retineo vsufr. qd' et pompo. li. v. pro- bat: per hoc q' negotiorū ge- stoz actionē acquiritur.

Cap. vniū actū singulare retinetur quasi possessio totius iuris i' vniuerso. h. d. Bar.

De illo pōpo. dubitat si fu- gitiu' in quo me' est vsufruc. stipulef aliqd' ex re mea vel p' traditionē acqritur: an p' hoc tpm quasi vtar retineā vsufr. magis q' admittit' retiere. nā sepe etiā si pñtib' suis non vtamur: tñ vsufruc. retinem'. vt puta egrotantis' sui vel i- fantis: cui' opere nulle sunt vel defecte senectutis hois. Nā r. si agrū arem': lz ita ste- rilis sit vt nullus fruct' nasca- tur: retinem' tñ vsufr. Jul. tñ li. xxxv. dige. scri. etiā si nō sti- pulef qd' fu' fugitiuus. retine- ri tñ vsufr. nā qua rōne inquit retinet a proprietario posses- sio etiā si in fuga' fu' sit: pari rōne etiā vsufruc. retinetur.

Idem tractat' qd' si q's posses- sionē ei' nact' sit. an quēad- modū a proprietario possideri desinit: ita etiā vsufr. amittat' Et pōpo. qd' ē ait posse dici a- mitti vsufr. sed lz amittatur: tñ dicendum est q' intra cōsti- tutū tps ex re fructuarij stipu- latus est: fructuario acqri p't.

Per qd' colligi posse didici: nec qdem si possideat ab alio amitti vsufr'. si modo michi aliqd' stipulef: paritqz referre an ab h' de possideat v' ab eo cui hereditas vendita sit: vel cui proprietates legata sit: an a predone'. sufficere em' ad reti- nendum vsufr. esse affectū reti- nere volentis r' seruū nomie fructuarij aliquid facere: que- snia habet rationem.

Fruct' nō eff: cunct' fructu- arii nisi ab eo vel ab alio eius- noie separent a terra. et ideo actiones competentes dño ei non competunt. h. d. Bar.

Julianus bibio. xxxv. de- gesto. tractat. Si fur' decer- pserit vel defecerit fructus maturos' pendentes cui con- dictio ē: teneatur: domio fun- di an fructuario. r. putat' quo- ntiam fructus nō sunt fructu- arii nisi ab eo percipiātur: lz ab alio a fra separent magis p'prietario cōditionē cōpete- re: fructuario aut' furti actio- nē: qm' interfuit ei' fruct' nō esse ablatos. Marcell' at' mo- uet' eo q' si postea fruct' istos nactus fuerit' fructuari': for- tasse' fiant' eius. nam si fuit q' rōne hoc euenit nisi ea vt i- terim fierent p'prietarij: mox

dices. hec glo. tota est in primū sensuz superioris o
Au a pdone. r. an nō vt dixim' mō p. l. i. §. ser. ru. §. p
Aliqd' facere. vt stipulari v' aliqd. r. no. r. artillian'
q' h' quosdā hec duo sufficit. lz vniū tñ forte ē ne cū v' affectus: v' ē q' stipulef vel aliud noie fructuarij fa-

ciat. vt. §. ea. l. §. in l. §. tu die vtrū q' necessariū si a pmo incipias ad hoc vt nō q' cur- rat p'scriptio. naz p' stipulationē sit interruptio in ser- uitate tali. cū p' scrip'tio seruitut' facile interrūpat' vt. C. de ser. l. i. §. si cut facilius cur- rit: qz ē sine pos- sessione q' nō pōt esse in seruitate. vt. C. de p'scri. lō. tēp. l. fi. in fi. Itez no. mētē. et p' poss- tū aliqd' faciēns esse suādū. ar. I. §. au. r. ar. le. r. si nō §. pe. r. I. cōmo. si vt certo §. plane. q' Julian'. si fur. qdā hnt prin- ci. l. alij §. iul'. qd' melius est.

Fruct' ma- turos. idem si nō maturos. vt. I. e: si absente §. fi.

Condictioe scz furtua.

Et putat. scz iul. vñ fuit meli- us. §. §.

Percipiant' vel ab alio ei' no mine. r. die p'cipi anē. vt ē i' hōre- is sine recōditi. vt I. qd' mo. vsufr. amit. l. si vsufr. r. insti. §. re. di. §. is ho. secus in bo. fi. pos. q' facit suos

q' cūq' p'cepti sunt: r. cui' cūq' noie: r. eo ipso q' a solo sit separati. vt. I. §. vsu. q' scit. §. l. aliqd. r. §. p'terea. r. §. §. rei v'.

Cōpetē. qz soli dño dat. vt. I. §. p'di. fur. l. i. (l. a. p'pe. r. §. furti actionē. hoc si fuerit subtracti postq' fructu- ari' potuit vti. f. ad ita hereditate ab herede legāto: et p'futa cautione: vt. I. de vsuca. si homo cuius.

Monet. f. ad dicēdi q' p'petit furtia p'dictio fructu- arii: iōq' p'dicebat iul. q' dixerat soli p'prietario dari: quā

Nact' fuerit. ab alio si a fure: r' r'ietatē si soluit. qz tūc si daref ei furtis p'dictio. nisi d' nouo fuerit factuz

Fortassis. abūdat. sic. §. de arbi. si duo. (furtū.

fiat. r. sic ex tūc dabitur p'dictō furtia fructuario

FRUCTUARIUS

ad estimacionē non ad rem eū eam habeat: qz forte redemit ab eo qui habuit a fure qui dolo desijt habere. et vere ita intelligit marcellus dixisse/nō autē sic: vt nō p̄ proprietario detur. nam rē.

a **Trāst. vt. j. fa her. l. 1. post litē. s. res. 7. ad fil. l. i. s. seru. 7. s. b. rei**

ye. l. nō ideo.

b **Cōpetere proprietario. scz interm.**

c **Cū. l. qñ. et scipit hba vpi. vel causatiue.**

d **Aut. p. sed.**

e **Julia. ait.**

hec duo exempla fuerāt iulia. que nunc allegant̄ p̄ eū: vt sicut h ali- qd est in p̄denti ita et in nō casu.

f **Summitti. i. summitti debet. nā facta summissioe iam non p̄det dominus. vt J. e. quid ergo.**

g **Satisfactio. nā tunc pendet. vt J. eo. sed 7. si q̄ s. interdum.**

h **In pendenti. f. vsquo fructus consumpti sint a fure neutri q̄ eoz dandā interm cōdictionē. 7. sic nec p̄ n̄ dictū iul. vt tantū p̄petario nec marcellus: vt dicā tñ fructuario: sed mediū quoddā. 7. dicā q̄ est in pendēti rōne futuri. nā rōne p̄sentis cōpetit p̄petario: l3 non possit eā exercere vt dixi: nisi cōsumptis eis. si ergo venerit ad manus fructuarū: nō a fure sibi restituēte videat̄ ab initio sibi cōpetijssē p̄dictio fur. fictiōe iur3 vt et J. eo. sed 7. si quis. s. interdū. Sed ar. J. qui po. in pig. h. l. quotiens. sed ideo aliud est in pignobus: qz in illis ordinem conventionis intruemur. Accur.**

Sicutus hoc si r. f. satisfatio tam de restituēda re vt hic. p̄ de vtendo 7. fruēdo arbitrio boni viri. vt J. pri. 7. J. vsufu. quēadmo. ca. l. i. s. habet a sit. adeo vt ante nō vidēat̄ facere fructus suos. vt J. de vsufu. le. l. k **Ad oēm. siue in testō siue inter viuos cō: (vxi. sicut̄ sit. vt 7. C. e. l. vsufu. in casibus tñ nō cauetur. vt no. J. vsufu quēadmo. ca. si vsufu. s. illud. Accur.**

S vsufu. dandā actionem. f. efficaciter. m **Satisfidedit. vel per fructuarū nō fiet. vt J. vt in nos. le. l. i. s. non ex. Sed 7. ea non p̄srita potest p̄ cōdictionē incerti agi: vt cautio interponat. vt J. de vsu**

apprehēsi fructuarij efficiuntur: exēplo rei sab conditione legate que interi heredis est: existēte autē cōditiōe ad legatariū trāsit. Verū est etei cōditiōne p̄petere p̄petario. Cū autē in p̄denti est dñiū vt ip̄e iulianus ait in fetu qui summittit: et in eo qd seruus fructuaris p̄ traditionē accepit: nondū quidē precio soluto: sed tñ ab eo satisfactio: dicendum est conditionem pendere/magisq̄ in pendētē esse dominium. Idem.

Sicuti rei vsufu. legatus erit: dñs pot̄ i ea re satisfactioez desiderare: vt officio iudicis hoc fiat. Nā sicuti d3 fructuarij vti frui: ita 7. p̄petarij dñs secur̄ eē d3 de p̄petate. hoc autē ad oēz vsufu ctū p̄tinere iul. pbat. Iul.

S vsufu. legat̄ sit: nō p̄tus dādā actionē vsufuctuario: q̄ satisfidedit̄ rē se boni viri arbitrat̄ vsufu rū fructuarū. Sed et si plures sint a qbus vsuf. relic̄ est singulis satisfidat optet. Cū igit̄ de vsufu. agit̄ nō solū qd factū est arbitrat̄: sed etiā in futurū quēadmodum vti frui

fruc. ea. re. que vsu eon. hoc se. s. Accursus florentin. n **Oporet. arg. q̄ singulis heredibus dñi faciendū est sacramentū fidelitatis. vt ar. j. de no. ope. nun. l. si. p̄latio. s. questū. 7. J. vsufu. quēad. ca. si vsufu. s. si. Nā cramentū sit quasi indiuidua seruitus: sacramentū fidelitatis tum in fidelitas ipsa in- gulis soliduz debet. vt heredit. J. de verb. ob. l. i. q̄ bus est p̄stanto. s. penul. **Arbitrat. f. dum.****

De p̄teritis autē dānis fructuarij etiā lege aquilia tenetur: 7. interdico qd vt aut clam. vt Iul. ait. Nā fructuarij quoq̄ tenent hīs actiōib3 necnon furti certum est: sicuti quēlibet alium qui aliena re tale quid cōmisit. **Actio le. aquil. datur dño propter factū nō propter negligentiam. h. d. Barro.**

Dent̄ cōsultus qd bonū fuit actionē polliceri p̄toris: cū cōpetat legis aq̄lie actio. Nā. qz sunt casus qd cessat aquilie actio: et id iudicē dari vt ei3 arbitrat̄ vtat̄ et fruat̄. Nā qui agrū nō p̄scindit: qui vites non subferit. Item qui aquarū duc̄ corūp̄ patit: lege aq̄lia nō tenet. eadē et in vsuario dicenda sunt.

Nota ar. hui. s. q̄ qñ iter duos est p̄tēto de vna possessioe iudex pot̄ p̄hibere vtriq̄ parti ingressum ne veniāt ad arma 7. rixas. Barro. **Sed si inter duos fructuarios sit controuersia: iul. lib. xxx. ff. scribit**

Quissimū esse qñ cōiudicūdo iudicij dari: vel stipulatiōe iter se eos ca

Sed si inter duos fructuarios sit controuersia: iul. lib. xxx. ff. scribit

Quissimū esse qñ cōiudicūdo iudicij dari: vel stipulatiōe iter se eos ca

Quissimū esse qñ cōiudicūdo iudicij dari: vel stipulatiōe iter se eos ca

Sed si inter duos fructuarios sit controuersia: iul. lib. xxx. ff. scribit

Quissimū esse qñ cōiudicūdo iudicij dari: vel stipulatiōe iter se eos ca

Sed si inter duos fructuarios sit controuersia: iul. lib. xxx. ff. scribit

Quissimū esse qñ cōiudicūdo iudicij dari: vel stipulatiōe iter se eos ca

Fideli-
tatis sa-
tum in
bus est
p̄stanto
Arbitrat.
f. dum.
te cautio-
aliqd
corrupe-
fructu-
arius. Itē
ratiōe
futuri: vt
subiūct
7. si ser. v. l. legi.
p̄ De p̄teriti-
tia. f. ante satis-
factioē datis.
q̄ Tenetur. si
quid dāni dedit.
r̄ Qd vt aut
clam. si qd op̄ibi
fecit p̄hibitus vt
sciens se prohibē
dū. vt J. qd vt aut
clam. l. i. q̄ s. i. a.
et. l. seque.
f. Cōsultus. l.
interrogat̄ in iulia.
t̄ Actionē. scz
ex cautioe ratio
ne p̄teritoy dā
notum vel futu-
rozū. Rñ. f. iulia.
quia rē. sed certe
imo ratione fide-
iustis factō fru-
ctuario nō soluē-
do. vt arg. J. ad le.
fal. l. is cui. 7. insti-
tu. b. repli. s. i. a.
Et nota hic q̄ su-
peruacua cautio
nō est interponē-
da. sic 7. J. vt i pos-
sel. le. l. si is a quo
s. si. 7. s. de pac. l. iur. gentili. s. sed si fraudandi.
v̄ Non tenetur. in cautioe omnia damna veniūt. vt
et J. vsufu. quem admo. ca. l. i. s. cauere. sed. l. aquil. da-
ta tñ. vt hic. Sed cōtra J. ad le. aquil. si seruus seruum
s. si fornicarius. 7. s. si ex plausuro. So. hic res corrum-
patur ex seipsa: bi appositioe ignis vel mala compos-
sitione lapidum. Vel hic non datur directā: sed iulius:
vt ibi.
x̄ Sed si inter duos. s. cum inter fructuarium 7. pro-
prietarium est controuersia: qualiter sit vtendū pro sp̄-
citur cautioe in: erposita. nunc qualiter inter fructu-
arium et fructuarium fm. R.
E Quissimū. quasi. i. vtili. qz directi tñ ad corpota-
l. lucio. in si. rñ. 7. J. cōi. di. l. cōi. diui. s. cū de vsufu. Ec.
3 **Stipulatione. vt vnus alteri promittat q̄ alterū
vti nō impedit. vt J. fami. hercis. et puto. in pū.**

Judex
lingan-
tes ad
pacē cogruat. et in aut. de
gere p̄t. mā. p̄n. s. deinde.
col. iij. et. i. de no.
oper. num. li. s. et
post. r. i. delega. i.
huiusmodi. s. fi. r.
xc. di. c. placuit. et
c. si q̄s. r. c. fi. r. i. d̄
re mili. l. fi. i. fi. r. i.
cōi di. l. communi
di. s. cū de usufru.
r. i. de s̄q̄ quoti. lu
ci. s. ar. i. in aut.
vt liti. tu. s. pe. sed
ibi de referenda-
r̄is dicit nō iudic-
ab̄. p̄trea de liti
bus civilib̄. Jrez
ar. i. de. q̄tiens. in
p̄n. s. r. ibi immi-
net iudex vt ibi di
ces.

Exp̄te
q̄ a fru-
ctuario
nem pot
sunt

a Cur enim merito predictis duobus modis p̄spi-
citur. cur enim r̄c.
b Jurisdicōe sua cōpescere. ar. q̄ potestas et iudex
p̄nt cogere litigatores ad pacē r̄ trāsfacionē faciendam
cā durmēdā p̄ litiū. sic. i. si cer. pe. l. q̄ d̄. sic. s. de of. p̄. cō-
uere q̄liter fruant. Cur enim
in q̄ Jul' ad arma r̄ r̄ixā p̄ce-
dere patiat̄ p̄tor: q̄s p̄t iuris-
dicōe sua cōpescere? Quā
sentētiaz cellus quoq̄. li. xxx.
dige. p̄bat: r̄ ego puto veraz.
c Fructuariū cām p̄prietatis
deteriorē facere nō d̄z: melio-
rē facere p̄t. Et is cui fundi
v usufru. legat' est: non d̄z neq̄
arbores frugiferas excidere:
neq̄ villam diruere: neq̄ q̄c̄q̄
facere i p̄niciē p̄prietatis. Et si
forte voluptariū fuerit p̄diū:
viridaria v l gestatōes v l de-
bulatiōes arborib̄ infructuo-
sis opacas' atq̄ amenas h̄ns
non debet deicere: vt forte
hortos olitarios' faciat v l aliō
qd̄ q̄ ad redditū spectat. In
de q̄stitū est an lapidicinas v l
cretifodinas v l arenifodinas
ipse institue' possit: r̄ ego puto
ē ip̄z instituire posse si nō agri-
p̄tē necessariā h̄uic rei' occu-
patur' ē. **d** Proinde venas q̄z
lapidicinas r̄ h̄mōi metalloꝝ
in q̄rere poterit. q̄ et auri r̄ ar-
genti r̄ sulfuris r̄ eris r̄ ferri:
r̄ ceteroꝝ fodinas. Uel q̄s pa-
terfami instituit exercere po-

vel aliud in his q̄ certis finib̄ circūscribunt r̄ designā-
tur. vt dom' r̄ sita: q̄ nō ampliāre vel diminuere potest
aliud etiā in cretifodinis q̄ certo modo non retinentur
immo quotidie ampliānt r̄ diminiuntur. vt hic r̄ ar. C.
de p̄cura. l. marit'. itē s̄. e. s. fructuari'. in si. s. vbi non
permittitur face-
re hortos. Sol. l. s.
ples redderet fru-
ct' nōlebat tamē
fruct' paterfa. sed
amenitatē. h̄ autē
fruct' volebat.
o Celi. i. aerē.
Accur.
p Apparatus.
qd̄ ad p̄prietariū
de apparatu cum
nō cogat̄ reficere.
vt. s. e. l. hacten'. i.
p̄n. r̄. i. r̄. R̄n. im-
mo p̄tinet ad cuz
magnus appa-
tus q̄ gra rei fie-
ret. haberet enim
neceffe fructus =
rio restituere ta =
les expensas. vt. i.
e. si extraneo. s. fi.
r̄. l. q̄ si heres. r̄. l.
si absente. et. i. de
ip̄e. l. iij. s. fi. r̄. l. et
i totuz. r̄. C. de rei
vxo. ac. s. sed nec
ob impēfas. r̄. C.
eo. ti. l. eum.
q Figulorū. i.
magistroz. als le
guloz. r̄ dicunt le
guli q̄ legit. i. col. q̄ dicitur
legit margaritas
in arena. fm. 20.
r Non p̄t. cō-
mode. vt. i. de ver.
fig. l. nepos. p̄ci =
lo. r̄ de p̄di. insti. si fili'. sed cur non potest: cū ipse nō fa-
ciat expēfas. vt. s. e. ti. l. hactenus. R̄n. qz rem deteriorē
haberēt fructuario mortuo: cum p̄prietarius talia nec-
sciat exercere. vel dic non potest restituēdo vt modo nos-
taui. r̄ ar. i. de pig. ac. si seruos. Accur.
s Sed si edii. v̄sq̄ nūc qualiter fundo instructo vta
turn: nunc qualiter domo.
t Immittere. sed nō claudere. vt. i. e. l. s. item nerua.
v Poterit. i. apponere potest subaudi.
x Dietas. loca in quibus moratur paterfa. in die.
y Coniungere. si separata erant. Accur.
z Vel separare. si sunt coniuncta.
a Aditus. anteriores.
b Posticas. i. posteriores aditus domus.
c Refugia. i. loca absconsa. que dicuntur secreta loca
domus.
d Excolere. sic. i. eo. usufru. tectum.
e Inuenit. s. e. l. s. fructuarius.
f Nō imutata. vt. s. e. l. hacten'. in fi. r̄. l. se. r̄. i. p̄i. s.
r̄. i. e. l. usufructuarius nouū. r̄. i. de vfu r̄ ha. l. n̄ratius.

Leguli
q̄ dicitur
legit margaritas
in arena. fm. 20.
Non p̄t. cō-
mode. vt. i. de ver.
fig. l. nepos. p̄ci =

Liber Septimus.

a Turbatur. quia vltus magis percutit.
b Domino. si velit altius tollere inuito fructuario.
 vt. s. e. vsufu. s. hac ratione.
c Obstruere. i. claudere lula: s. agere sic. vt. s. p. s. s.
d Meritoria. hoc statim exponetur.
e Quasi do =
 mu. i. e. forma no
 mutata.
f Diuerforia.
 loca qbus itincra
 tes diuertut. ful-
 lonica aut pot di-
 et gualteria a ful-
 lone qz facit diuer-
 ticulu quoddaz vt
 ibi lauet telas. vl
 a folle p qua tra-
 hitur aqua. sic ac-
 capitur. i. de aqua
 plu. ar. l. apud tre-
 batiu. vl ambo p
 eodem.
g Ego. s. Ulpi.
 dico. als qdde. et
 tuc dic qz ad aliu
 oino vsum no pos-
 test vti. als ego.
 scz Ulpia.
h Amenas. et
 repete balneu fit.
i Pistrino. i.
 ad op pistrini. et
 facit. s. eo. ite si. s.
 fi. et. i. e. si pedere.
 s. si dms. r. s. e. ar-
 bouib. s. nauis.
S Ed si quid.
 refrigerare. i.
 extirpare. sed ad
 estimatione ager-
 re pot. vel vendi-
 cat si est dissolutu
 vt subicit nisi do-
 nare voluerit vel
 nisi estimatoez sit
 ia cosecur. vel ad
 eum spectabat ta-
 lis ipesa. vt. C. e.
 l. eum ad que. sed
 Al. dicit. no posse
 tollere vl refringe-
 re cuz sine lesione
 pot. stat rei fieri
 no pot. ar. l. s. de i.
 senat. et. s. de rei
 vl. l. fundo. sc. au-
 tem in quino. qz re-
 fringit r tollit. vt
 l. loca. s. ad deo. s. si idlin. r. no. s. de rei vl. l. habitator.
l Calu. i. cophinum. vel calum. i. codalium vel coda-
 los. vel calum. i. fabulum.
m Atriensem. i. vt lauet atria.
n Dignitatem. i. meliorem statum et opinionem. no
 autē ponit pro publico honore. qz seruus eo vti no pot.

Ite nerua est cui ediu vsu-
 fructus legat⁹ sit altius tolle-
 re no posse: qbus lumina non
 obscurant. qz tectū magis tur-
 batur. **Q**d labeo etiā in pro-
 prietatis dño scribit. Idem
 nerua. nec obstruere eū pos-
 se. **I**te si domus vsufu. le-
 gat⁹ sit. meritoria⁹ illic facere
 fructuari⁹ no dz. nec p cena cu
 la diuidere domū: atqn loca-
 re pot. Sed oportebit quasi
 domū⁹ locare: nec balneuz ibi
 faciēdū est. **Q**d aut dicit me-
 ritoria non facturū. ita accipe
 q vulgo diuerforia⁹ vel fullo-
 nica appellant. Ego⁹ qdē et si
 balneu sit in domo vsufu⁹ dñi-
 cis solitū vacare in itima par-
 te dom⁹: vel iter dietas ame-
 nas⁹. no recte nec ex boni viri
 arbitratu facturū. si id locare
 cepit vt publice lauet: no ma-
 gis qz si domū ad stationē iu-
 mētoz locauerit: aut si stabu-
 lū quod erat dom⁹ iumētis r
 carrucis vacans pistrino⁹ lo-
 cauerit.

Paulus.
Icet multomin⁹ ex ea
 re fructū picipiat. **A**lpian⁹.
S Ed si quid inedificauit
 rit: postea neqz eū tolle-
 re hoc: neqz refringere⁹ posse.
 refira plane posse vendicare.
 Mancipioz quoqz vsufu fructu
 legato/ no dz abuti: s. fm pdi-
 tionē eorum vti. nā si librariū
 ad rus mittat: r calū⁹ et calcē
 portare cogat. vel histrionem
 balneatozē faciat: vel de sim-
 phoniaco atricem⁹: vl de pa-
 lestra stercozādis latrinis pre-

ponat: abuti videbit⁹ pterate.
 Sufficiēter aut alere r vesti-
 re dz fm ordinez r dignitate⁹
 mancipioz. **E**t gñalit La-
 beo ait. in oib⁹ reb⁹ mobilib⁹
 modū eum tenere debere ne
 sua feritate vl seuitia ea corrū-
 par⁹. alioqn etiā lege aqlta eū
 pueniri. **E**t si vestimētoz vsu-
 fruct⁹ legat⁹ sit. no sic⁹ vt quā-
 titatis vsufu. legat. dicēdum
 est ita vti eū debere ne abuta-
 tur: nec tamē locaturū⁹. quia
 vir bon⁹ ita non vteret. Pro-
 inde r si scencie vestis vsufu.
 legat: vel anuli aurei vel alte-
 ri⁹ apparat⁹: alibi qz in scena
 no vteret. Sed an r locare pos-
 sit videndū est: r puto locatu-
 rū. et lz testator cōmodare no
 locare fuerit solit⁹: tū ipm fru-
 ctuariū locaturū tam scenicā
 qz funebzē vestē. **P**roprie-
 tatis dñs no debz impedire fru-
 ctuariū vtētē: ne deteriorē⁹
 conditionē faciat. **D**e qbusdā
 plane dubitat⁹ si eū vti prohibe-
 at: an iure id faciat: vt puta
 dolijs si forte fundi vsufu. sit
 legat⁹: r putat⁹ qdā r si defo-
 sa⁹ sint vti phibēdum. idē r in
 serijs⁹ r in cupis r cadis r am-
 phoris putant. idē r in specu-
 larib⁹. si dom⁹ vsufu. legat.
 s. ego puto/ nisi sit p raria vo-
 lūtas) etiā instrumentū fundi
 vel dom⁹ cōtineri. **S**z nec
 seruitutē imponere fundo po-
 test p p rarius⁹ nec amitte-
 re⁹ seruitutē. acquirere plane
 seruitutē eū posse etiā iuito fru-
 ctuario Julia. scribit. **Q**uib⁹

vt. C. de tabul. l. gñali. li. x. r. C. qui mi. no. pos. l. pe. et. s. o
o Corruptat. vt r. i. e. si pendente s. s. l.
p Et si vestimētoz. no sic. pot dicit hoc eē de rissōe.
 vel dicit q sit de facto. r ibi sit rissio. dicēdū est r. r. d. l. e.
 gari vsufu. velut quāntatis cū dat vestimētū estimatū

estimatione red =
 dēda finito vsufu.
 vt in l. i. c. s. consti-
 tutur.

q Locaturuz.
 ar. ptra. s. e. arbor-
 rib⁹. s. vsufu. sed
 hoc speciale. quia
 r. s. hoc nisi in
 funebzē r pperua
 vt subicit.

r q funebzē
 qua talib⁹ vesti-
 mēt: sic vteret vir
 bon⁹. sed in alijs
 s. vt in pñ. dicit.
f Putant. et
 male.

t Defossa. in
 pcedio.

v In serijs.
 hec sunt gñā va-
 forum.

x In specula-
 rib⁹. instrumenta
 dom⁹ ab inspicie-
 do forte dicta.

y Contineri. s.
 vsufu. fundi vel
 dom⁹ legato. sed
 s. i. de sup. l. l. fi.

Sol. hic vsufu.
 fuit legat⁹ quo ca-
 su non posset vti
 fru sine instrumē-
 tis. ar. ibi. pperas
 fuit legata vbi no
 accedūt instrumē-
 ta nisi infra. vt. l.
 de fun. instru. l. cū
 fundus. cum eniz
 testator vsufu fru-
 ctū reliquit vt ex
 ipo noie patet: cō-
 modum r emolu-
 mētū rei videt vo-
 luisse ad fructua-
 riū p r nere. quod
 aliter fieri no pos-
 test nisi instrumē-
 toz. hēat fructuz.
 cū aut legat pro-
 prietas no atten-

dit aliud: nisi q dominū trāseat in legataruz fm Bzo.
z potest p p rarius⁹. immo videt q sic. vt. l. i. vsufu.
 pe. l. i. ab herede. que est contra. sol. vt ibi.
a Amittre. s. per pactū. sed non vtiendo ipse vel fru-
 ctuarius amittit. vt. l. i. subicit. r. l. que ad. scr. amitt. vsufu.
 fru. a contrario sensu.

dis aliud: nisi q dominū trāseat in legataruz fm Bzo.
z potest p p rarius⁹. immo videt q sic. vt. l. i. vsufu.
 pe. l. i. ab herede. que est contra. sol. vt ibi.
a Amittre. s. per pactū. sed non vtiendo ipse vel fru-
 ctuarius amittit. vt. l. i. subicit. r. l. que ad. scr. amitt. vsufu.
 fru. a contrario sensu.

a Consequenter. scilicet dicitur. Accur.
b Non potest. in casu tamē non dominus acquirat.
 vt. de castre. pe. l. ex castrensi. §. i.
c Tenetur. si tñ sciverit deberi. aliqd n̄ putabit. p.
 p̄ictario. vt. de. trahē. emp. in vendendo. §. pe.

d Imponere.
 quōd p̄t usufru.
 r̄i totū usufru.
 amittere vel relin
 quere p̄ictario.
 vt. de. cū usufru.
 r̄i. cum nō possit
 pati vnā seruutu
 rez imponi. Rñ. et
 hoc potest pati. §. i.
 si sic vt dicitur usu
 fru. vñ exponere nō
 p̄t iponi. l. sic vt
 usufru. dicitur. sed
 eo p̄tē sic. vt. §. d.
 excep. do. l. ap̄. §.
 q̄ntum. §. an p̄t
 in ea p̄tē tñ q̄ ser
 uit seu i totū. Rñ.
 in totū fm̄ quof
 das. nisi dicat sal
 uo iure suo. vt. §.
 q̄. mo. pig. vel hy
 po. solu. l. si debi
 tor. §. si in vendi
 tiōe. vel dic cetera
 p̄tes libere sint.
 vt. l. certo gñi. de
 serui. ruf. p̄. in eis
 forte durat.

d Si p̄ quā. f.
 talem.
f Sibi. f. p̄pue
 tario.
g Alti tollere.
 q̄d fructuario nō
 h̄z etiā si hoc nō cō
 cessisset. vt. §. eo. si
 cuius. §. item ner
 ua. r̄. §. l. usufru
 ctuari. nōu. §.

d Octi aut. cō
 seruēte. etiā
 ture suo saluo. vt

ditū mō. §. l. ii. p̄. i. §. quōd d̄ saluū ius cū re religioſa ne
 mo possit vti. Rñ. vti videt cū religioſi p̄miserit sicut et
 d̄ h̄c filiū q̄ intrat monasteriū. vt i aut. de san. ep̄i. §. sed
 hoc p̄sent. col. ix. nā lucrū est impie agēdo. vt in aut. de
 here. r̄. fal. §. si vero expressim. col. i.

r Religioſi. f. hoc d̄. r̄ sic no. ar. ad m̄tas p̄tates
 vbi d̄ speciale hoc fauore. sic. §. de reli. sunt p̄one.

k Eum. p̄prietarium.

l Sepeliretur. vt. r̄. de reli. l. f.

m Ex eo. f. q̄d dictū est. ne deteriorē r̄. vt. §. l. sed et si
 quid. §. p̄prietatis.

n Plenissimā. nō tñ vltra modū. vt. §. d̄ his qui sunt
 sui vel alie. iur. l. i. r̄. §. h̄. usufructuari. v̄ro modicaz.
 vt hic. r̄. §. sed sicuti. §. q̄m. Itēz magister modicā. vt. §.
 loca. item queritur. §. idem iur. §. 30.

o Sine dolo. puta sine lesione fructuarij. vt. §. e. §. i.
p Ministerijs. r̄ sic non habet ita liberū usufru. vt
 p̄prietarius p̄prietatem.

q Inuitatis. p̄ius. §. 30.

r Deformare. nisi ex cā. vt. §. de p̄. ob. l. q̄ fusi. r̄ §. le. i.
 q̄d §. si heres.

f Proprietatis
 vsucapio. f. p̄mit
 usufru. vt. §. r̄. §.
 §. vsuca. l. iusto. §.
 nō mutat. nec p̄
 gn̄. vt. C. de pig.
 l. vsucapio.

t Denegari.
 usufruc. vt. §. si ex
 noxa. ca. a. l. si euz
 usufructuario. et
 §. d̄ sol. si hoies. et
 de dā. i. f. l. si fini
 ta. §. i. i. q̄ r̄. hoc
 intellige q̄ iusu
 p̄tous fuit seru
 ductus p̄p̄tario
 nō defendete. als
 si defenderet p̄p̄
 tario r̄ dānare et
 usufruc. d̄z facere
 actous. r̄ ipe off
 p̄tous cōsequat a
 fructuario. vt aut
 p̄ferat ad lit̄ est
 mationem. aut ca
 reat fructu. vt. §. d̄
 noxa. si er duob̄.
 §. si. r̄. l. si noxale.
 vel dic q̄ h̄ nudaz
 tñ p̄p̄tate dede
 rat noxe d̄ns. Itē
 q̄re magis legati
 ope perit vsuca =
 p̄tōe. vt. §. d̄ usufr.
 le. l. ij. q̄ usufruc.
 Rñ. opa est i suo
 tātū q̄ cito mo. i. f.
 ficos. p̄p̄tas i h̄
 de facili ē. r̄ sic fa
 cili ad p̄p̄tate
 vadat. §. usufruc.
 frequēti alijs re

ne dolo malo faciat. qm̄ noxe
 deditio iure nō perimit usufr.
 non magis q̄ vsucapio pro
 p̄tatis: que post constitutū
 usufru. cōtingit. debet pla
 ne denegari usufru. persecu
 tio: si ei qui noxe accepit: litis
 estimatio nō offerat a fructua
 rio. **S**i q̄s seruū occiderit
 vtilē actiōem exemplo legis
 aqliē fructuario dādā nunq̄
 dubitauit. **P**aulus.

H Si usufructu legato i
 locum demortuari ar
 borum alie substituēde sunt:
 et p̄iores ad fructuariū per
 tinent.

Verba per modū cōditio
 nis plata inducūt dispositio
 nē quando dispositio sibi an
 nexa als non fortiret effectū:
 et tūc appellatione usufruct
 cōtinet v̄p̄tetas. h̄. d. Bar.

Roculus p̄i. **P**o.
 tat insulā ita posse le
 gari vt ei seruū imponatur:
 que alteri insule hereditarie
 debeat. hoc modo: si ille here
 di meo p̄miserit q̄ se non fore
 quomin⁹ alti⁹ ea edificia tol
 lan: tunc ei eorum edificiorū
 usufru. do lego. v̄ sic edium
 illaz quoad alius q̄ vti nunc
 sunt edificate nō erūt: illi usu
 fruc. do lego.

bus q̄ p̄p̄tue sunt. r̄ ideo p̄p̄tario r̄ eius here di vti
 les. r̄ ideo non ita facile. l̄z in usufru. fui eadez ratio sit.
 sed ad ea que frequentius sunt aptantur iura.

v Legis aqliē. f. directe. vt. §. ad legē aqli. itē mela. §.
 fi. r̄. l. seq. r̄. §. d̄ dolo elegat. §. si p̄uū. r̄. §. d̄ ser. cor. l. si q̄s.

A rbores vi tēp̄tatis non culpa fructuarij euulse
 sunt. vt. §. e. l. arbores. que est cōtra. sed et hic h̄z demor
 tuas: ibi non. vt. §. e. arboribus. in prin.

Roculus. que. f. seruū. r̄ hoc etiā steruiuos fie
 ri p̄t. vt. §. cōia p̄di. si q̄s duas. i. r̄.

U usufru. r̄ ita plenā p̄p̄tate legasse videt legādo
 usufr. s̄ h̄. §. usufr. ea. re. q̄ vsu p̄si. l. f. r̄. §. d̄ au. r̄ ar. le. l.
 sp̄s. phibuit em̄ cū alti⁹ tollere. q̄ phibitio leo cui ē le
 gata. p̄p̄tas v̄z vt fuit ip̄oat. i fructuario q̄ nulla ē: qz
 ff. ij

sine prohibe alii non tolleret. Itē cū remanet heredis res: ei dē fututē debere non possēt. vt. s. e. si cui. s. itē nerua. 7. j. de ser. ru. p. l. i. re cōi. qdā tñ dicit hoc intelligē dūz cū proprietatē vni alij vsufu. legat 7 onerat p̄prietarium ne alius tollat. Accur.

A Si arbores vento. vñ nō sunt fructuarij. vt. s. e. l. arbores.

B Suis actiōibus. s. actiōe ex te clamētō 7 heredē vel lterdicto qd̄vi aut clā. vel cōfessoria. vt. j. q. mo. vsufu. amit. l. reperi. s. fi. 7. l. s. in terdicti. 7. j. qd̄vi aut clam. l. deniq. l. rñ. Quib⁹ actiōibus agetur vt tollat vel pro de relicto habeat. vt arg. j. de dam. ife. l. p̄tor in fi. 7. j. ne quid i loco pub. l. ij. s. si ex fundo.

S quis ita legat⁹ esset. qz similis est vsufu. fructu. nō tamen est vsufr. nā perit morte: s. nō capitis diminutione. vt. j. de an. leg. l. in singulos. s. qdā 7 sic nichil est cōtra. Sed tu dic qd̄ est vsufu. qui sic relinquitur. 7 sic est contra. J. eo. de functa. s. sempro: nio. 7. j. de vsufu. l. fundi trebatiani vbi dñ non esse vsufu. Sol. cū legat ex reductu vel redditu fundi. vel etiāz ex fructib⁹ aliquā partē non est vsufu. qz partē rerum corporaliū legat. vt. l. illa defuncta. at cū fruct⁹ annuos vel redditus legat puto referre quib⁹ h̄bis reliquit. nāz si dicat do lego: vsufu. est. qz h̄c est mens testātis. vt h̄ j. de vsufu. l. e. l. cū ita. si aut dicat dari volo: nō est vsufu. qz voluit heredē dñm esse fructuū. 7 eos prestare legatario. vt dicta. l. fundi trebatiani. 7. d. l. in singulos. 7 est ad hoc arg. j. de vsufu. l. e. l. p̄rimonij. Item cōtra. j. de an. l. e. l. gatus scijs pre. vbi dicit seruitutē non esse p̄sonalem. 7 sic non vsufu. sed dic qz tibi omni anno heres p̄stare debebat. nō aut p se poterat p̄cipere legataria cuz dixerit testator: dari volo singulis annis: vñ nō est vsufu. s. alia p̄statio: vt in. d. l. patrimonij. 7. l. fundi. Ac.

S serui. ḡra. vt si ḡra fructuarij: ei acquirat. si dñi vel ipsius serui. tunc dño: vt h̄. 7. in si. per quas p̄so. no. acqui. s. itē qd̄ serui. 7. j. ad treb. fctā. s. si heres. s. j. videtur indistincte dño q̄ri. vt j. de acq. re. do. l. fructuario. q̄ est j. sed illā s̄m hui⁹ legis distinctionē intellige. Item alia ratione videtur indistincte dño queri: quia fructuanus non possēt iubere adire. vt. j. de acqui. here. l.

Legatum annuum sit vsufu. fruct⁹.

Qui amonet impedimētū non dicit⁹ aduersariū vti. B.

Si arbores vēto delectas dñs nō tollat: p̄ qd̄ incōmodior sit vsufu. vel iter: suis actiōibus vsufu. cum eo expectandum erit.

Qui legat fructus annuos videt legare vsufu. fructū forma lem. h. d. Bal. Alpiā.

S q̄s ita legauerit fructus annuos fundi cornelianigato meui do lego: p̄ inde accipi d̄z h̄c sermo acti vsufu. fructū fundi legatus esset.

S serui vsufr. Idem. Legatus sit quicqd̄ is ex opera sua acq̄rit: vel ex re fructuarij ad eum p̄tinet: siue stipuletur: siue possessio ei tradita fuerit. si vero heres institutus sit vel legatū accepit: la beo distinguit cuius ḡra vel heres institutus sit vel legatū accepit. Idem.

Sed etsi quid donec seruo in quo vsufu. alterius est querit qd̄ fieri oporteat et in oibus istis si quidē cōtē-

aditio. s. p̄terea. que est contra. Sol. dominus iubebit et restituet fructuario. vt. j. de vul. 7 pu. substi. sed et si plures. s. in arrogato. 7. j. de stipu. seruo. l. penul. Et ad hoc poterit cogi officio iudicis. vt ar. j. de aqua plu. ar. l. ij. s. itē varus. cū 7 sibi nō noccat 7 alteri. p̄sit. Et p̄ter dictis p̄z h̄c ser-

uū posse duplici iure habere pecuniā. vt. j. de pecu. h̄nc q̄ri. s. p̄t. Sed et si qd̄. Acquiret. l. mo indistincte videtur domio reddendum totuz. vt. j. de act. emp. iul. s. si quis seruo. q̄ est j. vbi veditoz indistincte dat emptori. sol. aliud in seruo vendito cui aliquid datus est post veditonem totum em̄ dandū est emptori indistincte. vt ibi. Itē contra. j. de edil. edi. l. cū autem. s. fi. 7. l. se. sed et ibi est alius casus in seruo. s. redhibito vt indistincte oia reddant venditori. Vel dic ita etiā ibi distinguit dū vt h̄c. vt ibi dices. itē j. de acq. re. do. cū fructuarij. vbi indistincte dicit domino queri donata huiusmodi. Sol. dic

indistincte. i. nō habita distinctiōe cōtēplatiōe ipsi serui vel dñi quin in vtroqz casu dño queratur. secus si fructuarij. vt h̄c. Itē opponit adhuc quomō ex hac cā q̄ri cū nec sit ex re: nec ex opa. Rñ. immo ex re videt esse si eius cōtēplatiōe fiat. vt. j. de acq. here. aditio. in fi. f. Nec distinguimus. cū cōstet cui⁹ cōtēplatiōe factū est. 7 sic nō obstat. j. de castrensi peculio. l. si forte. 7. l. castrense. 7. l. miles. 7. l. filius. 7. l. dotē. s. fi. in quibus distinguunt an sit notus filius. ab eo qui i castris ei donat vel dat.

Sed sicuti stipulādo. ex sua opera vel re fructuarij si. x. daret seruo fructuario.

Si cōpaciscendo. ex re fructuarij si. x. daret seruo fructuario.

Sed sicuti stipulādo. ex sua opera vel re fructuarij si. x. daret seruo fructuario.

Si cōpaciscendo. ex re fructuarij si. x. daret seruo fructuario.

Sed sicuti stipulādo. ex sua opera vel re fructuarij si. x. daret seruo fructuario.

Si cōpaciscendo. ex re fructuarij si. x. daret seruo fructuario.

Sed sicuti stipulādo. ex sua opera vel re fructuarij si. x. daret seruo fructuario.

Si cōpaciscendo. ex re fructuarij si. x. daret seruo fructuario.

Calligatio modica q̄bus dā permittit.

Quis donaturus. vstitutum. no. ar. quia vstitutus est. sic et de edili. edic. q. si nolit. §. quia assidua. et de aqua plu. ar. l. si prius. §. i.

Ed et si quis. s. extraneus.

Scilicet. et si seruo. z sic in obligationib. distingue stipulante. pr. quez ds inuenit dona natur. aut repetitur. Bul. i. stipulante a dicto aio do nadi acqrit adieco. nec repetit vt h. z de h. ob. auil. §. q. fundu. et ista. de inuti. stipu. §. si quis aliquam.

Satisfecit. d. do fideiussores p soluendo p. cio.

Eius. fructuarii.

Stipulatus sit. quo casu ex stipulatione sola non numeratone nascit actio. vt. de no. us. si ita fuerit. §. si. l. l. seq.

In pendenti. no. in pendenti esse dñum donec numeratio declarat cui sit. vt hic et de acq. re. do. fu. §. si. et. de edili. edic. bouem. §. si. et ar. §. si cer. pe. l. p. inde. z. de re. du. qd. §. h. §. de stip. ser. l. si seruo. cõs. Sol. hoc accipe. f. esse in pendenti ante futura signifi catione nõ presenti statu. cum emi ho die certu sit re tra dita nõ esse ex re fructuarij vel opa serui. §. dno est qsi ta. vt ista. p. quas pso. no. acqri. §. de his. p. terea l. l. z. raris ali. casus est. l. i. duob. dñis. hic autem in fructuario z domo.

Whuc interesse. als incipit. Let als non.

Whuc interesse. als incipit. Let als non. i. huanior est. imo alia snia vt verior. vt. de ac. emp. si fu. l. pn. q. est. §. Sol. hec snia vt huanior recipit. ibi hõ de rigore dicit. vel ibi soluit fructuari. h. fu. vel ibi erat res tradita. h. nõ eo tpe q. finit usufr. vel ibi usufructuarii fuit in delicto. qre fuit ca. di. h. nõ. pma verior.

Et dena. i. r. r. vt. §. de le. l. si ds testõ. §. h. p. p. r.

Si numeratione. i. numerando. 230.

Uendicabit. domnus eorum.

Cõdictione. s. idebiti. vt p dictione indebiti repe tant. vt. de p. di. indebi. c. du. z. l. si nõ forte. in p. in.

Soluit. seruus. liber autem homo posset facere.

Nihil fecit. no. rone incertitudinis neutri valere.

Stipulatio p. p. ietatis dno. S. Jul. snia huanior est. Si ex re vtriusq. p. ciu fuerit solutu: ad vtriusq. dñu ptinere Jul. s. ri bit. f. prata portioe p. ciu solu ti. Quid tñ si forte sit soluerit ex re vtriusq. vtputa. r. milia p. ciu nomie debebat. et dena milia soluit ex re singulor. cui magis seruo acqrat. si numera tiõe soluit: intererit cui? pto res nũmos soluat. nam quos postea soluerit: aut vendica bit: aut si fuerit nũmi psum ptia: ad p. dictione ptinent. Si hõ simul in sacco soluit: ni chil fecit? accipiet. z tõ nõdũ acqrisse cuiq. dñum videt: qz cũ plus precio soluit seruo: nõ faciet nũmos accipietis.

Pulcher. §. pro tpe q. durat usufru. in effectu qrit fructuario: p tpe quo nõ durat i effectu p. p. ietario. h. d. c. l. si operas. i. eo. alberticus de ro.

Si opas suas fu. iste locauerit: z in annos singulos cer tũ aliqd stipulet: eoz qdẽ an noz stipulatio qb. v. usufru. mã sit aqref fructuario. sequen tiũ hõ stipulatio ad p. p. ieta riũ trãsit: semel aqrisita fru ctuario: quis nõ solear stipu latio semel cuiq. aqrisita ad aliũ trãsire nisi ad heredẽ vel ad arrogatorem. Proinde si forte usufru. in annos singu los fuerit legat: et iste seruo opas suas locauerit: et stipu latus est vt supra scriptũ est: put capitis diminutõe amif

et trãfactõe. vt. de stip. ser. l. si seruo cõmunis. §. si.

Uel ad arrogatorem. vt in ista. de acqui. per arro. §. i. z subaudi. vel ad alium similem. vt bonorum possessõ: e vel fideicommissarium.

Legatus. s. in hoc seruo q. suas locauit operas.

Supra scriptum est. s. in annos singulos.

Diminutione. maxima vel media. vel etiam mini ma olim. vt. C. de usufru. l. corruptionem.

a Restituitur. als restituit. s. usufr. usufructuario mor. i. l. anno sequenti. als restituit. r. expone eo mo. vt. J. q. mo. usufr. amit. l. i. an. fi. r. l. q. s. si immediate pmi anni capite diminuit fuerit: none tota pensone habet: qd videf. vt. J. d. an. le. l. a nobis. r. J. de st. ser. l. i. seru? comu nis meus. s. cum seru? s. ar. J. e. l. si opas. Rn. totuz qri. s. p. c. d. i. c. t. o. e. z sine ca. e. r. t. e. p. o. r. i. s. d. amittit v. l. fr. p. e. s. i. o. n. e. d. o. m. i. o. p. s. t. a. b. i. t. v. e. l. d. i. c. v. t. d. l. si opas. qd autem hic dicit ambu lat stipulatio. ex pone. i. c. o. m. o. d. u. m. stipulatiois vt in superiou casu. vt no sit J. d. st. ser. si seru? cois meus in p. d. i. c. t. o. s. c. u. s. r. u. s. v. l. p. o. t. b. i. c. i. p. r. a. t. a. t. p. i. s. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. n. e. q. r. i. f. r. u. c. t. u. a. r. i. o. c. u. s. e. r. s. u. o. d. e. l. i. c. t. o. a. m. i. s. i. t. v. s. u. s. f. r. u. s. e. c. o. s. i. p. m. o. r. t. e. v. t. i. b. i. v. l. d. i. c. a. d. p. n. c. i. p. i. u. g. l. o. r. e. f. e. r. t. a. p. t. i. u. s. l. z. i. n. s. i. n. g. l. o. s. a. n. n. o. s. f. u. e. r. i. t. l. e. g. a. t. u. s. t. a. m. e. s. i. c. a. d. i. m. a. x. i. m. a. v. e. l. m. e. d. i. a. p. a. t. i. a. t. r. i. n. s. e. q. u. e. n. t. b. n. i. c. h. i. l. r. e. s. u. m. i. t. v. t. n. o. t. J. q. m. o. v. s. u. s. f. r. a. m. i. t. l. i. i. j. n. i. s. i. r. e. s. t. i. t. u. e. r. e. t. i. n. i. n. t. e. g. r. u. m. r. i. t. a. s. s. e. r. p. p. e. t. a. r. i. s. i. n. g. u. l. i. s. a. n. i. s. a. n. t. e. q. u. e. s. r. e. s. t. i. t. u. a. t. u. r. l. e. x. t. n. n. o. t. a. t. d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. i. t. e. r. v. s. u. s. f. r. u. r. z. a. n. n. u. s. l. e. g. a. t. u. s. f. i. n. J. z. o. v. t. J. d. e. a. n. l. e. i. n. s. i. n. g. u. l. i. s. r. s. i. c. p. o. t. s. o. l. u. l. e. x. a. n. o. b. i. s. v. t. J. e. l. s. i. o. p. a. s. i. t. e. n. o. h. i. c. q. a. c. t. i. o. v. e. l. s. t. i. p. u. l. a. t. i. o. a. m. b. u. l. a. t. v. t. J. d. m. i. c. a. e. s. f. i. r. l. e. r. J. d. a. q. p. l. u. a. r. l. i. s. i. t. e. r. t. i. n. o. s. i. p. u. o. b. A. c. q. r. i. p. o. n. e. e. x. e. m. p. l. u. v. t. q. r. e. z. f. r. u. c. t. u. a. r. i. j. s. t. i. p. u. l. a. t. v. t. i. n. s. t. i. d. e. s. t. i. p. s. e. r. s. i. v. e. l. p. o. n. e. q. f. r. u. c. t. u. a. r. i. o. e. r. a. t. i. u. d. e. u. s. z. e. r. e. i. u. s. p. e. c. u. n. i. a. e. m. i. t. s. e. r. u. u. s. m. a. c. i. p. i. u. s. r. p. i. a. n. u. z. v. t. C. d. e. e. p. i. s. r. d. e. l. d. e. o. n. o. b. i. s. s. p. e. c. D. e. n. i. q. q. d. n. o. n. s. o. l. u. m. i. n. p. r. e. m. i. s. s. o. c. a. s. u. a. c. q. u. i. r. i. t. u. r. p. p. i. e. t. a. r. i. o. s. e. d. e. t. i. a. m. i. n. h. i. s. d. u. o. b. u. s. s. e. q. u. e. n. t. i. b. u. s. D. A. c. q. r. e. r. e. s. z. t. e. n. e. f. r. e. s. t. i. t. u. e. r. e. v. t. J. d. s. t. i. p. s. e. r. l. p. e. r. f. a. c. J. d. s. t. i. p. s. e. r. l. i. s. p. e. r. d. e. a. c. q. r. e. d. o. l. p. s. u. i. s. f. r. u. c. t. u. a. r. i. o. E. C. o. n. t. r. a. a. u. t. i. s. i. e. r. e. p. p. e. t. a. r. i. j. s. t. i. p. u. l. e. t. f. r. u. c. t. u. a. r. i. o. f. S. t. i. p. u. l. e. t. s. e. r. r. e. p. p. i. e. t. a. r. i. j. n. a. e. r. i. l. l. i. s. d. u. a. b. c. a. u. s. i. s. t. a. n. t. u. m. q. u. e. r. i. t. u. r. f. r. u. c. t. u. a. r. i. o. v. t. J. d. e. o. s. i. s. e. r. u. i. v. s. u. s. f. r. u. g. I. n. s. e. f. c. o. n. s. t. i. t. u. t. u. m. h. S. t. i. p. u. l. e. t. u. r. s. a. b. v. s. u. s. f. r. u. r. z. n. o. n. s. i. b. i. s. e. d. p. p. i. e. t. a. r. i. o. v. e. l. s. i. n. e. n. o. i. e. v. t. s. u. b. i. j. c. i. t. a. l. i. u. d. e. n. u. m. s. i. s. i. b. i. s. i. c. u. t. q. u. a. s. d. o. s. i. b. i. c. o. d. u. c. a. t. q. z. n. i. c. h. i. l. a. g. i. t. u. r. v. t. J. s. t. a. t. i. m. s. u. b. i. j. c. i. t. S. i. d. e. i. u. l. v. e. l. h. i. c. i. u. s. s. e. r. a. t. p. p. i. e. t. a. r. i. u. s. i. b. i. n. o. n. v. e. l. v. t. i. b. i. i. N. o. m. i. n. a. t. i. m. s. p. r. o. p. u. c. t. a. r. i. o.

sus fuerit usufructus mor res tituitur: r ambulabit stipula tio: pfecta q ad heredē redi bit ad fructuariū. qstionis est an id qd acqrit fructuario non pot ppetuario acqrat: r Zul. qdē. l. i. x. v. dig. scribit. qd fru ctuario acqri nō pot ppetua rio qdē qri. deniqs scribit euz q ex re fructuarij stipulef no minatim ppetuario: vel iussu ei? ipsi acqre. Contra autē nichil agit: si nō ex re fructua rij nec ex operis suis fructua rio stipuletur. **S**eru? fru ctuari? si vsufu. in se? dari sti pulef? aut sine noie aut nomi natim? ipsi ppetuario acquiri exēplo serui cois q stipulādo rē alteri ex dñis cur? res? est ni chil agit. **Q**m rē suā qd stipu lādo nichil agit: alteri stipulā do acquiri solidum. **S**i fru? cōducat fructuario opas suas vel rē suā nichil vs: nisi noiatim ppetuario stipu lef v? pducit. **h. d. Alb. de ro.** **S**eruo? fru? Iusta. **S**eruo? opas ei? locaue rit: nichil agit. nam r si ex re

h. Cuius res. r subaudi ei cuius r. nam nō valet vt hic. r insti. de stip. ser. s. fi. **S**eruo. als. S. i. d. e. i. u. l. als incipit lex si seruo. **N**ichil agit. vt dñō qrat. r est rō: qz quantū ad ea q ex opa. pueniūt sūt est h. hñi plenā ppetatē quā certū ē a suo stipulari nō posse. nec ē J. s. e. pri. s. si fu? v. t. i. b. i. nō dixi. v. l. t. b. i. nō stipulabaf seru? a fructuario ex ope ris. r ideo valet. **S**tipulatus sit. puta. pñonez ex domo mea fructuarij. r ē hic ea dē ratio quā mo do reddidi in sus periori responso. **F**aciendo. i. stipulādo a me et ex re mea vel ope ra sua. **N**ec quidē. hec negatio sup fluit p psequē. sic. s. e. si cuius. s. fructuarius. **N**on obliga uit. nisi forte noia tim ei dñō stipule tur. vt. s. pri. s. si seruus. r. j. pri. s. r. nichil agit. scz vt me obliget. obligabit tñ ipse dñs b peculio mi chi fructuario ex eo s. c. u. que intui cū suo. vt. J. d. pec. l. ff. creditor. s. si. q. ē J. nā fructuari? cū suo cōtrahēdo mercedē p opis ei iponere pōt. vt. J. d. vsu r ha. l. s. z. i. p. i. **S**i duos fructuarios. id est qui habent vsu fructu am in seruo. **E**t in duobus bo. si. possessouibus. i. rñ. r postea di cit idē in fructuariis. **E**x re alterius. s. bo. si. pos. **E**partē dñō. ali? ergo bo. si. pos. impedit. ipsi tamen non qrit s. dñō. vt hic. sed cōtra J. de acq. re. do. l. qui bo. s. si. et. J. de stip. ser. l. i. si alienus seruus. in quib? ll. diaf q totuz queritur ei possessori ex cuius re qstuit. Sol. h. c. de rigore. ibi de eqrate. vel ibi stipulabaf rē q erat dñi. vñ sibi plus qri nō poterat. vel verius dic. p pte qrit. vt hic dicit. sed tñ dñs debet restituere p dictionē sine cā. vt. J. de stip. ser. l. p. r sic inspecto etiam totuz acqrit ei ex cuius refuit stipulatus. vt in ll. contrarijs. **S**tipulatus. domino. **A**cipimus. vt. C. per quas perso. no. acq. l. si duo bus. r. J. de stip. ser. p. i. o. i. d. e. **I**n fructuarijs. s. qd est in bo. si. possessouib? et iō h. signa. r solue p. rariū. J. de stip. ser. si alienus. r solue cor dem modo vt modo dixi circa bo. si. pos.

DICITUR

A Non totum. quia non totus usufru. eius fit.
B Posse ostendimus. vt. s. e. l. adhuc. §. questionis.
C Quod autem diximus. s. e. l. si serui.
D Omnia. quæsta ex re vel ex operis.
E Fructuario. scilicet cuiuslibet.

S Operas locauerit. l. y. annos.
S Impfecto. i. nodu impleto.
H Qd supel. i. ei. tēpous pēto. s. o. et sic non est. s. o. de supu. ser. si seruus cōis. §. si. et vt diximus. s. e. l. adhuc. §. si opas.
I Dicendum est. forte refert an amissus sit usufr. ppter delictū fructuarij: an alia de cā. vt in pmo ob- tineat qd hic di- cit. in scōo cō. an- ni in q amittit re- tineat omnia. et ni- chyl ad ppetariūz redeat. vt ar. j. de an. le. a nobis. s. z certe aliud est in annuis. r. relictis vt dicit. l. illa a no- bis. et aliud t vstru. in q etiā si ma- turis fructibus si- mafr usufru. nō tñ vltra dz hē. vt. j. e. defuncta. r. j. de an. le. in singlos.
S Pēdētes. vt poma.
I Testator. vstru. legato. s. o. m. Cedēte. alio- quā sunt heredis sicut et serui sunt q nascitur ex an- cilla pēdēte condi- tiōe libertatis. vt C. s. fidei cō. lib. l. cum libertatem.
N Exatēs. vt segetes. vel p. co- dē ponit fm quof- dā. s. qd si heres moram fecerit in adēūdo vt sic fru- ctu pendētes fru- ctuarij non depo- neret. Rñ. tenerur de dolo: si hoc dolo fecerit. vt. j. de si- deicō. lib. si quis ro. r. j. eo. si usufru. legatus. in pūm.
O Merces. modus enim non qualitas vtendi inspi- citur. vt. s. eo. item si fundi. §. si.

quo casu non totū acquiritur fructuario: ppetatis domio erit questū: quoniā ex re fru- ctuarij qri et posse ostēdim^o.
A D aut diximus ex re fru- ctuarij vt ex opis posse acqre re: vtrū tūc locum hēat qtiēs iure legati usufru. sit cōstitut^o an et si p traditionē vel stipu- lationē vel aliū quēcūqz mo- dū videndū est. z vera est pe- gasti snia: quā et Jul. li. xvij. se- cut^o est: oia^o fructuario^o acqri.

C Do rata tps qd usufru- ctuarij durauit: diuidit emolumen- tū stipulatiōis iter ppetariūz r fructuariū. h. d. Bal. P au.
S Opas suas locauerit serui fructuarij: r iper- fectō tpe locatiōis usufru. in- terterit: qd supel^o ad ppetariū ptinebit. sed et si ab initio certā summam ppter operas suas certas stipulatus fuerit: capite diminuto eo idem dicē- dum est.

C Fruct^o pēdētes die usufru- ct^o legati cedente spectat ad fructuariū. h. d. Alb. A lpa.

S Pēdentes fruct^o iā maturos reliquisset te- stator: fructuarij eos feret: si die legati cedēte^o adhuc pen- dētes deprehēdisset. nā z ex- tates^o fruct^o ad usufr. ptinēt. Si dñs solit^o fuerit tabernis ad merces^o suas vti vel ad ne- gociationē: vtiqz pmitte^o fru- ctuario locare eas et ad alias merces: z illud solū obseruan- dū ne v^o abutaf^o usufructua- ri^o vel p tumeliose^o iurto seve- vta^o usufru. **S** i serui usufr- legat^o est cultus testator: quasi

P Abutatur. scilicet vt res intereat.
Q Contumeliose. r sic non meretricibus. vt. s. e. si cu- ius. §. si. r. l. sed r si quid. §. sufficienter.
R Tacuo. i. vili. r quasi nullo.
S Utebatur. vt cultos porcorum.

ministerio v^o cno^o vtebatur: si eum disciplinis^o vel arte^o in- stituerit: usufructuari^o arte ei^o vel peritia vteatur.

C Onera realia que prestan- tur a re vel occasiōe rei ad fru- ctuariū pertinent. Albericus.

S i qd cloacar^o nomie de- beat. vel si qd ob formā a qdu- ctus q per agrū trāsit pēda- tur ad onus fructuarij ptine- bit. s. z et si quid ad collationē vie/puto hoc quoqz fructua- riū subiturū. ergo et quod ob trāsitū exercit^o cōfer^o ex fru- ctibus. Sed r si quid munici- pio^o debeat: nam solēt possesso- res certā partē fructuū muni- cipio viliori p cō addicere: so- lēt et fisco functiones presta- re. hec onera ad fructuarium pertinebunt^o.

C usufructuari^o p^o vti re fm conditionē r possibilitatē rei: r ita vt non incidat in penā p ppetariū impositā. Bal.

S i qua seruit^o imposita est fūdo^o necesse habebit fructua- rius sustinere. vnde z si per sti- pulationē seruit^o debebat^o idē- puto dicēdū. Sed r si seruus sub pena^o emptus sit interdi- ctis certis qbus dā^o: an si vstru. eius fuerit legatus obse- uare hoc fructuari^o debeat: et puto debere^o eum obseruare alioquin nō boni^o viri arbitra- tu vtiur r fruitur.

C In nūmismatib^o pōt cōsti- tui verus usufru. qz vstru nō cō- sumit. h. d. Alb. s. ro. Pōp.

N Ammismatū aureorū vel argenteorū veterū quibus pro gēmis vti solent:

fructuario sūllet cōpā dphēdā. s. z an ē^o ppetariū pmittit^o pena si p^o fac fructari^o. Rñ. sic. vt. j. s. d. hē. ep. si qd sub h. Ammismatū. gen^o nūm valēs. r. in q imago pnci- pis v^o alter^o. vt. j. s. au. r. ar. le. h. qm^o. §. si aut auz. ff. iiij.

T Disciplinis: etiā liberalib^o.
V Arte. s. me- chanica. Accur.
R Si qd cloa- carū. i. p^o cloace publice refectōz.
P per agrum. eisdē vel alium.
S Ad collatio- nē. ipēdēdū sit.
A Exercitus. s. ipēdēdū sit vt feli- cis embolē v^o ad- uēnis pncipis. vt C. de sacrosan. ec. laubem^o nullam. r. l. neminem. r. fa- cit. j. e. l. usufr. reli- cto. r. s. e. l. hacten- n^o. r. l. v^o. §. qm. r. j. s. vstru. le. l. qro.
B Dmucipio. scz sit p^o hēdū.
C Pertinebit. imo vt q ad dñz. vt. j. de le. r. j. l. q cō- cubmam. §. q hor- eos. q ē j. sol. si sibi fructuari^o ca p^o s- tisset nichil vales- ret legatū qd ei re- māssisset. vt ibi.
D fūdo. a testa- tore r an^o vstru. esset cōstitutus.
E Debebat. er- go p^o s^o tuta erat.
F Sub pena. q moraret in certis locis. s. o. vt. j. de fuis expor. titi^o.
G Quibus dāz. scilicet locis.
H Debere. j. e. arbores. §. i. j. vbi reijat colonū. sol. hocideo qz h parz vel nichil de libe- ro fruēdi arbitrio dimittit. at ibi sic.
I Nō boni. qd facere dz. si p^o p- tari^o ob hoc aliqd p^o s^o tuit peti a fru- ctuario.
P ppetariū pmittit^o pena si p^o fac fructari^o. Rñ. sic. vt. j. s. d. hē. ep. si qd sub h. Ammismatū. gen^o nūm valēs. r. in q imago pnci- pis v^o alter^o. vt. j. s. au. r. ar. le. h. qm^o. §. si aut auz. ff. iiij.

Usum fructus. quo casu etiam proprietates legata videtur
fieri quosdam. vt. s. e. l. p. culus. vel dic qd vsufu. tri. et po-
terat talis haberi fructus vt pignori obligent. fructus em
re. vt. j. de vsu. l. si. sed hoc falsum est simuliter qz fructua-
rii no pot obligare. vt. C. e. l. interest. r. qd dfr fructus rei e
re. i. vtilitas. Jo.

Usum fructus legari pot. l. pia.
Omnium bonorum vsufu-
ctum posse legari (nisi ex-
cedat dotantis estimationem)
Celsus et Julia. lib. x. scribit: et
est verius. Paulus.

Si is qui binas edes ha-
bebat aliarum vsufu. lega-
uerit: posse heredem Marcellum
scribit alteras alius tollendo
obscurare lumibus: quoniam habi-
tari potest etiam obscuratis edibus
ut non in totum edes obscuren-
tur: sed modicum lumen quod ha-
bitantibus sufficit habeat. Idem

re fructuarii etiam idem
telligit quod ei fructuarii
donauerit concesseritve vel ex
administratioe rerum eius prope-
dij seruus fecerit. Proponit.

Si quis binas edes quas
solas habet vel fundum
tradiderit: excipere potest id

gata est fm hzo. r sic remanent tres psonales. ille autē
de qd statū subicit h no erant seruitutes. vt ibi dices.

Ualet exceptio. immo vt no valere. qz hec fructus
ius pascendi est p dialis. ipe autē p dialis no hz vt hic dicit
et sic est extra insi. de serui. s. in rusticorum. r. j. de ser. ru.

quod persone no predicti est. velu-
ti vsu r vsu fructu. Sz r si
excipiat vt pascere sibi vlti iha-
bitare liceat: valet exceptio.
cum ex multis saltibus pa-
stione fructus perciperetur. Et
habitationis exceptione: siue
temporalis: siue vsus ad mor-
tem eius qui exceptit vsus vi-
detur exceptus. Papinianus.

Si titio vsufu. r meuius
proprietates legata sit: r
vltio testatore decedat titius
nichil apud scriptum heredem
relinquerit. et id nerat quo
qz rescriptis. Usum fructu in
quibusdam casibus non pro-
prietatis effectum obtinere con-
uenit. vnde si fructus vel fun-
di portio petatur absolutio-
ne secuta: postea pars altera
que accreuit vendicetur: in
litem quidem proprietatis iu-
dicate rei exceptionem obsta-

re. l. ite sic. in pu.
r. l. pecoris. fo. de
cunt qdam q est
pfernalis serui-
tus qn no hz p d-
um cui debeat. vt
hic. r arg. j. de ali.
le. l. mela. s. quada
libertis. ceteruz si
hz predicti tuc res
lis. Sed tu dic q
hoc ius. f. pascen-
di si fructus est sp
realis siue p dialis.
lis. et q qns di-
cat eam esse pso-
nalem: exponit vt
cu certa persona
quantum ad como-
dum finiat serui-
tus non sui natus
ra: qz postea obsta-
bit exceptio. si ho
no hnti predicti co-
cedat: vt hic fuit
ius pascendi no est
serui p dialis vel
pfernalis: sed ius
quoddam ex comi-
sioe vt alio p d-
qstis fm hzo.

Usum fructus. ppter i-
proprie
copete-
re pot.

DIU
VI

Usum. quantum ad commodum: non tamen est vsus
vt insi. de vsu r ha. s. sed si cui.
Tunc r vltio. idem si si quicunqz postea. vt. j. de vsu:
fructu. accre. l. idem r si apud. s. sed si cui.

Reinquet. sed plena proprietate consequitur meuius.
vt hic r. j. si vsufu. pe. l. fundus. etiam si pars vsufu. pe-
nes heredem remansisset: r alia relicta esset titio. nam poti-
us proprietario qz heredi fructuario remaneret. vt. l. de
vsufu. ac. l. idem r si apud. s. si cui. secus autem in p no scri-
pto et in ca caduci r caduco alio. f. qz vsufu. na si idem
legatarius substituit: vel coniunctum no haberet sicut hic
erat: accresceret heredi. vt. C. de cad. tol. s. in pmo. r. s. p
secdo. r. s. in nouissimo. nec em proprietarij herat comi-
ctus vel substituit fructuario. posset tñ dici fructuarium
proprietario re coniunctum: cum partem domini obti-
neat vsufu. vt. s. eo. l. iiii.

Usum fructu. pone casum q michi r alij fundi. pprie-
tas fuit legata: regi ad meam parte actione in re vel ex
testamento r amisi: postea repudiat collegatarius meus
no accrescit michi. ite pone vsufu. michi r alij relicti
petij parte mea r amisi: r postea fructuarii cadit a sua
parte: hoc casu michi accrescit. r rone diuersitatis dicit.

Portio. coniungit in cau. s. distinguit in r sione. ac.
Accreuit. alio collegatario repudiante.
Exceptione. vt q no debeat ob stare cu sit aliud cor-
pus qd id ee opz. vt. j. de exce. rei iudi. cu qnt. r. l. fe. Rñ.
exceptio rei iudi. ob stat qntes p sequens iudicij infringit
qd est statutum in pto. vt. j. de iurciu. l. duobus. s. exceptio

Serui-
tutes p-
sonales
quattu-
or sunt.

Usum fructus. i. seruitute psonale vt subicit. no autem
reale cu realis no possit ee nisi vterqz habeat predictum. vt
insi. de ser. s. ideo. r no. qz psonales sunt qttuor. vsufu. r
vsus habitatio. r opa siue mlieriu seruo. alie reales
siue p diales appellant. vt. j. de ser. l. i. r. j. de oper. fer. l.
fructus. r. j. ad. l. fal. l. i. s. si operis. r insi. de vsu r ha. s.
sed si cui. pbabilius tñ est dicere operam no ee psonale
seruitute. qz no perit morte legatarij. vt. j. de vsufu. l. l.
q. nisi dicat psonalis qz perit morte eius hois in quo le-

Liber Septimus:

a Iustus est. scz in testamento. Accur.
b Legati. s. usufr. que nō reddā vt statim dices.
c Liberū. videbat em q statim quasi iā finitor usufr.
perueniret ad libertatē: tamen non est ita.
d Aliquā rē. vt. J. de l. qz. s. nunquā estimatio legati usufr.

frui. tunc restituef
sitis qstio fit. C.
de fideicō. l. i. s. i. r.
videt restituēda.
vt in reb⁹ que vfu
ipso psumunt dē.
vt in l. i. e. s. consti
tuit in fi. s. r. J. de
usufr. ca. re. q. vfu
cōsu. l. hoc senat⁹.
s. si pecunie. pu
to tñ cōtra. qz nō
serui: sed fructuū
vt vtilitatē: scā est
estimatio s. 30.

Qui usufru.
existimauit
f. magister me⁹.

f Area. s. post
ea facta sit. r. no.
qz ideo dicit area:
quia si nō vsqz ad
areā de posita es
sent tigna: eadez
dom⁹ diceret. vt
J. de ver. ob. inter
stip. s. sacrā. r. J. d.
solu. q. res. s. areā

s facta sit. cur
non est idē iuris.
Rñ. qz area eius
dē nature dici pōt
que fuit legata. so
lum em imobiler
qsi imutabile est:
sed in insula vel
domo est. qz cer
ta forma distigui
tur et substantiā
capit. forma autē
perempta res in
scripsit vt. J. ad
exhi. iul. s. sed: si
quis. r. J. de au. et
argen. leg. scia. de
nouo igit domus

cōstructa nō vetus in ppetuū destructa vt reparari. soluz
alt nō spālī forma: sed in primo statu semp relinquit
30. r. hoc in legato usufru. Si aut pprietas eēt legata
indistincte deberet nisi expresse testator mutasset volun
tatē. vt. J. de le. iul. si chorū. s. pe. r. si. r. de le. i. serui filii
s. si pocula. r. s. flaree. r. sic nō ob. J. de excep. rei iudi. l. et
an eadē. s. idē corpus. r. J. de serui. vrbā. s. di. seruitutes
h. J. dē qz eē. l. qd. s. pti. r. 30. (s. si sublatū.

Quasi usufructus exceptio fini
tur cum psona excipientis ni
si tacite vel expresse sit acrum
q exceptio transeat ad here
dem. hoc dicit Bal.
C stipulatus sum a titio frui

Quasi usufructus exceptio fini
tur cum psona excipientis ni
si tacite vel expresse sit acrum
q exceptio transeat ad here
dem. hoc dicit Bal.
C stipulatus sum a titio frui

Quasi usufructus perti
nere desisse si qd locov usufru
ctus estimat percepti q estimat
alo qstibus subrogat. Bal.

U usufru. serui michi legat⁹
est: itqz cū egovtfrui desisset
liber eē iustus est: deinde ego
ab herede estimationē legati b
tulit: nichilomagis eū liberuz^c
fore sabinus rñ. Rñ qz videri
me vti frui hoīe p quo aliquā
rem habeā. Cōditionē autēz
libertatis e⁹ eandēz manere.
ita vt mortis mee aut capitis
diminutiōis interuētū liber fu
turus esset. Africanus.

Qui usufru. aree legauit
rat: insulā ibi edificauit
ea viuo eo decidit: vel deusta
est: usufr. deberi existimauit.
Cōtra aut non idē iuris esse: si
insule usufr. legato: area de
inde in insula facta sit. J. de mo
esse: r. si sciphoz usufr. legat⁹
sit: deinde massa facta: r. iterū
sciphi. Izei pūstina qualitas
sciphoz restituta sit: non tñ il
los esse quorum usufruc. lega
tus sit.

U usufructus exceptio fini
tur cum psona excipientis ni
si tacite vel expresse sit acrum
q exceptio transeat ad here
dem. hoc dicit Bal.

C stipulatus sum a titio frui

insula q destructa postea restituit: etiā si eo alo dirueret
vt postea reficeret: licet in nauī sit aliud q in domo vel
massa. vt. J. de ver. ob. inter stipu. s. sacram. r. s. natus. et
J. de solu. q. res. s. aream. forte qz non adeo in suū statū
domus vel sciphus reduci pōt sicut nauis. vt pote cum

tabularū defacili
possit fieri etiā ab
imperito aliquo
dempto vel etiāz
adiuncto eadē re
positio: nō autē ti
gnozū r. tradium
in pūstina loca sic
fieri pōt eadē re
stitutio. ppter ma
terie aptitudinēz
leuigationē: q nō
fit i ignis dom⁹:
vt i tabul nauis
qz ergo non vī re
manere idē stat⁹
vel eadez positio
in domo in nauī
nauis: alia dom⁹ esse
cēsetur. vt ar. J. de
solu. l. cuz. qz. r. l.
qui res. s. aream.
super eo qd dicit
de suo manumisa
so: qz alius videt
post statum mu
tatum. Accur.

Hoc ita se habere manife
stus in cā legatoz apparet.
et em si heres a quo detracto
usufructu pprietas legata sit
priusqz ex testō ageret deces
serit: minus⁹ dubitādū est qn
eius heres⁹ plenam pprieta
tem sit debitorus. J. dē qz r. si
sub cōditione simili legatus⁹
sit et pendente conditione he
res decesserit.

C in legato usufr. post mor
tem succedit obligatio ad iter
esse. h. d. cum. l. seq. Bal.

U usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Qui usufr. serui titio legat⁹ est:
r. cum per heredē statet quo
minus pstatet seruus mortu⁹
est: aliud dici nō posse ait: qz
in id obligatū eē heredē: quā
ti legatarij inter sit morā factā
nō esse: vt. s. ex eo tpe in diē in
quo seruus sit mortu⁹ usufru.
estimēf. cui illd quoqz pns est
vt si ipse titi⁹ mortu⁹: similiter

Questum est. usufru. ferui alicuius. **Q**uod per te. l. pmissioe. azo. dubitatio autē legis erat q̄ nondū decemū cucurrerat. vel dic q̄ erat dubitatio: q̄ volebat ille pati q̄ aliud quiquēntū: vt sic intergrū decemū habeat fructuari. q̄ nō pōt. immo estimatioe preteriti tē-

pous p̄habuit. vt hic. r. j. de usufru. le. si usufru. m̄chi r. j. de defuncta. et l. q̄ si heres. et. l. cuiuslibet. in p̄n. r. s. l. pri. s. fi. c. **Q**uod de. l. pro m̄ssioe.

Et opas. i. estimatioe earū. **A**cursus.

Non vti. donatus est. f. usufructus. **S**erit. alioq̄n si aliq̄s istoz vti ipse vti vt. vt hic subijcit. r. s. e. l. ardoab. s. usufructuarius.

Nō vtatur. ita tñ si null' ali' vtatur. vel si vta' vti noie emptoris r̄ meo uere vel interpeantue. alioquin nō videt vti r̄ sic amittit nō vti do. vt. j. q. mo. vtu fru. amir. p̄po. q̄ est j. nāibi nō vte bat aliq̄s meo nomine vte vel iter preteritue. Itē nō. hic q̄ qdā ad emptore trāseūt q̄ ad heredē nō trāseūt

Quia q̄ precio frui/ non minus habere itelligit: q̄ qui principali re vti r̄ frui. **M**ar.

Quod si donauero non als retineo nisi ille vta tur. **I**dem.

Statur et imaginis vsu fructuz posse relinqui magis est. quia r̄ ipse habet aliquam vtilitatē si quo loco oportuno

pōt esse usufru. in eis. vt. s. p̄i. r̄. r. j. deo. si infans. Ac.

Sali' usufru. id est vsu. **E**t vsu. i. comoditate vsus. vt fruatur. i. v̄ dat vel faciat qd̄ velit. nam cui reliq̄t fructū r̄ ei vsu. i. comoditatem vsus legat. vt. j. de vsu ha. per seruuz. s. usufruct' vel po-

ne casum in eo q̄ reliquit vsu. tñ cuius heres legauit ali' fructū. nā qd̄ superit vsu. r̄ cum ei' sit pre-

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Sali' vsus ali' fructus eiusdē rei legat: id p̄cipiet fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit. nec minus r̄ ipse fructuarius qd̄ vsuario supererit.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Res sua nemini seruit. vt. j. de ser. vt. p̄. l. in re. q̄ estimabit. r̄ sic quasi bis habebit candē rē. f.

Usufr. forma: l. ad heredē nō tran-

Res sua nemini seruit.

si accepisset. rescindendo non faciendo. ut. §. e. si cuius. §. sed si edicti. nec proficundo. ut. §. e. l. usufructus. et facit. §. de iunere ac. q. p. i. l. iij. §. pe.

Interdum impedia natura. i. naturali ratione. maxime si est modica. ut. §. como. l. i. reb. §. possunt. et §. de dona.

inter vir. et vir. si id quod. §. i. et §. e. sed et si quod. §. m. acipio.

Extraneo filio emancipato. si esset in potestate et esset pater: ipso iure non valerent testamentum. ut. §. i. de exher. l. i. in p. nec haberet locum hoc ritum. §. in nro casu huius. l. b. valet testis. §. potest rumpi per §. ab. Accur.

Propetas. ex illo edicto. §. de le. §. h. l. i. §. quod est quod dicit plenus potestatis per hanc. nam ex illo edicto id solus quod est retentus per hanc. et §. so. la. potestas est relicta. §. h. pie agit per illud edictum cum est in nuda potestate. nam alij non darentur nisi in. §. i. §. de le. pre. l. i. sed id quod usufructus consolidat potestati est de iure eorum. §. de decedente cui usufructus est relictus. ut. §. e. §. usufructus stipulatus. vel alij amittente usufructus. §. aut per §. ab. bo. pos. aut ipso iure. aut quantum ad commodum heres instituit potestatis. ubi ex necessitate fit consolidatio. ut. §. e. sub condi. hodie autem nec in potestate per illud edictum pie fit cum matre. cum iure eorum ex causa pateritatis vel ex hereditatis rupto testamento valeat legata. ut. C. de lib. pteri. aut. ex causa.

Ut heres resciceret. si vero testator non iusserit. non cogitur heres rescicere. si tamen rescicerit: parti debet fructuarium uti. ut. §. e. hactenus. §. et si heres. et facit. §. si ser. ven. sed et si forte. §. etiam.

Quod si heres. morte eius. fructuarium. et sic agitur ratione pateritatis interesse non futuri. ut. §. e. quesi. §. et l. qui usufructus. in §. i. et §. sol. ius. usufructus. et §. si usufructus. pe. l. vi. §. si.

Abfente. negocii eius. fructuarium. et hoc cum erat talis relictio quod ad fructuarium spectabat. et tamen potestatis non erat nociva unquam. §. futura. §. et ar. q. l. §.

iure suo facere potest. alioquin est tueri quod accepisset: aliud novum facere. §. alius.

Sicut impedia cbario rum in servum cuius usufructus ad aliquem pateritatis et valitudo impendia ad eum respicere natura manifestum est.

Etiam potestate quod per hanc iure spali consolidat usufructus formalis. h. d. Bal. Paulus.

Extraneo scripto herede et emancipato filio pateritatis mei defuncti deducto usufructus potestatis legata sit: per titulum pratabulas bonorum possessione plena potestatis pietatis respectu matris potestatis est.

Si testator iusserit ut heres resciceret in solam curam usufructus legaverit: potestatis fructuarium ex testamento agere ut heres resciciat. §. o. p. o. m. p. o. m. u. s.

Quod si heres hoc non fecisset et ob id fructuarium non potuisset: heres etiam fructuarium eo nomine habebit actione quanti fructuarium interfuisset non cessasse heredem licet usufructus morte eius interfuisset. §. paulus.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

Abfente fructuario heres quasi negocium eius gerens resciciat: negociorum gestorum actio aduersus fructuarium habet.

sibi respicere. et tamen agit. ut hic. sed ar. extra. §. q. po. in pig. ha. si prior. §. sciendum. et facit. C. e. l. iij.

Rescicere. i. ipse factus relictiois restituere. ut. §. e. l. c. fructuarium. §. alij si factio suo vel suorum res deterior sit facta. ut. §. e. l. sed cum fructu.

Si tamen sibi futurum heres respiceret. §. si parat. §. sit recedere ab usufructu. fructuarium non est cogendum rescicere. sed actio negociorum gestorum liberat.

Silva cedua etiam si interpetiue cesa sit: in fructu esse potest: sicut oliva immatura lecta. item fenum immaturum cesum in fructu est. §. o. p. o.

Si michi et tibi a sempronio et mutio hereditibus usufructus legatus sit: ego in parte sempronij quadrante: in parte mutij alterius quadrante habeo. Item tu in utriusque parte eorum quadrantem habes.

Quo. §. legatari. cui iminet restio recuperat expensam ad eum cui tenet restituere. h. d. Bal.

Titus meo fundum tusculanum reliquit: eiusque fidei commisit ut eiusdem fundi partis dimidie usufructum tibi prestaret. Meus villam vetustate corruptam necessariam colligedis et coferre uadit fructibus edificauit. quasi tibi est an sumptus parte pro portio usufructus tibi agnoscere debeat. §. h. i. §. ceuo. si prius §. usufructus. prestaretur necessario edificasset: non alij cogendum restituere quod eius sumptus ratio haberetur. §. o. d. est.

Imatura. que plus fert fructum quam matura. ut. §. de usufructu. l. e. l. p. §. 3. in ob. autem his erat dubitatio. quia videbat collectis oleis quod postea mortuo fructuario potestatis vendicare sicut si fuisset ibi. sed contra est. et facit. §. e. Item si fundi. §. h. et l. §.

Si michi. aliterum quantum drantem. et sic habeo dimidiam totum usufructum. sicut debeo habere. et tu facias idem ut subijcit. ar. §. si pars here. pe. l. i. §. quini mo. hoc tamen intellige saluo iure falcidie heredi. ut. §. e. l. omnium. Accur.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Titius edificauit. id est recedificauit. quod pro parte fructuarium erat onus. ut. §. e. cum fructuarium.

Resituere. dimidiam usufructus quam debet meo. §. p. §. haberetur. sed et si dedisset agit nego. gest. ut. §. eo. si absente. in prin. vel condicet ipsam possessionem. ut. §. de condi. indebi. l. qui exceptionem. §. si pars. sic est in legato pro pateritatis. ut. §. de lega. i. domus. et. l. seq. et facit. §. de nora. si ex duobus. §. si. nec ob. C. de rei ven. si quis sciens. quia ibi suo nomine: hic nomine eius ad quem peruenire sperabatur. et facit. §. de usufructu. lega. l. generali. §. lucius.

Utrio incipit. no. ergo q non pot qd incipere ab eo casu in quo dicitur finiri. sic r. i. de usufru. leg. l. v. r. C. de bona. ante nup. l. qd spose. r. i. de iur. do. si res. in pun. r. l. si p mulieris. in fi. r. i. de ma. te. libertas. in pun. r. i. de codi. r. de mo. hys. s. quis. r. C. eo. l. ambiguitate. Ac.

Sufructu. no est. vt. s. eo. titu. si pedetes. s. pe. r. s. fina. r. l. v. s. h. r. l. se. Ac.

Sicut insule. qd ibet. p par tem ergo retinet usufructu totu. sic C. de agri. r. cen. s. l. cu sam. s. h. secus aut si p fuis fuit destructa: ad ared redacta. vt r. s. eo. qui usufructu. r. i. q. mo. vfu fruc. amit. repeti. s. h. r. insti. e. s. h. r. i. de ser. rus. pre. l. seruitute s. s. si sublatu. r. argu. i. de p rali. emp. l. domum. s. i. r. s. si vero quatacumq.

Sub conditioe. Idem. vusufructu. fundi a te here de titio legatus est. tu funduz michi veditidisti r tradidisti de tracto usufructu. qro si n exti terit p ditione aut extiterit iteri erit usufructu ad que ptineat. h. i. intelligo te de usufru. qre re qui legat est. Ita qz si conditio eius legati extiterit: du bium no est quin ad legatariu usufructu ptineat. et si aliquo casu ab eo amissus fuerit: ad p prietatez fundi reuertitur.

Si conditio no extiterit vusufructu. ad heredem ptinebit. ita vt in eius psona oia eade obser uent que ad amittenduz vusufructu. ptinentz seruari solent. Le terum in etusmodi venditione spectanduz id erit quod inter ementem vendentemqz conueni rit. Et si apparuerit legatariu cu usufructuz exceptu ee etia

Legati. vusufructus. Exceptu ee. nec p se herede. Coditio. na

si extitisset conditio usufructus legatuz periret postea vusufructus vel morte usufructuarij vel alio modo: tunc vusufructu irret ad p prietate. vt. s. pxi. sicut h p solidat vusufructus cum p prietate. Accursius. m Emptou debeat. si idr no ad emptorem sed ad se spectaret. etiam si conditio deficeret ipse habebit. Quid ergo presumemus in dubio. Respon. q sui causa tantu exceperit. vt ar. i. de statu. l. q pecunia. r vt diri. s. eo. qui vusufructu stipulatus. Accur.

S infantis. i. minoris septem annis. vt. C. de iure delib. r. si infanti.

O tantummodo. verba sunt iuriscosulti no testatoris ats em finret post infantia statim. vt. i. de alim. leg. l. mela. r sic prorsus inutilis qd esse no debet. vt. s. e. sta tue. i. respon. licet

si conditio non extiterit restitui a veditore ei ptoxi debeat. m. **S** infantis. **D**ompo. vusufructu. tñ modo legatus sit: etiam si nullus interim sit vusufr. si tamē infantis etatem excesserit: esse incipit. **C** usufructu. relictus ciuitati durat centu annis. **B**al. **G** alius. vusufructus nomine **A** actio municipibus dari debeat quesitu est. periculū em esse videbat ne ppetuus fieret: quia neqz morte neqz facile capitis diminutione piturus est. Quia ratione proprietatis inutilis esset futura semp abscedente vusufructu. Sed tamen danda placuit e e actio nem. Unde sequēs dubitatio est quousqz tuendi essent i eo usufructu municipales. r placu it centum annis tuendos esse municipales: quia is finis vite longeu hominis est.

C querela inofficiosi testamenti sicut rescindit legatum ita restituit integrum ius p p r meuz quod erat a legato cofusum. h. d. **B**al. **C** apinian. **D**ominus fructuario p dium quod ei per usufructu seruebat legauit: id qz p r edium aliquandiu posses sum legatarius restituere filio qui causaz inofficiosi testamenti recte pertulerat coact est: mansisse usufructus ius integrum ex postfacto apparuit.

C querela inofficiosi testamenti sicut rescindit legatum ita restituit integrum ius p p r meuz quod erat a legato cofusum. h. d. **B**al. **C** apinian. **D**ominus fructuario p dium quod ei per usufructu seruebat legauit: id qz p r edium aliquandiu posses sum legatarius restituere filio qui causaz inofficiosi testamenti recte pertulerat coact est: mansisse usufructus ius integrum ex postfacto apparuit.

C querela inofficiosi testamenti sicut rescindit legatum ita restituit integrum ius p p r meuz quod erat a legato cofusum. h. d. **B**al. **C** apinian. **D**ominus fructuario p dium quod ei per usufructu seruebat legauit: id qz p r edium aliquandiu posses sum legatarius restituere filio qui causaz inofficiosi testamenti recte pertulerat coact est: mansisse usufructus ius integrum ex postfacto apparuit.

Dominus fructuario p dium quod ei per usufructu seruebat legauit: id qz p r edium aliquandiu posses sum legatarius restituere filio qui causaz inofficiosi testamenti recte pertulerat coact est: mansisse usufructus ius integrum ex postfacto apparuit.

Dominus fructuario p dium quod ei per usufructu seruebat legauit: id qz p r edium aliquandiu posses sum legatarius restituere filio qui causaz inofficiosi testamenti recte pertulerat coact est: mansisse usufructus ius integrum ex postfacto apparuit.

Legauit. in testō in quo exheredauit filiu. vt p3. i. r **A** apparuit. qz tñ punde est ac si no esset aliqd legatu vt. s. de inoffi. test. l. est. s. h. r. ar. s. si ex nora. ca. l. u. in fi. sed contra. i. qui. mo. vusufr. amittat. si tibi. vbi dicit q si emit fructuariu conditioe pedere legatē. p p r etatis alij: q ea existere totu pdat. sol. hic tñ de facto fuit facta cō solidatio cū testā no valeat fictioe iuris vñ vusufr. extin gui no pot. ibi de iure r de facto: qz tenuit emptio. Item ibi ex sua. p p r ias volūtatē habuit emēdo. hic non sic. Itē

si eiusdē legis sit cōtra. s. solu. vt ibi. r hoc manife ste littera sequēs probat. Accur. p **I**nterim sit. vt. i. de oper. ser. l. si. s. i. r. s. eo. arbo ribus. s. de illo.

A usufructu facile. pōtū qñqz sic p r e. vt. i. q. mo. vusufr. amit. si vusufr. r iō dicit facile. Accur. r **A**bscedēte. id est remoto a p p r ietate. f **A**geui ho minis. vt. C. d. sa crofan. ec. l. si. s. l. r in aut. vt ecclia romana. s. i. coll. ij. an idē ius in ec clesia si ei reliqua tur vusufructu. h. i. sic. qz paria sunt. vt. C. de sa. san. ec cle. l. si. in pñ. Sic vusufructu. ergo centu annis qñqz cē durat vusufr. vt h tñ annu r. i. de vusufr. le. l. si durat.

A usufructu. facile. pōtū qñqz sic p r e. vt. i. q. mo. vusufr. amit. si vusufr. r iō dicit facile. Accur. r **A**bscedēte. id est remoto a p p r ietate. f **A**geui ho minis. vt. C. d. sa crofan. ec. l. si. s. l. r in aut. vt ecclia romana. s. i. coll. ij. an idē ius in ec clesia si ei reliqua tur vusufructu. h. i. sic. qz paria sunt. vt. C. de sa. san. ec cle. l. si. in pñ. Sic vusufructu. ergo centu annis qñqz cē durat vusufr. vt h tñ annu r. i. de vusufr. le. l. si durat.

A usufructu. facile. pōtū qñqz sic p r e. vt. i. q. mo. vusufr. amit. si vusufr. r iō dicit facile. Accur. r **A**bscedēte. id est remoto a p p r ietate. f **A**geui ho minis. vt. C. d. sa crofan. ec. l. si. s. l. r in aut. vt ecclia romana. s. i. coll. ij. an idē ius in ec clesia si ei reliqua tur vusufructu. h. i. sic. qz paria sunt. vt. C. de sa. san. ec cle. l. si. in pñ. Sic vusufructu. ergo centu annis qñqz cē durat vusufr. vt h tñ annu r. i. de vusufr. le. l. si durat.

A usufructu. facile. pōtū qñqz sic p r e. vt. i. q. mo. vusufr. amit. si vusufr. r iō dicit facile. Accur. r **A**bscedēte. id est remoto a p p r ietate. f **A**geui ho minis. vt. C. d. sa crofan. ec. l. si. s. l. r in aut. vt ecclia romana. s. i. coll. ij. an idē ius in ec clesia si ei reliqua tur vusufructu. h. i. sic. qz paria sunt. vt. C. de sa. san. ec cle. l. si. in pñ. Sic vusufructu. ergo centu annis qñqz cē durat vusufr. vt h tñ annu r. i. de vusufr. le. l. si durat.

A usufructu. facile. pōtū qñqz sic p r e. vt. i. q. mo. vusufr. amit. si vusufr. r iō dicit facile. Accur. r **A**bscedēte. id est remoto a p p r ietate. f **A**geui ho minis. vt. C. d. sa crofan. ec. l. si. s. l. r in aut. vt ecclia romana. s. i. coll. ij. an idē ius in ec clesia si ei reliqua tur vusufructu. h. i. sic. qz paria sunt. vt. C. de sa. san. ec cle. l. si. in pñ. Sic vusufructu. ergo centu annis qñqz cē durat vusufr. vt h tñ annu r. i. de vusufr. le. l. si durat.

Dominus fructuario p dium quod ei per usufructu seruebat legauit: id qz p r edium aliquandiu posses sum legatarius restituere filio qui causaz inofficiosi testamenti recte pertulerat coact est: mansisse usufructus ius integrum ex postfacto apparuit.

Legauit. in testō in quo exheredauit filiu. vt p3. i. r **A** apparuit. qz tñ punde est ac si no esset aliqd legatu vt. s. de inoffi. test. l. est. s. h. r. ar. s. si ex nora. ca. l. u. in fi. sed contra. i. qui. mo. vusufr. amittat. si tibi. vbi dicit q si emit fructuariu conditioe pedere legatē. p p r etatis alij: q ea existere totu pdat. sol. hic tñ de facto fuit facta cō solidatio cū testā no valeat fictioe iuris vñ vusufr. extin gui no pot. ibi de iure r de facto: qz tenuit emptio. Item ibi ex sua. p p r ias volūtatē habuit emēdo. hic non sic. Itē

contra. J. de excep. rei iudi. euidenter. Sed hoc non nocet filio: quia: p. ius erat ille fructuarius.

a Recurrit. 7 sic no est loc' iuri accrescedi inter eos. vt h. 7. J. de ali. 7 ci. le. l. iij. §. de debet. 7 ar. J. que ad mo. ser. amit. l. a qua. §. fi. §. J. i. i. l. i. 7. l. inter dñs. Sol. hic testa tor cauit vt no ha beret locu: ibi no. vel h' separati: ibi cōiunctis legauit fm. p. ar. J. i. i. l. i. §. 4. vt hic no fuit vsufructus: sed pre statio ex eo sum do. vt no. §. eo. si q's ita. 7 p. ar. hoc J. de vsu 7 habi. si habitatio. §. sed si sic. vel dic ver' q' hic ver' erat vsufructus. nec tñ ius accrescedi est iter eos: qz ob alimēta fuit tñ relict' si q' conliberti ali menta habeat: nichil est vñ q'ran' l' accrescat. p. p. tati. qz illa verba ob alimēta: taxa tiōis loco ponunt vt. J. de triti. vi. et oleo leg. l. cū cert' als aut est ius ac crescedi. vt l. legi b' J. rūs. J. de obli cū q' si qd est sup suū ad liberos p tinet. vt J. §. ali. le. l. iij. §. dic q' pre dia fuerūt ibi reli cta i pleno dñio. Accursius.

C Per fideicommissum fructu prediorū ob alimēta libertis relicto: partū emolumentū ex psona vita decedētū ad dñm proprietatis recurrit.

Fructus pcepti pntent ad fructuariū nō inspecta quota parte anni vixerit fructuarius h. d. Barto. E ceuola.

D E facta fructuaria mē se decēbiq iam oibus fructib' q' in his agris a scun tur mēse octobrio p colonos sublatis. quesitū est vrrū pen sio heredi fructuarie solui de beret q'uis fructuaria añ kalē das martias qbus pensiones iferri debeāt decesserit: an di uidi debeāt inter heredē fru ctuarie 7 rēpublicā cui p. p. ietas legata est. Rñ. rempubli cā quidē cum colono nullam actionē hie. fructuarie no he redē sua die fm ea que propo nerenf integrā pensionē pce pturū. **S** epronio do lego ex redditu fructuum oleris et porrie que habeo in agro ser rariouū partē sextā. querit an his verbis vsufructus legat' videat. Rñ. nō vsufructū. sed

D E facta fru ctuaria hec fructuaria locaue rat p colonos: 7 pactū fecit q' kalēdis martij reportarē tur fruct' vel pensio a colonis. hec mortua est post colle ctos fruct'. §. ante diem quo solui sibi debuit. Accur. e. **P** ercepturū. 7 sic p vltimo anno h' oēs fructus: l'z nondū trāsierit totus. vt. J. de an. le. l. a uobis. secus i fru

D fides ctib' dot'. vt. J. sol. ma. diuortio: §. hoc ideo qz iā collecti pro fru erant. J. de no. hic p fructib' pteritis heredes agere. vt ctib' p. §. e. l. q'sitū. 7. l. q' vsufr. §. fi. 7. l. si operas. 7. J. si vsufr. p. tēntis l. vti. §. fi. J. de ur. fil. l. fi. §. ibi ali' est casus. loquit' agere el ibi in emptore ad que fundus puenit. J. de no. ar. q' pē possunt siones in fine anni sunt soluēde. arg. J. de cois p di. l. vēdi tor. in fi. h' aut ex cōuentiōe fuit. J. de no. ar. ad fruct' seu pētio doz si mou' vasallus 7 nō transmittit ad heredē qz mu nes i fi: licet est. q' distingui debeat: an sint pcepti vel nō. §. de cō ne anni suetudine est vt reddat iu kalendis martij. vt in p. uetu soluēde dīne feudoz. i. ti. h' simi' ler. de i. de vsu. re. l. ci. c. si vasall'. **D** e vsufructū. facit. J. de an. le. gai' ser' p dia. 7. l. ānua 7 de vsufr. le. l. cōi. 7. l. si di trebariam. 7. l. p. rimonij. §. contra. §. eo. si q's ita. Sol. plene vti bī.

e Quotannis. i. singulis annis. §. 30.

f Relictū. no. donec viuit singulis annis videri i bu bio relictū nō. p vno anno tñ. vt. J. de ali. lega. l. mela. in p. ar. J. de vsu ha. si h' itatio. §. 7. trū aut. Accur. **R** bores. nō plz. qz euerse nō pntēt ad fructuarius nisi vt dñ. §. e. l. ar

ex eo qd redactū esset partez legatam. **I** tem q'sitū est si vsuf. non esset an quotannis partem sextā redactam lega uerit. Rñ. quotannis videri re licit' nisi cōtrariū spāliter ab herede p. betur. **P** aulus.

A Bbores vi tēpestatis non culpa fructuarij emulsa: ab eo substitui nō pla cet. **Q** uicquid in fundo na scit vel quicquid inde p. cipit: ad fructuariū p. tinet. **P** ensio nes quoqz iā ante locatorum agroz si ipe quoqz spāliter cō prehensē sunt. §. 7. ad exēplū venditōis: (nisi fuerit spāliter excepte) pōt vsufructuari' cō ductorem repellere. **L** ese arūdnis vel pali p. p. diū si in eo quoqz fundo vectigal esse p. sueuit' ad fructuariū p. tinet

Q uisqz fundi' dē. vsufructuari' p. hibit' aut detectus' de restitutione omnium rerum simul occu paratū agit'. Sed 7 si medio tempore alio casu intercede rit' vsuf. eque de perceptis' antea' fructibus vtilis actio' tribuitur.

E xcepte. p hoc q' dicit: p. q' loquit' eodē casu siue q' sunt cōpre hēse siue nil dictū pōt deici colon'. §. si fructibus. et C. loca. l. emptorē. 7. facit. J. de cō trahē. empti. si cū venderes.

C onstitut. duob' modis in tellige. vel q' fun dus deat aliū fun do vectigal de ta libus: vel q' ali' ei. nā in vtroqz ca su p. tinet ad fru

C onstitut. duob' modis in tellige. vel q' fun dus deat aliū fun do vectigal de ta libus: vel q' ali' ei. nā in vtroqz ca su p. tinet ad fru

ctuarium. primo vt inde soluat: secundo vt sibi accipiat vt arg. J. de an. leg. l. gaus sciens. Accur.

Q uisqz fundi. vrbani vel rustici. **P** rohibitus. i. nō admissus cū intrare vellet vt differat a sequenti.

A ut deictus. cū esset in possessione. **O** im rez. etiā mobilis occasiōe immobilis. vt. J. de vi ar. l. i. §. si fundus. 7. §. rectissime. Accur.

A git. vtili interdico vnde vi. **S** i medio. añ q' recuperent interdico vñ vi. Accur.

I tercidit. si eni intercidit non vtendo agam contra expulsoz. vt si dominus est michi iterum consti tuat. si non: cōdēnet ad interesse. §. si ca. di. vel simili mo do: agā pro fructibus tñ non pro vsuf. vt. J. de vi ar. l. si plures. 7. l. si fundo. 7. hic. §. 30.

D e perceptis. et etiam de percipiendis. vt. C. vñ de vi. si de possessione.

A ntea. q' dēnerat. **A** ctio. in factum loco vnde vi.

Redditur. usufr. et dic ad intelligentia huius. q. usufr. constituitur et tradit per confessionem ab omni...

Actio contra civiliter possidetem rei vendicatio potest intentari. h. d. Bar.

Si fundus cui usufr. petis a no dno possideat actio redit: et id si de fundi proprietate inter duos qstio sit: fructuarii nichilominus possessioe ee dz...

Onus reale exitat ab eo q vult ee dimittit: secus onereq sonali. h. d. cu. l. se. B. Pera.

Fructuarius nouu riuu parietib no pot imponere. Edificium inchoatu fructuarii consummare no posse placet: etia si eo loco aliter...

De iure suo f. pueni et q in teat reive. naz post q pbabit agere rei ve. se ee dim: non est opus tenere si pulatione in psona possidentis cu ipse velut extraneus censetur.

Fructuarius vena ri in saltibus vel montibus possessiois probe dicif nec apu aut ceruu que ceperit ppium diu capit: s; fructus aut iure civili aut iure getiu

Differt. do nec pbet usufructu hie. no g erat in possessione. tuc ei remaneret in possessioe fruere. vt J. de aqua quoti. r. eli. l. pe.

Fructuarius nouu riuu. fillicidij. f. vel dic. ppiu p eo qd detuat aqua p fundu alterius. ac...

Ad posse. no g inspicit qd dno erat facturus. r sic est ar. J. de pig. ac. si seruos. r. l. vel vniuersorum.

Ad posse. illo vident oia accedere usufructui sine qbus ee no potest. vt ar. J. de iur. om. au. l. ij. r. J. si usufr. pe. l. i. §. i. q. est. J. de hoc i. q. hic mutat forma rei...

Usufructu. quoad comodu cu aliter vti non possit nichilominus in h; ipm ius. vt. J. eo. l. arboru. §. de illo.

et. l. statue. §. l. r. l. si ffantis. 30. qz qng in traheret co = modu forte ad custodiendu oues ubi int. s; certe nec ipo iure h; usufr. h; ei loquit cu ichoatu edificiu a fructuario consummatu est. alioqn inutilis eet repetitio. cu stat dixerit in impfecto comodu vtedi no habere fructuariu...

Su fructuarius in cluse fere i ea possessioe custo diebant quado usufr. cepit. nu exercere eas fructuarus possit: occidere non possit: als si quas i initio inclusas habuerit operis suis vl post sibimet ipse incidere vel lapsa ve fuerint: he fructuarij iure sut. Lo modissime tame ne p singula animalia facultatis fructuarij ppter discretionem difficiliter incertuz sit: sufficit eundem numeru p singula quoq genera ferarum finito usufructu dno proprietatis assignare qui fuit cepti usufructus rpe. Pau.

Quod nostru no est tras ferimus ad aliu: veluti ts qui fundu habet qbus usufructu non habeat: tu usufructum cedere potest.

Si usufructuarius vult cedere usufructu no tenetur ad onera ppter usufructum incluentia. h. d. Bal. Ulpianus.

Utm fructuarius paratus est usufruc. relinquere no est cogendus domuz reficere: in quibus casib; usufructuario hoc onus incumbit. Sed r si post acceptuz cotra eum iudicium parato fructuario relinquere usufructu dicendum est absolui eum de bere a iudice. D. o. p. o.

si cer. peta. nam et si fur. §. si. r. §. eo. item si fundi. §. sed si insula. Accursius.

Numeru. debet ergo ea numerari. Accur. Quod nostrum. ad alium. vt hoc casu. et in credito...

re. vt. J. de acqui. re. do. non est nouum. et argu. J. de acquiren. posses. l. interdum. sed regulariter contra. vt. J. de acquiren. re. do. l. tradito. et. §. de iur. om. iu. euz qui. §. fina. et. C. de hereti. l. omnes venite. et. C. de iu. do. l. fina. i. respon. et. J. ad mace. filli. et. §. de offi. pcon. obseruare. §. fina.

Utm fructuarius. absolui. vt emi ferui pro notia dimittunt: ita et edificia dimitti pnt. vt J. de da. iuse. l.

et. l. statue. §. l. r. l. si ffantis. 30. qz qng in traheret co = modu forte ad custodiendu oues ubi int. s; certe nec ipo iure h; usufr. h; ei loquit cu ichoatu edificiu a fructuario consummatu est. alioqn inutilis eet repetitio. cu stat dixerit in impfecto comodu vtedi no habere fructuariu...

Difficil. sic Difficil ergo rone diffi: discretio lis discretiois alt nus ro = dd fir qd als non ne fit qd fieret. vt. J. de pdi. als non unde. si pene. §. i. r. fieret.

flor. § hoc edicto. r. §. de re iud. l. pe. r. §. de edil. edic. l. q. si nolit. in pun. r. §. de aqua plu. ar. l. is est quo. in fi. l. r. §. ne quid in lo. pub. l. ij. §. hoc interdico no is tenetur. in fi. §. r. §. e. si absente. ij. rii.

Sed cu fructuarii. fuozus. vt emptozu. vt. §. d. edil. edic. l. ediles. i. pn.

Testator. ni si hoc precipiat. vt. §. e. si feneo. §. fi. sec. in locatore q. dz reficere. vt. §. loca. l. ex pducto. in pun.

Sufructu a no. fecerit. hic habes. r. §. e. locu. §. fi. et. §. ad le gez aq. ut. mela. §. fi. r. l. seq. r. §. de inur. §. si vn. §. si fu. et. l. ite apb. §. ite libez. et. §. si vsufructuz. r. §. de ser. cor. si qs fuuz eodem. §. fi in suo. Accur.

Usi vsufruc. vedere pot. vt liti. d. vsu r. ha. sec. in emphyteos. ta. vt. C. diur. em. phi. l. fi. §. i. Ac.

Usi vsufruc. sic ergo expressa pro sunt. sed arg. con. tra. §. de p. di. et. de. moltra. l. non. §. §. Accur.

Substituta. scilz capita a fructuario.

Quid ergo. fa. ciat. supple. id est nec supple. at. r. Accur.

Suppleat. ante. conuenias. tur. Accur.

Teneri. vel cautione. qz boni viri arbitratu se vsuru p. mittat. vel actione in fa.

Sed cu fructuarius debeat qd suo fuozus. factu deterius factu sit reficere no est absoluend. l. vsufructu parat. sit dereliquere. Debz em o. qd diligens pifa. in sua do mo facit r. ipe facere. Non mag. heres reficere dz qd ve. tustate ia deter. factu relq. fer testator. qz si p. p. ietate all cui testator. legasset. Pau.

Sufructuario no solu legis aq. lte actio co. pe tere pot. sed r. serui corrupti r. iniuriarum. si seruu to. iquedo deterior. e. fecerit. Iulianus.

Usi vsufruc. legat. est etia inuito herede eum extraneo vedere pot. l. p.

Uad fructuarium ptine ret. sed b. uti snia obtinuit fructuariu in eo. locu no habere. Nec em in fructu hois ho esse pot. hac rone nec vsufr. in eo fructuari. habebit. Quid tu si fuerit part. vsufruc. r. relic. ct. an heat etia in eo vsufruc. Et cu possit partus legari. poterit r. vsufruc. ei. Fer. tr. peco. ru. sabin. r. cassi. optinati sunt ad fructuariu ptinere. plane si gregis vel armeti sit vsufruc. legat. r. debbit ex agnis gre. gez supple. i. in locu capitu defunctorum. P. o. ponius.

Usi inuito alia sum. mittere. vt post substi. tuta. hiant. p. p. uia fructuarij ne lucro ea res cedat dno. et sic. cut substituta statim domini. fut. ita priora quoqz ex natu. ra fruct. desinunt esse ei. Na. alioqn qd nascit fructuarij e. r. cu substituit desinit ei. esse.

Uid er. l. p. ianus. go si no faciat. nec sup. pleat. teneri eum p. p. ieta.

cti si cautio no est interposita. vt. §. de p. scrip. §. l. partis. o. pendere. sic. §. e. si fur. in fi. Accur. p. Nichil fuit. qz nodu erat aliqua demortua. §. 30. q. Nunc est. quia perierunt post aliqua. §. 30. r. Edentur. post casum. §. 30.

rio gat. et cassi. scribunt lib. r. iur. ciuilib. Interim tu q. d. iu summittant r. suppleant capi. ta q. demortua sunt cui. fetus sit q. r. r. Jul. lib. xxxv. di. scri. bit. pedere. eoz. dominiu. vt si summittant sint p. p. ietarij. si no summittat. vsufructuarij. q. snia vera est. fm q. si decesse rint fet. piculu erit fructuarij no p. p. ietarij. r. necesse habe. bit alios fet. summittere. vti gat. r. cassi. lib. viij. scribunt. carne fetus demortui ad fru. ctuariuz ptinere. sed qd dicif. debere eu summittere. toties vez est. quoties gregis vel ar. meti vel equitij. i. vniuersitaz vsufr. legat. est. cetex si singu. loz capitus. nichil supplebit.

Ite si forte eo tpe quo fet. editi sunt nichil fuit. qd sum. mitti deberet. nunc est. post editione vtru ex his q. edenf. summittere debbit. an ex his q. edita sunt. videdu est. puto aut veri. ea que pleno grege edita sut ad fructuariu ptine. re. sed posterozem gregis ca. sum nocere. debere fructua. rio. Summittere aut fact. est. r. Jul. pp. iet dicit dispartire r. diuidere r. diuisione quasdam. facere. q. dnuuz. erit summissio rum p. p. ietarij. Marcellus.

In area cuius vsufruc. ct. alien. esset qs edifi. cassi. intra tep. quo vsufruc. perijt. sup. ficie sublata restitui vsufruc. veteres respoderunt.

In area nude l. p. iet. legat. uerit. veru est qd. herati. scri. bit. lib. iij. q. stionu. de fideico. missis valere legatu. r. si forte in vita testatoris vel ante ad. ta hereditate p. p. ietati acces. serit. ad legataru pertinere.

Editasunt. ante casuz demo. tuorum. Accur. t. Nocere. vty. ex p. ietatis vel po. sterioub. fiat su. missio. fm. r.

Facti. vt et fugere. vt. §. d. edi. edic. bouem. §. i. Quada. face. vtili ab iurib. y. d. domi. nium. i. quia. naz sibi inutilia et in. firma assignat. fz vtilia prop. ieta. rio assignat et ei. facit. ex quo patet q. diuisio e. §. 30.

In area. perijt. i. pe. rire solet.

Rndetur. qz licet iure ciuili sit amitt. vt. §. q. mo. vsufruc. amit. l. re. peti. §. fi. d. iure t. p. ietatio restitui ipso iure. vt. §. de ser. ru. p. l. r. attili. cin. r. io no videt amissus. vt. §. de l. inte. resti. nemo. r. hoc sup. ficie subla. ta itra tps. q. solet perire vsufruc. alio. qn s. i. v. t. r. tps. agi. tur vt remoueat. vt. §. quemad. ser. amit. si loc. et. §. si ser. v. l. si eo loco. in pun. Accur.

In area. perti. nere. hoc si relict. est ita cum desierit ad illu. p. tinere. vt. §. qua. do di. le. ce. l. si di. es. alioqn si scies alteri. esse vsufruc. tuuz pure legane rit adita heredi. tate cedit die vsu. fruct. r. estimatio ei. legatario p. sta. sic. i. re aliena le. gata. vt liti. d. leg. §. q. d. aut dixim.

Saree edificare. §. e. l. usufructuarius. Sedificiū cōtra. sol. hec determinat illam. Accursus.

Siticho. p̄tineat. sicut et in legato. p̄tinetatis. vt §. de lega. ij. si duobus. in fi. Accur.

De usufructu accrescēdo.

Quoniam nō in casu videt̄ etiā si cōiunctus est q̄ non accrescit. vt. §. de cōdi. & demon. l. mulie. ri. que est contra.

Ubi duob⁹ mari & femie fuit relict⁹ et cōiunctim sub cōditione si alter eorū. s. mulier nō nuberet. nā ea nuberet & altero repudiāte nō accrescit mulieri. Sol. l. defecerit ibi cōditio i p̄sona vtri usq; q̄ nup̄sit: tñ quo ad mulierē cōditio remittit̄. vñ collegatarius nichil hz. & etiā si sp̄udiet nichil repudiare videt̄. qz nichil hz. mulieri aut nichil accrescit: qz cōditio viduitatis que sibi remittit̄ nō plus dat ei q̄ si collegatarius partem suam nō p̄deret.

hic autē simp̄l̄r & pure duob⁹ fuit relict⁹ & alter repudiāuit vel alter amisit. vñ alteri est ius accrescēdi. Et de cōiuncto re & f̄bis: vel altero eorū modorū tñ. Ac.

d Partis rei. p̄ diuiso assignate. vñ etiā pro diuiso: vt p̄ eqs portionibus / vel huic in dimidiā: illi in alterā dimidiā lego usufru. d̄imodo nō sint f̄bis cōiuncti. nā nec in p̄tinetate essent cōiuncti illi q̄bus p̄tes diuise vñ diuise assignant̄. vt. §. de le. ij. et. p̄culo. ibi p̄tes videri legatas. & §. de leg. ij. meui. i. rñ. & §. de he. insti. si ita q̄s heredes. Et attēde q̄d dixi q̄ nō sint etiā f̄bis iuncti. nā vt in p̄tinetate accrescit f̄bis tñ cōiuncto. vt. §. de le. ga. ij. re cōiuncti. ita et in usufru. multomaḡ vt in hac l. §. inter dū. quidā tñ contra. arg. p̄ eis hoc ceterū & c. et l. unde nerat⁹. i. rñ. & l. pe. vbi videt̄ tūc tñ cōcedere qñ in solidū fuit acq̄situs: sed p̄ partes cōcursum scindit̄. vel distinguit an in certa parte p̄ diuiso assignata cuiq; p̄tinet usufru. an p̄ diuiso: vt in p̄mo casu nō sit locus tūc accrescēdi in sc̄o sic. et est r̄o. qz in p̄mo nō sunt re vel f̄bis: vel re & verbis cōiuncti: sicut est in cōsimilib⁹ q̄d dic vt. §. de leg. ij. si duobus. & l. idē si apud. §. i.

Et dñs. quibus p̄ dñcis partib⁹ queritur. Azo.

F Ad p̄tinetati. imo videt̄ nō accrescere: sed ad he-

Plus admittit metian⁹: etiā si post aditā hereditatē accēssisset usufru. vtiliter diē cedere: et ad legatarium p̄tinere.

Saree vsu- d̄o. p̄. fruc. legatus michi sit posse me casam ibi edificare custodie causa earum rerum que in area sunt.

Siticho suo tuo & p̄philo meo legat⁹ fuerit usufruc. tale est legatū quale si michi & tibi legatus esset. & ideo dubiū nō est quin equaliter ad nos pertineat.

De usufructu accrescēdo. Titulus. ij.

Inter cōiunctos est locus turl accrescēdi non inter totaliter diuisos. h. d. quod no. Barto.

Ulpianus. Gortens usufruct⁹ legat⁹ est: ita iter fructuariorum est ius accrescēdi: si

redē suę p̄tinetati redire. vt. §. de le. ij. l. et. p̄culo. q̄ est cōtra. So. ibi recitat quorundā opinionem. l. p̄culo. et p̄ris: nō assertiue dicit. ideo seruat q̄d hic dicit assertiue v̄p̄ia. fm̄ quosdā. Alij q̄ illa vt posterior corrigat istā: vel illa de rigore: hec de eq̄tate. Tu dic fm̄ Jo. q̄ ibi in legato p̄tinetat⁹ relicto suo cōi lo quif. hic i legato usufr. q̄d sicut facili⁹ accrescit: ita facilius ius cōsistitōis recipiat. vt argu. §. eo. l. in terdum.

Coniuñctio realis inducit ius accrescēdi. h. d. Barto.

Dentiq; ap̄ Julia. li. xxxv. dig. querit si cōi seruo usufru. sit relictus & vtriq; dñs acq̄situs: an altero repudiāte vel amittēte usufru. alter totū habeat: & putat ad alterū pertinere. Et licet dñs usufru. nō equis partibus / sed p̄ dñcis acq̄ratur: tñ p̄sona ipsius nō dominorū inspecta ad alterū ex dominis pertinere: nō p̄tinetat⁹ accedere.

Coniuñctus coniuñctione legali p̄fertur cōiuncto tantū quantū ad ius accrescēdi in usufructu. h. d. Bal.

Idem ait et si cōmuni seruo et separatim titio⁹ usufru. legatus sit: amissum ab altero ex socijs usufruc. non ad titium / sed ad solum socium pertinere debere quasi solum

cōtra. §. de here. insti. l. itē q̄d sabinus. §. vñ idē tractat. vbi duo erant instituti sine partibus alius ex certa p̄te et si vnus de primis repudiāte accrescit etiā illi q̄ ex certa parte est institut⁹. sol. ibi nō erant cōiuncti f̄bis qui sine parte instituti sunt: qz dixit titio instituo et seū instituo. als̄ secus vt h. Et p̄ hac solutione est in eo. ti. l. heredes sine. vbi videt̄ fieri hec distinctio: s̄ nō putova lere: qz tollit̄ per aliā. l. in eo. ii. si ita q̄s heredes. vbi etiā verbis erāt cōiuncti. et tñ ita diuisio vt cōiuncto accrescit. Dic ergo q̄. d. l. itē q̄ sabin⁹. & l. si ita q̄s. loquuntur de iure accrescēdi q̄d circa p̄tinetatē est. hic circa usufru. in quo facilius q̄s cōiungit̄. vt dixi. §. pri. §. vñ verbū pro equis / soluit cōtrariū q̄d est ibi. nā ibi vni tā tñ re: alteri verbis tñ est cōiunctus. Itē eidem. i. huic. & §. pri. rñ. est §. de lega. ij. meui. i. rñ. vbi duobus p̄mo res fuit legatas: & postea vni. et ex primis vnus repudiāte: nā accrescit etiā illi vni. Sol. ibi erāt etiā primū duo re cōiuncti: sed verbis diuisi. Sic em̄ dixerat: illi dimidiā: & illi dimidiā lego. & sic eandē q̄re oēs re cōiuncti s̄i modo. Alij tñ distinguūt cuius cōtēplatione fuit vt tñ obtineat q̄d hic d̄f: an dñor. et tunc q̄d ibi in primo contrario glofe de lega. ij. & p̄culo. q̄d non placet.

a Cetera est. nec dicitur usufructus fundi peremptus: quia socius ius usufructus accrescit. et ideo proprietati non consolidatur. et hoc est. nam et verum est tamen respectu persone amicum usufructum. Accursum florentinus.

b Idem est. ut magis coniuncto accrescat.
c Coniunctum. re et verbis.
d Separatim. sibi / re tamen sunt coniuncti.

e Coniuncti. scilicet verbis.

f Similiter. scilicet totius. Accur.

g Cōcursu. sic et in dano infecto ut. de dā. infect. si finita. s. c. h. autē. et in legato. proprietatis. ut in si. de le. s. si eadē. r. c. s. cadu. tol. s. si vero non omēs: et hic subijcit. sic et in institutione hereditatis. ut. c. s. lega. l. cū questio.

h Admittit. quod in proprietate legata duobus contra est. nam semel quæ sita si postea repudiet ab altero eorum alteri non accrescit: sed potius pro derelicto a domino habita occupanti concedit. nisi in casu. ut in aut. s. her. r. fal. s. si quis aut non implens. sed illud evenit auctoritate constitutionis illius.

i Quotidie cō-

stitutus. s. pro patientia quasi multi sunt usufructus. quot patientie. et sic semper integra dicitur ad futuras patientias. et hanc rationem non videtur traditus. sed tamen contra est. et per hoc expositione est. s. si. i. l. i. r. s. m. azo. Sed quo ad ius accrescendi est verum. et sume hic ar. quod ius accrescendi loci habet etiam usufructus. sicut iter viuos duobus vel pluribus. Item quod subijcit non ut proprietatis eo tempore quod vendicatur. s. per traditionem s. m. azo. Sed tu erpone usufructus quotidie constituitur et legatur. l. quotidie vni iure accrescendi quod a collegatario amissus ac si per nuptias legatur et constitutus est. i. amittenti nunquam acquiritur. non sic in proprietate: quia tamen a principio. i. ante per acquisitionem per traditionem: et sic tempore quo vendicatur ante per habere. Sed quæ facilius accrescit usufructus. Rursum. quod et ante aliterum eorum acquiratur: facilius accrescit usufructus. s. proprietatis quod patet. l. eo. inter dū. r. s. si. i. si titio. s. si.

usufr. facilius per proprietatis quod acquiratur.

k Qui sibi. quicumque siue sit iam agnitus siue non. Jo. l. Nec refert. quo ad hoc ut potius deficiens accrescat tamen. Coniunctum. re et verbis. Azo. **n** Separatim. verbis. s. re coniuncti. et hanc rationem distin-

coniunctum: que sententia vera est. Nam quod dicitur vel unus utitur per dicitur usufructus in suo statu esse.

Coniunctus re et verbis preferatur coniuncto re tamen. Bal.

Idem est et si duobus coniunctum et alteri separatim usufructus esset relictus.

Coniunctio realis inducit ius accrescendi in usufructu. et proprietate. ut durat usufructus. et post eum acquisitionem. h. d. Bar.

Interdum tamen si non sint coniuncti: tamen usufructus legatur alteri accrescit: ut puta si michi fundi usufructus. separatim totius et tibi sibi fuit relictus. Nam ut celsus lib. xxxij. di. et iulianus lib. xxxv. scribit. percursum partes habemus. Quod et in proprietate contingeret. nam altero repudiante alter totum fundum haberet. Sed in usufructu. hoc plus est: quia et constituitur et postea amissus nichilominus ius accrescendi admittit. Quod enim auctores apud plautium de hoc consenserunt. ut et celsus et iulianus eleganter aiunt. Usufructus quotidie constituitur et legatur: non ut proprietatis eo solo tempore quo vendicatur.

guerque alij sunt coniuncti re et verbis. alij re tamen. alij sibi sibi. Coniuncti tamen. re et verbis: ut titio et mevio sicut huius lego. Alij enim lego. ceteri multa gati est solidum eadem oratione sibi: sed percursum sunt pres. tripliciter. ut. s. de le. iij. l. re coniuncti. re tamen coniuncti sunt ut cum titio dicitur. pmo lego sicut huius: deinde eundem lego mevio. et isti dicuntur sibi sibi distincti vel separati. ut isti. de le. s. si eadē. et s. e. l. s. idem est et hic. Et non. quod semper videtur non habuisse animam ad medium primo nisi. p. be. cōtra. ut. s. de lega. l. si pluribus. Verbis autem tamen coniuncti sunt: ut cum dico titio et mevio pro eorum portione lego. ut. s. de here. liti. si ita quis. Sed quid si testator dicat titio fundi dimidiam portione: mevio altera dimidia lego? videtur quod sint coniuncti. ut. s. de le. ij. l. mevio. Sed tamen puto contra. ut. s. de lega. l. i. r. proculo. Lex enim illa mevio est intelligenda quasi eandem dimidiam lego: gavit utriusque. qui ergo re et verbis coniunctus est: perferatur ceteris. ut. s. de le. iij. l. re coniuncti. et. s. co. s. idem ait. r. s. i. Et sicut unus re et alteri verbis coniunctus est. quidam dicitur

Cum primus itaque non inueniet alterum qui sibi concurrat / solus videtur in totum: nec refertur coniunctum an separatim reliquatur.

Qui vocant ad usufructum ex verbis testatoris ius accrescendi non habet. h. d. qd nota: quod est vna de regu. iur. accrescendi. h. d. Barto. Idem.

Si duobus heredibus institutis deducto usufructu proprietatis legatur: ius accrescendi heredes non habent. Nam videtur usufructus institutus non per concursum diuisum.

Deoque amissa Africa. Ita per usufructum ad legatarium eundemque proprietarium redibit.

De neratius putat lib. v. sibi cessare ius accrescendi. Cuius sententia congruit rationi celsi dicentis. totiens ius accrescendi esse: quotiens in duobus qui in solidum habuerunt concursu diuisus est. Unde celsus lib. xxij. scribit: si duo domini fundi deducto usufructu proprietatem tradiderunt utriusque amiserit usufructum. ad proprietatem redire: sed non

rerunt re coniuncti preferendi. Alij contra: ar. sumentes utriusque ex predicta. l. de lega. iij. re coniuncti. ego utriusque admitto. ut. s. de her. liti. si ita quis heredes. Item an satisfactio loci habeat inter istos: Rursum. ut. s. de usufructu. ea. rerum. si tibi. in si. Accursum.

Si duobus alio lex si duobus alio. s. idem iulianus. p. Legatur. quibusdam legatariis. Accur. q. Constitutum. pro portione hereditatis tacite hoc presumptum. sicut expressim dixisset. ut. s. si mulier. et ita est r. Concursum. s. utriusque in solidum. (bona ratio. s. Diuisum. s. parte. et ad hoc est. s. l. idem r. s. app. s. i. Et sic no. quod idem iter viuos. ut. s. l. idem neratus. s. i. Idem neratus. in duobus. i. inter duos.

Qui in solidum sibi relictum in solidum enim haberi non potest: quod diuisa seruitus est. ut. s. ad le. fal. l. i. s. si usufructus. idem si verbis tamen essent coniuncti. et quod de duobus dicitur / si legatur usufructus fundi. idem die si vni in solidum alteri pro parte si modo coniuncti. ut. s. q. mo. usufructus amittit. l. iij. s. idem. r. s. de her. liti. si ita quis heredes. s. m. azo.

Ad totū. s. p. d. l. i. ad quālibet ei⁹ partē p. l. d. i. u. s. o. b. **A**lieri fundus. non detracto usufructu. alio cōtra usufructu. leg. l. si alij. nec em̄ intelligeret dari fundus si usufructu⁹ detrahatur. vt. l. de h. do. ob. l. qui usufructu fundi. et ideo p. parte usufructu. habebit. vt. l. de usufructu. ea. re. q. v. s. o. s. u.

Li tibi. Sed p. tra. l. fa. her. l. r. p. u. t. o. **S**i. Solu. vt. ibi. **L**egatus ē. vt. l. e. l. si mulieri. **A**d p. p. i. e. t. a. t. e. p. c. o. n. s. o. l. i. d. a. t. i. o. n. e. a. z. o. r. e. s. t. r. o. q. e. si alij haberet p. p. i. e. t. a. t. e. m. iste tñ haberet p. i. u. s. a. c. c. r. e. s. c. e. d. i. r. e. n. o. n. p. p. i. e. t. a. r. i. u. s. h. c.

Nec et. q. ei pōt accrescere. **A**d eo. q. ab eo si ipse amiserit accrescit alteri. **A**z. o.

His dē. l. cau. salē p. d. i. e. qui hz in hoc natura for. maius ne factū al. terius alteri no. ceat. **A**c. c. u. r.

Si tibi p. p. i. e. t. a. s. n. u. d. a. a. l. i. o. s. i. u. l. i. a. h. c. **E**t triēs vn⁹ qui sup. est. **A**z. o.

Ut semis. id est dimidiū ei⁹ q. s. est amissum. **P**ertineat. Sed quid si titio fundus r. titio et meuiō: et tibi sit eiusdē fundi vsu. fruc. legat⁹ r. h. titius vnā dimidiā solus r. alteri us dimidiē habe. bit tertiā. vt. l. de stipu. ser. l. i. i. s. s. **I**d pecu. leg. l. do. minus seru. s. i. videt manifeste. **I**tem. C. b. leg. l. cū. questio. **I**tem. an ita p. s. o. n. a. ei⁹ cui relict⁹ est fun.

Si tibi p. p. i. e. t. a. s. fundi legata fuerit: michi autē r. meuiō r. tibi eiusdē fundi vsu. fruc. habem⁹ ego et meui⁹ triēs in vsu. fruc. et triēs vn⁹ p. p. i. e. t. a. t. i. m. i. s. c. e. b. i. t. Siue autē ego siue meuius capite minu. ti fuerim⁹: triēs inter te r. alte. rum n. r. m. d. i. u. i. d. e. t. ita vt semis sem⁹ in vsu. fruc. habeat is qui ex nobis capite minu⁹: nō fue. rit: ad te p. p. i. e. t. a. s. cū parte di. midia vsu. fr. p. t. i. n. e. a. t. **G** a. u. s.

Aus: ius accrescēdi locū habeat. nō d. h. i. c. sed ei accre. scere ab alio dixit: sed q. loco ab eo accrescat nō dixit. (az. o. nec. s. i. d. e. n. e. r. a. t. i. i. n. s. i. s. e. d. s. o. l. v. t. i. s. i. m. u. l. i. e. r. i.

Et si tradideris. tu cui p. p. e. t. a. s. cū tertiā p. r. e. v. s. u. fructu est legata. vel p. v. e. d. i. t. i. o. n. e. vel alio modo. **A**c. c. u. r.

Idem et si apud. usufructu. q. s. enim diximus a p. n. i. p. i. o. idem nunc et ex postfacto.

Pars. sic ergo apud heredē altera dimidia remā. s. t. et hoc probat. et facit. s. e. l. i. s. s. i. r. l. s. e. q. **A**c. c. u. r.

Reuertatur. nam nec verbis sunt coniuncti. **S**i michi usufructu. sic r. in liberto vni pure r. alte. ri sub conditiōe assignato. s. de assig. liber. l. sub cōditiō. ne. s. f. i. n. a. **A**c. c. u. r.

Si tradideris alicui p. p. i. e. t. a. t. e. d. e. d. u. c. t. o. v. s. u. fructu. nichilomin⁹ putat iulia. nus accrescere: nec videri no. uū tibi acq. r. v. s. u. fructu. **A** l. p.

Idem est r. si apud vni⁹ ex trib⁹ fructuarijs cō. solidat⁹ sit usufructu. **S**ed si cui p. p. i. e. t. a. s. d. e. d. u. c. t. o. v. s. u. fructu. le. gata sit: et michi pars⁹ vsu. fructu. videndū erit an iter me r. h. e. redē ius accrescēdi p. s. e. t. r. v. e. r. ū est vt q. s. amiserit ad p. p. i. e. t. a. t. e. r. e. u. e. r. t. a. t. **S**i michi vsu. fructu. fundi pure r. tibi sub cō. ditiōe legat⁹ sit: pōt dici to. tius fundi vsu. fructu. ad me inte. rim p. t. i. n. e. r. e. et si capite minu. tus fuero totū amittere. s. z. et si extiterit p. d. i. t. i. o. totū vsu. fructu. ad te pertinere si forte capite minu⁹ sum. **L** e. t. e. r. ū est i meo statu maneo cōicandū vsu. fructu.

Lantū hz vn⁹ noiatus q. s. tū plures innocti cōiuncti p. nomen collectiuū. **I**tem dicitur cum p. modū copule cadēs i. ter p. s. o. n. a. s. o. p. e. r. a. t. u. r. i. d. e. z. q. b. d. i. c. t. i. o. r. h. d. v. **B** a. l. **P** a. u. l. u. s.

Si q. s. titio et heredib⁹ suis vsu. fructu. legauerit dimidiā titius dimidiā here. des habebūt. q. si ita scriptū sit: titio cū heredib⁹ et meuiō tres p. t. e. s. f. i. e. t. v. t. v. n. ā habeāt h. e. r. e. d. e. s. s. e. d. a. z. t. i. t. i. o. t. e. r. t. i. ā me. uius. **N** e. c. e. n. i. m. i. n. t. e. r. e. s. t. i. t. a. l. e. g. e. t. u. r. i. l. l. i. c. u. m. m. e. u. i. o. : a. n. i. t. a. i. l. l. i. r. i. l. l. i. c. u. m. m. e. u. i. o. **A** l. p. l. a.

Si mulieri cū liberis suis vsu. fructu. legat⁹ amissis liberis ea vsu. fructu. hz.

Si mulieri de aliquo fundo. **C**um liberis suis. non instituitis heredib⁹. idem et si sine instituit. vt. l. sub. h. c. **A** z. o.

Habet. videbatur enim q. h. e. c. c. o. n. i. u. n. c. t. i. o. e. u. m. f. a. c. e. r. e. t. e. d. i. t. i. o. n. e. v. t. q. u. i. e. l. q. s. e. o. r. u. m. d. e. f. i. c. e. r. e. t. v. e. l. m. a. t. v. e. l. s. i. l. i. p. e. r. i. t. t. o. t. u. m. l. e. g. a. t. u. m. v. s. u. fructu. v. t. l. d. e. c. o. n. d. i. t. i. o. r. d. e. m. o. n. l. i. u. l. i. a. n. u. s. p. a. u. l. u. s. s. e. d. n. o. n. e. s. t. i. t. a. v. t. h. e.

Si q. s. titio et heredib⁹ suis vsu. fructu. legauerit dimidiā titius dimidiā here. des habebūt. q. si ita scriptū sit: titio cū heredib⁹ et meuiō tres p. t. e. s. f. i. e. t. v. t. v. n. ā habeāt h. e. r. e. d. e. s. s. e. d. a. z. t. i. t. i. o. t. e. r. t. i. ā me. uius. **N** e. c. e. n. i. m. i. n. t. e. r. e. s. t. i. t. a. l. e. g. e. t. u. r. i. l. l. i. c. u. m. m. e. u. i. o. : a. n. i. t. a. i. l. l. i. r. i. l. l. i. c. u. m. m. e. u. i. o. **A** l. p. l. a.

Si mulieri cū liberis suis vsu. fructu. legat⁹ amissis liberis ea vsu. fructu. hz.

Totum. con. tra. s. de condi. et demon. l. mulie. ri. **S**olu. vt. dixi. s. l. i. i. n. s. n.

Uusufructu. veniente conditiōe. **A**c. c. u. r.

Si q. s. titio r. heredib⁹ suis. i. testatōis cū forte legauit a le. g. a. t. a. r. i. o. v. e. l. a. c. o. s. h. e. r. e. d. e. v. e. l. s. u. i. s. t. i. t. i. i. s. i. l. i. s. e. i. **I** o. n. a. m. s. u. i. h. e. r. e. d. e. s. s. u. n. t. v. t. i. s. t. i. s. h. e. r. e. q. u. a. l. i. e. t. d. i. s. s. u. i. e. t. f. i. m. h. a. s. e. r. p. o. s. i. t. i. o. n. e. s. n. o. e. s. t. c. o. n. t. r. a. s. d. e. l. e. i. l. p. l. a. n. e. s. i. d. u. o. b. v. b. i. d. i. c. i. t. u. r. h. e. r. e. d. i. a. s. e. i. p. s. o. l. o. l. e. g. a. r. i. n. o. n. p. o. s. s. e.

Tres p. t. e. s. i. m. o. d. u. e. v. i. d. e. t. u. r. f. e. r. i. o. b. e. r. e. v. t. c. d. e. i. m. p. u. b. r. a. l. i. u. s. s. u. b. l. i. f. i. n. s. **S** o. l. i. l. l. a. c. o. r. r. i. g. i. t. v. t. h. b. i. v. n. a. i. b. i. p. o. s. t. i. t. u. t. o. l. l. i. t. p. r. a. h. o. c. n. o. v. a. l. e. t. v. t. d. e. h. e. r. e. d. i. i. n. s. t. i. l. i. b. e. r. h. o. m. o. s. i. t. i. o. v. e. l. m. e. l. i. u. s. i. b. i. l. o. q. u. i. t. u. r. d. e. h. e. r. e. d. i. b. u. s. v. n. i. o. l. e. g. a. t. a. r. i. i. d. e. s. t. t. i. t. i. o. s. e. d. h. a. l. t. e. r. i. u. s. i. t. e. s. t. a. t. o. r. i. s. q. u. i. b. a. c. o. h. e. r. e. d. e. v. e. l. l. e. g. a. t. a. r. i. o. l. e. g. a. u. i. t. **A** z. o.

Nec em̄ in. t. e. r. e. s. t. v. t. r. i. b. v. s. u. fructu. leg. illi. et de. leg. i. l. i. t. i. e. s. n. i. c. h. i. l. e. t. l. i. s. q. s. i. n. q. l. i. n. i. s. i. t. a. h. c.

Si q. s. titio et heredib⁹ suis vsu. fructu. legauerit dimidiā titius dimidiā here. des habebūt. q. si ita scriptū sit: titio cū heredib⁹ et meuiō tres p. t. e. s. f. i. e. t. v. t. v. n. ā habeāt h. e. r. e. d. e. s. s. e. d. a. z. t. i. t. i. o. t. e. r. t. i. ā me. uius. **N** e. c. e. n. i. m. i. n. t. e. r. e. s. t. i. t. a. l. e. g. e. t. u. r. i. l. l. i. c. u. m. m. e. u. i. o. : a. n. i. t. a. i. l. l. i. r. i. l. l. i. c. u. m. m. e. u. i. o. **A** l. p. l. a.

Si mulieri cū liberis suis vsu. fructu. legat⁹ amissis liberis ea vsu. fructu. hz.

Si mulieri de aliquo fundo. **C**um liberis suis. non instituitis heredib⁹. idem et si sine instituit. vt. l. sub. h. c. **A** z. o.

Habet. videbatur enim q. h. e. c. c. o. n. i. u. n. c. t. i. o. e. u. m. f. a. c. e. r. e. t. e. d. i. t. i. o. n. e. v. t. q. u. i. e. l. q. s. e. o. r. u. m. d. e. f. i. c. e. r. e. t. v. e. l. m. a. t. v. e. l. s. i. l. i. p. e. r. i. t. t. o. t. u. m. l. e. g. a. t. u. m. v. s. u. fructu. v. t. l. d. e. c. o. n. d. i. t. i. o. r. d. e. m. o. n. l. i. u. l. i. a. n. u. s. p. a. u. l. u. s. s. e. d. n. o. n. e. s. t. i. t. a. v. t. h. e.

Si q. s. titio et heredib⁹ suis vsu. fructu. legauerit dimidiā titius dimidiā here. des habebūt. q. si ita scriptū sit: titio cū heredib⁹ et meuiō tres p. t. e. s. f. i. e. t. v. t. v. n. ā habeāt h. e. r. e. d. e. s. s. e. d. a. z. t. i. t. i. o. t. e. r. t. i. ā me. uius. **N** e. c. e. n. i. m. i. n. t. e. r. e. s. t. i. t. a. l. e. g. e. t. u. r. i. l. l. i. c. u. m. m. e. u. i. o. : a. n. i. t. a. i. l. l. i. r. i. l. l. i. c. u. m. m. e. u. i. o. **A** l. p. l. a.

Si mulieri cū liberis suis vsu. fructu. legat⁹ amissis liberis ea vsu. fructu. hz.

dicit: qñq; tñ in usufructu sicut in ppietate sit pars cõ
iucto. qd dic vt nota. J. de lega. i. l. huiusmodi. §. si tino.
a **C** habent. s. in totum.

b **C** Intelligenti. vt ius accrescendi hinc inde hcat loci
c **C** Nõ vt legatarios. s. tantu vel simpliciter: sed vt si
mul cõ matre fru
erent. S; qualif
est idẽ si soli libe
ri sunt heredes.
nec em eis a seip
sis legari potuit.
vt. J. de lega. i. l. pla
ne. §. penul. 2. l. le
gari est deli. §. i.
Rã. hic nõ lega
uit liberis: s; mu
lieri vt fruere tur
cum liberis. vt. §.
posuit. et ita libe
ri non sunt lega
tarij in usufructu
sed nudã habent
ppietatẽ et cau
salẽ usufructum
pro parte. sed tñ
vt dixi. §. eis mor
tuis mater habz
usufructum. 2 sic
accrescit usufruc
tus causalis et
mortua mfe libi
hnt usufructum
causalem non for
malẽ. sed p qua
parte: Rã. pro di
midia eius par
tis in qua institu
ti sunt extranei.
aliã habet mater

sed et matre mortua liberi et
nichilominus vsufr. hnt ture
accrescendi. nã et Jul. li. xxx.
dige. ait: idẽ intelligẽdũ i eo
q solos liberos heredes scri
psit: s; nõ vt legatarios eos
noiauerit: sed vt õnderet ma
gis velle se matrẽ ita frui vt li
beros secum hcat fruentes.

S; 2 põpo. querit. qd si mtrẽ
ti fuerint liberi 2 extranei he
redes. 2 ait filios legatarios
esse itelligẽdos 2 ecõtrario
si voluerit eos liberos simul
cũ matre frui: debere dicti ma
trem legatariaz eẽ intelligen
dã: 2 p oia simillẽ esse 2 i hoc
casu iuris euentum.

C Nota qd ei cui legat ppiet
tas videtur et legat usufruc
tus causalis. Bal. A. Africa.

S Ppietas fundi duo
bus: usufru. vni legat
sit: nõ trientes in usufru. hnt:
sed semissem duo/ semissem
fructuarij. Itẽ ecõtra si duo
fructuarij et vnus fundi lega
tarius sit.

Alpianus.
Itẽrdũ pars usufru. et
nõ hnti pte suã: s; amit
tentĩ accrescit. Nã si usufru.
duobus fuerit legatus: et al
ter lite cõtestata amiserit vsu

fructũ mort 2 collegatarij q
litẽ cõtestatus nõ erat vsufr
frũ. amiserit: partem dimidi
am dõtarat quã amiserit qui li
tem cõtestatus est aduers
eum qui se liti obtulit a pos
sessore consequit. Pars eniz
collegatarij ipsi accrescit nõ
dño ppietarij. vsufru. ei pso
ne accrescit: si fuerit amiss.

C Abt diuersi sunt grauati 2
diuersi onerati non habet lo
cũ ius accrescendi. h. d. Bal.

Am singulis. Dau.
Ab heredibus singulis
eiusdem rei vsufruc. legatur:
fructuarij separati vident nõ
minus q si equis portioib
duobus eiusdem rei fructus
legatus fuisset. vnde fit vt in
ter eos ius accrescendi nõ sit

Am alius. A. l. p. l. a.
Ab alio heredẽ vsufruc
tum vendicat.

C Qu dies vsufr. legati
cedit. Li. iiij. I dẽ
Uãq; vsu
fru. ex fru
endo confi
stat. l. facto
aliq; ei qui
fruit 2 vtit:
tamẽ semel

alioquin essent verb conuincti. vt. §. de here. insti. si ita
quis heredes. Vel melius licet sint conuincti verbis:
tñ non habet ius accrescendi propterea quia a diuersis
percipiunt vsufru. Itõ. sed certe imo videntur habere
ius accrescendi. vt. J. de lega. i. si duobus. §. si. vbi fuit le
gatum titio et postũmo pro parte virili. et tamen hab
bet locum ius accrescendi. Solu. hic fuerunt oimodo
disiuncti: tibi autem saltem verbis cõiuncti inter quos
est ius accrescendi. fm Jõ. si non sint aliq re. vel re 2 ver
bis piuncti. vt. J. de lega. i. l. re piuncti. vel referit scõm
Itõ. ab vno heredẽ relinquitur vt ibi. vel pluribus vt
hic. 2 nõ. in supiori casu q obligari heredes solidũ nõ
p. Uã sit. redit ad pñũ. (facit fructuarios piuctos

C Quando dies vsufr. lega. cedit.
Uãq; vsufr. pure relictus. Itõ.
2 Aliquo eius. vñ et quoties vtit videbat
cedere. vt. §. si. l. l. §. pe. Accur.

et habet preterea pro tota parte pro quota sunt institu
ti filij: q; a seipsis nõ potuit eis legari vt dixi. immo filij
causalem vt dixi. pñe. tñ scripti hic q virilẽ debent ha
bere vt speciale sit in usufructu. sed a3õ ptra.

C Extranei heredes. repete fm q legauit testator
vsufr. mulieri cum liberis.

C Et ecõtrario. nam. §. posuit quando (locum.
frui voluit matrem cum liberis. Itõ.

C Intelligenti. et etiã liberos. vt. §. l. pñ. in fi.
h **C** Euentum. vt hinc inde hcat loci ius accrescendi.
I. ppietas fundi. appellatiõ fundi plena pñet
proprietate. vt. §. eo. idẽ neratius. §. nõ solum.

C Semissem duo. l. ppietarij hnt. vt hic. 2. J. de vsu
fru. l. l. sempioni? attilius. §. si. sic 2 in proprietate duo
bus et vni relictis. vt. J. de here. insti. l. titius.

Iterdũ. sed amittit. i. ei q amissam.

m **C** Amiserit vsufr. iniuria iudicis. Itõ.
n **C** Usufr. amiss. nõ vtendo vel repudiando. vt cõ
pitis diminutione.

o **C** Quã amiss. fm. R. 2 dñ pñeta sic. quã amiss. sub
audi q nõ est prestat: cõsequitur ille q est prestat. vt 2
§. de vsufr. si tino

§. si. 2. J. de ex. rei
iu. l. 2 an eadẽ. §.
qui cõ partẽ. 2 qd
dixit dõtarat: qñ
diceret nõ recupe
rat illã pte quam
ipse amiss.

vt. Tit. ij. l. iij. §.
idẽ põpo. in fi. §.
p **C** Obtulit. cõ
nõ possideret. idẽ
2 si § possidentẽ
egisset. Itõ.

q **C** A possessore
q. f. nã possidet.
r **C** Nõ dño. im
mo dño. vt. §. de
vsufr. dñs fru
ctuario. §. si. que
est J. solu. vt ibi.

C Unq; singu
lis. l. legata
rijs. Itõ.

C Usufructus
legat. in solidũ tñ
in persona here
dis vsu legatarij.
et ob hoc differt
a casu seq. accur.

C Equis por
tionibus. a singu
lis heredibus fa
ciendis et singu
lis legatarijs pu
ta a titio lego cor
nelio. 2 a sempio
nõ lego ciceroni
vsufr. in fundo
gabiano p equis
portionibus. vt. J.
l. pñ. i. subicit.

Uãq; vsu
fru. ex fru
endo confi
stat. l. facto
aliq; ei qui
fruit 2 vtit:
tamẽ semel

alioquin essent verb conuincti. vt. §. de here. insti. si ita
quis heredes. Vel melius licet sint conuincti verbis:
tñ non habet ius accrescendi propterea quia a diuersis
percipiunt vsufru. Itõ. sed certe imo videntur habere
ius accrescendi. vt. J. de lega. i. si duobus. §. si. vbi fuit le
gatum titio et postũmo pro parte virili. et tamen hab
bet locum ius accrescendi. Solu. hic fuerunt oimodo
disiuncti: tibi autem saltem verbis cõiuncti inter quos
est ius accrescendi. fm Jõ. si non sint aliq re. vel re 2 ver
bis piuncti. vt. J. de lega. i. l. re piuncti. vel referit scõm
Itõ. ab vno heredẽ relinquitur vt ibi. vel pluribus vt
hic. 2 nõ. in supiori casu q obligari heredes solidũ nõ
p. Uã sit. redit ad pñũ. (facit fructuarios piuctos

C Quando dies vsufr. lega. cedit.
Uãq; vsufr. pure relictus. Itõ.
2 Aliquo eius. vñ et quoties vtit videbat
cedere. vt. §. si. l. l. §. pe. Accur.

alioquin essent verb conuincti. vt. §. de here. insti. si ita
quis heredes. Vel melius licet sint conuincti verbis:
tñ non habet ius accrescendi propterea quia a diuersis
percipiunt vsufru. Itõ. sed certe imo videntur habere
ius accrescendi. vt. J. de lega. i. si duobus. §. si. vbi fuit le
gatum titio et postũmo pro parte virili. et tamen hab
bet locum ius accrescendi. Solu. hic fuerunt oimodo
disiuncti: tibi autem saltem verbis cõiuncti inter quos
est ius accrescendi. fm Jõ. si non sint aliq re. vel re 2 ver
bis piuncti. vt. J. de lega. i. l. re piuncti. vel referit scõm
Itõ. ab vno heredẽ relinquitur vt ibi. vel pluribus vt
hic. 2 nõ. in supiori casu q obligari heredes solidũ nõ
p. Uã sit. redit ad pñũ. (facit fructuarios piuctos

C Quando dies vsufr. lega. cedit.
Uãq; vsufr. pure relictus. Itõ.
2 Aliquo eius. vñ et quoties vtit videbat
cedere. vt. §. si. l. l. §. pe. Accur.

alioquin essent verb conuincti. vt. §. de here. insti. si ita
quis heredes. Vel melius licet sint conuincti verbis:
tñ non habet ius accrescendi propterea quia a diuersis
percipiunt vsufru. Itõ. sed certe imo videntur habere
ius accrescendi. vt. J. de lega. i. si duobus. §. si. vbi fuit le
gatum titio et postũmo pro parte virili. et tamen hab
bet locum ius accrescendi. Solu. hic fuerunt oimodo
disiuncti: tibi autem saltem verbis cõiuncti inter quos
est ius accrescendi. fm Jõ. si non sint aliq re. vel re 2 ver
bis piuncti. vt. J. de lega. i. l. re piuncti. vel referit scõm
Itõ. ab vno heredẽ relinquitur vt ibi. vel pluribus vt
hic. 2 nõ. in supiori casu q obligari heredes solidũ nõ
p. Uã sit. redit ad pñũ. (facit fructuarios piuctos

C Quando dies vsufr. lega. cedit.
Uãq; vsufr. pure relictus. Itõ.
2 Aliquo eius. vñ et quoties vtit videbat
cedere. vt. §. si. l. l. §. pe. Accur.

alioquin essent verb conuincti. vt. §. de here. insti. si ita
quis heredes. Vel melius licet sint conuincti verbis:
tñ non habet ius accrescendi propterea quia a diuersis
percipiunt vsufru. Itõ. sed certe imo videntur habere
ius accrescendi. vt. J. de lega. i. si duobus. §. si. vbi fuit le
gatum titio et postũmo pro parte virili. et tamen hab
bet locum ius accrescendi. Solu. hic fuerunt oimodo
disiuncti: tibi autem saltem verbis cõiuncti inter quos
est ius accrescendi. fm Jõ. si non sint aliq re. vel re 2 ver
bis piuncti. vt. J. de lega. i. l. re piuncti. vel referit scõm
Itõ. ab vno heredẽ relinquitur vt ibi. vel pluribus vt
hic. 2 nõ. in supiori casu q obligari heredes solidũ nõ
p. Uã sit. redit ad pñũ. (facit fructuarios piuctos

C Quando dies vsufr. lega. cedit.
Uãq; vsufr. pure relictus. Itõ.
2 Aliquo eius. vñ et quoties vtit videbat
cedere. vt. §. si. l. l. §. pe. Accur.

alioquin essent verb conuincti. vt. §. de here. insti. si ita
quis heredes. Vel melius licet sint conuincti verbis:
tñ non habet ius accrescendi propterea quia a diuersis
percipiunt vsufru. Itõ. sed certe imo videntur habere
ius accrescendi. vt. J. de lega. i. si duobus. §. si. vbi fuit le
gatum titio et postũmo pro parte virili. et tamen hab
bet locum ius accrescendi. Solu. hic fuerunt oimodo
disiuncti: tibi autem saltem verbis cõiuncti inter quos
est ius accrescendi. fm Jõ. si non sint aliq re. vel re 2 ver
bis piuncti. vt. J. de lega. i. l. re piuncti. vel referit scõm
Itõ. ab vno heredẽ relinquitur vt ibi. vel pluribus vt
hic. 2 nõ. in supiori casu q obligari heredes solidũ nõ
p. Uã sit. redit ad pñũ. (facit fructuarios piuctos

C Quando dies vsufr. lega. cedit.
Uãq; vsufr. pure relictus. Itõ.
2 Aliquo eius. vñ et quoties vtit videbat
cedere. vt. §. si. l. l. §. pe. Accur.

alioquin essent verb conuincti. vt. §. de here. insti. si ita
quis heredes. Vel melius licet sint conuincti verbis:
tñ non habet ius accrescendi propterea quia a diuersis
percipiunt vsufru. Itõ. sed certe imo videntur habere
ius accrescendi. vt. J. de lega. i. si duobus. §. si. vbi fuit le
gatum titio et postũmo pro parte virili. et tamen hab
bet locum ius accrescendi. Solu. hic fuerunt oimodo
disiuncti: tibi autem saltem verbis cõiuncti inter quos
est ius accrescendi. fm Jõ. si non sint aliq re. vel re 2 ver
bis piuncti. vt. J. de lega. i. l. re piuncti. vel referit scõm
Itõ. ab vno heredẽ relinquitur vt ibi. vel pluribus vt
hic. 2 nõ. in supiori casu q obligari heredes solidũ nõ
p. Uã sit. redit ad pñũ. (facit fructuarios piuctos

C Quando dies vsufr. lega. cedit.
Uãq; vsufr. pure relictus. Itõ.
2 Aliquo eius. vñ et quoties vtit videbat
cedere. vt. §. si. l. l. §. pe. Accur.

alioquin essent verb conuincti. vt. §. de here. insti. si ita
quis heredes. Vel melius licet sint conuincti verbis:
tñ non habet ius accrescendi propterea quia a diuersis
percipiunt vsufru. Itõ. sed certe imo videntur habere
ius accrescendi. vt. J. de lega. i. si duobus. §. si. vbi fuit le
gatum titio et postũmo pro parte virili. et tamen hab
bet locum ius accrescendi. Solu. hic fuerunt oimodo
disiuncti: tibi autem saltem verbis cõiuncti inter quos
est ius accrescendi. fm Jõ. si non sint aliq re. vel re 2 ver
bis piuncti. vt. J. de lega. i. l. re piuncti. vel referit scõm
Itõ. ab vno heredẽ relinquitur vt ibi. vel pluribus vt
hic. 2 nõ. in supiori casu q obligari heredes solidũ nõ
p. Uã sit. redit ad pñũ. (facit fructuarios piuctos

C Quando dies vsufr. lega. cedit.
Uãq; vsufr. pure relictus. Itõ.
2 Aliquo eius. vñ et quoties vtit videbat
cedere. vt. §. si. l. l. §. pe. Accur.

Cedit dies. i. incipit deberi. sed venire diem. i. peti posse. vt. l. de h. do. sig. l. cedere. nō autē cedit quantū ad transmissionē: cum ad heredem non transeat. vt. C. de cadu. tol. §. in nouissimo.

Alter atq. imo nō videt aliter. vt. l. de usufru. l. e. l. antepe. q. est p. ra

So. legare fructu annuos vel mensuratos p. inde accipit ac si singulis annis legetur usufructus. h. ec. ibi parificat. h. legare usufructu. pure nō est pro eodem ac si singulis annis legetur usufructus. q. p. mo. casu semel cedit et vni est legatū: vt. h. c. ar. q. in annos singulos vel annos plures plurif. cedit: vt. h. c. l. de do. na. causa. mort. l. senat. §. si. et de an. le. l. cum in annos. r. l. ad le. fal. l. i. §. si in annos.

Quid. puta decē iure usufructu. vel p. pietatis. et sic bñ diximus. **C** Legat. p. di. ctis modis. i. per singulos dies. **P**ericipi nō pōt. p. cap. d. iminu. Accur.

Habebūt. i. in his dieb. habeat legatū q. bus frui p. i. q. b. fuit restitut. vt. l. i. i. l. i. §. si. Accur.

Hereditas. scilz legantis.

Adeat. tunc ergo cedit vt possit frui: vt. sub. cit. h. c. non autē q. ad transmissionē. vt. l. in p. huius legis dicit. Ac.

Hic rōne. q. ex factō alicui p. det: vt. in p. huius legis.

Dñi. l. heredis futuri. d. hic q. alius fuit testator q. legauit usufructu. r. alius cuius hereditas tacet.

Expectari. in o. legato inspicit p. sona dñi an habeat test. factionē vel nō. vt. l. de le. i. debitor. §. si. S. in usufr. l. p. i. et expectat: vt. tūc cedit cū h. s. i. dñs adiuerit: vt. h. c. l. de stipu. ser. l. usufru. sine. r. l. i. i. si suo.

Cōstat. vt. r. §. de usufru. l. i. i. i. et in non cedit ante diem: vt. h. c. r. l. q. di. le. ce. l. i. j. r. i. j.

Actio. f. p. fessori. vt. l. si ser. ven. l. i. j.

Ex die. usufr. vt. etiā actio non prius cedit.

Agētē. l. legat. r. i. i. q. Nichil facere. q. i. p. o. inf.

Nichil facere. q. i. p. o. inf. nullā h. actionē. **A**ss. i. in legatis relictis vel promissis ex die. **M**ale agit. q. actionē h. sed exceptōe repellit vt. l. de eo q. d. cer. lo. l. i. §. si q. ita stipulet. r. l. c. h. ob. eū q. kalēdis. Sed §. §. d. pac. l. i. i. j. So. vt. ibi. J. r. facit. l. ad. l. u. l. de adul. si maritus. §. si. na.

Quibus modis usufructus amittatur. l. i. i. i.

Mipian. **O**n solus usufructus amittitur capit. dim. nutioe cōstat: sed et

Actionē de usufructu. r. parui refert vtrū iure sit p. stitutus usufructus. an p. o. tuitioe p. rous. p. inde traditus q. usufructus. J. r. in fundo vectigali vel sup. ciario iure p. stitutus capit. dim. amittit. Sed ita demū amittitur capit. dim. usufructus. si iam p. stitutus est. Leterū si ante aditā hereditatē aut ante diē cedentē q. s. capite minutus est: cōstat nō amitti. **S**i tibi fundus legatus ex die est: r. usufructu michi rogatus restituer: videndum erit si capite minutus fuero itra diem legato tuo insertū ne forte salu sit michi usufructus. quasi ante diem cedentē capite diminutio inueniat. q. d. benigne dici pōt.

Id quod non est perire nō potest. h. d. Bal.

Asq. adeo aut capite diminutio eū demū usufructus pimit qui iam cōstitutus est. vt. si i. singulos annos vel menses vel dies legatus sit: is ita demū amittatur qui iam p. cessit. et si forte in annos singulos le-

Id quod non est perire nō potest. h. d. Bal.

Asq. adeo aut capite diminutio eū demū usufructus pimit qui iam cōstitutus est. vt. si i. singulos annos vel menses vel dies legatus sit: is ita demū amittatur qui iam p. cessit. et si forte in annos singulos le-

Non amittit. **C**on amittit.

Quibus modis usufructus amittatur. l. i. i. i.

Expectari. in o. legato inspicit p. sona dñi an habeat test. factionē vel nō. vt. l. de le. i. debitor. §. si. S. in usufr. l. p. i. et expectat: vt. tūc cedit cū h. s. i. dñs adiuerit: vt. h. c. l. de stipu. ser. l. usufru. sine. r. l. i. i. si suo.

Precessit. imo videt amitti q. d. nō est: vt. in alia ser.

titute alterno tpe relicta. vt. I. que ad. ser. amit. si sic. q̄ est. I. So. hic de amissione q̄ sit p̄ capi. di. ubi de ea q̄ non

Sed duob⁹ separatim. vt vn⁹ vno ano (vrēdo. Ac. alius alio vtaf. et ita hoc aduerbiū separatim non designat tm̄ separationem in legando factam: sed in vrēdoz fruēdo fa

ciendam. vt et. I. e. l. f. fina.

b Substituas id est proponas.

c Decedat. in p̄mo casu legis

d Integros. et sic nō hz locū ius accrescendi. vt et. I. de vsufruc. ac

cre. l. iij. in prin.

e Si nō mors morte enī secuta nō videt repetit⁹.

vt. I. e. repeti. i. rñ. et. I. statim.

f Intercesserit. qñ duob⁹ sepa

rati alternis an

nis et alter in suo ano capite minui

tur.

g Tēporū. scz singulor. cū dicit singulor. annorū

fruct⁹ lego. I. 30.

h Repetitōis vt videat repetit⁹ se vsufru. ita quo

ties amissus erit vsufruc. do lego. I. 30.

i Cū singulis legat separatim. vt vn⁹ vno anno al

ter alio ano vtaf. vt l. p̄ncipio legi.

k Cōfentiār. h̄ consensus est dis

sentus.

l Actū. f. a te: statore.

m Cōcurrerēt. in eundē annū.

n Leges. quo casu cōcurrūt: cū ambo loco vnius habeantur.

o P̄mū an

num. apertius di

xisset vltra annū: qz al⁹ erit annus proprietarij. p̄mū autē h̄ic dicit respectu seq̄ntis.

et tert⁹ erit p̄m⁹ et quart⁹. et sic in alijs alternatis.

gatus est: illius p̄tārat anni vsufru. amittit. et si in mēses: et mēsis. et si in dies: et dies.

Ho. in ver. q̄ si ex duob⁹.

q̄ separatio et distinctio tēporū habet vim distinctōis re et verbis et impedit ius accrescendi. h. d. Bal. Dapi.

Sed duobus sepatim⁹ alternis annis vsufru. relinquit: cōtinuis annis p̄prietas nuda est. Cū si legatariū vnuz substituas⁹ cut alternis annis legat⁹ sit vsufru. plena sit apud heredē p̄prietas eo tpe quo ius fruendi legatario nō est. Qz si ex duob⁹ illis alter decedat: p̄vices temporū plena p̄prietas erit: neqz em̄ accrescere alteri quicqz p̄or.

quoniam p̄prietas quisqz tēpora nō concurrēt altero fructus integros⁹ habuerit. Si nō mors⁹ sed capitis diminutio intercesserit: qz plura legata sunt illi⁹ anni tm̄ (si modo ius fruēdi habuit) vsufr. amissus erit. Qd et in vno legatario q̄ fructū in annos singulos accepit/defendendū est: vt com memoratio tēporū repetitōnis⁹ potestātē habeat.

Cū singulis vsufr. alternis ānis legat: si cōfentiār⁹ in eundem annum impediunt. qd non id actū videtur vt cōcurrerēt. Multū eteni refert duob⁹ si mul alternis annis legat⁹. Qd sane vltra p̄mū annū p̄cedere nō poterit: nō magis qz si vni legatū ita fuisset: an singulis alternis annis. Nā si cōcurrere volent aut impediunt inuicē p̄pter voluntatē: aut si ea non refragabit⁹: singulorū annorū fructus vacabit⁹.

Amissus p̄or resumit ex dispositōe repetinā: et videtur

p Voluntatē testatoris. et hoc qñ nō apparet qz p̄mo fuerit noiatus: al⁹ ille hz p̄mū annū. vt. I. de vsufruc. quoties duob⁹. Sed hoc casu qñ est icertū qz p̄mo fuerit noiatus quare non interuenit p̄tor. vt. I. de vsufruc. si cuius. S. deniqz. et insti. de satisda. tu. et cura. S. sinat. Rñ. qz hic deficit actio q̄ interueniat p̄tor q̄ est l. illa. l. si cui⁹. f. cō diui.

dispositio repentina coispo q̄ est facta cōmēoratio tēporis. h. d. hoc p̄ncipiū. bal. Ipi.

Sicut i annos singulos vsufru. legari p̄or: ita et capitis diminutione amissus legari p̄or: vt adiciatur quoties qz capite minut⁹ erit do lego. Vel sic: quoties amissus erit: et tunc si capitis diminuit⁹ amittat⁹ repetitus videbit⁹. vñ tractatū est si cui q̄dū viuat vsufru. legat⁹ sit: an videatur repetit⁹ quoties amissus est.

Qd et metianus tēptat. et pu to repetitū videri: quare et si vsqz ad diē vel ad tēpus sit legatus. vtputa vsqz ad decennium: idem erit dicendum.

Amfructuari⁹ vtēs ex repetitōne habet ius accrescēdi sicut haberet substitut⁹: si bi nō tanqz h̄bis: sed tanqz rep̄tuer⁹. h. d. et multū no. bal.

Hec autē repetitio que fit post amissum capitis diminutione vsufru. querit: an ius accrescēdi secū saluum⁹ habeat: vtputa titio et meui vsufru. legat⁹ est/et si titi⁹ capite minuit⁹ esset eidē vsufru. legauit. quesitū est si titi⁹ ex repetitōe vsufr. haberet. an inē eos ius accrescēdi saluū eēt. et p̄api. lib. v. q̄stionū scribit saluū esse p̄inde ac si al⁹ esset titio in vsufru. substitut⁹: eos enī tāetsi non verbis: re tamē conuinctos videri.

Qñ non est repetita tota ps pars/illa pars repetita hz ius accrescēdi nō respectu p̄tis nō repetite immo sola cōsolidatur p̄prietati: sed respectu partis collegatarij. Bal.

Idem p̄api. querit si titio et meui vsufruc. legatus est in repetitione autem vsufru. non totum: sed partem titio

no apparet qz p̄mo fuerit noiatus: al⁹ ille hz p̄mū annū. vt. I. de vsufruc. quoties duob⁹. Sed hoc casu qñ est icertū qz p̄mo fuerit noiatus quare non interuenit p̄tor. vt. I. de vsufruc. si cuius. S. deniqz. et insti. de satisda. tu. et cura. S. sinat. Rñ. qz hic deficit actio q̄ interueniat p̄tor q̄ est l. illa. l. si cui⁹. f. cō diui.

Ite nec est fauor etatis qui est in illo. S. insti. qui est magnus. vt. C. S. ac. emp. l. curabit. Vel veri⁹ dic q̄ tē h̄ interuenit. vt. I. S. lega. l. h̄mō. S. si. qz nō refragabit. qz voluit eos vt simul in eundem annum.

Annorū. scz alterhorum.

Vacabit. cū eodē anno simul fruatur. Accur.

Sicut in annos. capitis diminutio. f. capitis diminutio minima inueniēte. ceteri si mari māy⁹ mediā partem sus est fructuari⁹ denuo sibi legari nō posset. vt insti. de ca. di. S. i. et S. i. et. I. de he. isti. l. i. et isti. S. h̄f. q̄. et di. S. te statim. hodie alit nō amittit ca. di. minima. et iō nō posset fieri hec repetitio. vt insti. de acq. p̄ arro. l. rñ. nisi idulta restōne a p̄cipe post maximā vel mediā. vt. I. de pos. l. i. S. S. qz ita intelligendū est qd est. I. S. an. leg. l. in singulos. et in. l. ista. et fac. I. S. vsufru. lega. licet.

Repetitū videri. vt. I. S. enic. si rem quā. S. si. et Saluū. si po stea morte soluat⁹ vt. I. Legat⁹ est. scz pure. I. 30.

Repetitū videri. vt. I. S. enic. si rem quā. S. si. et Saluū. si po stea morte soluat⁹ vt. I. Legat⁹ est. scz pure. I. 30.

Idem p̄api. querit si titio et meui vsufruc. legatus est in repetitione autem vsufru. non totum: sed partem titio

Relegasset. sic pnta quotiens titius amiserit ei do lego p parte. vt. r. s. ea. l. i. rñ. at meuo nichil relegauit vt statim innuit. q. si meuius rē. et qd dicit partē nō dicat dimidiā s3 totius. tunc enim perinde esset ac si legatus esset totius fundi vsufu. vñ: alteri dimidia. et hoc ppter cōcursum. vt. C. de le. l. cum questio. dicit igit partem dimidiaz ei qd amitteret id ē quartā toti. b. Coniuncti. post amissionem vsufructus et resumptionem partis eiusdē. h3o. c. Socio. i. totā pōtionez titi. i. titius tñ statim etiā in momento pōtionez rsumit quā testator ei repegit. vt. dicas q. p morte titius amittit. q. casu nichil rsumit h3 fuerit repetit. vt. J. e. l. repeti. i. rñ. qd nō placet. h3o. d. Amisisset. postq. s. titi. amittit partē recuperauit. alio si nō dū titi. amisisset: amitteret aut pmo meui. totum titio accresceret. nā anteq. titius amittat negari nō pōt eum re r verbis esse titio cōiunctū. vel die simul cum titio. i. eodē tpe vel momento p capi. dimi. et ad hoc optime aptat seqns rō. nec em rē. quare aut eo momento nō possit dici accrescere patet: q. quā rōne diceret isti ab eo accrescere eadem r illi ab isto: et ita nulli accresceret. et fm hoc dic eo momento. i. eo casu. est r alia rō. q. cū ius vtriusq. sit in ea eā vt recedat: interim ius aliq. p actionē nō vendicat. vt. J. si cer. peta. l. pecuniā. Rō aut sequēs: placet em rē. pōt referri ad eū casum qñ titius pmo meui. scōo amittit. patet duob. modis pōt casum p hāc glo. Accur. e. Partē ad eū. quero quā: Rñ. certū est q. id qd amittit irrecuperabiliter r accrescit meui: nō d3 titio accrescere meui capite minuro. sed de medietate quā meuius amittit ex sua psona. p parte quā rsumpsit titius. et sic p quarta toti. accrescit ei. palia ppetuario. et sic est quarta. Quidā tñ dicit totā medietatē quā habuit meuius ex sua psona accrescere titio. sed quō cū nō sit meui cōiunct. re nisi in eo qd rsumit: r in eis dixisti non accrescere. faciebat tñ p eis s. r. i. i. l. in rē dū. sed ibi in fuste amiserat: hic iuste. et dicitur predicta coniunctio durare. vt. s. h3c autem. f. Accq. em. bñ dico partē nō totā. q. d. ille cui accrescit r totū pars defecta talis d3 esse vt potuerit et accrescere oi tpe postq. ceperit eē fructuari. vel saltē tñ cū est pars defecta. huic aut nō potuit accrescere cū amittebat vel cū rsumebat. vel etiā in medio. i. anteq. resti-

relegasset: an viderentur con iuncti. et ait siquidē titi. amiserit totū socio. accrescere. q. si meuius amississet. non totū titio accrescere: sed partē ad eum. partē ad ppetuatē redire: que snia h3 rationē. Accq. eni. pōt dici eo momento quo qd amittit vsufu. r rsumit. etiā ipsi qd ex vsufu. accrescere. placet em nobis et qui amittit. vsufu. ex eo qd amittit nichil accrescere. **Quicquid p sone coheret morte sni. h. d. iste. s. Bal.** **Morte quoq. amitti vsufu. nō recipit dubitationē: cū ius fruendi morte extinguat. sicuti si quid aliud qd p sone coheret. Martianus.** **S** legatū vsufructū legatarius alij restituere rogat. est: id agere pretor. d3 vt ex fideicommissarij persona magis qd ex legatarij pereat

tuatur: nec em potuit tñc eū ps est defecta. nō potuit di co qd irrecuperabiliter amissit. nec ali. p eo. q. in eo nul lo mō erat alteri cōiunct. sed in eo qd rsumit icipit re s. **Quo quis. titius.** (coniunctus esse. h3o. h. **Et rsumit. separa litterā faciendo repetitionem.** nā est impossibile q. eodem puncto et amittat r rsumat. nā ita demū rsumit si plus amiserit. arg. ptra. J. de noua. si sti. chuz. s. si qd. s3 ibi ponitur tempus pro quodaz spacio qd pla pūcta r hozas conti net. r forte hic idē dici possit: nam r momentū ponit p die quandoq. vt. C. de fer. l. omnes. h3o. **Et vsufu. irrecuperabiliter amisso. i. nec ipse vt hic. nec ali. p eo: vt subicit.** **Accrescere. sicut em titio vsufu. meui in totis accrescit qñ titio in repetitōe tot. est legat. vt. s. e. s. h3c autē. ita si pars dimidia vsufu. in repetitōe est ei legata: quia immediate est meui re cōiunct. tñ. vt. s. s. pri. pro medietate portio quā amittit meuius que est quarta totius ei accrescit. r hoc est qd dicit: neq. enim rē. et ibi: placet enim nobis rē. fm. R. **Amittit. irrecuperabiliter. r dic ex eo large. sic. J. de incen. rui. nau. l. i. s. i.** **Coheret. vt. J. de libe. leg. l. non solum. Sale.** **Legatū. pretor. qui fideicommiss. introduxit. vt insi. de fideicō. here. s. i. Accur.** **Pereat vsufu. vt. et. J. e. si legatū. et. J. de vsufu. legat. si quis vsufructum.** **Repeti pōt. morte rei vel p sone. in psona enim mortui non potest repeti legatū. immo pro nō scripto habet. vt. C. de cadu. tol. s. i. Accur.** **Heredit. et tunc nō eundē vsufructū habebit: s3 diuersum. vt. J. de hb. ob. l. stipulatio ista. s. si quis ita.** **Usufructus. s. fundi.** **Retineat. idē est r si partē sui. vt. C. de vsufu. lter antiquā. r. l. si. idē r si totū. vt. J. e. si fuo. r. s. d. vsufu. q. r. **Eruste sunt. s. in totū. vt. insi. e. s. (vsufu. s. si. si. r. J. de sui. vt. pre. seruantes. s. si sublatū. in si. r. s. de vsufu. si cui iule. Sed J. e. l. fundi. r. l. seq. r. l. qd tñ. s. agri. ibi non tñ rē. So. vt ibi in. l. illa: s3 r. eo. r. d. s. agri. **Sit postum. a quocunq.** **Extingui constat. secus etiam in proprietate aree legata: quia si redit ad aream valet legatum. vt. J. de legat. iij. si chopus. s. aream.********

Liber Septimus

AUtel de dolo tenebit. in nullo casu videt vep qd h
de actioe de dolo dr: aut em ia cepat vsufructus: tunc cel
sar de dolo. qz tuc loch hz interdictu qd vi aut clam. vt
J. qd vi aut cla. deniqz. in pn. r ar. Rad. l. aqul. ite mela
S. h. r. l. seq. et ar. S. de dolo. l. et eleganter. S. si fusi. aut
nodu ceperat: qz
hfditas nodum
erat adita: tunc
sifr datur interdi
ctu qd vi aut cla
Jte ex testd. vt. S.
de dolo. l. r. elega
ter. S. ut si seruuz
er. J. d. aur. r. argē.
leg. si imaginem.
Jte. p nichilo po
neret extingui. na
ex eo videt qz iaz
cepar. Ad hoc rñ.
quattuor modis
vt dicas de dolo
id est ex testd no
mine doli. Secdo
qz hec vel illa da
tur. qz illa ex te
stamento. Tertio
dic qz coperat de
dolo siue ceperat
vsufr. siue no. na
et si ceperat ces
sat aqul. qz edifi
cio no fit res dete
rior. vt. J. ad. l. a.
quil. si seru? ser.
S. viuan? r. S. h.
er. r. S. sed est puez
r. S. rupisse. Ead
rone nec interdi
ctu datur. vt. J. qd
vi aut clam. si ali
us. S. si quis acer
nu. Nec ob. qd de
anulo submerso r de sibi? dr. ibi ent qd mesi est cōtra
et a? r res que mea est michi abest. hic nichil mesi Jctat
Jte et alia rōne pōt cessare interdictu si ponas edificā
tē nec fuisse. phibitū nec suspicatu fuisse se posse. phibe
ri: puta si bñ credebat fructuaris ignorare vsufr. sibi
relictu et id eo sciente et patiente edificabat. Jte si non
ceperat vsufruc. multo min? dabit aliqua pdictay: et
tunc pones sibi extingui impropriē. vt. J. vsufr. que
ad. ca. l. iij. S. desinere. et hoc nisi in testatoris area sit re
lictus. Quarto vt loquat in duob? casib?. i qd hfs edi
ficauit in insula testatoris cui? vsufr. relic? erat: r tuc
datur actio ex testamēto. Jte interdictu si phibu? fecit
vel si se. phiberi suspicatu? est. r cepit esse postea fructua
rū vsufr. als actio ex testd rñ loci hret. Jte etiā i alio
qn aliene aree vsufr. legat? est: et ille extrane? dolo ma
lo vt vsufruct? deberi nō posset edificauit: tunc em be
res nullo modo tenet: qz i culpa non est. et liberat? est
quasi morte rei: quare r tra extraneuz vnicū superest
actiois de dolo auxiliū. Qd aut sequit: nisi sublato rē.
nō id dr vt interdictu et i vsufr. tpe nō perit nō cōpe
sat: s; ob hoc vt et tuc optere dicat nisi vsufr. restitua?.

D In sublato. transacto. alioqn fieret restitutio ipso
iure. vt. J. que admodu ser. amit. si locus. azo. Sed
quō ppetere pōt vel de dolo: vel interdictu cū vna biē
nio: altera anno tollat. vt vsufr. r. an. et hic dicitur finto
vsufr. dari interdictu. Rñ. loquitur fm leges istas qñ si
niebatur vsufr. anno vt biennio
continuo et ann?
interdicti erat vti
lis. Accur.

loci vsufruct? legat? si fuerit
iundatus? vt stagnū ita sit aut
pal? pculdubio? extinguetur
Sed r si stagn vsuf. legef. et
exa uerit sic vt ager sit fact?
mutata re vsuf. extinguit. nō
tū si aree vsufr. legef r ibi vi:
nee sint posite vlt? puto ex
tinguit. Lerte? silue vsuf. le
gato si silua cesa illic fatioes
fuerint facte: sine dubio vsuf.
extinguit. **S**i masse vsuf. le
gef r ex ea vasa sint facta vel
ecōtra. Cassi? apd viciū scri.
terre vsuf. quā sniaz puto ve
rā. Proinde r ornāmētū disso
lutū aut transfiguratu extin
guit vsufr. In nauis qz vsuf.
legato sabin? scribit: si qdē p
ptes reflecta sit vsuf. nō ite
re. Sinaut dissoluta? sit: lz eis
dē tabulis? nulla pte rea adie
cta restaurata sit: vsuf. exti
ctum. Quā sniaz puto verio
rē. nā et i domus diruta fue
rit: r eisde cements tignisqz
fuerit restituta vsuf. extinguit.
Quadrige vsuf. legato si vn?
ex eqs decesserit an extingua
tur vsuf. qrit. ego puto multū

E Andi lega
to. et p pñs
ville: que in eo ē.
d **U**lla. ma
la rō vt. J. l. qd ta
men. in prin. r id
subaudi maxime

S Ed r eo. po
tero. S. e. re
peti. S. rei muta
tōe. J. solu. h. h. ab
ber vsufr. in solo
vbi est villa: non
qz ville: sed qz fū
ditot: quasi cu
iusdā vniuersita
tis. nā idē est vbi
om bonoz ē vsu
fru. relictus. vt. S.
de vsufruc. quoti
ens. S. si. Ac.

Quid rñ. ac
cessio fuit.
eodē casu repe
do ville et fun
di legauit vsufr.
vt. S. eo. l. fundi. r
est fundus acces
sio. vt si gfa opis
qd i villa agebat

habuit fundū: r si gratia fructuum fñdi habuit vil
lam. vt. J. de auro et argen. leg. r si nō sint. S. pueniam?
g **R**edacte sint. r nulle alie sunt reflecte.
h **A**liud. vt nō extinguit. nā qd dū ps et minima su
pest: etiā in destructa hz vsuf. vt. S. de vsufr. si cui sūle.
i **I**nundat? an morte vel post mortē restatoris.
k **P**roculdubio. vt. J. eo. l. si ager.
l **P**uto extingui. hoc ideo forte quis etiaz vinea du
rante fatioes ibi sunt. vnde quasi nō sit forma muta
ta non perit vsufruc. et quasi magis in solo sit vsufr.
questus. vt. J. de ser. ru. pre. l. certo. in silua autem non
sunt fatioes. vnde si fuit cesa et fiant fatioes: rei mu
tatione extinguitur vsufruc. vt hic subdit.
m **C**erte. vel aduerbium vel nomen.
n **D**issolutum. i. dissolutum ornamenti. Accur.
o **D**issoluta. tota simul.
p **L**icet eisdem tabulis. mutato consilio. nam si ea
mente vt reficiatur dissoluta sit: rursus composita / ea
dem esse incipit. que distinctio in domo non admittitur
vt. J. de ver. ob. inter stipulan. S. at nauis. que est contra
r. J. de solu. qui res. S. arcam.

Dignus. f. equus. sic et in legato proprietatis. ar. J. de leg. ii. peculium. §. quadrage. Accur.

S cui balnei. hystriionis. et hoc est nomen artificij in legando expressit: puta lego seruum meum hystriionem et postea ad aliud artificij transierit seruo. vt qz lectica

rius fiat: secus si ad aliud transierit officij seu ministerij quod non sit artificij vel fiat coctus. qz tunc non expringuit. vt J. de leg. ii. legat. §. si ex officio. ite fecit si proprius nomen esset expressus in legando. ppterat hystriionem in usufructu. hoc non distinguit. ar. J. de cap. di. l. tritelas. i. rri. r. J. de ali. r. ci. le. mela. sed ar. J. de vfu et ha. l. ceteruz. §. mulieri. Accur. c. Ministerij id est artificij. d. Extinctum id est non incipit si non dicitur ceperat: vel si ceperat extinguitur.

S usufructuarius. qz rebat si usufructuarius fecit messid est fecit segeret: et adhuc non est in horreo recodita vel coacta. i. barna cui si retdicit labeo qz est heredis fructuarius: et id in olea: et vna collecta: hystriionem coacta vt iude sint fructus extracti: hystriionem si adhuc tenet i tra spica vel vna i vinea: qz tunc ppterat. Jte aliud e in ea olina vel fructu qz p se cecidit: qz est ppterat. hystriionem. corrigis dicit qz non sunt fructuarius vel hystriionem ei? nisi in horreis sint recoditi. i. bone fidei aut possessore efficiunt ei? eo ipso qz a solo sint separati fm dicit labeo. f. et iul. vt dicit scdo qz facit dnam inter fructuarius i bone fidei possessore: qz fructuarius fuit statim qz a solo sit separati vt a se vt ab alio nomine suo. hystriionem. possessoris qz quocumqz separantur et cuiuscumqz nomine.

S stipulatus. i. blauam fecam siue messem. labeo ait. r. male. azo.

interesse equorum an quadrage usufr. leges. Na si equorum supererit in residuis. Si quadrage non remanebit: qm quadrage esse desit.

Qui altius an die legat cedere substituit sit Mutato ministerio ex q dependet effectus intelligit res mutata. h. d. Bal. Ulpianus. Si cui balnei usufr. legat sit et testator hitatione ex hoc fecerit. vel si taberne et dietam fecerit: dicitur est usufr. extinctum. Proinde et si hystriionem reliquit usufructu. et eu ad aliud ministerium transulerit: extinctum esse usufr. dicendum erit.

Ceter ista legis duobus modis fm primam leg. dicitur. h. d. Fructus efficitur fructuarius cu ab eo sunt in horreo recoditi. h. o. si. possessoris eo ipso qz sunt a solo separati. h. d. fm pmla leg. fm alia leg. h. d. U usufructuarius facit fructus suos si suo nomine a solo separant: hystriionem bone fidei poss. a quocumqz a terra separant. h. d. fm istam leg. iulianam non corrigit labeo: ne imo declarat: et istaz puto veram: qz imo iuriscorsultus ap probat dictum labeonis ipse hystriionem. Paulus.

S usufructuarius messem fecerit et decesserit: stipulatus qz in messe iacz heredis ei? ee labeo ait. Spicam aut qz tra teneat: dicitur fundi

H fructumqz percipi. dicit labeo.

Sed vt vey. i. sicut est vey fm labeone. et ita hoc e vey qd subicit fm edde: corrigit in pmi piul. Jte no. qz hic est similitudo p hystriionem. Vel expone scdo vt sonare videt fm Jo. r. azo. qz fructuarius fiat statim vt suo nomine

ee. fructuarius percipi spica aut feno ceso: aut vna adempta aut excussa olea quibus nodu tritum frumetu aut oleu factu: vt videria coacta sit. Sz vt veru est qd de olea excussa scribit ita alit obseruadu de ea olea que p se deciderit. Iulianus ait fructuarius fructus tunc fieri: cu eos pceperit. bone fidei aut possessoris: mox qz a solo separati sunt.

Acepta capite dimittuntur vel morte reliqua cause vel p pte interitu usufructu. recipiunt. Ulpianus alterdu ppterari ad libertate pducet: si forte usufr. fuerit tadu legatus qd manu mittat. Na icipi ente ppterario manumittere extinguitur usufructus.

Ex testis diuersorum non est loci iuris accrescedi. qua. l. no. qz e vna de regulis in materia iuris accrescedi. Bar. Dez

S sub conditione michi legatus sit usufructu. medioqz tpe sit penes heredem pot hys usufr. alij legare. que res facit vt si conditio extiterit mei legati usufructu. ab hystriionem relicto finiatur. qz si ego usufructu. amiserit: non reuertetur ad legatariu? cui ab hystriionem pu re legat? fuerat: qz ex diuersis testamets ius pductois non conditio.

Consolidatio vocat tingit. luntaria pimit usufructu. nec postea reuulscit. Bal. Iul.

tatur. a proprietario. Accursus. Sz sub ditione. finiatur. qz ius qd habet r non pl? videf legasse. vt J. de lega. i. si domus. §. pe. r Amifero. postquam habuero. Accur. Ad legatariu. sed ad proprietatem. Accur. Non contingit. vt et argu J. de bo. pos. sed cum patrono. in pncipi. et J. de tribu. procuratoris. §. si plures. et §. sed si duas. sed ar. J. de re mili. si certarum. Julia. r. §. qz si alterutra.

a solo separati sunt hystriionem. si bo. si. pos. non requiritur suo vilieno nomine percipiatur. azo.

Scribit. labeo l Deciderit. hoc ei non e hystriionem fructuarius.

Perceperit non aut si ab alio percipiant non nomine fructuarius vel p se deciderint. et sic p dicitur non corrigit hystriionem. r. azo. vt hic r. J. de vfu. qz scit. §. si alieno. r. §. pterea. hystriionem scd casuz: hystriionem pmi pcepit r i horreo recondidit.

Separati sunt. a quocumqz vel cuiuscumqz nomine fm scdm casum vel etiā fm pnum.

Acepta. mox te. quibus duobus modis in totu tollit usufructus. vt. §. e. l. iij. §. si. r. C. de usufructu. corruptione. i. si. p Reliqua cause vt non vtendo: et rei mutatione.

Pro pte. vt J. de l. placet.

Aterdu. hodie semp ad libertate ppterariu perducet. vt C. de ma. l. i. §. i. sed fructuarius non vt ibi dicit.

Perducet. f. sub i qz hystriionem ppta te et alij usufructu. t Anumitta

S tibi acquisieris. emedo ab herede.
S i neq; interest. no est dñia rñsonis pñdicit: vñ
 in pñctis rñsione distincio. sed d. s. de vsufr. dñs fru-
 ctuario. So. ibi amittit ppetatē ex cā q̄ fingit nō dñi ppe-
 tatē q̄ luuise. hic nō ita. a. jo. vel solue vt ibi. Accur.

A milti. pp
 pñdauonem. si
 dñi mutaret. ac.

S i seruo. ad
 re. f. hñ dem

M utatio. qd
 fieret. scz inter-
 ret si hñ dñi q̄

D ña elset. q̄ reref:
 et per eā hñ di fu-
 turo. vt. l. ad. l. a.

Q uil. hñc. q̄. rñ. z
 J. si q̄s reita. lube.

E i se ius. l. i. si. hic
 aut nō cedit nil
 hereditate adita

V t. hñc. et. s. qñ di-
 es vsufr. ie. ce. l. i.

S hac. roe. z. J. qñ
 dies. ie. ce. l. cū ita
 in. si. et. J. de. l. i. p.

S eruo. l. vsufr. vñ
 non nocet domi-
 ni mutatio dñe

R edurate in hñ dñe.
 f. dñio. l. sui.

E q̄ vsufr.
 ctus. vt. z. s.
 de vsufr. locuz. s.

P ppetarius.
 h. c. actus. vt. J.

D e ser. ru. pñd. l. i.
 via. s. si fundus.

S q̄ vsufr.
 videt. qz ius

S unum scuit dura
 re. vt. arg. J. q. mo.
 pig. v. i. hñ. sol.

S ieu. s. non videt
 z. J. quemadmo.
 ser. amit. l. ij. et. l.

S i llicidij. s. fina.
 h. c. vsufructū.

S i an habeat vsu
 videtur q̄ nō. nā
 sic. errando tem-
 pore quereret. qd

E lse non debz. vt
 J. de vsucap. l. i. si
 funduz. z. l. si fu-
 rem. s. i. Quare
 dicas duraret vsu

F ru. l. z non daret
 q̄tum ad pmodū vsufr. vt hic dicit: sed vsus. Jñ nota
 hic errorem nocere. sic et. J. de acceptis. z per vsu rñ-
 dūm. s. si quis vsufr. et. J. de re. du. qui habebat. z. J. de
 acquiren. here. is qui purat. et de testamen. l. qui a la-
 tronibus. et. J. quemadmo. ser. amita. si quis aqua. et
 l. fina. Accursus.

S i tibi vsufr. fundi pu
 rei. ppetatē aut sub cō
 ditiōe titio legata sit: et pēdē
 te pñctiōe dñi ppetatē acq̄
 fieris. deinde cōditio extite-
 rit: pleno iure fundum tibi ha-
 bebis. Neq; interest q̄ dñi
 cto vsufr. ppetatē legata sit
 tu eni dñi ppetatē acq̄ fieri
 ius oē legatī vsufr. amilti.

S i seruo he-
 reditario ante aditā he-
 reditate legatī vsufructū fuit
 set: magis placet aditā hñdi-
 tate eū vsufr. ad te trāsire.
 nec iterire quasi mutato do-
 minio: qz nec dies añ cesserit
 q̄ tu heres extiteris. g. alius

E q̄ vsufr. neq; iter
 actus ve dominij mu-
 tatione amittitur.

C asu pñs retinet ius totū
 a sciēte. secus ab ignorantē.
 h. d. s. p. aulus.

S q̄ vsufr. hz: si tñ vta
 tur qz existimat se vsuz
 tantū hñe: an vsufr. retineat
 Et si quidē sciēs se vsufructū
 crū hñe tantū vti velit: nichil
 lominus et frui videt. Si nō
 ignoret: puto eū amittere vsu
 fructū. nō eni ex eo q̄ habet
 vtitur: sed ex eo q̄ putauit se
 habere.

S i vsufructus ciuitati
 legatī z aratrū in ea in-
 ducat: ciuitas esse desinit: vt
 passa est carthago. Ideoq;
 quasi morte desinit hñe vsufr.

C axo: detinet possessionez
 p maritū et maritus p vxorē.
 et idē p reliqñā familiam. B.

S i vsufr. carthago. et troia. Jñ forte si eo pposito
 inde discedant hoies ne eo reuertant. vt. J. de col.
 bo. l. pe. l. rñ. nisi cōcato cōsilio ex seipis ciuitatē pñtū
 antitū etiā eadē esse videtur ciuitas.

S i mulieri. pfecta sit. non relicta familia in domo
 et per hoc disferre
 a casu sequenti.
 n. Reliquisset
 p quā reuēf fuit
 vt. J. que ad. serul.
 amu. l. vsu reuēf.
 o. Eaq; scilz
 mulier.

S i mulieri vsu
 domus legatus sit: z il-
 la trās mare pfecta sit: z cō-
 stituto tempore ad amittēdū
 vsum abfuerit. maritū nō do-
 mo vsus fuerit: retinet nichil
 lominus vsum: que admodū
 si familiā suā in domo reliq̄-
 serit: eaq; peregrinaretur. Et
 hoc magis dicendū est: si vxo-
 rē in domo reliquerit maritū
 cum ipsi marito vsus domus
 legatus est.

S i ager aut
 nñ sit flumine vel mari
 inundatus fuerit: amittit vsu
 fru. cum etiam ipa ppetas
 eo casu amittatur. Sic nec pi-
 scando quidem retinere pote-
 rimus vsufructū. sed quemad-
 modum si eodem impetu re-
 cesserit aqua quo venit re-
 stituitur proprietatis: ita et vsu
 fructum restituendum dicen-
 dum est.

Q uam vsufr. horti habe-
 re/ flumē hortuz occu-
 pauit: deinde ab eo recessit. ius
 quoq; vsufr. restitutum eē La-
 beoni vt: qz id soluz ppetuo
 eiusdem iuris mansisset. sed
 id vep puto si flumē inūdati-
 one hortū occupauit. nā et si
 alueo mutato ide manare ce-
 perit: amitti vsufructū existi-
 mo: cum is locus aluet publi-
 cus esse cepit: nec in pristī-
 num statum restitui possit.

I dem iuris in itinere et actu
 custodiendum esse ait labeo:
 de quibus rebus ego idem
 quod in vsufructu sentio La-
 beo.

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi.

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Recessit. mutat g casuz. qz
 s. fecit alueū hic
 nō. et sic nō ob J. b
 acq. re. do. l. adeo
 s. insula. in fi. vt

Labeo ait. si summa terra. i. supereminens. reiecta esset. i. alia terra reposita. Lacet. s. eo. l. excepta. Accur. Zager. restituet. na et habent postliminif. vt. s. cap. et postli. reuer. l. postliminif. i. rñ. Accur.

Seruus. i. berabit. pro puetari. a presta tione usufructu. Z usufruc. amitti. vsu fru. tamē vniūscu iusq. anni decen nio iter pñtes. xx. inter abñtes tolli tur ex q. cōpetere cepit. q. ois obli gatio q. recipit da tione p. singulos ānos pōt tolli ex quo cōpetere ce pit. vt. C. d. pñcri. xxx. an. l. cū notif simi. s. hif. s. yr. r. s. 30. et ibi dñi.

Pomponius qrit si fun dum. id est fundi usufructu. Accur. h. C. Me. vsu fructuario. i. Amitti. lmo s. vt. C. de pñcri. xxx. an. l. male. q. est s. sol. hic ali pensionē soluit: r ali tenet. et ego fructuari. possi dere desū traden te proprietario emptori. vt. i. de acq. pos. l. iij. s. qd si sū. sed repeto p. dictionē ex lege. vt. C. de acq. pos. l. fi. s. 30.

No ēē. forte q. locauit ad tps vsufr. q. finito re uertit ad me vsuf. dbebat. alioquin amissionis nō vi deor pati incōmo dum. Accur.

Locauerit. etiā suo noie. vt. i. de acq. pos. l. i. qui vniuerfas. s. si qz frui videor p. istū interpretatiue.

Suo noie. cū a me nō p. duciss. s. frui. vere vel interpretatiue. vt. s. p. xxi. rñ.

Usuf. i. facultatē fructu p. ciendi. vt. C. d. s. h. s. l. iij. r. C. d. vsuf. l. iij. r. s. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ.

beo atq. nec si sūma t̄ra subla ta ex fūdo meo r̄ alta reiecta^b esset: idcirco meum solū eē de sinit: nō magis q̄ serporozato agro. **P**omponius.

Lacet vel certe ptis vel pro indiuiso vsu fructum nō vtendo amitti.

Zager ab hō. **P**au. s. t̄b. occupat. seruusve captus liberatus fuerit: iure postliminij iſtituet. vsufructu.

Seruus in quo i. dē vsufr. alien. est noie de datur a dño p. puetat. vsufructuario: liberabit. p. fusa fuitu te p. puetat. p. patione. **I** dez vsufr. alternis āntis

Z vsufr. alternis āntis legetur: nō posse non vtendo eū amitti: quia plura sunt legata.

Per colonū suo noie possi dentē nō retinet fructuariue possessionē s. vsufructus lo cauerit r̄ annuā recepit pen sionē: sed p. colonū coloni bñ retinet possessionē. h. d. Bal.

Pomponius qrit. **U**l. si funduz a me p. pzie tarius p. duxerit cūq. funduz vēdiderit Seio nō d. ducto vsu fru. an vsuf. p. p. tōrē retineā et ait l. p. puetari. michi pen sionē soluerit: tamē vsufr. amitti: q. nō meo noie s. suo fruitus est emptor. teneri pla ne michi ex locato p. puetari um quanti mea interfuerit id factuz nō esse. quāq. si a me p. ductū vsufr. cuius aliq. loca uerit: retinet vsufr. s. si p. pzie tari. eū locasset suo noie: di cendū amitti. nō em̄ meo noie mine frui. colon. s. si em. ptū a me vsufr. p. p. ueta ri. vendidisset: an amitterem

Amitti. s. qd nocet michi amissionē: cū iā vendiderā rñ. vendiderā ad tps pceptionē fructu. vel vēdi derā pro. x. singulis annis: sed forte remanet personalis.

Idē. al. s. s. idē p. p. o. et al. l. si legatū. et facit. s. si vsufr. p. e. l. q. vsufruc. et. s. eo. si legatum. Accur.

Pro re. i. tuo noie vt tu h. amit tas: an vero per mez michi nocēā s. Actionē. ex testamento. r. dic i. efficacem.

Habituruz. nec obest tibi q. ego possedi.

Am gregis non intelli gat. puta ad pau ciores s. p. vt. i. s. abigeis. l. oues.

Perit. alit si singulor. esset relictus vsufr. vt arg. s. e. quid tñ. s. h. s. ite aliter in legato p. puetat. vt. i. de lega. l. si grege. r. in s. de leg. s. si grex. yr. nā r. si domus sit michi legata: et ad arēā p. uenerit nichilominus de betur legatū pro p. uetat. l. vsufr. exiungatur. vt argu. s. de rei vē. sol. s. i. et. l. de fo lu. q. res. s. arēā. r. s. e. l. r. p. e. r. rei mutatione. Ac.

Usufructu id est quasi. vt. i. e. l. iij. r. isti. s. vsu fru. s. p. stituitur.

Usufructu earum rerū que vsu cōsumuntur. **T**it. v.

Quedā sunt res in quib. non cadit vsufructus distin ctus a proprietate qz vsu cō sumuntur: et iō tūc nō interpo nit cautio de vtendo salua re rū substantia: qz est ipossibile sed de estimatione restituēda et trā sserf. dñum. h. d. cū. l. i. se que. vsq. ad. s. si pecunie. d. l. hoc senatus. Bal. **U** l. plan.

Enat. cē sūt vt oiz rerū quas in cuius q. patrimo nio eē p. sta ret: vsufr. legari possit. quo. senatus con sulto iductū vī vt eaz rerum que vsu tolluntur vel minūūf possit vsuf. legari. **Q** a. s. d. s. pecunia recte ca uerit opozet his a qbus ei.

Suit vt oiz rerū quas in cuius q. patrimo nio eē p. sta ret: vsufr. legari possit. quo. senatus con sulto iductū vī vt eaz rerum que vsu tolluntur vel minūūf possit vsuf. legari. **Q** a. s. d. s. pecunia recte ca uerit opozet his a qbus ei.

Sed de pecunia caueri. l. p. p. o. p. s. i. l. a. s. i. d. e. vt. C. d. s. h. s. l. iij. r. C. d. vsuf. l. iij. r. s. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ.

Sed de pecunia caueri. l. p. p. o. p. s. i. l. a. s. i. d. e. vt. C. d. s. h. s. l. iij. r. C. d. vsuf. l. iij. r. s. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ.

Pro re. i. tuo noie vt tu h. amit tas: an vero per mez michi nocēā s. Actionē. ex testamento. r. dic i. efficacem.

Habituruz. nec obest tibi q. ego possedi.

Am gregis non intelli gat. puta ad pau ciores s. p. vt. i. s. abigeis. l. oues.

Perit. alit si singulor. esset relictus vsufr. vt arg. s. e. quid tñ. s. h. s. ite aliter in legato p. puetat. vt. i. de lega. l. si grege. r. in s. de leg. s. si grex. yr. nā r. si domus sit michi legata: et ad arēā p. uenerit nichilominus de betur legatū pro p. uetat. l. vsufr. exiungatur. vt argu. s. de rei vē. sol. s. i. et. l. de fo lu. q. res. s. arēā. r. s. e. l. r. p. e. r. rei mutatione. Ac.

Usufructu id est quasi. vt. i. e. l. iij. r. isti. s. vsu fru. s. p. stituitur.

Usufructu earum rerū que vsu cōsumuntur. **T**it. v.

Quedā sunt res in quib. non cadit vsufructus distin ctus a proprietate qz vsu cō sumuntur: et iō tūc nō interpo nit cautio de vtendo salua re rū substantia: qz est ipossibile sed de estimatione restituēda et trā sserf. dñum. h. d. cū. l. i. se que. vsq. ad. s. si pecunie. d. l. hoc senatus. Bal. **U** l. plan.

Enat. cē sūt vt oiz rerū quas in cuius q. patrimo nio eē p. sta ret: vsufr. legari possit. quo. senatus con sulto iductū vī vt eaz rerum que vsu tolluntur vel minūūf possit vsuf. legari. **Q** a. s. d. s. pecunia recte ca uerit opozet his a qbus ei.

Suit vt oiz rerū quas in cuius q. patrimo nio eē p. sta ret: vsufr. legari possit. quo. senatus con sulto iductū vī vt eaz rerum que vsu tolluntur vel minūūf possit vsuf. legari. **Q** a. s. d. s. pecunia recte ca uerit opozet his a qbus ei.

Sed de pecunia caueri. l. p. p. o. p. s. i. l. a. s. i. d. e. vt. C. d. s. h. s. l. iij. r. C. d. vsuf. l. iij. r. s. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ.

Sed de pecunia caueri. l. p. p. o. p. s. i. l. a. s. i. d. e. vt. C. d. s. h. s. l. iij. r. C. d. vsuf. l. iij. r. s. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ. i. l. rñ.

Aribus. primo scdo et tertio.
A heredit. f. vniuersales eoz apd alter qd e satisfacione snt onerat: et tertio qd no e onerat. Accur.
C placebat. responsio ptime questionis.
Legatu. quo exoneratus fuit legatarius.
Qu cautio n impediretur. fit em ab hfd: vult em senatusconsult. cautione quodam modo ee loco nuda ppietatis pes nes heridem. vt f. e. l. q. in fi. et in situ. de usufru. s. p. titul. Accur.
Legatu. so. scdo qstionis. et qd subicit veluti certu. i. usufru. qd certus. vt h. f. d. f. de ver. obli. vbi aut no s. fundi. s. hic of certu qstiu ad rem ex qua p. stat: ibi incertum qstiu ad vilitate. vel dic aliter l. legato usufru. qua titaris vt h. aliter speciei vt ibi: que quide accipietis no fit. Vel dic eertu vt hic dicit respectu incertio ris vt facti.
S p. p. edas. f. actione ex testamento. Accur.
Incertiq. i. actioe ex testd ob satisfacione que incertu of p. n. re ob id q. i. factu p. s. i. n. a. agit ad interesse ex eo qd pmo e icertu: cer tificat tñ postea. vt. f. de ver. oblig. vbi aut no ap. s. qd id qd. et. l. d. i. es. q. s. azo. et facti. f. de act. emp. si he res. in fi.
Promittere heredit. scz qd pro se satisfecerunt de restituenda pecunia. no aut satisfidabit cum sit. p. eo satisfidatum. yr.
Mandati. contra legatarium. Accur.
No acturos. sed an pt agi neg. ge. vt q. s. c. q. v. l. i. ter gestu ee negociu legatarij negari no pot. vt. s. d. ne go. ge. p. d. p. o. r. l. sed an vltro. s. l. si opponat imo suu ne gociu gestit se liberando: sicut in duobus reis p. m. i. t. t. d. of. vt. f. ad velle. l. vir. v. r. o. i. in fi. R. h. hic secus est: qd ibi. vterq. principalis est debitor: hic vero est vnus de

Datio pecunie et factuz id est cautio. et pro legatario dz heres vnus cauere alteri z alit alteri. et legatarius etiaz cogit pmittere tanq. p. principalis psona. et si finito usufructu h. detubens soluat non repetit: quia ex necessitate fideiussit: et legatu istud qstiu ad scdm caput de fideiubendo videf appositu fauore legatarij no fauore hfdi. h. d. bal. P. ap.

Aribus hfdibus istitutis usufru. xv. miliuz titio legauit: et duos ex heredit. iussit pro legatario no satisfidare. placebat: vtile ee cautionis quocq. legatum nec re fragari senatusconsultu. quia cautio no impediret. Et ee alteru legatu veluti certu: alteru incertu. Usufructus itaq. no mine pte pecunie petendam ab eo qd satis accepit a coherede. Incertus cu eode age du si satis no dedisset. cu no qui satis prestiterit: ac ppter mora coheredis satis no accepit: neq. usufructus noie iterim teneri ppter senatusconsultu: neq. actioe incerti: qd coheredi satisfidedit. Illud etiam nobis placet legatariu cogedu pmittere. Finito autem usufructu si coheredes ex ca fideiussoria pueniret: eos ma dati no acturos. si em suscepisse mandatm: sed voluntati paruisse. deniq. cautionis legato liberatos. d. illo nec diu

bitor alter fideiussor. Vel qd veri est no agit actione ne go. ge. qd ex voluntate defuncti tenebat satisfidare z p pnam soluere. vt. f. de p. d. i. inde. l. indebitus. non ergo se liberauit ab actione ex testd: lz satisfidedit.
Mandatu. gratis et fit qd iure mandati ds erequit vt. f. de leg. i. vni ex fa. s. l. ibi no ef facultas 7c. Ac. n. Paruisse. f. ex necessitate. o. Liberatos. q. d. non possunt agere ppter idez factu pp qd sunt libati. hoc tñ falsu. vt. f. de sol. l. in numerationibus z. f. ad. l. fal. si pu pillus. sed illd io qd no pot esse em ptio qn alter alte ri obliget. fideiuf flo est etiā si man dati non agatur. ar. p. hoc. f. de do na. inf. vir. et vxor. l. si vir vxori. z in sti. de obli. que ex p. trac. in fi. et. f. m. a. si remunerat di. s. si passus. p. Quidem. f. co t. p. l. i. de relictu. q. Prospicere als prospicere. et als p. ficere. z fa. cit. f. de lega. i. q. si deicommissuz. s. inter dum. Ac.

Tractandum. Sicut scdm legatu. i. cautionis no hfdi vide ri: sed eius cui pecunie usufructus relictus est: cuiq. testator. p. spicere voluit: et cuius interesse credidit fideiussorez no suo pculo q. rere. Paul.

In stipulatione d. reddedo usufructu pecunie duo soli casus iterponunt. mor t: z capis diminutiois. Al. p. Nonia pecunie vs ali

Qter amitti no pt qd h. is casib. Si vs tñ pecunie legatus sit: qd in hac specie vs appellatioe etiā fructu ptine ri: magis accipiendu e stipulatio ista erit itponeda. Et qda atut no an hanc interponi stipulatione qd data fuerit pecunia. Ego aut puto siue antea siue postea pecunia data sit: tene re stipulatione. Idem

Silane alicui legatus sit usufructus: vl odox: vl aromatu: nullus videf vsufr. in istis iure constitutus. sed ad senatusconsultu erit descendendum qd de cautione eoz loquitur. Marcellus.

Quia pecunia erat relicta titio: ita vt p. mortem legatarij ad meiu rediret: qd ascriptum sit vt vsuz eius titi haberet: ppietatem tamen ei legatam esse vsus mentione facta: qd erat restituenda ab eo pecunia post mortem eius. diu seuerus et anto. rescripterunt.

q. h. qd est relictum. vt. C. de p. scri. xxx. an. l. male. f. Casus. nisi testator ad tps legasset vel ad tps eert p. s. i. t. ut. f. fa. her. et puto. s. q.

Quonia. cotineri. id e est in legato usufru. silue. vt. f. de vsu et ha. l. diuus. Accur.

Sine postea. qd est gñale in ol fideiussore. vt insti. de fideiussori. s. fideiussor et pcedere 7c. Accur.

Um pecunia proprietate. appellatione ergo vsufructus cotinet h. ppietas. vt. f. d. de vsufr. l. p. cul

vt. f. de leg. i. vni ex fa. s. l. ibi no ef facultas 7c. Ac. n. Paruisse. f. ex necessitate. o. Liberatos. q. d. non possunt agere ppter idez factu pp qd sunt libati. hoc tñ falsu. vt. f. de sol. l. in numerationibus z. f. ad. l. fal. si pu pillus. sed illd io qd no pot esse em ptio qn alter alte ri obliget. fideiuf flo est etiā si man dati non agatur. ar. p. hoc. f. de do na. inf. vir. et vxor. l. si vir vxori. z in sti. de obli. que ex p. trac. in fi. et. f. m. a. si remunerat di. s. si passus. p. Quidem. f. co t. p. l. i. de relictu. q. Prospicere als prospicere. et als p. ficere. z fa. cit. f. de lega. i. q. si deicommissuz. s. inter dum. Ac.

In stipulatione d. reddedo usufructu pecunie duo soli casus iterponunt. mor t: z capis diminutiois. Al. p. Nonia pecunie vs ali

Qter amitti no pt qd h. is casib. Si vs tñ pecunie legatus sit: qd in hac specie vs appellatioe etiā fructu ptine ri: magis accipiendu e stipulatio ista erit itponeda. Et qda atut no an hanc interponi stipulatione qd data fuerit pecunia. Ego aut puto siue antea siue postea pecunia data sit: tene re stipulatione. Idem

Silane alicui legatus sit usufructus: vl odox: vl aromatu: nullus videf vsufr. in istis iure constitutus. sed ad senatusconsultu erit descendendum qd de cautione eoz loquitur. Marcellus.

Quia pecunia erat relicta titio: ita vt p. mortem legatarij ad meiu rediret: qd ascriptum sit vt vsuz eius titi haberet: ppietatem tamen ei legatam esse vsus mentione facta: qd erat restituenda ab eo pecunia post mortem eius. diu seuerus et anto. rescripterunt.

q. h. qd est relictum. vt. C. de p. scri. xxx. an. l. male. f. Casus. nisi testator ad tps legasset vel ad tps eert p. s. i. t. ut. f. fa. her. et puto. s. q.

Quonia. cotineri. id e est in legato usufru. silue. vt. f. de vsu et ha. l. diuus. Accur.

Sine postea. qd est gñale in ol fideiussore. vt insti. de fideiussori. s. fideiussor et pcedere 7c. Accur.

Um pecunia proprietate. appellatione ergo vsufructus cotinet h. ppietas. vt. f. d. de vsufr. l. p. cul

Liber Septimus

sed J. de ser. rust. pre. l. qui duo. ubi dicitur quod si x. pedes in-
ta aqua excepit venditor quod fuitur non propter excessum
pisse vi. solu. ex eo quod vsum aque tantum exeperat: idem vi-
detur de eo quod circa aqua excepit: cum ex vicinis scripturis
aliquid iudicet. vi. J. de testa. heredes. sed et si nota. et
C. fami. her. quo-
tiens. Jre arg. J.
huic. l. in eo quod p-
puetas pmet ap-
pellandus vsufu.
J. de vsu et habi. si
habitatio. s. s. si
lic relictus. s. na-
tura rei hoc facit
C. vsufu. fructus
petat: vel ad aliu
petere negetur.

C Petat per con-
fessionem. Neget.
als alleget. et als
negetur.

S fundus non
posse. qz soli
dno dat pessione
p seruitute reali
vindicanda: vt J. si
ser. ve. l. ij. s. hoc
abit. sed J. de re-
m. l. i. s. idem iu-
li. solu. directa ac-
tione non potest: vt
hic: sed vti con-
fessionia sic vt ibi.
vel hic directo non
potest: sed p pns sic
puta petendo vsu
fru. vt hic subij-
cit: et sic ibi intelli-
gat. et facit quod dicitur
J. de ope. no. num-
cia. l. puincia. s.
pe. in fi. no. ergo
quod principaliter p
habet p sequens
admittitur.

C Vindicatu-
rum. p confessioniam
competentem p
seruitute perso-
nali si non possit
quasi non possit frui. vt no. J. si.

C Adit. qz sine aditu nullus est vsuf. vt J. de ser. vi. p. bi

C Ubi. i. aditum p aliu fundum hereditarium. (nas edes. yr.

C hoc adiectum. inutilis adiectio viciat et non viciat. vt

J. de vsu et ha. l. p. fusi. s. i. in fi. et J. de libe. et posthu. l. ita

C Inutilis est. vt ar. J. de adi. le. l. i.

C Non est. i. non possit iri.

C Aditu. que emit hirs: vt. d. l. fusi filij. s. fi.

C presert vsuf. vt J. de vsuf. le. d. anas. s. q. duos. et

leg. l. fusi filij. s. fi. et ar. s. de iur. om. indi. l. ij. et J. de vsu

C Si vsufu. actus petat
vel ad aliu pertinere ne-
getur. Titu. vi.

C Fructuarius non agit co-
fessionia p fuitute accessoria:
s. p ipso vsufu. p quod indre-
cte psequat quod iure di-
recte consequi non potest. h.
d. Bal.

C Iplanus.
Fundo fru-
ctuarius sui-
tus debeat
tur: Mar-
cellus l. vij.
apud Julia-
num Labeo-
nis et Nerue sententia pbat:
existimantium seruitute quod est
vindicari non posse. Verum
vsufu. fructu vendicaturum ac-
per hoc vicinum si non patiatur
eum ire agere teneri et quasi
non patiatur vti frui.

C Quoniam dispositio appo-
nit aliqd quod est extra naturam
super qua disponit non valet
dispositio. h. d. Bar.

C Usufu. fructus legatus ad mini-
culus eger sine quibus vti frui quod
non potest. et ideo si vsufu. fructus
legatus necesse est tamen vt sequatur
eum aditus: vsufu. fructus: vt si quis
vsufu. loci legatus: ita ne heres
cogatur vti presert: inutiliter hoc
adiectum videatur. Item si vsu
fructu legato iter ademptum sit:
inutilis est ademptio: quia semper
sequitur vsufu. fructus si vsufu. lega-

cabit fructuarius vsufu. fructus: et sic seruitute
tem seruitutis: quod est extra. l. vi. J. de vsufu. fruct. leg. l. i.
Sed certe non puto quod ideo quod impediat agere vel ire in
superioribus casibus quando est in possessione vsufu. fructus
petat vsufu. fructus: sed loquitur cum fructuarius non possit
debat vsufu. fructus
fundi: tunc ergo
vindicabit vsufu.
cum dictis vili-
tatis: non vt pro
seruitutibus ser-
uitutis: sed qua-
si sit pars ipsius
vsufu. fructus. sed quid
si alius possidet
vsufu. fructus. et alius
debet fuitute: et
si impediatur ire
quod est in ipsi pos-
sessione pponet
vtiliter interdicitur
quasi vti posside-
tis quasi pvide-
at vti frui. vt J. si
ser. ven. l. ij. s.
pe. sed certe possi-
denti datur. vt J.
eo. l. pe. s. vti. et
ideo dicit vt. s. in
pn. l. in glo. quia
soli.

tus sit ad quem adit non est
nisi p hereditarium fundum: ex
testo vtiqz agendo fructuarius
consequitur vt cum aditu huius-
modi presertetur vsufu. fructus.

C Utrum autem aditum tantum et iter
an vero et via debeat fructua-
rio legato et vsufu. fructu. p. p. po-
lib. v. dubitat. et recte putat
put vsufu. pceptio desiderat:
hoc est presertendum. Sed an et ali-
as vtilitates et seruitutes et
hirs presertere debeat: puta lumi-
nari et aquarum: an non. Et pu-
to eas solas presertere pcellendum
sine quibus oino vti non potest: s. s.
si cum aliquo incommodo vti
non esse presertendas.

C Ubi petitur vsufu. fructus co-
tra heredem iudex dicitur condema-
re heredem ad interesse deterio-
rationis. h. d. Bal. P. ompo.

S ab herede ex testamento fun-
di vsufu. fructus petitus
sit: qui arbores detecisset: aut
edificium demolitum esset: aut
aliquo modo deteriozem vsu
fructus fecisset: aut fuitutes im-
ponendo: aut vicinorum pda li-
berando: ad iudicis religionem
pertinet: vt inspicatur qualis ante
iudicium acceptum fundus fue-
rit: vt vsufu. fructuario hoc quod i-
terest ab eo seruetur.

C Usus minor validus non durat
maiori tempore quam magis validus
h. d. vt sic. Usus vtilis non est ma-
ioris rois quam usus directus. Bal.

S ab herede seruitutes. sed videtur quod non possit p-
prietarius fuitute imponere. vt. s. de vsufu. fruct. sed
et si quid sed nec. que est J. sol. hic imposuit seruitute
eo tempore quo nondum cesserat dies vsufu. fructus. quia re-
lictus erat sub conditione vel in diem. hoc non valet. vt
J. quemadmo. ser. amit. is cui. s. fi. et J. de condi. et des-
mon. si fundus a testatore. dicit ergo melius hoc pcedit
erat heredis non vfuncti. vel ibi iam constituto vsufu
ctu: hic non. Accursus.

C Seruet. vt. s. quibus. mo. vsufu. fructus amit. l. repe-
ti. s. fi. et l. seq. Accursus.

Adice-
tio iuti-
le vti-
tur et no-
p. tiat.

DIU
VT

Q uis usufructum tradituz. a legatario cui fuerat usufructus legatus. id est non potuit facere fructuarii

Et si sibi fideicommissario restituitur. Accur. dicitur. quia sola hnt iure civili inspecto: sed de iure proprio et proferat hz cu usufructu. vt. s. qui. mo.

U i usufr. tradi I u. tui sibi ex ca fidelicommissi dicit in usu hnt: tatio tpe quanto si legitime eius factus est amissurus eu fuerit: actio ne ad restituendum eu hnt non dicitur: est enim absurdum plus iuris hnt eos qui possessione dntat: rat usufructus: non etiam dntuz adepti sunt. I dem.

Unde detracto usufructu. legatus est Titio: et eiusdem fundi usufructus sempronio sub conditione: dixi iteri cu proprietate usufructu esse: sed placeat cu detracto usufructu. fundus legatur: apud heredem usufructus: et cum pfa. detracto usufructu. fundi legatur: et alij usufructus sub conditione: non hoc agit vt apud heredem usufructus remaneat.

Conditio datur fructuario nec potest petere ex psona fructuarii agere pro tertium possessionem: quod hnt in re. negatoria potest dno. et sic nec possessor nec petitor hnt in re. pualet tui possessor pp mo hnt possessionis. h. d. vltz ad. s. vtru autem. B. A lpa.

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

P otiores. i. petitor non implere sua intentionem etiam si ipse fructuarius qui est in possessione nichil probet. vt. C. de eden. l. qui accusare. et. C. de rei vendi. l. res alienas. et in l. de interdi. s. comodum. ceteruz si is qui intendit negatoria. pber se dnt denegabitur facultas fruendi fructuario: nisi s suo iure pber: quod psumitur res libera nisi ptra. pberur. vt. C. de serui. l. alit. et. C. de pig. ac. l. nec creditor. s. vt aut. Si autem non possidet fructuarius sp. i. siue aduersarius probet se dnt siue non sp. ipont et necesse sitas pbandi.

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

tus tenetur in subsidium. vt. s. de dolo. l. pe. et de eo per quem fac. est. l. si. in pncipi.

U i frui ius sibi esse solus potest intendere: qui hnt usufructus dnt fundi non potest: quod hnt proprietatem vtrius fructuarii ius separatim non hnt. nec enim potest ei suus fundus seruire de suo enim non de alieno iure que hnt agere oportet. Quia quod enim actio negatoria dno copeat aduersus fructuarii: magis tui de suo iure agere videtur quod de alieno. cu invito se negat ius esse vtrius fructuarii: fructuario: vel sibi ius esse potest: bedit. Si forte quod agit dnt

Liber Septimus

Aut fundū in quibus est constitutus usufructus.
Bis. scilicet usufructuarius. Accur. s.
Cure. vt. q. p. scripsit possessor. et sic ponit obligare. vt. s. de rei ven. l. post acceptum. Accur.
De confessione agendi. s. directa. Itē publiciana: qñ a nō dñoy usufru. est cōstituit. vt. s. d. pu bli. si ego. s. i. hoc tamen ita si satisfecit. alio non fa cit fructus suos. vt ar. s. de usufru. le. l. v. p. fructu.

Creatur. vt. s. si sui. vt. loci cot. s. i. p. fessoria. Ac. s. Sed in oibus. i. in predictis duobus. Accur. s. Cōsequēt. q. p. ceperit ipsi: vel potuerit pei pere. vt. s. de rei ven. i. l. s. p. e. pa tet ergo ex p. dicit has actiōes etiā possidēti dari. vt in s. i. de ac. s. eq. r. s. i. si ser. ven. l. r. si forte. s. sciendū. li cet. p. in negato ria dixerit cōtra.

Erit. aliud scz hoc casu cum actor possidet qñ hoc rē.

Indetetur. q. d. nullū imo et aliud eē videt: vt p. teritos fructus faciat restitu. vt s. l. p. i. s. si. Ac.

U de usufr. absoluet. vt r. s. de rei vendi. sin autem. s. i. l. Damna bit.

V t. s. de rei vendi. sin autem. i. respon.

U de operis seruoz. forte idē in operis cuiuslibet ani mals. vt. s. usufru. que ad. ca. l. huic. in si. Accur.

Pera. consilii. est etiā diurnū officium. vt. s. de ope. liber. l. i.

In rerū natura. obligatio oparū vel opa o. C. Venit. q. venit cū est idicta opa in: (ipa. certa / sed si certa: tunc cū potuit prestari r. nō est p. sita. vt hic. r. s. de ope. lib. quotiēs. r. s. de usufru. le. l. opere. q. d. est post aditā hereditatē nō prius. vt. s. quan. di. le. p. Natū erit. nā r. hic expectat na: (ce. l. q. in si. Ac. tiuitas. vt. s. de verbo. obli. inter stipul. s. sacram. r. l. in ter dum. r. s. de condi. et demon. l. i. in si. Accur. s. l. i. s.

O pere serui. diminutione. minima. Nā nec nō vren do: nec morte. l. z usufru. p. p. ietatis sic: q. d. est mirabile. nā fecus in usufru. vt. s. de usufru. leg. l. i. r. s. de usufru. locū. s. p. ietarius. Nec obli. s. usufru. que:

verū cauere quoz eū de eul cione usufruc. optet. Quid eni si seruū aut fundū is qui possidebat pignori ddit: usq. ab eo qui pignori accepit iure vt i prohibet: debebit ita qz habere cautum.

In confessione et negatoria qñ intentatur a nō possidente veniunt fructus: sed imponit silentium victo. h. d. Bal.

Sicut fructuario in rē con fessoria agēti fructus prestādi sunt: ita et p. ietatis dño si ne gatoria actiōe vtatur. sed in oibus ita demū si nō sit pos sessor qui agat. nā r. possessor fructuū noie consequitur.

Quod ergo officū iudicis erit qñ hoc: vt securus consequat fructuarii fructū licentiā: r. p. p. ietatis dñs non inquitet.

U de usufru. Paul. Quid iudiciū a accepit si desie rit possider sine dolo malo ab soluetur. s. si liti se obtulit et quasi possessor actiōnez de usufructu accepit: dñabit.

U de opis suo. l. i. v. l. Paul. Pera in actu consi tit: nec ante i re:

U de opis suo. l. i. v. l. Paul. Pera in actu consi tit: nec ante i re:

admo. ca. l. idē est. vbi dicitur q. morte extinguit: q. ad cetera legata de quibus erat ibi facta mētio referri nō ad legati ope. Itē nec ob. insti. de acq. s. p. arro. s. i. vbi opa perit ca. dimi. q. ibi de opis libertoz q. ius in psona nō tribuit cū sit liber. hic in seruoz que ius tribuit. et cū nō sit psonale nō perit: vt dixi: nisi magna v. media ca. di. qua oia in ra publicant. Ac.

In opis usufru. i. cōmo ditate. nā nō usufructus s. opa sui fuit legata: q. dif fert ab usufru. vt s. l. p. i. r. sic facit ad n. et p. baf. s. l. p. i. vel expone hanc vt illā. Ac.

U de re cedens. locabit igit opas serui ille cui lega ta opa est. vt. s. de usufr. le. l. i. s. Ac.

Ructus hois in opis cō silit: et retro in fructu hominis ope sunt. et vt in ce teris rebus fructus deducti necessarijs impensis intelli gi tur: ita et in operis seruozū.

O peris sui r. erētian? legatis vsum datū in telligi r. ego didici: r. tulla. exi stimat.

A m de serui operis ar tificis agitur pro mo do restituēde sunt: sed me dia stmi fm ministerium: r. ita Mela scribit. Si minor an nis. v. vel debilis sit seruus: vel quis alius cuius nulla opera esse apud dominū potuit: nul la estimatio fiet. Item volu ptatis vel affectionis estima tio non habebitur. Veluti si dilexerit cum dominus / aut in delictijs habuerit. Leterū

Intelligit. hoc nō ideo dicit vt debeāt expēse resti tui illi qui hz opas. vt. s. cōmo. in rebus. s. possunt. sed ppter vltimū annū in quo legati ope finit. nā p quota āni nō durauit opa: reddidit estimatiōne rētē sumpti bus: sicut in dotali p. dō. vt. s. i. s. ma. l. fructus. vel lege plane vt sonat. s. l. v. i. in prin. r. in si.

O peris. vsum. r. plus. nā nō proprie pnt opere dici vsum vel usufructus. vt. s. ad le. fal. l. i. s. i. opis. q. d. r. p. bari potest per multa dissimilia que nō. s. e. l. opere.

U m de sui. p. mō. cōgruo arbitrio boni viri. **R**estituēde sunt. s. ope. i. earū estimatio. ipe enim eedem fieri nō possunt. vt. s. de cōdi. inde. si nō so tem. s. libertus.

A p. d. dominum. serui possidentem seruū. et fa cit. s. de rei vendi. l. ceterum.

Non habebitur. vt ratione affectiōis possessoris cōdemnet in plus. licet ratiōe affectionis actiōis qñq

Unitas
quāda
volū
quāda
est
iter
vlti
fruct.
et opas.
vt em
il: fruct.
et
p. r. p. a. in
me
est: ita
hic in
fru-
ctu
sunt
ope: et
in
opis
est
usufruc.
nō
est
hec
m
vt
il:
la
oimoda
simili
tudo:
vt
p. z
er
dif
ferentijs
multis
notari:
s. e. l. ope.
v. s. fruct.
q. d.
sue
lege
opa
in
homie
habebit
le
gari
fructū
ho
minis:
r. cōtra
si
lege
usufr.
i
hole
habebit
opas.
ac.

Sed neq; locabuntur seorsum: neq; concedet habitacione sine se: nec vendent vsu. Sed si vsus edum mulieri legatus sit ea pditione: si a viro diuertisset: remittenda ei condicione et cu viro habitatur: qd et p dpo. lib. v. pbat.

Leterarum Paulus. Quocq; reru vsu legato: dicendum est vxore cum viro in promiscuo vsu eas res habere posse. Alpius.

Sperinde sit atq; si vsus qrit: et effectu qde ides pene esse legatu vsus et habitacionis. Et papinianus: confensit lib. xix. qstionu. Deniq; dona re no poterit: sed eas psonas recipiet: quas et vsuarius. Ad heredem tamen nec ipsa transit: nec no vt deo amittitur: nec capitis diminutione.

Causa finalis atq; et restri git legatum. h. d. Bal.

Sed sibi relictus sit illi domus vsufructus habitandi causa: vtrum habitacione solam an vero et vsufructu habeat videndum. Et priscus et neratius putant solam habitacionem legatam. qd est verum. Plane si dixisset testator vsu habitandi causa: no dubitarem quin valeret. Atru autem vnus anni sit habitatio an vsq; ad vitas apud veteres questum est. et Rutilius donec viuat habitacionem competere ait. quam sententiam et Lelsus lib. xix. dig. probat. Si vsus fundi sit relictus minus vtiq; esse qd vsufructum: longe lateq; distare nemo dubitat. Sz quid in ea causa sit videndum. et Labeo ait: habitare eu in fundo posse: dominumq; prohibitorum illo venire: sed colonum non prohibitorum: nec familliam. scilicet eam que agricolendi causa illic sit. Leteru

si vrbana familliam illo mittat qua rone ipse phibet: et famillia phibeda eiusde ronis est. ide Labeo ait et cella vinaria et olearia eu solu vsuru: dominum vero inuito eo no vsuru.

Dentiq; in eo fundus. fundo hacten: et morari lz: vt neq; dno fundi molestus sit: neq; his p quos oparustica fiunt impedimento sit: nec vlli alij ius qd habet aut vedere aut locare aut gratis concedere potest. Alpius.

Pleni aut vsu hie de betsi et ville et prouij: ei relict est. Venire plane proprietarij ad fructus percipiendos magis dicendum est. et p te pora fructu colligedo etia habitare illic posse admittendum est. pter habitacionem autem quā habetis cui vsus sit datus: et deambulandi quocq; et gestandi ius habebit. Sabinus et cassius et lignis ad vsu quod tidianum: et horto et pomis et oleribus et floribus et aqua vsu: rum: no vsq; ad copediū sed ad vsu no vsq; ad abusu.

Idem nerua adicit stramentis etia vsuru: sed neq; folijs neq; oleo neq; frumento neq; frugibus vsuru. Sed et sabinus et cassius et Labeo et pculus hoc amplius etia ex his q in fundo nascuntur: qd ad victum sibi suisq; sufficiat sumpturum. Et ex his q nerua negavit. Subent ait etia cu conuuis et hospitijs posse vti: que sententia michi vera videtur. aliquando em largius cu vsuario agendum est p dignitate eius cui relict est vsus: sed vtetur his vt puto duxerat in villa. pomis autē et oleribus et floribus et lignis vidēdu vtru eodē loco vtatur duxerat: an etiam in oppidum ei deferri possint. sed melius est accipere et in oppidum deferenda. neq; enim graue onus est

pri. S. opas. et hec oia seorsuz a se ed cedit his q secum inhabitat. vt. s. e. l. ij. et l. ceteru. et l. s. neq; et l. l. pri. s. si vsus. Accur.

Pleni. Pro rui. loc. in q pffa. residere solebat. et merces et spēs tanq; in horreis retinere solebat. vt. C. de offi. rec. pun. nulli. et sumi et eo q pto rui solet dici loc. i. pto: quo pto: reddit rui qd iura. Accur.

Quā hz. l. f. do. vt. s. e. l. si habitus. s. si vsu fudi.

Ad compon diuz. i. ad lucrum ne. l. vendat. sic. famul. heras. si filia. s. idē papi.

Etiam vsu rui. euz ait nerua. sed male vt statz subijct.

Neq; folijs. ad vermes q parisi ferici. Jo. vt p bob. vel. p vacis vel pto miris herba vti sit tictura cerdous: vnde tingit corium.

Et. penā. Negavit. et go. et de frumeto.

Subent. l. i. ait.

Pro dignitate. officio. vt. s. de iudi. sed et si fise. s. s. et si ppo. et l. s. equit.

In villa. id est domicula que gfa fructu repone dorum parata est: appellat rusticū pdiū. vt. l. de s. sig. l. fundi appellacione. qd tamē intelligo si comode ibi morari potest rone vicinitatis oppidi: pnter et ecclesie. alioquin s. vt. l. de i. i. Accur.

pro dignitate. officio. vt. s. de iudi. sed et si fise. s. s. et si ppo. et l. s. equit.

In villa. id est domicula que gfa fructu repone dorum parata est: appellat rusticū pdiū. vt. l. de s. sig. l. fundi appellacione. qd tamē intelligo si comode ibi morari potest rone vicinitatis oppidi: pnter et ecclesie. alioquin s. vt. l. de i. i. Accur.

Etiam vsu rui. euz ait nerua. sed male vt statz subijct.

Neq; folijs. ad vermes q parisi ferici. Jo. vt p bob. vel. p vacis vel pto miris herba vti sit tictura cerdous: vnde tingit corium.

Et. penā. Negavit. et go. et de frumeto.

Subent. l. i. ait.

Pro dignitate. officio. vt. s. de iudi. sed et si fise. s. s. et si ppo. et l. s. equit.

In villa. id est domicula que gfa fructu repone dorum parata est: appellat rusticū pdiū. vt. l. de s. sig. l. fundi appellacione. qd tamē intelligo si comode ibi morari potest rone vicinitatis oppidi: pnter et ecclesie. alioquin s. vt. l. de i. i. Accur.

Etiam vsu rui. euz ait nerua. sed male vt statz subijct.

Neq; folijs. ad vermes q parisi ferici. Jo. vt p bob. vel. p vacis vel pto miris herba vti sit tictura cerdous: vnde tingit corium.

Et. penā. Negavit. et go. et de frumeto.

Subent. l. i. ait.

Pro dignitate. officio. vt. s. de iudi. sed et si fise. s. s. et si ppo. et l. s. equit.

In villa. id est domicula que gfa fructu repone dorum parata est: appellat rusticū pdiū. vt. l. de s. sig. l. fundi appellacione. qd tamē intelligo si comode ibi morari potest rone vicinitatis oppidi: pnter et ecclesie. alioquin s. vt. l. de i. i. Accur.

Etiam vsu rui. euz ait nerua. sed male vt statz subijct.

Neq; folijs. ad vermes q parisi ferici. Jo. vt p bob. vel. p vacis vel pto miris herba vti sit tictura cerdous: vnde tingit corium.

Et. penā. Negavit. et go. et de frumeto.

Subent. l. i. ait.

Pro dignitate. officio. vt. s. de iudi. sed et si fise. s. s. et si ppo. et l. s. equit.

In villa. id est domicula que gfa fructu repone dorum parata est: appellat rusticū pdiū. vt. l. de s. sig. l. fundi appellacione. qd tamē intelligo si comode ibi morari potest rone vicinitatis oppidi: pnter et ecclesie. alioquin s. vt. l. de i. i. Accur.

DIVI
VII

a **C**orum. s. proprietario.
b **A**d stercoandum. in quo est utilitas. vt hic. et sili.
 e. s. p. r. c. de cursu publi. lib. xij. in oib. Accur.
c **M**odico lacte. vsq. ad vsum suu. r. idē in ceteris fru-
 ctibus. vt. s. e. s. fabinus. lz alij vt pla. in lacte speciale
 dicant. Accur.
d **S**trictē. imo
 large. vt. f. de reg.
 iur. l. in testamen-
 tis. Accur.
e **S**ed si bouz
 armēt. armēta di-
 cant boum. vt h. r.
 f. de sbo. sig. l. bo-
 ues. in pn. Accur.
f **E**st. i. s. i. s. i.
 et incipit rñdere.
 Accur.
g **C**ircētib. qz
 curru aureo ppo-
 nebat cum equis
 suis ad certādū r.
 ad curru ducēdū
 in certaminib. vt
 C. de fer. l. si.
h **I**nstituti. i.
 ptopoli.
i **S**ensisse. ex
 scia defuncti ster-
 ptores. vt volūta-
 tē. vt hic. et. C. de
 fideic. l. obliga-
 ta. et. f. d. re. du. l. q.
 habebat. r. ar. f. de
 reg. iur. l. cui. p. er
 roz. r. s. d. iudi. s. z
 et si suce. s. i. sed
 ar. f. de leg. iij. si
 q. s. l. pn. ij. rñ. vbi
 opz eū etiā spālūt
 dicere. vt a pila
 recedat volūrate.
k **S**i vsum mi-
 nisterij. f. sui. Ac.
l **C**oncessisse.
 hoc em facere nō
 pōt seorsuz a se s. z
 simul sic. vt hic. r.
 s. l. pn. r. c. d. vfu
 fru. l. vfu fruc. Ac.
m **A**uzerigat.
 scz hui. legatū. s. z
 de quo dicit ipsi.
 Rñ. fm. R. filij vel
 seru. q. soli vtenē
 nō etiā p. vt dñs.
 vt alij q. sūt i. euf-
 dē ptate. vt ar. in-
 sti. de stip. ser. s. z
 euz factū. r. hoc si
 nō pteplatōe p. r. s.
 vel dñi sit relic. s. z tu die p. r. s. vt dñi vt ipe tñ vtat. q. d.
 nō alij q. sunt in eoz ptate. ipe tñ filij vel seru. cui fuit le-
 gat. vt cū p. r. r. p. bant. hec oia. f. eo. filio. l. si. r. sic possi-

to casu nō est. C. eo. l. si. que est. s. vbi dñ nec p. r. s. morte
 huiusmodi vfu fru. filio p. r. nec ecōtra. p. r. r. ibi tra-
 ctat cui. morte simaf. hic ad que nō finitus p. r. r. gatur.
n **O**pa ei. vtat. q. d. nichil. r. sic ex opa q. r. it. s. z. i. e. l.
 p. seru. l. pn. sol. vt ibi. itē ad hui. operā etiā cogere pōt.
 vt. s. de vfu fruc. s. z
 sicuti. s. quoniā.
o **R**edemerit.
 id est p. duxerit. vt
 id est de suo terē-
 da certū qd accē-
 pturus puenit. vt
 s. de rei v. l. redē-
 ptores.
p **S**ntia. q. scilicet
 cet sequitur.
q **S**ibi em. bñ
 operis mercedē capi: sed sibi
 lanam facere iure cogere. sibi
 em. facere videtur q. nō opas
 eius locauit: sed opus qd cō-
 duxit expedit. Idem et octa-
 uenus probat.
r **A**tus.
Sed ipsi seruo acilleve
 p. opis mercedē iponi
 posse Labeoni placet.
s **P**er seruū vfuariū acquiri-
 tur ex re nō ex opera: sed per
 vfu fructuariū acquiritur vto-
 q. s. modo. Bar. **U**lpianus.
Per seruū vfuarium
 si stipuler vel per tradi-
 tionem accipiam: an acquirā
 querit: si ex re mea/ vel ex ope-
 ris eius. Et si quidem ex ope-
 ris eius non valebit: quia nec
 locare eius operas possum:
 sed si ex re mea: dicimus ser-
 uum vfuarium stipulantē vel
 per traditionem accipientem
 michi acquirere: cū hac ope-
 ra eius vtat.
Qui legat fructū videt le-
 gare vfu fructū: q. vsum fructū
 inest ex necessitate: r. si te-
 stator legat vfu fr. sine vfu ita
 q. in legādo adimat vsum qui
 est de substantia legati/ non te-
 net legatū. secus si post lega-
 tū adimat: q. nō tenet adē-
 ptio. h. d. subtiliter. **B**al.
Si vfu fructus an fructus
 legetur nichil interest. nam
 dictionē sine causa redderet. vt hic. r. f. de stip. ser. l. p. e.
Si vfu fru. an fructus. cum dico annuos fruct. vel
 per singulos annos. vt. s. de vfu fru. si quis.

h. g.

a Pot. re ipsa nam q fructi r vti: sed no couertit. Jo. seruitus tamen vna pot esse sine alia. vt. J. l. s. poterit. r. J. titu. i. l. huic. s. fins. Accursius.

b Inutile. qz vtilitas vsus in fructu continet: nisi di xisset. qz tuc nullu est vt hic. vñ q fructu hz: vsu habere videt quo ad co-

moditate. vt r. s. pri. s. r. s. s. vsuf. si alij. rone asit ser uitus maxie qñ diuerse plone le- gauerit dr ee fru ctus sine vsu. vt l. s. hui. l. r. J. de ac cep. r. p. iusuran- du. s. si quis vsu- fru. vt dixi. s. pri. s. Et nota. h. mi- rabile arg. p con uersio. si em i ipa couersione dicat: facio me couersuz his tñ michi retet- tis: nulla est puer- slo: vt nullu lega- tu. vt h. r. J. de tes- ta. tu. l. certarum. Si asit prius fiat couersio vel legat vsufruc. r postea iter vsuf adimat vel quid sibi con- uersus reseruet: nichil valet adem- ptio vel retentio. vt in vlt. rñ. hui. s. r. J. de ser. l. pro parte. s. p parte. r. s. si vsufr. per. l. i. s. i. r. J. de adi. le. l. i. r. l. iij. s. si lo- ca. postet tñ pmuz dictu sic exponi. i. utile est legatu. s. sicut adiecit testa- tor da non valuit adiectio. est tñ vti- le peride ac si nil sit adiectu: s. pta- snia verior est: da vbi verba male or- dinant in legato: ita qz repugnatiã faciãt vel pplexi- tate non valet. vt J. de codi. insti. si- titus. r. J. de reg. iur. vbi. r. J. e. l. vsu r. J. de ser. l. vie. c. Et si forte. als est lex. Accursius.

d Totu videri ademptu. qz sub eo est. Accur. Ed si de fructu. als hic incipit lex. als. s. Accur.

f Constitutu. s. remanere

fructul et vsus ipesi: vsuf fru- ctus deest. Et fructus quidez sine vsu esse non potest: vsus sine fructu pot. Deniqz si fructu deducto vsu legat sit: inutile esse legatu ppo. lib. v. ad sabinu scribit. Et si forte vsufr. legato fructu adimat totum videri ademptu Paulus ad sabinu scribit. Paul.

Sed si de fructu sine vsu adimendo sensit: quare non dicim vsum videri pstitum q ab initio pstitui potest? Sed si vsufructu legato vsus adimat: Aristo scribit nullam esse ademptione. que snia be- nignior est. Vsu legato si eidem fructus legetur ppo. ait co- fundi etu cu vsu. Idem ait r si tibi vsus michi fructus lege- tur: concurrere nos in vsuz: me solu fructu habituru. poterit aut apud aliu ppietatis esse vsus: apud aliu fructu sine vsu apud aliu ppietas. veluti si is qui hz fundu vsu titio le- gauerit: mox heres et tibi fru- ctum legauerit: vel alio modo constituerit. Paulus.

Undi vsu legato lice- bit vsuario r ex feno qd in annu dumtaxat sufficiat ca- pere: licet mediocri predij eo modo fructu cosumant. quia et domo et seruo ita vteret vt nichil alij fructu noie super- eet. Sicut is cui vsus fundi le- gatus est: quominus dñs agri colendi ca ibi veres phibere non pot (alioquin r frut dñz phibebit) ita nec heres qd qz facere dz quomin is cui vsus legatus est vtatur: vt bonus

g Confundi. qz vna seruitute habebit fructuarius. h Currere. qz q fructu hz r vsu ppter cam fruen- di. vñ id tñ pfect qd vsuario supel. vt. s. s. vsuf. si alij.

i Poterit aut. J. s. l. pri. s. vsufr. sol. vt ibi. Accur.

k Apud aliu. nec est inter legatarios ius accretio: cu diuersis testa- mentis legata pci- piant. vt. s. q. mo. vsufruc. amit. l. si sub pditoe. Ac.

Undi consu- mandatur. qz ita paucos fructu reddebat propter sua paruitate vel mediocritatem qz etiaz soli vsuario no sufficeret. Ac. m Non pot. vt s. e. si hitano. s. si. r qd subhat alio- quin r. est inter- positio. Accur. n Heres. i. doe- minus. Accur.

Ita legat pertinet. vt r. J. de fun. instru. l. si cui funduz in- fi. s. J. e. n. l. que- situ. s. s. r si fun- dus. vbi dicit no pnteri istm agri hoc legato fadu vsufruc est le- go. s. ibi subaudi- tm. q. d. no tantuz agri: s. r pntia. i. strumentum.

Per salua- ris. hic trahit do- nometes vulgare q fines. i. ipz prediuz qd pntia hz. sic. C. de aque- duc. l. i. r. Seruo. nfort s. de vsufr. l. ex re. f. Donari. vt nfo no vt alieno. Aliosa. vñle vt r. s. e. ples- num. s. vsufus. J dom. i. ipe- reficere. tuc demu s. no solus: vt qz testator vo- luit heredẽ simul cu vsuario hitare vt. J. ti. l. i. vsu dñz

domus vsus legatus sit sine fructu: comunitis refectio est in fartis tectis taz heredis qz vsuarij. Videamus tamen ne si fructum heres ac- cipiat: ipse reficere debeat. si vero talis sit res cuius vsus legatus est: vt heres fructum percipere non possit: legata- ri reficere cogendus est: que distinctio rone hz.

Seruitus vsus est essentia liter indiuidua: seruit vsufructus est diuidua. Bal. Idem

als no posset. vt. J. e. l. diuus. s. i. r hoc subscit. ite no hz hic heredẽ p fructuario. als J. s. e. p seruu. s. pe. r No possit. qd est in trib casibus. vt dices i. l. diu. s. i. in vsufructuario autẽ quando reficiat: dic vno. s.

Verba male ordinata legatur vitiat.

DIU

de usufructuarius. **U**sus pars. vt legotibi ex hoc padio tertiam partem vsus r duas partes alij vel sic. lego tertiam partem vsus necessarii tibi ex hoc padio: cū p dū latū sit. nā neutro casu valet. sed in usufructu. scilicet vt subijcit.

Pro parte. scilicet tali vt modo diximus. cum enim usufructuarius ad suū vsū habere debeat quāq; min⁹ quāq; plus accipit vt in scdo. idēz in duobus vsuarijs. nā hodie est plus michi necessarius q̄ tibi. vel eē. nec ob. si dicas pone q̄ duo hnt vsū: quoz nulli fruct⁹ sufficerēt: nōne p pte certa diuidit̄. id est p dimidia. vt euenit. s. e. l. fū di. r. l. diuus. r. s. de usufructu. ea. re. q̄ vsu p̄. qm. s. i. Rñ. hoc occasiōe poti⁹ q̄ rōne p̄tin git. ar. l. de riuis. labeo. itē qd si dicat. lego tibi tertiam partē vsus tibi necessarii: non adiecta re in qua hēat fructus. Rñ. tūc pars rerū copozali: ad sui su lērationē necessaria: nō seruit⁹ est legata. item p dū adiecto. vt lego tibi tertiam partē vsus in hoc padio. i. vta: nis hoc padio tertiam partē p diuisio ad sui sustentationē: nō valet. vt in p dū alī seruitute. qz ipa nō recipit diuisiōez. vt hic. et. l. de ser. l. ij. et. l. p pte. vel q̄ totuz p dū afficial seruitute vel in nichilū. ar. l. de libe. cau. l. duobus. vel vt dicūt qdā etiā in parte certa p dū nō pōt legari vsus. qz cū quāq; min⁹ quāq; pl⁹ est ei necessarius q̄ p̄cipiat de p dū: nō aut d̄z hē pl⁹ q̄ sit ei necessarius. q̄ vt dicūt etiā in certa parte p dū nō legat. sic hinc intelligit̄. qd nō placet. qz eadē rōne nec in toto p dū possēt legari. in usufructu. autē est aliud: qz diuisiōez recipit. vt hic. r. l. ad legē sal. l. i. s. si usufructu. est em diuisiō rōne iuris. qz ius hoc a singulis. p parte petitur. r qz p parte diuisa r indiuisa constituitur. vt. s. de usufructu. l. y. nec inspicit̄ qd egeā vel non

Usus pars legari non potest. nā frui qdem p parte possum⁹: vt p̄o parte nō possumus.

Seruus cui⁹ michi vsus legatus est acquiri michi si institor erit: et operis ei⁹ vt in taberna. nā mercibus vendādāis emēdīs q̄ p̄positus acquiri michi. Sed et si iussu meo per traditionem accipiat.

Usus aq̄ psonalis est: r ideo ad heredē vsuarij trāsmitti nō pōt. **D**iuus adrian⁹ cū quibsdā vsus silue legatus esset: statuit vsū fructu. quozq; eis legatum videri. qz nisi liceret legatarijs cedere siluam r vendere: quæ admodum vsufructuarijs h̄: nichil habituri essent ex eo legato.

Facultas alicui competēs nō est angustanda seu artāda qz etiā magni ius in habilitate r potēntialitate p̄sistit r magnū interesse versatur. **Bar.**

Licet tā angustus est legatarius cui domus vsus legatus est vt non possit occupare totius domus vsū. tamen his partibus que vacabūt p̄prietarius nō vtef: qz licebit vsuatio alijs r alijs t̄pib⁹ tota domo vti: cū interduz dūi quozq; edūi (put tēpōis cōditio erit) quibusdā vtantur quibusdā non vtant. **U**sus legato si plus

eges. qz totū habeo. sed oēs alie seruitutes r ratione iuris r rōne rei in qua constituntur sunt indiuidue fm h̄o. Itē ei qd dicit vt. p parte nō possum⁹. est p̄tra. l. cōmo. l. si vt certo. s. si. sol. vt ibi. Accur.

Seruus cuius accipiat michi querit. Accur.

sit vsus legatari⁹ q̄ oportet: officio iudicis. q̄ iudicat quæ admodū vtaf id p̄tinet: ne aliter q̄ debet vtatur. **P**aul⁹.

Detratius ait vsuarie rei speciei is cuius p̄prietas est nullo modo cōmutare potest. deteriorē enim causaz vsuarij facere nō potest: facit autē deteriorē etiā in meliorē statū re cōmutata.

Usufructuarius quæ admodū caueat. **l. i. r.**

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus restitutum. similiter cauet legatarius cui ad tempus est relictum legatū. vt. C. de leg. l. i. f.

Sive mobilis. quoverbo etiā mouētia continentur r contra. vt. l. de verbo. signi. l. mouentium.

Ad fidei cōmissa. si vsufructu. p̄ fidei cōmissi. sit relicto.

Legatorum. quibus per omnia fere cōnumeratur qd dicit vt insti. de dona. s. h̄e. Accur.

Constitutus. vt inter viuos. Accur.

Usus aque. r id. bōa rō. vt. l. d̄ reg. iur. l. p̄ uilegia. et. l. in oibus. Accur.

Diu⁹ adrian⁹. silue. p̄cul forte remoste. R.

Quæ admodū. i. sicut. et sic no. casum vbi tm̄ h̄z vsuari⁹ p̄tum fructuari⁹. vt hic. q̄ h̄z tm̄ sic et. s. e. l. fundi. capit q̄ r. s. de vsufructu. ea. tum fructuari⁹.

Usufructuarius quæ admodū caueat. **l. i. r.**

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

Seruus cuius rei vsufructu. legatus sit: eq̄ sumuz p̄tōi vsuz est de vtroq; legatarij cauere r vsurū se bonivri arbitrato. r cū vsufruct⁹ ad eum p̄tinere desinet: restitutum qd inde extabit. **H**ec stipulatio siue mobilis sit res: siue soli iterponi d̄z. **I**llud sciēdum est ad fidei cōmissa etiā aptari eam debere. **P**lane r si ex mort⁹ causa donatiōe vsufruct⁹ p̄stituat: ex p̄lo legatarū debet hec cautio p̄stari. **S**z si ex alia quacūq; causa cōstitut⁹ fuerit vsufruct⁹: idē dicēdū est. **C**auere autē debet vtri boni arbitrato p̄ceptū in vsufructū: hoc est nō deteriorē se causaz vsufructu. facturū: ceteraq; facturum que in re sua

a In re sua faceret. diligēs p̄sa. et ob id solū videtur
causā necessaria. qđ dicitur. vt. s. de usufru. si cui. §. deniq.
b Faciēt. p̄sū est. sic. i. de rell. at si qđ impediāt. §. s.
interdum. et statim dices. Accur.

c In testatū. i. in testationē scriptis p̄fectā estimādo
est qđ valet cōi-

ter tpe cepit vsu-
fruc. vt. C. de iure
do. si inter. et. l. de
ope. no. nū. l. nō fo-
lum. §. pe.

d Utili. §. nō.
vel vtili. l. vtili.

Boni vi
ri ar-
bitratu
qd cōi-
netur.

e Arbitratu.
qd duo cōtinet. vt
nō omittat facien-
da. et vt nō faciēda
nō faciat. vt. s. e.
l. §. cauere.

f Sepi. cōmit-
tetur. i. potest cō-
mitti. vt. i. de ver.
ob. l. scire. §. si a fu-
re. et hoc iō qđ con-
tinet interesse sicut
q̄libz p̄roxia. vt. i.
re ra. ha. si p̄cura-
tor. et re pu. fal. fo.
l. nō qđ si. §. si qđ. et
i. de h. ob. si sic si
pular. sum. fecus
si mera pena cēt.
vt. s. d. arb. si duo.
in fi. qđ est contra.
Accur.

g Sed qđ dixi-
mus. s. in pun.

h Rē. s. sibi da-
ri. illud em̄ non te-

net. vt. i. de h. ob. sciendū. §. si a fure. et. l. nemo. in pn. Ac.

i Interdū autē ineri. i. in esse videbit in cautione.

k Usucapionē. hoc idē imputat marito. vt. i. de fun-
do. si fundū. et qđ dicit vsucapionē. p̄scriptiōe accipe.
vsucapio em̄ triēniū nō iterpellat lit. p̄test. vt. i. p̄ emp. l.
si. in fi. itez qđ dicit iterpellare. s. ciuilitery naturaliter
fm̄ Jo. immo fm̄ Ro. de naturali interruptiōe non videt
posse loq; qđ aut dices fructuariū deiectū aut. p̄pue-
tariū. aut imputari fructuario qđ alii possidentem non
deiciat. sic em̄ sit naturalis interruptio. vt. i. de vsucap.
l. naturaliter. si em̄ ponas fructuariū deiectū esse. veruz
est qđ incontinētī suā naturalē pōt recupare possessionē
vt q̄libet altius. vt. i. de acquir. pos. naturaliter. et. i. de vi
et vi arma. l. iij. §. cum igit qđ cum armis. §. vnde vi iter di-
ctū. hoc autē dño. p̄prietatis in ciuili questione nō. p̄dest
nec nocet. qđ deiecto fructuario nō ideo desinit dñs pos-
sidere cū p̄ eū nō possideat. l. z sec. sit in colonis et inquisi-
tionis. vt. i. de acquir. pos. peregre. §. quibz explicitis. cuz
igitur dño nec. p̄desset nec noceret. fructuario nichil po-
test imputari a dño. multo min⁹ imputabit si dicas de-
munū deiectū. tūc em̄ fructuariū cū vel de. x. non esset.
vel aliqd nō amissū sit. incontinētī vel ex interu. illo altum
desicere de iure nō possit. vñ nichil pōt ei imputari. vt. C.
de insti. et substi. l. rept. hēndēda. eadē rōne nec ei impu-
tabit si aliū bona fide possiderē nō deiecit. Itē de quili-

nō videt qđ possit loqui qđ illa sit p̄ lit. p̄test. vt. C. de p̄e-
scrip. xxx. an. l. cū nouissimi. i. rñ. et. §. immo. et. §. illū. hoc
autē facere nō pōt fructuariū cū actionē nō habeat. vt. s.
de neg. gest. si pupilla. §. si. Rñ. de ciuili intelligit. et ideo
ei imputabit. qđ sibi mandasse videt oēm rei custodiā. vt. i.

l. p̄ri. vel erat. p̄u-
rator oim bonop.
vt specialis i hoc
vt erat ex his qđ si
ne mādato agūt.
vt. s. de neg. gest.
l. si. §. sin autem is
fuit. et. s. de p̄cur.
sed et he. i. rñ.

Am fructua-
ri. custodia
scz omnem.

Am amittit-
ur. qđ mul-
ti sunt. vt insti. de
vsufu. §. finitur.
Accur.

n Desinere. qđ
uis legat⁹ sit sub
p̄ditōe. et ea p̄de
te sit tradit⁹ ab he-
rede ignozitē con-
ditionē fm̄ Jo. s.
hoc non placet. qđ
fm̄ hoc translatū
eēt p̄de te p̄ditōe
dñuz vsufu. vt. i. d.
solu. sub p̄ditōe. et
de iure do. s. msi.
Itē nō pōt dici le-
gatarīū nō esse ca-
pacē. qđ tunc acci-
peret l. z nō capet.
vt. i. de verbo. sig.

aliud est. et de his qui. vt indig. herede. tamen potest res-
ponderi predicta esse vera. et qđ dicit lex q̄uis nec ce-
perit. subaudi efficaciter. illud enim negari non potest
traditam esse possessionem: quia ex stipulatione aliter
agi non potest.

o Quod nec ceperit. de iure vel de facto cum tamen
incipere poterit. alioquin qđ nōdum incepit et incipe-
re nō potest. vt quia hereditas nō adita nō desinit esse.
vt. i. de condi. et demō. titio vsufu. et. s. qui. mo. vsufu.
amitt. l. i. et. iij. item not. hic desinit quod non cepit: et per-
ditur qđ non habetur vt hic. et arg. in decre. xxiij. q. ij. §. Perdi-
et his. et dist. xxiij. quozidā. et. i. q. i. si quis confugerit. et an pofe-
ri iij. i. q. i. audium. et. v. q. vi. quia iurta. et dist. xxiij. c. si qđ
concilia. sed arg. cōtra. i. de cōdi. causa da. si extraneus. habet.

p Nisi vtiliter. i. nisi expressum fuerit nominatim vt
tunc demum stipulatio cōmitteretur quando ita amissus
fuerit vsufu. vt non repetitus videatur. vel dic ni-
si. i. et vtiliter cautum est vt finito vsufu. res restitua-
tur. deo cōmittitur quoties amissus fuerit. Itē quia in
amissione repetitus est exceptio obicitur. 3d.

q Amisso vsufu. consolidatio. quia liberos ha-
buisti. vt. i. l. p̄xi.

r Dicit potest. cū enim ad proprietatē debet redire:
ipse enim proprietatem non habet.

Cui potest. f. committi.
B stipulatione. qz ipe sibi no est stipulat. x est bo
na ro. vt. z. s. d. ede. l. qda. s. is aut. z. j. de da. l. dani. s.
empor. z. j. de p. ob. si ita qz. s. fi. z. j. de act. z. ob. l. qd. qz.
sed ar. c. tra. j. de iure do. l. cum in fundo s. ipsius.

Peruenit.
Alia quoqz
cautio. f. restitui
videlz emptori.

In re. no. er-
go arg. qz d. suc-
cedit in locuz dñi
pot postulare vt
fiat sibi fideiitas
p. sacramtu.

Actione. vel
negotia. vel rei
ven. Accur.

Fructu-
rius. arbi-
trio. qd est in pu-
ma clausula.

Hucusqz por-
rigit. i. trahit ad
scdam clausulaz:
vt subitelligat res-
penta prima.

In factu ex-
cipere. qd est tu-
tus. vt. s. l. pr. s.
sed z. si quis.

Hic. id est in
hoc.

Abfuturuz.
in re vsufruc. no-
mine retinenda.

Continet. in
terptamur ea con-
tinere ex verbis i
ea postis: certe et
de culpa lata z le-
ui tenebit cu arbi-
trio boni viri de-
beat frui siue i fa-
ciendo: siue in pre-

mittendo quid amittat. sed de dolo tantum suo pro-
prio tenebitur eius vniuersales successores: cu ad eos
non transeat vsufuctus.

Et cu in re sit. qz sic doli mali abesse. z hoc qstum
ad se z vniuersales successores no qstum ad extraneos.
vt. j. de vbo. obli. in pulatio ista. s. si quis dolum.

Concepta. interpretatiue vt dixi.

Et adoptiuu patris. lz neqz ad heredē neqz ad pa-
trem adoptiuu fructuarij transeat vsufru. vt dixim. s.
qui. mo. vsufru. amuz. l. repeti. i. rñ. z. s. i. Bzo.

Cauetur. vt. l. eo. l. vfu quoqz.

Sine vfu. id est sine seruitute vsus. quia sine vtili-
tate vsus ee no potest. vt. s. tit. i. l. p. seruū. s. i. fm. Jr. vel
dic hoc casu etiam sine comoditate esse fructu sine vfu.
vt. z. s. ti. i. p. seruū. s. poterit. fm. azo. qd no placet.

Licet p oia. l. no p oia. nā vsufruc. amittit capi. di.
of. aut minime. vt. z. s. de ope. ser. l. ij. idem z de habita-
tione q nec tpe perimit nec capi. dimi. vt. s. ti. i. si habita-

tio. s. i. Jte sunt z alie differētie. vt. j. de vsufru. lega. l. ij.
Idem est. hec lex pauli iugit alij legi pauli qua no
habem. z forte dicebat idē qd supior vlpiani. z dic
idē est. vt no imitet vsufru. i. non sit vsufru. z dic annuū
redditū dādum de manu heredis. et sic de vindemia et

cu habebit. Et si habitatio v-
lope hois vel cultus cuqz alteri
aialis relicte fuerit stipulatō
locuz habebit. lz per oia hec
vsufuctū no imitenf. **P**au.
Idem est et in redditu
pdi: sicuti si vindemia
legata esset vel messis: qzuis
ex vsufruc. ea pcpiantur. que
legata monte legatarij ad he-
redem redeunt. **A**lpianus.

Vsufuctus noie re tra-
dita satisfactū non fue-
rit: procul at posse heredes
re vedicare. z si obiciat exce-
ptio de re vsufru. noie tradita
replicā dū erit: q snia hz rōnē.
Sed z ipa stipulatio pdici po-
terit. **C**ū vsufuctus pecu-
nie legatus esset: ex primi debet
hi duo casus in stipulatiōe cū
mortis: aut capite minueris
dari: idcirco hi duo solt cas:
qm pecunie vsus aliter amittit
si no p qz his casibz. **P**au.

Tibi vsufuctus et mi-
chi pprietas legata sit:
michi cauedū est. **S**z si michi
sub pditiōe ppetas legata sit:
quidā vt Mar. z heredi et mi-
chi cauedū esse putat: q snia
pa est. **J**te si michi legata sit:

di. vt. s. de vsufru. si quis ita lega. Accur.

Messis. nam non est vsufru.

Que legata. pter legatū ope. vt. j. de vsufu. leg. l. ij. ac.

Vsufuctus. vedicare. imo no vt vedicada res. vt

Solus casus. f. exprimuntur.

Casus. vt. s. de vsufu. re. q vsufu. l. i. stip. z. l. qm.

Tibi. z heredi. ppter rem. Accur.

Et michi. ppter spem. Accur.

Legata sit. f. pprietas. Accur.

citū. i. pactū. siue ultra tps siue an tps: siue an pditionē: siue post. possit etiā atēari vt sit sensus hu'. l. p'ius ali' q' d'ixim'. s. vt cōditiōes vel dies vel modi appofiti p nō appofitus habeant. sicut hēmus i vita voluntate de pditione ipofibili. vt illi. de he. isti. s. ipofibilibus. r q' d' occurret. dic. i.

fuccurretur volēti venire p pactū. sic ponit. i. de f. obli. vbi ait nō app. s. q' p a ticio. s. hoc nō plz. qz nichil ē a deo ueniens q' pacta suar. r ido primū intellectum approbo. ar. s. de pac. l. i. in pn. Ac. a. Cām. vt ad tps velet tpe constituta videat. s. p petua est r puraz nō definit. sic. C. de cu. fur. l. cū a. l'is. r hoc cum semel est pstituta. se cus si plurib' vici bus. vt. i. de aqua plu. arc. si prius que est contra.

Usa. fere. q' vsufr. ex cer to tpe r ad certuz tps pstitui pōt. vt i. fami. herc. r pu to. s. vsufruct'. et C. de vsufr. si p. r. p parte. s. serui tutes non. vt. i. ad l. fal. l. i. s. si vsufr. r. i. l. i. vic.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Seruitutes r vsus pōt sunt modificari in ipsa con stitutione licet non extinguit. hoc dicit Bar.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Seruitus predialis pōt con stitui eisdē modis quibus per sonalis. h. d. Bar. C. aius.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

rem. r. s. de oper. ser. l. fi. r. i. de cap. l. i. s. hēc rō reproba tur. vt. i. de aq. dñ. r. est. l. i. hoc iure. in pn. r. i. q' d'v aut cū l. cōpetit. s. i. q' sūt. i. die. g. meli'. nō pōt iponi fuit' p'ctas is s. psonalis sic. vt. s. de vsuf. si q' s. binas fm. s. tu die q' nec psonalis fuit' est. s. quoddā pactū fieri pōt de hoc

tu dñs eē cepero: siue tu mei: p partes quidē seruit' retine tur: licet ab initio per partes acquiri non poterat.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Si p'ctū tuū michi. i. p'ctio mco l. C. Cepero. s. p induiso. r sic itel ligit. i. ti. i. si quis edes. s. i.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Ius de licator' vot' nō fauct.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

Usa. dicitur. vt s. de vsufr. l. iij. et l. i. in. eo. s. si.

iter facere. Ac. I. i. l. seruitutes. §. si domo. Ro parte dominij. predij dominantis. Accur. Tradit. pura vt fundus tuus seruat medietati mei p. diu. hoc fieri nō p. vt hic. r. J. de ser. leg. l. si is q. duas. arca p. in. r. J. cōis. predio. si qs duas

§. i. sed ad certaz p. diu. sic. vt. §. eo. l. ad certam. d. C. partē. d. mi. diā. p. diu. fo. q. scus. p. diu. fo. q. scificētia a p. n. c. i. p. sic p. p. titu. vt. §. e. l. ad certam. ac. e. C. Corruptio. lo. quē hic in eo cāu. cū nō erat ad huc in possessione seruitutis. s. t. m. ligu. latus. als. eēt. §. eo. vt pomuz. §. si. predij. nā multa impediūt faciēda q. nō impediūt iā fa. cta. vt. h. r. d. r. i. de. h. q. sūt. in. vt. ali. ur. l. p. e. Ac. f. C. nō possit. f. sic. vt. in. p. i. hui. legis. r. J. de h. ob. plurib. §. si. l. p. n. s. C. p. o. parte. q. q. s. domini. l. c. fun. di. seruitutis.

§. C. Uia p. r. ex. p. s. m. vt. r. J. d. lib. le. l. legata. §. fina. sed tacite p. r. §. eo. l. vt. pomū. §. si. predij. r. differt. hic cāus a sup. lo. ri. p. mo. legis. q. h. c. vt. at. p. s. titu. in. parte. fundi. serui. t. is. ibi. in. parte. eius. cut. seruitur.

§. C. Non dubito. vt. seruum. scz. municipij. sic. r. J. de. ac. quiren. posses. l. ij. §. I. tam. angustij. p. vi. r. nam. via. plus. continet. vt. J. de. seruitu. rustic. predio. l. i. r. l. via. in. p. in. §. Acquisit. m. agis. p. via. nam. via. plus. p. in. et. vt. J. de. serui. ru. p. re. l. i. r. l. via. sed. in. vehiculo. paria. sunt. vt. p. d. i. c. t. a. l. via. Accursus.

§. Seruitutes. accedunt. et. sine. eis. esse. non. possunt. vt. l. cōmunia. predio. l. i. §. C. Uti. nō. capiuntur. bene. sequit. nam. si. sunt. incor. potales. vt. hic. r. i. n. s. t. de. rebus. cor. et. incorpo. §. si. ergo. non. possit. dētur. vt. J. de. acqui. pos. l. i. ij. r. r. J. de. acqui. ren. re. do. seruius. §. incorp. o. r. a. l. e. s. ergo. nō. v. s. u. c. a. p. i. u. r. u. r. J. de. v. s. u. c. a. p. i. o. l. si. aliena. §. i. que. est. cōtra. s. i. b. i. cū. edificio. an. v. s. u. r. u. r. §. nō. vt. h. c. J. r. e. d. i. c. t. u. r. p. o. s. s. i. d. e. r. i. s. i. c. p. r. e. s. c. r. i. b. i. t. u. r. p. o. s. s. i. d. e. r. i. t. u. r. §. i. n. c. o. r. p. o. r. a. l. i. a. p. o. s. s. i. d. e. r. i. t. u. r. l. e. a. b. u. s. p. r. e. d. i. c. t. i. s. s. u. b. a. u. d. i. q. u. i. s. l. nā. v. r. e. n. o. n. v. r. J. a. i. s. i. e. d. e. s. §. si. in. s. i. c. s. i. c. s. u. b. a. u. d. i. t. u. r. i. n. s. i. l. l. i. d. e. v. s. u. f. r. u. §. c. o. n. s. t. i. t. u. t. u. r.

do iter facere. Proculus ait. Seruitus nō pot acquiri p parte: r actus nō perfectus vt ciatur si deuenit ad eū casuz a quo non potuit ichoari. Bar.

Pro parte. Modest. Dñij seruitutes acquiri non posse vulgo traditur. Et ideo si quis fundū habēs vias stipuletur et partem fundi sui postea alienet: corrumpit stipulationem: in eū casum deducendo a quo stipulatio incipere non possit. Pro parte quoq; neq; legari neq; adimi via pot. et si id factum est: neq; legatū neq; adēptio valet.

§. C. Fundo ciuitatis potest acquiri seruitus. Bar. Iabo.

Non dubito quā fun. do municipum per seruum recte seruitus acquiratur. In seruitutibus reauō si non valet qd ago vt ago valet vt valere potest. Bar. C. Op.

§. I. tam angustij loci demonstratiōe facta via cōcessa fuerit: vt neq; vehicu-

l. ideo. scz non v. s. u. c. a. p. i. u. n. t. u. r. C. Certā. si hoc scda bona est ratio nullū interdictuz possessōrū p. seruitute dabit. vel vti possi. vel de itinere actuz priua. cū possidētib. dent. vt. J. e. l. quoties. r. J. si ser. ven. l. sicuti. §. si. hic dicit q. nemo hz certā eaz. pos. sessionē. s. z. certe h. p. l. dicit: cōtinuā. q. naz pot esse q. tpe indicti quasi possideret illo an no possedit. vñ re: cte sibi cōpetit in: terdictum. vt. J. de. itinere. actuz. pri. l. i. §. hoc interdictuz vt tñ plene scias q. seruitutes v. s. u. c. a. p. i. a. t. u. r. vel non tutes an dic q. seruit. aut r. q. v. s. u. c. a. p. i. a. n. t. h. z. p. p. e. t. u. a. m. cā. m. aut q. s. i. p. p. e. t. u. a. m. aut nec p. p. e. t. u. a. m. nec quasi p. p. e. t. u. a. m. s. i. p. p. e. t. u. a. m. vt aq. ductus: r. tūc p. r. e. s. c. r. i. b. i. t. u. r. vt. C. e. l. i. §. J. e. alius tollē di. vt. J. titu. i. §. si iter. in. p. n. q. s. i. p. p. e. tuam eodē m. o. r. vt. s. i. l. l. i. c. a. d. i. u. r. vel d. u. c. t. u. s. a. q. u. e. e. r. c. e. l. o. c. a. d. e. n. s. i. vt. J. t. i. l. l. s. o. r. a. m. e. Et q. d. i. c. o. h. a. s. p. r. e. s. c. r. i. b. i. i. n. t. e. l. l. i. g. e. r. a. n. t. e. r. p. r. e. s. v. e. l. r. r. i. t. e. r. a. b. i. t. e. s. e. r. e. p. l. o. r. e. r. i. i. m. m. o. b. i. l. i. u. r. vt. C. e. l. i. §. r. f. o. r. t. e. e. t. s. i. n. e. n. t. s. m. J. 30.

lum neq; iumētū ea ire possit: iter magis q; via aut actus a cquisitus videbit. sed si iumētum per eam duci poterit: nō etiam vehiculum/actus videbitur a cquisitus.

§. C. Incorporalia q non habēt cām cōtinuā nō v. s. u. c. a. p. i. u. n. t. u. r. h. o. v. e. l. s. i. c. Incorporalia non hntia eaz. p. t. i. u. a. nō p. n. t. p. r. e. s. c. r. i. b. i. h. o. v. r. s. u. b. i. l. l. i. s. e. B. C. au.

§. Seruitutes p. d. i. o. r. u. s. t. i. c. o. r. u. etia si corporibus accedūt incorp. o. r. a. l. e. s. t. a. m. e. s. u. n. t. r. ideo v. s. u. nō c. a. p. i. u. n. t. u. r. vel ideo q. r. a. l. e. s. s. u. n. t. s. e. r. u. i. t. u. t. e. s. v. t. nō h. a. b. e. a. n. t. c. e. r. t. a. m. cō. t. i. n. u. a. q. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. e. Nemo ei tam perpetuo tāq; continue ire potest: vt nullo momento possessio eius interpellari vt deatur. Idem et in seruitutibus p. d. i. o. r. u. v. i. b. a. n. o. r. o. b. s. u. a. t.

§. Seruitus ad sepulchri est p. u. a. t. i. i. u. r. i. s. r. e. d. e. e. a. p. o. t. d. i. s. p. o. n. i. v. t. d. e. s. e. r. u. i. t. u. t. e. p. u. a. t. i. Bar. Seruitus tñneris ad sepulchri p. u. a. t. i. u. r. i. s. m. a. n. e. t. r. ideo

certe immo sine forte. vt. J. si ser. ven. si quis diurno. qd tps incipit currere ex quo cepit vti iure seruitutis nō v. i. n. n. d. a. n. o. n. p. r. e. a. r. t. o. v. t. J. q. u. e. a. d. s. e. r. u. i. a. m. l. s. i. r. J. de. itinere. actuz. priua. l. i. §. i. u. l. i. a. n. u. s. si aut nō habeat p. p. e. t. u. a. m. cā. m. vel quasi vt via vel similes nō v. s. u. c. a. p. i. u. n. t. u. r. i. n. o. n. p. r. e. s. c. r. i. b. i. t. u. r. v. t. h. i. c. n. i. s. i. t. a. n. t. o. t. p. e. c. i. u. s. nō s. i. t. m. e. m. o. r. i. a. v. t. J. de. a. q. u. a. p. l. u. a. r. l. i. §. si. r. l. i. §. a. n. t. e. p. e. r. d. e. s. u. i. t. u. t. e. t. a. l. i. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. J. de. a. q. u. a. q. u. o. t. i. r. e. s. i. l. l. i. h. o. c. i. u. r. e. §. d. u. c. t. u. s. v. e. l. d. u. c. i. t. i. b. i. e. r. s. u. m. m. e. p. u. b. l. i. c. o. r. i. d. e. r. i. g. i. t. t. m. t. p. s. c. i. u. s. nō e. x. t. e. r. m. e. m. o. r. i. a. s. z. q. u. o. m. o. p. o. s. t. r. r. r. a. n. i. n. t. e. d. i. t. n. e. g. a. t. o. r. i. a. q. i. a. m. s. u. b. l. a. t. a. e. s. t. v. t. C. d. e. p. r. e. s. c. r. i. p. r. r. r. a. n. s. i. c. u. t. R. r. r. o. n. e. p. n. i. s. i. t. o. n. u. s. v. t. §. d. e. i. u. d. i. c. i. n. o. a. l. a. §. i. l. i. c. e. t. a. u. t. d. i. x. e. r. i. m. s. e. r. u. i. t. u. t. e. s. q. n. o. n. h. a. b. e. t. p. e. t. u. a. m. cā. m. v. l. q. u. a. s. i. p. e. r. p. e. t. u. a. n. o. n. p. r. e. s. c. r. i. b. i. t. a. m. e. n. p. o. t. e. s. t. d. i. c. i. s. i. m. J. o. h. a. n. q. s. i. q. u. i. s. d. i. c. a. t. s. i. b. i. c. o. n. s. t. i. t. u. t. a. m. t. a. l. e. m. s. e. r. u. i. t. u. t. e. m. e. r. t. i. t. u. l. o. n. e. c. i. d. p. o. s. s. i. t. p. h. a. r. e. p. e. r. t. e. s. t. e. s. v. e. l. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. e. t. i. n. a. d. m. i. n. i. c. u. l. u. m. s. u. e. i. n. t. e. n. t. i. o. n. i. s. i. n. d. i. c. a. t. c. o. n. i. e. c. t. u. r. a. m. q. u. a. v. s. a. s. e. s. t. s. e. r. u. i. t. u. t. e. p. r. e. d. i. j. d. o. m. i. n. o. s. e. i. e. n. t. e. e. t. n. o. n. c. o. n. t. r. a. d. i. c. e. n. t. e. p. e. r. r. v. e. l. r. r. a. n. p. r. e. s. u. m. a. t. u. r. s. e. r. u. i. t. u. s. c. o. n. s. t. i. t. u. t. a. e. r. c. a. u. s. a. q. u. e. p. r. e. t. e. n. d. i. t. p. r. e. c. e. s. s. i. s. s. e. v. t. J. de. a. q. u. a. p. l. u. a. r. c. e. n. l. i. i. n. s. i. n. e. r. J. de. v. s. u. l. i. c. a. m. d. e. i. n. r. e. m. h. o. e. c. o. n. t. r. a. q. u. a. l. i. t. e. r. p. r. e. s. c. r. i. p. t. i. o. n. e. a. m. i. t. t. a. n. t. u. r. d. i. c. e. s. J. q. u. e. m. a. d. m. o. s. e. r. u. i. a. m. i. t. t. i. s. i. c.

14.

Seruitus pot. contra videbat: qd non possunt esse he seruitutes nisi inter duos pdioz. vt. J. cota pdio. l. i. s. cer te lz sepulchru sit nullius: th ius sepeliedi est puatu: cuius causa seruitus pstituit. vt. J. si ser. vt. l. i. Accur.

Loco iterueniete. iter pdiu seruituru et dnaturu.

Haus. i. ius aq deferende sup collu: vel sup asinu no traucende aque per terra. vt subfcir. ide est in alijs seruitutib q no nocet publico. vt. J. e. l. si. r. J. ob aq plu. ar. si pu. s. l. cer. J. e non nocet medius locus public. i. via ad aug metu insule. vt. J. de acquir. re. do. l. maritus.

Princape. vel a senatu. vt. J. de sum. l. ij.

Sine icomodo. maxie. vel dic magno. vt ar. C. s. p. i. i. m. p. e. offe. l. quotiens.

Impedit. er: go pl qncqz hntre ligiosa q publica vt ex his duobus s. colligit. et. J. de aq plu. ar. si pu. s. sacro. Accur.

Quoties. ho: minis. i. personales.

Nichil agit. no valet seruit: qz mea no interest im poni. vt hic. et. J. si ful. vt. l. si. i. l. si. nec aliud pactu tale. vt. J. de pact. l. si. sed videt J. J. e. l. et fundo. sol. ibi in ipsa traditione fuit appositus. vt C. s. pac. int. ep. r. vt. l. si. r. J. s. pac. l. traditioib. fm qd id. in die q l. l. J. r. s. no itererat tuc qn fuit iponebat: s. postea debebat interesse vel spabat. vt. J. de vsufu. si stantia. ceteru si nec tuc nec postea interesset: no valet pstituto. vt hic.

Sratia. quia tunc interest: sic valet. vt. J. de aquis quoti. r. est. l. i. s. si quis.

Prestet. no. q fuitute dz no facit s. patit. vt h. et. J. aqua plu. ar. l. i. in si. nisi l. casu qn gsa seruitutis als co: stitute cogaris aliqd facere: vt restituere pariete vel colunā que onus meū sustineat. vt. J. i. l. l. eū debere. et. J. si serui. ven. l. si. i. l. s. i. r. s. distanti. Accur.

Iter. vnde petitoz. i. efficax veditioz dz p fessioz iā vt h. r. J. s. ope. no. nū. l. creditoris. s. fructuarionō

dat. vt. J. si vsufu. pe. l. vii. frui. s. vtrū. q est ptra. s. illud id: qz seruit' seruitutis esse no pot. vt. J. de vsufu. l. e. l. i. m. i. Utilis petio. l. efficax hypothecaria.

Indiuus est. secus in vsufu. vt. J. ad legē sal. l. i. s. i. vsufu. Accur.

Petitur. r. oba tinet. sed an vrit q pmo obtinet. dic vt nor. J. de h. ob. l. ij. s. ex his.

Petitio. no. infolidū trāsit: vt h. r. J. de h. ob. l. ij. s. pe. et. h. et. J. fa. herc. heredes. s. an ea. r. sic transit ad aliū. vt h. et. J. cota pdi. si ei cui. r. J. i. ij. si vnus ex socijs. s. i. et sic est J. s. e. l. p. pte. s. il lud est id: qz obligatio seruitur' no pot trāstire cuz qz alienat: nisi cedat qd ibi esse no pot: qz tradita si erat: s. fec' in heredib' fm Jo. nā in omne ius defuncti succedunt.

Pignori fundum accepit no est iniquum vtilē petitionē seruitutis dant. sicuti ipsius fundi vtilis petio dabitur. Idē seruari cōuenit r in eo ad quem vectigalis fundus pertinet.

Seruitutes sunt indiuidue r trāstir in heredē infolidū actiue r passiuē. Bar. J. op. J. e itneris act' aqdu actus pars: i obligatio nē deduci non pot. quia vsus eoz indiuus est. r ideo si stipulator decesserit plurib' heredibus relictis: singuli in solidum viā petunt. et si promissor decesserit pluribus heredibus relictis: a singulis heredibus solida petio est.

Seruit' pnta adinōe dz p legatarium restantur. Bar. J. Apinian' no: J. an. J. t. in oib' fuitutib' q aditioib' puse sūt rsum ē do li exceptioez noctura legatarior: si h patiat eas itez iponi.

Potest iponi seruit' de eo qd no interest tuc: sed sperat in teresse i futur. Bar. J. abeo.

Papinian'. i. oibus. pone casum q pdiu tes tatoris seruebat predio heredis: r fundū seruire tator legauit sub aditione. r sic me dio tpe sunt seruitutes exincte. vt J. i. i. si qz edes. s. debet reponi vt hic dicit. r in pdi. ca. l. si qz edes. r J. de here. vdi. l. ij. s. si. et qd subfcit legatario. s. cōditionali. vel pone ecōtra pdiū heredis seruire pres

Potest iponi seruit' de eo qd no interest tuc: sed sperat in teresse i futur. Bar. J. abeo.

Potest iponi seruit' de eo qd no interest tuc: sed sperat in teresse i futur. Bar. J. abeo.

Dio testatoris. r testator legauit predium heredis quod seruebat. nam non transit dominium statim in legatarium. et ideo extinguitur seruitus etiam si pure legauerit. et sic obstat doli exceptio legatario legatū vendicanti. Sic postea casu non potest opponi q non videatur confundi seruitus quasi recta via transeat dominium in legatarium. vt. J. de fur. a. i. c. i. r. J. de pecu. sed si damnum. s. ptererea quia fm primum casum pendente cond. dominus est. vt. J. ad sil. l. i. s. serui. fm alium non transit cum non fuerit defuncti: sed in personali seruitute. s. vsufu. aliud est. quia irrevocabiliter extinguitur. vt J. de leg. ij. is cuius. r. l. cum filius. s. dominus. r. facit. J. de lega. l. l. legatarius. s. i. Accur.

Handwritten marginal notes in a cursive script, likely a commentary or gloss on the main text. The text is partially obscured by the binding of the book.

Et fundo non utilis, sed contra. s. e. l. quotiens. so. v. ubi. Accursus.

Quotiens. emeret. q. aliquis a te emit. Traditio. s. patetia tm. vt. s. e. quoties. s. fi. d. Acipiendi ee. vt. l. i. i. seruitutes. in. puu.

Et fundo que qs vedit seruitutem imponi (z si non utilis sit) posse existimo: veluti si aquam alicui ducere no. expeditret: nichilomin' con stitui ea seruit' possit. Queda em habere possum' q.uis ea nobis vtilia no sunt.

Qui debet seruitute dz pa ti aduersarium vt qd p tradi tione habet. Bar. Tabolen'.

Quotiens via aut aliq' tus fundi emeret' cauē dū putat ee Labeo p te non fieri: quomin' eo iure vti pos sit: q. nulla hmoi iuris vacua traditio esset. Ego putovsum eius iuris p traditione posses sionis accipiendū esse: ideoqz interdita veluti possessoria' constituta sunt.

Locus medius ipeditēs cō modū ex vno loco puenire ad aliū impedit seruitutem con stitui. Bar. Paulus.

Solū pcedat' solū pu blicum vel via publica: neqz itineris' actusve: neqz al tius tollēdi seruitutes ipedit: sed imittēdi ptegēdi pscien di. Itē fluminū z stillicidiorū seruitutē impedit. quia celū qd supra id solū intercedit li berum esse debet.

Actio p seruitute dz inten tari cōtra dñm ppietatis nō

Que. f. edes. Teclū nullo mō. no. de fuitute s dñm tm agi. vt h. z. l. i. f. v. v. d. l. si forte. s. hec asit actio. z arg. j. de aqua plu. aren. ap. s. fi. z hoc tō qz fructuar' non phibeat. als vtili et secū agif. vt. j. de aqua quent. z est. l. i. s. com petit. z arg. j. de aqua plu. aren. l. si vsufu. s. fina. z ar gu. s. si vsufu. pe. l. vti frui. s. vtrum.

Que seruitutib' vbanoz predioz. Dixit in preceden tibus de seruitutibus in genere. nunc incipit dicere de

Que seruitutib' vbanoz predioz. Dixit in preceden tibus de seruitutibus in genere. nunc incipit dicere de

Et officiendi. quare seruitutes vrbane ponuntur in affirmatiua z negatiua. vt hic. z ita alius tollēdi dē cif seruit' cū magis sit libertas. vt. j. e. l. e. qui. s. j. seruitu tes rustice tm l affirmatiua vt iter act' z similes. vt. j. i. i. l. i. Rñ. s. j. 3o. ideo qz vrbice nō s mittūtur: nisi qz liber

Cōtra vsufructuaris. Bar. Si vsufruct' tuus sit edifi ppietas mea: q' onera vicini sustinere debeāt: mecū insolē dū agi pōt: tecū nullo modo'.

Que seruitutib' vbanoz predioz. Paulus.

Hic iurifconsultus enume rat seruitutes vbanoz predioz. Bar. Paulus.

Vbanoz p dlorū iura talia sūt: al tius tollē di' z offic iendi' lumi nib' vicini: aut nō extollēdi. Itē stillicidiorū auertēdi in tectum vel in aream' vicini: aut nō auerten di. Item immittēdi tigna in parietē vicini: z deniqz pscie di protegēdi ve/ ceteraqz istis similia. l. pianus.

St z hec seruitus ne p spectui officiat.

Hic ponit differentia iter seruitutem luminū: et ne lumi nibus officiat. Bar. Paulus

Ita id acq'sitū vī: vt vicinus lumina nra excipiat'. Cū aut seruit' iponit' ne luminib' officiat: hoc maxie adepti vi demur: ne ius sit vicino inuitis' nobis alti' edificare: atqz

lēdi z officiendi luminib' est fuit': qz lz noceat lumini: tñ in alijs expedit michi: vt qz plures hoies veniebant ad me: z faciēba expensas plures. Itē de stillicidio non auertēdo pōt poni exemplū in cisterna: cū ex tuo tecto re pleri dz: et modo vis auertere: lz qdam dicāt qz impro pue: idem dicūt z in rusticis. Accur.

Area. ar. q' fuit' denotat a p'dio cui debet. nā area Serui:

Quicini. hec ē s' seruit'. (rusticū p'dio est. tus a p

Aminū. excipiat. s. quod mō. i. vt differat a casu se dio cui quenti. z dic excipiat. i. recipiat. sic vt ad nos pos dētur sit dare etiā p foramina: vel quocunqz mō. z ita min' denomi est dare seruitutē luminū: z pl' nō nocere luminib'. Ac. natur.

Inuitis. simile. j. de aqua plu. arcē. in cōcedendo.

Suba nū pre diuz qd sit.

Vbanoz predioz. p'diū vbanū dē ee oē edi ficū vtilisqz pos' tū. vt. j. cōia predio. l. i. m. Tollēdi. vel abo. p. vno. v' dic. p diuer sis pōi. z s. hoc tollēdi vt. p spectui officiat

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including the word 'SERUITUS' written vertically.

Inuitus. l. aliquo forte edicto continebat. vt. l. xij. tab. q. nemo constituit seruitutē inuitus.

In seruitutib⁹. constitucōis: nā lz vadam p̄ predicti tui vel aquā proficiā in tuo re sciente: non statim est seruitus nisi prescribam. vel ecōtra. s. amittendis. nā licet altius tollas me sciēte nō statim est li bera. r. ad hoc ac cedit lex sequens. sed ad primū lex precedens.

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

Contradicit

ita minuire lumina nostrorum edificiorum.

Qui nō cōsentit videt contradicere. Bar. **U**lpianus.

Autē autē in seruitutibus accipere debem⁹: non solū eū qui cōtradicit sed et eū qui nō cōsentit. Ideo pō po. lib. x. r. infante r furiosum inuitos recte dici ait: nō ei ad factū: s; ad ius seruitutis hec verba referuntur.

Libertas seruitutis vrbane non prescribit si habes predij dñantis solūmodo non vraf sed requiritur factū prescriben tis. s; q̄ domus altius eleuatur vel foramina obturentur. Barto. **G**aius.

Hec autem iura simili ter vt rusticorum quoq; prediorū certo tpe nō vtendo pereunt: nisi q̄ hec dissimilitudo est q̄ nō oimodo pereūt nō vtēdo: s; ita si vicin⁹ simul libertatem vsucapiat. veluti si edes tue edibus meis seruiāt ne altius tollant: ne luminib⁹ mearum edū officiat: r ego per statutū tps fenestras meas prefixas habuero vel obstruxero. ita demū ius meum amitto: si tu per hoc tps edes tuas altius sublatas habueris. Alioquin si tu nichil noui feceris: retineo seruitutē. Itē si tigni iunissi edes tue seruitutem debent r ego eximero tignū: ita demū amitto ius meum: si tu foramem vnde exemptū est tignum obturaueris: et per cōstitutū tēpus ita habueris: alioquin si nichil noui feceris: integrum ius meum permanet.

Licet arbor altius extollatur non prescribit libertas contra seruitutem altius non tol

mina habuit obtusa. l. clausa: qdā nō. videt fatiore liber tar; in totū amitti. vt ar. j. de re iudi. inter pares. alia rō ne vt q̄ p parte obtusa: vt eadē sit rō totū ad partē. vt j. de vsu. q̄ scit. i. rñ. tu dicas in nichilū amitti. vt ar. j. de fur. ruli. p̄dio. l. vna eua. r. C. de agr. r cens. l. cū scim⁹

lendi. Bar. **D**ompo.

Quod autem ex edificio meo me posse conse qui vt libertatez vsuca perem dicim⁹. idē me nō cōsecuturū si arborē in eodē loco sitā habuissē Mutius ait r recte. quia non ita in suo statu et loco manet arbor: quē admodū paries: propter motum naturalem arboris.

Causa ex socijs non potest cōmune parietē destruere cā respiciendi. Bar. **P**aulus.

Parietē q̄ natural⁹ rōe cōsis est alterutricinō rñ demolendi eū et reficiēdi ius non est: quia nō solus do minus est.

Por q̄s obscurare domū vicini si seruitus p̄stituta nō fuerit. hoc dicit Bar. **U**lpia.

Quam eo q̄ extollēdo obscurat vicini edes qui bus non seruiat: nulla competit actio.

Proponit quattuor q̄stiones. scōdo rñdet ad primā. tertio rñsionē extendit ad extraneam q̄stionē. quarto ratio cinatur circa p̄ntem materiā. ex quo colligit sol. quarte q̄stionis. q̄nto rñsionē factā ad primā limitat r declarat. scōda ibi marcellus rñdit. tertia ibi dicendū. quarta ibi nō aut. q̄nta ibi s; ita pōponius. Et breuiter hoc intendit. Heres nō pōt i domo q̄ sibi remanet edificare ita q̄ vsus edū legataruz totaliter perimat. secus si aliter incōmode. Bar. **G**aius.

Binas edes hēo. alteras tibi tollit. heres alteras edes altius tollit lumib⁹ tuis officit. qd̄ cū illo agere potes r an itereffe pōt suas edes altius tollat: an h̄ditarias. Et de

Sci. Accur.

Quod autem hoc iugit cū superiōri r mutat personas.

M Dicit. vt. s.

L pri. s. penul.

N Et recte. hoc

Vbi ē p̄stituta ser

Uit⁹ nō tollē

Di: secus si eēt de

Pspecu. r est rō:

Qz p̄mā p̄stitue

Nichil sit: p̄cedam

Sit. vt. j. e. edificia.

O Naturale. i.

Mo natural⁹ stat

Ser accidēti vivē

Toy illd̄ sit. Rñ. iō

Dicit qz arbor ē e

Natur⁹ facile pos

Sit moueri vto

Rū s; paries non.

Prietem. na

Turali. i. iure

Naturali q̄b iusgē

Tuz appellat. vt l

Si. de rerū diu. s.

Singulorum.

Q Reficiendi

Ius. fuitutis. Ac

R Est. sed j. j.

Cōi diu. si edes.

Sol. vt ibi.

Quam eo. actō

Vt. j. e. l. cui

R. C. eo. alti. s; j

C. e. l. fi. sol. spāle

Ibi in area p̄pter

Fructus. Itē j. l.

Pri. in fi. solu. ibi

Spāle i herede. qz

Ipe cōcessisse vide

Tur alterum ne fa

Ciat inutile cōces

Ssioez: nisi forte sit

Inter viuos: si alte

Rā vōdo fauote vi

Time voluntatis.

Binas. als l.

Cipit gar. et

Als binas edes. r

No. qz tres facit q̄

Sstones s; p̄tie m̄

Rñdet: ibi marcel

Luz r. Accur.

V Quid. i. am.

X Tollat. et

Vriq; nichil. Bjo.

Inuit⁹
dñ q̄ ex
preste
nō con
sentit.

a **C** Demolitio sit vicin. s. cōz parietē. 7 iō cauit michi Cautio de dā. inf. q. in reb. meis pprijs dānti timebā. 7 domi- b dā. in bus meis pprijs pictis. nā ppf dānt qd. xigeret v. da fe. q. et ref in pariete cōi: vel domo cōi culpa socij agit cōi diui. qn com 7 iō nō pōt agi ex stipulatiōe. vt. f. de dā. inf. si edib. 7. l. i. miffi.

ne videas not. qz aut timef dānum de cōi pariete: et tūc nō cauetur. vt d. l. si edibus. aut ppf dānt in reb. alijs futuz. 7 tūc aut vn. edificat 7 tūc cauet vt hic. 7. f. de dā. inf. l. in ter q. s. et. l. in cōi. 7. l. se. aut dōo for cū: 7 tunc aut dōo vltra moduz aut vn. tūc. pmo casu non cōmittit cau- tio etiā interposi- ta. vt. f. de dā. inf. l. ex dāni. s. q. ieno. In secūdo sic vt i predicto tit. l. iter q. s. aut null. vltra modū: 7 tūc nō ca uet: s. si cauti fue rit cōmittetur. vt in eo. tit. l. dāni. s. euz parietē. 7 hoc etiā casu pōt hic loq. v. d. de dōo. cin. nō foc. q. ca uet vicinis qbus- libet nō socis tū- sum. 7 cū cōmissa est stipulatio agit q. p. nō ad estimatiōē picturaz. ad q. d. f. de dā. inf. l. ex dāni. s. fi. et fm hūc modū nō hnt locū glo. hic posite.

b **C** Agatur. hoc ita si culpa reficiētū nō suovicio cor- ruit. als. f. vt. f. de dā. inf. l. nā 7 si nō sit. l. 3. als in edificū cōmuni parietis tale dānt in hac stipulatione veniat. vt. f. de dā. inf. l. i. fluminiū. s. p. zereca.

c **C** Vulgaria. i. q. vulgo habent sine incrustatione vel pictura. vt. f. de dā. inf. l. ex dāni. l. rñ. hoc in propijs meis rebus nō ipso pariete vt modo dixi.

d **C** Tectoria. non picturas.

e **C** Operatores. posse. contra. C. e. l. si. s. fi. sol. ibi spe- ciale propter aream.

f **C** Vicina. vt si est publica ad. xv. pedes. si priuata ad. x. pedes. vt. C. d. edi. pu. l. si cui. 7. l. meiana. als aut mouū op. nūciabit. vt. f. de no. ope. nū. l. i. s. nūciatio. Ac.

g **C** Inter seruitutes. q. i. quia. Jo.

h **C** Habet. s. hoc ne qd. 7c. 7 no. q. hoc pl. est in p. hibēdo 7 nō habēdo sibi. q. em lumē hz id hz vt celū vi- deat. q. aut p. spectū claritatē diei p. celū directo nō hz s. fenestraz v. foramie. vñ cū min. hz min. offendi debeat. 7 hac rōne paup plus habz q. diues. qz ei seruari debet: 7 q. plus fm hoc. p. spect. erat ad certū locū. vt. l. i. p. rñ. pōt 7 aliter hz q. di- intelligi q. gñalis michi debet. p. spect. 7 tūc hec glo. nō est bona. 7 lectura legis est plana: 7 inferioris similiter.

paup quando q. plus hz q. di- meo.

i **C** In luminibus. id est in seruitute illa ne luminibus 7c. Accur.

k **C** Impedimentum. quominus celum videam. vt. f. l. p. rñ. 7. l. si arbozem. in prin.

l **C** Debeat. s. in eo loco in quo edificatur.

Iter seruitutes ne lu- minib. officiat 7 ne pro- spectui offenda: aliud et aliud obseruat. q. n. p. spectu plus q. s. habet. ne qd. et officiat ad gratiore p. spectū 7 libez. In luminibus autē non officere: ne lumina cuiusq. obscuriora fiant. quod cuiq. igit faciat ad luminis impediētū. p. hibe- ri pōt. **S**i seruitus debeat opus quidē ei nouum nuncia- ri. potest: si modo sic faciat: vt lumini noceat. **P**aulus.

Amen id est vt celum videatur. Et iter est in- ter lumen 7 p. spectū. nā p. spe- ctus etiam ex inferioribus lo- cis est: lumen ex inferiori loco esse non potest.

Arbor q. impedit videre ce- lū cōtra seruiturē luminis ha- bet. secus si impediatur venire solē nisi multū impediatur: de- pressio autē edificij vel arboris regulariter nō est p. tra ser- uiturē luminū. **B**ar. **C** l. p. l. a.

us ergo nulli nunciat: qz est pcuratio nomie nunciat p. p. uerarius videtur nunciare. Si vero debeat serui- tus p. dialis dño nūciatur: tum qz suo iure 7 in suo fa- cit. tum etiā qz psonali actione michi tenet. qua nō est li- berat. semel p. tēdō patiētā. q. auxiliū contra extra- neū non habet. huic tamē solutioni videt p. tra. f. de no. oper. nū. de pupillo. s. ser. nā ibi etiā p. uerario posse nūciari inuit. s. hoc falsum est s. ibi de alijs dicit. Ac.

Amen id est. due partes sunt. q. d. ea potestas est quā quis habet ex seruitute luminis. vt celum 7c. et quādoq. sufficit si sine sole videat. quādoq. sol ex ne- cessitate p. statur. vt. f. e. si arbozem. i. rñ.

Inferioribus. inferiora loca vocat omnia edificia que inferiora sunt celo: que non p. uenit oculis in vi- dendo celum siue de super siue ex latere: 7 ideo si per fe- nestras vel per quem alium modum prospicias cum ce- lum non videas non diceris habere lumen: licet omnis diei claritas ex soleat per hoc ex celo p. ueniat. potest tamen dici te habere p. spectum. quicūq. enim habet lumen habet p. spectum: sed non ecōtra. magis autem videntur vt excedentia 7 excessa: cum lumini nichil de- beat opponi: sed p. spectui sic dūmodo possit prospici- a. et e contra p. spectus de super et infra: sed lumē tam- tum ex celo.

m **C** Nunciari. sed videt q. p. futute nūciari nō possit ab eo cui fuit de Romz bet siue sit psona op. nū- lis vt usufruct. et tian an v. sus. vt. f. de ope. possit p. no. nū. l. i. s. si siue futute. realis. vt l. c. tit. l. q. viā. q. sunt p. tra. Solu. in vrbans p. dils pōt denun- ciari cuiusq. vt hic. in rusticiis nō vt in. l. alla. q. viāz. nā 7 hic dicit dño nūciari. at in v. su- fruct. distingue ex- traneo pōt nō do- mino. s. hec so. an- tū falsa ē per. l. f. fa. her. in hoc in- dicio. vbi d. q. in v. r. s. pōt nūcia- ri. dic ergo vicino posse denunciar: dño. p. p. tatis nō. s. in v. usufruct. aliō. nam si usufruct. de- teritot fiat: petere v. usufruct. debe- bit. vt. f. d. ope. no. nun. l. i. s. et. f. de re- mis. l. i. in fi. yr. et Jo. usufructuari-

quidam hyberus. et. l. inter. Accursus.

Scalas qz. f. sine lesioe in pariete ptinget: als nul la esse rō: qz r si sicut remoueri pōt: nō tñ iure habet. vt. f. e. l. in pñ. Sic ergo nō. qz aliqd facio in re cōi inuito socio qd michi prodest: alij nō nocet. Sed qd siambovo lumus ponere fe nū in turri cōem? Rñ. qd alteri nocet pōt. phiberi. vt. f. cōi diu. l. sabinus. Accur.

Erututes. consuetudi nē. f. hoc vt imissum habeam qd est supra.

Deuianum. imissum dē qd in alia parte qesit: meuians nō. vt. f. de pñ. sig. l. malū. f. i. et. f. eo. l. hoc quod.

Aliqd. i. in partib⁹ qbusdā. e. Possideo. idē r in seruitute stillicidij et alijs. vt. f. si ser. vē. et si forte. f. scēdē. ac. f. Esset. vt si do muis in inferiori a rea in supiori pte mōtis esset. Bzo.

Ex plano. i. per viā planā. et sic tempore aq lu bica erat via.

Gradus. la pideos longos. f. i. Ctuos. fos sas terrestres p girū. Et sic nō. qz pōt opari id sine quo fuitus eē nō valet: vt h. et. f. ti tu. i. si iter. et. f. de itine. actuz pua. l. iij. r. f. i. i. l. quibus. sec⁹ si sine eo pōt vti. vt. f. de aq plu. ar. l. ij. in pñ.

que est contra: vt hic subijcit. Ac. h. Si sublatuz sit edificium. do minans.

Intelligat. ppter vtilitatē i telligat idē qd nō est idē: sed muta tū vel auctum vt diminutū: vt h. et. f. de excep. rei in.

refectionē cōis parietis iure haberi lz. Scalas⁹ posse me ad parietē cōmunē habere sa binus recte scribit: qz remo ueri he possunt.

In seruitutib⁹ tignū vel stillicidij imittēdi imissione fa cta dicitur quis habere conti nuam possessionē. Bar. T dē Erututes que in supfi cie cōsistūt: possessione retinent. Nā si forte ex edib⁹ meis in edes tuas tignū imif sum habuero: hoc vt imissum habeaz p cām tignū possideo habendi p̄suetudinē. Idem eueniet et si meuians⁹ in tuū imissum habuero/aut stillici diū in tuum p̄cero: qz in tuo aliquid⁹ vto: et qñ facto quo dam possideo.

Licet alicui facere id sine quo seruitute vti nō p̄t. Bar.

Si domo mea altior area tua eēt: tuqz michi p̄ aream tuā i domū meā ire agere cō cessisti. nec ex plano⁹ adit⁹ ad domū meam p̄ areā tuā esset vel gradus⁹ vel ctuos⁹ p̄p̄ ianuam meā iure facere pos sum. dum ne qd aliud vltra qz qd necesse esset itiner⁹ causa demoliar.

Quantū ad iura seruitutū realiū edificij destructū r re situtū idem videtisecus quo ad psonales seruitutes. bar.

Si sublatū sit edificij⁹ ex quo stillicidij cadit: et i eadē specie r q̄litate reponat vtili tas erigit vt idē intelligatur. Nā alioqn si qd stricti⁹ inter pretef⁹: aliud est qd sequenti loco ponitur. Et ideo sublato edificij⁹ usufruc. iterut⁹: q̄uis area ps⁹ sit edificij. Si ser uitus stillicidij iposita sit non licet domino seruiet⁹ aree ibi edificare⁹: vbi cassitare cepif-

et an eadem. Sidem. r. f. de iudi. proponebatur.

Interpretetur. f. aliquis. n. C. usufru. interqz in eo cōstitutus. vt. f. qui. mo. v. fruc. amut. l. repen. f. rei mutatione. o. C. pars. r. quidē maxima. vt. f. de soln. q. res. f. area.

set stillicidium. C. Dns dom⁹ dominātis non pot facere id p qd cōditio ser uitat⁹ fiat deterior: f. melior.

Stante ex tegu. Barto. la cassitauerit⁹ stillicidij: post ea ex tabulato vel ex alia ma teria cassitare nō pōt. Stilli cidij⁹ quoqz mō⁹ aq̄sistū sit/al ti⁹ tolli pōt. Leuioz ei eo factō sit seruit⁹ cū qd ex alto cadit leui⁹ cadit: r interdū⁹ directū nec pueniat ad locū seruietē. Inferit⁹ dimitti nō pōt. qz fit grauior seruit⁹. i. p stillicidij flumen⁹. Eadē cā⁹ retroduci pōt stillicidij: qz in nio mag⁹ incipit cadere. p̄duci nō pōt: ne alio loco cadat stillicidij qz in q̄ iposita seruit⁹ est. Le uitus facere poterim⁹: ac rī nō Et oimodo sciendū est melio rē victni cōditionē fieri posse: deteriorē fieri nō posse: nisi aliqd nominatim in seruitute imponēda immutatū fuerit.

Dns dom⁹ seu p̄dij debet recipe stillicidij pōt ibi edifi care: dūmō stillicidij seu ser uitate⁹ debita nō ipeditat. bar.

Qui in area in q̄ stillicidij cadit edificat vsqz ad eū locū p̄ducere edificij⁹ pōt: vñ stilli cidij cadit. f. r si i edificij ca dit stillicidij: supra edificare ei cōcedit⁹: dum tamen stillici dium recte recipiatur.

Si vni cōpetunt plura iu ra vno sublato aliud illeuz re manet. h. d. vel sic. Dñ vni cō petūt plura iura si vñ remit tit: aliud remittere nō dē. Bar.

Si domus p̄poni⁹ tua edificij⁹ meis vtrā qz seruitutem deberet⁹: et ne altius tollatur: r vt stillicidij um edificij⁹ meorum re ciperē deberet: et tibi concessit⁹ ius esse inuito me altius

soln. q. res. f. area. in si. f. sed non est ita in reali futu te q̄ redituit: vt h. et. f. e. l. testō. r. l. eum. r. f. si ser. vē. r si forte. f. etiā. r sic eq̄tas non tra hitur ad equitū. quare secus.

Ibi edifica re. f. sic vt non recipiat stillicidij. alioquin est p̄tra sine huius legis. C. Cassitauerit. i. frequēter ce cident:

Nō pōt. si ex ea materia graui us cassitauerit.

Stillicidij. id est fuit⁹ stilli cidij. vel. i. domus cui debet seruit⁹ stillicidij.

Quoqz mō. iter vnos vel in vltima voluntate.

Interdū. q. d. nō semp. Bzo. r Non pōt. il lud edificij⁹ cui debet seruit⁹ non potest dimitti in ferius. Bzo.

Flumen. re ctius eni cadit.

Eadez cā. i. eadē rōne. nam q̄ ex cā pōt tolli al tius: qz leuioz est seruit⁹ eadē h̄t re trotrahi vt subij cit. r qua rōne nō pōt depmi qz sic fit grauior: eadez nō pōt p̄duci vlt ra: vt subij. ac.

Si cōcedit. vt. f. e. l. f. si serui tus. contra. Sol. vt ibi.

Domus. deberet. et ne rē.

Tollat. pro pter lumen.

Concessero. remittendo.

Toti. sic qd ob: no qd vni tñi expedit. vt h. r. i. pro socio. L. actione. S. labeo. et in aut. de no alie. S. qz ho verisimile. in fi. col. ij. Itē ad id qd dicit opus tollit: est S. J. cōi diui. fabin. circa si ibi h. et si in cōi r. c. sed illa s'm hāc. vel forte et hoc eo ablente vt et ibi. Ac.

Ed si inter.

agere l3. per negatoriā actio- nē. aut. l. perdam- tus phibēdi p p- dictā actionē. i. li- bertatē. nā acqre- tur seruit' rei cōi- etiā p vñi tñi de- socijs s. tpe vt h. nō aut alio modo vt l. n. i. si vñ. est tñ ar. S. qz p' vt posse fieri per cō- uictionē q' per tē- pus. vt. J. q. i. ead- mo. ser. amit. naz- fans. S. s. si is fū- dus. ibi. possunt tñ r. c. sed ibi in p- denda: hic in acq- renda. vel dic per- dere. i. destrucere. et sua auctoritate. vt. l. ad. l. agnū. l. que admo. S. si. sed qd d' huc me agere negatoria. p re. ppua S. soci- um rei cōis est S. J. si. regū. sed r. si. S. si cōe. sol. vt ibi et est rō vt dicit q' pscriptio p vñi inducū nō per pa- etū: qā p pscriptio nō qrit psona sed lex. sic r. retinet sine psona si aqua istuar p se. vt. l. que admo. ser. amit. l. si fundum. vel si quocunq' vadat. vt. l. deniq. in eo. ti. sed hoc rō nō videt bona: qz lex nō querit sine facto ho- minis possidentis et pscriptio. vt. J. e. si edes. S. liber- tas. Item et ille que admo. ser. amit. in retinēda dicunt qd est facilius. aliā ergo rōnē qre. s. dices p. l. J. de vsuc. l. i. et pro suo. l. si. et in sti. de vsuca. in pun. Accur.

Cōcessus. cui debebat fuit? ne dom' cōis tolleret. Oramen. per qd mittebat aqua ex fonte vicini in pavimentum quibusdam tempoubus. e. Pariete. seruiente. Accur.

Concla f. Conclauis. est locus qui multis clauibus firmat ne quid maxime inter duas domos. vt. J. de dā. in fec. l. qd cōcla ue. sed triclinitū est vt dixi. J. cōmo. l. si vt certo. S. si vñ me g. Pavimenti. dominantis.

Flumē. flumē vocat ligni excavati in quo collig- gū aqua pluuialis: vel alia naturalis tñ q' sp. fluat.

Esse. et sic non est seruit'. vt. J. l. prori.

Uersū est. q' tempore non queratur.

Fit. vt immisso s'q' p predictū foramē. alio fere ois fuit? nō h'et ppetuam cām. cum omnes manu fiant vnde melius dixisset q' manu fiat. i. vsus cuius seruit' manu exercetur.

Assidue. et sic d' de aq' quotidiana que quotidie duci pōt: licet quondie non ducatur. vt. J. de aqua quo. et est. l. i. S. quotidiana. r. S. qd aut scriptū est. Accur.

Perpetuo. et iō tpe acquiratur sicut aqueductus: qz tñ nō alio nisi continue ducatur aqua acqrit tpe: qz r. si na- ruraliter aqua de- riuat: tñ sepe eter- nit' q' p manufa- ctū riuū eā ducatur porro si continue plueret continuo d' still cadit cassita- ter. vñ aqueductus pōt h'et et nō h'et p'nuationēz sed stillicidiū s'q' h3 quasi ppetuaz p'p' aptitudinē. o. Perpetuas. vel quasi vt i. stilli- cidioy r. l. hui. l. et hoc ad hoc vt possint p'scribi. vt dixi. S. de ser. l. ser- uitates.

Ed si inter. D. o. po. te et me cōes sunt tita- ne edes: et ex his aliqd nō tu- re in altis edes meas pprias imissaz sit: nēpe tecū michi agere l3: aut rem pdere. J. de3 fiet si ex tuis pprijs edib' in cōes meas et tuas edes qd similit' esset protectum. mi- chi enim soli tecum est actio. Inuito socio nō potest q's edificare in re cōi: licet sibi p- mittat a domino predij serui- entis. h. d. Bar.

Si i area cōi edificare ve- lis: socius phibēdi tus h3: qz- ut r. tu edificādi tus habeas a vicino pcessus: qz iuito socio in re cōi nō hēs ius edificādi. Seruit' q' nō h3 cām cōri- nuā nō pōt acqri tpe r. cāz cō- tinuā nō h3 ois fuit? ad cui?

Deamē in vno parie- te? clauis? vel tricl- nit? qd eēt p'oluendi pauimē- ti? cām neq' flumē eēt neq' tpe acquiri placuit. hoc ita ve- rū est? si in eum locū nichil ex celo aqua veniat. Neq' em p- petuā cām h3 qd manu fit'. At quod ex celo cadit r. si nō assidue? fit? ex naturali tñ cā- fit. r. iō ppetuo? fieri existiat. Dēs aut' fuitutes p'doy ppe- tuas? cās habere debēt'. Et ideo neq' ex lacu? neq' ex sta- gno? concedi aqueductus p' stillicidiū q's imittit natu- ralis et perpetua causa? esse debet'. Pomponius.

er quo p'stute sunt l3 ppetuo his nō vraf. vñ neq' i la- cu neq' in stagno sic pcedi pōt vt ppetuo sit: qz inter dū immo sepe ex r'escūt. vñ ipso iure extinguit seruitus: l3 restitua? i p'stinū statū si statuto tpe: ac? vñ stagnū sit restitua? r. s'm hoc iter habet perpetuā cām. vel alit' vt possit pcedi: ppetuā cām et cōtinuā habere debet. vñ nec in lacū nec in stagnū pōt concedi: qz inter dū ex r'e- scant et sepe. sed tñ interim dū extrat. p'hiberi nō d3: s'm hoc etia nō de itinere dicit q' h3 perpetuā causam. s3 nō s'm pumam expositionem. sed nōne et domus sepe di- ruitur: non ergo in ea seruitus p'stuiti potest. Rñ. nō sic sepe vt lacus et stagnum.

Lacu. lacus est qui perpetuā h3 aquam non tñ exim le exentem.

Stagno. qd t'palē que tpe pluuie colligit. vt. J. vt i flu. vu. l. i. S. lac. r. S. stagnū. s3 l3 fuitus aqueduct' nō possit ex lacu fieri: tñ seruitus nauigij sic. vt. J. de ser. ru. predi. l. via. S. i. sed que est rō. Rñ. s'm p' quia q' h3 nau- igij carrit: q' h3 nō. aqueduct' cōtinuē: vel fauote nau- igij dictum est. Tu dic q' per nauigij nō minuitur aq' sed per aqueductum sic.

Causa. vt possit p'scribi: nō aut si manu eā p'clat e. Debet. qz nec in manu p'sistit vsus e? r. ppetuo p- rati est ad suscipiēdū aquā r. iō potest p'scribi.

Lacus qd sit.

30

Siquid igitur. illatio superioris. l. **C**onsistit. maxie. na. et ide si pstat. vt. s. e. l. fi. **C**lican. q. credebat debere fuitur ex piete. (Stule. **S**ensisset. f. spe. vel dic etiam re. et tunc si stipulatio est interposita dani infecti agitur ex ea: als agit in factu de dano da to. vt. J. ad le. aq. l. si seru. seru. s. l. furnu. Quidam tñ dicit ex stipulatio ne agi qñ fuit int posita. s. si finita fuit dies ei dum scdo no caueret: tunc vni ac si eet interposita stipulatio. vt. J. de da. l. fec. si finita. i. pn.

Sqs edes. **S**eruit. vt. J. co. predio. l. quic quid. **R**etinet. vt. J. ti. l. vnus ex. in pn. r. s. d. serui. vt pomu. s. si pdi. **I**n alteri. f. in dominanti vel feruicu. Accur. **N**o interrū pit. l. hec psona lis feruitus. **S**eruitute. scilz predialem.

Test. edifi. in quo fuit legata erat: r. alio nouu sustu lit. vt. J. colligif. **L**egatario cui feruitus lega ta erat. **U**tilis. non directa. qz no est illud edificiu cui feruit imposta est s. azo. vt. s. e. fuitutes. s. l. su blatum. **E**dificiu. scz nouum.

Edes. vsu capiã. si ig rari feruitute ad aliū pinere. et sic bona fidem habui. vt. J. quead. ser. amit. l. fi. Uel si sciu non tñ vi aut clam vel precario: sed qui permisit preca rio reuocabat qñ voler. vt. J. coia. predio. l. pe. Et sic no. h q sine titulo apto prescribitur libertas. vt. dixi. s. ti. i. **U**na feruitus. qd si esset no posset. (l. feruitutes. aduersus alterum tantu vsucapi libertas. Jr. **D**ue. hic no. q vsucapio prodest r non prodest. sic conditio est conditio r no conditio. vt. J. de manu. test. l. si ita scriptum. r. s. de vsufruc. l. vsufruc.

Sed igitur ex eo fora mine ex q seruit? no co sistit? danu vicinus? sensisset? dicendum dani infecti stipulationem locum habere.

Si ad aliquod prediu ser ues incipiat ptinere in solidu seruit? extinguit? secus si pro parte. h. d. Barto. Paulus.

S quis edes q suis edi b? seruirent cu emisset traditas sibi accepit? pusa su blataq fuitus? est. r si rursus vedere vult noiatim ipone da seruit? est: alioqn libere vene unt. **S**i parte pdij nactus sim qd michi aut cui ego ser uetia: no pfundi fuitute pla cet. qz p partes seruit? retine tur. **I**taqz si predia mea pre dijs tuis seruat r tuoz parte michi: et ego meoz parte tibi tradidero/ maebit fuit?. **I**te vsufrui. in alterius? pdijs acq sicutus no interrūpit? seruitute.

Dom? destructa pot vsqz ad statum pristinu restaurari no obstat seruitute ne lumi nib? officiat. h. d. Bar. J. de.

Testamto dānat? he res ne officeret vicini luminib? seruituteqz pstatet: deposuit edificiu: cocededa erit legatario? actio vtilis q prohibeat heres si postea ex tollere supra priorē modum edificium? conabitur.

Pot aduersus vnu pscribi libertas aduersus aliu no ex eadē edificatioe. bar. Ulpia.

Argumentū rei. f. q non vna feruitus sit sed due. Uel dic q aduersus meum vsucapiam: est tamē huic de cro ar. cōtra. J. quead. ser. amit. l. nam satis. s. sed si fun dus. ibi possunt tamen rē. **R**emississet. per pactum.

Edes mee fuit edibus lucij titij: r edibus publii meui ne alti? michi edificare liceat: r a titulo precario perieri vt alti? tollere: atqz si ita pstitutū tps edificatum habuero: libertatē aduersus publiū meū vsucapiã? non em vna fuitus? titio r meuo debebat: s. due. argumentū rei? pbet: q si alē ex his seruitutez michi remisisset: ab eo solo liberarer: alteri nichilo minus seruitute? deberem.

Nisi predia vrbana possideantur cōtinue eoz libertas non prescribitur. Barto.

Libertatē feruitutis vsucapit si edes possideant. qre si is q altius edificatū habebat ante statutū tps edes possidere desijt: interpellat? vsucapio est. is aut qui easdē edes postea possidere cepit: integro? statuto tpe libertatē vsucaplet. Natura ei fuitutū? ea est: vt possideri no possint. s. itelligat possessionē earū habere qui edes possidet.

Nichil i hoc sclo pot ee ppetuu nisi p surrogationē. b.

Am debē colū: Pau. nā restituere q on? vict narū ediu ferebat: cui? essent edes q fuitēt: non eū q ipone re velle. nā cū i lege ediu ita scriptū eet paries oneri feren do vti nūc est ita sit: sat? apte significari in ppetuu parietē? ee dberē. Ad ei hoc his pbris

Possideant. tā? libere. Ac. **S**tatuti. ad vsucapiendā seruitutis libertatē q est. r. vl. xx. an. vt dicef. J. quead. ser. amit. l. sic.

Interpellata. naturali iter ruptione. vt. J. de vsuc. l. naturalif.

Integro. h? si no habuit cam a pote: vt si hz alius i medio possedit. als cōiungitur tpa. vt liti. de vsuca. s. inter. et. J. de vsuca. pro emp. l. ij. s. pe.

Seruituti. melius dixisset libertatum.

No possint. ab eo qui debet.

Qui edes possidet. alti? edifi catus: qui pseri bit r occidit alterius fuitute? prescribendo: sicut r in re corporali q possidet prescri bit r occidit dñi? alteri? et sic possi dedo fuitute? acquirat libertatē.

Am debere. velle. alit ē est qd ex verusta te sibi asserit fuitute. tunc em ad uerfari? no restituet. vt. J. de aqua plu. ar. l. i. s. si. vt hic speciale.

Parietem. i. hic vel sitem. s. z videt q de pñenti

tñ intelligat. vt. s. e. si feruit? in pn. q est J. So. hic non posset itelligi de pñti colūna tñ que in cōuentionē de uenerat. vñ etiã de futura videt cautū: sed ibi et de pñti tute tñ poterat itelligi. Jte vt q sufficiat semel possuisse lz desinat. vt ar. J. loca. l. marti. r. J. de polli. l. i. fi. r. J. vt lega. vel fideicō. l. i. s. si is. r. J. de le. ij. l. fideicō. s. si decē. q sunt J. So. h fuit actū: vt vti nūc est in ppetuu eet. Et sic expste egerat vt alti? semp reponat: si pcedēs deficiat Jte no. q h est spāle in fuitute oner? ferēdi. vt ille cur?

prediū seruit: aliqd faciat. vt. J. si ser. v. et. si forte. S. et. et. l. si curi. §. distat. alio §. de ser. l. quoties. §. seruituti. J. et. p. r. s. co. si arborē. §. vlti. s. hic nō est ambiguitas. a. Etern. l. sempitern. nā etnū dī qd sp. fuit et est. vt de. sempiternū dī qd icipit et nō desinet. v. t. a. l. et. angel. et. hec fuit.

Ciusmodi. id est hec. vel. s. l. s. c. Caussat. h. i. s. p. b. i. s. q. sequitur. v. b. i. m. i. n. d. u. b. i. e.

Et q. duas. nisi s. l. tra. dat. eidē. v. l. diuer. s. i. o. vt. J. cōia. p. d. i. si. q. s. duas. §. du. as. autem.

Tradēdo. s. q. quō. pōt. apponi. l. traditione. cū. ip. a. traditōe. sit. dñs. ad. huc. q. rem. tra. dit. R. h. p. p. t. e. r. n. i. m. i. a. vicinitatem.

Et q. duas. areas. h. z. al. terā. tradēdo. serua. al. terius. efficere. pōt. Marcia.

S binariū. editū. dñs. di. xisset. eas. quas. vende. ret. suas. fore: sed. in. traditōe. nō. fecisset. mētionē. fuitur: vt. ex. vēditō. agere. pōt. vel. icer. tū. p. d. i. c. e. r. e. vt. seruit. i. p. o. n. a. f.

S edes. legant. vel. vendū. tur. viderur. ac. s. i. v. t. p. t. i. g. n. a. t. i. o. n. e. s. v. t. i. s. t. a. t. i. a. s. t. e. r. b. a. r. P. a.

Binas. quis. edes. habe. bat. vna. p. t. i. g. n. a. t. i. o. n. e. t. e. c. t. a. s. v. t. r. a. s. q. s. diuer. s. legauit. d. i. x. i. t. q. u. i. a. m. a. g. i. s. p. l. a. c. e. t. p. o. s. s. e. d. u. o. r. t. i. g. n. u. m. e. s. s. e. i. t. a. v. t. c. e. r. t. e. p. t. e. s. c. u. i. u. s. c. u. q. s. s. i. n. t. p. t. i. g. n. a. t. i. o. n. e. s. e. x. r. e. g. i. o. n. e. c. u. t. u. s. q. s. d. n. i. f. o. r. e. t. i. g. n. a. n. e. c. v. l. l. a. i. n. u. i. c. e. h. a. b. i. t. u. r. o. s. a. c. t. i. o. n. e. i. u. s. nō. e. s. s. e. i. m. i. l. s. u. m. h. a. b. e. r. e. N. e. c. i. t. e. r. e. s. t. p. u. r. e. v. t. r. i. s. q. s. : a. n. s. u. b. c. o. n. d. i. t. i. o. n. e. a. l. t. e. r. i. e. d. e. s. l. e. g. a. t. e. s. i. n. t. I. u. l. t. a.

Demas. esse. et. si. duo. b. u. s. e. d. e. s. c. e. s. s. e. r. i. t. l.

Editicia. que. in. uicē. non. vt. a. c. t. u. r. : n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. i. n. u. i. c. e. m. s. e. r. u. i. r. e. h. d. B. a. r. t. o. P. a. u. l.

Editicia. que. in. uicē. non. vt. a. c. t. u. r. : n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. i. n. u. i. c. e. m. s. e. r. u. i. r. e. h. d. B. a. r. t. o. P. a. u. l.

Editicia. que. in. uicē. non. vt. a. c. t. u. r. : n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. i. n. u. i. c. e. m. s. e. r. u. i. r. e. h. d. B. a. r. t. o. P. a. u. l.

dicat vt in ppetuū idē partes etern^a eēt: qd nec fieri quidē posset: s; vti eiusmodi^b partes in ppetuū esset q on^o sustine. ret. Quēadmodū si qd alicui caussisset vt fuiturē preberet que suū onus sustineret: si ea res que seruit et tuū onus fer. ret perijisset: alta in locuz eius dari debeat.

Retue non pōt quis seruiturē iponere nisi in actu quo alteri tradidit. h. d. cum. l. se. quen. Barto. Iulianus.

Et q. duas. areas h. z. al. terā tradēdo. serua. al. terius. efficere. pōt. Marcia.

S binariū editū dñs di. xisset eas quas vende. ret suas fore: sed in traditōe nō fecisset mētionē fuitur: vt ex vēditō agere pōt. vel icer tū p. d. i. c. e. r. e. vt seruit. i. p. o. n. a. f.

S edes legant vel vendū tur viderur ac. s. i. v. t. p. t. i. g. n. a. t. i. o. n. e. s. v. t. i. s. t. a. t. i. a. s. t. e. r. b. a. r. P. a.

Binas quis edes habe. bat vna p. t. i. g. n. a. t. i. o. n. e. t. e. c. t. a. s. v. t. r. a. s. q. s. diuer. s. legauit. d. i. x. i. t. q. u. i. a. m. a. g. i. s. p. l. a. c. e. t. p. o. s. s. e. d. u. o. r. t. i. g. n. u. m. e. s. s. e. i. t. a. v. t. c. e. r. t. e. p. t. e. s. c. u. i. u. s. c. u. q. s. s. i. n. t. p. t. i. g. n. a. t. i. o. n. e. s. e. x. r. e. g. i. o. n. e. c. u. t. u. s. q. s. d. n. i. f. o. r. e. t. i. g. n. a. n. e. c. v. l. l. a. i. n. u. i. c. e. h. a. b. i. t. u. r. o. s. a. c. t. i. o. n. e. i. u. s. nō. e. s. s. e. i. m. i. l. s. u. m. h. a. b. e. r. e. N. e. c. i. t. e. r. e. s. t. p. u. r. e. v. t. r. i. s. q. s. : a. n. s. u. b. c. o. n. d. i. t. i. o. n. e. a. l. t. e. r. i. e. d. e. s. l. e. g. a. t. e. s. i. n. t. I. u. l. t. a.

Demas esse et si duo. b. u. s. e. d. e. s. c. e. s. s. e. r. i. t. l.

Editicia que in uicē non vt. a. c. t. u. r. : n. o. n. p. o. s. s. u. n. t. i. n. u. i. c. e. m. s. e. r. u. i. r. e. h. d. B. a. r. t. o. P. a. u. l.

pn. sed demū eo rupto possidēt. f. p. inditiso. vt. J. p. soc. l. penul. Sed dic hic p parte domini queri. quarundā enim rerū dñum querim^o: quarū nequim^o q̄rere posses sionē. vt. J. de acquirē. posses. l. i. §. sed et p. cum. et. J. de ac. quirē. re. do. homo liber. §. quicquid. Accur.

S edes mee a tuis edi. bus tm distēt vt p. s. p. ci nō possint: aut medi^o mons earum conspectū auferat: ser uitus imponi nō pōt^m. J. dē.

Emo em p. p. i. s. edifi. c. i. s. seruitutē impone. re pōt: nisi et is qui cedit et is cui ceditur in cōspectu habe. ant ea edificia: ita vt officere alterum alteri possit.

In pariete comuni nō pōt quis fenestras facere nisi fue. rit p. cessum. h. d. Bar. J. dem.

E s q. ius lumis imittē. di nō habuerit: aperto. pariete comuni nullo iure fe. nestras immisisse^o respondit.

S i res legatur ad vnam in. d. i. o. n. o. v. i. d. e. t. u. r. i. m. p. o. s. i. t. a. e. i. s. e. r. u. i. t. u. r. : i. z. d. u. r. e. t. f. a. c. i. l. i. t. a. s. e. u. n. d. i. B. a. r. t. o. S. e. c. u. o.

O llimpico habitazionez. et hoireū qd in ea do. mo erat quoad vueret^o lega. uir^o. iuxta eandē domū hoir^o z cenaculū qd olimpico legatū nō est^o fuerūt. ad hoitū aut z cenaculū semp p domū cuius h. i. t. a. t. i. o. r. e. l. i. c. t. a. e. r. a. t. a. d. i. t. u. r. f. u. i. t. : q. u. e. s. i. t. u. r. e. s. t. a. n. o. l. i. m. p. i. c. u. r. a. d. i. t. u. r. p. s. t. a. r. e. d. e. b. e. r. e. t. R. h. i. s. s. e. r. u. i. t. u. t. e. q. u. i. d. e. n. o. e. s. s. e. : s. z. h. e. r. e. d. e. t. r. a. s. i. r. e. p. e. r. d. o. m. u. m. a. d. e. a. q. u. e. c. o. m. e. m. o. r. a. t. a. s. u. n. t. p. o. s. s. e. / d. u. m. n. o. n. n. o. c. e. a. t. l. e. g. a. t. a. r. i. o.

Potest qd aperte ianuam. vel sus viā: quaten^o se extēdit. s. i. l. l. i. c. i. d. i. y. r. i. g. o. r. B. a. r. t. o.

Luc^o titi^o ap. t. o. pariete do. mus sue q̄ren^o s. i. l. l. i. c. i. d. i. y. r. i. g. o. r. z t. i. g. n. o. r. p. t. e. c. t. u. r. p. p. e. t. e. b. a. t. : i. a. n. u. ā. i. n. p. u. b. l. i. c. o. a. p. u. i. t. : q̄. r. o. c. ū

Potest qd aperte ianuam. vel sus viā: quaten^o se extēdit. s. i. l. l. i. c. i. d. i. y. r. i. g. o. r. B. a. r. t. o.

Luc^o titi^o ap. t. o. pariete do. mus sue q̄ren^o s. i. l. l. i. c. i. d. i. y. r. i. g. o. r. z t. i. g. n. o. r. p. t. e. c. t. u. r. p. p. e. t. e. b. a. t. : i. a. n. u. ā. i. n. p. u. b. l. i. c. o. a. p. u. i. t. : q̄. r. o. c. ū

Potest qd aperte ianuam. vel sus viā: quaten^o se extēdit. s. i. l. l. i. c. i. d. i. y. r. i. g. o. r. B. a. r. t. o.

Luc^o titi^o ap. t. o. pariete do. mus sue q̄ren^o s. i. l. l. i. c. i. d. i. y. r. i. g. o. r. z t. i. g. n. o. r. p. t. e. c. t. u. r. p. p. e. t. e. b. a. t. : i. a. n. u. ā. i. n. p. u. b. l. i. c. o. a. p. u. i. t. : q̄. r. o. c. ū

I dē q. cesse. rit. l. inter vi. uos.

S edes. nō. p. t. i. m. o. v. f. z. vt. J. c. o. p. d. i. o. s. i. q. s. d. u. a. s. i. n. p. n. S. o. l. v. t. i. b. i. z. f. a. c. i. t. h. u. i. c. J. s. i. s. e. r. v. e. z. i. d. e. o.

O s. i. m. i. s. s. i. t. e. i. m. i. t. t. o. l. u. m. e. t. i. b. i. : a. u. t. a. m. e. t. r. a. s. f. u. s. u. m. a. d. t. e. a. u. t. e. x. a. d. u. e. r. s. a. p. t. e. a. d. m. e. t. r. a. s. f. u. n. d. e. n. d. i. s. : e. t. n. e. u. t. r. ū. f. i. e. r. i. p. o. t. e. t. h. o. c. d. i. c. i. t. h. e. c. l. e. x. J. r. e. t. s. i. c. d. u. o. b. m. o. i. s. p. t. e. n. i. : z. p. o. e. p. l. a. n. e. e. x. e. p. l. i. v. t. s. c. o. s. z. s. i. i. n. t. e. r. m. e. i. r. h. i.

O llimpico. q. d. ad. v. i. u. e. r. e. t. s. e. z. o. l. i. m. p. i. c. u. s. p. L. e. g. a. u. i. t. s. r. e. s. t. a. t. o. r.

Legatū. nō. e. s. t. s. e. z. e. x. p. r. e. s. s. i. m. q. u. i. a. n. o. e. r. a. t. o. u. r. c. ū. d. o. m. o. e. m. p. r. o. v. e. l. a. d. v. s. u. z. d. o. m. o. s. a. l. s. t. a. c. t. e. s. e. q. u. i. t. u. r. l. e. g. a. t. u. s. d. o. m. o. v. t. J. d. e. l. e. g. i. s. l. p. r. e. d. i. s. §. p. e. i. n. s. i. e. t. l. i. s. i. c. u. i. e. d. e. s.

N o. e. s. q. d. e. e. n. o. p. o. t. c. ū. d. n. i. s. r. e. m. a. s. s. i. t. h. e. r. e. s. z. r. e. s. s. u. a. n. e. m. i. n. i. f. u. i. t. v. t. s. e. l. i. n. r. e. c. o. i. z. s. i. v. s. u. f. r. u. p. e. l. v. t. i. f. r. u. i. B. l. i. z. s. i. p. p. e. t. a. s. e. s. t. e. r. l. e. g. a. t. a. v. t. J. s. i. s. e. r. v. e. l. t. e. s. t. a. t. r. i. z. l. r. h. i. q. e. p. t. r. a. e. t. J. d. v. s. u. f. r. l. e. l. d. a. m. n. a. s. §. i. s. p. o. s. s. e. f. o. r. m. a. e. n. i. p. a. t. r. i. s. s. a. s. e. r. u. a. d. a. e. s. t. v. t. J. d. e. l. e. i. s. i. f. u. n. d. u. m. §. q. u. i. f. u. n. d. u. m. z.

Legatū. nō. e. s. t. s. e. z. e. x. p. r. e. s. s. i. m. q. u. i. a. n. o. e. r. a. t. o. u. r. c. ū. d. o. m. o. e. m. p. r. o. v. e. l. a. d. v. s. u. z. d. o. m. o. s. a. l. s. t. a. c. t. e. s. e. q. u. i. t. u. r. l. e. g. a. t. u. s. d. o. m. o. v. t. J. d. e. l. e. g. i. s. l. p. r. e. d. i. s. §. p. e. i. n. s. i. e. t. l. i. s. i. c. u. i. e. d. e. s.

N o. e. s. q. d. e. e. n. o. p. o. t. c. ū. d. n. i. s. r. e. m. a. s. s. i. t. h. e. r. e. s. z. r. e. s. s. u. a. n. e. m. i. n. i. f. u. i. t. v. t. s. e. l. i. n. r. e. c. o. i. z. s. i. v. s. u. f. r. u. p. e. l. v. t. i. f. r. u. i. B. l. i. z. s. i. p. p. e. t. a. s. e. s. t. e. r. l. e. g. a. t. a. v. t. J. s. i. s. e. r. v. e. l. t. e. s. t. a. t. r. i. z. l. r. h. i. q. e. p. t. r. a. e. t. J. d. v. s. u. f. r. l. e. l. d. a. m. n. a. s. §. i. s. p. o. s. s. e. f. o. r. m. a. e. n. i. p. a. t. r. i. s. s. a. s. e. r. u. a. d. a. e. s. t. v. t. J. d. e. l. e. i. s. i. f. u. n. d. u. m. §. q. u. i. f. u. n. d. u. m. z.

Legatū. nō. e. s. t. s. e. z. e. x. p. r. e. s. s. i. m. q. u. i. a. n. o. e. r. a. t. o. u. r. c. ū. d. o. m. o. e. m. p. r. o. v. e. l. a. d. v. s. u. z. d. o. m. o. s. a. l. s. t. a. c. t. e. s. e. q. u. i. t. u. r. l. e. g. a. t. u. s. d. o. m. o. v. t. J. d. e. l. e. g. i. s. l. p. r. e. d. i. s. §. p. e. i. n. s. i. e. t. l. i. s. i. c. u. i. e. d. e. s.

N o. e. s. q. d. e. e. n. o. p. o. t. c. ū. d. n. i. s. r. e. m. a. s. s. i. t. h. e. r. e. s. z. r. e. s. s. u. a. n. e. m. i. n. i. f. u. i. t. v. t. s. e. l. i. n. r. e. c. o. i. z. s. i. v. s. u. f. r. u. p. e. l. v. t. i. f. r. u. i. B. l. i. z. s. i. p. p. e. t. a. s. e. s. t. e. r. l. e. g. a. t. a. v. t. J. s. i. s. e. r. v. e. l. t. e. s. t. a. t. r. i. z. l. r. h. i. q. e. p. t. r. a. e. t. J. d. v. s. u. f. r. l. e. l. d. a. m. n. a. s. §. i. s. p. o. s. s. e. f. o. r. m. a. e. n. i. p. a. t. r. i. s. s. a. s. e. r. u. a. d. a. e. s. t. v. t. J. d. e. l. e. i. s. i. f. u. n. d. u. m. §. q. u. i. f. u. n. d. u. m. z.

Legatū. nō. e. s. t. s. e. z. e. x. p. r. e. s. s. i. m. q. u. i. a. n. o. e. r. a. t. o. u. r. c. ū. d. o. m. o. e. m. p. r. o. v. e. l. a. d. v. s. u. z. d. o. m. o. s. a. l. s. t. a. c. t. e. s. e. q. u. i. t. u. r. l. e. g. a. t. u. s. d. o. m. o. v. t. J. d. e. l. e. g. i. s. l. p. r. e. d. i. s. §. p. e. i. n. s. i. e. t. l. i. s. i. c. u. i. e. d. e. s.

Rigor. id est recitudo a regio. vel dicitur a rigeo. Vel dicitur a rigo rigas. vt ponatur pro degustatiōe aque. v. Aperitur. extra domum vt faciunt omnes (330. peronenses.

l. seruum. §. fina. de usufruc. le. l. damnas esto. §. i. t. Rigor. id est recitudo a regio. vel dicitur a rigeo. Vel dicitur a rigo rigas. vt ponatur pro degustatiōe aque. v. Aperitur. extra domum vt faciunt omnes (330. peronenses.

Ite esse imineat. i. sint in xta tui agz ex pte supiori
b Ad hauriedu. sed qd si iui palia via ad hau
riedu p. r. anos no p stitut. an vtrug sit amissu. Rñ.
si hauritus est accessori? itineris qd esse pot. vt hic subij
cit: sic. si e? no vt. arg. C. si penden. appel. l. iij. si autez
vtrug principali

ter: retinet iter et
per haustuz. vt. i.
subijcit siue hau
riedu. vt. arg. i.
de agri. z cens. l.
cu scim. s. si. l. xi
c. Aditu. non
tn fuitute. z d hu
iusmodi accessioe
dixi. s. de ser. vrb.
predi. l. binas.

d Agere. quia
expressuz e suali
du neqz valet taci
tu. vt. de dona. l.
ter. vi. z vxo. si sp
sus. s. si maritus
z. de bo. auc. iu.
di. pos. cu vn. et
C. si pen. appel. l.
si is. s. arg. i. de
le. l. l. si fideiusfor.
z. qui. mo. pig.
vel hypo. sol. l. i.
si. z. de here. i.
si. q. filio. Accur.

Pecoris pas
cedi. pstat
puta pdiu heo ex
quonlu aliu mi
chi fructu pcpicq
ro: nisi vt ibi pmo
rent pecora mea:
iaceant recipiant
z reducant: acqro
fuitute i vicino a
gro vt in eo pasca
tur pecora agri
mei cu ager me?
no ferat herbã: vl
min? sufficien:tz
fuitutis acqstio
et est pdialis: qd
ob vtilitate agri
mei e imposta q
alif pcpit no pot.
vt. s. e. l. iij. s. ide ait. ide tn eet si alif pcpit possit. vt colli
git ex illo sbo marie: vel impinguabat agru meo. Ac.

Seruit? f. **C** No eade. dic q fuit? pdialis sp trãst ad hrd. et
pdialis ad eptore sui natura. vt. i. e. si michi. s. si. z. l. via. s. si fun
an sep. dus. z. i. quead. ser. amit. l. iij. Et fallit hoc qñ i hrd ex
trãseat presse fuit dictu. vt h. Itē ex affectioe psona cui relinqui
ad hrd tur vt filie: vt. l. de ser. leg. l. p. Itē qñ hys sbois testator
dixit lego vsufr. vel vsu sum talis rustice vel vrbane fuit
tutis. vt. i. de vsufr. le. l. i. hys est casibus licet sui na
tura trãscat: tn per exceptionē defenditur dñs proprie
tatis quo minus patiatur. s. qualis seruitus erit hys
casibus: cum non trãseat quo ad effectū. Rñ. quidã p

Ite sic possunt seruitu
tes iponi vt et boues p
quos fud? colif i vicino agro
pascant. quã seruitutez iponi
posse neratus li. iij. mēbrana
rū scri. idē neratus ē vt fru
ctus in vicini villa cogant: co
actiqz habeant. z vt pedamē
ta ad vineam ex vicini predio
sumant: constitui posse scribit
Eodē lt. atz vicino cutus lap
dicine fundo tuo imineant?
posse te cōcedere ius ei eē trã
in fundū iacere saxaqz posita
hre: et vt in tuū lapides puol
uant: ibiqz positi habeant in
deqz exportentur.

**Qui cōcedit aliqd videtur
cōcedi id sine quo illud eē nō
pōt. et si non v3 exp̄ssum non
valet tactū. h. d. nota. B.**

**Qui h3 haustū: iter quoqz
hre vt ad hauriedū. z vt ait
neratus lib. iij. mēbranarum
siue et ius hauriedū z adeūdi
cōcessuz sit vtrugz habeat: si
ue tantū hauriedū: inesse z ad
tū: siue tm adeūdi ad fontez
inesse et haustū: hec de hau
stu ex sōte p̄tuato. Ad flumē
aut publicū idē nerat? eodez
li. scribit: iter debere cedi: hau
stū nō oportere: z si quis tm
haustū cesserit nichil eū age**

**Seruitus pecoris (re).
pascendi et aquã appellēdi ē
pdialis z pōt finiri cuz psona**

sonalis. vt. i. de alimē. z ciba. le. l. mela. s. quidã. in fi. et
de li. le. l. non solū. s. tale. sed potius dicas pdialis cū ip
so iure transeat: h3 exceptione repellat agens. vt ar. l. e.
si michi. s. si. als nisi eēt fuit? nō posset vēdicari: qd tn
dicit. i. l. pxi. nec ob. illa lex mela. qz dicit nō psonalē. z h3
dicit prediales eē

si hoc est actū. Bar. p. apl.
Pecoris pascēdi serui
tutes: itē ad aquã ap
pellēdi: si pdij fruct? maxie in
pecore cōsistat? predij magis
qz persone vident. si tn testa
tor personã demonstrauit: cui
seruitutē prestari voluit. em
ptori vel heredi ei? nō eadē
prestabitur seruitus.

**Seruitus realis nō pōt i
poni nisi quatenus exigit vti
litas predij dñantis. h. d. cuz
l. sequen. Bar. t. l. pianus.**

**Rgo? z fm eū? vēdica
ri poterit herat? li. x.
ex plantio ait. nec haustum
nec appuluz pecoris: nec cre
te eximende calcisqz coquēde
tus posse in alieno? esse: nisi fū
dū vicinū habeat. Et hoc p
culū z attilicmū existiasse ait
sed z ipse adijcit vt maxime
calcis coquēde z crete eximē
de seruitus cōstitut possit: nō
vltra posse qz qten? ad eūp3
fundū opus sit.**

**Paulus
Eluti si figulinas? ha
beret? in quibus et ea
vasa fierēt qd? fruct? ei? fūdi?
exportarent: sicut i qbusdã
fit: vt a phois vinū euehatur
aut vt dolia fiãt: vl tegule ad
villã edificadã. sed si vt vasa
venirēt figuline exercerēt?
vsufr? erit. Itē lōge rece
dit? ab vsufr. ius calcis coquē**

Itē qd si ille cui
tales seruitutes
pceditur nullum
habeat pdiu. Ad
huc dicunt ro. et
alij q est serui =
tus psonalis. sed
potius dicã esse
ius psonale si her
uitutē. vt. s. s. ser.
. l. vt pomū. sicut
si decē michi si =
puler. z sic agam
ex actu si patētia
nō pstat. Ac.

**Rgo. qz p̄t
p̄stitui fut
tus etiam perso
ne: ergo zc.
h. s. e. m. euz.
scz papi.**

**In alieno. vt
sit seruit? pdialis
erit tn ius hois.
vt. s. pxi. notat.
k. habeat. l. il
le cui p̄stituitur.**

**Opus sit. et
non plus. vt. ieo.
ex meo. z. l. q. duo
predia. Accur.**

**Eluti. figu
linas. i. for
naces. a figulose
dicte. Rjo.**

**habent.
predia finētia.
o. eius fūdi.
cui seruitur.**

**In qbusdã
p̄uincijs vl locis
q. Exercerent
et post est michi
p̄stitutum ius vt
habeã illas figu =
linas venales.**

**Usufr. i. vtilitas qdã fruendi nō tn ē vsuf. qz sic
haberet oēm fructū rei quē hic non h3. nō est q pdia
lis: qz vltra necessitate predij. Itē nec personalis vsu
fru. vt dixi: sed dñ vtilitas fruēdi vt dixi. qd id dñ: quia
magis est et substāntialis qz pdialis seruitus: sed tn per
sonale ius est vt no. in. l. pecoris.**

**Recedit. i. distat. s. qñ ad necessitatem tm agri mei
hoc faciō: h3 ē pdialis fuit? vsufr. psonalis. vt
s. de serui. l. l. s. si facio ad vēdēdi: z alibi postadd. tñc
nō recedit ab vsufr. s. ē vsufr. vt. s. pxi. rñ. vt ibi no.
s. qdã dicit has psonales fuitutes. z s3 eos diclon
ge recedit ab vsufr. i. magis qz seruitus rustica. Ac.**

Edficandi ad claudēdū r muniēdū ab aquis. In fundo est. i. ad necessitatē. Accur. Itē silue. i. us longe recedit ab usufru. Accur. Pedamenta. id est pali q̄si apodiamenta vitis. r sic ad necessitatē tm̄.

Quid ergo q. d. si predicta lō ge recedūt abysu fru. d. d. erit. Rñ. f. uitus scz rustica: si faciāt vtilitatē agri mei: als non esset seruitus cū non interst agri. vt h. r. s. de serui. l. quotiēs. in p̄i. sed ius aliud vt no. l. l. pecotis.

Si habeā. f. maxime. nā r idē si non habeā. vt si fuerit p̄stituta f= uitus pp colētes agrū meū quatenus i tugurio agri tui recipiant. r facit. f. de h. sig. l. tugurium.

Appellēdi. scz hēam fuitutē ut sella. in equo.

Lectica. in curru. vehicula z tñ nos ducit cum alijs rebus. vt. f. eo. inter.

Qui iter. nī si ascēdat equum tūc em̄ ire dicere vt statz dixit. r. f. eo. l. inter.

Et possent. l. spicā q̄d fieri pōt de quo dic vt. f. d. iurisd. om. iudi. si idem. f. si.

Nō ledant. nā hoc facere nō possunt. vt. f. eo. si michi. f. seruitus n.

In rusticis idem in vrbans fm̄ q̄sdā: vt dicunt per. l. titu. i. l. in tradendis. f. inter-

positis. ibi vt ita cōualecat r. nā ad vtrāqz referunt tu dicas aliō in vrbans: qz nichil ipedit mediū predictū rusticū sit vel vrbānū. vt. f. ti. i. si edes. r. l. seq. r. f. si fut. ven. l. loci. f. si. r. l. sequē. r. f. e. si michi. f. penul. r. titu. i. l. in tradendis. f. interpositis. cū illa dictio ita que ibi ponitur referat ad iter. Item q̄d dicit hic impedit: vey est in ipsa impositione: si autem postea tñc nō impedit vt tollat sed interpellat. vt. f. eo. tria. que est. f. r. titu. i. in tradendis. in fi. Item quod dicit medium predictū scz p̄iuatum. nā publicū non impedit dūmodo nō im-

de r lapidis eximēdi: et arene fodiēde. f. ius lapidis eximēdi et calcis coquēde: edfican dī^o et^o gratia q̄d in fundo est^o Itē silue^o cedue vt pedamen ta^o in vineis nō desint. Quid ergo^o si predictoz meliozē cām hec faciāt: nō est dubitandū quin seruitus sit: et hoc me- tian^o probat: intātū vt et talē seruitutē cōstitutū posse putet vt tuguriū michi habere lice ret. in tuo. f. si habeā^o pascui seruitutē: aut pecotis appellē dī^o. vt si hēms ingruerit ha- beā^o quo me recipiā. Item.

Qui sella^o aut lectica^o vehitur tre non agere dī. Sumētū vero ducere non pōt qui iter^o tñ hz. Qui a cū habet: et plaustrū ducere: r tu mēta agere potest: sed trahē- di lapidē aut tignū neutri eo rū ius est. quidā nec hastā rec- tam et ferre licere. quia neqz eundi: neqz agendi grā id fa- ceret. et possent^o fruct^o eo mō ledi. Qui viā hēt eundi agen- diqz ius habent: pleriqz r tra- hendi q̄qz et rectā hastā ferē dī: si mō fruct^o nō ledant^o.

Mediū predictū ipedit ser- uitutē rusticā. h. d. notā. B.

In rusticis^o autē predictis i- pedit seruitutē mediū p̄diuz quod non seruit. G. alius.

Az latitudo ex lege r. i. j. ta b. in pozrectū oc-

pediat publicum vsum. vt. f. de sui. l. seruitutes. f. pu- blico. r no. hic q̄ mediū trahit duo extrema. vt h. quā Medis doqz finis trahit ad se principis. vt. f. de adi. leg. l. iij. qñ quādo- qz e^o principis trahit finē. vt. f. de le. iij. si q̄s. i. p̄n. qz duo

Az latitudo. viij. pedes. si non fuit expressa a cē- dente. vt. f. e. l. via ma tra hit.

Seruit^o aque ducende vel hauriēde: nisi ex ca- pite^o vel ex fonte cōstitutū non pōt^o. Hodie tñ ex quocunqz loco cōstitutū solet. Item.

Abeo ait talē seruitu- tē constitui posse vt a- quā q̄rere: r inuentā ducere liceat. nā si liceat nōdum ed- ficato edificio seruitutem cō- stituere^o: quare nō eque liceat nōdū inuenta aqua eādē con- stituere fuitutē: r si vt q̄rere liceat cedere possumus: et vt inuenta ducatur cedi potest^o.

In his que sūt cōia pluri- bus vt singulis requiritur cō- sensus oim qui potest sepati adhiberi. h. d. vel sic. Quādo requiritur cōsensus plurium vel singulorū pōt sepati adhi- beri. Item licet vni^o cōcessio nō transferat ius reale conce- dentē tñ obligat p̄sonalr. B.

Per fundū q̄ cōsensus plurium est: ius michi eē eundi agendi potest separati cedi: ergo subtili ratione^o nō aliter meum fiet ius q̄ si oēs cedant^o: et nouissima demuz cessione supiores oēs confir- mabuntur. benignius tamen dicitur et anteqz nouissimus cesserit: eos qui antea cessere vetare vti cesso iure non pos- se^o. M. odestinus.

aliū nō cedant si modo cessit quasi sol^o dñs: nō als. vt. f. de euc. l. si q̄s per fundū. et no. ex hac. l. v. ar. primuz hic in fi. qz q̄s f. sui factū venire non possit: r de iure nō teneat. vt. f. ti. i. l. veditoz. l. prin. ar. f. C. de agri. r cen. l. quēadmodū. f. quo generali dicas vt dixi. f. de adop. l. post mortem. aliō collige in eo q̄d dicit cessione nouis- sima confirmantur p̄iores cessiones. vbi no. quod ab initio non valuit tractu temporis confirmatur. vt. f. de adop. adoptio. r. C. si maior fac. l. iij. sed ar. f. f. d. re. in. l. quod ab initio. et insti. de inuul. stipu. f. i. sol. sol^o tractus temporis non facit valere. vt sicut non est mo-

Seruit^o aq. capite. ca- put aque est vñ aqua nascit. vt. f. de aqua quoti. et est. l. i. f. hec iter- dicta. B. jo.

Nō pōt. in- re veteri. sed no- uo sic. vt subicit.

Abeo. cōsti- tuere. vt. f. ti. i. si fuit. f. si. f. p̄t. hic la- beo s̄būp̄i dicit f. f. si ser. ven. l. fi. f. o. variant q̄s = qz. sed hoc seruūē sicut als facit in- rificōsule^o. vt. C. f. furtis. l. si q̄s est vel die potest vt h vt valeat tunc de mī q̄ficōgerit in uenta: non p̄t^o vt ibi. Accur.

Per fundū. cedi. fm̄ mo- dū qui sequitur.

Rōne. q̄ est neignorēs dñs i inriā accipiat. vt. f. de aqua plu. ar. l. si nāst. vel q̄ est qz dñs imponat sed oēs sunt dñi ergo oēs sponst r Cedi. vt. f. de ser. l. i. r. f. ti. i. l. fi. r. f. e. si vn^o ex. r ar. f. de arbi. nō distinguemus. f. cum in plures.

Non posse. immo qui cessit b euitiōne tene^o: si

Liber Octauus

ed que seruient de iure et de facto.

Aza constituitur non via sic no. q. licet intendā viā cōstituerē. erit tamē iter. et sic qd nō valet vt ago valet vt valere potest. vt. s. de serui. l. si tam angusti. Sed argu. contra. f. de iure codi. l. i.

Cperpetuus. maxime.

D Navigādi. qz navigiū nō minuit aquā sed aq̄ueductus: sic. et iō p̄stitui nō p̄t. vt. s. ti. i. l. foramē.

E Cōditione. sed q̄r fuit fundū: vt. h. r. f. l. cū in fundo. r. f. i. i. cū fundū. r. s. q̄b. mo. r. usufr. amit. l. neq. C. d. serui. r. aq̄. l. etiā in pro uiciali: hoc fallit in tribus casib⁹. vt. s. e. l. pecouis dixi. et q̄libet alia eius cōditio. vt. f. d. acq. re. do. l. tra dūo. et. f. de p̄hē. emp. alienatio. et s. de usufruc. ha cten⁹. r. C. d. dist. pig. si debitor.

F Uenient. p̄ diuisio vt̄ iduisio scz fund⁹ dñans. g. Sequit. sic. f. si ser. vt. l. ij. in fi. r. l. ij.

H Diuisus. sic qz via seruit⁹ fiet due. vt. f. que ad. ser. amit. nā satis. f. si ego. r. ibi ple ne dices.

I Jure. hoc ē qz sit ei cōstituta nō qz teneant nisi velint cōstituerē. vt. hic. r. f. que ad. ser. amit. si qz ex. Sed argu. p̄tra. f. de leg. i. si fundū sub codi. f. ij. sed ibi tenet p̄stitue re ex voluntate te statoris q̄ legauit fundum ex ce pta domo.

X meo. pos sim. nō est modus r. vt. C. eo. nō modus. r. s. e. l. ergo. Sneratus. in fi. r. f. l. cū ef sent. in fi. et hoc est verū anteq̄ ingressa sit eā partē cui seruitus est statuta. post: p̄ aut̄ ingressa est ad alias par-

S Ed q̄ loca fundi et tūc cū ea fieret cessio edifi cijs/ arborib⁹/ vineis vacua fuerit: ea sola eo noie fuit. **A**za p̄stitui vel **P** au latior. viij. pedibus vt̄ āgustior: p̄t: vt tñ eā latitudi nem habeat qua vehiculū tre p̄t: alioquin iter erit: nō via. **P**er lacū p̄petuū p̄t cōsti tui seruit⁹ nauigādi. h. d. bar. **S**ilacus p̄petuus i fundo tuo est: nauigādi qz seruitus vt pueniat ad fundū vicinum imponi potest. **S**ifundus publicetur non extinguitur seruit⁹. h. d. bar. **S**ifund⁹ seruit⁹ vel is cui fuitus debet publicare: vtro qz casu durāt seruitutes: quia cū sua cōditione quisqz fun dus publicaretur. **S**us fuitus totū est in to to: et totū est in q̄libet pte to tius nisi vsus eius aliquid im pediat. h. d. bar. **Q**uecūqz seruit⁹ fundo de betur oibus et⁹ partib⁹ debet Et ideo q̄uis p̄ticulari venie rit: oēs ptes fuitus seq̄tur. ita vt singuli recte agant tus sibi eē eūdi. Si tñ fundus cui seruit⁹ debet certis regionib⁹ q̄uis oibus partibus seruit⁹ debeat: tñ opus est vt hi q̄ nō primas partes seruiētū fūdo habebūt: transitū p̄ reliquas ptes fūdi diuisi iure habeāt: vt si p̄tini patiātur transeāt. **N**ō p̄t qz cōcedere aquā ex suo aq̄ductu que hz ex fun do alieno. h. d. bar. **D** o po. **X** meo aq̄ductu labeo scribit cullibz posse me

vicino meo cōmodare. p̄cul⁹ p̄tra: vt ne i meā partē fundi altā qz ad quam seruit⁹ acqui sita sit vt̄ ea possim⁹: p̄oculi sententia verior est. **D**iuisio aq̄ sit ad mensurā p̄dij dñantis nō inspecta p̄tū bonitate vt̄ necessitate. Bar. **S**partē fundi **I** dē. mei tibi certā vēdide ro: aq̄ueduct⁹ et⁹ etiā si alte rius⁹ partis cā plerūqz ducate qz sequet. neqz ibi aut boni tatis⁹ agrī: aut vsus⁹ et⁹ aque rō habenda est. ita vt eā solā partē fundi que p̄ciosissima sit: aut que maxie vsus eius aque desiderat/ ius et⁹ deducende sequatur: sed p̄ modo⁹ agrī detēti r̄ alienati fiat eius aque diuisio. **H**eres p̄t eligere p̄ quā partē fundi viā cōstituat sine capcione legatarij. B. Pau. **S**via iter act⁹ aq̄uedu ctus leges simpliciter p̄ fundū: facultas est heredi⁹ p̄ quā partē fundi velit p̄stitue re seruitutem. si mō nulla cap tio legatario in seruitute sit. **S**ia socijs fundi dominan tis emittit cōmuniter fundus seruit⁹ seruitus extinguitur. secus si fundus dominantib⁹ nō p̄t esse cōis. Bar. **I** ulta. **S** cōi fundo meo r̄ tuo seruiat fund⁹ sempro nianus: r̄ eundem in cōmune redemerim⁹/ seruit⁹ extinguit⁹: q̄a par vtriusqz domini ius in vtroqz fundo esse incipit. at si p̄prio meo r̄ p̄prio tuo idē seruiat/ manebit seruit⁹: quia p̄prio fundo per cōmunem seruitus deberi potest.

In vtroqz. i. in seruiente et cui seruitur. **I** dē. f. fundus sempronian⁹ que in cōe redemim⁹. **D** eberip̄t. que tñ non fuit cōmunis tempore ser-

tes duci poterit: nisi nocitura sit ei fundo ex q̄ inducit. vt. f. de aq̄ quori. r̄ est. l. i. f. illud. que est cōtra. Accur. **S**partem fundi mei. f. dominantis. **A**queductus. f. toti fundo cōstitutus. **A**lterius. que apud me remansit.

Bonitatis. als inspiciē boni tas rei. vt arg. cō tra. f. de acquire. re. do. l. q̄cqd. Ac. **U**sus. als i spiciē vsus p̄sifa. vt ar. p̄tra. f. de fun. instru. l. scie. f. yranne. **P**ro modo. id est p̄ p̄titate. **D**iuisio. sic ergo diuidit fuitus p̄dialis. sed p̄tra. s. de serui. l. vie. r. f. ad le. fal. l. i. f. usufr. Sol. speciale in aq̄du ctu fz quosdā. tu dic qz non seruit⁹ sed aque cōmodi tas diuiditur. **S** via. here di. et sic daf electio heredi. sed cōtra. s. de serui. si cui. Sol. semp a principio hz de res electione: sed si nō eligat trāst res in legatariū. ar. f. d. solu. l. i. ij. r. ij. r. C. de doñ. l. sancim⁹. S. ne au tem. ij. rñ. vel me lius est electio ip sius legatarij vt̄ i legatis in gñe re lictis. vt̄ instr. de le. f. sed gñaliter qd̄ autē hic dicit̄ obseruat qñ nul la electa via lega tari⁹ p̄ quālibz ptē incedit. r̄ si iter eos dubiū oriat̄ arbit̄ eligi. vt. s. e. certo. f. i. r. f. h. **S** cōi. extin guit. alit̄ si duoz duo p̄dia fuerit cōicata. tūc ei fuit⁹ remanet. vt. f. e. l. vn⁹. f. i. et est rō vt̄ ibi dicit̄.

In vtroqz. i. in seruiente et cui seruitur. **I** dē. f. fundus sempronian⁹ que in cōe redemim⁹. **D** eberip̄t. que tñ non fuit cōmunis tempore ser-

uitat' p'sentite. als no pot. vt. J. l. l. si q's. S. ite si duo. in fi. s. Er vt plene circa h'ac. l. videas. dic s3 Jo. d3 p'pui' tuus fundus meo p'prio seruitute. coicaf alteruter. no extinguit seruitus. vt. s. de serui. l. vt pomu. s. si pduz coicat vterq' simul vel diuersis t'pib' no extinguit sui sus. vt. s. de ser. vrb. p'edio. si ds edes. s. si partem q. J. eo. l. vnus. s. i. J. de alien' in eo p'prio seruitute. i. coe: alieni redi minis: no extinguit seruit'. m'ltro magis si meo do: minate tibi coica uero non extinguitur. ar. hui'. l. i. si. ite redimim' p'ri us seruitute: post meo coicau tibi: extinguit seruit'. J. de coicau tibi meuz post in coe redimimus seruitute: extinguit seruitus. vt arg. huius. l. i. r'n. et. J. eo. vnus. s. i. itez fundus meuz seruitute d3 fundo tuuz: redimimus vnu: no extinguitur seruit'. vt. s. l. via. s. si fundus et. s. h. et. C. eo. l. et in p'ouinciali. redimimus alte r' si: vel vtruq' s' mul: extinguit seruitus. vt. J. eo. l. vnus. s. i. sic ergo vni' vel vtriusq' coicatio nuq' extinguit seruitute. vni' redemptio r' alteri' coicatio extinguit et edouerso. J. de extinguit vtriusq' redemptio. Jo. sic diligenter p'se quis q' tu' meo: q' non tuus sed alien' meo: r' qua do alien' alieno d3 seruitutem. Ac. J. T. inere. acq' n'f. p'p' diste sum no acq'rit vt h. r. s. de vsufr. l. quoties. s3 hodie vel forte p'sentit. vt. C. coia de le. l. si. in p'n. Uel alio mo iudex l'inet vt faciat eos p'sentire. vt. J. de le. l. i. h'moi. s. h. q' est. J. de q' d' no deperit no e q' q' no e d'perire no p't. vt. J. que ad. ser. amit. si partem. l. r'n. r. s. qui. mo. vsu fruc. amit. l. i. circa p'inci. Accur.

Risi plures dñi de loco ist nertis cōsentiat seruitus effectualiter non acquiritur. b. d. Barro.

Tinere ad p'dia cōnu ne duoz legato: nisi v' q' de loco itineris cōsentiat: fuit' neq' acq'rit' neq' d'perit

Seruitus aq' imittēde intelligitur de ea que in fundo colligitur. B. s. alus.

S qui duo b' p'dia confina habuerat: sup'ioz fundum vendiderat et in lege ita dixerat: vt aquā sulco ap' to emptoz ducere in fundū i' ferioz recte liceat: si emptoz ex alio fundo aquā acciperet: et eam in inferiorē ducere vel let: q'sitū est an possit id suo iure facere: necne. r'n. nichil' ampl' q' ipsius fundi sicca di causa deriuaret vicinū in inferiorē recipere debere.

Quo seruituti accedit iure seruitutis accedit. h. d. Bar.

U duo p'dia habebat in vni' veditioe aquā que in fundo nascetur: et circa eam aquā late. x. pedes exceperat. q'situm est vtru dñi loci ad eū p'tineat: an vt p' eū locū accedere possit. R'n. si ita' excepisset' circa eā aquā late. x. pedes iter dū taxat' videri veditiois esse.

Redemptioe p'riū et p' indi uiso seruitus non extinguitur nisi omnes redimant. Bar.

Tria p'dia p'tinua ul' trum dñozū obiecta erāt vni' p'dij dñs ex sumo

Tinere. acq' n'f. p'p' diste sum no acq'rit vt h. r. s. de vsufr. l. quoties. s3 hodie vel forte p'sentit. vt. C. coia de le. l. si. in p'n. Uel alio mo iudex l'inet vt faciat eos p'sentire. vt. J. de le. l. i. h'moi. s. h. q' est. J. de q' d' no deperit no e q' q' no e d'perire no p't. vt. J. que ad. ser. amit. si partem. l. r'n. r. s. qui. mo. vsu fruc. amit. l. i. circa p'inci. Accur.

S q' duo. in lege. i. in pacto p'uetionis. Accur. **C** hyl. no em mod' ac. vt. C. e. l. no modus et. s. eo. l. ergo. s. fina. et. l. ex meo.

U duo. aqua. i. seruitute aque. **Q** e **C** In fundo. vendito.

fundo imo fundo seruitu = te aque adquisierat r' p' medi um fundū dño pcedere i suū agrū ducebat. postea idē sū mū fundū emit. deinde imum fundū in quē aquā induxerat vendidit. q'sitū est vtru imus fund' id ius aque amisisset: q' cū vtraq' p'edia eiusdē dñi facta essent ipa sibi seruire nō potuissent. negavit tñ amississe seruitute. q' p'ediū' per q' aqua ducebat alteri' fuisset **E**t que admodū seruitus sum mo fundo vt i imū fūdū aqua veniret ipont aliter nō potuisset q' vt p' mediū quoz fundū duceretur: sic eadē seruit' eiusdē fundi amitti aliter non posset nisi eodē t'pe etiā p' mediū fundū aqua duci d'sisset' aut oia tria simul p'edia vni' domini facta essent.

C In p'essione p'tis facta fo cio pot' coe cedens fundū p'p'iam seruitute facere. Bar.

E tecū cois' est: p'te' tuā michi tradidisti r' ad eūdē viā p' vicinū tuū p'p'riū: recte eo mō fuitute p'stitutā ait'. neq' q' d' d'ci soleat p' p'tes nec acq' ri nec ipont seruitutes posse isto casu locū h'f'e. H'ic ei non p' p'te seruitute acq'ri: vtpote cū in id tēp' acquiratur: quo p'p'rius meus' fundus futurus sit.

Tempore diuisionis pot' agi vt fundus qui obuenerit vni seruiat fundo qui obuenerit alteri. h. d. Bar. **I** dem.

in amissione. sic. J. de re. iur. l. nichil. r' de ver. ob. inter sti pu. s. sacra. r' de acqui. pos. que admodū. r. l. p'uis **U**nd' cois. p' diuiso. **P**artē. quā p' indiuiso **P**ropriū. s. fundū r' repete tradidisti. (habes. **A**it. s. african'. **I**n id t'p's. sic r' e3. vt. s. d' vsu fru. l. natio cū. **D**eus. totus. Accur.

Si ita. si. i. q'uis. **R**ecepisset. id est excepisset **I**ter d'ita = rar. no dñi. vt. J. si ser. ven. loci. s3 ar. J. de aur. et arg. leg. spēs. r. s. de vsufr. ea. re. q' vsu cōsu. l. si. r. J. de le. i. si fundus sub cōdi. s. iij. his ent legibus appel latioe vsufruc. et vsus et ed. sicij et soli p'prietas i telligitur.

Tria p'edia p'tinua tris dñoz. ita q' d'ibz suum habet.

O biecta. i. si mul' p'fecta.

U nus. infe rioris. f.

S ummo. i. superior.

I mo. id est i ferioz. Accur.

C oncedere scz seruitute naz als no posset. vt s. e. d' sella. s. fi.

I dez. s. d'ha inferioris.

A mississet. videt' q' sic. Ac.

Q uo p'duz p' q' d. s. medium.

A lterius. se cus si eiusdez cui fuitus debebat. vt. J. i. l. in tradē dis s'interpositis et. l. q' d' d. Jo. et J. que admo. ser. amit. l. si cū fuit'

D uci desistz scz t'pe. r' sic no. q' si aliq' sit nēcia in acq'stione. r' q' l3 eo rā J'ria sunt nēcia

P u. s. sacra. r' de acqui. pos. que admodū. r. l. p'uis

P artē. quā p' indiuiso

P ropriū. s. fundū r' repete tradidisti. (habes.

A it. s. african'. **I**n id t'p's. sic r' e3. vt. s. d' vsu fru. l. natio cū.

D eus. totus. Accur.

Am essent. in diuisione. repete r et. Ac.
b **W**arie. na ide si stipulo no sit. vt. s. de pac.
c **D**ucis. si habes ducis planti est. vt. (i traditioib)
dicit Jo. si duci. q. d. iposita hac seruitute a quam duci.
d **Q**uodq. mo. si ue i vltia volutate. luc inf viuos. ac.
e **D**ehoc. f. vt
liceat tibi cedere
aliq. 330.

f **N**eqz eoz. i.
alicui eoz. p quo.
ru p dia aqua ducis.
Accur.

g **S**oler. no. ex
vi pacti hoc fieri
posse. vt. h. r. J. de
rius. labeo. in fi.
sed duplici ratioe
videf. s. pma qa
si cedo illi p cui?
p dia aqua duco l
id qd michi ser
uebat seruiet fl =
bi qd est absurdū
vt iudicat cu nec
et suo dno possit
fure vel alii rei
eius dno. medū si
būpi. vt. s. si yuf.
pc. l. vii. scba qa
in seruitute mea
phtuo aliq seruit
utē qd ee nō pōt
vt h iudicat. et. J.
de yuf. l. i. q. e
J. sol. ad vtranz
qz hic nec ipm si
bi seruiet nec erit
seruitus seruitu
tis: sed prediū in
quo aqua nasce
bat hanc seruitutē
phtabit: quā ego
possum phtuere
lz nō sim dñs: qa
facio dñi volūta
te. vñ dñs facere
videf. vt. s. de pu
bli. l. si qd prohi.
pacto aut nō ap
posito nō potero

Qui hz seruitutē a qduct?
no pōt cedere haustu aque
ex riuo: nisi hoc pepigerit euz
dño fundi seruentis. h. d. B.

Per pluriū predia aquaz
ducis quoquo mōd imposta
seruitute: nisi pactū vel stipu
lato etiā de hoc subsecuta ē
neqz eoz cuius: neqz aliq vi
cino potēz haustu ex riuo cō
cedere. pacto em vel stipu
lacione interuentibz: r hoc
concedi soler. qzuis nullū p
diū ipm sibi fuitre: neqz seruit
utis fruct? pstituit potest.

Anus ex locys nō pōt fun
diū cōez seruū facere nec ei li
bertatē acqre a socio vel ex
traneo. h. d. primo ponit vnū
dictū. scdo vnā illationē. ter
tio rridet cuidā argumēto. cō
trario: secunda ibi et ideo. ter
tia ibi qzuis. B. **P**apl.

Anus ex socys fūdi cō
munis pmittēdo ius
esse ire agere nichil agit. et

ideo si duo pdia q mutuo ser
uebāt inter eosdē fuerint cōl
cata (qm seruitutes p pte re
tineri plz) ab altero seruit? al
teri remitti non pōt. Quāuis
em vnusqzqz socior solus sit
cui seruit? debet: tñ qm nō p
fone sed predio debet: neqz
acqri libertas neqz remitti s
uitas per partē poterit.

Qui nō vtrū iustō ipedimē
to cōgruo tpe seruitutē amit
tit: sed ei restituit ex clausula
generalī. h. d. cū. l. seq.

Si fons exarauerit: ex quo
ductū aq hēo isqz post pstitu
tū tps ad suas venas redle
rit: an aqueductus amiss? erit
queritur. **P**aulus.

Attilicin? ait cesarē
statillo tauro rescrip
sisse? in hec verba. Ibi q ex fū
do sutriano aqua ducere solū
ti sunt adierūt me: pposuerūt
qz aqua qua p aliqz ānos vñ
sunt ex fonte q est in fundo su
triano ducere nō potuisse: q?
fons exarauerit: et postea ex
eo fonte aq fluere cepisset: pe
tleratqz a me vt ius qd n̄ negl
gētia aut culpa sua amiserāt
sed qz ducere nō poterāt hīs
restituere. Quoz michi po
stulatio cum nō itqua visa sit:
succurrēdū hīs putauit. itaqz
quod ius habuerunt tūc cum

ar. p eis. J. s. in die adle. q si vno. s. si. lz tñ dic. p pte tñ
retineri. vt h. d. r aperte habes. s. s. ferui. l. vt pomū. s.
i. si aut qris cur nō possit fuit? remitti: vt h subijct. euz
p pte tñ idiuifa debeat. Rñ. ipa lex qz nō pōt vñ solus
imponere: vt in punci. hui? l. vñ seq? q nec liberare. nā
q sunt necessaria
in acqre da fuitu
te: r in ea amitē
da. vt. s. eo. l. tria
est r alia rō natu
ralis: qz lz p pte
tua quā habes in
p dio dñanti debe
atur: vey ē tñ cōi
p dio deberi. et iō
qz vel michi solū
posset tot? fund?
adiudicari sicqz
ad me trāstret ser
uit? si pns p diuz
meū alicafes: dñ
seruitutē nō posse
remitti habito re
spectu ad id qd
fieri pōt. vt. s. de
iur. om. iud. si idē
s. si. et facit. s. n.
i. si quis edes. r. J.
ti. i. q. c. quid. s. op
ponit quare extin
guif qñ pū? erat
cōis fund? cui s
uiebat: et postea
seruēs emif i cōe
vt. s. e. si cōi. q. et
J. et nō est h quā
do sbo simul cōi
canf. Rñ. s. lz qd s
qz ibi ceperat par
ius ee vtriqz: qz r
pōz erat cōis r s
uies fact? ē cōis
h aut neuter erat
cōis: r in vtroqz
erat fuitus: iōqz
retēf i vtroqz. vñ
dici pōt qz facili?
retēto p dio fuitē
te retinet fuit? s
l acqfito. Tu dic

dñiaz ee in redēptionē vt ibi. et cōicationē vt h. nā i re
dēptioe vñ dēs et emēs loco vni? habent. vt. J. de Ihen.
empt. d. l. i. s. e. d. r ples emētes loco vni? sunt. vt. J. de
pdi. et demon. l. cui fund? vñ sicut vno redimēte fundū
sibi fuitent extinguit seruit? vt. s. ti. i. q. d. edes. i. pñ. ita
hic: s. hoc nō pōt dici i cōicationē. vt vice vni? s. si. q. d. et
ille est cui? vice illi sbo fungant? vey est tñ hūc p parte
vice alteri? et cōtra fungi rōne cōicationis. Accur.
l. **D**ebet. q. d. hūc p sua pte. m. **P**redio. cōi.
n. **C**ōstituti. ad amitēdam fuitutem.
o. **Q**ueritur: et soluitur statim. l. i. s. e.
Attilicin? rescripsit. ad qñtionē supra ppi. fa
ctā. dādo etiā exēplū de facto. q. **D**e. l. i. q. Accur.
r. **E**xarauerit. l. i. desiccatus fuit. Accur.

procu
rator. p
cauf. fa
cere p. i

hoc facere nisi postq agrū meū fuerit aqua igressa. vt. J.
de aqua quot et est. l. i. s. illud. Et no. ar. q. possum fa
cere. pcuratorē ad faciendū procuratorem.

Anus. pmittendo. vicino.
i **N**ichil agit. vt. s. de ser. l. i. s. nisi aliq postea cedant.
vt. s. e. l. p fundū. sed secus in personali seruitute q ab
vno cedi pōt. vt. s. yuf. que admo. ca. l. anpe.

Placet. si et tu michi tuū r ego tibi meū cōicauim?
fuitutes retinetur que iucē debebāt: siue eodē tpe hāc
cōicationēz faciam? vt h. siue diuersis tpi? vt. s. ti. i. si
qz edes. s. si. s. an solidū an pō. p pte detinetur. p qua
remanet dñs p diū cui fuit. qdā dicūt in solidū et hāc lit
terā sic legūt: qm fuitutes retineri plz. l. solidū p ptes
sez fundi. q. d. occasioe ptiis fundi totali fuit? retinetur

Cum psumi. i. quando. sic. de mino. l. si. Reserui. no ipo iure. vt. J. que ad. ser. amit. l. si loc. r. l. si quis alia. sed ex illa gñali clausula. s. ex qui. cau. ma. l. i. s. n. r. sic amitit l. r. restitua. s. videt si amitit cū ea vti nō potuerit. vt. C. de an. excep. l. i. s. n. cū ptra de fides tñ pscriptō nes sint inducte. vt. Te. ti. l. penul. in fi. q. s. r. est. s. h. alit non fuit de. ses. so. alind in p. scriptione seruitutis p. i. possessione re. coz. palit. i. quib. cor. erigit bona fides et titulus. r. possessionē ab alio detentam et a seneglectam sed in his iocp. lib. sufficit q. nō petijt fuitutes. et sic nō fuit ea vsus vsq. ad dē an. vt. J. que ad. s. amit. si parte. s. l. p. fundū. J. r. no. hic q. restituta re in p. stitū statū. r. p. stina iura restituen da sunt. vt. s. de rez. diu. l. intātū et. J. si serui. ven. r. si forte. s. etiā. r. l. sicuti. s. distant. r. s. ti. i. l. eū. r. J. de sol. que res. s. are am. in fi. ubi diuer sūz dicimus. r. r. J. q. mo. p. s. vel hypo. sol. l. volū. taie. r. J. quem ad.

Utrum ea aqua peruenire ad eos nō potuit. id eis restitui placet.

Stipulatio penalit ad psonā relata nō facit psumi seruitutē inofitā. b. d. R. J. dez.

Am fundo quē ex duobus retinuit veditoz aque ducēde seruitus iposita sit. ēpto p. d. iō q. sita seruit. d. i. stracto. denuo p. d. iō seq. p. d. iō. Nec ad rē ptinet q. stipulatio qua penā p. m. itti placuit ad psonā emptoz. (si et forte frui non licuisset) relata est.

Ex indeterminata pcessio ne respectu fundi dñantis psumit cōcessio psonalis. b. d. quā. l. no. cū seo. J. dem.

Utrum tict. galo seio sit salutē. ius aq. fluētis i fonte p. structū i hysothomo a p. se meo trado: et dono t. bi digitū in domū tuā que in hysothomo est. aut vbi cūq. b. ris. Querit an ex hac scriptura r. v. aq. ēt ad h. f. de gal. seij ptineat. paul. r. d. et vsum. aq. psonalē ad h. f. de seij q. si vsua

ser. amit. l. si locus. Am fundo. retinuit. nā cū duos haberet fundos r. v. nū venderet. dixit vt retentus alienato seruiret.

Distraçio. ab eo qui emit. Relata ē. hoc faciebat q. s. tionē. nā qz pene stipulatio inofitā erat i p. s. nā videbat fuit. p. s. nā. r. iō nō trā s. r. e. debere ad scōm. ē. p. t. o. r. e. vt. J. l. p. r. i. q. est. s. h. i. nō est ita. qz mēs fuit vt p. d. iō q. r. e. r. e. q. i. p. a. c. t. i. i. n. s. p. i. c. i. t. vt. s. d. p. a. c. i. u. r. i. s. g. v. t. z. r. f. a. c. i. d. p. r. o. b. n. p. a. c. t. u. i.

Utrum i hysothomo. i. tra q. est int. duo maria. J. 30. Digitū. i. quātū fluit p. digitū statue. vt. una g. n. i. s. p. e. r. c. i. u. s. f. o. r. a. m. e. n. s. i. l. l. a. t. a. q. u. o. z. e. n. i. m. p. e. r. o. s. t. r. a. a. n. s. p. e. r. d. i. g. i. t. u. m. f. l. u. i. t.

Ubi cūq. ex hoc appet q. est psonale ius. qz nō ali cuius predij cōtēplatione fuit tradita. r. sic nō est. s. s. l. p. r. i. qz ubi ad certū predij p. s. t. i. t. u. t. u. r. Accur.

Scriptura. supradicta greca. q. ē trā s. t. a. r. a. i. l. a. t. i. n. s. i. Usum. i. potestatem. Accur.

Lumine. pone casū vt distiguas aut michi consti tuis seruitutem in predij q. habes vltra flumē. per q. volo ad ecclesiam forte ire. quo casu potest fieri si flumen in quo quasi incipit fuitus transeat.

Uado. i. p. gradus quosdam lapideos. siue ponte lapideo vel ligneo.

Si pontionib. i. lignis vel nauticulis traiciat. si aut ex hac et ex illa predij habeas. vel ex hactantū. sed ex illa h. z. alius. tūc quocūq. modo flumē transeat etiaz pontionib. p. t. e. cō. s. t. i. t. u. i. f. u. i. t. r. s. m. h. u. n. c. p. s. e. q. u. e. r. e. l. i. t. e. r. a. m. v. s. q. z. i. n. f. i. A. l. i. q. d. i. c. i. t. q. h. e. c. d. i. s. t. i. c. t. i. o. q. s. i. t. i. p. n. t. r. a. s. e. a. t. v. a. d. o. s. i. n. e. p. o. n. t. i. o. n. i. b. u. s. t. o. l. l. i. t. u. r. i. n. f. i. l. i. b. i. q. s. i. e. s. t. r. e. s. m. h. o. c. l. e. g. i. t. u. r. s. u. s. p. e. n. s. i. u. e. l. i. t. e. r. a. v. s. q. z. i. b. i. e. t. q. d. e. s. i. p. v. n. i. i. i. u. r. t. a. s. h. z. q. d. p. r. i. u. s. e. x. p. o. s. u. i. p. l. a. c. e. t.

Flumine q. d. tranfit ponte vel vado pōt incipere seruit. v. i. e. s. e. c. si in pōtib. v. n. a. u. i. c. u. l. i. s. t. r. a. s. e. a. t. i. z. t. a. l. e. f. l. u. m. e. n. s. e. r. u. i. t. u. t. e. i. t. i. n. e. r. i. s. a. l. i. s. c. e. p. t. a. m. n. o. n. i. n. t. e. r. r. u. i. t. B. J. dez.

Lumine publico iter si aut vado. m. transiri pōt. aut pontē habeat. diuersum est si pōtib. m. traiciat. hoc ita. si per vni. p. predia flumē cur. rat. alioq. si tua p. dia michi. v. i. c. i. n. a. s. i. n. t. d. e. i. n. d. e. f. l. u. m. e. d. e. i. d. e. t. i. t. i. p. d. i. a. d. e. i. n. d. e. v. i. a. p. u. b. l. i. c. a. i. n. q. u. a. m. i. c. h. i. i. t. e. r. a. c. q. r. i. v. o. l. o. i. d. d. i. s. p. e. t. a. m. u. s. n. e. n. i. c. h. i. l. v. e. t. e. t. a. t. e. m. i. c. h. i. v. i. a. d. a. r. i. v. s. q. z. a. d. f. l. u. m. e. d. e. i. d. e. a. t. i. t. l. o. v. s. q. z. a. d. v. i. a. p. u. b. l. i. c. a. S. e. d. v. i. d. e. a. m. u. s. n. ū. e. t. s. i. t. u. e. o. r. u. m. p. d. i. o. z. d. n. i. s. s. i. s. q. t. r. a. n. s. f. l. u. m. e. i. n. t. r. a. v. i. a. m. p. u. b. l. i. c. a. s. u. n. t. i. d. e. i. u. r. i. s. s. i. r. q. z. v. i. a. p. s. u. m. m. a. r. i. s. o. l. e. t. v. e. l. c. i. u. i. t. a. t. e. t. e. n. u. s. v. l. v. s. q. z. a. d. v. i. a. m. p. u. b. l. i. c. a. m. v. e. l. v. s. q. z. a. d. f. l. u. m. e. n. i. n. q. u. o. p. o. n. t. i. o. n. i. b. u. s. t. r. a. i. c. i. a. t. u. r. v. e. l. v. s. q. z. a. d. p. r. o. p. r. i. u. m. v. l. a. l. i. u. d.

ex altera parte idem est. vt. J. statim subijcit.

Michi. i. predio meo dñaturo. in quo coloni mei stare nolūt. nisi acq. rā eis viā ad ecclesiam vel ciuitatē.

De. i. an. Ad viā publicā. et certe nō est v. e. t. a. n. d. u. m. q. u. i. n. a. p. l. u. r. i. b. u. s. i. t. a. c. o. n. s. t. i. t. u. i. p. o. s. s. i. t.

Trans flumen. i. vltra. Idē iuris. vt. via p. s. t. i. t. u. i. p. o. s. s. i. t. e. t. r. n. q. s. i. c. v. t. i. n. f. i. s. o. l. u. i. t. v. b. i. d. i. c. i. t. q. s. i. e. s. t. r. e. c. c. o. t. i. n. u. a. h. i. c. b. n. d. i. x. i. t. q. z. a. d. v. i. a. m. p. u. b. l. i. c. a. m. m. i. c. h. i. f. u. i. t. i. t. e. q. r. e. b. a. v. t. s. p. r. i. n. ā. v. l. t. r. a. n. o. e. s. t. o. p. v. i. a. e. x. t. e. d. i. q. z. s. i. n. i. t. a. b. e. o. l. o. c. o. q. u. o. s. c. i. p. i. t. v. i. a. p. u. b. l. i. c. a. v. e. l. c. i. u. i. t. a. t. e. v. t. s. u. b. i. j. c. i. t. r. d. e. l. o. r. i. t. i. p. u. b. l. i. l. i. f. i. e. t. a. d. v. t. r. a. q. z. e. x. p. o. s. i. t. i. o. n. e. c. o. u. e. n. i. t. h. e. c. t. a. c. i. t. e. o. b. i. e. c. t. i. o. n. i. r. n. s. s. o. e. t. c. a. u. e. q. z. n. o. e. s. t. h. e. c. v. i. a. s. e. r. u. i. t. u. s. p. r. e. d. i. a. l. i. s.

Sit. vt hoc casu possit p. s. t. i. t. u. i. t. i. z. p. d. i. o. n. i. b. t. r. a. i. c. i. a. t. v. l. d. i. c. v. t. h. i. c. n. o. p. o. s. s. i. t. p. s. t. i. t. u. i. t. z. v. a. d. o. v. e. l. p. o. n. t. e. p. o. s. s. i. t.

Traiciat. cū loquat hie q. p. s. i. p. p. u. e. n. i. r. e. t. a. d. f. l. u. m. e. i. c. e. p. e. r. a. t. f. u. i. t. q. r. e. s. i. n. i. t. s. i. u. e. t. r. a. i. c. i. a. t. p. o. t. i. o. n. i. b. v. e. l. a. l. i. o. m. o. R. n. n. o. o. b. h. o. c. d. e. h. v. t. v. l. t. r. a. c. o. s. t. i. t. u. i. n. o. p. o. s. s. i. t. s. i. s. l. e. p. s. u. e. n. i. t. f. i. e. r. i. n. ā. r. p. u. b. l. i. c. a. v. i. a. i. n. t. e. r. n. e. m. i. e. t. e. v. l. t. r. a. p. o. t. e. s. t. c. o. s. t. i. t. u. i. v. t. s. d. e. s. e. r. u. i. l. s. e. r. u. i. t. u. t. e. s. s. p. u. b. l. i. c. o. e. t. t. a. m. e. n. h. i. c. d. i. c. i. t. i. b. i. f. i. n. i. r. i.

Ad proprium. cui debetur seruitus.

Socij adie-
tio sti
pula-
tioez
nat.

Rñ. idem: quia non erat dominus venditi totius.
a Non pot. vt. s. ti. i. l. si vn. r. ze. si qs duas. s. duas
aut. fallit in casu. vt. s. ti. ij. l. si iter me. s. ibi tpe fit: h
pacto fieri negat. ite not. p. hanc legē q. adiectio focū vi-
tiar stipōne. sed adiectio etnei. p. supuacua habet. Ac.

Sqs duas.
pōt legez. vt
s. e. l. duoz. r. s. ti.
ij. l. r. qui duas. et
s. v. f. i. fru. p. cul.
c Ambe. dū tñ
i. p. spectu sint. als
non. vt. s. titu. ij. si
edes. r. l. nemo. s. j.
i. rustica etiā si nō
sit i. cōspectu. vt. s.
e. l. i. tradēdis. ac.
d Tradendo.
diuersis.

non potest.
In tradēdo potest qs face
re vt pōtū qd tradit seruiat et
qd retinet vel ecōuerso. Bar.

Sqs duas. **I**lpian.
Edes habeat et alteras
tradat: pōt legē traditioni di-
cere: vt vel iste q nō tradūtur
serue sint hys q tradunt. vel s
vt tradite retētis edib⁹ futāt.
Paruiqz refert vicine sint am-
be⁹ edes an non. Idē erit z in
pōijs rusticis. nā r si qs duos
fundos habeat: alium alij pōt
seruum facere tradendo.

Diuersas res simul traden-
do diuersis nō potest qs inui-
cem seruas facere. Bar.

Duas autē edes simul tra-
dendo nō potest efficiere alte-
ras alteris seruas. quia neqz
acquirere alienis edib⁹ serui-
tutē neqz imponere potest.

Tradendo partē pro diui-
so potest vnam partem alte-
rius seruam facere. Bar.

Si qs partem edii tradat
vel partē fundi: non potest ser-
uitutē imponere. quia per par-
tes seruit⁹ imponi nō pōt: sed
nec acquiri. Plane si diuisit
fundū regionib⁹ r sic partem
tradidit p diuisio pōt alterutri
seruitutē imponere. qz nō est
pars fundi s. fund⁹. Qd z in
edib⁹ potest dici si dñs parte-
te medio^m edificato vnam do-
mū in duas diuiserit vt plerū-
qz faciūt. nā r hic p duab⁹ do-
mibus accipi debet.

e Nō pōt. r est
rō. qz non pōt dici
q teneat ipositio
seruitutis postqz
tradidit vel ante.
post non: qz desit
eē dñs ei⁹ rei in q
ipōere fuit utē vo-
luit⁹ ei cui voluit
acquirere. atē nō: qz
sue rei ab alia re
sua nō pōt fuit⁹ de-
beri. vt. s. e. q. d. r.
hoc si fil tradā vt
h. sec⁹ si separim.
vt. s. e. i. cū duas.
f pōt. vt dixi
s. e. l. i. Accur.
g Si qs partē.
quotā p diuisio.
h per ptes. f.
q. tas. vt dixi. Ac.
i Sed nec acq
ri. vt. s. de sui. l. p
parte. et. l. vt po-
mum. in fi.
k Imponere.
vt. s. de serui. l. ad
certam.
l Sz fundus.
no. q fund⁹ consti-
tuit ad arbitriuz
pffamilias. vt h
r. s. de le. i. l. qd in
rez. s. si qs post. r.
s. de s. sig. l. recte.
m si. r. l. locus. et. s. cōm. diui. l. cōi diuidūdo. s. i. Idem
in domib⁹: si tñ paries medius ponatur vt hic subijcit.
n Medio. vt. s. finium regū. l. iij. s. pe.
o Accipi debet. plus facti in domo diuidēda qz fun-
do est op⁹: a hac occasione dicit q refert legē vel pmuta-
tur hō vel dom⁹ vel fund⁹: pmo tenet indistincte. qz cer-
tis finib⁹ circūscribit q mutari nō pōt. vt. s. de leg. ij. me-
uis. s. duob⁹. In tertio indistincte nō tenet: qz derisouū
cū facile nullū pōtū: vel quasi vt vnus digitus

terre. In domo distiguit an hēat testator domū et valet
an nō. vt. s. de le. i. si dom⁹. r. no. hoc. s. de iur. do. cū post.
s. gener.

Idē efficer. vt gram⁹ fuit utē cōi pōioi domui re-
tēto. Sz quō potuim⁹ nō tradere. si ei dicas fil. i. eod mo-
mēto: stare nō pōt:
qz natura si pmit-
tit. vt. s. d. sta. hō.
l. arethusa. r. s. de
s. ob. p. tūm. i. rñ.
Si dicas fieri si-
mul etiā qd fit pa-
rū post traditōez
marie inter tradi-
tionē vni⁹ r alte-
ri⁹: dici pōt. ar. s. si
cer. pe. lecta. Sed
sine scrupulo pōt
dici siml qñ tradi-
mus abo possess-
sioez p visū. vt. s. d.
acq. pos. l. qd meo
s. si p venditorē.
p Traditōez.
id est legē siue pa-
ctū fuit utis i tra-
ditōe appositum.
als pūmū pactū
nō valet. vt. s. l. p-
prium. in fi.
q Neutris. no. Res p-
rē. p. p. cōi nō ser pua an
utre r ecōtra. sed cōi fuit
s. s. ti. i. l. si cōi. in re pos-
si. fo. ibi fuit⁹ acq: s. i. r. e. z.

Plures tradēdo simul vel
separatim id efficere possunt
q vnus solus in solidū sit do-
minus. secus si pro parte dñs
fuerit. h. d. Bar.

Itez si duo homies binas
edes cōmunes habeamus si-
mul tradēdo idē efficere⁹ pos-
sumus ac si ego solus pprias
binas edes haberē. Sed et si
separatim tradiderimus: idē
fiet. Sic tamen vt nouissima
traditio efficiat etiā pcedentē
traditōem⁹ effica cē. Si tamē
altere vni⁹ pprie sint edes: al-
tere cōmunes: neutris⁹ serui-
tutem vel acquirere vel impo-
nere me posse.

Si aliqz dixerit rez vēditā
esse seruā simpliciter pōt quā
vult seruitutē imponere: fec⁹
in respectu certe p sone. itē se-
cus si hoc dixerit dubitās de
fuitute iā pstituta. h. d. Bar.

In vēditio **I**lpia.
ne⁹ qs dixerit seruas fo-
re edes⁹ quas vēdidit: necesse
nō hz liberas tradere. Qua-
re vel suis edib⁹ eas seruas fa-
cere pōt: vel vicino cōcedere
seruitutem: scilicet⁹ ante tradi-
tionē. Plane si ticio seruas fo-
re dixerit. si qdē ticio seruitutez
cōcesserit: absolut⁹ est. si vero
aliq⁹ cōcesserit: ex empto tene-
bitur. A quo nō abhorret qd
Marcell⁹ lib. viij. dig. scribit.
Si qs in tradēdo dixerit fun-
dū ticio seruire cū ei nō serui-
ret: esset aut obligat⁹ vēditōz

Sz i vēditōe.
als icipit h
lex. r als. s.
f Edes. i. dicit
se nolle liberas p
stare.

Facere potest. post traditionē. nō ante. Sed nonne
fuit hic pactum obscurum. sed dic vt. s. l. proxi.
Scilicet. proximum tantum restringit.
Dixit. i. dixit se velle seruitutē ticio exigi. Accur.
Si vero aliq. puta meuiō.
Concesserit. ante traditionem.
Tenebit. ad iteresse. sic. s. d. ac. emp. l. q. p. collusione
forte em grauiore fuitute onerat meui⁹ qz nti⁹: vt qz su⁹
fund⁹ magis idiget fuitute. Ob aliud em non videt agi

Liber Octauus.

posse. vt. i. de act. emp. l. fada. r. i. de euc. minor. §. fi. Ac.
 a **C** possit. maxime. azo. na si no potest titio vedere: vt
 qz no heat prediu sibi. pximum: tñ sibi poterit retinere.
 vt. d. l. de ac. emp. fundum. vel ibi in vfrusu. Accur.
 b **C** Ex vendito. tradiderat enim. Accur.

c **C** Agere. Dem
 ptore. q. d. sicut pt
 retinere ita tradi-
 ta repetet pdictio
 ne vel actoe ex ve
 dito. vt. §. tit. ij. si
 binaz. vel dic qd
 dixit. §. si fuit. ex-
 cepta erat titio co
 situta: vt veditor
 obligat. ad colli-
 tuedu. idē si neu-
 trū eoz erat: s; po-
 terat titio colitui
 ex veditoe facien-
 da vel alio mō cū
 veditor dom. exci-
 pcret seruitutē p
 titio. Accur.

d **C** Demū. indu
 bitanter.

e **C** Verit. sit. i. ti
 mit. r. nota cam
 hētum
 mēs in-
 spicien-
 da est.

C Contra
 hētum
 mēs in-
 spicien-
 da est.

f **C** Promisit. scz
 titio.

In tradēdis
 vnīs. als. bi-
 nis: et als vnīs.
 Accur.

h **C** Habet. i. reti-
 net. si habeas. §.
 binis. et sic dices
 qz qtuor domos
 hz. si autēz habes
 vnīs. ppe stat hū hz. r. sic dices qz hz duas domos. ac.

i **C** Species seruitutis. quā velut retente domui q̄rere
 siue alius non tollendi siue tigni vel similis.

k **C** Debeat. sed qd erit horū qñ non fuit specificata. q
 sit nulla: pbāt hec arg. i. de testa. tu. l. duo. r. i. de manu.
 te. cū ex plurib. r. i. de acq. here. si qñ michi. §. s; vtrū. r.
 de iure sis. ita fidei. i. fi. r. i. ad legē corne. defal. diu. §. i.
 et. §. nec gñalit. r. §. de pec. pōpo. **Q**uis videat exce-
 pta. f. habilis. pbatur. C. de an. excep. l. fi. r. i. p socio. l.
 actoe. §. renūciare. r. i. hāc partē scilicet. vt. §. l. pri. in pn.
 nec ob. qd possit dici qz sit obscurū. r. ideo veditorē in-
 terptādū. qz illud qñ aliqd remanet: hic aut nil remane-
 ret. vt ar. i. de re. du. l. q̄tēs. r. hoc qñ fuit sic dictū eas ser-
 uire vel seruas fore. Sz qd si in numero singlarī fuit di-
 ctū seruitutē debere. videf qz nulla sit excepta. vt ar. i. de
 lib. r. posthu. l. ij. maxie qz libertas fauorabilis est. vt. i.
 de reg. iur. l. libertas. r. l. quotiens dubia. Sed dico con-
 tra neres pereat. vt dixi. §. p. l. de re. du. l. q̄tēs. Accur.

l **C** Imponi pot. hic no. duas reglas. puma. in vba
 nis seruitutib. mediū pdiū qd no seruit no impedit ser-
 uitutē. vt h. r. i. ti. i. r. i. de co. r. l. r. si forte. r. §. e. si qñ duas.

titio ad seruitutē prestādā: an
 agere possit. ex vedito. vt em-
 ptor seruitutes imponi patiat
 pdio qd merca. est. magisqz
 putat pmittendū agere. Idē
 qz ait. r. si possit venditor titio
 seruitutē vedere: eā agere per-
 mittēdū. Hoc ita demū si re-
 cipiēde seruitutis gratia id in-
 traditōe expssum est. Leterū
 si qñ inqt verit. sit. ne seruit.
 titio debeat: ideoqz hoc exce-
 pit: nō erit ex vendito actio si
 nullā seruitutē promisit.

Qui vult seruitutes excipe
 debet eā certā excipe. Pau-
 l.

In tradēdis vnīs edib.
 ab eo qz binas hz: spēs
 seruitutis exprimenda est. ne
 si gñaliter seruire dictum erit:
 aut nichil valeat qz incertū sit
 qz seruitus excepta sit: aut ois
 seruitus imponi debeat.

C Dom. vel pdiū mediū non
 impedit seruitutem colitui si
 postea p mediū acq̄ratur: et si
 p mediū desinit seruit. nō ex-
 tinguit sed interpellat. Bar.

C Interposit. quoqz alienis

§. parni. r. §. ti. ij. sedes. r. l. nemo. Sed est. in pdio ru-
 sticis mediū pdiū qd no seruit impedit seruitutē vt hic
 subicit: vt ita demū valeat. l. iter. nā ad rusticā tantū
 refertur. vt. §. de serui. rusti. p̄di. qui sella. §. si. nec mire-
 nis si rustica seruit. debet p pdiū vbanū: qz hoc esse pot.

edib. seruit. imponi pot. ve-
 lut vt alti. tollere vel nō tol-
 lere liceat. vel etiam si iter de-
 beaf. vt ita demū valeat si
 medijs edib. seruit. postea
 imposta fuerit. sicut p pluriū
 pdia seruit. imponi etiā diuer-
 sis tēporib. pot. Quāqz dici
 pot. si tria pdia ptinua habeaz
 r. extremū tibi tradā: vel tuo
 vel meis. pdijs seruitutē acq̄-
 ri posse. si vero extremo qd re-
 tineā. qz r. mediū meū sit: ser-
 uitutē p̄sistere. Sed si rursus
 aut id cui acq̄sita sit seruitus:
 aut mediū alienauero: iterpel-
 lari. eā donec medio pdio ser-
 uitus imponatur.

C Si duobus eodē momen-
 to diuersarū rerum fiat tradi-
 tio nō valet seruitus alteri im-
 posita. secus si separatim tra-
 ditur. h. d. Bar. **D**ompo.

Si cū duas haberē in su-
 las duob. eodē momē-
 to tradidero: vidēdū ē an ser-
 uitus alterutris imposta va-
 leat. quia alienis quidē edib.
 nec imponi nec acq̄ri seruitus

r non medio. tamen non impedit vt dicit: quia per eum
 ibo nō iure seruitutis: sed quia meus est. vt. i. que admo-
 dum ser. amit. si cū seruitus.

q **C** Interpellari. sed non finiri. vt. §. ti. i. l. tria. r. est ra-
 tio: quia si alienauit mediū remanet michi seruitus in
 extremo. qua tamēti nō possum: quia mediū p̄dium
 qd est alterius ipedit. r. cōtra si alienauit michi. primū:
 emptor qui habet a me non poterit vt per mediū quod
 non est suū nec sibi seruitutē debere. Sed nōne trāsit vel
 mediū vel michi. primū cū sua causa. vt. §. ti. i. l. via. §. si
 fundus. ergo vt prius vtebar mediū r. nunc vtroqz. Rñ.
 nulla causa erat in medio: cū suū p̄dium sibi seruire nō
 potuit. vt. Te. quicquid.

r **C** Imponatur. vel recuperetur alienatus.

Si cū duas. eodē momento. p̄mo vnā vni: mox al-
 teram alteri. r. sic videtur fieri eodē momento: quia
 sic sit in cōnenti fin. Jo. r. sic valet. vel dic vt dixi. §. e. si
 quis duas. §. item si duo. f. quādo iuste simul traditi et
 nō valet. hoc placet. et sic vtroqz casu nō valet. vt in pdi-
 cta. l. si quis duas. §. duas autem.

t **C** Quia. et videtur qz non.

vt. i. eo. l. iter. sicut
 si aliū rusticū eēt
 in medio qd serui-
 retyt hic subicit.
 Alij dicūt qz tā in
 rusticis qz in vrbā-
 nis habz locū hęc
 regula vt mediū
 pdiū impediāt. et
 fm hoc hāc lram
 vt ita r. referunt
 ad vtrāqz seruitutē.
 r. oia tura qz dicit
 qz i remota domo
 pot colitui serui-
 tus: intelligit qñ
 etiā mediū ser-
 uit. qd nō placet.
 vt. §. ti. i. et si forte.
 vt etiā loquitur hic
 in seruitute rusti-
 ca. Accur.

m **C** Edib. ergo
 r. circūcirca erant
 edes. sed dicit me-
 dijs. i. in edib. qz i
 medio inter duo
 pdia erāt. vel dic
 qz erant edes ḡra
 rusticorum.

n **C** Vel tuo. i. qd
 tibi trado.

o **C** Meis. i. retē-
 tis ambob. vt dif-
 ferat a sequenti.

p **C** Quod reti-
 neam. scilicet ser-
 uitutē excipiam.

Seruit.
 rustica
 qñqz p
 pdiū v-
 banūz
 debet.

peractam. qz vna tm erat tradita: altera no. vel in ipsa traditioe vnius no dico vtriusqz. vt. s. eo. l. iij. Iei. agitur. tacite. sic. I. de here. ven. l. ij. s. pe. r. s. de ferui. l. papinianus. Quid. opotet. sic. I. de p. ob. l. quicquid. Accur.

Ad efneos. s. videt q nec ad extraneos. vt. s. s. ser. vt. p. l. si arbor. re. s. si. sed hoc sci vit empior vt per se: vel qz venditor dixit ei. vel dic vt ibi.

Debet. vt. s. ti. ij. in re coi. f. dñum seruicns rei. totu. als secus. vt. s. de ser. vt. pomu. s. si. r si p pluriu pdia debeatur: opotet oia effici mea. vt. s. nu. i. l. tria. in fi.

Effectiois. quonon seruicit. q sunt tamē pignora seruicitu. h. qz accede ref. r no vltra etiā causa refectiois. i. s. eom. id est iuxta riuum. k. Alieuatur. id est alleuado in altum r depumido hoc.

Duci. als duci. als ducis. Sed videt q hec potestas no dat huic cui debet seruit. vt. I. de riuo. l. i. s. si. r. s. itine. actuz qz pua. l. iij. s. pe. q sunt s. solu. psumā semp actū vt liceat vt h. nisi cōtra. pbe. r sic itel lige qd h subicit. ar. I. de iur. do. l. s. nisi. vel dic pōt si dño no noccat. vt hic. no aut als vt ibi. arg. I. de riuo. l. pe. s. i. vt dic pōt facere si sibi sunt hec necessaria no als. vt eo. ti. de riuo. pdicta. l. pe. s. si. r. s. p. tot.

ptate. aliō si habes ducis. si aut ducit sic. ppe. Ac. Sequunt. no. cui aliqd cōcedere sine qbus esse

non potest id. vt in simili casu. I. de itine. actuz priua. l. veteres. r. I. de i. loci. s. si qd michi. r. s. in prin. hui. legis. r. dixi. s. de iuri. s. di. om. iudi. l. ij.

Um fundus fundo. seruiente vel dominante. Ap. Seruiunt. vt. s. ti. i. l. via. s. si fundus. Accur.

cū religiosum dñs soli facere pōt ne seruit. itereat. r id verū est. Sz r de pssurū vel alleuaturū riuū p quez aquā iure duci. p tatez. habes: nisi ne id faceres cautū sit. Si p tuū sūdū tus michi est aquā riuo ducē: tacite hec iura sequū. vt reficē michi riuuz liceat. vt adire qz porie possim ad reficiendū eum ego fabziqz mei. Item vt spaciū relinquat michi dñs fundi quo dextra r sinistra ad riuū eam: r quo terram limū lapidē arenā calcez iacere possim. Paulus.

Am fundus fundo. seruitvedito quoz fundo seruitutes sequuntur. Edificia quoz fundis r fundi edificijs eadē conditione seruiunt.

Pōt qd se et suos heredes obligare ne in certa parte maris piscari liceat: no tm erit seruitus realis. h. d. Bar. T. l. p.

Endito: fūdi geronia ni fūdo botriano quē retinebat legem dederat ne p eū piscatio tignaria exerceatur. qzuis mari (qd natura oibus pty) seruit. iponi priuata lege no pōt. quia tamen bona fides ptractus legē seruari veditiois exposcit: p sone possidentū aut in ius eoz succedentium per stipulationis vel veditiois legem obligantur.

Ad qd nrm est absqz factio nro a nobis auferri no pōt: nisi in riuū sit cōsuetudo. Bart.

Si constat in tuo agro lapidinas esse iusto te nec priuato nec publico nomine quisqz lapides cedere potest: cui id faciēdi ius non est. nisi talis

Enditor. cōtra eū. s. bo. trianū. i. frontem ei: cuz esset iuxta mare.

Tignaria. a piscium gñe sic dēta: vel qz p tigna qdā sic exercebat. r tunc dicit tignaria. alij hnt tertiā sram. s. triariam r dic similit a gene re pisciu. Accur.

Exerceat. ab emptore. vel dic a venditore.

priuata. sed pnceps pōt. vt. s. de ser. l. fuitates. s. publico.

Succedētū. noli ita legere p sone succedentiu scz p. l. stipulatiois vel veditiois obli gāt r. qz singula res successores psonali obligatioe non asringunt. I. ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

ad treb. l. i. s. si heres. et. C. de here. insti. l. qñes. Sed dicas obligāt p sone in ius. s. hereditarium iure succedētū: obligantur qdē p legē vē. vel p legē sūp. r col lige ex hac. l. quis si ccedā tibi fuitu tē distingue an ta lē p quaz publicus vsus no ipedit. et tunc saltē ego vel mei heredes non debem. p venire. vt. s. tit. i. l. p fundū. an p quā ipedit: r tunc etiam ego potero p venire. vt. s. de pact. l. tuis gētū. s. si pasciscar. Itē no. hic Tenire qd no debz qd p fa qd p factum suum venire cū sū etiā si de iure non nō dz.

tenet. vt. s. de adop. post mortē. et. s. ti. i. l. per fundum. Jus no est. s. fuit. als nulla cēt exceptio q sequit. kk ij

Liber octauus.

a ¶ Conſuetudo. lex eſt vt nulli dñi orũ ius ſuũ aufera- tur. vt. ſ. l. pri. r. ſ. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. l. ij. ſ. dñi orũ. r. C. de pactis. l. ſi. in ſi. cui derogat. vt hic. ſic de rogatur r alibi. vt. ſ. qd cuiusq; vniuer. l. ite. l. rñ. ſed ar- gumẽ. ſ. C. que ſit long. p̄ſuetu. l. p̄ſuetudinis. ſ. de his dixi. ſ. de legi. et ſenaruſcõſul. l. de quibus in ſi.

b ¶ Cedere. ſez cedat. c ¶ Non aliter hoc faciat. id eſt cedat niſi rẽ.

d ¶ Salariũ. aſs ſalariũ r aſs ſola cũ qd eſt decima dño decima ſiſco. vt. C. de metal. l. cuncti. li. xi. r no. hic ar. q. a punci- pio eſt ſalariũ dñi aduz aduocato. ſic aduoca C. de iudi. p̄p̄rã dum. ſ. pe. ſc. e ¶ Intercluda tur. ſ. cedentibus. f ¶ Iure. i. occa- ſione iuris con- ſuetudinarij.

Salari- us a p̄- apio to dan- dũ eſt.

Ter. aſs ite r aſs iter. ſez ſuitũ nichil rẽ. vt hic. r. ſ. de ſer- uicuri. l. iij. ſ. fi. r ſ. eo. in tradẽdis ſ. interpoſitis. h ¶ Neceſſariũ. per que nõ decet ire de nocte.

U per cer- tũ. poſſe. ita tñ vt potior ſit cã puoris vt nõ ipe- diatur a poſterio rib⁹. vt. ſ. de aqua quoti. r eſt. l. lu- cio. r. ſ. ti. i. l. per que. r. l. ij. ſ. fi. ac. ¶ Oteſt etiam vel heredis. ſic r inſt. eo. ſ. fi. ſiue credat ſuam ſiue ſciat heredis lz ſecus in re alie- na nõ h̄rdis. ſunt em̄ rẽ. vt. ſ. de leg. ij. l. vnũ ex. ſ. fi. rez r de manuſ. te- ſta. ſi qd ita. ſ. i. Accurſius.

Ter. nichil phibet ſic conſtitui: vt qd interdũ dñtarat eat. qd facere circa p̄- dia vrbana eſt neceſſariũ eſt. ¶ Per eũdem locũ pot̄ ſerui- tus p̄ſib⁹ conſtitui. Bar. Pau- ¶ U per certũ locuz iter aut actum alicui ceſſi- ſet: cum pluribus p̄ eundez lo- cum vel iter vel actum cedere poſſet: verũ eſt. Quẽadmodũ ſi qd victno ſuas edes ſeruas feciſſet: nichilominus alijs qd- bus vellet mltis eas edes ſer- uas facere poteſt.

¶ Seruit⁹ ruſtica r vrbana ſe- ex teſtõ conſtitui. Bar. ¶ Gaſus.

¶ Oteſt etiã in testamen- to herede ſuũ qd dñana re ne altius edes ſuas tollat ne luminib⁹ edũ vicinarũ offi- ciat. vel vt patiat̄ eũ tignuz in parietez imittere. vel ſullici dia aduerſus eũ habere. v̄ vt patiat̄ vicinũ per fundũ ſuũ vel heredis h̄re agere: aquam ve ex eo ducere.

¶ De eo quod quis precario lz in loco tuo nõ eſt locus in- terdicto de precario: nec ſerui- tus videtur impoſita. de eove ro quod precario lz in ſuo lo

hoc videris ꝓceſſiſſe vt ſubſcit. nec maceria rẽ. r eſt ma Maceria paries vel murus de lapidib⁹ ſine cemẽto. vt. ſ. de ria qd verbo. ſig. que pertinent. ſ. partes. ¶ Non pot̄. vt maceria remoueat̄. r eſt rõ: qz ipſe qui p̄ponit interdĩctũ hz p̄ces ſe qd precario dedit nõ autẽ hz qz rogauit quod eſt neceſſert hoc interdĩctũ lo cũ habeat. vt. ſ. de preca. l. q̄ſitũ. ſ. i. tbi atq; rẽ. quid qz poterit facere. Re ſpõ. ſua auctorita te remouere pot̄. vt. ſ. ad. l. adũam. quẽadmodũ. ſ. ij. ¶ Intelligit. i. cõſtituto ſeruitu tis ex cauſa dona tionis. ¶ Inuito te. ſi ex maceria in tuo edificat. ¶ Secutus. vt C. de edi. pu. l. ſi is qz. r. C. de rei. ven. l. ij. ¶ Faciat intẽ- tionẽ. vtrãq; ſ. do mini. p̄ponẽtis in- terdictũ r hu⁹ qz p̄cario poſuit ma- ceriam conſeſto- riã intentantis. ¶ Precario. cũ tñ nolles remitte re ſeruitutẽ. quod patet coipõ qz pre- cario dabas. ſec⁹ ſi non hoc p̄tz. qz remittere videris vt. ſ. quemad. ſer. amit. ſi ſulliciũ. in p̄ncipi. qz eſt ſ. ¶ Uſucapicẽ. qz malã fidez vel ſcientiã ſeruitutẽ hz. vt. ſ. quemad. ſer. amit. l. ſi. r. C. de preſcrip. long. tẽp. qz pro li. l. ij. ¶ Permiſeris ſ. ponere maceriã in loco ſeruenti. ¶ Eceptuz eſt. ſez a iure. vt ſ. n. i. p̄ fundum. ¶ Eodẽ tpe. l. eo tpe quo poſtre- m⁹ cedit. vt. ſ. de officio. p̄cõ. l. iij. ſ. fi. r ſic preteritũ trahit ad p̄ſ. vt ar. ſ. de mili. teſta. l. tri p̄terti- bunus. ſ. cũ aliq; r plene dixi. ſ. n. i. l. p̄fundũ. Accur. tũ qz qz ¶ Nichil agetur. ſz ſi mortuus eſt cedẽs nõne heres ad p̄ſ. ei⁹ teneſ h̄re ratũ qd fecit defunct⁹. vt. ſ. c. venditor. rñ. trahit. ſic: ſed ob hoc non cõfirmatur ceſſio p̄la vt ſit ſeruitus

hoc videris ꝓceſſiſſe vt ſubſcit. nec maceria rẽ. r eſt ma Maceria paries vel murus de lapidib⁹ ſine cemẽto. vt. ſ. de ria qd verbo. ſig. que pertinent. ſ. partes.

¶ Non pot̄. vt maceria remoueat̄. r eſt rõ: qz ipſe qui p̄ponit interdĩctũ hz p̄ces ſe qd precario dedit nõ autẽ hz qz rogauit quod eſt neceſſert hoc interdĩctũ lo cũ habeat. vt. ſ. de preca. l. q̄ſitũ. ſ. i. tbi atq; rẽ. quid qz poterit facere. Re ſpõ. ſua auctorita te remouere pot̄. vt. ſ. ad. l. adũam. quẽadmodũ. ſ. ij. ¶ Intelligit. i. cõſtituto ſeruitu tis ex cauſa dona tionis. ¶ Inuito te. ſi ex maceria in tuo edificat. ¶ Secutus. vt C. de edi. pu. l. ſi is qz. r. C. de rei. ven. l. ij. ¶ Faciat intẽ- tionẽ. vtrãq; ſ. do mini. p̄ponẽtis in- terdictũ r hu⁹ qz p̄cario poſuit ma- ceriam conſeſto- riã intentantis. ¶ Precario. cũ tñ nolles remitte re ſeruitutẽ. quod patet coipõ qz pre- cario dabas. ſec⁹ ſi non hoc p̄tz. qz remittere videris vt. ſ. quemad. ſer. amit. ſi ſulliciũ. in p̄ncipi. qz eſt ſ. ¶ Uſucapicẽ. qz malã fidez vel ſcientiã ſeruitutẽ hz. vt. ſ. quemad. ſer. amit. l. ſi. r. C. de preſcrip. long. tẽp. qz pro li. l. ij. ¶ Permiſeris ſ. ponere maceriã in loco ſeruenti. ¶ Eceptuz eſt. ſez a iure. vt ſ. n. i. p̄ fundum. ¶ Eodẽ tpe. l. eo tpe quo poſtre- m⁹ cedit. vt. ſ. de officio. p̄cõ. l. iij. ſ. fi. r ſic preteritũ trahit ad p̄ſ. vt ar. ſ. de mili. teſta. l. tri p̄terti- bunus. ſ. cũ aliq; r plene dixi. ſ. n. i. l. p̄fundũ. Accur. tũ qz qz ¶ Nichil agetur. ſz ſi mortuus eſt cedẽs nõne heres ad p̄ſ. ei⁹ teneſ h̄re ratũ qd fecit defunct⁹. vt. ſ. c. venditor. rñ. trahit. ſic: ſed ob hoc non cõfirmatur ceſſio p̄la vt ſit ſeruitus

co ſeruire hz locũ interdĩctũ de precario: r ſi donata fuerit ſeruitus videtur remiſſa. hoc dicit Bar. ¶ Idem. ¶ Precario vicin⁹ in tuo maceriã induxit: iter dicto qd precario habet agi non pot̄. nec maceria impo- ſita donatio ſeruitutis perfe- cta intelligitur. nec vtiliter in- tenditur ius ſibi eẽ inuito te⁹ edificatum habere: cũ edificat- um ſoli conditionem ſecutus⁹ inutilẽ faciat intẽtionẽ. Le- terũ ſi in ſuo maceriã p̄cario qui ſeruitutẽ tibi debuit duxe- rit: neq; libertas vſucapietur⁹ et interdico eo qd precario hz vtiliter cuz eo ageſ. ¶ Si do- nationis cauſa p̄miſeris⁹ hoc interdico agere nõ poteris: r ſeruitus donatiõẽ tollitur.

¶ Si plures dñi ſeparati ſer- uitudẽ p̄ſtituerit: nouiſſima p̄ſti- tutiõẽ fuit⁹ cõfirmat: niſi mu- tatio atigerit in p̄ſona conſtitu- entis vel acquirẽtis vel alte- rius ex focis. Bar. ¶ Paulus. ¶ Eceptũ eſt⁹ vt plures dñiz non pariter cedẽ- tes ſeruitutẽ imponant vel ac- quirant: vt tamen ex nouiſſi- mo actu etiam ſuperiores cõ- firmet̄. perindeq; ſit atq; ſi eodem tẽpore⁹ omnes ceſſi- ſent. ¶ Et ideo ſi is qui primus ceſſerit vel defunctus ſit vel alio genere vel alio mō partẽ ſuam alienauerit: poſt deinde focius ceſſerit: nichil agetur⁹. ¶ Cum ei poſtrems cedat: nõ retro acquiri ſeruitus videtur

eo tpe quo poſtre- m⁹ cedit. vt. ſ. de officio. p̄cõ. l. iij. ſ. fi. r ſic preteritũ trahit ad p̄ſ. vt ar. ſ. de mili. teſta. l. tri p̄terti- bunus. ſ. cũ aliq; r plene dixi. ſ. n. i. l. p̄fundũ. Accur. tũ qz qz ¶ Nichil agetur. ſz ſi mortuus eſt cedẽs nõne heres ad p̄ſ. ei⁹ teneſ h̄re ratũ qd fecit defunct⁹. vt. ſ. c. venditor. rñ. trahit. ſic: ſed ob hoc non cõfirmatur ceſſio p̄la vt ſit ſeruitus

eo tpe quo poſtre- m⁹ cedit. vt. ſ. de officio. p̄cõ. l. iij. ſ. fi. r ſic preteritũ trahit ad p̄ſ. vt ar. ſ. de mili. teſta. l. tri p̄terti- bunus. ſ. cũ aliq; r plene dixi. ſ. n. i. l. p̄fundũ. Accur. tũ qz qz ¶ Nichil agetur. ſz ſi mortuus eſt cedẽs nõne heres ad p̄ſ. ei⁹ teneſ h̄re ratũ qd fecit defunct⁹. vt. ſ. c. venditor. rñ. trahit. ſic: ſed ob hoc non cõfirmatur ceſſio p̄la vt ſit ſeruitus

eo tpe quo poſtre- m⁹ cedit. vt. ſ. de officio. p̄cõ. l. iij. ſ. fi. r ſic preteritũ trahit ad p̄ſ. vt ar. ſ. de mili. teſta. l. tri p̄terti- bunus. ſ. cũ aliq; r plene dixi. ſ. n. i. l. p̄fundũ. Accur. tũ qz qz ¶ Nichil agetur. ſz ſi mortuus eſt cedẽs nõne heres ad p̄ſ. ei⁹ teneſ h̄re ratũ qd fecit defunct⁹. vt. ſ. c. venditor. rñ. trahit. ſic: ſed ob hoc non cõfirmatur ceſſio p̄la vt ſit ſeruitus

eo tpe quo poſtre- m⁹ cedit. vt. ſ. de officio. p̄cõ. l. iij. ſ. fi. r ſic preteritũ trahit ad p̄ſ. vt ar. ſ. de mili. teſta. l. tri p̄terti- bunus. ſ. cũ aliq; r plene dixi. ſ. n. i. l. p̄fundũ. Accur. tũ qz qz ¶ Nichil agetur. ſz ſi mortuus eſt cedẽs nõne heres ad p̄ſ. ei⁹ teneſ h̄re ratũ qd fecit defunct⁹. vt. ſ. c. venditor. rñ. trahit. ſic: ſed ob hoc non cõfirmatur ceſſio p̄la vt ſit ſeruitus

eo tpe quo poſtre- m⁹ cedit. vt. ſ. de officio. p̄cõ. l. iij. ſ. fi. r ſic preteritũ trahit ad p̄ſ. vt ar. ſ. de mili. teſta. l. tri p̄terti- bunus. ſ. cũ aliq; r plene dixi. ſ. n. i. l. p̄fundũ. Accur. tũ qz qz ¶ Nichil agetur. ſz ſi mortuus eſt cedẽs nõne heres ad p̄ſ. ei⁹ teneſ h̄re ratũ qd fecit defunct⁹. vt. ſ. c. venditor. rñ. trahit. ſic: ſed ob hoc non cõfirmatur ceſſio p̄la vt ſit ſeruitus

Liber Octauus.

dari: generaliter ergo intelligatur. vt. §. de ser. vt. pre. l. si seruitus.

a **Fundi. dominantis.**

b **Uedicare pot. s. iure directo. s. vili sic. dat. em. vtilis etiā creditou. vt. §. de serui. l. ei. q. itez vsufructuario.**

vt. §. d. remis. l. i. §.

idē iulia. itē vsufructuario. vt. §. d. sup. fi. l. i. §. fi. itē bo. fi. emptori. vt. arg. §. de pigno. l. si ab eo. cui fructuario ēt publiciana datur. vt. ar. §. de publi. l. si ego. §. i.

c **Cōstitueret. scz coact. post cōcessionē vsufru. vt. dic. i. put. ipe paterfa. p. se pstituebat. vt. §. d. ser. vt. pdi. l. olimpico. et hoc nō vt seruit. sed accessio. r. hoc subijcit nāq. r. c. Accur.**

d **Præstat. f. vnq. hoc vel alio casu.**

e **Uter. non tñ seruitutē vēdicare pot. directo: sed vtiliter pot. vt. §. si vsufr. pe. l. i. r. l. pe. r. dixim. §. p. xi. §. vel dic vt dicit. l. i.**

f **Interdicto. scz pmo. duo eniz sunt vt statim dices.**

g **Ufus. f. triginta dieb. vt statim dices.**

h **De iure. an ei qui agit debeat seruit. vel ei fundo q. soli dño debetur. vt. §. e. §. hec aut. s. cū vtile interdictū def. vt hic subijcit. et vtilis actio pro seruitute: quid refert de iure vel de facto agat. Rñ. pro facto suo habet directuz interdictuz. p. facto auctoris vtile vt hic subijcit. vel dic ibi vtile. i. efficax.**

i **Interdicto. f. pmo de itinere actuz pnia. sunt em duo q. capita. pñmū quo querit solū an eo anno fuerit vsus modico rpe. i. triginta dieb. vt. §. de itin. actuz pni. l. i. pñ. r. §. hoc interdicto. scdo agit de itinere reficiēdo. et differt a pmo. q. in scdo duo debet pbare actor. f. seruitutem sibi cōpetere: r. se vsu vt dicitur est. vt. §. de itin. actuz pni. l. i. §. hoc autē. an aut hoc scdm interdictuz fructuario datur. Rñ. vtile vt conf. §. lous.**

k **Pro snia iuliani. vt fructuario habeat interdictū.**

Hec aut in re actio p fessoria nulli alij q. dño fundi com petit. Seruitutez enim nemo alius vendicare potest q. is q. dñum in fundo vicino hz cui seruitute dicit deberi.

Fructuarius habet facultatē eandē p fundum domini p quē ibat dominus non iure seruitutis. h. d. Bar.

Recte nerat. §. scribit. si medij loci vsufructus leges: iter quoq. sequi p ea. f. loca fundi p que qui vsufr. pcessit pstitueret. quatenus est ad fruendū necessariū. Nāq. sciēdum est iter qd fruēdi grā fructuario pstat. nō esse seruitutē. Nēq. em potest soli fructuario seruit. deberi. Sed si fundo debeatur: r. ipse fructuari. ea vtetur.

Fructuario cōpetit iudiciū possessorium pro seruitute si cū domino. Bar.

Pōponi dicit fructuariuz interdicto de itinere vt posse si hoc anno vsus est. alibi em de iure: id est i p fessoria actio ne: r. alibi de facto vt in hoc interdicto querit. Qd r. iul. lib. xlvj. dige. scribit. Pro snia iuliani facit qd labeo scribit et si testator vsus sit qui legauit vsufructū debere vtile interdictū fructuario dari quē ad mo

Interdicta. de lit. actuz pni. r. ex secundo capite si vsus fuit testator vel venditor. Accur.

Ed r. si partē fundi. dicēdū est. vt emptor vtile habeat interdictū. nā r. seruitus fundo debita cōpetit etiā partis emptori. vt. §. de serui. r. l. i. via. §. quecunq. vnde non mirum si defructuario cū vsufructus sit pars domini.

Ed et si partem fundi quis emerit idem dicēdum est. I dem.

Oci corp. nō est dñij ipsius cui seruit. debetur: sed ius eūdi hz. Qui iter sine actu vel actu sine itinere hz: actio de seruitute vtetur.

In cōfessoria et negatoria habetur ratio interesse agentis. Barto.

In p fessoria actioe q. de seruitute mouet: fructus etiā veniunt. Sed videam. q. esse fructus seruitutis pnt. et est verius id demū fructū noie cōputandū si qd sit quod iter sit agētis/seruitutē nō phiberit. Sed r. in negatoria actioe: vt labeo ait/ fruct. pputant quāti iter est petitoris nō vti fūdi sui itinere aduersariū. Et hāc sniam r. pōponius probat.

He actiones cōpetūt cui libet ptra quēlibet ex dñis insolitiū. sed si deuenit ad interesse habetur respect. ad interesse agentis. Bar.

Si fund. cui iter debetur pluriū sit vnicuiq. in solidū cōpetit actio. r. ita pōpo. lib. xlvj. scribit. sed in estimatione id qd interest veniet. f. qd etus interest qui expenet. Itaq. de

et no. fructus r. non vsufructum debet. ne sit contra. l. de vsufruc. l. l. et. §. ut. q. l. cum essent. item no. q. non possidet qui agit. als non venient fructus. vt. §. si vsufru. pta. l. pe.

Non prohiberi. no. interesse pro fructu computari. quia als estimari non potest. vt. §. de vsuris. l. videamus an in omnibus. in fi. l.

Non vti. i. non fuisse vsu. Arzo.

Et pompo. non solum labeo.

In estimatione. i. dum estimatur interesse qd mchi pstat. cum esset cōstitut. vel id est fructus quia non fuit pstat. facit. §. de aqua plu. ar. c. l. supra. §. q. si is. r. §. item si opus.

Oci corp. quod saluet seruit.

Eūdi habz. vt. §. de ser. r. l. i. qui duo. p. Janere. qd est seruit. nā iter r. act. sunt diuerse seruitutes. nec vna est alia. vt. §. de adi. leg. l. i. qui tñ hz actū hz com moditatē itneri. vt. §. de ser. r. l. p. l. i. r. §. ser. vt. pdi. l. fi. vel dicas hic habere vnum sine alio indubitanter etiam quo ad cōmodū. vt. qz sic in pstitūda seruitute fuit actuz. vt vel sol. miter. vt tñ cū socio: vel cū equo vel vehiculo tñ. adeo autē sunt diuerse seruitutes iter r. actus vt si primo petij iter et amisi: n. chilominus petā actū. vt. §. de exceptio. ra iudica. l. si mater. §. si quis iter. Accur.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

Dem. sic vt. §. si vsufruc. vt. §. si vsufruc. pta. l. vti frui. §. in his. r. §. pe. r. §. fi.

A De iure. l. de seruitute. 230.
B Experimentur. l. in solidum.
C Proderit. sed non nocet. qd est mirabile. vt. Te. sed si de col. vel pot dici nocere vt ibi de no. 230. itez no. qd statuit in vno: in ei? sibi. vt. C. de diuer. referi. si libellum.
D Non possit. no vendicat aliqd in solidum: s3 per vnu non qrat pluribus. vt. 3. coia. predi. l. si.
E Ita agi. l. in solidu. ar. 7. de aq plu. arc. l. supra iter. 3. casti. s3 contra. 7. eo. 7. si forte. 3. si edes. Solu. dicas ibi specia- le in ea seruitute. vel dicas referri ad id qd dixerat de usufru.
F Impedete. i. valde pendente.
G Petedit. l. co- fessio sic et si h3 acti q seruitute s3 habiles faciat. vt. 7. de aq plu. arc. l. supra iter. in pn.
H De itinere. s3 scdo capite. qd est. 7. de itin. actus. pu. l. i. 3. at p- sor. 7. no. q. in isto interdico duo p- bari opz. vt ibi di- cit. in confessio- nis sufficit. l. ser- uitate debitas vt hic. 7. si h3 natu- ra ppetatis vt et qd az alia. vt. 7. de sterdi. l. 4. 3. qd a. itez non impedit vsuz seruitutis q reficere phibet. vt. 7. de acq. pos. l. pe. 3. l. 7. de vi et vi arma. l. vim fa- cit. et io refectio e gmitenda. vt. hic. 7. 3. de ser. vt. p. l. certo. 3. si tot. 7. l. qnt. 7. 3. si. i. l. re- fectiois.
I No tn. l. ppo- ner interdicia vel confessioia.
K Conuenit. na sic no debet qd reficere locu seruietie. vt. 7. de aqua plu. arcen. l. si puus. 3. l.
L Cui edes. ena et cui? edes no i totu libere sut. 230.
M In rem actione. i. negatoria.

Edes mee. f. sempromianis edibus.
O Alti? sicut min? tribuit q nichil tribuit. vt. 7. de tri- bu. ill. 3. videbat em q possz alit: qz phibitu fuit hoc tm- ne alit? tolleret. 230. hic no. q. quo ad certa psona agere no phibet. sic. 7. q. po. l. pig. ha. l. si por. 3. 3. simpli. 7. C. res iter ali. 7. ar. 7. 7. de excep. do. l. 4. 3. plane.
P Edes heo. ar. C. de rei ven. l. res alienas. Ac.
Q No liceat. qz testator phibue- rat gratia vicini- rum omnium.
R Agef. a quo- ctiqz cui? interest.
S Hec seruit? altius non tollen- di. de qua mo. 3. proxi. dixit.
T Ideo. me. id est medie. 230.
V Edibus. vl- terioribus.
X Tuis. id est medis.
Y Extollis. me- dias. 230. vt. 3. ti. l. l. in tradedis. 3. interpositis.
Z si forte. vt ia ego. q des- beo fuitutez. 7. sic mutat p fcas. Ac.
A Statutu. ad amittendam ser- uitatez. x. vel. xx. an. vt. 3. d. usufru. si in area. s3 quid si post. Rn. adhuc em restituenda. qd dicit dixi. 3. d. ser. ru. p. l. 7. attilicn?.
B Renascetur. q ad effectum. nec enim perijt ipso iu- re. vt. 3. ti. i. in tra- dendis. in fi. s3 si post tuc renouat. vt. 7. ti. i. l. si locus. ite vbi ifra tps ve- re amittit vt p flu- men ipa restaura- ta ipso iure restitui- tur. s3 si post tep? restaurat: tuc per- officiu iudicis re- nouat. vt. d. l. si lo- cus. 7. 3. qui. mo. usufruc. amit. l. repeti. 7. l. nisi sublato.
C Juris. i. seruitutis. 7. de hoc ponit eremplu 7. si for- te. 7. adde qd est. 3. si usufru. pe. l. pe. 3. sicut.
D Possessor est. i. quasi possessor seruitutis. nec enim
 tollere phibete in re actioe experiar. 23 em seruiat edes mee: ei tn cu quo agif no ser- uunt. hoc igit intedo hre me- ius altius tolledi iuito eo cuz quo ago. quatu em ad eu pti- net liberas edes habeo?
Media dom? depssa no im- pedit seruitute deberi: s3 me- dia eleuata seruit? iterpellat q ad eleuata steterit. h. d. Bar.
S Si cui oino alti? tollere no liceat: aduer? eu recte agef- tus ei no esse tollere: hec serui- tus et ei q vltiores edes ha- bet deberi poterit. Paulus.
T Ideo si inter meas et titij edes tue itercedat possum titij edibus? seruitute imponere ne liceat ei alti? tol- lere lz tuis? no imponat: quia donec tu non extollis: est vti- litas seruitutis. Ulpianus.
T si forte q medius est q seruitute no debeat alti? extulerit edificia sua vt ia ego? non videat luminib? tuis obstaturus: si edificauero fru- stra intedes ius michi no esse ita edificatum habere inuito te. S3 si intra tepus statutu? rursus deposuerit edificium suum vicinus: renascetur? tibi vendicatio.
Hic actioes copetit et qsi possideti fuitute: 7 qsi posses- sio di? si dom? detinet depssa: secus si fuerit eleuata. Bar.
Sciendu tn in his seruituti- bus possessore eundem esse iu- ris? 7 petitoze. 7 si forte no ha- beam edificatu altius in meo aduersari? me? possessor est? Nam cu nichil sit inuouatum
 kus. 7. 3. qui. mo. usufruc. amit. l. repeti. 7. l. nisi sublato.
 c. Juris. i. seruitutis. 7. de hoc ponit eremplu 7. si for- te. 7. adde qd est. 3. si usufru. pe. l. pe. 3. sicut.
 d. Possessor est. i. quasi possessor seruitutis. nec enim
 kh iij

Liber octauus.

Incor = vera est possessio in incorporalibus. vt. f. de acq. re. do. paralia seruus. §. incorporales. Accur. nõ vere a. Et civili actione. i. cõfessoria. azo. r. qd vi aut clam possidẽ vt subicit qd non dño rone iuris datur. vt. f. quod vi aut tur. clam. l. demq. in pñci.

b Quod vi aut clã. i. p. metũ iterdicti futuri. nam p opere facto tñi competit. vt. f. de ope. no. nũc. l. i. §. l. h. aut locũ siue pcessit nunciatio siue non: si modo clã fecit. vt. f. qd vi aut clam. seruus r. l. phibere. §. fi.

c Lapilli. vt retineat posses. ia = ctus ei lapilli pot tactu sessionem rene = possessio re = re nõ aut amitte = re facit. vt. f. de ope. no. nũ. de pupillo. §. memnisse. itẽ psum. vt. §. pri. r. §. de ser. vt. pre. seruitutes que in supficie. in fi. sed vt q. p seruitute non fiat nunciatio vt. f. de ope. no. nũ. l. q. viã. que est §. Solu. hic in vrbis ca seruitute loq = tur: in qua aliud est qd in rustica. vt. §. de ser. vt. pre. l. inter seruitutes. §. fi. vel vt ibi.

d Effectus. sic ergo patientia p = iudicat. vt. C. ad velle. l. si sine. §. q. si patientia. r. f. de aqua plu. ar. l. fabinus. in prin.

e Sed ne. i. sic imponi põt nerẽ. nam hec est seruitutũ natura. vt. §. de ser. quotiens. f. Assert. vt. f. e. l. in fi. Accur.

g Proposita spẽ. secus in alijs spẽb. vt dixi nõ p. l. §. de sui. quotiẽs r. sic in hac speciale. vt hic. et. f. e. l. pri. r. l. sicut. i. rñ. r. §. distant. r. §. de ser. vt. predi. l. eum debere.

h Derelinqre. idẽ in usufru. vt. §. de usufru. l. cũ fructuarius. r. l. sed cum. Azo.

i Scribit. r. sic nõ reficere: qd nõ liceret si psona esset obligata. Sed ob. in cã nõrali vbi est obligatio persona lis. et tñ põt relinquare. §. et ibi in rẽ scripta est. Ac.

k Hec asit actio. cõfessoria. que proponitur pro ser =

uitute oneris ferendi. l. Cõpetit. directa. §. vtilis sic. vt no. §. l. q. m. Et aduersus dñm. noli repetere nõ: §. dicas qd ad uerfus quẽlibet qui seruitutem impedit datur cõfessoria. vt. f. eo. si quis diurno. §. fi.

ille possidet: r edificantes me prohibere põt: r ciuili actioẽ r iterdicto qd vi aut clã. Idẽ est r si lapilli iactu ipeditit. Sz si patiẽte eo edificauero: ego possessor: ero effectus. **Hic iuriscõsultus vsqz ad l. sicut. §. aristo. loquit de seruitute oneris ferendũ r tigni imittẽdi. r breuiter hoc intrẽdit Pro seruitute oneris ferendi cõpetit hec actio: etiã vt reficiatur paries qd debet sustinere onus. que actio est in rem r competit cuiuslibet ex dominis in solidum sicut in alijs seruitutibus. h. d. Bar.**

Etia de seruitute que oneris ferendi causa iposita erit actio nobis cõpetit vt r onera ferat et edificia reficiat ad eũ moduz qui seruitute imposta comprehendit. Et gallus putat nõ posse ita seruitutem imponi vt quis facere aliquid cogatur: sed ne me facere prehiberet. Nam in omnibus seruitutibus refectio ad eũ pertinet qui sibi seruitutes asserit non ad eum cuius res seruit. Sed preualuit seruij snia in pposita specie: vt possit qd defendere sibi ius eẽ cogere ad uerfariũ reficere parietem ad onera sua sustinenda. **La = beo autẽ hanc seruitutem nõ hominẽ debere sed rem. Deniqz licere dño rem dereliquere scribit. Hec asit actio: i rem magis est qd in personaz**

uam. vt. f. de ope. no. nun. l. de pupillo. §. fertus. secus in rustica. vt. f. de op. no. nun. l. qui viam. accur.

Arũ. adhuc superioẽ materiam psequitur. **h Actionũ. quib. agit de pariete faciendo. r qd bus agit de patientia prestanda.**

c Officio iudicis. hoc post litẽ cõtesta. secus si añvbi tñ cautio interponit. vt. f. de ope. no. nũ. si prius. Accur.

d Aut. proet.

e Ut iubeat. scz precise. vt. §. l. proxi. §. etiam. r. §. de

et nõ alij competit qd domino edium r aduersus dñm: sicuti ceteraz seruitutũ intentio.

Si edes pluriũ dñorũ sint an in solidum agatur. Papt. lib. liij. qñtionũ tractat r ait singulos dños in solidum agere sicuti de ceteris seruitutibus: excepto usufructu. sz nõ idẽ respondenduz inquit si cões edes essent q onera vicini sustinerẽt. Modus aut refectio nis in hac actione ad eũ modum pertinet qui in seruitute imposta continetur. forte vt reficiat lapide quadrato vel lapide structili: vel quibet alio opere qd in seruitute dictũ est.

In hac actione veniunt fructus. itẽ paries põt effici melior non deterior. h. d. Bar.

Veniunt r fructus i hac actione. i. cõmodum qd haberet si onera ediu eius vicinus sustineret. Pariete autẽ melioẽ qdem qd in seruitute imposituz est facere licet. deteriorẽ si faciat aut per hanc actione: aut per operis noui nunciationez prohibetur.

In hac actione per officiu iudicis fit restitutio rei et prestatur cautio r contra nõ restituetur iuraf i litẽ. Bar. Dau.

Arũ actionis uentus iudicis: aut res presterur aut cautio. res ipa hoc est vt iubeat ad uerfariũ iudex emẽdare vittũ parietis: r idoneum psta

nam. vt. f. de ope. no. nun. l. de pupillo. §. fertus. secus in rustica. vt. f. de op. no. nun. l. qui viam. accur.

Arũ. adhuc superioẽ materiam psequitur. **h Actionũ. quib. agit de pariete faciendo. r qd bus agit de patientia prestanda.**

c Officio iudicis. hoc post litẽ cõtesta. secus si añvbi tñ cautio interponit. vt. f. de ope. no. nũ. si prius. Accur.

d Aut. proet.

e Ut iubeat. scz precise. vt. §. l. proxi. §. etiam. r. §. de

n Intentio. id est actio.

o Si edes. qui bus seruitur.

p Agat. p seruitute oneris ferendi q In solidum. sz elhatio ad id qd i terest fuocet. vt. §. e. l. loci. §. si fudus

r Exceptorũ fru. qd e diuiduz idẽoz pro partibus perit: sz alie seruitutes sunt in diuidue. vt. f. ad l. falcid. l. i. §. usufru. r. §. de usufru. usufructus et ab initio. Accur.

f Inquit. qd d. dictũ est in usu fru. si cões edes. idẽ tñ qd in ceteris seruitutibus. vt. §. e. l. loci. §. sed si dñorum. que est cõtra. vel vt ibi.

t Refectio nis parietis. pro onere ferendo. Ac.

y Actioẽ. qua agitur p hac seruitute vel opere vt fiat. Accur.

x Quadrato. als lapide qdra = to. et als lapide manufrato.

y Dictũ. serua tur § dictum. vt hic. r. §. eo. loci. §. si qd michi. si nichil est dictũ seruat cõsuetudo. vt. f. de aq. plu. arcẽ. si prius. §. placuit.

z Prohibet. r hec nunciatio habet eã imposti

nam. vt. f. de ope. no. nun. l. de pupillo. §. fertus. secus in rustica. vt. f. de op. no. nun. l. qui viam. accur.

Arũ. adhuc superioẽ materiam psequitur. **h Actionũ. quib. agit de pariete faciendo. r qd bus agit de patientia prestanda.**

c Officio iudicis. hoc post litẽ cõtesta. secus si añvbi tñ cautio interponit. vt. f. de ope. no. nũ. si prius. Accur.

d Aut. proet.

e Ut iubeat. scz precise. vt. §. l. proxi. §. etiam. r. §. de

Lapilli tactu sessionem rene = possessio re = re nõ aut amitte = re facit. vt. f. de ope. no. nũ. de pupillo. §. memnisse. itẽ psum. vt. §. pri. r. §. de ser. vt. pre. seruitutes que in supficie. in fi. sed vt q. p seruitute non fiat nunciatio vt. f. de ope. no. nũ. l. q. viã. que est §. Solu. hic in vrbis ca seruitute loq = tur: in qua aliud est qd in rustica. vt. §. de ser. vt. pre. l. inter seruitutes. §. fi. vel vt ibi.

rei vendi. l. qui restituere.

a Altius tollere. s. parietē: etiam imponere ei et ibi tenere onera. vt. l. i. p. i. s. ij. vel altius tollere edificium cui debetur seruitus nisi plus grauet. vt. s. de ser. vt. p. l. i. seruitutes. s. si sublatum.

b Tollere. s. milis cauno ē. s. de usufru. l. cuius. cūq. s. si fundus s. an hic vtrāq. si mul. p. l. i. de reficiēdo. et q. non phibeat. Rñ. si mul. vtrāq. a p. l. i. p. l. i. a p. i. n. c. i. o. n. o. v. e. n. i. t. d. i. c. e. r. e. f. i. c. i. e. d. i. v. t. a. r. s. v. i. s. u. f. r. u. q. u. e. a. d. c. a. l. i. i. r. n. s. an aut. r. s. de iud. l. i. in omnibus.

c Absoluatur snta interlocutoria a cautione. vñ oē iudiciū absolutōiū dī si an sententiaz diffinitiuā cauerit. vt. i. l. i. de p. p. r. t. e. p. ac. s. f. i. d. **d** Condēnet. s. i. u. d. e. r. i. d. e. s. e. t. i. a. s. i. c. a. u. t. i. o. p. s. t. e. t. u. r. r. e. s. a. u. t. n. o. s. u. p. e. r. e. s. t. e. s. t. e. s. t. e. n. i. n. r. e. a. c. t. i. o. p. s. e. r. u. i. t. u. t. e. i. n. q. u. a. i. u. r. a. t. i. n. l. i. t. e. m. v. t. i. d. e. i. n. l. i. t. i. u. r. l. i. i. l. i. a. c. t. o. n. i. b. u. s. s. q. d. e. c. o. t. r. a. s. i. r. e. s. n. o. n. c. a. u. t. i. o. p. s. t. a. t. a. n. p. p. t. e. r. c. a. u. t. i. o. n. e. i. u. r. e. f. i. n. l. i. t. e. Rñ. n. o. s. c. a. p. t. p. i. g. n. u. b. c. o. h. e. r. e. b. i. t. a. d. c. a. u. t. i. o. n. e. i. u. d. i. c. i. s. o. f. f. i. c. i. o. v. t. i. s. i. d. e. s. a. n. t. i. d. a. t. u. s. s. c. i. e. d. i. n. o. e. i. t. u. r. a. r. i. p. t. i. n. l. i. t. e. q. u. a. d. c. a. u. t. i. o. n. e. s. n. e. q. a. c. t. b. o. s. i. n. e. q. i. r. e. a. g. i. p. t. s. i. i. u. d. i. o. f. t. f. i. n. i.

e Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

f Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

g Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

h Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

i Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

k Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

l Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

m Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

n Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

o Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

p Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

q Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

m Deum. l. michi seruientē. et ita aliqd dī meū. sic et J. q. d. cū eo. l. i. in prin. Accursius.

n Seruitutis. i. gñalitatē vel regulā. sed pma sic. vt. s. de ser. l. quoties et s. eo. et si forte. s. etiam.

o Quis possessoris. pdest aut ad multa hēri. p possessorē. pmo quia hēbit maiores in ducias. vt. s. de fer. l. i. s. cdo qz nō iurabit pzi de calū. vt. C. de iur. calū. l. ij. i. pñ. Itē qz nō hz necesse puo care ad iudiciū. si finet vero partes actoris vt debeat probare sibi ostentatā finitū. cū ei cōstet hāc domuz aliqn fuisse liberāz nūc presumit nisi p. p. b. e. t. vt. C. de p. b. a. s. i. u. e. p. o. s. s. i. d. e. t. r. C. d. p. i. g. n. a. c. t. i. o. l. n. e. c. c. r. e. d. i. t. o. r. e. s. s. i. s. z. d. e. s. t. a. r. J. d. e. p. b. a. l. c. i. r. c. a. v. b. i. p. b. a. t. s. e. i. n. g. e. n. u. i. q. p. o. s. s. i. d. e. t. v. t. l. i. b. e. r. t. q. u. a. r. e. g. s. e. c. u. s. p. o. s. s. e. t. e. t. i. a. z. d. i. c. i. i. p. m. e. s. s. e. l. o. c. o. p. o. s. s. e. s. s. o. r. i. s. s. i. q. u. a. t. u. r. a. n. d. n. s. f. u. e. r. i. t. n. e. c. n. e. q. u. i. p. s. t. i. t. u. i. t. v. t. s. i. v. s. u. s. p. e. t. a. l. v. t. i. f. r. u. i. a. b. i. q. s. i. f. o. u. t. e. r. c. I. tē s. i. q. u. a. t. u. r. a. n. s. i. t. d. n. s. e. i. r. e. i. c. u. i. d. i. c. a. t. d. e. b. e. r. i. f. u. i. t. u. t. e. n. o. t. e. n. e. b. i. t. u. r. p. b. a. r. e. q. u. i. s. i. n. o. e. e. r. i. n. p. o. s. s. e. s. s. i. o. n. e. s. e. r. u. i. t. u. t. i. d. p. b. a. r. e. c. o. g. e. r. e. t. v. t. s. e. l. i. i. s. h. e. c. a. u. t. f. m. B. z. o.

p Seruitutez. dices ad se ptiere.

q Defendit. p cōfessorā nō psonali. Accur.

r Declarari. s. nōne vbi cūqz agit psonali actione p seruitute agit vt pstituat p sniam. et sic pstituit q nō erat vt. s. de serui. l. p. p. i. r. de serui. r. u. s. t. i. p. r. e. r. a. t. t. i. l. i. c. i. n. o. i. n. f. i. r. J. e. i. s. c. u. i. u. s. q. s. u. n. t. J. S. o. l. h. i. c. d. e. f. e. n. d. e. b. a. t. s. e. h. a. b. e. r. e. s. e. r. u. i. t. u. t. e. n. o. s. i. b. i. d. e. n. o. u. o. p. s. t. i. t. u. i. s. c. i. a. t. u. r. q. d. i. c. i. t. s. e. d. n. i. m. r. e. i. v. t. s. d. e. r. e. i. v. e. n. l. e. x. d. i. u. e. r. s. o. s. i. s. e. c. u. s. a. u. t. s. i. n. o. u. a. p. s. t. i. t. u. i. p. r. e. t. e. d. e. r. e. t. v. t. d. i. x. i. r. a. r. s. d. e. i. u. d. i. l. q. u. i. s. e.

s Amisit. s. z. seruitutem.

t In dñio edii. s. restituēdo finito tpe pscriptōis post litē p. r. e. s. t. a. v. t. i. n. s. t. i. d. e. o. f. f. i. i. u. s. i. d. a. r. e. h. i. b. e. d. i. s. r. C. d. e. p. s. c. r. i. p. l. o. n. t. e. p. l. n. e. c. b. o. n. a. s. z. q. u. o. s. u. i. t. q. c. e. n. s. e. t. i. m. o. b. i. l. i. u. s. v. t. C. d. e. s. e. r. u. i. l. i. j. v. e. l. d. n. i. u. m. r. e. i. i. m. o. b. i. l. i. u. s. p. s. c. r. i. b. i. t. u. r. p. o. s. t. l. i. t. e. p. r. e. s. t. a. v. t. C. d. e. r. e. i. v. e. l. l. m. o. r. e. l. y. v. s. i. c. a. p. i. o. f. i. n. i. a. t. u. r. e. i. s. t. o. v. t. s. d. e. r. e. i. v. e. l. s. i. p. o. s. t. Rñ. h. s. u. n. t. p. r. e. s. t. a. t. a. l. a. l. i. u. n. o. s.

u Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

v Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

w Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

x Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

y Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

z Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

aa Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ab Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ac Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ad Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ae Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

af Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ag Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ah Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ai Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

aj Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ak Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

al Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

am Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

an Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ao Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ap Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

aq Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

ar Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

as Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

at Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

au Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

av Si tigna sunt imissa dī esse in quasi possessione seruitutis: sicut dī esse aduersarius in quasi possessione libertatis. Barto.

prescribitur que supponit prescribēs. vt. s. de dolo. l. si.

a Casaria. in qua fiebat casei.
b Jure. s. seruitus. vt superior cogat suscipere fumū 7 ppter hoc fenestras dimittere. suscipit tñ sicut naturaliter ascēdit nisi inferior faciat aio iniuriandi. vt. s. de iniur. l. si. 7 mu
 niat se sicut p̄t. s. nō sic cōtra de aq̄ q̄ recte p̄icitur. at fumus naturaliter diuertit.

c Immitti. nō iure. qz illi licet se munire. 7 qd̄ infra dicit agi qz. scz se muniendo fin. R. alij dicunt agi negatoria vtili. 7 ideo vtilis qz nulla fuerat seruitus p̄stituta. ad qd̄. s. de serui. vt. p̄edi. l. qd̄. 7. s. eo. s. iustitias. 7. l. si quando Jo. dixit etiā dire cras dari. s. nulla vn̄ fuerit 7 magis nūc q̄ tūc qñ aliqñ fuit seruitus.

d Admittat. s. superior domus. nā tūc fenestras dimittere et alijs modis dz recipere sicut in seruitute constituenda actum est.

e Facere licet. no. in suo facit qd̄ vult qlibet nō in alieno. vt. s. de rei. l. statuas. et. s. de ser. vt. p̄edi. s. iustitias circa p̄i. 7. s. de aq̄ plu. ar. l. i. s. de eo ope s. s. i. de dā. l. fec. l. fluminū. s. fina. vbi etiā alienam aquam aufert. Sol. ibi in suo tñ fodiebat nō in alieno. et non animo nocendi: sed sibi p̄ficiendi. vt. s. de aqua plu. ar. cen. l. i. s. idem ait aquam.

f Immissione. vt neutri liceat iure seruitutis: s. alteri licet naturaliter: alterum non.

g Id ita facere. i. iure seruitutis. Accur.

h Scribere ait. similitudinē ponit. Accur.

i Agi. per pactū. vel dic actione negatoria.

k Ex cōducto. qz cū eo cōuenerit vt ei prestarent facultatē immittendi fumū in superiores edes.

l Agas. qz locatores agent nō conductores.

m Fumum immittere. quando seruitutē nō dz. s. et iniuriari poterit agere. vt. s. de iniur. l. fina.

n Per p̄riū. qñ. s. dz sicut p̄t agi negatoria seruitute nō p̄stituta: ita p̄fessoria ea p̄stituta. Accur.

o Agi poterit. per pactum.

p Ut possidetis. s. vtile. vt. s. de ser. l. pe. 7. ar. s. de in tur. l. sane. 7. s. de vt. 7. vi ar. l. vim facit. et. s. vti possi. l. si duo. s. hoc interdictū. hoc s. dat. p quasi possessione seruitutis vel libertatis. vel dic qz p vera possessione rei q̄

interdictū vt possidetis poterit locū habere: si qd̄ phibeatur qualiter velit suo vti.

q Non valet pactus vt allicui liceat facere qd̄ de iure cōi facere poterat: fecit de iure cōmuni facere nō poterat. Bar.

r Apud pōponitū dubitabatur. l. xj. lectionū an qd̄ possit ita agere licere fumū non grauē puta ex foco in suo facere aut non licere. Et ait magis non posse agi. sicut agi non potest ius esse in suo ignem nō facere aut sedere aut lauare.

s Idem in diuersum pbat. nā et in balneis inq̄t vaporibz cū qñtilla cuniculū p̄gēt i horis Julij istruxisset: placuit potuisse talē seruitutem imponi.

t Natura confessionis est vt p̄ ea destruat qd̄ est factum s̄ debita s̄uitutē: s. si edificium ius seruitutis extinxit de dolo

u Agitur. Bar. Paulus. In eo loco p̄ quē michi iter debet tu edificaueris: possum intēdere ius michi eē ire agere. s. si pbauero: inhibebo opus tuū. Itē iulianus scribit si vicinus edificādo in suo effecerit ne stillicidiū meū reciperet: posse me agere de iure meo. id est ius esse michi immittēdi stillicidiū: sicut in via

vel nulle. si agā vt facias vel nō facias grauē vel nō graue fumum in tuo. nec em̄ aliqd̄ eoz michi expedit. vt. s. de serui. quoties. agi tamē potest vt non immittas ignē vel fumū vel qd̄ aliud in meum. vt. s. e. l. s. idem qz.

b Idem. scz pomponius. non dicas idem ius quia hoc falsum esset.

c Probat. qd̄ sequit. pbat qd̄ in contrario casu contrarium ponendo ad p̄mū. si michi permittas vt i tuo quid faciā. tenet em̄ seruitus. s. supra vbi in meo. p̄mitte me facturū vel nō facturū nō teneat. 7 hoc qz interest: me cōtradicat p̄cedētibz.

d Capozibus. i. flammis. Accur.

e Quintilla. proprium nomē dñi loci seruitutis.

f Pergentem. deriuatum.

g In eo loco. sicut in via. i. itinere. vt in p̄n. huius legis.

inquietat. p seruitute quā non dz. 7 econtra. p ha possessione rei dñan- tis que inquietat eo q seruitute de bita vt non per- mittitur.

q Suo vti. i. seruitute debita. vel dic possessione ha rei vt referas ad eū q nō dz sicut r

r Ita agere. p pactum.

s Nō grauem in hoc vt fuitus.

t In suo. s. ei qui p̄mittit seruitutē q nō dirigat in tuum. Accur.

v Nō licere. s. eō villo mō. 7 neutro casu interest: qz nō immittenda tur in eum.

x Et ait. scz s. s. de rei. l. statuas. et. s. de ser. vt. p̄edi. s. iustitias. 7. l. si quando Jo. dixit etiā dire cras dari. s. nulla vn̄ fuerit 7 magis nūc q̄ tūc qñ aliqñ fuit seruitus.

y In suo. alij nō dño. vt dic dño qz neutrum valet iure seruitutis.

a Aut lauare. qz magis psonales q̄ p̄diales seruitutes dicerentur

vti possidetis. s. vtile. vt. s. de ser. l. pe. 7. ar. s. de in tur. l. sane. 7. s. de vt. 7. vi ar. l. vim facit. et. s. vti possi. l. si duo. s. hoc interdictū. hoc s. dat. p quasi possessione seruitutis vel libertatis. vel dic qz p vera possessione rei q̄

interdictū vt possidetis poterit locū habere: si qd̄ phibeatur qualiter velit suo vti.

q Non valet pactus vt allicui liceat facere qd̄ de iure cōi facere poterat: fecit de iure cōmuni facere nō poterat. Bar.

r Apud pōponitū dubitabatur. l. xj. lectionū an qd̄ possit ita agere licere fumū non grauē puta ex foco in suo facere aut non licere. Et ait magis non posse agi. sicut agi non potest ius esse in suo ignem nō facere aut sedere aut lauare.

s Idem in diuersum pbat. nā et in balneis inq̄t vaporibz cū qñtilla cuniculū p̄gēt i horis Julij istruxisset: placuit potuisse talē seruitutem imponi.

t Natura confessionis est vt p̄ ea destruat qd̄ est factum s̄ debita s̄uitutē: s. si edificium ius seruitutis extinxit de dolo

u Agitur. Bar. Paulus. In eo loco p̄ quē michi iter debet tu edificaueris: possum intēdere ius michi eē ire agere. s. si pbauero: inhibebo opus tuū. Itē iulianus scribit si vicinus edificādo in suo effecerit ne stillicidiū meū reciperet: posse me agere de iure meo. id est ius esse michi immittēdi stillicidiū: sicut in via

vel nulle. si agā vt facias vel nō facias grauē vel nō graue fumum in tuo. nec em̄ aliqd̄ eoz michi expedit. vt. s. de serui. quoties. agi tamē potest vt non immittas ignē vel fumū vel qd̄ aliud in meum. vt. s. e. l. s. idem qz.

b Idem. scz pomponius. non dicas idem ius quia hoc falsum esset.

c Probat. qd̄ sequit. pbat qd̄ in contrario casu contrarium ponendo ad p̄mū. si michi permittas vt i tuo quid faciā. tenet em̄ seruitus. s. supra vbi in meo. p̄mitte me facturū vel nō facturū nō teneat. 7 hoc qz interest: me cōtradicat p̄cedētibz.

d Capozibus. i. flammis. Accur.

e Quintilla. proprium nomē dñi loci seruitutis.

f Pergentem. deriuatum.

g In eo loco. sicut in via. i. itinere. vt in p̄n. huius legis.

A Edificauerit. domus loci seruentis.
B Habet. quidam alius.
C Amisit. rei mutatione. Accur.
D Dada. de hoc plene dixi. s. q. mo. vsufr. amit. l. re.
E Dea. no seruiente. Accur.
F Retinet seruitute. qz nisi tota perdi non pot. vt s. de s. ru. p. l. vna

G Alia. cu ca q seruit als amittitur. vt. J. titu. i. is cui. Accur.
H Qs diutur no. r. p. id e.
I De iure. i. ti. vt subiecit. et sic no. spale in seruitutib' vt sine ti. p. scribant. vt h. r. J. de aqua plu. ar. l. i. s. fi. r. l. fi. r. J. de iure. actuz pui. u. l. apparet. r. ar. gu. J. de iur. l. cuz de in reuer. alij dicunt q est necessarius allegari titu ls: no aut necesse est pbari directo: sed p vsu. r. an. ar. J. de vsur. l. cuz de in remver. Itē in eo q dat vtilit post pferip. no. ar. q p scriptione

Seruituteo si ne utu lo pscr buntur

Dnium no qrit dñium. vt pferi. et. C. de pferip. xxx. an. si qis em= no qrit. p. ioma. s. l.

S I qd diutur no. r. p. id e. De iure. i. ti. vt subiecit. et sic no. spale in seruitutib' vt sine ti. p. scribant. vt h. r. J. de aqua plu. ar. l. i. s. fi. r. l. fi. r. J. de iure. actuz pui. u. l. apparet. r. ar. gu. J. de iur. l. cuz de in reuer. alij dicunt q est necessarius allegari titu ls: no aut necesse est pbari directo: sed p vsu. r. an. ar. J. de vsur. l. cuz de in remver. Itē in eo q dat vtilit post pferip. no. ar. q p scriptione

C Per vsu partu retinetur seruitus tota. Bar.

Qui latiore vta vel angustiore vsus est retinet fututef sic uti qui aqua ex qua us hz vtendi alia mptat vsus est: retinet us suum.

In pscriptioe seruitutis realiu non acquiritur titulus. hoc dicit Bar. Ulpianus.

S I qd diuturno vsuz lo go quasi possessioe us aque ducede nactus sit: no ee ei necesse docere de iure quo aqua constituta est: veluti ex legato vel alio mo. s. vtilit hz actionez vt ostendat p annos forte torse no vi non clam no precario possedisse.

Confessoria competit contra quelibet qui vsu seruitutis impedit. Bar.

Agliaut hac actioe poterit no tm cu eo i cui' agro aq orif vlp cui' fundu ducit: versuetia cu omibus agi poterit qcuqz aqua ducere ipeditur/ ex plo ceteraru fututu. Et gñalē q- cuqz aqua ducere ipedit: hac actioe cu eo expiri potero.

Impeditur. l. me. r. no. q qda libri hnt no ducere. i. ipedit vt no possim ducere. alij sine no. r. tuc plana est.

Potero. no refert q sit dñs rei q phibet v' no. vt. J. b. iti. act. qz pui. l. iij. s. idē i. ul. r. J. de aq. r. est. l. i. s. cōpetit.

Aplana. alij hnt no possit. et tuc lege similitur inter rogatiue ppter id qd dicit queritur. non soluit hec sed a qsto. tu th dicas no posse agi vt de ponatur. vt. J. cō diui. fabinus.

Causa ex socijs p' aliū edificante impedire iure p' iunctio nis no iure fututu. B. Mar.

A vnus ex socijs i cōi loco inuitis ceteris iure edificare possit. l. an si prohibeat a socijs possit cum his ita experiri ius sibi ee edificare. r. an socij cum eo ita agere possint ius sibi phibēdi ee: v' illius edificadi no ee. r. si edificatu ia sit: no possit cum eo ita experiri ius sibi no esse ita edificatum habere qritur: Et magis dici pot phibēdi pot' qz faciēdi ius socio esse. qz magis ille qui facere conat quodammodo sibi alienū quoqz ius p'cipit: si qst dñs solus ad suū arbitrium vti iure cōi velit.

In negatoria cogitur vici' cauere q in futurum seruitute non vtiatur. Bar. I. abole.

Si ius illi no esse tigna i pariete meū immissa habere: an et de futuris no im mittēdis cauendū est? Rñ. tu dicit officio contineri puto vt de futuro quoqz opere cauere debeat.

Non potest qd habere canale in suo per qd aqua p' iecta tur in alieno. Bar. Procul.

Fistulas quibus aquaz duco in viam publicaz habeo: r' he rupte iundāt parietez tuum: puto posse te me cum recte agere ius michi no esse flumina ex meo in tuum parietem fluere.

Qui tigna immittit vltra qz statutu litractione negatoria tollere cogat. Bar. P' op.

S i cum meus proprius esset paries passus sim te imittere tigna que antea

Antea. hec tigna concedo imittere. scens si dicas seruitutē tigni imittēdi pcedo: no addēdo numerum.

qsto. tu th dicas no posse agi vt de ponatur. vt. J. cō diui. fabinus. o Prohibendū non tā seruitutis iure. vt. s. de ser. vt. p' dno. l. ire cōi. p Uelit. reficere tñ inuito alio pot. vt. C. de edf. pui. l. si vt. Accur.

Si ius. deat cauet q p futo. vt. s. de ser. vt. p' dno. q edificum. idē in vsufu. vt etiā in futuruz bene vti. vt. s. de vsufu. si cui' s. s. si ples. idē in act. aque plu. arc. vt. J. de aqua plu. ar. l. atthei' s. pe. idēz in actioe arbitria qñs. vt. J. b. eo quod cer. lo. l. q si ephesi. s. interdū idē in colono. vt C. in q. can. co. l. i. sed cōtra. J. de vris. l. i. vbi dicit p vsuris futuris no cauedū. So. istud est hic id qz nunc michi ius cōpetit vt non immittas nūc nec in futurū at p vsuris futurū nullū ius habeo.

Fistulas. habeo. s. z pro me. Azo.

Agere. arg. p nobis in eo qd no. s. eo. l. ij. in fi. i. respon. t Fluere. vt. s. de ser. vt. p' dno. l. fistulam. Accur.

S cum meo. immittere tigna. ideoqz tui quasi possessione seruitutis es. vt s. eo. et si forte. s. sciendum.

si pulatione damni infecti. qz vicio hosa non loci dāni dari videt. vt. j. de dā. infe. l. flumini. s. pterea. h autē vito mali panet. s. media solu. verior est. agi etiā loca ti si cōductor talia facit. vt. l. loca. qui domum.

I Scuius familia. phibeat. dñi volūrate. Ac.

Cā cognita. scz summanum. vt argu. j. de carbo. edic. l. iij. s. cause. **C** Bona. omnia olim vt. j. quib. ex cau. in pos. ea. l. i. hodie pō p mentiura debiti declarati in psonalib. vt in aū. de exhi. s. cū qdā. col. v. h aut in possessione seruitutis si age retur cōfessoria si cut in actōe in rē in possessione rei pente. vt. C. s. p. scrip. xxx. an. si qd emptio. s. fi. licet ibi personali non reali fuit actum. **C** Aque. quaz cōstitui sibi actor petebat actiōe ex stipulatu. vt ex te stamēto. vt statiz subicit. vbi dicit qd nouo pstituit e. **C** Cōstituitet f. de nouo. r. sic est cōtra. s. eo. l. licuit. s. s. si qra. Sol. vt ibi. itē hec constitutio fit ad tps et cautio de nō im pediēdo. f. donec egerit negotia et probauerit ius non esse ducendi. vt. j. de oper. no. nun. l. si prius. et. j. de dam. infec. l. a quo fūdus. Itē cauebit de dāno si quod post cautionē contingat. **C** Et si qd. supple resartire. si quid etc. **C** Sccatitib. pūmū aut dñi relitui statim anteqz ad agēduz negotia admittat. vt h subicit. Et sic nota qz effici de possessore petitor. ppter cōiunaciā. vt. C. quomodo r. quando iudex. l. consentaneum. **C** De cōi. dāno. ppter culpā agētis. als r. victoria pdest r. amissio nocet et als. vt. s. e. loci. s. si fūd. et de aqua plu. ar. l. supra. s. cassius. **C** De dolo. f. s. locū. nā p aduersariuz p iudicat snia. vt. j. de aqua plu. ar. l. supra. s. cassius. nisi i subfidū. vt ar. s. de eo p quē fac. erit. l. fi. r. qd dicit de dolo. dic. i. cōi. di. noie doli. vt. d. s. cassi. r. j. fa. her. r. puto. s. s. de dolo.

I Scuius familia vicini phibeat aquā ducere sui potestate nō faciebat ne secum agi posset: querit actor qd sibi faciendū esset. Respō. oportere pteozē causa cognita iubere dōa aduersarij possideri: r. non ante inde discedere qz is actori ius aque ducende cōstituisse. Et si quid quia quaz ducere prohibitus esset siccitatibus detrimenti cepisset: veluti si priata arborēve exaruisent.

C Sententia lata contravnu ex sociis non p iudicat ceteris si eius culpa acciderit. secus si dolo. Bar. Marcel.

S de cōi seruitute quis bene qdē debere intendit s. aliquo modo litē pdidit culpa sua: non est equū hoc ceteris dāno esse. sed si p collusionē cessit litē aduersario: ceteris quoqz dādā esse actionē de dolo: cels. s. scripsit: idqz ait Sabino placuisse.

C Qui negat rē videtur velle vt ei concedatur seruitus per aliam rem propriā prout ipe vrebatur. Bar. Scuola.

U Estatrix fundo quē legauerat casafunctas habuit: quesitū est si he fundo legato non cederent. cūqz legatarius vēdicasset: an iste fūdus aliquā seruitutē casafunctas

alij dicit neg. gest. noie doli. vt. r. s. de neg. gest. q. aliena. s. vno. r. j. cōi. di. l. arbor. s. si p eundē. alij dicit eū qd egit hic alteri. pcuratorem fuisse. nam eo existēte nō soluēdo agit p aduersariū de dolo. vt. s. de dolo. l. r. elegāter. s. pe. vel dic fm. R. dari p victoriē actionē de dolo. i. repli cationē iuentata actiōe pūma. hec

beret: aut si ex fideicommissi causa eum sibi dari legatarius desideraret: heredes seruitutē aliquaz casafunctas excipere deberēt. Rñ. debere.

C Prediti vniuersitatē potest seruire pdijs singulor: r. ius seruitutis trāsit cū pdio dñan ti quocunqz titulo cōcedatur: nisi specialiter sit exceptum. hoc dicit Bar.

Plures ex municipib. qui diuersa pedia possidebāt sal tum cōmunem vt ius compascendi haberent. mercati sūt: idqz etiā a successorib. eorum est obseruādū. S. nōnulli ex his qui hoc ius hebāt pedia sua ppria venūdedert. qro an inuēditōe etiā ius illud secutū sit pdia: cū et volūtatē venditores fuerūt: vt hoc alienaret. Rñ. id obseruādū qd actū inter phētes eēt. S. si voluntas phētū manifesta nō sit: et hoc ius ad emptorē transire.

I tē quero an cū pars illoz ppriorū fundozum legato ad aliquem transmissa sit: aliqd iuris secū hmōi cōpascui traxerit. Rñ. cū id quoqz ius fundi qui legatus esset videretur id quoqz cessurū legatario.

C Porest agi vt aqua iuentaf et inuenta ducat. B. H. abeo.

S qua aqua nondum apparet: eius aquedu-

et de ser. ru. pre. l. via. s. si fundus. **C** Legatario. s. quale est hoc ius. nā aut est fuit. p. dialis: aut psonalis. pdialis nō: qz salt. iste erat municipi pū: r. sic res sua ei fūire nō poterat. eadē rōne nec psonalis. vt. s. si vfufr. pe. l. vt frui. nō g. aliqd ius dñi sequi emptorē Rñ. duob. modis. p. io qz salt. s. sit municipi: nō tū ē cuiuslibet de municipio. vt i. liberto vniuersitat. dñ. vñ singul. d. municipio poterat dēre fuiturē. ar. s. d. ius vo. s. si hac lege. s. q. manumittit. r. j. d. q. l. i. s. fūi. **C** dic scdo saltū nō fuisse et municipi. s. ius pascēdi i saltu. **S** r. qd dicit saltū cōez. dic. i. ius pascēdi i saltu. ar. s. **C** j. q. aq. als icipit lex. r. als nō. (de s. ru. p. l. q. duo

A placet. Estatrix fūdo. p quē solebat ire ad casafunctas. **C** L. iij. s. fūdū m. **C** Aut si ex fideicommissi. supra s. directo. hic p fideicō. fuit relicto. pterea et supra vēdicauerat viā: h pent nunc. Ac. **C** Debere. ad vtrūqz rīdet. r. facit. j. de leg. i. fūuz. s. s. si. sic est ar. s. s. de ser. rufi. p. dicio. l. fi. Solu. ibi nō legauerat fundi pprietatē: s. in eo seruitutē. vnde nō pōt dici debere seruitutez alij rei eiusdem dñi. **C** Ples ex municipib. vt qz illi qd pterat municipib. s. z consules vel similes. **C** Haberet. scz singuli de vniuersitate: vt hec fuit. debeat p. dīs q. **C** Trāsire. trās sit s. sine sit dictū siue in p. rīū nō sit dictuz. vt h. r. j. de actio. emp. l. credi. tor. s. fi. r. de phē. emp. l. vēdēdo. s. i. r. s. de vfufr. si pē dētes. s. fi. r. C. de reli. si sepulchuz. s. p. prophana. r. s. eo. l. ij. in fi. r. l. ij.

Contumacia facit de possessore peti-

Non pot. hoc dicit labeo. s3 sibi vt esse prius. vt. s. de ser. ru. pre. labeo. q. e. h. So. hoc itelligit. f. vt statim valeat 7 sit seruit. in futuro autem esse poterit. vt ibi hie subicit. 7. s. de ser. vba. p. di. l. si seruit. s. si. 7 ideo minus bene a paulo reprehenditur hic.

Quæadmodum seruitutes amittantur.

Seruitutes sunt ius in re aliena. sicut dicitur in d. de ser. ru. pre. l. si seruit. s. si. 7 ideo minus bene a paulo reprehenditur hic. **S**eruitutes sunt ius in re aliena. sicut dicitur in d. de ser. ru. pre. l. si seruit. s. si. 7 ideo minus bene a paulo reprehenditur hic.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Item non vt edo non amittitur. **I**tem non vt edo non amittitur. **I**tem non vt edo non amittitur.

Quæadmodum seruitutes amittant. **U**l. vi. **G**aius. **S**eruitutes predioz cõfunduntur si ideb vtriusqz predij dominus esse ceperit.

Propter vsum partis quo ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Uter iter et actum h3: si ad comoditatez tota seruitus retinetur hoc dicit Bar. P au.

Nem etiã per vni sociũ vt dixim⁹ seruitus retinebat: nõ autem post diuisionẽ: sed vnusquisqz sibi vsurpat 7 deperdit. vt hic. cũ autẽ a pluribus vni debet. siquidẽ plures non diuiserũt vna seruitus est. 7 aut tota amittit si in nullo est vsus: aut tota retinetur. vt. s. l. p. p. r. Si autẽ diuiserũt. aut via erat cõstituta per certũ locũ: aut ita vt haberet seruitutẽ vbicũqz vellet 7 qñcũqz vellet mutare qz possit. Si p certũ locũ debebat via et diuisio fundi facta est. aut hec diuisio facta est per lãgitudinem vie aut p latitudinem. p longitudinẽ fit qñ totius lãgitudinis vie vnusqz qz socioz partem h3 a principio vie vsqz ad fines. per latitudinẽ qñ vn⁹ solus solidã viã h3 vsqz ad certum terminũ cõliter vsqz ad finẽ: sic fit diuisio p lãgitudinẽ. vt. s. 7 p latitudinẽ ita. Alii hõ dicunt h3. s. h3. p latitudinem quãdo ipsa longitudo diuiditur. Item per latitudinem quando latitudo. Si illa via per longitudinem sicut diximus diuisa fuerit: aut tantũ est spacij in cuiuslibet predio quod sufficit ad viã: aut nõ. p. r. o. casu due erunt seruitutes perinde ac si in duob⁹ fundis pstituta essent ab initio. scõdo casu vna tñ remanebit. Si vero per latitudinẽ: vna remanet seruitus. Rõ diuersitatis qre hic dicitur vna: in superiori casu dicantur due: in promptu est. qz vbi latitudinẽ diuisa est in certa parte q proxima cõfundo cui seruit⁹ debet nõ pot esse seruit⁹: nisi esset in sequenti. nõ in rusticis predijs: cõ. vt. s. de ser. rusti. pre. l. q. sella. i. f. l. ideoqz cũ vnũ ius sine altero eẽ nõ possit: merito in vnũ corpus et anima creantur. vbi vero per longitudinem est facta diuisio: nullum medium predium impedit seruitutem. et in vna parte potest seruitus cõsistere etiam si non consistat in altera. ideoqz merito due appellari possunt. Cũ vero constituta est seruitus vt p quãlibet partem fundi viãz haberet: 7 vt etiã mutet non facta diuisione eundo per vnã partẽz retinet seruitutẽ in omnibus alijs partibus fundi. Cũ vero facta fuit diuisio: perinde obseruatur acti in duob⁹ fundis due seruitutes essent cõstitute. ideoqz pot altera amitti tempore: altera vsurpari. nec liceat rusticus cui seruitus debebatur: qz factõ dominorũ sit conditio sua facta deteriõz. cum prius. i. ante diuisionẽ vna parte vtendo totius fundi retineret seruitutẽ: qz hoc cõmodũ ei obuenit: vt nãc duas habeat viãz: et earũ cõmoditatem.

Item sepulchro debetum non vt edo non amittitur.

Seruit⁹ retinet p quẽcũqz retinetẽ noie fudi. Bar. I. dẽ.

Seruitus 7 p sociũ 7 p fructuariũ 7 bõe fidei possessorẽ nobis retinetur.

Si vna e via idiusibilis est et ideo vel tota amittit vel tota retinetur. s3 si de vna fiant due potvna amitti 7 alia retineri 7 cõ. h. d. vsqz ad fi. Bar.

Am satis est cõfusus fundi nomine itũ esse.

Siegõ via que nobis per vicini fundum debebatur vsus fuero. tu autem constituto tempore cessaueris: an ius tuum amiseris. Et e contrario si vicinus cui via per nostrum fundum debebatur p meam partem ierit egerit: et tuam partem ingressus non fuerit: an partem tuã liberauerit. **L**elus respondit: si diuisus est

do diuiditur. Item per latitudinem quando latitudo. Si illa via per longitudinem sicut diximus diuisa fuerit: aut tantũ est spacij in cuiuslibet predio quod sufficit ad viã: aut nõ. p. r. o. casu due erunt seruitutes perinde ac si in duob⁹ fundis pstituta essent ab initio. scõdo casu vna tñ remanebit. Si vero per latitudinẽ: vna remanet seruitus. Rõ diuersitatis qre hic dicitur vna: in superiori casu dicantur due: in promptu est. qz vbi latitudinẽ diuisa est in certa parte q proxima cõfundo cui seruit⁹ debet nõ pot esse seruit⁹: nisi esset in sequenti. nõ in rusticis predijs: cõ. vt. s. de ser. rusti. pre. l. q. sella. i. f. l. ideoqz cũ vnũ ius sine altero eẽ nõ possit: merito in vnũ corpus et anima creantur. vbi vero per longitudinem est facta diuisio: nullum medium predium impedit seruitutem. et in vna parte potest seruitus cõsistere etiam si non consistat in altera. ideoqz merito due appellari possunt. Cũ vero constituta est seruitus vt p quãlibet partem fundi viãz haberet: 7 vt etiã mutet non facta diuisione eundo per vnã partẽz retinet seruitutẽ in omnibus alijs partibus fundi. Cũ vero facta fuit diuisio: perinde obseruatur acti in duob⁹ fundis due seruitutes essent cõstitute. ideoqz pot altera amitti tempore: altera vsurpari. nec liceat rusticus cui seruitus debebatur: qz factõ dominorũ sit conditio sua facta deteriõz. cum prius. i. ante diuisionẽ vna parte vtendo totius fundi retineret seruitutẽ: qz hoc cõmodũ ei obuenit: vt nãc duas habeat viãz: et earũ cõmoditatem.

Tia m...
nifariaz
deberi
potest.

a Fundus primo dominans. Accursus.
b Debitis. primo erat vna: modusunt due: siue a duo bus diuersis debetur siue ab eodem. vt. s. de ser. rusli. p. di. l. ij. §. pe. et de ser. vic.
c Usurpat. i. p. vsium reuinet. vt. j. de vsuca. l. ij. azo. sic r. als vn^o tenet et alter repudiat. vt in heredib⁹ vni⁹ legatarij. vt. j. de lega. i. l. legatari⁹
d Nec ampl⁹ sez ex tempore di uisionis. Accur.
e Miscent. i. non coniungunt vt per vna parte reit neat r. in alia ser uitus: sicut fiebat ante diuisionem.
f Iniuria. i. e. terior conditio.
g Seruit. qd videt qz duas de bet seruitutes.
h Alio. non dicas iniuria. sed id qd noie sunt eluist. f. conditio.
i Proficit. sez post diuisionē qd nō esset arte di uisionē. vt. s. l. pri. r. hac eadem. l. in punci. §. i.
k S. si is. nbc secūde qñcū respōdet.
l Ita diuisus vt dirimus in do minante. Ac.
m Locus. i. lo cus ita determīa tus est: vt mutari non possit inuitis dñs pñ hūcūis
n Eius. f. vie.
o Duo. nō tñ seqt ergo due sūt vie. vt. s. de ser. rusli. p. di. vna est. s. opz ad hoc vt due sint vie qz vtrūqz pñ dū sit. primū ei cui seruit⁹ debet. r. qz tñ spaciū vtriusqz ex diuisione cedat qz sufficiat ad viā. vt. j. e. l. §. certe. Azo. r. sic cōiungit illa litera cū ista vsqz illuc ceterū r. c.
o Duo fundi. ex quibus debetur seruitus.
p Per latitudinē. quia via diuidatur.
q Nec multum. interpositio est.
r Quasi tota. s. tota r. amitti: r. detineri potest.
s Inciderit. id est cōtigerit.
t Alter fundus. per quē non iuit.
v Eodē mō. sicut r. ante diuisionē. Azo.
x Possum tamē. sez alter ex his qd debet seruitutē r. cui debetur sūm Azo. r. sic nota hic qz aliqd est qd non potest tēpore acqñ: pōt tamē p conuentionē remitti. sic ecōtra C. de agric. r. cen. quēadmo d. r. j. d. di. r. tē. p. scrip. l. lōge. r. C. de ser. fugi. l. i. etiā in eo qz nō vetat longissima pre scriptio. s. alienatio sic. vt. C. de pla. l. l. fuga. r. s. de ser.

vrba. p. di. sed si inter me. arg. cōtra in e. ti. si edes.
y Certe. hoc qd subicit melius referat ad pcedētē ca sum vbi. f. p. lōgitudinē r. sic diuisio s. j. Jo. aliq ad aliū.
z Ea re. i. propter eam rem.
a Si mō. si. i. qz. vel meli⁹. pprie si exponas lege. i. p. a cto. Azo.
b Lege. i. pas cto. vt. j. de p. l. i. §. si cōuenit r. e minor: qz hic sic fuit magna cōsti tuta qz ex ea sumt due. qd autē dicit qz mior potuit cō stitui: verū est dñs mō vehiculū ide ire possit. alio qñ iter erit nō via. vt s. de ser. rusli. p. di. l. via constituit. vel dic lege. r. j. ta bu. vt. s. de ser. ru si. p. di. l. vie.
c Sufficiat vie q est octo pedes i p. r. r. r. in anfractu. vt. s. de ser. ru. p. di. l. vie.
d Liberabit. quantū ad cōmo dum vie. in eo aut qd supest: an ha bet iter si pōt ire vel agere: s. h. vi. de q. non. vt. s. qui. mo. vsu fruc. amit. l. is qui. sed rñ. aliud in serui tute rerum. vt. s. ti. i. l. si ec. §. si.
e Ceterū. q. d. hoc quod dicit. s. verum est qñ via erat certa consti tuta r. diuisio fun di p longitudinē et i residuo nō supest spaciū sufficiēs ad viā. ceterū r. c. az. f. Id qz velut. als velut: r. als si velut. r. s. vaud r. pñtū sū vt si velut r. c. r. qd subicit nichil phibet s. min⁹ mutet si ē r. mutat vbi sibi nō fuit data expñle ptās. vt s. h. i. subicit
g Atqz. i. sicut. s. iura r. c. s. j. s. de ser. l. si cui. vbi dicit quotidie nō posse mutare qñ simplr est cōstituta. solu. h. de rigore s. m. Or. vel supra simpliciter via fuit concessa hic autē qñ fuit dictū vt p quālibet partē possit ire: licet nō fuerit dictū hoc. ij. rñ. qz possit mutare. sūt h. tres cas⁹ qz aut simplr cōstituit: r. tūc nō pōt mutare vt ibi: aut ē dī ctū vt p quālibet partē possit ire: r. qz possit mutare. item qñ solū fuit dcm post pñtōnē vt possit p pte quālibet ire. vt h. h. Fundus. supple. s. ille qui seruitutē debet talē: vt p quālibet r. c. als est si p quālibet.
i Deperire. nec distinguit a cello per longitudinem vel latitudinē distinguatur ager hoc casu.
k Nec me fallit. qz illud scio. non aut deceptus vide tur. vt. j. de actio. emp. l. i. in fi.

Cōuen tione re mitta tur qd nullo tē pore ac quirē.

A Immutatiō tri. non enim in deterius mutatur ius eius cui debetur seruitus. qd videbatur qm̄ ante. c. b. per alterā partē. nā in hoc magis qm̄ in illo nō potuit retineri: est ergo meli⁹ in vtroq; vel vtraq; parte retineri qm̄ in nulla. vt ar. f. de fideicō. liber. l. generaliter.

Cōtra. i. con tra illud in cōmōdū hoc cōmōdū ei p̄statur. vel con tra. i. ecōtrario. d. p̄pariter. i. si mul. qd non pote rat ante diuisiōez et hoc ex vi pacti vt possit mutare. Accur.

Sic. r. si. ex hac copula r. colligo sic r̄nde ri ad qōnē p̄missam sicut ad silles statim r̄ndef. vt. f. tēpus duplicet.

Cōstitutio. i. vicēntio iter p̄sentes r̄ abfentes qz qz. vt hic. et. C. e. l. si. nāz nulla p̄ter hypothecariā ex tēditur ad. xl. an. fm̄ Jo. alij i vtroq; casu dicunt du plicari tēpus.

Die. q. d. nō nocte. h. 30.

Una seruit⁹ ē. melior eēt rō: qz infualla breuioza hz. vñ maior ne gligētia fuit petē tis q̄ibi vbi sunt lōgioza iterualla vtrobzq; tñ vna seruit⁹ est. vt hic r. f. de vsufr. le. cum vsufu. S. 3. f. de aq̄ plu. ar. l. si pu us. i. p̄n. vbi d̄ q̄ altera est seruit⁹ aq̄ estiuē: r̄ altera hyemalis. So. ibi diuerse fuerūt cō cessiōes: hic vna

r̄ vno tpe. itē qd hic dicit vñā p̄scriptionem sufficere: est fec⁹ i vsufu. vt. f. d. r̄ho. vsufu. amir. l. i. f. vsq;. S. illud id qz pōt p̄stitui ex tpe r̄ ad tps: sic sunt plures vsufu. vt. f. de vsufu. l. iij. alie fuitutes nō. vt. f. de ser. l. serui tutes. r̄ id qm̄ pura sit p̄tinua currit p̄scriptio. Nec disti guo an ille cui debet via scierit vel nescierit viāz sibi vebitā vñ nō. vt. f. e. si p̄tē. f. i. vñ p̄t q̄ amittit etiā si nō possit alicui sp̄ntari negli gētia: lz de eq̄tate forte p̄ restō nē subueniat. vt. f. de ser. rufli. p̄dio. l. r̄ attilicim⁹. Item hoc i ruflicis fuiturib⁹. l. vrbanis aut nō sufficit me non p̄sū: lz te p̄tare ip̄edimētū. vt. f. d. ser. ruf. p̄di. l. hoc aut.

alieno facto ius alterius imu tatū iri⁹: qm̄ ante satis fuerat p̄ alterā partē fundi ire age re vt idē ius ei in alterā partē fundi retinere. p̄tra illud cō modū accessisse ei cui via de bebāt q̄ p̄ duas pariter vias ire agere possit: bisq; octenos in porrectum: et bisenos de nos in anfractum.

Seruit⁹ q̄ nō hz quotidia nū vsu vtēdi amittit tpe p̄sti tuto duplicato. Bar. Pau.

Sic cōstituta sit aqua vt vel estate ducaat tñ: vel vno mense: q̄rit quēadmo dū nō vtēdo amittat: qz nō est p̄tinuū tēp⁹ quo cū vti nō pōt nō sit vs⁹. Itaq; et si alterius annis vel mētib⁹ q̄s aquā ha beat: duplicato p̄stituto tēpo re amittit. Idē r̄ de itinere cu stodit. Si vero alternis dieb⁹ aut die⁹ tñ aut nocte: statuto legib⁹ tpe amittit: qz vna ser uir⁹ ē. Nā r̄ si alternis horis vel vna hora quotidie seruit utem habeat: Seruit⁹ scribit perdere eū nō vtendo seruitu tē: qz id qd hz quotidianū sit.

Qui permittit edificari in loco seruiente: ius seruitutis amittit. h. d. Bar. Idem.

Stillicidiū immittēdi ius habeā in areā tuā: r̄ p̄miserim tibi ius in areā ea edificādi: stillicidiū immittēdi ius amitto. Et similis si p̄ tuū

l. hōra q̄tidie. sed qd si in septimana. Rñ. pot⁹ idē qd in mense q̄ in die: qz odia restringenda sunt. vt. f. de libe. r̄ posthu. l. cum quidam.

Stillicidiū. permifero. animo donandi. vt. f. com munia p̄ed. l. si p̄ccario.

fundū via michi debeatur: et permifero tibi in eo loco per quez michi via debetur aliqd facere: amitto ius vie.

C per vsu partis loci ser uientis vel ad partē loci do minantis tota seruitus retine tur. h. d. cum. l. seq.

Is qui per partes itineris it⁹ totum ius vsurpare videt.

In partē i. abole.

Sagri aqua influxit etiā si nō ad vltima loca puenit: oī bus tamē partibus vsurpat.

In diuiduis retinet qz per sociū qd p se nō p̄t. h. d. Bar.

Cōmunē fun. Pau. dū ego r̄ pupill⁹ habere mus lz vterq; nō vteremur tamē p̄pter pupillum et ego viam retineo.

Qui vtitur alio tpe q̄ quo sibi debet seruit⁹ seruitutē nō vtēdo amittit. h. d. Bar.

Si is q̄ aquā nocturnā ha bet interdū: per cōstitutū ad amissionē tps vsus fuerit: ami sit nocturnam seruitutē qua vsus nō est. idē est in eo q̄ cer tis horis aqueductū habens alijs vsus fuerit. nec vlla par te earum horarum vsus est.

Qui vtitur tute pl⁹ debi to seruitutē retinet. h. d. Bar.

Is cui via vel Mar. act⁹ debebat vt vehicu li certo genere vteret alio ge nere fuerat vsus: videam⁹ ne

Interdiū. id est in die.

Amissit nocturnā. nec sibi tpe q̄siuit seruitutē diur nā: qz nō hz p̄petuā cām. lz videt q̄ nec amittat. vt. f. de aq̄ dñ. r̄ eli. l. cū p̄ter. f. inf duos. f. 3. alio i vno vt h. alio i plurib⁹ quoz q̄libet vtit. p̄ alio ei⁹ voluntate. nā ille vide tur vti cū p̄ eo alius vtratur. vt ar. f. e. vsu.

Nec vlla. vt. f. eo. l. si quis alia. si autez illa eadem tunc retinet. vt. f. l. proxi. Accur.

Is cui. certo genere. puta bigarū triga. r̄ hoc perti net ad modū cōstitutēdi seruitutis. vt. f. de serui. l. iij. f. modum. r̄ f. fi.

Amitto ius. sola p̄cessiōe. f. 3. f. de ser. ruf. p̄e. si dom⁹. solu. vt. ibi.

Iter. i. i. vadit.

Usurpare. i. retinere. hoc aut vez si vn⁹ est do min⁹ vie. idem si plures. p̄ diuifio so sed. p̄ diuifio di stinguit vt. f. e. l. nāz satis. f. sed si fundus.

In partē agri. nō d̄t. uif. alioqñ p̄. s. l. nam satis.

Usurpat. i. vsu retinet. r̄ hoc q̄ ad fuitutē vel q̄ ad p̄fessoriā. vt. h. r̄. f. l. p̄. i. f. r̄. ar. f. de acq. pos. l. iij.

In non aut q̄ ad possessoriūz iudi cū qd p̄ seruitute datur. vt. f. de iti. actuz p̄. l. i. f. iu lia. ar. q̄ est f.

Icōez. vter qz. i. neuter. h. 30.

Et ego. qz in diuidiū est. idēo qz aut tota retine tur: aut tota amit tit. vt. h. r̄. f. d. ser. ruf. p̄e. l. vna. p̄s em̄ pupilli est in: usucapibil. vt. f. d. acq. re. do. l. bo. fi. idē nō. h. qd h̄ pof. Possuz sum p̄ me possum p̄ alius per alius. vt. f. que qd per res pig. ob. pos. l. me nō. aristo.

Seruitutē. Rñ. sic. vt. §. l. p. i. o. r. l.

Magisq. hic qui amplius q̄ licuerit oneris verit.
Plus q̄ aliud. No. ergo q̄ cū sit plus q̄ fieri d̄vi
 detur etiā ip̄m fieri q̄ est faciendū: vt h. et. J. de re indi.
 si se. §. sed. 2. si pignori. r. §. de sta. ho. l. non sunt liberi. et
 §. de ser. vba. pre
 di. l. si arborē. §. p
 cōrarium. r. J. de
 aq̄ quoti. et est.
 l. si sitē querit. et
 l. cū constet. Sed
 arg. cōtra. J. man.
 l. diligēt. in p̄n.
Questioni-
bus. q̄b̄ plus fa-
 cit. non aliud.
Et seruitu-
tes. nā r alienare
 r obligare pōt in
 re veteri. vt. J. de
 pig. grege. §. i. r. J.
 de fidei cō. liber. l.
 generaliter. in fi.
Extinguen-
tur. quasi olim fa-
 cto domino legat-
 ario. vt. J. §. peri.
 r cōmo. rei ven. l.
 q̄ si pendente. et
 facit. J. de condi. r
 demō. l. si funduz
 ate.

Uti fundū.
 retinet. per
 bo. fi. pos. istū. vt
 §. e. seruit. nā et
 per male fi. reti-
 netur: vt subicit
 r. J. l. pe. Accur.
Idēq. l. ve-
 rū est vt retinea-
 tur. Accur.
Se habēs. l.
 qualitercūq̄ pos-
 sideas. vel quali-
 tercūq̄ sit et p̄sti-
 tuta seruit. §. 3o
 vel id ē qualitate
 seruitutis habēs
 se qualē. nā serui-
 tus facit funduz
 qualem.
Cum in suo
habitu. l. sua ha-
 bitudine. l. serui-
 tutis qualitate.
Retinet. vt. J.
 de aqua quoti. et
 est. l. i. §. questū.
 Accur. sius florē.
§. 3o ex fun-
 do cui. scilz
 fundo. §. 3o.
Seruitute.

amiserit fuitutē? r alla sit es?
 p̄ditio q̄ amplior oneris q̄ licuit
 veterit: magisq̄ hic plus q̄
 aliud egisse videat: sicuti sit
 latiore itinere vsus eēt: aut si
 plura tumēta egerit q̄ licuit:
 aut aque imiscuerit aliā. ideo
 q̄ in oibus istis q̄stionib̄ ser-
 uitus quidē nō amittit. nō au-
 tem p̄ceditur plus q̄ pactus
 est in seruitute habere.

Resoluto iure concedētis
resoluitur ius seruitutis con-
cesse ab eo. h. d. Barto.

Herēs cū legat eēt fundū
 sub cōditiōne ip̄suis et fuitu-
 tes: extinguit si legatū con-
 ditio existat: videam⁹ an acq̄-
 site sequatur legatariū: et ma-
 gis dicendū est vt sequatur.

Seruitus retinet per quē-
cūq̄ p̄tendit: et etiam p̄ aquā
naturalē currentē. h. d. Bar.

Uti fundū alle.
Qnū bona fide emit si iti-
 nere q̄d ei fundo debet vsus ē
 retinet id ius itinē. Idēq̄
 ēt si p̄cario aut vi delecto dño
 possidet: fundus est q̄lter se
 habens: ita cū in suo habitu
 possessus est: ius non deperit:
 nec refert iuste necne posside-
 at q̄ talē eū possidet. q̄re fortis
 et si aq̄ p̄ riuū sua sponē p̄flu-
 xit: ius aque ducēde retinet:
 quod r sabino recte placet: vt
 apud Heratū lib. iiii. mēbra-
 narum scriptum est.

Medius loc nō p̄tens ser-
 uitutē interpellat nō extinguit.
 et ideo ante finitū tps̄ prescri-
 ptionis pōt restaurari. Bar.

§. 3o ex fundo Mar.
 cui viā vicini debet
 vēdidisset locū primū seruiē-
 ti fundo nō ip̄sita seruitute
 r itra legitimū tps̄ q̄ seruitu-
 tes pereūt rursus eū locū ac-
 quisuisset: habitur⁹ est seruitu-

et parti quā vendidit. §. 3o. et sic non potuit vti interim
 seruitute. vt r. §. 3o serui. vba. p̄edio. l. qui sella. §. fina.
 et de serui. rustico. p̄edio. l. via. §. fina.

Debuisset. cessauit enim seruitus nō fuit extincta.
 vt. §. de ser. rusti. p̄edi. l. tria. r. §. titu. i. et si fosse. circa
 prin. Sed quid si
 post tēpus? Rñ.
 nō restituit: quia
 sua culpa: alio se-
 cus. vt. l. l. p̄ori.
§. 3o locus. re-
 stituitur. ip̄
 so iure. vt et. §. q̄.
 mo. vsufr. amit.
 l. cum vsufruc.
 r. l. si ager cuius.
 §. 3o.

Si fundo flumine occupa-
to alluione seruit⁹ extinguit⁹
seruit⁹ restituit. Bar. Iabo.

§. 3o locus p̄ quē via aut
 iter aut actus debebat
 ip̄etu flumis occupat⁹ esset: r
 itra tps̄ q̄d ad amittendā ser-
 uitutē sufficiat alluione factā
 restituit⁹ est: seruit⁹ q̄ in p̄senti
 nū statū restituit⁹. Et si id tē-
 pus p̄terierit vt seruit⁹ amitt-
 taf: reuocare eā cogend⁹ est.
 Cū via publica fluminis ip̄e-
 tu v̄l ruina amissa est: vicinus
 primus viā prestare debet.
Redēptione vni⁹ ex fundis
seruit⁹ nō extinguit seruitus
debita p̄ alios. bar. Idē.

§. 3o cū seruitus michi p̄
 plures fundos debere
 tur: mediū fundū acq̄sui: ma-
 nere seruitutē puto: q̄ toties
 seruit⁹ p̄fundit quoties vti ea
 is ad quē p̄tinet nō pōt. Me-
 dio autē fundo acquisito pōt
 consistere vt per primū et vlti-
 mum iter debeatur.

Si p̄ eundē riuū aqua ad
plura p̄dia ducit plures serui-
tutes sunt: r p̄ riuū amittit al-
tera remanēt: r q̄d vn⁹ p̄dit
alteri nō accrescit. h. d. Bar.

Quam que Procu.
 oriebatur in fundo vicini
 plures p̄ eundē riuū iure du-
 cere soliti sunt: ita vt suo q̄sq̄
 die a capite duceret: primo p̄
 eundē riuū: eūdēq̄ cōem. de-
 inde vt q̄sq̄ inferior erat: suo
 q̄sq̄ p̄prio riuo. r vn⁹ statuto
 tps̄ q̄ seruit⁹ amittit nō duxerit.
 existimo eum ius ducēde
 aque amisisse: nec p̄ ceteros q̄
 duxerūt ei⁹ ius vsurpatū eēt
 p̄p̄riū ei cuiusq̄ eorū ius fuit:
 neq̄ per aliū vsurpari potuit.
 Et si pluriū fundo iter aq̄ e
 debitū esset: per vnū eorū oib⁹

post tēpus? Rñ.
 nō restituit: quia
 sua culpa: alio se-
 cus. vt. l. l. p̄ori.
§. 3o locus. re-
 stituitur. ip̄
 so iure. vt et. §. q̄.
 mo. vsufr. amit.
 l. cum vsufruc.
 r. l. si ager cuius.
 §. 3o.
§. 3o Cogendus
 est. l. ille cui accre-
 uit. r hoc p̄ restri-
 ctionē in integ.
 vt. §. de ser. rusti.
 p̄edio. et attilici-
 nus. l. si. r. J. de iti.
 actuz p̄. l. i. §. si
 quis.

Presare de
 bet. cuius §. de po-
 pulo: vt in fossa-
 tis huius c. viti-
 tis sit §. m. §. 3o.
 an dato p̄cio a
 nico: videt q̄ sic.
 vt. C. de ser. qui
 p̄ p̄. libe. ac. l. si.
 cōtra. tamen ob-
 seruatur.

§. 3o cum ser-
 uitus. quat-
 tuor pone p̄dia
 tris aliena r vlti-
 mum meū cui de-
 betur seruitus. et
 ego emi mediū m
 de tribus licet nō
 seruiat iure serui-
 tutis: tamen ser-
 uitutem nō impe-
 dit. et facit. §. de
 ser. rusti. p̄edio.
 tris. et. J. de aqua
 plu. arden. si p̄i.
 §. fina. Accur.

Quam que
 oriebatur p̄
 eundem riuū id
 est in principio a-
 que. Accur.

§. 3o p̄prio ri-
 uo. scilz ducebat
 aquam.

§. 3o Usurpatum
 esse. i. vsu retentū
 esse.

Arius. i. si q̄s eoz qui p̄ eundē riuū r̄t.
Aque. f. debeat. r̄ facit. f. de bo. lib. l. cōl. liberto.
ar. cōtra. Sed n̄ siquid habet locum ius accrescēdi inter
eos q̄b̄ idē aqueductus est relictus: R̄h. esse ius accre
scēdi: q̄ in. C. de cadu. tol. ḡnalter dicit in. §. vbi autē.
eē ius accrescēdi

inter collegatari-
os. et aliud est h̄.
q̄ d̄ns p̄prietat̄
p̄scriperat sibi li
bertatē f̄m. Bzo.
Item illud ab ini
tio hic postea. vt
§. de vsufruc. ac.
l. i. in fi. ibi non vt
proprietat̄ r̄t.
Cpartis. res
spectu aliaz. sed
tamē integre re-
manēt. Accur.

Abeo. nō te-
rit. ars ē nō
terit. r̄ ars nō est
nō: et tunc dicit q̄
iuit t̄m sed aquā
non haustit. Ac.
Iquis. aq̄.
vt. §. e. si cō-
muniē. §. i. et facit
f. de aqua quoti.
et est. l. i. §. illud
autem.

Successit. vt
isti. de vsucap. §.
inter emptorem.
Nō interpel
lauit. f. edificādo
hoc em̄ ē necesse
in vrbans seruitu-
tutib̄: vt h̄. r̄. §. b̄
serui. vt. predio.
hec autē iura. se-
cus i rusticis. vbi
sufficit solū q̄ nō
vraf. vt. §. e. si lo-
cus. Accur.

Ipartē. scz
venditam.
Qz nullum.
bona rō. non enī
desinit q̄b̄ nō fuit
vt. §. qui. mo. vsu
fru. amit. l. i. §. fi.
r̄. §. de ser. ru. §. p̄
dio. l. itinere. §. z
ar. p̄tra. f. de cōdi.
r̄ demō. si q̄s ita.
Ius. i. actio
p̄sonalis ervēdi-
to: que tāto t̄pe. f.
r̄. vel. xx. an. non
tollitur. sed. xxx.
t̄m. vt. C. de p̄sti.
pe. l. ij. §. i. §. z vi-

h̄s inter quos is fundus cō-
munis fuisse vsurpari potuis-
set. **I**re si q̄s eoz q̄bus aq̄
duct⁹ seruit⁹ debebat: r̄ p̄ eū-
dē riuū⁹ aquā ducebāt: ius
aq̄⁹ ducēdē n̄ ducēdo eā ami-
sit: nichil iuris eo noie ceteris
q̄ riuo vtebant⁹ accreuit. **I**dē
q̄ cōmodū eius esse: p̄ cuius
fundū id iter aque est: q̄b̄ non
vrendo pro parte vnius amif-
sum est. Libertate em̄ et⁹ par-
tis⁹ seruitutis fruetur.

Qui perdit p̄cipale p̄dit
accessoriū. h. d. Bar. **P**opo.
Abeo ait: si is qui hau-
stū h̄z p̄ t̄ps quo fuit⁹
amittitur nō ierit⁹ ad fontem
nec aquā hauserit: iter quoq̄
eum amissit. **P**aul.

Iquis alia aqua⁹ vsus
fuerit q̄ de qua i seruitu-
tute imponenda actū est: ser-
uitus amittitur.
Tēpus negligentē aucto-
ris coniungitur cū negligentia
successoris. h. d. Barto.
Tēpus quo nō est vsus p̄-
cedēs fundi d̄ns cui seruitus
debetur: imputat⁹ ei qui in ei⁹
locum successit.

Non p̄scribitur libertas
in vrbans seruitutib̄ nisi fa-
ctū domini p̄dij seruitutis
interuenit. h. d. Bar.
Si cū ius haberes imittēs
di vicin⁹ statuto t̄pe edificatū
nō habuerit: idē nec tu imite-
tere poteris: nō iō mag⁹ fui-
tutē amittes. q̄ nō p̄t videri
vsucepisse vicin⁹ tu⁹ libertatē
ediū suarum: qui ius tuū non
interpellauit.

Actio p̄sonalis p̄ fuitute
nō tollit t̄pe quo amittit⁹ serui-
tus p̄stituta. itē sola p̄missioe
iter viuos seruit⁹ nō p̄stituit:
sed legato sic aditione secure
nec p̄t repudari si ad alium

detur etiā p̄sonalē actionē perire sicut seruitus. vt. C.
de vsufu. l. corruptionē. que est cōtra. Sol. ibi loquitur
quādo iam ceperat seruitus vsufruc. hic non
Uitēdo. sed restitueris in integrum. vt. §. de serui.
ru. p̄di. l. r̄z atulicinus.

Transitum fecerit. **B**. **P**opo.
Ipartē⁹ fundi vendē-
do lege caueri: vt p̄ eā
partē i reliquū fundū meū a-
quā ducere: r̄ statutū t̄ps inf-
cesserit anteq̄ riuū facerē. ni-
chil iur⁹ amitto: q̄ nullū iter
aque fuerit: sed manet michi
ius⁹ integrum. **Q**z si fecissem
iter nec vsus essem: amittam.

Si per fundū meū viam ti-
bi legauero: et adita mea he-
reditate per constitutū temp-
pus ad amittendam seruitu-
tē ignouueris eā tibi legatā
esse: amittes viā nō vrendo.
Qz si intra id tempus anteq̄
scres tibi legatam seruitutē
tuū fundū vendideris: ad em-
ptorem via pertinebit i reli-
quo tempore ea vsus fuerit.
quia. f. tua eē cepat^m: vt iam
nec ius repudiandi legatū ti-
bi possit cōtingere: cum ad te
fundus non pertineat.

Per quēcumq̄ noie fundi
vtrē fuit⁹ retinet. **B**. **S**ceuo.
Su retinet seruit⁹ cū
t̄pe cui debet⁹ vraf q̄ve
in possessioe ei⁹ noie est^m: aut
mercenarius aut hospes aut
medicus⁹ quive ad visitandū
dominum venit: vel colonus
aut fructuarius⁹. **P**aul.

Fructuarius⁹ licet suo no-
mine⁹. **S**ceuo.
Enig q̄cūq̄ q̄si d̄bita
vsus fuerit via. **P**au.
Iue ad fundum⁹ n̄m
faciat: vel ex fundo⁹.
Icet malef- **S**ceuo.
dei possessor: sit: retine-
bitur seruitus.

In p̄scribenda seruitute
requiritur q̄ bona fide q̄vra-
tur iure seruitutis. **B**ar. **P**aul.
Seruitute vsus nō vide-
tur: nisi is qui suo iure
vraf se creditur: ideoq̄ si quis

deur etiā p̄sonalē actionē perire sicut seruitus. vt. C.
de vsufu. l. corruptionē. que est cōtra. Sol. ibi loquitur
quādo iam ceperat seruitus vsufruc. hic non
Uitēdo. sed restitueris in integrum. vt. §. de serui.
ru. p̄di. l. r̄z atulicinus.

Transitum fecerit. **B**. **P**opo.
Ipartē⁹ fundi vendē-
do lege caueri: vt p̄ eā
partē i reliquū fundū meū a-
quā ducere: r̄ statutū t̄ps inf-
cesserit anteq̄ riuū facerē. ni-
chil iur⁹ amitto: q̄ nullū iter
aque fuerit: sed manet michi
ius⁹ integrum. **Q**z si fecissem
iter nec vsus essem: amittam.

Si per fundū meū viam ti-
bi legauero: et adita mea he-
reditate per constitutū temp-
pus ad amittendam seruitu-
tē ignouueris eā tibi legatā
esse: amittes viā nō vrendo.
Qz si intra id tempus anteq̄
scres tibi legatam seruitutē
tuū fundū vendideris: ad em-
ptorem via pertinebit i reli-
quo tempore ea vsus fuerit.
quia. f. tua eē cepat^m: vt iam
nec ius repudiandi legatū ti-
bi possit cōtingere: cum ad te
fundus non pertineat.

Per quēcumq̄ noie fundi
vtrē fuit⁹ retinet. **B**. **S**ceuo.
Su retinet seruit⁹ cū
t̄pe cui debet⁹ vraf q̄ve
in possessioe ei⁹ noie est^m: aut
mercenarius aut hospes aut
medicus⁹ quive ad visitandū
dominum venit: vel colonus
aut fructuarius⁹. **P**aul.

Fructuarius⁹ licet suo no-
mine⁹. **S**ceuo.
Enig q̄cūq̄ q̄si d̄bita
vsus fuerit via. **P**au.
Iue ad fundum⁹ n̄m
faciat: vel ex fundo⁹.
Icet malef- **S**ceuo.
dei possessor: sit: retine-
bitur seruitus.

In p̄scribenda seruitute
requiritur q̄ bona fide q̄vra-
tur iure seruitutis. **B**ar. **P**aul.
Seruitute vsus nō vide-
tur: nisi is qui suo iure
vraf se creditur: ideoq̄ si quis

deur etiā p̄sonalē actionē perire sicut seruitus. vt. C.
de vsufu. l. corruptionē. que est cōtra. Sol. ibi loquitur
quādo iam ceperat seruitus vsufruc. hic non
Uitēdo. sed restitueris in integrum. vt. §. de serui.
ru. p̄di. l. r̄z atulicinus.

Dñs t̄
sine pol
ses. q̄nt.

Su retine-
tur. noie ē.
vt r̄ de vsufu. di
cif. vt. §. qui. mo.
vsufruc. amit. l. si
mulieri. r̄ J. de iri
ne. ac. pu. l. i. §. is
cu⁹. r̄ §. penul.
o **Q**z d̄dic⁹. als
amicus.

Fructuarius⁹.
scz retinet.
Ructuarius⁹.
f. suo noie. f.
vraf ratiōe iuris
quod habet.

Sue ad fun-
dum. f. eun-
do. Bzo.
Ex fundo. f.
recedēdo. Jo.

Seruitute.
credidit. in-
spicā §. oplo vtrē-
tis. sic. J. quod vi
aut clā. l. si op⁹. §.
si iussero. r̄ de aq̄
quoti. r̄ est. l. i. §.
aristo. r̄ J. p̄ ep. l.
ij. §. celsus. et q̄b̄
bt suo iure. dic. i.
debito fūdo. et sic
est plana. vel dic
suo iure. i. q̄b̄ cō-
petat vtrē. et sic
restringes vtrōq̄
casu q̄b̄ ad acq̄-
rēndā fuitute. re-
tineri aūt p̄t et si
ille q̄ vraf: nō vraf
noie ei⁹ cui p̄petit
§. suo: vt q̄ sit fo

Fructuarius⁹.
scz retinet.
Ructuarius⁹.
f. suo noie. f.
vraf ratiōe iuris
quod habet.

Sue ad fun-
dum. f. eun-
do. Bzo.
Ex fundo. f.
recedēdo. Jo.

Seruitute.
credidit. in-
spicā §. oplo vtrē-
tis. sic. J. quod vi
aut clā. l. si op⁹. §.
si iussero. r̄ de aq̄
quoti. r̄ est. l. i. §.
aristo. r̄ J. p̄ ep. l.
ij. §. celsus. et q̄b̄
bt suo iure. dic. i.
debito fūdo. et sic
est plana. vel dic
suo iure. i. q̄b̄ cō-
petat vtrē. et sic
restringes vtrōq̄
casu q̄b̄ ad acq̄-
rēndā fuitute. re-
tineri aūt p̄t et si
ille q̄ vraf: nō vraf
noie ei⁹ cui p̄petit
§. suo: vt q̄ sit fo

Seruitute vsus nō vide-
tur: nisi is qui suo iure
vraf se creditur: ideoq̄ si quis

preferri
benti li
bertate
do. si. est
necessa
ria.

eius vel fructuarius. vel illis q̄ suo hōle vtunt. et bo. si. p̄. vt. s. e. l. feruitus. r. l. nā satis. in p̄n. r. s. p̄. l. v. su. cū sequētib⁹. ad eā aut̄ quēndā bōa fides est nēcia. vt di. cū est. r. habes. l. de it. actus p̄. l. i. s. p̄. i. fi. vbi de vsu cap. ser. dr. Et cōtra p̄scribēti lib̄tate bona fides est ne

cessaria: tū ex eo qd̄ d̄ in vsuca. re rōi copaliū. vt in sti. de vsuca. s. no. m̄llime. in fi. s. q̄. bus equiparatur hec incorp̄oralia. vt. C. d̄ p̄scrip. lō. tē. l. fi. in fi. r̄. ex eo qd̄ exp̄sse d̄. s. cō. p̄. d̄. l. si p̄cario. s. ceterū. Itē fa. cit. p̄ hoc qd̄ bōa fides sit nēcia. C. de p̄scrip. lō. tēp. que. p̄ lib. l. i. r. ij. Itē facit bñ. j. de it. actu. p̄ua. l. i. s. si q̄ autē cū. Et hoc in p̄scrip̄tione libertatis vrbane fututis. in p̄scribēda aut̄ lib̄tate fututur. ru s̄nce forte aliud ē q̄ in ea nō exp̄git vt quis aliqd̄ faci. at. vt. s. de fut. vt. p̄. d̄. l. hec au. tē iura. Accur.

¶ Nec interdi. ctū. vt. j. de itine. actus p̄ua. l. fi. b. **¶** Nullus. id est efficax. Accur.

¶ Si quadripes paupe. fe. di. Di. cti est de act. i. rē. sequitur de his q̄ naturā realit̄ imitant̄: s̄ s̄nt p̄sonales: s̄ q̄ de paupe. rie est antiquior. q̄ ex lege. xij. tab. vt. j. eo. in p̄n. ideo de ea dicit p̄. vt. r. insti. de re. di. s̄. singulor. non autē hic de maleficiis generaliter tractabitur: q̄ specialiter ponit̄ liber de eis. j. de p̄tina. delict.

Si quadripes dicatur. r. verum sit. sic r. s. de dolo. l. i. s. i. **¶** Actio. f. in factū. vel actio de paupe. rie dicat̄: que actio. p̄ quadripede diri. cta. vtilis. p̄ bipede datur. vt. j. e. l. p̄. cessat tñ vtraq̄ in feris. vt. j. e. l. s̄. in bestis. que est contra. **¶** Offerre. dānū tñ tantū est in obligatiōe sicut et in feruis delinquentibus dicit. vt. j. de re iudi. l. miles. s̄. l. i. et vbi sub alternatiōe aliquid debet est in obligatiōe vtraq̄. vt. dixi. j. de cōsti. pe. l. illud. Itē ex eo qd̄ dicit ex l. r̄. tab. collige qd̄ sit auilis: s̄ p̄t̄ sup̄ ea tractauerit. vt. j. p̄. s̄. itē ex eodē nō. s̄m. s̄. q̄ non est ex malefi.

Actio
de pau.
perie
f. s̄m
delictū.
noxa
autē
aial
delinque.
vt. insti.
de
daria
ē. noxa
s̄. i. vñ
p̄. Noxia
delictū
delinque.
noxa
vocat̄. s̄. j.

¶ Actio. f. in factū. vel actio de paupe. rie dicat̄: que actio. p̄ quadripede diri. cta. vtilis. p̄ bipede datur. vt. j. e. l. p̄. cessat tñ vtraq̄ in feris. vt. j. e. l. s̄. in bestis. que est contra. **¶** Offerre. dānū tñ tantū est in obligatiōe sicut et in feruis delinquentibus dicit. vt. j. de re iudi. l. miles. s̄. l. i. et vbi sub alternatiōe aliquid debet est in obligatiōe vtraq̄. vt. dixi. j. de cōsti. pe. l. illud. Itē ex eo qd̄ dicit ex l. r̄. tab. collige qd̄ sit auilis: s̄ p̄t̄ sup̄ ea tractauerit. vt. j. p̄. s̄. itē ex eodē nō. s̄m. s̄. q̄ non est ex malefi.

¶ Actio. f. in factū. vel actio de paupe. rie dicat̄: que actio. p̄ quadripede diri. cta. vtilis. p̄ bipede datur. vt. j. e. l. p̄. cessat tñ vtraq̄ in feris. vt. j. e. l. s̄. in bestis. que est contra. **¶** Offerre. dānū tñ tantū est in obligatiōe sicut et in feruis delinquentibus dicit. vt. j. de re iudi. l. miles. s̄. l. i. et vbi sub alternatiōe aliquid debet est in obligatiōe vtraq̄. vt. dixi. j. de cōsti. pe. l. illud. Itē ex eo qd̄ dicit ex l. r̄. tab. collige qd̄ sit auilis: s̄ p̄t̄ sup̄ ea tractauerit. vt. j. p̄. s̄. itē ex eodē nō. s̄m. s̄. q̄ non est ex malefi.

¶ Actio. f. in factū. vel actio de paupe. rie dicat̄: que actio. p̄ quadripede diri. cta. vtilis. p̄ bipede datur. vt. j. e. l. p̄. cessat tñ vtraq̄ in feris. vt. j. e. l. s̄. in bestis. que est contra. **¶** Offerre. dānū tñ tantū est in obligatiōe sicut et in feruis delinquentibus dicit. vt. j. de re iudi. l. miles. s̄. l. i. et vbi sub alternatiōe aliquid debet est in obligatiōe vtraq̄. vt. dixi. j. de cōsti. pe. l. illud. Itē ex eo qd̄ dicit ex l. r̄. tab. collige qd̄ sit auilis: s̄ p̄t̄ sup̄ ea tractauerit. vt. j. p̄. s̄. itē ex eodē nō. s̄m. s̄. q̄ non est ex malefi.

¶ Actio. f. in factū. vel actio de paupe. rie dicat̄: que actio. p̄ quadripede diri. cta. vtilis. p̄ bipede datur. vt. j. e. l. p̄. cessat tñ vtraq̄ in feris. vt. j. e. l. s̄. in bestis. que est contra. **¶** Offerre. dānū tñ tantū est in obligatiōe sicut et in feruis delinquentibus dicit. vt. j. de re iudi. l. miles. s̄. l. i. et vbi sub alternatiōe aliquid debet est in obligatiōe vtraq̄. vt. dixi. j. de cōsti. pe. l. illud. Itē ex eo qd̄ dicit ex l. r̄. tab. collige qd̄ sit auilis: s̄ p̄t̄ sup̄ ea tractauerit. vt. j. p̄. s̄. itē ex eodē nō. s̄m. s̄. q̄ non est ex malefi.

¶ Actio. f. in factū. vel actio de paupe. rie dicat̄: que actio. p̄ quadripede diri. cta. vtilis. p̄ bipede datur. vt. j. e. l. p̄. cessat tñ vtraq̄ in feris. vt. j. e. l. s̄. in bestis. que est contra. **¶** Offerre. dānū tñ tantū est in obligatiōe sicut et in feruis delinquentibus dicit. vt. j. de re iudi. l. miles. s̄. l. i. et vbi sub alternatiōe aliquid debet est in obligatiōe vtraq̄. vt. dixi. j. de cōsti. pe. l. illud. Itē ex eo qd̄ dicit ex l. r̄. tab. collige qd̄ sit auilis: s̄ p̄t̄ sup̄ ea tractauerit. vt. j. p̄. s̄. itē ex eodē nō. s̄m. s̄. q̄ non est ex malefi.

¶ Sine iniuria. i. culpa. et sic bene sequitur itaq̄. q̄a in sine dicit quando culpa fuit in homine.

¶ Caret. naturaliter vt in brutis. et p̄ talib⁹ h̄z locū hec actio. ceterum si casu vel imbecillitate careat sensu non h̄z locū: vt in furioso r̄ in pupillo. vt. j. ad le. cor. de

aial iniuriā fecisse qd̄ sensu ca. reb⁹. Itaq̄ (vt fuit s̄cribit) tūc hec actio locū h̄z cū cōmota feritate nōcuit q̄drupes. pu. ta si equus calcitrosus calce p̄cussit: aut bos corrupete. re solit⁹ perierit: aut mula p̄pter nimīā ferocitatē. s̄ si p̄pter loci iniquitatē: aut p̄pter culpā multonis: aut si plus iusto onerata q̄drupes i aliquē onus euertit: hec actio cessabit: dāntq̄ iniuriā agetur.

¶ Sed r̄ si canis cū ducere f̄ ab aliquo asp̄rate sua euase rit: r̄ alicui dānū dederit: si cōtineri firm⁹ ab alio potuerit: vel si p̄ eū locum duci nō de. buit: hec actio cessabit: r̄ tene. bis qui canē tenebat. s̄ r̄ si istigatū alteri fera dānū de. derit: cessabit hec actio. Et ḡnāliter toties hec actio locū h̄z: quoties p̄tra naturā fera mota pauperie ddit. Ideoq̄ si equus dolo p̄citus cal. ce perierit: cessare istam actio. nē: sed eū q̄ equum p̄cussit aut vulnerauerit: in factū ma. gis q̄ lege aq̄tia tenent. vtiq̄ ideo q̄ non ipse suo corpore

et duriciem. et sic culpa hominis ducentis. **¶** Iniurie. i. in factū. vel vtili aq̄tia contra mulio. nem vel eum cuius culpa damni est datū. qui enim oc. cassone r̄. vt. j. r̄. i. l. qui occidit. s̄ in hac. r̄. l. qua actio. ne. s̄ si quis plus iusto. s̄. j. o. **¶** Ab aliquo. qui neq̄ fortis esset neq̄ nimium debi. lis. argu. j. de lega. l. l. legato generaliter. **¶** Ab alio. et sic est culpa in homine. **¶** Tenebat. cui⁹ debilitas vel p̄uisio deficiēs iterue. nit. r̄ sic in actione subsidiaria legis aq̄. vel vtili aq̄tie. **¶** Hec actio. r̄ daf̄ aq̄. vel in factū. vt. j. r̄. i. l. i. ut me. la. s̄. itē r̄ cū eo. sed videtur de dolo dāda. vt. s̄. de dolo. l. r̄ elegat̄. s̄ si quadripes. que est cōtra. s̄. oin. vt. ibi. **¶** Cōtra naturam. s̄. sui generis. a se tñ cōmota non ab alio culpabiliter: vt subijcit. Accur.

¶ Concitatus. ab aliquo alio. **¶** Percussit. et sic culpa est in homine. **¶** Vulnerauerit. propter qd̄ alij dedit dānū. Accur. **¶** Suo corpore. et ideo datur in factum: vt hic. r̄ in. sti. ad le. aq̄. l. s̄. fina.

¶ Sine iniuria. i. culpa. et sic bene sequitur itaq̄. q̄a in sine dicit quando culpa fuit in homine.

¶ Caret. naturaliter vt in brutis. et p̄ talib⁹ h̄z locū hec actio. ceterum si casu vel imbecillitate careat sensu non h̄z locū: vt in furioso r̄ in pupillo. vt. j. ad le. cor. de

aial iniuriā fecisse qd̄ sensu ca. reb⁹. Itaq̄ (vt fuit s̄cribit) tūc hec actio locū h̄z cū cōmota feritate nōcuit q̄drupes. pu. ta si equus calcitrosus calce p̄cussit: aut bos corrupete. re solit⁹ perierit: aut mula p̄pter nimīā ferocitatē. s̄ si p̄pter loci iniquitatē: aut p̄pter culpā multonis: aut si plus iusto onerata q̄drupes i aliquē onus euertit: hec actio cessabit: dāntq̄ iniuriā agetur.

¶ Sed r̄ si canis cū ducere f̄ ab aliquo asp̄rate sua euase rit: r̄ alicui dānū dederit: si cōtineri firm⁹ ab alio potuerit: vel si p̄ eū locum duci nō de. buit: hec actio cessabit: r̄ tene. bis qui canē tenebat. s̄ r̄ si istigatū alteri fera dānū de. derit: cessabit hec actio. Et ḡnāliter toties hec actio locū h̄z: quoties p̄tra naturā fera mota pauperie ddit. Ideoq̄ si equus dolo p̄citus cal. ce perierit: cessare istam actio. nē: sed eū q̄ equum p̄cussit aut vulnerauerit: in factū ma. gis q̄ lege aq̄tia tenent. vtiq̄ ideo q̄ non ipse suo corpore

et duriciem. et sic culpa hominis ducentis. **¶** Iniurie. i. in factū. vel vtili aq̄tia contra mulio. nem vel eum cuius culpa damni est datū. qui enim oc. cassone r̄. vt. j. r̄. i. l. qui occidit. s̄ in hac. r̄. l. qua actio. ne. s̄ si quis plus iusto. s̄. j. o. **¶** Ab aliquo. qui neq̄ fortis esset neq̄ nimium debi. lis. argu. j. de lega. l. l. legato generaliter. **¶** Ab alio. et sic est culpa in homine. **¶** Tenebat. cui⁹ debilitas vel p̄uisio deficiēs iterue. nit. r̄ sic in actione subsidiaria legis aq̄. vel vtili aq̄tie. **¶** Hec actio. r̄ daf̄ aq̄. vel in factū. vt. j. r̄. i. l. i. ut me. la. s̄. itē r̄ cū eo. sed videtur de dolo dāda. vt. s̄. de dolo. l. r̄ elegat̄. s̄ si quadripes. que est cōtra. s̄. oin. vt. ibi. **¶** Cōtra naturam. s̄. sui generis. a se tñ cōmota non ab alio culpabiliter: vt subijcit. Accur.

¶ Concitatus. ab aliquo alio. **¶** Percussit. et sic culpa est in homine. **¶** Vulnerauerit. propter qd̄ alij dedit dānū. Accur. **¶** Suo corpore. et ideo datur in factum: vt hic. r̄ in. sti. ad le. aq̄. l. s̄. fina.

¶ Sine iniuria. i. culpa. et sic bene sequitur itaq̄. q̄a in sine dicit quando culpa fuit in homine.

¶ Caret. naturaliter vt in brutis. et p̄ talib⁹ h̄z locū hec actio. ceterum si casu vel imbecillitate careat sensu non h̄z locū: vt in furioso r̄ in pupillo. vt. j. ad le. cor. de

aial iniuriā fecisse qd̄ sensu ca. reb⁹. Itaq̄ (vt fuit s̄cribit) tūc hec actio locū h̄z cū cōmota feritate nōcuit q̄drupes. pu. ta si equus calcitrosus calce p̄cussit: aut bos corrupete. re solit⁹ perierit: aut mula p̄pter nimīā ferocitatē. s̄ si p̄pter loci iniquitatē: aut p̄pter culpā multonis: aut si plus iusto onerata q̄drupes i aliquē onus euertit: hec actio cessabit: dāntq̄ iniuriā agetur.

¶ Sed r̄ si canis cū ducere f̄ ab aliquo asp̄rate sua euase rit: r̄ alicui dānū dederit: si cōtineri firm⁹ ab alio potuerit: vel si p̄ eū locum duci nō de. buit: hec actio cessabit: r̄ tene. bis qui canē tenebat. s̄ r̄ si istigatū alteri fera dānū de. derit: cessabit hec actio. Et ḡnāliter toties hec actio locū h̄z: quoties p̄tra naturā fera mota pauperie ddit. Ideoq̄ si equus dolo p̄citus cal. ce perierit: cessare istam actio. nē: sed eū q̄ equum p̄cussit aut vulnerauerit: in factum ma. gis q̄ lege aq̄tia tenent. vtiq̄ ideo q̄ non ipse suo corpore

et duriciem. et sic culpa hominis ducentis. **¶** Iniurie. i. in factū. vel vtili aq̄tia contra mulio. nem vel eum cuius culpa damni est datū. qui enim oc. cassone r̄. vt. j. r̄. i. l. qui occidit. s̄ in hac. r̄. l. qua actio. ne. s̄ si quis plus iusto. s̄. j. o. **¶** Ab aliquo. qui neq̄ fortis esset neq̄ nimium debi. lis. argu. j. de lega. l. l. legato generaliter. **¶** Ab alio. et sic est culpa in homine. **¶** Tenebat. cui⁹ debilitas vel p̄uisio deficiēs iterue. nit. r̄ sic in actione subsidiaria legis aq̄. vel vtili aq̄tie. **¶** Hec actio. r̄ daf̄ aq̄. vel in factū. vt. j. r̄. i. l. i. ut me. la. s̄. itē r̄ cū eo. sed videtur de dolo dāda. vt. s̄. de dolo. l. r̄ elegat̄. s̄ si quadripes. que est cōtra. s̄. oin. vt. ibi. **¶** Cōtra naturam. s̄. sui generis. a se tñ cōmota non ab alio culpabiliter: vt subijcit. Accur.

¶ Concitatus. ab aliquo alio. **¶** Percussit. et sic culpa est in homine. **¶** Vulnerauerit. propter qd̄ alij dedit dānū. Accur. **¶** Suo corpore. et ideo datur in factum: vt hic. r̄ in. sti. ad le. aq̄. l. s̄. fina.

in sine dicit quando culpa fuit in homine.

Caret. naturaliter vt in brutis. et p̄ talib⁹ h̄z locū hec actio. ceterum si casu vel imbecillitate careat sensu non h̄z locū: vt in furioso r̄ in pupillo. vt. j. ad le. cor. de

aial iniuriā fecisse qd̄ sensu ca. reb⁹. Itaq̄ (vt fuit s̄cribit) tūc hec actio locū h̄z cū cōmota feritate nōcuit q̄drupes. pu. ta si equus calcitrosus calce p̄cussit: aut bos corrupete. re solit⁹ perierit: aut mula p̄pter nimīā ferocitatē. s̄ si p̄pter loci iniquitatē: aut p̄pter culpā multonis: aut si plus iusto onerata q̄drupes i aliquē onus euertit: hec actio cessabit: dāntq̄ iniuriā agetur.

Sed r̄ si canis cū ducere f̄ ab aliquo asp̄rate sua euase rit: r̄ alicui dānū dederit: si cōtineri firm⁹ ab alio potuerit: vel si p̄ eū locum duci nō de. buit: hec actio cessabit: r̄ tene. bis qui canē tenebat. s̄ r̄ si istigatū alteri fera dānū de. derit: cessabit hec actio. Et ḡnāliter toties hec actio locū h̄z: quoties p̄tra naturā fera mota pauperie ddit. Ideoq̄ si equus dolo p̄citus cal. ce perierit: cessare istam actio. nē: sed eū q̄ equum p̄cussit aut vulnerauerit: in factū ma. gis q̄ lege aq̄tia tenent. vtiq̄ ideo q̄ non ipse suo corpore

et duriciem. et sic culpa hominis ducentis. **¶** Iniurie. i. in factū. vel vtili aq̄tia contra mulio. nem vel eum cuius culpa damni est datū. qui enim oc. cassone r̄. vt. j. r̄. i. l. qui occidit. s̄ in hac. r̄. l. qua actio. ne. s̄ si quis plus iusto. s̄. j. o. **¶** Ab aliquo. qui neq̄ fortis esset neq̄ nimium debi. lis. argu. j. de lega. l. l. legato generaliter. **¶** Ab alio. et sic est culpa in homine. **¶** Tenebat. cui⁹ debilitas vel p̄uisio deficiēs iterue. nit. r̄ sic in actione subsidiaria legis aq̄. vel vtili aq̄tie. **¶** Hec actio. r̄ daf̄ aq̄. vel in factū. vt. j. r̄. i. l. i. ut me. la. s̄. itē r̄ cū eo. sed videtur de dolo dāda. vt. s̄. de dolo. l. r̄ elegat̄. s̄ si quadripes. que est cōtra. s̄. oin. vt. ibi. **¶** Cōtra naturam. s̄. sui generis. a se tñ cōmota non ab alio culpabiliter: vt subijcit. Accur.

Concitatus. ab aliquo alio. **¶** Percussit. et sic culpa est in homine. **¶** Vulnerauerit. propter qd̄ alij dedit dānū. Accur. **¶** Suo corpore. et ideo datur in factum: vt hic. r̄ in. sti. ad le. aq̄. l. s̄. fina.

Sine iniuria. i. culpa. et sic bene sequitur itaq̄. q̄a in sine dicit quando culpa fuit in homine.

Caret. naturaliter vt in brutis. et p̄ talib⁹ h̄z locū hec actio. ceterum si casu vel imbecillitate careat sensu non h̄z locū: vt in furioso r̄ in pupillo. vt. j. ad le. cor. de

aial iniuriā fecisse qd̄ sensu ca. reb⁹. Itaq̄ (vt fuit s̄cribit) tūc hec actio locū h̄z cū cōmota feritate nōcuit q̄drupes. pu. ta si equus calcitrosus calce p̄cussit: aut bos corrupete. re solit⁹ perierit: aut mula p̄pter nimīā ferocitatē. s̄ si p̄pter loci iniquitatē: aut p̄pter culpā multonis: aut si plus iusto onerata q̄drupes i aliquē onus euertit: hec actio cessabit: dāntq̄ iniuriā agetur.

Sed r̄ si canis cū ducere f̄ ab aliquo asp̄rate sua euase rit: r̄ alicui dānū dederit: si cōtineri firm⁹ ab alio potuerit: vel si p̄ eū locum duci nō de. buit: hec actio cessabit: r̄ tene. bis qui canē tenebat. s̄ r̄ si istigatū alteri fera dānū de. derit: cessabit hec actio. Et ḡnāliter toties hec actio locū h̄z: quoties p̄tra naturā fera mota pauperie ddit. Ideoq̄ si equus dolo p̄citus cal. ce perierit: cessare istam actio. nē: sed eū q̄ equum p̄cussit aut vulnerauerit: in factum ma. gis q̄ lege aq̄tia tenent. vtiq̄ ideo q̄ non ipse suo corpore

et duriciem. et sic culpa hominis ducentis. **¶** Iniurie. i. in factū. vel vtili aq̄tia contra mulio. nem vel eum cuius culpa damni est datū. qui enim oc. cassone r̄. vt. j. r̄. i. l. qui occidit. s̄ in hac. r̄. l. qua actio. ne. s̄ si quis plus iusto. s̄. j. o. **¶** Ab aliquo. qui neq̄ fortis esset neq̄ nimium debi. lis. argu. j. de lega. l. l. legato generaliter. **¶** Ab alio. et sic est culpa in homine. **¶** Tenebat. cui⁹ debilitas vel p̄uisio deficiēs iterue. nit. r̄ sic in actione subsidiaria legis aq̄. vel vtili aq̄tie. **¶** Hec actio. r̄ daf̄ aq̄. vel in factū. vt. j. r̄. i. l. i. ut me. la. s̄. itē r̄ cū eo. sed videtur de dolo dāda. vt. s̄. de dolo. l. r̄ elegat̄. s̄ si quadripes. que est cōtra. s̄. oin. vt. ibi. **¶** Cōtra naturam. s̄. sui generis. a se tñ cōmota non ab alio culpabiliter: vt subijcit. Accur.

Concitatus. ab aliquo alio. **¶** Percussit. et sic culpa est in homine. **¶** Vulnerauerit. propter qd̄ alij dedit dānū. Accur. **¶** Suo corpore. et ideo datur in factum: vt hic. r̄ in. sti. ad le. aq̄. l. s̄. fina.

Sine iniuria. i. culpa. et sic bene sequitur itaq̄. q̄a in sine dicit quando culpa fuit in homine.

Caret. naturaliter vt in brutis. et p̄ talib⁹ h̄z locū hec actio. ceterum si casu vel imbecillitate careat sensu non h̄z locū: vt in furioso r̄ in pupillo. vt. j. ad le. cor. de

aial iniuriā fecisse qd̄ sensu ca. reb⁹. Itaq̄ (vt fuit s̄cribit) tūc hec actio locū h̄z cū cōmota feritate nōcuit q̄drupes. pu. ta si equus calcitrosus calce p̄cussit: aut bos corrupete. re solit⁹ perierit: aut mula p̄pter nimīā ferocitatē. s̄ si p̄pter loci iniquitatē: aut p̄pter culpā multonis: aut si plus iusto onerata q̄drupes i aliquē onus euertit: hec actio cessabit: dāntq̄ iniuriā agetur.

Sed r̄ si canis cū ducere f̄ ab aliquo asp̄rate sua euase rit: r̄ alicui dānū dederit: si cōtineri firm⁹ ab alio potuerit: vel si p̄ eū locum duci nō de. buit: hec actio cessabit: r̄ tene. bis qui canē tenebat. s̄ r̄ si istigatū alteri fera dānū de. derit: cessabit hec actio. Et ḡnāliter toties hec actio locū h̄z: quoties p̄tra naturā fera mota pauperie ddit. Ideoq̄ si equus dolo p̄citus cal. ce perierit: cessare istam actio. nē: sed eū q̄ equum p̄cussit aut vulnerauerit: in factum ma. gis q̄ lege aq̄tia tenent. vtiq̄ ideo q̄ non ipse suo corpore

et duriciem. et sic culpa hominis ducentis. **¶** Iniurie. i. in factū. vel vtili aq̄tia contra mulio. nem vel eum cuius culpa damni est datū. qui enim oc. cassone r̄. vt. j. r̄. i. l. qui occidit. s̄ in hac. r̄. l. qua actio. ne. s̄ si quis plus iusto. s̄. j. o. **¶** Ab aliquo. qui neq̄ fortis esset neq̄ nimium debi. lis. argu. j. de lega. l. l. legato generaliter. **¶** Ab alio. et sic est culpa in homine. **¶** Tenebat. cui⁹ debilitas vel p̄uisio deficiēs iterue. nit. r̄ sic in actione subsidiaria legis aq̄. vel vtili aq̄tie. **¶** Hec actio. r̄ daf̄ aq̄. vel in factū. vt. j. r̄. i. l. i. ut me. la. s̄. itē r̄ cū eo. sed videtur de dolo dāda. vt. s̄. de dolo. l. r̄ elegat̄. s̄ si quadripes. que est cōtra. s̄. oin. vt. ibi. **¶** Cōtra naturam. s̄. sui generis. a se tñ cōmota non ab alio culpabiliter: vt subijcit. Accur.

Concitatus. ab aliquo alio. **¶** Percussit. et sic culpa est in homine. **¶** Vulnerauerit. propter qd̄ alij dedit dānū. Accur. **¶** Suo corpore. et ideo datur in factum: vt hic. r̄ in. sti. ad le. aq̄. l. s̄. fina.

a **C** Permulſiſſe q̄s vel palpatuſ e. hec nō eſt culpa
b **C** Er̄it. etiā directa. ſed ſecus ſi ab hoīe. vbi altero
caſu directa altero aq̄il. vtiluſ vel in factū dat. vt no.
3. e. l. §. ſed et ſi inſtigatuſ.

c **C** Locū nō h̄z. vt inſti. e. §. i. ſed § inſti. e. §. ſi. Sol. ibi
vtiliſ datur non

directa. vt hic: v̄
pōt dari directa i
cane ſi p̄mor⁹ fue
rat p̄tra cōem na
turam ſui ḡniſ. r
p̄ueniet edil. edi.
ſi r̄ vt ibidē d̄f. et
3. de edil. edic. l.
hi eni. §. deinde. i
ceteriſ aut aſali
buſ aliud eſt vt
hic. Sed p̄tra ve
rior eſt. Vel hic fu
gerat animal: vt
ſubijcit: ibi nō.

d **C** Cōmiſiſſet
cornu.

e **C** Eſt. cui⁹ eſt
boſ aggreſſiend.

f **C** Sibi. d̄no bo
uiſ ab alio ag
greſſi. ſi ſiſ diſtin
ctio eſt. **3.** r. i. ſi ex
plagiſ. §. taber
nariuſ. ſed quid
ſi non apparet q̄s
fuerit aggreſſuſ.
Ri. neuter alteri
teneſ. arg. **3.** ad. l.
aq̄il. ſcientiā. §.
cū ſtramenta.

g **C** Aut i noxā
id eſt d̄lictum ſeu
delicti eſtimatione
nem. Recur.

h **C** Nunc. ſc̄z
in ſeruo delinquē
te. vt inſti. de nox.
§. ois aſit. **3.** c.

i **C** An lit. p̄tel.
ſecus ſi poſt: q̄a
tunc nō liberatur
vt. **3.** de noxa. l. ſi
pluriū. §. ſi. ibi et
mortuo q̄z ſeruo
r̄c. Et maxie quā
do ex eius morte
haber p̄tra alium
actionē. l. aq̄l. vt
3. e. l. §. ſi poſt.

k **C** Extincta.
hoc intellige cum
non fuit in mora
vel ſine dolo eius
perit. vt. **3.** de noxa. electio. §. ſi is quē. r. §. §. p̄xi.

l **C** Cui⁹ demū. alioq̄n ſi mortuū ſit: aut nullo mō agi
tur: aut ſi agitur dedi non expedit.

m **C** Inſolidū. vt. r. **3.** fami. her. heredes. §. ſi vnus.

dānū dederit. At ſi cū equuz
permulſiſſet^a quis vel palpa
tuſ eſt et calce cum perculle
rit: erit actioni locus. **C** Et ſi
alia q̄drupes aliā cōcitantur
vt dānum daret: eiufq̄ qua
drupediſ noīe que cōcitant
agendū erit^b. Siue autē corpe
ſuo paupertē quadrupes de
derit: ſiue per aliā rem quā te
tigit quadrupes: hec actio lo
cum habebit: puta ſi plauſtro
boſ obrtuerit aliq̄ue vel vlla
alta re detecta. **C** In beſtijs
aut p̄pter naturalē feritatem
hec actio locū nō habet^c: r̄ iō
ſi v̄ſuſ fugit et ſic nocuit: nō
pōt quōdān d̄niſ cōueniri: q̄z
deſinit d̄niſ eſſe vbi fera eua
ſit: r̄ iō ſi eū v̄ſū occidero: me
um corp⁹ ē. **C** Lū arietes v̄ſ
boues cōmiſiſſent^d: et alterū
alter occiderit: quiſ muti⁹
diſtinxit vt ſiquidē iſ perſe
ſerit qui aggreſſ⁹ erat: ceſſaret
hec actio: ſi iſ qui non prouo
cauerat: p̄peteret actio. Quā
ob rē eū ſibi^e aut noxiā ſarci
re: aut i noxiā^f d̄dere oportere

C Noxales actiones ſequū
tur poſſeſſorē r̄ animal debet
dari pro noxa viuū: et ratio
mendaci perditur benefici
um. h. d. **Bal.**

C Et cū etiā in quadrupedi
buſ noxa caput ſequit: aduer
ſuſ d̄niſ hec actio dat: nō cu
tuſ fuerit quadrupes cū noce
ret: ſed cui⁹ nunc⁹ eſt. **C** Pla
ne ſi ante lit. cōteſ. Deceſſerit
animal: extincta^h erit actio.
noxę autem dedere eſt aīal
tradere viuū demūⁱ. **C** Si cō
mune pluriū ſit aīal: aduerſ⁹

n **C** Eſſet. ad hęc q̄ſtionē d̄z r̄ndere. vt. **3.** de inter. act. ſi
q̄s in iure. et ſi falſuz dixerit teneſ ſolidū vt h̄ ſubijcit.
r. **3.** de iterro. act. l. ſi ſu⁹. ſic q̄ ex ſuo mendacio punit. vt
3. de re iudi. ſed hoc ita. r. **3.** de rei ven. l. in rem.

o **C** Nō eē ſuā. ſi nō poſſidet: v̄ q̄rē d̄i an velit defen
dere: aſt ei nō te
neſ. vt. **3.** de noxa.

quoniſ § in p̄tā
te. et de dam. in
ſec. p̄tor. §. ſi.
p **C** Si p⁹ litem
ſecus ſi aī: q̄z t̄c
liberat⁹ eſt interi
tu ſpeciei: vt. **3.** §.
plane. et. **3.** de no
xa. l. electio. §. ſi
is quem.

q **C** Rō in iudi
cio. q. d. l. iudicio
l. aq̄il. habetur
rō dāni q̄b dedit
q̄drupes vt inſti
p̄dēneſ p̄uent⁹ a
quil. in quāſi te
neſ actor alij a q̄
p̄uenit ſ paupie.
r **C** P̄poſito. ſ.
de pauperie.
s **C** Wādare. t̄c
erit liberat⁹ ceden
do: vt. **3.** de pecu.
l. q̄b debet. l. ſi. r. **3.**
hęc actio. l. aq̄l.
nō ad corp⁹ mor
tuū ſit eſtiatō n̄m
ſed ad damnum
q̄b intulit q̄dru
pes. vt. **3.** r. l. l. li
ber homo. §. i.

t **C** Nō iure. vt
3. de noxa. l. pe. §.
ſi. ſic in actione in
rem. r̄ ad exhibē
dū. vt. **3.** ad exhibē
dū. l. de eo. §. ſi.
u **C** Ec actio. cō
modata. ali
ud eſt in actione
legiſ aq̄l. vt. **3.** r. l. i.
l. ut mela. §. cum
cui. q̄z illa ſolū do
mino. vt. l. ea. l. §.
legiſ. **U** die vnū
datur vt hic non
directa vt ibi. ſed
p̄ima verior eſt.
x **C** Putant. et
bene. et eſt rō: q̄a
licet ſic publice te
nere canem in ta
berna. vel illa eſt rō: q̄z nō videt feciſſe canis **3** naturaz
cum eſt ligatuſ. eſt enim tunc ipſa natura ferocior q̄ ſi
eſſet ſolutuſ: vt hic. p̄to tamen agi vtili actione: q̄z
pro viſo ligato agitur. vt inſti. e. §. ſi.

C Si poſt litē⁹ cōteſ. ab alio
ſit aīal occiſuſ: q̄z d̄no legiſ a
quilie actio competit rō in iu
dicio⁹ habebit legiſ aq̄il. q̄z
d̄niſ noxę dedende facultatē
amiſerit: ergo ex iudicio pro
poſito⁹ litis eſtimationē of
feret: niſi parat⁹ fuerit actio:
nē mandare⁹ aduerſuſ euz q̄
occidit. **C** Hęc actionē nēo
dubitauerit heredi dari ceteriſq̄
ſucceſſoribuſ. Item ad
uerſuſ heredeſ ceteroſq̄ ſuc
ceſſoreſ nō iure⁹ ſucceſſioiſ:
ſz eo iure quo d̄niſ ſint cōpetit

H Ec actio nō **D** aul⁹
ſoluz d̄no ſed et ei cui⁹
interreſt competit: veluti et cul
reſ commodata⁹ eſt. **3.** r̄e ful
loni: quia eo q̄ tenetur dānū
videt pati. **C** Si quiſ aliq̄ue
cuitans magiſtratū forte i ta
bernam proximaz ſe immiſiſ
ſet: ibiq̄z a cane feroce leſ⁹ eēt
nō poſſe agi canis noīe qui
dam putant⁹: at ſi ſolut⁹ fuiſ
ſet contra. **C** aliuſ

berna. vel illa eſt rō: q̄z nō videt feciſſe canis **3** naturaz
cum eſt ligatuſ. eſt enim tunc ipſa natura ferocior q̄ ſi
eſſet ſolutuſ: vt hic. p̄to tamen agi vtili actione: q̄z
pro viſo ligato agitur. vt inſti. e. §. ſi.

A hac lege. nō recipiat. vt et. de his q̄ deie. vel ef-
fude. l. fina. r̄ in sti. de ob. ex quasi delicto. §. ob ho-
minē. Sed quid si est mortuus a quādrupede. Rñ. idē
q̄ in vulnerato vt sui corporis non fiat estimatio. arg.
Jñ. l. i. l. qua actioe. §. si q̄s in collectatione. r̄. l. liber ho-
mo. in p̄tin.

Compensaz.
he reddunt. vt. J.
ti. l. i. qua actioe. i.
rñ. oparū autem
amittēdarum fit
cōputatio fm̄ le-
gē. J. ad. l. fal. l. he
reditatū. Accur.
Hec actō. ani-
mal. vt bi-
pes.

Aso. i. mu-
lto. sic dicitur:
quia agit. i. ducit
mulos: seu alia
animalia.

Olfecit. i. na-
sum ad culuz po-
sui.

Agi. f. ab a-
gasone vel et̄ do-
mino si seru⁹ est.

Ad legē aduā.
habito tractatu
actionis in factū
de pauperie: sup-
ponit de lege aq̄-
lia: nō q̄ natura
actionis in factū
fortia: sed q̄ dā-
nū. p̄sequit vt su-
perior. Accur.

Ex aq̄-
lia. dā-
no. scz
dato.

Derogauit.
fui tractatus ex-
cellentia.

A plebe. iter
rogauit em̄ plebē
an ei placeret: vt
hic. et isti. e. §. cete-
rū. et sic ponit. §.
de adop. l. ij. §. fi.

Lex aq̄-
lia capite p̄-
mo. oll̄ tria erant

A hac lege iā nō dubi-
tat etiā liberay p̄sona-
rū nomie agi posse: forte si pa-
trēfa. aut filiūfa. vulnerauerit
q̄drupes. f. vt nō deformitat
rō habeat: cū libez corp⁹ esti-
mationē nō recipiat. sed im-
pēsariū in curatiōe factarū r̄
oparū amissay: q̄s amissur⁹
q̄s esset inutilis fact⁹. Paul.

Hec actio vtilis cōpetit:
r̄ si nō q̄drupes f̄z aliū
animal' pauperiem fecerit.

Aso. cū in Alphe.
tabernā equū deduce-
ret mulā equus olfecit: mula
calcē reiecit r̄ crus agasonis
fregit. cōsulebat possit ne cū
dño mule agi q̄ et pauperie
fecisset: respondi posse.

Ad legem aquillam.

Titu. ij.

Nota q̄ lex posterior dero-
gat legib⁹ priorib⁹. h. d. Bal.

Iplian⁹.
Ex aquilla
oibus legi-
bus q̄ ate
se de dam-
no iniuria
locute sūt
derogauit: siue. xij. tabu. siue
alla qua fuit: q̄s leges nūc re-
ferre nō est necesse. q̄ lex aq̄-
lia plebis citū est: cū eā aq̄lius
tribun⁹ plebis a plebe' roga-
uerit.

Nota q̄ qñ aliter
natura ponitur inter genus r̄

quit. vt. §. de offi. p̄si. diuus. Cōstat autē q̄ magis deli-
quit r̄ magis dat dānū is qui occidit q̄ is qui dūtaxat
vulnerat. et ideo maioris sit tēporis repetitio fm̄ Bjo.
n. **E**t infra. i. inferiori parte p̄imi capituli. Bjo.
o. **I**n duplum. vt r̄. C. e. l. cōtra negantē. et. J. de ser.

**speciem exponitur pro. i. r̄ sic
ponitur restrictiue. B. Gai⁹.**

Lex aq̄lia capite prio-
cauet vt q̄ seruū seruā
ve alienum: alienāve q̄drupe-
dē vel pecudē iniuria occide-
rit: quātū id i eo āno^m plurimi
fuerit: tm̄ es dare dño dānas
esto. Et infra^m deinde cauet: vt
aduersus ificiantē in duplū^o
hec actio esset. Et igit̄ a p̄pet
seruis n̄ris exequat q̄drupe-
des q̄ pecudū numero sunt: r̄
gregatim habēt: veluti oues
capre/boues/equi/multi/afini
Sed an r̄ sues pecudū a p̄pel-
latiōe p̄tinētur q̄rit: r̄ recte la-
beoni placet p̄tineri. Sed ca-
n̄tis iter pecudes^o nō est: lōge
magis^o bestie in eo nūero nō
sunt: veluti vsū/leones/pāte-
re. Elephātes autē et camelī
q̄si mixti sunt. nā et lumētōz^o
operā p̄stāt r̄ natura eoz se-
ra est. r̄ ideo^o p̄imo capite^o cō-
tineri eas oportet. **A**pia.

Seru⁹ serua ve iniuria^o
occisus occisa ve fuerit
lex aq̄lia locū hz. Iniuria oc-
cisum esse merito adijctū. non
eni sufficit occisum: sed optet
iniuria id esse factū. **G**aius.

Itaq̄ si suū tuū latro-
nē ificiantē michi oc-
cidero/securus ero: nā aduer-
sus periculū naturalis^o rō p̄-
mittit^o se defendere. **L**ex. xij.
tabu. noctu furē p̄mittit^o de-
prehēsum occidere: vt tamē

l. oēs. §. q̄d hō. permittit em̄ in a gētū oculibz sui defen-
sionē. vt. §. de iust. r̄ iur. l. ij. r̄. C. vt vnicuiqz li. l. i.

Permittere se. i. quēlibet cui periculū imminet.

Defendere. i. deprehendere et occidere.

Permittere. si est talis cui sine periculo parcere nō
potuit: siue telo siue alio modo se tueatur: als non. vt. J.

eo. si ex plagis. §. tabernarius. in fi. §. r̄. J. ad le. cor. §. sic.
l. furem. que sunt cōtrarie. vel plenius vt in. l. furē. no.

Ut tamē. nō est ergo differētia nisi q̄ in nocte quo-
cunqz modo se defendat vt nō capiat: pōt occidi. sed in

Legis
capita siue capta hui⁹. l. hodie sunt duo tm̄. f. p̄mū r̄ ter-
tiū. scōm astit in desuetudinē abiit tertio in ei⁹ loco poss-
sunt ca-
pita.

Uel pecudem. vel pro id est vt probatur hic. r̄. J. eo.
quēdamodū. §. hac actione.

Anno. sed q̄ est ratio q̄ ex p̄mo capite fit cōputatio
retro p̄ annū. ex tertio infra. xxx. dies tm̄. vt. J. eo. si seru⁹
fer. §. ij. Rñ. fm̄ J. o. b. soluat appollo. sed certe imo pōt
solui fm̄ Bjo. quia acrius est p̄niēdus q̄ magis deli-

bie ita hemli si telo. et est rō: qz in die pōt cognosci. et sic dimitti d3: et pōt accusari. vt. l. de fur. bal. l. i. Et hac seq tur alia qm die ppter periculū rerū nō pōt occidi: licet cū rebus fugiat: sed in nocte sic. vt. d. l. i. ad le. cor. de sca. l. furem. Accursus.

A Idipsum. q sic capiet occidit: puta dicendo qli bet currat contra furē. s. l. s. pteatio et conuocatio hois est. l. ad leg. iul. de adul. l. capite.

Interdiu. i. l. die. sic. r. s. que. ser. amit. si cōmunē. s. l. i. s.

Occidere. f. furem.

Telo. sed in nocte et si alio mō se tueat: vt dixi. et facit. l. de fur. l. l. pignore. s. furē. et s. q. b. me. cā l. nec timorē. s. i.

Ed et si quē cūqz petentē. etiā si pū me nō pculsit. nā sufficit terror armorū. vt. l. de vi et vi ar. l. idem. s. q. ar. mati. l. alū qdā ptra. et de hoc no. C. ynde vi. l. i.

Occidisse. vi em vi. rē. vt. l. eo. scientiā. s. pe.

Furem. nocturnū vel diurnū vt differat a primo rō. p. calle gato.

Inuria. i. nō iure sed dolo: et ideo bñ fert qz cornelia teneat: qz sol' ille q est in dolo tenet nō qui in culpa. vt. l. ad le. cor. de sca. l. in lege. s. in aq. l. venit culpa etiā leuissima. vt. l. e. l.

Culpa leuissima i lege venit,

Cōtumeliā. cū dāno vel sine dāno. vt. l. de iur. l. i. **H**oc est. sola est iniuria q est pū s. l. i. d. in p. cat. apostolus: omne qd non est ex fide: peccatū est. Ac. l. **C**ōtumeliē. qz actor iurauerit taratiōe facta. vt insti. de iniur. s. pena. Sed videt q etiā in acti. iur. habeat rō dāni: et sic vna tm fiat cōdēnatio. vt. C. de iur. l. dñm. que est p. So. ibi habet rō dāni: sed nō vt dāni: sed

vt ptumeliē. Vel bic qz p atroci iniuria agit ex lege aq. l. vt. l. c. r. d. l. dñm. et agit iniur. vt. l. i. et l. de iniur. l. item apu. l. s. l. quis seruo. et sic est ibi simplex relatio. m. **N**oluit. vt. l. e. si f. ser. s. si q. s. in sulā. et s. l. f. i. f. i. carius. et l. sciam. s. sed si defendendi. et s. l. meū. et l. i. s.

et plagis. s. l. cluon **U**erissimū. i. putat ei casui. vt. l. s. b. admi. tu. l. si. satis em ipō furo re punit. vt. s. de offi. p. l. diu. az. o. **Q**uēadmodū. nō p oia l. i. s. est furiosus qdru pedu: cū p qdru pede det actio de paupie: pro furioso nulla. vt. s. de rei v. l. q. b. ifans. p. **S**i impubes. nō tm infans q **T**enef. i. teneri pōt. l. i. r. **C**apar. veluti si sit prim' pbertati. vt. l. d. re. iur. l. pupillū. et l. s. fur. l. i. p. uderē. et l. i. s. de ob. ex de. s. fi. r. s. d. mi. l. si ex cā. s. nō vidēdū. **S**i magr. s. i. torv' cerdo. l. ac. t. **P**arū bñ facienti. i. non bene facienti. rē. **D**emōstrauerat. l. mgf. Ac. **O**culus. cōsecurine. **D**ubitat. s. l. loca. non dubitatur. in. l. i. tē qritur. s. l. i. tē iul. qz dicit ppetere. vel si dubitauit p p. t. i. p. s. i. t. **D**ocēti. sic et marito. vt. l. solu. ma. si cōstāte. s. l. i. marit'. et fructus rio. vt. r. s. b. v. s. fru. locū. s. s. i. ma. et creditori. vt. l. de pig. act. elegāter. s. plane. Accur.

Receptoris ei nimia. **S**euicia culpe assignat. **U**a actiōe p. rē. **I**psi psecutorū ait qd min' ex opis filij sui ppter viciatū oculū sit habiturus: et impēdta que p ei' curatiōe fecerit. **O**ccisum' aut accipe debemus: siue gladio siue ēt fuste vel alio telo: vel manib' si forte strangulauerit eū: vt' calce petijt: vel capite vel q. l. i. tē cū. **S**ed et si q. s. plus iusto onerat' delecerit on' et fūū occiderit: aq. l. locū hz. fuit' eni in ipius arbitrio ita se nō onerare. **N**ā et si lapsus aliq. s. seruū alienū onere presserit: pegasus ait lege aq. l. eū teneri ita demū: si vel plus iusto se one-

Receptoris. nimia. r. et dñi. vt. l. de his q sunt suū vt' ali. iul. l. i. s. l. c. et nimia negligētia. vt. s. b. offi. p. l. **U**a actiōe habitur'. vt. s. l. i. i. ex. (diu'. in si. s. l. i. hac. et l. de fer. cor. l. vt tamū. s. de filio. **O**ccisū. expōit pncipiū se. l. i. et s. l. i. s. l. i. agno. l. i. e. **F**uit. q. d. potuit puidere: s. fuit in culpa si care. nō fecit. vt. l. eo. si putator. r. l. si ex plagis. s. in cluon. et

§. titu. l. l. §. si propter loci.

A In factu. s. subsidiaria. l. aq. l. vt. l. si. eo. §. si. ipul-
sus aut no tenet: qz no sua spore fecit. vt. l. si. ex. plag. §.
B In colluctatione. i. dñi sit luctabant (in ciuio. Ac.
cu pugnis vel calcib: s. p. acratu qñ cu subit. Vel ye-

Collu-
ctatio
p. acra-
tu disse-
runt.

Collu-
ctatio
p. acra-
tu disse-
runt.
Collu-
ctatio
p. acra-
tu disse-
runt.

rauerit: vel negligētus p lu-
briū trāsiert. **P**roinde si
qs alteri in pulsu dānū dede-
rit: Procul? scribit: neqz eū q
ipulerit teneri: qz non occidit
neqz eū qui ipulsius est: qz dā-
nū iniuria nō dedit. fm qd in
factum actio erit dāda in eū
qui impulit.

Nō punitur ille q in publi-
ca pugna pcutit pugnante: se-
cus si non pugnante vel ex-
tra locū pugne. b. d. Bal.

Si quis in colluctatione
vel i p. acratio vel pugiles dū
inter se exercētur / alius aliū
occiderit: siquidē in publico
certamine alius aliū occiderit
cessat aq. l. qz glozie causa? z
virtutis nō iure grā videtur
dānū datum. Hoc autē in
seruo nō pcedit: qm ingenuū
solēt certare. in filiosa. vulne-
rato pcedit. **P**lane si cedē-
tē vulnerauerit: erit aq. l. lo-
cus. Aut si non in certamine
seruū occiderit: nisi dño pmit-
tēt hoc factū sit: tūc em aq.
l. l. cessat. **S**ed z si qs fuū
egrotū leuiter p. acserit: et ts
obierit: recte Labeo ait lege
aquilia eū teneri: qz aliud alij

seruo. vt. l. de p. ac. emp. l. quia. si velis tueri puimam
dic q loquitur hic qñ a scite seruum fit. Accur.

C Cedentem i. recedentē: z vterius pugnare nolē-
tem. z ad hoc. l. de alea l. solent.

Aut si nō in certamine. sed extra certamē: ergo a cō-
trario sensu si in

certamine vulnera-
tus vt occisus eēt
cessaret aq. l. vñ
male exponit qz
dā ifam supiorē.
hoc autem zē. vt
ibidem diximus.
C Nisi dño cō-
mittēte. hoc refe-
runt quidā ad id
qd dixit. hoc autē
in suo. s. vt cesset
aq. l. nisi dño pmit-
tētē. i. permittēte
seruū pugnet: qz
tūc suo occiso ces-
saret aq. l. z tu re-
feras ad primū
dictū. dicit em q
h3 locū aq. l. seruo
occiso extra certa-
men: hoc ē verū:
nisi dñs p. acstitit
cām mortis seruū
sui: qz ipse cām ag-
gressiōnis p. acstitit:
ex qua secuta est
occisio. vt. d. l. c.
ad le. iul. d. vi pu.
l. qm. z. §. ti. i. l. i.
§. cū arietes. Itē
nota q ex hoc §.
colligit quidam
q iure romano
duella nō sunt p.
hibita. et p id qd
dicit. C. q. res pi.
l. spem. et. l. de re
iudi. l. cōmodis.
z. C. de athlet. p.

trario sensu si in
certamine vulnera-
tus vt occisus eēt
cessaret aq. l. vñ
male exponit qz
dā ifam supiorē.
hoc autem zē. vt
ibidem diximus.
C Nisi dño cō-
mittēte. hoc refe-
runt quidā ad id
qd dixit. hoc autē
in suo. s. vt cesset
aq. l. nisi dño pmit-
tētē. i. permittēte
seruū pugnet: qz
tūc suo occiso ces-
saret aq. l. z tu re-
feras ad primū
dictū. dicit em q
h3 locū aq. l. seruo
occiso extra certa-
men: hoc ē verū:
nisi dñs p. acstitit
cām mortis seruū
sui: qz ipse cām ag-
gressiōnis p. acstitit:
ex qua secuta est
occisio. vt. d. l. c.
ad le. iul. d. vi pu.
l. qm. z. §. ti. i. l. i.
§. cū arietes. Itē
nota q ex hoc §.
colligit quidam
q iure romano
duella nō sunt p.
hibita. et p id qd
dicit. C. q. res pi.
l. spem. et. l. de re
iudi. l. cōmodis.
z. C. de athlet. p.

Nota q culpa pōt cōmitti
trib' tēporib: ante factū quā
do non inspicitur qd euentre
potest. in facto: z post factum
vt si quis nō psequitur factū
qd debet psequi nec vritur
eo vt debet vt. Bal. §. alius.

Idem iuris est si medi-
camēto pperāvsus fue-
rit: s. z qui bñ seuerit z dere-
lquerit curationē secur? non
erit: sed culpe reus? itelligit.

Duelli
iure ro-
mano
non est
phibi-
tum.

fi. Itē si in publico certamine aliquo libo occiso cessat a-
quilia: vt h dicit. an si alibi occidat vel vulneret h3 lo-
cū. p. libero hōie: Bul. q. nō. et. p. eo. l. eo. huic §. si. z. l. de
edil. edic. l. qua vulgo. qd dicit nō fieri hōis liberi mor-
tui estimatiōē. Sz. R. z. l. 30 p. tra. z dicit q h3 locū etiā
libero hōie mortuo z vulnerato vtilis aq. l. vt. l. e. liber
hō. in pñ. et hic sumit ar. a. l. 30 sensu. et. §. ti. i. l. ex hac.
et qd in leg. b. a. Bul. inductis dñ: itelligas p. estimatio-
ne ipius corpis liberi hōis p qua nō agū. l. aq. l. s. ad ce-
f. **H**oc autē. s. q. si suus vulneret vel (tera dāna sic.
vulneret: l. 31 publico certamine q aq. l. cesset. nā nō cessat
qz imiscuit se rei nō p. nenti ad se: vt h subijcit. qñi. z. z.
l. de regu. iu. l. culpa. z hoc s. 31 dñ. Tu die hoc autē zē.
l. 31 pugnare in publico certamine. Accur.

In suo nō pcedit. i. nō solet pcedere. vt subijcit h
qm zē. Si tamē seruus steruenerit idē qd in libero hōie
dicit vt cesset aq. l. vt innuit ifra a l. 30 sensu: ibi aut si
non in certamine zē. Itē qz difficile dignosca pōt liber a

totum. s. hoc qñ gratis. at ipsi nō faciūt gratis. Itē fa-
ciunt p. deū q dicit. non tēptabis dñm deū tuū. Itē qz z
ius lombardoz dicit multos vidimus sub iusto clypeo
perire. vt in lōbarda quter qd se defen. pro pu. l. iij.

Este solet. vt. l. ad le. iul. de adul. l. nichil interest.
Multū interesse. quātū ad subilitatē tu- (in pñ.
ris. nō quātū ad effectū. vt. l. e. l. qui occidit §. in hac.
n. **U**nde assert. s. celsus.

Prestitisse. scilicet dicit.

Sed i factū. vtrobiqz in ita si dānū secutiū sit. Jo.

Lassatus. id est fessus.

Cel ex. vel p. et. nā vtrazqz tenetur: vt h. et l. si. e. §.

Pterea. z. §. imperitia. z. §. de offi. pñ. l. illicitas §. sicuti.

Idem iuris. sed culpe reus culpa ergo quandoqz
ineff. factū. vt. l. eo. q. foueas. z. l. de acti. et obli. l. i. §. is
quoz. qñz sequitur factū vt h dñ. Itē no. q. loctur hic de
ll iij

Medico medico q̄ locavit opas suas q̄ de culpa leui tenet. sed qd si gratis opaz dabit. Jo. rñ. vel vt quasi pcurator s̄ leuissima. vt. C. māda. l. a. pcuratoze. vl̄ quasi gestoz s̄ leui. vt isti. de obli. ex q̄l̄ p̄ctu. s̄ sicut alit s̄z Bzo. qd est s̄r. vt ar. l. de re. iur. l. Jct. Jte nūq̄ si amittat tenet q̄ gratis facit. v̄ q̄ nō. vt. C. de neg. gest. tutoz. s̄z dic̄ eū teneri. ar. l. de adm. tu. l. tres. s̄. itē. r. l. tutores. s̄. q̄ se. s̄z Bzo.

a **C** Nō potuerit. si alius firmiter retinisset. vt i sti. eo. s̄ impetu. b **C** Futurā. nō. sic r. C. de asse. l. fi. r. insti. e. s̄ in iur. r. l. loca. l. cuz p̄tes. s̄. s̄. r. J. s̄. dā. in. f. c. l. dā. r. l. de regu. iur. l. imperitia.

c **C** Nō potuit. sed alius firmiter retinisset. Ac.

I **C** Tē si obstetrix. i. baila.

e **C** Ut mulier. f. ipsamet.

f **C** In factum. huic est J. C. e. l. de pecoribus. vbi dat vtilē aq̄l. So. ibi sciuit vt fame necaret. hic non. vel verius hec cū illa concurrat.

g **C** In factū. et vtilē aq̄l. vt in sti. e. s̄. pe.

h **C** S̄z r. si plus a iaculātibz id est alicubi vbi consuetū est. r. di cas q̄ ibat iste s̄. uus p̄ aliu locuz nō p̄ cāpū iacula tozū. als h̄er lo cū iherioz. s̄. sed si cum ali.

i **C** Seru. q̄ nō erat de ludo. als sec. vt. J. e. ti. si ex plagis. s̄. fi. itē in nō solito loco ad ludum.

k **C** Q̄ nō obu. it. s̄ culpe culpa p̄p̄nsata dissoluitur. vt. J. s̄. p̄p̄sa. si abo. r. J. fo. ma. viro. Jo.

C Nota q̄ nō d̄z q̄s attentare id ad quod est insufficientis vel imperitius. Bal.

C Mulionē quoq̄ si p̄ impetū impetū mulaz retinere nō potuerit si he alienū hōz minē obtriuerint: vulgo dic̄ culpe noie teneri. Jdē dicit r si p̄p̄ infirmitatē sustinere mulaz impetū nō potuerit. nec videt iniquū si infirmitas culpe anumeret. cū affectare q̄s q̄ nō debeat: in quo vel intelligit vel intelligere d̄z infirmitatē suā alij piculosa futurā. Jdē iuris est in p̄sona et̄ qui impetū equi quo vehēbat p̄pter imperitiā vel infirmitatē retinere nō potuit. **C** lpiā?

C Tem si obstetrix medicamentū dederit r ide mulier perierit. Labeo distinguit vt siquidē suis manibz supposuit videat occidisse. si vero dedit vt mulier sibi offerret: in factū actionē dandā q̄ snia vera est. magis enī causam mortis p̄stitit q̄s occidit.

C Si q̄s per vim vel p̄suasū medicamentū alicui infuderit vel ore vel clystere: vel si eum vixit malo veneno: lege aq̄l. lia eū teneri quē admodū obstetrix supponēs tenet. **C** Si quis hōiem fame necauerit: i factū actionē teneri Hera. ait

C Si seruū meū equitatē cōcitato equo effeceris in flumē p̄cipitari: atq̄ iō hō perierit: i factuz eē dandā actionē **C** si. scribit. Quē admodū si seruus meū ab alio in insidias ductus: ab alio eēt occisus. S̄z et si p̄ lusuz a iaculātibz seruus fuerit occisus: aq̄llie locus est. S̄z si cū alij in campo iacularent seruū p̄ eū locū trās fierit: aq̄llia cessat. quia non

C Tenebit. q̄z dolus p̄p̄derat. azo. r sic nō. q̄ h̄ casu solus dolus v̄it i aq̄l. nō culpa. vt. J. e. si putator. r. J. s̄. acqui. re. do. hō liber. s̄. itē. r. l. rō vt dixi. q̄z culpa culpa abolet. **C** Am ludus. imo nō ē ludus ex q̄ crimē occit. vt. s̄. in p̄. abolet.

C Am ludus. imo nō ē ludus ex q̄ crimē occit. vt. s̄. in p̄. abolet.

debutit p̄ cāpum iaculatozū iter intēpestiue facere: q̄ tñ data opa in euz iaculatus est: vti q̄z aq̄llia tenebit. **C** Paulus. Am ludus quoz nō r̄ius i culpa est. **C** l̄p.

C Tē mela scribit: si cum pila quidā luderēt: v̄hemēt̄ quis pila p̄cussa in tonsoris manus eandē deiecerit: et sic fuit quē tonsor habebat gula sit p̄cisa delecto cultello: in quocūq̄ eoz culpa sit: eū lege aq̄llia teneri. proculus ait in tonsore eē culpa. et sane si ibi tondebat: vbi ex consuetudine ludebat: v̄l vbi transit frequēs erat: est quid et imputet. Quāuis nec illud male dicat si in loco piculoso sellā h̄nti rōsori se quis commiserit: ip̄m de se queri debere. Si alius tenuit: alius infemitis q̄ tenuit mortis q̄l̄ causaz p̄rebut: in factum actioē tenebit.

C Ex pluribz qui homicidio interfuerunt ille tenet aq̄llia cui ictu q̄perijt: sed si nō apparet oēs tenet. r vno solute alter nō liberat in pena. s̄z si ex interuallo plures percussent vltim⁹ soluz de occiso tenet. h. d. q̄nq̄z p̄cusserūt eodem t̄p̄e diuersis tñ ictibus r hoc p̄io. q̄nq̄z p̄cusserūt diuersis t̄p̄ibz et hoc sc̄do. q̄nq̄z plures vna percussione r hoc tertio. secunda t̄p̄i si alius. tertia t̄p̄i plures. Bal.

C Sed si seruum plures percussent vtrū oēs quasi occiderint teneant videam⁹. r si qdē apparet cui ictus p̄ierit: ille quasi occiderit tenetur. **C** Ad si nō apparet: oēs quasi occiderint vtilia. ait teneri. Et si cum vno agatur ceteri nō liberant. nā ex lege aq̄llia

Culpa culpam abolet.

hemio. cir. fi. als si esset per luduz nocitū: d̄m̄d̄ ei q̄ est de ludo: ludo iputaf. vt. J. e. si ex plagis. s̄. fi. Ac.

C Tē mela. pila. illd̄ quod p̄ict vn⁹ alij d̄f pila. v̄n ver. pila v̄erfus terit pulres. i bel lis pila geritur. Est pila pes pōtis pila lud⁹. pila taberna. Qui terit est pil⁹. pil⁹ ē in fronte capill⁹. Ad tractum pili: mille ruere pili.

C Tenebit. i. q̄. cumq̄ fuerit culpabilis ille tenet. **C** Queri debere. cū ipse hoc sciuit. nō ita si ignorauit. cec̄ forte v̄l p̄grin⁹. Jo. no. et̄ h̄ic q̄ iputaf̄ ei q̄ se posuit i periculū. vt. J. c̄mo. l. fina.

C Plures percussent. sed qd si vn⁹ r nō appet d̄s. R̄h. null⁹. ar. J. de penis. l. ab̄sentē. i. t̄bi sancti⁹ enim r.

C Cuius ictus. ictus em̄ cuiuslibet p̄tēplari oportet. vt. J. ad. l. cor. de sca. l. fi. yr.

C Tenebit. alij aut tenent vt de vulnerato. vt. J. p̄xi. s̄. Accur.

C Jul. ait. info lidū. s̄. qd ē notā d̄f sicut r iactōe arb. fur. ce. vt. J. ar. fur. ce. l. si plus res. r in actio. qd me. cau. vt. J. qd me. cā. l. si cū exerce p̄tōe. s̄. fi. r in ac. fur. vt. C. de p̄di. fur. l. i. s̄. r. v̄. l. i. dubio neminē te

neri. vt. Te. sciam. s. cu strameta. q. est s. Sol. ibi qn plus
res inter se danum dederunt. hic quando alij.
a Cui sit pena. bona ro q no liberet vn' alij. vt h. et
s. neqs euz q in ius voca. l. fi. r. s. de iurisd. om. iudi. si
q ad s. fi. et. l. feq. et. j. de lib. ca. l. xij. r. j. si qs te. liber

vt r. j. de edil. edic. l. cum autem. s. fi. et. l. se.
i C Alicui habenti in eo titulum.
k C Si. scz possessori.
l C Aquilie. p eo q seruus est vulneratus. Bzo.
m C In factis. vt. Te. si dñs. q. ppter opas quas bo. fi.

Solutio
vni' an
alios li
beret.

qđ ali' prestittit: alij non rele
uat cū sit pena. C Zel. scri.
si ali' mortifero vulnere pcaf
serit ali' postea exanimauerit
piorē quidē nō teneri' quasi
occiderit sed quasi vulneraue
rit: qz ex alio vulnere perijt. r
posteriorē teneri: qz occiderit
qđ r marcello videt: r est pro
babili'. C Si ples' trabē de
tecerint r hoiem oppreserit
eque veterib' plz oēs lege a
quilia teneri. C Itē et cū eo
quit canē irritauerit et effece
rit vt aliquē morderet: qñuis
eū nō tenuerit. C Proculus rñ.
aquilie actionē esse. sed Jul.
eū demū aqle teneri ait qui
tenuit et effectit vt aliquē mor
deret. ceterz si nō tenuit: in fa
ctū agēdū erit. Regis autē aq
lie actio herō' ppetit: hoc est
dño. C Si in eo hoiē quē tibi
redhibiturus essem danū iu
ria datuz' esset: Jul. ait legis
aquil. actionem michi ppete
re: meqz cū cepto redhibere ti
bi qđqd fuero psecur' restitu

turū. Sed r si seru' bona fi
de alicui' fuit. an ei' ppetat
aquilie' actio: r magis erit in
factū' actio dāda. C Cū cul
vestimēta cōmodata sunt nō
posse' si scissa fuerint lege aq
lia agere: Jul. ait: s. dño eam
ppetere. C An fructuari' v'
usuari' legis aquilie actionez
habeat. Julia. tractat. et ego
puto meli' vtile' iudicium ex
hac causa dandum. C Paulus
Sed r si ppueratis dñs
vulnerauerit fūū v' oc
ciderit in quo vsufruct' me'
est: dandū' est michi ad exem
plū legis aquilie actio in euz
p portione' vsufruct': vt etiā
ea ps anni in estimationē ve
niat: qua nōdū vsufructus me
us' fuit. C Iulianus.
Iber hō suo noie vtilē
L Aquilie hz actionē. di
rectā em nō hz: qm dñs mē
broz suoz nēd' videt. Fugiti
u' aut noie dñz hre actionez
Jul. scri. C Si hō liber bōa
fid' michi fuit: p hz lege aqlia

pos. amittit dat. vt
ar. Te. de edil. edic.
l. iustissime. s. fi.
sz ecōtra aduers'
bo. fi. possessorem
dat' directa dño.
vt. s. de pe. here.
si a patre. s. si pos
sessor. r. Teo. si eo.
Quid autē si hic
possessor. nō hz
an ei dabit. Rñ.
nō videt. vt ar. j.
de reli. l. h. s. i. r. v'
seruo cor. l. i. s. i.
n C Non posse.
aliter de paupe
rie de qua agit si
interit pmodata
rū. vt. s. si qua.
pan. fe. di. l. ij.
Alj dicunt qz r h
agit si iterit. ar.
d. l. sz hec lex ex
pseste est ptra eos
o C Vtile. vt r. s.
de vsufu. locū. s.
fi. etiā si dñs fece
rit dānū. vt. j. l. p
vi. r. s. de dolo. ar
bitrio. s. si dñs. et
j. s. vi et vi arma.
si plures. s. dele
ctum. Sed j. ar
bo. fur. ce. l. cede
re. s. is cuius. vbi

locati actio p hāc tollitur et e. nec. j. pmo. l. vñ qñf. l. fi.
q ē j. Nā qñū ad penā vn' alieqz nō libat: s. i eo q ē rei
persecutio sic pteera in. l. illa locati. vn' fuerat q dānuz
dederat. Itē j. si fami. fur. fe. di. l. i. in fi. so. ibi familia
pro vno habet vñ tanqz vni' noie dñs tenet. vt. Te. l. l.
lud. Itē j. de ac. r obli. l. q seruū. s. fi. vbi eū dē pmoda
tariū cōmodat. et. l. aquil. cōueniri dicit: et alteram tol
li per alteram. So. ibi dānū erat ab vno dātū. et iō sim
pō pōsito releuat a pena: qz simplū pōstitit. hic a plurib'
er iō pōsito simplō et pena: nichilominus alius tenetur
vel hic tantū pena pfectura fuit. Itē j. si. n. l. l. et quidez
insolidū. Sol. ibi nō ē pena respectu accipientis.
b C Non teneri. Teo. l. ita vul. s. i. sol. vt ibi.
c C Si ples. de hoc dixi plene. s. s. s. si ples. Accur.
d C Morderet. qz suo corpe dānū dedisse videt. et fa
ctus. s. n. l. l. s. sed est. Sed ptra. s. de dolo. l. et elegāter
s. si quadrupes. so. vt ibi.
e C Tenuerit. dñs morderat vel cū immitterat. Ac.
f C Hero. hoc est dño. vt. Teo. l. ob id. ab hero dñ heres
id est dñs. vt isti. de here. qua. r dif. s. tē extrane'. et qđ
hō dāri dño. l. directa: vtilis autē ē si dño. vt. Te. l. s. fi.
g C Dātū esset. a quodā tertio. Accur.
h C Restitutuz. als em nō admittit ad redhibitoriaz

simpliçiter fructuario actio denegat. s. ibi d' directa in
telligit. vtilis aut actio dabitur. vt. hic. et. j. s. aqua plu.
ar. si vsufu. Accur.
Sed et si ppueratis. danda est. vtilis. s. ad exēplū
q C Pro portione. i. non habita esti: (directe.
matione ppueratis. Accur.
r C Meus. i. quātū etiā prius valuisset vsufu. in seruo
Sed cur in infante nō sit estimatio retro ante natiuita
tē. vt. Te. inde nerat'. s. si infans. Rñ. quia ibi nulla in
id tempus posset fieri estimatio. Accur.
Iber hō. hz actionē. vt. s. e. qua actione. s. si quis
in colluctatione: sed an agez hic ob futuras opas
Rñ. nō hz quosdā. vt arg. Teo. quē ad modū. s. idē labeo.
sed hoc cessat in fructu imature collecto. vt. Teo. si fu'
seruum. s. si oliuā. nā habet rō futuri pmodi etiā i suo
instituto herede q occiditur ab alio. vt. Te. inde nerat'
in pñci. Itē in operatiā videt idē q agatur ex fu
tura opera. vt. s. si. i. ex hac.
t C Nemo. qz liber hō non recipit estimatiōē. vt. j. de
his quis deic. l. i. s. sed cum homo. Accur.
v C Fugitiui. de fug. tino ideo statim supponit: qz vi
debatur ipsum posse agere quasi liber sit. vt. j. de edil.
edic. quis sit. s. idem recte ait.

re. s. is cuius. vbi
de vsufu. locū. s.
fi. etiā si dñs fece
rit dānū. vt. j. l. p
vi. r. s. de dolo. ar
bitrio. s. si dñs. et
j. s. vi et vi arma.
si plures. s. dele
ctum. Sed j. ar
bo. fur. ce. l. cede
re. s. is cuius. vbi
de vsufu. locū. s.
fi. etiā si dñs fece
rit dānū. vt. j. l. p
vi. r. s. de dolo. ar
bitrio. s. si dñs. et
j. s. vi et vi arma.
si plures. s. dele
ctum. Sed j. ar
bo. fur. ce. l. cede
re. s. is cuius. vbi
de vsufu. locū. s.
fi. etiā si dñs fece
rit dānū. vt. j. l. p
vi. r. s. de dolo. ar
bitrio. s. si dñs. et
j. s. vi et vi arma.
si plures. s. dele
ctum. Sed j. ar
bo. fur. ce. l. cede
re. s. is cuius. vbi

Liber
hō non
recipit
estima
tionem

a Michi teneri. ff. nō d' leui culpa vt. f. de acq. re. do.

b Lege. f. aq. i. l. i. de dolo. r. de leg. i. ff. si. Accursus.

c Dominus. i. pro domino. Accur.

d Et si ipse. facit. ff. de dolo. et eleganter. ff. item

e ff. Accursus.

Hic scriptu re. legat. et sic nōndū erat legatarij. vt. d. l. de dolo. r. de leg. i. ff. su^o legat. ff. cu^z hō. et ideo nec a- ctio ei competere pōt. r. heres libe- rat^o et si sine do- lo suo hoc fiat.

f Acquisita. sic et cū lucro he- redis mouit. vt. ff. d' le. i. ff. i. ff. i. ff. i.

g Sed cedere. l. supiori casu non: qz ueritū speciei sit liberatus: nisi heres occidat. vt. ff. de le. i. qd' g. ff. si heres. tunc em distinguunt meren- tē vel nō: vt ibi di- cit. hic aut tenet: qz vulneratū pre- stare d'z que h'z.

h Mortifere. vt putabat nō tñ erat certū: r. sic nō est ff. de. ita vul- neratus.

i Maturus. ff. ex p'ioze vulnere mortuus puta- batur. ff. de. h'z.

k Tūc cu^z. sic postea factuz re- trotrahit. vt. ff. de. ait. ff. i. r. ff. de sol. d' res. ff. i. r. ff. d' dā. lfe. dāni. ff. sabin^o

l Iusserit. f. dominus.

m Decefferit ff. d' h'z. vt dicit ff. vulneratus.

n Heredē ei^o ff. libertū ipsū. vel dic heredē liberti. vt. ff. de. l. nā sicut. ff. si dñs. et tunc dic decefferit. f. vulneratus. Accur.

o Nō posse. ad estimationē forte. ager tñ ob ipēsas r. opas. vt dixim^o. ff. e. l. qua actione. ff. si q's i collu.

Quia in eū casuz. mala rō ff. quōsdā: qz nō ē gñalif vt. ff. de actio. er obli. l. q'ciq. r. erit sensus. venit q' dē in eū casuz qz decefferit vulneratus: q' si vulneraretur hodie post mortē: tūc agi nō posset. vel dic q' si liber occideret vel vulneraret sicut hic fuit: post vulnera h'z ei^o nō agit fm Jo. et ambe fm sedam positionē cal^o. vel fm p'mā positionē optia est rō. et sit sensus vt diximus

mihi teneri^o. Si seruus h'f di- tartus occidat: querit quis aq- lia agar cū dñs nullus sit hu- tus seruit. Et ait celsus lege^b dño dāna esse salua uoluisse. dñs^c ergo hereditas habebit quare adita h'f ditate heres poterit experiri. **C** Si su^o le- gatuz post aditā hereditatez sit occisus: cōpetere legis aq- lie actionem legatario si post mortē seruit agnouit legatuz. q' si repudiavit: cōseques elie ait Jul. dicere h'f d' p'petere.

Sed et si ipse^o p' au- heres eū occiderit: di- cendū est dandā in eum lega- tario actionem. **A** l'pia.

Hic scripture pñs ē d' cere vt si añ aditā here- ditatē occidatur legatus^c ser- uus: apud heredē remaneat aq. l'ie actio p' h'f ditate aq. l'ie ta^o. **M** si vulneratus sit ante aditā h'f ditate: in h'f ditate q' dē actio remāsit. sed cedere^o eā legatario heredē oportet **C** Si seru^o vulnerat^o morti- fere^o postea ruina vel naufra- gio vel alio ictu maturus^o pe- rierit: de occiso agi non posse: sed quasi de vulnerato. sed si manumissus vel alienatus ex vulnere perierit: quasi de oc- ciso agi posse Julia. ait. l' hoc ita tā varie: qz vep est eū a te occisum esse tū^o cū eū vulne- rabas: qd' mortuo eo demum

apparuit. At in supiore nō ē passa ruina appere an sit occi- sus. **S**z si vulneratū mortife- re liberū et heredē eē iusserit^c deinde decefferit^m: h'f dē^o et^o agere aq. l'ia nō posse^o Marti.

Quia in eū casuz^o res p- uenit: a quo icipere nō potest. **A** l'pianus.

Sz dñs seruū suū occi- derit: bo. ff. possessou^o vt et q' pignori accepti i factū actioe tenebit^c. **C** Si cōiuncti duob^o occisū^o repudiauerit: puto cōiunctū solū posse agere aq- lia: qz retro accreuisse^c dñum ei videtur. **P**aulus **S**ed et si is qui pignori seruū accepit occiderit eū vel vulnerauerit: lege aq. l'ia r. pignoratitia pueniri pōt sed alterutra p'tēns esse vbe- bit actor. **A** l'pianus. **S**ed et si cōez suū occi- derit q's: lege aq. l'ia te- neri eū Lelsus^o ait. idē est r. si vulnerauerit. **I**dem. **S**ilicet p ea pte p qua dñs est qui agit. **I**dez **A** lex. quati is hō i eo nō plurimi fuisset. q' clausula estimationē h'z^o dā- ni qd' datū est. ann^o aut retroz sum cōputat: ex quo quis oc- cisus ē. **M** si mortifere fuerit vulneratus^o: r. postea post lō- gum interuallū mortuus sit:

qz liber sui estimationē petere nō possit. Est enim impossibile q' q's seru^o vel liber aliquo casu vel tempore vel mō possit petere estimationē suū ipsi^o. r. sic nō reprobaf h'ec rō per. l. illā q'ciq. qz suo meo vulnerato et manumisso: tū- cet tūc nō posset incipere michi p'petere actio pñt statu

inspecto. nō est tñ impossibile: qz pos- set redigi i meam seruitutē iterū. et sic ibi loq' in. l. q' cūq. r. ff. h' d' c'el- ferit. ff. dñs. pos- set et alia rō assi- gnari si h'ec dica^o insufficientis: qz sit absurdū q' aliq's sui perat estima- tionē. vt. ff. de. l. nā sicut. ff. si dñs ser- uū. r. ita hic sub- audit marie. ff. de. no. hic ar. qd' ē ff. exp'essum. vt. r. ff. de seru. l. p par- te. r. ff. de reg. iur. in ambiguis. ff. sed arg. ff. an sit. ff. leg. ff. de dno. r. ff. d' pñt. pe. itē illa. ff. quod dicitur.

Sz dñs. pos- sessor. q' h'z titulum. Accur. **r** Tenebit scz ad interesse: r. sic nō meruit occidi. vt. ff. de pig. l. fufi r. ff. e. itē mela. ff. si in eo. l. ff. sec^o si meruit. vt. ff. de. l. qui occidit. idem in actioe furti vt p'petat creditoz. vt. ff. de fur. itaq. ff. sed et si res. **f** Occisum. f. stichuz. azo. post aditā h'f ditate. vt. ff. e. l. liber homo. ff. vltimo.

t Accreuisse. vt r. ff. de. l. tñio. r. l. nam sicut. sed certe imo magis non decreuisse. vt. C. de cadu. tol. ff. pe. Accur. **S**ed r. si cōez. ceip^o. vt. ff. de. l. ff. ser. ff. i. r. ff. p. soc. ff. si ex furtiua cā. ff. i. r. ff. cōi diu. r. si nō. ff. venit. sed ar. contra. ff. de iniur. item apd' labeonē. ff. si commune sed ibi in iniuria dicit. **A** lex. fuisset. tantum dare domino damnas esto vt. ff. de. l. ff. **p** habet. l. continet. **z** Vulneratus. quia tunc fingitur occisus. vt. ff. de. h'uc. ff. si seru^o. ibi: hoc ita tam varie r. c.

Sz dñs. pos- sessor. q' h'z titulum. Accur. **r** Tenebit scz ad interesse: r. sic nō meruit occidi. vt. ff. de pig. l. fufi r. ff. e. itē mela. ff. si in eo. l. ff. sec^o si meruit. vt. ff. de. l. qui occidit. idem in actioe furti vt p'petat creditoz. vt. ff. de fur. itaq. ff. sed et si res. **f** Occisum. f. stichuz. azo. post aditā h'f ditate. vt. ff. e. l. liber homo. ff. vltimo.

t Accreuisse. vt r. ff. de. l. tñio. r. l. nam sicut. sed certe imo magis non decreuisse. vt. C. de cadu. tol. ff. pe. Accur. **S**ed r. si cōez. ceip^o. vt. ff. de. l. ff. ser. ff. i. r. ff. p. soc. ff. si ex furtiua cā. ff. i. r. ff. cōi diu. r. si nō. ff. venit. sed ar. contra. ff. de iniur. item apd' labeonē. ff. si commune sed ibi in iniuria dicit. **A** lex. fuisset. tantum dare domino damnas esto vt. ff. de. l. ff. **p** habet. l. continet. **z** Vulneratus. quia tunc fingitur occisus. vt. ff. de. h'uc. ff. si seru^o. ibi: hoc ita tam varie r. c.

Sz dñs. pos- sessor. q' h'z titulum. Accur. **r** Tenebit scz ad interesse: r. sic nō meruit occidi. vt. ff. de pig. l. fufi r. ff. e. itē mela. ff. si in eo. l. ff. sec^o si meruit. vt. ff. de. l. qui occidit. idem in actioe furti vt p'petat creditoz. vt. ff. de fur. itaq. ff. sed et si res. **f** Occisum. f. stichuz. azo. post aditā h'f ditate. vt. ff. e. l. liber homo. ff. vltimo.

t Accreuisse. vt r. ff. de. l. tñio. r. l. nam sicut. sed certe imo magis non decreuisse. vt. C. de cadu. tol. ff. pe. Accur. **S**ed r. si cōez. ceip^o. vt. ff. de. l. ff. ser. ff. i. r. ff. p. soc. ff. si ex furtiua cā. ff. i. r. ff. cōi diu. r. si nō. ff. venit. sed ar. contra. ff. de iniur. item apd' labeonē. ff. si commune sed ibi in iniuria dicit. **A** lex. fuisset. tantum dare domino damnas esto vt. ff. de. l. ff. **p** habet. l. continet. **z** Vulneratus. quia tunc fingitur occisus. vt. ff. de. h'uc. ff. si seru^o. ibi: hoc ita tam varie r. c.

Scribit. sed male. Azo.

Interfuit. s. tpe occisionis.

Disternerit tpe quo occidit v. l. An. v. l. Te. l. pe. Roinde. v. l. itas. sed an stipulatoz hęc actio ceditur. s. aq. l. a. cedēdo libere. v. l. q. sc. v. l. 3. e. h. uic

Sed illa de vulne

nerato tñ loqitur

sed seruo occiso

ante aditā hēdi-

tarē non cedit v.

ibidē dī qz heres

liberat iteru rei

et sic hic. sed qd

si postea occidat

seru heredis

legatus nō testato-

ris an cedit actio

nichil ibi dicit pu-

to tñ qz nō qz in

tu speciei est libe-

rar. secus si vul-

nerat tñ qz tñc

cedet sicut et i re

vendita tñ qz i re

vt. l. de act. emp.

l. si fructibus

et facit ad hęc. l.

l. de fur. in fican.

do. s. si tibi. et de

ver. obi. liber hō

s. si. e. l. de fer. ex

por. seruus.

Alii as. q.

michi deficit ex

eo qz seruum non

possum soluere. et

ideo ad penā te-

neor. et dic qz fuit

occisus post mo-

ra: sed ab anno ci-

tra non fuerat in

mora: vt euertur

oppositio qz si vi-

deat hęc locū qd

hic dicit: aut est i

mota aut nō. si ē i

mora tpe occisio-

nis nō cadit in pe-

nā: ideo qz iā occi-

derat. post morā

nec liberari pote-

rat dando seruū: qz in mora fuit. si non fuit in mora:

interitū speciei liberatus videtur. Accur.

Estimat. vt stati subiat exempla si qz. Accur.

Sed et er. l. cuius seruū est occisus. vel est neutri

h. Quo. l. in quāst. et facit in hoc qz (dictio er.

habeat ratio deterioratōnis alioy. l. de edil. edic. edi-

les alunt. s. si. et. l. sequen. et in f. l. eo. s. item si qz. sed 3

l. ad. l. fal. l. p. l. i. l. eo. si seruus. vbi non ex affectōe

fit estimatio. So. nec hic fit: sed dicit hęc rōne eius.

Adenerat. institutus. ab extraneo.

Estimatio. nā ipam hēditatē iure cōi hz.

Cenire. v. l. in f. l. eo. s. illud. e. l. de fur. si qz vxor. s.

si seruus. l. ad ex. l. sed et si. in p. m. c.

M Occisus fuerit. in vita dñi. a. l. s. statim est hēs et

liber. et cessarent substitur. et legitimi testatoris. v. l. die

N Legitima. s. testator. (qz fuit sub pōtōe istitutur

O Que. s. actio aq. l. vel que hēditas. vt. l. de. s. q. si viuo

P Uera ē. iure qz cōi habebis istitutur. vel legitimus

nō per aquillam.

Q Preci. s. sui

Liber. ma-

ius astit dñi cēt

nō esse occisus: qz

si viuus est liber

et heres esset: et sic

hoc casu nec legi

timinec substitus

ti interest. sec. si i

ptē tñ sit hēs. vt

l. de. l. nam sicut.

in si. Accur.

In estimatio

nez. s. damni. vt. l.

de cōdi. furti. l. i. qz

Defecit con-

ditio. quid si occi-

soz solutōdo non

fuerit: an habeat

pro impleta. arg.

qz sc. 3. de eo per

quē fac. erit. l. si. l.

respon. Azo.

Qz retrossū

et qz michi nō vi-

det qstium vel a-

missus qd ex alie

no pēdet arbitrio

posset enim testa-

tor mutare volū

tarē fm azo. sec.

autē si naturalis

mortuus est: cuz

per eum nō stetit

set quominus cō

ditio impleret: qz

habeat heredita-

tem non tamē ab

inflectore. vt. l. de

conditio. institui.

l. que sub pōtōe

s. quotiens. que

est contra. ad hoc

et superius rñssū

secus tamen est

quando michi est relictum et alij imposita est conditio

ita scilicet lego tibi centum si tibi nupsit filia aut illi.

tunc enim morte interueniente nichil conseqoz. secus

si stet per factum suum. vt qz nolit. vt. l. de condi. in-

ser. l. legatum. et de insti. sub condi. fac. l. i. fm Jo.

Eruerentur. l. indicarentur.

Nota. id est ipse seruus qui est nora. sed si hoc ve-

lim consequi nōrē. pbabo et alios fraudē picipasse: s.

si hoc est quare nō agā ptra illos qz fraudē picipauerūt

rñ. licet probem quosdam fraudem participasse: non

tamen conuenio eos qui decesserunt: et seruus michi

eos indicasset anteqz deccederent. vt. l. de eden. l. argen-

tarius. s. si. fm Azo.

inde annū numerabimus fm

Julia. ex quo vulneratus est

licet Lellus ptra scribit. Sz

vt rū corpus eius solū estime

mus quātū in eo anno fuerit

cū occideret: an potius quātū

interfuit nra non esse occisus

et hoc iure vtimur: vt eius qd

intererit fiat estimatio. **A**u.

Roinde. si seruū occi-

disti quē sub pena tra-

dēdū pmissi: vtilitas venit in

hoc iudiciū. Itē cause corpi

coherentes estimat. Si quis

ex comedis: aut simphomac

aut gemellis: aut ex quadri-

gis: aut ex pari mulaz vnum

vel vnam occiderit: non soluz

perempti corporis estimatio

facienda est: sed z eius rō ha-

beri dz: quo cetera corpora

depreciata sunt. **A** lpta.

Adeneratius scribit: si

seruus hēs istitutur: oc-

cisus sit: etiā hēditatis estima-

tionē ventrē. **B**ul. ait. Si

seruus liber et heres esse iul-

sus occisus fuerit: neqz sub-

stitutum neqz legitimū actio

ne legis aquile hereditatis

estimatio cōsecutur: que

seruo competere non potuit.

que sententia vera est. **P**re-

ciy igit solūmodo fieri estima-

tionē: qz hoc interesse solūmō

substituti videt. ego aut puto

nec precij fieri estimationez:

qz si heres esset z liber esset.

Cōditio potestatiua quan-

do impeditur per factum ho-

minis non habetur pro im-

pleta. secus si impeditur p-

factum nature. **B**al.

Idē iul. scri. si istitutur fue-

ro sub pōtione si stichū ma-

numisero: z stichū sit occisus

pō morte testōris i estimatio-

nē ē hēditatis pōtū me cōse-

cuturū. **P**ropt occisionē ei de-

fecit cōditio. **S**i viuo testō

re occisus sit: hēditatis estimatio

nē cessare: qz retrossū qz plu-

rimis fuit i pōtū. **I**dē iul.

scri. estimatio hōis occisi ad

id tpe refert: quo plurimi i eo

āno fuit. et si pōtō pōtōi

poller fuerit pōtū: z itra ānū

qz pōtō fuerit occisus: posse

eū aq. l. a. g. pōtō: qz eo esti-

mā dū qz fuit pōtū artē cū

pollice amissit. **S**ed z si

seru qz magnas fraudes i me-

is rōibz cōmiserat fuerit occi-

sus: de qz qstione hęc destina-

uerā vt fraudū picipes erue-

ret. rectissime labeo scri. tā-

ti estimādū qz mea itererat

fraudes serui p eū cōmissas

detegit: nō quātū noxa ipsius

serui valeat. Sz si bone frugi

seru itra ānū mutatis mori-

bus occisus sit: pōtū id estimabit

a Dixit. 3. eo. sed si proprietatis. arg. 2tra. So. vt ibi.
b Vari constat. nisi in casib. vt. 3. e. l. 1. 2. 3. e. l. nā si.
c Ex dāno. vtpura bouem occidisti (cur. 3. si dñs. et eius carnes heres tuus comedit.

d Lege corne. l. de scarijs. Et sic no. etiā pro seruo habere locū. l. corne. de scarijs. vt hic. 2. insti. eo. 3. l. berum. et. 3. ad le. corne. de sca. l. i. 3. l. 2. de p̄scrip. ver. l. qui seruau.

Ciuis dārū. 3. i. Itē no. p̄ crīalē non tolli p̄ ciuile non tol. crimīnalem. vt h̄ litur.

quanti valeret priusq̄ mores mutaret. **In** summa omia 2moda que itra ānū quo int̄ fecr̄ est preciosiorē seruū facerēt: hec accedere ad estimatiōē eius dicendū est. **Si** ifans sit occisus nondū anteculus: veri⁹ est sufficere hanc actionē: vt estimatio referat̄ ad id tēpus quo ifra annū v̄xit̄. **H**āc actionē 2 heredi ceterisq̄ successorib⁹ dārū constat: sed in heredē vel ceteros hec actio nō dabit̄ cū sit pena l̄s: nisi forte ex dāno locuple tior heres fact⁹ sit. **Si** dolo seruus occisus sit: 2 lege cornelia agere dñm posse p̄stat: 2 si lege aq̄lia egerit: p̄iudicium fieri cornelie nō debet.

Hec actio aduersus p̄fite tē cōpetit i simpli: aduersus negantē in duplū. **Si** q̄s hoiem viuū falso p̄fiteat̄ occidisset: et postea parat⁹ sit ostēdere hoiem viuū esse. **Iul.** scribit cessare aq̄liā: q̄uis cōfessus sit se occidisse. **H**oc ei solū remittere actori cōfessoria actionē: ne necesse habeat docere eū occidisse. ceterū occisum esse hominē a quocūq̄ oportet.

Hoc apti⁹ est circa vulneratū hoiēz. **N**ā si cōfess⁹ sit vulnerasse: nec sit vulnerat⁹: estimatiōē cur⁹ vulneris faciemus: vel ad qd̄ tēpus recurremus. **Alp.** **R**oinde si occisus qd̄ sit: magis est vt nō teneat̄ de mortuo: licet confessus sit.

Falsa cōfessio p̄curatoris sup̄ crīe nō afficit dñm. **Pal.** **S**i p̄curator aut tutor aut curator: aut quiuis al⁹ cōfiteatur absentem vulnerasse: p̄fessoria in eos vtilis actio danda est.

tractibus: vt ita demum obligetur si alius p̄traxit. **Ite** an idem in legato vt sit necesse probare ab aliquo relictum qd̄ quis cōfessus est se debere illo probate se non cōtraxisse: vel legatū non esse. **D.** sic. ar. huius. 3. 2. de interro. act. l. cōfessionibus. **Sed** bul. 2. 3o. dicunt aliud in istis q̄ i. l. aq̄li.

vt. C. de non num. pe. aut. cōtra qui p̄pnam. **Ibi** enim a nullo erat debitū qd̄ erat solutū: et tñ crescit pena p̄ inficiationē sicut 2 in casibus p̄positis dār̄ ex p̄fessione vt nō possit p̄bare p̄tratum: et sic nō est opus ab alio p̄bare debitū. et facti pro eis. **I**de p̄f. l. i. q̄. **Ite** si ex hac actioe sit solutus: vel ex alia q̄ crescit p̄ inficiationē: dicit lex non repeti. vt. C. de p̄di. in debi. l. ea que. 2. i. sit. de obli. ex q̄si cōtra. 3. si. qd̄ non p̄t̄ repeti: 2 soluens nō dederit damni dñm ab aliquo sit datum vt hic in cōfessione dicit̄. **Et** qd̄ est qd̄ nō repetit̄

Rñ. fm. **D.** illud qd̄ erat duplandū: vt si erat damnū decē et ea soluit: non possit repetere. sed si erat damnū decem et soluerit quindecim ignorans: repetit quinq̄: quia ista q̄nq̄ nō erāt duplanda. **Sed** 3o. dicit nil etiā hoc casu repeti: cū due dicte leges dicāt simpliciter soluta ex causa q̄ crescit p̄ inficiationē non posse repeti. **Ite** an libere occidēs. dicit̄. **I**de iter. actio. l. q̄ seruū. **H.** i. **Q**uocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Quocūq̄. cum quo tñ per occasionē erat actio. vt. **I**de interro. act. l. cōfessionib⁹. **Et** ideo si a furioso occisum cōfitear me occidisse non teneor fm 3o. licet sit ar. cōtra ex hac. l. **Q**uid ergo si seruus me occidit cōfessus suū: 2 tu cōfiteris etiā in iudicio te occidisse: **R**ñ. te tene ri nisi possis p̄bare cōtrariū: qd̄ licet seruus me non sit michi ciuilit̄ obligatus: est tamē naturaliter. **Ite** no. hic nō audiri. p̄bantē cōtra p̄fessionē suā erroneā. arg. **P**robā C. d. iur. 2. fac. igno. l. error. **S.** h̄ sp̄ale: vt 2 alia multa. **I** cōfessio sua q̄si.

Punit̄. **I**de noxa. l. electio. 3. neq̄. **Ite** no. hic ex mendacio quē quis obpuniri in plus. vt. **I**de iurcurā. l. eum qui. in pn. 2. C. e. menda. l. p̄tra negantē. 2. de cōdi. inde. l. ea que. 2. **I** qd̄ cū eo. 3. 2. si ex. 3. inter dñ. 2. in auf. de triē. et se. 3. si q̄s autē. 2. 3. l. lud quoq̄. col. iij. 2. **I**de inter. acti. l. de etate. 3. si cū esset. **Ite** an idē in actione in factū vel vtili aq̄li. vt inficiās teneat in duplū. **R**ñ. sic. vt. C. e. l. pe. 2. in auf. de tri. 2. se. l. **C**onfiteat. in iudicio. als non. (3. studiū. col. iij. valet. quod dic vt. **I**de interro. acti. l. i. in si.

Cōfessus. q̄ si sit p̄fessio 2 naturā vel impossibilis: vñ nō valet. vt h. 2. j. de iter. acti. l. p̄fessionibus. 2. l. si is.

Confessoria actionē. i. actū p̄fessionalē confessi: vel cōfessio ipsa remittit actori hoc ius vt non cogat probare eum cōuentū occidisse. cogit tñ p̄bare eum occisum esse a q̄cūq̄ si alter p̄bet viuū. als satis erit si p̄fiteat̄ occisum 2 a se vt hic. et ita actio ponit̄ p̄ actu. vt in auf. de nō alie. 3. si minus. col. ij. 2. **I**de dona. iter vi. 2. vxo. l. iij. 3. si. **A**lter autē accipit̄ actio p̄fessoria in seruitutib⁹. vt 3. si ser. v̄. l. ij. in pn. **U**el dic q̄ actio p̄fessoria dicit̄ actio legis aq̄li: que datur in cōfidentē ex cōfessione sua. **I**ta enim actio remittit̄ actori. i. p̄fidenti 2 agenti: nunc et probāri hoiem viuū esse. **E**t ita soli probant̄: vt sic qui agit aq̄lia non habeat necesse probare eum occidisse qui confessus est. et qd̄ dicit hoc solum. i. hoc casu tñ q̄ probare paratus est hominē viuū. **Sed** an idē sit in cō-

Cōfessus. q̄ si sit p̄fessio 2 naturā vel impossibilis: vñ nō valet. vt h. 2. j. de iter. acti. l. p̄fessionibus. 2. l. si is.

Confessoria actionē. i. actū p̄fessionalē confessi: vel cōfessio ipsa remittit actori hoc ius vt non cogat probare eum cōuentū occidisse. cogit tñ p̄bare eum occisum esse a q̄cūq̄ si alter p̄bet viuū. als satis erit si p̄fiteat̄ occisum 2 a se vt hic. et ita actio ponit̄ p̄ actu. vt in auf. de nō alie. 3. si minus. col. ij. 2. **I**de dona. iter vi. 2. vxo. l. iij. 3. si. **A**lter autē accipit̄ actio p̄fessoria in seruitutib⁹. vt 3. si ser. v̄. l. ij. in pn. **U**el dic q̄ actio p̄fessoria dicit̄ actio legis aq̄li: que datur in cōfidentē ex cōfessione sua. **I**ta enim actio remittit̄ actori. i. p̄fidenti 2 agenti: nunc et probāri hoiem viuū esse. **E**t ita soli probant̄: vt sic qui agit aq̄lia non habeat necesse probare eum occidisse qui confessus est. et qd̄ dicit hoc solum. i. hoc casu tñ q̄ probare paratus est hominē viuū. **Sed** an idē sit in cō-

Confessus. q̄ si sit p̄fessio 2 naturā vel impossibilis: vñ nō valet. vt h. 2. j. de iter. acti. l. p̄fessionibus. 2. l. si is.

Confessoria actionē. i. actū p̄fessionalē confessi: vel cōfessio ipsa remittit actori hoc ius vt non cogat probare eum cōuentū occidisse. cogit tñ p̄bare eum occisum esse a q̄cūq̄ si alter p̄bet viuū. als satis erit si p̄fiteat̄ occisum 2 a se vt hic. et ita actio ponit̄ p̄ actu. vt in auf. de nō alie. 3. si minus. col. ij. 2. **I**de dona. iter vi. 2. vxo. l. iij. 3. si. **A**lter autē accipit̄ actio p̄fessoria in seruitutib⁹. vt 3. si ser. v̄. l. ij. in pn. **U**el dic q̄ actio p̄fessoria dicit̄ actio legis aq̄li: que datur in cōfidentē ex cōfessione sua. **I**ta enim actio remittit̄ actori. i. p̄fidenti 2 agenti: nunc et probāri hoiem viuū esse. **E**t ita soli probant̄: vt sic qui agit aq̄lia non habeat necesse probare eum occidisse qui confessus est. et qd̄ dicit hoc solum. i. hoc casu tñ q̄ probare paratus est hominē viuū. **Sed** an idē sit in cō-

Confessus. q̄ si sit p̄fessio 2 naturā vel impossibilis: vñ nō valet. vt h. 2. j. de iter. acti. l. p̄fessionibus. 2. l. si is.

Confessoria actionē. i. actū p̄fessionalē confessi: vel cōfessio ipsa remittit actori hoc ius vt non cogat probare eum cōuentū occidisse. cogit tñ p̄bare eum occisum esse a q̄cūq̄ si alter p̄bet viuū. als satis erit si p̄fiteat̄ occisum 2 a se vt hic. et ita actio ponit̄ p̄ actu. vt in auf. de nō alie. 3. si minus. col. ij. 2. **I**de dona. iter vi. 2. vxo. l. iij. 3. si. **A**lter autē accipit̄ actio p̄fessoria in seruitutib⁹. vt 3. si ser. v̄. l. ij. in pn. **U**el dic q̄ actio p̄fessoria dicit̄ actio legis aq̄li: que datur in cōfidentē ex cōfessione sua. **I**ta enim actio remittit̄ actori. i. p̄fidenti 2 agenti: nunc et probāri hoiem viuū esse. **E**t ita soli probant̄: vt sic qui agit aq̄lia non habeat necesse probare eum occidisse qui confessus est. et qd̄ dicit hoc solum. i. hoc casu tñ q̄ probare paratus est hominē viuū. **Sed** an idē sit in cō-

Confessus. q̄ si sit p̄fessio 2 naturā vel impossibilis: vñ nō valet. vt h. 2. j. de iter. acti. l. p̄fessionibus. 2. l. si is.

Confessoria actionē. i. actū p̄fessionalē confessi: vel cōfessio ipsa remittit actori hoc ius vt non cogat probare eum cōuentū occidisse. cogit tñ p̄bare eum occisum esse a q̄cūq̄ si alter p̄bet viuū. als satis erit si p̄fiteat̄ occisum 2 a se vt hic. et ita actio ponit̄ p̄ actu. vt in auf. de nō alie. 3. si minus. col. ij. 2. **I**de dona. iter vi. 2. vxo. l. iij. 3. si. **A**lter autē accipit̄ actio p̄fessoria in seruitutib⁹. vt 3. si ser. v̄. l. ij. in pn. **U**el dic q̄ actio p̄fessoria dicit̄ actio legis aq̄li: que datur in cōfidentē ex cōfessione sua. **I**ta enim actio remittit̄ actori. i. p̄fidenti 2 agenti: nunc et probāri hoiem viuū esse. **E**t ita soli probant̄: vt sic qui agit aq̄lia non habeat necesse probare eum occidisse qui confessus est. et qd̄ dicit hoc solum. i. hoc casu tñ q̄ probare paratus est hominē viuū. **Sed** an idē sit in cō-

Confessus. q̄ si sit p̄fessio 2 naturā vel impossibilis: vñ nō valet. vt h. 2. j. de iter. acti. l. p̄fessionibus. 2. l. si is.

Confessoria actionē. i. actū p̄fessionalē confessi: vel cōfessio ipsa remittit actori hoc ius vt non cogat probare eum cōuentū occidisse. cogit tñ p̄bare eum occisum esse a q̄cūq̄ si alter p̄bet viuū. als satis erit si p̄fiteat̄ occisum 2 a se vt hic. et ita actio ponit̄ p̄ actu. vt in auf. de nō alie. 3. si minus. col. ij. 2. **I**de dona. iter vi. 2. vxo. l. iij. 3. si. **A**lter autē accipit̄ actio p̄fessoria in seruitutib⁹. vt 3. si ser. v̄. l. ij. in pn. **U**el dic q̄ actio p̄fessoria dicit̄ actio legis aq̄li: que datur in cōfidentē ex cōfessione sua. **I**ta enim actio remittit̄ actori. i. p̄fidenti 2 agenti: nunc et probāri hoiem viuū esse. **E**t ita soli probant̄: vt sic qui agit aq̄lia non habeat necesse probare eum occidisse qui confessus est. et qd̄ dicit hoc solum. i. hoc casu tñ q̄ probare paratus est hominē viuū. **Sed** an idē sit in cō-

Confessus. q̄ si sit p̄fessio 2 naturā vel impossibilis: vñ nō valet. vt h. 2. j. de iter. acti. l. p̄fessionibus. 2. l. si is.

fel. l. certū. §. sed an. nisi mandati fuerit specialiter b cō
stiendo vel rati habitū. vt. J. de interro. act. q. seruū.
s Non rei iudicande. i. vt iudicet dānū sit datū vel
nō. cum precedēti probatione. nulle ent. zc.
b Sed estimāde. i. vt estimet dānū dātū q̄tū sit. qd
em̄ sille qui agit
malit. pbare dā-
nū dātū: z magni
litē facit: reus ve
ro fatef se occidit
se: et parat⁹ ē sol-
uere estimatiōē
certe b hoc cogno
scit: vt. J. l. pri. vel
dic magni. i. pro
magno onere hz
litigare et pbare
certe non audif:
ex quo ali⁹ cōfitef
An aut̄ sita sit dā
da in cōfessū i cri-
minali causa: cō-
stat q. sic. vt. J. de
cu. reo. si cōfessus
z. C. de pe. l. q. fen
tentā. l. ciuili au
tē nō fm̄ quōsdā
vt hic. z. J. de p̄f. l.
i. vel dic ēt in ci
uili p̄fessum dam
nandū. vt. J. de cō
fess. l. iul. et qd̄ hic
dicit non dari rei
iudi. intellige vt
dixi cū precedēti
probatione et cog
nitione. nec em̄
est opus cū reus
sit cōfessus: tñ da
tur rei iudi. i. vt. p
nsciet dānū dātū
esse z declarat ei⁹
estimatiōē: vel dic
non dāt iudex rei
iudicāde cū sñ li
bello simp̄r ad i
stantiā actoris iu
dice interrogāte
reus cōfitef se dā
nū dedisse vt. J. b
iudi. si b̄bitori. cū
autē solēnit in
choaf z solēnit ē
per sententiaz si
nienda.

Quāto cōfitef de plano
crimen pōt sibi ciuilit̄ fieri
p̄ceptū nec est opus diffiniti
ua: z si constitetur dānū s̄ est
p̄tētiō de q̄titate dāni hęc so
la q̄ritas erit discutiēda. bal.

Notandū est q̄ i hac actio
ne q̄ aduersus cōfitefē daf:
iudex non rei iudicāde⁹ s̄ e
stimandē daf. nā nulle sunt
p̄tes iudicātis in cōfitefēs.

Uta em̄ q̄ q̄ Paul⁹.
p̄uenif fateaf se occi
disse: et parat⁹ sit estimatiō
nē soluere: et aduersarius ma
gis litem estimat.

Abi concurrunt plura de
licta ibi concurrunt plures a
ctiones. Bal. **I**plan⁹.

Seruus seruū alienū
surrupuerit z occiderit
z Jul. et Lelsus scribūt z fur
ti z dāni⁹ iturte p̄petere actio
nē. **S**i seru⁹ cōis. i. me⁹ et
tuus suū meuz occiderit: legi
aq̄lle locus est⁹ aduersus te: si
tua uolūrate fecit: z ita procu
lum estimasse seruū refert.
Si nō uolūrate tua fecit
cessare noralē actionē: ne sit i
p̄tate⁹ serui vt tibi soli serui
ar. qd̄ puto verum esse.

Nota q̄ h̄ actio iterata sit
diuidua tñ beneficiū dñi pro
nora est idm̄idū et nō p̄t̄ fie
ri nisi cuilibet insolidū. qñcū
q̄ ergo principale ē diuisibile
z accessoriū ē diuisibile. Bal.

Ite si seruus cōis me⁹ et
tuus sit occisus a seruo t̄t̄ij:

Su⁹ suū. z dāni. nec vna p̄ alterā tollif. cuz sint
delicta diuersa. vt. J. de p̄nat. deli. l. nunq̄. secus si
er vno facto v̄ delicto p̄perat̄ plures: qz t̄t̄ic tollif̄ nisi i
id quod excedit. vt. J. locat. l. si vulneraueris. et. J. b. act.
z oblig. q̄ suū. in si. et. J. p. so. s̄ si ex furtina. q̄ s̄t̄ J. Itē
est J. de fur. l. s̄ si surripuit. vbi vt̄ nō adūci ad penam
furti pp̄ dāni. sed certe nō adūcif vt illa actio augeat̄
datur tamen alia vt hic dicit. Accur.

Locus est. etiā tuo noie: ex q̄ tua uolūrate fecit.

De sit i p̄tate. mala rō. vt isti. de nora. §. summa.
z. J. de vi z vi ar. l. i. §. qd̄ igit̄ adūcif. nā nōne idē si agit
cōi diui. iō alia rō est reddēda. f. qz ip̄e alif̄ tenet̄ norali:
vñ agere nō bz. vt. J. de nora. l. cū su⁹. z. C. de fur. l. ap̄
antiq̄s. iudiciū q̄ cōi di. l. tēdit. vt. J. de nora. d. l. cū suus

Lelsus scri. altez ex dñis a
gentē: aut litis estimatiōnez
cōsecutur pro parte: aut no
re dedi ei insolidū oportere:
qz hęc res⁹ diuisionē nō reci
t̄. **E**x delicto serui (pit.
obligatur dominus non ille q̄
tam possedit. Bal.

Serui aut̄ occidētis nomi
ne dñs tenet̄: is vero cui bo
na fide seruit nō tenet̄. Sed
an is q̄ seruū in fuga habet te
neaf noie eius aquillie actio
querit̄: et ait uñ tenet̄: et ve
rissimū est: cui et marcell⁹ cō
sentit. Huius legis scōm qui
dem caput in desuetudinem
abiit. **T**ertio autez capite
ait eadē lex aquilia⁹ ceterarū
reꝝ p̄ter hoīem z pecudem
occisum. Si qd̄ alteri damnū
fecerit qd̄ vsserit frerit ru
perit iniuria⁹: quanti ea res
erit in dieb⁹. xxx. p̄ximis⁹. tñ
es dño dare damnas esto.

Si quis igit̄ nō occiderit
hoīem vel pecudez: s̄ vsserit
frerit ruperit: sine dubio ex
his verbis legis agendū erit
p̄uinde si facē seruo meo
obieceris: et eū adusseris: te
neberis⁹ michi. Item si arbu
stū meū vel villā meā incēde
ris: aquillie actionē habebō.

Quā factū excedit uolūta
te tenetur qd̄ d toto facto nō
inspecto p̄posito uolūtar̄. bal.

Si qd̄ insulā meā uolue
rit exurere z ignis etiā aduici
ni insulā puenit aquila tenebit̄

Aquilia. noie dāni subandū: ceterarum zc. et sup
ple. f. dabitur aquil.

Si quis. hic incipiunt verba legis. Accur.
Iniuria. i. culpa. vt z. J. e. s̄ et si quēd̄ qz. §. si uiriā
Proximis. f. retro. vt insti. eo. §. ceteris. et hęc p̄ba
si quis alteri. zc. s̄t̄ p̄ba legis: z qd̄ subicit si quis igit̄
Si facē. f. ardētē. (zc. s̄t̄ p̄ba Ulpia.
Adusser̄. nō tñ ē occis⁹. t̄t̄ic et ex p̄mo capite ageret̄
Teneberis. f. ex hoc capite.

Si quis igit̄ nō occiderit
hoīem vel pecudez: s̄ vsserit
frerit ruperit: sine dubio ex
his verbis legis agendū erit
p̄uinde si facē seruo meo
obieceris: et eū adusseris: te
neberis⁹ michi. Item si arbu
stū meū vel villā meā incēde
ris: aquillie actionē habebō.

Quā factū excedit uolūta
te tenetur qd̄ d toto facto nō
inspecto p̄posito uolūtar̄. bal.

Si qd̄ insulā meā uolue
rit exurere z ignis etiā aduici
ni insulā puenit aquila tenebit̄

nota

a Inquilinis. s. vicinorum. 130.
b Si fornicarius. a fornace hic dicit. als d f a fornice. i. a lupanario. vel a fornice. i. arcu lapideo pstruendo q d f fornix: et pferit in plurali penulti. correpta.
c Coloni. q rotale fundu pduxit in quo esset fornax.
d Prestare. s. estimacione. vt r

Je. l. s. pculus.
e Fuerit. et hoc qn idē imisse igne et custodiuit dormiendo.
f Ceter. p. s.
g Subiecerit er bene.

h Nichil fecit vn nō tenet aquilia directa.
i Non peccauit. vn nō tenetur aquilia directa vt vili.

k Obdormiuit. vt i pmo casu l Custodiuit. vt in isto vitimo. m Vel ignem. q. d. n tenet pp ob dormitione: i. qz culpa pcessit. vt Je. l. s. si ex plaustro. et ar. J. d per. et cōmo. rei ven. si vendita. als ni si ex culpa dice res est teneri: eēt J. s. de vsufra. l. si cuius. s. demqz. Jtē no. hic natura

vicina naturali qnqz nō pccitur

renō pē siue vitio naturali. vt in aut. de rest. et ea q. s. vni. ibi por = ro r. sed arg. J. J. d dāno infecto. l. fluminū. s. vicinū. r. C. de ve. iu. e. nucl. l. q. s. sed r. si qd. Jtē no. vnus tacitū nō debere alios in periculū trahere. vt r. s. d offi. p. s. illicitas. s. liciti.

n Si furnum. qz hęc ratio nō vt bona: qz potuit esse in culpa: qz nō puiderat ignē. s. cer te imo videt bona: qz nō suo corpe dedit dānū. fm Jo. nisi ponas qz fuit pns adustioni. nā tūc directa: qz ptesentia p pnsu habetur. vt J. d fur. falsus. s. si is q. Ac. o Qui focū haberet. s. agi possit vt remoueat si non interst. vt r. s. si fuit. vendi. sicuti. s. si. r. s. pe. nisi sic habeat vt quoti die flāmescat paries. vt. s. de serui. vrbā. p. d. l. quidam. et. l. fistulas.

pntia p pnsu habe tur.

etiā vicino: nō min⁹ etiā inq̄l nis⁹ tenebit ob rez eoz exustas. Si fornicari⁹ fu⁹ coloni⁹ ad fornacē obdormisser: r villa fuerit exusta: Perati⁹ scribit ex locato puentū psta re⁹ debere: si negligēs i eligēdis mīstris fuerit. Leterū⁹ si alius ignem subiecerit foma ci: alius negligenter custodite ritan tenebit q subiecerit⁹. nā qui custodierit nichil fecit⁹: q recte ignē subiecit: non peccauit. Quid ergo est: puto vitilē cōpetere actionē tā in eū qui ad fornacē obdormiuit⁹: q̄ in eū qui negligētē custodiuit⁹. Hęc q̄ s̄ dixerit in eo qui obdormiuit rē eū humanā r naturalē passum: cū deberet vel ignē⁹ extinguere: vel ita mūnre ne euagetur.

Rōne dāni infecti occasiōe furni agit i. factū r rōne furni petiit cautio dāni infecti. bal.

Si furnū⁹ fm parietē cōmunē haberes an dāni iurta tenearis: r ait pculus agi nō posse: qz nec cū eo q focū⁹ haberet: et iō equus puto in factū actionē dandā. s. si paries exustus sit. si aut nōdū michi dānū dederis: sed ita ignem habeas vt meruam ne michi dānū des: dāni infecti puto sufficere cautionē. Proculus ait: cū coloni serui villam exustissent: coloni vel ex locato⁹ vt ex lege aquilia teneri ita vt coloni⁹ possit seruuz noxe ddere: r si vno iudicio rez eēt

p Cautio. immo videt hęc cautio cessare. vt. J. de dam. infec. l. fluminū. s. pterea. q est J. So. ibi note furni fuit cautū. hic nomine ignis puentis vicio furni nec fuit culpa furnarij. vñ hic valet: ibi non: cū ibi interuenit postea culpa furnarij. vel ibi tantū culpa furnarij

hic vicio furni tā rā. vel hic expisse de facto fuoz. q Ex locato. suo note cū nō p uiderit ignē. r sic eū fuerit i culpa. r Teneri. noxali. f Colon⁹. noxali puentis. ita. s. q noxalis detur. f Notios. scz suos. vt dixi.

g Habuisset. scz in ministerio. est eni hęc culpa. vt in st. de oblig. que ex quasi ma. s. rez. r. J. loca. l. videamus. circa prin. et. l. q insulā s. qui mulos. et J. ea. l. s. si fornica cam⁹. ibi si negligēs r.

h Teneri. s. si ne noxe deditōe. y Et circa inquilinoz. quibus locau domum. z Inquit lex. vt. s. e. l. s. tertio autem capite. a Legeit. se. minādo. als si iaz collectis fructib⁹ cessat interdictuz vt. J. qz vi aut clā si al⁹. s. nō uim⁹.

b Coloni. scz posse agere qd vi aut clā note fructus. vt. J. qz vi at clam. l. qz. c Inquietet. s. est q dānū dedit. sic r. J. de iur. do. l. cū p dotē. bñ aut dico in factū agere et non aquil.

nam pro quia r. fm Jo. d Nam. bene dico in factum. non aquilia r. e Alia. s. spēs dāni est. f Plus. scilicet rei. g Mutacione. s. interueniente. h Sepatio sit. vt sic hēat locū i factū actio. vt dictū ē i Spurcauit. spurca d f id qd ex ore porci cadit. k Agi posse. quia hic corpus ipsum corruptū est. vt ca qd sit Je. s. ut si quis. in superiori nō ita. Accur.

tudicata altero āplius nō agē dū: sed hoc ita si culpa colonus careret. ceterz si noxios⁹ seruos habuisset⁹: dāni eū iuria teneri⁹ cur tales habuerit J dē seruandū et circa⁹ inquit linoz insule personas scribit que snia habz rationē. Si cū apes mee ad tuas euolasent tu eas exusseris: legis aq lie actionē cōpetere Lel⁹ ait

Ro. qz corrupens segetem seminando zizaniam siue lolium tenetur domino et colono. Bal. Inq̄t lex⁹ rupit. Rupisse verbum fere oēs veteres sic i tellexerūt corrupit. Et ideo Lelsus querit si lolū aut aue nā in segetē alienā intecris quo eam inq̄nares: nō solum qd vi aut clā dīm posse agere: vel si locatus sit fundus/coloni⁹: sed ēt in factum agendū. Et si colonus eā exercuit cauere eum debere amplius nō agi. s. ne dīs amplius inq̄ter. nā alia⁹ quedaz species dāni ē ipaz qdē corrupere vel mutare: vt lex aquilia locum habeat: alia nulla speciei ipsius mutatione⁹ applicare aliud cuius molesta sepatio sit. Cum eo plane qui vinum spurcauit: vt effudit vt acetū fecit: vel alio modo vitiauit: agi posse⁹ aquilia Lelsus ait quā et effusum et acetum factum corrupti appellatione cōtinetur: r non negat fractū et vltum cōtineri corrupti ap

Spurcauit. vt ca qd sit

Sed non est nouū. sic vides. s. de sacrosan. eccle. l. gnali. sed ar. s. de verb. obi. l. doli. Accur.
Fecerit. facit. l. ad. fil. l. i. s. occisorum.
Cultorem. s. tum ad vires. Accur.
Deteriorē. s. tum ad vendendum. Accur.
Cessat. vt. l. eo. l. s. viuianus.
Ruptiones. scz tanram.
Agi posse. vt. l. l. sciam. s. i. et. s. n. i. hec actio. r. l. i. l. fi.
Actio. vt. l. is. nec eni corp⁹ est lesum.
Ite si quis. facit. s. ea. l. s. i. q. r. immo ibi cōtra.
Actiones. l. ad. l. vtil. et in fa- ctū nichilomin⁹ vt hic subicit. r. l. de prescrip. ver. q. seruanday. s. l. r. si calcē. r. insti. de obliqa. que ex de- lic. s. interdum.
Factū. esset. m. c. placuit. vt. l. de fur. l. q. s. vt. in pn. r. s. l. quis. n. c. idē etiam. hoc referē ad pti mum casum.
Mulier. scz pregnans.
Eccerit. scz partum.
Et si muli sibi locatū. et fa- cit. l. loc. q. insulaz. s. qui mulos.
Aquila te- nebitur. idem s. h. ginez imaturam stuprauerit q. re- neat aqlia. vt. l. de iurij. s. si stupraz in fi. s. z cō olina i matura plns red dit fructū s. ma- tura. vt. l. de vsu fru. leg. l. pe. q. s. agif. Rn. qz nō ita sanū vel bonū fru ctū reddidit. Itē cu tus tps fier estia tio. Rn. idē q. s. in f. late. vt. s. e. l. ne rari. s. si infans.
Immo etiā ad futurū. vt. s. e. liber homo.
Donauerit. no. videri quē donare. vt. l. si. d. re. di- ui. s. ex diuerso. l. s. de neg. gest. si pupilli. s. l. si q. s.

pellatione. Sed nō est nouū⁹ vt lex specialiter quibusdam enumeratis: gñale subiciat: s. bñ quo specialia plectant: q. snia vera est. **R**upisse eū vtqz accipiem⁹ qui vulnera- uerit: vel virgis vel lovis vel pugnis cecidit: vel telo: vel q. alio vt scinderet alicui corp⁹ vt tumorē fecerit: sed ita de- mū si dānum iniuria datū est **L**etex si nullo seruū p̄cio viliorē deteriorē vefecit: aq. lia cessat. iniuriarūqz erit a- genduz dūtaxat. aquilia eni eas ruptiones q. dāna dant persequit. Ergo r. si p̄cio qui- dē non sit deterior: s. u⁹ factus vey sumptus in salutem eius et sanitate facti sunt: i hoc mi chi videri dānū datū: atqz iō lege aquilia agi posse. **S**i quis vestimēta sciderit vel in quinauerit: aqlia q. si ruperit te nebit. s. r. si q. s. militū v. fru- mētū meuz effuderit i flumen sufficit aqlie actio. Itē si q. s. frumētō arenā vel aliud quid immiscuit vt difficilis separa tio sit: q. si d. corrupto agi pote **N**o. in ver. q. si ad (rit. aliq. q. punit ille q. dat opē mediate non solum si iunne diate. Bal.
Si quis d. manu micht nū mos excusserit: sabinus existi mat dāni iniurie esse actionē si ita perierint ne ad aliquem peruenirent. puta si in flumē: vel in mare vel in cloacam ce ciderint. **S**i ad aliq. p. uenerint ope r. p̄silio r. furtū factum: furti quidem agēdū quod r. antiquis placitū. idē etiam in factū dari posse ac-

tionem ait. **S**i mulier⁹ pu gno: vel equa ictu a te p̄cussa elecerit: Brutus ait aquilia teneri q. si de rupto. Et si mu- lum⁹ plus iusto onerauerit et aliquid mēbi ruperit: aq. l. locū fore. Si nauēz venalicia rum mercium perforasset q. s. aquille actionez esse quasi ru perit Jul. scribit.
Allegatur iste tex. q. aliū est dānū aliud est furtū. dānū est cum rei corruptione. furtū est cum amotione. Bal.
Si oliuā imaturā decer- pserit vel fegit defecuerit i- maturam vel vineas crudas aquilia tenebit. **S**i iā ma turas/ cessat aquilia. Nulla eni iniuria est cū tibi etiā ipen sas donauerit que i collectio ne hmōi fructuū ipēdunt: s. z et si collecta hec interceperit: furti tenetur. Octauienus in vuis adiecit: nisi inq. in ter rā vvas piecerit: vt effūderē tur. Idē r. i silua cedua scri- bit vt si imaturā aqlia teneat q. si maturā intercept: furti teneri eū: r. arborū furti cesaz. **S**i salictū matuz ita ne stir- pes lederes tuleris: cessare **N**ota q. etiā bonū (aq. lia q. s. m. h. faciendo interdūz fa cit michi iniuriā. q. s. est multū notādū s. m. glo. Bal.
Et si puez q. s. castrauerit r. p̄ciosiorē fecerit. Jul. scri. cessare aq. l. i. sed iniuriar⁹ erit agendū aut ex edicto edi liū aut i q. d. r. p̄lū. ex. l. xij. ta.
No. q. p̄uetio facit cessare actionē legis aq. l. sicut ac- tionē ex contractu. Bal.
Si calicem diathetrum⁹ vna crisalis p̄ aliā sic. vt. l. s. accu. l. senat. Itē vna cuill per aliā nisi in id q. s. excedit. vt. l. vi. bono. rap. l. i. Be.
Si calicē diathetrum. fouistā a loco. vt. l. iō diathe-

So. ibi alo lucrādi. hic ato dāni dādi tm. vt ibi noie dñi hic suo. Itē s. familie hericif. l. fū d. q. et. l. solu. ma. l. fruct⁹. So. ibi qñ erat in retētiōe. h. asti petere volebat s. z. itē p̄tra. C. d. rei ven. l. domū. s. z. ibi i expēsis circa rē factio: hic circa fructus. Itēz ibi erat in retentione.
Ut effūderēt. r. sic nō tenef fur ti cū atz lucrādi nō habuerit. vt. l. e. n. q. s. testm. s. fi.
Cesarū. s. h. distinctiōe tenef et iudicito q. s. vi aut clā. vt. l. q. s. vi aut clā. l. si imma turam.
Et p̄ciosiorē fecerit. q. s. itelligo s. z. diueritatē lo- coz vt in apulta. sed in italia mino ris est precij.
Cessare. vt ar. s. e. l. s. rupisse z. **S**ed iniuriar⁹ sic g. not. q. et bo- nū q. s. michi faciē do facit michi in- iuriā: vt h. q. s. est notādūz. tenef et iste. l. cor. de sca. vt. l. ad. l. corne. d. sica. l. iij. s. qui ho minez. et. l. iij. s. idē diu. Itē r. h. o die maior pena i- ponit. s. capitalis vt. C. d. eunuchis l. i. r. ij. Accur.
Edilium. s. q. s. talē vēdat. nā est morbosus. vt. l. de edi. edic. s. m. a. s. l. z. alia aialia nō sint vitiosa p̄ hoc. vt. l. d. edil. e- dic. l. ediles. s. s. z. enim.
In quadru plum. scz ex. l. r. ij. tab. s. acridē in fa ctū. vt. r. s. si qua dru. l. i. in prin. et p̄dopte dicas hoc casu dari actionē in quadruplū: s. z. q. dā dubitent. an aūt vna p̄dictaz tollat p̄ aliaz. rñ. Actio nō ciuili p̄ crimi vna an nālē. vt. C. q. n. ci. p̄ aliam ac. cri. p̄re. l. i. sed tollat.

trum: quia duas capit mensuras.

a **C** Faciendū. i. reficiendū: alioqñ cur de fracturis qñ-

b **C** Que res. i. que pactio. (tur. 330.)

c **C** Tollit. i. facit nō incipere. sic r nō obligat^o dicit li-

berari qñq; improptie. f. vt. f. de p̄bo. obli. l. decē. No. tñ

q; semp a pericu-

lo contingenti vi-

tio materie est ex-

culatus: nisi con-

tra dictuz fuerit.

vt. f. loca. itē que-

ritur. f. si gēma. r

l. si q̄s fundū. f. si

quis vitulos. r. l.

si. Accur.

d **C** Si cū mari-

tus. extricatas. i.

desertas vel sepa-

ratas ab inuicē.

e **C** Pertulis. i.

perforatis.

f **C** Lege aq̄lia.

ex eo q̄ dicit da-

ri aq̄liā viro in

vroiē. et idē dicit

f. de dona. itē vi.

et vro. l. si mulier

dolo. r. f. eo. l. pe.

Actio. l. colligo q̄ hec a-

actio nō est famo-

sa. nā si esset non

daref in vxorem.

vt. C. re. amo. l.

diuortij. Sed cur

dat cōstante ma-

trimonio: vt h̄ di-

cit cū sit penalis.

vt. C. re. amo. l.

ij. Rñ. h̄ dabit in

simplicem tātum.

vt. f. de seruo cor-

rup. l. si. Accur.

g **C** Fores. id est

ostia. siue portas

h **C** Cōmenda-

uerit. i. cōmoda-

uerit alicui serui

factendū^o dedit: si qdē impe-

ritia fregit: dāni iuria tenebitur. si p̄o nō iperitia fregit: s; rimas hēbat vitiosas: sic p̄t esse excusat^o. r iō plerūq; ar-

tifices cōuente solēt cū eius: modi materie dātur nō periculo suo se facere: que^o res ex locato tollit^o actionē et aq̄lie.

Actio legis aq̄lie reddidit ter virū et vxorem. h. d. Bal.

C Si cū maritus^o vxori mar- garitas extricatas dedit: i vsu/easq; iuito vel inscio viro p̄forasset: vt ptulis^o i lineavte ref: teneri eā lege aq̄lia^o: siue diuertit: siue nupta ē adhuc.

C Si quis edificij mei fores^o p̄fregit: aut si ipm̄ edificij di- ruit: lege aq̄lia tenet. Si q̄s aqueductū meū diruerit: i; ce- menta mea sint que dirupta sunt: tñ q; terra mea non sit q̄ aquā duco: melius est vicere actionē vtilem dandā.

C Si ex plastro lapis ceciderit et qd̄ ruperit vel fregerit: aq̄lie actioe plastrariū teneri pla- cet: si male cōposuit lapides: r ideo lapsi sunt.

C Si q̄s ser uū conductū habēs ad mulū regendū: cōmēdauerit^o ei mu- lū: r ille ad pollicē suū eū alligauerit de loro^o r mul^o erupit: sic vt pollicē euelleret seruo r se p̄cipitaret^o. Mela scribit: si pro perito^o imperitus^o loca- tus sit: ex cōducto agendū cū dñio ob mulū ruptū vel debili- tatū. Sed si ictu aut terrore^o mulus turbat^o sit: tunc dñm eiusdē mulū r serui cū eo q̄ tur- bavit hiturū leg^o aq̄lie actio-

p **C** Actio. vtilis. cū nō corpe dedit dāni. vt l. si. e. f. f.

q **C** Cōpetere. etiā aq̄. l. si. noxalē: vt seru^o cui pollex est abscisus detur pro noxia.

r **C** Item si tectori. i. artificij. 330.

f **C** Lacum vino. genus vasis totcular forte erat.

t **C** Pertuderit. id est p̄forauerit. v **C** In factum. non em̄ vniū retin- git sed cām effu- siois p̄fessit. vñ non tenet directa aq̄li. sed i factū vt. f. eo. l. qui occi- dit. f. pe. Accur.

U **C** foueas. U **C** decidit. pu- tabos. v **C** Aq̄lia. vtili. vel in factū. quis nō suo corpore de- dit damnū. vt in- sti. eo. f. si. f. a. 3 **C** Obligati sūt. sed et interdicto q̄b vi aut clam. vt f. q̄b vi aut clā. l. si alius. f. penul. a **C** Nichil. id ē non. Accur.

b **C** Denuncia- tū est. nā tūc ces- sat. vt. f. eo. l. si pu- tator. Accur. Q **C** Memadmo- dum. habere- res. r teneris ni- si denunciasueris. vt r. f. l. p̄p̄i. di- ximus.

d **C** Agere. scilicet negatous. et sic no. hic arg. cō- tra eos q̄ dicunt negatoriā habere locū demū sui tute amissa. vt. f. v arbo. ce. l. si. Ca- uebit tñ mihi iſe- riorū h̄ destrūēs. vt. f. ad exhibē. l. thesaurus. et de- glian. leg. l. i. Ac.

e **C** Aliud est. i. diuersum ē. 330. f **C** protexit. i. ca- put p̄tect^o est in suo q̄ imitabat. licet sup alterius domū protendat. vt r. f. vt posside. l. si duo. f. itē videamus. r. f. sed r. si. hic autē alius fecit in alieno: r id eo in re p̄cedit etiā sua auctoritate: vt h̄. r arg. C. de decu. l. generalī. r. f. de ser. vt. p̄di. l. sed r si inter me. nā non d; q̄s in alienū sic q̄rere vel facere. vt r. C. de me. r. metal.

domū protendat. vt r. f. vt posside. l. si duo. f. itē videamus. r. f. sed r. si. hic autē alius fecit in alieno: r id eo in re p̄cedit etiā sua auctoritate: vt h̄. r arg. C. de decu. l. generalī. r. f. de ser. vt. p̄di. l. sed r si inter me. nā non d; q̄s in alienū sic q̄rere vel facere. vt r. C. de me. r. metal.

bus duobus casibus sola in quantum est sua debita ei datur: in residuum si quid est debitori datur.

Amissa p. xxx. an. tacet: q: s: non possit ultra debita petere. pot tñ p pignoris retentione seruire. s: hoc novale: q: hoc pscriptio tpe hax legu non erat. iō pone in istis actiōib⁹ q: iure isto certo tpe sinebantur: vt redhibitoriar: q: tō minoris hypotecaria vero in perpetuum.

Putauerit. scz melius.

Passum. i eo qd erat debitum. Accur.

Quātitatez. vt et als. i. de pig. ac. l. si pignote.

Amissa. f. cre ditor. 330.

Ctilius. quia actio legis ad. p corrupt: locū hz. hoc aut non videt corruptū cum eo vsu sumatur ad quē est inuētū. vt i. de pscript. p. l. q. seruadaru. in fi.

Cludetur. no. hāc regulā. vt hic et. i. vi bo. rap. l. aripe. s. si cū fusi. et. s. si seru. ser. s. si qd i silā. in fi. et i. ad legē corne. d. sica. l. nichil. et. i. loc. l. videam⁹. s. fi. r. l. q. domū. i. fi. ar. i. d. ser. cor. l. nerati⁹. s. sunt em̄ 2c. r. s. e. l. q. actio: ne. s. cel. i. itē not. q: gñalitas restrigū cū culpa alicuius i faciēdo pccellit. ppe quā dā nū est securū. itez no. ex hoc. s. q: vbi cūq: hz locū actio qd me. cā. vt de do lo: r. hec videt lo: cū hre q: r. ille exi gū dānum sicut ista. vt. s. qd me. cau. illud. s. fi. r. de dolo. l. cū quis. et hic. sed certe h accipit dānum p de structione tñ. ibi aut largi⁹. vñ non pcurrit hec cum illis semp. Accur.

bitori actio cōpetit. Sed an z creditori dāda sit vtilis: q: p̄t itere esse eius q: debitor solue do non sit: aut q: litē tempore amisit: q: r̄it. Sed hoc iniquū est z dño z creditori eū teneri nisi qd putauerit nullaz in ea re debitorē iuriā passum: cū p̄sit ei ad debiti quātitatē: et si quid amplius sit consecuta rus ab eovel ab initio in id qd amplius sit q̄ in debito: debitori dāda est actio. Et ideo in his casibus in quibus creditori dāda est actio p̄t inopiā debitoris: vt q: litē amisit: cre ditor qd dēvsq: ad modū debiti habebit aq̄lie actionē: vt p̄ sit hoc debitori: ipsi aut debitori in id qd debitum excedit cōpetit aq̄lie actio. **S**i qd alienū vinū vel frumentū cōsumpserit: nō videtur dānum iniuria dare. ideo q: vtilis dāda est actio.

Nota q: ille qui non p̄videt qd p̄videre debuit est in culpa. h. d. Bal.

In hac quoq: actiōe q: ex hoc caplo orit z dol⁹ et culpa punit. Ideo q: si qd in stipulā suā vel spinā cōburēde ei⁹ cā ignē imiserit z vltēr⁹ euagar⁹ z p̄gressus ignis alienam segetē vlt vineā leserit: req̄ram nū i peritia ei⁹ aut negligētia id acciderit. nā si die vērofo id fecit culpe reus est: nā z qui occasione dāni p̄stat dānū fecisse videt⁹. In eodē crimine est: z qui nō obseruauit ne ignis lōg⁹ pcederet. At si oia q: oportuit obseruauit: vel subita vsq: vltēti lōg⁹ ignē pduxit: caret culpa. Si vulnerat⁹ fuerit fu⁹ nō mortifere: negligētia aut p̄ierit: de vulnerato actio erit non de occiso.

Crimine. cum dolo p̄sumpto. Accur.

Putator. si is. i. ramus. 330. **P**roclamauit. nō impune omittit denuncia: tio. vt hic. r. insti. e. s. itē. r. i. mā. inter. s. q. mā. r. l. si fide: ius. s. cum debitor. r. s. e. l. qui foucas.

Nota clamātem excusari. et facit cōtra currētes equos: nā debēt dicere guarda guarda. h. d. Bal.

Putator: cū ex arboze ramū deiecerit vel machinari⁹ hōiem p̄tereūtē occiderit: ita tenet si is in publicū decidat: nec ille p̄clamauit vt cas⁹ ei⁹ vitari possit. s: muti⁹ etiā dicit: si in puuato idēz accidisset/ posse de culpa agi. **C**ulpa autē esse qd cū a diligēte p̄uideri potuit nō cēt putatum. aut tūc denūciatū eēt: cū piculū vitari non possit. Scdm quā rōnē nō multū refert: an p̄ publicū an p̄ puuātū iter fieret: cū plerūq: p̄ puuata loca vulgo iter fiat. **S**i nullū iter erit: dolū dūtarat p̄stare d: ne imittat in eū quē viderit trāseūtē. nā culpa ab eo exigēda nō est: cū diuinare nō potuerit an per eū locum aliquis transiturus sit.

Casus quos necit paritas equitatis et idētas rationis non sunt quo ad iuris dispositionē separādi. hoc dicit fm Aldra. **C**aus.

Iud questū est an qd p̄conful in furto obseruat qd a familia factū sit. l. vt nō in singulos dēf pene p̄secutio: s: sufficere id p̄stari qd p̄stādū foret si id furtū vnus liber fecisset: debeat z i actio ne dāni iniuriē obseruari: sed magis visum est idē eē obseruādū et merito. **C**ū em̄ circa furti actionē hoc idē sit: ne ex vno delicto tota familia dñs careat: eaq: ratio similiter et i actione dāni iniurie interueniat: sequit vt idē debeat estimari: p̄sertim cum interdū leuio: sit hic cā delicti: veluti si

Si in puato. si per eū locū iter erat. vt. i. dicitur. m. **P**rouisus. sic. **I**loc. si merces. s. penul.

Nō possit. sic. r. i. de euc. r. si rez quā. s. fi. in fi. **C**ulgo iter fiat. sic. r. i. tit. i. l. i. s. q.

Nō potuerit. nec debuerit. vt. r. i. mā. l. i. si fide iustor. s. si cum debitor. Accur.

Iud questū est. i. singulos. i. noie singulorum.

Specisset. vt et. i. si fami. furtū. fe. di. l. i.

Dāni iniurie. id est actiōe. l. aequilie.

Obseruādū. imo videt q: non. vt. s. de iurif. om. tu. si familia. q: est. s. sol. vt ibi. **I**ud. s. de iniur. l. si plures. vbi plures in iurie censent: vbi sunt plures in familia. s: forte ibi loq̄tur de suis pluris. vel potest dici q: quis dicatur plures iurie. vna tñ fiat estimatio vt hic dē fm 330. p̄tes ibi dicit in actiōe iniuriaruz. hic in actiōe dāni iniurie.

Estari. no. q: vbi est eadē rō r. idēz ius. sic. i. de fonte. l. i. s. inter. duz. r. i. de adul. si postulauerit. s. ratio. r. ar. s. de edē. l. qdā. s. nūmularios. r. insti. quod cū eo. s. istas. r. s. nau. caupo. sta. l. nauta. s. fi. et. i. de bo. pos. ex. test. mā

maxime est alio factus non erat. ut. de iniur. non solum. s. p. culus. Idem si alio factus erat: quod non oportet ei malicia augeri in adad. ut. de ser. cor. l. i. s. persuadere. et sic huiusmodi distinctio nulla est. Sol. ad predicta. hic primum magistratus ius imperandi alio habebat non in ea re quam iussit fieri, obediencia autem ius succurrit quod non erat atroc delictum. nec est occidere homines vel liberum vel servum alie nuntius: vel fursum facere magne rei. vel rapina. est

Rapina est grauius delictum grauius est quam dano in iuria: quod dano cum ex ea quod criminis iniuria naliter accusetur datum. ite pecuniariter i quadrupli. ite ex furto in dupli vel quadrupli. s. ex dano ab initio in simpli tamen est actio ite ex furto vel rapina: vel iniuria non agit nisi dolus intercedat: hinc vero secus. ut. s. e. il lud. huius aut qui parit dolus non affuit nec culpa. vñ non tenet. ut h. et. de regu. iur. l. no videt. s. q. iussu. et. l. is dano. et. q. d. vi aut. cl. l. is q. in pu. s. si tutoris. item ex precio rei min. vel mai. videtur delictum ut. de incen. ru. naufra. l. pedius. s. i. Sciendum est ergo quod quedam sunt in quibus omnino parere debet filii patri vel seruis domino ut ea in quibus nullum delictum verisatur. alia sunt in quibus non cogitur parere filius vel seruis vel cuius magistratus: si tamen pareat excusantur. ut in actione l. aquiliae interdicto quod vi aut clam. alia sunt in quibus omnino parere non debet ut in atrocioribus in quibus si pareant vterque tenetur. ite quod subicit quod si non habuit ius imperandi quod tenetur quod fecit: supple et nichilominus qui iussit. ut. de iniur. non solum. s. proculus. et. de aqua plu. ar. si colonus. in fi. et. de dano in fec. l. damni. s. si mandato. que sunt contra. et. de reg. iur. l. ad ea. et. l. no videtur. s. qui iussu.

Filius et seruis non solum tenentur parere patri vel domino.

In lege aquilia venit inter esse in re et casus superveniens post lit. contestata. in re quod erat in facultate solvendi non excusat debitorem. h. d. Bal.

Si quadrupes cuius nomine actio esset cum domino quod pauperie fecisset ab alio occisa est et cum eo lege aquilia agitur est matio non ad corpus quadrupedis sed ad cam eius in quo de pauperie actio est referri debet: et tanti danandus est is qui occidit iudicio legis aquiliae quam actoris interest noxe potius deditioe defungi: quod litis estimatione prestare. Idem.

Tempore quo tibi seruus meus quem bona fide emisti serutebar: ipse a seruo tuo vulneratus est: placuit oimodo me tecum recte lege aquilia experiri. Pompo.

Quantus mutius scribit: Equa cum in alieno passceretur in cogendo quo pie gnas erat eiecit. querebatur dominus eius posset ne cum eo qui

coegisset lege aquilia agere: quod equam in efficiendo ruperat. si percussisset aut consulto vehementius egisset: visum est agere posse. Pompo. Alius alienus pecunia in agro suo quod deprehenderit: sic illud expellere debet quomodo si suum deprehendisset: quam si quis ex ea re damnum cepisset: habet proprias actiones. Ita quod quod pecunia aliena in agro suo deprehenderit: non iure in iclu dit. nec agere illud aliter debet: ut supra diximus quasi suum: sed vel abigere debet sine dano: vel admonere dominum ut suum recipiat. Paulus.

In lege aquilia si delictum cyrogaphum michi esse dicat: in quo sub conditioe michi debita pecunia fuerit: et interim testibus id quod probare possim qui testes potest non esse eo tempore quod perditio extiterit: et si summam re exposita ad suspicionem iudicis adducam: debeam vincere. Sicut tunc perdena fuerit debitum: quod si exemplum est. ar. de fi. instr. quod quod. et. C. de eden. aut. si quis in aliquo documento. s. de pba. si de possessione. s. ibi aducriario surripuerat. et quia de ipsa permissione conditionali habebat testes videbat me non posse aquilia agere. s. contra est: si tamen presumat a iudice eos non esse futuros existere conditione ut subicit. Qui testes in quibus verisimile est quod non sint eo tempore. s. ibi gratia si sint tenes vel aduene cito recessuri. ut. ad carbo. l. iij. s. due. et hoc summam de exponi. et si non petat calumiose perdenabit reus. nam si verisimile est quod testes tempore existens conditiois posset probare non ageret. illud autem summam non probat s. plene sit pecunia debita sub conditioe. eo cyrogapho vel non. et no. de summamaria cognitione similia ut dices. ad ex h. ben. l. iij. s. sciendum est. regulariter autem contra. ut. C. de iudi. l. iudices.

Debeam vincere. Imo ut quod non tribus rationibus. prima quod si tempore conditiois existens iam suspint testes non agam tunc aquilia: quod probandos alias habeo. ut. de furt. l. q. tabulas. s. inde pot. et. s. apoca. et. s. de ede. l. argenti. s. cum aut. et. s. e. l. q. occidit. s. i. si aut non suspint: nec tunc agam quod potuerat petere eos publicari ad eterna rei memoria. ut i autem. de testi. s. pe. col. viij. et. de testi. l. curen. q. sunt. vñ non videor pati dano hac ratione. et si perdena perdena agam: similiter

Qui. in cogendo. l. ubi cogere. in quadam structura. s. sicut. s. z. illud.

Possit. s. aquil. directa. ut l. i. e. s. ceteri. si sit non tenet tunc in factu. ut. de. l. i. si boues. et. l. i. si.

Alius. alio incipit lex quod vis: alio non sed. s. pomponi. quod vis. et. Si suum. no. i. re aliena debere quem facere ut in sua. ut. de. sol. l. i. o. Cepti. i. pas sus fuerit.

Actioes. s. de passu pecoris. ut. et. de. prescrip. s. l. qui seruandaru in fine.

Includit. a. nimo celandi. r. Abigere. i. deducere. Ac.

In lege. i. in actione. l. aquilia. s. m. s. 30.

Id quod. i. pecunia sub conditioe. fuerit debita: quod permissione inter fuerit. q. d. non tamen probare possum de lesionem: et quod ita erat ibi scriptum: s. etiam hoc id est prius pale debitu. si enim ita esset ibi scriptum et deletonem tamen probare sine dubio non ageret aquilia. quod non sed si ita proba delecti: et ita per scriptum: quod ita

de eden. aut. si quis in aliquo documento. s. de pba. si de possessione. s. ibi aducriario surripuerat. et quia de ipsa permissione conditionali habebat testes videbat me non posse aquilia agere. s. contra est: si tamen presumat a iudice eos non esse futuros existere conditione ut subicit. Qui testes in quibus verisimile est quod non sint eo tempore. s. ibi gratia si sint tenes vel aduene cito recessuri. ut. ad carbo. l. iij. s. due. et hoc summam de exponi. et si non petat calumiose perdenabit reus. nam si verisimile est quod testes tempore existens conditiois posset probare non ageret. illud autem summam non probat s. plene sit pecunia debita sub conditioe. eo cyrogapho vel non. et no. de summamaria cognitione similia ut dices. ad ex h. ben. l. iij. s. sciendum est. regulariter autem contra. ut. C. de iudi. l. iudices.

Debeam vincere. Imo ut quod non tribus rationibus. prima quod si tempore conditiois existens iam suspint testes non agam tunc aquilia: quod probandos alias habeo. ut. de furt. l. q. tabulas. s. inde pot. et. s. apoca. et. s. de ede. l. argenti. s. cum aut. et. s. e. l. q. occidit. s. i. si aut non suspint: nec tunc agam quod potuerat petere eos publicari ad eterna rei memoria. ut i autem. de testi. s. pe. col. viij. et. de testi. l. curen. q. sunt. vñ non videor pati dano hac ratione. et si perdena perdena agam: similiter

Qui testes in quibus verisimile est quod non sint eo tempore. s. ibi gratia si sint tenes vel aduene cito recessuri. ut. ad carbo. l. iij. s. due. et hoc summam de exponi. et si non petat calumiose perdenabit reus. nam si verisimile est quod testes tempore existens conditiois posset probare non ageret. illud autem summam non probat s. plene sit pecunia debita sub conditioe. eo cyrogapho vel non. et no. de summamaria cognitione similia ut dices. ad ex h. ben. l. iij. s. sciendum est. regulariter autem contra. ut. C. de iudi. l. iudices.

Debeam vincere. Imo ut quod non tribus rationibus. prima quod si tempore conditiois existens iam suspint testes non agam tunc aquilia: quod probandos alias habeo. ut. de furt. l. q. tabulas. s. inde pot. et. s. apoca. et. s. de ede. l. argenti. s. cum aut. et. s. e. l. q. occidit. s. i. si aut non suspint: nec tunc agam quod potuerat petere eos publicari ad eterna rei memoria. ut i autem. de testi. s. pe. col. viij. et. de testi. l. curen. q. sunt. vñ non videor pati dano hac ratione. et si perdena perdena agam: similiter

videor excludi et habere aliud auxilium: quod possum petere publicari testes. Et si hic loquitur non pen. ad. agit aq. qd potest. pbatides alias heat si fuisse est qd no sup sint excludere: adde: qd summatim iudex ppedet habita co gnitoe. nec delecto pot obijcere agere qd no possunt publi cari testes ppter de lectu suuz. vt dicitur eo. l. anpe. et ibide notant. vt hoc au filium publicadi hz actor quodam suo extraordina rio iur. Quidam tñ dicunt qd nichilo min⁹ existere cōdi tione agere aqlia: s3 alias pbatonez hz actor: tñ pseq tur agēdo: qz mi nus dānū est qd si nullas alias ha beret: et qd dicit ibi in. d. Sapocho. in fi. ubi nichil michi videt iteresse: ita exponit. i. non vi det dña eē si sint etiā alie. pbatōes et c. s3 hoc no v3: qz qre tunc differret exactio. certe imo si differet. vt r. de pdi. fur. l. si fu. s. qd si pēdere. r. de tab. exhi. locuz. s. cōdēnatio. pma s3 hz or est. r sic exa ctio differat: et est speciale ne pdicat due mō dicte. ll. se cūda est rō qre no videar debere vin cere: qz quō vicā cū an pdi. nichil ago. vt. s. qñ di. vsufr. le. ce. l. i. si. s3 dic agi h. ppter p̄sens dānū. vt r stati dices i solutoe p̄rj. Itē tertia est rō qd no vicā: qz iudiciū no est de futuris. vt. s. de iudi. l. no quead. q est p. fo. hic p̄sens dānū r p̄sens obligatio: p̄sens actio est. r p̄sens cā. i. fa ctū r p̄sens snia sed no exactio vel executio. vel dic q est mirabile r speciale: notabile in aqlia. sunt r alia vt pe na inficiatōis: r solutū in debitū ex ea cā. item q veniat culpa leuissima. Tertia positio. qdā tñ dicit q h indu cumt testes vt publicent qd no placet a3o. qz sic se actor excluderet ab aqlia parādo sibi alias ppetuas pbatio nes. vt r mō notau. s3 ipi dicit no agi hic aqlia nec hoc hic dicit. r qd dicit in fi. p̄dēnatio: r p̄dēnatio. f. faciēde r faciēda: r in pñ. l. in. l. aqlia. no dices. i. in actōe. s3 in tra ctatu aql. r est plana hęc lectura: r debeo vincere i eo qd peto. peto autē fieri. pbatone: r sic fertur interlocutoria sup hoc. ex p̄dictis patet trib⁹ modis intelligi hęc legē. vt ex hac glo. colligitur. Accur.

tionis exactio cōpetit cū de bito p̄ditio extiterit. Et si de fecerit: cōdēnatio nullas vi res habebit.

Pro testamēto delecto non cōpetit actio legis aqlie testa tori: sed heredi vel legatario. hoc dicit Bal. r Iplanus.

San dāni iurie actio cō petat videam⁹. et Mar. lib. v. dige. dubitās negat compete re. queadmodū enim inqt est i matto habebitur. Ego autez apud eum notau in testatore quidē hoc esse verū. qz qd in teresse eius estimari nō pōt: ve rūtānē in herede vel legata rijs diuersum: qd⁹ testamēta pene cyrographa sūt. Ibi dem Marcel. scribit cyrogra pho delecto cōpetere legis aq lie actionem.

Secretarium tenetur ad in teresse si reuelat secretū. h. d. r ad hoc allegat iste. s. Bal.

Sed r si qd tabulas testa mēt apud se depositas dele uerit vel plurib⁹ p̄sentib⁹ le

b Defecerit. f. conditio. Accur.

Siquis habebitur. als habebitur. als habetur et als inhbetur. Accur.

d Interest. qd dicitur non interesse testatoris verū est. ppter relicta. s3 nōne pōt interesse. ppter linū r cerā: s3 s3 simi lia. Rñ. sic ppter q agitur aqlia.

Utilius est in factū et in iuriarū actioe agi: si iniurie fa ciēde cā secreta iudiciozū pu blicauit. Interdū euenire pōpo. elegāter ait: vt quis ta bulas delecto furti non tenea tur: sed tñ dān: iniurie. vt pu ta si nō aio furti faciēdi: s3 tñ dān: dādi: delecti. nam furti nō tenebit: cū factōem etiam animum furtis furtum exigit.

Ul. tabu las testamenti deposti tas aut alicuius rei instrumen tū ita delecti vt legi nō possit depositi actione: r ad exhibē dū tenetur: quia corruptā rē restituerit aut exhibuerit: le gis quoqz aquilie actio: ex ea dem causa cōpetit. Corrupti se enim tabulas recte dicef et qui eas interleuerit.

In lege aqlia venit dānuz datum etiā hereditate ta cen te. h. d. Bal. Componius. **U**id qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

h Publicauit. paup̄tatē testatoris manifestando. vt C. qñ r qbus quarta pars. l. ij. s. sed vbi. a3o. r le. cor. de falsis tenef. vt. j. de penis. si qd aliqd. s. qui viui. r etiam iniuriarum. vt. j. de po. l. i. s. si quis tabulas.

Uid qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

Uid qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

Uid qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

Uid qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

Uid qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

Uid qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

Uid qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

Uid qd anteqz heredi tatem adires dānū ad missuz i res hereditarias est legis aqlie actionē habes: qd

Judi cius de futur⁹ nō est.

Cyro grapha. nō he. nā graphū scriptura quā qd sua manu mittit in suū p̄iudiciuz: qd testator nō fa cit. vel largi⁹ acci pe cyrographū p qliber istro. et dic q pene dic qz he res neminē habz obligatū: magis aut ipē obligatur creditor: hō h3. itē qz in cyrographo vertit lucrū tñ. in testō etiā on⁹ fm a3o. et fm hoc di ctio qd⁹ ad here des tñ referet. Ac. s. Deleuerit. post aditā heredi tatem. Accur.

furti: vt ibi. et aliud in actione ista.

a Appellat. vt. s. eo. item mela. s. legis.

b Non vtis. s. tantum. Jo.

c Modo. si presentem dñm tantum appellaret.

d Ad eum. scilicet heredem. Jo.

e Poterit. e. em

hec actio psonal: vn ad vniuersales nō spālē successorē trāsit sicut nec alie pter duas. i. actōez q̄ ouf ex in terdicto dñi. actu q̄ pua. vt. i. de iti. actuz pua. l. iij. s. hoc in dictu. r. s. s. et si q̄s. Et pter illā q̄ ouf ex iterdicto quod vi aut clā. vt. i. q̄d vi aut clā. l. is q̄ i putcū. s. sed et si postea. fm Azo.

f Obid. scilicet dñum.

g Et hoc alif. scz q̄ dñm. Ac.

h Debuisset. ne meliours cōditio nis r. vt. i. q̄d vi aut clā. l. seruus.

i In lege. leuis sūma. nisi in duobus casib⁹. vt. s. e. si putator. r. i. de acq. re. do. ho. moliber. s. i. Ac. k Teneri. r. in solidum.

l Scientiā. potuerit. vt et C. de nora. si hu⁹ igno. r. hoc siue d iure siue defacto potuit. phiberi. vt. i. de nora. l. in oibus. fm Azo.

m Seruo. f. rō. ne expēfay. r. opa ruz. vt. s. e. si seru⁹ ser. s. rupisse.

n Si meū seruū cū liberū. forte idē factur⁹ si scis ser vt i iuria. vt. i. de iniur. itē apud sinterdum.

o Translirēt duo. f. hoies.

p Euerfus sit. ar. cōtra. s. e. itē mela. s. sed si plures. r. i. l. i. l. in fi. r. l. j. Accur.

q Cum enim vi. vt. s. de iusti. r. iur. l. vt vim. r. s. quod me. causa. l. sed r. partus. s. i.

r Permittunt. eo ipso q̄ non prohibēt. vt. s. ex qui.

post mortē eius cui heres sis: acciderit. Dñz em lex aquilia appellat⁹ nō vtis⁹ eū qui fuerit tūc cū dānū dare. Nā isto modo⁹ nec ab eo quidē cui heres quis erit trāfire ad eū⁹ ea actio poterit: neq; ob id⁹ qd tūc cōmissum fuerit: cū in hostiū ptāte esses/ agere possimino reuersus poteris. r. hoc aliter⁹ cōstitui sine magna captiōe posthumoz liberoz qui parētib⁹ heredes erūt nō poterit. Eadē dicem⁹ r. de arborib⁹ eadē tēpore furtim cesis puto eodē dici posse etiam de actione qd vi aut clā: si modo quis aut phibitus fuerit aut apparuerit eū intelligere debuisset⁹ ab eis ad quos ea hereditas p̄tinet si rē scissent phibitum iri. Alpianus.

i In lege aquilia r. leuissi ma culpa venit. Quoties sciēte dño seru⁹ vulnerat vel occidit: aq̄lia dñm teneri⁹ dubium non est. Paulus.

l Scientiā hic p̄ patiētia accipim⁹: vt q̄ phibere potuerit: teneat si nō fecerit.

l Nota q̄ i vulnerat⁹ sit liberatus tñ pot agi devulnere qd no. r. tene menti. Bal.

l Lege aq̄lia agi pot r. sana tovulnerato seruo. Si meuz seruū cū liberū putares occideris: lege aq̄lia teneberis. Lū stramēta ardentia translirēt duo cōcurrerūt: amboq; deciderūt r. alter flāma cōsumpt⁹ est: nichil eo noie agi potest si non intelligitur vter ab vtro euerfus sit⁹.

cau. maio. l. nection. s. sed quod eis. Azo.

f Tenebor. firate inspecta pon⁹ q̄ meo cogitatu. vt. i. de iur. l. eū q̄ s. si iuria. r. i. qd vi aut clā. l. aut. s. et si qd dñ. r. i. b. ser. cor. l. doli mali. s. si qd dolo. s. ar. i. b. iur. itē apb. s. iterdū. r. l. i. cū suo. s. i. illi i illa actōe iurariū:

l Quod sit ad defensionem nam non meretur. h. d. Bal.

l Qui cum aliter tueri se nō possent dānū culpa dederint innoxii sunt: vim em v⁹ defendere oēs leges/ omniaq; iura pmittūt. Sed si defendēdi mei causa lapidē in aduersariū misero: et nō eū sed ptererūtē pcussero: lege aq̄lia tenebor. Illū em solū q̄ vim infert ferire pcedit: r. hoc si tuēdi dūtarat nō etiā vlciscendī cā factū sit. Qui idoneum parietem sustulit: dāni iniuria dño eius tenetur. Alpianus.

l Si vulnerato suo lege aquilia actū sit: postea mortuo er eovulnere agi lege aquilia nichilominus potest.

l Sed si priore Iulia. Iudicio estimatione facta/ postea mortuo suo de occiso agere dñs iustituerit: exceptioe doli mali opposita cōpellef vt ex vtroq; iudicio nichil amplius consequatur/ q̄ p̄seq̄ deberet si in initio de occiso homine egisset.

l Diuersitas factoruz exigit diuersitatē penarū. h. d. Bal.

l Si seru⁹ ante Paul⁹. Seditā hereditatē dānū in rē hereditariā dederit: r. liber factus in ea re dānuz det: vtraq; actiōe tenebitur: quia alterius⁹ et alterus facti heres⁹ sunt. Alpianus.

l Si qd fumo factro apes alienas fugauerit vel etiā necauerit: magis causaz mortis p̄stitit⁹ videf q̄ occidisse: r. iō in factū actione tenebitur.

l Tenebitur. de culpa leuissima.

l Alterius. p̄mū enim parit actionem in factum vt dicit. secundum actionem legis aquilite.

l Si qd fumo. qd dicitur p̄sequi in vi passiu. Accur.

se? i ista. vt dic vt no. l. d. s. si iuria. itē ar. i. de his q̄ in test. dele. l. i. ibi nō magis q̄ si r. e. Alascedi. no. q̄ scōnēt i vim vi repellere. r. eob mō. itē nō ad vltiō nē s; ad defensionē. vt h. r. i. e. si ex plag. s. i. r. C. vñ vi. l. i. r. s. e. s; et si quēcūq; circa pñ. s; vt et ad vltiōnē permitti. vt. C. de metat. l. deuoti. q̄ ē i. s; certe nome vltiōis pōif ibi p defensionē sicut in pfallerio ponit in q̄busdā libris defensionē r. i. aliq̄vol toz. et ponit ita l. Esia r. sic et i. C. qñ li. vnicuiq; se vim. l. i. i. i. ab infaz r. s; iō. itē ad idē i. de bo. q̄ lib. l. q̄ cum maior. s. si libert. in fi. s; s; ibi ciuili. f. corā iudi ce recouēndo eū se vlcisebatur.

l Si vulnerato. actuz sit. de vulnerato. Ac.

l Sed si priore. re. egisset. sic. i. de act. emp. l. ex empto. s. etiā. l. fi. s. et. i. de euc. l. qz dicit. Accur.

l Si su⁹. dede rit. dolo vel lata c̄pa d̄ solo tenef liber factus actiōe i factū i du pluz postq̄ fuerit liber fact⁹. vt. i. s; qd test. li. esse. iust. fue. l. i. l. pñ. et. s; i. ex alio aut sc̄tō tē nef. l. aq̄. vt sub q̄ (at.

l Tenebitur. de culpa leuissima. a Alterius. p̄mū enim parit actionem in factum vt dicit. secundum actionem legis aquilite.

l Si qd fumo. qd dicitur p̄sequi in vi passiu. Accur.

Alt videatur. i. presumatur.

B Inuria. i. non iure. Accur.

C Attulerit. i. vt dānū datū hoc ipō q̄ n̄ ē iur datū vi deat. i. p̄sumat q̄ attulit iuriā. i. culpā: cū ipō dāno fm Jo. r. sic culpa p̄sumit. vt dic fm 330. plani. s̄j i idē reci dit. hoc ipō q̄ est dānū datum p̄sumat nō iure datū nisi p̄tra. p̄bet: vt i exēplo qd̄ subicit nisi magna r. et sic culpa p̄sumit: et fallit qd̄ dicit q̄ culpa dicit r.

D Extiter. imo videt teneri si āte extinguat. vt. i. qd̄ vi aut clā. si alius. s̄est et alia. q̄ est s̄. sol. h̄ erat iust⁹ mer⁹: ibi n̄. vt ar. J. loc. l. h̄itatores. in fi. et. J. de incē. rui. nau. l. iij. s̄. penul. erat em̄ hic iā oz- tū icēdū: r sic pu- tabat illuc p̄nēru rū. vñ h̄. Nā tua res agitur paries cum prim⁹ ardet. Et neglecta solēt incēdia sumere vi res. Itēz facit ad hūc. s̄. e. l. q̄ occi dit. s̄. in hac. r. C. eo. l. i. Accur.

Extiter. imo videt teneri si āte extinguat. vt. i. qd̄ vi aut clā. si alius. s̄est et alia. q̄ est s̄. sol. h̄ erat iust⁹ mer⁹: ibi n̄. vt ar. J. loc. l. h̄itatores. in fi. et. J. de incē. rui. nau. l. iij. s̄. penul. erat em̄ hic iā oz- tū icēdū: r sic pu- tabat illuc p̄nēru rū. vñ h̄. Nā tua res agitur paries cum prim⁹ ardet. Et neglecta solēt incēdia sumere vi res. Itēz facit ad hūc. s̄. e. l. q̄ occi dit. s̄. in hac. r. C. eo. l. i. Accur.

F Subiicit. p̄ domo destructa. Accur.

Ita vulneratus. i. ictus. i. percussus. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

Rndi. nō r̄ndet q̄ h̄ōi mō: sed alius exorditur. i. Quolibz. ma nib⁹ vt corpore vt sine manibus: r si ne corpore p̄bna alit occasiōe mor- tis. Accur.

fluminū. s̄. idē fu. l. ff. r. s̄. e. l. ait lex. s̄ vulnerato aut sic ret estatio isra. xx. dies ex tertio capite. nec est s̄. s̄. e. l. hūc s̄. si seru. r. l. itē mela. s̄. celsus. vbi dicit p̄mū vt de vulnerato teneri. s̄. esset vulnus mortiferū: q̄ nō erat certum ex eo vulnere moriturum.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Percussit vt maturi⁹ iterfice- ret q̄ ex priore vulnere mori- tur⁹ fuerat: statuēdū ē vtrūq̄ eorū lege aq̄lia teneri: idq̄ est p̄sequens auctoritati veterē q̄ cū a plurib⁹ idē seru⁹ ita vulne- rat⁹ esset vt nō appareret cui⁹ ictu perijisset: oēs lege aquilla teneri iudicauerunt⁹. Estima- tio autē pempti corporis non eadē in vtrūq̄ p̄sona fiet. nā q̄ prior vulnerauerit tm̄ p̄sta- bit quāti in āno prio hō pluri- mi fuerit repetit⁹ ex die vulne- ris trecētis⁹ sexagita q̄noq̄ die b⁹. r posterior i id tenebit quā- ti hō plurimū venire⁹ poterit in anno prio q̄ vita excessit: in q̄ p̄cū⁹ q̄ hereditat⁹ erit. Esti- mō dē q̄ hui occisi noie alt⁹ maiorē: alt⁹ maiorē estiatioez p̄stabit: nec mirū: cū vterq̄ eorū ex di- uersa cā r diuersis t̄pib⁹ occi- disse hoiez itelligat.

Judicauerit. ita s̄ r in p̄posito. vt. J. i. i. l. i. ff. r. l. ij. r. s̄. e. itez mela. s̄. s̄. si p̄les. s̄. ar. s̄. s̄. de rei ven. l. si frumentum. in fi. o. Trecētis. nā tot dies h̄z ān⁹. vt h̄. r. J. de stamli. cū heres. s̄. s̄. h̄. p. Uenire. i. v̄- di. Accur.

Precius q̄z h̄r̄ditatis. r sic lu- crū v̄it. vt. J. de eo qd̄ cer. lo. l. ij. in fi. r. J. si q̄s ab surde. ex eo em̄ q̄ p̄ h̄ole quōdā p̄- s̄upto mortuo n̄ sic q̄si mortu⁹ tenet r sic bis v̄ mortu⁹ et diuersis t̄pib⁹: qd̄ v̄t absurdū. s̄. ar⁹ J. nū c̄t absurdū vt subicit. Ac. f. Altez poti⁹. scz s̄ alium.

Impunita. Maleficia non esse ipunita dimit- tenda. vt h̄. r. s̄. de iudi. si lōgi. s̄. i. et J. de nora. l. iij. s̄. cū d̄ns. r. J. s̄. fide- ius. si a reo. s̄. fi. et C. s̄. pe. l. si opis. r J. s̄. sol. s̄. h̄. aut p̄ā. i. fi. i. r̄. et. J. de ierro. ac. l. q̄ fusi. i. fi. i. r̄. r. C. s̄. de- sen. ciui. l. p̄ oēs.

Disputadi. i. J. r̄gorē iur. nā s̄ r̄gorē iur. neuter tenet. por nō: qz si occidit. sc̄s non: qz r sine ei⁹ vulne- re esset mortuus. r. Anū iterim. scz exemplum.

Exstimat. tot aut sunt maleficia: q̄ p̄ oēs. vt. J. de iur. l. si p̄les. r oēs s̄ soli d̄i tenet.

Vulgari. s̄. p̄. s̄. ar. J. s̄. qd̄ ciui⁹ q̄z v̄m̄i uer̄s̄ tatis. si m̄nicipes. r. J. de dā. inf. dāni. in fi. ij. r̄. in m̄ iij.

Vulgari. s̄. p̄. s̄. ar. J. s̄. qd̄ ciui⁹ q̄z v̄m̄i uer̄s̄ tatis. si m̄nicipes. r. J. de dā. inf. dāni. in fi. ij. r̄. in m̄ iij.

Vulgari. s̄. p̄. s̄. ar. J. s̄. qd̄ ciui⁹ q̄z v̄m̄i uer̄s̄ tatis. si m̄nicipes. r. J. de dā. inf. dāni. in fi. ij. r̄. in m̄ iij.

Vulgari. s̄. p̄. s̄. ar. J. s̄. qd̄ ciui⁹ q̄z v̄m̄i uer̄s̄ tatis. si m̄nicipes. r. J. de dā. inf. dāni. in fi. ij. r̄. in m̄ iij.

Vulgari. s̄. p̄. s̄. ar. J. s̄. qd̄ ciui⁹ q̄z v̄m̄i uer̄s̄ tatis. si m̄nicipes. r. J. de dā. inf. dāni. in fi. ij. r̄. in m̄ iij.

Vulgari. s̄. p̄. s̄. ar. J. s̄. qd̄ ciui⁹ q̄z v̄m̄i uer̄s̄ tatis. si m̄nicipes. r. J. de dā. inf. dāni. in fi. ij. r̄. in m̄ iij.

Vulgari. s̄. p̄. s̄. ar. J. s̄. qd̄ ciui⁹ q̄z v̄m̄i uer̄s̄ tatis. si m̄nicipes. r. J. de dā. inf. dāni. in fi. ij. r̄. in m̄ iij.

Vulgari. s̄. p̄. s̄. ar. J. s̄. qd̄ ciui⁹ q̄z v̄m̄i uer̄s̄ tatis. si m̄nicipes. r. J. de dā. inf. dāni. in fi. ij. r̄. in m̄ iij.

Uer⁹.

Ser plagis de occiso. si enim negligētia perisset nō ageret de occiso. vt. s. eo. l. qui occidit. §. si. Bzo.

b **T**abernarius in semita. i. in via.

c **I**nerat. no. q. dolor dicitur inesse flagello ex eo q. alij infert dolorem.

d **N**isi data ad hoc opa. i. ad vidē-

ctā: z sic ex q. incō-

stinēti fecit psumi-

tur q. ad sui defē-

sionem fecerit. vt

aggressor iterim

eū nō luadat: nisi

p. p. b. vt. h. z. s. si

quadrupes pau-

perie fecisse dica-

Li. s. cum arietes.

fm. q. d. a. Et sic p.

p. bare vt. h. fm.

Jo. l. q. d. a. p. z ad

de q. d. notatur. C.

videvi. l. i. Ac.

e **U**apulasset.

i. p. berat. eēt. Ac.

f **U**ellet. p. q. d.

vide q. i. cepit ta-

bernari. rixā q. nō

l. ob tutelam rex

meaz. i. ferre vim.

Rn. h. q. non fuit

cū moderamine.

g **R**ixatus eēt

z sic eū prius per-

cussent. collige q.

hic et ex superiori

rn. arg. q. non de-

bes aliq. p. cute-

re ad defendendū

nisi pri. te feriat.

Sz. p. est. vt. J. de vi

z vi. ar. l. iij. s. cum

igitur. et h. sic eue-

nit de facto.

h **I**n cliuo. cli-

uus locus est qui

dam. Accursius.

i **D**ucebant.

ascēdēdo. Bzo.

k **P**rioris. i. su-

perioris. Ac.

l **M**uliones.

quorū tamen mu-

le non erant.

m **Q**uo. pro vt

Bzo.

n **S**uperi. i.

prius. Bzo.

o **C**essim. id ē

retro.

p **M**ulioes. su-

perioris plaustrū

Accursius.

q **P**osterius.

post q. d. nulli erat

Accursius.

Ser plagis seru⁹ mor- tuus esset neq; id medi- ci inscientia aut dñi negligē- tia accidisset: recte de iniuria occiso⁹ eo agitur.

Ulle qui immediate percussit percussorem suum videtur facere ad defensam. Bal.

Tabernarius in semita⁹ noctu supra lapidē lucernā posuerat: z quidā preteries eam sustulerat: tabernarius eū consecutus lucernā reposcebat: z fugiētē retinebat: ille flagello q. d. in manu habebat i quo dolor inerat: p. berare tabernariū ceperat vt se dimitteret: et ex eo maiore rixa facta tabernarius ei q. lucernā sustulerat oculū effoderat: cōsulebatur nū dānū iniuria videretur de- disse: qm. prior flagello percussus esset. Rn. nisi data ad hoc opera⁹ effodisset oculū: nō videret dānū iniuria fecisse. cul- pam enim penes eū qui prior flagello percussit residere. sz si ab eo non prior vapulasset sed cum ei lucernā eripere vel let. rixatus eēt: tabernarij culpa factum videri.

Ho. q. ius ex facto oritur z ius est implicitū facto. Bar.

In cliuo⁹ capitolino duo plaustra onusta mule ducebant: prioris⁹ plaustrū multo- nes⁹ cōuersus plaustrū subleuabant: quo^m facile mule du- cerēt. interim superius⁹ plaustrum cessim⁹ ire cepit. z cum mulioes⁹ q. inter duo plaustra fuerant e medio exissent: po- sterius⁹ plaustrum a priore⁹ percussum retro redierat: z puerum cuiusdam obtriuerat: do- minus pueri consulebat cum quo⁹ se agere oporteret. Rn. in causa⁹ ius esse positū. Nam si muliones qui superius plau-

A priore. i. a superiore. Bzo.

Cū quo. vel cū dño mularū vel cū plaustrarijs.

In causa. i. dicere vt ille teneatur qui causam motis prebuit. vel causam dicit factus ipsum cum quo ius est implicitū. facti ergo potius est q. d. hō iuris.

Cū dño. in-

ferioris vel supra-

rioris plaustrū.

Cum homi-

nibus. id est cum

mulionibus.

Conuersum

scznū. Accur.

Sua volun-

tate. non iusta ne-

cessitate. vt.

Uid. scilicet

cōsecutue. vt

duobus pbat ex-

emplis.

Immisisset.

etiā sine volūate

vt. s. e. sciamam

§. sed si defendē-

di. Bzo.

Reformidaf

sent. i. sine causa.

Cum domi-

no. superioris plau-

strū.

Conarent.

als conarentur. et

als conarentur

f. **N**eq; cū ho-

minibus. ob hoc

q. de medio exire

runt. sz ex eo q. ni-

mus onerauerunt

tenerent. vel si p. ma-

lū locū ducerent.

vt. s. e. qua actōe

§. sz si q. plus.

Illud q. dem

certū est. siue cul-

pa mulionum vel

alterius damnuz

acciderit vel vi-

cio superioris mu-

larum.

Retro redif-

sent. ar. J. de dā.

infe. l. q. bōa. §. cū

inter. sz ibi meli⁹

poterat sibi caue-

ri ab alio: et ideo

michi cauet.

Debere. cū

ei veditoz bouē re-

cipit oia f. ro agū-

tur: si tñ vellet pos-

set. p. noxia dimit-

tere. vt de alie. iij.

l. quia redhibito.

et. J. de edi. edic. l.

Si luderes adiucē se spm

gāt z spic⁹ in terrā pcutit ca-

put vt crus frāgit spingēs nō

teneret nisi studiose fecisset z ex

naturā ludi. h. d. tex. cū gl. B.

q si nolit. in princi.

Seruilu. cum alijs ludentem. Accur.
Cu casu magis. no data opa id fecit. vt. s. e. ite me-
la. in pn. e. et de natura ludi vnu aliu spellere. Ac.
S boues. l. vaccas alienas. vt bn puenat qd seqt.

In factum
aeno. vt. z. insti. e.
s. h. Accursus.
L. Egisaquil.
vulneraue-
rit. z. sic lucro mo-
rit debitoris. vt. f.
de lega. i. filius. f.
s. h. s. id qd di-
at hic dari aquil.
est. s. de dolo. l. ar-
bitrio. s. h. fol. hic.

S boues. alie. Vera.
nos i angustiu loci. coe-
gisti: eoqz effectuz est vt ei ce-
retur: datur in te ad exemplū
legis aquilie in factū actio.

De iniuria quz quis facit
sibi nemo agit. ad hoc alle-
gatur ista let. Bal. Paul.

Legis aquilie debitori
ppetit actio: cu reus sti-
pula di ante moram. pmis-
sum animal vulnerauerit. idē est
si occiderit aial. q si post mo-
rā pmissoris is qui stipula-
tus fuerat occiderit: debitor: q
dem liberat: lege autē aquilia
hoc casu nō recte expiet: nam
creditor ipse sibi poti⁹ qz alij
inuriam fecisse videtur.

Ro. q in actione. l. aquil. hz
minuat interesse tñ nō minuit
actio: qz hz oculos retro z nō ē
mere psecutoria. Bal. Pau.

Sichu aut paphiluz p
missi ticio: cum stichus
esset⁹ decē miliu paphilus vi-
ginti milituz: stipulator stichū
añ moraz occidit: qstū est de
actione legis aquilie. Bñ. cū
villorē occidisse pponitur: in
hunc tractatum nichil differt
ab extraneo⁹ creditor. quanti
igitur fiet estimatio vtrum de

Ab extraneo
interfectore.
Habeo dare
inuit me ad viuū
p cise teneri qd est
vex. vt. f. de sol. si
chū aut paphilū
in prin. s. z. f. de
le. l. cū res. s. f. si
stichus. vbi pmit-
tit dari p cū mor-
tu. Sol. hic delin-

quens stipulator. pmissori. ppter delictū suū obijcere nō
pōt q soluere pōt mortuū estimatiōe: quomin⁹ soluat
paphili estimatiōe cōuenit⁹ le. aq. si velit debitor. vt. ve-
ritus ibi est fossan: qd est philosophicu tēpamētū s. z. 30.
Quātu mea interest. qd verū est. si em stiphū solu-
rem liberarer et haberē paphilū qui est viginti milium
nunc ergo si velim paphilū soluere repetā viginti milia

nec deducetur precium stichi: cū lucro debitoris sit mor-
tuus. arg. s. l. pri. alij dicunt q si volo me contendere li-
beratū morte stichi qd possuz: z sic me nō teneri ad viuū
precise. qd est falsum: qz h dicit quē necessere.
Sine mora. f. post mortē stichi. vt differat ab infe-
riori respon.

Cem milium quanti fuit occi-
sus. an quanti est quē necesse
habeo dare. i. quanti mea in-
terest. z quid dicemus z si pā-
philus decesserit sine mora.
tam⁹ precii stichi minuet: quo-
niaz liberatus⁹ est promissor:
Et sufficet fuisse pluris cū oc-
cideretur: vel⁹ itra annū. Hac
quidē rōne etiam si post mor-
tem paphili intra annū⁹ occi-
datur: pluris videbit⁹ fuisse.

Malter si in rēvrit. Idē.
dānū dederit: p teno-
re legis aquilie conuenitur.

Ro. q comodatarius equi
nō tenetur si ille equus est ab
alio equo percussus sine cul-
pa sua. quod nō. Bal. Tabo.

Eo cum tu equitares et
vna⁹ cōplures equitarent: vn⁹
ex his irruit in equū teqz deie-
cit: et hoc casu crura equi fra-
cta sunt: labeo negat tecū vllā
actionē eē. Sed si equitis⁹ cul-
pa factū eēt: cum equite sane
nō equi domino agi posse⁹ ve-
rum puto.

De his qui delecerunt
vel effuderūt. Titu. l. ij.

Ro. q si quis pscit lauatu
ram sup pannos tuos dz tibi
emēdare i dupliū. Bal. Alp.

Retor ait de
his qui de-
lecerunt vel
effuderit⁹ vñ
in eum locū
quo vulgo⁹
iter fieret: v⁹

quorū domo aliquid est deiectū vel effusum. vt. f. e. l. i. t.
rū. 30. z insti. de ob. ex quasi delict. s. i.

Retor ait. vel effuderint. s. ba. Ul. s. sequentia
vscqz ad s. summa: sunt ptois. z cōstruc. in eū
qui ibi habitauerit vnde deiectum v⁹ effusuz
quid erit in eum locum zē.

Quo vulgo. hoc verbū exponit. f. e. l. hoc edicto. ac.

Ia. als iā. z
als nō. z sp iterro-
gatiue lege. z qd
dicit p cū stichi.
qd. serat in actōe
l. aq. l. viginti milia
lz vex fuerit decē
milia tantum.

Liberatus.
ab vtroqz.
Tel. ponitur
pro saltem.

Intra annū
sic gnōn minuet
p cū stichi. nā p-
stari dz quātū fuit
cū occideret i an-
no prio. h aut fuit
pluris cū occide-
bat. p p paphilū
qyuebat i quē sol-
uēdū remanebat
debitor obligat⁹.

Occidat. s. z.
stichus. 30.

Fuisse. infra
annū z iō viginti
milia pshabitur.
hz g. lex aq. l. oca
loz retro. sic. f. de
ser. cor. l. doli. s. h.

Malter. legis
ad lie. i. actō
ne i factū. vt. C. re-
rū amo. l. ij. 30. z
fa. s. e. si seru⁹ ser.
s. si cū maritus.

Quam tibi.
z vna. i. siml⁹
cū suis equis. ac.

Cruza equi.
tibi cōmodati.
S z si equis
s. irruentis. Ac.

Agi posse. cū
culpa eqtatis sit
factum: fecus si vi-
cio equi.

De his q deie-
cerūt vel effuderūt.
Id est de his ex

A Factum ve. p eode ponit datus & factu. vel dic datus
statif. factu. s. post. vt. i. ne qd i loc. pub. l. ij. §. deide ait pre.

B In duplum. s. eius damni qd erit. Bzo.

C Iudici videbit. hoc determinat i vltia. l. hui. ti. az.

D Si seruus. s. inhabitatio: qm suis venia dign' est
vt liberetur dādo

pnora. vt. s. nau. cau. sta. l. fi. §. hāc autē. in alijs autē tenetur in soliduz cū ipse dñs eoruz vtitur opa. vt. i. l. de oblig. ex quasi delict. §. pe. 7. predicto. §. hāc autē. nā inspecto iure cōi cū pro suo qñ delictō uenitur non deat liberari dādo pro nora.

E Adiciā. scilicet in solidū aut noxe 7c.

F Cōmeari. vt. s. ti. i. si putator.

G Interesse. qñ tū ad hoc edictū.

H Securitatē. quam habent vie publice. Accur.

I Cōmeari. et nūc nichil dñ. Ac.

K Uideri. vti- līs his casib' 7 se quētib' locū h'zvt s. de iur. om. iudi. si quis id.

L Cū qd deice retur. vt lapis.

M Penes eum scz inhabitantez.

N Culpe. nam non erigit culpa in facto sed ante factū sic: qz vtitur opera maloz hominū inhabitāis.

O In duplum tunc demum.

P Estimatio. vt. i. e. l. fi. 7 ad l. rho. de iac. l. ij. §. corporū. 7. s. si qdru. pa. fe. di. l. ex hac. sic nec in re sacra. vt. s. de re. di. sacra. §. fi.

Q In corpus. 7 etiā oparū q ex psona puenit vt in medicis. vt. i. e. l. fi. 7 in sti. de ob. ex deli. §. ob hominem.

R Non daf. vt in sti. e. §. si filius. sed s. de iudi. si fili' sed ibi dicit teneri. s. filium vt ibi dixi.

S Nō ex cōtractu. bona ratio. vt. i. de alcato. l. si. §. itē si seruus. 7. l. de rez. iur. l. ex penalibus.

T Hec actio. hoc dic vt. s. de iudi. l. tam ex dñtib'. Ac.

U Hec actio. hoc dic vt. s. de iudi. l. tam ex dñtib'. Ac.

V Danda sit. quod videtur. Accursus.

X Ex nego. gest. si ex dñtu vel quasi non daretur noxaliter. vt. i. de act. 7 ob. l. ex cōtractibus. similis est enim actio que ex quasi ptractu daf ei que ex vero dñtu datur vtraz em datur de peculio. vt. i. s. de nego. gest. si filius

dissimilit tñ qñg dant in h'ides. vt C. de here. tu. l. ij. Itē q daf ex delictō similis est ei q daf ex quasi deli. qz vtraz daf noxaliter. vt. i. e. si ho. §. pzetor. et. s. e. §. si fu'. 7. s. nau. cau. sta. l. vlti. §. seruoz. nec ob. qm in eo. ti. dñ. l. idē §. pe. qz ibi loquitur de actioe in factū q daf ex dñtu i. de recepto: non de ea q datur i duplū ex quasi ma. itē nec ob. qd dicitur. s. de iur. si seruus nau. qz ibi loquitur de ea q datur ex dñtu. i. de exerci. toria: item hoc regulariter. qñg ei er maleficiou' qñ nō agit noxaliter: vt castiget. vt. h. et. s. de inlo. q si mi. noz. §. si seru'. aliq dicit hic et de peculio agi. ar. d. l. s. nau. cau. sta. l. idē §. itē si fu' exerci. 7. s. fur. si fu' nau. §. fi. 7. s. fur. l. si i re cōi. 7. s. de ex. er. l. si fu' volūta. te. 7. l. i. §. si is qui nauer sic pcorat cū qñ dñtu s3 eos 7 ita s3m eos pro qñ delictō nō agit noxaliter. sed tu dic hic spāle vt dixi vt' ē noxaliter h' p' agi. porro in hoc dissimile s3 eos ē qñ delictū a quasi dñtu qz p'p' quasi dñtu nō puniuntur

vel effunderet: nō in dñm edium. culpa em penes eum est: nec adijcitur culpe' mēto vel infictatiōis vt in duplum' def

hec actio: qñs damni iniurie vtrunqz erigat. **S**ed cum liber hō perijt/damni estimatio nō fit in duplū: qz in hoie libero nulla corporis estimatio fieri pōt: sed quinquaginta aureorum condemnatio fit.

Uictio tamen denotat inberentiam. h. d. Bal.

Hec autem verba si viuēt nocitūg ei esse dices: non pertinent ad dāna que in rē hois liberi facta sunt (si forte vestimenta eius vel quid aliud scif sum corruptūve est) s3 ad ea q in corpus eius admittuntur.

Si filius. cenaculū cōductū habuit: et inde deiectū effusumve quid sit: de peculio i patrē non daf actio/ quia non ex cōtractu venit: in ipm itaqz filiu' hec actio' cōpetit. **C**ū seruus habitator est vtrū noxalis actio dāda sit' qz nō ē ex negotio gesto'. an de peculio qz nō ex delicto fuit venit. neqz em recte dñ seruī noxa: cū seruus nichil nocuerit. Sed ego puto seruū impunitū esse non oportere: sed extra ordinē officio iudicis corrigendū'. habitare' autem dicimus vel in suo vel in cōducto vel in gratuito

l'ho spes' plane nō tenet: quia non ibi inhabitat: sed tantūp hospitatur. sed is tenetur qui hospitiū dederit. Multū autē

corpalliter: daf tñ actio de peculio. vt. s. de neg. gest. si filius. sed ex qñ delictō eoz. corrigunt. vt. s. pmaricor est s3m io. 7 facit. i. de ex. er. l. i. §. si is q nauem. 7. l. si seru'. 7. §. Corrigendū. immo noxalis. vt. s. eo. l. si seru'. sol. ibi seruus inhabitatio: hic inhabitans. Accur.

Habitare. facti insū. de iniur. §. sed 7 lex.

Hospes. qui recipitur a conductore.

Hospes. qui recipitur a conductore.

Quantum. verè inultu qz tantum rē.
Actio. vt. i. de exer. l. i. in fi. r. l. ij. r. l. i. ff. Accur.
Um sane impossibile. i. difficile. sic. C. de cur. fur. l. cū alijs. r. l. loc. l. cū ples. §. vestimēta. sic ecōtra. J. p. fol. l. de illo. r. §. de pe. her. §. r. si le. §. si qd re. r. J. rem ra. ha. si sine. Accur.

Vel effudisset. sed qd si certū est vnus deiecit an ager ptra aliof Rñ. nō ar. Ieo. l. si vero §. interdum itē est huc. l. §. de rei. v. l. frumētū. §. si. sol. vt ibi.

Quidē in solidū. libe- radunt. §. §. ad. l. aquil. itē mela. §. §. si ples. vbi dī l. laquil. vñ alium nō liberat. fol. sec. est hic. qz cū vnus cōuenit ceteri in- te lli gūtur cōueni ri: sicut intelligit reus pueniri vbi fideiussoz cōuenit iō qz hz rēu post ea actionē. qz si il li iterū puenirent sept. q̄reret d̄ deli cto eiusdes hois: qd esse non dz. vt §. nau. ca. ita. l. §. §. si ibi ples per- cusserunt. vel hic est quasi maleficiū mibi maleficiū.

Receptione. i. p̄ius pene datione non lina cōte. vt hic. r. l. de cōst. pe. itē illa. §. verus. r. l. de duo. reis. l. ij. r. l. de po. l. i. §. si ap̄. §. ar. §. d̄ nora. electō. r. C. de fideiuf. li- berum. Accur.

Ulti. i. factū pro socio. Ac.
Vero ples teneri. hoc i telligat cū hitant simul cū dhis. alioqui ipi tñ tenerent. vt. §. eo. l. i. §. pe. r. fi. r. ē rō: qz eoz optio vt suis familiarib⁹ i pleri q̄ytebat

Hospitola. remanendo ipse ibi.
Exercens. vsu suo r. suorum. Accur.
Teneb. i. pro eo qd ex maria parte est deiectū quā ipe i habitat. sic si aliū de p̄ciat. vt. l. subijcit. azo. vt for te fm. d̄. disti. gūe cōcedat amicis: r. tunc quātā eunqz partem sibi retineat habet locū quod. §. dicitur vbi vero non amicis tunc si magnam sibi partem retinet. p om-

interest inter habitatozē r ho- spitē: quātū interest inter do- miciliū habētē r peregrinan- tē. Si plures in eodē cēna- culo habitēt vñ aliqd deiectū est: in quēuis hec actio d̄ dabit.

Nota qz in hac actione nō oportet arguere certi hois fa- ctum. Quod no. Bal. Caius. Am sane impossibiles est scire quis deiecit vel effudisset. Ulpianus.

Quidē in solidū. sed si cū vnō fuerit actum ceteri liberabuntur.

Ho. qz qñ plures tenent ex quasi delictov⁹ solūes repe- tit partē ab alio. Bal. Paul.

Receptione nō litis cō- testatōe p̄staturi par- tem dāni societatis iudicio vñ vtili actōe ei q̄ soluit. Ulpia.

Vero plures diuiso in- ter se cenaculo habitēt actio in eū solū datur qui iha- bitat eaz partem vñ effusum est. Si qd gratuita hitatōes dederit libertis r clientib⁹ vel suis vel vxoris: ipm eoz noie teneri trebatius ait qd veruz est. Idē erit dicendū r si quis amicis suis modica hospito- la: distribuatur. Razz r si quis ce- naculariam exercens ipe ma- ximam partē cenaculi habeat ipse solus eque tenebit. sed r si quis hospitalia habeat: sol⁹ ipe eque tenebit. Sed si quis cenaculariā exercēs mo- dicū sibi hospitium retinuerit

nibus tenebit: rā pro sua parte tantum.

Eque tenebit. ppter inhabitātes secū et nō ppter alios. r no. qz qdā lra dicit in prin. §. sed si qd cenacula- riā. r alia s3 i hospitalia. qz hospitadi cā recipiat hoies.

Oēs tenebunt. p eo qd deiectuz est ex eo qd est eis

pro parte retenta

Exedra. i. fe- nestra.

Actio. id est hac actioe i fca q̄ inuenta est a p̄- tore ei⁹ exēplo. Et fm hoc dic cōdē- nat⁹ pprie. vñ alif- cuz is q̄ deiecit. l. aq̄. teneat equuz est vt cuz ex facto eius alius teneat vt ipse ei dānū re- farciat. r fm hoc dic p̄denat⁹ p cō- dēmandus.

In factū. scz gnale forte: nō ex hoc edicto q̄ daf sp̄ egate suadēte.

Quod verū est. vt. l. ad. l. rho. l. ij. in p̄. r. l. de ex- er. l. i. §. est autē. et §. nau. ca. l. l. §. i.

Deiectou. ex cui⁹ deiectōe quē tusest locator. ac. Deiectis. ex primo capite. Ac.

Perpetua ē. forte in eo qz p̄- ma nēt rei p̄secutioz annalis aut ē i pe- na. vt lli. de ppe. r tēpo. act. in p̄. r. §. de calū. l. i. vñ sp̄āle est in hac p̄- pter publicā trās- euntis vtilitatem

Cōpetit. ex capite scdo. Ac.

Sed nec he- redi. iure heredi- tario. forte qz pos- pularis est.

Penalis. an hec pena. l. aureo

rū agēti vel fisco applicabitur. Rñ. diuiditur. vt. l. ad. l. l. lege. §. fina. Accursius.

Cuius interest. saltem ratione affectionis. vt quis alūnus erat. sic r. J. man. l. cū seru⁹. Azo. sic r in quibus- dam alijs. vt. l. de leg. ij. p̄to. §. fratre. et de col. donis. l. fina. in fi. r. l. de li. ho. ex di. l. ij. §. pe. et. l. de popu. act. l. i. §. si. r. l. de sepul. vio. l. p̄tor. att. r. C. de verb. signi. l. fina. et in decre. xxxv. q̄stio. vi. c. i. et. l. de accu. et infcri. l. si plures. Accursius.

actio. id est

inuenta est a

ex eo qd est eis

pro parte retenta

Exedra. i. fe-
nestra.

Actio. id est
hac actioe i fca q̄
inuenta est a p̄-
tore ei⁹ exēplo. Et
fm hoc dic cōdē-
nat⁹ pprie. vñ alif-
cuz is q̄ deiecit. l.
aq̄. teneat equuz
est vt cuz ex facto
eius alius teneat
vt ipse ei dānū re-
farciat. r fm hoc
dic p̄denat⁹ p cō-
dēmandus.

In factū. scz
gnale forte: nō ex
hoc edicto q̄ daf
sp̄ egate suadēte.

a **E**xperiri homine libero occiso. Accur.

b **E**nim pro certe.

c **N**o dz. vt. s. ad legē aql. l. nā sicut. s. oppōit si l. pfo na lūi hōis daf dānū: daf aql. 2 daf heredi. vt no. s. n. i. l. liber hō: cur nō hīc. Rñ. bul. qz hō p nō est: qz pōt age re heres vt qlibet

d **E**t eq. i. non

e **I**n subgrunda dicitur stilliciidū extē sum. sed ptectum dicitur solarium.

f **N**ocere alicui possit. s. facile. Accur.

g **P**ortio est. i. sile. sic et alio dñū pars est vsufruc. nā vtrūq publicā vtilitate itinerū 2 viarū est inductum. Accur.

h **P**artibus. subgrūda vel ptecto. Accur.

i **S**ive nō iha bitēt. s. nīc cū pue niant. io. si tñ iha bitēt cū possuerūt vel dic qz siue iha bitēt siue non tñ ad dñm edium re feratur. Accur.

k **H**is locis. s. in subgrunda vel ptecto.

l **S**upra. hec pba hic materia liter ponuntur.

m **C**enaculis. vbi cenatur.

n **E**dificij. s. p pte. i. in parte qū ber edificij.

o **S**uo noie. vt 2. Jmā. l. q patē. 2 J. de exerci. l. i. S. magfz aut. et. J. de flumi. l. i. S. fi. et. J. vi bo. rap. l. ij. S. dolo. sed arg. con tra. C. ad legē cor nel. de fal. l. si fal sos. J. 30.

p **N**ocere. scilicet facile.

q **N**ec spectamus. scilicet tantum. Accur.

r **N**on nocuit. inspecto qd nocere potuit. vt hic. 2. s. de iurisd. om. iudi. l. si idē. 2. s. qd quisq iur. l. iij. in pn. 2. J. de vi 2 vi ar. l. iij. s. i. 2 J. de iur. item apud s. i.

s **C**ōpetit actio. in eū q possit datur vtilis vt hic. qz

defunctū ptingat. S. si libero nocitū sit ipsi ppetua erit hec actio. s. si ali⁹ velit expin⁹: an nua erit hec actio. nec em⁹ he redit⁹ iure hereditario cōpetit. Quippe qd i corpore libe ro dāni daf: iure hereditario trāsire ad successores non de bet. qñ non sit dānū pecunia riū. nā ex bono 2 equo⁹ out.

Mo. qz vbi lex pderat qd pteuenire nō debem⁹ require re qd actualit⁹ eueniret. Bar.

Pretor ait ne qd in subgrū da ptecto ve: her supra eū lo cū q vulgo iter fiet: vñ in q p si steret/ id positū hēat cui⁹ cas⁹ nocere alicui possit. Qui ad uersus ea fecerit i eū solidorū decē i factū iudiciū dabo. Si seru⁹ insciēte dño fecisse dice tur: aut estimationez dari: aut noie vdi iubebo. **H**oc edi ctū supioris portio est. conse quēs em⁹ fuit ptoze etiā i hūc casum pspicere: vt si qd i his partib⁹ editū piculose positū eēt: ne noceret. **A**it ptoz ne qd i subgrūda ptecto ve. hec pba ne quis ad oēs ptingēt: vñ inquilinos vñ dños ediu: siue inhabitēt siue nō inhabitēt ha bent tñ aliquid exposituz his locis. **S**upra eum locū q vul go iter fieret 2 in q cōsisteret/ id positū hēat. accipe vben⁹ positū siue i habitatoib⁹ vñ ce naculis^m vel etiā i horrets vñ cui⁹ alter⁹ edificij. **P**osi tū hre ēt is recte videt: q p se quidē nō posuit: veruz ab alio positū patiat. qre si seruus po fuerit: dñs aut⁹ positū patiat:

nō inhabitat. s. i inhabitat daf directa l. x. aureos. vt. s. e. l. s. ptoz ait. ali⁹ dicit hic loq b actōel factū subsidiaria. l. aql. q daf d eū q possit qñ non sufficiat ex hoc edicto: q i. x. aure. tñ daf cū forte i pl⁹ nocitū sit: ad qd totū daf de cta actio subsidiaria p onētē q cām dāni pstitit. S. p ai mū veri⁹ est. nā h

nō norali iudicio dñs sed suo noie tenebitur. **P**retor ait cui⁹ casus nocere⁹ alicui pos sit: ex his p̄bis manifestat nō omne quicquid positū est/ sed omne quicquid positū sit vt no cere possit: hoc solū pspicere ptozē ne possit nocere. **N**ec spectam⁹ vt noceat: s. oino si nocere possit/ edicto loc⁹ sit. **C**oerces aut⁹ q positū habuit: siue nocuit id qd positū est si ue nō nocuit. **S**i id qd po sitū erat deciderit et nocuerit in eū edictio actio⁹ qui possit nō in eū qui habitauerit quasi hec actio nō sufficiat. quia po sitū habuisse nō vtiq⁹ videtur qui possit: nisi vel dñs fuerit editū vel habitator. **N**am cū ptoz in p̄gula clipeū vel ta bulā expositā habuisset eaqz excidisset: trāsēti dāni quid dedisset: seru⁹ rñ. ad exēpluz hui⁹ actōis dari oportet actio nez: hāc em⁹ nō cōpetere palā est: qz neqz in subgrūda: neqz i ptecto tabula fuerat posita. **I**dē seruādū rñ. 2 si ampho ra ex reticulo suspēsa decidisset: 2 dānū dedisset: qz 2 legiti ma⁹ 2 honozaria actio deficit.

Ista autē actio popularis est: 2 heredit⁹ similibusqz cō petit: in herede autē nō cōpe tit⁹ qz penal est. **P** au. **H**oc edictū nō tñ ad ci uitates 2 vicos: s. ad vias p̄ quas vulgo iter fit ptinget.

Nota qz si desicatur in illuz qui vadit de nocte nō punitur desiciens. 2 no. bene quia con tingit sepe de facto. **B**al.

tit. nisi 2 ipse habeat. tunc enim ex sua non defuncti pfo na tenetur. Accur.

Ocedictum. et de primo 2 de sc̄bo dici potest.

Vicos. i. suburbia.

Vias. oēs vbiqz sint in ciuitate vel extra. Accur.

Subgrūda. ptecto.

Interdictum id est in die.

Non nocte nam propter transeuntes tñ est inducum: si ergo nocte transeunt hoies: cessat. Accur.

Si de nave. hoc ad primū edictū spectat: vt si damnum sit datū transeuntibus iuxta nauim. Accur.

Am liberi.

Corpus. vt l. i. §. si cū. r. §. si qua. paupe. feci. de. ex. hac.

De noxalibus actionibus.

Males euitare vt r. C. eo. l. ij. r. §. de re iud. l. miles. §. i. r. §. de pi. act. si fuo hoc autē bñficiū amittit rōne sine si postea currant tpa dēnatiōis vt §. de pe. he. ut veniūt. §. idē ait. itē rōe mēdaciū. vt. §. e. si seru⁹ deposit⁹. §. vlt. itē rōe patientie r. §. sensus. vt. §. eo. tit. l. ij.

Seruus sciēte dño. et nō phibēte cū potuerit phibere. vt §. l. pñ. Accur.

Nō phibebat. cum phibere poterat. vt. §. l. pr. r. §. ne quis eū dñi in ius voca. l. i. ac. h. §. i. benti. vel

Sciēti vt scia pcepti loco hēat. Ac. co. h. a. bctur.

Obtēperare vt. vt. §. de reg. iu. l. non vt velle. r. l. ei⁹ nolle. r. §. act. r. ob. l. si seru⁹. ac. k. §. dicit. §. male

Celsus tñ. excusans se in eo q simplici dixerat manumissus non teneri: qz se intellexisse dicit qñ in maleficio nō erat dolus.

Differentiā facti. in illo scy casu qñ iussit: §. mala est differentia.

Inter legē aqulā. que seruū excusare voluit. r. do minimum suo nomine teneri. vt. §. hac. l.

Quasi sciēte. i. nō simplr sciēte. nā iusserat. sed als deest qñ r. subaudi r. fraudē pncipate. sic r. ponit. §. eo. si

Labeo ait locum hñe hoc edictū si interdictū delectū sit nō nocte. sed qbusdā locis et nocte iter fit. Hābitator suaz suozūqz culpā prestare dñ. Si de nave delectum sit: dabitur actio vtalis in eum qui nauē ppositus sit. §. aius.

Am liberi hois corp⁹ ex eo q delectū effusum ve qd erit lesuz fuerit: iudex pputat mercedes medicis prestitas ceteraqz ipēdia q in curatiōe facta sunt. p̄te rea oparū qbus caruit aut cariturus est: ob id q inutilis fact⁹ est. Licatricū aut aut deformitatis nulla fit estimatio: qz liberū corp⁹ nullam recipit estimatiōem.

De noxalibus actionibus. Titu. l. ij. §. aius

Males actiones appellātur q nō ex dñt: s; ex noxia atqz maleficio feruozū aduersus nos instituūtur: quarū actionū vis r. ptās hec ē: vt si dñati fuerim⁹ liceat nobis deditōe ipsi⁹ corporis qd deliquit euitare lit⁹ estimatiōez

Seruus sciēte dñi. Alia. ste dño occiderit: in solidū dñm obligat: ipe ei dñs vt occidisse. si aut in sciēte eo/ noxalis est actio. nec em debuit ex maleficio serui i plus teneri qz vt noxe eum dedat.

Primo ponit vnū dictūz in quo refert dictū celsi. secūdo illū limitat. tertio ponit dictū

Inter legē aqulā. que seruū excusare voluit. r. do minimum suo nomine teneri. vt. §. hac. l.

Quasi sciēte. i. nō simplr sciēte. nā iusserat. sed als deest qñ r. subaudi r. fraudē pncipate. sic r. ponit. §. eo. si

edīs familia. r. hoc idē pbat. §. vbi dicit qñ voluerit ser- p. Commisit. in qua sit dolus. (uos r. c.)

Nec dñs. qz ei paruit i tali delicto: qd sine dolo cōmitti nō p̄: vñ male fecit q paruit qre ipe tenet nō dñs §. in cel. §. hoc corrigi. §. g. iulia. in illo §. si. §. plz. r. c. qz suo

Iul. p̄tradictis celso: r. illū declarat. scda ibi/ et sane. tertia ibi/ cels⁹ tñ. q̄ta ibi/ §. plz. B.

Ipsū nō phibuerit siue dñs manet siue desijt esse dñs hac actione tenetur. sufficit em si eo tpe dñs fuit quo nō phibebat⁹. intm vt celsus putat r. si fuerit alienatus seruus in totum vel in partē vel manumissus: noxiā caput nō sequi. nā seruū nichil deliquisse qui dño iubēt⁹ obtēperauerit. et sane si iussit pōt hoc dici. Si aut non phibuit quēadmodū serui factū excusabim⁹: celsus tamē differentiā facit inter legē aqulā r. l. xij. ta. naz in lege. xij. tab. qñ seru⁹ qñ sciēte dño furtū fecit vel aliā noxiā cōmisit: serui noie actio est noxalis: nec dñs suo noie tenetur. At in lege aqulā inquit dñs suo noie tenetur: nō serui. vtriusqz legis reddit⁹ rōne. xij. tab. qñ voluerit seruus dñs i hac re nō obtēpare. aq lie qñ ignouerit seruo qui dño paruit p̄tur⁹ si nō fecisset. sed plz⁹ qd iul. lib. lxxvj. scrip. Si seru⁹ furtū fecit noxiā ve⁹ nocuit: et ad posteriores leges p̄tinere poterit. dicit et sui noie cū dño agi posse noxali iudicio: vt qd aqul. aduersus dñm nō suū excuset⁹ s; dñm oneret. nos aut sniaz iul. p̄bauim⁹: q sniaz hz rōne r. a marc. apud iul. p̄batur. Idem.

In oibus noxalib⁹ actio nibus vbi cūqz scia extigit dñs: sic accipiēda est. si cui⁹ prohibere posset nō phibuit⁹

In oibus noxalib⁹ actio nibus vbi cūqz scia extigit dñs: sic accipiēda est. si cui⁹ prohibere posset nō phibuit⁹

In oibus noxalib⁹ actio nibus vbi cūqz scia extigit dñs: sic accipiēda est. si cui⁹ prohibere posset nō phibuit⁹

In oibus noxalib⁹ actio nibus vbi cūqz scia extigit dñs: sic accipiēda est. si cui⁹ prohibere posset nō phibuit⁹

In oibus noxalib⁹ actio nibus vbi cūqz scia extigit dñs: sic accipiēda est. si cui⁹ prohibere posset nō phibuit⁹

In oibus noxalib⁹ actio nibus vbi cūqz scia extigit dñs: sic accipiēda est. si cui⁹ prohibere posset nō phibuit⁹

In oibus noxalib⁹ actio nibus vbi cūqz scia extigit dñs: sic accipiēda est. si cui⁹ prohibere posset nō phibuit⁹

In oibus noxalib⁹ actio nibus vbi cūqz scia extigit dñs: sic accipiēda est. si cui⁹ prohibere posset nō phibuit⁹

noie tenet r. et no mine sui. itē seru⁹ manumissus dñ recto tenet vt etiā nouus dñs. Ac.

Reddit. f. cels⁹ f. In hac. com mittendo noxiā cum dolo.

Obtēperare in atrociorib⁹ em nō dñ parere. si tñ pareat mitius puni. vt. C. §. sepul. vio. l. ij. Accur.

Sz plz. nunc corrigi p̄dicta.

Noxiam ve f. cōmittendo.

Ad posterior res. q̄ter ad. l. posteriorē ptinet. rñ. lex. xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

lex xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

lex xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

lex xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

lex xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

lex xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

lex xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

lex xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

lex xij. ta. antiqor ē. aq̄lia posterior in. l. em. xij. ta. p̄tinebat vt dñs non teneret: at lex aq̄l. dñm teneri voluit

ad l. aq. sciaz. i. p. l. r. ar. C. de comer. r. merca. l. ij. ff. r. s. de his q. no. l. fa. qd. g. s. certe. r. i. de re iud. sepe. s. cu. aut. s. Aliud est. pot. ita legi. vere distinguitur hic in sciēte dño potuerit. an nō potuerit. phibere: sed in tubente non ita distinguitur. hoc est qd dicit aliud est r. c. vel dic aliud est eniz auctorem r. c. qd est qñ prohibere potuit. r. aliud quādo scz prohibere non potuit. Ac.

a Delinquere sum non potest. p. hiber.

b Delictis. cñ p. lio. f. dem. az. d. Noceat. cōmittendo. Azo.

e Qui phibe re pot. r. de facto. vt hic. r. de regu. iur. nullū. r. de iure. vt. i. pri. s. Ac.

f Dabit. non insolidus. qz non videtur r. c. Ac.

g Nō fuerim. vt. r. i. eo. qd ait. s. iul. r. ar. i. de here. insli. si alienū. r. i. de trib. de peculio r. i. ad fil. l. ij. s. iij. r. i. qd iussu. si tu totus. s. fi. s. arg. cōtra. s. de postu. l. ij. s. affinitates.

h Vidēdū est. r. certe dat vtrāq. nisi r. c. Accur.

i Serui. si noxalis actio nō cōpeteret. qz manus missus nō teneret vel ēt nouus dñs

k Qd est iniūquū. f. maleficius esse ipunitū. vt. s. ad. l. aq. i. ita vulneratus.

l Tenebit. vt. r. s. e. l. ij. in fi. Ac. m. Tollit. s. cā quem cōuenit. ar.

o Ieo. si ex duobus. s. p. r. i. fa. fur. se. di. l. i. s. i. vbi vna palia nō tollit. So. i. familia forte ē spāle cū iussu dñi de liq. vt vna pena exacta ab alia nō liberet. cū mai⁹ delictū videat qd a tota familia p. mittit. qd ab vno seruo. yr. v. d. c. q. h. dicit qñ tñ nō phibuerit. ibi autē etiam iussit.

n Amplius in dñm. ne sepius de amisso eius dē hois querat. vt. s. nau. cau. l. z. gratis. sed videt nō obflare exceptio rei iudi. nec hic nec supiori casu cum ex alia causa agit. vt. l. de excepti. rei iudi. l. r. an eadē. s. actiones. So. l. i. aliud est in his p. senalib⁹ actionib⁹ q. formā realium habet. dantur em noxaliter s. quēlibet possidentē sicut

aliud est ei auctorē eē suo de linguēti. alio pari deliquere.

In delictis ser. p. aul. uoz dñi scia quēadmodū accipiēda est vtrū cū consilio: an etiā si viderit tñ qñuis phibere nō potuerit. qd em si ad libertatē p. clamās dño sciēte faciat: aut quid si p. renat dñm: vel cū trans flumē sit seruus vidēte qdē s. i. inuito dño noxiā noceat. recti⁹ itaqz dñi sciam ei⁹ accipiēdā q. phibere pot. et hoc in toto edicto itel ligendū est ctra sciēverbum.

Qualitas iuncta vbo significat fm tēpus verbi. ad hoc allegat. vel sic. Qualitas que nō fuit tpe maleficii nō habet aggregare maleficiū. Bal.

Si extraneus seruo sciēte me fecerit: eūqz redemero: noxalis actio in me dabit⁹: qz nō videt dño sciēte fecisse: cū eo tempore dñs non fuerim.

Ex eodē facto erit duplex agēdi forma insolidū r. als ex noxali. h. d. qz licet qñitas aggrauet maleficiū non tñ facit quin possit agi de simplici facto. vt. i. e. l. s. si dtra ctra. Bal.

Cum dñs ob sciam teneat an serui quoqz noie vanda sit actio vidēdū est: nisi forte pretor vnā penā a dño exigi voluerit: ergo dol⁹ serui impunitus erit quod est iniūquū: imo vtroqz mō dñs tenebit. vna

in re actio. vt insli. e. s. o. s. vel meli⁹ agi nō p. t. qz agit ē eadē causa. i. delicto serui. secus i iussu: s. p. t. nōre de ditiōis amittit sciēs: s. et noxali actio agere pot. vt. s. pri. s. m. azo. itē qd si ignorabat dñm scire r. agendo cōsecutus est noxam. i. serui: postea cōperit dñm sciuisse et dānum erat lon-

ge plusqz valeat seruus: an potest agere quasi min⁹ petierit: videt qz sic. vt insli. de act. s. si minus. s. d. c. fm io. s. vt hic. itē no. q. eodē iudicio pendente pot mutare libellum r. sic post lit. cōte. r. ita est cōtra. C. de eden. l. edita. et C. q. r. qñ iudex in aut. qui semel. Sol. hic specialiter: quia hec mutatio reo nō nocet cum eadez deliberatio sit temp. vt h. nec res: nec causa: nec actio mutat. Ac.

Abolutoria lata in actioe parit exceptionē rei iudicate si iterū eandē actionē cū additioe alteri qñtatis agat. itē qñtas p. quā cōdēnatio auget v. minuit p. t. pēdēte iudicio addi vel detrahī de libello. Barto.

Si detracta noxe deditioe quasi cū cōscio dño actū fir q nō erat cōscius: absolutioe facta r. finito iudicio amplius agēdo cū noxe deditioe exceptio rei iudicate s. i. mouebit: qz res in supius iudiciū deducta r. finita est. Donec aut pri⁹ iudiciū agita: licētta agēti est si eū de scia dñi arguēda peniteat: tūc ad noxalē cām transire. Cōtra quoqz si cū eo q. scituz noxe deditioe actum sit amplius in dñm detracta noxe deditioe dāda actio nō est. in ipso aut iudicio si voluerit et sciēntiam dñi arguere: non est

prohibendus. l. l. p. i. s. i. pluriū seruus deliquit oibus ignorātib⁹: noxale iudiciū in quēntis dabit⁹. s. i. s. omibus sciētibus: quis eoz tenebit detracta noxe deditioe quēadmodū si plures deliquissent: nec altero cōuento alter liberabitur. s. i. si alter scit alter ignorat: qui scit detracta noxe deditioe puenit. q. nescit conuenitur cum noxe deditioe.

Si pluriū seruus deliquit oibus ignorātib⁹: noxale iudiciū in quēntis dabit⁹. s. i. s. omibus sciētibus: quis eoz tenebit detracta noxe deditioe quēadmodū si plures deliquissent: nec altero cōuento alter liberabitur. s. i. si alter scit alter ignorat: qui scit detracta noxe deditioe puenit. q. nescit conuenitur cum noxe deditioe.

estimatiōes serui. nā si i medietate p. c. i. releuat ab igno rante. vt. i. c. si ex duob⁹. multo ergo magis si sciētē fm i. s. fed. al. s. qz si seruarem ei⁹. s. i. s. o. opi. eius delictum remaneret impunitū s. i. ad dimidiam p. c. i. serui altero soluentē totū dānum: qd est iniūquū. vt. s. l. pri. s. cū dñs r. s. ad. l. aq. l. ita vul. sed azo dicit vno cōuento alterum nō liberari: s. i. altero exacto bñ dicit alter liberari. vt. s. l. pri. s. cū dñs. nec ob. i. e. si ex duob⁹: qz ibi facta noxe deditioe nō liberatur sciēs quasi min⁹ pcepisset actor: secus si pcepisset solidā debiti quāntitatē. vt. i. e. noxalis s. pompo. itē videt contra qd est. i. c. si in re cōi. s. fi. sed

ge plusqz valeat seruus: an potest agere quasi min⁹ petierit: videt qz sic. vt insli. de act. s. si minus. s. d. c. fm io. s. vt hic. itē no. q. eodē iudicio pendente pot mutare libellum r. sic post lit. cōte. r. ita est cōtra. C. de eden. l. edita. et C. q. r. qñ iudex in aut. qui semel. Sol. hic specialiter: quia hec mutatio reo nō nocet cum eadez deliberatio sit temp. vt h. nec res: nec causa: nec actio mutat. Ac. s. i. pluriū. da bitur. insolidum. vt. i. si ser. cō munit. Accur. p. deditioe. tenet enim quilibet ex sua sciētia. q. i. Altero dñs rum serui. r. cōuento. et etiam exacto fm i. s. qz plura delicta sunt: s. vnum factū. secus in familia est vbi vnu factum: plura delicta: qz sufficit p. stare quātū si vn⁹ liber deliquisset. vt s. de iur. om. iu. l. si familia. quia familia pmo reputat. itē q. d. f. alter nō liberari intelli ge i eo qd ē supra

Don solū. daf. aliud est in hōe libero bona vel ma-
la fide possessio. p quo nōralis nō datur. vt. f. e. l. si
ad libertatē. r. f. de inter. ac. l. pessionibus. in fi. l. Item
aliud in. l. aq. vt. f. ad legē aq. l. si seru⁹ seruuz. f. serui.
Itē aliud in actiōe serui cor. vt. f. de ser. cor. l. i. f. q. bona.
q sunt f. r. e. Ac.

b **C** Exape. i. re-
cipere. Ac.

c **C** pcedones.
no. q nō d3 eē me-

Mali q̄
bōi me-
lior esse
cōditio
nō d3.

lious p̄ditōis ma-
lus q̄ bonus. vt. r.

f. de do. inter. vi. r.

vro. l. iij. f. i. et. f.

q̄d vi aut claz. ser-
uus. r. f. de peti.

here. si a patre. f.

si p̄edo. Accur.

S **C** q̄s a mult-
tis. vel caue

re d̄beat. is cui de-
derit. q̄d videbat.

vt ar. f. de rei ven.

is a quo.

e **C** Meliorē. im-
mo saliquo est de

terior occupātis

eius d̄c̄q̄ possidē-
tis cōditio. qz po-

sterior s̄p̄ auocat

a p̄uoi. sed forte

pbare non pote-
rit posterior. sicq̄

erit melior possi-
dētis p̄ditio. a3o.

r no. p̄ditio nē oc-
cupātis meliorē.

vt r. f. de p̄cur. l.

pluribus.

f **C** Ad sniaz. sic

r in actiōe de pecu-

lio. vt. f. de pecu-

lio. si vero. r. l. sū-

ma. f. i. sed ar. con-

tra. f. de le. i. si plu-

ribus. in fi. vbi in-

spicitur lit. cōtest.

Accur.

g **C** Vicerit. illuz

qui iā vict⁹ est. se-

cus autem vbi ab

vno nōrali ab al-

tero rei v̄. puenit

tur: quo casu cauetur a p̄mo vincēte. vt. f. de rei v̄. is a

quo. item secus vbi sine dolo r culpa: al̄s desinit posside

eo ex nōrali cā possēt: obli-
ri eū actiōe q̄ daf aduers⁹ eos
q̄ suū in p̄tate h̄nt: aur dolo fe-
cerit q̄min⁹ haberēt: qz p hoc
adhuc possidere videantur.

C **H**ō d3 eē melioris p̄ditōis

p̄do q̄ iustus possessor. **Wal.**

Don solū ad- **G** alius.

uerfus bone fidei pos-

sessores: s3 etiā aduersus eos

q̄ mala fide possidēt nōralis

actio datur. nā r absurdū vt-

def eos q̄dē q̄ bona fide possi-

dēt ex cipe actionem: p̄edo-

nes vero securos esse.

C **M**elior est p̄ditio occupan-

tis in pari cā: r dicit occupas-

se qui p̄ius meruit sententiā.

h. d. r no. Wal. U Iplanus.

S **C** q̄s a multis pueniat

ex noxia eiusdē fuit: vel

si ab vno ex pluribus tñ deli-

ctis: nō necesse h3 (qz oib⁹ de-

dere nō potest) litis estimatio

nē offerre his q̄b⁹ dedere non

pōt. Quid ergo est si a pluri-

bus conueniat: si qdē vn⁹ oc-

cupauerit: an melior sit ei⁹ cō-

ditio vt ipsi dedaf. an verovel

omib⁹ dedit debeat: vel cauere

debeat defensuz iri aduersus

ceteros. r veri⁹ est occupātis

meliorē eē p̄ditionē. Et itaq̄

debet nō qui p̄ior egit: s3 qui

p̄ior ad sniam⁹ puenit: r ideo

ei q̄ postea vicerit actiōez de-

negari iudicari. **C** **S**3 r si sta-

tuliber⁹ sit: r ante deditioem

t

et

q̄d meli⁹ est: qz venic. nō tenet legatario. vt. f. de l. l. si
substituto. f. si. Si q̄ras cur cauet ei cui dedit cū extitē-
te p̄ditōe factū h̄rdis ei nō nocet: s3 vltia volūtas. Rñ.
cauet: qz pōt eē q̄ deficiat cōditio. itē qz r ea p̄dētē pos-
set euinci p̄ factū h̄redis: vt p̄ h̄r post p̄ccariā. Accur.

m **C** Deditur. q̄d

est pendente con-

ditione.

n **C** Ob euictio-

nē suū. si euz forte

pignorauit. Ac.

p **R**etor decer-

nere. in sta-

tuliberū. nota ca-

put sequente.

s **C** **H**eres. fe-

cerit. ante li-

tem contestatam.

q **C** In p̄tate. qz

manumisit euz. r

iō certū erat q̄ ip̄z

p̄stare nō poterat.

vt. f. de dolo. l. ar-

bitrio. f3 qd si ad-

huc pōt p̄stare:

puta redimere p̄

quem dolo malo

alienauit: nō sine

noxe deditōe p̄dē

nabit. vt. f. de ul-

lo. r. f. de le. i. si fū-

dis. et. l. si quādo

quis. f. heres.

r **C** **A**ccipit. f3 an

lit. p̄st. manumi-

sit. Accur.

f **C** **M**ortuo. si for-

te disfract⁹ erat

actor: ides esset eo

aliēato post lit. cō-

test. sicut h̄ erat lit.

pte. vt. f. de l. que ad

moduz. r. l. si plus

riū. f. i. nō ita si de

cedat ante litē cō-

testatā nōdum dī

strahendus. vt. f.

eo. l. electio. f. si is

quē. q̄ est p̄ra. vel

si alienetur pu⁹.

vt modo in prin.

huius legis dīp̄.

Accur.

t **C** **S**eruo. post moram accipiendi iudicij. vel post lit.

ptest. quia lite cōtestata fuerat manumissus.

s **C** **E**x duob⁹. viliissimi. secus in actione de dolo: que

nō datur si alio modo res seruari potest: et idcirco

tam famosa actio non cōpetit in dolo: et ita in eo q̄d

deficit post noxiā. vt. f. de dolo. l. r elegāter. f. si quadru

pedes. que est contra. f. 3o.

r **C** **C**onsequetur. immo videtur rei iudicia. ecce. repel

li: nisi adhuc p̄deat prim⁹ iudicij. vt. f. e. in delictis. f.

si detracta. q̄ est p̄ra. sol. ibi loquit q̄n agebat cōtra eadē:

hic quando contra alium.

Occu-
pantis
melior
est con-
ditio.

A Quo sciente. non tamen iubente.
B Presiterit. totum damnum. Accur.
C Non totius. s. estimationis dāni sed partē p̄ci ser
 ui. vt subicit: qz i ignorās saltē noxe dedere necesse ha
 bebat: si ergo suus valeat. x. satisfaciat soluenti in. v. si
 cōis erat vtriqz p
 dimidia. Sed cō
 tra. s. e. l. si cōis
 vbi dicit nichil faē
 ti debē reddi. So
 lu. ibi etiā iussit:
 qd potes ēt ibi p
 cipere ex eo qd cō
 uenit. p suo dēte
 riotato. vt l. l. ibi
 prima sed et eo.
E Si. s. totū.
F Patiaf. vt r
 s. de cura. q. p.
 prio. s. penā. r. s.
 tu. r. ra. dist. l. i. s.
 nunc tractem. et
 no. diligētē hic
 s̄m quofdaz qd si
 seruus dño scien
 te deliqt. et phibe
 re potuit tale est
 ac si iussisset. sed
 Jr. dicit hoc fal
 sum ē bene: nā si
 iussit r aliqd pre
 stitit: nichil recu
 perat: vt h̄ dicit.
 si autez sciuit q̄uis phibere potuerit: tñ recusat partē
 estimationis serui a socio. vt. s. pri. rñ. tu dic s̄m h̄zo.
 q̄m facit scia quantū iussus qñ r suus p̄p̄ius est. et
 sic suo opi. primā in hoc. si aut cōis tunc plus facit ius
 sus s̄ scia. Et vt apte oia qd de maleficiis a suo plurimū
 p̄missis dicunt intelligant. sic diligētē dū est. aut oēs dñi
 fuerūt ignorātes. aut oēs sciētes. aut oēs iubētes. aut
 vnus iubēs r alius ignorās. aut vn⁹ sciēs r alius igno
 rās. aut vn⁹ iubēs r alius sciēs. Si oēs ignorātes vn⁹
 cōuentus noxaliter ante lit. p̄f. suā partē cedēdo se li
 berat tñ nō alios. ideo qz nil p̄sequet ab alijs: vel alij ab
 eo. post lit. cōte. oēs dedere debēt in solidū: aut restituē
 re dānū et tūc si socij cōsentit vel ratū habēt qd dede
 rat: vel fuerat deditū ab vno nil cōsequet cōuent⁹ a so
 cijs: vel socij ab eo. si aut presitit estimationē dāni: par
 tē eius qd p̄stuit a socijs recuperabit. vt. J. cōi. di. l. si so
 cius. r. s. eo. ti. in. l. si suus cōis. hic tñ subaudias: si ex
 pediebat societati sufferre litis estimationē. als nō pre
 stabūt nil partē estimationis sui. vt. J. cōi. di. si qd putās
 s. v̄fens. Quid ergo si ratū nō h̄t qd dederat in soli
 dū. p noxa. nunqd partes suas vendicare poterūt: Rñ.
 poterūt equidē. quid em̄ impedit eos: sed is a quo ven
 dicat poterit agere s̄ est qui. p noxa tradidit: vt soluat li
 tis estimationē: qz debuit aut noxe dedere in solidū aut
 soluere litē estimationē. vt. s. e. si su⁹ cōis: et ille exact⁹
 cōueniet eos cōi di. vel sa. her. vt. e. l. si vero fuerit oēs
 sciētes singuli tenent dupl̄ noxalit̄ et directo suo noie
 etiā suo mortuo. vt. s. e. si suus plurimū. r tūc si vn⁹ con
 ueniat s̄qdē noxalit̄: r suus. p noxa dederit: in quātū va
 let p̄ci serui r se r sociū liberat. ignorās em̄ soci⁹ scien
 tē liberat in quātū valet suus: cur nō idē faciet sciēs de
 dendo noxe vt hac. l. l. ex duob⁹. in pñ. in id aut qd ex

dit p̄ci sui q̄bet tenet in solidū. r si qd illud soluerit
 r se r sociū liberat: r puto soluētē p̄ pte agere s̄ aliū sciē
 tē. qd aut d̄. s. e. si plurimū suus. altero cōuento alterū
 nō liberari: expone sed nō exacto: exactiōe s̄o facta libe
 ratur vterqz: nec p omia perinde d̄z h̄t: ac si sciētes fe
 cissent. i. ipi deli
 quissent qui sciē
 tes fuerūt. sic em̄
 nō liberat vn⁹ p
 alij. vt. s. ri. q. l.
 ita vul. in fi. Itēz
 qd d̄r non debere
 esse impunitū fa
 ctū serui. verū est
 qz ei⁹ facti nomie
 datur noxalis: qz
 pōt effici directa
 eo manumisso: si
 tamē actū fuerit
 vno modo altera
 tollit nisi in eo qd
 est vltra. vt. s. e. l.
 delictis. s. cū dñs
 si s̄o vn⁹ sciēs cō
 ueniat directo et
 solidū soluat si
 militet vt in casu
 supradicto alterz
 liberat: si s̄o iudē
 tes fuerūt oēs si
 qdē parere seru⁹
 debebat nō est a
 ctio noxalis: si s̄o
 nō debuit qz atrox erat factū: dñi tenent directo r noxa
 liter: r vno soluētē nō liberant alij nisi actio rei p̄secuti
 onē cōtineat: vt p̄dictio furtua noxalr data. nā eo solo
 q rem p̄sequit liberatio in oēs cōtingit: nec repetit al
 ter ab altero vt h̄. Idē est cū alter iubens alter ignorās
 fecit. nā r tunc iubēs nec ab ignorāte repetit: nisi in eo
 forte q actio rem p̄sequit. si s̄o ignorās soluisset repe
 tit: vt h̄. Si vero vnus fuit sciēs alter ignorās exponit
 hac. l. l. ex duob⁹. si s̄o vn⁹ iubēs alius sciēs: iubēs vn⁹
 sepe dictū est nō reperit. sciēs s̄o reperit a iubēte: qz re
 perit ab ignotante. vt in. l. l. l. si ex duob⁹. Itē a sciente
 vt diximus: ergo multo magis a iubēte. h̄zo.
F Agat. idem si vnus ex eodē delicto. Accur.
G Faciā. vt. J. de so. si hoiem. p̄sulit tñ michi p̄prie
 tario: vt hic subicit. r. s. de vsufu. locū s̄ p̄prietari⁹.
H Ad litis. scilicet valentie serui: non totius damni
 cum fuerint ignorantes.
I Estimationē. vt ar. J. de tu. r. ra. dist. l. i. s̄ nūc tra
 k
Expediat. l. si nō habet vñ p̄ferat ad li
 tis estimationē: vt dicitur de debitore qui nō habet sa
 cultatē recipiēdi seruos pignozatos. vt. J. e. l. si seruus.
L Tibi. s. fructuario. nec enim cogaris. vt. J. l. proxi
 m
Cueberis. i. defenderis si agā tecū ex illa clausu
 la: vt finito vsufu. hoiem restituas. r facit ad hoc. J. de
 dā. s̄fec. l. hoc ampli⁹. s̄. fi. r. l. s̄uis. r. l. si p̄prietari⁹.
S qui. alius. s. fructuarius.
I o. s̄. s̄. vt. J. de iur. s̄. si vni⁹. s̄. si suus in quo
P Non est. nisi quatenus denegetur vsufu. p̄secu
Q Ideo. redit ad primum.
T io si non defendat. vt. J. e. si noxale.
S in re cōi. vtrifqz pecuniā. cū in simul agunt dñi:
 nō autē vni dimidiā estimationis: alij dimidiā

Sciētia
 q̄hēs tā
 rū opat
 q̄tū ius
 sus.
 Serui
 cōmu
 nis ma
 leficiū
 q̄lit do
 minos
 obligat

l. i. §. pñtis. r. J. de fur. serui r. fili. §. illud. Sz ar. ptra. J. de bo. pos. §. ta. l. i. §. sufficit. r. J. de vfuca. l. sequit. §. tñc.

a **Condenat.** sine noxe deditioe. vt. §. pñ. §. vel ve- riu ex edicto si quis ius di. non obtē.

b **Contumax.** vt. r. J. l. pñ. §. dñs. nisi caueat de exhi- bendo hñc absen- tē cuz poterit. vt. §. si ex noxa. cau. aga. l. §. §. i. ac.

c **Debet.** sic et in iuramento qđ sit: d re si certi sūt de facto. vt. C. de re. cre. l. cū ēt. r. d calūnia. vt. C. de iura. calū. l. i. §. s. s. naut. sec. in iu- ramento in litē. vt. J. de in li. iuran. l. videamus.

d **Necesse est.** scz nō esse in pñ- te sua. r. sic no. do minū non pcura- torē iurare vt et i iuramento calū. vt. C. d iura. calū. l. i. §. s. naut.

e **De alia re.** vt. r. J. e. sed si pos- stea. sic r. in actio- ne d peculio. vt. J. de iur. iurā. l. qui iurasse. §. si pñ. et in actōe ad exhi. vt. J. de excep. rei iudi. si qđ ad ex- hi. et. C. ad exhi. l. iij. J. de r. i. actio- ne i. rē. vt. J. de ex- cep. rei iudi. si qđ rem.

f **Noxe dedi- tione.** in odii p- iurātis. r. fm hoc dices iuramentū a iudice delatū: als si a pte nō res- tractaret pñctu- piurq. vt. J. de iu- re iurā. l. admonē- di. que est §. r. qđ subijc. si mō hoc cōtendat rē. q. d. si postea hoc pñ- dat actor r. pbat eum cepisse. §. pñ- us hñc in pñate. vel scđo dic q ne- rarius eodē casu dicit quo fugius rñ sum. §. qñ post cepit hñc in pñ- te. r. qđ dicit sine

Uste ter. allegatur p glo. i aut. que fm. L. quō r qñ m. q si iudex pcepit cōtestari litē r nō pñtat q ad hoc pōt pce- di ad misionē i possessionē ex pmo decreto cōtra eū tanqđ contra contumacem. l. non vi- detur. j. de re iudi. Barto.

Si reus iurare nollit: si- militis est ei qui neqđ defendit absente: neqđ exhibet qui con- dēnatur quasi contumax.

Nota q in gñ: l. mandato nō pñtet iuramentū. h. d. bal.

Si tutor vel curator existē: ipi iurare debēt in pñate dñi non esse. si autē pcurator sit vt dominus ipse iuret necesse est.

Si iuliurandum exegerit actor reusq iurauerit: deinde postea noxali velit actor expt- ri: videndū est an exceptio iu- risiurādi debeat aduersus a- ctore dari. et sabinus putat nō esse dandā qñ de alia re iura- tū sit: hoc est tunc nō fuisse in pñate. mō pō cū in pñate dep- hendat: de facto ei agi posse ierant qđ dicebat post exa- ctū iuliurādū posse a ctore de- tracta noxe deditioē expiri. si modo hoc cōtendat postea qđ iuratum est cepisse in pote- state habere.

No. q nō dicit habere fa- cultatē soluedi ille qui nō hz pecuniā ad manus: hz habeat multas possessiones. facit. j. de lega. iij. l. qui habebat. r. l. si tutus. §. i. Bal. P. aul.

Si seruus depositus vel comodatus sit: cū dño agi pōt noxali actioe. et enim pñte itelligit: r q ad hoc edi- ctū attinet: in pñate ei est ma- xime si coplā habeat: recu- perādi hois. J. q pignoz accēpit vel qui precario roga- uit: nō tenet noxali actioe. hz

noxe deditioe. §. si aliquid facit reus quare sic debeat condēnari: vt q postea negabat se habere r cōtra cum probatum est. et fm hoc littera est plana.

Si seruus marime. abūdat. vt. C. de testa. ma. l. si. §. i. als ptra. §. e. l. quoties. §. in pñate.

eni iuste possideat: nō tñ opt- mione dñi possidēt. hz hos qz in pñate dñi itelligi si faculta- tē repetendi eos dñs habeat qđ ē hñc facultatē repetēdi: si habeat pecuniā ex qua li- berari pōt. Nā nō dō cogi vē- dere res suas vt soluat pecu- niā: r repetat seruū.

Do- minus q seruū in sua pñate eē pñtet: aut exhibere eū dō aut absentem defendere: qđ nisi faciat punit atq si pñte non noxe dederit.

Si negaue- rit dñs in sua pñate esse seruū pmittit pñor actor arbitrium vtrū iuret rādo id decidere: an iudicium dictare sine no- xe deditioe velit: per qđ vin- cet si probauerit eum in pote- state esse: vel dolo ei factum quominus esset. qui autē non pbauerit in pñate aduersarij esse seruū: rē amittit.

Atus.

Ed r si postea aduersa- rius ei in pñate hñc ce- perit fūsi: tenet ex noua pos- sessioe denegata et exceptōe.

Uille qui dolo deliit possi- dere tenetur etiam si in alium sit regressus: r vno electo al- ter liberatur. h. d. B. P. aul.

Uillo videndū est vtz aduersus eum tñi qui dolo fecit quominus in pote- state haberet actio locum ha- beat noxalis: si ex dolo ei ac- ciderit vt cesset noxalis actō forte si suo suo fugā mādau- rit: an et si possit nichilomin⁹ cū alio agi: qđ accidit cū alie- nar⁹ manumissusve est: qđ est verlus: i quo casu electio est actoris cum quo velit agere iul. aut ait de eo qui manumis- sit: si paratus sit defendere se manumissus: exceptionē dan- dam ei qui manumisit. hoc et labeo ait.

Atus.

Habeat. alio qñ tenet vt caue- at. vt. §. si ex nox- cā aga. l. §. §. i. ac.

Nō tenet. si pñor pignozat vel pñario concessus deliquerit. Ac.

Post. deant. qz dñi voluntate: nō tñ pñe dicunt possidere. vt. §. d publi. l. quēcūq.

Si hñc. sub audi rñdeo. Ac.

Seruū. non eni vt posse fieri fieri qđ nō pmode sic videtur rñ pñ. vt. J. d. §. sig. qđ pmo l. nepos. pculo. r de non hoc casu cōuenit sit.

fructuari⁹ vel cre- ditor. vt. J. e. si no- xali. §. s. i. na.

Aut abñtem defendere. i iudi- o

Punit. (cio: vt pñumax officio iudicis ex edic. si qđ ius di. nō ob- tē. r facit. J. e. l. is q in aliens. r. §. e. l. quoties. §. pñor. l. si. azo. nisi caue- at. vt. §. si ex no- xa. cau. aga. l. §. §. i. vel dic vt dā- net sine noxe de- ditione. Accur.

Presentē. in iudicio. Accur.

Ed r si pos- stea. ex no- ua. vt. §. l. qñiens §. s. i. rñ.

Uillo. ha- beat noxa- lis. §. vtilis. Azo.

Cesset noxa- lis. salicet dire- cta. Accur.

Cum alio. q cepit poss. dēre.

Uerus. scz q cuz vtroq agi possit.

Manumisit. vt et. J. e. si pluris §. si. J. dē. vt si

dn̄s p̄tor fuerit cōuēt⁹ vt manumisso p̄petat exceptio
vt. J. vi bono. rap. si p̄n⁹. s. qd̄ si vn⁹ fuerit p̄be liberatus
inruptioe facta p̄ alter t̄m. Rñ. soluisse vt. J. de ad-
mini. tu. si pupillus alterum. in fi. J. rē no. de sp̄tanea
oblatōe. vt. r. s. de alie. iudi. l. qz etiā. s. fi.

I De est. s. vt
exceptio def
p̄tor dn̄o. Ac.
Lectio p̄o.
qñ nō offert
se aliquis.

Liberabit.
als sola p̄ceptio
vt. s. e. l. iij. s. cuz
dn̄s. r. J. e. s. si ser-
uum. s. ar. J. de
interro. act. l. qui
seruum.

Pretor itro
durit. vt cū vtro-
qz agi possit. vt. s.
e. l. de illo. r. J. qd̄
vi aut clā. l. si ali⁹
in prin. Accur.

Simouebit
sino si p̄i⁹ p̄prio
rē dn̄m q̄ dolo de
sist possidere egit
et etiā eregit non
liberat possessor.
vt. s. de pe. here.

Magis perpetuat actionē
mora qz culpa.
Sis que d̄sieris dolo pos-
sidere decesserit priusqz hac
actione cōuenieris libera-
ris: qz hec actio i locus dire-
cte actiois succedit. **D**uer-
sum dicem⁹ si moram feceris
in iudicio accipiendū.

Medactū defuncti non no-
cet heredi nec sibi si reuocat
medactū ante lit. cōtest. **B**al.

Necqz h̄di neqz i h̄dē de
eo qd̄ defūct⁹ mēt⁹ ē actio
dāda m̄: nec in ip̄m quolibet
t̄pē: nā liberū esse debet dese-
denti absentē seruū hui⁹ edī =
cti penā euitare: id est vt sine
noxē deditōne cōuentat: r iō
si negaueris seruū i tua p̄tate
esse postea fateri poteris: m̄:

Medactū defuncti non no-
cet heredi nec sibi si reuocat
medactū ante lit. cōtest. **B**al.

Liberabit. vt. J. e. si pluriū. s. i. r. J. de inter. ac. l. q̄
h. **L**iberaris. vt. J. e. si pluriū. in fi. (seruū. in prin.
r. s. de alie. iu. l. nō solū. s. hec actio. r. J. de interro. ac. si
ante s. mortuo. r. J. de here. vel ac. v. l. veditōr ex h̄di
i. **S**uccedit. vt. r. J. si qd̄ omis. cā test. l. duo. i. p̄n. (tate
h. **A**ccipiēdo. qz tunc teneris ac si tam p̄sthatū esset
iudicium. vt. s. si quis cau. si eti. s. fi. 3o.

I Mentitus. nō esse in p̄tate cum ste.
Mada est. s. in solidū. nā in delictis heredes non
tenent. vt insti. de perpe. et rēpo. ac. s. nō sit. Ac.
Nec in ip̄m. s. penitentem. vt subicit.
O Id est. hec est pena. 33o.

si tam lis aduersus te cōtesta-
ta est. nā tunc audiri non de-
bebis vt labeo ait. **D**rauen⁹
ex causa etiā lite cōtestata t̄-
bi succurrenduz vtqz si etas
tua ea sit vt ignoscit tibi deat.

Decretū interpositū ex cō-
tumacia vntus nō officit alte-
ri quisi non debeat contumax
reputari. **h. d. Bal.**

Si abñte dn̄o ductus sit
seruus vel etiā p̄ntē: et in eadē
cā sit vt in integrū restitui
possit: defensio p̄mittit eius
noie q̄ duct⁹ ē. postulātibus
ei exhiberi etiā ad defendēdū
indulgere p̄tor d̄z. **I**dē con-
cedēdū est fructuarii vel cui
pignoris noie obligat⁹ est: si
p̄ns dn̄s defendere noluerit
ne alteri⁹ dol⁹ aut d̄sidia alijs
noceat. **I**dē p̄stādū ē i suo
cōi quē alter ex dn̄is p̄ns no-
luit defendere: sed r actor i his
casibus succurrenduz est: qz
placet dominij acquisitioe ex-
tingui actionē: iussu etiā p̄-
toris ductus in bonis sit eius
qui duxit.

In iudicio noxali sit se op-
ponere tert⁹ cui⁹ interest: r h⁹
colligit a cōtrario sensu illius
p̄bi voluerit. **h. d. Bal. G** ai⁹

S i noxale iudiciū agit⁹
de suo q̄ pignoris iure
tenet. aut de eo cui⁹ vsuf. alii
us ē: admonēdi sum⁹ si credi-
tor v̄ vsuf. p̄ns defensionē su-
scipe noluerit: p̄cōsulē iteruē
tuz: r pignoris p̄secutionē v̄
vsuf. actionem negaturum

In iudicio noxali sit se op-
ponere tert⁹ cui⁹ interest: r h⁹
colligit a cōtrario sensu illius
p̄bi voluerit. **h. d. Bal. G** ai⁹

S i noxale iudiciū agit⁹
de suo q̄ pignoris iure
tenet. aut de eo cui⁹ vsuf. alii
us ē: admonēdi sum⁹ si credi-
tor v̄ vsuf. p̄ns defensionē su-
scipe noluerit: p̄cōsulē iteruē
tuz: r pignoris p̄secutionē v̄
vsuf. actionem negaturum

dolo. l. sed ex dolo. et. J. de tribu. l. iij. et. J. de insti. l. cuius

qz. s. fi. et de doli excep. l. apd. s. questum. Accur.

Idē p̄stādū. vt liceat defendere alteri d̄ nozum.

Succurrendū ē. vt p̄stina actio restituat ei. vt. s.
si ex nox. cā aga. l. ij. in fi. et arg. C. si aduer. transf. l. i.

S i noxale agitur. cōtra debitorem vel proprietari-
um qui non vult defendere.

Negatur. vt. J. de dā. in se. si finita. s. utē q̄rif. et. s.

Poteris. et
sic est locus peni-
tentie añ lit. cōre.
nō post. vt. h. r. s.
de rei ven. l. iij. q̄.
et. l. i. se. et de hoc
dic. vt. J. de inter.
act. d̄ etate. s. fi.

Si absente
dn̄o. duct⁹ sit. ius
si p̄toris. vt. s.
si ex nox. cau. a-
ga. l. ij. s. i. Ac.

Possit. nā r
p̄ntes iustis ex
causis restituit.
vt. s. q̄. ex cau. l. i.
f. **P**ostulanti
bus. s. dn̄is.

Indulgere.
id est p̄mittere.
Idē cōcedē
dū. vt liceat d̄fen-
dere. vt. J. l. p̄xi.
in prin. Accur.

Noceat. no.
negligentiā vni⁹
alteri nō nocere. **S**entia
vt. r. J. de euc. l. rē
h̄ditariā. in fi. et
s. de transac. l. iij.
et. J. ad fil. l. fi. et. J.
si qd̄ aliquid test.
p̄bi. l. ij. l. fi. s. ar.
J. C. d̄po. l. fi. r. p
hoc r. J. h⁹ sit ar.
C. d̄ inoff. testa.
l. si qd̄ in suo. s. fi.
J. rē nec factū vni
us alteri nocere
d̄. vt. J. ad treb. l.
qd̄ s. si qd̄ filij.
J. rē nec abñta
v̄ potētia. vt. C.
de an. excep. l. ij.
et hec oia p̄a sit
nisi iustū ad altuz
puenerit ex dolo
vel facto alteri⁹:
vt in tutore r. cu-
ra. r. pen. vt. s. de

Negli-
gentia
vni⁹ al-
teri non
nocet.

si ex noxa. cā aga. l. si est vsufr. r. s. de vsufr. l. locū. s. pe. a. p. so iure pign. i. de sol. si hōiem. s. vbi daf intelli...

quo casu dici pot ipso iure pl- gnus liberari: nullum est pl- gnus est cui psecutio negat. Alufr. aut etiā si psecutio ei...

Secdm decretū affert cōditōne vsucapiēdi r facit publi- cianā pferri vero dno r induc- it ius pscrībendi etiā malefi- deli possessori. et est no. In ti. ergo sine vel ad iudicationis...

Et ghaliter si alieni sui noie qui tibi iusta serui- tute seruiret noxali tecū ege- rim: tuqz michi eū noxe dede- ris: siue me possidēte dñs euz...

Et ghaliter iusta fuitute. sec. (vi. Jannuit. Ac. Ergo si malefi. pos. fuit fm quosdā. yf. subaudi hic...

maxime. nā r dñs erat idē necessario facturus. et qz iā inueniret locuples aliena iactura si nō haberēt locū se- g. Estimationē. hoc si ptabat serū deli- quentis. quisse: alioqn dñi cōditio grauares ex eo q ali est con- uentus. vt. J. eo. l. in noxalibus.

se possideat publiciana michi dat: r aduersus excipientē si dñs ei? nō sim vtilē michi re- plicationē doli mali p futurā et fm hoc vsu qz me capturū...

Non solū aut q i. Gal. p. tate nō hz? serū re- cusare pot noxale iudiciū: ve- rueriā hñti in p. tate liberū est euitare iudiciū: si indefensam...

Decretū interpositū cōtra vnū nō p iudicat absentib? ha- bētib? ius in re. h. d. B. Idē In noxalib? actiōib? eo- rū qui bōa fide absunt...

Quod ait pretor: cū fami- lia furtū faciat: ad eum modū se actionē daturum vt tm actor cōsequat: quantū si...

di eum qñ vult. vt. s. si ex noxa. cā l. ij. s. si absens. Ac. f. dānanus esset. noxali iudicio. vt ergo de dānato...

In noxalibus. non corrumpitur. prozsus licet do- minū ad actorē puenit. hz et hoc ideo qz eis re- uersis permittit defensio: vt subicit et. s. si ex noxa. cā...

Quod ait pretor. consequatur. vt et. J. si fa. fur. fe. di. l. l.

Sciens vsuca- pere pt. h. e. l. bonefi. pos. i. Excipientē. hec ē exceptio: qz dñs sum / non po- tes agere. hz. o. Profutura. et sic no. publicia nā pira dñm da- ri. qd est spāle. re- gularit autē s. vt s. de publi. l. pe- nul. r. si. Accur. l. Usu qz me capturū. no. etiā scientem vsucape qd est spāle. als pira. vt isti. d vsu cap. in pñ. hz cñ titulū r id vsuca- pit. vt r. s. de pu- bli. l. item si. m. Impōatur. postea ex fgressu n. Eadēqz. s. vt possim vsucape r habeam exceptio nē r publiciana si ceciderim a pos- sessione. o. Ab eo. bōefi. pos. retento eodē casu. Accur. p. Possidendi. qz iuste possidet. hz. vt r. J. de ac- qui. pos. l. iuste. n. On solum. habet. fugi- tium puta. r. Transfere. Itē aliud ē neces- se vt caueat se ex- hibiturū cum pri- mū potuerit euz forte sit ad villā. sed tñ dicit in po- testate: qz hz pos- sibilitatē haben-

a **C**irpita. ad hoc. s. vt. r. Accur.
b **M**editox. s. quos dedit dñs familie p p̄cio seu pecunia que daret a libero. Sed qd si dñs dare velit actor nolit recipere. Rñ. q̄ satis est si dñs patiatur duci vnũ vel duos. vt. r. si plus sit i eis ipse repetat. vt. J. diaf. Ac.
c **D**uplum. si furtũ fuit factũ.
d **S**equentes actiões. p̄pter ceteros seruos cõpetentes. Accur.
e **E**stimatio. hoc fuit meo q̄ est defensio: qz r in eo seruus q̄ nõ defenditur.
f **C**õdictiõis. furtiue. Azo.
g **E**dicto. s. tãtum dando quãtum seruus liber fecisset.

I s q̄ in aliena. dolo malo. q̄ eũ nõ obligauerat. alioqñ nisi hoc faciat puniẽ. vt. s. eo. si seruus deponit. s. dominus qui seruum.
O rali. danda est. vt in sti. de noxa. acti. s. fina. Accur.
E t si eõdem nat. dz. de castrẽs vel quasi peculio. vel forte de aduẽticio consentiẽte patre: q̄a fit hoc ex necessitate.
Cõdẽnatio. nẽ. siue em̄ p̄pter p̄tractũ siue delictũ filiũ cõdẽnẽ: tenet postea p̄f de peculio. p̄fectio. vt. h. r. J. s. pecu. l. 3. s. ex furtiua cã. r. s. d. iudi. l. tã ex p̄tractib.
S quis. nõ creditor.
A debitore. qz debitor furtiuit creditori: et hunc vendidit et tradidit.
A debitore. post furtum.
Tenebit. si alicui extraneo fecerit furtum hic seruus.
Seruiana. i. d. p̄p̄orhecaria. vt. sti. d. ac. s. itẽ fuitana

vnus liber fecisset p̄sequeret. q̄rit vrrũ ad pecunie p̄statiõnẽ respiciat: an et ad noxe dẽditiõnẽ: vt puta si ex p̄cijs noxe deditox d̄duplũ colligat / r sequẽtes actiões ihibeatũ. Sabinus r cassius putãt p̄ciũ qz noxe deditox imputari debere. qd r p̄põ. pbat r estve rũ. nã r si seruus idẽntus ducit sit / estimatio ei iputãda est. certe nõ tm̄ duplicatiõis s̄ et p̄dictiõis rõnẽ habẽdã. Julianus putat furti faciẽdi tẽpus spectãdũ esse: an eiusdẽ familie sint fut. nã si hi q̄ pluriũ dñox erãt vni esse postea ceperit: loc⁹ edicto non erit.

I s q̄ in alie. Calistra. na p̄tãte est si noxiã cõmississe dicat: si non defendat ducit. et si p̄sens est dñs tradere eũ: r de dolo malo p̄põmittere debet. Pompo. **O** rali iudicio iuit. nẽmo cogit aliũ defendere: sed carere dz eo quẽ nõ defendit si seruus est. qz si liber e qui in p̄tãte sit: indistictẽ ipsi sui defensio dãda est. Iulia. **Q** uoties em̄ nemo filiũ fa. ex cã delicti dẽfẽdit iudiciũ in eũ datur. Apta. **E** t si cõdẽnat⁹ fuerit filiũ: tenet em̄ p̄dẽnatio: q̄nimo et illõ dicendũ est patrẽ qz post cõdẽnatiõnẽ filij: dũtaxat de peculio posse cõueniri.

Dñs õnera realia non põt recusare: licet res possit ab eo auferri. h. d. Bal. Idem. **S** i q̄m fũũ pignozatũ deide a debitore surreptũ emerit a debitore: nomine ei⁹ furti tenebit⁹ dñõ seruus

Auocari. ab eo qui eum pignori habebat. Accur.
Emerit. ita qz teneat veditioy cũ decreto si necesse fuerit interponi. als nec interim emptor esset dominus. vt. J. de re. eo. l. i. Accursius florentinus.
Sciens. nã ignorãs nõ tenetur qñ est titulus non

lucratiuus: vt herat. sec⁹ si lucratiu⁹. vt. h. et. J. q̄ in fra. cre. l. qui aut. s. hoc edictum. r s. simili modo dicitur.

Exceptio supueniens post lit. p̄test. nichil opaf. sec⁹ si ante oriat. facit d rei vẽ. l. si post acceptum. dic vt ibi. Bald.

S alienus Tripho. seru⁹ furtũ michi fecerit q̄ postea in meũ dñũ puenit: extinguit furti actio que michi cõpetierat nondũ in iudiciũ deducta. Nec si postea alienauero eum quẽ ante litẽ p̄test. emerã furti actio restauaritur. qz si post litẽ p̄testa. eum redemero: cõdẽnandus erit venditor. Apta.

Q uãdamodũ si alij vendidisset: parui ei refert cui vendiderit: an aduersario an alij suaqz culpa lit⁹ estimatiõnẽ subiturũ q̄ vendẽdo noxe deditiõnẽ sibi ademit.

Ar. qz sunt paria possessiõnẽ tradere vel causam dimittere vacuam. Bal.

Jullan⁹ aut li. xxv. di. scribit. Si seruũ p derelicto habeã q̄ tibi furtũ fecerat: libera ri me qz statim me esse desinit: nec eius noie qui sine dñõ sit furti sit actio.

Non licet furari pecuniam redactã ex re furata. h. d. bal.

Si seruus me⁹ rẽ tuã subtraxerit et veditur: tuqz nũmos quos ex precio habebat ei excusseris / locus erit furti actiõni vltro citroqz. nã et tu aduersus me furti ages noxa li serui nomine: et ego aduersus te nummorum nomine.

qz debiti erãt. vt. J. de fur. q̄ vas. s. h. l. 3. ar. J. in aut. vt nõ sũt pi. col. v. s. 4. r in aut. vt nulli iudi. s. qz s. o. colla. l. f.

Sed et si suo furti actio. f. noxali michi debitori et ego remaneo sibi obligatus. Accur.

Si is. f. seruus.

Intercepit. hoc si noegerit numerando vt fieret sui: qz tunc no ageret furti. vt. C. d. cōdi. l. de. l. creditoris.

Plurium.

Subsequi. i. subsequenter dare. Accur.

Actione. i. noxale prioris que i locū civilis directe dat. vt. S. e. electio. S. i. r. S. l. is.

Detracta noxe. vt. r. de inter. act. l. si fuus. Ac.

Cā cognita. f. si appet alieno.

Debet. iudicatum solui.

Nō est. i. iudicatum solui: s; iudicio sibi cauet vel iurat vel sue pmissioni comittit. vt in st. de satisfada. S. hodie.

Si ex noxa. cā aga. l. i. et no. qz h. S. h. noua iura loquit. imo etiaz fm vetera nō satisfadabat cōuent actōe psonali suo noie. vt ibidē. in st. de satisfada. Ac.

Cā satisfadatione. iudicatum solui.

Locus erit. f. actorē. vt. S. e. l. de illo. S. iulia.

Apparuerit sc; alicubi. Azo.

Doli mali. s; an q dolo desit possidē si post cōuentionē velit noxe dedere liberet cū ea detracta tenear. vt i q p. h. ius. l. Rn. distinguat an ita desit hē vt nūq; recu-

Perare possit. quo casu statim cōdēnat. vt. S. e. l. si heres. r. l. de illo. in pn. ibi vel manumissit. r. ar. S. de dolo. l. arbitrio. an ita vt in ptate alicui puenerit: quo casu pntā do eū noxalibet. vt. S. e. de illo. r. l. electio. r. l. de le. l. si fundū p fideicō. r. l. si qñ qz. S. heres. fm Jo. r. l. de post. l. plane. azo. r. facit. S. e. si alieno. r. l. quēsdmodū. r. l. e.

Seruo. ante litē ptestatā. vel ēt. (l. iij. S. l. qz. Ac. post cū tñ in mora nō fuit/ quia non credebatur se teneri. vt. l. de vsur. l. sciendum. et fm hoc die sustineri. i. vltra

Sed et si suo creditoris mel solueri nūmos vt is eos dño suo det: que locus erit furti actioni si is nūmos acceptos intercepit. Iulia.

Si pluriū fuus furtū fecerit et oēs dñi dolo fecerit quomin? eū in ptate haberet: subsequē d; ptoz iur; civilis actionē: r iudiciū honorariū qd ex hac cā pollicet i euz dare quē actor elegerit Neq; eni ampli? p̄stari actori d; qz vt detracta noxe? deditioe agere possit cū eo cū quo noxali iudicio experiri potuisset si seruus exhiberetur.

Co re aliena debet qz satisfadare iudicatū solui. pro p̄pria nō expedit satisfadare. bal.

Qui alienū seruū suū esse fatef qzuis noxali actioe obliget: nichilomin? cā cognita satisfadare d; b. qui aut p seruo suo cōuenit satisfadatione onerāus non est. non eni offert se defensionem alieni serui.

Colofus potest defendi a quolibz possessore. h. d. Bal.

Si quis dicat dñm dolo fecisse/ quomin? in ptate ei? seruus esset: ille aut p̄cedat eum seruū ab alio defendi cū satisfadationē: doli mali exceptiōi locus erit. Sed et si post iudiciū acceptū cū dño fuus apparuerit? r qz nō defēdebat duct? est: exceptōe doli mali? opposita dominus absoluet. r mortuo suo? susceptū susti-

in lite non procedi. et hic est casus qui sequitur. vel dic q fuit in mora ante litē vel post: et fm hoc die sustineri. i. durare. vt ar. S. e. l. electio. S. si is. r. l. si heres. vt si dicas qz habet bonā fidē etiā post litē p̄test. qz liberet. Accur. p Dominus. eo mortuo si nō fuit in mora accipiēdi iudiciū. vt. S. eo. l. electio. S. si is. ac.

Si seruo? nō sit. nisi i cān vt pignorate cōmodate vel ei? in qua vsufructū h; aliqz. vt. l. de fur. l. hereditarie.

Si fuus legat? ante aditā hereditatē rē heredis futuri subtraxerit: poterit is cū legatario q legatū agnouerit furti agere. sed si idē seruus hereditariā rē subtraxerit furti actio cessabit. qz hmōi rerū furtū nō fit: ad exhibendum aut actio cōpetit. Idē.

Am seruus cōis alteri dñoz dānū iniuria dederit: idcirco leg; adite actio nō est: qz si extraneo dānum dedisset cū altero in solidū lege aqlia agi posset. sicut cum fuus cōis furtū fecerit/ cū altero dño furri agi nō pōt: sed cōi diuidūdo? agi pōt. l. i. p.

Si ad libertatē p̄clamauerit is cui? noie noxale iudiciū susceptū? est: sustineri? d; id iudiciū quoad de statu ei? iudicet. r siqdē seruo? fuerit pnūciat? noxale iudiciū exercebit. si liber/ iutile? vide bit. S. i. S. is qz pro seruo mortuo? ignorans eum decessisse noxale iudiciū acceperit/ absoluit d;: qz desit verū eē propter eū dare? optere? l. hē autē actiones p̄petue sunt? locū qz habebūt tā diu qz diu fut dedendi facultatē habemus: nec tñ nobis verumetiā successozibus nostris competūt item aduersus successozes s; non quasi in successozes? sed

Si qz pro seruo mortuo. ante litē contestatā.

Dare. f. estimationem damni. Accur.

Oportere. vt r. S. e. l. si plurium. S. h.

He autē actioes p̄petue sunt. i. esse pnt. sic r. l. de ad p̄t. ar. l. labeo. r. l. i. nā cū defēdunt ex ea actione q est p̄petua: ipse sunt perpetue. alioquin sunt annales si in locū annatis: vt vi bo. rap. succedat. Sic r ponitur. l. ad velle. l. hē actiones. r. S. de ca. di. l. i. in fi.

In successozes. vt r. S. si qua. pau. se. di. l. i. S. i.

Si qz pro seruo mortuo. ante litē contestatā.

Dare. f. estimationem damni. Accur.

Oportere. vt r. S. e. l. si plurium. S. h.

He autē actioes p̄petue sunt. i. esse pnt. sic r. l. de ad p̄t. ar. l. labeo. r. l. i. nā cū defēdunt ex ea actione q est p̄petua: ipse sunt perpetue. alioquin sunt annales si in locū annatis: vt vi bo. rap. succedat. Sic r ponitur. l. ad velle. l. hē actiones. r. S. de ca. di. l. i. in fi.

In successozes. vt r. S. si qua. pau. se. di. l. i. S. i.

Si qz pro seruo mortuo. ante litē contestatā.

Dare. f. estimationem damni. Accur.

Oportere. vt r. S. e. l. si plurium. S. h.

He autē actioes p̄petue sunt. i. esse pnt. sic r. l. de ad p̄t. ar. l. labeo. r. l. i. nā cū defēdunt ex ea actione q est p̄petua: ipse sunt perpetue. alioquin sunt annales si in locū annatis: vt vi bo. rap. succedat. Sic r ponitur. l. ad velle. l. hē actiones. r. S. de ca. di. l. i. in fi.

In successozes. vt r. S. si qua. pau. se. di. l. i. S. i.

Si qz pro seruo mortuo. ante litē contestatā.

Dare. f. estimationem damni. Accur.

Oportere. vt r. S. e. l. si plurium. S. h.

He autē actioes p̄petue sunt. i. esse pnt. sic r. l. de ad p̄t. ar. l. labeo. r. l. i. nā cū defēdunt ex ea actione q est p̄petua: ipse sunt perpetue. alioquin sunt annales si in locū annatis: vt vi bo. rap. succedat. Sic r ponitur. l. ad velle. l. hē actiones. r. S. de ca. di. l. i. in fi.

In successozes. vt r. S. si qua. pau. se. di. l. i. S. i.

h n iij

h n iij

iudici. et si necesse erit etiā iudex vel cum agrimense
vel postea ibi: et postea iudicabit. Accur.

A Subiectis. et ita h3 cōscientiā. ppiā faciet h3. M.
vt et. s. de ferijs. l. eadē. in fi. h3. 30. ptra vt ibi dixim⁹. et
hic vt iudex cognoscit. Accur.

Locis. s3 cu
ius expensis. cer
te expēsi illoruz
int q̄s ius est con
testata.

Iudiciū. ma
net. vicino.

Soch. alteri
us fundi. Accur.

Iudiciū. agit
vt. l. i. l. inf.
s. qui familie. et
hoc quo ad satis
dationē et s3. i. a. vt
s. de pcur. l. si de
funicr. s. n. nō ad
ordinem quin sit
certū q̄s prius de
calinia iuret. q̄a
q̄ puocauerit vel
quē fors p̄tulerit.
vt. s. d. i. l. i. trib⁹

In finalibus
monumēta.
id est termini.

Probentur
sbat verus tati nisi
p̄betur. vt hic.
et. C. e. l. ij. et l. au
ten. de admi. offi.
in fi. col. ij. et. C.
s. pba. siue possi.
et de ap. precipi
mus. in fi. Accur.

Os. dñs fu
it. nō tñ vt
simplr credatur
assertioni eius. s3
hoc dz l3 q̄de pba
ri et sic testis ē vē
ditōr. s. emptoris
s3 ē est vt dixim⁹
C. de test. l. oib⁹.
sed hic quo ad fi
nes inter empto
res. ibi i cā euicti
ōnis. et adde q̄d ē
C. de test. l. oib⁹.

Constituere. s. dz. et sic no. q. et dñs et qñ vedit pa
terfa. pōt p̄dia diuidere vt vult. vt hic. et. C. e. l. i. et v. le.
l. l. quod in rerum natura. s. i. Accur.

Clendi est. scriptū ē. s. in latino q̄d hēs statī si q̄s
sepē et. s3 lex solōis de qua h̄ subijcit scripta erat

Ita est. ecceler solonis in greco. sc̄ptur (i greco
interpretatio Bul. in latino si quis sepem et. Ac.

Murum. cum calce.

Domū. iuxta agrū alterius. Accur.

Duos pedes. Imo vt q̄ in edificatione q̄libet q̄ sit
a puato iuxta puatum: dz spaciū. x. pedū liberi agris re-

te ipaz finū reg. q̄stionem vt
equū est: si ita res exigit ocu
lisq̄ suis subiectis locis.

Iudiciū finū. Iul.
regū. manet q̄uis so
cij cōi diui. egerint vel fundū
alienauerint. I dem.

Iudiciū cōi diui. fa. her.
finū regū doz tale ē vt
in eo singule persone duplex
tus habeant: agentis et ei⁹ cū
quo agitur.

Ao p̄sumūt fines ātiq̄
tati nisi. p̄bet. h. d. bal. P ap.

In finalib⁹ q̄stioib⁹ ve
tera monumēta se q̄n
da sunt. modo si nō varietate
successionū et arbitrio pos
sessorū fines additis vt detra
ctis agris postea pmutati p

Termin⁹ restri
gite terminatū et auctor testi
cat in q̄stione terminoz. q̄d ē
no. et intelligendū q̄m in eū nō
refuleat p̄iudiciū. bal. P au.

Os terminos q̄stuz ad
dñij q̄stionē p̄tinet ob
seruari oportet fundoz quos
demonstrauit is q̄ vtiusq̄ p̄
dij dñs fuit cū alterū eozū vē
deret. nō em̄ termini q̄ singu
los fundos separabāt obser
uari debēt. s3 demonstratio cō
finū nouos fines inter fūdos

Constituere. dz. G ai⁹.
Clendi est i actione si
niū regū. illud obseruādū eē
q̄d ad exēplū quodāmō ei⁹ le

linqui. si aut iuxta hoies publica. xv. pedū. als dom⁹
d̄struit et solū silco applicat vt. C. d̄ edi. pua. l. meniana
que est s. so. q̄dā dicit hāc corrigi p̄ illā: alq̄ dicit q̄ illa
loquit in menianis siue solaris. hęc aut in ceteris edi
ficationib⁹ vel cōstructionib⁹: q̄d est veri⁹ cū nō debeam⁹

gis scriptū quā athenis so
lonē d̄i tulisse. nā illic ita est.
Si q̄s sepē vel maceria iuxta
alteri⁹ regionē effoderit: t̄m
nū nō excedat. si aut muruz
pedē derelinquat. si domuz
duos pedes. Si autē sepul
chrū aut foueā effoderit: q̄stū
p̄fundū t̄m dē derelinquat. si
autē puteū: passuz. oliuā autē
aut ficū: nouē pedes ab extra
nea regione plātet. alia autēz
ligna quinq̄ pedes.

Familie herciscunde
Litu. ij.

Possessor h̄reditat⁹ pōt age
re s̄ coh̄dē diuisorio. s3 si nō
possessor agit p̄t sibi obijci ex
ceptio p̄positerationis si ne
getur heres. h. d. et est ista lex
singularis. Bal. G ai⁹.

Ec actio
p̄ficiscitur
ex lege. xij
tab. nāq̄
coheredi
bus volē
tib⁹ a cōio
nē discedere necessariū vide
bat aliquā actionē constitui
qua inter eos res hereditarie
distribuerēt. q̄ quidē actio
nichilomin⁹ ei q̄z t̄pso iure cō
petit⁹ qui suā partē nō possi
det. S3 si is qui possidet ne
get eū sibi coheredē eē: p̄t eū
excludere p̄ hāc exceptioēz

stante exceptione. igit ab eo t̄pē dz currere p̄scriptio. vt
C. de an. excep. l. i. s. ad hęc. nec obstat q̄ abo possident
et fructus p̄cipiūt cōiter. nā nō dico p̄scribi dñio vt pos
selli d̄i rei: s3 ipi diuisiōi ne fiat. nā et als detinet q̄s i cōio
ne inuit⁹. vt. s. de alie iu. l. fi. Itē nō ob. l. i. in hoc. s. si Inuit⁹
cōuenit. qz plus opatur p̄scriptio q̄ pactum. q̄s q̄s
t̄ Jure p̄perit. et cū effectu nisi neget coheres a pos. q̄ i cōio
si d̄ete vt h̄ subijcit. et. Je. h̄des. s. q̄trū. et. l. si id q̄d et d̄is ne deti
v̄ Exceptionē. s. recte ageres si (et. l. fund⁹. s. i. ego natur.
in ea re et. s3 qz hic sit p̄iudiciū leo q̄ plus hoc itēderit:
ideo recte nō agis. nec alia dz p̄pōi cū sperat peti. hē. vt

lic p̄p̄te legem facili
corrigere. vt i au
ten. q. mo. na. effi. da nou
sūt. s. trib⁹. collar. est.
vi. vt vt ibi. vel h̄
nō habet differen
tia: ibi sic.

Cōdem. s.
quāstū extenditur
fouea inferius.

Fami. hercis.
hec rubrica ē gre
ca. s. herciscūde et
d̄i familia. l. h̄f̄d̄
tas. vt. C. de ver.
sig. l. fi. et hercisco.
i. diuido. vñ fa
mi. hercis. l. h̄f̄d̄
tatis diuidende.

Ec ac
tio. s. fa
mi. her
cis.

Xij. ta. et sic
est ciuilis. vt in
sti. s. ppe. et t̄pso.
actio. in p̄inci.

Coheredib⁹
s3 vn⁹ tñ vult
recedere: p̄ poterit
agere s̄ alios. vt
Je. l. arbitri. Itē
no. ex eo q̄d d̄i vo
lētibus. q. dz. et
pla. d̄ixit eā na
sci ex volūrate nō
p̄t. Itē d̄ixit
ei nō currere p̄e
scriptioēz priusq̄
voluerint diuide
re cū pri⁹ nō esset
nata. s3 tu d̄ic na
sci eā ex q̄st̄ d̄ctū
vt in sti. de ob. q̄
ex q̄st̄ s̄. s̄. idē iu
ris. potuit q̄ it̄ta
ri a t̄pē cōionis et
cū effectu nō ob

hic. et. C. de pe. he. l. si. in pn. nisi l. can. liciniani. vt. s. de pe. he. si qd liberatē. Si. in si. vbi p^o modici tps pcedit in cā liberali nō expectato iudicio petitiōis hēditatis. s3 an idē in cōi diuidido vt nō intret donec rei vēdica tio spāt: vt nō idē. q. p hoc pūlegio dā pe. he. s3 th ibi dicat idē. vt. I. eo. si id qd. nā ibi cel sbat pe. he. q. p sēdebat titulus et est expressus. J. de excep. fundi. Accursus. a C Si ea re. s3 ba sūt exceptōis. b C Nō nocet talis. nisi forte q cō uent r possidet fa. he. ab eo q fecit possidet dicat se petitur totā hēditatē. tunc em si iudex ppendat eā facere bona sū auidis. s3 facilius q se ab alio dicit conueniendū peti. he. vt. s. de pe. he. si qd liber. s3. Itē huic dicto est s. s. si ps he. pe. l. i. s. p. ind. e. fol. vt ibi: s3 quare vtro q possidente non repellit sicut r qñ non possidet. Rñ. pe. he. possidentri non datur cñ non sit duplex iudiciū sed fami. her. sic. c C Quicq opz. immo vt. I. e. l. cū putarē. q ē s. fol. ibi nō negabatur eē coheres.

si in ea re^o de qua agit iudiciū hēditati nō fiat. q si possideat eā pte licet neget eē coheres: nō nocet talis excep tio. q fit vt eo casu ipe iudex apud quē hōc iudiciū agit cognoscat an coheres sit. nisi ei coheres sit: nec ad iudicari ei qd opozet: neqz aduersari us ei cōdēnandus est. C Ip. Per familie her. actionē diuidit hēditas siue ex testō siue ab intestō siue ex. l. xij. tab. siue ex aliq lege deferaf hēditas: vlex senatuscō sul. s3 ex cōstitutionē. et generaliter eoz dūtarat diuidi hēditas pōt quoz pōt esse hēditas. C Si quarta ad aliquē ex cōstōne diui piz arrogatū deferaf: qz hic neqz hēs neqz bonoz possessō sit: vtile erit fami. her. iudiciū necessariū. Itē si filijfa. militis peculū sit: fortē defendi pōt hēditatē effectā p cōstitutiones et ideo huic iudicio locus erit C In fami. her. iudicio vnus qsqz hēdū et rei r actoris pte sustinet. C Dubitandū autē non est qñ fami. her. iudicium

Itē hoc qñ fecit testm si a sit deccedit ab intestato: nō erit loc^o huic iudicio iure isto: s3 occupabit a pte iure pecul. vt. I. de cast. pecul. l. ij. sec^o a sit est iure autentic^o: qz h3 hēdē ab intestato. s3 scēdētes r descēdētes. s. p. s3 r matre. auos r auas. inter quos pōt hoc iudiciū locū hē. vt in auten. s3 hē. re. ab intesta. s3. col. ij. l C Sustinet. vt r. s. ti. i. l. iudiciū m C Pauciores vt r. I. eo. arbitriū r. J. ti. i. sed et si nō omis. et hoc forte ppter dāna et expensas vel alias psonales presta tiones quas ab vnoquoqz p pre peti et erigi necesse ē nō quātū ad rei diuisionē: naz tunc nō nisi inter omēs. vt. I. eo. l. in hoc. r. C. eo. l. coheredit^o. q sunt cōtra. vel dic etiā ad diuisionē: s3 i iudiciū pēntiū tm. vt. I. e. l. cū pu tarem. Accur. n C Nō veniūt scz p se. vt. I. eo. l. heredes. s3. Ac: o C fuerint. in ter eos volentes ante iudicium in choatum. P Lane ad of ficiū. etiā si stipulatio nō iter ueniat. Accur. q C Non mini ma. vt. s. de trans actio. l. cū hi. s. cause. r. J. de lega. i. potest. et. J. cōi diui. l. cōmuni diui. in pn. r. J. d. v. fur. tutor. s3 l. uci. r. J. cōmo. l. in commodato. s3 duabus. Accur. r C Debeat. vt r. C. eo. l. l3. et. C. s3 pactis. l. debitor. r sic no. q l3 tibi cedā actionē: nō tñ tibi debet sed michi. q et si cedā rei ven. nō tñ tu es dñs: s3 ego. arg. J. de iur. do. si spon salib^o. s3. si. vel subaudi directo. vtiliter autē dberur s3m A3o. f C Suo loco. r sic nota q sit procurator in rem suaz ex parte rei etiam actore inuito. vt hic. r. J. de iniur. sed si vnus. s3 idē ait et si nepoti. r. s. de petitiō. heredi. sed et si lege. s3 quid tamen si is. r. l. etiam. s3. penulti. et. s3. de norali. de illo. s3. fina. et. l. idem. a3o. et institu. per quas perso. no. acquiri. s3. fina. et. C. de fideiuf. l. fan cimus. s3. sed et si quid. et. s3. de alie. iu. mu. causa fac. nō fo. um. s3. si quis. sed contra. s3. de procura. l. si actor. So lu. ibi dominus erat pēntens secundum quosdam: h3c non. vel h3c dominus volebat se conueniri: ibi non patiebatur. vel dic qz ibi erat persona domini legalior: h3c non vt r ibi dixi. argu. C. de procu. l. si.

et inter pauciores^m hēdes ex pluribus accipi possit. C In hoc iudiciū r si noia nō uentunt: tñ si stipulatōes interposite fuerint^o de diuisione eorū vt stes et: et vt alter alii mādet actiōes procurator: emqz eum in suam rem faciat: stabitur diuisioni. C In tex. debeat no. expres sim qz cessionari^o non dicitur proprie creditor: qz nec aduer sarius est proprie debitor. h. d. Bal. C alius. P Lane ad offm^o iudicif nōnūqz ptinet vt debi ta et credita singulis p solido alijs alia attribuat: qz sepe r solutio et exactio partiū nō minima^o incommoda habet nec tñ. s3 hec attributio illū ef ficit vt qd totū solus debeat^o vel totū alicui soli debeat. sed vt siue agendū sit partim suo/ partim pcuratorio nomi ne agat. siue cū eo agatur par tim suo/ partim procuratorio noie conueniatur. nam l3 libe ra potestas maneat creditori bus cū singulis expēndi: tñ r h3c libera ptās ē suo loco

Er fami. ab intestato. hoc mēbrū subdidit. vt. s. de e C Duodeci tabu. vt agnatis. (pe. he. l. i. et. ij. vt insti. de leg. agna. suc. in pñci. Accur. f C Lege deferaf. vt. l. corne. vel qd meli^o est dic. l. pa pia. vt insti. de suc. libe. s3. postea. nā lex cornel. nō defert: sed delatā pseruat. vt insti. d. nō est per. fa. test. s3. si. g C Senatusconsulto. tertul. et orfi. vt. insti. ad tertul. in puin. et ad orfi. in puin. h C Ex pstitutione. ex qua vocat nepos ad successio nē auie. vt. C. de leg. he. si defunctus. Ites et alia sunt exēpla. vt insti. de legi. agna. suc. s3. hoc etiam i C heres. neqz em pōt dici magis ex testamēto qz ab intestato vel ecōtra debeat quarta. Et nota qz qdā dicitur ex qd h dicit qz directū iudiciū fa. her. ppetit et bonoz possessō. sed tu dic q nō: sed vtile tm. cū ipe nō sit de numeratis in pn. hui^o legis. Nec ob. qd h dicit neqz bo. pos. r. c. qz nō vult dicere vt h3c def directō: s3 solum dissimilitudinē notare inter hūc cui debet qz r bono rā pos. simile neqz test. ad. l. fal. l. i. s3. sed operis. h C Effectā. p^o aditionē vt. J. de stipu. ser. si sū^o cōis.

actio. l. cū hi. s. cause. r. J. de lega. i. potest. et. J. cōi diui. l. cōmuni diui. in pn. r. J. d. v. fur. tutor. s3 l. uci. r. J. cōmo. l. in commodato. s3 duabus. Accur. r C Debeat. vt r. C. eo. l. l3. et. C. s3 pactis. l. debitor. r sic no. q l3 tibi cedā actionē: nō tñ tibi debet sed michi. q et si cedā rei ven. nō tñ tu es dñs: s3 ego. arg. J. de iur. do. si spon salib^o. s3. si. vel subaudi directo. vtiliter autē dberur s3m A3o. f C Suo loco. r sic nota q sit procurator in rem suaz ex parte rei etiam actore inuito. vt hic. r. J. de iniur. sed si vnus. s3 idē ait et si nepoti. r. s. de petitiō. heredi. sed et si lege. s3 quid tamen si is. r. l. etiam. s3. penulti. et. s3. de norali. de illo. s3. fina. et. l. idem. a3o. et institu. per quas perso. no. acquiri. s3. fina. et. C. de fideiuf. l. fan cimus. s3. sed et si quid. et. s3. de alie. iu. mu. causa fac. nō fo. um. s3. si quis. sed contra. s3. de procura. l. si actor. So lu. ibi dominus erat pēntens secundum quosdam: h3c non. vel h3c dominus volebat se conueniri: ibi non patiebatur. vel dic qz ibi erat persona domini legalior: h3c non vt r ibi dixi. argu. C. de procu. l. si.

Handwritten marginal notes on the right side of the page, including a large initial 'P' and some illegible text.

Actere, preter nomina, q: hec ipso iure diuisa sunt vt. C. eo. ea que.

B Consequitur. vt r. C. eo. l. si qua fideicommissor.

C Mala medicamenta. hoc ideo quia quedam sunt bona venena. vt. J. de pbo. sig. l. qui venenum.

D Veniunt. scz corrupenda no diuidenda.

E Questum erit. a defuncto.

F Non diuide tur. na nec in societate cofert. vt J. p. fo. l. nec pretermittendum.

G In ede. scz sacram.

H herede. qui est vedutor. Ac.

I Ede. fallit sacram.

S que cauones. exhibetur. vt r. C. b ede. l. procurator r. C. de libe. ca. si cut dat. r. J. de fide instru. l. ij.

L Sotiri. p. forte. vel dic vt yna vni: alia alij. vt l. vestib. xpi. Ac.

M Cofensu. sine scriptis. Item cotra. J. de fide instru. l. fi. Sol. hec pillā. Accur.

N Suffragio. i. consensu in scriptis. Accur.

N Am ad licitatione. neq: pōpo. absdat primum neq: sic r. J. de tribu. l. p. cura. i. rñ. r. i. auf. de here. r. fal. San ordiatu. col. i. ac.

S heres. et actione expus. cotra hereditariu debitore in solidu. r. sic no iure cu ex parte cet institutus tm. vt J. de bo. pos. ptra tabu. l. i. si ex tribus. et. J. de sol. l. ex pre. et. J. si ps her. pe. l. ij. r. J. de acqui. her. si sol. sed arg. ptra. J. de assig. lib. l. sub p ditione. in pn. r. J. i. r. de bo. pos. fm tabu.

Q Cōicare. r. videtur q sic. na rē. Ac. (l. i. si.

substituēdi eos i q's onera actiois offō iudic' trāslata sūt.

Actere itaq: res lpi. pter noia veniūt i hoc iudiciu. sicut nomē vni ex heredibus legatū sit: iudicio fa. her. hoc heres psequi. **M**ala medicamēta r venena veniūt qdē in hoc iudiciu: s; tu dex oino iterponere se in his no debet. boni em et inocētis vtri officio eū fungi opz. tm dē debet facere i libus improbate lectionis: magis forte v' his silibus. hec eni oia pti nus corrupēda sunt. **S**ed r si qd ex peculatu vel sacrilegio q'sitū erit: vel vi aut la trocinio aut aggressura: h' no diuidetur. **S**ed r tabulas testamēti debet aut apd eū qui ex maiori pte heres est iure manere: aut i ede' deponi. nam r labeo scribit vedura hereditate tabulas testamēti descriptas deponi optere. herede em exemplū debere dare: tabulas pō autēticas ipm retinere: aut i ede' deponere.

Mo. q. ppter discordiā cōfortū puenitur ad sequestruz de indiuisibili. Bal. Gaius.

S q sunt cautiones hereditarie eas iudex curare dz: vt apud eū maneāt q maiore ex pte heres sit. ceteris descriptis et recognitū faciat cautione iterposita: vt cū res eregerit ipse exhibeant. Si aut oēs hīdē ex ptrib' heredes sint nec iter eos conueniat apud quem pot' esse debeāt: sotiri eos optet aut ex cōsensu vel suffragio eligēdus est amicus apud quē deponatur: vel in edem sacram

El. f. qui vicit. Accursus.

Et electionem. nunc respōdet. sed quem dicit habere hanc electionē. Rñ. eum qui erat absens fm quosdam. tu dic eum qui vicit ex generali regula. vt. J. de iud. re do. l. pteriq. in fi. Accursus.

Lpianus. deponi debent.

Alm ad licitationē rē dducere: vt q licitatione vicerit: hic habeat istrumēta hereditaria. hoc no placet neq: michi neq: pōpo.

Victoria eius qui putatur esse heres in solidū pōdest ei ad quē apparet hereditatē ex postfacto ptenere. Bal. Tul.

S heres vni cū sub cōditioe adiectū coherede aut apd hostes additum h'et dixerit se herede esse et actōe ex p'us vicerit: deinde cōditio heredis extiterit vel postliminio redierit: an victorie cōmodū debeat cū eo cōicare. nā indubitatē iudicati actio ei in solidū cōpetit: r electionē coheredi dandā. i. aut cōicandā eam: aut experitūdi faciendā p'atem' huic q post victoria coheredis effect' sit heres: aut reuerfus sit i ciuitate. Idēq: obseruandū si postea nat' sit posthum'. no em his psonis h'itū' iputari p' cū ad hereditatē postvictoria coheredis puenerint. **L**pi.

Pmpo. scribit si vni ex heredibus plegate fuerit rōnes: no p' ei tradēdas q coheredes descripterint. nā et si seru' actor inqt fuerit legat': no als eū tradēdū q si rōnes reddiderit. nos videbitus: nunqd etiā cautio sit interponēda: vt quoties desiderate fuerit rōnes vel actor: p' legatus/ copia eoz fiat: plerūq: em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruenda ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectaria. r necessariū ē cautionē ab eo

Pmpo. scribit si vni ex heredibus plegate fuerit rōnes: no p' ei tradēdas q coheredes descripterint. nā et si seru' actor inqt fuerit legat': no als eū tradēdū q si rōnes reddiderit. nos videbitus: nunqd etiā cautio sit interponēda: vt quoties desiderate fuerit rōnes vel actor: p' legatus/ copia eoz fiat: plerūq: em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruenda ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectaria. r necessariū ē cautionē ab eo

Pmpo. scribit si vni ex heredibus plegate fuerit rōnes: no p' ei tradēdas q coheredes descripterint. nā et si seru' actor inqt fuerit legat': no als eū tradēdū q si rōnes reddiderit. nos videbitus: nunqd etiā cautio sit interponēda: vt quoties desiderate fuerit rōnes vel actor: p' legatus/ copia eoz fiat: plerūq: em auctērice rōnes sunt necessarie actori ad instruenda ea que postea emergunt/ ad noticiam eius spectaria. r necessariū ē cautionē ab eo

beri cū eoz no in fite: Rñ. h' ptabat J. i. q voluerat rōnē vni' esse vel apud eū: sed iura ibidē p'teā essent cōia.

Lam. scz viciotiam.

Pratem. exhibēdo debitorē qui forte no cōparet. r no cōueniēdo eū iudicati nisi p sua parte. alij dicit experitūdi id est vt cedat actionē iudicati.

Personis. s; quibus loquitur hec lex.

Silentis. i. negligētia q dependitur ex silentio. vt r. J. de cōdi. inde. l. iij.

Post victoria. idem effect' si ante peruenerit. vt r. J. de regu. iur. l. sepe.

Omponi. plegate. vt sint penes ipsum rōnes in qbus de bita r credita cōtinebant. vt. J. de eden. si q's ex argen. s. rationem. **D**escripterint. f. eas in exemplis.

Fuerit legatus. als plegat'. r facit. C. de pef. he. l. fina. Accur. **P**legate. fuit desideratus. J. 30.

Et necessariū. mō soluit. ac. **A**beo. cui rōnes vel fu' fuerit plegat'. vt. J. que ad. re. aper. l. h. et C. b diuer. referri. l. facim'. s; nōne hoc ipso q legat rōnes v' et id legare qd i rōib' cōtinet. vt. J. de le. i. fuū si. s. eū q cyro graphum. r. J. de pac. l. labeo. Cur p' petir alij exhibe

Cōputant. vt et insti. de re. diui. Spauonū. Ac.
A bestijs. f. a feris. Accur.
Euaferit. f. ipsum pecus.
Cōsumptū. vt et non possit auferri. vt. l. de acqui. rerū. do. l. pomponius. Accur.

Enit. cū ponit. p qñ
Tradite. se eius in pe. here. vt s. de pe. he. l. nō tñ. s. i. Accur.
Tēp dia. f. pncipalita. fa. cit. d. sup. l. i. s. quod aut etiā.

post lit. hereditatis est. vt. l. s. de vsu fru. si fur. et s rei ven. l. non iō. et. l. ad fil. l. i. s. serui appel. et arg. l. de ver. sig. l. cedere. r. c. de cadu. tol. s. nauatem. Ac.
Adiudicari pōt. f. a iudice vni ex hī lib. vt iteri pēdēte p dōe pēpiat fruct. et ali. qd i pccūa coheredib. pster. et r. hēc adiudicatio et ē alienatio qz necessario fit. vt. l. Teo. l. si pignori. voluntarie aut nō possit fieri. vt. c. cōia de leg. l. i. s. pe. vt dic aducl cationē hic factā ab ipso testatore. quod nō placet.

Aliena no ne cessaria tenet.

Rem p dia q nri p rimo niy sunt. s. et vectigalia vel supficiaria. nec min. qz hē res qz alienas defunctus bona fide possidet. Paul.

Partū quoqz edituz et p aditā hēditatē. l. l. post lit. cōte. fabin. s. scribit in fa. her. iudiciū venire et adiudicari posse Idē erit si seruis hēditarijs ab extraneo aliqd datū sit.

Conditōe. post finitum in = dicit. sed q si pen dense eo iudicio subdit. l. p. xori.

Alienatio def iteridice sūt vt. c. de liti. l. i. qu. nimo r p cō trouerisā motam vt. s. de pe. her. l. diuus. et. l. item veniūt s. pētaz. sec. in cōi di. vel alio singulari iudicio vt. c. cōi di. l. i. in fi. an prouerisā aut motā sp pōt fieri. vt. c. de do. l. portionē. nisi fiat cā mutādi iudiciū. vt. s. de ali. i. l. i. Ac. n. c. Necessaria. vt si sub p dī. lega =

uit testōr q existit pēdēte cā. vt. s. l. p. s. h. r ar. s. d. fun. Ed r si. pētaz. i iudicio fa. her. (do. l. i. s. p. Et postea. i. post lit. contestatā. Ac. q Subducit. vt r. l. de fun. do. si fūd. r. l. i. l. i. r no. hic mirabile q i hac acōe vēit id qd a neutro possidet fami. vt r. l. i. l. i. pe. r. l. hercis. e. l. hēdes. s. quā. iudicio tū. r. l. itē labeo. s. vēit qd si. r. l. se. s. vt ēt si a neu non fuerit p plera tro pos vsucapio: tñ res sidetur. de iudicio subdu cat. vt. l. e. l. hēdes. s. qd p emptore. q. ē. s. fol. vt ibi. r. c. Querit. vt pūta. hēc ē pifana lfa: vt pūta. r. c. s. cōis ē vt si fund. fuerit r. c. utē qdā hnt hēdib. r. tūc subaudi ēt. q. d. si solū defūcto. s. ēt hēdib. et ita hē redes aliū hēbēt vsufr. vt. l. de ver. ob. stipulatio ista. s. l. qz. sec. h he redi tñ relinquit qz tūc nō veniret hoc iudicio. vt. l. eo. heredes. s. qd p emptore. sicut nec in pe. he. vt. s. de pe. he. l. qd si i diē. s. nō solū. alij p pifana littera hnt ab hēdib. et tunc est plana. E puto. mo rē eis. vt. l. r. l. i. cōi di. s. cum de vsuf. r. l. itē s. uis. s. i. Accur. r. c. Cautiōib. vt nō ipediat vti ille cui fuerit aducl car. vt. r. s. d. vsu fru. l. si cui. s. sed si inter. Accur. v. c. Julia. aks. s. r aks. l. si alij. r. c. Nō cōicari. imo vt q sic. vt. s. de vsufr. accre. l. itē. s. nō solū. q. ē. s. fo. ibi. hēbā l sua significatiōe resti nent r abo i vsu fru. pcurrit. qz et hoc testōr expōte velle potuit. at hic si ppe accipiat nra erit snla. qz hoc ei pmissū nō ē vt cōicet: s. vt diuidat. vt l. de re. eo. l. qui necq. in. fi. s. m. s. 30. y c. pōt. sec. i alijs puitunb. vt. s. d. ser. l. s. iutes. s. 3.

et adiudicari pōt cū sua scilz cā: vt existente p dōe exima tur ab eo cui ad iudicata est: aut deficiēte cōdi. ad eos re uertat. a qbus relicta est. idē et in statulibero dī q interim est hēditat. existente aut p dōe ad libertatē pueniat. In iudicis alienatiōes vo lūtate p hēditate sunt: sec. i ne cessarijs. r hoc statim post cō trouerisā motā. Bar. Idē.

Alienationes em post iudiciū a cceptū interdi cte sunt. dūtaxat volūtate non que vetustiorē causam r originem iuris habent neces sariam. Paulianus. Sed r si vsucapio fuerit s cepra ab eo q heres nō erat ante litē cōtestatam. et postea. i. mpleta fuerit: rez de iudicio subducit. Usufruc t. an in iudiciū deducat. que ritur. vt pūta si deducto vsu fru. fundus fuerit ab heredi bus legatus. Paulus.

Urio vsufu. legatus sit: nec em a psonis discedere si ne interitu sui pōt. Alpiant. E puto officio iudicis contineri vt si volent heredes a communione vsu fru. discedere: mozez. eis ge rat cautionibus. interpositis Iulianus. ait. Si alij fundū alij vsufuctū fundi iudex ad iudicauerit: non communica ri. vsufruc. Usufuct. r ex certo tempore et vsqz ad cer tum tempus et alternis ānis adiudicari potest. Id qd amnis fundo post lit. cōtesta.

Urio vsufu. legatus sit: nec em a psonis discedere si ne interitu sui pōt. Alpiant. E puto officio iudicis contineri vt si volent heredes a communione vsu fru. discedere: mozez. eis ge rat cautionibus. interpositis Iulianus. ait. Si alij fundū alij vsufuctū fundi iudex ad iudicauerit: non communica ri. vsufruc. Usufuct. r ex certo tempore et vsqz ad cer tum tempus et alternis ānis adiudicari potest. Id qd amnis fundo post lit. cōtesta.

Ho. q sententia intelligi saluo iure tertij vt ex ea transf eratur res cū sua causa. l. ta: lis qualis est. h. d. s. Res q sub cōditōe legata est interim hereditatis est. r ideo venit in fa. her. iudiciū

hoc testōr expōte velle potuit. at hic si ppe accipiat nra erit snla. qz hoc ei pmissū nō ē vt cōicet: s. vt diuidat. vt l. de re. eo. l. qui necq. in. fi. s. m. s. 30. y c. pōt. sec. i alijs puitunb. vt. s. d. ser. l. s. iutes. s. 3.

Item ex diuerso. tollit. als solidum als solius. Que ita. f. vt vn^o totu^m comodu^m noⁿ habeat: et alter totu^m incommodu^m non patiat. vt et. s. de noxa. l. si in re communi. in si. i. respon.

Coicent. pro diuiso vnoq^{ue}. s. portionē suā soluere. nec em̄ p̄ hanc actionē coicent qd p̄ idiuiso: sed idiuisum diuiditur. vt. s. e. l. ij. s. 30.

S filia. coheredū. stipulantiū.

Recuperat. ipa tū non ē de herede ei⁹ dictum est. Accur.

Nō potuit. que est vt dos ab eo v^l ē a suis heredit⁹ p̄ferat v^l tūto min⁹ de hereditate accipiat vt. C. de col. l. doctis qdē. r. fact. s. de offi. p̄f. l. illi citas. s. veritas.

Percipe. vt et. s. e. l. s. idē scribit. r. s. neratius.

Percipiet. vt et. s. e. l. s. idē sequent. s. s. filii.

Institutus. idē r. si hereditatis. vt. s. de do. p̄ leg. l. i. s. cels⁹. s. 3.

Percipiet. p̄pter rōnē q̄ seq̄tur. vt et. s. de col. bo. l. iij. s. emācipat. et. C. eo. l. vxor. r. s. si maritus. in si. et. l. si dus qui. in pun. l. sustinet. vt et. s. de iur. do. si is qui. s. ibi.

Coeneri. ab vxore vel eius patre.

Et stipulat⁹ est. als m̄teri do nare vt. vt. C. de rei vro. actio. s. accedit.

Patri datā vt et. s. ad. l. fal. si dos socero.

Tandiu. i. intantum.

Patiatur. nā et sic teneretur p̄. vt. s. solu. ms. l. si cū dotem. s. nunc transgrediamur. Accur.

In rē. vt quaten⁹ ē iustus vt rati habiti. Accur.

causa: putat papi. r. vez ē fa. her. iudiciū ei p̄petere aduersus coheredes: qz nō als discederet legatari⁹ a possessio ne quā vice pignoris erat cōsecutus: q̄ si totū et legatum fuisset exolutū. Sz et si q̄s titio debitū soluerit ne pignus ventret: nerat⁹ scribit fa. her. iudicio posse eū expiri. **Gai⁹**

Item ex diuerso s̄r pro spicere iudex dz: vt qd vn⁹ ex h̄rdibus ex re h̄rditaria p̄ceperit stipulatusve est nō ad eum solidū^m lucrū p̄tineat. q̄ ita⁹. s. cōsequet iudex si aut reputationes inter eos fecerit: aut si curauerit cautiones interponi q̄bus inter eos coicent⁹ p̄moda r. icōmoda.

Qui onera matrimonij sustinet debet dotē percipere. **Barro.** **Ulpianus.**

S filia nupta q̄ dotem cōferre d̄bit: p̄ errozē coh̄rdū ita cauit vt qd a marito recuperat⁹: p̄ partib⁹ hereditarijs solueret: nichilominus arbitru^m fa. her. sic arbitratu^m papi. scribit vt et si cōstāte matrimonio ipsa diē suum obierit cōferat dos. nā iupertia inq̄t cohereduz iurisdittio nis fo: m̄a mutare nō potuit.

Nota q̄ si plures sunt fratres r. vnus h̄z vxorē q̄ dz p̄cipere dotē dataz p̄t p̄ nuru filij v^l sibi viuēte patre. **Wal.**

S i filius fa. iussu p̄ris obligatus sit: debet hoc debitū p̄cipere. s. r. si in rē patris vertit. Idē placet r. si d̄ peculio peculium percipiet⁹. r. ita impator: noster rescriptis. hoc amplius si filius fami⁹. heres

Donationē. sed cū cā collat. s. i. vt fo. at creditor b⁹. r. iō agit p̄scriptis h̄bis. vt. C. de do. l. cū res. s. 30. r.

Hereditarijs. p̄ quib⁹ solis tenē h̄ subicit. ac. vt. s. de here. insti. l. ex facto. licet vnus sit grauatus. vt s. de lega. i. seruo legato. s. si testator. nisi in casu. vt q̄s

sit institutus⁹ dotē vxoris sue p̄cipiet⁹. nec i merito. qz ipse onera matrimonij sustinet⁹. i. tegrā igit dotē p̄cipiet r. cauebit defensuz iri coh̄des q̄ ex stipulatu possunt p̄ueniri^m. Idē et si ali⁹ dotē dedit r. stipulatus⁹ est. Nec solū vxor⁹ sue dotez: s. z et filij sui vxoris quasi huius quoqz matrimonij onus ad ip̄m spectet: qz filij onera r. nurus ip̄e agnosce re necesse h̄z. Percipe aut nō solū patri⁹ datam dotē filijz oportere: verū etiam ipsi filio marcellus scribit: sed filio datam tandiu^m q̄ diu peculium patiatu⁹: et in rē⁹ patris versum sit.

Diuisio patris inter filios habet vim vltime voluntatis non vim simplicis donationis. **h. d. Bal.**

S i pater inter filios sine scriptura bona diuisit: r. onera eris alieni p̄ modo possessionū distribuit: nō videri simplicē donationē⁹: sed potius fecisse sup̄remi iudicij diuisionē papi. ait. plane inq̄t si creditores eos p̄ portioib⁹ hereditarijs cōueniat: et vn⁹ placita nō det: recte posse cū eo p̄scriptis h̄bis agi quasi certa lege permutationē fecerit. s. si omnes res diuise sint⁹.

Nota q̄ est mag⁹ vniuersalis actio fami. hercis. q̄ petitio hereditatis: cum petitio hereditatis possit plures intentari: sed non actio fami. hercis. et rō not. hic r. in glo. vlti. l. i. C. et. Bal.

Fami. her. iudiciū ā plius q̄ semel agi non pōt⁹: nisi cā

vt ad iudicata. at pe. de. nata ē vniuersal⁹: s. si effectu sp̄ qz p̄ vna re itēdit. r. iō pluries intēdit. s. si actū sit p̄mo fa. her. r. postea p̄ q̄busdā idiuissa agere velut cōi diuis.

animo cōpensādū dotē ab vno here dū legatum reliquit maritus vxori. nam si malit dotē eū eligeret heredē q̄ fuit legato grauatus nisi i id qd esset mar⁹ legatū. vt. s. de. h̄ cū ab vno. in pu.

Diuise sint. alioq̄n ageretur fami. hercis. r. nichilominus p̄scriptis verbis.

Non potest immo pluries. vt C. eo. l. i. que ē cōtra. So. ibi fuit p̄ma diuisio sine iudice. et ideo nō i pedit aliam fieri cū iudice. sed que est rō q̄ non plures. Rñ. fm. 30.

qz oia veniūt i p̄ma petitione. sed si hoc est: ergo et si alia actione agat ob. excep. rei iudi. l. iij. r. v. qd hic negat. vñ adhuc remanet q̄ stio. Itē plus auget q̄stionē. qz pe: he. que est vniuersalis pluries sten dit: quare ergo si hec. rñ. qz hec ē vniuersalis natura et habilitate r. necessitate r. effectu. nā pro vna re vel q̄busdā itētarī nō pōt. vt. s. e. l. fundus michi. cū s̄ semel sit dicta: tū nō intētat post ea: qz nec p̄ eis q̄ remiserit p̄t agi vepote cert⁹ reb⁹ est vniuersitas s̄e diuisa. nec p̄ p̄s qz sem⁹ diuisa s̄t

potest. qz p istis spaliiter no potuit agi iudicio fa. her. r licet p his r pro alijs actis sit vniuersaliter: no tn pfectus est efficaciter actione fa. her. in istis. vñ no ob. ex cep. si agat coi di. vt arg. C. de iudi. l. licet. fm Bzo.

Cognita. f. rone etatis. ar. Fe. in. l. fi. s3 no est boni ar. qz ibi scda fuit diuifio sine iudice: satis tn ro est bona. na minor qz istam restituit. r etia maior qñq. vt. s. de iudi. l. si ptor. vel dic ex ca hic agi fa. her. p psonalibz pñatio nibus faciendis. p rebus diuifis. p alijs pñatiobz q peterent. p indiuisis ageretur in factu. vt ar. i. de religio. at si qd. s. la beo. Bzo. Itē. ppf quasda alias pñationes agit p scrip. h. vt. s. s. p. xi. itē añqz fa. her. cis. vt. s. e. his cōsequēter. s. sum = pruis. r. Ieo. item s. fa. her. Bzo. et facit. i. tit. l. i. iij. s. i. Accur.

Si vni. r als. l. s. papinianus. c. Citra specie id est non legauit expssim liberatio ne coheredibz. vt dic citra specie legati: quia ei que onerat no relinqt legatum fm Jo. Tu dic s3 azo. citra specie legati: qz no reliquit ita vt creditoribus actio ppeteret. vt

J. b. le. l. suo legato. s. si testator. et id dubitabat an fal. loci hfer. r dic qz sic. vt. i. de lega. ij. c. ab vno. r coheredes agūt. vt. d. l. suo legato. s. si testator. r. i. de le. iij. fi. deico. s. interdu. r. i. b. her. insti. ex facto pponerbat. Ac. d. Obligar est. qz. pmisit. p habēda dignitate. vt. i. b. col. bo. l. i. s. s3 an id qd. vel alijs modis. vt. i. ad muni. c. i. fuit. quasi fideiusor est filij pas. (l. ij. s. i. Accur. ter consentiendo. vt. i. ad muni. l. quotiens. in princi. f. i. Nerati aut rñdit. f. in illa qone in q pponerbat eū g. Brech. nomē est publici muneris. (qui rē. Bzo. h. Suscepturum. cum esset iam electus: als secus. vt. i. de mune. r. ho. l. et si filium.

Cognita. qz si qda res indiuise relicte sint: coi diu. de eis agi potest. **P**apinia. **S**i vni ex heredibz oneris alieni iniungat ctra specie legati officio iudicis fa. her. cognoscētis suscipere eū id optere: s3 no vltra dodrantē portionis sue: vt qdrātem illibātū habeat. Indēnes igitur coheredes suos prestare cauebit.

Conera que fili patris destinatione suscepit efficiūt ne percipiatur id quod eo nomine deberur. h. d. Bal.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

reditaria reliquit obligati. Bzo. vt. i. b. mune. r hono. l. k. **C**fungereur. f. filius. precedebat emm (et si filium. electio professionē. vt. i. de condi. r demon. publius. l. **C**dotum esse. f. patrem. Bzo. m. **C**uenire. hoc propter patris p fessione. als no tētur coheredes. vt. Ieo. l. ex parte. s. filius. que est cōtra. et ad muni. l. lucius. s. ides. rñ. heredes. sic ergo precipuū erit filij qd sue dignitatis cā est datus: vt. h. et. i. de colla. bo. l. i. s. sed an qd dignitatis. r. s. e. l. s. p. iori. Accur. n. **C**Alterum. f. pimum. Bzo. o. **C**Coherede ef se. f. s. c. h. nā ager ptra pimum vt defendat: vt. h. r. i. b. libe. leg. nō solū. s. sed si duobz. et. i. de lega. ij. c. ab vno. Accur. p. **C**Sed r legata. scz relicta mulieri pro dote. q. **C**Electa. f. a muliere. r. **C**Retinentur. ab heredibus. f. **C**Coheredis. scilz secundū. t. **C**Debito. scilz licet dote. v. **C**Ad opz. im moridef q sic. vt. i. de ali. r ciba. le. l. pecunie. q est. i. sol. ibi nō vt heres: sed vt minister vel pmissari est. qnat. at h vt heres. idqz cōmodo nō pnuat. Ac.

Iudicium venire. **C**Ho. ibi iudicis officio arg. qz si qd faciens testm p remedio suoz pctoz legat ecclesie vbi sibi eligit sepulturā r postea eligat sepulturaz alibi q videf ad emisse legatū fm. B. ar. de adi. le. in. l. aliūne. s. scia. hoc verum si pretextu sepulture: secus si simpliciter p remedio peccator suoz. Bal.

Idem papinianus scribit: si maritus alterum ex heredibus oneratus soluede q in stipulationem venit suscipere iussit: et mulier aduersus vtrūqz dirigat dote petitione: coherede esse defendendū ab eo q suscipere oneratus est: s3 r legata que ab vtroqz p dote data sunt electa dote retinent in p pēdio coheredis eē q debitor leuat nō optet: videlz vt coheres q onus eris alieni suscepit offō iudicis legatū cōsequat. r verū ē hoc nisi aliud testator edixit. **I**dem scribit qd vni ex coheredibz statuliber p ditiōis implēde noie de derit de peculio in hoc iudiciū nō venire: nec cōmunicari

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

Idem scribit r si fili in muneribus publicis i qbus p se present obligatus est r p pte heres scriptus est: hoc qz debere p cipere: qz r hoc patris es alienū fuit. Sed si q munerapost mortem pñs suscepit: ab his pñs heredes soluti sunt.

Nerati aut rñdit eū q plures filios haberet vnum ex filijs suscepturū p fessuz esse r p iusqz munere funderet mortuū esse oibz filijs heredibz institutis: et questū eē an is filius qd in eā rē impendisset fa. her. iudicio psequat. etqz rñdisse nulla actioe id cōsequi posse: qd merito displicet: debet itaqz hoc in fa. her.

a Partitio sit. et sic sola sua parte hz. et ita est h. i. l. l. u. ans. fol. hic de iure stricto: ubi de eitate fm q. s. d. v. hic pecunia cōs erat: ubi precium nūq. fuit cōe. Accur.

b Pluribus. nō tamē obus quia sic nō diuideretur.

c Aligne. f. iudex. et hoc casu etiam oib. qz diuidit.

d Diuisum. a testatore vt differat a pcedēt. rñ. ubi vel si zc.

e Diuisione. a testatore facta inter coheredes.

f Seruum faciat. vt z. l. tit. i. cōi. di. s. i. et. l. vt fundus.

g Si pure. qz nō dixit saluo qd f. d. cam.

h Ad iudicand. eadē fundū z tunc est rō. vel dic alius fundū z dic ex interuallo. ar. cōtra. f. i. cer. pe. l. lecta est in auditio. Accur.

i Nō poterit. vt. l. d. re iudi. l. qd iussit. in fi.

k Prestatōib. vt. z. s. eo. his p. s. que. s. sumptuū. z. l. ite ex diuerso.

l Que sunt. i. ppter q. cōpetit. m. putat. mar. cellus.

n Prestatōes. pceptas añq. res esset capta ab hostibus. Accur.

p Rōp. spem postliminiū. que est magni effect. naz. patronus apud hostes ipedit filii sui petere bo. pos. i. bonis liberi p. p. spem reuertēti q. est de ipo. vt. l. d. bo. lib. si. necesse. s. si deportatus.

p Cum cautio ne. f. tali. vt si non reuertat ab hostib. reddat pecunia ei cui fuit res adiudicata nisi tantū zc. tunc enim nichil reddat quasi spes emptafuerit. vt. z. l. de actio. emp. si iactū. z. l. de here. vel ac. ven. l. nam hoc modo.

q Reuertit. vt. z. l. de ierro. act. si seruus ab hostibus.

s Ed. z. eius. consentio. vt. z. l. i. i. l. in summa.

s Indicium. vtile.

t Hereditas. pro parte. atq. cum nullo diuideret. Acc.

v Successores. trebellianicos.

x Locū hz. qd aut si vnus est heres alter bo. pos. an cui libet directū: an vtile dat. Rñ. heredi dat directā. bo. no. pos. vtilis. z. est eadem: licz in q. l. itate differat vt d. in noie vedito vbi vedito directā z empto vtilis datur. vel dic vtriq. datur vtile. vt. l. e. si ex alle. fm. h. zo.

Heres. ex. periri. sunt em heredes p. p. f. ctionē leg. cot. vt. l. de vulga. sub. l. lex cornelia.

3 Diuisum. ac si cui libet certas res assignasset. vt. l. de testa. mili. si certaz. circa puin. z. l. ad treb. l. cogi. s. h. et si miles. et C. de testa. mili. l. i. z. ff.

a Per. substitutio nes. i. diuisione te statoris. vel dic p. substitōes iperiales. vt. C. d. inoff. testa. l. si. et de bo. q. libe. l. penul.

b Nōbus. vbi cessat. vt. C. e. l. ca. c.

c Ad accipien. dū. vt. l. ti. i. l. pe. z. s. e. ite labeo. s. fi. s. z. quātū ad agendū itere: qz disti. guis neget cohe. res vel non. vt. s. eo. l. i.

d Iudicium. i. actio. vt. C. eo. bo. na. sicut. z. p. pluri. bus societatibus vna p. socio actioe. agi. pot. vt. l. p. so. cio. l. cū duob. s. si plures. z. hoc cā. dirimē darū litis. vt. l. de ac. emp. nō est nouum. vel dic plures eē actōes z. intēari. z. cōpetere. s. vñ d. i. iudiciū z. vna inflātā: qz apud vnum iudicē de vtraq. hereditate dz. agi. vt. l. de qd. re. ad. e. i. u. ea. l. i. v. d. vñ iudiciū. i. vna actio in g. i. c. puta fa. her. sicut ex. p. to. p. l. s. tñ sūt qz diuerse sūt cāe ex. qd. ouunt: sicut. p. bat. lex illa nō est nouū. l. de act. emp. nec em actio q. dat ex hac actioe est illa q. dat ex illa. alioq. n. tua michi z. mea tibi cōpeteret actio. qd. est falsum.

e Unum iudicium. pro sciana hereditate z. pro titiana hereditate inter duos.

inter bonoz possessores z. inter eū cui restituta est hereditas ex trebelliano senatusconsulto et ceteros honorarios successores locum habet.

C Ho. q. iudiciū diuisorū habet locū p. diuisione fidei nō p. diuisione facta ipso iure vel ipso facto. h. d. Bal. Pau.

Heres est q. apud hostes decesserit hoc iudicio expiri possunt. Si miles aliū castrensium aliū ceterorū bonoz heredē fecerit: non est locus famil. her. iudicio. diuisum est em p. substitōes in ter eos patrimonium. Quē admodū cessat famil. her. iudiciū cū nichil in corporebus: sed oia in noibus sunt. Quātū vero ad accipiendum famil. her. iudicium nichil interest possideat quis hereditatem necne.

C Ho. hic z. in. s. seq. q. in eodem libello p. h. t. cumulari plures actōes numero eiusdē generis et forme. facit. l. de act. emp. l. nō est nouū. h. d. Bal.

C De pluribus hereditatibus que inter eosdē ex diuersis causis cōmunes sunt: vnū famil. her. iudicium sumi pot. Si inter me et te titiana hereditas cōmunit sit: inter me aut et te z. titiana: posse vnū iudiciū accipi inter tres p. p. n. scribit. Itē si plures hereditates inter nos cōmunes sunt: possumus de vna fa. her. dicē de vtraq. hereditate dz. agi. vt. l. de qd. re. ad. e. i. u. ea. l. i. v. d. vñ iudiciū. i. vna actio in g. i. c. puta fa. her. sicut ex. p. to. p. l. s. tñ sūt qz diuerse sūt cāe ex. qd. ouunt: sicut. p. bat. lex illa nō est nouū. l. de act. emp. nec em actio q. dat ex hac actioe est illa q. dat ex illa. alioq. n. tua michi z. mea tibi cōpeteret actio. qd. est falsum.

e Unum iudicium. pro sciana hereditate z. pro titiana hereditate inter duos.

Liber Decimus.

a **C** Si testator. potes dicere vt sint tria rra. primū qñ testator rē cōez hñā cū alio eā nō legat. Scōz qñ vni here dū legat. Tertiu est qñ ille hñdū cū qñ hēbat cōez alienauit. qñ tribus casib⁹ pō testatoris veniēti iudicio fa. her. r ad iudicabit si cōmode diuidi nō pō. Ut potes dicere fm Jo. qñ sit vn⁹ cas⁹.

sz diuidit hoc mō. rez cōem hēo cū titio. de cōem ego in stituto herede titio r seio. cui seio partē meā lego vñ partē partis. certe ad iudicabit si bi plegatū. nā r si nō plegatū ad iudicabit vñ si com mode nō posset diuidi. si vero heres cū quo erat cōmunis alienauit: idē erit vt pars testatoris vñ heredus ad iudicabit si com mode diuidi non pōt. r fm hanc secū dā postionē ex pone litterā si testator r c. Accur.

b **C** Rei sue. id est partē suaz rei vel partē partis. Accur.

c **C** Alicui. ex hereditibus. f. seio.

d **C** Legauerit. id est plegauerit. r subaudi siue nō legauit. ne insufficiens videatur distinctio. r idem in seq. disti. fm Jo.

e **C** Aut heres. hic extraneus cū quo testator rē cōmunem habebat. Jo. r subaudi siue non alienauit.

f **C** Alicui. f. coheredi cui plegauit testator qñ testator plegauit. vt. s. eo. l. trē labeo. §. familie. vel si nō plega uit adhuc erit idē vt ad iudicabit si cōmode diuidi nō pōt. vt insti. de offi. iudi. §. qñ si cōmode. si autē vnus heredi partē quā habet iure hereditario in re hereditaria alienat: non pōt ammodo venire in iudiciū nec pars alienata: nec illa qñ nō est alienata. vt. Jo. l. ex hereditate.

g **C** Possidet. f. cū ipse emerit vel ei donatū fuerit. alioquin si testator emerit vel ei donatū fuerit: qñuis coheredes p herede vel p donato possideat. vt. Jo. de acq. pos. l. iij. §. ex plurimis. nichilomin⁹ intenditur famul. hercis. actio. vt. s. eo. l. veniūt. sz r qñ qñ coheres emerit venit in hoc iudiciū qñ emit. vt si emerit a creditore rē coheredi plegatā. vt. Jo. de leg. ij. l. si §. quattuor. sz hoc idē qñ con stabat hñdū rē esse qñ tu emerat. r ex cā pceptiois vel plegatois michi debitū fm azo. sed ptra hñc §. est. s. eo. sed si vsucapio. vbi res titulo possessa venit in hoc iudicio. Sol. ibi extrane⁹ possidebat. vnde si dicat venire in iudiciū famul. hercis. nō est absurdū: qñ nō p iudicatur ex Jo. sz vbi coheres possidet ptra est: qñ fiet p iudiciū.

in rei ven. qñ primo est cōueniētiū sicut r vbi agit famul. hercis. ille quem nō cōfiteor coheredem. vt. s. eo. l. i. r. Jo. si id quod.

h **C** Famil. hercis. forsā rei ven. potest peti.

i **C** Negat. sz erat res hereditaria: sed agitur rei ven. forsā. r nec. qñ nō datur contra titū possidentem sicut nec petitio hereditatis.

k **C** Petieris. actione in rem. l. Michi fuerit. sz totus: partim iure emptio nis: partim petitiōe hereditatis. m. Apparue rit. vt et. Jo. de l. le. l. aurelius. §. si.

n **C** Totū. i. nullam eius partē. et sic res inter alios acta prod est.

o **C** Venit. certe nullo mō. imo summo nōbitur excep. rei iud. vt. Jo. de excep. rei iudi. l. si mater. §. item iulia. r sic est hic casus vbi res inter alios acta atq. pdest. sic et. Jo. de cri. expt. he. l. res hereditarias regulariter ptra vt habet. C. res inter alios acta. p totum. h.

p **C** Quā. i. propter quam. q **C** Stipulatus erat. pro quibus insolidū actio cui libet heredi competet. vt hic et. s. de serui. l. pro parte. et de ser. rusti. predi. l. vna. in fi. r. Jo. de verbo. obliga. l. ij. in fi. r. l. iij. Accur.

r **C** Decefferit. pluribus relictis heredibus.

s **C** Quia. videtur q non.

t **C** Competere actionem. si omnes habeat partes in fundo dominant.

v **C** Pro parte. id est propter partem hereditariaz quā quilibet habet. vel proprie.

x **C** Condēnationē. ad interesse singulorum fm secundam. vt et. s. si ser. ven. loci. §. si fundus. vel in ipsa seruitute fm primam expositionem. Accur.

y **C** Duret. etiam fundo vni ad iudicato.

z **C** Promittere. §. cōmunia pre. l. i. et l. iij. de ser. §. ideo autē. contra. sol. promittitur non tamen est.

a **C** Prestitit. totam.

b **C** Idem dicendum est. f. vt presentur cautiones. nā hic quoq. heredes tenentur in solidum.

c **C** Prospiciendum est. f. per cautiones.

d **C** Agere possit. stipulator seruitutem constituta.

e **C** In solidum. vt r. Jo. de ver. ob. l. ij. §. si. r. l. seq.

fa. her. actio nō dat p n. posside. tem.

Res inter alios acta alio pdest.

Idem iuris. vt cautiones presentur. Sub pena. sic. C. que res pig. ob. pos. l. si. Obligatio. f. sortis et pene. vt. l. e. l. iter. §. si. q. a. 7. ad leg. fal. l. penales. §. vl. 7. de ver. ob. l. eadē. §. i. 7. 30. Parte suam. f. si a coherede fuerit cessatū. 7. h3 hoc locū in tractib9.

ceter9 dānosū sit. Idē iur9 est in pecunia pmissa a testatore: si sub pena9 promissa sit. nā h3 hec obligatio9 diuidat p legē. xij. tabu. tamen quia nichil pdest ad penā euitandā partē suā9 soluerē: siue nondū soluta est pecunia nec dies venit: pspiciendū est p cautionē vt de indēnitāte caueat p quē factum fuerit ne oīs pecunia solueret: aut caueat se et qui solidū soluerit partē pstatu9: siue etiā solutū vniuersam pecuniā quā defunct9 pmissit: ne pena committeret: famul. hercisc. iudicio9 a coheredib9 partes recipe poterit. Idē obseruatur in pignouibus luendis. nam nisi vniuersum qd debetur offeratur: iure pignus creditō vendere potest9.

Ca q non possunt p parte expediri vt in iudicio diuiso. sec9 in his q possunt expediri p parte. h. d. Bal.

Si vn9 ex coheredib9 nora li iudicio seruū hereditarium defēderit: 7. litis estiatōez ob tulerit: cuz hoc expediret/ id9 p parte hoc iudicio psequer. Idē est 7. si vn9 legatorū noie cauerit ne in possessionē mitteretur. Et oīno que pro parte expediri nō possunt: si vn9

Non cōpetit. si tale fuit negociū qd nō potuit expediri p parte. alioqn dñ agit neg. gest. vt. l. i. l. si qd putās. §. siue. h3 videt etiā cū hoc iudicio cōpetere neg. gest. vt. C. de neg. gest. siue. h3 dic q in eo qd ibi dat actio illa neg. ge. q iā erat itētātū hoc iudiciū: vt defierat cē cōis. vt. l. i. l. i. l. i.

cogēte necessitate fecerit: famul. hercisc. iudicio locus est.

Nota q in reb9 pmissis 7. cōmunib9 quis est min9 astrict9. §. allenis. h. d. Bal.

Non tñ dolū: h3 etiā culpā in re hereditaria p̄stare debz9 coheres: qm cuz coherede nō p̄trahim9 h3 incidim9 i eū. Nō tñ talē diligētiā p̄stare debet coheres: qualē diligens p̄fisa. qm hic p̄pter suaz partē cām habuit gerēdi. 7. ideo negocio rū gestoz ei actio nō cōpetit: talē igit diligētiā p̄stare dz: q̄le in suis reb9. Eadem sunt si duob9 res legata sit. nam et hos p̄iit ad societate nō cōsensu: h3 res9. Si incerto hoie legato 7. postea defūcto legatario aliq9 ex heredib9 legatarij nō p̄sentēdo9 im pediet legatū: is q̄ ipedit hoc iudicio ceteris quātū inter sit eozū dānabit. Idem 7. si ecōtrario vn9 ex heredibus a qb9 gñalif hō legat9 est quē ipsi elegerit noluerit p̄sentire vt p̄stef: quē solut oib9 expediebat: 7. iō p̄nti a legatario in iudicio pluris dānati fuerit. Item culpe noie tenet/ q cū ante alios ipe adisset h̄ditatē: fultutes p̄e dijs hereditarijs debitas passus est non vtendo9 amitti.

bus est necesse habent querere. vt. l. de triti. vi. et oleo le. l. iij. i. rñ. 7. l. iij. si autez de certis incertum reliquit. aut sensit de certo qd patet. quia p̄prium nomē in legando expressit. 7. tunc heres habet electionem. quia cū sit vn̄i uersalis successor magis ei cōceditur interpretari voluntates testatoris. aut nō sensit de certo puta legauit vn̄ū de seruis suis. 7. tunc legatarij est electio. vt. l. de lega. i. qui duos. et. l. si quis a filio. §. si quis plures. et. l. si dormus. i. rñ. 7. l. legato. §. i. in stipulatione autem hois debitor videtur habere electionem semper. vt. §. de pac. l. veteribus. 7. l. de solutio. l. quid decem. §. slichum. 7. 30. et in l. de actio. §. p̄terea.

Non vidēdo. nisi paucissimi dies superant ad amittendam seruitutem ipso aduente. vt. l. de fundo do. l. si fundus quem titius.

In suis rebus. p̄stare nūc tpe cōionis: h3 i forte tate attendit tēp9 p̄cedēs. vt in l. i. p. fo. §. si. q res. vt et l. i. de ob. ex q. cōtractu. §. itē si inf. r. Nō p̄sentēdo. vt et. C. cō. de le. l. si. 7. l. i. d. leg. §. si gñalif. Si aut q̄ras cuius sit electio hoie i gñe legatorū alia re: dic q̄ triplex est opinio. aut eniz. R. q̄ est h̄ditis electio. in p̄n. h3 si differat eligere trāsfertur electio in legatarium. vt ar. §. de ser. si cui. 7. l. d. sol. l. i. Bul. aut dixit cōtra. f. legatariuz a principio h̄re electionē: cū de incertis icertū legauit testator. tu hō die fm 30. aut reliq̄s testator seruos in suo patrimonio. 7. tunc legatari9 eligat. vt tñ non eligat actorē vel alif meliorē. vt et. l. de leg. i. l. legato. aut nō reliq̄t: 7. tñc heres h3 electionem ne legatario eligēte seruū q̄ in remotissimis parti

hōie in gñe legato cuius est electio.

impersonaliter dicit. idem si aliqd p̄stitit: vt de possessio ne tali discedatur. vt. §. e. h3 cōse. §. si cū vnus. Accur. l. Nō p̄st. vt dicitū est b̄ pena 7. b̄ pignoz. §. §. pri. et de suo notali. vt in l. l. §. 2. §. si ex nora. cā. l. asipe. et. §. si q̄. pau. fecit. d. l. i. §. si cōe. ut nō q̄ hāc regulā intelligit 30. si velit ille expiri q̄ egit aliqd ad p̄fectū hereditatis. sec9 ecōtra si agat q̄ est q̄ egit aliqd vt q̄ re hereditariuz vēdidit 7. h3 p̄st: q̄ tūc agit hoc iudicio: etiā si p parte potuit expedire. nec ob. C. e. l. in familie. q̄: iō ibi nō dat hec actio de re hereditaria vēdita q̄ iā erat intētata. vt C. de neg. gest. l. siue. 7. §. co. si filia. §. familie. m. Necessitate. vel iuris vt in p̄dictis exēplis. §. co. §. vel citam ipsius rei. vt. l. i. l. si quis pu. §. i. p̄stare debet. vt et. §. e. l. et puto. §. 3. 7. si. 7. hoc est verum h3 non sit socius. quoniam 7c.

Alii dicunt hoc intelligi de coherede q̄ pecuniā dedit vt nō caueat accipiens: ne pignoratitia. hoc nō placet. a. Quid p̄ eo. i. p̄ eo est habēdū q̄ est datū: ac si esset p̄stita rei estimatio a possessore alicui rei cōuento hypothecharia. vel rei v̄. q̄ sicut illi nō caueat noie euic. ita nec

huic de p̄stādo eū indēnem. vt hic. r̄. s̄. de rei v̄. l. ex diuerso. §. petitor. r̄. J. de codic. fur. si seruus. §. cauere. itē sicut ille q̄ hypothecaria agētī p̄stāt lit. estimatiōes h̄z l. eo q̄ soluit exceptiōes si a dñō rei postea cōueniat. ita r̄ iste q̄ obtulit pecuniā h̄z exceptiōes vt pign̄ non reddat nisi q̄ soluerit et restituatur vt hic subijcit. r̄. s̄. de rei ven. l. emptor. r̄. J. q̄. mo. pig. vel hyp. sol. l. si creditor. habz iste etiā actiōem neg. gest. contra debitorem cum ip̄o gestu gestit debitōis ne go. cū. vt. s̄. de nego. gest. soluendo. et. l. si. et hic subijcit contra quosq̄ r̄. c.

indēnem eum fore aduersus eū qui pignori dedit: q̄ p̄ eo dedit ac si hypothecaria vel seruiana actōe petite litis estimatio oblata sit: vt is q̄ obtulerat aduersus dñm v̄dicatē exceptōe tuendus sit. Cōtra quosq̄ si is heres cui pign̄ ad iudicatū est velit totū reddere h̄z debitor nolit: audiēd̄ est. Non idē dici p̄t si alterā partem creditor emerit: ad iudicatioem enī necessaria est emptio voluntaria: nisi obijciat creditor q̄ animose licitat̄ sit. sed hui⁹ rei r̄ō h̄bit: q̄ q̄ debitor h̄git: p̄ eo habēdū est ac si debitor p̄ curatoriē egisset: r̄ eius quod p̄pter necessitatē impendit / vel vltro est etiam actio creditorū.

b. Obtulerat partem pecunie coheredi. c. Cōtra. i. e. cōtrario ad p̄dicta. nā. s̄. dixit offerētī pecuniā nō esse actionē d̄ eū cui est oblata vt ei caueat vel ad aliud. nisi dicit eē. s̄. debitorē actionē offerētī. s̄. ad quid: hec lex nō aperit s̄. dicit si velit totū reddere. vñ dicit q̄ dā totū. f. pignus. q. d. si agat hypothecaria. p̄ toto pignore p̄t: cū a possessiōe acciderit: p̄ vtraq̄ pecunia exoluēda. vt. J. q̄. po. i. pig. ha. si por. §. sciēdū. r̄. de distr. pigno. cū seru⁹. r̄. C. de pig. l. in summa. maxime q̄ r̄ is coheres q̄ habebat hypothecariā videt eā cedere p̄ ad iudicationē. r̄ ad cessionē etiā exp̄ssam cōpellēd̄ est hoc iudicio. s̄. an p̄sonalē cedat cedēdo hypothecariā. nā illud est certū p̄sonalē cessa r̄ hypothecariā trāsire. vt. C. de act. r̄ ob. l. si a creditore. r̄. l. si in solutū. s̄. cōtra forsā an ce nō est idē. videt tñ vt etiā p̄sonalis trāsferat p̄t ad iudicationē. vt. C. de an. excep. l. si. r̄ fm hoc ad id q̄ dicitur totū reddere r̄. est s̄. r̄ō. J. q̄. poti. in pig. ha. l. i. ibi nec p̄be r̄. Alii sic exponūt: totū reddere velit. s̄. debitorē q̄ debet ex sua p̄sona. r̄ q̄ soluit coheredi. r̄ etiā p̄ si p̄ dedit. s̄. qua p̄posita actōe p̄tra debitorē. Rñ. neg. gest. q̄ ip̄o gestu est hoc negociū debitōis. vt modo dixi r̄ōne partis coheredis. p̄trariā autē pignoratitiā nō habet. quia in rem conferuandā vel restitūdā nichil est impensum. p̄ quibus r̄ simulibus p̄traria pignoratitiā datur. vt. J. de pig. acti. si tutor. §. contrariū. sed antiqua ex mutuo forte.

d. Totum etiam si vltra dimidiam dedit. e. Alterā partē. f. pignoris. h̄z. r̄. no. h̄z. vltimā partē intelli gūt q̄ dā etiā in alio casu q̄ p̄dicto. f. quādo creditor emit a socio debitōis. vt est et ad iudicata a socio

debitōis puocāte ad diuisionē q̄ fieri p̄t. vt. J. cō. di. l. cō. diu. §. si. r̄ iter istos duos casus sit hic differētia. vel dic q̄ est veri⁹ ad p̄dicta referri. et dic q̄ creditor idēq̄ coheres a coherede suo emit. r̄ fm hoc expones tribus modis. p̄mo q̄ vbi emit nō reperitur nisi p̄ eo q̄ sibi

Credus in q̄ est loc⁹ religio sus venit in diuisione loco religio excepto. Bar. Mode.

End⁹ michi cōis est: et pupille coheredi: in eo fundo reliq̄e p̄dite sunt q̄b⁹ religio ab vtrisq̄ partibus debebat. nā parētes q̄b⁹ eiusdēz pupille ibi sepulti sunt: sed tutores distrahere fundū volūt. ego non p̄sentio: sed portione meā possidere malo: cum vniuersitatē emere nō possim r̄ velim p̄ meo arbitrio exequi ius religionis. quero an recte arbitriū cōi diuidūdo iudicio ad hūc fundū partiēdū petā: an etiam is arbiter qui famil. her. dat. h̄s idē partibus fungi possit: vt h̄c possessionem exceptis ceteris corporibus

debet ex sua p̄sona. s̄. q̄ p̄ ad iudicationē: tunc in toto q̄b⁹ fuit defuncto debiti r̄ p̄ toto erit res obligata. hoc nō valet. q̄ r̄ vbi emit h̄z exceptiōne p̄ eo q̄b⁹ ei ex alterius p̄sona debet. vt. s̄. de rei v̄. l. emptor. r̄. C. de pi. ac. l. i. sūma. s̄. deo dic nō idē. q̄ cū emit rem. i. ius q̄b⁹ est in re p̄ eo solo agit: r̄ res est obligata q̄b⁹ defuncto fuit debitum. sed vbi ad iudicationē facta soluit etiā vltra q̄b⁹ debet coheredi: totū repetit. nisi in finem sum excedat q̄b⁹ p̄ animositate solutū est. q̄b⁹ iudex debet etiam p̄sidera

re. r̄ hec est vera. Tertio dicas hic dicit disputādo. q̄ d. p̄t non idē r̄. c. q̄ videt s̄. nō idē talib⁹ rationib⁹. ad iudicatioem enim r̄. c. r̄ similitudo ratio est vt. J. eo. qui erat. et dices immo idem.

f. Creditor. qui est vnus de heredib⁹ creditoris. g. Sed hui⁹. i. an ex animositate soluerit coheredi vltra q̄b⁹ debet ab eo emēdo. vel p̄ ad iudicationem accipiēdo. vt tūc nō totū repetat. an ex vtilitate debitōis vt si coheres erat dissipator suay r̄ alienarū rez. p̄pter q̄b⁹ voluit iste. p̄uidere debitorū ne r̄ amitteret. vñ de vt rez haberet soluit vltra q̄b⁹ debeatur coheredi: repetet certe totū p̄ actionē nego. gest. potest etiā dici illud fm h̄z. q̄ vbi emit a coherede q̄ habet ius distrahēdi consequitur donum. definit ergo sibi esse obligata. sed tamē sicut coheres necesse habet reddere per pignoratitiā actionē. ita et iste ad instar fideiussois euentis. remanet ergo a hypothecaria ex sua p̄sona. vt. J. ad treb. de bitor. ex persona coheredis habet exceptiōne: scilicet p̄ eo quod soluit.

h. Creditor. cui est adiudicatum. Accur. i. Necessitatem. vel. f. vtilitatem. k. Creditor. f. coheredi. Undus. coheredi. f. mee. **H**ic Religio. i. reuerentia p̄pter religionem. n. Vniuersitatem. f. totum p̄dium. o. Arbitrium. f. specialē quasi non sufficiat ille generalis qui est aditus ad iudiciū famil. her. quasi nō sit in bonis. Accur. p. Ceteris corpōib⁹. vt et. J. cō. di. l. iij. §. pe. vt sic nichilominus in cōi remaneat vniuersitas. i. alia bona. i. nō solū p̄ alijs. et fm hoc legere recte fm primā construc.

Liber Decimus.

a **E**o fundo, ergo pro illo tantum non aditur iudex.
b **H**eredibus, si modo iter publicus ad sepulchrum
transit, alioquin illi cedit sepulchrum non ex causa diuisio-
nis, sed sequitur rem diuisam vel ad iudicatum in cuius
parte sepulchrum obuenerit, vt. f. de p. tra. h. emp. l. in mo-
dicis. et. f. de act.

emp. si mercedez.
S. si eum. Accur.
Seruo, du-
rat, vt iube-
at partes pecunie
partem ei qui iuit.
sic et. f. titu. i. l. sed
postq.

Que pater, si-
lios, primo
inequaliter insti-
tuit: et postea assi-
gnauit alia vni: et
alia alij: et quedam
nulli. Accur.

E post datas,
id est assignatas
vnicuique a testato-
re: et sic legit cum
precedenti, vel post
datas actio vice
diuisiois ex. l. rti.
tabu. p. heredita-
rijs portionibus.

vt hic. et. C. e. l. ea
que, et sic lege cui
sequitur, s. videtur
p. virili non p. here-
ditaria portione
hic diuidi, vt. C.
e. l. si cogitatione,
que est contra, sol-
eadem est ibi por-
tio virilis que here-
ditaria: quia ibi
equaliter erant an-
te instituti here-
des. Accur.

In vnum, s.
heredum: et ratio
ne talium reus vni
ex filiis prelega-
tarum si euicte fue-
rint de euicte non
agitur, vt. f. de le.
ij. l. cum pater. S.
euicte. S. aliud
i. alij a iudice vel
inter se diuisis, vt
f. eo. heredes. S.
penul.

Datas, vni
heredum vt pullusequam. Accur.
Infamilias, parte, f. alteri. azo. et facit. f. e. l. re.
Consequat, de comuni olim est luenda, vt. f. eo. l. rem.
Seruos, f. legatos sub. di. vt. f. immut. azo. et sic in-
terim pnt venire i iudicij, vt. f. e. l. et post. f. res q.
Emedi, f. spe, tuc enim eest soluenda pecunia illi cui

hereditarijs p iure cuiusq; no
bis partiat. herentius mode-
stinus rñ. nichil pponit cur fa.
her. iudicio adit arbiter offi-
cium suu etiã in eo fundo de
quo agit diuisione interpone-
re nõ possit: sed religiosa loca
in iudicium nõ deduct: eozũq;
ius singulis hereditibus in soli-
dum competere. Paulus.

Seruus pignori obli-
gar? luatur ab vno ex
hereditibus: quous postea dece-
dat: officium tamẽ arbitri du-
rat. sufficit em̃ cõmunis cau-
sa que pcessit queq; hodie du-
rar et si res non intercidisset.

Ea q nõ sunt diuisa in vita
veniunt diuidenda post mor-
tem. h. d. Bar. Idem.

Que piter filios nõ di-
uisit: post datas actio-
nes vice diuisionis ad singu-
los pro hereditaria portione
pertinet: nõ si cetera q nõ di-
uisit in vnu gñaliter nõ pultit:
vel res datas nõ psequitur.

Eo vni ex coheredib? ob-
uenit ex diuisione si est obliga-
tũ p oib? est tuẽdũ. B. Idẽ.

S paterfamilias singu-
lus heredib? fundos le-
gãdo diuisionis arbitrio fungi
voluit: nõ aliter partẽ suã co-
heres p̃stare cogetur q̃ si vi-
ce mutua partẽ nexu pigno-
ris liberã consequatur.

Estimatio q̃ h̃ tpe diuisio-
nis nõ facti petitionem. Bar.

Seruos inter Idem.
coheredes tpe diuisio-
nis estimatos nõ emẽdĩ s; di-

esset p̃ueta: q̃ s̃ra negat. secus si r̃t̃t̃ic em̃ s; r̃ r̃ẽ em̃-
set vñ? heredi: idẽ placuit q̃d in hac diuisioe hic dia. f.
vt. f. de peri. et cõmo. rei ven. q̃ si pendente.
m̃ diuidendi, vt conditione deficient valeat. et tunc
alteri detur pecunia pro adiuicatione.

Tam here-
di, cui erat pecu-
nia soluẽda, nõ ni-
chil habebit: nec
etiã legatarius si
ue fideicommissa-
ri? sicut subicit
et hoc nisi fuerit
diti dubi? estima-
tus euer? vt. f. e.
l. ppter. Be.
Componius philadel-
phus dicitur, nom-
men loci est.

Inter p̃res et filij ex cã dõr?
p̃stitit donatio. Bar. Idem.
Pomponius philadel-
phus dõtis causa pre-
dia filie quam habebat in po-
testate tradidit: et reddidit eoz
genero solui mandauit: an ea
p̃cipua filia retinere possit: cũ
oẽs filios heredes instituisset:
q̃rebat. iustam cãm retinẽde
possessiois h̃c filia: qm̃ pa-
ter p̃dia de q̃d q̃rebat dõtis
esse voluit: et matrimoniũ post
mortẽ quoq; patris steterat.
rñ. filia etenim q̃ naturaliter
agros tenuit sp̃e dõtis cuius
capax fuisset/defendit.

In potesta-
te, hoc faciebat q̃-
sionem q̃ erat in
potestate: q̃ nõ vi-
debat dñum i cã
transfisse: et iõ sub-
dole rñ. cum dicit
filiam etenim et.
fm̃ h̃o.

Iustã cãm,
accipere rñdi q̃ est
infra. Accur.

Naturalit.
d̃ naturalit tene-
re cũ eoz fructib?
alaf a viro, vt. C.
q̃ po. in pig. ha. l.
assiduis. et. f. q̃ sa-
tisda. cog. sciẽdũ.

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Tam here-
di, cui erat pecu-
nia soluẽda, nõ ni-
chil habebit: nec
etiã legatarius si
ue fideicommissa-
ri? sicut subicit
et hoc nisi fuerit
diti dubi? estima-
tus euer? vt. f. e.
l. ppter. Be.
Componius philadel-
phus dicitur, nom-
men loci est.

In potesta-
te, hoc faciebat q̃-
sionem q̃ erat in
potestate: q̃ nõ vi-
debat dñum i cã
transfisse: et iõ sub-
dole rñ. cum dicit
filiam etenim et.
fm̃ h̃o.

Iustã cãm,
accipere rñdi q̃ est
infra. Accur.

Naturalit.
d̃ naturalit tene-
re cũ eoz fructib?
alaf a viro, vt. C.
q̃ po. in pig. ha. l.
assiduis. et. f. q̃ sa-
tisda. cog. sciẽdũ.

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

Item putare te cohere-
de meũ esse idq; verũ
nõ esset: egi tecũ fa. her. iudic-
cio: et a iudice inuicẽ ad iudica-
tiones et p̃denãtões facte sunt.
q̃ro rei veritate cognita: virũ
p̃dictio iuicẽ cõpetat: an ṽedi-
catio: et an aliud in eo q̃ heres
est: et aliud in eo qui heres nõ
sit dicendũ est. rñ. qui ex asse
heres erat: si cũ putaret se ri-
tũ coheredẽ habere: accipe-
rit cũ eo fa. her. iudicij et con-
dẽnãtõib? factis soluerit pe-
cuniaz: qm̃ ex causa iudicati

r. C. de iur. r. fac. igno. l. si post. Jre sec^o si tm^o hba lterue-
nerit no aut snia: nec solutio. vt. s. de pac. l. epistola.
a C. iudicij. l. actio. s. he. vt. s. e. l. i. s. t. n. l. i. s. e. e. pot. Ac.
b C. cōdenati. s. coheredi. r. sic est liti. de vulg. sub. s. fi.
argu. tamen J est huc dicto. J. si cer. pe. si r me. in fi. J. 30.

Jre J. C. de iur. r. fac. igno. l. si post
di. Sol. ibi sine iudice facta fuit. ac.
c C. In altero. vt neuter soluens re petat.
d C. Etiam pōi-
ctio. l. idebiti pro vna dimidia scilz pte mea quā volui in cum trāstretz trāstuli. p alia hō dimidia quā pu tabā eē suā dabitur cōdictio respec tu possessōis nō dñij. nā cū rē meā qñ tuā trado non trāstret dñij. vt J. de cōdi. cau. da. ta. l. dedi. s. si qñ qñi statuliber. Et p hac g eadez di- midia dat michi rei vē. ex q dñum nō trāstuli. nec g teneor de euictio. nā tūc nō euince- rez. vt J. de euic. l. vēdicatē. Et de hac euictiōe dicit- mus. s. e. heredes s. pe. r. J. de h. ob. qrome. in fi. Ac.
Uti famil. cō-
fiteatur. l. co-
iפו vt sibi. l. p iudi-
cet p inde ac si cō-
fessus eēt in iure:
nisi l cā pñstet vs-
q ad sniam. vt. s.
l. pñ. que est J. vt
non pñstet si pbet
Jñū eē. vt J. de cō-
fess. l. non fatef. vel
lis hic nō erat cō-
testa. et sic porri-
gēs libelluz nō p-
iudicat sibi.

Masculi. fra-
trēs. masculi
minimū lūsi pcepti femini
cōcipit. nū. nā appellatio
ne fratris soroz cōtinetur. vt J. de leg. iij. lucius. s. ques-
tum. r. s. de pac. tres fratres.
h C. l. scilicet curatores.
g C. l. singulis adultis.
i C. l. patrimonij. l. i. coz bona. nec em eoz p f decesserat.

soluti repetere non potest: sed tu videris eo moueri q non est iudicium famil. hercis. nisi inter coheredes acceptū: sed quis non sit iudicij: tamē suf- ficit ad impediendā repetitio- nem q quis se putat cōdena- tum. Et si neuter eorum he- res fuit sed quasi heredes es- sent accepit famil. her. iudi- cij: de repetitōe idē in vtrifqz dicendū est: qd diximus in al- tero. Plane si sine iudice di- uiserint res: condicij^o est ea- rum rerū que et cesserūt quē coheredē esse putauerit.

Verba enūciatiua propter aliud emissa vim irrevocabi- lis confessionis non habent. h. d. ista. l. no. Bar. Seno.

Uti famil. hercis. iudicio agit non consistetur ad uersariū fuisse coheredē.

Ista lex allegat q miores possunt inter se diuidere pōtia quo ad culturā et redditus lz nō quo ad ppietate. et si fuit equalitas seruata debet eē di- uisio firma. Bal. P. gulg.

Utius et titia fratres emancipati a patre et adulti curatores acceperunt: hō cōmunes pecunias ex red- ditib^o redactas singulis sub- ministrauerunt: postea omne patrimonij diuiserūt: r post diuisionē titia soroz lucio fra- tri suo cepit questionē mou- re quasi ampli^o accepisset: qz ipsa acceperat: cuz lucius fra- ter eius non amplius sua por- tiōe immo minus qz dimidia cōsecut^o sit. quero an titie cō-

petat aduersus fratres actio. Paulus rñ. fm ea que propo- nuntur: si lucius non amplius ex redditu prediorum cōmu- nium accepit qz pro heredita- ria portione ei cōpeteret: nul- lam^o soroz elus aduersus eū cōpeteret actionem. Jdez rñ. cū ex decretis alimētis a pre- tore^o amplius fratre accepis- se dicitur qz soroz: non tamē vltra partem dimidiam.

Qui obtinuit in causa cō- muni repetit expensas pro ra- ta. h. d. Intellige si in causa p- pria non erat al^o tantū expen- sur^o quia tūc repetit^o a s non. hoc dicit B. S ceuola.

Ex parte heres institu- tus causaz de totis bō- nis quam omnes heredes pa- tiebātur ob inultam mortem suscepit et obtinuit: coheres partem suam ab eo petebat: nec partem sumptuum facto- rum in litre prestare volebat. Quisitus est an doli exceptio noceret. rñ. si idcirco ampli^o erogatum esset: qd ipsi^o quo- qz causa defensa esset: haben- dam rationē sumptuz. Sed et si omiserit doli exceptiōem agere pōt de recipienda por- tione sumptuum.

Pater qui contemplatio- ne dotis relinquit minorē par- tem filie qz filio videtur eā li- berare a dotis collatiōe. h. d. r est notandum. bal. fm bart. sic summat. Quo ad collatio- nem testatus videtur decede- re qui in codicillis de omnib^o bonis disponit. h. d. B.

Amplius potest enim esse q non: vt si prius cō- muniem causam suscepit pro se salaria proniserit r ex- pēsas fecit nec oportuit eum aliquid plus expēdere: al^o repetit vt hic et s. de neg. gest. qui aliena. s. fi. r ar. J. pro- fo. l. cum duobus. s. quidam.

alioqn frustra poneret de emācipatōe. r qd dicit diuiserūt. s. quo ad gestionē r fructus pceptionē: r ita pro nul- la habet in iudicijū minor. vt. C. de admi. tu. l. ij. nam r. J. subijct p ditor cōmuni. vñ apparet q ppietate no- lucrūt diuidere. Vel dic voluerūt: s. nō potuerūt. vt. C. de admi. tu. lex q. fm J. 30.

Diuiserunt. curatores.

Accepisset. s. redditu p ditor.

Nullaz. imo videt q sic. vt. s. eo. itez labeo. l. rñ. q est cōtra. sol. hic soroz partē suam psecuta erat: ideo- qz non agit cū fra- ter sua portōe pl^o nō habuit. Vel ibi plus sua pte ha- buit: hic non. hoc nō valet. vel spāle hic in pecunia: vt r illud. J. si cer. pe. nā r si. s. fi. secus l alio thesauro. vel sol. vt ibi.

Apote. qd plerūqz postulat. vt. C. de ali. p. l. fi.

Ex parte he- res. patiebā- tur. a qdam q age- bat contra oēs pe- ti. here.

Et obtinuit. sec^o si p diderit: qz tūc sumpt^o non re- petit. vt. J. iud. sol. iā tñ. s. i hac. Sed pcurator eū man- dato id iudicte re- petit. vt. C. man- da. l. r si cōtrariā. Quidā tñ dicunt etiā gestozē succē- bētē repetere si vri- lit cepit defende- re lz mal^o erit^o sit secur^o. vt. s. de ne- go. gest. sed an vl- tro. s. is qui. sec^o si non vtiliter fuit ceptum. vt fuit in d. l. iudicatus sol. iam tamen. s. in hac. sed pma pta- cet.

Coheredes qd em in alterius psona hoc et in tua presta. vt. j. de cōdi. inde. l. frater a fratre. et facit. j. e. l. in ter. §. i. et. C. eo. si. quas.

Arbitrū. i. iudicē delegatū vel ordinariū.

Potest. f. ceteris sciētib⁹ ⁊ p̄sententibus.

Posse. etiaz ignorātib⁹ ceteris vt addat p̄dictis.

Presentib⁹. infert si ignorātib⁹ ergo inuitis. vt. j. de ritu nup. l. in eo iure. §. deide in casu tamē non daf iudex alijs in uitis. vt. j. n. i. l. ar bor. §. de vestibu. lo. q̄ est. §. Sed ibi sp̄ale ne res nō di uidēda diuidaf.

Iter cohere des. cōes sūt ex h̄f̄ditaria cāyl aliunde. patet ⁊ Depo q̄ res cōmodate ter. com et deposte nō v̄modate niunt in cōi diui. res non iudicā. quia non veniunt sunt hereditarie: l. fa. her. §. sunt ex h̄f̄dita. iudicā. te. vt. hic. 7. j. n. i. l.

Item. i. n. i. l. p̄ socio. l. q̄b⁹ casti bus. §. j. §. e. ⁊ pu to. §. fi. Sol. l. ibi et p̄ h̄f̄ditario seruo siue maleficio ab eo cōmissio agitur cōi di. et adde qd est. j. p̄ socio. l. q̄b⁹

De ceteris. scz q̄ non sunt he reditariē licz sint ex h̄f̄ditate vt res p̄modate ⁊ deposti te. vt. §. d. peti. he. et non tm̄. Accur. h.

Adiudica tiones. i. p̄legatio nes quas testator adiudicauit alicui heredum. vel dic vt sonat.

Quo pl⁹ v̄ē diderūt. p. r. r. dice runt se vendidisse v̄o decem.

Chereditatis si diffiteant eum coheredem. vt. §. eo. l. i. et. C. eo. in familie.

Sicret. alioqn si putaret suū fundū ⁊ cōsumpsisset fructus vt bone fidei possessor nō teneret. vt. §. titu. i. l.

iii. §. post litē. ⁊ j. e. fundus qui. vt qd veri⁹ est imo tene ret vtili actioe fa. her. l. p̄ceperit bona fidenescies se co herede: nō directa qz nō fecit sicut heres. vt. §. eo. ⁊ pu to. §. ij. et. j. e. qui erat. nā cū hec actio imite h̄f̄ditatis pe. et illa tenetur bo. fi. pos. in quātū est locupletior. vt. §. de

ficiationes ire.

Quod heres sentit ex suo facto sibi imputari bz. Bal.

Quod ex facto suo vn⁹ ex coheredib⁹ ex stipulatiōe he reditaria prestat: a coherede nō repetet. veluti si a se here deq̄ suo dolum malū abfutu rum defunctus spopōdit: vel neq̄ per se: neq̄ p̄ heredē suū fore quomin⁹ quis agat. im mo et si reliqui p̄opter factū vn⁹ teneri ceperint: quasi cō ditio stipulationis heredita rie extiterit: habebunt fami lie heriscunde iudicium ad uersus eum p̄opter quē com missa sit stipulatio.

Stipulatio facti diuidim cō tra heredem contra facientes tm̄ cōmittit. h. d. iste. §. Bar.

Si quis stipulatus fuerit titium: heredemq̄ eius rariū habiturum: et titius pluribus heredibus relictis decesserit: eum solum teneri qui non ha buit ratum: et eum solum ex heredibus stipulatoris acturum a quo fuerit petitum.

Nota casum q̄ solucdo p herede si non soluat ab eo re petitur. h. d. Bar.

Usufructu vxori legato do nec ei dos soluat: per arbitrum fami. herc. tam id quod coheredis nomine ex dote so lutum sit recuperare potest: q̄ vt coheres soluat effici pos se Cassius ait: et verum est.

Si duo coheredes damna ti sunt statuam ponere: et alte ro cessante alter eam fecerit: non esse iniquum Julia. ait fami. herc. iudicium dare: vt pars impendiorum boni viri arbitrato prestatetur. Pomp.

ris. ibi de edate fm̄. R. arg. j. de cōdi. ⁊ demō. l. pe. §. de illo. Vel melius pōt dos p parte solui ⁊ vsufr. p parte

pe. her. §. ⁊ si le. §. pe. ⁊ §. fi. ⁊ l. illud §. p̄redo. ⁊ in ista idē dici p̄t §. 3. 30. m

Et rei. vt et §. n. i. l. iudicium. Sz q̄ prouocat est p̄ctore. vt. j. ti. i. l. ij. §. fi. ⁊ §. d. iud. l. in tribus. Ac. n

Intēdere. vt intendisse. vt. C. de iura. calum. l. ij. §. i. Accur. o

Nō repetet. sic. j. de reg. iur. l. qd̄ q̄s. ⁊ §. de no rali. l. si cōmunis familia. p

Agat. i. actu vtatur. q

Habebūt. vt ⁊ j. de edil. edic. l. q̄ si nolit. §. p̄p. ⁊ j. de p̄bo. obli. l. ij. §. itē si ex facto. r

Si q̄s stipu latns fuerit. f. a p curatore: vel ab ip̄o titio quod p curator eius fa cturus est. f

Citius. f. euz cuius noie pcurator agebat: vt aliter vt modo dixi. t

Teneri. f. p curatorū. vt dic si pulatori §. p̄mā. v

Petitū. vt ⁊ j. de ver. ob. l. eadē §. caro. in fi. §. ⁊ idē in alijs p̄to rris similib⁹. vt. j. ad. l. fal. penales §. iulia. Accur. x

Recuperare pōt. scz coheres a coherede. y

Et verū est. imo nō est verum qz suā partē pete rat liberare et si ne parte coh̄dis vt. j. de vsufr. l. e. l. cui vsufr. q̄ est §. sol. h. de rigore ius

Libet Decimus

desinere eē vt ibi: s; tñ nō cōmode liberat vna pars sine reliqua. cū facta diuisione. ppuetatis inter cohēdes obtingentē portionē. p parte liberare pmode nō poterunt. Vel dic tertio agit fa. her. qz res pignori obligatas liberare. p parte non poterat. vt hic 7. 3. eo. heredes. s; idem iuris. s; abysufu

ctū possēt. p parte liberari. vt i. l. cōtraria. Accur.

Sid qd. cōmune. cū tu non possideres. **Nō** venit. id qz diffiret: michi esse cōe ex hereditaria cā: qre agei vel rei ven. vel publiciana. vt arg. l. de excep. l. fundū 7. l. fundū. 7. 3. eo. l. Accur.

Nō venit. vt dānari possit: vt ex suo. ppuo commisso. venit tñ vt dānet ex serui delicto non dico fa. her. vt. 3. e. 7. puto. s; h. 7. no. 7. p. so. b. illo. et. 3. de nora. cū seruus. vel nō venit mortuo seruo vt alienato. vt 7. de fur. si seruus cōmunitis.

Maritus diuiniuit an fuerit factū diuortii in vita patrio: quo cā cepit p sonalis actio contra ptem qz heredes erūt: an possit. 7. sic capit 7. filiū tñ cum ipe possit dotē peige. s; pmo casu nō cū non habeat onus post mortē.

Actionē. natā in vita socii. Accur.

Pedere. qz nescit vtrū possit puenire maritū an nō nā si hereserit ipm p hēditaria parte 7 ceteros pueniet si nō erit nō poterit puenire. vt. 7. de do. pzele. l. p. do. s; prius. qz est 3. Nō autē pēdet quātū ad hoc vt nō hēat locū. Itē quātū ad hoc quin alij teneant statim et pueniatur p hereditaria parte. vt. 7. so. ma. l. si maritus. s; cū pater. 7. 3. eo. 7. hoc factū diuortio ante mortē socii: plane 7. e.

Actū tutele. vt. C. e. l. 7. 3. e. si filia. 7. 7. de iure do. si is qz. 7. l. dotis fruct. l. p. l. Et qd dicit tutela. s; legitime. vt. 7. de tute. l. antepe. tutela autē testamētaria dare tur etiā filiofa. vt in h. qui da. tu. pos. in pun.

Igit. quia sentit onera. 7. 3. eo.

Quis. als quia.

Tenuit. als tenuit. 7. als sustinuit. et dic ēt modico tpe. vel ponit qzuis p quia. vt. C. e. l. 7. fm 7. 3. eo.

Sid qd contēdis ex hereditate michi tecū cōmune eē ex alia cā ego ppuū meū esse dico: in fa. her. iudicium nō venit. **D**ol' quē seruus heredis admisit: in iudicium fa. her. non venit; nisi dñi culpa i hoc erat qz nō idoneū seruū rei cōi applicuerit.

Actio de dote dat' ptra heredes socii recipiētis dotes. et licet maritus non sit heres ei subuenitur vt apud eum sit dos qui sustinet onera matrimonij. b. d. Bar. Paulus.

Maritus sub ditione a patre heres instituitur: iterim de dote vxoris actionem pendere. Plane si post mortē socii diuortij factū sit qzuis pēdet ditione institutionis: dicenduz est pceptioni dotis locum esse. qz mortuo patre qdam filios sequuntur etiaz anteqz fiant heredes: vt matrimonij: vt liberi: vt tutelē. 7. igit' et dotem percipere debet: qzuis onus matrimonij post mortem patris tenuit: et ita se uole quoz nō visū est.

In successore singulari ex necessitate transit instantia iudicij. b. d. Bar. Pomponij.

In iudicio. in arbitrio. iudicis vt diuidat vel adiu

dicet. Accursus.

De iure. i. de seruitute. sic accipit insti. de reb. cor. et in cor. in fine. Accur.

Agere. s; p fessoria. vt. 3. si ser. vt. loci. s; si fundus. 7. l. 7. si forte. s; si edes. **M**uciare. rōe s; seruitut' sit nūciatio. vt. 7. 3. 7. 7. Serui: de ope. no. nū. l. qz tur. rōe viā. Sol. h. in sui. an post tute vrbana ibi in sit fieri rustica. vel nūciai nuncia: nō dño p dñj debē. tio.

In iudicio fa. her. vt cōi diuidūdo: si dñi res i arbitrio sit: de iure p' p'edij controuersia sit: placet omēs eos inter quos arbiter sumpt' sit: et agere' / et opus nouū nūcia re' p sua quēs parte posse: et cum adiudicationes ab arbitro fiant: si vni adiudicetur totus fundus oportet cauere: vt que ex his actionib' recepta fuerint reddant': aur' qz in eas impense facte fuerunt prestentur'. Et si cum res in iudicio esset eo noie' actum' nō fuerit eum sequi integram actionē cui totus fundus adiudicatus fuerit aut p quacūqz parte adiudicatus erit. **I**tem que res moueri possunt 7 in ea iudicia' veniant: si interea surte fuerit: furti agere' eos qzū iste res piculo fuerunt posse.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

Multiples heredes vnus hereditatis debent vnū pcuratorē cōstituire nō separati agere. b. d. lex ista. Bar. Paulus.

sua adiudicetur qz oēs p vna parte cōpntantur. **De**
a heredes. s. coheredis decedētis loco vni psonae.
b Procuratorē. vt. s. de. pcur. l. h. s. si plures. Accur.
Si erat. a pctorē. qd fieri debuit. vt. f. de religio. at
si quis. s. si cui. s. pzo ipso monumēto faciēdo agit

mādari cōtra euz
cui testator māda
uit. vt. f. man. l. si
fo nō re. s. si. et in
telligit hoc iussuz
ante aditā heredi
tatē. vt. ex sequen
tibus apparet.
d Distraxit. vt
ex pcepto pctor
ris sepeliretur.
e Duplā. als
duplum. s. pmit
tēdo r als duplā.
f Conuētus.
qā euicit se in li
bertatem.
g Implere. i.
cauere de euictōe
vt h. r. f. d. euictio.
l. si pignora. s. h
le tenetur cui solu
tio. pfiat. vt in co.
n. l. si plus. s. i. r
C. de euictio. si ob
causam.
h Suscipiētis
scz ex necessitate
rem vendere.
i Voluntatē. i.
voluntarie distra
hentis. sic. r. C. de
nego. ge. tutori. r
s. e. si pignori cir
ca. fi. r. s. de ali. iu
di. mu. cā fac. l. q
redhibito.
k Pretor dz. f.
nulla facta pro
missione.
l Cauent. ven
dens vt mer^o ex
ecutor fm pmas
soluōes. vt. v. d. l. f.
vt suas: licet iussu
ptoris fm az. r. h
cū non tenetur.
m Cōmitretur
Cautio no. h. erroneā cau
erronea tiōne cōmitti. r. sic
qz cō est. s. s. si quis cau. s. et si. s. fi. r. f. de dona. si patronus. r
natis. f. de fideiuf. si qd post. r. f. vt in pos. le. l. i. in pnci. r. s. i. r
f. de iuris r fac. igno. l. iuris. r. l. error. qdus obus dr q
ex erronea cautione cū effectu nō agit. Sol. ptes dare
spāles rñsōes: vt illa si qd cau. sit circa iudicia spāle.
Itē in illa de dona. sit facta. pmissio a patreuo viuente
adhuc liberto: in cuius bens fiebat. pmissio. Item in
illa de fideiuf. nulle erat reliquie pmissio: vñ accessio
ria nasci non pōt. Itē in illa vt in pos. leg. sit spāle rōne

heredes accipere id debent
aut dare vni pcuratorē i que
oim noie iudicium agatur.

**Qui vendit ex necessitate
non tenet de dupla pmittere
et cautio que non debet inter
poni interposita cōmittet. itē
qz quis facit ante aditāz he
reditatē in directum herciscū
de iudiciū non venit. itē p se
pellendo defuncto ante aditā
hēditatē iussu iudicis res he
reditarie pstrēdi. Bar. r. l. p.**

Ul erat heres ex parte
institutus testatorē ius
sus a pretore sepelire seruum
cui erat testamēto data liber
tas ideo distraxit duplā qz p
misit ex ea cautione cōuent^o
prestitit. **Q**uesitū est an fami
lie herciscunde iudicio conse
quatur quod ex duple stipula
tione abest. **P**rimo videamus
an hic debuerit de dupla ca
uere. et michi videtur non de
buisse. h. tēsi demum ad dui
ple cautionē cōpelluntur: qui
sponte sua distrahunt. **L**etex
si officio distrahentis fungit:
non debet astringi. non ma
gis qz si quis ad exequēdam
sniam a pretore datus distra
bat. nā et hic in ea cōditiōne
est: ne cogatur implere id qd
cogunt hi qui suo arbitrio dis
trahunt. **N**ā inter officii sus
cipiētis: et voluntatē distra
hentis multum interest. **Q**ua
propter re quidez integra sti
pulationē duple interponere

ultime voluntatis. itez in illis de iur. r fac. igno. dicas q
nec videt. pdesse alicui: nec nocere iuris error cū emptor
nō fiat nisi qd fieri est pfectu emptorib^o. vel dic fm az.
qz vno hbo pnt tolli omēs iste pccitates: vt dicas pmitti
tur stipulatio iatū in quātū ageret ex empto nulla lter
posita cautioe. r.
ad lteresse. vt. d. l. i.
si qd cau. vel si in
nichilum poterat
agi nō agef iterpo
sita cautioe vt. d.
l. d. dona. si patro
nus. r. de fideiuf.
si qd post. r. f. euz
agi dz qui teneref
nulla interposita
cautioe. i. f. debi
torē: nō f. fideiuf.
sores p erroze iur
datos vt in. d. l. vt
in pos. leg. et fm
hoc nullus dāni
ficat vel lucrat ex
iuris ignorantia:
et sic non ob. l. de
iur. r fac. igno. Et
hec ola qz vendi
dit tanqz executor
merus pcepto p
tous: nō tanqz he
res vel dñs. si aut
vendidit vt quili
bet vendit re suā
tenet cauere: et ex
cautione cōuentif
in duplāz repetit
a coherede: qz. p
babiliter errauit
credens se teneri
ad duplā: etiā si
vt executor vēdi
dit. i. iussu ptoris
r ita intelligit il
le ver. si aut r. s. h
in pmo casu qñ
non vt proprium
syt merus execu
tor: non repetet
partez dupli per
actionē fa. her. qz
non teneret nisi p
parte hereditaria
hēret ei exceptio
nem vt. pbatur p
leges cōmrtas.

**Expēse qz p fecit p filio in
iudicio nō debent filio imputari
pe diuisionis nisi alio repetēdi
p rem fecisse pstat. Bar. r. d. e.**

Ue pater filio emanci
pato studiorum causa
peregere agenti subministra
uit: si non credendū animo pa
ter misisse fuerit cōprobat^o

Oportet. scz institutum.
Effectus sit. adeūdo. vt. r. s. e. r. puto. s. h. r. si dolo
Judicio. directo. (sic. f. p. scio si id qd. i. p. n. r. s. i.
Sepeliuit. vt i nfo casu. r. **N**ō hz. f. directum.
Dicemus. qz fecit quasi heres. vñ hz locū directuz
vt h. dicit. at supra directū cessat: vt hic dicit. Accur.
Ue pater. cōprobat^o. ex eo qz hic dicit: si nō creden
di r. colligūt quidam qz presumatur in dubio f. f.
donare sed quod subicit. sed pietate r. c. inuit contra

quia si tibi ad iudicat re vna valeat p mea parte. xv. et te condemnat in. xv. et michi postea rem vnam adiudicat: et me condēnet in. x. p tua parte: ideoz cum videat tali modo cōpensationē hinc inde admitti: solum in. v. cō dēnare debet: vt hic. r. C. de iur. do. l. si. s. pe. r ar. J. ti.

i. si qd putans. s. si fundus. r. si dē iul. et. C. cōi di. l. pe. Accur.

Partes. ma- ior em sit estimatio partis dimi- die re tota estima- ta qd si per se sepa- rata pars dimi- dia estimet. vt h. r. C. cōmuni diui. l. i. s. i. Accur.

Pecuniā. sol- ueret. man- dauit ei filius cuiz crederet: patri sol- ui pecuniā: ex ta- li mandato nulla ppetit actio patri qd em dē. J. si cer. pe. l. certi cōdi. s. si nūmos. locum hys est persona ali- cuius est adiecta vt sibi qra obli- gatio. at hic pso- fona patris ē ad- iecta ad solutio- nez tm: sicut si sti- pulat michi em- aut scio. vt. J. de h. obli. l. eum qui. s. qui sibi.

Actio. scz rei- cē. vt quia pecu- nia est patris.

Hereditate. neq tua scz vt diuidat: sed vt tibi soli dē. vt h. eo. heredes. s. si testator. q est ptra

S familie. ad iudicare. vt. C. cōi di. l. ad officium.

Don solū. fru- ctus. vt. r. s. ti. l. i. l. iij. s. post li- tē aut test. Ac.

Arbitro. fra- tres. hic cor- rā arbitro fuit lis ptesta. r lite con- test. diuiserūt suo cōsensu nō expe- ctata arbitri sen- tentia. hec quidē

Res est estimanda putva- let vnta non put valet diuisa hoc dicit Barto.

Cū fa. her. vel cōi diuidun- do iudicio agit: vniuerse res estimari debent: non singula- rum rerū partes. **Ulpian.**

Pecuniā quā filius emā- cipatus ita credidit vt patri solueretur: ita demum in hēditatē patris numerari si pri aduers⁹ filius eiusdē quā titatis noie actio cōpetebat.

Si vnus ex heredibus vē- didit partem suaz certe rei nō venit illa res in iudicio fami- heret. h. d. Bal. **Q**ueratius.

Hereditate lucij ticij q michi r tibi cōis erat fundi partē meā alienauit: de- inde fami. her. iudicium inter nos acceptū est: neq ea pars q mea fuerit in iudicio veniet: cum alienata de hēditate exte- rit. neq tua: qz etiam si rema- net i pristino iure hēditaria qz est: tamen alienatiōe mee par- tis extit de cōmuntione. **Utruz** aut vnus heres partē suā nō alienauerit an plures nichil i- terest: si modo aliqua portio alienata ab aliquo ex hēdib⁹ hereditaria esse desist. **Ulp.**

S fa. her. vel cōi diui- dūdo iudicio agatur: et diuiso tā difficilis sit vt pene impossibilis eū videat: pot iud- det in vni⁹ psonā totā cōdem- nationē conferre et ad iudica- re omnes res ei. **Paulus.**

Don solū in finitum re- gundozū: s; r fa her. iu- dicio ptererit quozq tempo- ris fructus veniunt.

Cōi diuisio fiat iudicio pen- dente iudicis officium euane- scit. h. d. Bar. **P**apinianus.

Arbitro quozq accepto fratres cōmunē here-

diuisio nō rescidit: nisi etatis rōe. fm Tizo. **De communi diuidendo.** **C**ommuni diuidūdo. magis. electiue poni- tur hec dictio magis nō cōparatiue: vt r il- lud. magis volo eē diues q pau. **Nō em**

ditatē consensu diuidētes/ple- tatis officio funguntur. quaz reuocari nō oportet: licet arbi- ter sniam iurgio perempto nō dixit. si non intercedat etatis auxilium.

De communi diuidū- do. Titu. iij. Paulus.

Communi diuidūdo iudiciū tōdo necessarius fuit: q p so- cio actio ma- gis ad pso-

nales inuicē pstationes perti- net: qz ad cōmuntū rerū diuisi- onē. Deniqz cessat cōi diui- dūdo iudicium: si res cōmu- nis non sit.

Nichil aut iterest cū so- cietate: an sine socie- ta te res iter aliquos cōis sit. nā vtrozq casu loc⁹ est cōi diuidū- do iudicio. **L**um societate res cōis ē veluti iter eos q pariter eadē rē emerūt. **S**ine socie- tate cōis est: veluti inter eos q bus eadē res testamēto lega- ta est. **I**n trib⁹ istis duplici- b⁹ iudicis fa. her. iudicio: cōi diuidūdo: finitū regūdozū: que ritur qz actor intelligatur: qz par causa omnium videtur. s; magis placuit euz videri a cto- rē: qui ad iudiciū puocasset.

In cōi diui. **Paulus.** iudicio nichil venit v- tra diuisionem rerum ipsaruz que cōmunes sunt. et si quid in his damni⁹ datum factum ve est: siue quid eo nomine aut abest alicui sociozū⁹: aut ad eum peruenit⁹ ex re com- muni. **S**i quid ipsi inter se sine dolo malo pepigerint: id in primis et i cōmuni iudiciū- do et fa. her. iudicio iudex ser- uare⁹ debet. **I**dem.

ad diuisionē. p so- cio intēdit. vt h et J. p so. l. actioe. s. si post. in fi. s. itez p socio actio intē dit vt res nō cōis cōicef. vt. J. p so. l. si qd societate. et vt no. s. ti. i. itē ex diuerso. in fi. Ac. i **J**udiciū. scz directū. vñlevero h; locū qh;: etiā si res nō sit cōis. vt. J. e. si qd putās in prin. r. l. s; post q. r. l. i. summa. q sunt J. **U**el dic qz cessat directū vti- le: si nec ē nec fuit cōis vt h. ceterū si fuit s; nō est: h; lo- cū vñle: si hō fuit r est: r tūc directū.

Nichil autēz emerūt. alo in eunde societate⁹ r est sile p oia isti. de oblig. ex quali Jctū. s. itē si iter. l. **U**idēf. vt. s. titu. i. inter. s. qui familie.

In prouocasset qd si nō apper for- te dirimē. vt. s. de iudi. l. in trib⁹. ac.

In cōi diui- dū. dāni. vt r J. e. r si nō. s. vēr. o **E**o nomie. i. occasiōe cōionis. vt r. s. de noxa. si in re cōmuni.

Sociozū. vt qz ipedit ire cōi. q **P**eruenit. vt qz fruct⁹ ex re cōi pcepit r subaudi- venit in iudiciuz cōmuni diui.

Seruire. vt et. s. ti. i. l. si. vppo- ne exemplū. i. e. l. iudicē. qd intelli- ge nūi sit specialr pactum inhihitū. vt. J. e. l. in hoc iu- diciū. s. si puenit.

Cōi di. iudiciū aliō vti- le: aliud directū.

Liber Decimus.

itē intellige eē seruandū vel ad actionē vel ad exceptio-
nē. nec ei sp̄ agi p̄t quasi fiat incōtinēti eō ip̄o q̄ sit cōio-
ne durate. vñ nō stat pacto si est nudū ad actionē parie-
dā. vt. C. fa. herc. si diuisionē q̄ est cōtra. Accur.

P Er hoc iudiciū directū. nā vtile etiam p̄ incorpali-
bus. vt. J. eo. l. ar-
bor. §. fina.

b hereditatis
i. rez. quarū dñū
habem⁹ ex hēdita-
ria cā: prius nō in-
tētato iudicio fa.
her. fm. Azo. vel
dic hēditatis iō
q̄ ius est et sic p̄
diuiso in eo q̄ ius
possideri nō p̄t. vt
§. de rei ven. l. pō-
po. si ex equis. in
fi. itē q̄ in ea sunt
res quarū dñū
nō hēmus. vt. §.
de pen. herc. z nō
tñ. qd̄ est necesse
f. vt sim⁹ dñi rei di-
uidēde p̄ hoc iudi-
ciū. vt. h. r. p̄. §.
z. §. ti. i. l. iter. l. rñ.
c

Cōdesū. vt et
§. p̄. rñ. dixi nō
et subaudi hic vt
quasi cōe vt quā
emerit a non dño
vel aka competit
actio si nō sint dñi
vt. J. e. l. cōi di. §. §.
hoc em̄ tñ remo-
uetur ne cōpetat
suis h̄zuriēdi so-
lūmō h̄nt fm. Azo.
d

Iterū. scias
i actioe fami. her.
vt. §. titu. l. si filia
§. familie. que est
contra. Accur.
e

Nō veniūt.
sicut nec i fa. her.
vt. §. ti. i. z puto. §.
sed z si dolo.

Simus. z sic
sumus plures.

Iubeamur.
ex scōo decreto.

Non posse.
f. directo s̄z vtili vt
stati dices. J. l. pr.
et sic non ob. §. de
norali. si seruus
cōis. i. fi. q̄ e. p̄ra.

Ed si res.
dñūm eozū
bo. pro s̄ia Joh.

q̄ missus ex scōo
decreto sit dñs si erat prior possessor
dñs. vt dixi plene. §. si ex norali cā. §. l. i. in fine. Ac.

P Er hoc iudiciū corpa-
liū rerū sit diuisio: qua-
si rez dñūm habem⁹ nō etiā
hereditatis. **De** puteo q̄-
ritur: an cōi diuidūdo iudicio
agi possit. Et ait Mela ita de-
mū posse si solum ei⁹ cōe sit.

Hoc iudiciū bone fidei est.
quare si vna res indiuisa reli-
cta sit: valebit vtiq̄z ceterarū
diuisio. et poterit iterum⁹ cōi
di. agi de ea q̄ indiuisa reman-
sit. Sicut aut̄ diuisio ipsi⁹ rel-
vent in cōi diuidūdo iudicio
ita etiā prestatōes ventūt. et
ideo si q̄s impēsas fecerit con-
sequet. S̄z et si nō cū ipso so-
cio agat: s̄z cum herede socij:
Labeo recte estimat impēsas
et fruct⁹ a defuncto p̄ceptos
venire. **Plane** fruct⁹ ante p̄-
cepti q̄z res cōis esset: vel sum-
ptus antea facti: i cōi diuidun-
do iudiciū nō veniūt. **Et** q̄z p̄-
pter scribit Jul. si missi i pos-
sessionē damni infecti simus:
z anteq̄z possidero iubeamur⁹
ego insulas fulsero: sumptum
istum cōi diuidūdo iudicio cō-
sequi me nō posse. **U**lian⁹.

Ed si res nō defendere
tur: z iō iussi sum⁹ a pre-
tore eas edes possidere: et ex
hoc dñūm eozum nanciscere
mur. **B**n. p̄culus cōi diuidun-
do iudicio partē eius impēsa-
me seruaturū esse. **I**lian⁹.

Quis putās sibi cum
iudicio fundum cōem esse
fructus p̄cepit: vel sumptū
fecerit: cum eēt cum alio iudicio
cōis: agi poterit vtili cōi diui-
dūdo iudicio. **Q**uare et si fū-
dum ticius⁹ alienauerit: licet
hic cōmuni diuidūdo iudicio
locus nō sit: quia a cōmuni-

Impense. f. facte postq̄ dñūm sumus nacti. si ve-
ro ante secundū decretum / post primū tamē: z sic post
missionem facte sunt: nō directum s̄z vtile locus habet.
vt. J. de dāno infecto. l. si finita. §. cum alit plures. z. d. l.
§. de norali. si seruus cōmuni. que sunt contra. Ac.

ne discessum est: vtile tamē lo-
cum futurū quod datur de p̄-
stationibus quotiens res cō-
munis esse desijt.

Fruct⁹ veniūt in hoc iudicio
siue imediate p̄cipiantur a
socio siue locent colono noie
cōi. si vero locent noie p̄rio
dñū ad locatē spectabit. ite-
rim bo erit cōmune. **Bar.**

Siuē autem locando fun-
dum cōmuni: siue colendo de
fundo cōmuni quid socius cō-
secutus sit: cōmuni diuidun-
do iudicio tenebitur. **Et** si qui-
dem cōmuni nomine id fecit:
neq̄ dānum neq̄ lucrū senti-
re eum oportet. **S**iuero nō cō-
muni noie: s̄z vt lucres sol⁹ / ma-
gis eē oportet vt dānū ad ip̄-
sum⁹ respiciat. **H**oc aut̄ iō
prestat cōi diuidūdo iudicio:
quia videtur partē suam non
potuisse expedite locare. **L**e-
terū non als cōmuni diuidun-
do iudicio locus erit: vt z pa-
pl. scripsit: nisi id demū gessit
sine quo partē suā recte admi-
nistrare nō potuit. **E**lloquin
si potuit: h̄z neg. ge. actioez ea
q̄z tenet. **S**i qd̄ post acce-
ptū cōi diui. iudiciū fuerit ip̄e
suz. nerua recte existimat etiā
hoc venire. **S**z partū venire
fabri⁹ z cassi⁹ rñdeit. **S**z ac-
cessionē z decessionē hoc iudicio
accipe iudē existimant.

Si q̄s in cōem locum mo-
tū intulerit: an religiosuz fe-
cerit vidēdū est. **E**t sane ius i-
ferendi in sepulchrū vnicuiq̄
in solidum competit. locus au-
tem purū alter nō p̄t facere re-
ligiosum. **T**rebatius autem z
labeo quāq̄z putant non esse
locum religiosuz factū: tamē

Religiosum. nisi vnus socius infratur. vt. J. de re-
ligio. si plures. Accursius.

Siquis pu-
tans. vtili. i.
cum futurū vt innuit
in. h. rñ. hui⁹ legis
m

Judicio. cū
eo cū q̄ reba cōis
erat: vt. h. r. Je. si
q̄s cuz. z. l. in hoc
iudicio. circa pn.
n

Ticius. cuz
quo erat cōis.

Non sit. f. di-
recto. sic. §. eo. l. i.
que est cōtra. z. J.
e. in summa. Ac.

Ad ipsuz. lu-
crū vero cōe sit. vt
insti. de societa. §.
maner. z. C. vdi.
p̄. l. si is q̄z quez.

Judicio. nō
neg. gest. vt. §. fa.
her. l. heredes. §.
nō tñ. §. §. C. de
nego. gest. siue p̄
fratre. in pn. sol.

Vt diximus in. d.
§. non tantum.
z

Expe. lue. vt
z lli. de offi. iudi.
§. q̄ si cōmode.
Accursius.

Nō potuit.
vt. §. de neg. gest.
si cōes. z. l. q̄ alius
na. §. si. nec fami.
herc. vt. §. n. i. l. he-
redes. §. si vnus.

Et partū. vt
et in fami. herc.
vt. §. ti. i. l. partuz.
nam ola veniunt
etiā ex officio post
lit. contest. vt. J. de
edil. edic. ediles

Item sciendus.
v

Accessiones.
id est lucrum.

Decessione.
i. damnum.

In cōem loc-
cū. i. purum.

In sepul-
chrū. cōe: inui-
tis socijs. vñ insti.
de rerum di. §. in
cōmune.

In factu. quis aliquid religionis habet. Agendū. s. vt aut corpus tollatur: aut vt pecium sue partis p̄stetur. nec tamē p̄hibet cōi diui. agit res diuidat & dānum sarrat. vt. de religio. l. q̄. s. an socius. & l. is q̄. q̄ sunt cōtra. Et si ad hoc vt tollat agitur cōi diuidundo: non pu-

to absonum. c. Pro parte. vt. de interroga. ac. nō alienū. s. de dam. infec. l. in stipulatiōe dā. Sol. vt dixim⁹. s. de nego. gest. si cōmunes. Bzo.

d. Me extra: neo creditori.

e. Creditori manebit. in parte q̄ fuit obligantis et p̄ diuisio ad huc. vt. i. quibus mo. pig. vt. hy. so. l. si p̄ferit. s. fi. f. Ad iudicari.

scz vni soli. s. nū. qd si debitor sue rit tota res ad iudicata partes n̄i creditor habebit obligatā. Rñ. vt. q̄m Joh. vt. i. q̄. mo. pig. vt. hy. so. l. si cōferit. s. fi. ar. s. de ac. emp. l. iul. s. idē celsus. g. Integrū maneret. salicet ius creditori.

h. Minotis. s. p̄ciū. Bzo.

i. Partes. s. ei⁹ q̄ obligauit. Bzo.

k. Debere. cō. pensatiōe habita. vt. s. ti. i. meius s. arbiter. Bzo.

l. Eam. s. par. tem. Bzo. & sic dubius euentus.

m. Pignoratitia. s. qz pignori michi sit. id ei agit p̄ qz desinere eē pignori p̄. s. re ad iudicata creditori. Bzo.

n. In partis. s. mee que pignori nō fuit.

o. Manere. nec ob hoc q̄ alteri ad iudicat perit p̄gnus. manere em̄. r. Bzo.

p. Me cōdemnet. compensatione habita. vt. s. titu. i. meius. s. arbiter.

q. Tractauimus. vbi diximus qz nec erit cōs vsufr. vt. s. ti. l. r. p̄to. s. iul. Et sic nō. h. q̄ ura q̄ seruati in ac. fa. her. & in hoc iudicio sunt seruata regult. vt. r. i. eo. l. arbor. in fi. fallit aut̄ in multis. vt. s. eo. l. per hoc. s. i. et. s. hoc iudicif. que sunt contra.

r. Nunciauit. & sic omnibus: quia ipsi rei sit.

s. Si vnus. q̄ post nūciatiōe fecit. Bzo.

t. Dānat. fuisse. s. ad lere: qz qdē eē p̄ si actori pla-

putat in factu agēdū. Si dāni infecti in soliduz p̄ edib⁹ caueris: labeo ait cōi diui. iudiciū tibi non esse. cuz necesse tibi non fuerit in solidū caue- re: s. sufficere pro parte tua. que snia vera est. Si fundus cōis nobis sit: s. pignori datus a me: venit qdēz in cōi diui. iudicio. sed ius pignoris creditori manebit: etiā si ad iudicari fuerit. Nā & si pars socio tradita fuisse: integroz maneret. Arbitrum autē cōi diuidūdo ob hoc mioris par- tē estimare debere: q̄ ex pacto vendere eam rez creditor potest. Idē Julian⁹ scribit si is cū quo seruum cōmunez habebā partē suā pignori michi dederit: et cōi diuidundo agere ceperit: pignoratitia exceptione eū summoueri de- bere. S. si exceptiōe nō fue- ro vsus: officiu iudicis erit vt cū debitor totū hōiem ad iudicauerit: i partis estimatōez eum cōdemnet. manere em̄ integrum ius pignoris. Si ad iudicauerit iudex michi: tā ti dūtaxat me cōdemnet quāto plurt pignus sit q̄ pecu- nia credita: et debitorem a me tubeat liberari. Officio iu-

dicis etiam talis adiudicatio fieri potest: vt alteri fundū: alteri vsufruc. adiudicet. Eadez sunt que i familie herciscūde iudicio tractauimus. Ar- seius ait cū in cōmuni edificio vicinus nūciatit ne quid ope- ris fieret: si vnus ex socijs ex hac causa damnatus fuisset: posse eam penam a socio pro parte seruare. Julianus au- tem recte notat ita demum hoc verum esse: si interfuit e- dium hoc fieri.

Fructus vectigalis venit i hoc iudicio non diuidendus s. adiudicandus. Bar. Idem.

Comuni diuidundo et in vectigali agro. Vectiga- lis ager an regionibus diui- di possit/videndū est. Magis autem d̄z iudex abstinere ab h̄mōi diuisione: alioquin p̄- statio vectigalis cōfundere. Heratius scribit arbitrum si regionibus fundum non ve- ctigalem diuisum duobus ad iudicauerit: posse quasi i duo- bus fundis seruitutem impo- nere. Qui in rē publicianā habent: et commun diuidun- do iudicium possunt exercere Ex quibusdam autem causis

a suo iur: s. quis p parte soluat vel soluere parat sit. si cut in conuentionali pena dicit vbi erat datio in obli- gatione. secus si factū erat diuiduū. vt. de ver. obli. l. stipulationū alie. s. fi. l. eadē. s. l. r. s. ti. i. heredes. s. an ea. ita & in hac legalit dico. pla. dñm dixit sibi p̄iudicasse accipiēdo partē tā in reuocatiōe rei q̄ in pena. Dicat ergo si accipit saluo iure suo vt oiz seruetur opinio. ar. i. qui. mo. pig. vel hy. sol. si debitor. s. in venditiōe. & hoc est ar. ad feudum vt non diuidat inter heredes vasalli.

Non vectigale. secus si vectigalis esset. nō em̄ va- leret diuisio. vt. s. p̄tori. respon.

Ad iudicauerit. qz pot. vt. r. s. ti. i. itē labeo. s. l.

Duob⁹. duo em̄ sunt post diuisione. vt. r. s. cōia p̄- di. l. si quis duas. s. i. r. de le. i. plane. s. fi.

Ex quibusdam autē. melius dixisset enim: vt ita eēt rō precedētū: qz em̄ a non dño. vel dicitur dari hanc

enerit. vt. de no. ope. nū. l. antepe. s. siue. Hoc fieri. l. edificari v̄ refici magis itererat socioz q̄ seruare nūciatiōe. vñ agit. vt. s. de pe. her. vtiles. et sic nō est s. de no. ope. nū. l. de pupillo. s. si pluriū. vbi dī- cit vñ de socijs p̄pter factū alterius dānū non pati.

Comuni. agro. sicut & fa. herc. vt. s. ti. i. item p̄dia. Cōfundere. p̄pter plures p̄- statatiōes qz nō ex- pedit. vt. s. ti. i. l. iij. i. rñ. r. i. de ali. le. l. ij. r. no. h̄ic ar- gumētū optimuz in q̄stīōe tali sab- batina. titius cō- duxit a me p̄diū in emphi. sub an- stio.

Sabbatina. titius cō- duxit a me p̄diū in emphi. sub an- stio. nua p̄sone decef sit duob⁹ relictis h̄fidi⁹. vn⁹ soluit vt soluere parat est partē suā pens- sōis/alter nō: ego dico neminē pos- se soluere partē: si cut tici nō potuit & ita elap̄o trien- niō vtrūqz repelle- re volo ne cōsum- dat p̄statio vecti- galis. vt h. s. illū p̄sidera eē. qz obli- gatio p̄sōnis in vnūquēqz p̄ h̄fidi- taria parte diuidi- tur: s. defunctus ita se liberare nō potuit. vt. i. de s. b. ob. l. i. exccurōib⁹ et. C. de pac. l. pa- cto. s. penā null⁹ eozū eunt: qn s̄ vnūquēqz eoz p̄ pte h̄fidiaria cō- mutat vt. s. cadat

fructus vectigalis venit i hoc iudicio non diuidendus s. adiudicandus. Bar. Idem.

Comuni diuidundo et in vectigali agro. Vectiga- lis ager an regionibus diui- di possit/videndū est. Magis autem d̄z iudex abstinere ab h̄mōi diuisione: alioquin p̄- statio vectigalis cōfundere. Heratius scribit arbitrum si regionibus fundum non ve- ctigalem diuisum duobus ad iudicauerit: posse quasi i duo- bus fundis seruitutem impo- nere. Qui in rē publicianā habent: et commun diuidun- do iudicium possunt exercere Ex quibusdam autem causis

a suo iur: s. quis p parte soluat vel soluere parat sit. si cut in conuentionali pena dicit vbi erat datio in obli- gatione. secus si factū erat diuiduū. vt. de ver. obli. l. stipulationū alie. s. fi. l. eadē. s. l. r. s. ti. i. heredes. s. an ea. ita & in hac legalit dico. pla. dñm dixit sibi p̄iudicasse accipiēdo partē tā in reuocatiōe rei q̄ in pena. Dicat ergo si accipit saluo iure suo vt oiz seruetur opinio. ar. i. qui. mo. pig. vel hy. sol. si debitor. s. in venditiōe. & hoc est ar. ad feudum vt non diuidat inter heredes vasalli.

Non vectigale. secus si vectigalis esset. nō em̄ va- leret diuisio. vt. s. p̄tori. respon.

Ad iudicauerit. qz pot. vt. r. s. ti. i. itē labeo. s. l.

Duob⁹. duo em̄ sunt post diuisione. vt. r. s. cōia p̄- di. l. si quis duas. s. i. r. de le. i. plane. s. fi.

Ex quibusdam autē. melius dixisset enim: vt ita eēt rō precedētū: qz em̄ a non dño. vel dicitur dari hanc

Sabbatina. titius cō- duxit a me p̄diū in emphi. sub an- stio.

fructus vectigalis venit i hoc iudicio non diuidendus s. adiudicandus. Bar. Idem.

Libri Decimus.

actionē. si habeat iure pretorio vtilē rei ven. sed si de iure ciuili habet vtilē rei ven. idē est q̄ h̄z locū h̄ec actio. ⁊ h̄ic dicit quādo a nō dñō soluta est. ⁊ cessat publiciana. quia non est ex iusta causa tradita.

a **Soluti.** ab eo qui nō erat dñs. et t̄sic qui bona fide accepit vsucapit. vt. f. p. suo. l. homi nem. a. 30. ⁊ habet locuz vtilis actio hoc casu.

b **Locū nō habet.** sed quid si sine titu. fuerit duo bo. si. pos. Rñ. nō agunt cōmuni dī. vt. s. fami. hercis. lter coheredes. i. rñ. l. 3. in eo. tit. l. itē p̄dia sit. ar. contra. itē etiā aliud ar. p̄tra. l. ca. l. s. si duo. in si. Sed ibi qualēqualem h̄nt cām illi missi. vel dic ibi nō agūt nisi sc̄bo interposito decreto. vel pro eo q̄ expēdit ante sc̄m decretum agit vtili. vel pro eo quod expēdit post directa. vt. f. de dā. infec. si finita. s. cū autē plures. ⁊ hoc idē probatur. s. eo. l. i. i. rñ. et. l. i. i. i. rñ. et. s. de puteo. posset etiam dici alia ratiōe competere hanc actionē missis i posses. q̄ ius pignoris habent. vt. C. q̄ po. in pig. ha. l. si fund. et. l. si decreto.

c **Judicij hui⁹** vel ē publiciana. vt. s. de publi. l. q̄ etiā. s. interdum. Sed pergit ad vti pos. interdictum. vt. f. vti posside. si duo. 30.

d **Possessor. p̄do.** 30.

e **Interdictū reddi.** inquātū puenit ad violētū. vt. f. de vi ⁊ vi ar. l. i. in p̄n. v̄ h̄z locū p̄uenit ex p̄tia. vt. C. de excep. l. 3. Ac. f.

f **Dicereum possidere.** qui prouocat. 30.

g **De clandestina.** vt de p̄caria superiori casu.

h **Interdictum.** quod vi aut clam. vel vti pos. 30.

i **Dari.** no. duos creditores cōmuni diu. in. agere. sic ⁊. s. fami. hercis. si pignori. 30.

Creditores duo cōi di. age re p̄nt.

l **Dari debet.** vt et. s. de vsufu. l. si cuius rei. s. sed si inter duos. Accur.

l **Legatorum.** s. dari debet.

m **Duo vētres.** forte diuerterat ab vrozē p̄gnāte et aliā duxit. que ex eo similiter concepit. posseas deceffit: ambe mitti debēt in possessionē: vel forte due misse sūt ideo q̄ dubitabatur q̄ legitima esset. Accur.

n **Possidere.** et sc̄bo decreto. vt. f. de dā. infec. si finita. s. iul. feri. Ac.

o **Vendicatio nem.** s. directā. et ideo directū iudicij locū habet. vt. s. eo. sed si res.

p **Agitur.** sine sint locū i vsufu. siue nō: q̄ esse potest. vt. f. de pecu. s. si duo. s. idē. et. s. ti. l. l. ⁊ puto. l. p̄n. ⁊. s. vsufu.

q **Sic poterit.** scilz diuisio fieri. Accur.

r **Sit vsufu.** id est cōmoditas vsufu. ius em̄ durat donec legitimo mō p̄eat. 30.

s **Possideat.** s. alij nō sibi. vt. possideat. i. detineat nec ei naturalē vtilitē h̄nt possessionē. vt. f. de p̄car. l. certe. s. is q̄ rogauit. et sic expones. f. de vsufu. l. videam. s. si possessionem. et facit C. de p̄scrip. xxx. an. l. ij. p̄ hac t̄ntentatiōe tenet rei v̄. vt. s. de rei v̄. l. officij. l. 3. possit dñm in iudicium noscere. vt. C. vbi in rem ac. l. ij.

t **Estimet ps.** si iudex alteri creditori rem adiudicare vult. sic. s. fami. hercis. si pignori. Accur.

v **Debitū offerre.** s. p̄i⁹ ⁊ q̄ postea solutū ē. vt. f. q̄ po. in pig. ha. l. si p̄ior. s. sciēdū. ⁊ de distrac. pig. l. cū postea.

x **Idēq̄.** vt debitor possit luere.

y **Pignoraticia.** i. hypothecaria.

z **Offerat.** vt. f. de pig. ac. l. si creditor qui r̄. Accur.

3 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

4 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

5 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

6 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

7 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

8 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

9 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

10 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

11 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

12 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

13 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

14 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

15 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

16 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

17 **Creditor ei.** q̄ fieri p̄t. vt. C. e. l. si p̄batū. Accur.

a Alterius debitoris. ergo duo qui re cōem habebāt pignori obligauerūt creditouibus suis: forte nō simul.
b Et debitor eius. s. postmodum.
c Solutio eo. s. tantum. Accursius.
d Rei. s. cōmunis tibi et ali.
e Ex empto tenet. vt hic habes. et. J. de ac. no. emp. iul. s. idem celsus.
f In mādato. de mādato da ex. emplū: mandati michi vt re meaz tibi venderē quā cū alio cōem habeo: ante traditio nē tibi factā altā parē psecur⁹ suz totū habes. vt. J. man. si mādauero. S. iulianus. et l. q. negocia. S. ch. heres. vel dic mādasti vt tibi emerē parē cuiusdā rei qd feci: atē tradere alia parē ē ad iudicata michi: cōi diuidido iudicio pelleris quidē totam accipere. Eodem modo in tutore et gestore negotiorū qd emerunt noie pupilli vel dñi partem rei: tū postea totaz optuit eos accipere p hoc iudiciū. nā in totū dñs et pupill⁹ accipere tenent: et hoc subicit ceterisq; huius generis rē. Bul.
g Si nō oēs inter eos. et alios ē inuitos. vt. J. l. an pe. S. si sic emi est et in pluribus heredibus vt. S. u. l. i. u. S. du burandū. et l. arbi trū. sed iter qdā non pōt accipi: nisi p adiudicatōe vni⁹ partis ad alterā. vt. S. u. l. i. heredes. S. si testator. vel nisi ppf psonales pstationes fm quosdā. vt no. in. d. S. dubitandū. Ac.
h Cōdicatio dat. vt r. S. de rei. v. qd de tota. S. icerte.
i Legatū sit. s. vt legatari⁹ cū herede cōi diui. agat: et certe pū def vēdicano in corpali⁹. vt h. r. l. d. pecu. leg. l. si peculū. ij. rñ. p ipa pō vniuersitate peculū legata incerte partis actio ex testam: eto datur. vt. S. si pars heredi. petra. l. i. S. fina. Accursius.

creditor alterius debitoris⁹ et licitando supauerit: et debitor eius⁹ cui res fuerit ad iudicata velit partē suam pred. recuperare soluto eo⁹ qd ipse debuit: elegāter dicū nō esse eum audiendū: nisi et eā partē parat⁹ sit recuperare: quā creditor per adiudicationem emit. Nā et si partē vēdideris rei: et pūsq; tradideris emptori cōi diuidido iudicio p uocatus fueris: alteraq; pars tibi adiudicata sit: sequēter dicū ex empto agi non posse: nisi totā rē suscipe parat⁹ fuerit: q; hec pars beneficio alterius vēditōri accessit. qnimo et ex vēditō posse cōueniri emptorē vt recipiat totum. Solū illud spectandū erit nū forte fraus aliqua vēditōis iter uenerit. S; et si distracta parte cesserit vicr⁹ licitatōe venditor: eque vt precū restituat ex empto tenebit⁹. Hec eadē et in mādato⁹ ceterisq; huius generis iudicijs seruantur.
¶ Anus ex socijs volens viderē pōt alios ad diuisionē etiā iustos puocare. itē ppter dubiū admittit petitio incerta tā in hac actōe q; in reuēdicatōe. h. d. ista lex. Paul.
¶ Si non oēs qui rē cōmunē habēt: sed certi ex his diuidere desiderāt: h⁹ iudiciū inter eos⁹ accipi pōt. Si incertū sit an lex facticia locū habeat inter legata-

k Debet. qd debiti semp est deducēdū. vt. J. d. pecu. s; et si dānū. S. peculū. et l. si noxali. S. qd agit. nisi specia liter corpa peculiararia legarent. vt. J. de pecu. le. l. si pecu l. Deteriore fecerit. vt r. S. de noxa. l. s; (si seruo. et eo noie. B; so. sed an ppter hmoi psonales pstationes possit agi cōi diuidendo. durante cōione: Rñ. sic. vt ar. J. e. l. si. et l. si socius fut. et expresse dñ. J. e. l. in hoc iudiciū. ubi manere rei cōione rē. Ac. m. Vulnerādo vt. J. e. l. itē q; uis. et. S. ad le. aq; i. sed si cōmunem.
n Corruptio. vt et. J. de ter. corrupt. l. si q; fut.
o Excidendo. quo casu etiā interdicitur qd vi aut clam locū habet. vt. J. qd vi aut clam. l. deniq; S. si ex focijs.
p Prestiterit. plus q; sit sui pecuniam.
q Et eius. scz estimatiōis. Ac.
r Partē. s. diuisiō. vel tertiā: vel aliā que contingat socio ex cōmuniōe serui.
s Itē si vnus insolidū. qd fieri pōt: siue de peculio agat: vt h. r. J. de pecu. l. et ancillarū. S. si siue noxali. vt. S. si ex noxa. cau. ag. l. si cū vno. Accur.
t Consequat. qten⁹ apud eū est q; i tantū eū liberare videt. vt. J. de pecul. l. et ancillarū. in fine.
¶ Ed postq; res peculta res. oēs. s. vt ps. vt r. J. e. l. si stichus. vel etiā ipse fuus cui⁹ noie est actū. vt. J. e. in summa. et arg. S. u. l. i. si fu⁹ pignori. et ar. J. m. d. l. r. Partē peculie. pūte. p pte peculij. az. (hoiez. i pñ. y. Si neutri⁹. s. defendētis vel defensi. nā si defendētis culpa interueniat secus est: vt statim dicit. Accur.
z Et eni. bñ dixi postq; insolidū dānat⁹ est: aliud emi esset si dānat⁹ non esset nec defensus: q; tunc liberaf cedēdo partē. vt r. S. si ex noxa. cā aga. l. si cum vno. et de noxa. l. si fuus. vel melius ideo dixi neutri⁹. q; si alte-

rium et heredē: cōi diuidendo agi pōt: aut incerte partis vēdicatio datur⁹. Similiter fit et si peculū legatum⁹ sit: q; inquantū res peculiares dimi nuerint: id quod domino debetur⁹ incertum est. Venit in cōmuni diuidendo iudiciū etiā si quis rem cōmunē deteriorē fecerit⁹: forte seruū vulnerando⁹ aut animum ei⁹ corrupendo⁹: aut arbores ex fundo excidēdo⁹. Si cōmunis serui gratia noie plus pstitierit⁹ locus: estimabitur fuus: et eius⁹ partē⁹ consequetur. Itē si vn⁹ insolidū de peculio cōuentus et dānatus sit: est cum socio cōi diuidendo actio: vt partem peculij consequatur⁹. Africanus
¶ Ed postq; socius serui cōmunis nomie de peculio insolidum dānatus est: si apud sociū res peculiares⁹ intercidant: nichilominus vti le erit iudicium cōi diuidido ad recuperandam partem pecunie⁹. Alioquin iniquum fore vt tota ea res ad damnum eius qui iudiciū acceperit pti neat: cum vtriusq; domini periculū in rebus peculiaribus esse debeat. Nam et eum qui mandato domini defensionē serui suscepit: omne quod bona fide prestiterit seruatorū: q; uis peculū postea intercederit. Hoc ita si neutri⁹ culpa interuenit. Et enim⁹ do-

vt r. J. e. l. si stichus. vel etiā ipse fuus cui⁹ noie est actū. vt. J. e. in summa. et arg. S. u. l. i. si fu⁹ pignori. et ar. J. m. d. l. r. Partē peculie. pūte. p pte peculij. az. (hoiez. i pñ. y. Si neutri⁹. s. defendētis vel defensi. nā si defendētis culpa interueniat secus est: vt statim dicit. Accur.
z Et eni. bñ dixi postq; insolidū dānat⁹ est: aliud emi esset si dānat⁹ non esset nec defensus: q; tunc liberaf cedēdo partē. vt r. S. si ex noxa. cā aga. l. si cum vno. et de noxa. l. si fuus. vel melius ideo dixi neutri⁹. q; si alte-

rius tñ puta defendenti interueniat culpa: vt qz dñs
defensus maluit cedere rebus peculiaribus q̄ defendi
repellit defendens. Bzo. Idē si nō fuit paratus culpa tñ
defendētis perierit. ecōtra si defensus tñ fuit i culpa:
nō releuat. vt. 3. de nego. ges. siue hereditaria. si autem
vterq; p̄p̄faret:

et sic neuter age-
ret. vt. 3. de cōpen.
si ambo. 2. 3. d. 3. b.
obli. si seruum. 5.
sequitur.

Ag. re inte-
gra. 2. se p̄ cura-
tozē defendit. vt
proxi. dixit.

Item quis
admittit. vt 2.
3. e. l. 2. si non om-
nes. 5. venit.

Si vsus tñ:
nō vsufructus.
d. Neq; veni-
re. i. v̄di. vt isti.
de vsu 2. ha. 5. 4. et
q̄ de locatōe di-
cit itellige. f. sepa-
rati. n. a. se. vt. 3. d.
vsu 2. ha. l. 4. i. fi. 2.
l. cetera. Accur.

Nō vt. sed
frui. 2. h. 2. q̄ si 2. 2.
f. frui. vt. 3. d.
vsu. qz qui p̄cio.
g. Necessitatē.

qz alit diuidi non
pōt sicut ex neces-
sitate fit qñq; v̄-
ditio vsufruc. vt
3. de iure do. l. si
vsufr. ea autē q̄
sūt ex necessitate
curāda siue emē-
danda sunt. vt in
aut. qui. mo. na.
effi. sui. circa p̄n.
ibi non enim 2. 2.
fm Bzo. Melius
p̄o notabis: si di-
keris necessitatez
non habere legē.
vt dixi. 3. de offi.
cōsu. l. i.

Et de euicti-
one. vt. 3. titu. l. i.
heredes. 5. penul.
et. C. com. vtriusq; iudi. l. si fratres.

Item summa. vtile. nō directū. vt. 3. e. l. i. q̄ est cōtra.
h. Rō habebit. sic q̄ p̄ p̄stantio nō p̄sonalibus
agit. 3. res desierit esse. vt. h. 2. 3. ti. l. i. sed 2. eius. Accur.

Sedes. mittere. vt. scalas vel tigna. Bzo.
m. Aut interdicto. aut pro ex. ideo em̄ agit hoc
interdicto: quia nō pateris me vti libere re cōmuni: vt
3. de vi 2. vi arma. l. vim facit. Sed quid est quod dicitur
prohibendi ius esse socio. vt. j. eo. l. fabinus. que est

minū cū quo de peculio agit
si paratus sit rebus peculiari-
bus petitori cedere ex cā au-
diendū putauit: scz si sine do-
lo malo 2. frustratiōe id faciat.

Delictū defuncti si purga-
tur p̄ actionē descendētē ex
delicto non nocet hereditibus
scz si purgatur p̄ actionē de-
scendentem ex contractu vel
quasi. b. d. 3. P. aul.

Item quis legis aq̄lie
actio in heredē non cō-
petat: tñ hoc iudicio heres so-
ciū prestat si qd defunct⁹ in re
cōi admittit: quo nomine leg⁹
a q̄lie actio nascit. Si vsus
tñ noster sit: qui neq; venire
neq; locari pōt: que admodū
diuisio fieri pōt in cōi diuidū-
do iudicio videamus: sed pre-
tor interueniet 2. rem emēda-
bit: vt si iudex alteri vsum ad
iudicauerit: nō videat alter q̄
mercedē accepit non vti: q̄ si
plus faciat q̄ videtur frui: qz
hoc propter necessitatē fit.

In cōi diuidendo iudicio
iusto precio rē estimare d̄z iu-
dex: 2. de euictione: quoq; ca-
uendum erit.

Item summa admonendi
sumus qz si post inter-
tū rei cōis is cui aliqd ex cōto
ne p̄stari oportet eo noie age-
re velit: cōi diuidūdo iudiciū
vtilē datur. veluti si actor im-
p̄sas aliquas in rem cōem fe-
cerit. siue socius eius aliqd ex
ea re lucratur ē: veluti operas

cōtra. Solu. illud verū est cū incidimus in cōmuniōē:
alioquin si ad aliq̄ vsum rem cōem que serimus ve-
luti parietē: vt in eo vterq; nostrū immittere: quis nō di-
cet legē inter nos habitā seruari debere: 2. cōi diui. age-
re posse: vt michi immittere liceat: cum ob hoc solū q̄seri-
mus vt eo vtere-
mur fm. 2. arg.
3. de vsufruc. l. ar-
boribus. 5. nanius
Bzo. Itē est 2. tra-
3. de ser. vrb. pre-
dio. l. parietē. vbi
phibet quicqd h̄
pmittit. Sol. fm
quosdā hic vole-
bat demoliri vel
reficere in eo in q̄
erat cōis vtilitas
ibi nō. vt. 3. p. loc.
l. cū duob⁹. 5. hic
mela. vel hic con-
uētū erat vt vni-
cuiq; liceret imit-
tere: ibi non. p̄e-
terea 2. ibi iure ser-
uitutis contendē-
bat sibi illa licere
q̄ non pōt vt ibi
dicit: hic iure so-
cietatis. Accur.

Sedes cōmunes sint
aut paries cōis sit: et
eū reficere vel demoliri: vel i-
eum mittere: qd opus sit: cōi
diuidendo iudicio erit agen-
dum: aut interdico: vt i pos-
sidentis ex perlemur. Idem.

In iudiciū cōi diuiden-
do oēs res: ventūt nisi
quid fuerit ex cōi cōsensu ex-
ceptū nominatim: ne veniat.
2. quis fecit i fundo que
scit cōem cum aliquo que
gnoscit venit i hoc iudicio: 3.
q̄ q̄s facit i fundo que scit p-
p̄tū qui vere cōis est nō venit
in hoc iudicio: 3. possessori re-
tētio dabit que etiā ad singu-
larē successorē trāsibit. 3. q̄
quis facit in fundo que putat
cōem cum eo cū quo nō est ve-
nit i hoc iudicio. Bar. P. au.

In hoc iudiciū hoc re-
nit qd cōi nomine actū
est: aut agi debuit: ab eo qui
scit se sociū habere. Impen-
dia autē que dū propriū meū
fundum existimo fecit: que scz
si vindicare fundi pars p̄ ex-
ceptionem doli mali retinere
possem: an etiam si cōmuni di-
uidūdo iudicio meū agetur:
equitate ipsius iudiciū retine-
re possim considerandus est.
2. quidem magis puto. qz
bone fidei iudicium est com-
muni diuidūdo: sed hoc ita si
meū agetur. Ceterū si partē

In iudiciū
res. corpora
les. 2. dic que p̄nt
clandi sub peniti-
one actotis.
o. Nominatim.
an idē in vniuer-
sali iudicio. f. fa.
hercif. 2. p̄. h̄. 2.
vt aliquid excipi
possit: qd videt vt
3. fa. hercif. l. fun-
dus cōis. 2. 3. de
iudi. l. solem. ac.

In hoc iudiciū
tres cas-
sus p̄cedit hec
lex. nam aut scio
cū quo rem cōem
habeo in quā im-
pendo et cōi noie
impēdo. vt in p̄n.
l. aut nescio: sed
credo meam pro-
p̄tiam vt vsq; il-
luc que cum ita 2. 2. aut scio cum alio cōmuniem sed ne-
scio cum quo: vt abinde: licet et postea reassumat me-
diam partem: at cum 2. 2.
q. Debuit. vt vti seruitutibus ne perdatur. vt. 3. fa-
mil. hercif. l. heredes. 5. item culpe.
r. Socium. f. aliquem certum.
f. Magis puto. q̄ i rei v̄di. vt. f. possim retinere cū
illud stricti iuris: hoc bone fidei sit: vt hic, et insinu. de
actio. 5. actionum.

Necessi-
tas non
habet
legem.

An retinere. s. si pueniat rei v. vel cōi di. pidiulfo.
Retentionem. vt. i. de act. emp. idemp. §. 1.
Retineantur. vt. i. manda. idemp. §. 1.
Que cum ita sint. mutat casum qñ sciebā esse cum alio cōem: sed errabam in psona socij: vt patet infra ita
 tim diuersum zē.
 i. i. eo. si quis cū. in prin. Alij dicit q loquitur quando impēdi sciens cū titio rē esse cōmunē. Sed pma verior est. z dic q cū ita sint. s. similes rei v. z cōi diuidū. s. quosdā. Vel dic q hec priuatio sit ad superiora: verior ē: q: datur retentio quando noluit ali quē michi obligare. igit multomais actio vbi voluit ali quē obligare michi.
Utile. immo directū. vt. §. e. si quis pu. in pn. s. dicitur. l. i. efficax. Vel dic q hic alie nauera pē meaz anteq̄ intendere hoc iudiciū. vt in ea. l. si quis pu. i. rñ. sed prima verior: q: et hic dicit manēre rei cōmunionē.
Diuersum. redit ad superiora. Accur.
Retentionē habeo. non actionē. vt. i. §. doli ex cep. l. paul. et. i. de cōdi. inde. sim area. i. si. que est cōtra. m. vt ibi diximus.
Uolui. hec nō videt bona ratio: q: heres sepe hēdo defactū neminē sibi obligare intēdit: z tamē agi si appeat eū postea nō esse hē redē. vt. §. de reli. at si q. §. si quis. z. l. si possessor. q̄ sunt §. So. ibi spāle.
At cum puto. redit ad tertium. Accur.
Menū. gratia similitudinis hoc ponit.
Alterius esse. vt. §. de nego. gest. item si cū. in ff.
Proposito. s. det actio cōi di. vt. §. e. si quis cū. in pn.

meam alienauero: nō erit vn-
 de retinere possim. sed is qui
 a me emerit an retinere^o pos-
 sit videndū est. Nā z si vendi
 caref ab eo pars impendioꝝ
 nomine que ego fecissem: ita
 vt ego poterit ipse retētionē^o
 facere. Et verū est vt z in hac
 specie expense retineantur.
Que cū ita sint^o rectissime di-
 citur etiā impendioꝝ nomine
 vtile^o iudiciū dari debere mi-
 chi in focium etiā manēre rei
 cōione. Diuersum^o est em̄ cū
 quasi in rem meā impendoꝝ
 sit aliena aut cōis: hoc em̄ ca-
 su vbi quasi in rem meam im-
 pēdo: rñ retentionē habeo^o.
 quia neminē michi obligare
 volui^o. At cū puto^o rem ritij
 esse que sit meū^o: aut esse mi-
 chi cōem cū alio q̄ est: id ago
 vt alium michi obligē. z sicut
 negotioꝝ gestioꝝ actio datur
 aduersus eum cuius negocia
 curauit cū putare alteri^o esse:
 ita z in pposito^o. igit z si alie
 nauero prediū^o q: in ea causa
 fuerit vt michi actio dari de-
 beret: dāda michi erit (vt Iu-
 lia. quoq; scribit) negotioꝝ
 gestioꝝ actio^o.

Pactū ne ppetuo diuidatur non valet. h. d.
Si conueniat ne oīno diuisio fiat: h̄mōi pactū nullas vires h̄re manifestū est. Sin autē vt ita certū tēpus qd̄ er̄ ip-
 sius rei q̄titati pdest: valet^o.
Quis excipitēdi trāsit cōtra singularē successorē. Barto.
Si inter focios cōuenisset ne intra certū tēpus societatis

Predium. i. partem meam predij. Accur.
Negotioꝝ gestioꝝ actio. cū potuit expediri p parte. vel dic dāda erit cōi diui. actio. vt. §. si quis pu. ij. rñ. vt daretur in predicto casu nego. gesto.
Valeat. sic z cōditio legato iposita mulieri ne discer-

diuideret: quin vēdere liceat
 et qui tali cōuentione tenetur
 nō est dubium. q̄re emptor qz
 cōt diuidido agēdo eadē ex-
 ceptione sūmouebit q̄ auctoꝝ
 ei^o sūmouet^o. **S**i paciscat
 soci^o ne parte suā petat^o: effe-
 ctus tollitur societatis. **I**dem.
Socius serui cōis non
 dēnatus sit: aget cōi diuidun-
 doꝝ anteq̄ prestet aliqd̄. Nā
 z si noxali iudicio cū vno ac rñ
 sit^o: statim aget cū socio vt ei
 pars^o traderetur cautioibus
 interpositis: vt si nō dederit^o
 reddat. **I**dem.

Am socij diuidit socie-
 tate: de eo qd̄ sub con-
 ditione debetur^o cautiones in-
 teruenire solent. **M**odest.

Ut coheredes habet si
 fundū pignori datum
 a testatore suo cōparauerit a
 creditore: nō debet a cohere-
 dibus iudicio communi^o diui-
 dendo conueniri.

Sentētia debet esse cōfor-
 mis libello: als iudex non in-
 tromittit se de his que ex na-
 tura actionis nō veniunt. **B**.

Fundus **I**abole.
Hereditarij fundo nō
 hereditario p̄tat: arbit̄ dispo-
 nere non pōt. qz vltra id qd̄ in
 iudiciū deductū est: excedere
 potestas iudicis nō potest^o.

Quod vna elementatione
 cōtinetur si solo coheret dicit
 cōmune pro parte diuisa qua
 diuiditur solum: sed a solo se-
 paratū dicitur p indiuiso es-
 se cōmune. h. d. **B**ar. **P**aul.

Siquatitior. z. i. de pigno. act. debitor. z de i die adiec.
 l. q̄ si vno §. si. Sed aliud in fideiussore. vt. i. de distrac.
 pigno. l. fideiussor. que est argu. contra. Accur.
Fund^o. nō pōt. vt. i. §. excep rei iudi. l. si ex testa-
 mēto. in si. et facit. §. ritu. l. l. itē labeo §. si. Accur.
 pp ij

dat a liberis non
 valet: s. ad tps i-
 postea valet. vt. i.
 de p̄di. z demō. s. z
 si hoc §. si. s. z et in
 cōditioe libere ipo-
 sita ne nubat dis-
 stringitur. vt. i. q̄
 et a qui. l. penul.
 q̄ sūmouet^o.
 vt. i. p. soc. l. idēq;
 §. fina.
Petat. forte
 animo donandi.
Effectu. nō
 ipō sitre. q: durat
 actio sed repelut
 exceptionē. Accur.
Soci^o. con-
 uenit. s. pe-
 culio. Accur.
Et anteq̄ p̄-
 stet. qz illō videt
 abesse in q̄ vt sol-
 ueret ē obligat^o.
 vt. §. de nego. ge.
 si q̄s mādato. Et
 facit. §. e. l. z si nō
 §. fina. Accur.
Actū sit. ita
 qz sit lis p̄ter. vñ i
 totū necesse h̄z de
 fendere. vt. §. de
 noxa. l. si suus cō-
 munis. et. §. si ex
 noxa. cā ag. si cū
 vno ex. z fac. §. ti-
 tu. i. heredes §. si
 vnus.
Pars. alteri
 us nō cōuēti quā
 habet in seruo.
Dederit. scz
 noxe. Accur.
Am socij. de
 bef. ab eis.
 vel ecōtra. vt. i. p.
 soc. l. omne es. et
 l. seq. Accur.
Ut cohere-
 des. cōi di.
 valet ep̄tio rōne
 aliaz partiū non
 sue. vt. i. de le. ij. l.

Arbor que in cōfinio fundo. s. vtriq.
b **U**riusq. vt. s. de acq. ren. re. do. l. p. regio
 ne. et habes. s. pro socio. l. si.
c **E**ruta. vento. **d** **S**uccisa. ferro.
e **P**ro indiuiso. p. ea pte quā quisq. pu. habebat.
f **R**ursus. i.

Arbor q̄ i cōfinio nata
 est. itē lapis q̄ p vtrun
 q̄ fundū extēdit. q̄ dū cohe-
 ret fundo. ex regione cuiusq̄
 finium vtriusq̄ sunt. nec in
 cōi diuidundo iudiciū veniūt
 Sed cū aut lapis exēpt. aut
 arbor eruta. vel succisa. est
 cois pro indiuiso. fiet. et vēiet
 i cōi diui. iudiciū. Nā qd̄ erat
 finitis partibus. rursus. con-
 fundit. Quare sicut duabus
 massis duoz dñoz conflatis
 tota massa cois est. et si aliqd̄
 ex prima specie separatuz ma-
 neat. ita arbor et lapis sepa-
 ratus a fundo confundit ius
 domini.

**Illud quod est cōe qd̄ nō
 pōt diuidi nec licitari sine p-
 prio in hoc iudicium non ve-
 nit. h. d. B.**

**De vestibulo. cōi binaruz
 edii. arbiter cōi diuidundo i
 uito vtrolibet. dari nō debet.
 quia qui de vestibulo liceri
 cogit. necesse h̄z interdū tota
 rum edium precium facere. si
 al̄s aditum non habeat.**

**Pro iure incorpali diuidē
 do vel pro eo qd̄ sit circa illd̄
 hoc iudicium locum nō habet
 h. d. B. rto.**

**Si p eundē locuz via no-
 bis debeatur. z in eū locum a
 nobis impensa facta. sit. duri**

vestibulo. alij dicunt q̄ nō venit separatiz. sed in solidū
 seq̄ret virāq. pte. venit tñ vna cōi p̄dio. si p̄diū ip̄m cōe
 ex q̄ debet fuit. diuidit. vbi aut p̄diū dominās esset cōe
 vna cōi eo posset feruit. ad iudicari. s. nō diuidi. Secti-
 dū exēplū est qd̄ fuit. est separata a fundo cuiusq̄ p

us. att. p̄dpo. cōi diuidūdo.
 vel p socio agi posse. que em̄
 cōio iuris separatim. intelli-
 gi p̄t. s. negocloz. gel. agēdū

**Cura incorpalia nō veniūt
 in iudicio cōi diuidundo. nisi
 sint accessoria rei corpalis p
 indiuiso cōmuni. h. d. B.**

**Iudex cōi diuidūdo. item
 familie heriscūde de seruo q̄
 in fuga ē tubere d̄z liceri eos
 inter quos iudex ē. z tunc euz
 adiudicare penes quē licita-
 tio. remā sit. Nec erit pericu-
 lū. ne ex senatus cōsulto. p̄ca
 legis fauie cōmittat.**

**Alq̄
 rū. iter in iudiciū cōi diuidū.
 nō venire labeo ait. Nā aut ip̄
 sius fundi est. z ideo i iudiciū
 nō venit. aut separatiz a fun-
 do. diuisū tñ aut mēfura. aut
 temporibz. Sed possunt. tu-
 ra interdū separata a fundo d̄i
 et nec mensura nec tp̄ibz diui-
 fa. veluti cū is cuius fuerunt
 plures heredes reliqt̄.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

Vestibulo
 quid
 sit.

postea. nō em̄po
 nit. vt d̄notet pri-
 mā et secundā cō
 fationem.

g **M**aneat. in
 massa. q̄ discerni
 potest de meo ar-
 gento. Accur.

De vestibulo
 lo. vestibuluz est
 locus q̄ dā an̄ ho-
 stia vtriusq̄ do-
 mas p que aditū
 habebat. z tecto
 coopert. erat vt
 vestimento regi-
 tur homo.

**Ediū. nō ha-
 bētibz nobis cō
 mune edem. s. al-
 tero alteram. Ac-
 k**

Utrolibet.
 distributue acci-
 pe. i. hoc. v. illo in
 uito. s. s. n. i. l.
 arbitriū. s. i. s. i. e.
 l. p. e. i. s. i. s. o. h. s. p. e.
 ciale in tali vesti-
 bulo iō ne res nō
 cōis veniet diui-
 denda. et ita incō-
 ueniens sequere
 tur. vt h̄ subiicit.

**Facta sit. ab
 vno. B. z.**

**Duri. i. du-
 re. nā dixit hoc s. z
 dure dixit. z iō h̄
 statim corrigitur
 n**

Separatim
 id est si ius ipsuz
 separatū a corpe
 inspicias: quod
 ius est cōe. nichil
 inuenis in eo impensum: sed i corpus qd̄ qd̄ nō ē cōe.
 vt. s. si ser. ven. l. loci. in prin. quare nec agit cōi diui. vt
 er. s. vsuf. quē ad. ca. l. aspe. nulla ergo quo ad tales i-
 pensas intelligi huius iuris cōmuniō. Accur.

Licitatio. i. qui vicit.
**Senatus cōsulto. de quo d̄r. C. ad. le. fami. in fuga.
 et. s. de contrahen. emp. quod sepe. s. si quis.**

**Aquay iter. i. ipse locus p que aqua ducit. Et dic
 q̄ regulā ponit: quā duobz approbat exēplis. p̄mo
 q̄ qn̄ fuitus debetur a p̄dio cōi p̄dijs singuloz eoz. s.
 d̄e: quo casu est ius siue seruitus ipsi. fundi. s. cuius li-
 bet cui debet. et iō nō veniet in hoc iudiciū: qz oportet
 q̄ etiā p̄dia singuloz qd̄ seruitus debet venient in di-
 uisione: qd̄ est absurdū: vt in vestibulo d̄r. s. ea. l. s. de**

vestibulo. alij dicunt q̄ nō venit separatiz. sed in solidū
 seq̄ret virāq. pte. venit tñ vna cōi p̄dio. si p̄diū ip̄m cōe
 ex q̄ debet fuit. diuidit. vbi aut p̄diū dominās esset cōe
 vna cōi eo posset feruit. ad iudicari. s. nō diuidi. Secti-
 dū exēplū est qd̄ fuit. est separata a fundo cuiusq̄ p

us. att. p̄dpo. cōi diuidūdo.
 vel p socio agi posse. que em̄
 cōio iuris separatim. intelli-
 gi p̄t. s. negocloz. gel. agēdū

**Cura incorpalia nō veniūt
 in iudicio cōi diuidundo. nisi
 sint accessoria rei corpalis p
 indiuiso cōmuni. h. d. B.**

**Iudex cōi diuidūdo. item
 familie heriscūde de seruo q̄
 in fuga ē tubere d̄z liceri eos
 inter quos iudex ē. z tunc euz
 adiudicare penes quē licita-
 tio. remā sit. Nec erit pericu-
 lū. ne ex senatus cōsulto. p̄ca
 legis fauie cōmittat.**

**Alq̄
 rū. iter in iudiciū cōi diuidū.
 nō venire labeo ait. Nā aut ip̄
 sius fundi est. z ideo i iudiciū
 nō venit. aut separatiz a fun-
 do. diuisū tñ aut mēfura. aut
 temporibz. Sed possunt. tu-
 ra interdū separata a fundo d̄i
 et nec mensura nec tp̄ibz diui-
 fa. veluti cū is cuius fuerunt
 plures heredes reliqt̄.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

**Ad
 cū accidit cōfentaneum est et
 ea in arbitrio fa. herc. ventre.
 nec videri inq̄t p̄dio. q̄re m-
 nus. in cōmuni diuidundo q̄
 in fami. heriscū. iudicium
 veniat. Igitur in huiusmodi
 speciebus etiam in commu-
 ni diuidundo iudicium venit.
 vt prefata tura aut mensura.
 aut tēporibus diuidantur.**

profētur secundū casuz qn̄ a p̄dijs vicini feruit. debet
 p̄dio duoz qd̄ est diuisum. s. nō aq̄. v. nō diuisum. Ac.
 t. s. fuerunt. s. iura p̄dijs dominantis. Accur.

**Reliquit. qui p̄dijs diuiserunt cui debetur serui-
 tus. pōt etiam esse et alio modo: vt qn̄ ab initio fundis
 plurium conceditur aqueductus ex p̄edio vnus. vt
 s. de aqua quoti. et est. lucio.**

**Ad
 mius. nā que valēt in iudicio fami. her. z i hoc
 iudicio regulariter. vt. s. eo. si d̄s putās. s. officio. l. si. s.
 y**

**Diuidātur. in vtroz casu fm̄ quosdam. hoc ē s.
 ue ex cōmuni p̄edio eoz d̄e. siue ex p̄edio vicini serui-
 tus debetur p̄dijs duozum. Tu dic fm̄ B. z. tantuz
 in secundo. propter rationem quam dixi exemplo ve-
 stibuli. Accur. s. l. s.**

**Ad
 mius. nā que valēt in iudicio fami. her. z i hoc
 iudicio regulariter. vt. s. eo. si d̄s putās. s. officio. l. si. s.
 y**

**Diuidātur. in vtroz casu fm̄ quosdam. hoc ē s.
 ue ex cōmuni p̄edio eoz d̄e. siue ex p̄edio vicini serui-
 tus debetur p̄dijs duozum. Tu dic fm̄ B. z. tantuz
 in secundo. propter rationem quam dixi exemplo ve-
 stibuli. Accur. s. l. s.**

**Ad
 mius. nā que valēt in iudicio fami. her. z i hoc
 iudicio regulariter. vt. s. eo. si d̄s putās. s. officio. l. si. s.
 y**

**Diuidātur. in vtroz casu fm̄ quosdam. hoc ē s.
 ue ex cōmuni p̄edio eoz d̄e. siue ex p̄edio vicini serui-
 tus debetur p̄dijs duozum. Tu dic fm̄ B. z. tantuz
 in secundo. propter rationem quam dixi exemplo ve-
 stibuli. Accur. s. l. s.**

**Ad
 mius. nā que valēt in iudicio fami. her. z i hoc
 iudicio regulariter. vt. s. eo. si d̄s putās. s. officio. l. si. s.
 y**

**Diuidātur. in vtroz casu fm̄ quosdam. hoc ē s.
 ue ex cōmuni p̄edio eoz d̄e. siue ex p̄edio vicini serui-
 tus debetur p̄dijs duozum. Tu dic fm̄ B. z. tantuz
 in secundo. propter rationem quam dixi exemplo ve-
 stibuli. Accur. s. l. s.**

**Ad
 mius. nā que valēt in iudicio fami. her. z i hoc
 iudicio regulariter. vt. s. eo. si d̄s putās. s. officio. l. si. s.
 y**

**Diuidātur. in vtroz casu fm̄ quosdam. hoc ē s.
 ue ex cōmuni p̄edio eoz d̄e. siue ex p̄edio vicini serui-
 tus debetur p̄dijs duozum. Tu dic fm̄ B. z. tantuz
 in secundo. propter rationem quam dixi exemplo ve-
 stibuli. Accur. s. l. s.**

**Ad
 mius. nā que valēt in iudicio fami. her. z i hoc
 iudicio regulariter. vt. s. eo. si d̄s putās. s. officio. l. si. s.
 y**

**Diuidātur. in vtroz casu fm̄ quosdam. hoc ē s.
 ue ex cōmuni p̄edio eoz d̄e. siue ex p̄edio vicini serui-
 tus debetur p̄dijs duozum. Tu dic fm̄ B. z. tantuz
 in secundo. propter rationem quam dixi exemplo ve-
 stibuli. Accur. s. l. s.**

Sis est quo, motu iudicis, et si iniuste forte, si tunc ipse iudex teneat isti vocato, vt. l. de iniur. l. nec magistratib. r. l. de peri. r. como. rei. v. l. e. u. q. Et sic no. q. si propter tuam cotumaciam damnum sentio: q. michi generis. vt. l. loca. si merces. s. culpe.

Iudic. olb. sic. p. soc. l. actione. s. labeo. c. Valuerint. vt ar. l. de re iudi. si couenerit. Sed qd si duo volentes remanere l. coi. p. uocauerit tertius? videt q non pnt. vt ar. s. de pcur. licz. s. si plures. r. s. ti. l. l. in hoc iudicio. s. dicit qd pnt fieri vt hic: est ter no nil nocet. Ac.

S meo r vicini? in area coi: vt in si. huius legis. Accur. e. Repetitur. scy. act. neg. ge. cu no feci animo donandi s. repetendi. s. 30.

S puenit. an ex coducto. l. loc. r. pdu. l. et hec distictio. s. cu fund. s. Sol. vt ibi.

S Non interces sit. l. nulla certe. vt. l. d. doh. itervi. r. vt. l. si vir vxor. h. Actione. pre scripti. s. bis ex co tractu innotato. non ait loc. vt. l. depo. l. i. s. l. quis suu. s. z. none fuit pactu nudu: r. h. imo h tradidit su du eodem socio: vt sic alternis annis r. z. et sic rei traditione vestitu.

Ammunis dnoz. vt pentionem de domo alterius.

Conquisq. vt. l. s. acq. re. do. seruis coi. Ac.

Actione. l. in factum. vt. r. s. de (alie. in. l. si.

S Stichus.

Quod in re comuni culpa vnus sit a magistratu venit i hoc iudicio comuni diuidundo. h. d. Barto. D. o. p.

Sis cu quo fundu comunē habebas ad editum no respodit: r ob id motu iudicis villa diruta est/aut arbusta succisa sunt: prestabitur tibi detrimētū iudicio coi culpa socij admittus ē: eo iudicio cotinetur. Alpia.

Iudicē in pdijs diuidendis qd omnibus? ut lissimū est: vel qd maluerint? litigatores exeq couenit. D. o. p.

S meo r vicini? nomie parietē edificē: vel repetiturus? ab eo pro parte impēfas: vel donationis gratia coi. s. fiet paries. Alpia.

S couenerit inter te et sociū tuum: vt alternis annis fruct? perciperet: et non pariat te soci? tui anni fruct? percipere: videndū est an ex co ducto? sit actio: an pro coi diuidūdo. Eadē qstio est r si soci? qui couenerat vt alternis annis frueret pec? admittit: r fecit vt futuri anni fruct? qd sociū percipere oportuit corrumperent. Et puto mag? coi di. iudiciū qd ex pducto locū habere. Que em locatio est cū merces no intercessit? aut certe actionem? incerti ciuilem reddendam. Iulia.

Ammunis suus si ex re alteri? dnoz? acqsiert: nichilominus cōe id erit. sed is ex cui? re acqsiertū fuerit coi diui. iudicio eā summā percipere pot. qz bone fidet couenit vt vnusqz? precipuū habeat quod ex re eius seruis acqsiert.

Titulus de alienatione in

magis. protin? hoc dice? of occasioe remota. Jo. r facit

Ammunis. illi? apud quē erat. (s. e. l. postq.

Recuperare. facit. l. de act. emp. l. pe.

Ecōi seruo. cā. f. cū querit de facto serui. vt. C. de

Qst. l. l. interrogari. r. l. hoc qd. r. l. si. sic r. l. ad s. l. l. i.

Cū agere tecū coi diui. vel lem partē tuā titlo tradidisti mutādū iudicij cā: teneris michi pretoria actioe? eo q fecis ses ne tecum coi diui. ageres.

S Stichus coi. s. Idē. suus meus r tuus habuerit pāphilū vicariū aureo rti decē: r meū actū de peculio fuerit: cōdēnatusq. r. p. s. t. tero: qz postea pāphil? decesserit: nichilominus actioe coi diui. vel p socio qnz psta re debebis. qz te hoc ere alieno liberauit. Longe magis? cōsequar si stich? post mortē pāphili aliu vicariū acqsiert.

Ammunis Alphe. suus cū apd alterū esset crus fregit in ope: qrebat an alter dñs qd cū eo penes quē fuisset ageret? Rñ. si qd culpa illius? mag? qd casu res coi. s. dāni cepisset: p arbitruz cōmuni diuidundo posse recuperare.

De coi seruo vnus ex socijs qstionē habere: ni si coi. s. negocij cā? iure no pnt.

Ante factū melior est cōditio phibētis. h. d. r ad hoc al legatur ista lex q quoties cōcurrūt due s. tures partis potentie tm iuris habet vna ad resistendū quātum altera ad obtinendū. Bal. P. apinia.

Sabin? ait in re coi ne minē dnoz? iure facere quicqz iuto altero posse. Unde manifestum est prohibēdius esse. In re enim pari potiorē esse causam phibētis cōstat. Sed r si in re cōmuni phiberi socius a socio ne quid faciat potest: vt tamen factuz opus tollat/ cogi non potest: si cū phibere poterat/ hoc

in pñ. r. s. ti. i. his cōsequēter. in s. i. rñ. Accur.

Sabin? phi bēdi ius est. per pretorē. vel p actionē coi diui. nō ait p no. ope. nū. vt. l. s. no. ope. nun. l. in prouinciali. s. i.

Constat. no. regulā quam habes. s. de ser. vib. p. d. l. parietem. q fallit quoties nō interest socij non fieri. vt patet. s. s. ser. vt. p. d. l. quidā hyberus. s. parietē. et. l. fistulā. in pñ. r. s. i. r. s. h. et. s. h. q sunt contra. Itē fallit qñ ob hoc ipm vt op? fiat: est in coi que sita. s. eo. si edes. r. l. p. soc. cū duobus. s. item mela q est ptra. Itē fallit qñ reficā edifi cū. vt. l. de dā. in fec. si edib. r. l. in reficēdo. r. C. de edi. puua. s. vt pponis. et. l. p. soc. cū duobus. s. idem rñ. Item fallit fa noze religiois: vt si ibi sepeliri velit socius. vt. l. de religio. l. vel q. r. l. si plures. et. l. sūt pstone. Itē fallit qñ donator cū donatario rē hz cōmunē. vt. C. s. do na. l. sancimus. s. ne ait. que est s. restat ergo hec regula qñ incidunt in cōionem vel ex pposito sunt: sed in alium ysum q ad quē quesserit trahere vult socius: vel faciēdo vt destrūdo: vel cō mutando. s. z. qd

Conditio. phibētis in re pari nō semper melior est.

pp iij

a Est autē psonalis. est enim ex quasi contractu: scilicet actio cōt. diu. nā cōstat eā non esse ex maleficio vel quasi: sed nec ex contractu. ergo ex q̄si contractu. vt in h. de ob. que ex q̄si contractu. in pun. et sic est psonalis: vt in h. de actio. §. i. est tamē in rē scripta q̄ possessore co-

Actioes psonales in rē scripte plures sunt.

mitatur. vt. §. i. l. i. §. si. Et sic sunt quedā alie psonales in rem in scripte: vt interdictū qd̄ vi aut clam. vt. §. qd̄ vi aut clā. l. i. semp. r. l. cōpetit. §. si. et de lterdic. l. i. §. pe. Itē et in actione qd̄ met. cau. vt l. i. de ac. §. p̄terea. et. §. qd̄ me. cau. l. me. tū. §. cum autem. Sic est etiā si agatur ideo q̄ factū est in loco publico. vt. §. ne quid l. lo. pu. l. i. §. ante. pe. r. §. de no. ope. nun. l. si. r. §. de aq. plu. ar. is cum q̄. Item interdictū quōtū lega. vt. §. quo. lega. l. i. §. il. lud. Itē sic est in actioe de tigno in iuncto. Itē et in norali actioe. vt l. si. v. noxa. §. om. nis. Itē quedam sunt psonales interdicta: r̄ in dan tur successori rei. vt. §. de in. actio. q̄. pri. l. i. de §. hoc in terdictum. et. §. si. q̄. r. l. apparet. r. §. de aqua quori. l. i. §. au. p̄or. r. §. si fer. v̄di. l. i. §. au. §. r. l. i. §.

b Acturus. non ergo eodē libello sunt proponende. vt. §. eo. iul. §. si. r. §. i. n. u. l. i. in pun.

c Pignoratitia. adiectiue ponitur hec dictio pignoratitia ad illud substantiuū seruiana. si em̄ de vera pignoratitia intelligeres illa debitorū dat: r̄ est psonalis. vt. C. de dista. pig. l. si. hic ergo p̄ ea q̄ dat. p̄ reb. colo. b.

d Interdictur. lterdicto de p̄ario. Ac. (ni ponit. e. Uēdicare. vt. §. de opti. le. l. si tibi. §. si. Accur.

e Uēdicare. vt. §. de opti. le. l. si tibi. §. si. Accur. §. Ex presentibus. id est nisi sint presentes. Accur.

f Non recognoscit. vt eius argumenta dicat. §. Recensione. i. nominatione. interest enim eius ex causa p̄bab. l. i. sibi exhiberi. vt. §. i. l. §. si mecum. in si. a. l. s. enim non ageretur. vt. §. eo. l. pe. que est contra.

g Facta. ab actioe post exhibitionē anteq̄ agat.

h Si quis extra. i. p̄ter heredem. nam heres bene

habet hanc actionem. vt. §. que ad. te. ape. l. §. r. i. §. m. Interdicta. vtile. f. et directum de tabu. exhi. vt. §. de tabu. exhi. §. l. i. §. solent. r. §. condēnatio. Accur. n. Interest. ex alijs causis nō p̄dictis: vt si actionem qd̄ me. cā quis forte intēret non d̄no: vel si possessor bo-

ne fides lterdictū v̄tobi intendat / nō dico vti possi. est enim illud ad imobilia t̄m def. vt. §. vti possi. l. i. in pun. r. §. i. non igitur agit in eo ad exhibē. vt. C. q̄n et q̄. quar. ps. l. §. §. i. licet quis dam hic de eo po nant exemplum. o. Summatim. qd̄ fiet si solū iurauit actor sua i. tereffe: statim effi exhibebit ea. vt. §. e. l. thesaurus. et C. de fi. l. i. §. i. Et no. de summa Cogni- ria cognitione eā tio sum habere locum in maria l actione ad exhi. multis Item in eo q̄ ne. locū h̄. gatur sibi vel pa- ter: r̄ de alendis eis q̄ritur. vt. §. libe. agno. l. si q̄ a li. §. si vel parēs Itē in possessioe carboniana dan- da: qua summa- tim querit sit fili- us vel nō. vt. §. de carbo. edic. l. i. §. cause. in fi. Itē et in ea. que petit se nomie ventris i possessionē mit- ti: fuerit v̄or vel nurus vel nō. vt. §. de ven. in pos.

i Interesse qd̄ nō est causa- tū ex rationabili cā nō dicit i- teresse. h. d. p̄cor. j. e. l. pe. bal.

k Si mecum fuerit actū ad exhibendū: ego ob hoc q̄ cō- uentus sum actione ad exhibendū agere nō possum: q̄- uts videatur interesse mea: ob hoc q̄ teneor ad restituendū / sed hoc non sufficit: alioquin et qui dolo fecit quomin⁹ pos- sideret poterit ad exhibendū agere: cum neq̄ v̄dicaturus sit: neq̄ interdicturus. Et fur vel raptor poterit ad exhibē- dum agere: quod nequaq̄

mit. l. i. §. si ea. Itē in cautione p̄ legato dando p̄standa an calūniose legatarius petat. vt. §. vt in pos. lega. l. si is a quo. §. i. Itē in cautione duple sit p̄standa vel non. vt. §. §. pre. stipu. l. i. §. si. Itē an res in qua fit executio sit de bonis cōdēnati: cū inde referatur questio. vt. §. de re iudi. a diuo pio. §. si sup. rebus. Item an sit in pos. m̄itē dus actor post lit. contesta. vt. C. vbi in rem act. l. §. in fi. Item an actio de testamento cause liberali sit p̄po- nenda. vt. §. de peti. heredi. l. si quis li. §. plane. Item et §. de app. re. l. i. Item in l. aq̄. vt. §. ad le. aq̄. l. in le ge. Regulariter autem cōtra: quia semper plenarie est cognoscendum. vt. C. de iudi. l. iudices. que est contra. Solū illud regulariter: p̄dicta autē specialia.

l Ad restituendum. q̄ culpa possidere desit. Ac. q̄ Quod nequaq̄. nemo enim ex sua i. p̄probitate con- sequitur actionem. vt. §. de fur. l. itaq̄. Accur.

Improbitas ne mini d̄ opitula ri.

a **C** Si teneri. sicut dixim⁹ teneri horrei pductorē. vt dic iulia. scribit teneri pductorē horrei: sicut q̄ rex tene ref. r. c. azo. r. dic teneri dño. ppterias: qui dicit sua interesse rē exhiberi: vel puncta ibi scribit. Accur.

b **C** In possessione. vt r. creditor et legatarius.

c **C** Oporteat exhibere. snia lara p eo qui actōem ad exhi. intendit d **C** Priorē qui dē. i. creditorē vel legatariū. vt l. ordi. dine littere patet s. iulia.

e **C** Actor. i. debitor. azo. r. facti. l. e. l. iulia. s. p̄tū. r. l. e. l. s. itē cell⁹.

f **C** Is autē. i. creditor. idē in legatario dico. sed fru ctuari⁹ ab his dif fer: qz naturales hz possessionem quā nō hz credi tor. sed tñ in pos sessione est p̄n q̄ dam. vt l. de acq. ren. pos. l. i. i. s. fi. g **C** habeat. sic scz oporteat exhibere.

Credi tor pos ses. na turales nō hz.

h **C** Teneri. vt r. l. de act. emp. fun di. s. si ruta. et ēt er vendito. vt. C. de ac. emp. l. ij.

i **C** possideat. vt teneatur. Ac.

k **C** Cōsequi vt tollas. lz eni vide as stercus: nō tñ sufficit. qz reividē de t̄gēde r. dedu cēde facere debz possessor p̄tatem vt l. de lib. ho. ex hi. qd lex s. exhibere. r. s. e. l. s. idē iulia. cū reus in possessione nichil velit d̄dicere acto ri. nec etiā de fa cto d̄dicat. sic l. e. signu. s. itē muni cipes. r. s. si quis r. s. idē scribit. et s. ibidem. et. l. si ad exhibendum.

l **C** Non posse scz te tollere pro pte vt libereris me inuito. vt. l. de ad. mi. tu. l. cū q̄rif. azo. r. l. de dam. infec. l. p̄tor. s. pe. m **C** Et de p̄terito. vt l. de dā. infec. l. hoc apl⁹. s. nera tius. r. l. de incen. l. ratis. et hoc ideo qz rē q̄ petitur ex

C Nota q̄ restitutio quā fa cit usufructuarius colonus priuat dominum possessione h. v. Bar.

C Julian⁹ autē ita scri. ad ex hibendū actione eū teneri⁹: q̄ rerum vel legatorū seruando rū cā in possessione sit: sed r eū q̄ usufruct⁹ noie rē teneat: q̄uis nec hic vtqz possideat. Idem iulianus q̄rit: quaten⁹ hos oporteat exhibere. Et ait priorē quidē sic: vt actor⁹ possessionē habeat: is autē cū quo agit rē seruāde cā sit in possessione. Eū vero q̄ v̄s fructū habeat: sic vt actor rē possideat. is p̄o cū q̄ agef v̄tatur fruaf. **C** Idē iulian⁹ scri bit emptorē q̄ ruta celsa nō re stituit: ad exhibendū teneri⁹ in quātū in litē iurauero: s; et ibi adlectit: si emptor possideat: vel dolo malo fecit q̄min⁹ possideat.

C Nota q̄ sicut alibi nō ad mittitur particularis solutio: ita hic non admittitur parti cularis receptio inuito reo. h. v. Bal.

C Item celsus scribit. sterc⁹ qd in areā meā cōgessisti: per ad exhibendum actionē pos se te consequi vt tollas: sic tñ vt totum tollas. cetex als non posse. S; r si ratis dela ta sit vi fluminis in agrū alit⁹ posse eū cōuenire ad exhibē dū Herattus scribit. Unde q̄ rit nerattus vtrū de futuro dū taxat dāno: an r d̄ p̄terito dño agrī cauēdū sit. r ait ēt d̄ p̄terito caueri oportere. sed et si de ruina aliqd in tuā are

hibenda tenet. alioquin si nō detinet nō posset postulas re sicut l. p̄p̄satiōib⁹ q̄nqz euenit. vt. l. de p̄pen. si cū filio n **C** Se exhibiturū. vt in l. de officio iudicis. s. i. et in actione in rē idem. vt. s. de rei ven. finat. s. si per filiu; sec⁹ factiōe depositi vbi d̄positari⁹ nllū trahit cōmodū et sic nullum dā = nū. vt. l. de positi. l. si sine dolo. Ac.

C Item si q̄s facultatē restituēdi nō ha beat: licet possideat tñ ad ex hibendū nō tenebit. vtputa si in fuga seruus sit. Ad hoc plane solū tenebit vt caueat se exhibiturū si in p̄tātē etus puenit. S; r si non sit in fu ga: p̄miseris autē ei vbi velit morari: idē erit dicendū. aut si p̄egre ad te miss⁹ sit: vel in p̄ dijs tuis agat: ad hoc solū te neberis vt caueas.

C Quando prius debet agi ad re motionem obstaculi s̄ vlti rius p̄cedat. h. v. Bal. Pau.

C Emma inclusa auro a lieno/vel sigillū cādelas bio vendicari nō potest: s; vt excludatur ad exhibendū agi p̄t. aliter atqz in tigno⁹ intū cto edibus: de quo nec ad ex hibendum agi potest. quia lex. r. ij. tab. solui veteret: sed actione de tigno iniuncto ex eadē lege in duplum agitur.

C Igni appel. Aplā. latione oēm materiaz in lege. r. ij. tabularum accipi mus: vt quibusdā recte vide tur. sed si rotam meam tuove hiculo aptauer: teneberis ad exhibendum. et ita pomponi us scribit. q̄uis eam ciuiliter non possideam. Idem est r si armario vel nauī tabu lam meam: vel ansam ciphō iniunxeris: vel emblemata phiale: vel purpuraz vestimē to intexeris: vel brachiū sta tue coadunaueris.

C Emma inclu sa. bona fide azo.

C Non p̄t. si querat quid alte ri cedat. distigue quid cuius ornā di causa ponitur vt. l. de aur. r. arg. leg. r si non sint. s. perueniamus q̄ si nō apparet: tunc vtrūqz possi detur a suo dño: et etiam vscapi tur si nondū est vscaptum. vt l. de vscu. l. reruz mixtura. s. qd s. q **C** In tigno. qd nec possideri d̄f. vt l. de acqui. pos. l. q̄ vniuersas. in pun.

C Veteret. ne vrbz deformetur vt. l. d̄ no. ope. nū ci. l. p̄tor. s. hoc interdicit. r. l. ne quid in loco pu bli. l. ij. s. si q̄s ne minē. et in l. de re. diui. s. appel latione. nisi mala fide sit iniunctum vt. s. de rei v̄. l. i rem. s. signū. q̄ est p̄tra. Accur.

C Igni. non possideam scz ego iniunctos vt. l. de acqui. pos ses. l. qui vniuersas. in p̄n. r. s. de rei ven. l. in rem. s. si. et sic est hic mutatio persona rū. et bene p̄ditur hic dictio q̄uis. si autē directe po nas q̄ h possidat p̄or dñs planū s.

C Emblemata. ornamenta sunt tri. vi. et ole. l. i. ij. s. i. **C** Coadunaueris. hec cosa sit p̄a si agat ad exhiben dū: si sunt adiuncta p̄ applūbaturā. sec⁹ si p̄ ferrumina =

Liber Decimus.

tionem: tunc et dat actio factu vt. de rei ve. l. i. rē s. a. Cōstat. vt. de acqui. pos. l. h. (ut si quecūq. b. Cōspib. q. varia sunt. vt. s. qd cuius. ym. l. i. pñ. c. Cōdenari. sic in actione in rē. vt. s. de rei ve. sin au tē. s. possidere. et in peti hēf. vt. s. de pe. hē. itē vidē dū. s. si qd cū. Idem in act. de pecu. vt. J. de pecu. l. q̄stū in pñ. idē in actio ne depositi. vt. J. dpo. l. i. s. inde ne rati. sed et si post sniam absoluto: riā cepit posside: re tenei nō oppo sita exceptiōe rei iu. vt. J. b. exce. rei iu. si qd ad exhi. et J. rē ra. hā. pcura tor ad exhi. in pñ. d. Absoluit. sic et maritus absol uit publicata do te in totū vel pro gre vt in ea. f. pte reddere nō tenea tur. vt. J. solu. ma. si constante. s. si. et sic ex supueniē ti casu sit absolu: tio. vt. J. solu. ma. si mulier. et J. d. cō di. fur. si seruus. s. et si lite. e. Quāuis. correctiue et ad uersatiue legi p̄t distinctiōe iustū i: iustiq; iurij habi ta. vt. no. s. de rei ven. itē si verbe: ratū. s. si. et J. e. de eo. s. si post. f. Ibidē. s. vt sufficere de vno tpe. vt. C. de in li tē iuran. l. i. et s. si quis can. l. q. aūt. s. si. et J. de fur. in ter oēs. in pñ. et J. de ser. cor. l. doli. s. si. que sunt J. solu. in p̄sualib⁹ q̄ nō sunt scripte in rē satis est: vel p̄mo tpe vel se: cūdo interest vt l. p̄rarijs: in alijs J. vt hic. sed qua re hic et in p̄cedē tib⁹. s. sit mēto de restitutiōe rei i actione ad exhi. Rñ. vt dixi. s. e. l. celsus. s. itē cels⁹. qz in possēsiōe nō restitit J. ad exhibēdū. ex eadez causa. idē si ex alia. vt. s. l. p̄i. s. idem scribit.

Nota qd libellus p̄t dari contra cōitatē sicut cōtra sin: gularem personam. Bal.

Item municipes ad exhi bēdū conueniri p̄nt: q̄a facul: tas est restituēdi. Nā et possi dere et vsucapere eos posse p̄stat. Jdē et i collegijs cete: risq; corp̄ib⁹ dicendū erit.

In reo sufficit qd sit i casu p̄denatiōis tpe snie. s. i actore requirit qd hēat i duob⁹ t̄pib⁹ tpe lit⁹ p̄est. et tpe snie. Bal.

Si quis nō possideat litis cōtēstate tpe postea aut ante sniam possidere cepit: oportet re dici putam⁹ debere cōdē: nari nisi restituat. **S**i qd cū iudicij accepti tpe posside ret postea aut sine dolo malo possidere desierit: absolut⁹ eū oportet. q̄uis sit inquit pō: po. qd ei imputerit: cur non statim restituit: sed passus est secum litē contestari. Jdem scribit si quis litis contestate tpe possederit: deinde desierit possidere: mox cepit siue ex eadem causa siue ex alia: con demnari eum oportere nisi re stituat. Jbidē nō male pom po. subiungit et⁹ qui ad exhi: bendū egit vtroq; tpe inter: fuisse oportere et restituit: hoc est: et quo lis p̄estatur: et q̄ sit p̄denatio. Et ita labeoni plz.

Possessio supueniēs here di parit cōdēnationē ex istan tia cepta cū defuncto. b. I. ul.

Si ad exhibēdū actū est cū eo qd neq; posside bat: neq; dolo malo fecerat quominus possideret: deinde eo defuncto hēres eius possi

deret rem: exhibere eaz cogē dus erit. Nā si funduz vel ho minē pettero: et hēres ex ea: dem cā⁹ possidere cepit: re stituere cogitur. **A**plia.

Illianus scribit: si quis hōiem quē possidebat occiderit: siue ad alium trās tulerit possessionem: siue ita rem corripit ne haberi pos: sit: ad exhibēdū tenebit⁹. q̄a dolo fecit quominus posside: ret. **P**roinde et si vinū vel oleū vel quid aliud effuderit vel cōregerit: ad exhibēdū tenebit⁹. **G**lans ex arboze tua in fundum meum decidit ego eā imisso pecore depasco qua actione possum teneri. **P**ompontius scribit cōpetere actionē ad exhibēdū: si dolo malo pecus immisi vt glādez comederet: nā et si glās extra ret nec patiar⁹ me tollere: ad exhibēdū teneberis: quē ad modū si materiā meā delatā in agrum suū qd auferre non patere⁹: et placet nobis pō: poni snia: siue glans extet si: ue cōsumpta sit. **S**z si extet etiā iterdicto de glande legē da vt michi tertio quoz die glādis legende facultas es: set vti potero si damni ifecti cauero.

Forma ē qd dat esse rei: et cō mutata forma substāciali res nō dī eadez s; diuersa. Bal.

Si qd rem fecerit ad aliu puenire: videtur do. ma. fecit se quominus possideat si mō hoc dolose fecerit. **S**z et si qd rem deteriorē exhibuerit: eā ad exhibēdū eū teneri sibi

Sed id est in factum nomine exhibitiōis. **C**et distin: gue an sit forma mutata: vt tunc detur vt hic. an non et tunc non detur: vt hic in iur. et J. e. si quis. sed detur in factum. vt in l. contraria.

Forma ē qd dat esse rei: et cō mutata forma substāciali res nō dī eadez s; diuersa. Bal. **S**i qd rem fecerit ad aliu puenire: videtur do. ma. fecit se quominus possideat si mō hoc dolose fecerit. **S**z et si qd rem deteriorē exhibuerit: eā ad exhibēdū eū teneri sibi

Sed id est in factum nomine exhibitiōis. **C**et distin: gue an sit forma mutata: vt tunc detur vt hic. an non et tunc non detur: vt hic in iur. et J. e. si quis. sed detur in factum. vt in l. contraria.

h. Cogitur. ex eadē instantia. secus si causa non sit inchoata. vt. J. eo. de eo. s. si. Accur. **I**llianus scri. als̄ incipit lex iul. als̄ si qd hominem **I**tem **T**enebit. vt. et ar. s. de rei ve. sin au. s. s. et 10 q. et. C. eo. l. ad exhi. sed contra J. eo. cū seru⁹. s. s. ubi a ser uo. hic a dho siue possessore ipso est dolo admittus. **A**d exhiben dū tenebit. vt. l. q̄ est imationē offe: rat delato iureu rando in litē vt i p̄dicto casu. vt. J. de in litē iuran. l. i. act. s. i. **N**ec paria: ris. mutat perso: nas. **A**zo. **N**on patere tur. vt. et s. e. cels⁹. s. sed et si ratis. et hoc vt pōponi⁹ o. **C**ōsumpta sit. f. dolo. als̄ si sine dolo ageret i factū subsidiaria le. aqul. vt. J. de p̄ scrip. ver. qui ser: uandā. s. si. **T**ertio. sic ergo durat hoc in terdictū tm̄ tri: duū a die qua ce cidit glans. qd est mirabile. **E**d dic̄ deo d. c. i. pro: poni iura tridū: qz vix quis retar dat vltra collecti onē fruct⁹ sui: vt qz conuertunt in terrā vltra dictū tps: non qd nō sit natura hui⁹ m̄ dī cti vt p̄petuo da: ret: si tm̄ fructus duraret. vt. J. de act. et ob. l. in hoz: notarijs. **E**t ap: pellatiōe glandis oēs accipe fruct⁹ vt. J. de glā. l. e. l. i. **A**d exhibē: dū. imo in factuz vt. C. e. l. exhibi: tiōis. q̄ est J. sol. ubi non erat domi nus: hic sic. vel h̄ datur ad exhibē: dū: id est in factum nomine exhibitiōis. **C**et distin: gue an sit forma mutata: vt tunc detur vt hic. an non et tunc non detur: vt hic in iur. et J. e. si quis. sed detur in factum. vt in l. contraria.

Substantia. vt. de aur. et argen. leg. l. scia. et id
no liberat. vt. 2. §. de alie. iudi. mu. cau. fac. et hoc edicto
in pn. et dic qd substantia appellat statū: s; in topica ari-
sto. ponit pro mēto sub suo genere posito in specie vel
diuisione: que ydea grece dicitur fm Azo.

Si tibi decē
in spē non in gñe
als qd. l. dē de vē
dicatione locum
habere nō possit
c. Decē. l. eo-
rūdem.

Ususfructus
verus non qua-
si. vt. §. de vsufr.
l. nūmismatum.

Pendēte cō
ditōe. pmi legati
f. Tenen. si ex
titit cōditio r fini
tus sit vsufructus.

Supsederit
vt. l. ad. l. fal. dolo
r. l. de tribu. qd in
herede. §. ij. quaz
cautionē erigere.
hic potuit et obu-
it. vt. §. de vsufr.
ea. re. hoc senat?
-si pecunie. vel
verius de illa qd ē
§. vsufu. que ad.
ca. l. i.

Nō possit.
q; forte cōsumpti
sunt a fructuario

Necessaria.
tñ agere possit.

Ignarus. f.
heres.

Reciperetur
sic et restituere dē
qui sic restituit vt
eadē cā fuet acto-
ri. vt. l. de ver. sig.
l. restituere.

Habēs. scz
actor p actionem
ad exhibēdū. vt r
§. eo. l. ij.

Possit exed
id est cōfēd qd de
bet p actionē i re
vel p aliā quā p-
cedit hec actio ad
exhibēdū. a hoc
dico actione quā
intēdit scilicet pn
cipali in nullo ca-
su lesa. f. p vsucapione vel alio mō: vt statū subicit. p in-
o. Intentionē. f. rei ven. vt pnde sit r nūc cū (de r. c.
rei vē. intendit ac si tēderet eo die quo actio ad exhibē-
dū fuit. pposita. s; nūqd ad hoc pr cogi vt reddat rē
ac si vsucapta nō esset. vt. §. de rei ven. si post. qd ē 2. solu.

nus ait. S; hoc vltiq; vez est
si dolo malo i altud corp⁹ res
sit trāslata: veluti si ex ciphō
massa facta sit. qd p em massa
exhibeat ad exhibēdū tenebi-
tur: nā mutata forma ppe ite-
rimi substantiaz⁹ rei Marcel.
scrib. Si tibi⁹ decē nūmisma-
ta sint sub cōditione legata et
michi eoz decē⁹ vsufructus⁹
pure. deinde hīs pendēte cō-
ditione⁹ nō exacta cautōe de-
cē fructuario soluerit: ad exhi-
bendū eū actōe teneri⁹ qd de-
cem fructuario soluerit: quasi
dolo fecerit quomin⁹ posside-
ret. dolo⁹ autez in eo est qd cau-
tionem erigere supersederit⁹
a fructuario: effectūq; est vt
legatū tuū putem⁹ euanesce-
re: cū tā nūmos vendicare nō
possis⁹. Ita demū aut locum
hēbit ad exhibēdū actio: si
pditio extiterit legati. potuisti
tñ tibi prospicere stipulatiōe
legator⁹: et si pperisti nō erit
tibi necessaria⁹ ad exhibēdū
actio. Si tamen ignarus⁹ le-
gati tui a fructuario satis nō
eregerit: dicit Marcel. cessa-
re ad exhibēdū actionē. f. qd
null⁹ dolus est: succurrendū
tñ legatario in factū aduers⁹
fructuariū actōe ait. **Q**uā-
tū aut ad hāc actionē attinet
exhibere est in eadē cā p stare
i qua fuit cū iudiciū accipere
tur: vt quis copiā rei hīs^m
possit⁹ exequi actione qd de-
stinavit. r in nullo casu quam
intendit lesa: pnis nō de resti-
tuēdo: s; de exhibēdo agatur
prouide si post litē cōtestatā

hic non fuit ppetuata rei ven. q; nō fuit. pposita. s; nō
ne interrupta actōe ad exhibēdū: et in re actio interrupta
vt. vt. C. de an. excep. l. si. qd ē 2. sol. pr dicit qd h loqf i
vsuc. r. trēnū. qd nō infrūpū lit. pte. s; sec⁹ i pscriptōe re
rū imob. l. i. nā vna re penta intrupta 2 pscriptio i oib⁹

vsucapū exhibeat: nō videt
exhibuisse: cū petitor intētio-
nē⁹ suā pdiderit. et iō absol-
ui eū nō oportere: nisi parat⁹
sit repetita die intentionē su-
scipere: ita vt fructus⁹ fm le-
gē estimēt. Quia tñ cā peti-
tori in hac actione restituit⁹:
Sabin⁹ putauit ptū quoq; re-
stituendū: siue pignās fue-
rit⁹ mulier/ siue postea pcepe-
rit: quā suam r pōponi⁹ pro-
bat. **P**retea vtilitates si q
amisse sunt ob hoc qd nō exhi-
beret vel tardi⁹ qdē exhibere
tur: estimandē a iudice sunt.
Et ideo neratius ait vtilitatē
actoris venire in estimatiōe
nō qd ea res sit: que vtilitas
inquit interdum maioris erit
q; res erit.

Critā et qui nō est in mora
labitur termin⁹. tñ ille p quez
labitur tenet ad infesse. Bal.

S optione⁹ Pau.
intra certū tps data iu-
diciū extractuz⁹ est: in id tēp⁹
quo frustra⁹ exhiberet vtili-
tas petitoris cōseruet. **Q** si
per hīdē non steterit quom-
nus exhiberet tpe iudicij acci-
piendū: ab soluedus est heres

Sed et si here-
ditas amissa sit ob hoc
qd feruus nō exhibeat⁹: eq; si-
mū est estimari officio iudicij
damnum hereditatis⁹.

Cho. qd ille tenet ad ipēsas
cur⁹ gñā celebrat actus. Bal.

Quo autem loco exhiberi
rem oporteat: vel culus sum-
ptibus: videamus. et La. ait
ibi exhibēdū: vbi fuerit cū lis

Extractum. i. pductum est.
Frustra. iā elapso tpe a testatore statuto r p doluz

Sed et si hereditas exhibetur. q; est (heredis.
seruum iussit legatarius adire. Accur.

Pfidat. vt l. i. ad. l. aq. §. ill. s; 2. §. d. re. i. l. h. vt

fm dkdā Tu die
fm Jo. idē i vtrif
q; nā aut qd agit
vna via adūcit
cā n: r tunc i alia
nō interrūpit: vt
hic. aus non adū-
cit: et tunc sic vt
ibi. r sic hō iter-
rūpū. Alij hō di-
cunt qd interrū-
pt. ar. d. l. si. r. §. d.
iudi. l. solemus.

Fructus. in
rei ven. sequenti.
vel etiā in actōe
ad exhibēdū. cuz
possessor nō inten-
dit suā. vt. §. e. l. ij.
q; merces. §. idē
celsius scribit ster-
cus. et sic intelli-
git. l. pri. rñ.

Restituitur
scz eadē oino: vt
tñ hābeat actor
q; hāberet exhi-
bita re a pncipio
et nichil amplius
vt hic. r. l. pri. r.
insti. de offi. iu. §.
si ad exhibēdū
et. l. i. cer. pe. l. cū
fundus. Accur.
r. f. fuerit. tpe lī
tis cōtesta. in hac
actione.

Estimandē.
hoc si erat male
fi. pos. cū em bōe
fi. pos. excuset a
rei interitu: mul-
to magis ab ac-
cessoris. vt. §. de
pet. here. illud.

Res sit. scz
res penta exhibe-
ri sit. f. tñ cū hoc
nō intēderē vt. d.
-sitē cell⁹ scribit
stercus. Ac.

S optione. f.
data legata-
rio vel alij.

Liber Decimus

a Et impeditis actoris. qz pro sua utilitate hoc fit. vt ar. J. man. l. idē. §. idē labeo. r. J. depo. l. si in aſſa. §. i. et. J. iōmo. l. vt certo. §. ſumptus.

b Plane paſcere. donec perducit ad locū vbi erat tēpore cōteſtatiōis. vt h. r. §. de rei v. l. res. l. ſi aut ad locū

litis petereſ ad-
duci: etiā cibaria
tunc actor agno-
ſcit. vt. §. de rei v. l. niſi. alioquin ni-
chil ibi excipiet ni-
ſi r. r. hoc ſm qd
dā. Alij dicunt q
illa prepoſitio ex-
tra poſita in. l. p-
dicta ſi res. poni-
tur icluſiue r po-
nitur ppter. q. d.
que cibaria etiāz
actor agnoſcat. r
ſm eos nichil ex-
cipit ibi aduerbi-
um niſi. Sed hoc
eſt contra mentē
hui⁹ legis: quia
hic cibaria in iun-
git poſſeſſori ne-
dū ſi reo detur: ſz
etiā ſi actori de-
tur electio. tu dic-
ſz azo. cibaria p-
tinere ad poſſeſ-
ſorē: vt hic dīſtin-
guit r ibi idē eſt i-
telligendū: qd au-
tē ibi excipit niſi:
non eſt ita intelli-
gēdū qd qñ actor
malit ibi vbi iun-
dicat reſtitui: ſu-
ſtineat cibaria: ſz
iudex dat reo ele-
ctionē de loco vbi
erat res vel loco
litiz vt dictū erat:
actorē nō p trad-
cēte: alioquin. l. ſi
non eligit: actori
dabit electio et ei
canebit: vt tñ poſ-
ſeſſor ſemp cum
huius. l. diſtictio
ne ſumpt⁹ agno-
ſcat. vel vt ibi.

c Optere. etiā
cū perducitur ad
locū vbi erat tēpore
litiz cōteſt. alioqn
nullū eſſet ſpāle
ſz quodā. tu dic
ad locū litiz.

d Officium. i. officiales iudicantis.

e Agnoſcere. qz ibidē erat tēpore litiz cōteſt. azo.

f Paſcit. i. ſicut aſs erat ſolitus paſcere. Jz.

cōteſtare: et periculo r impē-
diſ actor⁹ pferēdā: pducēdā
ve eo loci vbi actū ſit. **P**la-
ne paſcere⁹ ſeruū/veſtire cu-
rare poſſeſſorē oportere⁹ alt.
Ego aut arbitror iterdū etiā
hoc actorē agnoſcere oportere:
ſi forte ipſe ſeruus ex optis
ſuis vlt artificio ſuo ſolebat ſe
exhibere: nūc ſo cogit vacare.
Proinde ſi apud officiū fue-
rit depoſit⁹ exhibēdus: ciba-
ria debet agnoſcere⁹ qd ex-
hiberi deſiderauit: ſi nō ſole-
bat poſſeſſor ſuū paſcere. nā
ſi ſolebat ſicuti paſcit⁹: ita et
cibaria pōt nō recuſare. In-
dū tñ eo loco⁹ exhibere dz ſu-
tis ſumptib⁹: ſi forte ppones
data opa eum in locū abdītū
res pſuſſe: vt actori incōmo-
dior eēt exhibitio. Nā in hūc
caſum ſumptib⁹ ſuis r piculo
debet exhibere⁹ in eū locū
vbi agit: ne et calliditas ſua
pſit. **S**i d phib⁹ reb⁹ qd cō-
ueniat: r litiz pteſtare tpe oēs
poſſedit: lz poſtea qdā deſie-
rit ſine dolo malo poſſidē: dā
nā dū niſi exhibeat eas qd pōt.

De eo exhibē: Paul-
do⁹ que qd i libertatē
vēdicare velit: huic actioni lo-
cus eēt pōt. r ſi iuſta. ea actio
ne tenet ſi facultatē rei exhi-

Ad. q. i. actu te. (bōde hz.
rabili abſolutoria lata in pu-
mo nō parit exceptōes i ſcō-
dū modo pbe q act⁹ nō pſu-
mitur iterat⁹. de hoc no. j. de
iuretu. l. eū q. §. in populis r
iſte tex. ſp allegat p doc. bal.

Sepi⁹ ad exhibēdū agē-
tū ſi ex eadē cā agat obſtatu-
rā exceptionē Jul. ait. Nouā

S Et loco. id eſt vbi agitur.

Debebit exhibere. vt r. §. de rei v. l. ſo male fidel-
r. J. de le. l. cū res. §. ſz ſalubri. r. l. cū ſuus. r. l. apud iuli.

l Calliditas. vt r. §. ſi quis cau. ſi duo. in prin. et de
dolo. l. i. r. J. pro ſoc. l. verū. §. rēpus.

De eo exhibēdo. ſ. ſilio
vel liberto. nā ſi
litū rei vēdi. adie-
cta cā de iure qui-
ritum vel vtili rei
vē. libertū ppter
opas r obſeā pe-
l. **L**ocus (to.
eē. qñ pecuniarē
infeſt nō aſs. vt. J.
e. ſi liber. q eſt J.
m. Agēti. et v-
cto. azo.
n. **V**endicādi.
cū adhuc nō eſſet
dñs: et iō ſuccu-
bit in actiōe ad
exhibēdū: qz li-
quidū erat ipſuz
nō eēt dñm ſi poſt
ſiat domin⁹ ab ali-
quo eā rem acci-
piēdo: non nocet
exceptio. vt. J. de
excep. rei iud. ſi
mater. §. eandē.

Quā res nō erat eque peri-
tura penes actorē tenet reus
etiā ſi habebat iuſtā cām liti-
gādi. qd eſt notandū. Bal.

Si poſt iudiciū acceptum
hō mortuus ſit: qñs ſine do-
lo malo et culpa poſſeſſoriz:
tñ iterdū tāti pdenandus eſt:
qñti actoris interſuit p eū nō
eſſe effectū quomin⁹ tunc cū
iudiciū accipeſt homo exhibe-
reſ. tantomagis ſi appebit eo
caſu mortuū eſſe q non icidif-
ſet: ſi tunc exhibitus fuiſſet.

Si iuſta ex cā ſtati exhibe-
ri res nō poſſit: iuſſu iudic⁹ ca-
uere debet ſe illo die⁹ exhi-

Heres in reali-
biturū.
bus iudic⁹ nec agit nec con-
uenitur vt heres. h. d. Bald.

Heres nō qñ heres ſz ſuo
noie vti hac actiōe pōt. item
heres poſſeſſoris ſuo noie te-
netur. igitur nō pcedit qre
an heredi r in herē dāda ſit.
Plane ex dolo malo defun-
cti dāda eſt i hīdē hec actio:
ſi locupletior hereditas eo

Illo die. quo poterit. vt inſti. de offi. iudi. §. i.

Pōt. vt r ar. §. de publici. eū qui. §. hec actio. Ac.

Hec actio. vt ar. §. de rei v. l. ſi in rem actū ſit. Ac.

S liber. interest. vt. s. e. l. ij. §. est autem. p. tra. s. e. de eo. in prin. sol. vt. ibi. Accur.

Thesaurus. iproprie ponit. vt. s. fa. her. itez. labeo s. ppe. vt. de acqui. re. do. l. n. u. §. §. thesaurus.

C Jurati. hoc nichil aliud q̄ calunie sacramētū pu- to. azo. Et est ille iuramētū. C. de fi de. instru. l. fi.

Uel interdi- ctū. l. noui qd̄ in- dulget a ptoze vt̄ indulget in si- milibus casibus: vt̄ vocef̄ interdi- ctū ne vis fiat yo- lēti eximere. vt. j. de dā. inf. hoc ā- plū. §. de his aūt̄ vel loquū de lter dicto vt̄ prohib: cuz̄ poss: sionē retine am: etiā si gnoce locū thesauri. vt̄ J. de acqren. pos. peregre. in prin. e.

Thesaurus qz dñs solt cōtra- ctatur. Accur.

Um seruus suo noie. q̄a qd̄ seruus hz dñs habere videtur.

De dolo ma- lo. l. in factū noie doli ex edicto de alie. tu. mu. cau. fa. vel ad exhibē. pp̄ doli directa.

Nulla. s. in casu pmissio cū fauis nō dñs do- lū cōmistr. als au- tē vtilis cōstituit vt̄ qñ dolo desit̄ posse exhibere. vt̄ C. e. l. ad exhibē- dū. et. s. e. l. iulia.

Ite qñ agit aliq̄s de positi ex alteri- us pacto. vt. C. e. si res. sed fm̄ yr. vtilis nisi hz lo- cum. quod est fal- sum vt̄ dixi.

Ite qñ hōes actionem. i. rei ven.

Dāno. et in factū ad exhiben- dū ē qñq. vt. s. e. iulia. §. sed et si q̄s. z. C. e. exhibi- tionis. Ac.

Solutioe. a-

noie facta sit: veluti q̄ precii rei consecutus est.

Pro libero hōie exhibēdo non p̄petit actio ad exhiben- dū: qz̄ exigit pecuniariū inter esse. h. d. Bal. Paul.

Saliquā dicat: interdictum aduersus eū q̄ detinere dī de exhibēdo eo p̄t̄ q̄s h̄re. Nam ad exhibēdū actio i eā rē iuri- lis v̄t. qz̄ hec actio ei credif̄ cō- petere: cuius pecuniariter in- terest.

Pomponius.

S vt̄ nimos ab vxore sibi donatos sciens su- os factos nō esse / pro re em- pta dederit: dolo malo fecit q̄ minus possideat. z̄ ideo ad ex- hibēdum actione tenetur.

Cum lex allegat q̄ in cau- sis sumarijs p̄bat̄ interesse p̄- tura: mētū: intellige si iudici cō- siderata q̄itate p̄sone et q̄tti- tate p̄ iudicij videat iuramē- tū deferendum. Bal. Idem.

Thesaurus me in tuo fundo ē: nec eū paterif̄ me effodere cū eo loco nō mo- ueris: furti qd̄ z̄ ad exhiben- dū eo noie agere recte nō pos- se me labeo ait. qz̄ neqz̄ possi- des eum neqz̄ dolo feceris q̄- minus possideres: vt̄ pote cuz̄ fieri possit vt̄ nescias eū the- saurū in tuo fundo eē. Nō esse autē iniquū iuranti michi nō calunie cā id postulare: vel i- terdictū vel exhibitionē ita dari si p̄ me nō steterit quomi- nus dāni infecti tibi opis no- mine caueaf: ne vi facias mi- chi quomin⁹ eū thesaurū effo- diā / tollā / exportē. qz̄ si etiam furtiuus iste thesaurus est: z̄ furti agi potest. Pau.

Um seruus tenet aliq̄d dñs ad exhibēdū suo noie tenet. si aut̄ seruus citra

gere pōt. interest em̄ creditoris cū sit obligat⁹ p̄ p̄is re- situendis debitori p̄odi. sine cā. vt. C. de p̄di. sine cā. l. dissolue. vel actioe ad exhibendū. vt. C. e. l. fi. vel qz̄ pe- cunia l̄debita p̄dicet̄ c̄ d̄itori. vt. J. de fur. l. q̄ tablas

Ad exhibēdū. calūniari. i. falso scienter ipugnare.

sciam dñi dolo fecit quomin⁹ habeat: vel furti actio v̄t̄ doli mali⁹ noralis fuit noie dāda ē Ad exhibendū aut̄ actio v̄t̄- lis nullāb̄ constituenda est.

Sufficit exhibere in eadez̄ forma. hz nō exhibeat in eadē qualitate. Bal. Iplanus.

S qz̄ hōiem debilitatū exhibeat: vel eluscatū: ad exhibendū actione quidez̄ absolui dz̄: exhibuit effi. z̄ ni- chil impedit directā actionē i- talis exhibitio. pōsit aut̄ age- re actor ex lege aq̄lia de hoc

Etia creditor cui dāno. est satisfactū pōt petere isfm̄ debiti z̄ facere sibi compleri chartam a notario. ad hoc al- legatur Bal. Idem.

Solutioe cyrographo inani facto: z̄ pignori- bus liberatis / nichilomin⁹ cre- ditor vt̄ infra ad eū cōtractū p̄tinētia ab alio q̄s a debitorē exhibeāf: agere pōt. Paul.

Ad exhibēdū possunt a- gere oēs quoz̄ interest S; qd̄a p̄tuluit an possit effi- cere hec actio vt̄ rōes aduer- sarij sibi exhiberēf: q̄s exhibe- ri sibi magni er⁹ interest. r̄ndi nō oportere ius ciuile calūnia- ri⁹ neqz̄ d̄ba ei⁹ captari⁹: s; q̄- mente id diceref̄ ai aduertere p̄uenire. nā illa rōne ē studio sum⁹ alicui⁹ doctrine posse di- cere sua infesse illos libros si- bi exhiberi. qz̄ si essent exhibi- ti cum eos legisset: doctoz⁹ z̄ melior futurus esset. Alpia.

Questionis habende cā ad exhibendū agitur ex delictis seruorum ad indi- candos consocios suos.

Finit liber decimus. **I**ncipit liber. xj. **D**e interrogatorijs ac- tionibus. Titu. j.

Captari. vt̄ fnta non p̄sideret qz̄ supi⁹ intelligit̄ cū interest ex ho- nestā et p̄babili cā. vt. s. e. l. ij. §. si mecum. Accur.

Studiosuz̄ id est scholarem. **D**octor. p̄ hac et doctrina li- cet sua inter sit nō agit: qz̄ nō est pe- cuniariū interesse.

S e. l. si liber. Scia in cū sit inestimabi- estimā- lis scia. vt̄ J. de va bilis est ri. co. l. i. §. p̄oin- de. sed alit̄ si esset doctrina in pecu- niario cōmodo. vt̄ habes. s. e. l. ij. §. si quis norali.

Questiois. a- gitur. qz̄ di- co mea interesse ip̄sum exhiberi. iō qz̄ exhibitus et tot⁹ aperiet veri- ratē z̄ consocios q̄s p̄uenio. vt. C. e. l. si crisis. S; nū- qd̄ creditur eis. vt. C. de accu. l. fi. Rñ. credit in cast- bus. vt̄ ibidē no- taf. p̄cedere tñ oz̄ indicis. vt. C. de questio. l. i. Ac.

De interroga- torijs ac. Sicut supior actio p̄para- toria est aliarū actionis: et ita he- interrogaciones tam realis de qui- bus dictū est: q̄ p̄- sonalis de q̄bus dicef: sunt p̄para- torie. azo. Et no. qz̄ intitulat̄ s ac. interro. qz̄ iste in- terrogatōes q̄ p̄ hūc ti. sūt siebāt- olum actioib⁹ pro- positis: qd̄ hodie nō fit. vt. J. e. l. i. §. i. vñ si q̄ras an li- bellus sit dādus

Liber vndecimus.

Rñ. nō. cū em̄ p̄ solū officiū explicet nō est necessarius li bellus: q̄ propter actionē cōfuevit esse necessari⁹: gñali⁹ aut̄ dico q̄ vbi cūq; officio iudicis aliud explicat nō est necessari⁹ libellus: cū quasi misericoḃditer petat. ar. f. de no. ope. n. f. c. i. l. de pupillo. s. meminit. Et maxime hic: vbi nec cōdēnatio nec absolutio sequitur post rñssionē: sed solū procedit in principali negotio.

Interrogatio est faciēda fm̄ q̄ necessitas pponēde actionis exigit. Itē sit officio iudicis non iure actionis. h. d. Bal.

Oti ens h̄s iu re. i. apud iudicē. vt. f. e. voluit. s. q̄ ait b. C. Instituitur querit an ante litē cōte. Rñ. sic et hic dic. i. i. i. n. d. d. f. est em̄ hec interrogatio p̄paratio actiōis: et an lit. pte. pponēda. vt. f. subicit ne dū. r. c. sic et exponitur. f. de etate. s. qui ex. r. s. qui tacuit. sic et actio ad exhibēdū ē p̄paratio. r. nō pponit actio pponēda cū ea. vt. f. r. i. l. i. q. s. est autē. r. f. de pecu. l. deponi. in fi. i. rñ. si aut̄ diceret interrogatiōē etiā cū sequēti actiōe simul pponit et cōtestari: aut dici oportet quasi sub p̄di. actionē p̄positā. f. sub hac si rñsio consonet actioni pponēde. r. hoc est f. legē. vt. f. de iudi. l. nō quē admōdū. aut si dicas pure: r. nō psonet rñsio: et amittet cām ppter actionē inepte p̄positam. vt. f. i. l. mens. fal. mo. dixit. l. i. s. i. d. e. uel dicas posse hanc interrogatiōē r. actionē simul pponi r. actio. ad exhibēdum: r. ad litē s̄r simul proponi: sed iudex expediet p̄mo p̄cedentia. vt. ar. C. de nouo co. confir. s. h. Accur.

Est aut̄ interrogatio. f. i. s. a. p. qua pte sit h̄s. Ac. d. Actio. tria sunt necessaria: vt hec interrogatio. p. qua pte sit h̄s locū h̄at. p̄mo q̄ actio pponēda sit p̄sonalis: vt hic. ar. f. cōmo. l. iij. s. heres. Si aut̄ eēt rē nō interrogaret. p. qua pte esset heres: sed p. qua pte possideret. sicut dicit. f. eo. q̄ seruū. s. fi. idē s̄m rē scripta sit: nā et tunc rñdere nō d̄z nisi quātū possideat. vt. f. ti. i. de eo. l. si. fecus tñ est vbi possidet p̄ lit. pte. vel dolo def̄it possidere. tunc em̄ daret. p. h̄ditarijs portionib⁹ tñ: quare merito interrogat. p. qua pte sit h̄s. vt. f. de rei ven. si in rē. r. l. cū aut̄ fundi. Secūdo q̄ certū sit petendū p̄ eā: vt hic subicit. sec⁹ aut̄ si incertū: vt puta factū cui⁹ nōmine p̄ singulos datur actio infolidū. nunc em̄ nō ē op̄ interrogatiōe illa. f. p. qua pte sit heres: cū ab vno petat infolidū. vt. f. de ver. obli. stipulationes. r. l. in execu. tiōib⁹. s. ij. r. f. fa. her. h̄des. s. an ea. interrogabit tñ an sit h̄s: i. s. a. g. ad factū. sed in actione in rem neutra sit interrogatio. s. i. s. a. g. ad interesse sic sit vtraq; q̄a ex p̄sona defuncti ad certā p̄tate agit. Tertio q̄ actio sit hereditaria secus in ea q̄ in vni ex facto suo proponit et est diuidua. vt. r. f. fami. herci. inter coh̄des. s. si quis stipulat. r. de nego. gest. l. si ex suo cōtractu.

Damni. f. circa dāna in tripli. vt in h. de act. s. tri-

pli. et de excep. s. antepe. Et no. q̄ ex eo q̄ h̄ d̄ colligit hoc edictū locū h̄re an lit. pte. q̄ est vtr̄ fm̄ Jo. ill. h̄o edictū de p̄fessio tñ p̄. si ei et hoc tñ locū h̄ret post lit. pte. p. nichilo nolati essent casus in q̄b⁹ rñdere tenetur cū de oi cū lit. pte. rñdere q̄s teneat. vt. i. aut. de h̄is q̄ in gre. ad ap. s. f. ma.

terrogatio tūc necessaria: cū in p̄sona sit actio: r. ita si certū petat. ne dū ignoret actor qua ex pte aduersari⁹ defuncto heres extiterit: iterdū pl⁹ petēdo. i. qd̄ damni⁹ sentiat.

Interrogatorijs aut̄ actiōibus hodie non vtimur: quia nemo cogitur ante iudicium de suo iure aliquid respondere: ideōq; minus frequētatur et in disuetudinem abierunt. Sed tantūmodo ad probationes litigatoribus sufficiūt ea que ab aduersa pte exp̄fias

parte: vt. f. e. nō alieni. r. l. q̄ seruū. s. fi. octaua si penes se habeat peculū. vt. f. eo. si defensor. s. fi. nona de etate. vt. f. e. de etate. l. p̄n. decia an possideat ille p̄ que agit in rē. vndecima p. qua pte. vt. f. eo. si quis seruū. s. in iure. Ibi em̄ sunt. r. i. ca. f. i. q̄b⁹ an lit. cōte. faciēda ē interrogatio p̄dictis modis. Est r. duo decim⁹ q̄ gñalis est: vt q̄n cūq; eēt as iudicē moueri fieri d̄at. vt. f. l. pe. q̄ d̄ā tñ dicunt interrogandi post lit. cōtes. de credulitate tñ ante h̄o de sc̄la tñ rñdere. vt. C. de iura. cal. l. ij. in p̄n. r. f. e. de etate. s. nichil. meli⁹ aut̄ p̄ba f. p̄ lit. pte. de credulitate tñ sit interrogatio faciēda p̄ aut. de h̄is q̄ in gre. ad appel. s. fi. col. v. cū em̄ nō d̄beat exigere p̄ba: bationē quā nō purauerint sibi necessariā: interrogat⁹ est credat vel nō credat id sup̄ quo vult vinculo sacramenti aduersariū cogi rñdere: q̄b obtinet. p̄batiōis specie. vt apparet an videat sibi necessaria: r. hoc an lit. pte. et post lit. pte. p̄to seruari. fm̄ a. 30.

Actionibus. sed quomō vocabant. Rñ. forte i factū: cap. em̄ noia nō h̄em⁹. p̄ has et actiones cōpellebat aduersari⁹ rñdere ad interrogatiōes que s̄nt an lit. cōte. Sed hodie nemo actionis iure cogit rñdere an iudicis p̄ncipalis negotij iure actionis: s. officio. vt. f. e. in p̄n. vel dic nō cogit vni nisi in casib⁹ q̄s mō notanimus. Et sic no. q̄ duo erāt iudicia: vni p̄ncipalis: h̄ditare actiōis institūde: aliō interrogatiōis iure officio iudicis faciēde: in qua ē de calūnia iuras fm̄ a. 30. vt arg. s. ti. l. l. r̄hesaur⁹. S. nūq̄d p̄ iudicis inchoatū cogit rñdere iure actionis: vt q̄ sic ex p̄dictis. sed dico p̄: s. p̄ officij iudicis. vt. f. de edi. edic. edile s. itē sc̄i d̄d. et in aut. de h̄is q̄ in gre. ad ap. s. fi. s. i. est delegat⁹ quō d̄te lit. pte. corā se h̄z officij. vt cū q̄ in ordinario tñ s. r. hoc hic dicit: vt ar. f. de pecu. si reus. et. d. l. edile s. itē sciendū. sed forte ē in delegato poterit hoc dici. q̄ sine hoc sequēis iudicis explicari nō p̄t. vñ hoc etiā man datum videt. vt. f. de iur. om. indi. l. i.

Tantūmodo. hoc aduersari⁹ determinare p̄t vel illa h̄ba apud iudicē: vel illa ab aduersa parte. h̄. Exp̄fias. in casibus p̄missis.

Cōfessio et an p̄iudicet.

Apud iudices. ergo si nō ap̄ iudicē p̄fessio facta fuerit nō p̄iudicat p̄fessio: nec est aduersario p̄batio: vt dixi. s. de infā. qm̄. nisi in casibus. p̄m̄ in. d. l. qm̄. s. ibi fuit tr̄factio: nō simplex p̄fessio. Sc̄s̄ s̄ aut. de test. s. r. l. col. vij. sed r̄ ibi ad liberandū facta fuit p̄fessio a creditore. Itē terti⁹

qñ q̄s ex sua mendaci cōfessione alit̄ voluit circūueneri: q̄s dic̄ p̄ exem̄ pla vt notauit. f. q̄s cū eo. l. iij. s. l. Ut s̄ h̄c videas plenius dic̄: cum quis confitetur et ius: aut ad alit̄ liberandū: r̄ tūc vt. d. aut. s. de test. col. vij. et arg. s. de ac. r. ob. l. ar. rian⁹. aut ad obli gādū se: r̄ tūc aut cū causa aut sine eā. p̄mo casu valz p̄fessio vel in mutuo post bienniu: vel in dote s̄m tē pota a lege statuta. in alijs autē p̄ctib⁹ statim nisi p̄ p̄bet p̄ aliā scripturā. vt. C. de nō nu. pe. l. in p̄ctib⁹ et de dote cau. l. fi. r. i. aut. ibi possit. et d. nō nume. pe. l. ḡn̄aliter. In sc̄do qñ. s. sine cā: tunc et ius facta nō valet: et d̄r̄ indiscreta. vt. s. de p̄ba. l. cū de indebitō s̄. sed coram iudice valet: vt h̄ r. l. eo. l. voluit. s. q̄s ait p̄tor. r. s. e. l. p̄n. Idē corā arbitro. vt. C. de arbit. l. pe. Quid l. p̄missione sine cā. Rñ. vt. s. de except. do. l. i. s. i. Accur.

si fuerint apud iudices: vt i hereditatib⁹ vel in alijs rebus que in causis vertūtur. **Ulpianus.**

Quid dicitur de interrogatiōe: b⁹ ideo p̄tor p̄posuit q̄a sc̄tebat difficile esse ei qui h̄dē bonorūve possessore cōuenit: probare aliquē eē h̄dē bonorūve possessore. **Paul⁹**

Quia plerūq̄ difficultatis est. **Ulpianus.**

Uoluit p̄tor astringere eū q̄ cōuenit ex sua in iudicio r̄sione: vt vel cōfitemdo vel mentiēdo sese oneret: simul etiā portiois pro qua quisq̄ heres extiterit: ex interrogatione certioreretur.

Interrogatiōes dicuntur fieri in iure vbiq̄q̄ sūt corā iudice: l. p̄ tribunali nō sedeat. h. d. et est verū in his et similibus q̄ cause cognitioez nō requirunt. Circa q̄d dicit **P. l. de confes. l. i. in. iij. abs. iij. q. Bar.**

Quid ait p̄tor q̄ in iure interrogatus r̄ndit: sic accipiedū est apud magistratus populi ro. vel presides puinctarū: vel alios iudices. ius enīz eū solū locū eē vbi iuris dicēdi vel iudicandi gr̄a cōsistat. v̄l si domi v̄l i ttere h̄ agat

et. s. de iureiur. si duo patroni. et immo s̄m azo. p̄tū ad probationem plenā respectu interrogati et interrogantis: non aliorum. vt. l. e. ti. l. de etate. s. qui interrogat⁹ et s. qui tacuit. r. l. si quod in idem recidit.

Uoluit certiorer. s. voluit p̄tor vt actor certificaret in quo p̄uenerit sedere maiores in iudicando. vt. s. de iust. r. iure. l. pe. q̄ ē s. So. vbi res exigit plenā cause cognitioē: locū cōsuetū d̄ iudex suare in examinādo negotio: vt ibi. sed hic semiplene fit. r. iō etiā in itinere expeditur. vt. l. e. si defensor. s. illud. et. f. quis or. in do. pos. ser. l. ij. s. dies. Accur.

Ut interrogat. in p̄tate. als̄ enī actione noxali nō tenet. vt. s. de noxa. quotiens. ij. r̄n.

Ubet. i. p̄t. sic ponit. s. de offi. p̄cō. et l. l. obser. h̄ **I**ncōmodo. s. pene q̄ iponit a iure. (uare. s. fi. vt. l. e. l. de etate. s. si cū esset. et. s. q̄ tacuit. Et est rō alia: q̄ dubitat de facto alterius. s. de restamēto: r̄ an ali⁹ eē p̄cedat non t̄m̄ de suo: sed post lit. cōte. cū quis iterrogat de facto suo iste ducē rōnes nō h̄nt locū: idq̄ nec p̄s̄ videt dādū: s̄z semp̄ certificare debeat iudicem. et p̄ hoc facit. l. e. de etate. s. nichil. et. l. de iniur. p̄tor edicit. r. s. de iust. sed r̄ si pupillus. s. p̄scribere. r̄ q̄a ibidē de credulitate quis dicit t̄m̄. quā potest h̄re si ne scia. Sed verū est et vt post iurē p̄e. datur t̄ps̄ ad deliberandum. et hoc approbat cōsuetudo: q̄ est op̄tima legū in p̄fess Legiz vt. s. de leg. et se. optia i. natu. s. l. si de in terpres terpretatiōe. r̄ fa est p̄sue cit. l. l. p̄. r. s. de t̄udo. p̄. here. si vbi: tor. et. C. de iure delibe. si curator⁹

Interrogato dandū est tēp⁹ ad deliberādū. **Bar. q̄ ai⁹**

Qui interrogat an sit heres vel quota ex parte sit: vel an in p̄tate habeat eū cuius nomie noxali iudicio agitur: ad deliberādū t̄ps̄ ip̄strare debet. q̄ si perperā cōfessus fuerit: in cōmodo afficietur. **Ulpia.**

Et quia hoc defuncto r̄u interest vt successores habeant: interest et viuētū ne p̄cipitent q̄s diu iuste deliberāt

Interdū interrogat⁹ quis an h̄s sit nō cogit respondere vtputa si cōtrouersia h̄rditatis ab aliquo patit. et ita diu⁹ adria. p̄stituit. ne aut negādo se heredē p̄iudicet sibi: aut dicendo se heredē illigeat etiaz ablata sibi h̄rditate. **Idem.**

Si quis iure interrogat⁹ an quadrupes q̄ pauperiem fecit eius sit: r̄ndere tenetur. **Paulus.**

Si quis interrogatus v̄seruo qui damniū dedit responderit suum esse seruuz tenebitur lege aquilia quasi dominus. et si cum eo actum sit: qui respondit: dominus eatione liberabitur.

Ualeat responsio sine interrogatione. **Bar. Ulpia.**

Illigetur. interroganti. et sic non cogitur respondere. nec etiam potest conueniri ne fiat p̄iudiciū p̄ heredi. Sed hodie conuenitur possessor ex contractib⁹ defuncti. et sic interrogabitur et respondebit. vt. C. de p̄ti. heredi. l. fi. s. s̄nautem. que est p̄tra. s̄z illa corrigi istam. Accursus.

Si quis tenetur. quid si per mendacium. Respō. in solidum tenetur. vt. s. si quardru. pau. se. di. l. i. s̄z interdum. Accur.

Si quis liberabitur. vt. l. eo. l. qui seruus. in prin. c. Accursus.

gaf de facto suo iste ducē rōnes nō h̄nt locū: idq̄ nec p̄s̄ videt dādū: s̄z semp̄ certificare debeat iudicem. et p̄ hoc facit. l. e. de etate. s. nichil. et. l. de iniur. p̄tor edicit. r. s. de iust. sed r̄ si pupillus. s. p̄scribere. r̄ q̄a ibidē de credulitate quis dicit t̄m̄. quā potest h̄re si ne scia. Sed verū est et vt post iurē p̄e. datur t̄ps̄ ad deliberandum. et hoc approbat cōsuetudo: q̄ est op̄tima legū in p̄fess Legiz vt. s. de leg. et se. optia i. natu. s. l. si de in terpres terpretatiōe. r̄ fa est p̄sue cit. l. l. p̄. r. s. de t̄udo. p̄. here. si vbi: tor. et. C. de iure delibe. si curator⁹

Liber Undecimus

Sine habetur nec enim agitur ex stipulatione ut sit necesse precedere interrogationem sed ex prima causa: quia interrogationem ex professione presumit iudex precessit se. sic et si in instructo aliquo iurif. pmissio: nam presumitur interrogatio. ut in l. de iur. stipu. §. si scriptum.

b **A**d aduersario. vel p̄ono siue aduocato aduersarij cui forte tenet aduersarij respondere. vt. l. de adul. si postulatuerit. §. q̄stioni. et l. de etate. §. q̄ interrogatus.

c **I**nterrogat. in iudicio. sec. si est. vt. l. de redhi. l. quero. §. si. in iudicio em̄ vel vt actor vel reus seruus esse non pot̄. vt. l. de iudi. fu.

d **C**ogi. nisi ratione officij aliud p̄tingat. vt. l. l. p̄xi. et l. de confes. l. certu. §. sed an ip̄sos. et l. de p̄cur. nō solum. in p̄n.

S defensor. tenebit. sed q̄ act. Rñ. ex cautione iudi. sol. vel ex sententia. vt. l. de p̄cu. l. plauti.

f **P**reiuudicij. nisi ratu habeat. vt. l. de l. qui seruus

Ite loquitur hic in eo qui sine mandato defendit. Si p̄o p̄curator defendens conuenitur: an dño p̄ciu dicit queritur: videtur q̄ nō. vt. l. de p̄fes. l. certu. §. sed an. Sed forte non p̄ciu dicitur si a dño cōtra p̄bes: vt in tutore cuius minor restituitur: ne imploret p̄tra cōfessionē. Est tñ argu. cōtra. §. ad le. aqul. p̄inde

§. si procurator. sed forte quod dicit ibi procuratorē teneri non excusat dñm. ideo procurator ex stipulatione iudi. sol. teneri pot̄. dominus vero iudicati actiōe. i. in factum.

g **D**icendum est. ar. p̄tra. §. de rei ven. si in rem. circa p̄n. et l. de cōdi. in l. i. §. si vero partem.

h **R**ndisse. vt. l. de p̄b. ob. l. i. i. §. idem rñ. et l. i. de

Sine interrogatiōe q̄s rñderit se heredē eē: p̄ interrogato habetur. **I**nterrogatū nō solum a p̄tore accipere debem⁹: s; etiā ab aduersariob. Sed si fuus interroget⁹ nulla erit interrogatio: nō magis q̄ si seruus interroget. Alius p̄ alio nō debet rñdere cogi⁹ an heres sit. de se em̄ d; q̄s i iudicio interrogari: hoc est cū ip̄e cōueniat. **C**elsus.

S defensor i iudicio interrogat⁹ an is quē defendit heres vel quota ex parte sit falso rñderit: ip̄e tenebit⁹ defensor aduersario tenebit⁹. **I**psi autē quē defendit nullū facit p̄iudiciū. verā itaq; esse celsi sententiā dubiū nō est an ergo nō videat⁹ defendere si nō responderit: videndū est. qd̄ vtiq; consequens erit dicere: q; non plene defendit.

Qui dicit se heredē intelligitur in dubio in solidū nisi ex p̄cedenti allegatione aliter limitetur. **h. d. B.**

Qui interrogat⁹ heredē se esse rñderit nec adiecerit ex q̄ parte: ex asse rñdisse dicendū est. nisi forte ita interroget: an ex dimidia pte heres sit: et responderit heres sum. hic em̄ magis puto eum ad interrogatum respondisse.

An quis sit heres ex testamento vel ab intestato nō cogitur rñdere nisi natura intetan de actiōis hoc exigat. **Bar.**

Illud querit: an q̄s cogatur rñdere vtrū ex testō heres sit

inuti. stipu. §. p̄terea. Accursus florentinus.

i **E**x testamento. vt sciam valeat legata vel nō. vt **C. de fidei. cō. l. eam quam.**

k **S**ubiectos. qd̄ pot̄ inesse: q; si substituo filio meo pupillariter oēs qui michi heredes erūt: tñ illi ex hac

substitutione admittunt q̄ suo nomine non p̄ suos vt filios sūt heredes. vt l. i. d. pupil. substit. §. substituit. et l. de vul. substit. qui liber. §. hec aut̄ p̄ba. et l. de ver. sig. §. iendū. itē p̄nta bo. pos. p̄trab. sola illa legata valent que directo sunt liberis relicta: nō que per medium puta eorū seruo. vt. l. d. le. p̄e. l. i. §. hoc soli autē. **I**te legatario suam rē vel qd̄ sibi debeo legare non possum: sed eius suo sic. vt. l. de le. i. d. ditor. §. si. **I**te differit adhuc in hoc. vt. l. ad t̄reb. l. si p̄m. in p̄n. et l. de p̄di. et demō. qui hēdi. §. cum heredinas.

l **S**i de peculio agat. nā et eo mortuo infra annū tenet. vt. l. q̄n ac. de peculio est an. l. i. in p̄n.

Quoniam alienū est eum a q̄ dñi infecti stipulari vel lim⁹ interrogari i iure an edes eius vel loc⁹ sit ex quo dñm timeat: et p̄ qua p̄m: vt si neget suū predium esse: nec dñi infecti caueat/ aut cedere/ aut si resistēdū putauerit: q̄si dolo p̄sar⁹ tradere⁹ cōpellat.

Ratione dubitandi tenet responsio facta a minus legitima persona. puta a minore sine auctoritate tutoris. **h. d. tex. cum glo. Bal. Alptia.**

De etate quoq; interrogatus inter dū respondere⁹ debet.

Statur confessioni alicuius licet non vere contra se. hoc dicit. **B.**

De etate rñdere. puta agit titius p̄ me q̄ro ab eo si et rñdeat se maiorē: p̄ciu dicit sibi etiā si minor est nisi restituat qd̄ pot̄. vt. l. de cōfes. l. certu. §. penul. nisi dolo se fecerit: tunc non. vt. l. de mino. l. i. ex cā. §. nūc videndum. et in l. minor. p̄v. an. ex aspectu. **Accur.**

a Ex parte aliqua certa.
b Contra se non pro se. vt. C. de pba. l. exemplo. et in aut. de iureiurā. a mo. §. i. col. v. nisi ex frequentia. vt. J. de fili. §. i. et hoc nisi peniteat. qd qñqz pōt. vt. J. de §. fi.
c Instituta. i. instituenda. vt no. §. eo. l. i.

Meda-
 cu diffi-
 nitio.

d Medacij. est autē medaciu fal sa significatio yo cis cū intentione fallēdi fm Aug.
e Insolidū. i. tanqz solū vel tan qz insolidū sit heres.
f Ex incerta. puta ex reliquo.
g Institutus. et aliorū partes ignorat. Accur.
h Qui tacuit. dic hunc. §. intel ligi tribus modis. vt. J. eo. si filius.
i Instituta. i. instituenda. Bzo vel per libellum non per contesta tionem.
k Negauerit. cum esset in aliq parte. Accur.
l Conueniat. nisi ante lit ptest. pro pena velit fa teri. vt. §. de noxa. Lelectio. §. neqz.
m Si negassz. nisi sit filiū in po testate testatoris qui post mortem ei abstinuit. vt. J. eo. si filiū. §. quof dā. Sed certe idē est in eo: qz si ne gā se heredē ve rū fatetur: qz ab stinuit. et ideo nō patietur penam. hic ergo erat fm hoc ex aliqua pte heres. nam si in solidum vel in ni chilum: nulla eēt pena.
n Contēnere. in primo casu cū nō rñdet. vñ pila tus ad rpm. mi chei nō loqueris.

Si quis cū heres nō esset interrogat⁹ rñderit ex pte se heredē esse: sic cōueniet atqz si ex ea parte heres esset. fi des em ei contra se habebit.
Qui ex quadrāte heres vt oino cū heres nō eēt rñderit se heredē ex asse: is in asse in stituta a actione conuenitur.
Pena mētrētis est vt si pxi mo tenebatur pro parte post ea teneatur in solidum nisi ius te errauerit. h. d. B.
Si cum esset qz ex semisse heres dixit se ex quadrāte: mēdacij hāc pena feret qz in solidū cōuenit. nō em debuit mētrē: dū se mioris portiois heredē asseuerabat. Insdū tñ iusta rōne pōt opinari se esse heredē ex miori parte. qd em si nescit sibi partē accreuisse: vel ex incerta parte fuerit istl tutus: cur ei rñsum noceat?
Tacens quo ad sui cōmo dū habetur pro negāte et in solidum cōuenit. h. d. B.
Qui tacuit apud pretorē in ea cā est vt instituta a actio ne in solidū cōueniat: quasi ne gauerit se heredē esse. nā qui oino nō rñdit ptumax est. Lō tumacie autē penā hāc ferre debet vt ifolidū cōueniatur: quēadmodū si negasset: qd pretorē contēnere videtur.
Nō videt rñdere q ad iter rogata nō respōdit. h. d. bar.
Qd aut ait pto: oino non rñdisse: posteriorē sic acceperunt: vt oino nō rñdisse: videatur qui ad interrogatū nō respōdit: id est pro se poscit.

querit ab eo ipse non rñdet: sed querit de alio quodā.
humana est. appellatiōe enim partis dimidia cō p rinetur. vt J. de verb. sig. nomen si §. portiois. Bzo.
nichil. istud nichil nō est qz oia nichil. qd dic vt J. ad le. iul. repe. l. sacrilegij. §. fi.

partis
 appella
 tione di
 midia
 cōtinet.

Appellatiōe partis dimi dia cōrnetur. h. d. et est rō: qz sola dimidia est ps eqllis. bal.
Si interrogatus qz an ex asse heres esset: rñderit se ex parte heredē esse: si ex dimi dia esset nichil ei nocere pōt: que sentētia humana est.
Obscure respondere et ni chil rñdere partia sunt. h. d. b.
Nichil interest neget qz an taceat interrogat⁹: an obscu re rñdeat vt incertum dimit tat interrogatorem.
Ex causa iusti erroris po test quis suam confessionē re uocare. h. d. Bar.
Ex cā succurri ei qui inter rogatus rñdit nō dubitam⁹. nā et si qz interrogatus an pa tri heres esset: rñderit se here dē esse: mox plato testō inuē tus sit ex hereditate: equissimū est succurri ei. et ita celsus scri bit. Id quidē et alia rōne cō ttingit: qz ea que postea emer gunt auxilio indigent. Quid em si occultate tabule et re mote postea prolate sunt: cur noceat ei q rñderit qd ipse pte tarū ei videbat? Idē dico et si qz heredē se rñderit: et mox falsum vel iofficiosuz vel irri tū testamentū fuerit pnuincia tum. non enim improbe rñde rit sed scriptura ductus.
Qui interrogatur tenetur quasi celebrasset contractum sup quo interrogat⁹ eēt. Bar.
Qui iterrogatus rñderit: sic tenet qsi ex ptractu obliga tus p q pulsabatur dū ab ad uersario iterrogat⁹. sz si a pto

ta greca lingua: vel alia cōnea q nō intelligat ibi. Et sic no. qz ex h omēs fere docto res dicūt nō esse admittēdā ei re spōsiōne post lit. cōtes. qui dicit se dubitare. sed tu dic cōtra vt dixi mus. §. e. l. qui in terrogatur.
Rñdit. scz se heredē. Bzo. cre dēs hoc qz filius.
Alia prima em fuit cōtas. vt §. de publi. ac. l. fi. scda est. qz q de nouo ptingūt et. vt h. qd est notā dā. vt. §. de pecu. filius. §. fi. et l. se. et de trasac. l. non est. et in st. de hef. quali. et dif. §. sciē dū. et J. qñ act. de pecu. est an. l. āstū. et J. de istl. l. ha bebat. in pn. et §. qui satisfda. cog. si ab arbitro. et §. de inoffi. testa. l. maf. et J. de here. in st. l. fi. et de pdi. inde. l. ii. et J. de pe nis. l. diui frēs. et J. de qstio. l. i. §. si qz vltro. et C. de iureiur. l. fi. et C. si ex fal. instru. l. i. h. et iij. et J. de te sta. tute. l. p. et J. de adi. l. i. iij. et J. de excep. rei iu. si mater. in pn. et C. de offi. iudi. dele. c. in sinuante.
Abule. i. qz b ex hereditate vel aliū istitut⁹ erat.
Scriptura. i. ppter scripturā.

nescia qz ptātē habeo etē. sz ipse nō vt ptēneret: sz vt mī raret pilat⁹ fecit. In scdo casu qñ est mēdar videt deci perē: qd est puniendū. vt. §. de his q no. ifa. l. debuit. Ac. o
Nō rñdit. hic debet esse quodā grecum: cuius ex pōsiōne ponit statim. i. pro se poscit. l. rñsilonem. nā cū

Qui interrogatus rñderit. peculium esse penes se dñm fm pumū. vel se habere in ptate seruū fm aliū scz quando noraliter. Sed hic casus non est hic. vel dic se teneri michi ad decem ex mutuo.
Obligat⁹. s. eius filij vel serui. p quo etē. vt. §. eo. si

defensor: *S. f. n. s. et idē si maleficiā sit a seruo cōmissum et ex eo noyaliter cōueniat. vel si vis dicas p quo scilz contractu. Sed certe immo pro condemnato nō p obli gato tñ debet haberi. vt. *J. de cōf. l. certum. in punci. que est cōtra. Solu. quo ad probationem est pro condē natomōn quo ad hoc vt scia nō de tur vt dixim⁹. *S. ad le. aquil. l. pro inde. r fm hoc cō fessus fuit se de bere. sed tunc nō videt facef quod no. vel dic q con fessus fuit se hā bere peculium.***

a *Nichil facit scz ad interroga tionē s; in admit tendā rñllone dñ facit: alioquin cō tra. vt. *J. e. l. fi. r. *S. e. l. i. *S. h. Accur.****

b *Qui iusto erroze negauerit se heredē: ventā di gnus est. Sed r si qō sine do lo malo culpa tñ respōderit: dicendū erit absolūt eū debe re: nisi dolo culpa prima sit.*

c *Potest quis reuocare suā respōsionem re integra si ius aduersarij non est factum de terius. h. d. *Barto.**

d *Celsus scribit licere respō si penitere: si nulla captio ex*

fm Jo. puta rñdīt aliqd et ita est. pbat per instiffa vel p te stes q res aliter se habet vt h subijcit: sed ante nō ppē verbū maxime. Sed nōne semp ignorasse vel errasse p sumatur. vt. *C. qui mil. nō pos. sup feruis. in pñ. *Rñ. h non. q: sua ppua cōfessio: r sic suum factū ptra est facit et cōtra cum pñs imitur. vt. *S. e. l. i. *S. i. ibi autē factū sui recte poterat ignorasse qui mili tiā acquirebat. Sed hoc pbato si actor replicet: tu scipbas alif p res psonderis: r ideo iuuari nō debes. *Rñ. hoc probabit ipse cum penitēs probauit se erraf se. Accur.*****

S *ili⁹ gestisse videt. Sed quomō qui semel abstinnit: erit ammodo he res. vt. *C. d. repu. heredi. l. sicut. q est cōtra. Sol. hic nō est heres sed habetur pro here de in sui preiudi cū quo ad inter rogantē: non quo ad alios. vt. *J. e. l. fi. que est simili ter contra.***

h *Accurren dum est. primo qz non debuit hic filius qui abstinnuerat ex delicto obligari hereditati. secus si nō abstinnuerit: licet nō adierit. nam tunc secus. vt. *J. de acqui. her. l. ser uum qō. in fi. hic autē delictum est. s. contumacia si ta ceat: r non respondeat per contumaciā. vt. *S. eo. de eta te. *S. qui tacuit. Est et alia ratio: quia pro eo habetur ac si negaret: vt. *d. *S. qui tacuit. sed tunc veritatem fateret quo ad cōmodū: quia abstinnuit vt statim subijcit. quia rē. non ergo patitur penam. si autem est ex aliqua parte heres is qui est interrogatus r tacuit: tenetur in soli dum: vt. *d. *S. qui tacuit. vel dic speciale in filio: quia cū pzetoris beneficio sit exempt⁹ semel. vt in sti. de heredi. quali. r dif. *S. sui. noluit pzetor iterū eū strigere. et hoc est qō subijcit q rē. qō autē dñ. *S. de etate. *S. q tacuit: qñ negauit rē. subaudi se heredē cum esset pro parte salte heres vt dixi. Si vero heres non sit r dicit se nō esse: nō patitur penā: secus si taceat fm *Bzo. et sic duobus mo dis intelligit. *S. qui tacuit. Uel tertio ibi tacens heres esse poterat sed non adiuerat. hic nō poterat qz repu diauerat. et sic sunt tres solutiones et tres intellectus dicti. *S. qui tacuit.**************

i *Contra reos. scilz veros heredes.*

k *Conuenitur. et est ratio: quia cū interrogatus ha beat interrogatū loco heredis pro se: ergo r cōtra se de Confes bet habere ne subijpsi se pzetorius r sic repellat. vt. *J. qñ flo ppa ap. sit. l. q. Et sic nota q confessio mea etiam michi pro qñqz si debi. p**

In tro gat an r qñ pot sit peni tere.

f *Actoris. vt ar. *J. de euic. l. fundum cuius. *S. f. n. s. et da exemplū q nulla sit captio actoris: veluti si a posses fore nondū sit vsucapio impleta. vt. *S. de dolo. l. pe. Itē si prius dixit se non esse heredē: nunc aut se heredē di cit. sic ergo non est actoris captio. l. damnū tñc quādo cūqz penitet: vt *h. *S. de rei vē. l. is qui. r. l. nā st. r. l. sin autē. r. *S. de noxa. electio. *S. neq. post litem autē nō vt eisdē legibus. Sed r ante litem nō licet penitere: vt qñ a certa psona proposuerat penitere. vt predicta. l. sin autē. vel qñ alius cōpleuit vsucapionē. vt. *S. de dolo l. pe. Itē post lit. ptes. nō nisi iustus infuenerit error. vt *S. pxi. *S. vel nisi actoris scia. vt. *J. de ac. emp. l. i. in fi. r. *S. de pef. he. q se liti. vbi et post l. r. cōte. penitet. Sed nōne qui vult penitere post litē ptesa. pbabis se errasse: vt qō*************

Confes bet flo ppa qñqz si debi.

Confessionibus est standū
 quibus ius vel natura nō re-
 pugnat. h. d. B. Idem.

Confessionibus falsis
 respondētēs ita obli-
 gantur si eius nomine de quo
 quis interrogatus sit: cum ali-
 quo sit actio. Quia que cum
 alio actio esset si dñs esset in
 nosmetipsos p̄fessione nostra
 cōfertimus. Et si eū qui in
 potestate p̄ris esset r̄ndissem
 filium esse meū: ita me obliga-
 ri si etas ei⁹ pateretur/ vt fili⁹
 meus esse possit: q̄ false con-
 fessiones naturalibus cōuent
 re⁹ debēt: propter que fiat vt
 patrifa. noie r̄ndēdo nō obli-
 ger. Cum qui patrēfamili-
 suum interrogatus esse respō-
 derit seruū: non tenent no-
 xali actione. ac nec si bona fi-
 de liber homo michi seruiat.
 mecum noxali iudicio agi po-
 test: et si actū fuerit: manebit
 ite gra actio cū ipō q̄ admisit.

Sis cuius no-
 mine noxale iudiciū ac-
 ceptum est manēre iudicio li-
 ber iudicari⁹ est: reus abolut
 debet. nec quicq̄ interroga-
 tio i iure facta proderit: quia
 eius p̄fessione cuius noie q̄s cū
 alio actionē habet obligatio-
 nē trāsserre⁹ pōt in eū qui in
 iure suum esse p̄fiteretur: velut
 alienū seruū suū esse cōfitemen-
 do. Liberi autē hois noie q̄s
 cū alio actio non est: nec p̄ in-
 terrogationē quidē aut cōfes-
 sionē trāsserri poterit. quo ca-
 su eueniet vt nō recte hois li-
 beri noie actū sit cum eo q̄ cō-
 fessus ē. In totū autē p̄fessio-
 nes ita rate sunt: si id quod in
 p̄fessione veniet: ius⁹ z natura
 recipere potest. Pompo.

Sante aditā heredita-
 tē seruū hereditarium
 meum esse r̄ndeam/ teneor: q̄
 dñi loco habetur hereditas.

Mortuo seruo quē quis in
 iure interrogatus suū esse cō-
 fessus sit: non tenetur is qui

Confessionibus est standū
 quibus ius vel natura nō re-
 pugnat. h. d. B. Idem.

Confessionibus falsis
 respondētēs ita obli-
 gantur si eius nomine de quo
 quis interrogatus sit: cum ali-
 quo sit actio. Quia que cum
 alio actio esset si dñs esset in
 nosmetipsos p̄fessione nostra
 cōfertimus. Et si eū qui in
 potestate p̄ris esset r̄ndissem
 filium esse meū: ita me obliga-
 ri si etas ei⁹ pateretur/ vt fili⁹
 meus esse possit: q̄ false con-
 fessiones naturalibus cōuent
 re⁹ debēt: propter que fiat vt
 patrifa. noie r̄ndēdo nō obli-
 ger. Cum qui patrēfamili-
 suum interrogatus esse respō-
 derit seruū: non tenent no-
 xali actione. ac nec si bona fi-
 de liber homo michi seruiat.
 mecum noxali iudicio agi po-
 test: et si actū fuerit: manebit
 ite gra actio cū ipō q̄ admisit.

Sis cuius no-
 mine noxale iudiciū ac-
 ceptum est manēre iudicio li-
 ber iudicari⁹ est: reus abolut
 debet. nec quicq̄ interroga-
 tio i iure facta proderit: quia
 eius p̄fessione cuius noie q̄s cū
 alio actionē habet obligatio-
 nē trāsserre⁹ pōt in eū qui in
 iure suum esse p̄fiteretur: velut
 alienū seruū suū esse cōfitemen-
 do. Liberi autē hois noie q̄s
 cū alio actio non est: nec p̄ in-
 terrogationē quidē aut cōfes-
 sionē trāsserri poterit. quo ca-
 su eueniet vt nō recte hois li-
 beri noie actū sit cum eo q̄ cō-
 fessus ē. In totū autē p̄fessio-
 nes ita rate sunt: si id quod in
 p̄fessione veniet: ius⁹ z natura
 recipere potest. Pompo.

Sante aditā heredita-
 tē seruū hereditarium
 meum esse r̄ndeam/ teneor: q̄
 dñi loco habetur hereditas.

Mortuo seruo quē quis in
 iure interrogatus suū esse cō-
 fessus sit: non tenetur is qui

respōdit. quēadmodū si pro-
 prius eius fuisset: post mortē
 eius non teneretur.

Nota. s. q. sicut quando fit
 translatio de vno tempore ad
 aliud requiritur extrema ha-
 bitia. vt. l. scire. s. ex qui. cau.
 ma. ita quādo de persona ad
 personaz. quod no. de quo in
 l. si is qui pro emptore. de vsu
 capio. Barto. Iplā.

Seruus ab hostibus
 captus sit de quo quis
 in iure interrogat⁹ r̄nderit in
 sua p̄tate esse: q̄uls iura post
 lūminij possint iterū reficere⁹
 nos: attamē nō puto locū esse
 noxali actioni: quia nō est in
 nostra p̄tate. Quāq̄ autē pla-
 cet etiā eū teneri q̄ alienū ser-
 uum suū esse p̄fessus esset: at-
 tamē rectissime placuit eum
 demum teneri qui suum po-
 tuit habere. Ceterū si domi-
 nium querere non potuit: nō
 tenent.

Seruus non sit vni⁹
 sed plurium: et omnes
 mentiti sunt eum in sua pote-
 state non esse: vel quidam ex
 illis: aut dolo fecerūt quom-
 nus sit in potestate: vnusquis
 q̄ illoꝝ tenebitur in solidum⁹
 quemadmodum teneretur si
 haberent i potestate. Is ve-
 ro qui nichil dolo fecerit quo-
 minus i potestate haberet v̄l
 nō negauit: non tenebitur.

Sille qui alium vt princ-
 palem defendit non est solue-
 do: in alium actio restituitur.
 h. d. Vel sic. Sentētia lata cō-
 tra vnum ex sua confessione
 non liberat verum dominum.
 h. d. Barto. Iulianus.

Ut ex pte dimidia he-
 res erat/ cū vel absen-
 tem coheredem suum defen-
 dere vult: vt satisfactiois on⁹
 euitare possit/ respōderit se so-
 lum heredē esse: z p̄denatus
 est. querebat actor cū ip̄e sol-
 uēdo nō esset: an rescisso su-
 periore iudicio in eū q̄ reuera

respōdit. quēadmodū si pro-
 prius eius fuisset: post mortē
 eius non teneretur.

Nota. s. q. sicut quando fit
 translatio de vno tempore ad
 aliud requiritur extrema ha-
 bitia. vt. l. scire. s. ex qui. cau.
 ma. ita quādo de persona ad
 personaz. quod no. de quo in
 l. si is qui pro emptore. de vsu
 capio. Barto. Iplā.

Seruus ab hostibus
 captus sit de quo quis
 in iure interrogat⁹ r̄nderit in
 sua p̄tate esse: q̄uls iura post
 lūminij possint iterū reficere⁹
 nos: attamē nō puto locū esse
 noxali actioni: quia nō est in
 nostra p̄tate. Quāq̄ autē pla-
 cet etiā eū teneri q̄ alienū ser-
 uum suū esse p̄fessus esset: at-
 tamē rectissime placuit eum
 demum teneri qui suum po-
 tuit habere. Ceterū si domi-
 nium querere non potuit: nō
 tenent.

Seruus non sit vni⁹
 sed plurium: et omnes
 mentiti sunt eum in sua pote-
 state non esse: vel quidam ex
 illis: aut dolo fecerūt quom-
 nus sit in potestate: vnusquis
 q̄ illoꝝ tenebitur in solidum⁹
 quemadmodum teneretur si
 haberent i potestate. Is ve-
 ro qui nichil dolo fecerit quo-
 minus i potestate haberet v̄l
 nō negauit: non tenebitur.

Sille qui alium vt princ-
 palem defendit non est solue-
 do: in alium actio restituitur.
 h. d. Vel sic. Sentētia lata cō-
 tra vnum ex sua confessione
 non liberat verum dominum.
 h. d. Barto. Iulianus.

Ut ex pte dimidia he-
 res erat/ cū vel absen-
 tem coheredem suum defen-
 dere vult: vt satisfactiois on⁹
 euitare possit/ respōderit se so-
 lum heredē esse: z p̄denatus
 est. querebat actor cū ip̄e sol-
 uēdo nō esset: an rescisso su-
 periore iudicio in eū q̄ reuera

respōdit. quēadmodū si pro-
 prius eius fuisset: post mortē
 eius non teneretur.

Nota. s. q. sicut quando fit
 translatio de vno tempore ad
 aliud requiritur extrema ha-
 bitia. vt. l. scire. s. ex qui. cau.
 ma. ita quādo de persona ad
 personaz. quod no. de quo in
 l. si is qui pro emptore. de vsu
 capio. Barto. Iplā.

Seruus ab hostibus
 captus sit de quo quis
 in iure interrogat⁹ r̄nderit in
 sua p̄tate esse: q̄uls iura post
 lūminij possint iterū reficere⁹
 nos: attamē nō puto locū esse
 noxali actioni: quia nō est in
 nostra p̄tate. Quāq̄ autē pla-
 cet etiā eū teneri q̄ alienū ser-
 uum suū esse p̄fessus esset: at-
 tamē rectissime placuit eum
 demum teneri qui suum po-
 tuit habere. Ceterū si domi-
 nium querere non potuit: nō
 tenent.

Seruus non sit vni⁹
 sed plurium: et omnes
 mentiti sunt eum in sua pote-
 state non esse: vel quidam ex
 illis: aut dolo fecerūt quom-
 nus sit in potestate: vnusquis
 q̄ illoꝝ tenebitur in solidum⁹
 quemadmodum teneretur si
 haberent i potestate. Is ve-
 ro qui nichil dolo fecerit quo-
 minus i potestate haberet v̄l
 nō negauit: non tenebitur.

Sille qui alium vt princ-
 palem defendit non est solue-
 do: in alium actio restituitur.
 h. d. Vel sic. Sentētia lata cō-
 tra vnum ex sua confessione
 non liberat verum dominum.
 h. d. Barto. Iulianus.

Ut ex pte dimidia he-
 res erat/ cū vel absen-
 tem coheredem suum defen-
 dere vult: vt satisfactiois on⁹
 euitare possit/ respōderit se so-
 lum heredē esse: z p̄denatus
 est. querebat actor cū ip̄e sol-
 uēdo nō esset: an rescisso su-
 periore iudicio in eū q̄ reuera

respōdit. quēadmodū si pro-
 prius eius fuisset: post mortē
 eius non teneretur.

Nota. s. q. sicut quando fit
 translatio de vno tempore ad
 aliud requiritur extrema ha-
 bitia. vt. l. scire. s. ex qui. cau.
 ma. ita quādo de persona ad
 personaz. quod no. de quo in
 l. si is qui pro emptore. de vsu
 capio. Barto. Iplā.

Seruus ab hostibus
 captus sit de quo quis
 in iure interrogat⁹ r̄nderit in
 sua p̄tate esse: q̄uls iura post
 lūminij possint iterū reficere⁹
 nos: attamē nō puto locū esse
 noxali actioni: quia nō est in
 nostra p̄tate. Quāq̄ autē pla-
 cet etiā eū teneri q̄ alienū ser-
 uum suū esse p̄fessus esset: at-
 tamē rectissime placuit eum
 demum teneri qui suum po-
 tuit habere. Ceterū si domi-
 nium querere non potuit: nō
 tenent.

Seruus non sit vni⁹
 sed plurium: et omnes
 mentiti sunt eum in sua pote-
 state non esse: vel quidam ex
 illis: aut dolo fecerūt quom-
 nus sit in potestate: vnusquis
 q̄ illoꝝ tenebitur in solidum⁹
 quemadmodum teneretur si
 haberent i potestate. Is ve-
 ro qui nichil dolo fecerit quo-
 minus i potestate haberet v̄l
 nō negauit: non tenebitur.

Sille qui alium vt princ-
 palem defendit non est solue-
 do: in alium actio restituitur.
 h. d. Vel sic. Sentētia lata cō-
 tra vnum ex sua confessione
 non liberat verum dominum.
 h. d. Barto. Iulianus.

Ut ex pte dimidia he-
 res erat/ cū vel absen-
 tem coheredem suum defen-
 dere vult: vt satisfactiois on⁹
 euitare possit/ respōderit se so-
 lum heredē esse: z p̄denatus
 est. querebat actor cū ip̄e sol-
 uēdo nō esset: an rescisso su-
 periore iudicio in eū q̄ reuera

respōdit. quēadmodū si pro-
 prius eius fuisset: post mortē
 eius non teneretur.

Nota. s. q. sicut quando fit
 translatio de vno tempore ad
 aliud requiritur extrema ha-
 bitia. vt. l. scire. s. ex qui. cau.
 ma. ita quādo de persona ad
 personaz. quod no. de quo in
 l. si is qui pro emptore. de vsu
 capio. Barto. Iplā.

Seruus ab hostibus
 captus sit de quo quis
 in iure interrogat⁹ r̄nderit in
 sua p̄tate esse: q̄uls iura post
 lūminij possint iterū reficere⁹
 nos: attamē nō puto locū esse
 noxali actioni: quia nō est in
 nostra p̄tate. Quāq̄ autē pla-
 cet etiā eū teneri q̄ alienū ser-
 uum suū esse p̄fessus esset: at-
 tamē rectissime placuit eum
 demum teneri qui suum po-
 tuit habere. Ceterū si domi-
 nium querere non potuit: nō
 tenent.

Seruus non sit vni⁹
 sed plurium: et omnes
 mentiti sunt eum in sua pote-
 state non esse: vel quidam ex
 illis: aut dolo fecerūt quom-
 nus sit in potestate: vnusquis
 q̄ illoꝝ tenebitur in solidum⁹
 quemadmodum teneretur si
 haberent i potestate. Is ve-
 ro qui nichil dolo fecerit quo-
 minus i potestate haberet v̄l
 nō negauit: non tenebitur.

Sille qui alium vt princ-
 palem defendit non est solue-
 do: in alium actio restituitur.
 h. d. Vel sic. Sentētia lata cō-
 tra vnum ex sua confessione
 non liberat verum dominum.
 h. d. Barto. Iulianus.

Ut ex pte dimidia he-
 res erat/ cū vel absen-
 tem coheredem suum defen-
 dere vult: vt satisfactiois on⁹
 euitare possit/ respōderit se so-
 lum heredē esse: z p̄denatus
 est. querebat actor cū ip̄e sol-
 uēdo nō esset: an rescisso su-
 periore iudicio in eū q̄ reuera

respōdit. quēadmodū si pro-
 prius eius fuisset: post mortē
 eius non teneretur.

Nota. s. q. sicut quando fit
 translatio de vno tempore ad
 aliud requiritur extrema ha-
 bitia. vt. l. scire. s. ex qui. cau.
 ma. ita quādo de persona ad
 personaz. quod no. de quo in
 l. si is qui pro emptore. de vsu
 capio. Barto. Iplā.

Seruus ab hostibus
 captus sit de quo quis
 in iure interrogat⁹ r̄nderit in
 sua p̄tate esse: q̄uls iura post
 lūminij possint iterū reficere⁹
 nos: attamē nō puto locū esse
 noxali actioni: quia nō est in
 nostra p̄tate. Quāq̄ autē pla-
 cet etiā eū teneri q̄ alienū ser-
 uum suū esse p̄fessus esset: at-
 tamē rectissime placuit eum
 demum teneri qui suum po-
 tuit habere. Ceterū si domi-
 nium querere non potuit: nō
 tenent.

Seruus non sit vni⁹
 sed plurium: et omnes
 mentiti sunt eum in sua pote-
 state non esse: vel quidam ex
 illis: aut dolo fecerūt quom-
 nus sit in potestate: vnusquis
 q̄ illoꝝ tenebitur in solidum⁹
 quemadmodum teneretur si
 haberent i potestate. Is ve-
 ro qui nichil dolo fecerit quo-
 minus i potestate haberet v̄l
 nō negauit: non tenebitur.

Sille qui alium vt princ-
 palem defendit non est solue-
 do: in alium actio restituitur.
 h. d. Vel sic. Sentētia lata cō-
 tra vnum ex sua confessione
 non liberat verum dominum.
 h. d. Barto. Iulianus.

Ut ex pte dimidia he-
 res erat/ cū vel absen-
 tem coheredem suum defen-
 dere vult: vt satisfactiois on⁹
 euitare possit/ respōderit se so-
 lum heredē esse: z p̄denatus
 est. querebat actor cū ip̄e sol-
 uēdo nō esset: an rescisso su-
 periore iudicio in eū q̄ reuera

respōdit. quēadmodū si pro-
 prius eius fuisset: post mortē
 eius non teneretur.

Nota. s. q. sicut quando fit
 translatio de vno tempore ad
 aliud requiritur extrema ha-
 bitia. vt. l. scire. s. ex qui. cau.
 ma. ita quādo de persona ad
 personaz. quod no. de quo in
 l. si is qui pro emptore. de vsu
 capio. Barto. Iplā.

Seruus ab hostibus
 captus sit de quo quis
 in iure interrogat⁹ r̄nderit in
 sua p̄tate esse: q̄uls iura post
 lūminij possint iterū reficere⁹
 nos: attamē nō puto locū esse
 noxali actioni: quia nō est in
 nostra p̄tate. Quāq̄ autē pla-
 cet etiā eū teneri q̄ alienū ser-
 uum suū esse p̄fessus esset: at-
 tamē rectissime placuit eum
 demum teneri qui suum po-
 tuit habere. Ceterū si domi-
 nium querere non potuit: nō
 tenent.

Seruus non sit vni⁹
 sed plurium: et omnes
 mentiti sunt eum in sua pote-
 state non esse: vel quidam ex
 illis: aut dolo fecerūt quom-
 nus sit in potestate: vnusquis
 q̄ illoꝝ tenebitur in solidum⁹
 quemadmodum teneretur si
 haberent i potestate. Is ve-
 ro qui nichil dolo fecerit quo-
 minus i potestate haberet v̄l
 nō negauit: non tenebitur.

Sille qui alium vt princ-
 palem defendit non est solue-
 do: in alium actio restituitur.
 h. d. Vel sic. Sentētia lata cō-
 tra vnum ex sua confessione
 non liberat verum dominum.
 h. d. Barto. Iulianus.

Ut ex pte dimidia he-
 res erat/ cū vel absen-
 tem coheredem suum defen-
 dere vult: vt satisfactiois on⁹
 euitare possit/ respōderit se so-
 lum heredē esse: z p̄denatus
 est. querebat actor cū ip̄e sol-
 uēdo nō esset: an rescisso su-
 periore iudicio in eū q̄ reuera

respōdit. quēadmodū si pro-
 prius eius fuisset: post mortē
 eius non teneretur.

Nota. s. q. sicut quando fit
 translatio de vno tempore ad
 aliud requiritur extrema ha-
 bitia. vt. l. scire. s. ex qui. cau.
 ma. ita quādo de persona ad
 personaz. quod no. de quo in
 l. si is qui pro emptore. de vsu
 capio. Barto. Iplā.

Seruus ab hostibus
 captus sit de quo quis
 in iure interrogat⁹ r̄nderit in
 sua p̄tate esse: q̄uls iura post
 lūminij possint iterū reficere⁹
 nos: attamē nō puto locū esse
 noxali actioni: quia nō est in
 nostra p̄tate. Quāq̄ autē pla-
 cet etiā eū teneri q̄ alienū ser-
 uum suū esse p̄fessus esset: at-
 tamē rectissime placuit eum
 demum teneri qui suum po-
 tuit habere. Ceterū si domi-
 nium querere non potuit: nō
 tenent.

Seruus non sit vni⁹
 sed plurium: et omnes
 mentiti sunt eum in sua pote-
 state non esse: vel quidam ex
 illis: aut dolo fecerūt quom-
 nus sit in potestate: vnusquis
 q̄ illoꝝ tenebitur in solidum⁹
 quemadmodum teneretur si
 haberent i potestate. Is ve-
 ro qui nichil dolo fecerit quo-
 minus i potestate haberet v̄l
 nō negauit: non tenebitur.

Sille qui alium vt princ-
 palem defendit non est solue-
 do: in alium actio restituitur.
 h. d. Vel sic. Sentētia lata cō-
 tra vnum ex sua confessione
 non liberat verum dominum.
 h. d. Barto. Iulianus.

Ut ex pte dimidia he-
 res erat/ cū vel absen-
 tem coheredem suum defen-
 dere vult: vt satisfactiois on⁹
 euitare possit/ respōderit se so-
 lum heredē esse: z p̄denatus
 est. querebat actor cū ip̄e sol-
 uēdo nō esset: an rescisso su-
 periore iudicio in eū q̄ reuera

Liber Undecimus

nisi hoc ageret animo nouandi. vt. *de solu. l. solutionē*
et tūc nō dat restitūto. Dic ergo reuocato de facto. qz ex
eo agi nō pōt. ppter inopiā: et ideo ita reputat a iure ac
si nulla detur actio. vt. *de dolo. l. nā. Uel dic reuocato. p*
pter pactū de nō petēdo factū cōdēnato. Accur.

S filius. iter
rogatus. quia
non est iudicium
inter eos. vt. *de e. l. e.*
si sine. s. sed si ser
uus. Accur.

Qui seruus.
conuēt. cōdēnatus et exac
tus: alioquin cōtra. vt. *de e. l. qui ex*
parte. et. l. si quis
interrogatus. r. l.

Conuenit. i. si
pfeffionibus. l. si.
c. **N**on tenet.
scilicet soluere in
solidum: licet sint
obligati in solidū

Communi.
quialq̄ maleficiū
committit. vt. *de i. l. i.*
vt tantum
- Item si seruus
e. **Delictū ei**

vt. *de. ad. l. adq̄.*
ita vul. circa me
diū. sed de eo qui
se heredem confi
tetur non reddit
rationē diuersita
tis. Dic ergo qz

heres suo nomie
tū tenet: nec ei ē
cur⁹ noie teneat
at dñs noie sui
tenet: s; nōne ex
ceptionē h; vt he
res is q̄ cōfitei. vt
de. eo. l. si filius. l. si.

*Rñ. ex psona ac
toris nō sua tene
tur. vel hñs nō h; ex
ceptionē. Sed op.
nōne duo rei
debendi obligan
tur suo noie: r. te
net q̄sq; in solidū
r. tñ vno soluēte
liberat ali⁹. s; cer
te ibi vterq; ex ea
dē cā vī teneri. vt
de duob⁹ reis. l.
*ij. s. si. Itē nome
debet vnus liberari altero electo. vt. *de noxa. l. ele***

heres erat actio dari dberet.
proculus rñ. rescisso iudicio
posse agi d; verū est.

Quando non tenet iudicū
cōmuni in nō respōdēdo nō
pōt haberi p cōfessio. h. d. vel
breuius. Inter quos non va
let iudicū nec pfeffio. Bar.

S filius cum Papi.
patre suo ageret tace
at interrogatus: oia perinde
obseruanda erunt / ac si non
esset interrogatus.

Conuenit. ex variatione psonae cō
uenit nō variat cā / vni⁹ cōfessio
r solutio liberat vep debi
torē: secus si variatōe psonae
cōtingit variatio cause nisi ve
ri debitoris noie factū fuerit.
h. d. ponit duo vicia que vt
dētur cōtraria r soluit cū ma
gna subtilitate. Bar. Paul⁹

Qui seruū alienū rñde
rit suum esse: si norali
iudicio conuentus⁹ sit dñm si
berat. aliter atq; si quis cōfessio
sus sit se occidisse seruū quē
alius occidit: vel si q̄s rñderit
se heredē. nā hñs duobus ca
sib⁹ nō liberat q̄ fecit vel qui
heres est. nec hec inter se cō
traria sunt. nā supior casu ex
psona serui duo nō tenentur^c
sicut in seruo cōi⁹ dicim⁹: vbi
altero cōuento alter quoq; li
berat. at is qui confitei se oc
cidisse vel vulnerasse suo no
mine tenet. nec d; impunitus
esse delictū eius⁹ q̄ fecit ppi
eū qui rñderit. nisi quasi de
fensor⁹ eius qui admisit vī he
redis⁹ litēs subiit hoc gnē⁹.

Confessio p iudicē quo ad
psonā interrogantis nō quo
ad alios. h. d. vel sic. Respon
sio facta in iudicio non p iudicē
respondenti: nisi respectu
interrogantis. h. d. Bar. s. ce.
Procuratore cesaris⁹
ob debitum fiscale in
terrogante⁹: vnus ex filiis
qui nec bonorum possessionē
acceperat: nec heres erat / rñ
dit se heredē esse: an quasi

non est heres nec de iure ciuili. erat enim emancipa
tus. Item non erat institutus: quia tunc nuda volun
tate posset esse heres.
R heredem. ergo mentitus est: cū esset emancipatus
vt dixi. et ex delicto non debet applicari hereditati. vt. *de*
de acqui. here. l. si seruus. in. si. l. 30.

heredē. vt. *de peti. he. si qd possessor. Rñ. imo mala fl.*
volens decipere actorem.
Defensor. sine mandato.
Heredis. s. eius qui deliquit.
Hoc genere. i. hoc modo. s. per confessionem.

tūc em in factū exceptioe da
ta summouēdus est actor: qz
ille negotioz gestoz vel man
dati acione recepturus est
q̄ prestiterit. Idē est in eo q̄
mandato heredis se hñdē ee
rñderit: vel cū als eū dēfende
re vellet. **I**n iure interro
gatus an fundū possideat: q̄to
an rñdere cogendus sit r q̄ta
ex parte fundū possideat Pa
bo. scribit possessorem fundi
cogi debere rñdere quota ex
parte fundum possideat: vt si
minore ex parte possidere se
dicar: in aliā partē que nō de
fenderetur in possessionē ac
tor mittatur. Idē est r si dā
ni ifecti caueamus^m. nā r hic
respondere d; quota ex par
te eius sit predium: vt ad eaz
partē stipulationē accommo
demus. Pena aut. non repro
mittētis hec est: vt i possessio
nē eamus: r ideo p̄tinet scire
an possideat. **I**plan⁹.

Ubi quis iudicē eq̄tas
mouerit: eque oportet
re fieri interrogationem dubi
um⁹ non est.

Confessio p iudicē quo ad
psonā interrogantis nō quo
ad alios. h. d. vel sic. Respon
sio facta in iudicio non p iudicē
respondenti: nisi respectu
interrogantis. h. d. Bar. s. ce.
Procuratore cesaris⁹
ob debitum fiscale in
terrogante⁹: vnus ex filiis
qui nec bonorum possessionē
acceperat: nec heres erat / rñ
dit se heredē esse: an quasi

non est heres nec de iure ciuili. erat enim emancipa
tus. Item non erat institutus: quia tunc nuda volun
tate posset esse heres.
R heredem. ergo mentitus est: cū esset emancipatus
vt dixi. et ex delicto non debet applicari hereditati. vt. *de*
de acqui. here. l. si seruus. in. si. l. 30.

Ubi quis iudicē eq̄tas
mouerit: eque oportet
re fieri interrogationem dubi
um⁹ non est.

Confessio p iudicē quo ad
psonā interrogantis nō quo
ad alios. h. d. vel sic. Respon
sio facta in iudicio non p iudicē
respondenti: nisi respectu
interrogantis. h. d. Bar. s. ce.
Procuratore cesaris⁹
ob debitum fiscale in
terrogante⁹: vnus ex filiis
qui nec bonorum possessionē
acceperat: nec heres erat / rñ
dit se heredē esse: an quasi

non est heres nec de iure ciuili. erat enim emancipa
tus. Item non erat institutus: quia tunc nuda volun
tate posset esse heres.
R heredem. ergo mentitus est: cū esset emancipatus
vt dixi. et ex delicto non debet applicari hereditati. vt. *de*
de acqui. here. l. si seruus. in. si. l. 30.

In iure ina
terrogatus. ante
litē contestatam.
vt no. s. de rei vī
di. l. qui petitorio
Quota ex p
te. et an posside
at: vt hic quesse
rat. r dñ. s. de rei
ven. l. q̄ petitorio.
in pñ. s; in eo.
titu. l. in speciali.
solu. ibi de dñi
an sit suū nō cogi
tur dicere: sed de
possessione sic: vt
hic dicitur.

Mittatur. vt r
J. ex q̄. cau. i. pos
dicar. ea. l. fulcini⁹.
- scelus asit.
Cauemus⁹.
i. caueri postu
lemus.

Ubi quis iudicē
mouerit: eque oportet
re fieri interrogationem dubi
um⁹ non est.

Confessio p iudicē quo ad
psonā interrogantis nō quo
ad alios. h. d. vel sic. Respon
sio facta in iudicio non p iudicē
respondenti: nisi respectu
interrogantis. h. d. Bar. s. ce.
Procuratore cesaris⁹
ob debitum fiscale in
terrogante⁹: vnus ex filiis
qui nec bonorum possessionē
acceperat: nec heres erat / rñ
dit se heredē esse: an quasi

Ubi quis iudicē eq̄tas
mouerit: eque oportet
re fieri interrogationem dubi
um⁹ non est.

Confessio p iudicē quo ad
psonā interrogantis nō quo
ad alios. h. d. vel sic. Respon
sio facta in iudicio non p iudicē
respondenti: nisi respectu
interrogantis. h. d. Bar. s. ce.
Procuratore cesaris⁹
ob debitum fiscale in
terrogante⁹: vnus ex filiis
qui nec bonorum possessionē
acceperat: nec heres erat / rñ
dit se heredē esse: an quasi

non est heres nec de iure ciuili. erat enim emancipa
tus. Item non erat institutus: quia tunc nuda volun
tate posset esse heres.
R heredem. ergo mentitus est: cū esset emancipatus
vt dixi. et ex delicto non debet applicari hereditati. vt. *de*
de acqui. here. l. si seruus. in. si. l. 30.

Noluerat. propter utilitatem. Hjo.
Et liberum. hec enim duo habere no debet. vt. J.
de act. emp. l. id est. §. si. Sed arg. p. rra. J. de prescrip. ver.
l. naturalis. §. si. fiat ergo estimatio dñi quāti erat luti
lior. vt. §. e. doli. l. si. r. §. p. rra. §. r. J. l. dñs. Acc.

Corumpit.
cōtēneret. r
hōc actio locū
h3: vt. r. §. e. l. i. in
fi. et extra ordinē
punif. vt. J. de ex-
traor. cri. l. in est.

Dominus
fuit. r. rōis
e
Possē. l3 sit
liber factus. vt. r.
§. e. doli. §. si.

Serui corru
pti. simpluz
qz pstante matri-
monio penalis a-
ctio nō datur: vt
C. re. amo. l. ij. nō
ergo infamat. ac.

De seruis fu-
gitiuis. Corru-
ptione seruorum
facta contingit
eos fugere: vnde
appont de fugiti-
uis. Et aut fugiti-
uis. nō q̄ eo ato fecit
erro dif
ferunt.

De seruis fugitiuis.
Tit. iiii.
I. l. pta.
S qui fugi-
tium ceta-
uit seruum
fur e. Se-
natus cēs-
suit ne fugi-
tium admit-
tāt in saltū: proteganf a villi-
ciei r procuratoribus posses-
sionū mulctāi statuit. His
aut qui intra viginti dies fu-
gitiuos vel dñs reddidissent
vel apud magistratus exhi-
buissent: ventaz in ante actū
dedit. Sed r deinceps eodez
senatuscō. impunitas datur
ei qui intra p̄stituta tpa q̄

Ser-
fugiti-
uis. nō q̄ eo ato fecit
erro dif
ferunt.

Ser-
fugiti-
uis. nō q̄ eo ato fecit
erro dif
ferunt.

Ser-
fugiti-
uis. nō q̄ eo ato fecit
erro dif
ferunt.

duab⁹ duos r sic deinceps. vt. C. e. l. q̄cūq; §. q̄sdā. tu
dic meli⁹ q̄ loquit hic de pena cētū solidoz q̄ silco dat⁹
vt. J. statim. ibi multa est r c. C. de mo. mulc. l. si. r hec
a lege pōt remitti vt h. alia ē q̄ hoi debet: q̄ non sic facile
remittit actori. vt ar. §. de arbi. l. celsus. Accur.

Hoc autē senatuscō. ad-
tū etiam dedit militi vel pa-
gano ad inuestigandū fugiti-
uum vel in predia⁹ senatoruz
ex paganorū. Cui rei etiam
vel fauia prospererat: r sena-
tuscon. modesto consule⁹ fa-
ctum: vt fugitiuos inq̄rere vo-
lentibus lre ad magistratus
denf: multa⁹ etiam centum
solidoz in magistratus statu-
ta si litteris acceptis inq̄rē-
tes non adiuuent. Sz r in eū
qui queri apud se prohibuit:
eadem pena statuta est. etiaz
generali epistola duoz mar-
ci: r commodi: que declarat r
p̄sides et magistratus r mi-
lites stationarios dñs adiu-
uare debere in inq̄rēdis fu-
gitiuis: r vt inuentos redde-
rent: r vt hi apud quos delite-
scant⁹ puniant si crimine con-
tingantur. Anusq; eozum⁹
qui fugitium apprehendit⁹
in publicum deducere debet
r merito admonentur magi-
stratus eos diligenter custo-
dire ne euadant. Fugiti-
uum accipe r si quis erro sit⁹
Fugitiui autem appellatione
ex fugitiua natum non conti-
nerit⁹.

Habeo.
A publicum⁹ deduci i-
telliguntur qui magi-
stratib⁹ municipalib⁹ traditi
sunt: vl publicis⁹ ministertis⁹
Diligens custodia ēt vincire

Apprehendit quid si apprehēdere noluit: videtur
q̄ non teneatur. Accursus.
Erro sit. de quo dixi. §. in rubri.
Non contineri. hoc ipso. Accur.
A publicum. als. §. habeo scribit in publicum r c.
als lex. Accur.

Publicis. nota sic. J. de tab. exhi. l. iij. §. exhibere.
Ministertis. i. ministris. Accur.

Apprehendit quid si apprehēdere noluit: videtur
q̄ non teneatur. Accursus.
Erro sit. de quo dixi. §. in rubri.
Non contineri. hoc ipso. Accur.
A publicum. als. §. habeo scribit in publicum r c.
als lex. Accur.

Publicis. nota sic. J. de tab. exhi. l. iij. §. exhibere.
Ministertis. i. ministris. Accur.

Actum. i. de
slicito facto anq̄
fuisset factus hoc
senatuscō. at i se-
quēti h̄su cauef
de his qui post
edictum occulta-
būt. Itē h̄ i p̄mo
edicto cauetur q̄
his qui exhibue-
runt. in sequēti q̄
his q̄ tradiderit
o
P̄stituta.
cōputanda po-
stea q̄ r c.

Tpa. f. vigi-
ti dierum.
In p̄dia. nō
aut sic sit rei furti
ue requisitio. vt i
sti. de ob. q̄ ex de-
lic. §. sed he. que ē
§. Est ergo h̄ spe-
ciale in fugitiuis
r
Cōsule. l3
eristente.

Denf. Ca p̄-
sidib⁹ quas diri-
gent magistrati-
bus: vt facultate
suoz inuestigādo
rū p̄tari faciant:
vt. C. e. l. §.

Mulctā. ē §
silco applicanda
ex quo d̄f multa
vt. C. dmo. mul-
l. multaz. est et
alia in suscipien-
tē: que dat actori
vt. C. e. quicq;.
r. C. de ag. r cen-
si. l. seruos.

Delitescāt.
id est latent.
Cōtingāt. i.
deliquerunt. vel
dic. i. inueniant.
Anusq; eoz.
f. priuatoroz
Accursus.

Apprehendit quid si apprehēdere noluit: videtur
q̄ non teneatur. Accursus.
Erro sit. de quo dixi. §. in rubri.
Non contineri. hoc ipso. Accur.
A publicum. als. §. habeo scribit in publicum r c.
als lex. Accur.

a Permittit. nota qd diligenter custodit qui ligat. et quod dicit diligenter eoz. i. hoz. p. hoz. significatio.

b Custodiant a magistratib.

c Deferant. id est significent vel nuncient magistratib.

d Defiant a dñis seruatorum note z nota eoz. v. etiā publice dñi dicāt vel proferant: vt sic in noticia sit iudicis qd sit su?

e Vel dica suis hec querēda p magistratib. vt referant superiori.

f Ugitui sim plices. i. qui se liberos non dicunt. Accur.

g Solent. vt C. eo. l. v. §. fi. r. l. cum seruum.

h Quis. euz. als incipit diuus. z als euz. z pcorat cū hac l. §. e. l. i. §. hoc autem senatus. ac.

i Daturū. f. presidem ad magistratus.

k Quos. sez daturum.

l Zminarche vlti sunt qui p sunt militibus custodiētib. im-

m perij limina ptra hostes. vt r. C. b lib. cau. l. nō idcirco. itē dē irenarcha. vt. I. d. custo. reo. diuus. Ac.

n In arenā. nōc incipit rñdere tñ sibi nō alij.

o Eutare. sic r. §. de statu ho. si seruus.

p Reddere. quemlibet.

q Ante pu gnā. destinatum.

r Inquisitio nē. dñi sez.

s De alea lusu z aleatoribus. Sicut fugitiuum et vitiū ē pnozū: ita aleatorē esse z

pmittit. **T**ādū autē custo dianf: quādū ad pfectū vī glū: vel ad presidē deducant

Forūq; noia z note: z cuius se seruū quis eē dicat ad magistratus deferant: vt facill^o agnosci et pcepti fugitiui possint. Note autē verbo etiā ci

catrices cōtinent. Idem iur^o estū hec i scriptis publice vlt in edes pponāt. Qualitrat^o.

Egitui simplices^o dominis reddendi sunt. Sed si p libris se gesserint: grauius coherceri solent^o.

Diuus pius **Alp.** Descripsit **Lum^e** qui fugitiuum vult requirere in pcedis alienis posse adire presidem litteras ei daturum. z si res ita exegerit: apud apparitorum quoq; vt ei permittatur ingredi z inquirere: z penā eūdem presidē in eū constituere qui inquiri non pmiserit. Sed z diu^o marc^o ofone quā i senatu recitauit: sacculatē dedit ingrediendi: tam in cesaris/ q; senatorū z pagano rum pcedia / volentibus fugitiuos inquirere: scrutariq; cubilia atq; vestigia occultatū.

Paulus. Zminarche^o z stattonarij fugitiuos deprehēfos recte in custodia tenēt. Nā et magistrat^o municipales ad officij pñdis puencie vel procōsulis comprehēfos fugitiuos recte trāmittunt.

In arenā^o **Arp^o** fugitiu^o su^o se dederit nec isto qdē piculo discriminis vite qd sibi tantū irrogat p tātē dñi eutare^o poterit. Nā diu^o pius rescripsit oimodo eos dñis suis reddere: siue añ pugnā^o ad bestias: siue post pugnā. Quā iterdū aut pecunia interuersa aut cōmisso aliquo maiore maleficio ad fu-

seruoz et liberoz est vitiū. vt. I. de edil. edic. ediles etiaz §. pedius. z ideo de his supponit. **Alp.**

glendā inquisitionē vel iusticiā animaduersionis/ in arenā se dare mallent. reddi ergo eos oportet.

De alea lusu: et aleatorib^o. **Titu. v.**

Nota qd ab isto titu. vsq; ad tit. si cer. pe. doctores non curauerūt summare leges: qz seipsas summant nec indigent summario. B. **Ulpianus**

Retoz ait. si qd euz apd quē in alea lusu esse dicitur verberauerit/ dānū ve ei dederit siue quid eo tpe dolo ei^o subtractū^o est: iudiciū nō dābo. In eū qui alea ludēde cā vim intulit: vtiq; que res erit animaduertā.

Si rapinā fecerint inter se collusores: vlt bonoum raptorū non denegabitur actio. Susceptorum enim dūtaxat prohibuit vindicari: non etiam collusores. Quis^o z hi indigni videantur

Itē notandū qd pretor: susceptorē verberatū qdem et dānū passum vbiq; z quā doctūq; nō vindicat vtz furtū factū domi et eo tpe^o quo alea ludebat lz luso: non fuerit^o quicqd eoz fecerit^o impune sit. Domū^o autē pro habitatione z domicilio nos accipere debere certum est.

Quō autē pretor: negat se furti actionem daturum: vlt deamus vtrum ad penalem actionem solam pertineat: an et si ad exhibendum velt a gere vel vendicare vel condicere. Et est relatum apud pō pontum solūmodo penalem actionem denegandam. Quō non puto verum. Prozem simpliciter^o ait: si quid subtractū

Retoz: lusu eē cā sul e molu =

mētī z ex pñuetudine: aliter nō p z

Jo. sicut z i cau: pōe dē. vr. §. nau. cau. sta. li. §. cau po.

Subtractū quod erat ei^o apd quē ludebatur.

Aduertā an iustus fuerit merus qui in cōstantē caderet vlt nō. z hoc exponit

Je. l. §. fi. r. l. q.

Quis. non ponit correctiue sicut nec illud. §. ad exhibē. l. tigni

§. si quis cā iudicij. p. cōtra. z est pro eo iusti. de exca. tu. §. hi qui. et

I. de exca. tuto. l. athlete. §. fi.

Ubiq; vbi ludant. Accur.

Ubiq; lu: di th occasiōe. vt qz malos dicebat accommodasse denarios. vel malū vitiū luso: pro pinalisse. sic et dñi qd eū apd quē zc.

Si aut nō illa occasiōe ptingat: a gere pōt. alioqñ deposito etiā illo officio ipeditur agere: qd esset ini quum.

Et eo tpe. si vero alio tpe vel loco fiat agi pōt.

Fuerit. qd fecit furtū. vel dicit tenet ludum.

Fecerit. alius quis. Accur.

Domū. vt r als iusti. de iur. §. domum. z I. de adul. l. qui domū. r. l. nec in ea rē sed domus.

Simpliter gñaliter §. verbū

prolati gñaliter accipitur. vt z dixim. s. de ser. vz. pte. l. si seruit. Itē vbi lex nō distinguit nec nos. vt z diximus. s. de offi. ptes. l. iij. si ois actio sibi denegat. mltō magis ei denegabitur actio si credat aleatorib⁹ pecunia: nā qđ dē. l. i. si. s. i. locū h̄ in alio creditore non in aleatore. alius ei reperit. vt ibi. z di xim. s. de mino. l. q. si minor. s. fi. a

Cōpulis. si ue sit lusoz siue q ludum tenet. **L**atumias id est loca latētia carcer em est: qđ ibi latitant. **S**olent. duz rerinent. ad hñcaliquid zc. **V**irtutis cā id est fontudinis vt in aut. vt offis obe. in. in pn. col. vj. Sic ergo noz ta q cā virtutis q dā permittunt q als nō pmittēt qđ als non.

virtutis causa p mittit qđ als non.

erit iudicium nō dabo. **I**n eū inquit q alee ludēde causa vim intulerit: vt iqz q res erit animaduertā. hęc clausula pertinet ad animaduersionez elus q cōpulis: ludere: vt aut multa mulctez: aut in latumias vel vincula publica duca tur. **D**anulus

Solent enim qđā cogere ad lusum vel ab intio vel victi dū retinent. Senatuscōsultum vetuit in pecunia ludere: pterqz si qđ certet hasta vel pila iaciēdo vel currendo: saliendo: luctando: vel pugnando: quod virtutis causa fiat. **M**arcia.

Quibus reb⁹ ex lege titia z publica z cornelia etiam sponsonē facere licet. sed ex alijs vbi pro virtute certamen non fit: non licet

Quod in con. **P**au. uiui⁹ vscendi causa ponitur in eam rem familiam ludere permittit. **S**i seruus vel filius. victus fuerit patri vel domino competit re petitiō. Itē si seru⁹ acceperit pecuniam: dabitur in do minum actio de peculio non noxalis: quia ex negotio ge

Quibus reb⁹ ex lege titia z publica z cornelia etiam sponsonē facere licet. sed ex alijs vbi pro virtute certamen non fit: non licet

Quod in con. **P**au. uiui⁹ vscendi causa ponitur in eam rem familiam ludere permittit. **S**i seruus vel filius. victus fuerit patri vel domino competit re petitiō. Itē si seru⁹ acceperit pecuniam: dabitur in do minum actio de peculio non noxalis: quia ex negotio ge

Quibus reb⁹ ex lege titia z publica z cornelia etiam sponsonē facere licet. sed ex alijs vbi pro virtute certamen non fit: non licet

Quod in con. **P**au. uiui⁹ vscendi causa ponitur in eam rem familiam ludere permittit. **S**i seruus vel filius. victus fuerit patri vel domino competit re petitiō. Itē si seru⁹ acceperit pecuniam: dabitur in do minum actio de peculio non noxalis: quia ex negotio ge

Quibus reb⁹ ex lege titia z publica z cornelia etiam sponsonē facere licet. sed ex alijs vbi pro virtute certamen non fit: non licet

Quod in con. **P**au. uiui⁹ vscendi causa ponitur in eam rem familiam ludere permittit. **S**i seruus vel filius. victus fuerit patri vel domino competit re petitiō. Itē si seru⁹ acceperit pecuniam: dabitur in do minum actio de peculio non noxalis: quia ex negotio ge

Quibus reb⁹ ex lege titia z publica z cornelia etiam sponsonē facere licet. sed ex alijs vbi pro virtute certamen non fit: non licet

cti ex hoc edicto vltitulo: vt h̄ subicit. p̄z ergo ex pdictis q amissum in ludo prohibito reperitur. s̄z contra videtur q non: quia mea turpitudine michi repenti ob stat. s̄z certe illa inspectio locum habet in condictione ob turpē causam. cum dedi vt aliquid turpe facias. s̄z

si dedi contrahēdo: vbi lex talem cōtractum prohiberet: contra est. vt h̄ z. c. s. d. agri. et cens. quemadmodū. hic eni videtur pacisci vt meliora puncta habens vincat. **E**x greca aut con stitutione quā qdam habent. vt C. eo. l. fina. deter minatum est ex p̄esse q vqz ad quinquaginta an reos dnr repeti tio. Item non ob stat. i. quarū rerū ac. non da. si filio s̄z in alea. Sed certe ibi venditio non erat. phibita sed ludus. loquū tur aut supradicta cuz res ludo amittit. quod autē vedit nō amittitur nec agitur s̄z emittē qz. cū suo periculo rē emisse videt. sed. p. ait non dari repe titionē eius qđ ludo est amissum. quia licet sit phibitū ludere: non tñ est perpetuo phibitum: quādo qz em permittit. vt. s. eo. l. solent.

Si mensoz falsum modum dixerit. Tru. vj. Alplamus.

Aduers⁹ me sores agro ruz pretor in factū actionem p posuit: a q falli nos n oportet. Nam interest nostra ne fallamur in modi renuncia tiōe: si forte vlt de finib⁹ contentio sit: vel emptor scire velit: vel venditor cuiusmodi ager veneat. **I**deo autem hanc actionem proposuit: quia non crediderunt veteres inter tales personas loca tionem et conductionem esse sed magis operam beneficij loco preberi: et id quod datur ei ad remunerandum dari: et inde honorarius appel lant. Si autē ex locato z con

in si. z. l. sequē. z in hac. l. in prin. z hoc intelligit cū fili us vel seru⁹ amittit. et sic cōiige finē et prin.

Si mensoz falsum modum dixerit. Quia in actione finium regundorum necessarium est mensozē adhiberi: z in alijs quibusdā. vt. l. i. in pn. z. l. pe. z. si. ideo supponit quid iuris sit si mensoz dixit falsum modum. Accur.

Aduersus. cuiusmodi est quante mensure. **H**onorarium. quod ius in aduocato multo magis dicitur. vt pote cum multo dignius est ei officij: sunt ergo facta quedam que non dicuntur locari vt dictum est. et aliud est: puta do tibi pecuniam vt seruum tuum manumitas. vt. l. de prescriptis verbis. naturalis. s. at cum do. Accur. **E**x locato. actione locati et eius causa expressa.

Ex locato. actione locati et eius causa expressa.

Liber Undecimus

Nec tenere, sic nec cautio p̄sita actori vna actiōe committitur: si altera agat. vt. l. iudi. sol. l. cū querebat. in fi. si ergo non tenet in f̄tio p̄pter actionē inep̄tā: n̄quid redire p̄t actor ad p̄ponendū apr̄ā: Rñ. sic. sicut r̄ vbi agit ante diē vel 2 di. vt. l. de pig. l. grece. §. fi. r̄ de redhi. l. bouem. §. fi. r̄ de

excu. tu. l. is qui tres. r̄ l. cū ex oratione. Itē quare nō datur madati actio. vt. l. man. si remunerandi. in p̄n. Rñ. iō q̄ talia plerūq̄ sūt mercede: vt. h̄ subūct. p̄. §. r̄. §. fi. regū. l. §. r̄ loci. §. i. Itē n̄quid iudex in snia debet iherere cām: q̄ actionē l. epr̄ā. p̄posuit: di eo q̄ lic. ne ius uum actori pereat. vt. ar. C. de iudi. l. p̄perandū. §. l. lo. Quid autē si nō proposuit iudex: Rñ. nō nocet cum nūc p̄ponit aliā causam agēdi. vt. l. de excep. rei iudi. l. r̄ an ea dē. vel dic absolui ab obseruatione iudicy. Accur. b

Sibi iputare. sic in statu. quibus modis re cōtra h̄t obligatio. §. p̄terea. r̄ l. i. p̄. §. r̄. §. fi. de ac. et obuga. l. i. §. is quosq̄. Accur. c

Cōparabit. vt. l. de possi. l. q̄d nerua. et. §. vt in pos. te. l. is cui §. dolum. et ad trebel. l. mulier. §. si

heres. r̄. d. l. i. de act. r̄ obli. l. i. §. is q̄q̄. r̄. §. si q̄s te. li. esse missus. l. i. §. non autē. r̄. §. de p̄bo. sig. l. magna negligētia. Sed hoc fallit in casib⁹ duobus. vt. l. ad le. corne. de sica. l. in lege. et in l. de susp. tu. §. suspectus.

Edicit. quod non habemus.

Mercede interueniēte. vel pacto. est ergo hic specialē. et sic nō est cōtra. l. de possi. l. i. §. si quis seruū.

Renunciavit. s. falsum modum.

Facere videt q̄ facit. vt. §. de vi et vi ar. l. i. §. de iur. di. om. p̄ alius iud. si quis id. §. item et is qui suis. r̄. §. de adm. tu. ua facit. autē. §. gessisse. Sic contra videtur quis prohibitus q̄ per alium p̄hibetur. vt. l. i. l. i. ossa. §. h̄na. Accur.

Electio mala in culpa ē. Et per litteras. renunciavit. **T**ali homini. mala electio est in culpa. vt r̄

§. de nego. gest. nam et si seruus. §. h̄na. r̄. §. pro soc. de illo. r̄. §. cōmo. qui non tam. r̄. C. de nego. gest. si mandatum. r̄. §. man. si procuratorem. §. si tutores. Accur.

Duobus mandauero. vt metirentur.

Plus dederis. scilicet cum certum precium pro singulis in geribus promissis emptor. altoquin perueniretur ad iustam estimatio nē eius quod haberet si quid dederit vltra iustum. m̄. **C**reditor nō fuerit. idem si cōuenerant se staturos huius renunciationi oimodo: vel equē vel ini que. vt. §. de dolo. l. arbitrio. §. de eo. et. §. eo. si mensor. §. i.

Fraudat⁹. qui dixit et. r̄. r̄. r̄. naturas cum es sent. xij.

Adhibitus. a iudice. i. vt cas agerē cōtra te vt r̄. iugera michi traderes r̄ condē natus fueris: et mēfor minus assignauerit michi Sed nōne debet agere p̄tra condē natum primo. vt. §. proxi. dixi. Rñ. non est ita. loquitur em̄ hic i eo casu quando certū erat te d̄buisse. r̄. iugera. r̄ tu dicebas soluisse tota: ego minus puta vni iugerum. et ideo p̄posui que reia. iudex misit mensorē ad petitionē tuam. et mensor renunciavit tota. r̄. iugera cōtineri in eo quod traditum erat: vnde ab solutus fuisti. et ideo contra solum mensorē experiar. p̄. **D**enegandam. n̄ est quodammodo penalis respectu mensoris: sed rei persecutoria respectu actoris. vt et. §. de eo per quem fac. est. l. i. §. finali. Sed in eo q̄ dicitur non dari in heredem ex dolo defuncti: est contra. §. de actioni. et obli. l. ex contractibus. r̄. §. de possi. l. si hominem. §. datur. Solu. vt ibi diximus in dicto. §. datur. Accur. l. ius.

Serui. qui est mensor.

De peculio. contra. §. titu. i. l. finali. §. item. Solu. vt ibi.

Competat. s. alio nō hic etiam mercede petita. vel hic in quantum locupletior est fm̄ quosdam. Accur.

Hec actio. nō a circūscriptiōe. in actione em̄i furti fallit hec ratio. ipsa em̄i a circūscriptiōe sc̄ipit: r̄ in p̄petuo datur. vt̄ in si. de perpe. r̄ tempo. ac. §. i. **S**ed a susceptio. ex hoc et vt̄ nasci ex f̄ctu. sed pu: to dari eā ab edicto. p̄pter doli r̄ latā culpā: nō aut̄ ex f̄ctu. nā r̄ nō con: trahēti datur. vt̄ §. l. pri. §. idē pō: po. et noraliter. vt̄ in ea. l. §. fi. vñ patet q̄ nō est ex cōtractu. Itē nō. hic origiē atten: di. arg. §. i. de pe: cu. l. iij. §. ex furti ua. Accur.

S mensor. ab emptore aditus. **T** raxerit. i. distulerit vt̄ ad: huc diligēter me: tiretur dolo tñ. et hoc venditoris a morte fecit vel em: ptoris odio. **E** c̄modum quē dixerat esse magnū et ad euz teneri volebat si emptor adhibe: ret mensorē ifra diē certū: postea nō. vt̄ i. de f̄hen. emp. l. qui fundū in p̄inci.

D iē. q. d. nō vltra.

N on habet quia vep̄ moduz renunciauit: licz post diem.

E gisset. nec solidū erat conse: cutus qz forte nō erat soluendo.

I nterest. vt̄ qz solidū cōsecu: tus est a veditore

C h vendito re egerit. sic tñ vt̄ pro residuo eū cō: uenire nō possit pone transactio: nē factaz de res: dno. Sed hoc nō valet: qz tunc nō ageret p̄tra men: soz. dic ergo melius. ideo nō egit de toto: qz vidit q̄ ab eo nō poterat solidū ex̄toz̄re. vt̄ arg. l. si cer. pe. l. si.

S ue de itinēris. imittendi. cū michi decem pedes vel aliam certam mensurā cōcedere deberes in qua immitterem vel proijcerem. Accur.

E l cuiusuis. actio. quidam nō hñt istuz tex. actio

dabitur r̄c. vsqz ibi: et redemptorem. **N** on fuit. ad hoc officium destinatus. Ac. **R** edemptorem. qui suis cementis edificat. vt̄ §. §. rei ven. l. redemptores. **T** abularium. i. tabellionem.

architectum r̄ redemptorez^o actiones dandas decreuit. ego etiam aduersus tabulari um^o puto actiōes dādas qui in computatione fefellit.

De religiosis et sum: ptibus funerū. **L**. vij.

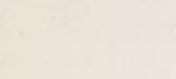

Qui propter funus ali: quid impē dit: cum de functo con: trahere cre ditur: non cum herede. **I** dem.

Cum i quo seruus se pultus est religiosum esse aristo ait. Qui mortuum in locum alienum intulit / vel inferre curauit: tenebitur i fa: ctum actione^o. In locum al: terius accp̄e debemus siue in agro siue in edificio. Sed hic sermo domino dat^o actio nem non bone fidei possesso: ri^o. nam cum dicat in locum alterius: apparet de domino eum sentire: id est de eo cuius locus est. Sed et fructuaris inferendo tenebitur domino proprietatis. An et socius te neatur si ignorante socio in: tulerit tractari potest. est ta: men verius familie hereticū: de: vel cōmuni diuidundo cō: ueniri eum^o posse. **P**retor ait: siue homo mortu^o: ossa ve hominis mortui in locū purū alterius: aut in id sepulchru: in quo ius non fuit^o illata esse dicentur. q̄ hoc fecit in factū

C onueniri eum. nisi inferat socius. vt̄ i. eo. si plu: res. Sed videt dari in factū. vt̄ §. cōi diu. l. si quis pu. §. si quis in locum. Solu. hic non erat actum his actio nibus: ibi sic. et ideo in factū intenditur. vel dic q̄ vna aliam non tollit. **I** us non fuit. inferendū.

De relig. r̄ s̄c̄ ptib^o funerum. **D**ictum est. §. de rebus p̄phanis: sequit̄ videre de religiosis et eaz ḡsa de sumptib^o funerū r̄ qñ fun^o ducere liceat. ac.

Qui propter fu: n^o. cre: ditur. quātū ad sepatio nis bñficiū: hoc dicit vt̄ videatur hereditari^o credi tor. vt̄ i. de sepa: rationib^o. l. i. non vt̄ habeat locum actio negocioruz gestoz. p̄ hui^o ne gocio. qz sic iā fu neraria cessaret. vt̄ i. e. at si q̄s §. labeo. sed p̄ alijs negocijs iacente hereditate gestis bñ hz locū actio ne gocio. gestoz qz potuerit illa geri viuo defun: ct^o: hec asit nō: qz nemo viuus se = pelit: et hoc dixi mus. §. de nego. gest. l. iij. §. hec verba.

C etuz. in fa: ctū actione. ad qd^o: Rñ. vt̄ i. e. is qui. Accur. **D**ño dat. f. directā. dat̄ ēt ei q̄ fuitutem hz. vt̄ i. e. l. §. pe. r̄ l. ossa. §. si i locuz. r̄ §. non solum.

Non bo. fi. possessor. §. vt̄ i. ar. §. de nora. quotiens. §. i.

Non bo. fi. possessor. §. vt̄ i. ar. §. de nora. quotiens. §. i.

a Actione. ad precium loci. aut ut corpus tollat. ut I. e. is q. Si pro i sepulchru iherat tenebit de sepulchro violato. ut I. de sepul. vio. l. iij. §. si quis. pr.
b Pecuniarie. i. centu aureo. ut I. de sepul. vio. l. iij. §. si quis in sepulchro. r. l. de sepulchro. a. 30.
c Neqz sacer. ut res diuine vel ecclie. ut insti. de re. diu. §. nulli.

d Neqz sacer. ut muri r. porte ciuitatis. ut I. de re. diu. l. i. §. si quis in sepulchro. r. l. de sepulchro. a. 30.

e Neqz religio sus. ut sepulchru ut insti. de re. di. ni. §. religiosum.

f Monumētū scz anqz sit sepulchrum. ut I. de mo numētū. §. alio est munimentū. ut I. de funeris. §. i. Accur.

g habeat. scz personale vel reale alia seruutē.

h Nō facit. i. usufructuarius.

i Cōsentiat. ut r. §. de usufru. locum. in pñ. r. fa cit. I. e. l. si. et. l. sūt persone.

k Non min⁹. ut r. §. loc. si quis domū. in pun. et §. de serui. si cut.

l In eum. scz agrum.

m Facit. cur alio usufructuario. quo iuitodis religio sus nō facit. ut r. §. e. l. §. si usufru. Rñ. p hoc mi nuif facultas fru ctuū papiendoy r. usufr. p parte deperit. sed creditoz nō minuit actio p debito cōpetēs. l. 3. minua f pign⁹. Et hec est rō quare nō p hibeat inter viroz et vxorem pignozis remissio: l. 3. p hibeatur in debito. Idē in eo q pre dicit hz hū tuez dicit. ut r. §. e. l. §. pñ. Accur.

actio⁹ tenef r. pene pecunia rie⁹ subiectef. De ea autē illa tione ptoz sensit q sepulture cā fit. Purus aut loc⁹ dī q neqz sacer neqz sanctus neqz religiosus est. Sz ab oib⁹ h mōi nōibus vacare videtur Sepulchrum est ybi corpus mortui ossaue hois pdita sūt Lelus aut ait. nō tot⁹ qui sepulture destinar⁹ est loc⁹ religiosus fit: sed quaten⁹ corp⁹ humanū est. Monumētū est qd memorie seruande gra exi stat. Si usufructū quis habeat nō faciet locū religiosū sz r. si alius proprietate: alius usufructū habeat nō facit locū religiosum: neqz proprietarius. nisi forte ipm q usufructū legauerit intulerit: cuz in aliū locū inferri tam oportu ne nō posset: r. ita iulian⁹ scri bit. als aut inuito fructuario loc⁹ religiosus nō fiet. Sz si cōsentiat fructuarius: magis est ut loc⁹ religiosus fiat. Lo cū qui seruit nemo religiosus facit nisi cōsentiat is cui ser uit⁹ debetur. Sz si nō min⁹ cōmode p altum locū seruitu te vti pōt: nō vī seruitutis im pediede cā id fieri: r. iō religio sus fit. et sane hz hoc rōnem

Is q pignoz dedit agruz si in eū suū mortuum intrule rit: religiosū eū facit. Sz r. si ipse inferat idē est. ceterū alij concedere nō pōt. Pau. X cōsensu tñ oīm vti lius est dicere religiosū posse fieri: idqz pomponius scribit. Ulpianus. Scriptus heres priusqz hereditatem adeat: pa trēfami. mortuum inferendo locum facit religiosus. nec qz putet hoc ipso pro hīde euz⁹ gerere. finge enim adhuc euz deliberare de adeunda hereditate. ego etiam puto si non heres eum intulerit: sed quis alius herede vel cessante vel absente vel ignorante vel ve tante ne pro herede gerere vi deatur. tamē locū religiosum facere puto. Plerūqz enīz defuncti ante sepeluntur qz qd heres ets existat. Sed tūc lo cus fit religiosus cū defuncti fuit. Naturaliter enim videt ad mortuū pertinere locus in quē inferri: presertim si in eum locū inferatur in quē ipse desti nauit. vsqz adeo ut etiaz si in legatū locū sit illat⁹ ab hīde: illatione tñ testatoris fit religio sus si mō in alium locū tā oportune inferri nō potuit.

Amiliaria. Si quis in here citar. am. Accur. Sepelire. se et alios quos vo luit. ut I. parit. Nō cōsentit aut. ut r. insti. de re. di. §. in cōmu ne. Accur. Cōcessum. etiā in heredita rto r. familiar. ut C. eo. ius familia rium. Accur. Specialiter valet specialiter dictū qd ghaliter nō valet. ut r. de mino. l. illud. §. si talis. r. diximus §. de pen. pōpo nitus. Accur. Tantū sepe liri. i. cōcessus est. Inferre licet scz exheredatis. 330. Nec sepeliri in hereditarium. ut C. eo. l. monu mentū. Sz in fa miliari vī qz quis

consensu. facit cōs voluntas qdā valere que alio non valeret. ut r. I. pro socio. l. verum. §. si. et §. de dolo. l. arbitrio. §. de eo.

Dim. qbus inuitis dixit. §. fieri non posse. S. C. p. cū. ut r. I. e. at si quis. §. pteriqz.

Religiosus imō videt q non ut I. eo. si loc⁹. Sz tū poterat alibi pmode sepeliri. Nō potuit. ut I. de leg. l. qd ergo. §. si si mortuū. r. §. e. l. §. si usufructum.

Amiliaria. Ideo dicit q vñquodqz fit: qz quēdaz suant in vno que in alio non seruantur. ut patet. l. l. pñ.

Si que pñ: fa. l. virog scz hīdario r. fa miliari. ut r. C. e. si sepulchru. §. i. r. hoc nisi testator caueret. q qd p se ex hīdere vni ex hīredib⁹. ut I. de sepul. vio. l. iij. §. si quis in here citar. am. Accur.

Amiliaria. Si quis in here citar. am. Accur. Sepelire. se et alios quos vo luit. ut I. parit.

Nō cōsentit aut. ut r. insti. de re. di. §. in cōmu ne. Accur.

Cōcessum. etiā in heredita rto r. familiar. ut C. eo. ius familia rium. Accur.

Specialiter valet specialiter dictū qd ghaliter nō valet. ut r. de mino. l. illud. §. si talis. r. diximus §. de pen. pōpo nitus. Accur.

Tantū sepe liri. i. cōcessus est.

Inferre licet scz exheredatis.

330.

Nec sepeliri in hereditarium. ut C. eo. l. monu mentū. Sz in fa miliari vī qz quis

libert' ptinet appellatide familie. vt. C. d. h. ng. l. fi. Ac.

Quidam. f. testatores vel hoies. Accur. Monumentu. nec enim scriptura sola qz fuit testu' solé nare desitura: libertis tributus inferendi. vt. I. de codic. l. fe. als. J. vt. C. de fideic. et in epistola.

zenotaphiu

expositio e' lre su- perious. nã et ze- notaphiu z puru' monumetu' idem est. vt. I. eo. mou- mentu. z. S. de re. di. l. sed diui. q. d. id est si zenota- phiu. z. c. vel appel- lar hic zenotaphi- um locuz. ex quo pncipe pmutete mortu' rranlat' est. vt. I. e. l. cu' in diuersis. Accur.

Squi tulit aut tollere in arbitrio est in- feret; alituru' da- re. vt ar. J. diur. do. pleruz. S. fi. videt th iniquuz esse. vt argu. I. re. amo. l. non est. et C. de his q a non dno ma. l. i. Wi- chi vt th. hoc e' non ee iniquum. qz h' cogit qz sa- uore religiois ve- dere iuitus. vt I. eo. si quis sepul- chru. S. reglarif su' inuitus neo cogit vendere ni- si in casu. vt in so- cionamumitten- te. vt. C. d. coi fer. manu. l. i. Bjo.

Arch. i. su- pra terra. Bjo. Uel in locu. qz loc' fundi por- tio diaf. z sepul- chrum qd i loco sit est terrestre et sab terra. Bjo.

Si. expec- tandum. sa- uore religiois. als ptra. vt. S. ad Laq. que admod- S. que est ptra. h' fore actio ne. f. h' di. vt. I. de inur. l. i. S. q' r' es.

Si locus religiosus. f. de facto. Accur.

Pertinet. i. ei cuius est sepulchru' suelocus sepul-

quis quida' inscripserit mo- numetu' sibi libertiqz suis fe- cisse. z ita papt. rñ. z sepissime idē cōstitutum est. Si ad huc monumetu' puru' est: po- terit qz hoc z vèdere z dona- re. si zenotaphium sit: posse hoc venire dicēdu' est. Nec ei hoc esse religiosum diui fra- tres rescripserunt. G. alius.

Squi intulit mortuū i altenu' locū aut tollere id qd intulit: aut loci precium p̄stare cogitur p in factū ac- tionē. que tam h' di' qz in he- redē cōpetit z ppetua ē. Ad- uersus eum qui in altierus ar- cham' lapideā in qua adhuc mortuus nō erat cōdit' mor- tuū intulerit: vtilē actionē in factū procōsul dat. q: non p- prie vl' in sepulchru' vl' i locū' alteri' intulisse dici p̄t. l. p.

Si q ab alto illata sūt vel corpus an liceat do- mino loci effodere vl' eruere sine decreto pontificū seu ius- su pncipis q̄tionis ē. z ait la- beo expectandū' vl' p iussum pontificalē seu iussione' prin- cipis: alioqn iniuriar' fore' ac- tionē aduersus eū q̄ elecerit Si locus religiosus' p puro venisse dicef: p̄tor in factū ac- tionē in eum dat et ad quē ea- res ptinet'. que actio z i he- redē cōpetit: cū quasi' ex em- pto actionē cōtineat. Si i locū publicis vsibus destina- tū intulerit quis mortuū: p̄- tor in eum' iudicium dat. Si dolo' fecerit z erit extra ordi- nē plectendus: modica tamē coertione. sed si sine dolo ma- lo/absoluēdus est. In hac

autē actionē loci puri appel- latio z ad edificiu' pducēda est. Nec solum dno. hec actio cōpetit: verū et quoqz q̄ etus- dē loci habet vsūfru. vel ali- quā seruitutē. quia ius prohi- bēdi etiā hi habēt'. Et qui prohibitus est inferre in eum locum quo ei ius inferēdi eēt in factum actio competit' et interdictum etiam si non ipse prohibitus sit: sed pcurator eius. q: intellectu alitquo p- hibitus ipse videtur. G. ar'. Iherum est ei qui pro re offa ve mortui: aut. stati in- terdicto' vti quo prohibetur et vis fieri: aut alio inferre z postea in factuz agere. p quā consequetur actor quanti ei' interfuit prohibitum nō esse in quam computationem ca- dit loci empti precium': aut conducti merces. Item sui lo- ci precium quē quis (nisi coa- ctus esset) religiosum factu- rus nō esset. Unde miror qua- re constare videatur' neqz he- redi neqz in heredem dandā actionem hanc. nam vt appa- ret pecuniarie quantitatis ra- tio in eam deductur: certe p- petuo ea inter ipsos compe- tit. l. planus.

Si venditor fundi exce- perit locū sepulchri ad hoc vt ipse posteriqz eius illo inferantur: si via vti prohibea- tur vt mortuum suum infer- ret/ agere potest'. videtur ei' etiam hoc exceptū inter emē- tem et vendentem: vt ei per fundum sepulture causa ire liceat. Paulus.

chri. f. venditori J extraneū. f. inferentē. vt aut tollat qd imposituit: vel p̄ter ei inter esse. vt. I. eo. libex. S. z ipz se- pulchru' petet hac actione. vt. S. de rei ven. l. qui reli. Et ita h' dū quasi similitudinarie ponit. q. d. quātū presba- bis emptori tm ab inferente petet hac actione.

Quasi ex em- pto: q̄i exp̄mū est p̄tatis h' e. nã in hoc casu ex em- pto agit. vt. I. d. cō- trahen. empt. l. q̄ offic. S. q̄ nesciēs. S. q̄ dā. S. tu dic vt dixi similitudina- rie. et ei cui' esse- pulchru' sueloc' sepulchri dat' i sa- ctū: s. p̄tor dat' ex empto. vt ibi. m. In eū. f. in- ferentē. Accur.

Dolo. maxi- me. z iō dolo po- suit: qz locuz erat de coheritōe que absqz dolo nō im- ponitur.

Ad edificiu' vt. S. e. l. q̄. S. i.

h' ar. vt. z. S. e. l. q̄. S. i. Accur.

Cōpetit. vt. J. n. l. l. in pun. z. l. p̄tor.

Videf. vt et I. de vi z vi ar. l. fi. z. l. cū fundū. s. l. colonus.

Iher e. in- terdicto. vti possidens. Ac.

Preciu. qz si petet nō petet sui loci p̄ciū cum ip- sum habeat.

Videatur. scilicet imperitis vt. I. e. si filius S. hec actio.

Si venditor agere possit secus si sibi nō ca- uisset nisi publi- ca via esset ad se- pulchru'. vt. I. de act. emp. si merce- dē. S. l. eū. Accur.

Videf enim vt et. I. de sepulc. vio. l. vtimur. et ar. I. de contrahen. emp. l. qui fundum S. in lege. z. S. de iur. om. audi. l. q̄. Accur.

In eū. f. in- ferentē. Accur.

Dolo. maxi- me. z iō dolo po- suit: qz locuz erat de coheritōe que absqz dolo nō im- ponitur.

Ad edificiu' vt. S. e. l. q̄. S. i.

h' ar. vt. z. S. e. l. q̄. S. i. Accur.

Cōpetit. vt. J. n. l. l. in pun. z. l. p̄tor.

Videf. vt et I. de vi z vi ar. l. fi. z. l. cū fundū. s. l. colonus.

Iher e. in- terdicto. vti possidens. Ac.

Preciu. qz si petet nō petet sui loci p̄ciū cum ip- sum habeat.

Videatur. scilicet imperitis vt. I. e. si filius S. hec actio.

Si venditor agere possit secus si sibi nō ca- uisset nisi publi- ca via esset ad se- pulchru'. vt. I. de act. emp. si merce- dē. S. l. eū. Accur.

Videf enim vt et. I. de sepulc. vio. l. vtimur. et ar. I. de contrahen. emp. l. qui fundum S. in lege. z. S. de iur. om. audi. l. q̄. Accur.

a Dandum. scilicet heredi.
b Cōpellēdū. vt z. s. fa. her. l. qui erat. sed nonne datur mandati. vt. j. man. l. si vero non re. s. fi. que est cōtra. qd si est de dolo nō debet dari. solue sim quosdā. hic mādātū cōcurrit cū actōe de dolo. cū vtrāq; eū infamet. sed hoc non valet. vt

s. s. dolo. l. ideoz.
Uel dic q' hic fuit facio vt des: ex q' daf actio de dolo. ibi em fuit gratis susceptum mādatū. Uel dic tertio q' ideo mandati actio nō daf q' ille nō suscepit mādatū. aut q' igno rās: aut q' vtrāq; cōs. Sed tu dic q' rō q' hic fuit mandātū susceptū. et tñ mādatū nō agitur. q' mādatum de ea re nō fuit in istā q' uio testatorē explicari non potuit. nec em fūnus duci pōt nisi decedat. s. in. l. cōtraria fuit mādatū. am vt fieret monumentū q' deo vt uēte fieri pōt. Sepulchri autē non est nisi post mortē domini. Accur.

c Ideo fuerit. scy factus.

d Sine quo. s. sumptu. vt. j. e. funeris. in prin.

e Uel hē. namē vel cilicium.

f Ornamenta. anulos vt vestes vt subiicit et. j. de lega. i. seruo alie. no. s. fi. Accur.

g Cōdi. oportet. Accur.

h huiusmodi. vt lectū. Accur.

i Funeraria. substantiue ponit vt sit nomē actio. nis. Uel ponit adiectiue: vt dicitur actio in factum q' daf. p. eo qd est impēū i funere. Ac.

k Impensam. scilicet factam.

l Sump. factum in testatorem curandum.

m Ex causa. vt si erat funus in peregrinatione quod

oportuit multum perferri. s. 30.

n Ex tēpore. vt si fecerit tēpore h̄yemali in quo plus impendit q' in estate impenderet.

o Ex bona fide. q' si plus q' impēdat petat nō poterit. Itē si mala fide plus impendit: imputetur ei.

voluntatem testatoris sequēdam^o si res egrediatur iustam sumptuum rationem. pro modo autem facultatum sumpt^o debere fieri. **Sed** interdū is qui sumptū fecit nō recipit si pietatis gratia fecit: nō hoc animo quasi receptorius sumptum quem fecit. Et ita impetrator noster rescriptit. Igitur estimandum erit ab arbitro et perpendendum quo aio sumptus factus sit: vtrū negotiū quis vel defuncti v' heredis gerit: vel ipsius humanitatis. an vero misericordie vel pietati tribuens vel affectioni. potest tamē distigū et misericordie mor^o: vt si in hoc fuerit misericors vel pius qui funeravit vt eū sepeliret ne in sepulchro iaceret: non etiā vt de suo sumptum faceret. quod si iudici liqueat nō debet eum qui conuenitur absolueri. Quis em sine pietatis intētiōe alienum cadaver funerat? **Oportet** igitur testari quēq; quo animo funerat: ne postea patiatur questione. **Pleriq;** filij cum parētes suos funerāt: vel alij qui heredes fieri possunt: licet ex hoc ipso neq; pro herede gestio: neq; aditio presumatur. tamen ne immiscuisse se necessarij vel ceteri pro herede gestisse videantur: solent testari pietatis grā facere sepulturam. **Si** superua cuo fuerit factū: ad illd se munire vidētur ne immiscuisse se credantur: nō ad illud vt sumptū consequantur. Quippe protestantur pietatis gratia id se fa

presumitur nisi probetur contrarium, scilicet q' nō animo adeundi fecerit. Accur.

v Protestantur. s. tacite. immo expresse. Accur.

p Sequēdam. vt z. j. de cōdi. l. si. qdā. r. ar. j. ad ma. l. s. iul. s. qd d. r. j. ad legē falci. l. i. s. fi. z. j. e. funer. i. fi. Itē ē d. alimēz a defūcto filio statutus. s. vt debeat tutor seq' volūtātē p'ris si nō vltra vires p'rimonij statuit. vt. j. vbi pu. edu. l. ij. in fi. fm. yr. sed cōtra. s. de peti. her. l. heredi. tas. s. i. sol. vt ibi. **q** Uel heredis gerit. vtroq; eniz casu agit funeraria. vt. j. de cōdi. l. si quis. **r** h̄mānitatis. fm quā iter est vt vn' alteri seruiat: non vt donet. Ac. **s** Oportet it. igit. i. oportūm ē non necessariū. vt s. de neg. ge. nel. s. enius. Et sic no. q' attestatio probat volūtatis nfe scētiam. sic. j. eo. la. beo. z. j. de acq. he. re. p. herede. s. ceter. Et p. d. est hoc notare cū tractat possederit qd pro feudo an pro alio dio. Itē z in m̄s. mōto cū pmo. p. testat' ē si n̄ despōsare cā matrimōnij: sed vt mulieri parētes hereditatē relinquerent. **t** p̄sumat. vt et. s. e. l. script' an prin. sed arg. contra. C. de repu. he. re. l. i. sol. ibi plus fecit: quia stabat in domo et alta. vnde contra eum

Liber Undecimus.

a **C** Oportet. i. necesse est: quia illa protestatio preiudicat. quia pietatis causa dixerat se facere. Et no. q. consessio in diffinita prolata in omnibus preiudicat.

Confessio idiffinita
b **C** Non debet admitti. nam no. repetit. vt subdit. mta i o. l. c. **C** Contumelia. vt. J. de iniur. l. i. §. quoties. ergo no. debet sentire contumelia. du. vt. §. de nego. ge. siue hfditaria. **d** **C** No. hoc animo. quia nemine sibi obligare voluit. vt. §. co. di. l. in hoc iudicio. **e** **C** Ex ca. s. hac iusta. Accur. **f** **C** Funerariaz. scz vtilem. vt. J. e. si possessor. in pun. **g** **C** Labeo ait. no. actus. s. nonne semp. dat. actio ne go. gest. vt. §. de ne go. ge. ait. p. r. o. r. §. hec s. ba. et. l. siue hereditaria. q. s. ut J. sol. ibi loquit. v. alijs negocijs no. de funeris i pensa q. viuente testatore explicari no. pot. nec ei. no. le defun er. potuit ee. obligat. alia s. no. p. h. t. l. z. hic quo ad se paratione i petra da. videatur contra here cum defun cro. vt. §. e. l. i. Item contra. J. de pui. cre. l. i. vbi videt. q. fa. her. actio hic copetatur. solue illam s. m. istam. **h** **C** Actus sit. z. io ampli. q. agi no. p. t. 330. vt. §. fa. her. si filia. §. familie. **i** **C** Ex ca. copete re. no. fieri posse. §. phibitione. et. tñ id est effect. q. ac si phibitio no. esset. vt. §. r. J. de leg. i. si. l. i. §. diuus. et. J. de ex. l. i. §. ma gistrum. et. C. ne tuto. vel cura. ve. cti. co. l. i. r. J. q. vi aut clam. l. fi. §. si stercus. r. J. de ap. no. tantum. r. J. de solutionibus. l. solutionem. **k** **C** heres eius phibuerit. s. sepcire ipm testatore. q. d.

plenus igitur eos testari oportet vt z sumpt possint seruare. Fortassis qs posset dicere interdum partes sumpt facti posse recuperari. vt si qs p parte quasi negocii gerēs: p parte pietatis gratia id faciat qd est verius. Partē igit sumptus consequetur que no donadi aio fecit. **J**udex q de ea eqtate cognoscit: interdum sumptū omnino non debet admittere modicū factuz si forte in contumelia defuncti hois locupletis modicū factus sit. nā no debet huius habere rationē: cū contumelia defuncto secisse videat. ita eū funerando. **S**i qs dū se heredē putat patrē familias funerauerit: funeraria actōe vti no poterit: quia no hoc animo fecit quasi alienū negocium gerēs. et ita Trebaciuz z Proculus putāt. puto tamen et ei ex causa dandā actionē funerariam. Labeo ait. quoties qs aliā actionē habet de funeris impensa consequenda: funeraria eum agere no posse. Et ideo si familie herescū de agere possit: funeraria no acturū. Plane si iā familie herescū de iudicio actū sit: posse agi. **J**de labeo ait. si phibente herede funerauerit testatorē: ex causa copetere tibi funeraria. Quid enim si filiū testatoris heres et phibuerit: huic contradici potest. ergo pietatis gratia funerasti. Sed pone me testatū: habiturū me funeraria actionez. de suo enim expedit mortuos funerari. Et qd si testator quidā funus mi

no est standum ipsius prohibitioni. Sed op. huic zc. sed respondetur pone me zc. quo casu indubitabiliter agitur: licet a prohibito. Accur.

l **C** Competere. certe sic. vt. §. e. l. §. cui. Accur. **m** **C** Imitari. vbi post prohibitionez cessat actio. vt. C. de nego. gest. l. fi.

z sic not. mentem Legis potius q. vba legis seruadam. vt. §. p. r. o. r. §. de in ius voc. l. da est.

n **C** In eam statuta. not. ergo no puniri illicituz. vt hic. et. J. de sepulchro violato. l. iij. q. nō §. non perpetue. punit. et. J. de usufructu legato. l. heres. Accur.

o **C** Debet. quia videtur ei abesse id in quo obligatus est. vt. §. de ne go. gest. si qs mā.

p **C** Aduer. heredem. non pupillum. Accur. **q** **C** Actionē. scilicet mandati. vt. J. p. r. o. r. §. Accur.

r **C** Soluedog. maxime. nam funeraria exuperat omne es alienuz. vt. J. e. l. penul. Uel ideo ponit quia tunc pupillus im perat in integ. re litu. et ideo no tenetur funeraria. Accur.

s **C** Negociū heredis. instituti que nondū adijt. alioquin contra. tunc enim non funeraria. sed nego. gest. datur actio. hic ergo contra heredē non datur nego. gest. quia eius in veritate negociuz no erat. nec defuncti potuit esse. vt. §. de nego. gest. l. ait pietor. §. hec verba.

t **C** Heris. patronus. vt z

u **C** si pars here. pta. soloz. §. sumptus. Neum. id est contra eum.

u **C** Heris. patronus. vt z

a Dat pto. vt r. C. de nego. gest. l. qd i vroz. l. ff. Ac.
b Suta. f. alius. nam r hoc quasi patrimoniu est. vt
s. de mino. l. iij. s. sed vtrum. in fi.
c Coferre debere. p ea parte qua lucraf dotē et eum
ad que spectat aliō p̄moniu p̄ alia rata. vt. J. e. celsus.
si aut marit⁹ non

lucraf vt qz vsu-
fruct⁹ sibi in dotē
dar⁹ decedere mu-
liere s̄ solidet sibi
cū pu⁹ eēt. p̄peta-
ri⁹ nichil videt lu-
crari: cuz r als ea
defuncta hoc erat
habitu⁹. r iō non
cogit ad has ipē-
sas. vt. J. diure do-
ti. cū in fundo. in
pū. ubi qz si i ma-
trimonio r.

Sed si non-
dū. prestite-
rit. vt r. J. eo. si mu-
lier. s. i. Accur.
Perati⁹ qrit.
pacto. sic. s.
de trāfac. contro-
uerſa. in pūci.
Accur.

f Cōuenire. p
ea parte q rema-
net apud maritū.
Accur.

g Non possit.
vt r. s. d. pac. l. ius
publicum.

h Coferre est.
videbat J. qz sti-
pular⁹ erat totam
dotē sibi restitui.
Accur.

i Aut nō. f. cō-
ueniret marito lu-
crante. Accur.

k Soluendo.
sz quare spicaf sit
soluēdo vel nō: cū
expensa ista exce-
dit oēs alienuz.
vt. J. e. l. ipēsa. q est
J. r. iō p rata tā de
dote qz b alia sub-
stātia est soluēda.
vt. J. e. celsus. sol. h
cōputato p̄monio
r b dote p̄ ite-
gre solui credito-
rib⁹ alijs funera-
ria agētib⁹. r iō
nō hz locū lex illa
impensa. vt ergo

I omnibus satisfiat seruatur quod hic dicit.
A p̄ez. funeraria actio. est eñ p̄is on⁹. vt. J. de i rē

vt. filius. r domini de seruo. vt. s. e. si filius. s. l. Accur.
A Elsus. funeranda est. vt. J. ad legem falci. si vir. et
s. e. l. in eum.

A Eluti. conferat. si soluendo est maritus. alioqn p
eo qd facere potest. vt. J. e. l. sic pro rata. s. fi.

ri eā ex dote tm̄ oportet. r ita
celsus scribit. **P**aulus.

In patrē cuius in pote-
state fuerit is cuius fu-
nus factum erit: competit fu-
neraria actio¹ pro dignitate et
facultatibus. **A**lpianus.

A Elsus scribit. quotiēs
mulier decedit ex dote
que penes virum remanet et
ceteris mulieris bonis p por-
tione funeranda est. **P**au.

A Eluti si in dotem cen-
tū sint i hereditate du-
cēta: duas partes heres vnā
vir conferat. **A**lpianus.

Iulianus scribit. nō de-
ductis legatis. **P**au.
Ec p̄cisi manumisso-
rum seruoꝝ. **P**o. p̄o.
Ec ere alieno dedu-
cto. **A**lpianus.

Jc pro rata r maritū r
heredem coferre in fu-
nus oportet. **M**aritus fu-
neraria non pueniet si mulier i
in matrimonio doteꝝ soluerit:
vt marcel. scribit. que sentētia
vera est in his tātū casibus in
quibus hoc ei facere legibus
pmissuz est. **P**reterea ma-
ritum puto funeraria in id de-
mum teneri: quod facere po-
test. **J**d enim lucrari videtur
quod prestaret mulieri si con-
ueniretur. **P**omponius.

Quod si nulla dos esset
tunc omnem impēsam
patrem prestare debere **A**tti-
licinus ait. aut heredes eius
mulieris puta emancipate. qz
si neqz heredes habeat: neqz
pater soluēdo sit: maritum
in quantum facere potest pro
hoc conueniri: ne iniuria eius

ſa. erat. hodie tamen haberet. vt in aut. de here. ab inte-
ſta. s. i. et. s. ij. col. ix.

Iulianus. le-
gatis. ab he-
rede. qz ad ea pre-
standa teneatur.
Accur.

Dec p̄cis ma-
numissoꝝ.
qs emere r manu
mittere mlter su-
um heredē roga-
uit.

Jc pro rata.
coferre. sec⁹
in alio debito. qz
heredes tātū sol-
uit non marit⁹ hz
lucri doteꝝ faciat.
vt. C. de iur. do. l.
licet. Accur.

Permissum
est. veluti cū mari-
tus vergit ad in-
opiā. vt. C. de iur.
do. l. in rebus. vel
si dederit ei vt se
suosqz alar. vel pa-
trem ab hostibus
captum redimat.
vel in similib⁹ ca-
sib⁹ quos habes
J. b. iure do. l. mu-
tus. s. manen-
te. et. l. fi. et. J. solu-
matrimo. l. quis.
et. l. sed et ideo.
Accur.

Lucrari vi-
detur. per pactuz
de lucrāda dote.

Si conueni-
ret. vnde vsqz eo
conueniretur fu-
neraria et non vl-
tra. sed cōtra arg.
J. ad legem falci.
q̄rebatuz. s. si cuz
debitou.

Quod si nul-
la dos esset.
idē si esset sed ma-
rit⁹ nil facere po-
test. argu. s. l. p̄xi.
in fi. Accur.

Neqz here-
des. vt quia filia

mitur. Accur. s.

Constituto. vt. l. s. eo. si quis. s. funeris.

Constitutum. et id demum. s. ergo dicit munimentum a munitio. sed monumentum a monco. vel a memoria dicitur. vt. l. s. eo. l. s. monumentum.

Constitutum. i.

ultra modum. Jo.

Constitutum. nec re-

petit. vt. l. s. eo. ti. l.

et si q. s. quid er-

go sit.

Constitutum.

officiu. ergo

pro mortuo infe-

rendo hz locu offi-

ciu pcedit et in-

terdictu sequens

et actio in factu. q

est. In. l. i. vt. l. s. e. l.

liber. r. C. de se-

pul. vi. l. q. sepul-

chru. no in impe-

diem imponitur

pea. vt. l. de sepul-

rio. l. i. s. non p-

petit.

Constitutum.

fratres

arcula. q. d. e. casa

in qua vltra mon-

tes magni hoies

assignant seu im-

ponunt sub terra.

Constitutum.

q. d. e. q. d. i. dicere

magis deponit ad

ipsa q. quasi r. c. et

tuc pot transferre

et sine alicuius

auctoritate. vt. h.

r. C. e. l. si necduz

sz si ppetue sepul-

ture tradidit pot

transferri iusta ca

cu auctoritate pre-

sidis. si sine cau-

sa cu pncipis au-

ctoritate. vt. l. de

sepul. viola. l. iij.

s. non perpetue.

r. C. e. l. si. Accur.

Constitutum.

plures. ce-

terozu con-

sensu. spale. sic et

C. de coi ser. ma.

l. i. r. C. de com. re.

ali. l. multum.

Constitutum.

Marie. pot

dici q. abundet p

pter id quod est

inh. de reru dau. s.

religiosuz. vel dic q. ibi loquitur q. s.

do extraneum vult inferre vt. ex hac lege colligitur. Ac.

Constitutum. prodita. vt. et. s. eodem. l. iij. s. monu-

mentum.

corporis causa anteq sepelia-
tur consumptu est: funeris im-
pen sam esse existimo. **C**on-
stitutum aut sepulchru id esse
diuus adrianus rescripsit: qd
munimentu id est causa muni-
endi ei? loci factu sit i quo cor-
pus impositu sit. Itaq si am-
plum quid edificari testator
iusserit: veluti in circuitu porti-
cationes: eos sumpt? funeris
causa non esse. **C**onstitutum.

Constitutum. corpora aut ossa mor-
tuorum detinerent aut
verarent neve phiberent quo-
min? via publica transferretur
aut q. min? sepeliretur: p. s. idis
puncte officiu est. **C**onstitutum.

Constitutum. Qui fratres edicto ad-
monuerunt ne iuste se-
pulture traditu id est terra co-
ditu corpus inquietet. **C**onstitutum.

Constitutum. quis eo aio **C**onstitutum.

Constitutum. Si quis eo aio **C**onstitutum.

Constitutum. Si plures sint dnu eius
loci vbi mortuus infer-
tur: oes cōsentire debent cum
extranei inferantur. Nam ex
ipsis dnuis quilibet recte ibi se-
peliri potest et sine ceteroz cō-
sensu? maxime cu s. l. s. non sit
locus in q sepeliret. **C**onstitutum.

Constitutum. Sicut persone. facere. ceteraz. si ipse q legauit v. s. fr. in fe-
rat: nec sit altus locus vbi sepeliatur: facit iustum.
vt. et. l. si plura.

Constitutum. In dicto. s. mortuo iheredo. vt. In. i. l. i. s. hoc inter
n. **C**onstitutum. Mortuuz. s. c. n. u. s. s. e. si p. s. (dicto).

Constitutum. Monumentu gna? res
est memorie causa i po-
steru prodita: i qua si corpus
vel reliquie inferantur: fiet se-
pulchrum. si vero nichil eoruz
inferat: erit monumetu memo-
rie ca factu. qd greci zenota-
phiu appellant. **C**onstitutum.

Constitutum. Sicut persone q qd reli-
giosum locu facere? no
possunt: interdico? tamen de
mortuo inferedo vtiliter a gut
vt puta dñs proprietatis si in
fundu cuius usufructus alie-
nus est mortuu inferat aut in-
ferre velit. nam si intulerit no
facit iustum sepulchrum. sz si
phibeatur: vtiliter interdico
quo de iure dñi querit ager.
eademq sūt in socio q in fundu
cōem inuito socio mortuum
inferre vult. nam propter? pu-
plicam vtilitatem ne in sepul-
ta cadauera iacerent: stricta m-
rationem in super habent: us q
nōnunq in ambiguis religio-
num questionibus omitti so-
let. nam summā esse rōnem
q pro religioe facit. **C**onstitutum.

Constitutum. Quam i diuersis locis se-
pultus est: vterqz que-
dem locus religiosus non fit.
quia vna sepultura? sepulchra
plura efficere non pot. michi
autem videtur illum esse reli-
giosum locum: vbi quod prin-
cipale est aditu est. i. caput cr-
cis? imago sit: vñ cogitmur
Lū aut impetrat? vt reliquie
transferantur: desinit locus reli-
giosus esse. **C**onstitutum.

Constitutum. Impensa funeris sp ex
hfditate deducit: q etiā omē?

Constitutum. Impensa. omne creditum. forte loquitur de credito
qd sine ignoze debetur cum creditores habent s
pignora preponantur priuilegijs personaliū actio nuz.
vt. C. qui po. in pig. ha. l. eos qui. ymc. immo etiam de

Constitutum. Inferre vult.
nā inferre quidez
pot qd u aliquis
loc? parat vel pa-
rari possit. postea
aut tenet auferre
p actionē i factu.
vt. s. coi diu. si q s
putas. s. si q s i cō-
mune. r. s. eo. l. ij.
s. an focus.

Constitutum. Prop. als
ppf. r. als pter. et
sp est idē sensus.
sz q due sunt rō-
nes quare socius
in locu cōem infe-
rat. vna publica
vtilitas: alia stri-
cta rō q. p hoc fa-
cit. que r. si faceret
p hoc omittet. p
pter fauorem reli-
giosu. qd dic vt. s.
eo. ar. l. q. s. idēz
labeo. sz hic facit
p hoc. r. est hic qz
si soci? phibet et
soci? sz ego infe-
rat qz dñs vt ip. se.
nam summaz rō.
vt subicit hic.

Constitutum. Solet. tamē
est tria editti. vt
in multis casib?
s. eo.

Constitutum. Quam i diuer-
sis. sepultu-
ra. i. vn? homo se-
pultus. Accur.
l. Cuius. s. ca-
pitis. sed qd si me-
dieras capitis in
vno loco sit: r. alia
in alio. res. d. neu-
ter est religiosus
fm Jo.

Constitutum. Impetrat. a
principe. aliequi
non. vt. C. e. l. fi.

Constitutum. Religiosus
esse. facer etiā qñ
qz desinit. vt. s. e.
l. cuz loca. Accur.

eo qđ sub pignore debet. vt. s. eo. at si quis. s. i. si tamen tacitū sit pignus. als forte est cōtra sicut in dote dicim⁹. vt. C. qui po. in pig. ha. l. si. Itē s. s. eo. n. r. r. r. s. fi. fo. vt ibi diximus. Accur. s. i. fo.

S i plura p̄dia. poterit in vnum. vt. s. eo. at si quis. s. l. i. i. i. i. fi. Ac.

B rāificatio n. no. locū eē gratificatōi. sic. r. i. ad sille. l. i. i. s. si cum omēs in fi. r. i. de bo. auc. in. pos. si nō erpe. di. s. i. et. i. de noua. si itichuz. s. si decē. r. i. de pecul. l. sūma. s. s. et si alij. r. i. de poss. l. ei apud. s. i. r. i. loca. l. in naue. in fi. r. i. de le. ij. si qđ seruū. s. si iter duos. r. l. cū quidā. r. l. statuliberum in fi. r. i. de leg. i. si michi et tibi. in pun. r. i. de condi. inde. plane. r. l. si non for. s. fi. s. ar. contra. C. de condi. inde. l. pe. et. i. que in frau. cred. l. pupillus. in p̄. r. i. C. de peti. her. l. si. Accur.

C Deberet i funus. vt. s. e. l. n. r. r. r. s. fi. contra. s. o. l. vt. ibi. Ac.

L egatur. scz a legatario. azo.

E rogata sūt a legatario.

A ctionē. l. in factū. vt. i. de leg. ij. l. si heres rem. vel ibi heres intē dit rem legatam.

E t. p̄ id est.

C De mortuo inferendo.

D Retor ait. quo scz monumentum. Accur.

Q ua ve. i. p qua partē siue viā ad fundū vt sepeliret destinata. az. Et dic q py. litte ra aliter dicit. scz p̄tor ait quo qua vellic mortuū in

creditum solet precedere: cuz bona soluēdo nō sūt. s. ceuo. **S** i plura p̄dia qđ habuerit r omnium vsu fructum separatim legauerit poterit in vnuz inferri. electio vero erit heredis et gratificatōi locus: sed vsu fructuario vtilem actionem in heredem dandam / ad id recipiendum qđ propter eam electionē minutus est vsu fructus. **S** i h̄s mulieris inferat mortuum in hereditariū fundū: a marito qđ deberet in fun⁹ conferre pro estimatione loci consequatur. **E** i cui vestimenta legantur si in funus erogata sint: vtile actionem in heredē dandam placuit: et s̄ p̄uilegium funerarium.

C De mortuo inferēdo. r sepulchro edificando. Titu. viij. l. i. p̄ianus.

R etor ait qđ quare illi mortuum inferre inuito te et ius est: quomin⁹ illi eive mortuum inferre ibi: r sepelire liceat vim fieri veto. **Q** ui inferēdi mortuum ius habet non prohibetur inferre. phiberi autē inferre videtur: siue in locum inferre phibeat: siue i itinere arceat. **H** oc autē interdicto de mortuo inferendo dñs pietatis vti pōt: qđ etiā de loco puro cōpetit. Itē si michi in fundū via debeat: in quem fundū inferre volo: et via prohibeatur: hoc interdicto posse me experiri placuit: quia in-

ferre inuito te ius ei est quomin⁹ illi eo ea ve mortuū inferre et sepelire liceat. r.

N on prohibetur. vt. s. ti. l. i. l. liberz. r. sic. phibetur prohibens. Accur.

I n fundum. i. ad fundum. Accur.

D ebeat. iter vel actus. Ac.

P reter ait. hoc est secundum edictū. r est phibitōiū sicut r p̄mū vt insti. de interd. s. phibitoria.

E dificare. cō uehi. vt. r. i. de it. actuz p̄i. l. vetera. Accur.

R eficere. lar sevocabulū accipe reficere. si vero strice: differentia est inter facere et reficere. vt. i. de it. actuz p̄i. l. i. i. s. reficere.

L abar. per qđ videtur phibere facere cum factum non sinit.

T enef. pōt etiam accusari de sepulchro vio. vt i. s. sepul. vio. l. i. r. i. i. sepulchri

E gat lex. et in ea que ad mortem est damnata.

S e de statu ho. l. imperator. r. i. de p̄. l. pregnantis. Accur.

C um grauidā. i. l. grauidā cō sistentis nō ita vt videatur vtrumqđ gemisse. r sic hec dictio cum: nō im plicat. arg. cōtra. i. de vsufru. l. l. illi. Accur.

S i propius scz qđ deter minatum est. s. s. mium regun. l. si. vel melius si p̄i uatus est loc⁹ vt: cimus. r. peduz. si publicus. xv. peduz. vt. C. de edi. p̄i. l. si cui. r. l. me uiana. Accur.

Q uod vi aut

E dificare autē non solum qui nouum opus molitur intelligendus est: verum is quo qđ qui vult reficere.

I s qui id agit vt labatur sepulchrum: hoc interdicto tene tur.

M arcel.

R egat lex regia mulierem si pregnās sit mortua/humari anteqđ partus ei excidatur. qui contrafecerit spem animātis cum grauidā peremisse videtur. **I** p̄ian⁹.

S i propius edes tuas qđ edificet sepulchruū: opus nouum tu nunciare poteris. sed factio opere nullam habebis actionē nisi qđ vi aut clam.

S i propius edificū alienum intra legitimum mo-

clam. ar. 3. p. qui dixit duo esse interdicta. vnu quod vi: aliud quod clam. nam hic erat factum clam: et tamē datur interdictum qd vi aut clam.

Taces p cōfētiōe hābeur.

Sciente. et nō cōtradictē. et sic no. qd tacet cōfētiōem queritur. qd impleto. Accur.

Longā. nec etiā lōgis sima. quia incōpōtales res p̄scribi nō possunt. Item quia ipsuz sepulchrum cum nō sit in bonis vltius nec eē potest nec potest p̄scribi vt lsi. de re diu. §. nullius. vti no. talem regulam qd si qua res corpālis est q̄ suo p̄uilegio nō ei? cui? est: nō p̄t triēnio vel decēnio vlt vicēnio p̄scribi ab eo qui titulū vel etiā bonā fidē habet: eadē res vel. xxx. vel. xl. an. non poterit p̄scribi ab eo q̄ titulū non habet. vt p̄ in libero homine. vt. C. de p̄scri. long. temp. que p̄t. vel contra eam da. l. si. Item in eo quod dicit non cōpetit: patet qd quedam sunt q̄ possunt seruari que de nouo nō possunt acquiri: vt ius sepulchri p̄scribi. vt h. Nec decurionatus lōga salarij p̄statio

dum mortuus illatus sit: post ea eum prohibere non poterit edificij dominus quomin? alium mortuum eo inferat vel monumentum edificet: si ab initio sciente domino hoc fecerit.

Longā possessio ius sepulchri non tribuit ei cui iure non competit. Idem.

S in eo monumento qd imperfectum esse dicitur

ne. vt. 3. de decu. l. herēnius. nec nouam possunt iudei facere synagogam licet veterē fulcire possint. vt. C. de iude. l. si. Item nunciatio pro opere faciendo non facta itaqz fieri potest. vt. 3. de ope. no. nunc. l. si. si quis edificij. sic et. 3. de dona. inter vir. et vxo. l. si donante. §. fina. Item in eo qd dicit ius sepulchri non p̄scribi est ar. 3. C. de reli. l. monu. mentorū. in fi. fol. ibi dicit ad puri loci p̄scriptionē tñ proficere: non autem ad ipsa loca religiosa. Accur. Possessio. id est detentatio. nam vere non potest possideri. vt. 3. de acqui. pos. qui vniuersas. §. i. Accursius.

Explicit liber Undecimus.

S in eo monumento. perficiat. etiam sine auctori tate alicuius. Accursius.

Factus. i. perfectus. Pontifices. i. epi. qui in talibus suum exercent officij. vt. 3. de peti. here. l. hereditas. §. i. Accur.

Fine prime partis. ff. veteris.

